Ч. 145. Львôвъ, Пятница 1 (13) липня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудня. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надбслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній ôдъ порта — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

☛ Зъ днемъ 1 (13) липня зачинаеся нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облômовъ“ безплатно.

Галицкій порядки администраційній.

Ческа „Politik“ подае въ кореспонденціи зô Львова гарну илюстрацію до порядкôвъ нашои администраціи краєвои, котру годиться записати на памятку для будучого поколѣня. „Politik“ пише:

„Значна фреквенція и скорый розвôй истнуючихъ въ Галичинѣ краєвыхъ шкôлъ рôльничихъ зъ одной стороны а недостача теоретично квалифікованыхъ силъ учительскихъ зъ другои єсть причиною того, що при школахъ тыхъ одержують посады учителѣ, котрій не мають приписаныхъ для того испытôвъ. Надаваній зъ краєвыхъ фондôвъ стипендіи для ученикôвъ, що скôнчили рôльничу школу въ Дублянахъ, въ цѣли дальшого образованя въ заграничныхъ школахъ, не выстають зовсѣмъ, щобы покрыти недостачу фахово образованыхъ силъ учительскихъ. Але навѣть для т. зв. низшихъ шкôлъ рôльничихъ нема потрѣбныхъ учителѣвъ, хочь можна-бы ужити до того дуже користно учениковъ, що скôнчили рôльничу школу въ Дублянахъ, бо въ Галичинѣ нема доси испытовои комисіи для сихъ кандидатôвъ, а не кождый маe средства ѣхати ажь до Вѣдня робити испытъ.

Ще въ 1885 р. ôднѣсся бувъ отже галицкій выдѣлъ краєвый до министерства рôльництва зъ просьбою, щобы недостачи силъ учительскихъ для галицкихъ шкôлъ рôльничихъ зарадити въ той способъ, щобы надавати стипендіи зъ фондôвъ державныхъ и утворити у Львовѣ комисію испытову. Министерство рôльництва залагодило отже сю справу ще 1885 р въ той способъ, що рѣшило надавати стипендіи и обѣцяло такожь заложити комисію испытову, а высказало при тôмъ лишь той поглядъ, щобы предсѣдатель сеи комисіи бувъ заразомъ и инспекторомъ рôльничихъ шкôлъ краєвыхъ.

Дивнымъ способомъ не давъ галицкій выдѣлъ краєвый о тôмъ рѣшенію министерства рôльництва ôдъ 1885 черезъ цѣлій два роки зовсѣмъ нѣчого знати, бо дотычне рѣшенье залягало въ намѣстництвѣ. Выдѣлъ краєвый внѣсъ длятого справедливо меморандумъ до министерства рôльництва, що розпорядженье министерства зъ 1885 р. дôсталося ажь теперь до вѣдомости краєвого выдѣлу. Въ згаданôмъ меморандумъ промовляе выдѣлъ краєвый за тымъ, щобы для шкôлъ рôльничихъ бувъ въ Галичинѣ установленый окремый инспекторъ, але щобы ôнъ не бувъ заразомъ предсѣдателемъ комисіи испытовои и не мавъ жадного вплыву на сю комисію. Выдѣлъ краєвый домагаeся конче заложеня комисіи испытовои.“

Фактъ, що розпорядженье министерства могло ажь два роки залягати въ намѣстництвѣ, не потребуе чейже коментаря; можна собѣ хиба лишь представити, яка судьба чекае приватныхъ справъ, коли такъ дѣeся зъ публичными.

Розвôдъ короля Милана.

Голосна справа розводу короля Милана сталась причиною, що газеты выволѣкають всѣ давнѣйшій и новѣйшій факты, стоячій въ якôй небудь звязи зъ сею справою и всякій силетиѣ дворскій, навѣть и не конче правдивій а при тôмъ сягають ажь до першого знакомства короля зъ своею женою.

Королева Наталія, зъ роду княгиня Кешко, походила зъ волоскои родины Стурдзôвъ и перебувала въ Россіи, де ѣи батько, россійскій полковникъ, чоловѣкъ вельми маючій, мавъ свои добра. Тутъ пôзналъ ѣи король Миланъ яко молоду и пречудно красну 16-лѣтну панночку, *залюбився въ нѣй и оженився зъ нею* 17 жовтня 1875 р. Подруже се уважано тогдѣ месаліянсомъ и вже тогдѣ не ворожено зъ него нѣчого доброго. Мимо того король живъ зъ молодою женою кôлька лѣтъ щасливо. Въ року по одруженю повила королева сына, теперѣшного наслѣдника престола. Оголошенье Сербіи королевствомъ не застало вже королевскои пары щасливою. Кажуть, що король бувъ причиною сего. Говорено свого часу, що якась придворна дама и подруга королевои, Румунка, мусѣла одного дня зовсѣмъ несподѣвано и безъ всякихъ приготовлень выбиратися на приказъ королевои зъ сербскои столицѣ. Ôдъ сего часу настала мѣжь супругами незгода, котру збôльшала ще рôзниця въ политичныхъ поглядахъ королевои. Королева ѣздила по Европѣ и радо слухала всѣлякихъ, хочь може не безпôдставныхъ силетень дворскихъ на свого мужа, а зъ гнѣву на него сталась була приступною и для ѣго политичныхъ противниковъ. Незгода збôльшалась и довела ажь до того роздору, якій ставъ нынѣ звѣстный цѣлому свѣтови.

Въ справѣ розводу подае „Rhein Cour.“ слѣдуючій вѣсти: Справа розводу сербского короля була вже предметомъ переговорôвъ мѣжь сербскимъ а нѣмецкимъ правительствомъ. Королева Наталія обовязалася словомъ чести, що не выѣде зъ Висбадену, доки справа розводу не буде залагоджена, а нѣмецке правительство обѣцяло сербскому, що королева не выѣде зъ Висбадену взглядно зъ Нѣмеччины. Еп. Димитрій предложить теперь консисторіи (маe бути очевидно: синодови *Ред.*) письменне справозданье о неудачи своѣи мисіи. Консисторія займенуе ôдтакъ заступника для королевои, зъ котрымъ буде ôдтакъ вести сю справу дальше, все одно, чи королева згодиться на того заступника чи нѣ. Рѣшенье консисторіи може наступити въ дуже короткôмъ часѣ, найдальше до 30 днѣвъ.

Зъ Висбадену доносять знова до „N. fr. Presse“ що слѣдуе: Княгиня Морусси, котра ѣздила до Берлина въ интересѣ своѣи сестрѣ ницѣ, сербскои королевои, вернула дня 11 с. м. назадъ, одержавши тамъ ôдмовну ôдповѣдь. Сербскій посолъ переговорювавъ зъ нѣмецкимъ министерствомъ дѣлъ заграничныхъ, котре знова дало ôдповѣдне розпорядженье министерству дѣлъ внутрѣшныхъ. Президентъ висбаденьскои полиціи, Райнбабенъ, просивъ королеву о авдіенцію, але одержавъ ѣи ажь по трохъ дняхъ, по полудни 10 с. м. Авдіенція ôдбувалася въ присутности гр. Штайґера, котрый маe якусь своячку королевои за жену. Президентъ полиціи пытавъ королеву, чи она готова выдати наслѣдника престола а королева Наталія ôдповѣла на то категорично, що нѣ. — Висбаденьскій власти обходяться зъ королевою зовсѣмъ такъ, якъ ѣй яко королевôй належиться. Навѣть и ген. Протичь выступае дуже дискретно. Коли ôнъ довѣдався, що королева побоюeсь, щобы ôнъ потайкомъ не выкравъ и не вывѣзъ наслѣдника престола, казавъ ѣй заявити, що ôнъ нѣколи не брався-бы ажь до такихъ средствъ. Мимо того королева стереже дуже князя и не пускае ѣго ôдъ себе а навѣть и сама не показуeсь публично. Она слѣдить пильно за ôдзывами въ прасѣ о нѣй, а погляды нѣмецкихъ и австрійскихъ газетъ, що она выступае за надто уперто и рѣзко противъ предкладанои ѣй королемъ угоды, знеохотили ѣи трохи. Королева стратила ще бôльше ôдвагу, коли показалося, що и россійскій консуль въ Франкфуртѣ не робить ѣй великои надѣї.

Зъ Бѣлграду доносять, що тамъ справа розводу короля выкликала була дуже прикре враженье и що зъ разу ставали всѣ по сторонѣ королевои; коли однакожь показалося пôзнѣйше, що король хоче погодитисч зъ женою пôдъ якъ найлѣпшими для неи условіями а лишь она рѣшучо тому противится, почали навѣть и либералы, политичній приятелѣ королевои, котрій разомъ зъ нею гравитують до Россіи, доказувати, що ѣи поступованье єсть невôдповѣдне. Ристичъ мавъ сказати королеви, що ѣго не вяжуть зъ королевою нѣякій политичній интересы и що ôнъ рѣшучо не похваляе ѣи нерозважне и упорне поступованье.

Кажуть такожь, що королева старалась черезъ своихъ прихильникôвъ позыскати для себе помôчь царя, але того доси ще напевно не знати. Зъ Петербурга насиѣла була именно вѣсть, що жена тамошного сербского посла мала просити одну вел. княгиню россійску, щобы та знова просила царя о помôчь для королевои Бѣлградскій кабинетъ запытувавъ отже свого посла, чи то правда а той ôдповѣвъ, що жена ѣго зовсѣмъ до сеи справы не мѣшалася.

Дальше доносять ще слѣдуючій подрôбности въ сѣй справѣ. Наслѣдникъ престола, 12-лѣтный хлопець, не знае нѣчого о спорѣ мѣжь своими родичами, єсть веселый и часто бавиться весело зъ сынами якоись россійскои дамы, що перебуваe въ Висбаденѣ. Єсть певною рѣчею, що ген. Протичь маe приказъ привести наслѣдника престола до Бѣлграду а заразомъ наказано ѣму такожь слѣдити пильно за всѣмъ, що дѣeся на дворѣ королевои, бо король переконаный, що королева веде ще и зъ Висбадену агитацію противъ него. Особливо маe Протичь зважати на то, хто буваe у королевои и зъ кимъ веде она переговоры. Тымъ то и поясняeсь, що королева не хоче нѣякъ допусти Протича до своѣи вилѣ. Ôдъ коли адъютантъ короля, полковникъ Янковичь ôдкликаный королемъ а заступленый Протичемъ, выѣхавъ зъ Висбадену, не мешкае въ палатѣ королевои нѣхто зъ войсковыхъ. Министеръ вôйны мешкае однакожь зъ своимп обома адъютантими въ готелю недалеко ôдъ палаты. Королева боиться дуже, щобы Протичь не выкравъ наслѣдника престола и не вывѣзъ ѣго тайкомъ. Кажуть, що коло палаты королевои крутяться якiсь пôдозрѣній Сербы, що недавно приѣхалы до Висбадену. Гувернеръ князя мусить цѣлый день безперестанно бути коло него а ôдъ десять днѣвъ не вôльно вже ѣму выѣзджати, якъ звычайно доси верхомъ на прохôдъ.

Здаeсь, що межи королемъ а королевою прийшло вже до якогось порозумѣня, бо зъ Вѣдня дають знати, що нынѣ маe тамъ приѣхати сербскій наслѣдникъ престола въ супроводѣ министра кôйны Протича, двохъ сербскихъ официрôвъ и вѣденьского посла Богичевича а зъ Бѣлграду доносять, що король и цѣле министерство буде дожидати малого князя на тамошнôмъ двôрци.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Урядова газета вѣденьска оголосила санкціонованій ухвалы спôльныхъ делегацій. Пôсля тыхъ ухвалъ призволено въ прелиминарн на 1889 р. выдатки въ сумѣ 136·2 мил. зр., кредитъ босаньскій выносить 4·4 мил., кредитъ додатковый 1·3 мил. а надзвычайный кредитъ на узброенье доходить до 47·3 мил. Часть припадаюча на Австрію по ôдтягненю доходôвъ зъ мыта выносить 102·5 мил., а наколи-бъ не ужито евентуального кредиту въ сумѣ 17·6 миліонôвъ, 90·5 миліонôвъ.

Пôсля „N. fr. Presse“ ôдбудеся и сего року зъѣздъ гр. Кальнокого зъ кн. Бисмаркомъ. Часъ и мѣсце сего зъѣзду ще не означенѣ; здаeсь однакожь, що зъѣздъ ôдбудеся зъ кôнцемъ серпня або зъ початкомъ вересня.

Нѣмецкій газеты централистичній доносять, що въ министерствѣ просвѣты лагодиться новеля до закона о народныхъ школахъ, котра маe заступити звѣстне внесенье кн. Лиштенштайна. Вѣсть ся потребуе однакожь ще потвердженя, але мимо того выступають вже теперь нѣмецкій газеты консервативнй досить рѣзко противъ такого пляну. „Tirol. Stimmen“ кажуть н. пр.: Наколи обставины будуть того вымагати, то консерватисты ôдважаться выступити и противъ правительства. Консервативный посолъ зъ Альпъ не маe дѣйстно высшои цѣли въ парляментарнôй борбѣ якъ вѣроисповѣдну школу, управильнену краєвыми законами. Єсть то такожь въ интересѣ державы.

Зъ Петербурга доносять, що тайный совѣтникъ, А. Гирсъ, одинъ зъ найвысшихъ урядникôвъ въ министерствѣ дѣлъ внутрѣшныхъ, одержавъ приказъ выѣхати до Ємядзину, щобы тамъ устно залагодити зъ ôрменьскимъ католикосомъ непорозумѣнье, яке вже ôдъ довшого часу пануе мѣжь ôрменьскою церквою а россійскимъ правительствомъ що-до церковного устрою и ôрменьского шкôльництва. — „N. fr. Presse“ подае розговôръ якогось банкира зъ Карльсбаду зъ однымъ акредитованымъ дипломатомъ и высокимъ достойникомъ россійскимъ, котрый такъ высказався о теперѣшнôй ситуаціи: „Газеты несправедливо пишуть, що Россія порушить справу болгарску. Россія и не думае о тôмъ, бо бажае мира; а коли вже хтось говорить, що Россія хоче вôйны, то се просто глупота. Россія знае, що коли-бъ Нѣмеччина и Австрія пôшли разомъ, то она була-бы за слаба и до дефензивы. Царь єсть супротивъ Болгарôвъ ласкавый и довготерпеливый а другій на ѣго мѣсци давно бы вже не выдержавъ того, що они ѣму роблять. Мы вправдѣ не признали Кобурга, але и не выступимо противъ него, доки Австрія насъ до того не спонукае. Миръ не буде нарушеный. Лишь одна єсть дразлива справа, а то єсть справа сербска.“ На замѣтку банкира, що Россія хоче конче забрати Константинополь, сказавъ дипломатъ, що Россія и о тôмъ не думае, бо Константинополь принѣсъ-бы Россіи лишь новій клопоты.

Ген. Булянже робить що разъ новій скоки, мовь-бы лишь на то, щобы якъ той весельчакъ въ цирку забавити публику и заставити ѣи о собѣ говорити. Роля поважного посла, що радить надъ добромъ и судьбою рôднаго краю, мабуть не сподобалась Булянжеровi и ôнъ зложивъ мандатъ. Рѣчь була така: На вчерашнôмъ засѣданю палаты послôвъ поставивъ бувъ насамперед пос. Лясонъ нагле внесенье знести духовній конгрегаціи и мотивувавъ своѣ внесенье тымъ, що монахинѣ, котрій въ Цистерзѣ удержують колонію рôльничу, допускаються неморальныхъ дѣлъ. Палата ухвалила дѣйстно наглôсть внесеня. Теперь выступивъ Булянже и поставивъ внесенье на розвязанье парляменту. Въ мотивахъ своихъ казавъ Булянже, що лишь черезъ розвязанье парляменту можна забезпечити республику ôдъ упадку и ôдъ махинацій монархистôвъ. Противъ него выступивъ въ дискусіи дуже остро мин. Фльоке а Булянже, ôдповѣдаючи министрови, ставъ ѣго страшно ганьбити, называючи ѣго брехуномъ и т. д., ба на послѣдокъ ставъ ганьбити и цѣлу палату. Коли президентъ палаты хотѣвъ завôзвати ѣго до порядку, не давъ ѣму Булянже говорити и ставъ выкрикувати: „Протестую противъ такого правительства, що не умѣe пошанувати свободы слова зъ трибуны и складаю мандатъ“. Въ палатѣ наставъ страшный крикъ и заворушенье а Булянже выйшовъ тымчасомъ зъ салѣ. Коли ôдтакъ въ палатѣ наставъ трохи спокôй, ухвалено для Булянжера завôзванье до порядку. На сѣмъ отже закôнчилася парляментарна дѣяльнôсть генерала-политика. Якій суть дальшій пляны Булянжера, доси не знати.

— —

Англія маe новій клопоты въ краю Зулюсôвъ на пôвночи ôдъ порту Наталь. Зулюсы збунтувалися пôдъ проводомъ Динизуля, начальника племени Узутôвъ. Ѣго полководець выступивъ бувъ недавно противъ Англичанъ, але не вдѣявъ нѣчого и побитый мусѣвъ втѣкати, стративши около тысячь штукъ товару. Англичане стратили двохъ официрôвъ а спολучене зъ ними племя Васутôвъ мало навѣть дуже великій страты. Рôвночасно напали чотири начальники другихъ племенъ на племя, що держить зъ Англичанами, побили начальника того племени Сокотіята а ôдтакъ взялися до англійскихъ урядникôвъ. Клопоты Англіи суть тымъ бôльшій, позаякъ она маe въ сихъ сторонахъ лишь дуже малій силы воѣнній. Пôсля заявленя въ парляментѣ, стоить тамъ всего лишь 300 людей кавалеріи, 120 кôнной пѣхоты, 440 пѣхоты зъ двома пушками и двома митрайлезами а до того приходять ще 160 зулюскихъ стрѣльцѣвъ и 250 васутскихъ ѣздцѣвъ. Губернаторъ зъ Наталю выславъ недавно 700 людей пѣхоты на помôчь и дозволивъ творити охотничій корпусы, щобы тамъ освободити англійского старшого урядника въ краю Зулюсôвъ, котрого ворохобники зô всѣхъ сторôнъ обступили.

— —

Нидерляндскій парляментъ маe зôбратися дня 16 с. м. на сесію, щобы на спôльнôмъ засѣданю обохъ палатъ зробити разъ ладъ зъ справою опѣкуньства надъ малолѣтною наслѣдницею нидерляндского престола. Нова конституція постановляе вже, що на случай смерти короля маe бути ѣго наслѣдницею молоденька княгиня Вильгельмина. Наколи-бъ она однакожь при смерти короля не була ще повнолѣтною, то маe бути установленый опѣкунъ, але справа опѣкуньства маe бути управильнена окремымъ закономъ. „Frankf. Ztg.“ пише въ сѣй справѣ такъ: Взглядъ на глубокій вѣкъ и непевный станъ здоровля нидерляндского короля спонукали министерство предложити парляментови ôдповѣдный пôсля конституціи проектъ закона о опѣкуньствѣ, щобы сю справу ще передъ закрытьемъ сегорôчнои сесіи парляментарнои залагодити. Постановы сего проекту закона вправдѣ ще не зовсѣмъ докладно звѣстній, але неяснôсть въ сѣй справѣ ôдноситься лишь до пытаня, хто крôмъ королевои маe бути покликаный сповняти право опѣки. Маe бути вже постановленою рѣчею, що опѣкуньство буде поручено королевôй Еммѣ, але пôсля конституціи мусять въ опѣкуньствѣ мати участь такожь и кôлькохъ поважаныхъ Нидерляндцѣвъ. Задачею закона єсть отже означити точно сій постановы и именувати членôвъ опѣкуньства.

— —

Зъѣздъ монархôвъ вже заздалегôдъ тревожить Туреччину. Она боиться, щобы Австрія въ дальшихъ наслѣдкахъ зъѣзду цѣсаря Вильгельма II. зъ царемъ не зменшила свого вплыву на Балканѣ, що було-бы причиною, що рухъ панславистичный особливо въ Болгаріи, ставъ-бы знова сильнѣйшій. Порта розпочала знова переговоры зъ банкомъ отоманьскимъ въ справѣ позички двохъ миліонôвъ фунтôвъ турецкихъ.

— —

Кн. Фердинанъ выѣхавъ разомъ зъ княгинею Климентиною дня 10 с. м. зъ Калоферу до Бургаса и Варны, а побувши черезъ кôлька днѣвъ въ Варнѣ поверне ôдтакъ черезъ Ломъ Паланку до Софіи. — Межи министрами либералами а консерватистами мабуть чимъ разъ бôльшій роздоръ, а рôвночасно лагодиться очевидно якiсь компромисъ межи партіею Стамбулова а Цанкова. Можна се вносити зъ того, въ якій способъ выступае теперь органъ Стамбулова „Българско“. Газета ся выступила недавно зъ дуже острымъ артикуломъ противъ консервативныхъ министрôвъ и робить имъ закиды, що они хотять захопити правительство въ свои руки. За то высказуeсь та газета дуже похвально о цанковистахъ и каже, що то одинока партія, по котрôй можна сподѣватись патріотизму и розуму и котра могла бы въ спôлцѣ зъ Стамбу-

ловомъ утворити сильну партію либеральну супротивъ не популярныхъ консерватистôвъ, каравеловистôвъ и партіи Радославова. Якъ поясняти се выступленье органу Стамбулова, годѣ зрозумѣти; або ôнъ маѥ дѣйстно на прикметѣ спôлку зъ цанковистами або хоче лишь налякати консерватистôвъ. — Болгарска комисія, котра перебувала доси въ Неготинѣ въ Сербіи въ справѣ залагодженя спору о границю коло Брегови, повѣдомила правительство, що справа ся зовсѣмъ залагоджена и що обѣ стороны пôдписали вже протоколъ. — О нападѣ однои ватаги розбишакôвъ на пограничну стацію зелѣзницѣ въ Беловѣ въ Всхôднôй Румелiи розказуѥ наочный свѣдокъ сего нападу такъ: Около 30 людей, зъ виду Македонцѣ, узброєнiй въ карабины Мартиніого и велике число патронôвъ, напали въ ночи на стацію зелѣзницѣ и вытягнули зъ постелѣ пять людей, котрыхъ забрали зъ собою. Они обступили були стацію и почали стрѣляти та такъ тымъ настрашили жителѣвъ, що нѣхто не важився ставити опору. Розбишаки забрали зъ собою заступника всхôднои зелѣзницѣ Биндера, заступника товариства Виталиса, Лендлера, шефа стацiи, одного телеграфиста и одного богатого купця. Правительство поробило заразъ енергичнѣ кроки, щобы выдобути полоненыхъ зъ рукъ розбишакôвъ. На першу вѣсть о сѣмъ нападѣ выслано заразъ за розбишаками окремымъ поѣздомъ двѣ компанiи пѣхоты, а зъ Филипополя выслано такожь войско. Ôдъ теперь маѥ въ Беловѣ стояти ôддѣлъ войска. Дипломатичнѣ агенты Австро-Угорщины и Грецiи довѣдались, що розбишаки хотять выпустити увязненыхъ на волю и длятого просили болгарске правительство, щобы оно не казало гонити за розбишакими, доки они не пустять на волю увязненыхъ. Высота окупу ще незвѣстна. Селяне, що принесли були дотычну вѣсть, мали приказъ повѣдомити родины увязненыхъ, що имъ не станеся нѣчого злого.

НОВИНКИ.

— **Святкованье 40-лѣтного ювилею цѣсарского въ Черновцяхъ.** Рада мѣска порѣшила на своѣмъ послѣднôмъ засѣданю таку програму сего святкованя: Вечеромъ 1 грудня с. р. буде илюминація цѣлого мѣста и всѣхъ передмѣсть. — Дня 2 грудня, по торжественнôй ôдправѣ въ церквахъ и костелахъ, буде ôдкрыта на будынку ратушевôмъ споминкова таблиця, на котрôй буде помѣщена ôдповѣдна напись въ трохъ краєвыхъ языкахъ. Ôдтакъ наступить торжественне ôдкрытье дому приюту для калѣкъ и сирôтъ при ул. Семигородскôй а гора Доминика буде ôдъ сего дня называтись по вѣчнѣ часы „горою Габсбургôвъ“ (Habsburgshöhe). — Мѣсто призначае дальше двѣ стипендiи по 50 зр. рôчно для убогихъ вдôвъ по кущяхъ и промышленникахъ, котрѣ були приналежнѣ до Черновець. Що року маѥ вставлятися на сю цѣль 200 зр. до буджету. — До устроєня концерту, котрый даѥ черновецке товариство музичне дня 1 грудня с. р., причиняѥсь мѣсто даткомъ 100 зр. — Все те порѣшила рада мѣска одноголосно безъ дискусiи.

— **Преосв. епископъ Юлiянъ** обходивъ дня 3 н. ст. липня свои именины. Всѣ рускѣ и иншѣ товариства въ Станиславовѣ зложили свои желаня а капитула подарила Преосв. Юлiянови єго портретъ въ хорошо вызолоченыхъ рамахъ. Рано о год. 8 ôдправила капитула торжественне богослуженье за здоровлье владики, а при кôнци внесено многолѣтствіе въ честь епископа и другого соленизанта, о. архипресвитера Юлiяна Куиловского.

— **Выдѣлъ Общества им. Качковского** порѣшивъ, що загальнѣ зборы сего общества ôдбудуться не въ Перемышли — якъ то первѣстно було ухвалено — але въ Дрогобичи дня 6 л. вересня. Змѣну сю мотивуѥ выдѣлъ общества тымъ, що „въ томъ крѣпостномъ городѣ (Перемышли) соблюдаются теперь военною полицiею весьма строгiи мѣры“. Такѣ самѣ мотивы подавъ выдѣлъ сего общества такожь въ письмѣ до Преосв. еп. Іоана, въ котрôмъ повѣдомляѥ єго, длячого общество не буде обходити въ Перемышли ювилею хрещеня Руси.

— **Интерпеляція.** Одна товаришка зъ „Товариства рускихъ женщинъ“ въ Станиславовѣ интерпелюѥ симъ Вп. Выдѣлъ того товариства, чи не зволивъбы ôнъ по цѣлорочнôй павзѣ подати вѣдомôсть своимъ членамъ о якôй дѣятельности сего товариства ôдъ часу послѣдныхъ Зборôвъ своихъ до нинѣ, бо по селахъ зачинають побоюватись о житье такъ хосенного товариства.

— **До рады повѣтовои въ Жидачевѣ** выбрано при доповняючихъ выборахъ судію повѣтового, п. Ник. Герасимовича.

— **Полкъ львôвскiй (30)** повернувъ вчера до Львова. Президентъ Мохнацкiй и многѣ радни повитали воякôвъ на двôрци зелѣзницѣ. Въ суботу, коли прийде решта баталiонôвъ, ôдбудеся въ сали касина мѣского пиръ въ честь официрôвъ сего полку. Рада мѣска ухвалила 800 зр. на се угощенье.

— **Стапень магистрôвъ фармаціи** одержали на львôвскôмъ университетѣ: Вол. Галадевичь, Вик. Левицкiй, Ст. Нѣмчевскiй, Ап. Кухарскiй, Ад. Ляндесъ, Ад. Ляйдеръ, Левъ Менкесъ, Мих. Финкельштайнъ и Сам. Оффе.

— **Пекарѣ львôвскѣ** таки не погодились вчера на зборахъ ôдпоручникôвъ челядникôвъ и майстрôвъ. Не помогли представленя совѣтника магистрату п. Стрѣльбицкого и инспектора промыслового, п. Навратиля; майстры не згодились на домаганя челядникôвъ. При голосованю лише ôсѣмъ майстрôвъ годилося на деякѣ уступки въ користь челядникôвъ. Ôдпоручники челядникôвъ повернули до Лисеничь. Староста львôвскiй, п. Косиньскiй, завôзвавъ челядникôвъ, щобы забиралися зъ лѣса, бо инакше приневолить ихъ до того силою. Челядники заявили, що не заберуться при такôмъ станѣ справы. Єсть ще надѣя на мирне полагодженье, бо челядники хотять мирового суду, зложеного зъ 5 майстрôвъ, 5 челядникôвъ и 5 людей довѣрочныхъ.

— **„Cicho, bo cię Rusin wezmie!“** Такъ страшила служница трилѣтного хлопчика, що не хотѣвъ перестати плакати. Грозьба помогла, хлопчина налякався того Rusina и переставъ плакати. Дѣялось се у Львовѣ, въ городѣ мѣскôмъ. Кобы то можна тымъ налякати тыхъ старшихъ дѣтей, що то гадають, що Русинôвъ нема въ Галичинѣ.

— **Шенереръ** переставъ бути посломъ, бо трибуналъ повѣдомивъ президію палаты послôвъ, що засудъ єго стався правосильнымъ. Выборцѣ Шенерера зъ округа Цветль въ горѣшнôй Австрiи задумують щє разъ поставити єго кандидатуру при розписаныхъ выборахъ на посла, хочь ôнъ, пôсля закона, стративъ право бути выбиранымъ. Праса вѣденьска, неприхильна Шенererови, грозить єго сторонникамъ одвѣчальностею пôсля §§. 300 и 305 зак. карного.

— **Въ Пѣстини**, пов. косôвского, найдено дня 6 н. ст. липня тѣло 14-лѣтного хлопця въ огородѣ селянина Михайла Атаманюка. При оглядинахъ лѣкарскихъ найдено на шии хлопця мотузокъ а на цѣлôмъ тѣлѣ знаки ôдъ тяжкихъ побоѣвъ. Хлопець сей, Антôнъ Орещукъ, служивъ у Атаманюка и дня 2 липня утѣкъ зô службы безъ нѣякои причины. Ôдтакъ нѣхто єго вже не бачивъ, а на четвертый день найдено єго тѣло. Судъ розслѣджуѥ цѣлу сю справу, бо заходять признаки тайного злочиньства.

— **Въ Чернôвцяхъ** ôдбуваѥсь що року торжественне ôдкрытье ярмарку въ день св. Петра и Павла. Передъ ратушемъ збираються товпы людей, щобы выслухати промовы бурмистра. Коли покажеся бурмистръ на бальконѣ, стрѣляють зъ моздѣрôвъ, а по промовѣ, кôлька орхестръ, сего року шѣсть, ôдграваѥ австрiйскiй имнъ. Ôдтакъ идуть всѣ, товпа народу и музики, пôдъ проводомъ инспектора торговельного довкола ринку передъ президію а опôеля на болоня, де розставленi шатра кущѣвъ. Инспекторъ торговельный, п. Рей, гордиться тымъ дуже, що вже 34 разъ проводить походови въ рôчнôмъ ярмарку. Пôсля звычаю розставляѥ ôнъ руки а народъ припадаѥ до нихъ и цѣлуѥ. Нема що казати, патрiархальнѣ звычаѣ на нашôй Буковинѣ.

— **Цѣкавый закладъ.** Одинъ богачь въ Берлинѣ заложився, що вышле ноту на 1000 марокъ въ неопечатанôмъ листѣ яко посылку безъ вартости до Кольонiи и що она тамъ дôйде. И справдѣ выгравъ закладъ, котрый гарно свѣдчить о чеснотѣ нѣмецкихъ урядникôвъ почтовыхъ.

Вѣсти зъ Аеп. Львôвскои.

На конкурсъ розписанѣ зъ речинцемъ до 1 вересня с. р. слѣдуючѣ парохiи: Надѣтичѣ, дек. роздôльского до ч. 3952; Журôвъ, дек. журавеньскогого, до ч. 4617; Вишнечикъ, дек. теребовельского, до ч. 4652.

Президія намѣстництва годиться на кан. институцію о. Алекс. Барановского зъ Чорношевичь на Пукôвъ, дек. рогатиньского; повѣдомляе, що министерство вѣроисповѣдань дозволило дотацію 300 зр. для прив. сотрудника при о. Лежогубскимъ въ Рыбникахъ на одинъ рôкъ ôдъ дня введеня сотрудника.

Капелляномъ II. клясы при II. полку кôннои обороны краєвои поставленый о. Сим. Винявскiй.

Увôльненѣ ôдъ испыту конкурсового. оо: I. Яримовичь зъ Суходолу, дек. бобрецкого; Ст. Кобляньскiй зъ Драганôвки и Вол. Петрушевичь, арх. сповѣдникъ при церкви св. Георгія у Львовѣ.

Наука, штука и литература.

— **„Костюшко пôдъ Рацлавичами“** найновѣйшiй историчный образъ Матейка маѥ Львôвъ вже три тыжднѣ нагоду оглядати въ сали товариства Frohsinn. Образъ той перевышае своею величиною всѣ дотеперѣшнѣ творы знаменитого польского артиста. Представляѥ ôнъ хвилю, коли по довершенôй пôдъ Рацлавичами побѣдѣ стрѣчаѥсь Костюшко зъ „косиньерами“, а тѣ, побачивши єго, пôдносять голоснѣ оклики тріюмфу. Єсть то безперечно одна зъ найкрасшихъ хвиль въ польскôй исторiи, головно зъ огляду на вступаючiй до акцiи сельскiй людъ. Хвилю тую пôдхопивъ Матейко дѣйстно вельми артистично. Въ громадѣ селянъ, займаючôй цѣлу лѣву сторону образу выступаѥ на першiй плянъ знаменито подумана стать, властивого героя зъ пôдъ Рацлавичь, селянина Бартоша Гловацкого. Въ образѣ Матейка яснѣѥ тая стать незвычайною силою и справдѣ геройскимъ супокоємъ; она становить найкрасшу часть образу. Характеристичною єсть стать шляхтича Дембовского, правдивого кармазина, котрый помимо побѣды насупивъ бровы, що тріюмфъ припавъ „хлопству“, а такожь Гуґона Коллонтая, одного зъ творцѣвъ звѣстнои „конституцiи третого мая“. Сама стать Костюшка не звертаѥ нѣчимъ на себе особлившои уваги лишь замѣтно то, що єго черты лица зъобразивъ авторъ зовсѣмъ инакше, якъ представляють ихъ старѣ портреты и выконанѣ на ихъ пôдставѣ образы. Побôчнѣ статѣ образу по бôльшôй части гармонѣйно доповняють цѣлôсть. Зъ лѣвои стороны представлено удачно кôлька селяньскихъ типôвъ, за то разять зъ правои стороны типы московскихъ плѣнникôвъ надто великою карикатурою, а сцена роспуки селянина надъ умираючимъ шляхтичемъ неприродностею и бракомъ умотивованя суспôльными ôдносинами въ тогдѣшнôй Польщи. Цѣлôсть образу вызначаѥсь однакъ безперечно высокою гадкою, котра повинна у Полякôвъ, розъентузiязмованыхъ тымъ образомъ, збудити глубшѣ и поважнѣйшѣ рефлексiи. Геройство люду, зъображене майстерскимъ пензлемъ ихъ славного маляря, повинно вказати имъ жерело, въ котрôмъ крыѥсь сила и будучнôсть кождого народа и въ котрôмъ єи шукати належить, а то тымъ бôльше, позаякъ игнорованье тои силы и тревале дѣланье въ єи некористь може довести до результатôвъ якъ разъ противныхъ тôй суспôльнôй згодѣ, яку Матейко поставивъ на образѣ въ розпуцѣ мужика надъ умираючимъ шляхтичемъ и може спровадити такѣ немилѣ результаты, що тѣ самѣ косиньеры, котрѣ пôдъ Рацлавичами такъ славно били Москву, звернуть свои косы зовсѣмъ въ другу сторону, якъ того були примѣры въ исторiи. Та въ тôмъ лихо, що Поляки не люблять застановлятись и учитись зъ фактôвъ навѣть своєи власнои исторiи.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 13. липня. Завтра мають бути оголошенѣ выконавчѣ приписы до закона о податку ôдъ цукру. Речинець заявленя скôлькости цукру на складахъ маѥ бути продовженый.

Берлинъ 13. липня. Пôсля „Post“ маѥ цѣсарь выѣхати нинѣ черезъ Шпандаву до Киль. Ходить такожь поголоска, що и кн. Бисмаркъ маѥ выѣхати (?) до Петербурга, але зелѣзницею. — Кн. Бисмаркъ выѣхавъ вчера до Фридрихсруге.

Парижь 13. липня. Нинѣ рано мавъ ôдбутися поєдинокъ мѣжь Булянжеромъ а Фльокетомъ на шпады. Секундантами Фльокета мали бути Клемансо и Перренъ а секундантами Булянжера — Льесанъ и Льерисъ. Борба мѣжь диктатурою а републикою розпочалася на добре. Булянже хоче ставити свою кандидатуру въ департаментѣ Ардешь.

Парижь 13. липня. Палата ухвалила наглôсть внесеня Лясcона о знесеню религiйныхъ конгрегацiй 264 голосами противъ 19.

Римъ 13. липня. Палата приступила до спецiяльнои дебаты надъ проєктомъ реформы провинцiональнои и громадскои и ôдкинула поправку Франкеттого, котрый домагався права загального голосованя при выборахъ громадскихъ 295 голосами противъ 52. Противъ сеи поправки промовлявъ такожь и Криспи.

Пештъ 12. липня. Въ полудневôй Угорщинѣ були страшнѣ тучѣ и спавъ великiй градъ. Богато людей погибло.

Надôслане.

Аптѣка **РУКЕРА** у Львовѣ
поручае 2460 158—?

Спеціяльности и универсальнѣ средства фарнцускѣ и иншѣ, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншѣ фирмы оповѣщуванѣ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 65—?

Розкладъ їзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 49—?

ПОДЯКА.

Дня 29 н. ст. червня покликавъ Богъ до себе мого сына Антона Бѣчая, укôнченого кандидата учительского. Въ тôмъ горю хочу зложити прилюдну подяку всѣмъ тымъ, що ôддали покôйному послѣдну прислугу а менѣ, бѣднôй вдовици, потѣху, а именно Всч. оо.: Мих. Павлику, мѣсцевому пароховi за безкористовный трудъ и Евстахію Цурковскому зъ Настасова за хороше слово надгробне; панови А. Рыбачикови, управителеви школы, що зволивъ взяти участь въ похоронахъ зъ учителями и школярами, неменше численно зôбранымъ мѣщанамъ и знакомымъ, що звеличили по силамъ сей сумный обрядъ. Всѣмъ имъ сердечне Спаси-Бôгъ!

Микулинцѣ 1 н. ст. липня 1888.

Марія Бѣчай.

Etablissement Ronacher
Вѣдень, I., Seilerstätte.
Властитель и директоръ: **Антôнъ Ронахеръ.**

Що дня:
Великѣ представленя всесвѣтныхъ артистôвъ.
Лише знатности найпершои ранги.

ГОТЕЛЬ
положеный въ серединѣ мѣста

Елегантнѣ зъ всякимъ новôтнымъ комфортомъ устроєнѣ **комнаты**, почавши ôдъ 1 зр. 50 кр.
Знаменита реставрація и каварня. — Зимнѣ и теплѣ купелѣ.
2498 **Телефонъ. — Електричне освѣтленье.** 10—15
Адреса для телеграмôвъ: *Готель Ронахера.*

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
поручае
выпробованѣ и певнѣ средства косметичнѣ,
ôдзначенѣ 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня.

Олѣйокъ таниновый, взмôцняе и пôдпомагае волосю рости. Фляконъ 50 кр.

Помада хинова взмôцняе корѣнцѣ волося и запобѣгае выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр.

Вода атеньска, до змыванья волося, запобѣгае твориться парплямъ, ôдсвѣжуе, робить тревалыми барву и полыскъ, — Фляконъ 80 кр.

Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлае знаменито на **корѣнцѣ волося** и на **порôстъ волося.** Въ случаяхъ де въ наслѣдокъ недуга выпало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю однои фляшки можна добачити порôстъ. — Цѣна 1 зр. 20 кр.

Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приємного, скрѣпляючого смаку и запаху, дуже користно **дѣлае на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.

Порошокъ ростинно-алькаличный, **до чищеня зубôвъ.** Надае перлову бѣлôсть, ôддаляе камѣнь и квасы, котрѣ наводять бôль и порохнавѣнье зубôвъ. Пуделко 30 и 60 кр.

Віолинъ средство противъ прѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.

Пудеръ салицилевый пвотивъ прѣтя и ôдпаренья нôгъ. Пуделко 60 кр.

Оцетъ десинфекційный, сильно ôдвоняючiй и ôдсвѣжаючiй воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапляня одежи. Фляконъ по 50 кр.

Оцетъ тоалетный, до натиранья губы тѣла, полоканя и до ôдсвѣжанья воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.

Оцетъ комнатный до кажденя. — Фляконъ по 50 кр.

Брилянтина єсть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервованя бороды и пабородôвъ. — Фляконъ 50 кр. 2424 12—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскiй и ул. Галицка рôгъ Валовои. Въ филiяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2.

Харчь мешканье и опѣку
можуть мати ученики школъ народныхъ и середныхъ а такожь ученицѣ у учителя школы народнои у Львовѣ. Ученицѣ можуть мати въ дома помôчь въ науцѣ, або можуть всѣхъ предметôвъ школьныхъ дома учитися. Проситься о якъ найскорший зголошенi. Близша вѣдомôсть у п. Іосифа Танчаковского при ул. Казимирôвской ч. 43, II поверхъ. 2516 3—3

УЧЕНИКЪ VII. кл. гимназ.
пошукуе лекцiи на село на часъ вакацiй. Порозумѣтись можна пôдъ адресою: Ивановичь ученикъ VII. кл. гимн. въ Станиславовѣ, ул. Газова ч. 53. въ закладѣ для хлопцѣвъ. 2—2 (2518)

БАНЬ
дажѣ руптуровѣ, суспензорія
такожь
французскѣ спеціяльности
въ добрôмъ родѣ.
въ магазинѣ товарôвъ модныхъ, бiля мужеского, товарôвъ галянтерiйныхъ, выробôвъ рукавичничихъ, парфумерiи и т. п.
поручае найдешевше
2228 ТОРГОВЛЯ
Братей Лянгнеръ
Львôвъ, Галицка ч. 16
Цѣнники на жаданье даромъ.

Василь Пстракъ
сницарь
замешкалый въ Коломыи ч. дому 344¼
доконавшiй украшеня церквей въ Городенцѣ, Кутахъ старыхъ, Печенѣжинѣ, Рожновѣ, Синковѣ, Шишковцяхъ и Товтрахъ на Буковинѣ, Яблоновѣ, Ясеневѣ пôльнôмъ — принимае замовленя на украшеня якъ цѣлыхъ церквей такъ и на иконостасы, амвоны, кивоты, олтарики процесiональнѣ и выконуе всякѣ роботы солидно и по дешевыхъ цѣнахъ. 2508 2—6

Закладаюся
за всяку цѣну, що жаденъ зъ моихъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерiй краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь 2484 Всч. Духовôьству. 10—?
Замогленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.
Давидъ Шварцвальдъ,
магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбко.
Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.
Заложеный 1848.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 146. Львôвъ, Субота 2 (14) липня 1888. Рôчникъ IX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ въ вôвторокъ. и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимаютъ: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler. Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse, F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8. M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ . .	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року . .	9 зр.	на пôвъ року . .	12 зр.
на чверть року .	4·50 зр.	на чверть року . .	6 зр.
на мѣсяць . . .	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ . .	16 зр.	на пôвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць . .	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатанй вôльний ôдъ порта — Поодинокe число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

Всякій обовязкій, листы заставній, ренты, акції банковій и заставній, купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями

СОКАЛЬ и ЛИЛЕЦЬ ДОМЪ БАНКОВЫЙ И КОНТОРА ВЫМѢННЫЙ.

Поручения зъ провинціи сейчасъ залагоджуються, безъ дочисления провизіи.

Зъ днемъ I (13) липня зачинаєся нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облôмовъ“ безплатно.

Задача центрального правительства.

182,369.327 зр. ухвалили спôльнѣ делегаціи на цѣли воєннѣ на сей рôкъ, щобъ удержати великодержавність Австріи, оборонити ей всесторонній интересы и зробити ей готовою на всякій несподѣванки. Сума дуже значна. Але конституційнѣ представителѣ обохъ половинъ ухвалили сей податокъ майна не тôлько безъ всякихъ ремонстрацій, але навѣть зъ певною охотою. Свѣдчить се, — якъ замѣтила урядова праса, — о добре понятôмъ патріотизмѣ австрійскôмъ. Народы австрійскій бачать мабуть, що держава даѣ имъ повну запоруку культурного розвою и етничного ихъ истнованя и длятого, узнаючи интересъ державный однаковымъ зъ своими власными змаганями, не запинились нѣ на хвилинку призволити на все, чого держава пôдъ непевну пору потребуе. Одинѣ нѣмецкій делегаты и незначна частина угорскихъ заколотила повну гармонію делегаційныхъ розправъ тою немилою замѣткою, що бôльшихъ тягарôвъ народы австрійскій не въ силѣ на будуче понести. Замѣтка та, хочь вповнѣ оправдана, не мала однакожь поки-що ваги.

Сумою тою обезпечено интересы нашои держави, запоручено Европѣ такъ званый „вôйный миръ“, а акція парляментарна перенесесь небавомъ до соймôвъ краєвыхъ, щобъ въ нихъ полагодити потребы поодинокихъ краєвъ коронныхъ. Потребы тѣ будуть двоякого рода: економичнѣ и національнѣ. Въ нашôй Галичинѣ якъ одинѣ такъ другѣ мають безперечно велику вагу. Першій зъ нихъ обходять загалъ населеня, другѣ головно насъ Русинôвъ.

Розбирати на сѣмъ мѣсци всесторонно, якій були-бы тѣ подвôйного роду потребы, не думаємо. Они суть загально звѣстнѣ. До деякихъ справъ економичныхъ взяли вже починъ чи то саме центральне правительство, чи видѣлъ краєвый, а богато неполагодженыхъ, межи ними справа дорожна, полишилось зъ давныхъ сесій соймовыхъ. Можна при тôмъ предвидѣти, що и самѣ послы въ часѣ засѣдань соймовыхъ порушать де-що зъ економичного поля, що мимо рôзнородныхъ змагань лежить у насъ дуже облогомъ.

Для насъ нинѣ зъ конечности мають бôльшу вагу и значенье справы и потребы національнои натуры. Въ тôмъ направленю не зроблено у насъ нѣчого, хотя Русь галицка поручь зъ другими народами принесла державѣ въ жертвѣ такожь ôдповѣдну частину майна и маѣ рôвне право посягнути рукою за всѣмъ тымъ добромъ, яке заставлено на трапезѣ конституційнôй. Въ тôмъ направленю, якъ мы неразъ пôдносили, Русинамъ галицкимъ дѣєсь непростима кривда. Анѣ кабинеты вѣденьскій, анѣ выдѣлъ краєвый, анѣ бôльшôсть соймова, анѣ поодинокій послы зъ тои бôльшости не взяли нѣколи серіознѣйшого почину, щобъ полагодити національный роздоръ въ Галичинѣ, и наколи инціятиву въ тôмъ направленю взяли подеколи самѣ послы рускій, то все старанье польскои бôльшости соймовои стремѣло до того, щобъ справу цѣлу убити въ зародѣ.

Може бути, що въ тыхъ часахъ, коли Австрія на силу хотѣла бути державою нѣмецкою, интересы ей славяньскихъ народôвъ а тымъ самымъ и народу руского можна було уважати дѣломъ меншои ваги. Була пора, що Шмерлингъ, завзятый централистъ нѣмецкій, легковаживъ собѣ и автономичнѣ стремленя Мадярôвъ. Часъ показавъ однакожь, що єго внутрѣшна политика була хибна. Выстало одной неудачѣ пôдъ Садовою, щобъ звернути зъ тои дороги. Нѣмецкѣ централы, яко выключно пануючій елементъ въ Австріи, мусѣли радѣ-нерадѣ подѣлитись гегемонією зъ Мадярами. Бувъ ôдтакъ часъ, и то ще не давный, що сей самый елементъ нѣмецкій въ штучнôмъ и цѣною Руси галицкои оплаченôмъ союзѣ зъ Поляками хотѣвъ удержати себе при власти и власть ту зъужити на томленье Чехôвъ и Словѣнцѣвъ. И та политика показалась хибною. Опозиція ческа устоялась, а гегемоны нѣмецкѣ зôйшли на уровень лишь рôвноуправненого а не пануючого елементу. Нинѣ злożились рѣчи такъ, що керму державы держать въ рукахъ Чехи и Поляки въ союзѣ зъ феодалами и клирикалами нѣмецкими, и що черезъ то Долитавщина набрала кольориту славяньско-шляхотского на мѣсце давного нѣмецко-псевдолиберального.

Однакожь мимо всѣхъ тыхъ переворотôвъ въ внутрѣшнôй политицѣ не можна сказати, щобъ теперѣшный устрôй Австріи ôдповѣдавъ ей етничнымъ ôдносинамъ. Справы Залитавщины лишаємо на боцѣ. Тамъ гегемонія спочиваѣ ще заѣдно въ рукахъ шовинистôвъ мадярскихъ зъ кривдою для Славянъ и Румунôвъ, а зъ шкодою для Австріи. Але и въ Долитавщинѣ не уложились рѣчи такъ, щобъ устрôй ей внутрѣшный можна назвати добрымъ и тревалымъ. Змѣнено лишь декораціи а режишерство передано зъ рукъ централистично-нѣмецкихъ въ руки польско-ческій та реакціонерскій. Въ наслѣдокъ того выйшло, що Нѣмцѣ ческо-моравскѣ та Словѣнцѣ суть незадоволенѣ, а Русины галицкѣ въ своихъ правахъ національныхъ тяжко покривдженѣ. Ба, и Чехи, и Поляки, и феодалы и клирикалы не опинились доси въ своихъ жаданяхъ. Чехи, принявшись за политику егоистичну, радѣ-бъ нинѣ выдобути ще и пергаминовѣ права короны св. Вячеслава. Поляки не устають нѣ на хвилю въ своихъ стремленяхъ польонизаційныхъ супротивъ Русинôвъ, а феодаламъ и клирикаламъ пахнуть обмеженье свободы науки и научаня, школа конфесійна и другѣ реакційнѣ и кастовѣ присмачки, котрѣ надѣються выторгувати у hierarchii społeczn-oи польскои та Чехôвъ за цѣну союза зъ ними и попиранье высше згаданыхъ забаганокъ.

Чи таку роботу всѣхъ тыхъ елементôвъ можна назвати користною для Долитавщины и Австріи — мы сумнѣваємось. Политика тыхъ елементôвъ єсть за надто егоистична, партійна та кастова, щобъ зъ нея мôгъ выйти якій-небудь тревалый хосенъ для цѣлости державы. Противно, на нашихъ очехъ и то якъ-разъ въ дуже непевну хвилю, выступають всюды дуже остро, оправданѣ теперѣшнымъ складомъ, антагонизмы національнѣ. Шумно заповѣдана акція примиреня народôвъ австрійскихъ взяла, просто сказавши, въ лобъ, а нема надіѣ, щобъ при такихъ даныхъ скрѣпились силы Австріи на внѣ. Якъ въ Чехахъ, Моравіи, такъ и Стирія, Каринтіи, Краинѣ и нашôй Галичинѣ кипить національна борба. Народы ненавидять себе до крайности, жизненнѣ економичнѣ справы лежать покинены на боцѣ, а всѣмъ разомъ пôдрываѣ чужина и заграница бытъ матеріяльный. Якъ бы такъ, примѣромъ сказавши, зъумѣвъ хто зънлюструвати внутрѣшне положенье нашои державы, то удавъ-бы се въ образѣ, де Чехъ, Полякъ, феодалъ, клирикалъ, Нѣмець, Русинъ, Словѣнець, Мадяръ, Хорватъ грызуться на однôй купѣ, а ôдъ часу до часу той або другій стоить одному або другому ногою на карку. Интересъ свôй егоистичный закрывъ кождому зъ нихъ гагу интересу державного. Хвилево успокоюєсь та борба, але лишь позорно и на условію, щобъ подоптаный лежавъ тихо а гегемонъ за той часъ чванився, будьто єму удалось борбу заворожити.

А при всѣмъ тôмъ не видко, щобъ кабинетъ графа Таффого думавъ о якôй-небудь змѣнѣ того невôдрадного положеня. Чи вже кабинеты вѣденьскій зжились такъ тѣсно зъ тою традиціею, що ажь якѣсь катаклизмы и тяжкій удары суть въ силѣ выбити нхъ зъ тяжкого сну? Або чи въ Вѣдни такъ трудно добачити всего, що дѣєсь въ краяхъ коронныхъ? Мимо такъ частыхъ накликувань лишаєсь все по давному и злому. Провôднои гадки, щобъ Австрія сталась дѣйстно пристановищемъ свôбôдъ и культурного розвою для дрôбнѣйшихъ народôвъ, поселеныхъ посередъ Европы; щобъ, будучи конгломератомъ, зъумѣла вытворити у народôвъ, входячихъ въ ей складъ, якусь любовь; щобъ вытворила при тôмъ въ собѣ якусь силу атракційну — тои провôднои гадки годѣ добачити у мужѣвъ, що взялись кермувати ей судьбою. Политика наша влечесь пиняво зъ дня на день, механично, безъ свѣдомости задачѣ и цѣли. А думаємо, що пôдъ нинѣшну пору, коли интересы державы на зверхъ суть бôльше якъ коли-инде убезпеченѣ и коли делегаціи такъ охотно прийшли обомъ кабинетамъ въ помôчь, що якъ-разъ теперь єсть пора, выбитись зъ мертвоты духа и безпорадности и принятись за полагодженье пекучихъ справъ національныхъ въ поодинокихъ краяхъ коронныхъ. Правительство центральне повинно нинѣ чимъ скорше взяти пôчинъ до злагодженя народныхъ антагонизмôвъ. Гегемонамъ треба показати докладно тѣ межѣ, котрыхъ не вôльно имъ переступати, бо за тыми межами починаєсь кривда другихъ народôвъ, а покривдженымъ народамъ треба прийти въ помôчь позитивными внесенями, хочь-бы они були и троха гôркою пигулкою для бôльшостей соймо-

Староста и поланецкій каштелянъ Андрѣй Ґжимала Яблоновскій.

(Пôсля автобіографіи — написавъ Ю. Ц.)

(Конецъ.)

Братъ Андрѣя, каштелянъ, сторонивъ цѣлкомъ ôдъ конфедерації, а якъ завязалася конфедерація и въ Сянôцкôмъ пôдъ начальствомъ кн. Мартина Любомирского и волынского воєводича Потоцкого, выѣхавъ ôнъ до Дуклѣ, а коли и тутъ було небезпечно, втѣкъ до Угорщины. За то постигла єго кара. Въ мартѣ 1769 р. впавъ до єго села, Вишневои, Рудзкій, що „учинився“ региментаремъ кн. Мартина, що знову „зробився“ маршалкомъ краковскимъ, якъ каже зъ досадою нашъ староста, а зъ нимъ разомъ прийшли до села Корженьовскій и Боянецкій, котрѣ саме тогды приѣхали зъ Стрижова, де жидôвскимъ крамарямъ „повыдирали сукна, матеріѣ и грошѣ, кôлько лише далося“. За кару отже наложили они на Вишневу 2000 дукатôвъ контрибуціи, 1000 на двôръ, а 1000 на пôдданыхъ, и ледвищо нашому старостѣ вразъ зъ дѣдичкою села, братовою, удалося угодати напастникôвъ на 200 дукатôвъ. Кромѣ того забравъ Рудзкій для себе золотый шмельцованый годинникъ, мовь-бы то за тое, що коней зъ стайнѣ не казавъ забирати; а Корженьовскій взявъ для себе другій годинникъ, томбаковый. Напасть тая и здирство мали бути карою за мову, котру мавъ братъ въ делегаціи, высадженôй радомскою конфедерацією, и за прихильнôсть до двору королѣвского, а неприхильнôсть до конфедерації барскои.

Немила пригода лучилася и черскому каштелянови Суффиньскому, котрому конфедераты, здаєся зъ недовѣрчивости, забрали пôдъ Мельцомъ людей, конѣ и амуницію, хоть ôнъ власне ѣхавъ до конфедератôвъ.

Въ самъ Вел. Четверъ 1770 р. прийшовъ зъ россійского табору въ Кроснѣ до Браткôвки россійскій капраль зъ 15 козаками и зажадавъ „зъ нечуваною зухвалостію и дикимъ простацтвомъ“ фуражу. Староста велѣвъ имъ въ сей часъ на двохъ возахъ пôслати 10 кошѣвъ ôвса, а за сѣно, котрого не мавъ, окупився грôшми. Мѣжь тымъ, коли зъ Браткôвки плативъ контрибуцію Россіянамъ, забрали конфедераты въ Пержхнôй полотна, стрѣльбы и много иншихъ рѣчей, зъ чого потôмъ якійсь невѣдомый намъ Маєвскій „niejakąś mizernądla mnie satysfakcyą odebrał“. Нещасливый бувъ для него такожь цѣлый 1771 рôкъ. „Черезъ цѣлый рôкъ, пише ôнъ, принимавъ я у себе разъ Россіянъ, другій разъ конфедератôвъ. Конфедераты зôписули менѣ форналькy, забравши зъ кождого цугу що лѣпшого коня. Одинъ Россіянинъ взявъ менѣ табакирку, а фуражѣ посылалося разъ въ-разъ. Братъ єго, котрый все-таки до конфедерації не хотѣвъ приступити, впавъ нещасливымъ припадкомъ вразъ зъ старостою бузецкимъ Міромъ на жмигородскôмъ трактѣ въ руки однои команды конфедератскои, котрою доводивъ Рудницкій. Обохъ полонникôвъ доведено пôдъ сторожею ажь до Грибова, бо мали ихъ осадити въ Лянцкоронѣ, та на щастье перетяли тôй сторожѣ дорогу королѣвскѣ уланы Браницкого, котрый, якъ вѣдомо, лишь самъ одинъ зъ гетьманôвъ угнався за конфедератами вразъ зъ войсками россійскими. Справа скôнчилася тымъ, що тойже братъ Андрѣя зробивъ акцесъ до конфедерації, а до ґенеральности написавъ листъ, зъ котрымъ разомъ пôславъ на цѣли конфедерації 10.000 зол. п., котрѣ мавъ зъ собою, вразъ зъ скриночкою, въ котрôй находились всѣлякѣ папиры, годинники и табакирки. Самъ Рудницкій ôдвѣзъ все то ґенераламъ до Тешина и здавъ о всѣмъ справу, почѣмъ Міра вразъ зъ каштеляномъ пущено на волю. Міръ окупився грôшми и оружьемъ, котре мавъ при собѣ, а каштелянови казала ґенеральнôсть звернути скриночку зô всѣмъ, що въ нѣй було, переглянувши лишь папиры и задержавши пожертвованыхъ 10.000 зол. п. у себе.

Послѣдый рôкъ панованя польского въ нашôмъ краю (1772) спровадивъ вже цѣлковиту анархію. Загальна нужда, безвастанна тревога, неспокôй, неустаючѣ напады, здирства, самоволя и що за тымъ иде, здичѣлôсть, ба навѣть голодъ и морова зараза, все то дôйшло до крайности. Нашому старостѣ забравъ 20 мая т. р. одинъ литовскій ôддѣлъ конфедератôвъ въ єго неприсутности сѣмь цуговыхъ коней. Ледви потôмъ упросивъ староста маршалкôвъ, що стояли таборомъ въ Лонкахъ, що єму три конѣ звернули, а иншій два промѣняли. По десяти дняхъ явився однакожь у него иншій ôддѣлъ зъ ротмистромъ Бѣлецкимъ на чолѣ и той ставъ допоминатися о якійсь ленунгъ, а лишь зъ ласки вдоволився сумою 312 зол. п. яко половиною приналежного пôврôчного ленунгу. Въ тôмъ пôгнали за ними Россіяне зъ значнѣйшимъ ôддѣломъ, при котрôмъ було надъ 300 людей кôнноты. Двохъ пѣхотинцѣвъ зъ того россійского ôддѣлу ôдлучилося ôдъ своихъ и причвалило на хлопскихъ коняхъ до двора. „Тутъ“ — пише Яблоновскій — „почали коѣти велику бѣду, робили всѣлякѣ псоты и домагалися рôзныхъ забаганокъ, а хоть имъ дано горѣвки, хлѣба и грошей, то таки не втихомирились, позапивалися погано, а потôмъ, около заходу сонця, полишали свои карабины въ сѣнехъ и розôйшлися. Оденъ розбивъ дверѣ до фôльварку и почавъ рабувати, другій пôйшовъ на село пустовати. Оба мали при собѣ мечѣ. Я велѣвъ скликати зъ села хлопôвъ и кажу до того, що вшовъ зъ фôльварку: Вы не жовнѣры, а гультаѣ, я велю ôдôслати васъ обохъ до коменданта! Той розлютився и скочивъ до мене зъ мечемъ въ рукахъ, але стангретъ моєи жѣнки надбѣгъ зъ заду, вхопивъ єго зъ-за плечей, а въ тôмъ кинулися на него и хлопы: выдерли зъ рукъ мечь и звязали на мôй приказъ. Заразъ побѣгли на село и за другимъ и подыбали єго, якъ лѣзъ ôкномъ до хаты. Схопили и єго, привели до двора и положили обохъ на подвôрю, де позасыпляли мовь забитѣ. Хлопы однакъ стояли надъ ними и не ôдступали цѣлый часъ. Я пôславъ тымчасомъ Скуратовича, котрый бувъ передъ ними сховався, до Корчины зъ листомъ, въ котрôмъ повѣдомивъ россійского коменданта о всѣмъ, що сталось. Доперва о пôвночи вернувъ Скуратовичъ зъ приказомъ ôдъ майора Ґалаґіна, щобы ихъ обохъ привести, а оружье прислати окремо. Я такъ и зробивъ: казавъ обохъ привязати на возѣ до драбинъ и выславъ Скуратовичемъ, котрому додавъ чотирохъ хлопôвъ яко сторожу, вразъ зъ оружемъ до коменданта. Але що Ґалаґіна въ Корчинѣ вже не було, бо пôгнався за конфедератами, то ôдобравъ обохъ повязаныхъ жовнѣрôвъ за него поручникъ, котрый бувъ позôставъ въ Корчинѣ. Поручникъ взявъ ихъ въ сей часъ пôдъ варту. Грожено менѣ по тôй причинѣ пôмстою, але Россіяне уступили вже, хвала Богу, небавкомъ зъ Пôдгôря, бо въ тôмъ самôмъ мѣсяцю маю, увôйшло вже въ нашъ край черезъ Дуклю вôйско австрійске.“

Зъ официрами австрійскими запôзнався нашъ Яблоновскій скоро и зносився зъ ними радо. Перебуваючи въ червню по святѣ Божого Тѣла черезъ 8 днѣвъ въ Дукли, пôзнався тамъ зъ австрійскимъ майоромъ Клѣбельсбер-

[1]) Въ першôй части сего фейлетону въ 143 ч. „Дѣла“ зайшли ошибки: въ заголовку маѣ бути поланецкій каштелянъ, замѣсть полянецкій к.; въ 3 колюмнѣ, рядокъ 7 зъ горы замѣсть померового маѣ бути поморского: въ 4 колюмнѣ, рядокъ 2. зъ долины замѣсть судмиревого маѣ бути: судомирокого.

выхъ. Въ такъ важныхъ справахъ, якими суть супокôй и розвôй ввутрѣшный державы, не завадить бôльша енергія. Сентиментальнôсть тутъ не на мѣсци. Анѣ Поляки, анѣ Чехи, не дадуть Австріи тои силы, якою чваняться. Сила Австріи лежить въ высшôй, але дуже реальнôй идеи, назначенôй ѣй самымъ географичнымъ положеньемъ. Тôлько идею ту годѣ осущити тымъ, щобъ въ Чехахъ Чехи, въ Галичинѣ Поляки були выключными газдами. Такожь и всякî Лихтенштайны и Гогенварты не дадуть Австріи того, що дадуть ѣй народы ея рôвноуправненî, вдоволенî своєю судьбою и яко такî звязанî дружно однымъ интересомъ. Наколи въ середныхъ вѣкахъ для устороненя заколотôвъ внутрѣшныхъ и розбишацтва оголошувано державнî и божî миры, то нинѣ для спиненя кривдячои майоризаціи треба, щобъ центральне правительство само приходило зъ внесенями передъ соймы и посередничило въ добрôй справѣ. Се его право и обовязокъ. Бо зъ другои стороны годѣ бути на стôлько оптимистомъ, щобъ, примѣромъ сказавши, ôдъ польскои бôльшости въ соймѣ галицкôмъ надѣятись якого-небудь умѣркованя и справедливости для рускои справы. Мы недавно пôднесли той сумный обявъ, що за 27 лѣтъ конституційнои еры Русинамъ галицкимъ довелась лишь одна руска середна школа. А при тôмъ не можемо и нинѣ не пригадати, що руска справа для Австріи посѣдае бôльшу вагу надъ ту, яку до неи вѣденьскій Ballplatz привязуе. Наколи до хмурныхъ Нѣмцѣвъ ческихъ высылаються Лобковичѣ на переговоры, то Русины галицкî мають право домагатись, щобъ гр. Таффе принявся въ ôдповѣдный способôбъ мисіи тои, щобъ соймъ галицкій звернувъ вже разъ зъ дороги негаціи правъ національныхъ рускаго народа.

Ставимо отже конкретне жаданье, щобъ центральне правительство вже на теперѣшну сесію соймову прийшло зъ позитивными внесенями въ дразливôй справѣ рускôй.

Доповняючî школы промисловî.

На найблизшôмъ засѣданю промисловои комисіи буде предложеный новый статутъ для доповняючихъ шкôлъ промисловыхъ, котрого головнî точки подаємо тутъ за урядовою газетою:

Цѣлею доповняючои промисловои школы есть удѣляти ученикамъ и помôчникамъ, працюючимъ въ промисловôмъ заводѣ, такî теоретичнî вѣдомости, якî имъ потреба, щобы могли користно и успѣшно выповняти свои фаховî обовязки.

Доповняюча школа мае складатись зъ приготовляючого курсу о однôй клясѣ, котра може бути подѣлена на два ôддѣлы и промыслового курсу о двохъ клясахъ. Мае она бути сполучена зъ народною школою, въ котрои льокали ôдбуваєсь наука. Розкладъ науки подае плянъ апробованый министерствомъ просвѣты.

До удержаня школы мають причинятись: а) министерство просвѣты, б) фондъ краевый, в) громада, г) повѣтъ, д) корпораціи торговельнî, товариства задатковî и касы щадничî.

Надзôръ мѣсцевый и зарядъ економичный школы припадае шкôльному выдѣлови, зложеному зъ начальника громады, одного делегата рады громадскои, одного делегата мѣсцевыхъ промысловцѣвъ, взглядно купцѣвъ, и делегата министерства просвѣты, выдѣлу краевого а такожь тыхъ фондôвъ, котрî причиняються до удержаня школы що-найменше 100 зр. рôчно. Начальникъ громады есть предсѣдателемъ шкôльного выдѣлу, котрый выбирае зъ-помѣжь себе заступника предсѣдателя и скарбника.

Члены выдѣлу урядують безплатно черезъ три роки, а ôдтакъ можуть бути на ново выбранî. Выдѣлъ шкôльный ôдбувае засѣданя звычайно разъ въ мѣсяць, въ котрыхъ управитель мае лишь дорадчій голосъ и то лишь тогдѣ, коли предметъ нарадъ дотыкае его особы.

Выдѣлъ шкôльный управляе фондами школы, представляе кождого року краевôй промысловôй комисіи проектъ буджету, а при кôнци року замкненье рахункôвъ, асигнуе платню шкôльному персоналови а такожь грошѣ на рôзнородныя средства науковî. Зъ пôдмоги удѣленои министерствомъ просвѣты мае той выдѣлъ що-рôчно тому министерству окреме предкладати справозданье.

Кождый членъ шкôльного выдѣлу мае обовязокъ переcвѣдчуватись въ ôдповѣдный способôбъ о пильности и карности ученикôвъ, такожь о станѣ будынкôвъ шкôльныхъ и средствъ науковыхъ. На всѣ достережениî хибы належить звертати увагу учителя въ неприсутности ученикôвъ, а коли-бъ то не помогло, треба ихъ представляти шкôльному выдѣлови. Члены выдѣлу не вилывають безпосередно анѣ на способôбъ удѣлюваня науки анѣ на карнôсть шкôльну. Педагогичну и наукову управу школы мае вести управитель именованый шкôльнымъ выдѣломъ а потвержденый министерствомъ просвѣты. Управитель той мае приймати ученикôвъ, наглядати надъ ихъ поведеньемъ, удержувати въ порядку всѣ средства и приборы науковî, представляти выдѣлови шкôльному внесеня що-до именованя учителѣвъ а такожь закупна новыхъ средствъ науковыхъ, полагоджувати всякî администраційнî справы, стерегти стислого поступованя пôсля означеного пляну наукъ и взагалѣ одвѣчати за цѣлый станъ школы зъ дидактичного и педагогичного становища. При кôнци шкôльного року мае ôнъ представити шкôльному выдѣлови справозданье о станѣ школы, котре выдѣлъ шкôльный разомъ зъ своєю опинією мае переслати краевôй комисіи промысловôй.

Учителѣвъ именувати мае выдѣлъ шкôльный на внесенье управителя, а затверджувати краева комисія промыслова. Тыхъ учителѣвъ, котрыхъ оплачуе выключно министерство просвѣты, мае оно само именувати и управитель и учителѣ будуть побирати за свои труды платню зъ шкôльного фонду. Для кождои клясы мае именувати управитель одного учителя господаремъ; при кôнци кождого року шкôльного мае кождый господарь и учитель здати справу зъ поступôвъ клясы и зъ тои материи, котра становила предметъ его науки. Тое справозданье мае долучитись до рôчного справозданя управителя школы.

Вписы ученикôвъ мають ôдбуватись щорôчно ôдъ 1 до 5 вересня. Пôзнѣйше можна лишь такихъ ученикôвъ приймати, котрî докажуть, що суть належито приготованî, щобы могли користати зъ дальшои науки.

На курсъ промысловый взглядно торговельный мають бути принятыми такî ученики, котрî скôнчили звычайну школу зъ добрымъ поступомъ, або зложили вступный испытъ, ôдповѣдаючій тôй школѣ. Ученики не маючî ôдповѣдныхъ вѣдомостей, будуть принятî лишь на курсъ приготовляючій. Пôсля обовязуючого закона промыслового мае кождый промыслови предприемець обовязокъ пôдъ карою лишати роботникамъ промысловымъ ажь до 18 лѣтъ житя потрѣбный часъ, щобы могли ходити до доповняючои школы промысловои. Кождый ученикъ такои школы есть обовязаный правильно приходити на науку, заховуватись прилично и слухати приказôвъ шкôльнои власти. Управитель школы мае повѣдомляти майстрôвъ и предприемцѣвъ о пильности ихъ ученикôвъ а предкладати выдѣлови шкôльному выказы ученикôвъ занедбуючихъ науку, а тогдѣ выдѣлъ взывае майстрôвъ, щобы зарадили злому, а коли то не помагае, доносить о тôмъ власти промысловôй, щобы примѣнила въ такихъ случаяхъ средства вказанî закономъ.

Наука въ курсѣ приготовляючôмъ и промысловôмъ буде безплатна, лишь при записѣ мае зложити кождый ученикъ якусь дрôбну суму (30 до 50 кр.) на шкôльнî приборы, ôдъ котрои може однакъ выдѣлъ шкôльный убогихъ ученикôвъ увôльнити. Въ торговельнôмъ курсѣ треба вже платити таксу курсову, ôдъ котрои увôльнити може выдѣлъ лишь выимково.

Наука мае тревати ôдъ 15 вересня до 15 мая, мѣжь 15 а 30 маємъ мають ôдбуватись публичнî испыты въ присутности представителѣвъ выдѣлу шкôльного, властей и мѣсцевыхъ промысловцѣвъ. Зъ испытомъ, о котрого терминѣ належить все увѣдомлати краеву комисію промыслову мае бути сполучена выстава письменныхъ, рисунковыхъ и т. п. трудôвъ ученикôвъ. При кôнци року мае кождый ученикъ одержати выказъ поведеня и пильности, а такожь поступу въ кождôмъ поодинокôмъ предметѣ науки, а по скôнченю науки свѣдоцтво зъ потвержденьемъ, що скôнчивъ науку доповняючу.

Кожда змѣна того статуту або пляну наукъ буде вымагати апробаты министерства просвѣты.

Статутъ той мае бути предметомъ дискусіи на засѣданю новои комисіи и доперва тогдѣ увôйде въ житье, коли прийме его комисія и выдѣлъ краевый.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Збаража.

[Посвященье церкви на Базариньскôмъ передмѣстю въ Збаражи.]

Ôдъ давна не видавъ Збаражь такъ краснаго и величавого торжества, якъ дня 4 и 5 липня, зъ причины гостины нашого Впреосв. Архіерея, и посвященя нимъ прехорошои, величавои, мурованои церкви, котру фундовавъ самъ одинъ селянинъ тутешный, Теодоръ Панасюкъ. — Архіерей прибувъ въ середу вечеромъ до Тернополя въ супроводѣ крилошанъ Вп. оо. Бѣлецкого и Пакижа. Тутъ на двôрци витало достойныхъ гостей священьство, а такожь и повномочникъ збаражскихъ дôбръ княгинѣ de Ligne, Вп. п. Стефанъ Сенковскій, властитель дôбръ на Мазурахъ, котрый именемъ княгинѣ запросивъ нашого Архіерея въ гостину до двора. На противъ довго ожиданого высокого гостя выѣхала пôдъ вечеръ зô Збаража кôнна бандерія ажь до Черниховець, де Впреосвященного повитали мѣсцевый парохъ, о. посолъ Свчиньскій, зъ процесією и прихожанами, а такожь староста п. Кавцкій, маршалокъ повѣтовый, п. Конопацкій и начальникъ суду п. Вильчиньскій. — Вже пôзно вечеромъ, при ôдгомонѣ дзвонôвъ и гуку моздѣрвъ, станувъ нашь Владика при першихъ тріюмфальныхъ воротахъ мѣста Збаража. Тутъ повитало его мѣсцеве духовеньство обохъ обрядôвъ, бурмистръ мѣста зъ радою, всѣ власти политичнî и автономичнî и кагалъ жидôвскій. Цѣле мѣсто було величаво илюминоване, улицѣ переповненî тысячами цѣкавыхъ и вѣрныхъ христіянъ, що хотѣли охотно почтити достойного князя церкви, що не жаловавъ свого труду, щобы звеличити красне дѣло благородного, хоть простого чоловѣка. — Въ асистенціи драгонôвъ, що становили шпалиръ и охотничои сторожи, рушивъ цѣлый похôдъ ôдъ вôрôтъ до мѣста. Впреосвященный Архіерей вступивъ по дорозѣ до костела оо. Бернардинôвъ и до церкви а по звычайныхъ молитвахъ удався на замокъ, де замешкавъ. Пôдъ замкомъ стояли другî тріюмфальнî ворота, скарбовî, прехорошо устроєнî и илюминованî, а тутъ щиро и сердечно повитавъ Архіерея повномочникъ п. Сенковскій, именемъ княгинѣ de Ligne, запрашаючи до замку въ гостину.

Другого дня ôдбулось властиве торжество посвященя нового дому Божого, що ставъ окрасою цѣлои нашои окрестности. Священьство зъѣхалось зъ цѣлого збаразкого деканату дуже численно, а такожь и зъ Скалатщины. Народу зôйшлось такъ богато зъ цѣлои околицѣ, що ледви лишь войско могло утримати якій такій порядокъ. По богослуженю, въ супроводѣ священьства и всѣхъ запрошеныхъ гостей, посѣтивъ митрополитъ фундатора Панасюка и зволивъ принятi у него снѣданье. Ôдтакъ удалися всѣ гостѣ до двора на приготовленый обѣдъ. Тутъ явилися представителѣ всѣхъ властей державныхъ и автономичныхъ, священьство и шляхта, а всѣхъ радо и ласкаво витали повномочникъ Сенковскій и Игнатій Соханикъ, управитель збараского скарбу. Въ часѣ пиру пôднѣсъ першій тоастъ Впр. митрополитъ въ честь папы Льва XIII. и Є. Вел. цѣсаря Франць-Іосифа. Повномочникъ Сенковскій пôднѣсъ тоастъ въ здоровлье Впреосвященного а въ замѣнъ за то внѣсъ Архіерей въ руки п. Сенковского тоастъ въ здоровлье княгинѣ и ея повномочника. Дальше ишли тоасты въ честь фундатора, старосты и маршалка, въ честь рускаго и латиньскаго духовеньства, въ честь обывательства, въ честь господаря и панѣ дому; крôмъ того въ честь родины пп. Федоровичѣвъ и архитекта, що ставивъ нову церковь и т. д. Рядъ тоастôвъ але закôнчивъ Стефанъ Сенковскій, зазывомъ до братнои згоды обохъ народôвъ: Русинôвъ и Полякôвъ. Вечеромъ подивляли всѣ дуже краснî штучнî огнѣ, спаленî на горѣ замковôй. Товпы цѣкавыхъ залягали цѣле мѣсто, а другого дня всѣ зъ жалемъ пращали ôдѣзджаючого нашого Впреосвященного Владику.

Зъ Рудокъ.

[Гостина лат. еп. Солецкого въ Рудкахъ. — Окружна рада шкôльна. — Выборы до сойму.]

Дня 7 липня с. р. приѣхавъ лат. еп. д-ръ Лука Солецкій зъ Перемышля на каноничну визитацію и до Рудокъ. Епископъ въѣхавъ до мѣста о 7 год. вечеромъ. Тутъ при тріюмфальныхъ воротахъ украшеныхъ рускими и польскими хоругвами та написями зъ одного боку: „Witaj nam Arcypasterzu“ а зъ другого „Benedictus qui venit in nomine Domini“ и гербомъ мѣста, ожидали его доокрестнî обыватель, мѣсцева интелигенція, латиньске и руске духовеньство зъ процесіями, множество народу и жиды зъ двома торами.

Коли епископъ, окруженый бандерією зъ Тулиголовъ, надъѣхавъ и станувъ коло вôрôтъ, повитавъ его бурмистръ мѣста п. Іосифъ Анѣльскій по польски, пôдносячи ему хлѣбъ и сôль а маленька дѣвчинка, Мися Увйска, вручила ему красный букетъ. Епископъ ôдповѣвъ на промову бурмистра по польски дякуючи за принятье, та згадявъ такожь и про Русинôвъ, що такъ численно явился. При выстрѣлахъ зъ моздѣрôвъ рушивъ ôдтакъ похôдъ до костела, а по молебни удався епископъ до мешканя пароха кс. М. Каминьского а нарôдъ розъѣхався и розôйшовся. На тую параду спроваджено нарôдъ и школярѣвъ ажь 3 милѣ зъ далека. Епископа витали въ бôльшôй части Русины, хочь до комитету для повитаня епископа не покликано Русинôвъ; но панове комитетовî справили латиньского владику такъ, що ôнъ до мѣсцевои церкви и не вступивъ. На другій день бувъ обѣдъ у лат. пароха, на котрый и рускî священики були запрошенî а тоастъ по руски внесеный мѣстодеканомъ Вп. О. И. Каламунецкимъ подобався загально. Третого дня ôдъѣхавъ епископъ безъ всякои нарады на обѣдъ до гр. Фредры а зъ ôдти до Мильчиць послѣднои парохіи тогожь дрогобицкого деканату и тутъ посвятивъ нововымурованый костелъ. На се торжество прибули такожь були гостѣ зъ Янова. Епископа витали всюды рускî священики зъ процесіями по селахъ, куда ôнъ переѣздивъ.

На засѣданю 12 с. м. уконституовалася окружна рада шкôльна въ Рудкахъ въ сей способôбъ, що заступникомъ предсѣдателя выбрано маршалка повѣтового п. Альбина Райского а заступникомъ инспектора — директора школы п. Апол. Юґана.

Незадовго надôйдуть вже выборы до сойму а що рудецко-комаряньскій округъ выборчій переважно заселеный Русинами, повиннî Русины вже теперь розпочати приготовляючî роботы, щобъ ихъ не заскочили выборы ненадѣйно. Належало-бъ вже якійсь комитетъ зôбрати, а на кандидата постаратися о чоловѣка такого, котрый-бы интересы населеня достойно и совѣстно въ соймѣ заступавъ а правительство, увзглядняючи справедливôсть для Русинôвъ, чейже не буде ставити перешкодъ рускому кандидатови. До дѣла отже, братя, до дѣла!

ґомъ, комендантомъ залоги дукляньскои, зъ капитаномъ Штурмомъ и зъ кôлькома поручниками. Зъ капитаномъ Орсі, котрый тутъ такожь бувъ, знався ще зъ квасôвъ бардѣвскихъ, теперь познакомився близше и зъ другими и гравъ зъ ними биляръ. Признае такожь Яблоновскій, що официры австрійскî любили брати участь въ забавахъ и були радо за-для своєи ґалянтности приниманî въ товариства польскихъ панôвъ. Згадуе такожь, що въ тôй палатѣ въ Дукли, до котрои заѣхавъ въ гостину, було що-дня 6—8 официрôвъ на обѣдѣ а на обходѣ зъ Божимъ Тѣломъ робило вôйско параду и давало до торжества сальвы. Нарѣкае лишь, що брали дуже тяжкî контрибуціи. Цѣсарскî комисарѣ ѣздили по селахъ и дворахъ и переглядали всѣ записы, якî находились въ гумнахъ и по шпихлѣрахъ: одно забирали въ сей часъ для вôйска и для коней, друге списували и казали переховувати на дальшî потребы вôйска. Ôнъ самъ мусѣвъ кôлькома наворотами высылати зъ Браткôвки до Дуклѣ и до Жмигороду овесъ, сѣно а навѣть готовый печеный хлѣбъ. Найбôльше однакъ нарѣкае Яблоновскій на то, що комисарѣ не платили готовыми грôшми, лишь квитами, що мали пôзнѣйше вымѣнятись на грошѣ, и що скрôзь наприкрялися жаданьемъ пôдводôвъ. На Лѣсько ишла найбôльша сила австрійска вôйскъ окупаційныхъ пôдъ проводомъ самого польного маршалка Гадика (Hadigg). Всадовившись вже трохи и розглянувшись, уложили вôйсковî власти австрійскî доставу контрибуціи и що-до якости и що-до скôлькости въ систему, вызначуючи такъ званî „квартальнî“ фуражѣ на кождый повѣтъ, розкладаючи ихъ въ однихъ, якъ н. пр. въ бѣцкôмъ, на ланы, а въ другихъ, якъ пр. въ пильзненьскôмъ, на „дымы“. Що и фуражѣ самî и достава выдавалась дуже утяжливою, то зъѣхалась шляхта тыхъ двохъ повѣтôвъ на нараду до Тарнова, и то такъ численно, що зъѣздъ подобавъ на „соймикъ“, та почали тутъ межи собою спорити. Бѣчане нарѣкали, що у нихъ дуже много ланôвъ и тому на нихъ спавъ нерозмѣрно бôльшій тягаръ, чимъ на Пильзненцѣвъ. Жадали отже, щобы Пильзненцѣ взяли часть надмѣрну зъ ихъ повѣту на себе, на що тî не хотѣли пристати, ажь вкôнци погодились и уложили спôльно просьбу до генерала Альтоны, а потôмъ и до самого Гадика, щобы знявъ зъ нихъ хоть трохи того тягару и зменшивъ наложене число „порцій“. Однакъ, додае авторъ, „нѣчого то не помогло, бо замѣсть пôльги, мусѣли мы платити ще бôльше, а до того казали намъ выслати цѣлый квартальный фуражь таки заразъ“. На нашого старосту впало заплатити зъ Браткôвки и зъ села Вуяшôвки за двôръ 3 кôрцѣ жита, кромѣ того ще дровъ и соломы, а на селянъ выпало дати 13 кôрцѣвъ ôвса. Небавомъ потôмъ загостила до его двора команда, зложена зъ кôльканацяти жовнѣрôвъ зъ кадетомъ и ротмистромъ ôдъ гузарôвъ Фрономъ на чолѣ, котра по дворахъ шукала за оружьемъ и забирала, яке де найшла. У каштеляна Пелки въ Лонкахъ забравъ Фронъ 20 карабинôвъ, правда, що заржавѣлыхъ, и кôлька багнетôвъ.

Въ послѣднôй своєй записцѣ доносить староста, що вразъ зъ братомъ своимъ, каштеляномъ, подавъ до польного маршалка Гадика просьбу о пашпортъ: ôнъ на подорожь въ Радомске а братъ до Пôдлѣся, та одержавъ 15 жовтня ôдъ того-жь ôдповѣдь таку, що непорадно було-бъ тогды выѣздити, бо саме въ той часъ прибувъ до Галичины першій губернаторъ, графъ Перґенъ, тожь управа краю переходила въ ту пору зъ рукъ вôйсковыхъ въ руки урядника цивильного *). „Dla tego my zostali, tylko Bratowa “ и на тыхъ словахъ урываєся и кôнчиться „Itinerarium“ Андрея Яблоновского. Якась перешкода, може хороба а потôмъ смерть, выдерла ему зъ рукъ перо.

Якъ высше сказано, не подае Яблоновскій въ своїй автобіографіи жаднои вѣсти про подѣї загального значеня, наколи они не дотыкали его особы, або его родины. Лишь въ двохъ або трехъ мѣсцяхъ натыкуе ôнъ зъ легка, якъ пр. до 1771 р.: що много людей повымирало на помôръ. Есть то той самый помôръ, котрый послуживъ ще въ 1770 р. австрійскимъ вôйскамъ за покрывку посунути кордонъ въ Спижь ажь по границѣ Ново-Сандеччины и Новотарщины. — Рôкъ 1763 кôнчить Яблоновскій короткою записком: Jasnosci seu Nordlicht na niebie in Octobri y Novembri się pokazały.

Про рôкъ смерти автора не маємо вѣсти.

Зъ автобіографіи пôзнали мы въ нѣмъ чоловѣка пôдъ кождымъ взглядомъ мѣрного, плывучого по найбôльшôй части пасивно зъ струею, въ якôй зъ ходомъ вѣкôвъ знайшлась польско-шляхотска суспôльнôсть. Думаємо, що ôнъ бувъ при тôмъ ще завсѣгды лѣпшимъ ôдъ иншихъ братôвъ по клейнотахъ шляхотскихъ. Сî звѣстки про него подаємо тому, що въ нѣмъ видимо образъ достойника зъ послѣднои добы погасаючои Рѣчипосполитои польскои, типъ панôвъ, якî скрôзь сидѣли тогды не лишь на окраинахъ Руси, але и въ самôй Руси. Бачимо въ нѣмъ, щобъ такъ сказати, послѣдного урядника польского, а першого австрійского пана доминіяльного. Рукопись набирае бôльшои вартости тымъ, що подае кôлька звѣстокъ про окупацію нашого краю войсками австрійскими.

---

*) Графъ Ант. Перґенъ обнявъ урядованье на пôдставѣ патенту зъ 11 вересня 1772 р. и заложивъ свою столицю у Львовѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Мимо того, що якъ централистичнѣ газеты нѣмецкѣ якъ и чеськѣ доносили, що передъ осѣнною сесі ю чеського парляменту не будуться ôдбувати нѣякѣ переговоры зъ нѣм. послами, доносять теперь, що все таки будуть пороблены якѣсь кроки, щобы помирити Нѣмцѣвъ зъ Чехами. Кажуть именно, що на жаданье цѣсаря нôдойминся гр. Тунъ, яко вѣрникъ цѣсарскій, помирити обѣ стороны зъ собою. Цѣсарь бажае, щобы, закимъ ôнъ приѣде до Чехъ, Нѣмцѣ вже рѣшилися вступити до чеського сойму.

Програму зъѣзду цѣсаря Вильгельма зъ царемъ подано вже до вѣдомости всѣхъ амбасадъ въ Берлинѣ, але она держиться все ще въ тайнѣ тымъ бôльше, що перша стрѣча обохъ монархôвъ ôдбудеся на мори. Передъ ôдъѣздомъ цѣсаря зъ Киль ôдбудеся ще велика ревія флоты. Цѣсарь всяде на корабель рѣшучо вже нинѣ а яхъ цѣсарскій будуть супроводжати кôлька панцирныхъ кораблѣвъ.

Ген. Булянже станувъ мабуть на вершку своеи политичноп дѣяльности и закôнчивъ еи поединкомъ. Що було безпосередною причиною поединку Булянжера зъ Фльокетомъ, доси ще точно не звѣстно, на всякій случай выкликала єго борба въ парляментѣ, котра оногды ôдбулася мѣжь Фльокетомъ а Булянжеромъ, а котрои причиною було внесенье Булянжера въ справѣ розвязаня парляменту. Що спонукало Булянжера якъ разъ позавчера поставити того рода внесенье годѣ зрозумѣти, бо безпосереднои нагоды — о скôлько то звѣстно зъ дотеперѣшныхъ справоздань французкои палаты послôвъ — до того не було. Здаѣсь, що внесенье се було лишь случайнымъ выплывомъ настрою Булянжера, хочь ôнъ — якъ звѣстно — поставивъ бувъ собѣ сю справу за цѣль своеи политичноп дѣяльности. Дня 10 с. м. вернувъ бувъ Булянже зъ подорожи до Бретаніи, де єго дуже холодно приняли и побачивъ заразъ на двôрци въ Парижи, що и тутъ вже мало нимъ займаються, бо на єго повитанье на дворець вышло було ледви кôлька осôбъ. Булянже постановивъ бувъ мабуть пригадатися чимсь своѣй партіи и длятого поставивъ внесенье, котре довело єго до зложеня мандату, а ôдтакъ и до поединку. Хôдъ дебаты въ парляментѣ бувъ слѣдуючій: Коли ухвалено наглôсть внесеня пос Ляффона въ справѣ знесеня монашихъ конгрегацій и палата мала перейти до порядку дневного, зажадавъ Булянже голосу и ставъ доказувати, що парляментъ есть безсильный, а монархисты чекають лишь, щобы ôнъ чимъ скорше сконавъ, що выборы до нового парляменту повинны ôдбутися ще передъ столѣтнымъ торжествомъ республики и т. д., а на послѣдокъ поставивъ слѣдуюче позитивне внесенье: „Палата, переконана о потребѣ новыхъ выборôвъ, жадае, щобы президентъ республики зробивъ ужитокъ зъ прислугуючого єму права розвязаня палаты“. Бесѣду Булянжера перерывало центрумъ грôмкими окликами протесту. Почавъ говорити Фльоке. Въ ôдповѣди своѣй заявивъ ôнъ, що правительство постановило не предкладати президентови Карнотови нѣякои резолюціи, а при тôмъ зробивъ Булянжерови закидъ, що ôнъ опираеся на правици палаты. Булянже — казавъ ôнъ — не приходить нѣколи на засѣданя палаты, отже и не маѣ права критикувати чию роботу. Жаданье Булянжера, щобы розвязати палату, есть лишь справою єго партіи. Палата не признавала нѣколи Булянжера, котрый волочиться лишь по закристіяхъ и княжихъ передпокояхъ. На то сказавъ Булянже, що слова Фльокета суть лишь особистою зачѣпкою. Середъ загального крику перерывавъ Булянже чотири разы бесѣду Фльокета, выкрикуючи, що президентъ кабинету бреше безвстыдно. Въ палатѣ наставъ тогдѣ страшный крикъ и неспокôй. Президентъ палаты заявивъ, що закимъ выскаже Булянжерови нагану, дозволить ще єму забрати голосъ. Булянже запротестувавъ ôдтакъ противъ обмежуваня свôбоды слова, заявивъ, що складаѣ мандатъ и выйшовъ зъ своими прихильниками зъ палаты. Тогдѣ доперва высказавъ президентъ палаты Булянжерови нагану. — Чи повысшѣ слова Фльокета, чи може ще що иншого були причиною, що Булянже вызвавъ президента кабинету на поединокъ, не знати; досыть, що вчера рано о 10 год. ôдбувся мѣжь нимъ а Фльокетомъ поединокъ на шпады. Секундантами Фльокета були Кльемансо и Перенъ, а секундантами Булянжера послы Льерисъ и Льесанъ. При першôмъ атаку ранилися оба противники легко. При другôмъ заколовъ Булянже Фльокета легко въ груди, а Фльоке ранивъ Булянжера такъ сильно въ горло, що єго кровь облила и трудно було на разѣ сконстатувати, о скôлько єго рана есть тяжка. Такъ отже закôнчивъ Булянже свою карієру парляментарну, будучи ледви кôлька разôвъ на засѣданю палаты. — Россійскому послови въ Парижи, Моренгаймови, устроили жителѣ мѣста Вильверъ-сиръ-меръ, въ часѣ коли ôнъ тамъ загостивъ, велику овацію, котра була заразомъ и политичною манифестацією въ користь Россіи. Ледви Моренгаймъ явився на двôрци, повитала тамъ єго велика маса жителѣвъ окликомъ: „Най жие Россія!“, а вечеромъ ôдограла єму музика серенаду и двѣ панночки вручили єму и єго женѣ прекрасны букеты.

Въ справѣ поединку Булянжера зъ Фльокетомъ, доносять ще, що рана Булянжера есть на шѣсть центиметрôвъ глубока и дуже небезпечна. Шпада Фльокета перейшла помѣжь жилою шиѣ а головною артерією и перетяла одинъ нервъ. Булянже мавъ ще тôлько силы, що зайшовъ зъ мѣсця поединку ажь до дому Делюса але тутъ мусѣвъ вже положитися. Рана грозить смертею. Поединокъ сей наробивъ въ Парижи богато шуму а окремѣ додатки до газетъ подавати результатъ поединку.

Вчера ôдбулося въ Парижи торжественне ôдкрытье памятника Гамбеты при величезнôй участи народу. Пôдчасъ торжества мали бесѣды Фльоке, Карно и Фрейсине. Бесѣды Фльокета и президента Карнота принято грôмкими оплесками. Буланжисты старалися вправдѣ демонструвати и дехто зъ нихъ кричавъ: „Най жие Булянже!“ — але студенты ихъ заразъ перебивали. Въ торжествѣ сѣмъ взяли такожь участь депутаціи зъ Альваціи зъ хоругвами покрытыми чорною крепою.

Першій актъ въ справѣ розводу сербского короля скôнчився. Ген. Протичь выѣхавъ зъ наслѣдникомъ престола дня 11 с. м. въ полудне. Королева не ставила вже нѣякого опору, бо царь мавъ ѣй заявити черезъ якусь довѣрочну особу, що она не може сподѣватись ôдъ него нѣякои помочи. Пôдчасъ выѣзду наслѣдника престола стояла королева въ ôкнѣ и плакала. Нинѣ рано о 6 год. переѣздивъ кн. Александеръ зъ ген. Протичемъ черезъ Вѣдень и поѣхавъ просто до Бѣлграду. Разомъ зъ ними поѣхавъ такожь и сербскій посолъ у Вѣдни, Богичевичь. — Кажуть, що нѣмецке правительство поступило собѣ дуже безвзглядно супротивъ королевои Наталіи. Характеристичнымъ есть, якъ ôдозвалась „Nordd. Allg. Ztg.“ о побутѣ королевои въ Висбаденѣ. Прускѣ власти — каже згадана газета — завôзвали на прошенье сербского правительства королеву Наталію, щобы она выдала сербского наслѣдника престола повномочникови короля Милана. Королева ôдмовила тому завôзваню. Здавалося, що она хоче силою опертися выданю наслѣдника и говорено навѣть, що въ тôй цѣли служба королевои буде узброена. Нѣмецкому правительству не може то бути приятно брати на себе одвѣчальнôсть за то, що внутрѣшнѣ роздоры сербскѣ ведуться въ Висбаденѣ при участи нѣмецкои полиціи. Добре бы було, щобы королева, коли хоче ставити опôръ нѣмецкимъ властямъ, перенеслася по-за границѣ нѣмецкои державы. Бесѣда найпершого зъ бисмаркôвскихъ органôвъ була отже для королевои Наталіи досыть ясна. Здаѣсь однакожь, що королева не хотѣла сама скорше зрозумѣти своего критичного положеня, бо треба було, щобы ажь президентъ полиціи доручивъ ѣй приказъ выѣзду. Тогдѣ доперва заявила єму королева, що заразъ выѣзджае. По выѣздѣ наслѣдника престола выѣхала отже королева заразъ вечеромъ зъ Висбадену до Вѣдня. Нинѣ маѣ она станути у Вѣдни и поѣде зъ-ôдси мабуть до Россіи. — Кажуть, що послѣдныхъ кôлька днѣвъ була королева формально въ прускôмъ арештѣ; полиція, хочь зъ-далека, окружала єи палату. Послѣдного дня, передъ выѣздомъ королевои, окружала єи палату велика маса народу и зробила выѣзджаючôй велику овацію. Якій буде теперь конець сеи справы, годѣ знати. Кажуть, що синодъ буде насампередъ радити надъ тымъ, чи есть компетентный судити справу королѣвского супружества, чи справа ся належить передъ консисторію. Зъ одной стороны припускають отже, що синодъ заявиться компетентнымъ а зъ другои стороны кажуть зновъ, що король мавъ пристати на то, щобы справу сю судила консисторія, позаякъ королева того домагаѣся.

Майоръ Поповъ выславъ бувъ до князя до Калоферу слѣдуючу депешу: „Въ великôмъ нещастю, що спало на мене зовсѣмъ незаслужено, есть одинокою моєю ôдрадою, що Вы переконанѣ о моѣй невинности, чого доказомъ уважаю помилуванье мене“. Вѣсти, голошенѣ недавно, будьто-бы Поповъ ѣздивъ до кн. Александра Батенбергского и доручивъ єму якѣсь важны предложеня партій Каравелова и Радославова, суть зовсѣмъ безъосновны. Поповъ перебуваѣ въ Софіи и не сходиться зовсѣмъ зъ членами опозиціи. Каравелова пыталися, зъ-ôдки могла выйти того рода вѣсть, а ôнъ ôдповѣвъ на то, що поголоску ту мусѣли выдумати прихильники Стамбулова, щобы Попова передъ княземъ скомпромитувати. Караведовъ признавъ такожь, що межи Стамбуловомъ а Цанковомъ ведуться дуже оживленѣ переговоры. Тѣ переговоры — казавъ ôнъ — не можуть однакожь бути щирѣ. Стамбуловъ хоче при помочи цанковистôвъ усунути консерватистôвъ, а цанковисты зновъ думають при помочи Стамбулова прогнати князя и захопити зновъ правительство въ свои руки. — Въ правительственныхъ кругахъ кажуть, що зъѣздъ цѣсаря Вильгельма зъ царемъ не може мати нѣякого вплыву на положенье Болгаріи; судьба сего краю зависить лишь ôдъ коректного поступованя народу и правительства.

НОВИНКИ.

— **П. Григорій Цеглиньскій**, професоръ академичноп (рускоп) гимназіи у Львовѣ, именованый управителемъ рускихъ паралельокъ при гимназіи въ Перемышли.

— **Десять лѣтъ** минаѣ въ сѣмъ роцѣ, коли то по разъ першій здавали испытъ зрѣлости въ академичнôй гимназіи по руски. Абитурієнтôвъ було тогдѣ досыть значне число и всѣ они згодились, щобы разомъ зъѣхатись по десяти лѣтахъ у Львовѣ. Але що деякѣ зъ нихъ не мають ще самостôйного становиска, тому комитетъ, котрый мавъ заходитись коло сего зъѣзду товаришѣвъ, ôдложивъ єго ще на пять лѣтъ, такъ що доперва въ р. 1893 побачаться давны товарищѣ шкôльны по пятьнацяти лѣтахъ, якъ выйшли зъ шкôльныхъ лавокъ.

— **Статистика ученикôвъ рускоп гимнаціи у Львовѣ.** Въ роцѣ шкôльномъ 1887/8 вписалось загально до всѣхъ клясъ рускоп гимназіи у Львовѣ 465 звычайныхъ ученикôвъ а 4 приватистôвъ. Посередъ року выступило 61 зв. ученикôвъ и одинъ приватистъ, такъ що число клясификованыхъ ученикôвъ було 403 звычайныхъ и трехъ приватистôвъ. Зъ числа того одержали: першу клясу зъ ôдзначеньемъ 49, клясу першу 263 зв. и 2 приватистôвъ, другу 15 зв. и 1 прив., трету 7 а поправку зъ одного предмету 69 ученикôвъ. Кромѣ того було зъ кôнцемъ року въ клясѣ приготовляючôй 28 ученикôвъ, зъ котрыхъ 2 одержали ôдзначенье, 21 першу клясу а 5 поправку. Родомъ було зъ Галичины 397 зв. ученикôвъ а 3 прив., зъ Буковины 2, зъ Угорщины 1 а зъ Россіи 3 ученикôвъ Крôмъ Львова, котрый доставивъ 74 ученикôвъ, найбôльше число ученикôвъ походить зъ мѣстъ Комарна, Угнова и Яворова та зъ повѣтôвъ: Белзъ, Жовква, Камѣнка стр., Рава руска и Сокаль. Обряду рим.-католицкого було 6 ученикôвъ и они ходили на екзгорты до IV гимназіи (бернардинъскои). Въ сѣмъ роцѣ шкôльномъ було по два ôддѣлы въ I, III, IV, и VI клясѣ. Пôсля стану родичѣвъ посылали ученикôвъ: священикôвъ 140, селянъ 72, мѣщанъ, ремѣсникôвъ и промысловцѣвъ 71, учителѣвъ народныхъ 42, урядникôвъ 25, урядникôвъ ôдъ VI до VIII кл. ранги 8, слугъ публичныхъ 22, властитель дôбръ 1, а сирôтъ було 53. Стипендистôвъ було въ гимназіи 8; цѣлу оплату складало въ I курсѣ 115 а въ II курсѣ 81 ученикôвъ.

— **Зъ зелѣзницѣ Кароля Людвика.** Ôдъ 15 липня с. р. будуть задержуватись поѣзды курерскѣ ч. 1 и 2 на одну минуту въ Глубôчку великôмъ, щобы подорожны могли всѣдати и высѣдати. Поѣзды тѣ лише тогдѣ будуть задержуватись въ Глубôчку, коли напередъ зголосяться подорожны. Поѣздъ ч. 1 выѣздить зъ Глубôчка о год. 7 мин. 2 вечеромъ, а поѣздъ ч. 2 о год. 10 мин. 59 передъ полуднемъ.

— **Змова робôтникôвъ пекарскихъ** закôнчилась интервенцією властей полиційныхъ. Нинѣ рано о 4 г. увязнила львôвска полиція при помочи жандармеріи увязнила 120 страйкуючихъ робôтникôвъ и ôдставила ихъ до арештôвъ полиційныхъ. Власти найшли ôдповѣдны параграфы, на пôдставѣ котрыхъ могли вглянути въ сю справу: по-за львôвскихъ робôтникôвъ увязнили на основѣ закона о волоцюгахъ, а львôвскихъ тому, що зôрвали контрактъ службовый и залишили роботу, не выповѣвши єи.

— **Єзуиты**, що присѣли нашѣ монастирѣ и позаводили на взôръ польскихъ товариства „Serca Jez.“, одержали ôдъ конгрегаціи въ Римѣ кôлька ôдпустôвъ. Теперь запытували Римъ, чи мають они святкувати тѣ ôдпусты пôсля календаря юліяньского чи григоріяньского. Конгрегація порѣшила въ користь юліяньского календаря.

— **Змѣны въ дирикціи скарбовôй у Львовѣ.** До „Dzien. polsk.“ пишуть зъ Вѣдня: Сов. Корытовского порѣшено зробити вицепрезидентомъ дирекціи скарбу у Львовѣ. Але що троха прикро було-бы выдвигнути п. Корытовского зъ старшого совѣтника скарбового на такъ высоке становище, тому прошено п. Іоркаша, щобы ôнъ вздержався якійсь часъ зъ своею просьбою о димисію, а за той часъ зроблено п. Корытовского по черзѣ, найперше совѣтникомъ секційнымъ, ôдтакъ шефомъ бюра министерства, а теперь совѣтникомъ министерства. За кôлька тыжднѣвъ займенують п. Корытовского совѣтникомъ двору въ мѣсце уступаючого совѣтника Валляха, а опôсля вже вицепрезидентомъ галицкои дирекціи скарбу. Совѣтникъ Валляхъ, котрый бувъ ôдъ 15 лѣтъ совѣтникомъ двору и референтомъ салинарного департаменту, подаѣся до димисіи, бо молодшій ôдъ него въ службѣ, п. Ганкевичь, яко настоятель мавъ — якъ кажуть — не досыть чемно обходитися зъ нимъ. Департаментъ салинарный обôйме по п. Валляху старшій совѣтникъ скарбовый зô Львова, п. Оттъ. Провизоричнымъ заступникомъ п. Отта буде совѣтникъ Постель зъ Вѣлички.

— **Пустинники въ Рудецкôмъ.** Вертаючи до Рудокъ дорогою Райтаровецкою — пише нашъ кореспондентъ — узрѣвъ я на скошенôй луцѣ недалеко Болозви долѣшнои три птахи не виданѣ у насъ, а догадавшись, що то „пустинники“, казавъ я вôзникови пристати и приглянувся имъ добре. Они злѣтали и сѣдали по кертовинѣ, не лѣтали высоко и далеко; мають ноги короткѣ а крыла довгѣ, выглядають зовсѣмъ якъ канюки (яструбы), но далеко бôльшѣ; голова у нихъ гладка и дзюбъ подôбный до курячого. О пôвъ милѣ дальше сидѣвъ знову одинъ пустинникъ на копици конюшины. Взагалѣ птиця се гарна, не ôдлѣтаѣ далеко и можна ѣй добре приглянутись.

— **Не робѣть паности бузькамъ!** Яко гарный причинокъ до народного вѣрованя о бузькахъ пишуть намъ зъ Жовкôвского: На стодолѣ Василя и Гапки Саламахôвъ въ Креховѣ гнѣздилися бузьки. Василь не сподобавъ собѣ сего, бо бузьки псували єму стрѣху, тому скинувъ ихъ гнѣздо. Бузьки не зважали на се и зробили нове гнѣздо. Василь розбивъ имъ и то гнѣздо, а на тôмъ мѣсци поробивъ рôзны перешкоды. Але и се нѣчого не помогло; бузьки заклали таки гнѣздо. Розгнѣваный Василь хопивъ патыкъ, зъ одного кôнця затесаный, кинувъ нимъ до бузька и поцѣливъ єго въ самѣ груды, такъ що кровь показалася на пѣрю. Бузько засумувавъ и ôдлетѣвъ зъ своею самицею а коли перелѣтавъ понадъ хату и подвôрье упало въ него кôлька капель крови на обôйстье Василя. Цѣлый день не показувались бузьки. На другій день рано заглянувъ Василь у ôкно и побачивъ бузька, якъ стоявъ просто ôкна зъ закровавленою грудею и зазиравъ у ôкно. Василеви зробилось маркôтно и казавъ дѣвчинѣ ôдогнати бузька. Дѣвча выйшло, ôдогнало бузька а коли вернуло до хаты, бузько назадъ станувъ при ôкнѣ. Въ тôмъ занедужала мала дитина Василя и въ кôлька днѣвъ померла въ великихъ мукахъ. Цѣлый той часъ бузько стоявъ все на обôйстю, а коли дитину поховали, бузько ôдлетѣвъ и осѣвъ на стодолѣ о. Трохимовича, заразъ за плотомъ Василя. Опôсля почало находити на хату Василя одно нещастье за другимъ. Дѣвча, що ôдганяло бузька, занедужало а ледви выздоровѣло, поклалась зновъ на постѣль Василева жѣнка, Гапка. Въ оборѣ Василя захорѣла одинока красуля на червону бѣгунку и за кôлька днѣвъ погибла. Почали дорѣкати въ хатѣ Василеви, що всѣ тѣ удары за те, що зганявъ бузькôвъ. Василь посоловѣвъ, робота не береть єго, а ôнъ ходить и нарѣкаѣ на свою долю. Се все вѣрно списаный фактъ а не небылица.

— **Де найбôльше женяться?** Въ Угорщинѣ и Саксоніи. Статистика выказуѣ, що ôдъ р. 1873 до 1886 рôчно въ пересѣчи на 1000 осôбъ женится въ Угорщинѣ 20.2 а въ Саксоніи 18.5 Ôдтакъ наступають Прусы, тамъ въ тôмъ самôмъ ôдношеню вступаѣ въ супружество 16.6 осôбъ; опôсля иде Австрія, Англія, Данія и Италія; у Франціи, Голяндіи и Баваріи на 1000 мешканцѣвъ припадае 15 супружествъ; въ Швайцаріи, Бельгіи и Норвегіи 14; въ Шкоціи и Швеціи 13; а на останку приходить Ирляндія, тамъ заключаѣсь рôчно лише 9 супружествъ на 1000 мешканцѣвъ. Ôдъ року 1873—1875 въ Прусахъ, Баваріи, Саксоніи и Франціи дôйшло число супружествъ величезного степеня; се дасться пояснити вôйною французко-прускою, на котрои покôнченье выжидало богато супружескихъ паръ.

— **Дрôбны вѣсти.** Министеръ Ґавчь выѣхавъ до Монахіюмъ на тамошну выставу штукъ красныхъ. — У Вѣдни маѣ выходити щоденна газета антисемитска. На выданôмъ недавно проспектѣ сеи газеты пôдписаный посолъ-антисемитъ Верґані.

Вѣсти зъ Акад. Львôвскои.

До кан. институціи завôзваны оо.: Ст. Лесюкъ на Залѣзцѣ-мѣсто въ теперѣшну пору, а Ал. Барановскій зъ Чорношовичь на Пукôвъ, дек. рогатиньского, въ вересни с. р.

Ôдпустку одержали оо.: Ил. Сѣчиньскій зъ Вѣстовои, заступати-ме о. І. Козакъ зъ Пôдгôрокъ; Мих. Скороданьскій зъ Пôдмихайля на одинъ мѣсяць, заст. о. Вол. Чепѣль тамошный сотрудникъ.

Посмертны — ǂ — оповѣстки.

Володимиръ Дейницкій, питомець III року львôвскои семинаріи, упокоився въ Бортковѣ дня 14 н. ст. липня. Четвертый се случай въ сѣмъ роцѣ, що неумолима смерть забираѣ зъ посередъ питомцѣвъ духовноп семинаріи молодечѣ силы въ самôмъ розцвѣтѣ до зимноп могилы! Недавно похоронили питомцѣ свого товариша, знаного композитора, а завтра поховають одного зъ найлюбѣйшихъ и найсердечнѣйшихъ товаришѣвъ. Покôйникъ ôдзначався ще въ гимназіи золочѣвскôй мѣжь иншими талантомъ и товарискимъ пожитьемъ, чимъ зъѣднавъ собѣ велику любовь товаришѣвъ и старшины. Приѣхавши цѣлкомъ здоровымъ до семинаріи, занедужавъ рôкъ тому на нежитъ жолудковый, що мучивъ єго до смерти. Похороны ôдбудуться завтра с. є. въ недѣлю, на котрѣ выбираються єго товаришѣ, спѣваки и асиста. Вѣчна єму память!

Наука, штука и литература.

— **„Справозданѣ директора ц. к. гимназіѣ академичноп у Львовѣ за рôкъ шкôльный 1888“** выйшло вже зъ друку и мѣстить въ собѣ: I. Часть наукова — Константина Лучаковского Nestoris Chronicon capp. 26—40 init. in Romanorum sermonem conversa. II. Часть урядова — Директора.

— **На языкъ малорускій** переведено двѣ комедіи п. Ж. Пшибильского пôдъ заг. „Вицекъ и Вацекъ“ и „Панство Вацки“. Комедіи тѣ представляли у Львовѣ въ тôмъ и минувшôмъ роцѣ и они загально подобались. Перше представленье „Вицка и Вацка“ по малоруски маѣ ôдбутись дня 14 серпня с. р. въ мѣстѣ Вильнѣ.

Телеграмы „Дѣла“.

Петербургъ 14. липня. Сегорôчне число рекрутôвъ маѣ пôсля оголошеного царского указу выносити 25.000 людей. Продовжено такожь часъ службы въ войску такъ, що служба въ чинноп арміи маѣ выносити 5 лѣтъ, а цѣла служба войскова разомъ зъ краєвою обороною 18 лѣтъ. До ополченя будуть належати всѣ мужчины до 43 року.

Берлинъ 14. липня. Цѣсарь Вильгельмъ приѣхавъ нинѣ до Киль.

Висбаденъ 14. липня. Королева сербска выдала вчера наслѣдника престола президентови полиціи; наслѣдникъ престола выѣхавъ въ полудне до Бѣлграду а королева выбралась вечеромъ до Вѣдня.

Парижъ 14 липня. Сеи ночи зôбралася була передъ редакцією булянжистôвскои газеты „Кокардъ“ велика товпа прихильникôвъ Булянжера, але не прийшло до нѣякои поважнѣйшои манифестаціи. Станъ Булянжера есть значно лѣпшій; горячка зменшилась.

Пештъ 14 липня. Сербскій король въ супроводѣ президента министрôвъ Христича приѣхавъ сюды и выѣхавъ дальше на стрѣчу сынови.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. Л. Л. въ Трибухôвцяхъ и Всч. І. С. въ Вишнѣвчику. Вамъ высылаеся „Дѣло“ правильно; реклямованѣ числа выслано вдруге. — **Всч. І. Д. въ Увсю.** Цифра на адресѣ означае належитôсть за часъ до 30/9; Вы маете заплачено до 30/6. — **Вп. К. Г. въ Нанчѣвцѣ.** Заплачено до 30/6.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручае 2460 159—?
Спеціяльности и универсальнѣ средства фарнцускѣ и иншѣ, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншѣ фирмы оповѣщуванѣ.

Фабрика знарядовъ рôльничихъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2489 6 —?

Д-ръ Матѣй Кробицкій
адвокатъ
перенѣсъ свою канцелярію до
КОЛОМЫЇ.
3—3 2540

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручае Вповажн. П. Т. Публицѣ свой выключный складъ

Россійскои гербаты.

Одержуе правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручае ей пôсля побôчь стоячого цѣнника ☛

Замовленя залагоджуеся найретельнѣйше и скоро, такожь за послѣплатою, опакованье франко.

☛ Особливо звертаеся увагу на 3знаменитй роды К. & С. Попова.

		зр	кр
Кайсовъ, знам. чорна	½ кильо	1	60
„ „ мелянжь	„ „	1	80
Сушонгъ, знаменита	„ „	2	—
„ найлѣпша	„ „	3	—
Мелянжь каравання	„ „	4	—
Фу-чу-фу (Ч. I.	„ „	3	20
„ (Ч. II.	„ „	4	60
„ (Ч. III.	„ „	6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ	1 р. 60 р.	2	40
„ („	2 „ — „	3	—
„ („	2 „ 50 „	3	75
Высѣвки (знаменита	½ кильо	1	60
„ (Г. prima	„ „	1	80
„ (non plus ultra	„ „	2	50

☛ Ласкавй поручення почтою, опакованье франко. 2475 7—20

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

у Львовѣ при ул. Ягайлоньскôй ч. 3.

Почавши ôдъ дня 7 падолиста 1885

2218 29—0 **выдає**

АСИГНАТЫ КАСОВИ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженьемъ

5% зъ 90-дневнымъ выповѣдженьемъ

Передрукъ не буде плаченый **Дирекція.**

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зô стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхваплюють зъ нечуваною скоростею. Сгѣме сей, справедливо названый „Тайною красы“, ôддаляе въ тягу одног ночи всяку неделикатнôсть, стверджене, червонôсть шкôры, прищѣ, угры и линаѣ тинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ёму красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нôчь, чудово заховуе цвѣтъ ôдъ всякого стверднення шкôры, якъ рôвно-жь и ôдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и красноi паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 26—?

Для кождого властителя ôбръ, господаря и громады въ цѣлôмъ краю ёсть необходимымъ

добрый, здоровый и чистый оцетъ.

ТОРГОВЛЯ Кароля Балабана

2427 26—? **у ЛЬВОВѢ**

поручае **оцтову есенцію**, здоровый и чистый продуктъ до робленя оцту въ бутелькахъ 1/1 и 1/2 кильовыхъ. До 1/2 кильогр. **оцтовои есенціи** додаеся 12 литрôвъ воды. Для громадъ и бôльшихъ заведень въ бальонахъ по 4 и 10 кильограмôвъ.

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Матерія модна въ кратки, на сукнѣ жѣночій, 10 м. зъ чистои вовны 90 цм. широка, зр. 8·50.

WOLL-ATLAS, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. 6·50.

Кашмиръ, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. 4·50.

BAIGE, (найновѣйшій краски, 100 цм. ширины, 10 м. зр. 9·50.

Матерія брокатô, у всѣхъ краскахъ, 60 цм. ширины, найновѣйшій десенъ, 10 м. зр. 4.

Кретонъ, на сукнѣ жѣночій, добрый до прання, найнов. взоры, 70 цм. шир. 10 м. зр. 2·80.

Dreidraht, 60 цм. шир. ясно або темно сѣрый, 10 м. Іа. зр. 3·50, Па. зр. 2.80.

Матерія на шляфроки, такожь на жѣночій сукнѣ) 60 цм. шир. въ кратки, 10 м. зр. 2·50.

Гарнитуры покрывалъ, (2 на лôжко а 1 на стôлъ) зъ рипсу зр. 4·50, зъ джуты зр. 3·50

Занавѣсы джутовй, турецкй десенъ (2 бôчнй и 1 драперія) загально зр. 2·30.

КИЛИМКИ ДО ХОДУ, дуже тревалй, 10—11 м. довгй Іа. зр. 6 —, Па. зр. 3·50.

Ковдра до накрыванья, зъ атласу зр. 8·50, зъ тоцке зр. 3.

ПОЛОТНО ДОМОВЕ, 29 вѣдень. лôктевъ, 1 штука 5/4 зр. 5·50, 4/4 зр. 4·20

Веба Книпъ. 30 лôктевъ, лѣшна ôдъ полотна, 1 шт. 5/4 зр. 7·50, 4/4 зр. 5·80.

ШИФОНЪ, 30 лôктевъ, 90 цм. шир. 1 шт. Іа. зр. 5·50, Па. зр. 4·50.

ОКСФОРДЪ, 29 лôктевъ, найновѣйшй взоры, 1 шт. Іа. зр. 6·50, Па. зр. 4·50.

КАНЕВАСЪ, на простирала, 29 лôктевъ, 1 шт. Іа. зр. 6, Па. зр. 5·20.

Адамашковый Градль 30 лôктевъ, 1 шт. Іа. зр. 8·50, Па. зр. 5·50.

СКАТЕРТИ, полотняный, у всѣхъ краскахъ, 3 шт. 5/4 зр. 2.— 6/4 зр. 1

СЕРВЕТЫ, полотняный, 4/4 въ квадратѣ, 6 шт. зр. 1·20.

РУЧНИКИ, полотняный, 6 шт. зъ тороками зр. 1·80 зъ бордюрою зр. 1·20.

ПРОСТИРАЛА, несшиваний, 2 м. довгй, 1½ м. широкй, 1 шт. зр. 1·50.

СѢННИКИ, зъ джутового полотна, комплетнй, великй, 1 шт. Іа. зр. 1·40, Па. 90 кр.

Коцики передъ лôжко, найновѣйшй десенъ, зъ фланелю, 1 пара зр. 2., зъ джуты зр. 1·30.

Взôрцѣ даромъ и франко.

2346 21—26

Нове вынайденье

Ц. к. пат.

МАСНИЧКА, EXCELSIOR,

въ котрôй можна зробити при помочи 10-лѣтнои дитины въ трехъ минутахъ зъ солодкого **молока, сметанки** або **сметаны** найбôльшу скôлькôсть найчистѣйшого и смачного масла.

Ся масничка зладжена зъ дуже доброго металю, признана многими знатоками на богато выставахъ необходимою въ домовôмъ господарствѣ, ôдзначена золотыми и срѣбными медалями и есть кромѣ своеи великои придатности незвычайною окрасою въ господарствѣ.

Масничка маe обёму на 10 литрôвъ и можна въ нѣй зробити въ 3—5 минутахъ яку небудь скôлькôсть найсмачнѣйшого масла а коштуе она, за обемъ одного литра, дуже практична лише 5·50 зр. разомъ зъ припесомъ уживаня.

☛ Лише зр. 5·25 ☚

коштуе

Вашингтоньскій Годинникъ-Ремонтоаръ.

Накручуеся ушкомъ новѣйшого выробу безъ ключика. За добрый хôдъ гарантуеся на пять лѣтъ, разомъ зъ хорошимъ ланцушкомъ зъ американьского золота-double. 2513 2—6

Розсылка за попереднымъ надôсланьемъ належитости або за послѣплатою. Наколи не сподобаeсь, принимаеся назадъ и **звертаеся** сейчасъ **грошѣ.**

Замавляти лише у

Waarenhaus „Zur Monarchie“, Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9/F.

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ

зъ якимъ ôдносяться майже ôдъ 20 лѣтъ до нашого „Якорного проганяча недугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаемо сеёю повинностею такожь тыхъ запросити до спробованя, котрй сего улюбленого средства домового ще не знаютъ Оно не ёсть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ, умѣетно** зложенымъ препаратомъ, котре справедливо заслугу, щобы его всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що многй хорй, котрй выпробовали другй дуже захвалювнй средства, **зновъ таки до успѣшного Pain-Expeller-а** беруться. Черезъ порôвнанье власне переcвѣдчилися, що не лише **ревматичнй болѣ**, якъ **ломанье въ членахъ и пр.** а такожь **болѣ зубôвъ, головы, хребта, кольки и проч.** найпевнѣйше уступаютъ черезъ натиранье „екепелеромъ“. За **дешеву** цѣну 40 кр., 70 кр, взгл. зр. 1·20 може навѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленнй успѣхи доказуютъ, надармо не выкидаються. Стерегтись треба передъ шкôдливыми пôдроблянями и приймати лише „Pain-Expeller“ зъ знакомъ **якора** яко правдивый На складѣ въ премногихъ аптикахъ, головный складъ: Apotteke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Близшй вѣсти подаютъ: F. Ad. Richter et Cº Вѣдень. 2161 39—51

Ученикъ зъ V. кл. гимназ. глядае лекціи на часъ вакаційный. — Адреса: Калинъ въ Чортôвци п. Обертинъ. 2500 3—3

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ ул. Коперника Ч. 3., въ Краковѣ, Суконницѣ Ч. 20, въ Чернôвцяхъ Ринокъ Ч. 2.

поручае свого выробу

дѣ выгубленя насѣкомыхъ домашныхъ, ôдзначенй 9-ма и далями заслуги и 2-ма дипльомами признания на выставахъ краeвыхъ и заграничныхъ.

именно:

ФЕНИЛИНЪ — до вынищеня молѣвъ зъ зародишами въ сукняхъ, футрахъ и меблях, фляконъ **60** кр.

Ґрильонъ — выгубляе швабы, караконы, стоноги, свѣркуны, щипавки, каралюки, прусаки и т. п. — фляконъ **30** кр.

Зела антимолевй — до перехованя футеръ, пуделко **30** кр.

МИКОТОНЪ — непохибне средство до выгубленя блощиць — фляконъ **50** кр.

ПАПѢРЪ АНТИМОЛЕВЫЙ — хоронить ôдъ молѣвъ футра, сукнѣ, портіеры, заслоны и меблѣ, штука **3** кр.

ПОРОШОКЪ ПЕРСКИ (дальматиньскій) до выгубленя блохъ и т. п. насѣкомыхъ, пачка **5**, **10** кр. фляконъ **20** и **30** кр.

ПАПѢРЪ НА МУХИ штука 3 кр.

2424 11—?

☛ АЛИЖЕНІЯ ☚

непохибне средство до вынищени домашного гриба, кильо **40** кр. при сто кильо начинье даромъ.

Неомылне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жадноi небезпечности.

Цѣна флякону 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“ въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2274 *Капсулокъ 80 кр.* 40—?

ПРАКТИЧНЙ а ДЕШЕВЙ ПОДАРУНКИ

на свята и именины

Годѣ часъ тратити!

НАЙСВѢЖША НОВôСТЬ!

Лише 5 зр. 25 кр.

коштуе найновѣйшій

ВАШИНГТОНЬСКІЙ РЕМОНТОАРЪ

о накручуваня безъ ключика при ушку, зъ 5-лѣтною гварантіею за добрый хôдъ. Тôлько сей годинникъ може заступити **золотый годинникъ** а то по перше черезъ добре урегульованье, по друге черезъ **правдиво роскôшну куверту** и длятого можна его кождому якъ найлучше поручити.

Лише 1·20 зр. коштуе красный покоeвый **стѣнный годинникъ** зъ добрымъ регульованымъ веркомъ, зъ ланцушкомъ и тягарками, зъ выпуклыми бронзовыми прикрасами.

Лише 2·50 зр. коштуе пышный прикрасный **стѣнный годинникъ** зъ дзвôнковымъ будильникомъ, въ рамкахъ горѣховыхъ, зъ всказуючимъ, самосвѣтячимъ щитомъ, иде и будить пунктуально.

Лише 3.90 зр. коштуе французкій, золото-бронзованый **Будильникъ годинниковый** зъ голосно бючимъ прикладомъ будильнымъ. Окраса для кождого чи то въ хатѣ, чи въ подорожи, зъ веркомъ тревалымъ, не знищимымъ и пунктуально идучимъ.

Лише 4·50 зр. коштуе **срѣбно-никльовый годинникъ, кашеневый цилиндеръ** зъ досконалымъ регульованымъ веркомъ и пишно украшеною оправою, зъ кришталевымъ пласкимъ скломъ, незвычайно гарный.

Лише 30 кр. гарный, позолочуваный **ланцушокъ** зъ гачикомъ до годинника.

Лише 1·20 кр. гарный **ланцушокъ до годинника,** въ золотôмъ фасонѣ зъ брильокомъ печатковымъ, роботы артистичнои.

Лише 3·75 зр. патентованый годинникъ зъ маятникомъ, зъ приладомъ бючимъ годины и пôвгодины, оправленый въ найделикатнѣйше полигурованй рамы, якъ найлучше наслѣдуючй горѣхове дерево, зъ вагаломъ и бронзовыми вагами. Крôмъ тыхъ прикметъ маe сей годинникъ и тую неоцѣнену властивôсть, що въ ночи патентованый щитъ его свѣтить чудным фіолетовымъ, чарую чо гарнымъ свѣтломъ, за силу котрого **гарантуеся черезъ 10 лѣтъ.**

Несчисленна скôлькôсть ôдбирателѣвъ, котра сей годинникъ бачила и купила була немовь очарована сею небувалою и неимовѣрною дешевостею.

Выключно тôлько набути его можна за попередною высылкою грошей або послѣплатою. 2486 12—12

Wiener Uhren-Depot und Versandt

BALSAM, Wien

II. Schiffamtsgasse 14. T.

НЕМА НѢЯКОГО БОЛЮ ЗУБôВЪ

при уживаню славноi въ свѣтѣ правдивои ц. к. надворного дентиста

Д-ра ПОППА Анатериновои воды до устъ

котра маe першенство передъ кождою иншою водою до зубôвъ яко презерватива проти всѣхъ хоробъ зубôвъ, устъ и шыѣ, и при рôвночаснôмъ уживаню зъ 2177 15—26

Д-ра Поппа порошкомъ або пастою до зубôвъ

удержуе завсѣгды здоровй и красни зубы.

Д-ра Поппа Пльомба до зубôвъ

Найлѣпше средство до затыканя самому собѣ дравыхъ зубôвъ

Д-ра Поппа Мыло зелове проти всякихъ высыпокъ шкôрныхъ и такожь знамените до купелѣ.

Цѣна: Анатеринова вода до устъ 50 кр., зр. 1. — и зр. 1·40; Анатеринова паста до зубôвъ въ пушкахъ зр. 1·22; Аромат. паста до зубôвъ по 35 кр.; Порошокъ до зубôвъ въ коробкахъ 63 кр.; Пльомба до зубôвъ въ скриночцѣ зр. 1 — Мыло зелове 30 кр

Передъ закупномъ пôдроблюванои анатеринови воды до устъ, котра пôсля анализы мыстить во бôльшôй части здоровлю шкôдливй примышки, остерiгаeся выразно

Головный складъ: Wien, I. Bognergasse 2.

Дôстати можна у всѣхъ аптикахъ, дрогеріяхъ и парфумеріяхъ

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рôгъ Рынку Клепарского)

поручаe власнй выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часôвъ, приносячу хорому неоцѣненй. спасенй користы о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшй признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнôй моeй практицѣ уживавъ я перерôбки лѣчничй выгаданй и выроблений Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованй. Препараты Вашй ôдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не пôдпадали розкладови, приемнй въ уживаню а певнй въ бажаныхъ наслѣдкахъ Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови моe цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатôмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львôвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнôсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збôльшаючи скôлькôсть тѣлокъ крови, змôцняючи жолудокъ пôдносить апетитъ, лѣчить загальнй ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальесцентôвъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збôльшаючихъ рухи хробачковй кишокъ черезъ то легко розвôльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повтаряючихъ-ся здутяхъ, довготреваючôмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивôй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краeвыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пôдкисячне травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнôмъ атонiи кишокъ у людей старыхъ, дуже помôчне у дѣтей зле ôдживлюваныхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрôвнана помôчь въ сильнôмъ болю головы. Ложочка ôдъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршй и найдолегливѣйшй нагнѣтки. По насмароваю нагнѣтокъ сейчасъ перестае болѣти, а въ 24 годинахъ ôдпадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кôлькоразовôмъ ужитю найбôльшй болѣ ревматичнй. пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапариліянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ збôйсутя сокôвъ и зъ ôдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зô свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрй вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякй закатареня легкихъ и грудей, заѣльгермленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный буваe рôвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковй. Средство знамените и незрôвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка Цѣна 35 кр. 2519 56—0

Замовленя выконуеся ôдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тй:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробôвъ, якъ моeй женѣ, котрй надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надôсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшôвъ д 3 липня 1887 р. *Леопольдъ Ковалик* (Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнôсть Вашихъ выробôвъ, досвѣдчивши на собѣ — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій* директоръ фабрики цукру.

Вп Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви въ Краковѣ.

Страдаючи ôдъ пôвтора року на сильный, невылѣчимый кашель, сполученый зъ рôзными тяжкими недугами, мимо тутешныхъ радъ лѣкарскихъ, чувся я безъ надѣе житя, а яко отець кôлькоро дѣтей, хапаючись вкôнци рôзныхъ способôвъ до поратованя здоровля, случайно зъ порады чужои приязнои менѣ особы, уживъ я „Зѣля грудного“ выробу аптикаря Вповажаного Пана Петра Крокевича, и по ужитю чотырохъ пачокъ „Зѣля грудного“ и Сиропу ôдзыскавъ цѣлковито здоровлье, могучи о власныхъ силахъ уже працювати и тымъ чиномъ бодай частину щастя дѣтемъ моимъ удѣлити. Чуюсь тому спонуканымъ заявити найщиршу вдячнôсть Вповажаному Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви мѣсцевому, за выробъ „Зѣля грудного“, бо житье моe лишь ужитю того Зѣля завдячую.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Кракôвъ, дня 28 мая 1886 р. *Михаилъ Трыбальскій*, друкарь литографичный.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. пôдяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарôвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокôй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашй выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшôмъ розвою своихъ выробôвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ*,

Кракôвъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ôдъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый бôль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншй долегливости, уживъ я кôлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрй зробили менѣ надзвычайну пôльгу, що посвѣдчаю згôдно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ*,

Ряшôвъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

☛ При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись. ☚

Выдавецъ и редакторъ **Иванъ Белей**. — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичъ**. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 147. Львôвъ, Понедѣлокъ 4 (16) липня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ однои стрôчки печатком, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямації неопечатані вôльнѣ ôдъ порта. — Пооди́ноке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Зъ днемъ 1 (13) липня зачинаєся нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючѣ предплатники дôстануть початок зачатои повѣсти „Облôмовъ“ безплатно.

Русины землѣ Володаря!

По довгихъ та тяжкихъ трудахъ, якъ конституційныхъ представителѣвъ народу рускаго, такъ рускихъ товариствъ, удалось намъ зъ рукъ короны одержати самостôйнѣ клясы паралельнѣ зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ при державнôй гимназіи въ Перемышли.

Єго ц. к. апостольске Величество зволивъ найвысшою постановою зъ дня 17 (29) липня 1887 порѣшити, щобъ тѣ паралельнѣ клясы, пôдъ окремымъ управителемъ, заводились постепенно, почавши ôдъ шкôльного року 1888/9 и щобы для кождои паралельнои клясы на разѣ системизовано по однôй посадѣ учительскôй по-надъ мормальный станъ державнои гимназіи въ Перемышли.

На основѣ сеи постановы буде вже зъ слѣдуючимъ шкôльнымъ рокомъ ôдкрыта I кляса паралельна зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ.

Управителемъ провизоричнымъ сеи школы именувало министерство просвѣты дотеперѣшного професора клясичнои филологіи академичнои гимназіи львôвскои, Григорія Цеглинського, а єму до помочи прийдуть ще двѣ силы учительскѣ.

Рôвно-жь постарялись власти шкôльнѣ краєвѣ, щобъ нова руска институція була заосмотрена въ всякѣ приборы науковѣ.

Патріоты перемыскѣ, котрымъ образованье рускои молодежи въ языцѣ матернôмъ лежить на серци, приходять ѣй въ помôчь тымъ, що для бѣднѣйшихъ ученукôвъ вже зъ симъ рокомъ шкôльнымъ ôдкрывають бурсу пôдъ покровомъ св. Николая.

Товариство „Просвѣта“ жертвувало для бѣднѣйшихъ школярôвъ даромъ значне число учебникôвъ рускихъ и молитвословôвъ.

„Народна Рада“ взяла щасливый пôчинъ до збираня складокъ на покрытье высокои оплаты шкôльнои для бѣднѣйшихъ ученикôвъ и розпоряджає на ту цѣль вже досыть значною сумою, що въ мѣру потребъ кождого часу збôльшиться.

Въ кôнци и патріотична руска интелигенція мѣсцева и окрестности прийде радо въ помôчь новому розсадникови образованя молодшого поколѣня въ дусѣ народнôмъ рускôмъ.

Межи всѣми мѣстами всходнои Галичины Перемышль першій удостоився того щастя, посѣсти руску середну школу. Гôродъ князѣвъ Володаря и Володимирка подасть першій рускому населеню окрестности своєи нагоду, образувати и плекати сынôвъ своихъ на розумныхъ и чесныхъ горожанъ австрійскихъ и правныхъ членôвъ рускои своєи ôтчины.

Задача благородна, высока и запорученя народови рускому на будуче значнѣ духовѣ и національнѣ користи. Перемышль станесь новымъ и буйнымъ розсадникомъ науки и образованя народного, збереже грядущѣ поколѣня передъ вынародовленьемъ, звяже ихъ тѣснѣйше зъ церквою и обрядомъ нашимъ, защѣпить любовь до своєи рôднои культуры, выплекає патріотичну руску интелигенцію и помножить вѣрныхъ преданію отцѣвъ, заступникôвъ правъ рускаго народу.

Хочь заснованье паралельныхъ клясъ рускихъ при державнôй гимназіи въ Перемышли не ôдповѣдає въ цѣлости жаданямъ, якѣ рускій нарôдъ поставивъ до правительства и сойму краєвого; хочь конституційныхъ нашихъ представителѣвъ стояти буде ще богато труду, закимъ удасться имъ побороти неприклонни намъ змаганя, то въ Бозѣ надѣя: справа наша чиста и гуманна увѣнчаєсь небавомъ бôльшими успѣхами...

На нинѣ задача наша лежить въ тôмъ, щобы нову руску институцію пôддержати заразъ въ початку всѣми патріотичными силами и поставити доказъ, що она була намъ потрѣбною и необходимою.

Ôдъ Васъ, рускѣ жителѣ Землѣ Володаря, зависить успѣхъ. На васъ прийшла щаслива черга зробити все, що до розвою рускои гимназіи въ Перемышли єсть и буде потрѣбнымъ. Молодѣжь руска мусить зôбратись въ тôй институціи якъ найчисленнѣйше, и тымъ заноручити ѣй тревалôсть и широкій розвôй на будуче.

Що такъ станесь, мы не сумнѣваємось. Духъ Великихъ Покôйникôвъ Іоана и Григорія осѣнить патріотичнѣ умы Русинôвъ Землѣ перемыскои и поможе почтити дорогу ихъ память нерукотворнымъ памятникомъ, бо буйнымъ розсадникомъ рускаго слова, рускои мысли, рускои вѣры, рускаго дѣла и крѣпкимъ забороломъ рускаго народу противъ всякои чужины. „Съ нами Богъ, покоряйтеся язицы, яко съ нами Богъ!“

У Львовѣ 3 (15) липня 1888.

Ôдъ Выдѣлу „Народнои Ради“ у Львовѣ.

Д-ръ Кость Левицкій. *Секретарь.* **Д-ръ Алекс. Огоновскій.** *Голова товариства.*

Проєктъ новыхъ тарифъ зелѣзницѣ и рôльничій интересъ краю.

Нашому бѣдному и всѣми вызискуваному краєви грозила нова тяжка язва котру приготовавъ бувъ єму новый центральный зарядъ зелѣзницѣ Кароля-Людвика. Зарядъ той уложивъ именно новѣ тарифы транспортовыхъ оплатъ за збôже перевожуване черезъ Галичину зъ Россіи до Швайцаріи. Проєктъ той носивъ вже въ своѣмъ зародѣ тяжкѣ удары для галицкого рôльництва а то именно для того, позаякъ убивавъ и такъ вже тяжкій и чужою конкуренцією спинюваный вывôзъ збôжа зъ Галичины за границю.

Проєктованѣ тарифы мали на цѣли замануть на зелѣзницю Кароля-Людвика весь збôжевый транспортъ, якій нинѣ иде моремъ зъ Одессы до Швайцаріи и до другихъ краєвъ захôднои Европы и въ тôй цѣли поставивъ зарядъ тои зелѣзницѣ для перевозу збôжа зъ Россіи такъ низькѣ въ порôвнаню до побиранихъ въ Галичинѣ оплатъ цѣны, що перевôзъ збôжа зъ Россіи до захôднои Европы черезъ Галичину выпавъ-бы нôсля того далеко дешевше, якъ транспортъ збôжа зъ самои Галичины, котра о якихъ кôлькадесять миль коротшу маєе дорогу.

Таке протегованье россійского збôжа принесло-бы для самои зелѣзницѣ безперечно великѣ користи, однакъ для интересôвъ Галичины стало бы незвычайно шкôдливымъ, бо въ такôмъ случаю збôже россійске могло-бы успѣшно выдержати конкуренцію зъ галицкимъ и залило-бы заграничнѣ збôжевѣ торги, де дотычнѣ купцѣ, заплативши низшѣ кошты транспорту, могли-бы єго продавати далеко дешевше, якъ купцѣ галицкѣ своє збôже, обтяжене вышими транспортовыми оплатами. Проєктованѣ тарифы ôдняли-бы отже галицкому збôжу навѣть можливôсть появлятєсь на заграничныхъ торгахъ и тымъ способомъ убили-бы весь експортъ збôжа зъ Галичины, обезцѣнюючи єго тымъ способомъ зовсѣмъ а знижаючи ще бôльше и такъ вже нечувано низьку цѣну єго въ краю. Зъ тои то причины зъ огляду на такъ велику и вопіючу кривду цѣлого краю, котрого головнымъ доходомъ рôльництво, уважало тымъ разомъ само правительство ôдповѣднымъ не допустити до такого радикального знищеня краю и длятого министерство торговлѣ ôдказало свого призволу проєктованымъ центральнымъ зарядомъ зелѣзницѣ Кароля-Людвика тарифамъ, мотивуючи ôдказъ тымъ, що аномалія выкликана такимъ незвычайнымъ зниженьемъ тарифы для россійского збôжа бôльше принесла-бы шкоды краєвôй продукціи, якъ користи зелѣзницямъ.

Регструючи той ôдказъ министерства торговлѣ вѣденьска „N. fr. Presse“, котру интересъ Галичины нѣ свербить нѣ болить, гнѣваєсь на министра Бакегена за то, що ôдвернувъ сподѣванѣ зыски не лишь ôдъ зелѣзницѣ Кароля-Людвика але такожь и зелѣзницѣ пôвнôчнои, якъ неменше и австр. зелѣзниць держанихъ — а той гнѣвъ єи подавъ польскôй прасѣ нагоду посереднои обороны теперѣшнои бôльшости парляментарнои и польскои делегаціи черезъ вказанье, що отъ нѣмецкѣ спекулянты, котрыхъ органомъ єсть „N. fr. Presse“, ведуть безъоглядну економичну политику, и що, коли-бъ не дай Боже зновъ они дôсталисъ на верхъ, дбали-бы заєдно лишь про свою кишеню и подôбными реформами нищили-бы економично нашъ край.

Що нѣмецкимъ централамъ добро нашого краю не въ головѣ и що ôдъ нихъ богато не можемо надѣятись, о тôмъ знали мы давно и длятого не одушевлялись нѣколи ихъ политикою — однакъ зъ другои стороны не можемо зъ сего нѣчого ще вывести въ хосенъ политики теперѣшнои бôльшости взглядно польскои делегаціи. Противно якъ-разъ згаданый высше намѣреный економичный ударъ на нашъ край ставить политику польскихъ менерôвъ супротивъ рôдного ихъ краю въ свѣтлѣ нѣ трохи бôльше користнôмъ, якъ политику нѣмецкихъ спекулянтôвъ супротивъ краю и населеня имъ будь що-будь чужого.

Въ управляючôй радѣ зелѣзницѣ Кароля-Людвика, зъ котрои выйшовъ згаданый проєктъ новыхъ тарифъ, не засѣдають самѣ нѣмецкѣ спекулянты а побôчь нихъ такожь пп. Константинъ князь Чарторыскій, князь Каликстъ Поninьскій, гр. Тома Стадницкій и професоръ краковского университету и посолъ рады державнои Станиславъ Мадейскій. Проєктъ той не выйшовъ отже безъ участи и апробаты тыхъ панôвъ, а що бôльше панове тѣ не лишь не запротестували противъ него въ имя интересу краю, але противно держали єго солидарно зъ нѣмецкими спекулянтами въ стислôй тайнѣ, такъ що ширшій свѣтъ дôзнався про него ажь тогдѣ, коли министерство торговлѣ ôдказало єму своєи апробаты.

Якъ отже супротивъ сего чудуватись можна, що нѣмецкѣ спекулянты готовлять тяжкѣ удары нашому краєви, коли тѣ, що чваняться при кождôй нагодѣ природными єго репрезентантами, самосвѣдомо и безъоглядно прикладають руку до ихъ дѣлъ и солидаризуються зъ ихъ стремленями? А суть то тѣ самѣ личности, котрѣ рôвночасно въ репрезентаціи державнôй голосують за новыми податками ôдъ цукру и горѣвки, суть то головнѣ стовпы финансовои политики министра Дунаєвского, котрои наслѣдки починає вже ôдчувати все бѣднѣйше населенье цѣлои державы. Отсе поступки и праця тыхъ людей, котрѣ въ нинѣшнôй хвили держать въ своихъ рукахъ керму якъ нашихъ справъ краєвыхъ, такъ и справъ державныхъ — отсе ихъ политика и принципы єи.

Стремленя тыхъ людей ясныѣ и недвозначнѣ и годѣ намъ довше розводитись надъ ними, а то вже хочь-бы длятого, що цѣла ихъ

Зъ Недѣлѣ.

— Чому не пôдъ недѣлю? — спытаєте.

— Нещастье тай годѣ! Мôй протоплястъ, Устіяновичь, поѣхавъ собѣ здорово на село, а зъ-ôдтамъ замѣсть до фейлетону „Дѣла“ пише до мене:

Любый друже Не-Устіяновичь!

Перо гумористичне єсть въ мене, такъ що-жь? Возьмешь єго въ руки, глянешь навкруги себе: предмету нема! Люде на селѣ скрôзь честнѣ, поважнѣ. Нѣ ихъ на смѣхъ брати, нѣ чимъ-небудь тыкнути имъ въ очи. Посылаю Тобѣ єго назадъ. У вашôмъ Львовѣ богато такого выводиться, надъ чимъ и посмѣятись варто. А смѣхомъ, звѣстно, найскорше и найлучше правляться люде.

Сажава. *Устіяновичь.*

Перо наспѣло що-нно вчера, то-жь я пишу посланіе до васъ, панове Галичане, зъ недѣлѣ, и то зъ трицять третои недѣлѣ по тôмъ, якъ у нашого любого Афиногена — засвербѣли пальцѣ. Пишу, а ледви дышу. Житье мое въ ликвидаціи, силъ стôлько, що у вдовицѣ епархіи львôвскои. А виновникомъ всего? Скажете: нежитъ жолудковый гр.-кат. генеральнои семинаріи. Такъ и не вгадали. Въ нашôй генеральнôй ажь теперь гараздъ. Старшина — дай Боже такъ всѣмъ! А питомцѣ! Хочешь рано молочка? — не подоили бичка; на обѣдъ: хрущѣ въ борщѣ, жаба въ юшцѣ, а вечеру хочь на собаку вылий, то и она скрутиться. Трохи, трохи нашѣ хлопцѣ кваплятся на той свѣтъ, але тамъ за то нѣ Мизерôвки, нѣ Голодôвки и „числа“ потопленѣ....

Отже-жь не ôдъ гр.-кат. генерального нежиту я ледви дышу, а ôдъ того, що ôдъ трицять другои недѣлѣ по тôмъ, якъ у Афиногена *засвербѣли пальцѣ, я на рôднѣ очи не* бачивъ бѣлого хлѣба. Якъ колесь славнѣ предки нашихъ пропинаторôвъ пôйшли лычакôвскимъ шляхомъ пôдъ Глиняны и тамъ „скокошились“, такъ и нашѣ львôвскѣ пекарчуки выйшли собѣ за лычакôвску рогачку въ долинку Єлены и заштрейкували, а насъ, бѣдныхъ Львовянъ, пустили на жорновый хлѣбъ.

А жорновый хлѣбъ коле мене такъ само въ горло, якъ руска паралелька въ Перемышли наше любе „Издательство“ въ бôкъ. Оногды стрѣтивъ я се „Издательство“ на Высокôмъ Замку. Ишло собѣ скорчене, якъ покôйнѣ кирилôвскѣ буквы: ѯ, ѱ, ѹ, ѡ, ѳ и ѵ разомъ. Выйшло собѣ на вершокъ горы, звернулось, якъ звычайно, личкомъ на пôвнôчь, та такъ вже охало, такъ стогнало!...

— Що Вашому Качеству? — пытаю. — Може Смаль, Кирчôвъ?

— Отъ тутъ, отъ тутъ! — показуе на лѣвый бôкъ.

— Болить?

— Коле!

— Устіяновичь, Не-Устіяновичь?

— Нѣ, руска паралелька въ Перемышли.

— Господине, га-гавкнѣть собѣ тричи здорово, перейде!

И дѣйстно перейшло. На другій день читали Львовяне въ „Червонôй“ одно „гавъ-гавъ!“, а въ Перемышли гавкнула собѣ на той самый тематъ „Przemyska Gazeta“ и обѣ товаришки одержали ôдъ Афиногена телеграму: *Очень ловко, харашо маладцы!*

Нового у насъ мало. Хиба то, що ôдъ Ивана Купала покоротшали днѣ о десять сантиметрôвъ на добу. Але намъ Русинамъ якъразъ зъ тымъ добре буде. Коротшѣ днѣ, то и нашѣ ликвидаторы потрудяться коротше коло рускихъ фондôвъ, и активы „Заведенія“ стануть коротшѣ, и порядочный человѣкъ менше выпьє и менше выкурить на радôсть пропинаціи краєвôй и „rodak-ови“.

Сему „rodak-ова“ рôвно-жь якось иде въ долину. За одинъ кварталъ выкурила панѣ Долитавія о 53.000 кильограмôвъ менше тютюну и тыхъ „Дунаєвокъ“, що за ними и ялôвцемъ не выкурешь. Ще одно щастье, що недалекѣ выборы въ Снятинѣ та Рудкахъ. Тамъ щось минеся, якъ ще хрунь не вымерли, а „hierarchya“ не стратила у нихъ „zaufania“. Тôлько знову зъ тымъ бѣда, що якъ въ хруня нальешь бôльше якъ 10 литрôвъ горѣвки, то пôсля нового закона власть скарбова живцемъ єго сконфискуе. Отъ зъ Вѣдня пише менѣ въ тôй справѣ бл. п. клюбъ рускій: Мимо нашои найтвердшои опозиціи выйде пôдъ трицять шесту недѣлю по тôмъ, якъ у Афиногена засвербѣли пальцѣ, розпорядженье драконьске. Оно гласить: §. 101. „Найпорядньйшій горожанинъ долитавскій, пôдъ грозою конфискаты, не смѣе мати въ с о б ѣ для власного ужитку бôльше якъ 10 литрôвъ промыслу галицкого“. Очевидно, додае мôй кореспондентъ, що пôдъ симъ промысломъ розумѣеся на нещастье той продуктъ, що по нѣмъ въ головѣ чмелѣ гудуть, ноги мыслѣте пишуть, а нôсъ по земли оре.

Зъ того и выходить, що нашимъ молодцямъ треба женитись ще передъ тою трицять шестою недѣлею по тôмъ, якъ у Афиногена засвербѣли пальцѣ. А нужь выйде ще другій параграфъ: „Кожда панночка, у котрои уста для власного ужитку солодшѣ, чимъ 100 кильограмôвъ цукру, буде сконфискована“. А нашѣ дѣвчата нѣвроку гарнѣ, хочь зъ лица воды напийся!

Отъ сего року було въ середу Петра. То я собѣ и думаю: Болячко! не все въ середу Петра. А нумо перетрясись до Бубнища на прогульку зъ Стрыйщанами та Болехôвцями. Сталось, поѣхавъ: трохи зелѣзницею, трохи возомъ (бодай не згадувати!), а трохи такитакъ. Бубнище якъ Бубнище. Велиты-каменища стоять собѣ та нѣбы смѣються зъ политики Таффого. Скрôзь лѣсъ. Гляну: ажь тутъ ягôдка, тамъ макъ, тутъ теренъ, тамъ рожа, тутъ калина, тамъ тополя. Господи не дай въ ночи приснитьсѣ! А тамъ знову зъ правои молодицѣ!... якъ тихенькѣ лѣто: хочь малюй, хочь цѣлуй, хочь кажи: *гмъ!* Отъ, думаю, тутъ подавай нашого Афиногена! Тôлько не на єго пальцѣ тѣ рукавицѣ! Єму бы такои чорнобривки, якъ риже теля! Ôнъ и такъ зъ нашою „Рижою“ чи „Червоною“ на однôмъ возѣ ѣдуть

Вы певно цѣкавѣ, чи я танцювавъ? Признаюсь — кортѣло, та ба! Коли-жь въ природѣ таке правило, що якъ сонце свѣтить, то звѣздамъ не можна. Тамъ ишли и щупака, и въ присюды. Ну, щупака ще люблю, хочь-бы и зъ хрѣномъ; але въ присюды, — не веди насъ во искушенія!

Зъ политичного свѣта тôлько нового, що Миланъ зъ Наталкою хотять розвестись. Не знаю, якъ вы, любѣ читательки, дивитесь на

акція стоить нинѣ пôдъ охороною не лишь посольскои нетыкальности але и прасовыхъ мѣръ, котрѝ спиняють всяку глубшу критику тои акціи, якъ того дôтькливый доказъ мали мы на помѣщенôй недавно въ нашôй часописи статьѣ „Передъ лице народу“, обговорюючôй становище парляментарныхъ представителѣвъ Галичины супротивъ цукрового и горѣвчаного податку.

Мы констатуємо лишь, що тымъ панамъ нѣякъ вказувати на централистôвъ, нѣякъ закрываться стремленями чужихъ спекулянтôвъ. Нинѣ свои спекуляты пописуються незгôрше чужихъ, зъ однихъ и другихъ однакій краєвый хосенъ, такъ що тутъ дѣйстно пригадуєсь польска пословиця: „Wart pałac Раса і Рас pałaca“.

Вандрôвка рускои молодѣжи академичнои.

Щобы хочь въ части спôзнати потребы нашого народу, єго моральный и економичный станъ, та бодай пѣснею и живымъ словомъ розбудити духове житье по рускихъ читальняхъ, устроює сего лѣта руска молодѣжь пôдъ проводомъ товариства „Академичне Братство“ вандрôвку въ горы гуцульскѝ. Для осягненя сего рѣшився комитетъ вандрôвки устроювати для народу по всѣхъ читальняхъ тыхъ селъ и мѣстъ, черезъ котрѝ буде переходити вандрôвка, вечерницѣ зъ ôдчитами и частею вокально-декляматôрскою. Маючи отже се на цѣли осмѣляється вандрôвничій комитетъ просити всѣхъ щиро-рускихъ патріотôвъ рôзныхъ верствъ нашои суспôльности, щобы якъ найчисленнѣйше взяли участь въ сегорôчнôй вандрôвцѣ. Най въ кождôмъ мѣсци, де прийдуть вандрôвники и де устроюються вечерницѣ, збереся руска интелигенція, молодѣжь, честнѝ мѣщане и селяне, и такъ своєю присутностею най дадуть доказъ згоды и братнои любови межи всѣма верствами нашои суспôльности.

Вандрôвка розпочинаєся вечерницями въ Станиславовѣ дня 31 липня, а кôнчиться вечерницями въ Снятинѣ дня 12. серпня. Зъ Снятина ôдбудеся надпрограмова прогулька охотникôвъ-вандрôвникôвъ до Черновець. Хоръ приѣде до Станиславова дня 30 липня, щобы ще передъ полуднемъ дня 31. липня ôдбувъ загальну пробу спѣву. Всякѝ близшѝ информаціи одержать вандрôвники дня 31. липня въ Станиславовѣ въ комнатахъ товариства „Руска Бесѣда“. — Вкладка на цѣлу вандрôвку выносить 3 зр., чимъ покрыється кошта вандрôвки и перевôзъ рѣчей пôдводами. Уплативши вкладку вандрôвники дôстануть карту вôльного вступу на всѣ вечерницѣ. Комитетъ постарався такожь о зниженье картъ на зелѣзници черновецкôй, зъ котрыхъ вандрôвники будуть могли користати. Вандрôвники, що выѣзджають зô Львова, повиннѝ мати крôмъ вкладки ще що найменше 12 зр. в. а. на ѣзду и удержанье.

Програма вандрôвки и вечерниць въ головныхъ мѣстахъ:

I. Въ Станиславовѣ дня 31. липня.

1. Вступне слово.
2. Нижанковскій: Вандрôвнича пѣснь; хоръ.
3. Фортепянъ.
4. Лисенко: Менѣ однаково; сольо тенорове.
5. Вахнянинъ: Молодѝ сны; хоръ.
6. Франко: Каменярѣ; деклямація.
7. Купчиньскій: П Potpourii зъ народныхъ пѣсень; цитра.
8. Отто: На погôднôмъ тихôмъ небѣ; хоръ.
9. Лисенко: Ой чого ты почорнѣло, зеленеє поле; сольо баритонове.
10. Зедерманъ: Изъ неба сонце ясне; хоръ.

II. Въ Коломыи дня 2 серпня.

1. Ôдчитъ: Про молодѝ лѣта О. Федьковича.
2. Воробкевичъ: Серенада; хоръ.
3. Фортепянъ.
4. Лисенко: а) Вечеръ; б) Милованка; сольо тенорове.
5. Лисенко: Про козака Софрона; хоръ.
6. Федьковичъ: Праздникъ у Таковѣ; деклям.
7. Василевъ: Фантазія на тему пѣснѣ „Карô очи“; цитра.
8. Воробкевичъ: Ой дѣвчино; хоръ.
9. Нижанковскій: Пращай; сольо баритонове.
10. Нѣщиньскій: Закувала та сива зазуля; хоръ въ супроводѣ фортепяна.

Вечерницѣ въ читальняхъ одбудуться: Дня 3 серпня въ Печенѣжинѣ; дня 5 серпня въ Яблоновѣ; дня 6 серпня въ Косовѣ; дня 7 серпня въ Яворовѣ. — Въ дняхъ 8 и 9 серпня прогулька въ околицю Криворôвнѣ и Жабя; дня 10 серпня — нôчлѣгъ въ Кутахъ; дня 11 серпня — вечерницѣ въ читальняхъ въ Залучу, Карловѣ и Будиловѣ. Дня 12 серпня — вечерницѣ въ Снятинѣ. Програма послѣдныхъ вечерниць оповѣститься пôзнѣйше.

Ôдъ комитету вандрôвки.

Зновъ „документъ“.

„Nowa Reforma“ одержала якійсь документъ, — якъ каже — друкованый въ тайнôй народнôй друкарни украинськôй, котрого примѣрники розкинено въ великôмъ числѣ за границею. Документъ сей має бути писаный въ оригиналѣ въ двохъ языкахъ, рускôмъ и французскôмъ и звучить такъ: „Кіевъ въ навечеріе св. Володимира. По причинѣ ôдкрытя памятника славного Богдана Хмельницкого, Народный комитетъ ôдродженя великои Украины постановивъ звернутися до всѣхъ великихъ державъ и до народôвъ славяньскихъ зъ заявленьемъ о двохъ слѣдуючихъ фактахъ: 1) „Сполученье“ народу украиньского зъ Москалями не було актомъ „пôддання“ нашои ôтчины московскому цареви Алексѣеви Михайловичу, але мало скорше характеръ „союза на рôвныхъ правахъ“ („N. Reforma“ додає въ скобкахъ: „равноправного союза“.— *Ред.*) — 2) Гнетомъ и насильствомъ довершуване омосковщуванье залили нещасливу Украину гôркими слезами: мы не маємо навѣть права — на нашôй рôднôй земли! — друкувати анѣ книжокъ анѣ газетъ въ нашôмъ народнôмъ языцѣ; а нашѝ борцѣ гинуть середъ мукъ въ казаматахъ и въ Сибири. Протестуючи противъ такого терориэму 25-миліоновый нарôдъ украиньскій має надѣю, що народы, котрѝ управляються правами людскости, а котрѝ освободили балканьскихъ Славянъ зъ неволѣ правовѣрныхъ (має може бути: невѣрныхъ? *Ред.*) Туркôвъ, поможуть такожь и єму (народови украиньскому) скинути ярмо православныхъ Татарôвъ, що называють себе Великороссами. — Комитетъ екзекутивный. Народна друкарня украиньска“. Мы навели сей документъ въ дословнôмъ перекладѣ зъ польского пôсля „N. Reform-ы“.

Не хочемо тутъ розбирати сего документу, але не можемо не высказати нашого сумнѣву, чи сей документъ писаный и розсыланый за границю дѣйстно въ интересѣ и въ намѣренію украиньского народу. Намъ видиться, що наколи-бъ Украинцѣ хотѣли дѣйстно протестувати, то найшли-бъ до того може иншу дорогу и зробили-бы то инакше. Не треба забувати на то, що нинѣ уживаєся всѣлякихъ махинацій, щобы при помочи газетъ лишь шкодити Русинамъ, чи то тутешнымъ чи заграничнымъ, въ якій небудь спôсôбъ. Протесты якихсь тайныхъ кружкôвъ не можуть про-то мати нѣякои ваги. Хто-жь знає якими дорогами ишовъ и сей документъ и хто єго писавъ? Мы нагадаємо лишь, що подôбнѝ ôдозвы до польского народу розкидували недавно въ Варшавѣ тайнѝ агенты полиційнѝ; може отже дуже легко бути, що и въ сѣмъ случаю сталося такъ само, щобы була ôдтакъ ще бôльша причина до репресалій на Украинѣ. Мы не видѣли сего документу въ оригиналѣ, але здаєся выходити вже зъ двохъ наведеныхъ слôвъ зъ оригиналу въ польскôмъ переводѣ, що онъ писаный не по руски, а по россійски. Зô взгляду на рôзнѝ причины и обставины политичнѝ якъ такожь и зô взгляду на самъ документъ мы кажемо смѣло, що уважаємо єго за фальзификатъ, пôдсуненый польскôй газетѣ чіюсь злобною рукою, щобы ôдтакъ можна сказати: Пытанье руске — то польска интрига. Звѣстно прецѣ, що и безъ того нашѝ противники голосять за границею, що цѣлый н. пр. русконародный рухъ въ Галичинѣ пôддержують лишь штучно Поляки, хочь кождый зъ насъ знає добре, якъ мы тяжко боремося о свои права.

Недуга цѣсаря Фридриха III.

Вся нѣмецка праса переповнена теперь урядовымъ справозданьемъ нѣмецкихъ лѣкарѣвъ о недузѣ цѣсаря Фридриха, котре читаєся якъ одинъ великій актъ обжалованя противъ англійского лѣкаря д-ра Мекенси. Борба, що велася ще за житя цѣсаря Фридриха тихцемъ мѣжь нѣмецкими лѣкарями, а ихъ англійскимъ товаришемъ, выступила теперь въ повнôй силѣ и треба признати, що наколи всѣ тѝ закиды, якѝ нѣмецкѝ лѣкарѣ роблять д-рови Мекенси, суть оправданѝ и справедливѝ, то вина єго була-бы вельми велика. Щобы спôзнати цѣлу вагу сихъ закидôвъ, найлѣпше єсть приглянутись, що мѣстить въ собѣ брошура, 103 сторôнъ обємy, пôдъ заголовкомъ: „Недуга цѣсаря Фридриха III., представлена пôсля урядовыхъ жерелъ и на пôдставѣ зложеныхъ въ министерствѣ королевского двору справозданъ лѣкарѣвъ Бардельебена, Берґмана, Брамана, Ґергардта, Кусмавля, Ляндґрафа, Мавриків Шмидта, Шретера, настоятеля ляринґологичнои клиники у Вѣдни, проф. Тобольда и проф. Вальдаєра.“ Брошура розпочинаєся справозданьемъ проф. Ґергардта, ôдтакъ слѣдують справозданя Берґмана, Ляндґрафа, Шретера и Шмидта, справозданье Вальдаєра зъ Санъ Ремо, а на кôнци єсть долученe справозданье зъ того, що выказала секція

Пôсля справозданя Ґергардта занедужавъ бувъ тогдѣшный наслѣдникъ престола въ сѣчню 1887 на суху хрыпку, а лѣкарѣ думали, що то єсть якась катаральна недуга и лѣчили єго пôсля того. При оглядинахъ 6 марта доглянувъ д-ръ Ґергардтъ въ присутности прибочного лѣкаря наслѣдника престола, д-ра Вeґнера, при помочи гортанкового зеркалця блѣдо червоный подовгастый наростокъ, що выроставъ на 4 милиметры вздовжь заднего берега лѣвои голосницѣ. Тогдѣ вже казавъ онъ, що той наростокъ єсть рôдъ полипа и выпалювавъ єго за помочею гальванично розпаленого дрота. Мимо того рана не гоилася и росла, а Ґергардтъ почавъ вже тогдѣ догадуватись, що то буде ракъ. По курациі въ Емсъ конзультувавъ Ґергардтъ ще разъ наслѣдника престола дня 15 мая разомъ зъ д-ромъ Берґманомъ; оба сконстатували рака и були за операцією. Вeґнеръ предложивъ, щобы завôзвати д-ра Мекенси; Берґманъ и Ґергардтъ згодилися на то. Дня 18 мая ôдбулася бôльша конзультація, въ котрôй на жаданье цѣсаря Вильгельма взяли участь лѣкарѣ Ляверъ и Тобольдъ. Тобольдъ оглянувши гортанку за помочею зеркалця заявивъ, що то може бути лишь ракъ. На то згодилися всѣ другѝ лѣкарѣ и постановлено якъ найскорше розрѣзати гортанку и вытяти рака. Въ теперѣшныхъ часахъ — каже Ґергардтъ — єсть то майже зовсѣмъ безпечна операція, котру роблять навѣть на дѣтяхъ або и на старикахъ. До подужаня наслѣдника престола були всѣ условія, онъ мôгъ-бы бувъ лишь опôсля говорити охриплымъ голосомъ. Вечеромъ дня 20 мая було вже все що до крихты готове до операціи. На другій день передъ полуднемъ мала ôдбутися операція. Вечеромъ 20 мая приѣхавъ Мекенси; онъ оглянувъ недужого и сказавъ заразъ, що онъ не уважає недугу за рака и длятого такъ довго єсть противный операціи, доки микроскопичный розслѣдъ добутои частинки зъ наростка не выкаже, що то дѣйстно ракъ шириться. Дня 21 мая вырѣзавъ онъ отже недужому кусникъ зъ наростка и давъ єго Вирховови до розслѣду. „Дня 23 мая — пише Ґергардтъ — почавъ Мекенси зновъ оперувати острыми клѣщами. Я видѣвъ, якъ онъ выймивъ клѣщѣ зъ бôчнои кишенѣ и неочистивъ ихъ навѣть напередъ, якъ ôдтакъ коли ихъ всаджавъ до гортанки, свѣтло зеркалця не впадало до рота, але на лице недужого. Онъ выймивъ ôдтакъ клѣщѣ порожнѝ и не хотѣвъ вже того дня дальше оперувати. Я оглядавъ гортанку недужого заразъ по нѣмъ и побачивъ обѣ голосницѣ сильно почервонѣлѝ; права голосниця забѣгла була кровію въ цѣлôй своѣй довготѣ, а недалеко ôдъ ѳи середины було видко темночервону опухлину, що выставала до шпарки, черезъ котру добуваєсь голосъ. Мы пôшли тогдѣ зъ Мекенсимъ до єго комнаты и тамъ сказавъ я єму заразъ, що онъ схопивъ тыми острыми клѣщами здорову доси праву голосницю, тиснувъ ѳи и шарпавъ. На то сказавъ онъ: „Може бути“ и ставъ говорити о своѣмъ ôдъѣздѣ. Єсть то може одинокій сконстатованый доси случай — каже д-ръ Ґергардтъ, що лѣкарь спеціялистъ въ недугахъ гортанки хотѣвъ недужому вырвати кусникъ здоровои голосницѣ. Ôдъ сего часу недужій, що доси мавъ хрипку що найбôльше черезъ три годины, не мôгъ вже говорити ажь до 8 липня, а мимо того англійскѝ газеты голосили славу лѣкаря, що привернувъ недужому можнôсть говорити хочь охриплымъ голосомъ. — Дня 24 мая — каже Ґергардтъ — покликано зновъ Вeґнера, мене и д-ра Мекенси на конзультацію до Почдаму. Въ певныхъ кругахъ говорено тогдѣ вже загально, що Мекенси обѣцявъ родинѣ недужого вылѣчити єго зовсѣмъ безъ нѣякои операціи. Другимъ лѣкарямъ не говоривъ онъ о тôмъ нѣчого. Дня 25 мая була зновъ велика конзультація и тогдѣ правда згодились всѣ, щобы Мекенси вырѣзавъ наростокъ клѣщами и выцѣкъ дротомъ, бо онъ же казавъ, що може то зробити и то такъ, що недужій буде зовсѣмъ голосно говорити. Ôдъ 23 мая казавъ Мекенси вдмухувати на голосницю зовсѣмъ невинный порошокъ: мѣшанину зъ морфіюмъ, висмуту, катеху и цукру. Недужій выглядавъ добре, бо — каже Ґергардтъ — ракъ въ гортанцѣ має то до себе, що недужій выглядає дуже довго добре и здорово. Всѣ тѣшилися, що недужій добре выглядає и всѣ хвалили того, що говоривъ, що недуга не єсть небезпечна. Послѣдный разъ оглядавъ Ґергардтъ гортанку недужого 1 червня и добачивъ тогдѣ, що наростокъ збôльшаєсь и материзує. Дня 8 червня вырѣзавъ Мекенси зновъ два кусники зъ наростка, але до сеи операціи не припускавъ вже Ґергардта.

Подорожь наслѣдника престола до Англіи ухвалено безъ вѣдомости лѣкарѣвъ и лишь длятого, що Мекенси говоривъ, що воздухъ на островѣ Уайтъ прискорить подужанье, хочь въ того рода недугахъ воздухъ нѣчого не помагає. Ґергардтъ мавъ такожь ѣхати, але 6 червня сказано єму, що онъ має остатися въ краю и лишь на великѝ прошеня дозволено ѣхати д-рови Ляндґрафови. Дня 28 червня вытявъ Мекенси зновъ кусникъ наростка безъ помочи Ляндґрафа, котрому робивъ дуже великѝ трудности и не допускавъ до конзультациі. Зъ розговору зъ женою наслѣдника престола довѣдався бувъ Ляндґрафъ, що наслѣдникъ престола вже ôдъ марта не може добре полыкати, бо має при тôмъ бôль. Дня 7 серпня сконстатувавъ Ляндґрафъ, що наростокъ зновъ побôльшився и що лѣва голосниця задеревѣла. Онъ домагався отже зновъ конзультациі берлиньскихъ лѣкарѣвъ и радивъ, щобы вырѣзати половину гортанки. Тому спротивився Мекенси, котрый все ще доказувавъ, що недуга не єсть ракомъ. Наслѣдникъ престола выѣхавъ ôдтакъ до Шкоціи а въ урядовôй газетѣ нѣмецкôй появився бюлетинъ, въ котрôмъ сказано було, що неправдою єсть, будьто-бы наростокъ збôльшався, якъ то доказувавъ д-ръ Ляндґрафъ.

Д-ръ Шретеръ зъ Вѣдня каже въ своѣмъ справозданю, що коли єго въ осени минувшого року покликано до Санъ-Ремо, онъ заразъ сконстатувавъ рака и радивъ або чекати, доки наростокъ на голосници не збôльшиться такъ, що стане вже душити недужого и тогдѣ робити трахеотомію, щобы недужого ще якъ найдовше удержати при житю або приступити чимъ скорше до рѣшучого лѣченя и вырѣзати цѣлу гортанку. Сему послѣдному спротивилась княгиня а ѳи пôдправъ въ тôмъ поглядѣ д-ръ Говель такъ рѣшучо, що Шретеръ тому дуже дивувався. Шретеръ противився теперь рѣшучо всякому вырѣзаню наростка черезъ ротъ. Дня 10 падолиста, коли въ Санъ-Ремо бувъ вже теперѣшный цѣсарь Вильгельмъ II., оглядавъ Шретеръ ще разъ недужого и добачивъ вже на правôй голосници маленькій новоростокъ. Того-жь дня говоривъ онъ зъ княгинею, а та противилась теперь рѣшучо вырѣзуваню гортанки и приставала лишь на трахеотомію. Онъ бувъ ôдтакъ у князя и представивъ єму небезпечнôсть єго недуги, але князь заявивъ письменно, що не пристає на вырѣзуванье гортанки и годиться лишь на трахеотомію, коли того буде потреба. Лѣкарѣ выдали тогдѣ орѣченье, що недуга наслѣдника престола єсть ракомъ и що свого часу треба буде розрѣзувати дыхавку.

Берлиньскѝ лѣкарѣ зôбралися тогдѣ на нараду пôдъ проводомъ гр. Штольберґа и заявили такъ само, якъ лѣкарѣ въ Санъ-Ремо, що одинока ще рада вырѣзувати гортанку не довела-бы до нѣчого, бо теперь вже за пôзно а вина въ тôмъ того, хто до того довѣвъ, що вже за пôзно. Дня 26 грудня явився зновъ Мекенси въ Санъ-Ремо и ставъ зновъ говорити, що онъ сумнѣваєсь, щобы недуга була ракомъ. Въ половинѣ сѣчня с. р. стало було князеви зновъ гôрше; єго почало душити, наставъ бôль головы и сильна горячка, ажь 17 сѣчня выкашлявъ онъ кусникъ болонки зъ гортанки, котрый вже ôдъ трохъ днѣвъ звисавъ зъ неи. Кусникъ той передано до розслѣду Вирховови, але о тôмъ не знавъ нѣхто, що передъ тымъ ще мавъ той кусникъ у себе варшавскій лѣкарь Геринґъ, котрый позрѣзувавъ зъ него частинки, такъ, що Вирховъ не дôставъ розслѣду ненарушеной болонки.

Дня 29 сѣчня приѣхавъ Мекенси зновъ до Санъ-Ремо и пôшовъ ще вечеромъ того дня до д-ра Брамана та просивъ єго, щобы на другій день рано оглянувъ разомъ зъ нимъ недужого, бо виправдѣ въ сѣй хвили не треба ще розрѣзувати гортанки, але хто знає, що зъ часомъ настане, позаякъ зъ правого боку єсть бôльша опухлина, якъ була на рôздво. Браманъ домагався, щобы покликати д-ра Берґмана, але Мекенси не хотѣвъ на то нѣякъ згодитися. Дня 9 лютого ходивъ зновъ Браманъ до Мекенсіого и розвѣдувавъ, чи наслѣдника престола душить дуже и коли треба буде робити трахеотомію. Мекенси сказавъ єму, що найдальше за 8 до 10 днѣвъ. Тымчасомъ ще того самого дня почало князя такъ сильно душити, що всѣ зъ окруженя налякалися и кинулися єго ратувати. На другій день по конзультациі зробивъ Браманъ трахеотомію.

Заразъ по трахеотоміи завôзвано д-ра Берґмана а цѣсарь Вильгельмъ поручивъ єму старатися о то, щобъ наслѣдника престола можна перевезти до Берлина. Берґманъ описуе приключенье зъ сторожемъ, що пильнувавъ недужого, такъ: „Дня 12 цвѣтня рано зайшовъ до мене сторожь и сказавъ менѣ, що минувша нôчь була дуже зла, цѣсаря дуже душить а канулѣ не можна нѣякъ вложити. (Говорено свого часу, що той сторожь, побачивши, що цѣсаря душить, хотѣвъ самъ єму канулю поправити. *Ред.*) Того-жь дня одержавъ я письмо ôдъ д-ра Мекенси, котрый такъ писавъ: „Не можемо собѣ дати рады зъ канулею, прошу Васъ зайдѣть разомъ зô мною до цѣсаря и то якъ найскорше“. Я пôѣхавъ заразъ до вилѣ, де новый цѣсарь мешкавъ и тамъ довѣдався я ôдъ д-ра Вeґнера, що цѣсарь маєся дуже зле, що єго душить и що внутрѣшна кануля выстає; то доглянувъ бувъ вже сторожь въ ночи. Я зайшовъ до Мекенсіого и заставъ єго въ передпокою у цѣсаря, якъ онъ зганявъ якусь оловяну рурку, щобы ѳи вложити глубоко въ дыхавку. Я сказавъ єму, що маю иншу канулю. Мы зайшли до цѣсаря. Онъ сидѣвъ на крѣслѣ и душився: губы и лице були посинѣлѝ, хропôтъ при ôддыханю бувъ такъ сильный, що було чути ажь до другои комнаты. Я приступивъ до цѣсаря и ставъ оглядати мѣсце, де була вложена кануля та спытавъ ôдъ коли не закладано внутрѣшнои канулѣ. Одинъ зъ слугъ сказавъ менѣ, що ôдъ самѣсенького рана, а Мекенси додавъ, що пробовано вложити кôлька разôвъ, але все не удавалося. Тогдѣ сказавъ я, що отвôръ въ дыхавцѣ треба буде пôднести тупымы гачками а навѣть може и розтяти єго глубше и заразъ пôславъ по Брамана. Мекенси державъ цѣсаря за голову а я взявся вкладати канулю. Коли однакожь то не ишло, пробовавъ я оперувати гачками, а щобы ними добре захопити, мусѣвъ я рану пальцемъ прочистити, при чѣмъ выплыло досыть крови. Въ тôй хвили надôйшовъ Браманъ и єму удалося вложити ту саму канулю, що вложивъ бувъ ѳи заразъ по першôй операціи. Неправдою єсть отже, що я — якъ то доказувавъ Мекенси — накидувався самъ зъ заложеньемъ канулѣ и що цѣсареви не грозила нѣяка небезпечнôсть. Були ще и другѝ, не лишь я и мôй асистентъ, що видѣли, що цѣсарь вже душився.

Конець брошуры становлять справозданя зъ послѣдныхъ хвиль житя цѣсаря Фридриха и справозданье зъ секціи. Взагалѣ можна сказати, що нѣмецкѝ лѣкарѣ роблять д-рови Мекенси закиды недбалости и незручности въ лѣченю, а ôдтакъ якоись ще невыясненои тенденційности въ представлюваню недуги, коли

сю справу, але я не бувъ-бы за розводомъ. Жѣнка не черевикъ: изъ ноги не скинешь! Та и Наталки менѣ трохи жаль. Якъ бы такъ не въ Бѣлгородѣ, а трохи близше... Впрочѣмъ чи панство Миланы розведуться, про то хибай намъ знати ажь по трицять семôй недѣлѣ по тôмъ, якъ у Афиногена засвербѣли пальцѣ.

Выдѣлъ „Общества“ пише менѣ знову, що вже не дасть собѣ на Сянѣ освятити воду. Каже: може се не поможе, а впрочѣмъ въ тôмъ Перемышли за богато арматъ наставляно... Лучше буде въ Дрогобичи, тамъ и наше „Заведеніе“ робило добрѝ интересы на черезинѣ та векслях... Мы тамъ подыблемъ своихъ...

Оногды знову лучилась менѣ пригода, котра свѣдчить, що Мостенцѣ мають читальню. Купую уголь.

— А вамъ на що, паноньку, угля? — пытає.

— Якъ на що? До самовара.

— Говорѣть здоровѝ! — смѣється хитрый Мостенець.

— До самовара! — кажу.

— Вы хочете писати!

— Углемъ?

— Вы хочете записати углемъ въ комининѣ, що „Червоная“ разъ въ житю не то-то на бурсу педагогичну...

— А знаєшь, чоловѣче, чому она не то-то?

— Чому?

— Бо на дворѣ стало холоднѣйше.

Не- Устіяновичъ.

Артикулъ II.

Фонды института.

§. 11. Фонды институту складають ся: а) изъ части майна „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“, котру выдѣлъ того товариства на сю цѣль призначить; б) изъ оплаты учениковъ (учениць) вѣсля арт. I. §. 5. и §. 7.; в) изъ добровѣльныхъ датковъ и складокъ въ грошехъ, натуралiяхъ и книжкахъ; г) зъ легатовъ и запiсовъ всякого роду; д) такожь зъ выдавництвъ, вѣдчитовъ, театральныхъ представлень, концертовъ, балѣвъ, забавъ, фантовои льотерiе, томболе, въ загалѣ зъ всякихъ законами призволеныхъ доходовъ.

Артикулъ III.

О членахъ институту, ихъ правахъ и обовязкахъ.

§. 12. Членомъ институту есть кождый членъ „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“, котрый зъобовяже ся платити рочну вкладку 50 кр. а. в. на рѣчь тогожь товариства або котрый вѣдъ плачени тои вкладки зостане увольненый, такъ що заявлене до приступленя и принятя въ члены „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“ есть заразомъ заявленемъ до приступленя и принятемъ въ члены того институту.

§. 13. Кождый зъ членовъ маѣ право: а) приходити на засѣданя выдѣлу и брати участь въ нарадахъ тогожь, але только зъ голосомъ дорадчимъ; б) маѣ право предкладати выдѣлови внесеня, маючи на цѣли добро и розвой институту; в) маѣ право жадати помѣщеня своихъ дѣтей (пупилѣвъ) въ институтѣ, о скольконе вѣсля фондовъ и уряджень институту въ мысль арт. I. §. 5., §. 6. и §. 7. буде можливымъ; г) въ часѣ нарады выдѣлу що до в) членъ не може бути присутнымъ на засѣданю; сеся установа вѣдносить ся такожь до члена выдѣлу при рѣшаню поданя черезъ него внесеного.

§. 14. Кождый зъ членовъ „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“ обовязує ся: а) працювати для добра институту; б) сповняти порученя выдѣлу; в) звѣджувати институтъ, причѣмъ за кождымъ разомъ вносе свое достойне имя до книжки, въ тои цѣли нарочно приладженои; до книжки тои запише такожь свои замѣтки, якi спостерѣгъ; но спостереженя свои въ институтѣ не буде вытыкати въ обрубѣ институту, але выкаже ихъ на засѣданю выдѣлу и вѣзве выдѣлъ до усуненя тыхже; г) може звѣдувати ся у директоровъ и учителѣвъ публичныхъ школъ о поступахъ въ науцѣ и поведеню моральномъ выхованцѣвъ (выхованиць) институту; д) може вышукувати бѣдныхъ але талантливыхъ учениковъ (учениць) и препоручати выдѣлови до можливого принятя; е) обовязкомъ выдѣлу буде на вѣдставѣ прислугъ, положеныхъ для институту, представити такого члена загальнымъ членамъ „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“ въ цѣли публичного признаня и вѣдзначеня.

§. 15. а) Членъ, котрый черезъ рѣкъ не платить вкладки статутомъ „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“ приписаной не сповняе моральныхъ обовязкѣвъ, нынѣшнымъ статутомъ означеныхъ, въ першомъ случаю мусить бути вычеркненымъ зъ членовъ „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“ черезъ самъ выдѣлъ того товариства, въ другомъ случаю на представлене выдѣлу може бути вычеркненымъ зъ членовъ товариства черезъ загальнi зборы, а то абсолютною бѣльшостею голосовъ членовъ присутныхъ на зборахъ; б) членъ товариства може добровольно перестати нимъ бути, наколи о своѣмъ выступленю сповѣстить выдѣлови устно або донесе на письмѣ; в) членъ вычеркненый або выступаючiй не маѣ жадного права до майна институту, такъ само якъ кождый иншiй членъ; г) членовъ дѣлаючихъ на шкоду институту або стоячихъ въ дорозѣ будь то морального будь то матерiяльного розвою институту, выдѣлъ маѣ право оповѣстити прилюдно яко такихъ, подаючи до вѣдомости самъ фактъ въ одной зъ нашихъ часописей; д) у всѣмъ прочѣмъ обовязують статуты „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“.

Артикулъ IV.

Власти и органы институту и объемъ ихъ дѣяльности.

А) Загальнi зборы.

§. 16. Всѣ члены „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“, котрi суть заразомъ членами институту, беруть участь въ загальныхъ зборахъ, скликаныхъ черезъ выдѣлъ „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“ а то зборовъ звычайныхъ, скликаныхъ разъ на рокъ, або надзвычайныхъ, скликаныхъ на письменне жадане 30 членовъ.

§. 17. На порядку дневномъ кождыхъ звычайныхъ або спецiяльно въ тои цѣли скликаныхъ надзвычайныхъ зборовъ загальныхъ буде стояти яко окрема точка справа институту, въ котрой загальнi зборы рѣшають абсолютною бѣльшостею голосовъ присутныхъ на зборахъ членовъ.

§. 18. До правосильности рѣшень загальныхъ зборовъ вымагае ся присутности що найменше 30 членовъ.

§. 19. Загальнi зборы выбирають выдѣлъ центральный „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“, котрый есть заразомъ выдѣломъ институту.

Б) Зарядъ институту.

§. 20. Институтъ „Руского товариства педагогичного“ стоить вѣдъ верховною управою кождоразового выдѣлу центрального тогожь товариства, котрый есть заразомъ выдѣломъ институту.

§. 21. Обовязки выдѣлу суть слѣдуючi: а) выдѣлъ роздобуваѣ фонды; б) стараѣсь о вѣдновѣдне намѣщене институту; в) розписуе конкурсъ на безплатнi мѣсця и обсаджуе тiжь; г) залагоджуе всякi справы институту.

§. 22. До безпосереднои управы институтомъ установляе выдѣлъ комитетъ, до котрого входить зъ голосомъ рѣшаючимъ: директоръ економичный, директоръ науковый, священикъ, лѣкарь, дорадникъ правный и настоятель (настоятелька).

§. 23. Комитетъ веде звычайный, безпосередный зарядъ институту и такъ: а) управляе доходами, означае порядокъ домовый, принимае платныхъ учениковъ (учениць), потягае учениковъ (учениць) до вѣдвѣчальности, чи то на представлене настоятеля (настоятелки) чи такожь въ наслѣдокъ жалобъ иншихъ осѣбъ; б) комитетъ вѣддаляе взагалѣ учениковъ (учениць) зъ институту и принимае такихъ за зменшеною уплатою, только въ порозумѣню зъ выдѣломъ „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“; в) принимае газдыню а тота за порозумѣнемъ зъ директорами принимае службу.

§. 24. Директоръ вѣкомъ старшiй а на случай перешкоды директоръ науковый скликуе сей комитетъ на засѣданя, и проводить тымже, правильно що мѣсяця, о скольконе можна кождои першои Недѣлѣ по першомъ, а въ случаю потребы або на желане котрого члена комитету такожь частѣйше.

§. 25. а) Комитетъ рѣшае справы на своихъ засѣданяхъ абсолютною бѣльшостею голосовъ членовъ присутныхъ на засѣданю; б) до правосильности рѣшеня вымагаеся присутности чотырохъ членовъ; в) предсѣдатель голосуе завсѣгды; г) на случай рѣвности голосовъ тота гадка стае ся рѣшеною, до котрои прилучить ся кождоразовый предсѣдатель.

§. 26. а) Директоръ економичный и директоръ науковый сповняють рѣшеня выдѣлу и комитету; б) на кождомъ засѣданю комитету маѣ директоръ економичный що до справъ економичныхъ, а директоръ науковый що до справъ науковыхъ здати справу и ставити внесеня, бо до нихъ належить передовсѣмъ безпосередне веденѣ справъ институту; в) въ наглыхъ случаяхъ рѣшають самостойно: въ справахъ економичныхъ директоръ економичный, а въ справахъ науковыхъ директоръ науковый, однакожь о скольконе можна за взаимнымъ порозумѣнемъ.

§. 27. Такъ рѣшеня комитету якъ и самостойни зарядженя обохъ директоровъ мають ся безъ проволоки предкладати выдѣлови, котрый може такi рѣшеня або зарядженя — о скольконе тое можливымъ безъ нарушеня правъ осѣбъ третыхъ — змѣнити або знести.

§. 28. Выдѣлъ може въ случаю потребы запросити членовъ комитету на свои засѣданя въ цѣли выслуханя ихъ гадокъ.

§. 29. Выдѣлъ а зглядно предсѣдатель тогожь заступае институтъ на внѣ.

§. 30. Всякi умовы изъ сторонами переводить однакожь директоръ економичный; вонъ веде такожь кореспонденцiи въ справахъ институту, вѣдписуе тiжь и заосмотрюе ихъ печаткою институту.

§. 31. Письма, котрi на институтъ накладають зъобовязаня, выходять вѣдъ выдѣлу и суть заосмотренi печаткою институту.

§. 32. Оповѣщеня вѣдносячi ся до загалу членовъ, оголошуе выдѣлъ въ одной зъ рускихъ часописей.

§. 33. Касу институту и рахунки веде директоръ економичный; вонъ маѣ право принимати и квитувати всякi доходы и розходы на рѣчь институту, зъ чого здае справу на засѣданяхъ комитету.

§. 34. а) Директорови науковому суть вѣдчиненi настоятель (настоятелька) и его помочникъ (помочница) а директорови економичному всѣ прочi функционеры институту; б) наколи-бъ котрыйсь зъ директоровъ задля якихсь непередвиджуваныхъ перешкодъ не могъ урядувати, маѣ о томъ донести выдѣлови въ найкоротшой дорозѣ, а рѣчею выдѣлу буде зарядити провизоричне або постоянне заступництво.

§. 35. а) Настоятеля (настоятельку) именуе выдѣлъ и ремунеруе его (ѣе); б) настоятель (настоятелька) мешкае въ институтѣ, наглядае безпосередно цѣлый закладъ вѣсля припорученя обохъ директоровъ; в) вонъ (она) перестерѣгае порядку домового, вглядае въ господарство домове и есть вѣдвѣчальнымъ (вѣдвѣчальною) за закладъ передъ комитетомъ и выдѣломъ; вонъ (она) подае внесеня на улѣпшеня закладу, бережe молодѣжь и веде ѣи науку, наглядае ѣи здоровля и харности, словомъ, молодѣжь есть ѣму (ѣй) безусловно вѣдчиненою; г) настоятель (настоятелька) удѣляе выхованцямъ (выхованицямъ) радъ и наганъ, вызначуе имъ кары, дае призволене до выходу зъ закладу; д) ѣму (ѣй) суть вѣдчиненi безпосередно ѣго помочникъ (ѣе помочница) и служба.

Артикулъ V.

Добродѣе и протекторы институту.

§. 36. а) Хто крвмъ вкладки, приписаной статутомъ „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“, причинить ся ще въ иншiй способъ для добра и розвою институту, буде уходити за добродѣя того закладу; б) хто на цѣли закладу зложить що найменше суму 50 зр. в. а, той зачислить ся мѣжь протекторовъ институту; в) всякi датки и прислуги для институту запише ся въ пропамятнои книзѣ институту.

Артикулъ VI.

Змѣна статутовъ.

§. 37. Змѣну тыхъ статутовъ може ухвалити выдѣлъ на спецiяльно въ тои цѣли скликанѣмъ засѣданю абсолютною бѣльшостею голосовъ присутныхъ членовъ выдѣлу.

Артикулъ VII.

Розвязане институту.

§. 38. Наколибъ оказалося, що институтъ задля якоись важной причины не може истнувати, тодѣ сучасный выдѣлъ рѣшае о розвязаню института на скликанѣмъ въ тои цѣли засѣданю абсолютною бѣльшостею голосовъ присутныхъ на засѣданю членовъ выдѣлу.

§. 39. Выдѣлъ може однакожь закрыти на якiйсь часъ оденъ або другiй вѣддѣлъ института (для учениковъ або учениць) або навѣть оба вѣддѣлы, що за розвязане не буде уважати ся.

§. 40. На случай ухваленя цѣлковитого розвязаня институту, весь маетокъ движимый и недвижимый переходить на власность „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“.

Артикулъ VIII.

Споры.

§. 41. Всякi зажаленя проти комитетови або поодинокимъ функцiонерамъ институту рѣшае остаточно выдѣлъ.

§. 42. Непорозумѣня мѣжь членами, що повстали изъ вѣдносинъ институту, рѣшае судъ мировый, до котрого кожда сторона выбирае по одному судiю, а тi знову выберають зверхника.

§. 43. Вѣдъ рѣшеня суду мирового, запавшого бѣльшостею голосовъ, нема нѣякого вѣдклику.

Артикулъ IX.

Постановленя переходовї.

§. 44. Вôдкрытє одного або обохъ вôддѣлôвъ институту наступить доперва тодѣ, коли збере ся достаточне число кандидатôвъ (кандидатокъ), о чѣмъ выдѣлъ подасть въ своѣмъ часѣ звѣстку въ однôй зъ часописей.

§. 45. До найблизшихъ загальныхъ зборôвъ „Рускаго товариства педаґоґичного у Львовѣ“ веде справы институту теперѣшный центральный выдѣлъ тогожь товариства.

За центральный выдѣлъ „Рускаго товариства педаґоґичного у Львовѣ“.

Львôвъ дня 6. Червня 1888.

Статутъ сей затвержденый рескриптомъ Высокого ц. к. Намѣстництва зъ дня 20. Червня 1888 до ч. 33606.

Накладомъ Товариства. — Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка.

СТАТУТЪ

„Институту пôдъ покровомъ св. Николая“

заложеного черезъ „Руске Товариство Педаґоґичне у Львовѣ“.

Артикулъ I.

Институтъ, єго назва, мѣсце, характеръ, призначенє.

§. 1. Институтъ, заложеный черезъ „Руске товариство педаґоґичне у Львовѣ“ для дѣтей и пупилѣвъ членôвъ того товариства носить назву: „Институтъ „Рускаго товариства педаґоґичнаго у Львовѣ“ пôдъ покровомъ св. Николая“ и находить ся у Львовѣ.

§. 2. Печатка институту маѥ напись: „Институтъ „Рускаго товариства педаґоґичнаго у Львовѣ“ пôдъ покровомъ св. Николая“.

§. 3. Институтъ єсть закладомъ для выховуваня и образованя молодежи, а то ученикôвъ публичнои школы середнои, семинарiѣ учительскои, а выимково такожь школы народнои и учениць шкôлъ народныхъ и семинарiй учительскихъ.

§. 4. Окремо намѣщують ся ученики а окремо ученицѣ.

§. 5. До институту могуть бути принятî ученики (ученицѣ): а) за умовленою заплатою грôшми въ готôвцѣ зъ горы, б) за заплатою въ натураліяхъ и виктуалахъ, и в) цѣлкомъ безплатно; г) въ послѣднôмъ злучаю передовсѣмъ и головно сироты по учителяхъ шкôлъ народныхъ або священикахъ якъ такожь дѣти учителѣвъ шкôлъ народныхъ зъ такихъ мѣсць, де нема школы середнои и дѣти селяньскî и маломѣщаньскî.

§. 6. а). Право до намѣщеня въ институтѣ прислугуѥ выключно дѣтамъ (пупилямъ) членôвъ „Рускаго товариства педаґоґично у Львовѣ“; б) самî дѣти мусять бути здоровî и мають выказати ся похвальными обычаями и задоволяючою пильностею; в) родичѣ (опѣкуны) ученикôвъ (учениць) пôдъ в) §. 5. мають крôмъ того довести своє убожество и убожество кандидата (кандидатокъ).

§. 7. Заплаты довершують ся, а) грошевî: мѣсячно зъ горы безусловно найдальше до дня 28 кождого попереднього мѣсяця, або такожь чверть-, пôвъ- и цѣлорôчно зъ горы; б) сплаты въ натураліяхъ и виктуалахъ доконуються по цѣнѣ торговôй въ найлѣпшôй якости и въ речинци зъ горы умовленôмъ; речинця того не можна переступити; в) всякî заплаты стають ся майномъ институту, котрый до ихъ звороту не єсть обовязаный; тôлько въ злучаяхъ, заслугуючихъ на узглядненье, особливо коли бы ученикъ (ученица) безъ вины власнои або родичѣвъ (опѣкунôвъ) не могли зôстати въ институтѣ черезъ часъ, за котрый заплачено грôшми зъ горы, институтъ може звернути часть заплаченои грôшми сумы; г) натураліѣвъ и виктуалôвъ не звертаѥ ся нѣколи.

§. 8. Институтъ даѥ своимъ выхованцямъ (выхованицямъ): а) помешканє, харчь, опалъ, свѣтло, услугу и пранє; б) достарчить имъ — о скôлько на тоѥ призволять фонды — книжокъ и приборôвъ шкôльныхъ; в) институтъ кермуѥ ихъ выхованємъ и стараѥ ся о добре домашне и товариске поведенє выхованцѣвъ (выхованиць); г) улекшуѥ имъ науку шкôльну и наглядаѥ туюжь; д) а пôсля можности зпоза шкôльнои науки институтъ буде старати ся достарчити своимъ выхованцямъ (выхованицямъ) способности придбати собѣ такожь иншихъ вѣдомостей такъ теоретичныхъ якъ такожь и практичныхъ.

§. 9. а) Въ институтѣ могуть мати выхованцѣ (выхованицѣ) намѣщенє ажь до окôнченя школы, хочь принятє обовязуѥ обѣ стороны лише на оденъ рôкъ; б) передъ кôнцемъ року шкôльного родичѣ (опѣкуны) мають заявити на письмѣ найдальше до 15. липня, чи хотять оставити въ институтѣ свои дѣти (пупилѣвъ) такожь на рôкъ слѣдуючій; в) такожь найдальше до 15. липня кождого року мають родичѣ (опѣкуны) внести на письмѣ поданя о принятє новыхъ кандидатôвъ (кандидатокъ); поданя мають бути заосмотренî всѣми потрѣбными алеґатами; подань не заосмотреныхъ у всѣ потрѣбнî алеґаты не увзглядняѥ ся; причинъ непринятя не подаѥ ся при зворотѣ поданя; г) ученики (ученицѣ) могуть бути выдаленî зъ институту навѣть посередъ року за невôдповѣдне поведенє.

§. 10. Дальшî установы обосторонныхъ зъобовязань означить точно реґуляминъ внутрѣшного устрою институту.

сказати, що нѣмецкій лѣкарѣ роблять д-рови Мекенси закиды недбалости и незручности въ лѣченю, аôдтакъ якось ще невыясненои тенденцiйности въ представленю недуги, коли вырѣзати половину горганки. Тому спротивився Мекенси, котрый все ще доказувавъ, що недуга не єсть ракомъ. Наслѣдникъ престола ôдтакъ слѣдують справозданя Берґмана, Лянґрафа, Шретера и Шмидта, справозданье Вальпроф. Тобольда и проф. Вальдаера.“ Брошура розпочинаєсь справозданьемъ проф. Гергардта,

Не- Устіяновичъ.

вже не простого нерозпôзнаня ѳи стану и рода. Д-ръ Мекенси не давъ доси на тѝ закиды нѣякои ôдповѣди.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Лѣська.

[Емиграція до Америки. — Наший школы народнѝ.]

Емиграція нашихъ Лемкôвъ, гôрнякôвъ до Америки не устаѥ. Минувшого мѣсяця прийшло було зъ Солинки, Розтокъ и иншихъ селъ гôрскихъ зъ-за Балигорода ôсѣмнацять молодыхъ хлопакôвъ и одна дѣвчина до Лѣська а переодѣвшися тутъ въ паньску одѣжь, що закупили на тандитѣ въ Лѣську пôйшли зъ своимъ проводиремъ, жидкомъ зъ Балигорода, укôнченымъ пятилѣтнымъ криминалистомъ, на стацію до Загôря, щобы зъ ôдтамъ выѣхати до Америки. На щастье бѣдныхъ Лемкôвъ надôйшовъ ще на часъ жандармъ п. Осетекъ до Загôря и завернувъ всѣхъ до Лѣська Жидокъ мавъ при собѣ 12 сотокъ зр., котрѝ ôдобравъ ôдъ хлопакôвъ, щобы въ Гамбурзѣ купити для нихъ билеты на корабель а при тôмъ и собѣ самому тамъ добре заплатити та ôдтакъ вернути назадъ до Балигорода. Зъ такимъ жидкомъ агентомъ вертаѥ звычайно и той, котрому не стане въ Гамбурзѣ грошей на билеты. Жидкôвъ такихъ, котрѝ людей баламутять и ôдъ рôднои землѣ ôдтягають та послѣднѝ соки зъ бѣдныхъ гôрнякôвъ Лемкôвъ высысають, ѥсть тутъ дуже богато. Ратувати ôдъ тыхъ страшныхъ пявокъ и привязувати до рôднои, батькôвскои землѣ нашихъ гôрнякôвъ Лемкôвъ могла-бы лише просвѣта, школы и читальнѣ, котрыхъ въ снхъ сторона дуже мало. Найгôрше стоить рѣчь зъ народными школами. Хочь де и ѥсть яка школа, то дѣти нашихъ селянъ зъ неи не мають хôсна, бо не можуть розумѣти науки. Всюды понадавано учителѣвъ мазурôвъ, що самѝ не знають руского языка и говорять до дѣтей не инакше якъ лишь по польски, ба, учать ихъ навѣть молитися по польски. Дѣти ходять якійсь часъ до школы, сидять якъ на турецкôй проповѣди а ôдтакъ перестають до школы ходити. Суть тутъ школы зъ польскимъ языкомъ выкладовымъ въ чисто рускихъ селахъ, а треба признати, що тому винѝ самѝ нашѝ селяне, бо за марнѝ обѣцянки продали свою рôдну мову та ôдобрали своимъ дѣтемъ благодать просвѣты. До тыхъ селъ зачисляються н. пр. Манастирцѣ, Середне село, Угерцѣ и иншѝ. Запытае хто: та де и що роблять рускѝ душпастирѣ тыхъ селъ рускихъ зъ польскими школами? Ôдповѣсти на таке пытанье могли-бы лише самѝ тѝ отцѣ духовнѝ, що допустили до того, щобы селяне ухвалили языкъ выкладовый польскій. Суть тутъ однакожь и таки душпастирѣ, котрѝ щиро трудяться около повѣренои имъ паствы, ходять пильно до школы и учать катихизму а навѣть учать школярѣвъ церковного спѣву. За то належиться имъ повне признанье.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Долѣшно-австрійскій соймъ буде мусѣвъ сеи сесіи займатися цѣкавымъ и рѣдкимъ случаѥмъ, дотыкаючимъ заступництва мандату посольского. Якъ звѣстно, выбрано сего року ректôромъ вѣденьского университету професора Едварда Зиса, котрый ѥсть посломъ зъ другои дѣльницѣ Вѣдня, зъ Леопольдштату. Яко ректôръ университету маѥ ôнъ такожь вирильный голосъ а позаякъ кождый ректôръ на ôсѣмъ днѣвъ передъ початкомъ шкôльного року вступаѥ въ свои права, то може статися, що проф. Зисъ буде мусѣвъ засѣдати въ соймѣ зъ двома голосами, бо долѣшно-австрійскій соймъ збираѥся 3 або 4 вересня и буде радити имовѣрно до 23 вересня. Зъ другои стороны однакожь не буде ôнъ мôгъ голосувати при кождôй справѣ двома голосами и длятого настаѥ пытанье, що зробити въ сѣмъ случаю. Наколи-бъ Зисъ зрѣкся одного мандату, то рѣчь була-бы зовсѣмъ легка; але зъ однои стороны ôнъ не зрезигнуѥ зъ ректорства, бо ледви що лишь выбраный, а зъ другои стороны маѥ ôнъ ще и важнѝ причины не выпускати зъ своихъ рукъ мандату зъ Леопольдштату. Наколи-бъ такій случай лучився при выборахъ до рады державнои, то рѣчь булабы зовсѣмъ проста. §. 56 ординаціи выборчои до рады державнои зъ 1873 р. каже, що при подвôйнôмъ выборѣ маѥ выбраный до ôсѣмъ днѣвъ заявити, котрый мандатъ выбираѥ. Въ ординаціи выборчôй до сойму зъ 1861 р. нема того застереженя и тутъ ѥсть въ законѣ бракъ такъ само якъ н. пр. що-до того случаю, коли членъ палаты панôвъ ѥсть выбраный до рады державнои. „N. fr. Presse“ доказуѥ однакожь, що въ справѣ проф. Зиса може дуже добре залагодити цѣлу справу регуляминъ краевый, котрого §. 7 каже: Выбранѝ до сойму послы не смѣють принимати нѣякихъ инструкцій и можуть свое право голосованя сповнята лишь особисто. Регуляминъ розрôзняѥ отже выбираныхъ послôвъ и другихъ членôвъ сойму, очевидно вирилистôвъ, коли отже лишь выбиранѝ послы мусять особисто голосувати, то се ще не обовязуѥ вирилистôвъ, котрѝ можуть голосувати черезъ заступникôвъ. Преседенсъ до того ѥсть навѣть въ тирольскôмъ соймѣ, де зальцбургскій епископъ ѥсть членомъ сего сойму и кажеся тамъ заступати другою особою. Здаѥся отже, що проф. Зисъ буде заступати свôй мандатъ зъ Леопольдштату а мандатъ ректорскій поручить заступати проректорови, своему законному заступникови.

Лѣкарямъ войсковымъ отвираѥся не зла перспектива. Вѣденьска газета „Mediz. Wochbl.“ доноситъ именно зъ добре поинформованого жерела, що зъ кôнцемъ сего року настане якесь полѣпшенье въ ôдносинахъ лѣкарского корпуса официрского. Якъ звѣстно, признали делегаціи министерству вôйны кредитъ на устроенье штабôвъ для трохъ дивизій кавалеріи въ Галичинѣ и перенесенье штабу гарнизонового ч. 3 зъ Баденъ до Перемышля. Отже для тыхъ трохъ штабôвъ мусять бути утворенѝ три посады дивизійныхъ шефôвъ лѣкарскихъ а для великого шпиталю гарнизонового въ Перемышли двѣ посады шефôвъ штабовыхъ. Взагалѣ отже маѥ обсадитися въ першихъ дняхъ грудня пять посадъ лѣкарѣвъ штабовыхъ а рôвночасно тôлько-жь посадъ лѣкарѣвъ полковыхъ.

——

Политика россійска маѥ до записаня два важнѝ факты: зъѣздъ царя зъ цѣсаремъ и переобразованье россійскои арміи. До зъѣзду царя зъ цѣсаремъ Вильгельмомъ привязують россійскѝ политики велику вагу и доказують, що остаточнымъ результатомъ буде мирне залагодженье болгарскои справы, але переведенье того залагодженя наступить доперва по гостинѣ цѣсаря Вильгельма въ Австріи и Италіи. Принятье цѣсаря маѥ бути дуже торжественне. Царь выѣде ему на стрѣчу ажь на море и повезе ѥго ôдтакъ до Новогу Петергофу, де цѣсарь на кôлька днѣвъ замешкаѥ. Мимо того, що гостина цѣсаря нѣмецкого въ Россіи здаѥсь якъ найбôльше причинятися до мирного уладженя въ Европѣ, доказуѥ „Гражданинъ“ що ôдносины тѝ не змѣняться, доки Босна и Герцеговина будуть въ рукахъ Австріи. — Въ справѣ реорганизаціи арміи оголошено законъ, котрый продовжаѥ часъ чинной службы въ чинnôй арміи и краевôй оборонѣ. Пôсля сего закона служба въ войску для тыхъ, що пôсля льосованя вступають до войска, маѥ тревати 18 лѣтъ а чинна служба 5 лѣтъ. Абитурієнтамъ высшихъ заведень науковыхъ и охотникамъ признано всѣлякѝ пôльги. Краева оборона буде утворена зъ всѣхъ мужчинъ, здôбныхъ ще до службы въ войску, котрѝ не переступили ще 43 року житя и не служили доси въ чинnôй арміи и буде дѣлитися на двѣ клясы. Указомъ царскимъ назначено на сей рôкъ контингентъ рекрутôвъ на 250.000 воякôвъ, отже о 15.000 бôльше якъ минувшого року.

——

До „Pol Corr.“ доносять зъ Одессы, що россійскій министеръ комуникацій оглядавъ сими днями стратегичнѝ зелѣзницѣ кавкаскѝ а особливо велику увагу звертавъ на владикавказско-грузинську линію. Министеръ знайшовъ зелѣзницѣ вправдѣ въ вдоволяючôмъ станѣ, але прийшовъ до переконаня, що матеріялъ перевозовый ѥсть на сихъ зелѣзницяхъ за малый и що тому треба конче зарадити. Ôдпоручники абессиньского короля ѳромонахъ Григорій и ѳридіяконъ Михаръ, котрѝ приѣхали на ювилей хрещеня Руси, предложили россійскому св. синодови на пергаминѣ списаный документъ, котрый доказуѥ, що абессиньска и россійска православна церковь въ головныхъ догматахъ годяться зъ собою. Въ добре поинформованыхъ кругахъ петербургскихъ кажуть, що абессиньскѝ ôдпоручники одержали приказъ ôдъ короля ôдновити ѥго давне предложенье, щобы Россія выслала одного епископа до Абессиніи, котрый-бы мавъ добре розслѣдити пôдставы, на котрыхъ обѣ церкви могли-бы сполучитися и щобы ôдтакъ, вернувши назадъ до Россіи подавъ найвысшôй церковнôй власти россійскôй проѥктъ, на пôдставѣ котрого могло-бы то наступити. Яке становище занявъ въ сѣй справѣ синодъ, доси ще не звѣстно.

——

Дня 14 с. м. о 11 год. рано выѣхавъ цѣсаръ Вильгельмъ II зъ Киль на корабли „Гогенцоллернъ“ до Россіи и приѣде тамъ имовѣрно дня 18 с. м. При въѣздѣ до финьского заливу, на ревальскôй вышинѣ повитаѥ ѥго россійска флотилля, зложена зъ девять военныхъ кораблѣвъ, пôдъ комендою великого князя Георгія Александровича, ôдтакъ всяде цѣсарь на корабель „Держава“ и поѣде до Кронштату а зъ ôдси до Петергофу. „Post“, обговорюючи подорожь цѣсаря до Россіи, не предсказуѥ нѣякихъ ясныхъ цѣлей политичныхъ а каже лишь, що подорожь ся може мати далеко бôльше значенье, якъ того сподѣваються тѝ, що на ню глядять, хочь-бы навѣть зъ причины торжества принята не велися нѣякѝ переговоры. — Справозданье о недузѣ цѣсаря Фридриха займаѥ все ще въ великôй мѣрѣ нѣмецку прасу. Зъ Лондону доносять, що цѣсарева Викторія припоручила д-рови Мекенси выготовити правдиву исторію недуги цѣсаря Фридриха и ѳи лѣченя, щобы тымъ способомъ справити невѣрне и тенденційне представленье нѣмецкихъ лѣкарѣвъ. Мекенси, котрый що-дня записувавъ точно всѣ даты о недузѣ цѣсаря, маѥ выготовити теперь то справозданье для цѣсаревои. Що цѣсарева думаѥ зробити ôдтакъ зъ тымъ справозданьемъ, чи оголосить ѥго цѣле, чи лишь часть зъ него, Мекенси не знаѥ.

——

Сербскій наслѣдникъ престола ѥсть вже въ Бѣлградѣ, а королева Наталія перебуваѥ теперь у Вѣдни. Якъ звѣстно, ѣздивъ король Миланъ самъ напротивъ сына и стрѣтився зъ нимъ за Пештомъ на малôй стаціи Бичке на державнôй зелѣзници угорскôй. Кажуть, що король бувъ вельми неспокôйный черезъ цѣлу дорогу и видко було по всѣмъ, що ôнъ выбрався въ дорогу не лишь дуже нагло але и зъ великою непевностею. На двôрци не мôгъ вже дочекатися сына и разъ въ разъ выходивъ ѥго выглядати. Коли надъѣхавъ поѣздъ, котрымъ ѣхавъ наслѣдникъ престола, выбѣгъ король противъ сына, а той вже здалеку кивавъ на него. Наступило дуже сердечне повитанье мѣжь сыномъ а батькомъ; сынъ кинувся батькови на шию и довго ѥго цѣлувавъ. Въ кôлька минутъ пôзнѣйше ôдъѣхали оба до Бѣлграду. Тутъ доперва въ вагонѣ тѝ, що тамъ були, могли довѣдатись, що дѣялось въ Висбаденѣ. Кажуть, що королева до послѣдной хвилѣ мала ще надѣю, що ѳи не розлучать зъ синомъ. Коли однакожь 12 с. м. заявивъ ѣй президентъ полиціи, що на другій день прийде по сына, стратила вже була всю надѣю. На другій день явився дѣйстно президентъ полиціи зъ 40 полиціянтами въ палатѣ королевои. Полиціянты утворили шпалиръ а королева, заходячись ôдъ плачу, вывела сына до воза. Молодый князь, не розумѣючи що дѣѥся, мавъ сказати до полиціянтôвъ: Ганьба вамъ, що такъ обходитесь зъ моею матерею; моя нога не стане вже бôльше на нѣмецкôй земли. Вечеромъ ôдъѣхала королева до Вѣдня, де приѣздъ ѳи выкликавъ велику сензацію и згромадивъ на двôрци множество цѣкавыхъ. Полиція вѣденьска постаралась була завчасу, щобы не допустити до якихъ демонстрацій.

НОВИНКИ.

— **До выдѣлу рускои бурсы мужескои въ Перемышли** выбранѝ на першихъ загальныхъ зборахъ пп.: Несторовичъ предсѣдателемъ, Л. Шеховичъ мѣстопредсѣдателемъ; членами выдѣлу: д-ръ Антоневичъ, д-ръ Кормошь, Негребецкій, Петровскій, Матковскій, Минковичъ, о. Поляньскій; Заступниками выдѣловыхъ: о. Воляньскій, о. Копко и о. Железхôвскій.

— **Статуты ремѣсничого товариства „Зоря“ въ Стрыю** уже выготовленѝ и якъ довѣдуемось, небавомъ будуть высланѝ до потвердженя ц. к. намѣстництву. Нехай нашѝ ремѣсники и зъ другихъ мѣстъ идуть за примѣромъ стрыйскихъ и организуються въ товариства „Зоря“, а заохотою до того нехай стаѥ имъ красный розвôй „Зорѣ“ львôвскои.

— **Матуристы стрыйскій**, Русины и Поляки, устроюють завтра вô второкъ спôльный деклямаційно-музикально-вокальный вечерокъ въ сали касина Ресурсы. Початокъ вечерка о год. 8. Програма по половинѣ руска и польска. Зъ рускои стороны выступить добре зъорганизованый хоръ, солистъ теноръ и солистъ баритонъ. По концертѣ наступить забава танцями. Дохôдъ зъ вечерка призначили матуристы на запомогу убогихъ ученикôвъ стрыйскои гимназіи. Вступъ ôдъ особы (въ строю спацеровôмъ або народнôмъ) 1 зр., ôдъ чотирохъ осôбъ 3 зр. Гадку устроѥня того вечерка приняла интелигенція зô Стрыя и зъ околицѣ дуже симпатично, тожь можна сподѣватися, що ôнъ удасться дуже добре.

— **Зъ Жидачева** пишуть намъ: Мѣсцевѝ Русины зъ Жидачева при участи тамошныхъ Полякôвъ устроюють дня 29 н. ст. липня концертъ на дохôдъ ôдбудованя церкви, погорѣлои въ маю с. р. Въ концертѣ возьмуть участь львôвскѝ академики. Слѣдуючого дня ôдбудеся въ сусѣднôмъ селѣ Залесцяхъ торжественне ôдкрытье читальнѣ.

— **Заходомъ матуристôвъ коломыйскихъ** устроюѥ дня 22 н. ст. липня Товариство музично-драматичне театральне представленье въ салѣ Касина-Ресурсы. Рознôчне: „Людвикъ XIV“ ком. въ I актѣ Е. Гроцкого въ языцѣ рускôмъ, а закôнчить: „Паньство Вацки“ комедія въ 4 актахъ Ж. Пшибыльского въ языцѣ польскôмъ. Початокъ о год. 7 вечеромъ.

— **Вечерокъ музикальный зъ танцями въ Коломыи** устроюѥ дня 2 н. ст. серпня с. р. Товариство литературно-драматичне при участи академикôвъ въ въ часѣ вандрôвки академичнои молодежи. Чистый дохôдъ зъ того вечерка призначеный въ користь Бурсы коломыйскои. Запросины розôшлються незабавомъ а програма вечерка оголоситься въ часописяхъ.

— **Першій испытъ зрѣлости** въ гимназіи въ Стрыю ôдбувався ôдъ 9 до 14 н. ст. липня пôдъ проводомъ инспектора п. Едв. Гикля и вышавъ дуже добре. До испыту зголосилося 37 звычайныхъ ученикôвъ та 2 приватистôвъ и здали 6 зъ ôдзначеньемъ, 32 признано зрѣлыми, а одному (Русинови) дозволено поправити одинъ предметъ по вакаціяхъ. Зъ Русинôвъ здали: Олександеръ *Колесса* и Володимиръ *Охримовичъ* (оба зъ ôдзначеньемъ), Богданъ *Бачиньскій*, Левъ *Чаплиньскій*, Стан. *Герусъ*, Евг. *Гарасимовичъ*, Мих. *Яцкевичъ*, Ом. *Кузьма*, Олекса *Пристай*, Ив. *Съменовичъ*, Ом. *Иванишинъ*, (приватистъ) и Ив. *Стефанчукъ*. Зъ Полякôвъ и Жидôвъ здали зъ ôдзначеньемъ: Натанъ Фихнеръ, Вол. Кендзерскій, Ант. Старкевичъ и Густавъ Цинперъ, а признанѝ зрѣлыми: Іос. Брандмаркъ, Айзикъ Хаѥсъ, Вол. Чемериньскій, Меч. Дропйовскій, Гедалі Дерфлеръ, Германъ Грабшайдъ, Іоахимъ Графъ, Бол. Гучиньскій, Вяч. Кораблевскій, Германъ Либерманъ, Макс. Найгофъ, Барухъ Рапапортъ (прив.), Авраамъ Ротенберґъ, Іос. Розенберґъ, Фридр. Симонъ, Едв. Стольфа, Самуилъ Тавбъ, Салямонъ Веґнеръ, Каз. Войнаровскій, Фел. Платекъ, Рубинъ Надель и Илія Левенталь. (Третю часть абитурієнтôвъ становили жиды.)

— **Конецъ школьного року въ рускôй школѣ взôрцевôй** ц. к. учительскои семинаріи ôдбувся вельми торжественно. Школа та помѣщена въ Народнôмъ Домѣ и зъ-ôдси пôшла зôбрана молодѣжь пôдъ проводомъ директора уч. семинаріи, п. Лук. Татомира и учителѣвъ сеи школы до Успеньскои церкви, де ôдспѣвала пôдъ управою п. Гр. Врецьоны въ часѣ богослуженя удачно на чотири голосы: Святый Боже, Вѣрую, Святъ, Достойно, Отче нашъ, Буди имя Господне и народный имнъ зъ многолѣтствомъ въ честь цѣсаря. На се богослуженье явилось много львôвскои интелигенціи и родичѣвъ дѣтей. Хорошо въ окремыхъ рядахъ, дѣвчата и хлопцѣ, вернули до школы и тамъ въ однôй найбôльшôй клясѣ зôбралися, щобъ выслухати клясификаціи. Въ слѣдъ за дѣтьми явились громадно ихъ родичѣ и громадки львôвскихъ Русинôвъ. По гарнôй промовѣ п. Врецьоны ôдчитано клясификацію, котра выпала вповнѣ добре: самыхъ ôдзначеныхъ ученикôвъ и учениць начислили мы у всѣхъ клясахъ около 50 и якъ всѣ они такъ и другѝ зъ добрымъ поступомъ одержали въ нагороду хорошѝ книжки и образки. Опôсля промовивъ хорошо до дѣтей катихитъ о. Вол. Петрушевичъ и внѣсъ многолѣтство въ честь цѣсаря. Дѣтвора ôдспѣвала смѣло и гармонійно народный имнъ и многая лѣта а ôдтакъ ще многолѣтство въ честь присутного директора, п. Татомира, котрый взявъ участь въ сѣмъ торжествѣ и на нагороды пильности вручивъ 20 зр. теперѣшному управителеви п. Червиньскому, та самъ роздававъ ихъ власноручно. Коли на внесенье п. Врецьоны дѣты ôдспѣвали многолѣтство своимъ родичамъ и учителямъ, многѝ родичѣ плакали зъ радости, бо бачили старанну опѣку учителѣвъ сеи школы надъ своими дѣтьми. Можна надѣятись, що ся школа пôдъ управою п. К. Червиньского зновъ ôджие и буде розвиватись хорошо, тымъ бôльше, що и директоръ учительскои семинаріи, п. Лук. Татомиръ ѥсть ѣй вповнѣ прихильнымъ. Щасть ѣй Боже!

— **Зъ Сянока пишуть намъ:** Рôкъ школьный закôнчився въ тутешнôй гимназіи дня 14 н. ст. липня богослуженями въ церкви и костелѣ. Въ церкви хоръ студентскій, зъорганизованый катихитомъ о. І. Москаликомъ, ôдспѣвавъ гарно службу Божу, а пôдъ конець „многая лѣта“ Є. Вел. цѣсареви и имнъ народный. По богослуженю роздано ученикамъ свѣдоцтва. Русинôвъ въ сянôцкôй гимназіи ѥсть около 80 и учаться добре; число злыхъ клясъ ѥсть, ôдповѣдно до загального числа студентôвъ-Русинôвъ, дуже мале. При нагодѣ мусимо пôднести, що въ сянôцкôй гимназіи, хотяй ѥсть до 80 Русинôвъ, отже пересѣчно взявши 10 въ клясѣ, анѣ руска катихитура не ѥсть системизована, анѣ рускаго языка не учать тамъ въ кождôй клясѣ, але ôддѣлами (по кôлька клясъ въ однôмъ ôддѣлѣ) и то лишь разъ на тыждень. Якъ одно, такъ и друге ѥсть кривдою для Русинôвъ, коли зважимо, що Сянôкъ — мѣсто руске, на рускôй земли. Звертаѥмо на се увагу нашои „Рады Народнои“ и поручаѥмо ѣй унятись у министра просвѣты за зрôвнаньемъ гимназіи сянôцкои що-до русчины зъ другити гимназіями въ провинціональныхъ мѣстахъ всходнои Галичины.

— **Огнѣ.** Въ Мѣстковичахъ, пов. самбôрского, згорѣло 18 хатъ селяньскихъ зъ всѣми будынками господарскими. Зъ погорѣльцѣвъ, котрѝ потерпѣли страты на 10.500 зр., лише 13 було убезпеченыхъ на 4.450 зр. При гашеню попарився небезпечно селянинъ Федько Букъ и ôдвезено ѥго до головного шпиталя въ Самборѣ. Огонь займився зъ неосторожности. — Въ повѣтѣ золочѣвскôмъ горѣло въ двохъ селахъ: въ Богданôвцѣ погорѣло 23 господарѣвъ и шкоду обчислюють на 18.000 зр., а въ Бортковѣ 9 господарѣвъ. Въ обохъ тыхъ случаяхъ веде судъ карне слѣдство. — Минувшои суботы займився огонь въ Тарнобжегу и въ сусѣднôмъ селѣ Дзиковѣ, власности маршалка краевого гр. Тарновского. Въ Тарнобжегу згорѣло 45 домôвъ, а въ Дзиковѣ 20 хатъ селяньскихъ. На вѣсть о огни выслало намѣстництво 400 зр. пôдмоги, а выдѣлъ краевый 300 зр., призначаючи зъ того 200 зр. для Тарнобжегу а 100 зр. для Дзикова.

— **Зъ Зборова** пише намъ п. И. Барскій, управитель тамошнои школы народнои слѣдуюче: Въ почутю милого обовязку складаю симъ прилюдну подяку Вп. панѣ Маріи Онишкевичевôй, женѣ звѣстного патріота нотаря, п. Іосифа Онишкевича, котра якъ минувшихъ рокôвъ такъ и сего року поспѣшила ласкаво на рôчный испытъ въ тутешнôй школѣ народнôй, обдаровуючи бѣдну молодѣжь рôзными хорошими и практичными нагородами. Добре дѣло говорить само за себе, тожь не выявляючи близше заслугъ сеи достойнои меценатки, засылаю ѣй въ имени молодежи щире Спаси-Бôгъ. — *И. Барскій*, управитель школы въ Зборовѣ.

— **Новый законъ цукровый** начне обовязувати зъ днемъ 1 серпня и тому всѣ, що будуть мати у себе припасы цукру по-надъ 100 кгр., мусять зголосити ихъ у властей скарбовыхъ до ôдповѣдного оподаткованя. Звертаѥмо увагу на инсератъ краевои дирекціи скарбовои въ нинѣшнôмъ числѣ, котрый поясняѥ докладно всѣ нормы впровадженѝ тымъ новымъ закономъ цукровымъ.

— **До нинѣшного числа долучаѥся** Статутъ „Институту пôдъ покровомъ св Николая“, заложеного черезъ „Руске Товариство Педагогичне у Львовѣ“.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенту на Добру, дек. бирчаньского, одержавъ о. Ил. Олексинъ зъ Острова.

До кан. институціи на Синяву, дек. сянôцкого, завôзваный о. Дим. Куцерыбъ.

Правительство дозволило на дотацію рôчно по 300 зр. для сотрудникôвъ при пароху въ Вышатичахъ, дек. перемыского и при о. Мар. Кишакевичу въ Яструбичахъ, дек. сокальского.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 16. липня. Королева Наталія була на богослуженю въ россійскôй каплици а по полудни приймала у себе на авдієнціи россійского амбасадора, кн. Лабанова, котрый перебувъ у неи цѣлу годину.

Парижъ 16. липня. Въ станѣ здоровля Булянжера не настала нѣяка змѣна. Рана не розширилась а хочь права часть легкихъ трохи заатакована, то все таки горячки нема. — Президентъ републики, Карно, мавъ на вчерашнôмъ бенкетѣ промову до мерôвъ, въ котрôй хваливъ армію а осудивъ крикливу демонстрацію Булянжера. Ôнъ сказавъ, що судьба Франціи ѥсть тѣсно звязана зъ судьбою републики.

Копенгага 16. липня. Гостина цѣсаря Вильгельма II. заповѣджена тутъ офіціяльно на конець сего мѣсяця Передъ тымъ ще поѣде цѣсарь до Штокгольму.

Берлинъ 16. липня. Вдовиця цѣсарева Викторія выѣде по приѣздѣ цѣсаря Вильгельма до Швайцаріи.

Петербургъ 16. липня. Цѣсарь Вильгельмъ буде въ часѣ своеи гостины проживати на замку въ Новôмъ Петергофѣ, а до асисты призначено ѳму генералôвъ Шувалова, Орлова и Глинку.

Надѣслане.

ПОДЯКА.

По довгій грудній недузѣ забрала менѣ неумолима смерть дня 1 лат. с. м. найдорожшу жену и матѣрь дѣтямъ, Олену зъ Гамерскихъ Дубову. Въ сумнѣмъ тѣмъ горю, котрымъ навѣстивъ мене Господь, знайшовъ я правдивыхъ добродѣївъ и потѣшителѣвъ въ сусѣдахъ моихъ: Вп. Гошовскихъ зъ Смѣльнои, Ильницкихъ зъ Залѣктя, Кишикахъ зъ Опаки, котрій не тѣлько словомъ але и дѣломъ за цѣлый часъ недуги покійнои жены несли менѣ, упадаючому на дусѣ, потѣху и розраду; рѣвно-жь и Всч. оо.: Зиновій Паславскій, мѣстодеканъ и парохъ зъ Туря, Гошовскій зъ Смѣльнои, Ильницкій зъ Залѣктя, Кишикъ зъ Опаки, Яросевичъ зъ Кропивника старого, Шихъ зъ Рыбника, Савицкій зъ Схѣдницѣ и кс. Махъ, лат. обр. зъ Пѣдбужа, котрій не зважаючи на слоту, зволили прибути на сумный обрядъ похорону и молячися за єи душу, ѣдвести тѣло до гробу. Особливо же Впр. о. Паславскому сердечна подяка за слово пращальне, котрымъ старався зболѣле серце мужа потѣшити и до дальшои боротьбы туземнои пѣддержати. Не менше Вп интелигенціи доокрестнѣй, товаришкамъ-сусѣдкамъ и всѣмъ тымъ, котрій въ якій небудь способѣ покійну єще за житя и по смерти почтили — горяче Спаси-Бѣгъ! А Вамъ Всечестнѣйшій Отцѣ духовній, за превелику ласкавѣсть для мене складаю на сѣмъ мѣсци найсердечнѣйшу подяку и буду молити Всевышного, щобы Васъ нѣколи не опускавъ, якъ Вы мене не опустили въ нещастю! 2552 1—1

Въ Быстрици въ Липню 1888.

Іосифъ Дубъ, мужъ; *Зиновія, Орестъ, Ольга, Евгеній и Денисъ*, дѣти.

Надѣслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 160 —?

Спеціяльности и универсальній средства фарнцускій и иншій, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншій фирмы оповѣщуваній.

Фабрика знарядовъ рѣльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгій поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 68 ?

Одзначена на выставѣ краківскій въ р. 1887

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКІВЪ

ФАБРИКА ПАРОВА

Цикоріи, Сурогатівъ кавы и Кавы фигови

въ Раковицяхъ

пѣдъ Краковомъ.

2-ма медалями министерства торговлѣ.

Выробляе зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякій роды цикоріи и штучнои кавы, котрій ѣдзначаются богатствомъ частей поживныхъ а такожь знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 2286 26—0

Фабрика поручає передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ
Шротову каву француску Розманита.
Цикорію кракѣвску гѣрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новѣсть!!)
Каву кракѣвску добѣрну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ иншихъ торговляхъ.

Одержавши на дняхъ транспортъ прямо зъ Кольомбо

КАВЫ ЦЕЙЛОНЪ II-а

чистои въ смаку и ароматичнои

продаемо єи:

въ 5-килевыхъ тонкихъ мѣшочкахъ

франко по 9 зр. 80 кр.

Кава Цейлонъ I-а 10 зр. 70 кр.
„ „ О 11 „ 20 „

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

2335 6—0

Оповѣщенье

галицкои ц. к. краєвои Дирекціи финансовои зъ дня 12 липня 1888. Ч. 50367 дотычно обовязку заявленя запасѣвъ цукру знаходячихъ-ся дня 1. серпня 1888. Пѣсля §. 60. закона о оподаткованю цукру зъ дня 20. червня 1888. Ч. 97. Д. з. д. обовязаный єсть кождый, хто дня 1. серпня 1888. посѣдати буде бѣльше якъ 100 клгр. пѣдпадаючихъ оподаткованю фабрикатѣвъ цукру. означеныхъ въ §. 1. уступъ 1. высше наведеного закона, т. є. цукру буракового и всѣхъ иншихъ фабрикатѣвъ цукру подѣбного рода, (цукру тростинового) въ якѣмъ небудь станѣ чистоты, зъ одинокою выимкою сиропу, не придатного до людского ужитку, запасъ той въ протягу трохъ днѣвъ, про-те найдальше до дня 3. серпня 1888. призначеным въ тѣй цѣли выконуючимъ властямъ финансовымъ на письмѣ заявити, и въ дотычнѣмъ заявленю подати докладно чисту вагу (нетто), мѣсцевѣсть и льокаль, въ котрыхъ згаданій въ запасѣ остаючій фабрикаты цукру суть помѣщенй. Посѣдателѣ тыхъ запасѣвъ цукру не суть обовязанй до заплаченя ѣдъ нихъ податку.

Повыше заявленье треба вносити до того ѣддѣлу ц. к. сторожи финансовои, въ котрого окрузѣ службовѣмъ лежить мѣсцевѣсть, въ котрѣй знаходяться згаданій повыше запасы. Блянкеты на заявленя запасѣвъ цукру можна буде набувати въ ѣддѣлахъ ц. к. сторожѣ финансовои за оплатою коштѣвъ накладу. — Не внесенье приписаного заявленя, або такожь недокладности въ заявленю, въ котрѣмъ-бы заявлена скѣлькѣсть запасу цукру рѣзнилася ѣдъ дѣйстно знаходячого-ся запасу о бѣльше якъ (5%) пять процентъ буде каране грошевою карою въ высотѣ 11 зр. за кождый 100 кгр. не заявленои скѣлькости, взглядно тои скѣлькости, о котру рѣзниться скѣлькѣсть заявлена ѣдъ дѣйстно знаходячогося запасу.

Зъ ц. к. краєвои Дирецкціи финансовои.

1—1 У Львовѣ дня 12 липня 1888.

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Обезпечайте запасы збѣжа!

Мало такихъ лѣтъ, щобы рѣльникъ безъ всякихъ ударѣвъ елементарныхъ мѣгся дочекати богатыхъ жнивъ; а дѣжде ихъ, якъ **великимъ знищеньемъ для него єсть огонь**, котрый всю его надѣю, цѣлорѣчну тяжку працю, зъ котрои сподѣвався нагородити страты зъ минувшихъ лѣтъ, выжити зъ родиною ще черезъ цѣлый рѣкъ и засѣяти рѣлю на рѣкъ слѣдуючій, збораный хлѣбъ єму въ кѣлькохъ хвилях забирає и обертае въ попѣлъ.

Такимъ нещастьемъ пригнетеный рѣльникъ цѣлкомъ збѣднѣе, наколи ѣнъ не постарався завчасу ще о належиту охорону для свого майна, котру може єму дати **тѣлько асекурація въ сумлѣннѣмъ и ретельнѣмъ заведеню.**

Небезпеченьство огню, яке именно въ осени въ нашихъ тѣсно забудованыхъ селахъ и будынкахъ переповненыхъ всякими запасами єсть пострахомъ и нещастьемъ майже неразъ цѣлого села, накладае на кождого правого господаря, дбаючого о добро свое и своєи родины, пильный **обовязкъ, не позставляти свого маѣна безъ асекурації.**

Для меншихъ господарѣвъ подае добру охорону особенно **банкъ взаимныхъ обезпечень „Славія“, котрый сумлѣнно и заразъ ликвидуе шкоды при помочи двохъ мужѣвъ довѣрія, зъ котрыхъ одного самъ пошкодованый выбирае, при чѣмъ „Славія“ шкоды цѣлкоєито и заразъ вынагороджуе.**

За незначну оплату обезпечае „Славія“ не лише будынки, знаряды господарскій, худобу и т. д., але такожь запасы збѣжа и пашу въ забудованяхъ, оборахъ и стиртахъ **на часъ довѣльный, уже ѣдъ 3 мѣсяцѣвъ почавши.**

Не повиненъ-бы проте нѣхто позѣстати безъ обезпеченя, при такъ частыхъ и великихъ пожарахъ, при такъ грѣзнѣмъ небезпеченьствѣ и такъ пѣдупалѣмъ станѣ економичнѣмъ цѣлого краю, **пѣдъ такими користными условіями асекураційными, якій дае Славія.**

Обезпечайте-жь запасы хоть на часъ молотьбы и доки не скормиться паша.

Внесеня до убезпеченя приймае Головна репрезентація банку „СЛАВІЯ“ у Львовѣ улиця Коперника ч. 5 и кождое мѣсцеве Заступництво того банку. 2521 1—?

---

10 децимальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручній и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великій машины до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгѣнными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня буракѣвъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, єсть на продажъ поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надѣсланьемъ готѣвки або за послѣплатою у п. 2524 1—15

BUGANYI,

Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

Іосифа Кригля одиноній правдивый англ.

ЧУДЕСНЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Найстарше, найбѣльше выпробоване, при тѣмъ найдешевше

Загальне средство домашне мѣжь народомъ, уживане внутренно и внѣшно, **єсть лише тогдѣ правдиве,** єсли **кожда** фляшочка овинена сею, зъ тымъ текстомъ маркою охоронною, та запечатана металевою канслею, на котрѣй выбита фирма „Аптики пѣдъ ангеломъ хранителемъ въ Преграда“.

12 фляшокъ коштуе зр. 1.—

60 фляшокъ=5 туз. **разомъ** зъ коробкою, оплатою почтовою та листомъ фрахтовымъ зр. **4.90.**

Замовленя треба адресувати:

An die Schutzengel-Apotheke in Pregrada per Südbahn, Hauptlinie.

Не розсылаѣсь менше тузина, лише за послѣплатою або попереднымъ надѣланьемъ належитости. Розсылка ѣдворотною почтою. Проситься уклѣнно подавати докладну адресу и послѣдну почту.

Треба уважати докладно на текстъ марки охороннои! Фальшѣвникѣвъ єи слѣдиться судово. — Склады по многихъ аптикахъ и дротеріяхъ. 2504 2—17

Молотѣльня

въ добрѣмъ станѣ, мало що ужывана єсть на продажъ. Близша вѣдомѣсть на почтѣ въ Куровичахъ. 1—3

РУСИНЪ

обзнакомленый добре зъ всякимъ урядованьемъ, глядае мѣсця писаря громадского въ кѣлькохъ селахъ, сусѣдуючихъ зъ собою, въ однѣмъ повѣтѣ. Добре було бы, коли-бъ тій мѣсцевости були въ повѣтѣ бродскѣмъ або тернопѣльскѣмъ. Зголошеня треба надсылати до Администраціи „Дѣла“. 2506 3—3

Закладаюся

за всяку пѣву, що жаденъ зъ моихъ конкурентѣвъ не въ силѣ продазати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій крайовыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я Поручаю мѣй богатый складъ такожь 2484 Воч. Духовеньству 11 ?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрѣбно

Львовъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Etablissement Ronacher

Вѣдень, I., Seilerstätte.

Властитель и директоръ: **Антонъ Ронахеръ.**

Що дня:

Великій представленя всесвѣтныхъ артистѣвъ.

Лише знатности найпершои ранги.

ГОТЕЛЬ

положеный въ серединѣ мѣста

Елегантній зъ всякимъ новѣтнымъ комфортомъ устроєній **комнаты,** почавши ѣдъ 1 зр. 50 кр.

Знаменита реставрація и каварня. — Зимній и теплій купелѣ.

2498 **Телефонъ. — Електричне освѣтленье.** 11—15

Адреса для телеграмѣвъ: *Готель Ронахера.*

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ ул. Коперника ч. 3., въ Краковѣ Суконницъ ч. 20., въ Чернѣвцяхъ Ринокъ ч. 2

поручає власного выробу

знаменитій средства ѣдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня, на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

Есенція ароматична до полоканя устъ змѣшана зъ водою, дае здорове и дуже приємне полоканье до устъ, ѣдсвѣжае ясла и запобѣгае псованю зубѣвъ. Фляконъ 80 кр.

Паста ароматична до чищеня зубѣвъ знаменито очищае зубы зъ каменя и надае имъ перлову бѣлѣсть. Цѣна 30 кр.

Щѣточки до чищеня зубѣвъ

въ рѣзныхъ родахъ зъ найлѣпшихъ фабрикъ англійскихъ и французкихъ ѣдъ 20 кр. до 1 зр. 50 кр.

Пльомба бальзамична

до пльомбованя дѣравыхъ зубѣвъ, єсть тревалою и дуже практичною въ ужитю. Фляконъ 50 кр. 2424 17—?

Д-ра Є-

гера бѣлье, кафтаники ѣдъ поту трикотовій и сѣтковій, рукавицѣ и рушники до натиранья

поручае найдешевше

2228 ТОРГОВЛЯ

Братей Лянгнеръ

Львовъ, Галицка ч. 16

Цѣнники на жаданье даромъ.

Пошукованя посадъ, оголошеня продажи,

пошукованя спѣльникѣвъ

и всѣ иншій оголошеня для всѣхъ австро-угор. якъ такожь для всѣхъ заграничныхъ газетъ и фаховыхъ часописей залагоджуе **найтанше, найскорше и въ ѣдповѣдный способѣ по оригинальныхъ цѣнахъ** експедиція анонсѣвъ:

RUDOLF MOSSE

Wien I. Seilerstätte 2.

Ѣдзначенй медалями заслуги на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ, такожь державнымъ медалемъ на послѣднѣй выставѣ кракѣвскій.

СРЕДСТВА ЛѢКАРСКІЙ и ТОАЛЕТНІЙ

ІОСИФА ТРАВЧИНЬСКОГО

аптикаря „Пѣдъ Короною“ въ Краковѣ.

Вино хиннове и вино хинове зъ зелѣзомъ, поручень Тов. Лѣкарѣвъ кракѣвскихъ, выроблюваній зъ найлѣпшои коры хиновои, а ѣдповѣдаючій всякимъ вымогамъ медицины, сталися необходимій въ ординаціяхъ лѣкарскихъ. — Се средство взмѣцняе цѣлый организмъ, пѣдпомагае травленье и апетитъ, неоцѣненымъ стаеся для реконвалесцентѣвъ по тифусѣ, запаленю легкихъ, дифтеріи, скарлатинѣ и т. п., въ катарахъ жолудка и кишокъ, въ сухотахъ, блѣдачцѣ, въ роздразненяхъ нервовыхъ, въ высиленю организму, въ опѣрныхъ фебрахъ. Для дѣтей слабовитыхъ єсть се одинокимъ средствомъ. Цѣна фляшки 2 зр., пѣвъ фляшки 1 зр. 20 кр.

Вино пепсиннове, въ нестравности, браку апетиту и въ много иншихъ недугахъ жолудка. Ц. 1 зр. 50 кр.

Вино румбарбарове, въ недугахъ жолудка, печѣнки, жовтачцѣ, затканю и т. п. Цѣна 1 зр. 50 кр.

Розчинъ „Lerasa“, маѣ пирофосфоранъ зелѣза и соды, котрый въ браку крови, блѣдачцѣ, роздразненяхъ нервовыхъ, ослабленю и винищеню цѣлого организму, признали найславнѣйшій лѣкарѣ за найсильнѣйше средство, бо робить кровь молодою и свѣжою. Цѣна 50 кр.

Бальсамъ здоровля, єсть се ѣдличне средство домове въ недугахъ, що повстали зъ злого жолудка. Оказалось оно спасеннымъ въ катарѣ, болѣхъ и корчахъ жолудка, гемероидахъ, браку апетиту, згазѣ, затканяхъ, болѣхъ и заворотахъ головы. Цѣна фляшки 1 зр., пѣвъ фляшки. 50 кр. Численній свѣдоцтва суть доказомъ его успѣшности.

Впов. Пане! Для жены моеи, недужои на хроничный катаръ жолудка, бѣль головы, омлѣлѣсть, привѣзъ я Вашъ „Бальсамъ здоровля“. Вже при зажитю першои половины фляшки жена моя почулась далеко сильнѣйшою и здоровшою, а нынѣ находиться вже въ найлѣпшѣмъ здоровлю.

Варшава д. 29 мая 1886 р. *Юлій Потоцкій.*

Сиропъ бальсамично-зеловый. Цѣна 75 кр. **Пастильки зеловій.** Цѣна 50 кр. Оба сій средства зложенй зъ вытягѣвъ гѣрскихъ зелъ, ѣдличного смаку, ѣддалюють найопѣрнѣйшій кашель сухій и нервовый, давленье, коклюшъ, плюваньe кровію, хрипку, духоту и флегму.

Зела карпатскій ѣддалюють довготревалый кашель, катаръ легкихъ, давленье въ горлѣ. Цѣна 40 кр.

Екстрактъ шпильковый єсть знаменитымъ средствомъ для недужихъ на легки и горло, астму, бракъ воздуха, бо розбрысканый брызкавкою въ воздусѣ наповняе комнату тревалою и здоровою вонею лѣсѣвъ шпильковыхъ. Цѣна фляшки 1 зр. 50 кр. пѣвъ фляшки 75 кр. Брыскавка до того 1 зр. 20 кр.

Зела противревматичній и противгостцевій, суть неоцѣненй для недужихъ на ревматизмъ, гостець, подагру, ломанье въ крижахъ, заразомъ чистячи кровь, привертаютъ организмови здоровій соки. Лѣчать чудово золотуху застарѣлу такъ у дозрѣлыхъ якъ и у дѣтей. Цѣна 1 зр.

Смарованье бальсамично-зелове. Цѣна 1 зр. 50 кр. **Екепелеринъ** Цѣна 30 кр., 60 кр. и 1 зр. 50 кр. Натираючи мѣсця недужій однымъ зъ тыхъ средствъ два разы на день, ѣддаляеся задавненій ревматизмы, гостець, ревматизмъ въ головѣ, такожь хвилевый паралижъ рукъ и нѣгъ.

Бальсамъ на ѣдмороженье. Средство неомильне. Цѣна 50 яр. **Верруцинъ,** нищить цѣлкомъ ѣдтиски, бородавки и згрубѣлости шкѣры. Цѣна 50 кр. **Каплѣ чудесній** зъ кокаиною. По зажитю тыхъ капель устае навѣть найсильнѣйшій бѣль зубѣвъ. Цѣна 50 кр. **Вата** лагодяча бѣль зубѣвъ 15 кр. **Аллиль** до натиранья противъ мигрены, флюксіи и штриканю въ ушахъ и лици. Цѣна 1 зр.

Регенераторъ есть незрѣвнанымъ средствомъ, бо привертаючи сивымъ и сполоѣлымъ волосямъ первѣстну барву та взмѣцнюючи ихъ, надае незвыклу мягкѣсть и полыскъ, до того нищить парлѣ и прищѣ. Передъ ужитьемъ не треба волося мити въ содѣ и мылѣ, але зросити волосье симъ плыномъ, а по 8—10 днахъ одержать они первѣстну барву. Плынъ сей не плямить нѣ шкѣры нѣ бѣля, и черезъ се переходить всѣ доси знанй средства. Цѣна 3 зр. и 1 зр. 50 кр.

Пудеръ знаменито пристаючій до тѣла въ трехъ барвахъ, бѣлый, рожевый для бльондинокъ, кремовый для шатинокъ и брунетокъ. Цѣна коробки 30 и 50 кр., и 1 зр. — Пудеръ мого выробу ѣдзначаеся деликатностею, знаменитымъ прилганьемъ до тѣла такъ дуже, що нѣхто не догадаесь пудру; не маѣ такожь шкѣдливыхъ складникѣвъ, тому уживати его якъ найлѣпше поручаю.

Паста красоты. (Crême de beaute), ѣддаляе морщинки, веснянки, плямы печѣнковій, прыщѣ, червонѣсть носа, однымъ словомъ єсть се средство ѣдмолоджуюче и надаюче лицю надзвычайну нѣжнѣсть и свѣжѣсть. Цѣна 85 кр. **Кремъ глицериновый** надае тѣлу мягкѣсть, не допускаючи заразомъ, щобы руки и лице попадалися. Ц. 75 кр.

Вода до устъ. Цѣна 75 и 30 кр. **Паста до зубѣвъ** Цѣна 50 и 25 кр. Не допускають порохнѣти и чорнѣти зуамъ, кровавити и ослаблятись ясламъ, а до того нищать неприемну воню, котра выходить часто зъ устъ.

Ессенція мятова тѣлько мого выробуе сть добра полокати рано и по обѣдѣ уста бо ѣддаляе немилу воню а заразомъ вскрѣпляе и ѣдсвѣжае цѣле пѣднебѣнье. Цѣна 50 кр.

Ессенція лопухова. Цѣна 50 кр. **Олѣй лопуховый.** Цѣна 80 кр., и **Ессенція танно-лопухова.** Цѣна 80 кр. не допускають выпаданя волося, творення парилѣвъ, грибкѣвъ и половѣти волосю.

Лиліонеза, ѣдзначаесь незвыклымъ милымъ запахомъ. Выбѣлюе и вынѣжнюе шкѣру, лагѣдно дѣлае на нашкѣрокъ и тому выровнюе морщинки и долики по ѣспѣ. Запобѣгае паданю лиця и рукъ, лущеню и пуканю шкѣры. Усуваe прищѣ, лишаѣ, плямы, веснянки и т. д., хоронячи заразомъ ѣдъ опаленя. Цѣна 75 кр.

Мыло зелове. Надае лицю незвычайну бѣлѣсть и нѣжнѣсть. Цѣна 25 кр. **Мыло глицеринове плынне,** одиноке до захованя барвы лиця до пѣзнои старости, удержуе єи безнастанно свѣжо и нѣжно и хоронить ѣдъ опаленя, плямъ печѣнковыхъ и т. п. Ц. 60 кр. **Вода кольоньска,** власного выробу, маѣ загальне признанье. Цѣна 70, 35 и 2·50 кр. **Чудесный плястеръ кракѣвскій** на всѣ задавненй раны и скалѣченя. Цѣна 40 кр. **Порошокъ** усуваючій молѣ, блощицѣ и иншій домовій насѣкомій. Цѣна 25 кр.

Аптика єсть заосмотрена у всѣ средства лѣчничій **найновѣйшои медицины,** крѣмъ того у всѣ выробы лѣчничій, косметичній и перфумеріи зъ перворядныхъ фабрикъ французкихъ и нѣмецкихъ. Складъ водъ минеральныхъ, приладѣвъ хирургичныхъ и средствъ гомеопатичныхъ.

2287 12—24 **Цѣнники и брошурки даромъ и оплатно.**

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичъ.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пѣдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 148. Львôвъ, Второкъ 5 (17) липня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчки печатнои, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрія:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Екпедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній ôдъ порта — Поодинокє число коштує 3 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

☛ Зъ днемъ I (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Обломовъ“ безплатно.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ справѣ выкупна пропинаціи въ Галичинѣ подає „Pol. Corr.“ таку звѣстку: „Позаякъ комисія министеріяльна, що радила въ послѣдныхъ часахъ у Вѣдни, установила вже взагалѣ и подрôбно головнѣ засады проєкту правительственного предложеня о выкупнѣ права пропинаціи въ Галичинѣ а заповѣдженѣ въ тôмъ предметѣ нарады у Львовѣ розпôчнуться и будуть переводитися вже въ найблизшôмъ часѣ, то можна уважати за рѣчь певну, що згадане предложенье правительственне буде внесене на осѣннôй сесіи галицкого сойму.

Позаякъ вѣденьска комисія для выкупна права пропинаціи закôнчила вже свои роботы, а совѣтникъ Карасиньскій вернувъ вже до Львова зъ готовымъ матеріяломъ, то нинѣ маєся ôдбути въ намѣстництвѣ нарада анкеты для сеи справы, зложеной зъ делегатôвъ намѣстництва, выдѣлу краєвого и кôлькохъ знатокôвъ сего предмету, щобы остаточно порозумѣтися що-до засадъ, на пôставѣ котрыхъ буде выготовленый проєктъ закона и буде предложеный соймови яко проєктъ правительства.

„Montagsrevue“ довѣдуєсь, що правительство предложить на найблизшôй сесіи рады державнои надзвычайный кредитъ въ сумѣ 7 млн. зр. на приспореньє перевозового матеріяу для державныхъ зелѣзниць.

Пôсля „Pest. Lloyd-y“ має цѣсарь Вильгельмъ приѣхати въ осени до Пешту, зъ ôдки поѣде до Гедели, де вже теперь въ цѣсарскôй палатѣ робляться приготовленя на принятье высокого гостя. Въ честь нѣмецкого цѣсаря мають тутъ ôдбутися въ осени великій ловы.

——

Зъ Петербурга доносять, що на замку въ новôмъ Петергофѣ робляться великій приготовленя на принятье нѣмецкого цѣсаря. Въ Кронштатѣ сподѣваються приѣзду цѣсаря на четверъ въ полудне. Цѣсарь має перебути въ Петергофѣ чотири днѣ а ôдтакъ поѣде до Петербурга и Красного села. Кажуть такожь, що царь не выѣде противъ цѣсаря на яхтѣ „Держава“ але на воєннôмъ корабли „Генералъ-Адмиралъ“. Якъ въ Россіи глядять на приѣздъ нѣмецкого цѣсаря, може бути доказомъ слѣдуюча кореспонденція, котру „Nat. Ztg.“ одержала зъ Петербурга: Першу вниціятиву до цѣсарскои визиты — кажуть тутъ — подавъ кн. Бисмаркъ. То выкликало тутъ велике враженье, бо всѣ були того переконаня, що кн. Бисмаркъ єсть абсолютнымъ ворогомъ Россіи и чекає лишь доброи нагоды, щобы свою думку перевести въ дѣло. Що першою дѣяльностею нового правительства бувъ крокъ, котрый въ Петербурзѣ умѣють ôдновѣдно оцѣнити, выкликало тутъ мимо дружныхъ слôвъ въ престольнôй бесѣдѣ велике здивованье. Чувства царя для молодого цѣсаря нѣмецкого суть щирі и дружнѣ; о скôлько та щирôсть и симпатія царя зможе причинитися до ôдновленя давныхъ и традиційныхъ ôдносинъ мѣжь обома державами, то въ сѣмъ напрямѣ не залишиться нѣчого. Ôдъ многихъ лѣтъ не представлялися выгляды такъ користно на то, щобы ситуація склалася щасливо, якъ теперь. Чи суть якій противности, котрыхъ не можна буде анѣ усунути анѣ оминути, то ще справа не рѣшена. Мы єсьмо пôдъ враженьемъ, що свѣтъ стоить передъ приключеньемъ политичнымъ, котрого наслѣдки будуть рѣшаючими для дальшого розвою европейскои ситуаціи на довшій часъ. — „Pol. Corr.“ доносить, що царь не возьме особисто участи въ ювилейнôмъ торжествѣ хрещеня Руси въ Кіевѣ.

——

Якъ вже звѣстно, має цѣсарь Вильгельмъ, вертаючи зъ Россіи, поступити такожь до Штокгольму а ôдтакъ и до Копенгаги. Въ Копенгазѣ заповѣджено вже єго приѣздъ офіціяльно и тамъ сподѣваються єго зъ кôнцемъ сего мѣсяця. „N. fr. Presse“ доказує отже, що ся подорожь цѣсаря до Швеціи и Данiи має на цѣли утворити великій союзъ всѣхъ племенъ германьскихъ противъ Франціи. — Зъѣздъ кн. Бисмарка зъ гр. Кальнокимъ и Криспимъ уважають въ берлиньскихъ кругахъ политичныхъ за рѣчь певну и кажуть, що зъѣздъ той ôдбудеся ще сего лѣта, хочь въ справѣ сѣй не постановлено доси нѣчого. Не знати отже, чи гр. Кальноки и Криспи зъѣдуться разомъ зъ Бисмаркомъ, чи окремо, якъ минувшого року, а такъ само не звѣстне ще мѣсце зъѣзду. Здаєсь однакожь, що кн. Бисмаркъ не поѣде сего року до Кисинґенъ и длятого можна припускати, що зъѣздъ мôгъ-бы лишь ôдбутися або въ Варчинѣ або въ Фридрихсруге.

——

Минувшои суботы ôдбулося въ Парижи, якъ що року, велике торжество народне при величезнôй участи народу. При украшуваню памятника Штрасбурґа хотѣли булянжисты выкликати демонстрацію, але то имъ не удалося; ихъ закричали оклики: Най жиє република! По полудни ôдбувся осмотръ войска а вечеромъ пиръ для мерôвъ зъ провинціи, пôдчасъ котрого мавъ до нихъ президентъ Карно промову.

Письма зъ Болгаріи.

Софія 27 ст. ст. червня.

Голосна справа Попова закôнчилася тôлько на короткій часъ. Князь потвердивъ засудъ, высказуючи симъ способомъ пересвѣдченье, що Поповъ єсть винный, але майже въ тôмъ самôмъ часѣ, зъ огляду на єго великій заслуги, помилувавъ ôдъ тюрмы. Кромѣ того всѣ министры обѣцяли князеви, що въ короткôмъ часѣ при якôйсь торжественнôй нагодѣ военный министеръ предложить князеви проєктъ, щобы Попову привернути всѣ єго давнѣйшій права. Зъ першого разу нѣхто не хотѣвъ вѣрити, щобы ажь всѣ министры по довгихъ бурныхъ нарадахъ дôйшли вразъ зъ княземъ и єго совѣтниками до такого — абсурду! А кôлько то абсурдôвъ писано pro и contra въ справѣ Попова, заки ще князь потвердивъ засудъ! До такихъ смѣшныхъ результатôвъ доходиться хиба лишь тогдѣ, коли обомъ сторонамъ ходить о зовсѣмъ що инше, нѣжь о саму рѣчь. Не тратячи часу, удався я до Стамболова, щобы розпытатись, що має значити таке чудне рѣшенье министерскои рады, а сей пояснивъ рѣчь такъ, що Поповъ вправдѣ виненъ, но ради великихъ єго заслугъ належиться єго помилувати и привернути єму права. Пôсля сего говоривъ я въ палатѣ зъ першимъ совѣтникомъ князя, ексцеленціею Лаба, и той ôдкрывъ се, чого ôдъ другихъ я не мôгъ довѣдатися. „Мôй пане, казавъ Лаба, правдивыми розумными людьми и патріотами показались одинôкъ консерваты. Имъ однымъ мусимо дякувати, що мы выйшли сухо зъ неприятнои аферы. Кобы Вы знали о всѣмъ, яка комедія у насъ ôдгравалася въ справѣ Попова... Поповъ мусить бути реституованый, а єго права повинні бути привернені, якъ сего домагаєсь цѣла армія, у котрои Поповъ має велику симпатію. Зайдѣть до мене пôзнѣйше, а я Вамъ подамъ всѣ детайлѣ...“ Зъ того всего видно, що князь таки хоче Попова зовсѣмъ зреституовати, а засудъ на него потвердивъ ôнъ тôлько хвилево зъ конечности. Цѣкава однакъ рѣчь, якъ буде можна осудженому чоловѣкови повернути назадъ права? Князь, розумѣєся, не має такого права; пôсля болгарскои конституціи скасувати якійсь вердиктъ може тôлько зовсѣмъ новый судъ зложеный для тои самои справы по другій разъ. Та въ тôмъ лише бѣда, що войскові судіи изъ першого суду оскорбились-бы дуже легко, були-бъ лихі на князя и имовѣрно побôльшили-бъ и такъ уже значне число мальконтентôвъ.

Такъ отже князь має що-до тои справы скрытій намѣреня, котрі выйдуть на свѣтъ въ недалекôй будучности. Мѣжь тымъ цѣла та справа, такъ якъ она єсть уже теперь, веде за собою сумнѣ наслѣдки. Либералы олютились на консерватистôвъ длятого, що тѣ послѣднѣ боронили невинности Попова. Въ газетѣ „Свобода“ появляються чимъ разъ частѣйшій дорѣканя имъ, а се дуже неприятно мусить разити деликатнѣйшій уши консерватистôвъ. „Свобода“ пише, що консерваты не можуть найти богато прихильникôвъ мѣжь болгарскимъ народомъ (мы вже разъ писали, що болгарскій народъ не є на тôлько розвитый, щобы мôгъ бавитись въ партіи); що Стамболовъ добровôльно втягнувъ консерватистôвъ до кабинету; що консерваты выросли на хребтѣ Стамболова, и таке друге. Якъ бы оно й було, то така рѣчь, якъ напасти офиціозноі газеты на двохъ министрôвъ правительства, котрыхъ она повинна боронити, вказує на ненормальный станъ середъ болгарскихъ управителѣвъ. Зъ другои же стороны консерваты интригують передъ княземъ на либералôвъ и выходить на то, що консерваты либералôвъ и vice versa хотять позбутися зъ кабинету. Обѣ стороны оглядаються за союзниками. Консерваты продумують, чи не можна-бы собѣ приднати Радославова и разомъ зъ нимъ утворити кабинетъ, либералы-жь заходяться дуже около цанковистôвъ. О цанковистахъ ôдзываєся въ останныхъ своихъ числахъ газетка „Българско“ навѣть дуже симпатично, хотячи очевидно зъ ними перепроситись; она славить цанковистôвъ яко мудрыхъ, тактовныхъ, правдолюбивыхъ и патріотичныхъ людей, на котрыхъ можна ще мати надѣю и котрі вразъ зъ Стамболовымъ могли-бъ образувати дуже сильну, одноцѣльну, либеральну иртію. Les extremes se touchent! Дѣйстно, хто бы мôгъ надѣятись такого повороту рѣчей, щобы зъ такими загорѣлыми руссофилами мôгъ входити колись въ политичный контактъ Стамболовъ, тѣломъ и душею австрофилъ!

На то мушу сказати, що болгарскимъ державнымъ мужамъ не можна вѣрити. Людей, що держаться якихсь идей стало або зъ пересвѣдченя єсть дуже мало, всѣ же ихъ партизаны идуть звычайно за тымъ, за котрымъ видять лѣпшій интересъ. Таку наглу перемѣну у Стамболова можна вытолкувати лишь ненавистею до майора Попова, котрого ôнъ вразъ зъ Муткуровымъ старався погубити. Такожь не будемо чудуватись, длячого именно въ теперѣшнôй своѣй прикрôй ситуаціи глядить за помочею цанковистôвъ. Рѣчь ясна: изъ Берлина и Петербурга доходять тревожачі єго вѣсти о зъѣздѣ двохъ цѣсарѣвъ. Ôнъ догадуєсь, що тамъ буде бесѣда такожь о болгарскôмъ пыганю, а въ такôмъ случаю цанковисты, котрі и безъ того творять дуже численну партію, можуть набрати ваги и добре було-бъ мати ихъ за собою. Остаєсь самъ на сторонѣ тôлько Каравеловъ. Годѣ дôйти, якъ численну має ôнъ партію, но все таки партія у него єсть — и въ кождôмъ разѣ мусить Каравеловъ ще бôльше входити въ рахунокъ нѣжь Радославовъ, яко способный журналистъ и зручный агитаторъ.

Ось якій наслѣдки потягла за собою справа Попова! Она розбила теперѣшне министерство на двѣ враждуючій стороны, поставила князя въ прикрôмъ положеню, кого выбирати и за кимъ пôйти, вплынула деморализуючо на армію, де бôльша часть вправдѣ боронить Попова, але находяться и єго личнѣ вороги, а що найбôльше — давнѣ партійнѣ борбы ôджили наново зъ такимъ самымъ острымъ характеромъ якъ упередъ, коли политичне положенье Болгаріи було безперечно выгôднѣйше.

Королева Наталія и єи сынъ.

Послѣднѣ хвилѣ першого — що такъ скажемо — акту въ драматѣ сербско-королевскои родины суть не безъ интересу, а въ певнôй мѣрѣ кидають навѣть досыть ярке свѣтло на теперѣшну ситуацію политичну. Особливо цѣкаве єсть становище, яке Нѣмеччина заняла супротивъ королевои въ єи спорѣ зъ мужемъ. Власти нѣмецкі станули були на высшій приказъ зъ Берлина зовсѣмъ по сторонѣ короля Милана и дали єго ôдпоручникамъ таку помôчь, якои вымагають межинародній ôдносины державъ. Наколи-бъ тутъ розходилося о звычайныхъ собѣ людей, не було-бы въ тôмъ нѣчого дивного, але позаякъ тутъ розходилося о панующу родину въ Сербіи, а Нѣмеччина поступила собѣ зовсѣмъ безвзглядно зъ королевою Наталіею, то вносять зъ сего зовсѣмъ справедливо, що ѣй споры въ сербско королевскôй родинѣ не конче були на руку и що она, ставлячись на сторону короля, хочь впрочѣмъ на законнôй пôставѣ, коли вже не уважає политику короля за згôдну зъ своими интересами, то бодай не хотѣла, щобы роздоръ въ королевскôй родинѣ взявъ такій напрямъ, котрый-бы легко мôгъ выкликати нову запутанину въ загальнôй ситуаціи политичнôй и статись новымъ жереломъ непокою для Европы, а небезпечности для Австріи, найважнѣйшого союзника Нѣмеччины. Припустѣмъ, що королева могла-бы була выѣхати зъ наслѣдникомъ престола до Россіи, а тогдѣ критичнôсть цѣлои справы роздору въ сербско-королевскôй родинѣ стане намъ ясною.

Власти нѣмецкі поступили собѣ отже хочь — якъ сказано — законно, не все таки зовсѣмъ строго и рѣшучо. Органъ висбаденьскои полиціи пише такъ: Позаякъ королева одержала оногды по полудни (дня 12. с. м.) урядове письмо, въ котрôмъ повѣдомлено єи о евентуальныхъ мѣрахъ властей державныхъ и позаякъ она не дала на него нѣякои ôдповѣди, то вечеромъ по 8 год. зайшовъ до неи президентъ полиціи Райнбабенъ и бувъ у неи може чотири минути на авдієнціи. Позаякъ королева ще и теперь не хотѣла выдати ген. Протичеви наслѣдника престола, то Райнбабенъ мавъ ѣй сказати що арештує єи на высшій приказъ зъ Берлина и не дозволить, щобы хто не будь заходивъ до неи крôмъ осôбъ, що належать спеціяльно до єи двору. Пôсля „Rhein. Cour.“ мавъ президентъ полиціи заявити королевôй, що на другій день ôдбере ѣй силою наслѣдника престола. И дѣйстно; дня 13 с. м. рано о 10 год. явився въ палатѣ королевои президентъ полиціи въ повнôмъ уніформѣ, а за нимъ вступили инспекторъ полиціи, два комисарѣ и 12 полиціянтôвъ. Авдієнція президента полиціи тревала всего лишь 5 минутъ. Заразъ по тôмъ выйшли зъ палаты гувернеръ наслѣдника престола д-ръ Дикичь, молодый князь и одна придворна дама и поѣхали на дворець. Передъ тымъ ще закимъ явилася полиція пôшли були до палаты полковникъ Байловичь и майоръ Хивичь, щобы тамъ представитися князеви яко єго адъютанты. Передъ тымъ не хотѣла ихъ королева впустити до палаты и они робили свою службу при министрѣ вôйны. Молоденькій князь, выходячи зъ палаты, бувъ зовсѣмъ веселый, всѣвъ до воза и ôдъѣхавъ, а королева стояла заплакана въ ôкнѣ и пращалася зъ нимъ. Адъютанты князя выѣхали були напередъ на дворець и тутъ повитали наслѣдника престола та всадили до вагону. Опôсля явився такожь министеръ Протичь, а за нимъ допервa президентъ полиціи Райнбабенъ. О 12 год. рушивъ поѣздъ до Бѣлграду.

Сцену, яка ôдгралася въ палатѣ королевои, описують зъ приватныхъ жерелъ трохи инакше, якъ то представлено офиціяльно. Кажуть именно, що въ палатѣ королевои явилося не 12 але 40 полиціянтôвъ, котрі уставилися въ салонѣ въ шпалиръ а королева тымъ шпалеромъ вывела ôдтакъ сына. Молоденькій князь выдивився на то, не розумѣючи, що то все має значити а видячи, що матерь заплакана, мавъ сказати до президента полиціи: Ганьба вамъ за то, що вы робите зъ моєю матерею и зô мною; моя нога не стане вже бôльше на нѣмецкôй земли. Кажуть такожь, що полиція въ великôй силѣ стерегла палаты ôдъ кôлькохъ днѣвъ. На зелѣзници бувъ вже ôдъ тыждня приготовленый окремый поѣздъ для наслѣдника престола, але ген. Протичь не мôгъ дочекатися выданя молодого князя.

Того-жь дня вечеромъ выѣхала такожь и королева — якъ кажуть — на жаданье нѣмецкого правительства. Коли президентъ полиціи Райнбабенъ приступивъ до неи до вагона, щобы зъ нею попращатись, сказала королева до него: „Я не дорѣкаю вамъ и пращаю вамъ то, що вы зранили моє серце матери и королевои. Пращаю вамъ яко христіянка, що повинна простити. Прощаю вамъ яко королева, котра знає, що вы сповнили приказы свого правительства, котрымъ вы мусѣли бути послушнѣ, бо и я такожь жадаю послуху ôдъ моихъ пôдданыхъ.“ Виля, въ котрôй королева доси проживала, позôстає и дальше єи власностею. Въ сѣмъ дѣлѣ єсть все упорядковано а въ Висбаденѣ сподѣваються загально, що королева зновъ незадовго туды приѣде.

Задержавшись въ дорозѣ въ Линцу писала королева въ вагонѣ якійсь листы, ôдтакъ приступила до ôкна и приглядалась двôрцеви. На перонѣ зôбралось множество людей а коли они витали королеву, она ôдклонювалась имъ на всѣ стороны. Сумный бувъ єи приѣздъ до Вѣдня. Тутъ на двôрци не явився нѣхто, щобы єи повитати, якъ то ще було кôлька недѣль тому назадъ. Симъ разомъ явився лишь шефъ стаціи въ галевôмъ уніформѣ а впрочѣмъ не було нѣкого. Мимо того однакожь дворець бувъ дуже оживленый. Головно же передъ двôрцемъ зôбралося було дуже богато людей, котрыхъ звабили були надзвычайнѣ мѣры полиціи. Вечеромъ дня 14 с. м. обступила була именно пѣша и кôнна полиція въ великôмъ числѣ дворець, щобы не допустити до якихъ демонстрацій. Въ слѣдъ за нею зôбралося такожь и множество народу. Того дня однакожь вертавъ такожь и архикн. Рудольфъ зъ Ишль тымъ самымъ поѣздомъ, котрый однакожь бувъ роздѣленый на двѣ части, такъ, що архикнязь приѣхавъ скорше. Въ добру пôвъ годины по нѣмъ приѣхала доперва королева. На перонѣ чекала на ню єи сестра, княгиня Гика зъ своимъ мужемъ, княземъ Іоаномъ Гикою. Щобы королева не зôйшлась зъ публикою, пристанувъ поѣздъ далеко по-за звычайнымъ мѣсцемъ выходу. Зъ вагону выйшла насамперед королева, за нею княгиня Морусси а ôдтакъ панна Богичевичь, своячка сербского посла у Вѣдни. Королева була чорно убрана и выглядала дуже пригноблено. Єи блѣде лице доказувало наглядно, що она дуже подалася. Выйшовши изъ вагона всѣла королева заразъ до звычайного воза и поѣхала до готелю. Тутъ дожидало єи такожь множество народу а полиція могла ледви порядокъ удержати. На другій день — якъ мы то вже доносили — була королева въ россійскôй каплици на богослуженю а по полудни принимала у себе на дуже довгôй авдієнціи россійского посла кн. Лабанова. Королева перебуває все ще у Вѣдни и думає выѣхати сими днями до Парижа. Єи маєтокъ особистый має бути вповнѣ забезпеченый.

На вѣсть, що ген. Протичь везе вже наслѣдника престола до краю, вырушивъ король Миланъ заразъ на стрѣчу свому сынови. Выѣздъ бувъ досыть наглый и скорый, бо король, що звычайно дуже елегантно любить выступати, не мавъ симъ разомъ навѣть часу обголитися. Кажуть, що король бувъ цѣлу дорогу дуже подразненый и неспокôйный. Приѣхавши до Пешту, не высѣдавъ король зовсѣмъ зъ вагона и поѣхавъ дальше ажь до Бичке. Король попросивъ до себе до поѣзду такожь шефа тайнои полиціи бар. Спленіого а зъ симъ всѣло до вагону такожь и кôлькохъ журналистôвъ. Въ Бичке зайшовъ король до почекальнѣ. По нѣмъ видко було великій неспокôй и зворушенье, хочь ôнъ старався удавати веселого. Около пôвъ до дванацятои надôйшовъ поѣздъ зъ наслѣдникомъ престола. Король выйшовъ на перонъ и бѣгцемъ поспѣшивъ до вагона, де сѣдивъ наслѣдникъ престола, ко-

трый вже зъ-далека побачивши батька здоровивъ єго черезъ ôкно. Ледви король вступивъ до вагона, кинувся єму сынъ на шию та ставъ єго цѣлувати; и король разъ-въ-разъ цѣлувавъ сына. Молоденькій, досыть на свôй вѣкъ (12 лѣтъ) рослый хлопчина бувъ веселый и здавалось по нѣмъ, що ôнъ не знає нѣчого, яка судьба кинула єго симъ разомъ въ обнятя батька. Король повитавъ ôдтакъ достойникôвъ, що везли єго сына. Першому Протичеви подавъ руку и стискавъ єго дуже сердечно, немовь хотѣвъ єму дати спôзнати, якъ ôнъ вдячный єму за сю важну прислугу. Опôсля повитавъ король Богичевича и гувернера свого сына, д-ра Докича. Докичь єсть професоромъ физіольогіи при бѣлградскôмъ университетѣ и зачисляєсь до партіи радикалôвъ. Мимо того король ôддавъ єму въ опѣку свого сына, бо — якъ кажуть — єсть переконаный, що Докичь буде держати єго зъ-далека ôдъ всякихъ вплывôвъ. Въ Пештѣ задержались подорожнѝ на снѣданье. Тутъ одержавъ король двѣ телеграмы; одна була адресована до наслѣдника престола и въ нѣй стояло: „Обôймаю тебе и цѣлую на прощанье. Твоя вѣрна матерь Наталія.“ До кого була друга телеграма адресована и що мѣстила въ собѣ, не знати. Король не ѣвъ нѣчого, бо бувъ — якъ кажуть — дуже зворушеный: державъ лишь сына на колѣнахъ та все єго годувавъ якъ малу дитину. Зъ окруженя короля можна було довѣдатись, що въ Бѣлградѣ все спокôйно. Зъ разу вправдѣ було все обрушилось на короля, а особливо женщины. Коли однакожь пôзнѣйше стало звѣстно, що король старався всѣма силами залагодити роздоръ спокôйно и що лишь зъ вины королевои цѣла справа стала голосною, бо королева ставила опôръ не лишь мужеви, але и вплывамъ другихъ дворôвъ, стануло загальне мнѣнье по сторонѣ короля.

Въ Бѣлградѣ принято наслѣдника престола зъ великимъ торжествомъ. Єму на стрѣчу выйшли всѣ министры, генералиція, епископы и духовеньство, всѣ власти свѣтскѝ и богато народу. Зъ тѣла дипломатичного явилися такожь представителѣ Австро-Угорщины и Нѣмеччины. Почетну сторожу сповнявъ полкъ имени наслѣдника престола. Президентъ министрôвъ Христичь и бурмистръ повитали князя короткими промовами. Цѣле мѣсто пристроєне було хоругвами а вечеромъ ôдбулася илюминація. По дорозѣ зъ двôрця до палаты витавъ нарôдъ короля и наслѣдника престола грôмкими окликами. Такъ отже закôнчився зовсѣмъ першій актъ сеи драмы въ королевскôй родинѣ.

НОВИНКИ.

— **Памятникъ для пок. Вол. Барвѣньского** стане на кладовищи лычакôвскôмъ готовый ажь 1 жовтня 1889 р. Поставленье памятника передавъ комитетъ памятниковый контрактомъ зъ дня 16 липня с. р. артистови-рѣзьбареви, п. Ст. Левандовскому, землякови зъ Украины и чоловѣкови, котрый нинѣ на поли рѣзьбарскои штуки дослужився собѣ ширшои славы и кôлькохъ золотыхъ медалѣвъ. П. Ст. Левандовскій єсть ученикомъ школы вѣденьскои, а нинѣ осѣвъ постôйно въ Краковѣ. Ôнъ конкурувавъ и до памятника для Мицкевича а нинѣ передано єму будову памятника для Казимира Великого въ Краковѣ.

Сими днями представивъ п. Левандовскій комитетови памятниковому шкицъ памятника. Комитетъ поробивъ въ нѣмъ деякѝ користнѝ змѣны такъ, що памятникъ выйде въ слѣдующôй формѣ.

На могилѣ стане курганъ зъ мертвого камѣня. Зъ фронту на плытѣ зелѣзнôй буде умѣщена напись: Володимиръ Барвѣньскій, хрестъ, рôкъ уродженя и рôкъ смерти. На тôй самôй фронтовôй стѣнѣ у горѣ буде медаліонъ, вилитый зъ бронзу, представляючій погрудье покôйника. На курганѣ стане дво-метровои высокости геній Руси въ постати женщины. Геній держить въ правôй руцѣ высоко горячу смолоскипу (знамя просвѣты), въ лѣвôй — хрестъ, прижатый до груди (знамя христіяньства). На головѣ генія оливный вѣнець (знамя мира). У нôгъ генія умѣщеный хлопець (алегорія молодшого поколѣня), убраный въ вышивану руску сорочку, припоясаный. — Ôнъ кладе правою рукою лавровый вѣнець на медаліонъ покôйника, лѣву руку сперъ о щитъ, на котрôмъ умѣщеный гербъ галицкои Руси. Хлопець представляє собою вдячну для покôйника Русь, геній зъображує труды покôйника въ оборонѣ правды, вѣры и мира.

Вся верхна часть памятника (алегоричнѝ фигуры и медаліонъ) будуть вылитѝ зъ бронзу, матеріялу, що перетриває вѣки. Додаймо, що робота буде вповнѣ артистична, то думаємо, що комитетъ памятниковый зробивъ найкрасшій выбôръ, поручаючи будову памятника п. Левандовскому.

О коштахъ и фондахъ на покрытье подамо небавомъ докладну вѣдомôсть.

— **Зъѣздъ польскихъ лѣкарѣвъ и слѣдителѣвъ природы у Львовѣ.** Завтра рано о год. 10 передъ полуднемъ ôдбудеся торжественне ôдкрытье пятого по черзѣ зъѣзду польскихъ лѣкарѣвъ и слѣдителѣвъ природы у Львовѣ. Въ зъѣздѣ сѣмъ бере участь такожь богато лѣкарѣвъ-Русинôвъ. По залагодженю формальностей и по ôдчитаню кореспонденцій и телеграмôвъ, выголосить гр. Вол. Дѣдушицкій першій ôдчитъ „О вандрôвкахъ птахôвъ и о пустиннику“. Ôдтакъ пôдуть всѣ зôбранѝ оглянути образъ Матейка „Костюшко пôдъ Рацлавичами“. При нагодѣ сего зъѣзду устроєно у Львовѣ выставу гигієнично-лѣкарску и природничо-дидактичну. Выстава, помѣщена въ школѣ реальнôй, займає 17 комнатъ и подвôрье. На выставу надôслано дуже много предметôвъ а головнѣйшими выставцями суть: министерство вôйны, зарады шпиталѣвъ цивильныхъ и войсковыхъ, факультетъ медичный въ Краковѣ, кабинеты заведень наукових и т. п. Комитетъ подѣливъ выставу на 16 ôддѣлôвъ. Головнѣйшій розкладъ помѣщеня предметôвъ на сѣй выставѣ єсть слѣдуючій: Въ саляхъ партеровыхъ суть: бактеріологія (штучна годôвля бактерій и десинфекція), гигієна школъ и помешкань, шпиталѣвъ и фабрикъ, ветеринарія, купелѣ и лазнѣ, гигієна одежи и тѣла. На першôмъ поверсѣ: ôддѣлъ аптикарскій, пожива и напитки (здоровѝ и фалшованѝ), статистика лѣкарска и хирургія. На другôмъ поверсѣ помѣщенѝ предметы природничо-дидактичнѝ, т. є. цѣннѝ окази кабинетôвъ и музей географичный. Въ сали гимнастичнôй выставлена асанація мѣстъ (канализа́ція, водопроводы) а на подвôрю гимнастика. Въ середу по полудни посѣтять зъѣхавшій ся на зборы выставу а ôдтакъ музей Дѣдушицкихъ. Въ четверъ и пятницю будуть ôдбуватися засѣданя секцій а ôдтакъ наступить прогулька въ околицю Львова и угощеня зъѣзду, именно въ четверъ дає великій пиръ репрезентація мѣста Львова а въ пятницю ôдбудеся прогулька до Любѣня, де бар. Бруницкій гостити-ме всѣхъ участникôвъ зъѣзду. Въ суботу другій загальнѝ зборы всѣхъ лѣкарѣвъ и слѣдителѣвъ природы. Зôбранѝ посѣтять ôдтакъ шпиталь головный и войсковый, школу ветеринаріи и лѣсову та будынокъ соймовый. Того дня дає пиръ въ честь гостей галицке товариство господарске. Ôдъ недѣлѣ починаються подальшѝ прогульки ôдъ Львова. Въ програмѣ вызначенѝ слѣдуючій околицѣ: Лавочне Бескидъ, Слобода рунгурска и Чорногора, Ивоничь и копальнѣ нафты въ Ветшнôмъ а вкôнци Трускавець. Надѣ́ются, що зъѣздъ участникôвъ буде численный.

— **Зъ Перемышля** пишуть намъ: Малярь львôвскôй, п. Теофиль Копыстиньскій, трудиться ôдъ довшого часу при каплици св. Николая, котрои цѣле мальованье ôддала єму тутешна гр. кат. капитула. — Перемыскій урядъ почтовый славный зъ своихъ порядкôвъ. Неразъ згадували мы про нихъ, але львôвска дирекція якось ще дотеперь не взялась за дѣло, щобы усунути всѣ тѝ неправильности. Теперь приходиться намъ подати до вѣдомости хвальнои дирекціи почтъ и телеграфôвъ, що дня 13 н. ст. липня не було въ цѣлôмъ Перемышли нѣ однои рускои карты кореспонденційнои. Може хв. дирекція почтъ вгляне въ сю неправильнôсть и зволить зарадити злому.

— **П. А. Барта**, учитель школы рôльничои въ Дублянахъ, держить ôдъ року науковѝ ôдчиты популярнѝ зъ рôльництва по селахъ повѣта львôвского по руски и польски та тымъ вельми причиняєся до пôдвигненя рôльництва и запôзнаня нашихъ селянъ зъ раціональною господаркою. Передъ двома мѣсяцями выѣхавъ бувъ п. Барта зъ Дублянъ и тому перервавъ свои популярнѝ выклады; теперь повѣдомляє ôнъ, що, вернувши, починає на ново свои вельми хосенний труды и вже дня 22 н. ст. липня буде мати рускій ôдчитъ въ селѣ Грядѣ на тематъ: „Збôръ и переховуванье збôжа“. Заходы п. Барты около просвѣты селянъ на сѣмъ поли заслугують дѣйстно на всяке признанье.

— **Кандидаты духовного стану перемыскои епархіи**, що мають рукополагатися въ єрея, мають явитися дня 11 л. серпня въ епископскôй канцеляріи до зложеня попередного испыту.

— **Про шкôльнѝ ôдносины въ Тернополи** пишуть намъ: Въ суботу подбставали тернопôльскѝ ученики свѣдоцтва и всѣ школы звôльнились хоть на часочокъ ôдъ шварготу жидôвского, бо справдѣ, въ Тернополи всѣ заведеня науковѝ переповненѝ жидами. Примѣромъ въ тôмъ взглядѣ най стане статистика гимназіи въ Тернополи. Всѣхъ учениковъ въ 14 клясахъ (6 клясъ мали по два ôддѣлы) було 519 а зъ того числа припадає: 112 на Русинôвъ, 200 на Полякôвъ а 207 на Жидôвъ. Зъ малого числа Русинôвъ доставляє найбôльше число околиця Тернополя, бо учениковъ, замешкалыхъ въ мѣстѣ Тернополи, ходить всего лише 33 до гимназіи. На 6000 мѣщанъ Русинôвъ єсть се дуже малый процентъ! Але и то число значно зменшиться на некористь мѣщанъ, коли ôдтягнемо сынôвъ урядникôвъ Русинôвъ. Жиды пôзнали, що школа пôдставою житя, и що лише чоловѣкъ, покôнчившій школы, дасть собѣ раду въ дальшôмъ житю. Нашѝ мѣщане вдоволяються тымъ, що дитина укôнчивши народну школу иде опôсля бѣдувати на маленькій кусникъ грунту, та забуває ôдтакъ въ щоденнôй нуждѣ и ту дрôбку просвѣты, котрои набрала въ школѣ. А чей-же якъ то легко приходить мѣщанамъ посылати своихъ дѣтей до гимназіи. Нѣ хата, нѣ харчь не коштує бôльше, бо дитина все у себе дома. Може тыхъ кôлька слôвъ стане принукою для мѣщанъ тернопôльскихъ и они зъ початкомъ нового року шкôльного численнѣйше будуть посылати дѣтей до гимназіи. Такожь и тамошна интелигенція руска повинна дѣлати въ тôмъ напрямѣ помѣжь мѣщанами и показувати имъ правдиву дорогу до добра и гаразду.

— **Зъ Яворова** одержали мы ôдъ о. Лозиньского слѣдуюче письмо зъ прошеньемъ о помѣщенье єго въ „Дѣлѣ“: Пôдписаный перепрашае дуже всѣхъ Всечестныхъ предплатникôвъ на єго „Науки церковніи и пр.“, що за-для своеи тяжкои и довготреваючои недуги не мôгъ скорше занятися печатаньемъ тыхъ-же; но позаякъ, Богу дякувати, теперь приходитъ до здоровля, то найдальше до двохъ недѣль постараєся печатанье розпочати, въ котрôмъ часѣ можна ще предплачувати або хочь замовляти, бо по розпочатôмъ печатаню вже не буде можна числа печатаныхъ примѣрникôвъ побôльшити. — Яворôвъ дня 9. липня 1888. — *І. Лозиньскій.*

— **Снѣги и морозы въ липни.** Въ Каринтіи въ тамошныхъ горахъ упали обильнѝ снѣги. Въ Карконошахъ коло найвысшого верху т. зв. Schneekorpe лютилася въ ночи зъ дня 11 на 12 липня страшна заметѣль снѣгова при 2-степневôмъ морозѣ. Коли тамошнѝ мешканцѣ пробудились ранкомъ, побачили всюды значнѝ верствы снѣгу. Навѣть лучѣ сонця не змогли за одну добу стопити всего того снѣгу. Не диво отже, що доносять, мовь на дорозѣ бôля Шебравъ на Моравѣ замерзъ въ тыхъ дняхъ якійсь 60-лѣтный чоловѣкъ. Гарный липень! нема що й казати.

Телеграмы „Дѣла“.

Кронштадтъ 17 липня. Вчера вечеромъ переплывъ сюды яхтъ „Царевна“ зъ царскою парою въ дорозѣ до Петергофу. Приплыли сюды такожь фльотиля военна ôдкомендерована на принятье нѣмецкого цѣсаря.

Вѣдень 17. липня. Королева Наталія выѣзджає нинѣ вечеромъ до Парижа. Вчера вечеромъ мала она другу довгу конференцію зъ россійскимъ посломъ кн. Лабановомъ. На королеву зробило дуже прикре враженье, що зъ єи приятелѣвъ, що стоять въ близшихъ ôдносинахъ зъ австрійскою дипломатією, нѣхто єи не ôдвѣдовавъ.

Парижъ 17. липня. Приѣхавъ сюды кн. чорногорскій и зробивъ визиту президентови Карнотови и мин. Фльокетови. — Станъ здоровля Булянжера добрый.

Петербургъ 17. липня. „Journ. de St. Peterbg.“ витає цѣсаря дуже симпатично и доказує, що стрѣча монархôвъ може лишь причинитися до скрѣпленя мирнои политики. — Стрѣча обохъ монархôвъ наступить 19 с. м. а цѣсарь Вильгельмъ перебуде въ Россіи черезъ три днѣ.

Берлинъ 17. липня. За згодою цѣсаря Вильгельма буде цѣсарева Викторія мати титулъ цѣсарева и королева Фридрихова.

Букарештъ 17. липня. Выбухнувъ тутъ страйкъ складачѣвъ друкарскихъ; въ наслѣдокъ того выходять тутешнѝ газеты въ половинѣ обєму, а декотрѝ перестали зовсѣмъ выходити.

Софія 17. липня. Непорозумѣнье мѣжь консервативными а либиральными министрами треває все ще дальше. Цанковъ выѣхавъ до Кієва а зъ ôдтамъ має поѣхати до Петербурга.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 161—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гиеерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 60—?

Розкладъ їзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 5·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год. 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Буданешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 50—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

у Львовѣ („Народный Дôмъ“), **въ Станиславовѣ** (пляцъ Францъ-Іосифа, дôмъ Горовицôвъ), **Перемышли** (коло моста), **Тернополи**, (ринокъ дôмъ Ляндау-а) **Дрогобичи** (ринокъ), **Коломыи** (готель Кракôвскій) **и Стрыю** (ринокъ, готель пôдъ „Чорнымъ Орломъ“)

поручає зô своихъ складôвъ и посередничень:

Свѣтло церковне всѣмъ Чест. Братствамъ, церковнымъ для замовлюваня за нашимъ посередництвомъ просто зъ фабрики. Єсть то найдешевшій способъ закупна, дочисляємо въ такôмъ случаю по **80 кр.** за I-а, по **72 кр.** за II-а ôдъ кôльограма (скринка безплатно) крôмъ фрахту, котрый купуючій на своѣй зелѣзничôй стаціи оплатить, а то около 4 зр. ôдъ 100 кильогр.

Въ той способъ принимаються замовленя найменше на 30 килгр.; може въ тôмъ бути рôзне свѣтло; просимо тôлько при замовленяхъ выразно подати, якои величины має бути свѣтло, а если оно мале, то чи до рукъ чи до наукôвъ або на прилѣпки т. є. коротше а грубше, або тоньше а довше 2224

На свѣтло замовлене зъ фабрики треба чекати около 14 днѣвъ Въ складахъ нашихъ у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи, Дрогобичи, Коломыи и Стрыю можна въ кождôмъ часѣ дôстати всякого рода свѣтло.

Поручаючися такожь зъ прочими артикулами Вповъ, Родимцямъ, заявляємо готовôсть доложити всякихъ старань, щобы вдоволити Пч. Купуючихъ такъ подрôбно якъ и при почтовыхъ зелѣзничихъ посылкахъ

Зъ высокимъ поважаньемъ

Дирекція Народнои Торговлѣ у Львовѣ.

Девять медалѣвъ заслуги, дипльомъ признаня и дипльомъ гоноровый

на всемирнôй выставѣ въ Антверпіи

за незрôвнанѝ

Выробы косметичнѝ, Тоалетнѝ и Парфумеріи.

Антилентилія. Нѣякій артикулъ тоалетовый не може остоятись що-до успѣху и доброты зъ Антилентилією. Средство се одержане зъ ôдсвѣжаючихъ субстанцій, усуває въ короткôмъ часѣ веснянки, опаленя сонячнѝ, плямы печѣнковѝ, слѣды по ранахъ и т. д., надає лицю свѣжôсть и нѣжнôсть. — Цѣна 2 зр.

Пилиптонъ волосю сивому и споловѣлому по кôлькоразовôмъ ужитю привертає красну барву. Пилиптонъ не фарбує, лише ôдмолоджує волосье, котре пôдъ вплывомъ сего ôдличного средства ôдзыскує первѣстну барву, мягкôсть и ôдлыскъ. — Цѣна флякону 1 зр. 50 кр.

Валентинъ найсильнѣйше выпаданье волося вздержує, цибульки волоснѝ взмôцняє и до вытворю ваня та поросту волося побуджає. Лисины покрываються краснымъ волосьемъ.—Цѣлый фляконъ 3 зр. Пôвъ флякону 1 зр. 60кр.

ПУДРЪ КНЯЖІЙ

Знамените поводженье и покупъ сего пудру суть найлѣпшимъ доказомъ єго незрôвнанои доббрности. — Пудръ княжій на всѣхъ выставахъ бувъ першимъ, а численнѝ медалѣ заслуги, якими єго ôдзначили, найлѣпше єго поручають. — Пудръ княжій не мѣстить жадныхъ металевыхъ примѣшокъ, єсть се найчистѣйша и найнѣжнѣйша мучка ростинна, приємно прилягає до лиця, надає красну, природну бѣлôсть и єсть неоцѣненымъ средствомъ до окрасы лиця.

Пуделко мале бѣлого пудру 60 кр., цѣле 1 зр., зъ лебедикомъ 1 зр. 50 кр Рожевый для блъондинокъ и кремовый для шатинокъ и брунетокъ, мале пуделко по 70 кр., бôльше зр. 1.20 зъ пуделкомъ зр. 1·60.

Вода фіялкова. Усуває зъ лиця прищѣ, лишаѣ, угрики, попаданье и лущенье шкôры, выгладжує морщинки и долики бôсповѝ. Лице ôдсвѣжує, выбѣлює и вынѣжнює до тои степени, що яко средство тоалетово-гигієничне зôстало ôдзначене медалемъ заслуги на выставѣ природничо-лѣкарскôй въ Краковѣ. Цѣна 1 зр.

Мыло косметичне. Ôдзначаєся надзвычайною нѣжностею и вельми приємнымъ запахомъ, лагôдно дѣлає на нашкôрокъ, запобѣгає попаданю рукъ и лица, дуже нѣжно очищує шкôру. — *Усуває веснянки и жовтобрунатнѝ плямы зъ лица* Цѣна 60 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул., Коперника ч. 3, Готель Европейскій, пляцъ Маріяцкій и улиця Галицка, рôгъ Валовои. ВЪ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20 и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2424 12—?

НА СВѢТѢ

НАЙЛѢПШІЙ ШВАРЦЪ

Ст. Фернольендта

у Вѣдни,

котрый безъ труду сейчасъ дає **темночорный полискъ**, шкôру нѣякъ не парушає и удержує 2495 тревало. 3—?

Можна дôстати въ многихъ **торговл. Аветро-Угорщины.**

☞ Задля многихъ безвартостныхъ наслѣдованъ упрашаєся П. Т. Публику выразно жадати **Фернольендта** фабрикатъ и лише такій приниматы, котрый заосмотреный єсть **повысшою винетою**, а именно моимъ именемъ Ст Фернольендта.

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ зъ моихъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краевыхъ и заграничныхъ такъ дошево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь 2484 Вч. Духовеньству. 11—?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦЩКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хоружина ч. 22

поручає добру и выдатну каву спровадженну безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 кило 1·80 зр.

на провинціи:

4¾ кило 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опусть.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрѝ огôломшуютъ инши пôдъ назвою моего знамена. Спровадженую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ю найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбургѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуценть спродає гуртовникови на мѣсци, той знову гуртовникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комисіонеръ, а ôдъ него ажь купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожующого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 158—?

УЧЕНИКЪ VII. кл. гимназ.

пошукуе лекціи на село на часъ вакацій. Порозумѣтись можна пôдъ адресою: Иванович ученикъ VII. кл. гим. въ Станиславовѣ, ул. Газова ч. 53. въ закладѣ для хлопцѣвъ. 2—2 (2518)

Учитель шкôлъ народныхъ

глядає лекціѣ на часъ вакацій. Зголошеня въ редакціи „Дѣла“ 2552 пôдъ буквами А. Я. 1—1

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 149. Львôвъ, Середа 6 (18) липня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надослане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улица Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямації неопечатай вôльнй ôдъ порта. — Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючй предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облômовъ“ безплатно.

Высокоповажанй Земляки!

Повѣдомляємо симъ, що **„Гуцульска Спôлка промыслова въ Коломыи“** зареєстрована вже рѣшеньемъ ц. к. Суду окружного въ Коломыи зъ дня 2. червня 1888 ч. 5868 и зъ нинѣшнымъ днемъ розпочинає свою дѣяльнôсть по мысли статутôвъ а то въ мѣру фондôвъ, якими буде розпоряджати.

Спôлка тота поставила собѣ таку цѣль: Має она розвоємъ промыслу мѣжь народомъ гуцульскимъ и сторôнъ коломыйскихъ двигнути той народъ зъ економичного упадку; має она промысловою працею привести народъ рускій назадъ до добробыту. И справдѣ въ нинѣшнôй порѣ, коли праця коло землѣ анѣ не може занятй всѣхъ робучихъ рукъ анѣ всѣхъ ґаздôвъ достаточно выживити, въ порѣ, коли у всѣхъ кругахъ даєся чути бракъ зарôбку: треба доконче оглядатися за иншими жерелами доходôвъ, треба незанятй руки заставити до хосеннои працѣ, треба вже разъ застановити вывôзъ зъ краю сырыхъ плодôвъ, а ихъ переробленье передати въ своємъ краю своимъ рукамъ.

Такимъ средствомъ, такимъ жереломъ доходу єсть якъ разъ промыслъ, а єго осередкомъ на всю руску Галичину — то наша Коломыйщина, бо талантъ до промыслу не обявився доси въ нѣякôй другôй сторонѣ такъ красно, якъ саме середъ племени гуцульского и середъ народу сторôнъ коломыйскихъ; они вже ôдъ давенъ давна выдавали и выдають що найкрасшй таланты на всѣхъ поляхъ. Однакъ таланты тотй доси марно пропадали середъ некористныхъ для нихъ обставинъ, и лишь десь якась велика душа, якъ н. пр. Шкриблякова, добилась чи то незвычайною своєю силою, чи случайною пôдмогою на свѣтъ. А кôлько-жь то такихъ самыхъ а може ще и бôльшихъ талантôвъ пропало, згинуло безслѣдно або дрѣмає бездѣльно середъ нашои Коломыйщины и Гуцульщины? Цѣла Коломыйщина и Гуцульщина — се одно велике гнѣздо самыхъ що найкрасшихъ штукарôвъ и ґенiѣвъ на весь рускій край. Иншй народы гордились-бы такимъ племенемъ, опѣкувались бы нимъ якъ найгорячѣйше. А у насъ той народъ, тота окраса цѣлого рускаго народу, бувъ доси зовсѣмъ забутый, занедбаный, упавъ пôдъ гнетомъ тяжкихъ економичныхъ обставинъ, творчій и великій єго духъ пригнобленый, зъ дарôвъ єго користають чужй люде.

Крайна пора вже направити похибку минувшости. А. „Гуцульска Спôлка промыслова“ поставила собѣ се за задачу. Однакъ задача се дуже велика и тяжка. Задачу сесю годенъ сповнити спасенно лише весь народъ. Народъ най самъ себе ратує, т. є. не чужй грошѣ, не чужа ласка, не чужй заходы, а таки своя власна хочь яка тяжка праця, а таки свôй власный грôшь хочь якъ дрôбный, и своя сила хочь якъ мала и походяча ôдъ незнати якои незначнои одиницѣ най идуть въ помôчь свому народови: най всё то збираєсь разомъ у велику силу и тою сполученою силою добуває на широкій свѣтъ нашй великй скарбы и таланты, здобуває свому рôдному братови лучшу долю.

Ôдзываємося отже до Тебе Рускій Народе, щобы-сь взявъ такожь участь въ сповненю нашои великои и тяжкои задачѣ. Зазываємо Тебе Рускій народе зô всѣхъ сторôнъ, кругôвъ и станôвъ до найчисленнѣйшого приступленя въ члены нашои Спôлки, щобъ мы могли смѣло сказати, що не чужа рука, але таки самъ народъ себе ратує. Зазываємо до приступленя въ члены Всечестне Духовеньство и свѣтску интелигенцію, громады и братства церковнй, промысловцѣвъ, купцѣвъ и ремѣсникôвъ, селянъ и мѣщанъ, однымъ словомъ — весь рускій загалъ. Ôдзываємося до нашихъ патрiотôвъ, щобъ намъ єднали членôвъ, прихильникôвъ и другôвъ въ такихъ кругахъ, куды може не дôйде нашь нинѣшный голосъ.

Условія приступленя суть дуже умѣренй, такъ що кождый навѣть и незаможный може статися членомъ, наколи зложить 5 зр. удѣлу а 50 кр. вступного. Заможнѣйшихъ зновъ просимо приступати зъ бôльшимъ числомъ удѣлôвъ. Грошѣ и заявленя приступленя просимо высылати на адресу: „Дирекція гуцульскои Спôлки промысловои въ Коломыи“.

Теперь же-жь важна рѣчь, якъ буде „Гуцульска Спôлка промыслова“ орудувати.

Передовсѣмъ буде она старатися, щобы нашй промысловцѣ, хочь якй способнй, уживали лѣпшого якъ доси начиня, лѣпшихъ варстатôвъ, щобы тымъ способомъ приходила имъ робота и лекша и дешевша. Спôлка буде заводити коливороткы, токарнѣ, ширшй варстаты ткацкй, машины и иншй приборы та справнѣйше начинье; а буде все то давати ретельнымъ ремѣсникамъ або на силату або въ замѣну за роботу. Дальше буде промысловцямъ ще инакше помагати. Нинѣ выробляють нашй люде богато такихъ рѣчей, що на нихъ буває добрый заробокъ, але той заробокъ иде чужимъ людемъ, бо тотй люде, користаючи зъ тяжкои хвилѣ, закуповують за цѣну що можь найменшу а перепродують дорого. Спôлка зновъ хоче, щобы нашй люде а не чужй заробляли на тôмъ; буде отже закуповувати по лѣпшихъ цѣнахъ и перепродувати, такъ абы той великій заробокъ ишовъ для ремѣсника, ґазды чи зарôбника.

Ще иншимъ способомъ буде Спôлка помагати. Нинѣ потребують нашй люде въ горахъ и на долахъ богато вовны и волôчки до ткання, а кушнѣрѣ по мѣсточкахъ богато шкôры, иншй ремѣсники зновъ иншого матеріялу, а все тото дôстають теперь у чужихъ людей за дуже дорогй грошѣ. Спôлка отже буде доставляти и волôчки, и вовны, и шкôры, и ременя, и мосяжу, однымъ словомъ, що кому буде потрѣбно до роботы за найдешевшй грошѣ або въ замѣну за выробленый товаръ.

Въ Гуцульщинѣ выробляють зновъ богато такихъ рѣчей, що могли-бы служити на прикрасу и на ужитокъ другимъ людемъ по дальшихъ сторонахъ и мѣстахъ, отъ якъ н. пр. лôжники, коцы, килимки, скатертки, ручники, хустки, вышиваня, полотна, сукна, точенй и жированй рѣчи, топôрцѣ, палицѣ, черепяну посуду и т. п., що мають всюды добру славу, а люде зъ подальшихъ сторôнъ дуже радо бы тото купували, лишь не знали доси, до кого за тымъ удаватися. Теперь Спôлка буде про се розвѣдувати и закуповувати для потребующихъ, а такй рѣчи будуть бôльше збуватися, буде и бôльшій заробокъ для людей.

Найшло-бы ся ще богато новыхъ зарôбкôвъ для охочого до роботы народу, зарôбкôвъ такихъ, що и не велика бы то була штука вдати, а принуку до того буде давати наша Спôлка. Особливо буде она принукувати до выроблювання такихъ рѣчей, що самй Русины ихъ потребують и купують але доси не роблять.

Въ Коломыи уряднмо зъ часомъ базаръ и гуртовый магазинъ всѣхъ рускихъ выробôвъ а заразомъ и складъ матеріялôвъ и сырыхъ плодôвъ до переробляванья. Зъ базару того будуть могли замовляти торговлѣ, крамницѣ, купцѣ и поодинокй люде всѣ въ обємъ рускаго народного промыслу входячй предметы а списъ ихъ и цѣнникъ оголоситься пôзнѣйше. Всякй замовленя приймає дирекція вже и ôдъ теперь и буде старатися ихъ найсовѣстнѣйше выповнити.

Однымъ словомъ, Спôлка буде такъ орудувати, щобы весь хосенъ зъ рускаго промыслу ишовъ таки своимъ людемъ, щобы свои люде пôдôймалися, а розвиваючи свои таланты и свôй розумъ та полѣпшуючи роботу, приходили до лѣпшого гаразду.

Теперь ще просимо Высокоповажаныхъ Землякôвъ зô сторôнъ Коломыйскихъ, щобы зволили намъ подавати поименнй списы и докладнй адресы всѣхъ промысловцѣвъ, що выробляють хочь-бы и найдрôбнѣйшй рѣчи, та спонукували ихъ въ ихъ власнôмъ интересѣ, щобы предкладали намъ на показъ взоры и цѣны своихъ выробôвъ разъ на те, абы мы знали, де за чимъ шукати, а потому щобъ мы могли купцеви показати, якій товаръ хочемо єму продати. Такій збôръ взорôвъ бувъ-бы и для самыхъ промысловцѣвъ дуже поучающй, бо кождый мôгъ-бы свою роботу прирôвняти до роботы другого чоловѣка. Просимо обучити народъ и промысловцѣвъ, щобъ удавався до насъ зъ повнымъ довѣрiємъ чи то о пораду, чи о яке выясненье, чи о яку помôчь.

Въ Коломыи дня 14 липня 1888.

Рада управляюча:

Валерій Крицѣньскій,
ц. к. учитель гимназ. и директоръ школы гончарскои.

Д-ръ Северинъ Даниловичь,
кандидатъ адвокатуры.

Юліянъ Кисѣлевскій,
купець.

Иларіонъ Гарасимовичь,
директоръ Спôлки.

Д-ръ Николай Федоровичь,
предсѣдатель.

Теофиль Грушкевичь,
ц. к. проф. гимн. и директоръ школы промысловои, — заступникъ предсѣдателя.

Николай Лепкій,
ц. к. катихитъ гимназ.

Петро Норчиньскій,
ц. к. комисарь скарбовый въ пенсіи.

Антôнъ Тышиньскій,
урядникъ зелѣзницѣ.

Всякй облигацiи, листы заставнй, ренты, акцiи банковй и зелѣзницй, листы державнй и приватнй **купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условiями**

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЬ дôмъ банковый и контора вымѣны.

Порученя зъ провинцiи сейчасъ залагаджуються, безъ дочисленя провизiи.

Ще де-що про Олексу Довбущука и єго наслѣдникôвъ.

(*Написавъ д-ръ Юл. Целевичъ.*)

Позбираvши ще деякй вже оголошенй матеріялы про Олексу Довбущука, а роздобувши новй, зовсѣмъ незнанй вѣсти про єго наслѣдникôвъ, Ивана Варцабу и Ивана Бойчука, зложили мы ихъ разомъ и доповняємо ними давнѣйшу нашу розправку про опришкôвъ, помѣщену въ фейлетонахъ „Дѣла“ за р. 1882 ч. 36—40*).

*) Сю нашу розправку перевѣвъ п. Балтазаръ Шупиньскій на польску мову и помѣстивъ въ „Pamiętnik y Tatrzańsk-ômъ“ за р. 1887, а редакція тои-жь часописи зробила зъ неи окрему ôдбитку. Въ тôмъ перекладѣ пропущеный однакъ уступъ, въ котрôмъ мы приpôвнали розбищацтво, яке розвинулось було вже въ XVII. столѣтю въ нашôй рускôй Чорногорѣ, зъ розбишацтвомъ, що середъ зовсѣмъ подôбныхъ обставинъ проявилось було ще скорше въ Чорногорѣ сербскôй (Монтенегро). Якъ тамъ, такъ и тутъ могло було оно довести до утвореня окремого, независимого, политичного организму, наколи-бъ не ôдмѣнний, хочь цѣлкомъ припадковй обставины, бо коли бы не они, то якiсь смѣлывый ватажко бувъ бы мôгъ и тутъ промѣняти булаву за топорець, якъ тамъ, а зъ Ясенева, або Космача учинити руску Цетиню. До такихъ припадковыхъ обставинъ причисляємо н. пр. тое, що у насъ ôдпавъ мотивъ религійный, якій розпаливъ бувъ враждою опришкôвъ сербскихъ противъ „турскихъ“ бисурманôвъ, и що весь майже пôдкарпатскій край на галицкôмъ Покутю бувъ якъ разъ дѣдицтвомъ найсильнѣйшихъ магнатôвъ и першихъ достойникôвъ Рѣчпосполитои, гетманôвъ Потоцкихъ (Андрѣя, ôдтакъ Іосифа), а тй мали вже ажь надто силы, щобъ въ зародѣ здушити „chłopskie hultajstwo“,

Въ нашôй розправцѣ выказали мы причины, за-для котрыхъ народъ величавъ и велiчає опришкôвъ найлѣпшими своими сынами, выславляє ихъ лицарску вдачу, а память ихъ

що не лишь робило заколотъ въ краю, але и пôдрывало кастовй интересы шляхты. Вкôнци прикоротила зовсѣмъ гулянье „чорныхъ хлопцѣвъ“ доперва Австрія пôсля першого розбору Польщѣ, такъ якъ ще впередъ не дозволила єму вкоренятись на тамтôмъ боцѣ гôръ, въ Мармароши, а по р. 1775, занявши Буковину, выслѣдила и розбôгнала розбишацкй ватаги и въ тôмъ иôвнôчнôмъ закутку колишнои Молдавiи.

П. Шупиньскій радъ бы, щобы хтось выслѣдивъ историчнй вѣсти и про пôдтатряньского Яношa (або Яношка), та учинивъ єго такожь особою историчною, и ôдхиливъ тую густу ослону, що нею обгорнули и сповили казки и пѣснѣ польскихъ гôрнякôвъ постать того на пôвъ митичного ватажка, подôбно якъ покôйный Бельовскій, а за нимъ и мы учинили зъ Довбущукомъ. Дальше пише ôнъ такъ: „А може впрочемъ то и лучше для Яношка, щобъ зôставъ такимъ, якимъ єсть: постатею, сповитою чудовыми чарами поезiи татряньскои? Адже-жь Довбущукъ не зыскавъ нѣчого на тôмъ, що увôйшовъ мѣжь особы историчнй. Въ рускôй людовôй пѣсни: „Ой по пôдъ гай зеленькій ходить Довбушь молоденькій“ єсть ôнъ сто разôвъ красшій, якъ въ розправѣ д ра Юл. Целевича, котрый вышукавши єго правдиву контестацію регистратуры, учинивъ єго героємъ, котрому належалась-бы шибеница, а въ разѣ помилуваня, досмертна вязница въ Станиславскôмъ криминалѣ...“

Мы на тое кажемо, що такъ, и не такъ. Правда, що Довбущукъ бувъ розбôйникомъ, а законъ жадає крови за кровь. Все-жь таки не стративъ ôнъ нѣ крыхты тои романтичнои вдачѣ, якою окрасили єго пѣснѣ народнй и переказы, а вѣсти историчнй, поданй нами, не позбавили єго тыхъ чертъ героя, нѣжности чувства и благородности, безъ котрыхъ народъ навѣть не розумѣвъбы свого героя. Мститься ôнъ за кривды на шинкарю и економѣ, ôдбирає ôдъ нихъ загарбану працю-кервавицю гуцульску, але не вбиває навѣть ненавистного жида, хиба лишь того зухвалого, що стрѣляє до него або зраджує єго и єго товаришѣвъ. Ôдвагу въ нападѣ, смѣливôсть въ оборонѣ, дикôсть и буйне юнацтво, при тôмъ простота, добродушнôсть, ба навѣть галянтнôсть и лицарскôсть въ хороненю и шанованю жѣнокъ и дѣтей, религійнôсть при ненаситнôй жаждѣ мести на ворогахъ, — се черты, въ якй прибравъ єго переказъ народный, а якй признають єму и историчнй вѣсти, поданй въ нашôй розправцѣ. Жадна пѣсня про Довбущука, анѣ жаденъ переказъ, о скôлько намъ звѣстно, не знає навѣть о тôмъ, що коли полковникъ Пшелускій вештався въ буковецкôй полонинѣ зъ своими смоляками слѣдячи за Довбушемъ, а молодцѣ Довбуша зъ засѣдки звели були на нихъ рушницѣ, то ôнъ „nie kazał ich gubić, że żalił się, że żony maią y dzieci“ (Protokuł seu liber variarum actionum etc. Бібл. Оссол. Ч. 1351. стр. 130.) Се вѣсть исторична, а чи-жь не красшимъ ôнъ ще тутъ, якъ въ пѣсни народнôй? А еще до того въ часѣ, коли житье людске выпачувалось дуже дешевыми карами! Опришокъ, то не той бандитъ, що засѣдає за скалу на першого лѣпшого подорожного, то не той розбôйникъ, що чекає пôдъ мостомъ нôчною порою зъ острымъ ножемъ, дожидаючи своєи жертвы, яка бы она не була Опришки, якъ и гайдамаки, то въ очахъ народу борцѣ за найдорожшій даръ природы, за свободу, местники за порабощенье и невôльництво рускаго народа сѣльскаго, за подоптанье людского достоинства, то лицарѣ, що переймили традиціи знищенои и зруйнованои козаччины. Наколи кождый подвигъ, похожій на бунтъ, безъ взгляду на тое, чи бувъ успѣшный, чи нѣ, пôдтягнемо пôдъ тй самй параграфы збôрника карныхъ законôвъ, то рôвно заслужили на кару Вiріатъ и Нумантiйцѣ въ Испанiи, якъ и Сицилiйцѣ, що выправили Французамъ кроваву вечѣрню, а зовсѣмъ озаривъ въ сумныхъ пѣсняхъ своихъ чарôвнымъ блескомъ глубоко ôдчутои туги надъ ихъ недолею. Якй-жь они гарнй та сердечнй въ пѣсняхъ народныхъ и переказахъ, а при тôмъ якй нещасливй тй рускй Чорногорцѣ, соколы нашихъ полонинъ, местники за кривды, що ихъ народъ мусѣвъ терпѣти не такъ ôдъ панôвъ самыхъ, бо тй въ горахъ самй не сидѣли, якъ ôдъ паньскихъ слугъ и арендарѣвъ! „Весело послухать“, — каже Тарасъ, ôдноса-

---

оправдати належало-бъ виновникôвъ рѣзнѣ штокгольмскои и кровавого весѣля парискаго. Рôзница хиба въ тôмъ, що въ однôмъ случаю забивали тй, що не були гнобленй и порабощенй, а въ другôмъ тй, що мали право гнобити и порабощувати и выконували тое право пôсля вподобы. Вина опришка була тымъ велика, що тутъ заявилась була „Złość y Zuchwałość Chłopa Dobuszczuka“ — якъ въ своємъ универсалѣ выражуєсь гетманъ Іосифъ Потоцкій — а хлопамъ, чи то були „laboriosi“, чи „illaboriosi“, не вôльно було носити оружія, бо заводити наѣзды (inequitationes) можна було лишь магнатамъ, шляхтѣ и владикамъ. Лучалось часомъ, що до помочи при наѣздѣ брано хлопôвъ и давано имъ оружье, але то що иншого, а що иншого, коли хлопъ згромадивъ самъ около себе дружину и ставъ надъ нею ватажкомъ. Чи можна навѣть прирôвнати зъ ватажкою опришкôвъ бѣсповатого и шаленого шляхтича Симуила Ляща „стражника коронного“, котрый на три роки передъ смертею своєю двигавъ на собѣ 236 баниций и 37 инфамій, але не на совѣсти, а на хребтѣ, бо пôдбивъ собѣ тыми декретами свôй плащь? А прецѣжь найновѣйшій біографъ того смѣливця (Dr. Antoni J. Szkice i opowiadania. Serya piąta. Kraków i Warszawa. 1887) якъ и рецензентъ автора тои біографіи (W. C. Kwartalnik historyczny. 1887. ст. 678—680) не ôдмовляють и сему польскому „Raubritter“-ови „лицарскои вдачѣ и добродушнои фантазіи“.

Въ справѣ дорожного закона.

Въ своѣмъ часѣ згадували мы, що центральне правительство высказало було своє бажанье бачити усмиренымъ то невдоволенье, яке выкликавъ въ Галичинѣ новый законъ дорожный и що длятого выдѣлъ краєвый одержавъ посередствомъ намѣстництва припорученье приготовити потрѣбнѣ матеріялы до змѣны закона дорожного въ тѣмъ дусѣ, щобы усунути все, що въ практичнѣмъ примѣненю закона головно дразнило контрибуентѣвъ-селянъ и выкликало середъ нихъ невдоволенье а въ наслѣдокъ єго и активный опѣръ.

Здаєсь, що въ наслѣдокъ того бажаня правительства принявся выдѣлъ краєвый теперь за кроки, котрѣ въ далекѣй консеквенціи могли-бы мати на цѣли якусь реформу дорожного закона. Про кроки тѣ пише львѣвскій кореспондентъ краковского „Czas-y“: „Знаючи, що до оцѣненя наслѣдкѣвъ закона такои ваги якъ законъ дорожный, не досыть ввести єго въ житье, але потреба також старанно и всесторонно розслѣдити осягненѣ результаты и въ тѣй цѣли зѣбрати якь найбѣльше датъ и ствердженыхъ практикою фактѣвъ, порѣшивъ выдѣлъ краєвый приступити вже теперь до збираня дотычныхъ матеріялѣвъ, котрѣ бы, выказуючи добрѣ и злѣ стороны закона зъ р. 1885, дали рѣвночасно пѣдставу до высказаня рѣшучои гадки о вартости того закона для економичныхъ и суспѣльныхъ ѣдносинъ нашого краю, якъ и вартости внесень стремлячихъ до єго змѣны.

Щобы осягнути тую цѣль потреба найперше датъ, илюструючихъ администрацію громадскихъ дорѣгъ на тлѣ постановъ дорожного закона. Даты тѣ мають зѣбрати выдѣлы повѣтовѣ и представити выдѣлови краєвому въ выказахъ, котрыхъ взоры переславъ выдѣлъ краєвый выдѣламъ повѣтовымъ разомъ зъ ѣдповѣднымъ поясненьемъ.

Позаякъ даты зѣбранѣ за одинъ рѣкъ а именно за 1887 могли-бы оказатись недостаточными до належитого оцѣненя наслѣдкѣвъ дорожного закона зъ р. 1885, длятого може зайти потреба, щобы тѣ дати збирано ще черезъ два слѣдуючѣ роки т. є. 1888 и 1889. Кромѣ выказу датъ мають повѣтовѣ выдѣлы ѣдповѣсти по докладнѣмъ розслѣдѣ стану рѣчей на цѣлый рядъ пытань, ѣдносячихъ-ся до престацій, способу покрытя потребъ деревляного матеріялу, функціонованя заряду громадскихъ дорѣгъ, нагляду надъ громадскими дорогами и т. п. Вкѣнци мають выдѣлы повѣтовѣ ѣдповѣсти, чи не було-бы ѣдповѣднѣйше заступити установленѣ теперь дорожнѣ престаціи въ роботѣ и матеріялѣ деревлянѣмъ додатками до податкѣвъ безпосередныхъ, а именно, чи накладанье такихъ додаткѣвъ на покрытье потребъ громадскихъ не перетяжалобы значно сельского населеня и чи поодинокѣ повѣты змогли-бы понести такій тягаръ безъ шкѣдливыхъ економичныхъ наслѣдкѣвъ. Опинію въ тѣмъ взглядѣ має выдати повна рада повѣтова, а до тои опиніи має выдѣлъ повѣтовый долучити також змѣсть дискусіи, котра попередила рѣшенье. Кромѣ того мають тѣ выдѣлы повѣтовѣ, котрыхъ опинія выпаде въ користь престацій въ натурѣ, заявити, кому належало-бы на случай заведеня додаткѣвъ до податкѣвъ безъ перешкоды а зъ загальнымъ пожиткомъ поручити въ кождѣй мѣсцевости администрацію фондами, позыскаными въ дорозѣ тыхъ додаткѣвъ.

Выповненье тыхъ жадань, поставленыхъ выдѣломъ краєвымъ, вымагає очевидно довшихъ розслѣдѣвъ а тымъ самымъ и довшого часу, длятого не поставивъ выдѣлъ краєвый речинця, въ котрѣмъ повѣтовѣ репрезентаціи мають предложити свои справозданя. Выдѣлъ краєвый числить лишь на то, що важность и наглѣсть справы приневолить повѣтовѣ репрезентаціи приступити якъ найскорше до трудѣвъ въ тѣмъ напрямѣ, котрѣ мають доставити датъ и информацій опертыхъ на докладныхъ и фактичныхъ пѣдставахъ и що тѣ даты и информаціи причиняться до успѣшного полагодженя дорожнои реформы, належачои не лишь у насъ але и въ всѣхъ краяхъ до найтяжшихъ задачь законодавства на поли публичного права.

Вкѣнци заявивъ выдѣлъ краєвый, що наколи бы котра репрезентація повѣтова схотѣла долучити до своєи опиніи також свои спеціяльнѣ внесеня що-до пожаданыхъ змѣнъ або доповнень поодинокихъ постановъ дорожного закона — приймє всѣ тѣ внесеня дуже радо и постараєсь зъ нихъ зробити ѣдповѣдный ужитокъ.“

Якъ видко зъ тои кореспонденціи добре поінформованого кореспондента „Czas-y“, пѣднимає выдѣлъ краєвый, — здаєсь пѣдъ напоромъ правительства — рѣдъ якоись акціи въ справѣ дорожного закона и то въ формѣ засяганя опиній радъ повѣтовыхъ.

По нашѣй думцѣ форма та нинѣ и злишна и невѣдповѣдна. Злишна, бо цѣлый край ѣдъ Збруча ажь до Вислы, а спеціяльно контрибуенты-селяне явно и недвозначно заявили вже свою гадку що до сего закона и сондованье ихъ опиніи не въ силѣ вже принести що-небудь нового, а невѣдповѣдною здаєсь намъ она, бо знаємо дуже добре, зъ якихъ елементѣвъ складаєсь бѣльшѣсть нашихъ радъ повѣтовыхъ и чого ѣдъ нихъ можна надѣятись. Мы маємо певну пѣдставу лякатись, що опиніи тыхъ радъ выйдуть незгѣдно зъ интенціями и справедливыми жаданями контрибуентѣвъ селянъ, о котрыхъ интересѣ будуть тутъ рѣшати люде звязанѣ интересами прямо противными и не рѣшать ихъ певно въ свою власну некористь.

Вкѣнци годѣ не запримѣтити, що вже самѣ ѣдозвы выдѣлу краєвого дають репрезентаціямъ повѣтовымъ можнѣсть протягати справу ad calendas graecas. Выдѣлъ краєвый знає ачейже добре, якъ лѣниво и оспало беруться нашѣ репрезентаціи повѣтовѣ до найважнѣйшихъ имъ повѣреныхъ справъ, а помимо того не означає речинця порѣшеня тои новои имъ повѣренои задачѣ, а кромѣ того самъ вказує на потребу ждати результатѣвъ обовязуючого закона дорожного ще и въ рокахъ 1888 и 1889 такъ, неначе бы тѣ роки могли справдѣ въ чѣмъ небудь змѣнити дотеперѣшный станъ рѣчей.

Для бѣльшости нашого сойму подасть тымчасомъ таке протягуванье формальнои стороны справы догѣдный способъ ѣдкладати порѣшенье внесеня пос. Сѣчиньского и зсунути єго зъ порядку дневного послѣднои сесіи тои каденціи соймовои.

Длятого мы не можемо одушевитись тою акцією выдѣлу краєвого и не привязуємо до неи нѣякихъ надѣй, а то тымъ менше, позаякъ справа дорожна представляєсь намъ зъ кождого погляду многоважною и пекучою а яко така вымагає скорыхъ и паліятивныхъ средствъ.

Ще о королевѣй Наталіи.

Декотрѣ берлиньскѣ газеты доказують, що власти нѣмецки не проганяли королевои Наталіи зъ Висбадену. Независима праса однакожь доказуѣ рѣшучо — и то здаєсь бути правдою, що президентъ висбаденьскои полиціи заявивъ ще въ четверъ королевѣй, що она найдальше до 10 годинъ по выѣздѣ наслѣдника престола мусить выѣхати за границю, бо власти нѣмецкѣ не дозволять, щобы она и дальше ще въ Нѣмеччинѣ перебувала.

Розлуку матери зъ сыномъ такъ описує „Fremdenblatt“: Якъ вже звѣстно, повѣдомивъ ще въ четверъ вечеромъ президентъ висбаденьскои полиціи королеву, що наслѣдникъ престола має бути на другій день выданый повномочникови короля Милана. Королева запротестувала тогдѣ торжественно противъ ѣдобраня сына але заявила, що коли ѣй грозять силою, то она пѣддаєся зъ резигнацією своѣй судьбѣ и выдасть сына. Ще того самого вечера сказала она сынови, що на другій день онъ буде мусѣвъ єи покинути. Наслѣдникъ престола, котрый не розлучався нѣколи зъ своєю матерею, розплакався въ голосъ. Королева старалася єго втихомирити, але надармо; онъ разъ въ разъ говоривъ: „Я поѣду радо до Бѣлграду, але и ты мусишь ѣхати зо мною“. Въ пятницю встала королева досвѣта, розбудила сына и сказала єму, що лишь ще кѣлька годинъ буде мѣгъ зъ нею позбстати. Королева сидѣла якъ разъ при снѣданю, коли въ сальонѣ явився президентъ полиціи въ супроводѣ кѣлькохъ агентѣвъ полиційныхъ и заявивъ королевѣй, що надѣйшла пора выѣзду наслѣдника престола. Королева жалувалася зъ досадою на строге зъ нею поступованье и заявила, що ѣддаючи сына уступає лишь передъ силою. На послѣдокъ просила, щобы ѣдъѣздъ ѣдложено ще до 12 год. въ полудне. Президентъ полиціи ѣдповѣвъ на то: „Князь мусить въ сей часъ ѣхати на дворець“. „Въ такѣмъ случаю ѣдвезу єго сама“ — ѣдповѣла королева. „Не можу того дозволити; я одержавъ строгѣ инструкціи, пѣсля котрыхъ В. Вел. може доперва въ кѣлька годинъ по выѣздѣ наслѣдника престола выйти зъ своєи вилѣ.“ „Отже тутъ, въ присутности полиціянтѣвъ, котрыхъ вы навели скорше, якъ того я могла сподѣватися, маю розпращатися зъ моєю дитиною?“ Президентъ мовчавъ. Настала трогаюча сцена прощаня матери зъ сыномъ. Королева заходилась ѣдъ плачу и не була въ силѣ промовити анѣ слова. Она довго держала сына въ своихъ обнятяхъ та цѣлувала єго и пестила. Наразъ ѣдозвався президентъ: „Жаль менѣ дуже, що мушу В. Вел. пригадати, що поѣздъ чекає и що не можна тратити анѣ хвилѣ“. Королева мусѣла отже выдати сына и за кѣлька хвиль бувъ онъ вже на двѣрци.

Королева выслала слѣдуючу телеграму до президента министрѣвъ Христича: „Въ четверъ вечеромъ довѣдалась я ѣдъ президента полиціи въ Висбаденѣ, що мѣй сынъ має бути прогнаный зъ нѣмецкого краю и що на другій день має бути выданый ген. Протичеви. Ѣдтакъ заявивъ менѣ президентъ полиціи, що и я, котра маю бути причиною нарушеня добрыхъ ѣдносинъ мѣжь Нѣмеччиною а Сербією, маю бути також прогнана, але ажь въ шѣсть годинъ по выѣздѣ мого сына. Черезъ пятнацять годинъ окружали насъ агенты а то все на ваше жаданье. Жадаю отже, щобы менѣ сказано, за що мене обжаловують. Жадаю того, бо не боюся правды анѣ зѣ взгляду на моє публичне анѣ приватне житье.“

Корелева Наталія выѣхала вчера вечеромъ до Парижа. Передъ тымъ ще нараджувалась зъ россійскимъ посломъ кн. Лабановомъ цѣлу годину. О гостинѣ єи у Вѣдни подають ще слѣдуючѣ даты. Въ недѣлю рано около 11 год. выѣхала королева першій разъ зъ свого помешканя въ готелю и удалася до россійскои каплицѣ, де архипресвитеръ Николаєвскій ѣдправлявъ богослуженье. Вже передъ тымъ зѣбралося було передъ готелемъ множество людей, особливо дамъ, щобы побачити сербску королеву, коли она буде ѣхати до каплицѣ. Полиція и цивильнѣ агенты въ великѣмъ числѣ робили на улици порядокъ. На кѣлька минутъ передъ 11 год выѣхала королева въ темнѣй тоалетѣ въ супроводѣ кн. Морусси до каплицѣ. Передъ каплицею було доси зовсѣмъ спокѣйно; ажь коли може въ пѣвъ годины по тѣмъ явилася полиція въ силѣ 30 людей, стало на улици рухливѣйше. Люде зѣбгалися зѣ всѣхъ сторѣнъ дивитися на королеву. Закимъ ще королева прийшла до каплицѣ, бувъ тамъ вже россійскій посолъ кн. Лабановъ. Королева, вѣйшовши до каплицѣ, промовила до него кѣлька слѣвъ и стала ѣдтакъ молитися. Маленька каплиця, звычайно зовсѣмъ пуста, була симъ разомъ биткомъ набита а часть людей, переважно Сербѣвъ, уставилась була при входѣ до каплицѣ въ шпалиръ. Явились були також и Болгаре а навѣть и Чорногорцѣ, сѣ послѣднѣ въ національнѣмъ строю.

Вже кѣнчилося богослуженье. Хоръ въ каплици спѣвавъ ще „Да исполняться“, коли ѣдъ каплицѣ отворилися дверѣ а мѣжь стоячими передъ каплицею понеслись слова: „Королева иде!“ Ледви королева переступила черезъ порѣгъ каплицѣ, якъ роздався, якъ коли-бъ на даный знакъ, грѣмкій окликъ: „Живио!“ Кажуть, що на знакъ якогось Россіянина Юссумова выбѣгла молодѣжь славяньска зъ каплицѣ, перебилася черезъ ланцюхъ поліціянтѣвъ и бѣжучи за возомъ королевои, кричала безъустанно „Живио кралева!“ „Живио царъ русскій!“ Королева заѣхала ѣдтакъ до готелю а кн. Лабановъ пѣйшовъ зъ каплицѣ просто до свого дому. По полудни хотѣла королева поѣхати на Кальенберѣ и вѣзъ стоявъ вже готовый, але королева не поѣхала, бо, сказано, була дуже „змучена“. Крѣмъ россійского посла кн. Лабанова не приймала королева нѣкого. Королева выѣхала — якъ вже сказано — до Парижа и кажуть, що она перебуде тамъ такъ довго, доки не залагодиться зовсѣмъ справа розводу.

Не безъ интересу и значеня политичного есть слѣдуюча угода, котру хотѣвъ король зробити зъ королевою, закимъ ще справа розводу стала такъ голосною. Угода ся звучить въ дословнѣмъ перекладѣ такъ:

Угода.

Є. Вел. король Миланъ Сербскій и єго жена, Єя Вел. королева Наталія, зваживши:

1. Що заключене минувшого року межи нами особисте порозумѣнье показалося въ практицѣ недостаточнымъ, щобы довести до намѣренои цѣли;

2. що якъ король такъ и королева бажають, щобы ѣдносины мѣжь ними були такѣ, якъ водиться мѣжь людьми образоваными, и щобы ихъ сынъ, наслѣдникъ престола, скѣнчивъ своє образованье въ Нѣмеччинѣ;

3. що обѣ стороны прийшли до переконаня, що спѣльне житье мѣжь ними есть неможливе а що рѣвночасно интересы ихъ сына вымагають, щобы настали ѣдносины, котрѣ выключають розвѣдъ:

постановили зробити слѣдуючу нову угоду, котра має управильнити ихъ спѣльнѣ ѣдносины ажь до повнолѣтности наслѣдника престола и згодилися на слѣдуючѣ точки:

1. Королева обовяжеся торжественно не вывозити наслѣдника престола нѣгде по-за границѣ нѣмецкои держави, безъ письменного дозволу короля.

2. Ажь до 1 сѣчня 1893 р. має королева цѣлый часъ мешкати постѣйно въ Висбаденѣ а мѣсце проживаня може змѣнити лишь за згодою короля и на письменне єго призволенье. Пѣдчасъ вакацій наслѣдника престола вѣльно ѣй однакожь выѣзджати на короткій часъ зъ Висбадену але все зъ увзглядненьемъ § 1. сеи угоды. Наколи-бъ королева на случай недуги наслѣдника престола мусѣла выѣзджати зъ Висбадену, то на тоє треба призволеня короля.

3. Ажь до 1 сѣчня 1893 выховуєсь наслѣдникъ престола пѣдъ доглядомъ королевои пѣсля плянѣвъ ухваленыхъ и затвердженыхъ королемъ а пѣдъ проводомъ гувернера, котрого король занменує.

4. ѢдЪ 1. сѣчня 1893 має наслѣдникъ престола выховуватись въ Сербіи.

5. Наслѣдникъ престола має що року на вакаціи ѣдъ 7 липня до 6 вересня приѣзджати до батька а въ день именинъ матери дня 7 вересня вертати до неи. На рѣздво и великодни свята має онъ також приѣзджати до батька и перебувати у него 10 днѣвъ, не вчисляючи въ то часу подорожи. Точка ся ставсь важною, скоро обѣ стороны єи пѣдпишуть.

6. Королева зъобовяжеся торжественно не вывозити наслѣдника престола нѣгде по-за границѣ нѣмецкои держави, безъ письменного дозволу короля.

7. По повнолѣтности обовязуєсь король посылати сына на Рѣздво и Великодни свята до матери, а такъ само и на вакаціи ѣдъ 12 липня до 12 серпня, але королева не має права въ тѣмъ часѣ представляти наслѣдника престола на чужихъ дворахъ.

8. ѢдЪ 1 сѣчня 1893 може королева проживати де хоче, лишь не въ Сербіи.

9. Король обовязуєсь торжественно признати королевѣй всѣ права користи и почести якъ ѣдъ себе такъ и держави.

10. Королева має право выбирати собѣ придворнѣ дамы, лишь мусить подати ихъ имена до вписаня въ книгу. Маршалка двору и майстра церемоній затвердить король також пѣсля єи выбору, а сынови придати на случай потребы одного або и двохъ адъютантѣвъ.

11. За весь той часъ а навѣть и по повнолѣтности буде королева дѣставати для себе и свого двору по 25000 франкѣвъ мѣсячно.

12. Король и королева, згодившись добровѣльно на сѣ точки, дають собѣ — такъ имъ Боже допоможи — слово чести, що будуть ихъ совѣстно сповняти, щобы мѣжь ними не було вже бѣльше нѣякихъ якъ доси суперечокъ. Позаякъ однакожь ся угода має на оцѣ також интересъ національнои династіи сербскои держави, то пѣдписують єи також на знакъ державно правного документу митрополитъ и всѣ епископы независимои и автокефальнои сербскои церкви, прибиваєся печать державна и кладуться пѣдписы всѣхъ министрѣвъ.

Така згода и такъ выготовлено въ двохъ примѣрникахъ въ Бѣлградѣ и Висбаденѣ.

(Слѣдує дата и пѣдписы.)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ нарадахъ анкеты для справы выкупна права пропинаціи въ Галичинѣ, котрѣ розпочалися вчера въ намѣстництвѣ, беруть участь крѣмъ намѣстника п. Залеского яко предсѣдателя, також пп.: маршалокъ краєвый гр. Тарновскій, членъ краєвого выдѣлу д-ръ Верещиньскій, референтъ проэкту сов. Карасиньскій, начальникъ бюра пропинаційно-промыслового Андагази, староста Лозиньскій, предсѣдателѣ товариствъ господарскихъ, львѣвского и краковского, вицепредсѣдатель товариства кредитового земского Дембовскій, гр. Казиміръ Бадені, предсѣдатель рады надзоруючои банку краєвого Богданъ, директоры банкѣвъ Мархвицкій, Згурскій, Лязарусъ и др.

Зъ Вѣдня доносять, що въ тамошныхъ кругахъ политичныхъ не приписують подорожи цѣсаря Вильгельма нѣякого глубшого значеня политичного. Нѣмеччина позѣстане завсѣгды союзникомъ Австро-Угорщины и Италіи такъ, якъ то зазначила престольна бесѣда цѣсаря Вильгельма. Подорожь ся може мати хиба лишь то значенье, що розвѣє въ Петербурзѣ той лякъ, будьто-бы союзъ Нѣмеччины зъ Австрією мавъ цѣли воєнныѣ.

„Fremdenblatt“ заперечує вѣсть подану „Pest. Lloyd-омъ“, будьто-бы нѣмецкій цѣсарь

чи сѣ слова до оповѣдань про гайдамакѣвъ, а мы ѣдносимъ ихъ до вѣстей про опришкѣвъ — „весело послухать.., що давно дѣялось, весело... а все таки скажешь, слава Богу, що минуло“.

Наведеный нами универсалъ вел кор. гетмана и снятиньского старосты, Іосифа Потоцкого, выданый въ Тернополи 21 серпня 1742 р. потверджає дещо, що мы въ розправцѣ нашѣй про Довбущука були написали, якъ примѣромъ, що той ватажко бувъ любимцемъ народа гѣрского, котрый єго дружинѣ доставлявъ пожывы, хоронивъ єго и перестерѣгавъ передъ всякою небезпечностею, яка єму колинебудь загрозила. Вгадали мы також добре и часъ, коли ѣнъ першій разъ згромадивъ около себе ватагу „чорныхъ хлопцѣвъ“ и ставъ розбивати. Мы подали р. 1738 яко той рѣкъ, въ котрѣмъ розпочавъ Довбущукъ свои напады, (въ липню р. 1739 отвѣчає вже Олекса Жолобъ передъ судомъ станиславскимъ за провины доконанѣ пѣдъ проводомъ Довбущука), а тоє потверджає майже вповнѣ и гетманъ въ своѣмъ универсалѣ, запевняючи въ р. 1742 що тойже „od lat trzech z kupą Opryszków... rabuie, zabyia y niszczy“. Той универсалъ звучить такъ:

Jozef z Potoka na Stanisławowie Brodach Xięstwie Zbaraskim y Niemirowie Potocki Wojewoda y Generał Ziem Kijowskich Hetman Wielki Koronny Lezayski Sniatynski etc. Starosta. Wiadomo czynię, komu o tym wiedziec będzie należało, osobliwie jednak Josw. Jwlm. Wielmoznym Ichmosciom Panom Dziedzicom Possessorom Dzierzawcom Dobra Swoie na Pokuciu y Podgorzu maiącym tudziesz iako komissarzom, Ekonomom Gubernatorom Administratorom y Podstarościom a najbardziej wszystkim Gromadom y Pospulstwu do Wiadomosci podaię. Głosna jest w całym kraju Pokuckim y Podgurskim Złość y Zuchwałość Chłopa Dobuszczuka ktory od lat trzech z kupą Opryszkow zebraną napadaiąc Miasteczka y Wsie rabuie zabyia y niszczy a Lubo Ludzmi Memi tak Pieszemi iako tez konnemi nadwornemi własnym moim Groszem pro obsequio Publico Przeswietney Ziemi Halickiey konserwowanemi ustawicznie Zachowuię y utrzymywac staram się w Kraju Pokuckim bespieczenstwo, iednak gdy pomieniony Doboszczuk z Opryszkami swemi po roznych Wsiach ma swoie sekretne Ochrony y przytulenia więc zalecam wszystkim moim y obcym Gromadom azeby wszelką Mocą y Siłą starały się pomienionego Dobuszczuka y wszystkich Opryszkow z nim Grassuiących szlakowac zabierac y do Stanisławowa pro sumendis poenis odsyłać Bo iezeliby ktora czy iakakolwiek Possesyi Gromada abo ochroniła albo zywnoscią iaką opatrywała lub do schronienia się przestrzegała Dobuszczuka y innych Hultaiow, takowa bez zadney Dyskrecyi w pień wycięta będzie. Co azeby tym skuteczniey do sprawiedliwey Całosci y bespieczenstwo publiczne kraju utrzymuiącey Exekucyi przyszle sam osobą ruszam w Kray Pokucki do Stanisławowa a ten moy Uniwersał Hetmanski Ręką moią własną przy zwykłey pieczęci autoryzowany ma bydz po wszystkich Miastach y Wsiach tak Pokuckich iako y Podgorskich publikowany. Datt. die 21. Augusti 1742 Ao. w Tarnopolu.*)

(Дальше буде.)

*) За присланье копіи сего универсалу складаємо прилюдну подяку о. Ив. Сосенкови зъ Королѣвки. Облята єго знаходиться також въ львѣвскихъ актахъ городскихъ кн. 247 ст. 1363 до р. 1742 пѣдъ датою Sabbatho in Crastino Festi S. Barth. Ap. (25 серпня 1742 р.)

мавъ пріѣхати до Будапешту и що въ Ґедели лагодиться вже цѣсарска палата на єго принятье. Та сама газета (звѣстно — органъ австрійского министерства дѣлъ заграничныхъ) доказуѐ, що австрійске министерство не робило нѣякого вплыву на родинный роздоръ короля Милана зъ королевою Наталіѐю.

Перемѣщенье войска до Галичины ôдбувався все ще дальше. Дня 14 с. м. выѣхала до Галичины дивизія тяжкои батерін ч. 3, котрои округами доповняючими суть Вѣдень и Винеръ-Найштадтъ, а котра доси стояла залогою у Вѣдни. Дивизія ся выѣхала до Ярославля. Четвертый баталіонъ пѣхоты полку Штарембер-ґа ч. 24, котрый доси стоявъ залогою въ Зворнику въ Боснѣ, пріѣхавъ до Вѣдня.

Додатковый кредитъ въ сумѣ 7 мил. зр, котрого пôсля „Montagsrevue“ маѐ зажадати правительство на найблизшôй сесіи рады державнои, маѐ бути ужитый на збôльшенье перевозового матеріялу на зелѣзницяхъ державныхъ а именно на закупно 100 льокомотивъ и 1000 вагонôвъ. Президентъ Чедикъ зажадавъ бувъ вже минувшои сесіи парляментарнои того кредиту и мотивувавъ свое жаданье грôзною ситуаціѐю политичною. Рада министрôвъ ôдкинула однакожь тѝ мотивы, „бо потреба выйшла не зъ того а зъ недостаточного предвидженя при перениманю зелѣзниць въ зарядъ державы“.

——

До „Pol. Corr.“ доносять зъ Петербурга, що царь Александеръ III. мабуть не буде въ силѣ взяти участь въ ювилейнôмъ торжествѣ хрещеня Руси въ Кіевѣ. Наколи-бъ отже царь не мôгъ особисто взяти участи, то єго маѐ заступати министеръ просвѣты Деліяновъ. „Нов. Время“ стараѐсь впрочѣмъ успокоити захôдну Европу що-до сего торжества и каже, що оно ôдбудеся зовсѣмъ безъ политичныхъ манифестацій. „Мѣжь Славянами Всходу и Заходу — каже „Нов. Время“ — настала вже тиха и зовсѣмъ природна згода що-до святкованя сего торжества. Балканьскѝ Славяне, чи хотять чи нѣ, мають политичну програму славяньску и выбрали мѣсцемъ головного збору Кіевъ. Захôднѝ Славяне, представителѣ австрійского славяньства, залишили первѣстне своѐ намѣренье ѣхати до Кіева; они позôставуть въ Петербурзѣ а д-ръ Живный — якъ зачуваѐмо — буде мати въ славяньскôмъ благотворительнôмъ комитетѣ торжественну бесѣду. А програма п. Живного ѐсть такъ мирного характеру и такъ далека ôдъ всякихъ политичныхъ тенденцій, що хочь-бы она хочь и якъ була довга, то не насуне на чоло гр. Кальнокого нѣ найменшои хмарки.“

Найновѣйшій указъ царя въ справѣ реорганизаціи арміи ѐсть такъ великои ваги, що годиться въ сѣмъ дѣлѣ подати хочь деякѝ даты. Доси тревала служба въ россійскôмъ войску пятнацять лѣтъ, зъ котрыхъ пять лѣтъ було назначеныхъ на службу въ чинноѝ арміи а десять въ резервѣ. Крôмъ того належавъ кождый здôбный до войска Россіянинъ ажь до 40 року житя до ополченя. Пôсля нового указу назначена служба въ войску на 18 лѣтъ а именно пять лѣтъ въ чинноѝ арміи а 13 въ резервѣ. Обовязокъ до службы въ ополченю розтягаеся ажь до 43 року житя. Коли приймемо высоту рôчного контингенту рекрутôвъ лишь на 200.000, то россійска армія збôльшиться черезъ то о 5 до 600.000 людей. Рôвночасно однакожь збôльшено такожь и рôчный контингентъ рекрутôвъ, котрый и безъ того ôдъ часу турецкои войны збôльшався що року а въ рокахъ 1886 и 1887 выносивъ 235.000 людей. На сей рôкъ збôльшено на 250.000 людей. По пяти лѣтахъ буде то збôльшенье въ чинноѝ арміи выносити 75.000 людей а по дальшихъ 13 рокахъ для резервы около 190.000. Россія иде отже за примѣромъ другихъ великихъ державъ европейскихъ та збôльшаѐ свою воѐнну силу вже до крайности.

На предложенье министра комуникацій Посьета, приставъ царь на занменованье спеціяльного контрольора державного для зелѣзниць державныхъ въ Царствѣ польскôмъ, мѣжь котрымъ — якъ звѣстно — ѐсть богато дуже важныхъ зелѣзниць стратегичныхъ. Нову посаду маѐ заняти Асетикъ, знаменитый спеціялистъ на поли зелѣзниць.

——

Змѣстъ бесѣды, котру выголосивъ президентъ республики, Карно, до мерôвъ ѐсть коротко слѣдуючѝ: Вы, панове, прибули, щобы скрѣпити народну однодушнôсть. Вчера бачили, якъ ôддавано честь горожанинови, котрый ѐсть воплощеньемъ идеи обороны рôднои землѣ и чести народнои. (Згадка тутъ про ôдкрытье памятника Ґамбеты.) Нинѣ бачили вы армію карну, повну довѣрія до своихъ комендантôвъ и переняту своєю великою задачею; она мусить наповнити край довѣрiемъ въ безпечнôсть а за границю довѣрiемъ въ удержанье мира. Нинѣ вечеромъ напослѣдокъ оглядали вы тѝ робôтнѝ, що украшають Францію штуками и промысломъ. Вынесѣть же зъ ôдси переконанье, що судьба Франціи ѐсть нероздѣльно сполучена зъ республикою. Сто лѣтъ якъ разъ минаѐ, ôдъ коли Франція зôйшлася такожь разомъ въ братнôмъ союзѣ, щобы оповѣстити народну солидарнôсть. Нехай же тѝ гадки и чувства одушевляють и васъ а то буде найбôльша радôсть для правдивыхъ сынôвъ Франціи и найбôльше скрѣпленье ôтчины.“

Славный парискій хирургъ Потенъ, завôзваный до Булянжера, заявивъ, що вѣсти о станѣ здоровля недужого не треба принимати оптимистично. Лѣкарѣ заказали Булянжерови говорити.

Въ палатѣ послôвъ розпочалися нарады надъ кредитомъ для укрѣплень портовыхъ мѣстъ, Шенбурга, Бресту и Тульону. Наглôсть внесеня сего кредиту ôдкинула палата 341 голосами противъ 142.

——

Говорять загально, що король Миланъ хотѣвъ розлучитися а ôдтакъ и взяти розвôдъ зъ своєю женою лишь длятого, що побоювався, що вплывъ и стремленя єи могли-бы статися для него небезпечными. Кажуть, що ôнъ переконаный, що королева вже кôлька разôвъ и то при помочи якъ внутрѣшныхъ такъ и заграничныхъ чинникôвъ старалася усунути єго зъ престола и завести регентію. Припускають навѣть, що король въ наслѣдокъ поступованя королевои предвиджувавъ для себе можливôсть трагичного кôнця и длятого выдаливъ насампередъ королеву зъ Сербіи а ôдтакъ зажадавъ и розводу а въ наслѣдокъ того домагався ôдданя сына и казавъ єму вертати до Бѣлграду. Говорять такожь, що длятого, що королева каже, що не мѣшалася до нѣякихъ справъ политичныхъ, король каже оголосити документы, котрѝ будудь доказомъ того, що она завсѣгды старалась грати ролю политичну и мѣшалась не до свого дѣла.

НОВИНКИ.

— **До рускихъ паралельокъ въ Перемышли** зголосилося доси 28 ученикôвъ. Зъ тыхъ одного не принято за-для недостачѣ приписаного числа лѣтъ а одного репробовано. Доси отже може руска паралелька вже напевно числити на 26 ученикôвъ.

— **До Института руского товариства педагогичного** зголосили вже деякѝ родичѣ своихъ дѣтей. Пригадуємо, що речинець до зголошеня кôнчиться зъ днемъ 25 л. липня. Довѣдуємось такожь, що для бôльшои вправы въ нѣмецкôмъ языцѣ, такъ потрѣбнôмъ нинѣ на кождôмъ кроцѣ, регуляминъ домашный назначуѐ одинъ день въ тыждни на розмову нѣмецку. Ѐсть се дуже практичне средство.

— **Фондъ на памятникъ бл. п. Володимира Барвѣньского** выносивъ доси 1·504 зр. 49 кр. Зъ тои сумы зъужито на мурована могилу и екзгумацію 260 зр. 70 кр. Лишилося 1.323 зр. 89 кр. — Фондъ стипендійный имени Вол. Барвѣньского выносить —не вчисляючи купона за 1888 р. — 1222 зр. 44 кр.

— **Тов. „Руска Бесѣда“ въ Станиславовѣ** устроюѐ, при нагодѣ переѣзду рускои молодѣжи академичнои на вандрôвку, дня 19 (31) липня вечеръ музикально-декляматорскій зъ танцями. Запросины вже розсылаються; хто не одержавъ запросинъ, зволить зголоситись до тов. „Рускои Бесѣды“.

— **Въ Перемиловѣ**, селѣ пов. гусятиньского, основано заходомъ о. Гавацкого народну читальню. Въ день св. ап. Петра и Павла ôдбулись першѝ загальнѝ зборы.

— **Д-ръ Мих. Борисѣкевичь**, професоръ окулистики на университетѣ въ Инсбруку, нашъ землякъ, приѣзджаѐ зъ кôнцемъ липня до свого ôтця, крилошанина и пароха въ Зарваници, и буде тамъ ординувати. Многѝ недужѝ знаходили и знаходять лѣкарску помôчь у сего славно звѣстного лѣкаря.

— **Выдѣлъ Руского товариства педагогичного у Львовѣ**, приступаючи до отвореня институту для хлопцѣвъ, звертаѐ увагу Вп. Родимцѣвъ на §. 5, а. и на §. 12 статутôвъ и просить своихъ членôвъ, щобъ зволили вырôвнати якъ найскорше залягаючѝ вкладки.

— **П. Димитрій Чипчаръ**, конципіентъ финансовои прокураторіи у Львовѣ, одержавъ минувшого тыждня степень доктора правъ на львôвскôмъ университетѣ.

— **П. Корнило Устіяновичь** артистъ-малярь, обнявши мальованье великои прекраснои церкви деревлянои въ Саджавѣ, пробуде тамъ до осени с. р., тому просить всѣ листы до него надавати пôдъ адресою: Саджава, почта Богородчаны.

— **Новѝ инспекторы шкôльнѝ для народныхъ шкôлъ.** Министерство просвѣты именовало для новыхъ округôвъ шкôльныхъ слѣдуючихъ инспекторôвъ: для Лиська и Добромиля учителя школы народнои въ Ярославли, Ант. Косциньского; для Турки и Старого мѣста учителя школы народнои въ Станиславовѣ, Ант. Журовского; для Надвôрнои и Богородчанъ учителя школы народнои у Львовѣ Бр. Хмуровича; для Бôбрки и Перемышлянъ учителя школы нар. въ Перемышли, Корнила Фрайнда; для Сокаля учителя школы нар. у Львовѣ, Бр. Сокальского; для Скалата и Збаража учителя школы вправъ въ Тернополи, Тому Писарчука; для Бялы и Живця учителя гимназіяльного въ Стрыю, Ант. Ляссона; для Горлиць и Грибова учителя школы народнои въ Ропчицяхъ, Сев. Удзелю; а для Вадовиць и Хшанова учителя школы вправъ въ Тернополи, І. Бжезиньского.

— **Выдѣлъ рады повѣтовои въ Самборѣ** не шануѐ рускихъ святъ. Дня 6 липня с. р. въ день Рожд. св. Іоана Хрестителя пріѣхавъ делегатъ самбôрскои рады повѣтовои въ села чисто рускѝ Ступницю и Котованю, щобы провѣрити рахунки громадскѝ. Панъ делегатъ прибувъ рано, коли весь народъ пôйшовъ до церкви на богослуженье, и заѣхавъ до писаря громадского, лат. обряду, властителя части доминикальнои. (О писари въ Ступници такожь можна-бы дещо написати; давнѣйше бувъ писаремъ Гр. Поточнакъ, чесный Русинъ, членъ читальнѣ и выдѣловый, при выборахъ голосувавъ всегда на руского кандидата, такъ що-жь, мусѣвъ уступити а на єго мѣсце пôдсунувся панъ властитель доминикальнои части.) Делегатъ рады повѣтовои розôславъ слугъ по начальника громады и 18 радныхъ, але що всѣ тѝ чесни господарѣ уважають за важнѣйше выслухати богослуженя въ таке торжество, не явились у писаря. Панъ делегатъ разомъ зъ писаремъ починають обрахунокъ и такъ скоренько справились, що, коли вертали люде зъ церкви, вже панъ делегатъ ѣхавъ до Котованѣ. Тамъ зробивъ зъ полудня обрахунокъ. Заходять теперь два пытаня: одно, чому панъ делегатъ самбôрскои рады повѣтовои до провѣреня рахункôвъ въ чисто рускôй громадѣ якъ-разъ выбравъ руске свято — чи то зробивъ власновôльно, чи може по наказу верховныхъ властей; — друге, чи такій обрахунокъ важный, котрый робиться въ неприсутности радныхъ и всякѝ поясненя подаѐ лише писарь, слуга громадскій? На тѝ два пытаня повинни Русины, члены самбôрскои рады повѣтовои, жадати рѣшучого поясненя.

— **Убійство.** Въ Мокрянахъ пôдъ Самборомъ найдено дня 6 червня с. р. въ власнôй хатѣ Николи Михаляка єго жѣнку Розалію убиту въ страшный спосôбъ. Розалія дôстала 18 ударôвъ сокирою въ голову — одинъ ударъ ôстрьемъ бувъ вже смертоноснымъ, бо пробивъ черепъ и протявъ мозокъ — а крôмъ того була пôдрѣзана серпомъ. Комисія судова не могла повѣрити поголоскамъ, мовь-бы Розалія сама собѣ завдала смерть, и увязнила чоловѣка убитои та єи шурина Василя Стефаляка, однакъ за-для браку доказôвъ выпущено обохъ на волю дня 8 липня.

— **Управильненье границѣ галицко-угорскои.** Въ околици Вышкова и Перегиньска, куда верхами иде граница галицко-угорска, зайшли зъ часомъ великѝ змѣны. Кôнцѣ и стовпы, що ôдмежували тѝ два краѣ, десь посчезали а сусѣды, якъ звычайно ведеся, почали спорити мѣжь собою. Много такихъ спорôвъ мусѣвъ розсуджати судъ долиньскій, а два такѝ споры важнѣйшѝ, именно гр. Поппера и предприємця Пика, оперлися ажь о найвысшѝ инстанціи и тому причинились до рѣшучого полагодженя цѣлои справы. Австрійске министерство справъ внутрѣшныхъ, порозумѣвшись зъ угорскимъ правительствомъ, выслало комисію, щобы управильнити границю на згаданôмъ высше обширѣ. До комисіи зъ стороны правительства австрійского вôйшли: староста долиньскій п. Цишка, инжиниръ зъ Стрыя, п. Пищекъ и ôдпоручники скарбу; зъ стороны властей угорскихъ: вицежупанъ, штульрихтеръ, нотарь и надъинжиниръ сусѣдного комитату. Комисія та гостить ôдъ тыждня въ Вышковѣ и выготивить незадовго свои розслѣды а результатъ рѣшень комисіи подасться вже въ сихъ дняхъ до загальнои вѣдомости.

— **Проєктъ новои зелѣзницѣ.** Министерство торговлѣ дозволило адвокатови д-рови Ем. Быкови и предприємцямъ І. Розенцвайгови та Кар. Лиссови зô Львова въ протягу 6 мѣсяцѣвъ проводити передвступнѝ роботы техничнѝ для льокальнои зелѣзницѣ Кароля Людвика, до Винникъ.

— **XXII загальнѝ зборы польского Товариства педагогичного** ôдбулись въ тыхъ дняхъ въ Ряшевѣ. Зборами проводивъ Жигм. Савчиньскій. Зôбранѝ ухвалили резолюцію: Товариство педагогичне надѣѐся, що законъ о правахъ и повинностяхъ учителѣвъ шкôлъ народныхъ, ухваленый соймомъ минувшого року, буде санкціонованый въ якъ найблизшôмъ часѣ. Референтъ сеи справы, п. Ю. Штаркель заявивъ, що сей законъ не санкціонованый до теперь лише за-для маловажныхъ бюрократичныхъ взглядôвъ. Участники сихъ зборôвъ зробили прогульку до Ланьцута, де гостивъ ихъ гр. Потоцкій. На слѣдуючѝ загальнѝ Зборы порѣшено зъѣхатись до Золочева. До нового выдѣлу вôйшли: Ж. Савчиньскій, предсѣдатель; Герстманъ, мѣсто предсѣдатель и члены выдѣлу: Беноні, Дѣдицкій, Генр. Ґалецкій, Керекярто, Кропиньскій, Ломницкій, Нѣментовскій, Пюркеничь, Раверъ, Реваковичь, Скшиньскій, Ом. Топольницкій, Вол. Зайончковскій и Жулиньскій.

— **Львôвске товариство спѣвоче „Лютня“** оголосило конкурсъ на написанье твору хорального въ формѣ пѣсни, на три або чотири голосы, на хоръ мужескій, женьскій або мѣшаный, зъ супроводомъ фортепяну або безъ того. Ôдспѣванье твору не може довше тревати якъ 5 минутъ. Текстъ до того твору може бути рускій або польскій, але мусить мати и стôйнôсть литературну. Творы треба надсылати найдальше до 30 вересня с. р. пôдъ адресою „Лютня“ ул. Гродзицкихъ ч. 4 и залучити осôбну коверту зъ именемъ автора. Всѣ надôсланѝ творы ôдспѣваѐ „Лютня“ на публичнôмъ концертѣ, не подаючи именъ авторôвъ; ôдтакъ доперва комисія конкурсова выдасть свôй осудъ. Ôдзначеный твôръ одержить въ нагороду двѣ третѝ части чистого доходу зъ сего концерту (найменше 30 зр.), друга нагорода ѐсть одна трета часть доходу (найменше 20 зр.), кромѣ того будуть ôдзначатись творы признаньемъ. Права авторскѝ полишаються при композиторахъ. На членôвъ комисіи запрошенѝ: Г. Ярецкій, Л. Марекъ, К. Микулі, Ан. Вахнянинъ, Е. Пикъ, Р. Шварцъ, Фр. Сломковскій, В. Вшелячиньскій, В. Высоцкій, С. Цетвиньскій, С. Невядомскій и голова „Лютнѣ“ Люкасъ.

— **Гр. Еманулъ Дунинъ Борковскій** зъ Пониквы коло Бродôвъ явився дня 15 н. ст. липня у Вѣдни въ дирекціи шпиталю для божевôльныхъ, взявши зъ собою одного адвоката и агента полиційного та заявивъ, що просить о принятье єго на ôддѣлъ обсерваційный, бо боиться, чи єго станъ душевный не ѐсть въ дечѣмъ неправильный. Додавъ ôдтакъ, що волить власновôльно ôддатись пôдъ доглядъ лѣкарскій, якъ щобы насильно ôддала єго теща, котрôй стоить ôнъ на завадѣ, бо тогдѣ не такъ легко выдôстався-бы зъ заведеня божевôльныхъ. Гр. Борковскій звѣстный яко пристрастный морфинистъ.

— **Нова дефравдація на почтѣ.** Ґвидо Петинъ, урядникъ пôвнôчнои зелѣзницѣ Фердинанда, долустився значнои дефравдаціи въ высылцѣ грошей и ôдъ 13 липня загибъ по нѣмъ всякій слѣдъ. Петинъ мавъ высылати 13 и 29 кождого мѣсяця платню для службы до поодинокихъ стацій. Дня 13 липня мавъ ôнъ выслати до Тѣшина и Кракова 12.650 зр. Грошѣ тѝ не надôйшли до згаданыхъ мѣстъ и выявилося, що Петинъ не ôддавъ ихъ урядникови почтовому при поѣздѣ зелѣзничôмъ.

— **На рускѝ паралельки въ Перемышли** зложили учителѣ львôвскои гимназіи рускои: директоръ сов. В. Ильницкій 5 зр.; по 2 зр. зложили: А. Борковскій, Д. Гладиловичь, д-ръ Ю. Целевичь, Н. Вахнянинъ, Ю. Романчукъ, К. Лучакôвскій, Ис. Громницкій, Гр. Цеглиньскій, д-ръ Ом. Калитовскій, П. Огоновскій, Р. Цеглиньскій; по 1 зр. зложили: Д. Левкевичь, Ил. Огоновскій, В. Бѣлецкій, о. С. Торонъскій, Ол. Ярема и М. Пачовскій Разомъ зложено 33 зр.

— **Статутъ „Гуцульскои спôлки промысловои въ Коломыи“** розсылаѐмо зъ нинѣшнымъ числомъ пашои часописи на стôлько, на скôлько выстало надôслане намъ число примѣрникôвъ.

НАДОСЛАНЕ.

Вельми розширена недуга.

Зô всѣхъ недугъ, якимъ пôдпадаѐ рôдъ людскій, суть найбôльше розширеными вынидѣнье и загальне ослабленье та найтруднѣйше ихъ усунути. Они суть причиною душевныхъ и физичныхъ болѣвъ, нервовости, болѣвъ головы, безсонности и замѣсть, щобы недужій покрѣпився сномъ въ ночи, чуѐся ôнъ ранкомъ бôльше ослабленымъ, якъ вечеромъ, коли клався спати. Силы що разъ бôльше опускають, а властивои причины недуги не можна знати. Цѣлый системъ нервовый розстроюѐсь скоро а жолудокъ не въ силѣ принимати бôльше поживы.

Коли проявиться така недуга, то добре заживати такій самъ лѣкъ, котрый помôгъ и вылѣчивъ иншихъ недужихъ, що такъ само були хорѝ. Ось пише панѣ Марія Фортнеръ зъ Вольцнаху въ горѣшнôй Баваріи: „Въ серпни минувшого року казала я прислати собѣ Варнера Safe Cure и выживши три фляшки, при чôмъ придержувалась я приписанои дієты, тѣшусь теперь якъ найлѣпшимъ здоровльемъ. Всѣ попередъ уживанѝ средства не здались на нѣчо, ба навѣть противно, моя недуга погôршалася що разъ бôльше, такъ що я думала, що звôльна зôйду зъ свѣта. Часто не могла я робити въ моѐмъ заводѣ (конфекція), була цѣлкомъ безъ силы, нездужала найбôльше на жолудокъ и вже не могла принимати нѣ найлекшои стравы, бо она наводила менѣ страшнѝ болѣ, я въ ночи не могла нѣякъ спати, хочь утомленье присыпляло мене за дня. Ôдтакъ ставало менѣ зимно, и въ лѣтѣ при найбôльшôй спецѣ; однымъ словомъ не въ силѣ я описати всего того, заки я зажила Варнера Safe Cure. Моє здоровлье завдячую я сему лѣку и тому зъ найбôльшимъ вдоволеньемъ можу поручити Ваше средство.“

„Выживши 8 фляшокъ славнои Варнера Safe Cure и Варнера пигулки Safe, не можу не высказати Вамъ моєи найщирѣйшои и найсердечнѣйшои подяки, бо такого лѣку, якъ Вашъ, щобы бувъ такъ цѣлющимъ, я не знаю въ цѣлôй Нѣмеччинѣ. Я не здужала бôльше якъ 4 роки на жолудокъ и нервы, мала катаръ легкихъ а минувшои зимы набавилась страшнои пропасницѣ зъ сильнымъ кашлемъ и тяжкою флегмою. Коли зажила я пять давокъ Вашого лѣку и одну пигулку, уснула я, не спавши передъ тымъ 9 днѣвъ и ночей. Я змарнѣла мовь тѣнь, теперь выжила я 3 фляшки Варнера Safe Cure и тѣшуся знаменитымъ апетитомъ (се не приключилось менѣ за 4 роки) Давнѣйше здавалось менѣ, мовь-бы напхала я камѣня въ жолудокъ, теперь ѣмь до послѣдного кусника зъ однаковымъ апетитомъ и можу споживати все придале до ѣды.“ — Продажь и розсылка лише черезъ аптики. Цѣна 2 зр. 80 кр. Складъ: Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевіорскій, д-ръ Кароль Миколяшъ, Ад. Рапапортъ, К. Крижановскій у Львовѣ. Головный складъ: Einhorn Apotheke (Max. Fanta's) въ Празѣ.

Вѣсти зъ Арц. Львôвскои.

Увôльненый ôдъ сотр. въ Щирци о. Іос. Любѣнецкій и поручено єму обняти завѣдательство въ Журовѣ, дек. журавеньского.

Намѣстництво годиться на кан. институцію оо.: Павла Подковича на Ладанцѣ, дек. нараѣвского, и Теоф. Любѣнецкого на Рогачинъ, дек. нараѣвского; вызначило 300 зр. дотаціи зъ фонду рел. для прив. сотрудника о. Дим. Розлуцкого при пароху въ Жолчевѣ о. Мод. Зарѣцкôмъ ôдъ 6 лютого 1888 р. до 5 лютого 1889 р.

Ôдпустку на 2 мѣсяцѣ одержавъ о. Петро Мурдзакъ, сотр. въ Швейковѣ.

Посмертнѝ — ∓ — оповѣстки.

— **Денисъ Дубъ**, управитель школы женьскои въ Дрогобичи и тымчасовый инспекторъ шкôлъ народныхъ дрогобицкого повѣту, померъ дня 1 н. ст. липня. Вѣчна єму память!

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Намѣстництво розписуѐ конкурсъ зъ речинцемъ до 10 серпня с. р. на мѣсце адъюнкта инспекціи лѣсовои X клясы ранги для округа лѣсового въ Перемышли, або евентуально для иншого округа въ Галичинѣ.

— **Именованя.** Министерство торговлѣ именовало асистентôвъ почтовыхъ Ст. Шелиговского, бр. Льва Дормуса и Петра Бѣласа конципистами дирекціи почтъ и телеграфôвъ у Львовѣ. — Выдѣлъ краевый именовавъ асистента концептового Бар-Шворма адъюнктомъ extra statum; конципіента Маркила Бялобжеского и апликанта концептового Генр. Савчиньского, асистентами концептовыми extra statum та Зд. Нановского апликантомъ концептовымъ.

— **Ôдзначенне.** Цѣсарь надавъ титулъ совѣтника цѣсарского управителеви львôвского уряду льотерійного, Іос. Стипека, по поводу перенесеня єго въ станъ ôдпочинку на власне прошенье. — Цѣсарь надавъ титулъ и характеръ секретаря министерства совѣтникови Ом. Дубови, вицесекретареви въ департаментѣ прасовôмъ президіи министерства.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 18. липня. Королева Наталія выѣхала вчера до Парижа Выѣздъ ôдбувся ари асистѣ великого числа полиціи и агентôвъ полиційныхъ. Королева конферувала ще передъ выѣздомъ зъ россійскимъ посломъ кн. Лабановомъ, котрый мавъ ѣй заявити, що она не може числити и на помôчь Россіи.

Софія 18. липня. Пôсля донесеня агентіи Гаваса ôдповѣло болгарске правительство на пытанье Порты въ справѣ засеквестрованя

зелѣзницѣ Вакарель-Белова, що оно обняло сю зелѣзницю провизорично лишь длятого, щобы зъ причины розбоѣвъ на сѣй зелѣзници удержувати спокôй и порядокъ и буде такъ довго завѣдувати нею, доки не буде мати ôдповѣди що-до удержаня въ руху сеи зелѣзницѣ.

Дагеротъ въ Естляндіи 18 липня. Яхтъ „Гегенцоллернъ“ перепливъ сюды зъ цѣсаремъ въ дорозѣ до Кронштадту.

Берлинъ 18. липня. Вѣденьскій лѣкарь, проф. д-ръ Шретеръ одержавъ ордеръ червоного орла другои клясы. Полиція тутешна арештувала 40 соціялистôвъ за розлѣплюванье пôдбурюючихъ плякатôвъ въ ночи на 10 липня.

Парижь 18. липня. Палата послôвъ ухвалила въ першôмъ читаню кредитъ въ сумѣ 67 мил. франкôвъ на укрѣпленя портôвъ. — Станъ здоровля Булянжера єсть добрый; вчера мавъ ôнъ лишь малу горячку.

Чикаго 18 липня. Выкрыто тутъ заговôръ, котрого цѣлею було высадити въ воздухъ домы судіѣвъ, що свого часу засудили були анархистôвъ. Бувъ такожь планъ высадити въ воздухъ и иншій будынки публичній. Трохъ заговôрникôвъ арештовано а въ ихъ помешканю найдено 12 бомбъ динамитовыхъ, револьверы и штилеты.

Константинополь 18. липня. Вѣсть о засеквестрованю зелѣзницѣ Вакарель-Белова заперечують урядово.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Т. Берез. въ Дубр. До кôнця року прийде єще 6 зр. 50 кр. — **Вп. Голин. въ Княж** Вашь рахунокъ згôдный зъ нашимъ. — **О. А. Весол. въ Олеш.** 3 зр. одержали. — **Вп. Чуж. въ Накв.** Такъ. — **Вп. Ан. Дыд. въ Бер.** Такъ.

Курсъ Львôвскій

зъ дня 17. л. липня 1888.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	206 25	209 50
Зелѣз. Львôв.-Чернов по 200 зр. а. в.	216 50	219 50
Банку гипот. гал. по 200 зр. а. в. . .	275 —	279 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в. .	— —	216 —
Листы заставнѣ за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в	98 50	99 60
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	100 75	102 —
Банку краевого 4½% а. в. льос. 51 л.	92 50	93 50
Товариства кредит. гал. 5% а. в. . .	101 —	102 —
Товариства кредит. гал. 4% а. в. . .	93 40	94 40
Товар. кред. гал. 5% а. в. льос. 37 л.	101 —	101 —
Товар. кред. гал. 4% а. в. льос. 41½ л.	91 25	92 50
Товар. кред. гал. 4½% а в. льос. 52 л.	94 20	95 20
Листы довжнѣ за 100 зр.		
Гал Зав. кред. сел. 3% а. в (давн. 6%) въ ликв.	— —	54 —
Гал. Зав. кред. сел. 2½% (давн. 5%) въ ликв.	— —	48 —
Общ. роль. кред. Завед. 6% льос. въ 15 л.	— —	— —
Облиги за 100 зр.		
Индемнизац. галицкѣ 5% м. к. . . .	103 25	104 50
Комунальнѣ Банку краев. 5%, I емис.	99 50	101 —
Позички краев. зъ 1873 по 5% а. в. .	— —	105 —
Позички краев. зъ 1883 по 4½% а. в.	90 50	91 50
Льосы:		
Мѣста Кракова	20 50	22 50
Мѣста Станиславова	— —	35 50
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 88	5 98
Наполеондоръ	9 87	9 97
Пôвъимперіялъ	10 25	10 35
Рубель срѣбный	1 40	1 50
Рубель паперовый	1 17	1 19
100 марокъ нѣмецкихъ	61 10	61 70

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

17. л. липня 1888.

Львôвъ: Пшениця 6·— до 6·65, жито 4·40 до 4·75, ячмѣнь 4·50 до 5·05, овесъ 4·30 до 4·85, горохъ 4·50 до 10.05 вика 4·50 до 5·—, рѣпакъ 9·50 до 10·—, лнянка — до —, конюшина червона 24·— до 35·—, конюшина бѣла 20·— до 30·—, конюшина шведска 30 до 36, хмѣль ôдъ 5 до —·55 зр. за 56 кило въ мѣсци, оковита за 10.000 литрôвъ 31·— до 32·— зр.

Тернопôль: Пшениця 6·— до 6·50, жито 4·15 ко 4·55, ячмѣнь 3·90 до 4·85, овесъ 3·75 до 4·45 горохъ 5·50 до 10.—, вика 4·30 до 4·75, рѣпакъ 9·25 до 10.—, лнянка — до—, конюшина червона 17·— до 36·—, конюшина бѣла 30·— до 36·— конюшина шведска 30 до 35.

Чернôвцѣ: Пшениця 6·— до 6·70, жито 4·30 до 4·80, ячмѣнь 4·20 до 5.30, овесъ 3·30 до 4·— горохъ 4·40 до 9·—, вика 4·10 до 4·80, рѣпакъ 9·50 до 10·10 лнянка — до —, конюшина червона 18·— до 34·—, конюшина бѣла —·— до —·— конюшина швед —до—, тимотка 20·— до 30·—.

Пôдволочиска: Пшениця 5·75 до 6·40, жито 4·— до 4·50, ячмѣнь 4·— до 4·70, овесъ 3·50 до 4·25, горохъ 5.10 до 9.—, вика 4·50 до 5·10, рѣпакъ 9·— до 10·—, лнянка — до —; конюшина червона 28·— до 33·—, конюшина бѣла 30·— до 36·—, конюшина шведска 28 до 35.

Волôвъ пригнано на торгъ до Вѣдня дня 25 с. м. 4015 штукъ а мѣжь тыми 1171 галицкихъ и 433 буковиньск. За галицкѣ тученѣ плачено 50 до 53 зр., за угорскѣ 48 до 54 зр., за селяньскѣ 50 до 55 зр., за бугаѣ и коровы 50 до 52 зр. за метр. сотнаръ мертвои ваги.

Надôслане.

ПОДЯКА.

Дня 4 лат. липня ôдпровадили мы тлѣннѣ мощѣ на клаловище въ Дрогобичи нашого найлюбезнѣйшого брата Діонисія Дуба, директора тамошнои женьскои школы. Не могучи въ тôй хвили подякувати на мѣсци вѣчного спокою — задля уливного дощу — покориетуюся принятымъ способомъ и заявляю глубоку вдячнôсть всѣмъ тымъ Всч. Отцямъ и Вп. Панамъ, що схотѣли понятн нашь жаль и старалися почтити намять покôйного. Передовсѣмъ складаю подяку въ имени цѣлои родины Всч. ОО. Василіянамъ: Нѣмиловичеви, настоятелю Чина и прихода, Ральцѣ, Коссакови и Жуковскому за безкористовне ôдправляньe парастасôвъ и похорону, неменше першому за прекрасне трогаюче слово надъ домовиною въ церквѣ. Дальше Всч. Отцямъ зъ окрестности, що зволили на запросины приѣхати: о. Гапановичеви, почет. крилошанинови и декану дрогобицкому; Тороньскому, проф. религіи Скобельскому, Кошалкевичеви, Калужницкому, Ясеницкому, Іесипови, Коростеньскому, Ильницкому, Рудавскому зъ Броницѣ, Гошовскому; кс. Дронжкови, проф. религіи обр. лат., кс. Пйенкосьови, викар. лат. и кс. Махови, експ. лат. зъ Пôдбужа. Рôвно-жь дякую Свѣт. ц. к. тѣлу професорôвъ гимназіяльныхъ, тѣлу учительскому школы женьскои и другихъ шкôлъ людовыхъ, всѣмъ Славет. корпораціямъ мѣста Дрогобича, Вп. Гостямъ и братству церковному св. Трôйцѣ, що *помимо* непогоды причинилися до звеличеня сего сумного олряду. Честь Вамъ за те ôдъ рода въ рôдъ и щиро-руске Спаси-Бôгъ!! 2523

Іосифъ Дубъ, гр. к. приходникъ зъ Быстрицѣ, въ имени цѣлои родины.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 162—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои вироботы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 70—?

Ц. к. упр. гал. акційный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

продае по курсѣ дневнôмъ

5% Листы гипотечнѣ

якъ такожь

5% преміованѣ листы гипотечнѣ

Порученя зъ провинціи выповняе ôдворотною почтою безъ провизіи. 2220 97—0

Розкладъ їзды на зелѣзницяхъ

важный ôдъ 1 червня 1888.

(пôсля годинника львôвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курерскій; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.

Зъ Пôдволочискъ и Бродôвъ (на Пôдзамче): о год. 2·08 по полудни курерскій; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Белзца: о год. 5·53 по полудни мѣшаный.

Фабрика въ р. 1782 заложена.

СТАРКА

зъ ц. к. упр. фабрики ликерôвъ, розол. и оцту **І. А. Бачевского** **ц. к. придворного доставника у Львовѣ.**

Марка	въ фляшцѣ à ¾ литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840 . . . . . зр. 2·50
зъ р. 1830 . . . . . „ 3.00

Ôдъ коли заложена фабрика, с. в. бôльше якъ ôдъ столѣтя, найбôльше заходу було выробъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити и поручаю тую-жь яко напитокъ о знаменитôмъ и нѣжнôмъ, а лагôднôмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. ôдбирателѣвъ уживае замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнôй скôлькости до *Нѣмеччины, Италіи, Румуніи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей рôдъ выключно числить тысячѣ ôдбирателѣвъ.

Найдогôднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кило, маючихъ 2 фляшки. 2361 19—52

Василь Пстракъ

спицарь

замешкалый въ Коломыи ч. дому 344¼

доконавшій украшеня церквей въ Городенцѣ, Кутахъ старыхъ, Печенѣжинѣ, Рожновѣ, Синковѣ, Шишкôвцяхъ и Товтрахъ на Буковинѣ, Яблоновѣ, Ясеневѣ пôльнôмъ — принимае замовлени на украшеня якъ цѣлыхъ церквей такъ и на иконостасы, амвоны, киоты, олтарики процесіональнѣ и выконуе всякѣ роботы солидно и по дешевыхъ цѣнахъ. 2508 3—6

Вже выйшовъ I томъ знаменитого дѣла

М. Костомарова

Богданъ Хмельницкій.

II томъ друкуеся и выйде с. р.

Предплата на цѣле дѣло зъ пересылкою 5 зр. (въ оправѣ 6 зр. 20 кр.), такожь на раты

Адресувати: **Ол Барвѣньскій, Тернôпôль.** 6—0

Etablissement Ronacher

Вѣдень, I., Seilerstätte.

Властитель и директоръ: **Антôнъ Ронахеръ.**

Що дня:

Великѣ представленя всесвѣтныхъ артистôвъ.

Лише знатности найпершои ранги.

ГОТЕЛЬ

положеный въ серединѣ мѣста

Елегантнѣ зъ всякимъ новôтнымъ комфортомъ устроєнѣ **комнаты**, почавши ôдъ 1 зр. 50 кр.

Знаменита реставрація и каварня. — Зимнѣ и теплѣ купелѣ.
2498 **Телефонъ. — Електричне освѣтленье.** 12—15

Адреса для телеграмôвъ: *Готель Ронахера.*

СВЯЩЕНИКИ МУСЯТЬ ЧАСТО ПОДАВАТИ ЛѢКАРСКУ ПОМôЧЬ!

удаємося до нихъ зъ довѣріемъ и одержуємо завсѣгды добру раду. Тому треба уважати се за найбôльше признанье, що именно священики найбôльше поручаютъ **Pain-Expeller зъ котвою**, о чѣмъ можна переконатись зъ брошурки „Приятель недужихъ“. Справдѣ заслугуе Pain-Expeller зъ котвою зô всѣхъ взглядôвъ на порученье, якъ се посвѣдчить охотно кождый, що уживавъ его вже противъ **гостцеви, подагрѣ, ломаню въ членахъ. пôдвѣяню, болямъ шиѣ**, або хотяй лише въ помешнихъ простудахъ. Найчастѣйше вже по першôмъ натираню минаютъ болѣ, або що найменше значно меншаютъ. Се давно вже выпробоване средство домове повинно находитися въ кождôмъ домѣ! При закупнѣ радимо завсѣгды ôдшайти на опаковану фабричну марку, а нею єсть: „Червона котва“. Цѣна Pain-Expeller-а єсть ôдповѣдно до великости 40 кр. и 70 кр., а головный складъ для державы Австрійскои єсть въ **Празѣ: Аптика д-ва**
2381 **Рихтера „пôдъ Золотымъ Львомъ“.** 12—?

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Забезпеку, яку подае асекурація на житье кождому якъ бѣдному такъ богатому, не можна ощадностею иншого рода узыскати, або не можна заперечити правдѣ, що найскорше той ощаджае, хто заасекуруеся на житье.

На примѣръ: Урядникъ, учитель, священикъ и т. д. забезпечить въ своѣмъ вѣцѣ 30 лѣтъ для родины на случай своеи смерти 1.000 зр. а. в. за що платить квартально тôлько 5 зр. 94 кр.

40 лѣтъ числячій отець забезпечить для однорôчнои дитины капиталъ 1000 зр. выплатимый по дожитю 24 року доньцѣ або сынови, за квартальну премію 8 зр. 30 кр. Єсли отець умирае передъ выплатою забезпеченои сумы, перестае плаченье премій а заасекурованый сынъ або донька получить въ условленôмъ часѣ цѣлу заасекуровану суму; єсли-же дотычный сынъ або донька умре передъ тымъ часомъ, звертае „СЛАВІЯ“ всю вплачену премію.

Молодый мужчина забезпечить капиталъ 1.000 зр. на случай дожитя и смерти. Єсли дожие 55 року житя одержить самъ заасекурованый капиталъ; єсли-жь умре передъ тымъ часомъ, выплаченый буде капиталъ цѣлый въ полиси наведенымъ спадкоемцямъ. Квартальна премія есть 7 зр. 27 кр.

На полиси що-найменше 3 роки важнѣ и доси выплатимѣ выдасть головна Дирекція на осôбне жаданье члена зъ кôнцемъ кождого дальшого року удѣловѣ полисы на тіи квоты, на котрѣ членъ за вплачену премію право набувъ.

До заплаченя кождои навѣть мѣсячнои раты преміи есть дозволеный терминъ до 90 днѣвъ.

По 5-лѣтнôмъ треваню убезпеченя може асекураційна сума бути выплачена навѣть тогды, єсли убезпеченый умеръ въ поединку або самъ собѣ житье ôдобравъ.

Всякій зыскъ дѣлиться помежи убезпеченыхъ. Резерва зыску для убезпечень житьевыхъ выносить зъ кôнцемъ 1886 р. 175.570 зр. 92 кр.

Сума выплаченыхъ на житье убезпеченыхъ капиталôвъ по конець р. 1886 выносить 1,333.023 зр. 86 кр.

Зъ кôнцемъ р. 1886 числить „СЛАВІЯ“ въ ôдѣлѣ житьевôмъ 40.497 членôвъ зъ убезпеченымъ капиталомъ 22,835.193 зр. 31 кр.

На всякѣ пытаня якъ найохотнѣйше одвѣчае и тарифы высылае головне Заступництво банку „Славія“ у Львовѣ. 2340 13—24

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручае

знаменитѣ МЫЛА до мытя лиця, рукъ и купелей,

ôдзначенѣ 9 медалями заслуги и двома дипльомами признаня.

	зр. кр.		зр. кр.
МЫЛО найдобôрнѣйше до голеня бороды	—·25	МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ, прозрачне, мѣстить 35% чистои глицерины, знаменито дѣлае на зашкôрокъ 20, 30 кр. и	—·40
МЫЛО МИГДАЛОВЕ, дуже нѣжне 10 кр. 20 и	—·25	МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ плынне у фляшочкахъ, чистить шкôру зъ ирищѣвъ, лишаѣвъ, угрикôвъ, фляшка	—·40
МЫЛО КОКОСОВЕ, бѣле до рукъ 10 кр. и	—·20	МЫЛО ПѢСКОВЕ, до мытя рукъ, 15 и	—·25
МЫЛО ПАЛЬМОВЕ, жовте 6, 12, 18 кр.	—·20	МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя рукъ, 15 и	—·35
МЫЛО ГРИСИКОВЕ, знамените до лица и рукъ	—·40	МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя ковнѣрикôвъ и маншетôвъ зъ гутаперхи	—·10
МЫЛО ЖОВТКОВЕ, робить нѣжною, гладкою и знаменито чистить шкôру	—·30	МЫЛО ТИМОЛЬОВЕ знаменито чистить шкôру зъ всякихъ выкидôвъ	—·50
МЫЛО ЗЕЛОВЕ, одержуеся черезъ згусненье соку ростинъ ароматично-живичныхъ, знамените	—·25	МЫЛО КАРБОЛЕВЕ, дуже добре мыти руки, лице, а навѣть цѣле тѣло въ часѣ епидеміи, щобы охоронитись ôдъ заразы	—·20
МЫЛО ПИЖМОВЕ, маѣ дуже пріемный пижмовый запахъ	—·30	МЫЛО СѢРКОВЕ, зъ великимъ успѣхомъ уживаеся до знищеня нрищѣвъ и всякого рода выкидôвъ на шкôрѣ . .	—·25
МЫЛО ПАЧУЛЕВЕ, пріемного запаху, маѣ великій покупъ	—·30	МЫЛО БЕНЗЕОСОВЕ, дуже добре уживаесь, щобы усунути зъ шкôры выкиды и плямы	—·25
МЫЛО РОЖАНЕ, найдобôрнѣйше 40 кр. и	—·80	МЫЛО КАМФОРОВЕ, лагодить сверблене и печенье шкôры, усуває выкиды и червонôсть зъ лица и рукъ	—·25
МЫЛО ОЛИВНЕ для дѣтей	—·36	МЫЛО МЕДОВЕ до вынѣженя рукъ, кусникъ	—·10
МЫЛО зъ ШПИЛЬОКЪ СОСНОВЫХЪ, пріемне въ ужитю, успѣшно хоронить шкôру ôдъ лишаѣвъ и выкидôвъ . .	—·30	МЫЛО МѢЩАНЬСКЕ знамените	—·10
МЫЛО БАЛЬСАМИЧНЕ, чистить шкôру, робить єи бѣлою и нѣжною	—·40	МЫЛО СМОЛЕВЕ, мѣстить 40% чистои смолы (дегтю), усуває прищѣ лишаѣ, всякій высипки шкôрнѣй, поченье нôгъ и парплѣ на головѣ	—·30
МЫЛО ФІЯЛКОВЕ, пріемого запаху	—·35	МЫЛО СМОЛОВЕ ГЛИЦЕРИНОВЕ мягчить и чистить шкôру зъ лишаѣвъ, угрикôвъ, и т. п., куспикъ	—·30
МЫЛО КОСМЕТИЧНЕ, усуває веснянки, осмаленя ôдъ сонци, лицю робить свѣжымъ и бѣлымъ	—·60		
МЫЛО ГИПІЄНИЧНЕ, ôдзначаеся товстостею, вельми нѣжне и выключно приладжене до лица	—·50		
МЫЛО РИЖОВЕ уживаеся, щобъ зробити шкôру на лици нѣжною и бѣлою	—·60		
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ бѣле, легко пѣниться, знаменито чистить шкôру и хоронить ôдъ прищѣвъ	—·30		

2529 13—?

Набути можна **у Львовѣ** *въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ:* **въ Краковѣ** *Суконницъ ч. 20 и* **въ Чернôвцяхъ** *Ринокъ ч. 2., а такожь у всѣхъ первôрядныхъ торговляхъ и аптикахъ.*

РУ-

кавички, щôтки, подушки сашіновѣ и лосевѣ, кафтанцки и шкôрняѣ штаны, — простирала, бандажѣ, суспензорія и всѣ выробы рукавичничѣ

2238 поручае найдешевше

ТОРГОВЛЯ

Братôвъ Лянгнерôвъ

у Львовѣ ул. Галицка ч 16.

Цѣники на жаданье даромъ.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна флякону 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикненъ 40 кр.

2274 *Капсулокъ 80 кр.* 41—?

Пошукованя посадъ, оголошеня продажи,

ПОШУКОВАНЯ СПôЛЬНИКôВЪ

и всѣ иншій оголошеня для всѣхъ австро-угор. якъ такожь для всѣхъ заграничныхъ газетъ и фаховыхъ часописей залагоджуе **найтанше, найскорше и въ ôдповѣдный способъ по оригинальныхъ цѣнахъ** експедиція анонсôвъ:

RUDOLF MOSSE

Wien I. Seilerstätte 2.

ПРАКТИЧНѢ а ДЕШЕВѢ ПОДАРУНКИ

на свята и именины

Годѣ часъ тратити!

НАЙСВѢЖША НОВôСТЬ!

Лише 5 зр. 25 кр.

коштуе найновѣйшій

ВАШИНГТОНЬСКІЙ РЕМОНТОАРЪ

о накручуваня безъ ключика при ушку, зъ 5-лѣтною гварантіею за добрый хôдъ. Тôлько сей годинникъ може заступити **золотый годинникъ** а то по перше черезъ добре урегульованье, по друге черезъ **правдиво роскôшну куверту** и длятого можна его кождому якъ найлучше поручити.

Лише 1·20 зр. коштуе красный покоевый **стѣнный годинникъ** зъ добрымъ регульованымъ веркомъ, зъ ланцушкомъ и тягарками, зъ выпуклыми бронзовыми прикрасами.

Лише 2·50 зр. коштуе пышный прикрасный **стѣнный годинникъ** зъ давôнковымъ будильникомъ, въ рамкахъ горѣховыхъ, зъ всказуючимъ, самосвѣтячимъ щитомъ, иде и будить пунктуально.

Лише 3.90 зр. коштуе французкій, золото-бронзованый **Будильникъ годинниковый** зъ голосно бючимъ приладомъ будильнымъ. Окраса для кождого чи то въ хатѣ, чи въ подорожи, зъ веркомъ тревалымъ, не знищимымъ и пунктуально идучимъ.

Лише 4 50 зр. коштуе **срѣбно-никльовый годинникъ, кишеневый цилиндеръ** зъ досконалымъ регульованымъ веркомъ и пишно украшеною оправою, зъ кришталевымъ пласкимъ скломъ, незвычайно гарный.

Лише 30 кр. гарный, позолочуваный **ланцушокъ** зъ гачикомъ до годинника.

Лише 1·20 кр. гарный **ланцушокъ до годинника,** въ золотôмъ фасонѣ зъ брильокомъ печатковымъ, роботы артистичнои.

Лише 3·75 зр. патентованый годинникъ зъ маятникомъ, зъ приладомъ бючимъ годины и пôвгодины, оправленый въ найделикатнѣйше политурованѣ рамы, якъ найлучше наслѣдуючій горѣхове дерево, зъ вагаломъ и бронзовыми вагами. Крôмъ тыхъ приклетъ маѣ сей годинникъ и тую неоцѣнену властивôсть, що въ ночи патентованый щитъ его свѣтить чудным фіолетовымъ, чаруючо гарнымъ свѣтломъ, за силу котрого **гарантуеся черезъ 10 лѣтъ.**

Несчисленна скôлькôсть ôдбирателѣвъ, котра сей годинникъ бачила и купила була немовь очарована сею небувалою и неимовѣрною дешевостею.

Выключно тôлько набути его можна за попередною высылкою грошей або послѣплатою. 2486 12—12

Wiener Uhren-Depot und Versandt

BALSAM, Wien

II. Schiffamtsgasse 14. T.

„Перший Вінок“

Жіночий Альманах.

выданый Оленою Пчôлкою и Нат. Кобриньскою можна дôстати у п. Наталіи Кобриньскои въ Болеховѣ або черезъ Администрацію „Дѣло“ по цѣнѣ 2 зр безъ пересылки почтовои 2871 9—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 150. Львôвъ, Четверъ 7 (19) липня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пя гницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошення принимаются по цѣнѣ 6 кр. бдъ одной стрôчки печатнои, въ рубр. „Надбслане“ по 20 кр. а. в

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній бдъ порта. — Пооднноке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початок зачатои повѣсти „Обромовъ“ безплатно.

Справа выкупна права пропинаційного

має вôйти на сегорôчныхъ двохъ сесіяхъ сойму краєвого на порядокъ дневный яко предложенье правительственне. Рѣчь лежить въ тôмъ, щобы Галичина за якусь суму грошеву выкупила се право разъ на все.

Якъ звѣстно, то вже въ 1875 р. выкуплено се право на внесенье пок. посла Кшечуновича въ сей спосôбъ, що оно зъ 1910 рокомъ мало експировати зъ выимкою коршмы, котру и по 1910 роцѣ мôгъ властитель пропинаціи удержувати на своѣмъ грунтѣ, не потребуючи на право вышинку въ тôй коршмѣ окремого призволеня властей административныхъ.

Фондъ на выкупно права пропинаційного збирався въ сей спосôбъ, що кождый продавець чи шинкарь спиритусу чи горѣвки бувъ обовязаный платити до того фонду якусь суму въ цѣлôмъ часѣ бдъ 1875 до 1910 р. Зôбраным въ сей спосôбъ фондомъ, котрый зъ року на рôкъ рôсъ и побôльшався бдсотками, мали бдтакъ въ 1910 р. бути сплаченій властителѣ галицкои пропинаціи. Рôчній доходы фонду выносили, точно обчисленій, 420.000 зр. За часъ 35-лѣтный (1875—1910) фондъ сей мавъ правильно збôльшитись до 14,700.000 зр., не вчисляючи бдсотокъ. Зъ бдсотками буде сей фондъ въ 1910 р. выносити до 50 миліонôвъ зол. и тою сумою подѣляться бдповѣдно властителѣ пропинаційного права.

Звѣстно такожь, що на послѣднôй сесіи рады державнои пропинаторы галицкій одержали бдъ правительства для фонду пропинаційного дарунокъ по 1 миліонови рôчно, а за часъ бдъ 1888 р. по 1910 р. 23 миліоны, котрій знову зъ бдсотками въ 1910 роцѣ вынесуть що найменше 60 миліонôвъ. Въ 1910 р. мôгъ прото весь фондъ пропинаційный, призначеный до подѣлу межи властителѣвъ пропинаціи выносити круглу суму 110 миліонôвъ, до котрыхъ вязалось ще по вѣчній часы право удержувати въ кождôмъ селѣ на паньскôмъ грунтѣ по однôй коршмѣ майже безконкуренційнôй.

Сумою тою не суть однакожь нинѣ вдоволенй пропинаторы галицкій, а жадають уневажненя закону соймового зъ 1875 р., и при тôмъ цѣлковитого скорого выкупна права пропинаційного Галичиною.

Въ якій же спосôбъ?

О скôлько нинѣ вже звѣстно, проектъ правительства стремить до слѣдуючого.

При новôмъ выкупнѣ маєГаличина запоручити властителямъ пропинаціи той самый рôчный дохôдъ, якій они доси дѣйстно посѣдають. Дохôдъ сей выносивъ пôсля обчисленя, яке предложили правительству самій властителѣ сего року, при нагодѣ якъ ухвалювано новый податокъ спиритусовый въ радѣ державнôй — 4,100.000 зр. Галичина мала-бъ про-то зложити таку суму, котрои бдсотки самій давали-бъ властителямъ пропинаціи надъ 4 миліоны рôчного доходу. Числячи по 4%, капиталъ мусѣвъ бы выносити 100 миліонôвъ, и ту суму мавъ-бы зложити край на случай, коли-бъ соймъ пôднѣсъ предложенье правительства до закона.

Однакожь ще на тôмъ не конець. Властителѣ пропинаціи жадають крôмъ того, — и о тôмъ вже пишуть польскій дневники якъ „Czas“, „Kurjer Lw.“ и „Nowa Reforma“, — щобъ край нашъ выкупивъ бдъ нихъ и тій коршмы, якій по 1910 удержувати призволивъ имъ соймъ галицкій въ 1875 р. Кôлько за тій коршмы они ще зажадають, нинѣ не звѣстно, але певно, що се вынесе на рôкъ знову кôлька миліонôвъ, тымъ певнѣйше, бо „Czas“ пише вже нинѣ, що тій панове мусять дорого продати своѣ право середвѣчне.

Але ще и на тôмъ не кôнчиться вся справа. Властителѣ пропинаційного права кажуть нинѣ голосно, що рôчный ихъ дохôдъ зъ пропинаціи выносить бôльше якъ 4,100.000 зр. Предкладаючи ту цифру правительству, коли ухвалювано въ радѣ державнôй новый податокъ бдъ горѣвки, властителѣ пропинаціи — помилились въ рахунку и до сеи помилки они нинѣ признаються, хочь се не свѣдчить корыстно о ихъ моральнôй сторонѣ. Галичинѣ прийдесь про-то на покрытье тыхъ рôчныхъ выс шихъ доходôвъ зложити ще бôльше якъ 100 миліонôвъ зр. капиталу.

Вже нинѣ можна отже припустити, що край нашъ буде мусѣвъ на проєктоване нове выкупно пропинаціи зложити огромну суму. На суму ту выставляться листы довжній, а край буде ихъ поволи амортизувати. Розумѣється, що высше згаданій 50 миліонôвъ, данî властителямъ пропинаціи галицкои радою державною зъ фондôвъ консументôвъ, прийдуть имъ въ 1910 р. до рôвного подѣлу.

Цѣла та справа буде предметомъ розправъ на сегорôчныхъ двохъ сесіяхъ сойму краєвого и, розумѣється, при нинѣшнôмъ складѣ сойму панамъ пропинаторамъ не прийде зовсѣмъ трудно таке выкупно права пропинаційного перевести. Однакожь друге питанье, чи край нашъ знесе той страшный тягаръ? А питанье се повинно собѣ вже нинѣ поставити центральне правительство и не уводитись фантазією, розслѣдити, чи наложенье нового тягару на загалъ населення въ користь однои клясы промысловцѣвъ, не выкличе въ тôмъ народѣ якои-небудь серіознои опозиціи? Рôвно-жь и въ интересѣ властителѣвъ права пропинаційного лежить певне умѣркованье, бо на нещастье властителѣ пропинаціи галицкои належать до тои клясы, котру нарôдъ зве „панами“ и то панами, не конче добре записаными въ его памяти.

Въ часѣ розправъ буджетовыхъ въ делегаціяхъ сказали выразно делегаты обохъ половинъ, що новый податокъ на узброєнье державы (пятьдесять кôлька миліонôвъ) есть имовѣрно послѣднымъ тягаремъ, котрый народы австрійскій въ силѣ знести. Щожь доперва сказати о бѣднôй Галичинѣ, де нужда заглядає кождому въ очи а выглядôвъ на получшенье економичне нема нѣякихъ! Мы дуже боимось, щобъ жителѣ галицкій, безъ рôзницѣ народности, не зрозумѣли, що новый тягаръ есть страшнымъ и послѣднымъ тягаромъ на ихъ бытъ матеріяльный. Земля нашихъ хлѣборобôвъ есть въ четверо такъ высоко опоподаткована якъ въ Нѣмеччинѣ, промыслу у насъ нѣякого, додатки до податкôвъ надъ 30%, въ торговли цѣлковита застанова. Якъ-жежь прийшло-бы ще такъ званымъ „панамъ“ платити рôчно тій казочній сумы, то боимось, чи загалъ усвоиться зъ тою мыслею? Галичинѣ грозила-бъ тогдѣ формальна руина економична зъ выимкою однои клясы пропинаторôвъ. А се була-бъ велика и небезпечна аномалія.

Послôвъ нашихъ рускихъ зазывати до того, щобъ они супротивились впростъ тымъ дикимъ претенсіямъ, мы не потребуємо. Они, зъумѣють, якъ и давнѣйше, станути въ оборонѣ интересôвъ своихъ выборцѣвъ. Але думаємо, що було-бъ потрѣбною рѣчею, щобъ и польска праса забрала въ тôй справѣ рѣшучій голосъ и поставила би передъ очи посламъ польскимъ зъ курій селъ и мѣстъ. Грôзне нещастье належить бдвернути viribus unitis.

Зъ дѣяльности краєвои комисіи промысловои.

Краєва комисія промыслова бдбула въ дняхъ 13, 14 и 15 с. м. свои засѣданя, на котрыхъ порѣшила богато справъ, дотыкаючихъ краєвого промыслу. На засѣданяхъ тыхъ присутній були члены комисіи: Барановскій, Быковскій, Вайгель, Вербицкій, Верещиньскій, Дѣдушицкій Володимиръ, Згурскій, Зѣма, Захаревичь, Лянкороньскій, Мохнацкій, Навратиль, Шельенберґъ, Чарторыскій Юрій, Якубовскій, Володиславъ Федоровичь и Франке. Проводивъ засѣданямъ маршалокъ гр. Тарновскій.

Найперше застановлялась комисія надъ справою доповняючихъ шкôлъ промысловыхъ. Въ тôй справѣ предложивъ проф. Франке статутъ и плянъ наукъ для доповняючихъ шкôлъ промысловыхъ, котрый приняла комисія и котрый подали мы передъ кôлькома днями въ цѣлости. Кромѣ того порѣшила комисія въ справѣ тыхъ шкôлъ слѣдуючій внесеня: а) Щобы знести додатковій фаховій курсы, якій истнували доси при деякихъ доповняючихъ школахъ. Такимъ способомъ має знестись курсъ гôрництва и столярства орнаментового при школѣ дрогобицкôй, курсъ кôмнатного малярства въ Ярославли а школа столярска въ Станиславовѣ має зовсѣмъ бддѣлитись бдъ тамошнои доповняючои школы промысловои. б) Комисія узнала, що доси зôбрано ще за мало досвѣду що-до потребъ и властивостей доповняючихъ шкôлъ промысловыхъ въ Галичинѣ такъ, що не можна ще нинѣ нормувати ихъ устрою спеціяльнымъ законом, якъ то порѣшивъ соймъ краєвый на пôставѣ внесеня комисіи шкôльнои. в) Принято и порѣшено въ справѣ розкладу коштôвъ удержаня тыхъ шкôлъ, що одну третину тыхъ коштôвъ мають покрывати громады взглядно повѣты, другу третину правительство, а фондъ краєвый має доплачувати все лишь тôлько, кôлько признасть на ту цѣль министерство просвѣты зъ фондôвъ повѣтовыхъ. г) Администраційну секцію уповажнено до закладаня доповняючихъ промысловыхъ шкôлъ на пôставѣ принятого пляну въ всѣхъ тыхъ мѣстахъ, де такій школы суть потрѣбній, т. є. де есть бôльше численнымъ рукодѣльниче населенье и де суть средства до удержаня школы. Длятого мають бути передовсѣмъ по мысли рѣшеня соймового за-

Ще де-що про Олексу Довбущука и его наслѣдникôвъ.

(*Написавъ д-ръ Юл. Целевичь.*)

(*Дальше.*)

Шляхта, що посѣдала землѣ на Покутю и на Пôдгôрю, розумѣла добре, до чого довести може розбишацтво пôдъ проводомъ Олексы Довбущука и на яку вдячнôсть зъ єи стороны заслуживъ гетманъ, за тое, що зôбравъ майже всѣ силы свои, щобъ лишь выкоренити гультайство, або бодай имити смѣливого ватажка. Силы вôйсковій, якій противъ него высылавъ гетменъ, мали выносити часомъ до пôвтора, а навѣть до двохъ тысячѣвъ людей, а що число смолякôвъ и надворнои милиціи Потоцкого до того не выставало, то потягано до гôнки и бддѣлы вôйска коронного, якъ подає рецензентъ нашои розправки, п. Ф. Бостель.*)

Мусимо признатись, що не розумѣемо, по що було на Довбущукову ватагу выпроваджати ажь таку силу, коли ватага тота не числила нѣколи бôльше, якъ 20 до 30 людей, а въ погони середъ чорногорскихъ лѣсôвъ и полонинъ велика сила воєнна могла радше своимъ тягаремъ дѣло спинняти, якъ прискоряти. Выставала до того дружина смолякôвъ, на чолѣ котрои уганявся въ горахъ довгій часъ за опришками полковникъ станиславскои залоги Пшелускій, бо все-жь она була числомъ сильнѣйшою якъ ватага „чорныхъ хлопцѣвъ“, що єи провадивъ Довбущукъ. Трудноcть була лишь въ тôмъ, що передъ опришками було тысячь дорôгъ, а передъ смоляками лишь одна, и що опришки не журились кордонами молдавскими и угорскими, а войска польскій, або хочь-бы и самі смоляки, не важились переступати границѣ. Такъ отже не легко було выловити опришкôвъ, але вже и то щось значило, що дворы були сякъ-такъ хороненій. Тому-жь то и шляхта землѣ галицкои, зôбрана 11. вересня 1742 р. на такъ званôмъ сойміку господарскôмъ въ Галичи, ухвалила одноголосно вынадгородити гетмана за тую „Erga Bonum publicum efficax Solicitudo a dla naszey Ziemi particularius Swiadczone IWmsci Pana Wojewody Kijowskiego Hetmana Wielkiego Woysk koronnych osobliwie w ochronieniu y Zastawieniu nas Ludzmi Swoiemi proprio sumptu konserwowanemi od Opryszkow y Kup Swawolnych“ и увôльнила добра его, положенй въ земли галицкôй и коломыйскôй, на пять лѣтъ бдъ податку чопового и шелягового, а крôмъ того выслала до него двохъ депутатôвъ, старосту козиньского, Мих. Ястшембского и капитана вôйскъ коронныхъ, Адама Фількевича, щобы пôсля данои имъ инструкціи зложили ему именемъ цѣлои землѣ подяку за „pieczołowanie y swiadczone...“ beneficia и просили такожь и на будуче о „zasłonienie od Opryszkow tudziesz y Znoszenie kup quovis Titulo swywolnych.*)“ Потоцкій сповнивъ, якъ видко, ожиданя меншихъ своихъ братôвъ по суспôльному положенію, и мусѣвъ, хочь бы вже въ власнôмъ интересѣ, досколювати добре опришкамъ, бо зъ подôбною подякою якъ въ р. 1742 бднѣеся до него и слѣдуючій соймикъ землѣ галицкои и повѣтôвъ коломыйского та теребовельского. Соймикъ той бдбувся въ Галичи 10. вересня 1743. р. Подякувавши Богу за ласку, що дозволяє шляхтѣ заживати свобôдъ стародавныхъ и вольностей та безпечно въ спокою бдбувати нарады, мѣжь тымъ коли иншій народы завели межи собою тяжкій бôй (розумѣти треба вôйну австрійску сукцесійну), складає въ другôмъ рядѣ тая-жь шляхта „podziękowanie IMci IWPanu Woiewodzie, Generałowi Ziem Kijowskich Hetmanowi Wielkiemu Koronnemu, że przy innych Staraniach Swoich Panskich kray tuteyszy Pokucki Swywoli Chłopskiey podległy wszelkiemi siłami y staraniem niedopuszczając szerzyc się smiałosci swywolnego Chłopstwa od opryszkow rozboiu y naiazdow Dworow Szlacheckich bronic y zastępowac raczy, za co niesmiertelną w Sercach Naszych Imieniowi Iasnie Wiel. Wodza zapisuiemy obligacyą upraszaiąc, ażeby ex innata benignitate dalsze Conatus serpentis audaciae coercere nieprzestawał.*)“

Іосифъ Потоцкій вславивъ бувъ своє имя немилосерднымъ поступованьемъ и безвзглядною жестокостею супротивъ опришкôвъ на Покутю якъ и супротивъ гайдамакôвъ въ добрахъ своихъ немирôвскихъ на Подôлю. Для прикладу и бдстрашуваня иншихъ катовано бунтôвникôвъ на его приказъ въ страшный способъ и бддавано передъ смертею на найтяжшій муки. Въ чотирнацять лѣтъ по смерти Довбуша († 1745), а бсѣмъ лѣтъ по смерти самого Іосифа Потоцкого († 1751) набравъ широкои славы межи опришками въ коломыйскихъ горахъ своими смѣливыми нападами ватажко Иванъ Бойчукъ. Тогдѣшный гетманъ и воєвода краковскій, Янъ Клеменсъ Браницкій, згадавъ въ универсалѣ своѣмъ, выданôмъ 13. жовтня 1759 р., що треба побоюватися, щобы не вернули часы довбущуковій (ażeby niezbyt dawnym przykładem pod onym herysztem Doboszczukiem nieodnowiły się większe... rozboie), и поручивъ заразомъ всѣмъ урядамъ королѣвскимъ, паньскимъ, мѣйскимъ и громадскимъ, щобы противъ опришкôвъ уживали тыхъ самыхъ средствъ, якими колись ихъ выкоренювавъ Потоцкій (postępować sobie z niemi Sposobem za Dyspozycyą sławney pamięci Jaśnie Oświeconego Jmci Pana Potockiego... w Dobrach Niemierowskich praktykowanym). Величали за тое память Потоцкого по его смерти яко бувшого свого добродѣя и покровителя станиславôвскій Єзуиты въ панегирику, переповненôмъ бомбастичными формами язиковыми. Въ книжочцѣ, затитулованôй Luctus multiplex и т. д., а присвячянôй вдовѣ по покôйнôмъ, Людвицѣ зъ Мнишкôвъ Потоцкôй, знаходиться заразъ по переднôмъ словѣ стихъ написаный въ мовѣ польскôй, въ котрôмъ одинъ уступъ звучить такъ:

Wy coscie już pod Niemirowem
Już w okolicy pod Konstantynowem
Smutną step cały postawą okryły
Zeznajcie o tym śmiertelne mogiły,
Jak wiele tamten plac dotąd nie suchy
Opił się niegdyś buntowniczej juchy;
Gdy mściwą ręką i hartownej stali
Piorunem Józef tysiącami wali
Zhukałe chłopstwo: gdy własne poddane
Na Pospolitą-Rzecz buntem związane
Ogniem i mieczem gubiąc, z swojej szkody
Sowicie czyni ojczyźnie nadgrody,
Niechcąc, choć z stratą być panem nad tymi
Co być ojczyźnie niechcą poddanymi.“

Пôдноситься отже въ тôмъ панегирику на велику похвалу Потоцкого не лишь безвзглядне его поступованье и немилосердноcть

*) Kwartalnik historyczny, 1887. ст. 684.

*) Castr. Hal. Lib. 247. p. 1422. „Laudi Boni Ordinis Terrae Praes. Oblata.

*) Castr. Hal. Lib. 249 ст. 2111 ad 1743.

сноваными такі школы тамъ, де позношено мужескі школы выдѣлові, отже въ Самборѣ, Снятынѣ, Бохни, Величцѣ и Городку. Кромѣ того маѣ предложитись внесенье на заснованье доповняючихъ шкôлъ промысловыхъ въ Горлицяхъ, Мысленичахъ и Вилямовичахъ, бо тѣ мѣста вже давнѣйше заявили були готовôсть заснованя у себе такихъ шкôлъ.

Дальше ухвалила комисія прелиминарь выдаткôвъ краєвыхъ на цѣли промыслу въ р. 1889.

Для доповняючихъ шкôлъ промысловыхъ прелиминовано зъ краєвого фонду загальну суму 7794 зр., а именно для школы въ Бережанахъ 385 зр., Дрогобичи 510 зр. 36 кр., Ярославли 632 зр., Коломыи 682 зр. 50 кр., Краковѣ 1.500 зр., Новôмъ Санчи, Ряшевѣ и Перемышли по 594 зр. 50 кр., Львовѣ 395 зр., Тарновѣ 817 зр. 60 кр., Станиславовѣ 682 зр. 50 кр., а въ кôнци для тыхъ шкôлъ, котрі маѣ доперва засновати комисія, 2.500 зр. а. в.

Для школы кошикарскои въ Ярославли прелиминовано 1.600 зр. и поручено рôвночасно членови комисіи Людв. Вербицкому, щобы розслѣдивъ докладно ôдносины тои школы и предложивъ ôдповѣднѣ внесеня що-до ея реорганизаціи.

Для школы колодѣйства и боднарства въ Камѣнцѣ, сполученои зъ школою кутя коней, прелиминовано 3.792 зр., для школы столярскои и токарскои въ Станиславовѣ 900 зр., для взôрцевого колодѣйского варстату въ сполученю зъ кузнею до кутя возôвъ въ Товстôмъ 1.320 зр., для взôрцевого варстату столярства и выробу забавокъ въ Живци 1.450 зр., на курсъ вакаційный для учителѣвъ въ Сокали за-для науки шведскои методы ручнои вправы 800 зр.

Для шкôлъ гончарскихъ въ Коломыи, Порубѣ и Товстôмъ прелиминовано 5.850 зр. Школу гончарску въ Товстôмъ порѣшено перенятн на краєвый фондъ и поручено ѣи реорганизацію п. Володисл. Федоровичеви. Для школы коломыйскои именовано учителемъ рисункôвъ п. Дашиньского зъ рôчною платнею 600 зр.

Для взôрцевого ткацкого варстату въ Корчинѣ прелиминовано 970 зр., Косовѣ 960 зр., Блажовôй 1.220 зр., Кроснѣ 2.070 зр., Ланцутѣ 925 зр., Вилямовичахъ 690 зр., а въ Городенцѣ лишь 500 зр. на можливѣ кошты организаціи тои школы, позаякъ переговоры зъ громадою Городенки и тамошнымъ повѣтомъ що-до ихъ участи въ коштахъ проєктованои ткацкои школы идуть дуже пиняво. Инспекторамъ фаховымъ въ Корчинѣ и Блажовôй пôднесено рôчну платню о 120 зр., а варстатъ ткацкій въ Кроснѣ порѣшено сполучати зъ робôтнею ткацкихъ варстатôвъ поправнои конструкціи, котрыми опôсля можна буде заосмотрювати школы и ткацкі товариства въ краю. Въ тôмъ варстатѣ маѣ бути заведена такожь нова машина т. зв. картонярка, котра буде выбивати патроны до узористыхъ тканинъ при помочи машинокъ Жакарда а пôсля свôйскихъ взорôвъ.

Для коронкарскихъ шкôлъ въ Канчузѣ, Мушинѣ и Закопанôмъ ухвалено разомъ 4073 зр. Для школы въ Мушинѣ додано ще 400 зр. на направу будынку. Школу въ Канчузѣ узнала комисія ôдповѣднымъ перенести до Пшеворска и поручила перевести въ тôмъ напрямѣ пертрактаціи п. Людв. Вербицкому.

Для заведеня жѣночихъ робôтъ у Львовѣ прелиминовано 800 зр., Краковѣ 500 зр., Перемышли 300 зр. а кромѣ того 700 зр. на случай, коли-бы то послѣдне заведенье не одержало пôдмоги зъ державныхъ фондôвъ.

Для державнои школы выробôвъ зъ дерева въ Закопанôмъ прелиминовано 1.500 зр.; для слюсарскои школы въ Свѣонтникахъ 1.500 зр., рѣшаючи рôвночасно закупити будынокъ, въ котрôмъ мѣститься та школа, на власнôсть краю; для краєвои керамичнои експериментальнои стаціи у Львовѣ 2.872 зр.; для музея промыслового у Львовѣ и Краковѣ по 2000 зр.; на фондъ резервовый для шкôльныхъ цѣлей 2000 зр.; на стипендіи промыслові 6000 зр.; на пôдмоги способôбныхъ промысловцѣвъ, хотячихъ ôдвѣдати париску выставу, 1500 зр. На предплату фаховыхъ часописей прелиминовано 200 зр., на бюро комисіи, кошты подорожи ѣи делегатôвъ 2.400 зр.; на беззворотнѣ промысловѣ пôдмоги 7000 зр. а яко трету рату дотаціи краєвого фонду промыслового 30.000 зр.

Ôдтакъ приняла комисія справозданье зъ ужитя загальнои сумы 92.492 зр., яку мала въ р. 1888 до диспозиціи на цѣли промысловѣ. Зъ сумы тои выдано до кôнца червня 67.833 зр., такъ що лишилось 24.659 зр. Спеціяльно на школы промыслові маѣ ще комисія 19.928 зр. Секціи администраційнôй поручено выготовити справозданье для сойму.

Позаякъ деякі жителѣ кросняньского повѣту подали комисіи проєктъ устроити въ Кроснѣ фабрику бѣленя и апретуры полотна, котра фабрика мала-бы рôвночасно зъорганизувати доставу ткачамъ варстатôвъ поправнои конструкціи и пряжи пôдъ користными условіями — длятого комисія порѣшила, розслѣдивши докладно рѣчь, що причинится до заснованя такои фабрики сумою 50.000 зр., коли Кросняне зложать на тую цѣль такожь 50.000 зр.

Комисія удѣлила дальше зъ краєвого промыслового фонду слѣдуючѣ позички: 1) фабрицѣ цикорія Розманта въ Раковичахъ пôдъ Краковомъ 15.000 зр, 2) фабрицѣ сикавокъ Хильевского въ Тарновѣ 10.000 зр., 3) краєвôй спôлцѣ гуртовнои торговлѣ у Львовѣ, котра продаѣ головно полотна краєвого выробу, 5000 зр. 13 подань о пôдмогу або ôдложено до слѣдуючого засѣданя, або ôдкинено зовсѣмъ.

Стипендіи удѣлено: Ст. Пйотровскому въ Ряшевѣ и Ил. Чижеви въ Дублянахъ по 70 зр. рôчно на курсъ спеціяльный методы науки ручнои вправы у Вѣдни; Стеф. Пйотровскôй, Маріи Люкасъ и Аннѣ Щепанкôвнôй ученицямъ школы гафтôвъ у Львовѣ по 100 зр. рôчно, Ант. Крôлеви, ученикови ткацкои школы въ Кроснѣ по 4 зр. мѣсячно, І. Кручкови въ Блажовôй по 6 зр. мѣсячно.

Ôдличнымъ ученикамъ технологичного музею у Вѣдни, Ем. Корчиньскому и Стан. Меруновичеви признано пôдмогу по 35 зр. мѣсячно. Вкôнци порѣшила комисія, що приставѣ на пропозиціи намѣстництва и пôднимаѣсь задачѣ бути радою прибочною для промыслового шкôльництва, яка въ наслѣдокъ рескрипту министра просвѣты зъ 3 цвѣтня с. р. маѣ засновatись при намѣстництвѣ въ кождôмъ краю — рôвночасно поставила головнѣ нормы, поясняючѣ ѣи становище яко такои прибочнои рады супротивъ краєвои власти политичнои.

Борба языкова въ Австріи.

I.

Пôдъ такимъ заголовкомъ выйшла недавно брошура д-ра Адольфа Фишгофа, мужа, що стоячи на боцѣ ôдъ шовинистичныхъ забагановъ деякихъ народôвъ австрійскихъ, безпристрастнымъ окомъ дивиться на языкові споры въ коронныхъ краяхъ, заселеныхъ мѣшанымъ населеньемъ; уважаѣ тѣ споры головною причиною слабосильности Австріи и радъбы найти средство о силѣ цѣлющôй тои воды, про котру розказують въ казкахъ, будьто она находиться за семи горами, за семи морями.

Д-ръ Адольфъ Фишгофъ бравъ живу участь въ вôльныхъ змаганяхъ народôвъ австрійскихъ въ 1848 р. Ôдтакъ по 60-ыхъ рокахъ бувъ виднымъ членомъ парляментарныхъ тѣлъ австрійскихъ и заѣдно накликувавъ до умѣрености и справедливости одныхъ проти другихъ. Хотя зъ роду Нѣмець, д ръ Фишгофъ зрозумѣвъ ôдъ давна, що Австрія, ѣго ôтчина, перестала бути державою нѣмецкою, а задачею ѣи ѣсть: бути справедливою для тыхъ народôвъ, котрі вôйшли въ ѣи складъ, при нѣй живуть и при нѣй хотять розвиватись.

Д-ръ А. Фишгофъ ôдтягнувся ôдъ кôлькохъ лѣтъ ôдъ прилюднои политичнои акціи, сидить нинѣ въ Емерсдорфѣ, але тымъ пильнѣйше спостерѣгаѣ внутрѣшный розвôй Австріи и тымъ объективнѣйше судить о всѣмъ, що въ тôй Австріи дѣѣся.

Австрію уважаѣ д-ръ Фишгофъ конгломератомъ національнымъ, въ котрôмъ Славяне маютъ чисельну перевагу, де однакожь доси межи елементомъ славяньскимъ зъ одноі стороны, а нѣмецкимъ и мадярскимъ зъ другои не прийшло до мирного сожитя. Фишгофъ вѣрить однакожь въ можнôсть, устроити такъ внутрѣшнѣ ôдносины державнѣ, щобъ тутъ панували гармонія и миръ. Претенсіи поодинокихъ національныхъ елементôвъ дадуться, по ѣго гадцѣ, привести въ ладъ, пôдъ условіемъ, що всяка гегемонія одныхъ надъ другими устане, а потребы всѣхъ будуть полагоджені въ дорозѣ рôвноправности.

Людей, поглядôвъ д-ра Фишгофа у насъ нинѣ мало, а ще менше тыхъ, що мали-бы смѣлôсть ôдкровенно выступити зъ критикою теперѣшныхъ межинародныхъ ôдносинъ въ Австріи, гегемонôвъ завôзвати до абдикаціи, а за томлеными народами обнятись. Якъ задача мирителя ѣсть взагалѣ трудна и невдячна, то ще бôльше труднымъ и невдячнымъ выдасться трудъ: примирити народы австрійскі. Догодить одным, то другихъ певно оскорбить Крôмъ того зложились въ Австріи рѣчи такъ, що деякі народы уважають себе мовь-бы зъ горы упривилеіоваными до панованя надъ другими. Мимо того д ръ Фишгофъ не вперве теперь указуѣ дорогу и средства до примиренія. Передъ кôлькома лѣтами выдавъ ôнъ брошуру, въ котрôй показавъ наглядно, якъ денде, въ державахъ о мѣшанôмъ народонаселеню, подыбано вкôнци способôбъ примирити найрôзнороднѣйшій елементы національнѣ зъ собою. Въ Индіяхъ, Канадѣ, Швайцаріи, Нидерляндахъ и др. державахъ, де побôчь себе сидятъ народы рôзного походженя и рôзныхъ языкôвъ, зъумѣли державнѣ мужѣ найти средство, котрымъ щасливо заворожили внутрѣшнѣ суперечности и роздоры. Длячого-жь така робота не мала-бъ мати успѣху въ Австріи? Треба лишь трохи дару объективного спостерѣганя и трохи енергіи. Треба умѣти розслѣдити данѣ, осудити ихъ справедливо и на тыхъ данихъ, а не на теоріи будувати системы политичнѣ и державне законодательство.

Д-ръ Фишгофъ замѣтивъ давно то, що мы неразъ пôдносили въ „Дѣлѣ“, именно, що §. 19 основныхъ державныхъ законôвъ стався для деякихъ народôвъ австрійскихъ пустою фразою; що ôнъ вправдѣ истнуѣ на паперѣ, але въ практицѣ ѣго не увзгляднено. Постановы сего параграфу, запоручаючого поодинокимъ народамъ австрійскимъ право свобôдного національного розвою, — постановы тѣ выдаються д-ру Фишгофу зовсѣмъ недостаточными до злагоды суперечностей етничныхъ у внутрѣ Австріи. Зъ сего параграфу не користають всѣ народы въ рôвнôй мѣрѣ, бо стилизація ѣго ѣсть надто загальна и непевна. До §. 19. основ. держ. законôвъ треба ще конче окремои новелѣ языковои, котра бы точно и подрôбно означила всѣ права, які поодинокимъ народамъ австрійскимъ на поли національного розвою прислугують. Коли сей параграфъ ухвалювано, сказано собѣ, що подрôбнѣ и зъ него выплываючѣ розпорядженя выйдуть въ дорозѣ административнôй. Постановы тѣ выйшли але ихъ выдали министерства бôльшостей парляментарныхъ выключно въ користь тыхъ бôльшостей а зъ кривдою меншостей. Зъ того и выйшло, що нинѣ деякі народы австрійскі посѣдають все, що потребують, а другі суть парія̀сами. Змѣниться завтра декорація внутрѣшна, прийдуть завтра другі народы до кермы, то они стануть гегемонамя, а давнѣйшѣ гегемоны стануть имъ служити и яко невдоволенѣ перейдуть въ опозицію. Такимъ свѣтомъ Австрія не въ силѣ сконсолидуватись у внутрѣ и розвинути свои силы на внѣ. Ѣсть се circulus vitiosus, зъ котрого належало-бъ якъ найскорше выбрести, наколи Австрія маѣ мати якесь значенье у сусѣдôвъ.

Д ръ Фишгофъ домагаѣсь про то, — що ѣсть головною цѣлею ѣго брошуры: „Der oesterreichische Sprachenzwisch“, — щобъ рада державна або сойму краєвi, не оглядаючись на нѣкого а лишь маючи на оцѣ добро державы, чимъ скорше выдали въ дорозѣ законодавчôй новелю о языцѣ урядовôмъ и уживаню ѣго въ житю публичнôмъ въ поодинокихъ краяхъ, заселеныхъ мѣшаною людностею. Д-ръ Фишгофъ маѣ передовсѣмъ на оцѣ злагоду — борбы языковои въ Чехахъ, де Нѣмцѣ перейшли вже въ пасивну опозицію и лишь за цѣну гегемоніи нѣмецкои готові вступити назадъ до сойму ческого. На тôмъ полѣ почато вже переговоры, але они розбились о невыразумѣлôсть обохъ таборôвъ, якъ ческого такъ нѣмецкого. Д ръ Фишгофъ не ѣсть за тымъ, щобъ Чехи подѣлити на округи языкові и для тыхъ округôвъ выдати окремі постановы ôнъ противный територіяльнымъ подѣламъ землѣ ческои. Але, знаючи, що есенціею зла ѣсть языкова справа, жадаѣ, щобъ соймъ ческій закономъ запоручивъ рôвнѣ права обомъ краєвымъ языкамъ и обомъ языкамъ давъ вôльный приступъ до судôвъ и урядôвъ. Въ судахъ нѣмецкихъ маютъ такъ само приймати поданя ческі, якъ въ ческихъ поданя нѣмецкі. Не будуть въ силѣ урядники Нѣмцѣ ôдповѣсти сторонамъ въ языцѣ ческôмъ за-для незнаня сего языка, то въ тôмъ выручать ихъ трансляторы... Кошты удержаня трансляторôвъ въ мѣшаныхъ округахъ не будуть дуже значнѣ. а на всякій случай кошты тѣ понесе край скорше, якъ безперестанный антагонизмъ національный обохъ народôвъ до себе.

Вже нинѣ показуѣсь — каже д-ръ Фишгофъ, — що переговоры будуть мати успѣхъ. Претенсіи обохъ сторôнъ не суть надмѣрнѣ, а стануть ще меншѣ и не такъ суперечнѣ, наколи зъ обохъ сторôнъ буде добра воля. Лежить се навѣть въ интересѣ обохъ спорючихъ сторôнъ. Чимъ стоять нинѣ Чехи въ соймѣ своѣмъ и въ радѣ державнôй? — пытаѣ Фишгофъ. Ихъ бôльшôсть штучна. Перевагу надъ Нѣмцями давъ Чехамъ неприродный союзъ зъ шляхтою. А за яку цѣну? За цѣну попиранія реакціи феодальнои. Чи сего ажь треба? Чи не природнѣйше було-бы елементамъ демократичнымъ и либеральнымъ ческимъ и нѣмецкимъ получитись въ одно и боронити поступу? А до сего не прийде, доки соймъ ческій не полагодить справы языковои въ Чехахъ. А що станесь? — пытаѣ Фишгофъ — якъ картина змѣниться и Нѣмцѣ ческі вступлять въ союзъ зъ шляхтою ческою? Тогдѣ Чехи выйдуть зъ сойму, але роздоръ межинародный потреваѣ дальше и дальше буде обезсиляти обѣ воюючѣ стороны въ користь третои, реакційнои.

Для устороненя майоризаціи предкладаѣ дальше д-ръ Фишгофъ голосованье куріями національными въ справахъ, дотыкаючихъ національнѣ права. При такôмъ голосованю не рѣшаѣ случайна бôльшôсть соймова. Послы дѣляться на двѣ куріи и кожда зъ тыхъ голосуѣ окремо. То ставсь лишь закономъ, за чимъ въ обохъ куріяхъ була бôльшôсть. Симъ способомъ будуть національнѣ меншости обережені передъ несправедливою майоризаціею.

Голосованье куріями предклаавъ д-ръ Фишгофъ вже въ 1867 роцѣ, знаючи, що §. 19 основныхъ державныхъ законôвъ зъ 21 грудня не устороиить борбы языковои, а навѣть усилить ѣи. Д-ръ Фишгофъ выробивъ вже тогдѣ окремый законъ языковый для австрійскихъ коронныхъ краєвъ и для обороны національныхъ меншостей. Але пересвѣдченый, що и такій законъ зможуть бôльшости національнѣ силою обôйти и въ практицѣ постановы ѣго знеутралізувати, ôнъ додавъ до того закону ще и постанову о голо-

---

въ караню винныхъ, але и жертва, яку ôнъ принѣсъ Рѣчипосполитôй зъ своею матеріяльною шкодою, убиваючи и гублячи цѣлыми масами власныхъ своихъ пôдданыхъ

Ще знайшли мы про Довбущука одну звѣстку, котрои мы въ нашôй давнѣйшôй розправцѣ не подали, бо стрѣтились зъ нею доперва пôзнѣйше. Въ запискахъ Бернардинôвъ львôвскихъ, котрі знаходяться въ библіотецѣ рускон капитулы въ Перемышли, знаходиться записка про нападъ Довбущуковои ватаги на Борщôвъ пôдъ Бучачемъ, такъ важна для оцѣненя характеру ватажка, що ѣи подаѣмо въ дословнôмъ текстѣ: Die 4. Maji (1744) we wsi Borszczowie od Buczacza mil dwie Doboszczuk rozbojnik naszedł w nocy dwor Imci Pana Konstantego Złotnickiego połkównika; palił mu ręce, zarzewie ogniste w zanadrze sypał, a potem okrutnie zabił: zabił y żonę iego Zofią y dzieci iego synaczka przy piersiach. Okupu pieniędzy srebra etc. niechciał mówiąc: Nie po pieniądze tu przyszedłem ale po twoją duszę. abyś więcej ludzi nie męczył. N. B. był to Pan zły na ludzi i kilku zamordował; więc impletum illud: quali mensura mensi fueritis, tali remetietur vobis; Et illud qui fundit sanguinem, fundatur et sanguis ejus *). Тую самую черту въ характерѣ Довбущука пôзнали мы при ѣго розправѣ зъ атаманомъ Дѣдошкомъ въ роцѣ 1743 Напавши на ѣго домôвство и дôставши ѣго въ свои руки, пригадавъ ѣму Довбущукъ, що ôнъ збирався зôгнати кôлька селъ, щобы ѣго имити, а навѣть обѣцювавъ панамъ повну шапку червôнцѣвъ за голову ватажка. „Пôзнаѣшь мене, Олексу? — сказавъ до Дѣдошка — утни менѣ голову! Ты зганявъ села, щобъ мене имили, а панамъ обѣцювавъ ты повну шапку червоныхъ, коли мене зловлять! А то я зловивъ тебе!“ Ôдтакъ вбивъ Дѣдошка, звязавъ зъ ѣго сыномъ, плечми одного до другого, пôднѣсъ обохъ одною рукою въ гору и сказавъ: „Такъ вяже Довбушь, пане Дѣдошку!“ Подôбно поступивъ собѣ Довбущукъ и въ дворѣ Карпиньскихъ въ Голосковѣ дня 8 жовтня 1741 р. Напавши на той двôръ въ кôлька годинъ по народженю самого поета, Франца Карпиньского, автора краснои пѣсни: „Kiedy ranne wstają zorże“ и не заставши въ хатѣ кромѣ женщинъ нѣкого, засѣвъ зъ своими 12 молодцями до стола, принявъ гостину и не то що нѣчого не взявъ, але давъ еще, угостившись, бабѣ три червôнцѣ та просивъ на ôдходѣ, щобы дитину при хрестѣ назвали Олексою, що якъ звѣстно, не наступило. Були-бы мы може о тôмъ не знали, якъ бы бувъ намъ не передавъ о тôмъ звѣстки въ своѣй автобіографіи самъ поетъ. Щаслива звѣзда завела ватажку на тую годину до двора голоскôвского: Опришокъ, котрого имя тоне середъ криштальевыхъ филь найкрасшихъ пѣсень и переказôвъ людовыхъ, бувъ першимъ, що повитавъ „поету серця“ — якъ ѣго называють — на першôй зорѣ ѣго ранного житя, а той передаючи потомности вѣсть про тую славну гостину чорногорского сокола, озолотивъ тѣ филѣ солодкою згадкою про благородну душу розбôйника. Батьки поета були-бъ не скривдили сына, коли бы ѣму були дѣйстно дали при хрестѣ имя Олексы.

Смерть заскочила Довбущука, якъ мы подали, въ ночи зъ 23. на 24. серпня 1745 р. въ Космачи, въ хатѣ Стефана Дзвôнки, де ôнъ бувъ загостивъ не за-для любощѣвъ, якъ подаѣ пѣснь народна, але щобы пôмстити кривду одного зъ своихъ товаришѣвъ *) Потомки Дзвôнки жиють еще до нинѣ въ Космачи и переховують у себе двѣ памятки по Стефанѣ, стрѣльбу, котрою тойже ватажку „зъ пода въ плече вцѣливъ“, лишь зъ перероблепымъ вже замкомъ, и перґаминову грамоту тодѣшного дѣдича космацкого и воеводы новгородского, Іосифа Алекс. Яблоновского, въ котрôй тойже увôльняѣ убійцю Довбущука и ѣго потомкôвъ ôдъ всякихъ данинъ, податкôвъ и чиншѣвъ за тое, що „herszta wszystkich niecnót y zbrodni, smoka w górach Zapruckich wychowanego, a życie y substancyą obywatelów Pokuckich pożerającego zniósł y zgładził z tego świata.“ Той привилей бувъ передрукованый въ новинкахъ одного числа (львôвского) „Слова, а згадуѣ о нѣмъ такожь Юлій Турчиньскій (Wycieczka do Słobedy rungurskiej, Kosmacza. Dodat. liter. do „Kurjera Lwowskiego“ 1887, Nr. 19—27).

(*Конецъ буде.*)

*) Сводная лѣтопись ôдъ р. 1700 до року 1772. ст. 165 до р. 1744.

*) Вѣсть тую оперли мы на автентичнôмъ протоколѣ, списанôмъ въ станиславскôмъ мѣскôмъ судѣ чотири днѣ по смерти Довбущука зъ ѣго убійцею Стефаномъ Дзвôнкою (27 серпня 1745 року; гл. рукопись въ библ. Оссол. пôдъ ч. 1351. Liber variarum actionum и т. д.) Въ нашôй розправѣ передруковали мы той цѣлый документъ дословно. На пôдставѣ того самого рукописного документу подавъ бувъ тую дату вже А. Бельовскій въ р. 1857. (Czas, miesięcznik, rok II. T. IV.), а за нимъ о. А. Петрушевичъ. (Сводная лѣтопись съ 1700 до 1772. Львовъ 1887, ст. 107 до р. 1745). Не можемо прото понятн, що о. Петрушевичъ подаѣ на стор. 266 тои-жь Сводноі лѣтописи зновъ до р. 1766 таку записку: „Александеръ Добощукъ ваташка опришокъ убитъ въ Космачѣ... Другі писатели относятъ годъ ѣго смерти къ 1770 году“. Ѣсли отже автентичный документъ подаѣ день 24 серпня 1745, яко день и рôкъ смерти Довбущука, то вже не мôгъ тойже бути убитымъ въ р. 1766 и такъ само злишною ѣсть увага автора, що „инніи (котрі?) относятъ годъ ѣго смерти ко 1770 году“.

сованю куріями въ тыхъ справахъ выключно, що называються національными. Давати бôльшостямъ соймовымъ опѣку надъ меншостями значитъ одно, що муры крѣпости казати боронити непріятельскôй арміи. Меншости самôй треба подати въ руки щитъ, котрымъ бы она змогла боронитись передъ напоромъ бôльшости. А такимъ щитомъ єсть право закладати veto въ куріяхъ противъ всего, що мало-бъ бути кривдячимъ для національныхъ меншостей.

По тыхъ дѣйетно патріотичныхъ и до добра державы змѣряючихъ выводахъ и проєктахъ, переходить д-ръ Фишгофъ до справъ заграничныхъ, о чѣмъ поговоримо другимъ разомъ. На нинѣ додамо лишь, що проєктъ Фишгофа на полагодженье національного роздору въ Чехахъ дасться въ цѣлости приложити и до невôдрадныхъ бôносинъ межинародныхъ въ нашôй Галичинѣ. И для насъ §. 19. основ. держав. законôвъ стався пустою фразею. И у насъ бувъ-бы на часѣ законъ языковый, нормуючій точно уживанье обохъ языкôвъ краєвыхъ въ житю публичнôмъ. И у насъ роздоръ національный не зôйде зъ порядку дневного, наколи меншôсть соймова руска, яко продуктъ нещастного статуту краєвого Шмерлинга, курією національною не буде обережена передъ майоризацією штучнои бôльшости польскôв въ соймѣ галицкôмъ.

Письмо зъ Сербіи.

Бѣлградъ 13 липня.

Найновѣйша трагедія, котру хоче король Миланъ бôграти, на ганьбу свого народу и бѣдного свого краю — то розвôдъ зъ королевою Наталією.

О фактѣ тôмъ не знає нашъ нарôдъ въ Сербіи нѣчого, бо жадна газета не смѣє анѣ словцемъ промовити о тôй справѣ а чужій газеты, що о тôмъ пишуть, лежать всѣ въ цензурѣ въ Бѣлградѣ. Пôдчасъ коли цѣла Европа интересуєся тымъ, що станеся зъ бѣдною королевою, публика наша въ Сербіи мовчить, якъ передъ тымъ. Въ Бѣлградѣ знають о тôмъ, бо переходять на австрійску сторону до Земуня (Семлина) и тамъ довѣдуються о поганыхъ плянахъ короля Милана, въ глубинѣ же Сербіи нарôдъ не знає нѣчого. Дивно выдаєся намъ, що декотрій россійскій газеты завзываютъ королеву, щобы она бдкликалась до скупштины и до народу. Яку скупштину скличе Никола Христичъ, заечарскій гнобитель, то вже знаєте а нарôдъ єсть мертвый.

Ôдъ того часу якъ упали радикалы, настала у насъ страшна реакція и запанувала бездѣльна резигнація. Найбôльшій и найрухливѣйшій патріоты замкнулися въ своихъ домахъ и выжидаютъ, коли вже разъ буде тому всему конецъ. Такъ страшнои тишины якъ теперѣшнои нѣхто у насъ не памятає; може бути, що то єсть тишина передъ тучею, котра має пробудити нарôдъ зô сну и покликати его зновъ до житя. Всѣ партіи годяться тутъ въ тôмъ, що лишь велика революція може выратувати Сербію, тôлько що нѣхто не важиться о нѣй и подумати. Шпѣгунôвъ єсть всюды повно а король Миланъ знає о кождôй и найдрôбнѣйшôй рѣчи та о всѣмъ, що о нѣмъ говорять. Знає навѣть н. пр. и таку дрôбницю, що его въ Шабцу называють котомъ и говоривъ о тôмъ отверто одному послови въ скупштинѣ; знає такожъ, що въ Заєчарѣ лагодиться щось такого якъ въ 1883 р., але думає, що войскомъ и жандармами опреся всему.

Хто бы хотѣвъ знати, длячого нинѣ Сербія єсть такъ нещасливою пôдъ правительствомъ короля Милана, длячого крôмъ Сербіи страдає ще и найлѣпша женщина, яка коли небудь сидѣла на сербскôмъ престолѣ, мусить знати исторію выхованя короля Милана. Въ посудину ту, коли була ще зовсѣмъ новою, налили нечистои воды — и длятого она єсть нинѣ такою...

Тогдѣ, коли була пора до того, не подумавъ нѣхто о его выхованю, не гадавъ нѣхто, що Миланъ засяде колись на сербскôмъ престолѣ. Всѣ спôльно зъ княземъ Михаиломъ були того мнѣня, що той-же князь Михаилъ буде мати зъ княгинею Юлією сына, наслѣдника сербского княжества. Въ 1868 р. убито кн. Михаила несподѣвано и такъ не осталося нѣякого розпорядженя. Хто-жь мавъ засѣсти на престолѣ? Въ дванацятôй годинѣ нагадавъ собѣ Ристичъ, що въ Парижи жиє ще одинъ членъ княжескои родины, Миланъ, и покликавъ его до Бѣлграду. Тогдѣ бувъ Миланъ ще дуже молодый. Ристичъ установивъ регентію, котрои членомъ бувъ и Блазневацъ, котрого жена була близькою своячкою кн. Михаила. Той отже Блазневацъ думавъ, що коли-бъ не було Милана, то ôнъ засѣвъ-бы на сербскôмъ престолѣ. Задумавъ отже выслати малолѣтного князя на той свѣтъ. Яко близькій своякъ взявъ Блазневацъ на себе его выховане. Миланъ бувъ ще молодый и можна було направити зло, котре другій завинили, але Блазневацъ не хотѣвъ того; ôнъ думавъ Милана або убити, або зробити его такъ безсильнымъ душею и тѣломъ, щобы мôгъ самъ за него панувати. Замѣсть отже покликати до бѣлградского конаку людей здôбныхъ и знаменитыхъ, ôнъ окруживъ молодого короля прелестными женщинами, а въ княжôй палатѣ замѣсть тишины и нôчного спокою ôдбувались голосній балѣ, грала музика, лився шампанъ якъ вода и заводилась гра въ карты. Коли Блазневацъ побачивъ, що и симъ не дôйде до цѣли, бо Миланъ замѣсть ослабнути, розвиваєсь сильно и здорово; задумавъ его отронти въ чорнôй кавѣ. Женѣ Блазневаца зробилось однакож жаль молодого князя и она просила его, щобы ôнъ не пивъ кавы. Коли принесено каву, подавъ Миланъ свою склянку Блазневацови и глянувши ему строго въ очи сказавъ: „Выпийте то!“ Блазневацъ выпивъ, зблѣдъ и повалився на землю.

То бувъ першій тріюмфъ Милана и першій испытъ зъ двôрскои интриги, котрои ôнъ научився за молоду замѣсть наукъ державныхъ. Дочислѣть до того ще кôлька атентатôвъ, неконче чистій руки єго въ справахъ финансовыхъ, за-для котрыхъ такъ довго державъ при управѣ партію гульденову, выпущенье въ аренду королевскихъ дôбръ на 25 лѣтъ напередъ, розтрату величезного маєтку, що остався по кн. Михаилѣ, любовницѣ въ Бѣлградѣ, що зъ листами его въ рукахъ хотѣли навѣть доводити до процесу, напослѣдокъ карты и довги у Вѣдни и Пештѣ, де — якъ кажуть — мавъ навѣть разъ ôддати свою шаблю жидамъ въ заставъ: дочислѣтъ отже то все, а будете мати образъ мужа королевои Наталіи, котрый умѣє пôдписати нинѣ амнестію якомусь вязневи, хочь той завтра висить вже на ручнику, якъ то було зъ Илкою Марковичевою, що зробила атентатъ на него; будете мати образъ короля, котрый думає, що єсть въ политицѣ Бисмаркомъ а въ стратегіи Наполеономъ, хочь довѣвъ Сербію до Сливницѣ.

Зъ такимъ отже чоловѣкомъ мала жити королева Наталія. Єсть то женщина выхована якъ найлѣпше и въ найвысшôмъ степени моральна. На нещастье, кожда майже єи придворна дама була приятелькою короля. Бже ôсѣмъ лѣтъ тому назадъ хотѣла королева розвестися зъ мужемъ, але тогдѣ помаривъ ихъ митрополитъ Михаилъ. Ген. Протичь, той самъ, що єсть нинѣ министромъ вôйны и що має привезти теперь наслѣдника престола, мусѣвъ зъ женою и зъ кôлькома ще другими товаришами уступити зъ конаку а тогдѣ бувъ спокôй на кôлька лѣтъ. Въ послѣднихъ лѣтахъ прийшло було зновъ до скандалôвъ на дворѣ; король забувався страшно и тративъ майно въ користь соперницъ королевои. Королева Наталія жертвувалась теперь зовсѣмъ выхованю свого сына, замкнула очи на все и покинула конакъ. Она не хотѣла розводу, лишь бажала спокою, щобы могла выховувати сына. Король Миланъ не любивъ єи яко живу контролю; будучи самъ непопулярнымъ ненавидѣвъ єи, бо она була вельми популярною. Въ часѣ вôйны называвъ єи нарôдъ матерею раненыхъ, бо пôдчасъ лютои борбы ходила сама по шпиталяхъ, доглядала раненыхъ и выдавала величезній сумы на ихъ удержанье. Наколи-бъ прийшло до якоись революціи то она могла бы статись єи осередкомъ, а коли не она то выхованый нею сынъ мôгъ-бы усунути батька зъ престола... Такъ думавъ король Миланъ и того боявся

Признати мусимо, що королева не вела на свою руку окремои политики ôдъ политики короля. То, що пишуть о тôмъ вѣденьскій газеты, єсть поганою ложею. Она приймала россійского консуля такъ само якъ и австрійского, а жены виднѣйшихъ мужѣвъ зъ руссофильскои партіи либеральнои такъ само, якъ и зъ австрофильскои партіи напреднякôвъ. Королева Наталія була передовсѣмъ доброю женою и матерею а яко королева вилывала дуже на ширенье просвѣты въ народѣ и пôдпирала кожде гуманитарне дѣло. Будучи такою она чувствувалась оскорбленою въ глубинѣ своєи душѣ; межи нею а королемъ прийшло до роздѣлу, хочь неофиціяльного, бо православна церковь того не знає. Двôрскій интриги всего доконали.

Ситуацію заостривъ упадокъ радикального кабинету и приступленье до кермы державнои Николая Христича Король Миланъ стався въ краю вельми не люблепымъ. Ôнъ бонться всего. Щобы отже освободитися ôдъ того страху зô стороны королевои а зъ другои стороны, щобы позыскати ще бôльшу дружбу сусѣдôвъ, постановивъ розвестися зъ королевою Наталією. То суть правдивій причины розводу и не вѣрте нѣякимъ предложенямъ короля, бо зъ королевою вже нѣколи не прийде до згоды. Король хотѣвъ єи позбутися а не жити зъ нею.

Якъ вирочѣмъ стоить цѣла ся справа, вы тамъ лѣпше знаєте якъ мы тутъ, бо у насъ вельми трудно чого довѣдатись; о тôмъ лишь можу васъ завѣрити, що синодъ розвôдъ пôдпише. Ситуація у насъ єсть дуже, дуже поважна

В. Ж.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ справѣ выкупна права пропинаціи въ Галичинѣ доносить „N. fr. Presse“, що правительство предложить посѣдателямъ права пропинаційного ôсѣмнацяткратне ôдшкодованье заявленого доходу зъ пропинаціи. Тѣ, що будуть мати право до такого ôдшкодованя, мають одержати скапитализовану суму своихъ доходôвъ зъ пропинаціи въ пятьпроцентовыхъ облигаціяхъ al pari, котрій мають бути амортизованій въ протягу двацяти лѣтъ а за то мають они зречися на всѣ часы иризнаного имъ закономъ зъ 30 грудня 1875 реального права на шинки положенй въ окрузѣ ихъ дôбръ. Декотрій члены пропинаційнои анкеты — каже згадана газета — будуть домагатися, щобы ôдшкодованье за пропинацію не выплачувалося облигаціями, лишь щобы тѣ облигаціи ôддати якому банкови а посѣдателямъ пропинацій выплачувати готôвкою.

Нинѣ отже въ полудне має ôдбутися перша стрѣча цѣсаря нѣмецкого зъ царемъ Александромъ III. въ Кронштадтѣ. Що зъѣздъ обохъ сихъ монархôвъ принесе Европѣ, якій будуть его наслѣдки для европейскои политики, годѣ предвидѣти, годѣ напередъ означити; то лишь можна сказати, що наколи зъѣздъ сей не принесе якогось полѣпшеня въ дотепереѣшнôй ситуацій, то певно не змѣнить єи и въ такôмъ случаю останеся на якійсь часъ все такъ, якъ було доси.

Якъ въ декотрыхъ россійскихъ кругахъ дивляться на сей зъѣздъ монархôвъ, най послужить доказомъ недавный ôдзывъ „Моск. Вѣдом.“. Газета ся полемизуе зъ нѣмецкими нôвъурядовцями и каже, що позаякъ инiціятива зближеня до Россіи выйшла ôдъ Нѣмеччины, то тымъ самымъ и немає Нѣмеччина права ставити якій небудь жаданя або условія. Нѣмеччина поставила собѣ дѣйстно за цѣль осягнути порозумѣнье зъ Россією а то лишь длятого, що лига мира не дає нѣякои гарантіи мира. Чи прийде до того порозумѣня, то зависить ôдъ щирости нѣмецкои политики, котра, якъ можна теперь сподѣватися, покине всякій позадній гадки, бо Нѣмеччина видить теперь дуже добре, що най дѣєся, що хоче, Россія не дасться вже зловити въ якусь нову лапку. Наколи-бъ Нѣмеччина вже теперь домагалась ôдъ Россіи якихъ зъобовязань, то можна вже теперь сказати, що до порозумѣня не прийде. Черезъ „политику свобôдноі руки“ Россія лишь зыскала и въ нѣякôмъ случаю не ôдпуститься свободы дѣланя. Зъ огляду на то все, що доси сталося, не може Нѣмеччина нѣчого жадати ôдъ Россіи; противно, она буде мусѣла поступати пôсля жадань Россіи.

Кіевскій ген.-губернаторъ Дрентеленъ выдавъ розпорядженье до всѣхъ властей администраційныхъ на Подôлю, Волыни и Украинѣ, щобы безпроволочно перевели списъ всѣхъ жидôвъ проживаючихъ по селахъ въ сихъ губерніяхъ и переконалися, чи то тѣ самій жиды, котрыхъ заставъ въ селахъ царскій указъ зъ 3 мая 1882 р., заказуючій новымъ жидамъ осѣдати по селахъ. Наколи-бъ найшли по селахъ якихъ новыхъ жидôвъ, що не мають тамъ права проживата, то мають ихъ заразъ прогнати и ставити передъ судъ за самовôльне перебуванье на селѣ.

На ювилейне торжество хрещеня Руси мають приѣхати до Кіева оберпрокуроръ св. синода, Побѣдоносцевъ, директоръ канцеляріи синоду Саблеръ и чорногорскій митрополитъ Иларіонъ зъ двома архимандритами.

——

На послѣднôмъ засѣданю италійскои палаты послôвъ прийшло було при нарадѣ надъ закономъ провинціональнымъ и громадскимъ до остроі борбы зъ причины параграфу, котрый постановляе именованье бурмистрôвъ. Правительство ставило та кевнесенье: „Въ мѣстахъ, що суть столицями провинцій и въ головныхъ мѣстахъ а такожъ и въ мѣстахъ, що мають бôльше якъ 10.000 жителѣвъ, именують бурмистрôвъ рады провинціональній въ тайнôмъ голосованю. Въ иншихъ мѣстахъ именуе бурмистрôвъ самъ король зъ помѣжь членôвъ рады громадскои.“ Внесенье се ухвалено мимо великого опору опозиціи.

Переговоры межи италійскимъ а французскимъ правительствомъ въ справѣ наложеня податку на чужинцѣвъ въ Массавѣ не довели до нѣякого результату а тымъ часомъ губернаторъ въ Массавѣ накладае строгій кары на тыхъ, що не хотять платити податку а навѣть и проганяе тыхъ, що ставлять опôръ.

——

Декотрій вѣденьскій газеты розпустили були вѣсть, що король Миланъ, розвѣвшись зъ королевою Наталією, думає другій разъ оженитися; говорено навѣть, що зъ одною зъ сестеръ теперѣшного цѣсаря нѣмецкого, загально однакожъ говорено, що король думає одружитись зъ своєю кузиною панною Катарджу, котра єсть Румункою и була якійсь часъ придворною дамою королевои Наталіи. Коли однакожъ королева Наталія добачила, що маєвъ нѣй небезпечну соперницю, постаралась о то, що панна Катарджу выѣхала одного красного дня зовсѣмъ несподѣвано и безъ всякого приготовленя въ подорожъ. Ôдъ сего часу проживала панна Катарджу то въ Румунiи то въ Парижи и — якъ кажуть — мала вести кореспонденцію зъ королемъ Миланомъ Коли отже теперь появилась поголоска, що король думає зъ нею одружитися, запротестувавъ ôнъ тому енергично и каже, що не маєвже охоты другій разъ женитися.

Въ Бѣлградѣ ходить поголоска, що за посередництвомъ заграничныхъ дворôвъ прийде мѣжь королемъ Миланомъ а королевою Наталією до згоды безъ формального розводу. Зъ другои стороны зновъ доносять, що розвôдъ все таки наступить и що ся справа буде найдальше до шѣсть недѣль порѣшена. Бôльшôсть синоду домагаєся компетенціи консистора и доказуе, що синодъ маєлишь право апеляційне. Здаєсь зъ сего выходити, що синодъ не конче прихильный королеви, а коли король не ôднѣсся ôдъ разу до консистора, то можна зъ сего такожъ вносити, що ôнъ вже зъ горы не мôгъ числати на користне въ нѣмъ залагодженье своєи справы и длятого ôдкликався безпосередно до синоду. Поглядъ сей ставсь ще тымъ имовѣрнѣйшій, коли зважимо, що королева не хотѣла зновъ признати компетенціи синоду а жадала предложеня справы консисторови. Може отже дуже легко бути, що роздоръ зъ женою доведе ще короля до конфликту зъ властями духовными.

——

Партійна борба мѣжь либеральными а консервативными министрами треваєвсе ще дальше а наслѣдкомъ єи було, що консервативный министеръ Начевичъ подався бувъ до димисіи. Въ справѣ сей доносять зъ достовѣрного жерела до „N. fr. Presse“ такъ: Въ суботу передъ полуднемъ подався бувъ Начевичъ до димисіи, но тôй причинѣ, що органъ Стамбулова „Българско“ напавъ бувъ дуже на консерватистôвъ а о самômъ Начевичу написавъ, що ôнъ єсть продайный. Начевичъ ôдкликавъ вправдѣ свою димисію, бо Стамбуловъ просивъ его письменно, щобы ôнъ остався въ кабинетѣ, але на мѣсце Начевича єсть вже ажь двохъ кандидатôвъ до министерскои теки. Ледви однакожъ, чи хто буде мôгъ заступити Начевича.

Зближенье Стамбулова до цанковистôвъ єсть дуже можливе. Кажуть що Стамбуловъ и Караveловъ одержали письма ôдъ Цанкова, въ котрыхъ ôнъ ихъ завзыває, щобы старалися сполучити всѣ партіи, бо теперь якъ разъ єсть ôдповѣдна пора поставити загальну програму, котра-бы всѣхъ обовязувала. Караveловъ мавъ вже ôдповѣсти на то письмо; що зробивъ Стамбуловъ, не знати. Онôгды кружили вѣсти по Софіи, що Цанковъ маєсюды приѣхати. Въ наслѣдокъ спору мѣжь министрами мусить князь вертати чимъ скорше до Софіи и приѣде сюды вже 21 с. м.

Якій порядокъ и яка безпечнôсть панує нинѣ въ Болгарiи, можна видѣти зъ слѣдуючого факту: Онôгды выслало болгарске товариство зелѣзниче окремый поѣздъ зъ Беловы, щобы зъ-ôдтамъ забрати пакунки кн. Фердинанда, котрій прислано туды зъ Калоферу. Зô взгляду на публичну безпечнôсть мусѣвъ поѣздъ сей забирати зъ собою жандармôвъ и телеграфистôвъ и оставлявъ ихъ на кождôй стаціи, щобы мôгъ ôдтакъ безпечно назадъ повернути.

О схопленыхъ розбишаками на двôрци въ Беловѣ австрійскихъ пôдданыхъ не чувати доси нѣчого. Одинъ зъ схопленыхъ давъ лишь знати, щобы не гонити за розбишаками, котрій домагаються значного окупу, бо увязненымъ грозять смертею. Правительство болгарске застановило отже дальшу погôнку за розбишаками и доперва коли ихъ выкуплять, возьмеся енергично до дѣла. Въ першôй хвили выслало було правительство до Беловы свого повномочника, ген. секретаря зъ министерства дѣлъ внутрѣшныхъ, Луканова, и значный ôддѣлъ войска. Кажуть, що ватага, що напала була въ ночи зъ 7 на 8 с. м. на дворець въ Беловѣ, складаєся зъ Альбанцѣвъ и Чорногорцѣвъ и маєбути останкомъ тои ватаги, котра ôдъ кôлькохъ вже мѣсяцѣвъ вела досыть щасливу борбу зъ Болгарами а ôдтакъ перебилася въ родопскій горы и тамъ получилася зъ Македонцями.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ филіи рускаго Товариства педагогичного** ôдбувъ дня 11 н. ст. липня засѣданье въ Пѣскахъ и такъ уконституовався: Мих. Корецкій выбраный заступникомъ головы, Кирилъ Малицкій секретаремъ, Матѣй Квасникъ касіеромъ а Дмитерко контрольоремъ. Выдѣлъ филіи ухваливъ ôднестись до центрального выдѣлу Товариства педагогичного, щобы постарався доконче о часопись, котра була-бы органомъ сего товариства.

— **Въ Бродкахъ**, пов. львôвского, ôдбулося дня 15 н. ст. липня заложенье угольного каменя пôдъ будынокъ шкôльный при великôмъ здвизѣ народу и участи дооколичныхъ священикôвъ оо. Шухевича зъ Красова и Целевича зъ Поляны. Зъ учителѣвъ взяли участь пп. Дмитерко, Гораковскій, Артимовичъ, Корчиньскій и Квасникъ. На торжествѣ були такожъ присутній заступники двора. До народу промовляли: о. Целевичъ, котрый закôнчивъ свою бесѣду многолѣствомъ въ честь цѣсаря и п. Дмитерко, учитель зъ Мôстокъ, котрый взявши тематъ до своєи бесѣды зъ щоденного житя, зробивъ миле враженье на зôбраныхъ. По торжествѣ ôдбулося угощенье гостей. Головна заслуга при будовѣ сеи школы належиться о. Цѣпановскому, тамошному парохови, и учителямъ пп. Ив. Долинцѣ и Воробцеви.

— **Мѣсточко Озеряны**, пов. борщѣвского, погорѣло въ ночи зъ 16 на 17 с. м. Огонь ширився въ серединѣ мѣста и 62 домôвъ згорѣло до тла. Кôлька сотъ осôбъ полишились безъ примѣщеня и хлѣба и всю помôчь покладають нещасній въ комитетѣ ратунковôмъ, котрый сейчасъ завязався и взявся енергично до дѣла.

— **Вѣсти про синодъ рускои церкви въ Галичинѣ** нотуе зновъ „N. fr. Presse“ и каже, що всѣ три епископы рускій роблять вже приготовленя, щобы скликати синодъ до Львова. Въ нарадахъ синоду мають взяти участь ôдпоручники деканатôвъ, крилошане, професоры теологичного выдѣлу а такожъ и люде свѣтскій. Предметомъ нарадъ мають бути: Справа управильненя права патронату, котру порушило само правительство, щобы мати ôдтакъ пôдставу внести въ радѣ державнôй ôдповѣдне предложенье; реформа теологичныхъ студій; полѣпшенье науки въ школахъ народныхъ и знесенье заказу рускимъ священикамъ другій разъ женитися.

— **Первѣстный проєктъ заложеня „польского банку земского“ въ Познани** для выкупна грунтôвъ пôдъ парцеляцію, а тымъ самымъ до противдѣланя прускôй комисіи кольонизаційнôй, не удався цѣлкомъ. Сими днями ôдбулись загальній зборы акціонерôвъ сего банку и ось що выказалося: банкъ мавъ мати основного капиталу три милioны марокъ, розложеныхъ на акціи по 1000 марокъ. Розписано пôдписку и до дня 1. липня с. р. зголошено пôдписôвъ на 1155 акцій (на Галичину припадає 400 акцій) а до касы банку вплынуло готôвкою 374.850 марокъ. Пôсля нѣмецкихъ законôвъ не мôгъ банкъ розпочинати нѣякои дѣяльности, доки не пôдписано ôдповѣдного числа акцій пôсля заявленои ухвалы. А що нема надѣѣ, щобы можна дôйти до такои сумы, и загальна охота пôдписувати акціи сего банку притахла мѣжь Поляками, то рада завѣдуюча внесла змѣну первѣстного рѣшеня. Банкъ не потребуе мату основного фонду три милioны, лише милioнъ двѣста тысячѣвъ марокъ. Такъ порѣшено на зборахъ, а банкъ мусить обмежити свою дѣяльнôсть на меншій розмѣры, якъ се зъразу було проєктовано.

— **Степень доктора правъ** одержали въ львôвскôмъ университетѣ пп.: Петро Осташевскій-Бараньскій, родомъ зъ Бучача, редакторъ „Dzien. polsk-ого“ и Александеръ Фоґель, родомъ зô Львова, концепіентъ адвокатскій и сотрудникъ „Dzien. polsk-ого“.

— **Межинародна выстава въ Парижи** ôдбудеся на другій рôкъ. Многій державы ôдмовили своєи офиціяльнои участи въ тôй выставѣ, тому Французы стараються власными силами зробити сю выставу такъ величавою, щобы стягнути якъ

найбôльше число гостей до Парижа. Вже до теперь зголосилося 30000 промысловцêвъ зъ самои Франціи, котрй выставлять свои выробы. Въ Парижи були вже двê межинародній выставы въ рокахъ 1867 и 1878. Головною точкою проєктованои выставы есть зелêзна вежа, котру будує инжинирь Айфельтъ. Доходить она нечуванои высоты 300 метрôвъ. Коли прирôвнаємо всê найвысшй будôвлê на свêтê, то покажеся, що ся зелêзна вежа майже два разы переходить найвышу зъ нихъ що-до высоты. И такъ: костелъ св. Петра въ Римê есть 132 метрôвъ высокій, штрасбургскій соборъ 142, пирамида въ Гізехъ 146, кольоньскій соборъ 159 а памятникъ Вашингтона въ Филядельфіи має 169 метрôвъ. Ще передъ десяти роками не можна було-бы выдвигнути такои высочезнои будôвлê; найновêйшй однакожь вынаходы на поли инжинеріи що-до обчисленя напору воздуха, силы вêтру въ такôй высотê и т. п. дозволили смêло взятись до будованя сеи новочаснои вежи Вавилъ. Щобы охоронитись ôдъ ударôвъ громôвъ въ такôй высотê, придумано дуже дотепну конструкцію цêлои сêти громозводôвъ, котрй мають охоронити сю масу зелêза ôдъ громôвъ. Другу небезпечнôсть, именно, що въ такôй высотê годê робôтникамъ не дôстати завороту головы, усунено въ сей спосôбъ, що довкола руштованя зроблено одноцêльну чорну сêтку и робôтники не видять землê пôдъ собою. Такожь не сходять робôтники на дôлъ, лише постôйно преживають въ выбудованыхъ частяхъ вежê. Кошта будовы обчисленй на шêсть миліонôвъ франкôвъ, держава дала пôдпомоги пôвтора миліона и дозволила инжинирови Айфельтови побирати зыски зъ тои вежê черезъ двацять лêтъ, ôдтакъ перейде она на власнôсть мêста Парижа. Дотеперь выведено вже бôльшу половину сеи вежê, а минувшого тыждня угощавъ инжиниръ Айфельтъ на высотê по-надъ сто метрôвъ представителêвъ прасы и инжинирôвъ: — Державы, що не згодились на офиціяльну участь въ парискôй выставê, суть слêдуючй: Австро-Угорщина, Нêмеччина, Россія, Италія, Англія, Испанія, Португалія, Голяндія, Швеція, Румунія и Хины. Офиціяльно будуть заступленй: Швайцарія, Норвегія, Сербія, цêла Америка и Японія.

— **Вôйна птахôвъ.** Префектъ Тырновы донêсъ до Софіи о цêкавôмъ зъявищи, яке минувшого тыждня можна було бачити высоко въ горê понадъ тырновскими горами. Рано надлетêло зô всходу до 200 орлôвъ и голосно кракаючи лêтали попадъ верхами гôръ Янтра. Незадовго надлетêло ôдъ пôвнôчного всходу до 300 бузькôвъ и сейчасъ завернули проти орлôвъ. Зразу оба стада птахôвъ пристали мовь-бы зависли въ воздусê, опôсля чути було страшный клекôтъ и гамôръ, бо розпочалась була вôйна. Що хвиля падавъ на землю то орелъ, то бузько, смертельно раненый клювами воюючихъ. Коли порêдшали ряды борцêвъ, оба стада завернули въ противнй стороны и ôдлетêли. Префектъ одержавъ наказъ ôдъ свого правительства позбирати по горахъ всê убитй птахи и почислити ихъ докладно, бо тымъ способомъ можна буде дôзнатись, хто побêдивъ.

— **Дрôбнй вêсти.** Дня 31 н. ст. липня ôдбудеся въ Белзê въ домê о. крил. П. Паславского вêнчанье п. Корнила Кузика, укôнченого богослова вêденьскои семинаріи, зъ п. Оленою Горницкою, донькою комисаря ц. к. староства въ Перемышли.

Атины 19. липня. Король выêзджає дня 24 с. м. до Петербурга зъ причины недалекихъ злогъ королевои.

Парижь 19. липня. Передъ закрытьемъ францускои палаты послôвъ высказавъ пос. Пия свôй жаль, що правительство не выступило досыть енергично противъ гр. Паража за єго манифестъ до мерôвъ и не сконфискувало майна князêвъ орлеаньскихъ. На то ôдповêвъ Фльоке, що правительство буде завсêгды выступати противъ махинацій претендентôвъ.

Берлинъ 19. липня. Зъêздъ гр. Кальнокого и Криспіого зъ кн. Бисмаркомъ ôдбудеся при кôнци жовтня або зъ початкомъ падолиста; мêсце зъêзду ще не означене.

Берлинъ 19. липня. Кажуть тутъ, що цêсарь поверне зъ своєи подорожи дня 29 с. м. — Приказомъ цêсарскимъ увôльнено ген. Каприви ôдъ службы шефа адмиралиціи. Въ приказê зроблено, що Каприви дôстане ôдповêдне становище коменданта. — „Kreuzztg.“ доказує, що по зъêздê цêсаря зъ царемъ буде кн. Кобургскій мусêвъ уступити зъ Болгаріи а на єго мêсце прийде кн. Вальдемаръ даньскій. За то одержить Россія свобôдну руку въ Середнôй Азіи.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовê
поручає 2460 163—?
росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и иншй фирмы поручанй.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковê при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цênахъ. 2389 71—?

Розкладъ êзды на зелêзницяхъ

важный ôдъ 1 червня 1888.
(пôсля годинника львôвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курêрскій; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мêшаный.
Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспêшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мêшаный.
Зъ Пôдволочискъ и Бродôвъ (на Пôдзамче): о год. 2·08 по полудни курêрскій; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мêшаный.
Зъ Белзца: о год. 5·53 по полудни мêшаный.

Ôдходять зô Львова:

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мêшаный; 2·28по полудни курêрскій.
До Черновець: о год. 9·20 рано поспêшный; 9·50 ранô и 10.06 вечеромъ мêшаный.
До Пôдволочискъ и Бродôвъ: (зъ Пôдзамча): о год. 10·23 рано и 11·05 вечеромъ особовый; о год. 4·22 курêрскій.
До Белзца: о год. 7·49 рано мêшаный.

НАДОСЛАНЕ.

Для глухихъ. — Особа, що въ поєдинчій способъ вылêчилась зъ 23-лêтнои глухоты и шуму въ ушахъ, готова кождому переслати даромъ описанье сего по нêмецки. — Адреса: **Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2476 4—52

Телеграмы „Дêла“.

Римъ 19. липня. Цêсарь Вильгельмъ має приêхати до Риму доперва на весну слêдующого року. Кажуть, що папа припоручивъ всêмъ нунціятурамъ старатися о то, щобы зъêздъ цêсаря зъ королемъ Гумбертомъ не ôдбувався въ Римê.

Исторія Литературы Рускои

ТОМЪ I.
Д-ра О. Огоновского
выйшла вже зъ друку и можна єи дôстати въ друкарни товариства „им. Шевченка“ (ул. Академична ч. 8.), въ тов. „Просвêта“ (ул. Ôрменьска ч. 27), у автора (ул. Пôдвалье ч. 9) и въ книгарняхъ: Ставропигійскôй и Миликовского (Старжика)
по цênê 1·70 зр, для Россій 2 рублê.
Замовляючимъ просто въ товариствê „им. Шевченка“ або черезъ рускй часописи „Дêло“, „Зорю“ и т. д. высилаєся книжка франко.

КОНТОРА ВЫМÊНЫ

ц. к. уприв. галицкого
Акцiйного Банку Гипотечного
2222 138 —? **купує и продає**
ВСÊ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ
пôдъ найприступнêйшими условіями.
5% Листы Гипотечнй и 5% Листы Гип. премiованй,
котрыхъ пôсля закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. можна уживати до умêщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія
можна одержати въ сêй Конторê.
(до выльосованя зъ 10% премією т. є. по **110 за 100**)
Всê припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсê дневнôмъ, не числячи нêякои провизіи.

10 децимальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотêльнê ручнй и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великй машины до краяня пашê,** за кожду лише по 65 зр; **1 велика сêчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгôнными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня буракôвъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сêна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звêстныхъ фабрикахъ, єсть на продажь поодиноко за-для замкненя торговлê, за надôсланьемъ готôвки або за послêплатою у п. 2524 2—15

BUGANYI,
Вêдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

Найпоплатнêйшій предметъ продажи для
торговель зелêзомъ, гальантерійныхъ и дрôбныхъ товарôвъ.

Безъ марки охоронной, неправдива. — Бельгійска **ЛЯМПА** — Незрôвнана сила свêтла. Експльозія неможлива. Значно яснêйша и дешевша якъ ґазъ. — Незфарбована, не дастся рабувати.

Зъ долины можна засвêтити и загасити. 2530 1—?
Сила свêтла 1½, 3, 5, 8 пол газу.
Нафты выйде 2, 3, 4, 6 кр. за год.

Патентъ Lempereur & Bernard

Фабрика **Josef Halbärth & Co** въ Линцу п. Дунаємъ

Письма признательнй и цênники даромъ и оплатно.
Марка охоронна „L. & B. Lampe belge.“

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНÊ (BRÜNN)

улиця Фердинанда Ч. 7/d
высылають за послêплатою:

Сорочки мужескй, бêлй и кольоровй 1 штука Іа. зр. 1.80
Сорочки робôтничй зъ доброго оксфорду, 3 штуки зр. 2.
Ногавицi мужескй, зъ барханту або полотна, 3 пары Іа. зр. 2.50, Іа. зр. 1.80.
Суконнй шапки, для мужчинъ и хлопцêвъ, 6 шт. зр. 1·20.
Скарпетки мужескй, бêлй або кольоровй, роблений 6 паръ зр. 1·10.
Скарпетки втягаючй пôтъ, зъ финису шовкового, 12 паръ зр. 1·20.
Пледы до подорожи, 3·50 метрôвъ довгй, 1·60 м. широкй, 1 штука зр. 4·50.
Матерiи на мужескй уборы, новôтнй, 3.10 метрôвъ Іа. зр. 5·50.
Матерiи на иберцигеры, добрй, найновêйшй барвы, 2.10 метр. зр. 6.
Нормальни сорочки и ногавицê, зъ чистои вовны, системъ Gtepa, 1 штука зр. 3·50.
Зреформоване нормальне бêлье, (втягаюче пôтъ) 1 сорочка або 1 ногавицê зр. 2.
Бêлье зъ Gnimi, 2 пары манжетôвъ, 2 стоячй и 2 лежачй конêрири зр. 2·50.

Матерiи лêтнй камгарновй, на мужескй уборы, найновêйшй десенê, 6·5 метрôвъ зр. 3.
Сорочки эсьмочй, зъ шифону, гафтованй, 3 штуки зр. 2·50.
Сорочки жêночй, зъ мêцного полотна зъ зубками 6 штукъ зр. 3·25.
Корсеты пôтвй, зъ шифону, численно прикрашенй, 3 штуки зр. 1·80.
Сидавицê, 6 зъ сырого полотна, Chiffon и Rouge 3 штуки зр. 3.
Запаски жêночй, зъ оксфорду, кретону и сырого полотна 6 штукъ зр. 1·60.
Паньчохи эсьмочй, (втягаючй пôтъ) зъ шовкового финису роблений, бêлй або кольоровй, 6 паръ зр. 1·50.
Паньчохи жêночй, (втягаючй пôтъ) зъ шовкового финису 6 паръ зр. 1·20.
Намêтки зъ Mohair-y, у всêхъ краскахъ 3 штуки зр. 1·20.
Намêтки зъ Foil-y, красней десенê, 6 штукъ зр. 1·20.
Жакеты лêтнй Jersey, зъ чистои вовны, у всêхъ краскахъ 1 шт. гладка зр. 2·50 тамбурована зр. 4.
Кустинки до носа, зъ кольоровымъ краемъ, 1 тузинъ мужескихъ зр. 1·20, жêночихъ зр. 1.

2345 22—26 — **Взôрцê** даромъ и франко.

ЗАКОПАНЕ.

Заведенье природно-лêчниче на Клеменсôвцê въ Закопанôмъ, уряджене на подобу Риклього надъ озеромъ Вельдесъ, де крôмъ звычайнои гидротерапіи заведенй кущелê паровй въ лôжкахъ, а такожь и сонêчнй (геліотерапія). Доконуються такожь въ заведеню пôсля вказаня лêчнича гимнастика, масажь, ортопедія и електротерапія. Ôдъ 20 мая заведенье отворене. 2503 3—3

Д-ръ Венантій Пясецкій
властитель и управляючій лêкарь Заведеня.

Василь Пстракъ

сницарь
замешкалый въ Коломыи ч. дому 344¼
докопавшій украшеня церквей въ Городенцê, Кутахъ старыхъ, Печенêжинê, Рожновê, Синковê, Шишковцихъ и Товтрахъ на Буковинê, Яблоновê, Ясеневê пôльнôмъ — принимає замовленя на украшеня якъ цêлыхъ церквей такъ и на икопостасы, амвоны, кивоты, олтарики процесіональній и выконує всякй роботы солидно и по дешевыхъ цênахъ. 2508 4—6

Молотêльня

въ добрôмъ станê, мало що уживана єсть на продажь. Близша вêдомôсть на почтê въ Куровичахъ. 2528 2—3

Закладаюся

за всяку цêну, що жаденъ зъ моихъ конкурентôвъ не въ силê продавати готову або робити одêжь для мужчинъ и хлопцêвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ тканинъ 2484 Вск. Духовеньству. 12—?

Замовленя въ мêсци и въ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,
магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.
Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.
Заложеный 1848.

Въ товариствê „АКАДЕМИЧНЕ БРАТСТВО“ у Львовê ул. Кальча ч. 1.
можна набути отсй книжки:

И. Онишкевича „Руска Бібліотека“ Томъ I., писаня И. Котляревского, В. Гоголя и П. Артимовского-Гулака 2·50 кр.
И. Онишкевича „Руска Бібліотека“ Томъ II. писаня Г. Квêтки (Основяненка) 2·50 „
И. Онишкевича „Руска Бібліотека Томъ III. писаня М. Шашкевича, И. Вагилевича и Я. Головацкого 2·50 „
Творы Володимира Навроцкого Томъ I. . . . . . 1·20 „
Житє и значенє Маркіяна Шашкевича а въ додатку матеріялы и замêтки до генезы руско-народного ôдрожденя въ Галичинê, написавъ Володимиръ Коцовскій . . —·25 „
Наукова Бібліотека, книжка I Нарисъ Исторіи философіи, пôсля Фріца Шульце переклавъ Иванъ Франко . —·30 „
Переводи і наслêдованія Осипа Шухевича . . . . —·30 „
Фавет, трагедія Йогана Вольфганга Iете, часть I., переклав и пояснив Іван Франко . . . 1·50 „
Порвалась нитка, комедія на чотыри справы, написавъ Олександеръ Я. Конискій . —·30 „
Буковиньскій Альманахъ, выданый въ память десятълêтного существованя (1875—1885) общества рускихъ академ. „Союзъ“ въ Черновцяхъ —·80 „
Вільгельм Тель, драма в 5 дiях Фрідріха Шілера з нiмецкого переклав Вол. Кміцікевич —·35 „
Вечерниці, (оповідання М. Гоголя) перекладъ Михайла Обачного й Лесі Украінки . . . —·17 „
Украінські гетьмани, Іван Виговський та Юрій Хмельницький, Ів. Левіцкого . . —·10 „
Обруситель, повêсть зъ суспôльного житя полêвскои краины, П. Ланскои. Часть I. . . . . —·60 „
Коротка исторія малорускаго народа, написавъ Иван Маркевичъ. Перша половина —·30 „
Провiдні идеі въ писмахъ Тараса Шевченка студiюмъ Ом. Партицкого . . . . . —·35 „
Правда, літературний збірник в доповненє XIII рочника часописи Правди уложений Володимиром Барвінським . . 1·— „
Скажêмъ собê разъ цêлу правду въ очи, третя часть студiи на нашôмъ церковно-народнôмъ поли, призбиранои О. Обачнымъ . . . . . —·10 „
Дрібна Библіотека том 14. „На дні“, суспільно-психологічна студія Івана Франка —·25 „
Le carnaval slave, Quadrilles en motifs des toutes nations slavees, composées pour le piano par Th. I. Kobryński —·50 „

При закупнê товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одêвчальный редакторъ **Кирило Кахникевичъ.** Папêръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнê тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 151. Львôвъ, Пятниця 8 (20) липня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских свят о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. бдъ одном стрôчка петитом, въ рубр. „Надсѣлане“ по 20 кр. ц. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газет улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8, Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — **Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Рекламаціи неопечатай вôльний бдъ порта — Поодинокe число коштуе 8 кр. а. в.**

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнѝ у Львовѣ.

☛ Зъ днемъ I (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Обломовъ“ безплатно.

Пропинаційна конференція въ намѣстництвѣ.

Вчера подали мы вѣсть про ôдбувшуся въ намѣстництвѣ конференцію въ справѣ выкупна права пропинаціи. Нинѣ подаємо за польскими газетами, що проéктъ предложеный на тôй конференціи правительствомъ стремить до выкупна пропинаціи цѣлкомъ и заразъ. Фондомъ выкупна будуть милiоны, якѝ правительство буде платити до р. 1910 зъ доходôвъ податку ôдъ горѣвки, дохôдъ пропинаціи до того самого часу и фонды, якѝ позыскано вже доси на тую цѣль на пôдставѣ закона зъ р. 1877. Пôсля приближеного обчисленя дадуть всѣ тѝ фонды близько 5 милiонôвъ рôчно ажь до часу повнои амортизаціи позички, яку маe край затягнути на выкупно пропинаціи.

Вымѣръ индемнизаціи маe наступити на основѣ оцѣнень переведеныхъ пôсля закона зъ р. 1877, а выплата капиталу наступить въ цѣлости въ р. 1891. Ôдъ хвилѣ, коли законъ увôйде въ житье ажь до р. 1910 маe всѣ доходы зъ пропинаціи побирати край. Выплата капиталу наступить длятого не заразъ, а въ р. 1891, позаякъ въ протягу тыхъ двохъ лѣтъ выдѣлъ краeвый, ведучи докладну евиденцію доходôвъ зъ пропинаціи, буде мôгъ о много докладнѣйше обчислити высоту ôдшкодованя. Высоту тую обчисляе проéктъ правительства на пôдставѣ датъ, якими розпоряджаe правительство на 16 до 17 разову вартôсть однорôчного доходу. По роцѣ 1910 маe право пропинаціи погасити зовсѣмъ разомъ зъ правомъ удержуваня одного шинку, застереженымъ закономъ зъ р. 1877. Способôвъ сфинансованя позычки маe означити соймъ краeвый.

Предложеный проéктъ правительства мавъ на членахъ анкеты зробити — якъ кажуть — не дуже добре враженье. Деякѝ зъ нихъ мала зажадати ôдпису того проéкту, однакъ представителѣ правительства ôдказали имъ того звиняючись бракомъ часу.

Зъѣздъ монархôвъ.

Очи цѣлои Европы звернѝ теперь въ сторону пôвнôчнои столицѣ надъ Невою, въ котрои сусѣдствѣ гостить ôдъ вчера полудня нѣмецкій цѣсарь. Всѣ чекають зъ великою нетерпеливостею результату сего зъѣзду, бо знають, що цѣсарь Вильгельмъ II не выбрався надъ Неву лишь на лѣтну прогульку та мѣркують, що въ Петергофѣ важиться теперь въ значнôй мѣрѣ найблизша судьба Европы и ôдъ того, що тамъ урадять, буде зависѣти, чи вже въ найблизшôй будучности буде можна сподѣватися укрѣпленя мирнои ситуаціи, чи давне занепокоенье поверне назадъ, ба може прибере ще и страшнѣйшій видъ.

Поки-що нема ще близшихъ вѣстей зъ сего зъѣзду, зъ котрыхъ бодай можна-бы робати якѝ такѝ заключеня, бо головна увага звернена ще лишь на формальну сторону зъѣзду, на способъ принятя нѣмецкого цѣсаря на россійскôй земли та на враженье, яке тамъ зробила его гостина. А треба признати, що въ теперѣшну пору и та формальна сторона есть великои ваги.

Пôсля дотеперѣшнои диспозиціи мала гостина нѣмецкого цѣсаря ôдбутися въ слѣдуючій способъ: Вчера о 3 год. по полудни мавъ цѣсарь приѣхати до Кронштадту. Нинѣ маe оглянути Петропавловску крѣпость, а ôдтакъ ôдбудеся снѣданье у нѣмецкого амбасадора Швайница, на котрôмъ будуть оба монархи. Вечеромъ поѣде цѣсарь до табору въ Красноôмъ селѣ. Нинѣ маe цѣсарь оглянути також могилу царя Александра II., а ôдтакъ буде принимати депутацію нѣмецкои колонiи. Завтра ôдбудеся осмотръ войска и цѣсарь ôдвѣдаe грецкого короля въ Петропавловску. Въ недѣлю буде даный въ Петергофѣ великій галевый обѣдъ, а вечеромъ ôдъѣде цѣсарь до Штокгольму. Пôсля иншои верзіи наступить выѣздъ цѣсаря до Штокгольму доперва въ ночи зъ понедѣлка на второкъ. Зъ причины жалобы по цѣсарю Фридриху не буде нѣякихъ публичныхъ забавъ. Така есть отже коротка програма зъѣзду цѣсаря Вильгельма въ царемъ.

О приѣздѣ цѣсаря до Россіи насипали вже слѣдуючій вѣсти: Ôдъ самѣсенького рана чекали вже въ кронштадскôмъ портѣ россійскій кораблѣ воeнній зъ вывѣшеными хоругвами на приѣздъ цѣсаря. До нихъ прилучилися також и кораблѣ приватнѝ, всѣ украшенѝ и прибраннѝ святочно. На березѣ зôбралося було також множество народу, щобы придивитись приѣздови нѣмецкого монарха. Около 2 год. зъ полудня доглянено дымъ зъ кораблѣвъ нѣмецкои ескадры и въ портѣ запанувавъ надзвычайный рухъ; все лагодилось на повитанье монарха. Около пятои годины надплыла ескадра до порту, а на ѐи повитанье роздалися теперь выстрѣли зъ пушокъ зô всѣхъ крѣпостей. Опôсля наступило повитанье обохъ монархôвъ. При першôмъ повитаню мавъ цѣсарь на собѣ мундуръ россійскои маринарки. Цѣсарь пересѣвся на россійскій яхтъ „Александеръ“ и оба монархи поплыли теперь разомъ ажь до мѣсця, де высѣдаeся на берегъ. Закимъ ще выйшли на берегъ змѣнили ще оба монархи мундуры: цѣсарь нѣмецкій надягнувъ на себе мундуръ россійскихъ гринадирôвъ петербургского полку, а царь убрався въ мундуръ прускій. На помостѣ, въ мѣсци де высѣдаeся на берегъ, чекала на гостя царица. Цѣсарь выйшовши зъ корабля, поспѣшивъ заразъ до неи и поцѣлувавъ ѐи въ руку. Музика заграла нѣмецкій имнъ народный, а цѣсарь пôшовъ ôдтакъ оглянути ночетну компанію. Коли оба монархи оглянули войско, всѣли до воза и поѣхали до палаты. Першимъ возомъ ѣхали оба монархи, а въ другôмъ ѣхавъ братъ цѣсаря кн. Генрихъ зъ россійскимъ наслѣдникомъ престола. Пôдчасъ цѣлого сего торжества повитаня було то характеристичнымъ, що якъ при самôмъ выходѣ зъ корабля такъ опôсля пôдчасъ ѣзды до палаты зôбралося було на дорозѣ дуже богато народу, котрый очевидно зъ великою симпатiею витавъ монархôвъ грôмкими окликами. Фактъ сей зазначують бодай газеты заграничнѝ; чи такъ дѣйстно було, годѣ знати.

Нѣмецкѝ круги политичнѝ тратять теперь якось чимъ разъ бôльше надѣю, чи зъѣздъ цѣсаря Вильгельма зъ царемъ принесе дѣйстно якѝ успѣхи. Круги тѝ вказують на то, що праса россійска ôдноситься дуже холодно до сего зъѣзду, а зъ симъ фактомъ треба тымъ бôльше числитися, що россійска праса не есть анѝ трошки независима и не писала-бы такъ якъ пише, наколи-бъ россійске правительство того не бажало. Зъ тыхъ и рôзныхъ иншихъ ознакъ можна вносити, що офиціяльна Россія стрѣчаe зъѣздъ монархôвъ зъ великимъ сумнѣвомъ въ успѣхъ. Берлиньскій кореспондентъ „Pest. Lloyd-a“ пише такъ о сѣмъ зъѣздѣ: Певна рѣчь, що оба монархи не будуть говорити о своихъ справахъ родинныхъ а вже тымъ менше мин. Гирсъ и гр. Бисмаркъ; але все жь таки есть характеристичнымъ, що въ Россіи не могли выбрати ôдповѣднѣйшои поры якъ сю, щобы оголосити указъ, котрый значно збôльшаe военну силу Россіи. Праса россійска не займалася доси симъ указомъ майже зовсѣмъ. Не можна прецѣ розбирати, чи збôльшенье числа рекрутôвъ зъ 235.000 на 250.000 рôчно и продовженье службы въ войску зъ 15 на 18 лѣтъ маe також причинитися до скрѣпленя дружбы и мира и чи Россія тымъ способомъ хоче знати зъ Европы великій тягарь непокою, що на нѣй вже ôдъ давна спочиваe.

Не дуже спокôйно ôдзываeсь теперь о зъѣздѣ монархôвъ також и „Pol. Corr.“, котра такъ каже: Чимъ близше до зъѣзду монархôвъ тымъ симпатичнѣйше ôдноситься до него публичне мнѣнье въ Россіи, але тѝ симпатiи не идуть дальше, якъ лишь до простого порозумѣня Нѣмеччины зъ Россiею, котре усунуло-бы той антагонизмъ, якій наставъ ôдъ недавна мѣжь обома державами. Розумѣeся, що такого полѣпшеня ôдносинъ мѣжь обома державами треба лишь бажати, и они суть можливыми; але можна також зрозумѣти, що анѝ Нѣмеччина анѝ Россія не можуть итн дальше, бо пôдставою того зближеня не може бути пожертвованье лишь взаимне пошанованье народныхъ интересôвъ а передовсѣмъ удержанье свободы акцiи. Зъ тои причины не може бути нѣякои бесѣды о союзѣ; противности мѣжь Россiею а Австро-Угорщиною суть занадто яснѝ а Россія и Нѣмеччина не можуть собѣ забезпечити нѣякихъ користей, щобы перша не мусѣла жертвувати своихъ традиційныхъ интересôвъ а друга свого союзника Австро-Угорщину або иншими словами, щобы не ôдступити ôдъ политики, котрои придержувались въ послѣдныхъ рокахъ.

Дописи „Дѣла“.

Вѣдень 3 (15) липня.

[Жидôвске населенье Вѣдня. — Вѣденьскій антисемитизмъ.]

Наслѣдники Сема сталисъ сегодня по втратѣ колишнои своeи славы и минувшости историчнои лишь приналежностею другихъ краeвъ и народôвъ. За мерзеннымъ зыскомъ лишь и грошемъ гонячій жидъ забувъ зовсѣмъ на моральну сторону, на свою исторiю. Старогерманьска алитерація Geld, Gulden, Geschäft, сталась одинокимъ идеаломъ сегоднѣшного жида. Одноприямового переcвѣдченя національного чи политичного у него нема. Зъ приналежностею державною чи краeвою приноровлюeсь жидъ и до политичного взглядно національного переcвѣдченя сильнѣйшои партiи державы чи краю. Въ Франціи сегодня исповѣдникъ Мойсея Французомъ, въ Италiи Италiйцемъ, въ Россіи „русскимъ“ и то ще бôльше чимъ „русскіе“ самѝ, у насъ н. пр. въ Галичинѣ твердыми „rodak-ами“, доки ще въ рукахъ снихъ послѣдныхъ сила и перевага.

Тягарного того елементу всюды подостатокъ, не лишь по мѣсточкахъ и селахъ нашои благословеноi Галилеѣ. У Вѣдни розсѣлись жиды головно и майже выключно въ однôй изъ 10 частей мѣста, въ т. зв. Leopoldstadt, положеноôй мѣжь Дунаeмъ а его каналомъ. Не безъ того однакъ, щобы и въ другихъ частяхъ мѣста и на передмѣстяхъ жидовы не було. На „Леопольдштадтѣ“ однакъ такъ мало христiянъского населеня, що тамъ мешкати значить у Вѣдни майже то само, що бути жидомъ. Тутъ розтаборилось поколѣнье всякого рода: и нашѝ галицкѝ довго-бекешовцѣ та пейсачѣ и здорово грубѝ сурдуговцѣ-милiонеры, котрѝ выбороли и выборюють собѣ право належати „zu einem vorzüglich distinguirten Publicum“, котрымъ забаглось въ значнôй части бути „безконфессійными“, по формѣ однакъ лишились таки що-до вѣры, норовôвъ и поселеня помѣжь своими нерозлучными собратами. Часть ними заселена не маe уже признаки тои опрятности и чистоты, якою вирочѣмъ Вѣдень пышаeсь. И спокôйно не перейде уже человѣкъ улицею, якъ въ другихъ дѣльницяхъ: безспокоить его жидъ своимъ влѣзливымъ запрошуваньемъ цѣлкомъ такъ само, якъ на „Зарваници“ у Львовѣ або де инде. Побôчь написей нѣмецкихъ (приватныхъ) помѣщенѝ майже всюда жидôвскѝ, часомъ навѣть и польскѝ: „prawdziwa wutka polska (!), або „Kontuszufka“. Житье жидôвъ вѣденьскихъ таке саме, якъ всѣхъ другихъ: легке, дурничкове. Ремесломъ мало они трудяться, навѣть кравецтвомъ нѣ, (оно у Вѣдни по бôльшôй части въ рукахъ Чехôвъ). Реставраторôвъ жидôвъ нема зовсѣмъ, а дуже мало кавоварôвъ. Для „интелигентôвъ“ есть биржа и ѐи агентуры-члены: банки для „розмѣны“, одинокимъ прибѣжищемъ и занятьемъ. Цѣкаве горячкове житье слѣдно ту коло самои биржи та въ поблизькихъ каварняхъ и реставраціяхъ, особливо, коли лучиться таке „Erwartetes“, якъ сего року въ Нѣмеччинѣ зъ монархами. Кромѣ того маютъ склепы и склады всѣлякихъ товарôвъ. Склады горѣвокъ находяться не лишь въ жидôвскôй части, но и въ цѣлôмъ мѣстѣ и на передмѣстяхъ въ рукахъ жидôвскихъ такъ выключно, що треба за тымъ умысно и добре глядѣти, щобы дôйти до выимки зъ-пôдъ того правила. Не инакше маeся рѣчь и зъ „ганделесами“, ôдъ котрыхъ крику ажь уха болять а влѣзливôсть ихъ до крайности доводить. Молодого поколѣня израильского також всюды повно. Не тайна се рѣчь, що н. пр. на 3000 медикôзъ вѣденьскихъ припадаe добрыхъ $^2/_3$ на „jedwabnych złotowłosych młodzieńców“, переважно угорскихъ та галицкихъ (polnische Juden). Всюды они ту першѝ, и въ сали выкладовôй и въ библіотецѣ и въ деканатѣ и голотливôй квестурѣ. Надзвычайно тяжка зъ ними конкуренція. Чисто жидôвске товариство академичне „Kadimáh“ дуже мало числить членôвъ. Яка его цѣль и идея, тяжко не-жидови знати. Прочѝ не належать до жадного товариства, або причѣплюються до христiянскихъ. Буцѣмъ польске „Ognisko“ жидоватѣло н. пр. цѣлкомъ. Порядньйшѝ Поляки встыдаються до него записувати, — тôлько тамъ „braci mojżeszowego wyznania“! Волять вписуватись до роботничои „Zgody“ або „Pracy“. Россійскѝ жиды маютъ власне товариство: „Кружокъ студентовъ изъ Россіи“. Христiянина тутъ майже жадного нема. Теперь числить оно бôльше членôвъ, ôдъ коли университеты россійскѝ дали жидамъ Laufpass. Вся журналистика вѣденьска — жидôвска робота; въ $^4/_5$ частяхъ и пôдъ жидôвскимъ кермаництвомъ.

На жидôвъ почато у Вѣдни, якъ всюды, доперва ôдъ недавного часу звертати увагу. „In den alten guten Zeiten“ не було того ще треба. Ôдъ коли-жь борба о житье стала чимъ разъ тяжшою, ôдъ коли кождый ставъ зъ всякою строгостею перестерѣгати дѣла и заплату другого, ôдъ тогдѣ и настала бôльша и загальнѣйша ненависть до жидôвъ-параситôвъ. Газеты „Unverfälschte deutsche Worte“ (Шенерера) „Oesterreichischer Volksfreund“, „Vaterland“, „Kikeriki“ и др. вытягали побôчь послôвъ антисемитôвъ на верхъ рôзнѝ бруды жидôвъ и приготовлювали публику до настрою, якe теперь пануe у Вѣдни. Ненависть та выбухла поломѣнемъ именно тогдѣ, коли засуджено Шенерера, великого недруга Семитôвъ, за те, що о пôвночи впавъ вразъ зъ 28 людьми до редакціи жидôвского: „Neues Wiener Tagblatt“ и налякавъ троха „ôдважныхъ“ журналистôвъ комендою: „Nieder auf die Knieen, ihr Schandblattjuden“! Полиція вѣденьска була и есть ôдъ того часу въ великôмъ клопотѣ. Въ день оголошеня засуду мусѣла вôзвати навѣть вôйско на помôчь. Ôдъ сего часу стало „Hoch Schönerer“ окликомъ антисемитôвъ. Для полиціи було же оно достаточною причиною до арештованя. Не було дня, щобы въ ночи 5—10 веселыхъ людей рôзного стану и народности не найшлось въ комисарiятѣ и не заплатило 10 зр. або ôдсиджело 2 днѣ арешту — буквально лише за слово „Hoch Schönerer“. Ôдновлено заказъ зъ 1854 р. спѣвати и грати публично прусофильску пѣсню „Wacht am Rhein“. Мѣжь арештоваными були часомъ и Славяне. Въ оборонѣ засудженого Шенерера понадсылали антисемиты зъ рôзныхъ сторôнъ письма зъ численными пôдписами до министра судôвництва, щобы за его интервенцiею упросити у цѣсаря помилуваня для Шенерера. Жидôвскѝ газеты злобилися за се, що въ справѣ приватноôй третѝ особы, а не самъ интересованый Шенереръ, просять о помилованье. Констатували також зъ заакцентованьемъ фактъ, що клюбъ антисемитôвъ голосувавъ за закономъ горѣвчанымъ; самъ лишь Шенереръ стоявъ таки въ опозиціи до правительства. Поки-що переставъ однакъ обожаeмый Вѣденьцями Шенереръ бути посломъ до рады державнои. Чи се выйде правительству на користь, на се зможе ôдповѣсти лишь будучнôсть. На всякій случай становить теперь антисемитизмъ у Вѣдни силу, зъ котрою мѣсто и правительство мусяться числити. Зъ намѣренымъ заснованьемъ щоденнои газеты своeи задумують антисемиты братись за серiозну активну працю. — Зô Славянъ видять жиды найбôльшихъ своихъ прихильникôвъ въ Полякахъ. Вѣдомо, чому они ними фактично и суть. Поляки можуть однакъ бути певными, що зô змѣною часу и обставинъ сердечнѝ теперь ихъ bracia забудуть и на Казимира Вел. и на теперѣшныхъ своихъ покровителѣвъ, а пôйдуть кому другому на службу.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Пôсля найновѣйшихъ вѣстей мають бути скликанѝ соймы краeвѝ — якъ доносить „N. fr. Presse“ — въ першôмъ тыждни вересня а въ министерствахъ займаються вже выготовленьемъ тыхъ предложень, якѝ мають бути внесенѝ до соймôвъ. Одно зъ найпершихъ мѣсць займаe проéктъ закона санитарного. Певнымъ есть то, — каже згадана газета — що министерство займаeся справою проéкту закона о выкупнѣ пропинаціи, котрый маe бути предложеный галицкому соймови а о котрôмъ ходять вже цѣкавѝ вѣсти. Польскѝ властителѣ бôльшихъ посѣлостей хотять теперь очевидно, коли имъ удалося здобути для себе значнѝ користи при податку ôдъ горѣвки, присвятити цѣлу свою прихильнôсть рôдному краeви Галичинѣ. Польскѝ газеты кажуть прецѣ, що розходиться теперь о то, щобы вытягнути якъ найбôльшѝ користи зъ выкупна пропинаціи и та рада не буде певно безуспѣшна.

Дневникъ розпоряджень войсковыхъ оголосивъ ôдручне письмо цѣсаря до ген. Куна, дотеперѣшного коменданта третого корпуса въ Грацу, въ котрôмъ монархъ, згадуючи про великѝ заслуги сего генерала въ часѣ мира и вôйны, высказуe ему повне признанье и увôльняe его ôдъ службы, але заразомъ и каже, що застерѣгаe собѣ зъужиткувати его силы въ иншôмъ напрямѣ. Въ письмѣ тôмъ сказано також, що повна готовôсть арміи до бою вымагаe зовсѣмъ иншого обсадженя становища, якe займавъ доси ген. Кунъ. Фактъ сей выкликавъ якъ въ войсковыхъ кругахъ такъ и политичныхъ у Вѣдни велику сензацію. Особливо рôзно коментують згадку въ тôмъ письмѣ о „повнôй готовости арміи“. Одни доказують отже, що ген. Кунъ попавъ въ неласку, але суть зновъ и такѝ — и то въ высокихъ кругахъ урядовыхъ — котрѝ кажуть, що ген. Куна поставлено лишь длятого въ станъ розпорядимости, бо ôнъ маe незадовго одержати дуже важну команду.

Въ справѣ додаткового кредиту въ сумѣ 7 мил. зр. на збôльшенье перевозового матеріялу на зелѣзницяхъ державныхъ (около 100 льокомотивъ и 1000 вагонôвъ) каже „Fremdenblatt“, що вправдѣ внесено до министерства торговлѣ такій проéктъ, але справа ся не прийшла ще передъ раду министрôвъ. Додатковый кредитъ не маe також выносити 7 мил. але ледви лишь половину того; також не ôдноситься ôнъ до зелѣзниць, котрѝ перейшли пôдъ управу державы а лишь до нововыбудованыхъ линій а мѣжь тыми головно до галицкои зелѣзницѣ трансверсальнои. Цѣкава рѣчь, що такого буде галицка зелѣзница державна перевозити тымъ значно збôльшенымъ матеріяломъ?

— —

Зъ Петербурга доносять до „Pol. Corr.“: Великій комитетъ, котрый обнявъ веденье всѣхъ приготовленъ до торжества 900-лѣтного ювилея хрещеня Руси, порозумѣвся зъ зарядами всѣхъ зелѣзниць россійскихъ а тѝ обѣцяли перевозити всѣхъ заграничныхъ участниковъ сего торжества, почавши ôдъ самои границѣ ажь до Кіева и назадъ, даромъ. Такъ само постарався той комитетъ о то, щобы всѣ заграничнѝ гостѣ одержали ôдъ 10 (22) ажь до 19 (31) липня безплатный харчь и помешканье. При нагодѣ сего торжества маe та-

кожь выйти въ Кіевѣ словяньска антологія зъ увзглядненьемъ литературъ, сербскои, болгарскои и ческои. Антологія ся має выйти коштомъ петербургского благотворительного комитету а заходомъ слависта Степовича.

Пôсля вѣстей зъ Петербурга зробивъ новый указъ царскій о збôльшеню войска въ цѣлôй Россіи прикре враженье и выкликавъ, особливо въ низшихъ верствахъ населеня, велике невдоволенье. Навѣть пôльга, яку зроблено для образованои клясы, не могла успокоити невдоволеня людей сеи клясы, бо коли давнѣйше чоловѣкъ образованый рѣдко служивъ довше въ войску якъ пôвъ року або рôкъ, то теперь буде мусѣвъ служити пересѣчно пять лѣтъ. Правительственнѣ круги мотивують новый указъ тымъ, що Нѣмеччина и Австрія збôльшили въ послѣднихъ дванацять мѣсяцяхъ такожь дуже значно свою военну силу.

— —

Въ Константинополи глядять досыть спокôйно и холодно на зъѣздъ монархôвъ въ Россіи. До того мало головно причинитися заявленье посла Уайта, котрый приѣхавъ недавно зъ Лондону и сказавъ, що въ Англіи суть певнѣ того, що Россія не розпôчне теперь нѣякои акціи въ Болгаріи. Одинокѣ люде въ Константинополи, що инакше думають, то суть тамошнѣ прихильники Цанкова, котрѣ все доказують, що державы будуть могли повздержати Россію лишь до певнои границѣ. Такожь и що-до Ôрменіи має бути Англія спокôйна, бо не лишь що англійскѣ консулѣ высказуються дуже похвально о укрѣпленяхъ коло Ерзерумъ, але наспѣли такожь вѣсти, що наколи-бъ Россія хотѣла впасти до Малои Азіи, то Італія на случай потребы дала-бы Англіи помôчь. Сѣ отже вѣсти, якъ и то, що Туреччина єсть нинѣ сильно узброєна и все таки бôльше готова до вôйны якъ передъ россійско-турецкою вôйною, причинились до того, що она не споглядаѣ зъ страхомъ на то, що дѣєся теперь пôдъ Петербургомъ. Ôдтакъ турецкѣ политики потѣшаються ще тымъ, що они стоять нинѣ пôдъ охороною цѣлои Европы и що ôдорванье кождого кусника зъ турецкои держави нарушило-бы рôвновагу европейску.

— —

Зъ Пешту доносять до „Fremdenblatt-у“, що слѣдуючого понедѣлка маѣ тамъ приѣхати кн. Фердинандъ зъ своєю матерею кн. Климентиною а ôдтакъ поверне назадъ пароходомъ черезъ Ломъ Паланку до Болгаріи.

НОВИНКИ.

— **Доповняючи выборы чотирохъ послôвъ на соймъ краєвый** зъ громадъ сѣльскихъ въ округахъ выборчихъ: Рудки-Комарно, Снятинъ-Заболотôвъ, Ясло-Бжостекъ-Фриштакъ и Дембица-Пильзно розписало ц. к. намѣстництво на день 3 н. ст. вересня с. р. Заразомъ оголошуѣ урядова газета списъ властителѣвъ дôбръ табулярныхъ, котрѣ пôсля закона ухваленого тамтого року (26 червня 1887 ч. 46 в. з. к.) суть управненѣ до голосованя при выборахъ зъ громадъ сѣльскихъ. Такихъ вирилистôвъ въ округѣ Рудки-Комарно єсть 38 (село Розджаловичѣ маѣ ихъ 27) а въ округѣ Снятинъ-Заболотôвъ трохъ.

— **„Документы“ для нашихъ объединителѣвъ.** Нинѣ одержали мы пôдъ кувертою зъ печаткою „Berno-Nadraži“ 20 штукъ „протесту“ выданого нѣбы-то якимсь тайнымъ товариствомъ украиньскимъ въ Россіи. Документъ сей укрѣпивъ насъ вповнѣ въ нашôмъ переконаню, що єсть то лишь фальзификатъ, котрый маѣ послужити до зовсѣмъ иншихъ цѣлей, лишь не до пôддвигненя руско-украиньского народу. Першимъ доказомъ того єсть вже ôдзывъ о сѣмъ документѣ вчерашнои „Червонои Руси“, котру мѣжь иншимъ ще и то надзвычайно коле, що руска публика вѣрить „Дѣлу“. Ба, що бôльше, зъ „документу“ сего прийшли мы до переконаня, що ôнъ, хто знаѣ, чи и видѣвъ навѣть Россію; языкъ сего документу выглядаѣ намъ дуже на мѣшанину языкову, котрои уживають часто ческѣ панслависты, котрѣ научились такожь трохи и по нашому. Чейже жаденъ Украинець-Русинъ не напише такъ, якъ написаный документъ, котрого змѣстъ наводимо тутъ докладно и о скôлько можна вѣрно. Запримѣтити ще мусимо, що въ документѣ єсть богато латиньскихъ буквъ, котрыхъ въ Россіи чейже менше уживаєся якъ въ захôднôй Европѣ. Документъ сей звучить:

КІЕВ. В ДЕНЬ ПЕРЕД СВRТОМ СВ. ВОЛОДИМЕРА. По слугаjу одкритьа памьатника прославленнному Богдану Хмельницкому, Народниj Комитет воспрожденьа Великоj Украjни ріщив обратить-сьа ко всім Великім Державам і славjанським народам с сajавленьем слідуюгих двух фактів: 1) „Соединіе“ Украинскаго народа с Москальми не було актом „подданства“ нащоj батьківщини Московському царjу Олексіjу Михаjловичу, бо мало тілько характер „равноправнаго союса“, 2) Угнетенья і насильноje „обрусеніе“ салили нещгастну Украjну гіркими сльосами: ми даже не в праві (на своjій семлі!) негатати ни книг, ни гасет на народмоj мови; наши народоборці гибнуть під пыткоj в касематах і в Сибири. Простетуjа протів такого терроризма, 25 милльониі Украjінскіj нарід уповаje, щго гуманни народи, освободивщіj балканьских Славjан с під неволі правовірних Турок, і jому помогуть скинути jармо православних Татар, именующгих-сьа „Великороссами“. — ДІRЧІЙ КОМІТЕТ.

Національна друкарня Україньска.

Другій документъ єсть то фотографична знимка листу п. Гладиловича, переловленого звѣстнымъ вже Афиногеномъ Антоновичемъ. „Черв. Русь“ пише, що одержала вже таку знимку и що въ листѣ фирма „Дѣла“ не була перечеркнена, та що дословно въ нѣмъ выписано имя Александра Яковлевича а не лишь початковѣ букви А. Я. Ну се ще не доказуе нѣчого. П. Гладиловичь мôгъ забути за такъ довгій часъ, якъ выглядавъ листъ, котрый ôнъ писавъ, хочь въ копіи єго, котру мы видѣли були дѣйстно лишь буквы А. Я. Фотографична знимка однакожь не дала ще доказу, що п. Афиногенъ не „зваровалъ“. Мы бы радили теперь п. Афиногену и єго приятелямъ зъ „Червонои Руси“ выписати на тôй знимцѣ великими буквами: „Зваровалъ“, оправити въ рамки и повѣсити собѣ надъ бюркомъ, чи вже де небудь, де скорше ихъ око може єи доглянути.

— **Непошанованье рускихъ святъ.** До „Батькôвщины“ пишуть зъ Скалатщины ось що: Въ день св. Іоана Хрестителя мусѣло ставитися много людей рускихъ на терминъ до бицирку, де ждали до пôзнои ночи. У насъ въ сусѣдныхъ селахъ въ той день ôдправляються ôдпусты; то одни люде спѣшили на ôдпустъ а другѣ на терминъ до Скалату. Ту зновъ переходжалися панове Поляки по коритарахъ та насмѣвалися зъ Русинôвъ кажучи: „А що вы Русины завандрували тутъ може на ôдпустъ? Идѣть — кажуть — до тои сповѣдальницѣ!“, вказуючи на Иванову хату. Зъ встыдомъ и жалемъ мусѣли нашѣ рускѣ селяне се терпѣти. Такъ само буває и зъ пятнованьемъ худобы. Коли припадаe руске свято, тогдѣ приѣзджаѣ ревизоръ до села и заказуѣ, що буде пятнованье. Люде, замѣсть що мали-бы ити до церкви помолитися, мусять цѣлый день придержувати худобу коло кузьнѣ. Оттака то руска доля щербата!

— **Ôдъ комитету будовы церкви въ Залѣсю** одержуемо слѣдуюче письмо: На будову церкви въ Залѣсю пôдъ Ряшевомъ жертвовали: рада повѣтова въ Ряшевѣ 50 зр., староста п. Федоровичь 20 зр., совѣтникъ суду п. Ганасевичь 20 зр., совѣтникъ рады шкôльнои и инспекторъ п. Солтикевичь 30 зр. Кромѣ сихъ даткôвъ, за котрѣ складаемо прилюдну подяку, жертвовавъ Вп. коляторъ Залѣся, п. Гуминьскій, матеріялъ будовляный вартости 500 зр.; зъ своихъ каменоломôвъ весь потрѣбный камѣнь, котрый звезено вже на мѣсце будовы; заразомъ ôдступивъ свою цегольню до розпоряди мости комитету и давъ потрѣбну скôлькôсть торфу до выпаленя цеглы. Значну пôльгу удѣлила такожь выс. дирекція зелѣзницѣ Кароля Людвика, давши минувшого року 50% опусту ôдъ перевозовои належитости за 400 кôрцѣвъ вапна зъ Пôдгôря, черезъ що корець сего вапна выпавъ на 87 кр.; а такій самъ опустъ зволила дати сего року при спровадженю 400 кôрцѣвъ вугля до паленя цеглы. За се все Спаси-Бôгъ щедрымъ добродѣямъ!

— **Сѣльску крамницю** отворено въ Волчкôвцяхъ, пов. снятиньского, заходомъ Гр. Запаренюка, знаного въ цѣлôй Снятинщинѣ селянина-патріота, ôдтакъ родины Чернявскихъ и выслуженого жандарма п. Довганика. Товары закупили въ Народнôй Торговли въ Коломыи и о скôлько можна було у христіянъ а сôль спровадили зъ Косова. Основателѣ надѣються, що громада, знищена жидовою и злыми людьми, зъумѣє оцѣнити такъ поважне дѣло и громадно буде пôдпирати крамницю. Отсе скорый овочь молодои читальнѣ тамошнои, котра при удѣлѣ и управѣ самыхъ таки селянъ розвиваеся дуже хорошо.

— **Страшна експльозія.** Вчера о год. 8 вечеромъ дали знати до головнои стациі сторожи огневои въ ринку, що въ торговли Алойсія Гибнера при ул. Кароля Людвика займивсь огонь и наступила експльозія. Сейчасъ вся сторожа огнева надбѣгла зъ помочею и взялись ратувати. Въ подвôрю каменицѣ, де єсть торговля А. Гибнера, находиться пивница, въ котрôй примѣщенѣ скорозапальнѣ матеріялы якъ терпентина, бензина, олѣй и т. п. Вчера надôйшовъ свѣжій транспортъ терпентины и магазинеръ Едм. Циммеръ разомъ зъ паробкомъ Ант. Ткачемъ почали єи переливати зъ бочки до меншихъ фляшокъ. До сеи роботы взяли они зъ собою лѣхтарню и на нещастье въ якійсь способъ она вывернулась. Въ одной хвили наступила експльозія, огонь клубами почавъ выбухати на подвôрье а зъ пивницѣ выбѣгли оба они, сильно попареній. Сейчасъ облили ихъ оливою и ôдставили до шпиталю. Сторожа огнева, прибувши на мѣсце, придушила огонь мѣлкою крейдою. Огню вже не було видко, лише дымъ выходивъ зъ пивницѣ, тому вôйшло кôлькохъ стражакôвъ до середины, а до нихъ прилучились два коминарѣ и служба зъ торговлѣ: субєкты Теоф. Клюгъ, Як. Коркесъ и сторожь І. Люксандеръ. Въ пивници нагромадились ґазы по першôй експльозіи и они теперь займились. Слѣдувала друга експльозія ще страшнѣйша ôдъ першои, цѣла каменица задрожала въ своихъ основахъ и зъ пивницѣ почали выбѣгати люде, осмаленѣ и попареній. Почали ратовати нещасливыхъ, одныхъ ôдставлено до шпиталю, другихъ до дому. Взагалѣ 11 осôбъ ôднесло тяжкѣ ушкодженя на тѣлѣ при тôй експльозіи. За пôвъ годины придушено огонь цѣлковито. — Того самого дня о год. 11 въ ночи займивця огонь въ торговли фарбъ Полляка при ул. Казимирôвскôй. Сторожа огнева змогла за годину загасити огонь. Симъ разомъ нѣхто зъ людей не потерпѣвъ. Ся торговля Полляка згорѣла до тла передъ трема роками.

— **Батькôвщины ч. 29** зъ дня 8 (20) липня сконфискувала ц. к. прокураторія за вступну статью „Чи се по закону“ и за допись зъ Золочѣвского „Якій намъ пожитокъ зъ сойму та рады державнои“.

— **Петицію пос. Шенерера о помилованье** не увзглядненo. Министерство судôвництва заявило, що не бачить въ петиціи достаточныхъ мотивôвъ, щобы предложити єи цѣсареви зъ прошеньемъ о помилованье.

— **Въ гимназіи станиславôвскôй** було въ минувшôмъ роцѣ школьнôмъ 478 ученикôвъ. Що-до языка заявилось за рускимъ 124 ученикôвъ, за польскимъ 345 а нѣмецкимъ 6 ученикôвъ; що-до религіи було 125 ученикôвъ гр.-кат., 203 рим.-кат., 7 ôрменьскои, 1 православнои, 1 протестантскои и 139 жидôвскои.

— **Въ Коломыи** почала выходити нова польска газета пôдъ заг.: „Pomoc własna, organ dla interesów urzędników wszelkiej kategoryi z wyjątkiem urzędników państwowych“. Редакція поясняе сей „wyjątek“ тымъ, що державными урядниками опѣкуеся вже самъ цѣсарь.

— **Велике предприємство емиграціи до Америки** завязалось въ республицѣ аргентиньскôй заходомъ тамошнего правительства. Выслано до Европы генерального комисаря емиграційного зъ многими урядниками, щобы зъеднати якъ найбôльше число кольонистôвъ до Аргентины. Найбôльшу увагу звернено на Австро-Угорщину и правительство вызначило 50 000 удѣлôвъ на подорожь для выходчикôвъ. Власти австрійскѣ, повѣдомленѣ о тыхъ намѣрахъ, знають докладно имена тыхъ ôдпоручникôвъ аргентиньскихъ и по можности будуть противдѣлати ихъ заходамъ.

— **Жертвы на „Институтъ Руского Товариства педагогичного у Львовѣ“** зложивъ д-ръ Ем. Лебедовичь, лѣкарь у Львовѣ, 1 зр; о. К. Куницкій, капелянъ войск., 65 кр.; О. Я. 4 кр. Всѣмъ жертводателямъ сердечна подяка.

— **На школьну оплату** для бѣдныхъ ученикôвъ рускихъ паралельокъ въ Перемышли зложивъ Вп. ректоръ политехники львôвскои, п. Ю. Медвецкій 5 зр. За сей щедрый даръ складаe прилюдну подяку въ имени тои молодежи управитель рускихъ паралельокъ п. Гр. Цеглиньскій.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Цѣсарь надôславъ пôдпомогу для погорѣльцѣвъ: для Тарнобжега и Дзикова 1500 зр., а для Озерянъ 200 зр. — На пôвъостровѣ грецкôмъ було дня 12 с. м. сильне трясенье землѣ. — Въ Сегешварѣ въ Семигородѣ приключилося страшне нещастье. Купець Фаркасъ въѣхавъ зъ жёнкою и дитиною на шляхъ зелѣзницѣ а въ тôй хвили надъѣхавъ поѣздъ зелѣзничій зъ Кронштаду. Вôзъ и обоє Фаркасôвъ роздавивъ поѣздъ на мѣсци, дитина полишилась легко ушкоджена; Фаркасъ полишивъ пять дѣтей-сирôтъ. — Министерство справъ внутрѣшныхъ ôдобрало дебитъ почтовый въ Австріи италійскôй газетѣ „Il Diritto“, выходячôй въ Римѣ.

Вѣсти зъ Авп. Львôвскои.

На конкурсъ зъ речинцемъ до 6 н. ст. вересня розписана парохія Завидче, дек. холоѣвского, прив. наданя.

Введеный о. Гр. Куницкій яко сотрудникъ въ Утѣховичахъ.

До кан. институціи на Рогачинъ завôзваный о. Теоф. Любѣнецкій.

Изъ звязи аеп. львôвскои до епархіи станиславôвскои ôдпущеный о. Ксен. Сосенко, новопоставленый пресвитеръ.

Вставленося до намѣстництва о наданье постôйного сотрудника о. Конст. Левицкому въ Журавнѣ.

Намѣстництво призначило на одинъ рôкъ 300 зр. платнѣ зъ религійного фонду для о. Сильв. Вояковского, сотрудника при о. Стеф. Качалѣ въ Шельпакахъ.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Перенесеня.** Министеръ правосудія перенѣсъ нотарѣвъ: д-ра Іос. Курися зъ Золотого потока до Белза а Людв. Ржевуского зъ Старои соли до Рыманова.

— **Конкурсы.** Три мѣсця канцелистôвъ до веденя книгъ грунтовыхъ въ XI клясѣ ранги опорожненѣ при судахъ повѣтовыхъ въ Рымановѣ, Старôмъ мѣстѣ и Змигородѣ; поданя вносити можна до 16 серпня с. р. до президій ôдповѣдныхъ судôвъ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 20. липня. Въ тутешныхъ кругахъ задивляються теперь дуже холодно на зъѣздъ цѣсаря зъ царемъ и суть того переконаня, що ôнъ не принесе сподѣваного успѣху.

Петербургъ 20. липня. Ген. Анненкôвъ, основатель закаспійскои зелѣзницѣ, одержавъ ордеръ Александра Невско зъ браляптами.

Вѣдень 20. липня. „Fremdenblatt“ заповѣдаe великій авансъ въ день цѣсарскихъ уродинъ; маѣ авансувати 600 официрôвъ, почавши ôдъ аспиранта ажь до майора. — Судъ краєвый повѣдомивъ Шенерера, що ôнъ маѣ розпочинати ôдсиджувати кару ôдъ 20 серпня.

Бѣлградъ 20. липня. Неправдою єсть, будьто-бы король казавъ выготовити меморіялъ, доказуючій, що причиною єго роздору були интриги политичнѣ. Синодъ церковный заявився крôмъ митрополита и аепископа заѣчарского противъ розводу короля.

Римъ 20 липня. Парляментъ ухваливъ 269 голосами противъ 97 реформу громадску и провинціональну и ôдрочився ажь до падолиста.

Парижь 20. липня. Коли Карно выѣздивъ зъ Дижонъ одинъ зъ усуненыхъ урядникôвъ ударивъ єго зятя въ лице.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. о. М. М. въ Косм. Вашѣ рахунки згôднѣ зъ нашими. Належитôсть подана була до кôнця сего, т. є. III. кварталу. — **Вп. о. Ступ. въ Кол.** До кôнця року прийде ще 9 зр. — **Вп. о. Евг. Лев. въ Акр.** Вы винни за часъ ôдъ цвѣтня, а не ôдъ мая.

Надôслане.

Антика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручаe 2460 164—?
препараты зъ гумы и выробы кавчуковѣ для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковѣ при улици Довгôй поручаe свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 72—?
2389

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ державныхъ.
важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год. 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 51—?

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
поручаe
выпробованѣ и певнѣ средства косметичнѣ,
ôдзначенѣ 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня.

Олѣйокъ таниновый, взмôцняe и пôдпомагаe волосю рости. Фляконъ 50 кр.
Помада хинова взмôцняe корѣнцѣ волося и запобѣгаe выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр
Вода атеньска, до змываня волося, запобѣгаe творитися парплямъ, ôдсвѣжуe, робить тревалыми барву и полыскъ, — Фляконъ 80 кр.
Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлаe знаменито на **корѣнцѣ волося** и на **порôсть волося.** Въ случаяхъ де въ наслѣдокъ недуга выпало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю одной фляшки можна добачити порôсть. — Цѣна 1 зр. 20 кр.
Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приємного, скрѣплюючого смаку и запаху, дуже користно **дѣлаe на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.
Порошокъ ростинно-алькаличный, **до чищеня зубôвъ.** Надаe перлову бѣлôсть, ôддаляe камѣнь и квасы, котрѣ наводять бôль и порохнавѣнье зубôвъ. Пшуделко 30 и 60 кр.
Віолинъ средство противъ прѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.
Пудеръ салицилевый пвотивъ прѣтя и ôдпаренья нôгъ. Пуделко 60 кр.
Оцетъ десинфекційный, сильно ôдвоняючій и ôдсвѣжаючій воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапляня одежи. Фляконъ по 50 кр.
Оцетъ тоалетный, до натиранья губы тѣла, полоканя и до ôдсвѣжаня воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.
Оцетъ комнатный до кажденя. — Фляконъ по 50 кр.
Брилянтина есть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервованя бороды и набородôвъ. — Фляконъ 50 кр. 2424 13—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и ул. Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Рынокъ ч. 2.

ПА-
расолъ до дощу и до сонця ôдъ 1.20 до 12 зр. — Калошѣ мужескѣ и дамскѣ зъ фабрикъ россійскихъ по цѣнахъ фабричныхъ — шапки не пропускаючи воды по 50 кр.
поручаe найдешевше
ТОРГОВЛЯ 2228
Братôвъ Лянгнерôвъ
Львôвъ, Галицка ч. 16
Цѣнники на жаданье даромъ.

2445 **КОСЫ** 12—
6 и 6½ ручковѣ вузшѣ и широкѣ по **36** и по **40** кр.
Найлучшѣ по **50** кр.
Бракъ по **25** кр.
поручаe зъ своихъ складôвъ
Народна Торговля.

Неомыльне средство
на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жадноi небезпечности.
Цѣна фляшки 50 кр.
Встрикненье и капсулки
зъ ростины „MATICO“
въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство
поручаe Аптика
К. КРИЖАНОВСКОГО
у ЛЬВОВѢ.
Цѣна фляшки встрикненя 40 кр.
2374 *Капсулокъ 80 кр.* 42—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 152. Львôвъ, Субота 9 (21) липня 1888. Рôчникъ IX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ однôй стрôчки печатнôй, въ рубр. „Надослане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Короля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungenzasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ* M. Haasenstein & Vogler.

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Границею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній ôдъ порта — Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

Всякій обявленія, листы заставні, ренты, акціи банкôві и зелѣзничні, лôсы державній и приватній купують и продають пôдъ найкорістнѣйшими по змозѣ условіями. СОКАЛЬ и ЛИСЯ дôмъ бôнковый и контора биржевая.

Зъ днемъ I (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатої повѣсти „Облômовъ“ безплатно.

Зѣздъ монархôвъ въ свѣтѣ политичнôмъ.

Що принесе намъ зѣздъ монархôвъ въ Петергофѣ?... Ото питанье, на котре дожидає теперь ôдповѣди цѣла Европа, а дожидає ей тымъ нетерпеливѣйше и зъ тымъ бôльшою цѣкавостею, бо она зависить нинѣ майже выключно лишь ôдъ пôвнôчного сфинкса — ôдъ Россіи, котра по выступленю зъ трицѣсарского союза станула на боцѣ ôдъ всѣхъ державъ и мовчить якъ заклята. Треба признати, що Россія своимъ выжидаючимъ становищемъ, своєю политикою свобôднои руки и своєю мовчаливостею зыскала дуже богато, бо зыскала то, що затревожила своихъ противникôвъ, а затревожити противника значить, вже спинити єго въ половинѣ дороги.

Ôдъ коли отже Россія станула на боцѣ не може нѣякъ прийти до якогось такого уладженя политичнои ситуаціи, щобы бодай на хвилю можна споглянути спокôйно и безпечно въ будучнôсть. Хибно думають звычайно, що Европѣ грозить небезпечнôсть ôдъ заходу, се-бъ то ôдъ Франціи або що головне жерело непокою лежить на Балканѣ. Анѣ сама Франція, анѣ справа болгарска зъ всѣмъ тымъ, що безпосередно зъ нею вяжеся, не въ силѣ занепокоити Европу, не можуть выкликати нѣякои для неи небезпечности, доки не прилучиться до нихъ Россія. Тымъ то и выгôдне выжидаюче становище Россіи, що она держить всѣ нитки сѣти въ своихъ рукахъ и всюды держить готову лапку; тымъ она и высше стоить ôдъ своихъ противникôвъ, котрі хочь и утворили лигу мира, все таки не можуть забезпечити того мира Европѣ. Пôдъ симъ взглядомъ отже доказуе праса россійска зовсѣмъ справедливо, що миръ европейскій зависить выключно ôдъ Россіи и ей царя; якъ царь схоче такъ и буде: або миръ або война.

Кому отже залежить на тôмъ, щобы удержати миръ въ Европѣ, той не потребуе нинѣ числитися анѣ зъ Францією анѣ зъ странами на Балканѣ, а просто лишь зъ Россією. Франція сама не то, що єсть досыть шахована, але и не вдѣяла-бы противъ Нѣмеччины нѣчого, хочь-бы була впрочѣмъ и зовсѣмъ вôльна; сполученій Нѣмцѣ суть нинѣ досыть сильній, щобы дати собѣ раду хочь-бы и зъ якъ зъорганизованою милитарно Францією. Народы на Балканѣ суть зновъ такъ окруженій доокола неприхильными собѣ елементами и такъ самі мѣжь собою незгôднѣ, що о якôйсь ихъ ширшôй акціи, котра-бы могла статися небезпечною для цѣлои Европы, такожь не може бути и бесѣды. Выходить зъ сего, що анѣ Нѣмеччинѣ не грозить жадна велика небезпечнôсть ôдъ стороны Франціи, анѣ Австро-Угорщинѣ ôдъ Балканôвъ, доки тутъ и тамъ не вмѣшаесь Россія. Ставмо отже якій хочемо комбинаціи, то завсѣгды выйде, що на питанье: миръ чи вôйна? може ôдповѣсти рѣшучо лишь одна Россія.

Идѣмъ же дальше. Нѣмеччина, дбала о свою будучнôсть, мусѣла за вчасу оглянутись за союзникомъ и не могла єго нѣгде шукати природнѣйше якъ лишь въ Австріи; въ нѣй она єго и знайшла. Наколи-бъ не було Австріи, наколи-бъ она розпалася на тій складовій части зъ котрыхъ злѣплена нинѣ, або коли бъ ей коштомъ збôльшилась ще котра сусѣдна держава, существованье Нѣмеччины було-бы вельми загрожене; она станула-бъ мѣжь елементомъ романьскимъ а славяньскимъ, якъ межи молотомъ а коваломъ и мусѣла-бъ скорше чи пôзнѣйше розплыстись мѣжь тыми елементами. Выходить зновъ зъ сего, що Нѣмеччина мусить про свого союзника такъ дбати, якъ майже про себе саму. Она не може нинѣ нѣякъ ôдступити ôдъ союза зъ Австрією, хочь-бы то хвилево и принесло ѣй якій користи; тій користи выйшли-бы ѣй въ будучности лишь на страту.

Коли-жь однакожь ситуація политична такъ теперь зложилася, що черезъ становище Россіи дôйшло вже до того, що муситься рѣшати питанье миръ чи вôйна, то ходить о то, щобы порозумѣтись зъ тою державою, ôдъ котрои се найбôльше зависить и або дѣйстно миръ скрѣпити и забезпечити єго на довгій часы або продовжити теперѣшну ситуацію бодай на такъ довго, доки бодай не настала-бы можливôсть певныхъ успѣхôвъ вôйны.

Въ такôмъ свѣтлѣ представляемо собѣ теперѣшный зѣздъ цѣсаря нѣмецкого зъ царемъ въ Петергофѣ. Най тамъ собѣ говорить хто що хоче, то мы переконанѣ, що цѣсарь Вильгельмъ не поѣхавъ до Россіи анѣ зъ пропозиціями куртоазіи двôрскои, анѣ длятого, що ôнъ єсть своякомъ царя, анѣ навѣть и зъ піетизму для свого дѣда, котрый умираючи поручавъ єму жити зъ Россією въ дружбѣ, а просто лишь зъ интересу, якій выплываe зъ политики кн. Бисмарка. Передъ зѣздомъ ще привязувала до него нѣмецка праса великій надѣѣ и обѣцювала, що зѣздъ сей принесе Европѣ великій корысти, бо забезпечить ѣй миръ, що доведе до порозумѣня мѣжь найбôльше интересоваными державами, що выpôвнаe всякій суперечности и т. д. Наразъ починаe та сама праса сумнѣватися о тыхъ успѣхахъ и доказуe, що на зѣздѣ сѣмъ не будуть вестися нѣякій переговоры, ба, що навѣть будеся обережно оминати всякои згадки про рôзній дразливій квестіи. Симъ поглядамъ и вѣстямъ не хочемо вѣрити. Може бути, що на зѣздѣ не будуть вестися нѣякій переговоры, що не будуть списуватися нѣякій урядовій акты, хочь и се єсть можливе, бо прецѣ зъ цѣсаремъ поѣхавъ єго министеръ гр. Бисмаркъ а зъ стороны царя возьме участь такожь и мин. Гирсъ, але все-таки якесь порозумѣнье обохъ сторôнъ єсть можливе. Не можна такожь припустити, щобы зѣздъ сей мавъ на оцѣ лишь того рода порозумѣнье, котре выpôвнало-бы ту суперечку, яка запанувала була въ послѣднихъ часахъ мѣжь Нѣмеччиною а Россією, бо прецѣ звѣстно, що та борба мѣжь обома сусѣдными державами на поли економичнôмъ не була нѣчимъ иншимъ якъ лишь антагонизмомъ политичнымъ, выплываючимъ зъ становища Россіи до Франціи. Коли зважимо погляды тыхъ, що занадто велику вагу приписували сему зѣздови и робили собѣ зъ него великій надѣѣ, а погляды тыхъ, що доказують зновъ, що на зѣздѣ сѣмъ не будуть рѣшатися нѣякій справы политичній, то прийдемо до переконаня, що правда лежить десь по серединѣ. Здаесь по всѣй имовѣрности, що зѣздъ монархôвъ въ Петергофѣ єсть лишь вступомъ дальшихъ переговорôвъ, котрі опôсля будуть вестися въ дорозѣ дипломатичнôй и коли-бъ остаточно все-таки не довели до нѣякого позитивного результату, то будуть бодай въ силѣ продовжити теперѣшный мирный станъ на стôлько, що державы будуть могли такъ приготовитися, щобы на случай, коли вже не буде иншого выходу, выступити зъ цѣлою силою и енергією оружія. Въ тревале укрѣпленье мира трудно увѣрити, бо пального матеріялу зôбралося ажь надто богато а искры пôдъ нимъ вже ôдъ давна тутъ и тамъ проявляються.

Монахійска „Allg. Ztg.“ довѣдуесь зъ жерелъ берлиньскихъ, що петербургскій зѣздъ треба уважати за рôдъ вступу до намѣреного зъѣзду трохъ цѣсарѣвъ на нѣмецкôй земли а може и до конгресу. Єсть то правдѣ рѣчь можлива, але трудно тому увѣрити. Звѣстно прецѣ, що окликомъ официяльнои Россіи єсть теперь политика свобôднои руки а ôдъ часу берлиньского конгресу она добиться всякихъ конгресôвъ. Трудно такожь припустити, щобы вже теперь мала бути порушена справа болгарска. „Daily News“ доносить виправдѣ, що Порта мала довѣдатись, що Россія постановила вже теперь такъ залагодити справу болгарску: Кн. Кобургскій маe уступити а до Софіи мають выслатися комисарѣ россійскій и турецкій, а коли Австрія на то пристане, то и австрійскій. Теперѣшне министерство болгарске буде мусѣло такожь уступити а на єго мѣсце буде покликане инше министерство, зложене зъ всѣхъ партій и буде вести дѣло пôдъ контролею державъ. Ôдтакъ буде скликане нове собраніе, котре выбере князя. Всхôдна Румелія буде ôддѣлена ôдъ Болгаріи а новому князеви болгарскому не вôльно буде бути ген.-губернаторомъ Всхôднои Румелиі. Треба тутъ ще додати, що теперь высувають зновъ кандидатуру кн. Вальдемара дуньского на кн. болгарского. Трудно однакожь припустити, щобы Россія дѣйстно вже теперь порушала справу болгарску и щобы та справа була такожь порушена на зѣздѣ монархôвъ; скорше можна припустити, що Россія буде чекати такъ довго, доки Болгаре — якъ мавъ сказати Гирсъ — не стануть собѣ пôдрѣзувати горла, а на то въ Болгаріи вже теперь заноситься.

Такъ отже не бачимо въ теперѣшнôмъ зѣздѣ монархôвъ нѣякихъ ознакъ, зъ котрыхъ можна-бы вносити, що ôнъ змѣнить рѣшучо и ôдъ разу дотеперѣшну ситуацію въ Европѣ; що найбôльше — якъ сказано — дасть ôнъ пôдставу до дальшихъ переговорôвъ дипломатичныхъ и се мабуть було цѣлею подорожи нѣмецкого цѣсаря до Россіи.

Не безъ интересу єсть такожь заповѣджена гостина нѣмецкого цѣсаря въ Штокгольмѣ и Копенгазѣ. Середъ иншихъ обставинъ можна-бы думати, що цѣсарь ѣде до Швеціи шукати собѣ союзника противъ Россіи, однакожь єго гостина, заповѣджена вже официяльно и въ Копенгазѣ, доказуе, що подорожь ся маe на цѣли мирній интересы. Щобы однакожь ся подорожь мала бути починомъ до великои коаліціи германьскои противъ Франціи,

Ще де-що про Олексу Довбущука и єго наслѣдникôвъ.

(*Написавъ д-ръ Юл. Целевичъ.*)

(*Конецъ.*)

Тôлько вѣстей историчныхъ знайшли мы и подали ихъ тутъ яко доповненье до поданыхъ нами давнѣйше. Переказôвъ про Довбущука знайшлось-бы въ десятеро бôльше. Выбуяли они густымъ рястомъ доокола постати удачного Гуцула-ватажки и сплелися въ широкій листъ, та зъ часомъ, на жаль, зôвянуть и они, тій цвѣты, що ихъ зродили туга и жаль, плекала спôльна недоля а выгрѣла своимъ сонѣшнымъ свѣтломъ любовь до тыхъ, що стали местниками кривдъ власныхъ и своихъ суплемѣнникôвъ. Нехай же хто зъ любителѣвъ нашои бувальщины вызбираe ихъ, закимъ зôвянуть и поникнуть, а буде мати працю милу и вдячну, и чейже збôръ богатый, бо мало чи не въ кождôмъ другôмъ селѣ нашои Гуцульщины знайде доконечно якійсь предметъ, чи то лѣсокъ або полянку, чи то хрестъ або керницю, до котрои навязуесь якійсь переказъ про Довбуша. Мы бы дуже бажали побачити збôрничокъ переказôвъ людовыхъ про Довбущука, а найлѣпше було-бы взятися до того комусь зъ гôръ коломыйскихъ, бо въ тыхъ сторонахъ переховалось ихъ безперечно найбôльше, хочь знайде ихъ не трохи въ Станиславôвщинѣ, въ Стрыйщинѣ, а навѣть ще далѣше на захôдъ. При оцѣнцѣ тыхъ традицій треба однакъ бути осторожнымъ, бо много зъ нихъ уросло на памяти о иншихъ ватажкахъ, а що постать Довбущука зъ часомъ уросла въ сумрацѣ пôзнѣйшихъ оповѣдань до розмѣрôвъ величезныхъ, черезъ що стратити мусѣла тымъ бôльше на выразистости контуръ, тожь и зъабсорбовала она много иншихъ, зарôвно историчныхъ, якъ и выдуманыхъ особистостей и пригôдъ. Суть межи ними и такій, котрыхъ самъ змѣстъ подобае на легенду.

На сѣмъ мѣсци помѣщаемо два людовій оповѣдання о Довбущуку, одно зъ надъ горѣшнои Лôмницѣ, привязане до горы „Попадѣ“, а друге ажь зъ Болехôвщины. Перше зъ нихъ взявъ зъ устъ перегôньского бôвчаря п. Юл. Турчиньскій и помѣстивъ въ додатку до Kurjer-a львôвского въ описѣ своеи прогульки въ тій стороны (W Karpatach po nad górną Łomnicą, ч. 22. зъ 28. мая 1888 р.) „Грôзный той ватажко“ — пише авторъ — „ôдрубавъ разъ топôрцемъ одному зъ своихъ товаришôвъ обѣ ноги, а то за попадю, котру бувъ пôрвавъ для себе насильно. Попадя не хотѣла жити зъ опришкомъ и тому ôнъ завѣвъ ей ажь на угорску границю, на высоку гору, котра ôдъ тогдѣ называeся „Попадя“. Довбушь лишивъ тяжко раненого опришка при дорозѣ коло Перегиньска, але лишивъ при нѣмъ грошѣ и двѣ рушницѣ, щобы той мôгъ боронитись въ разѣ потребы. Та що у того варте було житье!... По якôмсь часѣ ишовъ туды хлопець зъ села; опришокъ побачивъ єго, закликавъ, подавъ ёму рушницю и велѣвъ себе добити а ôдтакъ забрати собѣ грошѣ. Хлопакъ перепудився и ставъ утѣкати, але опришокъ вхопивъ за другу рушницю и крикнувъ, що єго застрѣлить, коли не послухае. Хочь не хочь вхопивъ хлопець за рушницю и добивъ нещаславого, грошей однакъ не взявъ. Перенятый тымъ всѣмъ, коли повернувъ до дому, оповѣвъ все тое газдѣ, у котрого служивъ за наймита. Газда казавъ завестися на тое мѣсце, а коли прийшовъ и побачивъ коло забитого опришка богато бѣлыхъ талярôвъ и „жовтыхъ“ (т. е. дукатôвъ), вхопивъ въ сей часъ рушницю, що лежала коло трупа, и застрѣливъ хлопця. Оба трупы кинувъ потôмъ въ яръ, забравъ грошѣ и ôдъ тогдѣ ставъ богачемъ на все село. Нѣхто въ цѣлôмъ селѣ не знавъ о тôмъ. Ажь коли по кôлькохъ рокахъ прийшло ёму умирати, не мôгъ богачь зъ тымъ грѣхомъ сконати, доперва намучившись три днѣ, высповѣдався и ôддавъ Богу духа. Таку кару зôславъ на него Господь Богъ.“ *)

*) Межи иншими историчными вѣстями не знаходимо жадноi згадки про яку небудь попадю въ ватазѣ Довбущика, що, розумѣеся, не выключае, щобы могло статися щось подôбного, якъ въ наведенôмъ переказѣ. Як. Головацкій подае въ своѣмъ збôрнику пѣсень (Нар. пѣсни Москва, 1878. Ч. I. IV.) одну пѣснь про грабôвску попадю Марусю, що услухала „шептаня“ опришка Марусяка и пôшла за нимъ въ яры—горы. Опамяталась однакъ потôмъ и розкаялась:

„Не навчила я ся корчима ходити
Зъ звору воду пити, зъ торбы хлѣбомъ жити
Зъ торбы хлѣбомъ жити, на камени спати“

та жаль стало ѣй и попонька свого и дитинки маленькои, коровъ дôйныхъ та слугъ вѣрныхъ. Але въ опришка тверде серце: замѣсть потѣшити, люпнувъ ôнъ ей въ очи:

„Не слухати-жь було шептаня моего,
Не лишати було попонька своего,
Моe шептаньечко долѣвъ рѣковъ плыне,
Твоя неславонька на вѣки не згине.“

Сказавъ мабуть въ чорну годину, бо ей неслава иде вже зъ рода въ рôдъ.

Змѣсту сеи пѣсни не можна однакъ приложити до згадки про попадю, котру мавъ Довбущукъ запровадити на гору названу ôдтакъ „Попадею“ разъ тому, що авторъ пѣсни бувъ-бы незабувъ славного имени Довбущика, и не бувъбы змушеный подавати уводителеви Марусѣ имя Марусяка, а по друге, въ наведенôй пѣсни иде попадя за опришкомъ добровôльно, а въ переказѣ, списанôмъ въ Перегиньску, забравъ попадю Довбущукъ на силу, а ôдтакъ мабуть полишивъ въ гôрскôй пустыни.

Про деякі переказы зъ сторôнъ коломыйскихъ о Довбущику згадавъ п. Турчиньскій и въ высше наведенôмъ описѣ своеи прогульки: „Wycieczka do Słobody rungurskiej, Kosmacza...“

Въ сторонахъ дрогобицкихъ збиравъ переказы про Довбущука вже въ р. 1840. Каз. Володиславъ Войцицкій и выдрукувавъ ихъ въ своѣй книжцѣ, затитулованôй: „Stare gawędy i obrazy“ (Warszawa, 1840. Т. II. Уступъ: Hucuły, ст. 119—168). Чувъ ôнъ въ тыхъ сторонахъ, що Довбущукъ напавъ бувъ одного разу въ самый ярмарчный часъ на мѣсто Болехôвъ и зрабувавъ єго. О скôлько въ тôмъ правды, подамо въ другôй части нашои теперѣшнои розправки. Дальше подае такій вѣсти, пôдслуханій ôдъ народу: „Коло Болехова знаходилась на горѣ мала деревляна церковця (въ Гошовѣ?), а при нѣй мешкавъ священикъ. Недалеко зъ ôдтамъ бувъ двôръ якогось можного и смѣливого шляхтича, котрого имя загинуло вже було въ переданяхъ зъ р. 1840. Надармо настававъ на єго добутки Довбущукъ, шляхтичь мався передъ нимъ на бачности, бувъ осторожнымъ и готовымъ въ кождôй хвили до опору, а навѣть имивъ кôлькохъ опришкôвъ. Одного разу завѣдомивъ ватажко священика тои церковцѣ, щобы на той и той день злагодивъ вечерю на 30 хлопцѣвъ, бо заразъ по заходѣ сонця того дня, загостить зъ своими молодцями на попôвство. Священикъ увѣдомляe о тôмъ шляхтича, той узброюe свою двôрску залогу, бере ще до помочи кôлькадесять панцирныхъ зъ хоругви короннои, обсаджуe въ скрытôмъ мѣсци церковь и домôвство священника и дожидае опришкôвъ. Довбушь знавъ о всѣмъ и не впадае на попôвство, але на по-

якъ то доказували декотрѣ газеты, о тôмъ можна сумнѣватись.

Законъ о конверзіяхъ позичокъ гипотечныхъ.

Помѣжь найновѣйшими австрійскими державными законами заслугує на увагу новый законъ о конверзіяхъ гипотечныхъ позичокъ зъ дня 14 червня 1888 ч. 88 в. з. д.

Важный ôнъ не лишь для юристôвъ але для всѣхъ посѣдателѣвъ недвижимостей и длятого уважаемо ôдповѣднымъ познакомити въ короткости ширшій загалъ зъ єго змѣстомъ.

Коли нинѣ хотѣвъ хто конвертувати позичку загипотековану на єго недвижимости т. є. сплатити тую позичку черезъ затягненье другои пôдъ лекшими условіями сплаты, а по позичцѣ, котра мала бути сконвертована, об тяжували недвижимôсть ще дальшѣ позички гипотечнѣ, то мусѣвъ або сплатити тѣ дальшѣ позички або позыскати ôдъ вѣрителѣвъ зъ тыхъ дальшихъ позичокъ цессію першенъства гипотечного для новои, дорогою конверзіи затягнутись маючои, позички. И одно и друге було дуже недогôдне. На сплату не мавъ звычайно грошей той, хто потребувавъ доперва дорогою конверзіи сплачувати першу позичку, а цессіи першенъства не хотѣли часто давати дальшѣ вѣрителѣ або даючи єи ставляли великѣ жаданя.

Всему тому запобѣгає новый законъ, высказуючи принципъ, що позичка затягнена въ цѣли сконвертованя давнѣйшои позички набуває той самый степень гипотечного першенъства, якій прислугувавъ тôй давнѣйшôй позичцѣ. Новый законъ приймає два случаѣ конверзій.

Коли конверзія ôдбуваєсь въ тôй самôй кредитовôй институціи, т. є. коли дотычна кредитова институція въ цѣли зниженя процентовои стопы еміттує новѣ низше опроцентованѣ листы заставнѣ мѣсто давнѣйшихъ, въ котрыхъ первѣстна позичка була выплачена — то въ тôмъ случаю ôдбуваєсь конверзія при помочи простои деклярації, выставленои спôльно заведеньемъ кредитовымъ и довжникомъ а на пôдставѣ тои деклярації наступаѣ гипотечный вписъ новои позички зъ гипотечнымъ першенъствомъ, прислугуючимъ давнѣйшôй.

Коли позичка однакъ конвертуєсь черезъ затягненье новои позички не въ тôй самôй, але въ другôй кредитовôй инстанціи — то тогдѣ переводиться конверзія въ слѣдуючій спосôбъ: Довжникъ, одержавши промесу на нову позичку и выставивши на неи записъ довжный, подає до суду о заинтабульованье тои новои позички на своѣй недвижимости. Судъ позволяє на интабуляцію зъ першенъствомъ гипотечнымъ, яке прислугувало давнѣйшôй позичцѣ пôдъ условіемъ, коли до шести мѣсяцѣвъ ôдъ даты интабуляції позички новои давнѣйша буде екстабульована. Довжникъ отже реализує позичку нову, сплачує нею давнѣйшу, одержує квитъ зъ призволомъ на екстабуляцію и екстабулює давнѣйшу позичку, по чѣмъ судъ окремымъ рѣшеньемъ затверджує первѣстне условне рѣшенье и признає, що нова позичка набула степень першенъства гипотечного давнѣйшои.

Такій спосôбъ конверзіи позичокъ прислугує пôсля згаданого закона лишь позичкамъ затягненымъ въ публичныхъ кредитовыхъ институціяхъ, а не у осôбъ приватныхъ.

Кромѣ того кладе законъ ще и слѣдуючій условія: 1) нова позичка, коли затягнена єсть въ готôвцѣ, не може перевышати цифры давнѣйшои, а коли въ листахъ заставныхъ може перевышати давнѣйшу лишь до 5%, за то однакъ може часъ амортизації новои позички бути довшій якъ давнѣйшои; 2) коли бы на давнѣйшôй позичцѣ були надтягары (subonera) — то судъ може затвердити нову позичку зъ гипотечнымъ першенъствомъ давнѣйшои лишь тогдѣ, коли тѣ надтягары давнѣйшои позички будуть сплаченѣ и выекстабульованѣ або перенесенѣ на нову позичку; — а вкôнци 3) коли давнѣйша позичка єсть заинтабульована на т. зв. спôльнôй гипотецѣ т. є. двохъ або бôльшихъ окремыхъ тѣлахъ табулярныхъ — то на интабуляцію новои позички зъ гипотечнымъ першенъствомъ, прислугуючимъ давнѣйшôй, може позволити судъ лишь тогдѣ, коли давнѣйша позичка буде выекстабульована зъ всѣхъ тѣлъ табулярныхъ, котрѣ обтяжувала.

Борба языкова въ Австріи.

II.

Провѣривши, що справа національна въ поодинокихъ краяхъ коронныхъ доси ще не єсть полагоджена, а навѣть зъ кождымъ рокомъ постепенно заострюєсь, д-ръ Фишгофъ говорить въ своѣй брошурѣ:

„Якъ внутрѣшне такъ и внѣшне положенье Австріи єсть критичне. Борба языкова єсть въ часѣ мира великимъ нещастьемъ для державы, щожь сказати о нѣй пôдъ непевный часъ? Она грозить, просто сказавши, великою небезпечностею. А хто може ту небезпечнôсть усторонити? Корона? Она не въ силѣ. Корона може ôдвернути богато лиха, але въ державѣ конституційнôй не може всего перевести, що ѣй выдаєсь добрымъ. Она може власть передати зъ рукъ однои партіи въ руки другои, вдоволенье одныхъ купити цѣною невдоволеня другихъ. Навѣть абсолютизмъ не вдѣявъ бы тутъ нѣчого. Абсолютизмъ накаже всѣмъ мовчати, але не змусить ихъ до примиреня. Починъ до того мусить выйти ôдъ самыхъ народôвъ, ôдъ ихъ конституційныхъ представителѣвъ. А тѣ повинны зрозумѣти, що пôдъ теперѣшну пору примиренье народôвъ австрійскихъ єсть дуже на потребѣ.“

„Австріи грозить вôйна. (Д-ръ Фишгофъ выдавъ свою брошуру въ марти. — *Прим. Ред.*) Заворожать єи нинѣ, то завтра выринє она на ново. А въ тôй вôйнѣ не буде розходитись анѣ о територіяльну добычь, анѣ о политичнѣ або господарскѣ справы, а буде се борба двохъ идей, ôдъ котрыхъ зависить судьба Европы. Буде се борба мѣжь культурными интересами Заходу а Всходу, межи свѣтомъ германьскимъ, романьскимъ, полудневою и захôдною Славянщиною зъ одной стороны, а россійскимъ всходомъ зъ другои стороны.“

„Россія вывѣсила на своѣмъ прапорѣ идею панславизму, Австрія — идею славянского партикуляризму. Перша зъ тыхъ державъ хотѣла-бъ пôдъ приманчивою покрышкою освобожденя Славянъ загорнути всѣ народы славяньскѣ пôдъ свою власть, а затерши ихъ національнѣ окремѣшности и знищивши языкъ, змѣсити всѣхъ въ одно московске тѣсто и зробити ихъ орудьемъ до своихъ свѣтовыхъ плянôвъ. Австрія знову станула нинѣ (?) въ оборонѣ ôдповѣднôй духови часу идеѣ вôльности, идеѣ партикуляризму. Она стремить до того, щобъ не тôлько своимъ Славянамъ (чи и Русинамъ? — *Прим. Ред.*) запоручити свобôдный національный розвôй, але щобъ и Славянъ балканьскихъ пôддержати въ ихъ борбѣ о національну и политичну самостôйнôсть.“

„Орієнталізація, се окликъ Россіи; окцидентализація, се пароль Австріи. Задачею послѣднои єсть: сполучити Славянъ, приступныхъ для захôднои культуры, зъ тымъ же заходомъ, а балканьскимъ Славянамъ, стремлячимъ до тои самои цѣли, прийти въ помôчь, безъ нарушеня ихъ самостôйности. Россія єсть нинѣ симъ змаганямъ рѣшучо противна. Она томить захôдну культуру Полякôвъ и балтицкихъ краѣвъ, стараєсь знищити церкви католицку и протестантску, а свôй народъ обезпечити, якъ каже, передъ „гнилою культурою“ Заходу.“

„Борбы тыхъ двохъ идей не рѣшить оружье. Остаточну побѣду ôднесе лишь та идея, що має въ собѣ постôйну вартôсть. Австріи положенье єсть про-то кориснѣйше. Панславизмъ має такъ довго значенье, якъ довго истнують въ Европѣ уярмленѣ славяньскѣ народы. Панславизмъ єсть овочемъ оскорбленого чувства поодинокихъ народôвъ славяньскихъ. Суть тѣ народы свобôднѣ, то и не будуть стремѣти до сполученя расового, де ихъ жде неумолима смерть національна. Тôлько уярмленѣ народы слухають принадного голосу мнимого освободителя. Не посѣдаючи нѣчого, надѣються они бодай де що зыскати при змѣнѣ володѣтеля. Стратити не можуть нѣчого, бо нѣчого не посѣдають. Якъ же дасться имъ своя національна культура и они въ тôй культурѣ собѣ злюблять, то не стануть споглядати зъ якоюсь тугою на того „стрыка“, що поважився ступити ногою на ихъ карки. Балканьскѣ народы завдячують богато Россіи, але не на то освободились они зъ ярма турецкого, щобъ лѣзти въ ярмо россійске.“

„Въ мѣру, якъ Австрія зъумѣє самостôйнôсть своихъ и балканьскихъ народôвъ розвинути и скрѣпити, пôдорве она корѣнь дереву панславистичному, вырве пôвнôчному велитова мечь зъ руки, мечь, грôзный для всеи Европы. Чого вся Европа збройною силою не въ силѣ доказати, то зможе перевести Австрія въ мирнôй дорозѣ, наколи лишь буде свѣдома своеи задачѣ и схоче єи довершити. Удары, нанесенѣ Россіи вôйною, можуть єи на якійсь часъ приголомшити, але не звести зъ дороги, на котрôй стоить. Якже-жь окликъ Россіи: освобожденье Славянъ, стратить свою магнетичну силу тымъ, що Австрія зрозумѣє свою задачу супротивъ своихъ и балканьскихъ Славянъ, а тѣ народы загородять Россіи дорогу до Царгороду, то Россія стане меншъ побренькувати саблею. Плеканьемъ славяньскихъ интересôвъ не нарушить Австрія интересôвъ и правъ нѣмецкого елементу въ Австріи. Тажь вже нинѣ сполучились зъ нею Нѣмеччина и Италія въ потрôйный союзъ и освоились зъ мисіею Австріи. И Франція станула-бъ нинѣ при тôмъ союзѣ, якъ бы не жажда реванжу за Альзацію и Лотарингію.“

Д-ръ Фишгофъ кôнчить свои выводы сентенцією: „Австрія, посѣдаючи въ собѣ елементы нѣмецкій, славяньскій и романьскій, останесь такъ довго защитою Заходу, якъ довго тымъ елементамъ запоручить розвôй національный. Всяке сторонництво, що хотѣло-бъ єи на тôй дорозѣ (рôвноуправеня тыхъ народôвъ) спинити, выставляє Австрію и себе на найбôльшу небезпечнôсть. Бувъ-бы се атентатъ на жизненѣ интересы нашои державы. Анѣ Славяне не повинны стремѣти до супрематіи надъ Нѣмцями вже зъ огляду, що Нѣмеччина стоить за Австрією; анѣ Нѣмцѣ австрійскѣ не повинны огорчати Славянъ, котрыхъ помочи Австрія на орієнтѣ потребує. Не ходить тутъ о нѣяку анексію, але о вытворенье силы атракційнои, именно супротивъ народôвъ балканьскихъ. А чи зможе Австрія вытворити таку атракційну силу, наколи она своихъ Славянъ буде томити? Всякій посолъ, що не иде за хибными инстинктами, а правиться розумомъ, мусить всѣхъ своихъ силъ докладати до усуненя внутрѣшныхъ роздорôвъ. Въ виду такъ важнои историчнои задачѣ треба всяке хитренье и всяку малодушнôсть усунути на бôкъ.“

Поглядъ д-ра Фишгофа на политичне положенье Европы и цѣль загранични политики Австріи подали мы въ цѣлости. Зъ поглядомъ тымъ трудно не згодитись, хочь д-ръ Фишгофъ своимъ быстрымъ зоромъ не досягнувъ анѣ до Галичины, анѣ на Угорщину, а головно хотѣвъ-бы полагодити лишь споры языковѣ въ Чехахъ. Длячого такъ поступивъ, въ пытанье се входити не хочемо, намъ выстане сконстатувати, що сей патріотъ австрійскій докладає всѣхъ силъ, щобы Австрію спонукати до змѣны внутрѣшнои политики, опертои на рôвноправности всѣхъ народôвъ.

Дивнымъ способомъ зôйшовся д-ръ Фишгофъ въ головныхъ чертахъ зъ поглядами, якѣ мы неразъ пôдносили въ нашôмъ „Дѣлѣ“. Ще передъ двома роками говорили мы о подôбнôй мисіи Австріи, узнали Австрію тою державою, въ округи котрои могло бы скристализуватись вôльне Славяньство поза россійске. Рôзница лежала хиба въ тôмъ, що мы радили Австріи вытворити атракційну силу не такъ на Балканахъ, а бôльше на пôвнôчнôмъ всходѣ. Справа руска выдалась намъ бути далеко бôльшои ваги, чимъ справа болгарска. Зъ нашою гадкою згодився и органъ канцлерскій „Post“ и мы нинѣ повтаряємо ще разъ, що кривдженье руского народу въ Галичинѣ зможе Австріи бôльше шкоды принести, якъ о тôмъ думають на вѣденьскôмъ „Ballplatz-у“. Форитованье Полякôвъ въ некористь Русинôвъ єсть убійствомъ якъ интересôвъ польскихъ такъ и австрійскихъ, наколи-бъ народъ мало-рускій мавъ улягчи намѣренôй Россією асимиляції, то скрѣпленому въ сей спосôбъ елементови велико-рускому не буде въ силѣ опертись нѣ народъ польскій, нѣ идея партикуляризму славяньского, плекана будьто Австрією. Мы радо стрѣтили-бъ ту хвилю, въ котрôй Австрія ступила-бъ на дорогу, проєктовану д-ромъ Фишгофомъ. Австрія потребує спокою внутрѣшного. Але спокôй сей єсть условленый тôлько радикальнымъ знищеньемъ гегемонія польскои въ Галичинѣ, не нарушаючи при тôмъ интересôвъ польского народу въ єго етничныхъ границяхъ и о скôлько елементъ сей у всхôднôй Галичинѣ має право до розвою, ôдповѣдного своимъ интелигентнымъ и матеріяльнымъ засобамъ. Мы рôвно-жь не разъ указували на потребу, щобъ Австрія вытворила у себе силу атракційну. Але чи се можливе при систематичнôй негаціи правъ руского народу? Мы сказали недавно ще, що нѣ Чехи, нѣ Поляки, нѣ Гогенвартъ, нѣ Лихтенштайнъ не додадуть силы Австріи, а лишь справедливе плеканье интересôвъ всѣхъ народôвъ австрійскихъ.

Тымчасомъ вѣденьскій политики пережувають ще тѣ похибки политичнѣ, якихъ въ Галичинѣ допустився Байстъ, Белькреди и централы нѣмецкѣ. Они жертвували Русинôвъ Полякамъ, а гр. Таффе не посѣдає нинѣ на стôлько енергіи, щобъ ту похибку справити и, зыскавши Русинôвъ галицкихъ, зыскати для Австріи симпатію великого и могучого народу. Наколи въ исторіи деякѣ факты повтаряються, то мы приганемо на тôмъ мѣсци часы короля Данила и Льва, єго сына. Данило, загроженый Татарвою ôдъ всходу, прилягъ до заходу, навязавъ дружнѣ ôдносины зъ Литвою, Польщею, Угорщиною и Римомъ и хотѣвъ за цѣну помочи противъ Батія стати защитою Европы супротивъ варварства азійского. Коли однакожь Захôдъ опустивъ чи зрадивъ єго, тогдѣ сынъ Левъ звязався зъ Татарщиною зъ конечности, а Заходови нанѣсъ не мало шкоды. Русь галицка займає нинѣ подôбне становиско. Она клониться до культуры захôднои и оглядаєсь тутъ за помочею противъ тыхъ, що знищили єи автономію политичну и томлять єи законами драконьскими. Не одержить Русь помочи зъ сеи стороны, то результуючѣ факты не можуть дуже рôзнитись ôдъ результатôвъ, якѣ мала хибна политика Европы въ XIII. вѣцѣ. Однаковѣ причины выкликують аналогичнѣ консеквенціи. Справа дуже ясна и надъ нею могли-бъ якъ Поляки галицкѣ такъ и керманичѣ австрійскѣ докладнѣйше призадуматись. Д-ръ Фишгофъ справедливо судить, кажучи, що не оружье дасть Австріи побѣду въ руки, а высшôсть идеѣ, котрою она переймеся. Ôнъ накликує послôвъ ческого сойму до умѣренности, але накликуваня того повинна послухати передовсѣмъ польска бôльшôсть сойму галицкого. До неи можна смѣло ôднести слова Фишгофа: всяке сторонництво, що спиняє Австрію на дорозѣ рôвноуправеня и примиреня всѣхъ єи народôвъ, выставляє Австрію и себе на найбôльшу небезпечнôсть и наноситъ ударъ жизненнымъ єи интересамъ.

Чи однакожь beati possidentes зъумѣють перенятись тыми гадками и чи Вѣдень зрозумѣє критичне положенье Австріи, — се другое дѣло. Мы радѣ, що гадки нашѣ найшли смѣлого поборника въ д-рѣ Фишгофѣ и вѣримо, що они вкôнци мусять зломити небезпечный въ консеквенціяхъ національный егоизмъ и систему форитованя одныхъ коштомъ другихъ а зъ шкодою для цѣлости. Нарôдъ рускій найде въ собѣ силы перетревати всякѣ експерименты и дôйде до своихъ правъ, наколи не нинѣ, то завтра.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Перемыского.

[Справозданье зъ збору деканальныхъ ôдпоручникôвъ въ справѣ вдовичо-сирôтского фонду.]

Пересылаю вамъ коротке справозданье зъ ôдбувшого-ся збору деканальныхъ ôдпоручникôвъ въ Перемышли, на котрôмъ ôдбувалася дня 20 л. червня с. р. нарада, якимъ бы способомъ можна выдобути вдовичо-сирôтскій капиталъ, вложеный въ славне „Общое рольничо кредитное Заведеніе“. На зборѣ явилися численнѣ ôдпоручники майже изъ всѣхъ деканатôвъ перемыскои епархіи. По причинѣ „хвилевои недиспозиціи“, що можна було предвидѣти, крилошанина о. Шашкевича, предсѣдателя, предводивъ на зборѣ въ єго заступствѣ крилошанинъ о. Подолиньскій. Предсѣдатель, ôдчитавши письмо, яке було по деканатахъ розослане, и пояснивши цѣль збору, пôддавъ предметъ обрадъ пôдъ дискусію. Делегаты, забираючѣ голосы, заявляли свое невдоволенье по причинѣ сумныхъ ôдносинъ вдовичо-сирôтского фонду до Заведенія. Смѣлѣйше выступивъ въ сѣй справѣ о. Е. Левицкій зъ Тартакова. Бесѣдникъ, жалѣючи надъ тымъ, що управляюча комисія вдовичо-сирôтского фонду предложила въ своѣмъ часѣ нещасливый проєктъ ôдданя сирôтского гроша до Заведенія, а сей проєктъ удобривъ зборъ, дивувався дальше, длячого управляюча комисія сирôтскими капиталами, розписавши надпорядочне засѣданье делегатôвъ, вказує на небезпечнôсть, грозячу вложеному до Заведенія вдовичо-сирôтскому капиталови, коли прецѣ рôкъ-рôчнѣ справозданя о. Гавришкевича, яко делегата до Заведенія, заявляли, що все єсть въ порядку, а коли пôзнѣйше непорядки выкрылись, то заручивъ прилюдно на зборѣ предсѣдатель о. Шашкевичъ, що фондъ вдовичо-сирôтскій не потерпить нѣ найменьшои шкоды, гварантуючи за то своимъ маєткомъ. На се ôдповѣвъ крил. о. Матковскій, заступаючій на зборѣ Преосвященого епископа, що то єсть абсурдумъ. Ся ôдповѣдь зробила межи присутными прикре враженье, бо о. Матковскому, яко бувшому канцлеру консисторскому, повинны звѣстнѣ бути всѣ печатанѣ справозданя о. Гавришкевича, а коли о прилюдномъ зарученю о. Шашкевича знає цѣла епархія, то дуже то всѣхъ дивує, длячого о тôмъ лишь о. Матковскій не знає, закладаючи въ непарляментарный спосôбъ свое veto. Делегатъ, о. деканъ Лукасевичъ, бувъ за тымъ, щобы сирôтскій капиталъ изъ Заведенія ôдобрати, але не черезъ перенятье претенсій ôдъ селянъ на рѣчь фонду, бо на тôмъ потерпѣла-бы честь духовенъства, однакъ не подавъ способу, якъ се статися має. Делегатъ о. Мазикевичъ зъ Махнова предкладавъ, щобы вдовичій фондъ перенявъ на себе претенсій Заведенія до селянъ, зъ тымъ додаткомъ, щобы Заведеніе поставило окремого урядника, а той щобы складавъ стяганѣ грошѣ ôдъ селянъ до вдовичого фонду.

---

*) Другу часть сеи розправки, про ватагôвъ Варцабу и Бойчука, подамо пôзнѣйше.

Се предложенье анѣ не одобрено анѣ не бдкинено. По замкненю дискусіи не выбрано генеральныхъ бесѣдникôвъ. Коли предсѣдатель о. Подолиньскій пôддавъ пôдъ голосованье: „Чи маються выдобути вдовичо-сирôтскій грошѣ изъ Заведенія черезъ перенятье претенсій Заведенія до селянъ въ предложеныхъ Заведіемъ мѣсцевостяхъ, або нѣ“, були лишь три делегаты, котрî голосували „нѣ“, а прочî голосували „такъ“, тому бôльшостею голосôвъ внесенье „за“ принято. Маюча перенятися сума бдъ Заведенія, не выноситъ цѣлыхъ 26.000 зр. лише 16.000 зр., бо 10.000 зр. мусить позбстати въ Заведенію яко ручаючій капиталъ за не выкупленî листы заставнî. По тôмъ короткôмъ справозданю позволяємо собѣ ще се высказати. Якесь фатумъ тяжить на нашôмъ вдовичо-сиротскôмъ фондѣ, бо коли всѣ краєвî и заграничнî институціи сего рода поступають на передъ и ихъ капиталы збôльшаються, мы не тôлько стоимо на мѣсци, але противно идемо въ задъ. Исторія нашого вдовичо-сирôтского фонду маєе до занотованя дефравдацій и лихî финансовî операціи и отъ причина, длячого фондъ не може розвинутися, якъ повиненъ. Въ складъ управляючои комисіи нашимъ вдовичо-сирôтскимъ фондомъ входятъ зъ року на рôкъ не фаховî люде, котрî можуть бути бдличними проповѣдниками, сповѣдниками, теологами и т. д. але финансистами не суть, чого найлѣпшимъ доказомъ єсть наша теперѣшна запутанина, въ яку ты зайшлн зъ Общо рольничо-кредитнымъ Заведеніемъ, де загрожають нашому фондови значнî грошевî страты. Не диво, що въ виду того ширяться межи духовеньствомъ гадка, чи не лѣпше бы було злучити нашь вдовичо-сирôтскій фондъ зъ якимъ другимъ фондомъ, котрый красно розвиваєся и запевняе вдовамъ певне удержанье, коли мы до того дôйти не можемо, що при нашихъ финансовихъ операціяхъ, якî до теперь практикуються, не стане въ нашôй вдовичо-сирôтскôй касѣ гроша на купно черевикôвъ для вдôвъ и сирôтъ священичихъ.

B.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ министерствѣ финансôвъ ведуться теперь переговоры въ справѣ выданя выконавчихъ приписôвъ до закона о податку бдъ горѣвки. Дня 26 серпня бдбудеся въ сêй справѣ спôльна анкета.

Оногды уконституовалася у Вѣдни найвыша рада санитарна, выбравши своимъ президентомъ проф. Гофмана а вицепрезидентомъ проф. Фоґля.

Противъ внесеня кн. Лвхтенштайна бдзываються все ще протесты зъ рôзныхъ нѣмецкихъ сторôнъ. Такъ запротестувало теперь товариство нѣмецко-австрійскихъ учителѣвъ, котре числить около 10.000 членôвъ, ухвалюючи на загальнôмъ зборѣ въ Грацу бдповѣдну до того резолюцію.

Бдъ часу, коли въ Россіи збôльшено пограничну сторожу, дѣвся дуже часто нарушенье австрійскои границѣ черезъ россійскихъ обѣщикôвъ. Недавно тому — якъ доносять зъ пôвъурядовыхъ кругôвъ зô Львова до „Pol. Corr.“ — впавъ бувъ въ Сокальщинѣ бддѣлъ россійскои сторожи пограничнои въ силѣ 12 людей на 2000 крокôвъ далеко на австрійску сторону, потурбувавъ тамъ пачкарѣвъ, що сховались були до якоись хаты, забравъ имъ значну скôлькôсть горѣвки и повѣвъ ихъ бдтакъ на россійску сторону. Высшî власти австрійскî розпорядили въ сêй справѣ докладне слѣдство а заразомъ дали наказъ пограничнымъ урядамъ доносити собѣ докладно о кождôмъ такôмъ нарушеню границѣ, щобы могли бдтакъ на пôдставѣ певныхъ датъ поробити бдповѣднî кроки у россійского правительства. „Presse“ робить до сеи вѣсти ту замѣтку, що такî случаѣ нарушеня границѣ нѣмецко-французкои выкликують заразъ занепокоенье въ цѣлôй Европѣ, то подôбнî случаѣ мѣжь Австрією а Россією залагодяться мирно, безъ великого шуму.

——

О зъѣздѣ монархôвъ въ Петергофѣ пôдъ Петербургомъ наспѣвають лишь дуже скупî вѣсти. Доси звѣстно лишь, що цѣсарь Вильгельмъ бувъ вчера зъ кн. Генрихомъ въ Петропавловскôй крѣпости и зложивъ въ тамошнôмъ соборѣ вѣнець на могилѣ царя Александра II. Заповѣдженый на нинѣ пиръ для дипломатôвъ маєе бдпасти а завтра буде цѣсарь принимати въ нѣмецкôй амбасадѣ депутацію нѣмецкои колонiи. Удержуєсь такожъ вѣсть, що цѣсарь маєе выѣхати доперва въ понедѣлокъ, бо задержиться ще по причинѣ именинъ грецкои королевои. Загальну увагу звертаєе на себе то, що царь розвѣдувався про здоровлье кн. Бисмарка и що въ окруженю царя єсть такожъ и маркизъ Вельопольскій.

Праса россійска витаєе пріѣздъ цѣсаря симпатично, але вздержаливо. „Нов. Время“ называє цѣсаря Вильгельма посланникомъ мира и каже: Россія не противилась въ нѣчôмъ, щобы Нѣмеччина сполучилася въ одну державу и длятого домагаєся такого поступованя и зô стороны нѣмецкои для стремленя славянскихъ народôвъ, що хотять сполучитися духомъ зъ Россією и коло неи угрупуватися.

——

Нѣмецка праса, особливо бисмаркôвска, выступаєе остро противъ россійскихъ газетъ, котрî доказують, що Нѣмеччина повинна поробити Россіи уступки, бо що навѣть подорожь цѣсаря єсть вжеe такою уступкою, бо якъ каже „Гражданинъ“ цѣсарь Вильгельмъ пріѣхавъ до Каноссы. На то бдповѣдаєе особливо остро „Nord. Allg. Ztg.“, котра такъ каже: Нѣмецка политика не змѣнилася анѣ на волосъ и не далася звести зъ мирнои дороги вызываючою и революційною прасою россійскою — революційною якъ для Нѣмеччины такъ и Россіи. Разъ лишь мусѣла Нѣмеччина збйти зъ мирнои дороги въ 1870 р., але и то лишь черезъ нападъ Французôвъ, хочь то не змѣнило въ нѣй погляду, що навѣть и побѣдоносна вôйна не єсть ще для народôвъ заплатою за благодати мира. Тымъ переконаньемъ руководиться и политика теперь пануючого цѣсаря Вильгельма и оно то спонукало єго зробити визиту сусѣдови въ Петербурзѣ, хочь тымъ не думаєе ôнъ пôдпирати якихъ небудь бажань и жадань россійскои политики. „Мы не знаємо — каже дальше „Nordd. Allg. Ztg.“ — що дала-бы намъ Россія, чого мы ще не маємо, и намъ не звѣстнî нѣякî строго законнî и безъ сумнѣву справедливî жаданя Россіи, котрымъ бы Нѣмеччина кождого часу не бдповѣла, мимо безвстыдноп крикливости россійскихъ газетъ.“

——

На послѣднôмъ засѣданю италійскои палаты послôвъ дававъ Криспи бдповѣдь на интерпеляцію пос. Кіяля въ справѣ Абессиніи и Занзибару и сказавъ, що въ Абессиніи настали факты такъ великои ваги, що въ наслѣдокъ того порозумѣнье зъ Италією мусѣло трохи проволѣчися. Фактами сими суть именно смерть сына негуса и сила дервишôвъ, котрî чимъ разъ бôльше укрѣпляються въ Абессиніи. Криспи думаєе однакожь, що незадовго будуть могли зновъ розпочатися переговоры а тогдѣ певно прийде до порозумѣня. Що-до Занзибару, то Италія єсть въ повнôй згодѣ зъ Нѣмеччиною и Англією и длятого можна припускати, що непорозумѣнье скоро залагодиться. Опôсля ухвалила палата 269 голосами противъ 97 реформу громадску и провинціональну и бдрочилася ажь до падолиста.

Въ Римѣ настало теперь важне пытанье що до бднôсинъ свѣтскихъ властей до Ватикану. Розходиться именно о то, чи акты нотаріальнî, выготовленî въ Ватиканѣ, мають уважатися за акты заграничнî чи нѣ. Въ першôмъ случаю маєе пôдписъ ватиканьского нотара таку саму важнôсть якъ пôдписъ кождого заграничного нотара, а самъ актъ не потребуєе бути остемплеваный и протоколованый въ королѣвскôмъ урядѣ; въ другôмъ случаю пôдписъ ватиканьского нотара не мавъ-бы нѣякои важности а актъ мусѣвъ бы бути остемплеваный и протоколованый въ королѣвскôмъ урядѣ. Министерство установило отже комисію, котра мала сю справу розсудити а комісія порѣшила, що позаякъ законъ гарантійный не надаєе папѣ монаршои привилегіи екстериторіяльности, т. е. що кождый кусникъ ватиканьскои землѣ належить до Италіи а не єсть неутральнымъ и длятого стоить пôдъ властею короля, всѣ отже нотаріальнî акты Ватикану мусять бути стемплеванî и легализованî нотаремъ державнымъ.

——

Зъ Бѣлграду доносять, що мѣжь королемъ а президентомъ министрôвъ, Христичемъ, мало прийти до якогось непорозумѣня, въ наслѣдокъ чого Христичъ маєе уступити. Король мабуть вже конферувавъ зъ Гарашаниномъ. Справа розводу короля маєе бути залагоджена вже слѣдуючого тыжня, хочь значна часть синоду хоче, щобы справу сю рѣшала насамперед консисторія. Король дякуєе въ урядовôй газетѣ народови за єго прихильнôсть, заявлену пôдчасъ пріѣзду наслѣдника престола.

НОВИНКИ.

— **Руске товариство педагогичне у Львовѣ** подаєе до вѣдомости, що для выгоды родичѣвъ продовжаєся речинець до принятя ученикôвъ до Института сего товариства ще до 1. л. серпня. Въ поданяхъ о принятье треба заявити, чи отець або опѣкунъ хоче бути членомъ руского Товариства педагогичного а бдтакъ ще долучити: 1) метрику кандидата, 2) свѣдоцтво школьне зъ послѣдного року, 3) декларацію що-до мѣсячнои оплаты; 4) на случай жаданя зниженя оплаты, свѣдоцтво маєтку зъ поданьемъ числа родины и доходу; 5) до поданя треба залучити 1 зр. на выдатки канцелярійнî. Остаточна умова заключаєся по принятю кандидата. Бдноситися треба до выдѣлу руского Товариства педагогичного Львôвъ, ул. Орменьска ч. 27.

— **Въ лѣкарско-природничôмъ зъѣздѣ** бдбуваючôмъ-ся теперь у Львовѣ, беруть участь слѣдуючî Русины: д-ръ Е. Гладишовскій, окружный лѣкарь въ Тернополи; Герасимовичъ, ветеринарь зъ Бродôвъ; М. Городницкій, ветеринарь зô Стрыя: д-ръ Ю. Конкольнякъ, лѣкарь зъ Станиславова; Кисѣль, ветеринарь зъ Турки; д-ръ Ом. Лебедовичъ, лѣкарь у Львовѣ; д-ръ І. Меруновичъ; Дм. Марко, ветеринарь зъ Чорткова; Юл. Медвецкій, б. ректоръ и професоръ львôвскои политехники; д-ръ А. Окуньевскій, лѣкарь зъ Кимполюнгу; д-ръ Щ. Сельскій, лѣкарь у Львовѣ; д-ръ Петро Сушкевичъ, лѣкарь у Львовѣ; д-ръ Ив. Скоморовскій, лѣкарь зъ Кутъ; д-ръ Струмѣньскій, лѣкарь зъ Бродôвъ; д-ръ Іосифъ Олескôвъ, учитель рôльничои школы въ Дублянахъ; д-ръ Ат. Свистунъ, лѣкарь въ Тернополи; д-ръ Волод. Залозецкій, лѣкарь зъ Черновець; д-ръ Сильвестеръ Дрималикъ, лѣкарь зъ Жовквы; д-ръ Ом. Малишевскій, лѣкарь зъ Олешиць и д-ръ фил. Мих. Коцюба.

— **На гигієнично-природничôй выставѣ у Львовѣ**, котру нинѣ торжественно бдкрывъ сов. двору Кусый, выставивъ зъ Русинôвъ лишь одинъ д-ръ Михаилъ Коцюба, нашъ молодый натуралистъ, свои предметы. Суть то гарнî препараты кôстякôвъ краєвыхъ звѣрятъ и препараты до науки о розвою зубôвъ. Препаратами тыми заинтересувались були вельми якъ сов. двору п. Кусый такъ и намѣстникъ п. Залескій и высказались о нихъ зъ повнымъ признаньемъ, а гр. Дѣдушицкій принявъ кôлька зъ нихъ до свого музея. Д-ръ Коцюба удостоився за тî препараты нагороды срѣбного медалю.

— **Мѣсточко Топорôвъ** погорѣло дня 17 н. ст. липня. Огонь займився о год. 11 передъ полуднемъ въ домѣ жида, гандляря шматами и клаками и при сильнôмъ вѣтрѣ згорѣло 57 домôвъ. Въ той день святкували жиды т. зв. „босины“, а що припадаєе тогдѣ у нихъ пôстъ, тому вже бдъ 16 липня не розводили они пѣгде огню въ хатахъ. Пôдозрѣвають отже, що огонь пôдложеный. Мѣжь погорѣльцями єсть 11 неубезпеченыхъ, але и убезпеченî бднесли значнî шкоды, бо не можна було майже нѣчого выратовати зъ движимостей. Мѣжь погорѣвшими жидами настала велика нужда; деякî зъ нихъ погорѣли вже пять разôвъ въ протягу двацяти лѣтъ.

— **Новый рускій пôдручникъ шкôльный.** Професоръ львôвскои гимназіи академичнои, п. Петро Огоновскій выдавъ книжку пôдъ заг. „Учебникъ аритметики для низшихъ клясъ шкôлъ середныхъ. Написавъ Петро Огоновскій. Часть I. для I. и II. клясы. Цѣна 80 кр. У Львовѣ 1888. Накладомъ фонда краєвого.“ Краєва рада шкôльна зачислила сей пôдручникъ мѣжь книжки шкôльнî для шкôлъ середныхъ зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ.

— **Бдъ панѣ Юліи Зелингеровои**, властителькы и директорки наукового заведеня женьского въ Тернополи, одержуємо слѣдуюче письмо: При сближаючôмъ-ся сезонѣ ярмарковôмъ на св. Анну въ Тернополи, маю честь повѣдомити Впов. публику, що буду выимково урядовати на дняхъ 25, 26, 27, 28 и 29 липня с. р. бдъ год. 9—12 передъ полуднемъ и бдъ год. 4—6 по полудни въ моѣмъ заведеню, помѣщенôмъ въ домѣ п. Зоммерштайна побôчь ц. к. староства (нова каменица). Хто хоче помѣстити доньки свои въ моѣмъ заведеню або засягнути якихъ информацій, зволить зголоситись въ повысшихъ дняхъ въ заведеню.

— **Испытъ зрѣлости** въ гимназіи самбôрскôй бдбувся на дняхъ 14, 16 и 17 липня пôдъ проводомъ совѣтника п. Студиньского. До испыту зголосилось 19 абитурієнтôвъ, зъ котрыхъ тремъ не дозволено здавати устного испыту а одинъ бдступивъ. Здало испытъ 13 ученикôвъ (одинъ зъ бдзначеньемъ) а двомъ дозволено поправити одинъ предметъ по вакаціяхъ. Зъ Русинôвъ здали: Іос. Билиньскій, Вол. Чучкевичъ, Вол. Ґоцкій, Ден. Гичко и Ник. Винницкій.

— **Испытъ зрѣлости** въ учительскôй семинаріи женьскôй у Львовѣ, про котрый мы доносили вжеe въ ч. 144 нашои газеты, доповняємо ще слѣдуючими даными: До испыту зрѣлости зголосилося 11 Русинокъ, зъ того 10 звычайныхъ учениць и одна приватистка. Зъ бдзначеньемъ зложили: Ольга Гладиловичъ и Юлія Беноні (доньки професорôвъ), Иванна Витковицка (донька священика) и Иванна Дембицка (донька урядника); зъ добрымъ поступомъ: Евгенія Филипôвъ (донька священика), Теофиля Дияковска, Юлія Зарицка, и Марія Пристайко (доньки урядникôвъ), Антонина Потурай и Марія Ґулинъ (доньки учителѣвъ) та приватистка п. Серафиньска.

— **Концертъ въ Крыници** устроюєе дня 23 н. ст. липня п. Рудольфъ Бернгардъ, звѣстный баритонистъ зъ Вѣдня и стипендистъ краєвого выдѣлу. П. Бернгардови предсказують всѣ велику будучнôсть; спѣвавъ ôнъ кôлька разôвъ на концертахъ у Вѣдни, мѣжь иншимъ такожъ и у министра бр. Земялковского и своимъ феноменально краснымъ голосомъ одушевлявъ всѣхъ присутныхъ. Зъ Крыницѣ переѣздить п. Бернгардъ до Щавницѣ а бдтакъ до Карльсбаду.

— **Професорамъ теологіи** думаєе министерство просвѣты полѣпшити платню въ той способъ, що пôднесе єи ажь до 1000 зр. а крôмъ того будуть они ще дôставати пятилѣтнî додатки ажь до укôнченя 25 лѣтъ службы.

— **Добрый лѣкъ.** Въ Василькôвцяхъ коло Гусятина впавъ одинъ селянинъ зъ дерева и дуже занедужавъ; тогдѣ єго мати Гануська Мальска пôйшла до тамошнои лѣкарки Голоднои (такъ она зовеся) и та ворожка дала якійсь напитокъ, котрый назвала дванацяткою. Жѣнка недужого не дала пити чоловѣкови того лѣку и тогдѣ сама Гануська выпила єго. Бдъ того почала Гануська дурѣти; ѣй привиджуються якись паничѣ и гостѣ, за котрыми кидаєе сокирою. Въ додатку погостила она тымъ лѣкомъ своихъ сусѣдôвъ, котрî такожъ бдъ него легко дурѣли и билися зъ собою цѣлу нôчь.

Вѣсти зъ Арп. Львôвскои.

Кан. институцію одержавъ о. Стеф. Лесюкъ на Залôзцѣ новй.

Увôльнений оо.: Іос. Краснопера бдъ сотр. въ Товстôмъ и Іос. Ганкевичъ бдъ сотр. въ Грималовѣ.

Введеный о. Іос. Ганкевичъ яко сотрудникъ въ Товстôмъ.

Намѣстництво выасигнувало: дотацію рôчно 300 зр. для о. Вол. Сойки, сотрудника въ Долгôмъ, дек. теребовельского, при пароху о. Іос. Лавровскôмъ и по 26 зр. 25 кр. для 49 укôнченыхъ богословôвъ львôвскои семинаріи на перше урядженье.

Бдпустку одержали оо.: І. Реваковичъ зъ Волосянки на 6 недѣль, заст. о. Климъ Роснецкій зъ Яленковатого; Петро Кринякевичъ, парохъ церкви св. Петра и Павла у Львовѣ, на 6 недѣль заст. о. Вас. Навроцкій; Мир. Гуглевичъ, сотр. въ Городку на 5 недѣль.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 21. липня. Ходять тутъ вѣсти, що галицкій соймъ маєе бути напевно скликаный въ першихъ дняхъ вересня; кажуть мѣжь 4 а 8 вересня. — На новый органъ антисемитскій зложили антисемиты 350.000 зр. Шенереръ самъ давъ 100.000 зр.

Петербургъ 21 липня. Цѣсарь Вильгельмъ выѣде до Штокгольму вô второкъ. Вчера ѣздивъ цѣсарь въ супроводѣ гр. Бисмарка и кôлькохъ ще другихъ достойникôвъ до Петербурга, де єго повитавъ городскій голова. Цѣсарь бувъ въ Петропавловскôй крѣпости, оглядавъ хатину Петра Вел. а бдтакъ ѣздивъ въ Оранієнбавмъ, де зложивъ визити кн. Катеринѣ Михайлôвнôй и стрыямъ царя. Въ Краснôмъ селѣ вытали обохъ монарховъ величезнî масы народу. Праса россійска бдзываєсь теперь дуже симпатично о гостинѣ цѣсаря и каже, що бдъ теперь настане для Европы нова доба мира и спокою.

Загребъ 21. липня. „Obzor“ оголосивъ письмо королевои Наталіи, въ котрôмъ она доказуєе, що длятого не хотѣла выдати сына ген. Протичеви, що ôнъ єсть чоловѣкомъ безъ образованя и лишь черезъ бдносины своеи жены до короля стався министромъ.

Берлинъ 21. липня. „Nordd. Allg. Ztg.“ бдповѣдаючи французкимъ газетамъ каже, що Нѣмеччина бдъ давна протестувала противъ поступованя кн. Кобургского и що єго выступленье въ Болгаріи противиться берлинскôй угодѣ.

Брукселя 21. липня. Королева Наталія маєе пріѣхати сюды нинѣ вечеромъ и выѣзджаєе на купелѣ до Шевенингенъ.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручаєе 2460 165—?
росу красоты и всякî косметики такъ черезъ мене якъ и иншî фирмы поручанî.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковѣ при улици Довгôй поручаєе свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 73—

Нове вынайденье
Ц к. пат.
МАСНИЧКА, EXCELSIOR,

въ котрôй можна зробити при помочи 10-лѣтнои дитины въ трехъ минутахъ зъ солодкого **молока, сметанки** або **сметаны** найбôльшу скôлькôсть найчистѣйшого и смачного масла.

Си масничка зладжена зъ дуже доброго металю, признана многими знатоками на богато выставахъ необходимою въ домовôмъ господарствѣ, бдзначена золотыми и срѣбными медалями и єсть кромѣ своеи великои придатности незвычайною окрасою въ господарствѣ.

Масничка маєе обему на 10 литрôвъ и можна въ нѣй зробити въ 3—5 минутахъ яку небудь скôлькôсть найсмачнѣйшого масла а коштуєе она, за обемъ одного литра, дуже практична лише 5·50 зр. разомъ зъ приписомъ уживаня.

Лише зр. 5·25

коштуєе
Вашингтоньскій
Годинникъ-Ремонтоаръ.
Накручуєся ушкомъ новѣйшого выробу безъ ключика. За добрый хôдъ гарантуєся на пять лѣтъ, разомъ зъ хорошимъ ланцушкомъ зъ американьского золота-double. 2513 3—6

Розсылка за попереднымъ надбсланьемъ належитости або за послѣплатою. Наколи не сподобаєсь, принимаєся назадъ и **звертаєся** сейчасъ **грошѣ.**

Замавляти лише у
Waarenhaus „Zur Monarchie“, Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9/F.

Молотѣльня
въ добрôмъ станѣ, мало що ужывана єсть на продажъ. Близша вѣдомôсть на почтѣ въ Куровичахъ. 2528 3—3

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ
зъ якимъ бдносяться майже бдъ 20 лѣтъ до нашого „Якорного проганича недугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаємо своею повинностею также тыхъ запросити до спробованя, котрî сего улюбленого средства домового ще не знаютъ. Оно не єсть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ, умѣетно** зложенымъ препаратомъ, котре справедливо заслугуе, щобы сего всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що многî хорî, котрî выпробовали другî дуже захвалювнй средства, **зновъ таки до успѣшного Pain-Expeller-а** бе**руться.** Черезъ порôвнанье власне пересвѣдчилися, що не лише **ревматичнй болѣ**, якъ **ломанье въ членахъ и пр.** а также **болѣ зубôвъ, головы, хребта, кольки и проч.** найцевнѣйше уступають черезъ натиранье „експедеромъ“. За **дешеву** цѣну **40 кр.**, 70 кр, взгл. зр. 1 20 може навѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленнй успѣхи доказують, надармо не выкидаються. Стерегтись треба передъ шкôдливыми пôдробленями и принимати лише „Pain-Expeller“ зъ **знакомъ якора** яко правдивый. На складѣ въ премногихъ аптикахъ, головный складъ: Apotteke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Близшî вѣсти подають: F. Ad. Richter et Cº. Вѣдень. 2161 40—51

Складъ кавы
АРТУРА КОСЦИЦКОГО
пôдъ знаменемъ
„СИРІЮСЪ“
у Львовѣ, Хоружина ч. 22
поручаєе добру и выдатну каву спроваджену безпосередно бдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.
Коштуе у Львовѣ:
1 кильо 1 80 зр.
на провинціи:
4¾ кильо 9·15 зр. франко.
Бдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрî оголошують иншй пôдъ назвою моего знамени. Спроваджую каву просто бдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю єи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродаєе гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, бдъ тыхъ купуєе комісіонеръ, а бдъ него ажь купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 159—?

Чи не мавъ-бы хто охоты
замѣнятися за парохію **Купчинцѣ**, деканата тернопôльского?
Близша вѣдомôсть въ администраціи „Дѣла“ або въ урядѣ парохіяльнôмъ въ Купчинцяхъ почта Ходачкôвъ великій. 2499 3—3

Цѣлковита выпродажь!

Добрый годинникъ майже даромъ!

Въ наслѣдокъ **цѣлковитого розвязаня** нашого загального складу годинникѡвъ єсьмо змушений, цѣлый нашь припасъ бѡльше якъ **10.000** штукъ **дуже величавыхъ годинникѡвъ маятниковыхъ** продавати низше цѣны выробу, бо цѣлый складъ мусить бути въ найкоротшѡмъ часѣ опорожненымъ.

Мы розсылаємо до кождого по всѣхъ мѣсцевостяхъ цѣлои Австро-Угорщины сейчасъ одержавши замовленье, **нельми елегантный, знаменитый, на секунды регульованый**

ГОДИННИКЪ

МАЯТНИКОВЫЙ

пѡсля рисунку зъ

2лѣтною порукою

и

голосным̆ будильникомъ звѡнковым̆

лише за

зр. 3.50.

въ формѣ РЕМОНТОАРА.

Сей годинникъ въ найлѣпшѡй бронзованѡй **металевѡй оправѣ** має зъ плоского скла пат. циферблятъ, котрый въ ночи самъ зъ себе **ясно мовь мѣсяць свѣтить и голосный будильникъ звѡнковый**, котрый треба наставити на кожду годину лише за

зр. 3.50.

За доброту сихъ **знамен то регульованыхъ** годинникѡвъ поручає солидне признанье нашои широко розгалуженои фирмы, котра продає **лише загально, добрый солидный и прантичный товаръ** по дешевѡй цѣнѣ а если-бы не сподобалося, то звертаємо назадъ грошѣ.

Розсилаєся въ **мѡцных̆ скринкахъ деревлянных̆** за послѣплатою або присланьемъ напередъ грошей.

Прошу ще разъ, въ власнѡмъ интересѣ **сейчасъ** замавляти и докладно подати свѡй новый адресъ: **Имя, завѡдъ, мѣсцевѡсть. послѣдну почту и край** 2525 1—?

ЕКСПОРТОВЫЙ СКЛАДЪ ГОДИННИКѠВЪ

„Wiener Kaufhaus“

A. GANS, Wien, III., Kolonitzgasse 6.

Найпоплатнѣйшій предметъ продажи для

торговель зелѣзомъ, галантерійныхъ и дрѡбныхъ товарѡвъ.

Безъ марки охоронной. неправдива

Бельгійска ЛЯМПА

Незрѡвнана сила свѣтла. **Екепльозія неможлива.** Значно ясньѣйша и дешевша якъ ґаз.

Зъ **долины** можна засвѣтити и загасити.

Патентъ Lempereur & Bernard

Фабрика **Josef Halbärth & Co** въ Линцу н. Дунаемъ.

2530 2—2

Сила свѣтла $1^1/_2$, 3, 5, 8 пол ґазу.

Нафты выйде 2, 3, 4, 6 кр. за год.

Незрѡвнана. не дастся перевысити.

Письма признательнѝ и цѣнники даромъ и оплатно.

Марка охоронна „L. & B. Lampe belge.“

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зѡ стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикари въ Краковѣ, розхваляють зъ нечуваною скоростею. Сѓме сей, справедливо названый „Тайною красы“, ѡддаляє въ тягу однои ночи всяку неделикатнѡсть, стверджене, червонѡсть шкѡры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства. котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ѥму красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нѡчь, чудово заховує цвѣтъ ѡдъ всякого ствердненя шкѡры, якъ рѡвно-жь и ѡдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и красноі паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр, 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 27—?

Складъ по селахъ всюды, де вывѣшений дотычній плякаты.

Складъ по селахъ всюды, де вывѣшений дотычній плякаты.

І. АНДЕЛЯ

ново ѡдкрытый

Порошокъ заморскій,

убиває: **блощицѣ, блохи, шпабы, тарганы, мозгалѣ, мухи, мурашки, стоногы, молѣ,** въ загалѣ всякѝ комахи майже зъ надзвычайною скоростію и певностію такъ, що зъ истнуючого поколѣня комахъ **анѣ слѣду не зѡстане.**

2505 3—12

Правдивый и по дешевѡй цѣнѣ

въ дрогеріи І. АНДЕЛЯ

13, Zum „Schwarzen Hund“ Hausgasse 13,

13, Dominikanergasse 13, 11, Kettengasse 11, **въ Празѣ.**

У Львовѣ у Зиг. Рукера въ апт. пѡдъ Срѣб. Орломъ, І. Байзера апт.; Петра Миколяша апт.; Петра Гайльгофера апт; Алойза Гибнера, Іосифа Ганкого, Кароля Баера ул. Краковска; Яни: Ф. Вайсъ; Ирумоза: Ушеръ Зандъ; Ясло: Р. Пальца. апт.; Перемышль: А. Фалишевскій; Ряшѡвъ: Р. Вонтробскій; Закопане: В. Ригельгаупть; Золочѣвъ: Іос Гедль. Въ Краковѣ: І. Траучиньскій апт.; А. Гавелка. купець; Е: Радлеръ апт.; Штокмаръ апт.; В. Редикъ апт.; Терноп̆ль: Ф. Ямроговичь апт.; Броды: В. Ляндесбергъ апт.; Ходорѡвъ; Ст Дашкевичь апт.; Фриштакъ: Іоань Заньевскій апт.; Куты: Алекс Загаевскій апт. Коросно: Іоань Лазаровичь торговля корѣня, деликатесѡвъ и винъ; Коломыя І. Сидоровичь апт. и Е. Штенцель апт; Сокаль: Евг. Высочаньскій апт.; Терноп̆ль: Е. Францъ; Немирѡвъ: К. Предримирскій апт Конычинцѣ: М. Родеръ апт.; Станиславѡвъ: А. Байле апт.; Тарнѡвъ: А. Адлеръ апт; Суха: К. Черницкій апт.

ПАПѢРЪ АНТИМОЛЕВЫЙ

хоронить ѡдъ молѣвъ футра, сукнѣ, портіеры, заслоны и меблѣ, штука 3 кр.

ПОРОШОКЪ ПЕРСКИ

(дальматиньскій) до выгубленя блохъ и т. п. насѣкомыхъ, пачка 5, 10 кр. фляконъ 20 и 30 кр.

ПАПѢРЪ НА МУХИ

2529 12—? штука 3 кр.

АЛИХЕНІЯ

непохибне средство до вынищеня домашного гриба, кило 40 кр. при сто кило начинье даромъ.

І. & С. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Матерія модна въ кратки, на сукнѣ жѣночій, зъ чистои вовны 90 цм. широка, 10 м. зр. **8·50.**

WOLL-ATLAS, 90 цм. ширины, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 10 м. зр. **6·50.**

Кашмиръ, 90 цм. у всѣхъ модныхъ краскахъ, 10 м. зр. **4·50.**

BAIGE, 100 цм. ширины, (найновѣйшій краски, 10 м. зр. **9·50.**

Матерія брокатѡ, у всѣхъ краскахъ, 60 цм. ширины, найновѣйшій десень, 10 м. зр. **4.**

Кретонъ, на сукнѣ жѣночій, добрый до праня, найнов. взоры, 70 цм. шир. 10 м. зр. **2·80.**

Dreidraht, 60 цм. шир. ясно або темно сѣрый, 10 м. Іа. зр. **3·50.** Па. зр. **2.80.**

Матерія на шляфроки, також на жѣночій сукнѣ) 60 цм. шир. въ кратки, 10 м. зр. **2·50.**

Гарнитуры покрывалъ, (2 на лѡжко а 1 на стѡлъ) зъ рипсу зр. **4·50.** зъ джуты зр. **3·50**

Занавѣсы джутовій, турецкій десень (2 бѡчній и 1 драперія) загально зр. **2·30.**

КИЛИМКИ ДО ХОДУ, дуже тревалій, 10—11 м. довгій Іа. зр. 6 —, Па. зр. **3·50.**

Ковдра до накрываня, зъ атласу зр. 8·50, зъ гонце зр. 3.

ПОЛОТНО ДОМОВЕ, 29 вѣдень. лѡктѣвъ, 1 штука $^5/_4$ зр. **5·50.** $^4/_4$ зр. **4·20.**

Веба Кнопъ, 30 лѡктѣвъ, лѣпша бѡдь полотна, 1 шт. $^5/_4$ зр. **7·50,** $^4/_4$ зр. **5·80.**

ШИФОНЪ, 30 лѡктѣвъ, 90 цм. шир. 1 шт. Іа зр. **5·50,** Па. зр. **4·50.**

ОКСФОРДЪ, 29 лѡктѣвъ, найновѣйшій взоры, 1 шт. Іа. зр. **6·50,** Па. зр. **4·50.**

КАНЕВАСЪ, на простирала, 29 лѡктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. 6., Па. зр. **5·20.**

Адамашковый Градль 30 лѡктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. **8·50,** Па. зр. **5·50.**

СКАТЕРТИ, полотняній, у всѣхъ краскахъ, 3 шт. $^8/_4$ зр. **2.—** $^6/_4$ зр. **1**

СЕРВЕТЫ, полотняній, $^4/_4$ въ квадратѣ, 6 шт. зр. **1·20.**

РУЧНИКИ, полотняній, 6 шт. зъ тороками зр. **1·20.** зъ бордюрою зр. **1·80**

ПРОСТИРАЛА, несшиваній, 2 м. довгі, $1^1/_2$ м. широкій, 1 шт. зр. **1·50.**

СѢННИКИ, зъ джутового полотна, комплетній, велики, 1 шт. Іа. зр. **1·40,** Па. **90** кр.

Кашники передъ лѡжко, найновѣйшій десень, зъ фланелѣ, 1 пара зр. 2., зъ джуты зр. **1·30.**

Взорцѣ даромъ и франко.

2346 22—26

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручає Вповажнымъ П. Т. Публицѣ свѡй **выключный складъ**

Россійскои гербаты.

Одержує правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручає ѥи пѡсля поббчь стоячого цѣнника

Замовленя залагоджується найретельнѣйше и скоро, такожь за послѣплатою, опакованье франко.

Особливо звертається увагу на 3знаменитій роды К. & С. Попова.

		зр	кр
Кайсовъ, знам. чорна $^1/_2$ кило		1	60
„ „ мелянжь	„ „	1	80
Сушонгъ, знаменита	„ „	2	—
„ найлѣпша	„ „	3	—
Мелянжь каравана	„ „	4	—
Фу-чу-фу (Ч. І.	„ „	3	20
„ (Ч. ІІ.	„ „	4	60
„ (Ч. ІІІ.	„ „	6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ 1 р.	60 р.	2	40
„ („ 2 „	— „	3	—
„ („ 2 „	50 „	3	75
Высѣвки (знаменита $^1/_2$ кило	. .	1	60
„ (Г. prima „	„ . .	1	80
„ (non plus ultra	„ . .	2	50

Ласкавѝ порученя почтою, опакованье франко. 2475 8—20

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рѡгъ Рынку Клепарского)

поручає власнѝ выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часѡвъ, приносячу хорому неоцѣненѝ. спасеннѝ користы. о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшій признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажанего пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнѡй моѣй практицѣ уживавъ я перерѡбки лѣчничій выгаданій и выроблений Вами. завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованій. Препараты Ваший ѡдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не пѡдпадали розкладови, приємній въ уживаню а певній въ бажаныхъ наслѣдкахъ Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови мое цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатѡмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львѡвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнѡсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ **зелѣзомъ**, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надає крови силу, збѡльшаючи скѡлькѡсть тѣлокъ крови. змѡцняючи жолудокъ пѡдносить апетитъ, лѣчить загальнѝ ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальесцентѡвъ по хоробахъ горячковыхъ винищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збѡльшаючихъ рухи хробачковій кишокъ черезъ то легко розвѡльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повтаряючихъ-ся здутяхъ, довготреваючѡмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивѡй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краєвыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пѡдносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнѡмъ атонїи кишокъ у людей старыхъ, дуже помѡчне у дѣтей зле ѡджившованыхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрѡвнана помѡчь въ сильнѡмъ болю головы. Ложочка ѡдъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршій и найдолегливѣйшій нагнѣтки. По насмарованю нагнѣтокъ сейчасъ перестає болѣти, а въ 24 годинахъ ѡдпадає безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кѡлькоразовѡмъ ужитю найбѡльшій болѣ ревматичній. пострѣлы. подагру и т. п

Сарсапариліянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походичихъ зъ зѡпсутя сокѡвъ и зъ ѡдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зѡ свѣжахъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрѝ вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усувають они тяжку дыхавицю, всякѝ закатареня легкихъ и грудей. заѳльгмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный бувае рѡвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковій. Средство знамените и незрѡвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка Цѣна 35 кр. 2519 57—0

Замовленя выконуєся ѡдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тѝ:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробѡвъ, якъ моѣй женѣ, котрѝ надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надбсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ Зъ поважаньемъ

Ишѡвъ д 3 липня 1857 р. *Леополдъ Ковалик*

(Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнѡсть Вашихъ выробѡвъ, досвѣдчивши на собѣ — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій*

директоръ фабрики цукру.

Вп Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви въ Краковѣ.

Страдаючи ѡдъ пѡвтора року на сильный, невылѣчимый кашель, спольненый зъ рѡзными тяжкими недугами, мимо тутешныхъ радъ лѣкарскихъ, чувся я безъ надѣ житя, а яко отець кѡлькоро дѣтей, хапаючись вкѡпци рѡзныхъ способѡвъ до поратованя здоровля, случайно зъ порады чужои приязнои менѣ особы, уживъ я „Зѣля грудного“ выробу аптикаря Вповажаного Пана Петра Крокевича, и по ужитю чотырохъ пачокъ „Зѣля грудного“ и Сиропу ѡдзыскавъ цѣлковито здоровлье, могучи о власныхъ силахъ уже працювати и тымъ чиномъ бодай частину щастя дѣтемъ моимъ удѣлити. Чуюсь тому спонуканымъ заявити найщиршу вдячнѡсть Вповажаному Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви мѣсцевому, за выробъ „Зѣля грудного“, бо житье мое лишь ужитю того Зѣля завдячую.

Зъ глубокимъ поваганьемъ

Кракѡвъ, дня 28 мая 1886 р. *Михаилъ Трыбальскій*,

друкарь литографичный.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. **подяку** Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарѡвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокѡй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашій выробы не лишь менѣ самому. але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшѡмъ розвою своихъ выробѡвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поваганьемъ *Кс. Е. Вернеръ*,

Кракѡвъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ѡдъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый бѡль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншій долегливости, уживъ я кѡлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрѝ зробили менѣ надзвычайну пѡльгу, що посвѣдчаю згѡдно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ*,

Ряшѣвъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

При закупнѣ товарѡвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей**. — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь**. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пѡдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 153. Львôвъ, Понедѣлокъ 11 (23) липня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-бй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей" выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошення принимаються по цѣнѣ 6 кр бдъ одного стрôчка печатного, въ рубр. „Надôслане" по 30 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла", Центральне бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler [illegible]

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло" зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ . .	18 зр.	на цѣлый рôкъ .	24 зр.
на пôвъ року . .	9 зр.	на пôвъ року . .	12 зр.
на чверть року .	4·50 зр.	на чверть року . .	6 зр.
на мѣсяць . . .	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ . .	16 зр.	на пôвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць . .	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатанй вôльнй бдъ порта. — Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло" и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей". Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючй предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облômовъ" безплатно.

Американьска конкуренція.

У всѣхъ краяхъ Европы чути загальный жаль на сучасне економичне положенье. Кажуть — Европа перебуває теперь кризу економичну, котра дотыкає рôвно всѣ станы, а особливо живучй зъ працѣ рукъ. Одною зъ причинъ и то певно не пôдрядныхъ такого невôдрадного положеня єсть страшна дешевôсть продуктôвъ рôльничихъ на всѣхъ майже европейскихъ торгахъ. Дешевôсть тая спровадила зъубоженье рôльникôвъ, котрй становлять въ деякихъ краяхъ переважну, а въ деякихъ дуже значну часть населеня. Убожество рôльничои клясы спровадило знов зменшенье силы купна взагалѣ а тымъ самымъ зменшенье попыту за многими предметами, котрй певно знайшли-бы бдбутъ, коли-бъ загальне економичне пôложенье було лучше. Такъ отже за зъубоженьемъ рôльництва пôйшло и зъубоженье промыслу та продукціи промысловои, якъ и всѣхъ трудячихъ-ся на поли тои продукціи.

Дослѣды за причинами тои незвычайнои дешевости рôльничихъ продуктôвъ, котра вже бôльше якъ бдъ десяти лѣтъ проявляєсь на европейскихъ торгахъ, вказують яко жерело тои дешевости — американьску конкуренцію, конкуренцію рôльничихъ продуктôвъ, якими Америка заливає Европу. Въ тôмъ предметѣ появилась въ Липску займаюча публикація д-ра Серинга, професора зъ Бонъ п. заг.: „Die landwirthschaftliche Concurrenz Nordamerikas in Gegenwart und Zukunft", въ котрôй авторъ подав причины и повстанье американьскои конкуренціи а такожь и выгляды на будучнôсть, опертй на розслѣдѣ сучасныхъ економичныхъ бднôсинъ рôльництва въ Америцѣ.

На успѣшну конкуренцію Америки зъ Европою що-до рôльничихъ плодôвъ зложилось — по гадцѣ д-ра Серинга — богато причинъ. По вôйнѣ домашнôй запанувала въ Америцѣ политика прихильна колонизаціи. Колонизаторы дôставали даромъ або незвычайно дешево землю, котра родила обильно безъ управы, а до того була незрôбнанымъ тереномъ для зелѣзниць. Финансова криза зъ р. 1873 кинула богато людей зъ Европы глядати щастя на другôй пôвкули и доставила Америцѣ самыхъ способныхъ, вправныхъ и предприємчивыхъ колонистôвъ. Въ тôмъ самôмъ майже часѣ наступило зниженье перевозовыхъ фрахтôвъ на Океанѣ, а до того всего навѣстили въ 1870-тыхъ рокахъ Европу рôкъ по роцѣ неврожайнй жнива. Середъ такихъ обставинъ зродилась и розвинулась щаслива конкуренція Америки.

Американьскй фермеры станули бдъ разу на становищи користнѣйшôмъ бдъ европейскихъ рôльникôвъ. За ними стояла природна плодовитôсть землѣ, сприяючй бднôсины климатичнй, низьки податки, бракъ строгихъ екзекуційныхъ законôвъ, а передовсѣмъ дешевôсть землѣ. Позбрну марнотратнôсть, зъ якою американьска унія выкинула величезнй просторы землѣ за дармо або за пôвъ-дармо европейскимъ поселенцямъ, вынагородили опôсля сторицею величезнй зыски, якй плыли зъ Европы до Америки. То, що дôстали европейскй поселенцѣ дармо, заплатили опôсля ихъ спôвгорожане зъ старого свѣта.

Користне становище американьского фермера позволило єму бдъ разу розпочати успѣшну борбу на европейскихъ торгахъ збôжевыхъ. Въ Америцѣ плачено за землю — коли не дôставано єи даромъ — бдъ $1^1/_2$ до $2^1/_2$ доляра бдъ одного акра т. є. $7^3/_4$ до $15^1/_2$ зр. бдъ гектора, а въ Австріи плачено въ тôмъ самôмъ часѣ за одинъ гектаръ 300 до 350 зр. Значить, що въ Америцѣ можна було на власнôсть набути поле за тую цѣну, за яку бы можна було въ Европѣ заплатити ледво чинш аренды. Дочисливши рôзницю коштôвъ оброблення поля и жнивъ, побачимо, що при рôвнôй навѣть плодородности землѣ мôгъ американьскій фермеръ безъ нѣякои страты пустити кождый гектолитръ збôжа пересѣчно о $1^1/_2$ до 2 зр. дешевше, якъ рôльникъ европейскій.

До того ще и при продажи умѣвъ американьскій фермеръ, яко бôльше оборотный и образованый, навязати зносины прямо зъ гуртовнымъ експортеромъ, пôдчасъ коли европейскй рôльники, особливо у всхôднôй Европѣ, лишали и лишають велику часть доходôвъ въ рукахъ численныхъ а дуже часто несовѣстныхъ посередникôвъ.

Такимъ способомъ змогла и може ще доси Америка вплывати некористно на цѣну збôжа а тымъ и на загальне економичне положенье Европы. Вплывъ той єсть незаперечнымъ фактомъ, однакъ при тôмъ пôдноситься питанье, чи бднôсины такй довго ще можуть тревати и чи американьска конкуренція тревало буде грôзною для Европы.

На питанье то бдповѣдає д-ръ Серингъ заперечаючо. Пôсля єго гадки конкуренція Америки перебула вже свою найсвѣтлѣйшу еру и стає для Европы що-разъ менше небезпечною. Причиною того єсть передовсѣмъ збôльшенье числа людности въ американьскихъ краяхъ. Зъ збôльшеньемъ людности збôльшилась тамъ и мѣсцева консумція збôжа а тымъ самымъ зменшився вывôзъ. До того тамъ нинѣ не набуваєсь уже земля дармо або дуже дешево, а черезъ то и уступає та незвычайна дешевôсть продукціи американьского рôльника и плывуча зъ бдси єго перевага надъ рôльникомъ европейскимъ. Що бôльше, положенье американьскихъ фермерôвъ стає мѣсцями такожь зовсѣмъ незавиднымъ. Въ справозданю зъ рôльничихъ бднôсинъ американьскихъ фермерôвъ, яке подає за рôкъ 1885. журналъ Бредстрета, читаємо, що богато фермъ обтяжено высоко довгами гипотечными а богато продано дорогою публичною лицитаціи. Кредитъ ставъ тяжкимъ и коштовнымъ, бдъ позичокъ платять фермеры звычайно 3% мѣсячно. Въ всякихъ сторонахъ увôйшло въ звычай заставляти збôже ще на пни, такъ що загальнô домагаються заборонь того въ дорозѣ законодавчôй.

Все то разомъ не вѣщує американьскôй конкуренціи довгои тревалости и можна надѣятись, що хотяй такй высокй цѣны збôжа, якй були въ Европѣ заразъ зъ початкомъ 1870-ыхъ рокôвъ, не такъ скоро и въ не такôй уже высотѣ вернуться, то однакъ найтяжша криза вже проминула и незадовго пôчнеся часъ, въ котрôмъ цѣна збôжа, неспинювана шкôдливымъ вплывомъ американьскои конкуренціи, стане выправильнюватись а тымъ самымъ прийдуть лучшй часы и для цѣлого суспôльного господарства въ Европѣ.

Справы краєвй.

[Прелиминарь краєвыхъ выдатковъ Галичины на рôкъ 1889. Новый законъ громадскій для мѣстъ.]

Выдѣлъ краєвый выготовляє теперь прелиминарь выдатковъ краєвыхъ на рôкъ 1889. Деякй рубрики того прелиминаря уже готовй — и польскй газеты подали ихъ до прилюдноии вѣдомости. Зъ рубрикъ тыхъ на особливу заслугують увагу рубрики „водяныхъ будôвель та меліорацій" и „краєвыхъ дорôгъ".

Въ рубрицѣ „водянй будôвлѣ и меліораціи" вставивъ выдѣлъ краєвый до пролиминаря: на меліораційне бюро и гидрологичнй дослѣды 25.053 зр., на регуляцію несплавныхъ рѣкъ 28.071 зр. на пôдпираньe предприємствъ меліораційныхъ 138.285 зр., на переведенье знимкôвъ нивеляційныхъ и студій для повѣтôвъ, громадъ и водяныхъ спôлокъ 3.000 зр. — разомъ 194.410 зр. Рубрика та єсть въ порôвнаню зъ попереднымъ рокомъ высшою о 10 992 зр.

На краєвй дороги прелиминує выдѣлъ краєвый: на кошты управы 116.941 зр., на новй будовы краєвыхъ дорôгъ 90.000 зр., на удержанье истнуючихъ краєвыхъ дорôгъ 472.220 зр., на пôдмоги для дорôгъ повѣтовыхъ и громадскихъ 160.000 зр., на будову и удержанье публичныхъ доѣздôвъ до зелѣзниць 15.000 зр. на основный фондъ позичковый (дальша рата) 20.000 зр., на мыта 6.500 зр. на пенсіи 2.759 разомъ 883.420 зр. Рубрика та єсть въ порôвнаню зъ попереднымъ рокомъ низшою о 27.513 зр. — Доходы зъ дорôгъ прелиминує выдѣлъ краєвый на рôкъ 1889 въ сумѣ 217.080 зр., въ порôвнаню отже зъ рокомъ попереднымъ менше о 10.020 зр. а. в.

* * *

На послѣднôй сесіи соймовôй предложивъ бувъ выдѣлъ краєвый проєктъ нового громадского закона для мѣстъ. Проєктъ той выкликувавъ бувъ сильну опозицію послôвъ зъ мѣстъ, въ наслѣдокъ чого запрошено ихъ яко експертôвъ до комисіи, котра мала вести нарады надъ тымъ проєктомъ. Въ тôмъ скрѣпленôмъ складѣ розпочала комисія ще разъ спеціяльну дебату надъ проєктомъ и довела єи до половины проєкту, при чѣмъ увагляднено богато жаданьмѣскихъ послôвъ. Коли соймъ мавъ скôнчитись, выбрала комисія пôдкомитетъ, зложеный зъ послôвъ Фрухтмана, Романовича и Пилята и поручила єму дальшу кодификаційну працю надъ тымъ проєктомъ въ часѣ, коли соймъ не буде зôбраный. Той пôдкомитетъ зôбравсь минувшого тыждня у Львовѣ и скôнчивъ нарады надъ тымъ проєктомъ, приймаючи внесеня референта д-ра Фрухтмана.

Изъ змѣнъ, якй зробивъ пôдкомитетъ въ проєктѣ выдѣлу краєвого (поданôмъ нами докладно минувшого року), пôднести належить, що бдкинувъ проєктовану постôйну комисію для нагляду магистратôвъ по мѣстахъ, а поручивъ радѣ мѣскôй выбирати взагалѣ комисіи для контролѣ магистрату. Дальше пôдкомитетъ порѣшивъ, що рада мѣска має бути посередною инстанцією для рекурсôвъ, котрй бдносяться до справъ маєтку громадского або выповненя рѣшень рады.

Пôдкомитетъ застановлявся такожь надъ потребою переведеня реформы громадскои ординаціи выборчои а такожь пôднявъ проєктъ, щобы бдъ рѣшень тыхъ мѣскихъ громадъ, для котрыхъ выданый буде окремый громадскій законъ, ишли рѣшеня прямо до выдѣлу краєвого, поминаючи выдѣлъ повѣтовый.

Лужицко-сербскій народъ.

(*Подавъ о. Ал. Торонскій.*)

Цѣла велика просторонь пôвнôчно-захôдніи Европы бдъ Одры, Бобра и ческихъ гôръ аж до Везеры, Бремы, Гольштину и Балтійского моря, де нинѣ Нѣмець твердою станувъ ногою и осередкомъ своєи ôтчины называє, була колись славяньскою. Славянъ осѣлыхъ на тыхъ просторахъ, называємо Полабскими Славянами бдъ рѣки Лабы, по котрôй они були осѣли. Они дѣлились на три головнй племена: Бодричанъ въ нинѣшнôмъ Мекленбурзѣ и Гольштинѣ, Лутичанъ або Велетôвъ на полудне и захôдъ бдъ тамтыхъ по рѣцѣ Одрѣ, и Сербôвъ або Лужичанъ въ Лужиціи на пôвнôчь бдъ Чехôвъ и захôдъ бдъ Шлеска пруского въ нинѣшнôмъ царствѣ саскôмъ. Першй два племена уже щезли. Въ 1157 р. Албрехтъ Медвѣдь здобувъ Браниборъ (Бранденбургъ) и положивъ конець Бодричанамъ. Мархія бранденбургска пôдъ плащикомъ навертаня до вѣры христіянскои вынародовила и згерманизувила Славянъ. Не одовго потôмъ король датскій Валдемаръ занявъ островъ Ругію и збуривъ святиню въ Арконѣ, послѣдню крѣпость Славянъ. Зникли зъ лиця исторіи такожь и Лутичане. Зôстався по нинѣ лишь невеликій народець Сербы лужицкй або Лужичане. Найменшій то народець зô всѣхъ славяньскихъ народôвъ, числачій не бôльше 300.000 душь, окруженый зô всѣхъ сторôнъ чужимъ елементомъ, зôстаючій пôдъ панованьемъ нѣмецкимъ и пôдъ напоромъ нѣмецкои культуры, а мимо того боронить бнъ свою народнôсть и опираєся германизаціи всѣми силами.

Въ мѣсячнику „Przegląd powszechny" въ зшитку за мѣсяць май 1888 находимъ цѣкаву розправу С. Матусяка пôдъ заголовкомъ: „Obrońca języka i narodowości Łużyczan", написану пôсля працѣ Черного, помѣщеною въ „Slovansk-имъ Sbornik-y" рôчнику VI. А що змаганя Лужичанъ такожь и для насъ могуть бути поучаючими, особливо супротивъ тыхъ, котрй въ жизненнôсть и самостôйнôсть рускои народности и словесности не вѣрять, про то хочемо тутъ на пôдставѣ повысшои розправы подати деякй вѣсти про сей народець.

Уже тй обставины, що Лужичане зô всѣхъ сторôнъ окруженй чужимъ елементомъ и що стоять пôдъ нѣмецкимъ рядомъ и напоромъ нѣмецкои культуры, суть для ихъ народности некористнй, — а ще некористнѣйшими стаються они черезъ то, що сама природа роздѣлила Лужичанъ на двѣ части: верхнй и нижнй Лужичѣ, а рôвножь и языкъ ихъ на два нарѣчя: верхне- и нижне-лужицке. До того протестантизмъ роздѣливъ ихъ на два вѣроисповѣданя: католицке и протестантске, та покликавъ оба нарѣчія до гôдности письменного языка и принѣсъ имъ германизацію. А помимо такъ несприяючихъ обставинъ народъ лужицкій розвивається чимъ-разъ сильнѣйше, жинѣ житьемъ що-разъ повнѣйшимъ и що разъ бôльше вѣдомымъ себе.

И хто жь охороняє, хто боронить народнôсть сербско-лужицку бдъ германизаціи? Боронить єи самъ народъ. „Кождый Лужичанинъ говорить по нѣмецки, якъ родовитый Сасъ, але говорить лишь тогдѣ, коли мусить. Межи собою Лужичане говорять лишь по сербски и дуже суть до свого языка привязанй. Бдъ Нѣмцевъ переняли Лужичане богато красныхъ примѣтъ, але нѣчо злого. Вендійска*) чистôсть, вѣрнôсть, трудолюбивôсть и ощаднôсть увôйшли у Сасôвъ въ пословицю. Лагôднôсть характеру, незвычайна гостинность и сердечна отвертôсть — то прикметы, котрй они зъ давныхъ часôвъ славяньскихъ заховали." Самй родины дбають про родимый языкъ и хоронять свои дѣти бдъ знѣмченя. О народнôсть дбає передовсѣмъ духовеньство католицке, такъ, що священикъ католицкій и оборонець притѣсненои народности суть у Лужичанъ синонимы. Про-то увôйшло у нихъ въ переказъ, що, хто цѣлимъ серцемъ полюбивъ церковь католицку и готовъ за свôй народъ положити голову, той посвящаєся становi духовному.

Бдъ давныхъ часôвъ католицкй Сербы удавалися до Праги на науки богословскй. Щобы однакожь будущй священики лужицкй мали якійсь приютъ, де бы вправлялися въ рôднôй бесѣдѣ и крѣпилися въ дусѣ народнôмъ, постановили два лужицкй священики: Мартинъ Симонъ и єго братъ Юрій заложити въ Празѣ семинарію для молодежи лужицкои католицкого вѣроисповѣданя. Гадка та найшла пôдпору у Лужичанъ, и вже въ 1704 роцѣ о. Юрій побудувавъ въ Празѣ лужицку семинарію. Въ тôмъ заведеню бдъ самого початку старанося о то, щобы питомцѣ єго вправлялися въ рôднôй бесѣдѣ. Въ тôй семинаріи въ р. 1846. завязалося товариство всеи лужицкои молодежи учащои-ся въ Празѣ. Цѣлею того товариства було: збиратися що тыждня, вправлятись въ рôднôй бесѣдѣ и будити въ собѣ духа народного. На чолѣ товариства стоявъ „старшій" выбираный зъ-посередъ выхованцевъ семинаріи. Вправы тй бдбувалися пôдъ проводомъ знаменитыхъ ученыхъ ческихъ: Добровского, Ганки и иншихъ, тожь и покровителемъ того товариства, „Сербôвкою" названого, бувъ якійсь знаменитый Чехъ. Товариство мало двѣ книги: „Дневникъ", въ котрôмъ записувано дѣяльнôсть товариства, и „Квѣтки", въ котрыхъ помѣщувано знаменитшй працѣ студентôвъ. При кôнци року обѣ книги вязано разомъ и называно такожь „Сербôвкою", якъ и товариство.

Осередкомъ народного житя Лужичанъ бувъ и єсть городъ Будишинъ. Ще въ р. 1839. заложено тамъ товариство студентôвъ для вправы въ рôднôй бесѣдѣ пôдъ назвою: Societas slavica Budiosina, а въ р. 1847 прихильники рôдного слова заложили „Матицю сербску". До нинѣшного однакожь дня розвоєви словесности лужицко-сербскои стоить на завадѣ та обставина, що оба нарѣчія, верхне- и нижне-лужицке, жиють въ письмѣ и уживають двохъ правописей, а навѣть двоякого письма: латиньского и нѣмецкого.

Выдатнѣйшимъ мужемъ и передовымъ борцемъ народнымъ въ теперѣшнихъ часахъ у Лужичанъ єсть о. Михаилъ Горникъ, католицкій парохъ въ Будишинѣ. Зъ єго именемъ вяжеся исторія бдродженя Лужичанъ въ послѣдныхъ кôлькадесяти лѣтахъ, зъ єго личностею про-то належить намъ близше зазнакомитися. О. Михаилъ Горникъ родився р. 1833 въ околици Будишина. Въ 1847 р. прийшовъ бнъ до Праги ческои, де кôнчивъ гимназію и учився богословія яко питомець лужицкои семинаріи. Часъ въ котрôмъ Горникъ перебувавъ въ Празѣ, бувъ то часъ бдродженя народности ческои; тамъ пôзнавъ бнъ ученыхъ и передовыхъ мужевъ ческихъ, именно: Шафарика, Паляцкого, Колляра, Челяковского и

*) Вендами зъ давенъ-давна Нѣмцѣ называли Славянъ.

Всякій обывателю, листы заставній, ренты, акціи банковй и заставныя, купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЬ ДОМЪ БАНКОВЫЙ и КОНТОРА БИРЖЕВА. Порученя зъ провинціи сейчасъ залагаджуются, безъ дочисленя провизіи.

Порѣшеный пôдкомитетомъ проектъ нового закона громадского для мѣстъ мав выпечататись и розбслатися всѣмъ членамъ сôймовои комисіи громадскои и всѣмъ бôльшимъ мѣстамъ для розгляду и можливыхъ замѣтôвъ що-до поодинокихъ постановъ. Коли ôдтакъ надъ тымъ проектомъ переведе дискусію повна комисія громадска, буде ôнъ мôгъ прийти на дневный порядокъ найблизшои сесіи сôймовои.

Вѣсти зъ украиньско-рускихъ земель.

[ôдъ кореспондентôвъ „Дѣла“ и зъ россійскихъ часописей.]

Зъ Кіевщины пишуть до насъ:

„Скоро урядъ оголосивъ статутъ крестяньского (селяньского) банку. и праса и публика хоть повитали новый банкъ приятно, то однакъ натякнули, що хочь-бы и якѣ льготы и позички дававъ банкъ селянамъ, то все-жь они нѣщо бôльшь якъ паліятива на економичну хоробу селянъ, латка на дѣравôй одежинѣ. Певна рѣчь, що дехто зъ голоты може и полѣпшить свôй побытъ, купивши шматокъ землѣ, та певне и те, що въ статутѣ банковому є такій недоглядъ, що сприяти-ме жмикрутамъ набивати власнѣ кишенѣ за запомогою банку, а черезъ те поручь зъ полѣпшеньемъ побыту пролетарiѣвъ ити-ме ще бôльша експлоатація ихъ. Небавомъ справдилися отсѣ вѣщованя, а за свѣдка сего беру ôдчитъ селяньского банку за той рôкъ.

Сей урядовый и певный свѣдокъ промовляє до насъ: Зъ того часу якъ заведено селяньскій банкъ, Кіевщина наша чи не бôльше всѣхъ иншихъ свѣтôвъ удавалася за позичкою до банку. На цѣлу Кіевщину до 1 сѣчня сего року було 461 селянъ, що придбали землю за запомогою селяньского банку, зъ нихъ було 166 такихъ, що доти або зовсѣмъ не мали землѣ, або мали тôлько пôдъ оселями та городами; 241 такихъ, що мали землѣ ôдъ 1 до 10 моргôвъ ($^1/_2$—5 десятинъ); 36 такихъ, що у кождого було не бôльше 9 десятинъ; нарештѣ 18 такихъ, у якихъ було 10—18 десятинъ. Зъ першого погляду знати, що банкова запомога найбôльше пôдходила голотѣ, пролетаріятови, але не такъ оно є справдѣ. Придивившись до самои речи, побачимо що инче; покажеться те-жь старе лихо, покажеться, що злидарѣ-темнота самѣ запомогли жмикрутамъ запрягти себе въ ярмо.

Треба знати, що банкъ охотнѣйше надъ усе дає запомогу товариствамъ. Отожь селяньскій богатирѣ пôдмовляють голоту зложити товариство и вже именемъ товариства просити запомоги банку. Банкъ въ позику дає не всю вартôсть землѣ, а лишень частину ѣи 70—90%, останнѣ мусить платити продавцеви само товариство. Видима рѣчь, що те, чого бракує, складає не товариство. а верховоды-богатирѣ, жмикруты. Купивши землю, починає товариство дѣлитися нею; отогдѣ и выплыває до верху рука „товаришѣвъ“-жмикрутôвъ. На чию користь она выплыває, знати добре зъ тыхъ цифръ, якѣ подає самъ банкъ про подѣлъ купленои товариствами землѣ. Якъ бачимо, одинъ зъ товаришѣвъ взявъ 2 морги, а другій 64! Въ одному селѣ н. пр. зъ 76 господарѣвъ товариство куплену землю подѣлило такъ, що 16 господарѣвъ добули 49%, а въ другому 17% „товаришѣвъ“ забрали 54% купленои землѣ! Але й се ще не все: бôльшôсть „товаришѣвъ“ добула свою частину лишень на папери, а справдѣ нею не користується и не може користуватись, бо не має худобы и снастей хлѣборобскихъ, а черезъ те ôддає свою частину въ оранду „товаришамъ“-жмикрутамъ.

Такимъ чиномъ селяньскій банкъ своєю запомогою пôдтримує несвѣдомо, безъ власноі волѣ, старе лихо: експлоатацію злидарѣвъ богатирями, а выходить въ самôй рѣчи, що инде банкъ иде до меты цѣлкомъ суперечноі тôй, яка положена въ єго статутахъ, бо безъ позички зъ банку отсѣ жмикруты не спромоглись-бы власнымъ коштомъ придбати собѣ стôлько землѣ.

Письма зъ Болгаріи.

Софія 1 ст. ст. липня.

Недавно выйшла тутъ бôльша брошура п. Спіра Гулабчева п. з. „Единъ óглѣдъ по Етнографията на Македония“.

П. С. Гулабчевъ учився филологіи въ кіевскôмъ университетѣ, тамъ пôзнавъ нашь народъ, а передъ кôлькома роками, переѣзжаючи черезъ Львôвъ, познакомився зъ многими Галичанами. Теперь п. Гулабчевъ есть учителемъ въ Габровѣ. О єго брошурѣ хочу сказати де-що ширше длятого, бо авторъ въ деякихъ мѣсцяхъ дотыкаєсь и малорускаго питання, хотяй тôлько зъ политичного становища.

Въ брошурѣ своѣй остерѣгає авторъ Болгаръ, щобы не вѣрили въ нѣбы-то безкористнѣ покровительстаа Россіи. Россія — доказує авторъ — освободила Болгарію хиба на то, щобы (якъ се роблять Поляки зъ Русинами) мѣшатись до єи домашныхъ справъ: „Хто прогнавъ Богородиса зъ Всхôднои Румеліи? Хто зъ-разу пôддержувавъ Батенберга, а потому такъ безсоромно выкинувъ того самого Батенберга зъ Болгаріи? Хто хотѣвъ касувати у насъ на довгѣ лѣта конституцію? Хто настававъ, щобы навѣть министромъ внутрѣшныхъ справъ бувъ россійскій генералъ, якъ не Россія? Опамятайтесь Болгаре и погляньте на историчнѣ факты, а побачите. якъ поступало россійске правительство зъ Грузинами, Орменами, Поляками и Украинцями! Россія выкопала одинъ великій грôбъ тысячамъ и тысячамъ умныхъ и идейныхъ людей чистыхъ и невинныхъ передъ исторіею!“

Брошура п. Гулабчева не подобалась болгарскимъ руссофиламъ. „Тырновска конституція“, говорячи про ту брошуру сильно нападає на автора за єго погляды. Критикъ высмѣваєсь насамперед зъ того, що Гулабчевъ боронить такихъ „благородныхъ“ и „культурныхъ“ Грузинôвъ, котрыхъ зроссійщити була-бъ „нечувана въ исторіи шкода“. Що-до Полякôвъ, то каже критикъ, що Поляки були завсѣгды першима гонителями Славянъ, лучилися завсѣгды зъ найлютѣйшими ворогами Славянъ, зъ Мадярами, Турками, Финами, Шведами... говорять о „wolności“, а „по варварски и єзуитски“ гнетуть Малорусинôвъ въ Галичинѣ... дуже нарѣкають на Москалѣвъ, а пôдъ Москалемъ имъ лѣпше нѣжь пôдъ Нѣмцемъ, котрый силою высшои культуры выганяє Полякôвъ зъ ихъ власноі землѣ въ Познаньщинѣ; Полякамъ мало Варшавы и Кракова, а ще мають апетитъ на Кіевъ и Львôвъ. Найцѣкавѣйше однакъ то, що пише критикъ въ „Тырновскôй Конституціи“ про малоруске питанье. Ôнъ стоить на становищи московскихъ панславистôвъ. Трудно єсть — каже — рѣшити малоруске питанье. Першій и довгій періодъ исторіи єсть спôльный Великороссамъ и Малороссамъ. Филологія того питання такожь не (?) рѣшила.. Доси нема выробленого спôльного на цѣлôй территоріи малорускôй языка; языкъ, котрого уживають Галичане, рôзниться (?) богато (!) ôдъ украиньского, уживаного на Украинѣ; назвы „Русь“, „рус(с)кій“ существують у Великороссôвъ и Малороссôвъ. Впрочѣмъ самі Малороссы не мають сталого термину на означенье своеи народности: тѣ самі люде называють єи рôзно: руска, малоруска, южноруска, украиньска и рускоукраиньска.

Я вынявъ зъ цѣлои довгои розправы що цѣкавѣйше. Ôдъ себе мушу хиба ще додати, що переважна часть болгарскои интелигенціи має такій погляды на нашу народнôсть Намъ длятого треба бы хоть де-що порозумѣватися зъ Болгарами. Найлучше, думаю, було-бы посилати на разѣ нашѣ выданя до Болгаріи, зъразу хоть бы навѣть безплатно. Такъ роблять иншій Славяне н. пр. Россіяне, о котрыхъ розмѣрно Болгаре найбôльше знають, бо россійска литература стоить для нихъ отворомъ. За Россіянами починають на сей способôъ братися Поляки До тутешнои „Народна Библиотéка въ София“ надходять рôзнѣ польскѣ политичнѣ газеты и всѣ важнѣйшѣ творы литературнѣ. Зъ помежи нашихъ авторôвъ єсть ледви Марко Вовчокъ та Нечуй-Левицкій и интелигентнѣ Болгаре майже тôлько о тыхъ писателяхъ знають.

Сими днями закрыто въ сали „Народного Собраня“ выставу образôвъ польского маляря Пйотровского, представляючихъ головнѣ подѣі изъ послѣднои сербско-болгарскои вôйны. Бôльшихъ образôвъ було 8 и множество меншихъ рисункôвъ. Выставу ôдвѣдавъ князь и всѣ министры. Офиціяльна праса приняла симпатично заходы Пйотровского, хочь о самôй вартости образôвъ нѣчого не вмѣла сказати, покликуючись тôлько на заграничну рекляму. Трудно впрочѣмъ вымагати, щобы болгарска публика могла розумѣтись на малярствѣ. Длятого и всѣхъ ôдвѣдавшихъ выстату було кругло 600. Цѣкава рѣчь, що вся опозиційна праса не спôмнýла анѣ слôвцемъ о выставѣ, хоть редакціи дôстали запрошеня. Очевидно, була заздрôстна, що така выстава ôдбувається за министерства Стамболова а не ихъ. Выключно такожь на пôдставѣ заграничноі реклямы рѣшивъ министерскій совѣтъ закупити всѣ образы за 1.100 турецкихъ лиръ золотомъ (25.000 франкôвъ).

Довѣдуюся такожь, що польскій рѣзьбарь Тадей Блотницкій мав выготовити плянъ на памятникъ битвы пôдъ Сливницею. Министеръ Стамболовъ принявъ таку гадку предложену єму черезъ п. Пйотровского. дуже прихильно. Коли-бъ найшовся хто зъ рускихъ рѣзьбарѣвъ, котрый хотѣвъ-бы кôлька рокôвъ потрудитися въ Болгаріи, то було-бы тутъ поле дуже ôдповѣдне, а порозумѣтись можна-бы черезъ редакцію „Дѣла“.

Драганъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Праса вѣденьска нотує майже одноголосно поголоску, що соймы всѣхъ краѣвъ коронныхъ мають бути скликанѣ въ першихъ дняхъ вересня, лишь трохи вчаснѣйше якъ доносила наша телеграма зъ Вѣдня, бо 3 або 4 вересня. Лишь стирійскій соймъ має зôбратися вже 27 серпня и займеся важною для краю справою, бо закупномъ великихъ обшарôвъ лѣсôвъ въ горѣшнôй Стирія ôдъ альпейского товариства гôрничого. Край хоче закупити тѣ лѣсы длятого, щобы они не перейшли въ руки якогось товариства французского, котре хоче ихъ вырубувати.

Зъ Кракова доносять до „N. fr. Presse“, що нарады анкеты въ справѣ выкупна пропинаціи выкликали межи тамошными жителями велике занепокоенье, бо всѣ видять, що въ наслѣдокъ вплыву властителѣвъ пропинаціи выйде и ся справа лишь въ ихъ користь. Въ наслѣдокъ того въ многихъ мѣстахъ и селахъ мають скликуватися вѣча, на котрыхъ мають ухвалюватися петаціи до правительства зъ жаданьемъ, щобы оно завôзвало такожь громады, товариства господарскѣ и палаты торговельнѣ до высказаня свого мнѣня и щобы то мнѣнье було ôдтакъ увзгляднене при выготовленю дотычного закона.

„Pest. Lloyd“ одержавъ — якъ каже зъ дуже добре поинформованого жерела — потвердженье своеи первѣстноі вѣсти о надзвычайнôмъ авансѣ въ арміи въ день уродинъ цѣсаря 18 серпня. Авансъ сей буде обнимати 600 капитанôвъ и ритмайстрôвъ, поручникôвъ, пôдпоручникôвъ и заступникôвъ официрôвъ. Иниціятива до того мала выйти ôдъ самого цѣсаря. Въ министерствѣ вôйны мав бути до того вже все приготовлене. Вѣсть ту потверджує такожь вѣденьска кореспонденція „Czas-у“, котра каже, що авансъ сей треба уважати актомъ монаршои ласки въ день ювилея єго 40-лѣтного панованя.

Димисія ген. Куна и ôдобранье єму команды 3 корпуса єсть все ще предметомъ дуже оживленои дискусіи и рôзныхъ здогадôвъ якъ въ кругахъ войсковыхъ такъ и цивильныхъ. Особливо вступаєся за димисіонованымъ генераломъ праса централистична и досыть терпко критикує слова цѣсарского письма до генерала. Зъ слôвъ цѣсарскихъ: повна готовôсть арміи до вôйны єсть причиною, що команду третого корпуса треба инакше обсадити, вносить нѣмецка праса, що ген. Кунъ попавъ въ неласку, бо инакше годѣ пояснити, длячого такъ здôбный генералъ якъ Кунъ, котрый ôдзначився вже въ неоднôй вôйнѣ, мавъ-бы бути заступленый кимъ иншимъ. Вѣкомъ генерала годѣ сей фактъ пояснити, бо хочь бар. Кунъ має теперь 71 лѣтъ, то всежь таки єсть ôнъ ще зовсѣмъ здоровъ и може сповняти войскову службу. Праса централистична нагадує отже, що бар. Куна усунено вже разъ въ такій самъ способôъ зъ посады министра вôйны, та каже, що такій нѣчимъ неоправданій змѣны можуть на случай вôйны довести до такихъ наслѣдкôвъ, якъ то було въ 1866 р. Бар Кунъ єсть родомъ зъ Просницъ на Моравѣ и родився въ 1817 р. а вступивъ до войска 1837. Ôнъ добувъ собѣ военноі славы въ кампаніи въ рокахъ 1848 и 1849 на Угорщинѣ и въ Италіи а ôдтакъ особливо въ 1866 р. въ Тиролю, де своимъ корпусомъ въ силѣ 15.000 людей краєвои обороны зъумѣвъ повздержати 45-тысячну армію непріятеля. Въ 1868 роцѣ именовано єго министромъ вôйны и тогдѣ занявся ôнъ организацією арміи и давъ ѣй пôдставу до теперѣшноі организаціи. Наразъ зъ незвѣстныхъ причинъ одержавъ ôнъ димисію въ 1874 р. а рôвночасно дôставъ бувъ команду 3 корпуса въ Грацу.

Вѣсти о зѣздѣ монархôвъ въ Петергофѣ надходять дуже скупо такъ що годѣ выробити собѣ о нѣмъ докладного понятя и змѣркувати о скôлько ôнъ зможе бути важный въ своихъ наслѣдкахъ. Зъ вѣстей, котрѣ можуть мати яке таке значенье политичне, треба занотувати лишь слѣдуючій: Ще пôдчасъ подорожи вже на россійскôмъ кораблі „Александеръ“ мавъ цѣсарь Вильгельмъ довшу розмову зъ мин. Гирсомъ, а царь конферувавъ зновъ зъ гр. Гербертомъ Бисмаркомъ. О якихсь дальшихъ переговорахъ дипломатичныхъ нема доси нѣякои звѣстки, кажуть лишь, що ще минувшого втôрка конферувавъ Гирсъ бôльше якъ двѣ годины зъ россійскимъ посломъ въ Берлинѣ гр. Шуваловомъ, а въ середу складавъ ôдтакъ рапортъ цареви.

Характеристичнымъ єсть, що нѣмецка и взагалѣ захôдно-европейска праса зачинає теперь чимъ разъ менше приписувати ваги зъѣздови монархôвъ въ Петербурзѣ. Поминувши вже то, що такій отвертый органъ бисмаркôвскій якъ „Nordd. Allg. Ztg.“, выступивъ якъ-разъ пôдчасъ зъѣзду обохъ монархôвъ до борбы зъ россійскою прасою и каже, що зъѣздъ сей не змѣнить въ нѣчôмъ политики нѣмецкои, то ще треба и то взяти на увагу, що праса нѣмецка звертає ще увагу на гостину цѣсаря въ Штокгольмѣ и Копенгазѣ та каже, що се єсть якъ-разъ доказомъ, що и гостина цѣсаря въ Россіи не єсть нѣчимъ иншимъ якъ лишь актомъ куртоазіи.

До „Köln. Ztg.“ пишуть зъ Берлина: Подорожь цѣсаря до Россіи може лишь бути доказомъ мирного настрою Нѣмеччины. Можна

Ганку; ôнъ видѣвъ не тôлько спорôдненый народъ будячій-ся до житя цѣлою силою, але такожь и своихъ землякôвъ сполученыхъ до спôльноі працѣ у власнôмъ домѣ. Все то выплывало якъ найкористнѣйше. Уже ôдъ четвертои клясы гимназіяльноі почавши, вписувавъ ôнъ въ „Квѣтки“ свои поезіи лиричнѣ, а въ семôй клясѣ знавъ уже всѣ языки славяньскѣ и вписувавъ въ „Квѣтки“ переклады рôзныхъ поезій ческихъ, польскихъ, рускихъ и полуднево-славяньскихъ. Декотрѣ его поезіи, особливо наслѣдуваня народныхъ пѣсень, можна почислити до найцѣннѣйшихъ.

Горникъ єсть переважно лужицкимъ поетомъ; въ поезіяхъ своихъ выражає ôнъ бôль серця зъ причины нужденного стану своеи ôтчины, побуджає пôднесенымъ словомъ до дѣла, выповѣдає неразъ гôрку правду, а завсѣгды горить любовію ôтчины и бажає ѣй щастя. Переводячи зъ рôзныхъ языкôвъ славяньскихъ хотѣвъ ôнъ збогатити свою дрôбну словесноôсть а такожь пôднести на дусѣ свôй народъ. „Говорять вамъ, що вы повинні выречися свого языка, своеи вѣры, бо єсьте малымъ, безсильнымъ народомъ. Тожь васъ обманюють вороги, бо маєте братей, котрі числомъ и цивилизацією рôвняються непріятелямъ.“ Славный єго епиграмъ єсть:

„K'Serbam slušeći njechceš, dokelž maly su narod?
Dźěl su Slowjanstwa, naroda milionow.“

Велику заслугу положивъ о. Горникъ для Матицѣ сербскои, котрои ôдъ 1858 р бувъ секретаремъ, а потôмъ головою. Не тôлько бо написавъ для неи много ученыхъ розправъ, але ôнъ выратувавъ єи ôдъ упадку. Матица набула власный дôмъ, але мала на нѣмъ значный довгъ, котрого не могла сплатити. И вже мало хибувало, що дôмъ не бувъ проданый. Черезъ два лѣта грозила ѣй та небезпечноôсть, але єи честный голова, о. Горникъ, боронивъ єи всѣми силами, ажь єи вкôнци ôдъ довгу увôльнивъ. О. Горникъ написавъ сотки артикулôвъ для Матицѣ, выдававъ письма, якъ „Новины сербскѣ“ и „Католицкій посолъ“, написавъ много книжокъ для народу и „Исторію народу сербского“.

О. Михаилъ Горникъ занимався такожь студіями граматичными и положивъ великѣ заслуги на поли правописи лужицкои, и разомъ зъ другими трудôвниками на тôмъ поли допровадивъ до того, що правопись лужицкосербску уважають за звершенѣйшу, анѣжь нѣмецку або польску. Въ працы своѣй о. Горникъ не перестає, а трудиться надъ граматикою, словаремъ и исторіею народу лужицкого, доповняє зборы пѣсень народныхъ, редагує часопись сербскои Матицѣ и пише множество артикулôвъ рôзного змѣсту, а найбôльше трудиться ôнъ надъ тымъ, щобы розôрваный свôй народъ сполучити и до спôльноі працѣ побудити. Ходить тутъ о зближенье Лужичанъ дольныхъ до гôрныхъ. „Декотрі гадали, що Лужичане дольнѣ, менше численнѣ, повинні зречися свого языка и писати по гôрно-лужицки, тымъ бôльше, що оба нарѣчія мало рôзняться мѣжь собою. Для политикôвъ перевороту и насилы таке ôдреченье языка ôтцѣвского выдаєся рѣчею дрôбною, а зъ политичного становища конечною. Славянофилы говорять: Нѣмцѣ говорять рôзными діялектами, а прецѣ мають одинъ языкъ литературный, для чого-жь бы Славяне не мали въ письмѣ уживати одного языка.. Маленькій народъ лужицкій може послужити за примѣръ, якъ трудно навѣть найблизшимъ братамъ, живучимъ въ згодѣ и прямуючимъ до однои цѣли, выречись однымъ на користь другихъ того, що имъ єсть найдорожше, а що-жь теперь говорити о миліоновыхъ народахъ, котрі мають зъ собою цѣлі вѣки духовноі працѣ, великанськѣ литературы, а що найменше ихъ початки. То вказуванье на Нѣмцѣвъ выйшло зъ Россіи, а выплыло зъ нерозуму найбôльшихъ єи ворогôвъ, и єсть выразомъ незнаня исторіи славяньскои и найкатегоричнѣйшою негаціею панславизму. Въ ядрѣ Нѣмцѣвъ выробився одинъ языкъ литературный и єсть нимъ по нинѣшный день, але най спробують Нѣмцѣ наклонити Голяндцѣвъ, Датчанъ, Шведôвъ, Англичанъ до принятя свого литературного языка, а тогдѣ побачимо, якъ имъ то гладко пôйде? Народы славяньскѣ заняли величезнѣ просторы и то було першою причиною, що розпались на велике число ôдрубныхъ цѣлостей, зъ котрыхъ кожда ôдмѣнні переходила колѣ долѣ, ôдмѣнныхъ набирала понять, ôдрубный вытворила языкъ, ôдрубну литературу, ôдрубну свою культуру. Жадати нинѣ ôдъ тыхъ одиниць, щобы цѣлкомъ забули о собѣ и выреклися самыхъ себе, — значить то само, що жадати ôдъ Англика, Датчанина, Шведа, Голяндця, щобы назывався Нѣмцемъ, говоривъ, писавъ и мысливъ по нѣмецки. Єсть то недорѣчноôсть, котрои доказувати не потреба.“

О. Горникъ, якъ и много свѣтлыхъ Лужичанъ, зъ цѣлои душѣ бажавъ-бы, щобы маленькій єго народъ зрôсся въ одно тѣло, и не мало працѣ пôднявся ôнъ въ тôй цѣли. Не хоче ôнъ однакожь довершити того якимсь насильнымъ пôдчиненьемъ одного нарѣчя пôдъ друге, а лише дорогою любови и зближеня. Ôнъ каже: „Не треба класти ваги на нашь подѣлъ, лише на зближенье, зъѣдиненье и взаимну помôчь. Легко то речи: слабшій най пôддаєся сильнѣйшому, але межи братами най панує любовь. Не смѣємо про-то и не можемо жадати, щобы дольнѣ Лужичане писали по гôрно-лужицки, щобы Будишинъ такъ приказувавъ хотѣлюбскимъ Лужичанамъ, якъ Парижъ Французамъ (si licet parva componere magnis), але гôрный Лужичанинъ повиненъ такъ само старатись о зближенье, якъ и дольный“. Однакожь по довголѣтнôй праци мусѣвъ самъ о. Горникъ высказати: „Зъѣдиненье обохъ нарѣчій дотеперь неможливе, бо нема нѣякого спôльного огнива анѣ товариского анѣ политичного, и одно нарѣчье не хоче уступити другому, скоро оба доступили гôдности языка литературного и вытворили двѣ осôбнѣ словесности“.

Коли-жь такъ малый народець, якъ Лужичане, середъ такъ прикрыхъ обставинъ боронить своеи народности, то о скôлько бôльше мають право и обовязокъ Русины боронити своеи народности и языка. Коли такъ до себе зближенѣ нарѣчя, ограниченѣ на такъ малу територію и такъ невелике число людности, не хотять уступити одно другому, то о скôлько менше народъ рускій може зречися свого права до самостôйного розвою!

А. Торонський.

сподѣватися, що то признаю́ть такожь и мѣродайнѝ круги въ Россіи и ôдповѣдять на то. Подорожь цѣсаря є́сть сильною порукою мира, але въ теперѣшнôй порѣ не можна нѣякъ нôйти дальше. Є́сть то пересадою говорити нинѣ, що на поли економичнôмъ и политичнôмъ мають настати якѝсь змѣны, якъ н. пр. знесенье заказу даванѧ позички на россійскѝ вальоры.

Італійска праса дивиться такожь зовсѣмъ спокôйно на зъѣздъ монархôвъ въ Петергофѣ. „L'Italie“ каже н. пр., що теперѣшне становище Італіи въ тридержавнôмъ союзѣ не потерпить нѣчого черезъ зъѣздъ въ Петергофѣ. Обавы того рода суть зовсѣмъ безпôдставнѝ. Італійска политика не находиться въ нѣякôмъ конфликтѣ зъ россійскою политикою що-до великихъ ѐправъ европейскихъ. Реорганизація балканьскихъ державъ пôсля бажанѧ тамошнихъ народôвъ може легко залагодитися въ згодѣ въ жаданями Россіи, котрои умѣрене поступованье въ послѣдныхъ рокахъ спасло Европу ôдъ страшного заворушенѧ. То є́сть ясна програма Криспіого.

О самôмъ принятю цѣсаря въ Россіи наспѣли ще слѣдуючѝ вѣсти: При першôмъ повитаню оба монархи поцѣлувалися сердечно, а ôдтакъ наступило представленье свиты. Пôдчасъ въѣзду до Кронштадту стоявъ цѣсарь Вильгельмъ на палубѣ корабля и коли зъ берега роздалися оклики повитаня, кланявся ôнъ на всѣ боки. Въ Петергофѣ ôдбувся въ четверъ обѣдъ родинный, а крôмъ того и обѣдъ для министрôвъ, въ котрôмъ взяли участь гр. Бисмаркъ и Гирсъ а перше мѣсце при столѣ займавъ кн. Воронцовъ Дашковъ. Въ пятницю ѣздивъ цѣсарь зъ кн. Генрихомъ и кôлькома ще другими достойниками до Петербурга. Цѣсарь, ôдбираючи рапортъ ôдъ почетнои компанії, мавъ розговорювати по россійски. Нинѣ маѐ цѣсарь бути зъ визитою у грецкои королевои, а завтра выѣзджае до Штокгольму. Цѣсарь заименувавъ россійского наслѣдника престола шефомъ вестфальского полку гузарôвъ, а вел. кн. Павла властителемъ полку бранденбургскихъ кирасирôвъ. Полицмайстрови Грессерови надавъ цѣсарь ордеръ червоного хреста.

По войсковôй парадѣ въ Краснôмъ селѣ ôдбувся въ царскôмъ шатрѣ пиръ, пôдчасъ котрого царь пôднѣсъ тоастъ въ здоровлье нѣмецкои арміи. На той тоастъ ôдповѣвъ цѣсарь Вильгельмъ по россійски тоастомъ въ здоровлье царя. Россійска праса вельми славословить нѣмецкого цѣсаря а нѣмецка праса пôдносить зъ вагою фактъ, що цѣсаря витали всюды дуже симпатично всѣ верствы россійскои суспôльности. Кн. Генрихъ именованый властителемъ изюмского полку пѣхоты.

——

На ювилейне торжество хрещенѧ Руси выѣде до Кіева въ заступництвѣ оберпрокурора Побѣдоносцева директоръ канцелярії св. синода Саблеръ. Побѣдоносцевъ перебуде ажь до вересня за границею.

Въ першихъ дняхъ сего мѣсяця ôдбувся въ Варшавѣ процесъ противъ трохъ полиційныхъ урядникôвъ: штабового капитана Гав. Руднева, околоточного Луки Цихоцкого и канцелярійного урядника Райкевича. Ихъ обжаловано за складанье фалшивыхъ рапортôвъ высшимъ властямъ. Розправа ôдбувалася тайно а резултатомъ ѐи було, що Цихоцкого засуджено на 3 роки и 6 мѣсяцѣвъ а Райкевича на 3 роки въ арештантскѝ роты. Руднева увôльнено и ôнъ дôставъ лишь нагану. Польскѝ газеты доносять отже теперь, що тѝ „фалшивѝ рапорты“ дотыкали справы о розлѣплюваню по улицяхъ ôдозвъ, взываючихъ до ворохобнѣ. Засуженѝ розлѣплювали ихъ самѝ, щобы ôдтакъ на пôдставѣ фалшивыхъ рапортôвъ могли ôдъ невинныхъ людей вытуманити значнѝ грошѣ и щобы ще дôстали ôдъ правительства ôдзначенье за ревнôсть. Директора варшавскои полиції ген. Толстоя усунено такожь, хочь ôнъ не бувъ зовсѣмъ виноватый.

——

Програма гостины нѣмецкого цѣсаря въ Штокгольмѣ є́сть коротко слѣдуюча: Заразъ по приѣздѣ цѣсаря до мѣста ôдбудеся обѣдъ въ палатѣ въ королевскôй родинѣ а ôдтакъ поѣде цѣсарь оглядати мѣсто, музеѣ и звѣринець; вечеромъ буде въ королевскôмъ замку галевый пиръ. Другого дня ôдбудеся прогулька до Дротнингольфъ а ôдтакъ наступить ôдъѣздъ цѣсаря. Король Оскаръ, котрый мавъ сими днями выѣхати до Норвегіи, ôдложивъ свою подорожь на пôзнѣйше.

Берлиньскѝ газеты суть вельми невдоволенѝ способомъ, якимъ королева Викторія приняла надзвычайного посла нѣмецкого Винтерфельда, котрый приѣхавъ бувъ нотувати ѣй вступленье на престолъ цѣсаря Вильгельма. Королева промовила до него лишь кôлька слôвъ а ôдтакъ додала: „У васъ тамъ теперь дуже змѣнилося“ а заразъ и спытала єго, коли думае назадъ ôдъѣзджати. Винтерфельдъ мавъ на то ôдповѣсти: Коли В. Вел. не прикажуть дальше нѣчого, то и заразъ. Кажуть, що Винтерфельдъ мавъ такожь якусь тайну мисію — мабуть выдобути якѝсь важнѝ паперы цѣсаря Фридриха, котрѝ заразъ по єго смерти вывезено до Англіи.

——

Президентъ французкои республики Карно и президентъ кабинету Фльоке ѣздять теперь по краю а нарôдъ витае ихъ всюды ентузіястично. Въ Дижонъ лучилася зятеви Карнота немила пригода. Передъ самымъ выѣздомъ президента приступивъ на тамошнôмъ двôрци до єго зятя незнакомый чоловѣкъ и вдаривъ єго два разы въ лице. Кажуть, що се було властиво призначене президентови республики и що скандалъ сей выкликали булянжисты. Судове слѣдство, котре теперь ведеся, мало выказати достаточну пôдставу такого припущенѧ. Въ Визиль сказавъ Карно: Нарôдъ французкій не потребуе нинѣ побоюватись о свои права а наколи они коли-небудь будуть загрожени, то правительство само мусѣло-бы ихъ боронити. Армія, котрою є́сть самъ нарôдъ, понимае добре свою задачу и на случай потребы сповнить єи совѣстно.

Булянже выздоровѣвъ на стôлько, що мôгъ вже перенестися зъ дому гр. Дилльона до свого власного помешканя.

Вчера мали ôдбутися въ департаментѣ Ардешь доповняючѝ выборы, котрѝ о стôлько суть цѣкавѝ, що тамъ выступае Булянже яко кандидатъ. Въ Ардешь выходивъ доси зъ выбору завсѣгды кандидатъ опортунистичный; симъ разомъ однакожь не знати, чи республикане схотять згôдно поступати. Консерваты не поставили нѣякого кандидата а кажуть своимъ приклонникамъ голосувати за Булянжеромъ. То лишь одно промавляе противъ Булянжера, що ôнъ по своѣмъ поединку стративъ дуже на своѣмъ значеню, бо всѣ кажуть, що то за генералъ, що не умѣеся навѣть ôдповѣдно боронити.

——

Якъ стоить справа розводу короля Милана, годѣ точно знати, бо въ сѣй справѣ надходять вѣсти просто собѣ противнѝ. Коли пôсля одныхъ король мавъ ôдступити ôдъ розводу на интервенцію двôрôвъ заграничныхъ, то пôсля другихъ обстае ôнъ все-таки за розводомъ. Такожь суперечнѝ суть вѣсти що-до компетенціи або некомпетенціи синоду. „N. fr. Presse“ доносить въ телеграмѣ зъ 20 с. м., що синодъ признався некомпетентнымъ рѣшати справу розводу, бо се належить до консисторіи а историчнѝ прецеденсы не дадуться до сего случаю примѣнити. Пôсля иншихъ вѣстей мавъ знôвъ король самъ згодитися на жаданье королевои, щобы справу розводу рѣшала консисторія. Тутъ треба ще то примѣтити, що членôвъ консисторіи именуе самъ король а епископы, що становлять синодъ, выбираються свобôдно, лишь другихъ членôвъ синоду потверджае король на предложенье митрополита. „N. fr. Presse“ зъ дня 22 с. м. доносить, що король думавъ передати синодови меморіялъ, котрый мавъ дати всесторонный доказъ, що синодъ є́сть компетентнымъ рѣшати справу єго розводу, але зъ другои стороны готовъ ôнъ такожь вволити волю королевои и хоче признати компетенцію консисторіи. Ôнъ мавъ вже навѣть завôзвати синодъ, щобы той передавъ сю справу консисторіи. Нѣмецкѝ газеты стараються цѣлу вину звалити на королеву за то, що справа розводу короля стала такъ голосною, бо за єи вѣдомостею мали высылатися кореспонденціи до деякихъ англійскихъ и хорватскихъ газетъ, котрѝ стоять на становищи противнôмъ королеви Миланови.

——

Непорозумѣнье мѣжь либеральными а консервативными министрами все ще не залагодилося и борба партійна скорше росте якъ зменшаєсь. Характеристичнымъ є́сть, що органъ Цанкова „Напредъ“ выступае теперь дуже остро противъ консервативныхъ министрôвъ а величае Стамбулова. Зъ другои стороны переставъ знôвъ на приказъ Стамбулова выходити єго органъ „Българско“ за то, що напавъ бувъ дуже остро на Начевича и закинувъ єму продайнôсть. За подôбне поступованье одержала пôвъурядова „Свобода“ строгу нагану.

Княгиня Климентина, вертаючи зъ Болгаріи, приѣхала до Оржавы а кн. Фердинандъ маѐ завтра вернути до Софіи. Министеръ вôйны Муткуровъ выбрався на приказъ князя въ подорожь инспекційну по краю.

Болгарскій агентъ въ Константинополи Вулковичь повѣдомивъ Порту офиціяльно, що болгарске правительство лишь длятого взяло въ свôй зарядъ зелѣзницю Вакарель-Белова, що на сѣй линіи появилися ватаги розбишакôвъ, зложенѝ зъ Чорногорцѣвъ. Порта заявила, що не вдоволяѐся сею ôдповѣдею. — Розбишаки, що въ Беловѣ зловили двохъ австрійскихъ пôдданыхъ, домагаються за нихъ окупу въ сумѣ 300.000 зр.

НОВИНКИ.

— **Народно-рускій театръ**, давши три представленя въ Микулинцяхъ, ôдъѣхавъ минувшои пятницѣ до Струсова. Поводженье театру въ Микулинцяхъ було мѣрне.

— **При церкви ЧЧ. Василіянокъ львôвскихъ** при улици Зыбликевича (давн. Стрыйскôй) будуеся нова дзвôнниця на 3 дзвоны.

— **Непошанованье рускихъ святъ.** Здаєсь, що можна-бы пôдъ тякимъ заголовкомъ зробити сталу рубрику въ рускихъ часописяхъ и все була-бы она выповнена поодинокими случаями зъ всѣхъ сторôнъ всходнои Галичины. Не промине одно торжественне свято руске, щобы не потреба занотувати єго непошанованя судами повѣтовыми. По мѣсточкахъ, де суть повѣтовѝ суды, буває звычайно церковь въ тѝ днѣ порожна, але за то передъ будынкомъ, де помѣщеный судъ, ажь кишить ôдъ людей. Одинѝ являються зъ завôзваними, другѝ приходять зъ ними за свѣдкôвъ, а иншѝ таки зъ цѣкавости и спôвчутя для своихъ сусѣдôвъ и знакомыхъ. Для примѣру наведемо судъ повѣтовый въ Винникахъ, передъ котрымъ въ день св. Петра и Павла тôлько було людей зъ завôзванями, що здавалось, мовь-бы бувъ ярмарокъ або ôдпустъ. — До суду повѣтового въ Мостискахъ мусѣли явитись Русины-селяне зъ Липникъ, Василь, Антôнъ и Олекса Вацѣвъ, на другій день Зеленыхъ святъ, бо въ тôмъ дни загадавъ н. судія перевести справу о спадщину. А треба знати, що такѝ справы можна цѣлкомъ выгôдно залагоджувати въ кождый будный день. — Нашѝ послы що-разъ бôльше мають фактôвъ до мотивованя своихъ интерпеляцій въ тôмъ взглядѣ.

— **Розвязанье рады громадскои мѣста Дрогобича.** Староство дрогобицке повѣдомило раду повѣтову въ справѣ установленя рады прибочнои для комисаря правительственного, если-бы теперѣшна рада громадска мала бути розвязана за-для своего незаконного выбору. Въ своѣй ôдозвѣ назначило староство вже чотирнацять членôвъ сеи рады прибочнои, зъ котрыхъ адвоката д-ра Маркуса Волернера предложило на заступника комисаря. Выдѣлъ повѣтовый не одобривъ тыхъ членôвъ рады, предложеныхъ староствомъ, лише зъ своеи стороны подавъ иншихъ ôсѣмнацять а заразомъ попросивъ, щобы комисаремъ правительственнымъ именовало намѣстництво якого вправного урядника администраційного въ ôдповѣднôй ранзѣ.

— **До вѣдомости дирекціи почтъ у Львовѣ.** Зъ пôдъ Городка пишуть намъ: Вже пôвъ року я въ тôй околици, а за цѣлый часъ змôгъ я ледви одну руску картку кореспонденційну дôстати въ Городку. Звычайно можна почути одну и ту саму ôдповѣдь: „wyszli“. Дирекція почтъ у Львовѣ сама повинна вглянути въ такѝ справы, бо якось у пôдчиненыхъ органôвъ не можна добачити совѣстного выповненя обовязкôвъ взглядомъ публики.

— **До испыту зрѣлости въ Золочевѣ** приступило 17 ученикôвъ; зъ того здало испытъ 13, два одержали поправку зъ одного предмету а двохъ репробовано на рôкъ. Зъ Русинôвъ здали испытъ: Андр. Алексевичь и Маркилъ Рожанковскій зъ ôдзначеньемъ а Ив. Илевичь, Теоф. Луцикъ и Стеф. Кульчицкій зъ добрымъ поступомъ.

— **До испыту зрѣлости въ Радôвцяхъ** на Буковинѣ зголосилось пять Русинôвъ. Испытъ здали: Ант. Винницкій и Илар. Кадещукъ; двомъ дозволено поправити одинъ предметъ по вакаціяхъ а одинъ ôдступивъ. На испытѣ бувъ присутнымъ президентъ Буковины, бар. Пино.

— **„Буковины“ ч. 13.** выйшло напечатане правописею фонетичною. Редакція, пояснивши своимъ читателямъ въ способѣ популярный змѣну своеи правописи, заявляе, що ôдъ теперь такою правописею выдаватись-ме „Буковина“ и въ загалѣ буковиньскѝ выданя для народу.

— **Докторатъ правъ** зложивъ въ университетѣ львôвскôмъ п. Христофъ Кессяковъ, Болгаринъ, ученикъ заведеня Змартвыхвстанцѣвъ въ Адріянополи. П. Кессяковъ, будучи кôлька лѣтъ въ Галичинѣ, обзнакомився зъ литературами рускою и польскою и перевѣвъ кôлька творôвъ Шевченка, и Мицкевича на языкъ болгарскій.

— **Пригоды на провинціи.** Въ Рудкахъ — пишуть намъ — приключились два нещасливѝ случаѐ у тамошного лат. пароха: Дня 20 липня зôрвався бугай зъ ланцуха въ стайни и покалѣчивъ двохъ слугъ, а дня 21 липня ударивъ грôмъ въ стайню того-жь пароха и убивъ чотири ôвцѣ, двѣ ялôвки и одну корову; зъ людей не було пôдъ той часъ нѣкого въ стайни. Пароха нема дома, выѣхавъ на свѣжій воздухъ. — Въ Панарôвцѣ, пов. скалатского, стрѣтивъ д. 17 н. ст. липня сторожъ полевый обширу двôрского, Мих. Альбинъ, на двôрскихъ поляхъ якогось незнакомого чоловѣка, убраного по мѣски, а коли хотѣвъ єго придержати, той незнакомый стрѣливъ до Альбина кôлька разôвъ зъ револьверу и втѣкъ. Альбина, тяжко раненого въ груди, ôдослано до шпиталю въ Тернополи, а за злочинцемъ слѣдять въ тамошнôй околици. — Въ Климци, пов. стрыйского, селѣ, що лежить на граници угорскôй пôдъ Бескидомъ дня 18 липня пôдрѣзала собѣ горло бритвою жѣнка селянина Дмитра Пищальника, зъ страху передъ болями при злогахъ. — Въ Демичи коло Заболотова найшли дня 20 липня въ Прутѣ тѣло селянки Симувинчучки; сѣракъ єи лежавъ на березѣ о кôлькадесять крокôвъ. — Въ Тернополи згинула дня 9 н. ст. липня п. Вас. Чубатому єго 4-лѣтна донечка Юльця. Взяла єи зъ собою служниця Магдалина Петрунякъ, родомъ зъ Турильча, пов. борщѣвского, маюча книжочку службову зъ громады Вербôвки. За ôднайденье дитины або служницѣ назначено ôдповѣдну нагороду, а для ихъ пôзнаня подаються ось якѝ познаки: Петрунякъ є́сть бѣлява, потяглого лица, дзюбата и середного росту; дитина маѐ струпы на головѣ, волосье бѣле, цѣлкомъ обтяте, а на лôктяхъ обохъ рукъ такожь видно слѣды по струпахъ.

— **Великѝ осѣнниѝ маневры** сегорôчнѝ ôдбудуться — пôсля „Fremdenblatt у“ — мѣжь 3 а 14 н. ст. вересня въ присутности цѣсаря, наслѣдника престола и архикнязѣвъ Альбрехта, Райнера и Вильгельма. Дня 3 и 4 вересня ôдбудуться маневры въ Писекъ въ Чехахъ, дня 5 поѣде цѣсарь на одинъ день до Праги, а 6 вересня ôдъѣде цѣсарь до Сантъ-Пельтенъ, де пôдъ той часъ мѣжь 10 и 11 ôдбудуться маневры коло Грацу, а 13 и 14 вересня коло Любляны. По маневрахъ ôдъѣде цѣсарь до Угорщины.

— **Огонь** Въ Глубôчку, пов. борщѣвского, горѣло дня 17 н. ст. липня; въ огни стратили 25 господарѣвъ цѣле своє майно. Взагалѣ погорѣло 89 будынкôвъ, зъ котрыхъ лише 8 було убезпеченыхъ. Мѣжь и горѣльцями настала велика нужда; 132 осôбъ полишилось безъ кусника хлѣба. Догадуються, що огонь пôдложивъ одинъ божевôльный.

— **Нарушенье австрійскои границѣ** россійскою сторожею пограничною такъ описуе „Czas“: Недалеко границѣ, о якихъ 2000 крокôвъ, въ село Костяшинъ, пов. сокальского, вдало въ ночи 12 узброеныхъ стражникôвъ россійскихъ, окружили шопу, де сховались пачкарѣ зъ горѣвкою и почалась бійка. Пачкарѣ не могли опиратись, бо сейчасъ ихъ повязали. Ôдтакъ позатыкавши имъ соломою губы, почали ихъ бити. Опôсля поклали пачкарѣвъ на вôзъ, забрали горѣвку и повезли за границю. Шопа лежить за селомъ, пачкарѣ маючи затканѝ губы соломою, не могли кричати и тому нѣхто въ селѣ не знавъ о тôмъ. Кôлькохъ селянъ були-бы певно дали раду тымъ воякамъ якъ се не разъ лучалося.

— **Клясификація питомцѣвъ бурсы Братства св. О. Николая въ Станиславовѣ** за II. пôврôкъ 1888. А) Гимназіасты. I) *Зъ I. клясы:* 1. Боринець Михаилъ, сынъ селянина зъ Рôвнѣ, степень ôдличный. 2. Волощакъ Антоній, сынъ нар. учителя, степень I. 3. Гричукъ Іосифъ, сынъ селянина зъ Колодѣвки, степень I., 4. Гудикъ Емиліянъ, сынъ пароха зъ Трибуховець, степень I., 5. Зеленько Михаилъ, сынъ селянина зъ Хотѣня, степень ôдличный., 6. Манулякъ Антоній, сынъ селянина зъ Космирина, степень I., 7. Руденьскій Михаилъ, сынъ управл. учителя зъ Тысьменицѣ, степень I., 8. Собинъ Димитрій, сынъ господаря зъ Бортного, степень I., 9. Устіяновичь Іоанъ, сынъ магазинера зелѣзничого, степень I., 10. Фейгель Антоній, сирота по геометрѣ зъ Пôдгôрокъ, степень I., 11. Янкевичь Емиліянъ, сынъ пароха зъ Межегорець, степень I. II) *Зъ II. клясы:* 12. Андроховичь Андрей, сынъ пароха зъ Лысца-мѣста, степень I., 13. Билиньскій Едвардъ, сирота по економѣ зъ Увислы, степень ôдличный., 14. Даниловичь Володимиръ, сирота по учителю нар. зъ Олеши, степень I., 15. Лотоцкій Іоанъ, сынъ пѣвця церков. зъ Бѣльча, степень ôдличный., 16. Лукіяновичь Антоній, сынъ почтмайстра зъ Городницѣ, степень ôдличный., 17. Михалевичь Діонисій, сирота по священику, степень I., 18. Посацкій Емиліянъ, сынъ нар. учителя зъ Пôдмихайля, степень I., 19. Турбацкій Левъ, сынъ господаря зъ Джурина, степень I., 20. Целевичь Григорій, сынъ нар. учителя зъ Устечка, степень I. III) *Зъ III. клясы:* 21. Матковскій Николай, сынъ мѣщанина зъ Калуша, степень I., 22. Сѣмовичь Аполоній, сирота по учителю въ Гадинкôвцяхъ, степень I., 23. Турчиньскій Іоанъ, сынъ мѣщанина зъ Калуша, степень I., 24. Хилякъ Несторъ, сынъ пароха зъ Бортного, степень I., 25. Чепѣль Стефанъ, сынъ пароха зъ Кропивника, степень I. IV) *Зъ IV. клясы:* 26. Вовкъ Григорій, сынъ пѣвця церк. зъ Ганусовець, степень ôдличный, 27. Легинь Антоній, сынъ пар. учителя зъ Перегиньска, степень I., 28. Лукіяновичь Діонисій, сынъ почтмайстра зъ Гогодницѣ, степень I., 29. Лятишевскій Іоанъ, сирота по мѣщанинѣ зъ Богородчанъ, степень ôдличный. V) *Зъ V. клясы:* 30. Дмитрашь Антоній, сынъ селянина зъ Ямницѣ, степень I., 31. Романюкъ Іосифъ, сынъ мѣщанина зъ Монастирискъ, степень ôдличный, 32. Хилякъ Иполитъ, сынъ пароха зъ Бортного, степень I. VI) *Зъ VI. клясы:* 33. Грицакъ Михаилъ, сынъ мѣщанина зъ Лысця, степень I., 34. Колянковскій Спиридонъ, сирота по священику, степень I., 35. Федикъ Андрей, сынъ селянина зъ Устя зеленого, степень I. VII) *Зъ VII. клясы:* 36. Анастазіевскій Іосифъ, сирота по мѣщанинѣ зъ Скалы, степень I., 37. Саврѣй Петро, сынъ селянина зъ Косова коло Будзанова, степень I., 38. Одинъ ученикъ изъ III. кл. гимн. выступивъ въ маю зъ гимназіи и заведеня. Б) Изъ школы реальнои: 39. Витошиньскій Юліянъ, сирота по ц. к. поручнику войсковôмъ, ученикъ V. кл. реальнои, степень I. В) Изъ шкôлъ народныхъ: 40. Целевичь Іосифъ, сынъ пароха зъ Тростянця, ученикъ IV. кл. народнои, степень I. — Ôдъ Выдѣлу Бурсы Братства св. О. Николая въ Станиславовѣ дня 8 (20) липня 1888. *Т. Шанковскій.*

— **Нове кладовище львôвске на Янôвскôмъ передмѣстю** буде отворене дня 5 н. ст. серпня. Посвященье кладовища довершать парохи церкви св. Юра и костела св. Анны.

— **Самоубійство.** Воякъ 9 полку, 11 компаніи, Андрѣйчукъ, застрѣлився вчера рано. Куля карабинова перейшла на скрôзь черезъ голову.

— **Голубы почтарѣ.** Въ Подгужу пôдъ Краковомъ є́сть стація годôвлѣ голубôвъ-почтарѣвъ для войсковыхъ цѣлей. Передъ кôлькома днями роблено пробы почты голубячои мѣжь Вѣднемъ а Подгужомъ въ сей способъ, що ôдослано зелѣзницею до Вѣдня 62 голубôвъ а ôдтакъ выпускано ихъ ôдтамъ поодинокими громадками. Перша громадка выпущена зъ Вѣдня о 8 год. рано прилетѣла до Подгужа о 3 год. зъ полудня, слѣдуючѝ громмдки выпускани що 5 минутъ надлѣтали о 5 минутъ пôзнѣйше. По докладнôмъ обчисленю рôзницѣ годинникôвъ, пересвѣдченося, що голубы перебули 413 кильометрôвъ въ 6 годинахъ и 53 минутахъ, або що на минуту робили по одному километрови.

— **24 миліоны войска въ Европѣ** Поданѝ нижше числа чинноі и територіяльноі арміи въ поодинокихъ державахъ, показуютъ наглядно, якъ дорого коштуе удержанье мира въ Европѣ.

	чинна	терит.	разомъ
Англія	261.057	360.532	621.589
Австро-Угорщина	960.000	1,140.000	2,100.000
Бельгія	137.000	130.000	267.000
Болгарія	25.000	120.000	145.000
Данія	59.562	140.438	200.000
Франція	2,051.459	2,057.196	4,108.655
Греція	35.000	55.000	90.000
Испанія	167.000	83.000	250.000
Голяндія	60.000	45.000	105.000
Нѣмеччина	1,155.000	5,285.000	6,440.000
Португалія	81.000	119.000	200.000
Россія	2,450.000	2,160.000	4,610.000
Румунія	65.000	85.000	150.000
Сербія	107.000	112.000	219.000
Швайцарія	117.000	385.000	502.000
Швеція и Норвегія	65.000	55.000	120.000
Туреччина	350.000	650.000	1,000.000
Италія	1,015.000	1,585.000	2,600.000
Разомъ	9,191.078	14,537.166	23,728.244

— **Дзвôнъ засланый въ Сибиръ.** „Новое Время“ такъ оповѣдае се засланье дзвона въ Сибиръ. „Въ Угличу загадали сего року спровадити зъ Сибира дзвôнъ церковный, що бувъ тамъ засланый. Є́сть се той самъ дзвôнъ, про котрый такъ пише лѣтописець: „Въ роцѣ 1591, пятнацятого мая, въ годину по снѣ полудневôмъ, сторожъ собора Максимъ Кузнецовъ и пресвитеръ вдовець Теодотъ, зовимый „Огорецъ“, доглянувши убійства православного царевича Димитра, почали насильно и незвычайно дзвонити и скликувати въ сей способъ нарôдъ до мѣста; тогдѣ на сей нещасный голосъ збѣглося множество горожанъ и посѣпакôвъ Бориса имили ти убили камѣнями.“ Царь Борисъ Годуновъ не могучи стерпѣти свѣдкôвъ свого злочинъства, пôсля переданя, покаравъ 200 горожанъ, одныхъ засудивъ на смерть, иншихъ замкнувъ у вязницяхъ а бôльшу часть мешканцѣвъ Углича переселивъ въ Сибиръ, де поселенцѣ основали мѣсто Пелимъ. Судьба Угличанъ стрѣтила и ихъ дзвôнъ, що дзвонивъ на тревогу при доконаню убійства. Найперше обили єго кнутомъ а ôдтакъ, ôдорвавши ухо, заслали въ р. 1593 въ Сибиръ. Дзвôнъ заслано до Тобольска до церкви Спасителя, де мавъ бути дзвономъ на тревогу, ôдтакъ назначили єго до софійскои церви соборнои а въ р. 1836 ôдôслано єго до архієпископскои церкви именовавши єго „торжественнымъ“ дзвономъ. Гадку, выдôстати дзвôнъ зъ Сибира, мали Угличане вже ôдъ давна; ще въ р. 1849 подало ихъ сорокъ людей прось-

бу до министра справъ внутрѣшныхъ гр. Перовского о дозвôлъ спровадити дзвôнъ зъ Тобольска на ихъ власный коштъ. Царь Николай I такъ написавъ на ихъ просьбѣ: „Пересвѣдчившися о тотожности дзвона въ Тобольску и повѣдомивши о тôмъ оберпрокурора синоду, вдоволити просьбѣ Угличанъ". Ôдъ того часу не полагоджено ще сеи справы, бо власти не могуть ствердити тотожности и походженя засланого дзвона."

— **Etablissement Ронахера у Вѣдни** звертає загальну увагу знаменитыми представленями, якѝ тамъ ôдбуваються. До теперь ôдвиджують сей льокаль найзнатнѣйшѝ гостѣ и всѣ высказуються вельми похвально о тамошныхъ продукціяхъ. Знаменита прислуга и уряджения такожь дуже причиняються до тревалои славы сего льокалю. Готель, що заразомъ єсть устроеный, набирає пôдъ управою н. Ронахера великого признаня и вскорѣ буде ôнъ мôгъ такъ само якъ сей etablissement що дня заявити, що цѣлковито занятый гôстьми.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Рукополаганье въ єрея вызначене на день 11 серпня 1888 р. Въ той день ôдбудеся испытъ въ еп. консисторіи а кандидаты мають внести передъ тымъ речинцемъ свои прошеня о принятье въ дôмъ пресвитеріяльный, щобы Консисторія могла постаратись для нихъ у ц. к. правительства о удѣленье титула стола. До прошень мають долучитись свѣдоцтва: 1) Родженя и хрещения, 2) окôнченыхъ наукъ богословскихъ, 3) моральности и поведеня ôдповѣдного стану священичому, 4) вдоволеня повинности бранки войсковои, 5) здоровля, способного до повненя душпастирскихъ обовязкôвъ, 6) вѣнчаня, 7) убожества, затверджене староствомъ, если кандидатъ не маєсредствъ, щобы удержатись въ домѣ пресвитеріяльнôмъ.

Презенту на Ясель, дек. яслиского, одер. жавъ о. Вас. Волошиновичь, тамошный завѣдатель.

Кан. институваный на Пôдгайчики, дек. комарняньского, о. Кел. Кульчицкій зъ Вислока горѣшного.

Завѣдательство въ Яжовѣ новôмъ одержавъ о. Левъ Мацускій.

Ôдпустку для поратованя здоровля одержали оо.: Петро Луцкій зъ Хишевичь, Ем. Яремкевичь зъ Зубкова и Теод. Семечка зъ Ольховець — всѣ на 6 недѣль.

Посмертнѝ — ǂ — оповѣстки.

О. Іоанъ Козловскій, парохъ въ Далешевѣ, дек. городеньского, еп. станиславôвскои, выслуженый деканъ и консисторскій совѣтникъ зъ ôдзнаками крилошаньскими, померъ въ 74 роцѣ житя а 47 роцѣ священьства. Вѣчна ему память!

О. Омелянъ Косевичь, бувшій парохъ въ Тязовѣ, дек. галицкого, еп. станиславôвскои, недужій на умѣ, померъ въ заведеню для божевôльныхъ въ Кульпарковѣ, въ 43. роцѣ житя а 19. роцѣ священьства. Вѣчна ему память!

Наука, штука и литература.

— **Зорѣ ч. 13 и 14** мѣстить: Старосвѣтскѝ батюшки и матушки, Ив. Левицкого (дальше). — О мати! стихъ В. Масляка. — Любенъ Каравеловъ, найзнаменитшій болгарскій писатель и єго епоха, розвѣдка Драгана. — Скорбы Цереры, стихъ Фридриха Шиллера, перевôдъ О. Дубеньского. — Новый кожухъ, оповѣданье И. Спôлки. — Дубъ, стихъ Корженка. — Орлеаньска Дѣва, перевôдъ Евг. Горницкого (дальше). — Исторія литературы рускои, Ом. Огоновского. — Замѣтки критичнѝ. Олександра Ефименко: Про народный правный поглядъ на супружество. — Де-жь наша робота? Б. Вôльхôвского. — Конкурсъ драматичный и конкурсъ историчный. — Редакція повѣдомляє, що зъ причины выѣзду дотеперѣшного редактора зô Львова, н. Гр. Цеглиньского, редакцію „Зорѣ" обôйме ôдъ слѣдуючихъ чиселъ п. Александеръ Борковскій.

Господарство торговля и промыслъ.

— **Осѣнне преміованье коней** въ Галичинѣ всхôднôй ôдбудеся сего року: въ Сокали 6 вересня, въ Стрыю 11, а въ Коломыи 13 вересня. Въ кождôй зъ тыхъ мѣсцевостей будуть нагороженѝ кобылы, плеканѝ въ краю, безъ рôзницѣ походженя и то: пятилѣтнѝ и старшѝ зъ лошатами, дволѣтнѝ и однолѣтнѝ. Нагороды суть: одна на 50 зр. або медаль срѣбный, двѣ по 30 зр. або медаль бронзовый и двѣ нагороды по 20 зр. Кобылы мусять бути власностею того, що убѣгаєся о нагороду; властитель преміованои кобылы мусить поручити писемно, що єи буде ще рôкъ у себе ховати, або зверне нагороду.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **На „Народный дôмъ въ Чернôвцяхъ"** надôслали Вп. питомцѣ львôвскои семинаріи: Ол. Осадца, И. Стрѣльбицкій, Вол. Носковскій и Вячеславъ Збудовскій (богословы IV. року), Орестъ Киселевскій, Вол. Яцковскій, Ив. Гарматѣй и Ник. Сваричевскій (богословы III. року) по 3 зр., разомъ 24 зр. За такъ щедрый даръ засылає выдѣлъ „Народного Дому" найсердечнѣйшу подяку рускимъ молодцямъ, будучи въ тôмъ пересвѣдченю. що сей цвѣтъ рускои надѣѣ, даючи щедру лепту, заславъ разомъ зъ нею и свои горячѝ и намъ дуже дорогѝ и надѣйнѝ серця.

— **Для товариства „Академичнои Громады въ Краковѣ**: Впов. о. Борсукъ, парохъ краковскій 5 зр.; д-ръ Ярославъ Кулачковскій 3 зр., п. Олекса Кулачковскій 1 зр. и 5 цѣнныхъ книжокъ. За се складає Впов. Добродѣямъ прилюдно щиру подяку. — Иванъ Колесса, голова.

Телеграмы „Дѣла".

Петербургъ 23. липня. Вчера вечеромъ выѣхали оба монархи до Красного села на маневры кавалеріи. Въ суботу бувъ цѣсарь Вильгельмъ и кн. Генрихъ на богослуженю въ протестанскôй церквѣ, де зôбралась була такожь и вся родина царска. Цѣсарь бувъ на пирѣ въ нѣмецкôй амбасадѣ. На пиръ сей були такожь запрошенѝ комендантъ петербурскои залоги, городскій голова и оберполицмайстеръ.

Парижъ 23. липня. Въ департаментѣ Ардешь выбраный посломъ Босіе и одержавъ 42.000 голосôвъ; Булянже перепавъ, одержавши лишь 26.000 голосôвъ.

Берлинъ 23. липня. Сподѣваються, що цѣсарь поверне тутъ дня 29 с. м. вже по гостинѣ въ Копенгазѣ. Вертаючи зъ Копенгаґи маєцѣсарь поступити до Фридрихсруге. Гр Гербертъ Бисмаркъ маєвернути безносередно зъ Петербурга до Берлина. (Було-бы се доказомъ, що гостина цѣсаря въ Петербурзѣ мала все таки характеръ политичный, чого вже не можна-бы сказати о гостинѣ въ Штокгольмѣ и Копенгазѣ. *Ред.*)

Атины 23. липня. Король выѣхавъ черезъ Вѣдень до Петербурга. Регентію обнявъ Трикуписъ.

Константинополь 23. липня. Порта доручила вчера Нелидову ôдповѣдь на ноту Россіи въ справѣ ôдшкодованя.

Букарештъ 23. липня. Вакареску выѣхавъ на свою посаду посла при вѣденьскôмъ дворѣ.

Гаґа 23. липня. Королева Наталія телеграфувала зъ ôдси до свого сына въ Бѣлградѣ и до княгинѣ Ґика у Вѣдни.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Чест. въ Пôдъяр. Вашъ рахунокъ зґôдный зъ нашимъ. — **Вп. о. Ковш. въ Ульв.** Такъ.

Надôслане.

Антика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручає 2460 166 —?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна одного пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Дозгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 74 ?

ОГОЛОШЕНЬЕ.

Дня 29 липня р. 1888 о 4-тôй годинѣ по полудни въ будынку школы мѣскои въ Комарнѣ ôдбудуться

XVII Надзвычайнѝ Загальнѝ Зборы членôвъ Товариства задаткового въ Комарнѣ

Товариства зарегистрованого зъ неограниченою порукою, на котрѝ запрошуєся всѣхъ до голосованя управненыхъ членôвъ.

Яко легитимація служить книжочка удѣлу.

Порядокъ дневный:

1. Затвержденье выбору 1 члена Дирекція, т. є. касіѣра.
2. Змѣна статуту §. 50 уст. 2 и додатокъ уст. 5 го §. 59 бук. а) и §. 60.
3. Предложеня членôвъ.

Въ Комарнѣ дня 19 липня 1888 р.

Рада управляюча

Товариства задаткового въ Комарнѣ, повѣтъ судовый комарняньскій, Товариства зарегистрованого зъ неограниченою порукою.

Председатель: **А. Коваржикъ.** Секретарь: **К. Амбросъ Рехтенбергъ.**

Не якій тайный лѣкъ!

Сейчасъ звертаю я гроші тому недужому на груди, котрый не найде певнои помочи, заживаючи славный по цѣлôмъ свѣтѣ „Malzpulver". Выпльовины, кашель, хрипка, катаръ легкихъ и дыхавицѣ устають вже по кôлькохъ дняхъ. Тысячамъ вже помоглось. Бѣдній одержать помôчь даромъ, коли се посвѣдчать ихъ верховній власти. Цѣна ½ пушки 4 марки разомъ зъ опакованьемъ. Лѣкарѣ поручають. 2532 1—?

Альбертъ Ценкнеръ,

выналôдникъ сего „Malzpulver-у", названого пôсля єго имени

BERLIN, Naunynstrasse 28.

„Перший Вінок"

Жіночий Альманах.

выданый Оленою Пчôлкою и Нат. Кобриньскою можна дôстати у п. Наталіи Кобриньскои въ Болеховѣ або черезъ Администрацію „Дѣло" по цѣнѣ 2 зр безъ ересылки па- что вои 10—? 28?

ЛІЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
въ КАЛУШИ, почта и стація желѣзницѣ тамже.

Получивши на власнôсть по старôй фирмѣ „Ивана и сына Серафина" „Ліярню дзвонôвъ" въ Калуши, ôдзначену срѣбнымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. им Качковского въ Коломыи (якъ о тôмъ свого часу газеты доносили) — маю и теперь на складѣ готовѝ дзвоны, выконую скоро замовленя и приймаю старѝ або ушкодженѝ дзвоны до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнѝ замовленя въ давнѣйшôй спôльнôй а теперь моѣй власнôй ліярни дзвонôвъ прошу о ласкавѝ замовленя такъ на *поодинокѝ новѝ дзвоны* якъ и на цѣлѝ групы. За тревалôсть матеріялу и гармоничный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и для того осмѣляюся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

2327 13—24 Зъ глубокимъ поважаньемъ **Антоній Серафинъ.**

10 децимальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнѝ и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великѝ машины до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгôнными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня бураковъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, есть на продажъ поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надôсланьемъ готôвки або за послѣплатою у п. 2534 3—15

BUGANYI,

Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

Девять медалѣвъ заслуги, дипльомъ признаня и дипльомъ гоноровый

на всемирнôй выставѣ въ Антверпіи

за незрôвнанѝ

Выробы косметичнѝ, Тоалетнѝ и Парфумеріи.

Антилентилія. Нѣякій артикулъ тоалетовый не можеостоятись що-до успѣху и доброты зъ Антилентилією. Средство се одержане зъ ôдсвѣжаючихъ субстанцій, усуває въ короткôмъ часѣ веснянки, опаленя сонячнѝ, плямы печѣнковѝ, слѣды по ранахъ и т. д, надає лицю свѣжôсть и нѣжнôсть. — Цѣна 2 зр.

Пилиптонъ волосю сивому и споловѣлому по кôлькоразовôмъ ужитю привертає красну барву. Пилиптонъ не фарбує, лише ôдмолоджує волосье, котре пôдъ вплывомъ сего ôдличного средства ôдзыскує первѣстну барву, мягкôсть и ôдлыскъ. — Цѣна флякону 1 зр. 50 кр.

Валентинъ найсильнѣйше выпаданье волося вздержує, цибульки волосинѝ взмôцняє и до вытворюваня та поросту волося побуджає. Лисины покрываються краснымъ волосьемъ.—Цѣлый фляконъ 3 зр. Пôвъ флякону 1 зр. 60кр

ПУДРЪ КНЯЖКІЙ

Знамените поводженье и покупъ сего пудру суть найлѣпшимъ доказомъ єго незрôвнанои добôрности. — Пудръ княжій на всѣхъ выставахъ бувъ першимъ, а численнѝ медалѣ заслуги, якими єго ôдзначили, найлѣпше єго поручають. — Пудръ княжій не мѣстить жадныхъ металевыхъ примѣшокъ, есть се найчистѣйша и найнѣжнѣйша мучка ростинна, приємно прилягає до лиця, надає красну, природну бѣлôсть и есть неоцѣненымъ средствомъ до окрасы лица.

Пуделко мале бѣлого пудру 60 кр., цѣле 1 зр., зъ лебедикомъ 1 зр. 50 кр Рожевый для блъондинокъ и кремовый для шатинокъ и брунетокъ, мале пуделко по 70 кр., бôльше зр. 1 20 зъ пуделкомъ зр 1 50.

Вода фіялкова. Усуває зъ лиця прищѣ, лишаѣ, угрики, попаданье и лущенье шкôры, выгладжує морщиники и долики ôсповѣ Лице ôдсвѣжує, выбѣлює и вынѣжнює до тои степени, що яко средство тоалетово-гигієничне зôстало ôдзначене медалемъ заслуги на выставѣ природничо-лѣкарскôй въ Краковѣ. Цѣна 1 зр.

Мыло косметичне. Ôдзначаєся надзвычайною нѣжностею и вельми приємнымъ запахомъ, лагôдно дѣлає на нашкôрокъ, запобѣгає попаданю рукъ и лица, дуже нѣжно очищує шкôру. — *Усуває веснянки и жовтобрунатнѝ плямы зъ лиця* Цѣна 60 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул., Коперника ч. 3, Готель Европейскій, пляцъ Маріяцкій и улиця Галицка, рôгъ Валовои ВЪ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20 и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч 2. 2529 13—?

!!! ДУЖЕ ВАЖНЕ !!!

ЗАКОНЪ О ЗАГАЛЬНôМЪ ОПОЛЧЕНЮ

для королевствъ и краєвъ репрезентованыхъ въ радѣ державнôй.

Розпорядженье министерства обороны краєвои

дотыкаюче списаня обовязаныхъ до службы въ загальнôмъ ополченю и удерживаня ихъ въ евіденціи, — а такожь

приписы дотыкаючѝ организаціе загального ополченя.

(Дословный перекладъ зъ Дневника законôвъ державныхъ)

Цѣна 40 кр., зъ пер. почт. 45 кр.

Замовляти можна пôдъ адресою: Друкарня имени товарпства Шевченка и черезъ всѣ рускій часописи.

Устава тая, задля своєи важности для всѣхъ, повинна знаходитися у кождого начальн. громады, въ кождôй читальни и въ рукахъ кождого письменного чоловѣка.

Глядиться

инструктора до бувшого ученика рускои гимназіи зъ VII-мои клясы, котрый хоче зробити по вакаціяхъ вступный испытъ до VIII-мои клясы. — Близшій вѣдомости въ Администраціи „Дѣла". 2533 1—3

Харчь мешканье и опѣку

можуть мати ученики школъ народныхъ и середныхъ а такожь ученицѣ у учителя школы народнои у Львовѣ. Ученицѣ можуть мати въ дома помôчь въ наущѣ, або можуть всѣхъ предметôвъ школьныхъ дома учитися. Проситься о якъ найскорший зголошеня. Близша вѣдомôсть у п. Іосифа Танчаковского въ Єзуполи. 2516 3—3

НА СВѢТѢ

НАЙЛѢПШІЙ ШВАРЦЪ

WIENER GLANZ-WICHSE OHNE VITRIOL ÖHL

CECRÜNDET 1835

STADT. SCHULERSTRASSE №21

ST. FERNOLENDT

Ст. Фернольендта

у Вѣдни,

котрый безъ труду сейчасъ дає темночорный полыскъ, шкôру нѣякъ не нарушає и удержує 2445 тревало. 4—?

Можна дôстати въ многихъ торговл. Австро-Угорщины.

☞ Задля многихъ безвартостныхъ наслѣдованъ упрашаєся П. Т. Публіку выразно жадати **Фернольендта** фабрикатъ и лише такій принимати, котрый заосмотреный есть повышшою винетою, а именно моимъ именемъ Ст Фернольендта.

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ въ моихъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ въ матерій краевыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь 2484 **Всч. Духовенству.** 13—?

Замовленя въ мѣсци и въ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Василь Пстракъ

сницарь

замешкалый въ Коломыи ч. дому 344¼

докопавшій украшеня церквей въ Городенцѣ, Кутахъ старыхъ, Печенѣжинѣ, Рожновѣ, Синковѣ, Шишкôвцяхъ и Товтрахъ на Буковинѣ, Яблоновѣ, Ясеневѣ пôльнôмъ — принимає замовленя на украшеня якъ цѣлыхъ церквей такъ и на иконостасы, амвоны, кивоты, олтарики процесіональнѝ и выконує всякѝ роботы солидно и по дешевыхъ цѣнахъ. 2503 5—6

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКôВЪ

ФАБРИКА ПАРОВА

Цикоріи, Сурогатôвъ кавы и Кавы Фиговои

въ Раковицяхъ

пôдъ Краковомъ.

Выробляє зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякѝ роды цикоріи и штучнои кавы, котрѝ ôдзначаються богатствомъ частей пожывныхъ а такожь знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 2286 27—0

Фабрика поручає передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ.
Шротову каву французку Розманита.
Цикорію краковску гôрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новôсть!!)
Каву краковску добôрну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ инпихъ торговляхъ.

Ôдзначена на выставѣ краковскôй въ р. 1887 2-ма медалями министерства торговлѣ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 154. Львôвъ, Второкъ 12 (24) липня 1888. Рôчникъ IX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-бій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler [illegible].

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція ôдъ ч. 24 ул. Баторія. — **Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямації неопечатай вôльнôй ôдъ порта — Пооднôке число коштує 8 кр. а. в.**

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

☛ Зъ днемъ 1 (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючй предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Обломовъ“ безплатно.

Доповняючй выборы до сойму

зъ чотирохъ округôвъ сельскихъ, мѣжь тыми зъ двохъ у всходнôй Галичинѣ (Рудки Комарно и Снятынъ-Заболотôвъ) розписанй, якъ звѣстно, на день 3 н. ст. вересня с. р. Часъ выборôвъ уже недалекій, тожь Русины обохъ округôвъ повиннй вже сейчасъ енергично взятись до роботы, поученй досвѣдомъ зъ давнѣйшихъ акцій выборчихъ! Зъ якими ворожими вилывами и махинаціями прийдесь имъ вести вôйну, мы Русины добре знаємо, а тѣшить насъ, що знайшлась и одна польска газета, котра въ тôмъ дѣлѣ выповѣла сими днями слово правды. „Kurjer Lwowski“ въ ч. 201 зъ 21 н. ст. липня у вступнôй статьѣ пише:

„...Нарôдъ, покликуваный до выборôвъ, наученый досвѣдомъ, ожидае ихъ зъ якоюсь боязнею цѣлкомъ оправданою, коли зважити, що у насъ всякй выборы зъ малои посѣлости приносять зъ собою необчисленй шкоды моральнй для людности цѣлого повѣту, и можна ихъ назвати нещастьемъ, страшнѣйшимъ ôдъ пожежи, повени або граду. Розбуджуванье и пôдбуджуванье ненависти народностнои и суспôльнои и розпоюванье селянъ та мѣщанъ — то, пôсля кôльканацятилѣтнои практики и утертыхъ понять, рѣчи невôдлучнй ôдъ выборôвъ зъ куріи громадъ. Жаль и обуренье беруть кождого честного а не збаламученого чоловѣка на видъ тои деморализаціи люду. Многй однакъ даються лапати на удку патріотичныхъ позорôвъ повѣтовымъ спеціялистамъ ôдъ выборôвъ и они зъ жаромъ, гôднымъ лучшои справы, кидаються въ виръ агитаціи выборчои въ добрôй вѣрѣ, що мовь-то патріотизмъ вымагае ôдъ нихъ балямученя люду и ширѣня зôпсутя середъ него, а огôрченя и жалю у самостôйнѣйшихъ характерôвъ середъ интелигенціи.“

Тая характеристика дотеперѣшнои акціи выборчои у насъ есть зовсѣмъ удачною, вѣрною, — она немовь вынята изъ устъ Русина, що бажае добра и свому народови, и краєви.

Въ дальшихъ уступахъ своєи статьѣ „Kurjer Lw.“ высказуе надѣю, що симъ разомъ выборы чей ôдбудуться „безъ соблазняючои и затрячои борбы“. „Середъ рôзныхъ комбинацій що-до особъ кандидатôвъ — каже „Kurjer“ — бере верхъ гадка, що въ округахъ, де Русины мають переважну бôльшôсть (Рудки и Снятинъ) повиненъ выйти зъ урны Русинъ-народовець. Вироблюєсь поглядъ, що скоро кандидатомъ буде щирый Русинъ-народовець, то всѣ выборцѣ повиннй на него ôддати свои голосы. Таке пошанованье правъ застереженыхъ конституцією братнôй народности а розлука зъ средствами деморализуючими, котрыми треба-бы добиватись сумнѣвнои вартости побѣды въ соблазняючôй борбѣ, буде доперва зô стороны польскои щирымъ поданьемъ руки до згоды.“ Про округи зновъ мазурскй довѣдуєсь „Kurjer“, що тамъ людъ хоче послами мати такихъ людей, якъ селянинъ Оржеховскій въ радѣ державнôй. „Kurjer“ надѣєсь, що такй кандидаты певно знайдуться а людъ „погордить „papierkami“, до котрыхъ, пожалься Боже, черезъ кôлька каденцій его призвычаювано, чинячи зъ выборôвъ посольскихъ играшку для амбиціи приватнои, сполучену зъ огидными лицитаціями“.

Дай то Боже, щобы надѣя „Kurjera Lw.“ сповнилися, хочь мы изъ своєи стороны доси не чули про нѣякій зворотъ до лучшого изъ стороны польскои. Мы того майже певнй, що якъ доси, такъ и теперь будуть и „спеціялисты ôдъ выборôвъ“, и „средства деморализуючй“ та „огидній лицитація“ — и длятого мы взываємо Русинôвъ зъ обохъ округôвъ выборчихъ до организаційнои роботы и великои бачности!

Дописи „Дѣла“.

Ôдъ Сколього.

[Ôдповѣдь о. Вас. Залозецкому.]

Въ ч. 52. „Червонои Руси“ помѣстивъ о. Василій Залозецкій неприличну и зухвалу ôдповѣдь на мою поважну допись въ ч. 70. „Дѣла“, пôдписану „Ст. сенаторъ и колега зъ крѣсла повѣтового“, и назвавши єи „вязанкою слôвъ и фразъ“, дивуєсь, чому авторъ не пôдписався повнымъ именемъ. Тымъ очевидно взыває мене о. Залозецкій, щобы въ евентуальнôй „ôдповѣди на ôдповѣдь“ я уникавъ слôвъ и фразъ, а зазначивъ бодай деякй факты а заразомъ давъ пôзнати, хто той „Ст. сенаторъ и колега зъ крѣсла повѣтового“, що поважився бувъ звернути увагу о. В. Залозецкого на одну справу, котра для Русинôвъ нашого повѣта була великои ваги. Sit Tibi! — a volenti non fit injuria.

Попередъ всего мушу о. В. Залозецкому признати незвычайну ôдвагу, яку посѣдае въ пôдписуваню свого повного имени, бо я признаюся, що менѣ цѣлкомъ хибло-бы ôдваги пôдписатися „полнымъ именемъ“ на адресѣ въ честь 25-лѣтного ювилея пана Октава Петрускаго, члена выдѣлу краєвого, ноторичного ворога Русинôвъ! О. В. Залозецкій мавъ тую ôдвагу! Не диво, що посѣдаючи ажь таку ôдвагу (о нѣй я въ першôй своєй дописи не згадувавъ), о. Залозецкій такъ немилосердно выкориставъ мою невôдвагу передъ „madame публикою“. Але що о. Залозецкій того мого неповного пôдпису не хотѣвъ чи не умѣвъ зрозумѣти, то позволить менѣ и ôнъ самъ и читающа „madame публика“ (бо такъ выражаєсь о нѣй о. Залозецкій), пояснити близше не „вязанкою слôвъ и фразъ“ а зновъ дальшимъ фактомъ причину того-жь пôдпису, надъ котрымъ о. Залозецкій такъ охотно „sic!“-ае, а то тымъ бôльше, що нема вже „Зеркала“ и его „сотрудниковъ“ — то-жь годѣ бы було о тôмъ, де слѣдує, написати и въ ôдповѣдній рубрицѣ „сотрудниковъ Зеркала“ речника повысшои дикціи помѣстити.

Вуло то въ однôмъ товариствѣ въ Стрыю, де я запытався: що́ се значить, що въ „Народній Торговли“ въ Стрыю такъ званй „тверди“ остентативно не купують, хотяй „Народна Торговля“ бôльше „тверда“ якъ „мягка“. Зъ того вывязалася маленька диспута, при котрôй я на оборону свого замѣту сказавъ, що судити публичнй дѣла другого має право кождый, отже и я маю право судити публичнй дѣла о. Залозецкого и другихъ. На то учувъ я ôдъ о. Залозецкого, котрый менѣ въ своємъ „отвѣтѣ“ такъ богато править о „логицѣ“ и о „упражненію ума на лучшихъ сочиненіяхъ тыхъ авторовъ“, котрыхъ судити принимаюся, слова, що я не маю права судити публичныхъ дѣлъ его длятого (чи увѣрите?) бо о. Залозецкій зô мною разомъ не сидѣвъ на одній школьнôй лавцѣ (sic! — тутъ, отче Залозецкій, належиться то sic!“, въ котрôмъ Вы такъ любуетесь!) На пôставѣ отже сеи rationis physicae о. Залозецкого пôдписався я, яко членъ рады повѣтовои, „колегою о. Залозецкого зъ крѣсла повѣтового“, щобы бодай черезъ то колежанство мати право заговорити до о. Залозецкого, бо пôсля его логики тôлько яко колега могу посмѣти въ публичныхъ дѣлахъ не бути однои гадки зъ о. Залозецкимъ, а затымъ и публичнй дѣла его судити пôсля мого пересвѣдченя.

Однакожь для заспокоєня цѣкавости о. Залозецкого и щобы не потребувавъ собѣ „monsieur Knîte“ ломити головы, чи „Ст.“ означае „старшій“ чи „стрыйскій“, то скажу, що С. есть першою буквою мого имени хрестного а Т. першою мого имени родинного и и „обытаю“ близше Сколього якъ Стрыя, при гостинци. Се мабуть буде вже хоть теперь досыть ясне. Сего було-бы може и досыть, кобы бувъ о. Залозецкій въ своємъ „отвѣтѣ“ не сталувъ на пьедестали неомыльности и заслѣпленый въ своєй ноторичнôй зарозумѣлости, не дивився такъ зъ горы на мôй, думаю, цѣлкомъ приличный „Голосъ“, помѣщеный въ „Дѣлѣ въ справѣ народнôй и не заперчивъ свого „отвѣта“ вязанкою иронія, называючи мôй патріотизмъ „повѣтовымъ и мозольнымъ“. Коли-жь такъ, то позвольте менѣ, запытати Васъ, о. Залозецкій, якимъ епитетомъ назвати патріотизмъ того Русина, котрый пôдписуе адресу въ честь ювилею Петрускаго? — котрый, ôддержавши выкладъ свому во Христѣ брату на тему „одинъ народъ — одинъ языкъ“ — заразъ по тôмъ великôмъ подвизѣ иде до уряду податкового по пенсію и дае квитъ польскій? — котрый на пôвъ-офиціяльнôй повѣтовôй рецепціи маршалкôвскôй выголошуе „mówkę polską“ зъ благовоннымъ кадиломъ шляхтѣ польскôй и за то удостоюєсь признаня, що ôнъ „sto razy lepiej mówi po polsku, jak po rusku“?! Скажѣть отче, якъ назвати той патріотизмъ? Певно не назветe его „повѣтовымъ“, бо Вы прецѣнь чинитесь кандидатомъ на сенатора соймового... велика политика, отже така дрôбница, якъ повѣтъ, може вже Васъ мало обходити...

Пишучи нарештѣ свôй „отвѣтъ“ въ „Червонôй Руси“, запытуєте мене, о. Залозецкій, чи я пишучи свôй „Голосъ“ не задивився на „свой канчукъ или булаву“? De gustibus non est disputandum. Менѣ може бути милою „булава“ а Вамъ може бути милый „кнутъ“, се рѣчь смаку.

Вкôнци заявляю, що бôльше ôдповѣдати въ нѣякôй часописи не буду, хиба-бы Вы, о. Залозецкій схотѣли що-небудь зъ наведеныхъ мною фактôвъ заперечити (се мабуть не наступить!), но за то коли-бъ схотѣли Вы щось бôльше учути, хочь-бы о Вашихъ способностяхъ яко ординаріятского комисаря школьного, то служу Вамъ устно на кождôмъ мѣсци и въ кождôмъ часѣ. А Ваше „Hands off“ остане „гласомъ вопіющого на ровени коло Гôрнього“.

Ст(ефорович), не старшій и не „стрыйскій“.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

„Presse“ доносить, що выконавчй приписы до закона о податку ôдъ горѣвки будуть оголошенй доперва въ першихъ дняхъ серпня, бо переговоры мѣжь обома министерствами финансôвъ доси ще не скôнчилися. Дня 26 с. м. ôдбудеся у Вѣдни спôльна нарада, на котрôй будуть розбиратися декотрй важнѣйшй постановы выконавчихъ приписôвъ.

Перенесенье въ станъ розпорядимости бар. Куна и усуненье его зъ посады коменданта 3. корпуса звернуло на себе увагу навѣть заграницю и выкликало всѣлякй коментарѣ. Россійска праса добачуе въ сѣй змѣнѣ рôдъ демонстраціи противъ Россіи, головно длятого, що въ дотычнôмъ рескриптѣ цѣсарскôмъ сказано, що повна готовôсть арміи вымагае иншои обсады сеи посады. „Pol. Corr.“ довѣдуєсь, що комендантомъ третого корпуса на мѣсце бар. Куна має бути именованый комендантъ 12 корпуса, ген.-поручникъ бар. Шенфельдъ а его мѣсце зновъ має заняти ген. инспекторъ кавалеріи ген.-поручникъ кн. Крой.

До „Pol. Corr.“ пишуть зъ Петербурга, що въ тамошныхъ кругахъ политичныхъ поясняють значенье гостины цѣсаря Вильгельма въ Россіи тымъ, що она має бути явнымъ доказомъ миролюбивости нѣмецкого монарха. Зъ тымъ чувствомъ годиться зовсѣмъ щиро якъ царь Александеръ III такъ и россійскій нарôдъ и то скрѣпляе добрйôдносины мѣжь Нѣмеччиною а Россією; оно стоить такожь въ повнôй згодѣ зъ мирными змаганями всѣхъ другихъ державъ и длятого не може котрôйсь однôй зъ державъ принести нѣякои шкоды. Противно, всѣ другй державы мають въ тôмъ интересъ пôддержувати то загальне успокоєнье, яке выходить зъ зъѣзду монархôвъ въ Петергофѣ и усувати всѣ перешкоды, якй стоять сѣй цѣли на завадѣ.

До „Presse“ доносять зъ Берлина, що успѣхъ зъѣзду монархôвъ есть забезпеченый. Въ берлиньскихъ кругахъ политичныхъ выжидають напевно выясненя политичнои ситуаціи. Данй и одержанй въ Петербурзѣ заявленя забезпечують на будучнôсть мирну политику нѣмецку ôдъ всякого пôдозрѣня, яке стараються выкликати а навѣть и выкликали у царя панслависты. Зъѣздъ монархôвъ вытворивъ теперь таку ситуацію, що задачею мужѣвъ державныхъ миролюбивыхъ державъ буде теперь лишь розумно єи вызыскати.

Бруксельскій „Nord“ ôдзываєсь такъ о зъѣздѣ монархôвъ: „Мы не маємо вже нѣчого бôльше додати до того, що мы вже писали о зъѣздѣ цѣсаря нѣмецкого зъ царемъ. Нѣхто не сумнѣваєся о мирнôмъ значеню сеи подѣ. Длятого майже не потреба констатувати тыхъ хибныхъ заключень, якй зъ сего зъѣзду роблять декотрй газеты, якъ н. пр. то, що зъѣздъ сей дасть починъ до того, щобы завôзвати Францію до розброєня и подиктувати ѣй такй мѣры, котрй не годяться зъ єи достоиньствомъ. Зъѣздъ, що має на оцѣ удержанье мира, не мôгъ-бы доводити до такихъ наслѣдкôвъ а тй, що сподѣваються по нѣмъ щось подôбного, ошибаються дуже.“ „Nord“ констатуе дальше зъ приятностею, що на его погляды годиться такожь и нѣмецка праса а ôдтакъ критикуе поступованье Криспіого, котрый каже конфискувати опозиційнй газеты, котрй не похваляють его политику заграничну. Занепокоєнье — каже „Nord“ — котре проявляєсь въ однôй части италійскои прасы, есть прецѣ оправдане, бо она пытаєся, яке буде положенье Италіи, коли Россія въ справѣ болгарскôй полагодиться зъ своими сусѣдами и не треба буде вже оглядатись на Италію. Припустѣмъ навѣть, що подорожь цѣсаря Вильгельма до Петербурга сталась-бы причиною продовженя дотеперѣшного стану на Всходѣ, то вже то було-бы посередною поражкою италійскои политики, котра разомъ зъ Англією грала найôбльшу ролю антироссійского агитатора. Криспи скомпромитувавъ-бы тогдѣ Италію супротивъ Россіи и она була-бы зовсѣмъ въ правѣ бути невдоволеною зъ того, що италійскій кабинетъ мѣшаєсь до справъ, що не становлять интересу Италіи. Мы не знаємо — кôнчить „Nord“ — чи подѣ оправдають фактъ, що Криспи мѣшаеся до болгарскои справы и що стоить ворожо супротивъ Франціи, але то лежить якъ на долони, що публичне мнѣнье въ Италіи змѣнило ôдъ часу вступленя на престолъ цѣсаря Вильгельма II. дуже значно свои погляды на користи и гарантіи, якй може подати тридержавный союзъ. Крисни розбудивъ зновъ иридентистичного духа, котрого Депретисъ — якъ ôнъ бодай хвалився — придушивъ бувъ зовсѣмъ и похоронивъ.

Праса россійска не має досыть похвалъ для Нѣмеччины и нѣмецкого цѣсаря и зазначуе одноголосно, що зъѣздъ обохъ монархôвъ розпочинае теперь нову добу, и що ôдъ теперь Европа буде числитися зъ интересами Россіи. За то выступають россійскй газеты дуже остро противъ Австріи и доказують, що она лишь въ самолюбивыхъ цѣляхъ стараєся выкористати дружбу зъ Нѣмеччиною. Велику радôсть выкликало такожь, що цѣсарь старався при кождôй нагодѣ, де стрѣчався зъ россійскимъ войскомъ, говорити по россійски.

Зъ дальшихъ вѣстей о гостинѣ цѣсаря въ Россіи нема нѣчого такъ дуже цѣкавого до занотованя. Все ôдбувалось пôсля програмы. Цѣсарь робивъ прогулки въ окрестности Петергофу, ѣздивъ до Петербурга, бувъ на пирахъ, робивъ визиты вел. князямъ и княгинямъ, бувъ на войсковôй парадѣ и т. д. Характеристичнымъ може есть хиба то, зъ кимъ стикався цѣсарь зъ окруженя царя. На пирѣ въ четверъ були зъ россійскихъ министрôвъ кн. Воронцовъ-Дашковъ, Гирсъ и Ванновскій, ôдтакъ амбасадоры гр. Шуваловъ и ген. Швайницъ, войсковй аташе Кутусовъ и звѣстный полковникъ Вильомъ. Кн. Бисмаркъ ѣхавъ до палаты въ однôмъ возѣ зъ вел. кн. Михаиломъ. Въ прогульцѣ до Петербурга супроводжали цѣсаря гр. Бисмаркъ, гр. Орловъ-Давидовъ, ген.-адъютантъ Глинка-Марвинъ, адмиралъ Зеленый, гр. Шуваловъ и члены цѣсарскои свиты. Войскова парада въ таборѣ въ Краснôмъ селѣ мала выпасти свѣтло. По обѣдѣ табору ôдбувся тутъ такожь концертъ, пôдчасъ котрого цѣсарь вручивъ кн. Александрови Ольденбургскому особисто ордеръ чорного орла. На всѣхъ забавахъ и пирахъ есть такожь и гр. Гербертъ Бисмаркъ; въ недѣлю бувъ ôнъ майже годину на авдієнціи у царя и одержавъ ôдтакъ ордеръ Александра Невского. Кажуть, що выѣздъ цѣсаря до Штокгольму наступить доперва завтра.

Вѣсти наспѣвшй до Италіи зъ Абессинія представляють положенье короля абессиньского дуже сумнымъ. Ще въ лютôмъ сего року побили були приклонники суданьского лжепророка Магдія або т. зв. партія дервишôвъ короля Теклю-Гайманота, вазаля негуса абессиньского такъ страшно, що Текля самъ мôгъ ледви зъ десятьма зъ своихъ людей спастися бѣгствомъ. Дервишѣ выкористали сю побѣду дуже зручно, бо заразъ кинулися на Гôндаръ, спалили мѣсто и всѣ его церкви а ôдтакъ кинулись на Дебра Таборъ, звычайну резиденцію негуса Оганнеса. Негусъ бувъ тогдѣ якъ разъ зъ своимъ войскомъ на пôвночи; ôнъ кинувся заразъ на полудне противъ ворога але не мôгъ нѣчого вдѣяти. Доперва королеви Менеликови зъ Шоы, удалося ворога спинити и бодай въ части выгнати зъ краю. Дервишѣ мали всего лишь 30.000 людей але каждый воякъ мавъ карабинъ Реминґрона, пôдчасъ коли Абессинцѣ мали 100.000 людей, але ледви 20.000 зъ нихъ були узброєнй въ карабины и то дуже старои системы. Менелика величають теперь въ цѣлôй Абессиніи спасителемъ ôтчины и ôнъ стався найпопулярнѣйшимъ чоловѣкомъ въ цѣлѣй Етіопіи. Дервишѣ мучили страшно Абессинцѣвъ христіянъ, котрй не хотѣли признати ихъ пророка Магдія.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ „Руского Тов. педагогичного у Львовѣ“** звертае увагу Вп. Земляковъ, що ново-заложеный институтъ его не есть бурсою безплатною и не маючи ще на разѣ жадныхъ фондôвъ, не оголошуавъ на сей рôкъ конкурсу на мѣсця безплатнй. Длятого всякй поданя о безплатне помѣщенье не можуть увзгляднятись. На сей рôкъ приймаються лише ученики за мѣсячною оплатою 20 зр., котра убожшимъ може знизитись до 15 зр., але и того зниженя Выдѣлъ на сей рôкъ удѣляти буде лише членямъ вповнѣ на се заслугуючимъ. Дальше пригадуе Выдѣлъ, що увзгляднень будуть поданя лише членôвъ Товариства педагогичного, и то поданя належно удокументованй. Хто отже хоче старатись о помѣщенье сына або пупиля въ институтѣ, мусить перше вписатися въ члены Товариства педагогичного (вписове 50 кр. и вклад-

ка рôчна 50 кр.), а потôмъ внести поданье найдальше до 1 серпня и залучити: 1) метрику ученика, 2) свѣдоцтво школьне, 3) декларацію що-до мѣсячнои заплаты, 4) свѣдоцтво убожества (тіи, що хочуть платити знижену цѣну), 5) 1 зр. на выдатки института. На всякій приватній запытаня годѣ Выдѣлови ôдповѣдати, бо-жь не може що дня сходитись и рѣшати, чи прийме когось або нѣ. На поданя належно удокументованій ôдповѣсть Выдѣлъ по дни 1 серпня; на иншій письма приватній Выдѣлъ ôдповѣдати не буде. Мѣсця безплатній отвиратись будуть въ мѣру того, якъ вплывати-муть добровôльній жертвы на институтъ. При тôмъ Выдѣлъ звертає увагу Вп. Землякôвъ на артикулъ V. §. 36. статута, пôсля котрого кождый жертвуючій значнѣйшу суму на институтъ стаєся добродѣємъ або протекторомъ института.

— **Дальшій доповияючій выборы до галицкого сойму.** Кромѣ выборôвъ зъ меншихъ посѣлостей, розписаныхъ на день 3 вересня, вызначило намѣстництво на 4 вересня доповнячій выборы зъ мѣстъ: Ярославля (по Вол. Баденôмъ) и Станиславова (по Мрочковскôмъ) та на 5 вересня зъ бôльшихъ посѣлостей въ окрузѣ перемыскôмъ.

— **Зъ Станиславова пишуть намъ:** Колись то боги грецкій завидували людямъ щастя туземного и погубляли любимцѣвъ „щасливои долѣ“, теперь противно, зависть людска губить тыхъ, котрыхъ очивидячки сила надприродна навѣщуе благодатею. Отъ примѣромъ: У одного убогого але проворного столяря на Станиславôвскôмъ передмѣстю званôмъ „Гôркою“, ôдновився образъ на стѣнѣ и то черезъ нôч. Мѣщанинъ не робивъ зъ того тайны, давъ знати всѣмъ сусѣдамъ, що сталося чудо, запаливъ передъ иконою двѣ свѣчки, поставивъ тацу и кинувъ въ ню на хвалу Божу кôлька дрôбнякôвъ. Вѣсть пôйшла вихромъ по околици. Зъ початку поодиноко, а потôмъ уже сотками горнулися вѣрній, побачити икону и зложити свою ленту: хлопы, мѣщане, паны, панѣ, ба й повозы аристократôвъ заѣздили передъ убогу хижу щасливого столяря; лише духовеньство держалося въ резервѣ, хочь такожь оглядало чудный образъ. Ажь немилосердный прокураторъ перебивъ и богомôлье побожныхъ и щастье мѣщанина, бо забравъ и єго самого и образъ и тацу зъ грôшми до „Ивановои хаты“. Се вже другій разъ у того самого мѣщанина ôдновився образъ, але и першимъ разомъ не дозволивъ єму прокураторъ користати зъ чуда и забравъ єго вразъ зъ тацою та замкнувъ въ келіи „Ивановои хаты“, щобы тамъ въ супокою и тишинѣ ôддавався богомôлю.

— **Зъ Богородчаньского доносять намъ:** Въ нашôй околици появилися циганы; одній ворожать на картахъ, другій продають зела для худобы на всѣ уроки, а одна ватага тягаєся зъ двома медведями, котрій танцюють, знявшись на задній ноги, и на приказъ старого цигана цѣлують кождого въ руку, хто дасть 4 крейцарѣ. Въ село М. зайшли тій кочовики въ недѣлю рано и стали пôдчасъ утренѣ недалеко церкви. Людиска, що йшли на богослуженье, задержались коло циганôвъ та стали приглядатись „кумедіи“. Циганъ зрадѣвъ, бо кождый парафіянинъ дававъ по 4 крейцарѣ и наставлявъ руку медведеви. Ще не було-бы въ тôмъ жадного дива, але небавомъ потягнули и тій, що були въ церкви, шнуркомъ одинъ за другимъ, такъ, що на утрени лишився дякъ, паламарь и якихъ 5—6 людей. „Де вôйтъ?“ запытавъ священикъ одного зъ тыхъ, що лишилися въ церкви, бо хотѣвъ вôйтови поручити, щобы циганôвъ выдаливъ. „И вôйтъ пôйшовъ на кумедію“, — була ôдповѣдь. Оповѣдали ôдтакъ въ селѣ, що вôйтъ давъ циганови ажь 5 крейцарѣвъ, а медвѣдь поцѣлувавъ старшину громадску въ обѣ руки... Чому власти позволяють волочитись циганамъ-волокитамъ?

— **Зъ пôдъ Куликова пишуть намъ:** Дня 16 н. ст. липня погорѣла деревляна каплиця въ Мокротинѣ пôдъ Жовквою. Приборы церковній выратовано; каплиця не була убезпечена а причины огню не знають ще дотепер. — Въ тôмъ самôмъ селѣ муруеся церковь на горбѣ, зъ ôдки розлягаеся красный видъ на цѣле велике село и его околицю. Въ слѣдуючôмъ роцѣ буде церковь готова и коштувати-ме єи будова 16000 зр. Буде се вже трета мурована церковь, що стане въ селахъ жовкôвского деканату.

— **Маневры XI корпусу**, с. є. належачого пôдъ команду львôвску, ôдбудуться мѣжь 12 а 15 вересня с. р. въ околици Золочева и Бережанъ.

— **Офицыры австрійскои арміи**, ôдъ поручника до капитана II. клясы, побирали 10 зр. мѣсячно додатку до своеи платнѣ. Теперь побôльшено сей додатокъ на 16 зр. мѣсячно для гарнизонôвъ въ Перемышли и Краковѣ и розширено на официрôвъ ôдъ поручника ажь до пôдполковника.

— **Огнѣ.** Дня 13 н. ст. липня почало горѣти въ Сухоставѣ. пов. гусятиньского, въ домѣ Мордка Фридмана и однôй хвили перекинувся огонь на сусѣднѣ домы. Вѣтеръ пôддувавъ огонь и тому 24 домôвъ згорѣло до тла безъ найменшои помочи. Если-бы не помôчь тамошного заряду двôрского и мѣста Копычинець, котре надôслало сикавку и людей до ратованя, ще бôльшій розмѣры прибравъ-бы ненасытный пожаръ. Въ кôлькохъ годинахъ стратило 51 родинъ все своє майно и полишилось безъ кусника хлѣба. Въ Сухоставѣ завязався комитетъ для помочи погорѣльцямъ пôдъ проводомъ о. Ник. Мелешкевича, на котрого руки можна надсылати всякій жертвы въ грошехъ и натураліяхъ для погорѣльцѣвъ. — Дня 17 н ст. липня згорѣло въ селѣ Кôльчицяхъ, пов. самбôрского, 116 будынкôвъ господарскихъ и хатъ. Потерпѣло въ тôмъ огню 50 родинъ и ихъ страту обчислюють на 25.000 зр., зъ чого лише на 9.500 зр. було убезпеченыхъ. Причиною сего огню була неосторожнôсть. — И такъ приходиться разъ-въ-разъ нотувати грôзній пожары, котрій въ однôй хвили кидають сотки родинъ въ крайну нужду. Выжидати помочи ôдъ высшихъ властей, нема коли и пощо, лѣпше власнымъ трудомъ и заходомъ помагати собѣ въ сей спосôбъ, щобы всюды закладати сторожѣ огневій, нашихъ рускихъ „Соколôвъ“. Нашій патріоты-народолюбцѣ, що такъ радо взялися до закладаня читалень, крамниць, касъ и шпѣхлѣрôвъ, повинній звернути свою увагу и на сторожу огневу та єи всюды по можности заводити въ селахъ.

— **Новый проєктъ зелѣзницѣ.** Министерство торговлѣ дозволило кн. Евст. Сангушкови предприняти техничній роботы передвступній для выбудованя льокальнои зелѣзницѣ зъ Ряшева до Ясла, або до Єдличь и Кросна, де получиться зъ галицкою зелѣзницею траневерзальною.

— **Змѣна розкладу поѣздôвъ на зелѣзницяхъ державныхъ.** Зъ днемъ 25 н. ст. липня перестають ходити поѣзды ч. 876 и 877 мѣжь стаціями Стрый-Сколье а взглядно Стрый-Лавочне, а замѣсть того начнуть курсовати поѣзды ч. 865 и 866. Черезъ сей новый розкладъ будуть могли мешканцѣ околицѣ мѣжь Скольемъ а Лавочнымъ приѣздити на торги тыждневій въ четверъ до Стрыя и ще того самого дня вертати домôвъ. Новій сій поѣзды ч. 865 и 866 будуть ходити и мѣжь Лавочнымъ а Стрыемъ, однакъ лише въ середы, четверги и пятницѣ, и то въ сей спосôбъ, що поѣздъ ч. 865 выѣде що середы по полудни зô Стрыя до Лавочного, а зъ-ôдси на другій день, въ четверъ рано о 4-тôй годинѣ ôдъѣде и стане въ Стрыю о 8-ôй. Зô Стрыя выѣде о год. 3-тôй 56 мин. зъ полудня (по закôнченю торгу) и стане въ Лавочнôмъ о 10-тôй вечеромъ. На другій день въ пятницю повертає поѣздъ рано до Стрыя. Въ иншій днѣ ходити-муть поѣзды лише мѣжь Стрыемъ а Скольемъ. Такожь и Львовяне можуть при такôмъ розкладѣ ѣзды выбиратись до Сколього полуднёвымъ поѣздомъ о 10 год. 15 мин., а заѣдуть до Сколього о год. 5 мин. 40 по полудни. Всѣ иншій поѣзды не змѣнились що-до свого розкладу ѣзды.

— **Въ котрôй порѣ дня чоловѣкъ найдужшій?** Загально думали, що чоловѣкъ єсть найсильнѣйшимъ рано, по нôчнôмъ ôдпочинку, але слѣдженя д-ра Буха що-до силы мушкулярнои выказали, що оно инакше. Сила мушкулôвъ єсть якъ-разъ тогдѣ, коли встаемо зъ постелѣ, найменшою, пôдноситься по снѣданю, досягає найбôльшои высоты по обѣдѣ, зъ полудня зновъ упадає, пôдноситься потôмъ ще разъ, але вже не такъ, по вечери, а опôсля зменшаеся що-разъ бôльше ажь до рана. Зъ тымъ досвѣдомъ повинній числитися робôтники, ремѣсники, туристы и т. д. Пôтъ ослабляє силу мушкулôвъ. Праця умѣрена при добрôй пожывѣ выказуе вечеромъ бôльшій прибутокъ силъ, якъ день перебутый въ лѣнивствѣ або середъ працѣ незначнои, за надто легкои. Потвердивъ то вповнѣ Поварнинъ на пôдставѣ дослѣдôвъ, довершеныхъ на 115 здоровыхъ людяхъ въ однôмъ петербурскôмъ институтѣ для людей бездомныхъ а позбавленыхъ працѣ.

— **Дрôбній вѣсти.** Прозидентъ намѣстництва Лебль вернувъ до Львова. — Въ повѣтѣ ланьцутскôмъ въ селѣ Єльна убивъ селянинъ Мадей свого сусѣда Келбовича выстрѣломъ зъ стрѣльбы. Спорились они о кусникъ грунту, котрый судъ признавъ Келбовичеви. Мадей, побачивши на поли свого ворога, выймивъ зъ пôдъ полотнянки стрѣльбу и прицѣливши выстрѣливъ. Келбовичь померъ на мѣсци а Мадей втѣкъ; жандармерія гляди злочинца. — Сими днями приѣхавъ до Львова одинъ господарь кôнно зъ Луцка на Волыни; 18 миль зробивъ ôнъ въ 19 годинахъ а ще зъ того часу зъуживъ 5 годинъ на ôдпочинокъ. — За демонстраціи для Шенерера удѣливъ сенатъ университету у Вѣдни, на жаданье министра Гавча, нагану 14 студентамъ, а стипендисты утратили свои стипендіи. — Попаренй при експльозіи въ торговли Алойсія Гибнера маються лѣпше; лѣкарѣ львôвского шпиталю заходяться коло нихъ вельми печаливо, а влатитель торговлѣ Гибнеръ зъ власнои волѣ поносить всѣ кошты ихъ лѣченя. — Въ Берлинѣ будуе одно товариство приватне заведенье, въ котрôмъ будуть палити тѣла померших.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Министерство рôльництва именовало адъюнктôвъ: Ад. Вебера, Тад. Гараєвича и д-ра Рих. Канаваля комисарями въ етатѣ урядôвъ гôрничныхъ. — Комисарь повѣтовый, д-ръ Левъ Скорупка именованый вицесекретаремъ министеріяльнымъ въ министерствѣ справъ внутрѣшныхъ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **Для недужого артиста п. Стефурака** зложили вѣденьскій богословы на руки редакціи „Дѣла“ пп. К. Кузикъ, П. Погорецкій, Т. Лежогубскій, Б. Домбчевскій и А. Добряньскій по 1 зр., разомъ 5 зр.

Обвѣщенье.

Для выгоды П. Т. Публики продовжаеся речинець подань о принятье до **„Институту рускаго товариства педагогичного у Львовѣ“** до 1 н. ст. серпня с. р.; впрочѣмъ просимо руководитись заявленями, помѣщеными попередно въ „Дѣлѣ“, и пригадуемо, що найвысша цѣна мѣсячно установлена на 20 зр.; побôчь того выдѣлъ рѣшивъ принимати такожь по зниженôй цѣнѣ ôдъ 20 злр. до 15 злр.; особливо-жь має служити за пôдставу статутъ института, розôсланый зъ „Дѣломъ“.

Передовсѣмъ звертаеся увагу на §. 6. бук. а. статута, що право до намѣщеня въ институтѣ прислугуе выключно дѣтямъ (пупилямъ) членôвъ „Рускаго товариства педагогичного у Львовѣ“, отже до поданя треба залучити заявленье, що отець або опѣкунъ кандидата хоче бути членомъ „Рускаго товариства педагогичного у Львовѣ“. Дальше треба до поданя долучити: 1) метрику кандидата; 2) его свѣдоцтво школьне зъ послѣдного пôврoку, при чѣмъ пригадуесь на §. 6. статута бук. б.; 3) наколи часть мѣсячнои уплаты маеся довершувати ôдповѣдно до §. 5. бук. б., треба зложити належну декларацію; взагалѣ обовязуе въ тôмъ случаю §. 7. статута; 4) тій, що хотять знайти намѣщенье по зниженôй цѣнѣ ôдъ 20 злр. до 15 злр. мають залучити свѣдоцтво о станѣ маетковôмъ; въ свѣдоцтвѣ тôмъ треба означити докладно станъ маетку, число родины, доходы; свѣдоцтво має выставити священикъ, взглядно деканъ, а потвердити урядъ громадскій або староство; 5) до поданя треба долучити 1 зр. на выдатки канцелярійній; 6) остаточна умова заключиться по принятю кандидата; 7) причинъ непринятя выдѣлъ не есть обовязаный подавати; 8) на пытаня такій, на котрій суть установы въ статутѣ, выдѣлъ не ôдповѣдаe; 9) запытаня або просьбы вношуваній въ справѣ принятя до Института до осôбъ приватныхъ, або поданя приватній навѣть до членôвъ выдѣлу не увзглядняються; на нихъ не ôдповѣдаесь цѣлкомъ; 10) поданя, що вплынули до сего часу, мають доповнитись условіями, высказаными въ нинѣшнôмъ Обвѣщеню; 11) ôдповѣдь на поданье одержать петенты найдальше мѣжь 15 а 20 л. серпня с. р.; въ тôй цѣли треба подати докладну адресу; 12) всякій кореспонденціи треба адресувати до „Выдѣлу рускаго товариства педагогичного у Львовѣ“, улиця Ôрменьска ч. 27. Поданя, котрій будуть недокладно стилизованій або не будуть обôймати всѣхъ нинѣшнымъ заявленьемъ обнятыхъ условій, остануть безъ ôдповѣди.

Ôдъ Выдѣлу рускаго товариства педагогичного у Львовѣ.

Телеграмы „Дѣла“.

Букарештъ 24. липня. Страйкъ друкарскихъ складачѣвъ выбухнувъ знову. Войско мусѣло друкарнѣ обсадити.

Парижь 24. липня. Въ Дордонь выбрано посломъ Тайльфера, котрый одержавъ 49.000 голосôвъ. Неудача выбору Булянжера въ Ардешь выкликала загальну радôсть. Кажуть, що ôнъ не маe теперь вже нѣякихъ шансъ бути другий разъ выбранымъ въ департаментѣ Нордъ. — Карно вернувъ до Парижа.

Петербургъ 24. липня. Цѣсарь Вильгельмъ, попрощавшись нинѣ зъ царемъ и царицею, выѣхавъ до Кронштадту и ѣде зъ-ôдси до Штокгольму. Гирсови придавъ цѣсарь бриляпты до ордеру чорного орла, а царь придавъ гр. І. Бисмаркови брилянты до ордеру Александра Невского. Влангали одержавъ орденъ червоного орла I клясы.

Рущукъ 24. липня. Выкрыто тутъ заговôръ на кн. Фердинанда. Князь усунувъ тутешного коменданта залоги Драндеревского, мабуть за то, що ôнъ маe бути вмѣшаный до заговору. Справа ся ще не зовсѣмъ выяснена.

Вѣдень 24. липня. Проф. львôвскои политехники Витковскій именованый звычайнымъ професоромъ физики при краковскôмъ университетѣ.

Кіевъ 24 липня. Вчера розпочалося ювилейне торжество хрещеня Руси молебнемъ на могилѣ княгинѣ Ольги, котре ôдслужывъ сербскій ексъ-митрополитъ Михаилъ. Такожь ôдбулося торжественне посвященье памятника Богдана Хмельницкого.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 167—?

Спеціяльности и универсальній средства фарнцускій и иншій, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншій фирмы оповѣщуваній.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 75—?

ЗАЯВЛЕНЬЕ.

Авторамъ „Приложеніе къ „Червоной Руси„ пôдъ загаловкомъ: „Фабриканты рахунковъ“, пп. Юліяну Д. Коснѣрскому и д-ру Льву А. Павенцкому, ликвидаторамъ „Общого рольничо-кредитного Заведенія“ на ихъ тенденційне, ложне и злобне представленье справы докôнченя фабрики Михалка и К-о — заявляю, що зъ людьми, котрій не очистились ôдъ нечести публично имъ закиненои я анѣ полемизувати анѣ обяснятися не буду. Нехай они здоровій дальше брешуть — ликвидують и чернять людей, та жаль тôлько що не своимъ коштомъ, а коштомъ бѣдныхъ и тяжко скривдженыхъ вкладчикôвъ Заведенія. Побачимо, якъ и кого люде осудять!

Львôвъ 23 липня 1888.

В. Нагорный.

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год. 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 52—?

Харчь мешканье и опѣку

можуть мати ученики школъ народныхъ и середныхъ а также ученицѣ у учителя школы народнои у Львовѣ. Ученицѣ можуть мати въ дома помôчь въ науцѣ, або можуть всѣхъ предметôвъ школьныхъ дома учитися. Проситься о якъ найскорший зголошеня. Близша вѣдомôсть у п. Іосифа Танчаковского въ Єзуполи.

2516 2—3

Всѣхъ Вп. Добродѣѣвъ, котрій зволили заскаво занятись розширеньемъ

„Ватры“

въ кружкахъ собѣ знакомыхъ, просить выдавництво альманаха сего дуже умильно, щобъ зволили зôбранй грошѣ переслати якъ найскорше пôдъ звѣстною адресою, абы можна заспокоити высокій ще претенсіи печатнѣ.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жадноu небезпечности.

Цѣна фляшки 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“ въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикненъ 40 кр.

2374 *Капсулокъ 80 кр.* 43—?

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ ул. Коперника ч. 3., въ Краковѣ Суконницъ ч. 20., въ Чернôвцяхъ Ринокъ ч. 2

поручае власного выробу

знаменитій средства ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня, на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

Есенція ароматична до полоканя устъ змѣшана зъ водою, дае здорове и дуже приємне полоканье до устъ, ôдсвѣжае ясла и запобѣгае псованю зубôвъ. Фляконъ 80 кр.

Паста ароматична до чищеня зубôвъ знаменито очищае зубы зъ каменя и надае имъ перлову бѣлôсть. Цѣна 30 кр.

Щôточки до чищеня зубôвъ

въ рôзныхъ родахъ зъ найлѣпшихъ фабрикъ англійскихъ и французскихъ ôдъ 20 кр. до 1 зр. 50 кр.

Пльомба бальзамична

до пльомбованя дѣравыхъ зубôвъ, єсть тревалою и дуже практичною въ ужитю. Фляконъ 50 кр.

2424 18—?

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хоружина ч. 22

поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 кило 1.80 зр.

на провинціи:

4¾ кило 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрій оголошуютъ иншій пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю єи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродае гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комисіонеръ, а ôдъ него ажь купецъ и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 160—?

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

у Львовѣ при ул. Ягайлоньскôй ч. 3.

Почавши ôдъ дня 7 падолиста 1885

2218 30—0 **выдаe**

АСИГНАТЫ КАСОВІЙ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженьемъ

5% зъ 90-дневнымъ выповѣдженьемъ

Передрукъ не буде плаченый. **Дирекція.**

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 155. Львôвъ, Середа 13 (25) липня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчки печатнои, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — **Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльний ôдъ порта. — Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.**

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступающй предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облômовъ“ безплатно.

Зѣздъ польского Товариства педагогичного въ Ряшевѣ.

Якъ кождого року ôдъ 22 лѣтъ, такъ и сего року ôдбувся зѣздъ польского Товариства педагогичного. Мѣсце зѣзду выбрано тымъ разомъ ôдповѣдно. Такъ, въ захôднôй и лише въ захôднôй части Галичины подобаѥ збиратись и фунгувати товариству, котре притягаючи до себе всякими способами учительство цѣлого краю пôдъ видомъ плеканя шкôльництва — плекаѥ и ширить полонизацію, стараючись рознести ѥи по всѣхъ закуткахъ споконвѣчнои рускои землѣ.

Товариство то цвите на око и величаѥся значнымъ числомъ членôвъ. Фактъ той однакъ представиться у властивôмъ свѣтлѣ ажь тогдѣ, коли зважимо, що члены того товариства рекрутуються майже примусово, бо выломуватись зъ-пôдъ дисциплины верховодôвъ товариства, котрй рôвночасно суть знатными урядовыми повагами середъ краевыхъ властей шкôльныхъ, учителямъ годѣ. А вже зовсѣмъ примусово, бо навѣть при помочи политичныхъ властей, ширяться органъ того товариства „Szkoła“, якъ сего разячй примѣры наводили мы вже часто и доказували урядовыми документами въ нашôй часописи.

При такихъ даныхъ не тяжко зарядови товариства въ початкахъ кождыхъ лѣтныхъ ферій устроювати розмѣрно многолюднй зъѣзды и на зазывъ всемогучихъ верхôвъ краевого шкôльництва стягати громады сельскихъ учителѣвъ, котрй выкидають тяжко зароблены грôшь на далеку дорогу, прожитокъ въ дорозѣ и вклады па wspólną ucztę. Такимъ способомъ назбираѥсь кождого року спора громадка такихъ, котрй зможуть достойно оплесками окрывати промовы презесôвъ и другихъ бôльшихъ або меншихъ повагъ товариства и бути декорацiею патріотично-польскихъ фаерверкôвъ, безъ якихъ не оббйдеся на щорôчныхъ зборахъ товариства, убогихъ впрочѣмъ въ рѣшеня и результаты правдиво хосенй для краевого шкôльництва.

И сегорôчнй зборы не выказали зъ того погляду майже нѣякои рôзницѣ ôдъ попередныхъ. По выголошеныхъ привѣтныхъ фразахъ бурмистра ряшевского д-ра Збышевского въ честь членôвъ Товариства педагогичного и по вступнôй промовѣ предсѣдателя Жигм. Савчиньского приступлено до дневного порядку.

Предметôвъ нарадъ взагалѣ було дуже мало. Найперше высказавъ збôръ бажанье, щобы порѣшеный послѣднои сесiи законъ о народныхъ учителяхъ якъ найскорше одержавъ санкцію. Дальше трактовано справу бурсъ для сынôвъ учительскихъ, при чѣмъ показалося, що не всѣ ôддѣлы товариства пôдпирають тую справу и що длятого бурсы тй не можуть ôдповѣдно розвиватись. При дебатѣ надъ причинами, якъ зарадити злому, поставивъ учитель Балихъ внесенье, щобы усунути непорозумѣня мѣжь Поляками а Русинами такъ, щобы всѣ учителѣ безъ огляду на народнôсть пôдпирали учительскй бурсы; на то однакъ заявивъ референтъ тои справы п. Скшиньскій, що въ товариствѣ нема рôзницѣ мѣжь Поляками а Русинами. Заявленье то п. Скшиньского о стôлько було правдиве, що дѣйстно нѣхто не мôгъ-бы бувъ и допустити, що въ товариствѣ и на зборахъ знаходяться якй-небудь Русины, бо черезъ цѣлый часъ не ôдозвався нѣхто рускимъ словомъ, хотяй говорено и про такй справы, котрй не дотыкали ôдносинъ шкôльництва выключно въ польскôй части Галичины. Найцѣкавѣйшій зъ цѣлыхъ зборôвъ бувъ безперечно рефератъ п. Меч. Барановского о устроѥню педагогичного музея для шкôльнои гигiены по выставѣ пôдчасъ лѣкарско-природничого зѣзду у Львовѣ, до чого бесѣдникъ навязавъ рѣчь про вплывъ физичного веденя молодежи на ѥи духовый розвôй. Залагодивши ще кôлька формальностей, поѣхали члены зѣзду до Ланьцута, куды запросивъ ихъ гр. Альфредъ Потоцкій и де ждало ихъ угощенье при щедро накладенôй паньскôй трапезѣ.

Такій бувъ хôдъ сегорôчного зѣзду. Чи великій хосенъ вынесли зъ него участники, педагогія и наука, и чи выдатки участникôвъ выплатились имъ моральными користями, — то лишаемо *обѥктивному осудови* всѣхъ безсторонныхъ.

Розмова Серба зъ Поляками.

Въ „Дѣлѣ“ була минувшого мѣсяця згадка о пригодѣ, яка лучилася була студентови львôвского университету, Сербови п. Кошутичеви, зъ выдѣломъ польского товариства „Akadem. Czyteln-ѣ“. П. Кошутичь, розмавляючи разъ зъ академиками польскими про польскихъ легiонистôвъ зъ россійско-турецкои вôйны 1877 р., назвавъ ихъ „людьми зовсѣмъ нечестными, отже пôдлымъ“. Се донеслося (вправдѣ приватно) до выдѣлу „Czyteln-ѣ“ и той, добачуючи въ тôмъ высказѣ велику зневагу польского народу, вôзвавъ п. Кошутича, члена „Czyteln ѣ“, щобы тойже очистився зъ тяжкого закиду. Въ недѣлю зôйшлося въ комнатахъ „Czyteln-ѣ“ богато академикôвъ, мѣжь тыми много Русинôвъ. П. Кошутичь въ довшôй бесѣдѣ доказувавъ Полякамъ правду своихъ слôвъ. Одержавши теперь сю бесѣду въ дословнôмъ переводѣ зъ польского, подаѥмо ѥи, тымъ бôльше, що она наглядно характеризуѥ п. Кошутича, котрый ставши на становищи историчнôмъ, sine ira et studio пояснивъ Полякамъ те, чого они порозумѣти не могли. Ось ѥго бесѣда:

„Товаришѣ!

Вôтчино, ты ѥси мовь здоровля! Якъ тебе цѣнити треба, знаѥ тôлько той, хто тебе пострадавъ! — сказавъ Ад. Мицкевичь. Такъ само, товаришѣ, дѣѥся и зъ свободою.

Коли нарôдъ черезъ пятьсотъ лѣтъ мучиться въ варварскихъ кайданахъ и остаточно пôдоймеся за святй права свои, двигнеся по спадщину батькôвъ своихъ, повиненъ ожидати ôдъ кождого вольного народу, зъ котрымъ згôднй ѥго интересы, пôдмоги, а нарôдъ пригнетеный, ѥсли не въ силѣ подати помочи, нехай же не стаѥ завадою въ святôй борбѣ ѥго. Зъ першои точки погляду провинилися Сербы въ недавнôй вôйнѣ сербско-болгарскôй, зъ другои-жь Поляки, що боролися въ рядахъ турецкихъ супротй братôвъ своихъ, Славянъ, котрй пôднялись були за свободу.

Чи кожда нагода ѥсть доброю для ôдбудованя Польщѣ; чи кождый, хто стаѥ ворогомъ Россiи, стаѥ тымъ самымъ приятелемъ Польщѣ; та чи записуючи-ся въ ряды кождого ворога Россiи пôдноситься та идея ôдбудованя вôльнои ôтчины? — я позволю собѣ сумнѣватися. Имнъ народный спѣваѥся въ хвиляхъ найбôльше торжественныхъ, идея свободы шукаѥ рôвножь такихъ самыхъ хвиль; инакше она сповседневнѣѥ и помалу гине.

Славяне сироневѣрились идеи братерства супротивъ Полякôвъ, але и Поляки супротивъ Славянъ. Не хочу тутъ розводитись широко про исторiю. Що Славянщина не стоить нинѣ такъ, якъ повинна-бъ стояти, вина за те спадаѥ на Россію; але що Славяне въ вѣкахъ середныхъ и новыхъ не стояли лѣпше, виновницею того Польща. Дозволити на заснованье Прусъ; утратити море зъ однои и зъ другои стороны; допустити, щобъ на престолѣ ческоморавскôмъ и угорскôмъ засѣвъ хто иншій; не дати Москалямъ свого сына на престолъ тôлько длятого, що они православнй; призволити, щобы держава повстала въ державѣ, щобы идея католицизму брала верхъ надъ идеѥю народности; побити Туркôвъ пôдъ Вѣднемъ а не выкористати тои побѣды для себе, — отсе кардинальнй блуды, якй може Славянщина кождого разу закинути Польщи.

Поляки можуть учинити закидъ Россiи, що она була одною зъ тыхъ силъ, що розôрвала Польщу и що ѥи до нинѣ гнете. Але жь чи и другй Славяне помагали Россiи у тому гнетѣ? Чи цѣлй полки въ повстаняхъ не переходили на сторону польску? Хто похвалявъ рѣзню варшавскои Праги, а кого зъ-помѣжь насъ Славянъ бачили вы въ ôддѣлахъ россійскихъ? Вкажѣть менѣ на часопись у другихъ Славянъ, котра бы заступаючи прилюдну гадку, якъ у васъ „Gazeta Narodowa“ въ вôйнѣ россійско-турецкôй, тѣшилася зъ вашихъ неудачь, якъ се вы радѣли не лишь неудачею Россiи, але Сербiи и Чорногоры! („Gaz. Narodowa“ ч. 283 зъ 1877 р., якъ и загаломъ цѣлый рôчникъ.) Чи въ 1831 р. идея славяньска стояла такъ высоко, якъ нинѣ, щобы вы могли намъ закидати недостачу солидарности? — а прецѣ нѣкого зъ насъ не було въ рядахъ россійскихъ! Чи всѣ Поляки хвалять повстанье зъ 1863 р., щобъ вы могли намъ дорѣкати, що и мы позволяѥмо собѣ сумнѣватись въ ѥго конечнôсть? А що до того часу Полякамъ не велося, то пôсля моѥи гадки склалися двѣ причины:

1) що по-надъ голову своихъ найближшихъ сусѣдôвъ, не хотячи вынайти нѣякого modus-a vivendi зъ ними (маю тутъ на думцѣ Русинôвъ и Чехôвъ) и не прикладаючись до нѣчого дома, немовь-бы хотѣли, щобы зъ ними такъ робилось, шукають опоры и приязни у далекихъ народôвъ; и

2) що не працюють надъ тымъ, що повинно бути першимъ дѣломъ въ XIX вѣцѣ — надъ самымъ собою, т. ѥ. надъ питомымъ людомъ. Польща повинна ôдродитися сама зъ себе; се чудотворна думка, тôлько до неи потреба працѣ. Робити дуже мало надъ людомъ, а выжидати, щобы хто иншій утворивъ Польщу, и нарокомъ длятого даватися хвилево выискувати въ тôй добрôй вѣрѣ, що служиться ôтчинѣ — то ѥсть блудомъ. Кождый неприятель мого ворога ѥсть моимъ приятелемъ, — то хибна засада, котру выписують Поляки на свому прапорѣ.

Хто проливъ бôльше крови для Франціи? „Маршь, маршь, Домбровскій!“ — Кровь про-

Гигiенично-природнича выстава.

I.

Якъ-разъ нинѣ кôнчиться гигiенично-природнича выстава у Львовѣ, устроена при нагодѣ зѣзду польскихъ лѣкарѣвъ и слѣдителѣвъ природы, тожь не ôдъ рѣчи буде кинути теперь на ню окомъ, зреасумувати все и подивитись, що она выказала та якй успѣхи може въ своихъ наслѣдкахъ принести для краю.

Треба признати, що выстава удалась вповнѣ, хочь зъ разу були въ нѣй появились деякй браки и похибки, котрй доперва пôзнѣйше треба було доповняти и направляти, але все таки успѣхъ ѥсть гарный та жаль лише, що она потревала такъ коротко та ще и припала въ таку пору, коли богато людей повыѣзжало зъ нашои столицѣ и не могло зъ нея користати. А було чому научитись! Выстава ся дала доказъ, що и нашъ край не зôстаѥ позаду за другими, що и у насъ суть люде, що трудяться на поли гигiены, слѣдять пильно за всякими обявами и творами въ природѣ, доходять ѥи ôдвѣчныхъ правилъ и такъ прикладають и свою цеголку для загального добра людскости, для спôльного всѣмъ знання и науки. Для насъ Русинôвъ спецiяльно мала ся выстава ще и ту велику вагу, що выказала, що й мы, хочь и якъ пôдъ многими взглядами малосильнй, поступаѥмо пôсля силъ нашихъ напередъ и хочь нинѣ ще тулимось при другихъ, котрымъ лѣпша доля дôсталась въ участи, то бодай не стоимо середъ чужихъ по-заду, а выступаѥмо напередъ. Кождый безсторонный мусить признати, що многй зъ предметôвъ, котрй повыставляли Русины на сѣй выставѣ, були одни зъ найкрасшихъ и ледви чи декотрй ôддѣлы выставы були-бы безъ нихъ представились такъ величаво. Выстава выказала, що и мѣжь Русинами суть и лѣкарѣ и слѣдителѣ природы, ветеринарѣ, господарѣ и промысловцѣ, котрымъ безперечно належиться почетне мѣсце. Выстава дала такожь доказъ, що и у насъ въ Галичинѣ взагалѣ ѥсть своя наука, своя штука и свôй промыслъ, котрй вже смѣло можуть конкурувати зъ заграницею, та на поли гигiены вже и у насъ робиться богато, хочь правда, ще богато зôстаѥ до роботы. Выстава дала напослѣдокъ доказъ, що мы теоретично значно вже поступили и що тымъ бôльше треба-бы теперь теорiю переводити въ практику.

Для доказу на то, що мы сказали, перегляньмо поодинокй ôддѣлы выставы. Не будемо тутъ описувати подрôбно групъ и саль, въ котрыхъ розмѣщенй предметы выставы, бо се було-бы теперь безъ цѣли, а приступимо просто до самыхъ предметôвъ выставы.

Зайдѣмъ отже до ôддѣлу, призначеного для **бактеріологіи, ветеринаріи и науки кутя коней.**

Въ ôддѣлѣ сѣмъ представляѥсь насамперед дуже красно група бактеріологична. Для лѣпшого зрозумѣня мусимо тутъ хочь коротенько пояснити сей предметъ. Бактерiи або такожь инакше микробы суть то дуже маленькй, окомъ невиднй организмы зъ того самого роду, що грибы. Они дуже зближенй до т. зв. снѣтниць и ôдзначаються тымъ, що множаться незвычайно скоро черезъ ôддѣлюванье. Одна бактерiя дѣлиться н. пр. на двѣ части и кожда зъ нихъ ѥсть вже окремо для себе новымъ организмомъ, котрый росте и дѣлиться зновъ на двѣ части и т. д. Видъ тыхъ бактерiй ѥсть круглый або овальный (Micrococcus), подовгастый якъ лѣсочка (Bacillus), спирально скрученый (Spirillus) и т. д. Характеристичне то, що бактерiи появляються тамъ, де якесь тѣло кисне, бутвѣе або гине. Въ послѣдныхъ часахъ достережено, що при всѣхъ заразливыхъ хоробахъ, якъ туберкулы, дифтерiя, ôспа або пошестяхъ якъ холера и т. д. проявляються для кождои зъ сихъ хоробъ свого рода бактерiи. Зъ-разу думали ученй и лѣкарѣ, що тй бактерiи проявляються при сихъ недугахъ лише случайно; доперва Робертъ Кохъ выказавъ, що тй бактерiи суть властивою причиною заразливыхъ хоробъ, бо дôставшись на здоровый организмъ, выкликують таку саму хоробу, якъ та, зъ котрои они выйшли. Ôдъ сего часу набрала наука о бактерiяхъ великои ваги и дала причину до десинфекцiи т. ѥ. до нищеня тыхъ зарôдкôвъ заразливыхъ хоробъ.

Въ ôддѣлѣ бактеріологичнôмъ выставлено цѣлый рядъ бактерiй зъ рôзныхъ заразливыхъ хоробъ, якъ у звѣрятъ такъ и у людей. Д-ръ Шпильманъ, професоръ при львôвскôй школѣ ветеринарiи, выставивъ велику збôрку такихъ бактерiй въ епруветахъ (вузкихъ, довгихъ, на однôмъ кôнци засклепленыхъ рурахъ скляныхъ) и 20 микроскопичныхъ фотографiй, выказующихъ бактерiи н. пр. холеричнй, дифтерiйнй и т. д. въ 500-разовôмъ побôльшеню, а притôмъ представивъ и цѣлый способъ, що такъ скажемо, добуваня и годованя сихъ бактерiй. Полковый лѣкарь д-ръ Липежь (Lipež) выставивъ зновъ свои препараты зъ бактеріологичныхъ розслѣдôвъ при трахомѣ (Trachoma, рôдъ ѥгипетского запаленя очей, при котрôмъ творяться на повѣкахъ бѣлявй мѣхурцѣ). Треба такожь запримѣтити, що при групѣ д-ра Шпильмана була выставлена ситковата чарочка зъ склянои гуты п. Пивка зъ Слобôдки лѣснои коло Коломыѣ. Ѥсть то доказъ, що нашй гуты можуть вже доставляти не лише самыхъ простыхъ выробôвъ зô скла. Група бактеріологична, хочь и якъ цѣкава, мало звертала на себе уваги, бо розумѣѥся, лише мало для кого була зрозумѣла.

За то велику увагу звертали на себе прекрасній анатомичній препараты школы ветеринарскои, роботы проф. д-ра Кадіого, лѣкаря ветеринарiи и бувшого асистента анатомiи п. Евстахія Нестайка, и д-ра философiи п. Вол. Кульчицкого. Выставленй предметы тыхъ двохъ нашихъ землякôвъ мусимо особливо пôднести, бо они ôдзначались не лише красою роботы але такожь и незвычайною трудностею препарованя. Особливо красно представлялись вельми инструктивнй препарати спôльнои роботы п. Нестайка зъ д-ромъ Кадiемъ, власнôсть львôвскои школы ветеринарскои: кôньскій стовпъ хребтовый и передна лѣва нога пса. На ногѣ пса, ôдпрепарованôй дуже старанно и зручно, видко дуже добре всѣ кровоноснй и сухй жилы и лимфатичнй судинки. На препаратѣ видко дуже добре, якъ по цѣлôй ногѣ розходяться артерiи и вены, зъ котрыхъ першй суть начиненй (инѥкціованй) червоною, а другй синою краскою. Препаратôвъ п. Нестайка було загаломъ выставленыхъ девять, въ бôльшôй части выключно власнои роботы а въ меншôй въ спôлцѣ зъ д-ромъ Кадiемъ. Зъ тыхъ препаратôвъ треба ще згадати про дуже штучно препароване копыто кôньске, представляюче тôлько самй жилы на нѣмъ, котрй сплѣтаються въ тоненьку а дуже густу сѣтку на копытѣ, вносять кровь до него и ôдживляють ѥго. Зъ иншихъ предметôвъ выставивъ бувъ ще п. Нестайко праву половину кôньскои головы въ перекрою, лѣву часть свиньскои головы, кôньскій палець зъ ôдпрепароваными аортами и венами, свиньску аорту, тельбухи новонародженого теляти и т. д. Дуже красно представлявся препаратъ д-ра Кадія, перекрôй кôньского жолудка, въ котрôмъ видко було попричѣплюванй до внутрѣшныхъ стѣнъ жолудка пасожиты, котрй переобразовуються опôсля, выйшовши зъ коня, въ кôнскій овадъ, и рѣдкій оказъ теляти, що мало серце на шии (Ectopia cordis), препарованый такожь д-ромъ Кадiемъ. Д-ръ Вол.

лилася, а легіоны спочивають тихо пôдъ небомъ Италіи, трава росте надъ незнаными могилами, надармо пролита кровь! А Санъ-Доминго? Ось що значить спомагати когось хвилево, безъ огляду и на сторону негативну! И що-жь прийшло Польщи зъ Италіи, Франціи, Испаніи, Турціи, Угорщины и т. д.? Нѣчого, нѣчогѣсенько! А прецѣнь не навчена ще досвѣдомъ кричить „Gazeta Narodowa“: „Хто єсть ворогомъ Россіи, той приятель Польщѣ“! Поляки лучились-бы не то що зъ Турками, але навѣть и дикарями, кобы лишь удалося згладити свого ката А вже крайно смѣшно покликуватись на звязь расову (Dziennik Polski ч. 107), котра впрочѣмъ не истнуе.

Часто суперничалися Поляки въ пôдмозѣ деспотôвъ супротивъ народôвъ, що́ боролися за свободу. Згадаймо лише про 1848—9 рôкъ. Мадяры выписали на прапорахъ своихъ: „либерализмъ, свобода и братерство“, однакъ лише для Мадяра; иншимъ народностямъ треба було приняти мадяризмъ, щобы покористатись тыми самыми правами; въ противнôмъ разѣ чекавъ ихъ деспотизмъ. Славяньскій народы въ Угорщинѣ, памятній на свôй языкъ и на питому исторію, станули въ оборонѣ подонтаныхъ правъ, но тутъ зôткнулися зъ Поляками, що лавою збилися въ мадярскихъ рядахъ противъ нихъ. Пôднялася и полуднева Славянщина. повстала противъ деспотизму. Турки выбили однои днины 6000 жѣнокъ, дѣтей, старцѣвъ и мужѣвъ въ Батаку и Панаджюришту такъ, що ажь кореспонденты Timesa, тій найбôльшій туркофилы, важились наробити крику на жестокôсть и нелюдскôсть. Однакъ на крикахъ и скôнчилося. Въ Босніи и Герцеговинѣ вырѣзували Турки мечами вагôтнымъ матерямъ ненароджені ще дѣти, а зъ грудей Сербôвъ та Болгаръ, повбиваныхъ на палѣ, выдиралися проклоны. Европа насупила трохи бровы — та, на тôмъ и стало. Кромѣ гарныхъ фразъ, нѣхто намъ не прислав бôльше нѣчого. Одна тôлько Россія унялась за нами. И отъ заговорили про те Поляки, заговорили, якъ знали. „Се не духъ Славянъ — писали они — веде прапоры Москвы за Дунай, се..... духъ монголизму, котрому скитаюча-ся кровь не дозволяе тихо працювати..... жене, докъ не загине або не прикрые свѣта своимъ кôньскимъ шатромъ.“ („Gaz. Nar.“ ч 96. зъ 1877 р.) Або на другôмъ мѣсци прикладають епитетъ, называючи честныхъ войовникôвъ „zespolone rozbójnictwo i szalbierstwo teutoń-skie“... ажь отъ найшовся Монголъ пôдпертый Тевтономъ и ôнъ то оголосився паллядиномъ людскости. (Gaz. Nar. ч. 178 зъ 1877 р.)

Я позволю собѣ и тутъ мати свою, ôдрубну ôдъ васъ гадку, именно, що частина народу россійского пôйшла тогдѣ на Балканъ зъ тои причины, що мала на оцѣ одну вѣру и одну родину славяньску; а политика правительства россійского була намъ на руку, щобъ освободитись. Нинѣ стоять рѣчи инакше. Ходить ту о якій протекторатъ? — не знаю; однакъ вôльно и Россіи о него старатися.

Але я пытаюся, кого бачили полудневій Славяне по сторонѣ Туркôвъ? — Полякôвъ бачили! И чого жь тій Поляки кричать у себе на Россію и Прусы? мабуть имъ дуже припало до вподобы турецке правлѣнье, коли стали єго пôдпомагати! Нема отже чому дивуватись, що полуднева Славянщина такъ холодно ôдноситься до Полякôвъ. И що-жь вамъ дала та славлена Турція? Нѣчого! До того въ додатку, по моѣй гадцѣ, спроневѣрилися тутъ Поляки своѣй идеи, спроневѣрились и людскости и братерству. Мы не жадали ôдъ Полякôвъ, щобъ они ставали въ нашихъ рядахъ або горнулись пôдъ хоругвь россійску, — але въ ôддѣлахъ турецкихъ противъ Славянъ, въ ôддѣлахъ темноты, супротивъ народôвъ, що жаждуть свѣтла, въ ôддѣлахъ деспотизму мученикôвъ свободы противъ народу, що єи бажае, — для народу, що чваниться просвѣтою зъ давенъ-давна, не було мѣсця! Нѣ! одиницями тыми не руководила справа ôтчины, а хвилева слѣпота. Нарôдъ, котрый бажае свободы, не повиненъ такъ поступати. Поляки не мали чого шукати въ рядахъ турецкихъ, волоскихъ, французскихъ, мадярскихъ и др. Опрѣться, братя, на свому народѣ, порозумѣйте вже разъ, що вынестися на мѣсяць не можете, якъ каже проф. Бобжиньскій; що вы мусите приноровитись до иншихъ Славянъ, котрій живуть навкруги васъ, и до идеи XIX. столѣтя, посуваючись въ своихъ жаданяхъ до того, що вамъ належиться етнографично, а тогдѣ певно найдете пôдмогу у Славянъ. Вы твердите, що Польща маѣ право на Украину, бо тамъ шляхта польска, а чому-жь не назвете вы нѣмецкимъ Шлеска, де живе знѣмеччена шляхта? Намъ тяжко дивитися, що нарôдъ, котрый повиненъ бути жемчугомъ въ родинѣ славяньскôй, шукае роздробленый опоры у Туркôвъ, у тыхъ нужденныхъ Туркôвъ, що то бл. п. батьки єго ôдносили надъ ними побѣды, щобы спасати не-Славянъ. Не допускайтесь отже грѣхôвъ и не нарѣкайте на Славянщину. Такъ отъ изъ становища славяньского и пôсля власного пересвѣдченя, я позволю собѣ засудити ôдорвану роботу пôдъ хоругвами турецкими, такъ, якъ се засуджуе и нарôдъ мôй и цѣла Славянщина.

А теперь друге пытанье: якими були тій люде, що боролись тамъ для справы ôтчины? якій ихъ характеръ? Чимъ я — знаючи ихъ, а называючи ôдповѣднымъ именемъ — обидивъ нарôдъ польскій, тому що я обидивъ идею ôдбудованя ôтчины, за котру гинуть легіонисты, якъ се закидае менѣ выдѣлъ тов. „Czyteln-ѣ“? Я хочу вамъ, товаришѣ, доказати, що анѣ одно анѣ друге не маѣ ту мѣсця.

Коли менѣ лучилося тутъ у Львовѣ зъ одною дуже высоко поставленою особою якъразъ въ тôй справѣ говорити, сказавъ менѣ сей поважаный панъ, що ôнъ въ часѣ подорожи по Болгаріи не знавъ, якъ очиститись ôдъ всякихъ закидôвъ, котрій впрочѣмъ зовсѣмъ консеквентно пôсля поступованя польского легіону кидали Болгаре на нарôдъ польскій. „Лиши мене въ спокою зъ тыми Поляками!“ — казавъ єму одинъ Сербъ — „Єсли ихъ всѣхъ судити пôсля тыхъ, що воювали въ рядахъ турецкихъ, то нема сумнѣву, що нинѣ такъ, а завтра бы и на рôдныхъ братôвъ кинулися.“ Правду сихъ слôвъ небавомъ побачите! Але порахуймося впередъ зъ прилюдною гадкою про легіонъ польскій.

Гадка була роздѣлена на два таборы; оденъ зъ нихъ бувъ у Львовѣ зъ репрезентантами: Gaz. Narodow ою и Dziennik-омъ Pol. Одна и друга часопись пропагувала идею, що варто удатися навѣть до краю Гонолюлю, кобы тôлько ôдбудувати ôтчину. Они збирали такожь и грошевій датки для полку и завязали комитетъ для подôбныхъ цѣлей. Противъ того выступили були „Dziennik Poznański“ и „Czas“. Зъ тыхъ отсе жерелъ черпавъ я свои примѣры, а доказы для васъ. Опираючися отже на тыхъ часописяхъ, не выключивши и „Gazet-ы Lwowsk-ои“, на пôдставѣ цѣлои исторіи польского легіону, яка оповѣдаѣся тамъ, и заключаючи зъ того, якъ закôнчивъ згаданый легіонъ: якъ казавъ Редифъ-паша здирати мундуры зъ легіонистôвъ, а зновъ якъ Едемъ-паша нарѣкавъ на нихъ и жалувавъ, що принявъ ихъ на службу, щобы могли заробити собѣ на честне удержанье, (Gaz. Lw. 10 мая 1877), — отже на тôй пôдставѣ называючи ихъ ôдповѣднымъ именемъ, я мавъ образити нарôдъ польскій?! Ба, але й „Czas“ (ч. 126.) не добирае для нихъ лѣпшого имени, бо каже, що се були люде, за котрыхъ нѣхто ôдповѣдати не може, люде безъ щоденнои стравы и даху, люде що проклямаціями и своими поступками лишь упôдлили польске имя! („Czas“ зъ 7 липця). Або не голошено прилюдно, що Циммерманъ, головный провôдникъ, утѣкъ до Константинополя лише длятого, що пофальшувавъ контрактъ о доставу коней, а утѣкъ, щобы тамъ бути безпечнымъ? („Czas“ зъ 7 липня). А хто бувъ Богдановичь, той другій польскій корифей?

Вѣдомо мабуть, що въ легіонѣ находилось ледви 40 Полякôвъ, зъ тыхъ половина калѣкъ, а половина официрôвъ, що убѣгалась о силу. („Prawda“ ч. 10 зъ 1877 р.). Та вже 11 липня роздѣлено той польскій легіонъ, пôсля кореспондента „Czas-у“ (ч. 162), мѣжь ôдѣлы башибожукôвъ. Длячого-жь „Gaz. Narodowa“ въ дописи зъ Царгороду пôдъ дн. 21 падолиста каже, що вилывы польскій недавно ще зовсѣмъ незначучій скомпромитовано часто нерозважнымъ а деколи нечестнымъ навѣть поступованьемъ (ч. 277)? По що доказуе, що се нечестне поступованье ôдноситься до факту, котрый потверджують и сербскій часописи, що легіонъ, ôставши разъ грошѣ, утѣкъ зъ ними?! Зважывши все докладно, муситься прийти до неприхильного суду про легіонистôвъ!

А теперь судѣть мене, товарищѣ, по чиѣй сторонѣ правда, и чи я дѣйстно обидивъ нарôдъ польскій, называючи тыхъ людей ôдповѣдною назвою, людей, за котрыхъ загалъ польскій не хоче ôдповѣдати!?

Я ѣду до Сербіи и привезу землякамъ своимъ сумну вѣстку, що молодѣжь польска устами выдѣлу свого пôдписуеся ще на то, на що́ не хотѣла пôдписатись бôльшôсть народу польского передъ десяти лѣтами. „Не выбирайтесь, братя, до Львова, — скажу имъ, — бо тамъ посудять васъ и охоту вашу „рублями“. Люде, що уряджували вечерки и забавлялися, пôдчасъ коли вы працювали для идеѣ, покличуть васъ, пôсля якихсь вѣстей уличныхъ, на судъ; або сидѣть тамъ мовчки, неґуючи правду, бо она имъ не пришала до вподобы. Хто скаже правду въ найлѣпшôй вѣрѣ, посуджують єго о нечемнôсть. Правда, Поляки стоять высше ôдъ насъ, а однакъ, братя Сербы, хто хотѣвъ-бы зъ насъ выкинути Поляка за дверѣ, коли бъ ôнъ случайно прибувъ до насъ, а показати єму дверѣ за то, що ôдповѣвъ намъ на наше запытанье? Дôждетесь тамъ, що звѣстна газета назове цѣлый нарôдъ чорногорскій „злодѣями и розбишаками“! — а коли вы обявите свою думку о одиницяхъ, тогдѣ гонити-муть васъ! („Dz. Polski“ ч. 138 зъ 1888 р.) Тамъ навѣть не крыються зъ тымъ, що при першôй нагодѣ не вагались-бы стати разомъ зъ Турками супроти насъ! Годѣ заперечити, суть межи ними и другій люде, найдете ихъ, тôлько треба довго, довго шукати!“

Такъ, товарищѣ, на уличній вѣсти, безъ жадныхъ пôдставъ, — бо не вѣрю, що „Czytelnia“ утримуе шпіонôвъ, — вôзвавъ мене, товарищѣ, выдѣлъ „Akad. Czytelni“ до оправданя за те, мовь-бы я обидивъ нарôдъ польскій, идею легіонистôвъ и ôдбудованя Польщѣ. Хотѣли зробити зъ того верблюда и пôднестись на моихъ плечехъ, однакъ не удалося! Лишь одного не знаю, чи вѣдомо загальнымъ зборамъ и чи загаломъ уповажнили они выдѣлъ потягати членôвъ до оправданя на пôдставѣ ложныхъ вѣстей? Якъ назвати таке поступованье, звольте, братя академики, самій судити!“

II. Кошутичь другого дня выѣхавъ зô Львова до Сербіи. Численно зôбранй Русины-академики пращали ôдъѣзжаючого въ родимій стороны любимого товариша, ôдпроводжали єго ажь на дворець зелѣзницѣ, Поляки-жь, кромѣ двохъ, завсѣгды здорово мыслячихъ, демонстраційно не взяли участи. Тожь п. Кошутичь при ôдъѣздѣ своѣмъ сказавъ: „Я зачавъ зъ Поляками, а скôнчивъ зъ Русинами — и зъ ними мабуть нѣколи не порôзнюся!“

Жѣночa освѣта на Украинѣ и въ Россіи.

[Статья надôслана зъ Украины.]

Дякуючи бôльше жаданямъ и пильнованю самои суспôльности истнують въ Россіи жѣночій гимназіи, бо они заснованій и удержуються въ бôльшôй части коштомъ радъ земскихъ и мѣскихъ. Въ великихъ университетскихъ мѣстахъ були заснованій и жѣночій курсы (университеты) и удержувались выдатками приватныхъ осôбъ та товариствъ доброчинныхъ. Але россійскій урядъ не тôлько не спрiявъ тымъ жѣночимъ курсамъ, а ще ставивъ рôзній перешкоды, и нарештѣ вже два роки назадъ заборонивъ приймати новыхъ курсистокъ, нѣбы то зъ причины, що буде выроблена нова устава. Але поки они выроблять нову уставу, курсы закôнчать свое истнованье, якъ въ Москвѣ сего року курсы проф. Герье.

Теперь є чутка, що выробили проѣктъ новои уставы и подадуть єго въ государственный совѣтъ. Але проѣктъ такій, що єго чи не приймуть чи приймуть, а нѣхто не буде мôгъ зъ него користати. На курсы приймати-муть зъ матурою мужескихъ гимназій. Треба отже скôнчити жѣночу гимназію и самому готовитись кôлька рокôвъ до матуры, бо програма жѣночихъ гимназій зовсѣмъ инша: въ жѣночôй гимназіи нема клясицизму, нема альгебры, тригонометріи, логики, а зъ инчихъ предметôвъ учать далеко менче, якъ въ гимназіи мужескôй. Хочь-бы хто й поборовъ сій перешкоды, то єму можна буде поступити тôлько на курсы педагогичній; буде историко-филологичный факультетъ и математичный, на взорець университетскихъ. Историко-филологичный не є историчный, а просто древне-кляснчный, а потôмъ на математичнôмъ курсѣ зъ якоись речи пôсля проѣкту мають выкладати клясикôвъ, якъ и на филологичнôмъ, тôлько трохи менче.

Заснують такій курсы, нѣхто до нихъ не поступить, — тогдѣ скажуть: нѣхто изъ жѣнокъ не хоче вчитись! Та се ще тôлько проѣктъ, значить: вилами по водѣ писано. А отсими днями выголошено, що жѣнкамъ можна бути аптикарями, провизорами, фармацевтами и т. д. Тôлько се такожь журавель въ небѣ: урядъ дае, та зъ рукъ не пускае. Сей дозвôлъ обставлено такими умовами, що поки сонце зôйде, роса очи выѣсть.

Жѣнки користати-муться правами фармацевтôвъ и провизорôвъ — значить: повинній выповнити и всѣ умовы, якій тій выповняють. Передъ тымъ, якъ здавати испытъ на фармацевта, треба три роки пробути аптикарскимъ ученикомъ, а щобы попасти въ аптикарскій ученики, треба мати свѣдоцтво за чотири клясы мужескои гимназіи, — значить: дѣвчина повинна скôнчити чотири клясы своеи гимназіи, а потôмъ готовитись кôлька рокôвъ до испыту въ мужескôй гимназіи, бо програмъ цѣлкомъ окремый. Потôмъ треба знайти посаду аптикарскои ученицѣ и пробути три роки, та ще въ такôй аптицѣ, де бы не було ученикôвъ, а самій ученицѣ. Ôдбувши три роки, можна при университетѣ держати испытъ на фармацевта, с. е. зъ фармаціи, фармакопеи и фармакогнозіи, а готовитись до того испыту треба самôй дома, бо школъ такихъ нема. Далѣ, здавши испытъ, треба пробути два роки фармацевтомъ въ аптицѣ, потôмъ уже держати испытъ на провизора. Ôдбувши два роки, фармацевты звычайно записуються на выклады медичного факультету и слухають те, що имъ положено, цѣлыхъ три роки. Они слухають выкладôвъ изъ хеміи, физики, минералогіи, ботаники, зоологіи, фармакологіи, фармаціи, фармакопеи и т. д. и зъ практичнои медицины, щобы запобѣгти недужому въ нещасныхъ пригодахъ. Жѣнкамъ же не можна буде вступати въ университетъ, а де-жь вывчитись самôй безъ професора и безъ лябораторій симъ мудростямъ?!

Въ м. Зазулинцяхъ, бердичѣвского повѣту, кіѣвскои губерніи, въ маѣтку Червоной, министерство государственныхъ имуществъ розрѣшило устроити сельско-господарску школу. Въ сій школѣ дѣвчатамъ, не молодшимъ 15 лѣтъ, будуть выкладатися: молочне господарство, огородництво, садôвництво, птицеводство и скотоводство, пчôльництво, рыболовство, домашна бухгальтерія, рукодѣля, першій вѣдомости заôходу при хорôй скотинѣ. Наука буде йти весну, лѣто и осѣнь ôдъ 1 марта до 1 падолиста. Чи селянки користати-муться сею школою, не знати; здаѣся, що нѣ, бо дома треба робочои руки, а въ зимѣ, коли знайшовсь-бы часъ, учитись сего не можна.

Въ интересѣ правды.

Въ честь ректора университету Львôвского д-ра Евсебія Черкавского университетскій професоры устроили 2 (14) липня с. р. дружній пиръ, на котрôмъ мѣжь иншими пôднѣсъ такожь я тоастъ въ єго здоровье. Тому же, що въ часописи „Dziennik polski“ (№ 196) наведено невѣрно слова сего тоасту, и що „Червоная Русь“ (ч. 77) найшла причину до тенденційнои напасти на мене, заявляю въ интересѣ правды, що я въ моѣмъ тоастѣ сказавъ по-руски се що́ слѣдуе:

„Буде тому вже трицять лѣтъ, коли я бувъ молодымъ суплѣнтомъ гімназіяльнымъ учачи руского языка, та коли я стоявъ пôдъ проводомъ тогдѣшнього инспектора гімназіяльного д-ра Евсебія Черкавского. Выйшовши зъ такои школы (въ VII и VIII клясѣ и на университетѣ), въ котрôй учили макароничного языка руского, придержуввъ ся я тогдѣ тои мертвоты въ моѣмъ выкладѣ шкôльнôмъ; ажь ось инспекторъ Черкавскій звернувъ мою увагу на се, що въ школѣ треба учити живого языка руского. Я застановився надъ тымъ и почавъ тогдѣ (передъ 29 роками) наблюдати чистоту рôднои мовы.“

Отъ, и цѣла моя промова про ôдносины мои до д-ра Черкавского. Изъ сего видно, що я згадавъ лишь про сю одну дѣю зъ давнѣйшого свого житя, коли я ще бувъ суплѣнтомъ гімназіяльнымъ, та що я не казавъ про якій-то инструкціи (wskazówki), якій д-ръ Черкавскій мовь-то-бъ подававъ менѣ, коли я ставъ професоромъ рускои мовы и литературы на университетѣ.

Д-ръ Омелянъ Огоновскій.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Перемышля.

[Станъ маѣтку женьского воспиталища въ Перемышли по день 1 (13) липня 1888 р.]

Дня 1 (13) сѣчня 1888 р. було: 1) на книжочкахъ щадничихъ 20.572 зр. 27 кр.; 2) въ цѣнныхъ ефектахъ 43.070 зр. — разомъ **63.642 зр. 27 кр.** Ôдъ того дня въ першôмъ пôвроцѣ було **приходу**: Членьскій вкладки за рôкъ 1888 зложили: оо. крил. Подолиньскій и Чеховичь, д-ръ Черлюнчакевичь, д-ръ Антоневичь, п. Несторовичь (за р. 1887 и 1888), оо. Мигуловичь, Ант. Матюкъ, Корн. Гнатишакъ, Карпякъ, Мих. Прухницкій, Теод. Сапрунъ, Ант. Менцаньскій, Л. Щавиньскій, І. Борисевичь и Ник. Котецкій, панѣ Амалія Габла и Саломея Яблоновска — по 3 зр.; д-ръ Лужецкій, п. Минковичь и о. Ник. Котецкій (на р. 1889) — по 2 зр.; о. Ю. Желехôвскій, д-ръ Кебузиньскій, д-ръ Людкевичь, пп. Добряньскій, Лѣщиньскій, Подлускій — по 1 зр. 50 кр.; оо. крил. Матковскій, Стрыйскій, Белкотъ, Войтовичь, Іос. Лисковацкій, Іос. Котецкій, Ил. Солтыкевичь, Гошовскій, Ант. Фединкевичь, д-ръ Литиньскій и Тиховичь — по

Кульчицкій выставивъ бувъ двѣ шкôры зъ дуже красно ôдпрепароваными и червоною краскою начинеными кровносными жилами: одну зъ пса новофунляндского а другу зъ пса звычайного. На шкôрахъ тыхъ видко було докладно кожду майже найменшу жилку и якъ всѣ тій жилы сплѣтаються въ густу сѣтку пôдъ шкôрою. Зъ обохъ сихъ препаратôвъ було можна заразъ на першій поглядъ ока побачити, якъ велика єсть рôзница обохъ расъ навѣть въ самôмъ укладѣ и розвою пôдшкôрныхъ кровоносныхъ жилъ.

Выстава пôдковъ, власнôсть школы кутя коней при школѣ ветеринаріи у Львовѣ, давала досыть добрый образъ сеи науки, хочь не выказувала нѣчого незвычайного.

За то вельми поучаючою и интересною, хочь на око незначною, була выстава проф. д-ра Бараньского, дотыкаюча продукціи звѣрятъ домашныхъ. Чотири черепы рогатои худобы представляли чотири расы волôвъ, а до того було выставлено девять образôвъ олѣйныхъ, представляючихъ расы нашои краєвои худобы и двѣ вельми инструктивній карты що до розмѣщеня расъ рогатои худобы въ нашôмъ краю и годôвлѣ волôвъ.

Зъ першои изъ сихъ картъ показуеся, що расы нашои рогатои худобы такъ розмѣщенй: 1) *Раса низины повнôчнои Галичины* займае простôръ обнятый линіею Тарнôвъ, Ярославъ, Грималôвъ, Броды и границю ôдъ стороны Россіи. Середъ сеи расы єсть розкинена мѣсцями 2) *чиста раса лъсова*. 3) *Раса гôрска полудневои Галичины* мѣститься на просторѣ обнятôмъ зелѣзницею Кароля-Людвика а горами Карпатскими. 4) *Раса чисто гôрска полудневои Галичины* коло Балигорода и Лютовискъ творить лише маленькій островець. 5) *Раса надвисляньска* ôдъ Кракова вздовжь Вислы ажь до впаду до неи Сяну. 6) *Раса мѣшана, повнои крови, берненьска*, творить островець, означеный линіею Коросно, Риманôвъ, Сянôкъ. 7) *Раса гуцульска* въ Коломыйщинѣ надъ Прутомъ и Черемошемъ. 8) *Раса подôльска* на линіи Снятинъ, Чорткôвъ, Гусятинъ и граница ôдъ Россіи та Буковины. 9) *Раса санчъвска* (старо-нѣмецка) ôдъ Нового Санча ажь до Кракова. 10) *Раса мѣшана наддньстряньска* на линіи, що починаѣсь понизше Николаева и йде ажь по Богородчаны и Товмачь. 11) *Раса бойкôвска* (степова, змѣшана зъ польскою) обнимае простôръ межи зелѣзницею Черновецкою ôдъ Коломыѣ ажь пôдъ Тисьменицю а горами.

Карта годôвлѣ волôвъ выказуе, що на просторѣ, означенôмъ линіею Тернопôль, Збаражь, Пôдволочиска, Гусятинъ годують дуже мало волôвъ; трохи бôльше на линіи Львôвъ, Перемышль, Ярославъ, Ряшѣвъ. Найбôльше волôвъ годують стороны мѣжь Снятиномъ, Коломыею, Станиславовомъ и Стрыемъ, и тутъ ведеся найбôльша торговля волôвъ.

Зъ иншихъ предметôвъ сеи групы були цѣкавій галякто- и бутирометры, таблицѣ представляючій подѣлъ мяса, и т. д. Цѣкава була такожь маска до убиваня волôвъ. Маска та, зроблена зъ шкôры, закладаѣсь воламъ на очи и чоло; по серединѣ єи єсть грубый и сильный цвяхъ, що́ повертаѣсь свобôдно въ оправѣ. Цвяхъ той по заложеню маски приходить якъразъ на чоло вола. До маски належить ще здорова довбня, котрою рѣзникъ бье въ згаданый цвяхъ зъ цѣлою силою, вганяе єго въ голову вола и такъ убиваѣ въ однôй хвили безъ опусту крови.

Зъ иншихъ предметôвъ сего ôддѣлу годиться ще пôднести д ра Зайфмана красній моделѣ восковій решетинця (Taenia solium, soliter), трихины и мотилицѣ; Л. Тимофтіевича ветеринаря зъ Коломыѣ таблицю, представляючу розвôй трихины; оказы института анатомін патологичнои при школѣ ветеринаріи у Львовѣ; Лятця хемичну переробку зъ ôдпадкôвъ звѣрячихъ и купця Ганкого Іосифа прилады гумовій и кавчуковій.

К. К.

1 зр.; о. Поляньскій и п. Ружицкій — по 1 зр. 25 кр.; д-ръ Кормошъ 25 кр. Всѣхъ вкладокъ було 84 зр. 25 кр. 2) Проценты принесли 1348 зр. 72 кр. 3) За вынаємъ овочѣвъ въ огородѣ воспиталища, половина умовленои сумы, 30 зр. 4) За продане сухе дерево зъ огороду 4 зр. Всего приходу було **1466 зр. 72 кр.** Въ тôмъ самôмъ часѣ було розходу: 1) Купно реальности 9691 зр. 62 кр. 2) Стемплѣ до интабуляціи и писареви 8 зр. 55 кр. 3) Вдовѣ по Ілін Мурдзѣ устно завѣщану пôдмогу за 8 мѣсяцѣвъ 24 зр. 4) На цѣнні ефекты 468 зр. 75 кр. 5) Податокъ ôдъ реальности за три мѣсяцѣ 25 зр. 85 кр. 6) Бѣжучі купоны, услуга, порта почтовѣ 17 зр. 03 кр. Всего розходу було **10 235 зр. 80 кр.** — Загальный станъ маєтку воспиталища: 1) Рѣальнôсть вартости 10.000 зр. 2) Цѣнні ефекты 42.570 зр. 3) Въ общо-рôльничôмъ Заведенію на перенятыхъ довжникахъ за листы заставні и на книжочкахъ щадничихъ 11.683 зр. 67 кр. 4) На книжочкахъ щадничихъ 1119 зр. 77 кр.

По причинѣ, що будовляный матеріялъ и роббтники въ Перемышли теперь дуже дорогі, не можна було сего року розпочинати будовы дому для воспиталища. Се порѣшено по засягненю порады у фаховыхъ знатокôвъ въ будôвничихъ дѣлахъ. Члены выдѣлу ôдзываються до Вп. Родимцѣвъ зъ просьбою, щобы були ласкаві вступати численно въ члены товариства женьского воспиталища (рôчна вкладка 3 зр.) и добровôльными жертвами причинялися до прибôльшеня маєтку. Грошѣ проситься надсылати на руки п. д-ра Ник. Антоневича, бо бувшій касіéръ воспиталища, о. Дим. Куцерыбъ переселяється зъ Перемышля на прихôдъ.

Ôдъ Выдѣлу женьского воспиталища.
Перемышль 3 (15) липня 1888.

Д-ръ Н. Антоневичъ — председатель.
Дим. Куцерыбъ — уст. касіéръ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Наспѣвшій вже сезонъ огôрковый подае декотрымъ политикамъ добру нагоду до робленя всякихъ плянôвъ и приготовлюваня вступныхъ робôтъ а декотрымъ газетамъ знов нагоду до сензаційныхъ вѣстей и качокъ газетярскихъ. Зъ такою мабуть качкою выступила такожь и „Moravska Orlice“, котра донесла, що министеръ просвѣты, д-ръ Гавчь, мае податися до димисіи а на его мѣсце мае бути покликаный намѣстникъ Моравы гр. Шенборнъ. Причину до такои поголоски подавъ моравскôй газетѣ мабуть фактъ, що гр. Шенборна покликано до Вѣдня въ справахъ службовыхъ. Кн. Лихтенштайнъ працюе знов безъупинно надъ справою свого внесеня и робить, що лишь може, щобы пôдчасъ найблизшои кампаніи парляментарнои переперти своє внесенье. Недавно тому бувъ ôнъ у Вѣдни и нараджувався тамъ въ сѣй справѣ спôльно зъ посломъ Карлономъ, и зъ нѣмецкими консерватистами.

„N. fr. Presse“ довѣдуєсь, що правительство готове признати галицкимъ мѣстамъ, котрі мають право пропинаційне, деякі уступки и длятого поробить въ постановахъ проéкту о выкупнѣ права пропинаціи деякі змѣны въ ихъ користь.

—

Зъѣздъ монархôвъ въ Петергофѣ вже закôнчився и належить теперь до исторіи. Які наслѣдки ôнъ принесе, покажеся може незадовго; доси однакожь не знати ще нѣчого, що на нѣмъ ураджено и що ухвалено. Певною есть лишь рѣчею, що зъѣздъ сей не мавъ лишь выключно характеру сусѣдскои куртоазіи и двôрскои етикеты, але що на нѣмъ розбиралися такожь и важкі справы политичнои натуры. Доказомъ на то есть довша конференція царя зъ гр. Бисмаркомъ и конференція цѣсаря Вильгельма зъ Гирсомъ а ôдтакъ и спôльні конференціи гр. Герберта Бисмарка, Гирса и гр. Шувалова. Доказомъ такожь и найвыші ôдзначеня дипломатôвъ обохъ сторôнъ. Теперь треба отже лишь терпеливо чекати, що часъ дальше принесе. Цѣсарь нѣмецкій попрощався щиро зъ царемъ и ôдъѣхавъ зъ Россіи яко его добрый та щирый приятель; можна отже припускати, що зъ сеи стороны Нѣмеччина вже забезпечилась. Цѣсареви остали отже поки що ще двѣ важні визиты — въ Штокгольмѣ и Копенгазѣ. Перша зъ тыхъ визитъ не мае такъ дуже важного значеня; за то друга звертае теперь на себе загальну увагу. Ôдъ 40 лѣтъ не ѣздивъ до Копенгаги жаденъ пруський король а звѣстно, що ôдъ 1864 р. мае Данія важні рахунки зъ Нѣмеччиною. При якôмсь конфликтѣ европейскôмъ морда-бы отже Данія ôдограта дуже важну ролю въ некористь Нѣмеччины. Се бачить кн. Бисмаркъ дуже добре и ôнъ стараєсь забезпечити нѣмецку державу и зъ сеи стороны, та робить, що лишь може, щобы зыскати собѣ прихильнôсть Данія. Насампередъ выславъ ôнъ до Копенгаги нѣмецкихъ промысловцѣвъ на выставу, ôдтакъ цѣславъ саксоньского короля а теперь посылае и самого цѣсаря. Данія мабуть готова погодитись зъ своєю судьбою, готова позабути на 1864 р. и ôдорваній ôдъ неи княжества Шлезвикъ и Гольштайнъ а столиця еи готовиться вже теперь до достойного принятя у себе нѣмецкого цѣсаря.

—

Россія а зъ нею и Русь-Украина святкуе теперь велике свято 900-лѣтного ювилея хрещеня Руси та жаль лишь, що велике се свято обходиться не такъ якъ оно повинно обходитись пôсля Христовои науки въ братньôй любови, а святкуеся по указу. Въ Кіевѣ буде се торжество мати лишь характеръ церковный. Кажуть, що правительство не дозволило благотворительнымъ комитетамъ славяньскимъ въ Кіевѣ и Москвѣ устроювати торжественныхъ засѣдань, щобы тымъ не допустити до политичныхъ манифестацій. Наколи се дѣйстно зроблено, то сталося то очевидно лишь зô взгляду на заграницю. Все-жь таки не обôйдеся безъ того, щобы торжество се не мало и значеня политичного, тôлько-жь що значенье се буде бôльше характеру приватного. До Кіева приѣхали прецѣ такі личности якъ Цанковъ, Лудскановъ, Маджаровъ и много другихъ, котрымъ годѣ забути на политику и вражду политичну. Кажуть, що тѣ болгарскі представителѣ постановили тутъ спôльными силами выготовити пропамятне письмо, въ котрôмъ представлять царевн правдивый станъ рѣчей въ Болгаріи. Про депутацію абессиньску и ея мисію доносили мы вже давнѣйше. Въ Кримѣ мають зôбратися всѣ епископы зъ полудневои Россіи, екзархъ грузиньскій, епископъ харкôвскій Амвросій и всѣ разомъ будуть обходити торжество хрещеня Руси въ херсоньскôмъ монастири. Въ Петербурзѣ ôдбудеся 15 ст. ст. липня торжественне засѣданье тамошного благоторительного комитету.

—

Пôсля „Hamb. Corr.“ мае князь Бисмаркъ рѣшучо выѣхати разомъ зъ своимъ зятемъ гр. Ранцавъ на три недѣлѣ до купелѣвъ въ Кисингенъ, де вже для него лагодятть помешканье.

До берлиньского „Tageblatt-у“ доносять зъ Риму, що тамъ удержуесь поголоска, що монархи австрійскій, нѣмецкій и италійскій зъѣдуться ще сего лѣта а такъ само зъѣдеся такожь Криспи зъ кн. Бисмаркомъ.

„Corr. de l'Est“ одержала письмо зъ Берлина, котре поясняе, длячого бисмаркôвска праса выступила якъ разъ пôдчасъ зъѣзду монархôвъ въ Петергофѣ зъ цѣлою заѣлостею противъ россійскихъ газетъ. Причиною того отже есть непохитна охота кн. Бисмарка удержати миръ въ Европѣ Въ тôй цѣли розпочавъ ôнъ кампанію противъ головныхъ ворогôвъ мира т. е. противъ — панславистôвъ, котрі противъ волѣ царя и Гирса пруть до вôйны, хочь самі не знають, чого хотять. Ôдносинамъ нѣмецко-россійскимъ не грозить зъ нѣякои стороны жадна небезпечнôсть, не розходиться о справы мѣжь Россією а Нѣмеччиною, котрі не можуть выкликувати нѣ найменшои обавы, але панслависты, вороги всего, що въ Россіи розумне и пожиточне, скомпромитовали ôдносины мѣжь Австрією а Россією. Кн. Бисмаркъ хоче ихъ отже стероризувати а въ крайнôмъ случаю звалити на нихъ всю вину.

—

Ген. Булянже запечатавъ зô встыдомъ свою политичну карієру. По его першôмъ выступленю можна було сподѣватися такого кôнця. Его послѣдне выступленье въ парляментѣ и поединокъ зъ Фльокетомъ добили до останку его популярнôсть. Найлѣпшимъ доказомъ того були выборы въ Ардешъ. Що не робили его приятелѣ, якъ и не старались они, щобы его выбôръ переперти а все то не помогло нѣчого; ôнъ одержавъ тутъ лишь 25 000 голосôвъ, пôдчасъ коли его противника, опортуниста Боссіера, выбрано 42.000 голосами. Въ Дордонь одержавъ Булянже навѣть лишь 4645 голосôвъ. Праса радикальна, що давнѣйше промовляла за Булянжеромъ, выступае теперь дуже ворожо противъ него.

НОВИНКИ.

— **Зъ Коломыѣ** ôдъ комитету, устроюючого вечериці въ часѣ вандрôвки академикôвъ, одержали мы слѣдуюче оповѣщенье: Если хто случайно не дôставъ запрошеня на вечерницѣ дня 2 н. ст. серпня с. р., зволить ласкаво зголоситися до комитету або до Народнои Торговлѣ въ Коломыи. — За комитетъ Гр. Кульчицкій.

— **Въ честь ректора львôвского университету д-ра Евсевія Черкавского** устроило було недавно гремiюмъ професорôвъ университетскихъ пиръ. На тôмъ пирѣ, очевидно, выпадало явитись и Русинамъ-професорамъ, а то тымъ бôльше, що д-ръ Черкавскій, яко кôлькоразовый ректоръ, не дававъ Русинамъ, анѣ професорамъ анѣ студентамъ, причины жалуватися на него. При пирѣ, якъ звычайно, мусѣли бути и тоасты. Мѣжь иншими промовляли и професоры Русины: д-ръ Шараневичь два разы и оба разы по польски, и д-ръ Омелянъ Огоновскій одинъ разъ по руски. Д-ръ Шараневичь надавъ своѣй промовѣ характеръ политичный; навязуючи свою рѣчь до выставы Ставропигійскои, котру яко старѣйшина того института устроюе, славивъ королѣвъ польскихъ за ихъ протекцію для Руси, а въ розгарѣ ораторства выголосивъ навѣть знану польску фразу на тематъ, що исторія злучила Русь зъ Польщею и вже ихъ „żadna złość ludzka nie rozłączy...“ Д-ръ Ом. Огоновскій, не хотѣвъ въ своѣмъ тоастѣ порушувати политики, тожь обмежився тôлько на одну личну згадку изъ свого житя, а то пригадавъ, що передъ 30 лѣтами д-ръ Черкавскій, яко инспекторъ гимназій (тогдѣ ще не патріотъ польскій, але завзятый „австріякъ“) звернувъ (на конференціи) его увагу на то, що въ школѣ треба вчити не кованои мертвеччины, а живого слова руского. (Гляди повыше заявленье д-ра Ом. Огоновского.) Увага була зовсѣмъ справедлива, за нею стоить педагогика и здоровый розумъ, а треба знати, що тогдѣ пок. митроп. Литвиновичь окружникомъ взывавъ учителѣвъ-священикôвъ не уживати при науцѣ мертвеччины, але живого слова руского. „Черв. Русь“, опершись на тенденційнôмъ справозданю зъ пиру въ „Dzien. Polsk.“, нечестно, своимъ звычаємъ, напала на д-ра Омеляна Огоновского, пôдсуваючи ему службу Полякамъ и Богъ зна' що! Оно й не диво. „Червоная Русь“ въ кождôмъ майже числѣ обкидуе грязею професора д-ра Омеляна Огоновского. Тымъ людямъ, котрымъ „Червоная Русь“ служить, стоить д-ръ Омелянъ Огоновскій дуже на завадѣ. Маe ôнъ именно велику повагу у Русинôвъ за-для своеи учености, трудолюбивости, честноты характеру, и наконець, що найважнѣйше — за-для свого народно-руского патріотизму. Ôнъ выдае першу „Исторію литературы рускои“ въ дусѣ народнои правды, есть довгі лѣта головою „Просвѣты“, — очевидно для „объединителѣвъ“, особа небезпечна, тожь они кажуть „Червонôй Руси“ по можности въ кождôмъ числѣ лаяти на д-ра Ом. Огоновского. „Издательство“ зô всеи силы лае, сповняючи росказ своихъ хлѣбодателѣвъ, але лай его вѣтеръ проносить, а д-ръ Омелянъ Огоновскій день за днемъ трудиться дальше для добра и тѣшиться заслуженою вдячностею землякôвъ та чести Руси. Бо вже-жь певно не знайдесь нѣ одинъ Русинъ, котрый бы повѣривъ ложи „Черв. Руси“, що д-ръ Ом. Огоновскій, стоячи на катедрѣ университетскôй, бере „wskazówki“ ôдъ Полякôвъ и въ ихъ ôддаеся службу! Кождый честный Русинъ зрозумѣеся на тôй огидноôй клеветѣ!

— **Гарна свобода конституційна!** Въ ч. 25 „Батькôвщины“ въ дописи ôдъ Снятина мѣжь иншимъ доносять, якъ заходяться въ тамтôй околици коло доповняючихъ выборôвъ посла до сойму въ мѣсце уступившого п. Сѣнгалевича. Русины-селяне нараджуються зъ розвагою надъ рôзными кандидатами, котрыхъ непрошенi наставники напыхають нашимъ людямъ. Зъ стороны властей, котрі зачули щось про тѣ нарады, робляться всѣлякі перепоны въ народныхъ справахъ. Отъ якъ пишуть въ тôй дописи: „И такъ дôзнався було жандармъ Капітанъ, що въ Карловѣ мае 13 марта зôйтися кôлька спрошеныхъ чужосѣльныхъ людей. Отже удався на мѣсце и заставши въ хатѣ господаря Я. Калитчука справдѣ кôлькоро чужосѣльныхъ людей, заразъ посписувавъ зôбраныхъ та донѣсъ про се до суду, мовь-бы про не знати яке злочиньство. Хотя опôсля судъ увôльнивъ п. К. Т., на котрого жандармъ склавъ всю вину того тайного нѣбы-то зôбраня, то всежь таки мусѣло кôлькоро людей не знати за що тратити двѣ робучі днины. Тымъ то звертаємо увагу ц. к. краєвои Команды жандармеріи на таке поступованье жандармôвъ. Жандармъ мае выразный обовязокъ знати головнѣйшi постановы правнi, отже повиненъ знати и се, що о зôбраняхъ, хотьбы не знати якъ численныхъ нема обовязку доносити властямъ, коли лишь гостѣ на зôбранье суть особисто поспрошуваній. Варто такожь поучити жандармерію нашу о правѣ петиційнôмъ, бо всякій найспокôйнѣйшій рухъ противъ новелѣ дороговои уважае она за якесь злочиньство. И такъ арештовано 12 марта селянина Юрія Мельничука зъ Русова за те, що пôшовъ бувъ до сусѣдного села Белелуѣ порадитись, якъ бы то запротестувати (письменно або депутацією) проти новелѣ дороговои. Бѣдный чоловѣкъ высидѣвъ пôвтора тыждня въ слѣдчôй вязници, а все лишь черезъ самоволю жандарма, котрый гадавъ певно, що найменше ôдъ ровелюціи выратувавъ державу. Про обѣ тѣ пригоды донесено вже послови Кронаветерови у Вѣдни; а ôдъ того, ди ц. к. краєва Команда жандармеріи укарае винныхъ жандармôвъ чи нѣ, буде залежати выточенье сеи справы передъ радою державною. Знаємо такожь зъ вѣродостойного жерела, що староство наказало арештувати двохъ людей, що були на спрошенôмъ зôбраню въ Карловѣ, коли-бъ ихъ лишь де подыбано въ чужôмъ селѣ. Такъ хиба може треба буде теперь, ѣдучи на храмъ до сусѣдного села, позвалятися въ ц. к. староствѣ? Чи ажь такои помочи потребуе ôрменьско-польскій кандидатъ до крѣсла посольского?...“

— **Испытъ зрѣлости въ гимназіи коломыйскôй** ôдбувся на дняхъ 16, 17 и 18 липня пôдъ проводомъ совѣтника Вас. Ильницкого. До испыту зголосилося на 18 абитурієнтôвъ 6 Русинôвъ. Зъ Русинôвъ здали: Андр. Шахновичь зъ ôдзначеньемъ и зъ добрымъ поступомъ: Ем. Гузаръ, Евг. Дзюбановскій, Стеф. Дрогомирецкій и Алекс. Яворскій; одинъ репробованый на цѣлый рôкъ.

— **Испытъ зрѣлости въ гимназіи золочѣвскôй** ôдбувся на дняхъ 14, 16 и 17 липня пôдъ проводомъ сов. Солтикевича. До испыту зголосилось 13 публичныхъ ученикôвъ и 4 приватистôвъ. Испытъ здало 15 абитурієнтôвъ а 2 репробовано на рôкъ (и то приватистôвъ). Русинôвъ приступило до испыту 8 (чотирохъ публичныхъ и чотирохъ приватистôвъ). Здали зъ ôдзначеньемъ: Маркилъ Рожанковскій и Андр. Алискевичь; зъ добрымъ поступомъ: Ив. Илевичь, Стеф. Кульчицкій, Онуфр. Концевичь и Теоф. Луцикъ (оба послѣдні були приватистами).

— **До испыту зрѣлости въ гимназіи тернопôльскôй** приступило 64 звычайныхъ ученикôвъ, 3 приватистôвъ и 2 екстернистôвъ. Зъ ôдзначеньемъ здало 8, зъ добрымъ поступомъ 42, поправити мае 10, а репробовано на рôкъ 9 абитурієнтôвъ.

— **Въ польскôй гимназіи Францъ Іосифа у Львовѣ** въ минувшôмъ роцѣ шкôльнôмъ було 727 ученикôвъ. Справозданье гимназіяльне такъ роздѣлюе тыхъ ученикôвъ: языка польского уживало 672, руского 52 а нѣмецкого 3 ученикôвъ; пôсля вѣроисповѣданя: 543 рим.-кат., 75 гр., кат., 97 жид., 4 ôрм., 8 еванг. Оплаты шкôльнои зложили въ тôмъ роцѣ шкôльнôмъ 16.000 зр.

— **Институтъ „Народный Дôмъ“ у Львовѣ** оголошуе конкурсъ въ цѣли принятя ученикôвъ до своеи бурсы на рôкъ шкôльный 1888|9 зъ речинцемъ до 3 (15) серпня с. р. Головнi условія суть слѣдуючі: Подавати о принятье до бурсы можуть лише родичѣ або опѣкуны ученикôвъ; залучити треба метрику, послѣдне свѣдоцтво шкôльне и свѣдоцтво убожества; приниматись будуть ученики въ I-шу клясу гимназіяльну, що не переступили 12 року житя; ôдъ новыхъ питомцѣвъ вымагаеся доброго поступу въ наукахъ, добрыхъ обычаѣвъ и здоровля; дня 17 (29) серпня треба явитись лично кандидатамъ въ канцеляріи „Народного Дому“; принятый мусить мати 6 наръ бѣля, 4 простирала, 4 пошевки, 4 ручники, 2 пары обуви и два убраня, зимове и лѣтне; кромѣ того маeсь зложити 5 зр. на руки заряду бурсы на покрытье евентуальныхъ ушкоджень; на ôдповѣдь треба залучити до просьбы марку почтову на 20 кр.

— **До руского товариства педагогичного** у Львовѣ вписалися: д-ръ Вас. Дѣдошакъ 1 зр.; о. І. Лятôровскій 50 кр.; о. Теод. Панькôвскій 1 зр.; Ив. Смолиньскій 1 зр.; Григ. Дзундза 50 кр.

— **Саранча** появилась сего року въ досыть значныхъ скôлькостяхъ въ многихъ краяхъ Европы. Зъ полудневои Россіи доносять про великі шкоды, які нанесла саранча въ засѣвахъ сегорôчныхъ. — На Угорщинѣ въ околици Печель и Маґольдъ показалася саранча на поли и на великихъ обшарахъ знищила засѣвы на поли. Правительство угорске приспѣшило сейчасъ зъ помочею, але дотеперь всѣ заходы до выгубленя сихъ насѣкомыхъ ôднесли дуже малый хосенъ. — Такожь въ Великопольщи надъ Вислою мѣсцями появилась саранча на поляхъ засѣяныхъ ярымъ житомъ. Грунты тамошнi суть пѣсковатѣ, тому и засѣвы досыть ще недозрѣлѣ. Саранча садиться на стеблѣ низше колося и перетинае стебло; на земли лежить множество колося. Поля, на котрыхъ осѣла саранча, обкопують ровами и всѣ засѣвы палять.

— **Женщины въ Америцѣ.** При кôнци марта с. р. ôдбувся въ Вашингтонѣ межинародный конгресъ жѣночій, въ котрôмъ взяло участь 3000 ôдпоручникôвъ-женщинъ зъ Америки и зъ многихъ краѣвъ Европы. Промова предсѣдательки сего конгресу була ось яка: Передъ 150 роками женщинъ не допускали нѣ до публичныхъ заведень нѣ до працѣ въ промыслѣ. Теперь есть въ Америцѣ до 2000 женщинъ, що мають дипломы докторôвъ медицины, кôлькасотъ адвокатокъ, а навѣть одну зъ найлѣпшихъ часописей правничихъ въ Чикаго редагуе женщина; женщины суть такожь професорами въ университетахъ и литератками. Тысячѣ женщинъ суть занятi въ редакціяхъ газетъ яко сотрудники; въ самôмъ Новôмъ Йорку есть ихъ 200. Школами управляють майже выключно женщины; числять до 100.000 учительокъ. Вже и не згадувати, кôлько женщинъ есть бухгальтерами по фабрикахъ и торговляхъ. Въ урядахъ администраційныхъ есть до 3000 урядникôвъ-женщинъ, а платня ихъ ôдъ 700 до 3000 долярôвъ рôчно. Въ двохъ територіяхъ и въ однôй Державѣ можуть женщины голосувати при выборахъ; въ многихъ мѣстахъ выбирають до радъ громадскихъ а въ мѣстѣ Оскальоза въ державѣ Канзасъ цѣлый зарядъ мѣста выбравый зъ помѣжь женщинъ.

— **Дрôбні вѣсти.** Громада Селиска, пов. перемыского, одержала ôдъ цѣсаря 100 зр. пôдпомоги на внутрѣшне устроенье церкви. — Вчера ôдбулось въ Роздолѣ вѣнчанье укôнченого богослова, п. Дам. Лопатиньского зъ панною Юлією Похôвскою. — До рады повѣтовои въ Стрыю при доповняючихъ выборахъ зъ громадъ мѣскихъ выбраный п. Бр. Нартовскій, нотарь въ Сколѣмъ.

Надôслане.

Японьскій привѣтъ.

Коли Нѣмець пытаеся: „якъ Вамъ ведеся“, Французъ: „якъ носитесь“, а Англієць цѣлкомъ звôльна: „якъ пороблясте робити?“, то Японець ôдъ разу потрафляе ôдповѣдно, бо пытаєсь „якъ тамъ зъ Вашою печѣнкою?“; сей проворный народъ вже дôзнався, що здоровлье чоловѣка зависить ôдъ печѣнки. Въ старинности вѣровали народы, що всѣ зла и недуги походять зъ печѣнки. Сей поглядъ не есть справдѣ блуднымъ, бо въ многихъ случаяхъ нездоровый станъ печѣнки се головна причина рôзныхъ недугъ. „Якъ тамъ зъ Вашою печѣнкою?“ значить те саме, що пытанье, чи Вы весело чи сварливо успособленi. Девять десятыхъ частей всего понурого и сварливого успособленя, родинныхъ невзгодинъ, колотечь, сварокъ, навѣть злочиньствъ и убійствъ, походячихъ зъ злобного характеру и мрачного розположеня духа, та многі иншi провины мають свою головну причину и пôдставу въ попсованôй печѣнцѣ и въ еи дѣланю на мозокъ. Варнера Safe Cure есть найлѣпшимъ средствомъ привернути здоровлье печѣнки. — Продажь и розсылка лише черезъ аптики. Цѣна 2 зр. 80 кр. Складъ: Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевіорскій, д-ръ Кароль Миколяшь, Ад. Рапапортъ, К. Крижановскій у Львовѣ. Головный складъ: Einhorn Apotheke (Max. Fanta's) въ Празѣ.

Оголошенье конкурсу.

Товариство **„Бурса им. св. О. Николая въ Перемышли“**, що завязалось на основѣ статутôвъ потвержденыхъ рескриптомъ Выс. ц. к. Намѣстництва зъ дня 3 липня 1888, ч. 17.897, оголошуе въ цѣли принятя кôлькохъ ученикôвъ отсей конкурсъ.

1) До бурсы могуть бути принятi лишь ученики 1—4 клясы шкôлъ середныхъ.

2) До бурсы приймаеся ученикôвъ безплатно, або за частковою доплатою, або и за цѣлу оплату, котра выносить 15 зр. мѣсячно зъ горы.

3) Прошеня о принятье до бурсы мають бути внесенi на рука председателя бурсы п. Юліяна Несторовича, старшого комисаря скарбового въ Перемышли, найдальше до дня 15 н. ст. серпня с. р. включно. Спôзненi поданя не будуть увзглядненi.

4) До прошеня належить долучити свѣдоцтво шкôльне, а бажаючі помѣщеня безплатного або за частковою доплатою, такожь одвѣтно выставленi свѣдоцтва убожества.

5) Бажаючі бути помѣщеными за доплатою мають въ прошеню подати максимальну квоту доплаты, до котрои зъобовязуються. Доплата може наступити въ грошехъ або въ натуралiяхъ, котрі то послѣдні зарядъ бурсы на грошѣ перечислить.

6) По рѣшеня можна зголошуватись по 20-ômъ н. ст. серпня до председателя, а хто бажае на свое прошенье одержати писемный одвѣтъ, мае долучити до своего прошеня марку почтову на 20 кр. и подати свою адресу.

7) Коли кому зъ петентôвъ ôдмовлене буде принятье для высшости другихъ, то може ôнъ бути принятый серед администраційного року безъ поновного подаваня.

8) Принятье до бурсы тогдѣ доперва уважаеся довершенымъ, коли принятого выдѣломъ товариства узнае лѣкарь бурсы здоровымъ.

Перемышль дня 18 н. ст. липня 1888.

Ю. Несторовичь, председатель, **Д-ръ Т. Кормошь**, секретарь.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 25. липня. Є. Вел. цѣсарь має выѣхати 2. вересня на маневры до Чехъ коло Писекъ и перебуде тамъ черезъ два днѣ. — Кн. Клементина Кобургска выѣхала до мѣста Кобурга.

Петербургъ 25. липня. Цѣсарь Вильгельмъ выѣхавъ вчера рано о 10 год. по снѣданю на корабли „Гогенцоллернъ“, на котрôмъ явилися царь, царица, наслѣдникъ престола и великій князѣ Володимиръ, Михаилъ и Николай. „Journ. de St. Ptbg.“ каже, що фактъ, що цѣсарь позôставъ въ Россіи ще до вчера єсть доказомъ, що ôдносины межи обома монархами а тымъ самымъ и межи обома державами суть дуже дружнї.

Софія 25. липня. Пôсля донесеня агентіи Гаваса суть ôдносины межи княземъ а Стамболовомъ дуже напруженї и кождой хвилѣ можна сподѣватися кризы въ кабинетѣ. На мѣсце Драндаревского въ Рущуку має бути именованый майоръ Мечконовъ. Въ Рущуку арештовано якогось Богутева и Иванова и найдено при нихъ компромитуючї паперы. Начевичь и Страньскій выѣхали до Рущука.

Грацъ 25. липня. Официры тутешнои залоги устроили въ честь ген. Куна великій пиръ а по пирѣ выпрягли конѣ ôдъ єго воза и завезли самї до дому. Кунъ тоастувавъ на пирѣ въ честь цѣсаря.

Софія 25. липня. Правительство болгарске поручило грецкому агентови въ Базарджику вести переговоры зъ розбишаками въ справѣ выкупна плѣнникôвъ.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручае 2460 168—?

Спеціяльности и универсальнї средства
фарнцускї и иншї, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншї фирмы оповѣщуванї.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 76—?

Глядиться

инструктора до бувшого ученика рускои гимназіи зъ VII-мои клясы, котрый хоче зробити по вакаціяхъ вступный испытъ до VIII-мои клясы. — Близшї вѣдомости въ Администраціи „Дѣла“. 2533 2—3

Появився уже

РУСКІЙ СПѢВАНИКЪ

уложеный черезъ Костя Панькôвского, а накладомъ „Товариства Просвѣты“. Мѣстить въ собѣ въ 9-ти аркушахъ бôльшихъ на велиновômъ папері 255 пѣсень на 288 сторонахъ Пѣсни тї суть то перлы поезіи руско-украиньскои найвыдатнѣйшихъ нашихъ поетôвъ, якъ Шевченко, Федьковичь, Млака, Гушалевичь, Маркіянъ и Володимиръ Шашкевичь и премногї найдобрнѣйшї народнї пѣсни. Найзнаменитшї рускї композиторы уложившї до нихъ музику суть по правôй сторонѣ пѣсень пôдписанї. Цѣна 40 кр., оправный 50 кр. на пересылку 5 кр. — При закупнѣ 10-ти примѣрникôвъ въ канцеляріи Товариствъ даеся 20% рабату. Набути можна ихъ такожь по всѣхъ книгарняхъ Галичины и Буковины.
3237 11—?

СО-

рочки, маншеты, ковнѣрики, калесоны, скарпитки, хустки, краватки, шлийки, рукавички и т. п.

найдешевше въ торговли

БРАТЕЙ ЛЯНГНЕРЪ

Львôвъ, Галицка ч. 16.

Цѣнники на жаданье даромъ!

Русинъ, совѣстный чоловѣкъ, — знае такожь учити спѣву хорального — глядае мѣсця за **писаря громадского** въ однôй або и кôлькохъ сусѣдныхъ громадахъ. На жаданье може выказатися свѣдоцтвами. Просить зголошуватися до редакціе „Батькôвщины“.

Порадникъ для крамниць

зъ пересылкою 20 кр.

Статутъ „Соколôвъ“

товариствъ сторожи огневои, выготовленый въ такôмъ форматѣ, якъ подаеся до ц. к. намѣстництва, вразъ зъ поданьемъ и ôдповѣдными увагами въ 6 примѣрникахъ зъ пересылкою почтою 50 кр.

Выдавъ и высилае **Василь Нагôрный у Львовѣ.** 3—0

Фабрика въ р. 1782 заложена.

СТАРКА

зъ ц. к. упр. фабрики ликерôвъ, розол. и оцту **І. А. Бачевского** **ц. к. придворного доставника у Львовѣ.**

Марка	въ фляшцѣ à ¾ литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр.	2·50
зъ р. 1830	„	3.00

Ôдъ коли заложена фабрика, с. є. бôльше якъ ôдъ столѣтя, найбôльше заходу було выробôвъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, уфшшити и поручаю тую-жь яко напитокъ о знаменитôмъ и нѣжнôмъ, а лагôднôмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. ôдбирателѣвъ уживае замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнôй скôлькости до *Нѣмеччины, Италіи, Румунїи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей рôдъ выключно числить тысячѣ ôдбирателѣвъ.

Найдогôднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кило, маючихъ 2 фляшки. 2361 20—52

Лѣкарь дентистъ,

А. ШТАЙНЪ,

дипльомованый на вѣденьскôмъ университетѣ, осѣвъ въ Тернополи, въ домѣ аптикаря Ямругевича, выконуе всякї операціи зубôвъ на жаданье, лагôдно и безъ болю, при знечуленю кокаиною. Вставляе штучнї зубы, и цѣлї щоки, на пôдставѣ натиску воздуха, въ найновѣйшій американьскій способъ; пльомбуе зôисованї зубы золотомъ, срѣбломъ, цементомъ и т. п.

Ц. к. упр. гал. акційный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

купуе и продае

всякї вартостнї паперы и монеты

по курсѣ дневнômъ.

Порученя зъ провинціи выповняе ôдворотною почтою безъ провизіи. 2221 103—0

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

у Львовѣ („Народный Дôмъ“), **въ Станиславовѣ** (пляцъ Францъ-Іосифа, дôмъ Горовицôвъ), **Перемышли** (коло моста), **Тернополи**, (ринокъ дôмъ Ляндау-а) **Дрогобичи** (ринокъ), **Коломыи** (готель Краковскій) **и Стрыю** (ринокъ, готель пôдъ „Чорнымъ Орломъ“)

поручае зô своихъ складôвъ и посередничень:

Вина угорскї. Увôйшовши въ звязь зъ продуцентами можемо Впов. Родимцямъ посередничити въ замовленяхъ винъ бочкали. Єсть то найдешевшій способъ закупна, бо єсли вино оминае нашї склады, ôдпадае подвôйный транспортъ и значна акциза.

Можемо доставити бочку (около 130 литрôвъ) вина Гегіяльского по 35, 45, 48, 55, 65, 85, 100, 105, 130 до 340 зр.; крôмъ того прийде Вп. Покупникови уплатити ще фрахтъ 4—5 зр. ôдъ бочки.

На складахъ нашихъ у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Дрогобичи, Тернополи Коломыи и Стрыю удержуемо всякого рода вина по взглядно высшихъ цѣнахъ.

Вина въ бочѣлкахъ 4-литровыхъ зъ доставою франко по 3 зр., 3·20 кр., 3·70 кр., 4·10 кр., 4·50, 4·90 кр.

Дорожшї вина поручаеся выписувати фляшками. За бочѣлки звертаеся 45 кр. 2225 5—0

Поручаючися такожь зъ прочимн артикулами Впов, Родимцямъ, заявляемо готовôсть доложити всякихъ старань, щобы вдоволити Пч. Купуючихъ такъ подрôбно якъ и при почтовыхъ зелѣзничихъ посылкахъ

Зъ высокимъ поважаньемъ

Дирекція Народнои Торговлѣ у Львовѣ.

Оповѣщеня

урядôвъ громадскихъ, щадниць, зарядôвъ дôбръ якъ также всѣ урядовї оголошеня **едиктôвъ лицитацій, *оголошень о спадщину*** **покликôвъ** выконуе *пôсля довголѣтнього досвѣду въ вдповѣдный способъ за запевненьемъ докладного выконаня* и доставляе *приписанї залучники*

RUDOLF MOSSE

Annoncen-Expedition

Wien, I. Seilerstätte 2.

„Рускій Правотарь домовый“

або приступне поясненье, въ якій способѣ кождый при грамотахъ правныхъ всякого рода самъ заступатись и потрѣбнї письма, якъ поданя, просьбы и т. п. **безъ помочи адвоката** съ повною силою правною споряджати може.

Уложили Василь Лукичь и Юліянъ Семигинôвскій.

Томъ I: **Законъ цивильный** вразъ зъ дотычными доповненями. поясненями — и бôльше якъ 200 рôзнородными взôрцями та прикладами. Сторôнъ 432 + XVI въ 8° або 28 аркушѣвъ друку.

Цѣна 1 примѣрника **въ книгарняхъ** выносить 4 зр. а. в.

Хто купуе у н. В. Левицкого въ Станиславовѣ, платить за 1 прим. тôлько 3 зр. 30 кр. — Для предплатникôвъ „Дѣла“ и „Батькôвщины“ цѣна знижена на 2 зр. 50 кр. а. в., а съ пересылкою почтовою 2 зр. 75 кр.

Проспекты обширнї высылае на жаданье п. В. Левицкій въ Станиславовѣ. Въ выняткових злучаяхъ даеся 1 примѣрникъ (не по зниженôй цѣнѣ) на сплату въ двохъ ратахъ,

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

и опроцентовуе ихъ по

4½% на рôкъ.

2219 13—?

Etablissement Ronacher

Вѣдень, I., Seilerstätte.

Властитель и директоръ: **Антôнъ Ронахеръ.**

Що дня:

Великї представленя всесвѣтныхъ артистôвъ.

Лише знатности найпершои ранги.

ГОТЕЛЬ

положеный въ серединѣ мѣста

Елегантнї зъ всякимъ новôтнымъ комфортомъ устроенї **комнаты**, почавши ôдъ 1 зр. 50 кр.

Знаменита реставрація и каварня. — Зимнї и теплї купелѣ.
2498 **Телефонъ. — Електричне освѣтленье.** 13—15

Адреса для телеграмôвъ: *Готель Ронахера.*

СВЯЩЕНИКИ МУСЯТЬ ЧАСТО ПОДАВАТИ ЛѢКАРСКУ ПОМôЧЬ!

удаемося до нихъ зъ довѣрiемъ и одержуемо завсѣгды добру раду. Тому треба уважати се за найбôльше признанье, що именно священики найбôльше поручають **Pain-Expeller зъ котвою**, о чѣмъ можна переконатись зъ брошурки „Приятель недужихъ“. Справдѣ заслугуе Pain-Expeller зъ котвою зô всѣхъ взглядôвъ на порученье, якъ се посвѣдчить охотно кождый, що уживавъ єго вже противъ **гостцеви, подагрѣ, ломаню въ членахъ, пôдвѣяню, болямъ шиѣ**, або хотяй лише въ поменшихъ простудахъ. Найчастѣйше вже по першôмъ натиранню минають болѣ, або що найменше значно меншають. Се давно вже выпробоване средство домове повинно находитися въ кождôмъ домѣ! При закупнѣ радимо завсѣгды ôдшайти на опаковаю фабричну марку, а нею есть: „Червона котва“. Цѣна Pain-Expeller-а єсть ôдповѣдно до великости 40 кр. и 70 кр., а головный складъ для державы Австрійскои єсть въ **Празѣ: Аптика д-ра** 2381 **Рихтера „пôдъ Золотымъ Львомъ“.** 13—?

Появився уже

РУСКІЙ СПѢВАНИКЪ

уложеный черезъ Костя Панькôвского, а накладомъ „Товариства Просвѣты“. Мѣстить въ собѣ въ 9-ти аркушахъ бôльшихъ на велиновômъ папері 255 пѣсень на 288 сторонахъ Пѣсни тї суть то перлы поезіи руско-украиньскои найвыдатнѣйшихъ нашихъ поетôвъ, якъ Шевченко, Федьковичь, Млака, Гушалевичь, Маркіянъ и Володимиръ Шашкевичь и премногї найдобрнѣйшї народнї пѣсни. Найзнаменитшї рускї композиторы уложившї до нихъ музику суть по правôй сторонѣ пѣсень пôдписанї. Цѣна 40 кр., оправный 50 кр. на пересылку 5 кр. — При закупнѣ 10-ти примѣрникôвъ въ канцеляріи Товариствъ даеся 20% рабату. Набути можна ихъ такожь по всѣхъ книгарняхъ Галичины и Буковины.
3237 11—?

Цѣкавою рѣчею

єсть и все буде, що **„Wiener Kaufhaus“ Ант. Ґанса у Вѣдни III., Kolonitzgasse Ч. 6.** продае о **половину дешевше** якъ деинде всѣ артикулы моды въ **найлѣпшôй** якости и пôсля **найновѣйшихъ** взорôвъ, черезъ що позыскавъ собѣ **велике узнанье**, на котре своею **знаменитою управою, солидностею и старанною услугою** для купуючихъ вповнѣ заслугуе.

Особливо поручаемо мы слѣдуючї товары **якъ** пôдъ взглядомъ **красоты такъ удивляючои дешевости**;

Прекраснї покрывала на лôжка, и серветы зъ найлѣпшои **матеріи шовковои „Bourettstoff“** о **дуже модныхъ** взôрцяхъ и прекрасныхъ ôдзначеныхъ **рисункахъ** зъ елегантными шовковыми **тороками** въ рôзныхъ краскахъ, якъ се годиться для комнатъ, за штуку лише зр. **3.50.**

Орієнтальнї коверцѣ на пôдлогу, добôрнои, тревалои якости о прегарныхъ краскахъ и бордюрахъ за 10 метрôвъ лише зр. **4.50.**

Моднї плюшевї коверцѣ передъ лôжка, пôсля **найновѣйшихъ французскихъ взôрцѣвъ,** зъ фигурами штука лише зр. 2.

Орієнтальнї заслоны до ôконъ „**Тунисъ**“ о **наймоднѣйшихъ краскахъ** якъ: **Теґетгофъ, ясно-червонї, голубї** и т. п. лише зр. **3.50.**

Бѣлї корунковї заслоны до ôконъ, **прегарнои роботы** лише зр. **3.**

Дамастовї гарнитуры на стôлъ зъ найлѣпшого **лиянного дамасту** на 6 осôбъ складаеся зъ **1 скатерти дамастовои и 6 ôдповѣдныхъ серветокъ дамастовыхъ**, за цѣлый гарнитуръ лише зр. **4.25**, для **12 осôбъ: 1 велика скатерть** и **12 серветокъ** разомъ лише зр. **6·50.**

Французкї сальоновї гарнитуры, складаючйся зъ **1 найдобрнѣйшои Canevas-скатерти, 6 ôдповѣдныхъ екатертей десеровыхъ, 1 гарнои стирки до креденсу, 1 новôтного, гафтованого покрывала на стôлъ**, цѣлый гарнитуръ лише зр. **6.50. Вельми гарный дарунокъ для кождои женщины!**

Елегантнї корунковї хустки „Стефанія“, для женщинъ пôсля **найновѣйшои моды и прегарнои роботы** кремовї и чорнї за штуку лише зр. **2.**

Англійскї пледы до подорожи, зъ **найлучшои чистои вовны,** 3½ метра довгї, а 1½ метра широкї, зъ ремѣнцями, лише зр. **5.**

Сезоновї плащѣ до купелѣ, мужескї и дамскї, пôсля **найновѣйшои моды** лише зр. **3.50.**

Добôрнї вовняні коцы до купелѣ, зъ бѣлои **чистои вовны,** штука лише зр. **6.**

Лѣтнї нормальнї сорочки и штаны, мужескї и дамскї, **системы проф. Єґера** зъ **найлѣпшои вовны. Дуже здорово ихъ носити, и вельми заощаджуесь бѣлье,** за штуку лише зр. **2.50.**

6 паръ нормальныхъ панчôхъ лише зр. **2·50. 6 паръ нормальныхъ шкарпетокъ** лише зр. **1.80.**

1 цѣле убранье Єґера, а то: **1 нормальна сорочка, 1 нормальнї штаны,** и **6 паръ нормальныхъ шкарпетокъ** лише зр. **6.**

Для женщинъ: 1 нормальна сорочка, 1 нормальнї майтки, першои якости и 6 паръ паньчôхъ разомъ лише зр. **6.50.**

Кожде замовленье **сейчасъ** пôсля бажаня **выконуеся,** а все, що не подобаеся **ôдмѣнюеся охотно** Опакованье не числиться.

Замовленя на зр. **10,** — высылаемо **оплативши почту** а кромѣ тои одержить кождый **даромъ 10 штукъ занимаючихъ образкôвъ.**

Высылаеся або за послѣплатою або за надôсланьемъ належитости.

„Wiener Kauthaus“

Антôнъ Ґансъ, Вѣдень, III. Kolonitzgasse ч. 6.

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручае

знаменитї МЫЛА до мытя лиця, рукъ и купелей,

ôдзначенї 9 медалями заслуги и двома дипльомами признаня.

	зр. кр.
МЫЛО найдобрнѣйше до голеня бороды	—·25
МЫЛО МИГДАЛОВЕ, дуже нѣжве 10 кр. 20 и	—·25
МЫЛО КОКОСОВЕ, бѣле до рукъ 10 кр. и	—·20
МЫЛО ПАЛЬМОВЕ, жовте 6, 12, 18 кр.	—·20
МЫЛО ГРИСИКОВЕ, знамените до лиця и рукъ	—·40
МЫЛО ЖОВТКОВЕ, робить нѣжною, гладкою и знаменито чистить шкôру	—·30
МЫЛО ЗЕЛОВЕ, одержуеся черезъ згусненье соку ростинъ ароматично-живичныхъ, знамените	—·25
МЫЛО ПИЖМОВЕ, маe дуже прiемный пижмовый запахъ	—·30
МЫЛО ПАЧУЛЕВЕ, прiемного запаху, маe великій покупъ	—·30
МЫЛО РОЖАНЕ, найдобрнѣйше 40 кр. и	—·80
МЫЛО ОЛИВНЕ для дѣтей	—·36
МЫЛО зъ ШПИЛЬОКЪ СОСНОВЫХЪ, прiемне въ ужитю, успѣшно хоронить шкôру ôдъ лишаѣвъ и выкидôвъ	—·30
МЫЛО БАЛЬСАМИЧНЕ, чистить шкôру, робить ею бѣлою и нѣжною	—·40
МЫЛО ФІЯЛКОВЕ, прiемого запаху	—·35
МЫЛО КОСМЕТИЧНЕ, усуваe *веснянки, осмаленя ôдъ сонця*, лицю робить свѣжымъ и бѣлымъ	—·60
МЫЛО ГИПЄНИЧНЕ, ôдзначаeся товстостею, вельми нѣжне и выключно приладжене до лиця	—·50
МЫЛО РИЖОВЕ уживаeся, щобъ зробити шкôру на лици нѣжною и бѣлою	—·60
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ бѣле, легко пѣниться, знаменито чистить шкôру и хоронить ôдъ прищѣвъ	—·30

	зр. кр.
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ, прозрачне, мѣстить 35% чистои глицерины, знаменито дѣлae на зашкôрокъ 20, 30 кр. и	—·40
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ плынне у фляшочкахъ, чистить шкôру зъ ирищѣвъ, лишаѣвъ, угрикôвъ, фляшка	—·40
МЫЛО ПѢСКОВЕ, до мытя рукъ, 15 и	—·25
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя рукъ, 15 и	—·35
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя ковнѣрикôвъ и манштетôвъ зъ гутаперхи	—·10
МЫЛО ТИМОЛЬОВЕ знаменито чистить шкôру зъ всякихъ выкидôвъ	—·50
МЫЛО КАРБОЛЕВЕ, дуже добре мыти руки, лице, а навѣть цѣле тѣло въ часѣ епидеміи, щобы охоронитись ôдъ заразы	—·20
МЫЛО СѢРКОВЕ, зъ великимъ успѣхомъ уживаeся до знищеня прищѣвъ и всякого рода выкидôвъ на шкôрѣ	—·25
МЫЛО БЕНЗЕОСОВЕ, дуже добре уживаeсь, щобы усунути зъ шкôры выкиды и плямы	—·25
МЫЛО КАМФОРОВЕ, лагодить сверблене и печенье шкôры, усуваe выкиды и червонôсть зъ лиця и рукъ	—·25
МЫЛО МЕДОВЕ до вынѣженя рукъ, кусникъ	—·10
МЫЛО МѢЦАНЬСКЕ знамените	—·10
МЫЛО СМОЛЕВЕ, мѣстить 40% чистои смолы (дегтю), усуваe прищѣ лишаѣ, всякї высипки шкôрнї, почене нôгъ и парплѣ на головѣ	—·30
МЫЛО СМОЛОВЕ ГЛИЦЕРИНОВЕ мягчить и чистить шкôру зъ лишаѣвъ, угрикôвъ, и т. п., кусникъ	—·30

2529 14—?

Набути можна **у Львовѣ** *въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рбгъ Валовои. Въ філіяхъ:* **въ Краковѣ** *Суконницъ ч. 20 и въ* **Чернôвцяхъ** *Рынокъ ч. 2., а такожь у всѣхъ перворядныхъ торговляхъ и аптикахъ.*

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

подае до вѣдомости, що выдало и маe на складѣ олѣдуючї

Формулярѣ для касъ пожичковыхъ
на ладъ
„Закомарскои Правды“:

1)	Книга касова, одна либра	40 кр.
2)	Книга маетку зелѣзного, одна либра	40 кр.
3)	Книга маетку пôдручного, одна либра	40 кр.
4)	Скриптъ, 100 примѣрникôвъ	55 кр.
5)	Протоколъ, одна либра	40 кр.
6)	Книга довжникôвъ, одна либра	45 кр.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 156. Львôвъ, Четверъ 14 (26) липня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека пайзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по дѣнѣ 6 кр ôдъ одной стрôчки печатнои, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10, M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямації неопечатаній вôльній ôдъ порта — Поодинокe число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облômовъ“ безплатно.

Товариство „Народна Рада“

пôднявшись тяжкого обовязку стояти на сторожи правъ руского народу въ Галичинѣ, совѣстно и всесторонно сповняє той свôй обовязокъ. Не перейде, можна сказати нѣ одна справа народна, що зъявиться на порядокъ дневный, щобъ выдѣлъ „Народнои Рады“ не обговоривъ ви и не порѣшивъ, якимъ чиномъ довести ви до доброго кôнця, въ користь народу.

Многій зъ остатныхъ часôвъ ухвалы и роботы „Народнои Рады“ поки-що не надаються до прилюдного оповѣщування. Выдѣлъ „Народнои Рады“ выславъ въ остатныхъ мѣсяцяхъ кôлька представлень и жалобъ до министерствъ, — чотири представленя до самого одного министерства просвѣты въ справѣ кривдъ Русинôвъ въ школахъ рôзныхъ категорій. Представленя мотивуються совѣстно и основно, тожь министерство просвѣты не може не звертати на нихъ своѣи уваги.

Недавно внѣсъ выдѣлъ „Народнои Рады“ такожь одно представленье до намѣстника Галичины п. Залеского, а то въ справѣ фискального переслѣдування читалень рускихъ. Представленье се подаемо понизше въ повнôй основѣ.

Остатными часами почали наплывати до выдѣлу „Народнои Рады“ ôдъ Русинôвъ рôзного стану и зъ рôзныхъ сторôнъ краю жалобы на всякого рода напасти та переслѣдування — и просьбы о помôчь, о оборону.

„Нема намъ самымъ способу — пишуть зъ однои стороны нашои землѣ — боронитися ôдъ напастей и кривдъ. Давнѣйше ôдай можна було на якусь кривду звернути увагу въ часописяхъ нашихъ а теперь и того не можна — бо заразъ конфискують. И петиціи, хочь основнѣ законы се дозволяють, укладати намъ тутъ небезпечно, бо якъ тôлько стане звѣстно, що укладае хто яку петицію, такій пôйде заколотъ, стôлько люде назнаються неприємостей, тяганины, нереслѣдованя, що ажь жахъ бере подумати.“

И справдѣ, остатными часами почали проявлятися въ краю нашôмъ такій рѣчи, про якій доси не було чувати, а про котрій при нашôй львôвскôй свободѣ печати навѣть згадувати не можемо, маючи на оцѣ конфискату послѣдного (29) числа „Батькôвщины“. Нема инчои рады, якъ що „Народна Рада“ мусить, позбиравши чимъ скорше вязанку яркихъ фактôвъ, якій ѣй уже звѣстнѣ, удатись зъ новымъ представленьемъ до намѣстника Галичины, котрый певно о тôмъ, що декуда дѣеся по нашôмъ краю, не маѣ вѣдомости, а за таке поинформованье ѣго може бути выдѣлови „Народнои Рады“ тôлько вдячнымъ.

Выдѣлъ „Народнои Рады“, потрудившись такъ богато въ справѣ рускихъ паралельокъ въ Перемышли, може нинѣ — хотяй не знаючи ще, якъ буде порѣшеный остатный ѣго захôдъ о основанье тамъ рускои пôдготовляючои клясы, — радуватись бодай тымъ, що истнованье паралельки вже теперь, ще передъ вакаціями, показалося убезпеченымъ. Уже зъ кôнцемъ минувшого року шкôльного вписалося до паралельки 28, взглядно 26 ученикôвъ! Можна надѣятись, що бодай друге стôлько впишеся по вакаціяхъ. Паралелька отже заповѣдаеся поважно, а що такожь поважно и, можна надѣятись, навѣть взôрцево буде ведена, — за то ручить намъ особа назначеного управителя ѣи, п. Григорія Цеглиньского, педагога, що тѣшиться загальною повагою, заслуживши собѣ ѣи за лѣта свого професорства въ рускôй гимназіи львôвскôй.

Въ справѣ доповняючихъ выборôвъ въ двохъ рускихъ округахъ, рудецко-комарнянскôмъ и снятиньско-заболотôвскôмъ, выдѣлъ „Народнои Рады“ стараеся сповнити свôй патріотичный обовязокъ якъ супротивъ выборцѣвъ тыхъ округôвъ, такъ и супротивъ цѣлои галицкои Руси. Тутъ мусимо записати яко фактъ радôстный, фактъ великои ваги, що громады зъ обохъ округôвъ зъ повнымъ довѣріемъ ôдносяться до „Народнои Рады“ яко до тои найвышшои институціи галицкои Руси, що крѣпко и умѣло держить керму политично-народныхъ справъ въ своѣй руцѣ.

Зъ письмъ громадъ и поодинокихъ поважныхъ людей зъ обохъ выборчихъ повѣтôвъ видко, що нашій выборцѣ бажають мати кандидатами людей таки зô своихъ повѣтôвъ, котрыхъ добре пôзнали, яко приятелѣвъ сельского и мало-мѣщаньского народу. Въ округѣ снятиньско-заболотôвскôмъ такимъ кандидатомъ самого народу, — якъ се свѣдчать численнѣ заявленя громадъ, писанѣ до „Народнои Рады“, — есть о. Гаморакъ изъ Стецевы. „Kurjer Lwowski“ донѣсъ оногды, мовь-бы тамъ ставивъ свою кандидатуру о. Вас. Залозецкій изъ Стрыйщины. Годѣ намъ въ се повѣрити, знаючи настрôй выборцѣвъ, у котрыхъ на устахъ имя одного лишь — о. Гаморака.

Представленье „Народнои Рады“

внесене до намѣстника п. Залеского въ справѣ фискального переслѣдування читалень.

„Ваша Ексцеленціе!

Передъ двома роками ставали передъ В. Ексцеленцією ôдпоручники нашого товариства зъ жалобою на надъужитя, якихъ допускаються власти политичнѣ для пôдорваня розвою засновуваныхъ по селахъ читалень. Пôдношено тогдѣ именно се, що вже самому заснованю сихъ товариствъ ставленѣ бувають перепоны черезъ надмѣрно довге придержуванье по ц. к. староствахъ подань, вношеныхъ о затвержденье статута, и незаконне заряджуванье доходжень що-до пôдписôвъ членôвъ-основателѣвъ; пôдношено надто, що читальнѣ вже заснованѣ часто бувають непокоѣнѣ ревизіями за книжками мимо збороненими, або зновъ спинюванѣ въ ôдбуваню своихъ загальныхъ зборôвъ черезъ незаконне домаганье покрытя коштôвъ высылки ôдпоручника правительственного, — словомъ, що безправно дѣються ту всѣлякій практики, вымѣренѣ просто на ôдстрашенье народу ôдъ тыхъ-то спасенныхъ для него институцій.

Ваша Ексцеленція зволили тогдѣ запевнити насъ, що вповнѣ узнають велику хосенность розбудженого мѣжь селяньствомъ руху просвѣтного, та й нѣякои кривды чинити ѣму не дозволять — и ôдъ сего часу уменшилися въ части высше наведенѣ практики незаконнѣ. Завелась однакъ симъ часомъ натомѣсть нова практика, а то фискального переслѣдування читалень. Ц. к. скарбовѣ власти почали остатными роками розсылати вôзваня, щобы читальнѣ платили якѣсь новѣ належитости, по мысли законôвъ зъ 21 го мая 1873, 27-го грудня 1880, и позицію тарифы 55 зак. зъ 13-го грудня 1862.

На ôдкликъ деякихъ читалень, навѣщеныхъ такою несподѣванкою, ц. к. краева Дирекція скарбу узнала вправдѣ безъосновность примѣнюваня законôвъ зъ рр. 1873 и 1880, що ôдносяться ѣдино до товариствъ заробковыхъ, однакожь завсѣгды ще належность квоты 2 зр. ôдъ примѣрника статута, черезъ власть политичну до вѣдомости принятого, на пôставѣ п. тар. 55 зак. зъ 13-го грудня 1862. потвердила, а именно примѣрникъ дотычнѣй статута стемплемъ на 2 зр. заосмотрити наказала, и провѣренье такои заплаты ц. к. сторожи скарбовôй припоручила. Доказомъ сего актъ залученый пôдъ ·/.

Намъ не зрозумѣло, якимъ чиномъ ц. к. краева Дирекція скарбу вже хочь бодай поз. тар. 55 закона зъ 13-го грудня 1862 примѣнювати може до статутôвъ читальняныхъ! Згадана поз. тар. ôдноситься пôсля выразного змѣсту свого до контрактôвъ о спôлку (Gesellschafts-verträge), а ясна-жь рѣчь, що товариство зосноване на пôставѣ закона зъ 15-го падолиста 1867 — то зовсѣмъ що инше ôдъ спôлки, и що статутъ такого товариства нѣ троха на контрактъ спôлки не похожій.

О скôлько намъ звѣстно, то зъ нагоды одобреня статута товариского платиться належитôсть стемплева лише тогдѣ, коли товариство зажадае, щобъ ѣму выдано урядове посвѣдченье, що оно заложене правно на пôставѣ поданыхъ краевôй власти статутôвъ; на таке то урядове посвѣдченье треба стемпля, и то не на 2 зр., але на 1 зр. ôдъ першого аркуша, а 50 кр. ôдъ кождого дальшого аркуша статута (§. 9. зак. о тов. зъ дня 15-го падол. 1867 р.; розп. мин. скарбу зъ дня 12-го липня 1868 р., ч. 21.715 и розп. мин. справъ внутр. зъ дня 22-го липня 1868 р., ч. 600) — но за се статутъ самъ про себе не пôдлягае нѣякôй належитости и мы не чули нѣколи, щобы якенебудь друге товариство подôбне, засноване на пôставѣ закона зъ 1867 р., оттакими зазывами контрибуційными було непокоѣне, якъ оно дѣеся тутъ изъ сельскими читальнями; а вже про само те годѣ не добачати намъ въ тôмъ дѣлѣ якихсь тенденцій убôчныхъ.

Найôльше разячою проявлюеся тутъ надто обставина, що, якъ се вже повысше выказано, провѣренье заплаты наложеного на читальнѣ стемпля припоручено мѣсцевымъ сторожамъ скарбовымъ, уповажняючи ихъ пересвѣдчуватись о приложеню стемпля. Есть се зовсѣмъ новый а й нечуваный способъ переводженя контролѣ скарбовои, — способъ, котрый въ своѣмъ выконаню нарушае запоручене основными законами державными право домового спокою!

Всякій обливаціи, листы заставній, ренты, акціи банкôвъ и залізничій, листы державній и приватній купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ услôвіями

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЬ ДÔМ БАНКОВЫЙ И КОНТОРА БИМБЫ. Порученя зъ провинціи сейчасъ залагаджуються, безъ дочислення провизіи.

Гигієнично-природнича выстава.

II.

Осередокъ и головну силу выстазы становила гигієна и все, що стоить зъ нею въ звязы, отже гигієна помешкань, фабрикъ и шкôлъ, гигієня шпиталѣвъ, аптики и предметы штуки лѣкарскои. На жаль, пôдъ симъ взглядомъ не було доброго перегляду; многій групы були за далеко ôдъ себе ôддаленѣ а навѣть и поодинокій предметы такъ розкиненѣ, що бракъ систематичности и ладу дозволявъ лише зъ трудностею все добре переглянути и выробити собѣ яке-таке понятье о цѣлости. Та все таки и тутъ зôбрано и уложено богато цѣкавыхъ и вельми поучаючихъ рѣчей.

Гигієна помешкань була може за односторонна и не повна, бо увзглядняла переважно лише мѣста та высшій клясы суспôльности и не вычерпувала цѣлого матеріялу; але се дасться пояснити якъ нашими обставинами такъ може и прискоренымъ устроѣньемъ выставы. Въ ôддѣлѣ для гигієны помешкань звертала на себе загальну увагу зелѣзна кухня, выгадки и конструкціи Ф. Рихновского, инжинера-механика зô Львова, призначена для велико-паньскихъ домôвъ. Кухня ся зроблена зъ закроѣмъ на якійсь стиль, котрый въ нѣй однакожь не пробивався ясно, есть цѣла зъ зелѣза, маѣ вздовжь не ôльше якъ пôвтора метра, а вширшь 90 до 100 сантиметрôвъ, и може бути дуже выгôдно умѣщена хочь-бы и въ якôмъ помешканю. На кухни сѣй можна варити ôдъ-разу на 20 або навѣть на 40 особ. Зъ переднего довшого боку есть въ нѣй огнище а коло него зъ боку заразъ пѣчь пекарска *зъ двома передѣлками* до печена ôльшого и меншого тѣста. Коло печи зъ боку есть зновъ приладъ до паленя кавы. Зъ правого боку есть мѣсце зъ руштомъ до печеня мяса и роженъ а ôдтакъ мѣсце до переховуваня стравы въ теплѣ; надъ всѣмъ тымъ мѣститься котелъ на воду. Зъ лѣвого боку есть при кухни заразъ и самоваръ на теплу воду до чаю. Дымъ зъ кухнѣ управоджуеся долиною до комина. Нема що казати, цѣла кухня дуже гарна, але и коштуе 1.600 зр. Кобы ще зъ нея выходили и готовій печенѣ, курята та всякій другій присмаки, то може хто и знайшовся-бъ у насъ, що давъ-бы за ню тую суму, а такъ ледви чи ви купить хочь-бы и якій панокъ, коли ôстане грошѣ за пропинацію. Той самъ инжинеръ-механикъ выставивъ бувъ ще три иншій кухнѣ: кухню польну, цѣлу зъ зелѣза, котра може уживатись тамъ, де далеко до мѣста а треба на богато людей варити, н. пр. при будовахъ зелѣзниць и т. д., и двѣ меншій кухнѣ до помешканя. Практичнѣйша вже есть ѣго парня, котра коштуе 120 зр. а котру можна собѣ уставити хочь-бы и въ якôмъ-небудь домику на селѣ. Она займаѣ дуже мало мѣсця и складаеся зъ двохъ частей: маленькои круглои печи зъ кôтликомъ на горѣ на воду, що даѣ пару, и зъ властивои парнѣ: досыть великои скрынѣ, котра ôдчиняеся зъ-переду. Вôйшовши до сеи скрынѣ, сѣдаеся въ нѣй и замыкаеся вѣко такъ, що зъ скрынѣ выстаѣ лише голова того, що въ нѣй париться. При печи суть ще регуляторы, котрыми можна пôсля потребы выпускати пару до парнѣ.

Дуже красна есть ванна цинкова зъ тушемъ Гросса, братôвъ Шульцъ и Рихновского. Кого стати на одноразовый выдатокъ 75 зр., може собѣ сею ванною зробити велику выгоду а для здоровля чейже жаденъ выдатокъ не великій. Ванна ся маѣ видъ фотелю, огрѣваеся зъ-переду маленькою печкою, котрои коминъ дасться дуже легко приправити до кождои печи въ комнатѣ и за кôлька крейцарôвъ вугля можна хочь-бы и що-дня мати добру купѣль. До ванны есть приправленый тушь, до котрого пôсля потребы помпуеся зъ ванны воду, чи студену, чи теплу. Доокола туша звисаѣ воскове полотно, щобы вода не розбризкувалась по комнатѣ. Межи ваннами була такожь выставлена бляшанна ванна зъ бляхарскои роботнѣ п. Чмѣля, члена руского товариства „Зоря“. П. Чмѣль доставляѣ того рода ванны до купельного заведеня св. Анны, що теперь ставиться при ул. Академичнôй у Львовѣ.

Дальше выставленѣ були грубы кафлевій зъ фабрики Кубина Бриха и Корженьовского, у Львовѣ; *того-жь грубы майоликовій* зъ вентиляторами; моделѣ умывальниць, спустôвъ кухонныхъ для коридорôвъ и кльозетôвъ фирмы Дитмара зъ Знайма на Моравѣ; дуже краснѣ витрео-гравиры (рѣзанье на склѣ, скляннѣ тафлѣ до дверей, окôнъ и т. д. зъ красно вырѣзуваными цвѣтами и арабесками) Шапиры у Львовѣ; взорець улѣпшеныхъ жалюзій Христофа, фабриканта львôвского и т. д.

Дуже важный предметъ для гигієны помешкань становили на выставѣ кльозеты всякои конструкціи, а особливо звертали на себе увагу два автоматичнѣ кльозеты, въ котрыхъ порошку торфового ужито до десинфекціи. Особливо кльозетъ, выставленый п. Шуманомъ зô Львова, есть дуже практичный и ôдповѣдаѣ зовсѣмъ своѣй цѣли. Есть то дуже гарно зроблена скринка, въ долинѣ трохи вузша а въ горѣ ширша, и выглядаѣ зъ верха такъ, якъ яка вализка. Въ серединѣ есть зроблены приладъ, котрый автоматично насыпуе до внутрѣшнои посудины порошку торфового, скоро лише вѣко скринки замыкаеся и тымъ способомъ заразъ десинфекціонуе. Кльозетъ сей коштуе 25 зр. и дуже годиться до домôвъ по селахъ, де есть численнѣйша родина и де частѣйшій случаѣ недуги вымагають великои чистоты, або до шпилалѣвъ.

Гигієна шкôлъ и фабрикъ заступлена на выставѣ була слабо. Зъ предметôвъ шкôльныхъ, маючихъ на оцѣ гигієну, було выставленыхъ вельми мало: кôлька лавокъ шкôльныхъ рôзныхъ системъ, таблиця шкôльна выгадки учит. Николая Рыбовского, уживана въ народнôй школѣ зелѣзницѣ Кароля-Людвика, ѣлинека приладъ до призвычаюваня дѣтей просто сидѣти при писаню, — отъ и майже все, що дотикало шкôльнои гигієны. Згадати ще хиба про провкты до будовы шкôлъ народныхъ *выставленій слухателями львôвскои техники*, пп. Мостовскимъ, Равскимъ, Передаткевичемъ, Добровольскимъ, Яримовичемъ и др.

Гигієну фабричну репрезентувавъ на выставѣ львôвскій инспекторатъ промысловый, а предметы выставленій нимъ складалися по ôльшôй части зъ рисункôвъ, плянôвъ, пôдручникôвъ статутôвъ и т. п. фабрикъ и домôвъ для робôтникôвъ. Зъ предметôвъ були выставленій: лямпа гôрнича и т. п.

Перейдѣмъ теперь до шпиталѣвъ. До выставы предметôвъ шпитальныхъ причинився головно зарядъ войсковый, котрый повыставлювавъ дуже богато цѣкавыхъ рѣчей, особливо такихъ, котрій дають досыть докладный образъ, якъ сповняеся служба санитарна въ войску, якъ въ часѣ мира такъ и пôдчасъ вôйны. Такъ бачимо въ ôддѣлѣ для гигієны шпиталѣвъ компletне лôжко шпитальне зъ постелею и зô всѣмъ, що до него належить. Въ головахъ надъ постелею есть насампередъ табличка зъ числомъ порядковымъ а пôдъ нею друкованый листокъ паперу до графичного но-

Намъ доносять зъ Жовквщины и зъ Бобрецкого, що сторожа скарбова на пдставѣ сего мандату входить до комнатъ читальняныхъ, уряджуе формальнй ревизіи за статутами, всякій неостемплеваный екземплярь статута выловлюе, а надто темный нардъ великими карами за мнимй переступства полохае.

Коли зважити, що убогій а темный нардъ вже самымъ наказомъ выдуманои належитости стемплевои дъ своеи читальнѣ, не рѣдко зъ трудомъ для добра его заснованои, дчужуеся, — то злишно вже пдносити, якъ на него ддѣловують отсй дальшй практики простого терориэму. Здавалось-бы неможливымъ, щобы въ державѣ конституційнй найжизненнѣйшй интереси горожанъ, ихъ змагання просвѣтнй кермованй дорогами законными, неговано въ спосбъ такъ безправный, якъ оно, на жаль, тутъ дѣеся.

Товариство „Народна Рада“ уважае проте обовязкомъ своимъ, звернути увагу Вашои Ексцеленціи на повысшй факты и смѣлить надѣятися, що Ваша Ексцеленція ласкаво зволять ухилити нову кривду, наношену народови рускому.

„Дъ Товариства политичного „Народна Рада“, у Львовѣ дня 5 липня 1888.“

Зъ дѣяльности выдѣлу руского Товариства педагогичного въ остатныхъ мѣсяцяхъ.

Выдѣлъ нашого Товариства педагогичного на своихъ засѣданяхъ въ остатныхъ кльхъ мѣсяцяхъ полагдивъ немало справъ важныхъ для розвою рускаго шкльництва. Зъ надсланого намъ справозданя зъ тыхъ засѣдань подаемо важнѣйшй ухвалы и роботы выдѣлу.

1. Выдѣлъ ухваливъ выдати „Робинзона“ зъ кльком красными илюстраціями и поручивъ п. Ром. Заклиньскому переписатися въ справѣ образкъ зъ фирмою въ Штутгартѣ. Илюстраціи изъ Штутгарту надйшли, а заплачено за нихъ 200 марокъ кромѣ кошътъ пересылки и мыта. П. Р. З. зъ порученя выдѣлу внесъ до краевои дирекціи скарбу рекурсъ противъ неправного наложеня на илюстраціи мыта на коморѣ львскй. По выданю „Робинзона“ ухваливъ выдѣлъ не выдавати на разѣ бльше влюстрованыхъ книжочокъ для молодежи зъ причины недостачи фондъ. До библіотеки товариства закуплено въ Берлинѣ за 7 марокъ около 30 илюстрованыхъ книжочокъ нѣмецкихъ на матеріялъ до будучихъ выдань товариства.

2. Поручено п. Р. З. днестися до довжникъ товариства, котрй взяли выданя его въ продажь, щобы упорядкували рахунки, и рѣшено, „Робинзона“ дати въ комисъ тлько книгарнямъ: „Института Ставропигійского“ и Цукеркандля въ Золочевѣ.

3. На мѣсце учителя п. Зарицкого покликано до выдѣлу заступника члена выдѣлу, п. Брон. Старецкого.

4. Ухвалено подякувати п. Кирилови Студиньскому, питомцеви дух. семинаріи, за перекладъ стихъ до илюстрованыхъ выдань товариства.

5. Зъ причины, що рускй урядовй блянкеты на оплату шкльну въ гимназіи напечатанй дивовижнымъ языкомъ, ухвалено предложити министерству просвѣты взорець по правленого блянкету въ чисто-рускй мовѣ.

6. Выдѣлъ довго нараджувався надъ внесеньемъ проф. Костя Лучакъвского, щобы Товариство оснувало бурсу „Институтъ пдъ покровомъ св. О. Николая“. На нарады выдѣлъ запрошувавъ и людей зъ-за выдѣлу. Референтомъ бувъ самъ внескодавець. Уложеный статутъ ц. к. намѣстництво затвердило и выдѣлъ выдавъ дозву до Русинъвъ, оповѣщаючи ей о заснованю бурсы и просячи о пдмогу спасенного дѣла.

7. Ухвалено удатися зъ просьбою до краевои рады шкльнои, щобы постаралася о выпечатанье рускихъ мапъ географичныхъ для шкълъ зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ, бо ученики въ рускихъ школахъ не обовязанй учитися зъ мапъ польскихъ, а навѣть есть се аномалією, тымъ бльше, що коли краева рада шк. выказуе надъ 1600 шкълъ рускихъ и постаралась для нихъ о читанки рускй, то повинна постаратись такожь и о мапы рускй.

8. Выдѣлъ принявъ до вѣдомости, що ц. к. намѣстництво затвердило статутъ филіи руского Товариства педагогичного въ Щирци, а на загальнй зборы ухваливъ выслати яко своихъ делегатъвъ пп. Н. Вахнянина и Гр. Врецьону.

9. Поручено касіерови выготовити выказъ залеглостей членъвъ Товариства.

10. П. К. Лучакъвскій предложивъ рускій перекладъ блянкетъвъ шкльныхъ, уживаныхъ въ школахъ народныхъ, а выдѣлъ ухваливъ подати до краевои рады шкльнои просьбу, щобы позволила тіи рускй блянкеты ввести въ житье.

11. Внесено просьбу до краевои рады шкльнои, щобы учительскй конференціи, скликуванй рускимъ Товариствомъ педагогичнымъ, могли дбуватися въ саляхъ шкльныхъ.

12. Пбсля ухвалы выдѣлу внесено до рады мѣста Львова просьбу о перенесенье львъвскои школы им. Маркіяна Шашкевича зъ улицѣ Скарбквскои ч. 26. въ иичу сторону мѣста, а именно въ околицю будынку соймового або въ улицю Красицкихъ, близше улицѣ Городецкои.

Въ своей просьбѣ выдѣлъ наперед констатуе, що школа им. Марк. Шашкевича, основана въ 1884/5 роцѣ шкльнмъ, хотяй въ особѣ б. президента мѣста пок. Домбровского мала великого прихильника, не могла що-до фреквенціи належно розвинутись зъ кльких причинъ. По перше, зъ причины двохъ зъ початку наданыхъ до неи учителѣвъ В. и К., зъ котрыхъ першій показався деморализаторомъ дѣтей, а другій зовсѣмъ не дбавъ про школу. Се одна причина. А друга: невдповѣдне умѣщенье школы. Нѣ одна школа у Львовѣ не мае такого нездорового умѣщеня, якъ та. Саль шкльныхъ тамъ нема, суть лише два покоѣ бльшй, а два маленькй. Сонце нѣколи не свѣтить у кна тои школы, длятого есть тамъ воздухъ пивничный, а въ додатку нечуваный сопухъ розходиться зъ сѣней по всѣхъ клясахъ. Цѣла та школа знаходиться надъ каналомъ, до котрого въ сѣняхъ шкльныхъ суть ажь два отворы въ пдлозѣ, закритй дошками. Тымн сѣньми приходять и выходять всѣ дѣти и учителѣ щоденно. Зимою о 3 год. зъ полудня уже такъ темно, що о читаню або писаню анѣ бесѣды нема. Сей отже будынокъ шкльный есть такожь причиною малои фреквенціи, позаякъ дѣти тратять здоровлье въ такій школѣ. Б. президентъ мѣста Домбровскій узнававъ, що помешканье, маюче такій страшный сопухъ, не есть дповѣдне на школу. А вже зовсѣмъ мѣродайнымъ есть тутъ поглядъ его Ексц. п. министра просвѣты д-ра Гавча, котрый звидѣвши школу въ осени року 1887, сказавъ до президента мѣста пана Мохнацкого, що школа зле умѣщена и що будынокъ не надаеся на школу. Трета причина малои фреквенціи въ тй школѣ есть та, що школа находиться въ такмъ мѣсци, де майже що-друга хата, то школа. И такъ заразъ въ сусѣднй каменици есть 2) мужеска школа им. Пирамовича, 3) школа вправъ въ женьскй семинаріи, 4) шк. у рменокъ, въ ддали не бльше якъ 500 метрвъ суть школы 5) им. Конарского, 6) школа вправъ въ Народнмъ Домѣ, 7) школа женьска им. Пирамовича, 8) школа дѣвоча у Бенедиктинокъ лат., 9) школа мужеска им. Чацкого и 10) школа женьска им. Чацкого, и т. д. — Зъ тыхъ отже причинъ выдѣлъ, бажаючи зросту фреквенціи и розвою школы им. М. Шашкевича, просить раду мѣста Львова перенести тую школу десь такъ въ околицю соймового будынку або въ улицю Красицкихъ, а то беручи и ту обставину на увагу, що школа им. Маріи Магдалены выказуе записаныхъ хлопцѣвъ 58 а дѣвчатъ 49, разомъ 102 рускихъ дѣтей, а школа им. св. Анны записаныхъ хлопцѣвъ 95 а дѣвчатъ 103, разомъ дѣтей рускихъ 198. Въ обохъ тыхъ школахъ разомъ есть рускихъ дѣтей 305 записаныхъ. Такъ отже есть надѣя, що въ тй сторонѣ руска школа мѣска им. М. Шашкевича не лише що сповняла-бы свою задачу, но такожь могла-бы гарно розвиватися, вдоволяючи потребамъ тамошныхъ мешканцѣвъ, котрй мусять посылати свои дѣти зъ улицѣ Городецкои и Янвскои ажь до рускои школы вправъ а навѣть до школы им. М. Шашкевича.

Державный проектъ закона о выкупнѣ права пропинаціи.

Змѣстъ державного проекту закона о выкупнѣ права пропинаціи держаный доси въ тайнѣ, подае вчерашный краквскій „Czas“. Резервуючи собѣ ще широко поговорити такъ о тмъ проектѣ, якъ о правѣ пропинаціи въ Галичинѣ взагалѣ, подаемо змѣстъ проекту правительства.

Проектъ той складаеся зъ 17 параграфвъ. Змѣняючи и зносячи деякй постановы закона краевого зъ 1875 „о знесеню права пропинаціи“ постановляе проектъ, що пропинаційне право вышинку и продажи напитквъ лишаеся въ цлй своей ексклюзивности и объемѣ при управеныхъ до р. 1890. По уплывѣ того речинця переходить то право на край, а взглядно на краевый фондъ пропинаційный и лишиться пдъ зарядомъ Выдѣлу краевого яко дирекціи того фонду до кнца року 1910. Зъ кнцемъ р. 1910 мае то право перестати истнувати.

Властителѣ права пропинаціи одержать за добранье имъ того права, а взглядно знесенье его, вынагороду, котра буде имъ выплачена черезъ дирекцію пропинаційного фонду въ готвцѣ и то заразъ по одержаню судового переказу. Въ тй цѣли уповаженый буде Выдѣлъ краевый яко дирекція пропинаційного фонду затягнути именемъ того фонду позичку и выставити на покрытье ей облигаціи въ такй сумѣ, яка зъ доходвъ фонду пропинаційного, понизше вычисленыхъ, може бути амортизованою въ протягу 20 лѣтъ, почавши дъ 1 сѣчня 1891 р.

Одержана зъ тои позички готвка буде роздѣлена мѣжь управеныхъ властителѣвъ пропинаціи въ дношеню вымѣреного правосильными рѣшенями краевои комисіи пропиційнои чистого доходу зъ права пропинаціи, котрый кождый зъ нихъ мавъ. При выплатѣ вынагороды мають увзгляднятись постановы §§. 26, 27 и 28 закона зъ 30 грудня 1875 зъ тою рзницею, що згаданый въ тыхъ постановахъ переказъ судовый на безпосередну выплату капиталу вынагороды властителя пропинаціи мае предложитись Выдѣлови краевому найдальше до дня обнятя нимъ права пропинаціи.

Облигаціи заосмотренй будуть въ купоны, платнй зъ кнцемъ кождого пврку, а амортизація ихъ послѣдуе въ протягу 20 лѣтъ, дповѣдно до амортизаційного пляну въ дорозѣ льосованя, котре мае дбуватись два разы въ рокъ т. е. при кнци червня и грудня кождого року. Выплата выльосованыхъ облигацій наступить зъ кнцемъ слѣдуючого пврку.

Належиту выплату процентвъ и амортизацію облигацій въ приписанмъ терминѣ гарантувати буде въ першмъ рядѣ фондъ пропинаційный, котрый въ тй цѣли буде побирати слѣдуючй доходы: а) дохдъ осягненый черезъ выконуваньe права пропинаціи въ зарядѣ дирекціи пропинаційного фонду; б) доходы установлений въ §. 20 до 23, дальше 31 до 35 закона краевого зъ 30 грудня 1875 т. е. зъ рчныхъ оплатъ дъ шинкарѣвъ, оплатъ дъ закладаня горальнь, броварвъ и фабрикъ меду а вкнци зъ каръ грошевыхъ, накладаныхъ за переступства въ справахъ пропинаційныхъ; в) участь въ субвенціи зъ скарбу державного, дозволеной закономъ державнымъ зъ 20 червня с. р. зъ вылученьемъ однакъ части припадаючои на мѣста, котрй мають выключне право пропинаціи въ окрузѣ своеи громады.

Зъ фонду пропинаційного, узбираного на пдставѣ закона краевого зъ 30 грудня 1875, якъ и зъ доходвъ плывучихъ зъ жерелъ выше згаданыхъ (а—в) ажь по конець р. 1890 утвореный буде фондъ резервовый, котрого призначеньемъ буде: а) поносити кошты администраціи фонду пропинаційного; б) причинятись до кождочасноі амортизаційноі раты такою сумою, яка выйде зъ подѣлу кождочасного стану его маетку черезъ число остаючихъ ще до сплаты ратъ амортизаційныхъ; в) покривати кромѣ того недобръ фонду призначеного що пвъ року на сплату процентвъ и выльосованыхъ облигацій, о скльки бы той недобръ не бувъ покрытый поименоваными высше доходами фонду пропинаційного.

Резерва тая мае администруватись окремо и мають вплывати до неи ей власнй доходы и надвышки евентуальнй пропинаційного фонду, непотрбнй на сплату процентвъ и выльосованыхъ облигацій.

За належите доповненье обовязквъ фонду пропинаційного супротивъ посѣдателѣвъ его облигацій дповѣдае въ другмъ рядѣ фондъ краевый, котрому натомсть застерѣгаеся право до надвышки доходвъ пропинаційного фонду, котра бы остала зъ кнцемъ послѣдного року амортизацій а не була потрбна на сплату не пднесеныхъ ще належитостей посѣдателѣвъ облигацій фонду пропинаційного.

Дирекція фонду пропинаційного мае дохдъ зъ обнятого въ свй зарядъ права пропинаціи забезпечити въ дорозѣ выарендованя, зъ вылученьемъ однакъ можности арендованя наразъ пропинаціи цлого краю. Вльно однакъ буде Выдѣлови краевому тамъ, де бы арендованье представлялось невдповѣднымъ, забезпечити той дохдъ въ иншій способъ.

Заразъ по забезпеченю доходу зъ права пропинаціи мае Выдѣлъ краевый уложити планъ амортизаційный и представити его правительству до апробаты. По тй апробатѣ належить оповѣстити управеным урядовою дорогою оголошеня, якій добутокъ чистого рчного доходу, признаного правосильными рѣшенями краевои комисіи пропинаційнои, припадае на нихъ яко капиталъ вынагороды, а рвночасно повѣдомити о тмъ властивй суды, щобы признали ту вынагороду, кому она належиться.

Всѣ постановы того проекту мають дноситись и до тыхъ мѣстъ, котрымъ въ обсязѣ своеи громады не прислугувало выключне право пропинаціи и для котрыхъ чистый дохдъ зъ того права означено вже правосильными рѣшенями краевои комисіи пропинаційнои.

Окремй пропинаційнй фонды, котрй истнували для тыхъ мѣстъ, будуть злученй зъ загальнымъ фондомъ пропинаційнымъ, до котрого вплывати мають на будуще доходы наведенй въ §§. 20—23 и 31—35 закона краевого зъ дня 30 грудня 1885.

Мѣста, котрй посѣдають въ обсязѣ своеи громады выключне право пропинаціи, лишаться и дальше въ ужитковаю того права ажь до кнца 1910 р. Спеціяльнй фонды пропинаційнй, утворенй для тыхъ мѣстъ по мысли закона краевого зъ дня 30 грудня 1875, мають и дальше истнувати, а вплывати буде до нихъ, кромѣ дохдвъ згаданыхъ въ §§. 20 до 23 и 31—35 тогожь закона такожь участь въ субвенціи зъ державного скарбу, призволена державнымъ закономъ зъ 20 червня 1888.

Щобы означити тую участь мае краева комисія пропинаційна въ аналогичнмъ застосованю §§. 11—16 зак. зъ 30 грудня 1875 зарядити дослѣды и на ихъ пдставѣ рѣшити, якій бувъ чистый дохдъ зъ права пропинаціи пбсля пересѣчного обчисленя зъ лѣтъ 1869—1874. Коли рѣшенье то стане правосильнымъ, мае выдѣлъ краевый въ порозумѣню зъ намѣстництвомъ обчислити тую участь пбсля дношеня, яке заходить межи такъ обчисленымъ чистымъ доходомъ мѣста, а тымъ, котрый означеный зставъ такими-жь рѣшенями комисіи пропинаційнои для загалу всѣхъ управненыхъ (кромѣ мѣстъ маючихъ выключне право пропинаціи). Коли бы для браку потрбныхъ датъ чистый дохдъ зъ права пропинаціи не мгъ бути означенымъ для котрого будь зъ тыхъ мѣстъ пбсля пересѣчного обчисленя зъ лѣтъ 1869—1874, тогдѣ належить взяти за пдставу обчисленя лѣта 1885—1887. Такъ означеный чистый дохдъ мае дтакъ кр. комисія пропинаційна обнизити въ тй пропорціи, въ якй пбсля дотычныхъ фассій пднѣся въ цлмъ краю чистый дохдъ зъ права пропинаціи въ лѣтахъ 1885—1887 въ порвнаню зъ такимъ же доходомъ зъ 1869—1874, означеным правосильными рѣшенями тои комисіи. Право пропинаціи тыхъ мѣстъ погасае зъ кнцемъ р. 1910, однакъ може бути и вчаснѣйше знесенымъ за вынагородою въ дорозѣ спеціяльного закона. Окремый пропинаційный фондъ кождого зъ тыхъ мѣстъ мае сейчасъ по знесеню его права пропинаціи дданый бути ему на власнсть. Въ кождмъ случаю будуть такй мѣста ажь до р. 1910 побирати свои участи въ субвенціи зъ скарбу державного. При выдаваню капиталвъ мѣстамъ, мають кромѣ загальныхъ для решты управеныхъ выданыхъ постановъ, заховуватись такожь постановы дносячй-ся до забезпеченя громадского маетку.

Помѣщене въ выданыхъ вже рѣшеняхъ краевои комисіи пропинаційнои на пдставѣ закона зъ р. 1875. застереженье що-до полишеня одного шинку зноситься. Зъ книгъ грунтовыхъ мае вычеркнутись зъ уряду помѣщена на пдставѣ закона зъ р. 1875 аднотація що-до речинця погасненя права пропинаціи, якъ и що-до полишеня одного шинку, а натомсть належить сейчасъ по выданю управненымъ вынагороды занотувати въ книгахъ грунтовыхъ, що право пропинаціи, якъ и право задержаня одного шинку погасло вже въ цлости.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Нинѣ збираеся въ министерствѣ финансвъ анкета на нараду надъ выконавчими приписами до закона о податку дъ горѣвки. Члены анкеты зъ Галичины выѣхали вже передъ кльком днями до Вѣдня.

Въ справѣ выкупна права пропинаціи доносить „Czas“, що намѣстництво передало проектъ того выкупна краевому выдѣлови, щобы той выдавъ о нмъ свое мнѣнье, взглядно предложивъ поправки. Выдѣлъ краевый скликавъ бувъ отже въ понедѣлокъ анкету зложену зъ пп: Пилята, Згурского, Рутовского, Мархвицкого и членъвъ выдѣлу, котрй мали застановитися надъ дальшимъ трактованьемъ сеи справы. Анкета заявила, що проектъ не надаеся до спеціяльнои дискусіи. Въ наслѣдокъ сего мае бути имоврно завтра скликане друге засѣданье краевого выдѣлу, щобы порѣшити, що робити дальше. Марталокъ краевый гр. Тарновскій, котрый теперь перебувае въ Диковѣ, мае приѣхати такожь на се засѣданье.

Загальну увагу звертае на себе фактъ, що офицыры залоги въ Грацу, пращаючи ген. Куна, зробили ему величезну овацію, майже непрактиковану въ австрійскмъ войску, по пирѣ дпрягли офицыры конѣ дъ воза, котрымъ вертавъ ген. Кунъ и самй завезли его домвъ. Загально думано отже, що ся, можна-бъ сказати, демонстрація официрвъ выкличе въ высокихъ и найвысшихъ кругахъ велике невдоволенье. Сталося однакожь инакше, бо навѣть найвысшй круги двбрскй похваляють се поступованье официрвъ и тѣшаться зъ него. Ген. Кунъ переноситься теперь до Вѣдня на постйне проживанье. „Politik“ подае вѣсть, котра однакожь потребуе ще потвердженя, що ген. Кунъ мае бути приданый архикн. Альбрехтови до помочи.

Нѣмецкй газеты заграничнй нотують вѣсть, що саксоньскій король одержавъ вже дъ австрійского цѣсаря формальне запрошенье на ловы на козы, котрй мають дбутися въ вересню въ Стирін. Кажуть, що въ сю пору приѣде до Вѣдня такожь и нѣмецкій цѣсарь Вильгельмъ и возьме участь въ ловахъ.

——

Нѣмецкій цѣсарь мае нинѣ приѣхати до Штокгольму и выѣде зъ дси позавтра до Копенгаги. О гостинѣ цѣсаря въ Штокгольмѣ пишуть такъ зъ шведскои столицѣ: Тутъ повитають высокого гостя всѣ дуже радо, але нѣхто не привязуе до сеи гостины нѣякихъ надѣй политичныхъ. Для шведскои политики заграничнои есть засадою строга неутральнсть, бо Швеція видить абсолютну конечнсть не мѣшатися зовсѣмъ до спору державъ. Засаду сю доказуе найлѣпше той фактъ, що парляментъ вже дъ многихъ лѣтъ не хоче ухвалювати нѣякихъ предложень правительства, котрй мають на цѣли реорганизацію арміи и збльшенье военноі силы. Швеція не смѣе мати нѣякои бльшои арміи, щобы хтось

не схотѣвъ спробовати о скôлько она може придатися въ союзѣ. Та засада неутральности иде такъ далеко, що навѣть спорôдненй Датчане не можуть на часъ якогось заколоту на нѣчо бôльше числити якъ на якійсь плятоничный интересъ Швеціи. Весь свѣтъ уважаєнамѣрену подорожь цѣсаря до Швеціи нѣчимъ иншимъ якъ лишь актомъ куртоазіи, бо и король Оскаръ не забуває на нѣяку нагоду, щобы заявити свою прихильнôсть прускому дворови. Доки Наполеонъ панувавъ въ Нѣмеччинѣ, були, правда, бôдносины межи дворами берлиньскимъ а штокгольмскимъ зовсѣмъ иншй, але бôдъ коли настала змѣна, то не проминувъ бувъ жаденъ день старенького цѣсаря Вильгельма, щобы не явився въ Берлинѣ окремый посланникъ, зъ власноручнымъ письмомъ короля Оскара до цѣсаря.

Зъ Копенгаґи доносять такожь, що и тамъ приймуть нѣмецкого цѣсаря дружно и радо. „Nat. Tidende“ каже, що коли и Нѣмеччина маєтакъ добру волю жити въ згодѣ якъ Данія, то щезне и всяка тѣнь якогось непорозумѣня мѣжь обома державами. Въ надѣи, що бôдносины будуть повертатися въ згаданôмъ напрямѣ, глядить нарôдъ дуньскій зъ повною надѣею на добрй наслѣдки сеи гостины цѣсаря Вильгельма. Взагалѣ можна сказати, що Данія не видить вже выгляду бôдлатитися Нѣмеччинѣ въ якій небудь способъ за 1864 р. и длятого постановила вже давно жити въ згодѣ зъ Нѣмеччиною. Кн. Бисмаркъ видить то и хоче ще тымъ бôльше укрѣпити тй добрй бôдносины и длятого высылає цѣсаря до Даніи. Навѣть и царь не хоче вплывати на политику свого тестя, бо боиться взяти на себе всю бôдвѣчальнôсть.

——

До зъѣзду монархôвъ въ Петергофѣ треба ще то додати, що царь принимавъ дня 22 с. м. гр. Герберта Бисмарка на приватнôй авдіенціи и конферувавъ зъ нимъ черезъ пять чвертей годины.

Що буде наслѣдкомъ зъѣзду въ Петергофѣ, доси ще не знати и трудно згадати. Дуже неимовѣрною выдаєсь вѣсть, котру подає „Russ. Corr.“, що будьто-бы результаты зъѣзду були вже звѣстнй и точно означенй. Пôсля вѣсти сеи газеты має Россія поробити деякй уступки и порозумѣтися въ справѣ болгарскôй. Она хоче именно зречися въ части свого вплыву на Болгарію, але пôдъ условіемъ, щобы и Австрія зреклася свого вплыву. Россія обстає лишь за усуненьемъ Кобурга зъ Болгаріи, котрого католицка вѣра стоить головно на перешкодѣ тому, щобы Россія єго признала. Нѣмеччина годиться на таке становище Россіи и має завôзвати Кобурга, щобы бнъ уступився зъ Болгаріи. Кандидата на престолъ болгарскій буде можна потôмъ тымъ лекше знайти, бо покажуться выгляды на дѣйстну независимôсть балканьскихъ державъ. Россія оставляє собѣ на пôзнѣйшй часы, коли вже Туреччинѣ выбьє послѣдна година, сказати и своє слôвце въ справѣ Дарданелѣвъ.

——

Петербургскй газеты доносять, що спеціяльна комисія при россійскôмъ министерствѣ вôйны выготовила вже принисы въ справѣ доставы для войска безъ участи посередникôвъ, просто бôдъ властителѣвъ бôльшихъ посѣлостей.

Вѣсть, будьто-бы переговоры россійского посла Извольского поступили вже такъ далеко, що мали-бы незадовго закôнчитися, есть неправдивою; то есть лишь правдою, що переговоры ведуться все ще дальше и для обохъ сторôнъ успѣшно.

На торжество хрещеня Руси приѣхали крôмъ Цанкова и другихъ Болгаръ, про котрыхъ мы вже згадували, ще такожь шѣсть бувшихъ официрôвъ болгарскихъ, котрй теперь проживають въ Россіи.

Зъ Одессы куды переѣздивъ Цанковъ до Кіева, доносять, що вѣсти о якôмсь порозумѣню Цанкова зъ Стамболовомъ суть зовсѣмъ безъосновнй.

——

Пôсля вѣстей зъ Лондону маєся заносити мѣжь Англією а Туреччиною на досыть не безпечный конфликтъ, котрый дуже легко мôгъ-бы статися причиною до вôйны. Англія має бути именно дуже невдоволена зъ того, що Туреччина укрѣпляє свои позиціи надъ Евфратомъ и Тигромъ и запротестувала противъ того а навѣть загрозила, що на случай, наколи-бъ протестъ позбставъ безъ успѣху, то она буде уважати се за casus belli. Здаєсь, що въ цѣлôй сѣй справѣ проявляєсь борба Англіи зъ Россією. Вплывъ Россіи на Порту ставъ теперь трохи сильнѣйшій, бо Россія домагаєсь сплаты бôдшкодованя воєнного; Англія хоче зновъ взяти верхъ и грозить вôйною за укрѣпленя надъ Евфратомъ и Тигромъ.

„Standard“ остерѣгає передъ великими надѣями на миръ и каже: Кн. Бисмаркъ не перестає журитись; Франція позôстає отвертымъ а Россія тайнымъ але смертельнымъ ворогомъ Нѣмеччины. Французко-россійскій союзъ есть лишь пытаньемъ часу; сполученье Нѣмеччины зъ Россією позбавило-бы єи лишь другихъ приятелѣвъ и зъ бôдси то положенье дуже скомпликоване.

НОВИНКИ.

— **Архикнязь Рудольфъ** має приѣхати сеи недѣлѣ, дня 29 н. ст. липня, вечеромъ до Львова на переглядъ войска. Архикнязь перебуде два днѣ у Львовѣ, а що цѣла ся подорожь має выключно войсковый характеръ, тому не буде нѣякихъ офиціяльныхъ повитань. — „N. fr. Presse“ подає, що при тôй нагодѣ загостить архикнязь до Крешовичь, власности гр. Артура Потоцкого, на полюванье. Въ Крешовичахъ заходяться поспѣшно около бôдповѣдного принятя достойного гостя.

— **Пожаръ въ Олешицяхъ.** Мѣжь улицями Замковою и Пôдвальемъ, посередъ огородôвъ тягнуться два ряды стодôлъ, бôдграниченыхъ лише вузенькою дорôжкою. Въ ночи зъ 22 на 23 н. ст. липня о 12 год въ ночи пôдложивъ хтось огонь пôдъ стодолу. Въ однôй хвили 57 стодôлъ запалало сильнымъ огнемъ и пожаръ посувався до мѣста Ратувати нѣхто не спѣшився, бо всѣ спали глубокимъ сномъ, ба навѣть сторожу нôчну, двохъ жидôвъ, збудивъ доперва жандармъ, удариви въ звôнъ костела. По якôмсь часѣ збѣглися: мѣсцева сторожа огнева, служба зелѣзницѣ зъ сикавкою, нарôдъ зъ близькихъ селъ, зъ Старыхъ Олещиць и Старого Села, та сторожѣ огневй зъ Любачева и Чешанова зъ 4 сикавками. Взагалѣ було при огни 11 сикавокъ и лише тымъ способомъ спасено мѣсточко бôдъ заглады. Згорѣло 102 будинкôвъ, приналежныхъ до 48 властителѣвъ. Страту обчислюють на 12.602 зр.; 16 родинъ полишилось безъ кусника хлѣба. Лише 5 властителѣвъ було убезпеченыхъ. Погорѣли найбѣднѣйшй люде, майже выключно христіяне. Жандармерія увязнила якогось Скулимовского, котрый мавъ пôдпалити, и бôдставила до Любачева. Въ Олешицяхъ завязався комитетъ, щобы нести помôчь погорѣльцямъ.

— **Стацію телеграфичну** зъ обмеженою службою въ день, отворено дня 21 липня при урядѣ почтовôмъ въ Сасовѣ.

— **Грады и величезнй зливы** навѣстили въ послѣдныхъ дняхъ многй села въ захôднôй Галичинѣ. Найбôльшй шкоды потерпѣли повѣты: пильзненьскій, бжескій, ряшѣвскій, тарнобжескій и ропчицкій. Въ селѣ Лукановици, пов. бжеского, доходивъ градъ величины горѣха волоского. Всюды зликвидовано шкоды селянъ, щобы добути яку пôльгу въ податкахъ.

— **Громы** бють сего року досыть часто. Зъ важнѣйшихъ пригодъ ось якй: въ Межигôрцяхъ, пов. станиславôвского, спаливъ грôмъ три обôйстя селяньскй; въ Озѣрнôй, пов. золочѣвского, ударивъ грôмъ въ дôмъ и заголомшивъ двоє людей въ кухни; при помочи лѣкарскôй прийшли поражень до здоровля.

— **Докторатъ философіи** зложивъ въ университетѣ львôвскôмъ п. Тома Гарлицкій, професоръ гимназіяльный въ Бережанахъ.

— **Іосифъ Схеда**, генералъ-майоръ, померъ вчера у Вѣдни въ 73 роцѣ житя. Покôйный бувъ шефомъ войскового институту географичного. Знаменитй карты географичнй, выконанй пôдъ єго доглядомъ и управою, зробили єму розголосъ по цѣлôй Европѣ, бо пôдъ взглядомъ выконаня и докладности науковои картъ не дорôвнавъ нѣхто Австріи. Шефъ россійского штабу генерального, Бергъ, хотѣвъ конче наклонити єго вступити въ службу Россіи и робивъ єму знаменитй предложеня, ба навѣть одинъ островъ на пôвнôчнôмъ мори полярнôмъ названо именемъ Схеды.

— **Дуга въ ночи.** Зъ Будзанова надъ Серетомъ такъ описують се незвычайне зъявище природы: Дня 18 н. ст. липня около 11-тои годины въ ночи полуднева часть небосклону була гарно освѣтлена мѣсяцемъ, а пôвнôчна часть заслонена чорными хмарами, зъ котрыхъ падавъ густый дощь. Наразъ переставъ дощь падати а на полудневôй части на легкихъ хмарахъ показалась дуга, выкликана лучами мѣсяця. Дуга мала такй самй живй краски якъ въ день бôдъ лучѣвъ сонця. Зъявище тревало 15 минутъ, а нарôдъ предсказуе велику вôйну.

— **Новыми карабинами Манлихера** заосмотрено вже цѣлый IV корпусъ (угорскій) и теперь покликано резервистôвъ зъ полкôвъ, приналежныхъ до сего корпусу, на 7-дневнй вправы зъ тымъ карабиномъ.

— **Официрôвъ резервовыхъ** завôзвало министерство вôйны, щобы вступали до чинной служby войсковои. При такôмъ вступленю до службы треба доповнити испытъ и бôдбути безплатно вправы черезъ шѣсть мѣсяцѣвъ; теперь повѣдомляє министерство, що тй вправы можна бôдбувати на правительственй кошты. Резервовй официры жонатй лише тогдѣ можуть вступити до службы, коли зложать бôдповѣдну кавцію. Се заявленье министерства мавъ выкликати значный авансъ, якого надѣються на другій мѣсяць въ честь ювилею цѣсарского, и черезъ котрый опорожниться бôгато мѣсць официрскихъ.

— **Гипнотизму** починають що разъ бôльше уживати въ медицинѣ при хирургичныхъ операціяхъ. Недавно тому доконали въ Варшавѣ операціи при злогахъ однои слабовитои женщины лише при помочи гипнотизму. Теперь описують фаховй письма лѣкарскй подôбну операцію на клиницѣ вѣденьскôй. Зауважано, що раны зъ операціи при гипнотизованю гояться далеко скорше.

— **Князь Бисмаркъ у себе дома.** Въ парискôмъ „Figaro“ появилася статейка, описуюча домашне житье князя Бисмарка. Авторкою сеи статьѣ має бути жѣнка знаменитого писателя Павла Линдава. „Середъ широкои и пустои Wilhelmstrasse, де та улиця лучиться зъ алеею Липовою, стоить велика, гарна палата. Въ нѣй проживає зелѣзный князь, канцлеръ нѣмецкои державы, Бисмаркъ. Палата не має зъ-верху нѣ троха величавого выгляду. Крутиться по нѣй стара въ вытертôй либеріи служба, котра бôдчиняла дверѣ вже такъ многимъ цѣсарямъ и королямъ, що блескъ короны єи уже не вражає. Добре характеризуе сю службу ось-яка автентична анекдота. Швайцарови Бисмарка наказано одного разу нѣкого не впускати. Ажь тутъ приходить король бельгійскій. „Приходѣть завтра, Ваше Величество, теперь *бнъ* спить“, заявивъ швайцаръ. Леопольдъ II. усмѣхнувся и бôдôйшовъ. Цѣла родина кн. Бисмарка знає, що за своє значенье має дякувати лише тому велитови длятого вся розмова членôвъ родины ведесь лише о нѣмъ однôмъ: якъ спавъ? що буде снѣдати? чи поѣде до парляменту? Такй квестіи суть для родины пытаньемъ житя. А о всѣмъ тôмъ порѣшає придворный лѣкарь д-ръ Швайнингеръ. Давнѣйше ѣли на дворѣ кн. Бисмарка дуже богато; при обѣдахъ не обôйшлось безъ кôльканацяти стравъ и многихъ винъ.Ôдъ часу, якъ проф. Швайнингеръ доглядає кн. Бисмарка, все змѣнилося: теперь лише снѣданье, вечеря и обѣдъ зъ двома стравами безъ всякихъ напиткôвъ. Чоловѣкъ о зелѣзнôй воли, котрому пôдчиняється майже цѣла Европа, слухає мовь дитина и найменшихъ приписôвъ свого молодого лѣкаря. Правда д-ръ Швайнингеръ печаливо заходиться коло свого паціента и вже кôлька разôвъ выбавивъ єго бдъ небезпечныхъ ударôвъ. Рано бнъ першій входить до спальнѣ князя, щобы дôзнатись, чи „Нѣмеччина не потребує тревожитись о житье свого великого управителя“ (такъ высказався о Бисмарку теперѣшный цѣсарь) и есть все при снѣданю канцлера. Обѣдають о 6. год. зъ полудня; князь все спôзняєсь на обѣдъ. При столѣ має бнъ знаменитый гуморъ; потôмъ кладеся на шесльонгъ, закурює люльку, жена и дѣти тиснуться довкруга ôтця, песъ лежить у нôгъ єго, и князь починає оповѣдати пригоды зъ исторіи свого житя; любить, щобъ єго слухали мовчки. Коли нема запрошеныхъ гостей, то до обѣду засѣдають: князь, княгиня, графиня Ранцавъ (дочка), гр. Гербертъ (сынъ), д-ръ Швайнингеръ и п. Роттенбургъ, управитель державнои канцеляріи. Есть се одинъ зъ найбôльше вплывовыхъ людей: бнъ залагоджує всѣ справы личнй князя, мусить бдписувати листы зъ подякою за надсыланй подарунки для канцлера зъ цѣлои Нѣмеччины, разомъ зъ княземъ бдбуває бнъ подорожи и есть єго найвѣрнѣйшимъ слугою и приятелемъ. Д-ръ Швайнингеръ и Роттенбургъ суть одинокими людьми, безъ котрыхъ Бисмаркъ не може обôйтись, а тымъ самымъ и цѣла родина канцлера любить ихъ дуже. Се рѣдкій случай, бо всѣ Бисмарки вельми недовѣрчивй. Навѣть банкиръ Бляйхредеръ, котрый въ многôмъ прислужився канцлерови, не есть допущеный до бôльшои привѣтливости въ родинѣ. Сей банкиръ тымъ гордиться, що єго все о щось просять, а бнъ нѣкого о нѣчо. На сальонахъ княгинѣ рѣдко коли являються женщины, кругъ товариский тамъ становлять мужчины. Неразъ бдбуваються у кн. Бисмарка т. зв. Reichsbierabend-ы, де попиваєся пиво варене выключно для кн. Бисмарка въ Монахіюмъ, и тамъ неразъ за склянкою пива чиниться незамѣтный натискъ на декотрыхъ проводирѣвъ парляментарныхъ партій. Зъ своеи родины найбôльше любить кн. Бисмаркъ свою дочку Марію, бддану за графа Ранцавъ. Графиня есть женщина вельми розумна и посѣдає всѣ практичнй свойства характеру свого ôтця. Сынъ еи Отто приходить що рана до свого дѣда, щобы сказати єму „добрый день“ и поцѣлувати въ руку.“

— **Незвычайну просьбу** одержавъ король италійскій бдъ одного злочинця, засудженого на смерть. Засужденый просивъ короля, щобы не схотѣвъ бнъ єго помилувати, бо удержанье єго въ вязници коштувало-бы дуже богато; радше передати тй грошѣ єго бѣднôй родинѣ, а Италія и такъ нѣчого на стратить зъ єго смертію.

— **Вельосипедъ султана** Султанъ въ Марокко дôставъ въ даръ бдъ французского правительства вельосипедъ, а що етикета двôрска не дозволяла єму самому на нѣмъ ѣздити, тому зробивъ зъ вельосипеду иншій ужитокъ. Если посварилися женщины въ єго гаремѣ, то за кару мусѣли ѣздити на вельосипедѣ по подвôрю пôдъ окомъ султана. Кара та бдповѣдала и провинѣ и вѣкови провинившои-ся. Молода женщина мусѣла такъ довго ѣздити, доки пять разôвъ не упала зъ вельосипеду, за то стара мусѣла ажь двацять пять разôвъ упасти за ту саму провину. Въ сей способъ забавлявся султанъ и мавъ користь зъ вельосипеду.

Надôслане.

Для глухихъ. — Особа, що въ повдинчій способѣ вылѣчилась зъ 23-лѣтнои глухоты и шуму въ ушахъ, готова кождому переслати даромъ описанье сего по нѣмецки. — Адреса: **Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2476 6—52

Вѣсти зъ Арх. Львôвскои.

Презенту на Тисôзъ, дек. болехôвского надало ц. к. намѣстництво о. Іос. Грабовеньскому зъ Стôльска.

Въ пропозицію принятй оо.: на Глубôчокъ, дек. тернопôльского, І. Иг. Левицкій зъ Тернополя, ІІ. Юл. Сероичковскій зъ Бышокъ, ІІІ. Ант. Рудницкій зъ Козôвки, 4) Ант. Юркевичь зъ Сухорѣкъ, 5) Ем. Левицкій зъ Долины, 6) Теоф. Лавровскій зъ Тернополя и 7) Ал. Мироновичь зъ Петрикова; — на Таврôвъ, дек. бережаньского, І. Ан. Ульваньскій зъ Лѣсникъ, ІІ. Андр. Оришкевичь и ІІІ. Ем. Дудровичь зъ Таврова.

Презенту на Завидовичѣ, дек. городецкого, одержавъ о. Вол. Харламповичь зъ Ясеновець

Увôльненый бдъ сотруд. въ Токахъ о. Як. Вацикъ, а о. Іос. Краснопера введеный въ се сотрудництво.

Посмертнй — ∓ — оповѣстки.

Єлена Гетманьчикъ, вдова по священику (сестра крил. о. Ант. Петрушевича), упокоилася по довшôй педузѣ дня 23 н. ст. липня въ Новици коло Калуша въ 66 роцѣ житя. Вѣчна ѣй память!

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Дирекція почтъ и телеграфôвъ у Львовѣ розписує конкурсъ на мѣсця експедієнтôвъ при урядахъ почтовыхъ, маючихъ отвориться, въ Соколôвцѣ коло Косова и въ Ясеневѣ горѣшнôмъ, пов. косôвского; речинець подаватись до 5 серпня с. р. — Краєва дирекція скарбу у Львовѣ оголошує пôдъ днемъ 20 липня с. р. конкурсъ на мѣсце управителя при однôмъ изъ всхôдно-галицкихъ урядôвъ продажи соли въ IX клясѣ ранги; поданя вносити можна до 4 недѣль бдъ сего оголошеня.— Въ Краковѣ опорожнене мѣсце учителя клясичнои филологіи при III. гимназіи; подаватись можна до 10 вересня до краевои рады шкôльнои.

— **Именованя.** Инспекторъ податковый, Ем. Гохляйтнеръ именованый старшимъ инспекторомъ податковымъ въ окрузѣ краевои дирекціи скарбу у Львовѣ, а концепистъ львôвскои прокураторіи скарбу, Евг. Звислоцкій, секретаремъ прокураторіи скарбу въ Чернôвцяхъ. — Професоръ физики при львôвскôй политехницѣ, д-ръ Авг. Витковскій именованый професоромъ физики въ краковскôмъ университетѣ на мѣсце бл. п. Врублевского.

— Головнымъ побôрцемъ податковымъ для округу краевои дирекціи скарбу у Львовѣ именованый Фр. Дембицкій. — Краєва рада шкôльна именувала дѣйстными учителями: Мих. Миґдала въ Гробли и Мих. Моша въ Ременовѣ.

— **Перенесеня.** Дирекція почтъ и телеграфôвъ перенесла офиціяла почтового, Андр. Дуткевича зъ Освѣнцима до Пôдволочискъ, а асистента почтового, Юл. Петрушевича зъ Пôдволочискъ до Львова.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **На институтъ пôдъ покровомъ св. Николая** жертвували: Теод. Панькôвскій 30 кр., Ив. Смолиньскій 50 кр.

— **На оплату шкôльну** для ученикôвъ рускихъ паралельокъ въ Перемышли зложили въ нашôй редакціи: Вп. п. П. Перегинець зъ Калуша 5 зр. и Всч. о. Н. Котисъ зъ Райского 50 кр.

— **Для убогихъ ученикôвъ** прислали на руки товариства „Шкôльна Помôчь“ у Львовѣ кромѣ выказаныхъ ще слѣдуючй Вп. Добродѣѣ: Д-ръ Лебедовичь лѣкарь у Львовѣ 1 зр., о. Мацѣлиньскій зъ Дуплискъ 1 зр, о. К. Куницкій 60 кр., совѣтникъ двору Лѣгиньскій 4 зр., Осипъ Маркôвъ 1 зр., Юлія Врецьонова 50 кр., Іосифъ Танчаковскій 50 кр., Титъ Реваковичь зъ Пôдбужа 1 зр., Ю. Медвецкій проф. политехники 2 зр., о. Коцюба зъ Куликовець 50 кр.

— **На кольонїи вакаційнй** зложили: о. Шуховскій зъ Братковець 1 зр., о. І. Бѣлиньскій зъ Попелѣвъ 2 зр., о. И. Отто зъ Липôвця 1 зр, І. Мишкевичь зъ Кракова 2 зр., о. Воєвудка зъ Зеленои 50 кр., панѣ Н. зъ Залѣся 1 зр., Я. Корытовскій зъ Калуша 5 зр., п. А. Грабска зъ Золочева 1 зр., п. Качуровскій зъ Золочева 1 зр., В. Лучакôвскій зъ Золочова 1 зр., С. Ваньо зъ Сѣрославичь 2 зр., О. Д. зъ Дарахова 1 зр., Евг. Гузаръ зъ Завалова 90 кр., о. К. Селецкій зъ Жужеля 3 зр. — Спаси-Бôгъ всѣмъ жертводателямъ!

Конкурсъ.

Выдѣлъ Братства св. О. Николая въ Станиславовѣ подає симъ до загальнои вѣдомости, що зъ початкомъ шкôльного року 1888/9 найде 40 питомцѣвъ зъ шкôлъ середныхъ (гимназіяльныхъ або реальныхъ) помѣщенье въ бурсѣ Братства пôдъ слѣдуючими условіямъ:

1) Родичѣ, взглядно опѣкуны, зволять найдальше до 1 (13) серпня с. р. надôслати свои просьбы (безъ стемпля) до Выдѣлу Бурси Братства на руки пôдписаного предсѣдателя. До просьбы треба долучити: а) метрику хрещеня; б) свѣдоцтво убожества; в) свѣдоцтво шкôльне зъ послѣдного пôвроку; г) свѣдоцтво моральности, если кандидатъ не ходивъ до публичнои школы; д) заявленье родичѣвъ, взглядно опѣкунôвъ, кôлько они обовязуються доплачувати за кандидатôвъ въ грошехъ, а кôлько въ натураліяхъ; е) свѣдоцтво здоровля, защѣпленои ôспы и способности до спѣву. — Увага: 1) Бувшихъ питомцѣвъ бурсы въ минувшôмъ роцѣ шк. не дотыкають условія пôдъ а) б) в) и е) але они мають долучити свѣдоцтво поведеня за часъ ферій вакаційныхъ, выставлене душпастиремъ сеи мѣсцевости, де они пробували. 2) Доплачуючй мѣсячно 10 зр. и высше, не предкладають свѣдоцтва убожества.

2) Ôдъ кандидатôвъ вымагаєся а) по крайнôй мѣрѣ доброго поступу въ наукахъ и похвальнои ноты въ обычаяхъ; б) доброго здоровля и хорошого голосу; в) ôдъ кандидатôвъ до 1. клясы середныхъ шкôлъ, щобы не переступили 12 рôкъ житя; г) бувшй воспитанники въ минувшôмъ роцѣ мають зложити безъусловно передъ своимъ принятьемъ въ касѣ Бурсы залеглй належитости. Увага: Бувшй питомцѣ при рôвныхъ даныхъ мають першеньство передъ новыми кандидатами.

3) Отець або опѣкунъ принятого въ бурсу питомця має: а) вписатись въ члены братства, складаючи звычайну членьску вкладку 5 зр. въ першôмъ, а по 3 зр. въ слѣдуючихъ рокахъ, б) уплатити на зъужитье инвентаря 2 зр. въ першôмъ а по 1 зр. въ слѣдуючихъ рокахъ; в) зложити на шкôльнй знаряды и другй выдатки питомця на запасъ 5 зр. г) за питомцѣвъ зъ чотирохъ клясъ низшои гимназіи платити мѣсячно въ касу бурсы на инструктора по 1 зр.; д) доставляти деклярованy квоту доплаты на харчъ зъ горы мѣсячно або квартально; е) на пранье бѣля зложити на початку 1. и 2. пôвроку по 1 зр. ж) на устроенье библіотеки для питомцѣвъ уплатити 1 зр.; з) желаючй побирати науку музики мають платити на учителя музики мѣсячно по 1 зр. и) за ученикôвъ вступаючихъ въ першу клясу и за другихъ, не увôльненыхъ бдъ шкôльнои оплаты, складають ихъ родичѣ приписану скôлькôсть грошеву.

4) На вступѣ въ заведенье питомцѣ мають выказатись достаточнымъ бѣльемъ и одежею, именно мусить кождый мати: 6 паръ бѣля, сѣнникъ, коцикъ або колдру, подушку, 4 пошевки, 6 ручникôвъ, 4 простирала, 6 хустокъ до носа, подвôйну обувь, одежь лѣтну и зимову.

5) Желаючй одержати бдповѣдь на свою просьбу зволять залучити карту кореспонденційну зъ докладною своєю адресою а если кромѣ того долучать марку почтову на 20 кр., то одержать свои залучники за почтовымъ рецеписомъ. Увага: а) Принятй питомцѣ бурсы мають явитись дня 3 н. ст. вересня о 2-гôй год. зъ полудня въ канцеляріи бурсы (улиця Середна Ч. 43 3/4), щобы пôддатись выпытови голосу и лѣкарскимъ оглядинамъ; при тôмъ родичѣ або опѣкуны зложать свои заявленя и иншй пôдъ 3) наведенй уплаты; б) Вписы въ 1 гимн. клясу бдбуваються 18 (30) и 19 (31) серпня, а въ иншй клясы 1, 2 и 3 н. ст. вересня; в) Ученики, вступаючй въ першу клясу гимн., будуть помѣщенй въ заведеню доперва по зложенôмъ испытѣ вступнôмъ; г) Родичѣ або опѣкуны мають вносити свои уплаты лично або почтою безпосередно до касы бурсы, а не посредствомъ своихъ дѣтей; такожь всякй грошѣ на выдатки зволять они складати не на руки дѣтей,

лише въ касу бурсы; зъ того одержать они періодичный обрахунокъ.

Одъ Выдѣлу Бурсы Братства св. О. Николая въ Станиславовѣ дня 3 (15) липня 1888.

Т. Шанковскій.

Телеграмы „Дѣла“.

Копенгага 26. липня. Король Христіянъ выѣде въ суботу на стрѣчу цѣсареви, котрый приѣде вечеромъ того дня зъ нѣмецкою ескадрою. Цѣсарь буде мешкати на замку Амелієнборгу и огляне выставу.

Бѣлградъ 26. липня. Король Миланъ має выѣхати зъ сыномъ за границю, иморѣрно до Берхтесгаденъ.

Букарештъ 26. липня. Король и королева выѣхали за границю.

Парижь 26. липня. Выбухнувъ тутъ страйкъ роботниковъ при роботахъ земныхъ; 3000 роботниковъ застановило роботу. — Кажуть, що генералъ Булянже має выѣхати до Россіи.

Берлинъ 26. липня. „Nat. Ztg.“ доказує, що цѣсарь одержавъ зо стороны Россіи такъ ясній доказы єи миролюбивости, що порѣшенье всѣхъ спорныхъ справъ єсть теперь можливе и що зъ тымъ фактомъ треба теперь числитися яко зъ новымъ чинникомъ европейскои политики.

Софія 26. липня. Пôсля агентіи Гаваса настала мѣжь княземъ а Стамболовомъ повна згода, коли сей давъ князеви точне поясненье стану рѣчей. „Свобода“ доказує, що Россія дуже ошибаєсь, коли думає, що ôдъ неи зависить, чи Болгарія буде мати князя чи нѣ. Народъ болгарскій выбиравъ собѣ князя и лишь той народъ може рѣшити справу болгарску; *для вдоволеня Россіи* народъ не може анѣ не хоче выкликувати кризы.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. о. М. Сонев. въ Волк. „Вел. Лôмъ“ можемо прислати лише цѣлу книжку по цѣнѣ 2 зр.— **Вп. о. Ал. Горин.' въ Волк.** 3 зр. за липень и серпень дôстали. — **Вп. о. Альб. Рак. въ Чаг.** За мин. рôкъ 6 зр.

Курсъ Львôвскій

зъ дня 25. л. липня 1888.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	208 —	211 —
Зелѣз. Львôв.-Чернов. по 200 зр. а. в.	217 50	220 50
Банку гипот. гал. по 200 зр. а. в. . .	275 —	279 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в. .	— —	216 —
Листы заставнй за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в	98 60	99 70
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	100 75	102 —
Банку краєвого 4½% а. в. льос. 51 л.	92 50	93 50
Товариства кредит. гал. 5% а. в. . .	101 —	102 —
Товариства кредит. гал. 4% а. в. . .	93 40	94 60
Товар. кред. гал. 5% а. в. льос. 37 л.	101 —	102 —
Товар. кред. гал. 4% а. в. льос. 41½ л.	91 25	92 50
Товар. кред. гал. 4½% а в. льос. 52 л.	94 20	95 20
Листы довжнй за 100 зр.		
Гал Зав. кред. сел. 3% а. в (давн. 6%) въ ликв.	— —	54 —
Гал. Зав. кред. сел. 2½% (давн. 5%) въ ликв.	— —	48 —
Общ. роль. кред. Завед. 6% льос. въ 15 л.	— —	— —
Облиги за 100 зр.		
Индемнизац. галицкй 5% м. к. . . .	103 25	104 50
Комунальнй Банку краєв. 5%, I емис.	99 50	101 —
Позички краєв. зъ 1873 по 5% а. в .	— —	105 —
Позички краєв. зъ 1883 по 4½% а. в.	90 50	91 50
Льосы:		
Мѣста Кракова	20 25	22 25
Мѣста Станиславова	— —	35 50
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 86	5 96
Наполеондоръ	9 83	9 93
Пôвъимперіялъ	10 18	10 28
Рубель срѣбный	1 40	1 50
Рубель паперовый	1 16	1 18
100 марокъ нѣмецкихъ	61 80	61 70

Надôслане.

Антика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 169—?

росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и инша фирмы поручань.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 77—?

Д-ръ мед. Теодоръ Єндель

по студіяхъ на клиникахъ проф. Розенталя у Вѣдни и проф. Шаркота (Salpêtrier) въ Парижи ординуе въ хоробахъ нервовыхъ и жѣночихъ щоденно ôдъ 2—4

улиця Валова число 31.

Гистерію лѣчить гипнотизмомъ методою проф. Шаркота и П. Рихтера. 2119 42—0

10 децимальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнй и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великй машины до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр.; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгôнными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня буракôвъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, єсть на продажь поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надôсланьемъ готôвки або за послѣплатою у п. 2524 4—15

BUGANYI,

Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручае:

певнй и выпробованй средства до выбраня всякихъ плямъ.

	кр.		кр.
АМАНДИНА усуває плямы зъ сокôвъ цукровыхъ, бѣлка, мороженого и т. п. фляконъ . .	25	КОРѢНЬ МЫЛЯНЫЙ бѣлый, служить до праня матерій шовковыхъ, потовщеныхъ и замаргановыхъ, пакетикъ по 2 кр. и	04
АПСЕИНА вытягае плямы товстй зъ матерій шовковыхъ барвныхъ	25	МЫЛО ЖОВЧЕВЕ уживаєся до выбираня плямъ старыхъ зъ матерій вовняныхъ, бавовняныхъ и шовковыхъ, кусникъ	25
АЦЕТИНА нищить плямы альканичнй и мочовй, фляконикъ	25	ОДАЛИНА найлѣпше средство до чищеня мужескои одежи, усуває плямы повставшй зъ пороху, прѣтя, тютюну, молока, пива, кавы, шоколяды, плѣсни, вохкости, сметанки, росолу и т. п. фляконъ . . .	35
БЕНЗОЛИНА выбирае плямы товстй и зъ прѣтя, зъ мази и покосту, фляконикъ малый 20 кр. цѣлый	30	ОКСАЛИНА выбирае плямы зъ атраменту, иржи и крови, зъ паперу и бѣля, фляшка . . .	25
БРАЗИЛИНА, выпранй въ бразилинѣ матерій чорнй, споловѣлй и поплямленй ôдзискують первѣстну барву, стають лискучими и твердыми, пакетъ	08	КВИЛЯЯ, матерій вовняній и шовковй, выпранй въ ôдварѣ Квиляи тратять плямы и ôдзискують свѣжôсть, причѣмъ барва матерій нѣчо не тратить, пакетъ	06
ЕТИЛИНА усуває плямы на помостѣ зъ фарбъ анилиновыхъ, травы, лякерôвъ, и смолы фл.	25	СПИРИТУСЪ ТЕРПЕНТИНОВЫЙ усуває плямы зъ покосту, олѣю и живицѣ, фляконъ	25
ЯНИНА розпускае плямы чорнй повставшй на шкôрѣ при фарбованю волося, фляконъ .	30	ЗЕМЕЛЬНИКЪ чистить матерій бѣлй вовняній зъ замаргана и пороху, пакетъ	20
ЯВЕЛИНА уживаєся до выбраня зъ бѣля барвныхъ плямъ, а именно зъ пива, вина червоного, овочѣвъ, конфитуръ, атраменту и т. п. фляконъ . .	20		
КВАСОКЪ въ лѣсочкахъ уживаєся до чищеня палцѣвъ зъ атраменту, лѣсочка	05		

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 12—?

Харчь мешканье и опѣку

можуть мати ученики школъ народныхъ и середныхъ а такожь ученицѣ у учителя школы народнои у Львовѣ. Ученицѣ можуть мати въ дома помôчь въ науцѣ, або можуть всѣхъ предметôвъ школьныхъ дома учитися. Проситься о якъ найскорший зголошеня. Близша вѣдомôсть у п. Іосифа Танчаковского въ Єзуполи.

2516 4—?

Русинъ, совѣстный чоловѣкъ, — знає такожь учити снѣву хорального — глядае мѣсця за **писаря громадского** въ одной або и кôлькохъ сусѣдныхъ громадахъ. На жаданье може выказатися свѣдоцтвами. Просить зголошуватися до редакціе „Батькôвщины“.

Василь Пстракъ

сницарь

замешкалый въ Коломыи ч. дому 344¼

доконавшій украшеня церквей въ Городенцѣ, Кутахъ старыхъ, Печенѣжинѣ, Рожновѣ, Синковѣ, Шишкôвцяхъ и Товтрахъ на Буковинѣ, Яблоновѣ, Ясеневѣ пôльнôмъ — принимае замовленя на украшеня якъ цѣлыхъ церквей такъ и на иконостасы, амвоны, кивоты, олтарики процесіональнй и выконуе всякй роботы солидно и по дешевыхъ цѣнахъ.

2508 6—6

Не якій тайный лѣкъ!

Сейчасъ звертаю я грошѣ тому недужому на груди, котрый не найде невнои помочи, заживаючи славный по цѣлôмъ свѣтѣ **„Malzpulver“.** Выпльовины, кашель, хрипка, катаръ легкихъ и дыхавицѣ устають вже по кôлькохъ дняхъ. Тысячамъ вже помогло. Бѣдній одержать помôчь даромъ, коли ее посвѣдчать ихъ верховнй власти. Цѣна ½ пушки 4 марки разомъ зъ опакованьемъ. Лѣкарѣ поручають. 2532 2—?

Альбертъ Цеикнеръ,

выпаходникъ сего „Malzpulver-у“, названого пôсля его имени

BERLIN, Naunynstrasse 28.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галицкого

Акційного Банку Гипотечного

2222 139—? **купуе и продае**

ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнй и 5% Листы Гип. преміованй,

котрыхъ пôсля закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвышои постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна одержати въ сѣй Конторѣ.

(до выльосованя зъ 10% премією т. є. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсѣ дневнôмъ, не числячи нѣякои провизіи.

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда Ч. 7/d

высылаютъ за послѣплатою:

Сорочки мужескй, бѣлй и кольоровй 1 штука Іа. зр. 1.80

Сорочки роботничй зъ доброго оксфорду, 3 штуки зр. 2.

Ногавицѣ мужескй, зъ барханту або полотна, 3 пары Іа. зр. 2.50, Па. зр. 1.80.

Суконнй шапки, для мужчинъ и хлопцѣвъ, 6 шт. зр. 1·20.

Скарпетки мужескй, бѣлй або кольоровй, роблений 6 паръ зр. 1·10.

Скарпетки втягаючй пôтъ, зъ финису шовкового, 12 паръ зр. 1·20.

Пледы до подорожи, 3·50 метрôвъ довгй, 1·60 м. широкй, 1 штука зр. 4·50.

Матерій на мужескй уборы, новôтнй, 3.10 метрôвъ Іа. зр. 5·50. Па. зр. 3·75.

Матерій на иберцигеры, добрй, найновѣшій барвы, 2.10 метр. зр. 6.

Нормальни сорочки и ногавицѣ, зъ чистои вовны, системъ Grеpa, 1 штука зр. 3·50.

Зреформоване нормальне бѣлье, (втягаюче пôтъ) 1 сорочка або 1 ногавицѣ зр. 2.

Бѣлье зъ Gummi, 2 пары манжетôвъ, 2 стойчй и 2 лежачй ковнѣрики зр. 2·50.

Матерій лѣтнй камгарновй на мужескй уборы, найновѣшій десенѣ, 6.5 метрôвъ зр. 3.

Сорочки онъночй, зъ шифону, гафтованй, 3 штуки зр. 2·50.

Сорочки жѣночй, зъ мѣцного полотна зъ зубками 6 штукъ зр. 3·25.

Кореты пôчй, зъ шифону, численно прикрашенй, 3 штуки зр. 1·80.

Сподницѣ, 6 зъ сырого полотна, Chiffon и Rouge 3 штуки зр. 3.

Запаски жѣночй, зъ оксфорду, кретону и сырого полотна 6 штукъ зр. 1·60.

Паньчохи онъночй, роблений, бѣлй або кольоровй, 6 паръ зр. 1·50.

Паньчохи жѣночй, (втягаючй пôтъ) зъ шовкового финису 6 паръ зр. 1·20.

Намѣтки зъ Mohair-у, у всѣхъ краскахъ 3 штуки зр. 1·20.

Намѣтки зъ Foil-у, красній десенѣ, 6 штукъ зр. 1·20.

Жакеты лѣтнй Jersey, зъ чистои вовны, у всѣхъ краскахъ 1 шт. гладка зр. 2·50 тамбурована зр. 4.

Хустинки до носа, зъ кольоровымъ краемъ, 1 туцинъ мужескихъ зр. 1·20, жѣночихъ зр. 1.

Взôрцѣ даромъ и франко.

2345 23—26

БРИ-

твы правдивй швайцарскй и англійскй, мыльнички, ремѣнцѣ и марморки до остреня, мыла. пензлѣ и т. п.

поручае найдешевше

магазинъ товарôвъ модныхъ, бѣля мужеского, товарôвъ галянтерійныхъ, выробôвъ рукавичничихъ; парфумерій и т. п.

БРАТôВЪ ЛЯНГѢНЕРôВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

Цѣнники на жаданье даромъ.

НА СВѢТѢ

НАЙЛѢПШИЙ

ШВАРЦЪ

Ст. Фернольендта

у Вѣдни,

котрый безъ труду сейчасъ дае темночорный полискъ, шкôру нѣякъ не парушае и удержуе 2495 тревало. 5—?

Можна дôстати въ многихъ торговл. Австро-Угорщины.

Задля многихъ безвартостныхъ наслѣдованъ упрашаеся П. Т. Публику выразно жадати **Фернольендта** фабрикатъ и лише такій принимати, котрый заосмотреный есть повышею винетою, а именно моимъ именемъ Ст Фернольендта.

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ зъ моихъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ въ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь 2484 Воч. Духовенъству. 14—?

Замовленя въ мѣсци и въ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Найдешевше выдавництво

„Библіотеки музикальнои“

выходить уже ôдъ року у Львовѣ. Доси появилося десять выпускôвъ, обнимаючихъ такій музикальный матеріялъ:

1. „Гуляли“, хоръ муж. О. Нижанковского 20 кр.
2. „Наша жизнь“, хоръ муж. Н. Вахнянина 20 кр.
3. „Молитва“, имнъ М. Лисенка 15 кр.
4. „Зъ Окрушкôвъ“, хоръ муж. Нижанковского 20 кр.
5. „Закувала та сива зазуля“, хоръ съ фортепяномъ П. Нѣщиньского 25 кр.
6. „Не чужого мы бажаємъ“, дуетъ Вербицкого 20 кр.
7. „Quod-libet“, хоръ муж. М. Лисенка 30 кр.
8. „Помарнѣла“, сольо барит. Вахнянина 10 кр.
9. „Двѣ вязанки на цитру“ М. Кумановского 20 кр.
10. „У Петрôвку“ и „Якъ-бымъ знала“ квартеты муж. Ю. Воробкевича 25 кр.

Дальшй выпуски друкуються уже въ Липску у Редера и обнимати будуть що-найкрасшй творы нашихъ композиторôвъ. Громадна пôдмога всеи рускои Родины зможе користно вплынути на розцвѣтъ першого въ тôмъ родѣ рускаго выдавництва. Адресъ: Львôвъ, ул. Скарбка, ч. 2.

„Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“

выйшло доси:

Томъ I—III. **Въ оборенѣ чести** — повѣсть зъ нѣмецкого *Г. Раймунда*, — Цѣна 2 зр. 50 кр. (Цѣна знижена 1·25).
Томъ IV. **Дымъ** — повѣсть зъ россійского *Ивана Тургенева*. Цѣна 1 зр. 50 кр. (Цѣна знижена 75 кр.)
Томъ V—VI. **Стефанъ Лаврентій** — повѣсть зъ англійского *Едвардса*. Цѣна 2 зр. 70 кр. (Цѣна знижена 1 35).
Томъ VII. **Любовь убогого молодця** — повѣсть зъ французского *Октава Фейлета*. Цѣна 1 зр. 20 кр. (Цѣна знижена 60 кр).
Томъ VIII. **Новзрôчнй Дзвоны** повѣстка зъ англійского *Кароля Дікенса* Цѣна 60 кр. (Цѣна знижена 30 кр.).
Томъ IX—XI. **Грошѣ а праця** повѣсть зъ шведского *Дядька Адама*, Цѣна 3 зр. 20 кр. (Цѣна знижена 1 60 зр.)
Томъ XII. **Мѣщаньске племя** повѣсть зъ нѣмецкого *Г. Раймунда*. Цѣна 1 зр. 20 кр. (Цѣна знижена 60 кр.)
Томъ XIII. **Зъ великого Свѣта** повѣсть зъ французского *Октава Фейлета*. Цѣна 80 кр. (Цѣна знижена 40 кр.)
Томъ XIV. **Фромонтъ молодшій и Рislєръ старшій** повѣсть зъ французского. Цѣна 1 зр. 80 кр. (Цѣна знижена 90 кр.)
Томъ XV. **Золотый Чоловѣкъ,** повѣсть *Мавра Іокая*, зъ угорского. Цѣна 1 зр. 80 кр. (Цѣна знижена 90 кр).
Томъ XVI. **Два мѣста,** повѣсть *Кароля Дікенса*, зъ англійского Цѣна 2 зр. (Цѣна знижена 1 зр).
Томъ XVII. **Батько Горіо** повѣсть *Бальзака*, зъ французского Цѣна 2 зр. (Цѣна знижена 1 зр.)
Томъ XVIII. **Князь Серебряный** повѣсть *гр. А. К. Толстого*, зъ россійского. Цѣна 2 зр. (Цѣна знижена 1 зр.)
Томъ XIX. **Зъ чужихъ зѣльниковъ** 1. Збôрникъ повѣстокъ и оповѣдань Цѣна 1 40 зр. (Цѣна знижена 70 кр.)
Томъ XX. **Набобъ** повѣсть *Альфонса Додета* зъ франц. Цѣна 2 зр. 70 кр. (Цѣна знижена 1 зр. 35 кр.).
Томъ XXI **Батьки и дѣти** *И. Тургенева* (зъ велико-рускаго). Цѣна 1 зр. 20 кр
Томъ XXII. **Власными силами** *Вильгельмины Гилернъ* (зъ нѣмецкого) Цѣна 1 зр. 20 кр.
Томъ XXIII. **Великій Лôмъ** повѣсть *Юрія Онета* (зъ французского). Ц. 2 зр
Томъ XXIV и XXV. **Вина и кара** повѣсть *Федора Достоевского* (зъ великорускаго) Цѣна 4 зр.
Томъ XXVI. **Родина Бухгольцевъ** (бразки зъ роднинного житя Нѣмцевъ Ю. Стіндого. Цѣна 1 зр.

Кромѣ того выйшли **наклядомъ редакціи „Дѣла“:**

1. **Безталанне сватанье** образокъ зъ галицкого житя, написавъ *Василь Барвінокъ*. Цѣна 80 кр.
2. **Мертвй Душѣ** зъ россійского *М. Гоголя* (съ портретомъ автора.) Цѣна 1 зр. 80 кр.
3. **Похôдъ Собеского пôдъ Вѣдень** р. 1683. Написавъ *Стефанъ Качала*. Цѣна 20 кр.

Пересылка почтова числиться окремо.

Пошукованя посадъ, оголошеня продажи,

пошукованя спôльникôвъ

и всѣ иншй оголошеня для всѣхъ австро-угор. якъ такожь для всѣхъ заграничныхъ газетъ и фаховыхъ часописей залагоджуе **найтанше, найскорше и въ ôдповѣдный спосôбъ по оригинальныхъ цѣнахъ** експедиція анонсôвъ:

RUDOLF MOSSE

Wien I. Seilerstätte 2.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 157. Львôвъ, Пятница 15 (27) липня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчка печатнои, въ рубр. „Надослане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10. M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — **Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльний** ôдъ порта. — **Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.**

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Зъ днемъ 1 (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючй предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Обломовъ“ безплатно.

Россійскй торжества въ Кіевѣ.

Въ нашôмъ Кіевѣ празнуе сего тыждня офиціяльна Россія въ спôлцѣ зъ Благотворительнымъ обществомъ два торжества — ôдслоны памятника Богдана Хмѣльницкого, гетьмана Украины, и 900-лѣтного ювилею хрещеня Руси княземъ св. Володимиромъ, котрого славну память поминае церковь наша нинѣшного дня.

Торжество ôдслоны памятника Богдана Хмѣльницкого ôдбулося въ понедѣлокъ. Епископъ чигириньскій Єронимъ ôдправивъ литургію въ Софійскôмъ соборѣ, а потôмъ кіевскій митрополитъ Платонъ панахиду по „знаменитомъ мужѣ Богданѣ Зиновіи“. Протоєрей Ѳаворовъ выголосивъ проповѣдь. Потôмъ рушивъ похôдъ изъ церкви на Софійскій майданъ, до памятника. Тамъ ôдспѣвано „многая лѣта“ цареви, а „вѣчную память“ Богданови Хмѣльницкому, и при спѣвѣ „вѣчна память“ упала зъ памятника заслона. Тогдѣ митрополитъ Платонъ сказавъ кôлька слôвъ, ôддѣлъ войска передефилювавъ по-при памятникъ — и торжество скôнчилося.

Цѣле торжество выпало дуже сухо, мертво. Не то ентузіязму, але и радости, яка звычайно при такихъ торжествахъ проявляється, не було слѣдно. И не диво! То не нарôдъ, котрого Богданъ Хмѣльницкій бувъ славнымъ гетьманомъ, ôдслонювавъ памятникъ ему, а офиціяльна Россія.

Памятникъ представляе курганъ зъ Хмѣльницкимъ на кони. Гетьманъ вказуе булавою въ сторону Москвы, а на курганѣ три написи: „Волимъ подъ Царя восточного православнаго“ — „Богдану Хмельницкому єдиная недѣлимая Россія“ — „1654—1888“.

На майданѣ Софійскôмъ въ Кіевѣ не загомонѣло рôдне слово Богдана Хмѣльницкого! И де-жь бы то було нинѣ можливе въ колишнôмъ „столичнôмъ мѣстѣ“ гетьмана! Безперечно, не сподѣвалася передъ 234 лѣтами козацка рада въ Переяславѣ, коли казала: „Волимо пôдъ царя православного“, що въ Кіевѣ въ 1888 роцѣ не буде анѣ однои шкôлки украиньскои, анѣ однои газетки, — що слово украиньске буде стогнати пôдъ обухомъ указу зъ 1876 року!

При такихъ ôдносинахъ на Украинѣ та въ столици ей, Кіевѣ — и нинѣшне торжество ювилею хрещеня Руси св. Володимиромъ не може выпасти тамъ инакше, якъ выпало торжество ôдслоны памятника Хмѣльницкого. Може оно бути тôлько сухимъ, мертвымъ обходомъ офиціяльнымъ.

Певно инакше выпало-бъ оно, коли бъ Украина-Русь мала нинѣ свою автономію пôсля угоды Переяславскои и коли бъ она сегодня въ своѣмъ святôмъ Кіевѣ празнувала ювилей преславного факту историчного принятя христіяньства!

Вѣрнй сыны тои Руси, на цѣлôмъ ей просторѣ, нинѣ тôлько въ дусѣ величають память славного и спасенного подвигу свого князя, св. Володимира, и молять Бога о красшу долю Украинѣ-Руси!

Рухъ мѣжь Русинами въ Америцѣ.

зъ остатныхъ кôлькохъ мѣсяцѣвъ такъ описуе „Америка“ зъ 5 н. ст. липня:

„Не заспавъ нашь нарôдъ того часу. Церковь въ Минеаполісъ, Минесота, о котрôй мы передъ пару мѣсяцями споминали, що почато ей будувати, нинѣ окôнчена. Передъ пôвтора тыжднемъ, якъ се пишемо, выѣхавъ Впр. о. Воляньскій до Минеаполісъ, щобы совершити чинъ посвященя. Такъ отже и на далекôмъ заходѣ громадка Русинôвъ, по бôльшôй части зъ стороны угорскои, не осталось позаду иншихъ своихъ братôвъ. Честь Землякамъ, що власными силами и власнымъ розумомъ та єдностею довели св. дѣло до красного кôнця! Подаемо такожь звѣстку, що Русины въ Шамокахъ въ Пенсильваніи купили красный пляцъ пôдъ будову рускои церкви, котру вже почато ставити и наколи поверне о. Воляньскій зъ заходу, посвятить угольный камѣнь пôдъ тую. Два тыжднѣ тому посвятили тоже Русины въ Докпондъ близь Вілкегеръ угольный камѣнь пôдъ будову церкви. Церковь на Докпондъ буде мати пречудне положенье: взноситись она буде на высокôмъ, стромôмъ горбѣ, за котрымъ розтягаесь хорошій лѣсъ.

Русины въ Кінгстонѣ закупили значный кусень грунту заразъ за церквою, на котрôмъ поставили гарный дôмъ для священика. Парохіяне въ Фріляндъ, а особливо Мих Поточный, дуже ревно стараються о свою церковь. До сего часу церковь зъ верху докôнчено и побито бляхою, въ серединѣ поставлено вже до половины гарный рѣзьбленый иконостасъ, а друга половина въ роботѣ. Русины въ Олифантѣ збирають уже складку на будову церкви тамъ-же. Те саме задумали зробити Русины въ Газельтонѣ, хотяй остаточно ще не порѣшено о будовѣ церкви въ тôй мѣсцевости.

Ôдносины нашои вѣры до иншихъ католицкихъ видимо змѣняються на лучше. Борба, котру колись було почало кôлькохъ священикôвъ проти нашои вѣры, а взглядно проти о. Воляньского, зовсѣмъ притихла, и всѣ радуються довершенымъ фактомъ. Два тыжднѣ передъ святами Великодными запросивъ о. Воляньского священикъ зъ далекого Тайрону, щобъ той-же приѣхавъ до него, бо Русины тамошнй хотять споведь пасхальну ôдправити. Честный и свѣтлый той священикъ ôдступивъ для о. Воляньского свôй костелъ, а позаякъ се була недѣля, тожь велику спѣвану службу Божу ôдправивъ о. Воляньскій. Служба Божа и взагалѣ цѣлый обрядъ дуже подобався чужинцямъ. Самъ священикъ айрійскій не мôгъ нахвалитись нашихъ прекрасныхъ напѣвôвъ церковныхъ. Щобы по силамъ нашимъ и змозѣ пôднести нашь обрядъ передъ чужинцями, запросивъ о. Воляньскій п. Сѣменовича, щобы той поѣхавъ зъ нимъ до Тайрону и спѣвавъ въ часѣ службы. По святахъ Великодныхъ запрошено о. Воляньского на англійску мисію до Пітсбурга, де тоже правивъ о. Воляньскій службу Божу въ костелѣ и проповѣдавъ до нашихъ людей.

Сказавши тыхъ кôлька слôвъ о станѣ нашои церкви, звертаемось, що такъ скажемо, въ сторону свѣтского житя нашихъ Русинôвъ. Торговлѣ въ Шенандорѣ и Олифантѣ розвиваються дуже гарно. Число акціонерôвъ збôльшилося значно. Капиталъ Шенандорскои Торговлѣ збôльшився надъ 3.000, а Олифантскои доходить до 5.000, не числяши капиталу даного на 5%, котрый можна кождои хвилѣ выймити. Товару черезъ мѣсяць Шенандорска Торговля выпродуе на бôльше якъ 2.000 долярôвъ а Олифантска бôльше 3.000 дол. Передъ мѣсяцемъ заложено и въ Плимавтъ „Народну Торговлю“ зъ капиталомъ 3000. Въ Плимавтахъ Торговля починае тоже хорошо розвиватись, та кобы тôлько мѣжь Русинами гадка єдности розвивалась, а Плимавтскй Русины могуть всѣ Торговлѣ перемогти. А Русинôвъ тутъ вызыскують жиды, цѣлкомъ такъ, якъ въ Галичинѣ. На хвалу Олифантскихъ Русинôвъ, мусимо повѣсти, що они славно держать, ся. Було тамъ двохъ жидôвъ, нинѣ одинъ уже переставъ продавати гросерню (корѣннй рѣчи) и держать тôлько убраня и пр., а другій и десятои части не провадить такого гізнесу (гешефту), якъ колись. Єднôсть русинôвъ и выразумѣнье власного добра, а мы въ силѣ чудесъ доказати. Русины зъ Шамокъ, зъ Фріляндъ та Кінстону домагаються тоже отвореня Торговель; бѣда въ тôмъ, що намъ бракъ людей, въ руки котрыхъ можна бъ зложити управу Торговель. И для проводу народу и его организаціи здалось-бы намъ бôльше широи интелигенціи. Якъ при кождôй церквѣ закладаесь „Братства“, котрй мають цѣху на-пôвъ церковну на-пôвъ свѣтску, такъ зновъ при кождôй Торговли мають позакладатися читальнѣ народнй. Перша така читальня заложена при Олифантскôй. За-для браку книжокъ не розвиваесь она такъ, як-бы повинна, але въ Бозѣ надѣя, що оно пôйде лучше, коли надôйдуть книжки зъ старого краю. Читальня закупила для членôвъ стôлъ билярдовый, сказала выбудовати для себе дôмъ осôбный зъ одною обширною, а двома поменшими комнатами, ухвалила статуты и збираесь правильно кождои недѣлѣ на засѣданя, по котрыхъ звычайно читаесь де-що то зъ газетъ, то зъ книжокъ. Небавомъ мае заложитись тамъ вечѣрна школа читаня, писаня и рахованя. До сего часу и въ Шенандорѣ була вправдѣ читальня, але не зъорганизована, бо не було ôдповѣдного помѣщеня, але теперь, коли выбудовано для священика осôбный дôмъ, давне помешканье ужито на читальню и на всяки зборы.

Реформа войскова въ Россіи.

Ще передъ вôйною пруско-французскою розумнй люде казали, що милитаризмъ державъ европейскихъ стався тягаромъ непропорціональнымъ, такъ що мѣжнародня справы зъ огляду економичного вымагають сейчасового его порѣшеня. Прийшла вôйна пруско-француска, потôмъ россійско-турецка, а милитаризму не то що не ослаблено, а ще его що-разъ скрѣплювано и скрѣплюесь до нинѣшного дня. Збруя воєнна зъ-передъ двацяти лѣтъ здаеся нинѣ забавкою, а тягары „збройного спокою“ зростають зъ року въ рôкъ. Обчислено, що за сумы выданй ôдъ 1871 року на побôльшенье буджетôвъ воєнныхъ, можнабы побудувати сѣть зелѣзниць не меншу ôдъ уже истнуючои. А все то чиниться для „гармоніи“ воєнной мѣжь державами. Кожда держава стараеся, коли не перевысшити, то зрôвнятися зъ другою, а коли одна держава посунесь о крокъ одинъ, другй заразъ идуть за нею.

Чинна армія нинѣ есть передовсѣмъ школою, приспособляючою збройну силу на слу-

Гигієнично-природнича выстава.

III.

Аптики, выробы аптикарскй, и предметы штуки лѣкарскои якъ н. пр. инструменты лѣкарскй и хирургичнй, всѣляки препараты и приборы до ужитку въ штуцѣ лѣкарскôй и въ хирургіи були на выставѣ численно заступленй. Зъ саль, де сй предметы були выставленй, заносило вже зъ далека властивымъ аптикамъ и шпиталямъ запахомъ а коли було вôйти до нихъ и побачилося тй всѣлякй лѣки, зѣля та корѣнье а ще бôльше тй найрôзнороднѣйшй инструменты уживанй въ штуцѣ лѣкарскôй и хирургіи, тй столы и стôлцѣ до операціи, приборы до перевязки и т. д., то здавалося, що входимо до якогось лязарету и що ось-ось тамъ за другими дверми лежать рядами на лôжкахъ нещасливй недужй и тяжко ранений, котрымъ лише що зроблено операцію. И найздоровѣйшому здавалося мимо волѣ, що у него щось болить и що ему треба якогось лѣку. Лишь кôлька флящокъ старого вина, выставленого п. Штадмильеромъ (сыномъ), реставраторомъ львôвскимъ, нагадували, що есть тутъ щось, чимъ и здоровый здорово може покрѣпитися. А кажуть знатоки, що коштували сего вина, що оно було знамените: двѣ малесеньки чарочки выстало, щобы, якъ то кажуть, запаморочити голову. Найстарше вино п. Штатмильера було зъ 1807 р., менше старше зъ лѣтъ 1822 и 1827 а мѣдъ зъ 1866 р. Здаесь, що п. Штадтмильеръ добре зрозумѣвъ, що здоровй люде въ нашôмъ краю не въ силѣ въ нинѣшныхъ часахъ позволити собѣ на такій дорогій люксусъ якъ его старе вино и хиба лишь на лѣкъ готовй его купувати, тожь и выставивъ его мѣжь лѣками.

Галицкй аптикарѣ зарепрезентувались на выставѣ досыть численно и добре а выстава показала, що мѣжь ними суть деякй навѣть дуже рухливй фирмы; було однакожь такожь богато фирмъ позакраевыхъ. Зъ приборôвъ и и приладôвъ аптикарскихъ звертали на себе увагу особливо прилади десинфекційнй Пипеса, аптикаря у Львовѣ, десинфекторъ Миколяша, Кароля Франкого взôрцѣ всѣлякихъ посудинъ аптикарскихъ и приладôвъ до устроеня аптикъ и т. д Цѣкавою була машинка до робленя пигулокъ Якобіого, магистра фармаціи; машинка та зъ жолобленымъ валомъ точить зъ приладженои масы пигулки въ той способôбъ, що робôтникъ крутить лишь корбою. Дальше були выставленй машинки до робленя цукркôвъ, машина до сѣканя зѣля и корѣня, приладъ до точеня пластрôвъ и т. д.

Вельми цѣкавыми були предметы выставленй аптикаремъ Маріяномъ Заградникомъ зъ Озѣрнои. П. Заградникъ выробляе капсулки зъ елястичнои масы, котра въ жолудку легко розпускаеся, наповненй олѣйкомъ рицыновымъ або олѣемъ зъ рибъ. Понятна рѣчь, що не кождый може принимати того рода лѣки якъ олѣе; капсулки отже роблять можливымъ, що недужій може дуже легко и безъ всякои ôдразы ихъ принимати. П. Заградникъ выставивъ бувъ цѣлу збôрку такихъ капсулокъ и дуже штучну машинку, котра выробляе сама зъ тоненького паперу воскового коробочки на капсулки. П. Заградникъ выробляе того рода капсулки вже ôдъ довшого часу а замѣтнымъ есть, що они идуть найбôльше по-за границю краю, до Чехъ, Угорщины и на Мораву а мало розходяться по краю, бо у насъ привыкли все ще думати, що все заграничне мусить конче вже бути лѣпше и дешевше. Дуже цѣкава а при тôмъ и практична була шафка на лѣки, що суть заразомъ и дуже небезпечными трѣлами. Аптикарь чи помôчникъ аптикарскій призвычаиться зъ часомъ брати кожду посудину зъ лѣкомъ зъ полички майже на помацки, бо знае вже де она стоить и що мѣстить въ собѣ. Зъ того выходять иногдѣ небезпечнй случаѣ. Буває именно часами такъ, що хтось перемѣняе посудины на поличцѣ а аптикарь знаючи, де що повинно стояти, зловить въ поспѣху за невластивый лѣкъ и дасть его для недужого. Буває и такъ, що лѣкарь черезъ ошибку въ писанку поставить въ рецептѣ зъ троячого лѣку таку давку, котра може недужого, для котрого лѣкъ призначеный, убити. Щобы тому всему зарадити, придумавъ п. Заградникъ дуже цѣкаву шафку, котра всего того не допускае. Кожда флящинка зъ трѣломъ, що стоить въ сей шафцѣ зъ чотирма поличками, мае етикету, на котрôй стоить написано, кôлько сего або того трѣла на вагу може лѣкарь найбôльше записати недужому, щобы оно ему ще не пошкодило. Кожда флящинка зъ трѣломъ мае трохи выстаюче дно, котрымъ заходить на поличцѣ въ ямку, трохи вузшу ôдъ того дна. Щобы то однакожь було можливе, то ямку ту на поличцѣ творять два кусники дощинокъ зъ круглымъ вырѣзомъ; одна зъ тыхъ дощинокъ даесь пôдносити. Щобы отже выймити флящинку треба насампередъ пôднести дощинку, що придержуе ей за дно, а щобы зновъ дощинку пôднести, треба насамперед потиснути на кôлочокъ въ долинѣ шафки, що мае ту саму напись якъ и флящинка, котру хочеся выймити. Тыхъ кôлочкôвъ въ долинѣ шафки есть тôлько, кôлько въ шафцѣ флящинокъ зъ трѣломъ. Такъ отже не може зайти нѣяка ошибка що-до флящинки, бо не можна нѣякъ выймити першу лѣпшу зъ нихъ а треба конче дивитись на етикету. Шафка ся не допускае отже, щобы аптикарь мôгъ замѣняти якій небезпечный лѣкъ за другій а написи на флящинкахъ дають ему можнôсть контролювати рецепту лѣкаря.

Зъ иншихъ предметôвъ въ ôддѣлѣ аптикарскôмъ треба ще згадати про пôдручну аптику ратункову, дуже догôдну для лѣкаря, на провинціи, выгадки п. Блюменфельда аптикаря у Львовѣ; есть то збôрка найпотрѣбнѣйшихъ лѣкôвъ зложеныхъ въ коробцѣ въ видѣ ручнои торбы. Дальше були тутъ выставленй: шафа зъ домашною аптикою Франкого въ Празѣ; вина лѣчничй Миколяша зô Львова; воды газовй Калицкого зъ Перемышля; штучнй воды минеральнй Ґолиховского зъ Черновець; сушене зѣлье Свитальского зъ Переворска; Немеца зъ Вѣдня дуже докладна вага до розслѣдôвъ при аналитичнôй хеміи, котра въ силѣ выказати ще мабуть сотну часть милиграма; дальше апараты дестиляційнй, машинки до робленя пастильокъ, млынки до меленя насѣня олѣйного и т. д.

Ôддѣлъ лѣкарскій и хирургичный представлявъ дуже цѣкавй инструменты, апараты и прилады уживанй въ рôзныхъ недугахъ и

чай вôйны. Але милитарна сила державы сегодня спочиває не стôлько въ численности арміи чинной, скôлько на готовости и численности резервы. Послѣдній реформы войсковій до недавна дотыкали власне организаціи резервы.

Ажь ось въ найновѣйшôмъ часѣ Австрія дала пôчинъ новому чинникови малитаризму, установляючи законъ о ополченю. За тымъ Нѣмеччина продовжила часъ службы свого ляндштурму, организуючи єго бôльше милитарно, а Франція також мае продовжити часъ службы войсковои до 45-го року житя. Не осталась позаду и Россія — и сего мѣсяця оповѣстила новый законъ войсковый. Той законъ переводить ось-якій реформы въ дотеперѣшній организаціи войсковôй:

Доси въ Россіи тревавъ часъ службы для выльосованыхъ — 6 лѣтъ при линіи, а 9 лѣтъ въ резервѣ; ôдъ теперь буде тревати въ линіи 5 лѣтъ а въ резервѣ 15. Загальный часъ службы продовжено отже о 3 роки, а то, скоротивши о одинъ рôкъ часъ службы въ линіи а натомѣсть продовживши о 4 роки часъ той, де вправленый воякъ кождого часу мусить бути готовымъ на покликъ доповнити кадры чинной арміи. Рôвно-жь и однорôчній охотники, що доси належали до арміи черезъ лѣтъ 10, ôдъ теперь по выслуженю одного року чинной служby належати-муть до резервы лѣтъ 12. Особы, зовсѣмъ увôльненій ôдъ службы чинной, якъ лѣкарѣ, ветеринарѣ, магистры фармаціи, заграничній стипендисты академіи штукъ красныхъ и учителѣ при публичныхъ заведеняхъ науковыхъ, належати будуть до резервы лѣтъ 18, а не 15, якъ доси.

Въ выимковыхъ выпадкахъ може министеръ вôйны, въ оглядôвъ политичныхъ, войсковыхъ або климатичныхъ, навѣть продовжити часъ чинной службы для обовязаныхъ служити 5 лѣтъ, але не на довше якъ 6 мѣсяцѣвъ; часъ такои продовженои службы числиться до резервы подвôйно. Однорôчній охотники можуть по выслуженю одного року добровôльно зôстати дальше въ чинній арміи, а часъ тои службы числиться також подвôйно.

Ôдповѣдно до реформъ змѣнено також законъ о ополченю, а то такъ, що теперь ополченець перестае належати до звязи арміи ажь по 43 роцѣ житя, а не, якъ доси було, по 40-вôмъ. При тôмъ зачислено до ополченя всѣхъ тыхъ, котрі доси не скôнчили 43-го року житя, а черезъ се ополченье дуже значно збôльшилося.

Далеко дальше йдучій реформы введено у внутрѣшнôмъ устрою ополченя. Доси були двѣ клясы ополченцѣвъ: до першои належали записаній въ 4-охъ остатныхъ рокахъ асентерунковыхъ, а по уплывѣ 4-охъ лѣтъ переходили до клясы другои: нездôбныхъ же зовсѣмъ увôльнювано ôдъ службы войсковои. На часъ вôйны першу клясу покликувано до доповненя чинной армія, а друга кляса творила т. зв. „ополченскія отряды". Ôдъ теперь належатимуть до другои клясы лише зовсѣмъ нездôбній; всѣ прочій призначенї до доповненя чинной арміи пôдчасъ вôйны, — отже фактично єсть тôлько одна кляса ополченя, бо друга (нездôбній до службы) нѣколи не буде покликувана. Щобы ополченье могло зъ користею доповнити армію чинну, то постановлено, що ополченцѣвъ можна въ першихъ 4-охъ рокахъ два разы (що 2 роки) покликати на 6 тыждневій вправы войсковій.

Цѣль нового закона войскового очевидна: побôльшити на случай вôйны станъ арміи, а въ тôмъ пôйшла Россія тôлько за примѣромъ всѣхъ другихъ державъ европейскихъ и пануючои въ цѣлôмъ майже свѣтѣ системы милитарнои.

Петербургскій „Kraj", подаючи сей законъ до вѣдомости своихъ читателѣвъ, додае ôдъ себе кôлька добрыхъ увагъ до него.

„Новый законъ — пише „Kraj" — дае вправдѣ въ руки правительства можнôсть покликати на случай вôйны всѣхъ майже мешканцѣвъ мужескихъ пôдъ прапоры, але-жь оно певно дуже осторожно користати буде зъ тои можности. Передовсѣмъ Россія такъ значно перевышае сумою людности краѣ сусѣдній, що не потребуючи збройтися до того степеня, що Нѣмеччина, посѣдае резервы и чинной арміи бôльше. По друге, збройна сила въ XIX. столѣтю коштуе дорого, навѣть дуже дорого, отже обставины финансовій при означеню числа покликуваныхъ все будуть на першôмъ мѣсци. Сучасный милитаризмъ увзглядняе особливо резерву. Треба однакъ памятати, що въ чинній арміи ôдношенье мѣжь вправлеными кадрами а менше вправленою резервою змѣняѣся въ некористь першихъ. А выпадае згадати, що теоретики сучасного милитаризму рôзняться въ поглядахъ на пытанье, щó належить уважати найпевнѣйшою порукою побѣды: чи тактичну вправу армія, чи єи чисельну силу? Практика, здаѣсь, свѣдчить въ користь чисельности арміи, бо поругуваній Французами въ 1870 р. „жовнѣры въ окулярахъ" здушили лише чисельною перевагою африканьскій легіоны, — але чи то все буде повтарятися, ручити не можна. Противно, одинъ изъ знаменитшихъ россійскихъ писателѣвъ войсковыхъ, обговорюючи сучасній способы оперованя великими масами, прямо предвиджуе, що можуть въ нашихъ часахъ повторитися: Маратонъ и Плятеѣ. На всякій способъ ôдповѣдно зъужиткувати невправну масу єсть задачею незвычайно тяжкою, а н. пр. въ 1855 р. масы россійского ополченя стояли надъ моремъ Азовскимъ, не видѣвши анѣ одного зъ союзныхъ ворогôвъ, отже безъ користи зъ погляду милитарного. А мимо того, що ополченье стояло спокôйно, безъ трудôвъ военныхъ, середъ него панувала страшна смертнôсть — зъ недугъ и нужды."

Дѣвоче заведенье у Василіянокъ въ Яворовѣ.

Въ справѣ того заведеня одержали мы два письма: одно зъ кругôвъ близькихъ заведенію, а друге ôдъ случайного гостя на остатнôмъ испытѣ въ кôмъ заведеню.

Перша допись звучить:

Дня 12 н. ст. липня ôдбувся испытъ нашихъ воспитаниць за II-гій пôврôкъ при участи якъ родичѣвъ нашихъ учениць, такъ и богато збôгравшои-ся мѣсцевои и доокрестнои публики. Смѣлій одвѣты нашихъ учениць на трудній пытаня при испытѣ, а при тôмъ прекрасній роботы ручній, зъ музики трудній куснѣ удачно ôдограній на фортепянѣ и спѣвъ — були найлучшимъ доказомъ неутомимои працѣ заряду и силъ учительскихъ нашого заведеня, тожь ихъ неоцѣненій, а при тôмъ безкористній труды около просвѣщеня нашои молодежи вынагородили имъ родичѣ якъ и присутній гостѣ, заявляючи имъ свое вдоволенье зъ поступôвъ дѣтей.

Клясификація нашихъ воспитаниць єсть така:

Въ II. клясѣ: Зъ ôдзначеньемъ: 1. Лысякъ Ольга, 2. Козакевичъ Александра; зъ добрымъ поступомъ: 1. Гайдукевичъ Наталія, 2. Петровичъ Єлена и 3. Гомза Єлена.

Въ III. клясѣ: Зъ ôдзнач.: 1. Венгриновичъ Олимпія, 2. Алиськевичъ Марія, 3. Венгриновичъ Константція; зъ добр. поступ.: Вислоцка Ядвига.

Въ IV. клясѣ: Зъ ôдзнач.: 1. Вахнянинъ Марія, 2. Назаревичъ Анна, 3. Шихъ Єлена, 4. Нѣмцѣвъ Александра, 5. Таращукъ Єлена, 6. Ильницка Єлена, 7. Кобляньска Наталія, 8. Авдиковичъ Юлія; зъ добр. поступ.: 1. Сумикъ Ярослава, 2. Була Меланія, 3. Кордасєвичъ Зиновія, 4. Суликъ Стефанія, 5. Серватка Марія, 6. Желехôвска Юлія, 7. Хлопецка Ольга.

Въ V. клясѣ: Зъ ôдзнач.: 1. Кордуба Єлена, 2. Желехôвска Єлена, 3. Тимкевичъ Софія, 4. Левицка Марія, 5. Крайчикъ Меланія, 6. Строньска Александра, 7. Петровска Наталія, 8. Матковска Августа, 9. Левицка Діониза, 10. Стояньска Аполонія; зъ добр. пост.: 1. Козакевичъ Марія, 2. Березовска Ольга, 3. Венгриновичъ Евгенія, 4 Илевичъ Марія, 5. Адамецъ Анеля, 6. Добровольна Людвика, 7. Гладиловичъ Софія, 8. Матіяшъ Марія, 9. Коссакъ Марія, 10. Илевичъ Анна, 11. Блюмъ Цира, 12. Лѣсиньска Антонина, 13. Ольшаньска Софія, 14. Черкавска Исидора, 15. Райеръ Павлина.

Въ VI. клясѣ: Зъ ôдзнач.: 1. Мацюракъ Наталія, 2. Козакевичъ Ольга, 3. Куривчакъ Леонтина, 4. Левицка Мальвина, 5. Тимкевичъ Наталія, 6. Петрикъ Евгенія, 7. Воляньска Святослава, 8. Ляховичъ Марія; зъ добр. поступ.: 1. Козаневичъ Ольга, 2 Мацѣлиньска Лидія, 3. Гладиловичъ Павлина, 4! Сятецка Владислава, 5. Глиньска Іоана.

Въ VII. клясѣ: Зъ ôдзнач: 1. Пасѣчиньска Евгенія, 2. Шеховичъ Єремія, 3. Чайковска Климентина, 4. Думинъ Ярослава, 5. Вѣлькъ Владислава.

При сѣй нагодѣ заявляе зарядъ, що зъ причины будовы, звѣстной вже нашôй публицѣ, буде приймати на сей рôкъ шкôльный менше воспитаниць на выхованье и длятого упрашае, щобы Вп. Родичѣ, намѣряючій помѣстити свои дѣти въ нашôмъ заведеню, зволили найпôзнѣйше до кôнця серпня письменно зголоситися зъ тымъ же намѣреньемъ до настоятелськи заведеня, бо коли не порозумѣвшись напередъ, привезе хто дитину, а за-для браку мѣсця буде мусѣти зъ нѣчимъ ôдъѣхати, то самъ собѣ буде винен.

Слѣдуючій рôкъ шкôльный розпôчнеся точно дня 15 н. ст. вересня, а до 14 вересня включно мають бути всѣ нашій воспитаницѣ уже въ заведеню. Дѣти, що правдуть по 15 вересни, не знайдуть помѣщеня, хотяй-бы и напередъ замовилися.

Кожда наша воспитаниця повинна заосмотритися кромѣ одежи потрѣбнои, бѣля и книжокъ шкôльныхъ, також и въ свѣдоцтво рожденя и хрещеня. Дѣти намѣряючій робити вступный испытъ, мають явитися въ заведеню заразъ зъ початку вересня, бо испыты вступній тревати будуть лише до 14 вересня.

Упрашаемо про-те Вп. Родичѣвъ, намѣряючихъ свои дѣти ôддати до нашого заведеня, по змозѣ выповнити высше наведенй условія, бо того не мы вымагаемо, а регуляминъ шкôльный и хосенность нашои науки.

Вкôнци Впр. о. Кордубѣ, приходнику въ Бережанахъ, що прислав 10 зр. на розширенье нашого заведеня, складаемо наше сердечне спаси Бôгъ!

Друга допись звучить:

„Переѣзжаючи случайно черезъ Яворôвъ дня 12 н. ст. липня с. р. въ полудне, довѣдався я, що тамъ якъ-разъ того дня ôдбуваѣся испытъ въ институтѣ Василіянокъ. Начитавшися що року дуже богато похвальныхъ згадокъ про сей институтъ та про красній успѣхи въ наукахъ дѣвчатъ тамъ выховуваныхъ, був я дуже цѣкавый побачити той институтъ.

О год. 3 пополудни зайшовъ я туды — и на самôмъ вступѣ попавъ у клопôтъ. Якась закôнница на мои пытаня, коли розпôчнесь испытъ, ôдповѣдала менѣ по польски. Я зъ-разу думавъ, що може зайшовъ до иншого якого дому, але коли побачивъ панночки въ рускихъ народныхъ строяхъ, увôйшовъ я до середины. Та тôлько и тутъ не мôгъ я дечого зрозумѣти. Всюды говорять по польски и то, якъ я довѣдався, навѣть самій учительки. Вся дружина, що завѣдуе и учить въ монастири, говорить по польски. Яворôвъ — монастирь Василіянокъ — а мова польска!

Заки почався испытъ, я оглянувъ у вступнôй комнатѣ ручній робы. Роботы гарній, та тôлько написей на нихъ бôльше по польски та по нѣмецки, якъ по руски (и то зъ похибками).

Почався испытъ. Насамперед бувъ попись дѣвчатъ изъ гры на фортепянѣ. Програма була дуже богата, обôймала ажь 17 точокъ, хочь тôлько $^1/_3$ часть ôдограно. Були куснѣ Бетовенôвъ, Шопенôвъ, Баверôвъ, Лянгôвъ и др., та тôлько не було анѣ одного рускаго Програма гры на фортепянѣ була написана (якъ ось взорець Вамъ посылаю) лише въ языцѣ польскôмъ. По грѣ на фортепянѣ катихитъ и учитель языка рускаго о. Петрикъ пытавъ зъ религіи. Ôдповѣди ученицъ були добрі, тôлько языкъ нечисто рускій. Ôдтакъ пытали зъ языкôвъ рускаго, польскаго и нѣмецкаго, а найбôльшу вагу клали на деклямацію. Зъ польскаго и нѣмецкаго ôдповѣдали ученицѣ дуже гарно, за то при русчинѣ неприемно калѣчили красный нашъ языкъ. Зъ рахункôвъ и природознавства пытавъ самъ управитель школы, п. Гляйхенберґъ. П. директоръ, хочь зô всѣмы розмовлявъ тôлько по польски пытавъ ученицъ по руски. Тутъ дѣвчата знов калѣчили руску терминологію. Въ загалѣ въ институтѣ не держаться уробленои и обовязуючои въ школахъ рускои терминологіи науковои.

Испытъ закôнчився промовою, котру гарно выголосила одна ученица зъ VII-ои клясы. Тôлько языкъ не бувъ чисто рускій, була якась мѣшанина, тожь дѣвчина, видко не розумѣючи деякихъ слôвъ, кôлькома наворотами маючи сказати „благодарній" (вдячній), „благодарность" (вдяка, вдячнôсть) казала „благодатній", „благодатность". Ось до чого веде незрозумне трактованье краснои нашои чисторускои мовы..."

Подавши обѣ допись, скажемо ôдъ себе кôлька слôвъ.

Мы въ „Дѣлѣ" все пôдпирали институтъ ЧЧ. Василіянокъ въ Яворовѣ, не перестанемо єго пôдпирати, и бажаемо єму якъ найкрасшого розвою. Але зъ другои стороны патріотичный обовязокъ наказуе намъ прилюдно пôднести и неґативній стороны института, въ интересѣ єго самого.

Друга допись, о зѣрности котрои мы не маемо причины сумнѣватися, ôдслонюе намъ деякій хибы въ институтѣ, котрі зарядъ повиненъ при новôмъ роцѣ шкôльнôмъ усунути. Справедливый чинить замѣтъ нашъ дописователь: „Яворôвъ — институтъ Василіянокъ — а мова польска!" Зъ другои знов стороны, въ рускôмъ институтѣ чистоты рôдной мовы треба такъ берегти, якъ ока въ головѣ. Дѣвчата треба выховувати на рускій патріотки, а калѣченый языкъ, мѣшанина, якою въ свѣтѣ нѣхто не говорить, не може загрѣти до любови свого рôдного.

Зъ статистики Австріи.

Державна статистична комисія оголосила статистичній даты ôдносячій-ся до стану населеня Австріи въ р. 1886. Зъ датъ тыхъ подаемо важнѣйшій и цѣкавѣйшій.

Въ р. 1886 уродилось въ цѣлôй Австріи о 197.605 особъ бôльше, якъ умерло, а результатъ той перевышае значно не лишь попередный рôкъ 1885, але взагалѣ пересѣчну цифру пяти попередныхъ лѣтъ. Зъ кôнцемъ р. 1886 загальна цифра населеня выносила 23,333.111 особъ, зъ котрыхъ було 11,882.226 женьского пола.

Вѣнчань выказуе статистика въ р. 1886 загаломъ 180.191, родинъ живыхъ дѣтей 876.063, случаѣвъ смерти 678 458. На тысячь жителѣвъ припадае 7·8% вѣнчань, 38 родинъ и 29·3 случаѣвъ смерти. Число вѣнчань пôдненслось въ порôвнаню зъ пересѣчнымъ числомъ послѣдного десятилѣтя о 4%, число родинъ збôльшилось о 2·7%, а число случаѣвъ смерти зменшилось о 0·6%. Въ полѣшеню тыхъ ôдносинъ займае одно зъ першихъ мѣсць Галичина, а послѣдне мѣсце займають Чехи.

Дотычно вѣнчань выказуе статистика интересній даты що-до вѣку женихôвъ. Наймолодшій женихъ въ р. 1886 въ Австріи числивъ 15, найстаршій 87 лѣтъ. Першого вѣнчанье було въ Дальматіи, другого у Вѣдни. Наймолодша ôдданиця (въ Дальматіи) числила 13, найстарша (въ Дубровнику) 84 лѣтъ. Въ Лимановѣ въ Галичинѣ подыбуемо також 86-лѣтного жениха, а въ Опавѣ на Шлеску 80-лѣтну ôдданицю.

Зъ мужчинъ входячихъ въ супружеску звязь найбôльше число (45%) було въ лѣтахъ ôдъ 24—30, зъ жѣнокъ було надъ 30% въ лѣтахъ 20—24, а 30% ôдъ 24—30 лѣтъ. Зъ выимкою Галичины, Дальматіи и Буковины показуѣсь въ всѣхъ другихъ краяхъ стремленье противне надто вчаснымъ супружествамъ.

Цѣкавій цифры подае також статистика що-до рôзницѣ вѣку мѣжь супругами. Она выказуе 46 супружествъ, въ котрыхъ мужчины низше 24 лѣтъ женились зъ жѣнками высше 50-лѣтными, а 41 супружествъ, въ котрыхъ мужчины высше 46 лѣтъ женились зъ жѣнками низше 20 лѣтъ. На 100 паръ женихôвъ було пересѣчно 82 мужчинъ и 89 жѣнокъ, котрі першій разъ заключували супружество, а 18 мужчинъ и 11 жѣнокъ, котрі передъ тымъ вже жили въ супружескôй звизи. Мѣшаныхъ вѣнчань заключено въ р. 1886 загаломъ 1538, зъ тыхъ 1373 мѣжь католиками и протестантами.

Статистика родинъ записала въ р. 1886 — 876.063 новоурожденыхъ дѣтей. Кромѣ того уродилось 24.940 дѣтей неживыхъ. Ôдношенье числа правыхъ дѣтей до неправыхъ представляѣсь дуже рôзнородно зъ огляду на поодинокій краѣ, свѣдчачи рôвночасно о станѣ моральности тыхъ краѣвъ. Найгôршій пôдъ тымъ взглядомъ ôдносины суть въ Каринтіи, де майже половина урожденыхъ дѣтей въ р. 1886, бо 456 на 1000, була неправого ложа. Въ столици Каринтіи Цельовци подыбуемо побôчь 187 дѣтей правыхъ 503 неправыхъ, въ окрузѣ Ст. Файтъ побôчь 637 дѣтей правыхъ 1130 неправыхъ. По Каринтіи займае друге мѣсце кльерикальный Зальцбургъ, де припадае на 1000 дѣтей 276 а трете Стирія, де припадае на 1000 дѣтей 260 неправыхъ. Таке саме ôдношенье выказуе статистика и въ Долѣшнôй Австріи.

Ôдношенье живыхъ дѣтей до мертво урожденыхъ есть 972 : 28.

Переважна часть неживо урожденыхъ дѣтей припадае на неправій дѣти (39 на 1000), пôдчасъ коли число мертво урожденыхъ правыхъ дѣтей выносило 24 на 1000.

Зъ огляду на полъ переважае все число хлопцѣвъ. На 1000 дѣвчатъ родиться 1070 хлопцѣвъ. Пôзнѣйше однакъ показуесь мѣжь хлопцями бôльша смертельнôсть такъ, що остаточно дѣвчата остаютъ въ перевазѣ. Бôльше також хлопцѣвъ якъ дѣвчатъ родиться неживыхъ. На 1000 неживыхъ дѣвчатъ родиться неживыхъ хлопцѣвъ 1315. Що-до поры родинъ то найбôльше родинъ припадае на два першій мѣсяцѣ року. Въ сѣчни 1886 родилось въ Долитавіи денно пересѣчно 2684 дѣтей, въ лютôмъ 2641. въ маю 2008, въ грудни 2318.

Въ р. 1886 уродилось 20.214 близнюкôвъ, 348 трояκôвъ а въ чотирохъ случаяхъ уродилось по четверо дѣтей.

Всѣхъ померших въ р. 1886 було 678.458. Майже половина тои цифры припадае на дѣтей низше пяти лѣтъ. Смертельнôсть дѣтей неправыхъ була далеко бôльша якъ правыхъ. Взагалѣ умерае четверта часть всѣхъ дѣтей передъ скôнченьемъ першого року житя.

Вѣкъ жѣнокъ представляѣсь взагалѣ довшимъ, якъ вѣкъ мущинъ. Въ числѣ 99—100 лѣтныхъ старцѣвъ умерло 19 мущинъ, а лишь 10 жѣнокъ. Найбôльше умерало людей въ мартѣ (по 2327 денно), найменше въ серпни (по 1597 денно).

Зъ дѣтей неправыхъ легитимовано черезъ заключене опôсля супружество 19.262. Зъ того числа припадае 43% на дѣти низше двохъ лѣтъ, що єсть доказомъ, що уродженье неправои дитины найчастѣйше приневолюе єго родичѣвъ заключити законне супружество. Лучаються також случаѣ легитимаціи въ старшихъ лѣтахъ. Въ р. 1886 було чотири случаѣ легитимаціи особъ скôнчившихъ вже 30 лѣтъ житя.

Въ р. 1886 увôльнено зъ державнои звязи 4063 особъ, зъ котрыхъ 1004 пôшло до Прусъ, а принято до звязи державнои 3433 особъ, зъ котрыхъ прийшло 1082 зъ Угорщины.

Справозданье Выдѣлу Рускои Бурсы въ Бережанахъ

зъ дѣяльности за часъ ôдъ 15. липня 1887. до 14. липня 1888.

Выдѣлъ выбраный на загальныхъ зборахъ дня 15. липня 1888 уконституовався въ той способъ, що мѣстопредсѣдателемъ выбрано професора П. Дуткевича, секретаремъ д-ра Савчака, а касіеромъ предсѣдателя о. Соневицкого. На засѣданю Выдѣлу дня 31 серпня 1887, на котрôмъ були присутній також делегаты радъ повѣтовыхъ въ Пôдгайцяхъ и Рогатинѣ, принято до Бурсы на рôкъ 1887|8 24 ученикôвъ а то а) безплатно

операціяхъ. Значну часть сихъ приладôвъ выставивъ бувъ зарядъ войсковый а именно: скринки зъ инструментами, реквизиты лѣкарскій и шпитальній. Многі фабриканты инструментôвъ понадсылали були також свои выробы. Особливо красно представлялися хирургичній инструменты парискои фирмы Collin Charrier. Вильгельмъ Маґеръ зъ Вѣдня, представитель швайцарскои фирмы въ Шафгузѣ, выставивъ бувъ множество матеріялу до перевязки ранъ якъ: вату хемично чисту, губки опаски и т. д. Того рода предметы выставили ще були фабрика перевязокъ Добровольского въ Краковѣ и фабрика Гартмана и Кислинґа въ Гогенельбе въ Чехахъ.

Зъ иншихъ приладôвъ хирургичныхъ звертавъ ще на себе увагу столець операційный, выгадки д-ра Жуковского и апаратъ ортопедичный п. Мадейского, хирурга у Львовѣ. Столець операційный д-ра Жуковского єсть выбиваный и выглядае трохи на фотель, але ременѣ при нѣмъ нагадують, що до него привязуесь ними недужого, на котрôмъ маеся робити операція. Ортопедичный апаратъ Мадейского єсть то стôлъ зъ крѣсломъ для дитины, котрои стовпъ хребтовый єсть покривленый. Столець єсть такъ зробленый, що сидженье на нѣмъ пôдноситься зъ противнои стороны, въ котру стовбъ хребтовый дитины єсть похиленый. Дитина, усѣвши на тôмъ стôлци, мусить нахилюватись въ противну сторону и тымъ способомъ простуе собѣ хребетъ поволи.

К. К.

1) Ю. Куриловича и 2) Прок. Гука, ученикôвъ зъ VII. гимн. клясы; 3) Ник. Ганія зъ VI гимн. клясы, 4) Евст. Барткова зъ IV гимн кл., 5) Вас. Прийму и 6) Евст. Весоловского, ученикôвъ зъ II. гимн кл. — б) за доплатою 4 зр. мѣсячно: 7) Ник. Ремаха ученика зъ IV гим. клясы и 8) Іос. Кучму уч. зъ I. гим. кл; — в) за доплатою 5 зр. мѣсячно: 9) Сильв. Яричевского и 10) Вас Гривняка, ученикôвъ зъ V гим. кл; 11) Ром. Багриновича уч. IV гим. кл. г) за доплатою 6 зр. мѣсячно: 12) Алекс. Кроховского, уч. зъ VI гим. кл.; 13) Вас. Муциковского, зъ II. гим. кл.; 14) Петра Чортоломного, зъ I. гим. кл.; д) за доплатою 9 зр. мѣсячно: 15) Вас. Кушнѣра, учен. зъ II. гим. кл.; 16) Стеф. Кушнѣра, зъ III. гим. кл.; з) за доплатою 12.50 зр. мѣсячно: 17) Меч. Куриловича, учен. зъ III. гим. кл.; 18) Казим. Куриловича, зъ I. гим. кл.; ж) за доплатою 13 зр. мѣсячно: 19) Викт. Петровича, учен зъ VIII гим. кл.; 20) Льва Гриневича, зъ IV. гим. кл.; 21) Ивана Смѣшкевича, зъ III. гим. кл.; 22) Юл. Фаціевича, зъ I гим. кл.; 23) Іос. Барановского, зъ II. гим. кл.; 24) Льва Туркевича, зъ I гим. кл. — всѣ тѣ ученики були по мѣщенй въ Буресѣ черезъ цѣлый рôкъ зъ выимкою Алекс. Кроховского, который выступивъ въ 1-шôмъ курсѣ зъ Бурсы. Клясификація повыс шихъ ученикôвъ зъ кôнцемъ другого курсу 1888 выпала въ той способôбъ, що Барткôвъ (4) и Весоловскій 6) одержали першій степень зъ ôдзначеньемъ, Гриневичь (20), Смѣшкевичь (21), Куриловичь (17) и Гривнякъ (10) поправку зъ одного предмету, а прочй 17 першій стененъ. Ученики крôмъ предметôвъ шкôльныхъ училися въ Бурсѣ (одну годину на тыждень) исторіи Руси, котрои выкладавъ имъ конциніентъ адвокатскій д-ръ Андрѣй Чайковскій, и спѣву хорального пôдъ проводомъ Ник. Ганія. Выдѣлъ ôдбувъ 12 засѣдань, на котрыхъ залагоджувано текучй справы администраційнй. Пôдъ взглядомъ администраційнымъ бурса уряджена була въ тôмъ роцѣ такъ само, якъ въ двохъ минувшихъ лѣтахъ, а именно, що харчь и пранье достарчала п. Е. Филиповска за мѣсячною заплатою 10 зр. ôдъ одного ученика а Выдѣлъ достарчавъ хату и свѣтло. Надзôръ надъ учениками справовало 4 найстаршихъ ученикôвъ пôсля уложеного регулямину и допомагали молодшимъ въ наукахъ, крôмъ того поодинокй выдѣловй ôдбували що-дня тыжневу инспекцію а надто предсѣдатель Соневицкій майже що-дня посѣщавъ Бурсу и доглядавъ надъ еи порядкомъ. Въ тôмъ роцѣ переставлено 2 печи и обгороджено реальнôсть бурсову новыми частоколами и штакетами на 160 метрôвъ. Головнѣйшй позиціи приходу въ тôмъ роцѣ вычисляємо: 1) Готôвка въ касѣ 15 липня 1887 р. 177 зр. 42 кр., 2) Чиншь за 8 мѣсяцѣвъ 80 зр.; 3) пôдмога радъ повѣтовыхъ за рôкъ 1887 и 1888 (въ части) 750 зр., 4) зворотъ залеглостей 224 зр., 5) чистый дохôдъ вечерка урядженого 15 вересня 1887 р. 36 зр., 6) чистый дохôдъ зъ вечерка, урядженого 7 лютого 1888 р. 105 зр. 78 кр., 7) доплата ученикôвъ 1430 зр., 8) вкладки членôвъ, добровôльнй датки, надвышка за билеты на вечерокъ 7 лютого 1888 р. и т. п. 315 зр. 53 кр. — разомъ 3118 зр. 73 кр. Важнѣйшй выдатки були: 1) харчь для 24, взглядно 23 ученикôвъ 2420 зр., 2) друга и послѣдна рата, выплачена п. Невовôй бувшôй властительцѣ дому бурсы 210 зр. 75 кр., 3) двѣ раты банковй 114 зр. 9 кр., 4) такса переносна (часть) 50 зр. 50 кр., 5) ôдсотки ôдъ легату, що тяжить на домѣ бурсовôмъ, — за два лѣта 23 зр. 62 кр., б) свѣтло за цѣлый рôкъ 15 зр. 82 кр., 7) асекурація дому 14 зр. 47 кр., 8) поставленье 120 метрôвъ частоколу и 40 метрôвъ штакетъ, ихъ помальованье и инша реперація дому 98 зр. 3 кр., 9) податокъ за три чверти 1887 року 23 зр. 78 кр., 10) кошты урядженя вечерка 15 вересня 1887 53 зр. 39 кр., 11) иншй менший выдатки 138 зр. 10 кр., разомъ 3162 зр. 55 кр. Порôвнавши выдатки зъ приходомъ, оказуеся недобôръ въ касѣ на 43 зр. 82 кр., котрый збôльшаеся о 45 зр., котрй треба заплатити за харчь, недобôръ отже выносивъ дня 14 липня 1888 р. 88 зр. 82 кр. Се справозданье мало бути предложене загальнымъ зборамъ дня 14 н. ст. липня 1888, котрй однакожь не ôдбулися для браку комплету. Вкôнци пôдписаный Выдѣлъ маѣ честь подати до прилюднои вѣдомости, що на засѣданю Выдѣлу дня 16. н. ст. липня 1888 рѣшено бурсу зреформовати въ той способъ, що на слѣдуючій рôкъ 1888/9 буде принятыхъ до Бурсы лише 6 ôдзначеныхъ и убогихъ ученикôвъ безплатно, они будуть помѣщенй въ двохъ комнатахъ въ официнахъ, бо на бôльше число нема фондôвъ, а удержанье ученикôвъ за доплатою, а взглядно за заплатою оказалося непрактичнымъ и безкористнымъ. — Рôвночасно рѣшено розписати конкурсъ на тыхъ 6 ученикôвъ и на газдиню Бурсы.

Ôдъ Выдѣлу Руской Бурсы въ Бережанахъ, дня 16 липня 1888.

П. Дутксвичь, мѣстопредсѣдатель.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Справа перенесеня ген. Куна въ станъ розпорядимости прибрала такъ великй розмѣры и сталась предметомъ такъ рôзнородныхъ толкôвъ, що на всякій случай кидаѣ цѣкаве свѣтло на войсковй ôдносины въ австрійскôмъ войску а наколи-бъ деякй погляды на ню були оправданй, то не була бъ она и безъ важного значеня политичного. Всѣ толки въ сѣй справѣ, котрй перенеслись навѣть и до заграничныхъ газетъ, крутяться головно около слôвъ цѣсарского рескрипту, въ котрôмъ сказано разъ, що повна готовôсть арміи до вôйны вымагаѣ иншого обсадженя коменды третого корпуса а ôдтакъ, що Є. Вел. цѣсарь застерѣгаѣ собѣ ужити ген. Куна до иншои службы. Першй слова толкують отже въ некорысть генерала и кажуть, що ôнъ попавъ въ неласку а другй зновъ пояснюють тымъ, що ген. Кунъ маѣ на случай вôйны заняти дуже важне становище, бо коменду однои части арміи. Наколи-бъ сей другій случай бувъ правдивый, то впадало-бы въ очи, що вже теперь призначуються особы на такъ важнй становища, хочь вадъ Невою запивали недавно союзъ дружбы и мира и голосили зъ великимъ шумомъ, що миръ для Европы єсть забезпеченый. Якъ отже стоить рѣчь, не беремося рѣшати а нотуємо лишь рôзнй поголоски въ сѣй справѣ.

„Magdeb. Ztg.“ пише: Усуненье генер. Куна не можна понимати въ значеню для него неприхильнôмъ. Пôсля приписôвъ войсковыхъ повиннй вже въ часѣ мира бути обсадженй поодинокй коменды генералами, котрй на случай вôйны суть призначенй до веденя арміи. Коли же ген. Кунъ маѣ на случай вôйны заняти становище повне довѣрія, бо войскового дорадника цѣсаря, то вже теперь треба було усунути его зъ коменды корпуса. Здаѣся, що треба буде дожидати такожь и димисіи комендантôвъ: Фялиповича въ Празѣ, Кенига у Вѣдни и кн. Виртемберга у Львовѣ, котрымъ на случай вôйны маѣ бути ôдданый самостôйный провôдъ войска. Може бути, що въ сѣй вѣсти єсть и трохи правды, бо зъ однои стороны ген. Кунъ належать до найздôбнѣйшихъ генералôвъ въ австрійскôй армін, а зъ другои стороны множаться вѣсти, котрй здаються доказувати, що дѣйстно маѣ настати важна змѣна въ комендахъ корпусôвъ. Такъ доносить бюро Райтера, що кн. Виртембергскій у Львовѣ, Филиповичь въ Празѣ и Рамберґъ въ Загребѣ мають бути спенсіонованй и заступленй молодшими.

Зовсѣмъ инакше доказуе причину усуненя ген. Куна вѣденьска „Milit. Ztg.“, котра маѣ стояти въ тѣснѣйшихъ зносинахъ зъ министерствомъ вôйны. Газета ся каже, що человѣкъ, котрый не умѣѣ пôдпорядкувати своихъ поглядôвъ пôдъ ригоръ приписôвъ, котрый не умѣѣ зрезигнувати зъ своихъ особистыхъ поглядôвъ и переконань — не сотвореный на вояка. Въ тôмъ отже треба шукати причины димисіи ген. Куна.

Зъ Вѣдня доносять до „Czas-у“, що овація, яку устроили були 500 официрôвъ въ Градцу ген. Кунови, выкликала въ высшихъ кругахъ велике невдоволенье. Подôбнй бесѣды и такй сцены, якъ ношенье на рукахъ, ôдпрягане коней ôдъ воза, похôдъ зъ добутыми шаблями, становлять безприкладну демонстрацію въ австрійскôй арміи. Справа та не позбстане имовѣрно безъ наслѣдкôвъ. Теперь вже и „Politik“ змѣнила свои погляды и каже, що овація зроблена Кунови єсть демонстрацією противъ найвысшого полководця арміи.

Король грецкій, ѣдучи до Петербурга, задержався вчера у Вѣдни и конферувавъ тамъ довшій часъ зъ Кальнокимъ. Гр. Кальноки мавъ єму давати пояснення австрійскои политики и покликуючись на свою бесѣду въ делегаціяхъ, мавъ єму доказувати, що Австрія єсть для Греція прихильна.

Вчера ôдбулося засѣданье анкеты въ справѣ выконавчихъ приписôвъ до закона о податку ôдъ горѣвки. Найважнѣйшимъ внесеньемъ на сѣмъ засѣданю було внесенье Лайпцигера зъ Будапешту, щобы скôлькôсть алькоголю означувати на вагу. Внесенье се принято. Предсѣдателемъ на сѣмъ засѣданю бувъ шефъ секціи Бавмґартнеръ, правительство австрійске заступавъ сов. Покорный, а правительство угорске сов. Людвикъ. На знатока покликано зô Львова п. Миколяша.

Въ падолистѣ маѣ ôдбутися у Вѣдни велике вѣче католикôвъ, на котре маѣ такожь приѣхати проводиръ нѣмецкихъ католикôвъ Виндгорстъ. „Presse“ доносить однакожь, що вѣче се ôдбудеся не у Вѣдни, а въ Линцу. Поодинокй секціи сего вѣча выготовили вже свои роботы, а найдальше въ своихъ трудахъ посунулась секція для справъ соціяльныхъ.

——

Цѣсарь нѣмецкій перебуваѣ нынѣ въ Штокгольмѣ у короля шведского, а завтра маѣ выѣхати до Копенгаги. Найбôльшу цѣкавôсть выкликуе, яке буде принятье цѣсаря въ данськôй столици и яке враженье зробить тамъ его гостина. О скôлько теперь видко, то консерватисты не конче радуються зъ его приѣзду, а навѣть проявляють досыть голосно своѣ невдоволенье. Трохи лѣпше ôдносяться до сеи гостины либералы, котрй доказують, що гостина ся буде запорукою мирныхъ и дружныхъ ôдносинъ Нѣмеччины до Данiи.

Пôсля „Nat Ztg.“ маѣ вже бути постановленою рѣчею, що цѣсарь вертаючи зъ своеи подорожи до Почдаму, поступить насампередъ до Фридрихсруге до кн. Бисмарка. Та сама газета доносить такожь, що гр. Гербертъ Бисмаркъ не поѣхавъ зъ цѣсаремъ до Штокгольму але вертаѣ до Фридрихсруге, щобы тамъ здати свому батькови справу зъ зъѣзду въ Петергофѣ.

Теперь ходять зновъ двѣ важнй поголоски о новôмъ зъѣздѣ монархôвъ. Такъ удержуѣсь въ Берлинѣ поголоска, що въ осени маѣ царь приѣхати до Берлина, щобы ôддати визиту цѣсареви а зъ Петербурга доносять зновъ, що шведскій король маѣ вже на певно приѣхати до Петербурга дня 3 серпня въ гостину до царя. Въ честь его маѣ ôдбутися того дня велика ревія войскова въ Краснôмъ селѣ.

Декотрй газеты берлиньскй звертають теперь увагу на то, що царь пôдчасъ гостины цѣсаря Вильгельма выголошувавъ всѣ тоасты по французки а цензура россійска строго пильнувала того, щобы вѣсть о тôмъ не дôсталася за границю. Въ телеграмахъ до нѣмецкихъ газетъ — якъ доносить „Berl. Tagblatt“ — вычеркувала цензура россійска систематично ту вѣсть.

——

Ôдъ двохъ днѣвъ починаѣ рубель россійскій зновъ значно спадати. Коли передъ выѣздомъ нѣмецкого цѣсаря до Россіи рубель стоявъ на 1·19 зр., то теперь упавъ наразъ на 1·15 зр.

НОВИНКИ.

— **Архикнязь Рудольфъ** приѣхавъ вчера рано о ½8-мôй годинѣ до Кракова на инспекцію войска. На двôрци зелѣзницѣ не було нѣякого офиційльного повитання; архикнязь всѣвъ до повозу зъ Grand-готелю и поѣхавъ просто на Болоня, де уставилась 24 бригада пѣхоты. Зъ архикняземъ приѣхали полковникъ Маєръ и ритмайстеръ Гисль. По переглядѣ войска, о год. 10-тôй, выѣхавъ архикнязь до школы кадетôвъ въ Лобзовѣ и въ полудне вернувъ до Grand-готелю, де приладжено для него комнаты. Ôдтакъ о год. 1 шôй явився архикнязь въ касарни Рудольфа и засѣвъ разомъ зъ официрами до обѣду. Обѣдъ скôнчився скоро, по вôйсковому. О 4-тôй год. зъ полудня заѣхавъ головнокомандуючій Кракова, кн. Виндишгрецъ по архикнязя и оба въ стрѣлецкихъ уборахъ выѣхали до Крешовичь до гр. Ар. Потоцкого на полюванье на оленѣ. О. год. 11 въ ночи вернувъ архикнязь до Кракова. Нинѣ ôдбуваѣсь дальшій переглядъ войска а завтра ôдъѣздить архикнязь до Перемышля. У Львовѣ надѣються наслѣдника престолу мѣжь 29 а 30 липня. „Nowa Reforma“ въ згадцѣ про гостину архикнязя подае, що достойный гôсть выглядаѣ знаменито, а о стôлько змѣнився, що оголивъ бороду и носить лише вусы.

— **Въ Жидачевѣ** ôдбудеся дня 29 н. ст. липня с. р. въ шкôльнôмъ забудованю аматорскій концертъ музично-деклямаційный, по котрôмъ наступить вечерокъ зъ танцями, на ôдбудованье погорѣлои въ маю с. р. церкви жидачѣвскои. До комитету входять о. Ник. Лукавецкій, парохъ, д ръ Ортиньскій, лѣкарь и староста п. Поль. Не обмежаючи жертволюбности на такъ благородну цѣль, вызначено вступъ: на концертъ ôдъ особы 1 зр., билетъ родинный на 4 особы 3 зр.; на концертъ и вечерокъ 2 зр., билетъ родинный 5 зр. Початокъ о годинѣ 8-мôй вечеромъ. Програма вечерка слѣдуюча: 1. Привѣтне слово мѣсцевого пароха. 2. Матюкъ В. „До рускои пѣсни“, ôдспѣваѣ хоръ питомцѣвъ. 3. Любовскій И. Композиція ôдграѣ панна К. 4. Нижанковскій О. „Ахъ де-жь той цвѣтъ“ сольо ôдспѣваѣ п. Б. 5. Деклямація, выголосить п. *** 6. Вахнянинъ Н. „Молодй сны“ ôдспѣваѣ хоръ питомцѣвъ 7. Устіяновичь К. „Гуляй молодче гуляй“ деклямація выголосить Г. 8. Купчиньскій Є. Композиція, ôдограѣ на цитрѣ композиторъ. 9. Воробкевичь И. „Надъ Прутомъ“ квартетъ сольовый ôдсп. питомцѣ. 10. Нѣщиньскій П. „Закувала та сива зазуля“ хоръ зъ фортепяномъ.

— **Вечерокъ въ Коломыи**, устроеный заходомъ матуристôвъ при помочи Товариства музично-драматичного, вповнѣ удався и принѣсъ значный дохôдъ для бѣдныхъ ученикôвъ тамошнои гимназіи. Зъ вечеркомъ получено представленье театральне, на котрôмъ ôдограно въ язычѣ рускôмъ 1-актову комедію пôдъ заг. „Людвикъ XIV“. Змѣстъ еи слѣдуючій: У професора университету Губки засѣдають до столу, а що число 13 гостей єсть непаристе и панѣ професорова не може на то згодитись за-для свого вѣрованя, тому треба десь и 14-ого роздобути. Зъ того выходять рôзнй комичнй ситуаціи: число гостей доходить на 15, спадаѣ на 12, ажь вкôнци находиться академикъ Людвикъ и панѣ професорова тѣшиться своимъ Людвикомъ XIV. Цѣле переведенье сеи комедіи добре, а и гра аматорôвъ була вдоволяючою пôдъ кождымъ взглядомъ. По представленю розпочались танцѣ и тревали до 4-тои годины въ рано; до першого кадриля стало 100 паръ.

— **Зъ Сасова пишуть намъ:** Рôкъ минаѣ, якъ наше мѣсточко навѣстивъ грôзный пожаръ, а ще якось не можна пôддвигнутись бѣднымъ погорѣльцямъ. Тому зъ всякимъ признаньемъ и сердечною подякою приходиться подавати до загальнои вѣдомости тй щедрй дары, якй жертвують ще и теперь деякй великодушнй добродѣѣ. — Сезону купелевого не отвирано сего року въ Сасовѣ; гостей на свѣжôмъ воздусѣ єсть дуже мало сего року, а и тй, що суть, то переважно самй жиды. — Жнива надходять, збôжа сего року буде у насъ мало, именно жита, та и то не маѣ цѣны; робôтникъ дорогій, бо всѣ идуть заробляти до фабрики паперу.

— **„Америки“** ч. 4. появилось по довшôй перервѣ. До Шенандору приѣхавъ складчикъ зъ Галичины и редакція повѣдомляѣ, що теперь вже не буде перервы въ выдавництвѣ. „Америка“ выходити-ме чотири разы на мѣсяць, кождого четверга; предплата въ Америцѣ выносить рôчно 2 доляры, а для старого краю (Европы) 4 зр. Адреса для грошей и писемъ слѣдуюча: America's Printing Office P. O. box 68 Senandoah, Pa. Се число 4. „Америки“, выдане дня 25 червня (5 липня), подаѣ деякй вѣстки зъ житя-бутя тамошныхъ Русинôвъ. И такъ: Дня 27 н. червня померъ въ шпитали ашлянцкôмъ Николай Халупа, родомъ зъ села Репеды въ Галичинѣ. Покôйный бувъ ревнымъ Русиномъ, членомъ-основателемъ „Народнои Торговлѣ“ въ Шенандорѣ и членомъ товариства „Рицарѣвъ працѣ“. Халупа вертаючи зъ роботы ухопився переѣзджаючихъ каръ (возы въ копальняхъ), але такъ нещасливо, що упавъ пôдъ колеса, котрй обтяли єму обѣ ноги; того самого дня померъ ôнъ въ шпитали. — Въ тôмъ самôмъ шпитали лежить недужій Федьо Косцельный зъ Устя зъ погрохотаными ногами. — О. И. Воляньскій посвятивъ ново збудовану церковь въ Минеаполісъ, а въ першій день зеленыхъ святъ ходили Русины шенандорскй на кладовище, де о. Воляньскій правивъ панахиду надъ гробами.

— **На оплату шкôльну** для бѣдныхъ ученикôвъ рускихъ паралельокъ въ Перемышли зложили гостѣ на празнику у о. К. Яворского въ Лôмнôй 8 зр. 10 кр.

— **Выстава гигієнично-лѣкарска** ôднесла вже теперь гарный успѣхъ, бо задумано устроити кôлька знатныхъ заведень науковыхъ. И такъ маѣсь основати: у Львовѣ мѣскій музей педагогичный, важный для розвою нашихъ шкôлъ народныхъ; ôдтакъ музей гигієничный, котрый буде помѣщеный тымчасово въ львôвскôмъ намѣстництвѣ; заходомъ проф. д-ра Петеленца основуѣсь въ Любѣни станція геологіи и ботаники для розслѣдôвъ фауны и фльоры ставôвъ въ Городку, Черлянахъ и Любѣни, а властитель Любѣня бар. Ад. Бруницкій жертвовавъ для сеи школы безплатный льокаль и прислугу.

— **Конфиската нѣвои рускои часописи литературнои.** Сими днями появилась нова часопись: „Товариш“, печатана правописею фонетичною въ друкарни Тов. имени Шевченка. За редактора пôдписаный Ст. Козловскій. Полиція львôвска забрала цѣлый накладъ сеи часописи, а мѣжь причинами конфискиты ось що подала. Проектъ, поданый до вѣдомости полиціи, заповѣвъ, що „Товариш“ буде выходити два разы на мѣсяць 1-го и 15-го, а перше число на показъ появиться 10 липня. Тымчасомъ за-для великихъ замовлень въ друкарни выйшло се перше число ажь 24 липня, тому полиція уважала, що ся часопись перестала выходити, бо не додержано речинця поданого въ програмѣ.

— **Министерство правосудія** системизовало два новй мѣсця нотаріяльнй въ Галичинѣ, именно: мѣсце другого нотаря въ Сяноцѣ и нове мѣсце въ Диновѣ.

— **Доповняючй выборы** одного члена рады повѣтовои въ Сяноцѣ зъ громадъ сѣльскихъ розписанй на 28 серпня с. р., одного члена зъ громадъ мѣскихъ на 30 серпня, а зъ бôльшихъ посѣлостей на 5 вересня с. р.

— **Увязненье проводирѣвъ емиграціи селянъ до Америки.** Въ селѣ Бжезинцѣ коло Освѣнцима примѣстилось головне бюро агентôвъ, що высылали селянъ до Америки. Поступали они при тôмъ безсовѣстно, ôдъ бѣдныхъ селянъ вытуманювано грошѣ въ рôзнй способы, а ôдтакъ полишано ихъ въ Америцѣ безъ найменшихъ средствъ до житя, на опѣку божу и людску. Полиція краковска знала о тôмъ, але не могла придыбати ихъ при дѣлѣ, все удалось имъ зручно закрыти всѣ слѣды своеи дѣяльности. Доперва вô второкъ сего тыжня полиція краковска повѣдомивши власти судовй и прокураторію въ Вадовицяхъ, зробила облаву на проворныхъ агентôвъ. Комисія въ товариствѣ 17 жандармôвъ и 10 агентôвъ полиційныхъ зъѣхала несподѣвано до Бжезинки и застала всѣхъ агентôвъ при роботѣ. Увязнено 19 особъ, забрано паперы и грошѣ, въ скôлькости милiона зр. и все те передано судови въ Вадовицяхъ. Рôвночасно повѣдомлоно дирекціи полицій у Львовѣ, Чернôвцяхъ и Вѣдни, щобы увязнили деякй особы, що мали звязь зъ тыми агентами. О способахъ, якихъ уживали агенты, подають краковскй газеты слѣдуюче: Въ Бжезинцѣ побудовано бараки на примѣщенье емигрантôвъ. Коли надходили новй транспорты селянъ охочихъ до емиграціи, впроваджували ихъ до комнаты, де висѣвъ образъ цѣсаря и агенты представлялись за ц. к. старостôвъ. На столѣ стоявъ годинникъ, уживаный до будженя, и агенты выдзвонювали на нѣмъ, говорячи селянамъ, що се телеграфъ, котрымъ замавляють имъ грунты въ Америцѣ. За таку штуку казали они платити по 6 зр. Здаѣсь неправдоподôбнымъ, що такй надужитя такъ довго могли устоятись пôдъ окомъ властей. Головныхъ агентôвъ увязненыхъ єсть двохъ: Герцъ, котрый бувъ повномочникомъ Клявзнера зъ Бродôвъ, що маѣ концесію на вывоженье людей зъ Галичины до Америки черезъ Гамбургъ, и Цайлингеръ, повномочникъ Цвилинга, властителя села пôдъ Освѣнцимомъ, котрый маѣ таку саму концесію на вывôзъ черезъ Брему.

— **Вызыскуванье** мазурского селяньства описуе черновецка „Gaz. Pol.“ ось якъ: Въ Чернôвцяхъ истнуе двѣ жидôвскй фирмы, котрй звабляють Мазурôвъ-селянъ и роблять зъ ними контракты на роботу до Бессарабіи и полудневои Россіи. Контракты заключають тй жидôвскй нявки именемъ панôвъ, що наймають сихъ робôтникôвъ, и побирають ôдъ обохъ сторôнъ грубе факторне, котре приносить имъ рôчно кôльканацять тысячь чистого доходу. Ôдъ кождого робôтника-Мазура беруть 5 зр. Крôмъ того мусять факторы переправити тыхъ робôтникôвъ черезъ границю. При тôмъ не роблять они собѣ зъ ними богато заходу, дають имъ 30-дневу перепустку, за котрою можна зайти лише 18 верствъ ôдъ границѣ. Мазурскій робôтникъ иде зъ такою перепусткою неразъ сто кôлькадесять верстъ въ глубину Россіи, де наймаеся на роботу. Вертаючи назадъ мусить ôнъ платити на коморѣ „штрафъ“, що не доховавъ приписôвъ пашпортовыхъ, бо разъ забавився довше, якъ за перепускою вôльно, а друге, що зайшовъ дальше. Ôдъ бѣдолахи — бо такимъ звычайно вертаѣ — беруть 10 рублѣвъ кары. И такъ заплативши факторне и „штрафъ“ на коморѣ, вертаѣ селянинъ домôвъ обôдраный, безъ гроша и дуже часто ще недужій. А користь зъ того ôдносять лише жиды!

— **Пожаръ лѣса.** Въ Пôдбужи, пов. дрогобицкого, згорѣло 3 морги лѣса, кôлькасотъ кльоцôвъ и 25 сягôвъ дерева. Пожаръ займився зъ неосторожности робôтникôвъ, котрй не згасили огню ôдходячи зъ роботы..

— **Огонь.** Въ селѣ Кримидовѣ, пов. станиславôвского, горѣло дня 23 н. ст. липня. Шѣсть господарѣвъ стратили въ огни цѣле своѣ майно. Церковь, школа и двôръ могли дуже легко займитися, и лише скора помôчь селянъ змогла придушити огонь.

— **Дроты телеграфичнй и телефоничнй**, що розсѣлись густою сѣтею по-надъ домами у Львовѣ, мають въ короткôмъ часѣ сховатись пôдъ землю. Въ тôй цѣли выбудують одинъ великій каналъ и впустять тамъ всѣ дроты. Ся змѣна маѣ доконатись до кôнця 1889 р., а перевести еи поручила дирекція почтъ и телеграфôвъ старшому инжинирови, п. Рутковскому, котрый выѣзджаѣ до Вѣдня и Градцу, щобы приглянутись подôбнымъ зарядженямъ въ тыхъ мѣстахъ.

— **Доповненье згадки про испытъ зрѣлости** въ Золочевѣ. Пишуть намъ: Мѣжь Русинами, що здали испытъ зрѣлости въ гимназіи золочѣвскôй, пропущено имя одного приватиста Онуфрея Кончевича.

— **Опришки коло Рудок.** Спокôйнй мешканцѣ богоспасаемого мѣста Рудокъ затревожились вельми въ послѣдныхъ дняхъ сего мѣсяця. Розôйшлась поголоска, що въ околици по збôжи и въ лѣсахъ крыються опришки, нападають на села, щобы поживитись и вылити, ба а часомъ навѣть мають довгй ножѣ покервавленй. Треба було ратувати бѣдныхъ людей и староство зарядило облавы

пôдъ проводомъ жандармеріи по лѣсахъ. Облава въ лѣсахъ Беньковои вишнѣ не выкрыла нѣчого, за то облавы въ Чайковичахъ, Новосѣлкахъ и въ Колбаєвичахъ вповнѣ удалися. Пôдъ сосною, въ тѣни деревъ подыбали молодого чоловѣка, що спокôйно ôдпочивавъ. Бувъ се ученикъ VII кляcы, приѣхавшій на вакаціи до свого шурина, тамошного управителя дôбръ....

— **Подяка.** Высокопреосвященый Іосифъ Сембратовичь, бувшій митрополитъ галицкій, а теперѣшный архіепископъ теодозіопольскій, зволивъ ласково надбслати до Сасова зъ Риму 20 зр., роздѣлюючи сю жертву по половинѣ на будову церкви и для погорѣльцѣвъ Сасова. За сей щедрый даръ складає пôдписаный Высокопреосвященому въ имени церкви и парохіянъ погорѣльцѣвъ глубоку и сердечну подяку. — Сасôвъ дня 26 липня 1888. — *Сим. Пѣтушевскій*, гр.-кат. парохъ.

— **Выдѣлъ „Руского товариства педагогичного у Львовѣ“** складає прилюдну подяку Высокоповажаному проф. Ом. Партицкому за 7 штукъ меблѣвъ, дарованыхъ ласкаво на рѣчь институту тогожь товариства.

— **Подяка.** Въ имени молодежи школьнои въ Дуплискахъ маю честь зложити прилюдну подяку Вп. графови Витовдови Воляньскому, ц. к. шамбелянови и властителеви дôбръ, котрый якъ минувшихъ рокôвъ такъ и сего року прибувъ ласкаво на рôчный испытъ въ тутешнôй школѣ народнôй, обдаровуючи молодѣжь школьну хорошими книжочками та образцями, а ôдтакъ запросивъ молодѣжь до себе и щедро єи угостивъ. Згадати ту треба, що гр. Воляньскій симпатично ôдноситься до школы, а що єсть предсѣдателемъ рады школьнои мѣсцевои, то-жь радо займаєсь всѣми справами школьными и не щадить гроша на прикрашенье будынку школьного. — *Корнацкій*, учитель.

— **Торговельна школа фахова** пôдъ управою Короля Порґеса у Вѣдни розôслала рôчне справозданье зъ 23 року свого истнованя. Ученикôвъ, котрй выйшли зъ сеи школы, єсть вже майже 11.000, а що найважнѣйше при тôмъ то се, що покôнчившй науку въ тôмъ заведеню, заходомъ дирекціи сеи школы одержують сейчасъ мѣсця. До сего справозданя долученй двѣ цѣкавй розвѣдки науковй: „Buchhalterische Aphorismen“ и „Die Handelsbeziehungen des Orients zu Europa in prähistorischer Zeit“, котрй знайшли велике признанье якъ въ фаховыхъ такъ и науковыхъ кругахъ.

Посмертнй — ǂ — оповѣстки.

Григорій Тустановскій, бувшій концепіентъ адвокатскій, померъ дня 24 н. ст. липня у Львовѣ, въ 70 роцѣ житя. Вѣчна єму память!

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Ал. Сѣнкевичь, пôдъофициръ 95 полку пѣхоты, именованый канцелистомъ до веденя книгъ грунтовыхъ въ Грибовѣ.

Господарство торговля и промыслъ.

— **Правительство** буде закуповувати огеры въ сѣмъ роцѣ въ сихъ мѣсцевостяхъ: въ Сокали 6 вересня, въ Стрыю 11, Коломыи 13, Чортковѣ 15, Хоростковѣ 16, Тернополи 18, Перемышли 20, а въ Ряшевѣ 21 вересня.

Конкурсъ.

Выдѣлъ Рускои Бурсы въ Бережанахъ подає до вѣдомости, що на рôкъ школьный 1888/9 прийме до Бурсы 6 ученикôвъ безплатно. Убѣгателѣ мають внести свои поданя черезъ своихъ правныхъ заступникôвъ до Выдѣлу до 20 н. ст. серпня 1888 и предложити: 1) всѣ свѣдоцтва школьнй и 2) свѣдоцтво убожества. Першеньство мають дотеперѣшнй ученики Бурсы. Внесенй поданя будуть рѣшенй на засѣданю Выдѣлу дня 20 н. ст. серпня 1888 о годинѣ 6-ôй вечеромъ. — Бережаны дня 16 липня 1888. — *П. Дутке-вичь*, мѣстопредсѣдатель.

Конкурсъ.

Выдѣлъ Рускои Бурсы въ Бережанахъ пошукує на рôкъ школьный 1888/9 газдинѣ, котрои обовязкомъ буде давати харчь для 6—8 ученикôвъ и прати ихъ бѣлье. Выдѣлъ ôдступає ѣй одну комнату на мешканье и кухню и додасть ѣй опалъ и свѣтло въ натурѣ, або ричалтъ пôсля умовы. О близшихъ условіяхъ можна довѣдатися у члена Выдѣлу д-ра Савчака. Убѣгательки мають внести свои поданя *до Выдѣлу до дня 20 н. ст. серпня 1888 р., въ котрыхъ має бути вымѣнена квота, якои убѣгателька жадає за харчь и пранье бѣля мѣсячно ôдъ одного ученика и залучити треба свѣдоцтво моральности выставлене черезъ властивого пароха.* Першеньство мають убогй вдовицѣ по священикахъ. — Выдѣлъ не єсть обовязаный приняти оферту взглядно найнизшу. — Бережаны дня 16 липня 1888. — *П. Дутkевичь*, мѣстопредсѣдатель.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 27. липня. Ген. Шенфельдъ, комендантъ XII. корпуса именованый комендантомъ III. корпуса въ Грацу, а ген. и комендантъ краєвои обороны въ Грацу бр. Швегенци именованый комендантомъ XII. корпуса. Ген. Вечей, дотеперѣшный адлятусъ ген. Куна, перенесеный на власне жаданье въ станъ спочинку. Архики. Вильгельмъ и ген. Рамбергъ одержали власноручне письмо цѣсарске зъ признаньемъ и подякою за великй заслуги въ службѣ войсковôй.

Константинополь 27. липня. Порта обовязалася платити Россіи въ кождôмъ речинци 350.000 фунтôвъ турецкихъ воєнного ôдшкодованя, а крôмъ того 100.000 фунтôвъ зъ залягаючихъ ратъ въ сумѣ 700.000 фунтôвъ.

Бѣлградъ 27. липня. Вѣсти о зъѣздѣ короля Милана зъ кн. Фердинандомъ и о непорозумѣню зъ мин. Миятовичемъ суть неправдивй.

Софія 27. липня. Ôдносины межи партіями въ кабинетѣ значно поправились. На богослуженю въ день смерти ôтця кн. Фердинанда були всѣ министры присутнй.

Штокгольмъ 27 липня. Напротивъ цѣсаря выѣхали були вчера король и наслѣдникъ прдстола та повитали єго на корабли „Гогенцоллернъ“. Около 12 год. приѣхавъ цѣсарь до мѣста и тутъ при тріюмфальныхъ воротахъ повитали єго ще разъ король и наслѣдникъ престола зъ многими достойниками. Вечеромъ ôдбувся галевый пиръ на 115 осôбъ. Гр. Гербертъ Бисмаркъ приѣхавъ разомъ зъ цѣсаремъ.

Почдамъ 27 липня. Цѣсарева повила нинѣ въ ночи сына.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. о. Скород. въ Скоп. До кôнця 3 чвертьроку. — **Вп. о. Іос. Д. въ Быстр.** Почислилисьмо 3 зр. за жаданй умѣщеня, а 2 зр. на 3 чвертьрôкъ.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 170—?

росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и инши фирмы поручань.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 78 ?

Лѣкарь дентистъ,

А. ШТАЙНЪ,

дипльомованый на вѣденьскôмъ университетѣ, осѣвъ въ Тернополи въ домѣ аптикаря Ямругевича, выконує всякй операціи зубôвъ на жаданье, лагôдно и безъ болю, при знечуленю кокаиною. Вставляє штучнй зубы, и цѣлй щоки, на пôдставѣ натиску воздуха, въ найновѣйшій американьскій способбъ; пльомбує зôпсованй зубы золотомъ, срѣбломъ, цементомъ и т. п.

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 53 —?

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ

важный ôдъ 1 червня 1888.

(пôсля годинника львôвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курерскій; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.

Зъ Пôдволочискъ и Бродôвъ (на Пôдзамче): о год. 2·08 по полудни курерскій; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Белзца: о год. 5·53 по полудни мѣшаный.

Ôдходять зô Львова:

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мѣшаный; 2·28по полудни курерскій.

До Черновець: о год. 9·20 рано поспѣшный; 9·50 рано и 10.06 вечеромъ мѣшаный.

До Пôдволочискъ и Бродôвъ: (зъ Пôдзамча): о год. 10·23 рано и 11·05 вечеромъ особовый; о год. 4·22 курерскій.

До Белзца: о год. 7·49 рано мѣшаный.

ВАТРА,

литературный Збôрникъ **Василя Лукича**, выданый коштомъ членôвъ рускаго касина въ Стрыю на дохôдъ того-жь, вже появилась въ розпродажи. Цѣна 1 примѣрника, зъ пересылкою рекоменд. **1 зр. 50 кр.** Замовляти можна черезъ часописи рускй або вôдносячись впростъ до Выдѣлу касина

Урядомъ концесіонована

Торговельна школа фахова

у Вѣдни I., Wollzeile 19.

Директоръ: **Carl Porges.**

XXIV рôкъ истнованя.

Се, пôсля закона зъ 27 лютого 1873 засноване наукове заведенье, має задачу образовати основно тыхъ молодыхъ людей, котрй ôддаються торговли, и задачу тую сповняло оно пôдчасъ свого 23-лѣтного истнованя.

Наука обôймає два однорôчнй и семестральнй науковй курсы.

а) **Торговельна фахова школа.** Наука треває 2 школьнй роки. Предметы науковй: провадженье книгъ и купецка рахунковôсть, торговельна, переписка, право торговельне и векслеве, нѣмецкій, французскій, англійскій и италійскій языкъ, знавство товарôвъ, географія, исторія и политична економія, калиграфія и скоропись.

б) **Спеціяльный купецкій курсъ фаховый.** Наука треває одинъ школьный рôкъ. Предметы: провадженье книгъ, купецка рахунковôсть, переписка, право торговельне и векслеве.

в) **Окремый Ôддѣлъ** треває ôдъ шести мѣсяцѣвъ до одного року. Предметы науки: веденье книгъ, купецка рахунковôсть, торговельна переписка, право торговельне и векслене.

г) **Зелѣзнодорожный и телеграфичный курсъ.** Часъ науки: 5 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: торговельный, оборотовый и телеграфичный курсъ.

д) **Спеціяльный курсъ банковый.** Приготовляє до испыту банкового. Часъ науки 10 мѣсяцѣвъ.

е) **Спеціяльный курсъ бухгальтеріи для заводôвъ фабричныхъ.** Часъ науки 5 мѣсяцѣвъ.

же) **Спеціяльный курсъ для женщинъ и дѣвчатъ.** Часъ науки 10 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: веденье книгъ, купецка рахунковôсть, переписка, право торговельне и векслеве.

з) **Вечѣрный курсъ.** Часъ науки 5 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: веденье книгъ, переписка, наука рахунковъ и знавство векслѣвъ.

к) **Спеціяльный курсъ зелѣзнодорожныхъ тарифъ.** Часъ науки: 5 мѣсяцѣвъ.

и) **Пенсіонатъ** для ученикôвъ заведеня.

2536 **Проспекты и рôчнй справозданя даромъ** 1—6

Etablissement Ronacher

Вѣдень, I., Seilerstätte.

Властитель и директоръ: **Антôнъ Ронахеръ.**

Що дня:

Великй представленя всесвѣтныхъ артистôвъ.

Лише знатности найпершои ранги.

ГОТЕЛЬ

положеный въ серединѣ мѣста

Елегантнй зъ всякимъ новôтнымъ комфортомъ устроєнй **комнаты**, почавши ôдъ 1 зр. 50 кр.

Знаменита реставрація и каварня. — Зимнй и теплй купелѣ.

2498 **Телефонъ. — Електричне освѣтленье.** 14—15

Адреса для телеграмôвъ: *Готель Ронахера.*

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

поручає

выпробованй и певнй средства косметичнй,

ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня.

Олѣйокъ таниновый, взмôцняє и пôдпомагає волосю рости. Фляконъ 50 кр.

Помада хинова взмôцняє корѣнцѣ волоси и запобѣгає выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр

Вода атеньска, до змыванй волоси, запобѣгає творитися парплямъ, ôдсвѣжує, робить тревалыми барву и полыскъ, — Фляконъ 80 кр.

Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлає знаменито **на корѣнцѣ волося** и на **порôстъ волося.** Въ случаяхъ де въ паслѣдокъ недуга выпало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю одной фляшки можна добачити порôстъ. — Цѣна 1 зр. 20 кр.

Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приємного, скрѣпляючого смаку и запаху, дуже користно **дѣлає на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.

Порошокъ ростинно-алькаличный, **до чищеня зубôвъ.** Надає перлову бѣлôсть, ôддаляє камѣнь и квасы, котрй наводять бôль и порохнавѣнье зубôвъ. Пуделко 30 и 60 кр.

Віолинъ средство противъ прѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.

Пудеръ салицилевый пвотивъ прѣтя и ôдпаренья нôгъ. Пуделко 60 кр.

Оцетъ десинфекційный, сильно ôдвоняючій и ôдсвѣжаючій воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапляня одежи. Фляконъ по 50 кр.

Оцетъ тоалетный, до натиранй губы тѣла, полоканя и до ôдсвѣжаня воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.

Оцетъ комнатный до кадженя. — Фляконъ по 50 кр.

Брилянтина есть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервованя бороды и набородôвъ. — Фляконъ 50 кр. 2424 14—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3, Готель Европейскій и ул. Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

подає до вѣдомости, що выдало и має на складѣ слѣдуючй

Формулярѣ для касъ пожичковыхъ

на ладъ

„Закомарскои Правды“:

1) Книга касова, одна либра . . . 40 кр.
2) Книга маєтку зелѣзного, одна либра . 40 кр.
3) Книга маєтку пôдручного, одна либра . 40 кр.
4) Скриптъ, 100 примѣрникôвъ . . . 55 кр.
5) Протоколъ, одна либра . . . . 40 кр.
6) Книга довжникôвъ, одна либра . . 45 кр.

Глядиться

инструктора до бувшого ученика рускои гимназіи зъ VII-мои клясы, котрый хоче зробити по вакаціяхъ вступный испытъ до VIII-мои клясы. — Близшй вѣдомости въ Администраціи „Дѣла“. 2533 3—3

Харчь мешканье и опѣку

можуть мати ученики школъ народныхъ и середныхъ а також ученицѣ у учителя школы народнои у Львовѣ. Ученицѣ можуть мати въ дома помôчь въ пауцѣ, або можуть всѣхъ предметôвъ школьныхъ дома учитися. Проситься о якъ найскоршй зголошеня. Близша вѣдомôсть у п. Іосифа Танчаковского въ Єзуполи.

2516 5—?

КУ-

фры, торбы, торбинки до перевѣшеня и на цигара, футералы на цилиндры, капелюхи, палицѣ и парасолѣ, маньерки, ремѣнцѣ до накункôвъ, подушки, шапки и всякй 2228 **приборы до подорожи** 2—?

ВЪ ТОРГОВЛИ

БРАТôВЪ ЛЯНГНЕРôВЪ

Львôвъ, Галицка ч 16.

Цѣнники на жаданье даромъ.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна фляшки 50 кр.

Встрикненье и капсулки

въ ростины „MATICO“ въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручає Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикненъ 40 кр. 2274 *Капсулокъ 80 кр.* 41—?

2445 КОСЫ 13—

6 и 6½ ручковй вузшй и широкй по **36** и по **40** кр.

Найлучшй по **50** кр.

Бракъ по **25** кр.

поручає зъ своихъ складôвъ

Народна Торговля.

О половину знижень цѣны

для предплатникôвъ „Дѣла“, „Зорѣ“ и „Батькôвщины“

на давнѣйшій томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поєдинчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до „Администраціи Дѣла у Львовѣ“.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томôвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

„Рускій Правотарь домовый“

або приступне поясненье, въ якій способбъ кождый при грамотахъ правныхъ всякого рода самъ заступатись и потрѣбній письма, якъ поданя, просьбы и т. п. безъ помочи **адвоката** съ повною силою правною споряджати може.

Уложили Василь Лукичь и Юліянъ Семигинôвскій.

Томъ I: **Законъ цивильный** вразъ зъ дотычными доповненями, поясненями — и бôльше якъ 200 рôзнородными взôрцями та прикладами. Сторбнъ 432 + XVI въ 8° або 28 аркушѣвъ друку.

Цѣна 1 примѣрника въ книгарняхъ выносить 4 зр. а. в.

Хто купуе у н. В. Левицкого въ Станиславовѣ, платить за I прим. тôлько 3 зр. 30 кр. — Для предплатникôвъ „Дѣла“ и „Батькôвщины“ цѣна знижена на 2 зр. 50 кр а. в., а съ пересылкою почтовою 2 зр. 75 кр

Проспекты обширнй высилає на жаданье п. В. Левицкій въ Станиславовѣ. Въ вынятковыхъ случаяхъ дається 1 примѣрникъ (не по зниженôй цѣнѣ) на сплату въ двохъ ратахъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 158. Львôвъ, Субота 16 (28) липня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчка печатнои, въ рубр. Надôсланé по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Адміністрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додатком

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — **Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта. — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.**

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Зъ днемъ 1 (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючй предплатники ôбстануть початокъ зачатои повѣсти „Облôмовъ“ безплатно.

Польскй послы и кандидаты въ Перемышли.

I.

Дня 25 липня въ сали ратушевôй въ Перемышли ставали передъ выборцями изъ бôльшихъ посѣлостей послы кн. Юрій Чарторыйскій и Жигм. Дембовскій, здаючи справу изъ своєи дѣяльности посольскои, а кн. Адамъ Любомирскій и Іос. Боровскій яко кандидаты до мандату, опорожненого по пок. Смаржевскôмъ. Въ справозданю изъ того збору, умѣщенôмъ у вчорашнôй „Gaz. Narodow-ôй“, находимо де-що обходячого и насъ Русинôвъ, бо и про насъ тамъ була мова.

Кн. Юрій Чарторыйскій обширну промову свою почавъ ôдъ жалю на то, що соймъ зъ вины центрального правительства може лишь дуже коротко радити и въ недогôднôй порѣ (пôдчасъ святъ Рôздвяныхъ), а черезъ то посламъ трудно полагоджувати справы, бо нема часу навѣть розглянутись добре въ проєктахъ законôвъ. Переходячи до дѣяльности сойму и своєи середъ него, посолъ заявивъ, що пôдправъ справы промыслу домашного, ремѣсничого та фабричного и справы пôднесеня рôльництва и взагалѣ голосувавъ за выдатками продуктивными. Можна однакожь сумнѣватися, сказавъ посолъ, чи кожда позиція въ краєвôмъ буджетѣ єсть продуктивною. „Такъ будовою сойму сповнено похибку економичну; коштомъ 1,300.000 зр. дôстали мы салю неакустичну, а удержанье будынку пожирає що року значнй сумы. Чи адміністрація краю не за дорога, чи не за богато урядникôвъ, чи тй урядники дѣйстно працюють стôлько и такъ, якъ того мы маємо право вымагати, того поодинокій посолъ знати не може, а жадна комисія, чи буджетова чи люстраційна того намъ не скаже. Впрочѣмъ дебата буджетова ведеся все вже ажь при кôнци сессіи, коли треба спѣшитись и послы дуже змученй.“

Потôмъ кн. Чарторыйскій перейшовъ до шкôлъ и яко членъ комисіи шкôльнои довше при тôй справѣ задержався. Зъ погляду на школы середнй констатувавъ, що организація тыхъ шкôлъ спочиває тôлько на розпорядкахъ власти екзекутивнои, а не управильнена законами, державнымъ и краєвымъ, а що-до шкôлъ народныхъ заявився за бôльшою практичностею школы.

Потôмъ перейшовъ до пытаня рускôго.

Кн. Чарторыйскій не хоче говорити о якôйсь угодѣ зъ Русинами. Може бувъ часъ — казавъ ôнъ — коли се було можливе; може и зновъ такій часъ наспѣе. Якъ на теперь, хибує головно уповномôцненыхъ сторôнъ контрактуючихъ, т. є. межи Русинами нема сторонництва, зъ котрымъ можна-бы пактувати, въ пересвѣдченю, що пактъ буде узнаный значною бôльшостею тыхъ, щô признаються до рускои народности. Не менче треба сумнѣватися, чи угоду таку, заключену групою Полякôвъ, затвердила-бы и наша бôльшôсть. Дарма такожь говорити о братнôй любови и т. п. сентиментахъ, коли въ политицѣ треба глядѣти на рѣчи холодно и розумно, а особливо, що якъ-разъ Русины такъ глядять. Кн. Чарторыйскій огже не бере справы рускои яко цѣлости, але поодиноко кожду справу, въ мѣру того, якъ она стоить на порядку дневномъ, и бажає залагодити єи предметово, пôсля права и справедливости. Такъ въ справахъ мѣстъ, де живе по кôлька тысячь Русинôвъ а нема тамъ анѣ однои рускои школы народнои, и въ справѣ окремои гимназіи рускои въ Перемышли — ôнъ голосувавъ зъ поглядôвъ справедливости за жаданьемъ рускихъ послôвъ, уважаючи, що соймъ повиненъ опѣкуватись языкомъ рускимъ, бо то языкъ краєвый, бо Русины — земляки Полякôвъ. Поляки повиннй пôдпирати справедливй домагання Русинôвъ, тымъ бôльше, на скôлько то давнѣйше занедбувано: Кн. Чарторыйскій належить до клюбу центра, котрый „хоче шанувати права языка рускаго и обряду уніятскаго“.

Другій посолъ, Дембовскій, въ своєй промовѣ зазначивши, що голосувавъ не за гимназією але за паралельками рускими въ Перемышли, говоривъ о законѣ дороговôмъ, и высказався противъ внесеня посла о. Сѣчиньского, щобы законъ змѣнити. Хочь законъ має хибы, але не треба хибъ усувати, досыть буде поправити де-що въ регуляминѣ.

Зъ мѣжь кандидатôвъ же на посла по пок. Смаржевскôмъ кн. Любомирскій въ своєй промовѣ дôткнувся такожь пытаня рускôго и заявивъ, що „рѣшучо стоить за увзглядненьемъ справедливыхъ жадань, якй ставлять рускй послы Въ виду жизненности рускаго языка и дѣятельности, яку розвинула интелигенція руска, бесѣдникъ не розумѣе, якъ можна истнованье Русинôвъ яко народу неґувати. Противно, треба зъ ними поводитися тымъ прихильнѣйше, на скôлько доси неразъ ихъ покривджено.

Якъ бачимо, на зборѣ выборцѣвъ въ Перемышли дались почути голосы, котрыхъ мовчки поминути годѣ.

Розпорядженье екзекутивне до закона о податку ôдъ горѣвки.

Референты обохъ министерствъ скарбу скôнчили вже свои нарады надъ уложеньемъ розпорядженя екзекутивного до закона о податку ôдъ горѣвки. Рефератъ ихъ буде предметомъ нарадъ склеканои анкеты, а мѣстить ôнъ въ собѣ слѣдуючй основнй постановы:

1) Хто доси продукувавъ зъ власного матеріялу горѣвку на свôй або своихъ домашныхъ ужитокъ, той буде и дальше вôльный ôдъ оплаты податку. (Продукція така цвите найбôльше въ альпейскихъ краяхъ и Дальматіи.) Така горѣвка може мати найвысше 50 степенѣвъ алькоголю, а загальна въ однôй горальни выпродукувана сума не може перевысшати рôчно 56, въ Дальматіи же, Тиролю и Форальбергу 112 литрôвъ. Позволенье буде удѣлятись лишь на протягъ одного року пôдъ условіємъ безпоривности фабрикаціи.

2) Що-до рôльничихъ горалень, то такими можуть уважатись лишь тй горальнѣ, котрй суть такъ тѣсно сполученй зъ рôльничимъ господарствомъ, що то господарство въ цѣлости або въ переважнôй части доставляє имъ матеріялу и ôдворотно, що вывары горальнѣ або навôзъ зъ худобы, що выпасаєсь єи брагою, уживаєсь для того господарства. Палити горѣвку можна лишь черезъ 8 мѣсяцѣвъ въ роцѣ, а дневный вырôбъ не може пересѣчно перевысшати 7 гектолитрôвъ алькоголю. До понятя рôльничои горальнѣ потреба такожь, щобы рôлѣ не були дальше положенй ôдъ горальнѣ якъ 7½ кильом., а луги дальше якъ 10 кильом. Дальше подано тутъ правила що-до вношеня подань о клясификацію горалень. Финансова власть першои инстанціи має кожде таке поданье залагодити ôдъ разу, подаючи такожь и мотивы.

3) Вывозомъ горѣвки ipso iure можуть займатись лишь предприємцѣ горалень и т. зв. фрайлягры. Другй особы можуть одержати позволенье ôдъ першои финансовои инстанціи на протягъ однои кампаніи, а именно: купцѣ, комисанты и спедиторы живучй въ краю, котрй ведуть докладнй книги купецкй и не були каранй за нѣякй финансовй проступства. Позволенье на експортъ залежить ôдъ зложеня кавціи або забезпеченя, коли же на матеріялѣ тяжать належитости або податки, може наступити вывôзъ лишь черезъ головный мытовый урядъ або выимково черезъ пôдрядный, до того управленый. До вывозу ликерôвъ и руму, на котрыхъ тяжить консумційный податокъ, потреба такожь спеціяльного призволу, котрый удѣлятись буде лишь дотычнымъ фабрикантамъ. Напитокъ, названый ликеромъ, має право дѳ бонификаціи лишь тогдѣ, коли єсть прозрачный, солодкій и мѣстить въ собѣ 35% алькоголю.

4) Що-до способу вывоженя готового продукту зъ мѣсця продукціи має обовязувати постанова, що не можна на одинъ разъ вывозити менше, якъ одинъ гектолитръ. Горѣвку можна вывозити або за оплатою податку, або безъ оплаты. Въ першôмъ случаю належить повѣдомити органъ покликаный до контролѣ, котрый удаєсь на мѣсце, слѣдить якôсть и скôлькôсть при температурѣ 12° R, обчисляє при помочи редукційныхъ таблицъ и означає суму. Тую суму по ôдтягненю 1½% дисконта платить готôвкою або властитель горальнѣ, або купуючій. Въ другôмъ случаю, т. є. безъ оплаты податку, можна вывозити горѣвку лишь до публичныхъ або приватныхъ, ôдповѣдно уладженыхъ до того рафинерій, все однакъ лишь за попереднымъ повѣдомленьемъ контролюючои власти.

5) Регуляминъ для приватныхъ складôвъ єсть бôльше-менше слѣдуючій: Склады такй можуть бути ôтворенй лишь въ осѣлости мытового або податкового уряду. Вести ихъ можуть лишь регестрованй и маючй загальне довѣріе купцѣ. На ôтворенье приватного складу позволяє по выслуханю торговельнои пала-

О душпастиряхъ войсковыхъ грекокатолицкого обряду при ц. к. войску въ Австріи ôдъ 1779—1888 рр.*)

По знесеню ордена Єзуитôвъ въ роцѣ 1773, котрому було поручуване душпастирство при арміи австрійскôй, поббчь ордена Ніяристôвъ, котрй були при школахъ войсковыхъ, надавъ папа Пій VI. на просьбы цѣсаревои Маріи Терезы нову конституцію для клира войскового въ Австріи, котрый поставлено пôдъ завѣдуванье и юрисдикцію особного апостольского викарого ц. к. армій (12 жовтня 1778). А що Галичина ôдъ року 1772 почала належати до Австріи, тожь показалася потреба поставити духовныхъ войсковыхъ и для грекокатолицкого обряду.

Д-ръ Пелешь въ своєй Исторіи уніа**) подає на пôдставѣ актôвъ митрополичои львôвскои консисторіи коротку звѣстку, що рескриптомъ надворно-военнои рады зъ дня 14 серпня 1779 р. були поставленй 2 греко-католицкй капеляны, зъ котрыхъ одинъ бувъ стаціонованый въ Празѣ, а другій въ Оломуцу. То само потверджує и Леонгардъ въ своємъ дѣлѣ***), що въ высше згаданôмъ роцѣ „wurde die Anstellung zweier Geistlichen zum Troste der galizischen Soldaten des griechisch-kath. Ritus angeordnet“. Епископъ Пелешь продовжає дальше тую звѣстку, що „die zwei besagten Feldkaplan-Posten wurden dann in der Folgezeit immer besetzt und ein solcher Feldkaplan war der auch uns bekannte Nominat Johann Kostecki, der in Olmütz stationirt war. In der Folge giengen aber diese zwei Stationen ein.“

Не вѣдомо, хто давъ инціятиву до поставленя тыхъ двохъ посадъ, чи дѣйстно були все тй посады обсадженй та якими особами, и зъ якихъ причинъ перестано тй посады обсаджувати? Высше згаданый капелянъ польный бувъ въ роцѣ 1810 именованый епископомъ перемыскимъ замѣсть Михаила Гарасевича, котрого митрополитъ Ангеловичъ предкладавъ, але по некористнôмъ для него свѣдоцтвѣ пароха рускаго у св. Варвары у Вѣдни, Іоана Ольшавского*), при каноничнôмъ процесѣ декретъ номинаційный назадъ стягнено и перемыскимъ епископомъ ставъ Михаилъ Левицкій въ роцѣ 1813. Черезъ тй пересправы такъ довго протягнулося именованье нового епископа для катедры перемыскои (1808—1813). Отже роки 1810—1813 посвѣдчають, що ще посады греко-кат. капеляній були обсаджуванй.

У Лєнгарда умѣщеный „Ausweis über den bestehenden, durch Allerhöchste Entschliessung Sr. Mejestät vom 17 September 1821 und vom 20 November 1824. festgesetzten Personal und Besoldungsstand des Garnisons- und Spitals kapläne“, въ котрôмъ межи рôзными посадами єсть выказаный Оломуцъ, яко стація гарнизоновго капеляна „für die grichisch-unirten Glaubensgenossen von Mähren und Schlesien“, але особа займаюча сю посаду не єсть подана. По роцѣ 1824 нема нѣякои вже згадки анѣ о посадѣ анѣ о особѣ якôй сповняючôй душпастирство для Русинôвъ въ арміи. Причину, чому тй двѣ посады греко-кат. капелянôвъ упали, думаю глядати въ тôмъ, щô знаходиться постановлено въ декретѣ надворнои канцелярій зъ 30 цвѣтня 1865 р. о правѣ презентаціи епископôвъ на капеляніи войсковй своихъ священикôвъ де що-до Австріи к низшои и высшои додано: „Da übrigens die Regimenter in Oesterreich ob oder inter der Enns eigene Aushilfsbezirke in Galizien haben und aus dieser Ursache die bei denselben angestellten Feldkapläne nebst der deutschen auch der polnischen oder wenigstens der böhmischen Sprache kundig sein müssen“, — то приказано ординаріятамъ низшо-австрійскимъ, єсли такого священика не мають у галицкихъ, розумѣеся латиньскихъ ординаріятôвъ, такихъ священикôвъ пошукати, а ще бôльше изъ слôвъ рескрипту воєннои придворнои рады зъ дня 31 грудня 1834. ч. 4617, котрымъ заряджено способъ заспокоюваня потребъ религійныхъ для гр.-кат. воякôвъ. „Weil jedoch die Militärmannschaft des griechisch-katholischen Ritus in der kk. Armee zu sehr vertheilt war und dem Gottesdienste ihrer (розумѣесь войсковои) Geistlichkeit nicht beiwohnen konnte, wurde zur Förderung der Religiosität der griechisch-kath. Gläubigen des Militärstandes an sämmtliche Länder und Grenz-General-Commanden die Weisung erlassen, dass die in den Regimentern, Corps und Branchen befindliche Mannschaft des gr.-kath Bekenntnisses an jenen Orten, wo sich Kirchen und Priester ihres Ritus befinden, an Sonn-und an den hohen und sonstigen griechischen Feiertagen nach Zulässikeit des Dienstes auf dieselbe Weise zu ihrem Gottesdienste geführt werden sollen, wie dies für die Mannschaft des verschiedenen nicht katholischen Religiensbekenntnisse erneuert anbefohlen worden ist.“ Отже въ краяхъ, де були церкви рускй, тамъ мôгъ бути той рескриптъ выконаный, але въ другихъ краяхъ, зовсѣмъ не вдоволявъ религійныхъ потребъ греко-кат. воякôвъ, то-жь приказано въ наслѣдокъ дальшого найвысшого росказу цѣсарского, щобы для воякôвъ гр.-кат. вѣроисповѣданя, знаходячихъ ся въ полкахъ и корпусахъ, найменше разъ до року въ ôдповѣдный часъ священикъ ихъ обряду державъ богослуженье и удѣлювавъ тайны покаянія и евхаристіи, а коли-бъ священика того самого обряду не було въ тôмъ краю, въ котрôмъ дотычный полкъ або корпусъ стаціонує, то тогдѣ повиненъ бути въ тôй цѣли спровадженый священикъ такій зъ другои, найблизшои провинціи монархіи. На пôставѣ того розпорядженя мусѣвъ гр.-кат. рускій священикъ, бодай разъ въ рôкъ мати для воякôвъ гр.-кат. богослуженье — и на тôмъ кôнчилася цѣла робота около ихъ религійности, особливо въ краяхъ, де Русины не мешкають.

Такъ отже сими розпорядженями знесенй були и de jure двѣ посады гр.-кат. войсковыхъ капелянôвъ, системизованй ще въ роцѣ 1779. Хроника рускои парохіи у св. Варвары у Вѣдни згадує по той часъ о щорôчныхъ поѣздкахъ пароха у св. Варвары за-для Великоднои сповѣди по низшôй и высшôй Австріи.

Противъ повысшихъ розпоряджень зъ року 1834 хотѣвъ епископъ перемыскій Снѣгурскій починити ôдповѣднй кроки и въ тôй цѣли ôднесився 27 вересня 1835 ч. 2150, и потому 28 вересня 1836 ч. 2503 до митрополичои консисторіи у Львовѣ зъ запытаньемъ, чи не було-бы порадно щось противъ сихъ розпоряджень зробити, а коли зô Львова довгій часъ нѣяка ôдповѣдь не приходила, ôдновивъ дня 12 листопада 1844 ч. 3359, по 9-ти лѣтахъ, то запытанье — и вже оба ординаріяты, перемыскій и львôвскій, подали д. 22 цвѣтня 1845 р. поданье до цѣсаря, въ котрôмъ просили, щобы для ц. к. полкôвъ, въ котрыхъ єсть значна часть воякôвъ греко-кат. обряду, були поставленй осôбнй капеляны того самого обряду. И такъ за неутомимымъ довголѣтнымъ стараньемъ и починомъ заслуженого епископа перемыского Снѣгурского дôпяли оба ординаріяты для греко-католикôвъ доси нечуваный успѣхъ. Цѣсарь Фердинандъ постановою зъ дня 13 червня 1846 р. зарядивъ, що для кождого

*) Статья ся надôслана намъ зъ Вѣдня.

**) Pelesz: Geschichte der Union der ruth. Kirche mit Rom, т. II. стор. 923.

***) Leonhard, apost. Vicar: Verfassung der Militär-Seelsorge in den k. k. österreichischen Staaten.

*) Chronik der Pfarre zu St. Barbara in Wien зъ р. 1810, 117.

ты министеръ торговлѣ пôдъ условіемъ, коли рôчный оборотъ приносить що найменше 3000 гектолитрôвъ. Мѣсце складу означуѐ власть финансова; маѐ оно бути зовсѣмъ ôддѣлене. Предприемець маѐ дати ôдповѣдну обезпеку, котра маѐ рôвнатись повнôй консумційнôй оплатѣ припадаючôй ôдъ звычайного стану товарôвъ на складѣ. Склады приймати можуть горѣвку лишь на пôдставѣ авіза фабрики, потвердженого черезъ власть, ôдтакъ же маѐ властитель складу донести о тôмъ сейчасъ дотычнôй своѣй власти. Пôдъ такою самою контролею ôдбуваѐсь выданье товару. Въ такій способъ мають финансовй органы докладный переглядъ кождочасного стану.

6) Законъ постановляѐ, що горѣвка ужывана для цѣлей промыслу, до огрѣваня, вареня, чищеня, освѣтленя, до цѣлей лѣкарскихъ и науковыхъ, буде вôльною ôдъ податку, о скôлько она ѐсть денатурована (неспособна до людского ужитку) и о скôлько позволить на то власть финансова. Управленй до продажи такои горѣвки не можуть въ якій-будь способъ стояти въ звязи зъ торговлею горѣвки, котра не ѐсть денатурована и мусять зложити кавцію. Денатурованье ôдбуваѐсь такъ, що до 100 литрôвъ чистого алькоголю маѐ додатись $2^1/_2$ литры мѣшанины зъ т. зв. деревляного выскоку (Holzgeist), а лишь тогдѣ, коли ходить о денатурованье оцту, можна денатурувати квасомъ оцтовымъ. Горѣвка, котра маѐ бути денатурована, мусить мати що-найменше 80°. При денатурованю мусить бути все двохъ урядовыхъ стражникôвъ; належитôсть за контролю выносить $1^1/_2$ кр. ôдъ литра. Денатурованой горѣвки не вôльно вже опôсля ôдчищувати, а продавати можуть ѐи лишь спеціяльно до того управленй люде.

7) Продуцентамъ и предприемцямъ складôвъ може бути признаный въ одній кампанії кредитъ до 600 зр. Кредитъ той може бути признаный и купуючимъ, однакъ лишь тогдѣ, коли выбраный ôдъ нихъ податокъ консумційный выносить въ однôмъ роцѣ що-найменше 5000 зр. Кредитъ такій може бути удѣленый лишь за обезпекою въ державныхъ паперахъ, листахъ заставныхъ и другихъ пупилярныхъ ефектахъ, дальше за гипотекою, порукою кредитовыхъ институцій або черезъ наданье права заставу на оподаткованôмъ продуктѣ. Кредитъ буде удѣлятись фабрикантамъ ликерôвъ на одинъ рôкъ, другимъ лишь на 4 мѣсяцѣ. Векслѣвъ вымагати буде власть кредитова лишь при высшôмъ кредитѣ, якъ 5000 зр. мѣсячно.

8) Горѣвка до 20 литрôвъ у куплѣвъ и до 10 литрôвъ у приватныхъ особъ, призначена до домового ужитку, вôльна буде ôдъ податку т. зв. Nachsteuer, выносячого 24 кр. ôдъ литра. Дальше ѐсть вôльною горѣвка призначена до експорту, горѣвка денатурована а горѣвка и ôдъ правосильности закона зъ 13 червня 1888 р. т. зв. Sperrgesetz спровадженою зôстала пôсля мытовои стопы 76 зр. Оподаткуватись мають всѣ припасы знаходячй-ся дня 1 вересня с. р.

Въ розпорядженю нема згадки про то, щобы финансовй органы були управненй вже теперь дослѣджувати станъ припасôвъ въ горальняхъ и фабрикахъ, переглядати въ тôй цѣли книжки або давати припорученя.

Горѣвка улягаюча т. зв. Nachsteuer може бути зложена безъ оплаты въ складахъ зъ ôдповѣдною обезпекою. Хто хотѣвъ-бы позыскати кредитъ до кôнця 1889 р., маѐ передъ кôнцемъ серпня с. р. внести прошенье до финансовои власти першои инстанціи.

Въ тôмъ разѣ належить першу рату заплатити сейчасъ, а дальшихъ додержувати скрупулятно, бо найменше припôзненье готово потягнути за собою екзекуцію цѣлои сумы.

Въ вересню и жовтню будуть горальники и торговельщики ôддавй пôдъ повный наглядъ финансовый. Въ тôмъ часѣ будуть они обовязанй ôдъ всходу до заходу сонця бути на приказы властей финансовыхъ, дозволяти имъ вступу до своихъ льокалѣвъ и улекшувати ревизіи и дослѣды.

Зайды на Волыни.

[Статья надôслана зъ Украины.]

До насъ дôйшла доброи ваги книжка, скомпонована официрами штабу кіевского войского округа пôдъ доглядомъ и проводомъ генералъ лейтнанта Косича (нинѣ губернатора въ Саратовѣ). Книжка зоветься „Военно-статистическое обозрѣніе Волынскои губерніи“. Вже сама назва даѐ знати, що авторы мали свою спеціяльну мету, а черезъ те и звертали увагу бôльше на такій рѣчи, що ôдповѣдають ихъ метѣ; але жь они завели въ книжку богато вельми цѣнного матеріялу, цѣкавого задля кождого, кого интересуѐ побытъ украинско-руского народу на Волыни. Волынь же найпаче повинна интересувати галицкихъ Русинôвъ, бо она не тôлько наша сусѣдка, она наша рôднѣйша сестра. Розлучили насъ зъ нею лишень тогдѣ, якъ остатный разъ пошматували рѣчь-посполиту. Року 1795 Волынь въ сучасныхъ межахъ привернено пôдъ Россію, а частину ѐи прилучено до Галичины.

Зъ книжки генерала Косича беремо цѣкаву рѣчь про захожихъ Нѣмцѣвъ та Чехôвъ, що полонили Волынь.

Въ книжцѣ сказано, що бôльшôсть кольоній нѣмецкихъ осаджено биля переправъ черезъ рѣки Горыню и Стыръ „усѣ, хочь трохи выдатнѣйшй шляхи по Полѣсю волыньскому зъ обохъ бокôвъ обсаджень нѣмецкими зайдами“. (Стор. 177.) Сей фактъ може мати вельми велику вагу пôдчасъ вôйны Нѣмеччины зъ Россіею: попросту се мурованый шляхъ для для нѣмецкого войска. Фактъ сей свѣдчитъ, якъ необачно россійскій урядъ поводився доси въ справѣ захожихъ чужинцѣвъ, а зъ другого боку повиненъ стати осторогою не тôлько Россіи, але и иншимъ державамъ, якъ уважно и обачно треба стерегти интересôвъ власного народу и краю ôдъ натовпу емиграціи.

Знаѐмо, що обширъ кольоній доволѣ великій, бôльше 64.000 квадр кильометрôвъ. На кожный квадр. кильометръ припадаѐ пересѣчно людности 32 особы; жити бы можна, але знаѐмо и те, що нѣмецкй зайды повагомъ выпирають Русинôвъ-тубольцѣвъ зъ ихъ рôдныхъ земель! И йдуть нашй Русины зъ Волынѣ въ свѣтъ за очи, шукати де лѣпше, а по ихъ предкôвскихъ земляхъ „мудрый Нѣмець“ шляхи стелить для Бисмарка, та роскошуѐ собѣ. Се величезна помылка, необачнôсть и грѣхъ россійского уряду и противъ самого себе, и проти волыньскихъ Русинôвъ.

Цѣкава исторія про тѣ помылки та необачности. Отъ якъ про неи оповѣдаѐ книжка ген. Косича.

Ще року 1809 король Саксонiи яко герцогъ Варшавскій, выдавъ универсалъ кличучи на польскй землѣ чужинцѣвъ. Гадали бачте, що зайды пôднесуть хлѣборобство и индустрію, котрй геть не добре стояли тогдѣ по польскихъ земляхъ. Зайдамъ даровано великй пôльги. И отъ Нѣмцѣ рушали на Польщу. Перегодомъ герцогство Варшавске скасовано, ôдойшло оно пôдъ Россію. Тогдѣ звернено р. 1817 увагу на захожихъ Нѣмцѣвъ, але увага та мабуть не вельми шкодила, бо р. 1857 въ Конгресôвцѣ було зайдъ 287.321, а межи ними самыхъ Нѣмцѣвъ 264.000, т. ѐ. 6% усеи людности. Зайды не вдоволилися Конгресôвкою, а зъ-ôдсѣль двома течіями рушили на всхôдъ на Литву и на пôвдень на Волынь.

Першй нѣмецкй зайды осѣлись на Волыни въ Луцкому повѣтѣ ще зъ початку 1830-тыхъ рокôвъ. Кіевска и волыньска администрація неприязно повитали захожихъ и не хотѣли надавати имъ жадноі пôльги; але высшій урядъ не приставъ на сю пораду и зайды добились такои пôльги, яку мали захожй въ Конгресôвцѣ.

За першихъ 30 лѣтъ (1830—1860) обсаджено по Волыни 139 кольоній (11.424 особы). За те-жь якою широкою течією рынули нѣмецкй зайды на Волынь пôсля 1860 р.! За десять рокôвъ збôльшилося захожихъ на 250%, а року 1884 було на Волыни новыхъ кольоній 879 а въ нихъ 139.699 особъ! Захожй на Волыни становлять нинѣ майже 7% и орудують 7·3% землѣ зъ цѣлого обширу Волынѣ. „Чужоземнй зайды — сказано въ книжцѣ (на стор. 174) — осѣдають переважно по обохъ бокахъ гостинця зъ Берестя на Кіевъ... 70% зайдъ сидить на пôвнôчному, а 30% на пôвденному боцѣ гостинця. На пôвдень ôдъ гостинця кольонiи доходять по саму зелѣзницю зъ Берестя на Кіевъ, а зелѣзниця зъ Вильны до Ровного цѣлыхъ сорокъ верстовъ тягнеться черезъ самй лишень нѣмецкй кольонiи.“ (Стор. 175.) Здаѐться, не треба тутъ жадныхъ коментарѣвъ, бо хто-жь не знаѐ стратегичноі ваги самого Берестя и Ровного, а такъ само и ваги якъ гостинцѣвъ та зелѣзниць, що йдуть черезъ отсй мѣста, такъ и перевозôвъ черезъ рѣки Горыню и Стыръ!

Стратегична и вôйскова вага кольоній намъ майже байдужна. За те великій интересъ маѐ за-для насъ экономичный бôкъ, аграрный. Тутъ мусимо зупинитись довше, мусимо ще разъ вернути до исторіи кольонизаціи Волыня чужинцями, найпаче-жь Нѣмцями.

Цѣкава рѣчь: кольонизованю Волыня, нѣмченю споконвѣчноі землѣ Русинôвъ, сприяла польска шляхта вкупѣ зъ россійскôмъ урядомъ. Польскй паны володѣли (тай ще теперь володѣють хоть трохи и менче) величезными обширами земель волыньскихъ. Року 1861 знесено панщину; панамъ порвалась нитка: зникла неплачена праця крепакôвъ. Пôдскочило повстанье р. 1863. Зъ поконвѣку польскй паны не стояли приязно до народу, не було у нихъ вдачи гуманнои, — не диво, що и народъ лютувавъ на нихъ и вважавъ панôвъ за найгôршихъ ворогôвъ. Зовсѣмъ натурально було, що пôсля касованя панщины пôдчасъ повстаня народъ не ховавъ уже своихъ ворожихъ ôдносинъ до панôвъ и пильнувавъ шкодити панамъ. Фактъ сумный, та що-жь дѣяти, коли ôнъ зовсѣмъ логичный а виноватй тому нѣхто бôльше, якъ самй паны. Живучи по земляхъ Русинôвъ, ѣвши хлѣбъ Русинôвъ, польскй паны нѣколи не турбували себе интересами тои землѣ и народу, що годували ихъ: судъ и месть Немезиды не впадали имъ на думку... Отожь кажу, по знесеню крепацтва паны лишились майже безъ рукъ. Немезида казала имъ знати те, що ихъ спасенье въ народѣ, що народъ простить ихъ, абы ôнъ бачивъ щире каянье та прихильнôсть панôвъ и бажанье спокутувати грѣхи батькôвъ. Замѣсть того паны збочили на шляхъ ще бôльше лихôдѣйный: почали наймати робочихъ и арендарѣвъ чужинцѣвъ, а тымчасомъ и урядъ сприявъ тôй справѣ; давши дозвôлъ брати въ аренду землѣ людямъ чужоземнымъ, а терминъ аренды протягъ на часъ незвычайно довгій, ажь до 36 рокôвъ. Коли жь тогдѣ скасовано пôльги, якими користувались зайды въ Конгресôвцѣ, то се була вода на млынъ Нѣмцѣвъ волыньскихъ. За десять рокôвъ численнôсть зайдъ на Волыни зросла въ-трое. Зайды чужинцѣ придбали собѣ на власнôсть звышь 96.000 моргôвъ землѣ та надъ 85.000 взяли въ оренду. Варто уваги разъ, що ще за три роки (1874) зайды орудували вже майже 250.000 моргôвъ землѣ, а въ-другe, що зъ 40.500 захожихъ тôлько 3% перейшли до пôдданьства Россіи и поприставали до громадъ тубольцѣвъ, останнй-жь 97% перебували тôлько за пашпортами; зъ нихъ 30% прийшло зъ-за межѣ Россіи, а 67% зъ Конгресôвки, але-жь, кажу, и сй 67% перебували яко пôдданй Нѣмеччины.

Зайды Чехи въ-перше рушають на Волынь въ Дубеньскій повѣтъ р. 1863. Кольонизація ческа ишла млаво, поки року 1867 россійскій урядъ не почавъ занадто сприяти Чехамъ; була, бачте, така думка, що Чехи принесуть власну культуру, пôднесуть экономичный побытъ краю и разомъ шкодити-муть польонизаціи и католиченю. Першй зайды Чехи були гусового обряду, а урядъ гадавъ, що они легко приставати-муть до обряду россійско православного. Вже-жь не диво, що за такою думкою урядъ щедрою рукою сыпавъ зайдамъ Чехамъ деякй пôльги, не диво й те, що за 17 рокôвъ на Волыни осѣлося 19.304 особъ-Чехôвъ и придбало собѣ бôльше 72.000 моргôвъ землѣ, зъ того 93% на власнôсть.

Коли зведемо до купы всѣ землѣ, якими орудують на Волыни зайды, то добудемо, що у Нѣмцѣвъ власнои 264.476 десятинъ (десятина = 2 морги) а въ орандѣ 178.191 дес.; у Чехôвъ власнои 34.519 а на орандѣ 1.128 десятинъ. Отже зъ рукъ тубольцѣвъ зайды выдерли 478.314 десятинъ, трохи не цѣлый милiонъ моргôвъ землѣ! Найбôльше зайды полонили Луцкій повѣтъ; тамъ ихъ 209 кольоній, 4.042 дворôвъ, такъ що на кождыхъ двоѐ сѣлъ тубольцѣвъ припадаѐ одна кольонiя зайдъ.

Цѣкаво такожь звернути увагу, якъ припадаѐ людность зайдъ до людности тубольцѣвъ. Отже бачимо, що на 100 селянъ припадаѐ захожихъ: въ повѣтахъ: Луцкому 27·5, въ житомирскому 23.6, въ ровеньскому 20·9. въ новгородскому 17·3, въ дубеньскому 10·7, въ володимирскому 10·2%. Иначими словами: въ луцкому н. пр. повѣтѣ на 3·6 селянъ припадаѐ одинъ зайда. Варто уваги ще й те, що захожихъ чужинцѣвъ Нѣмцѣвъ найбôльше по повѣтахъ сумежныхъ зъ Галичиною.

Економичный побытъ зайдъ вельми добрый. „Будôвлѣ у нихъ чистй, огрядній, великй, на 2—4 а то и на 5 свѣтлиць. Землѣ обгороженй, добре пôдгноєнй и гарно обробленй. Всѣ зайды хлѣборобы, але чимало вже такихъ, що придбали великй маѐтки и позаводили фабрики.“

Гадали колись не то въ Россіи, а и скрôзь, що кольонизація пôднесе экономичный побыть и тубольцѣвъ селянъ; були певнй, що хлѣборобска культура ôдъ зайдъ перейде и на тубольцѣвъ. Досвѣдъ запевняѐ, що се помылка. Зайды не єднаються зъ тубольцями: они мають свôй „нѣмецкій“ урядъ и взагалѣ не пôдлягають урядови селянъ рускихъ, а черезъ те уважають себе якимись „высшими“ людьми и цураються Русинôвъ. За-для того и тубольцѣ дивляться на захожихъ ворожимъ окомъ. Ворогованье заходить ще и зъ инчихъ, аграрныхъ причинъ. У селянъ тубольцѣвъ убого на землю, мусять они рôкъ-на-рôкъ орати все ту саму землю, не даючи ѣй спочинку. „Ôдбутки натурою та податки ледви дають спроможнôсть Русинови розвести худобу та придбати гною. Зайды жь, не знаючи жадныхъ податкôвъ и ôдбуткôвъ, маючи доволѣ землѣ, живуть такъ, що Русинъ-туболецъ про такій побутъ и фантазувати не може.“ (Стор. 179.)

Набуваючи таку силу земель ôдъ панôвъ, зайды вельми утиснули селянъ, бо пôднесли незвычайно высоко платню за землю; селяне-Русины лишились безъ выпасôвъ и навѣть безъ права вызбируваня по лѣсахъ сухого ломаного гиля на топливо. Черезъ се частогусто бувають спашѣ, процесы за спашѣ, а ще частѣйше нѣмецкій самосудъ: занявши на спаши коня або скотину Русина, зайды вырѣзують у неи языкъ або выколюють очи або инакше покалѣчать, а не то и замордують на смерть. А селяне квитуються за се, крадучи у зайдъ коней, або пôдпалюючи будынки. (Стор. 180.) Якъ же тутъ не ворогувати! До того, якъ запевняѐ авторъ книжки, „симпатіи зайдъ цѣлкомъ належать до ихъ рôднои Нѣмеччины. Рускои мовы они цураються, а ѐсть такій, що за 20 лѣтъ не навчилися навѣть говорити по руски.“

„Взагалѣ, кольонизація Волынѣ сталася користною тôлько декому зъ приватныхъ людей, масу же Русинôвъ она стиснула и загрожуѐ въ будучности великими трудностями.“ Цѣкаво знати якими? Книжка на се ôдповѣдаѐ: „Пôдчасъ вôйны сусѣды Россіи, перейшовши межу, спиняються середъ людности, що спочуваѐ зъ ними, знаѐ край и маѐ звязи зъ нѣмецкою арміею.“ (Стор. 182.) Се ще не все; книжка далѣй запевняѐ, що коли зросте людность, а се неминуче, то недостача землѣ почуватись ме все бôльше и бôльше, и „чи ранѣйше чи пôзнѣйше тяжкй злиднѣ примусять руского селянина наложити свôй культъ на землю, штучно переданыхъ въ руки захожихъ чужинцѣвъ“ (стор. 181).

Певна рѣчь, що россійскій урядъ спинить, коли доси вже не спинивъ, дальше онѣмеччуванье Волынѣ новыми зайдами, але цѣкаво, якъ ôнъ выкрутиться зъ того лиха, яке самъ заподѣявъ доси кольонизацію? Торôчный законъ про чужинцѣвъ, нехай и переведе усѣхъ зайдъ на россійскихъ пôдданыхъ, та що зъ того? Се буде тôлько формальна рѣчь, а истота симпатій, истота ôдносинъ зайдъ до тубольцѣвъ и навпаки — полишиться така самѣсенька!

Захожй Чехи на Волыни почали братись до православія, але и се не полагодить лиха, тымъ паче, що Чехи-зайды не принесли на Волынь нѣчого свого оригинального, славянского, національного; и вдачу и ôдносины до тубольцѣвъ и культуру они принесли чисто нѣмецку. До того имъ и урядъ сприяѐ, хочь може и не свѣдомый о не добрыхъ ôдносинахъ Русинôвъ до Чехôвъ: Чехи такъ собѣ улаштувались, що середъ рускои землѣ зложили якусь державу въ державѣ не руску, не россійску, а ческу. Они маютъ свои національнй школы зъ выкладовою ческою народною мовою, черезъ що всѣ они умѣють читати. „Они — сказано въ книжцѣ на стор. 183 — не тратять звязку зъ Чехією, бережуть всѣ свои звычаѣ, пильно интересуються ходомъ житя въ Чехіи, уважно читають ческй часописи. Чимало кольоній такихъ, де заведено громадскй схôдины (Бесѣды чи Касино); тутъ справляються народнй ческй спектаклѣ, музикальнй вечерки, танцѣ...“ О тутъ то корѣнь и лиха и добра. Чехамъ легко при такихъ обставинахъ перевысшити Русинôвъ.

У Чехôвъ усе своѐ, народне, — у Русинôвъ нѣчого свого, все чуже: школа, книжка, священики, урядники, все чуже, все тхне духомъ „объединенія“... Русинамъ самъ урядъ загорожуѐ стежку до просвѣты и культуры. Най-бы Русинамъ не боронили користуватись хоть людскимъ правомъ рôднои мовы, чути ѐи, якъ чують зайды въ школѣ, та тогдѣ-бъ и побачили, хто кого переваживъ въ поступѣ культуры. Такъ де тамъ! Чехамъ вôльно збиратися, сходитися, а Русинôвъ, коли зберуться на вечерницѣ, розганяѐ урядникъ. У Чехôвъ повна воля мысли, свобода духа, — Русины-жь пригнобленй, пригнетенй. Чехамъ вôльно выписувати зъ Праги и де хочуть газеты, а у Русинôвъ єдина руска часопись политична „Дѣло“ — и тôй не дано волѣ доходити.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ дальшôй нарадѣ анкеты спиритусовои поставивъ Ляйпцигеръ внесенье, щобы, на случай, наколи-бъ правительство не згодилося на означенье скôлькости алькоголю за помочею ваги, завести урядову контролю за помочею цѣхованя. Внесенье се принято. Гитнеръ вносивъ, щобы вôльнй склады були зъ уряду замыканй. Австрійска анкета буде старатися у министра перевести торговлю спиритусомъ на вагу, чого домагаѐся такожь и Угорщина.

Межи угорскимъ правительствомъ а кардиналомъ-примасомъ Симоромъ прийшло теперь до строгого конфликту. Причина сего конфликту ѐсть слѣдуюча: Министеръ просвѣты Трефортъ припоручивъ бувъ остригомскому (гранскому) инспекторови шкôльному Барталеви, яко комисареви правительственному, выѣхати на испыть до тирнавскои семинаріи учительскои. На конференціи учительскôй сказано ѐму, що ôнъ не може при испытѣ мати нѣякои участи, бо институтъ той не ѐсть державный але приватный, архіепископскій, и длятого не може признати урядовои функціи инспектора. Комисарь заявивъ, що ôнъ прийшовъ на выразный приказъ министра просвѣты и длятого не може дозволити на то, щобы ѐго особу игноровано. Мимо всякихъ протестôвъ заявивъ збôръ учительскій, що може въ найлѣпшôмъ случаю уважати ѐго гостемъ. Обѣ стороны зажадали ôдтакъ телеграфично инструкцій ôдъ своихъ настоятелѣвъ а испытъ ôдложено, доки не надôйдуть инструкціи. Министеръ просвѣты ôдтелеграфувавъ категорично, що инспекторъ маѐ не лишь право але и обовязокъ бути при испытѣ, давати питаня ученикамъ и вплывати на клясификацію. Управитель института одержавъ вновъ ôдповѣдь ôдъ кардинала, щобы ôнъ такъ вѣвъ испытъ, якъ коли-бъ на нѣмъ не було инспектора. Инспекторъ держався однакожь припи-

---

изъ 8-ми въ Галичинѣ доповнючихъ полкôвъ, маючого въ своѐмъ станѣ бôльше якъ половину людей греко-кат. обряду, якъ Гартманъ Нр. 9., Marzuchelli Нр. 10., Нассавъ Нр. 15., Лука Нр. 24., Нужанъ Нр. 30., Сивковичъ Нр. 41., Стефанъ Нр. 58. и Біянки Нр. 63., бувъ поставленый особный греко-кат. капелянъ зъ такою самою платнею, якъ латиньскій, и щобы такй посады тôлько безженнымъ и бездѣтнымъ вдôвцямъ були надаванй. Презентація тыхъ капелянôвъ була подѣлена межи оба рускй ординаріяты, пôсля того, зъ котрого епархіи полкъ доповняѐся. Юрисдикцію отримували рускй капеляны ôдъ апостольского викарія, але позаякъ греко-католицкй священики въ ôдправленю богослуженя и строєню св. тайнъ обовязанй строго придержуватись свого обряду, то греко-кат. капеляны мають такожь и ôдъ своихъ ординаріятôвъ мати осôбну инструкцію, котра предкладаѐсь апостольскому викаріятови, о скôлько они въ наданыхъ властяхъ латиньскихъ удѣлъ брати могуть. Рускй ординаріяты приказали уживати Требника перемыского зъ року 1844., посты заховувати пôсля свого обряду, св. миро спроваджувати ôдъ епархіяльного епископа, и тôлько разъ на день мати св. литургію. Метрики полку провадити мали тôлько латиньскй капеляны, але грекокатолицкй мали власноручно функціи для гр.-кат. особъ вписувати въ метрику и дуликатъ, пôдлягали пôльнымъ суперіорамъ, и мали право належитости епитрахильнй ôдъ гр.-кат. функцій пôсля припису епитрахильного для войска самй побирати. (Ôдъ осôбъ ôдъ фельдфебля низше не брало ся нѣчо.) Такъ отже було постановлено 8 сталыхъ гр.-кат. войсковыхъ священикôвъ для войскъ изъ Галичины.

П. С.

(Дальше буде.)

сôвъ и пытавъ ученикôвъ. Приключенье выкликало на Угорщинѣ велику сенсацію. Справа ся опреся мабуть ажь о Римъ, бо кардиналъ рѣшився не уступити

Секція для справъ соціяльныхъ другого католицкого вѣча, котре маѳ ôдбутися пôсля „Presse“ въ Мянцу, выготовила слѣдуючѣ реферати: а) поглядъ на соціяльно-политичный розвôй въ Австрія ôдъ 1877 р.; б) корпораційна организація суспôльности яко цѣль змагань до привернеия суспôльного и экономичного порядку; в) якѣ средства законодавчѣ суть въ найблизшôй будучности потрѣбнѣ для охороны стану селяньского; г) то само що-до ремѣсникôвъ; д) то само що-до робôтникôвъ; е) справа помешкань ремѣсникôвъ и робôтникôвъ въ великихъ мѣстахъ и мѣсцевостяхъ фабричныхъ. Референтами суть мѣжь иншими кн. Алойсъ Лихтенштайнъ.

——

Дирекція зелѣзниць державныхъ предложила правительству проѳктъ закупна новыхъ вагонôвъ особовыхъ и тягаровыхъ для галицкои линіи за загальну суму 300.000 зр.

——

Праса европейска не перестаѳ все ще застановлятись надъ тымъ, якѣ можуть бути наслѣдки зъѣзду монархôвъ въ Петергофѣ. Праса австрійско-нѣмецка взагалѣ доказуе, що наслѣдки зъѣзду, котрыхъ зъ разу перецѣнювано, будуть далеко меншѣ якъ то на початку зъѣзду було можна думати и якъ загально припускалося; загальна ситуація позôстане имовѣрно въ головныхъ чертахъ на разѣ безъ змѣны. Ôдзываються однакожь и такѣ голосы, котрѣ доказують, що Россія выйде зъ своеи дотеперѣшнои резервы и поробить деякѣ уступки въ користь балканьскихъ народôвъ. Що-до питаня, чи на зъѣздѣ въ Петергофѣ велися якѣсь конференціи политичнѣ чи нѣ, доносять теперь такъ: Заразъ по першôмъ пирѣ зôйшовся мин. Гирсъ зъ гр. Гербертомъ Бисмаркомъ и конферувавъ дуже довго; на другій день рано розпочалась мѣжь ними зновъ конференція. Цѣла канцелярія Гирса перенеслась була до Петергофу. Не може бути мовы — пишуть зъ Петербурга — о формальнôмъ союзѣ, але вымѣну гадокъ записано имовѣрно въ протоколѣ, котрый подано ôдтакъ обомъ монархамъ до устного потвердженя. Пôсля тои верзіи ѳсть отже Россія готова поробити уступки пôдъ условіемъ, що балканьскій пôвъостровъ не станеть предметомъ жадобы якоись другои державы и що въ Софіи запануѳ князь, котрого особа, погляды и вѣра дадудь поруку що-до славяньскости и православія. Въ замѣну за то буде Нѣмеччина забезпечена ôдъ всхôдноп границѣ на случай, наколи-бъ ѳи зачѣплено ôдъ захôднои. Наколи-бъ такъ дѣйстно мало бути, то булобы се вельми характеристичнымъ фактомъ, що теперь выходить ôдъ Россіи той проѳктъ порозумѣня на пôдставѣ независимости балканьскихъ державъ котрый высказавъ свого чису гр. Кальноки въ спôльныхъ делегаціяхъ.

Принятье цѣсаря Вильгельма въ Штокгольмѣ було свѣтле а гостина ѳго тамъ зробила дуже добре враженье. Надъ самымъ портомъ, тамъ де ѳсть мôстъ, котрымъ входиться зъ кораблѣвъ на берегъ, були выставленѣ тріюмфальнѣ ворота а ôдъ нихъ ажь до королевского замку, що стоить напротивъ порту, творило войско шпалиръ. Заразъ по въѣздѣ цѣсаря до королевского замку мусѣвъ ôнъ разомъ зъ королемъ выйти на бальконъ и показатися величезнôй масѣ народу, котра зôбралися тутъ на ѳго повитанье. По полудни ѣздивъ цѣсарь оглядати мѣсто и звѣринець а вечеромъ ôдбувся галевый обѣдъ на 115 особъ. Цѣсарь сидѣвъ при столѣ межи королемъ а наслѣдникомъ престола; коло наслѣдника престола сидѣвъ кн. Генрихъ а напротивъ короля гр. Гербертъ Бисмаркъ. Король, пôдносячи тоастъ въ честь цѣсаря, згадавъ про ѳго дѣда и батька и пожелавъ ѳму довгого вѣку та славного и щасливого панованя. Цѣсарь подякувавъ за тѣ щирѣ желаня а ôдтакъ высказавъ свою радôсть, що може оглядати красну Скандинавію и пôднѣсъ тоастъ въ честь того краю на союзъ дружбы мѣжь народами нѣмецкимъ и шведскимъ.

Въ вѣденьскихъ кругахъ политичныхъ удержуѳсь неконче имовѣрна поголоска, що подорожь цѣсаря Вильгельма до Россіи, Швеціи и Дании маѳ на цѣли вытворити спôльными силами пôвнôчныхъ державъ сильну противагу противъ Англіи на мори. Цѣсарь Вильгельмъ маѳ взагалѣ стремѣти до пôднесеня морскои и колоніяльнои силы Нѣмеччины въ ôдповѣднôмъ ôдношеню до ѳи континентального становища.

——

Одъ кôлькохъ вже днѣвъ спадаѳ рубель россійскій дуже значно. Що ѳсть причиною сего зовсѣмъ несподѣваного спадку, не знати. Кажуть: въ Берлинѣ ведеся нѣбы то на око якась борба мѣжь Бляйхредеромъ, котрый доси закуповувавъ рублѣ и тымъ способомъ гнавъ ихъ въ гору, а межи банкомъ нѣмецкимъ, котрый ихъ зновъ продаѳ и выкликуѳ знижку. Кажуть однакожь, що Бляйхредеръ продаѳ ихъ такожь потайкомъ черезъ другѣ руки, щобы ихъ чимъ скорше позбутися а не стратити на нихъ нѣчого.

Пôсля урядового выказу россійского министерства финансôвъ выносили безпосереднѣ податки за минувшій рôкъ 143.881 мил руб., отже значно высше, якъ було прелиминовано.

Зъ Кіѣва доносять, що тамъ приѣде на ювилейне торжество такожь оберпрокураторъ св. синода, Побѣдоносцевъ. Заповѣдженый тамъ такожь приѣздъ одного англиканьского епископа и сподѣваються такожь приѣзду бувшого сербского министра и проводира либералôвъ Іована Ристича. Кажуть такожь, що участь Славянъ зъ-поза границь Россіи въ сѣмъ торжествѣ не буде такъ великою, якъ то можна було припускати.

На ювилейне торжество хрещеня Руси приѣхало до Кіѣва досыть мале число гостей зъ заграницѣ и якъ видко по найбôльшôй части людей такихъ, котрѣ суть невдоволенѣ обставинами въ рôднôмъ краю и вже неразъ авантурувались. Крôмъ згадуваныхъ нами вже давнѣйше Болгаръ зъ партіи Цанкоза, приѣхали до Кіѣва: Костафору, редакторъ румуньскои газ. „Ероса“, волоскій претендентъ кн. Богоридесъ, сербскій ексминистеръ Груичь, ясскій архимадритъ Аромейко Доничь, кôлькохъ сербскихъ купцѣвъ и учителѣвъ зъ Угорщины, мадярскій писатель Андрѣй Сагô, словацкій писатель Гурбичь; дальше — архимандритъ ерусалимскои церкви св. гроба Арсеній, чорногорскій митрополитъ Иларіонъ а зъ Сербіи приѣхало ще богато учителѣвъ и приватныхъ особъ.

——

До „Corr. de l' Est“ доносять зъ Бѣлграду, що митрополитъ заявивъ королеви дня 26 с. м. рано, що синодъ уважаѳся некомпетентнымъ рѣшати справу розводу, котра повинна бути насамперед предложена консисторіи а синодъ буде рѣшати опôсля яко власть апеляційна.

Королева Наталія замешкала въ Швенингенъ въ вилѣ Гольфсіятъ и тутъ буде приймати на другій тыждень посланникôвъ сербскои консисторіи. Приѣхавши до Гаги выслала королева телеграму зложену зъ 500 слôвъ до сына въ Бѣлградѣ. Королева ѳсть переконана, що анѣ синодъ анѣ консисторія не дозволять на розвôдъ; кажуть, що она готова вже теперь заключити зъ королемъ угоду, наколи-бъ лишь та угода була розумна.

О дальшихъ плянахъ королевои ходять рôзни вѣсти. Зъ листôвъ, якѣ одержали особистѣ приятелѣ королевои въ Одессѣ, выходять, що королева думаѳ осѣсти въ Одессѣ, щобы тамъ бути близше своихъ посѣлостей въ Бесарабіи и недалеко гробу свого батька, котрый спочиваѳ на старôмъ кладовищи одесскôмъ. Россійскѣ приятелѣ королевои стараються о то, щобы она могла особисто помовити зъ царемъ, коли той въ вересню приѣде до Ливадіи.

Мѣродайнѣ лиця въ Бѣлградѣ, котрѣ суть королеви безъусловно прихильнѣ, стараютъ ѳго наклонити до того, щобы ôнъ справу розводу ôдложивъ на дальшій часъ, коли вже не зовсѣмъ залишивъ. Кажуть отже, що король готовъ послухати тои доброи рады, скоро лишь королева дасть доказъ, що не буде слухати рады своихъ дотеперѣшныхъ дорадникôвъ.

——

Середъ суперечныхъ вѣстей якѣ надходять зъ Болгаріи и о Болгаріи трудно оцѣнити, якъ тамъ теперь справы стоять. Пôдчасъ коли одни доказують, що всяке непорозумѣнье мѣжь княземъ Фердинандомъ а ѳго министромъ Стамболовомъ вже выpôвналося, то зъ другои стороны доказують, що князь конче хоче позбутися Стамболова, бо той станувъ въ занадто тѣсну звязь зъ Стояновомъ, котрый досыть ясно выступаѳ яко соціялистъ. Такъ само нема точныхъ вѣстей о заговорѣ въ Рущуку. „Kreuzztg.“ доносить лишь коротко, що тамъ арештовано россійскихъ агентôвъ Богутова и Иванова. Зъ Лондону доносять, що Нѣмеччина зробила Россіи предложенье, щобы кн. Фердинанда оставити въ Болгаріи такъ довго, доки ôнъ самъ своимъ поступованьемъ не зробиться неможливымъ.

Пôсля новѣйшихъ вѣстей зъ Болгаріи, котрѣ одержала „Presse“ черезъ Букарештъ, були ознаки сильнѣйшои агитаціи, особливо въ Рущуку, причиною, що князь мусѣвъ прискорити свôй приѣздъ до Софіи. О заговорѣ въ Рущуку звѣстно лишь тôлько, що тамъ арештовано двохъ агентôвъ россійскихъ, Богутева и Иванова, котрѣ приѣхали туды зъ Кіѣва. При нихъ найдено компромитуючѣ паперы, котрѣ наводять на слѣдъ заговору противъ князя. Дня 24 с. м. приѣхали заразъ до Рущука министры Странскій и Начевичь и пôдъ ихъ надзоромъ ведеся теперь дальше слѣдство. О усуненю Драндаревского зъ посады коменданта рущуцкои залоги не чувати доси нѣчого.

НОВИНКИ.

— **На засѣданяхъ центр. Выдѣлу тов „Просвѣта“** зъ д. 15. червня и 12 липня 1888 полагоджено отсѣ справы: 1) На мѣсце уступившого члена выдѣлу п. Ю. Медведского выбрано заступникомъ головы д-ра Костя Левицкого. 2) Принято до вѣдомости письмо, котрого авторъ высказуѳ свою радôсть по причинѣ оголошеного историчного конкурсу „Просвѣты“ бажанье, щобы доданѣ були до исторіи мана и портреты важнѣйшихъ историчныхъ дѣятелѣвъ, признаючуѳ изъ своеи стороны на цѣль историчного конкурсу 100 (сто) зр., платныхъ 1 сѣчня 1889., и обовязуѳся закупити 50 примѣрникôвъ сеи исторіи Руси, коли буде выдана. 3) Принято до вѣдомости, що Выс. ц. к намѣстництво годиться зъ послѣдною змѣною статутôвъ „Просвѣты“ (щобы заг. зборы ôдбувались окрôмъ Львова и въ иншихъ нашихъ мѣстахъ). 4) Дискутовано письмо ôдъ редакціи „Батькôвщины“ въ справѣ читалень; рѣшенье ôдложено для незалежныхъ причинъ до слѣдуючого засѣданя выдѣлу. 5) Прислану зъ Украины рукопись п. заг. „Омелько Кульга“ призначено до Календаря; принято такожь до вѣдомости, що зъ Вѣдня наспѣли клишѣ 4-охъ портретôвъ для Календаря. 6) Принято до вѣдомости письма ôдъ довжникôвъ „Просвѣты“. 7) На письмо зъ Стопчатова, де домагаѳся выданя уставы ловецкои, рѣшено ôдповѣсти, що для „Просвѣты“ се на теперь неможливе. 8) Пôдвысшено ремунерацію урядника „Просвѣты“ 9) Принято зъ подякою до вѣдомости даръ о. Небылôвця зъ Перегиньска на дôмъ Просвѣты 2 зр. 10) Принято зъ подякою до вѣдомости дары для библіотеки: а) Еписк. Ординаріятъ въ Станиславовѣ Шематизмъ на р. 1888; б) Матиця Сербска въ Новôмъ-Садѣ 1 выпускъ „Летописи“ за р. 1888; в) д-ръ Пелехъ зъ Петербурга, Еверницкого „Запороже“ (2 томы, прегарно иллюстрованѣ); г) п. К. Паньковскій 31 книжокъ и брошуръ; д) п. В. Левицкій зъ Княжôвска 4 книжки; е) п-ѣ Кат. Мельникъ свою розправу „Слѣды мегалитичныхъ будовъ въ южнôй Россіи“. — Для архива и музея: а) ôдъ п. К. Навроцкого въ Бугойнѣ въ Боснѣ кôлька рукописей Ю. Федьковича; б) ôдъ о. А. Лаврôвского въ Одреховѣ 1. листъ Ю. Федьковича; в) ôдъ п. В. Стороньского 2 срѣбнѣ монеты; г) ôдъ п-ѣ М. Брылиньскои 3 мѣдяныѣ монеты. 11) Принято до вѣдомости подяки ôдъ читалень въ Демни и въ Краснôставцихъ за дарованѣ книжочки. 12) Даровано книжочки: а) читальнямъ въ Демни, въ Струтинѣ, Туловѣ, Дрогобичи, Перемиловѣ и на серединѣстю у Львовѣ; б) братствамъ церк. въ Стратинѣ и въ Дмитровичахъ; в) школѣ народнôй въ Залѣсю; г) кôлькомъ новымъ членамъ въ Куцурѣ (на Угорщинѣ), и двомъ новымъ членамъ въ Ясеници; д) тов. ремѣсникôвъ „Gwiazda“ въ Ярославли. — Даровано дальше: а) 25 молитвенникôвъ народнôй школѣ вправъ у Львовѣ; б) по кôлька примѣрникôвъ порученыхъ ц. к. радою шкôльною книжочокъ до библіотеки народнои школы им. М. Шашкевича у Львовѣ; в) по 10 примѣрникôвъ шкôльныхъ книжокъ накладу „Просвѣты“ для I-ои клясы рускихъ паралельокъ въ Перемышли. 13) Полагоджено кôлька справъ администраційныхъ и канцелярійныхъ. 14) П-и Юлія Шашкевичевôй рѣшено почавши ôдъ 1-ого сѣчня 1889 удѣлювати черезъ неозначеный часъ по 5 зр. мѣсячно. 15) На часъ выѣзду головы д-ра Ом. Огоновского (1-ого серпня) заступати его буде заступникъ, д-ръ К. Левицкій. 16) Принято новыхъ членôвъ: 1) Н. Бойченюка, уч. въ Тудьовôй; 2) о. Л. Сѣчиньского зъ Залѣся; 3) уч. А. Колькона зъ Залѣся; 4) Школу народну тамъ-же; 5) И. Савчука въ Ростокахъ; 6) о. І. Сендецкого въ Вишнѣвчику; 7) о. Т. Семанюка, правосл. свящ. въ Выжници; 8) Читальню въ Красноставцяхъ; 9) Г. Ковальова въ Рыковôй; 10) уч. А. Павлусевича въ Березци; 11) Братство церковне въ Стратинѣ; 12) Т. Лебедовича въ Горайци; 13) Читальню въ Демни; 14) І. Рыгайла 15) Д. Подоляка въ Вербовѣ; 16) Я Содомору въ Беневѣ; 17) Читальню въ Струтинѣ выж.; 18) Г. Дутку въ Росохачу; 19) Е. Глѣбовицкого въ Гринявѣ; 20) Читальню въ Туловѣ; 21) Читальню въ Дрогобичи; 22) П. Будиньского въ Керестурѣ; 23) М. Фейсу, 24) И. Шандора; 25) І. Колесара; 26) І. Вадаского въ Куцурѣ; 27) Братство церк. въ Дмитровичахъ; 28) уч. Л. Фіялкевича въ Коровици лѣсовôй; 29) о. Л. Яримовича у Львовѣ; 30) Читальню въ Ставчанахъ (на Буков.); 31) Е Яцикевичеву въ Крехôвцяхъ 32) И. Ручковского въ Оровѣ; 33) С. Мельника въ Петранцѣ; 34) уч. Ю Хоминьского въ Волсвинѣ; 35) Читальню въ Залесцяхъ; 36) о Г. Шведзицкого въ Стинавѣ ниж.; 37) А Багрѣя 38) А. Хавалку въ Ясеници; 39) и о. П. Нестеровича въ Ильнику.

— **Выдѣлъ Руского товариства педагогичного** просить всѣхъ тыхъ, що зголосили ученикôвъ до „Институту пôдъ покровомъ св Николая“, доповнити свои зголошеня въ той способôбъ, що зволять надôслати: 1) докладне заявленье, кôлько обовязуються мѣсячно платити; 2) свѣдоцтво убожества всѣ, що хотять менше якъ 20 зр. мѣсячно платити; 3) метрыку; 4) свѣдоцтво шкôльне. Тôлько такѣ зголошеня буде Выдѣлъ увзглядняти и на такѣ повѣдомить Выдѣлъ дотычнѣ особы о своѣмъ остаточнôмъ рѣшеню въ часѣ мѣжь 15 а 20 серпня. Въ интересѣ кождого належить такожь, щобы докладно подавъ свою адресу. Поданя о безплатне помѣщенье не будуть сего року увзгляднятися.

— **На торжество до Кіѣва** выѣхали зô Львова пп. Марковъ, редакторъ „Черв. Руси“, Мончаловскій, редакторъ „Страхоцуда“, и бувшѣ три редакторы „Мира“: Иванъ Ем. Левицкій, д-ръ Климъ Ганкевичь и Вол. Луцикъ. Репрезентація Галицкои Руси — дуже поважна!

— **Посвященье** нового кладовища за рогачкою Янôвскою у Львовѣ ôдбудесь завтра о 4-тôй годинѣ зъ полудня пру участи священьства обохъ обрядôвъ.

— **Платня робôтникôвъ рôльничихъ.** Министерство рôльництва выказало статистично пересѣчну платню робôтникôвъ по селахъ при господарствѣ у всѣхъ краяхъ Передлитавіи. Найлѣпше платять въ Тироли, бо за 11-годинну працю дôстаѳ мужчина за день 1 зр. 20 кр., женщина 85 кр. дитина 55 кр. Въ Зальцбургу платять мужчинѣ 1 зр. 10 кр., женщинѣ 90 кр., дитинѣ 65 кр; въ Далматіи дôстаѳ муж. 1 зр. 10 кр., жен. 60 кр., дитина 45 кр.; въ нисшôй Австріи платня слѣдуюча 85 кр., 65 кр. и 50 кр.; въ Чехахъ 60 кр., 45 кр. и 35 кр.; въ Моравѣ 55 кр., 45 кр. и 30 кр.; въ Галичинѣ платять наймейше, бо мужчинѣ 45 кр., женщинѣ 30 кр. а дитинѣ 20 кр.

— **Грôмъ** ударивъ дня 24 н. ст. липня въ стодолу Михайла Мелника, селянина въ Байковичахъ, пов. тернопôльского и спаливъ два будынки господарскѣ та стирту жита, вартости 500 зр. — Пôдчасъ вчерашнои тучѣ у Львовѣ вдаривъ грôмъ въ каменицю п. Масловского, редактора „Przegląd-y“, и въ трафику при улици Рускôй.

— **Отроилися грибами** въ Руднѣ пôдъ Львовомъ селяне: Иванъ, Илько, Дмитро и Михайло Гаденаки та Василь Волосецкій, котрѣ назбиравши въ лѣсѣ рôзныхъ грибôвъ, самѣ ихъ зварили и зъѣли. На другій день показались у всѣхъ познаки отроѳня. Повѣдомлено староство львôвске, и выслано до Рудна лѣкаря, котрый заставъ вже лише чотирохъ селянъ при житю. Два зъ нихъ поздоровѣли, а двохъ ôдславъ лѣкарь до шпиталю у Львовѣ. Помѣжь селянами въ Руднѣ розôйшлась вѣсть, що они отроились водою. Розумѣѳся, що ся поголоска не маѳ нѣ найменшои пôдставы.

— **Скрытоубійства** доконано въ Олеську передъ тыжднемъ на особѣ тамошного полиціянта. Про ѳе убійство говорять рôзно мѣжь народомъ, тому треба дещо зъ того подати до загальнои вѣдомости. Жѣнку убитого пôдозрѣвають о ѳе убійство, бо она мала любовнѣ зносины зъ писаремъ ôдъ суду, що перемешкувавъ у нихъ. Чоловѣкъ стоявъ имъ на завадѣ, тому вже ôдъ кôлькохъ мѣсяцѣвъ доскулювала она ѳму въ рôзный способôбъ, ба навѣть ôдгрожувалась, що убьѣ ѳго. И справдѣ знайшли теперь тѣло полиціянта, покровавлене и покинене кôлькасотъ крокôвъ за хатою. Судъ зарядивъ слѣдство и всѣ пôдозрѣлѣ сидять у вязницѣ, але загалъ непокоиться тымъ, що овязненѣ знають якось мѣжь собою порозумѣватись. Можна надѣятись, що прокураторія золочѣвска чимъ скорше вгляне въ цѣлу сю справу и забересь енергично до дѣла, бо подôбнѣ поголоски, якъ отся высше наведена, и многѣ иншѣ можуть вельми захитати повагою суду мѣжь народомъ.

— **Curiosum!** Звычайно надсылаѳсь до газетъ телеграмы въ можливôмъ скороченю, а доперва редякція ихъ ôдповѣдно пôдготовляѳ до печати. И такъ надôслало бюро Вольфа до нѣмецкихъ газетъ въ Познани ось якій телеграмъ: „Кіевъ 24 липня Jubelfeier Einführung Christenthums Russlands gestern Vigilie eingeleitet, welche Serben-Metropolitit Grabe Grossfürstin Olga celebrirte.“ На нещастье въ телеграмѣ слово „Grabe“ було невыразно написане, и тому „Posener Ztg.“ и „Posener Tgbl.“ такъ доповнили сю вѣстку пôсля своихъ вѣдомостей: „Die Jubelfeier der Einführung des Christenthums in Russland wurde gestern durch eine Vigilie eingeleistet, welche der Serben-Metropolitit Michael Grobe und die Grossfürstin Olga celebrirten.“ И такъ дôзнались мудрѣ Нѣмцѣ, що митрополитъ сербскій зовесь Михайло Гробе а наша велика княгиня Ольга, що по-надъ 900 лѣтъ почиваѳ въ земли, разомъ зъ нимъ ôдправляла Всеночне. Такожь говориться тамъ дальше про гетмана „Chmeleizky“, котрый маѳ бути Богданомъ Хмѣльницкимъ.

— **Смерть обохъ цѣсарѣвъ нѣмецкихъ,** Вильгельма и Фридриха, дуже дорого коштувала княжій дôмъ Турнъ-Таксисъ. Сей князь ѳсть ленникомъ прускои державы а за ленно ôддано ѳму добра Кротошинъ зъ тымъ условіемъ, що при кождочасноѣ смерти прускихъ королѣвъ маѳ ôнъ заплатити мілiонъ марокъ до пруского скарбу. И такъ мусѣвъ князь Турнъ-Таксисъ въ протягу пôвъ року заплатити два милioны марокъ.

— **Выгнавъ Єзуитôвъ** епископъ въ Канадѣ Лѣфльешь зô своеи епархіи за провину, що кôлька разôвъ выдурили значнѣ спадщины. Кобы то Лѣфльешь такъ мôгъ дôстатись до нашои Галичины!

— **Ѣдь павукôвъ.** Д-ръ Бриґеръ, професоръ берлиньского университету, робивъ дослѣды надъ ѣдовитыми павуками и оголосивъ ихъ теперь на публичнôмъ ôдчитѣ въ Гали. Показалося, що два павуки, Phalanchium и Erochosa (тараншеля), що появляються въ Россіи и котрыхъ народъ уважаѳ ѣдовитыми, не суть ними цѣлкомъ, але за то иншій рôдъ павука на Украинѣ Cara Curt або т. зв. „чорный вовкъ“ ѳсть дуже ѣдовитымъ и страхъ тамошныхъ людей передъ ѳго укушеньемъ ѳсть вповнѣ оправданымъ. Сей павукъ подыбаѳсь дуже часто на пасовискахъ и ôнъ наносить значнѣ шкоды мѣжь худобою. Худоба, укушена въ писокъ або языкъ, погибаѳ въ короткôмъ часѣ. Ѣдь находиться въ цѣлôмъ павуку, а вага ѳи выносить 25 процентъ ваги цѣлого павука. Хемично розôбрана ѣдь належить до т. зв. ферментôвъ, т. ѳ. до легко гниючихъ, бѣлковатыхъ матерій. Огрѣта до 60 ст. Ц. а такожь и впроваджена до жолудка, ѳсть она нешкôдною, але за то въ крови такъ остро дѣлаѳ, що вже $^1/_{30}$ милліграма выстаѳ, щобы убити звѣрину або чоловѣка. Ся отже ѣдь перевышаѳ всѣ дотеперь знанѣ найсильнѣйшѣ отруѣ (кислоту пруску, стрихнину) и можна ѳи приpôвнати пôдъ взглядомъ скорости убиваня лише зъ ѣдею гадинъ. Нашѣ павуки въ середнôй Европѣ показались неѣдовитыми, кромѣ одного хрестоносця, коли ще не ѳсть дуже розвиненый.

Посмертнѣ — ǂ — оповѣстки.

Ольга Вербицка, донька професора гимназіяльного въ Бродахъ, внука Михаила Вербицкого (композитора) померла дня 25 н. ст. липня въ 18-тôй веснѣ житя. Покôйна ôдзначалась гарнымъ талантомъ музичнымъ и выступала неразъ въ многихъ концертахъ зъ великимъ поводженьемъ. Похороны ôдбулись дня 26 липня дуже величаво при участи множества священикôвъ; такожь надôслано на домовину покôйнои велике число вѣнцѣвъ, мѣжь котрыми пышався дуже гарный вѣнець Товариства музичного. Вѣчна ѣй память!

Телеграмы „Дѣла“.

Кіевъ 27 липня. Пôдчасъ торжества ювилейного кіевскій генералъ-губернаторъ Дрентельнъ погибъ на кони, раженый апоплексіею и упавъ бездушный на землю. Можна собѣ представити впечатлѣня, якій той страшный фактъ выкликавъ середъ участникôвъ и не участникôвъ торжества.

Штокгольмъ 28. липня Король шведскій надавъ цѣсареви Вильгельмови и кн. Генрихови норвегскій ордеръ Оляфа. Цѣсарь Вильгельмъ просивъ короля за кума до новонародженого сына а министрови Бильдтови надавъ ордеръ чорного орла.

Парижъ 28. липня. Рада мѣста Парижа постановила середъ бурливого засѣданя 40 голосами противъ 28 не дати страйкуючимъ робôтникамъ 10.000 франкôвъ запомоги, а внесенье, щобы префектови полиціи высказати вотумъ недовѣрія ôдкинула 49 голосами противъ 10.

Копенгаґа 28. липня. Цѣсарь Вильгельмъ маѳ тутъ приѣхати въ понедѣлокъ передъ полуднемъ а вечеромъ вже всяде зновъ на корабель.

Петербургъ 28. липня. Вчера ôдбулося торжество 900-лѣтного ювилея хрещеня Руси въ царскôй палатѣ въ присутности цѣлого двору. Цѣле мѣсто було торжественно пристроѳне.

Брукселя 28. липня. „Nord“ каже, що Европа може спокôйно выжидати наслѣдкôвъ зъѣзду монархôвъ.

Надо́слане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 171—?

препараты зъ гумы и выробы кавчуковй для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подо́бныхъ.

Фабрика знарядовъ ро́льничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довго́й поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2889 79—?

Розкладъ їзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный до́ть 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 5·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Одходять зо́ Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 53—?

Склад кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

по́дъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хоружина ч. 22

поручає добру и выдатну каву спроваджену безпосередно о́дъ продуцентовъ зъ Америки полудневои.

Коштує у Львовѣ:

1 кило 1·80 зр.

на провинціи:

4¾ кило 9·15 зр. франко.

Одбирателямъ надъ 50 к. опусть.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родо́въ кавы, котрй ого́лошуютъ иншій по́дъ назвою могозначенн. Спроваджую каву просто о́дъ продуцентовъ, що можу доказати, и продаю ей найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна до́стати каву вже лишь зъ четвертон руки, а то для того, що продуцентъ спродає гуртовникови на мѣсци, той знову гуртовникови въ Европѣ, о́дъ тыхъ купує комисіонеръ, а о́дъ него ажъ купецъ и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впротѣмъ можекождый самъ переконатися, чи до́стане де индо по той цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 161—?

Stainer

LINOLEUM,

v. Walton's Patente.

Kork-Teppiche.

A. Reichle, Wien, I., Kolowratring 3

Цѣлковита выпродажь!

Добрый годинникъ майже даромъ!

Въ наслѣдокъ **цѣлковитого розвязаня** нашого загального складу годинникове́въ ѣсьмо змушенй, цѣлый нашъ припасъ бо́льше якъ **10.000** штукъ **дуже величавыхъ годинникове́въ маятниковыхъ** продавати низше цѣны выробу, бо цѣлый складъ мусить бути въ найкоротшо́мъ часѣ опорожненымъ.

Мы розсылаємо до кождого по всѣхъ мѣсцевостяхъ цѣлои Австро-Угорщины сейчасъ, одержавши замовленье, **вельми елегантный, знаменитый, на секунды регульованый**

ГОДИННИКЪ

маятниковый

по́сля рисунку зъ

2лѣтною порукою

и

голоснымъ будильникомъ звонковымъ

лише за

зр. 3.50.

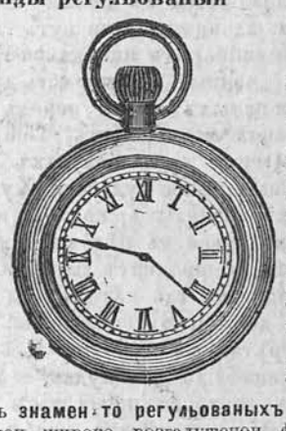

въ формѣ РЕМОНТОАРА.

Сей годинникъ въ найлѣпшой бронзованой **металевой оправѣ** має зъ плоского скла пат. циферблятъ, котрый въ ночи самъ зъ себе **ясно мовь мѣсяць свѣтить и голосный будильникъ звонковый**, котрый треба наставити на кожду годину лише за

зр. 3.50.

За доброту сихъ **знамен. то регульованыхъ** годинникове́въ поручає солидне признанье нашои широко розгалуженои фирмы, котра продає **лише загально, добрый солидный и практичный товаръ** по дешевой цѣнѣ а если-бы не сподобалося, то звертаємо назадъ грошѣ.

Розсылаєся въ **мо́цныхъ скринкахъ деревляныхъ** за послѣплатою або присланьемъ напередъ грошей.

Прошу ще разъ, въ власно́мъ интересѣ **сейчасъ** замавляти и докладно подати свой повный адресъ: **Имя, завода́, мѣсцевость, послѣдну почту и край** 2525 2—?

ЕКСПОРТОВЫЙ СКЛАДЪ ГОДИННИКО́ВЪ

„Wiener Kaufhaus“

A. GANS, Wien, III., Kolonitzgasse 6.

Не якій тайный лѣкъ!

Сейчасъ звертаю я грошѣ тому недужому на груди, котрый не найде певнои помочи, заживаючи славный по цѣло́мъ свѣтѣ **„Malzpulver“**. Выпльовины, кашель, хрипка, катаръ легкихъ и дыхавицѣ устають вже по ко́лькохъ дняхъ. Тысячамъ вже помоглось. Бѣдный одержать помо́чь даромъ, коли се посвѣдчать ихъ верховній власти. Цѣна ½ пушки 4 марки разомъ зъ опаковань̆емъ. Лѣкарѣ поручають. 2532 3—?

Альбертъ Ценкнеръ,

вына́ходникъ сего „Malzpulver-у“, названого по́сля его имени.

BERLIN, Naunynstrasse 28.

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ

зъ якимъ о́дносяться майже да́въ 20 лѣтъ до вашого „Якорного проганяча недугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаємо ссебю повиннотстю также **тыхъ** запросити до спробованя, котрй сего улюбленого средства домового що не знаютъ. Оно не есть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ, умѣтно** зложенымъ препаратомъ, котре справедливо заслугу, щобы его всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що многй хорй, котрй выпробовали другй дуже захвалювй средства, **зновъ таки до успѣшного Pain-Expeller-a** бе́руться. Черезъ порѣванье власне пересвѣдчилися, що не лише **ревматичнй болѣ**, якъ **ломанье** въ **членахъ и пр.** а также **болѣ зубо́въ, головы, хребта, колькы** и проч. найневи́нѣйше уступаютъ черезъ натиранье „екпеллеромъ“. За **дешеву** цѣну **40 кр.**, 70 кр, взгл. зр. 1·20 може набѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленнй успѣхи доказуютъ, надармо не выкидаються. Стерегтись треба передъ шко́дливыми по́дробленями и приймати лише „Pain-Expeller“ въ знакомъ **якора** яко правдивый. На складѣ въ премиогихъ аптиках̆ъ, головный складъ: Apotheke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Близшй вѣсти подаютъ: F. Ad. Richter et C°. Вѣдень. 2161 41—51

„Перший Вінок“

Жіночий Альманах.

выданый Оленою Пчо́лкою и Нат. Кобриньскою можна до́стати у п. Наталіи Кобриньскои въ Болеховѣ або черезъ Администрацію „Дѣло по цѣнѣ 2 зр. безъ ересылки па- 11—? чтовои 2871

НЕМА НѢЯКОГО БОЛЮ ЗУБО́ВЪ

при уживаню славнои въ свѣтѣ правдивои ц. к. надворного дентиста

Д-ра ПОППА Анатериновои воды до устъ

котра має першенство передъ кождою иншою водою до зубо́въ яко презерватива проти всѣхъ хоробъ зубо́въ, устъ и шыѣ, и при ро́вночасно́мъ уживаню зъ 2177 16—26

Д-ра Поппа порошкомъ або пастою до зубо́въ

удержує завсѣгды здоровй и краснй зубы.

Д-ра Поппа Пльомба до зубо́въ

Найлѣпше средство до затыканя самому собѣ дѣравыхъ зубо́въ.

Д-ра Поппа Мыло зелове проти всякихъ высыпокъ шкорныхъ и такожъ знамените до купелѣ.

Цѣна: Анатеринова вода до устъ 50 кр., зр. 1 — и зр. 1·40; Анатеринова паста до зубо́въ въ пушкахъ зр. 1·22; Аромат. паста до зубо́въ по 35 кр; Порошокъ до зубо́въ въ коробкахъ 63 кр.; Пльомба до зубо́въ въ скриночцѣ зр. 1 — Мыло зелове 30 кр

Передъ закупномъ подробленои анатериновои воды до устъ, котра по́сля анализы мястительно бо́льшо́й части здорово́ шкодливій примѣшки, остерігаєся выразно

Головный складъ: Wien, I. Bognergasse 2.

До́стати можна у всѣхъ аптикахъ, дрогеріяхъ и парфумеріяхъ

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зо́ стороны красавицъ для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхваплюють зъ нечуваною скоростею. Сге́ше сей, справедливо названый „Тайною красы“, о́ддаля въ тягу одной ночи всяку неделикатно́сть, стверджене, червоно́сть шко́ры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ему красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на но́чь, чудово заховує цвѣтъ о́дъ всякого ствердненя шко́ры, якъ ро́вно-жь и о́дъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 28—?

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ, ул. Коперника Ч. 3., въ Краковѣ, Суконницѣ Ч. 20, въ Черно́вцяхъ Ринокъ Ч. 2.

поручає свого выробу

до выгубленя насѣкомыхъ домашныхъ, о́дзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

именно:

ФЕНИЛИНЪ

до вынищеня молѣвъ зъ зародишами въ сукняхъ, футрахъ и меблях̆ъ, фляконъ **60** кр.

Ґрильонъ

выгубляє швабы, караконы, стоноги, свѣркуны, щипавки, каралюки, прусаки и т. п. — фляконъ **30** кр.

Зела антимолевй

до перехованя футеръ, пуделко **30** кр.

МИКОТОНЪ

непохибне средство до выгубленя блощиць — фляконъ **50** кр.

ПАПѢРЪ АНТИМОЛЕВЫЙ

хоронить о́дъ молѣвъ футра, сукнѣ, портіе́ры, заслоны и меблѣ, штука **3** кр.

ПОРОШОКЪ ПЕРСКІЙ

(дальматиньскій) до выгубленя блохъ и т. п. насѣкомыхъ, пачка **5, 10** кр. фляконъ **20** и **30** кр.

ПАПѢРЪ НА МУХИ

2529 13—? штука **3** кр.

АЛИХЕНІЯ

непохибне средство до вынищеня домашного гриба, кило **40** кр. при сто кило начинье даромъ.

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Матерія модна въ кратки, на сукнѣ жѣночій, зъ чистои вовны 90 цм. широка, 10 м. зр. **8·50.**

WOLL-ATLAS, 90 цм. у всѣхъ модныхъ краскахъ, 10 м. зр. **6·50.**

Кашмиръ, 90 цм. у всѣхъ модныхъ краскахъ, 10 м. зр. **4·50.**

BAIGE, 100 цм. ширины, (найновѣйшій краски, 10 м. зр. **9·50.**

Матерія брокатовѣ, у всѣхъ краскахъ, 60 цм. ширины, найновѣйшій десенѣ, 10 м. зр. **4.**

Кретонъ, на сукнѣ жѣночій, добрый до прання, 70 цм. шир. 10 м. зр. **2·80.**

Dreidraht, 60 цм. шир. ясно або темно сѣрый, 10 м. Ia. зр. **3·50.** Па. зр. **2.80.**

Матерія на шляфроки, также на жѣночій сукнѣ) 60 цм. шир въ кратки, 10 м. зр. **2·50.**

Гарнитуры покрывалъ, (2 на ло́жко а 1 на сто́лъ) зъ рипсу зр. **4·50.** зъ джуты зр. **3·50**

Занавѣсы джутовй, турецкій десенъ (2 бо́чній и 1 драперія) загально зр. **2·30.**

КИЛИМКИ ДО ХОДУ, дуже тревалй, 10—11 м. довгй Ia. зр. 6 —, Па. зр. **3·50.**

Ковдра до накрыванья, зъ атласу зр. **8·50,** зъ гонце зр. **3.**

ПОЛОТНО ДОМОВЕ, 29 вѣдень. ло́ктѣвъ, 1 штука 5/4 зр. **5·50.** 4/4 зр. **4·20**

Веба-Кингъ, 30 ло́ктѣвъ, лѣпша о́дъ полотна, 1 шт. 5/4 зр. **7·50.** 4/4 зр. **5·80.**

ШИФОНЪ, 30 ло́ктѣвъ, 90 цм. шир. 1 шт. Ia, зр. **5·50,** Па. зр. **4·50.**

ОКСФОРДЪ, 29 ло́ктѣвъ, найновѣйшій взоры, 1 шт. Ia. зр. **6·50,** Па. зр. **4·50.**

КАНЕВАСЪ, на простирала, 29 ло́ктѣвъ, 1 шт. Ia. зр. 6., Па. зр. **5·20.**

Адамашковый Градль 30 ло́ктѣвъ, 1 шт. Ia. зр. **8·50,** Па. зр. **5·50.**

СКАТЕРТИ, полотняній, у всѣхъ краскахъ, 3 шт. 8/4 зр. **2.—** 6/4 зр. **1**

СЕРВЕТЫ, полотняній, 4/4 въ квадратѣ, 6 шт. зр. **1·20.**

РУЧНИКИ, полотняній, 6 шт. зъ тороками зр. **1·80** зъ бордіорою зр. **1·20.**

ПРОСТИРАЛА, несшиванй, 2 м. довгй, 1½ м. широкій, 1 шт. зр. **1·50.**

СѢНИНКИ, зъ джутового полотна, комплетнй, великій, 1 шт. Ia. зр. **1·40,** Па. **90** кр.

Коцики передъ лѣжко, найновѣйшій десенѣ, зъ фланелѣ, 1 пара зр. 2., зъ джуты зр. **1·30.**

2346 23—26

Взо́ръ

даромъ и франко.

„Надежда“

Акціонерное товарыство взаимного убезпеченя въ Львовѣ.

Ставка ограничена.

Ставка ограничена.

Ставка ограничена.

Ч. 159. Львôвъ, Понедѣлокъ 18 (30) липня 1888. Рôчникъ IX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôворокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатнôм, въ рубр. Надосланé по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10, M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Границею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — **Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльнѣ ôдъ порта. — Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.**

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облôмовъ“ безплатно.

Огидный торгъ людьми

выкрытый сими днями на граници захôдней Галичины, выкликавъ богато шуму въ краєвôй печати. Въ справѣ тôй одержали мы ôдъ одного нашого поважаного земляка зъ тыхъ сторôнъ отсе дуже цѣкаве письмо, щô кидає ярке свѣтло на незавидній ôдносины въ нашôй провинціи:

„Не буду спорити, чи єсть рѣчею раціональною абсолютно стримувати рухъ емиграційный до Америки. Фактомъ єсть, що емиграція єсть популярною особливо у нашихъ Лемкôвъ, у селянъ польскихъ, а передовсѣмъ у Русинôвъ угорскихъ и у Словакôвъ. Фактомъ єсть дальше, що въ дуже богато случаяхъ, а сказавъ-бымь, до недавна майже всѣ емигранты поправили свою долю въ новôмъ свѣтѣ, и тымъ способомъ потягали за собою иншихъ. Не буду такожь спорити, чи не належало властямъ краєвымъ замѣсть всѣми силами спинювати рухъ емиграційный, взяти радше въ свои руки организацію сего руху, и въ сей способъ ухоронити емигрантôвъ ôдъ вызыскуваня и ôдъ руины А власне таке вызыскуванье, и то кроваве вызыскуванье настало особливо въ часахъ остатныхъ.

Якъ вѣдомо, будуєся теперь въ Америцѣ каналъ Панамскій въ околици навѣщенôй найрôзнѣйшими хоробами. О скôлько доходять вѣсти, при будовѣ сего каналу упало жертвою три четвертыхъ частей всѣхъ дотеперѣшныхъ роббтникôвъ. Добровôльно нѣхто тамъ ѣхати на роботу не хоче, длятого то предприємство взялося на способы: понавязувало зносины зъ рôзными агентурами, платить грубо агентôвъ, агенты пôдагентôвъ, и т. д. Ажь найнизшого ряду факторъ т. зв. „доганячь“ за заплатою 2—5 зр. ôдъ „штуки“ вербує емигрантôвъ. Посередники обдирають емигранта, а рôвночасно вызыскують предприємство будовы.

Конець-кôнцевъ єсть се страшне невôльництво XIX. столѣтя — образъ изъ Гаклендера: „Доганячь“ пôдмовляє селянина, щобы продавъ грунтъ та хату и выбрався до Америки, — або головный агентъ пише до першого-лѣпшого хлопа, що для него зложено на кошты подорожи до Америки якусь квоту; розумѣєся, що агентъ, поинформованый о ôдносинахъ, пôдсуває имя якогось свояка, пробуваючого въ Америцѣ. Звычайнй вôзваня стилизованй ось якъ: „Своякъ Вашь Н. Н., проживаючій въ Америцѣ, прислав до моєи агентiи квоту 60 зр. на кошты подорожи Вашои до Америки. Прошу отже у мене въ Освѣцимѣ зголоситись, а я забезпечую Вамъ цѣлкомъ безплатный переѣздъ зъ Освѣцима до Америки“. Таке вôзванье и пôдмовы факторôвъ рѣдко коли остають безъ наслѣдку. Кождымъ поѣздомъ зелѣзничимъ товпы емигрантôвъ зъѣздяться до Освѣцима, формально облягають агентуры, а потому ѣдуть на погибель, на жиръ жовтôй фибрѣ.

О скôлько правды, що голосять часописи, въ якій способъ агенты надъуживають довѣрія емигрантôвъ, якихъ при тôмъ допускаються обманьствъ, ба просто розбоѣвъ, въ се не можу входити. То суть поголоски, а слѣдство судове, котре власне дуже енергично веде ц. к. судъ окружный въ Вадовицяхъ, выкаже правду. Видѣвъ я однакожь не разъ на власній очи, якъ той живый товаръ транспортуєся до Америки.

Заѣздить передъ перонъ въ Освѣцимѣ поѣздъ тягаровый. До двохъ возôвъ пакуєся по 40, 50 а навѣть 60 „штукъ“ емигрантôвъ. У возѣ нема анѣ лавки, анѣ стôлця. Тамъ ѣдесь або стоячи або лежачи на земли, „штука“ на штуцѣ. Коли вже возы „наладованй“, замыкаються дверѣ и вже не ôдчиняєся ихъ ажь въ Гамбурзѣ. Розумѣєся, що въ возахъ нема навѣть ôкна.

Въ Освѣцимѣ истнують двѣ концесіонованй фирмы, котрй посередничать въ транспортѣ емигрантôвъ. На чолѣ однои стоить жидъ Сімонъ Герцъ, а на чолѣ другои властитель дôбръ и важна фигура въ повѣтовôмъ выдѣлѣ Винкентій Цвіллінгъ. Якъ загально кажуть, сей остатный одержавъ концесію за вплывами дуже высоко поставленыхъ особъ зъ автономіи повѣтовои и краєвои, а противъ интенціи мѣсцевои власти политичнои.

Около тыхъ головныхъ и концесіонованыхъ агентôвъ зôбралися цѣлй хмары агентôвъ друго-рядныхъ. Досыть сказати, що въ Освѣцимѣ кôлькасотъ родинъ нехрещеныхъ а по части и хрещеныхъ жиє зъ емигрантôвъ. Легальнымъ занятьемъ головныхъ агентôвъ єсть: удѣляти емигрантамъ информацій и продавати имъ т. зв. карты корабельній (Schiffskarten), за що ôдъ товариства корабельного дôстають вынагороду по 3 зр. ôдъ однои проданои карты. О скôлько тй агенты тримались тôлько легальныхъ границь зарôбку, выкаже слѣдство. Не можна однакожь допустити, щобъ агенты вдоволялися тôлько легальнымъ зарôбкомъ 3 зр., коли самй платили „доганячамъ“, отже найнизшôй категоріи факторôвъ, по 2—5 зр. ôдъ душѣ.

Контролю полиційну надъ рухомъ емиграційнымъ поручено урядови мытовому въ Освѣцимѣ за рôчною ремунерацією округлыхъ 35 зр., кажу: трицять и пяти зр.! Розумѣєся, що мытовый урядъ, перетяженый своими властивыми обовязками въ службѣ пограничнôй, не бувъ въ силѣ ôдповѣдно повнити службу полиційну. Не разъ и не два разы просивъ той урядъ, щобы єго увôльнено ôдъ сего обовязку; не разъ и не два разы просила мѣсцева власть политична о утворенье експозитуры полиційнои въ Освѣцимѣ, бо инакше годѣ запобѣгти надужитямъ, — все було надаремно, а въ додатку за вплывами панôвъ зъ банку краєвого, зъ выдѣлу краєвого и повѣтового — удѣлено пану Цвіллінгови концесію на вербунокъ емигрантôвъ, — чи тамъ на посередництво въ подорожи заморскôй. А нинѣ, коли справа стала явною, коли заговоривъ судъ карный и загомонѣла гадка публична, — нинѣ звалюєся вину на мѣсцеву власть политичну!

Доси увязнивъ судъ окружный въ самôмъ Освѣцимѣ 19 особъ, межи ними обохъ шефôвъ: Герца и Цвіллінга. Герцъ — то новага финансова, а Цвіллінгъ — повѣтово-автономична, — оба маючй якъ найобширнѣйшй коннексіи.

Арештованя и ревизіи не перестають. Кôлька особъ уже „спаслося бѣгствомъ“ до Америки, а коли буде конець арештованямъ, навѣть предвидѣти годѣ.“

Письма зъ Болгаріи.

Софія 11 (22) липня.

Консервативна и либеральна Болгарія.

Якъ звѣстно, въ захôднôй Европѣ, особливо-жь у Франціи и Англіи, иде остатными часами сильна борба о принципы державнои управы. Принципъ монархизму и парляментаризму находить своихъ поклонникôвъ або критикôвъ. Бôльшу однакъ увагу звернула на себе критика парляментаризму. Многимъ не мыслячимъ людямъ здавалося довшій часъ, що коли въ якôмсь краю введено парляментарный режимъ, то на той край повинні уже злитись ôдъ разу всѣ блага. Мѣжь тымъ гôрка практика показала що инше; показалося, що и парляментарный режимъ має богато а богато злыхъ сторôнъ и недогôдностей та що и ôнъ не богато лѣпшій ôдъ монархизму. Въ тôй справѣ забрали голосъ такй знанй люде, якъ Jules Simon у Франціи и Herbert Spencer и Henry Maine въ Англіи. Першій зъ нихъ наводить не мало неправильностей и надужитя при демократичнôмъ режимѣ Франціи; Спенсеръ противиться рѣшучо зростаючôй щораз власти англійского парляменту, котрый, якъ давнѣйше англійскй королѣ, починає навѣть обмежати личну свободу горожанъ. Найдальше иде въ своѣй критицѣ Maine, бо той стараєсь прямо повалити демократичный режимъ, яко такій, добачаючи въ нѣмъ бôльшу небезпечнôсть, анѣжь въ монархизмѣ.

Въ остатныхъ часахъ стали до Васъ доходити вѣсти зъ Болгаріи про борбу мѣжь либеральными и консервативными министрами. Для поясненя мушу передовсѣмъ сказати що, болгарскй либералы стають въ оборонѣ конституціи такъ, якъ она була принята 1879 р. на великôмъ собраню въ Тырновѣ; консерватисты же хотять ôи скасувати, думаючи, що князь въ Болгаріи мôгъ-бы лѣпше управляти при помочи постôйнои державнои рады („съвѣтъ“), якъ при помочи выбиранои що три роки репрезентаціи народу. Тая борба въ Болгаріи дуже цѣкава. И дѣйстно, коли застановитись надъ степенемъ культуры и обычаями тои молодои державы, то зовсѣмъ нелегко прийдесь высказати, якій режимъ бувъбы для Болгаріи найвôдповѣднѣйшій? Постараюсь отже представити хôдъ тои цѣкавои борбы мѣжь болгарскими консерватистами и либералами ôдъ самого ôи початку ажь до нинѣшного дня.

Всѣ народы балканьского пôвъострова мають зъ природы наклôнъ до политичнои свободы. Сербы, Болгаре, Греки и др. вѣчно ворохобились противъ турецкого гнету. Численнй ватаги, укрываючись въ мало доступнй горы, скоро полюбили свобôдне житье; на нихъ трудно було опôсля наложити хотяй-бы най-

Всякй облигаціи, листы заставнй, ренты, акціи банкôвй и зелѣзницѣ, льосы державнй и приватнй купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЪ домъ банковый и контора биржевая.

Поручена зъ провинціи сейчасъ залегалжуются, безъ дочисленя провизіи.

О душпастиряхъ войсковыхъ греко-католицкого обряду при ц. к. войску въ Австріи ôдъ 1779—1888 рр.

(*Дальше.*)

Въ роцѣ 1847 провадивъ гр.-кат. полковый капелянъ 10-го полку Mazzucheli часово душпастирство гарнизонове у Львовѣ и подавъ о призволенье справленя печатки урядовои. На то прийшла ôдъ придворнои военнои рады ôдповѣдь ôдмовна, мотивована тымъ, що веденье метрикъ єсть застережене латиньскимъ капелянамъ и що анальогично въ Угорщинѣ греконеуніятскй капеляны не мають урядовыхъ печатей. Загаломъ изъ змѣсту всѣхъ тогдѣшныхъ розпоряджень пробиваеся, що греко-католики були трактованй однако, якъ и некатолики.

Тая организація для греко-католикôвъ тревала ôдъ 1846—1869 р. Въ роцѣ 1869 внесено посады полковыхъ капелянôвъ а утворено 17 парохіяльныхъ округôвъ ôдповѣдно до числа генеральныхъ командъ. На посады парохôвъ пôсля организаціи дають лишь латиньскихъ священикôвъ, а организація призначила 12 войсковыхъ священикôвъ греко-кат. обряду, зъ тыхъ 9 Русинôвъ (8 галицкихъ а 1 угорского) а 3 Румунôвъ уніятôвъ. Тй священики могуть бути тôлько капелянами II-гои або I-шои клясы, пôдлягаючими войсковымъ парохамъ. Парохъ веде метрики всѣхъ полкôвъ и заведень войсковыхъ цѣлои территорои генеральнои команды. Греко-кат. капеляны высше авансовати не могуть, якъ и капеляны православній або протестантскй. Тôлько латиньскй капеляны могуть статися такожь куратами войсковыми при постôйныхъ заведеняхъ войсковыхъ и провадять метрики тыхъ заведень для всѣхъ особъ безъ рôзницѣ вѣроисповѣдань, мають урядовй печати и дôстають павшальне на каплицю (н. пр. шпиталю, або дому инвалидôвъ, або арсеналу). Такожь и духовнй професоры латинники провадять метрики особъ, належачихъ до войсковыхъ шкôлъ безъ рôзницѣ вѣроисповѣданя.

Въ 1870-тыхъ рокахъ подававъ львôвскій Ординаріятъ до ц. к. министерства вôйны, щобы у Львовѣ бувъ поставленый греко-кат. войсковый парохъ, але безуспѣшно. Въ р. 1882 организацію войскового клира зъ року 1869 на ново зъ малыми змѣнами потверджено.

Организація тая поручає веденье метрикъ войсковымъ парохамъ, куратамъ и духовнымъ професорамъ. Капеляне греко-католицкй не мають навѣть права провадити метрикъ функцій для греко-кат. воякôвъ, якъ се организацією призволено войсковымъ капелянамъ православнымъ и протестантскимъ, котрй для функцій, якй сповняють самй для своихъ соисповѣдникôвъ, провадять метрики и мають урядовй печати.

Одинъ тôлько греко-кат. клиръ войсковый не має пôсля новѣйшои организаціи нѣякои ингеренціи на вѣнчанье своихъ греко-кат. соисповѣдникôвъ, якъ се мають православнй капеляны надъ православными, протестантскй надъ протестантами, а латиньскй надъ латиньскими. Вѣнчаня греко-кат. воякôвъ, рôвно якъ и латиньскихъ, придѣлила организація латиньскимъ парохамъ въ цѣлôмъ округѣ територіяльнôмъ, вынявши тыхъ греко-кат. особъ, котрй придѣленй латиньскимъ куратамъ при ихъ заведеняхъ або латиньскимъ духовнымъ професорамъ при ихъ школахъ. Латиньскй войсковй капеляны вправдѣ не мають права вѣнчати своихъ соисповѣдникôвъ, але то тôлько на часъ, бо они могуть авансовати на духовныхъ професорôвъ, куратôвъ и парохôвъ, а греко-католицкй не могуть нѣколи.

П. С.

(*Конець буде.*)

Гигієнично-природнича выстава.

IV.

Зъ иншихъ наведеныхъ вже приборôвъ лѣкарскихъ, выставленыхъ на выставѣ, треба ще згадати про дуже цѣкавй оказы д-ра Видмана, примарія загального шпиталю львôвского. Були то стигмографы т. в. прилады до роблення рисункôвъ зъ битя живчикôвъ и серця, и кимографіонъ до графичного представленя рухôвъ серця. Малый гумовый приладъ въ видѣ тарѣлки прикладаєся комусь на серце а оно передає ôдтакъ кождый свôй рухъ апаратови, котрый значить той рухъ на папери обвиненôмъ наоколо валочка. Зъ тыхъ графичныхъ знакôвъ видко опôсля по довшôмъ часѣ, чи серце бье правильно, або чи має якй хибы. Зъ иншихъ выставленыхъ тутъ предметôвъ звертали ще на себе увагу: манометръ до мѣряня напору серця и легкихъ; апаратъ до полоканя жолудка, выгадки львôвского лѣкаря д-ра Чирияньского и т. д. Способъ щепленя ôспы бувъ на выставѣ такожь дуже добре представленый а до сего причинилися головно п. Кубицкій зô Львова и россійско-императорске благотворительне общество въ Каменци подôльскôмъ, котрй цѣлый способъ щепленя ôспы представили якъ найдокладнѣйше.

Дуже интересными и поучаючими були статистичнй выказы и картографичнй представленя декотрыхъ недугъ и взагалѣ стану санитарного якъ у насъ въ Галичинѣ такъ и въ цѣлôй монархіи. До сего ôддѣлу мусимо головно зачислити: 20 картографичныхъ таблиць д-ра Іосифа Баржицкого, повѣтового лѣкаря въ Ряшевѣ, представляючихъ пошесть червôнки и тифусу въ сѣмъ повѣтѣ за роки 1878—1888, и 7 таблиць єго, представляючихъ населенье сего повѣту, станъ просвѣты, зажиточности и т. д.; д-ра Обруловича, повѣтового лѣкаря зъ Бучача, таблицѣ и мапы, представляючй хôдъ плямистого тифусу въ повѣтахъ турчаньскôмъ и бучацкôмъ въ рокахъ 1879—1888 и на послѣдокъ 20 таблиць статистичныхъ Фридриха Штрассера, представляючихъ здôбнôсть до службы войсковои новобранцевъ въ рокахъ 1883, 1884 и 1885.

Таблицѣ населеня, просвѣты и т. д. въ ряшевскôмъ повѣтѣ д-ра Бражицкого були для насъ Русинôвъ ще и пôдъ тымъ взглядомъ цѣкавй, що представляли намъ теперѣшный станъ руского населеня въ тамошнôмъ повѣтѣ. Звѣстно, що Русины по тамтôмъ боцѣ Сяну вже такъ спольщенй, що лишь грекокатолицкій обрядъ задержавъ ихъ ôдъ повнои заглады и не дозволивъ затерти и слѣду по нихъ. Доперва, въ найновѣйшихъ часахъ, ôдъ коли народный рухъ мѣжь Русинами станувъ сильнѣйшій, починають поволи и сй стороны ôдживати, головно за стараньемъ патріотичного духовеньства руского; але чи жителѣ тыхъ сторôнъ, що вже безпосередно стыкаються зъ Мазурами, прийдуть коли до повнои самосвѣдомости и повернуть назадъ до свого народу, ôдъ котрого вже майже зовсѣмъ ôдчужилися, се єсть пытанье, на котре можна скорше ôдповѣсти негативно якъ позитивно, бо въ многихъ тамошныхъ селахъ нарôдъ переставъ вже говорити своєю рôдною бесѣдою а задержавъ ще лишь гр. кат. обрядъ и тымъ лишь ôдрôзняєсь ôдъ польского населеня. Се мабуть дало и причину д-рови Баржицкому, що ôнъ на однôй зъ своихъ картъ представивъ такожь картографично станъ греко-католицкого населеня въ ряшевскôмъ повѣтѣ и тымъ бодай показавъ намъ о скôлько ще мы въ тыхъ сторонахъ сильнй населеньемъ. Зъ карты тои показуєсь, що число жителевъ гр. кат. обряда ще лишь въ трохъ сторонахъ сего повѣта становить майже половину загального числа жителевъ. Д-ръ Баржицкій выказуе имен-

менш обмеженя их волѣ, навѣть такі, противъ котрыхъ де-инде нѣхто не встає и не вважає их навѣть обмеженьемъ личної свободы.

Коли Россія увольнила Болгаръ зъ-подъ Туркôвъ, обставины склалися такъ, що Болгаре могли самі, пôсля своеи свободы, выбрати способъ власної управы. До Трьнова зъѣхалось досыть поважне число болгарскои интелигенціи зъ рôзныхъ столиць свѣта; були се люде всѣ молоді, що побирали свою освѣту въ рôзныхъ университетахъ Европы. А що тѣ люде часто-густо брали участь въ революційныхъ комитетахъ ще передъ освободженьемъ, то нѣчо дивного, коли були рѣшучими поклôнниками якъ найбôльшихъ политичныхъ свобôдъ. Бôльшôсть отже интелигенціи въ Тырновѣ була настроєна конституційно. Представителѣ иншихъ станôвъ, якъ селяне, ремѣсники и др., не могли, розумѣється, брати въ тôй справѣ иниціятивы, але въ кождôмъ разѣ и для нихъ лучше подобатись могла конституція, нѣжь монархія. Комисіи выготовили въ короткôмъ часѣ т. зв. „Тырновску конституцію“. Она цѣла взята зъ Бельгіи зъ малыми очевидно для Болгаріи потрѣбными змѣнами и доповненями.

Вже тогдѣ найшлось кôлькохъ молодыхъ Болгаръ зъ помѣжь интелигенціи, якъ способный юристъ парижского университету Д. Грековъ, Начовичь и др., котрі хотѣли якимъ-небудь способомъ не допустити до введеня конституціи въ Болгаріи. Россія тогдѣ не мѣшалася зовсѣмъ до тои борбы и бôльшостею ухвалено „Тырновску конституцію“. Тôлько-жь консерватисты не занехали своеи програмы. Они старалися передовсѣмъ взяти на свою сторону князя Александра и добитись помочиôдъ Россіи, котра тогдѣ въ болгарскихъ справахъ мала майже рѣшаючій голосъ. Сторону консерватистôвъ взявъ бувъ способный российскій генералъ Ернротъ, котрый свого часу бувъ въ Болгаріи министромъ вôйны. Ернротови князь повѣривъ, а коли ще до того российске правительство заакцентувало знищенье на якійсь часъ конституціи, зроблено переворотъ. Читателѣ „Дѣла“ певно собѣ пригадають, якимъ чиномъ довершено того перевороту: всѣхъ важнѣйшихъ либералôвъ або арештовано або експортовано, а остались тôльо низшій темнѣ выборцѣ, ôдъ котрыхъ не може, розумѣєся, выйти нѣяка иниціятива нѣ то акція. Свиштовске велике собранье надало князеви на довшій часъ „повномочія“.

Та въ тôмъ помилились, якъ князь, такъ и Россія. Нагло и насильно ôдобрана политична свобода Болгаріи вооружила всѣхъ либералôвъ до непримиримои борбы противъ князя Александра, а що Россія въ тôмъ дѣлѣ пôдпирала князя, то и на Россію нападано въ газетахъ. Се бувъ одинъ изъ першихъ початкôвъ непорозумѣня мѣжь Россією и Болгарію. Та въ короткôмъ часѣ показалося, що для Болгаріи и зъ „повномочіями“ князя не найлучше: дались почути зô всюды нарѣканя на рôзнѣ надужитя и насиля, а то ще бôльше пôдносило смѣлôсть либеральноі опозиціи. До тои опозиціи тогдѣ належали вкупѣ всѣ, що нинѣ находяться въ цѣлкомъ противныхъ собѣ таборахъ: Цанковъ, Каравеловъ, Стамболовъ, Славейковъ, Радославовъ, и др. Въ Пловдивѣ 1881 р. почавъ выходити опозиційный органъ „Независимость“. По кôлькохъ мѣсяцяхъ князь Александеръ побачивъ, що ему треба доконче вернути болгарскому народови конституцію.

Такъ и сталося. Тогдѣ бувшій консервативнѣ министры и ихъ политичнѣ приятелѣ перейшли въ ряды опозиціи. Зъ-разу не було для нихъ нѣякои надѣѣ. Зъ початку Цанковъ, а ôдтакъ Каравеловъ стояли такъ сильно на своѣй власти, що здавалося рѣчею прямо неможливою мыслити о новыхъ переворотахъ.

Та настали бурливі для Болгаріи часы: резигнація Александра, управа регентôвъ и выбôръ нового князя. Обставины змѣнились до неспôзнаня. Въ тыхъ революційныхъ часахъ въ „дочасове правительство“ мусѣли входити особы, що мають довѣріе и авторитетъ передъ лицемъ пôдпираючихъ справу Болгаріи державъ, а такими людьми могли на теперь бути лише консерватисты. Европа була давнѣйше свѣдкомъ частои метаморфозы либеральныхъ дѣятелѣвъ Болгаріи: кождый изъ нихъ то разъ держався слѣпо Россіи, то зновъ ставався си непримиримъ ворогомъ, — коли тымчасомъ консерватисты все, менше-бôльше, коли не були отвертыми противниками Россіи, то бодай тримался ôдъ неи зъ-далека. При тôмъ все таки бôльша була гарантія спокою и порядку у консерватистôвъ, нѣжь у либералôвъ. Добачавъ то дуже добре самъ Стамболовъ и конечно хотѣвъ консерватистôвъ мати въ кабинетѣ. И самі консерватисты зрозумѣли своє положенье и анѣ не подумали зрѣкатися своихъ пересвѣдчень.

Плодомъ ихъ дѣяльности за кн. Фердинанда єсть новый законъ о прасѣ. Пôсля конституціи печать въ Болгаріи свобôдна; правительство не може конфискувати газетъ, хиба коли оголошено станъ воєнный. Новый законъ такожь не позволяє на конфискаты, однакъ говорить о случаяхъ, коли одвѣчальный редакторъ може бути поставленый пôдъ судъ за написане въ газетѣ; при тôмъ для безпечности, щобы редакторъ не утѣкъ, вымагаеся грошева гарантія. Такъ н. пр. „Тырновска Конституція“ має иногдѣ наразъ противъ себе по кôлька обжалованьпрокураторіи, а за кождый разъ жадають пô кôлька тысячѣвъ франкôвъ. Jak nie kijem, to pałką!

Консервативна партія, якъ я вже разъ згадувавъ, єсть малочисленна. Томý то, коли осуджено одного зъ найвплывовѣйшихъ єи партизантôвъ, Попова, оба консервативнѣ министры такъ дуже грозили димисією, и ôдъ тогдѣ починаеся роздвоєнье. Газеты Стамболова почали за се сильно нападати консерватистôвъ, а тѣ по разъ другій зажадали димисіи. Справа заострилась и, якъ можна гадати, гармонія не дасться уратувати и однѣ або другѣ будуть мусѣли капитулювати.

Драганъ.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Калуша.

[Деморизаційнѣ проявы мѣжь селянами.]

По Великодныхъ святахъ сего року ôдбувався въ Перегиньску ярмарокъ. На ярмарку тôмъ продавъ бувъ одинъ чоловѣкъ зъ Липовицѣ худобину, а отриману зъ продажи сотку уткнувъ бувъ въ своѣй ремѣнь, та не передчуваючи нѣчого, поступивъ по дорозѣ до шинку, де зô своими кумами выхиливъ кôлька чарокъ горѣвки. Въ непритомнôмъ станѣ выйшовъ зъ коршмы та въ товариствѣ одного свого краяна пустився лѣсами до Липовицѣ, — не нагадуючи собѣ про сотку. Ажь коли свѣжій воздухъ гôрскій прогнавъ зъ єго головы коршемну пару, отямився та нагадавъ собѣ про сотку въ ремени. Почавъ шукати, але въ ремени и мѣсце застигло по сотцѣ — пропала, якъ бы єи й не було въ ремени. Де и коли пропала? — нѣхто до нинѣ знати не може, имовѣрно або въ шинку самъ выпуставъ и згубивъ, або можливе, що бувъ хтось, хто придивився, якъ ôнъ сотку ховавъ та пôзнѣйше въ коршмѣ скориставъ зъ веселои забавы ярмарочного продавця.

Фактъ се такъ дрôбный, що про него и не згадувати бы, колибъ ôнъ не давъ причины до дуже цѣкавого и характеристичного выпадку. Вѣдомо вже Вп. читателямъ про надужитя, які практикували въ Небыловѣ, близькôмъ селѣ ôдъ Перегинска, писарь Филипъ Андрейчукъ, вôйтъ Василь Миговичь та ихъ товаришѣ, котрі и теперь дальше стараються при помочи всякихъ можливыхъ експериментôвъ удержати духа Андрейчукового межи громадою. Для пануючои сеи кліки всяке средство добре, кобы лишь до цѣли довело, кобы лишь помогло позбутися всякихъ перешкодъ, що не дозволяють имъ кривдячихъ громаду махинацій. И отъ страту сотки липовецкого чоловѣка выкористано въ Небыловѣ на користь тыхъ махинацій.

Случай хотѣвъ, що Василь Якимчукъ, селянинъ зъ Небылова, ишовъ въ якôмсь интересѣ того самого дня до Липовицѣ, выпереджаючи потерпѣвшого страту кôлькадесятьма кроками. А що Василь Якимчукъ належать до противникôвъ выкрытыхъ нимъ мальверзантôвъ, то постаранося пôдступно ввести въ блудъ судъ повѣтовый въ Рожнятовѣ, де страту свою чоловѣкъ зъ Липовицѣ зголосивъ тымъ способомъ, що выслано громадскихъ урядникôвъ до Липовицѣ, щобы збудити тамъ пôдозрѣня на Василя Якимчука, до суду же въ Рожнятовѣ выслано зъ небылôвского уряду громадского свѣдоцтво моральности для Якимчука, въ котрôмъ представлено єго яко крайного отчайдуха, бунтôвника, чоловѣка небезпечного зъ котрого то погляду увязненье було-бы конечне, длятого що ôнъ намѣряв утечи „do Moskwy“ — зъ боязни передъ карою за довершену крадѣжь згаданои сотки.

Тіи данi послужили судови достаточною причиною до увязненя Василя Якимчука и до передержаня єго въ арештѣ слѣдчôмъ черезъ повныхъ 5 недѣль, зъ-ôдки ажь 22 липня с. р. єго выпущено.

Фактъ сей подаємо лише длятого до публичної вѣдомости, щобы показати, що духъ Андрейчука, хоть ôнъ самъ уже десятый мѣсяць сидить въ слѣдчôй вязници въ Станиславовѣ, жие ще й нинѣ межи єго товаришами въ Небыловѣ, котрі зôстають вѣрными єго науцѣ, що коли треба когось зробити собѣ нешкôдливымъ, треба зробити ему „справку политичну“: досыть послужитись лишь напятнованьемъ когось „москалемъ“, „утѣкаючимъ до Москвы“, посудити та обжалувати о „шизму“, а вже и опозиціи можна позбутись, и можна здобути собѣ взгляды и ласку у нездорово мыслячихъ опѣкунôвъ.

Такими то способами воювати научились нинѣ вже и наші селяне, але чи опѣкуны „poczciwego ludku“ застановляються надъ тымъ, до якого краю доводять они єго моральнôсть и бытъ матеріяльный?

Руска Бурса въ Тернополи въ р. 1887/8.

Выдѣлъ „Рускои Бурсы“ въ Тернополи оголосивъ друкомъ свое справозданье за часъ ôдъ 16 липня 1887 до 16 липня 1888 р. Оголошенье того справозданя окремо печатаною брошуркою, котрои накладъ понѣсъ выдѣлъ товариства бурсы и голова єго проф. О. Барвѣньскій, має то за собою, що не лишь дає можнôсть ширшому загалови познакомитись зъ станомъ, заслугами и потребами пожиточнои рускои институціи, але лишає тревалый памятникъ заходôвъ горстки щирыхъ людей въ хосенъ рускаго дѣла и стає подекуды мѣриломъ силы нашои публики въ однôй окрестности краю. Коли-бы всѣ подôбні рускі институціи що-рôчно печатали докладні свои справозданя, то мали-бы мы многоважну статистику нашихъ силъ народныхъ въ цѣлôмъ краю, котра могла-бы и при патріотичныхъ заходахъ ширшого закрою стати дуже помôчною.

Въ выдѣлѣ „Рускои Бурсы“ въ Тернополи трудились въ мин. роцѣ пп. проф. Олександеръ Барвѣньскій, яко голова; д-ръ Ем. Гладишовскій, яко заступникъ головы; адъюнктъ суд. В. Грабъ, яко секретарь; учит. Ю. Гецѣвъ, яко господарь; проф. гимн. В. Загайкевичь, якъ скарбникъ; проф. гимн. Ед. Харкевичь, Н. Плешкевичь и оо. Ст. Коблянскій и Ант. Чемериньскій, яко выдѣлові.

Головною а вельми тяжкою задачею выдѣлу було управильнити справу тяжачого на реальности бурсы довгу гипотечного. Товариство „Руска Бурса“ въ Тернополи закупила вже передъ кôлькома лѣтами велику реальнôсть въ Тернополи, приймаючи рôвночасно на себе тяжачій на тôй реальности довгъ гал. банку гипотечного. Само купно реальности, увôльняючи разъ на все товариство ôдъ утяжливыхъ чиншѣвъ и даючи бурсѣ свôй власный тревалый пріютъ, було дуже спасеннымъ дѣломъ и могло запевнити товариству певну будучнôсть пôдъ условіемъ, наколи товариство зможе вывязатись зъ всѣхъ своихъ обовязкôвъ, принятыхъ въ контрактѣ купна, а головно наколи буде могло сплачувати раты полишеноі при гипотецѣ реальности позички. Тымчасомъ тутъ власне станула въ дорозѣ головна труднôсть, позаякъ раты банку гипотечного выносячі рôчно 460 зр. були для товариства безъусловно за высокі и товариство маючи зъ найму остаючихъ по умѣщеню бурсы комнатъ реальности всего 430 зр. рôчного доходу и маючи зъ того покрыти ще податки и другі тягары реальности, не було въ силѣ платити такъ высокихъ ратъ.

Щобы отже не наразитись на шкôдливі наслѣдки неплаченя ратъ, могучі потягнути за собою екзекуційну лицитацію реальности, приступивъ выдѣлъ до конверсіи позички банку гипот. на позичку банку краєвого, котрои пôврôчнѣ раты выносять лишь по 180 зр. Переведенье конверсіи подыбало великі трудности, бо треба було перше поплатити залягаючі раты въ банку гипотечнôмъ и понести другі зъ конверсією сполучені кошты. Выдѣлъ бурсы знайшовся бувъ навѣть въ досыть труднôмъ грошезôмъ положеню, однакъ енергична запобѣгливôсть головы проф. Ол. Барвѣньского и патріотична помôчь членôвъ выдѣлу пп. В. Граба, Загайкевича и Плешкевича а такожь проф. гимн. Рудницкого допомогла щасливо перевести розпочате дѣло. Нинѣ позичка вже сконвертована; теперѣшный довгъ выносить 4337 зр. 02 кр., однакъ товариство може єго вже лекше сплачувати, бо раты суть о 100 зр. на рôкъ низшій, якъ попередно, а патріотична помôчь щедрыхъ Подолянъ певно и тутъ стане товариству въ пригодѣ. Реальнôсть товариства представляє вартôсть 8700 зр.

Въ минувшôмъ роцѣ удержувала бурса тернопôльска 22 питомцѣвъ разомъ зъ управителемъ. Двохъ питомцѣвъ доходило на обѣдъ и вечерю, всѣ инші проживали въ бурсѣ и дôставали за мѣсячною доплатою 3—8 зр. харчь, свѣтло, топливо и услугу. Зъ помѣжь питомцѣвъ ходило 2 до народноі школы, 13 до гимназіи, 7 до учит. семинаріи. Поступъ пытомцѣвъ въ наукахъ бувъ взагалѣ добрый. Въ другôмъ курсѣ с. р одержало зъ 22 питомцѣвъ 4 степень ôдличный, 17 степень першій, а лишь одинъ поправку зъ одного предмету. Пытомцѣ дôставали здоровый господарскій харчь и мали въ случаю недугъ безплатну лѣкарску помôчь ôдъ добродѣйныхъ членôвъ товариства лѣкарѣвъ, д-рôвъ Гладишовского и Свистуна, а окружна аптика Л. Фляйшмана давала имъ лѣки по зниженыхъ цѣнахъ. До ужитку питомцѣвъ бурсы стояла пôдручна библіотетка, числяча 308 дѣлъ въ 219 томахъ. Давнѣйше подавалась питомцямъ бурсы такожь безплатна наука исторіи Руси, коли однакъ проф. Ол. Барвѣньскій за-для превеликихъ и многосторонныхъ своихъ занятій не мôгъ дальше єи въ курсѣ выкладати, не знайшовся помимо заходôвъ выдѣлу нѣхто, хто бы хотѣвъ єго заступити а такъ само не мôгъ знайтись въ Тернополи пожаданый для бурсы учитель нотного співу.

Справозданье касове за минувшій рôкъ выказуе суму приходôвъ 2670 зр. 46 кр., розходôвъ 2611 зр. 55 кр. Мѣжь приходами головнѣ цифры становлять: доплаты питомцѣвъ 1069 зр. 25 кр., жертвы и пôдмоги 501 зр. 38 кр., вкладки членôвъ 140 зр. 25 кр. — мѣжь розходами вызначаються позиціи: сплата ратъ банковыхъ 920 зр. 41 кр., удержанье питомцѣвъ 1045 зр. 16 кр. Станъ майна товариства представляє загалъ активôвъ въ сумѣ 8817 зр. 04 кр., загалъ пасивôвъ въ сумѣ 4537 зр. 02 кр.

Членôвъ дѣйстныхъ має товариство „Руска Бурса“ въ Тернополи теперь 64 (32 священикôвъ, 15 урядникôвъ, 9 професорôвъ и учителѣвъ, 3 адвокатôвъ и кандидат. адв., 2 лѣкарѣвъ, 1 торговельникъ, 1 сельскій господарь, 1 жена пароха) а членôвъ покровителѣвъ 6 (4 священикôвъ, 1 громада, 1 властитель дôбръ), членôвъ основателѣвъ 6 (всѣ священики) и членôвъ спомагаючихъ 19 (1 священикъ, 12 селянъ и маломѣщанъ, 1 нотарь, 4 учителѣ, 1 писарь громадскій).

Выдѣлъ товариства складає въ своимъ справозданю сердечну подяку всѣмъ, котрі якимъ будь способомъ причинились до єго розвитку и чимъ будь пôдперли єго благороднѣ цѣли, мы-жь реасумуючи тую многосторонну и хосенну дѣяльнôсть товариства, поручаємо го сердечно щедрôй опѣцѣ всѣхъ Вп. Родимцѣвъ надѣючись, що жертвы ихъ на тôй вдячнôй нивѣ сторичнѣ принесуть плоды въ славу и честь рускаго народу.

но, що на 100 жителѣвъ припадає въ сторонахъ мѣжь Тычиномъ а Ряшевомъ 40—50, коло Залѣся 31—40, коло Маласôвки вже лишь 10—30, коло Близянки зновъ 40—51, коло Гедлье склярске такожь 40 до 51, коло Глогова и Стыкова суть ще ледви слѣды гр. кат. населеня, бо тамъ припадає на 100 жителѣвъ ледви 3 до 4 греко-католикôвъ а въ иншихъ сторонахъ вже зовсѣмъ слѣдъ гине.

Вельми поучаючими для нашихъ ôдносинъ санитарныхъ суть статистичнѣ карты полковника Фридриха Штрассера, котрі выказують, кôлько часово або и зовсѣмъ нездôбныхъ до войска признано за-для рôзныхъ слабостей пôдчасъ бранки въ рокахъ 1883, 1884 и 1885 въ цѣлôй монархіи. Для нашого краю спеціяльно представляєсь станъ рѣчи такъ:

На 1000 молодыхъ людей, котрыхъ лѣкарѣ въ наведеныхъ повысше рокахъ оглянули пôдчасъ бранки, показалося часово або и зовсѣмъ нездôбныхъ до войска:

1) за-для недугъ мушкулôвъ, жилъ и слизовыхъ мѣхурцѣвъ въ сторонахъ Стрыя, Калуша, Долины, Золочева, Бродôвъ и Камѣнки струмиловои 4·2—5·7, всюды инде лишь 0·3—1·9‰;

2) за-для недугъ крови въ сторонахъ Сокаля, Ниська, Бжозова, Боринѣ, Дрогобича, Львова 6—10; коло Камѣнки струм., Золочева, Зборова, Тернополя, Теребовлѣ, Товстого, Залѣщикъ 11—15; коло Глинянъ, Николаєва Сколього, Калуша, Монастирискъ, Зол. Потока, Козовы и Бережанъ 16—19; въ сторонахъ Станиславова и Коломыѣ 6—10; коло Сянока 11—15 а коло Тарнова и Ряшева 2—5‰;

3) за-для недугъ костей коло Перемышля, Самбора и Дрогобича 4·1—5·0; коло Стрыя, Долины и Калуша 5·3—6·6; коло Коломыѣ, Косова и Снятина 7·0—8·4; коло Коросна, Сянока и Лютовискъ 11·1—12·1‰;

4) за-для нашкôрныхъ недугъ выключно лишь въ сторонахъ Коломыѣ и Снятина 26—30‰;

5) за-для недугъ проводôвъ ôддыховыхъ въ сторонахъ Коломыѣ, Чорткова и Перемышля 1·1—2·0‰.

Зъ дальшихъ таблиць показуєсь, що въ захôднôй Галичинѣ по Перемышль увôльнювано зъ 3. клясы бранки найбôльше въ наслѣдокъ калѣцтва, бо 906 до 929 на 1000 новобранцѣвъ; въ всхôднôй Галичинѣ лишь 861 до 892 а въ Коломыйскôмъ навѣть лишь 821. — „Тымчасово за слабыхъ“ було найбôльше въ округахъ: тарнôвскôмъ, вадовицкôмъ, ярославскôмъ, львôвскôмъ и чортковскôмъ, бо 591 на 1000; найменше ще въ округахъ городецкôмъ, бережаньскôмъ, стрыйскôмъ и коломыйскôмъ, бо лишь 453‰.

Приходиться намъ згадати ще хочь де-що коротенько про станъ санитарный нашихъ мѣстъ, представленый на выставѣ и про выставу водъ жерельно-купелевыхъ и воды та напитки лѣчничі.

Про станъ санитарный нашихъ мѣстъ можна мало що сказати, бо выстава мало представляла цѣкавого. Ще найлѣпше представилося мѣсто Кракôвъ, бо выказало досыть ясно, що зробило у себе для пôднесеня здоровля въ мѣстѣ. Львôвъ представився на выставѣ неконче добре, бо треба признати, що такожь и не богато робить въ сѣмъ напрямѣ. Зъ рѣчей дотыкаючихъ сего предмету були выставленѣ: пластичный плянъ мѣста Львова зъ геологичнымъ перерѣзомъ проф. Медведского; профилѣ каналôвъ и забудованя Полтвы; пляны двохъ кладовищь; плугъ до згортаня болота и снѣгу на улицяхъ; пляны керниць и гидрантôвъ и т. д. Зъ иншихъ мѣстъ були ще заступленѣ на выставѣ мѣсто Подгуржь и Перемышль. Перемышль выставивъ бувъ мѣжь иншимъ оказы фальшованои пожывы, сконфискованои тамже; видко, що у насъ и провинціональнѣ мѣста пôдъ симъ взглядомъ поступають.

Зъ жерельно-купелевыхъ заведень краєвыхъ були представленѣ на выставѣ: Ивоничь, Рабка, Трускавець и Моршинъ; другі не уважали навѣть за ôдповѣдне дати о собѣ хочь яку-таку звѣстку, щобы ширшій свѣтъ о нихъ довѣдався.

Зъ штучныхъ напиткôвъ лѣчничихъ треба тутъ згадати про мало у насъ звѣстный кефиръ и кумысъ. Кефиръ робиться зъ коровячого молока черезъ доданье до него рôдъ грибка кефирового, котрый єсть жовтавои барвы и складаєся зъ микроскопично малыхъ грибкôвъ дрôжджевыхъ и особливого рода бактерій. Грибокъ той спроваджують зъ Кавказу, де головно кефиръ выробляють. Додавши до молока сего грибка, починає молоко киснути и въ нѣмъ вытворюєсь вуглева кислота и алькоголь. До двохъ-трохъ днѣвъ єсть напитокъ готовый; ôнъ выглядає тогдѣ густавымъ якъ сметана, єсть бѣлый и має квасковато-солодкавый смакъ. Кефиръ єсть дуже пожывный, легко стравный и уживаєсь въ недугахъ жолудка и кишокъ, въ малокровности, недугахъ легкихъ и т. д. Найдокладнѣйше представивъ бувъ на выставѣ фабрикацію кефиру п. Мадейскій, хирургъ зô Львова. Рафаилъ Сиґалинъ выставивъ бувъ такожь кумисъ зъ коровячого молока.

К. К.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Нинѣ має ôдбутися въ краєвôмъ выдѣлѣ дальша нарада надъ проєктомъ правительства о выкупнѣ права пропинаціи. На нинѣшну нараду запрошено пп.: Абрагамовича, гр. Станислава Баденіого, Мархвицкого, Пилятя, Рутовского и Згурского. Въ нарадахъ анкеты

возьмуть такожь участь: маршалокъ краєвый гр. Тарновскій и члены выдѣлу краєвого д-ръ Верещиньскій и д-ръ Ромеръ.

Пôсля „Dzienn. Polsk-ого“ думає выдѣлъ краєвый ôднестися до правительства зъ представленьемъ, щобы соймъ краєвый скликати не въ вересню а пôзнѣйше, зъ тымъ однакожь застереженьемъ, щобы ôнъ мôгъ радити бодай шѣсть недѣль.

Члены анкеты спиритусовои, котра радила минувшого тыждня у Вѣдни, постановили выслати депутацію до министра торговлѣ Бакегема, котра має предложити ему прошенье о заведенье торговлѣ спиритусовои пôсля ваги. Въ дискусіи, котра ôдбулася передъ сею ухвалою, вказувано на то, що угорске правительство домагаєся такои змѣны вже ôдъ многихъ лѣтъ а лишь австрійске правительство не могло ще доси рѣшитися на таку змѣну.

——

Цѣсарь Вильгельмъ выѣхавъ въ суботу зъ Штокгольму и поѣхавъ до Копенгаґи, де має нинѣ приѣхати. Въ Копенгазѣ задержиться цѣсарь лишь дуже коротко и поѣде заразъ до Нѣмеччины. Въ наслѣдокъ непогоды зменшено значно приготовленя на принятье. Цѣсарь не буде на выставѣ и задержиться лишь коротко мабуть длятого, що въ даньскôмъ народѣ проявилось якесь невдоволенье зъ его приѣзду. Зъ Берлина дементують вѣсть, будьто-бы царь мавъ приѣхати зъ ревизитою до Нѣмеччины. За то потверджуєсь вѣсть, що цѣсарь Вильгельмъ приѣде до Вѣдня, дня 1. жовтня а зъ ôдси поѣде ôдтакъ до короля Гумберта. Стрѣча наступить мабуть 14 жовтня въ Римѣ.

Берлиньскій „Tageblatt“ одержавъ кореспонденцію зъ Петербурга, въ котрôй сказано, що нѣмецке и россійске правительство порозумѣлися при нагодѣ зъѣзду монархôвъ въ Петергофѣ въ справѣ всхôднôй а спеціяльно щодо Болгарiи. На пôдставѣ того порозумѣня мав бути отже кн. Фердинандъ усуненый а на его мѣсце кандидуєся кн. Вальдемаръ дуньскій але пôдъ тымъ условіемъ, що ôнъ перейде на православіе. Межинародна конференція послôвъ занялась-бы ôдтакъ ревизією становища Болгарiи до Всхôднои Румелiи. „Tageblatt“ каже, що Австрія годилась вже давнѣйше на сю пôдставу переговорôвъ и зовсѣмъ ихъ похваляла.

„Voss. Ztg“ доносить, що цѣсарь Вильгельмъ має въ серпню зъѣхатись зъ королемъ бельгійскимъ. Зъѣздъ наступить имовѣрно въ Шпа.

——

По причинѣ ювилея хрещеня Руси ôдбулося въ Петербурзѣ торжественне засѣданье тамошного благотворительного комитету, на котрôмъ бувъ такожь сербскій посолъ Симичь и звѣстный д-ръ Живный. Живный мавъ бесѣду, въ котрôй обговорювавъ панславизмъ зъ становища культурно-историчного, религійного и литературного и доказувавъ, що панславизмъ має лишь значенье культурне а не политичне. Бесѣды Кириєва и бувшого професора Ореста Миллера мали бôльше мѣсцевый характеръ.

Въ Кіевѣ прибрало торжество ювилейне досыть импонуючій характеръ; гостей зъѣхалось богато, хочь все таки не тôлько, якъ того можна було сподѣватися. Найбôльше приѣхало Болгаръ и Сербôвъ. Зъ Болгаръ приѣхали ще крôмъ выказаныхъ вже нами: Варовъ, одинъ зъ найздôбнѣйшихъ поетôвъ болгарскихъ. Варовъ есть однымъ зъ найбôльшихъ приклонникôвъ Россіи и перебувавъ доси ôдъ часу послѣднои революціи болгарскои въ Одессѣ а ôдтакъ въ Москвѣ; Святославъ Миларовъ, редакторъ русофильскои газеты „19 Февруарий“, есть то чоловѣкъ- котрый въ жадноô партіи болгарскôй не має прихильникôвъ, бо всѣ загально его не люблять; Бричковъ, адвокатъ зъ Систовы, котрый бувъ засужденый на смерть за ворохобню въ Систовѣ. Зъ Сербôвъ приѣхали: Мирославъ Протичь, бувшій сербскій посолъ и Никола Пашичь, проводиръ сербскихъ радикалôвъ, котрый проживає за границею, бо король не хотѣвъ его на предложенье Ристича нѣякъ помилувати. Въ мѣстѣ панує великій рухъ а слѣды сего великого торжества проявляються хочь-бы тымъ, що по мѣстѣ продають всюди образы св. Володимира и Богдана Хмѣльницкого. Рада мѣста дає по причинѣ ювилейного торжества великій пиръ, въ котрôмъ возьмуть участь министеръ просвѣты Деліяновъ, оберпрокураторъ св. синода Побѣдоносцевъ, Игнатієвъ, ексъ-митрополитъ сербскій Михаилъ, чорногорскій митрополитъ Иларіонъ и др.

Зъ Кіева доносять, що Побѣдоносцевъ приймавъ на авдіенціи сербску депутацію пôдъ проводомъ бувшого министра-радикала Груича и редактора Протича, котрі зложили чолобитню цареви и просили Побѣдоносцева, щобы бувъ вступився за королевою Наталією.

——

Редакторъ „Budapester Corresp.“ розговорювавъ недавно зъ королемъ Миланомъ, а той пояснивъ свои ôдносины до королевои въ слѣдуючій способôбъ: „Коли королева була ще въ Фльоренціи, постановила наразъ вертати до Сербіи. Я выѣхавъ напротивъ неи, щобы ей представити мирнымъ способомъ, що ей присутнôсть въ Сербіи була-бы теперь дуже небôдповѣдна. Королева признала, що мôй поглядъ есть справедливый и сказала, що не буде могла доти приѣхати до Сербіи, доки ненавистный ѣй Христичь буде въ Сербіи держати керму держави въ своихъ рукахъ. Пôсля умовленои програмы выѣхала ôдтакъ королева до Висбадену, щобы зъôдтамъ выѣхати опôсля до купелѣвъ и не вертати безъ мого выразного призволу до Сербіи. Якъ справедливымъ було моє бажанье, щобы королева держалась зъ далека ôдъ политичныхъ агитацій партійныхъ въ Сербіи и щобы проживала за границею, выказали ясно пôзнѣйшій приключеня. Королева перебувала короткій часъ въ Висбаденѣ, коли наразъ наспѣло до мене рѣшуче жаданье безъ мотивôвъ, щобы вразъ зъ наслѣдникомъ престола могла бодай на часъ вакацій приѣхати до Сербіи. Коли рôднородній очевидній ознаки промовляли за тымъ, що жаданье то наступило въ наслѣдокъ бажаня опозиційныхъ елементôвъ въ краю, було для мене яснымъ, що я обовязаный, дбаючи о безпечнôсть и тревалôсть выпробованого правительства, старатися о то, щобы королева лишь въ такôмъ случаю могла вернути до Сербіи, коли я того выразно зажадаю, и тогдѣ то пôслявъ я до Висбадену проєктъ умовы оголошеный опôсля королевою, котрого змѣстъ публичне мнѣнье признало зовѣмъ лояльнымъ. Коли я однакожь побачивъ, що королева не думає приняти тои умовы, подавъ я до синоду о розвôдъ. Я не думавъ на серіо о розводѣ, а бувъ переконаный, що королева довѣдавшись о поданю до синоду, надумаєсь и пристане на умову. Але я знаючи навѣть докладно характеръ королевои, ошибнувся симъ разомъ, а тій вороги державы, що окружали королеву побѣдили. Королева, пôдъюджувана своими дорадниками, забула на своє становище яко королева, жена и матерь; ще коли розставалася зъ сыномъ, наказувала ему, щобы не вѣривъ приятелеви свого батька“ (генер. Протичеви). Напослѣдокъ сказавъ король: „Я мовчавъ завсѣгды и державъ въ тайнѣ умову, и теперь не хочу публично оголошувати рѣчей, що ôдносяться до межинародныхъ справъ. Королева услухала особъ менѣ неприхильныхъ. Праса нѣмецка и угорска зрозумѣла о що ходить, панславистична же а особливо ческа, не може менѣ простити, що я держусь вѣрно сусѣднои Австріи. Обиджають и ганьблять мене а славословлять всѣ интриги и пôдступы, бо думають, що то буде мало для Россіи а пошкодить интересамъ Австріи.

——

Зъ Вѣдня доносять, що тамъ суть того переконаня, що сими днями маѣ ôдбутися въ Кобургу, куды выѣхала такожь и кн. Климентина, орлеаньско-кобургска нарада родинна, на котрôй будуть застановлятись надъ теперѣшною ситуацією кн. Фердинанда въ Болгарiи. До Кобурга выѣхавъ такожь вѣрникъ кн. Фердинанда, совѣтникъ двору Фляйшманъ.

Въ софійскôмъ соборѣ ôдбулося оногды заходомъ тамошнои россійскои колонiи торжественне богослуженье по причинѣ ювилею хрещеня Руси. На богослуженю було такожь богато Болгаръ зъ партiи прихильнои Россiи. Коли пôдчасъ службы Божои священикъ выголосивъ имя кн. Фердинанда, всѣ присутнi Болгаре выйшли зъ церкви.

Грецкій консуль выславъ зъ припорученя болгарского правительства своихъ ôдпоручникôвъ зъ окупомъ до розбишакôвъ, що полонили були въ Беловѣ кôлькохъ людей.

НОВИНКИ.

— **Архикнязь Рудольфъ у Львовѣ.** Зъ Кракова выѣхавъ архикнязь дня 27 п. ст. липня въ ночи и загостивъ по черзѣ до Ряшева, Ярославля и Перемышля. Всюды ôдбувавъ архикнязь инспекцію мѣсцевыхъ ґарнизонôвъ, обѣдавъ разомъ зъ официрами а ночѣ пересыплявъ таки въ ваґонѣ на двôрцяхъ зелѣзничихъ. Цѣлу недѣлю перебувъ архикнязь въ Перемышли, ôдвѣдавъ укрѣпленя и вечеромъ о год. 6-тôй ôдъѣхавъ до Львова, де станувъ о ½10-тои въ ночи. На двôрци не було нѣкого зъ достойникôвъ войсковыхъ и цивильныхъ, тому и не дозволено нѣкому зъ публики входити на дворець и перонъ. Архикнязь высѣвъ зъ ваґону разомъ зъ своими адъютантами и зайшовъ до ждальнѣ I клясы, де заставлено вечерю на три особы. О год. 11-тôй скôнчалась вечеря и архикнязь вернувъ до ваґону, де и переночувавъ. Нинѣ ôдбуваєся переглядъ войска на болоняхъ коло Голоска. У Львовѣ задержиться архикнязь до середы рано; ôдтакъ звычайнымъ поѣздомъ державныхъ зелѣзниць ôдъѣде до Лавочного, а зъ-ôдтамъ на Угорщину. Въ пятницю буде вже въ Буда-Пештѣ; по дорозѣ ôдбуде инспекцію войска въ угорскихъ мѣстахъ. — Говорять, що архикнязь мавъ згадати, що передъ зимою сего року ще разъ загостить до Кракова.

— **Епископска палата лѣтна въ Залѣщикахъ.** Пôдъ проводомъ залѣщицкого декана, о. Гаваньского зложився комитетъ, котрый має занятись выбудованьемъ лѣтнои палаты въ Залѣщикахъ для станиславôвского епископа. Обчислено кошты въ приближеню и комитетъ порѣшивъ зôбрати трету часть тыхъ коштôвъ въ сумѣ 9000 зр. добровôльными жертвами. Дотеперь зголосились зъ жертвами: священики залѣщицкого деканату (кождый по 5 зр.), рада повѣтова въ Залѣщикахъ 1500 зр., рада мѣска въ Залѣщикахъ 1000 зр., бар. Брунцикій 500 зр., господарь Василь Кузнякъ зъ Добрôвлянъ 25 зр. и т. п. Комитетъ выготовивъ зазывъ до збираня жертвъ по цѣлôй станиславôвскôй епархіи а президія намѣстництва згодилась на се рескриптомъ зъ дня 10 липня ч. 1155.

— **Складъ Народнои Торговлѣ въ Коломыи** перенесено до того льокалю, де перше бувъ складъ п. Рожаньского т. є. коло ратуша въ рынку, до каменицѣ о. Софрона Левицкого. Дирекція, повѣдомляючи о тôмъ, поручає сей новоуладженый складъ ласкавымъ взглядамъ и памяти П. Т. Публики.

— **О. В. Залозецкій** зъ Гôрного, про котрого кандидатуру на посла округôвъ Снятинъ-Заболотôвъ почали говорити деякі газеты и его приятелѣ, заявляє рѣшучо, щобы не рефлектовати на его кандидатуру при зближаючихъ-ся выборахъ.

— **Зъ руско-народного театру.** Зъ Струсова переѣздить нашъ театръ до Пôдгаєць, де вже въ середу, дня 1 н ст. серпня, дасть на перше представленье оперу комичну „Гаспароне“. Въ четверъ, 2 н. ст. серпня, ôдграє нашъ театръ комедію Кропивницкого: „Дай серцю волю, заведе въ неволю“. — Гадаємо, що наша публика зъ околицѣ поспѣшить громадно до театру на представленя, котрі выпадають пôдъ кождымъ взглядомъ знаменито. Не лише зô стороны Русноôвъ можна почути похвалу для нашого театру, навѣть польскі газеты одержують дописи, въ котрыхъ высказане загальне признанье. И такъ пише дописуватель „Kurj. lw.“ зъ Струсова, що выставленье „Барона циганьского“ въ нашôмъ театрѣ дорôвнало польскому театрови у Львовѣ.

— **Выкладъ науки доповняючои въ нашихъ школахъ.** Пишуть намъ: Случайно бувъ я въ Ч., пов. городеньского, на испытѣ и тамъ почувъ я, якъ учителька, п. Ванда, при науцѣ доповняючôй выучила дѣвчатъ печи хлѣбъ. Учителька: „Дѣти уважайте, що васъ панѣ буде пытатя! Скажи менѣ, Олено, якъ упечешь пытльованый хлѣбъ або колачь зъ 10 кильограмôвъ муки? Правда, найперше розчинишь? — Олена: Розчиню. — „А кôлько возьмешь на розчину?“ — 6 кильо, була ôдповѣдь. (Присутнi гостѣ почали мѣркувати, що се за богато, и стало на 4 кильо). — „А що додашь до розчины? Не знаєшь? Панѣ тобѣ скаже: Дашь 10 дека дрôжджей, щобы хлѣбъ не бувъ квасный, склянку соли, праженого молока, кукурузяной муки, цинамону, щобы пахъ (тутъ гостѣ почались смѣяти, а хтось ôдозвався, що може лѣпше перцю; вкôнци порѣшили, що нѣ сего, нѣ того не треба, ино чернушки або кмину) — а потôмъ якъ скисне, выробишь, дашь до соломяныхъ кошикôвъ и печешь.“ — Такій то бувъ философичный выкладъ и практичне примѣнене пляну науки доповняючои, въ котрôмъ говориться про хемію технічну, и т. п. А якъ бы то ще почути той выкладъ п. Ванды пôдъ взглядомъ языка рускаго? Та-жь п. учителька при бôльше особахъ выразно заявила зъ кпинами: „Mnie ruskiego języka wcale nie potrzeba“. Най же держиться та панѣ того, що сказала, и забереся трохи подальше на захôдъ. — *Григорій.*

— **До испыту зрѣлости въ гимназіи тернопôльскôй** приступило 11 Русинôвъ на 70 абитурієнтôвъ. Зъ Русинôвъ зложили испытъ: Стан. Днѣстряньскій и Евг. Левицкій зъ ôдзначень мъ, Теод Кордуба, Павло Кульчицкій, Мих. Сѣмовичь и Григ. Хомишинъ зъ добрымъ поступомъ; три одержали поправку, одного репробовано на рôкъ, а одинъ ôдступивъ ôдъ испыту.

— **Въ бурсѣ коломыйскôй „Братства св. Архистратига Михаила“** було зъ кôнцемъ другого пôвроку 1888 р. 11 питомцѣвъ. Зъ нихъ ходило 9 до гимназіи а 2 до народныхъ школъ. Всѣ они одержали добрый поступъ въ наукахъ и перейдуть зъ новымъ рокомъ до высшихъ клясъ. Клясификація ученикôвъ есть слѣдуюча: Зъ гимназіястôвъ: а) зъ I. клясы: Ал. Маєвскій ôдзначаючій степень, Петро Кузикъ и Ал. Марунячакъ першій; б) зъ II. клясы: Ник. Ивасюкъ и Андр. Мосьондзъ першій степень; в) зъ III клясы: Ник. Ивасюкъ першій степень; г) зъ IV. клясы: Стеф. Алимурка и И. Бурчакъ першій степень; д) зъ V. клясы: Ом. Дудикъ першій степень. Зъ ученикôвъ народныхъ школъ: Григ. Левакъ зъ III. кл. першій степень и Іос. Струминьскій зъ IV кл. степень ôдзначаючій.

— **Въ Лôкти,** пов. турчаньского, приключилась дня 21 н. ст. липня страшна пригода въ тамошнôмъ тартаку паровôмъ. Селянинъ Луць Гавлей насувавъ поясъ на колесо, обертаюче пилу до рѣзаня кльоцôвъ и въ тôй хвили захопила шруба ôдъ трансмисіи єго довгу сорочку та притягнувши до себе розôрвала єго на куснѣ. Комисія судова зъѣхала и розпочала слѣдство, бо въ тôмъ случаю заходить провина противъ приписôвъ закона промыслового, разъ тому, що уживано робôтника, котрый не знався нѣ крыхты на техничнôй обслузѣ, а ôдтакъ, що не мавъ на собѣ ôдповѣдного убраня, пристаючого до тѣла и приписаного для робôтникôвъ по фабрикахъ.

— **До черновецкихъ школъ мѣскихъ** ходило въ минувшôмъ роцѣ школьнôмъ 4346 дѣтей, а то: 1493 жидôвскихъ, 840 польскихъ, 780 нѣмецкихъ, 679 рускихъ, 532 румуньскихъ, 11 ческихъ и 11 иншои народности.

— **Въ Станиславовѣ** выпущено на волю зъ вязницѣ мѣщанина Іосафата Фіялковского, у котрого, якъ мы доносили, дуже часто ôдновлялись образы, и увôльнено єго ôдъ закиненого ему обманьства. Фіялковскій ôдсидѣвъ пять недѣль въ вязници, а теперь ôддано єго образъ епископскому ординаріятови.

— **Инспекторъ школъ народныхъ** въ повѣтахъ городеньскôмъ и снятиньскôмъ поселиться, пôсля заряженя краєвои рады школьнои, не въ Городенцѣ. але въ Снятинѣ.

— **Новый урядъ почтовый.** Зъ днемъ 1 серпня с. р. входить въ житье новый ц. к. урядъ почтовый на двôрци зелѣзницѣ въ Тухли (пов. стрыйскій) и буде принимати и выдавати листы звычайні, грошевi и посылки за послѣплатою до высоты 300 зр., а такожь буде тамъ и почтова каса щаднича. Урядъ сей буде удержувати звязь зъ поѣздами зелѣзницѣ мѣжь Сгрыємъ а Лавочнымъ. До уряду почтового въ Тухли будуть належати мѣсцевости: Тухля, Либохора, Грабовець скôльскій, Славско, Рожанка нижна и Рожанка выжна.

— **Доповняючій выборы** одного члена рады повѣтовои въ Жовкви зъ громадъ сѣльскихъ розписаній на день 23 н. ст. серпня с. р и двохъ членôвъ зъ бôльшихъ посѣлостей на день 30 н. ст. серпня с. р.

— **Въ Вишневѣ,** пов. рогатиньского, тамошній коляторы вже ôдъ кôлькохъ лѣтъ не причиняються нѣякими датками до припадаючои на нихъ конкуренціи и тому порѣшила громада уплатити всю належитôсть конкуренційну коляторôвъ але за то має жадати, щобы она сама презентувала священикôвъ. Якъ полагодять сю справу власти, не можна ще теперь знати.

— **Зъ Самбôрского** пишуть до „Kurj. krak.“ пôдъ днемъ 27 н. ст. липня: По селахъ роблять дикій свинѣ величезнi шкоды; цѣлі громады, по двацять штукъ, выходять въ ночи на поля и нищать всяке збôже та бульбу и бураки. Треба тому кождои ночи „вартовати“ свои поля, але се не помагає богато, бо коли на однôмъ кôнци стережеся, то на другôмъ господарують дикі свинѣ. Подавати до староства о яку помôчь не здасться на нѣчо, бо се не приносить нѣякои дѣйстнои, реальнои користи. Друга бѣда, якои дôзнають въ Самбôрщинѣ, то ся, що за часто втѣкають екзекуторы податковi. Передъ двома роками десь занодѣлись два такі екзекуторы податковi, а теперь пôйшовъ за ихъ примѣромъ третій екзекуторъ, Людвикъ Вильчекъ. Староство повѣдомляє о тôмъ громады и обшары двôрскі ось якимъ обѣжникомъ зъ дня 12 н. ст. липня: Щобы дôзнатись, чи згаданый екзекуторъ, заки ще утѣкъ, не доконавъ въ своѣй службѣ якихъ надъужить або спроневѣрень, взываєся всѣ зверхности громадскі и обшары двôрскі донести до трехъ днѣвъ до староства, чи сей екзекуторъ не выбиравъ тамъ якихъ податкôвъ, а если се дѣйстно зайшло, то предложити ц. к. староству на се доказы. — Добре дѣєсь на нашôмъ бѣднôмъ Пôдгôрю!

— **Загальнiй зборы нотарѣвъ** ôдбудуться дня 5 н. ст. серпня въ Перемышли въ сали обрадъ тамошнои рады громадскои. Выдѣлъ галицко-буковиньского товариства нотарѣвъ подавъ кôлька точокъ обрадъ сыхъ зборôвъ пôдъ розвагу своимъ членамъ а уваги надъ ними треба надсылати на ôсѣмъ днѣвъ передъ зборами до выдѣлу товариства.

— **До вѣдомости дир. почтъ и телеграфôвъ!** Зъ Тернополя пишуть намъ: Въ трафикахъ при ул. Паньскôй у Юфого и при ул. Гимназіяльнôй и Унтера не можна дôстати рускихъ картъ кореспонденційныхъ.

— **Громы.** Въ Чехахъ коло гôръ Рудавскихъ ударивъ грôмъ у вôзъ зъ сѣномъ, на котрôмъ ѣхали домôвъ два сыны и донька одного господаря та убивъ всѣхъ троє на смерть. Такожь одинъ вôлъ зъ запрягу погибъ ôдъ удару. Нещасливій повтыкали були косы и вилы горѣ зелѣзомъ и тымъ способомъ стягнули грôмъ. Ôдъ грому займилося сѣно и одѣжь на однôмъ зъ убитыхъ и ôнъ згорѣвъ.

— **Въ заведеню для божевôльныхъ въ Кульпарковѣ** настануть значнi змѣны. Выдѣлъ краєвый спенсіоновавъ примарія д-ра Добиньского и ôддаливъ секундарія д-ра Лясковича а на ихъ мѣсця розписавъ конкурсъ зъ речинцемъ до 31 липня с. р.

— **Дрôбнi вѣсти.** Лѣкаремъ мѣскимъ въ Городку именовала тамошна рада громадска д-ра Ал. Гавроньского, лѣкаря зелѣзницѣ Кароля Людвика. — Въ Жабю згорѣло кôлькадесять моргôвъ лѣса, приналежного до фундаціи гр. Скарбка. — Въ портѣ Руенъ у Франціи експльодовало на однôмъ кораблi 12.000 бочокъ нафты. — Ткачѣ берньскій закôнчили вже свôй штрайкъ; выѣднали у властителѣвъ фабрики пôдвысшеня платнѣ о 10 процентъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенту на Куличкôвъ, дек. белзкого, одержавъ о. Ал. Брунець тамошный завѣдатель.

Кан. институцію на Синяву, дек. сянôцкого, одержавъ о. Дим. Куцерыбъ, катедральный сотрудникъ.

До кан. институціи завôзванi оо.: Іеронъ Борковскій на Грушову, дек. мокряньского; Теоф. Гарасовскій на Коровицю, дек. любачѣвского; Григ. Василькевичь на Лужокъ горѣшный, дек. старосамбôрского.

Консисторія вставилася до намѣстництва дотычно згоды на каноничне поставленье о. Вас. Волошиновича запрезентованого на Ясель, дек. яслиского.

Намѣстництво призволило на дотацію рôчно по 300 зр. на одинъ рôкъ для сотрудникôвъ, наданыхъ парохамъ: въ Синявѣ, дек. ярославского и въ Ожомли, дек. судововишеньского.

Сотрудництво при церкви катедральнôй въ Перемышли одержавъ тымчасово о. Сев Меттеля, дотеперѣшный завѣдатель Синявы, дек. сянôцкого.

Посмертнiй — ǂ — оповѣстки.

Теодоръ Павелчакъ, почмайстеръ въ Вашкôвцяхъ на Буковинѣ, померъ сими днями по тяжкôй недузѣ. Покôйный зачислявся до щирыхъ патріотôвъ буковиньскихъ. Вѣчна ему память!

Наука, штука и литература.

— **„Думка и Коломыйки на фортепіянъ, уложивъ и товариству „Рускій Дôмъ народный въ Черновцяхъ“ присвятивъ Ио. Воробкевичь.“** Пôдъ такимъ заголовкомъ выдавъ нашъ композиторъ свôй найновѣйшій твôръ музичный. Гадка Млаки удачно ôддана на заголовку 17 красками молодымъ черновецкимъ артистомъ-маляремъ Шиллеромъ. Цѣлый образъ взятый зъ нашого карпацкого Пôдгôря. Думка се смерековый лѣсъ; коломыйки — хорошій легинь та молода дѣвчина, танцюючі пôдъ сѣльску музику, скрипку и цимбалы. Музики сѣли лѣворучь на лавѣ, а праворучь виднѣєся церковця въ дали, а близше читальня, передъ нею громадка людей, що прислухуєсь читаючому. Хто хотѣвъ-бы покупити сей твôръ и пôдпомочи черновецкій „Народный Дôмъ“, зволить прислати 1 зр. пôдъ адресою: „Рускій Дôмъ народный“ въ Чернôвцяхъ (улиця Петровича ч. 4).

— **П. Юлій Коссакъ,** артистъ-малярь польскій, выкôнчивъ гарный образъ, до котрого ужився нашого рускаго тематy. Запорожець, зсѣвши зъ бѣлого коня, кидає грудки землѣ на двѣ могилы, що сумують попри собѣ на широкому степу. Козакъ засумувавъ тяжко, такій самъ выразъ мають и звѣрята, що стоять биля него, с. є. кôнь и песъ. Цѣлый краєвидъ має сумный выглядъ; подальше виднѣєсь церковця. Козакъ має черты лица самого артиста, ôданій дуже докладно. Образъ сей жертвовавъ п. Ю. Коссакъ на фондъ здвигненя таблицѣ памятковои для бл. п. артистôвъ-малярѣвъ, Андрѣя и Войтѣха Грабовскихъ.

— **Професоръ Ед. Зиссъ,** выдає твôръ пôдъ заг.: „Das Antlitz der Erde“, въ котрôмъ наводить всѣ дотеперѣшнi выслѣды геологичнi въ ихъ историчнôмъ розвою.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Мѣсце лѣкаря мѣского въ Гологорахъ есть опорожнене. Всякі выясненя подає тамошный бурмистръ п. А. Войцицкій. — Ректоратъ львôвскои школы политехничнои оголошує конкурсъ зъ речинцемъ до 10 серпня с. р. на мѣсце асистента при катедрѣ технологіи; поданя вносити треба на руки колегіи професорôвъ львôвскои школы политехничнои.

— **Именованя.** Дѣйстною молодшою учителькою школы етатовои въ Лежайску именована Амалія Зандбихльеръ.

Обвѣщенье.

Для выгоды П. Т. Публики продовжаєся речинець подань о принятье до **„Институту рускаго товариства педагогичного у Львовѣ“** до 1 н. ст. серпня с. р.; впрочѣмъ просимо руководитись заявленями, помѣщеными попередно въ „Дѣлѣ“, и пригадуємо, що найвысша цѣна мѣсячно установлена на 20 зр.; побôчь того выдѣлъ рѣшивъ принимати такожь по зниженôй цѣнѣ ôдъ 20 злр. до 15 злр.; особливо-жь має служити за пôдставу статутъ института, розôсланый зъ „Дѣломъ“.

Передовсѣмъ звертаєся увагу на §. 6. бук. а. статута, що право до намѣщеня въ институтѣ прислугує выключно дѣтямъ (пупилямъ) членôвъ „Рускаго товариства педагогичного у Львовѣ“, отже до поданя треба залучити заявленье, що отець або опѣкунъ кандидата хоче бути членомъ „Рускаго товариства педагогичного у Львовѣ“. Дальше треба до поданя долучити: 1) метрику кандидата; 2) єго свѣдоцтво шкôльне зъ послѣдного пôвроку, при чѣмъ пригадуєсь на §. 6. статута бук. б.; 3) наколи часть мѣсячнои уплаты маєся довершувати ôдповѣдно до §. 5. бук. б., треба зложити належну деклярацію; взагалѣ обовязує въ тôмъ случаю §. 7. статута; 4) тй, що хотять знайти намѣщенье по зниженôй цѣнѣ ôдъ 20 злр. до 15 злр. мають залучити свѣдоцтво о станѣ маєтковôмъ: въ свѣдоцтвѣ тôмъ треба означити докладно станъ маєтку, число родины, доходы; свѣдоцтво має выставути священикъ, взглядно деканъ, а потвердити урядъ громадскій або староство; 5) до поданя треба долучити 1 зр. на выдатки канцелярійнй; 6) остаточна умова заключиться по принятю кандидата; 7) причинъ непринятя выдѣлъ не єсть обовязаный подавати; 8) на пытаня такй, на котрй суть установы въ статутѣ, выдѣлъ не ôдповѣдає; 9) запытаня або просьбы вношуванй въ справѣ принятя до Института до осôбъ приватныхъ, або поданя приватнй навѣть до членôвъ выдѣлу не увзглядняються; на нихъ не ôдповѣдаєсь цѣлкомъ; 10) поданя, що вплынули до сего часу мають доповнитись условіями, высказаными въ нинѣшнôмъ Обвѣщеню; 11) ôдповѣдь на поданье одержать петенты найдальше мѣжь 15 а 20 л. серпня с. р; въ тôй цѣли треба подати докладну адресу; 12) всякй кореспонденціи треба адресувати до „Выдѣлу рускаго товариства педагогичного у Львовѣ“, улиця Ôрменьска ч. 27. Поданя, котрй будуть недокладно стилизованй або не будуть обôймати всѣхъ нинѣшнымъ заявленьемъ обнятыхъ условій, остануть безъ ôдповѣди.

Ôдъ Выдѣлу рускаго товариства педагогичного у Львовѣ.

Конкурсъ.

Выдѣлъ Рускои Бурсы Тернопôльскои подає до загальнои вѣдомости, що на рôкъ шкôльный 1888/9 найде помѣщенье въ Бурсѣ 19 питомцѣвъ (разомъ зъ управителемъ) пôдъ отсими условіями:

1) Родичѣ а взглядно опѣкуны зволять найдальше до 6 (18) серпня с. р. надôслати свои прошеня на руки предсѣдателя, д-ра В. Лучакôвского, адвоката краєвого въ Тернополи. До прошеня треба долучити: а метрику хрещеня, б) свѣдоцтво шкôльне зъ послѣдного пôвроку, в) свѣдоцтво убожества, г) свѣдоцтво моральности, д) заявленье родичѣвъ взглядно опѣкунôвъ, кôлько они зобовязуються доплачувати за кандидатôвъ, при чѣмъ примѣчаєся, що доплату на р. 1888/9 установлено въ высокости 3 до 8 зр. мѣсячно.

2) Бувшй питомцѣ мають до своихъ прошень долучити кромѣ заявленя що-до высокости мѣсячнои доплаты, тôлько свѣдоцтво шкôльне зъ послѣдного пôвроку и свѣдоцтво убожества потверджаюче, що ихъ ôдношеня маєтковй не змѣнилися.

3) Хто хоче дôстати повѣдомленье на письмѣ о рѣщеню єго прошеня, має долучити до поданя карту кореспонденційну, а єсли хоче, щобы алегаты почтою ôдослати, має долучити марки почтовй на 20 кр.

Ôдъ Выдѣлу „Рускои Бурсы“.

Тернопôль дня 18 липня 1888.

Д-ръ В. Лучакôвскій, предсѣдатель. *В. Грабъ*, секретарь.

Телеграмы „Дѣла“.

Копенгага 30. липня. Цѣсарь Вильгельмъ выѣде доперва завтра зъ Копенгаги.

Римъ 30. липня. Цѣсарь Вильгельмъ прославъ папѣ телеграфичну подяку за новый доказъ прихильности для него при нагодѣ уродинъ сына.

Парижь 30. липня. Страйкъ роботниковъ при роботахъ земныхъ треваєдальше. Вчера не було нѣякого збору роботниковъ и спокôй панувавъ всюды. Мѣжь страйкуючими крутиться богато людей зъ заграницѣ, котрыхъ полиція стараєсь выдалювати.

Римъ 30. липня. Пôсля агентіи Стефаніого Порта побоюєсь нападу Франціи на Триполисъ, котра коло Триполису зôбрала великй масы войска и сконцентрувала свою ескадру на тунетаньскôмъ мори.

Римъ. 30 липня. Италія взяла Массаву остаточно въ посѣданье. Криспи выславъ дня 25 с. м. двѣ ноты до заграничныхъ представителѣвъ Италіи и приказавъ ихъ ôдчитати министрамъ дѣлъ заграничныхъ дотычныхъ кабинетôвъ. Въ першôй зъ сихъ нотъ каже Криспы, що Италія має право побирати податокъ въ Массавѣ ôдъ чужихъ пôдданыхъ безъ призволеня ихъ правительствъ и доказує, що окупація Массавы єсть законною. Въ другôй нотѣ каже, що реклямаціи не приходять зъ Туреччины але зъ Франціи, котра зъумѣла потягнути за собою и Туреччину думаючи, що мирнй змаганя Италіи ослаблюють єи силу.

Вѣдень 30. липня. Министеръ торговлѣ гр. Бакегемъ выѣхавъ до Елишавъ до графа Таффого. — Нѣмецкій агентъ дипломатичный при ватиканѣ Шлецеръ приѣхавъ до Вѣдня на конференцію зъ нунціемъ Галимбертимъ.

Переписка Редакціи и Администрациі.

Вп. Іос. Ганк. въ Крас. п. Товсте. Всѣ числа звертає намъ почта въ Товстôмъ зъ увагою „gestorben“.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 172—?

росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и инши фирмы поручанй.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 80—¿

Лѣкарь дентистъ,

А. ШТАЙНЪ,

дипльомованый на вѣденьскôмъ университетѣ, осѣвъ въ Тернополи. въ домѣ аптикаря Ямругевича, выконує всякй операціи зубôвъ на жаданье, лагôдно и безъ болю, при знечуленю кокаиною. Вставляє штучнй зубы, и цѣлй щоки, на пôставѣ натиску воздуха, въ найновѣйшій американьскій способъ; пльомбує зôпсованй зубы золотомъ, срѣбломъ, цементомъ и т. п.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

у Львовѣ („Народный Дôмъ“), **въ Станиславовѣ** (пляцъ Францъ-Іосифа, дôмъ Горовицôвъ), **Перемышли** (коло моста), **Тернополи**, (ринокъ дôмъ Ляндау-а) **Дрогобичи** (ринокъ), **Коломыи** (готель Краковскій) **и Стрыю** (ринокъ, готель пôдъ „Чорнымъ Орломъ“)

поручає зô своихъ складôвъ и посередничень:

Чай караванный, спровадженый сухимъ путемъ черезъ Кяхту, Иркутскъ, Москву, розваженый пôдъ надзоромъ дирекціи въ пльомбованй пачки, ¼ фунта по 70, 80, 90, 100, 125, кр. ⅛ фунта за половину повышои цѣны. 2226

Каву фунтъ по 90, 96, 100, 105, и 110 кр. Въ пять кильограмовыхъ мѣшочкахъ по зр. 9·20, 9·80, 10·70, и зр. 11·20 франко.

Поручаючися такожь зъ прочими артикулами Вповъ, Родимцямъ, заявляємо готовôсть доложити всякихъ старань, щобы вдоволити Пч. Купуючихъ такъ подрôбно якъ и при почтовыхъ зелѣзничихъ посылкахъ

Зъ высокимъ поважаньемъ

Дирекція Народнои Торговлѣ

у Львовѣ.

ВАТРА,

литературный Збôрникъ **Василя Лукича**, выданый коштомъ членôвъ рускогокасина въ Стрыю на дохôдъ того-ж, вже появилась въ розпродажи. Цѣна 1 примѣрника, зъ пересылкою рекоменд. **1 зр. 50 кр.** Замовляти можна черезъ часописи рускй або вôдносячись впростъ до Выдѣлу касина

10 дециальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнй и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великй машивы до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгôпными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня буракôвъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, єсть на продажь поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надôсланьемъ готôвки або за послѣплатою у п. 2524 5—15

BUGANYI,

Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

Девять медалѣвъ заслуги, дипльомъ признаня и дипльомъ гоноровый

на всемирнôй выставѣ въ Антверпіи

за незрôвнанй

Выробы косметичнй, Тоалетнй и Парфумеріи.

Антилентилія. Нѣякій артикулъ тоалетовый не може остоятись що-до успѣху и доброты зъ Антилентилією. Средство се одержане зъ ôдсвѣжаючихъ субстанцій, усуває въ короткôмъ часѣ весиянки, опаленя сонячнй, плямы печѣнковй, слѣды по ранахъ и т. д., надає лицю свѣжôсть и нѣжнôсть. — Цѣна 2 зр.

Пилиптонъ волосю сивому и споловѣлому по кôлькоразовôмъ ужитю привертає красну барву. Пилиптонъ не фарбує, лише ôдмолоджує волосье, котре пôдъ вплывомъ сего ôдличного средства ôдзыскує первѣстну барву, мягкôсть и ôдлыскъ. — Цѣна флякону 1 зр. 50 кр.

Валентинъ найсильнѣйше выпаданье волося вздержує, цибульки волосня взмôцняє и до вытворюваня та поросту волося побуджає. Лисины покрываються краснымъ волосьемъ.—Цѣлый флякон 3 зр. Пôвъ флякону 1 зр. 60кр.

ПУДРЪ КНЯЖЙ

Знамените поводженье и покупъ сего пудру суть найлѣпшимъ доказомъ єго незрôвнанои добôрности. — Пудръ княжій на всѣхъ выставахъ бувъ першимъ, а численнй медалѣ заслуги, якими єго ôдзначили, найлѣпше єго поручають. — Пудръ княжій не мѣстить жадныхъ металевыхъ примѣшокъ, єсть се найчистѣйша и найнѣжнѣйша мучка ростинна, приемно прилягає до лиця, надає красну, природну бѣлôсть и єсть неоцѣненымъ средствомъ до окрасы лиця.

Пуделко мале бѣлого пудру 60 кр., цѣле 1 зр., зъ лебединомъ 1 зр. 50 кр Рожевый для блъондинокъ и кремовый для шатинокъ и брунетокъ, мале пуделко по 70 кр., бôльше зр. 1.20 зъ пуделкомъ зр. 1·60.

Вода фіялкова. Усуває зъ лиця прищѣ, лишаѣ, угрики, попаданье и лущенье шкôры, выгладжує морщинки и долики ôсновй Лице ôдсвѣжує, выбѣлює и вынѣжнює до тои степени, що яко средство тоялетово-гигіенично зôстало ôдзначене медалемъ заслуги на выставѣ природничо-лѣкарскôй въ Краковѣ. Цѣна 1 зр.

Мыло косметичне. Ôдзначаєся надзвычайною нѣжностею и вельми приемнымъ запахомъ, лагôдно дѣлає на нашкôрокъ, запобѣгає попаданю рукъ и лиця, дуже нѣжно очищує шкôру. — *Усуває веснянки и жовтобрунатнй плямы зъ лиця* Цѣна 60 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3, Готель Европейскій, пляцъ Маріацкій и улиця Галицка, рôгъ Валовои ВЪ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20 и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 14—?

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Обезпечайте запасы збôжа!

Мало такихъ лѣтъ, щобы рôльникъ безъ всякихъ ударôвъ елементарныхъ мôгся дочекати богатыхъ жнивъ; а дôжде ихъ, якъ **великимъ знищеньемъ для него єсть огонь**, котрый всю єго надѣю, цѣлорôчну тяжку працю, зъ котрои сподѣвався нагородити страты зъ минувшихъ лѣтъ, выжити зъ родиною ще черезъ цѣлый рôкъ и засѣяти рôлю на рôкъ слѣдуючій, зôбраный хлѣбъ єму въ кôлькохъ хвиляхъ забирає и обертає въ попелъ.

Такимъ нещастьемъ пригнетеный рôльникъ цѣлкомъ збѣднѣє, наколи ôнъ не постарався завчасу ще о належиту охорону для свого майна, котру може єму дати **тôлько асекурація въ сумлѣннôмъ и ретельнôмъ заведеню.**

Небезпеченьство огню, яке именно въ осени въ нашихъ тѣсно забудованыхъ селахъ и будынкахъ переповненыхъ всякими запасами єсть пострахомъ и нещастьемъ майже неразъ цѣлого села, накладає на кождого правого господаря, дбаючого о добро своє и своеи родины, пильный **обовязокъ, не позôставляти свого маєна безъ асекурації.**

Для меншихъ господарвъ подає добру охорону особенно **банкъ взаимныхъ обезпечень „Славія“, котрый сумлѣнно и заразъ ликвидує шкоды при помочи двохъ мужѣвъ довѣрія, зъ котрыхъ одного самъ пошкодованый выбирає, при чôмъ „Славія“ шкоды цѣлковито и заразъ вынагороджує.**

За незначну оплату обезпечає „Славія“ не лише будынки, знаряды господарскй, худобу и т. д., але такожь запасы збôжа и пашу въ забудованяхъ, оборахъ и стиртахъ **на часъ довôльный, уже ôдъ 3 мѣсяцѣвъ почавши.**

Не повиненъ-бы проте нѣхто позôстати безъ обезпеченя, при такъ частыхъ и великихъ пожарахъ, при такъ грôзномъ небезпеченьствѣ и такъ пôдупалômъ станѣ економичнôмъ цѣлого краю, пôдъ **такими користными условіями асекураційными, якй дає „Славія“.**

Обезпечайте-жь запасы хоть на часъ молотьбы и доки не скорміться паша.

Внесеня до убезпеченя приймає Головна репрезентація банку „СЛАВІЯ“ у Львовѣ улиця Коперника ч. 5 и кождо мѣсцеве Заступництво того банку. 2521 2—?

Etablissement Ronacher

Вѣдень, I., Seilerstätte.

Властитель и директоръ: **Антôнъ Ронахеръ.**

Що дня:

Великй представленя всесвѣтныхъ артистôвъ.

Лише знатности найпершои ранги.

ГОТЕЛЬ

положеный въ серединѣ мѣста

Елегантнй зъ всякимъ новôтнымъ комфортомъ устроєнй **комнаты**, почавши ôдъ 1 зр. 50 кр.

Знаменита реставрація и каварня. — Зимнй и теплй купелѣ.

2498 **Телефонъ. — Електричне освѣтленье.** 15—15

Адреса для телеграмôвъ: *Готель Ронахера.*

Пошукованя посадъ, оголошеня продажи,

пошукованя спôльникôвъ

и всѣ инши оголошеня для всѣхъ австро-угор. якъ такожь для всѣхъ заграничныхъ газетъ и фаховыхъ часописей залагоджує **найтанше, найскорше и въ ôдповѣдный способъ по оригинальныхъ цѣнахъ** експедиція анонсôвъ:

RUDOLF MOSSE

Wien I. Seilerstätte 2.

Василь Пстракъ

снцарь

замешкалый въ Коломыи ч. дому 344¼

доконавшій украшеня церквей въ Городенцѣ, Кутахъ старыхъ, Печенѣжинѣ, Рожновѣ, Синковѣ, Шишковцяхъ и Тонтрахъ на Буковинѣ, Яблоновѣ, Ясеневѣ пôльнôмъ — принимає замовленя на украшеня якъ цѣлыхъ церквей такъ и на иконостасы, амвоны, кивоты, олтарики процесіональнй и выконує всякй роботы солидно и по дешевыхъ цѣнахъ.

2508 6—6

Русинъ, совѣстный холопецъ, вѣкъ, — знає такожь учити спѣву хорального — глядає мѣсця за **писаря громадского** въ однôй або и кôлькохъ сусѣдныхъ громадахъ. На жаданье може выказатися свѣлоцтвами. Просить зголошуватися до редакціѣ „Батькôвщины“.

ГА-

маки або лôжка лѣсній ôдъ 2.35 зр, до 6.75 зр., палицѣ зъ крŷсломъ, парасольки ôдъ сонця, шапки рôзній а такожь не перемакаючій по 50 кр Плащѣ до пороху, торбы, торнистры до екскурзій

поручає найдешевше

МАГАЗИНЪ

БРАТôВЪ ЛЯНГНЕРôВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

2228 Цѣнники на жаданье даромъ.

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ въ монхъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь

2484 **Вост. Духовеньству.** 15—?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львовъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

НА СВѢТѢ

НАЙЛѢПШИЙ ШВАРЦЪ

Ст. Фернольендта

у Вѣдни,

котрый безъ труду сейчасъ дає **темночорный полыскъ, шкôру нѣякъ не нарушає и удержує**

2485 **тревало.** 6—?

Можна дôстати въ многихъ торговл. Австро-Угорщины.

☞ Задля многихъ безвартостныхъ наслѣдовань упрашаєся П. Т. Публику выразно жадати **Фернольендта фабрикатъ и лише такій принимати, котрый заосмотреный єсть повысшою винетою, а именно моимъ именемъ Ст Фернольендта.**

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКôВЪ

ФАБРИКА ПАРôВА

Цикоріи, Сурогатôвъ кавы и Кавы фиговои

въ Раковицяхъ

пôдъ Краковомъ.

Ôдзначена на выставѣ краковскô въ р. йй1887

2-ма медалями министерства торговлѣ.

Выробляє зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякй роды цикорію и штучнои кавы, котрй ôдзначаються богатствомъ частей пожывныхъ а такожь знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 2286 28—0

Фабрика поручає передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ.
Шротову каву францускуРозманита.
Цикорію краковску гôрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новôсть!!)
Каву краковску добôрну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ иншихъ торговляхъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 160. Львôвъ, Второкъ 19 (31) липня 1888. Рôчникъ IX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских свят о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ. и въ вôворокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатном, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, C. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Рекламаціи неопечатаній вôльний ôдъ порта. — Поодинокє число коштуе 5 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

☛ Зъ днемъ I (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючй предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Обломовъ“ безплатно.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Органъ угорскій „Pesti Naplo“ (якъ довѣдуємося зъ вѣденьскои „Presse“) умѣстивъ на пôдставѣ информацій зъ Харкова статью о украиньско-рускôмъ руху въ Россіи. „Аспираціи народу руского — сказано въ тôй статьѣ — стремлячй до утворення самостôйнои державы зъ народностею рускою на територіи нинѣшнои Россіи, заслугують на велику увагу Европы и зовсѣмъ не повиннй буги трактованй яко утопія. Сторонництво украиньске заслугуе на пôдпору цѣлого цивилизованого свѣта. Евентуальнôсть утворення самостôйнои державы рускои повинна братись въ рахунокъ у всѣхъ политичныхъ комбинаціяхъ що-до будучности Европы.

Вчорашный „Przegląd“ пише:

„Зъ Лондону надôслано намъ ôдозву, зредаговану въ нѣмецкôмъ языцѣ а пôдписану словами „Украиньскй патріоты“. Цѣлею ôдозвы есть пояснити европейскôй публицѣ, якъ Россія поступае зъ Русинами. Ôдозва та очевидно написана для информаціи европейского дневникарства о силѣ и значеню рускаго народу.

Говориться въ нѣй о рускôй литературѣ наводиться уступы зъ творôвъ Огоновского и Костомарова, а вкôнци обчисляється, що Русинôвъ-Украинцѣвъ есть 21,356.542 душь, а то: пôдъ панованьемъ Россіи 18,000.000, въ Галичинѣ 3.516.542, на Буковинѣ 239.690, на Уграхъ 600.000. Дочисливши до того 3,592.057 Бѣлорусôвъ, творить тая ôдозва великій народъ украиньскій зъ числомъ людности 24,948.289, и противставить его россійскому народови, котрого число людности подае на 34,389.871.

Пôсля гадки ôдозвы 25 миліонôвъ Русинôвъ Украинцѣвъ суть въ можности утворити сульну державу пôдъ назвою „Велика Украина“, просить длятого всѣхъ людей доброи волѣ, щобы пôдпирали цѣли Русинôвъ и за ними промовляли.

——

Причину, длячого выдѣлъ краєвый старався о то, щобы соймъ галицкій бувъ скликаный пôзнѣйше якъ въ першихъ днях вересня, подають польскй газеты ту, що первѣстный речинець есть для рôльникôвъ дуже недогôдный, бо зъ днемъ 1 вересня входить въ житье законъ о податку ôдъ горѣвки и вымагае великихъ змѣнъ въ устроєню горалень; властителѣ горалень мусять отже пôдъ ту пору бути дома. Крôмъ того проєктъ выкупна права пропинаціи вымагаѣ такожь довшихъ вступныхъ нарадъ якъ интересованыхъ особъ такъ и послôвъ мѣжь собою, щобы они могли ôдтакъ занятн ôдповѣдне становище супротивъ сего проєкту.

Толки про димисію ген. Куна вже притихли; мабуть стануло на тôмъ, що той впрочѣмъ здôбный и заслуженый генералъ провинився тымъ, що не умѣвъ чи не хотѣвъ — якъ то кажуть — держати языкъ за зубами и запустився бувъ въ критику войсковои дѣяльности архикн. Рудольфа. Чи се правда чи нѣ, не беремось рѣшати, але такъ бôльше-менше выйшло зъ рôзныхъ толкôвъ газетярскихъ о сей справѣ. Справа ся отже вже залагоджена а сферы войсковй занимаються теперь новыми именованями корпусныхъ комендантôвъ. На мѣсце ген. Куна именовано комендантомъ III. корпуса въ Грацу ген. Шенфельда, дотеперѣшного коменданта XII корпуса. Шенфельдъ мае бути такожь дуже здôбнымъ генераломъ и бувъ черезъ якійсь часъ шефомъ генерального штабу, ôдтакъ комендантомъ дивизіи пѣхоты въ Трієстѣ, а въ послѣдныхъ часахъ комендантомъ корпуса въ Сибинѣ (Германштадтѣ). На мѣсце Шенфельда прийшовъ дотеперѣшный дивизіонеръ зъ Берна, ген. Светенй, котрый свого часу бувъ заступникомъ шефа секціи въ министерствѣ вôйны и въ 1881 р. заслужився немало около реорганизаціи армій. У Вѣдни установлено коменду дивизіи кавалеріи, а комендантомъ тои дивизіи именовано гр. Икскиль-Гилленбанда. Установленье трохъ штабôвъ дивизій кавалеріи ухвалено въ спôльныхъ делегаціяхъ и призначено на то ôдповѣдный кредитъ. Ген. Икскиль мае бути великимъ знатокомъ россійского войска, бо бувъ довшій часъ войсковымъ аташе въ Петербурзѣ.

——

Цѣсарь Вильгельмъ приѣхавъ вчера до Копенгаги, де его двôръ и житель повитали дуже сердечно. Нинѣ маѣ цѣсарь ôдъѣхати до Нѣмеччины и займеся заразъ справами войсковыми. Якого значеня есть подорожь цѣсаря до Копенгаги, трудно ще теперь сказати, такъ якъ и не можна ще довѣдатись, що ураджено въ Петергофѣ и якй будуть наслѣдки зъѣзду цѣсаря зъ царемъ. Годиться однакожь заноτувати вѣсть, пôсля котрои маѣ цѣсарь Вильгельмъ пôднести въ Копенгазѣ кандидатуру кн. Вальдемара Даньского на престолъ болгарскій. Кн. Вальдемаръ бувъ вже разъ — якъ звѣстно — выбраный княземъ болгарскимъ, але выбору не принявъ.

О результатѣ зъѣзду въ Петергофѣ доносять зъ Петербурга до „Corr. de l' Est“ такъ: „Хочь результатъ конференцій, якй велися мѣжь Гирсомъ а гр. Гербертомъ Бисмаркомъ дуже пильно и безперервно, держиться ще въ тайнѣ, то можна однакожь зъ деякихъ ознакъ и особистыхъ заряджень майже на певно вносити, що межи Нѣмеччиною а Россіею настало зновъ давне сердечне порозумѣнье а межи петербургскимъ и берлиньскимъ дворами запанувала давна и традиційна дружба. Незадовго будуть черезъ цѣлый рядъ концесій усуненй такожь непорозумѣня и на поли економичнôмъ. Нѣмеччина може ôдъ теперь на певно числити на то, що Россія не получиться зъ Франціею, наколи-бъ ся послѣдна схотѣла выдати вôйну Нѣмеччинѣ. Россія, котра зъ своєи стороны не домагаѣся бôльше нѣчого якъ лишь сповненя своихъ скромныхъ але справедливыхъ бажань що-до Болгаріи, вдоволиться змѣною на болгарскôмъ престолѣ и кôлькома другими зовсѣмъ незначными концесіями. На балканьскôмъ пôвостровѣ настане ôдъ теперь система абсолютнои неинтервенціи и повнои свободы розвою поодинокихъ тамошныхъ державъ. Позаякъ однакожь Россія дала повный доказъ своеи миролюбивости и щирого змаганя, що хоче жити въ згодѣ и дружбѣ зъ своими сусѣдами, то дальше истнованье лиґи мира мусить уважатися для неи оскорбляючимъ. Кажуть отже, що цѣсарь Вильгельмъ зовсѣмъ не есть противный симъ поглядамъ и що ôнъ буде старатися переконати такожь и своихъ союзникôвъ, що они мусять конче числитися зъ сею зовсѣмъ оправданою дразливостею Россіи. И дѣйстно, по всѣхъ недвозначныхъ завѣреняхъ Россіи о своєй миролюбивости и по данôй нею гарантіи, стратили всѣ межинародний умовы, котрй були звернень противъ Россіи, своє первѣстне значенье а дальше ихъ истнованье було-бы лишь оскорбою Россіи. Не есть отже неможливымъ, що въ лизѣ мира настане змѣна и що она перестане бути обчисленою головно противъ Россіи.“

Повышу вѣсть приняла майже вся праса европейска дуже недовѣрчиво, разъ длятого, що „Corr. de l' Est“ есть неконче певне жерело а ôдтакъ и длятого, що нема нѣякихъ ознакъ, котрй-бы дѣйстно вказували на такій результатъ зъѣзду въ Петергофѣ и на того рода змѣны, якихъ сподѣваеся згадана кореспонденція. Суть навѣть люде, котрй рѣшучо доказують, що въ Петергофѣ не велися нѣяки переговоры политичнй и доказують рѣшучо, що предметомъ переговорôвъ мѣжь цѣсаремъ Вильгельмомъ а царемъ була головно, коли не выключно, справа одруженя российского наслѣдника престола зъ княгинею Маргаретою сестрою нѣмецкого цѣсаря. Справа ся маѣ бути вже такъ добре якъ бы и залагоджена, хочь россійскій наслѣдникъ престола есть ще дуже молодый (ôнъ маѣ теперь 20 лѣтъ а кн. Маргарета 16) и дуже сухорлявый та слабосильный и на всякій случай мусѣвъ бы ще зробити бôльшу подорожь по Европѣ и Россіи.

——

Торжество ôдкрытя памятника Богдана Хмѣльницкого въ Кіевѣ описуе „N. fr. Presse“ такъ: „Тутешный ген.-губернаторъ одержавъ бувъ вже кôлька недѣль тому назадъ приказъ, щобы торжество ôдкрытя памятника Богдана Хмѣльницкого ôдлучити ôдъ ювилейного торжества хрещеня Руси а заразомъ и не допустити до нѣякихъ демонстрацій политичныхъ. А позаякъ ген. Дрентеленъ чоловѣкъ, що умѣе сповнити даный ему приказъ, то посвященье памятника ôдбулося незвычайно спокôйно. Всѣхъ, що були на сѣмъ торжествѣ, було може найбôльше до 2000 душь и то по найбôльшôй части зъ найнизшихъ клясъ кіевскихъ мешканцѣвъ. О 10 год. рано станули на майданѣ передъ софійскою церквою, де стоить памятникъ, почетнй компаніи войска, ôдкомендерованй ôдъ поодинокихъ полкôвъ, що стоять залогою въ Кіевѣ, а около 11 год. приѣхавъ самъ Дрентеленъ та переглянувши войско зайшовъ до церкви а ôдтакъ выйшовъ зъ ôдтамъ зъ процесією, котру вѣвъ митрополитъ Платонъ. Митрополитъ мавъ коротку промову, въ котрôй не робивъ нѣякихъ рефлексій на теперѣшность и не згадавъ про Богдана бôльше нѣчого, якъ лишь то, що черезъ него Русь получилась зъ Москвою. По посвященю памятника розôйшлась нечисленна публика такъ спокôйно до дому, якъ коли-бъ вертала зъ звычайного щоденного богослуженя. Звертало особливу увагу то, що Побѣдоносцевъ не бувъ на сѣмъ торжествѣ, хочь вже ôдъ кôлькохъ днѣвъ перебувавъ въ Кіевѣ. Цѣлый памятникъ Богдана Хмѣльницкого а головно его пôдстава есть неудачною копією зъ статуѣ Петра Великого, лишь замѣсть одноцѣлои скалы злѣплено тутъ бôльше камѣня въ одну купу, котра стаѣсь въ гору чимъ разъ менша и верщкомъ подаѣсь трохи на передъ. Наколи-бъ були хочь оставили камѣнье необтесане, то пôдстава була-бы бодай мала въ собѣ щось природного, а то обтесали камѣнье гладенько, злѣпили штучно до купы и коли дивишся на того ѣздця въ козацкôй ношѣ на нѣй, то мимо волѣ пытаѣшь: зъ ôдки взявся ôнъ на тôй купѣ? Та и кôнь пôдъ ѣздцемъ неконче удачно поставленый. Передными ногами опираѣсь ôнъ о скалу, що выстае вершкомъ напередъ, ôдвернувъ голову та и не знати, чи ôнъ сполошився, чи лагодиться скочити зô скалы. Навѣть и самъ ѣздець мимо богато красно выкôнченыхъ подробиць представляѣсь въ цѣлости неконче удачно; ôнъ за надто похиленый въ задъ и зъ жадного боку не можна его рукъ ôдъ разу добачати, черезъ що и невидко въ нѣмъ акціи. Но, але для политичныхъ цѣлей ставлено вже не разъ и гôршй памятники.“

——

Есть майже певною рѣчею що въ Кобурзѣ ôдбувалася нарада всѣхъ членôвъ родины князѣвъ Кобургскихъ и що тамъ застановлялися надъ теперѣшною ситуацією кн. Фердинанда въ Болгаріи. Мадярскй газеты довѣдуються, що нарада не довела до нѣякихъ успѣшныхъ розультатôвъ, бо въ самôй родинѣ проявились значнй рôзницѣ въ поглядахъ. Княгиня Климентина приѣхала вчера до Вѣдня и выѣздить нинѣ до Шлядмингъ.

Выборы до сойму.

Въ сельскôмъ окрузѣ выборчôмъ Снятинъ Заболотôвъ стоять нинѣ противъ себе двѣ кандидатуры: зô стороны рускои кандидатура о. Кирила Гаморака, священика изъ Стецевы, а зô стороны польскихъ „спеціялистôвъ ôдъ выборôвъ“ (уживаѣмо тутъ назвы „Kurjer-a Lwowsk-ого“) кандидатура пана Мойсы, Ôрменина. О. Вас. Залозецкій зъ Гôрного, котрого кандидатуру хтось бувъ необачно высунувъ въ „Kurjer-ѣ Lwowsk-ômъ“, заявивъ рѣшучо въ часописяхъ, що не кандидуе.

——

Въ сельскôмъ окрузѣ выборчôмъ Рудки-Комарно стаѣ яко кандидатъ п. Володимиръ Лушпиньскій, нотарь зъ Комарна.

Въ нинѣшнôмъ „Kurjer-ѣ Lw.“ подыбуемо допись зъ Рудецкого отъ-якого змѣсту:

„Дня 28 с. м. передъ зборомъ зôбраныхъ пôдъ проводомъ повѣтового маршалка Альбина Райского обывателѣвъ, розвинувъ вôзваный до кандидованя нотарь зъ Комарна п. Володимиръ Лушпиньскій свою економично-суспôльну програму, зъ котрою кождый совѣстный и поступовый чоловѣкъ мусить згодитися. Але охолола симпатія для кандидата, коли ôнъ отверто заявивъ, що коли-бъ одержавъ мандатъ посольскій, ôнъ, яко Русинъ мусить вступити до рускаго клюбу. Представлювано ему, що можна бути добрымъ Русиномъ, належачи до поступового клюбу, або лишаючись дикимъ. Однакъ кандидатъ рѣшучо обставъ при своємъ переcвѣдченю, и та обставина здержуе польскихъ обывателѣвъ ôдъ принятя его кандидатуры, бо здаѣсь имъ, що наступникъ бл. п. Генрика Янка не повиненъ належати до рускаго клюбу.“

„Kurjer Lw.“ до тои дописи додае ôдъ себе таку замѣтку: „Знаѣмо добре нотаря Лушпиньского, и гадаѣмо, що належачи до рускаго клюбу може ôддати тамъ лучшу услугу мысли и основѣ обопôльнои згоды, анѣжь коли бъ засѣдавъ въ поступовôмъ клюбѣ, або „люзомъ“ ходивъ по соймѣ. А згôдный выборъ его ухоронивъ-бы селяньску людность ôдъ звычайнои деморализаціи а то рѣчь безмѣрно важна.“

——

Въ мѣстѣ Станиславовѣ — якъ доноситъ „Kurjer Stanisławowski“ — убѣгаѣся на опорожненый по бл. п. дрѣ Мрочковскôмъ мандатъ, посолъ до рады державнои зъ мѣста Станиславова, проф. д-ръ Леонъ Билинь скій. Надѣятись, що за нимъ буде стояти правительство и старатись-ме доконче перевести его выборъ, але се було-бы „знасилуваньемъ всѣхъ правъ и свôбôдъ выборчихъ, наданыхъ актомъ конституціи“. „Kurjer Stan.“ остерѣгае отже выборцѣвъ завчасу передъ кандидатурою д-ра Билиньского, а супротивъ неи ставить кандидатуру д-ра Валеріяна Шидловского, нового бурмистра Станиславôвского.

Ôдозва

На основѣ Найвысшого рѣшеня Єго ц. к. Апостольского Величества зъ дня 17 (29) липня 1887 р. буде зъ шкôльнымъ рокомъ 1888/9 ôдкрытою при ц. к. гимназіи въ Перемышли 1-ша кляса паралельна зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ.

Щобы зъ однои стороны запевнити тревалый бытъ ново-повсталои институціи науковои для рускаго народу и его духового розвою такъ хосеннои, а зъ другои стороны убогôй молодежи помôчну подати руку, задумали Русины перемыскй уже зъ початкомъ сего року шкôльного заложити и отворити бурсу. Дотычный статутъ сего товариства пôдъ именемъ: „Бурса им. св. о. Николая въ Перемышли“ есть затвержденый рескриптомъ ц. к. Намѣстництва зъ дня 3 липня 1888 ч. 17897, а товариство уже уконституовалось. Дѣла сего приймились Русины перемыскй при помочи дуже скупыхъ средствъ матеріяльныхъ въ тôмъ глубокôмъ увѣреню, що наше руске патріôтичне Духовеньство и взагалѣ весь рускій Народъ, знаный изъ свого безпримѣрного жертволюбія, не дасть пропасти патріôтичному дѣлу и заразъ въ першихъ дняхъ его росту щедрыми датками причиниться до того, щобы такъ хосенне товариство якъ найлѣпше успѣвало, а бурса якъ найскорше могла увôйти въ житье.

Тому зъ повною надѣею, що щедра рука рускихъ патріôтôвъ не ôдкаже своєи помочи для нашои убогои молодежи, котра есть единокою нашою надѣею и запорукою красшои будучности нашого народу, звертаѣся пôдписаный Выдѣлъ товариства „Бурса им. св. о. Николая въ Перемышли“ до рускаго народу а передовсѣмъ до его патріôтичнои интелигенціи зъ прошеньемъ, щобы тая якъ найчисленнѣйше зволила вписатися въ члены нашого товариства.

Вкладка 3 зр. рôчно въ грошахъ або натураліяхъ для члена дѣйстного, то грôшь такъ малый, що на него може здобутись кождый хоть-бы и незаможный Русинъ. Однако не тôлько тая квота але и всякій хоть-бы найдрôбнѣйшій датокъ въ грошахъ або натураліяхъ буде для товариства великимъ добродѣйствомъ, а кождый, хто причиниться до того-жь, буде вписаный въ книгу членôвъ спомагаючихъ. Надѣятись можемо помочи тымъ певнѣйше, що уже на першу вѣсть о ôдкрытю рускихъ паралельокъ въ Перемышли посыпалися складки на шкôльну оплату для бѣдныхъ ученикôвъ, котрй схотять вступити до сеи гимназіи. Нехай кождый жертвуе що може, а грôшь до гроша и повстане квота, котра дасть намъ можнôсть задумане дѣло осущити.

Просимо вкôнци всѣхъ тыхъ, щó бажають вступити въ члены товариства, якъ и всѣхъ тыхъ, котрй бы зволили датками насъ въ задуманôмъ дѣлѣ пôдпомогти, щобы якъ вкладки такъ и датки пересылали на руки предсѣдателя товариства Юліяна Несторовича, старшого комисаря скарбу въ Перемышли.

Д-ръ Т. Кормошь, секретарь тов. *Ю. Несторовичь,* предсѣдатель тов.

Изъ потвержденого статута товариства выймаѣмо для познакомленя читателѣвъ „Дѣла“ деякй важнѣйшй постановы:

§. 1. Цѣлею товариства есть основанье и удержуванье бурсы т. е. заведеня для помѣщеня, прокормленя и выхованя убогои рускои молодежи учащои-ся въ школахъ публичныхъ въ Перемышли.

§. 3. Средства до осягненя тои въ §. 1. означенои цѣли суть: а) статутомъ означенй вкладки членôвъ, б) добровôльнй датки и записи, в) вдсотки ôдъ фонду коренного, г) доходы зъ устроюваныхъ на тую цѣль науковыхъ ôдчитôвъ, публичныхъ представлень, забавъ и т. п.

§. 7. Членомъ товариства може бути особа физична або моральна, котру выдѣлъ прийме въ члены.

§. 9. Члены товариства дѣляться на: 1) членôвъ основателѣвъ, 2) членôвъ дѣйстныхъ, 3) членôвъ спомагаючихъ, 4) членôвъ почетныхъ.

§. 10. Членомъ освователемъ може статися той, хто зложить на коренный фондъ товариства 100 зр. въ готôвцѣ або въ недвижимостяхъ одноразово, або хто періодичнй вкладки въ рôчнôй квотѣ що-найменше 10 зр. уплатить.

§. 11. Членомъ дѣйстнымъ може бути той, хто одноразово квоту 30 зр. або рôчну квоту по 3 зр. въ грошахъ або натураліяхъ въ користь товариства уплатить.

§. 12. Членомъ спомагаючимъ може бути той, хто меншу квоту якъ 3 зр. рôчно въ грошахъ або натураліяхъ въ користь товариства уплатить.

§. 13. Почетныхъ членôвъ именують загальнй зборы.

§. 14. Члены маютъ право: а) вглядати въ книги и акты товариства, б) брати участь въ загальныхъ зборахъ и ставити тамъ внесеня, в) выбирати и бути выбраными до

выдѣлу и голосувати надъ внесенями, г) интерпелювати выдѣлъ якъ на загальныхъ зборахъ, такъ и письменно въ часѣ администраційного року, д) бути присутными на засѣданяхъ выдѣлу зъ голосомъ дорадчимъ.

Права пôдъ в) и д) наведенѣ прислугують тôлько членамъ основателямъ и дѣйстнымъ.

Зъ Угорскои Руси.

Въ остатнôмъ (14) н-рѣ „Листка“, газетки рускои, що выходить въ Ужгородѣ пôдъ редакцiею Евг. Фенцика, знаходимо кôлька дуже характеристичныхъ чертъ Русинôвъ и станъ рускаго языка въ ужгородскôй (унгварскôй) гимназiи.

„Въ унгварскôй кат. гимназiи — читаємо въ „Листку“ — котра длятого найбôльше насъ интересуе, бо нашѝ молодцѣ головно въ сѣй гимназiи побирають образованье, пôсля справозданя тои-жь гимназiи було въ минувшôмъ 1887/8 роцѣ шкôльнôмъ всего 419 гимназiястôвъ: 108 римо-католикôвъ, 8 авгсбурского, 19 гельветского, 134 мойсеєвого вѣроисповѣдання, а нашихъ греко-католикôвъ 149, отже нашихъ найбôльше. Але зъ-мѣжь сихъ 149 тôлько 84 признавалися до рускои народности, або радше, признавалися, що умѣють говорити по руски. („по руѳенски“). Зъ нашихъ здали испытъ дозрѣлости 9, а такихъ що учились рускаго („руѳенскаго“) языка, було 100.

„Рускаго языка учился нашѝ въ такiй способъ:

въ I. клясѣ уживали „Генци-Часинову Азбуку“, при помочи котрои учились читати и писати, и прочитане перекладати на мадярске; при тôмъ выкладано имъ початковѝ знаня граматики;

въ II. клясѣ при читаню „Библiя“ Поповича учились бдмѣнъ сущникôвъ и глаголôвъ. Деякихъ прочитаныхъ уступôвъ ученики учились на память;

въ III. клясѣ читали „Библiю“ Поповича и „Молитвенникъ“ Гомичкова, а при тôмъ повторяли то, чого учено ихъ въ II. клясѣ (т. є. бдмѣны сущникôвъ и глаголôвъ);

въ IV. клясѣ читали „Литургику“ Фенцика, повторяли бдмѣны именъ, глаголôвъ (въ II-гои клясы) и познакомлялися „зъ нарѣчiями, предлогами, союзами и междометiями“;

въ V. клясѣ читали „Молитвенникъ“ Гомичкова (той, що въ III-тôй клясѣ) и „Книгу для чтенiя отъ Давида Черни“ и вправлялися въ „составленiи предложенiй“;

въ VI. клясѣ читали такъ само якъ въ V.: „Молитвенникъ“ Гомичкова, „Книга для чтенiя отъ Давида Черни“ и вправа въ „составленiи предложенiй“;

въ VII. клясѣ читали II-гу часть „Книги для чтенiя отъ Давида Черни“, вправлялися въ „церковно-русскомъ“ (?) языцѣ и слухали исторiи „русскои“ (?) литературы;

въ VIII. клясѣ такъ само якъ въ VII-мôй: II-га часть „Ккниги для чтенiя“, вправа въ „церковно-русскомъ“ языцѣ и исторiя „русской“ литературы.

„Изъ всего того видно — заключае „Листокъ“ — що даѣся чути великiй недостатокъ учебникôвъ.

„Въ цѣлôй гимназiи трудилося 21 учителѣвъ, межи ними тôлько катихитъ, учитель рускаго языка, та ще одинъ, всего три були нашого обряду и нашои народности. Нашѝ сыны-учителѣ розкиненѝ далеко бдъ своѣи родины!“

Ажь сумъ побираѣ, коли читаємо той описъ стану Русинôвъ и рускаго языка въ гимназiи ужгородскôй! Сумъ, що по перше: на 149 ученикôвъ-Русинôвъ — ажь 65 не признавалось до своѣи народности, або радше,— якъ каже „Листокъ — „не умѣють говорити *по руѳенски*“, а по друге: що въ такiй справдѣ допотопный способъ учать тамъ того „руѳенскаго“ языка! О скôлько русчина въ нашихъ галицкихъ школахъ стоить высше! Въ ужгородскôй гимназiи въ I-шôй клясѣ починають доперва учити „азбуки“ въ II-гôй клясѣ деклинацiй и конъюґацiй, въ III тôй то само, въ IV-тôй учать про нашѝ части мовы, въ V. и VI. учать складати реченя, а все то на „Молитвеннику“ та „Библiи“!! Однымъ словомъ: наука рускаго языка въ ужгородскôй гимназiи подаѣся не лучше, якъ подавалася у насъ давнѣйше по селахъ въ т. зв. „дякôвкахъ“!

Хто-жь тому виненъ? Винниѝ самѝ Русины угорскѝ! Загрязли по уха въ недорѣчнôмъ „объединенiю“, не трудяться на литературно-науковôмъ полi, не постарались навѣть о пôдручники для науки рускаго языка въ гимназiи. А потôмъ, зовсѣмъ природно, мусить выйти таке, що въ VI тôй клясѣ гимназiи мусять ученики на „Молитвословѣ“ Гомичкова „упражнятиєь въ составленiи предложенiй“... Горе, горе!

———

Друга цѣкава вѣсть, яку подыбуємо въ тôмъ-же н-рѣ „Листка“, то повѣдомленье, що пряшѣвскiй епископъ Іоанъ Вальи рѣшивъ приймати до духовнои семинарiи студентôвъ по скôнченôй VI-тôй гимназiяльнôй клясѣ, такъ що въ VII. и VIII. клясѣ будуть яко стипендисты ходити до гимназiи изъ семинаря.

„Се розпорядженье пряшѣвского епископа — пише „Листокъ“ — пригадуе намъ давно минувшiй благословенный часъ, коли то було и у насъ такъ, що въ VII и VIII клясахъ кандидаты духовного званя вже дôставали стипендiи. Побôчь того, що се розпорядженье являѣсь добродѣйствомъ для бѣдныхъ родителѣвъ, оно дуже пригоже въ нинѣшныхъ часахъ, бо будущѝ священики лучше привыкнуть до церковнои дисциплины за шѣсть лѣтъ анѣжь за чотири. Ба и розмноженю духовенъства поставиться значна перегорода, коли тѝ стипендiи, що нинѣ служать на выхованье духовенъства на чотири роки, будуть служити на шѣсть лѣтъ. Стипендiй, коли роздѣлиться ихъ на шѣсть рокôвъ, буде припадати на одинъ рôкъ менше, и такъ все менше буде окôнченыхъ кождого року богословôвъ. Зъ того часу и почалось у насъ ненормальне розмноженье духовенъства, бдъ коли стипендiи не роздѣлюються и межи студентôвъ зъ VII. и VIII. клясъ гимназiи. Дай Боже, щобы въ сѣмъ взглядѣ повернувся и до насъ давно минулый, благодатный часъ.“

НОВИНКИ.

— **Читальня въ Печенѣжинѣ** устроюе дня 3 н. ст. серпня с. р. музикально-декляматорскѝ вечерницѣ зъ слѣдуючою програмою: 1. Вступне слово. 2. Одчитъ: „Поглядъ на розвôй рускихъ народ. шкôлъ въ Галичинѣ бдъ р. 1772.“ 3. Вахнянинъ: „Молодѝ сны“, хоръ. 4. Матюкъ: „Весновка“, сольо тенорове п. Г. 5. Виттъ: „Слеза“ хоръ. 6. Шевченко: „До Основяненка“, деклямацiя. 7. Купчиньскiй: „I. potpourі зъ народ.-пѣсней“ цитра. 8. Нижанкôвскiй: „Гуляли“, хоръ. 9. Донавровъ: „Ожиданье“, сольо баритонове. 10. Вахнянинъ: „Наша жизнь“, хоръ. Початокъ о ½8 год. вечеромъ. Цѣна вступу 80 кр. бдъ особы; для селянъ 20 кр. Чистый дохôдъ призначеный на будову дому для „Читальнѣ“ въ Печенѣжинѣ.

— **Испытъ зрѣлости въ гимназiи станиславôвскôй** здали: зъ бдзначеньемъ: И. Дрогомирецкiй, Стеф. Лопушиньскiй, Десидерiй Островскiй, Кость Рыбицкiй; зъ добрымъ поступомъ: Юл. Билиньскiй, Вол. Богосевичь, Ад. Дзембовскiй и сѣмь жидôвъ. Двомъ абитурiентамъ дозволено поправити одинъ предметъ по вакацiяхъ.

— **До испыту зрѣлости въ гимназiи дрогобицкôй** приступило 19 звычайныхъ ученикôвъ и 2 екстернистôвъ. Здало испытъ 14 ученикôвъ, 5 христiянъ а 9 жидôвъ; 3 дозволено поправити одинъ предметъ по вакацiяхъ а репробовано на рôкъ 2 звыч. ученикôвъ и одного екстерниста.

— **Въ гимназiи золочѣвскôй** було 73 ученикôвъ Русинôвъ на початку минувшого року шкôльного, при кôнци полишилось ихъ 70. Зъ числа того одержало: 8 першiй степень зъ бдзначенемъ, 43 першу клясу, 4 третю а 15 позволено поправити одинъ предметъ по феріяхъ вакацiйныхъ.

— **Новый урядъ почтовый.** Зъ днемъ 1 серпня с. р. входить въ житье новый ц. к. урядъ почтовый на стацiи зелѣзницѣ Зимнавода-Рудно (пов. львôвского) на сезонъ лѣтный, а то що року бдъ 1 червня до 30 вересня. Сей урядъ почтовый буде приймати и выдавати листы звычайнѝ, грошевѝ переказы и посылки за послѣплатою до высоты 300 зр. та заразомъ буде тамъ почтова каса щадница. До обсягу сего уряду належить наразѣ лише стацiя зелѣзницѣ Зимнавода-Рудно и заведенье купелеве; заразомъ буде удержувати урядъ почтовый звязь зъ поѣздами чч. 7, 8 и 5 мѣжь Львовомъ и Краковомъ.

— **Новый законъ горѣвчаный** начне обовязувати вже бдъ 1 вересня с. р., тому приготовляються бдповѣдно обѣ стороны: правительство и продуценты горѣвки. Правительство розписало конкурсъ на кôльканацять мѣсць новыхъ инспекторôвъ горальничихъ, котрѝ наглядали-бы, чи не выробляють по гоальняхъ бôльше алькоголю, якъ показуе апаратъ до мѣреня. Платня для тыхъ инспекторôвъ значна, рôчно 1700 зр. а кромѣ того дiеты за подорожи обчислюються якъ для урядникôвъ VIII клясы ранґи. Зъ другои стороны и продуценты, а властиво звычайнѝ посередники мѣжь продуцентомъ а консументомъ, тѝ нашѝ жиды, беруться на способы, щобы перехитрити органы службовѝ п. министра Дунаєвского. Закуповують значнѝ скôлькости спиритусу и роздѣлюють ихъ помѣжь селянъ на переховокъ. Въ сей способъ основують они собѣ склады, за котрѝ не заплатять пôдвысшеного податку, бо у кождого селянина буде за мала ще скôлькôсть спиритусу, щобы єи пôсля закона можна высше оподаткувати, Говорять, що вже теперь выкупили всѣ припасы спиритусу зъ Галичины, а починають дальше спроваджувати зъ Угорщины.

— **Зъ зелѣзницѣ Кароля Людвика.** Зъ днемъ 1 н. ст. серпня с. р. заводиться оплата бдъ вôльныхъ и зниженыхъ картъ ѣзды якъ на зелѣзници Кароля Людвика такъ и на иншихъ зелѣзницяхъ. За вôльнѝ карты I. кл. 80 кр., II. кл. 60 кр., III. кл. 40 кр.; за карты зниженѝ 20 кр. безъ рôзницѣ клясы. Тую оплату призначено на фондъ пенсiйный службы зелѣзничои и складаѣсь єи при купнѣ билету въ касѣ особовôй. На доказъ уплаченя сеи належитости буде налѣплятись марка на блянкетахъ картъ. Оддаленье або число особъ не робить нѣякои рôзницѣ въ высотѣ повысшои оплаты.

— **Доповняючи выборы** одного члена рады повѣтовои въ Золочевѣ зъ громадъ сѣльскихъ розписанѝ на 28 н. ст. серпня с. р. и одного члена зъ бôльшихъ посѣлостей на 30 серпня с. р.

— **Передъ судомъ окружнымъ въ Перемышли** ставали дня 16 н. ст. липня мѣщанинъ яворôвскiй, Антôнъ Британъ и два Нѣмцѣ-колонисты Оппенгаймеры, отець и сынъ. Прокураторiя внесла таке обжалованье: Въ грудни минувшого року, коли говорено досить голосно про вôйну, обжалованый Антôнъ Британъ збôльшавъ еще сей загальный страхъ передъ вôйною, бо такъ сказавъ одного разу въ шинку: „Буде вôйна, буде бѣда, якъ Москалѣ прийдуть до насъ, то будемо рѣзати Ляхутôвъ и жидôвъ“ и черезъ те стався виновникомъ публичного пôдбурюваня зъ §. 302. з. к. При тôмъ самôмъ столѣ въ шинку сидѣли Оппенгаймеры и мусѣли все те чути, а помимо того при слѣдствѣ зôзнали, що нѣчого не чули и тымъ самымъ свѣдчили фалшиво. Трибуналъ, переслухавши свѣдкôвъ, набравъ пересвѣдченя, що Британъ говоривъ тѝ слова и бувъ цѣлкомъ тверезый, та тому засудивъ его на два мѣсяцѣ вязницѣ. Оппенгаймерôвъ увôльнено.

— **Нову гимназiю** мають будувати въ Перемышли. Дня 26 н. ст. липня, робивъ инжинiръ зъ тамошного староства потрѣбнѝ помѣры пôдъ будову новои гимназiи, котра маѣ стати на мѣсци давного костела поезуитского.

— **Мертва жѣнка породила дитину.** О незвычайнôй сѣй пригодѣ пише „Буковина“: Въ Мамаѣвцяхъ новыхъ пôйшла селянка Василина, жѣнка Василя Майдана до рѣки Прута, щобы купити дрова у гуцулôвъ, що надъѣхали плотами. Василина суятилася по березѣ и зъ неосторожности впала въ воду по шию. Вылѣзла зъ воды, поносила купленѝ дрова домôвъ и зразу була здорова; лягла спати та на досвѣтку напали єи кольки пôдъ грудьми такiй сильнѝ, що за двѣ годины бддала Богу духа. Обмыту поклали на лаву, де перележала цѣлу добу. На другiй день всѣмъ на страхъ почалось тѣло рушати и Василина породила дитину. Докторы заявили, що Василина справдѣ померла и мала ще три недѣлѣ доношувати свôй плôдъ. — Бувъ-бы се печуваный случай въ медицинѣ и тому повинни лѣкарѣ докладно его пояснити.

— **Въ Будапештѣ** забрались тамошнѝ власти дуже енергично до выгубленя всѣхъ котôвъ тому, що кôлька котôвъ сказилось въ послѣдныхъ дняхъ и покалѣчило много людей. Дотеперь выгубили вже до 2000 котôвъ.

— **Для бѣдныхъ ученикôвъ рускихъ паралельокъ въ Перемышли** прислали на нашѝ руки: Вєч. о. Ю. Трохимовичь зъ Крехова 2 зр. и Вп. Левъ Герасимовичь, адъюнктъ судовый въ Камѣнцѣ струмиловôй, 2 зр.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Въ Трiестѣ появилось минувшои пятницѣ значне число саранчи. Летѣла она по-надъ домами и бдпочивши троха на поляхъ пôдъ мѣстомъ, бдлетѣла дальше на пôвнôчь. — Въ палятинатѣ надреньскôмъ наказали власти шкôльнѝ минувшого тыждня палити въ печахъ по народныхъ школахъ. — Авансъ въ австрiйскôмъ войску, въ серпни сего року маѣ обôймати 800 официрôвъ. — Въ пивницяхъ угорскихъ и деякихъ въ низшôй Австрiи появилась въ великôмъ числѣ фильоксера.

Вѣсти зъ Аеп. Львôвскои.

Презенту на Завидовичѣ, дек. городецкого, одержавъ о. Валерiй Харламповичь зъ Ясеновець.

Президiя намѣстництва годиться на кан. институцiю оо.: Куницкого на Игровицю, дек. тернопôльского и Карпа Винтоняка на Утѣшкôвъ, дек. олеского.

Одпустку одержали оо.: Дамянъ Бачиньскiй зъ Мышковець на одинъ мѣсяць, заступатиме о. Ис. Глиньскiй зъ Буцѣва; Теоф. Кисѣлевскiй зъ Скоморохъ на два мѣсяцѣ, заст. о. Гавр. Боднаръ зъ Свистѣльникъ.

Митр. Консисторiя выдала обѣжникъ, завзываючiй уряды деканальнѝ, щобы до 1 грудня с. р. предложили выказъ братствъ церковныхъ и ихъ статуты у всѣхъ парохiяхъ въ поодинокихъ деканатахъ.

Наука, штука и литература.

— **„Товариш“**, письмо лiтературно-наукове Ч. 1. Змiст: Вiд редакцiи. Домашний промисл, оповiдане Iв. Франка. З Украини, поезiя Гетьманця. Науковий метод в етнографiї, статья критична М. Драгоманова. Із епiґрам К. Гавлiчка-Боровського, Мирона. Русини в Америцi, М. Павлика. Не зривай квiтки, поезiя К. Поповичiвнои. „Наша публiка“, замiсць фейлетона, Iв. Франка. На самотi, поезiя О. Маковея. Смiх і горе, критичнi замiтки, М. Драгоманова. Первiснi форми сiмьї, З. Северина. Родина Бухгольцiв, Н. Кобриньскоi. Із жидiвськоi поезiї жаргонової, Iв. Франка. Рух науковий в товариствах студентських. Nędza Galicyi, Арцiшевского. Ländliche Arbeiterfrage, Будзиновського. Дрiбнi вiсти і матеріяли. — Цiна 50 кр. За редакцiю вiдповiдаѣ Ст. Козловський. Львiв, 1888. З друкарнi товариства iмени Шевченка. (Сторôнъ 116 малои ôсѣмки).

— **Першiй аркушь „Наукъ церковныхъ на торжественнiи праздники и пр.“** о. Іосифа Лозиньского вже выйшовъ и дальше печатанье буде наступало вже безпрерывно. Се подаѣ авторъ до вѣдомости интересованыхъ особъ.

— **Справозданье выдѣлу „Рускои Бурсы Тернопôльскои“** за рôкъ адмiнистраційный 1888. Въ Тернополи 1888. Накладомъ „Рускои Бурсы“ и Ол. Барвѣньского. Зъ друкарнѣ Іосифа Павловского. (Брошура сторôнъ 12 бôльшои ôсѣмки).

— **Статутъ товаришества, Бурса именни св. О. Николая въ Перемышли.** Перемышль зъ печатнѣ рускаго Собора Клироса. 1888. (Брошура сторôнъ 15 малои ôсѣмки.)

— **Радованъ Кошутичь**, знаный нашимъ читателямъ молодый патрiотъ сербскiй, выдавъ въ Новôмъ Садѣ томикъ поезiй лиричныхъ п. заг. „Пламенови. Песме Радована Кошутича“. (Сторôнъ 56 въ шѣснацятцѣ.)

Телеграмы „Дѣла“.

Копенгаґа 31. липня. Принятье цѣсаря выпало свѣтло. Король и наслѣдникъ престола повитали цѣсаря на корабли. Коли цѣсарь доплывавъ до пристани, роздалися выстрѣлы зъ всѣхъ кораблѣвъ и фортôвъ. Въ пристани витала цѣсаря королевска родина, министры и другѝ достойники. Цѣсарь поѣхавъ бдтакъ до замку Амалiєнборґъ а по дорозѣ витали его масы народу дуже симпатично. Цѣсарь бувъ такожь на выставѣ а коли вертавъ зъ неи, дамы обсыпували его навѣть цвѣтами. Цѣсарь конферувавъ довшiй часъ зъ президентомъ министрôвъ Еструномъ и розговорювавъ такожь зъ министромъ вôйны. Кн. Генрихъ одержавъ ордеръ слоня а гр. Бисмаркъ великiй хрестъ Данеборґа. Нинѣ досвѣта выѣхавъ цѣсарь домôвъ.

Петербургъ 31. липня. Сподѣваються тутъ приѣзду шведского короля 15 серпня.

Кієвъ 31 липня. Вчера бдбулося довѣрочне засѣданье болгарского комитету пôдъ проводомъ Цанкова. — Три ческѝ колонiи перейшли при нагодѣ ювилейного торжества на православiє.

Парижь 31. липня. Страйкуючѝ робôтники числомъ 4000 постановили внести протестъ до президента републики противъ уживаня войска и доказують, що цѣлый неспокôй выкликала полицiя.

Софiя 31. липня. Вѣсти о заговорѣ въ Рущуку суть безъусновнѝ.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручае 2460 173—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцiю зъ опаковаьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2489 81—?

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ ул. Коперника ч. 3., въ Краковѣ Суконницъ ч. 20., въ Чернôвцяхъ Ринокъ ч. 2.

поручае власного выробу

знаменитѝ средства бдзначенѝ 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня, на выставахъ краевыхъ и заграничныхъ.

Есенцiя ароматична до полоканя устъ змѣшана зъ водою, даѣ здорове и дуже приємне полоканье до устъ, бдсвѣжае ясла и запобѣгае псованю зубôвъ. Фляконъ 80 кр.

Паста ароматична до чищеня зубôвъ знаменито очищае зубы зъ каменя и надаѣ имъ перлову бѣлôсть. Цѣна 30 кр.

Щôточки до чищеня зубôвъ
въ рôзныхъ родахъ зъ найлѣпшихъ фабрикъ англiйскихъ и французскихъ бдъ 20 кр. до 1 зр. 50 кр.

Пльомба бальзамична
до пльомбованя дѣравыхъ зубôвъ, єсть тревалою и дуже практичною въ ужитю. Фляконъ 50 кр.
224 19—?

Складъ кавы
АРТУРА КОСЦИЦКОГО
пôдъ знаменемъ
„СИРІЮСЪ“
у Львовѣ, Хоругвина ч. 22

поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно бдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Кошту у Львовѣ:
1 кило 1·80 зр.
на провинцiи:
4¾ кило 9·15 зр. франко.
бдбирателямъ надъ 50 к. опусть.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрѝ огологошуютъ инши пôдъ назвою моего знамени. Спроваджую каву просто бдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю еи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбургу и Трiестѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуценть спродае гуртôвникови, продуценть спродае гуртôвникови въ Европѣ, бдъ тыхъ купуе комисiонеръ, а бдъ него аж купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожующого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 163—?

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна фляшки 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“ въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикненъ 40 кр.
Капсулокъ 80 кр. 2274 45—?

Русинъ, совѣстный человѣкъ, — знае такожь учити спѣву хорального — глядае мѣсця за **писаря гро. мадского** въ одной або и кôлькохъ сусѣдныхъ громадахъ. На жаданье може выказатися свѣдоцтвами. Просить згодошуватися до редакцiї „Батькôвщины“.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 161. Львôвъ, Середа 20 липня (1 серпня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ. и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. Надôслане по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртъ и Гамбургъ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — **Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльнô** ôдъ порта — **Поодинокое число коштуе 8 кр. а. в.**

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

☛ Зъ днемъ 1 (13) липня зачалося нове чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ прысылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облôмовъ“ безплатно.

Чий интересъ все горою?

Недавно розбíйшлася вѣстка кольпортована польскими газетами, що соймъ краєвый має бути того року скликаный вже въ мѣсяци вересни и то заразъ таки зъ початку. Часъ той здавався всѣмъ найвôдповѣднѣйшимъ. Зъ одной стороны спôльнô делегаціи покôнчили вже свои працѣ передъ жнивами, а зъ другои стороны речинець скликаня рады державнои прийде не скорше, якъ въ падолистѣ, отже коли-бъ скликано соймъ краєвый въ першихъ дняхъ вересня, то мôгъ-бы ôнъ свобôдно и безъ перешкоды вести нарады черезъ вересень и жовтень и полагодити бодай часть якъ изъ рестанцій, такъ и зъ новыхъ на порядокъ дневный прийти маючихъ справъ.

Тымчасомъ якъ-разъ тî сферы, котрымъ найбôльше повинно йти о скоре скликанье сойму, передъ часомъ ще затрубѣли до ôдвороту. Самъ выдѣлъ краєвый порѣшивъ — якъ доносять польскî газеты — ôднестись до правительства зъ прошеньемъ, щобы скликанье сойму ôдложити на пôзнѣйше, т. є. на конець падолиста або на грудень, а яко причину того кроку вказуе добре поінформованый „Przegląd“ обставину, що зъ днемъ 1 вересня с. р. входить въ житье новый законъ о податку ôдъ горѣвки, супротивъ чого горальнѣ вымагають великихъ змѣнъ и треба доконче, щобы въ тôй порѣ властителѣ горалень були у себе дома.

Причина справдѣ чудна и нечувана! О речинци скликаня краєвои репрезентаціи має становити интересъ шляхотскихъ и жидôвскихъ горальникôвъ, до нихъ має примѣнятись весь край, всѣ другî послы и правительство! Нехай идуть до коша найжизненнѣйшî справы краю и населеня, нехай пекучî интересы полагоджуються середъ поспѣху и замѣшанины, — все то марница супротивъ того, що „графъ Горальницкій“ або „Шмуль Шнапсоверъ“ мусить сидѣти надъ кôтлами и пильнувати браги! То найважнѣйшій интересъ, противъ котрого въ кутъ мусять пôйти всѣ другî интересы!

Маємо въ соймѣ учителѣвъ, черезъ которыхъ неприсутнôсть може терпѣти шкôльна наука; маємо державныхъ урядникôвъ, котрî неразъ въ найгорячѣйшу пору своихъ урядовыхъ трудôвъ мусять ôдрываться ôдъ урядованя; маємо священикôвъ, котрыхъ скликанье сойму застаe иногдѣ въ часѣ сповнюваня найважнѣйшихъ обовязкôвъ душпастирскихъ, — а нѣкому ще не прийшло на думку вызначати часъ нарадъ сойму такъ, щобы тî позасоймовî обовязки высше наведеныхъ категорій послôвъ не потерпѣли шкоды. Тутъ однакъ, де иде не вже о якій публичный урядъ або службу, не о якій обовязокъ звязаный зъ загальнымъ интересомъ, а о рѣчь найприватнѣйшои натуры, — набираe она въ очахъ найвысшихъ сферъ краєвои автономіи такои перворядной ваги, що за-для нея маe бути речинець скликаня сойму ôдложеный на часъ найнепригôднѣйшій, зъ очевидною шкодою для численныхъ справъ краєвыхъ, зъ помѣжь котрыхъ неразъ найважнѣйшî сходять неполагодженî зъ соймового стола.

Справдѣ, таке пониманье справъ краю и безнастанне форитованье лише чисто-кастовыхъ интересôвъ однои стороны, можливе хиба лише въ Галичинѣ, а згадана высше процедура не знайде певно подôбнои собѣ въ исторіи репрезентаційныхъ тѣлъ цѣлого цивилизованого свѣта!

До тои чисто горѣвчанои причины додаe „Przegląd“ и другу такожъ горѣвчанои натуры, а именно, що проєктъ о выкупнѣ права пропинаціи вымагаe довшихъ передступныхъ нарадъ, якъ середъ интересованыхъ шляхтичѣвъ такъ и мѣжь послами, отже бажати треба довшого часу до приготовленя тои справы.

На той аргументъ запримѣтила вже дуже справедливо краковска „Nowa Reforma“, що кому не выстане пять тыжднѣвъ, щобы надуматись, яке заняти становище въ тôй справѣ, той уже хиба нѣколи не надумаeсь. А вкôнци, чи сама лише справа пропинаціи буде на дневнôмъ порядку сегорôчнои сесіи сойму? Тажь уже зъ сесіи минувшого року лишилося кôлька справъ перворядной ваги, якъ законъ громадскій для мѣстъ, законъ будôвничій для селъ, внесенье дорогове о. Сѣчиньского, законъ о полиціи огневôй и т. д. Чи все то таке маловажне, чи все то мусить уступити пропинаціи?

Коли донесеня польскихъ газетъ о згаданôмъ кроцѣ выдѣлу краєвого дѣйстно правдивî, то крокъ той мусимо зарегиструвати въ рядъ дуже вже, на жаль, численныхъ фактôвъ, котрî показують намъ наглядно, якъ у насъ трактуeся справы краю и чий интересъ у насъ все горою...

Выборы до сойму.

Въ справѣ кандидатуры п. Володимира Лушпиньского въ сельскôмъ окрузѣ Рудки-Комарно — пише нинѣшный „Dziennik Polski“:

„Зъ Рудецкого округа доносять, що тамъ выступивъ зъ кандидатурою п. Володимиръ Лушпиньскій и заявивъ, що мусить вступити до клюбу руского. Имовѣрно выборцѣ рудецкî не мусять выбрати конечно п. Лушпиньского и полишать єго на єго посадѣ.

Для нашого сойму потрѣбно людей поступовыхъ, люблячихъ край и пôдпираючихъ єго интересы. П. Лушпиньскій же показуeся такъ, якъ коли-бъ ему въ першôй линіи ишло о политику народностну.“

Коротко але зовсѣмъ выразно и ясно! Хотяй — якъ сконстатували самî польскî газеты — п. Лушпиньскій на зборѣ д. 28 н. ст. липня „розвинувъ такъ свою економично-суспôльну программу, що зъ нею кождый совѣстный и поступовый чоловѣкъ мусить згодитися“ (гл. Kurjer Lwowski н-ръ 211), — то тôлько длятого, що п. Лушпиньскій „яко Русинъ мусить вступити до клюбу рускаго“, ôнъ не єсть уже чоловѣкомъ „поступовымъ“ и „не любить краю“.

То польска льогика, диктована ненавистею до Руси и Русинôвъ.

П. Лушпиньскому въ першôй линіи ходило бъ о „политику народностну“, а „политика народностна“ въ очехъ пп. редакторôвъ „Dziennik-a Polsk-ого“ єсть для Русинôвъ недозволена! Отже „выборцѣ рудецкî — очевидно Русины — не мусять выбрати п. Лушпиньского“!

Отакъ говорить и заключаe польска газета, котра въ кождôмъ числѣ кидаe громы „на Москалѣвъ и на Нѣмцѣвъ“, за то, що тіи Полякамъ въ своихъ дѣльницяхъ не дозволяють вести „политику народностну“. Wart Pac paľaca a paľac Paca. Пп. редакторы „Dziennik-a Polsk-ого“ тою своєю короткою згадкою про кандидатуру п. Лушпиньского поставились на рôвнѣ зъ редакторами „Московскихъ Вѣдомостей“ и „Norddeutsche Allgem. Zeitung“. Зовсѣмъ тî самî — дикî инстинкты, не достойнî людей освѣченыхъ, культурныхъ, а хиба якихъ — людоѣдôвъ.

Письма зъ Сербіи.

Бѣлградъ 16 (28) липня 1888.

Скандалъ на королевскôмъ дворѣ трохи притихъ. Якъ я Вамъ писавъ, въ Сербіи нѣчо про него не знають. Коли я передъ кôлькома днями говоривъ объ тôмъ одному купцеви въ Пожаревацу, ôнъ не вѣривъ менѣ: „То, казавъ, тôлько Швабы выдумують, але хто имъ повѣрить?“

Наслѣдникъ престола сумуe, хлопчина плаче и не хоче нѣкуды безъ матери выходити. Коли директоръ полиціи въ Висбаденѣ окруживъ жандармами виллю, князь Александеръ крикнувъ: „Чи мы розбôйники? Коли отець не хоче бачити матери, на що-жь ему мене?“ — а ôдходячи, прощавъ директора полиціи: „Пане! Нѣмцѣ дуже нечемнî. Я нѣколи бôльше не приѣду до Нѣмеччины. Я имъ того не забуду!“

Бѣдне хлопя! Може за кôлька лѣтъ про все забуде, пôйде дорогою свого батька, а надъ нимъ розломиться колесо нещастя, що вертиться надъ головою короля Милана. Хто знаe, може єго ожидаe доля Люі-Капета?!...

Синодъ занятый. Не покликавъ королевои, щобы боронилася, а порѣшить цѣлу справу по выслуханю тôлько однои стороны. „*Сила Бога не просить*“ — каже сербска пословиця. Король Миланъ обжаловуe и — король Миланъ судить. Гарно!

Кромѣ справы королѣвского розводу займаeся митрополитъ ще одною новою, дуже важною справою. Маютъ надôйти выборы, а Микола Христичъ не знаe, якъ зломити силу партіи радикальнои. Доки попы можуть бути послами до скупштины, нарôдъ буде ихъ выбирати, а всѣ попы — радикалы. Отже Христичъ поручивъ митрополитови, щобы спôльно зъ синодомъ розпорядивъ, що попы не можуть бути послами, бо то нѣбы противиться тихому духови православнои церкви. Розпорядокъ такій певно выйде, скоро скôнчиться афера розводу. Тогдѣ нарôдъ утратить сотки неустра-

О душпастиряхъ войсковыхъ грекокатолицкого обряду при ц. к. войску въ Австріи ôдъ 1779—1888 рр.

(*Конецъ.*)

По роцѣ 1882 львôвскій митроп. Ординаріятъ заходився около выготовленя представленя ц. к. министерству вôйны що до змѣны уступôвъ организаціи, въ котрыхъ авансъ на парохôвъ для гр.-кат. капелянôвъ бувъ недоступный, а на то представленье згодилися и оба Ординаріяты епископскî: перемыскій и станиславôвскій. Галицко-рускій епископатъ: митрополитъ Сильвестеръ Сембратовичъ, епископъ Іоанъ Ступницкій и Юліянъ Пелешъ — подали въ роцѣ 1887 спôльне поданье до ц к. министерства вôйны и до апостольского польного викаріяту въ справѣ зрôвнаня гр.-кат. войсковыхъ духовныхъ зъ римо-католицкими отсего змѣсту:

„Въ органичныхъ постановахъ о войсковôмъ душпастирствѣ (Verordnungsblatt für das kk. Heer, 43 Stück vom 10. September 1883) пôдъ II. стоить мѣжь иншимъ такій уступъ: „Der Apostolische Feldvicar, Feldconsistorialdirector, die beiden Feldconsistorialsekretäre und die Militärpfarrer gehören dem römisch-katholischen Glaubensbekenntnisse“. Въ тôй органичнôй постановѣ бачить гр.-кат. епископатъ Галичины покривдженье права гр.-кат. вѣроисповѣдання и пониженье гр.-кат. клиру войскового.

Повыше заложенье доказують епископы слѣдуючимъ:

Греко-кат. обрядъ уживаe пôдъ правительствомъ австрійскимъ повнои рôвноправности зъ рим.-кат. обрядомъ, котра то рôвноправнôсть уже надворнымъ декретомъ цѣсаря Леопольда II. зъ 8. липня 1790 р. признана була словами: „ut iisdem juribus admissionis ad promotiones iisdem privilegiis ac dignitatibus aeque clerus atque civilis status ritum graeco-catholicum sequens in Regno nostro fruatur et frui permittatur“ принципіяльно, а потому Выс. правительство тую рôвноправнôсть и въ практицѣ переводило. Такъ пôдношено греко-кат духовныхъ по 1815 роцѣ до достоинствъ Intimorum Consiliariorum, а пôзнѣйше и до достоинства кардинальского.

Повыша постанова о духовенствѣ войсковôмъ супротивляeся и основнымъ законамъ австрійскимъ, бо пôсля нихъ вѣроисповѣданье а тымъ менше обрядъ не може бути перепоною до осягненя державного уряду якои-небудь категоріи. Повыша-жь постанова выключаe греко-кат. войсковыхъ принципіяльно и законно ôдъ всякого авансу до высшои надъ IX ранґу, не дозволяe имъ бути войсковыми парохами, безъ огляду на вхъ вѣкъ службы, на здôбнôсть, заслугу и иншî властями войсковыми узнанî въ вôйнѣ и спокою положенî труды, и безъ огляду на ихъ католицке вѣроисповѣданье, єдино зъ причины, що они суть обряду греко-католицкого.

Греко-кат. войскове духовенство не маe навѣть тыхъ правъ, яке мають войсковî духовнî греко-всхôдного, авґсбурского и гельветского вѣроисповѣданя, бо пôсля розпорядженя зъ 24 серпня 1878 (ôддѣлъ IX. ч. 5.713, §. 4, а) кожде намѣрене супружество греко-кат. осôбъ войсковыхъ маe бути зголошуване у римо-кат. пароха того корпусного округа, въ котрôмъ они замешкали, въ недостатку свого власного гр.-кат. пароха, — коли, противно, повне право въ справахъ супружескихъ духовнымъ войсковымъ гр. всхôдного и обохъ протестантскихъ вѣроисповѣдань есть признане.

Подôбно дѣeся зъ веденьемъ метрикъ. Греко-орієнтальнî и протестанты провадять метрики родженя, вѣнчаня и смерти своихъ спôвъ-исповѣдникôвъ; греко-кат. капеляны того права не маютъ.

Гр.-кат. епископатъ галицкій просить министерство о змѣну тои органичнои постановы о духовенствѣ войсковôмъ въ мысль справедливыхъ нашихъ домагань и въ згодѣ зъ основными законами:

1) Щобы ôдновѣдно до числа гр.-кат. воякôвъ що-найменше 1 войсковый парохъ для греко-кат. обряду бувъ поставленый. Було се предметомъ безнастанныхъ, хотя доселѣ ще безуспѣшныхъ старань митроп. Консисторіи львôвскои у властей до того компетентныхъ щобы приходъ войсковый львôвского округа корпусного бувъ обсадженый греко-кат. войсковымъ духовнымъ, котрый пôсля ôдношеня ранґового и иншихъ законныхъ вымогъ бувъ бы до того придатнымъ.

Ôдъ заведеня територіяльнои системы чуeся гр.-кат. епископатъ Галичины ще бôльше споводованымъ, щобы посада пароха войскового гр.-кат. священикомъ була замѣщена, бо войско 11-ого округа корпусу доповняeся зъ обохъ епархій львôвскои и станиславôвскои, въ котрыхъ числове ôдношенье греко-кат. людности до римо католицкои єсть якъ 4 : 1 и то ôдношенье повторяeся такожъ въ чинновî арміи, — тому и справедливôсть вымагаe, щобы въ львôвскôмъ окрузѣ бувъ гр.-кат. парохъ войсковый поставленый.

Принципіяльне выключенье гр.-кат. капелянôвъ ôдъ именованя на парохôвъ и фактичне неувзглядненье гр.-кат. капелянôвъ при обсадѣ куратій войсковыхъ (при шпиталяхъ гарнизоновôмъ и при инвалидахъ у Львовѣ) поясняe достаточно, що въ корпусновôмъ окрузѣ львôвскôмъ знаходиться 5 войсковыхъ священикôвъ лат. обряду (1 парохъ, 2 кураты и 2 капеляны*) а лишь 2 капеляны гр.-кат. обряду, хотяй число воякôвъ греко-кат. обряду до латинъского въ чинновî службѣ львôвского гарнизону маeся якъ 3 : 1.

*) Ôдъ року вже нема лишь одинъ, чи не въ наслѣдокъ того представленя?

2) Щобы въ львôвскôмъ гарнизоновôмъ шпиталю и въ домѣ инвалидôвъ, въ котрыхъ знаходиться переважна часть греко католикôвъ, були постановленî постôйнî гр.-кат. кураты, якъ се мають латиняне.

3) Щобы гр.-кат. войсковымъ душпастирямъ було надане повне право такожъ въ справахъ супружихъ.

Отсе змѣстъ поданя епископату.

Министерство вôйны переслало черезъ министерство вѣроисповѣдань и намѣстництво ôдповѣдь, що оно на поданье гр.-кат. епископату до ч. 902 о змѣну органичныхъ постановъ о войсковôмъ духовенствѣ и о рôвноуправненье гр.-кат. вѣроисповѣданя — черезъ именованье гр.-кат. войскового капеляна на пароха для львôвского округа, черезъ поставленье гр.-кат. куратôвъ при шпиталяхъ гарнизоновôмъ Нр. 14. тай при домѣ инвалидôвъ у Львовѣ и черезъ наданье всѣхъ правъ въ справахъ супружихъ гр.-кат. осôбъ войсковыхъ — министерству вѣроисповѣдань заявило, що при всѣй готовости не єсть въ положеню, высказанî бажаня епископату выповнити, а при тôмъ подало и причины, на котрî при рѣшеню уважало:

Що-до точки 1 и 2, ôдсылаeся рôвночасно до ôдповѣди, яку министерство вôйны уже разъ дало на таке саме поданье митр. Ординаріяту львôвского 22 липня 1876 ч. 4681 и додаe ще отсî подрôбности:

Упослѣдженя гр.-кат. войскового духовенства супротивъ римо-кат. не можна выводити зъ органичныхъ постановъ о духовенствѣ войсковôмъ, бо пôсля артикулу XII. тыхъ постановъ духовнî професоры римо-кат. вѣро-

шимыхъ оборонцѣвъ своихъ, а сторона радикальна найлучшихъ своихъ членовъ. Хто знає, колько сербскій попы зробили для свого народу, мусить сожалѣти надъ найновѣйшимъ крокомъ правлѣня короля Милана.

Коли упало царство сербске на Косовомъ-полі, знищили Турки увесь добробытъ Сербіи. Шляхта сербска выгинула на Косовомъ-полі 1389 р., а та, що на Косово не прийшла пролити кровь „*за крст часни и слободу златну*“ (якъ каже пѣснь народна), потурчилася. Зъ одси то въ Боснѣ и Герцеговинѣ стольско „бегове“, що мають сербскій имена, въ темнотѣ своѣй ненавидять Сербовъ, а по турецки навѣть говорити не потрафлять. Сербскій села Турки поруйнували, книги по монастиряхъ и церквахъ попалили, маєтки пограбували, а народови не осталось нѣчого ничого, якъ утѣкати въ горы и зъ-одтамъ боронитись. Такъ зродилась и Чорногора. А що-жь народъ забравъ зъ собою до горъ? Мечь и ручницю! А хто-жь пойшовъ зъ нимъ въ горы? Попъ сербскій, несучи ему потѣху въ нещастю и благословенье въ часѣ смерти. Зъ того то вѣра православна такъ зрослася зъ народомъ, що нинѣ не-православного Серба не можна собѣ и представити. Кромѣ духовенства пойшовъ зъ народомъ на муки гусляръ — и спѣвавъ ему давну славу: Якъ Сербы колись були вольными; якъ то було за царя Душана, коли то Сербія оперлась була о три моря; якъ та слава пропала на Косовомъ а народъ зновъ має ей здобути.... Гусляръ спѣвавъ народови цѣлу исторію, а кождый Сербинъ хотѣвъ бути такимъ „юнакомъ“, якими були Милошъ Обиличь и Марко Кралевичь. Тому то у народу сербского почутье историчне таке живе, якого не выкличуть н. пр. Поляки, хочь напишуть и тысячь книжочокъ популярныхъ про свою исторію... Тожь ти три рѣчи: народъ зъ мечемъ, духовенство зъ хрестомъ и дѣдъ гуслями — удержали Сербію, що не загинула за пять сотъ лѣтъ своєѣ неволѣ.

На народъ той сербскій нинѣ зновъ прийшло нещастье зъ королемъ Миланомъ. Турки гонили народъ въ горы, а нинѣ гонить его Микола Христичь, такъ що и теперь маєте „гайдуковъ“ (опришковъ) въ Сербіи. Давнѣ гайдуки боронили народъ одъ Турковъ, поддержували огонь свободы въ грудехъ пригнетеного народу — а нинѣшнѣ гайдуки, боронячи себе одъ жандармовъ, войтовъ та старостъ партіи „гульденовои“, поддержують духа опозиціи въ народѣ сельскомъ.

Другому чинникови, духовеньству, готовить теперь король Миланъ политичну смерть. Коли Караджордже счинивъ повстанье 1804 року, попы и монахи сербскій одложили хрестъ, а зъ мечемъ въ рукахъ вели народъ до бою. Року 1813 гинули попы на палахъ турецкихъ, собаки розтягали ихъ тѣла, а прецѣ не опускали справы народнои. Повстанье зъ 1815 р. подъ Обреновичемъ знайшло ихъ зновъ середъ хоробрыхъ. Служили они и у всякихъ посольствахъ. Коли 1883 р. Микола Хрестичь выкликавъ ворохобню въ Зайчарѣ, щобы здушити партію радикальну и давъ убити колькадесять поповъ, а король оголосивъ ихъ бунтовниками, — то по роцѣ зновъ колькадесять поповъ засѣло на лавахъ посольскихъ въ скупштинѣ, немовь живый протестъ противъ тиранії. Въ справахъ, въ якихъ нѣхто не важився ставити интерпеляцій, интерпелювали послы-попы. Они живуть зъ людомъ, на скрозь знають его, и его потребы. Вы побачите сербского попа на селѣ всюды, де только може зоткнутася зъ народомъ, — побачите его разомъ зъ своими парохіянами и въ коршмѣ: онъ читає имъ тамъ газеты политичнѣ, розказуе, що дѣеся въ Бѣлградѣ, а коли-бы мало прийти до революціи, то попы нашѣ могли-бы ей выкликати въ цѣлой Сербіи до 24-охъ годинъ. Католицкому священникови може и не подобаєсь, що нашъ попъ православный иде зъ людомъ навѣть до коршмы*), — але що дѣяти? У Сербовъ есть правило: Глядай народу тамъ, де онъ зобрався! Въ церкви говори ему о Бозѣ, — але нинѣ того не досыть, ты мусишь ще выховати его на доброго горожанина и Серба. А чи онъ прийде до тебе до дому, чи нѣ, — ты ходи за нимъ, зайди всюды, хочь-бы й до коршмы, только учи и выховуй его! Такѣ попы були добрыми для батьковъ сербскихъ, и теперь народъ бачить въ нихъ правдивыхъ пастирѣвъ своихъ. Але король Миланъ уважає ихъ елементомъ для себе небезпечнымъ и хоче одъ него вызволитись. На хвилю може король зъ запроданымъ митрополитомъ Теодосіемъ все зробити, але чей небавомъ наспѣе часъ, що духовеньство зъ програмою партіи радикальнои зновъ выступить въ оборонѣ народу. Тогдѣ заговорить — не Зайчаръ, але Сербія.

Гусли сербскій живуть ще, але нинѣ не ячать уже такъ сильно, якъ бувало. Коли Сербы зъ початку XIX. столѣтя почали подносити повстаня, Турки выдавали розпорядженя, щобы кождого гусляря убити, — знали, яку силу маe епосъ народный. Нинѣ подыблете ще гусли по цѣломъ Балканѣ, грають на нихъ, але якось сумовито. Сербови маркотно и згадувати своихъ предковъ: они були такѣ великѣ, а онъ? То, що колись робили Турки, нинѣ робить хто ничій. Братя нашѣ Хорваты, що кричать передъ Европою на гнетъ мадярскій а самѣ, якъ только можуть, угнѣтають Сербовъ въ Славоніи, Кроатіи и Дальматіи (подобно якъ Поляки кричать на гнетъ Россіянъ а самѣ гнетуть Русиновъ) — ти братя нашѣ нинѣ гонять гусляревъ сербскихъ. Полиція маe наказъ замкнути гусляря, де только появиться. Колись въ Раваници — въ монастирѣ сербскомъ въ Сремѣ (Syrmien) на Фрушкой-горѣ, де спочивають мощѣ остатного царя сербского Лазаря — можна було чути, якъ гусляръ спѣвають про цѣлый бой на Косовомъ, величаючи Лазаря и проповѣдуючи освободу и сполученье Сербовъ. Та одъ трехъ лѣтъ гусляръ не смѣе показатися въ Раваници! Зробили то Хорваты, нашѣ братя. И они, бачте, говорять о панславизмѣ! Се менѣ выглядає, якъ красна байочка для дѣтей недозрѣлыхъ а якъ найбольше огорченье для людей мыслячихъ. И тутъ важиться ще хтось говорити о шовинизмѣ сербскомъ!

Показавъ я Вамъ три найважнѣйшѣ чинники для одродженя Сербовъ зъ политичного погляду. О гусляхъ, попахъ и гайдукахъ нашихъ можна-бы писати цѣлѣ фейлетоны. Колись, при вольной хвили...

Régime du bon plaisir, боячись, що радикалы и тогдѣ, коли духовеньство не буде могло для нихъ трудитись, все таки будуть сильнѣйшѣ одъ партіи „гульденовои“, думає выкликати десь розруху и ворохобню и представити королеви, що то зробили радикалы, оголосити станъ облоги въ краю и перевести выборы по своѣй уподобѣ. Подобно зробивъ Христичь въ р. 1883. Що тогдѣ дѣялось, дѣеся и теперь. Agents provocateurs ходять мѣжь народомъ, представляють себе радикалами и говорять о повстаню. Только-жь народъ сербскій маe вже досвѣдъ — и мы не хочемо вѣрити, щобы бѣлградска камариля щось скористала.

В. Ж.

*) Сербскій коршмы не можна рѣвняти зъ галицкими, де властителѣ права пропинаціи жидову усадовили.

Анкета въ справѣ горалень.

Намѣряючи выдати инструкцію що-до переведеня закона о новомъ податку одъ горѣвки въ практицѣ, скликало правительство анкету знатоковъ, щобы выслухати въ деякихъ точкахъ ей погляду.

Правительству ходило головно о то, щобы якъ при фабрикаціи самои оковиты, такъ при всѣхъ промыслахъ, стоячихъ въ звязи зъ тою фабрикацією, поинформуватись добре щодо всѣхъ подробниць и щобы опосля въ инструкціи одповѣдно до тои информаціи постановити въ певныхъ стадіяхъ продукціи, де можливѣ суть надъужитя, острѣйшу контролю.

Посля донесеня урядовыхъ газетъ устала теперь, коли законъ о новомъ податку одъ горѣвки ставъ довершенымъ фактомъ, всяка суперечность интересовъ правительства и продуцентовъ, а наступила спольность интересовъ. Правительство буде стерегти продукцію одъ мальверзацій, а тымъ самымъ зробить продуцентамъ велику прислугу, увольняючи ихъ одъ небезпечнои конкуренціи зъ мальверзантами.

Той спольности интересовъ приписують органы правительства яко заслугу фактъ, що анкета приняла одноголосно всѣ внесеня поставленѣ представителями промысловъ, стоячихъ въ звязи зъ фабрикацією горѣвки.

Одною зъ важнѣйшихъ точокъ, надъ котрыми застановлялась анкета, було внесенье гр. Михаловского зъ Галичины, котрый подносъ, щобы одъ арендатора горальнѣ, котрый не есть ровночасно арендаторомъ цѣлого маєтку, жадати одповѣднои кавціи при одержаню права на предприемство, бо инакше можуть властителѣ и арендаторы маєтковъ, въ котрыхъ суть горальнѣ и ведуться на ихъ рахунокъ або подъ ихъ фирмою выставлеными бути на великѣ шкоды. На случай именно мальверзаціи арендатора горальнѣ одповѣдае властитель або арендаторъ маєтку всѣмъ, що маe, отже поносить цѣле ризико, подчасъ коли арендаторъ горальнѣ не ризикуе нѣчого, бо ничь не маe кромѣ аренды горальнѣ, а якъ маe кромѣ того якій движимый маєтокъ, то пускаючись на мальверзаціи певно сховае его добре вже наперед.

Зъ результатами нарадъ анкеты мають надворнѣ совѣтники Бавмгартенъ и Корытовскій удатись до мин Дунаѣвского, пробуваючого въ Ишль. Одтакъ послѣдуе ще одна конференція мѣжь представителями обохъ правительствъ за-для розслѣдженя жадань анкеты, а опосля вже наступить остаточне уложенье инструкціи.

Въ справѣ выкупна права пропинаціи

скончила вже скликана маршалкомъ краевымъ анкета свои засѣданя. Яко директиву до дальшихъ пертрактацій мѣжь правительствомъ а выдѣломъ краевымъ, поставила анкета слѣдуючѣ жаданя:

1) щобы высоту выкупна означити въ самомъ законѣ;

2) щобы 4% паперы емитованѣ на выкупно не достались властителямъ права пропинаціи въ руки, а лишь щобы повѣрено ихъ до зреализованя синдикатови зложеному зъ поважныхъ финансовыхъ институцій;

3) щобы зъ хвилею, коли ужитковане права пропинаціи перейде на край, выдѣлъ краевый не арендувавъ того права округами, але поодиноко, даючи першенство бувшимъ властителямъ пропинаціи, и

4) щобы було застережене закономъ для краю право накладати до р. 1910 додатки краевѣ до державныхъ шинкарскихъ оплатъ а то въ цѣли амортизаціи стратъ, якѣ може край евентуально потерпѣти при выкупнѣ права пропинаціи.

Кромѣ того поднесено въ анкетѣ гадку, що було-бы пожаданымъ при выкупнѣ права пропинаціи наложити на властителѣвъ обовязокъ арендувати пропинацію ажь до р. 1910 за чинш аренды, принятый рѣшенями въ справѣ выкупна.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Мы вже разъ нотували вѣсть о маючой наступити димисіи министра просвѣты д ра Гавча и згадували тогдѣ, що вѣсть ся повстала мабуть зъ того, що намѣстника Моравы гр. Шенборна покликано въ справѣ службовой до Вѣдня. Вѣсть ту о димисіи д-ра Гавча заразъ и здементовано. Мимо того удержуеся все ще таки поголоска о димисіи д ра Гавча а симъ разомъ говорять вже про ню и газеты заграничнѣ. „Kreuzztg“ доносить именно, що д-ръ Гавчь хоче самъ зложити теку министра, щобы стати посломъ въ Монахіюмъ. У Вѣдни удержуеся все таки поголоска, що мѣсце д-ра Гавча маe заняти гр. Шенборнъ. Посля другихъ вѣстей маe д-ръ Гавчь стати намѣстникомъ горѣшнои Австріи.

Конфликтъ угорского правительства зъ кардиналомъ Симором не то що не залагодженый але заострюеся ще чимъ разъ больше. Праса мадярска домагаеся енергичного выступленя правительства, бо добачуе въ поступованю кардинала прояву ультрамонтаньства, выкликаного енцикликою папы зъ 22 серпня 1886 р. Характеристичнымъ есть, що колькохъ остригомскихъ крилошанъ не годяться зъ поступованьемъ кардинала и постановили уступити зъ своихъ посадъ. Канцлеръ капитулы и придворный духовникъ кардинала, папскій шамбелянъ д-ръ Ерастъ Шеда, котрый мавъ велике довѣріе у кард. Симора, зрезигнувавъ зъ своеи посады и зъ стану духовного а навѣть — якъ кажуть — постановивъ перейти на протестантизмъ. Шеда выѣхавъ зъ Остригома и поручивъ тамошному адвокатови упорядкувати свои справы, позаякъ онъ не верне вже до сего мѣста. Въ колька годинъ по резигнаціи Шеды зрезигнувавъ зъ своеи посады такожь и директоръ консисторскои канцеляріи крил. Райнеръ а фактъ сей выкликавъ ще тымъ большу сензацію, позаякъ Райнеръ бувъ правою рукою кардинала.

Одъ довшого вже часу ходять вѣсти, що Сербы и Хорваты въ Дальматіи хотять погодитися зъ собою, щобы одтакъ въ соймѣ выступати спольно а не паралижувати взаимно своеи дѣяльности. Була-бы се рѣчь вельми хосенна и зовсѣмъ природна, бо Сербы и Хорваты — то одинъ и той самъ народъ сербскій, котрого лишь дѣлить вѣроисповѣданье и азбука; тымчасомъ здаeсь, що до повнои згоды ще не прийшло и мабуть не прийде, бо „Србски Глас“, выходячій въ Задарѣ доносить, що клюбъ хорватскихъословъ предкладаючи проектъ помиреня, не мавъ нѣчого больше на оцѣ, якъ лишь академичну згоду и порозумѣнье обохъ партій. О якихсь цѣляхъ сеи згоды або о заплатѣ за ню не було нѣякои бесѣды. Сербскій клюбъ принявъ се предложенье, але одповѣсть на него ажь въ осени.

——

По всѣлякихъ здогадахъ и рознородныхъ комбинаціяхъ приходить праса нѣмецка до того пересвѣдченя, що о якихсь политичныхъ наслѣдкахъ подорожи цѣсаря Вильгельма не може бути бесѣды доти, доки онъ не верне до краю. Мимо того появляються ще тутъ и тамъ якись новѣ комбинаціи, зъ котрыхъ выдаeсь намъ найцѣкавѣйшою та, посля котрои подорожь нѣмецкого цѣсаря маe закончитися великимъ зъѣздомъ монарховъ на земли нѣмецкой. Вѣсть ся, якъ и богато другихъ комбинацій, есть по нашой думцѣ дуже неимовѣрна и опираeсь хиба лишь на томъ припущеню, що за визиту цѣсаря мусить наступити ревизита, котра, наколи-бъ наступила въ томъ самомъ часѣ, була-бъ певно зъѣздомъ монарховъ; на то однакожь не заноситься. Скорше можна припустити, що цѣсарь не закончить ще своеи подорожи по чужихъ дворахъ и закимъ ще буде можна добачити якихсь позитивныхъ результатовъ зъѣзду въ Петергофѣ, мусять одбутися ще зъѣзды зъ другими монархами. Проектъ зъѣзду цѣсаря Вильгельма зъ цѣсаремъ австрійскимъ и королемъ италійскимъ есть майже такъ якъ-бы вже порѣшеный. Одтакъ маe наступити зъѣздъ зъ королемъ бельгійскимъ, а теперь говорять навѣть щось и о зъѣздѣ цѣсаря зъ королевою англійскою. Зъ Лондону доносять именно, що въ осени маe цѣсарь Вильгельмъ зъѣхатися зъ королевою Викторіею въ Баденъ-Баденъ. „W. Allg. Ztg.“ доносить зновъ, що цѣсарь маe въ вересню выѣхати до Англіи. Що до зъѣзду зъ королемъ бельгійскимъ то кажуть, що зъѣздъ сей маe одбутися вже при конци сего мѣсяця, але мѣсце зъѣзду ще не означене. По всякой имовѣрности зъѣздъ сей одбудеся въ Штрасбургу або въ Кольмарѣ.

Въ добре поинформованыхъ кругахъ пештеньскихъ кажуть, що политичне значенье зъѣзду проясниться больше доперва по приѣздѣ цѣсаря до Берлина и що подорожь цѣсаря Вильгельма до Россіи мала въ першой линіи и головно на цѣли выкликати лѣпше успособленье Россіи до Нѣмеччины а не якись политичнѣ умовы. Въ подобный способъ одзываeсь такожь повъофиціяльна праса нѣмецка, котра бере свои информаціи въ дорозѣ повъурядовыхъ комуникатовъ. Праса та потверджуе отже досыть згодно, що на разѣ не стануть жаднѣ важнѣйшѣ змѣны политичнѣ, а найблизшимъ наслѣдкомъ зъѣзду есть полѣпшенье односинъ мѣжь Нѣмеччиною а Россіею.

Говорено, що цѣсарь Вильгельмъ вертаючи зъ Копенгаги до Почдаму, поступить насамперед до Фридрихсруге, щобы тамъ побачитись зъ кн. Бисмаркомъ и розказати ему, яке враженье зробила на него гостина на чужихъ дворахъ и якѣ суть успѣхи его подорожи. Теперь же кажуть, що цѣсарь не поверне до Фридрихсруге, бо хоче чимъ скорше побачитись зъ женою, котра — якъ звѣстно — лежить въ злогахъ. За то маe гр. Гербертъ Бисмаркъ вступити по дорозѣ до свого батька и здати ему справу зъ цѣлои подорожи.

„Journ. des Débates“ нотуе дуже неимовѣрну вѣсть зъ Берлина, посля котрои кн. Бисмаркъ думае усунутися вже въ найблизшомъ часѣ одъ всякихъ справъ державныхъ а хоче лишь задержати титулъ канцлера державного. Онъ мавъ сказати: „Мой сынъ приготовився вже зовсѣмъ переняти дѣла державнѣ а цѣсарь обсыпуе его благодатями“.

——

Нинѣ есть певною рѣчею, що ювилейне торжество хрещеня Руси въ Кіевѣ не зовсѣмъ выпало по думцѣ россійскихъ панславистовъ, котрѣ хотѣли зробити зъ него велику манифестацію „объединенія“. Въ першомъ рядѣ постаралось о то само таки россійске правительство, бо не хотѣло дозволити, щобы се торжество сталось великою манифестацією политичною и обмежило его до певнои мѣры лишь на свято церковне. Одтакъ и середъ жителѣвъ полудневои Россіи не выкликало се торжество, якъ все, що робиться по указу зъ горы, нѣякого великого одушевленя. Характеристичнымъ есть, що на се торжество не выслало анѣ правительство, анѣ сенатъ анѣ государственный совѣтъ своихъ представителѣвъ и що не було такожь представителѣвъ зъ поодинокихъ губерній. Навѣть земства, сѣ одиноки автономичнѣ репрезентаціи, не жертвували на Кіевске торжество анѣ копійки и не выслали своихъ офиціяльныхъ представителѣвъ.

исповѣданя до авансу на посады пароховъ не мають жадного права.*)

При обсадѣ войсковои гр.-к. парохіи у Львовѣ могъ-бы такій случай наступити, що найстаршій раніою гр.-кат. капелянъ только зъ тои причины не могъ-бы бути именованый парохомъ, бо належить до румуньскои народности, котрый посля приписовъ ритуалу при одправѣ богослуженя и иншихъ душпастирскихъ чинностей мусѣвъ-бы уживати румуньского языка, котрымъ розмѣщене войско въ Галичинѣ не говорить.**)

Одержанье уряду державного, хотяй взагалѣ независиме одъ вѣроисповѣданя, есть надто ще привязане до якихсь сталыхъ условій; сущне условіе до одержаня посады пароха есть безперепонне выповнюванье душпастирства, а оно посля высше выложеного зовсѣмъ безъусловно не могло-бы бути выконуване, отже повысшѣ органичнѣ постановы въ жаденъ способъ не противляться основнымъ законамъ.

Що-до перемѣщеня гр. кат. капелянovъ на посады куратовъ войсковыхъ, котре не означае анѣ авансу, анѣ посуненя въ клясѣ однои раніи, и зъ нѣякими користями не есть сполучене, то тому стоить на завадѣ сущна та перепона, що выконуванье церковныхъ функцій вымагае частыхъ поѣздокъ мисійныхъ на довшій часъ, а куратъ стало мусить при дотычномъ заведеню оставати. При сповненю дотычныхъ жадань мусѣвъ-бы статусъ гр.-кат. войск. духовныхъ збольшитись о 2, а се зъ буджетовыхъ оглядовъ неможливе.

Вѣнчанье гр.-кат. особъ войсковыхъ гр.-кат. капеляномъ, стаціонованымъ въ томъ войсковомъ душпастирскомъ окрузѣ може посля припису службового для духовенства одбуватися ohne Anstand*), а постановы що-до голошеня оповѣдей гр.-католиковъ лат. парохами и лат. куратами зарядило министерство, хоронячи интересы женячихъ-ся гр.-католиковъ, бо гр.-кат. капеляны цѣлыми тыжднями по-за мѣсцемъ свого урядового сѣдища перебувати мусять.

То водповѣдь министерства войны.

Подъ конець уважаемо потрѣбнымъ подати ще до ширшои вѣдомости и обовязуючу постанову що-до святкованя святъ рускихъ. Отже о святкованю гр.-кат. святъ выдало министерство войны розпорядженьемъ зъ 20 лютого и 18 марта 1851 (ч. 630 и 1170) постанову, що „für die gr.-kath. Mannschaft an folgenden Fasten dieses Ritus insoweit es die Dienstverhältnisse gestatten, nach vorläufig durch die gr.-kath. Capläne einige Tage vor dem einfallenden Fasttage dem Regiments-Commando erstatteter Anmeldung (теперь гр. кат. капеляны мають подавати черезъ лат. пароха войскового до корпуснои команды) öffentlicher Gottesdienst gehalten wurde“ — и вычислено всѣ свята, вынявши: Трехъ Святителѣвъ, Вел. Пятницю, 3-тій день Воскресенія, Іоана Хрестителя, Димитрія, Зачатіе и Николая.

П. С.

*) Для поясненя додаемо, що духовнѣ войсковѣ професоры бувають именованѣ уже въ чинновой службѣ, а не доперва при пенсіонованю, титулярными парохами и отримують больший грошевѣ додатки. (Гл. „Шематизмъ войскового клира“.)

**) Въ организаціи войскового духовенства постановлено, що на цѣлу Австрію маe бути 12 греко-кат. войск. капелянovъ; зъ тыхъ есть именованыхъ 9 Русиновъ а 3 Румуновъ, бо двѣ только народности, Русины и Румуны, належать до гр.-кат. вѣроисповѣданя. Русиновъ греко-кат. есть въ Австріи надъ 3,000.000, а Румуновъ грек.-кат. надъ 1,000.000.

*) Вѣнчати могуть гр.-кат. капеляны, але nur über Auftrag des Pfarrers — не зъ власного права, якъ се мають капеляны гр.-всходнѣ и протестантскѣ, котрымъ, хотяй такожь тыжднями не бувають въ мѣсци урядованя, то не перешкаджае мати повне право въ рѣчахъ супружихъ и провадити метрики. „Шематизмъ клиру войскового“ (ст. 19) выказуе, що пасторъ войсковый носить титулъ: Titular Militär Superintendent.

Лишь поодинокй громады и то майже выключно зъ полудневыхъ сторбнъ прислали своихъ делегатбвъ. Заграница есть дуже слабо репрезентована. Найббльше приѣхало Серббвъ, бо ажь 58, зъ котрыхъ 32 самй торговельники вына, збжа и т. д. Австрійскихъ Славянъ: Русинбвъ, Серббвъ, Хорватбвъ и Словакбвъ репрезентують разомъ 24 лица. Болгарбвъ есть 12, але всѣ они стоять ббльше менше вже бдъ давна въ звязи зъ россійскими панславистами и проживають за границею, ихъ не можна длятого уважати офиціяльными репрезентантами Болгарій. Чорногора не выслала жадного свѣтского представителя, а чорногорского митрополита не можна такожь уважати строго офиціяльнымъ представителемъ Чорногоры, бо бнъ есть членомъ россійского епископату и есть яко такій вписаный на листу россійскихъ духовникбвъ. Зъ Японій приѣхали два питомцѣ духовной семинаріи, зъ Румунія якійсь Петро Узелачь и два официры, зъ Абесинній два священики и вольный козакъ Ашиновъ, зъ Курдистану пять священикбвъ. Словакбвъ репрезентуе словацкій поетъ Светозоръ Гурбанъ Ваянскій, Павло Мудронъ, адвокатъ зъ Турского, котрый вже 1867 ѣздивъ на выставу въ Москвѣ и редакторъ газеты „Narodnie Noviny“ Амвросій Петоръ.

Пбсля опису пбвнбчной агентіи бдбулося въ Кіевѣ ювилейне торжество дня 29 липня слѣдуючимъ способомъ. Насампередъ бдслуживъ митрополитъ Платонъ того дня въ софійскбмъ соборѣ литургію въ сослуженю 12 архіепископбвъ и епископбвъ и при асистѣ численного духовеньства свѣтского и монашеского. Бдтакъ двигнувся зъ собора похбдъ до памятника св. Володимира а зъ бдси пбшовъ надъ береги Днѣпра. Въ ходѣ взяли участь безчисленнй масы народу а тысячѣ заняли були высше положенй мѣсця и крышѣ домбвъ. Днѣпро покрывся був тысячами суденъ и пароходбвъ переповненыхъ людьми. По торжественнбмъ водосвятю и бдспѣваню многолѣтства почали бити дзвоны по всѣхъ церквахъ въ Кіевѣ а зъ пушокъ дано 101 выстрѣлбвъ. Похбдъ вернувъ бдтакъ передъ рождественьску церковь и тутъ закбнчилося торжество. Мѣсто запросило участникбвъ торжества въ числѣ 1000 особъ на великій пиръ, пбдчасъ котрого митрополитъ Платонъ и оберпрокуроръ св. синода Побѣдоносцевъ мали бесѣды. На руки митрополита Платона наспѣло множество адресъ бдъ рбзныхъ парохій, мѣстъ и товариствъ а звышь 100 депешъ зъ славянскихъ земель заграничныхъ. Наспѣла такожь телеграма англійского епископа зъ Кентербури.

Про смерть ген.-губернатора Дрентелена доносять зъ Кіева такъ: Въ першій день ювилейного торжества 27 липня, коли лише що мала розпочатися процесія до Днѣпра на водосвятье, объѣздивъ ген. Дренгеленъ войско, що уставилось було шпалиромъ бдъ софійского собору ажь до берегбвъ Днѣпра. Приѣхавши до оренбургского полку козакбвъ, установленого коло латиньскои церкви на горбѣ, повитавъ полкъ словами: „Здраствуйтье ребята!“ Козаки ще не встигли були бдповѣсти на сей привѣтъ, коли Дрентеленъ раженый апоплексіею повалився зъ коня. Заразъ надбѣгли лѣкарѣ, але они могли сконстатувати вже лишь наступившу смерть.

Ген. Дрентеленъ, зъ роду Нѣмець, бувъ бднъ зъ найлютѣйшихъ губернаторбвъ, котрй коли небудь засѣдали въ Кіевѣ. Бнъ родився въ 1820 р. и вступивъ бувъ вже въ 18 р. житя до войска. Въ 1858 р. дослужився бнъ ранги генерала и бувъ бдтакъ якійсь часъ войсковымъ аташе въ Берлинѣ. Въ часѣ россійско-турецкои кампаніи бувъ бнъ комендантомъ резервы зъ головною кватирою въ Букарештѣ, але не бравъ участи въ самбй вбйнѣ. О его дѣяльности въ сю пору пише „Нов. Время“: „Своею вытревалостею и своимъ тактомъ робивъ бнъ намъ не малу прислугу завѣвъ порядокъ по заду армій и пбдтявъ правительство Браціяна, що намъ робило немало пакости. Бнъ бувъ-бы поступавъ ще ббльше самостбйно, якъ бы не нерѣшимбсть нашои дипломатіи.“ Коли въ 1878 р. нигилисты убили 16 серпня начальника „III. отдѣленія“, ген. Мезенцева, покликано на его мѣсце Дрентелена. Яко начальникъ тайнои полиціи розвинувъ бнъ бувъ велику енергію и довѣвъ до того, що нигилисты постановили були и его убити. Нигилистъ Мирскій стрѣливъ бувъ 25 цвѣтня 1879 р. два разы до него, але хибивъ и спасся бѣгствомъ. Мирского зловлено бдтакъ въ Таганрозѣ и заслано въ каторгу на Сибиръ. Коли въ Россіи настало министерство Лорисъ-Меликова, пбшовъ бувъ Дрентеленъ въ бдставку. Доперва коли убито царя Александра II и наставъ теперѣшный а въ наслѣдокъ того и Меликовъ мусѣвъ уступити, покликано Дрентелена назадъ и зроблено ген.-губернаторомъ въ Кіевѣ. Тутъ панувавъ бнъ якъ удѣльный князь самовбльно и зъ всею строгостею черезъ бсѣмъ лѣтъ и головно старався здушити всякій національный рухъ на Украинѣ. Всяке живе слово украньске було въ его очахъ найббльшимъ злочиньствомъ, за котре назначувались строгй кары.

——

Зъ Бѣлграду доносять до „Presse“, що сербскій синодъ признавъ себе ббльшостею трохъ чвертей голосбвъ некомпетентнымъ судити справу розводу короля и бдославъ сю справу до консисторіи. Консисторія покличе отже незадовго королеву, щобы она зложила свои збзнаня въ сѣй справѣ а вырокъ буде бдтакъ зависѣти бдъ становища королевои. Король и власти церковнй поступають въ сѣй справѣ дуже тактовно и мають надѣю, що королева буде симъ разомъ податливѣйшою. Вырокъ консисторіи прийде бдтакъ передъ синодъ яко власть апеляційну и бнъ его затвердить. Король Миланъ маѣ зъ наслѣдникомъ престола, шефомъ секціи Миланомъ Христичемъ и зъ кблькома ще другими достойниками войсковыми выѣхати въ суботу зъ Бѣлграду просто до Вѣдня а зъ бдси поѣде мабуть до Тиролю.

НОВИНКИ.

— **Архикнязь Рудольфъ** бдъѣхавъ нинѣ рано звычайнымъ поѣздомъ зелѣзниць державныхъ черезъ Стрый и Лавочне на Угорщину. Два днѣ провѣвъ архикнязь у Львовѣ, бдвиджуючи всѣ касарнѣ и заведеня войсковй, а ранками приглядався вправамъ всѣхъ полкбвъ на болоняхъ коло Голоска. За той часъ давали принятя п. намѣстникъ, кн. Виртемберскій и самъ архикнязь въ готели Жоржа. На тй принятя було спрошене лише мале число войсковыхъ. Вчера о год. 9-тбй бдъѣхавъ архикнязь на дворець зелѣзницѣ Кароля Людвика, де въ ваґонѣ переночувавъ, щобы не спбзнитись до ранѣшного поѣзду.

— **До испыту зрѣлости въ гимназіи перемыскбй** зголосилося 84 абитурієнтбвъ (мѣжь ними 7 приватистбвъ). Здали испытъ: 7 зъ бдзначеньемъ, 59 зъ добрымъ поступомъ, 8 дозволено поправити одинъ предметъ по вакаціяхъ, 7 репробовано на рбкъ а 3 (приватисты) бдступили бдъ испыту. Русинбвъ приступило 32; здали зъ бдзначеньемъ: Ганчаковскій, Гр. Грицикъ, и Мазяръ; зъ добрымъ поступомъ: Городецкій, Кочиркевичь, Тиховичь, Воробель, Вахнянинъ, Малецъ, Ив. Федѣвъ, К. Федѣвъ, Попель, Левицкій, Ал. Грицикъ, Кошь, Яремкевичь, Панъ, Брелиньскій, Сѣнкевичь, Гермакъ, Княжиньскій, Ильницкій, Станчакъ, Мих. Пбдляшецкій и Лучечка; 6 позволено поправити по вакаціяхъ а одрого репребовано на рбкъ.

— **Раду мѣста Станиславова** розвязало правительство а веденье справъ громадскихъ поручило секретареви намѣстництва п. Іосифови Ляникевичеви.

— **Побитье секвестратора.** На само Благовѣщенье с. р. зъѣхавъ секвестраторъ п. Ш. до села Мервицѣ въ Жовкбвскбмъ и заразъ зъ полудня почавъ своє урядованье по хатахъ селяньскихъ. По черзѣ загостивъ бнъ до хаты Стефана Должаньского, заможного ґазды, котрого пбдъ той часъ не було дома, забравъ кблька штукъ одежи за незаплачену таксу войскову и зайшовъ до вбйта на нбчлѣгъ. Пбзно въ ночи вернувъ Должаньскій зъ Жовкви домбвъ, знать добре пбдхмеленый, а довѣдавшись о заграбленю, пбйшовъ заразъ до вбйта и сильно зачавъ стукати у вбкно, бо вже всѣ спали. Вбйтъ вставъ, отворивъ пбзному гостеви и самъ выйшовъ до другои свѣтлицѣ по свѣтло. За той часъ кинувся Должаньскій на пана секвестратора, подеръ на нѣмъ бѣлье а бдтакъ вергъ нимъ до землѣ и добре догодивъ; ледве вбйтъ и другй, що надбѣгли, змогли спасти секвестратора зъ рукъ розъяреного напастника. По такбй пригодѣ хотѣвъ п. Ш. заразъ бдъѣхати до Жовкви, а що не л гко було дбстати фѣру въ такъ пбзну нбчь, то самъ Должаньскій заявивъ охоту, поѣхати зъ нимъ до Жовкви, кажучи: „Маѣ хто заробити, то волю вже я самъ“. Розумѣеся п. Ш. на то не приставъ. Должаньскій пересидѣвъ 8 днѣвъ въ слѣдствѣ а теперь выжидае росправы, котра бдбудесь завтра у Львовѣ передъ судомъ присяглыхъ.

— **Вечерокъ въ Жидачевѣ**, урядженый минувшои недѣлѣ заходомъ тамошнои интелигенціи на дохбдъ погорѣлои церкви, выпавъ знаменито. Подана програма, выконана въ цѣлости, робила импонуюче враженье и явилася справдѣшною манифестаціею. Наглядно можь було переконатися, що въ Жидачевѣ есть доволѣ силъ, тблько бракуе цѣлкомъ якои небудь организаціи, щобъ розбудити дрѣмучу доси околицю Жидачева. Вечерокъ сей бувъ здаѣся першимъ крокомъ; сподѣватися можна, що розбудженье народнои самосвѣдомости въ тыхъ сторонахъ поступить теперь вже швидшою ходою. Вечерокъ розпочавъ о. Лукавецкій вступною рѣчею, въ котрбй подякувавъ властителямъ ббльшихъ посѣлостей за помбчь матеріяльну для погорѣлои церкви а опбсля повитавъ нашихъ соловѣвъ львбвскихъ, при котрыхъ участи можна було устроити сей вечерокъ. Кульминаційными точками були: гра на цитрѣ талантливого компониста п. Купчиньского и спѣвъ знаного изъ львбвскихъ концертбвъ баритониста, п. Береста. Першій бдгравъ своє „Путпури“ зъ народныхъ пѣсень, а другій бдспѣвавъ Нижанковского „Ахъ де-жь той цвѣтъ?“ — оба выконали своє завданье такъ, якъ лише умѣли, а грбмки оплески велѣли имъ повторити продукціи. Хоромъ правивъ п. Иванцѣвъ. Хоральй продукціи: Вахнянина „Мбдній сны“, Матюка „Крылець!“ и „До рускои пѣсни“, Воробкевича „Надъ Прутомъ“ и надпрограмове „Хлопске весѣлье“ Зедермана выпали знаменито и ефектовно. Спѣваки мусѣли кожду продукцію повторити а чужинцѣвъ чарувала красота нашои пѣсни. Дуже доброю була такожь деклямація п. Гарматѣя; удачною гра на фортепіянѣ п-ны Кульчицкои. До програмы увбйшла такожь деклямація польска п. Деринґа, провинціонального актора. Деклямувавъ бнъ, а радше вычитувавъ черезъ близько пбвъ годины поему „Sobieski pod Wiedniem“, мучачи и публику и себе. Опбсля наступили танцѣ въ двохъ саляхъ, въ однбй танцювали Русины пбдъ умѣлымъ проводомъ кандидата нотар., п. Мокрицкого и урядника п. Шепаровича, въ другбй меншбй переважно Поляки. До першого кадриля стануло около 80 паръ; танцѣ продовжались ажь до 6-тои годины рано. Дивнымъ всѣмъ выдалося, що друга часть танцѣвъ розпочалась вальцемъ а не коломыйкою. Молодѣжь наша однакъ зъумѣла належно оцѣнити тй заходы п. аранжера и розпочала танець коломыйкою, переносячи ей зъ чотвертого мѣсця на другe. Незвычайно велике число нашихъ красавиць явилось въ народныхъ строяхъ а такихъ, котрымъ бнъ „приѣвся“, тутъ не було. Головна заслуга около устроєня вечерка належиться парохови о. Лукавецкому, а зъ Полякбвъ найббльше помагавъ комисарь п. Поль. Доходу за-для великого числа гостей надѣються великого. — *I. II—й.*

— **Читальня мѣска въ Косовѣ** устроює при участи рускихъ академикбвъ вандрбвникбвъ дня 6 н. ст. серпня 1888 въ сали касина повѣтового музикально-декляматорскй вечерницѣ, зъ такою програмою: 1. Вступне слово. 2. „Руска пѣснь“ — Матюкъ — хоръ. 3. Гра на фортепіянѣ. 4. „Веснѣвка“ — Матюкъ — сольо теноръ. 5. „Слеза“ — Виттъ — хоръ. 6. „Думы мои“ — Шевченко — деклямація. 7. „III. potpourі зъ народныхъ пѣсень — Купчиньскій — цитра. 8. „До соловѣя“ — Лавровскій — хоръ. 9. „Ожиданье“ — Денауровъ“ — сольо баритонъ. 10. а) „Чомъ такъ скрыто“ и б) „Крылець“ — Матюкъ — хоръ. Стрбй народный або визитовый. Початокъ о годинѣ ½8 вечеромъ. Цѣна вступу: 1 зр. бдъ особы; 2 зр. для родины зъ 3 особъ; 50 кр. мѣсце стояче; 20 кр. для селянъ и мѣщанъ. — Билеты продаються въ читальни а вечеромъ при касѣ. — Комитетъ просить всѣхъ, котрй бы не одержали окремого запрошеня, уважати се оголошенье за запрошенье и прибути дня 6 н. ст. серпня на вечерницѣ.

— **Въ члены Рускаго Товариства педагогичного** вписалися: Вп. п. Мих. Моровикъ 50 кр., о. Зах. Пбдляшецкій 1 зр., п. Стеф. Кмита 1 зр., о. Теоф. Билиньскій 1 зр., о. І. Левицкій 1 зр., о. Іос. Будзиновскій 1 зр., о. Тома Березовскій 1 зр., о. Ипол. Штогринъ 1 зр

— **Профанація обряду рускаго Єзуитами.** „Червоная Русь“ подаѣ ось якій случай: Въ Тернополи бдправляли Єзуиты въ руске свято Пресв. Тройцѣ у себе велике торжество въ честь трехъ канонизованыхъ членбвъ ордена Лойолѣ. На торжество приѣхавъ львбвскій епископъ Пузина, а Єзуиты запросили такожь и рускихъ священикбвъ. И справдѣ найшлись три священики, що полишили своихъ прихожанъ въ таке свѣтле торжество и поѣхали выслугуватись Єзуитамъ. Одинъ священикъ зъ сеи славнои трбйцѣ побачивши, що до причастія пбдчасъ его богослуженя приступило богато народу а бнъ не маѣ причастникбвъ, запытався Єзуитбвъ, що маѣ робити. Они сейчасъ знайшли пораду: накрышили оплаткбвъ, розумѣеся непосвяченыхъ, всыпали до чаши, и въ сей способъ запричастивъ священикъ Русинбвъ. Але на тбмъ не скбнчилося. По причастію, услугуючій вливъ до чаши велику скблькбсть вина, такъ що чаша наповнилась по самй береги. Священикъ, слабого здоровля, не мбгъ бдважитись выпити тблько вина наразъ, тому знову пбславъ о пораду до Єзуитбвъ. Збѣглись они и теперь почалась така розмова. No pijże ksiądz! взываѣ одинъ патеръ. Boję się, bo mam słabą głowę, бдповѣдаѣ священикъ. Ależ to dobre wino, ono ci nie zaszkodzi księże! заохочують Єзуиты. Jak Boga kocham, że nie mogę, bo ja słaby, боронився священикъ. На то пбдставили Єзуиты тацу пбдъ чашу и такъ сказали: Nu, jakoś to już poradzimy; wylej ksiądz tu na tacę. И такъ сталось. По богослуженю зайшовъ нашъ священикъ въ закристію и побачивши тацу повну вина, пытаѣ, що зъ тымъ робити. Не довго ждавъ на бдповѣдь: одинъ Єзуитъ хопивъ тацу въ руки, розмахнувся и выливъ вино пбдъ стѣну. Священикъ бдвернувся и мовь-бы нѣчого не бачивъ, кбнчивъ свои молитвы. „Червоная Русь“ подаѣ, що о тбмъ донѣсъ ѣй одинъ мѣщанинъ, котрый то все бачивъ.

— **Сѣльска гидропатія.** Въ Нижневѣ такъ лѣчили два селяне гидропатіею свого свояка, котрый бдъ довшого часу незмагавъ на жолудокъ. Голого завели они ранкомъ до керницѣ, що стоить въ ринку, привязали до стовпа сильными мотузками и почали недужого поливати студеною водою. Бѣдняга кричавъ що силы, а довкола зббрався нарбдъ и спокбйно приглядався тбй кураціи. Доперва на вбзванье одного пана залишили селяне свою роботу, хотяй и тогдѣ ще оправдувалися, що тымъ способомъ хотѣли они выгнати „тумана“ зъ недужого, котрый (за-для болѣвъ въ жолудку) зойкаючи, не дававъ имъ спати въ ночи.

— **Градъ** упавъ дня 28 н. ст. липня въ околици Нижанковичь и наробивъ величезнои шкоды. Найстаршй люде не затямили такъ великого граду, величины волоского горѣха.

— **Кс. пралатъ Стояловскій** появився зновъ въ Куликовѣ и всѣми силами стараѣся бдзыскати страчену товсту пребенду, котра маѣ нести, якъ кажуть, до 5.000 зр. рбчного доходу. Говорять, що кс. Стояловскій збираѣ пбдписы на якусь суплику, але справа иде якось пиняво. Бувало, ѣздивъ кс. пралатъ все зъ отворенымъ бревіяремъ и читавъ зъ него навѣть въ пбзнбмъ смерку, але бдъ часу суспензіи залишивъ сю побожну практику, а теперь и въ день не видати его на возѣ зъ бревіяремъ; мабуть сказавъ собѣ: нема хлѣба, нема Отче нашъ.

— **Въ Монахіюмъ** святковано вчера 100-лѣтнй роковины панованя Людвика I. Одною точкою програмы бувъ такъ зв. „Festzug“, въ котрбмъ були заступленй всякй заводы и верстві суспбльности. Найкрасшій похбдъ бувъ купцѣвъ, бо вывели они мѣжь собою кблька гарно прибраныхъ верблюдбвъ и бсѣмь слонѣвъ, котрыхъ выпаймили зъ цирку. Звѣрята слухали всякихъ приказбвъ, нарбдъ, до 150.000 людей, тѣшився а навѣть зъ льожи двбрскои, де бувъ князь-реґентъ Люитпольдъ и архикнягиня Ґизеля, оплескували дуже живо ту сцену. Втбмъ надбйшла друга партія, що представляла зелѣзницѣ и оденъ вбзъ, зробленый на подобу смока, почавъ выкидати зъ себе густй клубы дыму. Слонѣ побачили се, переполохались и впали зъ рыкомъ мѣжь зрѣтелѣвъ. Наставъ переполохъ, всѣ почали утѣкати, кблька трибунъ завалилося, богато женщинъ збмлѣло а мимо того весь похбдъ пшовъ дальше. Слонѣ вбѣгли на ббчнй улицѣ, а чотири зъ нихъ зайшли до сусѣдного села, де полапали ихъ доперва по полудни Два слонѣ вбѣгли по сходахъ до придворного театру и покалѣчили много людей. Иншій слонь заваливъ порталь уряду менничого, вбѣгъ на подвѣрье а бдтакъ злучившись зъ двома иншими летѣвъ мовь скаженый найбблшими улицями на майданъ, де було до 3000 людей, котрй о цѣлбй тбй пригодѣ нѣчого не знали. Тамъ було найббльше нещастя: двѣ женщины стратовали слонѣ на смерть а 20 особъ тяжко покалѣчили. Такожь и конѣ сполохались и разомъ зъ слонями бѣгли помѣжь товпы народу. Якимсь чудомъ забѣгли слонѣ на подвбрье однои каменицѣ при Annenstrasse и тамъ збившись въ громадку въ кутѣ спокбйно станули, хотяй не дались довгій часъ пбймати и вывести. Вся служба менажеріи, сторожа огнева и войско до пбзного вечера добре намучились, заки змогли закинути шнуры слонямъ на шиѣ и завести до менажеріи. Слонѣ не слухали наставникбвъ а шнуры розрывали на куснѣ. Торжественный обхбдъ докбнчено спокбйно, хотяй мѣжь народомъ було велике заворушенье по поводу сеи нещаснои пригоды.

— **Маєтокъ особистый сербскои королевы Наталіи** обчисленый на 1½ миліона рублѣвъ. Не вчислюють до сеи сумы однако величезныхъ дббръ королевы, положеныхъ въ Бессарабіи. Королева знаѣ дуже добре заходитись коло свого маєтку и управу его поручила одному банкови у Вѣдни. Кблько разбвъ переѣздить черезъ Вѣдень, все розвѣдуеся у директора сего банку про загальный станъ свого маєтку; ей печаливбсть дбйшла до тои степени, що навѣть пбдчасъ свого послѣдного дводневого побуту у Вѣдни, коли бдобрали ѣй сына и выдалили зъ Висбадену, не залишила бдбути звычайнои конференціи зъ шефомъ сего банку.

— **Нещастй пригоды на провинціи.** Въ Бани пбдъ Калушемъ въ шибѣ салинарнбмъ ч. 4., роббтникъ Григ. Брусакъ въ сей способъ погибъ, що спускаючися на шали выставивъ поза ню голову и въ тбй хвили роздавила его друга шаля идуча въ противнбмъ напрямѣ д'горѣ. — Въ Гутѣ гололѣвскбй, пов. яслиского, выбрався Володиславъ Ґ., ученикъ гимназіяльный зъ стрѣльбою и псомъ до лѣса, щобы запольовати на лисы. Въ лѣсѣ почавъ песъ въ якусь гущавину сильно брехати, а нашь стрѣлець, не нагадуючись богато, прицѣлився и выстрѣливъ. Замѣсть лиса цѣлый наббй поцѣливъ Марію Сниковску, котра тамъ збирала грибы; 17 шротбвъ одержала она въ правый ббкъ и погибла на мѣсци, а убійця зголосився самъ до суду.

НАДОСЛАНЕ.

Труба єрихоньска.

„Если мене въ житю вдоволило коли писаньe, то се певно есть въ тбй хвили. Если-бъ я мбгъ затрубѣти на трубѣ єрихоньскбй, то возвѣстивъ-бы я цѣлому свѣтови, що черезъ Ваше Варнера Safe Cure я цѣлкомъ подужавъ зъ довголѣтнои тяжкои, вельми доскулючои недуги нирокъ, мѣхура и жовчи. Такъ тѣшусь скорымъ дѣланьемъ Вашого лѣку, що не можу ще прийти до себе. О кобы я мбгъ кождому сказати: Довѣряйте Варнера Safe Cure, бо оно помагаѣ, якъ се можу ствердити присягою, навѣть въ найгбршихъ безнадѣйныхъ случаяхъ. Я загадавъ конче васъ о тбмъ повѣдомити.“ — Такъ пише п. І. Ег'енеръ зъ Берлина, Mauerstr 18, II.

Одъ п. П. Денешо, члена гамбурского театру мѣского, одержали мы таке письмо: — „Вже одъ довшого часу незмагала моя жѣнка на сильнй завороты и битье серця, котре пбсля высказу лѣкаря, походило зъ недуги печѣнки и нирокъ. Захваляли намъ Варнера Safe Cure и я можу заявити, славити Бога, що моя жѣнка цѣлкомъ позбулась своеи недуги. Тому раджу кождому въ сей способъ недужому пбддатись сему лѣку, бо его дѣланье не дасться описати, а я не можу досыть нахвалитись его доброты.“ — Продажь и розсылка лише черезъ аптики. Цѣна 2 зр. 80 кр. Складъ: Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевіорскій, д-ръ Кароль Миколяшь, Ад. Рапапортъ, К. Крижановскій у Львовѣ. Головный складъ: Einhorn Apotheke (Max. Fanta's) въ Празѣ.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Бдзначенье.** Цѣсарь надавъ капитанови першои клясы обороны краєвои въ Перемышли ч. 59 Фр. Красному станъ шляхотскій зъ придомкомъ. „Weckelsfels“.

Телеграмы „Дѣла“.

Фридрихсруге 1. серпня. Цѣсарь Вильгельмъ и Гербертъ Бисмаркъ приѣхали сюды около пбвночи а кн. Бисмаркъ и величезнй масы народу витали ихъ коло дому канцлера.

Вѣдень 1. серпня. „Pol. Corr.“ констатуе, що бдъ якогось часу настало значне зближенье Туреччины до Англіи а наслѣдкомъ того буде имовѣрно змѣна кабинету въ Константинополи.

Римъ 1. серпня. „Riforma“ высказуе радбсть зъ гостины цѣсаря Вильгельма въ Копенгазѣ. Гостина та — каже згадана газета — принесе хосенъ и Италіи, котра бажаѣ мира.

Берлинъ 1. серпня. „Nordd. Allg. Ztg.“ нотуе фактъ, що чотири Французы задержали на граници нѣмецкого поборця мыта, Арбоґаста, а допытуючись его о паспортъ оскорбили его и збезчестили чинно.

Парижь 1. серпня. Фактъ, що флота француска перебуваѣ теперь на водахъ тунетаньскихъ стоить въ звязи зъ щорбчными маневрами а не маѣ на цѣли пбдпирати нападъ на Триполисъ. На граници Триполису нема нѣякои концентраціи французского войска. — Гобье лагодить ноту до державъ въ справѣ массавскбй.

Надбслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручаѣ 2460 174—?

Спеціяльности и универсальнй средства французкй и иншй, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншй фирмы оповѣщуванй.

Фабрика знарядовъ рбльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгбй поручаѣ свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ.

2389 82—

Розкладъ їзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный одъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год. 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Одходять зъ Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 54—?

Ц. к. упр. гал. акційный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

продае по курсѣ дневномъ

5% Листы гипотечнѣ

якъ такожь

5% преміованѣ листы гипотечнѣ

Порученя зъ провинціи выповняе одворотною почтою безъ провизіи.

2220 98—0

Печаливый наглядъ и выгодне помешканье въ будучомъ роцѣ школьномъ найдуть ученицѣ, що ходять до школъ въ Самборѣ. Адреса: **Сѣмашова въ Самборѣ.**

Вже выйшовъ I томъ знаменитого дѣла

М. Костомарова

Богданъ Хмельницкій.

II томъ друкуеся и выйде с. р.

Предплата на цѣле дѣло зъ пересылкою 5 зр. (въ оправѣ 6 зр. 20 кр.), такожь на раты.

Адресувати: **Ол. Барвѣньскій, Тернополь.** 7—0

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручае

знаменитѣ МЫЛА до мытя лица, рукъ и купелей,

одзначенѣ 9 медалями заслуги и двома дипльомами признаня.

	зр. кр.
МЫЛО найдобрѣйше до голеня бороды	—·25
МЫЛО МИГДАЛОВЕ, дуже нѣжне 10 кр. 20 и	—·25
МЫЛО КОКОСОВЕ, бѣле до рукъ 10 кр. и	—·20
МЫЛО ПАЛЬМОВЕ, жовте 6, 12, 18 кр.	—·20
МЫЛО ГРИСИКОВЕ, знамените до лица и рукъ	—·40
МЫЛО ЖОВТКОВЕ, робить нѣжною, гладкою и знаменито чиетить шкору	—·30
МЫЛО ЗЕЛОВЕ, одержуеся черезъ згусненье соку ростинъ ароматично-живичныхъ, знамените	—·25
МЫЛО ПИЖМОВЕ, мае дуже приемный пижмовый запахъ	—·30
МЫЛО ПАЧУЛЕВЕ, приемного запаху, мае великій покупъ	—·30
МЫЛО РОЖАНЕ, найдобрѣйше 40 кр. и	—·80
МЫЛО ОЛИВНЕ для дѣтей	—·36
МЫЛО зъ ШПИЛЬОКЪ СОСНОВЫХЪ, приемне въ ужитю, успѣшно хоронить шкору одъ лишаѣвъ и выкидовъ	—·30
МЫЛО БАЛЬСАМИЧНЕ, чистить шкору, робить ею бѣлою и нѣжною	—·40
МЫЛО ФІЯЛКОВЕ, приемого запаху	—·35
МЫЛО КОСМЕТИЧНЕ, усуває веснянки, осмаленя одъ сонца, лицю робить свѣжымъ и бѣлымъ	—·60
МЫЛО ГИГІЄНИЧНЕ, одзначаеся товстостею, вельми нѣжне и выключно приладжене до лица	—·50
МЫЛО РИЖОВЕ уживаеся, щобъ зробити шкору на лици нѣжною и бѣлою	—·60
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ бѣле, легко пѣниться, знаменито чистить шкору и хоронить одъ прищѣвъ	—·30

	зр. кр.
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ, прозрачне, мѣстить 35% чистои глицерины, знаменито дѣлае на зашкорокъ 20, 30 кр. и	—·40
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ плынне у фляшочкахъ, чистить шкору зъ ирищѣвъ, лишаѣвъ, угриковъ, фляшка	—·40
МЫЛО ПѢСКОВЕ, до мытя рукъ, 15 и	—·25
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя рукъ, 15 и	—·35
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя ковнѣриковъ и манштетовъ зъ гутаперхи	—·10
МЫЛО ТИМОЛЬОВЕ знаменито чистить шкору зъ всякихъ выкидовъ	—·50
МЫЛО КАРБОЛЕВЕ, дуже добре мыти руки, лице, а навѣть цѣле тѣло въ часѣ епидеми, щобы охоронитись одъ заразы	—·20
МЫЛО СѢРКОВЕ, зъ великимъ успѣхомъ уживаеся до знищеня прищѣвъ и всякого рода выкидовъ на шкорѣ	—·25
МЫЛО БЕНЗЕОСОВЕ, дуже добре уживаесь, щобы усунути зъ шкоры выкиды и плямы	—·25
МЫЛО КАМФОРОВЕ, лагодить свербленье и печенье шкоры, усуває выкиды и червоность зъ лица и рукъ	—·25
МЫЛО МЕДОВЕ до выпѣкненя рукъ, кусникъ	—·10
МЫЛО МѢЩАНЬСКЕ знамените	—·10
МЫЛО СМОЛЕВЕ, мѣстить 40% чистои смолы (дегтю), усуває прищѣ лишаѣ, всякій высипки шкорнй, поченье нѳгъ и парплѣ на головѣ	—·30
МЫЛО СМОЛОВЕ ГЛИЦЕРИНОВЕ мягчить и чистить шкору зъ лишаѣвъ, угриковъ, и т. п., кусникъ	—·30

2529 15—?

Набути можна **у Львовѣ** *въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рогъ Валовои. Въ филіяхъ:* **въ Краковѣ** *Суконницѣ ч. 20 и* **въ Чернѣовцяхъ** *Ринокъ ч. 2., а такожь у всѣхъ перворядныхъ торговляхъ и аптикахъ*

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Забезпеку, яку подае асекурація на житье кождому якъ бѣдному такъ богатому, не можна ощадностею иншого рода узыскати, або не можна заперечити правдѣ, що найскорше той ощаджае, хто заасекуруеся на житье.

На примѣръ: Урядникъ, учитель, священикъ и т. д. забезпечить въ своемъ вѣцѣ 30 лѣтъ для родины на случай своеи смерти 1.000 зр. а. в. за що платить квартально только 5 зр. 94 кр.

40 лѣтъ числячій отець забезпечить для однорочнои дитины капиталъ 1000 зр. выплатимый по дожитю 24 року дощѣ або сынови, за квартальну премію 8 зр. 30 кр. Если отець умирае передъ выплатою забезпеченои сумы, перестае плаченье преміи а заасекурованый сынъ або донька получить въ условленомъ часѣ цѣлу заасекурованую суму; если-же дотычный сынъ або донька умре передъ тымъ часомъ, звертае „СЛАВІЯ“ всю вплачену премію.

Молодый мужчина забезпечить капиталъ 1.000 зр. на случай дожитя и смерти. Если дожие 55 року житя одержить самъ заасекурованый капиталъ; если-жь умре передъ тымъ часомъ, выплаченый буде капиталъ цѣлый въ полиси наведенымъ спадкоемцямъ. Квартальна премія есть 7 зр. 27 кр.

На полиси що-найменше 3 роки важнѣ и доси выплатимѣ выдасть головна Дирекція на особне жаданье члена зъ концемъ кождого дальшого року удѣловѣ полисы на тіи квоты, на котрѣ членъ за вплачену премію право набувъ.

До заплаченя кождои навѣть мѣсячнои раты преміи есть дозволеный терминъ до 90 днѣвъ.

По 5-лѣтномъ треваню убезпеченя може асекураційна сума бути выплачена навѣть тогды, если убезпеченый умеръ въ поединку або самъ собѣ житье одобравъ.

Всякій зыскъ дѣлиться помежи убезпеченыхъ. Резерва зыску для убезпечень житьевыхъ выносить зъ концемъ 1886 р. 175.570 зр. 92 кр.

Сума выплаченыхъ на житье убезпеченыхъ капиталовъ по конець р. 1886 выносить 1,333.023 зр. 86 кр.

Зъ концемъ р. 1886 числить „СЛАВІЯ“ въ оддѣлѣ житьевомъ 40.497 членовъ зъ убезпеченымъ капиталомъ 22,835.193 зр. 31 кр.

На всякій пытаня якъ найохотнѣйше одвѣчае и тарифы высилае головне Заступництво банку „Славія“ у Львовѣ. 2340 14—24

СВЯЩЕНИКИ МУСЯТЬ ЧАСТО ПОДАВАТИ ЛѢКАРСКУ ПОМОЧЬ!

удаемося до нихъ зъ довѣрiемъ и одержуемо завсѣгды добру раду. Тому треба уважати се за найбольше признанье, що именно священики найбольше поручають **Pain-Expeller зъ котвою**, о чѣмъ можна переконатись зъ брошурки „Приятель недужихъ“. Справдѣ заслугуе Pain-Expeller зъ котвою зо всѣхъ взглядовъ на порученье, якъ се посвѣдчить охотно кождый, що уживавъ его вже противъ **гостцеви, подагрѣ, ломаню въ членахъ, подвѣяню, болямъ шиѣ**, або хотяй лише въ поменшихъ простудахъ. Найчастѣйше вже по перномъ натиранню минають болѣ, або що найменше значно меншають. Се давно вже выпробоване средство домове повинно находитися въ кождомъ домѣ! При закупнѣ радимо завсѣгды одшайти на опаковану фабричну марку, а нею есть: „Червона котва“. Цѣна Pain-Expeller-а есть одповѣдно до великости 40 кр. и 70 кр., а головный складъ для державы Австрійскои есть въ **Празѣ: Аптика д-ва** 2381 **Рихтера „подъ Золотымъ Львомъ“.** 14—?

Найпоплатнѣйшій предметъ продажи для торговель зелѣзомъ, гальантерійныхъ и дробныхъ товаровъ.

Безъ марки охоронои, неправдива

Бельгійска ЛЯМПА

Зъ долины можна засвѣтити и загасити.

Незровнана сила свѣтла. Експлозія неможлива. Значно яснѣйша и дешевша якъ газъ.

Патентъ Lempereur & Bernard

Фабрика **Josef Halbärth & Co** въ Линцу н. Дунаемъ

Незровнана, не дастся перевышити.

2530 1—?

Сила свѣтла 1½, 3, 5, 8 пол газу.

Нафты выйде 2, 3, 4, 6 кр. за год.

Письма признательнѣ и цѣнники даромъ и оплатно.

Марка охоронна „L. & B. Lampe belge.“

Цѣкавою рѣчею

есть и все буде, що **„Wiener Kaufhaus“ Ант. Ґанса у Вѣдни III., Kolonitzgasse Ч. 6.** продае о **половину дешевше** якъ деинде всѣ артикулы моды въ **найлѣпшой** якости и поля **найновѣйшихъ** взорoвъ, черезъ що позыскавъ собѣ **велике узнанье**, на котре своею **знаменитою управою, солидностею и старанною услугою** для купуючихъ вповнѣ заслугуе.

Особливо поручаемо мы слѣдуючѣ товары якъ подъ взглядомъ **красоты** такъ **удивляючои дешевости:**

Прекрасны покрывала на ложка, и серветы зъ найлѣпшои **матерiи шовковои „Bourettstoff“** о **дуже модныхъ** взорцихъ и прекрасныхъ одзначеныхъ **рисункахъ** зъ *елегантными шовковыми* **тороками** въ розныхъ краскахъ, якъ се годиться для комнатъ, за штуку лише зр. **3.50.**

Орiентальнѣ коверцѣ на подлогу, добornои, **тревалои якости о прегарныхъ краскахъ и бордюрахъ** за 10 метровъ лише зр. **4.50.**

Модны плюшевы коверцѣ передъ ложка, поля **найновѣйшихъ французскихъ** взорцевъ, зъ фигурами штука лише зр. **2.**

Орiентальны заслоны до оконъ „Тунисъ“ о **наймодныйшихъ краскахъ** якъ: **Теґетгофъ, ясно-червонѣ, голубѣ** и т. п. лише зр. **3.50.**

Бѣлы корунковы заслоны до оконъ, **прегарнои роботы** лише зр. **3.**

Дамастовы гарнитуры на столъ зъ найлѣпшого **лянного дамасту** на 6 особъ складаеся зъ 1 **скатерти дамастовои** и 6 **одповѣдныхъ серветокъ дамастовыхъ**, за цѣлый гарнитуръ лише зр. **4.25,** для 12 особъ 1 **велика скатерть** и 12 **серветокъ** разомъ лише зр. **6·50.**

Французскѣ сальоновѣ гарнитуры, складаючйся зъ **1 найдобornѣйшои Canevas-скатерти, 6 одповѣдныхъ** скатертей десеровыхъ, **1 гарнои стирки до креденсу, 1 новотного, гафтованого покрывала на столъ,** цѣлый гарнитуръ лише зр. **6.50. Вельми гарный дарунокъ для кождои женщины!**

Елегантнѣ корунковѣ хустки „Стефанія“, для женщинъ поля **найновѣйшои моды и прегарнои роботы** кремовѣ и чорнѣ за штуку лише зр. **2.**

Англiйскѣ пледы до подорожи, зъ **найлучшои чистои вовны,** 3½ метра довгѣ, а 1½ метра широкѣ, зъ ремѣнцями, лише зр. **5.**

Сезоновѣ плащѣ до купелѣ, мужескѣ и дамскѣ, поля **найновѣйшои моды** лише зр. **3.50.**

Доборнѣ вовняны коцы до купелѣ, зъ **бѣлои чистои вовны,** штука лише зр. **6.** 2535 2—?

Лѣтнѣ нормальнѣ сорочки и штаны, мужескѣ и дамскѣ, **системы проф. Ґера** зъ **найлѣпшои вовны. Дуже здорово ихъ носити, и вельми заощаджуесь бѣлье,** за штуку лише зр. **2.50.**

6 паръ нормальныхъ панчохъ лише зр. **2.50. 6 паръ нормальныхъ шкарпетокъ** лише зр. **1.80.**

1 цѣле убранье Ґера, а то: **1 нормальна сорочка, 1 нормальнѣ штаны,** и **6 паръ нормальныхъ шкарпетокъ** лише зр. **6.**

Для женщинъ: 1 нормальна сорочка, 1 нормальнѣ майтки, першои якости и 6 паръ панчохъ разомъ лише зр. **6.50.**

Кожде замовленье **сейчасъ** поля бажаня **выконуся,** а все, що не подобаеся **одмѣнюся охотно.** Опакованье не числиться.

Замовленя на зр. 10, — высылаемо **оплативши почту** а кромѣ тои одержить кождый **даромъ 10 штукъ занимаючихъ образковъ.**

Высылаесь або за послѣплатою або за надосланьемъ належитости.

„Wiener Kauthaus“

Антонъ Ґансъ, Вѣдень, III. Kolonitzgasse ч. 6.

2445 **КОСЫ** 14—

6 и 6½ ручковѣ вузшѣ и широкѣ по **36** и по **40** кр.

Найлучшѣ по **50** кр.

Бракъ по **25** кр.

поручае зъ своихъ складовъ

Народна Торговля.

ВАЦ-

дажѣ руптуровѣ, суспензорія

такожь

французскѣ спеціяльности

въ добромъ родѣ.

въ магазинѣ товаровъ модныхъ, бiля мужескаго, товаровъ галянтерійныхъ, выробовъ рукавичничихъ, парфумерiи и т. п.

поручае найдешевше

МАГАЗИНЪ

БРАТОВЪ ЛЯНҐЕРОВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

2228 Цѣнники на жаданье даромъ.

Появився уже

РУСКІЙ СПѢВАНИКЪ

уложеный черезъ Костя Паньковского, а накладомъ Товариства Просвѣты'. Мѣстить въ собѣ въ 9-ти аркушахъ большихъ на велиновомъ паперѣ 255 пѣсень на 288 сторонахъ Пѣсни тѣ суть то перлы поезіи руско-украинъскои найвыдатнѣйшихъ нашихъ поетовъ, якъ Шевченко, Федьковичъ, Млака Гушалевичъ, Марківнъ и Володимиръ Шашкевичъ и премногѣ найдобornѣйшѣ народнѣ пѣсни Найзнаменитшѣ рускѣ композиторы уложившѣ до нихъ музику суть по правой сторонѣ пѣсень подписанѣ. Цѣна 40 кр., оправный 50 кр. на пересылку 5 кр. — При закупнѣ 10-ти примѣрниковъ въ канцеляріи Товариствъ даеся 20% рабату. Набути можна ихъ такожь по всѣхъ книгарняхъ Галичины и Буковины 3237 12—?

О половину зниженѣ цѣны

для предплатниковъ „Дѣла“, „Зорѣ“ и „Батковщины'

на давнѣйшѣ томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи повединчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до „Администрацiи Дѣла у Львовѣ'.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томовъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

Одзначенѣ медалями заслуги на выставахъ краевыхъ и заграничныхъ, такожь державнымъ медалемъ на послѣдноѣ выставѣ краковскоѣ.

СРЕДСТВА ЛѢКАРСКѢ и ТОАЛЕТНѢ

ІОСИФА ТРАВЧИНЬСКОГО

антикаря „Подъ Короною“ въ Краковѣ.

Вино хинное и вино хинове зъ зелѣзомъ, поручены Тов. Лѣкарвъ краковскихъ, выроблюванѣ зъ найлѣпшои коры хиновои, а одповѣдаючѣ всякимъ вымогамъ медицины, сталися необходимѣ въ ординаціяхъ лѣкарскихъ. — Се средство взмоцнене цѣлый организмъ, подомагае травленье и апетитъ, неоцѣненымъ стаеся для реконвалесцентовъ по тифусѣ, запаленю легкихъ, дифтеріи, скарлатинѣ и т. п., въ катарахъ жолудка и кишокъ, въ сухотахъ, блѣдачцѣ, въ роздразненяхъ первовыхъ, въ высиленю организму, въ опорныхъ фебрахъ. Для дѣтей слабовитыхъ есть се одинокимъ средствомъ. Цѣна фляшки 2 зр., повъ фляшки 1 зр. 20 кр.

Вино пепсинове, въ нестравности, браку апетиту и въ много иншихъ недугахъ жолудка. Ц. 1 зр. 50 кр.

Вино румбарбарове. въ недугахъ жолудка, печѣнки, жовтачцѣ, затканю и т. п. Цѣна 1 зр. 50 кр.

Розчинъ „Lerasa“, мае пирофосфоранъ зелѣза и соды, котрый въ браку крови, блѣдачцѣ, роздразненяхъ первовыхъ, ослабленю и винищеню цѣлого организму, признали найславнѣйшѣ лѣкарѣ за найсильнѣйше средство, бо робить кровь молодою и свѣжою. Цѣна 50 кр.

Бальсамъ здоровля, есть се одличне средство домове въ недугахъ, що повстали зъ злого жолудка. Оказалось оно спасеннымъ въ катарѣ, болякъ и корчахъ жолудка, гемероидахъ, браку апетиту, згазѣ, затканяхъ, болихъ и заворотахъ головы. Цѣна фляшки 1 зр., повъ фляшки. 50 кр. Численнѣ свѣдоцтва суть доказомъ его успѣшности.

Впов. Пане! Для жены моеи, недужои на хроничный катаръ жолудка, боль головы, омлѣлость, привезъ я Вашъ „Бальсамъ здоровля“. Вже при зажитю першои половины фляшки жена моя почулась далеко сильнѣйшою и здоровшою, а нынѣ находиться вже въ найлѣпшомъ здоровлю.

Варшава д. 29 мая 1886 р. *Юлій Потоцкій*

Сиропъ бальсамично-зеловый. Цѣна 75 кр. **Пастильки зеловѣ.** Цѣна 50 кр. Оба сѣ средства зложенѣ зъ вытяговъ горскихъ зелъ, одличного смаку, оддалюють найопорнѣйшій кашель сухій и первовый, давленье, коклюшь, плюваньe кровію, хрипку, духоту и флегму.

Зела карпатскѣ оддаляють довготревалый кашель, катаръ легкихъ, давленье въ горлѣ. Цѣна 40 кр.

Екстрактъ шпильковый есть знаменитымъ средствомъ для недужихъ на легки и горло, астму, бракъ воздуха, бо розбрысканый брызкавкою въ воздусѣ наповняе комнату тревалою и здоровою вонею лѣсовъ шпильковыхъ. Цѣна фляшки 1 зр. 50 кр. повъ фляшки 75 кр. Брыскавка до того 1 зр. 20 кр.

Зела противревматичнѣ и противгостцевѣ, суть неоцѣненѣ для недужихъ на ревматизмъ, гостець, подагру, ломанье въ крижахъ, заразомъ чистячи кровь, привертають организмови здоровѣ соки. Лѣчать чудово золотуху застарѣлу такъ у дозрѣлыхъ якъ и у дѣтей. Цѣна 1 зр.

Смазованье бальсамично-зелове. Цѣна 1 зр. 50 кр. **Експелеринъ** Цѣна 30 кр., 60 кр. и 1 зр. 50 кр. Натираючи мѣсця недужѣ однымъ зъ тыхъ средствъ два разы на день, оддаляеся задавненѣ ревматизмы, гостець, ревматизмъ въ головѣ, такожь хвилевый паралижъ рукъ и ногъ.

Бальсамъ на одмороженье. Средство неомильне. Цѣна 50 кр. **Верруцинъ,** нищить цѣлкомъ одтиски, бородавки и згрубѣлости шкоры. Цѣна 50 кр. **Каплѣ чудесны** зъ кокаиною. По зажитю тыхъ капель устае навѣть найсильнѣйшій боль зубовъ. Цѣна 50 кр. **Вата** лагодяча боль зубовъ 15 кр. **Аллиль** до натиранья противъ мигрены, флюксіи и штриканю въ ушахъ и лици. Цѣна 1 зр.

Регенераторъ есть незровнанымъ средствомъ, бо привертаючи сивымъ и споловѣлымъ волосямъ первѣстну барву та взмоцнюючи ихъ, надае незвыклу мягкость и полискъ, до того нищить парплѣ и прищѣ. Передъ ужитьемъ не треба волося мити въ содѣ и мылѣ, але зросити волосье симъ плыномъ, а по 8—10 днякъ одержать они первѣстну барву. Плынъ сей не плямить нѣ шкоры нѣ бѣля, и черезъ се переходить всѣ доси знанѣ средства. Цѣна 3 зр. и 1 зр. 50 кр.

Пудеръ знаменито пристаючій до тѣла въ трехъ барвахъ, бѣлый, рожевый для бльондинокъ, кремовый для шатинокъ и брунетокъ. Цѣна коробки 30 и 50 кр., и 1 зр. — Пудеръ мого выробу одзначаеся деликатностею, знаменитымъ приляганьемъ до тѣла такъ дуже, що нѣхто не догадаесь пудру; не мае такожь шкодливыхъ складниковъ, тому уживати его якъ найлѣпше поручаю.

Паста красоты. (Crême de beaute), оддаляе морщинки, веснянки, плямы печѣнковѣ, прыщѣ, червоность носа, однымъ словомъ есть се средство одмолоджуюче и надаюче лицю надзвычайну нѣжность и свѣжость. Цѣна 85 кр. **Кремъ глицериновый** надае тѣлу мягкость не допускаючи заразомъ, щобы руки и лице попадалися. Ц. 75 кр.

Вода до устъ. Цѣна 75 и 30 кр. **Паста до зубовъ** Цѣна 50 и 25 кр. Не допускають порохнѣти и чорнѣти зуамъ, кровавити и ослаблятись ясламъ, а до того нищать неприемну воню, котра выходить часто зъ устъ.

Ессенція мятова только мого выробуе сть добра полокати рано и по обѣдѣ уста бо оддаляе немилу воню а заразомъ вскрѣпляе и одсвѣжае цѣле поднебенье. Цѣна 50 кр.

Ессенція лопухова. Цѣна 50 кр. **Олѣй лопуховый.** Цѣна 80 кр., и **Ессенція танно-лопухова.** Цѣна 80 кр. не допускають выпаданя волося, творени парилѣвъ, грибковъ и половѣти волосю.

Лиліонеза, одзначаесь незвыклымъ милымъ запахомъ. Выбѣлюе и вынѣжнюе шкору, лагодно дѣлае на нашкорокъ и тому выровнюе морщинки и долики по оспѣ. Запобѣгае паданю лица и рукъ, лущеню и пуканю шкоры. Усуває прищѣ, лишаѣ, плямы, веснянки и т. д., *хоронячи заразомъ одъ опаленя.* Цѣна 75 кр.

Мыло зелове. Надае лицю незвычайну бѣлость и нѣжность. Цѣна 25 кр. **Мыло глицеринове плынне,** одиноке до захованя барвы лица до поднои старости, удержуе ею безнастанно свѣжо и нѣжно и хоронить одъ опаленя, плямъ печѣнковыхъ и т. п. Ц. 60 кр. **Вода кольоньска,** власного выробу, мае загальне признанье. Цѣна 70, 35 и 2·50 кр. **Чудесный пластеръ краковскій** на всѣ задавненѣ раны и скалѣченя. Цѣна 40 кр. **Порошокъ** усуваючій молѣ, блощицѣ и иншій домовій насѣкомѣ. Цѣна 25 кр.

Антика есть заосмотрена у всѣ средства лѣчничѣ **найновѣйшои медицины,** кромъ того у всѣ выробы лѣчничѣ, косметичнѣ и перфумеріи зъ перворядныхъ фабрикъ французскихъ и нѣмецкихъ. Складъ водъ минеральныхъ, приладовъ хирургичныхъ и средствъ гомеопатичныхъ.

2287 13—24 **Цѣнники и брошурки даромъ и оплатно.**

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичъ.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.

Ч. 162. Львôвъ, Пятниця 22 липня (3 серпня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. Надбслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stein I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — **Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Рекламаціи неопечатаній вôльній** ôдъ порта — **Поодинокe число коштує** 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

Всякій облигацій, листы заставній, ренты, акціи бапковій и задъзвичній, лôсы державній и приватній купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнійшими по змозѣ услôвіями

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЬ дôмъ бапковый

Порученя зъ провинціи сейчасъ залагôдующôться, безъ дочисленя провизіи.

☛ Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облômовъ“ безплатно.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Поголоска о димисіи министра просвѣты д-ра Гавча выступае вже зъ такою певностею, що майже хочесь конче вѣрити, що ôнъ позôстане що-найбôльше до часу ôдкрытя засѣданя рады державнои. „Pest. Lloyd“ звычайно добре поинформованый въ такихъ справахъ пише о димисіи д ра Гавча такъ: Загально думали, що розходиться тугъ о переведенье внесеня кн. Лихтенштайна и що то буде причиною димисіи министра просвѣты. Тымчасомъ показуєсь яко рѣчь майже певна, що спорну справу остановить звѣстный законъ о товариствахъ академичныхъ, котрый маѣ на цѣли обмежити свободу академичнои молодежи, въ способъ, якъ то свого часу предложивъ бувъ д-ръ Гавчь на послѣдній сесіи рады державнои. Показуєсь теперь, що круги правительственній хотѣли-бы конче перевести сей законъ и гр. Таффому може бы то и удалося, наколи-бъ ôнъ позыскавъ собѣ правицю обѣцянками и концесіями. Коли однакожь за внесеньемъ выступить д-ръ Гавчь, то рѣчь певна, що жаденъ клюбъ и жадна партія парляментарна не буде голосувати за симъ внесеньемъ. Въ виду того може правительство ще найлекше выдобутися зъ тои матнѣ, наколи д-ръ Гавчь уступить.

Въ справѣ выкупна права пропинаціи доносять зô Львова до „Now. Ref.“ такъ: Зъ поступованя намѣстника пôдчасъ нарады анкеты можна-бы вносити, що правительству залежить дуже на тôмъ, щобы соймъ залагодивъ сю справу ще сеи сесіи; зъ поступованя бôльшости анкеты можна-бы зновъ вносити, що знатнѣйшимъ представителямъ не конче пильно дѣвся — а заключаючи зъ сего консеквентно дальше, приходиться до переконаня, що мало можна числити на то, щобы проѣктъ правительства перейшовъ въ соймѣ, хочь-бы и значно поправленый. Анкета не предложила выдѣлови краевому нѣякихъ сформулованыхъ внесень, але заявила свое мнѣнье въ формѣ резолюцій, хочь и та назва не ѣсть ôдповѣдна. Для зрозумѣня однои точки треба дати поясненье, що „лендербанкъ“ предкладае дуже користній на око условія финансовій, именно въ тôмъ дусѣ, що зложить цѣлый потрѣбный капиталъ въ готôвцѣ, такъ, що край не буде потребувати думати надъ финансованьемъ и не буде ризикувати, але за цѣну: ôдданя нинѣшного права пропинаційного вразъ зъ вышинкомъ банкови ажь до 1910 р. Зъ того выходить, що лендербанкъ хоче бути генеральнымъ арендаремъ — дальше треваючого права пропинаційного и мавъ бы монополь въ цѣлôмъ значеню того слова. По тôй причинѣ заявила анкета выразно, що на генерального пахтяря край не повиненъ нѣколи згодитися. За то признала ôдповѣднымъ, щобы властителѣ табулярній мали право першеньства аренды шинку — безъ шкоды для фонду краевого. Въ засадѣ згодилася анкета, що выкупно пропинаціи ѣсть можливе, але оно мусить наступити на пôдставѣ справедливого вымѣру вынагородженя и безъ жадного ризика зô стороны краю. То вынагородженье пôсля анкеты маѣ бути обчислене на пôдставѣ пропинаційныхъ оречень и фасій зъ 1887 р. и мало-бы рôвнатися 20-кратному доходови а платилось-бы не готôвкою але 4% облигаціями краевыми пôсля курсу означеного выдѣломъ краевымъ. Выкупно повинно наступити 1 сѣчня 1890 р. Супротивъ правительства повиненъ край застерегти собѣ право побору оплатъ шинковыхъ пôсля закона зъ 1875 р. и до 1910 р., щобы тымъ способомъ зарезервувати собѣ фондъ на покрытье можливыхъ стратъ выйшовшихъ зъ операцій; дальше узыскати оплату ôдъ стемпля якъ для облигацій такъ и для купонôвъ и увôльненье ôдъ податку доходового для купону тыхъ облигацій.

Урядова газета вѣденьска оголосила розпорядженье цѣлого министерства въ справѣ застановленя дѣяльности судôвъ присяжныхъ въ тыхъ справахъ карныхъ, котрыхъ предметомъ суть анархистичній стремленя. Розпорядженье то маѣ обовязувати ôдъ 10 серпня 1888 до 31 липня 1889 и обнимае судовій округи: Вѣдень, Корнайбургъ, Винеръ-Найштадтъ, Вельсъ, Прага, Берно, Ѣчинъ, Молодый Болеславъ (Jung Bunzlau), Либерецъ (Reichenberg), Оломуцъ, Новый Ѣчинъ, Грацъ, Львôвъ и Целовацъ.

——

Вже навѣть и россійска праса признае, що ювилейне торжество въ Кіевѣ зовсѣмъ не удалося. „Ст. Петерб. Вѣдом.“ высказують свôй жаль, що зъ политичныхъ причинъ не могли австрійскій, болгарскій, сербскій и румуньскій Славяне прибути на се торжество въ такôй силѣ, якъ они того бажали и якъ треба було того бажати въ интересѣ цѣлого славяньства. Газета высказуе бажанье, щобы на будуче Славяне сполучилися не лишь религійно але такожь и политично.

„N. fr. Presse“ констатуѣ въ кореспонденціи зъ Кіева такожь повне фіяско россійскихъ панславистôвъ, котрій хотѣли ювилей хрещеня Руси выкористати лишь для своихъ цѣлей политичныхъ. Згадана газета доносить такожь, що на пирѣ въ городскôй думѣ було строго заказано выголошувати бесѣды политичній. На пирѣ слѣдно було якесь пригобленье а тій зъ гостей, що сподѣвались якихсь великихъ демонстрацій, мусѣли на тôмъ обмежитись, що збиралися въ меншихъ кружкахъ на политичній нарады. Особливо часто збирались на такій нарады Болгаре въ готелю Бельвю и Цанкова Драгана Цанкова респектували дуже навѣть высокій достойники россійскій а самъ Побѣдоносцевъ ѣздивъ разъ по бувшого болгарского президента министрôвъ, щобы запросити ѣго на нараду зъ митрополитомъ. Позаякъ зъ заграницѣ явилося дуже мало осôбъ а и мѣжь тыми не було дѣйстно людей знаменитыхъ и вплывовыхъ, то комитетъ ювилейный змушеный бувъ высказувати свои привѣтній рѣчи до людей, що но бôльшôй части суть дуже пепевнои вартости. Навѣть и самъ похôдъ церковный не выпавъ пôсля справозданя згаданои газеты такъ свѣтло, якъ то повинно було бути. Кіевске духовенство вельми богате, старалося импонувати масѣ народу своимъ богатствомъ и длятого розвинуло всяку можливу красу, але мимо того не могло надати походови тои повази и величавости, яка повинна лучитись зъ такъ важнымъ обрядомъ. Всѣхъ заграничныхъ гостей въ Кіевѣ числено на 240 до 200 осôбъ а делегатôвъ зъ рôзныхъ губерній и мѣстъ 900 до 1000. Позаякъ отже число гостей на таке торжество було дуже незначне, то цѣлу декорацію при водосвятію на Днѣпрѣ творили богомольцѣ, котрій пôдъ сю пору приходять до Кіева дуже численно зô всѣхъ сторôнъ и докрестній селяне. Смерть Дрентельна пôдчасъ торжества не зробила въ Кіевѣ нѣякого бôльшого враженя — вмеръ, и скôнчилося; по нѣмъ певно въ Кіевѣ нѣхто не жалуе. Дрентельнъ бувъ мимо свого нѣмецкого роду заѣлымъ Москалемъ а яко чоловѣкъ войсковый бувъ ôнъ надзвычайно строгимъ и придержувався якъ найточнѣйше буквы закона; се може бодай въ части оправдати ѣго поступованье. Дрентельнъ одержавъ зъ Петербурга приказъ допильнувати того, щобы торжество не прибрало политичного характеру а ôнъ старався совѣстно сповнити даный приказъ и длятого не выѣхавъ бувъ навѣть на дворець зелѣзницѣ на повитанье Побѣдоносцева. За одно лишь хвалять Дрентельна, що ôнъ не бравъ взятокъ. На пирѣ въ думѣ, на котрый було запрошеныхъ 450 осôбъ, мавъ Дрентельнъ выголосити офиціяльну привѣтну бесѣду; черезъ ѣго смерть ôдпало и офиціяльне повитанье. Зôбраныхъ на пирѣ повитавъ лишь городскій голова а ôдтакъ ôдчитавъ Побѣдоносцевъ свою бесѣду зъ манускрипту — якъ кажуть — длятого, щобы ôдтакъ хто зъ справоздателѣвъ не перекрутивъ ѣго слôвъ и не пôдсунувъ имъ значеня политичного. Кореспондентъ „N. fr. Presse“ кôнчить ôдтакъ свое справозданье описомъ украшеня мѣста. Илюминація мѣста не выпала зовсѣмъ добре, бо велика злива тому перешкодила. Домы були, зъ выимкою тыхъ, на котрыхъ полиція приказала вывѣсити бѣлосино-червонй хоругви, лишь рѣдко украшенй. Всѣ интелигентній купцѣ-Украинцѣ, котрій задля ворожого поступования Россіянъ супротивъ Украинцѣвъ держаться зъ далека, не брали участи въ торжествѣ, котре, бодай пôсля первѣстного пляну, мало бути тріюмфомъ объединенія.

Выборы до сойму краєвого.

Зъ Снятинщины одержали мы въ справѣ надходячихъ выборôвъ посла до сойму краєвого зъ тамошного округа отсю, численными пôдписами патріотôвъ-селянъ заосмотрену, допись:

„Ц. к. староство снятиньске вôзвало було на день 25 липня с. р. начальникôвъ и писарѣвъ громадскихъ зъ цѣлого повѣта до Снятина, щобы порозумѣтися що-до выбору посла. Коли зôбрались вôйты и громадскій писарѣ въ ц. к. старостві, одержали тамъ указки и припорученя лише що-до часу выбору посла та переведеня правыборôвъ, и що-до варильныхъ голосôвъ въ деякихъ громадахъ; про особу же кандидата анѣ про напрямъ, въ якôмъ бы належало переводити правыборы, въ старостві не згадувано.

Ôддаючи тактовному поступованю ц. к. староства належне признанье, мусимо зъ жалемъ запримѣтити, що поступованье польского кандидата на крѣсло посольске нашого округа, п. Мойсы, далеко не таке, щобы могло знайти не то вже симпатію але навѣть оправданье у людей зовсѣмъ навѣть безсторонныхъ. Щобы переперти кандидатуру п. Мойсы ужиѣаються такій средства, котрій, де якъ де, то певно въ нашôмъ округѣ, де нарôдъ честный и повный свѣдомости своихъ народныхъ и горожанскихъ обовязкôвъ, не доведуть до намѣреного результату. Вправдѣ зачуваємо, що для справы того пана кандидата приѣднано деякій одиницѣ, и то способами прямо противзаконными, бо — якъ доносять намъ зъ доброго жерела — грôшми та дровами, то однакъ тая добыча нашихъ противникôвъ не принесе имъ певно хôсна а намъ шкоды.

Приѣднанй такимъ способомъ на сторону п. Мойсы одиницѣ — а ѣсть ихъ, якъ кажемо, не богато, бо взагалѣ не богато у насъ нечестныхъ и пôдлыхъ людей — не зъумѣють въ хосенъ того кандидата нѣчого вдѣяти въ своихъ громадахъ. Въ тыхъ громадахъ, на нещастье п. Мойсы, люде честній и розумній уже на першу поголоску о выборахъ застановились докладно надъ тою многоважною справою и одноголосно заявили свою волю голосувати на свого чоловѣка, котрого кандидатура тугъ ѣдино можлива, а котрый заслугуе вповнѣ на необмежене довѣріе. Тымъ достойнымъ кандидатомъ, вказанымъ одинодушною волею народу, ѣсть о. Кирилъ Гаморакъ, священникъ зъ Стецевы — и всѣ нашій громады будуть щиро пôдпирати тую кандидатуру.

Длятого нехай не тѣшаться противники, що имъ удалось въ деякихъ громадахъ приѣднати деякій одиницѣ, и нехай зъ тои причины не числять на тій громады. Дарма числити имъ прим. на такій громады, якъ Джурôвъ и Рожнôвъ. Въ тôмъ послѣднôмъ мѣсци ѣсть правый священникъ, суть правій и честній громадяне, котрій певно зъумѣють повести справу ôдповѣдною дорогою, а та одиниця, на котру може бы хтось мавъ якусь надѣю, и союзники ѣи нехристы не поможуть нѣчого супротивъ солидарности и добре понятого горожанъского обовязку. Тутъ и грôшь бувъ-бы дармо выкиненый!

Ще менше можна тымъ панамъ числити на Туглукôвъ и Залуче, бо люде, котрыхъ тамъ приѣднано для п. Мойсы, суть ажь надто добре звѣстній и певно не зведуть уже нѣкого. Нехристы заболотôвскій, ганькôвскій и задубрôвскій не мають мѣжь нами голосу, а впрочѣмъ голосъ той за слабый супротивъ щирыхъ и розумныхъ нашихъ людей, якихъ не мало маємо въ згаданыхъ мѣсцевостяхъ. Въ Демичу рôвно-жь не зыскають противники нѣчого. Тамошній громадяне опруться всѣмъ покусамъ сильнѣйше, якъ де-будь въ другôмъ мѣсци, а за то дякувати треба завзятому противникови всякои рускои справы кс. Горскому зъ Заболотова, котрый своимъ поступованьемъ зъ тою громадою довѣвъ якъ-разъ до того, що громада Демича сконсолидувалась и нинѣ годѣ вже ѣи пôддурити.

Длятого радили-бы мы по приятельски п. Мойсѣ, щобы покинувъ гадку кандидованя въ нашôмъ повѣтѣ, бо вся робота ѣго и ѣго поплечникôвъ пôйде на марно, а въ додатку ще и выставиться на смѣхъ и компромитацію въ повѣтѣ.

До тыхъ облудникôвъ, котрій за марный крейцарь хотять запродати честь и добро народу, а особливо до деякихъ панôвъ-начальникôвъ громадскихъ, ôдзываємося ще разъ, щобы не важились ити противъ волѣ народу, бо то воля свята, а уряды громадскій поручаються не на то, щобы зраджувати громады, але щобы кермувати ними для ихъ добра. Зрада загальнои справы скорше чи пôзнѣйше мусить спровадити заслужену кару и выкликати проклôнъ власныхъ дѣтей.

Вкôнци-жь кличемо до всѣхъ добромыслячихъ, котрымъ на серци загальне добро и котрій певно мимо всякихъ противностей не зôйдуть зъ дороги чести и обовязку, словами нашого батька Тараса: „Борѣтеся, поборете, вамъ Богъ помагае!“

(Слѣдуютъ пôдписы.)

Въ справѣ вдовичо-сирôтского фонду

Львôвскои Архіепархіи выдала митрополича Консисторія до ч. 4259 и розбслала отсе розпорядженье:

До Всч. Уряду деканального. Комисія управляюча архіепархіяльнымъ фондомъ запомоги священичихъ вдôвъ и сирôтъ ôднеслася тутъ пôдъ д. 15 червня с р., ч. 216 зъ такимъ представленьемъ:

„Однымъ изъ успѣшнѣйшихъ средствъ такъ по перше и особливо для удержаня доброи евиденціи що-до акуратнои уплаты до фонду звычайныхъ и надзвычайныхъ датковъ, якъ посередно такожь и для своечасного наставаня на рестанціярѣвъ и приневоленя ихъ до уплачуваня залеглости, а взагалѣ для введеня тымъ способомъ мало помалу бажаного лучшого порядку що-до складаня и ôдставлюваня статутовыхъ жертвъ до згаданого фонду — узнала комисія управляюча симъ фондомъ, згодившись на то одноголосно на засѣданю своѣмъ зъ дня 30 мая с. р., що конечно треба запровадити у себе книги записній для уплаты згаданыхъ датковъ, а то осôбну для датковъ звычайныхъ, а осôбну для датковъ надзвычайныхъ, въ котрôй то послѣднôй мавъ-бы помѣщеный бути ще и списъ добровôльныхъ датковъ ôдъ благодѣтелѣвъ фонда. Така книга записна для датковъ звычайныхъ маѣ бути уложена, почавши зъ 1887 рокомъ, яко часомъ бôльшого значеня, бо початку веденя спису приходôвъ ôдъ душпастирѣвъ, по цѣлковитôмъ роздѣлѣ фонду архіепарх. вдовичо-сиротиньского на фонды львôвскій и станиславôвскій — пôсля рокôвъ и пôсля парохій такъ, що кожда парохія въ архіепархіи повинна мати для себе окреме folium, де за кождый рôкъ, ôдъ кого бы належало, провадитися маѣ черезъ вписъ евиденція заходячои уплаты, остаючого довгу, призволеня на сплату ратальну, потôмъ одноразового або ратального погашеня и силатъ статутомъ призволенои 4% провизіи проволоки.

Комисія управляюча прийшла до достаточного пересвѣдченя, що практиковане дотеперь веденье дѣла сего, именно черезъ уряды деканальній, цѣлкомъ невôдповѣдне цѣли, бо оно залежить ѣдино ôдъ личности и успособленя самого настоятеля деканату, а звѣстно, що не кождый деканъ и не въ кождôмъ часѣ все щиро и совѣстно, и зъ рôвною ревностею и повагою занимаѣся справою нашого фонду взагалѣ, а збираньемъ, стяганьемъ, выказуваньемъ и ôдставлюваньемъ належачихъ датковъ въ особенности. То отже и побудило комисію, щобы взяти у власній свои руки преважне сѣдло, хотяй она и не утаюе собѣ, що симъ накладати мусить бôльшій трудъ и працю на дотычныхъ комисійныхъ членôвъ, яко референтôвъ и записуючихъ все и частѣйше въ запровадженй книги. То однакъ уже необходиме, а таки для добра, зросту и успѣваня фонду видиться вельми конечне.

Подаючи нинѣ нововведенье се до вѣдомости, просить заразомъ управляюча комисія, щобы Впр. Консисторія, по надѣмôмъ одобренію, благоволила можливо скоро зарядити одвѣтне, а именно розпорядити, щобы не тôлько — якъ дотеперь — комисія довѣдувалась кождоразово о уплатѣ якôсь загальнои квоты до фонду зъ архіепархіи, але такожь, щобы зъ дотычныхъ поименныхъ выказôвъ деканальныхъ ще и довѣдатись могла: хто поименно, въ якôй высотѣ, за якій часъ, зъ якого мѣсця перебуваня и коли що уплативъ? — а дальше ще: кôлько ôнъ зôставъ довженъ и якъ довгъ сей и провизію проволоки, и коли сплачуе?“

Вповнѣ одобряючи то комисійне представленье, приказуе Консисторія всѣмъ Всч. урядамъ деканальнымъ все якъ найточнѣйше выказувати уплаты и залеглости до фонду священ. вдôвъ и сирôтъ по указцѣ поданôй комисією, надѣючись по сему завести дѣйстно лучшій ладъ въ згаданôмъ фондѣ.

Се розпорядженье маѣ бути подане до вѣдомости такожь Всч. Клира кондеканального въ звычайнôй дорозѣ обѣговôй.

Львôвъ, 7 липня 1888.

Сильвестеръ, митрополитъ.“

НОВИНКИ.

— **161-ше число „Дѣла“** сконфискувала намъ ц. к. прокураторія державна такъ пôзно, що мы не були въ силѣ выдати того-жь самого дня нового накладу, а розбслали ѣго ажь на другій день т. ѣ. вчера.

— **Гуцульска Спôлка промыслова въ Коломыи** закупила онодгы весь запасъ роботы нашихъ славныхъ майстрôвъ зъ Яворова Василя и Николы Шкриблякôвъ. Суть то жированй и вырѣзуванй боклажки, коробочки на тютюнъ, коробочки на цукоръ, пугарчики и инчй поменшій рѣчи. Ôдъ ихъ же теты, Настунѣ Вепрюкъ, закупила Спôлка вовняну ткань: запаски и дзюбенки, дротовй и простй, та скатертки на показъ для купцѣвъ. И деревлянй рѣчи и вовняна ткань на причудъ красній, а можна буде ихъ оглядати въ „Народнôй Торговли“ въ Коломыи, де будуть выставленй черезъ довшій часъ. Кôлька тыхъ предметôвъ були сими днями выставленй въ „Народнôй Торговли“ въ Станиславовѣ. Спôлка замовила у тыхъ людей дальшу роботу и входить въ звязи зъ цѣлою родиною Шкриблякôвъ. При нагодѣ повышого закупна переконалася управа Спôлки, що молодшій братъ, Никола Шкриблякъ дорôвнюе вже своему старшому братови Василеви, такъ що маємо теперь уже двохъ славныхъ майстрôвъ, що гôдно переймили талантъ по своѣмъ ôтци та ще й перевысшили его.

— **Про вандрôвку академикôвъ** пишуть намъ зъ Станиславова: Всѣ вандрôвники знайшли примѣщенье въ „Рускôй Бесѣдѣ“ а голова „Рус. Бесѣды“ п. Стахевичь дуже радо принимавъ своихъ гостей. Вечерокъ удався знаменито; зъ околицѣ зъѣхалося богато нашои интелигенціи и забавля-

Выборы до сойму краєвого.

Зъ Снятинщины одержали мы въ справѣ надходячихъ выборôвъ посла до сойму краєвого зъ тамошного округа отсю, численными пôдписами патріотôвъ-селянъ заосмотрену, допись:

„Ц. к. староство снятиньске вôзвало було на день 25 липня с. р. начальникôвъ и писарѣвъ громадскихъ зъ цѣлого повѣта до Снятина, щобы порозумѣтися що-до выбору посла. Коли зôбрались вôйты и громадскій писарѣ въ ц. к. старостві, одержали тамъ указки и припорученя лише що-до часу выбору посла та переведеня правыборôвъ, и що-до варильныхъ голосôвъ въ деякихъ громадахъ; про особу же кандидата анѣ про напрямъ, въ якôмъ бы належало переводити правыборы, въ старостві не згадувано.

Ôддаючи тактовному поступованю ц. к. староства належне признанье, мусимо зъ жа-

лись охочо до бѣлого дня. Саля касина мѣщанського була переповнена.

— **Въ Грибовичахъ** пôдъ Львовомъ въ громадскôй читальни буде выкладати дня 5 н. ст. серпня п. А. Барта, учитель дубляньскои школы рôльничои, „Про штучнй навозы“. Выкладъ буде рускій.

— **Зъ Солотвиньского** доносять намъ: Въ суботу, 28 н. ст. липня навѣстило нашь кутъ велике нещастье. При великôй паротѣ и вельми душнôмъ воздусѣ (барометеръ спадавъ того дня незвычайно скоро, бо ôдъ год. 8. рано до год. 5. по полудни упавъ зъ 762 на 756 мм.), посыпався о год. 5. при страшнôй бурѣ середъ громôвъ густый градъ. Зернята доходили великостію своєю обему бôльшихъ лѣсковыхъ, а мѣсцями навѣть волоскихъ горѣхôвъ. Сыпався ôнъ 15—20 минутъ, а стопився доперва по 3—4 годинахъ, лишивши за собою велике спустошенье. Градова хмара утворилась на граници Битькôвскôй, зсунулась потôмъ коло Скиту въ область рѣки Манявки и потягнула долѣвъ тою рѣкою на область Быстрицѣ ажь поза Богородчаны. Найбôльше утерпѣла городнина садовина, яре збôже и овесъ. Жнива укôнчена ледви въ третôй части. Якъ разъ потôмъ появились въ навѣщеныхъ селахъ екзекутники за залягаючими податками. Нужда велика, зарôбкôвъ нема.

— **Ôдъ наочного свѣдка** одержуємо отсе вѣрыдостойне письмо: Нинѣ, т. є. 2. серпня передъ годиною 10. передъ полуднемъ прибувъ до Львова въ повнôмъ риштунку маршовôмъ баталіонъ полку пѣхоты ч. 89, стаціонованый въ Городку. Маршъ то одноразовый не дуже великій, але и не малый, бо мабуть троха бôльше якъ 30 кильометрôвъ. Передъ рогачкою Городецкою ôдбувся спочинокъ, т. зв. Rast, и доси все було ще добре, хочь можна було добачити крѣпке утомленье на деякихъ жовнѣрахъ. Але коли похôдъ увôйшовъ до мѣста, жовнѣрôвъ овѣявъ тяжкій воздухъ и спекота почала имъ доскулювати, то вже на улици Городецкôй деякй слабшй почали зъ нôгъ валитись, а сторожа стôйкова звозила ихъ. Такихъ ослаблень лучалось чимъ разъ бôльше, а коли пляцомъ Стрѣлецкимъ зближався похôдъ до касарень при ул. Театиньскôй, то до сѣней кождого дому люде приватнй вносили мародôвъ, а на т. зв. шкарпахъ можна було бачити якихъ до 30 слабыхъ. Люде свѣтскй оказали въ тôмъ случаю богато спôвчутя для ослабленыхъ, бо и очунювали ихъ и ôдвозили фіякрами на мѣсце призначеня. На оповѣщенье особъ свѣтскихъ явився на шкарпахъ пôдполковникъ зъ лѣкаремъ и кôлькома официрами и заялися по людски долею хорыхъ; зъ тыхъ одинъ конавъ таки по дорозѣ а и 2 другй давали слабй знаки житя. Знаючи, що на случай маршôвъ установлено для кождои компаніи т. зв. Compagniwägen, дивною рѣчею се выдаєся, чому начальнй власти войсковй не позволяють ихъ уживати на тяжкихъ маршахъ, абы жовнѣръ не потребувавъ двигати на собѣ въ часѣ спеки всѣ приборы?...

— **Въ урядѣ почтовôмъ въ Незвискахъ** не можна и на лѣкъ дôстати рускихъ блянкетôвъ на перекázы почтовй, а такожь кореспонденційныхъ картъ и др., а на письма по руски адресованй все выставляють рецепиcы по польски мимо того, що жадаєся рускихъ. Примѣтити такожь треба, що нашй експедиторки о рускôмъ письмѣ понятя не мають — „po rusku nie umiem pisać i basta“. — *Д-ъ.*

— **Официры загального ополченя** мають власнымъ коштомъ справити собѣ мундуръ и збрую, приписану закономъ войсковымъ, а такожь и прибоpы до кôннои ѣзды. Если-бы официръ не змôгъ се все справити собѣ, то на случай мобилизаціи одержить мундуръ войсковый такъ якъ и всѣ иншй ополченцѣ за ôдповѣдною оплатою, але вже самъ мусить собѣ дати той мундуръ ôдповѣдно переробити пôсля приписôвъ. По-при то мусять официры мати власну шаблю и револьверъ зъ патронами такого рода, якй приписуе законъ войсковый.

— **Въ Настасовѣ** пôдъ Тернополемъ основуєся сторожа огнева. Громада спровадила зъ фабрики сикавку а двохъ парôбкôвъ выслала на науку до сторожи огневои въ Териополи.

— **Въ сегорôчныхъ засѣвахъ** роблять мыши величезнй шкоды. Въ деякихъ околицяхъ, де передъ тымъ дуже зрѣдка можна було подыбати мышей, сего року появилось ихъ величезне число. И такъ пр. въ Балинцяхъ, Трофанôвцѣ и Бучачкахъ коло Городенки знищили мыши засѣвы по огородахъ.

— **Нещастнй пригоды на провинціи.** Въ Бани пôдъ Калушемъ въ шибѣ салинарнôмъ ч. 4., роботникъ Григ. Брусакъ въ сей способъ погибъ, що спускаючися на шали выставивъ поза ню голову и въ тôй хвили роздавила его друга шаля идуча въ противнôмъ напрямѣ д'горѣ. — Въ Гутѣ голѣвскôй, пов. яслиского, выбрався Володиславъ Г., ученикъ гимназіяльный зъ стрѣльбою и псомъ до лѣса, щобы запольовати на лисы. Въ лѣсѣ почавъ песъ въ якусь гущавину сильно брехати, а нашъ стрѣлець, не нагадуючись богато, прицѣлився и выстрѣливъ. Замѣсть лиса цѣлый набôй поцѣливъ Марію Спиковску, котра тамъ збирала грибы; 17 шротôвъ одержала она въ правый бôкъ и погибла на мѣсци, а убійця зголосився самъ до суду.

— **Едв. Гошь**, властитель села Пукиничь, померший въ сѣчни с. р. въ Стрыю, поробивъ въ своѣмъ завѣщаню ось якй записы: а) на фондъ шпитальный въ Стрыю 2000 зр.; б) на фондъ шпитальный въ Грибовѣ 1000 зр.; в) на костелъ въ Стрыю 500 зр.; г) на костелъ въ Грибовѣ 500 зр.; д) для громады Пукиничѣ 5000 зр. на то, щобы зъ сихъ грошей заплатити що року податокъ ôдъ громадского пасовиска; е) для громады мѣста Стрыя дôмъ пôдъ ч. 72 въ Стрыю зъ огородомъ. Зъ капиталôвъ, якй полишаються по выплатѣ сихъ записôвъ и выплаченю коштôвъ похоронныхъ (въ готôвцѣ було 73.000 зр.) маєе основатись фондъ, зъ котрого що року буде выплачуватись: а) для кождоразового маршалка рады повѣтовои въ Стрыю 300 зр.; б) на номинальне богослуженье за душу тестатора 60 зр.; в) решту роздѣлює маршалокъ рады повѣтовои на добродѣйнй цѣли пôсля власнои волѣ. Кождоразовый маршалокъ стрыйскои рады повѣтовои маєе наглядати надъ выконаньемъ сего завѣщаня.

— **Кіевскій генералъ-губернаторъ Дрентельнъ**, згинувшій на кони пôдчасъ парады торжества ювилею хрещеня Руси, любивъ, хочь якъ Поляки теперь на него ôдказують, зробити и деяку добру прислугу Полякамъ. Такъ и родина Потоцкихъ маєе ему за де що подякувати. Пôсля указу зъ 27-го грудня 1884 р. добра Шепетôвка на Волыни, належачй до графинѣ Альфредовои Потоцкои зъ дому Санґушкôвъ, не могли були перейти на єи сына гр. Іосифа Потоцкого. Панѣ Потоцка поѣхала до Дрентельна и своєю дипломатією вымогла ôдъ него приреченье, що ôнъ перешкоду усуне. Рôвночасно же гр. Альфредова и сынъ єи Іосифъ внесли просьбу до министерства правосудія, щобы згаданй добра признано гр. Іосифови. Министеръ Манассеинъ зложивъ цареви рапортъ зовсѣмъ неприхильный, Дрентельнъ же, маючи велику повагу у царя, зваливъ рапортъ Манассеина. Зроблено першій вылôмъ въ законѣ зъ 27 грудня 1884: графъ Іосифъ Потоцкій ставъ пôданымъ россійскимъ и властителемъ дôбръ Шепетôвки, а въ додатку ще царь именувавъ его камерюнкромъ...

— **Мѣсто Львôвъ** затягнуло позичку въ галицкôй касѣ щадничôй на милiонъ зр. Зъ тыхъ грошей поплатить мѣсто свои давнѣйшй довги и выкупить заставленй паперы вартôстнй. Позичка затягнена на малый процентъ, тому и не побôльшаться податки мешканцѣвъ Львова.

— **Новй 25 рублевй банкноты** появилися вже въ Галичинѣ. Суть они меншй ôдъ давныхъ, печатанй на сильнôмъ паперѣ по однôй сторонѣ на синьо а зъ другои на рожево фіялково; тло на нихъ шамове, замѣсть царского погрудя есть выбитый орелъ державный.

— **Дрôбнй вѣсти.** Намѣстникъ Залескій выѣхавъ вчера на довшій часъ зô Львова. — Въ Авсе померъ д-ръ І. Ґайстленеръ, львôвскій лѣкарь полиційный. — Розписаный листъ гончій за Адольфомъ Коллеромъ, приватнымъ учителемъ въ Ланôвцяхъ. Коллеръ укравъ на почтѣ въ Озерянахъ листъ грошевый на 200 зр.; за подôбне злочиньство бувъ ôнъ вже караный въ Ходововѣ. — Матейко надôславъ на выставу штукъ въ Краковѣ свои рисунки до иконостасу краковскои церкви.

Посмертнй — ✝ — оповѣстки.

О. Іосифъ Гащицъ гр.-кат. парохъ въ Каровѣ, угиôвского дек., померъ дня 16 (28) липня скоропостижно на ударъ серця въ 60 роцѣ житя и 32 роцѣ священьства. Вѣчна єму память!

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Окружна рада шкôльна въ Надвôрнôй розписала конкурсъ на мѣсця учителѣвъ: въ 4-кл. школѣ въ Надвôрнôй мѣсце старшого и молодшого учителя; въ школахъ етатовыхъ: Камѣнна, Ланчинъ, Ославъ бѣлый, Парище, Пнѣвье; при школахъ филіяльныхъ: Цуцилôвъ, Гвôздъ, Назавôзôвъ, Струпкôвъ, Тарновиця, Велесниця и Зелена; — подаватись можна до 15 вересня с. р.

— Мѣсце адъюнкта въ IX кл. ранги при судѣ краєвôмъ у Львовѣ опорожнене; речинець подаватись до 10 серпня с. р.

— **Именованя.** Министерство скарбу именовало до удержаня евиденціи катастру податку грунтового: старшими ґеометрами Ад. Фельнера для Дрогобича и Ад. Чайковского для Тернополя; ґеометрами евид. I-шои клясы Меч. Невядомского для Камѣнки струм. и Маріяна Глачиньского для Бучача; ґеометромъ евид. II-гои клясы Людв. Мусяла для Богородчанъ. — Министеръ просвѣты надавъ професорови гимназіяльному въ Тернополи Андр. Чичкевичови мѣсце професора при гимназіи реальнôй высшôй въ Бродахъ; проф. гимн. въ Золочевѣ Юл. Яворскому мѣсце професора при школѣ реальнôй въ Ярославли; професорови въ Дрогобичи Ант. Квятковскому при гимназіи въ Стрыю; професорови въ Тернополи Петру Левицкому при гимназіи у Львовѣ; дѣйстному учителеви въ Ярославли Адам. Пущиньскому мѣсце учителя при гимназіи въ Бережанахъ; професорови въ Ярославли Робертови Ришка при школѣ реальнôй у Львовѣ; — дальше именовавъ дѣйстными учителями гимназіяльными: провизоричного учителя Нв. Новака для школы реальнои въ Ярославли, Леопольда Зайдлера для школы реальнои въ Станиславовѣ; и слѣдуючихъ суплентôвъ: Фран. Беняша для гим. въ Золочевѣ; д-ра Фран. Былицкого для III гим. въ Краковѣ; Ив. Хлѣбка для гим. въ Тернополи; Ив. Дзюржиньского для школы реальнои и высшои гимназіи въ Коломыи; Камиля Гека для гимазіи въ Стрыю; Ант. Яниту для гим. въ Ярославли; Мих. Єзеницкого для гим. въ Тернополи; Симеона Матусяка для нищои гимн. въ Бохни; Ив. Матѣєва для школы реальнои и высшои гимн. въ Дрогобичи; Брон. Мравинчица для гимн. въ Вадовицяхъ; Вас. Саната для гим. въ Бережанахъ: Рудольфа Шантроха для гимн. въ Самборѣ; Стан. Шнайдера для гим. въ Перемышли; Стан. Свитальского для гимн. въ Золочевѣ; Меч. Вармского для школы реальнои и высшои гим. въ Дрогобычи; Романа Завилиньского для III. гим. въ Краковѣ и Теоф. Зосля для гим. въ Стрыю.

— **Ôдзначенье.** Цѣсарь надавъ капитанови першои клясы обороны краєвои въ Перемышли ч. 59 Фр. Красному станъ шляхотскій зъ придомкомъ „Weckelsfels“.

Телеграмы „Дѣла“.

Римъ 2. серпня. Вѣсть, будто-бы папа постановивъ покинути Италію и выѣхати до Бельгіи и що въ тôй справѣ выѣхавъ туды кард. Скіотти, есть неправдива.

Берлинъ 2. серпня. Непорозумѣнье въ орлеаньско-кобургскôй родинѣ настало зъ того, що кн. Климентина хоче конче, щобы кн. Фердинандъ оставався въ Болгаріи.

Берлинъ 2. серпня. Ходить тутъ поголоска, що кн. Бисмаркъ маєе зъѣхатись зъ гр. Кальнокимъ въ Киссинґенъ зъ кôнцемъ серпня. Въ половинѣ серпня ôдбудеся зъѣздъ кн. Бисмарка зъ Гирсомъ и Криспимъ, але мѣсце зъѣзду ще не назначене.

Вѣдень 2. серпня. Димисія ген. Куна — наступила не лишь длятого, що III. корпусъ, котрого ôнъ бувъ комендантомъ, образувався зовсѣмъ инакше якъ всѣ иншй корпусы, бо Кунъ не слухавъ розпоряджень министерства а робивъ все на свою руку — але такожь и длятого, що ôнъ за мало часу присвячавъ службѣ войсковôй а займався астрономією и иншими студіями.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 175—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 83—?

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 54—7

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда Ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Сорочки мужескй, бѣлй и кольоровй 1 штука Іа. зр. 1.80 IIа. зр. 1.20

Сорочки роботничй зъ доброго оксфорду, 3 штуки зр. 2.

Ногавицѣ мужескй, зъ бархату або полотна, 3 пары Іа. зр. 2.50, IIа. зр. 1.80.

Суконнй шапки, для мужчинъ и хлопцѣвъ, 6 шт. зр. 1·20.

Скарпетки мужескй, бѣлй або кольоровй, роблень 6 паръ зр. 1·10.

Скарпетки втягаючй пôтъ, зъ финису шовкового, 12 паръ зр. 1·20.

Пледы до подорожи, 3·50 метрôвъ довгй, 1·60 м. широкй, 1 штука зр. 4·50.

Матерій на мужескй уборы, повôтнй, 3.10 метрôвъ Іа. зр. 5·50. IIа. зр. 3·75.

Матерій на иберцигеры, добрй, найновѣйшій барвы, 2.10 метр. зр. 6.

Нормальни сорочки и ногавицѣ, зъ чистои вовны, системъ Егера, 1 штука зр. 3·50.

Зреформоване нормальне бѣлье, (втягаюче пôтъ) 1 сорочка або 1 ногавицѣ зр. 2.

Бѣлье въ Gummi, 2 пары манштетôвъ, 2 столчй и 2 лежачй ковнѣрики зр. 2·50.

Матерій лѣтнй камгарновй, на мужескй уборы, найновѣйшій деseнь, 6.5 метрôвъ зр. 3.

Сорочки экспочй, зъ шифону, гафтованй, 3 штуки зр. 2·50.

Сорочки жѣночй, зъ мѣцного полотна зъ зубками 6 штукъ зр. 3·25.

Корсеты нôвѣй, зъ шифону, численно прикрашенй, 3 штуки зр. 1·80.

Сподницѣ, 6 зъ сырого полотна, Chiffon и Rouge 3 штуки зр. 3.

Запаски жѣночй, зъ оксфорду, кретону и сырого полотна 6 штукъ зр. 1·60.

Паньчохи жѣночй, роблень, бѣлй або кольоровй, 6 паръ зр. 1·50.

Паньчохи жѣночй, (втягаючй пôтъ) зъ шовкового финису 6 паръ зр. 1·20.

Намѣтки зъ Mohair-у, у всѣхъ краскахъ 3 штуки зр. 1·20.

Намѣтки зъ Foil-у, красни десенѣ, 6 штукъ зр. 1·20.

Жакеты лѣтнй Jersey, зъ чистои вовны, у всѣхъ краскахъ 1 шт. гладка зр. 2·50 тамбурована зр. 4.

Хустинки до носа, зъ кольоровымъ краемъ, 1 тузинъ мужескихъ зр. 1·20, жѣночихъ зр. 1.

Взôрцѣ даромъ и франко.

2345 24—2⁶

Печаливый

наглядъ и выгôдне помешканье въ будучôмъ роцѣ шкôльнôмъ найдуть ученицѣ, що ходять до шкôлъ въ Самборѣ. Адреса:

Сѣмашова въ Самборѣ.

2530 3—?

Глядиться

учительки домовои для дѣвчатъ зъ V, IV и II-гои клясы, котра подавала-бъ науку пôсля пляну шкôльного а при тôмъ учила и на фортепіянѣ. — Близша вѣдомôсть у о. *Т. Бородайкевича въ Тростянци малôмъ, почта Золочевъ.*

2541 1—3

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручає:

певнй и выпробованй средства до выбраня всякихъ плямъ.

	кр.		кр.
АМАНДИНА усуває плямы зъ соковъ цукровыхъ, бѣлка, мороженого и т. п. фляконъ . .	25	КОРѢНЬ МЫЛЯНЫЙ бѣлый, служить до праня матерій шовковыхъ, потовщеныхъ и замарганыхъ, пакетикъ по 2 кр. и	04
АПСЕИНА вытягає плямы товстй зъ матерій шовковыхъ барвныхъ	25	МЫЛО ЖОВЧЕВЕ уживаєся до выбираня плямъ старыхъ зъ матерій вовняныхъ, бавовняныхъ и шовковыхъ, кусникъ	25
АЦЕТИНА нищить плямы алькалічнй и мочовй, фляконикъ	25	ОДАЛИНА найлѣпше средство до чищеня мужескои одежи, усуває плямы повставшій зъ пороху, прѣтя, тютюну, молока, пива, кавы, шоколяды, плѣсни, вохкости, сметанки, росолу и т. п. фляконъ . . .	35
БЕНЗОЛИНА выбирає плямы товстй и зъ прѣтя, зъ мази и покосту, фляконикъ малый 20 кр. цѣлый	30	ОКСАЛИНА выбирає плямы зъ атраменту, иржи и крови, зъ папіеру и бѣля, фляшка . . .	25
БРАЗИЛИНА, выпранй въ бразилинѣ матерій чорнй, споловѣлй и поплямленй ôдзыскують первѣстну барву, стають лыскучими и твердыми, пакетъ	08	КВИЛЯЯ, матерій вовняный и шовковй, выпранй въ ôдварѣ Квиляи тратять плямы и ôдзыскують свѣжôсть, причѣмъ барва матерій нѣчо не тратить, пакетъ	06
ЕТИЛИНА усуває плямы на помостѣ зъ фарбъ анилиновыхъ, травы, лякерôвъ, и смолы фл.	25	СПИРИТУСЪ ТЕРПЕНТИНОВЫЙ усуває плямы зъ покосту, олѣю и живицѣ, фляконъ	25
ЯНИНА розпускає плямы чорнй повставшій на шкôрѣ при фарбованю волоса, фляконъ .	30	ЗЕМЕЛЬНИКЪ чистить матеріи бѣлй вовняный зъ замаргани и пороху, пакетъ	20
ЯВЕЛИНА уживаєся до выбраня зъ бѣля барвныхъ плямъ, а именно зъ пива, вина червоного, овочѣвъ, конфитуръ, атраменту и т. п. фляконъ . .	20		
КВАСОКЪ въ лѣсочкахъ уживаєся до чищеня палцѣвъ зъ атраменту, лѣсочка	05		

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 13—?

Фабрика въ р. 1782 заложена.

СТАРКА

зъ ц. к. упр. фабрики ликерôвъ, розол. и оцту **I. A. Бачевского** **ц. к. придворного доставника у Львовѣ.**

Марка	въ фляшцѣ à ¾ литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр. 2·50
зъ р. 1830	„ 3.00

Ôдъ коли заложена фабрика, с. є. бôльше якъ ôдъ столѣтя, найбôльше заходу було выробъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити и поручаю тую-жь яко напитокъ о знаменитôмъ и нѣжнôмъ, а лагôднôмъ смаку, который тысячѣ моихъ Впов. ôдбирателѣвъ уживає замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнôй скôлькости до *Нѣмеччины, Италіи, Румуніи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей рôдъ выключно числить тысячѣ ôдбирателѣвъ.

Найдогôднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кило, маючихъ 2 фляшки. 2361 21—52

10 децимальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнй и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великй машины до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгôнными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня бураковъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, есть на продажь поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надôсланьемъ готôвки або за послѣплатою у п. 2524 6—15

BUGANYI,

Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 163. Львôвъ, Субота 23 липня (4 серпня) 1888. Рôчникъ IX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчки печатнои, въ рубр. Надôслане по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртъ и Гамбургъ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта. — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючй предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облôмовъ“ безплатно.

Россійскй торжества въ Кіевѣ

выпали, якъ мы се предвиджували, сухо и бездушно: були парады, тай на парадахъ все кôнчилось; радости народнои, одушевленя не було.

Та й не могло бути. Политичный станъ россійскои державы нинѣ не такій, щобы въ загалѣ горожане Россіи мали чого радоватись та одушевлятись, а тымъ бôльше той нарôдъ, на котрого земли лежить Кіевъ, мати городôвъ рускихъ.

Не пôднесли торжества и гостѣ зъ славяньскихъ земель, про котрыхъ численный пріѣздъ и повагу передъ торжествомъ стôлько було трублено въ россійскихъ панславистичныхъ часописяхъ. Було тамъ, правда, кôлька поважныхъ лиць зъ балканьского пôвострова; якъ Болгаринъ Драганъ Цанковъ та Сербъ Пашичь, — оба зъ еміграціи, мальконтенты, неумолимй противники нинѣшныхъ правительствъ въ своихъ краяхъ, — але загалъ славяньскихъ гостей складався зъ людей безъ значеня, понайбôльше зъ людей т. зв. „бѣдныхъ“ (и духомъ и кишенею), котрымъ вôльна карта ѣзды та безплатне удержанье въ Кіевѣ, а въ додатку ще й „парада“ — выдалися немовь выгранымъ на льотеріи терномъ. Якою мѣрою мѣрили панслависты россійскй гостей славяньскихъ, досыть буде сказати, що гостей изъ Галичины, пп. Маркова, редактора „Червонои Руси“, Мончаловского, редактора „Страхопуда“, Ивана Емиліяновича Лезицкого и Володимира Луцика, бувшихъ соредакторôвъ „Мира“ — ставили въ своихъ органахъ мѣжь першими нотаблями изъ Славянщины! Очевидно, на безрыбю и ракъ рыба. До того замѣтне ще й се, що изъ Чехіи не було анѣ одного нотабля, бодай такого, якъ нашь п. Луцикъ.

Коли порôвняти зъѣздъ гостей славяньскихъ въ Москвѣ 1867 року изъ зъѣздомъ сегорôчнымъ въ Кіевѣ, то нема й порôвнання, — кіевскій зъѣздъ показуесь пародіею московского. Ôдъ того часу минуло 20 лѣтъ: богато за той часъ змѣнилося, богато надѣй не сповнилося! Россія — думано тогдѣ — и сама у внутрѣ своемъ устроиться щасливо и Славянъ зробить щасливыми. Нинѣ бачимо, не сповнилось анѣ одно, анѣ друге. У внутрѣ Россіи не лѣпшало, але гôршало. Замѣсть напередъ поступати въ либеральныхъ реформахъ, керманичѣ державы вертался въ задъ. Суспôльнôсть огортало невдоволенье, а молодѣжь роспука. Безъ свободы политичнои въ державѣ, безъ свободы пересвѣдчень, безъ свободы печати, товариствъ, зборôвъ, безъ прилюднои контролѣ и критики дѣлань правительства, при истнованю права администраційнои зсылки безъ суду — вытворилась та партія анархистôвъ, котра була и до нинѣ єсть пострахомъ самодержця, а котрои жертвою упавъ царь Александеръ II.

По трагичнôй смерти Александра II. була надѣя, що царь Александеръ III. дасть якусь полекшу народамъ Россіи, переведе якiсь реформы до лучшого, обмежить самоволю администраціи, взагалѣ зробить щось въ напрямѣ якои-такои свободы политичнои. Тымчасомъ надѣя завела. Не до лучшого, а до гôршого йшло и йде за панованя царя Александра III. Вынявши законы вымѣренй противъ Нѣмцѣвъ въ Россіи, котрй хочь выйшли трохи за пôзно, а все таки лучше пôзно, якъ нѣколи, инший важнѣйший розпорядки правительства, особливо жь на поли шкôльництва, суть прямо шкôдний розвоєви Россіи. Реформы шкôльнй вызначаються такою реакцiею, що за кождымъ новымъ розпорядкомъ наступають розрухи студентôвъ, котрй ажь жандармерія и войско мусять усмирювати. Свобода политична рôвняесь нинѣ зеру, а самоволя администраціи певно ще бôльша, якъ була за Александра II. Свобода слова нинѣ зовсѣмъ здавлена, по либеральныхъ дневникахъ, якй ще бували за попередного царя, нинѣ и слѣдъ застигъ. „Одъ Молдаванина до Фина на всѣхъ языкахъ все мовчить — благоденьствуе.“

На народахъ не-великоруского — що такъ скажемо — не-державного племени ще прикрѣйше ôдбиваеся той тяжкій станъ въ державѣ, а вже найприкрѣйше на нашихъ братахъ Русинахъ-Украинцяхъ. Державна система намагае до „объединенія“ нашого 21-міліонового народу зъ народомъ великорускимъ и уживае до того средствъ насильныхъ, навѣть средства дикого — забороны нашого языка. Не треба й доказувати, що тяжшого насилія не може вже й бути, якъ заказати кому єго мову, плеканье литературы на своѣй мовѣ. „За малороссійскую пропаганду“ уже въ 1860-ыхъ рокахъ томлено нашихъ людей на зсылкахъ, по Сибирахъ, а указомъ зъ 1876 року наложено кайданы на само слово украиньске...

Хто такъ, якъ отсе Россія у себе дома „освободжуе“ народы, якъ же може освободжувати другихъ? Сама не даючи у себе народови свободы политичнои, якъ може щиро здобувати єи для другихъ? Сама заказуючи языкъ цѣлого народу украиньско-руского, чи якъ она называе „малорусского“, якъ може щиро сприяти національному розвоєви другихъ народôвъ славяньскихъ?

На тй и тымъ подôбнй пытаня кождый тверезо думаючій Славянинъ дасть собѣ заразъ ôдповѣдь.

Ôнъ такожь потрафить осудити тй крокодилячй слезы панславистичныхъ дневникôвъ московскихъ, оплакуючихъ „неволю“ Славянъ не-россійскихъ, котрй нѣбы-то зôтхають за „волею“ въ россійскôй имперіи. Красна „воля“, яку мають Русины-Украинцѣ! И нехай хто покаже другій нарôдъ славяньскій пôдъ „неволею“ нѣмецкою або и турецкою, де бы заказано єму языкъ, розвôй єго литературы, де бы въ єго рôднôй мовѣ не вôльно було мати анѣ однои шкôлки, анѣ однои газетки, анѣ навѣть св. Письма! И взагалѣ нехай хто покаже въ Россіи университетъ не-россійскій! Одній Нѣмцѣ мають тамъ тую протекцію, але братя-Славяне нѣ: Славянъ „объединяють“ а „объединеніе“ называють „волею“ и „щастьемъ“ народôвъ!

И чого-жь мавъ ѣхати теперь до Кіева н. пр. ветеранъ Чехъ, д-ръ Риґеръ? На зъѣздѣ въ Москвѣ 1867 р. ôнъ высказавъ бувъ памятнй алегоричнй слова: „Нерозумъ зливати малй звоны въ одинъ звôнъ великій, бо бôльше звонôвъ, красша гармонія“. А теперь мавъ ѣхати до Кіева — дивитись на то, якъ Россія зовсѣмъ противно робить: заразъ другій величиною звôнъ славяньскій — нарôдъ руско-украиньскій — насильемъ розбиваe, звучный металь кришить? Нѣ, для такихъ Славянъ, якъ Риґеръ, щô щастье и силу народôвъ славяньскихъ бачуть не въ деспотизмѣ, не въ гнетѣ, але въ федеративнôмъ звязку краѣвъ славяньскихъ зъ автономiею племѣнною, — для такихъ людей не було тамъ мѣсця! Тамъ потрѣбно було россійскимъ панславистамъ штафажи — а на штафажу може послужити и якій-небудь Марковъ або Луцикъ, чи галицко-рускій, чи сербскій, чи болгарскій.

Становище выдѣлу краєвого супротивъ проєкту выкупна права пропинаціи.

Проєктъ правительства що-до выкупна права пропинаціи поданый нами недавно въ цѣлости, удѣлило намѣстництво выдѣлови краєвому, котрый предложивъ уже на то свою гадку.

Выдѣлъ краєвый пôднѣсъ въ своѣй ôдповѣди намѣстництву, що коли-бъ не инніціятива правительства, то ôнъ самъ предложивъ бы бувъ соймови законъ о роздѣлѣ того міліона, якій на пôдставѣ нового закона о податку ôдъ горѣвки ôдъ теперь рôкъ-рôчно припадати буде Галичинѣ. Теперь однакъ, коли предложеный проєктъ не приспѣшае знесеня права пропинаціи, унормованого закономъ краєвымъ зъ р. 1875, а лише переливае то право зъ теперѣшныхъ єго властителѣвъ на край, не знаходить выдѣлъ краєвый нѣякои пильнои причины для введеня змѣнъ въ законѣ зъ р. 1875, а причинився бы до тыхъ змѣнъ лише тогдѣ, коли-бъ они дѣйстно запоручали значне полѣпшенье теперѣшного стану.

Що-до самого проєкту закона пôднѣсъ выдѣлъ краєвый отсй головнй замѣты и уваги:

1) Проєктъ закона кривдить властителѣвъ пропинаціи, бо признае имъ вынагороду обчислену по мысли закона зъ 1875 р., пôсля тыхъ доходôвъ, якй выказала пропинація въ рр. 1869—1874., не увзглядняючи того, що обставины змѣнились и що въ наслѣдокъ зросту людности, збôльшеня средствъ комуникаційныхъ и т. п., дохôдъ зъ пропинаціи пôднѣсся. Длятого треба-бы вымѣрювати управненымъ ôдшкодованье не пôсля доходу зъ пропинаціи зъ р. 1869—1874, а пôсля доходу н. пр. зъ р. 1887.

Гигієнично-природнича выстава.

V.

Найважнѣйшими предметами гигієны суть безперечно добра пожива и добрй напитки. Се мабуть зрозумѣли якъ выставцѣ, бо повыставляли, що лише мали найлѣпшого зъ сихъ предметôвъ, такъ и публика, котра якъ разъ сй предметы оглядала найосновнѣйше, бо досыть пильно займалася навѣть експериментами, на котрй выставцѣ тымъ радше дозволяли, знаючи, що кождый удалый експеримент може имъ оплатитися сторицею.

И якъ же не було тутъ експерементувати, коли на столѣ пôдъ ôкномъ лежавъ красный вже и въ куснѣ покраяный „комиснякъ“, якого ще може нѣколи не бачили и не побачать нашй вояки, а коло него въ бляшаныхъ коробкахъ стоявъ правдивый мадярскій „ґуляшь“, ôдъ котрого заносило такъ милымъ, такъ запрошуючимъ запахомъ, що ажь мимо волѣ насувалась гадка: „отъ, кобы ще було що выпити, то було-бы вже чимъ закусити“. И сему тихому бажаню не одного гостя старались выставцѣ по змозѣ зарадити. Не далеко ôдъ „комиснякa“ та „ґуляша“ частувавъ управитель надебницкого ключа горѣвками рôзного рода, выроблюваными таки въ Издебнику. Издебницкій продуктъ мусѣвъ, видко, бути дуже добрый, бо гостѣ покоштувавши єго и закусивши комиснякомъ та ґуляшемъ, зъ розвеселенымъ лицемъ поглядали на бочѣвки и фляшки зъ пивомъ выробу п. Кисельки та вельми захвалювали сей нектаръ зъ ячменю. Декотрй не могли нахвалитися старка п. Бачевского зô Львова а инший доказували, що нема по-надъ мѣдъ д-ра Цѣсельского, а вороги пропинаціи казали, що треба брати примѣръ зъ п. Вайґеля Мельерета зъ Жорнискъ коло Городка и робити такъ якъ ôнъ знаменитй вина овочевй; се буде здоровѣйше на жолудокъ и кишеню.

Въ ôддѣлѣ для поживы и напиткôвъ було де-що цѣкавого и для дамъ. Особливо звертала ихъ увагу якась величезна а легка якъ перо „паска“. Бувъ то „хлѣбъ ґлютеновый“, котрый выставила парискa фирма Конора. Ґлютенъ (клеякъ, Kleber) єсть то та часть збôжевого зерна, котра становить т. зв. бѣлковину. Коли ôдъ тои бѣлковины ôддѣлимо скробiю (крохмаль) черезъ добре угнѣтанье тѣста въ водѣ, то зôстанесь клеякъ — брудно-бѣла маса, котра дуже липне и становить то, що звычайно называемо клеемъ. Хлѣбъ ґлютеновый, якъ и всѣ препараты зъ ґлютену, мають ту прикмету, що зъ нихъ не творится въ организмѣ чоловѣка цукоръ, длятого уживаеся тыхъ препаратôвъ на поживу для нездужаючихъ на т. зв. хоробу цукрову. Хороба цукрова мае то до себе, що цукоръ, котрый твориться въ организмѣ чоловѣка зъ всякихъ мучныхъ стравъ, якъ хлѣба, клюсокъ, кашѣ и т. д., не переобразовуесь дальше, а ôдходить зъ мочею, часомъ навѣть и въ дуже великôй масѣ, бо и до 1 кильограма на добу. Недужій не смѣе въ такôй хоробѣ ѣсти нѣчого такого, зъ чого твориться цукоръ и єму дають тогдѣ замѣсть звычайныхъ мучныхъ стравъ хлѣбъ ґлютеновый, макаранъ ґлютеновый и т. д. Того рода препараты були отже на выставѣ численно заступленй.

Не малу увагу звертали на себе такожь консервы п. Бачиньского, кухаря у Львовѣ. Консервы тй, зробленй зъ зеленого гороху, шпарагôвъ, печериць, ракôвъ и т. д., выглядали такъ красно и були такъ добре удержанй, що здавалось мовь-бы они лише-що свѣжо були вложенй до слоикôвъ. Для господинь була ще цѣкава выстава рôзныхъ приладôвъ и приборôвъ до молочного господарства; буліонъ Сулковского зъ Крисовичь коло Мостискъ; сушена огородовина п. Зеливґа зъ Издебника; лямика спиритусова до вареня и смаженя п. Богдановича зô Львова и т. д. Зъ фабричныхъ выроббôвъ були ще цѣкавй: какао и переробки зъ какао и шоколяды п. Третера у Львовѣ; какао сыре и пражене въ рôзныхъ родахъ, шоколяда, консервы и т. д. зъ фабрики и цукорнѣ п. Гроса у Львовѣ.

Бôльше науковои якъ практичнои вартости були въ сѣмъ ôддѣлѣ: шталюга демонструюча скôлькôсть складовыхъ частей хемичныхъ пшеницѣ въ одномъ кильограмѣ. Кожда изъ складовыхъ частей була точно пôсля ваги уставлена въ окремôй епруветѣ (власнôсть Милицера зъ Варшавы); Найґебавера зъ Варшавы продукты сухои дестиляціи дерева; таблиця Гайльперна зъ Варшавы, представляюча степенѣ стравности рôзныхъ родôвъ хлѣба и его-жь переробки збожа и фальшованье муки и т. д. Цѣкаве ще було хемичне лябораторiюмъ мѣста Львова зъ приладами до розслѣджуваня доброты вина, пива, горѣвки, оцту, молока и воды; прилады до розслѣду нафты и олѣвъ минеральныхъ.

Заки прийдемо до послѣдного ôддѣлу, до предметôвъ, що ôдносилися до поодинокихъ наукъ природныхъ, мусимо тутъ ще хочь коротенько згадати про педагогичный музей мѣста Львова. Музей сей займавъ цѣлу одну комнату, але бувъ мабуть уложеный въ остатнôй хвили и длятого не було въ нѣмъ доброго перегляду. Маса рôзнородныхъ предметôвъ була такъ зложена на одну купу и такъ зле роздѣлена, що годѣ було въ нихъ докладно розглянутись. А все-таки музей сей представлявъ богато цѣкавого. Ôддѣлъ букварный показувавъ наглядно, зъ якъ богато зовсѣмъ новыми предметами и понятями мусить боротися дитина въ нашихъ школахъ уже въ самômъ початку шкôльнои науки. Не диво отже, що наука въ нашихъ школахъ народныхъ поступае дуже пиняво и не приносить стôлько реальнои корысти, якъ-бы повинна. Ба, коли було приглянутися тутъ всѣмъ предметамъ, дотыкаючимъ науки въ школахъ народныхъ, можна було наглядно пересвѣдчитися, що цѣла вага теперѣшнои системы въ нашихъ школахъ народныхъ лежить въ тôмъ, щобы у дѣтей розвинути лишь якесь число понять и приспособити ихъ до дальшои науки въ школахъ середныхъ. Часть господарска була въ музею заступлена лише невеличкимъ числомъ предметôвъ укладу п. Бѣчая, учителя семинаріи учительскои. П. Бѣчай выставивъ бувъ ще гарну збôрку рôзнородного насѣня ростинъ пашныхъ. Науку зручности представляли на выставѣ роботы ученикôвъ школы народнои „на Пасѣкахъ“ пôдъ Львовомъ (укладу учителя п. Людвика Рудницкого). Декотрй зъ тыхъ рѣчей були такожь на продажь и при кождôй зъ нихъ була подана цѣна. Тй цѣны однакожь були такъ высокй, що не стояли въ вѣякôй розмѣрности нѣ до матеріялу нѣ до роботы. Найпростѣйша въ свѣтѣ коробка на кухонне корѣнье, котру звычайно можна купити за 6 до 10 кр., коштувала тутъ 45 кр.! Ну, при такихъ цѣнахъ нашь промыслъ не зайшовъ-бы далеко. Зъ иншихъ тутъ выставленыхъ предметôвъ годиться пôднести деякй оказы и збôрки доставленй учителями народными, якъ н. пр. збôрка выроббôвъ зъ льну, конопель и т. д. Антона Ґая зъ Вадовиць, взôрцѣ щепленя Григорія Носа зъ Скнилова и др. Єсть то доказъ, що и нашй учителѣ зачинають поволи, хочь ще дуже мало, займатися выроблюваньемъ приборôвъ до науки.

Перейдѣмъ теперь до ôддѣлу наукъ природныхъ. Тутъ мусимо заразъ зъ горы замѣтити, що ся часть выставы складалася майже выключно зъ самыхъ оказôвъ запозиченыхъ, чи то въ университетѣ чи въ политехницѣ або въ школѣ рôльничôй въ Дубля-

2) Законъ зъ 1875 р. застерѣгъ кождому властителеви права пропинаціи ще по роцѣ 1910 по одному шинкови. Коли отже проєктъ переносить право пропинаціи на край, то повиненъ перенести и то безперечно велику представляюче вартость право одного шинку такожь на край, а на кождый же случай требабы подумати о бдшкодованю властителѣвъ того неоспоримого рѣчевого права за єго бдобранье. Выдѣлъ краєвый протестує при тій нагодѣ противъ того уступу бдозвы намѣстництва, въ котрій сказано, що 22 милioны припадаючій властителямъ права пропинаціи зъ нового податку бдъ горѣвки мѣстять въ собѣ вже повне бдшкодованье за знесенье того одного шинку. Такожь противный выдѣлъ краєвый проєктованій змѣнѣ дотыкаючій фонду резервового, пбсля котрои невычерпаный зъ р. року 1910 фондъ той мавъ-бы роздѣлитись мѣжь властителѣвъ права до того одного шинку, бо по гадцѣ выдѣлу краєвого навѣть така змѣна не забезпечила-бъ управненымъ певнои вынагороды за ихъ право, позаякъ фондъ резервовый мбгъ-бы вычерпатись уже передъ рокомъ 1910. Кромѣ того замѣчає выдѣлъ краєвый, що проєктъ той, бдбираючи управненымъ ихъ право пропинаційне, не означає стисло, яку одержать за то вынагороду, не постановляє, кблько разбвъ взятый капиталъ має становити пбдставу бдшкодованя.

3) Безъ означеня оцѣночнои вартости цѣлого права пропинаціи не можна пбднимати финансовои акціи, бо для заграничныхъ торгбвъ, зъ котрыми трактувати треба доконче въ такъ великбмъ интересѣ, мусить бути зъ горы означена цифра емитованыхъ папербвъ и зъ горы представленый цѣлый плянъ опроцентованя и амортизаціи ажь до найменшихъ подробиць.

4) Зъ огляду на то, що богато коршемъ и взагалѣ маєткбвъ въ краю єсть выпущеныхъ въ аренду, заходили-бы великій трудности зъ контрактами аренды, особливо зъ тыми, котрій обчисленій на довше число лѣтъ. При тій нагодѣ пбдносить выдѣлъ краєвый, що дотеперѣшнымъ властителямъ належало-бы запевнити на всяку евентуальнбсть можнбсть аренды коршемъ, а то головно длятого, щобы суспбльный вплывъ нинѣшныхъ властителѣвъ не бувъ усуненый и заступленый иншою организаціею права пропинаціи. Стоить же за тымъ выдѣлъ краєвый ще и зъ тои причины, що справа пропинаціи єсть для найббльшого числа нинѣшныхъ властителѣвъ горалень и броварбвъ квестіею житя и истнованя, котре було-бы зовсѣмъ пбдкопане, коли-бъ гоpальнямъ и броварамъ, побудованымъ найчастѣйше для мѣсцевои потребы и консумціи, бднято коршмы и право дрббнои продажи.

5) Проєктъ правительства не увбльняє краю бдъ ризика. Нинѣ пропинація въ полученю зъ коршмою и иншими приналежностями становить цѣлбсть, котра має свою звычайну вартбсть. Опбсля однакъ, коли бдлучена бдъ коршмы перейде на край, безперечно стратить на вартости а може бути, що наразить край на шкоду, а то тымъ ббльше, позаякъ законъ не запевняє краєви регресу на случай стратъ. Вправдѣ проєктъ правительства застерѣгає краєви на случай тыхъ стратъ и по роцѣ 1910 право накладаня оплатъ, однакъ наложенье тыхъ оплатъ полишено окремому краєвому законови, а въ самбмъ проєктѣ нема запевненя, що оплаты тій припали-бы фондови краєвому.

6) Проєктъ правительства не говорить нѣчого о натурѣ папербвъ, котрій мають бути выданій, анѣ не згадує про законъ, звбльняючій листы и купоны бдъ стемплѣвъ и податку. Выдѣлъ краєвый признає такожь конечнымъ позыскати для фонду пропинаційного по мысли закона зъ р. 1875: право политичнои екзекуціи, якъ для стягання шинкарскихъ оплатъ, такъ и чиншѣвъ аренды зъ пропинаціи.

То суть замѣты выдѣлу краєвого, представляючій рбвночасно єго становище въ цѣлбй справѣ выкупна права пропинаціи. Про становище те и про тій замѣты застерѣгаємо собѣ ще поговорити де-що въ нашбй часописи.

Письма зъ Сербіи.

Бѣлградъ 18 (30) липня.

Намъ Сербамъ прибула зновъ одна могила.

Мита (Дмитро) Поповичь, одинъ зъ найлучшихъ живучихъ лирикбвъ сербскихъ, померъ дня 9 (21) липня.

Поповичь родився въ мѣстѣ Бая на Угорщинѣ 1841 року. Вже 1851 р. вступивъ тамъ до шкблъ латиньскихъ, а 1852 року померъ єму отець. Мати удержувала єго до пятои клясы, а дальше не могла и пбслала єго до Карловець, до протосиндика Юліяна Чокора, щобы принявъ єго на монаха. Чокоръ заставивъ молодого Миту замѣтати, въ печи палити, дрова рубати, прати бѣлье — а все то при скупбй ѣжи. Хотѣвъ єго дослѣдити, чи зможе выдержати труды и муки монашій. Мита не выдержавъ, не сподобавъ собѣ монашого житя, 1858 р. утѣкъ зъ бдтамъ до Баѣ и перебився якось черезъ всѣхъ бсѣмь клясъ гимназіи.

Ще яко гимназіяльный студентъ писавъ Мита Поповичь стихи по мадярски. Професоры хвалили ихъ тай печатали, и молодый поетъ бувъ-бы може й до вѣку лишився въ чужбмъ таборѣ, якъ се сталося зъ найзнаменитшимъ поетомъ мадярскимъ Петровичемъ-Petöfi. Але скбнчивши зъ бдзначеньемъ гимназію въ 1861 р., Поповичь записався въ Пештѣ на выдѣлъ правничій и одержавъ „Текелiянумъ“. (Сава Текелiја записавъ у Пештѣ дбмъ, де 20 Серббвъ-студентбвъ пештеньского университету мають мешканье, свѣтло, обслугу, опалъ и 30 зр. мѣсячно.)

Въ Пештѣ було пбдъ той часъ академичне товариство сербске „*Преходница*“ (Ранна зоря). Мита Поповичь вступивъ до того товариства. „Я соромився самого себе, — пише Поповичь про тій часы свого житя, — коли я побачивъ, якъ другій читають свои поезіи, а я навѣть добре по сербски не умѣю...“ Взявся отже до науки своєи рбднои мовы — и вже 1862 р. написавъ популярну нинѣ пѣсень: „*Oj поточе, oj поточе мали!*“ котру редакторъ часописи „*Даница*“ принявъ и напечатавъ зъ прихильною замѣткою. Бдъ того часу стрѣчаємося зъ єго пѣснями у всѣхъ часописяхъ сербскихъ.

Бдъ року 1867. Мита Поповичь бувъ адвокатомъ въ Бани и трудився тамъ десять лѣтъ. Въ 1877 році пбднѣся нарбдъ на Балканѣ противъ Туркбвъ, а „мученики либерализму“ Мадяры забули на Могачь и спбльно зъ Поляками почали приплѣскувати Туркамъ. Коли-жь сполученій войска россійскій, болгарскій и румуньскій Турки побивали, то Мадяры устроили въ честь побѣды Туркбвъ илюминацію въ Баи. Мита Поповичь, яко Славянинъ, не позволивъ засвѣтити анѣ однои свѣчки въ своихъ бкнахъ. Темна товпа вытовкла єму всѣ шибы. Тогдѣ Поповичь переселився до Зомбора. Въ остатныхъ часахъ кинувся бувъ до политики, бувъ членомъ партіи Милетича. Болѣло єго, коли бачивъ, якій неладъ панує теперь скрбзь по сербскихъ земляхъ, бдчувавъ се глубоко душею и мучився, поки не збйшовъ зъ ума. Въ Пештѣ лежавъ два роки у д-ра Шварцера, а теперь скбнчився въ найббльшбй нуждѣ. Товариство молодежи сербскои въ Пештѣ похоронило єго своимъ коштомъ, а теперь нарбдъ складає складки.

Мита Поповичь єсть поетомъ чудовыхъ идиль и пышныхъ балядъ зъ житя сербского. Рожѣ, ялицѣ и соловѣ — то єго рбдня. Мягке чутье зливалєся зъ мягкостею языка сербского, а фантазія несла єго въ тихій гаѣ и поля до пастухбвъ, або въ далеку минувшину сербску, зъ-бдки бравъ предметы для своихъ балядъ. Все то було полите росою правдивого таланту. Онъ перенѣсъ до сербскои литературы кблька пѣсень Оссіяна и дуже богато зъ инчихъ литературъ, писавъ повѣсти поетичній, а коли кипѣвъ ббй 1876 р., складавъ пышній боєвій пѣсни.

Але поетъ рожь и соловѣвъ не вдоволився своимъ полемъ, де бувъ майстромъ, а ишовъ глядати лаврбвъ на щовбѣ поезіи — въ драматѣ. Тутъ не мавъ щастя. Немовь у горячцѣ писавъ трагедію за трагедією, а „*Матица српска*“ въ Новбмъ-Садѣ анѣ однои не приняла до свого выдавництва. Поеты молодшій бдъ него дбставали першу нагороду. Якъ той прагнущій на пустини кличе: „Воды, воды!“ — такъ Мита Поповичь кликавъ: „Драмату, драмату! — але дарма. Критика була немилосердна. То єго гнѣвало. Коли передъ двома лѣтами збожеволѣвъ, одержала трагедія єго „*Цар Јован*“ першу нагороду (500 зр.). Очевидно, для него було се вже за пбзно.

Пѣсни Миты Поповича: „*Саблю моја*“, „*Море мије љубав твоја*“ и другій спѣвав цѣлый нарбдъ сербскій.

Нехай же єму легкою буде земля — на чужинѣ!

В. Ж.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Оногдашна телеграма урядовои „Gazet-ы Lwowsk-oи“ могла немало перелякати жителѣвъ львбвского повѣта. Мимо волѣ кождый зъ нихъ, прочитавши вѣсть въ урядовій газетѣ, мусѣвъ запытати: Не вже жь у насъ въ львбвскбмъ повѣтѣ ажь такъ богато анархистбвъ, що повѣтъ нашь треба було поставити пбдъ выимковый законъ и застановити суды присяжній въ справахъ карныхъ, котрыхъ предметомъ суть стремленя анархичній? Теперь показалося, що то була лишь похибка, бо замѣсть сказати, що въ Леобенѣ въ Стиріи, урядова газета подала вѣсть, що и въ окрузѣ львбвскбмъ мають бути суды присяжній застановленій. Такъ отже зле не єсть и въ львбвскбмъ повѣтѣ будуть суды присяжній и дальше дѣлати.

Великій змѣны въ арміи вже переведенй и можна ще лишь сподѣватися важныхъ змѣнъ въ комендахъ двохъ корпусбвъ; змѣны тій наступлять однакожь не скорше ажь въ осени. Дотеперѣшній змѣны въ комендахъ суть — якъ вже звѣстно — слѣдуючій: на мѣсце ген. Куна прийшовъ ген. Шенфельдъ до Грацу яко комендантъ 3 корпуса; комендантомъ въ Германштадтѣ именованый дивізіонеръ зъ Берна Светеній, а дотеперѣшный дивізіонеръ въ Перемышли, Райманъ, перенесевый яко дивізіонеръ до Берна. Адлятусомъ коменданта корпуса въ Буданештѣ именованый ген. Бабичь. Крбмъ того настала ще одна важна змѣна, котра має значно улекшити мобилизацію на случай потребы. Змѣну ту пояснює „Politik“ такъ: Пбсля приписбвъ для армiи въ поли, має кавалерія на случай мобилизаціи формоватися въ дивизіи, котрій будуть стояти пбдъ безпосередными приказами комендантбвъ арміи. Постанову сю переведено доси лишь въ части. Кавалерія стояча въ Галичинѣ має звязь дивизійну, впрочѣмъ суть всюды лишь бригады кавалеріи. Теперь наказано утворити коменду дивизіи кавалеріи у Вѣдни для округа 2 корпуса армiи. Корпусъ той, котрый обнимає Австрію горѣшну и долѣшну та Зальцбургъ, має доси три бригады кавалеріи, а именно двѣ (1 и 17) у Вѣдни а одну (2) въ Линцу, котрій всѣ разомъ числять 6 полкбвъ кавалерiи; крбмъ того треба тутъ ще дочислити два чески полки драгонбвъ въ Празѣ и Хебѣ. Перша бригада буде теперь розвязана, бо належачій до неи полкъ бдходить до Галичины а 11 полкъ гузарбвъ буде придѣленый до 17 бригады. Обѣ тій бригады (17 и 2) будуть зложенй въ одну дивизію кавалеріи, котрои комендантомъ именованый ген. Икскиль. На послѣдокъ додає „Politik“, що великій змѣны дислокаційній треба вже уважати за скбченій и що крбмъ сигналізованыхъ вже не настануть нѣякій перемѣщеня войска.

Комитетъ для устроєня другого загального австрійского вѣча католицкого оповѣщає, що вѣче се бдбудеся въ другій половинѣ падолиста у Вѣдни. Въ звязи зъ симъ доносить „Tagesbote aus Mähren“, що недавно тому бдбувалися у Вѣдни конференціи партіи клерикальнои, въ котрій взяли участь кн. Алойсій Лихтенштайнъ, монсиньоръ Карлонъ и пос. Фуксъ, а котрыхъ цѣлею було поробити приготованя на то вѣче католикбвъ, а такожь уложити плянъ кампанiи для надходячои сесiи парляментарнои. Кн. Лихтенштайнъ мавъ своимъ политичнымъ приятелямъ обѣцяти знову зовсѣмъ рѣшучо, що єго внесенье шкбльне прийде въ палатѣ послбвъ пбдчасъ осѣннои сесiи до першого читаня.

——

Кн. Бисмаркъ може зновъ повеличатись, що цѣла нѣмецка политика спочиває въ єго рукахъ. Доказомъ того єсть, що цѣсарь Вильгельмъ, вертаючи зъ своєи подорожи, поступивъ насамперед до Фридрихсруге, якъ ученикъ до свого учителя, щобы єму особисто здати справу зъ всѣхъ тыхъ вражень, якихъ ббзнавъ пбдчасъ своєи подорожи. Кн. Бисмаркъ знає отже теперь зъ устъ самого цѣсаря, що ухвалено въ Петерговѣ, а то не позбстане безъ вплыву на зѣздъ министрбвъ, котрый — якъ доносить берлиньскій кореспондентъ до „Journ. des Débates“ — має бдбутися ще сего мѣсяця. Кореспондентъ той каже, що насамперед бдбудеся зѣздъ кн. Бисмарка зъ Гирсомъ и Криспимъ на нѣмецкбй земли; Гирсъ має приѣхати вже 15 с. м. до Франценсбаду а Криспи приѣде мабуть до родины, котру вже выславъ до Карльсбаду. О зѣздѣ гр. Кальнокого зъ кн. Бисмаркомъ не згадується нѣчого въ наведенбй повысше газетѣ, але єсть майже певною рѣчею, що зѣздъ сей бдбудеся въ Киссингенъ.

Поголоски о дальшихъ зѣздахъ монархбвъ не перестають кружити. Якъ вже звѣстно, має цѣсарь Вильгельмъ бдвѣдати въ першбй линiи цѣсаря австрійского и короля италійского. Коли наступить стрѣча зъ сими монархами, доси ще не знати точно, але здаєсь, що не скорше ажь якъ въ другій половинѣ вересня, бо до того часу буде цѣсарь занятый маневрами. Стрѣча зъ королемъ италійскимъ бдбудеся по всѣй имовѣрности въ Римѣ и цѣсарь буде вже старатися, щобы свою гостину погодити зъ досыть прикрыми бднсинами мѣжь Ватиканомъ а Квириналомъ. Пбсля „Berl. Tageblatt“ має зѣздъ цѣсаря зъ англiйскою королевою бдбутися 30 вересня въ Баденъ-Баденъ. Та сама газета доносить такожь, що въ Римѣ роблять на принятье цѣсаря вже теперь великій приготованя, и що тамъ бдбудеся велика войскова парада, въ котрій возьме участь 40.000 войска. „Nordd. Allg. Ztg.“ доносить, що 8 серпня має приѣхати до Берлина король португальскій. „Kreuzztg.“ довѣдуєсь зновъ, що въ осени має бдбутися зѣздъ трохъ цѣсарѣвъ въ якбмсь пограничнбмъ мѣсточку австрійскбмъ. Пбсля иншои верзіи має царь зъ царицею приѣхати въ вересню зъ Копенгаги до Берлина зъ ревизитою до нѣмецкого цѣсаря. Тблько отже поголосокъ, що годѣ знати, котра зъ нихъ правдива.

Пбвъурядова праса австрійска и нѣмецка не перестає доказувати, що пбдчасъ зѣзду въ Петергофѣ не було нѣякихъ нарадъ надъ межинародными справами. „Fremdenblatt“ каже: „Пбсля згбдныхъ вѣстей не настала пбдчасъ гостины цѣсаря Вильгельма въ Петергофѣ нѣяка умова въ нѣякій зъ дотеперѣшныхъ межинародныхъ справъ. Наслѣдкбвъ и значеня зѣзду треба шукати въ тбмъ, що вымѣна гадокъ межи обома монархами и ихъ мужами державными зможе певно середъ всякихъ обставинъ пбдперти змаганя вымѣренй на удержанье мира.“

——

Пбсля кореспонденціи, яку одержала „Pol. Corr.“ зъ Риму, панує въ тамошныхъ кругахъ дипломатичныхъ переконанье, що въ Петергофѣ не прийшло до нѣякои спеціяльнои умовы мѣжь обома монархами. Зѣздъ — кажуть тамъ — мавъ вже зъ горы задачу довести лишь до вымѣны гадокъ въ справахъ европейскихъ. Розговоры монархбвъ и ихъ мужевъ державныхъ пояснили станъ рѣчей и черезъ то вырбвнали дорогу до якогось порозумѣня та скрѣпили змаганя, вымѣренй до удержаня мира. Що дотычить становища Россіи спе-

---

нахъ та школѣ ветеринарiи; богато оказбвъ доставили такожь кабинеты львбвскихъ шкблъ середныхъ. Умысно на выставу выготовленыхъ и присланыхъ предметбвъ було дуже мало, длятого сю часть выставы треба уважати лише доповненьемъ и заокругленьемъ цѣлои выставы. Все-жь таки було и тутъ досыть цѣкавыхъ и поучаючихъ предметбвъ, котрій мали трохи ширше значенье, якъ лише чисто шкбльне.

Найлѣпше зб всѣхъ наукъ природныхъ була заступлена зоологія. Годѣ тутъ описувати всѣ выставленій предметы, дотыкаючій сеи науки, длятого згадаємо лише про де-що цѣкавѣйшого. Наука о звѣрятахъ була на выставѣ дуже красно и систематично представлена — почавши бдъ будовы людского тѣла ажь до найнизшихъ звѣрятъ, т. зв. первѣтнякбвъ (Protozoa), котрыхъ, розумѣєсь, можна було лише на моделяхъ представити. Поббчь сего були: д-ра Михаила Коцюбы дуже красній препараты остеологичній: черепъ зъ головы малпы розббраный дуже штучно и зручно на поодинокій складовій кбсточки; черепъ зъ головы новонародженои бвцѣ, розббраный на части; два черепы зъ однодневныхъ свиней; вилицѣ (Kiefer) молодои малпы для показаня розвою зуббвъ и два кбстяки щурбвъ. Дуже красній були препараты зоологичній Фрича, торговельника того рода препаратами зъ Праги. Зъ єго препаратбвъ представлялись особливо красно два спиритусовій препараты въ подовгастыхъ слояхъ; одинъ: розвбй пчолы, а другій: розвбй термитбвъ (рбдъ великои мурашки), а бдтакъ ще 12 бронзовыхъ моделѣвъ ящѣрокъ, зробленыхъ зъ якъ найббльшою точностею науковою. Бар. Юл. Бруницкій зъ Пбдгорець выставивъ бувъ красну зббрку птахбвъ и комахъ зъ окрестности Пбдгорець; проф. Вайґель зб Львова 8 препаратбвъ краєвыхъ змій; школа рбльнича въ Дублянахъ красній моделѣ восковій до зоотомiи и т. д.

Не такъ уже добре була заступлена ботаника, хочь зъ другои стороны треба и то признати, що зъ сеи матерiи не такъ легко выставити що-небудь цѣкавѣйшого для загалу. Поббчь рбзныхъ зѣльникбвъ и моделѣвъ звертали тутъ на себе увагу два прилады д-ра Цѣсельского: одинъ зъ тыхъ приладбвъ „Фіофонографъ“ вказує, записує и сигналізує прирбстъ ростины, а другій вказує вплывъ гравитаціи на рбстъ ростинъ. Фіофонографъ єсть то приладъ годинниковый дуже чутливый. Передъ нимъ була засаджена въ вазонѣ кукуруза, котрои вершокъ бувъ сполученый шнурочкомъ зъ приладомъ. Скоро лише въ кукурузѣ наставъ прирбстъ, шнурочокъ ставався вже менше натягненымъ, а приладъ годинниковый дававъ заразъ звбнкомъ знати, що ростина пбдросла.

Зъ минералогіи було выставленыхъ лише шѣстьдесять оказбвъ наносового камѣня зъ окрестности Ниська проф. Тинецкого и збірка оказбвъ зъ бохняньскои копальнѣ Расиньского. Ґеольоґія не була зовсѣмъ заступлена. Зъ физики були выставленій по найббльшбй части, майже выключно, приборы до науки того предмету. На увагу заслугували физикальнѣ прилады нашого земляка д-ра Пулюя, професора и ректора нѣмецкои политехники въ Празѣ, и єго радіометеръ.

Ґеографію представляли численній мапы шкбльній, атласы, ґльобы и т. д. Стѣнныхъ мапъ шкбльныхъ було 130, атласбвъ 58. Мѣжь атласами бувъ особливо одинъ, выставленый бар. Юл. Бруницкимъ, цѣкавый. Атласъ сей єсть нѣмецкій и походить зъ року 1775, отже зъ часу, коли Галичина лише-що була прилучена до Австріи. Цѣкава отже рѣчь, якъ тогдѣ выглядала граница Галичины бдъ стороны Россіи. Зъ атласу сего показуєся, що Збаражь, Скалатъ, Хоростбвъ лежали вже въ Россіи, а границю въ тыхъ сторонахъ творила рѣка Серетъ, названа въ атласѣ „Подгорце“; Радивилбвъ, Михайлбвка, Пирятинъ, що лежать нинѣ въ Россіи, належали тогдѣ до Австріи. — Згадати тутъ ще треба про пластичній мапы: п. Сокальского „пластика Галичины“ и Евгенія Вайґля „пластична мапа Чорногоры“; мапы тій, хочь ще дуже примитивно выготовленій, вказують однакожь, що суть у насъ люде, котрій радо и симъ предметомъ займаються.

Отъ и короткій поглядъ на сегорбчну ґиґієнично-природничу выставу у Львовѣ. Якій-жь заключеня маємо зробити зъ нея? Загальнѣйшихъ и всесторонныхъ заключень не беремось робити а деякій нашій погляды кинули мы на выставу вже при поодинокихъ ея бддѣлахъ; тутъ зазначимо лишь ще разъ и пбднесемо той бдрадный для насъ проявъ, що и у насъ суть люде, що хосенно и неутомимо трудяться на рбзныхъ поляхъ науки и приносять честь и славу рускому имени. Выстава выказала, що мы маємо здббныхъ лѣкарѣвъ, анатомбвъ, хирургбвъ, ветеринарбвъ, слѣдителѣвъ природы, физикбвъ и т. д., котрыми величавсьбы кождый нарбдъ; що у насъ вытворюєсь вже самосвѣдомый станъ ремѣсничій и промысловый, котрый смѣло выступає вже до конкуренціи зъ другими. Працѣ намъ лишь и бдваги та довѣрія въ свои власній силы а певно добємось красшои долѣ въ будучности.

К. К.

ціяльно въ болгарскôй справѣ, то въ згаданыхъ кругахъ не думають, щобы Россія вже въ найблизшôмъ часѣ ôдступила ôдъ своєи выжидаючои политики, котрои доси придержувалась.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ Руского Товариства педагогичного** выбравъ на своѣмъ засѣданю дня 10 липня с. р. комитетъ до веденя дѣлъ Института св. Николая на часъ вакацій. Комитетъ сей на першôмъ засѣданю дня 18 липня с. р. уконституовався въ сей спосôбъ, що выбравъ проф. Ив. Бѣчая головою комитету и директоромъ економичнымъ Института, проф. Лучакôвского директоромъ науковымъ, д ра Федака дорадникомъ правнымъ а проф. Ярему настоятелемъ Института и тымчасовымъ секретаремъ комитету. Ухвалено: 1) На пôдставѣ статута, затвердженого намѣстництвомъ дня 20. червня 1888 до ч. 33.606, отворити на рôкъ шкôльный 1888/9 лише ôддѣлъ для ученикôвъ, єсли зголоситься достаточне число питомцѣвъ. Прiйматися будуть ученики шкôлъ середныхъ, сыны (пупилѣ) членôвъ Товариства педагогичного (§. 6. а. стат.) за мѣсячною заплатою. 2) Заплату мѣсячну назначивъ комитетъ на 20 зр. 3) Квота тая може бути зниженою на пôдставѣ свѣдоцтва убожества тымъ петентамъ, що на се вповнѣ заслугують. 4) Зниженье се однакожь не може йти дальше якъ до 15 зр. 5) Въ тôй цѣли рѣшено помѣстити въ часописи „Дѣло“ ôдозву до родичѣвъ и опѣкунôвъ, щобы зголошували своихъ сынôвъ (пупилѣвъ) до Института. 6) До поданя маѣ долучитися: 1) метрику ученика, 2) свѣдоцтво шкôльне зъ остатного пôврoку, 3) декларацію що-до мѣсячнои заплаты, 4) свѣдоцтво убожества ôдъ тыхъ, що хотять менше платити, якъ 20 зр. 5) 1 зр. на выдатки кореспонденцiйнѣ, 6) хто не єсть членомъ Товариства педагогичного 1 зр. на вписове и вкладку рôчну до того товариства. 7) Рѣшено лише такѣ поданя увзглядняти, зголошеня же листовѣ або инши, не заосмотренѣ потрѣбными прилогами не будуть уважатись за поданя о принятье до Института. Не увзглядняться такожь сего року поданя о безплатне помѣщенье або о помѣщенье учениць. 8) На всѣ поданя ôдповѣсть комитетъ сторонамъ въ часѣ мѣжь 15. а 20 н. ст. серпня и тому рѣшено просити подаючихъ докладно подавати свои адресы.

— **Зъ руско народного театру.** Въ своѣй вандрôвцѣ по нашôмъ Подôлю загостивъ театръ до Теребовлѣ. Два роки минуло, якъ були нашѣ артисты въ тôмъ мѣстѣ, тому можна були надѣятись, що радо повитають ихъ мѣжь собою. На жаль, сталось инакше и нашъ театръ ôднѣсъ въ Теребовли досыть значну страту. Зъ околицѣ мало хто бувавъ, а зъ сталыхъ гостей на представленяхъ нашого театру треба згадати о. Лукашевича зъ Мшанця, котрый такожь въ Хоростковѣ бувъ на всѣхъ представленяхъ и оо. Тимуса та Лѣщиньского, котрѣ не поминули нѣ одного представленя а ще и до Струсова приѣздили. — Въ Струсовѣ давъ нашъ театръ шѣсть представлень, именно выставивъ: Гаспароне, Шляхту ходачкову, Барона циганьского, Запорожця за Дунаємъ, Зеленый островъ, и Павла Полуботка на дохôдъ погорѣльцѣвъ села Заздрости. Въ Струсовѣ повитали нашъ театръ вельми симпатично, не можна було добачити рôзницѣ народностей, нѣ поодинокихъ верствъ суспôльности. И такъ п. граф. Борковскiй ôдступивъ безплатно обширный свôй льокаль на представленя и самъ зъ цѣлою родиною бувавъ на представленяхъ. Не менше горячо пôдпирали нашъ театръ: о. Цегельскiй, сотрудникъ въ Струсовѣ, п. Рудка, начальникъ мѣста и п. Щуровскiй, управитель почты Най бôльше але годиться пôднести се, що нѣгде не бувае такъ численно наше мѣщаньство зъ родинами на представленяхъ руского театру якъ въ Струсовѣ, а славетный мѣщанинъ, п. Конрадъ, рѣзьбарь, не тôлько що всѣхъ заохочувавъ до ôдвѣданя театру, але, якъ все пôдчасъ кождои гостины нашого театру въ Струсовѣ, такъ и теперь ôдступивъ безплатно всѣмъ артистамъ своє помешканье. Честь и слава такому мѣщаньству! — Въ Пôдгайцяхъ, де тепер загостивъ нашъ театръ, бýдуть такѣ представленя: въ суботу, 4 н. ст. серпня, опера Зеленый островъ; въ недѣлю, 5-го, образъ народный, М. Кропивницкого зъ спѣвами и танцями: Дай серцю волю, заведе въ недолю; вô второкъ, 7-го, опера Баронъ циганьскiй; въ середу, 8-го, оперета народна Довбушь; въ четверъ, 9-го, опера Весела вôйна; въ суботу, 11-го трагедія О. Барвѣньского: Павло Полуботокъ, а въ недѣлю 12 н. ст. серпня на послѣдне представленье, опера С. Артимовского: Запорожець за Дунаємъ.

— **Огнѣ.** Въ Глинянахъ, пов. перемышляньского, почало горѣти вô второкъ о год. 5-тôй зъ полудня въ хатѣ Іосифы Даць и въ одноѣ хвили стануло въ огни 21 загородъ селяньскихъ. Згорѣло такожь и руске приходство зъ всѣми господарскими будынками. Чотири роки тому назадъ погорѣли тѣ самѣ господарѣ, а зъ хаты Іосифы Даць вже пятый разъ починае горѣти и не можна дослѣдити причины. При огни не було найменшого ратунку; два разы телеграфовали до староства о помôчь. Ще на другiй день вѣтеръ роздувавъ згарища будынкôвъ. — Въ селѣ Олексичахъ новыхъ, пов. стрыйского, вдаривъ грôмъ въ хату и запаливъ єи. Вѣтеръ дувъ въ напрямѣ села, але на щастье приспѣвъ зъ помочею бр. Бруницкiй зъ Пôдгорець зъ сикавками и своєю сторожею огневою та загасивъ огонь.

— **Грады** упали въ многихъ околицяхъ всхôднои Галичины и поробили величезнѣ шкоды. И такъ пишуть намъ зъ Яворова: Дня 2 н. ст. серпня о год. 2-гôй зъ полудня падавъ въ Яворовѣ и околици величезный градъ, якого не памятають навѣть найстаршiй вѣкомъ люде. Градъ мавъ двоякiй видъ: меншiй выглядавъ якъ куля зъ коляками и важивъ до 4 дека, бôльшiй, принесеный зъ поля, ôддаленого о пôвъ милѣ ôдъ мѣста, важивъ ще 9 дека, а стопився що найменше о половину своеи первѣстнои ваги та выглядавъ мовь кружокъ, широкiй на чотири до пять пальцѣвъ мужескихъ и грубый на пôвтора пальця. По поляхъ велика шкода: всѣ збôжа, що стояли на пни, прибивъ градъ такъ сильно до землѣ, що здаеся, мовь-бы хто переѣхавъ по нихъ зелѣзнымъ валомъ. Въ Яворовѣ повытовкавъ градъ майже всѣ шибы въ ôкнахъ, положеныхъ на захôдъ. — Зъ Жовкôвщины, зъ села Скварявы, надôслали намъ громадяне письмо повне роспуки, въ котрôмъ описують свою нужду. Дня 2. н ст. серпня навѣстила се село и многѣ иншѣ околицѣ въ повѣтѣ жовкôвскôмъ, туча градова. Градъ, що падавъ зъ чверть годины, бувъ завбôльшки гусячого яйця, а въ сусѣднôмъ селѣ найшли таку груду, що важила кильо. Всѣ засѣвы и садовину выбивъ градъ до тла, а бѣдныхъ селянъ выжидае крайна нужда. — Зъ Самбôрщины пишуть намъ: Гарнѣ були урожаѣ, наразъ дня 2 н. ст. серпня надтягла страшна градова туча и въ одноѣ хвили всѣ засѣвы на поляхъ прибивъ градъ до землѣ. Люде заломлюють руки, бо не знають, якъ вызимують сего року.

— **Ц. к. центральна комисія археологична у Вѣдни** на послѣднôмъ своѣмъ засѣданю роздивляла предметы, выкопанѣ д-ромъ Шараневичемъ въ Галичи и Залуквѣ. Комисія узнала, що всѣ тѣ предметы походять по найбôльшôй части зъ першихъ часôвъ середныхъ вѣкôвъ, а найцѣннѣйшимъ зъ нихъ єсть срѣбный нашийникъ.

— **Въ Рôздвянахъ** коло Струсова ôдкрыто дня 22 н. ст. липня народну читальню. Першѣ загальнѣ зборы ôдбулись безъ торжества, бо порѣшено зразу спокôйно зôбратись до совѣстнои, тихои науки и працѣ а ôдтакъ доперва заявити свѣтови торжественно, якiй хосенъ приносить читальня. Членôвъ вписалося 28. При тôй нагодѣ складае нововыбраный выдѣлъ читальнѣ подяку: Тернопôльскôй филiи „Просвѣты“ за 31 подарованыхъ книжочокъ; Вп. проф. Ол. Барвѣньскому за подарену „Исторiю Руси“ и Вп. Герасимовичеви за 40 подарованыхъ книжочокъ общества им. Качковского. Читальня вписалась въ члены „Просвѣты“ и общ. им. Качковского.

— **Нападъ розбишацкiй и рабунокъ.** Въ ночи на 30 н. ст. липня въ Кукизовѣ, пов львôвского, напали незнакомѣ злочинцѣ на дôмъ лат. пароха Тхуржницкого и завдали єму чотири раны въ голову, зломили два ребра та ще дусили за горло. Кс. Тхуржницкiй маѣ 85 лѣтъ, не держить нѣякои службы у себе и лише песъ стереже приходство. Пса того строивъ хтось на три днѣ передъ тымъ нападомъ. На другiй день зъѣхала комисія судова и дослѣдила, що злочинцѣ вкрали 80 зр. готôвкою и зимовый сурдутъ, въ котрôмъ мабуть похованъ старець вартôстнѣ паперы. Лѣкарѣ узнали раны, завданѣ кс. Тхуржницкому, дуже небезпечнѣ. Увязнено двохъ паробкôвъ двôрскихъ, бо въ стайни найдено вкраденый сурдутъ, добре перешуканый на всѣ стороны. Се вже єсть третiй розбишацкiй нападъ на кс. Тхуржницкого.

— **Въ Монахiюмъ** святковано вô второкъ 100-лѣтнѣ роковины панованя Людвика I. Одною точкою програмы бувъ такъ зв. „Festzug“, въ котрôмъ були заступленѣ всякѣ заводы и верствы суспôльности. Найкрасшiй похôдъ бувъ кущѣвъ, бо вывели они мѣжь собою кôлька гарно прибраныхъ верблюдôвъ и ôсѣмь слонѣвъ, котрыхъ вынаймили зъ цирку. Звѣрята слухали всякихъ приказôвъ, народъ, до 150.000 людей, тѣшився а навѣть зъ льожи двôрскои, де бувъ князь-реґентъ Люитпольдъ и архикнягиня Ґизеля, оплескували дуже живо ту сцену. Втôмъ надôйшла друга партiя, що представляла зелѣзницѣ и оденъ вôзъ, зробленый на подобу смока, почавъ выкидати зъ себе густѣ клубы дыму. Слонѣ побачили се, переполохались и впали зъ рыкомъ мѣжь зрѣтелѣвъ. Наставъ переполохъ, всѣ почали утѣкати, кôлька трибунъ завалилося, богато женщинъ зômлѣло а мимо того весь похôдъ ишовъ дальше. Слонѣ вбѣгли на бôчнѣ улицѣ, а чотири зъ нихъ зайшли до сусѣдного села, де полапали ихъ доперва по полудни. Два слонѣ вбѣгли по сходахъ до придворного театру и покалѣчили много людей. Иншiй слонь заваливъ порталь уряду менничого, вбѣгъ на подвѣрье а ôдтакъ злучившись зъ двома иншими летѣвъ мовь скаженый найбôльшими улицями на майданъ, де було до 3000 людей, котрѣ о цѣлôй тôй пригодѣ нѣчого не знали. Тамъ було найбôльше нещастя: двѣ женщины стратовали слонѣ на смерть а 20 особъ тяжко покалѣчили. Такожь и конѣ сполохались и разомъ зъ слонями бѣгли помѣжь товпы народу. Якимсь чудомъ забѣгли слонѣ на подвôрье однои каменицѣ при Annenstrasse и тамъ збившись въ громадку въ кутѣ спокôйно станули, хотяй не дались довгiй часъ пôймати и вывести. Вся служба менажерiи, сторожа огнева и войско до пôзного вечера добре намучились, заки змогли закинути шнуры слонямъ на шиѣ и завести до менажерiи. Слонѣ не слухали наставникôвъ а шнуры розрывали на куснѣ. Торжественный обхôдъ докôнчено спокôйно, хотяй мѣжь народомъ було велике заворушенье по поводу сеи нещасноi пригоды.

Дрôбнiй вѣсти. Въ Мокрянахъ коло Самбора ôдбудеся дня 9 н. ст. серпня вѣнчанье укôнченого богослова п. І. Савчака зъ панною Марiею Поляньскою, донькою тамошнього пароха. — Президентъ высшого суду краєвого, п. Симоновичь, выєднавъ у Вѣдни порѣщенье на будову суду у Львовѣ. На рôкъ 1889 маѣ вставитись въ буджетъ перша рата на сю будову въ квотѣ 175.000 зр. — Инжиниръ выдѣлу краєвого, Вячеславъ Загадникъ, утопився въ Вислѣ въ повѣтѣ тарнобжескôмъ, де заходився около управильненя тамошныхъ рѣкъ. — Шенереръ маѣ стало поселитись въ Дрезнѣ по ôдсидженю своєи кары.

Надôслане.

Для глухихъ. — Особа, що въ поединчiй спосôбъ вылѣчилась зъ 23-лѣтноi глухоты и шуму въ ушахъ, готова кождому переслати даромъ описанье сего по нѣмецки. — Адреса: **Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2476 6—52

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Президiя ц. к. высшого суду краєвого у Львовѣ именовала Алойсiя Левицкого асистентомъ рахунковымъ и І. Нистенберга практикантомъ рахунковымъ. — Комисарь повѣтовый Викторъ Калита именованый комисаремъ полиции при львôвскôй дирекцiи полиции.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 4. серпня. Англiя, Нѣмеччина и Австрiя признали верховну власть Италiи въ Массавѣ. Австрiйске правительство заявило, що не входить въ причины, якѣ спонукали окупацію Массавы и признае, що австрiйскѣ пôдданѣ въ Массавѣ повиннѣ пôддатися италiйскимъ законамъ.

Берлинъ 4. серпня. Цѣсарь принимавъ вчера турецкого посла Мунира-пашу въ торжественнôй авдiенціи и запросивъ єго на галевый обѣдъ. Нинѣ дае гр. Гербертъ Бисмаркъ великiй пиръ въ честь Мунира-пашѣ.

Лондонъ 4. серпня. Бюро Райтера доносить, що Италiянцѣ вывѣсили въ Зули на полудне ôдъ Массавы свою хоругвь и заявили, що беруть сей округъ пôдъ свôй протекторатъ. Въ палатѣ послôвъ заявивъ лордъ Сальсбери, що Италiя взяла Массаву въ посѣданье, коли вже не за згодою, то за повѣдомленьемъ Англiи, въ наслѣдокъ чого Англiя мусѣла приняти обовязки, выплываючѣ зъ угоды.

Парижь 4. серпня. Оногдашна конференція французского повномочника въ Римѣ, Жерарда, зъ Криспимъ въ справѣ Массавы не принесла нѣякого успѣху. Ґоґлье выславъ ноту до державъ, въ котрôй заявляе, що удержуванье капитуляцiй въ повнôй силѣ ажь до послѣднои италiйскои ноты не пôдлягало нѣякому сумнѣвовы.

Прага 4 серпня. Повѣнь и бурѣ наробили въ многихъ сторонахъ страшнои шкоды. Богато людей стратило житье.

ПОДЯКА.

Тяжка и въ наслѣдкахъ невылѣчима хороба, котра навѣстила нашу наймилѣйшу и неоцѣнену доньку Ольгу, а опôсля страшна смерть, котра выдерла намъ сей найдорожшiй скарбъ, завдала нашимъ родительскимъ серцямъ такъ величезнѣ и такъ пекольнѣ терпѣня, що ихъ не всилѣ описати нѣяке перо. Одинокою осолодою въ тôмъ нашôмъ горю було то загальне спôвчутье, той загальный жаль, котрый мы бачили и дôзнали у всѣхъ близькихъ и далекихъ нашихъ приятелѣвъ и знакомыхъ а вкôнци се неоцѣнене и не даюче-ся описати посвяченье и жертвы, котрѣ поносили дорогѣ приятелѣ нашои родины. Не маємо иншого способу высказати всѣмъ тымъ особамъ тую вдячнôсть, яку мы имъ виннѣ, лише той, що дякуємо имъ публично на сѣмъ мѣсци. И такъ дякуємо найперше Впов. панамъ лѣкарямъ, д-рамъ Адамови Струмѣньскому, Павлу Гольдгаберови и Станиславови Солтисикови за ихъ тяжкѣ, а однако безкористовнѣ труды около недужои; особливо дякуємо Тобѣ Впов. пане Адаме за тôлько ночей, котрѣ провѣвъ Ты безсонно у єи ложа, за тѣ бальсамичнѣ слова потѣхи, котрыми укрѣплявъ Ты усомнѣваюче серце недужои Ольги, вкôнци за тѣ страты матерiяльнѣ, якѣ понѣсъ Ты, ôдаючись душею и тѣломъ услугамъ и заводови лѣкарскому коло нашои найдорожшои Ольги. Дякуємо дальше Всечест. священьству обохъ обрядôвъ, котрѣ зволили взяти участь въ похоронномъ обрядѣ, а именно рускимъ священикамъ яко священодѣйствуючимъ, о. крилошанинови Лотоцкому, оо. Давидовичеви, Яремѣ, Леонтовичеви, Лотоцкому молодшому, Мриглодовичеви, Роздѣльскому, Сѣркови, Сухаровскому Шведзицкому, Войтовичеви и священикамъ обряду рим.-кат. яко асистуючимъ: Всч. о. крил. Свѣстерскому и оо.: катихитови Целлерови, Пельцови и Скарбовскому. Дякуємо дальше питомцямъ обохъ обрядôвъ, котрѣ будьто асистою, будьто краснымъ трогаючимъ спѣвомъ хоральнымъ причинилися до звеличеня обряду похоронного. Дякуємо Вп. членамъ товариства музичного, що проводили при трогаючôмъ спѣвѣ тѣло помершои на мѣсце вѣчного спочинку; Всч. о. Яремѣ и Вп. професорови п. Шиндлєрови за краснѣ слова, повнѣ прегарныхъ гадокъ, выголошенѣ надъ могилою. Дякуємо вкôнци всѣмъ властямъ, корпораціямъ, товариствамъ и приватнымъ особамъ за такъ численну участь въ похоронѣ, та всѣмъ тымъ панямъ, панамъ и ученикамъ гимназiяльнымъ, що жертвовали такъ дорогоцѣннѣ, прегарнѣ вѣнцѣ бл. п. невôджалованôй Ользѣ.

Броды 30 липня 1888.

Іоанъ Вербицкiй, професоръ гимназiяльный, отець и *Емилiя Вербицка* мати.

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ зъ монхъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерiй краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь 2484 Всч. Духовеньству. 16—?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинцiи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,
магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.
Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.
Заложеный 1848.

Д-ра Ґ
гера бѣлье, кафтаники ôдъ поту трикотовѣ и сѣтковѣ, рукавицѣ и рушники до натираня
поручае найдешевше
2537 ТОРГОВЛЯ
Братей Лянгнеръ
Львôвъ, Галицка ч. 16
Цѣнники на жаданье даромъ.

Неомыльне средство
на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.
Цѣна фляшцы 50 кр.
Встрикненье и капсулки
зъ ростины „MATICO“
въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство
поручае Аптика
К. КРИЖАНОВСКОГО
у ЛЬВОВѢ.
Цѣна фляшки встрикненъ 40 кр.
2374 *Капсулокъ 80 кр.* 46—?

Русинъ, совѣстный чоловѣкъ, — знае такожь учити спѣву хорального — глядае мѣсця за **писаря гродского** въ однôй або и кôлькохъ сусѣдныхъ громадахъ. На жаданье може выказатися свѣдоцтвами. Просить зголошуватися до редакцiѣ „Батькôвщины“.

Нове вынайденье
Ц к. пат.
МАСИЧКА,
EXCELSIOR,

въ котрôй можна зробити при помочи 10-лѣтнои дитины въ трехъ минутахъ зъ солодкого **молока, сметанки** або **сметаны** найбôльшу скôлькôсть найчистѣйшого и смачного масла.
Ся масичка зладжена зъ дуже доброго металю, признана многими знатоками на богато выставахъ необходимою въ домовôмъ господарствѣ, ôдзначена золотыми и срѣбными медалями и есть кромѣ своєи великои придатности незвычайною окрасою въ господарствѣ.
Масичка маѣ обѣму на 10 литрôвъ и можна въ нѣй зробити въ 3—5 минутахъ яку небудь скôлькôсть найсмачнѣйшого масла а коштуе она, за обѣмъ одного литра, дуже практична лише 5·50 зр. разомъ зъ приписомъ уживаня.
Лише зр. 5·25
коштуе
Вашингтоньскiй
Годинникъ - Ремонтоаръ.

Накручуеся ушкомъ новѣйшого выробу безъ ключика. За добрый хôдъ гарантуеся на пять лѣтъ, разомъ зъ хорошимъ ланцушкомъ зъ американьского золота-double. 2513 4—6
Розсылка за попереднымъ надôсланьемъ належитости або за послѣплатою. Наколи не сподобаесь, принимаеся назадъ и **звертаеся** сейчасъ **грошѣ.**
Замавляти лише у
Waarenhaus „Zur Monarchie“, Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9/F.

Складъ кавы
АРТУРА КОСЦИЦКОГО
пôдъ знаменемъ
„СИРІУСЪ“
у Львовѣ, Хорущина ч. 22
поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.
Коштуе у Львовѣ:
1 кильо 1·80 зр.
на провинцiи:
4¾ кильо 9·15 зр. франко.
Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.
Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрѣ оголошуютъ иншiй пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю єи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трiестѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродае гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комисiонеръ, а ôдъ него ажь купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 163—?

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ
зъ якимъ ôдносяться майже ôдъ 20 лѣтъ до нашого „Якорного проганяча недугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаємо ссобою повиннôстею такожь тыхъ запросити до спробованя, котрѣ сего улюбленого средства домового ще не знаютъ. Оно не єсть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ**, умѣстно зложенымъ препаратомъ, котре справедливо заслугуе, щобы его всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що многѣ хорѣ, котрѣ выпробовали другѣ дуже захваленѣ средства, **знôвъ таки до успѣшного Pain-Expeller-а** беруться. Черезъ порôвнанье власне пересвѣдчилися, що не лише **ревматичнѣ болѣ**, якъ **ломанье** въ **членахъ и пр.** а такожь **болѣ зубôвъ, головы, хребта, кольки и проч.** найпевнѣйше устуπають черезъ натиранье „експеллеромъ“. За **дешеву** цѣну **40 кр.**, 70 кр, взгл. зр. 1·20 може навѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленнѣ успѣхи доказують, надармо не выкидаються. Стерегтись треба передъ шкôдливыми пôдробленями и приймати лише „Pain-Expeller“ зъ знакомъ **якора** яко правдивый. На складѣ въ премногихъ аптикахъ, головный складъ: Apotteke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Близшѣ вѣсти подаютъ: F. Ad. Richter et Cº. Вѣдень. 2161 42—51

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
у Львовѣ при ул. Ягайлоньскôй ч. 3.
Почавши ôдъ дня 7 падолиста 1885
2218 31—0 **выдае**
АСИГНАТЫ КАСОВІ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженьемъ
5% зъ 90-дневнымъ выповѣдженьемъ
Передрукъ не буде плаченый. **Дирекція.**

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зо стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхапляють зъ нечуваною скоростею. Сгѣте сей, справедливо названый „Тайною красы“, оддаляе въ тягу однои ночи всяку неделикатнѣсть, стверджене, червонѣсть шкѣры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ему красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нѣчь, чудово заховуе цвѣтъ оддъ всякого ствердненя шкѣры, якъ рѣвно-жь и оддъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и красноі паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 29—?

Найпоплатнѣйшій предметъ продажи для

торговель зелѣзомъ, гальантерійныхъ и дрѣбныхъ товарѣвъ.

Бельгійска

ЛЯМПА

Незрѣвнана сила свѣтла. Експльозія неможлива. Значно яснѣйша и дешевша якъ ґазъ.

Зъ долины можна засвѣтити и загасити.

Патентъ Lempereur & Bernard

Фабрика **Josef Halbärth & Co.** въ Линцу н. Дуваемъ

Сила свѣтла 1½, 3, 5, 8 пол. ґазу. Нафты выйде 2, 3, 4, 6 кр. за год.

2530 2—?

Письма признательнѣ и цѣнники даромъ и оплатно.

Марка охоронна „L. & B. Lampe belge.“

Безъ марки охоронної — неправдива. — Незрѣвнана, не дастся перевищити.

Цѣлковита выпродажь!

Добрый годинникъ майже даромъ!

Въ наслѣдокъ **цѣлковитого розвязаня** нашого загального складу годинниковъ єсьмо змушений, цѣлый нашъ припасъ бѣльше якъ **10.000** штукъ **дуже величавыхъ годинниковъ маятниковыхъ** продавати нияше цѣны выробу, бо цѣлый складъ мусить бути въ найкоротшомъ часѣ опорожненымъ.

Мы розсылаемо до кождого по всѣхъ мѣсцевостяхъ цѣлои Австро-Угорщины сейчасъ, одержавши замовленье, **вельми елегантный, знаменитый, на секунды регульованый**

ГОДИННИКЪ МАЯТНИКОВЫЙ

въ формѣ РЕМОНТОАРА.

Сей годинникъ въ найлѣпшой бронзованой **металевой оправѣ** маѣ зъ плоского скла пат. циферблятъ, котрый въ ночи самъ зъ себе **ясно мовь мѣсяць свѣтить и голосный будильникъ звонковый**, котрый треба наставити на кожду годину лише за

зр. 3.50.

по**сля рисунку зъ 2лѣтною порукою и** *голосным будильником звонковым* лише за

зр. 3.50.

За доброту сихъ **знамен-то регульованыхъ** годинниковъ поручае солидне признанье нашои широко розгалуженои фирмы, котра продае **лише загально, добрый солидный и практичный товаръ** по дешевой цѣнѣ а єсли-бы не сподобалося, то звертаємо назадъ грошѣ.

Розсылаеся въ **мѣцныхъ скринкахъ деревляныхъ** за послѣплатою або присланьемъ напередъ грошей.

Прошу ще разъ, въ власномъ интересѣ **сейчасъ** замавляти и докладно подати свой повный адресъ: **Имя, завѣдъ, мѣсцевость, послѣдну почту и край** 2525 3—?

ЕКСПОРТОВЫЙ СКЛАДЪ ГОДИННИКОВЪ

„Wiener Kaufhaus“

A. GANS, Wien, III., Kolonitzgasse 6.

Складъ по селахъ всюды, де вывѣшений дотычний плякаты.

Складъ по селахъ всюды, де вывѣшений дотычний плякаты.

І. АНДЕЛЯ

ново одкрытый

Порошокъ заморскій,

убиває: **блощицѣ, блохи, швабы, тарганы, мозгалѣ, мухи, мурашки, стоноги, молѣ,** въ загалѣ всякі комахи майже зъ надзвычайною скоростію и певностію такъ, що зъ истнуючого поколѣня комахъ **анѣ слѣду не зостане.**

2505 4—12

Правдивый и по дешевой цѣнѣ

въ дрогеріи І. АНДЕЛЯ

13, Zum „Schwarzen Hund“ Hausgasse 13,

13, Dominikanergasse 13, 11, Kettengasse 11, **въ Празѣ.**

У Львовѣ у Зиг. Рукера въ апт. подъ Срѣб. Орломъ, І. Байзера апт.; Петра Миколяша апт.; Петра Гайльгофера апт; Алойза Гибнера, Іосифа Ганкого, Кароля Баера ул. Краковска; Яни: Ф. Вайсъ; Ирумоза: Ушеръ Зандъ; Ясло: Р. Пальца. апт.; Перемышль: А. Фалишевскій; Ряшовъ: Р. Вонтробскій; Закопане: В. Ригельгауптъ; Золочевъ: Іос Гедль. Въ Краковѣ: І. Траучиньскій апт.; А. Гавелка. купець; Е: Радлеръ апт.; Штокмаръ апт.; В. Редикъ апт.; Тернополь: Ф. Ямрогевичь апт.; Броды: В. Ляндесбергъ апт.; Ходоровъ; Ст. Дашкевичь апт.; Фриштакъ: Іоанъ Заньевскій апт.; Куты: Алекс. Загаевскій апт. Коросно: Іоанъ Лазаровичь торговля корѣня, деликатесовъ и винъ; Коломыя І. Сидоровичь апт. и Е. Штенцель апт; Сокаль: Евг. Высочаньскій апт.; Тернополь: Е. Францъ; Немировъ: К. Предримирскій апт Копычинцѣ: М Родеръ апт.; Станиславовъ: А. Байле апт.; Тарновъ: А. Адлеръ апт; Суха: К. Черницкій апт.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. галицкого

Акційного Банку Гипотечного

2222 110—? **купуе и продае**

ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ

подъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнѣ и 5% Листы Гип. преміованѣ,

котрыхъ подля закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвышои постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталовъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна одержати въ сѣй Конторѣ.

(до выльосованя зъ 10% премією т. є. по **110** за **100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсѣ дневномъ, не числячи нѣякои провизіи.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

поручае

выпробованѣ и певнѣ средства ко смѣтичнѣ,

одзначенѣ 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня.

Олѣйокъ таниновый, взмоцняе и подпомагае волосю рости. Фляконъ 50 кр.

Помада хинова взмоцняе корѣнцѣ волося и запобѣгае выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр

Вода атеньска, до змываня волося, запобѣгае твориться парилямъ, одсвѣжуе, робить тревалыми барву и полыскъ, — Фляконъ 80 кр.

Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлае знаменито на **корѣнцѣ волося** и на **порѣстъ волося.** Въ случаяхъ де въ наслѣдокъ недуга выпало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю одной фляшки можна добачити порѣстъ. — Цѣна 1 зр. 20 кр.

Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приємного, скрѣпляючого смаку и запаху, дуже користно **дѣлае на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.

Порошокъ ростинно-алькаличный, **до чищеня зубовъ.** Надае перлову бѣлость, оддаляе камѣнь и квасы, котрѣ наводить бѣль и порохнавѣнье зубовъ. Пуделко 30 и 60 кр.

Віолинъ средство противъ прѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.

Пудеръ салицилевый пвотивъ прѣтя и одпарения ногъ. Пуделко 60 кр.

Оцетъ десинфекційный, сильно одвоняючій и одсвѣжаючій воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапляня одежи. Фляконъ по 50 кр.

Оцетъ тоалетный, до натиранія губы тѣла, полоканя и до одсвѣжаня воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.

Оцетъ комнатный до кадженя. — Фляконъ по 50 кр.

Брилянтина есть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервованя бороды и пабородовъ. — Фляконъ 50 кр. 2529 15—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3, Готель Европейскій и ул. Галицка рогъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНОВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2.

І. & С. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Матерія модна въ кратки, на сукнѣ жѣночій, зъ чистои вовны 90 цм. широка, 10 м. зр. 8·50.

WOLL-ATLAS, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. 6·50.

Кашмиръ, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. 4·50.

BAIGE, (найновѣйшій краски, 100 цм. ширины, 10 м. зр. 9·50.

Матерія брокатъ, у всѣхъ краскахъ, 60 цм. ширины, найновѣйшій десенъ, 10 м. зр. 4.

Кретонъ, на сукнѣ жѣночій, добрый до праня, найнов. взоры, 70 цм. шир. 10 м. зр. 2·80.

Dreidraht, 60 цм. шир. ясно або темно сѣрый, 10 м. Іа. зр. 3·50. Па. зр. 2.80.

Матерія на шляфроки, також на жѣночій сукнѣ) 60 цм. шир въ кратки, 10 м. зр. 2·50.

Гарнитуры покрывалъ, (2 на лѣжко а 1 на столъ) зъ рипсу зр. 4·50, зъ джуты зр. 3·50

Занавѣсы джутовій, загально зр. 2·30. турецкій десенъ (2 бочній и 1 драперія)

КИЛИМКИ ДО ХОДУ, дуже тревалій, 10—11 м. довгій Іа. зр. 6—, Па. зр. 3·50.

Ковдра до накрыванъ, зъ атласу зр. 8·50, зъ гоцке зр. 3.

ПОЛОТНО ДОМОВЕ, 29 вѣдень, лѣктѣвъ, 1 штука 5·50. ¼ зр. 4·20. ¼ зр.

Веба Кинъ, 30 лѣктѣвъ, лѣшпа одъ полотна, 1 шт. ¼ зр. 7·50, ¼ зр. 5·80.

ШИФОНЪ, 30 лѣктовъ, 90 цм. шир. 1 шт. Іа. зр. 5·50, Па. зр. 4·50.

ОКСФОРДЪ, 29 лѣктѣвъ, найновѣйшій взоры, 1 шт. Іа. зр. 6·50, Па. зр. 4·50.

КАНЕВАСЪ, на простирала, 29 лѣктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. 6·, Па. зр. 5·20.

Адамашковый Градль 30 лѣктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. 8·50, Па. зр. 5·50.

СКАТЕРТИ, полотняній, у всѣхъ краскахъ, 3 шт. ¾ зр. 2.— ¾ зр. 1

СЕРВЕТЫ, полотняній, ¼ въ квадратѣ, 6 шт. зр. 1·20.

РУЧНИКИ, полотняній, 6 шт. зъ тороками зр. 1·20. зъ бордюроко зр. 1·80

ПРОСТИРАЛА, несшиваній, 2 м. довгій, 1½ м. широкій, 1 шт. зр. 1·50.

СЕНИКИ, зъ джутового полотна, комплетній, великій, 1 шт. Іа. зр. 1·40, Па. 90 кр.

Коцики передъ лѣжко, найновѣйшій десенъ, зъ фланелѣ, 1 паръ зр. 2., зъ джуты зр. 1·30.

Взорцѣ даромъ и франко.

2346 21—26

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручае Вповажнымъ П. Т. Публицѣ свой выключный складъ

Россійскои гербаты.

Одержуе правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручае ей подля побочь стоячого цѣнника ☛

Замовленя залагоджуеся найретельнѣйше и скоро, такожь за послѣплатою, опакованье франко.

☛ Особливо звертаеся увагу на Знаменитѣ роды К. & С. Попова.

		зр.	кр.
Кайсовъ, знам. чорна	½ кильо	1	60
„ „ мелянжь	„ „	1	80
Сушонгъ, знаменита	„ „	2	—
„ найлѣпша	„ „	3	—
Мелянжь каравана	„ „	4	—
Фу-чу-фу (Ч. І.	„ „	3	20
„ (Ч. ІІ.	„ „	4	60
„ (Ч. ІІІ.	„ „	6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ	1 р. 60 р.	2	40
„ („	2 „ — „	3	—
„ („	2 „ 50 „	3	75
Высѣвки (знаменита	½ кильо	1	60
„ (Г. prima	„ „	1	80
„ (non plus ultra	„ „	2	50

☛ Ласкавѣ порученя почтою, опакованье франко. 2475 10—20

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рогъ Ринку Клепарского)

поручае власнѣ выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часовъ, приносячу хорому неоцѣненѣ, спасенѣ користи, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшѣ признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнѣй моѣй практицѣ уживавъ я перерѣбки лѣчничѣ выгаданѣ и выробленѣ Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованѣ. Препараты Вашѣ одзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не подпадали розкладови, приемнѣ въ уживаню а певнѣ въ бажаныхъ наслѣдкахъ Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови мое цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатомъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львовъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравность, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збольшаючи скольксть тѣлокъ крови, змоцняючи жолудокъ подносить апетитъ, лѣчить загальнѣ ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальесцентовъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збольшаючихъ рухи хробачковѣ кишокъ черезъ то легко розвольняюче; знамените въ затканяхъ, часто повторяючихъ-ся здутяхъ, довготреваючомъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивой жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краевыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство подносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличномъ атонія кишокъ у людей старыхъ, дуже помочне у дѣтей зле одживлюваныхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрѣвнана помочь въ сильномъ болю головы. Ложочка одъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршѣ и найдолегливѣйшѣ нагнѣтки. По насмарованю нагнѣтокъ сейчасъ перестае болѣти, а въ 24 годинахъ оддадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кольконазовомъ ужитю найбольшѣ болѣ ревматичнѣ, пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапариліянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зопсутя сокозъ и зъ одти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зо свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрѣ вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякѣ закатареня легкихъ и грудей, зафльегмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный бувае рѣвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковѣ. Средство знамените и незрѣвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка Цѣна 35 кр. 2519 59—0

Замовленя выконуеся одворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тѣ:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробовъ, якъ моѣй женѣ, котрѣ надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надосланье менѣ ще Амигренъ и кацель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшовъ д 3 липня 1887 р *Леополдъ Ковалик* (Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшность Вашихъ выробовъ, досвѣдчивши на собѣ — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій* директоръ фабрики цукру.

Вп Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви въ Краковѣ.

Страдаючи одъ повтора року на сильный, невылѣчимый кашель, сполученый зъ розными тяжкими недугами, мимо тутешныхъ радъ лѣкарскихъ. чувся я безъ надѣе житя, а яко отець кольконо дѣтей, хапаючись вконци розныхъ способовъ до поратованя здоровля, случайно зъ порады чужои приязнои менѣ особы, уживъ я „Зѣля грудного“ выробу аптикаря Вповажаного Пана Петра Крокевича, и по ужитю чотырохъ пачокъ „Зѣля грудного“ и Сиропу одзыскавъ цѣлковито здоровье, могучи о власныхъ силахъ уже працювати и тымъ чиномъ бодай частину щастя дѣтемъ моимъ удѣлити. Чуюсь тому спонуканымъ заявити найширшу вдячность Вповажаному Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви мѣсцевому, за выробы „Зѣля грудного“, бо житье мое лишь ужитю того Зѣля завдячую.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Краковъ, дня 28 мая 1886 р. *Михаилъ Трыбальскій*, друкарь литографичный.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. подяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарѣвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокой степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашѣ выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшомъ розвою своихъ выробовъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ*, Краковъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи одъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый болъ въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуденье мѣхура, на затвердженье и иншѣ долегливости, уживъ я колька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрѣ зробили менѣ надзвычайну полѣгу, що посвѣдчаю згодно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ*, Ряшовъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

☛ При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись. ☚

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей**. — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь**. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.

Ч. 164. Львôвъ, Понедѣлокъ 25 липня (6 серпня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надбслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людника 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10. M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Границею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на цôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — **Рекламаціи** неопечатай вôльнѣ ôдъ порта. — **Поодинокe число** коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Всякй облигаціи, листы заставнй, ренты, акціи банковй и залѣзничй, лôсы державнй и приватнй купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями

СОКАЛЬ и ЛИСЯТЪ дôмъ банковый и контора вымѣны.

Порученя зъ провинціи сейчасъ залатôджуються, безъ дочисленя провизіи.

Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючй предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облôмовъ“ безплатно.

Проектъ выкупна права пропинаціи въ опиніи выдѣлу краєвого.

Въ попереднôмъ числѣ нашои часописи подали мы ôдповѣдь выдѣлу краєвого на сформулованый проектъ правительства що-до выкупна права пропинаціи. Зъ ôдповѣди тои ясно, яке становище занявъ выдѣлъ краєвый въ тôй справѣ и яка єго програма що-до дальшого трактованя єи въ законодавчôй дорозѣ. Становище то дає намъ богато думати, а хочь по численныхъ прецеденсахъ не здаєсь оно намъ дуже нежданымъ, то все-таки були мы и бувъ край въ правѣ дожидати ôдъ найвысшои автономичнои институціи трохи иншого погляду на згаданый проектъ правительства.

Не треба тратити богато слôвъ, щобы доказати, що найскорше знесенье взглядно выкупно лежить и въ интересѣ краю яко цѣлости, и загалу населеня. Пропинація — се нащадокъ старого феодального устрою давнои Польщѣ, суперечный зъ основами теперѣшного державного ладу, зъ теперѣшными понятями о личнôй и маєтковôй свободѣ. Въ Галичинѣ повинна була пропинація уступити разомъ зъ панщиною; зъ знесеньемъ звязи пôддaньства осталась она разячимъ анахронизмомъ, завдячуючи своє дальше истнованье опôрнôй позиція шляхты, котра все высоко дорожилась тымъ правомъ и старалась институцію пропинаціи, котрои исторична ґенеза ажь надто ясно свѣдчить о єи политично-правнôмъ характерѣ, представити яко непохитне право приватне, а именно право рѣчеве, звязане тѣсно зъ доминикальною власностею и якъ та власнôсть свята и незрушиме.

Такъ перетревала пропинація въ первôтнôй формѣ до року 1875. Въ роцѣ тôмъ внесло правительство проєктъ выкупна и рѣшучо перло покôнчити разъ уже тую справу. Въ соймѣ краєвôмъ пôдняла шляхта бурю проти проєкту правительства, а наслѣдкомъ того було, що замѣсть цѣлковитого знесеня пропинаціи, перейшла реформа половинна, унормована закономъ зъ р. 1875, плодомъ компромисарскихъ способностей бл. п. Корниля Кшечуновича. Законъ той уложено такъ, щобы „и вовкъ бувъ сытый и коза цѣла“ а половинность реформы старанось оправдати бракомъ фондôвъ до сейчасового выкупна пропинаціи та неможностею предприняти середъ незатертыхъ ще слѣдôвъ краху зъ р. 1873 яку будь дальшу финансову операцію.

Тому бракови фондôвъ запобѣгъ якъ-разъ теперь новый законъ о податку ôдъ горѣвки. Краєвому фондови пропинаційному упало зовсѣмъ дармо немовь-бы зъ неба 22 міліонôвъ. Користаючи зъ того, пôдняло правительство на ново гадку перевести выкупно пропинаціи въ цѣлости, а взглядно перенести єи до р. 1910 на край.

Здавалося, що такій проєктъ не выкличе великои колизіи мѣжь интересами управненыхъ а интересомъ краю. Управненй одержали-бъ ôдъ разу цѣну выкупна обчислену пôсля проєкту такъ, якъ самй хотѣли, бо-жь способъ обчисленя цѣны выкупна приймає проєктъ живцемъ зъ закона зъ р. 1875, а законъ той єсть очевиднымъ выплывомъ волѣ бôльшости галицкого сойму, котра єго тогдѣ порѣшила. За перенесеньемъ на край права пропинаціи до р. 1910 промовляло-бы богато, якъ зъ економичного такъ ще бôльше и зъ суспôльного погляду. И край яко такій и загалъ населеня могли-бы лишь зыскати на тôмъ, коли бы пропинаційный монополь выйшовъ уже разъ изъ рукъ приватныхъ, ôдъ котрыхъ не можна й жадати и надѣятись инакшого веденя того монополю, якъ лишь на выключно власну користь.

Супротивъ того можна було надѣятись, що выдѣлъ краєвый, яко найвысша краєва автономична власть, коли буде мусѣвъ высказати своє слово про проєктъ правительства, буде руководитись добромъ краю яко такого, и добромъ загалу населеня, и выступить супротивъ проєкту лише зъ такими замѣтами, котрй мають на цѣли усунути постановы некористнй для краю и загалу населеня.

Сталось инакше! Якъ въ многихъ другихъ справахъ, такъ и тутъ выдѣлъ краєвый ставъ по сторонѣ управненыхъ властителѣвъ пропинаціи и трактувавъ проєктъ выключно зъ ихъ партійно-користолюбного становища. Становище то пробиваєсь ажь надто ясно въ ôдповѣди данôй намѣстництву, котру навели мы майже дословно въ попереднôмъ числѣ. Выходячи зъ становища интересу властителѣвъ пропинаціи, котрй очевидно радй якъ найбôльше заробити при тôмъ торзѣ, заявляєсь выдѣлъ краєвый рѣшучо противъ проєкту правительства, а то головно зъ тои причины, позаякъ признає ôдшкодованье обчислене пôсля доходôвъ зъ р. 1869—1874 (якъ постановляє законъ зъ 1875 р.) супротивъ змѣны ôдносинъ за низькимъ, позбавленье управненыхъ одного шинку по 1910 роцѣ — несправедливымъ, а вкôнци ще добачає трудности тамъ, де пропинація на довшій періодъ лѣтъ выарендована. Другй замѣты выдѣлу краєвого суть меншого значеня, бôльше формальнои натуры, — головными отже мотивами мусимо уважати наведенй три обставины, котрй зновъ сплываються въ одно спôльне понятье, котрому имя „односторонный интересъ властителѣвъ пропинаціи“.

Пôднимаючи въ имя того интересу опозицію противъ проєкту, заганяєсь выдѣлъ краєвый до тои степени, що выходить зъ такою неконсеквенціею, якъ головный єго аргументъ, що „ôдъ р. 1874 змѣнились обставины въ напрямѣ збôльшеня доходôвъ зъ права пропинаціи и що треба-бы теперь брати за пôдставу выкупна дохôдъ не зъ р. 1869—1874, а зъ р. 1887.“ Тымчасомъ уже въ р. 1875 згодилась бôльшôсть соймова, отже самй управненй, стилизуючи §. 5. закона зъ 31 грудня 1875, на то, щобы дохôдъ зъ р. 1869—1874 взяти за пôдставу выкупна, маючого наступити ажь въ р. 1910. Значить отже, що коли самй управненй приняли вже разъ на себе зовсѣмъ добровôльно ризико можливои змѣны доходôвъ на 35 лѣтъ, — выдѣлъ краєвый протестуе теперь въ имя интересу управненыхъ противъ зменшеня того ризика о найменше 20 лѣтъ! Выглядає то зовсѣмъ такъ, якъ часомъ продаючій яку рѣчь згодиться добровôльно на якусь цѣну, а ôдтакъ уже по згодѣ запримѣтивши, що купуючій бувъ бы и бôльше заплативъ, нагло пôдносить уже разъ угоджену цѣну! Але-жь такій торгъ не практикуєся въ приличнôмъ торговельнôмъ свѣтѣ, а можливый лише хиба на нашихъ галицкихъ ярмаркахъ.

Дальше выдѣлъ краєвый вступаєсь за правомъ до одного шинку по роцѣ 1910, котре пôсля проєкту правительства мало-бы погаснути, добачаючи въ тôмъ некористь и несправедливôсть для управненыхъ, — але не звертає уваги на то, що проєктъ подає управненымъ многй користи, ажь надто выровнуючй тую некористь, якъ прим. можнôсть посѣсти ôдъ разу цѣлый капиталъ представляючій ôдшкодованье права пропинаціи; увôльненье ôдъ небезпечности, що пропинація въ лѣтахъ 1890—1910 въ наслѣдокъ тяжкихъ податкôвъ консумційныхъ та ширеня тверезости чимъразъ менший може давати доходы, и пр. Всего того не бачить выдѣлъ краєвый, бо у него, видно, одна лише гадка, стерегти интересу властителѣвъ пропинаціи и стремѣти до постановъ найкористнѣйшихъ — для нихъ!

И хочь проєктъ правительства не кривдить властителѣвъ, а що бôльше въ порôвнаню зъ закономъ зъ р. 1875 представляєсь для нихъ зовсѣмъ користнымъ, то однакъ выдѣлъ краєвый не залишивъ тои нагоды, щобы не спробовати ще бôльше вызыскати въ ихъ користь.

Коли бъ того рода замѣты выйшли зъ якогось кружка або тѣла, репрезентуючого управненыхъ властителѣвъ пропинаціи, мы не чудувались-бы имъ, тымъ бôльше, що якъ исторія, такъ и найблизша минувшôсть научила насъ не ждати нѣколи ôдъ тыхъ людей якогось посвященя своихъ интересôвъ для добра краю и суспôльности. Мы приняли-бъ для того зовсѣмъ рôвнодушно всякй торги зъ ихъ стороны, бо бачили вже передъ кôлькома мѣсяцями знамениту пробу такихъ торгôвъ зъ тыми самыми майже людьми при порѣшеню податку ôдъ горѣвки въ радѣ державнôй.

Але друга рѣчь, коли заступництва въ веденю такихъ торгôвъ пôднимаєсь найвысша наша автономична власть краєва, котрои першимъ обовязкомъ повинна бути безсторонность! Тутъ загалъ управильненый высказати свою гадку о такôмъ поступованю, тымъ бôльше, коли фортуєсь касту людей, котра и безъ того має таку сильну и переважаючу репрезентацію въ соймѣ краєвôмъ, и зъумѣє на случай грозячого ѣй дѣйстно покривдженя сильно и успѣшно боронитися власными силами.

Выборы до сойму краєвого.

Зъ Рудецкого пишуть намъ:

Кандидатôвъ на посла зъ округа сельскихъ громадъ Рудки-Комарно маємо нинѣ, хвала Богу, ажь девять! Черезъ то въ округѣ хаосъ. Найвыдатнѣйшими кандидатами суть два: п. Володимиръ Лушпиньскій, нотарь зъ Комарна, и п. Альбинъ Райскій, маршалокъ повѣтовый.

За п. Вол. Лушпиньскимъ стоять Русины, а навѣть одна часть Полякôвъ; за п. Райскимъ убиваєся друга часть Полякôвъ („спеціялистôвъ

А. С. Петрушевичъ: Сводная Галичско-русская лѣтопись съ 1700 до конца Августа 1772 года. Часть I. Львовъ 1887.

Рецензія В. А. въ „Кіевской Старинѣ“ 1888.

Отсе заголовокъ зборника, що названый першою частею за-для того, бо авторъ намѣрав помѣстити въ новôмъ томѣ вѣсти, що ôдносяться до кôнця XVIII вѣку, а властиво, зъ уваги на серію выданя, се томъ 2 ій, выданый при кôнци 1887 року. Першій томъ, що обôймає историчный матеріялъ для XVII столѣтя, выйшовъ ще въ 1874 р. пôдъ тымъ самымъ загальнымъ заголовкомъ.

Выданье, до якого взявся А. С. Петрушевичь, повинно въ собѣ мѣстити, пôсля гадки автора, всѣ письменнй памятники, позостали зъ давного періоду часу; рукописенй дневники и мемуары, записанй на церковныхъ и богослужебныхъ книгахъ, написи на нагробныхъ каменяхъ, хрестахъ, церковныхъ стѣнахъ, церковныхъ знарядахъ и т. и. Всѣ отсй вѣсти групує выдавець пôсля лѣтъ и помѣщає въ хронологичнôмъ порядку; методу-жь и цѣль групованя ôнъ самъ поясняє въ передньôмъ словѣ до I. тому (1874 р.) ось такимъ способомъ: „Подъ каждымъ годомъ старался я размѣстити матеріялъ по относительной вартости єго, думая такимъ способомъ предлежащимъ хронологическимъ собраніемъ хотя-бы на первый взглядъ кажущихся маловажныхъ данныхъ, сдѣлати прислугу любознательному читателю, доставляючи тому способность пользоватись съ большимъ трудомъ собраннымъ богатымъ матеріяломъ, въ которомъ онъ найдетъ много любопытного по части исторіи нашого русского края и церкви... тоже по части русской словесности такъ церковной якъ и мірской, старопечатныхъ книгъ и другихъ художественныхъ памятниковъ, на конецъ, по части произшедствій элементарныхъ (стихійныхъ?) и другихъ природныхъ явленій въ нашемъ отечествѣ.“

Справдѣ матеріялъ, зобраный Петрушевичемъ, дуже богатый и рôзновидый, а выдана нимъ книга пôсля скôлькости данныхъ може бути поставлена рядомъ зъ лучшими археографичными зборниками. Выдавець въ часѣ многолѣтнои своєи ученои и литературнои дѣяльности успѣвъ списати або при посередництвѣ своихъ кореспондентôвъ зобрати величезну скôлькôсть написей и короткихъ замѣтокъ, порозкиданыхъ по всѣхъ сторонахъ червонорускаго краю на церковныхъ книгахъ, будôвляхъ, памятникахъ, и т. и., при тôмъ, здається, набувъ ôнъ значну скôлькôсть невыданыхъ рукописей, мемуарôвъ, записокъ и т. п., и всѣ отсй вѣсти выдавъ въ „Сводной лѣтописи“. Отсимъ прислужився ôнъ значно для рускои исторіографіи, зберѣгъ богато бôльше або меньше важныхъ историчныхъ вѣстей ôдъ пропасти и вчинивъ ихъ загально доступными для осôбъ, що займаються рускою исторіею.

Выданый матеріялъ тымъ бôльше звертає на себе увагу спеціялистôвъ, що єго зобравъ и выдавъ ученый, маючій славу автора, що трудиться зъ-давна и пильно на полю науковои литературы. Торôкъ святкувавъ Петрушевичь сороковй роковины своєи литературнои дѣяльности. Ôнъ розпочавъ єи въ 1847 р. поетичнымъ творомъ: „Радостная пѣснь русина Галичанина въ день праздника св. Архистратига Михаила, а именинъ такожъ его Превосходительства преосвященнаго архіепископа Митрополита Львовскаго Галицкаго и епископа Каменецкаго, Кур Михаила“. (Сей твôръ єсть щось на ладъ урочистои оды въ честь унiятского митрополита Михаила Левицкого, при котрôмъ Петрушевичь бувъ тогдѣ капеляномъ и нотарiемъ.) Зъ того часу писавъ Петрушевичь дуже богато и то въ многихъ вѣтвахъ знаня; здається, що найновѣйшй єго знаня були посвященй филологіи и библіографіи, але писавъ не рѣдко и статьѣ историчного змѣсту, по-найбôльше обробляючи исторію церкви галицко-рускои. Мѣжь досыть спорымъ числомъ статей, приналежныхъ перу Петрушевича, правда, не знаходимо робôтъ такихъ, що обôймали-бы суцѣльнй и скôлько-небудь обємистй епохи, — се по-найбôльше короткй монографіи, присвячень розборови частковыхъ, бôльше або менше дрôбныхъ пытань, що ôдносяться до историчного житя Червонои Руси. Ся особливо натура дѣяльности поважного автора казала-бы власне сподѣватися, що въ нѣмъ розвився особливо критичный напрямъ та выробилася метода строго-критична, дуже конечна а надовсе пожадана при выданю зборника, зложеного и зъ такъ рôзныхъ и всякихъ жерелъ, якъ отсей „Сводная галичско-русская лѣтопись“.

На нещастье, отсй сподѣваня, основанй на репутаціи автора, не зовсѣмъ оправдуються книжкою нимъ выданою. Чи то зъ недостачѣ часу та зъ поспѣху, чи то за-для иншихъ намъ незвѣстныхъ причинъ, выдавець не тó, що не заховувавъ критичныхъ засадъ, обовязуючихъ выдавця кождого археографичного зборника, але мовь-бы умысно зробивъ все, що ôдъ него залежало, щобы поробити трудности для „любознательного читателя“ при ужитку сего зборника, та позбавити єго можности, критично ôдноситись до єго богатого матеріялу. Постараємося выказати головнй нôгрѣхи въ способѣ редакціи „Сводной лѣтописи“.

Не обмежаючись на скупленю выдѣленыхъ та зобраныхъ нимъ рукописныхъ жерелъ, Петрушевичь вводить въ свою лѣтопись величезну скôлькôсть выписôвъ зъ печатаныхъ загально-звѣстныхъ историчныхъ творôвъ, замѣняючи такимъ чиномъ свôй археографичный зборникъ мовь-бы въ историчну христоматію, зъ тымъ всѣмъ дуже зле уложену. А зле для того, що якъ при выборѣ авторôвъ, такъ и при выборѣ цитованыхъ мѣсць, руководився, здаєсь, выключно субєктивными поводами. И такъ дуже часто здыбаємо выписи зъ Исторіи Малороссіи Маркевича, Исторіи Россіи Соловьева, въ лѣтописей, выданыхъ Бѣлозерскимъ и зъ Исторіи кабаковъ въ Россіи Прыжова; пôбчь того вся книжка ажь сороката ôдъ цитатôвъ зъ всякихъ можливыхъ творôвъ, безъ всякои уваги на степень компетентности жерелъ пригôдныхъ до компильованя. Стрѣчаємо пôбчь себе цитаты зъ Полнаго Собранія Законовъ, зъ Чтеній Московскаго Общества Исторіи и Древностей, зъ Холмскаго народнаго Календаря, зъ Газеты Львовскои за 1875 р., зъ Врачебнаго Журнала Полунина, а навѣть зъ белетристичныхъ творôвъ (Украиньскихъ оповѣдань Стороженка) и зъ етнографичныхъ зборникôвъ (Головацкого). Пôсля того не диво, що стрѣчаємо и выписы зъ цѣлого ряду нѣмецкихъ творôвъ*) минералогичныхъ и технологичныхъ и т. п. Нѣ въ передньôмъ словѣ, нѣ въ примѣткахъ, нѣ въ текстѣ авторъ не по-

*) Zerrener: Erdkunde des Gouvernements Perm. Von Turner: Russlands Montan-Industrie. Grätze: Beiträge zur Geschichte der Gefässbilderei etc. bei den verschiedenen Nationen, и т. п.

ôдъ выборôвъ“) и за нимъ потягае ц. к. староство.

Якъ Вамъ уже вѣдомо, „grono obywateli“ вôзвало було на день 28 н. ст. липня п. Лушпиньского, щобы яко кандидатъ заявивъ свою програму, а коли той сказавъ зовсѣмъ отверто, що яко Русинъ вступить до руского клюбу, — деякихъ „obywateli“ якъ бы хто окропомъ обливъ. „Якъ може — казали — наступникъ польского революціониста Янка бути членомъ руского клюбу? Янко бувъ негаторомъ Руси, въ соймѣ все голосувавъ противъ интересôвъ рускихъ, остатнымъ часомъ противъ внесеня руского клюбу о основанье рускои гимназіи въ Перемышли, а его „następca“ мавъ-бы засѣсти въ рускôмъ клюбѣ?! Anathema!“

Тожь другого дня, 29 н. ст. липня, скликано зновъ до выдѣлу повѣтового „zgromadzenie“ на нараду. На тôмъ „zgromadzeniu“ явился самѝ заушники выдѣлу, индивида безъ всякои компетенціи та поваги, и нѣбы то згодились на кандидатуру маршалка п. Райского. Про се друге „zgromadzenie“ не обывателѣвъ встыдалися польскѝ газеты навѣть згадувати!

Тай дивно то у насъ дѣеся! Выборы мають бути зъ куріи громадъ сельскихъ, селяне мають выбирати посла, щобъ заступавъ ихъ интересы — тожь они одинокѝ компетентнѝ взывати кандидата, щобы ставъ передъ ними и зголосився. А тутъ то право захапуе собѣ „grono obywateli“ — панôвъ та пôдпанкôвъ, — и оно хоче рѣшати о кандидатѣ! Не сумнѣваемось, що выборцѣ-селяне и мѣщане округа Рудки-Комарно запротестують противъ такои паньскои опѣки. Селяне не мѣшаються до кандидатуръ зъ бôльшои посѣлости, не диктують панамъ, кого они повинни выбирати, щобы заступавъ паньскѝ интересы, — тожь нехай и паны не мѣшаються до выборôвъ посла зъ куріи сельскои, посла, котрый въ соймѣ мае бути заступникомъ интересôвъ хлопскихъ!“

Помѣщаючи повысшу допись зъ Рудецкого, мусимо ôдъ себе примѣтити, що якъ зъ одного стороны замѣты нашого дописователя про опѣку панôвъ и пôдпанкôвъ зовсѣмъ справедливѝ, такъ зъ другои селяне и мѣщане въ округѣ Рудки-Комарно, видко, доси не зорганизувались и не взяли справы выборôвъ въ свои руки. А прецѣнь, о скôлько намъ вѣдомо, до переведеня такои организаціи, були зъ компетентнои стороны взываны и виднѣйшѝ люде зъ интелигенціи нашои, и зъ-межи мѣщаньства та селяньства. До вызволеня себе зъ пôдъ чужои непрошеной опѣки — не досыть слôвъ, а треба дѣла, чину!

А на поученье нашôй интелигенціи, щó живе середъ народу и мае одниѝ зъ нимъ интересы, якъ и самымъ селянамъ та мѣщанамъ, подаемо способъ поступованя выборцѣвъ въ захôдноѝ Галичинѣ.

Ото въ Яслѣ, де рôвно-жь мае ôдбутися доповняючій выбôръ посла дня 3 н. ст. вересня, завязали самѝ селяне-выборцѣ свôй комитетъ, а що имъ „центральный паньско-польскій комитетъ выборчій въ Краковѣ“ мôгъбы загороджувати дорогу, установляючи комитетъ зъ „панкôвъ та пôдпанкôвъ“, котрый накинувъ-бы имъ панка Мыцьельского, — то той селяньскій, або радше „хлопскій“ комитетъ выславъ заздалегôдь отаке письмо до „паньско-польского комитету центрального въ Краковѣ“:

„Выборцѣ зъ меншои посѣлости мабуть уже за довго при переводженю выборôвъ послôвъ до сойму краевого и до рады державнои жадають опѣки паньскои — часъ уже, щобы самостôйно на поли працѣ для краю выступали, — для-того мы, кружокъ селянъ зъ тутешного выборчого округа, бôльше обôзнанѝ зъ ходомъ справъ публичныхъ, постановили самѝ ôдозватись до нашихъ спôвъ-выборцѣвъ, а коли тіи зôбралися зъ рôзныхъ сторôнъ округа, установили сегодня селяньскій комитетъ передвыборчій для переведеня выбору посла, котрый бы нашѝ справы въ соймѣ найвôдповѣднѣйше заступавъ. На голову того комитету выбрали мы одноголосно п. Ив. Ясѣньского, вôйта зъ Тарнôвця и радного повѣтового, а на писаря п. Блажея Зелиньского.

„Застановившися зрѣло надъ нинѣшною долею нашою, мы прийшли до пересвѣдченя, що для насъ селянъ нема теперь бôльше пекучои справы, якъ праця надъ просвѣтою люду и подвигненье краю изъ нужды, яка насъ селянъ гнете ще бôльше, якъ инчѝ верствы суспôльности. Длятого оглядались мы за чоловѣкомъ независимымъ, о котрôмъ могли-бъ мы бути пересвѣдчеными, що наведенѝ высше погляды нашѝ буде въ соймѣ найдѣльнѣйше боронити и заступати. Чоловѣка такого, отже найвôдповѣднѣйшого для насъ кандидата, бачимо въ головѣ Товариства людовои просвѣты и бурмистру Горлиць, п. Войтѣху Бехоньскôмъ. Тожь одноголосно ухвалили мы запросити п. Бехоньского до кандидованя на посла до сойму зъ нашого округа выборчого, взываючи его рôвночасно, щобы намъ донѣсъ, чи приймивъбы выбôръ; а коли не ôдмовить, вызначимо речинець на зборъ передвыборчій и выслухаемо погляду того кандидата на нашѝ ôдносины и на средства ихъ поправы.

„О тôмъ маемо честь повѣдомити Хв. комитетъ центральный.

„Ясло д. 3 серпня 1888. *Ив. Ясьнискій*, голова комитету. *Бл. Зелиньскій*, писарь“.

Шкôльництво Австріи въ р. 1886.

Центральна статистична комисія подае про шкôльництво Австріи (Долитавіи) въ р. 1886 слѣдуючѝ даты:

Въ роцѣ тôмъ було въ Австріи высшихъ заведень науковыхъ (университетôвъ, академій техничныхъ, гôрничихъ, академій для красныхъ штукъ, культуры краевои и заведень теологичныхъ) загаломъ 69, публичныхъ середныхъ шкôлъ 252, заведень фаховыхъ и учительскихъ семинарій 1569, а вкôнци выдѣловыхъ и народныхъ шкôлъ 16.659. Въ порôвнаню зъ рокомъ попереднымъ пôднеслось число выдѣловыхъ и народныхъ шкôлъ о 219, промысловыхъ о 39, роботничихъ о 10, для спѣву и музики о 20, а вкôнци рôльничихъ о 7. При школахъ народныхъ и выдѣловыхъ трудилось 56.226 учителѣвъ, при гимназіяхъ и школахъ реальныхъ 3512, при школахъ промысловыхъ 2868, при университетахъ и техничныхъ академіяхъ 1062.

До высшихъ заведень науковыхъ ходило 15.302 слухателѣвъ, до шкôлъ середныхъ 71.257, до шкôлъ фаховыхъ 97.544, до шкôлъ народныхъ 2,861.981 ученикôвъ. Дотычно университетôвъ замѣтити належить, що ихъ фреквенція пôднеслась всюды, особливо-жь у Вѣдни и въ Празѣ. Силы учительскѝ збôльшилась въ порôвнаню зъ попереднымъ рокомъ о 12 професорôвъ звычайныхъ, 2 надзвычайныхъ и 19 доцентôвъ. Въ протягу же послѣдныхъ десяти лѣтъ збôльшились тѝ силы на выдѣлѣ юридичнôмъ о 30, медичнôмъ о 60, а философичнôмъ о 135 особъ. Въ тôмъ послѣднôмъ десятилѣтю зайшла такожь велика змѣна щодо числа слухателѣвъ на поодинокихъ выдѣлахъ. Въ р. 1876 выносило число слухателѣвъ права 46%, а въ р. 1878 ажь 51% загального числа слухателѣвъ всѣхъ другихъ выдѣлôвъ; ôдъ того часу однакъ почало то число меншати и выносило въ р. 1886 вже лишь 41% того загального числа университетскихъ слухателѣвъ. На выдѣлѣ медицины дѣялось якъразъ противно. Въ р. 1876 выносило число медикôвъ лишь 21%, а въ р. 1877 и 1878 ще менше, бо лишь 17% загального числа университетскихъ слухателѣвъ, а въ р. 1886 выросло то число до 35%. Натомѣсть цифра слухателѣвъ выдѣлу философіи зменшилась въ тôмъ часѣ зъ 24% на 13%. На выдѣлъ медичный ходить розмѣрно найбôльше слухателѣвъ у Вѣдни, на правничій и философичный въ Чернôвцяхъ, на богословскій у Львовѣ и въ Инсбруку.

Загальне число гимназій и шкôлъ реальныхъ пôднеслось въ часѣ ôдъ 1876 до 1886 р. о 22; въ р. 1886 выносило оно 173. Число ученикôвъ гимназіяльныхъ пôднеслось такожь въ тôмъ часѣ дуже значно, бо о 54%, за то однакъ дуже значно зменшилось число ученикôвъ шкôлъ реальныхъ, бо зъ 60% на 33%. При гимназіяхъ трудилось 2836, при школахъ реальныхъ 676, загаломъ 3512 силъ учительскихъ, зъ котрого числа однакъ припадае 32% на супльентôвъ та асистентôвъ. Въ другôмъ семестрѣ р. 1886 выносила загальна фреквенція гимназій 53.957 ученикôвъ, пôднеслась отже въ протягу десятилѣтя о 15.847 ученикôвъ. Найбôльше пôднеслась тая фреквенція въ Зальцбургу, Тиролю и Форарльбергу. Число шкôлъ реальныхъ зменшилось въ тôмъ часѣ о 3, число ученикôвъ упало зъ 21.646 на 17.300.

Школы промысловѝ и другѝ фаховѝ завеленя науковѝ выказують въ послѣднôмъ десятилѣтю великій зрôстъ. Число державныхъ шкôлъ промысловыхъ пôднеслось въ тôмъ часѣ зъ 10 на 19, число шкôлъ фаховыхъ для поодинокихъ галузей промыслу зъ 197 на 495. Фреквенція першихъ выносила въ р. 1876 — 712, а въ р. 1887 вже 2482 ученикôвъ, фреквенція другихъ выносила въ року 1877 лишь 16.905, а въ р. 1886 вже 48.491 ученикôвъ. Взглядно найбôльшою була тая фреквенція въ Долѣшнôй Австріи, Чехіи и на Шлезку. Порôвнанье числа ученикôвъ шкôлъ середныхъ и промислово-фаховыхъ зъ загальнымъ числомъ населеня выказуе, що на 10.000 жителѣвъ въ Австріи припадае 32 ученикôвъ шкôлъ середныхъ (зъ тыхъ 25 гимназистôвъ а 7 реалистôвъ) и 23 ученикôвъ шкôлъ промысловыхъ.

Мѣжь народными школами було найбôльше шкôлъ одноклясовыхъ. Въ р. 1886 припадае зъ загального числа народныхъ шкôлъ на школы одноклясовѝ 52%, на семоклясовѝ 0·2%, а осьмоклясовѝ лишь 0·1%. На 100 дѣтей пôдлягаючихъ шкôльному обовязкови, ходило 82·08% до шкôлъ публичныхъ або выдѣловыхъ, 3·01% до шкôлъ приватныхъ, а 12·96% не побирало взагалѣ нѣякои науки. Що-до языка выкладового въ народныхъ школахъ, то було 7607 шкôлъ зъ языкомъ выкладовымъ нѣмецкимъ, 4319 зъ ческимъ, 1634 зъ рускимъ, а 1554 зъ польскимъ.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Яворова.

[Дефравдація грошей на почтѣ, слѣдство и усуненье почтмайстра. — Шовинизмъ. — Польска трупа театральна. — Градъ.]

Дня 29 н. ст. липня с. р. ôдбулось у насъ слѣдство на почтѣ въ справѣ здефравдованя кôлькасотъ зр. Рѣчь була така: Въ пятницю 26 н. ст. липня надавъ п. Шварцъ зъ Коханôвки листъ зъ 300 зр. Надававъ его въ присутности експедитора, експедиторки и почтмайстра п. Владислава Лабенцкого. Листъ той вложивъ експедиторъ до шуфляды, а коли пôзнѣйше хотѣвъ его выслати, не було вже листу. За порадою експедиторки повѣдомивъ ôнъ телеграфично Дирекцію почтъ у Львовѣ. Коли пôзнѣйше повернувъ п. Лабенцкій и довѣдався, що експедиторъ выславъ телеграму до Львова, сказавъ до експедитора п. Л.: „Źleś pan zrobił; jabym był te pieniądze sam zwrócił“. Въ понедѣлокъ приѣхавъ зô Львова комисарь и перевѣвъ слѣдство. Вечеромъ була рада у польского пароха Туржаньского, якъ-бы почтмайстра ратувати, щобъ не дôстався до арешту. По переведеню слѣдства п. Лабенцкого усунено зô служby и суспендовано. Акты по розслѣдѣ ôдослано до прокураторіи. При переводженю слѣдства стоявъ на почтѣ въ дверехъ жандармъ. Вô второкъ прислано зô Львова на почту администратора, котрый обявъ урядованье и розписано конкурсъ. П. Лабенцкій розболѣвся и лежить въ постели.

Той п. Лабенцкій бувъ черезъ весь часъ свого побуту въ Яворовѣ великимъ противникомъ рускои справы, належавъ до тои шовинистичнои партіи польскои, що рада-бы всюды Русинôвъ понизити. Коли хто до него на почтѣ заговоривъ по руски, то ôнъ обзывався: „O przyszedł mi tu moskal...“

До шовинистôвъ польскихъ въ Яворовѣ належить и п. Володиславъ Ляховичъ, антикарь, асесоръ громадскій. Недавно стававъ ôнъ на судовый терминъ въ Перемышли въ справѣ п. Ант. Британа. При розправѣ запытали п. Ляховича, якои ôнъ народности. „Въ метрикахъ — ôдповѣвъ п. Ляховичъ — я записаный греко-католикомъ, але я признаю отверто, що я Полякъ“. П. В. Ляховичъ — велика фигура въ Яворовѣ, всѣмъ верховодить. Сего року въ монастирю Василіянокъ на испытѣ заступавъ предсѣдателя.

Сими днями зъѣхала до Яворова польска труна театральна Катнера и дае представленя. Мало хто ходить на тѝ представленя, найбôльше ще жиды. На представленю 1 н. ст. серпня одинъ акторъ въ роли дротаря смѣшивъ публику концептами въ рускôй мовѣ...

Дня 1 серпня надавъ у насъ въ полудне градъ величины волоскихъ горѣхôвъ бôльше якъ 15 минутъ. Въ урядѣ громадскôмъ важено одну грудку, та важила 10 дкгр. Денеде проявлялись грудки величины гусячихъ яецъ. Въ мѣстѣ градъ майже въ кождôмъ домѣ повыбивавъ шибы у ôкнахъ, а шкоды на поляхъ досыть значнѝ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Галицкій соймъ, котрый первѣстно мавъ зôбратися вже 4 вересня с. р., збереся значно пôзнѣйше а може навѣть — якъ доносить „N. fr. Presse“ — ажь зъ початкомъ грудня. Правительство хоче, щобы, закимъ соймъ буде скликаный, була ще залагоджена справа выкупна пропинаціи. Доси однакожь не удалося позыскати польскихъ проводирѣвъ для важнѣйшихъ подробиць дотычного предложеня; треба отже, щобы переговоры въ сѣй справѣ велися ще дальше. Въ виду однакожь надзвычайно скомпликованыхъ ôдносинъ потребували-бы всѣ змѣны въ дотеперѣшнôмъ проектѣ правительственнôмъ довшого часу. Правительство готове поробити польскимъ дѣдичамъ важнѝ концесіи, котрыхъ они домагаються а позаякъ переговоры що-до сихъ концесій потребують часу, то галицкій выдѣлъ краевый годиться на ôдложенье сойму на пôзнѣйшій часъ а жадае лишь, щобы звычайна сесія соймова тревала що-найменше шесть недѣль.

Є. Вел. цесарь не выѣде на маневры до Стиріи, якъ то первѣстно було проектовано. Фактъ сей беруть въ звязи зъ недавными овиціями официрôвъ залоги въ Грацу, устроенными въ честь ген. Куна.

До „Corr. de l'Est“ доносять зъ Риму, що кн. Бисмаркъ выславъ до Ватикану довшу депешу, въ котрôй представляе всѣ причины, що спонукали цесаря Вильгельма II. ѣхати въ гостину до италійского короля до Риму. Причины тѝ суть пôсля погляду кн. Бисмарка выключно войсковои натуры. Нѣмеччина — каже кн. Бисмаркъ — потребуе Италіи, котра представляе для неи контингентъ 500.000 людей. Припустѣмъ, що выбухла-бы вôйна зъ Францією, то участь Италіи въ сей вôйнѣ есть для Нѣмеччины конечною. Цесарь Вильгельмъ, ѣдучи до Риму, хоче симъ передъ цѣлою Европою дати доказъ войскового союза, котрый сполучае его зъ Италією. Въ депешѣ мае бути слово „войсковый“ повторене кôлька разôвъ. Та дуже зручна аргументація кн. Бисмарка, котра мае на цѣли ослабити политичнѣ и моральнѣ наслѣдки маючои наступити гостины цесаря въ Римѣ для ап. престола, зробила въ Ватиканѣ дуже добре враженье.

Француска писателька Жуліета Лямберъ (Adam) оголосила въ „Nouvelle Revue“ нѣбы то правдивый документъ: мае то бути тайне справозданье кн. Бисмарка въ справѣ одруженя кн. Александра Баттенбергского зъ княгинею Викторією, донькою цесаря Фридриха а сестрою теперѣшного цесаря. Розумѣеся, що документъ сей наробивъ богато шуму въ цѣлôй Европѣ и въ першôй хвили мôгъ кождый думати, що то есть фактично автентичный документъ. Въ документѣ тôмъ нема однакожь нѣчого нового, щобы вже не було звѣстне. На самôмъ початку сказано, що цесарева Викторія (теперѣшна вдовица) показувала кн. Бисмаркови письмо англійскои королевои Викторіи, очевидно въ справѣ сватаня кн. Александра. Кн. Бисмаркъ спротивився бувъ вже тогдѣ сему одруженю. Ôдтакъ доказуе кн. Бисмаркъ, що хочь проектъ одруженя выходить ôдъ родины зъ Англіи, то Нѣмеччина мусить тому спротивитись. Кн. Александеръ выступае все ще яко претендентъ до болгарского престола а его прецѣ усунено зъ волѣ царя, тому се одруженье неможливе. Цесарь-основатель нѣмецкои державы знавъ всѣ причины, за-для котрыхъ се одруженье есть неможливе и длятого тому противився. Дальше говориться, що царь ôдповѣвъ зъ легковаженьемъ на запросины цесаря Вильгельма I. въ справѣ приѣзду до Щетина, що змѣнивъ бувъ дуже свое становище супротивъ Нѣмеччины и т. д. и наводяться всякѝ можливѝ примѣры, котрѝ доказують напруженье ôдносинъ мѣжь Россією а Нѣмеччиною. Одруженье нѣмецкои княгинѣ зъ болгарскимъ претендентомъ могло бы лишь довести до явного конфликту.

Документъ сей выкликавъ бувъ зъ разу навѣть и въ нѣмецкôй прасѣ велике здивованье, хочь заразъ запримѣчено загально, що ôнъ не писаный въ тонѣ, въ якôмъ звычайно пише кн. Бисмаркъ. Бисмаркôвскѝ газеты, якъ „Nord. Allg. Ztg“, „Post“ и др., голосять теперь загально, що документъ сей есть сфалшованый. Такъ само доказуе такожь и „Voss. Ztg.“, котра ще додае, що цѣлею оголошеня сего фалшивого документу було выкликати непорозумѣнье мѣжь Россією а Нѣмеччиною и що документъ сей походить имовѣрно зъ тои самои руки, що и звѣстнѝ фалшованѝ документы зъ минувшого року. Иншѝ газеты догадуються зновъ, що документъ сей есть списаный або зъ памяти або таки зъ правдивого оригиналу.

О занятю черезъ Италіянцѣвъ мѣсцевости и округа Зулю на полудне ôдъ Массавы доносить агентія Стефаніого такъ: Вже ôдъ двохъ лѣтъ просили мешканцѣ Зулю Италіянцѣвъ о протекторатъ; недавно тому уложивъ Наибъ таке прошенье въ торжественнôй формѣ ôдъ имени всѣхъ жителѣвъ. Італійскій головный комендантъ оголосивъ отже торжественно протекторатъ въ присутности святочно одѣтыхъ мешканцѣвъ и середъ оклику: „Най жие Италія! Най жие італійскій король!“ а рôвночасно приказавъ вывѣсити італійску хоругвь. Треба додати, що въ Зулю стояла залога башибожукôвъ замѣсть египетского войска и побирала вже ôдъ 1885 р. платню ôдъ Италіи та що тамъ не вывѣшувано нѣколи инакшои хоругви якъ лишь египетскои.

Зъ Риму доносять, що занятье мѣсцевости Зулю проектувало дѣйстно вже ôдъ двохъ лѣтъ, а що оно якъ разъ теперь наступило, то дехто уважае се ôдповѣдею Италіи на ôдповѣдь Франціи на звѣстну ноту Криспіого о Массавѣ. Безпосередною причиною занятя Зулю було пачкарство, котрымъ займалися на велику скалю грецкѝ купцѣ и вели его зъ Абесинією.

Вчера приѣхавъ до Вѣдня король Миланъ зъ своимъ сыномъ. На двôрци дожидали его члены сербского посольства и кôльканацять сербскихъ студентôвъ. Король заѣхавъ до готелю „Imperial“ и замешкавъ въ тыхъ самыхъ апартаментахъ, въ котрыхъ мешкала королева вже по выданю сына. Король перебуде тутъ до середы и поѣде до Берхтесбаденъ на купелѣ, бо мае бути дуже рознервованый. Вчера передъ полуднемъ конферувавъ король довшій часъ зъ гр. Кальнокимъ а сынъ ѣздивъ тымчасомъ оглядати мѣсто. Россійскій посолъ кн. Лабановъ и шефы секціи Меркль и Пасети зложили королеви свои карты визитовѝ.

Сербска консисторія занялася вже справою розводу короля и завôзвала королеву въ дипломатичнôй дорозѣ черезъ голендерскій

ясняе, длячого выбравъ власне сихъ авторôвъ, а не якихъ иншихъ, а не могучи здогадатись причины сего переднчитаня, мы мимоволѣ беремо се за случайность або самоволю укладчика. Годѣ собѣ выяснити выбору деякихъ помôчныхъ дѣлъ; такъ н. пр. мы не знаемо, длячого Петрушевичъ, цитуючи Соловьева, игноруе творы Єшевского, Устрялова, Селіевского, Корсакова и т. п.; длячого оказуе бôльшій почетъ для лѣтописей Бѣлозерского якъ для лѣтописей Рубина, Ригельмана, Симоновского, Лукомского и т. п. И того не знаемо, длячого Петрушевичъ, уважаючи конечнымъ, внести природничо-науковѝ вѣдомости, обмежився на минералогіи и технологіи, а ôдкинувъ ботанику, зоологію, антропологіе, исторію медицины и т. п. Та ще выбôръ помôчныхъ дѣлъ часами крайно невдачный, и щось бôльше якъ чудный зô стороны писателя, звѣстного зъ довголѣтнои дѣяльности, котрый надае право сподѣватися ôдъ него строго-критичного добору: такій передпочотъ, по нашôй думцѣ, оказаный „Исторіи Малороссіи Маркевича“, дѣлу, котрого недостачѣ були виднѝ ще въ часахъ, коли оно выходило, а при нинѣшнôмъ станѣ науки оно низше всякои критики, а — тымчасомъ кождый рôкъ въ „Сводной лѣтописи“ починаесь загальнымъ рядомъ фактôвъ выбраныхъ зъ Исторіи Маркевича, якъ се самъ Петрушевичъ заявляе въ примѣтцѣ на I-шôй сторонѣ. А вже-жь значенье цитатôвъ зъ белетристичныхъ творôвъ въ збôрнику археографичнôмъ, по нашôй думцѣ, не потребуе коментаря.

(*Конецъ буде.*)

консулятъ у Вѣдни, щобы вызначила свого заступника. По залагодженю сего акту розпочала консисторія судовѣ вакаціи.

Королева Наталія перебуде теперь въ Газѣ въ Голяндіи, зъ-ôдки що-дня дôѣздить до купелевого мѣсця Шевенингенъ. Королева живе дуже здалека ôдъ цѣлого свѣта и має при собѣ лишь одну придворну даму, панну Богичевичь, сестру сербского посла у Вѣдни, и кôлька слугъ. Королева займає въ якôмсь старôмъ готелю всего лишь пять комнатъ, зъ котрыхъ три призначенѣ для прислуги. Она не выходить майже нѣколи зъ помешканя а коли рано має ѣхати до Швенингенъ, то властитель тамошнего сальону куращйного одержує за кождый разъ повѣдомленье о приѣздѣ, щобы завчасу мôгъ постаратися о то, щобы публика не збѣглася тамъ оглядати королеву.

Довгій спôръ мѣжь Сербіею а Болгарією о кусень землѣ коло Бреговы надъ Тимокомъ закôнчився мѣжь сими державами въ той спôсôбъ, що спôльна комисія обохъ державъ признала и затвердила то грамотою зъ 2 (14) липня с. р., що сѣножать коло Бреговы належить до Сербіи и що старе русло Тимока, котре єсть межи сею сѣножатею а болгарскимъ селомъ Брегово, становить сербску границю. Ту сѣножать отже ôдступила Сербія Болгаріи а за то одержала другу сѣножать, звану Балея. Ся замѣна не сподобалась Портѣ, бо переведена зовсѣмъ безъ ея вѣдомости и въ наслѣдокъ того прийшло мѣжь Туреччиною а Сербією до дипломатичного конфликту. Дипломатичный агентъ Порты въ Бѣлградѣ запротестувавъ противъ тои угоды длятого, що Болгарія зô взгляду на своє пôдданьство Туреччинѣ не має нѣякого права анѣ кусника землѣ ôдступати безъ попереднои згоды Порты.

——

До недавна ще говорено, що межи кн. Фердинандомъ а его министромъ Стамболовомъ настало сильне непорозумѣнье, ба, говорено навѣть, що Стамболовъ теризує князя и каже ему лишь такъ робити, якъ се угодно президентови кабинету. Розпущено поголоску, що Стамболовъ не дозволивъ навѣть князеви ôдвести свою матѣрь до Оржавы, якъ то первѣстно було постановлено. Звѣстный вѣрникъ князя и его тайный совѣгникъ, Лаба, констатує отже въ телеграмѣ до „N. W. Tagblatt“, що наколи-бъ кн. Фердинандъ хотѣвъ бувъ ôдвести свою матѣрь ажь до Оржавы, то мусѣвъ-бы бувъ пôсля §. 19 болгарскои конституціи установити регенцію. Щобы не допустити до фалшивыхъ толкôвъ и не брати до помочи ажь такъ запутаного апарату якъ регентія, попращався князь зъ матерею передъ Видиномъ. Стамболовъ розвинувъ богато проворности, щобы улекшити трудну задачу управы, але зовсѣмъ не думавъ о тôмъ, щобы заказувати князеви ѣхати до Оржавы. Зъ сеи майже пôвъофиціяльнои телеграмы выходило бы отже, що ôдносины мѣжь кн. Фердинандомъ а Стамболовомъ не суть зовсѣмъ такъ злѣ якъ то газеты, особливо вѣденьскѣ, розголошують. Въ виду такого заявленя вѣрника болгарского князя все заслугує на особливу увагу слѣдуюча вѣсть тои самои газеты. Стамболовъ мавъ именно обѣцяти цанковистамъ, що сполучиться зъ ними, наколи держави завôзвуть кн. Фердинанда, щобы уступився зъ Болгарія. Въ такôмъ случаю готовъ ôнъ зложити новый кабинетъ и просити князя, щобы для добра краю зробивъ жертву зъ свого становища. Цанковисты мають вже знати ôдъ кôлькохъ днѣвъ послѣдній предложеня Россія. Россія мала именно ôдступити ôдъ первѣстного намѣреня высылати до Болгаріи спеціяльного свого комисаря и нового заведеня россійскихъ официрôвъ въ болгарскôй армія, а жадає ôдъ Болгаръ єдино и выключно, щобы приневолили кн. Фердинанда до абдикаціи и щобы выбрали одного зъ трохъ православныхъ кандидатôвъ, котрыхъ предложать державы великому собранію. Чи вѣсть та єсть дѣйстно правдива, чи така якъ повысша о заказѣ Стамболова, данôмъ князеви що-до подорожи до Оржавы, годѣ знати, але то єсть рѣчь певна, що партія противна князеви уважає его становище по зъѣздѣ монархôвъ въ Петергофѣ за дуже захитане и хотѣла-бы для власного интересу конче сполучитися зъ Стамболовомъ, взглядно зъ его партією, котра єсть найсильнѣйшою. Такъ доносять до „N. fr. Presse“, що и Каравеловъ уважає теперѣшну пору за дуже ôдповѣдну до порѣшеня болгарскои справы, бо становище князя єсть дуже захитане и анѣ Стамболовъ анѣ консерватисты не въ силѣ его удержати. Каравеловъ каже, що кн. Кумберляндскій и кн. Вальдемаръ були-бы ще найвôдповѣднѣйшими кандидатами.

НОВИНКИ.

— **Зъ Пôдгаєць пишуть намъ:** Дня 1 н. ст. серпня зачавъ нашъ народный театръ давати представленя въ Пôдгайцяхъ. На перше ôдограно оперетку „Гаспароне“. Гра артистôвъ була выкôнчена, може сказати знаменита. Языкъ чистый и звучный, декораціи гарнѣ, ино льокаль невôдповѣдный, але се вже не вина дирекція, бо въ цѣлыхъ Пôдгайцяхъ нема лѣпшого. Интелигенція мѣсцевои було досыть, за те околичнои и то нашои, крôмъ двохъ священикôвъ зъ родинами, не можна було добачити. Де глядѣти причины и якъ осудити се поступованье, годѣ знати, але дирекція надѣєсь, що хиба та направиться и наше все и всюды патріотичне духовеньство пôдгаєцкого повѣту не дасть завстыдатися передъ польскою интелигенцією та заповнить численно слѣдуючѣ представленя и ще заохочувати-ме народъ до участи.

— **Станиславôвскій епископскій ординаріятъ** оголошує конкурсъ въ цѣли принятя кандидатôвъ до львôвскои духовнои семинаріи. Просьбы вносити треба посредствомъ деканальныхъ урядôвъ найдальше до 8 (20) вересня с. р. до епископского ординаріяту а дня 1 н. ст. жовтня мають явитись кандидаты въ канцелярiи ординаріяту, де пôддадуться выпытови зъ религіи и церковного спѣву. Для кандидатôвъ въ вѣденьску семинарію назначеный речинець до 13 (25) серпня с. р.

— **Буря зъ градомъ** минувшого тыждня лютилася не лише у насъ, але такожь на значнôмъ обширѣ въ середнôй Европѣ. На Моравѣ, въ горѣшнôй Австріи, въ прускôмъ Шлезку повыливали рѣки и нанесли богато шкоды. Черезъ кôлька днѣвъ було такожь перерване безпосередне телеграфичне полученье мѣжь Вѣднемъ и Краковомъ.

— **VIII. зъѣздъ нотарѣвъ галицкихъ** ôдбувся вчера въ Перемышли. Зъѣхалося до 40 нотарѣвъ, зô Львова явився лише п. Шемельовскій, а зъ Кракова не було нѣкого. П. Франковскій референовавъ про загальный станъ нотарѣвъ. На 217 мѣсць нотарѣвъ було зъ кôнцемъ 1887 р. 264 кандидатôвъ; въ минувшôмъ роцѣ збôльшилось се число о 46 кандидатôвъ. Въ тôмъ числѣ єсть 91 испытованыхъ кандидатôвъ. Въ минувшôмъ роцѣ було 10 перенесень, 10 именованъ и 3 мѣсця опорожненѣ. Утворено нову палату нотаріяльну Перемыско-Самбôрско Сянôцку, и она постаралась о основанье двохъ новыхъ мѣсць нотарѣвъ. Министерство обороны краевои узнало нотарѣвъ за урядникôвъ публичныхъ и збôльнило ихъ ôдъ загального ополченя. Нотарь п. Куриловичь поставивъ внесенье, щобы палаты нотаріяльнѣ зладили докладный списъ нотарѣвъ и кандидатôвъ, бо черезъ те можна-бы зарадити такъ частымъ ошибкамъ при именованяхъ. Се внесенье упало. Ухвалено: реформу закона, пôсля котрого могли-бы лише нотарѣ переводити пертрактаціи спадковѣ; кандидатôвъ нотаріяльныхъ, що мають ôдповѣдну квалификацію, именовати адъюнктами нотаріяльными; цѣлкомъ знести публичнѣ агентуры, а приватнѣ обмежити на мѣста, де помѣщеный трибуналъ першои инстанціи; нотарѣ мають принадлежати до громады на основѣ свого уряду, а кандидаты нотаріяльнѣ мають рôвнатись що-до права выборчого зъ особами, котрѣ мають степень академицкій. Справу полѣпшеня долѣ кандидатôвъ нотаріяльныхъ ôдложено до будучого зъѣзду. На рôкъ 1889 вызначено на зъѣздъ мѣсто Львôвъ. По зборахъ ôдбувся пиръ въ готели „Victoria“.

— **Новѣ карабины** системы Манлихера одержить корпусъ кракôвскій вже въ жовтни або листопадѣ с. р. Рôвночасно покличуть резервистôвъ на сѣмь днѣвъ до вправъ.

— **Огонь.** Въ суботу зъ полудня почало горѣти мѣсточко Новоселиця на граници австрійско-россійскôй коло Черновець. До год. 9-тои вечеромъ погорѣло 200 домôвъ въ Новоселици россійскôй и огонь ширився ще дальше. Зъ Черновець выѣхала сторожа охотнича на помôчь пôзно вечеромъ въ суботу.

— **Важне для глядаючихъ якого примѣщеня.** Сторожа скарбова въ Галичинѣ буде прибôльшена въ короткôмъ часѣ о 18 комисарѣвъ, 30 респиціентôвъ и до 200 надстражникôвъ а черезъ те опорожниться мѣсце на 220 стражникôвъ. По закону на стражника скарбового принимають того, хто вмѣє писати, читати та знає початки рахункôвъ; пôдофициры мають першеньство. Тому повинни многѣ Русины покористуватись зъ сеи нагоды и приймитись за сей хоть тяжкій кавалокъ хлѣба але все таки ведучій до цѣли при звѣстнôй вытревалости и пильности Русинôвъ.

— **Незвычайный дарунокъ.** Дня 26 липня с. р. топився въ Вислѣ жидикъ Сруль Майнгардъ. Попався ôнъ въ дуже глубокій виръ (6 метрôвъ) и бувъ-бы на певне погибъ, кобы не стражникъ скарбовый Михайло Бекеръ, котрый въ повнôмъ убраню скочивъ до воды и вытягнувъ его на берѣгъ. Додати ще треба, що Бекеръ недавно тому подужавъ зъ тяжкого запаленя легкихъ. Въ кôлька днѣвъ опôсля зайшовъ отець выратованого Сруля надъ Вислу, оглянувъ мѣсце, де топився его сынъ, а ôдтакъ ôдозвався въ сей спосôбъ до присутного Бекера: „Пане! нестати мене на нагороду грошеву, але ще наше святе письмо дозволяє подаровати другому своє житье, тому я тутъ при свѣдкахъ дарую Вамъ 10 лѣтъ зъ мого життя“. Такои нагороды не надѣявся п. Бекеръ, але все таки цѣкава рѣчь, чи старый Майнгардъ мавъ жити ще 10 лѣтъ.

— **Значный записъ.** Властитель млына парового у Львовѣ, п. Робертъ Домсъ выбудовавъ коло монастиря Sacre coeur при майданѣ св. Юра дôмъ охороны для старцѣвъ купцѣвъ. Теперь зложивъ п. Домсъ въ правительственнôй касѣ на удержанье тыхъ старцѣвъ 100.000 зр. въ листахъ заставныхъ 5-процентовыхъ, а именно 10 штукъ по 10.000 зр., 1 листъ на 5.000 зр. и три штуки по 1000 зр.

— **Болгарскій розбишаки,** що пôймали австрійскихъ пôдданыхъ Лендлера и Биндера, ще не одержали окупу за нихъ и тому побоюються, що они своихъ вязьнѣвъ убють. Про долю пôйманыхъ довѣдуються газеты зъ приватныхъ листôвъ ихъ жѣнокъ, и такъ листъ зъ 22 липня подає: За Лендлера жадають они 1.300 фунтôвъ турецкихъ, а за Биндера 1000 фунтôвъ, а кромѣ того ще 6 карабинôвъ системы Мартинія (уживаныхъ жандармами) и 1500 набоѣвъ, 35 паръ чоботъ, 35 сорочокъ вышиваныхъ, 35 штукъ пахучого мыла, 35 гребенѣвъ, 35 цигарничокъ и певну скôлькôсть тютюну, цигаръ, коняку, полинôвки та много иншихъ дрôбныхъ предметôвъ. Все те має доставитись на одно мѣсце въ лѣсѣ, шѣсть миль ôдъ Бельовы, де ôдбере ту посылку ôдпоручникъ розбишакôвъ, котрый на знакъ буде махати бѣлою хусткою. Одинъ купець зъ Филипополя пôднявся доставы тыхъ предметôвъ и выславъ одну часть до лѣса. Биндера схотять розбишаки може и убити, бо его пôймали були передъ кôлькома лѣтами иншій розбишаки, котрыхъ ôдтакъ перехопили и повѣсили, а сыны повѣшеныхъ належать до сеи банды розбишакôвъ. Другу часть предметôвъ мабуть не перепустить префектъ болгарскій зъ Татаръ-Базарчику, бо правительство не може дозволити на се, щобы давано оружіе розбишакамъ. Ледве интервенція австрійского консуля, котрый телеграфовавъ до Софіи змогла выєднати дозвôлъ правительства на доставу карабинôвъ. Лендлеръ донѣсъ, що одинъ зъ розбишакôвъ такъ ему пояснивъ цѣлу справу: „Мы пôймали тебе длятого, бо ты скликавъ до Бельовы турецку комисію на тыждень скорше, якъ було назначене, а мы хотѣли ей перехопити и черезъ те стратили значный окупъ. Ты сему перешкôдивъ и теперь покутуешь.“ И справдѣ въ складъ комисіи турецкои входили знатнѣ достойники: одинъ министеръ, кôлька комисарѣвъ и инжинирôвъ. Грошѣ на окупъ зôбранѣ, але трудно о вѣрного пôсланця, котрый доставивъ-бы ихъ на мѣсце до лѣса для розбишакôвъ. За стараньемъ австрійского консуля залишило болгарске правительство на разѣ войскомъ здоганяти розбишакôвъ.

— **Новый законъ карный въ Бельгіи.** Министеръ правосудія, Льеженъ, внѣсъ проєктъ новелѣ до закона карного и палата приняла єго майже одно голосно. Судія може пôсля сего закона не лише зменшити часъ, форму и строгôсть кары для засудженого, але часомъ въ певныхъ условіяхъ и цѣлкомъ ту кару даровати. Именно мусить обжалованый по разъ першій ставати передъ судомъ а кара, вызначена за єго провину, не може бути бôльша якъ шѣсть мѣсяцѣвъ. Судія ось якъ може промовити до обжалованого: „Ты провинився, бо залишивъ-єсь праву дорогу, по котрôй до теперь ты ступавъ. Законъ каже покарати за ту провину 2, 3, 6-мѣсячною вязницею, але що можна надѣятись по тобѣ поправы и жалю, тому полишаєсь тобѣ часъ 3, 4, 5 лѣтный, въ котрôмъ можешь оказати свою поправу. Єсли за той часъ не допустишся нѣ найменшои провины, то теперѣшне засужденье буде уважатись, мовь-бы нѣколи не було и нѣгде въ урядовыхъ свѣдоцтвахъ и згадкахъ не буде оно зазначене. Єсли же въ тôмъ часѣ таки провинишся, то вже ôдсидишь кару подвôйну, за давну и за нову провину.“ Пôсля закона часъ до поправы не може бути довшій надъ 5 лѣтъ. Треба признати, що ся змѣна закона карного єсть въ высокôй степени людяна и справдѣ дѣломъ доказавъ народъ бельгійскій слова свого короля: „Чи йде о приготованье обороны краю, чи о дѣло пôдчасъ миру — нѣколи не спить левъ Фляндріи“. Министеръ правосудія попиравъ свôй проєктъ тымъ, що часомъ зъ крайнои нужды допускаєсь неоденъ меншои провины: крадежи, спроневѣреня, а ôдтакъ засужденый попадає мѣжь злочинцѣвъ, котрѣ его цѣлкомъ спровадять до морального упадку.

— **Мѣсто Броды,** якъ звѣстно, попалось въ такъ величезнѣ довги, що вѣрителѣ обложили секвестраціею всѣ доходы мѣста. Бурмистръ мѣста, п. Витославскій заходився дуже пильно коло поправы сего финансового положеня и выєднавъ 200.000 зр. позички въ банку краєвôмъ. Рада мѣска въ признаню заслугъ, якѣ положено при полагодженю сеи справы, надала на своємъ засѣданю почетне горожаньство ажь девяти особамъ: министрамъ Таффому, Земялковскому, Дунаєвскому и Гавчови, намѣстникови Залескому, маршалкови Тарновскому, бар. Сохорови, маршалкови повѣтовому п. Сали и свому бурмистрови п. Витославскому.

— **Въ Завдрости,** селѣ прилученôмъ до парохіи въ Струсовѣ, бувъ великій пожаръ и зробивъ до 8000 зр. шкоды. Въ Струсовѣ завязався комитетъ ратунковый, котрый щиро заходився, щобы помочи бѣднымъ погорѣльцямъ. Комитетъ дякує на сѣмъ мѣсци прилюдно всѣмъ тымъ Добродѣямъ, що першій поспѣшили зъ своими жертвами, а именно зложили: Вп. п. Вол. Чайковскій зъ Медведовець, посолъ до рады державнои, 20 зр.; теребовельскій выдѣлъ пов. 30 зр.; Всч. о. крилошанинъ Н. Ляторовскій зъ Струсова 40 зр.; рада мѣска въ Струсовѣ 50 зр.; Братства церковнѣ обр. гр.-кат. и рим.-кат. въ Струсовѣ 28 зр.; мѣщане струсôвскѣ 18 зр.; хв. дирекція руско-народного театру 25 зр. 25 кр. зъ театрального представленя.

— **Сіямскій браты въ Галичинѣ.** Лѣкарь въ Буску, п. Зигельбавмъ, подавъ до львôвскихъ газетъ таку пригоду: Въ Бортковѣ, пов. золочѣвского, породила дня 2 н. ст. серпня молода бѣдна жидôвка двохъ хлопцѣвъ, котрѣ зрослися животиками въ сей спосôбъ, що въ мѣсци пупця лучить ихъ грубый, короткій мотузокъ зъ шкôры. Вгорѣ сей мотузокъ покрытый хруставкою. Дѣты жиють и суть цѣлкомъ здоровѣ, а за те ихъ мати попадає въ роспуку на самъ видъ своихъ сынôвъ.

— **Маєтокъ особистый сербскои королевы Наталіи** обчисленый на $1^1/_2$ миліона рублѣвъ. Не вчислюють до сеи сумы однако величезныхъ ôбръ королевы, положеныхъ въ Бессарабіи. Королева знає дуже добре заходитись коло свого маєтку и управу его поручила одному банкови у Вѣдни. Кôлько разôвъ переѣздить черезъ Вѣдень, все розвѣдуєсь у директора сего банку про загальный станъ свого маєтку; ей печаливôсть дôйшла до тои степени, що навѣть пôдчасъ свого послѣдного дводневого побуту у Вѣдни, коли ôдобрали ѣй сына и выдалили зъ Висбадену, не залишила ôдбути звычайнои конференціи зъ шефомъ сего банку.

— **Похибка друкарска.** Одна американьска газета подала таку вѣстку: „П. Чарльзъ Джонсонъ и панна Фанні Уестъ повѣнчалися въ середу. До сеи поры не було ще нѣякого забуреня, а тія, що найлучше знають сю справу, кажуть, що и не буде.“ — На другій день редакторъ пояснивъ читателямъ, що друга половина сеи вѣсти ôдносилась до страйку, а була вложена черезъ похибку въ не свое мѣсце.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Д-ръ Володиславъ Смолька, директоръ Банку краєвого, сынъ президента рады державнои, д-ра Франца Смольки, померъ въ суботу рано въ заведеню божевôльныхъ въ Кульпарковѣ. Тѣло спровадили до Львова и похороны ôдбуваються нинѣ по полудни. — Вчера ôдбулось вѣнчанье выхрещеной жидôвки въ архикатедральнôй церкви св. Юра. — Въ Монахіюмъ пôдчасъ катастрофы въ торжественнôмъ походѣ згинули чотири особы на мѣсци а понадъ 200 особъ ôднесло раны и тяжкѣ калѣцтва.

Посмертнѣ — ∓ — оповѣстки.

О. Іоанъ Ломницкій, приходникъ въ Горуцку, дек. дрогобицкого, священикъ-ювилатъ, выслуженый деканъ, ôдзначеный крилошаньскими експозиторіями и золотымъ хрестомъ заслуги, померъ дня 17 (29) липня въ 81 роцѣ житя и 57 роцѣ священьства. Покôйный поробивъ въ завѣщаню деякѣ записы въ користь рускихъ народныхъ фондôвъ. Вѣчна ему память!

Наука, штука и литература.

— **Богданъ Хмѣльницкій.** Томъ II. славнои монографіи М. Костомарова выйшовъ сими днями въ Тернополи въ перекладѣ М. Уманця яко X-тый томъ „Рускои Историчнои Библіотеки“ Ол. Барвѣньского. Якъ сама исторична вартôсть твору и и важнôсть епохи, — такъ гарный и старанный перекладъ а вкôнци и принадна зверхна форма выдавництва роблять тую монографію нашого знаменитого историка въ рускôмъ перекладѣ дуже пожаданымъ набуткомъ въ кождôй рускôй хатѣ, въ кождôй родинѣ, де не погасла любовь и интересъ до свого рôдного. Особливо въ нинѣшну пору, коли зъ однои стороны постать славного гетьмана Украины надуживаєсь до демонстрацій противныхъ духови исторіи и вымѣреныхъ на повне притемненье минувшости и придавленье плывучихъ зъ неи историчныхъ и народныхъ правъ Украины-Руси а зъ другои стороны польска белльетристика въ псевдо-историчныхъ романахъ стараєсь геройвъ тои епохи въ найчорнѣйшихъ а безконечно неправдивыхъ представити чертахъ, єсть обовязкомъ кождого щирого Русина студіовати самому исторію тои епохи, котра найширше, найкрасше и найвѣрнѣйше представлена въ повысшôй монографіи, и старатись о розширенье правдивыхъ тенденційнею ложею непритемненыхъ понять въ цѣлôй нашôй суспôльности. Для того Внов. выдавець „Рускои Историчнои Библіотеки“ зробивъ загалови Русинôвъ знамениту прислугу, выдаючи якъ-разъ пôдъ сю пору той славный твôръ М. Костомарова, и заслуживъ собѣ тымъ на повну вдячнôсть всѣхъ Русинôвъ. Цѣна II тому выносить 1 зр. 60 кр. Томы III. и IV. „Богдана Хмѣльницкого выйдуть ще сего року; Експедиція управныхъ примѣрникôвъ I. и II. тому почнеся дня 1 ст. ст. серпня.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Въ именованяхъ учителѣвъ гимназіяльныхъ, помѣщеныхъ передъ кôлькома днями, зайшла похибка: замѣсть Ивана Матѣева, має бути Ивана Матѣя, суплента гимназіи въ Тарновѣ, именовано учителемъ гимназіи въ Дрогобичи.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **На „Дôмъ Просвѣты“** прислала панѣ Єлена Горалевичь зъ Петранки 1 зр. За сей даръ складає Тов. „Просвѣта“ сердечну подяку.

— **На обновленье старенъскои церкви въ Каньчузѣ,** на окраинахъ Руси въ повѣтѣ ланьцутскôмъ зволили жертвовати: Впр. о. Іос. Лавровскій, парохъ Комарна и В. Гумецкій сотрудникъ 10 зр.; Впр. о. Чемарникъ зъ Сянока 7 зр. 50 зр.; Впр. о. Іос. Брилиньскій зъ Жовтанець 7 зр.; Впр. о. І. Париловичь 5 зр.; Вп. панѣ Стеф. Лопатиньска зъ Побука 4 зр.; Всч. о. І. Дрималикъ 3 зр.; — по 2 зр.: Всч. оо. Бр. Давидовичь, Ем. Давидовичь, Діон. Мохнацкій, Вп. панѣ Марія Чернецка, учителька и Е. Г. въ Т.: — по 1 зр.: Всч. оо.: Вол. Бѣрецкій, І. Лѣщиньскій, Дан. Котисъ, Левъ Войтовичь, Вол. Коростиньскій, Вас. Волошиновичь, Илія Крайчикъ, Вол. Головацкій, Игн. Гвоздовичь, Мих. Лебедовичь, Ант. Слоньскій, Мир. Литиньскій, І. Савчинъ, Вас. Мисикъ, Ром. Кордасевичь, Климъ. Хотинецкій. Герв. Царевичь, Іос. Лозиньскій, І. Мельникъ, Ант. Лавровскій, Ст. Козѣй, Вол. Козловскій, Зах. Чеснюкъ, Кон. Грицикевичь, І. Кузѣвъ, Юл. Мацѣлиньскій, Он. Ганкевичь, Храт. Ф. зъ Пас., Копистяньскій зъ Снѣт., Добряньскій зъ Слив., Геор. Мельникъ, Геор. Жукъ, Стеф. Кишикъ, І. Мосевичь, Вп. панѣ Бальбина Дрималикъ, Теод. Черняньскій, ц к. комисарь въ Ряшевѣ, Б. Кметикъ, учитель и ново-поставленѣ пресвитеры: Котецкій, Хомишинъ, Михальчукъ, Ломницкій, Шатиньскій, Ленчикъ и Солтикевичь; — 60 кр. Всч. о. Сев. Добряньскій; — по 50 кр. Всч. оо.: Генр. Поляньскій, Сим. Колодѣй, Вол. Чайковскій, Ник. Бачиньскій, Кел. Кульчицкій, Андр. Дроздовскій, Іос. Копистяньскій, Ник. Волошиновичь, І Мерена; — по 40 кр. Всч. оо.: І. Мерена, І. Венгриновичь, І. Гомза, Ром. Кмицикевичь, Ем. Антоневичь и Ант. Бескидъ. — За тѣ жертвы складаємо всѣмъ Добродѣямъ прилюдну подяку и просимо щирыхъ патріотôвъ о дальшу потрѣбну намъ помôчь. *Петро Левицкій*, парохъ Креховичь и *Мих. Волошиньскій*, членъ ком. въ Каньчузѣ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 6. серпня. Король Миланъ конферувавъ вчера черезъ пôвтора годины зъ гр. Кальнокимъ.

Берлинъ 6. серпня. „Nordd. Allg. Ztg.“ одержала уповажненье заявити, що оголошеный въ „Nouvelle Revue“ документъ — нѣбы то справозданье кн. Бисмарка для цѣсаря Фридриха III. въ справѣ одруженя кн. Александра Батенбергского зъ кн. Викторією, єсть фальшивый и безъ всякои урядовои пôдставы.

Римъ 6. серпня. Пôсля газеты „Fanfulla“ має цѣсарь Вильгельмъ приѣхати до Риму на пять або шѣсть днѣвъ и буде проживати въ Квириналѣ въ павильонѣ званôмъ „Паляцина“. Рада громадска робить великій приготованя на принятье цѣсаря.

Парижъ 6. серпня. Булянже ставить свою кандидатуру въ департаментахъ долѣшнои Шарантъ и Сомъ. — Карно приѣхавъ до Монтаржи на торжество ôдкрытя памятника Мирабо; его повитали жителѣ ентузіястично.

Берлинъ 6. серпня. Приѣздъ португальского короля заповѣдженый на 8 с. м. — Ген. Альбедиль именованый комендантомъ VII корпуса.

Марсилія 6. серпня. Приѣхавъ сюды король португальскій.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. А. Дольн. въ Буску. За першій пôврôкъ ще 1 зр.

Повѣдомленье.

П. Т. членôвъ „Рускои Бурсы въ Бережанахъ“, котрй на жаданє бувшои господинѣ Бурсы прошенье о скликанье загального надзвычайного збору пôдписали, маємо честь повѣдомити, що той збôръ передъ 11 н. ст. серпня 1888. зъ причинъ ôдъ выдѣлу независимыхъ скликаный бути не може, а ôдбудеся пôсля бажаня членôвъ, котрй на послѣдній зборы 14. н. ст. липня 1888 приѣхали, при кôнци серпня або зъ початкомъ вересня 1888.

Ôдъ выдѣлу Рускои Бурсы, въ Бережанахъ 31 л. липня 1888.

П. Дутκевичь — *Д-ръ Д. Савчахъ.*
мѣсто-предсѣдатель

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручає 2460 176—?
препараты зъ гумы и выробы кавчуковй для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 84-?

ВАТРА,

литературный Збôрникъ **Василя Лукича**, выданый коштомъ членôвъ рускогокасина въ Стрыю на дохôдъ того-жь, вже появилась въ розпродажи. Цѣна 1 примѣрника, зъ пересылкою рекоменд. **1 зр. 50 кр.** Замовляти можна черезъ часописи рускй або вôдносячись впростъ до Выдѣлу касина.

Одержавши на дняхъ транспортъ прямо зъ Кольомбо
КАВЫ ЦЕЙЛОНЪ II-а
чистои въ смаку и ароматичноі
продаємо ей:
въ 5-килевыхъ тонкихъ мѣшочкахъ
Франко по 9 зр. 80 кр.
Кава Цейлонъ I-а 10 зр. 70 кр.
„ „ О 11 „ 20 „
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.
2335 7—0

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ

важный ôдъ 1 червня 1888.
(пôсля годинника львôвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курєрскій; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшаный.
Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.
Зъ Пôдволочискъ и Бродôвъ (на Пôдзамче): о год. 2·08 по полудни курєрскій; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.
Зъ Белзця: о год. 5·53 по полудни мѣшаный.

Ôдходять зô Львова·

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мѣшаный; 2·28по полудни курєрскій.
До Черновець: о год. 9·20 рано поспѣшный; 9·50 рано и 10.06 вечеромъ мѣшаный.
До Пôдволочискъ и Бродôвъ: (зъ Пôдзамча): о год 10·23 рано и 11·05 вечеромъ особовый; о год. 4·22 курєрскій.
До Белзця: о год. 7·49 рано мѣшаный.

Ваги децимальнй

о силѣ кильогр. 100. 150. 200. 250. 300. 400. 500.
за зр. 13·— 16·— 19·— 21·50 24·— 28·— 33·—
Мѣры до збôжа на ¼ ½ 1 гектолитра
деревлянй по зр. 2·50 5·— 6.75
зелѣзнй „ „ 3·— 7·— 11·—
поручає
АНТôНЪ ГАЛЬСКІЙ
торговля зелѣзомъ у Львовѣ
Майданъ Маріяцкій ч. 9. 2542 1—6

Урядомъ концесіонована
Торговельна школа фахова
у Вѣдни I., Wollzeile 19.
Директоръ: **Carl Porges.**

XXIV рôкъ истнованя.

Се, пôсля закона зъ 27 лютого 1873 засноване наукове заведенье, маєзадачу образовати основно тыхъ молодыхъ людей, котрй ôддаються торговли, и задачу тую сповняло оно пôдчасъ свого 23-лѣтного истнованя.

Наука ôбôймає два однорôчнй и семестральнй науковй курсы.

а) **Торговельна фахова школа.**
Наука тревае 2 шкôльнй роки. Предметы науковй: провадженье книгъ и купецка рахунковôсть, торговельна, переписка, право торговельне и векслеве, нѣмецкій, французскій, англійскій и италійскій языкъ, знавство товарôвъ, географія, исторія и политична економія, каллиграфія и скоропись.

б) **Спеціяльный купецкій курсъ фаховый.**
Наука тревае одинъ шкôльный рôкъ. Предметы: провадженье книгъ, купецка рахунковôсть, переписка, право торговельне и векслеве.

в) **Окремый Ôддѣлъ**
тревае ôдъ шести мѣсяцѣвъ до одного року. Предметы науки: веденье книгъ, купецка рахунковôсть, торговельна переписка, право торговельне и векслеве.

г) **Зелѣзнодорожный и телеграфичный курсъ.**
Часъ науки: 5 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: торговельный, оборотовый и телеграфичный курсъ.

д) **Спеціяльный курсъ банковый.**
Приготовляє до испыту банкового. Часъ науки 10 мѣсяцѣвъ.

е) **Спеціяльный курсъ бухгальтеріи для заводôвъ фабричныхъ.**
Часъ науки 5 мѣсяцѣвъ.

ж) **Спеціяльный курсъ для женщинъ и дѣвчатъ.**
Часъ науки 10 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: веденье книгъ, купецка рахунковôсть, переписка, право торговельне и векслеве.

з) **Вечѣрный курсъ.**
Часъ науки 5 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: веденье книгъ, переписка, наука рахунковъ и знавство векслѣвъ.

к) **Спеціяльный курсъ зелѣзнодорожныхъ тарифъ.**
Часъ науки: 5 мѣсяцѣвъ.

и) **Пенсіонатъ**
для ученикôвъ заведеня.

2536 **Проспекты и рôчнй справоздання даромъ** 2—6

ЛІЯРНЯ ДЗВОНôВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
въ КАЛУШИ, почта и стація желѣзницѣ тамже

Получивши на власноôсть по старôй фирмѣ „Ивана и сына Серафина“ „Ліярню дзвонôвъ“ въ Калуши, ôдзначену срѣбнымъ медалемъ заолуги, листомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. им. Качковского въ Коломыи (якъ о тôмъ свого часу газеты доносили) — маю и теперь на складѣ готовй дзвоны, выконую скоро замовленя и приймаю старй або ушкодженй дзвоны до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя въ давнѣйшôй спôльнôй а теперь моєй власнôй ліярни дзвонôвъ прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалôсть матеріялу и гармоничный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и для того осмѣляюся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

2327 14—24 Зъ глубокимъ поважаньемъ
Антоній Серафинъ.

Глядаєся
учителя на село до двохъ хлопцѣвъ, одного зъ третои, а другого зъ четвертои клясы народныхъ шкôлъ. Близша вѣдомôсть въ Ад- 2545 министрації „Дѣла“. 1—3

Учителька
до удѣляня науки двомъ дѣвчатамъ и одному хлопчикови знайде примѣщенье на селѣ въ священичôмъ домѣ. Адресу подасть Ад- 2546 министрація „Дѣла“. 1—4

Двохъ ученикôвъ
зъ интелигенціи особливо зъ священичихъ домôвъ принимає на станцію и харчь зъ початкомъ сего року шкôльного ц. к. урядникъ, Русинъ, жонатый и бездѣтный. Ручиться за старанну опѣку родительску. Адресу подасть Адми- 2544 страція „Дѣла“. 1—8

„Рускій Правотарь домовый“

або приступне поясненье, въ якій способъ кождый при грамотахъ правныхъ всякого рода самъ заступатись и потрѣбнй письма, якъ подання, просьбы и т. п. **безъ помочи адвоката** съ повною силою правною споряджати може.

Уложили Василь Лукичь и Юліянъ Семигинôвскій.

Томъ I: **Законъ цивильный** вразъ зъ дотычными доповненями. поясненями — и бôльше якъ 200 рôзнородными взôрцями та прикладами. Сторôнъ 432 + XVI въ 8° або 28 аркушѣвъ друку.

Цѣна 1 примѣрника въ книгарняхъ выносить 4 зр. а в

Хто купує у н. В. Левицкого въ Станиславовѣ, платить за I прим. тôлько 3 зр. 30 кр. — Для предплатникôвъ „Дѣла“ и „Батькôвщины“ цѣна знижена на 2 зр. 50 кр а в., а съ пересылкою почтовою 2 зр. 75 кр

Проспекты обширй высылає на жаданье п. В. Левицкій въ Станиславовѣ. Въ выняткових злучаяхъ дається 1 примѣрникъ (не по зниженôй цѣнѣ) на сплату въ двохъ ратахъ.

Оповѣщеня
урядôвъ громадскихъ, щадниць, зарядôвъ дôбръ якъ также всѣ урядовй оголошеня
едиктôвъ лицитацій,
оголошень о спадщину
покликôвъ
выконує *пôсля довголѣтного досвѣду въ вдповѣдный способъ за запевненьемъ докладного выконаня* и доставляє *приписанй залучники*
RUDOLF MOSSE
Annoncen-Expedition
Wien, I Seilerstätte 2.

„Перший Вінок“
Жіночий Альманах.

выданый Оленою Пчôлкою и Нат. Кобриньскою можна дôстати у п Наталіи Кобриньскои въ Болеховѣ або черезъ Администрацію „Дѣло по цѣнѣ 2 зр безъ пересылки па- 12—? чтовои 2871

Глядиться
учительки домовои для дѣвчатъ зъ V, IV и II-гои клясы, котра подавала-бъ науку пôсля пляну шкôльного а при тôмъ учила и на фортепіянѣ. — Близша вѣдомôсть у о. *Т. Бородайкевича* въ *Тростянци малôмъ, почта Золочевъ.* 2541 2—3

Русинъ,
совѣстный чоловѣкъ, — знає такожь учити спѣву хорального — глядає мѣсця за **писаря гродского** въ однôй або и кôлькохъ сусѣдныхъ громадахъ. Наджаданье може выказатися свѣдоцтвами. Просить зголошуватися до редакціи „Батькôвщины“.

10 децимальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнй и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великй машины до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр.; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгôпными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня бураковъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, єсть на продажъ поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надôсланьемъ готôвки або за послѣплатою у п. 2524 7—15

BUGANYI,
Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

И. ИГНАТОВИЧЬ
у Львовѣ, ул. Коперника Ч. 3., въ Краковѣ, Суконницѣ Ч. 20, въ Чернôвцяхъ Ринокъ Ч. 2.
поручає свого выробу
до выгубленя насѣкомыхъ домашныхъ, ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

именно:

ФЕНИЛИНЪ
до винищеня молѣвъ зъ зародишами въ сукняхъ, футрахъ и меблях, фляконъ **60** кр.

Грильонъ
выгубляє швабы, караконы, стоноги, свѣркуны, щипавки, каралюки, прусаки и т. п. — фляконъ **30** кр.

Зела антимолевй
до перехованя футеръ, пуделко **30** кр.

МИКОТОНЪ
непохибне средство до выгубленя блощиць — фляконъ **50** кр.

ПАПѢРЪ АНТИМОЛЕВЫЙ
хоронить ôдъ молѣвъ футра, сукнѣ, портіѣры, заслоны и меблѣ, штука **3** кр.

ПОРОШОКЪ ПЕРСКІЙ
(дальматиньскій) до выгубленя блохъ и т. п. насѣкомыхъ, пачка **5, 10** кр. фляконъ **20** и **30** кр.

ПАПѢРЪ НА МУХИ
2529 14—? штука **3** кр.

АПИХЕНІЯ
непохибне средство до винищеня домашного гриба, кильо **40** кр. при сто кильо начинье даромъ.

Станція зелѣзницѣ МУШИНА-КРИНИЦЯ
зъ Кракова 8 год
„ Львова 12 „
Буда-Пешту 12 „

КРИНИЦЯ

Аптика, почта телеграфъ, судъ повѣтовый, нотаріятъ въ мѣсци

Ц. к. Заведенье жерельно-купелеве.

Вельми обильна и сильна „щава алькалично-зелѣзиста“. Головнѣйшй средства лѣчничй суть: Купелѣ минеральнй, огрѣванй методою Шварца въ будынку зъ 73 кабинетами, купелѣ боровиновй въ осôбнôмъ будынку зъ 27 кабинетами, купелѣ газовй при головнôмъ жерелѣ, методичне питье воды зъ численныхъ жерелъ минеральныхъ зъ рôзнымъ складомъ химичнымъ. Знамените заведенье жентичне, нове кефирне, кôлька молочарень, нове взôрцеве заведенье гимнастичне, великій паркъ зъ выгôдными проходами.

Для выгоды и забавы гостей служать понадъ 1100 комнатъ зъ цѣлковитымъ умебльованьемъ, по бôльшôй части зъ печама, численнй реставраціи, цукорнѣ, театръ черезъ цѣлый сезонъ читальня часописей, двѣ выпозичальнѣ книжокъ, **тыждневникъ** купелевый „Криниця“, фортепіяны, орхестра жерельна, фотографъ, численнй и розличнй торговлѣ, моднярки, рôзнй рукодѣльники.

Въ домѣ „пôдъ Замкомъ“ можна выняймити комнаты лише на 24 годинъ.

Полученье безпосередне зелѣзницею трансверзальною до стаціи Мушина-Криниця

Въ маю, червни и вересни цѣны помешкань скарбовыхъ якъ и всѣхъ **родôвъ кулелей о ⅓ часть низшй.** Кромѣ стало черезъ цѣлый сезонъ ординуючого лѣкаря правительственного д-ра Коппа, практикують 7 лѣкарѣвъ. 2456 6—6

Фреквенція рôчна выносить понадъ 4000 осôбъ

Въ самôмъ заведеню находиться:
Ц. К. ЗАВЕДЕНЬЕ ВОДОЛѢЧНИЧЕ
пôдъ управою спеціялиста *д-ра Еберса.*
Сезонъ отвореный ôдъ 15 мая до 30 вересня.

На жаданье удѣляє выясненъ ц. к Зарядъ жерельный въ Криници.

Печаливый
наглядъ и выгôдне помешканье въ будучôмъ роцѣ шкôльнôмъ найдуть ученицѣ, що ходять до шкôлъ въ Самборѣ. Адреса:
Сѣмашова въ Самборѣ.
2539 4—?

Закладаюся
за всяку цѣну, що жаденъ зъ моихъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожъ
2484 Вєч. Духовенъству. 17—?
Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.
Давидъ Шварцвальдъ,
магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.
Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.
Заложеный 1848.

РУ-
кавички, щôтки, подушки саліяновй и лосевй, кафтаники и шкôрянй штаны, — простирала, бандажѣ, суспензоріи и всѣ выробы рукавичничй
2228 поручає найдешевше
ТОРГОВЛЯ
Братôвъ Лянгнерôвъ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.
Цѣники на жаданье даромъ.

А. РОЗМАНИТЪ
КРАКôВЪ
ФАБРИКА ПАРОВА
Цикоріи, Сурогатôвъ кавы и Кавы Фиговои
въ Раковицяхъ
пôдъ Краковомъ.

Выробляє зъ сырого продукту власнои плянтації всякй роды цикорій и штучнои кавы, котрй ôдзначаються богатствомъ частей пожывныхъ а также знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 2286 29—0

Фабрика поручає передовсѣмъ:
Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ скляникахъ.
Шротову каву француску Розманита.
Цикорію краковску гôрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новôсть!!)
Каву краковску добôрну въ скриночкахъ.

Ôдзначена на выставѣ краковскô въ р. й 1887 2-ма медалями министерства торговлѣ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ иншихъ торговляхъ.

ВЫДАНЯ ТОВАРИСТВА „ПРОСВѢТЫ“
Географія Руси
часть перша
Русь галицка, буковиньска и угорска
зъ картою тыхъ земель.

Цѣна 45 кр. (зъ пересылкою почтою 50 кр.)

Карта Галичины, Буковины и угорскои Руси сама про себе 10 кр. (зъ перес. почт. 12 кр.)

Народно-рускій Молитовникъ
для дѣтей, одобреный Впр. Митроп. Сильвестромъ (сторôнъ 143). Цѣна дуже низька, бо лише **20 кр.** (въ красныхъ оправахъ **25 кр.** и **35 кр.**). При купнѣ за 10 зр. опускаєся 20% рабату. Той молитвословець надаєся на дарунки (мѣжь иншимъ на памятку епископскихъ визитацій каноничныхъ). При замовленю бôльшого числа примѣрникôвъ можна жадати (за малу оплату) ôдповѣдныхъ золотыхъ написей на оправѣ.

Порадникъ для крамниць
зъ пересылкою 20 кр.

Статутъ „Соколôвъ“
товариствъ сторожи огневои, выготовленый въ такôмъ форматѣ, якъ подаєся до ц. к. намѣстництва, вразъ зъ поданьемъ и ôдповѣдными увагами въ 6 примѣрникахъ зъ пересылкою почтою 50 кр.

Выдавъ и высилає **Василь Нагôрный у Львовѣ.** 3—0

Оповѣщенья

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 165. Львôвъ, Второкъ 26 липня (7 серпня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатном, въ рубр. Надôсланé по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улица Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10. M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8. M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатаний вôльнѣ ôдъ порта. — Поодинокé число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

☛ Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючí предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облômовъ“ безплатно.

Бунтъ противъ самозванчои опѣки.

Що въ Яслѣ выборцѣ-селяне, маючи выбирати собѣ посла до сойму, завязали *свôй комитетъ хлопскій*, не ждучи на то, що постановить и скаже „польско-паньскій комитетъ центральный въ Краковѣ“, а завязавши свôй комитетъ, дали о тôмъ лише знати паньскому комитетови, — се, на всякій спосôбъ въ очехъ обохъ польско-жидôвскихъ комитетôвъ центральныхъ, у Львовѣ и въ Краковѣ, мусить бути „бунтомъ“ хлопскимъ, и то бунтомъ зухвалымъ. То значить, що „chłopek“ выломлюеся зъ пôдъ „karności narodowej“, котрои маѳ берегти „hierarchia społeczna“. А до чого то доведе, mocium panie?!

У Львовѣ и въ Краковѣ, на всхôдну и захôдну Галичину, есть центральнѣ выборчѣ комитеты польскѣ. При кôнци кождои каденціи польскѣ послы выбирають зъ-межи себе членôвъ до двохъ комитетôвъ, на всхôдну и захôдну Галичину, для переведеня загальныхъ выборôвъ послôвъ на будущу каденцію и доповняючихъ выборôвъ пôдчасъ тревання тои жь каденціи. А що въ соймѣ перевагу мають властителѣ бôльшихъ посѣлостей, бо не тôлько выбирають самѣ себе въ округахъ своѳи куріи, але ще и перефорсовують себе всякими, звычайно незаконными, способами такожь въ куріи малыхъ посѣлостей, сельскихъ громадъ, — то й не диво, що и при выборѣ до центральныхъ комитетôвъ выборчихъ у Львовѣ та Краковѣ они все переведуть бôльшôсть послôвъ властителѣвъ великихъ посѣлостей, шляхтичѣвъ. Тіи комитеты покликують ще потому, „для скрѣпленя себе“, заушникôвъ своихъ зъ мѣжь Полякôвъ та жидôвъ-патріотникôвъ, и тогдѣ вже ведуть акцію выборчу въ краю. И якъ же ведуть ѳи? Ото такъ, що округамъ сельскимъ накидають par force кандидатôвъ, мѣстамъ уже не накидають, а тôлько потверджують, а панамъ властителямъ бôльшихъ посѣлостей вже анѣ не накидають, анѣ не потверджують — лишають имъ повну волю!

Такъ отже тѣ самозванчѣ комитеты центральнѣ мають властиво лише двѣ задачѣ: интригувати противъ нелюбыхъ шляхтѣ кандидатôвъ по мѣстахъ и насильно накидувати любыхъ собѣ кандидатôвъ округамъ сельскимъ. Якъ то дѣеся въ практицѣ, выборцѣ-мѣщане и выборцѣ-селяне, якъ у всхôднôй такъ и въ захôднôй Галичинѣ, знають дуже добре. Знають особливо нашѣ рускѣ выборцѣ по мѣстахъ та селахъ! Знають, якъ то жидôвско-польскій комитетъ центральный ставить и переводить выборы такихъ кандидатôвъ, якъ д-ръ Билинскій въ мѣстѣ Станиславовѣ, д-ръ Земялковскій въ мѣстѣ Дрогобичи, гр. Стадницкій въ Золочевѣ, гр. Романъ Потоцкій въ Бережанахъ, гр. Лось въ Самборѣ, п. Лозиньскій въ Турцѣ, о. Сѣнгалевичъ въ Долинѣ, и т. д.

Польскѣ комитеты центральнѣ не руководяться анѣ поглядомъ на волю выборцѣвъ, анѣ поглядомъ на способности кандидатôвъ, а глядять тôлько на то, щобы кандидаты були слѣпыми орудіями политики п. Грохольского. А политика п. Грохольского дасться схарактеризувати въ сихъ кôлькохъ словахъ: „на першôмъ мѣсци интересъ *нашъ* — интересъ шляхты“, бо „интересъ шляхты“ маѳ бути нѣбы тотожный зъ „интересомъ краю“! Польскѣ комитеты центральнѣ, якъ сказано, не звертають уваги и на способности своихъ кандидатôвъ на послôвъ, ба навѣть радѣ мати мѣжь собою спору пачку послôвъ, котрѣ бы значили то само, що статисты на сценѣ, — тожь роздають кандидатуры людямъ зовсѣмъ неспособнымъ до мандатôвъ посольскихъ, — або людямъ, котрыхъ справы публичнѣ нѣчо не обходять, нудять ихъ, або людямъ, котрѣ мабуть не були бы способнѣ на радныхъ якого-небудь Куликова, не то на радныхъ краю чи державы! Коли-жь тѣ комитеты центральнѣ польскѣ мають до выбору мѣжь кôлькома такими кандидатами на „статистôвъ“, то выбирають такого, котрый або кузинъ якого члена комитету, або маѳ титулъ, а не маѳ шеляга въ кишени тай ще на дюрниста въ выдѣлѣ краевôмъ неспособный. Такимъ „выбранымъ“ кандидатомъ центральный комитетъ польскій ущасливляѳ одинъ, другій, десятый округъ сельскій — и горе тымъ людямъ въ повѣтѣ, чи то Русинамъ чи Полякамъ, котрѣ бы поважились усомнитися чи то въ достойнôсть, чи въ способнôсть комитетового кандидата, а обставали при кандидатурѣ другого чоловѣка, и способного и заслуженого въ трудахъ для свого народу та краю, знаного выборцямъ и посѣдаючого повне ихъ довѣріѳ! Горе тымъ людямъ доброи волѣ, бо центральный комитетъ польскій порушить всѣ пружины щобы ихъ поторощити яко „warchołów“, „buntowników“ противъ „państwa i kościoła“ — а на дѣлѣ яко опонентôвъ котериі комитетовои.

Що такій терориэмъ, спочиваючій на „швіндли“ котерійнôмъ, мôгъ такъ довго и може ще й нинѣ истнувати и побѣджувати, — се дасться пояснити взагалѣ низькимъ ступенемъ просвѣты и самосвѣдомости у селяньства та мѣщаньства въ цѣлôмъ краю, якъ на Руси такъ на Мазурахъ, а дальше нездарностею интелигенціи польскои, котра, зъорганизовавшись бôдповѣдно, могла-бы чей уже ставити чоло комитетовымъ терористамъ въ захôднôй Галичинѣ сама, а у всхôднôй Галичинѣ въ спôлцѣ зъ интелигенцією рускою. Очевидно, терориэмъ такій по вѣки тревати не може, — за то ручить намъ и поступъ просвѣты та самосвѣдомости середъ простолюдя, и що-разъ бôльшій зрôстъ невдоволеня середъ не-шляхотскои интелигенціи польскои въ цѣлôмъ краю зъ самолюбнои политики нинѣшныхъ проводирѣвъ польскихъ; а що на цѣлковитый крахъ того терориэму вже може й не надто довго прийдесь народамъ галицкимъ ждати, — о тôмъ свѣдчили-бы такѣ зъ найновѣйшихъ часôвъ факты, якъ выбôръ на Мазурахъ селянина Оржеховского посломъ до рады державнои противъ волѣ краковского комитету центральнего, а теперь ось завязанье комитету хлопского въ Яслѣ такожь противъ волѣ паньского комитету. Уже выбôръ Оржеховского бувъ для самозванчихъ верховодôвъ польскихъ тымъ, що то Нѣмцѣ называють „Wink mit dem Zaunpfahl“, а завязанье хлопского комитету въ Яслѣ годѣ вже й зачисляти межи „Wink-и“, — се вже „бунтъ“ очевидный, бо комитетъ найвыразнѣйше пише до панôвъ зъ краковского комитету: „Выборцѣ зъ меншои посѣлости *мабуть уже за довго* при переводженю выборôвъ послôвъ до сойму краевого и до рады державнои жадають *опѣки паньскои*, — *часъ уже, щобы самостôйно выступали на поли працѣ для краю*“ а дальше вказуе, що „для селянъ теперь треба *просвѣты и подвигненя краю зъ нужды, котра насъ селянъ гнете ще бôльше, якъ инчѣ верствы суспôльнѣ*“. А сказавши се иншими словами, выходить: „Мы, селяне, не потребуемо вашои, панове, опѣки! Мы вже можемо самѣ про себе дбати, про свои интересы. Вы не дбаете о просвѣту народу, анѣ не хочете зрозумѣти того, що насъ селянъ гнете ще бôльша нужда, якъ инчѣ верствы суспôльнѣ, — у васъ найвысше стоить интересъ вашихъ горалень та пропинацій... Дякуемо-жь вамъ красненько!“

Якъ собѣ супротивъ сего „бунту“ поступить „ерархія суспôльна“, — годѣ вгадати. Може выдати вôйну хлопскому комитетови, а може, якъ понюхае письмо носомъ, и удати pro foro externo свою згоду на „выняткôвѣ“ ôдносины въ ясельскôмъ округѣ выборчôмъ. Але intra muros она безъ сумнѣву рѣчь буде називати по имени — „бунтомъ“ — и по-за кулисами буде робити все можливе, щобы тôлько спасати свою самозванчу позицію, зъ котрою ѣй всюды такъ дуже выгôдно и интратно.

Тôлько жь оно звычайно такъ бувае, що якъ змаганье до емансипаціи зъ-пôдъ якогось ярма физичного чи морального проявиться въ однôмъ мѣсци, то не довго на той самъ проявъ треба ждати въ мѣсци другôмъ, десятôмъ, сотнôмъ, ажь наконець, мовь поломѣнь, обгорне всю суспôльнôсть. Мы надѣемось, що и нинѣшный фактъ въ ясельскôмъ округѣ выборчôмъ не буде стояти особнякомъ, а повториться всюды тамъ, де нарôдъ почавъ протирати очи и прозырати довкруги себе.

Колонизаційнѣ заходы Италіи.

Ôдъ коли Италія сконсолидувалася въ одну сильну державу, глядѣла заздрôстнымъ окомъ на свою соперницю на Середземнôмъ мори, на Францію, и старалась всѣма силами придбати собѣ посѣлостей на пôвнôчнôмъ побережу Африки, куды показувало ѣй ити зовсѣмъ природно ѳи географичне положенье. Всѣ змаганя Италіи розбивались однакожь о перевагу Франціи. Италія старалася придбати для себе Триполисъ и пôдготовлювала тамъ собѣ теренъ ôдъ довгихъ лѣтъ, та Франція ѳи тамъ не допустила; каналъ суецкій бувъ такожь ôдъ давна кôстею незгоды мѣжь Италією та Францією, тôлько-жь не могла тутъ Италія нѣчого вдѣяти, бо тутъ входили въ гру ще и другѣ державы крôмъ Франціи. Доперва коли Франція по пруско-французкôй вôйнѣ стала мало що не другостепенною державою, почала Италія смѣлѣйше выступати зъ своими колонизаційными планами а ôдъ часу, коли она сполучилась зъ Англією а ôдтакъ и приступила до союза зъ Нѣмеччиною, бачимо, якъ она вже зовсѣмъ смѣло бересь

А. С. Петрушевичъ: Сводная Галичско-русская лѣтопись съ 1700 до конца Августа 1772 года. Часть I. Львовъ 1887.

Рецензія В. А. въ „Кіевской Старинѣ“ 1888.

(*Конецъ.*)

Коли незрозумѣлымъ выдается намъ добôръ цитованыхъ авторôвъ, то ще бôльше незрозумѣлый выбôръ мѣсць зъ авторôвъ наведеныхъ въ „Сводной лѣтописи“. Мимо найщирѣйшого бажаня годѣ зрозумѣти шему, пôсля якои Петрушевичъ выбиравъ вѣсти. Выбранѣ они анѣ пôсля важности фактôвъ, анѣ пôсля нхъ звязи зъ исторією „галическо-русскою“, якъ сего можна-бъ сподѣватися по заголовку выданя. Для взôрця наведемо навгадъ кôлька выписôвъ зъ Петрушевича — може буде хто щасливѣйшій ôдъ насъ и зрозумѣе, на що и для чого они помѣщенѣ въ „Сводной лѣтописи“.

„1700. Всѣмъ питейнымъ дѣломъ въ Россіи завѣдовали бурмистры и т. д. (Прыжовъ: Исторія кабаковъ.)

1714. Учреждены Петромъ В. маіораты и т. д. (Полное Собр. Зак.)

1733. Заведена почта между Москвою и Тобольскомъ (Чулковъ.)

Вторично запрещено всякого рода азардовые игры (Безъ ссылки).

1749. Папа союзволяетъ Гнезненскимъ архіепископамъ, яко примасомъ королевства, употребленіе пурпуры. (Безъ ссылки.)

1750. Начало Россійской горновой музыки. (Марешъ. Нарышкинъ [?])

1755. Трусъ земный разрушилъ городъ Лисабонъ, распространился на три десяти части (sic) міра. (Безъ ссылки.)

1756. Импер. Елисавета основала близъ С-Петербурга первый фарфорный заводъ (Porcellanfabrik) и т. д. (Grätze.)

1771. Появленіе русскихъ въ Мингреліи, взятіе Кутаиса. (Безъ ссылки)

1771. Возстаніе Яицкихъ козаковъ по причинѣ притѣсненія ихъ и приказа бритія бороды. (Castera.)

1772 Откpыты Олонецкіи первыи мѣдныи рудокопы (sic). (Безъ ссылки)

Такихъ цитатôвъ можна-бы набрати до „Сводноі лѣтописи“ многѣ десятки. Полишаючи „любознательному читателю“ рѣшати о причинѣ ихъ появленя и ихъ призначеня въ книжцѣ, мы позволимо собѣ высказати здогадъ, що поважный авторъ дивився на свою лѣтопись до якоись мѣры якъ на „кунсткаммеръ, сирѣчъ на собраніе курьезовъ и раритовъ“ и намагався назбирати вѣстей дивовижныхъ — инакше не дôстались-бы сюды нѣ „трусъ лисабонскій“, нѣ „почта тобольска“, нѣ „пурпура примасовъ“, нѣ „мѣдянѣ рудкопы“, нѣ „горнова музыка“, „маіораты“, „Porcellanfabrik“, та незлѣчима скôлькôсть иншихъ дивовижъ, котрыхъ, щобъ не забирати мѣсця, не перелѣчуемо.

Коли выкинути зъ книжки всѣ выписы зъ печатаныхъ творôвъ, то ѳи обѣмъ зменшиться що-найменше до половины, а що въ нѣй останеться, то и есть властиво справжна сводна лѣтопись, уложена пôсля пляну выдавця зъ рукописного матеріялу розложеного по лѣтахъ. Впрочѣмъ и що-до сего матеріялу засады укладу такожь змушують богато дечого бажати та богато надъ де-чимъ сожалѣти. Значна скôлькôсть вѣстей або зовсѣмъ не зазначена ссылками, або тѣ ссылки поставленѣ въ такôмъ необмежнôмъ и загальнôмъ видѣ, що не дають можности судити о гôдности и якости жерела; н. пр. яке розумѣнье можна собѣ выробити о рукописи, про котру сказано тôлько всего, що „рукопись въ моемъ посѣданію“, або „изъ библіотеки епископскаго собора въ Перемышли“, або „по источникамъ польскимъ“, або „по современной запискѣ“ и т. д. Окрôмъ дрôбныхъ написей и урывковыхъ замѣтокъ авторъ мавъ въ своѣй розпорядимости кôлька обѣмистыхъ записокъ сучасникôвъ, якъ н. пр. записки уніятского митрополита Льва Кишки, записки піярского монастиря въ Межирѣчю Корецкôмъ, записки Павла Свѣдзиньского, священика Лодиньского. А вже-жь, выданьемъ отсихъ записокъ зробивъ-бы ôнъ велику прислугу рускôй исторіографіи, а при тôмъ ôдъ Петрушевича, якъ ôдъ чоловѣка вповнѣ освѣдомленого зъ правилами историчнои критики, можна було сподѣватися, що заховае бодай важнѣйшій условія, конечнѣ при выданю историчныхъ памятникôвъ, т. е. опише тѣ рукописи, що маѳ ихъ у себе, подасть по можности даты зазначаючі суспôльне положенье, вдачу и пересвѣдченя ихъ спорудникôвъ и т. д. Та всего того мы не знаходимо въ „Сводной лѣтописи“, а надто ще самъ текстъ записокъ розложеный пôсля лѣтъ та порозрываный середъ иншихъ замѣтокъ и выписôвъ, ба выдавець и не поясняе: чи помѣстивъ увесь текстъ тыхъ записокъ, що ихъ маѳ у себе, чи тôлько повыймавъ зъ нихъ мѣсця пôсля свого розумѣня, — а черезъ то забравъ читателеви послѣдну можнôсть критичного суду о нихъ.

При групованю самыхъ вѣстей въ декотрыхъ случаяхъ замѣтна велика недбалôсть: часомъ одна и та сама вѣсть умѣщена пôсля одного и того самого жерела два разы; такъ н. пр. выписъ замѣтки зъ Минеѣ церковнои села Иванова про цѣны пашнѣ въ Перемышли 1737 р. (стор. 139 и 140); часомъ тотожнѣ написи зъ рôзныхъ книгъ списуе за порядкомъ безъ очевиднои потребы, н. пр. написи про даръ церковныхъ книгъ для Скитского монастиря ôдъ архимандрита Михаила Чирского (стор. 214); часомъ безъ всякихъ пояснень и коментарѣвъ наводить яко сучаснѣ записки дуже наивнѣ и невѣжѣ мудрованя книжникôвъ XVIII. столѣтя; ось для прикладу замѣтка священика Григорія Гаваньского, зложена въ 1750 р. про часъ заснованя церкви въ селѣ Бущу: „Церковъ оттую поставила святая царица Єлена въ то время, когда вела войну съ Бунякомъ Солодымъ, во имя святыхъ Глѣба и Бориса, сыновей восточнаго царя Владимира, убитыхъ собственнымъ братомъ... Баколярь изъ Почаева показалъ мнѣ книгу, въ которой записано было однымъ старикомъ, почаевскимъ монахомъ, что это событіе произходило въ 1180 году, слѣдовательно до настоящаго 1750 года прошло лѣтъ 570“ (стор. 186). Отсю замѣтку, може и представляючу значный исторично-етнографичный интересъ, ледви чи можна мѣстити въ археологичнôмъ збôрнику безъ коментаря або хочь-бы короткои замѣтки про ѳи значенье.

Въ иншихъ случаяхъ Петрушевичъ наводить вѣсти про одинъ и той самъ фактъ черезъ кôлька лѣтъ по порядку, полишаючи читателя въ недорозумѣню, чи сей фактъ повторявся періодично, чи може есть сумнѣвъ, до котрого року треба его ôднести — сумнѣвъ впрочѣмъ трохи дивный длятого, що збôрникъ посвяченый выключно фактамъ зъ XVIII. столѣтя. Ось прикладъ такои байдужности: повстанье селяньске, знане пôдъ назвою „Колѣѣвщины“, було въ роцѣ 1768 и продовжалося

за колонизаційну роботу и при помочи своихъ союзникôвъ въ Европѣ переводить досыть успѣшно свои пляны въ Африцѣ.

Коли Италія першій разъ въ 1885 р. станула сильнѣйше въ Массавѣ надъ Червонымъ моремъ, мало то звернуло чию увагу; Італія сама заявила тогдѣ, що хоче тамъ боронити лишь майна и житя своихъ пôдданыхъ ôдъ лютыхъ Суданцѣвъ пôдъ проводомъ ихъ пророка Магдія. Нѣхто тогдѣ не сподѣвався, що Массава маѣ статись для Италіи пôдставою до ширшои роботы колонизаційнои. Нинѣ видко то вже зовсѣмъ ясно. Зъ разу обмежалась Італія лишь на само мѣсто Массаву, опôсля по недавнôмъ походѣ противъ Абессинцѣвъ, въ котрôмъ навѣть не прийшло до битвы, заняла Саати и посунула такъ свои посѣлости близше до абессиньскои границѣ, а теперь вже заняла мѣсцевôсть Зулю, якихъ 15 миль на полудне ôдъ Массавы и тымъ способомъ розширила вже значно свои колонiи надъ Червонымъ моремъ. Зъ ôдси теперь буде могла Італія поволи загорнути цѣле побереже ажь до проливу Бабъ-ель-Мандебъ, по французку колонію Обокъ, а то зможе ѣй тымъ скорше удатися, позаякъ не далеко ôдъ Обоку маѣ она ще двѣ значнѣйшѣ колонiи Бейлулъ и Асабъ. Забезпечивши собѣ такъ побереже и узыскавши добру пôдставу до воєнныхъ операцій, буде она могла подумати зъ часомъ и о краяхъ, що лежать по заду ѳи колоній, а головно о Абессинiи. Намъ видиться, що не занадто смѣлый поставимо здогадъ, коли скажемо, що остаточною цѣлею колонизаційныхъ змагань Италіи буде Абессинiя, край вправдѣ гористый, але здоровый и дуже богатый. Коли до сего прийде, буде то найбôльшою заплатою для Италіи за ѳи союзъ зъ державами середнои Европы и зъ Англiєю.

Що до того иде, видко вже зъ сего, що фактичне занятье Массавы и оголошенье протекторату въ Зулю выкликало въ Франціи велике невдоволенье, а перша справа сталась навѣть причиною протесту Франціи. Занятье Массавы выкликало навѣть протестъ Франціи и довело до дипломатичного конфликту зъ нею. Справа ся дотыкаѣ такожь посередно и ôдносины европейскѣ и длятого годиться трохи довше надъ нею застановитись.

Італійске правительство въ Массавѣ наказало було недавно всѣмъ проживаючимъ тамъ чужимъ пôдданымъ платити податокъ громадскій. Тому спротивився тамошный вицеконсуль французскій. Італійскій головно командуючій генералъ въ Массавѣ, Бальдисера, ôдмовивъ вицеконсулеви права мѣшатися до тои справы и взагалѣ до поступованя італійскихъ властей въ Массавѣ, бо мѣсто се — казавъ ôнъ — ѳсть вже ôдъ давна власностею Италіи. Дня 14 липня доручило італійске правительство французскому послови Муи ноту, въ котрôй доказуѣ, що Італія вже ôдъ трохъ лѣтъ выконуѣ въ Массавѣ право суверенности. На то ôдповѣла Франція въ нотѣ зъ 23 липня, що она на пôдставѣ давнѣйшихъ угôдъ маѣ въ Массавѣ певнi права, не дала однакожь на то нѣякихъ доказôвъ. Французке правительство опираѣсь на тôмъ, що акція Італіи въ Массавѣ розпочалась доперва въ лютôмъ 1885 р. Тогдѣ казали Італіянцѣ, що идуть лишь боронити майна своихъ пôдданыхъ, а не забирати землѣ. Въ лютôмъ того-жь року станула угода берлиньска въ справѣ державы Конго, а въ сѣй угодѣ, котру пôдписали майже всѣ державы европейскѣ, означено такожь докладно всѣ права, на пôдставѣ котрыхъ якась держава европейска може закладати свои колонiи въ Африцѣ. Ôдъ того часу — кажуть Французы — не повѣдомляла вже Італія другихъ державъ, якъ того вымагаѣ берлиньска угода, що забираѣ Массаву въ своѣ посѣданье.

Дня 25 липня выславъ отже Криспи двѣ ноты до французского правительства, яко ôдповѣдь на закиды Франціи. Ôнъ доказуѣ насамперед, що италійске правительство повѣдомило другѣ державы о занятю Массавы двома депешами зъ дня 9 и 13 лютого 1885. „Тѣ нашѣ заявленя — каже Криспи — були достаточными, щобы повѣдомити державы о занятю Массавы; они були достаточными щодо формальнои стороны, котра пôсля арт. 34 берлиньскои угоды, сталась ôдтакъ обовязуючою для всѣхъ державъ, котрѣ на африканьскôмъ побережу забирають землѣ або ширять свôй протекторатъ. Въ другôй нотѣ покликуѣсь Криспи на то, що всѣ державы, котрѣ забирають якѣ край, мають право тамъ заводити свои порядки. Такъ зробила н. пр. Австрія въ Боснѣ и Герцеговинѣ и нѣхто тому не спротивився.

Сѣ ноты выкликали въ Франціи ще бôльше невдоволенье, ба, просто розъяренье на Італію и Гоблье выготовивъ дальшу ноту, котрои змѣстъ подаѣ агентія Гаваса. Гоблье каже въ нѣй: Акція Италіи въ Массавѣ розпочалась дня 5 лютого 1885 р. Італія заявила тогдѣ, що иде лишь боронити своихъ пôдданыхъ а не забирати землѣ. Дня 16 лютого ухвалено угоду берлиньску въ справѣ державы Конго. Італія не нотификувала тогдѣ занятя Массавы, якъ сего вымагала угода. До кôнця 1885 р. повѣвала завсѣгды въ Массавѣ побôчь італійскои також и ѳгипетска хоругвь. Коли ôдтакъ ѳгипетска залога выйшла зъ Массавы и Ѳгипетъ переставъ дѣйстно выконувати въ Массавѣ свою власть полиційну, то правительство італійске заявило ще 1887 року, коли забиралося до блъокованя Массавы, що справа верховнои власти позбстаѣ не порѣшена. Въ виду того — каже Гоблье — нѣма сумнѣву, що бодай до оголошеня найновѣйшои італійскои ноты давнѣ угоды були правосильнѣ.

Франція станула отже въ сѣй справѣ на просто противнôмъ становищи якъ Італія. Тымчасомъ другѣ державы стають вже очевидно по сторонѣ Італіи. Австрійске правительство заявило уже зовсѣмъ рѣшучо, що признаѣ Італіи право до Массавы и каже, що въ наслѣдокъ вытворенихъ італійскою окупацією обставинъ въ Массавѣ, давнѣ угоды не дадуться теперь примѣнити до австрійскихъ пôдданыхъ и они мусять пôддатися італійскимъ властямъ. Нѣмеччина и Англія признають такожь права Италіи а позбстаѣ ще лишь Туреччина и Россія. Що-до Туреччины, то нема такожь сумнѣву, що она признаеть верховну власть Италіи въ Массавѣ. Туреччина яко така вже давно зреклася права до Массавы въ користь Ѳгипту. Султанъ Абдулъ-Гамидъ писавъ ще 7 липня 1856 до ѳгипетского вицекороля Саида-пашѣ: „Оставляѣмо тобѣ и твоимъ наслѣдникамъ на вѣчнѣ часы островъ Массаву зъ ѳи округомъ и выключаѣмо ѳи на завсѣгды ôдъ нашои державы, бо она не становить ненарушимости ѳи части.“ А треба також мати и то на увазѣ, що перше занятье Массавы Італіею наступило въ порозумѣню зъ Туреччиною, Ѳгиптомъ и Англiєю. Греція, котра рôвночасно зъ Франціею почала була противитись поступованю Італіи въ Массавѣ, постановила дожидати ухвалъ другихъ державъ а тымчасомъ буде пильно ставати въ оборонѣ своихъ пôдданыхъ. Яке становище займе Россія въ сѣй справѣ, не знати; але о скôлько можна вносити зъ ôдзыву брукселъского „Nord-a“ въ сѣй справѣ, то можна припустити, що Россія не конче радо ставилась-бы на сторону Італіи.

Мимо всеи опозиціи зô стороны Франціи готова Італія на всякій случай обставати при своѣмъ, а доказомъ того ѳсть оголошенье протекторату надъ мѣсцевостею и округомъ Зулю. Зулю, Зуля або Суля, ѳсть мале и лихе сѣльце надъ заливомъ Зулю, межи континентомъ Африки а пôвъостровомъ ѳи Бури. На пôвнôчь ôдъ сего заливу лежить островъ Десси. Село само — якъ сказано — ѳсть незначне, але заливъ коло него становить дуже добру и догôдну пристань а цѣла окрестнôсть вельми урожайна и богата надаѣсь дуже добре на колонію торговельну мѣжь моремъ а Абессинiєю. Зъ Зулю ще близше до Абессинiи якъ зъ Массавы.

Новый случай некоректности въ поступованю политичныхъ властей.

Пôдъ самымъ старымъ княжимъ городомъ Теребовлею лежить маленьке и гарне селце Кровинка. Поблагословивъ Богъ то село и землею и лѣсомъ и водою, та покаравъ вôйтомъ. Представитель головнои автономичнои власти въ Кровинцѣ, п. Илько Чорный, зъумѣвъ у всѣхъ многосторонныхъ галузяхъ свого урядованя такъ допечи спокôйнымъ жителямъ села, що они при надôйшовшихъ въ зимѣ сего року новыхъ выборахъ завзялись и выбрали нового начальника громады. Мимо того урядуѣ Илько Чорный въ Кровинцѣ ще й до нинѣ, бо противъ новыхъ выборôвъ внесено протестъ, котрого ще доси не полагоджено, отже до часу порѣшеня протесту урядуѣ начальникъ давный.

Такъ довге урядованье ненавистного старшины вывело громадянъ изъ терпеливости и одинъ письменный господарь зъ Кровинки представивъ цѣлу справу и всѣ надужитя Илька Чорного въ дописи до „Батькôвщины“.

Коли Илько Чорный побачивъ себе выпечатанымъ и у вѣрнôмъ представленымъ свѣтлѣ, подразнило то незвычайно ѳго амбицію и ôнъ удався до староства въ Теребовли зъ жалобою. А треба знати, що бувъ ôнъ усе въ великихъ ласкахъ въ теребовельскôмъ староствѣ, а то, якъ кажуть, за то, що положивъ великѣ заслуги при выборахъ, надѣявся отже, що и тутъ возьме ѳго староство въ оборону. Въ своѣмъ убожествѣ духа не знавъ Илько Чорный, що супротивъ автора дописи староство безсильне и що справа та могла бы бути розведеною выключно передъ судомъ, яко властею прасовою. То однакъ не дивниця, що начальникъ громады Кровинки заявивъ таке незнанье обовязуючихъ законôвъ, бо ôнъ не учився права и не робивъ урядовыхъ испитôвъ, а дивне диво въ тôмъ, що староство теребовельске не узналося зъ горы некомпетентнымъ въ тôй справѣ, а предприняло формальне слѣдство, велячи найперше слѣдити жандармами, а ôдтакъ покликуючи поодинокихъ людей зъ Кровинки и приказуючи имъ признаватися, хто написавъ допись. Вкôнци довело староство до того, що авторъ дописи признався. Того однакъ було не досыть: староство не ймило вѣры и признаню, а почало пôдозрѣвати учителя зъ Кровинки, п. Василя Мартиника, яко автора або инспиратора дописи. Супротивъ того пôдозрѣня треба було лише якои-будь нагоды, щобы домнѣване нарушенье авторитету Илька Чорного дôткливо далось почути п. Мартиникови. А на нагоду не треба було довго ждати. Въ Кровинцѣ не докôнчена нова школа, а стара обдерта и непобѣлена. Коли частѣ устнѣ жаданя учителя не помагали нѣчого, удався вкôнци учитель письменно до начальника громады, жадаючи рѣшучо, щобы зробивъ ладъ зô школою. Письмомъ тымъ обидився п. Илько Чорный и зновъ удався зъ нимъ до староства, а то добачило въ листѣ дѣйстно обиду чести Илька Чорного и засудило учителя за то на пôдставѣ патенту зъ р. 1854 на три днѣ арешту.

Якъ бачимо зъ того, ѳсть обѣмъ дѣланя староства въ Теребовли въ деякихъ случаяхъ дуже широкій, и смѣло можемо сказати: за широкій. Въ староствѣ тôмъ мусять очевидно трудитись такій ревнi урядники, що хотѣли-бы не лишь свою, але и другихъ урядôвъ роботу полагоджувати. И тому то, здаѣсь, въ повышихъ двохъ случаяхъ староство теребовельске переступило такъ разячо границю своѳи компетенціи, урядуючи першій разъ въ справѣ обиды чести, поповненои письмомъ печатнымъ, а другій разъ въ справѣ звычайнои обиды, отже въ справахъ, зъ котрыхъ перша належить до окружного, взглядно краѣвого карного трибуналу, а друга до повѣтового суду.

Замѣтно и то, що статю про повышій факты, помѣщену въ „Батькôвщинѣ“, сконфискувала була ц. к. державна прокураторія, зъ причины, мовь-бы та статья будила погорду и ненависть до староства въ Теребовли, — але судъ знѣсъ тую конфискату, и въ наслѣдокъ того „Батькôвщина“ въ ч. 31 с. р. на ново выпечатала ѳи, а мы за нею пôдносимо тѣ дѣйстно жалю достойнѣ некоректности въ поступованю нашихъ политичныхъ властей.

Анкета за-для реформы поступованя судового въ справахъ неспôрныхъ.

Завтра, т. ѳ. дня 8 с. м. збереся въ выдѣлѣ краѣвôмъ выбрана соймомъ анкета, котрои задачею буде розслѣдити потребу реформы поступованя въ справахъ неспôрныхъ въ Галичинѣ и высказати засады, на пôдставѣ котрыхъ мавъ-бы уложитись для Галичины спеціяльный законъ о поступованю въ справахъ неспôрныхъ (дотыкаючихъ наслѣдія, опѣки и курателѣ), котрый бы по части змѣнивъ непригôднѣ постановы для нашого краю загального державного закона зъ р 1854.

Анкетѣ проводити буде шефъ VI департаменту выдѣлу краѣвого, сов. Бережницкій, а въ складъ ѳи входять: д-ръ Фрухтманъ, посолъ соймовый и адвокатъ въ Стрыю; Мих. Ленартовичь, нотарь въ Коломыи; Ст. Мадейскій посолъ и проф. унив. въ Краковѣ; д-ръ Рыбицкій, посолъ и адв. въ Ряшевѣ; д-ръ Фридрихъ Цоль, посолъ и проф. унив. въ Краковѣ, а дальше репрезентанты правничихъ товариствъ въ Краковѣ, Вадовичахъ и Львовѣ: сов. Ясѣньскій, адв. д-ръ Лазарскій и адв. д-ръ Малаховскій.

Скликана анкета маѣ рѣшити питаня: 1) Чи поступованье наслѣдниче треба все зъ уряду переводити, скоро ѳсть спадщина, чи може бы не переводити ѳго тогдѣ, коли наслѣдники и взагалѣ всѣ интересованѣ суть повнолѣтнѣ а спадщина складаѣсь зъ самого движимого маѣтку? 2) Чи поступованье наслѣдниче маѣ обмежатись лишь на вынайденю наслѣдника и выданю ѳму декрету наслѣдства, чи маѣ також обнимати и подѣлъ спадщины? 3) Чи манифестація наслѣдства не могла-бы бути переведеною въ часѣ наслѣдства пôдъ присягою? 4) Чи поступованье наслѣдниче не дало-бы скоротитись и стати дешевшимъ? 5) Чи переведенье поступованя наслѣдничого повѣрити належить судамъ, чи нотарямъ 6) Чи не було-бы порадно, обдумати за-для справъ сиротиньскихъ институцію льокальну, остаючу въ безпосереднôй стычности зъ сиротами и опѣкунами, котра наглядала-бы надъ сирôтскимъ майномъ, пильнувала ѳго заряду и такôй институціи, остаючôй пôдъ зарядомъ чи то нотаря, чи мирового судiи або иншого функціонера, ôддати въ руки цѣлый наглядъ надъ справами сирôтъ и опѣками?

На всѣ тѣ питаня маѣ ôдповѣсти анкета. Про цѣлый перебѣгъ цѣлои тои справы, якъ неменше про результаты нарадъ анкеты подамо по скôнченю тыхъ нарадъ докладне справозданье въ нашôй часописи.

Податки консумційнѣ Австріи въ р. 1887.

Министерство скарбу оголосило сими днями справозданье про результаты консумційныхъ податкôвъ въ австрійско-угорскôй монархіи въ р. 1887.

Зъ справозданя того довѣдуѣмося, що въ Долитавіи принесли податки консумційнѣ загаломъ дохôдъ въ сумѣ 91,513.800 зр., т. ѳ. въ порôвнаню зъ рокомъ 1886 менше о 5,626.256 зр.

Однакъ Галичина заплатила въ 1887 роцѣ о 863.441 зр. бôльше, якъ въ р. 1886, а долѣшна Австрія бôльше о 962.141 зр. За то значно менше принесли податки консумційнѣ въ Чехіи (менше о 5,547.580 зр.) и въ Моравіи (о 1,959.478 зр.).

Въ Угорщинѣ принесли тѣ податки въ р. 1887 загальный дохôдъ 25,109.132 зр., а въ порôвнаню зъ рокомъ 1886 менше о 64 799 зр.

Обѣ половины монархіи разомъ мали въ роцѣ 1887 зъ консумційныхъ податкôвъ зр. 116,614.932 въ порôвнаню зъ 1886 р. менше о 5,691.055 зр. Найвысшій процентъ тои загальнои цифры представляѳ податокъ ôдъ цукру (32·16%) и ôдъ горѣвки (15·89%), найнизшій ôдъ прасованыхъ дрôжджей (0·63%).

Въ р. 1887 було въ Галичинѣ 169 броварѣвъ въ руху, значить, що-до числа броварѣвъ стояла Галичина на третôмъ мѣсци, т. ѳ. по Чехіи (783 броварѣвъ) и горѣшнôй Австріи (233). Такихъ броварѣвъ, котрѣ въ р. 1887 выробили бôльше якъ 10.000 гектолитрôвъ пива, було въ Галичинѣ 13.

Горалень було въ р. 1887 въ Галичинѣ въ руху 589. Такихъ горалень, котрѣ въ р. 1887 заплатили бôльше якъ 20.000 зр. податку, було въ Галичинѣ 4.

Цукроварня була въ Галичинѣ всего одна (въ Сендзѣшовѣ), котра въ р. 1887 зголосила до оподаткованя 153.382 метр. сотнарôвъ бураквъ.

Цѣкавый ѳсть выказъ всѣхъ рафинерій олѣѣвъ минеральныхъ и приписаного ôдъ нихъ на рôкъ 1887 податку. Зъ того титулу вплынуло податку въ Долитавіи 3,517.740 зр. 20 кр.; на Галичину припадаѳ въ того 2,487.411 зр. 63½ кр., а на другѣ краѣ всѣ разомъ 1,030.328 зр. 56½ кр. Найвысшій податокъ ôдъ минеральныхъ олѣѣвъ (480.256 зр.) платить въ Галичинѣ фирма Щепановскій и Спôлка въ Печенѣжинѣ. Взагалѣ выказано въ нашôмъ краю 51 рафинерій олѣѣвъ минеральныхъ.

На Угорщинѣ ѳсть 15 рафинерій, котрѣ оплачують рôчно 4,346.101 зр. податку.

черезъ 3 мѣсяцѣ; ѳго даты можна точно означити пôсля документôвъ. Тымчасомъ въ „Сводной лѣтописи“ повстанье Зелѣзняка, взятье Уманя и усмиренье руху Стемпковскимъ розказанѣ три разы: пôдъ роками 1768, 1769 и 1770 (стор. 272, 287, 293), а ще до того розказанѣ ôдъ особы самого выдавця, безъ указаня жерелъ и не яко выписы зъ сучасныхъ записокъ, а въ видѣ короткихъ речень самого выдавця. Здаѣться, для читателя мало знакомого зъ исторiєю сего факту, книжка Петрушевича показуется жереломъ крайныхъ непорозумѣнь або грубыхъ похибъ. Мы зовсѣмъ не розумѣѳмо, зъ якою цѣлею поважный авторъ поробивъ усю тую путанину? А вже-жь годѣ сумнѣватися о ѳго знаню, то й полишаѣться приписати отсю хибу дуже непохвальнôй недбалости. Впрочѣмъ що-до Колѣѣвщины, можемо показати на одну ясну похибу зъ стороны автора: на сторонѣ 281 наведенѣ загально звѣстнѣ стихи, що написувались на шематичнôмъ зъображеню Запорожця XVIII. столѣтя, такъ званого „Мамая“. Симъ стихамъ давъ Петрушевичь заголовокъ: „Стихи на портретъ Гонты“. Мы не розумѣѳмо, за-для якои повзятои мысли Петрушевичь якъ само зъображенье такъ и стихи ôднѣсъ до Гонты? Стихи отсѣ вже давно вѣдомѣ*) и не мають нѣчого спôльного зъ біографiєю Гонты; противно, въ самôмъ текстѣ зъображеный на картинѣ козакъ широко поясняѳ, що ôнъ самъ на-певно не знаѳ нѣ свого имени, нѣ роду, и розказуѳ, що ôнъ родився и выховався въ запорожскихъ степахъ, що не маѳ нѣякои оселѣ, „бурлакуѳ“, займаѳсь гайдамацтвомъ, вже постарѣвся середъ бездомного житя и т. д. Що-жь тутъ спôльного зъ Гонтою, чоловѣкомъ, що маѳ дôмъ, семью, богатый та займавъ видне службове становище въ уманьскôй милиціи?

Въ числѣ ѳмныхъ прикметъ выданя не можемо вказати на субективизмъ, такъ нелицюючій историчному писателеви взагалѣ, а выдавцеви матеріялôвъ особливо, — субективизмъ, змушуючій мимоволѣ сумнѣватися о безпристрасти що-до повноты та добору наведеныхъ фактôвъ. Петрушевичь дуже часто вставляѳ въ „Сводную лѣтопись“ свои розвѣдки та полемичнѣ выходки — противъ рôзныхъ гадокъ и тенденцій, що проявляються якъ у сучаснôй литературѣ, такъ и въ теперѣшнôмъ суспôльнôмъ житю. Сѣ розвѣдки можуть бути дуже поважнѣ що-до свого змѣсту, але мѣсце для нихъ пригôдне було-бы на стовпцяхъ якои газеты, але не на карткахъ археографичного збôрника, де они тôлько затрачують ѳго наукову позагу и выкликують сумнѣвы въ обѣктивный добôръ наукового матеріялу.

Наконецъ Петрушевичь, надавши своему збôрникови видъ дуже хаотичнои silvae rerum, уважавъ лишнымъ додати до него хочь-бы показчика личныхъ и географичныхъ именъ. Коли кому захочеться довѣдатись про якій-небудь историчный фактъ пôсля матеріялу выданого Петрушевичемъ, то за кождымъ разомъ буде мусѣвъ переглянути всю книжку ôдъ початку до кôнця; вандрувати-жь въ отсѣмъ лябиринтѣ не легко безъ показчика, котрый бувъ-бы тутъ спасительною ниткою Аріядны.

Взагалѣ треба щиро сожалѣти надъ тымъ, що богатый историчный матеріялъ, зôбраный Петрушевичемъ, выданый нимъ въ такъ недбалôмъ видѣ, при цѣлковитôй недостачи навѣть елементарныхъ засадъ критичныхъ.

B. A.

*) Они напечатанѣ, коли не помыляюся, першій разъ въ „Запискахъ о Южной Руси“, Кулѣша въ 1856 р. (Т. I. стор. 316 – 319).

Дописи „Дѣла“.

Зъ Сокальщины.

[Одкрытье народнои читальнѣ въ Бобятинѣ.]

Въ нашой Сокальщинѣ подносить с, хочь помалу, просвѣта народна, а доказомъ сего суть основуючи-ся новѣ читальнѣ та частѣ науковѣ прелекціи по заснованыхъ читальняхъ, якѣ не все подаються до прилюднои вѣдомостя. Просвѣта народна поступала-бы далеко скорше на передъ не тольку у насъ въ Сокальщинѣ, але и въ цѣлой Галичинѣ, коли-бъ нашѣ Консисторіи такъ опѣкувались народными читальнями, якъ опѣкуются латиньскѣ своими „кółkami rolniczemi“. Але, що изъ стороны нашихъ Консисторій нѣчого въ томъ напрямѣ не робиться, нема дива, що лише смѣлѣшѣ „пленклеры“ працюють на народнѣй нивѣ, коли бѣльша часть духовеньства заховувсь индиферентно и оглядаєсь на „принуку зъ горы“, на яку Богъ вѣсть якъ довго буде оглядатись, а ту дорогоцѣнный часъ минає марно.

Приємно намъ про-те занотувати, що стараньемъ трудолюбивого о. Емиліяна Криницкого заснувалася народна читальня въ Бобятинѣ, и ей одкрыто дня 22 н. ст. липня с. р. зъ бѣльшимъ торжествомъ. Читальню одкрыто въ громадскомъ будынку, зъ верху и въ серединѣ маємъ пристроєномъ, на котромъ надъ входовыми дверми мѣститься руска напись „Канцелярія уряду громадского“. Позаякъ изъ причины численно зобраныхъ мѣсцевыхъ и сусѣдныхъ селянъ, якъ и свѣтскои интелигенціи, всѣ не могли помѣститися въ комнатѣ, отворено окна, щобъ и присутнѣ на дворѣ могли користати зъ науковыхъ прелекцій. Вечерокъ одкрывъ о. Е. Криницкій, голова основаной читальнѣ, вступною промовою, заохочуючи селянъ, щобы численно вписувалися въ члены читальнѣ, яка для ихъ добра основуєся; щобы вписувалися въ члены нашихъ просвѣтныхъ товариствъ и читали въ свободныхъ хвиляхъ пожиточнѣ науковѣ книжочки. По сѣй промовѣ наступили деклямаціи. Найперше деклямувавъ красно, п. Юліянъ Величко, ученикъ зъ 5 гимн. клясы „Довбуша“, потомъ Василь Костюкъ „Рodна хата“, Хима Павлюкъ „Збанокъ молока“, Иванъ Богушь , Смерть комаря“ Наталія Кавуза „Пещена дитина“, Настя Павлюкъ „До родины“. По деклямаціяхъ наступили науковѣ прелекціи. П. Иваницкій, учитель зъ Копытова, мавъ лекцію „Про море“, п. Демчукъ, учитель зъ Поторицѣ, „О устрою державы австрійскои“, п. Иванъ Семенюкъ, господарь зъ Лещатова, „О потребѣ просвѣты для селянъ“, а о. В. Чернецкій зъ физики. Лекція п. Ивана Семенюка, выголошена зъ памяти и одъ серця безъ всякихъ ораторскихъ прикрасъ, зробила на всѣхъ присутныхъ велькe вражѣнье, и сю лекцію варто бы було золотыми буквами напечатати. Изъ сеи лекціи мы познали що межи нашимъ народомъ суть не только великѣ таланты, але и патріоты, якихъ и межь свѣтлою интелигенцією знайти трудно. Живыми оплесками нагородили присутнѣ селянина-прелегента за его щиро рускѣ и теплѣ слова. Межи деклямаціями и прелекціями спѣвавъ сельскій хоръ, зложеный изъ хлопцѣвъ народнѣ пѣсни безъ нотъ, але дуже гармонійно. Около заснованя згаданои читальнѣ въ селѣ Бобятинѣ заслужився не мало и п. Иванъ Мамчуръ, писарь громадскій, зъ своими дѣтьми.

Повночь давно минула, коли скончилися прелекціи и вычерпався програмъ вечерка, при одспѣваню звычайныхъ многолѣтствій, а мы не бачили нѣкого знеохоченого, противно, въ веселомъ настрою почали присутнѣ розходитись домовъ, дякуючи о. Е Криницкому за поднятѣ труды при устроєню вечерка, на якомъ мы не одно незнане познали та й забавились.

В.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Стирійскій соймъ скликаный патентомъ цѣсарскимъ зъ 29 липня на 27 серпня с. р. — Пoсля найновѣйшихъ вѣстей має ческій соймъ зобратися дня 10 вересня и буде радити бѣльше-менше до 10 жовтня.

Министеръ торговлѣ, Бакегемъ, має на найблизшой сесіи рады державнои предложити цѣлый рядъ правительственныхъ проектовъ, котрѣ вже по часта суть выготовленѣ, по части же ще лагодяться. Першій проектъ дотыкає заведеня статистичныхъ належитостей. Другій проектъ має на цѣли помноженье державныхъ заведень комуникаційныхъ. Першій проектъ має за задачу зарадити потребамъ нашои торговлѣ, а помноженье заведень комуникаційныхъ має свое оправданье въ збольшеномъ руху на зелѣзницяхъ державныхъ. Лагодяться такожь проекты о розносной торговли и законъ о привилегіяхъ. Кромъ того мають ще бути залагоджены проекты, предложенѣ минувшои сесіи, а именно проектъ закона о домахъ складовыхъ и законъ о значкахъ торговельныхъ.

— —

Царь Александеръ III. має въ половинѣ сего мѣсяця выѣхати до Кременчуга въ полудневой Россіи на великѣ маневры а одтакъ — якъ доносить „Pol. Corr.“ — поѣде на короткій часъ до Скерневиць а зъ одси на Кавказъ.

Въ Томску на Сибири одбулося дня 3. с. м. торжественне одкрытье першого въ Сибири университету. По богослуженю въ университетской церкви зобралися всѣ въ университетскѣй сали, де кураторъ округа, Флоринскій одчитавъ царскій указъ о одкрытю медичного факультету и выголосивъ одтакъ бесѣду о цѣли университету. Опосля одчитавъ кураторъ депешѣ одъ вел. кн. Константина Николаевича, министровъ дѣлъ внутрѣшныхъ и просвѣты.

Кіевске ювилейне торжество вже давно промынуло, але его наслѣдки не перестають лякати нѣмецку прасу. Подчасъ сего торжества запримѣчено именно, що въ Кіевѣ зобрався бувъ формальный революційный комитетъ сербскій. Въ справѣ сѣй пише „Köln. Ztg.“ такъ: Подчасъ коли у Вѣдни суть того переконаня, що панславистичнѣ змаганя въ Кіевѣ зробили повне фіяско, то въ Бѣлградѣ представляєсь ся рѣчь трохи инакше; тамъ добачили, що въ Кіевѣ зобрався бувъ вновнѣ сербскій революційный комитетъ зъ 1883 р. именно: Никола Пасичь, Льотичь, Милославъ Протичь и головнѣ проводирѣ зъ-надъ Тимоку подчасъ революціи, въ числѣ осемъ. Догадуються загально, що тѣ панове подъ проводомъ Игнатіева и при участи сербского екс-митрополита Михаила, нараджувались надъ тымъ, якъ-бы то выкликати нове выданье революціи зъ 1883 р.

— —

Зъѣздъ монарховъ въ Петергофѣ не сходить все ще зъ порядку дневного. Берлиньскій кореспондентъ до „Pol. Corr.“ каже, що результатомъ сего зъѣзду есть лишь той фактъ, що черезъ него значно скрѣпились особистѣ добрѣ односины межь нѣмецкимъ цѣсаремъ а царемъ Александромъ III., черезъ то однакожь не змѣнився ходъ политичныхъ и торговельно-политичныхъ односинъ межь Нѣмеччиною а Россіею. Обавы выбуху ворожого успособленя межи Нѣмеччиною а Россіею усунено на дальшій плянъ а и то еще есть великимъ успѣхомъ. Але и нинѣ треба уважати за выключену всяку змѣну въ нѣмецкой политицѣ, особливо що до односинъ Нѣмеччины до ей союзниковъ або що-до минымыхъ уступокъ Нѣмеччины для неоправданыхъ претенсій россійскихъ на народно-економичномъ поли.

Петербургскій кореспондентъ наведеной повысше газеты зазначує зновъ, що теперѣшне положенье есть станомъ переходовымъ и що передъ зъѣздомъ цѣсаря Вильгельма зъ цѣсаремъ австрійскимъ не можна ожидати нѣякои змѣны. Нѣмецкій цѣсарь познакомить свого союзника зъ поглядами и бажанями Россіи на Всходѣ а спеціяльно що-до Болгаріи, и буде старатися переконати его о щиро миролюбивомъ успособленю народу и правительства россійского. Доперва тогдѣ розпочнуться робити уступки межи россійскими а австро-угорскими интересами подъ покровительствомъ Вильгельма II., котрый въ интересѣ мира подѣймеся посередничити и годити обѣ стороны Доки не наступить ся рѣшуча хвиля, котра здаєсь бути вже недалекою, кожда зъ интересованыхъ сторонъ задержать свое выжидаюче становище. Одинока розница межь теперѣшнымъ положеньемъ политичнымъ а положеньемъ передъ зъѣздомъ въ Петергофѣ лежить въ томъ, що теперь дожидають зъ бѣльшимъ спокоемъ тои хвилѣ, котра або доведе до порозумѣня въ цѣли повного и остаточного усуненя хвилевои кризы, або покаже, що не можна ще осягнути погодженя истнуючихъ розницъ въ поглядахъ, а тымъ самымъ означить властиве постунованье наказане индивидуальнымъ интересомъ поодинокихъ державъ. Не есть однакожь выключена рѣчь, що того зъ спокоемъ ожиданого порѣшеня не прискорить самъ ходъ приключень. Въ Россіи есть богато людей приготованыхъ на близьку змѣну рѣчей въ Болгаріи, котрои наслѣдкомъ могло-бы бути межь иншимъ такожь усуненье кн. Фердинанда зъ Болгаріи. Розумѣєся, що въ такомъ случаю станули-бъ мы скорше, якъ того сподѣваються, передъ конечностею розважити средства и дороги въ цѣли залагодженя кризы на Всходѣ.

НОВИНКИ.

— **Зъ руско-народного театру.** Зъ Подгаецъ выѣде нашъ театръ около 15 серпня на шесть представлень до Рогатина. Буде се перша гостина нашого театру въ Рогатинѣ, тожь надѣємось, що околична интелигенція громадно поспѣшить на представленя, щобы наочно пересвѣдчитись о знаменитой грѣ нашихъ артистовъ. — Зъ Подгаецъ пишуть намъ: Дня 2-го серпня выставляли въ театрѣ „Дзвоны корневильскѣ“. Гра Гаспарда (Плошевского) и войта (Стечиньского) особливо въ третомъ и четвертомъ актѣ була знаменита, тому нагороджували ей колькократными оплесками.

— **Нове мѣсточко въ Галичинѣ.** Цѣсарь порѣшивъ дня 7 липня с. р., що село Вѣльче разомъ зъ присѣлкомъ Доброкуты буде зачислятись межь мѣсточка галицкѣ.

— **Ставропигійскій Институтъ** розписує конкурсъ въ цѣли принятя питомцѣвъ до своеи бурсы подъ такими условіями: 1) До просьбы долучуєсь метрику, послѣдне свѣдоцтво школьне ученика и свѣдоцтво убожества выставлене мѣсцевымъ священикомъ. 2) Приниматись будуть ученики до I клясы середныхъ школъ; давнѣ питомцѣ при ровныхъ условіяхъ маютъ першеньство. 3) Одъ новыхъ кандидатовъ жадаєся одзначаючого поступу въ наукахъ, взорцевыхъ обычаѣвъ, гарного голосу и доброго здоровля. 4) Принятѣ поддадуться выпытови зъ спѣву и оглядинамъ лѣкарскимъ 5) Принятый повиненъ мати 6 паръ бѣля, 4 простирала, 4 пошивки, 4 ручники, 2 пары обуви, одѣжь лѣтну и зимову та средства грошевѣ на книжки, а поступаючи до I кл. гимназіяльнои грошѣ на вписове и оплату школьну. 6) Треба подати свою докладну адресу. — Подавати о принятье можуть лише родичѣ або опѣкуны питомцѣвъ. Речинець вносити поданя назначеный до 3 (15) серпня с. р.

— **Перемыска епископска Консисторія** оповѣщає речинець для подань кандидитовъ до вѣденьскои семинаріи до 13 вересня, а до львовскои семинаріи до 27 вересня, зъ тымъ, що въ тѣ днѣ маютъ явитись кандидаты въ Перемышли до вступного испыту. До подань треба долучити свѣдоцтва: 1) хрещеня, 2) укончены хъ школъ народныхъ и гимназіяльныхъ зъ испытомъ зрѣлости, 3) моральности, 4) здоровля одъ ц. к. повѣтового або семинарского лѣкаря, 5) убожества, затвердженого ц. к. староствомъ и 6) вдоволеня повинности войсковой бранцѣ, выданого ц. к. староствомъ.

— **Про зъѣздъ нотарѣвъ** пишуть намъ зъ Перемышля: По нарадѣ одбулось спольне угощенье, на котромъ подношено много тоастовъ, а межи ними замѣтный тоастъ п. Пендрацкого, котрый пивъ на здоровлье нотарѣвъ-Русиновъ зъ всходнои Галичины, щобы жили въ згодѣ зъ Поляками и щобы такъ якъ онъ всѣ чулися „prawdziwymi synami ojczyzny“. Нѣчого въ томъ не булобы замѣтного, бо се оклепана рѣчь при всякихъ нагодахъ чути зъ стороны Полякovъ медовѣ слова о згодѣ, се, можна сказати, невдолучный десеръ всѣхъ польскихъ пировъ, коли на нихъ есть и колька Русиновъ — але замѣтне то, що нѣхто зъ присутныхъ нотарѣвъ-Русиновъ (а було ихъ 10) не сказавъ на такій тоастъ и свого розумного слова. Розумѣеся, та вже и бесѣды о томъ нема, щобы почути можна було яке руске словце Всюды выступаємо мы на другомъ плянѣ а до того ще стаємось шкаралупниками! — Въ понедѣлокъ выѣхали всѣ нотарѣ на прогульку до Красѣчина.

— **Выдѣлъ общества им. М. Качковского** надославъ намъ свою одозву до родимцѣвъ, взываючу ихъ на загальнѣ зборы до Дрогобича, зъ просьбою о умѣщенье въ „Дѣлѣ“. Одозву тую мѣстимо доословно понизше надѣючись, що чей сего року въ Дрогобичи зборы тѣ одбудуться поважнѣйше, нѣжь въ рокахъ попередныхъ, безъ провокаціи и выходокъ противъ рускои мовы и рускои гимназіи, котрѣ компромитували не кого иншого, якъ лишь самѣ зборы и общество.

— **Русло Полтвы** по при улици Короля Людвика вже майже цѣлкомъ забудоване. Полишилась ще часть русла одъ мосту просто Народного Дому до майдану Голуховскихъ. Надѣються, що до конця вересня вже и слѣдъ не полишиться по давнѣй славетнѣй Полтвѣ. На забудованомъ руслѣ закладають плянтаціи и засѣвають травою.

(+) **Про кіевского генералъ-губернатора Дрентельна** розказують въ Кіевѣ, що передъ одкрытьемъ памятника гетьмана Украины Богдана Хмѣльницкого онъ бувъ въ клопотѣ, яку Хмельницкому робити войскову параду. Выславъ отже телеграфичне запытанье до Петербурга: чи Хмельницкій бувъ генералъ?! Но то наспѣла зъ Петербурга одповѣдь: Бувъ ще бѣльшій одъ генерала!

(+) **Одинъ изъ выдатнѣйшихъ галицко-рускихъ перевертнѣвъ** — gente Ruthenus, natione Polonus — почувъ недавно одъ Поляка Мазура правдиву свою назву. Той перевертневи такъ сказавъ: „Ты кажешь, що ты gente Ruthenus natione Polonus“ — нѣ! ты „gente Ruthenus natione padlecъ!“

(+) **Посолъ Теофиль Меруновичь** выдає теперь студію економично-суспольну п. заг. „Nowe drogi“. Дописуватель петербурского „Kraj-u“ называє ту студію п. Меруновича „програмовою, написаною зъ любовію справы публичнои и зъ вѣрою въ будучность краю, а наскрозь пересякненою идеями пок. Зыбликевича“. Побачимо, що то оно буде.

(+) **Д ръ Володиславъ Ригеръ**, провоникъ старо-Чеховъ, обходити буде сего року въ грудни 70-тѣ роковины уродинъ. Чехи намѣряють высказати свою вдячность провоникови, жертвуючи ему якійсь дарунокъ одъ народу, на котрый по цѣлой Чехіи збирають складки.

— **Огнѣ.** Мѣсточко Рожнятовъ погорѣло вчера. Пoсля телеграмы о год. 7-мой вечеромъ, погорѣли всѣ майже домы въ ринку и римо-кат. костелъ, побудованый подальше одъ середины мѣста на горбѣ. Не можна було ратувати, бо не було приборовъ огневыхъ а при томъ дувъ ще сильный вѣтеръ захоно-полудневый. — Въ Винникахъ коло Львова згорѣла въ ночи зъ дня 2 на 3 н. ст. серпня шопа зъ сѣномъ и дровами; говорять, що огонь подложили уланы, розставленѣ на кватирахъ. — Мѣсто Солотвина коло Станиславова горѣло въ пятницю дня 3 н. ст. серпня

— **Людска злоба.** Въ Полянцѣ коло Наварія зарѣзавъ якійсь незвѣстный злочинець селянинови Панькови Райтерови въ ночи зъ 27 на 28 н. ст. липня на пасовиску пару коней, оцѣненыхъ на 70 зр. Подозрѣвали одного господаря, котрого и увязнили, але по двохъ дняхъ выпустили на волю. Слѣдство судове ведеся. Сумно коли злоба людска мститься ажь на невинной худобѣ.

— **Громъ на подобу кулѣ** вдаривъ дня 2 н. ст. серпня въ Короснѣ. Се незвычайне зъявище природы такъ описуютъ: коло полудня куля огниста, маюча 6 цалевъ промѣру и ярке свѣтло, вдарила въ дротъ телеграфичный напротивъ ц. к. староства. Передъ тымъ можна було почути мовь-бы сильный выстрѣлъ зъ карабину а опосля голосно загремѣло. Громъ перелетѣвъ по дротѣ телеграфичномъ до середины ринку; тамъ побачено по надъ землею поломѣнь, котра подняслась въ гору и ударила въ вежу костела. Тутъ на годиннику зорвавъ громъ одиницю зъ числа IV, перебивъ дѣру въ вежи и самымъ вершкомъ вежѣ назадъ вылетѣвъ, вырвавши троха гонтъ изъ даху. Хотяй взагалѣ громъ не наробивъ богато шкоды, все таки се незвычайне зъявище выкликало въ Короснѣ велике враженье.

— **Рострата сиротского маєтку.** Судъ яко власть надопѣкунча, що має пильновати маєтку сиротъ, дозволивъ опѣкунови стягнути одъ вѣрителя сиротъ 4000 зр. а заразомъ наказавъ за тѣ грошѣ купити вартостнѣ паперы и зложити ихъ до депозиту судового. Опѣкунъ одобравъ вправдѣ тыхъ 4000 зр., але пропутавъ ихъ и не зложивъ до депозиту. По колькохъ рокахъ онъ померъ, полишивши лише якісь претенсіи приватнѣ на 900 зр. та 396 зр. готовки по сироданю его движимостей, а ще и до того маєтку мавъ фискусъ претенсію на 1067 зр. за залеглости податковѣ. Коли выявилась та цѣла справа, новый опѣкунъ сиротскій внѣсъ жалобу на скарбъ о зверненье тыхъ 4000 зр, на подставѣ одвѣчальности за фонды сиротскѣ. Высшій судъ краевый одмовивъ тому жаданю, бо слѣдство дисциплинарне высказало ось що: судъ надопѣкунчій не провинився въ недопильнованю сиротскихъ грошей тому, що тодѣ въ томъ судѣ були великѣ залеглости и надто велике обтяженье справами. Вконци засудивъ высшій судъ опѣкуна сиротъ на поношенье коштовъ цѣлого того спору. Цѣла справа перейде до найвысшого трибуналу и тамъ порѣшиться, а для загалу выходить зъ того поученье, що самому треба наглядати въ справы сиротъ, бо судъ яко надопѣкунча власть часомъ не може мати часу и можности все добре полагодити.

— **Самоубійство.** Володимиръ В, ученикъ рускои гимназіи, одинокій сынъ священика зъ Т., пов. жидачевского, поцѣливъ себе дня 5 н. ст. серпня трема кулями ровольверовыми коло серця. Раны глубокѣ, лѣкарѣ не даютъ надѣѣ на житье. Причина самоубійства має бути, якъ се онъ самъ подавъ въ листѣ, безнадѣйна любовь и се, що не здавъ приватного испыту.

— **М. П. Старицкій**, директоръ украиньскои трупы театральнои, має давати представленя въ осени сего року въ Москвѣ.

— **Про зъѣздъ цѣсаря нѣмецкого и царя россійского** подають россійскѣ газеты все ще рознѣ подробности. И такъ „Новости“ пишуть, що дамы россійскѣ, витаючи цѣсаря нѣмецкого, мали на рукахъ старѣ, переношенѣ рукавички. Було-бы се великою провиною противъ етикеты дворскои, але се власне було доказомъ пошанованя и одданьемъ чести для дѣда цѣсаря, Вильгельма I. Коли по войнѣ французко-пруской загостивъ Вильгельмъ I. до Россіи и при повитаню стискавъ руки тыхъ дамъ россійскихъ, всѣ они поховали на памятку рукавички, котрѣ мали подъ той часъ, и доперва по 15 лѣтахъ на ново ихъ повбирали на повитанье молодого цѣсаря.

— **Дивна перешкода въ ѣздѣ зелѣзницею.** На шляху зелѣзницѣ россійскои Либава-Роменьскъ станувъ поѣздъ особовый наразъ въ чистомъ поли. Подорожнѣ налякались, повыбѣгали зъ вагоновъ и отъ що побачили. На шляху бились въ страшный способъ машинистъ, его помочникъ и палячь. Всѣ були троха подпитѣ и почали сваритись, а що за мало мѣсця мали на льокомотивѣ, тому задержали поѣздъ и далѣй злѣзли на шляхъ битись. Коли вже и кровь полилась, а головы троха прочуняли, вернули всѣ на свои мѣсця и пустили поѣздъ въ дальшу дорогу.

— **Смѣшна ошибка.** „Русскій Курьеръ“ подаючи вѣстку въ телеграмахъ про гостину архикнязя Рудольфа въ Боснѣ такъ закончивъ: „Знатный мусульманинъ Бандеріумъ проводилъ ихъ выссочествъ до назначеной для нихъ квартиры“. Той музулманинъ се бандеріи конній, якѣ звычайно проводять достойныхъ гостей.

— **Дробнѣ вѣсти.** Минувшои пятницѣ вечеромъ застрѣлили два россійскѣ стражники пограничнѣ на дорозѣ лѣсной до Мощаницѣ, пов. чешановского, сестрѣнницю лѣсного зъ Мощаницѣ, Анну Мазурекъ и самѣ утѣкли; заряджено доходженье судове. — Въ Закопанѣмъ упавъ зъ пятницѣ на суботу снѣгъ на верховяхъ Татръ. — У Львовѣ померъ выслуженый судія повѣтовый Кароль Румансторферъ. — Минувшои середы хотѣвъ застрѣлитись въ Станиславовѣ воякъ 58 полку пѣхоты, коли стоявъ на вартѣ въ тамошнѣй вязници. Знявъ черевикъ и пальцемъ потягъ за т. зв. дингель карабина. Куля поцѣлила его въ рамя. — Въ Черновцяхъ засудили на чотири мѣсяцѣ вязницѣ Анну Фельдманъ, котра приѣхала зъ Бомбаю въ Индіяхъ до Черновець, щобы вывозити буковиньскѣ дѣвчата до домовъ розпусты въ Индіяхъ. — Зоольогъ вѣденьскій Фельбермаєръ вручивъ цѣсареви незвычайный дарунокъ. Есть се орелъ цѣсарскій зъ подписомъ цѣсаря, цѣсаревои и дѣтей цѣсарскихъ, уложеный зъ 15.000 хрущѣвъ. — Цѣсарь подарувавъ 100 зр. для громады Кавчій Кутъ, пов. стрыйского, на будову школы. — Має скликатись вѣче мѣстъ, щобы порадитись надъ справою податку консумційного и порученого обему дѣланя. — Въ Римановѣ померъ властитель тамошного заведеня купелевого Кароль Медвецкій.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Въ пропозицію принятѣ оо.: на Мысляличѣ, дек мостиского, I. Вол. Созаньскій, II. Кар. Белкотъ III. Ник. Ничай; на Мильковъ, дек. олешицкого, Іос. Туряньскій, тамошный завѣдатель.

Кан. институцію на Грушову, дек. мокряньского, одержавъ о. Іеронъ Борковскій зъ Терепчи, а завѣдатель Грушовы о. Теоф. Хоминьскій назначеный завѣдателемъ Терепчи, дек. сянoцкого.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Краєва рада школьна именовала Іосифа Яворского дѣйстнымъ учителемъ въ Свитазовѣ, пов. сокальского.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 7. серпня. По причинѣ закона горѣвчаного утворило министерство скарбу: 1 посаду совѣтника скарбового (именувавши на тую посаду надинспектора сторожи Мечисл. Даєвского), дальше: 1 посаду секретаря, 6 посадъ надкомисарѣвъ, 10 посадъ комисарѣвъ и 10 посадъ концепистовъ для округа галицкои краєвои Дирекціи скарбу.

Вѣдень 7. серпня. Ходить тутъ погoлоска, що галицкій соймъ буде скликаный въ першой половинѣ падолиста.

Берлинъ 7. серпня. „Nordd. Allg. Ztg.“ каже, що документъ оголошеный въ „Nouvelle Revue“ есть зовсѣмъ фалшивый, бо жадне зъ справоздань кн. Бисмарка не згадує про розмову зъ цѣсаревою або про листъ королевои Викторіи. Анѣ гр. Бисмаркъ анѣ министерство дѣлъ заграничныхъ не знають нѣчого о такомъ листѣ. Наколи-бы же дѣйстно бувъ якійсь листъ, то було-бы се доказомъ, що згаданый документъ выйшовъ зъ круговъ, котрѣ можуть лѣпше знати о кореспонденціи англійскои королевои, якъ министерство дѣлъ заграничныхъ.

Парижь 7. серпня. Межи страйкуючими роботниками а полицією прийшло було кôлька разôвъ до бôйки. — Въ Аміянъ кинулись були роботники на рабунокъ и пôдпалили прядельню Кокелина. Роботники обкидали жандармерію и полицію камѣньемъ та поломили лѣхтарнѣ. Жандармерія почала стрѣляти и доперва тогды зробила ладъ. Огонь въ фабрицѣ угашено.

Брукселя 7. серпня. При урядовôй вправѣ въ стрѣляню признано австрійскій карабинъ Манлихера малого калибру за найлѣпшій зô всѣхъ системôвъ.

Бѣлградъ 7. серпня. Тутешній участники ювилейного торжества въ Кіевѣ вже вернули и розказують, що ихъ намовляли въ Кіевѣ пôдписати адресу преданности для царя, такъ якъ то зробили другій тамъ перебуваючій заграничній Славяне. Ген. Груичь и проф. Сечковичь не пôдписали адресы.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **Для бѣдныхъ ученикôвъ рускихъ паралельокъ въ Перемышли** приславъ Вп. п. Евс. Грушкевичь зъ Ниска 5 зр. и К. Пôдлятецкій зъ Золочева 2 зр. О. Михаилъ Мрицъ зôбравъ на весѣлю у о. Паславского въ Белзѣ ôдъ гостей 20 зр. 13 кр и приславъ тій грошѣ до нашои редакціи.

Отзывъ.

Всепочтеннѣйшіи П. Т. Родимцѣ!

Въ силу §. 18 статутовъ Общества им. Мих. Качковского, центр. Выдѣлъ того-же Общества имѣетъ честь пригласити всѣхъ П. Т. своихъ Членовъ къ XVI генеральному Собранію, которое состоится въ Четвергъ 25-го августа (6-го сентября) тек. года въ Дрогобычѣ.

Понеже въ тек. году припадаетъ также и 900-лѣтіе Крещенія Руси, то центр. Выдѣлъ Общества им. Мих. Качковского, которое Общество по §. 1 статутовъ вызначило собѣ задачу: росширяти межи русскимъ народомъ въ Австріи науку, любовь къ прадѣдному церковному обряду, религійность по правильному своему обряду, гражданское сознаніе и всякіи честности, рѣшилъ день генерального Собранія Членовъ Общества соединити также съ празднованьемъ памяти 900-лѣтія Крещенія Руси.

Вслѣдствіе того отбудутся тѣ торжества по слѣдующой програмѣ:

1) Въ 8½ час. утра поминальное Богослуженіе съ паннахидою въ городской церкви за души бл. п. Михаила и Членовъ Общества;

2) Послѣ литургіи въ 11½ час. Собраніе Членовъ въ городской гимнастичной салѣ, которое открыетъ предсѣдатель Общества отвѣтною рѣчью;

3) Выборъ предсѣдателя и двохъ секретарей на время генер. Собранія;

4) Прочтеніе протокола генер. Собранія изъ минувшого года;

5) Отчетъ изъ дѣятельности Общества за минувшій годъ;

6) Отчетъ касовый;

7) Выборъ комисіи для провѣрки счетовъ;

8) Предложенія центр. Выдѣла;

9) Предложенія филій;

10) Предложенія Членовъ;

11) Отчетъ комисіи, выбраннои для провѣрки счетовъ;

12) Выборъ предсѣдателя Общества, членовъ центр. Выдѣла и тѣхъ заступниковъ.

Часть неофиціяльна:

1) Общая перекуска;

2) Посѣщеніе и осмотръ фабрики цересины и сольнои жупы (для охотниковъ).

Програма Концерта:

(въ память 900-лѣтія Крещенія Руси.)

1) Вступная рѣчь предсѣдателя дрогобычскои филіи Общества;

2) Воробкевичъ-Гушалевичъ: О Русь! Кантата въ честь 900-лѣтія Крещенія Руси. Хоръ.

3) Вербицкій-Гушалевичъ: Кто за нами — Хоръ.

4) Сольо фортепіяновое — ***.

5) Воробкевичъ: 1) Якъ-бымъ знала, 2) У петровку — хоръ.

6) Деклямація: Любовь отчины.

7) Сольо-теноровое: 1) Милованка изъ Мицкевича пер. Старицкого муз. Лысенки, 2) Старицкій-Лысенко: Вечеръ.

8) Бортнянскій: Концертъ Нр. XXI „Блаженъ мужъ“ — хоръ.

По окончению концерта, наступятъ танцы.

Родимцы! Чѣмъ есть для Галицкой, Угорской и Буковиньской Руси Общество им. Михаила Качковского, о томъ знаютъ и свои и чужіи, такъ якъ въ теченіи своего 14-лѣтняго существованія оно съ найбольшою ревностію роспространяло просвѣщеніе, внесло грамотность пôдъ самыи бѣднѣйшіи селяньскіи стрѣхи, учило постоянно гражданского сознанія, тверезости, ощадности и трудолюбія, словомъ дѣйствовало всегда въ дусѣ любви къ народности и церкви нашой.

Щобы отъ-же дѣятельнôсть Общества въ тôмъ самôмъ направленію еще убôльшити; должны мы принятись еще съ бôльшою ревностію до дальшого труда, такъ якъ вѣками запущенное поле на почвѣ народного просвѣщенія вымагаетъ еще богато старанной управы и нашихъ заходôвъ.

Приглашаемъ про то Васъ П. Т. Родимцѣ, прибывайте громадно въ тотъ день, с. е. 25-го августа (6-го сентября) т. г. въ Дрогобычъ, прибывайте изъ всѣхъ сторонъ Галицкой, Угорской и Буковиньской Руси, прибывайте такъ члены якъ и намѣряющіи приступити въ Члены нашего Общества, а посовѣтовавшись разомъ надъ нашою русскою судьбою при той случайности возрадуемся и возвеселимся всѣ 900-лѣтнимъ русскимъ торжествомъ.

Отъ центр. Выдѣла Общества им. Михаила Качковского.

Львовъ, 18 (30)-го іюля 1888.

Предсѣдатель: *Богданъ А. Дѣдицкій.*

Секретарь: *Михаилъ М. Клемертовичъ.*

Канцелярія Общества им. Михаила Качковского проситъ всѣхъ тыхъ П. Т. членовъ Общества, которыи намѣряютъ дня 6 н. ст. сентября приняти участіе такъ въ генер. собранію въ Дрогобычи якъ и въ устроиваемомъ въ честь 900-лѣтія Крещенія Руси вечерѣ, щобы изволили чимъ скорше сголошатися къ ней о обниженную карту ѣзды, сообщая при томъ названіе стаціи, где будутъ всѣдати и названіе линіи желѣзнои дороги. Скорѣйшое сообщеніе нужно потому, щобы можно узнати, якое число картъ легитимаційныхъ можна заказати у желѣзно-дорожныхъ дирекцій. На пересылку картъ просятъ добавити почтовую марку на 5 кр.

Надôслане.

Антика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 177—?

росу красоты и всякій косметики такъ черезъ мене якъ и иншій фирмы поручаній.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 85 ?

Ученики гимназіяльній, реальній або шкôлъ народныхъ

знайдуть въ Тернополи выгôдне помѣщенье, здоровый харчь и правдиво родительску опѣку и наглядъ надъ поведеньемъ и науками въ приличнôмъ домѣ родины урядника. Близшій вѣдомости подасть кождому интересованому зъ чемности Вп. Д-ръ Евг. Олесницкій у Львовѣ (ул. Оссолиньскихъ Ч. 10). 2544 1—5

ХРЕСТЫ

на гробы и памятники, лякерованій и золоченій

поручае

Антôнъ Гальскій

торговля зелѣзомъ у Львовѣ

Майданъ Маріяцкій Ч. 9

Цѣнники и рисунки на жаданье franco. 2543 1—?

Іосифа Кригля одинокій правдивый англ.

ЧУДЕСНЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Найстарше, найбôльше выпробоване, при тôмъ найдешевше

Загальне средство домашне мѣжь народомъ, уживане внутренно и внѣшно, **есть лише тогдѣ правдиве, если кожда** фляшочка овинена сею, зъ тымъ текстомъ маркою охоронною, та запечатана металевою капслею, на котрôй выбита фирма „Аптики пôдъ ангеломъ хранителемъ въ Преграда“.

12 фляшокъ коштуе зр. 1.—

60 фляшокъ=5 туз. **разомъ** зъ коробкою, оплатою почтовою та листомъ фрахтовымъ зр. **4.90.**

Замовленя треба адресувати:

An die Schutzengel-Apotheke in Pregrada per Südbahn, Hauptlinie.

Не розсылаєсь менше тузина, лише за послѣплатою або попереднымъ надôсланьемъ належитости. Розсылка ôдворотною почтою. Проситься уклôнно подавати докладну адресу и послѣдну почту.

Треба уважати докладно на текстъ марки охоронної! Фальшôвникôвъ ви слѣдиться судово. — Склады по многихъ аптикахъ и дрогеріяхъ. 2504 3—17

Торговля товарôвъ корѣнныхъ, деликатесôвъ и винъ

МЕЧИСЛАВА МУСЯЛА

въ Белзѣ

поручае Вселести. духовенъству СВѢЧКИ ЦЕРКОВНІЙ въ розличныхъ величинахъ по цѣнѣ 76 кр. за кильограмъ.

Держу такожь на складѣ зелѣзнй хресты, котрій продаю по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ. 2547 1—5

Девять медалѣвъ заслуги, дипльомъ признаня и дипльомъ гонôровый

на всемирнôй выставѣ въ Антверпіи

за незрôвнанй

Выробы косметичній, Тоалетній и Парфумеріи.

Антилентилія. Нѣякій артикулъ тоалетовый не може остоятись що-до успѣху и доброты зъ Антилентиліею. Средство се одержане зъ одсвѣжаючихъ субстанцій, усуває въ короткôмъ часѣ весняйки, опаленя сонячній, плямы печѣнковій, слѣды по ранахъ и т. д., надае лицю свѣжôсть и нѣжнôсть. — Цѣна 2 зр.

Пилиптонъ волосю сивому и споловѣлому по кôлькоразовôмъ ужитю привертае красну барву. Пилиптонъ не фарбуе, лише ôдмолоджуе волосье, котре пôдъ вплывомъ сего ôдличного средства ôдзыскуе первѣстну барву, мягкôсть и ôдлыскъ. — Цѣна фляконъ 1 зр. 50 кр.

Валентинъ найсильнѣйше выпаданье волося вздержуе, цибульки волосій взмôцняе и до вытворюваня та поросту волося побуджае. Лисины покрываються краснымъ волосьемъ.—Цѣлый фляконъ 3 зр. Пôвъ фляконъ 1 зр. 60кр.

ПУДРЪ КНЯЖІЙ

Знамените поводженье и покупъ сего пудру суть найлѣпшимъ доказомъ его незрôвнанои доббрности. — Пудръ княжій на всѣхъ выставахъ бувъ першимъ, а численій медалѣ заслуги, якими его ôдзначили, найлѣпше его поручають. — Пудръ княжій не мѣстить жадныхъ металевыхъ примѣшокъ, есть се найчистѣйша и найнѣжнѣйша мучка ростинна, приемно прилягае до лиця, надае красну, природну бѣлôсть и есть неоцѣненымъ средствомъ до окрасы лиця.

Пуделко мале бѣлого пудру 60 кр., цѣле 1 зр., зъ лебедикомъ 1 зр. 50 кр Рожевый для бльондинокъ и кремовый для шатинокъ и брунетокъ, мале пуделко по 70 кр., бôльше зр. 1 20 зъ пуделкомъ зр. 1 60.

Вода фіялкова. Усуває зъ лиця прищѣ, лишаѣ, угрики, попаданье и лущенье шкôры, выгладжуе морщинки и долики ôсповій Лице ôдсвѣжуе, выбѣлюе и вынѣжнюе до тои степени, що яко средство тоалетово-гигієничне зôстало ôдзначене медалемъ заслуги на выставѣ природничо-лѣкарскôй въ Краковѣ. Цѣна 1 зр.

Мыло косметичне. Ôдзначаєся надзвычайною нѣжностею и вельми приемнымъ запахомъ, лагôдно дѣлае на нашкôрокъ, запобѣгае попаданю рукъ и лица, дуже нѣжно очищуе шкôру. — *Усуває веснянки и жовтобрунатній плямы зъ лиця* Цѣна 60 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул., Коперника ч. 3, Готель Европейскій, пляцъ Маріяцкій и улиця Галицка, рôгъ Валовои. ВЪ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20 и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 15—?

Цѣкавою рѣчею

есть и все буде, що **„Wiener Kaufhaus“ Ант. Ґанса у Вѣдни III., Kolonitzgasse Ч. 6.** продае о **половину дешевше** якъ деинде всѣ артикулы моды въ **найлѣпшôй** якости и пôсля **найновѣйшихъ** взорôвъ, черезъ що позыскавъ собѣ **велике узнанье**, на котре своею **знаменитôю управою, солидностею и старанною услугою** для купуючихъ вповнѣ заслугуе.

Особливо поручаємо мы слѣдуючій товары якъ пôдъ взглядомъ **красоты** такъ **удивляючои дешевости**;

Прекрасній покрывала на лôжка, и серветы зъ найлѣпшои **матеріи шовковои „Bourettstoff“** о **дуже модныхъ** взôрцяхъ и прекрасныхъ ôдзначеныхъ **рисункахъ** зъ елегантными шовковыми **тороками** въ рôзныхъ краскахъ, якъ се годиться для комнатъ, за штуку лише зр. **3.50.**

Орієнтальній коверцѣ на пôдлогу, доброи, тревалои якости о прегарныхъ краскахъ и бордюрахъ за 10 метрôвъ лише зр. **4.50.**

Модній плюшевій коверцѣ передъ лôжка, пôсля **найновѣйшихъ французскихъ взôрцѣвъ,** зъ фигурами штука лише зр. **2.**

Орієнтальній заслоны до ôконъ „Тунисъ“ о наймоднѣйшихъ краскахъ якъ: **Теґетгофъ, ясно-червонй, голуби** и т. п. лише зр. **3.50.**

Бѣлій корунковій заслоны до ôконъ, **прегарнои роботы** лише зр. **3.**

Дамастовій гарнитуры на стôлъ зъ найлѣпшого **линяного дамасту** на **6 осôбъ** складаєся зъ **1 скатерти дамастовои и 6 ôдповѣдныхъ серветокъ дамастовыхъ,** за цѣлый гарнитуръ лише зр. **4.25,** для **12 осôбъ 1 велика скатерть** и **12 серветокъ** разомъ лише зр. **6·50.**

Французкій сальоновій гарнитуры, складаючій зъ **1 найдобôрнѣйшои Canevas-скатерти, 6 ôдповѣдныхъ скатертей десеровыхъ, 1 гарнои стирки до креденсу, 1 новôтного, гафтованого покрывала на стôлъ,** цѣлый гарнитуръ лише зр. **6.50. Вельми гарный дарунокъ для кождои женщины!**

Елегантній корунковій хустки „Стефанія“, для женщинъ пôсля **найновѣйшои моды и прегарнои роботы** кремовій и чорній за штуку лише зр. **2.**

Англійскій пледы до подорожи, зъ **найлучшои чистои вовны,** 3½ метра довгій, а 1½ метра широкій, зъ ремѣнцями, лише зр. **5.**

Сезоновій плащѣ до купелѣ, мужескій и дамскій, пôсля **найновѣйшои моды** лише зр. **3.50.**

Доборній вовняній коцы до купелѣ, зъ бѣлои **чистои вовны,** штука лише зр. **6.** 2535 3—?

Лѣтній нормальній сорочки и штаны, мужескій и дамскій, **системы проф. Ґ'ера** зъ **найлѣпшои вовны. Дуже здорово ихъ носити, и вельми заощаджуєсь бѣлье,** за штуку лише зр. **2.50.**

6 паръ нормальныхъ панчôхъ лише зр. **2.50. 6 паръ нормальныхъ шкарпетокъ лише зр. 1.80.**

1 цѣле убранье Ґ'ера, а то: **1 нормальна сорочка, 1 нормальній штаны, и 6 паръ нормальныхъ шкарпетокъ** лише зр. **6.**

Для женщинъ: 1 нормальна сорочка, 1 нормальній майтки, першои якости и 6 паръ паньчôхъ разомъ лише зр. **6.50.**

Кожде замовленье **сейчасъ** пôсля бажаня **выконусся,** а все, що не подобаєся **ôдмѣнюся охотно** Опакованье не числиться.

Замовленя на **зр. 10,** — высылаємо **оплативши почту** а кромѣ тои одержить кождый **даромъ 10 штукъ занимаючихъ образкôвъ.**

Высылаєсь або за послѣплатою або за надôсланьемъ належитости.

„Wiener Kaufhaus“

Антôнъ Ґансъ, Вѣдень, III. Kolonitzgasse ч. 6.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хоружина ч. 22

поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 кильо 1 80 зр.

на провинціи:

4¾ кильо 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрій оголошуютъ иншій пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ей найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродае гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвниковы въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комісіонеръ, а ôдъ него ажь купецъ и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 161—?

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна флякону 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2274 *Капсулокъ 80 кр.* 47—?

Въ товариствѣ

„АКАДЕМИЧНЕ БРАТСТВО“

у Львовѣ ул. Калѣча ч. 1.

можна набути отсій книжки:

И. Онишкевича „Руска Бібліотека“ Томъ I., писаня И. Котляревского, В. Гоголя и П. Артимовского-Гулака 2·50 кр.

И. Онишкевича „Руска Бібліотека· Томъ II. писаня Г Квѣтки (Основяненка) 2·50 „

И. Онишкевича „Руска Бібліотека Томъ III. писаня М. Шашкевича, И. Вагилевича и Я. Головацкого 2·50 „

Творы Володимира Навроцкого Томъ I. . . . . . 1·20 „

Житє и значенє Маркіяна Шашкевича а въ додатку матеріялы и замѣтки до генезы руско-народного ôдродженя въ Галичинѣ, написавъ Володимиръ Коцовскій . . —·25 „

Наукова Бібліотека, книжка I Нарисъ Исторіи философіи, пôсля Фріца Шульце переклавъ Иванъ Франко . —·30 „

Переводи і наслѣдованія Осипа Шухевича . . . . —·30 „

Фаустъ, трагедія Йогана Вольфганга Ґете, часть I., переклав и пояснив Іван Франко . . . 1·50 „

Порвалась нитка, комедія на чотыри справы, написавъ Олександеръ Я. Конискій . —·30 „

Буковиньскій Альманахъ, выданый въ память десятьлѣтного существованя (1875—1885) общества рускихъ академ. „Союзъ“ въ Черновцяхъ —·80 „

Вільгельм Тель, драма в 5 діях Фрідріха Шілера з німецкого переклав Вол. Кміцікевичь —·35 „

Вечерниці, (оповідання М. Гоголя) перекладъ Михайла Обачного й Лесі Українки . . . —·17 „

Українські гетьмани, Іван Виговський та Юрій Хмельницький, Ів. Левіцкого . . —·10 „

Обруситель, повѣсть зъ суспôльного житя польскои краины, П. Ланскои. Часть I. . . . . —·60 „

Коротка исторія малоруского народа, написав Иван Маркевичь. Перша половина —·30 „

Провідні ідеї въ писмахъ Тараса Шевченка студіюмъ Ом. Партицкого . . . . . —·35 „

Правда, літературний збірник в доповненє XIII рочника часописи Правди уложений Володимиром Барвінським . . 1·— „

Скажѣмъ собѣ рав цѣлу правду въ очи, третя часть студіи на нашôмъ церковно-народнôмъ поли, призбиранои О. Обачнымъ . . . . . —·10 „

Дрібна Бібліотека том 14. „На дні“, суспільно-психологічна студія Івана Франка —·25 „

Le carnaval slave, Quadrilles en motifs des toutes nations slavees, composées pour le piano par Th I Kobryński —·50 „

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 166. Львôвъ, Середа 27 липня (8 серпня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ. и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр	на цѣлый рôкъ	24 зр
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній ôдъ порта. — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Обломовъ“ безплатно.

„Новое Время“ про Украину.

Ôдкрытье памятника гетьмана Украины Богдана Хмѣльницкого въ Кіевѣ, при котрôмъ то ôдкрытю Русины-Украинцѣ, якъ вѣдомо, не взяли нѣякои участи анѣ не далось почути нѣ одно слово руско-украинське, — дало причину петербурскому „Новому Времени“ ôдозватись про „Малороссію“.

„Новое Время“ поставило три пытаня: перше: чи змѣнилися тѣ обставины, якѣ передъ 234 лѣтами склонили значну часть руско-украинського народу сполучитися зъ Москвою? — друге: чи Русь-Украина зыскала що на тôмъ сполученю? — и третье: чи живе ще идея Богдана Хмѣльницкого яко сила политична?

На перше пытанье ôдповѣдае „Новое Время“, що Польща вправдѣ стратила самостôйный бытъ политичный, а милитарно-аристократична рѣчь-посполита польска, що держала въ своихъ рукахъ милioны народу руского и литовского, належить до неповоротнои минувшости, — але вплывъ польонизму и єзуитизму все ще грозить руско-украинськôй народности. Длятого Русь-Украина повинна глядати тѣснои духовои звязи зъ Москвою. Се одно. А друге: Нѣмцѣ заняли нинѣ въ середньôй Европѣ таке могуче становище, що нѣяка другостепенна держава славяньска дорôвнати имъ не може. И зъ тои причины Русь-Украина мусить держатись Москвы.

Друге пытанье, т. є. чи Русь-Украина зыскала що на сполученю зъ Москвою — называе „Новое Время“ пытаньемъ „дуже деликатнои натуры“. На всякій способъ нарôдъ руско-украинський не мôгъ думати о самостôйности державнôй, бо высшѣ верствы єго легко перекидувались до другихъ народностей, — отже твердженье, що нарôдъ руско-украинський сотворивъ-бы якусь нову циливизацію що занявъ-бы поважне мѣсце середъ народôвъ Европы, єсть фантазією. А зъ погляду практичного нема нѣякого сумнѣву, що Русь-Украина выйшла добре на сполученю зъ Москвою. Въ бувшихъ польскихъ воєводствахъ полуднево-всхôдныхъ Россія увôльнила Украинцѣвъ зъ дотыхчаснои неволѣ, а побѣдами надъ Турками и Татарами успокоила разъ на завсѣгды Украину и ôдкрыла для неи великѣ новѣ просторы: Новороссійскій край и Кавказъ пôвнôчный и пôвнôчно-захôдный закольонизували головно Украинцѣ. Зъ погляду економичного хлѣборобна Украина выграла ôдъ тѣснои звязи зъ промысловою и торговою Москвою. Россія по змозѣ пôддержувала и самостôйный промыслъ Украины, н. пр. цукровый. И зъ культурного погляду Русь-Украина не програла изъ сполученя зъ Москвою. На територіи замешканôй народомъ украиньскимъ основано три университеты — не числячи царства Польского и краю Прибалтійского — стôлько университетôвъ посѣдае весь прочій простôръ Россіи. Гоголь (Украинець) здобувъ собѣ велике значенье, навѣть европейску славу, бо ставъ писателемъ россійскимъ, не провинціональнымъ (украинськимъ). Дуже богато другихъ писателѣвъ и ученыхъ Украинцѣвъ зъ роду зъ честею трудилися въ россійскôй литературѣ и науцѣ, и принесли тымъ, розумѣеся, немалу користь свому рôдному краєви. Церковь наша все мала множество высшихъ представителѣвъ Украинцѣвъ зъ роду. Въ XVIII вѣцѣ, дякуючи вплывови придворныхъ духовникôвъ, Украинцѣ мали навѣть немовь монополь займати высшѣ духовнѣ посады, монополь, котрого завидувало имъ московске духовеньство. На цивильнôмъ поли множество Украинцѣвъ осягло найвысшѣ офиціяльнѣ степенѣ: Безбородки, Кочубеѣ, Розумовскѣ, Трощиньскѣ, Паскевичѣ, Дурново, Вронченки, Завадовскѣ и т. д. и т. д. займали первостепенній посады. Въ цивильнôй службѣ величезне число урядникôвъ Украинцѣвъ и они такожь часами монополизували свое положенье. Въ арміи нашôй число „унтеръ-официрôвъ“ все изъ „хохлôвъ“ пропорціонально бôльше, анѣжь изъ представителѣвъ другихъ племенъ, щó замешкують Россію. Очевидно, Украинцѣ мають завдячити то своимъ вродженымъ способностямъ: серіозности свого характеру, вытревалости сполученôй зъ тонкостею ума, добродушности зъ ôдтѣнею гумору, хоробрости въ вôйнѣ, — але все то показуе, що они не мають нѣякихъ причинъ жалуватись и що бажанье Переяславскои рады, щобы було „все єдино“, вповнѣ осущилося: нѣякои рôзницѣ въ правахъ для Украинцѣвъ въ „общерусской“ семьѣ нема.

На третье наконець пытанье: чи живе ще идея Богдана Хмельницкого яко сила политична? — ôдповѣдае „Новое Время“, що живе: „Три милioны Малороссôвъ, замешкуючихъ Русь Червону, ôдорванôй ôдъ спôльнои ôтчины и позбавленôй навѣть власного имени, бо носять якусь фантазійну назву *Русиновъ*. На кранну тую не упали ще лучѣ свободы, она мусить боронити свого самостôйного характеру и вѣры православнои супротивъ натиску нѣмецкои и польско-єзунтскои культуры. Правда, що на тôмъ конари малорусского племени осѣла въ характерѣ интелигенціи поволока зложена зъ ôдступникôвъ славяньскихъ, але проява се не нова. Филя подѣй змыв легку тую пѣну а пересвѣдченье о добродѣйствахъ, якôй плынуть изъ сполученя племенъ славяно-русскихъ, перетреваe вѣки.“

———

Мы нарочно подали обширнѣйше змѣстъ статьѣ „Нового Времени“, щобы читателѣ „Дѣла“ бачили, якъ то въ Петербурзѣ потрафлять перевести доказъ, що Русь-Украина нинѣ пôдъ Россією така щаслива, що вже нѣчого бôльше й бажати не може! Поминувши вже неправды въ исторіи — фальшованье и затаюванье фактôвъ историчныхъ, — „Новое Время“ сконстатувало, що нинѣ въ Россіи „никакой разницы въ правахъ для Малороссовъ въ обще-русской семьѣ нѣтъ“ — „никакой разницы“ при обовязуючôмъ въ Россіи дикôмъ законѣ зъ 1876 року, котрымъ заборонено литературу руско-украиньску! Чи може тую „рôзницю“ зрôвноважить то, що „унтеръ-официрôвъ“ въ салдатахъ єсть бôльше Украинцѣвъ, якъ Москалѣвъ?!

Та на тематъ елюкубрацій „Нового Времени“ мы поговоримо ширше.

VI-та вандрôвка рускои молодежи.

I.

Комитетъ устроюючій сегорôчну вандрôвку „Академичного Братства“, постановивъ, що она маe звидѣти властиву нашу Гуцульщину, и длятого выготовивъ ôдповѣдну програму нашои подорожи, котра розпочавшися въ Коломыи, маe осягнути Жабье, а зъ-ôдтамъ дарабами поплыве наша молодѣжь до Снятина, ôдвидѣти деякѣ тамошнѣ читальнѣ.

Однакожь по дорозѣ зô Львова поступили вандрôвники ще до Станиславова. Тутъ прибули вже 30 н. ст. липня. Комитетъ помѣстивъ всѣхъ въ станиславôвскôй „Рускôй Бесѣдѣ“ а на другій день ôдбувся въ прекраснôй сали мѣсцевого Касина музикально декляматорскій вечерокъ. Всѣ вандрôвники явилися зъ ознаками сино-жовтыми, спеціяльну зновъ ôдзнаку мали комитетовѣ и спѣваки. Число всѣхъ участникôвъ перевысшало 60. Вечерокъ розпочавъ вельми патріотичною промовою тов. Вол. Коцовскій. Ôнъ пояснивъ цѣль и завданье вандрôвки, и начеркнувъ поглядъ молодежи на нашу народну роботу, а особливо на нашѣ патріотичнѣ ôдносины. Молодѣжь не ставляe якоись неосягаємои цѣли передъ собою, выбираючись на сегорôчну вандрôвку; она хоче пôзнати одну зъ найпоетичнѣйшихъ сторôнъ нашого краю, хоче зôйтися зъ нашимъ народомъ и зъ нашою интелигенцією, щобы обмѣнитися своими думками, поглядѣти, о скôлько поступаe напередъ народна робота, и набрати силы до дальшои працѣ. Молодѣжь не глядить, чи якесь дѣло на народнôй нивѣ довершене чоловѣкомъ однои чи другои партіи; она не узнаe нѣякои партіи, а узнаe лише честный трудъ.

Продукціи хоральнѣ розпочались свѣжо написаною композицією тов. Нижанковского „Пѣснь вандрôвнича“ спеціяльно для сегорôчнои вандрôвки. Композиція отся, проваджена шпаркимъ темпомъ, переплѣтана народными мотивами, подобалася загально, а зъ оплесками немовь нѣсся щирый привѣтъ для вандрôвникôвъ: „Щасливои дороги!“ Хоромъ правивъ тов. Иванцѣвъ. Либретто до пѣснѣ написавъ молодый нашь поетъ тов. Дубеньскій, и признати треба, що зложились тутъ зъ однои сторôны краснѣ поетичнѣ слова, а зъ другои мельодійна музика на се, щобъ утворити чудову цѣлôсть, малюючу чувства, зъ якими пускаeсь наша молодѣжь въ дорогу по рôднôй земли. Рефренъ сеи краснои пѣснѣ:

„Гей-же радостю святою
Наповни свавôльну грудь!
Жий въ свободѣ и спокою,
Злиднѣ, горе позабудь!“

лишився въ памяти всѣхъ гостей. Хоръ импонувавъ своєю силою (28 людей) и вправою. Знаменито выконавъ такожь Воробкевича серенаду, де партію баритонову зъ повнымъ узнаньемъ ôдспѣвавъ тов. Берестъ; дальше Отта „На погôдномъ ясномъ небѣ“ и Зедермана „Хлопске весѣля въ Швеціи“, нагадуюче дуже своими мотивами нашѣ народнѣ пѣснѣ. Рôвно-жь знатно ôдспѣвавъ тов. Гушалевичь Лисенкову композицію „Менѣ однаково“, слова Шевченка, а тов. Берестъ не уступавъ въ нѣчѣмъ свому товарищеви-солистови, ôддавши чудно Нижанковского баритонове сольо „Думка“ В. Масляка. Буря оплескôвъ була заслуженою нагородою для обохъ спѣваковъ. Зъ порядку рѣчи слѣдувала продукція на цитрѣ тов. Купчиньского. Якъ все такъ и симъ разомъ гравъ ôнъ знаменито свое „Путпури“ зъ галицкихъ народныхъ пѣсень. Дуже доброю була деклямація тов. Лопатиньского. Зъ зро-

Всякій обывательскій, листы заставныя, ренты, акціи банковыя и záložní, losy державныя и приватныя купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЪ ДОМЪ БАНКОВЫЙ и КОНТОРА ВЫМѢНЫ.

Поручения зъ провинціи сейчасъ залатвляются, безъ дочисленя провизіи.

Згадки изъ семинарского житя у Львовѣ.

Списавъ пôсля нотатокъ В. зъ С.

(*Дальше.*)

Въ часѣ моеи шестидневнои „гербстлерки“ я блукався зъ нудôвъ по всѣхъ кутахъ заведеня, и ôдписувавъ, що перечитати и ôдписати далося, семинарску хронику. По пультахъ, мурахъ, лавкахъ, книжкахъ, семинарскôй вежи и т. д. було богато записокъ, якѣ питомцѣ зъ давенъ-давна списували, але не всѣ записки можна було ôдчитати та скопіювати, бо часъ ихъ постиравъ. Въ тыхъ запискахъ мѣстилися некрологи, гуморески и важнѣйшѣ въ заведеню пригоды. Окрôмъ того ходивъ я, якъ сказано, що-дня до о. д-ра Ильницкого, де по монхъ неудачныхъ испытахъ навязувалась довша розмова, часами и про семинарску старину, — а що д-ръ Ильницкій мавъ въ своѣй комнатѣ деякѣ семинарскѣ акты, котрѣ порядкувавъ, а я єму при сѣй роботѣ помагавъ, то не зборонявъ менѣ вглянути въ тѣ акты, а я зъ нихъ поробивъ собѣ короткѣ ôдписы. Зъ монхъ отже нотатокъ, зъ записокъ семинарскихъ зъ новшихъ часôвъ и зъ ласкаво доставленого менѣ матеріялу людьми доброи волѣ, уложивъ я „Семинарску хронику“, выгладивши, доповнивши и упорядкувавши факты въ хронологичнôмъ порядку, и ви по-при своихъ „Згадкахъ изъ семинарского житя“ помѣщаю. Не єсть се докладна семинарска хроника, бо до такои треба-бы переглянути и перестудіювати богатый семинарскій архивъ, котрого я не переглядавъ, — але въ семинарскôмъ архивѣ нема знова того, що я зôбравъ. Чи зôбране буде мати яку вартôсть, то вже не менѣ судити.

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

Рôкъ 1783.

Пôсля основаня генеральнои духовнои семинаріи у Львовѣ 1783 року выдало ц. к. австрійске правительство для згаданого заведеня отсей регуляминъ:

„Provisorische Anordnung, welche, bis die zuerwartende allerhöchste Entschlüssung erfolgt, in dem General-Seminarium in Lemberg von der Stunde an zu beobachten ist.

Die Hauptabsicht, warum die Alumnen in einem herlichen Gebäude mit so beträchtlichen Kosten wohnen, ernährt und gekleidet werden, gehet dahin, dass sie sich zu Lehrern der christ. katolischen Religion, hauptsächlich für das Volk und die Schwächern bilden sollen. Sie müssen also von der Glaubenslehre, den Wahrheiten der Bibel, und der Tradition vollkommen überzeigt sein, nur Verehrung für dieselben haben, und diese Gegenstände müssen ihnen nicht nur in den Kopf, oder Verstand, sondern auch, und zwar vorzüglich an das Herz geleget werden. Sie müssen in allen Gesprächen, die sie hierüber führen, nur Art von Achtung, besonders vor Weltleuten und dem Volke äussern, und wenn sie in Disputationen oder anderen gelehrten Unterredungen, wie man zu sagen pflegt, oppugniren, so soll es nie so geschehen, als wenn sie mehr von den Jrrthümern, als der Wahrheit überzeugt wären. Ist die Rede von Missbräuchen, und wie dieselben abgestellt werden könnten, so haben sie hiebei sich nicht bei der lächerlichen Seite aufzuhalten, sondern nämlich über den Urgrund derlei Gesprächs und über die Geschichte, wie diese enstanden sind, zu besprechen, dann stets sich gegenwärtig zu halten, dass die Belehrung über Religions Missbräuche bei dem Volke, mit der grössten Bescheidenheit. Mässigung, mit wahrer Pastoralklugheit zu geschehen habe, und eben dieses bei Wahl der Mittel zur Ausrottung derderselben zu geschehen habe.

Der HE. Rector und die Vicerectoren werden daher:

I-tens. Sich es zur angelegenheitlichsten Pflicht machen, alle ihre Kräfte und Fähigkeiten aufbieten, keine Arbeit und Mühe sparen, ihre Zöglinge von der oben erwähnten Hauptabsicht zu überzeigen, und ihnen diese tief in das Gemüth einzuprägen. Die Gründe, welche sich aus der natürlichen sowohl, als auch der geoffenbahrten Religion anwenden können, sind ihnen selbst bekannt. Allein den Alumnen sind auch jene Gründe beizubringen, welche die Vernunft und Redlichkeit eines jeden Staatsbürger von der ersten bis zur letzten Klasse als unwiedersprechlich annehmen muss. Die Alumnen werden unter der Bedingung und Forderung mit so vielen Kosten vom Staate, und aus den Kirchenvermögen ernährt, damit sie sich zu Lehrern der christ. katholischen Religion bilden, und in der Lehren dieser Religion einst das ihnen anvertraute Volk unterrichten sollen. Wenn sie nun selbst andere Lehren und Grundsätze annehmen, so handeln sie als Betrüger und Heuchler. Sie stehlen dem Staate und dem Kirchenvermögen alles, was auf sie durch so viele Jahre verwendet wird.

Zur Erreichung der obenerwöhnten Absicht werden die HE. Vorsteher insbesonders:

a) Jeden, der von den Glaubenswahrheiten der christ. kath. Lehre, oder dem Dogma sich nicht überzeugen will oder kann, sobald dieses in seinen Gesprächen oder auf eine andere Art äussert, alsogleich aus dem Seminarium entlassen, und die Anzeuge hierüber an das h. Landesgubernium machen, damit dasselbe dieses weiter der höchsten Behörde einberichten möge, und ein solcher Zögling nach Mass des gegebenen Aergernisses noch anders bestraft werde.

b) Die Bildung der Alumnen zu künftigen Lehrern der christ. kat. Religion erfordert, dass sie alle theologischen Wissenschaften, wie sie vorgetragen werden, gründlich erlernen, und jene Bücher lesen, die hiezu am meisten beitragen.

Sie haben daher von nun an nebst den vorgeschriebenen Vorlesebüchern nur solche Bücher zu lesen, welche in dem gedrukten Entwurfe zur Einrichtung der Generalseminarien angezeigt, oder durch eine spätere höchste Entschlüssung erlaubt sind. Finden die HE. Vorsteher, dass ein anderes gutes neues Buch herauskommt, oder lernen sie ein derlei bereits aufgelegtes Buch näher können, so haben sie es mittelst des h. Landesguberniums der höchsten Behörde mit Beifügung ihrer Beweggründe vorzuschlagen, und hierüber die Entschliessung abzuwarten.

c) Die HE. Vorsteher haben daher alle Bücher, die in dem angeführten Entwurfe nicht vorgeschrieben, noch sonst durch eine höchste Entschlüssung den Generalseminaristen erlaubt sind, ohne Aufschub abzunehmen, in einem versperten Orte aufzubewahren, und aus denselben jene, die gut und christlich sind, nicht eher zurückzustellen, als bis diejenigen Zöglinge, denen sie gehören, aus dem Seminarium treten.

d) Wer eins aus den abzunehmenden Büchern nicht ausfolget, oder verheimlichet, oder in Zukunft in das Seminarium bringt, ist das erstemahl mit Einsperung, das zweitemal mit Einsperung und Fasten, das drittemahl als ein hartnäkiger Uibertreter der häuslichen Gesätze und Ordnung mit der Entlassung auf dem Seminarium zu bestrafen. — So wie die Alumnen nur durch echte Studien und Wissenschaften sich zu christ. kath. Lehrern bilden, eben so ist dazu,

зумѣньемъ рѣчи выголосивъ ôнъ Ив. Франка „Каменярѣ“.

Публика була вдоволена продукціями, а по короткôй павзѣ розпочалась друга часть вечера, именно танцѣ. Тутъ почитателѣ Терпсихоры мали нагоду нодъ умѣлымъ проводомъ пп. Осадцы и Рудницкого розвинути свою умѣлôсть, бо-жь и красавицѣ нашѣ явилися въ знатнôмъ числѣ, жаль, лише що такъ мало ихъ прибралося въ нашъ чудовый стрôй народный. До кадриля стануло до 80 паръ, а танцѣ покôнчились ажь по 6-тôй годинѣ рано. Вандрôвники удались опôсля на добре заслуженый супочинокъ, а о год. 4-тôй зъ полудня рушили въ дальшу подорожь до Коломыѣ, пращаючи на двôрци зелѣзницѣ голову „Рускои Бесѣды“ и Стахевича, дякуючи ему, якъ такожь и неприсутнымъ д-ру Озаркевичеви и п. Даниловичеву за ихъ труды около принятя вандруючихъ „Братчикôвъ“.

Зъ Станиславова до Коломыѣ ѣхали вандрôвники зелѣзницею три годины, а скрôзь на перестанкахъ лунала наша пѣсня. Въ Коломыи дожидавъ уже вандрôвникôвъ мѣсцевый комитетъ, нôдъ проводомъ о. Лепкого, котрый привитавъ ихъ щирыми словами. Вандрôвники пересѣлися до вагонôвъ льокальнои зелѣзницѣ и въ невдовзѣ станули въ рынку коломыйскôмъ, зъ-ôдки зновъ удалися на кватиры по приватныхъ домахъ пп. Винницкого, Голейка, Танчаковского, Тимофтіевича, Даниловича и иншихъ. Въ вечеръ ôдбувся въ ресторанѣ Европейского готелю комерсъ, на котрôмъ повитавъ вандрôвникôвъ д-ръ Сев. Даниловичь, взываючи ихъ до плеканя всѣхъ нашихъ скарбôвъ народныхъ, нашои пѣснѣ, нашого рôдного слова!... Опôсля нôйшли речи зъ обохъ сторôнъ, спôльна вымѣна гадокъ, щирѣ слова заохоты до невсипущои працѣ для народнои справы Нôзнымъ вечеромъ розбôйшлися всѣ по своихъ кватирахъ.

Другого ранку удалися всѣ вандрôвники найперше до церкви, де мали нагоду оглянути ще не зовсѣмъ докôнчене мальованье церкви професоромъ гимназіи п. Крицѣньскимъ, котрый есть заразомъ директоромъ гончарскои шковы. Жаль лише, що мальованье ще не скôнчене, и якъ мы чули перерване за-для недостачѣ фондôвъ, а то выпадало-бы зачислити отсю церковь до найкрашихъ въ краю нашôмъ. Опôсля звидѣли вандрôвники школу гончарску, при якъ найдокладнѣйшихъ поясненяхъ п. директора.

Школу сю заложило правительство въ р. 1876. и прислало на управителя Нѣмця, котрый не въ силѣ бувъ нôзнати правдиво народну штуку, хапався за новаторства, котрѣ, розумѣесь, мусѣли упасти зъ ходомъ часу. Тогдѣ проваджено школу не за-для нôднесеня промыслу гончарского а радше за-для зарôбку, цѣль отже була хиблена, а такій експеримент приспѣшавъ тôлько упадокъ. Опôсля взяло мѣсто школу на себе, дало будынокъ, делегуючи заразомъ комитетъ до управы школою. Комитетъ працювавъ безплатно, такъ зновъ хôсна изъ сеи роботы не було нѣякого. Вкôнци обнявъ управу выдѣлъ краевый. Задачею школы есть нôднести промыслъ краевый и въ тôй цѣли приймае она до науки мѣсцевыхъ хлопцѣвъ безплатно, а навѣть зъ маленькимъ, нôзнѣйше вынагородженьемъ. Вандрôвники оглянули найперше сосуды, въ котрыхъ ôдбуваеся розчина глины, опôсля пивницю, де она переховуеся въ гнучкôмъ станѣ. Дальше удалися до головного будынку. Малѣ хлопцѣ на кружку, обертанôмъ ногами, выробляють всяку глиняну посудину господарску, а такожь и всякѣ окрасы изъ глины. Треба завважати, що взôрцѣ взятѣ выключно зъ выробôвъ людовыхъ и се именно надае имъ вартости, бо явнымъ есть доказомъ артизму гончарѣвъ нашихъ. Хлопцѣ занятѣ увесь день, бо окрôмъ практичнои науки учаться такожь рисункôвъ вôльныхъ, геометричныхъ и декораційныхъ по кôлька годинъ денно. Неменшою заслугою сеи школы есть то, що она въ скорôмъ часѣ выучуе своихъ елевôвъ, нôдчасъ коли за границею се далеко довше треваe. Новѣйшими часами почали заграничнѣ фабрики наслѣдувати взоры нашѣ, а именно ôдъ того часу, якъ тутешнѣ майстры повыѣздили за границю. Угорска фабрика въ Fünfkirchen належить ще до тыхъ, що тримаються мѣсцевыхъ народныхъ мотивôвъ. Якъ не улучшеный ще у насъ той промыслъ, можна спôзнати зъ того, що одна англійска фабрика вырабляе рôчно стôлько, що наше цѣле Покутье, а нôдчасъ коли нашъ роботникъ выробить денно 300 штукъ посудины, то англійскій при помочи двохъ хлопцѣвъ робить десять разôвъ стôлько; розумѣесь, що у тамтого и платня и наслѣдкомъ того пожива далеко лучша. Вандрôвники перейшли вкôнци до салѣ, де находяться чудныѣ, готовѣ уже до продажи выробы, и вписавши имена свои до „книги гостей“, покупили собѣ множество рѣчей на споминъ.

Зъ словами щирои подяки розпращали вандрôвники директора п. Крицѣньского, удаючися на пробу спѣву, а опôсля зновъ до готелю Европейского, запрошенѣ туды о. Лотоцкимъ на щиру гостину. Не стану описувати, скôлько щирыхъ бесѣдъ выголошено, скôлько обопôльныхъ привречень и зъ якимъ чувствомъ розôйшлася всѣ участники домôвъ, — се бо за-для недостачи часу и мѣсця неможливе.

Вечеромъ ôдбулися въ салѣ ратушевôй вечерницѣ. Розпочались они ôдчитомъ тов. Кузьмы; ôнъ ôдчитавъ працю неприсутного за-для неодержаня урывку п. Франка п. заг. „Про молодѣ лѣта Ос. Федьковича“. Совѣстна, всесторонна була се праця, а присутнѣ выслухали ѣи зъ незвычайною при ôдчитахъ увагою. Опôсля спѣвавъ хоръ Воробкевича „Серенаду“ и „Ой дѣвчино“, Зедермана „Весѣлье“, Нѣщиньского „Закувала та сива зозуля“ и надпрограмово Топольницкого „Три шляхи“. Выконанье було прецизне, а бôльша часть продукцій мусѣла бути повторена. Кульминаційною точкою вечерка була деклямація п-ны Кульчицкои „Празникъ у Таковѣ“; выголошенье и гестикуляція справдѣ були знаменитѣ и п-на К. вырвала пальму першенъства своѣй спôвубѣгательцѣ п-нѣ Савчиньскôй, котра грою на фортепянѣ розъентузіязмувала публику. Зъ правдивымъ артизмомъ ôдограла Кіньского: „Fantasie sur la chanson d'Ukraine“. Прекрасну цѣлôсть вечерниць доповнили ще тов. Гушалевичь, ôдспѣвавши Лисенка „Вечѣръ“ и „Милованку“, тов. Берестъ Нижанковского „Пращай“, сольо баритонове, а тов. Купчиньскій гравъ свою фантазію на тему пѣсни „Карѣ очи“.

По продукціяхъ розпочалися танцѣ, веденѣ п. Дудикомъ и тов. Рудницкимъ. Коломыя въ тôмъ взглядѣ перевысшила Станиславôвъ и поставила далеко значнѣйшій контингентъ паръ. Гуляли зъ житьемъ, а щира, невымушена забава трѣвала до ясного дня; танцюючѣ розбôйшлися зъ словами: „До побаченя въ Косовѣ!“ На другій день розпрощали вандрôвники своихъ господарѣвъ устами тов. Трильовского, выбираючись паровымъ трамваемъ въ дальшу дорогу до Печенѣжина, де тои самои ще днины мали ôдбутися вечерницѣ въ користь мѣсцевои читальнѣ.

І. П—кій.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Гляйхенберга.

[Ôдносины въ тôй климатичнôй стаціи.]

Въ ôддаленю 68 кильометрôвъ на полудневый всхôдъ ôдъ мѣста Граду лежить мѣсцевôсть Gleichenberg, славна ôдъ р. 1834 яко стація климатично-куращйна. Хорѣ на груды и на рôзнѣ катары зъѣздяться сюда що року въ значнôмъ числѣ. Остатна стація зелѣзницѣ есть мѣсточко Фельдбахъ; зъ-ôдти ѣдеся 11.5 кільом. до Гляйхенберга повозкомъ, якихъ въ Фельдбаху есть все подостаткомъ. За однокôнный повозикъ платиться 2 зр. 50 кр., а за двокôняный выгôдный на 4 особы, дався 3 зр. 50 кр.

Воды Гляйхенберга що-до своихъ приметъ подôбнѣ до складу водъ въ нашôй Щавници, тôлько климатъ есть ту далеко стальшій и привмнѣйшій, и рôзнѣ средства кураційнѣ тутъ далеко лѣпше уладженѣ, — для того хорѣ повертають зъ-ôдси звычайно въ добрôмъ здоровю. Що до стороны финансовои, то тутъ можна собѣ все такъ урядити, якъ хто хоче: дорожше або дешевше, бо ту велика конкуренція. Але найлѣпше зробить той, хто хоче сюды выбратись, коли перше порозумѣеся зъ властителемъ якой вілѣ.

Гляйхенбергъ маe то собѣ властивого а заразомъ приемного, и тымъ рôзняться ôдъ другихъ мѣстъ и подôбныхъ ему мѣсцевостей купелевыхъ, що не маe тыхъ монотонныхъ улиць, при котрыхъ стоять въ рядахъ домы и готелѣ. Цѣлый Гляйхенбергъ засѣяный величавыми кôлькаповерховыми каменицями, котрѣ поукрываны въ прехорошихъ величезныхъ паркахъ, украшеныхъ кльомбами и засадженыхъ рôзными деревами, переважно шпильковыми, мѣжь котрыми смерека веде передъ, и все то обведене пречудесными живыми плотами, такожь переважно смерекою высаженными. Такѣ парки зъ каменицями, званѣ ту вілями, сполученѣ зъ собою чисто и порядно утримаными дорôжками; по обохъ сторонахъ дорôжокъ находяться цвѣтяны кльомбы, обсаджены шпильковыми деревами. Тѣ дорôжки призначенѣ тôлько для пѣшои комуникаціи; дороги возовѣ находяться подальше, абы хорыхъ охоронити ôдъ пороху на груди шкôдливого. Віль такихъ буде ту добра сотка, а въ кождôй есть по кôлькадесять зъ комфортомъ уладженыхъ комнатъ, въ декотрыхъ находиться и реставрація. Кожда вілля маe свою назву якъ: Villa Max, Villa d'Orsay, Villa Süss, Villa Charlottenburg, Villa Triestina, Marienburg. Schweizerei, Hôtel Mailand (въ котрôмъ есть 60 комнатъ и де заѣздиться и ночуесь якъ въ кождôмъ готели) и т. п. При згодѣ нѣколи не потреба брати зъ початку помешканье на часъ довшій, на цѣлый сезонъ; ту есть звычай годити мешканье на тыждень; коли не подобаесь, можна по тыждневи змѣнити.

Въ віляхъ положеныхъ въ центрумъ, близько жерела, суть помешканя дорожшѣ, трохи жь подальше суть они навѣть дуже дешевѣ. Въ серединѣ сезону, въ лиини платяться звычайно за комнату десь близько жерела 1 зр. 50 кр. до 2 зр.; за то маеся ладну комнатку зъ дуже порядною и чистою постелею — що тыждня переволѣкають — зъ порядными меблями и услугою. Трохи подальше можна все те мати за 1 зр. Дуже непрактично робить той, хто привѣздить ту безъ нѣякои попереднои информаціи. Прехороша вілля, положена на горбку нôдъ прекраснымъ шпильковымъ лѣсомъ есть „Hôtel Schweizerei“. Дуже кречный властитель Josef Panhans удержуе для догоды гостей и ресставрацію; тутъ можна дуже скоро удомовитись, а золотый покрѣпляючій воздухъ зъ смерекового лѣса додаe здоровля и гумору. Комнатку на поверсѣ можна ту дôстати почавши ôдъ 60 кр. До жерела есть зъ-ôдси три минуты ходу.

На харчь треба пересѣчно 2 зр. денно. Хто зъ-рана пьe каву, платить за склянку доброи кавы зъ двома булочками, великости кулачка маленькои дитины, 18 кр., т. е. 14 коштуe сама кава а 4 кр. тѣ двѣ булочки. Хто не есть аматоромъ кавы, той есть ту звычайно на снѣданье яйця на мягко зъ чаемъ. Порція чаю зъ цукромъ — двѣ спорѣ филижанки — коштуe 25 кр., одно яйце уварене на мягко 5 кр.; порція чаю, 3 яйця и 2 булочки — ажь надто досыть на снѣданье, а оно разомъ зъ услугою коштуe до 50 кр. Обѣдъ — зупа, печеня, пиво пільзеньске або вино бѣле чи червоне и хлѣбъ, — коштуe ôдъ 80 кр. до 1 зр. На обѣды ходиться звычайно до рôзныхъ віль и ѣться нôсля карты. Вечерю ôдбуваеся подôбно якъ снѣданье. Вечеря мясна коштуe около 70 кр.

Лѣкарѣвъ, переважно спеціялистôвъ на хоробы грудей, горловѣ и на рôзнѣ катары, есть тутъ 13. Мешкають они по рôзныхъ віляхъ. За першу візиту, коли лѣкарь мусить хорого докладно осмотрати — звычайно лѣзе зъ зеркаломъ до горла — та надати порядокъ курація, платиться звычайно 5 зр.; за дальшій цѣлый сезонъ платиться ему при кôнци курації нôсля умовы, а що дня приходиться до него и ôнъ ординуe нôсля стану недуги.

Зъ-рана, почавши вже ôдъ годины 6-тои, тягнуть зъ рôзныхъ сторôнъ гостѣ до жерела Константина и Еммы*) и пють воду зъ одного або другого жерела, нôсля ординаціи лѣкаря — и то абу саму чисту або зъ теплою жентицею.

За 200 грамôвъ тои жентицѣ платиться 10 кр. Де-хто пьe но водѣ свѣже козяче молоко, котре доять таки при жерелѣ. Кождого ранку и полудня приганяють въ тôй цѣли десять кôзъ и доять ихъ до склянокъ въ присутности гостя. Склянка козячого молока коштуe 10 кр. Другѣ пьють кефиръ, т. е. мусуюче квасне молоко; за фляшку платиться 20 кр. Третѣ йдуть кôлькасотъ крокôвъ подальше до швайцарскои стайнѣ, збудованои въ видѣ павильона и пьють молоко коровяче, або въ стайни при столахъ гарно понакрываныхъ, — щобы при тôмъ надыхатись сопоту зъ бесмохъ швайцарскихъ коровъ, — або на дворѣ. Склянка молока коровячого платиться 8 кр.

По выпитю воды и молока идеся до ингаляціи. Ингаляція именно зъ воды жерела Константина дѣлае дуже користно на селезисту боτону горла. Слабѣ на груди вдыкують

*) Тѣ два головнѣ жерела названѣ въ честь намѣстника Стирiи графа Константина Вікенбурга и его жѣнки Еимы. Гр. Константинъ Вікенбургъ, намѣстникъ Стирiи, заохоченый грацкимъ доктором І. Верлье, занявся въ р. 1834 дуже горячо Гляйхенбергомъ. Передъ рокомъ 1830 нѣхто не чувавъ про тую мѣсцевôсть. Низько положене мѣсце, окружене горбками майже рôвнои вызоты — зъ ôдси мабуть и нôйшла назва „Gleichenberg“ — було покрыте мочарами. Тамъ стоявъ при жерелѣ шинкъ, въ котрôмъ хлопы зъ околицѣ пили вино зъ мусуючою, изъ жерела браною водою. Доперва въ роцѣ 1834 дня 10 мая заложивъ гр. К. Вікенбургъ акційне товариство зъ 800 акцій по 100 зр., а що тѣ акціи вскорѣ розкуплено, то выдано потôмъ ще 200 акцій. За тѣ грошѣ перемѣнено багнисту пустиню, окружену нагими скалами, въ прехорошу нинѣшну мѣсцерôсть климатичну. Въ цѣли обсушеня цѣлого обшару покопано ровы и каналы на 60.000 метрôвъ довготы и спроваджено всѣ непотрѣбнѣ воды до рѣки Муру. Акційне то товариство робить нинѣ знаменитѣ интересы. По смерти батька стоить сегодня на чолѣ товариства его сынъ.

---

dass sie der einst fruchtbringende Religionsführer des Volkes und aller Stände werden

II tens erforderlich, dass sie mit der Lehre ein gutes Beispiel in Sitten, im Umgange und in ihrem ganzen äusserlichen Betragen verbinden, und hiezu im Seminarium wohl angeleitet werden. Die HE. Vorsteher haben daher:

a) Ihre Sorgfall darauf zu wenden, dass nicht nur im Hause, sondern überall in jeder Gelegenheit alle Ausschweifungen, Laster ja selbst die Fehltritte des Leichtsinns vermieden werden. Der gelehrteste, wizigste, angesehenste Mann ohne ausgezeichneten Sitten und Tugenden taugt für den geistlichen Stand nicht und es mangelt ihm die nützlichste Eigenschaft, wodurch er der Lehrer eines jeden Standes werden soll. Sehen die Oberen, dass höchstens durch ein Jahr der Zögling von seinen Ausschweifungen, dem leichtsinnigen Betragen, oder gar von dem Rückfalle in Laster, weder durch Ermahnungen, noch durch Straffen abzubringen ist, so haben sie in, da er durch seinen längeren Aufenthalt im Seminarium nur Andere ärgere, und das Institut in üblen Ruf bringen würde, ohne Rücksicht zu entlassen und hierüber so, wie über jeden Entlassungsfall die Anzeige an das h. Landesgubernium zu machen.

b) Das den Menschen bis zum Viehe herabwürdigende Laster der Trunkenheit, ist ernstlich und ohne alle Rücksicht zu bestraffen.

c) Das unordentliche einzelner Alumnen Herumlaufen, ist strenge zu versagen.

d) Bei gemeinschaftlichen Ausgängen, sollen die Alumnen von Heute, nie anders, als in der ihnen vom Hause gegebener Kleidung, folglich weder in Uiberröcken, noch mit andern, als schwarz gefärbten Mänteln erscheinen; doch können sie in warmen Sommertagen, wenn sie unter Aufsicht spazieren gehen, ohne Mäntel, immer aber mit Beibehaltung ihrer langen schwarzen Kleidung ausgehen.

e) Bei Spaziergängen sollen sie sich in keinem Wirthshause aufhalten, kein Bier, noch Wein trinken, viel weniger sollen sie sich einzeln in einem Wirths-Gast-Cafee-Wein oder Bierhause sehen lassen

f) Die Alumnen sollen nie einzeln, weder in Reihen zu drei, vier, oder haufenweis, noch einige früher, einige später ausgehen, sondern alle zusammen, nach vorläufiger Versammlung in Museum paarweis ausgehen, und ebenso zurückkehren Wer vorauslauft, oder zurückbleibt, und diese Ordnung nicht befolgt, ist ohne Nachsicht zu bestraffen, der sich aber während dem Spaziergehen heimlich entfernt, ist mit einer noch grösserer Straffe zu belegen.

g) So wie in dem sub I ns erwähnten Falle die oben bestimmten Gradua Straffen anzuwenden sind, eben so ist in Ansehung derjenigen zu verfahren, die einzeln ausgehen oder sich zur Schulzeit absondern, wie man zu sagen pflegt, hinter die Schule gehen.

h) Den Rekonvalescenten ist nie zu gestatten ohne Gespan, oder während der Schulzeit auszugehen.

i) Wenn einem Alumnen ein Privat Ausgang, was selten, und nur durch HE Rector zu geschenen hat, erlaubt wird, so ist demselben ein Gespan, auf den sich HE. Rector verlassen kann, mitzugeben, und hat solcher Zögling jedesmal in langer Kleidung und mit dem Seminarium Mantel auszugehen.

j) Diese Privat Ausgänge sollen nur den Besuch der Eltern, der nahen Verwandten, oder der Personen von allgemein bekanntem gutem Rufe zum Gegenstand haben, und nur dann erlaubt werden, wenn diese selbst und nicht durch den Zögling den HE. Rector darum angehen.

k) Kommen die Eltern oder nahe Verwandten vom Lande, und kehren in Gast- oder Wirthschaftshäuser ein, so ist den Alumnen keineswegs zu gestatten, sie dort zu besuchen, sondern die Eltern oder Anverwandte können die Alumnen im Generalseminarium selbst sprechen.

l) Es ist weder diesen, noch sonst jemanden zu gestatten, die Zöglinge im Museum oder Schlafzimmer zu besuchen, oder daselbst mit ihnen zu sprechen, sondern dieses hat in andorn hiezu bestimmten Zimmern, und zwar wenn die Umstände es rathen, unter einer anpassenden Aufsicht zu geschehen.

m) Vor der Pforte Unterredungen halten, oder auf die Gasse hinaustreten, und da die Vorübergehenden betrachten, sich mit einem und den andern in Gespräche einlassen, ist nicht zu dulden, und ist deswegen dem Pförtner gegen Verlust seines Dienstes aufzutragen, dass er, wenn etwas solches geschieht, allsogleich dem HE Rector anzeige.

n) Die Alumnen sollen in Zukunft durch keine andere Thüre aus dem Seminarium ausgehen und dahin zurückehren, als durch jene, wohin der Pförtner geslellt ist. Dadurch kann dem heimlichen Ausgehen desto sicherer vorgebürgt werden, besonders wenn, wie es in andern Seminarien üblich ist, dem Pförtner aufgetragen wird, täglich alle ausgehende aufzumerken und das Verzeichniss abends dem HE. Rector einzuhändigen. Eben so ist bei dem Seminariums Garten nur einen Ausgang anzuweisen und zu erlauben.

o) Abends, wenn die zum Schlaffengehen bestimmte Stunde da ist, sind alle Ausgänge des Hauses zu verschliessen, die Schlüssel dem Vorsteher des Hauses zu übergeben, und hat einer von den Vorsteher nachzusehen, ob diese Verschliessung wirklich geschehen seien.

p) Da der Kopfpuz der Alumnen nicht übertrieben sein kann, und Reinlichkeit mit Anstand zu verbinden ist, so können zwar die Alumnen ihre Haare durchpudern, keineswegs aber sollen sie ihre Haare mit so viel Puder anfüllen, dass dieser herausfällt, und den Kragen des Mantels, auch das Kleid selbst verunreint. Sie sollen keine Seitenloken tragen, den Hinterloken aber nur einen mässigen Umfang lassen, um sich von den Stuzern der Stadt zu unterscheiden.

Die Hütte sollen nicht nach jeder neuen Mode, wenn sie auch allgemein wäre, sondern alle auf eine dem Stande der Alumnen angemessene und durchgehends gleiche Art gemacht sein.

Endlich ist den Alumnen auch das unanständige Tragen der Halstücheln mit einer Schleife und der gewixten Stiefel zu untersagen.

Alles dieses und was sonst in dem Entwurfe zur Einrichtung der Seminarien, und durch andere Verordnungen vorgeschrieben wird, ist von der Stunde an auf das genaueste unter Verantwortung der HE. Oberen des Seminariums zu beobachten, bis Majestät das weitere gnädigst beschliessen.

Franz Karl Freiherr Kresel, Kanzler.

Першого року нôсля основаня генеральнои духовнои семинарiи у Львовѣ було въ заведеню 80 питомцѣвъ. Выклады богословскихъ наукъ ôдбувалися въ латиньскôмъ языцѣ въ авдиторiяхъ семинарiи. Выкладано отсѣ предметы: Schwanza: Theologia moralis; Behm: Jus Ecclesiasticum; Lauberi: Theologia pastoralis; Monsperger: Hermeneutica v. T; Czerni: Hermeneutica n. T.; Gazzanigae: Theologia Dogmatica; Gazzanigae: Theologia polemica, Historia Ecclesiastica, Dannenmayer. Нозаякъ ôдъ основаня генеральнои духовнои семинарiи почато питомцѣвъ учити нѣмецкого языка, тому выкладано ще Gramatica germanica, Commenius и Prager Lesebuch. *(Дальше буде.)*

въ себе выпаръ изъ деревъ шпильковыхъ. Окрôмъ того суть ту рôзнѝ курациі пневматичнѝ и купелѣ зимнѝ та теплѝ.

Для розрывки гостей находиться ту читальня, въ котрôй есть сто кôлькадесять рôзныхъ газетъ на рôзныхъ мовахъ; есть саля музична, де для любителѣвъ музики стоить до ужитку фортепіянъ; есть театръ, въ котрôмъ майже кождого дня дають представленя; вкôнци въ цѣлôй околици находяться прегарнѝ мѣсцевости, котрѝ пѣшки або повозомъ можна звиджувати.

Сего року було въ Ґляйхенберзѣ по день 4 серпня 3.547 особъ. Найбôльше есть ту Нѣмцѣвъ, потôмъ идуть Мадяры, Сербы та Хорвaты и Чехи; есть тутъ кôлька родинъ польскихъ, кôлька россійскихъ, есть и громадка нашихъ халатовыхъ жидôвъ, котрѝ мають ту свôй шпиталь и свою жидôвску кухню.

Для близшои информациі подаю тутъ найновѣйшу книжочку о Ґляйхенберзѣ: „Vademecum für Besucher des Curortes Gleichenberg. Von Dr. Carl Höffinger V. ganz neu bearbeitete Auflage. Gleichenberg 1885.“

P.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Поголоска о димисіи министра просвѣты д-ра Ґавча притихла а за то надходять вѣсти о уступкахъ, якѝ министерство просвѣты поробило Чехамъ и Словенцямъ; першимъ полишено гимназію въ Кутнôй горѣ а другимъ гимназію въ Крайнѣ.

Въ Ґеорґевальде маеôдбутися дня 8 и 9 вересня велике вѣче пôвнôчно-ческихъ католикôвъ, въ котрôмъ возьме участь такожь пос. Линбахеръ и буде тамъ выступати яко бесѣдникъ.

Прелиминаръ угорского буджету на слѣдуючій рôкъ вже готовый зъ выимкою етату министерства финансôвъ, а президентъ угорского кабинету, Тисса, выѣхавъ длятого до своихъ дôбръ до Ґешть, зъ ôдки 11 с. м. верне до Пешту а ôдтакъ 20 с. м поѣде до Остенды.

Заведенье книгъ грунтовыхъ въ Боснѣ уважае „Egyetertes“ дальшимъ успѣшнымъ крокомъ правительства въ окупованыхъ провинціяхъ. Держава повинна передовсѣмъ зречися всякихъ претенсій при всѣхъ тыхъ грунтахъ, при котрыхъ ведеся мѣжь державою а приватными особами спôръ о право власности, бо прецѣ не можѐ бути ей задачею, щобы она тѝ грунты обробляла. Лишь такимъ способомъ були-бы въ Боснѣ на продажь бôльшѝ посѣлости а то выйшло-бы на велику корысть населенія або бодай однои части его.

——

Ôдгомôнъ кіевского торжества все ще не притихае, позаякъôдъ часу до часу выходять на верхъ факты, про котрыхъ доси не було звѣстно нѣчого, бо они держались въ тайнѣ. Такъ доносить кіевскій кореспондентъ до „N. fr Presse“, що на пирѣ устроєнôмъ для гостей мавъ Побѣдоносцевъ кôлька бесѣдъ змѣсту религійного, а гр. Игнатьевъ выголосивъ опôсля политичну бесѣду, вызываючого характеру, котрои однакожь жадна газета не повторила. Ôнъ сказавъ мѣжь иншимъ: „Мимо всякихъ перешкодъ, мы все таки посунемось на захôдъ, мимо Австріи, котра въ европейскôмъ зрôвнаню есть зеромъ. Не журѣться, на Австрію мы нѣколи не оглядалися и не будемо оглядатися.“ Слова тѝ — якъ каже „N. fr. Presse“, очевидно, щобы клеветати на Чехôвъ — приняли особливо Чехи зъ ознакою великои радости. Зъ заграничныхъ гостей не промовлявъ нѣхто, мабуть длятого, що нѣхто не знавъ добре россійского языка, а Россіяне по хорватски и чески майже зовсѣмъ не розумѣють. Зъ Австріи насипѣло богато телеграмъ, межи иншими такожь и слѣдуюча телеграма еп. Стросмаєра на руки ректора кіевского университету: „Маю честь зъ найщирѣйшою радостею прилучитись до нинѣшного вашого торжества. Наслѣдство св. Володимира — свята вѣра, есть воскресеніе и житье, свѣтло и слава для великого россійского народу. Богъ най благословить Россію, най дозволить ѣй живою вѣрою, взôрцевымъ житьемъ въ Божою помочею и христіяньскимъ геройзмомъ сповняти и ту величезну свѣтову задачу назначену ѣй Богомъ. Прошу, будьте виразителемъ тыхъ чувствъ и передъ другими братами, котрыхъ дружно поздоровляю и по ôтцѣвски благословлю. Стросмаєръ, єпископъ.“

Той самъ кореспондентъ доносить, що насипѣли ще телеграмы ôдъ Скрейшовского, редактора „Wostok-a“, Амвросія Пьетора, редактора „Narodni-хъ Novin“, Антона Коуцкого, редактора „Kromerižsk-ихъ Noviц“, редактора Мушковского зъ Ческого Броду, Барбича, иниціятора славяньского вѣча на Моравѣ, проф. Первольфа въ Рогача въ Хорватіи и богато депешъ зъ рôзныхъ ческихъ мѣстъ. Въ сѣмъ справозданю впадае заразъ въ очи, що централистична газета наводить головно лишь имена Чехôвъ, очевидно якъ коли-бъ лишь на те, щобы ихъ дискредитувати — не хочемо вже казати, — денунціювати передъ австрійскимъ правительствомъ.

Царь Александеръ выславъ на руки Побѣдоносцева телеграму, въ котрôй высказуе свôй жаль, що не мôгъ взяти участи въ кіевскôмъ торжествѣ.

Болгарскій гостѣ, а именно Драганъ Цанковъ и иншѝ выѣхали вже зъ Кіева черезъ Одессу въ свои стороны. „N. fr. Presse“ доноситъ, що абессиньска депутація не мала зъ чимъ вернути и длятого удалася до славяньского благотворительного комитету о „пособіе“.

На ювилейнôмъ торжествѣ въ духовнôй академіи була такожь княгиня Марія Абессиньска, внучка короля Іоана абессиньского. Она выховуесь въ новодѣвичôмъ монастири въ Петербурзѣ. Свита ей складаеся зъ чотирохъ монахинь. Спеціяльныхъ почестей ѣй не ôддавано.

——

Справоздатель мадярскихъ газетъ „Nemzet“ и „Pesti Naplo“, котрый ѣздивъ умысно на ювилейне торжество до Кіева, бувъ на интервю у гр. Игнатьева и такъ описуе свою розмову зъ нимъ: „Мене припущено до гр. Игнатьева безъ всякихъ трудностей; я пôславъ ему лишь черезъ воротаря мою мадярску карту визитову. По першôмъ повитаню спытавъ мене Игнатьевъ заразъ, де я научився такъ добре по россійски, а я ôдповѣвъ, що научився длятого, бо поважаю россійскихъ писателѣвъ, читаю ихъ пильно и перекладаю.“

„А видите“, сказавъ генералъ, „якъ можна полюбити россійску литературу, скоро лишь ей знаеся; такъ можна такожь полюбити и Россіянъ, скоро ихъ лишь близше пôзнаться. Россіянинъ не злый чоловѣкъ и певно не такій, якимъ представляють его вороги. Видите, я люблю такожь Мадярôвъ и поважаю ихъ высоко. Я знаю Угорщину и Мадярôвъ, бо бувъ въ тôмъ краю въ злощастнôмъ 1849 роцѣ. Тогдѣ настала була мѣжь россійскими а мадярскими официрами велика дружба. Коли одинъ австрійскій официръ оскорбивъ бувъ свого роззброеного товариша мадярского, то россійскій официръ вступився бувъ за оскорбленымъ и вызвавъ австрійского официра на поєдинокъ. Я самъ бувъ въ тôмъ поєданку секундантомъ. Я не можу зрозумѣти, длячого въ Угорщинѣ носяться все ще зъ гадкою реванжу. Тогдѣшна интервенція Россіи була великою похибкою и досыть, що мы ей теперь самѝ жалуемо.“

„О реванжу“, ôдповѣвъ кореспондентъ, „не може бути и бесѣды, хочь въ Угорщинѣ не можуть забути на Виляґошь, але що Угорщина мае антипатію до Россіи, то есть бôльше насивне чувство: оно значить оборону противъ панславизму.“

„Зъ ôдки взяли вы то слово панславизмъ?“ спытавъ ген. Игнатьевъ усмѣхаючись. Кореспондентъ признае, що не умѣвъ на разѣ на то ôдповѣсти але сказавъ ôдтакъ: „Вѣрте менѣ, що мы сего слова не выдумали, але называемо нимъ панславистичнѝ змагання.“

„А де-жь тотѝ змагання?“ Мы Россіяне не хочемо вести вôйны за-для Славянъ, мы не хочемо працювати багнетами але средствами культуры; про насъ може мадярскій народъ жити въ мирѣ; намъ не треба чужихъ, насъ и безъ того богато. Чого-жь отже боитеся? Хиба то вамъ пошкодить, коли народы славяньскій культурно обединяться, хочь будуть пôддаными другихъ державъ?“

На то ôдповѣвъ кореспондентъ, що не лишь въ Угорщинѣ але и въ цѣлôй Европѣ бояться нападу Россіи, а ген. Игнатьевъ сказавъ тогдѣ: „Що за крутанина! Скажѣть сами: Вы переступили границю коло Волочискъ и ѣхали до Кіева 24 годинъ. Чи бачили вы вздовжь границѣ хочь-бы одного вояка? Правда, анѣ одного? Судѣть же, чи мы лагодимось до вôйны? Але за то на австрійскôй сторонѣ повно всюды войска. Мы не хочемо вôйны але и не боимось, зайдѣть лишь до насъ а знайдете кождого на своимъ мѣсци.“ Ген Игнатьевъ доказувавъ ôдтакъ, що то лишь жидôвскѝ газеты страшать вôйною, и хотѣли бы дѣйстно довести до вôйны. Напослѣдокъ каже кореспондентъ, що ген. Игнатьевъ запросивъ его на пиръ, котрый ôдбувся на кораблi „Ричарь“. Пиръ сей мавъ заступити засѣданье благотворительного комитету, котре правительство заказало. На тôмъ пирѣ дѣялись цѣкавѝ рѣчи, але кореспондентъ не хоче нѣчого выявити, бо ген. Игнатьевъ ще передъ пиромъ сказавъ до всѣхъ: „Але що тутъ буде дѣятись, то най позôстане межи нами“, а кореспондентъ не хоче ослабити у ген. Игнатьева доброго мнѣня о Мадярахъ.

——

Пôсля „Köln. Ztg.“ ôдбулася въ послѣдныхъ дняхъ дуже оживлена кореспонденція межи Римомъ а Берлиномъ въ справѣ подорожи цѣсаря Вильгельма до Риму. О скôлько отже звѣстно, постановлено, що цѣсарь заразъ по гостинѣ на вѣденьскôмъ дворѣ поѣде ще въ жовтню зъ Вѣдня до Риму въ гостину до свого приятеля и союзника, короля Гумберта. Зъ Риму доносять вже навѣть, що Крисни заповѣвъ тамъ официяльно приѣздъ цѣсаря Вильгельма на жовтень.

„Nat. Ztg.“ доноситъ, що правительство нѣмецке выслало до Вѣдня и Риму обширне справозданье зъѣзду монархôвъ въ Петергофѣ а справозданіе то приняли прихильно оба союзнѝ дворы. Головнымъ результатомъ зъѣзду треба уважати то, що межи Нѣмеччиною а Россіею настали знôвъ добрѝ ôдносины, а то мусить такожь користно вплывати на становище Австро-Угорщины супротивъ Россіи. Що до дипломатіи — каже згадана газета дальше — то она зовсѣмъ не була безчинною пôдчасъ зъѣзду цѣсаря зъ царемъ, бо межи министрами ôдбувалися переговоры якъ въ справахъ всхôдныхъ такъ и въ справахъ економичныхъ ôдносинъ Нѣмеччины и Россіи, при чôмъ списано ôдповѣднѝ протоколы.

До „Köln. Ztg.“ доносять зъ Копенгаґи, що провôдна гадка авдіенціи даньского министра Еструпа у цѣсаря Вильгельма II. була слѣдуюча: На загальнôй пôдставѣ мира, яку подае Нѣмеччина, може кожда держава займатися вповнѣ соціяльно-политичными справами. Що соціяльна демократія есть межинароднымъ ворогомъ, доказомъ того есть особливо конгресъ соціялистôвъ въ Копенгазѣ. Данія интересувалась завсѣгды дуже нѣмецкимъ законодавствомъ соціяльнымъ. Цѣсарь буде старатися, якъ то вже було сказано въ престольнôй бесѣдѣ, законодавство то ще бôльше розвивати а оно буде хосеннымъ примѣромъ и для другихъ державъ. Еструпъ мавъ бути дуже словами цѣсаря скрѣпленый на дусѣ. Мабуть военна партія въ Данiи думае теперь рѣшучо уступити передъ важнѣйшими внутрѣшными справами. Въ сѣмъ отже мае лежати вага гостины цѣсаря въ Копенгазѣ.

Въѣздъ цѣсаря Вильгельма до Копенгаґи не ôдбувся такъ спокôйно и величаво, якъ то первѣстно голошено. Есть нинѣ певною рѣчею, що пôдчасъ зъѣзду роздалися зъ рôзныхъ сторôнъ псики а ôдтакъ и свистъ. То потверджують берлиньскій туристы, котрѝ пôдъ той часъ були въ Копенгазѣ. Цѣсарь заховувся при тôмъ зовсѣмъ спокôйно и рôвнодушно и державъ все руку при капелюсѣ до салютованя. На даньского короля зробила була ся демонстрація дуже прикре враженье и ôнъ глядѣвъ на публику мовь-бы хотѣвъ ѣй заявити свое невдоволенье.

——

Всѣ державы крôмъ однои Франціи, котра ще не дала ôдповѣди, приняли занятье мѣсцевости Зуля до вѣдомости; навѣть грецке правительство, котре доси стояло по сторонѣ Франціи, заявило, що оно годиться на занятье и на протекторатъ Италіи въ Зулѣ.

Агентія Гаваса доноситъ зъ Парижа, що правительство французке не хоче оспорювати права Италіи до посѣданя Массавы и въ ôдповѣди на ноты Криспiого не сказало того. Франція есть лишь того погляду, що Италія не повѣдомила державы о занятю Массавы пôсля приписôвъ межинародныхъ законôвъ. Зъ Риму знôвъ признають, що Ґобле мае рацію, коли каже, що Италія при блокадѣ Массавы въ 1886 р. не порушила справы суверенности, але що до другихъ точокъ противлятися Ґоблетови. Въ Римѣ покликуються именно на згоду Австріи, на заявленье льорда Сальсберого въ палатѣ послôвъ, а ôдтакъ и на то, що коли италійске войско заняло Массаву дня 5 лютого 1885 р., то тогдѣ ще не було межинароднои угоды берлиньскои, котру ухвалено доперва дня 26 того мѣсяця.

——

Король Миланъ погостивши кôлька днѣвъ у Вѣдни выѣхавъ зъ своимъ сыномъ до Краины. О причинѣ гостины короля у Вѣдни ходять рôзни вѣсти. Одни кажуть, що король ѣздивъ до вѣденьскихъ лѣкарѣвъ радитися, до якихъ купелѣвъ мае ѣхати, а другѝ кажуть знôвъ, що ôнъ хотѣвъ въ компетентныхъ сферахъ поінформуватися, що мае робити въ справѣ свого розводу и хотѣвъ при сей нагодѣ затягнути значнѣйшу позичку особисту. Що-до консультацiи у лѣкарѣвъ вѣденьскихъ, то о тôмъ не було чути нѣчого, а противно звѣстно, що король конферувавъ зъ гр. Кальнокимъ черезъ $1^1/_2$ годины. Кажуть, що король одержавъ зъ компетентныхъ сферъ инструкцію поступати зъ королевою дуже деликатно. Що-до позычки зновъ, то кажуть, що король не одержавъ ей въ такôй высотѣ, якои бажавъ, але все таки достаточно, щобы заспокоити наглячій потребы.

Королева Наталія потвердила телеграфично, що одержала черезъ голяндскій консулятъ рѣшенье консисторіи въ справѣ розводу и просила рôвночасно митрополита Теодозія, щобы подавъ ѣй завчасу день розправы, бо она хоче особисто станути передъ судомъ церковнымъ.

Сербска газета „Видело“ доноситъ, що проводирь сербскихъ радикалôвъ, Тавшановичь, мавъ вже давнѣйше тому наймити чоловѣка, котрый мавъ убити штилетомъ бувшого президента министрôвъ, Гарашанина. Газета ся каже, що мае въ рукахъ доказы на то и завзываe Тавшановича, щобы ôнъ давъ доказъ неправды того передъ судомъ.

——

Россійскій резидентъ въ Цетини, Арґиропуло, выѣхавъ до Петербурга. Кажуть, що забравъ ôнъ зъ собою обширнѝ статистичнѝ даты о дуже прикрôмъ положеню економичнôмъ въ Чорногорѣ, щобы тымъ лекше узыскати помôчь въ Россіи. Крôмъ збôжа, котре вже давнѣйше надôслала була царска родина, прислано доси зъ Россіи всего лишь 12.000 руб. до Цетинѣ. Помôчь та не значить нѣчого, коли зважиться, що бôльше якъ 40.000 Чорногорцѣвъ жие выключно зъ милостинѣ. Ôдъ сто лѣтъ не було вже въ Чорногорѣ такои нужды, якъ сего року.

НОВИНКИ.

— **Зъ Коломыѣ удались вандрôвники до Печенѣжина**, де заходомъ Читальнѣ ôдбувся вечерокъ. Въ суботу звидѣли копальнѣ нафты въ Слободѣ рунґурскôй, опôсля гостили у о. Левицкого въ Рунґурахъ. Въ недѣлю ôдбувся вечерокъ въ Читальни въ Яблоновѣ, а въ понедѣлокъ приѣхали мы до Косова, де нинѣ ôдбудеся вечерокъ. — *І. П—кій.*

— **Учительскій испыты квалификаційнѝ и доповняючій** для шкôлъ народныхъ и выдѣловыхъ будуть ôдбуватись: передъ комисіею у Львовѣ дня 21 н. ст. вересня с. р. и поданя вносити треба до 15 вересня пôдъ адресою комисіи: ул. Скарбкôвска ч. 39, та передъ комисіею въ Тернополи дня 17 н. ст. вересня а подаватись можна до 5 вересня. Поданя вносити треба посредствомъ окружныхъ радъ шкôльныхъ.

— **Про пожаръ въ Рожнѣтовѣ пишуть намъ**: Почало горѣти въ понедѣлокъ о год. $^1/_2$4 зъ полудня и при незвычайнôй посусѣ та пôвнôчнôмъ вѣтрѣ огонь займивъ половину мѣста по правôй сторонѣ дороги (ѣдучи зъ Калуша). Погорѣло надъ 70 домôвъ жидôвскихъ и 16 христіяньскихъ. Всего було лишь 21 домôвъ убезпеченыхъ, 20 жидôвскихъ и 1 христіяньскій. Нужда мѣжь погорѣльцями велика и мѣста Долина та Калушь поспѣшили зъ першою помочею для нихъ. Я самъ бачивъ — пише намъ кореспондентъ — 150 дѣтей жидôвскихъ въ сусѣднôмъ селѣ Цѣневѣ, не маючихъ пôчлѣгу, батьки и матери не знали де ихъ дѣти. Зъ людей нѣхто не стративъ житя. Погорѣвъ дахъ на польскôмъ костелѣ; церковь уратовано.

— **Огонь.** Въ Ставкахъ, пов. скалатского, згорѣло дня 2. н. ст. серпня 8 хатъ господарскихъ и то, якъ кажуть черезъ неосторожнôсть жидôвского бельфера. Одинъ господарь вынаймивъ другу свою хату на хайдеръ и бельферъ пообѣдавши пôйшовъ зъ папиросомъ переспатись до стодолы та зъ того займився огонь. Бельферъ втѣкъ за кордонъ, зъ-ôдки прийшовъ. — Въ Галичи згорѣло дня 6 н. ст. серпня одинацять домôвъ жидôвскихъ и кôлька забудованъ господарскихъ. На помôчь наспѣли сторожѣ огневѝ зъ Болшôвця и Станиславова.

— **Етатъ краєвои дирекціи скарбовои у Львовѣ** побôльшиться значно вже въ найкоротшôмъ часѣ. Именно будуть системизованѝ одно мѣсце совѣтника скарбового и секретаря, 6 мѣсць старшихъ комисарѣвъ, 10 мѣсць комисарѣвъ и концепистôвъ скарбовыхъ. Мабуть побôльшать такожь число адъютôвъ для практикантôвъ концептовыхъ.

— **Въ Товстôмъ** пôйшовъ одинъ 12-лѣтный хлопець на пôчь до пасѣки, засунувся въ будѣ и куривъ тютюнъ. Здаеся, що заснувъ, не загасивши цигара, бо рано, коли прийшли другѝ до пасѣки, застали его задушеного ôдъ дыму.

— **Краєва рада шкôльна** не затвердила выбору п. Онуфрова, народного учителя въ Гаяхъ старобродскихъ, на члена окружнои рады шкôльнои въ Бродахъ, подаючи причину, що ôнъ не есть ще дѣйстнымъ учителемъ.

— **Дирекціа учительскои семинаріи женьскои у Львовѣ** повѣдомляе, що на бѣжучій рôкъ шкôльный до клясы I прийме лише таке число учениць, на яке §. 4 статута организаційного дозволяе, до клясъ высшихъ будуть прийматися тôлько тѝ кандидатки, що вже ходили до семинаріи и признанѝ за здôбныхъ до тыхъ клясъ. Вписы до всѣхъ клясъ семинаріи, на курсъ фреблѣвскій, до взôрцевои школы вправъ и до огородця фреблѣвского ôдбуватися будуть 29, 30 и 31 серпня. Пôзнѣйшихъ зголошень не увзгляднить дирекція. Кандидатки, що зголошуються до I клясы семинаріи, або на курсъ фреблѣвскій, мають предложити при вписѣ: а) метрику уродженя на доказъ, що скôнчили 15 (на курсъ фреблѣвскій 16) рôкъ житя; б) свѣдоцтво выставлене урядовымъ лѣкаремъ, що суть здôбнѝ до заводу учительского; в) свѣдоцтво покôнченыхъ наукъ; г) родовôдъ въ двохъ примѣрникахъ, а тѝ, що зголошуються по перервѣ ôдбутыхъ наукъ, ще и свѣдоцтво моральности; — кандидатки, що зголошуються до иншихъ клясъ, мають предложити свѣдоцтво шкôльне зъ послѣдного пôвроку, а если переходять зъ иншои семинаріи, мае бути на свѣдоцтвѣ посвѣдченье директора тои семинаріи. Безъ тыхъ документôвъ не приймеся нѣ однои кандидатки. Зъ помѣжь зголошуючихъ-ся до I клясы будуть мати першенство тѝ, що выкажуть при вступнôмъ испытѣ лѣпшій поступъ, а при рôвнôмъ тѝ, що суть вѣкомъ старшій, покôнчили высшѝ школы и мають уздôбненье музикальне. Испытъ вступный ôдбуватиесь-ме зъ слѣдуючихъ предметôвъ: зъ религіи, языкôвъ: рускаго, польскаго и нѣмецкаго, зъ исторіи и географіи, зъ исторіи натуральнои, физики, рахункôвъ и рисунку геометричного. Крôмъ того предложать кандидатки пробы каліграфіи, рахункôвъ и ручныхъ роботъ. О уздôбненю музикальнôмъ рѣшають пробы голосу и слуху. Кандидатки на курсъ фреблѣвскій будуть складати испытъ зъ тыхъ самыхъ предметôвъ крôмъ языка рускаго и нѣмецкаго. О обемѣ потрѣбныхъ вѣдомостей можна дôзнатись зъ статута организаційного. Взôрцева школа вправъ есть чотироклясова и дѣти, що покôнчили въ нѣй науку, можуть перейти до 5 клясы котрои-будь школы мѣскои. До кождои клясы сеи школы не можна приняти бôльше учениць якъ 40. Оплата пôврôчна выносить 2 зр., можна однакъ звôльнитись ôдъ сеи оплаты просьбою внесеною до краєвои рады шкôльнои посредствомъ дирекціи семинаріи и при долученю свѣдоцтва убожества и шкôльного. Испыты вступнѝ до I клясы и на курсъ фреблѣвскій начнуться дня 1 н. ст. вересня по богослуженю въ каплици заведеня. Писемнѝ испыты поправчѝ зъ поодинокихъ предметôвъ будуть ôдбуватися 1 вересня, ôдтакъ испыты устнѝ. Заведенье мае обовязокъ доглядати, щобы ученицѣ були помѣщенѝ въ ôдповѣдныхъ домахъ на станціи, тому родичѣ хотять дôзнатись о такихъ домахъ въ дирекціи заведеня.

— **Дирекція почтъ и телеграфôвъ у Львовѣ** оголошуе: По поводу заключеня нового укладу почтово-телеграфичного мѣжь Австрією и Угорщиною, котрый обовязуе ôдъ 1 н. ст. серпня с. р., ввело ц. к. министерство торговлѣ рѣшеньемъ зъ дня 15. липня с. р. до ч. 27486 слѣдуючѝ змѣны приписôвъ почтовыхъ: 1) Всѣ ц. к. уряды почтовѝ принимати будуть ôдъ теперь переказы почтовѝ, переказы телеграфичнѝ, побираня за послѣплатою и порученя почтовѝ до высоты 500 зр., замѣсть того застанавляються въ оборотѣ мѣжь Австрією и Угорщиною почтовѝ переказы высше 500 зр. 2) Приватнѝ листы зъ грôшми паперовыми (банкнотами) можна отверто на почту надавати лишь ôдъ квоты 500 зр. (замѣсть 300 зр.) 3) Краєвѝ дѣла збираючѝ (якъ то: дикціонарѣ конверзаційнѝ и иншѝ, оправнѝ або неоправнѝ), котрѝ розсылаються въ абонаментѣ въ означеныхъ дняхъ и суть пôдписанѝ ôдвѣчальнымъ редакторомъ, можуть розсылатись безъ огляду на змѣстъ до поєдинчои ваги 500 ґрамôвъ, пôдъ тыми самыми условіями що и краєвѝ часописи. Ôдъ теперь суть дозволенѝ въ оборотѣ мѣжь Австрією и Угорщиною часописи до найвысшои ваги 500 ґр. 4) Въ тôмъ самôмъ оборотѣ на случай страты, убытку або ушкодженя пересылки возомъ, наданои безъ означеня вартости, дирекція почтъ нагороджуе лише правдиву шкоду, взглядно 2 зр. за одинъ кильограмъ тои посылки.

— **Самоубійство.** Вчера о год. 2 зъ полудня застрѣлився въ огородѣ при ул. Сноцкôвскôй 22-лѣтный Володимиръ Ст. урядникъ зелѣницѣ Короля Людвика, стаціонованый въ Дембици. Причину сего самоубійства такъ подае „Kurj. lw.“: Приѣхавъ ôнъ передъ кôлькома днями до Львова, щобы освѣдчитись о руку панны Р., доньки львôвского горожанина, зъ котрою любився вже ôдъ семи лѣтъ. Сѣмнацятилѣтна панна такожь полюбила Володимира, а противився тому лишь его отець, котрый, щобы розôрвати се супружество, наробивъ довгôвъ на имя сына. Въ сей способъ загадавъ понизити сына въ очахъ ôтця панны и кромѣ того вынайшовъ для него якусь лѣпшу партію въ Дембици. Коли довги дôйшли до 800 зр., заявивъ отець панны, що половину сеи сумы заплатить, а доньку ажь тогдѣ выдасть за него,

коли ôнъ самъ сплатить другу половину довгôвъ. Тому то приѣхавъ ôнъ до Львова и коли упевнився, що отець панны не ôдступить ôдъ свого заявленя, написавъ листъ до панны и свого ôтця, а самъ застрѣлився въ огородѣ. Тѣло ôдставлено до трупарнѣ головного шпиталю.

— **Въ Пôдгôрцяхъ,** пов. золочѣвского, мусить бути добрый шинкарь въ корчмѣ, бо люде страшно розпиваються а ôдтакъ наводять нещастя въ селѣ. И такъ зажиточный слюсарь Каєтанъ Шалковскій, оженившися другій разъ, не мôгъ найти щастя у себе дому и зачавъ що-разъ частѣйше заглядати до коршмы. Вскорѣ страшенно розпився и коли дня 30 липня вернувъ зъ коршмы пяный, нôйшовъ на пôдъ, пôдпаливъ дымъ и самъ погибъ въ огни. На другій день с. є. 31 липня, якійсь молодый хлопець Ковальчукъ пôдпаливъ хату и знищивъ цѣле майно господарске тому, що єго покарали за піяньство.

— **Проєктъ нового каналу,** котрый лучивъ-бы море Середземне зъ Адріятскимъ и перетинавъ-бы Италію на поперекъ, предложивъ инжиниръ Викторъ Брокко правительству италійскому до затвердженя. Каналъ сей має починатися коло Кастро на пôвнôчь ôдъ Чивитавеккія и дôйти до Фано. Довгій бувъ-бы ôнъ 282 клм., широкій 100 м. а глубокій 12 м., такъ що цѣлкомъ бувъ-бы сплавнымъ. Кошты будовы обчислений на 500 міліонôвъ лирôвъ а робота тревала-бы 5 лѣтъ при участи 200.000 робôтникôвъ.

— **Въ Штульвайсенбурзѣ** выкликало велике враженье увязненье одного монаха чина Францишканôвъ, Стефана Горвата. Въ монастири звався ôнъ Урбаномъ. Увязненый за-для якогось чину неморального полученого зъ насилованьемъ. Два жандармы вывели єго зъ монастиря до вязнинѣ комитатовои; передъ увязненьемъ скинувъ зъ себе чернечу рясу и заховувався цѣлкомъ спокôйно. Въ мѣстѣ любили єго всѣ, бо бувъ вельми побожный и спокôйный. Горватъ бувъ передъ тымъ учителемъ въ кôлькохъ аристократичныхъ домахъ Ôнъ заявивъ, що єго увязнили на клеветне обжалованье єго ворогôвъ.

— **Горѣвка высхла.** Одинъ реставраторъ въ Одесѣ, Верникъ, продававъ фальшовану горѣвку и за то засудивъ єго судія на 70 зр. кары а бочку зъ горѣвкою опечатали та ôдставили до циркулу. Верникъ ôдкликався до зъѣзду и просивъ о ореченье знатокôвъ. Зъѣздъ казавъ приставити ту бочку и о диво, печатки були цѣлй, але зъ горѣвки нѣ слѣду. Зъѣздъ затвердивъ засудъ першого судіи, а высхненье горѣвки пренотовано въ актахъ.

— **Депеша телеграфична до министра.** Въ Криници замовило собѣ одно товариство кругольню на вечеръ и коли прийшли тамъ, застали нашихъ жидикôвъ, котрй въ найлѣпше грали въ круглѣ. Жидики скôнчили забаву а тогдѣ хотѣли и тй, що замовили, забратись до забавы. Ба, коли тому перешкодила звѣстна ароганція жидôвска. Не хотѣли вступитись и доперва господарь гостинницѣ мусѣвъ имъ сего заказати. Тодѣ нашй жидики складають по 22 кр. и редагують депешу до министра, въ котрôй говориться про утискъ и переслѣдованье жидôвъ, однымъ словомъ про галицкихъ Шенерерôвъ. А коли и потôмъ жидки не забрались зъ кругольнѣ, мусѣла вмѣшатись полиція. Цѣла та пригода вельми комична, а додають до неи и то, що католики замѣсть министра повѣдомили рабина, що жиды нарушають свою религію, бо се була субота а они грали въ круглѣ.

— **Дрôбній вѣсти.** Въ четверъ, 9 н. ст. серпня, ôдбудеся вѣнчанье п. Ивана Стрѣльбицкого, укôнченого богослова, зъ панною Олимпіею Коноваленъ въ Зашковѣ коло Львова. — Въ Новôмъ Йорку горѣвъ дня 6 н. ст. серпня 6 поверховый дôмъ, въ котрôмъ промешкувало 150 родинъ жидôвъ галицкихъ. Занимались они кравецтвомъ. Въ огни згорѣло 25 осôбъ а кôлькадесять значно покалѣчилось, коли выскакували зъ ôконъ поверховыхъ.

Надôслане.

Theatralische Rundschau.

П. Фридрихъ Мелье, выдавець и головный редакторъ выходячого въ Берлинѣ письма „Theatralische Rundschau“, пише въ ч. 23 сеи часописи ось що: „Mens sana in corpore sano“ єсть старою приповѣдкою и особенно важною єсть для заводу артистôвъ театральныхъ. Ба, коли то наше тѣло страдає бôльше чимъ на тяжкй недуги, на розличнй долегливости, на котрй часто не зважаєся а они таки стаються тяжкими недугами, єсли не подасться помочи. Головно суть се нечѣнки и нирки, призначенй на то, щобы удержувати здорову кровь а лиху вычиняти, и они у многихъ людей показують хоробливый станъ за-для нашого нѣжного способу житя, а таки зразу недуга єсть того рода, що не радиться нѣхто лѣкаря. Такожь и медицина не має жадного позитивного средства, щобы впростъ дѣлати на сй части людского тѣла. Але мы можемо, на основѣ **власного** досвѣду, повѣдомити нашихъ читателѣвъ о славетнôмъ средствѣ, котре справдѣ чудеса робить при такихъ недугахъ. Се єсть Варнера Safe Cure. Совѣстно можемо поручити Safe Cure тымъ нашимъ читателямъ, що нездужають на згаданй повысшй хоробы. — Продажь и розсылка лише черезъ аптики. Цѣна 2 зр. 80 кр. Складъ: Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевіорскій, д-ръ Кароль Миколяшь, Ад. Папортъ, К. Крижановскій у Львовѣ. Головный складъ: Einhorn Apotheke (Max. Fanta's) въ Празѣ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 8. серпня. Король Миланъ зробивъ вчера визиту мин. Каляєви а вечеромъ выѣхавъ на три недѣлѣ до Вельдесъ въ Краинѣ а зъ ôдтамъ поѣде на чотири недѣлѣ до Ґляйхенберґа.

Пештъ 8. серпня. На похоронѣ о. Андрѣя Годеча, проводира Словакôвъ, прийшло до демонстрацій противъ Мадярôвъ, въ наслѣдокъ чого жупанъ Уйгели перервавъ надгробну рѣчь и заказавъ дальше говорити. — „Nemzet“ каже по причинѣ телеграмы еп. Стросмаєра на кієвске торжество: Коли епископови подобаєсь свѣтска задача Россіи, то найже ôнъ ѣде до Кієва або хочь-бы и на Сибиръ. Телеграма доказує, що ôнъ не єсть анѣ хорватскимъ патріотомъ, анѣ католицкимъ достойникомъ, анѣ льояльнымъ сыномъ ôтчины.

Берлинъ 8. серпня. „Nat. Ztg.“ доносить, що кн. Бисмаркъ єсть вельми урадованый наслѣдками зъѣзду монархôвъ въ Петергофѣ и каже, що миръ буде на довгй лѣта забезпеченый.

Римъ 8 серпня. Ватиканъ выславъ представленье до россійского правительства въ справѣ наказу, щобы католицкй священики жадали присяги ôдъ сторôнъ въ языцѣ россійскôмъ. Пôсля „Italie“ ôдбудеся конференція министрôвъ бôльшихъ державъ въ першихъ дняхъ вересня въ Киссинґенъ.

Парижь 8. серпня. Полиція арештувала богато страйкуючихъ робôтникôвъ. Въ Аміянъ прийшло було зновъ до бôйки зъ полиціею. Арештовано около 50 осôбъ, мѣжь тыми богато чужинцѣвъ. Войско обсадило всѣ фабрики. Рада министрôвъ пôдъ проводомъ президента републики постановила выступити противъ всякихъ насильствъ и агитацій зъ цѣлою енергіею.

Софія 8 серпня. Першій безпосередный поѣздъ зъ Будапешту до Константинополя прийде тутъ зъ Будапешту въ недѣлю въ полудне. — Власти турецкй прогнали за намовою грецкого митрополита заступника болгарского въ Скопіи въ Македонiи.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

7. л. серпня 1888.

Львôвъ: Пшениця 5·20 до 6·55, жито 4·50 до 4·75, ячмѣнь 4·50 до 5·05, овесъ 4·80 до 5·25, горохъ 4·50 до 10.05 вика 4·50 до 5·—, рѣпакъ 9·50 до 10·25, лнянка — до —, конюшина червона 24·— до 35·—, конюшина бѣла 20·— до 30·—, конюшина шведска 30 до 36, хмѣль ôдъ 24 до 48.— зр. за 56 кильо въ мѣсци, оковита за 10.000 литрôвъ 30·— до 30·15 зр.

Тернопôль: Пшениця 5 80 до 6 35, жито 4·15 ко 4·55, ячмѣнь 3·90 до 4 85, овесъ 3·75 до 4 45 горохъ 5·50 до 10.—, вика 4·30 до 4·75, рѣпакъ 9·60 до 10.—, лнянка — до —, конюшина червона 17·— до 36·—, конюшина бѣла 30·— до 36·— конюшина шведска 30 до 35.

Чернôвцѣ: Пшениця 6·— до 6 60, жито 4·30 до 4 80, ячмѣнь 4·20 до 5.30, овесъ 3·30 до 4·— горохъ 4·40 до 9·—, вика 4·10 до 4·80, рѣпакъ 9·— до 9·10 лнянка — до —, конюшина червона 18·— до 34·—, конюшина бѣла —·— до —·— конюшина швед. — до —, тимотка 20·— до 30·—.

Пôдволочиска: Пшениця 5·70 до 6·45, жито 4·— до 4·60, ячмѣнь 3·65 до 4·60, овесъ 4·— до 4·65, горохъ 5.10 до 9.—, вика 4·50 до 5·10, рѣпакъ 9·— до 10·—, лнянка — до —; конюшина червона 28·— до 33·—, конюшина бѣла 30·— до 36·—, конюшина шведска 28 до 35.

Надôслане.

Антика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 178 –?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядовъ рôльничихъ и гнеерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои вы
2389 робы по найдешевшихъ цѣнахъ. 86 ?

СВЯЩЕНИКИ МУСЯТЬ ЧАСТО ПОДАВАТИ ЛѢКАРСКУ ПОМôЧЬ!

удаємося до нихъ зъ довѣріемъ и одержуємо завсѣгды добру раду. Тому треба уважати се за найбôльше признанье, що именно священики найбôльше поручають **Pain-Expeller зъ котвою**, о чѣмъ можна переконатись зъ брошурки „Приятель недужихъ“. Справдѣ заслугуе Pain-Expeller зъ котвою зô всѣхъ взглядôвъ на порученье, якъ се посвѣдчить охотно кождый, що уживавъ єго вже противъ **гостцеви, подагрѣ, ломаню въ членахъ. пôдвѣяню, болямъ шиѣ,** або хотяй лише въ поменшихъ простудахъ. Найчастѣйше вже по першôмъ натиранню минають болѣ, або що найменше значно меншають. Се давно вже выпробоване средство домове повинно находитися въ кождôмъ домѣ! При закупнѣ радимо завсѣгды ôдшайти на опаковаю фабричну марку, а нею єсть: „Червона котва“. Цѣна Pain-Expeller-а єсть ôдповѣдно до великости 40 кр. и 70 кр., а головный складъ для державы Австрійскои єсть въ **Празѣ: Аптика д-ра**
2381 **Рихтера „пôдъ Золотымъ Львомъ“.** 15—?

Печаливый наглядъ и выгôдне помешканье въ будучôмъ роцѣ школьнôмъ найдуть ученицѣ, що ходять до школъ въ Самборѣ. Адреса:

Сѣмашова въ Самборѣ.
2539 5—?

Глядаєся учителя на село до двохъ хлопцѣвъ, одного зъ третои, а другого зъ четвертои клясы народныхъ школъ. Близша вѣдомôсть въ Администраціи „Дѣла“. 2—3
2545

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

у Львовѣ при ул. Ягайлоньскôй ч. 3.

Почавши ôдъ дня 7 падолиста 1885

2218 32—0 **выдає**

АСИГНАТЫ КАСОВÎ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженьемъ

5% зъ 90-дневнымъ выповѣдженьемъ

Передрукъ не буде плаченый **Дирекція.**

Фабрика въ р. 1782 заложена.

СТАРКА

зъ ц. к. упр. фабрики ликерôвъ, розол. и оцту **І. А. Бачевского** ц. к. придворного доставника у Львовѣ.

Марка	въ фляшцѣ à 3/4 литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр.	2·50
зъ р. 1830	„	3.00

Ôдъ коли заложена фабрика, с. є. бôльше якъ ôдъ столѣтя, найбôльше заходу було выробъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити я поручаю тую-жь яко напитокъ о знаменитôмъ и нѣжнôмъ, а лагôднôмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. ôдбирателѣвъ уживає замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнôй скôлькости до *Нѣмеччины, Италіи, Румуніи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей рôдъ выключно числить тысячѣ ôдбирателѣвъ.

Найдогôднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кильо, маючихъ 2 фляшки. 2361 22—52

Ц. к. придворна ліярня звонôвъ

П. ГИЛЬЦЕРА въ Винеръ-Найштадтъ

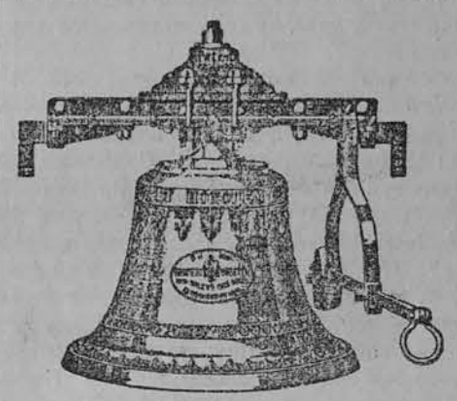

поручаєся до **замовлень звонôвъ и гармонійныхъ складôвъ всякои величины и голосу. Гарантія** за певный голосъ кождого звона, чистый гармонійный акордъ складу и за найлѣпшій металь. Монтованье звонôвъ **головами зъ кованого зелѣза,** черезъ що можна звонами дуже легко звонити **Припорученя** сповняються якъ найскорше, точно и **дуже дешево** при **найвыгôднѣйшихъ условіяхъ заплаты.**

Одзначеня: *Золотый хрестъ заслуги зъ короною за повне заслуги дѣланье. Выстава въденьска 1873 р., два медали за поступъ за складъ звонôвъ для въденьскои Votivkirche 260 сотнарôвъ ваги. Выстава промыслова у Вѣдни 1880 р. золотый медаль.*

Заложена 1838. Доставила 4420 звонôвъ, 1,189.240 кильогр. ваги.
Зъ сего до Вѣдня для 31 церквей 83 штукъ звонôвъ 86.069 кильогр. ваги разомъ и 2 звоны до годинникôвъ для нового ратуша 3345 клр ваги.

Гармонійнй склады до закристій зъ 4 звонками по 25 зр.

Гармонійнй склады до престолôвъ зъ сильными и голосными звоночками. 2301 10—12

Зô альнаки: 1 складъ зъ 4 звôн. по 14 зр., зъ 3 зв. по 11 зр.
Зô мосяжу: 1 складъ „ 4 „ „ 10 „ „ 3 „ „ 8 „

Урядомъ концесіонована

Торговельна школа фахова

у Вѣдни I., Wollzeile 19.

Директоръ: **Carl Porges.**

XXIV рôкъ истнованя.

Се, пôсля закона зъ 27 лютого 1873 засноване наукове заведенье, має задачу образовати основно тыхъ молодыхъ людей, котрй ôддаються торговли, и задачу тую сповняло оно пôдчасъ свого 23-лѣтнього истнованя.

Наука обôймає два однорôчнй и семестральнй науковй курсы.

а) **Торговельна фахова школа.** Наука тревае 2 шкôльнй роки. Предметы науковй: провадженье книгъ и купецка рахунковôсть, торговельна, переписка, право торговельне и векслеве, нѣмецкій, французскій, англійскій и италійскій язикъ, знавство товарôвъ, географія, исторія и политична економія, каліграфія и скоропись.

б) **Спеціяльный купецкій курсъ фаховый.** Наука тревае оденъ шкôльный рôкъ. Предметы: провадженье книгъ, купецка рахунковôсть, переписка, право торговельне и векслеве.

в) **Окремый Ôддѣлъ** тревае ôдъ шести мѣсяцѣвъ до одного року. Предметы науки: веденье книгъ, купецка рахунковôсть, торговельна переписка, право торговельне и векслеве.

г) **Зелѣзнодорожный и телеграфичный курсъ.** Часъ науки: 5 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: торговельный, оборотовый и телеграфичный курсъ.

д) **Спеціяльный курсъ банковый.** Приготовляе до испыту банкового. Часъ науки 10 мѣсяцѣвъ.

е) **Спеціяльный куресъ бухгальтеріи для заводôвъ фабричныхъ.** Часъ науки 5 мѣсяцѣвъ.

єс) **Спеціяльный курсъ для женщинъ и дѣвчатъ.** Часъ науки 10 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: веденье книгъ, купецка рахунковôсть, переписка, право торговельне и векслеве.

з) **Вечѣрный курсъ.** Часъ науки 5 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: веденье книгъ, переписка, наука рахункôвъ и знавство векслѣвъ.

к) **Спеціяльный курсъ зелѣзнодорожныхъ тарифъ.** Часъ науки: 5 мѣсяцѣвъ.

и) **Пенсіонатъ** для ученикôвъ заведеня.

2536 **Проспекты и рôчнй справозданя даромъ** 3—6

ПА-

расоль до дощу и до сонця ôдъ 1.20 до 12 зр. — Калошъ мужескй и дамскй зъ фабрикъ россійскихъ по цѣнахъ фабричныхъ — шапки не пропускаючй воды по 50 кр.

поручає найдешевше
ТОРГОВЛЯ 2228
Братôвъ Лянгнерôвъ
Львôвъ, Галицка ч. 16
Цѣнники на жаданье даромъ.

Появився уже
РУСКІЙ СПѢВАНИКЪ
уложеный черезъ Костя Панькôвского, а накладомъ Товариства Просвѣты“. Мѣстить въ собѣ въ 9-ти аркушахъ бôльшихъ на велиновôмъ папери 255 пѣсень на 288 сторонахъ Пѣсни тй суть то перлы поезіи руско-украиньскои найвыдатнѣйшихъ нашихъ поетôвъ, якъ Шевченко, Федьковичъ, Млака Гушалевичъ, Маркіянъ и Володимиръ Шашкевичъ и премногй найдобрнѣйшій народнй пѣсни. Найзнаменитшй рускй композиторы уложившій до нихъ музику суть по правôй сторонѣ пѣсень пôдписанй. Цѣна 40 кр, оправный 50 кр. на пересылку 5 кр. — При закупнѣ 10-ти примѣрникôвъ въ канцелярiи Товариствъ дається 20% рабату. Набути можна ихъ такожь по всѣхъ книгарняхъ Галичины и Буковины.
3237 13—?

Пошукованя посадъ, оголошеня продажи, пошукованя спôльникôвъ

и всѣ инши оголошеня для всѣхъ австро-угор. якъ такожь для всѣхъ заграничныхъ газетъ и фаховыхъ часописей залагодить **найтанше, найскорше и въ ôдповѣдный способъ по оригинальныхъ цѣнахъ** експедиція анонсôвъ:

RUDOLF MOSSE
Wien I. Seilerstätte 2.

„Рускій Правотарь домовый“

або приступне поясненье, въ якій способъ кождый при грамотахъ правныхъ всякого рода самъ заступатись и потрѣбнй письма, якъ поданя, просьбы и т. п. **безъ помочи адвоката** съ повною силою правною споряджати може.

Уложили Василь Лукичъ и Юліянъ Семигиновскій.

Томъ I: **Законъ цивильный** вразъ зъ дотычными доповненями, поясненями — и бôльше якъ 200 рôзнородными взôрцями та прикладами. Сторôнъ 432 + XVI въ 8° або 28 аркушѣвъ друку.

Цѣна 1 примѣрника въ книгарняхъ выносить 4 зр. а. в

Хто купуе у н. В. Левицкого въ Станиславовѣ, платить за 1 прим. тôлько 3 зр. 30 кр. — Для предплатникôвъ „Дѣла“ и „Батькôвщины“ цѣна знижена на 2 зр. 50 кр а. в., а съ пересылкою почтовою 2 зр. 75 кр.

Проспекты обширнй высылае на жаданье п. В. Левицкій въ Станиславовѣ. Въ выняткowыхъ случаяхъ дається 1 примѣрникъ (не по зниженôй цѣнѣ) на сплату въ двохъ ратахъ.

Найдешевше выдавництво

„Библіотеки музикальной“

выходить уже ôдъ року у Львовѣ Доси появилося десять выпускôвъ, обнимаючихъ такій музикальный матеріялъ:

1. „Гуляли“, хоръ муж. О. Нижанковского 20 кр.
2. „Наша жизнь“, хоръ муж. Н. Вахнянина 20 кр.
3. „Молитва“, имнъ М. Лисенка 15 кр.
4. „Зъ Окрушкôвъ“, хоръ муж. Нижанковского 20 кр.
5. „Закувала та сива зазуля“, хоръ съ фортепяномъ П. Нѣщиньского 25 кр.
6. „Не чужого мы бажаємъ“, дуетъ Вербицкого 20 кр.
7. „Quod-libet“, хоръ муж. М. Лисенка 30 кр.
8. „Помарнѣла“, сольо барит. Вахнянина 10 кр.
9. „Двѣ вязанки на цитру“ М. Кумановского 20 кр.
10. „У Петрôвку“ и „Якъ-бымъ знала“ квартеты муж. Ис. Воробкевича 25 кр.

Дальшй выпуски друкуються уже въ Липску у Редера и обнимати будуть що-найкрасшй творы нашихъ композиторôвъ. Громадна пôдмога всеи рускои Родины зможе користно вилынути на розцвѣтъ першого въ тôмъ родѣ руского выдавництва. Адресъ: Львôвъ, ул. Скарбка. ч. 2.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичъ.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. **Беднарского**

Ч. 167. Львôвъ, Четверъ 28 липня (9 серпня) 1888. Рôчникъ IX.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надсланое“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимаютъ *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler Wallis ngasse, 10. M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8. M Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:	за Заграницею:
на цѣлый рôкъ . . 18 зр.	на цѣлый рôкъ . 24 зр.
на пôвъ року . . 9 зр.	на пôвъ року . . 12 зр.
на чверть року . 4·50 зр.	на чверть року . . 6 зр.
на мѣсяць . . . 1·50 зр.	

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ . . 16 зр.	на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр.	на мѣсяць . . 1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôлкй ôдъ порта. — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облômовъ“ безплатно.

„Czas“ про Украину.

Краковскій „Czas“ (н-ръ 1808. зъ 8 с. м.), констатуючи фіяско россійскихъ торжествъ въ Кіевѣ, бачить одну зъ причинъ того фіяска въ пытаню національнôмъ.

„Чи Русь а Россія то одно, чи пôвнôчный ôдломокъ державы Володимировои, пôзнѣйше княжество Суздальске, опôсля перероджоне въ Московске, маѣ историчній права до цѣлои спадщины по тôмъ великôмъ основателю княжества Кіевскго, котре зновъ опôсля розпалося на богато дѣльниць, якъ свого часу Пястова Польща по Болеславѣ Кривоустôмъ?

„Зъ такими сумнѣвами историчными — ôдповѣдае „Czas“ на то пытанье — въ Россіи легка справа, а офиціяльна номенклятура давно вже сотворила синонимъ изъ двохъ назвъ и понять такъ ôдмѣнныхъ якъ: Русь а Россія.

„А однакъ бачиться, що того синониму що-разъ менче розумѣють и приймають тѣ, щô въ Кіевѣ суть автохтонами, — тѣ, щô самѣ мали право святкувати великій ювилей Володимирôвъ. Множаться признаки змагаючого-ся стремленя, Руси наддънѣпряньскои, котра мовчки ôдсуваѣ идентификацію тыхъ двохъ понять: Руси а Россіи. Зъ выимкою кôлькохъ галицкихъ Русинôвъ, що идуть дорогою Наумовичѣвъ, въ кіевскихъ торжествахъ самъ Кіевъ и Украина, Русь передъ- и за-днѣпряньска, була пасивною и холодною. Свѣдчать о тôмъ всѣ справозданя и письма зъ Кіева. Абстиненція була тутъ видима и нарочна. Елементъ малорускій доставляе вправдѣ многого контингенту до рядôвъ чиновництва россійского, подôбно якъ пôддаеся легко пôдъ вплывъ нигилизму, однакъ мимо того не затираѣ своихъ етнографичныхъ рôзниць и не абдикуе зъ своихъ аспираційнароднои окремѣшности. Противно, хто слѣдить ôдносины на мѣсци, стверджуе спѣшный поступъ економичный и суспôльный, що зазначуе що-разъ выразнѣйше рѣщучу границю двохъ племенъ, сягаючу до тои линіи, котру недавно зачеркнувъ зъ Берлина нѣмецкій философъ Гартманъ. Коли середъ люду рôзницѣ тѣ языковѣ и етнографичній надто очевидній, то въ середныхъ и высшихъ верствахъ они енлою цивилизаціи змагаються що-разъ выразнѣйше.

„Духъ народностный, нинѣ такъ загально розвитый, добуваеся зъ-пôдъ тяжкого гнету, а чимъ менше дозволено ёму проявлятись на внѣ, тымъ сильнѣйше розвиваеся суспôльно, почавши ôдъ людности сельскои до мѣстъ и властителѣвъ дôбръ. Указы, що зборонюють Полякамъ набувати посѣлости, не выйшли на користь Россіянъ, але якъ-разъ улекшують дробокъ автохтонôвъ и вельми причиняються до вытвореня цѣлои верствы малорускихъ властителѣвъ дôбръ, котрѣ рѣшучо ôддѣлюються ôдъ дворяньства и боярства великоруского.

„Зъ обходомъ ювилею князя Володимира сполучено ôдданье чести кровавôй особѣ Хмѣльницкого. Два факты такъ ôдмѣннѣ, вырванѣ зъ исторіи Руси, мали служити яко торжество тріюмфу и средство пропаганды нивеляціи всякихъ племенъ и народностей въ велику ѣдностъ всероссійску. Хто знаѣ, чи дата того обходу не назначить епохи, чи не станесь товчкомъ — але въ напрямѣ якъ-разъ противнôмъ, анѣжь бувъ намѣреный.

„Въ психологіи народôвъ, а особливо въ ихъ выхованю, дуже часто проявляеся право реакціи, а сѣвба просто ôдмѣнній выдае плоды. Малоруске житье народне пригнетене правительствомъ россійскимъ, литература въ зарôдку давлена — а супротивъ того позычено зъ исторіи Руси два факты и двѣ личности, немовь на доказъ цѣлковитои асимиляціи. Гра то небезпечна — она може загрѣти почутье старшости Руси въ исторіи и христіяньствѣ, а такожъ дати новый товчокъ до народного индивидуализму. На шѣстьдесять миліонôвъ числять панслависты народъ россійскій въ Петербурзѣ, а часомъ и въ часописяхъ русскихъ у Львовѣ, — але въ Кіевѣ уже ôдъ давна числять племя малоруске на пятьнайцять миліонôвъ. Въ тôй рôзници цифръ спочиваѣ ôдношенье двохъ народôвъ дуже ôдмѣнныхъ — и цѣла загадка будучности.“

„Czas“, якъ звѣстно не належить, до приятелѣвъ Русинôвъ, — противно мѣжь ворогами своими Русь наша маѣ честь бачити той дневникъ звычайно на першôмъ мѣсци. Не зъ якои небудь симпатіи для Руси-Украины заговоривъ „Czas“ и отсею статьею. Де тôлько мôгъ, тамъ уколовъ ёи шпилькою, — але для насъ Русинôвъ маѣ то вагу, що коли „Czas“ ще передъ двома мѣсяцями кпивъ собѣ зъ „21-миліонного велита“, то теперь самъ мусить вказати на него — хотяй лишь, на глумъ статистицѣ, „15-миліонного“ — якъ на нарôдъ зъ свѣдомостею національного индивидуализму и якъ на чинникъ въ котрôмъ мѣститься „загадка будучности“.

Все то повиненъ „Czas“ завсѣгды памятати, не тôлько лише, коли йде о науку для Россіи, але и тогдѣ, коли польскій верховоды у Львовѣ и у Вѣдни, подôбно якъ россійскій въ Петербурзѣ, „легко даютъ собѣ раду“ не то зъ „сумнѣвами историчными“, але и зъ „найочевиднѣйшими правдами нинѣшного дня“ въ галицкôй Руси, — не зважаючи на то, що Русины — чинникъ, въ котрôмъ мѣститься „загадка будучности“ — не тôлько для Россіи, але и для Польщѣ!

Правдиву сатисфакцію можемо мы Русины мати нинѣ зъ тои лекціи, яку онодгы органъ мадярскій „Pester Lloyd“ давъ Полякамъ на тематъ Русинôвъ и справы рускои.

„Нинѣшне становище Полякôвъ супротивъ Руси-Украины — пише „Pester Lloyd“ — дуже подôбне до того, на яке стануло було правительство колишнои республики польскои ôдъ початку еры езуитского вплыву и на якôмъ вытревало уперто ажь до 1648 року. Сумнѣ наслѣдки тои политики ажь надто знанѣ. Русины пôдъ той часъ подали условія, пôдъ якими заявлялись готовыми дальше належати до рѣчи-посполитои. Тѣ условія були такѣ умѣренѣ а разомъ зъ политичного погляду такѣ розумнѣ, що Поляки повинні були хапатись за нихъ обома руками. Але тогдѣшнѣ дорадники короля вговорили его, що Русины то тôлько зрадлива голота хлопска, котру передовсѣмъ треба оружною силою розгонати, а потôмъ уже можна зъ ними о концесіяхъ говорити. Тогдѣ тіи „хлопы“ въ 300.000 чоловѣка зъ 70 гарматами, — армія, якою тогдѣ жаденъ цѣсарь не мôгъ розпоряджати, — выступили противъ Полякôвъ, котрѣ лише 100.000 поставили до бою, — и тѣ „хлопы“ такъ страшенно побили Полякôвъ, що зъ нихъ армін и слѣду не остало, а потôмъ рускій (der ruthenische) гетьманъ Богданъ Хмѣльницкій, котрому теперь въ Кіевѣ поставлено памятникъ, зъ всѣми рускими краями, що его держались, пôддався Москалямъ. Мѣжь тогдѣ а теперь — минули два столѣтя, — але въ головахъ польскихъ, бачиться, доси нѣчо не змѣнилося!“

Очевидно, факты историчнѣ въ сѣй лекціи „Pester Lloyd-а“ Полякамъ трохи кульгаютъ, але провôдна гадка удачна и „сенсъ моральный“ дуже добрый. Поручаемо отже ёи ласкавôй увазѣ „Czas-у“ и всѣхъ его товаришѣвъ и товаришокъ.

Якъ то Поляки любятъ нашу „унію“?

Поляки зъ Монастирискъ — въ Монастирискахъ добре знаютъ, котрѣ? умѣстили онодгы въ „Dziennik-у Polsk-ômъ“ (н-ръ 214) допись изъ Монастирискъ, вымѣрену противъ будовы рускои церкви въ тôмъ мѣстѣ и противъ руского пароха монастирискаго, о. Захарія Пôдляшецкого, котрый займався будовою церкви. Допись та така нехрістіяньска, така пôдла, и така образлива та пôдбурююча, що мы справдѣ чудуемось — по перше: що знайшовся польскій дневникъ, котрый ёи помѣстивъ, а по друге: що ц. к. прокураторъ, п. Гиртлеръ von Клееборнъ, котрый руску газету конфискуе за кожду дрôбницю про якого-небудь польского ёзуита, тои дописи, справдѣ пôдбурюючои противъ рускаго душпастиря и рускаго клира — не сконфискувавъ!

Авторы дописи розказуютъ насамперед, що о. Зах. Пôдляшецкій въ спôлцѣ зъ бучацкимъ деканомъ о. Ник. Дрогомирецкимъ и зъ администраторомъ Яргорова о. Юл. Дрогомирецкимъ а въ присутности Онуфрея Цибика и однои женщины, при зачиненыхъ дверехъ миропомазавъ 12-лѣтного хлопця Володимира Бородайкевича, сироту по фабрикантѣ повозôвъ въ Монастирискахъ, хрещеного на обрядъ латиньскій. „Фактъ той — розказуютъ дальше авторы дописи — выкликавъ въ Монастирискахъ дуже велике зворушенье и давъ причину до немалои соблазни.. Наслѣдокъ поступованя о. Пôдляшецкого буде такій, що той хлопчина и другій, котрыхъ такъ само перетягнено зъ латиньского на греко-кат. обрядъ, погордятъ однымъ и другимъ обрядомъ, тай стануть безвѣроисповѣдными. Запытуемо о. Пôдляшецкого, чи... то не есть поводомъ погорды религіи и розрываньемъ братнои ѣдности?“ Дальше иде апель до Консисторіи въ Станиславовѣ, щобы перевела „energiczne śledztwo“ противъ о. Пôдляшецкого та обохъ оо. Дрогомирецкихъ и тымъ положила конецъ дальшимъ такимъ „nadużyciom“.

То, що досѣ було, то тôлько интродукція до властивого темату, котрый авторы дописи мали на цѣли розвинути. Ото о. Зах. Пôдляшецкій, хотячи уже разъ докôнчити церковь въ Монастирискахъ, подавъ недавно черезъ бучацке староство прошенье до львôвского намѣстництва, щобы дозволило збирати въ цѣлôмъ краю складки на докôнченье церкви.

Всякій обîгащи, листы застáвнѣ, ренты, акціи бáнковій и зелѣзнѣ, лôсы держáвній и привáтній купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями БАНКОВЫЙ И КОНТОРА ДОМЪ ВЫМѢНЫ. Порученія зъ провинціи сейчасъ залагоджуютъся, безъ дочисленія провизіи.

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Надворнымъ декретомъ зъ дня 13 сѣчня 1783 р. закрыто у Львовѣ монастирь лат. монахôвъ ôдъ Святои Трôйцѣ, „Тринитарми“ званыхъ, а се длятого, що монахи Тринитары, а то: о. Александеръ провинціялъ галицкій, о. Кароль магистеръ, оо. Урбанъ и Григорій консульторы и Христофъ прокураторъ провинціи, не повинувалися выданымъ патентамъ Выс. правительства у Вѣдни, и допустилися великого обманьства. А именно:

1) Оо. Александеръ и Кароль були на капитулѣ Тринитарôвъ въ закордоньскôмъ мѣстѣ Берестечку, мимо заказу министеріяльного зъ д. 24 марта 1781 р., и мали зносины зъ заграничными Тринитарами.

2) Оба згаданѣ Тринитары затаѣли въ фасіи 23.000 зол. польскихъ, затаѣли монастирскѣ дорогоцѣнности, золоту чашу и брылу срѣбла 157 гривенъ ваги.

3) О. Кароль затаѣвъ въ фасіи 51.012 зол. пол.

4) Оо. Александеръ и Кароль затаѣли въ фасіи 9 520 зол. пол. и 14 грошей, остаючихъ въ касѣ монастирскôй у Львовѣ, якъ и 243.500 зол. пол. загипотекованыхъ на краєвыхъ, а 267.000 зол. пол. на заграничныхъ добрахъ.

5) Они оба ôдослали 17.000 зол. пол. до Константинополя, супротивъ выданого цѣсарского патенту зъ д. 31 грудня 1774 р., а окрôмъ того выславъ о. Кароль за границю 1.781 дукатôвъ.

6) О. Христофъ, прокураторъ провинціи, выславъ за границю 4.430 зол. п.

7) Оо. Александеръ и Кароль, переписували и розширяли оскорбляючій Выс. правительство у Вѣдни письма.

8) Оо. Урбанъ и Григорій, консульторы монастиря львôвского, пôдписали ложно уложенѣ фасіи, черезъ що сталися спôльно винными обманьства.

На основѣ повысшого сконстатованного обвиненя, закрыто, якъ сказано, наддворнымъ декретомъ зъ дня 13 сѣчня 1783 р. лат. монастирь Тринитарôвъ не тôлько у Львовѣ, але и въ цѣлôй Галичинѣ, будынки-жь и костелы забрано на фондъ религійный. Обвиненыхъ о обманьство Тринитарôвъ укарано: оо. Александра и Кароля 6-мѣсячнымъ, оо. Урбана, Григорія и Христофа 3-мѣсячнымъ арештомъ, утратою монашого достоиньства и выгнаньемъ изъ цѣлои австрійскои державы. Двомъ Тринитарамъ зô Львова, о. Петру ексъ-магистру и о. Антонію, проповѣдникови, котрѣ о обманьствахъ повѣдомили министерство у Вѣдни, позволено перенестися чи то до монастиря Тринитарôвъ у Вѣдни, чи до другого якого монастиря, або за вѣдомостею духовнои власти секуляризуватися, при чôмъ назначено имъ подвôйну пенсію. Въ будынкахъ закрытого Тринитарского монастиря ôдкрыто школы и теологичнѣ выклады. Теперь стоить на тôмъ мѣсци рускій „Народный Дôмъ“, а зъ Тринитарского костела перестроюється руска церковь.

Рôкъ 1784.

Дня 16 листопада отворено зъ великимъ торжествомъ, при котрôмъ були присутнѣ и рускѣ питомцѣ, университетъ у Львовѣ зъ чотирма факультетами въ знесенôмъ монастири Тринитарскôмъ. Законъ Тринитарôвъ основали въ Испаніи Іоанъ de Matha и Феликсъ Volois 1198 р., а монахи того чина одягалися въ бѣлу одежу зъ червонымъ и синимъ хрестомъ. При звичайныхъ монашихъ обѣтахъ Тринитары обѣтували ще изъ узбиранои мѣжь людьми милостинѣ та изъ своихъ доходôвъ выкупувати христіянъ зъ неволѣ турецкои, а въ потребѣ и самыхъ себе за другихъ въ неволю добровôльно ôддавати. Въ виду сеи краснои гуманитарнои цѣли розширився той чинъ не тôлько по Европѣ, але по Африцѣ а опôсля и Америцѣ и числивъ надъ 300 монастирѣвъ. Коли зъ часами поконано силу Туркôвъ а Тринитары не мали вже до своеи працѣ поля, упавъ сей чинъ. Въ Польщи було бôльше монастирѣвъ Тринитарскихъ.

Присутный при отвореню университету графъ Іосифъ de Brigido, намѣстникъ Галичины, ôддавъ ерекційный дипльомъ, академичну печать, и ключѣ о. Антонію Вацлавови Бетаньскому, першому ректорови университету львôвского, лат. епископови перемыскому (упокоився ôнъ 1786 р.) Цѣсарь Іосифъ II., основуючи университетъ у Львовѣ, оснувавъ при нѣмъ и библіотеку, до котрои прислявъ изъ Вѣдня 11.000 книжокъ и приказавъ, щобы всѣ знесенѣ монастирѣ свои книги до библіотеки университетскои зложили. Въ будынку университетскôмъ помѣщено и гимназію зъ 5-лѣтными выкладами, звану „Litterae humaniores“, котру опôсля на 6 лѣтъ пôдвышено. Коли та гимназія переповнилася студентами, основано зъ початкомъ шкôльного року 1820. другу гимназію въ будынку Доминиканьскôмъ, пôдъ именемъ „Gymnasium secundarium“. Щобы бути до духовнои семинаріи принятымъ, потреба було гимназію и найменше одинъ рôкъ философіи зъ добрымъ успѣхомъ скôнчити.

———

Дня 19 листопада т. р. передававъ о. Антоній Ангеловичь, крилошанинъ и першій ректоръ генеральнои семинаріи львôвскои, уступаючи зъ ректорства, инвентарь семинарскій свому наслѣдникови, ректорови о. Михаилу Щавницкому (Scvawnicki), крилошанинови епархіи мукачѣвскои. Пôдъ сей часъ бувъ вицеректоромъ о. Константинъ Сабатовскій, пôзнѣйшій крилошанинъ епархіи перемыскои.

Рôкъ 1785.

Скорочено въ духовнôмъ заведеню львôвскôмъ богословскѣ студія изъ пяти на чотири роки.

———

Того року ôддано Русинамъ знесеный костелъ Павлинôвъ, вымурованый 1668 р. на Лычакôвскôмъ, якій перемѣнено на приходску церковь пôдъ вôзваньемъ св. Апостолôвъ Петра и Павла. Чинъ Павлинôвъ заснувавъ въ XV. вѣцѣ Францъ Павля. Монахи сего чина одягалися въ чорнѣ ризы, перепоясувались ременцемъ, обѣтували чистоту, послухъ и велике убожество. Они живилися хлѣбомъ, овочами и пили лишь воду. Монахи Павлины числились до жебручихъ монахôвъ

Рôкъ 1786.

Того року були въ духовнôй семинаріи львôвскôй изъ Угорщины и Семигороду отсѣ питомцѣ: Crassy, Hodermarski, Szylagi, Cornely, Paulovits Stephanus, Saffer, Feyervary, Hallas, Triff, Paulovits Antonius, Chuchich, Nemethy, Hodovay, Ostoich, Türy, Szteretsky, Galbory, Nagy, Mollnar, Markus, Olsavsky, Appian, Dudynsky, Borsay, Dallyai, Galbon, Dobra, Szengyeli, Popovits, Mikovich, Szankovits, Csungar, Erdeli, Karascony, Boytor. Papp Theodor, Ragazi, Papats, Ungur, Toronsky, Papp Petrus, Monoray, Kertesy, Felenkovits, Abben, Elekesy, Vead, Kukulnik, Dargo, Ber, Fasy, Vaszko, Batsinsky, Csurila,

Щобы до того не допустити, треба було понитригувати и отъ такою интригою явилася допись въ „Dziennik-y Pol.“ Напавши насамперед на о. Подляшецкого, авторы дописи опосля переходять до справы будовы церкви и складокъ.

„О. З. Подляшецкій — пишуть авторы дописи — есть wielce gorliwym! Доказомъ сего тй стараня и заходы у высокихъ властей правительственныхъ о дозволенье збирати складки въ цѣлой Галичинѣ, а такожь, якъ се мы чули, о дозволенье на фантову льотерію въ цѣлой державѣ австрійской на докончене церкви. Така праця и такй заходы здаються намъ злишными; досыть було-бы въ мѣсци и въ околици збирати жертвы черезъ 2 або 3 роки, узбирати 3 або 4 тысячѣ и тымъ церковь докончити, а не розтягати своихъ заходовъ на такй широкй розмѣры.. Запытаємось о. Подляшецкого, чи така безвзглядна ревность его для докончена церкви есть необходимою конечностею? Коли-бъ навѣть не було церкви въ мѣсци, — де ледви 30 нумеровъ можна начислити належачихъ до гр.-кат. парохіи, — то богослуженье и всякй обряды могъ-бы парохъ сповняти въ прилученой церкви филіяльной въ Фольваркахъ... Высокй власти правительственнй зволять ласкаво звернути на ту обставину увагу: чи дѣйстно греко кат. парохія въ Монастирискахъ есть въ такой конечности, щобы ажь помочь цѣлого краю а взглядно цѣлои державы була потрѣбна на докончене церкви въ Монастирискахъ.“

Обуренй такою подлою интригою авторовъ дописи въ „Dziennik-y Pol.“, мы старалися докладно розвѣдати цѣлу справу и осьщо показуеся:

Въ мысль артикулу I. закона зъ 25 мая 1868. родичамъ мѣшаныхъ обрядовъ служить право охрестити и выховувати свои дѣти пославши якого-небудь обряду, до котрого належить отець або мати. Въ поднесеномъ въ „Dziennik-y Pol.“ случаю не только мати миропомазаного хлопця, въ дому Цибиковъ, есть руского обряду, але и Бородайкевичѣ въ Монастирискахъ — родина руска, походить одъ Ивана Бородайкевича, б пароха въ Деляной. Сынъ его Николай осѣвъ яко римарь въ Монастирискахъ. Латиньскій хрестъ хлопця, послася припису церковного, обряду не змѣняе, и на одворотъ — така практика загальна — а приписы греко-кат. церкви наказують миропомазаньемъ доповнити тайну хрещеня, удѣлену латиньскимъ священикомъ. То и сталося въ сѣмъ случаю. Кромѣ того небощикъ отець хлопця письмомъ до монастирского лат. пароха (а копію того письма маѣ въ рукахъ опѣкунъ хлопця, мѣщанинъ Онуфрій Цибикъ) выразно зазначивъ свою волю, щобы сынъ его бувъ хованый въ рускомъ обрядѣ. Справа зовсѣмъ ясна и чиста, а все таки о. Подляшецкій, предвиджуючи злобу латиньску, самъ не брався миропомазати хлопця, а выеднала се родина доперва одъ о. декана бучацкого подчасъ его визиты въ парохіи. Щобы рѣчь представити нѣбы незаконною, авторы дописи хитро подносять, що дверѣ церкви були замкненй — властиво запертй. Коли-бъ дверѣ були одчиненй, то певно авторы дописи булибы шумно поднесли: „И то дѣялося при дверехъ одчиненыхъ, демонстраційно!“ А видко, що запертй дверѣ не значили тайны, коли авторы дописи того-жь самого дня о фактѣ миропомазаня вже знали.

Такихъ то подлыхъ инсинуацій уживаеся, щобы только не допустити до докончена церкви, а що именно се було цѣлею дописи, се показуеся зъ другои єи части.

Въ роцѣ 1823 мало мѣсто Монастириска двѣ рускй церкви, а при нихъ були два парохи. Нинѣ въ Монастирискахъ нема анѣ однои церковцѣ. Три поколѣня выховались безъ сого дому Божого. Всякй благороднй заходы, выбудувати церковь, передъ конституцією и по конституции розбивались о злобу людску. Се можна довѣдатись изъ стосовъ актовъ одъ 1823 року по нинѣшный день. До нинѣ церковь не докончена!

Авторы дописи зъ легковаженьемъ подносять, що рускихъ парохіянъ въ Монастирискахъ лише 30 нумеровъ, и они можуть ходити на богослуженье до сусѣдного села Фольваркивъ. А де жь решта рускихъ парохіянъ? — можна спытатись авторовъ дописи и повторити его аргументы противъ вербунку на другій обрядъ. Чи не цѣлй села (Коростятинъ), чи не большу половину парохіи Монастириской перетягнено, зъ причины конкуренціи церковной, на обрядъ латиньскій? А мимо того авторы дописи смѣють ще взывати власти державнѣ, щобы не дали дозволеня збирати складки на докончене церкви?!

Чи то маѣ значити, що церковь и костелъ уживають ровныхъ правъ? Чи то значить опѣка надъ грецкимъ католицкимъ обрядомъ? Чи та нужда, на яку засуджена одъ столько лѣтъ церковь въ Монастирискахъ, не зражуе до живого — и чи то власне не есть отвертымъ полемъ для безвѣроисповѣдности? Чи пять божниць жидовскихъ въ Монастирискахъ ще не досыть промовляе за тымъ, щобы и церковь, хотяй всходного католицкого обряду — достойне тутъ заняла мѣсце, зъ блескомъ властивымъ грецкому обрядови? Прецѣнь Монастириска — то пунктъ на всходѣ краю! И власне то були причины, що склонили якъ мѣсцевыхъ такъ и за-мѣсцевыхъ горожанъ приложити руки до дѣла, и, скольке силъ стане, причинитись до того, щобы ще сего року докончити тую нещасну церковь и тымъ дѣломъ увѣкопомнити 50-лѣтный ювилей священьства папы Льва XIII. и 40-лѣтный ювилей панованя цѣсаря Францъ-Іосифа I. А щобы 4000 зр. було досыть на одповѣдне докончене церкви, то по просту зухвала инсинуація, — а коли авторы такй знатоки будовництва, нехай зголосяться до комитету, и за тую суму выкончать будову!

Ще разъ повторяемо, що мы зазначили на початку: Поляки люблять унію и розпинаються за унію — але за унію „pod Moskalem“. Въ кождомъ нумерѣ „Dziennik-a Polsk-ого“ знайдете плачь за „unitami na Podlasiu“ — але противъ уніятскихъ священиковъ и церквей уніятскихъ въ Галичинѣ — отъ якй мѣстить дописы!

Фарисеѣ, фарисеѣ!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ справѣ скликаня галицкого сойму пише „Nowa Reforma“ такъ: „Выдѣлови краевому удалося по половинѣ опознити скликанье сойму, але въ способъ якъ можна найгоршій. Скликанье сойму одрочено именно не до грудня, але до 20 вересня. Для горальниковъ, о котрыхъ головно ходило, есть вже ровнодушнымъ, чи соймъ зобрався-бы 4 вересня, чи о 16 днѣвъ познѣйше, бо они хотѣли прецѣ мати вольный цѣлый початокъ кампанiи горальничон хочь-бы и до грудня. Для краю есть то о столько горше, що Рада державна буде скликана найпознѣйше 20 жовтня, а соймъ не буде мати навѣть повныхъ чотири недѣлѣ часу для своихъ такъ численныхъ и важныхъ роботъ въ сѣмъ роцѣ. Въ кругахъ зближеныхъ до краевого выдѣлу запанувало по той причинѣ велике невдоволенье, тымъ больше, що сполучене зъ певнымъ чувствомъ... компромитація. Признають нинѣ, що жаданье одроченя сойму було крокомъ що найменше дуже незручнымъ.“

„Dziennik Polski“ довѣдуеся--якъ каже— зъ дуже компетентного жерела, що правительство есть рѣшучо противне внесеню краевого выдѣлу, мотивованого взглядами 36 властителѣвъ горалень засѣдаючихъ въ соймѣ, щобы соймъ одложити на познѣйше. Правительство заявило рѣшучо, що есть за тымъ, щобы засѣданя розпочалися въ вересню и то въ першой половинѣ. Може бути, що той речинець буде одложеный ажь поза половиною вересня, але сесія буде досыть довга, бо рада державна збереся ажь при конци падолиста. Правительство есть за выкупномъ пропинаціи а одложенье сесіи соймовои уважаѣ лишь за маневеръ, щобы соймъ не мавъ одтакъ часу залагодити сю дразливу справу.

Въ выдѣлѣ краевомъ радила вчера анкета выбрана соймомъ для реформы поступованя въ справахъ неспорныхъ (звѣстне внесенье пос. Мадейского). Анкета мала дати одповѣди въ слѣдуючихъ справахъ: 1) Чи поступованье спадкове повинно вестися зъ уряду, коли спадковѣмцѣ и интересованй суть повнолѣтными, а спадокъ представляеся въ движимомъ маѣтку; 2) чи то поступованье маѣ обмежитися на означенье спадковѣмця и выданье ему декрету наслѣдства, чи маѣ занятися и роздѣломъ спадку; 3) чи поступованье спадкове не далось-бы скоротити и зробити дешевшимъ; 4) чи переведенье поступованя треба оддати судамъ чи нотарямъ и чи не було-бы добре, щобы сиротского майна пильнувала институція мѣсцева подъ контролею нотаря, мирового суду або якого иншого функціонера? На засѣданье анкеты, котре одбувалося подъ проводомъ сов. Бережницкого, наспѣли лишь пп.: Іосифъ Ясѣньскій, президентъ высшого суду въ Краковѣ, проф. д-ръ Цоль и д-ръ Станиславъ Мадейскій. Въ виду такъ малого числа членовъ, не могла анкета нѣчого порѣшити, а радила лишь, въ якій способъ треба збирати матеріялъ до переведеня реформы.

Адреса еп. Стросмаера, выслана на ювилейне торжество, въ Кіевѣ выкликала якъ въ Пештѣ такъ и у Вѣдни велике невдоволенье. „Budap. Tagblatt“ каже, що дяковарскій епископъ маѣ бути завозваный на авдіенцію до цѣсаря, щобы оправдатись зъ свого поступованя. Зъ Вѣдня знову доносять, що тамошнй круги правительственнй порозумѣваються въ справѣ Стросмаера зъ нунціемъ Галимбертимъ. Здаѣсь, що въ сю справу вмѣшаѣсь такожь и папа.

——

Въ многихъ россійскихъ и не россійскихъ газетахъ появилася наразъ и майже ровночасно вѣсть, що въ Берлинѣ маѣ зобратися конгресъ для ревизіи берлиньскои угоды. Повъурядова вѣденьска „Presse“ розбираючи сю справу, каже: Насуваються самй одъ себе питаня: на що и якъ маѣ одбутися ревизія берлиньскои угоды? Коли перебѣжимо скоро окомъ всѣ тй 64 артикулы берлиньскои угоды, то побачимо, що дотыкають насамперед Болгарію одтакъ Всходну Румелію, дальше административну реформу европейскои Туреччины, опосля Грецію, Босну и Герцеговину, Чорногору, Сербію, Румунію, справу дунайску, напослѣдокъ Арменію и вѣроисповѣдне ровноуправненье цѣлои Туреччины. Коли добре розберемо цѣлу угоду, то побачимо, що лишь дуже малый процентъ зъ справъ въ нѣй наведеныхъ есть вповнѣ переведеный. До сихъ послѣдныхъ належить спеціяльно арт. 25, дотыкаючій окупацію Босны и Герцеговины а тутъ можна напевно припускати, що бодай зо стороны Россіи не буде жадатися ревизіи угоды за всяку цѣну, бо въ такомъ случаю моглабы лишь бути бесѣда о анексіи окупованыхъ провинцій черезъ Австрію. Подобно маѣся рѣчь и зъ артикулами, дотыкаючими справы дунайскои и Арменіи, котрй прецѣ зо всѣмъ въ дусѣ россійскихъ аспирацій такожь ще не переведено. Чи Греція и Сербія суть вдоволенй берлиньскою угодаю, тымъ сушать собѣ найменше въ Петербурзѣ голову, а що дотыкае Румунiи, то бажаня и змаганя Россіи лежать такъ по-за сею угодою, що ревизія єи не могла-бъ принести нѣякои користнои змѣны. Кромъ того Румунія и Сербія стали теперь суверенными державами и безъ ихъ згоды не можна бы теперь рѣшати о ихъ правахъ и обовязкахъ. А якъ выглядала-бы конференція, скрѣплена ще представителями Румуніи, Сербіи, Греціи и Чорногоры, можна собѣ представити... Зъ котрои отже стороны не зачѣпимо сеи угоды, то все показуеся, що позостае лишь одна справа болгарска и румелійска, за-для котрои въ дусѣ и интересѣ Россіи мала-бы переводитись ревизія угоды. Въ виду сего годѣ зрозумѣти, якъ можна за-для сеи справы жадати ревизіи цѣлои угоды, хиба що ходить о то, щобы єи зовсѣмъ довести до новои дипломатичнои запутанины.

——

Теперѣшне положенье въ Франціи есть надзвычайно грозне и нагадуе вже майже часы революціи. Правительство републиканьске майже не знаѣ, що маѣ робити. Префектъ парискои полиціи стративъ голову и выдаѣ разъ приказъ до подвластныхъ собѣ органовъ, що полиція не повинна мѣшатися тамъ, де видить, що роботники нищать прилады и матеріялъ роботничій, а одтакъ одклпкуе той приказъ. Ровночасно якъ республика ослабае, подноситься знову булянжизмъ и ген. Булянже выходить знову на верхъ при помочи бонапартистовъ. Три чинники отже: рухъ соціяльно-комунистичный, бонапартисты и булянжисты напосѣлися на републику и хотять єи конче довести до упадку, а приглянувшись всему добре, видко въ цѣломъ сѣмъ руху тайну руку монархистовъ, для котрыхъ найболшій заколотъ въ краю есть найдогоднѣйшій.

Страйки роботниковъ въ Франціи починають прибирати чимъ разъ грозньйшій характеръ и нагадують вже по части на комуну зъ 1871 р. Дня 6 с. м. вечеромъ напали були страйкуючй роботники на прядѣльню Кокеля въ Аміянъ и до колькохъ минутъ ограбили цѣлу фабрику. Коли наспѣла полиція и жандармерія, почали роботники ставити опоръ, обкидали власть безпечности камѣньемъ, а одтакъ подложили огонь подъ фабрику и не допустили сторожу пожарну, котра спѣшила гасити огонь. Аміянъ есть головнымъ мѣстомъ департаменту Сомъ, де знову кандидуе Булянже при помочи бонапартистовъ. Въ Парижи прийшло було такожь до бурливыхъ сценъ на улицахъ и полиція мусѣла порядокъ робити. На роботничой биржи сконфисковано цѣлый возъ держаковъ одъ мѣтелъ, котрыми хотѣлися узброити страйкуючй кельнеры. Страйкъ роботниковъ и неспокой въ мѣстѣ обгортае чимъ разъ больший круги: що на одномъ мѣсци придусять рухъ сей, то на другомъ выступае онъ вже зъ подвойною силою. Всѣ невдоволенй елементы межи ремѣсничими роботниками користають зъ нагоды и дають собѣ теперь волю. На зборахъ по колькохъ кровожадныхъ бесѣдахъ ухвалюються найдивнѣйшй резолюціи, а одтакъ выбѣгае товпа на улицю и допускаеся тамъ всѣлякого злочиньства та тѣшиться, коли може зловити якого полицайника та добре его оббити. До роботниковъ при земныхъ будовляхъ прилучились теперь ще фризѣры и кельнеры, котрй нѣбы то больше интелигентнй, перевышали ще своихъ товаришовъ одъ будовель.

Смерть генерала бувшихъ комунардовъ,

Timandi, Moldovan, Ankus, Tistrics, Feyerdy, Gulovits, Filippon, Kuhich, Ladich, Bosontay, Holosnay, Kowordany, Lody Petrus.

———

Дня 2 серпня т. р. упокоився въ семинарскій инфирмаріи Janos Papats, питомець зъ Угорщины. На сей похоронъ выасигновано изъ семинарскои касы: На домовину для покойного столяреви Іоану Каргуловскому 4 зр., о. Іосафату Бошковскому парохови за свѣтло 5 зр., вице-ректорови о. Константину Сабатовскому на выдатки при похоронѣ 4 зр. Семинарску касу утримувавъ Ad. Beisset.

———

Дня 20 серпня т. р. послася порозумѣня Петра Бѣляньского, епископа львовского, зъ Максимиліяномъ Рылломъ, епископомъ перемыскимъ, и за апробатою митрополита Ясона Смогоржевского, вылучено зъ епархіи перемыскои деканаты: городецкій, радиховскій, журовскій, стременецкій и бускій и прилучено ихъ до епархіи львовскои, — а зъ епархіи львовскои вылучено деканаты: жовковскій, горожаньскій и куликовскій и прилучено ихъ до епархіи перемыскои.

———

Того року бувъ трактіерникомъ въ семинаріи львовскій Іоанъ Мазовецкій и побиравъ за харчь одъ одного питомця 15½ кр. денно. Сталыми сторожами були въ семинаріи Симеонъ Геровскій и Теодоръ Грумицкій, за мѣсячну платню по 4 зр. 10 кр. Для питомцѣвъ робили чоботы шевцѣ: Феликъ, Гизиньскій и Иванъ Квѣтновскій. За новй чоботы зъ холявами плачено 2 зр. 30 кр., за черевики зъ клямрами, въ якихъ ходили питомцѣ, затягаючи панчохи, 1 зр. 40 кр., за зельованье 18 кр. Семинарскій кравець Ханмъ Фруксъ побиравъ за роботу новои камизельки 25 кр. и такъ само за пантальоны.

Рокъ 1787.

Надворнымъ декретомъ зъ т. р. постановлено, що питомець, укончившій философичнй и богословскй студіи въ рускомъ языцѣ, не може бути на высшй ступенѣ въ церковной ерархіи постановленый.

———

Дня 4 марта т. р. одправивъ Петро Бѣляньскій, епископъ львовскій, въ присутности капитулы першу св. литургію въ семинарской каплици, перемѣненой изъ скасованого костела монахинь Доминиканокъ на руску церковь и устроеной по всходному обряду. Въ часѣ сеи першои литургіи проповѣдавъ о. д-ръ Николай Скородиньскій, професоръ Пасторальнои. (Читай.: „Kazanie w nowo przekształconej cerkwi Generalnego ruskiego Seminarium Lwowskiego podczas pierwszego Nabożeństwa miane przez X. Mik. Skorodyńskiego S. Th. Doktora w Akademii Lwowskiej Teologii Pastoralnej c. k. Profesora ord. publ. d. 4. marca 1787 R. we Lwowie w Druk. wd. Józefy Pillerowy“.)

———

Дня 13 мая т. р. витавъ ректоратъ зъ питомцями въ семинарскихъ мурахъ основателя сеи духовнои семинаріи и великого добродѣя Русиновъ, незабутого цѣсаря Іосифа II. Цѣсарь оглянувъ все заведенье, бувъ у комнатахъ питомцѣвъ, въ рефектаряхъ, на огородѣ, и розмовлявъ зъ питомцями дуже ласкаво.

———

Того року основано въ семинаріи 400 мѣсць для рускихъ питомцѣвъ, кандидатовъ до духовного стану зъ Галичины, Угорщины и Семигороду. Въ виду того, що такъ богате число питомцѣвъ не могло въ заведеню помѣститися, надавано многимъ стипендіи по 150 зр. рочно.

———

Дня 1 вересня т. р. опустивъ духовну семинарію питомець Петро Лодій (Petrus Lody), родомъ зъ угорскои Руси, и бувъ именованый провизоричнымъ професоромъ философіи на выдѣлѣ философичномъ у Львовѣ.

———

Дня 27 жовтня т. р. одѣхавъ слабый питомець I. Vaszko до Угорщины, а по силѣ ц. к. губерніяльного розпорядженя до ч. 23.247 выасигновано єму на дорогу зъ семинарскои касы 50 зр.

———

Дня 1 листопада т. р. заведено за стараньемъ Петра Бѣляньского, епископа львовского, рускй выклады на богословскомъ и философичномъ факультетѣ у Львовѣ. Богословскй науки выкладалися на церковномъ языцѣ, а професорами були: о. Антоній Ангеловичь, познѣйшій галицкій митрополитъ, для Догматики; о. Николай Скородиньскій, познѣйшій епископъ львовскій, для Екзегетики; о. Михаилъ Гарасевичь для Пасторальнои, о. Андрей Бѣлецкій для Исторіи церковнои, о. Андрей Павловичь для Етики.

———

Того року поприбивано на стѣнахъ въ музеяхъ питомцѣвъ на большомъ папери списанй, ректоромъ подписанй семинарскй права, якй въ вѣрномъ одписѣ подаю:

Elenchus
praecipuarum legum ab Alumnis Seminarii genrls observandarum.

In Ecclesia.

a) Ad sacrum, vesperas et alia divina dato altero campanae pulsu alumni omnes sine omni retardatione comparere tenentur.

b) In Ecclesia quilibet assignatum classi suae locum occupet, nullusque ad columnas vel inter portam et columnas Ecclesiae aut in scamnis ad portam exceptis ductoribus consistere audeat.

c) Venientes ad Ecclesiam et inde exeuntes atque coram altari transeuntes meminerint adorationis debitae Sanctissimo exhibendae missae que Sacrificio integro atque allis cultus divini publici officiis religiosa et devota mente intersint.

d) Confessiones quolibet mense erga schedulas consvetas coram spirituali vel aliis confessariis probatis cum permissione Illius absolveant.

In Museo et ambitibus.

a) In precibus omnes, nullis quoqumque munere fungentibus exceptis compareant ad campanae pulsum, precesque non antea inhoent donec omnes convenerint.

b) Ordinem diurnum Seminarii praeprimis autem silentia exactissime observant ideo tempore silentiorum omnes ambulationes in Museo et ambitibus atque turbationes exinde quod plures ex eisdem scriptis discere solent evitent.

c) Ad studia omnes accedant Museum, munditiemque in omnibus et ubique ac praecipue in Museo et ambitibus observent.

d) Palia et paliola pileique suspendantur e plutei paxillis parieli affixio.

e) Cubilia, Ductoribus, Cantoribus, Sacellanis, inspectoribusque nosocomii et Xenodochii concessa reliqui alumni non audeant, fine negligendorum officiorum.

f) Mutuum invicem amorem, atque charitatem nullo non tempore fovere studeant et eo ipso discordias contentionesque, fugiant, scomalibus sese invicem non proscindant.

g) In ambitibus sursum deorsumque non cursitent, magna strepia non incedant saltumque non faciant.

h) In vestitu gestu et omni exteriori habitu evitent cuncta, quae statui clericali non conveniunt et levitatem potius animi demonstrant. Veste instituto Seminarii praescripta, et a Semina-

Едеса, дала робôтникамъ добру нагоду до демонстрацій. Въ похоронѣ генерала взяло участь якихъ 15 до 20.000 людей, до котрыхъ прилучилися и страйкуючій робôтники. Щобы удержати якій такій порядокъ, мусѣла вырушити вся парижка полиція. Похôдъ рушивъ середъ окликôвъ: „Най жие комуна!“ а робôтники почали розвивати червонѣ хоругви. Коли комисарь полиціи хотѣвъ ôдъ одного робôтника ôдобрати хоругов, стрѣлено до него зъ револьверу. Полиція не могла собѣ нѣякъ дати радысь и допервa сильный ôддѣлъ жандармеріи зробивъ трохи ладъ, але не на довго. За хвилю стрѣлено до полиціи другій разъ зъ револьверу, а ôдтакъ кинувъ хтось бомбу, котра на щастье не експльодувала. Тогдѣ кинулась полиція и жандармерія зъ добутыми шаблями на товпу и покалѣчила богато осôбъ, а множество арештувала. При пôзнѣйшôмъ обчисленю показалося, що єсть 50 осôбъ раненыхъ а мѣжь тыми кôлькохъ полиціянтôвъ.

——

До „Times“ доносять зъ Константинополя, що турецкій представитель въ Берлинѣ повѣдомивъ Порту, що незадовго мають розпочатися межи Нѣмеччиною, Австрією и Италією переговоры въ справѣ болгарскôй. Зъѣздъ мин. Гирса зъ кн. Бисмаркомъ доведе имовѣрно до того, що въ Берлинѣ збереся конгресъ, котрый однакожь обмежиться лишь на справу болгарску. Пôсля того самого жерела мавъ турецкій представитель у Вѣдни донести Портѣ, що Австрія не буде противитись радѣ Нѣмеччины що-до певныхъ змѣнъ въ теперѣшныхъ ôдносинахъ Болгаріи.

Зъ Софіи доносять до „N fr. Presse“, що пôсля наспѣвшихъ тамъ зъ Константинополя вѣстей, котрѣ походять зъ берлиньскихъ и вѣденьскихъ жерелъ, мають незадовго розпочатися переговоры въ справѣ болгарскôй мѣжь Австрією, Италією и Англією. Австрія мае бути готова на жаданье Нѣмеччины уступити въ декотрыхъ точкахъ, а именно въ справѣ особы нового кандидата на престолъ болгарскій. Въ софійскихъ добре поинформованыхъ кругахъ кажуть, що наколи-бъ жадна держава не пôдпирала кн. Фердинанда, то и Болгарія не противилась бы вже теперь установленю нового князя, розумѣеся, скоро-бы лишь той кандидатъ не бувъ такъ непопулярный якъ Дадіянъ Мингрельскій и скоро-бы ôнъ не робивъ Россіи на руку та не покликувавъ до краю россійскихъ чиновникôвъ.

Грецкѣ газеты займаються теперь досыть пильно кандидатурою кн. Вальдемара на престолъ болгарскій и доказують рѣшучо, що ôнъ нѣколи не буде княземъ болгарскимъ. Грецкій король Георгій, братъ кн. Вальдемара, высказався ще торôкъ рѣшучо противъ его кандидатуры на князя болгарского. Въ Копенгазѣ ôдбулася по выборѣ кн Вальдемара черезъ собраніе минувшого року нарада родины, котра згодилася зовсѣмъ на погляды короля Георгія. Такожь и царь Александеръ бувъ тогдѣ тому плянови противный, а єсть рѣчь певна, що тѣ круги суть и нинѣ того самого погляду, що и минувшого року. Навѣть коли-бъ собраніе и знову выбрало кн. Вальдемара княземъ, то ôнъ не принявъ-бы выбору. „Неологосъ“ доказуе, що король Георгій, котрый теперь перебуваe въ Петербурзѣ, а зъ ôдтамъ маe поѣхати до Копенгаги, буде въ обохъ мѣстахъ представляти свои погляды и и выступати противъ всякои хочь-бы лишь гадки о выборѣ кн. Вальдемара.

НОВИНКИ.

— **Зъ руско-народного театру.** Дня 11 н. ст., с. е. въ суботу того тыждня, выставить нашъ театръ оперетку Стравса „Веселу вôйну“ на бенефисъ артистки н-ѣ Клѣшевскои. Гадаємо, що публика якъ мѣсцева такъ и зъ околицѣ численно заповнить въ той день всѣ мѣсця въ театрѣ и дасть тымъ доказъ признаня для артистки, котра вповнѣ заслугуе на се своими выступами, яко перша спѣвачка нашои сцены.

— **Стипендіи цѣсарскій** фундаціи им. Францъ-Іосифа и Єлисаветы, рôчно по 300 зр. въ золотѣ будуть розданѣ помѣжь слухателѣвъ чотирохъ выдѣлôвъ университетскихъ, именно по двѣ стипендіи для слухателѣвъ у Вѣдни, Празѣ и Инсбруку а по одной у Львовѣ, Краковѣ, Чернôвцяхъ и Грацу. Убѣгаючій-ся мають залучити до своихъ власноручно написаныхъ до Єго ц. к. Величества подань: 1) метрику, 2) свѣдоцтво убожества, 3) свѣдоцтво испыту зрѣлости або свѣдоцтво кольоквіяльне та свѣдоцтво зъ испыту державного. Поданя вносити можна найдальше до дня 31 серпня с. р. пôдъ адресою: K k. General-Direction der A. h. Fonds, k. k. Hofburg in Wien.

— **Стипендію им. Попеля,** остаючу пôдъ зарядомъ Митр. консисторіи, поручило намѣстництво надати Якову Попелю, ученикови 3 клясы школы народнои въ Галичи.

— **Зъ Яворова пишуть намъ:** Д. 29 н. ст. линя с. р. бувъ я свѣдкомъ такои сцены. Господарь Илько Кôструба розпочавъ сварку зъ жѣнкою, а опôсля побивъ єи. Коли єго пасербъ побачивъ, що ôнъ бье матѣрь, побѣгъ до полиціи и привѣвъ полиціянта Илька Мельничека. Сей полиціянтъ казавъ Кôструбѣ ити зъ нимъ до полиціи. Кôструба хотѣвъ ити, тôлько казавъ жѣнцѣ дати собѣ чемерку. Коли жѣнка чемерки дати не хотѣла, то Кôструба зновъ ударивъ єи кôлька разôвъ. На то крикнувъ полиціянтъ: „При менѣ ты не смѣешь бити!“ А Кôструба до полиціянта: „Щô ты маешь менѣ розказувати въ моѣй хатѣ?“ Зъ того пôйшла сварня. Кôструба выкинувъ полиціянта зъ хаты на подвôрье а той вытягнувъ шаблю и почавъ нею грозити господареви. Кôструба выйшовъ на подвôрье и почавъ глядати якого бука на полиціянта, а тымчасомъ той ударивъ кôльканацять разôвъ Кôструбу въ голову шаблею такъ, що кровь по лици почала сплывати, потôмъ вытягнувъ єго на улицю, почавъ волочити по улици межи товпою народу, бо то бувъ день торговый, наконецъ казавъ собѣ принести шнура, щобы Кôструбу звязати, и звязаного завезти до полиціи. Кôструба не давався, боронився, а полиціянтъ вôзвавъ до помочи двохъ жидôвъ, и тѣ єму допомогли Кôструбу звязати — и звязаного лише въ сорочцѣ, завезли на жидôвскôмъ вôзку до полиціи. Въ зубы дали єму патикъ, а опôсля такъ перевязали черезъ губу на около головы шнуромъ. Такъ собѣ поступивъ полиціянтъ зъ господаремъ при збѣговиску жидôвъ та доокрестныхъ селянъ!

— **До вѣдомости дирекціи почтъ и телеграфôвъ у Львовѣ!** Неразъ згадували ми про непорядки на нашихъ урядахъ почтовыхъ на провинціи; неразъ вносили мы скарги на поодинокій уряды, залучаючи при тôмъ corpus delicti: якусь часопись, що ходила свѣтами по цѣлôй Галичинѣ и допервa якійсь урядникъ у Вѣдни ôдчитавъ адресу та справивъ на добру дорогу — но и гадали, що дирекція, повѣдомлена о такихъ случаяхъ, зарядить якусь змѣну дотеперѣшныхъ порядкôвъ и добачить въ чôмъ лежить лихо. Лихо лежить въ тôмъ, що нашій урядники почтовій не знають добре языка рускаго, зле прочитують адресы а ôдтакъ вандруе така газета свѣтами. Такъ пишуть намъ зъ одного села, що належить до уряду почтового въ Устю рускôмъ: „Найбôльша бѣда зъ часописями. Нема тыждня, въ котрôмъ дорученобы менѣ точно всѣ числа, а замѣсть того, щобы не прийшла до мене чия инша часопись, адресована зовсѣмъ деинде. Отъ теперь, коли се пишу, суть у мене три числа „Батькôвщины“, адресованѣ на чуже имя; треба-бы ихъ ôдослати або редакціи або адресатови, бо коли зверну ихъ на почту, то пôйдутъ въ свѣтъ манôвцями. Не винна тому яка особиста злоба урядникôвъ почтовыхъ, нѣ, тутъ лихо въ тôмъ, що урядники не уважають за свôй обовязокъ научитись читати по руски.“ — А теперь спытаємо мы ôдъ себе хв. дирекцію почтъ: за що платиться за кождый примѣрникъ газеты 1 кр. въ марцѣ почтовôй, коли газета не маe дойти на своe призначене мѣсце? А лучаeся и такъ, що предплатникъ гадае, що хибы въ пересылцѣ газеты походять ôдъ самои администраціи и перестае предплачувати сю газету.

— **Зъ любови.** Въ Ряшевѣ залюбився пôдофицеръ тамошного 40 полку, Д., въ доньцѣ шинкаря, гарнôй Ґолдѣ. Любились обоe а злучитись на вѣки не могли, бо Д. єсть католикъ, а Ґолда жидôвка. Родина Ґолды не хотѣла дозволити ѣй приймити вѣру христіяньску, тому Д. порѣшивъ перейти на вѣру жидôвску. Удався ôнъ до ряшевского рабина, однакъ той не дозволивъ єму переходу. Такъ само порѣшили и инші рабины. Тодѣ загадавъ Д. застрѣлитись, а для бôльшого ефекту хотѣвъ се зробити въ присутности Ґолды. Приложивъ револьверъ до чола, Ґолда въ крикъ, хопила за убійчу збрую, люде збѣглись и не дали вже залюбленому Д. забитись — бо ревельверъ не бувъ набитый. Пригода та такъ подѣлала на родину Ґолды, що мабуть дозволять вже гарнôй и залюбленôй жидôвцѣ перейти на вѣру христіяньску.

— **Звѣстну справу** львôвского хирурга Д. Курпеля будуть розсуджати въ вересни с. р. судіи присяжнѣ львôвского суду карного Слѣдство покôнчивъ вже судія п. Сонотницкій а прокураторія выготовляe актъ обжалованя. Курпля выпустили на волю за кавціею 1500 зр.

— **Крадѣжь коней.** Зъ тернопôльского доносять, що нашихъ селянъ навѣстило нове нещастье — єсть се крадѣжь коней, ведена на великій розмѣры. За тыждень, с. е. ôдъ 1 до 7 серпня вкрали въ селѣ Покропивнôй трема наворотами 7 штукъ коней а такожь одну пару въ Козловѣ и кôлька штукъ въ иншихъ сусѣдныхъ селахъ. Селяне черезъ те попали въ велику роспуку и мають одиноку надѣю въ жандармеріи, що чей она зарадить лиху.

— **Бунтъ вязнѣвъ.** Въ Илявѣ коло Тренчина на Угорщинѣ повставъ дня 2 н. ст. серпня въ тамошнôй вязници бунтъ и заговоръ мѣжь вязнями. Директоръ вязницѣ Іосифъ Ковачь завѣвъ строгій приписы и тому убійця Емерикъ Тотъ-Перґе вчинивъ заговоръ мѣжь вязнями. Вечеромъ въ суботу мали они пôдпалити вязницю при запалюваню лямпъ а ôдтакъ при загальнôмъ заколотѣ убиги сторожѣвъ и директора. Сей плянъ прискорила пригода, котра лучилася въ минувшій четверъ. О год. 11-тôй передъ полуднемъ зайшовъ директоръ до робôтнѣ кравецкои, де сидѣло при роботѣ 80 найнебезпечнѣйшихъ вязнѣвъ. Заразъ на порозѣ приступивъ Емерикъ до директора и зухвало почавъ вымахувати кусникомъ солонины передъ єго лицемъ а ôдтакъ запытавъ: Хто се маe ѣсти? Чоловѣкъ чи несъ? Сѣ слова були знакомъ до бунту для иншихъ вязнѣвъ. Директоръ заховавъ спокôй и лише поспытався, якъ смѣe ôнъ такъ зухвало промавляти до него. На се вытягнувъ Емерикъ нôжь зъ-за пазухи и замахнувся на директора. Побачивъ се сторожь, що стоявъ на вартѣ въ тôй робôтни и въ самъ часъ хопивъ злочинця за руку. За те ихнувъ Емерикъ сторожа ножемъ, а плывуча кровь розбудила дикій пристрасти у иншихъ вязнѣвъ. Кинулись они на сторожа; выдерли єму карабинъ и багнетомъ почали колоти лежачого на земли. Положенье директора сталось вельми прикрымъ. Недалеко высѣвъ дзвôнъ алярмовый и директоръ змôгъ задзвонити, заки вязнѣ упорались зъ сторожемъ. Збѣглись узброенѣ сторожѣ а рôвночасно выбѣгли зъ робôтнѣ всѣ вязнѣ та почалась бійка. Вязнѣ мали ножѣ и вскорѣ кôлька сторожѣвъ повалилось проколеныхъ на землю. Самъ директоръ стоявъ спокôйно, хотяй ôднѣсъ такожь кôлька тяжкихъ ранъ. За нимъ стояли два найзнатнѣйшій злочинцѣ, проводирь розбишакôвъ Савинъ Йочі и многократный убійця Гостеръ, та спокôйно придивлялися тôй дикôй бійцѣ. Надбѣгли жовнѣры на помôчь, але директоръ не дозволивъ стрѣляти мѣжь збунтованыхъ. Зъ великимъ трудомъ змогли розброити вязнѣвъ и позамыкати ихъ окремо. Вже почали по иншихъ робôтняхъ лагодитись до бунту, щобы пôйти на помôчь своимъ товаришамъ, але завчасу ще подвоили сторожу и позамыкали дверѣ. — Въ вязници илявскôй бунтовались вже вязнѣ въ р. 1858 и тогдѣ застрѣлили жовнѣры кôльканацять зъ помѣжь нихъ. За то стративъ официръ, що наказавъ стрѣляти мѣжь вязнѣвъ, свою рангу а директора спенсіоновали. Теперѣшный директоръ Іосифъ Ковачь, єсть шуриномъ министра Бароса.

— **Проєктъ ôдновленя державы жидôвскои.** До Англіи приѣхавъ недавно рабинъ зъ Чикаго, д-ръ Мертонъ Сиверта и привѣзъ зъ собою проєктъ ôдбудованя Палестины. Въ Англіи досыть радо приняли сей проєктъ. Д-ръ Сиверта — пише „Frankfurter Ztg.“ — єсть то чоловѣкъ спокôйный, практичный и не уводиться нѣякими мріями. Ônъ знае, що жиды, котрѣ поселились-бы зъ власнои волѣ въ Палестинѣ, ледве выстали-бы на шесту часть людности сеи новои державы. Сю справу студіовавъ д-ръ Сиверта досыть довго и привѣзъ вже готовый плянъ выкупу землѣ поселеня людности и ôдбудованя мѣстъ, мѣжь иншими такожь давного Єрусалиму. Ônъ гадае, що вже зъ осенею буде мôгъ приступити до дѣла, бо коли найдесь достаточне число жидôвскихъ кольонистôвъ, то всѣ державы згодяться, щобы признати тôй державѣ жидôвскôй независимôсть и неутральнôсть, якъ се зробили зъ Швайцарією и Бельгією. Чи д-ръ Сиверта гадае Палестину силою здобути ôдъ Туреччины, чи може єи якимъ способомъ купити, о тôмъ не згадуeсь въ тôй газетѣ, зъ-ôдки беремо цѣлу сю вѣстку.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ громадѣ Малковичѣ, пов. городецкого, 100 зр. пôдпомоги на будову школы. — Нинѣ ôдбуваeсь вѣнчанье п. І. Костека, укôнченого богослова, зъ панною Бачиньскою, донькою пароха въ Маковôй. — Ôдбулись вѣнчаня укôнченыхъ богословôвъ: дня 5 н. ст. серпня п. Ом. Абрисовского зъ панною Телиховскою и дня 7 н. ст. серпня п. Ореста Солтикевича зъ панною Леонтиною Минковичъ въ Перемышли.

НАДОСЛАНЕ.

Для глухихъ. — Особа, що въ поединчій спосôбъ вылѣчилась зъ 23-лѣтнои глухоты и шуму въ ушахъ, готова кождому переслати даромъ описанье сего по нѣмецки. — Адреса: **Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2476 6—52

Вѣсти зъ Арп. Львôвскои.

Грамоту на душпастиря въ Америцѣ одержавъ ôдъ митр. Ординаріяту о Евг. Проскурницкій, пресвитеръ еп. станиславôвскои.

Презенту на Озерянку одержавъ о. Петро Чумакъ, сотр. въ Бережанахъ.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Опорожненѣ мѣсця: почтмайстра въ Окоцимѣ, пов. бжеского и експедієнтôвъ почтовыхъ при маючихъ отворитися урядахъ почтовыхъ въ Завадцѣ и Угриновѣ середнôмъ, пов. калуского; подаватись можна на перше мѣсце до 28, а на два другій до 14 н. ст. серпня с. р. — Краєва Дирекція скарбу оголошуe конкурсъ на кôльканацять мѣсць поборцѣвъ податковыхъ въ IX кл. ранги, кôльканацять мѣсць контрольорôвъ податковыхъ въ X ранзѣ и на кôлькадесять мѣстъ адъюнктôвъ податковыхъ въ XI ранзѣ; ôдтакъ на кôльканацять мѣсць возныхъ при урядахъ податковыхъ; речинець внешеня подань на тій всѣ мѣсця єсть до 31 н. ст. серпня с. р.

— **Именованя..** Инспекторъ сторожи скарбовои, Мечиславъ Даєвскій именованый совѣтникомъ скарбовымъ при дирекціи скарбу у Львовѣ. — Проф. Зулкезичь зъ Перемышли именованый директоромъ низшои гимназіи въ Бохнѣ; суплентъ тернопôльскои гимназіи Плешкевичь именованый дѣйстнымъ учителемъ въ Яслѣ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **Добровôльнѣ датки на будову новои церкви въ Залѣсю пôдъ Решевомъ. А.** *Зъ захôдноі Галичины.* Руска-весь 4·60 зр.; кс. Стафѣй зъ Старомѣстя 2 зр.; Матисôвка 9·25 зр.; Побитно 4·19 зр.; Слоцѣна 5·04 зр.; Кс. Малиновскій 2 зр.; о. Прислопскій зъ Близянки 1 зр.; Двôръ въ Небыльци 22 кр.; кс. Мончиньскій 40 кр.; кс Брода зъ Краснаго 30 кр.; Громада Красне 2·95 зр.; кс. Сяра 1 зр.; кс. Суликовскій 2 зр.; Громада Лукавець 10·50 зр.; Будивôй 9·22 зр.; вôйтъ зъ Будивоя 1 зр.; Тычинъ 13.17 зр.; кс. Цимбуль 50 кр.; кс. Костецкій 1 зр.; Германова 4·22 зр.; Двôръ Стра. шнальe 50 кр.; кс. зъ Поломыѣ 20 кр.; кс. Каракульскій зъ Пшибишôвки 2 зр.; Двôръ Бзянка 50 кр.; кс. Венґжиновскій 1 зр.; кс. Ющикъ 1 зр.; кс. Ґризьецкій зъ Зглобня 1 зр.; Громада Зглобень 4·38 зр.; Нехобжь 6 зр.; Пшибишôвка 6·64 зр.; и поменшій датки ôдъ громадъ, — разомъ 154 зр. 31 кр.; Двôръ Гвозница 20 кр.; Конколѣвка 5·20 зр.; кс. Квятковскій зъ Блажовы 2·50 зр.; М. Палюхъ 30 кр.; Блажова 8·97 зр.; кс. Токарь 1 зр.; Гижне 5·20 зр.; душпастирь 1 зр.; кс. зъ Язорника 20 кр.; Двôръ Газлѣ 50 кр.; о. Колтунюкъ зъ Тарнавки 50 кр.; Двôръ Грегорôвка 1 зр.; кс. Котецкій зъ Борку 1 зр.; кс. Ґурнисевичь 3 зр.; Пельнарова 5 зр; кс. въ Стрыжовѣ 30 кр.; Двôръ Добрехôвъ 20 кр.; кс. Мышковскій 1 зр.; кс. зъ Тшебовіска 20 кр.; Двôръ Ясенка 50 кр; кс. зъ Зачерня 30 кр.; вôйтъ зъ Зачерня 1 зр.; Громада 4 зр.; 152 дрôбнѣ датки; разомъ 100 83; зъ поцередчымъ разомъ: 254 зр. 14 кр. III. А. Драбынянка 7 зр. 22 кр.; Двôръ въ Богухвалѣ 2 зр; Чудець передмѣстье 6·70 зр.; кс. зъ Любенѣ 50 кр.; Братковицѣ 4·26 зр. Рудна двôръ 50 кр.; Мровля двôръ 50 кр; кс. зъ Мровлѣ 1 зр.; кс. зъ Глогова 50 кр.; иншій дрôбнѣ датки ôдъ 80 зр. 64 кр; разомъ зъ попереднымъ выказомъ 334·78. IV. А. кс. зъ Хмельника 1 зр.; кс. Мазурекъ 1 зр; кс. зъ Малявы 20 кр; кс. зъ Слоціны 2 зр.; кс. зъ Борку додатково 1 зр; п. Рожеевскій зъ Тычина 3 зр.; Громада Залѣсе 19 зр; Громада Бѣла 53 зр.; Разомъ, повѣтъ Решôвскій: брутто 451 зр. 85 кр., нетто **395 зр. 45 кр.**

Телеграмы „Дѣла“.

Берлинъ 9. серпня. Пôвъурядовѣ газеты доносять, що царь мавъ сказати, що интервенція Россіи до Болгаріи єсть зовсѣмъ выключена.

Петербургъ 9. серпня. „Journ. de St. Peterbg.“ констатуe згôдно зъ берлиньскими газетами, що стрѣча монархôвъ въ Петергофѣ дала зовсѣмъ мирнѣ результаты.

Лондонъ 9. серпня. На бенкетѣ у лордъ-мера (президента мѣста) въ Лондонѣ сказавъ лордъ Сальсбери: Що-до справъ заграничныхъ, панує спокôй. Можу вамъ зъ бôльшою якъ коли небудь певностею сказати, що цѣлею всѣхъ монархôвъ єсть забезпечити миръ. Въ Єгиптѣ єсть небезпечнôсть лишь на границѣ; у внутрѣ єсть все въ ладѣ и край може теперь выплачуватися. Политика Англіи що-до Єгипту не змѣнилася. Що-до Болгаріи, то, о скôлько то зависить ôдъ заграницѣ, вказуe все на спокôй и миръ въ будучности. Всѣ суть того переконаня, що Болгарію найлѣпше лишити собѣ самôй. Англія бажае лишь свободы и независимости Болгаріи, Нѣмеччинѣ єсть Болгарія рôвнодушна. Австрія хоче тамъ мати status quo а Россія хоче бачити єи цвитучою. Зъѣздъ цѣсаря Вильгельма зъ царемъ причиниться лишь до скрѣпленя мира. Миръ межи Нѣмеччиною а Россією значить такожь миръ зъ Австрією.

---

ris subministrata, talari nimirum cum paliolo in exitu quoqumque non seponendo utantur, caveantque alias quoad materiam et formam quam sunt seminaristicae in extra Seminarium adhibere.

In Dormitorio.

a) Finitis post institutum conscientiae examen et datum campanae a janitore Seminarii signum, vespertinis precibus, omnes illico in silentio cubitum eant, et non in ambitibus colloquia qualiaqumque eo magis inhonesta miscentes deambulent, aut eadem colloquia in dormitoriis instituant.

b) Matutino tempore dato campanae pulsu omnes mox surgentes debite se induant atque altero campanae pulsu dato diligenter ad praeces conveniant.

c) Fenestrae dormitoriorum aperiantur ante abitum ad collegia et relinquantur apertae ad adventum ex iisdem, similiter a meridie faciendum.

d) Comessationes, Compotationes, fumationesque herbae nicotianae vitanda.

e) Compositio et mundities lectisterniorum rerum caeterarum in dormitoriis reponi solitarum aut ad eadem pertinentium non negligatur, sed sedulo curetur.

f) Aditus hominum peregrinorum prouti etiam puerorum, cum eorundem intertennis, quam severissime prohibetur.

In Refectorio.

a) Omnes simul nec serius nec maturius ad datum campanae pulsum descendant, simulque preces ante prandium aut coenam praeorante uno juxta ordinem classium persolvant, finito prandio, id eodem modo fiat, non citius ac caeteri finiverant.

b) Assidentes mensae et comedentes observent acurate leges civitatis, caveantque inquinotionem mapparum et mapularum.

c) Nullus maneat in Museo tempore prandii vel caenae absque obtenta a respectivo studiorum praefecto licentia.

d) Nullus sub prandium aut coenam a mensa ad excipiendum advenientem hospitem vel aliud aliquod negotium perficiendum surgat.

e) Nulli Alumnorum in vestitu alio, quam seminaristico prout indecore, ita neque mensae superinjecto palio assidere licet.

In Exitu.

a) Publica collegia in Universitate absque intermissione acurate frequentent, nec singuli sed congregati prius in Museo ad campanae pulsum commune exitus signum, et hoc unum non pro diversitate classium pluries repetitum, illico exinde exeuntes adeant. Repetitio haec pulsus campanae in quoqumque etiam exitu, ab hoc tempore intermittenda, cum unus ad designandum tempus exitus sufficiat. Terminalis collegiis similiter omnes simul revertantur, nullusque audeat in via sese separare et serius etsi cum collega ad Seminarium redice.

b) Ab exitu pro deambulatione atque alio nullus emaneat, nisi obtenta emanendi licentia.

Denique

Hebdomadariorum esto curae, ut candelabra a famulis purgentur, pavimentum Musei et Dormitorii cum supelectilium abstersione diebus Mercurii et Sabbathi scopetur, pulsus campanae necessarius et non superfluus observetur, suffitus in Museo procuretur, res lavandae numero seriali debite signalae ab Alumnis recipiantur, et extinguantur, fenestrae in Dormitoriis ut supra in Musea autem sub missae sacrificium et prandium, post preces autem vespertinas per quadrantem aperiantur et laudantur, clavis dormitorii penes ipsos maneat.

(*Дальше буде.*)

Курсъ Львôвскій

зъ дня 8. л. серпня 1888.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	211 50	214 —
Зелѣз. Львôв.-Чернов. по 200 зр. а. в.	220 —	223 50
Банку гипот. гал. по 200 зр. а. в. . .	275 —	279 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в. .	— —	316 —
Листы заставнѝ за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в	98 80	100 —
Банку гипот. гал. 5% а. в. вылъос. зъ 10% прем.	101 10	102 —
Банку краєвого 4½% а. в. лъос. 51 л.	92 50	93 50
Товарищтва кредит. гал. 5% а. в. . .	101 —	102 —
Товарищтва кредит. гал. 4% а. в. . .	94 10	95 10
Товар. кред. гал. 5% а. в. лъос. 37 л.	101 —	102 —
Товар. кред. гал. 4% а. в. лъос. 41½ л.	91 25	92 50
Товар. кред. гал. 4½% а. в. лъос. 52 л.	94 20	95 20
Листы довжнѝ за 100 зр.		
Гал Зав. кред. сел. 3% а. в (давн. 6%) въ ликв.	— —	54 —
Гал. Зав. кред. сел. 2½% (давн. 5%) въ ликв.	— —	48 —
Общ. роль. кред. Завед. 6% лъос. въ 15 л.	— —	— —
Облиги за 100 зр.		
Индемнизац. галицкѝ 5% м. к. . . .	103 25	104 50
Комунальнѝ Банку краєв. 5%, I емис.	99 50	101 —
Позички краєв. зъ 1873 по 5% а. в. .	— —	105 —
Позички краєв. зъ 1883 по 4½% а. в.	90 50	91 50
Льосы:		
Мѣста Кракова	20 25	22 25
Мѣста Станиславова	— —	34 —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскѝ	5 78	5 88
Наполеондоръ	9 72	9 82
Пôвъимперіялъ	10 11	10 22
Рубель срѣбный	1 40	1 50
Рубель паперовый	1 16	1 18
100 марокъ нѣмецкихъ	60 —	61 —

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 179 –?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерия

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 87 ?

ПОДЯКА.

Подобалося Всевышньому покликати до себе найдорожшого ôтця мого Казимира, мѣщанина зъ Бôбрки. Въ сумнôмъ обрядѣ похоронôвъ, що ôдбулися тамже на дни 28 л. липня, зволили вселаскаво взяти участь священики братнього обряду, а то Высокоповажаный о. деканъ Радзикевичъ зъ Шоломыѣ, о. Штогринъ зъ Стрѣлокъ, мѣсцевый парохъ о. Дзеровичъ, о. Илясевичъ зъ Соколôвки и о. Сохоцкій зъ Ланôвъ помимо недогôднои для руского священика-господаря поры жнивъ. Почуваюся про се до милого обовязку зложити згаданымъ Высокоповажанымъ Панъ-Отцямъ прилюдну подяку. Богъ-заплать Вамъ Всечестнѣйшій Отцѣ за Вашь безкорыстовный трудъ и щира молитва моя до Всевышнього, щобы Онъ ôдплативъ Вамъ на вашôмъ здоровлю и спустивъ росу благословленя Свого на Вашѝ родины.

Братъ въ Христѣ

Михаилъ Буржаньскѝй, ц. к. професоръ религіи обряда лат. зъ Золочева.

Краковъ 7 серпня 1888.

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ

важный ôдъ 1 червня 1888.

(пôсля годинника львôвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курерскій; 9·2[illegible] вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.

Зъ Пôдволочискъ и Бродôвъ (на Пôдзамче): о год. 2·08 по полудни курерскій; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Белзця: о год. 5·53 по полудни мѣш[illegible]ный.

Ôдходять зô Львова:

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мѣшаный; 2·28по полудни курерскій.

До Черновець: о год. 9·20 рано поспѣшный; 9·50 рано и 10.06 вечеромъ мѣшаный.

До Пôдволочискъ и Бродôвъ: (зъ Пôдзамча): о год. 10·23 рано и 11·05 вечеромъ особовый; о год. 4·2[illegible] курерскій.

До Белзця: о год. 7·49 рано мѣшаный.

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручає

знаменитѝ МЫЛА до мытя лиця, рукъ и купелей,

ôдзначенѝ 9 медалями заслуги и двома дипльомами признаня.

	зр. кр.
МЫЛО найдобôрнѣйше до голеня бороды	—·25
МЫЛО МИГДАЛôВЕ, дуже нѣжве 10 кр. 20 и	—·25
МЫЛО КОКОСОВЕ, бѣле до рукъ 10 кр. и	—·20
МЫЛО ПАЛЬМОВЕ, жовте 6, 12, 18 кр.	—·20
МЫЛО ГРИСИКОВЕ, знамените до лиця и рукъ	—·40
МЫЛО ЖОВТКОВЕ, робить нѣжною, гладкою и знаменито чистить шкôру	—·30
МЫЛО ЗЕЛОВЕ, одержуеся черезъ згусненье соку ростинъ ароматично-живичныхъ, знамените	—·25
МЫЛО ПИЖМОВЕ, мае дуже пріємный пижмовый запахъ	—·30
МЫЛО ПАЧУЛЕВЕ, пріємного запаху, мае великій покупъ	—·30
МЫЛО РОЖАНЕ, найдобôрнѣйше 40 кр. и	—·80
МЫЛО ОЛИВНЕ для дѣтей	—·36
МЫЛО зъ ШПИЛЬОКЪ СОСНОВЫХЪ, пріємне въ ужитю, успѣшно хоронить шкôру ôдъ лишаѣвъ и выкидôвъ . .	—·30
МЫЛО БАЛЬСАМИЧНЕ, чистить шкôру, робить ии бѣлою и нѣжною	—·40
МЫЛО ФІЯЛКОВЕ, пріємого запаху	—·35
МЫЛО КОСМЕТИЧНЕ, усуває веснянки, осмаленя ôдъ сонци, лицю робить свѣжымъ и бѣлымъ	—·60
МЫЛО ГИГІЄНИЧНЕ, ôдзначаеся товстостею, вельми нѣжне и выключно приладжене до лици	—·50
МЫЛО РИЖОВЕ уживаеся, щобъ зробити шкôру на лици нѣжною и бѣлою	—·60
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ бѣле, легко пѣниться, знаменито чистить шкôру и хоронить ôдъ прищѣвъ	—·30

	зр. кр.
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ, прозрачне, мѣстить 35% чистои глицерины, знаменито дѣлае на зашкôрокъ 20, 30 кр. и	—·40
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ плынне у фляшочкахъ, чистить шкôру зъ прищѣвъ, лишаѣвъ, угрикôвъ, фляшка	—·40
МЫЛО ПѢСКОВЕ, до мытя рукъ, 15 и	—·25
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя рукъ, 15 и	—·35
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя ковнѣрикôвъ и манштôвъ зъ гутаперхи	—·10
МЫЛО ТИМОЛЬОВЕ знаменито чистить шкôру зъ всякихъ выкидôвъ	—·50
МЫЛО КАРБОЛЕВЕ, дуже добре мыти руки, лице, а навѣть цѣле тѣло въ часѣ епидеміи, щобы охоронитись ôдъ заразы	—·20
МЫЛО СѢРКОВЕ, зъ великимъ успѣхомъ уживаеси до знищеня прищѣвъ и всякого рода выкидôвъ на шкôрѣ . .	—·25
МЫЛО БЕНЗЕОСОВЕ, дуже добре уживаясь, щобы усунути зъ шкôры выкиды и плямы	—·25
МЫЛО КАМФОРОВЕ, лагодить сверблене и печенье шкôры, усуває выкиды и червонôсть зъ лица и рукъ	—·25
МЫЛО МЕДОВЕ до вынѣжненя рукъ, кусникъ	—·10
МЫЛО МѢЩАНЬСКЕ знамените	—·10
МЫЛО СМОЛЕВЕ, мѣстить 40% чистои смолы (дегтю), усуває прищѣ лишаѣ, всякѝ высипки шкôрнѝ, почене нôгъ и парплѣ на головѣ	—·30
МЫЛО СМОЛОВЕ ГЛИЦЕРИНОВЕ мягчить и чистить шкôру зъ лишаѣвъ, угрикôвъ, и т. п., кусникъ	—·30

2529 16—?

Набути можна **у Львовѣ** *въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ філіяхъ:* **въ Краковѣ** *Суконницъ ч. 20 и* **въ Чернôвцяхъ** *Ринокъ ч. 2., а такожь у всѣхъ перворядныхъ торговляхъ и аптикахъ.*

Двохъ ученикôвъ

зъ интелигенціи особливо зъ священичихъ домôвъ принимае на станцію и харчь зъ початкомъ сего року шкôльного ц. к. урядникъ, Руснинъ, жонатый и бездѣтный. Ручиться за старанну опѣку родительску. Адресу подасть Администрація „Дѣла“. 2544 2—8

Цѣс. кор. краєв. прив.

ФАБРИКА ТАПЕТôВЪ

КАРОЛЯ МЕЛЬХЕРА

у Вѣдни

III. Seidlgasse Nr. 13.

Продажа гуртомъ и поодиноко по зниженыхъ цѣнахъ. 2496 3—5

Порадникъ для крамниць

зъ пересылкою 20 кр.

Статутъ „Соколôвъ“

товариствъ сторожи огневои, выготовленый въ такôмъ форматѣ, якъ подаеся до ц. к. намѣстництва, вразъ зъ поданьемъ и ôдповѣдными увагами въ 6 примѣрникахъ зъ пересылкою почтою 50 кр.

Выдавъ и высылае **Василь Пагôрный у Львовѣ.** 4—0

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ зъ моихъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ также. 2484 Вел. Духовенъству. 17—?

Замовленя въ мѣсци и въ провинціи выконуютьсл точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Вже выйшовъ I томъ знамени того дѣла

М. Костомарова

Богданъ Хмельницкій.

II томъ друкуеся и выйде с. р.

Предплата на цѣле дѣло зъ пересылкою 5 зр. (въ оправѣ 6 зр. 20 кр.), такожь на раты.

Адресувати: **Ол. Барвѣньскій, Тернôпôль.** 8—0

Исторія Скиту Манявского

вразъ зъ

Збôрникомъ грамотъ, листôвъ и деякихъ судовыхъ документôвъ, дотычныхъ того монастиря.

Написавъ и уложивъ

Д-рô Юліянъ Целевичъ,

професоръ при ц. к ак. гим. у Львовѣ У Львовѣ, 1887. Накладомъ автора.

Цѣна 1. зр.; зъ рекомандованою пересылкою о 20 кр. бôльше.

Дôстати можна въ книгарни Инст. Ставропигійского и Миликовского (п. Старжика) у Львовѣ. Можна такожь замовляти черезъ канцелярію Просвѣты або черезъ редакціи рускихъ газетъ у Львовѣ.

ВЫДАНЯ ТОВАРИСТВА „ПРОСВѢТЫ“

Географія Руси

часть перша

Русь галицка, буковиньска и угорска

зъ картою тыхъ земель.

Цѣна 45 кр. (зъ пересылкою почтою 50 кр.)

Карта Галичины, Буковины и угорскои Руси сама про себе 10 кр. (зъ перес. почт. 12 кр.)

Народно-рускій Молитовникъ

для дѣтей, одобреный Впр. Митроп. Сильвестромъ (сторôнъ 143). Цѣна дуже низька, бо лише **20 кр.** (въ красшихъ оправахъ **25 кр.** и **35 кр.**). При купнѣ за 10 зр. опускаеся 20% рабату. Той молитвословець надаеся на дарунки (мѣжь иншимъ на памятку епископскихъ визитацій каноничныхъ). При замовленю бôльшого числа примѣрникôвъ можна жадати (за малу оплату) ôдповѣдныхъ золотыхъ написей на оправѣ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галицкого

Акцийного Банку Гипотечного

2222 111—? **купуе и продае**

ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнѝ и **5% Листы Гип. преміованѝ,**

котрыхъ пôсля закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна одержати въ сѣй Конторѣ.

(до выльосованя зъ 10% премією т. є. по 110 за 100)

Всѣ припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсѣ дневнôмъ, не числячи нѣякои провизіи.

Учителька до удѣляня науки двомъ дѣвчатамъ и одному хлопчикови знайде примѣщенье на селѣ въ священичôмъ домѣ. Адресу подасть Администрація „Дѣла“. 2546 2—4

Глядиться

учительки домовои для дѣвчатъ зъ V, IV и II-гои клясы, котра подавала-бъ науку пôсля пляну шкôльного а при тôмъ учила и на фортепіянѣ. — Близша вѣдомôсть у о. *Т. Бородайкевича въ Тростянци малôмъ, почта Золочьвъ.* 2541 3—3

Лишь правд. съ маркою „Котва“

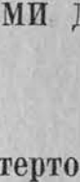

Страдаючимъ на гостець и ревматизмъ поручаеся симъ правдивый

Pain-Expeller

съ „котвою“ яко дуже успѣшне средство домове.

Въ запасѣ майже въвсѣхъ аптикахъ

10 децимальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнѝ и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великѝ машины до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр.; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгôнными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня буракôвъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, єсть на продажь поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надôсланьемъ готôвки або за послѣплатою у п. 2524 8—15

BUGANYI,

Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

Ц. к. уприв зелѣзииця Львôвско-Черновецко-Ясска.

Ч. 22759.

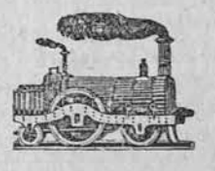

ДОСТАВА МАТЕРІЯЛôВЪ ДЕРЕВЛЯНЫХЪ.

На рôкъ 1889 розписуеся за офертами достава:

61.000 метрôвъ кубичныкъ дерева на опалъ,
50.000 штукъ пôдкладôвъ дубовыхъ,
1.330 метрôвъ кубичныхъ матеріялу на будову и тертого матеріялу дубового та
1.660 метрôвъ кубичныхъ матеріялу на будову и тертого матеріялу мягкого.

Оферты остемплеванѝ, опечатанѝ и заосмотренѝ въ напись: „Оферта на матеріялы деревлянѝ“ треба внести найдальше до **31 серпня с. р. годины 11-тои передъ полуднемъ** въ Зарядѣ головнôмъ у Вѣдни або такожь Дирекціи руху у Львовѣ, рôвночасно же окремо уплатити до касы одного зъ высше згаданыхъ мѣсць вадіюмъ въ высотѣ 5% вартости оферованыхъ матеріялôвъ.

Установы лицитаційнѝ, выказы матеріалôвъ, а такожь загальнѝ и подрôбнѝ условія доставы можна переглянути и одержати въ бюрахъ зарядôвъ матеріялôвъ у Вѣдни и Львовѣ, або такожь за уплатою почты можуть переслатись на вказане мѣсце.

Вѣдень въ липни 1888.

Рада завѣдуюча.

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда Ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Сорочки мужескѝ, бѣлѝ и кольоровѝ 1 штука Іа. зр. 1.80

Сорочки роббтничѝ зъ доброго оксфорду, 3 штуки зр. 2.

Ногавицѣ мужескѝ, зъ барханту або полотна, 3 пары Іа. зр. 2.50, Іа. зр. 1.80.

Суконнѝ шапки, для мужчинъ и хлопцѣвъ, 6 шт. зр. 1·20.

Скарпетки мужескѝ, бѣлѝ або кольоровѝ, роблены 6 паръ зр. 1·10.

Скарпетки втягаючѝ пôтъ, зъ финису шовкового, 12 паръ зр. 1·20.

Шледы до подорожи, 3·50 метрôвъ довгѝ, 1·60 м. широкѝ, 1 штука зр. 4·50.

Матерія на мужескѝ уборы, новôтнѝ, 3.10 метрôвъ Іа. зр. 5·50. Іа. зр. 3·75.

Матерія на иберцигеры, добрѝ, найновѣйшій барвы, 2.10 метр. зр. 6.

Нормальни сорочки и ногавицѣ, зъ чистои вовны, системъ Grera, 1 штука зр. 3·50.

Зрефôрмоване нормальне бѣлье, (втягаюче пôтъ) 1 сорочка або 1 ногавицѣ зр. 2.

Бѣлье зъ Gummi, 2 пары манштôвъ, 2 стоячѝ и 2 лежачѝ ковнѣрики зр. 2·50.

Матеріи лѣтнѝ камгариовѝ, на мужескѝ уборы, найновѣйшій деценъ, 6.5 метрôвъ зр. 3.

Сорочки зюльночѝ, зъ шифону, гафтованѝ, 3 штуки зр. 2·50.

Сорочки жѣночѝ, зъ мѣцного полотна зъ зубками 6 штукъ зр. 3·25.

Корсеты нôчнѝ, зъ шифону, численно прикрашенѝ, 3 штуки зр. 1·80.

Сподницѣ, 6 зъ сырого полотна, Chiffon и Rouge 3 штуки зр. 3.

Запаски жѣночѝ, зъ оксфорду, кретону и сырого полотна 6 штукъ зр. 1·60.

Паньчохи зюльночѝ, роблены, бѣлѝ або кольоровѝ, 6 паръ зр. 1·50.

Паньчохи жѣночѝ, (втягаючѝ пôтъ) зъ шовкового финису 6 паръ зр. 1·20.

Намѣтки зъ Mohair-у, у всѣхъ краскахъ 3 штуки зр. 1·20.

Намѣтки зъ Foil-у, красни десенѣ, 6 штукъ зр. 1·20.

Жакеты лѣтнѝ Jersey, зъ чистои вовны, у всѣхъ краскахъ 1 шт. гладка зр. 2·50 тамбурована зр. 4.

Хустинки до носа, зъ кольоровымъ краемъ, 1 тузинъ мужескихъ зр. 1·20, жѣночихъ зр. 1.

Взôрцѣ даромъ и франко.

2345 25—26

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичъ.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Белгарского.

Ч. 168. Львôвъ, Пятниця 29 липня (10 серпня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчки печатнôй, въ рубр. Надôслане по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — **Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній ôдъ порта — Поодинокe число коштуе 8 кр. а. в.**

Предплата на „Дѣло“ и належитость за инсераты платнй у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облôмовъ“ безплатно.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ справѣ скликаня сойму краєвого доносять зъ Вѣдня до „Dzien. Polsk.“ такъ: „Соймъ галицкій має бути скликаный въ другôй половинѣ вересня, т. в. около 20. На постановленье правительства вплынула и та обставина, що гр. Таффе бажавъ конче, щобы Грохольскій взявъ участь въ обрадахъ надъ проєктомъ правительства въ справѣ выкупна пропинаціи, а представитель кола польского мавъ заявити, що лишь въ вересню мôгъ-бы приѣхати до Львова. Въ данôмъ случаю була-бы давна сесія соймова закрыта около половины жовтня, а доперва въ грудню або въ сѣчню була-бы скликана нова сесія соймова.“ Та сама газета довѣдуєсь такожь, що министры Дунаєвскій и Земялковскій приѣдуть ще передъ ôдкрытьемъ сойму до Галичины, щобы обговорити справу горалень зъ виднѣйшими членами сойму.

„N. W. Tagblatt“ помѣстивъ депешу въ котрôй еп. Стросмаєръ оправдуе свою адресу до Кіева тымъ, що она не мѣстила въ собѣ нѣчого бôльше, якъ лишь цитатъ зъ єванґелія, доказуючій давну идею сполученя православнои церкви зъ католицкою. Папа носиться зъ такою самою идеею. Доказомъ того єго булля „Grande munus“, конкордатъ зъ Чорногорою и енциклика о кіевскôмъ торжествѣ, котру якъ разъ теперь выготовлюе папа Левъ III. Политичный змѣстъ депешъ есть такожь безъ докору, бо Стросмаєръ есть славянином и мусить бажати побѣды Россіи спôльно зъ Австрією, бо прецѣ помиренье обохъ державъ есть можливе.

Въ день уродинъ цѣсарскихъ дня 18 с. м. має цѣла цѣсарска родина зôбратися въ Ишль. Архикн. Рудольфъ має зъ кôнцемъ сего мѣсяця выѣхати на выставу до Копенгаґи.

Ôдъ 7 с. м. перебуває у Вѣдни префектъ софійскои полиціи Басмадневъ, а французкій газеты доносять, що Стамболовъ выславъ єго въ якôйсь мисіи до россійского посла Лабанова и гр. Кальнокого. О скôлько вѣсть ся есть правдива, годѣ знати.

——

Зъ Петербурга доносять до „Corr. de l'Est“, що царь кôлька разôвъ заявивъ, що есть дуже вдоволеный зъ стрѣчи зъ цѣсаремъ Вильгельмомъ. То єсть такожь причиною, що россійскій газеты ôдзываються дуже здержаливо о меморіялѣ, оголошенôмъ п-ею Адамъ, и що правительство мало трохи бачне око на кіевске торжество. Въ Петербурзѣ починають вѣрити, що кн. Бисмаркъ бажає дѣйстно мира зъ Россією. Промине ще богато часу закимъ прийде до порозумѣня мѣжь Россією а Австрією, але и до того прийде певно. Ще не надôйшла пора, щобы мѣжь Россією а Австрією рѣшати велику задачу, бо ще жие Туреччина; есть до залагодженя лишь одинока справа болгарска, а та може бути мирно порѣшена. Ходить лишь о змѣну князя. Лиґа мира, хочь вымѣрена противъ Россіи, не має вже нинѣ рациі быту, значенье єи мусить бути змѣнене. Доси не поставила Россія нѣякихъ новыхъ пропозицій; може наступить то по конференціяхъ мин. Гирса зъ кн. Бисмаркомъ и гр. Кальнокимъ; имовѣрно поѣде ôнъ до Нѣмеччины.

Россійска праса починає теперь зновъ займатися енергичнѣйше справою болгарскою и доказуе, що становище кн. Фердинанда стало теперь вже такъ неневне, що ôнъ не буде мôгъ довше удержатись въ Болгаріи. „Свѣтъ“ каже, що Портѣ треба теперь лишь дати зрозумѣти, що кн. Вальдемаръ есть найвôдповѣднѣйшимъ кандидатомъ на болгарскій престолъ а она певно сю кандидатуру прийме. Кн. Вальдемаръ мôгъ-бы тымчасомъ вдоволитися хочьбы навѣть лишь становищемъ ген.-губернатора въ Всходнôй Румелії а пôзнѣйше управильнено-бы вже справу такъ, що Румелія булабы зъ Болгарією нерозлучно сполучена. Пôдставу до того рода поглядôвъ дає мабуть россійскôй прасѣ той фактъ, що межи Туреччиною а Болгарією настало теперь велике роздразненье зъ причины зелѣзницѣ Вакарель-Беллова, котру Туреччина будувала своимъ коштомъ а котру болгарске правительство заняло пôдъ свôй зарядъ. Якъ звѣстно, подало болгарске правительство за причину свого поступованя той фактъ, що на зелѣзници сѣй проявились ватаги розбишакôвъ, котрй взяли въ полонъ двохъ австрійскихъ пôдданыхъ и одного грецкого.

——

Цѣсарь Вильгельмъ II. выѣде въ вересню до Альзациі и Льотарингіи, щобы тамъ познакомитись особисто зъ мѣсцевыми ôдносинами и зъ народомъ сихъ краєвъ. Пôсля „N. fr. Presse“ має цѣсарь вже при кôнци вересня приѣхати до Вѣдня.

Король португальскій приѣде до Берлина доперва дня 12 с. м. и перебуде тамъ имовѣрно черезъ три днѣ.

„Nordd. Allg. Ztg.“ заявляє вже другій разъ, що звѣстный документъ въ „Nouvelle Revue“ панѣ Адамъ въ справѣ одруженя кн. Александра, есть ôдъ початку до кôнця фалшивый и додае, що правдиве справозданье кн. Бисмарка въ сѣй справѣ не мѣстило въ собѣ нѣякои згадки о послѣднихъ словахъ цѣсаря Вильгельма I. и о ôднośинахъ до Россіи, анѣ такожь нѣякои замѣтки о румуньскôмъ королю. Тымчасомъ „Köln. Ztg.“ и „Berl. Pol. Nachr.“ обстають при тôмъ, що документъ оголошеный въ „Nouvelle Revue“ ôдновѣдає щодо змѣсту первѣстному меморіялови, а рôзнитьсл лишь що-до формы.

——

На бенкетѣ у лондоньского лордъ мера, данôмъ въ честь англійскôго кабинету, мавъ президентъ того-жь кабинету, лордъ Сальсбери бесѣду, въ котрôй такъ пояснивъ теперѣшну ситуацію политичну: „Взагалѣ що-до справъ заграничныхъ панує мирный настрôй. Зъ бôльшимъ якъ коли небудь довѣріемъ можу сказати, що цѣлею всѣхъ пануючихъ монархôвъ есть забезпеченье незакаламученого мира Въ Єгиптѣ есть лишь небезпечнôсть на граници, въ самôмъ же краю поборено вже всѣ трудности. Єгипетъ есть вже теперь въ силѣ оплачуватись.“ Переходячи до Болгаріи, сказавъ Сальсбери, що о скôлько та справа дотыкає заграничныхъ державъ, опираєсь все на удержаню въ будучности мира въ сѣмъ краю. Въ верховодячихъ державахъ починає проявлятися чимъ разъ сильнѣйше переконанье, що було-бы найлѣпше полишити Болгарію самôй собѣ. Така политика була-бы безперечно догôдна для всѣхъ державъ. Англія бажає лишь свободы и независимости Болгаріи. Нѣмеччина заявляла завсѣгды и заявляє, що для нея справа болгарска есть байдужною; Австро-Угорщина бажає удержаня территоріяльного status quo; Россія уважає найбôльшою сатисфакцією за жертвы въ крови и майнѣ понесенй для освобожденя Болгаріи, щобы край сей процвитавъ и бувъ вдоволеный. Опôсля звернувъ лордъ Сальсбери на послѣдный зъѣздъ монархôвъ и сказавъ: Цѣсарь Вильгельмъ вже ôдъ першои хвилѣ вступленя на престолъ проявивъ великій змыслъ для вартости мира, котрый есть необходимымъ не тôлько для всеи людскости, але такожь и для Нѣмеччины, бо безъ него були-бы выставленй на найбôльшу небезпечнôсть всѣ дотепернѣшнй величавй здобутки. Бесѣдникъ дивувався вельми тому, якъ можна було по причинѣ зъѣзду въ Петергофѣ ставити такъ страшливй гороскопы. Нѣмеччина такъ само якъ и Англія зыскали все, що могли зыскати и бажають лишь, щобы ихъ народы могли розвиватися въ напрямѣ моральнôмъ и матеріяльнôмъ на пôдставѣ истнуючого территоріяльного стану. Такимъ духомъ есть на скрôзь перенятый нѣмецкій цѣсарь. Лордъ Сальсбери есть переконаный, що розмова межи обома монархами додасть силы цареви, котрый завсѣгды явно и благородно посвячався найвысшимъ интересамъ мира, наложити свому народови своеи политики. Миръ межи Нѣмеччиною а Россією значить тôлько, що миръ зъ Австро-Угорщиною и всѣми тыми державами, де удержанье теперѣшного стану есть необходимою конечностею. Лордъ Сальсбери думає отже, що найновѣйшй приключеня причиняться лишь до удержаня мира. Стремленя Англіи суть, якъ то само собою розумѣеся, вымѣренй лишь до скрѣпленя мира.

——

О конфликтѣ Туреччины зъ Перзією доносять зъ *Константинополя* до „Polit. Corr.“ такъ: На пôдставѣ заключенои межи Портою а правительствомъ шаха угоды въ Ерзерумъ въ котрôй Англія дѣлала яко посередниця, постановлено, що жадна зъ обохъ сторôнъ, заключаючихъ угоду, не смѣе закладати укрѣплень вздовжь укрѣплень граничныхъ, ôддѣляючихъ обѣ державы. Два роки тому назадъ, якъ здаєся, розпочавъ турецкій комендантъ войсковый фортификаційнй роботы надъ Шатъ-ель Арабомъ. Перске правительство запротестувало противъ того и просило Англію о посередництво. Може рôкъ тому назадъ поробила була англійска амбасада въ Константинополи ôдновѣдній кроки у Порты, котра обѣцяла передовсѣмъ поинформуватись насамперед въ сѣй справѣ. Коли однакожь информаціи якось не надходили и цѣла справа проволѣкалась, пригадавъ пос. Уайтъ Портѣ ту справу знову и звернувъ єи увагу на то, що згадана угода стремѣла до того, щобы на пограничныхъ рѣкахъ була свобода; коли же и Персія схоче пôйти за примѣромъ Туреччины, то о неутральности рѣкъ не може тогдѣ бути и бесѣды. Недавно тому порушивъ Уайтъ зновъ ту справу въ Портѣ, котра симъ разомъ, якъ кажуть, мала признати, що дѣйстно надъ Шать-ель-Арабомъ пороблено деякй укрѣпленя. Рѣшучого заявленя однакожь Порта не дала доси въ сѣй справѣ и длятого думають, що наколи она и дальше схоче остатись на сѣмъ становищи, то кабинетъ англійскій выступить въ найблизшôмъ часѣ зъ нотою.

——

„Pol. Corr.“ доносить, що королева Наталія признала компетенцію консисторіи въ справѣ свого розводу и именувала своимъ заступникомъ Пирочанаца. Пôсля „Kreuz. Ztg.“ має королева выѣхати въ жовтню до Россіи.

——

Представителѣ заграничныхъ державъ въ Софіи вручили болгарскому правительству зборну ноту, въ котрôй высказують свое невдоволенье зъ того, що въ Болгаріи нема безпечности нѣ особы, нѣ майна и що болгарске правительство такъ байдужно въ сѣй справѣ поступае Болгарске правительство запротестувало отже противъ тыхъ закидôвъ и ôднеслося до сербского правительства зъ тымъ, щобы оно приказало свому агентови Даничеви взяти назадъ пôдписъ на нотѣ. Сербске правительство ôдповѣло на то, що оно насамперед мусить выслухати справозданя свого посла. Коли опôсля наспѣло ôдъ Данича справозданье, ôдповѣло сербске правительство, що годиться вповнѣ на поступованье свого посла.

Пôвъурядова „Свобода“ звертаєсь въ очевидно инспированôй статіи до державъ европейскихъ и каже, що Болгаре не приймуть нѣякого ихъ рѣшеня, наколи интересы и права болгарского народу не будуть увзгляднені. Мы — каже згадана газета—привыкли до погроз, але мы и рѣшились боронити енергично нашихъ правъ. Коли Европа хоче миръ удержати, то мусить Болгарію вдоволити, такъ якъ и Болгарія сповняє всѣ свои зъобовязаня супротивъ Европы, инакше всѣ змаганя Европы будуть надаремнй. Болгарія, котра не хоче нѣ протекторату нѣ опѣки анѣ Россіи анѣ Нѣмеччины або Туреччины, не може зречися, анѣ зречеся якъ свого сполученя такъ и свого князя. Мы не хочемо, щобы чужй мѣшалися въ нашй справы а хочемо бути независимыми и сильными.

Анкета правнича въ выдѣлѣ краєвôмъ.

Въ грудни р. 1887 поставивъ бувъ въ гал. соймѣ посолъ Мадейскій внесенье, щобы поручити выдѣлови краєвому докладный розслѣдъ потребы реформы судового поступованя въ справахъ неспôрныхъ, на пôдставѣ котрого має выдѣлъ краєвый на найблизшôй сесіи соймовôй представити засады, маючй служити основою до спеціяльного закона о поступованю неспôрнôмъ для Галичины.

Внесенье то переказано комисіи правничôй, котра предложила справозданье, высказуюче конечну потребу реформы закона зъ р. 1854 о поступованю въ справахъ неспôрныхъ (опѣкунчихъ, курателярныхъ и наслѣд-

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Рôкъ 1788.

Дня (18) сѣчня т. р. ôдбулося першій разъ водосвятіе Іорданьске при кирници на ринку у Львовѣ, при асистѣ питомцѣвъ.

——

Ректоратъ повѣдомивъ зôбраныхъ въ музеяхъ питомцѣвъ, що зъ 27 днѣвъ въ роцѣ, якй по ухвалѣ собору Замойского святочно празнувалися, скасовано ось-тй свята и приказано, щобы бôльше празнично не обходились, а то: св. Іоана Богослова 8 мая, Перенесенье мощей св. О. Николая 9 мая, Успеніе св. Анны 25 липня, Іосафата 16 вересня, Представленье св. Іоана Богослова 26 вересня, и Покровъ Пр. Богородицѣ 1 жовтня.

Рôкъ 1790.

Дня 20 лютого т. р. упокоився у Вѣдни вѣкопамятный цѣсарь Іосифъ II., сынъ Франца I. и Маріи Терезы проживши 49 лѣтъ. Заупокôйнй богослуженя ôдправлялися въ архикатедральнôй церкви у св. Юра и въ семинарскôй каплици въ присутности настоятелѣвъ и питомцѣвъ рускои семинаріи.

——

На пôдставѣ надворного декрету зъ д. 4 липня зменшено число питомцѣвъ въ рускôй духовнôй семинаріи зъ 400 на 320, а пôзнѣйше на 246.

——

Надворнымъ декретомъ зъ дня 8 липня, выданымъ цѣсаремъ Леопольдомъ II. зрôвнано всѣ три католицкй обряды въ Галичинѣ, щобы одинъ другого не понижавъ.

Рôкъ 1792.

Того року, за часôвъ Петра Бѣляньского, епископа львôвского, знесено зновъ три днѣ въ роцѣ, якй празнично обходилися, а то: св. Георгія Великомуч. 5 мая, Усѣкновеніе главы св. Іоана Крестителя 29 серпня, и св. Ілія пророка 20 липня.

——

Дня 1 марта т. р. упокоився у Вѣдни цѣсарь Леопольдъ II, проживши 45 лѣтъ. Заупокôйнй богослуженя ôдбулися въ архикатедральнôй церкви и въ семинарскôй каплици при асистѣ питомцѣвъ.

Рôкъ 1794.

Почато у Львовѣ выдавати першу польску газету „Pismo Lwowskie“. Тота газета змѣнила свôй титулъ 1795 р. на „Dziennik Polityków“, але незадовго перестала выходити за-для браку предплатникôвъ. Рускои газеты въ сихъ часахъ не було.

Рôкъ 1796.

Пôсля смерти Максиміліяна Рылла, епископа перемыского 1794 р., именованый бувъ дня 6 липня 1795 р. о. д-ръ Антоній Ангеловичь, бувшій ректоръ духовнои семинаріи и професоръ на богословскôмъ факультетѣ львôвскôмъ, епископомъ перемыскимъ. Дня 14 лютого 1796. консекрувавъ єго еп. Петро Бѣляньскій, по силѣ уповажненя ôдъ митрополита Теодосія Ростоцкого, зъ бôльшимъ торжествомъ въ архикатедральнôй церкви св. Юра, въ присутности перемыскои и львôвскои капитулъ, численного рускаго клиру, настоятелѣвъ и питомцѣвъ духовнои семинаріи. (Читай Ангеловича Антонія посвященіе на епископа перемыского 1796. in fol.)

Рôкъ 1798.

Дня 29 мая упокоився Петро Бѣляньскій, першій зъ-помѣжь свѣтского духовеньства выбраный епископъ львôвскій. Петро Бѣляньскій бувъ катедральнымъ крилошанином у Львовѣ, коли єго цѣсарева Марія Тереса именувала епископомъ львôвскôмъ, а опôсля консекрувавъ єго митрополитъ кіевско-галицкій Ясонъ Смогоржевскій въ катедральнôй церкви св. Юра на епископа львôвского 1781 р. Покôйный епископъ сидѣвъ на епископскôмъ престолѣ 17 лѣтъ. Хочь ôнъ старався не одно добре для духовеньства своеи епархіи запровадити, то лишилася на нѣмъ незмазана пляма, що жиючи гучно и выставно, змарнувавъ велику суму капитульного гроша.

За єго епископства мешкала у св. Юра славна Катерина Коссаковска зъ дому Потоцкихъ. Тота горда польска матрона перебувала при кôнци свого житя въ Кристинополи, котре то мѣсточко зъ поблизькими селами по смерти воєводы Салезія Потоцкого, знаного зъ процесу про смерть Христины Коморовскои, яко камеру въ посесіи тримала. Коли цѣсарь Іосифъ II. бувъ въ Кристинополи, приймала єго К. Коссаковска въ своихъ комнатахъ дуже выставно и переходжувалася зъ цѣсаремъ по-пôдъ рамя по мѣстѣ. К. Коссаковска померла въ Кристинополи въ окрузѣ сокальскôмъ и похоронена въ костелѣ Бернардинôвъ пôдъ великимъ престоломъ, побôчь крипты воєводы Салезія Потоцкого. Тую криптy въ недавныхъ часахъ злобна рука розвалила, Салезія Потоцкого, званого за житя „малымъ королемъ на Руси“ по смерти зъ одежи и дорогоцѣнности одерла, а єго кости по криптѣ розкинула.

По смерти епископа П. Бѣляньского, бувъ именованый о. Николай Скородиньскій, професоръ Екзегетики на богословскôмъ факультетѣ, д. 28 вересня, того самого року, епископомъ львôвскимъ. П. Бѣляньскій похороненый на цвинтарѣ Городецкôмъ.

(*Дальше буде.*)

ничихъ), а щобы приготовити до тои реформы потрѣбнѝ матеріялы, скликавъ выдѣлъ краєвый анкету правничу, котрои засѣданье ôдбулось дня 8 с. м.

Складъ тои анкеты и предметъ єи нарадъ подали мы въ одномъ зъ минувшихъ чиселъ. Тутъ замѣтимо, що на засѣданье дня 8 с. м. прибули зъ запрошеныхъ членôвъ анкеты лишь президентъ краєвого суду въ Краковѣ Ясѣньскій, пос. Мадейскій и Цоль. Проводивъ анкетѣ сов. Бережницкій, а обовязокъ секретаря повнивъ адъюнктъ выдѣлу краєвого Витовдъ Левицкій.

Засѣданье анкеты ôдкрывъ сов. Бережницкій промовою, въ котрôй подавъ всѣ дотеперѣшнѝ кроки и рѣшеня сойму въ справѣ реформы неспôрного поступованя, а ôдтакъ розпочато дебаты надъ пытаньемъ, въ якій способъ належить вести розслѣды и збирать матеріялы потрѣбнѝ до реформы поступованя. Пос. Мадейскій заявивъ, що треба найперше збирати матеріялы, ôдтакъ згодитись на головнѝ точки реформы и на тôй пôдставѣ уложити квестіонарь. Передовсѣмъ однакъ треба сконстатувати, що истнуючій станъ єсть дѣйстно невôдповѣдный а ôдтакъ розпôзнати, якій єсть станъ въ другихъ австрійскихъ краяхъ, якѝ де суть законы и якѝ ихъ результаты въ другихъ державахъ. — Задля розпôзнаня истнуючого стану и єго хибъ порѣшила анкета розбслати по повѣтахъ квестіонарѣ, котрѝ мали-бы въ кождôй громадѣ выповнити вôйтъ зъ детаксаторомъ. Квестіонарѣ такѝ обнимали-бы пытаня: 1) Кôлько єсть въ данôй хвили сирôтскихъ маєткôвъ; 2) яка ихъ администрація; 3) на якѝ цѣли обертаються доходы зъ нихъ; 4) чи складаються рахунки зъ опѣки; 5) въ якій способъ ôдбуваються подѣлы спадщины; 6) кôлько процесôвъ було зъ причины спадщины. Дальше порѣшено, щобы делегаты выдѣлу краєвого збирали въ кождôмъ судѣ ôдповѣди на пытаня: 1) Кôлько пертрактацій прибуло въ данôмъ судѣ ôдъ р. 1880—1887; 2) якъ довго тягнуться пертрактаціи ôдъ хвилѣ смерти того, по кимъ переводяться ажь до выданя декрету наслѣдства; 3) кôлько пертрактуєсь спадщинъ зъ маєткомъ недвижимымъ; 4) въ кôлько случаяхъ лишились малолѣтнѝ наслѣдники; 5) кôлько выносила належитôсть признана нотареви въ ôдношеню до высоты масы наслѣдства и 6) якѝ спостереженя насунулись делегатови що до веденя опѣки и здаваня рахункôвъ. Кромѣ того порѣшено перестудіювати ôдносины загранични якъ що-до пертрактацій наслѣдства такъ и що-до ихъ результатôвъ и ôдносины другихъ краєвъ Австрій при посередництвѣ дотычныхъ выдѣлôвъ краєвыхъ и центральнои депутаціи австрійского товариства нотарѣвъ.

Дальше приступлено до обговорюваня матеріяльныхъ принципôвъ намѣренои реформы. По промовахъ Мадейского, Ясѣньского и Цоля згодилась анкета не творити новыхъ институцій а спеціяльно мировыхъ судѣвъ и не обтяжати интелигенціи на провинціи нѣякими задачами въ тôмъ напрямѣ, бо тая интелигенція мае або фаховѝ труды, або добра земскѝ, котрыхъ мусить пильнувати и не мае часу на подôбнѝ справы. За то згодились всѣ члены анкеты, щобы розширити въ пертрактаціяхъ обемъ дѣланя нотарѣвъ. До нотарѣвъ малибы пôсля рѣшеня анкеты належати ажь до выданя декрету наслѣдства всѣ дѣланя, котрѝ дотеперь полагоджувавъ судъ и лишь тамъ, де въ наслѣдокъ опозиціи котрои зъ сторôнъ справа ставала-бы спôрною — мала-бы починатись акція судôвъ. До нотарѣвъ належалобы потверджуванье выказôвъ наслѣдничихъ и ихъ схôдности зъ инвентаремъ, удѣлюванье выказôвъ урядамъ податковымъ, списуванье письмъ и подань до суду о забезпеченье и т. п. Щобы нотарь мôгъ все то сповнити, мала-бы завестись институція помôчникôвъ нотаріяльныхъ, котрыми були-бы испытованѝ кандидаты нотаріяту, урядуючѝ пôдъ присягою и пôдъ кавційною одвѣчальностею нотаря. Опечатуванье маєтку спадщины и ôдданье въ першу администрацію належало-бы однакъ до зверхности громадскои. Такожь и подѣлы спадщинъ порѣшила анкета ôддати нотарямъ. Именно мавъ-бы нотарь переводити подѣлъ такъ довго, доки-бы знова не настала якась спôрна квестія правна. Таку квестію рѣшавъ-бы судъ а ôдтакъ вертала-бы цѣла справа знова до нотаря. Въ цѣли реального подѣлу недвижимостей порѣшено додати нотарямъ фаховый елементъ а именно т. зв. рады господарскѝ, складаючѝ-ся зъ господарскихъ знатокôвъ.

Що-до опѣкъ и куратель порѣшено наглядъ и головну управу лишити при судахъ, однакъ при тôмъ порѣшено сотворити а радше ширше зъужиткувати институцію радъ родинныхъ, зложеныхъ зъ кôлькохъ членôвъ родины и зъ двохъ т. зв. сирôтскихъ радныхъ, выбраныхъ зъ рады громадскои. До радъ родинныхъ належало-бы наглядати, якій дохôдъ несе маєтокъ сирôтскій, якъ уживае єго опѣкунъ и якъ выховуе своихъ поручинцѣвъ. Рады родинни мають бути институціями постôйными и мають такъ наглядати надъ складаньемъ рахункôвъ черезъ опѣкунôвъ. Вкôнци порѣшила анкета, що предсѣдателемъ такои рады родиннои мусѣвъ-бы бути урядникъ судовый, котрого становище було-бы подôбне до становища конкурсового комисаря при конкурсѣ, а при опѣкахъ такихъ малолѣтныхъ, котрѝ мають табулярнѝ добра, мусѣвъ-бы нимъ бути членъ трибуналу першои инстанціи.

На тôмъ закôнчено засѣданье анкеты.

НОВИНКИ.

— **Унія въ Раранчи.** Правительство буковиньске дозволило, щобы въ Раранчи поселився стало греко-католицкій священикъ яко сотрудникъ парохіи въ Боянахъ. Преосв епископъ Юліянъ выславъ до Раранча о. А. Войтѣховского, сотрудника зъ Устя зеленого.

— **Вечерокъ музикально-декляматорскій зъ танцями** устроюе комитетъ дня 14 н. ст. серпня въ Чернôвцяхъ при нагодѣ гостины въ тôмъ мѣстѣ членôвъ сегорôчнои вандрôвки „Академичного Братства“ и при участи членôвъ тов. „Союзъ“.

— **Новый судъ повѣтовый.** Президентъ коломыйского суду окружного, п. Тхуржницкій, выѣхавъ бувъ въ подорожь инспекційну, котра мала на цѣли, якъ подае черновецка „Gaz. pol.“, розслѣдженье на мѣсци въ Жабю, чи ôдповѣдно булобы тамъ отворити судъ повѣтовый. П. Тхуржницкій мавъ рѣшучо заявитись за Жабьемъ, а ôдкинути Устьерѣки, де загадували отворити сей судъ повѣтовый.

— **Огнѣ** Въ Галичи, якъ мы вже доносили, згорѣло 12 домôвъ, разомъ зъ будынками господарскими, въ котрыхъ мешкало 47 родинъ. Шкоду неубезпечену обчислюють на 15.000 зр. — Въ селѣ Ставкахъ, пов. скалатского, згорѣло ôсѣмъ хатъ зъ будынками господарскими и корчма. Три хаты и корчма були убезпеченѝ.

— **Проєктъ новои зелѣзницѣ въ Галичинѣ.** Вѣденьскій „Creditanstalt“ загадавъ выбудовати зелѣзницю, котра выходила-бы зъ стациі Тарновець на зелѣзницѣ трансверсальнôй, перетинала долину Вислока и кôнчилася въ Ряшевѣ. Довгота сего шляху була-бы 63 кильом. а кошты будовы обчисленѝ на чотири миліоны.

— **На маневрахъ пôдъ Краковомъ** застрѣлено капитана 13 полку пѣхоты, Вендта. Доходять, чи выстрѣлено случайно, чи може умысно, бо на маневрахъ стрѣляно, якъ звычайно, лише слѣпыми набоями Выстрѣлъ мавъ выпасти зъ рядôвъ 20 полку, котрый маневровавъ противъ 13 полкови.

— **Д-ръ Вильгельмъ Розенгекъ**, кандидатъ адвокатскій, вписаный въ листу адвокатôвъ зъ осѣдкомъ въ Добромили.

(-|-) **Страшна пригода зъ веселымъ кôнцемъ.** Недавно тому рознеслась була вѣсть, що пп. учителѣ Жишкевичъ зъ Бертешева и Решетиловичъ зъ Ятвягъ пôшли „ґрунтувати“ якусь безодню коло Лѣщину и ôдставшись зъ човномъ въ виръ пропали безъ вѣсти. Теперь однакожь показалося, що безодня мала мабуть добрый „ґрунтъ“, коли оба тѝ панове вже-жь не инакше якъ по-пôдъ землю, розумѣесь, не переходячи ажь черезъ самъ осередокъ землѣ, дôстались дня 1 с. м. до касы, выфасували свои пенсіи и вернули весело назадъ до родины. Розумѣесь, що жѣнки обохъ сихъ панôвъ були теперь подвôйно радѝ мужамъ, що вернули зъ повными кишенями.

— **Въ осени** сего року устроюе ц. к. австрійске товариство помольогôвъ у Вѣдни выставу овочѣвъ въ честь 40-лѣтного ювилею цѣсарского. На тôй выставѣ будуть зôбранѝ зъ цѣлои монархіи австрійскои отсѝ предметы: свѣжій овочѣ, продукты овочевѣ, апараты до сушеня овочѣвъ и яринъ, шкôлки овочевѣ и машины та знаряды, приналежнѝ до садôвництва. При нагодѣ сеи выставы ôдбудеся у Вѣдни межинародный ярмарокъ на овочѣ. Щобы якъ найбôльше людей взяло участь въ тôй выставѣ, знизили всѣ зелѣзницѣ цѣну ѣзды о 50% якъ для особъ такъ и предметôвъ, котрѝ надсылаеся на выставу а зъ-ôдтамъ зô собою забираеся. По всякѝ информаціи можна ôднестись до львôвского товариства садôвничого.

— **Великаньскій ґльобъ на парискôй выставѣ межинародноѝ.** Два инжиниры французскѝ лагодять на выставу ґльобъ, котрый буде мати сорокъ метрôвъ округу, а що метръ єсть 40-миліоновою частею цѣлого округа землѣ то и цѣлый ґльобъ буде одною миліоновою частею землѣ. Кильометры будуть представленѝ въ милиметрахъ и всѣ подрôбности географичнѝ ôдповѣдно до своеи величины. Парижъ займе въ тôмъ ґльобѣ просторонь одного квадратового сантиметра. Цѣлый сей ґльобъ буде порушувати механизмъ ôдповѣдный оборотамъ землѣ.

— **Найвысшій верхи гôръ въ Австріи.** Державный войсково-географичный институтъ у Вѣдни доконавъ недавно помѣрôвъ всѣхъ найвысшихъ верхôвъ гôрскихъ въ Австріи и ось якъ представляются высоты тыхъ верхôвъ въ метрахъ. Ortler 3902, Königsspitze 3857, Grossglockner 3797, Wildspitze 3776, Monte Cevedale 3774, Weisskugel 3741, Monte Zebru 3740, Glocknerwand 3730, Gross Venediger 3673, Dreiherrenspitze 3505, Klein Venediger 3481, Marmolata 3360 метрôвъ.

— **Поєдинокъ мѣжь учениками гимназіяльными.** Въ Штутгардѣ посварились два ученики о якусь дурницю, почали себе взаимно ганьбити и тому порѣшили поєдинкуватись. Купили два револьверы и вынаймили покôй въ готели. Разомъ поклались спати до одного лôжка и рано вставши обôймились и взаимно выстрѣлили до себе въ скрань зъ револьверôвъ. Раны були значнѝ, але при помочи лѣкарѣвъ героѣ поєдинку подужали а ôдтакъ засудивъ ихъ судъ на чотири мѣсяцѣ вязницѣ.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Громада Стоки, пов. бобрецкого, одержала 100 зр. пôдпомоги ôдъ цѣсаря на будову школы. — Инспекторы промысловѝ зачисленѝ до урядникôвъ VII клясы ранги.

Телеграмы „Дѣла“.

Берлинъ 10. серпня. Гр. Гербертъ Бисмаркъ поѣде зъ цѣсаремъ до Вѣдня и Риму. — Кн. Бисмаркъ выѣде незадовго до Кисингенъ.

Вѣдень 10. серпня. Завтра сподѣваються тутъ приѣзду португальского короля, котрый 12 с. м. маe бути въ Берлинѣ. — Министеръ вôйны Баверъ выѣхавъ инкôгнито до Загреба.

Берлинъ 10 серпня. „Nordd. Allg. Ztg.“ звертае увагу, що въ звѣстнôмъ сфалшованôмъ меморіялѣ кн. Бисмарка, оголошенôмъ въ „Nouvelle Revue“, говориться такожь, що цѣсаря Вильгельма вразила дуже прикро легковажна ôдповѣдь царя на запросины приѣзду до Щетина. Згадана газета каже отже, що такого запрошеня ноторично не було, а згадка о нетактовнôй ôдповѣди доказуе, що фалшованьемъ не займаесь россійска рука.

Парижъ 10. серпня. Фльоке заявивъ на радѣ министрôвъ, що биржа робôтнича, котра спротивилась своѣй властивôй задачи, буде закрыта на необмеженый часъ.

Константинополь 10. серпня. Мѣсто усуненого Магмуда-пашѣ именованый министромъ финансôвъ Аґабъ-паша.

Софія 10. серпня. Болгарскѝ розбишаки выпустили въ горахъ на волю полоненыхъ въ Белловѣ австрійскихъ пôдданыхъ; они мають прийти нинѣ до Беллови.

Надôслане.

Д-ръ Вильгельмъ Розенгекъ

2550 1—3 **адвокатъ краєвый**

отворивъ свою канцелярію **въ Добромилю.**

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 55—7

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна фляшку 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“ въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2274 *Капсулокъ 80 кр.* 48—?

Глядаеся учителя на село до двохъ хлопцѣвъ, одного зъ третои, а другого зъ четвертои клясы народныхъ шкôлъ. Близша вѣдомôсть въ Администраціи „Дѣла“. 3—3 2545

Учителька до удѣлля науки двомъ дѣвчатамъ и одному хлопчикови знайде примѣщенье на селѣ въ священичомъ домѣ. Адресу подасть Администрація „Дѣла“. 3—4 2546

Найпоплатнѣйшій предметъ продажи для торговель зелѣзомъ, гальантерійныхъ и дрôбныхъ товарôвъ.

Безъ марки охоронной, неправдива. — Бельгійска **ЛЯМПА** — Незрôвнана сила свѣтла. Експльозія неможлива. Значно яснѣйша и дешевша якъ ґазъ. — Незрôвнана, не дасться перевысити.

Зъ долины можна засвѣтити и загасити.

Патентъ Lempereur & Bernard

Фабрика **Josef Halbärth & Co.** въ Линцу н. Дунаемъ.

2530 3—? Сила свѣтла $1^1/_2$, 3, 5, 8 пол. ґазу. Нафты выйде 2, 3, 4, 6 кр. за год.

Письма признательнѝ и цѣнники даромъ и оплатно.

Марка охоронна „L. & B. Lampe belge.“

П. ИГНАТОВИЧЬ

поручае:

певнѝ и выпробованѝ средства до выбраня всякихъ плямъ.

	кр.		кр.
АМАНДИНА усуває плямы зъ сокôвъ цукровыхъ, бѣлка, мороженого и т. п. фляконъ . .	25	КОРѢНЬ МЫЛЯНЫЙ бѣлый, служить до праня матерій шовковыхъ, потовщеныхъ и замаргапыхъ, пакетикъ по 2 кр. и	04
АПСЕИНА вытягае плямы товстѝ зъ матерій шовковыхъ барвныхъ	25	МЫЛО ЖОВЧЕВЕ уживаеся до выбиранія плямъ старыхъ зъ матерій вовняныхъ, бавовняныхъ и шовковыхъ, кусникъ	25
АЦѢТИНА нищить плямы алькаличнѝ и мочовѝ, фляконикъ	25	ОДАЛИНА найлѣпше средство до чищени мужескои одежи, усуває плямы повставшѝ зъ пороху, прѣтя, тютюну, молока, пива, кавы, шоколяды, плѣсни, вохкости, сметанки, росолу и т. п. фляконъ . . .	35
БЕНЗОЛИНА выбирае плямы товстѝ и зъ прѣтя, зъ мази и покосту, фляконикъ малый 20 кр. пѣлый	30	ОКСАЛИНА выбирае плямы зъ атраменту, иржи и крови, зъ паперу и бѣля, фляшка . . .	25
БРАЗИЛИНА, выпранѝ въ бразилинѣ матеріи чорнѝ, споловѣлѝ и поплямленѝ ôдзыскують первѣстну барву, стають лыскучими и твердыми, пакетъ	08	КВИЛЯЯ, матеріи вовняни и шовковѝ, выпранѝ въ ôдварѣ Квиляи тратять плямы и ôдзыскують свѣжôсть, причѣмъ барва матеріи нѣчо не тратить, пакетъ	06
ЕТИЛИНА усуває плямы на помостѣ зъ фарбъ анилиновыхъ, травы, лякерôвъ, и смолы фл.	25	СПИРИТУСЪ ТЕРПЕНТИНОВЫЙ усуває плямы зъ покосту, олѣю и живицѣ, фляконъ	25
ЯНИНА розпускае плямы чорнѝ повставшѝ на шкôрѣ при фарбованю волося, фляконъ .	30	ЗЕМЕЛЬНИКЪ чистить матеріи бѣлѝ вовняни зъ замаргання и пороху, пакетъ	20
ЯВЕЛИНА уживаеся до выбраня зъ бѣля барвныхъ плямъ, а именно зъ пива, вина червоного, овочѣвъ, конфитуръ, атраменту и т. п. фляконъ . .	20		
КВАСОКЪ въ лѣсочкахъ уживаеся до чищеня палцѣвъ зъ атраменту, лѣсочка	05		

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 14—?

Ваги дециманьнѝ

о силѣ кильогр. 100. 150. 200. 250. 300. 400. 500.

за зр. 13·— 16·— 19·— 21·50 24·— 28·— 33·—

Мѣры до збôжа на $^1/_4$ $^1/_2$ 1 гектолитра

деревляни по зр. 2·50 5·— 6.75

зелѣзни „ „ 3·— 7·— 11·—

поручае

АНТôНЪ ГАЛЬСКІЙ

торговля зелѣзомъ у Львовѣ

Майдант Маріяцкій ч. 9. 2542 2—6

Одна коробка ваги 650 грамôвъ коштуе 80 крейцарôвъ и выстае на велику комнату.

Масу ту можна дôстати такожь въ перворядныхъ торговляхъ у Львовѣ и на провинціи.

2549 1—10

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 169. Львôвъ, Субота 30 липня (11 серпня) 1888. Рôчникъ IX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ. и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія приймаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. Надôсланé по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10 M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter. Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8. M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler.

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — **Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Рекламація неопечатай вôльній ôдъ порта — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.**

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючй предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Обломовъ“ безплатно.

Политика бôчныхъ дорôгъ.

Коли-бъ хто несвѣдомый процедерôвъ, котрыми переводяться у насъ найживотнѣйшй справы краєвй, захотѣвъ спôзнати ихъ а рôвночасно забажавъ приглянутись близше характерови нашои суспôльнои єрархіи и побачити, якъ она пôймає интересъ краю, — то вказали-бы мы ёму яко прототипъ поступованя нашои краєвои єрархіи и трактованя многоважнои справы краєвои — справу реформы дорогового закона.

Не лише самъ нашъ край, не лише контрибуенты-селяне, не лише тй непоправнй wichrzyciele Русины, ихъ праса и конституційнй репрезентанты, — але и найповажнѣйшй органы другихъ краѣвъ Австрiи а навѣть польска праса заграница признала несправедливôсть и невôдповѣдноcть постановъ закона зъ року 1885., а були часы, де якъ зô стороны найвысшихъ автономичныхъ такъ и политичныхъ властей въ краю запевнювано, що законъ буде змѣненый а реформа переведена. Въ хвиляхъ тревоги чули мы стипуляціи навѣть зъ устъ ц. к. намѣстника, а давались они coram populo и скрѣплялись цѣлою повагою урядового становища.

Невдоволенье обовязаныхъ до престаціи защитькувано обѣтницями, опозицію приспилювано медовыми словами, рожевыми надѣями. Дѣялось то такъ довго, якъ довго зъ однои стороны грозила мѣсцями небезпечнôсть, котра могла дуже фатально заколотити суспôльну гармонію, а зъ другои стороны доки справа реформы не була унята въ певнй позитивнй формы. Коли однакъ въ соймѣ появилось позитивне внесенье пос. Сѣчиньского, котре годѣ було приспати обѣцянками и выкрутами, почала наша суспôльна єрархія неначе „Заглоба“ Сѣнкевича братись на новй фортелѣ.

Внесенье пос. Сѣчиньского приперло тых панôвъ до стѣны. Прямо ôдкинути ёго — ставало имъ троха лячно, та не супротивъ власнои совѣсти, бо тая у нихъ тверда и загартована, а радше трохи супротивъ правительства, котре минувшого року мало рѣшучо заявити, що хоче бачити тую справу полагодженою, а вкôнци и зъ тои причины, що поминувши всѣ поетичнй фразы про згоду двора зъ хатою, про ласкаву натуру хлопа и т. д. — все оно таки трохи небезпечно безнастанно грати зъ огнемъ. Приняти внесенье пос. Сѣчиньского — то противилось знôвъ матеріяльнымъ интересамъ соймовои бôльшости, а теперь „минули вже часы, якъ каже краковскій „Czas“, въ котрыхъ шляхта могла посвящуватись“ (!?). Значить, прямо полагодити тую справу, сказати „такъ“ або „нѣ“, було для соймовои бôльшости невыгôднымъ, и она принялась шукати бôчныхъ дорôгъ, щобы ними ôминути хлопоманьске внесенье рускаго посла, а саму справу о скôлько можна придушити, задавнити або й зовсѣмъ убити.

Керму тои политики взявъ въ свои руки выдѣлъ краєвый. Мы писали недавно вже про ôдозву ёго до выдѣлôвъ повѣтовыхъ, котрою поручено збирати даты що-до практики дороговои, а рôвночасно удѣлено имъ необмежену деляцію для тои роботы, въ очевидноô цѣли протягненя справы ad ćalendas graecas и зôпхненя внесеня пос. Сѣчиньского зъ дневного порядку найблизшои а рôвночасно и послѣдноi въ тôй каденціи сесіи сойму краевого.

Нинѣ приходиться намъ зъ жалемъ сконстатувати, що розпочату роботу продовжає выдѣлъ краєвый дуже консеквентно. Въ лѣтописи справы реформы закона дорогового а радше похороненя тои реформы — маємо записати нову ôдозву выдѣлу краєвого, въ котрôй представляється реформу зовсѣмъ непотрѣбною а жаданье ёи выкликане лише агитаціями. Урядовый комуникатъ, якій выйшовъ въ тôмъ предметѣ зъ выдѣлу краєвого и якій читаємо зъ выразнымъ застереженьемъ ёго урядового характеру въ „Czas-ѣ“, „Gazet-ѣ Narodow-ôй“ и другихъ польскихъ часописяхъ, иде такъ далеко, що осмѣляєсь назвати внесенье пос. Сѣчиньского — echem agitacyi!

Яка иронія и безодня факційнои загорѣлости! Органъ сойму краєвого, якимъ єсть выдѣлъ краєвый, смѣє такъ ôдзыватись о внесеню, котре згôдно зъ приписаными формами регуляминy, стануло на порядку дневнôмъ сойму и було трактоване регуляминово. Выдѣлъ краєвый, здаєсь, забуває, що ôнъ єсть лишь екзекутивнымъ органомъ сойму, котрому не вôльно вдаватися въ якй-будь а до того ще такй обиджаючй критики внесень соймовыхъ и що тымъ поступкомъ зводить ad absurdum самъ принципъ автономіи и конституційного трактованя справъ краєвыхъ, на котрôмъ самъ опираєсь!

Въ окружнику своѣмъ пôдносить выдѣлъ краєвый, що въ предметѣ дорогового законодавства панує на всѣхъ точкахъ въ цѣлôмъ краю найповнѣйше вдоволенье. Переcвѣдченье то опирає выдѣлъ краєвый на аргументаціи: а) що въ минувшôмъ роцѣ зъ вымкою кôлькохъ повѣтôвъ введено законъ всюды въ житье безъ опору и значнѣйшихъ перешкодъ; б) що въ опозиційныхъ повѣтахъ людноcть погодилася вже зъ закономъ и лише тутъ и тамъ треває ще невдоволенье; в) що въ деякихъ реляціяхъ выдѣлôвъ повѣтôвъ можна подыбати навѣть похвалу для закона зъ р. 1885, котрый стремить „do harmonijnego ukształtowania stosunków społecznych“.

Мимо того признає выдѣлъ краєвый, що въ многихъ повѣтахъ введенье закона зъ р. 1885 єсть сполучене зъ великими трудностями, котрй не такъ легко и не такъ скоро дадуться усунути, а позаякъ головну причину того добачає выдѣлъ краєвый въ браку достаточныхъ силъ до веденя мѣсцевого заряду громадскихъ дорôгъ, то взыває выдѣлы повѣтовй, щобы уживали приписаныхъ средствъ примусовыхъ супротивъ тыхъ громадскихъ зверхностей и двôрскихъ обшарôвъ, котрй занедбують свои обовязки въ зарядѣ громадскихъ дорôгъ. Вкôнци поручає выдѣлъ краєвый, щобы якъ найскорше зъорганизувати надзôръ надъ громадскими дорогами, котрый помагавъ-бы ôдтакъ мѣсцевымъ громадскимъ зарядамъ. Такимъ способомъ намѣряє выдѣлъ краєвый завести повный ладъ на основѣ закона зъ р. 1885, а тымъ способомъ выказати безпôдставнôcть всѣхъ жадань реформы.

Однакъ зъ самыхъ уже слôвъ окружника видно, яку вартôсть можна привязувати до захвалюваного закона зъ р. 1885 и якою мѣрою мѣряти належить енунціяціи выдѣлу краєвого на тему ёго популярности того закона. Самъ же-жь выдѣлъ краєвый признає, що були повѣты, въ котрыхъ бувъ значный опôръ противъ закона а и въ рештѣ повѣтôвъ введено законъ лише безъ значнѣйшихъ перешкодъ, значить, що перешкоды все таки були. Дальше признає выдѣлъ краєвый, що навѣть въ тыхъ округахъ, де людноcть нѣбы то вже погодилася зъ закономъ, тутъ и тамъ ще являєсь невдоволенье, а вкôнци, що все таки въ многихъ ще повѣтахъ введенье закона зъ р. 1885 сполучене єсть зъ великими трудностями, котрй не такъ легко и не такъ скоро дадуться усунути. И якъ же-жь супротивъ всего того можна говорити о „загальнôмъ вдоволеню“? А вкôнци и то чудна льогика вносити, що де лишь нема активнои опозиціи, тамъ уже єсть вдоволенье, неначе-бы кожде невдоволенье мусѣло доконче вже выкликати активну опозицію. Коли-бъ такъ справдѣ було, то цѣла Галичина стояла-бы на воєннôй стопѣ!

А такъ само годѣ приписувати скорого успокоєня повѣтôвъ, котрй ставили опôръ законови, обставинѣ, наче-бы повѣты тй справдѣ погодилися зъ закономъ, ударившись въ груды признали свôй грѣхъ, а ôдтакъ замовкли, благоденствуючи середъ безконечныхъ благодатей, якй плывуть на нихъ зъ нового закона, а якихъ они въ своѣй бунтôвничôй закаменѣлости не умѣли чи не хотѣли розпôзнати. Успокоєньe то наступило зовсѣмъ зъ другихъ причинъ. По части вилынули тутъ репресаліи властей, котрй въ справѣ тôй поступали зъ строгостею и безоглядностею, однакъ найбôльше певно причинились до успокоєня умôвъ запевненя зъ такои стороны, котрôй народъ хоче ще вѣрити, що законъ буде змѣненый и пытанье дорогове по справедливости зреформоване. Народъ знає добре о тыхъ приреченяхъ, якй выйшли зъ устъ найвысшихъ урядовыхъ представителѣвъ правительства прямо до народу и длятого жде супокôйно, що ёго кривда минеся, жде справедливои реформы — и въ тôмъ належить шукати причины, для чого „бунтôвничй“ повѣты такъ скоро успокоилися.

Змѣняти-жь теперь политику и приспавши народъ обѣцянками працювати ôдтакъ надъ утреваленьемъ теперѣшного несправедливого стану рѣчи, значило-бъ не лишь поповняти дѣло неморальне и якъ кожде недодержанье приреченя зъ принципами етики незгôдне, — не лише надуживати довѣрія народу, але такожь ослаблювати и пôдкопувати то довѣріе, яке має ще нашъ народъ до правительства и ёго представителѣвъ. Длятого и правительство зробило-бы собѣ самому дуже лиху прислугу, коли-бъ подаючись уже зовсѣмъ интересови бôльшости галицкого сойму, ôдступило ôдъ свого первѣстного жаданя переведеня реформы.

Такъ само не має нѣякои вартости вказуванье на то, що деякй выдѣлы повѣтовй хвалять собѣ новый законъ дороговый. Мы знаємо добре, що значна бôльшôcть выдѣлôвъ повѣтовыхъ въ Галичинѣ складаєсь майже зъ самыхъ властителѣвъ бôльшои посѣлости, котрымъ той законъ вода на млынъ — и якъ же-жь бы мали они ёго не хвалити? Супротивъ того ставимо однакъ фактъ, що всѣ тй нечисленнй рады и выдѣлы повѣтовй, въ ко-

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Рôкъ 1799.

Дня 1 марта консекрувавъ Порфирій Важиньскій, рускій епископъ холмскій, въ присутности Каэтана Кицкого лат. архіепископа львôвского, Якова Тумановича архіепископа ôрменьского, и численно зôбраного духовенства въ катедральноô церкви св. Юра о. Николая Скородиньского на епископа львôвского.

— — — —

Того року почала у Львовѣ выходити по першій разъ нѣмецка газета „Lemberger Intelligenz-Blatt“; другихъ газетъ не було.

Рôкъ 1800.

Того року розôбрано у Львовѣ двѣ деревань рускй церкви: церковь звану „св. Теодора“, збудовану 1453 р. на передмѣстю Краковскôмъ, и церковь „Богоявленьску“, збудовану 1443 р. на передмѣстю Галицкôмъ, недалеко ôдъ Полтвы.

Дня 6 червня т. р. великій пожарь на передмѣстю Краковскôмъ спаливъ много домôвъ и зробивъ значну шкоду при парохіяльноô рускôй церкви св. О. Николая, основаноô 1292 р. Львомъ, княземъ галицкимъ.

Рôкъ 1801.

Того року заведено у Львовѣ освѣтленье лямпами ринку и головнѣйшихъ улиць мѣста.

— — — —

Надворнымъ декретомъ зъ 1801 р. до ч. 9786 постановлено, що выступаючій изъ заведеня духовного питомець має правительству звернути всѣ кошты, якй оно мало ôдъ дня вступленя до заведеня.

Рôкъ 1802.

Розôбрано стару деревяну церковь, звану „Благовѣщеньску“, основану 1544 р. на передмѣстю Краковскôмъ, напротивъ монастиря Бригидокъ, де теперь мѣстяться вязницѣ.

Рôкъ 1803.

Черезъ цѣлый мѣсяць лютый т. р. була дуже остра зима, що термометеръ не пôднесився надъ 25° R. По причинѣ великого зимна, замерзло въ мѣстѣ Львовѣ и на дорогахъ при Львовѣ кôлькадесять людей.

Рôкъ 1805.

Дня 25 сѣчня померъ въ Петербурзѣ Теодосій Ростоцкій, послѣдный кіевско-галицкій митрополитъ, а зъ ёго смертею загинула и кіевско галицка митрополія, котра 920 лѣтъ стояла.

Дня 23 мая т. р. упокоився Николай Скородиньскій, котрый лишь 5 лѣтъ займавъ епископскій престолъ львôвскій. Сей епископъ любивъ дуже ѣздити кôнно, за-для популярности духовенство ёго любило и по смерти жалувало. Похороненый на цвинтари Городецкôмъ.

Того року докторизувався о. Іоанъ Гарасевичь (братъ о. Михаила Гарасевича), вицеректоръ семинаріи львôвскои и заступникъ професора науки Догматики на факультетѣ богословскôмъ у Львовѣ.

— — — —

Того року по силѣ надворного декрету зъ дня 8 серпня знесено университетъ у Львовѣ и злучено ёго зъ университетомъ краковскимъ. По знесеню университету перестали рускй выклады на факультетѣ философичноô, де учили два угорскй Русины професоры: д-ръ Иванъ Земанчикъ и д-ръ Петро Лодій. Першій перенѣсся опôсля на професора до Кракова, а другій до Петербурга. На мѣсце университету заведено у Львовѣ лицей зъ богословскимъ, правничимъ и философичнымъ выдѣлами и надано ёму право на богословскôмъ и философичноô выдѣлѣ надавати титулы „докторôвъ“ пôддавшимъ-ся строгимъ испытамъ

Въ третôмъ роцѣ по знесеню рускихъ выкладôвъ на философичноô факультетѣ знесено ихъ и на богословскôмъ (1808), де учили по руски и по латинѣ професоры: Василіянинъ Арсенiй Радкевичь Герменевтику; о. Андрей Павловичь Моральну; Василіянинъ Модестъ Гриневецкій Догматику; д-ръ Андрей Ангеловичь, свѣтскій професоръ, Церковне право; Іоанъ Антоній рицарь Потоцкій (Potoczki) (пôзнѣйшій лат. епископъ въ Перемышли ôдъ 1825 до 1832 р.) Пасторальну и Катихитику и о. Михаилъ Гарасевичь.

1806.

Бувъ о. Константинъ Сабатовскій ректоромъ при центр. духовноô семинаріи у Львовѣ.

Іосифъ Reichret выкладавъ питомцямъ обовязковый нѣмецкій языкъ, и выдававъ имъ 15. крейцарями остемплеваній такій свѣдоцтва „Der Herr .. Zögling am gr. kat. Seminario, hat bei der letzten öffentlichen Sommer-Prüfung Beweise seiner fleissigen Verwendung zurückgelegt, dass er gut teutsch reden, gut teutsch übersetzen und einen schriftlichen Aufsatz mit Beobachtung der Caligraphie und Ortographie gut verfassen kann. Dieser Zögling verdient daher die erste Fortgangs Klasse. Lemberg den 18 Juli 1806. Joseph Reichret, Hauptschul Direktor und öffentlicher Lehrer am gr. kat. Seminario.“

1807.

Того року бувъ професоромъ исторіи церковнои на богословскôмъ факультетѣ д-ръ Францъ Ксаверій Захаріясевичь, крилошанинъ при ôрменьскôй катедрѣ львôвскôй, пôзнѣйшій лат. епископъ тарнôвскій, а ôдъ 1840 до 1845 р. лат. епископъ въ Перемышли, де яко такій и померъ.

1808.

Пôсля ôдновленя митрополіи Галицкои цѣсаремъ Францомъ I. 1807 р. именовано першимъ митрополитомъ Галицкимъ Антонія Ангеловича, епископа перемиского. Инсталяція ёго на митрополита ôдбулася 25 вересня 1808 въ архикатедральноô церкви св. Юра въ присутности численного клиру и питомцѣвъ духовнои семинаріи. Якъ се торжество ôдбулося, читай: „Ordnung und Ceremonien bei der Einführung Sr. Exzellenz Anton Angełłowicz gr. kath. Metropoliten in Galizien auf seinen Metropolitansitz in Lemberg. Wien 1708, 8-vo.“

1809.

Дня 1. червня т. р. окружило польске

трыхъ горою репрезентанты селяньства и маломѣщаньства (прим. Богородчаны) явно и остентаційно прилучились до внесеня посла Сѣчиньского.

Въ внесеню тôмъ скристализованй суть жаданя всѣхъ селяньскихъ и маломѣщаньскихъ контрибуентôвъ зъ цѣлого краю. Они знають, чого хотять и що имъ належиться. Ихъ не задурять нинѣ нѣякй половинй мѣры, нѣякй деляторійнй розпорядженя и окружники. Они розумѣють добре цѣле то поступованье и зъумѣють, не сходячи зъ легальнои дороги, зажадати ôдъ краєвои репрезентациn рѣшучои ôдповѣди: „такъ“ чи „нѣ?“

Длятого и политика бôчныхъ дорôгъ не поможе нинѣ нѣчого, а готова выкликати ще бôльше невдоволенье, ще бôльше роздразненье.

Анархистичнй розруси въ Франціи.

Послѣднй вѣсти, що надôйшли зъ Парижа, представляють вправдѣ тамошну ситуацію вже трохи спокôйнѣйше, але межи робôтниками и людьми найнизшои клясы панує таке заворушенье, що кождои хвилѣ можна сподѣватися новыхъ ексцесôвъ. Праса нѣмецка а особливо органы бисмаркôвскй, котрй слѣдять пильно за всякимъ рухомъ въ Франціи, не вѣщують нѣчого доброго, ба заповѣдають навѣть ще страшнѣйшй ексцесы якъ тй, що доси проявились. „Nordd. Allg. Ztg.“ каже, що завтра ôдбудуться въ Ліонѣ ще сумнѣйшй сцены якъ въ Парижи. Згадана газета каже, що тутъ єсть дѣло зъ давно уложенымъ и добре приготовленымъ пляномъ межинароднои анархичнои партіи перевороту.

Въ самôй Франціи дивляться трохи инакше на цѣлый сей рухъ и хочь уважають єго певно небезпечнымъ, то все-жь таки не суть того переконаня, щобы цѣлымъ симъ рухомъ управляла межинародна партія анархистична а ôдносять єго до кôлькохъ причинъ политичныхъ, зъ котрыхъ мѣжь радикалами єсть найпопулярнѣйша та, що цѣлый рухъ анархистичный въ Парижи и на провинціи пôддержує тайна рука нѣмецка, котра досыть щедро сыпле грошѣ, де потреба. Люде, що здоровѣйше глядять на цѣлый рухъ робôтницкій въ Франціи, приписують єму лишь значенье льокальне, и кажуть, що ôнъ лишь длятого ставсь небезпечнымъ, що зъ него хотять користати рôзнй партіи политичнй. Монархисты страшать симъ рухомъ буржоазію и дають ѣй доказъ, що лишь они можуть єи забезпечити ôдъ тяжкои бѣды; булянжисты хотять при помочи сего руху выплынути на верхъ а бонапартисты радй зъ кождого непокою и пôддержують єго, бо думають, що чимъ бôльшій буде заколотъ, тымъ скорше упаде республика, тымъ лекше прийдуть они до власти.

Но при то все и не безъ того, щобы не ôдзывався дѣйстно анархистичный рухъ и не ôджывала давна комуна. Найлѣпшимъ доказомъ на то бувъ похоронъ комунистичного генерала Едеса. Париска полиція мусѣла була выступити въ повнôй силѣ, 2400 людей добре узброєныхъ полиціянтôвъ выступило на улицѣ, вздовжь котрыхъ мавъ ити похоронъ, крôмъ того кôлькасотъ тайныхъ агентôвъ, перебраныхъ по цивильному, вмѣшалося въ величезну товпу народу а въ всѣхъ касарняхъ сконсигновано войско, котре мало бути готове кождои хвилѣ кинутись зъ зброєю въ руцѣ на ексцедуючу товпу.

Хто жь бувъ, спытаєте, ген. Еде (Eudes)? Бувъ то зъ разу помôчникъ антикарскій а ôдтакъ журналистъ, котрого въ послѣдныхъ часахъ французкои монархіи засуджено на вязницю за высмѣванье религіи и моральности. Еде выкликавъ першій въ Парижи пôдчасъ єго облоги комунистичну ворохобню. Въ мартѣ 1871 р. зроблено єго на короткій часъ министромъ вôйны. Зъ министра зроблено єго генераломъ. Въ тôмъ часѣ мешкавъ ôнъ зъ своєю любовницею, опôсля жѣнкою, въ палатѣ французкои легіи гоноровои. Тугъ пируавъ генералъ а єго любовница спрятувала пильненько всякй дорогоцѣнности меблѣ, одѣжь, бѣлье и футра та ховала въ приватнôмъ домѣ. Опôсля намовивъ ôнъ женщины зъ улиць облити палату и принираючй домы нафтою та пôдпалити. Пôзнѣйше казавъ ôнъ бомбардувати мѣсто. Коли дня 27 мая Еде побачивъ, що надôйшовъ вже конець комунѣ, перебрався по цивильному и втѣкъ за границю, розумѣєся, не лишаючи въ Парижи придбаного на борзѣ добра. По амнестіи вернувъ ôнъ назадъ до Парижа и тутъ мавъ механичный тертакъ, але самъ займався завсѣгды революційными агитаціями. Дня 5 с. м. мавъ ôнъ бесѣду на зборахъ страйкуючихъ робôтникôвъ, але ледви лишь ставъ говорити, коли наразъ повалився на стôлъ раженый апоплексіею.

При похоронѣ отже сего генерала дня 8. с. м. прийшло було до кровавыхъ сценъ. На роду зôбралося було якихъ 20.000 людей, мѣжь котрыми самыхъ страйкуючихъ робôтникôвъ було 15.000. Зъ-разу вдоволялись робôтники тымъ, що спѣвали лишь революційнй пѣснѣ та кричали: Най жие комуна. Майже всѣ робôтники, переважно робôтники землѣ, фризіеры и кельнеры выступили зъ букетиками соломянникôвъ (аммортелькôвъ) въ червоныхъ бутоніеркахъ. Ажь до бульвару Вольтера ишли всѣ спокôйно. Тутъ однакожь почали робôтники розвивати укрытй доси червонй хоругви. Теперь вмѣшалася полиція и комисарь полиціи хотѣвъ ôдобрати хоруговь. Середъ товпы настало велике замѣшанье. Хтось зъ робôтникôвъ стрѣливъ до комисаря зъ револьверу але не поцѣливъ єго; за то оббито другого комисаря букомъ. Полиція не могла собѣ дати рады и ѣй наспѣла на помôчь жандармерія, котра зробила заразъ ладъ и похоронъ пôшовъ дальше. За хвилю стрѣлено другій разъ и кинено бомбу, котра однакожь не експльодувала. Теперь кинулась жандармерія на ексцедентôвъ зъ добутыми шаблями и многихъ ранила а многихъ заразъ арештувала. На кладовищи панувавъ взглядно великій спокôй. Товпа кричала лишь: „Най жие революція! Най жие комуна!“ та оббила здорово Рошфора, котрый промовлявъ за тымъ, щобы не розвѣшувати червонои хоругви.

Такъ проминули першй розруси. Вечеромъ того дня прийшло въ рôзныхъ сторонахъ Парижа зновъ до грôзныхъ демонстрацій, особливо на робôтницкôмъ передмѣстю Ст. Антоанъ и на майданѣ Републики, де мусѣло ажь войско выступити, щобы освободити полицію зъ рукъ розлюченыхъ темныхъ масъ. Тутъ прийшло зновъ до кровавои бôйки. Загаломъ ранено того дня бôльше якъ сто особъ.

Подôбнй сцены анархичного руху проявилися въ многихъ сторонахъ на провинціи а особливо въ Амієнъ, де немало причиняються до розрухôвъ такожь булянжисты.

Правительство французке постановило теперь поступати зъ цѣлою строгостею а комендантъ парискои залоги, ген. Сосіе, выдавъ слѣдуючій розказъ до войска: „При першôмъ нарушеню спокою треба въ сей часъ выступити противъ опôрныхъ зъ багнетомъ и шаблею. Жаднои филянтропіи!“

Ôдозва.

Всечестнй и Высокоповажанй Земляки!

На основѣ статута, затвердженого рескриптомъ Выс. Намѣстництва зъ дня 15 (27) грудня 1886 до ч. 78869, завязався на першихъ загальныхъ Зборахъ зъ дня 28 мая 1887 институтъ „Рускій Народный Дôмъ въ Коломыи“. Основателѣ института, запрошуючи П. Т. Патріотôвъ и Патріотокъ, ôдозвою зъ дня 12 мая 1885 до численного впису въ члены института и до громаднои участи въ першихъ загальныхъ Зборахъ того-жь, прикладали до кождои высланои ôдозвы и статутъ института въ тôй солодкôй надѣи, що П. Т. Патріоты и Патріотки, розглянувшися пильно въ статутѣ института и пôзнавши велику хосенностъ того-жь, схотять по своѣй змозѣ морально и матеріально щирй намѣреня та змаганя основателѣвъ института пôдпомагати. Однакожь надѣя завела ихъ. Зъ причинъ ôдъ основателѣвъ института зовсѣмъ независимыхъ показалася участь нашихъ П. Т. Патріотôвъ въ першихъ загальныхъ Зборахъ дуже слаба а членôвъ якъ основателѣвъ такъ и звычайныхъ єсть дотеперь всего на всего 49. Тутъ признасть кождый, що таке число членôвъ за мале, щобы институтъ мôгъ яку-небудь статутову дѣятельностъ розвивати, а то тымъ бôльше, що маѣ ще сплатити довгъ перенятый, котрый вразъ зъ ôдсотками звышь 300 зр. выносить. Проте звертаѣ Совѣтъ управляючій института „Народный Дôмъ въ Коломыи“ въ своѣй нинѣшнôй ôдозвѣ ще разъ увагу П. Т. Патріотôвъ та Патріотокъ на цѣль и средства статута института, котрый чей повиненъ єще въ рукахъ П. Т. Патріотôвъ и Патріотокъ находитися и просить Ихъ умильно приступати якъ найчисленнѣйше якъ въ члены основателѣвъ такъ и въ члены звычайнй того института и причинятися такимъ чиномъ до скоршого и успѣшнѣйшого розвитку новозавязаного института „Народный Дôмъ въ Коломыи“, котрого Совѣтъ управляючій радъ-бы цѣль института якъ найскорше на користь и славу нашого бѣдного и запôзнаного народу хочь почати осущувати. Вписове въ члены института выносить 1 зр. а вкладка звычайного члена на рôкъ выносить 2 зр.

Ôдъ Совѣта управляючого института „Народный Дôмъ въ Коломыи“.

[Иншй газеты проситься повторити сю ôдозву.]

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

О скликаню галицкого сойму пише „Czas“ такъ: „Не знаѣмо доси нѣчого автентичного и докладного о постановленю що-до речинця, въ котрôмъ маѣ зôбратися галицкій соймъ; по краєвыхъ газетахъ появляються въ сѣй справѣ найрôзнороднѣйшй вѣсти, якъ въ европейскихъ газетахъ о зъѣздѣ въ Петергофѣ. Лишь зô Львова одержуємо вѣсть, що тамъ переважує переконанье, що, якъ мы то вже предвиджували, будуть увзгляднєнй крикуны, якъ то звычайно теперь дѣєся и до чого мы вже, на жаль, навыкли, а не интересы краю, и що соймъ буде имовѣрно скликаный въ вересню.“ Старому грѣшникови зъ-пôдъ Вавелю очевидно дуже жаль, що край не хоче увзгляднити бажань кôльканацяти властителѣвъ горалень и домагаѣсь скоршого скликаня сойму та що и правительство на то пристаѣ.

Про ôдносины въ Хорватіи подала була недавно тому „Magdeb. Ztg.“ кореспонденцію зъ Вѣдня, котра вельми занепокоила мадярскй круги въ Пештѣ и выкликала була тамъ велике негодованье. Згадана газета каже именно, що въ мѣродайныхъ кругахъ вѣденьскихъ а именно въ тыхъ, що стоять въ близкихъ зносинахъ зъ дворомъ, зачинають звертати на Хорватію бôльшу якъ доси увагу. Ôдъ часу инспекційнои подорожи архика. Рудольфа по Хорватіи дивляться вже на тамошнй ôдносины политичнй не черезъ мадярскй окуляры. Кôльколѣтна дѣяльностъ бана гр. Кинъ-Гедерварого не въ силѣ нѣякъ выровнати политичнй незгоды и успокоити жителѣвъ Хорватіи. Нарôдъ не знаѣ правительственнои партіи, зложеной зъ неровныхъ елементôвъ и стоить по сторонѣ партіи умѣреннои опозиціи, котра складаѣсь зъ независимыхъ и интелигентныхъ членôвъ хорватскои аристократіи а мѣжь котрыми гр. Драшковичь, Єлячичь, Пеячевичь и бар. Осеговичь суть найзнаменитшй. Тй, що зъ прочои шляхты держаться прапора бана, то суть або люде пôдупавшй матеріяльно або мадярскй аристократы. Банъ обманувъ гр. Орсича мандатомъ посольскимъ. У Вѣдни знають дуже добре, якъ стоять рѣчи въ Хорватіи и думають вже о средствахъ, якими бы зло усунути. Цѣсарь покликавъ кôлькохъ вплывовыхъ шляхтичѣвъ хорватскихъ, щобы они ему предложили свои погляды. На всякій случай здаються днѣ бана гр. Кина бути почислеными, бо вже вычисляють двохъ людей, зъ котрыхъ одинъ буде имовѣрно єго наслѣдникомъ; однымъ зъ тыхъ єсть ген. бар. Рамберґъ а другій ген. Францъ Филиповичь. Рамберґъ єсть родомъ зъ Шлезіи и не безъ цѣли принявъ хорватске пôдданьство. На всякій случай порѣшено мабуть сполучити въ Хорватіи власть цивильну и войскову въ одной руцѣ, подôбно якъ въ Боснѣ и Герцеговинѣ.

На сю вѣсть злиться дуже „Pester Lloyd“ и называѣ єи просто ложею, выдуманою въ одной вили въ Гицингѣ пôдъ Вѣднемъ. Здаѣсь однакожь, що вѣсть ся не єсть такъ зовсѣмъ безпôдставна, бо до „Presse“ доносять зъ Будапешту що банъ Хорватіи и Славоніи Кинъ-Гедервари маѣ дѣйстно уступати, а то длятого, що маѣ бути именованый угорскимъ министромъ дѣлъ внутрѣшныхъ, котрого заступаѣ теперь бар. Орчи. Наслѣдникомъ бана маѣ стати старшій жупанъ въ Осѣку, гр. Теодорь Пеячевичь. Гр. Пеячевичь бувъ кôлька разôвъ посломъ до хорватского сойму и єсть, якъ вже сказано повысше, однымъ зъ найвидныйшихъ членôвъ молодшои аристократіи, котра зачисляѣсь до партіи умѣреннои опозиціи.

Зъ Риму доносять до „N. fr Presse“, що поступованье еп. Стросмаѣра выкликало въ Ватиканѣ дуже прикре враженье. Папа припоручавъ вже кôлька разôвъ Стросмаѣрови, щобы ôнъ не робивъ Австріи клопотôвъ своими панславистичными стремленями. Нунцій Галимберти маѣ ще разъ пояснити дяковарскому епископови той поглядъ Ватикану. Противъ Стросмаѣра выступила вся праса нѣмецка якъ австрійска такъ и загранична.

——

Зъ Петербурга пишуть до „Köln. Ztg.“ такъ: Найлѣпшй наслѣдки лишила по собѣ гостина цѣсаря безперечно у самого царя и єго родины; ôнъ єсть тамъ все ще предметомъ розговорôвъ. Царь єсть теперь далеко веселѣйшій, якъ бувъ передъ тымъ и розговорює радо о недавно промынувшихъ дняхъ. Але и въ ширшихъ кругахъ, котрй въ якій-небудь способбъ зôткнулися зъ цѣсаремъ Вильгельмомъ, осталося добре въ памяти враженье, яке цѣсарь Вильгельмъ II. оставивъ по собѣ. Царь ôдъѣзджаѣ доперва дня 25 серпня ст. ст. на маневры а ôдтакъ на Кавказъ. За-для великои спеки подорожь ôдложено. Дуже тутъ цѣкавй въ войсковыхъ кругахъ, хто буде наслѣдникомъ ген. Дрентельна на такъ важнôй посадѣ ген.-губернатора кіевского округа. Говорять, що кн. Имеритинскій, звѣстный зъ послѣднои вôйны яко чоловѣкъ розважный и дуже енергичный, котрый дасться такъ добре ужити въ вôйнѣ якъ и въ администраціи. Згадують такожь и про Оржевского, бувшого шефа жандармеріи, котрый минувшого року по намѣренômъ атентатѣ на царя подався до димисіи. Въ послѣдныхъ дняхъ стали зновъ говорити про ген. Нотбека, теперѣшного инспектора стрѣлцѣвъ. До поважныхъ кандидатôвъ належить такожь берлиньскій посолъ гр. Шуваловъ; здаѣсь однакожь, що єго зроблять ген.-губернаторомъ на Кавказѣ, бо кажуть, що по гостинѣ царя въ тыхъ сторонахъ маѣ кн. Дондуковъ-Корсаковъ уступити.

——

войско митрополитальну палату и церковь св. Юря и предприняло остру ревизію, чи де не находиться укрыте оружье. Того самого мѣсяця выдалився тайно зô Львова митрополитъ Антоній Ангеловичь зъ офиціяломъ о. Михаилемъ Гарасевичемъ, примушеный до того сумными обставинами, а коли хотѣли дôстатись до Угорщины, ôдкрыто ихъ въ селѣ Сенечолѣ и пôдъ конвоємъ до Стрыя ôдставлено. Тутъ вскорѣ увôльнено ихъ и они повернули до Львова. За оказану вѣрнôсть въ тяжкихъ часахъ для австрійского правительства, митрополитъ одержавъ декорацію, а офиціялъ Михаилъ Гарасевичь дôставъ титулъ барона „de Neustera“.

Того року выкладавъ на лицею львôвскôмъ професоръ Stecker науку Економіи, котрый то предметъ бувъ для пасторалистôвъ обовязковый, и выдававъ пôсля испытôвъ свѣдоцтва питомцямъ.

——

Того року прийшовъ зъ Вѣдня на префекта духовнои семинаріи львôвскои о. д-ръ Онуфрей рицарь Криницкій, але вскорѣ лишивъ духовне заведенье, бо бувъ именованый професоромъ Исторіи церковнои на университетѣ львôвскôмъ.

Рôкъ 1810.

Дня 18 мая упокоився въ семинарскôй инфирмаріи Симеонъ Семачковскій, питомецъ зъ IV р., проживши 22 лѣтъ. Похороны покôйного ôдбулися 20 мая въ присутности настоятелѣвъ семинаріи, професорôвъ богословского факультету и латиньскихъ та рускихъ питомцѣвъ, въ семинарскôй каплици. Передъ выносомъ домовины зъ каплицѣ на цвинтарь Городецкій выголосивъ пращальне слово Гавріилъ Молчковскій, питомець зъ IV року.

——

Дня 1. падолиста т. р. консекрувавъ митрополитъ львôвскій Антоній Ангеловичь при бôльшôмъ торжествѣ въ катедральной церкви св. Юра Фердинанда Цѣхановского, провинціяла Василіянъ холмскихъ на епископа холмского. Фердинандъ Цѣхановскій занявъ епископскій престолъ холмскій по смерти епископа Порфира Важиньского (1804) и сидѣвъ на нѣмъ ôдъ 1810 до 7 цвѣтня 1828 р., коли въ Холмѣ померъ, проживши 69 лѣтъ.

Рôкъ 1811.

По силѣ патенту зъ дня 20 лютого т. р. зредуковано вартôсть паперовыхъ грошей на пяту часть.

Рôкъ 1812.

Того року выйшовъ законъ о реформѣ приходствъ. При змѣнѣ мѣсцевыхъ душпастирѣвъ мали одни перемѣнятись на капеляніи, другй касуватись и прилучатись яко филіи до найблизшихъ приходствъ.

——

Упокоився у Львовѣ Каэтанъ Кицкій, котрый бувъ черезъ 14 лѣтъ латиньскимъ архіепископомъ львôвскимъ.

Рôкъ 1813.

Надворнымъ дипломомъ зъ дня 25 лютого т. р. затвердивъ цѣсарь Францъ I. Капитулу львôвску и єи статуты. Капитульныхъ крилошанъ инсталювавъ митрополитъ Антоній Ангеловичь при асистѣ питомцѣвъ дня 3 жовтня т. р. зъ великимъ торжествомъ въ архикатедральной церкви св. Юра.

——

Дня 20 вересня т. р. консекрувавъ митрополитъ Антоній Ангеловичь д-ра Михаила Левицкого, крилошанина при капитулѣ львôвскôй, на епископа перемыского.

——

Дня 1. листопада т. р. ôдбулися благодарственнй моленя въ архикатедральной церкви и въ семинарскôй каплици за побѣду пôдъ Липскомъ, а кôлька днѣвъ пôзнѣйше заупокôйнй богослуженя за убитыхъ въ тôй вôйнѣ.

Рокъ 1814.

Д. 9. серпня т. р. упокоився по довгôй недузѣ Антоній Ангеловичь, першій митрополитъ галицкій, котрый черезъ довшій часъ завѣдувавъ осиротеными епархіями перемыскою и холмскою, проживши 55 лѣтъ. Покôйный митрополитъ, яко дуже старанный пастырь о добро свого народу, притôмъ добрый рускій патріотъ, бувъ духовеньствомъ любленый и высокоповажаный. Проживаючи скромно при дуже сумныхъ матеріяльныхъ обставинахъ, хотѣвъ при кôнци свого житя пенсіоноватись и не позставивъ по собѣ маѣтку. Похороны покôйного ôдбулися въ присутности численно зôбраного духовеньства въ архикатедральной церкви, а пôсля укôнченого сумного церковного обряду, ôдпроваджено домовину на цвинтарь Городецкій, де зложено єи въ мурованômъ гробѣ. По причинѣ, що на гробѣ покôйного митрополита не поставлено нѣякого памятника, нѣхто теперь не знаѣ въ котрôмъ мѣсци покрываѣ руска земля вѣрного свого сына.

По смерти митроп. Антонія Ангеловича обнявъ администрацію митрополіи львôвскои о. Михаилъ Гарасевичь, генеральный викарій, и администрувавъ єи черезъ два роки.

Рôкъ 1815.

Дипломомъ зъ д. 17. серпня т. р. именувавъ цѣсарь Францъ I. д-ра Михаила Левицкого, епископа перемыского, митрополитомъ львôвскимъ. Конфирмованый папою Піемъ VII. дня 8. марта 1816 р. на се достоинъство, интронизувався 31. мая 1818 р. на митрополитальный пресголъ. Єсть то другій зъ ряду митрополитъ галицкій.

——

Того року бувъ намѣстникомъ въ Галичинѣ графъ Іоанъ Goes, котрый займавъ тоту посаду ôдъ 1810 р. Пôсля смерти Гоеса ставъ намѣстникомъ Францъ баронъ Гауеръ.

Рôкъ 1816.

Надворнымъ дипломомъ зъ дня 20 цвѣтня 1816. именувавъ цѣсарь Францъ I. по затвердженю (1815) перемыскои Капитулы и єи статутôвъ отсихъ крилошанъ: о. Теодора Фединкевича архипресвитеромъ; о. Георгія Стрѣльбицкого архидіякономъ; о. Іоана Могильницкого кустосомъ; о. Петра Назаревича першимъ, о. Алексея Ступницкого другимъ а о. Іоана Федоровича третимъ крилошанином. Ново-именованыхъ крилошанъ инсталювавъ 12 червня 1817 р. д-ръ Михаилъ Левицкій, епископъ перемыскій и именованый митрополитъ львôвскій.

(Дальше буде.)

Звернуло увагу на себе то, що нѣмецкій посолъ при Ватиканѣ, Шльецеръ, приѣхавъ недавно тому до Вѣдня и тамъ конферувавъ зразъ зъ нунціємъ Ґалимбертимъ. „Corr. de l'Est“ довѣдуєсь отже, що конференціи Шльецера зъ Ґалимбертимъ дотыкали подорожи цѣсаря Вильгельма II. до Риму. Ходило тутъ головно о то, щобы уложити формальности и церемоніялъ тои гостины такъ, щобы гостина ся нѣчимъ не вразила папу; въ тôй цѣли выѣхавъ Шльецеръ такожь до Фридрихсруге. Правительство нѣмецке повѣдомило папу, що готове приняти всякѣ комбинаціи, котрѣ ослаблять враженье гостины зô взгляду на Ватиканъ и католикôвъ.

——

Въ англійскôмъ парлямéнтѣ велася минувшого понедѣлка дебата надъ сумами потрѣбными для войска и фльоты. Пôдчасъ дебаты надъ сумою 152.000 фунтôвъ штерлинґôвъ на транспортъ и ремонты заявивъ секретарь министерства, Бродикъ, що министерство вôйны хоче конче прилагодити першій корпусъ такъ, щобы ôнъ кождон хвилѣ мôгъ ити до вôйны. Дальше сказавъ ôнъ, що для артилеріи и кавалеріи закуплено вже 7000 коней. Повышшу суму ухвалено. Дальше ухвалено 2,500.000 фунт. штерл. на провіянтъ, фуражъ, опалъ и иншѣ справы а 1,863.800 фунт. штерл. на узброєнье фльоты и иншѣ выдатки для фльоты и войска.

Англійска праса такъ оцѣняє бесѣду лорда Сальсберого на бенкетѣ у лордъ-мера: „Times“ добачує въ тôй бесѣдѣ зъ вдоволеньемъ бôльше заохоченье, ба може навѣть сангвиничне пониманье теперѣшнои ситуаціи. „Standard“ каже, що погляды лорда Сальсберого суть за оптимистичнѣ, але яко погляды мужа державного великихъ здôбностей и великого досвѣду, можуть певно звернути на себе увагу котроись зъ державъ европейскихъ. „Daily News“ есть того погляду, що навѣть и найдразливѣйшій Россіянинъ не може жалуватись на бесѣду лорда Сальсберого. Пôвъурядова „Morning Post“ каже однакожь, що она въ тôмъ, якъ лордъ Сальсбери представивъ европейску ситуацію, видить лишь пустѣ и загальнѣ фразы а не може нѣякъ добачити хочь-бы якого натяку на погляды, якими думає руководитись англійске министерство дѣлъ заграничныхъ.

„N. fr. Presse“ ôдзываєся такъ о бесѣдѣ лорда Сальсберого: „Та бесѣда єсть однымъ великимъ заповѣдженьемъ мира, котре можнабы назвати веселою вѣстею, наколи-бъ тутъ и тамъ не надававъ ѣй за надто великій оптимизмъ рожевого кольориту. Коли англійскій президентъ кабинету вѣрить теперь бôльше якъ коли-небудь въ неперерывне удержанье мира, то стоить ôнъ на тôй самôй дорозѣ, що и „Journ. de St. Ptbg.“, котрый каже, що зъѣздъ въ Петергофѣ давъ зовсѣмъ мирный результатъ. Але коли ôнъ каже, що и Россія прийшла або прийде до того погляду, що найлѣпше оставити Болгарію саму собѣ и власному автономичному розвоєви, то — то лишь красна иллюзія. Якъ-разъ теперь одержує „Standard“ депешу зъ Константинополя, на котру мирный поглядъ Сальсберого не може нѣякъ опертись. Пôсля тои депешѣ именно мавъ турецкій посолъ въ Петербурзѣ донести Портѣ телеграфично о своѣмъ розговорѣ зъ Гирсомъ, пôдчасъ котрого россійскій министеръ дѣлъ заграничныхъ радивъ ему просити Порту дуже, щобы она скористала теперь зъ безправного занятя Болгарією зелѣзницѣ Вакарель-Беллова и обсадила войскомъ всхôдну Румелію. Порта однакожь була глуха на ту добру раду и не хотѣла пôйти въ наставлену сѣтку. Такожь рѣшучôсть, зъ якою ôдзывавсь органъ болгарского правительства, що именно Болгарія не ôдречесь анѣ Румелии анѣ князя и не пôддасться нѣякому приказови великихъ державъ, котрый не увзглядняв-бы правъ и интересôвъ Болгарія — и та рѣшучôсть доказує, що оптимизмъ лорда Сальсберого не ôдповѣдає зовсѣмъ фактамъ. Але все-таки бесѣда англійского президента министрôвъ єсть такъ само значнымъ якъ и приятнымъ заявленьемъ, бо скрѣпляє въ головныхъ точкахъ надѣю на удержанье мира, выказуючи, що она єсть зовсѣмъ оправдана.

——

Болгарскѣ емигранты въ Румунія розпустили поголоску, що Стамболовъ и Муткуровъ хотять оголосити Болгарію независимою и въ сѣй цѣли порозумѣлися навѣть зъ партією Цанкова; кажуть навѣть, що самъ Цанковъ мае вже незадовго приѣхати до Софіи. По оголошеню независимости Болгарии мало бы бути установлене провизоричне правительство. Єсть рѣчь очевидна, що поголоска ся маѣ на цѣли выкликати лишь недовѣріе Порты и тымъ способомъ збôльшити лишь то непорозумѣнье мѣжь Портою а болгарскимъ правительствомъ, котре запанувало теперь по причинѣ обнятя черезъ Болгарію зелѣзницѣ Вакарель-Беллова. Зъ Букарешту доносять такожь, що въ кôлькохъ мѣсцяхъ надъ Дунаємъ утворились ватаги ворохобникôвъ.

Софійскій префектъ полиціи, Басмадиевъ, перебуває вже ôдъ кôлькохъ днѣвъ у Вѣдни а рôвночасно гостить у Вѣдни такожь Захарія Стояновъ, бувшій редакторъ „Свободы“, органу Стамболова. Чи оба тѣ панове зъ Болгарiи мають у Вѣдни яку мисію чи нѣ, годѣ напевно сказати, впадає однакожь то въ очи, що европейска праса бере въ рахубу политичну и ихъ гостину. Якъ вже звѣстно, говорено, що Басмадиевъ приѣхавъ въ якôйсь мисіи до россійского посла кн. Лабанова. Ся комбинація показалась однакожь безпôдставною, бо кн. Лабановъ выѣхавъ бувъ ще передъ приѣздомъ Басмадиева до полудневои Франціи. Теперь же доносять зъ Вѣдня, що Стояновъ конферувавъ оногды потайкомъ майже черезъ три годины зъ секретаремъ россійского посольства а вчера ôдъѣхавъ до Болгарiи.

Въ политичныхъ кругахъ вѣденьскихъ суть того переконаня, що всѣ догады, будьтобы въ справѣ болгарскôй велася якась акція, не мають нѣякон реальнои пôдставы, бо доси ще не сталося нѣчо такого, що могло бы сѣ догады оправдувати. Доказують тутъ, що доки зъѣзды монархôвъ не закôнчаться, Россія не зробить нѣякого кроку въ справѣ болгарскôй, анѣ въ жадноô иншôй справѣ, котра зъ тамтою стоить въ якôй-небудь звязи.

НОВИНКИ.

— **Въ читальняхъ Карлова, Волчковець, и Русова** ôдбудуться дня 12 н. ст. серпня вечерницѣ, при нагодѣ вандрôвки львôвскихъ академикôвъ. Програмы вечерниць въ сихъ читальняхъ зложенѣ менше-бôльше зъ тыхъ точокъ: 1) Вступне слово; 2) Щасть намъ Боже! 3) Вôдчитъ про молодѣ лѣта Федьковича; 4) Закувала та сива зазуля; 5) Заохота для читален (бесѣда); 6) Деклямаціи: Думы мои, Чигиринъ, Гамалія; 7) Надъ Прутомъ; 8) Гра на цитрѣ; 9) По морю; 10) А тьфу тобѣ; 11) Закôнченье. Помѣжь програмовыми точками выголосять селяне рôзнѣ бесѣды и деклямаціи. До сеи програмы вôйдуть ще въ деякихъ читальняхъ ôдчиты: д-ра Даниловича зъ Коломыѣ: Про конституцію и п. Гарасимовича: Про домашный промыслъ. — На вечерницѣ сѣ запросили згаданѣ читальнѣ листовно сусѣдныхъ громадянъ и интелигенцію, а кромѣ того симъ оголошеньемъ въ часописи запрошують якъ селянъ такъ и интелигенцію зъ подальшихъ сторôнъ до найчисленнѣйшои участи въ вечерницяхъ.

— **Въ Снятинѣ** не ôдбудуться заповѣджѣнѣ вечерницѣ, по причинѣ мѣсцевыхъ перешкôдъ.

— **До Товариства педагогичного** вписалися Всч. оо.: В. Породко 1 зр., Іоанъ Рогужиньскій 1 зр., Иляріонъ Домбчевскій 1 зр., Юстинъ Лучакôвскій 1 зр., Данило Танячкевичь 1 зр., Михаилъ Струминьскій 1 зр., Михаилъ Ивасєчко 50 кр., Михаилъ Чачковскій 50 кр., Микола Кмицикевичь 1 зр. и панѣ Леонтина Березиньска 1 зр.

— **Творы покôйного Дениса Леонтовича** (вальсы) ôдограє музика войскова 95 полку пôдъ проводомъ свого капельмайстра Форки дня 16 н. ст. серпня передъ львôвскимъ намѣстництвомъ. Початокъ сеи продукціи о год. 1/2 6 вечеромъ.

— **Въ Гаврилôвцѣ**, повѣта надвôрняньского, заложила спôлка тамошныхъ ґазгôвъ крамницю. Крамницею управляє Никола Гринишинъ. Высланники спôлки закуповували оногды товары въ Коломыи и здивували своимъ купецкимъ вырахованьемъ старыхъ кущѣвъ-жидôвъ, у котрыхъ мусѣли брати богато крамцины такои, що нема єи у христіянъ. Пора бы була подумати Русинамъ, щобы постаратися о гуртовный складъ такихъ рѣчей, що потрѣбнѣ нашимъ селянамъ, а ихъ доси нема въ Народнôй Торговли.

— **Про непошанованье рускихъ святъ** подає „Батькôвщина“: Дня 6 липня на св. Ивана и дня 11 липня с. р. на св. Петра и Павла ôдбувавъ ґарнизонъ войсковый въ Коломыи свои вправы. Дня 6 липня лучилося такъ, що войско вертало въ полудне по при саму церковь, якъ разъ тогдѣ, коли численный народъ выходивъ зъ неи по службѣ божôй. Якъ маркотно учинилося однымъ и другимъ, т. є. воякамъ и народови, того не будемо описувати. А додамо лишь тое, що вояки ґарнизону коломыйского належать въ дуже переважнôмъ числѣ до рускаго обряду. Тои самои днини прийшло було до Коломыѣ кôлькоро людей зъ подальшихъ сѣлъ (навѣть по 8 и бôльше миль), и надѣялися, що при святѣ будуть могли набутися зô своими сынами. Але показалося, що трудилися даремно.

— **Жидôвска бута.** Зъ Пôдволочискъ пишуть до „Kurj lw.“: Мѣскій полиціянтъ, Ив. Каня, придержавъ минувшого тыждня по год. 10-тôй вечеромъ жидôвку, пôдозрѣну о неморальнôсть, и пôсля приказу бурмистра завѣвъ єи до мѣскои вязницѣ. Въ двѣ годины опôсля надтягла цѣла череда халатникôвъ пôдъ проводомъ трехъ радныхъ жидôвъ и зажадала выпущеня увязненои. Коли Каня оперся тому, почали жиды єго ганьбити, а ôдтакъ ôдобравши зброю звалили на землю и такъ побили, що кôлька годинъ безъ памяти лежавъ и коли-бъ не надбѣгли були христіяне на помôчь, певно не бувъ-бы вже въ живыхъ. За той часъ жиды розбили дверѣ вязницѣ и выпустили на волю увязнену. Каня повѣдомивъ на другій день бурмистра, але сей, знаючи свое захитане становище и хотячи позыскати собѣ халатникôвъ до слѣдуючихъ выборôвъ, заказавъ полиціянтови говорити бôльше о тôй пригодѣ пôдъ утратою службы. Мимо того порѣшивъ Каня, теперь тяжко хорый за-для побитя, таки внести жалобу до суду на ôдважныхъ трехъ радныхъ жидôвъ.

— **Пригода на зелѣзници.** На стаціи зелѣзницѣ Черновецкои въ Сиховѣ выѣхавъ дня 9 н. ст. серпня по 10 год. вечеромъ поѣздъ мѣшаный ч. 5, ѣдучій въ напрямѣ Черновець, за-для злого уставленя зворотницѣ, на стоячій на шляху поѣздъ мѣшаный ч. 4, ѣдучій до Львова. Въ наслѣдокъ того два гамовники поѣзду ч. 5 и одна особа зъ службы почтовои легко покалѣченѣ, а поѣздъ спôзнився о три годины, поѣздъ-же ч. 4 спôзнився о двѣ годины.

— **Зъ Черновець** доносять, що въ наслѣдокъ неустанныхъ дощѣвъ въ горахъ прибули всѣ рѣки на Буковинѣ а Прутъ выливъ пôдъ Черновцями. Въ наслѣдокъ повени настала перерва на зелѣзници Гатна-Довгополе.

— **Новій карабины Манлихера** показалися знаменитѣ. Въ таборѣ пôдъ Брукомъ ôдбулися перші пробы стрѣляня на бôльшій розмѣры зъ сего карабина и мимо слоты та мраки можна було добре поцѣлити навѣть на дальшій ôддаленя, якъ на 1500, 2000 2200 крокôвъ. — Въ Бельгіи зарядило правительство пробы зъ всѣми улѣпшеными карабинами всѣхъ державъ европейскихъ и знатоки орекли, що карабинъ австрійскій Манлихера меншого калибру въ многихъ взглядахъ перевышае всѣ инші карабины.

— **Въ фортификаціяхъ Кракова** ôдбудуться дня 25 н. ст. серпня пробнѣ стрѣляня. И такъ найцѣкавѣйшѣ маютъ бути пробы стрѣляня зъ вежѣ панцирнои пôдъ Бѣлянами. Пôдъ часъ того стрѣляня ôдъ рана до 6-тои годины вечеромъ не смѣє нѣхто выйти зъ хаты, нѣ выпустити худобины въ окрузѣ, зазначенôмъ досыть далеко довкола фортификацій. На другій день збереся комисія до оцѣненя шкоды, яку наносить досыть значно таке пробне стрѣлянье.

— **Доходы епископôвъ угорскихъ.** Правительство угорске предложило своимъ епископамъ, щобы ôдступили часть своихъ доходôвъ для побôльшеня платы низшого духовеньства. При тôй нагодѣ подають газеты вѣденьскѣ выказъ доходôвъ епископôвъ угорскихъ. Ось они: Епископы латиньскѣ маютъ рôчно: въ Гранѣ 355.000 зр., въ Кальочи 320.000, въ великôмъ Вараздинѣ 294.000, въ Веспримѣ 171.000, въ Вайценъ и въ Ерлявѣ по 108.000, въ Нѣтрѣ 106.000, въ Пятикостелахъ 101.000, въ Спижу 61.000, въ Neusohl 57.000, въ Сатмаръ 52.000, въ Stein am Anger 42.000, въ Розенавъ 35.000, въ Бѣлогородѣ 24.000 зр. Епископы греко-католицкѣ зновъ маютъ такѣ рôчнѣ доходы: въ великôмъ Вараздинѣ 80.000 зр., а въ Пряшевѣ и Мункачи по 16.000 зр. Загаломъ маютъ всѣ епископы угорскѣ до 1,188.000 морґôвъ землѣ, а маєткѣ тѣ походять зъ даровизнъ давныхъ королѣвъ и вельможъ угорскихъ.

— **Зъ статистики Вѣдня.** Зъ кôнцемъ року 1887 було у Вѣдни 1,297.030 мешканцѣвъ, не вчисляючи войска. У Вѣдни выходило 670 газетъ; самоубійствъ доконаныхъ було 288, а неудалыхъ 279, зъ того припадає на мужчины 402, а 165 на женщины.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Громада Галущинцѣ, пов. скалатского, одержала ôдъ цѣсаря 100 зр. пôдпомоги на будову школы. — Въ Дрогобичи померъ дня 9 н. ст. серпня Адамъ Берскій, тамошный инжиниръ, въ 64 роцѣ житя.

Вѣсти зъ Аеп. Львôвскои.

Розписаный конкурсъ до ч. 4870 на Лукавицю выжну, дек. стрыйского, наданя приватного зъ речинцемъ до 29 вересня с. р.

Введеный о. Вас. Навроцкій яко сотрудникъ въ Щирци; яко парохъ Полоничнои о. Ник. Бѣлевичь.

Ôдпустку на 2 мѣсяцѣ одержавъ о. Андр. Яворскій зъ Крушельницѣ, дек. скôльского; заступати-ме о. Ром. Крижановскій зъ Корчина; Вол. Колянковскій зъ Луки малои на 6 недѣль, заступати-ме о. Вол. Ганкевичь зъ Турôвки; Теодоръ Роговскій зъ Курянъ на 6 недѣль, заступство поручено сусѣднымъ священикамъ.

Митроп. Консисторія вставилася до президіи намѣстництва о згоду на кан. институцію о. Петра Чумака, сотр. въ Бережанахъ, запрезентованого на Озерянку, дек. зборôвского.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Директоромъ гимназіи въ Сяноцѣ именованый д-ръ Кароль Петельенцъ, професоръ гимназіи св. Яцка въ Краковѣ. — Краєва рада шкôльна именовала дѣйстными учителями: Ром. Левицкого въ Корчинѣ, Алойсія Лѣсковацкого въ Млынахъ и Мих. Коновальця въ Зашковѣ; дѣйстною учителькою Марію Ягляржь vulgo Ягляръску въ Сѣнявѣ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 11. серпня. Поголоску о димисіи министра просвѣты, д-ра Ґавча, уважають тутъ тенденційною выдумкою.

Берлинъ 11 серпня. „Nordd. Allg. Ztg.“ каже, що въ найлѣпше поинформованыхъ кругахъ не звѣстно нѣчого о подорожи цѣсаря Вильгельма до Альзациі и Лотарингіи. — Пôсля иншихъ вѣстей мавъ намѣстникъ Гогенльоге ôдрадити цѣсареви подорожь до сихъ краєвъ.

Римъ 11 серпня. Папа приказавъ достойникамъ церковнымъ приготовитись до якъ найторжественнѣйшого принятя цѣсаря Вильгельма, наколи-бъ ôнъ въ половинѣ жовтня схотѣвъ загостити въ Ватиканѣ.

Парижь 11. серпня. Зô всѣхъ сторôнъ дають знати, що въ кругахъ робôтничихъ настало значне успокоєньє; робôтники годяться на мировый судъ громадскои комисіи для робôтъ публичныхъ але теперь предприємцѣ роблять страйкъ и не хотять згодитися на той судъ.

Гайдельбергъ 11. серпня. Померъ тутъ звѣстный историкъ Юрій Веберъ.

Лондонъ 11. серпня. Зворохобленѣ Зулюсы переступили въ силѣ 1.000 людей трансвальску границю.

Бѣлградъ 11. серпня. Ген. Хорватовичь пôшовъ зовсѣмъ несподѣвано въ ôдставку.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. о. Карат. въ Черн. Доси уплачено 8 зр. 50 кр.; до кôнця року прийде ще 9 зр. 50 кр. — **Вп. о. Пар. въ Злоц.** 9 зр. 50 кр. дôстали. — **Многимъ**, що допытуються у насъ про адресу п. Швестки, котрый маѣ знати лѣкъ на падавицю (епилепсію), подаємо єи: П. Ш. урядникъ при дирекціи ц. к. доменъ и лѣсôвъ у Львовѣ. — **Вп. дир. Гринев. въ Криници.** Вамъ высилаєся „Дѣло“ правильно цѣлый часъ.

НАДОСЛАНЕ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 88 ?
2389

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручає 2460 180—?
росу красоты и всякѣ косметики такъ черезъ мене якъ и иншѣ фирмы поручань.

Д-ръ мед. Теодоръ Єндель

по студіяхъ на клиникахъ проф. Розенталя у Вѣдни и проф. Шаркота (Salpêtrier) въ Парижи ординує въ хоробахъ нервовыхъ и жѣночихъ щоденно ôдъ 2—4

улиця Валова число 31.

Гистерію лѣчить гипнотизмомъ методою проф. Шаркота и П. Рихтера. 2119 43—0

Звертаю увагу

що по 1-ômъ вересня с. р. за-для нового податку спиритусового и пôдвышеня цала ôдъ горѣвокъ заграничныхъ

подорожѣють всякѣ горѣвки:

краевѣ розолисы и ликеры о 10 кр. на бутельцѣ, а Содпас, румъ и ликеры заграничнѣ о **40 кр.** *на бутельцѣ.*

Въ кождôмъ домѣ вôльно въ тôмъ часѣ мати запасъ вôльный ôдъ оплаты податковои 10 литрôвъ або 14 бутельокъ и тому раджу вызыскати сей привилей и заосмотритися въ конякъ, румъ и ликеры, по дотепереѣшныхъ дешевыхъ цѣнахъ, передъ вереснемъ.

Цѣнники розсылаю на бажанье ôдворотною почтою.

СТ. МАРКЕВИЧЬ

у Львовѣ въ ринку ч. 42.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручає добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштує у Львовѣ:

1 кило 1 80 зр.

на провинціи:

4 3/4 кило 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрѣ оголошують иншій пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю єи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродає гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникова въ Европѣ, ôдъ тыхъ купує комісіонеръ, а ôдъ него ажь купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 165—?

Двохъ ученикôвъ

зъ интелигенціи особливо зъ священичихъ домôвъ приниmає на станцію и харчь зъ початкомъ сего року школьного ц. к. урядникъ, Русинъ, жонатый и бездѣтный. Ручиться за старанну опѣку родительску. Адресу подасть Администрація „Дѣла“. 2544 3—8

Учителька до удѣляня науки двомъ дѣвчатамъ и одному хлопчикови знайде примѣщенье на селѣ въ священичôмъ домѣ. Адресу подасть Ад-
2546 министрація „Дѣла“. 3—4

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ

зъ якимъ ôдносяться майже ôдъ 20 лѣтъ до нашого „Якорного проганяча недугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаємо сесєю повинностею такожь тыхъ запросити до спробованя, котрѣ сего улюбленого средства домового ще не знають. Оно не єсть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ, умѣетно** зложенымъ препаратомъ, котре справедливо заслугу, щобы его всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що многѣ хорѣ, котрѣ выпробовали другѣ дуже захваленый средства, **зновъ таки до успѣшного Pain-Expeller-a** беруться. Черезъ порôвнанье власне пересвѣдчилися, що не лише **ревматичнѣ болѣ**, якъ **ломанье въ членахъ и пр.** а такожь **болѣ зубôвъ, головы, хребта, кольки и проч.** найпевнѣйше уступають черезъ натиранье „окопелеромъ“. За **дешеву** цѣну **40 кр.**, 70 кр, взгл. зр. 1·20 може навѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленнѣ успѣхи доказують, надармо не выкидаються. Стерегтись треба передъ шкôдливыми пôдробленями и приймати лише „Pain-Expeller“ въ знакомъ **якора** яко правдивый. На складѣ въ премногихъ аптикахъ, головный складъ: Apotheke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Ближшѣ вѣсти подають:
F. Ad. Richter et C°. Вѣдень.
2161 43—51

Ученики гимназіяльнѣ, реальнѣ або школъ народныхъ

знайдуть въ Тернополи выгôдне помѣщенье, здоровый харчь и правдиво родительску опѣку и наглядъ надъ поведеньемъ и науками въ приличнôмъ домѣ родины урядника. Близшій вѣдомости подасть кождому интересованому зъ чемности Вп. Д-ръ Евг. Олесницкій у Львовѣ (ул. Оссолиньскихъ Ч. 10). 2544 2—5

Нове вынайденье

Ц к. пат.

МАСНИЧКА, EXCELSIOR,

въ котрôй можна зробити при помочи 10-лѣтнои дитины въ трехъ минутахъ зъ солодкого **молока, сметанки** або **сметаны** найбôльшу скôлькôсть найчистѣйшого и смачного масла.

Ся масничка сладжена зъ дуже доброго металю, признана многими знатоками на богато выставахъ необходимою въ домовôмъ господарствѣ, ôдзначена золотыми и срѣбными медалями и есть кромѣ своеи великои придатности незвычайною окрасою въ господарствѣ.

Масничка маѣ обѣму на 10 литрôвъ и можна въ нѣй зробити въ 3—5 минутахъ яку небудь скôлькôсть найсмачнѣйшого масла а коштує она, за обѣмъ одного литра, дуже практична лише 5·50 зр. разомъ зъ приписомъ уживаня.

Лише зр. 5·25

коштує

Вашингтоньскій Годинникъ-Ремонтоаръ.

Накручуєся ушкомъ новѣйшого выробу безъ ключика. За добрый ходъ гарантуєся на пять лѣтъ, разомъ зъ хорошимъ ланцушкомъ зъ американьского золота-double. 2513 5—6

Розсылка за попереднымъ надôсланьемъ належитости або за послѣплатою. Наколи не сподобаєсь, принимаєся назадъ и **звертаєся** сейчасъ **грошѣ.**

Замавляти лише у

Waarenhaus „Zur Monarchie“, Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9/F.

Торговля товарôвъ корѣнныхъ, деликатесôвъ и винъ

МЕЧИСЛАВА МУСЯЛА

въ Белзѣ

поручає Всечестн. духовеньству СВѢЧКИ ЦЕРКОВНѢ въ розличныхъ величинахъ по цѣнѣ 76 кр. за кильокрамъ.

Держу такожь на складѣ зелѣзнѣ хресты, котрѣ продаю по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ. 2547 2—5

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зô стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхаплюють зъ нечуваною скоростею. Сгéме сей, справедливо названый „Тайною красы“, ôддаляє въ тягу одной ночи всяку неделикатнôсть, стверженье, червонôсть шкôры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ёму красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нôчь, чудово заховуе цвѣтъ ôдъ всякого ствердненя шкôры, якъ рôвно-жь и ôдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 30—?

ФРАНЦЪ ПРАЙСШЕРЪ

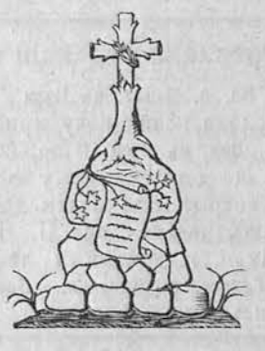

концесіонованый майстеръ каменярскій,

такожь членъ товариства будôвничого у Львовѣ по довголѣтнôй практицѣ и роботѣ, передтымъ яко челядникъ управитель будôвель камѣнныхъ и заступця будôвничого и т. д. отворивъ

НОВО УСТРОЄНУ

РОБôТНЮ КАМЕНЯРСКУ

при улици Жовкôвскôй ч. 86 у Львовѣ

и заосмотрився въ матеріялы камѣннѣ всякого рода а именно въ найбôльше розповсюдненый въ теперѣшныхъ часахъ камѣнь тернопôльскій зъ ново вынайденого знаменитого каменолому, рôзнобарвный, сѣрый, густый пѣсковець и доконуе вже ôдъ одного року рôзнѣ роботы каменярскѣ **разомъ зъ осадженьемъ,** именно ступенѣ камѣннѣ, бальконы, цокулы, гзимсы и помосты камѣннѣ, шлюфованѣ, барвнѣ. Памятники гробовѣ зъ доброго тернопôльского каменя, выробляе на запасъ рôзнѣ памятники шлюфованѣ и рѣзбленѣ, постументы огородовѣ, веранды, столы камѣннѣ и на цвѣты та т. п. Знаючися добре на будôвляхъ, наймаюся до каплиць, церквей пôдъ управою доброго проєкту. Поручаюся ласкавôй памяти Впов. Публики и просячи о ласкавѣ замовленя, остаю зъ глубокимъ поважаньемъ:

2548 1—6 ФРАНЦЪ ПРАЙССНЕРЪ.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

поручає

выпробованѣ и певнѣ средства косметичнѣ,

ôдзначенѣ 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня.

Олѣйокъ таниновый, взмôцняе и пôдпомагае волосю рости. Фляконъ 50 кр.

Помада хинова взмôцняе корѣнцѣ волося и запобѣгае выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр

Вода атеньска, до змываня волося, запобѣгае творитися парплямъ, ôдсвѣжуе, робить тревалыми барву и полыскъ, — Фляконъ 80 кр.

Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлае знаменито на **корѣнцѣ волося** и на **порôстъ волося.** Въ случаяхъ де въ наслѣдокъ недуга выпало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю однои фляшки можна добачити порôстъ. — Цѣна 1 зр. 20 кр.

Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приємного, скрѣпляючого смаку и запаху, дуже користно **дѣлае на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.

Порошокъ ростинно-алькаличный, **до чищеня зубôвъ.** Надае перлову бѣлôсть, ôддаляе камѣнь и квасы, котрѣ наводять бôль и порохнавѣнье зубôвъ. Пуделко 30 и 60 кр.

Віолинъ средство противъ прѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.

Пудеръ салицилевый пвотивъ прѣтя и ôдпареня нôгъ. Пуделко 60 кр.

Оцетъ десинфекційный, сильно ôдвоняючій и ôдсвѣжаючій воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапляня одежи. Фляконъ по 50 кр.

Оцетъ тоалетный, до натиранн губы тѣла, полоканя и до ôдсвѣжаня воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.

Оцетъ комнатный до кадженя. — Фляконъ по 50 кр.

Брилянтина есть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервовани бороды и набородôвъ. — Фляконъ 50 кр. 2529 16—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговлях: ул. Коперника ч. 3, Готель Европейскій и ул. Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2.

Найпоплатнѣйшій предметъ продажи для торговель зелѣзомъ, гальантерійныхъ и дрôбныхъ товарôвъ.

Безъ марки охоронои неправдива.

Бельгійска **ЛЯМПА** **Патентъ Lempereur & Bernard**

Незрôвнана сила свѣтла. Експльозія неможлива. Значно яснѣйша и дешевша якъ ґазъ.

Зъ долины можна засвѣтити и загасити.

Фабрика **Josef Halbärth & Co.** въ Линцу н. Дунаемъ

2530 4—? Сила свѣтла $1^1/_2$, 3, 5, 8 пол. ґазу. Нафты выйде 2, 3, 4, 6 кр. за год.

Незрôвнана, не дасться перевысити.

Письма признательнѣ и цѣнники даромъ и оплатно.

Марка охоронна „L. & B. Lampe belge.“

ХРЕСТЫ

на гробы и памятники, лякерованѣ и золоченѣ

поручає

Антôнъ Гальскій

торговля зелѣзомъ у Львовѣ

Майданъ Маріяцкій Ч. 9.

Цѣнники и рисунки на жаданье franco. 2543 2—?

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Матерія модна въ кратки, на сукнѣ жѣночѣ, зъ чистои вовны 90 цм. широка, 10 м. зр. **8·50.**

WOLL-ATLAS, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. **6·50.**

Кашмиръ, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. **4·50.**

BAIGE, (найновѣйшѣ краски, 100 цм. ширины, 10 м. зр. **9·50.**

Матерія брокатô, у всѣхъ краскахъ, 60 цм. ширины, найновѣйшій десенѣ, 10 м. зр. 4.

Кретонъ, на сукнѣ жѣночѣ, добрый до праня, найнов. взоры, 70 цм. шир. 10 м. зр. **2·80.**

Dreidraht, 60 цм. шир. ясно або темно сѣрый, 10 м. Іа. зр. **3·50.** Па. зр. **2.80.**

Матерія на шляфроки, також на жѣночій сукнѣ) 60 цм. шир. въ кратки, 10 м. зр. **2·50.**

Гарнитуры покрываль, (2 на лôжко а 1 на стôлъ) зъ рипсу турецкій десенѣ (2 бôчнѣ и 1 драперія) зр. **4·50.** зъ джуты зр. **3·50**

Занавѣсы джутовѣ, загально зр. **2·30.**

КИЛИМКИ ДО ХОДУ, дуже тревалѣ, 10—11 м. довгѣ Іа. зр. 6—, Па. зр. **3·50.**

Ковдра до накрыванн, зъ атласу зр. **8·50,** зъ rouge зр. **3.**

ПОЛОТНО ДОМОВѢ, 29 вѣдень, лôктѣвъ, 1 штука $^5/_4$ зр. **5·50,** $^4/_4$ зр. **4·20.**

Веба-Кинъ, 30 лôктѣвъ, лѣшна ôдъ полотна, 1 шт. $^5/_4$ зр. **7·50,** $^4/_4$ зр. **5·80.**

ШИФОНЪ, 30 лôктѣвъ, 90 цм. шир. 1 шт. Іа. зр. **5·50.** Па. зр. **4·50.**

ОКСФОРДЪ, 29 лôктѣвъ, найновѣйшій взоры, 1 шт. Іа. зр. **6·50.** Па. зр. **4·50.**

КАНЕВАСЪ, на простирала, 29 лôктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. 6., Па. зр. **5·20.**

Адамашковый градль 30 лôктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. **8·50,** Па. зр. **5·50.**

СКАТЕРТИ, полотняныѣ, у всѣхъ краскахъ, 3 шт. $^8/_4$ зр. **2.—** $^6/_4$ зр. 1

СЕРВЕТЫ, полотняныѣ, $^4/_4$ въ квадратѣ, 6 шт. зр. **1·20.**

РУЧНИКИ, полотняныѣ, 6 шт. зъ тороками зр. **1·80** зъ бордюрою зр. **1·20.**

ПРОСТИРАЛА, несшиванѣ, 2 м. довгѣ, $1^1/_2$ м. широкѣ, 1 шт. зр. **1·50.**

СТѢНИКИ, зъ джутового полотна, комплетнѣ, великѣ, 1 шт. Іа. зр. **1·40,** Па. зр. **90** кр.

Кôцики передъ лôжко, найновѣйшій десенѣ, зъ фланелѣ, 1 пара зр. 2., зъ джуты зр. **1·30.**

2346 25—26

Взôрцѣ даромъ и франко.

Цѣлковита выпродажь!

Добрый годинникъ майже даромъ!

Въ наслѣдокъ **цѣлковитого розвязаня** нашого загального складу годинникôвъ єсьмо змушенѣ, цѣлый нашъ припасъ бôльше якъ **10.000** штукъ **дуже величавыхъ годинникôвъ маятниковыхъ** продавати низше цѣны выробу, бо цѣлый складъ мусить бути въ найкоротшôмъ часѣ опорожненымъ.

Мы розсылаємо до кождого по всѣхъ мѣсцевостяхъ цѣлои Австро-Угорщины сейчасъ одержавши замовленье, **вельми елегантный, знаменитый, на секунды регульованый**

ГОДИННИКЪ МАЯТНИКОВЫЙ

пôсля рисунку зъ **2лѣтною порукою** и *голоснымъ будильникомъ звôнковымъ* лише за **зр. 3.50,**

въ формѣ РЕМОНТОАРА.

Сей годинникъ въ найлѣпшôй бронзованôй **металевôй оправѣ** маѣ зъ плоского скла пат. циферблятъ, котрый въ ночи самъ зъ себе **ясно мовь мѣсяць свѣтить и голоскый будильникъ звôнковый**, котрый треба наставити на кожду годину лише за **зр. 3.50.**

За доброту сихъ **знамен то регульованыхъ** годинникôвъ поручає солидне признанье нашои широко розгалуженои фирмы, котра продае **лише загально, добрый солидный и практичный товаръ** по дешевôй цѣнѣ а если-бы не сподобалося, то звертаємо назадъ грошѣ.

Розсылаеся въ **мôцныхъ скринкахъ деревляныхъ** за послѣплатою або присланьемъ напередъ грошей.

Прошу ще разъ, въ власнôмъ интересѣ **сейчасъ** замавляти и докладно подати свôй повный адресъ: **Имя, завôдъ, мѣсцевôсть. послѣдну почту и край** 2525 4—?

ЕКСПОРТОВЫЙ СКЛАДЪ ГОДИННИКôВЪ „Wiener Kaufhaus“

A. GANS, Wien, III., Kolonitzgasse 6.

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручае Впов. П. Т. Публицѣ свôй выключный складъ

Россійскои гербаты.

Одержуе правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручае еи пôсля пôбочь стоячого цѣнника

Замовленя залагоджуеся найретельнѣйше и скоро, такожь за послѣплатою, опакованье франко.

Особливо звертаеся увагу на Знаменитѣ роды К. & С. Попова.

			зр	кр
Кайсовъ, знам. чорна	$^1/_2$ кильо		1	60
„ „ мелянжь	„ „		1	80
Сушонгъ, знаменита	„ „		2	—
„ найлѣпша	„ „		3	—
Мелянжь каравання	„ „		4	—
Фу-чу-фу (Ч. I.	„ „		3	20
„ (Ч. II.	„ „		4	60
„ (Ч. III.	„ „		6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ	1 р. 60	р.	2	40
„ („	2 „ —	„	3	—
„ („	2 „ 50	„	3	75
Высѣвки (знаменита	$^1/_2$ кильо		1	60
„ (Г. prima	„ „		1	80
„ (non plus ultra	„ „		2	50

Ласкавѣ порученя почтою, опакованье франко. 2475 11—20

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рôгъ Рынку Клепарского)

поручае власнѣ выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часôвъ, приносячу хорому неоцѣненѣ, спасенѣ користы. о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшѣ признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнôй моѣй практицѣ уживавъ я перерôбки лѣчничѣ выгаданѣ и выроблены Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они приспособаны. Препараты Вашѣ ôдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не пôдпадали розкладови, приємнѣ въ уживаню а певнѣ въ бажаныхъ наслѣдкахъ Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови мое цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатôмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львôвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнôсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збôльшаючи скôлькôсть тѣлокъ крови, змôцняючи жолудокъ пôдносить апетитъ, лѣчить загальнѣ ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальєсентôвъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збôльшаючихъ рухи хробачковѣ кишокъ черезъ то легко розвôльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повтаряючихъ-ся здутяхъ, довготреваючôмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивôй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове. вытягъ зъ зелъ краевыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пôдносяче травленье, попускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнôмъ атонiи кишокъ у людей старыхъ, дуже помôчне у дѣтей зле ôдживлованыхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрôвнана помôчь въ сильнôмъ болю головы. Ложочка ôдъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршѣ и найодпорливѣйшѣ нагнѣтки. По насмароваю нагнѣтокъ сейчасъ перестае болѣти, а въ 24 годинахъ ôдпадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кôлькоразовôмъ ужитю найбôльшѣ болѣ ревматичнѣ, пострѣлы, подагру и т. п.

Сарсапарилліянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зôпсутя сокôвъ и зъ ôдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зô свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрѣ вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякѣ закатареня легкихъ и грудей. зафльгемленя, колькы въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный бувае рôвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковѣ. Средство знамените и незрôвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка Цѣна 35 кр. 2519 60—0

Замовленя выконуеся ôдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тѣ:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробôвъ, якъ моѣй женѣ, котрѣ надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надôсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшôвъ д 3 липня 1887 р *Леонольдъ Ковалик* (Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнôсть Вашихъ выробôвъ, досвѣдчивши на собѣ. — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій* директоръ фабрики цукру.

Въ Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви въ Краковѣ.

Страдаючи ôдъ пôвтора року на сильный, невылѣчимый кашель, сполученый зъ рôзными тяжкими недугами, мимо тутешныхъ радъ лѣкарскихъ, чувся я безъ надѣѣ житя, а яко отець кôлькоро дѣтей, хапаючись вкôнци рôзныхъ способôвъ до поратованя здоровля, случайно зъ порады чужои приязнои менѣ особы, уживъ я „Зѣля грудного“ выробу аптикаря Вповажаного Пана Петра Крокевича, и по ужитю чотырохъ пачокъ „Зѣля грудного“ и Сиропу ôдзыскавъ цѣлковито здоровлье, могучи о власныхъ силахъ уже працювати и тымъ чиномъ бодай частину щастя дѣтемъ моимъ удѣлити. Чуюсь тому спонуканымъ заявити найщиршу вдячнôсть Вповажаному Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви мѣсцевому, за выробы „Зѣля грудного“, бо житье мое лишь ужитю того Зѣля завдячую.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Кракôвъ, дня 28 мая 1886 р. *Михаилъ Трыбальскій*, друкарь литографичный.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. подяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарôвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокôй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашѣ выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшôмъ розвою своихъ выробôвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ*, Кракôвъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ôдъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый бôль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншѣ долегливости, уживъ я кôлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрѣ зробили менѣ надзвычайну пôльгу, що посвѣдчаю згôдно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ*, Ряшôвъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичъ.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднярского.

Ч. 169. Львôвъ, Понедѣлокъ 1 серпня (13) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Рекламаціи неопечатанй вôльний ôдъ порта. — Поодинокe число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючй предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облômовъ“ безплатно.

Девять лѣтъ еры гр. Таффого.

Въ державнôмъ житю Австрiи минуло вчера якъ-разъ девять лѣтъ, ôдъ коли графъ Таффе обнявъ керму министерства Долитавiи яко министеръ-президентъ и рôвночасно теку министерства справъ внутрѣшныхъ. Зъ тои нагоды посвячують всѣ политичнй дневники Австрiи ширшй уваги тымъ роковинамъ, якъ и дѣяльности ювилята.

Праса официяльна не знаходить слôвъ похвалы для теперѣшного керманича правительства, выносить пôдъ небеса єго незвычайну енергiю, тактъ и быстрôсть политичну, котрôй приписуе яко заслугу приєдиненье Чехôвъ до участи въ радѣ державнôй, упорядкованье державного господарства, розвитокъ оружнои силы, управильненье ôдносинъ Долитавiи до другои половины монархiи, полѣпшенье стану убогихъ клясъ населенiя и взагалѣ все, чимъ нинѣ по ихъ думцѣ пышатись може Австрiя и що становить єи силу и запоруку щасливои державнои будучности.

Мы не хочемо и не станемо ôдмовляти гр. Таффому єго здôбностей и енергiи, але и не думаємо славословити єго за то, що властиво не єсть єго дѣломъ, а чого причину и жерело треба шукати зовсѣмъ де инде, лишь не въ здôбности и енергiя гр. Таффого. Якiйсь мабуть централистъ поставивъ бувъ въ монархiйскôй урядовôй газетѣ вже давнѣйше порôвнанье гр. Таффого зъ кн. Бисмаркомъ. Очевидно, що порôвнанье було зложене умысно лишь на то, щобы выказати слабй стороны австрiйского премiєра. Але мы пытаємось, чи годиться хочь-бы навѣть и таке порôвнанье? Якъ можна порôвнувати зъ собою то, що не має нѣ найменшои пôдставы до порôвнання? Политика гр. Таффого не єсть анѣ трохи такъ самостôйна якъ политика кн. Бисмарка, ба она єсть лишь рефлексомъ бисмаркôвскои политики. Хто читавъ уважно бесѣду кн. Бисмарка зъ 6 лютого с. р., той мôгъ ясно переконатися, що австрiйска политика не ведеся зовсѣмъ самостôйно, лишь въ интересѣ и що такъ скажемо по приказѣ зъ Берлина. Ось возьмѣмъ примѣры на то:

По битвѣ пôдъ Кралевоградцемъ бачивъ кн. Бисмаркъ, що для Нѣмеччины не добре Австрiю зовсѣмъ знищити и ôнъ єи задержавъ въ обемѣ якъ передъ вôйною. Кн. Бисмаркъ признавъ такожь, що ôнъ бачивъ силу Австрiи въ славяньскôмъ елементѣ. Славянамъ въ Австрiи полекшало отже, але певно не длятого, що потребу того добачивъ якiйсь австрiйскiй мужь державный. Приєдиненье Чехôвъ певно перевѣвъ гр. Таффе, але чи ôнъ то видѣвъ першiй потребу того, то пытанье, на котре-бъ певно и самъ гр. Таффе ôдповѣвъ, що нѣ. Мы чейже до нинѣ ще бачимо, якъ бисмаркôвска праса помагає гр. Таффому въ борбѣ Чехôвъ зъ Нѣмцями, якъ та праса заєдно выступає противъ самыхъ Нѣмцѣвъ лишь длятого, щобы пôддержати систему гр. Таффого, котра єсть для Нѣмеччины конче потрѣбна.

Пôйдѣмъ дальше за политичными здôбностями гр. Таффого на поли национальнôмъ въ Австрiи и возьмѣмъ Галичину.

Девять лѣтъ минуло, коли гр. Таффе покликаный до обнятя политичного проводу Долитавiи, вывѣсивъ знамя своєи политики, котре мало стати провôдною гадкою єго дѣяльности. Знамя то було вельми симпатичне и для всѣхъ народôвъ Австрiи пожадане; оно мѣстилось въ короткихъ а многоважныхъ словахъ „помиренье народôвъ Австрiи на пôдставѣ рôвноправности“. Програму тую гр. Таффого повитали народы Австрiи а мѣжь ними и Русины зъ великою радостею, надѣючись дôждатись разъ полагодженя своихъ найжизненнiйшихъ а на неоспоримыхъ правахъ опертыхъ жадань. Вѣрне и точне переведенье тои програмы могло стати для Австрiи справдѣ енохальною ерою, бо зъ однои стороны дало-бы було кождому зъ народôвъ Австрiи можнôсть дôйти до своихъ правъ и глядѣти зъ спокоємъ и вдоволеньемъ въ свою народну будучнôсть, а зъ другои стороны причинилобы ся оно знаменито до скрѣпленя самои державнои идеи, котра могла-бы черезъ сповненье обовязкôвъ державы зъ огляду на кождый поодинокiй народъ лишь зыскати и скрѣпитись.

Въ довѣрiю на успѣшнôсть запнавгурованои системы не заподбали Русины высказати ясно и докладно своихъ найголовнiйшихъ, хочь дуже умѣркованыхъ жадань. Якъ-разъ по обнятю кермы министерства графомъ Таффе закипѣло мѣжь галицкими Русинами сильнѣйше политичне житье. Два всенародний а ôдтакъ численнй окружнй и повѣтовй вѣча пôдняли и высказали голосно самй важнй и наглячй народнй постуляты и поперли ихъ санкцiєю цѣлого народа. Руска праса и рускй товарiства пôднимали безнастанно найжизненнiйшй справы краю и народу, котрй высказувались кромѣ того нечисленными представителями нашои народности въ державнôй и краєвôй репрезентацiи. Въ деякихъ некучихъ справахъ высылались до правительства депутацiи, заосмотренй мандатами не лишь поважныхъ институцiй народныхъ але и многолюдныхъ всенародныхъ зборôвъ такъ, що кабинетъ гр. Таффого ажь надто богато мавъ нагоды пôзнати жаданя и потребы рускаго народа въ Галичинѣ и информуватись о нихъ зъ властивого а правдивого жерела. Та на жаль, исторiя послѣдного девятилѣтя не выказуе, щобы тй конечнй и справедливй а такъ минимальнй и умѣркованй жаданя тримiлiонового народа були хочь въ дечѣмъ увзглядненй и выслуханй. Противно свѣдчать свѣжй ще єи карты, що въ тôмъ девятилѣтю прожила галицка Русь дуже а дуже численнй гôркй хвилѣ и въ всѣхъ напрямахъ свого народного житя зазнала немало горя и кривды.

Въ житю политичнôмъ ôданй були Русины пôдъ повну майоризацiю Полякôвъ, дôзначнихъ помочи и охороны ôдъ правительства. На картахъ исторiи того девятилѣтя записанй чорными буквами выборы до краєвого сойму и рады державнои, при котрыхъ уживаню противъ Русинôвъ прямо неморальныхъ и недозволеныхъ средствъ. Выпертымъ зъ репрезентацiйныхъ тѣлъ Русинамъ ставлено перешкоды, коли хотѣли по-за тыми тѣлами въ дорозѣ конституцiйнôй высказати свои жаданя. Прилюднй зборы и вѣча заказувано и закрывано, свобôднй голосы праси обезсилено безчисленными конфискатами. Помимо голошенои рôвноправности народôвъ не довелось Русинамъ добитись на власнôй земли рôвныхъ правъ въ урядахъ и школахъ. До нинѣ не мають Русины своихъ представителѣвъ въ высшôй администрацiи, для найревнiйшихъ труженникôвъ-Русинôвъ замкненй высшй урядовй становиска. Языкъ и письмо руске, нехтоване низшими и высшими политичными властями въ краю, мусѣли шукати охороны передъ трибуналами публичного права.

Народна просвѣта, тая одинока пôдойма будучности кождого народа, дôзнавала въ послѣднôмъ девятилѣтю численныхъ а неоправданыхъ перешкодъ. Разячй мѣры противъ читалень, послухъ даваный злобнымъ доносамъ, поблажливôсть надъужить низшихъ урядникôвъ и органôвъ, безпôдственнй ревизiи и арештованя могли и мусѣли ôдстрашувати щонино пробудившiй-ся рускiй народъ ôдъ просвѣты и науки. А рôвночасно подавано помôчь заснованымъ польскимъ товариствамъ, маючимъ на цѣли не просвѣту а политичнй цѣли. Тй не були небезпечнй, хочь форма ихъ була та сама, що и рускихъ читалень. Навѣть на поли религiйнôмъ, на поли вѣры и совѣсти не полишено Русинôвъ безъ дуже дôткливои опѣки.

Подивѣмся теперь, яка гадка, яка идея, якiй интересъ руководили тутъ австрiйскимъ премiєромъ, що ôнъ рѣшився мимо своєи краснои теорiи о рôвноправности, ôддати въ Галичинѣ перевагу Полякамъ надъ Русинами и першимъ дати майже найперше становище въ державѣ, а другихъ зробити послѣдными? Намъ видиться, що не дуже велику зробимо похибку, коли скажемо, що причиною сего єсть — образово сказавши — стратегична линiя Перемышль-Кракôвъ, а звѣстно прецѣ загально, що хочь ту линiю укрѣпляли австрiйскй вояки, то все таки она стоить безперечно въ непослѣднôй звязы зъ политикою Нѣмеччины. Ба коли добре розважимо, то мусимо признати, що значне пôднесенье воєннои силы въ Австрiи, котре официозна праса называє такожь „заслугою“ гр. Таффого, не єсть чей нѣчимъ, якъ лишь вплывомъ, ба навѣть выразнымъ жаданьемъ руководителѣвъ нѣмецкои политики. Звѣстно прецѣ, якъ велику пресiю робила Нѣмеччина въ послѣднихъ мѣсяцяхъ минувшого, а въ першихъ сего року на Австрiю въ справѣ чимъ скоршого збôльшеня воєннои силы.

Возьмѣмъ инши благодати, якй сплыли на насъ въ часѣ сего девятилѣтя зъ ласки гр. Таффого и єго системы. Сюды належать насамперед законы о забезпеченю робôтникôвъ на случай калѣцтва и недуги, законъ о волоцюгахъ, законы вымнковй противъ анархистôвъ — все бôльше або менше удачнй копiи зъ бисмаркôвскихъ взôрцѣвъ; дальше страшне збôльшенье податкôвъ посередныхъ, податокъ ôдъ горѣвки, податокъ ôдъ цукру и т. д.

Ото вся та здôбнôсть и енергiя, за котру такъ славославить гр. Таффого пôвъурядова праса. Що мы въ гр. Таффе подивляємо, то єсть хиба та слухняннôсть, зъ якою ôнъ сповняє приказы свого учителя зъ-надъ Шпрей, та дѣйстно зручнôсть въ копiованю робôтъ свого майстра. Навѣть безустанне лявированье гр. Таффого мѣжь поодинокими партiями не єсть нѣчимъ иншимъ, якъ лишь копiєю зъ Нѣмеччины.

Хроника духовнои семинарiи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Рôкъ 1799.

Дня 1 марта консекрувавъ Порфирiй Важиньскiй, рускiй епископъ холмскiй, въ присутности Каэтана Кицкого лат. архiепископа львôвского, Якова Тумановича архiепископа ôрменьского, и численно зобраного духовенства въ катедральнôй церкви св. Юра о. Николая Скородиньского на епископа львôвского.

———

Того року почала у Львовѣ выходити по першiй разъ нѣмецка газета „Lemberger Intelligenz-Blatt“; другихъ газетъ не було.

Рôкъ 1800.

Того року розобрано у Львовѣ двѣ деревянй рускй церкви: церковь звану „св. Теодора“, збудовану 1453 р. на передмѣстю Краковскôмъ, и церковь „Богоявленьску“, збудовану 1443 р. на передмѣстю Галицкôмъ, недалеко ôдъ Полтвы.

———

Дня 6 червня т. р. великiй пожарь на передмѣстю Кракôвскôмъ спаливъ много домôвъ и зробивъ значну шкоду при парохiяльнôй рускôй церкви св. О. Николая, основанôй 1292 р. Львомъ, княземъ галицкимъ.

Рôкъ 1801.

Того року заведено у Львовѣ освѣтленье лямпами ринку и головнѣйшихъ улиць мѣста.

———

Надворнымъ декретомъ зъ 1801 р. до ч. 9786 постановлено, що выступаючiй изъ заведения духовного питомець має правительству звернути всѣ кошты, якй оно мало ôдъ дня вступленя до заведения.

Рôкъ 1802.

Розобрано стару деревяну церковь, звану „Благовѣщеньску“, основану 1544 р. на передмѣстю Кракôвскôмъ, напротивъ монастыря Бригидокъ, де теперь мѣстяться вязницѣ.

Рôкъ 1803.

Черезъ цѣлый мѣсяць лютый т. р. була дуже остра зима, що термометеръ не пôдносився надъ 25° R. По причинѣ великого зимна, замерзло въ мѣстѣ Львовѣ и на дорогахъ при Львовѣ кôлькадесять людей.

Рôкъ 1805.

Дня 25 сѣчня померъ въ Петербурзѣ Теодосiй Ростоцкiй, послѣдный кiєвско-галицкiй митрополитъ, а зъ єго смертею загинула и кiєвско галицка митрополiя, котра 920 лѣтъ стояла.

———

Дня 23 мая т. р. упокоився Николай Скородиньскiй, котрый лишь 5 лѣтъ займавъ епископскiй престолъ львôвскiй. Сей епископъ любивъ дуже ѣздити кôнно, за-для популярности духовенство єго любило и по смерти жалувало. Похороненый на цвинтари Городецкôмъ.

———

Того року докторизувався о. Іоаннъ Гарасевичь (братъ о. Михаила Гарасевича), вицеректоръ семинарiи львôвскои и заступникъ професора науки Догматики на факультетѣ богословскôмъ у Львовѣ.

———

Того року по силѣ надворного декрету зъ дня 8 серпня знесено университетъ у Львовѣ и злучено єго зъ университетомъ кракôвскимъ. По знесеню университету перестали рускй выклады на факультетѣ философичнôмъ, де учили два угорскй Русины професоры: д-ръ Иванъ Земанчикъ и д-ръ Петро Лодiй. Першiй перенѣсся опôсля на професора до Кракова, а другiй до Петербурга. На мѣсце университету заведено у Львовѣ лицей зъ богословскимъ, правничимъ и философичнымъ выдѣлами и надано єму право на богословскôмъ и философичнôмъ выдѣлѣ надавати титулы „докторôвъ“ пôддавшимъ-ся строгимъ испытамъ.

Въ третôмъ роцѣ по знесеню рускихъ выкладôвъ на философичнôмъ факультетѣ знесено ихъ и на *богословскôмъ* (1808), де учили по руски и по латинѣ професоры: Василiянинъ Арсевiй Радкевичь Германевтику; о. Андрей Павловичь Моральну; Василiянинъ Модестъ Гриневецкiй Догматику; д-ръ Андрей Ангеловичь, свѣтскiй професоръ, Церковне право; Іоанъ Антонiй рицарь Потоцкiй (Potoczki) (пôзнѣйшiй лат. епископъ въ Перемышли ôдъ 1825 до 1832 р.) Пасторальну и Катехитику и о. Михаилъ Гарасевичь.

1806.

Бувъ о. Константинъ Сабатовскiй ректоромъ при центр. духовнôй семинарiи у Львовѣ.

Iосифъ Reichret выкладавъ питомцямъ обовязковый нѣмецкiй языкъ, и выдававъ имъ 15. крейцарями остемплеванй такй свѣдоцтва „Der Herr .. Zögling am gr. kat. Seminario, hat bei der letzten öffentlichen Sommer-Prüfung Beweise seiner fleissigen Verwendung zurückgelegt, dass er gut teutsch reden, gut teutsch übersetzen und einen schriftlichen Aufsatz mit Beobachtung der Caligraphie und Ortographie gut verfassen kann. Dieser Zögling verdient daher die erste Fortgangs Klasse. Lemberg den 18 Juli 1806. Joseph Reichret, Hauptschul Direktor und öffentlicher Lehrer am gr. kat. Seminario.“

1807.

Того року бувъ професоромъ исторiи церковной на богословскôмъ факультетѣ д-ръ Францъ Ксаверiй Захарiясевичь, крилошанинъ при ôрменьскôй катедрѣ львôвскôй, пôзнѣйшiй лат. епископъ тарнôвскiй, а ôдъ 1840 до 1845 р. лат. епископъ въ Перемышли, де яко такiй и померъ.

1808.

Пôсля ôдновленя митрополiи Галицкои цѣсаремъ Францомъ I. 1807 р. именовано першимъ митрополитомъ Галицкимъ Антонiя Ангеловича, епископа перемиского. Инсталяцiя єго на митрополита ôдбулася 25 вересня 1808 въ архикатедральнôй церкви св. Юра въ присутности численного клиру и питомцѣвъ духовной семинарiи. Якъ се торжество ôдбулося, читай: „Ordnung und Ceremonien bei der Einführung Sr. Exzellenz Anton Angelowicz gr. kath. Metropoliten in Galizien auf seinen Metropolitansitz in Lemberg. Wien 1708, 8-vo.“

(*Дальше буде.*)

Мы тутъ старалися выказати лишь одну сторону дѣяльности гр. Таффого, яко президента австрійского кабинету и то бôльше загально; основнѣйше обговорювати ѥи не беремось, бо не хочемо входити въ занадто велике знакомство зъ ц. к. прокураторіею, котра вже въ рôзныхъ сторонахъ многимъ газетамъ, що писали на сей тематъ, позамыкала губы.

Анархистичнѝ розрухи въ Франціи.

Послѣднѝ вѣсти, що надôйшли зъ Парижа, представляють вправдѣ тамошну ситуацію вже трохи спокôйнѣйше, але межи роботниками и людьми найнизшои клясы панує таке заворушенье, що кождои хвилѣ можна сподѣватися новыхъ ексцесôвъ. Праса нѣмецка а особливо органы бисмаркôвскѝ, котрѝ слѣдять пильно за всякимъ рухомъ въ Франціи, не вѣщують нѣчого доброго, ба заповѣдають навѣть ще страшнѣйшѝ ексцесы якъ тѝ, що доси проявились. „Nordd. Allg. Ztg.“ каже, що завтра ôдбудуться въ Ліонѣ ще сумнѣйшѝ сцены якъ въ Парижи. Згадана газета каже, що тутъ ѥсть дѣло зъ давно уложеным и добре приготовленымъ пляномъ межинароднои анархичнои партіи перевороту.

Въ самôй Франціи дивляться трохи инакше на цѣлый сей рухъ и хочь уважають ѥго певно небезпечнымъ, то все-жь таки не суть того переконаня, щобы цѣлымъ симъ рухомъ управляла межинародна партія анархистична а ôдносять ѥго до кôлькохъ причинъ политичныхъ, зъ котрыхъ мѣжь радикалами ѥсть найпопулярнѣйша та, що цѣлый рухъ анархистичный въ Парижи и на провинціи пôддержує тайна рука нѣмецка, котра досыть щедро сыпле грошѣ, де потреба. Люде, що здоровѣйше глядять на цѣлый рухъ роботницкѝ въ Франціи, приписують ѥму лишь значенье льокальне, и кажуть, що ôнъ лишь длятого ставсь небезпечнымъ, що зъ него хотять користати рôзнѝ партіи политичнѝ. Монархисты страшать симъ рухомъ буржоазію и дають ѣй доказъ, що лишь они можуть ѥи забезпечити ôдъ тяжкои бѣды; булянжисты хотять при помочи сего руху выплынути на верхъ а бонапартисты радѝ зъ кождого непокою и пôддержують ѥго, бо думають, що чимъ бôльшѝ буде заколотъ, тымъ скорше упаде республика, тымъ лекше прийдуть они до власти.

По при то все и не безъ того, щобы не ôдзывався дѣйстно анархистичный рухъ и не ôджывала давна комуна. Найлѣпшимъ доказомъ на то бувъ похоронъ комунистичного генерала Едеса. Париска полиція мусѣла була выступити въ повнôй силѣ, 2400 людей добре узброѥныхъ полиціянтôвъ выступило на улицѣ, вздовжь котрыхъ мавъ ити похоронъ, крôмъ того кôлькасотъ тайныхъ агентôвъ, перебраныхъ по цивильному, вмѣшалося въ величезну товпу народу а въ всѣхъ касарняхъ сконсигновано войско, котре мало бути готове кождои хвилѣ кинутись зъ зброѥю въ руцѣ на ексцедуючу товпу.

Хто жь бувъ, спытаѥте, ген. Еде (Eudes)? Бувъ то зъ разу помôчникъ аптикарскѝ а ôдтакъ журналистъ, котрого въ послѣдныхъ часахъ французкои монархіи засуджено на вязницю за высмѣванье религіи и моральности. Еде выкликавъ першѝ въ Парижи пôдчасъ ѥго облоги комунистичну ворохобню. Въ мартѣ 1871 р. зроблено ѥго на короткѝ часъ министромъ вôйны. Зъ министра зроблено ѥго генераломъ. Въ тôмъ часѣ мешкавъ ôнъ зъ своѥю любовницею, опôсля жѣнкою, въ палатѣ французкои легіи гоноровои. Тутъ пирувавъ генералъ а ѥго любовница спрятувала пильненько всякѝ дорогоцѣнности меблѣ, одѣжь, бѣлье и футра та ховала въ приватнôмъ домѣ. Опôсля намовивъ ôнъ женщины зъ улиць облити палату и припираючѝ домы нафтою та пôдпалити. Пôзнѣйше казавъ ôнъ бомбардувати мѣсто. Коли дня 27 мая Еде побачивъ, що надôйшовъ вже конець комунѣ, перебрався по цивильному и втѣкъ за границю, розумѣеся, не лишаючи въ Парижи придбаного на борзѣ добра. По амнестіи вернувъ ôнъ назадъ до Парижа и тутъ мавъ механичный тертакъ, але самъ займався завсѣгды революційными агитаціями. Дня 5 с. м. мавъ ôнъ бесѣду на зборахъ страйкуючихъ роботникôвъ, але ледви лишь ставъ говорити, коли наразъ повалився на стôлъ раженый апоплексіею.

При похоронѣ отже сего генерала дня 8. с. м. прийшло було до кровавыхъ сценъ. На роду зôбралося було якихъ 20.000 людей, мѣжь котрыми самыхъ страйкуючихъ роботникôвъ було 15.000. Зъ-разу вдоволялись роботники тымъ, що спѣвали лишь революційнѝ пѣснѣ та кричали: Най жие комуна. Майже всѣ роботники, переважно роботники землѣ, фризіеры и кельнеры выступили зъ букетиками соломянникôвъ (имморталькôвъ) въ червоныхъ бутоніеркахъ. Ажь до бульвару Вольтера ишли всѣ спокôйно. Тутъ однакожь почали роботники розвивати укрытѝ доси червонѝ хоругви. Теперь вмѣшалася полиція и комисарь полиціи хотѣвъ ôдобрати хоругвь. Середъ товпы настало велике замѣшанье. Хтось зъ роботникôвъ стрѣливъ до комисаря зъ револьверу але не поцѣливъ ѥго; за то оббито другого комисаря букомъ. Полиція не могла собѣ дати рады и ѣй наспѣла на помôчь жандармерія, котра зробила заразъ ладъ и похоронъ пôшовъ дальше. За хвилю стрѣлено другій разъ и кинено бомбу, котра однакожь не експльодувала. Теперь кинулась жандармерія на ексцедентôвъ зъ добутыми шаблями и многихъ ранила а многихъ заразъ арештувала. На кладовищи панувавъ взглядно великій спокôй. Товна кричала лишь: „Най жие революція! Най жие комуна!“ та оббила здорово Рошфора, котрый промовлявъ за тымъ, щобы не розвѣшувати червонои хоругви.

Такъ проминули першѝ розрухи. Вечеромъ того дня прийшло въ рôзныхъ сторонахъ Парижа зновъ до грôзныхъ демонстрацій, особливо на роботницкôмъ передмѣстю Ст. Антоанъ и на майданѣ Республики, де мусѣло ажь войско выступити, щобы освободити полицію зъ рукъ розлюченыхъ темныхъ масъ. Тутъ прийшло зновъ до кровавои бôйки. Загаломъ ранено того дня бôльше якъ сто особъ.

Подôбнѝ сцены анархичного руху проявилися въ многихъ сторонахъ на провинціи а особливо въ Амієнъ, де немало причиняються до розрухôвъ такожь булянжисты.

Правительство французке постановило теперь поступати зъ цѣлою строгостею а комендантъ парискои залоги, ген. Сосіе, выдавъ слѣдуючій розказъ до войска: „При першôмъ нарушеню спокою треба въ сей часъ выступити противъ опôрныхъ зъ багнетомъ и шаблею. Жаднои филянтропіи!“

Ôдозва.

Всечестнѝ и Высокоповажанѝ Земляки!

На основѣ статута, затвердженого рескриптомъ Выс. Намѣстництва зъ дня 15 (27) грудня 1886 до ч. 78869, завязався на першихъ загальныхъ Зборахъ зъ дня 28 мая 1887 институтъ „Рускій Народный Дôмъ въ Коломыи“. Основателѣ института, запрошуючи П. Т. Патріотôвъ и Патріотокъ, ôдозвою зъ дня 12 мая 1885 до численного впису въ члены института и до громаднои участи въ першихъ загальныхъ Зборахъ того-жь, прикладали до кождои высланои ôдозвы и статутъ института въ тôй солодкôй надѣи, що П. Т. Патріоты и Патріотки, розглянувшися пильно въ статутѣ института и пôзнавши велику хосенностъ того-жь, схотять по своѣй змозѣ морально и матеріально щирѝ намѣреня та змаганя основателѣвъ института пôдпомагати. Однакожь надѣя завела ихъ. Зъ причинъ ôдъ основателѣвъ института зовсѣмъ независимыхъ показалася участь нашихъ П. Т. Патріотôвъ въ першихъ загальныхъ Зборахъ дуже слаба а членôвъ якъ основателѣвъ такъ и звычайныхъ ѥсть дотеперь всего на всего 49. Тутъ признасть кождый, що таке число членôвъ за мале, щобы институтъ мôгъ яку-небудь статутову дѣятельностъ розвивати, а то тымъ бôльше, що маѥ ще сплатити довгъ перенятый, котрый вразъ зъ ôдсотками звышь 300 зр. выносить. Проте звертаѥ Совѣтъ управляючій института „Народный Дôмъ въ Коломыи“ въ своѣй нинѣшнôй ôдозвѣ ще разъ увагу П. Т. Патріотôвъ та Патріотокъ на цѣль и средства статута института, котрый чей повиненъ ѥще въ рукахъ П. Т. Патріотôвъ и Патріотокъ находитися и просить Ихъ умильно приступати якъ найчисленнѣйше якъ въ члены основателѣвъ такъ и въ члены звычайнѝ того института и причинятися такимъ чиномъ до скоршого и успѣшнѣйшого розвитку новозавязаного института „Народный Дôмъ въ Коломыи“, котрого Совѣтъ управляючій радъ-бы цѣль института якъ найскорше на користь и славу нашого бѣдного и запôзнаного народу хочь почати осущувати. Вписове въ члены института выносить 1 зр. а вкладка звычайного члена на рôкъ выносить 2 зр.

Ôдъ Совѣта управляючого института „Народный Дôмъ въ Коломыи“.

[Иншѝ газеты проситься повторити сю ôдозву.]

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

О скликаню галицкого сойму пише „Czas“ такъ: „Не знаѥмо доси нѣчого автентичного и докладного о постановленю що-до речинця, въ котрôмъ маѥ зôбратися галицкѝ соймъ; по краєвыхъ газетахъ появляються въ сѣй справѣ найрôзнороднѣйшѝ вѣсти, якъ въ европейскихъ газетахъ о зъѣздѣ въ Петергофѣ. Лишь зô Львова одержуѥмо вѣсть, що тамъ переважуе переконанье, що, якъ мы то вже предвиджували, будуть увзгляднѣнѝ крикуны, якъ то звычайно теперь дѣеся и до чого мы вже, на жаль, навыкли, а не интересы краю, и що соймъ буде имовѣрно скликаный въ вересню.“ Старому грѣшникови зъ-пôдъ Вавелю очевидно дуже жаль, що край не хоче увзгляднити бажань кôльканацяти властителѣвъ горалень и домагаѥсь скоршого скликаня сойму та що и правительство на то пристаѥ.

Про ôдносины въ Хорватіи подала була недавно тому „Magdeb. Ztg.“ кореспонденцію зъ Вѣдня, котра вельми занепокоила мадярскѝ круги въ Пештѣ и выкликала була тамъ велике негодованье. Згадана газета каже именно, що въ мѣродайныхъ кругахъ вѣденьскихъ а именно въ тыхъ, що стоять въ близькихъ зносинахъ зъ дворомъ, зачинають звертати на Хорватію бôльшу якъ доси увагу. Ôдъ часу инспекційнои подорожи архикн. Рудольфа по Хорватіи дивляться вже на тамошнѝ ôдносины политичнѝ не черезъ мадярскѝ окуляры. Кôльколѣтна дѣяльнôсть бана гр. Кинъ-Гедерварого не въ силѣ нѣякъ выровнати политичнѝ незгоды и успокоити жителѣвъ Хорватіи. Нарôдъ не знаѥ правительственнои партіи, зложеной зъ нерôвныхъ елементôвъ и стоить по сторонѣ партіи умѣреннои опозиціи, котра складаѥсь зъ независимыхъ и интелигентныхъ членôвъ хорватскои аристократіи а мѣжь котрыми гр. Драшковичь, Єлячичь, Пеячевичь и бар. Осеговичь суть найзнаменитшѝ. Тѝ, що зъ прочои шляхты держаться прапора бана, то суть або люде пôдупавшѝ матеріяльно або мадярскѝ аристократы. Банъ обманувъ гр. Орсича мандатомъ посольскимъ. У Вѣдни знають дуже добре, якъ стоять рѣчи въ Хорватіи и думають вже о средствахъ, якими бы зло усунути. Цѣсарь покликавъ кôлькохъ вплывовыхъ шляхтичѣвъ хорватскихъ, щобы они ѥму предложили свои погляды. На всякій случай здаються днѣ бана гр. Кина бути почисленными, бо вже вычисляють двохъ людей, зъ котрыхъ одинъ буде имовѣрно ѥго наслѣдникомъ; однымъ зъ тыхъ ѥсть ген. бар. Рамберґъ а другій ген. Францъ Филиповичь. Рамберґъ ѥсть родомъ зъ Шлезіи и не безъ цѣли принявъ хорватске пôдданьство. На всякій случай порѣшено мабуть сполучити въ Хорватіи власть цивильну и войскову въ одной руцѣ, подôбно якъ въ Боснѣ и Герцеговинѣ.

На сю вѣсть злиться дуже „Pester Lloyd“ и называе ѥи просто ложею, выдуманою въ однôй вили въ Гицингъ пôдъ Вѣднемъ. Здаѥсь однакожь, що вѣсть ся не ѥсть такъ зовсѣмъ безпôдставна, бо до „Presse“ доносять зъ Будапешту що банъ Хорватіи и Славоніи Кинъ-Гедервари маѥ дѣйстно уступити, а то длятого, що маѥ бути именованый угорскимъ министромъ дѣлъ внутрѣшныхъ, котрого заступае теперь бар. Орчи. Наслѣдникомъ бана маѥ стати старшій жупанъ въ Осѣку, гр. Теодоръ Пеячевичь. Гр. Пеячевичь бувъ кôлька разôвъ посломъ до хорватского сойму и ѥсть, якъ вже сказано повыше, однымъ зъ найвиднѣйшихъ членôвъ молодшои аристократіи, котра зачисляѥсь до партіи умѣреннои опозиціи.

Зъ Риму доносять до „N. fr. Presse“, що поступованье ен. Стросмаєра выкликало въ Ватиканѣ дуже прикре враженье. Папа припоручавъ вже кôлька разôвъ Стросмаєрови, щобы ôнъ не робивъ Австріи клопотôвъ своими панславистичными стремленями. Нунцій Галимберти маѥ ще разъ пояснити дяковарскому епископови той поглядъ Ватикану. Противъ Стросмаєра выступила вся праса нѣмецка якъ австрійска такъ и загранична.

——

Зъ Петербурга пишуть до „Köln. Ztg.“ такъ: Найлѣпшѝ наслѣдки лишила по собѣ гостина цѣсаря безперечно у самого царя и ѥго родины; ôнъ ѥсть тамъ все ще предметомъ розговорôвъ. Царь ѥсть теперь далеко веселѣйшій, якъ бувъ передъ тымъ и розговорюе радо о недавно проминувшихъ дняхъ. Але и въ ширшихъ кругахъ, котрѝ въ якій-небудь способъ зôткнулися зъ цѣсаремъ Вильгельмомъ, осталося добре въ памяти враженье, яке цѣсарь Вильгельмъ II. оставивъ по собѣ. Царь ôдъѣзджае доперва дня 25 серпня ст. ст. на маневры а ôдтакъ на Кавказъ. За-для великои спеки подорожь ôдложено. Дуже тутъ цѣкавѝ въ войсковыхъ кругахъ, хто буде наслѣдникомъ ген. Дрентельна на такъ важнôй посадѣ ген.-губернатора кіевского округа. Говорять, що кн. Имеритинскій, звѣстный зъ послѣднои вôйны яко чоловѣкъ розважный и дуже енергичный, котрый дасться такъ добре ужити въ вôйнѣ якъ и въ администраціи. Згадують такожь и про Оржевского, бувшого шефа жандармеріи, котрый минувшого року по намѣренôмъ атентатѣ на царя подався до димисіи. Въ послѣдныхъ дняхъ стали зновъ говорити про ген. Нотбека, теперѣшного инспектора стрѣлцѣвъ. До поважныхъ кандидатôвъ належить такожь берлиньскій посолъ гр. Шуваловъ; здаѥсь однакожь, що ѥго зроблять ген.-губернаторомъ на Кавказѣ, бо кажуть, що по гостинѣ царя въ тыхъ сторонахъ маѥ кн. Дондуковъ-Корсаковъ уступити.

Якъ звѣстно, мавъ гр. Игнатьевъ пôдчасъ ювилейного торжества въ Кіевѣ политичну бесѣду, въ котрôй зачѣпивъ Австрію, але бесѣды тои не подала жадна россійска газета; доперва „N. fr. Presse“ донесла о нѣй и такъ стала она звѣстна. Згадана газета зробила була отже замѣтку, що та бесѣда гр. Игнатьева стоить въ великôй суперечности до ѥго поглядôвъ, высказаныхъ передъ кореспондентомъ „Nemzet-a“ и „Pesti Naplo“. Бруксельскій „Nord“, звѣстный органъ россійского министерства дѣлъ заграничныхъ, вертаѥ отже до сеи справы и констатуе, що графъ Игнатьевъ одержавъ за ту бесѣду ôдъ царя строгій выговоръ а то ѥсть найлѣпшимъ доказомъ, що россійске правительство не похваляе политики, яку веде гр. Игнатьевъ.

Петербургскій кореспондентъ до „Daily News“ доноситъ, що въ тамошныхъ кругахъ политичныхъ не уважають абдикацію кн. Фердинанда за дуже близьку. Нѣмеччина и Россія не згодилися ще що-до наслѣдника Кобурга а кн. Вальдемаръ даньскій рѣшився не принятi выбору на князя болгарского.

——

Звернуло увагу на себе то, що нѣмецкій посолъ при Ватиканѣ, Шльецеръ, приѣхавъ недавно тому до Вѣдня и тамъ конферувавъ заразъ зъ нунціемъ Галимбертимъ. „Corr. de l'Est“ довѣдуеся отже, що конференціи Шльецера зъ Галимбертимъ дотыкали подорожи цѣсаря Вильгельма II. до Риму. Ходило тутъ головно о то, щобы уложити формальности и церемоніялъ тои гостины такъ, щобы гостина ся нѣчимъ не вразила папу; въ тôй цѣли выѣхавъ Шльецеръ такожь до Фридрихсруге. Правительство нѣмецке повѣдомило папу, що готове принятi всякѝ комбинаціи, котрѝ ослаблять враженье гостины зô взгляду на Ватиканъ и католикôвъ.

——

Въ англійскôмъ парляментѣ велася минувшого понедѣлка дебата надъ сумами потрѣбными для войска и фльоты. Пôдчасъ дебаты надъ сумою 152.000 фунтôвъ штерлинґôвъ на транспортъ и ремонты заявивъ секретарь министерства, Бродикъ, що министерство вôйны хоче конче прилагодити першій корпусъ такъ, щобы ôнъ кождои хвилѣ мôгъ ити до вôйны. Дальше сказавъ ôнъ, що для артилеріи и кавалеріи закуплено вже 7000 коней. Повышу суму ухвалено. Дальше ухвалено 2,500.000 фунт. штерл. на провіянтъ, фуражь, опалъ и иншѝ справы а 1,863.800 фунт. штерл. на узброѥнье фльоты и иншѝ выдатки для фльоты и войска.

Англійска праса такъ оцѣняе бесѣду лорда Сальсберого на банкетѣ у лордъ-мера: „Times“ добачуе въ тôй бесѣдѣ зъ вдоволеньемъ бôльше заохоченье, ба може навѣть сангвиничне пониманье теперѣшнои ситуаціи. „Standard“ каже, що погляды лорда Сальсберого суть за оптимистичнѝ, але яко погляды мужа державного великихъ здôбностей и великого досвѣду, можуть певно звернути на себе увагу котроись зъ державъ европейскихъ. „Daily News“ ѥсть того погляду, що навѣть и найдразливѣйшій Россіянинъ не може жалуватись на бесѣду лорда Сальсберого. Пôвъурядова „Morning Post“ каже однакожь, що она въ тôмъ, якъ лордъ Сальсбери представивъ европейску ситуацію, видить лишь пустѝ и загальнѝ фразы а не може нѣякъ добачити хочь-бы якого натяку на погляды, якими думае руководитись англійске министерство дѣлъ заграничныхъ.

„N. fr. Presse“ ôдзываеся такъ о бесѣдѣ лорда Сальсберого: „Та бесѣда ѥсть однымъ великимъ заповѣдженьемъ мира, котре можнабы назвати веселою вѣстею, наколи-бъ тутъ и тамъ не надававъ ѣй за надто великій оптимизмъ рожевого кольориту. Коли англійскій президентъ кабинету вѣрить теперь бôльше якъ коли-небудь въ неперервне удержанье мира, то стоить ôнъ на тôй самôй дорозѣ, що и „Journ. de St. Ptbg.“, котрый каже, що зъѣздъ въ Петергофѣ давъ зовсѣмъ мирный результатъ. Але коли ôнъ каже, що и Россія прийшла або прийде до того погляду, що найлѣпше оставити Болгарію саму собѣ и власному автономичному розвоѥви, то — то лишь красна иллюзія. Якъ-разъ теперь одержуе „Standard“ депешу зъ Константинополя, на котру мирный поглядъ Сальсберого не може нѣякъ опертись. Пôсля тои депешѣ именно мавъ турецкій посолъ въ Петербургѣ донести Портѣ телеграфично о своѣмъ розговорѣ зъ Гирсомъ, пôдчасъ котрого россійскій министеръ дѣлъ заграничныхъ радивъ ѥму просити Порту дуже, щобы она скористала теперь зъ безправного занятя Болгаріею зелѣзницѣ Вакарель-Беллова и обсадила войскомъ всхôдну Румелію. Порта однакожь була глуха на ту добру раду и не хотѣла пôйти въ наставлену сѣтку. Такожь рѣшучôсть, зъ якою ôдзываесь органъ болгарского правительства, що именно Болгарія не ôдречесь анѣ Румеліи анѣ князя и не пôддасться нѣякому приказови великихъ державъ, котрый не увзгляднявъ-бы правъ и интересôвъ Болгаріи — и та рѣшучôсть доказуе, що оптимизмъ лорда Сальсберого не ôдповѣдае зовсѣмъ фактамъ. Але все-таки бесѣда англійского президента министрôвъ ѥсть такъ само значнымъ якъ и приятнымъ заявленьемъ, бо скрѣпляе въ головныхъ точкахъ надѣю на удержанье мира, выказуючи, що она ѥсть зовсѣмъ оправдана.

——

Вже давнѣйше установлено въ Румуніи комитетъ народнои оборони, котрого президія спочиває въ рукахъ самого короля. Комитетъ сей займаеся ôдъ якогось часу справою укрѣплень, спеціяльно же укрѣпленьемъ Букарешту и будовою фортôвъ та укрѣплень на стратегично важныхъ точкахъ въ Румуніи. Сими днями отже розôйшлася була вѣсть, що згаданый комитетъ припоручивъ министерству вôйны взятись безпроволочно до переводженя укрѣплень позицій коло Фокшанъ и Галацу. О сихъ укрѣпленяхъ подае бюро Райтера слѣдуючу звѣстку: Проектованѝ въ Фокшанахъ укрѣпленя надъ рѣкою Серетомъ и стацію Марашеста, зъ котрои розходяться зелѣзницѣ, одна до Галацу а друга до Романъ на Молдавѣ. Стація зелѣзницѣ, Барбешь пôдъ Галацомъ, де на Серетѣ недалеко ѥго устя до Дунаю ѥсть найширшій мôстъ, маѥ бути такожь укрѣплена. Пôдчасъ вôйны въ 1877 р. була ся точка великои ваги стратегичнои.

——

Спенсіонованье ген. Хорватовича выкликало у всѣхъ бѣлградскихъ кругахъ велику сензацію. Говорять загально, що спенсіонованье Хорватовича маѥ стояти въ звязи зъ розводомъ короля. Здаѥсь, що Хорватовичь сподѣвався спенсіонованя, бо въ опозиційныхъ газетахъ появилось заразъ заявленье ѥго, що роблень ѥму закиды дволицевости суть лишь клеветою, бо ворогъ короля и зрадникъôтчины не бувъ-бы одержавъ ордеру заразъ по битвѣ пôдъ Сливницею. Такожь и ту обставину, що указъ пенсіонуючій Хорватовичева не пôдписавъ самъ король а лишь регентія, уважають въ войсковыхъ кругахъ, що Хорватовичь попавъ у короля въ неласку.

——

Болгарскѝ емигранты въ Румуніи розпустили поголоску, що Стамболовъ и Муткуровъ хотять оголосити Болгарію независимою и въ сѣй цѣли порозумѣлися навѣть зъ партіею Цанкова; кажуть навѣть, що самъ Цанковъ маѥ вже незадовго приѣхати до Софіи. По оголошеню независимости Болгаріи мало-бы бути установлене провизоричне правительство. Ѥсть рѣчь очевидна, що поголоска ся маѥ на цѣли выкликати лишь недовѣріе Порты и тымъ способомъ зôбльшити лишь то непорозумѣнье мѣжь Портою а болгарскимъ правительствомъ, котре запанувало теперь по причинѣ обнятя черезъ Болгарію зелѣзницѣ Вакарель-Беллова. Зъ Букарешту доносять такожь, що въ кôлькохъ мѣсцяхъ надъ Дунаємъ утворились ватаги ворохобникôвъ.

Софійскій префектъ полиціи, Басмадиевъ, перебуваѥ вже ôдъ кôлькохъ днѣвъ у Вѣдни а рôвночасно гостить у Вѣдни такожь Захарія Стояновъ, бувшій редакторъ „Свободы“, органу Стамболова. Чи оба тѝ панове зъ Болгаріи мають у Вѣдни яку мисію чи нѣ, годѣ напевно сказати, впадае однакожь то въ очи, що европейска праса бере въ рахубу политичну и ихъ гостину. Якъ вже звѣстно, говорено, що Басмадиевъ приѣхавъ въ якôйсь мисіи до россійского посла кн. Лабанова. Ся комбинація показалась однакожь безпôдставною, бо кн. Лабановъ выѣхавъ бувъ ще передъ приѣздомъ Басмадиева до полудневои Франціи. Теперь же доносять зъ Вѣдня, що Стояновъ конферувавъ оногды потайкомъ майже черезъ три годины зъ секретаремъ россійского посольства а вчера ôдъѣхавъ до Болгаріи.

Въ политичныхъ кругахъ вѣденьскихъ суть того переконаня, що всѣ догады, будьто-

бы въ справѣ болгарскôй велася якась акція, не мають нѣякои реальнои пôдставы, бо доси ще не сталося нѣчо такого, що могло-бы сй догады оправдувати. Доказують тутъ, що доки зъѣзды монархôвъ не закôнчаться, Россія не зробить нѣякого кроку въ справѣ болгарскôй, анѣ въ жадноô иншôй справѣ, котра зъ тамтою стоить въ якôй-небудь звязи.

Вчера мало ôдбутися торжественне ôдкрытье зелѣзницѣ, котра переходячи черезъ Болгарію, сполучає безпосередно Константинополь зъ цѣлымъ заходомъ. Дô скорого ôдкрытя сеи зелѣзницѣ причинилôся не мало само болгарске правительство, котре хочь може не зовсѣмъ правно взяло зелѣзницю Векарель-Беллову въ свои руки, але за то прискорило ôдкрытье цѣлои линіи. Туреччина була-бы ще Богъ знає доки зволѣкала зъ ôдкрытьемъ сеи зелѣзницѣ. Все то однакожь не мало нѣякого значеня и позавчера выйшовъ зъ Пешту перший поѣздъ, котрый поѣде безпосередно ажь до Константинополя. Поѣздомъ симъ поѣхали також представителѣ болгарскои зелѣзницѣ, директоръ Николовъ и Захарія Стояновъ, котрй приѣхали до Пешту, щобы на торжество ôдкрытя запросити угорского министра комунікацій, Вароса. Варосъ запрошеня не принявъ. Перший поѣздъ выйшовъ отже въ суботу о 3 год. зъ Пешту а вчера о 6 год. рано мавъ станути въ Нишу, а около 11 год. въ Софіи, де мавъ ôдбутися для гостей великій пиръ. Ôдъ теперь отже будуть вже що дня ôдходити безпосередній поѣзды зъ захôдноп Европы до Константинополя. — Въ Пиротѣ повитавъ перший поѣздъ сербскій министеръ Миятовичь а на болгарскôй граници въ Царибродѣ принявъ его министеръ Начевичь.

НОВИНКИ.

— **Послѣдне число „Дѣла“ зъ суботы сконфискувала ц. к. прокураторія за вступну статью пôдъ заголовкомъ „Политика бôчныхъ дорôгъ“ такъ пôзно, що мы не могли вже выготовити другого накладу и доперва нинѣ ново число нашимъ читателямъ розсылаємо.**

— **Руске товариство педагогичне у Львовѣ** вынаймило для свого институту пôдъ покровомъ св. Николая дуже догôдне помешканье зъ городомъ при улици Театиньскôй ч. 19 на першôмъ поверсѣ.

— **Поправчй испыты зрѣлости** въ школахъ середныхъ начнуться у Львовѣ: въ рускôй гимназіи академичнôй и нѣмецкôй дня 13 н. ст. вересня; въ гимназіи Францъ Іосифа и IV-тôй дня 17 н. ст. вересня. — Въ тôмъ самôмъ часѣ ôдбуватимуться въ гимназіяхъ: рускôй, нѣмецкôй и Францъ-Іосифъ та въ школѣ реальнôй повнй испыты зрѣлости (писемнй и устнй, або лише устнй). Абитурієнты, що складають поправчій испытъ або повный испытъ зрѣлости устный, мають зголоситися на два днѣ а тй, що складають испытъ зрѣлости писемный и устный, на ôсѣмъ днѣвъ передъ тымъ речинцемъ у дирекцій тыхъ гимназій.

— **Въ читальняхъ Карлова, Волчковець, и Русова** мали ôдбутися дня 12 н. ст. серпня вечерницѣ, при нагодѣ вандрôвки львôвскихъ академикôвъ. Програмы вечерниць въ сихъ читальняхъ зложенй менше-бôльше зъ тыхъ точокъ: 1) Вступне слово; 2) Щасть намъ Боже! 3) Вôдчитъ про молодй лѣта Федьковича; 4) Закувала та сива зазуля; 5) Заохота для читалень (бесѣда); 6) Деклямаціи: Думы мои, Чигиринъ, Гамалія; 7) Надъ Прутомъ; 8) Гра на цитрѣ; 9) По морю; 10) А тьфу тобѣ; 11) Закôнченье. Помѣжь програмовыми точками выголосять селяне рôзнй бесѣды и деклямаціи. До сеи програмы вôйдуть ще въ деякихъ читальняхъ ôдчиты: д-ра Даниловича зъ Коломыѣ: Про конституцію и п. Гарасимовича: Про домашный промыслъ. — На вечерницѣ сй запросили згаданй читальнѣ листовно сусѣдныхъ громадянъ и интелигенцію, а кромѣ того симъ оголошеньемъ въ часописи запрошують якъ селянъ такъ и интелигенцію зъ подальшихъ сторôнъ до найчисленнѣйшои участи въ вечерницяхъ.

— **Въ Снятинѣ** не ôдбудуться заповѣджень вечерницѣ, по причинѣ мѣсцевыхъ перешкôдъ.

— **До Товариства педагогичного** вписалися Всч. оо. В. Породко 1 зр., Іоанъ Рогужиньскій 1 зр., Іляріонъ Домбчевскій 1 зр., Юстинъ Лучакôвскій 1 зр., Данило Танячкевичь 1 зр., Михаилъ Струминьскій 1 зр., Михаилъ Ивасечко 50 кр., Михаилъ Чачковскій 50 кр., Микола Кмицикевичь 1 зр. и панѣ Леонтина Березиньска 1 зр.

— **Творы покôйного Дениса Леонтовича** (вальсы) ôдграє музика войскова 95 полку пôдъ проводомъ свого капельмайстра Форки дня 16 н. ст. серпня передъ львôвскимъ намѣстництвомъ. Початокъ сеи продукціи о год. $^1/_2$6 вечеромъ.

— **Въ дôмъ пресвитеріяльный въ Перемышли** приняти: Ник. Була, Вол. Гинилевичь, Илія Киричиньскій, Игнатій Калужняцкій, Вол. Кобздай, Иванъ Костекъ, Корн. Кузикъ, Ив. Маркôвъ, Лука Мельникъ, Ром. Осьмакъ, Ив. Савчакъ, Орестъ Солтичевичь. Ант. Чайковскій и Сим. Чиниловичь.

— **Повѣнь на Буковинѣ.** Зъ Выжницѣ пишуть намъ пôдъ днемъ 9 н. ст. серпня: У насъ ôдъ трохъ днѣвъ ненастанна слота. Въ горахъ ôдъ Путилова и Яворова ажь чорно. Мабуть мусѣвъ тамъ бути хмароломъ, бо Черемошъ чорный розгулявся страшенно: пôдъ Выжницею розлився въ $^1/_2$-милеве озеро. Мôстъ выжницкій (провизоричный, на котрôмъ платилося по 8 кр. мыта) пôйшовъ зъ водою и тому всяка комуникація перервана зъ-на тыждень що найменше. Зъ водою плывуть ялицѣ, „ковбки“ (кльоцы), цѣлй дарабы и плоты; шумъ страшенный, зъ кождою хвилиною прибуває вода. Улицями мѣжь жидôвскими хатами плынуть ялицѣ по-пôдъ саму церковь руску. Возы вывозять зъ загроженыхъ хатъ всяке жидôвске добро а хаты лишаються пустй. Одна хата пôдмулена такою струєю завалилася, зъ водою поплыли лавки, стôльцѣ, яловй стѣны и т. п. Коли такъ придержить до завтра, то може и зъ 10 господарствъ пôйти зъ водою. Одного господаря захопила повѣнь на островѣ мѣжь двома руслами рѣки, бѣдняга плаче, що голодный а ту не знати, якъ выдôстати его, бо струя рве и несе зъ собою масу дерева. Передъ 11-ти лѣтами навѣстила Выжницю такожь повѣнь и хочь о много менша ôдъ теперѣшнои, то все таки взяла одному поважному властителеви 3 морги огороду зъ трема хатами. — На другій день, т. є. 10 н. ст. серпня, такъ пише намъ сей дописователь: Пôдъ нôчь вода пôдступила высше. Переполохъ жителѣвъ збôльшився; вечеромъ почали зъ хатъ загроженыхъ повенею перевозитися човномъ, що потягнулося до пôзна. При такôмъ перевозѣ въ ночи при свѣтлѣ одного смолоскопу вывернувся човенъ зъ 6-ма особами; всѣ утопилися. Одна старша женщина выплила вже пониже; матери зъ двома малыми дѣтьми ще не ôдшукали, також нема ще трубача ôдъ сторожи огневои и одного чоловѣка. Керманичѣ човна выратовалися вплавъ. Мôстъ въ Вашкôвцяхъ зôрвала вода а въ селѣ Пôдзахаричу чотири домы пôйшли зъ водою. Комуникація перервана на всѣ стороны, и зъ Кутами и Снятиномъ; лише черезъ Бергометъ до Черновець веде одна дорога сушею. Въ Выжници настовпужило великаньскй горы зъ плывучихъ ялиць и дахи зъ хатъ на нихъ задержались. Головною улицею Выжницѣ плыве Черемошъ головнымъ русломъ. Взагалѣ зôрвала вода въ Выжници чотири домы. Вода спадає теперь значно, хотяй все ще мрачно и дощь перепадає. — Що вже сего року бѣда! И градъ вытовкъ до чиста и вода позаливала. Въ цѣлôй Буковинѣ сѣна менше въ половину ôдъ попереднього року; спека выпалила и если ще отавы не буде, то худоба упаде въ цѣнѣ досыть значно. Кукурузы ино прекрасній, але и то лише тй, що раній.

— **Въ Гаврилôвцѣ**, повѣта надвôрняньского, заложила спôлка тамошныхъ ґазôвъ крамницю. Крамницею управляє Никола Гринишинъ. Высланники спôлки закуповували оногды товары въ Коломыи и здивували своимъ купецкимъ вырахованьемъ старыхъ купцѣвъ-жидôвъ, у котрыхъ мусѣли брати богато крамщины такои, що нема єи у христіянъ. Пора бы була подумати Русинамъ, щобы постаратися о гуртовный складъ такихъ рѣчей, що потрѣбнй нашимъ селянамъ, а ихъ доси нема въ Народноô Торговли.

— **Про непошанованье рускихъ святъ** подає „Батькôвщина“: Дня 6 липня на св. Ивана и дня 11 липня с. р. на св. Петра и Павла ôдбувавъ ґарнизонъ войсковый въ Коломыи свои вправы. Дня 6 липня лучилося такъ, що войско вертало въ полудне по при саму церковь, якъ разъ тогдѣ, коли численный народъ выходивъ зъ неи по службѣ божôй. Якъ маркотно учинилося однымъ и другимъ, т. є. воякамъ и народови, того не будемо описувати. А додамо лишь тое, що вояки ґарнизону коломыйского належать въ дуже переважнôмъ числѣ до руского обряду. Тои самои днини прийшло було до Коломыѣ кôлькоро людей зъ подальшихъ сѣлъ (навѣть по 8 и бôльше миль), и надѣялися, що при святѣ будуть могли набутися зô своими сынами. Але показалося, що трудилися даремно.

— **Жидôвска бута.** Зъ Пôдволочискъ пишуть до „Kurj. lw.“: Мѣскій полиціянтъ, Ив. Каня, придержавъ минувшого тыждня по год. 10-тôй вечеромъ жидôвку, пôдозрѣну о неморальнôсть, и пôсля приказу бурмистра завѣвъ єи до мѣскои вязницѣ. Въ двѣ годины опôсля надтягла цѣла череда халатникôвъ пôдъ проводомъ трехъ радныхъ жидôвъ и зажадала выпущеня увязненои. Коли Каня оперся тому, почали жиды его ганьбити, а ôдтакъ ôдобравши зброю звалили на землю и такъ побили, що кôлька годинъ безъ памяти лежавъ и коли-бъ не надбѣгли були христіяне на помôчь, певно не бувъ-бы вже въ живыхъ. За той часъ жиды розбили дверѣ вязницѣ и выпустили на волю увязнену. Каня повѣдомивъ на другій день бурмистра, але сей, знаючи свое захитане становище и хотячи позыскати собѣ халатникôвъ до слѣдуючихъ выборôвъ, заказавъ полиціянтови говорити бôльше о тôй пригодѣ пôдъ утратою служby. Мимо того порѣшивъ Каня, теперь тяжко хорый за-для побитя, таки внести жалобу до суду на ôдважныхъ трехъ радныхъ жидôвъ.

— **Пригода на зелѣзници.** На стаціи зелѣзницѣ Черновецкои въ Сиховѣ выѣхавъ дня 9 н. ст. серпня по 10 год. вечеромъ поѣздъ мѣшаный ч. 5, ѣдучій въ напрямѣ Черновець, за-для злого уставленя зворотницѣ, на стоячій на шляху поѣздъ мѣшаный ч. 4, ѣдучій до Львова. Въ наслѣдокъ того два гамовники поѣзду ч. 5 и одна особа зъ службы почтовои легко покалѣчень, а поѣздъ спôзнився о три годины, поѣздъ-же ч. 4 спôзнився о двѣ годины.

— **Зъ Черновець** доносять, що въ наслѣдокъ неустанныхъ дощѣвъ въ горахъ прибули всѣ рѣки на Буковинѣ а Прутъ выливъ пôдъ Чернôвцями. Въ наслѣдокъ повени настала перерва на зелѣзници Гатна-Довгополе.

— **Новй карабины Манлихера** показалися знаменитй. Въ таборѣ пôдъ Брукомъ ôдбулися перший пробы стрѣляня на бôльшй розмѣры зъ сего карабина и мимо слоты та мраки можна було добре поцѣлити навѣть на дальшй ôддаленя, якъ на 1500, 2000 2200 крокôвъ. — Въ Бельгіи зарядило правительство пробы зъ всѣми улѣпшеными карабинами всѣхъ державъ европейскихъ и знатоки орекли, що карабинъ австрійскій Манлихера меншого калибру въ многихъ взглядахъ перевысшає всѣ иншй карабины.

— **Въ фортификаціяхъ Кракова** ôдбудуться дня 25 н. ст. серпня пробнй стрѣляня. И такъ найцѣкавѣйшй мають бути пробы стрѣляня зъ вежѣ панцирнои пôдъ Бѣлянами. Пôдъ часъ того стрѣляня ôдъ рана до 6-тои годины вечеромъ не смѣе нѣхто выйти зъ хаты, нѣ выпустити худобины въ окрузѣ, зазначенôмъ досыть далеко довкола фортификацій. На другій день збереся комисія до оцѣненя шкоды, яку наносить досыть значно таке пробне стрѣлянье.

— **Дрôбнй вѣсти.** Громада Галущинцѣ, пов. скалатского, одержала ôдъ цѣсаря 100 зр. пôдпомоги на будову школы. — Въ Дрогобичи померъ дня 9 н. ст. серпня Адамъ Берскій, тамошный инжиниръ, въ 64 роцѣ житя. — Дня 15 н. ст. серпня ôдбудеся въ Олеську у о. Пашковского вѣнчанье укôнченого богослова п. Аполина Крохмалюка зъ панною Павлиною Снѣжиньскою, сиротою по бл. п. Іоанѣ, пароху въ Игровици. — Громада Старява, пов. мостиского, одержала ôдъ цѣсаря 100 зр. пôдпомоги на будову школы.

Вѣсти зъ Аеп. Львôвскои.

Розписаный конкурсъ до ч. 4870 на Лукавицю выжну, дек. стрыйского, наданя приватного зъ речинцемъ до 29 вересня с. р.

Введеный о. Вас. Навроцкій яко сотрудникъ въ Щирци; яко парохъ Полоничнои о. Ник. Бѣлевичь.

Ôдпустку на 2 мѣсяцѣ одержавъ о. Андр. Яворскій зъ Крушельницѣ, дек. скôльского; заступати-ме о. Ром. Крижановскій зъ Корчина; Вол. Колянковскій зъ Луки малои на 6 недѣль, заступати-ме о. Вол. Ганкевичь зъ Турôвки; Теодоръ Роговскій зъ Курянъ на 6 недѣль, заступство поручено сусѣднымъ священикамъ.

Митроп. Консисторія вставилася до президіи намѣстництва о згоду на кан. институцію о. Петра Чумака, сотр. въ Бережанахъ, запрезентованого на Озерянку, дек. зборôвского.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Директоромъ гимназіи въ Сяноцѣ именованый д-ръ Кароль Петельенцъ, професоръ гимназіи св. Яцка въ Краковѣ. — Краєва рада шкôльна именовала дѣйстными учителями: Ром. Левицкого въ Корчинѣ, Алойсія Лѣсковацкого въ Млынахъ и Мих. Коновальця въ Зашковѣ; дѣйстною учителькою Марію Ягляржь vulgo Ягляръску въ Сѣнявѣ. Викторъ Балицкій дѣйстнымъ учителемъ въ Бѣлинцѣ малôй и Валерія Фрузиньска дѣйстною учителькою въ Вяцковичахъ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 11. серпня. Поголоску о димисіи министра просвѣты, д-ра Ґавча, уважають тутъ тенденційною выдумкою.

Берлинъ 11 серпня. „Nordd. Allg. Ztg.“ каже, що въ найлѣпше поинформованыхъ кругахъ не звѣстно нѣчого о подорожи цѣсаря Вильгельма до Альзаціи и Лотарингіи. — Пôсля иншихъ вѣстей мавъ намѣстникъ Гогенльоге ôдрадити цѣсареви подорожь до сихъ краѣвъ.

Римъ 11 серпня. Папа приказавъ достойникамъ церковнымъ приготовитись до як найторжественнѣйшого принятя цѣсаря Вильгельма, наколи-бъ ôнъ въ половинѣ жовтня схотѣвъ загостити въ Ватиканѣ.

Парижь 11. серпня. Зô всѣхъ сторôнъ дають знати, що въ кругахъ роботничихъ настало значне успокоєньe; роботники годяться на мировый судъ громадскои комисіи для робôтъ публичныхъ але теперь предприємцѣ роблять страйкъ и не хотять згодитися на той судъ.

Лондонъ 11. серпня. Зворохобленй Зулюсы переступили въ силѣ 1.000 людей трансвальску границю.

Бѣлградъ 11. серпня. Ген. Хорватовичь пôшовъ зовсѣмъ несподѣвано въ ôдставку.

Гайдельбергъ 11. серпня. Померъ тутъ звѣстный историкъ Юрій Веберъ.

Берлинъ 12. серпня. Приѣхавъ тутъ король португальскій, а єго повитавъ самъ цѣсарь.

Петербургъ 12. серпня. „Правит. Вѣстникъ“ оголосивъ подяку царя захôднымъ Славянамъ за ихъ гратуляціи при нагодѣ ювилейного торжества, присланй на руки мин. Воронцова Дашкова.

Парижь 13. серпня. Въ Жанъ д' Аньели прийшло пôдчасъ приѣзду ген. Буланжера до кровальныхъ сценъ. Буланжисты напали проф. Перрина, котрый боронився револьверомъ и ранивъ кôлька селянъ. Арештовано богато осôбъ.

Софія 13. серпня. На пирѣ, данôмъ въ честь ôдкрытя зелѣзницѣ до Константинополя, промовлявъ кн. Фердинандъ и зазначивъ, що Болгарія лишь довершила сего дѣла, и то середъ великихъ трудностей, а звертаючись до представителѣвъ прасы, сказавъ: Рознесѣть ту добру вѣсть по Европѣ и дайте намъ надѣю, що Болгарію будуть лѣпше и справедливѣйше судити. Доси говоривъ князь по французски а ôдтакъ сказавъ по болгарски: Вношу тоастъ на благо мого народу и на єго здоровлье, т. зн. на єго сполученье, помиренье и спокôй. Опôсля промовлявъ Начевичь, а кореспондентъ „Times-a“ пôднѣсъ тоастъ въ честь князя. Зъ помежи агентôвъ дипломатичныхъ бувъ на пирѣ лишь сербскій агентъ.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. о. Карат. въ Черн. Доси уплачено 8 зр. 50 кр.; до кôнця року прийде ще 9 зр. 50 кр. — **Вп. о. Пар. въ Злоц.** 9 зр. 50 кр. дôстали. — **Многимъ**, що допытуються у насъ про адресу п. Швестки, котрый маѣ знати лѣкъ на падавицю (епилепсію), подаємо єи: П. Ш. урядникъ при дирекціи ц. к. доменъ и лѣсôвъ у Львовѣ. — **Вп. дир. Гриневъ. въ Криници.** Вамъ высылаєся „Дѣло“ правильно цѣлый часъ.

НАДОСЛАНЕ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои вы-
2389 робы по найдешевшихъ цѣнахъ. 88 ?

Аптика РУКЕРА у Львовѣ
поручає 2460 180—?
росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и иншй фирмы поручанй.

Д-ръ мед. Теодоръ Єндель

по студіяхъ на клиникахъ проф. Розенталя у Вѣдни и проф. Шаркота (Salpêtrier) въ Парижи ординує въ хоробахъ нервовыхъ и жѣночихъ щоденно ôдъ 2—4

улиця Валова число 31.

Гистерію лѣчить гипнотизмомъ методою проф. Шаркота и П. Рихтера. 2119 43—0

Звертаю увагу

що по 1-ôмъ вересня с. р. за-для нового податку спиритусового и пôдвысшеня цла ôдъ горѣвокъ заграничныхъ

подорожѣють всякй горѣвки:

краевй розолисы и ликеры о 10 кр. на бутельцѣ, а Содпас, румъ и ликеры заграничнй о **40 кр.** *на бутельцѣ.*

Въ кождôмъ домѣ вôльно въ тôмъ часѣ мати запасъ вôльный ôдъ оплаты податковои 10 литрôвъ або 14 бутельокъ и тому раджу вызыскати сей привилей и заосмотритися въ коникъ, румъ и ликеры, по дотеперѣшныхъ дешевыхъ цѣнахъ, передъ вереснемъ.

Цѣнники розсылаю на бажанье ôдворотною почтою.

СТ. МАРКЕВИЧЬ

у Львовѣ въ ринку ч. 42.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручає добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневок.

Коштуе у Львовѣ:

1 кило 1·80 зр.

на провинціи:

4$^3/_4$ кило 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй оголошують иншй пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю єи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трiестѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродає гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комисіонеръ, а ôдъ него ажь купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 165—?

Двохъ ученикôвъ

зъ интелигенціи особливо зъ священичихъ домôвъ принимає на станцію и харчь зъ початкомъ сего року школьного ц. к. урядникъ, Русинъ, жонатый и бездѣтный. Ручиться за старанну опѣку родительску. Адресу подасть Администрація „Дѣла“. 2544 3—8

Учителька до удѣляня науки двомъ дѣвчатамъ и одному хлопчикови знайде примѣщенье на селѣ въ священичôмъ домѣ. Адресу подасть Ад-
2546 министрація „Дѣла“. 3—4

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ

зъ якимъ ôдносяться майже ôдъ 20 лѣтъ до нашого „Якорного проганича недугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаємо ссобою повинностею також тыхъ запросити до спробованя, котрй сего улюбленого средства домового ще не знають. Оно не есть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ, умѣстно** зложенымъ препаратомъ, котре справедливо заслугуе, щобы его всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що многй хорй, котрй выпробовали другй дуже захвалювнй средства, **зновъ таки до успѣшного Pain-Expeller-a** беруться. Черезъ порôвнанье власне пересвѣдчилися, що не лише **ревматичнй болѣ**, якъ **ломанье въ членахъ и пр.** а також **болѣ зубôвъ, головы, хребта, кольки и проч.** найпевнѣйше уступають черезъ натиранье „экспелеромъ“. За **дешеву** цѣну **40 кр.**, 70 кр, взгл. зр. 1·20 може навѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленнй успѣхи доказують, надармо не выкидаються. Стережитись треба передъ шкôдливыми пôдробленями и принимати лише „Pain-Expeller“ зъ знакомъ **якора** яко правдивый. На складѣ въ премногихъ аптикахъ, головный складъ: Apotheke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Близшй вѣсти подають: F. Ad. Richter et C°. Вѣдень.
2161 43—51

Ученики гимназіяльнй, реальнй або школъ народныхъ

знайдуть въ Тернополи выгôдне помѣщенье, здоровый харчь и правдиво родительску опѣку и наглядъ надъ поведеньемъ и науками въ приличнôмъ домѣ родины урядника. Близшй вѣдомости подасть кождому интересованому зъ чемности Вп. Д-ръ Евг. Олесницкій у Львовѣ (ул. Оссолиньскихъ Ч. 10). 2544 2—5

Нове вынайденье

Ц к. пат.

МАСНИЧКА, EXCELSIOR,

въ котрôй можна зробити при помочи 10-лѣтнои дитины въ трехъ минутахъ зъ солодкого **молока, сметанки** або **сметаны** найбôльшу скôлькôсть найчистѣйшого и смачного масла.

Ся масничка зладжена зъ дуже доброго металю, признана многими знатоками на богато выставахъ необходимою въ домовôмъ господарствѣ, ôдзначена золотыми и срѣбными медалями и есть кромѣ своеи великои придатности незвычайною окрасою въ господарствѣ.

Масничка маѣ обѣму на 10 литрôвъ и можна въ нѣй зробити въ 3—5 минутахъ яку небудь скôлькôсть найсмачнѣйшого масла а коштуе она, за обѣмъ одного литра, дуже практична лише 5·50 зр. разомъ зъ приписомъ уживаня.

Лише зр. 5·25

коштуе

Вашингтоньскій

Годинникъ - Ремонтоаръ.

Накручуеся ушкомъ повѣйшого выробу безъ ключика. За добрый ôдъ гарантуеся на пять лѣтъ, разомъ зъ хорошимъ ланцушкомъ зъ американьского золота-double. 2513 5—6

Розсылка за попереднымъ надôсланьемъ належитости або за послѣплатою. Наколи не сподобаєсь, принимаеся назадъ и **звертаеся** сейчасъ **грошѣ.**

Замавляти лише у

Waarenhaus „Zur Monarchie“, Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9/F.

Торговля товарôвъ корѣнныхъ, деликатесôвъ и винъ

МЕЧИСЛАВА МУСЯЛА

въ Белзѣ

поручає Всечестн. духовеньству СВѢЧКИ ЦЕРКОВНІЙ въ розличныхъ величинахъ по цѣнѣ 76 кр. за кильокрамъ.

Держу такожъ на складѣ зелѣзнй хресты, котрй продаю по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ. 2547 2—5

Найпоплатнѣйшій предметъ продажи для торговель зелѣзомъ, гальантерійныхъ и дрôбныхъ товарôвъ.

Безъ марки охоронней, непрàвдива

Бельгійска **ЛЯМПА**

Незрôвнана сила свѣтла. Експльозія неможлива. Значно яснѣйша и дешевша якъ газъ.

Зъ долины можна засвѣтити и загасити.

Патентъ Lempereur & Bernard

Фабрика **Josef Halbärth & Co.** въ Линцу н. Дунаемъ.

2530 4—?

Сила свѣтла $1^1/_2$, 3, 5, 8 пол газу.

Нафты выйде 2, 3, 4, 6 кр. за год.

Незрôвнана, не дастся перевышити.

Письма признательнй и цѣнники даромъ и оплатно.

Марка охоронна „L. & B. Lampe belge.“

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручае Вповн. П. Т. Публицѣ свôй выключный складъ

Россійскои гербаты.

Одержує правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручає ей пôсля пôбчь стоячого цѣнника ☛

Замовленя залагоджуеся найретельнѣйше и скоро, такожъ за послѣплатою, опакованье франко.

☛ Особливо звертаеся увагу на 3знаменитй роды К. & С. Попова.

		зр	кр
Кайсовъ, знам. чорна $^1/_2$ кильо		1	60
„ „ мелянжъ	„ „	1	80
Сушонгъ, знаменита	„ „	2	—
„ найлѣпша	„ „	3	—
Мелянжъ каравання	„ „	4	—
Фу-чу-фу (Ч. I.	„ „	3	20
„ (Ч. II.	„ „	4	60
„ (Ч. III.	„ „	6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ 1 р. 60 р.		2	40
„ („ 2 „ — „		3	—
„ („ 2 „ 50 „		3	75
Высѣвки (знаменита $^1/_2$ кильо		1	60
„ (Г. prima „ „		1	80
„ (non plus ultra „ „		2	50

☛ Ласкавй порученя почтою, опакованье франко. 2475 11—20

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зô стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхапляють зъ нечуваною скоростею. Сгéme сей, справедливо названый „Тайною красы“, ôддаляе въ тягу одной ночи всяку неделикатнôсть, стверджене, червонôсть шкôры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найлѣпшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, падаючи ёму красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нôчь, чудово заховуе цвѣтъ ôдъ всякого ствердненя шкôры, якъ рôвно-жъ и ôдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 30—?

ХРЕСТЫ

на гробы и намятники, лякерованй и золочен

поручае

Антôнъ Галъскій

торговля зелѣзомъ у Львовѣ

Майданъ Маріяцкій ч. 9.

Цѣнники и рисунки на жаданье franco. 2543 2—?

ФРАНЦЪ ПРАЙСНЕРЪ

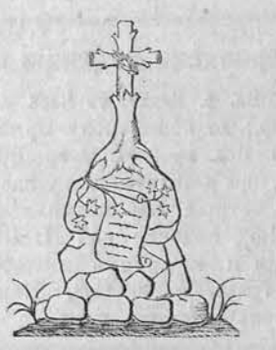

концесіонованый майстеръ каменярскій,

такожъ членъ товариства будôвничого у Львовѣ по довголѣтнôй практицѣ и роботѣ, передтымъ яко челядникъ управитель будôвель камѣнныхъ и заступця будôвничого и т. д. отворивъ

НОВО УСТРОЄНУ

РОБôТНЮ КАМЕНЯРСКУ

при улици Жовкôвскôй ч. 86 у Львовѣ

и заосмотрився въ матеріялы камѣнній всякого рода а именно въ найбôльше розповсюдненый въ теперѣшныхъ часахъ камѣнь тернопôльскій зъ ново вынайденого знаменитого каменолому, рôзнобарвный, сѣрый, густый пѣсковець и доконуе вже ôдъ одного року рôзнй роботы каменярскй **разомъ зъ осадженьемъ,** именно ступенѣ камѣнній, бальконы, цокулы, гзимсы и помосты камѣнній, шлюфованй, барвнй. Памятники гробовй зъ доброго тернопôльского каменя, выробляе на запасъ рôзнй памятники шлюфованй и рѣзблений, постументы огородовй, веранды, столы камѣнній и на цвѣты та т. п. Знаючися добре на будôвляхъ, наймаюся до каплиць, церквей пôдъ управою доброго проєкту. Поручаюся ласкавôй памяти Вповн. Публики и просячи о ласкавй замовленя, остаю зъ глубокимъ поважаньемъ:

2548 1—6 ФРАНЦЪ ПРАЙССНЕРЪ.

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Матерія модна въ кратки, на сукнѣ жѣночй, 10 м. широка, зъ чистои вовны 90 цм. 10 м. зр. 8·50.

WOLL-ATLAS, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. 6·50.

Кашмиръ, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. 4·50.

BAIGE, (найновѣйшй краски, 100 цм. ширины, 10 м. зр. 9·50.

Матерія брокатô, у всѣхъ краскахъ, 60 цм. ширины, найновѣйшй десенъ, 10 м. зр. 4.

Кретонъ, на сукнѣ жѣночй, добрый до праня, найнов. взоры, 70 цм. шир. 10 м. зр. 2·80.

Dreidraht, 60 цм. шир. ясно або темно сѣрый, 10 м. Іа. зр. 3·50. Іа. зр. 2·80.

Матерія на шлярфоки, також на жѣночй сукнѣ) 60 цм. шир. въ кратки, 10 м. зр. 2·50.

Гарнитуры покрывалъ, (2 на лôжко а 1 на стôлъ) зъ рисцу зр. 4·50. зъ джуты зр. 3·50

Занавѣсы джутовй, турецкй десенъ (2 бôчнй и 1 драперія) загально зр. 2·30.

КИЛИМКИ ДО ХОДУ, дуже тревалй, 10—11 м. довгй Іа. зр. 6—, Іа. зр. 3·50.

Ковдра до накрывання, зъ атласу зр. 8·50, зъ гонце зр. 3.

ПОЛОТНО ДОМОВЕ, 29 вѣдень. лôктѣвъ, 1 штука 5/4 зр. 5·50. 4/4 зр. 4·20.

Веба Кингъ, 30 лôктѣвъ, лѣпша бôдъ полотна, 1 шт. 5/4 зр. 7·50, 4/4 зр. 5·80.

ШИФОНЪ, 30 лôктѣвъ, 90 цм. шир. 1 шт. Іа. зр. 5·50, Іа. зр. 4·50.

ОКСФОРДЪ, 29 лôктѣвъ, найновѣйшй взоры, 1 шт. Іа. зр. 6·50, Іа. зр. 4·50.

КАНЕВАСЪ, на простирала, 29 лôктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. 6·, Іа. зр. 5·20.

Адамашковый Градъ 30 лôктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. 8·50, Іа. зр. 5·50.

СКАТЕРТИ, полотняній, у всѣхъ краскахъ, 3 шт. 4/4 зр. 2.— 6/4 зр. 1

СЕРВЕТЫ, полотняній, 6 шт. зъ тороками зр. 1·20.

РУЧНИКИ. полотняній, 6 шт. зъ тороками зр. 1·20. зъ бордюрою зр. 1·80

ПРОСТИРАЛА, несписваній, 2 м. довгй, $1^1/_2$ м. широкй, 1 шт. зр. 1·50.

СѢННИКИ, зъ джутового полотна, комплетнй, великій, 1 шт. Іа. зр. 1·40, Іа. 90 кр.

Коцики передъ лôжко, найновѣйшй десенъ, зъ фланелѣ, 1 паръ зр. 2., зъ джуты зр. 1·30.

Взôрцѣ даромъ и франко.

2346 25—26

ПЕТРО КРОКЕВИЧЪ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рôгъ Ринку Клепарского)

поручае власнй выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часôвъ, приносячу хорому неоцѣненй, спасенй користы, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшй признаня похвалы и т. п., якъ неменише посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокезича, аптикара въ Краковѣ.

Въ численнôй моёй практицѣ уживавъ я переробки лѣчничй выгаданй и выроблений Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованй. Препараты Вашй ôдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не пôдпадали розкладови, приемнй въ уживаню а певнй въ бажаныхъ наслѣдкахъ. Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови моє цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатôмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львôвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнôсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збôльшаючи скôлькôсть тѣлокъ крови, змôцняючи жолудокъ пôдносить апетитъ, лѣчить загальнй ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальєсцентôвъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збôльшаючихъ рухи хробачковй кишокъ черезъ то легко розвôльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повторяючихъ-ся здутяхъ, довготреваючôмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивôй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краевыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пôдносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнôмъ атоніи кишокъ у людей старыхъ, дуже помôчне у дѣтей зле ôдживлюваныхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрôвнана помôчь въ сильнôмъ болю головы. Ложочка ôдъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршй и найдолегливѣйшй нагнѣтки. По насмаровániю нагнѣтокъ сейчасъ перестае болѣти, а въ 24 годинахъ ôдпадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кôлькоразовôмъ ужитю найбôльшй болѣ ревматичнй, пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапарилліянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ збпсутя сокôвъ и зъ ôдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зô свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрй вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякй закатареня легкихъ и грудей, зафльегмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20.

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный буває рôвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковй. Средство знамените и незрôвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка. Цѣна 35 кр. 2519 60—0

Замовленя выконуеся ôдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тй:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробôвъ, якъ моёй женѣ, котрй надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надôсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшôвъ д. 3 липня 1887 р. *Леопольдъ Квалиховъ* (Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнôсть Вашихъ выробôвъ, досвѣдчивши на собѣ. — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій* директоръ фабрики цукру.

Вп Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви въ Краковѣ.

Страдаючи ôдъ пôвтора року на сильный, невылѣчимый кашель, сполученый зъ рôзными тяжкими недугами, мимо тутешныхъ радъ лѣкарскихъ, чувся я безъ надѣї жити, а яко отець кôлькоро дѣтей, хапаючись вкôнци рôзныхъ способôвъ до поратованя здоровля, случайно зъ порады чужои приязни менѣ особы, уживъ я „Зѣля грудного“ выробу аптикаря Вповажаного Пана Петра Крокевича, и по ужитю чотырохъ начокъ „Зѣля грудного“ и Сиропу ôдзыскавъ цѣлковито здоровлье, могучи о власныхъ силахъ уже працювати и тымъ чиномъ бодай частину щастя дѣтемъ моимъ удѣлити. Чуюсь тому спонуканымъ заявити найширшу вдячнôсть Вповажаному Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви мѣсцевому, за выробъ „Зѣля грудного“, бо житье моє лишь ужитю того Зѣля завдячую.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Кракôвъ, дня 28 мая 1886 р. *Михаилъ Трыбальскій*, друкарь литографичный.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. подяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарôвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жъ въ высокôй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашй выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшôмъ розвою своихъ выробôвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ*, Кракôвъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ôдъ 20 лѣтъ на геморонды и упрямый бôль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншй долегливости, уживъ я кôлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрй зробили менѣ надзвычайну пôльгу, що посвѣдчаю згôдно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ*, Ряшôвъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

Цѣлковита выпродажь!

Добрый годинникъ майже даромъ!

Въ наслѣдокъ **цѣлковитого розвязаня** нашого загального складу годинникôвъ єсьмо змушенй, цѣлый нашъ припасъ бôльше якъ **10.000** штукъ **дуже величавыхъ годинникôвъ маятниковыхъ** продавати низше цѣны выробу, бо цѣлый складъ мусить бути въ найкоротшôмъ часѣ опорожненымъ.

Мы розсылаемо до кождого по всѣхъ мѣсцевостяхъ цѣлои Австро-Угорщины сейчасъ одержавши замовленье, **вельми елегантный, знаменитый, на секунды регульованый**

ГОДИННИКЪ МАЯТНИКôВЫЙ

пôсля рисунку зъ **2лѣтною порукою** и *голоснымъ будильникомъ звôнковымъ* лише за

зр. 3.50.

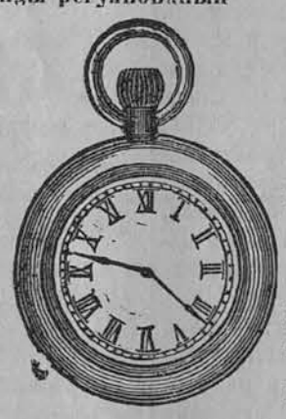

въ формѣ РЕМОНТОАРА.

Сей годинникъ въ найлѣпшôй бронзованôй **металевôй оправѣ** мае зъ плоского скла пат. циферблятъ, котрый въ ночи самъ зъ себе **ясно мовь мѣсяць свѣтить и голосный будильникъ звôнковый**, котрый треба наставити на кожду годину лише за

зр. 3.50.

За доброту сихъ **знамен то регульованыхъ** годинникôвъ поручае солидне признанье нашои широко розгалуженои фирмы, котра продае **лише загально, добрый солидный и практичный товаръ** по дешевôй цѣнѣ а если-бы не сподобалося, то звертаємо назадъ грошѣ.

Розсылаеся въ **мôцныхъ скринкахъ деревляныхъ** за послѣплатою або присланьемъ напередъ грошей.

Прошу ще разъ, въ власнôмъ интересѣ **сейчасъ** замавляти и докладно подати свôй повный адресъ: **Имя, завôдъ, мѣсцевôсть, послѣдну почту и край** 2525 4—?

ЕКСПОРТОВЫЙ СКЛАДЪ ГОДИННИКôВЪ „Wiener Kauthaus“

A. GANS, Wien, III., Kolonitzgasse 6.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичъ.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 169 и 170. Львôвъ, Второкъ 2 серпня (14) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских свят о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Рекламаціи неопечатай вôльний ôдъ порта. — Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облômовъ“ безплатно.

Доповняючій выборы до сойму краєвого.

Пора доповняючихъ выборôвъ до сойму краєвого зближаєсь швидкимъ крокомъ. Выборы тій хочь ôдбудуться зъ сельскихъ курій лишь въ двохъ повѣтахъ всхôднои Галичины, будять загальный интересъ и набирають въ очахъ Русинôвъ великои ваги. Причиною того єсть по перше чисто-рускій характеръ дотычныхъ повѣтôвъ, а по друге и то, що наближаються незадовго опôсля такожь загальнй выборы соймовй.

Результатъ доповняючихъ выборôвъ буде безперечно важнымъ прецеденсомъ для будучихъ загальныхъ выборôвъ. Коли нинѣ при доповняючихъ выборахъ въ Рудкахъ и Снятинѣ перейде народный рускій кандидатъ, то тая побѣда додасть духа и ôдваги другимъ повѣтамъ, и поставить цѣлу нашу справу ôдъ разу на певнѣйшôй и надѣйнѣйшôй дорозѣ.

Тымчасомъ дотеперѣшный станъ рѣчей зовсѣмъ не велить намъ ôддаватись рожевымъ надѣямъ. Вѣсти, якй одержуємо зъ рудецкого повѣту суть такй, що можуть лишь сумомъ и жалемъ наповнити кождого Русина и кождого прихильника демократичныхъ идей.

„У насъ стоить справа дуже лихо — пише нашь кореспондентъ ôдъ Рудокъ. На видъ того, що тутъ дѣєся, здавалось-бы, що тутъ мають ôдбутися выборы не зъ курій сельскихъ, а зъ великои посѣлости. Всѣ члены рады повѣтовои утворили комитетъ передвыборчій и ôдбувають дуже часто нарады полученй зъ агитаціями. Кандидатомъ на посла поставили п. Райского, дѣдича зъ села Михайловичь и предсѣдателя рады повѣтовои. Такъ отже Поляки працюють вже напередъ, а при выборахъ покажуться до того певно ще дреглѣ и ковбасы. Рада повѣтова сильно занята выборами, полишила всѣ свои занятя а наслѣдкомъ того суть безчисленнй непорядки въ крузѣ ей дѣланя. Тутешнй Поляки зовсѣмъ не подѣляють справедливои гадки высказаной навѣть „Kurjer-омъ Lwowsk-имъ“, що чисто-рускій нашь повѣтъ повиненъ лишь Русинъ въ соймѣ репрезентувати.“ Дальше наводить нашь кореспондентъ фактъ, „що помимо давно внесени жалобы громады Роздѣловичь на великй надъужитя начальника громадского, якихъ допустився ôнъ на шкоду громады — рада повѣтова не мала часу анѣ ôдповѣсти, анѣ предприняти слѣдчихъ крокôвъ, бо весь ей часъ, силы и дѣяльнôсть абсорбують — выборы. Русины ще дотеперь не рѣшились на кандидата, та и комитету руского жадного нема. Очи Русинôвъ рудецкого повѣту звернень на о. декана Комарницкого, котрый щось зачавъ бувъ робити, а теперь осѣвъ. Правыборы зачинаються по 15-ômъ с. м., треба отже, щобъ нашй священики були при правыборахъ и покинули вже разъ шкаралупку.“

Що въ рудецкôмъ повѣтѣ Поляки зъ цѣлымъ апаратомъ повѣтовои єрархіи стараються накинути рускимъ громадамъ свого польского и паньского кандидата, та то не чудує и не лякає насъ анѣ трохи. Того могли мы и мусѣли надѣятись, маючи передъ очима тôльколѣтный досвѣдъ зъ выборчихъ практикъ, маючи тôлько доказôвъ, що зъ Полякôвъ навѣть тій, котрй передъ выборами зъ великою емфазою ôдзываються о справедливости рускихъ жадань и въ имя демократичнои идеѣ запевняють Русинамъ свою помôчь въ часѣ выборôвъ, лучаться Богъ знає зъ кимъ, щобы не допустити лишь Русина. Рудецкй Поляки суть отже лишь невôдродными братами своихъ соплеменникôвъ въ другихъ повѣтахъ и поведенье ихъ супротивъ Русинôвъ не єсть зовсѣмъ для насъ несподѣванкою.

За то великою и дуже немилою несподѣванкою єсть для насъ поведенье Русинôвъ въ Рудецкôмъ и Комарняньскôмъ. Помимо грозячои небезпечности и запопадливои агитаціи противникôвъ не подумали Русины тыхъ повѣтôвъ — якъ выходить ясно зъ слôвъ нашого кореспондента — до теперь ще навѣть о пробѣ якои-будь организаціи и сконсолидованя власныхъ силъ, щобы переперти свого рускаго кандидата. А прецѣнь єсть въ тыхъ повѣтахъ немало людей способныхъ до такои акціи, немало свѣтлыхъ одиниць мѣжь духовною и свѣтскою интелигентіёю, єсть вкôнци богато засôбного и интелигентного мѣщаньства и честныхъ, повныхъ горожаньскои самосвѣдомости селянъ. До нихъ кличемо мы нинѣ, щобы принялись чимъ скорше за енергичный трудъ, до котрого взыває ихъ народный обовязокъ и зъєдинивши свои силы стали неодолимою скалою, о котру ôдбитись мусять всѣ ворожй атаки.

До дѣла братя! Въ важну тую хвилю глядить на Васъ Русь-мати. Она благославити-ме Вашй подвиги, покрѣпить Вашй силы. Покажѣть противникамъ нашимъ, що Вы самосвѣдомй горожане, котрй не дадуть кермувати людямъ, що хочуть лишь вызыскати Васъ въ хосенъ своихъ кастовыхъ интересôвъ. Покажѣть тымъ панамъ, що ôдъ выборôвъ зъ рускихъ сельскихъ громадъ имъ зась и що зъ тыхъ громадъ на перекôръ злобному пороцтву польскои прасы таки musi być wybranym... рускій кандидатъ!...

Промысловй инспекторы.

Установленье промысловыхъ инспекторôвъ ôдбувалось доси за контрактомъ, котрый можна було выповѣсти на пôвъ року. Приймаючи таку норму хотѣло правительство передовсѣмъ належито выпробовати способности особъ покликаныхъ до повненя уряду инспекторôвъ. Позаякъ однакъ всѣ теперѣшнй инспекторы промысловй ôдповѣли въ часѣ дотеперѣшного урядованя якъ найповнѣйше своёй задачи, длятого змѣнено ихъ становище въ постôйнй посады державныхъ урядникôвъ и зачислено ихъ до семои ранги.

Доносячи о тôмъ пôдносять нѣмецкй дневники, що рѣшенье то, ôдносячеся до промысловыхъ инспекторôвъ, приймуть всѣ промысловй и рукодѣльничй круги певно зъ дуже великимъ вдоволеньемъ, позаякъ институція инспекторôвъ промысловыхъ, якнебудь недавна, зжилась зъ населеньемъ, и рôвно предприємцѣ якъ и роботники оказують ёй найбôльше довѣріе. Обѣ стороны добачають въ нёй справедливо органъ, котрый умѣє справедливымъ и зичливымъ поступованьемъ лагодити суперечности интересôвъ мѣжь предприємцями и роботниками.

Роботники можуть найти и звычайно находять въ промысловыхъ инспекторахъ речникôвъ своихъ интересôвъ и умѣють длятого высоко цѣнити тую ихъ прихильнôсть. Не потреба великого доказу, що тій люде мають урядъ дуже тяжкій. Доси не мали они ще становища, котре було-бы ôдповѣднымъ еквивалентомъ за ихъ труды. Теперь одержали они то становище, на чѣмъ зыскає лишь певно интересъ державнои службы. Въ наслѣдокъ системизованя тыхъ урядôвъ дôйдуть инспекторы промысловй до повнои урядовои поваги и будуть могли ще успѣшнѣйше сповняти многоважнй имъ повѣренй задачѣ.

Про выбôръ двохъ радныхъ

до збараскои окружнои рады шкôльнои одержала „Батькôвщина“ цѣкаву допись, котра може дуже добре поучити, якъ то Русины завсѣгды и всюды повиннй солидарно держатися а вже особливо тамъ, де розходиться о репрезентацію, котра має старатися и дбати о добро рускаго народу. До згаданои газеты пишуть отже такъ:

„Повѣтъ збараскій и часть скалатского выдѣлено зъ пôдъ окружнои рады шкôльнои въ Тернополи и утворено окремый округъ шкôльный зъ окремымъ инспекторомъ окружнымъ и окремою радою шкôльною въ Збаражи. Зъ новымъ рокомъ шкôльнымъ має збараска рада повѣтова выслати двохъ членôвъ. Отже два разы вже були розписанй выборы на тыхъ двохъ членôвъ, та таки надармо. Першій разъ якось за мало зъѣхалося дѣдичѣвъ, що засѣдають въ радѣ повѣтовôй, то побачивши себе въ меншости, повыходили зъ салѣ раднои. Черезъ те не стало потрѣбного до правосильнои ухвалы числа радныхъ, тай до выбору не могло прийти. Другій разъ скликано засѣданье рады повѣтовои на 30. липня. Симъ разомъ вже позъѣздилися дѣдичѣ всѣ; ба навѣть приѣхали два такй, що вже були на письмѣ зложили въ выдѣлѣ повѣтовôмъ заявленье, що уступають зъ рады повѣтовои. Але за те Русины не ишли на засѣданье, а остались таки на дворѣ. А причина була така, що дѣдичѣ хотѣли по свому перевести выбôръ тыхъ двохъ членôвъ до окружнои рады шкôльнои и не хотѣли уступити справедливымъ жаданямъ Русинôвъ. Безъ Русинôвъ зновъ не ставало имъ до правосильнои ухвалы одного голосу, такъ що самй не годнй були перевести выбору. Отже щобы втягнути бодай одного Русина на засѣданье, стали насамперед оглядатися за якимъ податливымъ селяниномъ и звернулися до п. Петра Лучки зъ Романôвки. Кажуть до него, що чейже ôнъ не схоче буги дурнымъ, та подаючи ему руку хотѣли его попровадити до салѣ. Але завелися, бо п. Лучка таки не хотѣвъ ити межи мудрыхъ. Прийшовъ ôдтакъ п. секретарь выдѣлу и острымъ урядовымъ голосомъ вôзвавъ вôйта п. Дмитра Кирилюка зъ Козаръ, що его кличе до себе п. маршалокъ. На те ôдповѣвъ Кирилюкъ, що тогды пôде, якъ и всѣ. Не помогли штучки, то взялися теперь иншого способу. Прийшовъ п. Дзѣржиньскій и пытає Русинôвъ, чого они властиво хотять. Русины ôдповѣли, що хотять, щобы обшаръ двôрскій мавъ въ радѣ шкôльнôй одного заступника, а одного селяне; отже хотять выбрати зъ помѣжь панôвъ п. Тадея Федоровича, а зъ помѣжь себе о. Сѣчиньского зъ Черниховець. На те дѣдичѣ не хотѣли згодитися, бо выйшли-бы тогдѣ оба члены до рады шкôльнои Русины; они сказали, що замѣсть п. Федоровича мусить бути выбраный п. Купчиньскій, а замѣсть о. Сѣчиньского хто иншій зъ Русинôвъ. Ба, а яка-жь въ тôмъ рація? пытають Русины. П. Федоровичь вже бувъ разъ членомъ рады шкôльнои въ Тернополи, то и знає вже добре шкôльнй справы; до того показавъ вже, що бувъ раднымъ не до нарады а таки до рады. Длячого-жь бы его не выбрати теперь? А о. Сѣчиньскій є посломъ на соймъ; коли може заступати справы краєвй въ соймѣ, то чому-жь не мôгъ-бы заступати справы шкôльнй въ окружнôй радѣ шкôльнôй? А до того и добре буде, коли посолъ соймовый лѣпше приглянеся

Всякй облигаціи, листы заставні, ренты, акціи банковй и зелізничй, льосы державній и приватній купують и продають пôдъ найкористнійшими по змозѣ условіями

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЬ дôмъ банковый и контора вымѣны. Порученя зъ провинціи сейчасъ залагоджуються, безъ дочисленя провизіи.

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Рôкъ 1799.

Дня 1 марта консекрувавъ Порфирій Важиньскій, рускій епископъ холмскій, въ присутности Каэтана Кицкого лат. архіепископа львôвского, Якова Тумановича архіепископа ôрменьского, и численно зôбраного духовенства въ катедральнôй церкви св. Юра о. Николая Скородиньского на епископа львôвского.

— — — —

Того року почала у Львовѣ выходити по першій разъ нѣмецка газета „Lemberger Intelligenz-Blatt“; другихъ газетъ не було.

Рôкъ 1800.

Того року розôбрано у Львовѣ двѣ деревань рускй церкви: церковь звану „св. Теодора“, збудовану 1453 р. на передмѣстю Краковскôмъ, и церковь „Богоявленьску“, збудовану 1443 р. на передмѣстю Галицкôмъ, недалеко ôдъ Полтвы.

Дня 6 червня т. р. великій пожарь на передмѣстю Краковскôмъ спаливъ много домôвъ и зробивъ значну шкоду при парохіяльнôй рускôй церкви св. О. Николая, основанôй 1292 р. Львомъ, княземъ галицкимъ.

Рôкъ 1801.

Того року заведено у Львовѣ освѣтленье лямпами ринку и головнѣйшихъ улиць мѣста.

— — — —

Надворнымъ декретомъ зъ 1801 р. до ч. 9786 постановлено, що выступаючій изъ заведеня духовного питомець має правительству звернути всѣ кошты, якй оно мало ôдъ дня вступленя до заведеня.

Рôкъ 1802.

Розôбрано стару деревяну церковь, звану „Благовѣщеньску“, основану 1544 р. на передмѣстю Краковскôмъ, напротивъ монастиря Бригидокъ, де теперь мѣстяться вязницѣ.

Рôкъ 1803.

Черезъ цѣлый мѣсяць лютый т. р. була дуже остра зима, що термометеръ не пôднесився надъ 25° R. По причинѣ великого зимна, замерзло въ мѣстѣ Львовѣ и на дорогахъ при Львовѣ кôлькадесять людей.

Рôкъ 1805.

Дня 25 сѣчня померъ въ Петербургѣ Теодосій Ростоцкій, послѣдный кіевско-галицкій митрополитъ, а зъ его смертею загинула и кіевско галицка митрополія, котра 920 лѣтъ стояла.

Дня 23 мая т. р. упокоився Николай Скородиньскій, котрый лишь 5 лѣтъ займавъ епископскій престолъ львôвскій. Сей епископъ любивъ дуже ѣздити кôнно, за-для популярности духовенство его любило и по смерти жалувало. Похороненый на цвинтари Городецкôмъ.

Того року докторизувався о. Іоанъ Гарасевичь (братъ о. Михаила Гарасевича), вицеректоръ семинаріи львôвскои и заступникъ професора науки Догматики на факультетѣ богословскôмъ у Львовѣ.

— — — —

Того року по силѣ надворного декрету зъ дня 8 серпня знесено университетъ у Львовѣ и злучено его зъ университетомъ краковскимъ. По знесеню университету перестали рускй выклады на факультетѣ философичнôмъ, де учили два угорскй Русины професоры: д-ръ Иванъ Земанчикъ и д-ръ Петро Лодій. Першій перенѣсся опôсля на професора до Кракова, а другій до Петербурга. На мѣсце университету заведено у Львовѣ лицей зъ богословскимъ, правничимъ и философичнымъ выдѣлами и надано ему право на богословскôмъ и философичнôмъ выдѣлѣ надавати титулы „докторôвъ“ пôдлавшимъ-ся строгимъ испытамъ.

Въ третôмъ роцѣ по знесеню рускихъ выкладôвъ на философичнôмъ факультетѣ знесено ихъ и на богословскôмъ (1808), де учили по руски и по латинѣ професоры: Василіянинъ Арсевій Радкевичь Герменевтику; о. Андрей Павловичь Моральну; Василіянинъ Модестъ Гриневецкій Догматику; д-ръ Андрей Ангеловичь, свѣтскій професоръ, Церковне право; Іоанъ Антоній рицарь Потоцкій (Potoczki) (пôзнѣйшій лат. епископъ въ Перемышли ôдъ 1825 до 1832 р.) Пасторальну и Катихитику и о. Михаилъ Гарасевичь.

1806.

Бувъ о. Константинъ Сабатовскій ректоромъ при центр. духовнôй семинаріи у Львовѣ.

Іосифъ Reichret выкладавъ питомцямъ обовязковый нѣмецкій языкъ, и выдававъ имъ 15. крейцарями остемилеванй такй свѣдоцтва „Der Herr... Zögling am gr. kat. Seminario, hat bei der letzten öffentlichen Sommer-Prüfung Beweise seiner fleissigen Verwendung zurückgelegt, dass er gut teutsch reden, gut teutsch übersetzen und einen schriftlichen Aufsatz mit Beobachtung der Caligraphie und Ortographie gut verfassen kann. Dieser Zögling verdient daher die erste Fortgangs Klasse. Lemberg den 18 Juli 1806. Joseph Reichret, Hauptschul Direktor und öffentlicher Lehrer am gr. kat. Seminario.“

1807.

Того року бувъ професоромъ исторіи церковной на богословскôмъ факультетѣ д-ръ Францъ Ксаверій Захаріясевичь, крилошанинъ при ôрменьскôй катедрѣ львôвскôй, пôзнѣйшій лат. епископъ тарнôвскій, а ôдъ 1840 до 1845 р. лат. епископъ въ Перемышли, де яко такій и померъ.

1808.

Пôсля ôдновленя митрополіи Галицкои цѣсаремъ Францомъ I. 1807 р. именовано першимъ митрополитомъ Галицкимъ Антонія Ангеловича, епископа перемиского. Инсталяція его на митрополита ôдбулася 25 вересня 1808 въ архикатедральнôй церкви св. Юра въ присутности численного клиру и питомцѣвъ духовной семинаріи. Якъ се торжество ôдбулося, читай: „Ordnung und Ceremonien bei der Einführung Sr. Exzellenz Anton Angelowicz gr. kath. Metropoliten in Galizien auf seinen Metropolitansitz in Lemberg. Wien 1708, 8-vo.“

1809.

Дня 1. червня т. р. окружило польске

до громадскихъ справъ школьныхъ, тогды и въ соймѣ лѣпше буде мôгъ вступатися за громадами.

Але коли пересправы не вели до нѣякого кôнця, то заявивъ о. Сѣчиньскій, що ôнъ уступить, коли Русины згодяться на кого иншого. Коли-жь бо противна сторона хотѣла выбрати зъ помѣжь селянъ такого, на котрого самѝ селяне не хотѣли пристати. Наконець ставъ самъ п. староста годити обѣ стороны. О. Сѣчиньскій сказавъ, що Русины вже въ однôмъ уступили, то треба, щобы уступила и противна сторона. А селяне ôдозвалися, що дѣдичѣ не посылають своихъ дѣтей до сѣльскихъ школъ, то и школы тѝ не повинны ихъ богато обходити; противно селяне и школу майже самѝ оплачують и дѣтей своихъ до сѣльскои школы посылають, то и справедлива рѣчь, щобы собѣ выбрали до рады школьнои такого заступника, якого имъ любо и до котрого мають вѣру.

Але мабуть и п. староста не мôгъ нѣчо вдѣяти, бо дальшихъ пересправъ вже не було, и всѣ розôйшлися безъ нѣчого. Теперь зновъ розписано засѣданье рады повѣтовои для выбору тыхъ двохъ членôвъ до рады школьнои на д. 15. с. м. Надѣемося, що и симъ разомъ зъумѣють Русины триматися.

Попереднѝ-жь два засѣданя, хочь и були даремны, то свѣдчать бодай, що нашь народъ приходить до свѣдомости свого добра и своихъ правъ и хорошо умѣе ихъ боронити. Бо хочь выборы розписанѝ були въ самъ найгорячѣйшій часъ жнивъ, то таки всѣ крôмъ одного тяжко недужого попринѣздили на засѣданье; а зъѣхавшись разомъ тримались всѣ згôдно за руки и нѣхто не подався. Дай Боже, щобы такъ всюды и въ кождôй громадскôй справѣ поцезали на вѣки всѣ хрунѣ! Тогды не переможе насъ нѣяка сила!“

Ôдозва.

Всечестны и Высокоповажанѝ Земляки!

На основѣ статута, затвердженого рескриптомъ Выс. Намѣстництва зъ дня 15 (27) грудня 1886 до ч. 78869, завязався на першихъ загальныхъ Зборахъ зъ дня 28 мая 1887 институтъ „Рускій Народный Дôмъ въ Коломыи“. Основателѣ института, запрошуючи П. Т. Патріотôвъ и Патріотокъ, ôдозвою зъ дня 12 мая 1885 до численного впису въ члены института и до громаднои участи въ першихъ загальныхъ Зборахъ того-жь, прикладали до кождои высланои ôдозвы и статутъ института въ тôй солодкôй надѣи, що П. Т. Патріоты и Патріотки, розглянувшися пильно въ статутѣ института и пôзнавши велику хосенность того-жь, схотять по своѣй змозѣ морально и матеріально щирѝ намѣреня та змаганя основателѣвъ института пôдпомагати. Однакожь надѣя завела ихъ. Зъ причинъ ôдъ основателѣвъ института зовсѣмъ независимыхъ показалася участь нашихъ П. Т. Патріотôвъ въ першихъ загальныхъ Зборахъ дуже слаба а членôвъ якъ основателѣвъ такъ и звычайныхъ есть дотеперь всего на всего 49. Тутъ признасть кождый, що таке число членôвъ за мале, щобы институтъ мôгъ яку-небудь статутову дѣятельность розвивати, а то тымъ бôльше, що маѣ ще сплатити довгъ перенятый, котрый вразъ зъ ôдсотками звышь 300 зр. выносить. Проте звертаѣ Совѣтъ управляючій института „Народный Дôмъ въ Коломыи“ въ своѣй нинѣшнôй ôдозвѣ ще разъ увагу П. Т. Патріотôвъ та Патріотокъ на цѣль и средства статута института, котрый чей повиненъ ѣще въ рукахъ П. Т. Патріотôвъ и Патріотокъ находитися и просить Ихъ умильно приступати якъ найчисленнѣйше якъ въ члены основателѣвъ такъ и въ члены звычайнѝ того института и причинятися такимъ чиномъ до скоршого и успѣшнѣйшого розвитку новозавязаного института „Народный Дôмъ въ Коломыи“, котрого Совѣтъ управляючій радъ-бы цѣль института якъ найскорше на користь и славу нашого бѣдного и запôзнаного народу хочь почати осущувати. Вписове въ члены института выносить 1 зр. а вкладка звычайного члена на рôкъ выносить 2 зр.

Ôдъ Совѣта управляючого института „Народный Дôмъ въ Коломыи“.

[Иншѝ газеты проситься повторити сю ôдозву.]

Анархистичнѝ розруxи въ Франціи.

Послѣднѝ вѣсти, що надôйшли зъ Парижа, представляють вправдѣ тамошну ситуацію вже трохи спокôйнѣйше, але межи роботниками и людьми найнизшои клясы панує таке заворушенье, що кождои хвилѣ можна сподѣватися новыхъ ексцесôвъ. Праса нѣмецка а особливо органы бисмаркôвскѝ, котрѝ слѣдять пильно за всякимъ рухомъ въ Франціи, не вѣщують нѣчого доброго, ба заповѣдають навѣть ще страшнѣйшѝ ексцесы якъ тѝ, що доси проявились. „Nordd. Allg. Ztg.“ каже, що завтра ôдбудуться въ Ліонѣ ще сумнѣйшѝ сцены якъ въ Парижи. Згадана газета каже, що тутъ есть дѣло зъ давно уложенымъ и добре приготовленымъ пляномъ межинароднои анархичнои партіи перевороту.

Въ самôй Франціи дивляться трохи инакше на цѣлый сей рухъ и хочь уважають его певно небезпечнымъ, то все-жь таки не суть того переконаня, щобы цѣлымъ симъ рухомъ управляла межинародна партія анархистична а ôдносять его до кôлькохъ причинъ политичныхъ, зъ котрыхъ мѣжь радикалами есть найпопулярнѣйша та, що цѣлый рухъ анархистичный въ Парижи и на провинціи пôддержуе тайна рука нѣмецка, котра досыть щедро сыпле грошѣ, де потреба. Люде, що здоровѣйше глядять на цѣлый рухъ робôтницкій въ Франціи, приписують ему лишь значенье льокальне, и кажуть, що ôнъ лишь длятого ставсь небезпечнымъ, що зъ него хотять користати рôзнѝ партіи политичнѝ. Монархисты страшать симъ рухомъ буржоазію и дають ѣй доказъ, що лишь они можуть ею забезпечити ôдъ тяжкои бѣды; буляншисты хотять при помочи сего руху выплынути на верхъ а бонапартисты радѝ зъ кождого непокою и пôддержують его, бо думають, що чимъ бôльшій буде заколотъ, тымъ скорше упаде республика, тымъ лекше прийдуть они до власти.

По при то все и не безъ того, щобы не ôдзывався дѣйстно анархистичный рухъ и не ôджывала давна комуна. Найлѣпшимъ доказомъ на то бувъ похоронъ комунистичного генерала Едеса. Париска полиція мусѣла була выступити въ повнôй силѣ, 2400 людей добре узброеныхъ полиціянтôвъ выступило на улицѣ, вздовжь котрыхъ мавъ ити похоронъ, крôмъ того кôлькасотъ тайныхъ агентôвъ, перебраныхъ по цивильному, вмѣшалося въ величезну товпу народу а въ всѣхъ касарняхъ сконсигновано войско, котре мало бути готове кождои хвилѣ кинутись зъ зброею въ руцѣ на ексцедуючу товпу.

Хто жь бувъ, спытаѣте, ген. Еде (Eudes)? Бувъ то зъ разу помôчникъ антикарскій а ôдтакъ журналистъ, котрого въ послѣдныхъ часахъ французкои монархіи засуджено на вязницю за высмѣванье религіи и моральности. Еде выкликавъ першій въ Парижи пôдчасъ его облоги комунистичну ворохобню. Въ мартѣ 1871 р. зроблено его на короткій часъ министромъ вôйны. Зъ министра зроблено его генераломъ. Въ тôмъ часѣ мешкавъ ôнъ зъ своею любовницею, опôсля жѣнкою, въ палатѣ французкои легіи гоноровои. Тугъ ирувавъ генералъ а его любовница спрятувала пильненько всякѝ дорогоцѣнности меблѣ, одѣжь, бѣлье и футра та ховала въ приватнôмъ домѣ. Опôсля намовивъ ôнъ женщины зъ улиць обтня т. р. зъ великимъ торжествомъ въ архикатедральнôй церкви св. Юра.

———

Дня 20 вересня т. р. консекрувавъ митрополитъ Антоній Ангеловичь д-ра Михаила Левицкого, крилошанина при капитулѣ львôвскôй, на епископа перемыского.

———

Дня 1. листопада т. р. ôдбулися благодарственнѝ моленя въ архикатедральнôй церкви и въ семинарскôй каплици за побѣду пôдъ Липскомъ, а кôлька днѣвъ пôзнѣйше заупокôйнѝ богослуженя за убитыхъ въ тôй вôйнѣ.

Рокъ 1814.

Д. 9. серпня т. р. упокоився по довшôй педузѣ Антоній Ангеловичь, першій митрополитъ галицкій, котрый черезъ довшій часъ завѣдувавъ осиротеными епархіями перемыскою и холмскою, проживши 55 лѣтъ. Покôный митрополитъ, яко дуже старанный пастырь о добро свого народу, притôмъ добрый рускій патріотъ, бувъ духовеньствомъ любленый и высокоповажаный. Проживаючи скромно при дуже сумныхъ матеріяльныхъ обставинахъ, хотѣвъ при кôнци свого житя пенсіоноватись и не позôставивъ по собѣ маѣтку. Похороны покôйного ôдбулися въ присутности численно зôбраного духовеньства въ архикатедральнôй церкви, а пôсля укôнченого сумного церковного обряду, ôдпроваджено домовину на цвинтарь Городецкій, де зложено ею въ мурованôмъ гробѣ. По причинѣ, що на гробѣ покôйного митрополита не поставлено нѣякого памятника, нѣхто теперь не знаѣ въ котрôмъ мѣсци покываѣ руска земля вѣрного свого сына.

По смерти митроп. Антонія Ангеловича обнявъ администрацію митрополіи львôвскои о. Михаилъ Гарасевичь, генеральный викарій, и администрувавъ ею черезъ два роки.

Рокъ 1815.

Дипломомъ зъ д. 17. серпня т. р. именувавъ цѣсарь Францъ I. д-ра Михаила Левицкого, епископа перемыского, митрополитомъ львôвскимъ. Конфирмованый папою Піемъ VII. дня 8. марта 1816 р. на се достоинъство, интронизувався 31. мая 1818 р. на митрополитальный престолъ. Есть то другій зъ ряду митрополитъ галицкій.

———

Того року бувъ намѣстникомъ въ Галичинѣ графъ Іоанъ Goes, котрый займавъ тоту посаду ôдъ 1810 р. Пôсля смерти Гоеса ставъ намѣстникомъ Францъ баронъ Гауеръ.

Рокъ 1816.

Надворнымъ дипломомъ зъ дня 20 цвѣтня 1816. именувавъ цѣсарь Францъ I. по затвержденю (1815) перемыскои Капитулы и ею статутôвъ отсихъ крилошанъ: о. Теодора Фединкевича архипресвитеромъ; о. Георгія Стрѣльбицкого архидіякономъ; о. Іоана Могильницкого кустосомъ; о. Петра Назаревича першимъ, о. Алексея Ступницкого другимъ а о. Іоана Федоровича третимъ крилошанином. Ново-именованыхъ крилошанъ инсталювавъ 12 червня 1817 р. д-ръ Михаилъ Левицкій, епископъ перемыскій и именованый митрополитъ львôвскій.

(*Дальше будe.*)

Дописи „Дѣла“.

Зъ Тернополя.

[Порядки въ мѣстѣ. — Жиды и мѣщане. — Церкви. — Потреба рускихъ школъ и организаціи мѣщанъства. — Цирк Борна. — Ухвала громадска. — Станъ урожаѣвъ.]

Столиця Подôля подобаѣ зовсѣмъ на Єрусалимъ. Зъ далека мѣсто представляѣся якотако, але вôйшовши въ мѣсто дôзнаѣся прикрого враженя. Порохъ засипаѣ очи и здержуѣ аж ôддыхъ. Улицѣ повнѝ туманôвъ нѣскового пороху, они мабуть нѣколи не замѣтаються, анѣ не кропляться водою. По заулкахъ повно смѣтя и нечистоты, такъ, що не приткавши носа, не можна майже тамтуда перейти. Жидова залягла весь осередокъ мѣста, а мѣщанъство выперла по-за мѣсто. На улицяхъ чути лише жидôвскій рейвахъ и часомъ выхопиться деяке польске слово; рускаго слова не чути.

По-за осередкомъ мѣста розкинулися мѣщаньскѝ газдôвства. Тай якѝ газдôвства! Хатинки убогѝ, пообдираны, — десь-недесь покажеся тôлько якась порядньйша хатина. Господарѣ-мѣщане самѝ бѣдаки. Поубираны зъ нѣмецка, въ чоботахъ зъ высокими обцасами, а зô всего вызираѣ нужда. Мѣщане, правда, завзятѝ, на крокъ не уступають, але люблять мѣскѝ покутны шинковѝ роскошѣ! Въ Тернополи красуються ажь три церкви и костелъ занятый Єзуитами. До церкви ходять мѣщане мало, часомъ скорше вже до костела. Въ церквѣ — кажуть они — „штуркаються“ тай дуже тиснуться. Церкви „на Микулинецкôмъ“ и „надъ ставомъ“ стоять лише ôдъ парады и тôлько въ рôчнѝ торжества правиться въ нихъ богослуженье. Нарôдъ пущеный ту самопасомъ, нѣхто о него не журится, хиба тогдѣ, коли треба що дати.

Въ Тернополи треба на передмѣстяхъ що найменше двѣ школы зъ языкомъ выкладовымъ рускимъ, щобы мѣщаньскѝ дѣти не деморализовалися ôдъ жидôвскихъ; о то повиннѝ упôмнутися тернопôльскѝ Русины. Мѣщанъ треба-бы зорганизовати въ якѝ товариства, або бодай подбати про читальню. Богослуженье повинно-бы правитися у всѣхъ трохъ церквахъ, щобы за-для натовпу люде не потребували ити до костела. По вечѣрни належало-бы держати науку, щобы нею горнути и пôддержувати мѣщаньство на моральнôмъ степени.

До Тернополя приѣхавъ дня 6 с. м. циркъ Борна и заразъ давъ перше представленье. Дня 7 с. м. о годинѣ 6 вечеромъ бувъ похôдъ зъ цирку черезъ мѣсто. На передѣ ѣхала музика, а потôмъ ѣздцѣ на коняхъ и весельчакъ а за ними на высокôмъ возѣ пôдъ бальдахиномъ три циркусовѝ богинѣ, а по заду вели красны конѣ и ѣхали ѣздцѣ на верблюдахъ и слоняхъ. Цѣле майже мѣсто вырушило за походомъ. Всѣхъ представлень заповѣджено лишь 6. Въ мѣстѣ запанувавъ для цирку великій ентузіязмъ; най же бы приѣхавъ сюды неприкомъ нашъ театръ — котрого и такъ тутъ сподѣвалися — то-жь то бы свѣтивъ пустками!

Не мало клопоту наробила мѣщанамъ ухвала рады громадскои, щобы дахи були крытѝ гонтами. Соломы тутъ подостаткомъ а гонтъ треба ôдъ жида купувати. То-жь для жидôвъ буде добрый „гешефтъ“. Въ окрестности мѣста озимина хибла, робôтникъ ставъ дорогій а выдатки множаться.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

О скликаню галицкого сойму пише „Czas“ такъ: „Не знаѣмо доси нѣчого автентичного и докладного о постановленю що-до речинця, въ котрôмъ маѣ зôбратися галицкій соймъ; по краѣвыхъ газетахъ появляються въ сѣй справѣ найрôзнороднѣйшѝ вѣсти, якъ въ европейскихъ газетахъ о зъѣздѣ въ Петергофѣ. Лишь зô Львова одержуѣмо вѣсть, що тамъ переважуе переконанье, що, якъ мы то вже предвиджували, будуть увзгляднены крикуны, якъ то звычайно теперь дѣеся и до чого мы вже, на жаль, навыкли, а не интересы краю, и що соймъ буде имовѣрно скликаный въ вересню.“ Старому грѣшникови зъ-пôдъ Вавелю очевидно дуже жаль, що край не хоче увзгляднити бажань кôльканацяти властителѣвъ горалень и домагаѣсь скоршого скликаня сойму та що и правительство на то пристаѣ.

До урядовои газеты львôвскои доносять зъ Вѣдня зъ добре поинформованого жерела, що галицкій соймъ буде скликаный въ першôй половинѣ вересня. Въ справѣ сѣй пише урядова газета такъ: „Вправдѣ противъ того речинця промовляли певнѝ сумнѣвы, якъ той, войско митрополитальну палату и церковь св. Юря и предприняло остру ревизію, чи де не находиться укрыте оружье. Того самого мѣсяця выдалився тайно зô Львова митрополитъ Антоній Ангеловичь зъ офиціяломъ о. Михаилемъ Гарасевичемъ, примушеный до того сумными обставинами, а коли хотѣли дôстатись до Угорщины, ôдкрыто ихъ въ селѣ Сенечолѣ и пôдъ конвоемъ до Стрыя ôдставлено. Тутъ вскорѣ увôльнено ихъ и они повернули до Львова. За оказану вѣрность въ тяжкихъ часахъ для австрійского правительства, митрополитъ одержавъ декорацію, а офиціялъ Михаилъ Гарасевичь дôставъ титулъ барона „de Neustera“.

Того року выкладавъ на лицею львôвскôмъ професоръ Stecker науку Економіи, котрый то предметъ бувъ для пасторалистôвъ обовязковый, и выдававъ пôсля испытôвъ свѣдоцтва питомцямъ.

———

Того року прийшовъ зъ Вѣдня на префекта духовнои семинаріи львôвскои о. д-ръ Онуфрей рицарь Криницкій, але вскорѣ лишивъ духовне заведенье, бо бувъ именованый професоромъ Исторіи церковнои на университетѣ львôвскôмъ.

Рокъ 1810.

Дня 18 мая упокоився въ семинарскôй инфирмаріи Симеонъ Семачковскій, питомець въ IV р., проживши 22 лѣтъ. Похороны покôйного ôдбулися 20 мая въ присутности настоятелѣвъ семинаріи, професорôвъ богословского факультету и латиньскихъ та рускихъ питомцѣвъ, въ семинарскôй каплици. Передъ выносомъ домовины зъ каплицѣ на цвинтарь Городецкій выголосивъ пращальне слово Гаврінлъ Молчковскій, питомець зъ IV року.

———

Дня 1. падолиста т. р. консекрувавъ митрополитъ львôвскій Антоній Ангеловичь при бôльшôмъ торжествѣ въ катедральнôй церкви св. Юра Фердинанда Цѣхановского, провинціяла Василіянъ холмскихъ на епископа холмского. Фердинандъ Цѣхановскій занявъ епископскій престолъ холмскій по смерти епископа Порфира Важиньского (1804) и сидѣвъ на нѣмъ ôдъ 1810 до 7 цвѣтня 1828 р, коли въ Холмѣ померъ, проживши 69 лѣтъ.

Рокъ 1811.

По силѣ патенту зъ дня 20 лютого т. р зредуковано вартôсть паперовыхъ грошей на пяту часть.

Рокъ 1812.

Того року выйшовъ законъ о реформѣ приходствъ. При змѣнѣ мѣсцевыхъ душпастирѣвъ мали одни перемѣнятись на капеляніи, другѝ касуватись и прилучатись яко филіи до найблизшихъ приходствъ.

———

Упокоився у Львовѣ Каетанъ Кицкій, котрый бувъ черезъ 14 лѣтъ латиньскимъ архіепископомъ львôвскимъ.

Рокъ 1813.

Надворнымъ дипломомъ зъ дня 25 лютого т. р. затвердивъ цѣсарь Францъ I. Капитулу львôвску и ею статуты. Капитульныхъ крилошанъ инсталювавъ митрополитъ Антоній Ангеловичь при асистѣ питомцѣвъ дня 3 жовтня т. р. зъ великимъ торжествомъ въ архикатедральнôй церкви св. Юра.

———

Дня 20 вересня т. р. консекрувавъ митрополитъ Антоній Ангеловичь д-ра Михаила Левицкого, крилошанина при капитулѣ львôвскôй, на епископа перемыского.

———

Дня 1. листопада т. р. ôдбулися благодарственнѝ моленя въ архикатедральнôй церкви и въ семинарскôй каплици за побѣду пôдъ Липскомъ, а кôлька днѣвъ пôзнѣйше заупокôйнѝ богослуженя за убитыхъ въ тôй вôйнѣ.

Рокъ 1814.

Д. 9. серпня т. р. упокоився по довшôй педузѣ Антоній Ангеловичь, першій митрополитъ галицкій, котрый черезъ довшій часъ завѣдувавъ осиротеными епархіями перемыскою и холмскою, проживши 55 лѣтъ. Покôный митрополитъ, яко дуже старанный пастырь о добро свого народу, притôмъ добрый рускій патріотъ, бувъ духовеньствомъ любленый и высокоповажаный. Проживаючи скромно при дуже сумныхъ матеріяльныхъ обставинахъ, хотѣвъ при кôнци свого житя пенсіоноватись и не позôставивъ по собѣ маѣтку. Похороны покôйного ôдбулися въ присутности численно зôбраного духовеньства въ архикатедральнôй церкви, а пôсля укôнченого сумного церковного обряду, ôдпроваджено домовину на цвинтарь Городецкій, де зложено ею въ мурованôмъ гробѣ. По причинѣ, що на гробѣ покôйного митрополита не поставлено нѣякого памятника, нѣхто теперь не знаѣ въ котрôмъ мѣсци покываѣ руска земля вѣрного свого сына.

По смерти митроп. Антонія Ангеловича обнявъ администрацію митрополіи львôвскои о. Михаилъ Гарасевичь, генеральный викарій, и администрувавъ ею черезъ два роки.

Рокъ 1815.

Дипломомъ зъ д. 17. серпня т. р. именувавъ цѣсарь Францъ I. д-ра Михаила Левицкого, епископа перемыского, митрополитомъ львôвскимъ. Конфирмованый папою Піемъ VII. дня 8. марта 1816 р. на се достоинъство, интронизувався 31. мая 1818 р. на митрополитальный престолъ. Есть то другій зъ ряду митрополитъ галицкій.

———

Того року бувъ намѣстникомъ въ Галичинѣ графъ Іоанъ Goes, котрый займавъ тоту посаду ôдъ 1810 р. Пôсля смерти Гоеса ставъ намѣстникомъ Францъ баронъ Гауеръ.

Рокъ 1816.

Надворнымъ дипломомъ зъ дня 20 цвѣтня 1816. именувавъ цѣсарь Францъ I. по затвержденю (1815) перемыскои Капитулы и ею статутôвъ отсихъ крилошанъ: о. Теодора Фединкевича архипресвитеромъ; о. Георгія Стрѣльбицкого архидіякономъ; о. Іоана Могильницкого кустосомъ; о. Петра Назаревича першимъ, о. Алексея Ступницкого другимъ а о. Іоана Федоровича третимъ крилошанином. Ново-именованыхъ крилошанъ инсталювавъ 12 червня 1817 р. д-ръ Михаилъ Левицкій, епископъ перемыскій и именованый митрополитъ львôвскій.

(*Дальше будe.*)

чи скликанье репрезентантôвъ краю въ тôй порѣ не буде для декотрыхъ послôвъ-рôльникôвъ сполучене зъ деякими недогôдностями а то тымъ бôльше, що зъ днемъ 1 вересня починаѥ обовязувати новый законъ горальничій а и другѝ справы господарскѝ вымагали-бъ присутности господарôвъ-послôвъ въ дома. Скрупулы тѝ мусѣли однакожь уступити зô взгляду на скликанье рады державнои, бо лишь такимъ способомъ нашь сеймъ буде мôгъ довшій часъ радити.“

Про ôдносины въ Хорватіи подала була недавно тому „Magdeb. Ztg.“ кореспонденцію зъ Вѣдня, котра вельми занепокоила мадярскѝ кругы въ Пештѣ и выкликала була тамъ велике негодованье. Згадана газета каже именно, що въ мѣродайныхъ кругахъ вѣденьскихъ а именно въ тыхъ, що стоять въ близькихъ зносинахъ зъ дворомъ, зачинають звертати на Хорватію бôльшу якъ доси увагу. Ôдъ часу инспекційнои подорожи архикн. Рудольфа по Хорватіи дивляться вже на тамошнѝ ôдносины политичнѝ не черезъ мадярскѝ окуляры. Кôльколѣтна дѣяльнôсть бана гр. Кинъ-Гедерварого не въ силѣ нѣякъ вырôвнати политичнѝ незгоды и успокоити жителѣвъ Хорватіи. Нарôдъ не знаѥ правительственнои партіи, зложенои зъ нерôвныхъ елементôвъ и стоить по сторонѣ партіи умѣреннои опозиціи, котра складаѥсь зъ независимыхъ и интелигентныхъ членôвъ хорватскои аристократіи а мѣжь котрыми гр. Драшковичь, Єлячичь, Пеячевичь и бар. Осеговичь суть найзнаменитшѝ. Тѝ, що зъ прочои шляхты держаться прапора бана, то суть або люде пôдупавшѝ матеріяльно або мадярскѝ аристократы. Банъ обманувъ гр. Орсича мандатомъ посольскимъ. У Вѣдни знаютъ дуже добре, якъ стоять рѣчи въ Хорватіи и думаютъ вже о средствахъ, якими бы зло усунути. Цѣсарь покликавъ кôлькохъ вплывовыхъ шляхтичѣвъ хорватскихъ, щобы они ѥму предложили свои погляды. На всякій случай здаютьси днѣ бана гр. Кина бути почислеными, бо вже вычисляютъ двохъ людей, зъ котрыхъ одинъ буде имовѣрно ѥго наслѣдникомъ; однымъ зъ тыхъ ѥсть ген. бар. Рамберѣ а другій ген. Францъ Филиповичь. Рамберѣ ѥсть родомъ зъ Шлезіи и не безъ цѣли принявъ хорватске пôдданьство. На всякій случай порѣшено мабуть сполучити въ Хорватіи власть цивильну и войскову въ однôй руцѣ, подôбно якъ въ Боснѣ и Герцеговинѣ.

На сю вѣсть злиться дуже „Pester Lloyd“ и называѥ ѥи просто ложею, выдуманою въ однôй вили въ Гицингѣ пôдъ Вѣднемъ. Здаѥсь однакожь, що вѣсть ся не ѥсть такъ зовсѣмъ безпôдставна, бо до „Presse“ доносять зъ Будапешту що банъ Хорватіи и Славонiи Кинъ-Гедервари маѥ дѣйстно уступити, а то длятого, що маѥ бути именованый угорскимъ министромъ дѣлъ внутрѣшныхъ, котрого заступаѥ теперь бар. Орчи. Наслѣдникомъ бана маѥ стати старшій жупанъ въ Осѣку, гр. Теодорь Пеячевичь. Гр. Пеячевичь бувъ кôлька разôвъ посломъ до хорватского сойму и ѥсть, якъ вже сказано повыше, однымъ зъ найвидніѣйшихъ членôвъ молодшои аристократіи, котра зачисляѥсь до партіи умѣреннои опозиціи.

Зъ Риму доносять до „N. fr. Presse“, що поступованье ен. Стросмаѥра выкликало въ Ватиканѣ дуже прикре враженье. Папа припоручавъ вже кôлька разôвъ Стросмаѥрови, щобы ôнъ не робивъ Австріи клопотôвъ своими панславистичными стремленями. Нунцій Ґалимберти маѥ ще разъ пояснити дяковарскому епископови той поглядъ Ватикану. Противъ Стросмаѥра выступила вся праса нѣмецка якъ австрійска такъ и загранична.

Зъ Пешту доносять, що правительство угорске носиться зъ гадкою усунути ен. Стросмаѥра зъ епископства въ Дяковарѣ и въ тôй цѣли розпочало вже переговоры зъ Римомъ. Догадуються, що недавна конференція гр. Кальнокого зъ вѣденьскимъ нунціемъ Ґалимбертимъ дотыкала сеи справы.

——

Зъ Петербурга пишуть до „Köln. Ztg.“ такъ: Найлѣпшѝ наслѣдки лишила по собѣ гостина цѣсаря безперечно у самого царя и ѥго родины; ôнъ ѥсть тамъ все ще предметомъ розговорôвъ. Царь ѥсть теперь далеко веселѣйшій, якъ бувъ передъ тымъ и розговорюѥ радо о недавно проминувшихъ днѣхъ. Але и въ ширшихъ кругахъ, котрѝ въ якій-небудь способѣ зôткнулися зъ цѣсаремъ Вильгельмомъ, осталося добре въ памяти враженье, яке цѣсарь Вильгельмъ II. оставивъ по собѣ. Царь ôдъѣзджаѥ доперва дня 25 серпня ст. ст. на маневры а ôдтакъ на Кавказъ. За-для великои спеки подорожь ôдложено. Дуже тутъ цѣкавѝ въ войсковыхъ кругахъ, хто буде наслѣдникомъ ген. Дрентельна на такъ важнôй посадѣ ген.-губернатора кіевского округа. Говорять, що кн. Имеритинскій, звѣстный зъ послѣднои вôйны яко чоловѣкъ розважный и дуже енергичный, котрый дасться такъ добре ужити въ вôйнѣ якъ и въ администраціи. Згадують такожь и про Оржевского, бувшого шефа жандармеріи, котрый минувшого року по намѣренôмъ атентатѣ на царя подався до димисіи. Въ послѣднихъ дняхъ стали знôвъ говорити про ген. Нотбека, теперѣшного инспектора стрѣлцѣвъ. До поважныхъ кандидатôвъ належить такожь берлиньскій посолъ гр. Шуваловъ; здаѥсь однакожь, що ѥго зроблять ген.-губернаторомъ на Кавказѣ, бо кажуть, що по гостинѣ царя въ тыхъ сторонахъ маѥ кн. Дондуковъ-Корсаковъ уступити.

Якъ звѣстно, мавъ гр. Игнатьевъ пôдчасъ ювилейного торжества въ Кіевѣ политичну бесѣду, въ котрôй зачѣпивъ Австрію, але бесѣды тои не подала жадна россійска газета; доперва „N. fr. Presse“ донесла о нѣй и такъ стала она звѣстна. Згадана газета зробила була отже замѣтку, що та бесѣда гр. Игнатьева стоить въ великôй суперечности до ѥго поглядôвъ, высказаныхъ передъ кореспондентомъ „Nemzet-a“ и „Pesti Napło“. Бруксельскій „Nord“, звѣстный органъ россійского министерства дѣлъ заграничныхъ, вертаѥ отже до сеи справы и констатуѥ, що графъ Игнатьевъ одержавъ за ту бесѣду ôдъ царя строгій выговоръ а то ѥсть найлѣпшимъ доказомъ, що россійске правительство не похваляѥ политики, яку веде гр. Игнатьевъ.

Петербургскій кореспондентъ до „Daily News“ доноситъ, що въ тамошныхъ кругахъ политичныхъ не уважаютъ абдикацію кн. Фердинанда за дуже близьку. Нѣмеччина и Россія не згодилися ще що-до наслѣдника Кобурга а кн. Вальдемаръ даньскій рѣшився не принятi выбору на князя болгарского.

„Правительств. Вѣстн.“ оголосивъ дословный текстъ депешѣ, котру пôдчасъ кіевского ювилея выслали до министра царского двору, Воронцова-Дашкова, зôбранѝ въ Кіевѣ захôднѝ Славяне, а въ котрôй просять ѥго, щобы ôнъ высказавъ цареви, великодушному и гостинному господареви россійскои землѣ, котрый ѥсть надѣею Славянъ и цѣлого православного свѣта, найглубшу честь авторôвъ адресы, котрѝ просять Всевышного о опѣку и благословеньство для святои Россіи и великого царя. Адресу пôдписали сербскій ексъ-митрополитъ Михаилъ, чорногорскій митрополитъ Митрофанъ и 54 другихъ особъ. „Прав. Вѣстн.“ додаѥ, що царь приказавъ авторамъ адресы высказати свою подяку.

Про смерть ген.-губернатора Дрентельна, котрый померъ на наглый ударъ на мозокъ а не на ударъ серця, подаютъ ще слѣдуючу цѣкаву, наколи лишь правдиву вѣсть. До смерти кіевского ген.-губернатора причинилася въ великôй мѣрѣ такожь притація въ наслѣдокъ слѣдуючого факту: Два днѣ передъ смертею Дрентельна були у него на обѣдѣ оберпрокураторъ св. синода Побѣдоносцевъ, ген. Игнатьевъ и митрополитъ Платонъ. Пôдчасъ обѣду пôшла бесѣда и о тôмъ, якій характеръ маютъ мати тоасты пôдчасъ ювилейного торжества. Дрентельнъ казавъ, що торжество ôдповѣдно до инструкціи данои самымъ царемъ не повинно выходити поза кругъ религійно-церковный. Побѣдоносцевъ мавъ тогдѣ сказати, що на обѣдѣ въ клюбѣ купецкôмъ выголосить бесѣду, въ котрôй зазначить политичне значенье ювилею а отвѣчальнôсть за ню бере на себе. Дрентельнъ давъ ѥму зрозумѣти, що ôнъ въ Кіевѣ господаремъ и не думаѥ зъ нѣкимъ дѣлити свою власть. Зъ того пôшла суперечка, въ котрôй по сторонѣ Побѣдоносцева станули такожь ген. Игнатьевъ и митроп. Платонъ. Дрентельна такъ то дуже поиритувало, що ôдтакъ не мôгъ цѣлу нôчь спати. Кажуть отже загально, що та притація головно причинилась до ѥго смерти, котру незвычайна спека лишь прискорила. До львôвского „Przegląd-y“ доносять, що Дрентельна не похоронено въ Лаврѣ а на Асколдовôй могилѣ. Митрополитъ Платонъ не то що не бравъ участи въ похоронѣ, але навѣть того самого дня выѣхавъ зъ Кіева до одного зъ сусѣдныхъ монастирѣвъ, де звычайно перебуваѥ пôдчасъ лѣта.

——

О дальшôй подорожи нѣмецкого цѣсаря по европейскихъ дворахъ не звѣстно доси нѣчого певного. Доси можна принятi лишь то за рѣчь певну, що цѣсарь Вильгельмъ ôдвѣдаѥ австрійского цѣсаря въ послѣдныхъ дняхъ вересня або въ першихъ дняхъ жовтня. Зъ Вѣдня доносять, що цѣсарь перебуде тамъ черезъ пять днѣвъ. Програма принятя нѣмецкого цѣсаря у Вѣдни ще не зовсѣмъ выготовлена, але о скôлько вже доси звѣстно, то вставлено въ програму: велику ревію войскову, ловы въ Стирiи и мабуть прогулку до Ґедели. Зъ Вѣдня пôѣде цѣсарь до Риму. О дальшихъ плянахъ цѣсаря не звѣстно нѣчого. Въ берлиньскихъ кругахъ политичныхъ принято вѣсть о подорожи цѣсаря до Англіи зъ великимъ недовѣріемъ а що-до подорожи цѣсаря до Альзаціи и Льотарингіи, то нѣмецкѝ газеты подаютъ теперь вѣсть, що подорожь ся не ѥсть зовсѣмъ въ програмѣ цѣсаря.

Зъ Берлина доносять, що кн. Бисмаркъ маѥ тамъ пôѣхати сего тыждня а ôдтакъ по трохъ дняхъ пôѣде до Кіссинґенъ, де въ половинѣ вересня маѥ зъѣхатися зъ гр. Кальнокимъ, Ґирсомъ и Криспимъ.

Звернуло увагу на себе то, що нѣмецкій посолъ при Ватиканѣ, Шльецеръ, пôѣхавъ недавно тому до Вѣдня и тамъ конферувавъ заразъ зъ нунціемъ Ґалимбертимъ. „Corr. de l'Est“ довѣдуѥсь отже, що конференціи Шльецера зъ Ґалимбертимъ дотыкали подорожи цѣсаря Вильгельма II. до Риму. Ходило тутъ головно о то, щобы уложити формальности и церемоніялъ тои гостины такъ, щобы гостина ся нѣчимъ не вразила папу; въ тôй цѣли выѣхавъ Шльецеръ такожь до Фридрихсруге. Правительство нѣмецке повѣдомило папу, що готове принятi всякѝ комбинаціи, котрѝ ослаблять враженье гостины зô взгляду на Ватиканъ и католикôвъ.

Велику сензацію не лишь въ Берлинѣ и въ цѣлôй Нѣмеччинѣ але и по-за границями ѥи выкликавъ фактъ, що ген. Мольтке одержавъ димисію зъ становища коменданта ген. штабу, хочь самъ о то просивъ, покликуючись на свою глубоку старôсть и станъ здоровля. Цѣсарь именувавъ ѥго предсѣдателемъ комисіи для краєвои оборони. Наслѣдникомъ Мольткого ѥсть ген. Вальдерзе, чоловѣкъ, котрый уважаѥся за головну пôдпору партіи военнои и котрый вже не разъ вѣвъ борбу зъ кн. Бисмаркомъ о рѣшуче выступленье. Валдерзе ѥсть у Вѣдни persona gratissima. Пôдчасъ торôчныхъ маневрôвъ величавъ ôнъ дуже австрійску армію а въ послѣдныхъ часахъ военного занепокоѥня въ Европѣ говорено загально, що на случай вôйны зъ Россіею маѥ ôнъ обняти головну коменду надъ сполученою нѣмецко-австрійскою армією. Одного часу пôшла була навѣть дуже голосна поголоска, що ген. Вальдерзе маѥ наочно переконатися о станѣ австрійскои армiи а навѣть о укрѣпленяхъ въ Галичинѣ и що маѥ въ тôй цѣли пôѣхати до Кракова и Перемышля. Розумѣѥсь, що поголоска осталась поголоскою, але все таки була она характеристичною для особы ген. Вальдерзе и ѥго ôдносинъ до Австріи.

——

Въ англійскôмъ парляментѣ велася минувшого понедѣлка дебата надъ сумами потрѣбными для войска и фльоты. Пôдчасъ дебаты надъ сумою 152.000 фунтôвъ штерлинтôвъ на транспортъ и ремонты заявивъ секретарь министерства, Бродикъ, що министерство вôйны хоче конче прилагодити першій корпусъ такъ, щобы ôнъ кождои хвилѣ мôгъ ити до вôйны. Дальше сказавъ ôнъ, що для артилеріи и кавалеріи закуплено вже 7000 коней. Повышшу суму ухвалено. Дальше ухвалено 2,500.000 фунт. штерл. на провіянтъ, фуражь, опалъ и иншѝ справы а 1,863.800 фунт. штерл. на узброѥнье фльоты и иншѝ выдатки для фльоты и войска.

Англійска праса такъ оцѣняѥ бесѣду лорда Сальсберого на бенкетѣ у лордъ-мера: „Times“ добачуѥ въ тôй бесѣдѣ зъ вдоволеньемъ бôльше заохоченье, ба може навѣть сангвиничне пониманье теперѣшнои ситуаціи. „Standard“ каже, що погляды лорда Сальсберого суть за оптимистичнѝ, але яко погляды мужа державного великихъ здôбностей и великого досвѣду, можуть певно звернути на себе увагу котрои зъ державъ европейскихъ. „Daily News“ ѥсть того погляду, що навѣть и найдразливѣйшій Россіянинъ не може жалуватись на бесѣду лорда Сальсберого. Пôвъурядова „Morning Póst“ каже однакожь, що она въ тôмъ, якъ лордъ Сальсбери представивъ европейску ситуацію, видить лишь пустѝ и загальнѝ фразы а не може нѣякъ добачити хочь-бы якого натяку на погляды, якими думаѥ руководитись англійске министерство дѣлъ заграничныхъ.

„N. fr. Presse“ ôдзываѥся такъ о бесѣдѣ лорда Сальсберого: „Та бесѣда ѥсть однымъ великимъ заповѣдженьемъ мира, котре можнабы назвати веселою вѣстею, наколи-бъ тутъ и тамъ не надававъ ѣй за надто великій оптимизмъ рожевого кольориту. Коли англійскій президентъ кабинету вѣрить теперь бôльше якъ коли-небудь въ неперервне удержанье мира, то стоить ôнъ на тôй самôй дорозѣ, що и „Journ. de St. Ptbg.“, котрый каже, що зъѣздъ въ Петергофѣ давъ зовсѣмъ мирный результатъ. Але коли ôнъ каже, що и Россія пришла або прийде до того погляду, що найлѣпше оставити Болгарію саму собѣ и власному автономичному розвоѥви, то — то лишь красна иллюзія. Якъ-разъ теперь одержуѥ „Standard“ депешу зъ Константинополя, на котру мирный поглядъ Сальсберого не може нѣякъ опертись. Пôсля тои депешѣ именно мавъ турецкій посолъ въ Петербурзѣ донести Портѣ телеграфично о своѥмъ розговорѣ зъ Гирсомъ, пôдчасъ котрого россійскій министеръ дѣлъ заграничныхъ радивъ ѥму просити Порту дуже, щобы она скористала теперь зъ безправного занятя Болгарiею зелѣзницѣ Вакарель-Беллова и обсадила войскомъ всхôдну Румелію. Порта однакожь була глуха на ту добру раду и не хотѣла пôйти въ наставлену сѣтку. Такожь рѣшучôсть, зъ якою ôдзываѥсь органъ болгарского правительства, що именно Болгарія не ôдречесь анѣ Румелiи анѣ князя и не пôддасться нѣякому приказови великихъ державъ, котрый не увзгляднявъ-бы правъ и интересôвъ Болгарiи — и та рѣшучôсть доказуе, що оптимизмъ лорда Сальсберого не ôдповѣдаѥ зовсѣмъ фактамъ. Але все-таки бесѣда англійского президента министрôвъ ѥсть такъ само значнымъ якъ и приятнымъ заявленьемъ, бо скрѣпляѥ въ головныхъ точкахъ надѣю на удержанье мира, выказуючи, що она ѥсть зовсѣмъ оправдана.

——

Вже давнѣйше установлено въ Румунiи комитетъ народнои обороны, котрого президія спочиваѥ въ рукахъ самого короля. Комитетъ сей займаѥся ôдъ якогось часу справою укрѣплень, спеціяльно же укрѣпленьемъ Букарешту и будовою фортôвъ та укрѣплень на стратегично важныхъ точкахъ въ Румунiи. Сими днями отже розбiшлася була вѣсть, що згаданый комитетъ припоручивъ министерству вôйны взятись безпроволочно до переводженя укрѣплень позицiй коло Фокшанъ и Ґалацу. О сихъ укрѣпленяхъ подаѥ бюро Райтера слѣдуючу звѣстку: Проѥктованѝ въ Фокшанахъ укрѣпленя надъ рѣкою Серетомъ и стацiею Марашести, зъ котрои розходяться зелѣзницѣ, одна до Ґалацу а друга до Романъ на Молдавѣ. Стацiя зелѣзницѣ, Барбошь пôдъ Ґалацомъ, де на Серетѣ недалеко ѥго устя до Дунаю ѥсть найширшій мôстъ, маѥ бути такожь укрѣплена. Пôдчасъ вôйны въ 1877 р. була ся точка великои ваги стратегичнои.

——

Спенсіонованье ген. Хорватовича выкликало у всѣхъ бѣлградскихъ кругахъ велику сензацію. Говорять загально, що спенсіонованье Хорватовича маѥ стояти въ звязи зъ розводомъ короля. Здаѥсь, що Хорватовичь сподѣвався спенсіонованя, бо въ опозиційныхъ газетахъ появилось заразъ заявленье ѥго, що робленѝ ѥму закиды дволицевости суть лишь клеветою, бо ворогъ короля и зрадникъ ôтчины не бувъ-бы одержавъ ордеру заразъ по битвѣ пôдъ Сливницею. Такожь и ту обставину, що указъ пенсіонуючій Хорватовичa не пôдписавъ самъ король а лишь регентія, уважаютъ въ войсковыхъ кругахъ, що Хорватовичь попавъ у короля въ неласку.

——

Болгарскѝ емигранты въ Румунiи розпустили поголоску, що Стамболовъ и Муткуровъ хотятъ оголосити Болгарію независимою и въ сѣй цѣли порозумѣлися навѣть зъ партiею Цанкова; кажуть навѣть, що самъ Цанковъ маѥ вже незадовго пôѣхати до Софiи. По оголошеню независимости Болгарiи мало-бы бути установлене провизоричне правительство. Ѥсть рѣчь очевидна, що поголоска ся маѥ на цѣли выкликати лишь недовѣрiе Порты и тымъ способомъ збôльшити лишь то непорозумѣнье мѣжь Портою а болгарскимъ правительствомъ, котре запанувало теперь по причинѣ обнятя черезъ Болгарію зелѣзницѣ Вакарель-Беллова. Зъ Букарешту доносять такожь, що въ кôлькохъ мѣсцяхъ надъ Дунаѥмъ утворились ватаги ворохобникôвъ.

Софiйскій префектъ полиціи, Басмадиевъ, перебуваѥ вже ôдъ кôлькохъ днѣвъ у Вѣдни а рôвночасно гостить у Вѣдни такожь Захарія Стояновъ, бувшій редакторъ „Свободы“, органу Стамболова. Чи оба тѝ панове зъ Болгарiи мають у Вѣдни яку мисію чи нѣ, годѣ наѥвно сказати, впадаѥ однакожь то въ очи, що европейска праса бере въ рахубу политичну и ихъ гостину. Якъ вже звѣстно, говорено, що Басмадиевъ пôѣхавъ въ якôйсь мисiи до россійского посла кн. Лабанова. Ся комбинація показалась однакожь безпôдставною, бо кн. Лабановъ выѣхавъ бувъ ще передъ пôѣздомъ Басмадиева до полудневои Франціи. Теперь же доносять зъ Вѣдня, що Стояновъ конферувавъ онодгы потайкомъ майже черезъ три годины зъ секретаремъ россійского посольства а вчера ôдъѣхавъ до Болгарiи.

Въ политичныхъ кругахъ вѣденьскихъ суть того переконаня, що всѣ догады, будьтобы въ справѣ болгарскôй велася якась акція, не мають нѣякои реальнои пôдставы, бо доси ще не сталося нѣчо такого, що могло-бы сѝ догады оправдувати. Доказують тутъ, що доки зъѣзды монархôвъ не закôнчаться, Россія не зробить нѣякого кроку въ справѣ болгарскôй, анѣ въ жаднôй иншôй справѣ, котра зъ тамтою стоить въ якôй-небудь звязи.

Вчера мало ôдбутися торжественне ôдкрытье зелѣзницѣ, котра переходячи черезъ Болгарію, сполучаѥ безпосередно Константинополь зъ цѣлымъ заходомъ. До скорого ôдкрытя сеи зелѣзницѣ причинилося не мало само болгарске правительство, котре хочь може не зовсѣмъ правно взяло зелѣзницю Векарель-Беллову въ свои руки, але за то прискорило ôдкрытье цѣлои линiи. Туреччина була-бы ще Богъ знаѥ доки зволѣкала зъ ôдкрытьемъ сеи зелѣзницѣ. Все то однакожь не мало нѣякого значеня и позавчера выйшовъ зъ Пешту першій поѣздъ, котрый пôѣде безпосередно ажь до Константинополя. Поѣздомъ симъ поѣхали такожь представителѣ болгарскои зелѣзницѣ, директоръ Николовъ и Захарія Стояновъ, котрѝ пôѣхали до Пешту, щобы на торжество ôдкрытя запросити угорского министра комуникацiй, Вароса. Варосъ запрошеня не принявъ. Першій поѣздъ выйшовъ отже въ суботу о 3 год. зъ Пешту а вчера о 6 год. рано мавъ станути въ Нишу, а около 11 год. въ Софiи, де мавъ ôдбутися для гостей великій пиръ. Ôдъ теперь отже будуть вже що дня ôдходити безпосереднѝ поѣзды зъ захôднои Европы до Константинополя. — Въ Пиротѣ повитавъ першій поѣздъ сербскій министеръ Миятовичь а на болгарскôй границi въ Царибродѣ принявъ ѥго министеръ Начевичь.

Про софiйске торжество ôдкрытя зелѣзницѣ сполучаючои Константинополь зъ захôдною Европою доносять зъ Софiи такъ: „Першій поѣздъ зъ Пешту пришовъ до Софiи въ недѣлю въ полудне. На святочно пристроѥнôмъ двôрци дожидали ѥго всѣ болгарскѝ министры, представителѣ властей, найвысшѝ достойники войсковѝ, сербскій агентъ дипломатичный, Даничь и безчисленнѝ товпы народу. Въ сали двôрця ôдбувся пиръ на 200 особъ. Пôдчасъ пира пôднѣсъ кн. Фердинандъ слѣдуючій тоастъ: „Дôсталось менѣ въ участи, передъ кôнцемъ першого року мого панованя, ôдкривати въ моѥй столицi торжественно и въ присутности представителѣвъ цѣлои Европы нову линію зелѣзничу, призначену сполучити Захôдъ зô Всходомъ. Фактъ, що велике то дѣло довершено силами и помочею Болгарiи середъ найгруднѣйшихъ обставинъ, наповняѥ моѥ серце справедливою гордостею и зовсѣмъ оправданымъ вдоволеньемъ. Дякую вамъ всѣмъ, котрѝ прибули звеличати свѣтлôсть сего торжества. Кобы вже разъ оцѣняли лѣпше той край, що мене выбравъ, и судили о нѣмъ справедливѣйше! Вы же, мои панове, представителѣ прасы, що ѥсьте пiонерами поступу и цивилизаціи, рознесѣть добру вѣсть по Европѣ и позвольте намъ мати надѣю, що Болгарія, котру Всевышнiй такъ щедро поблагословивъ, дôждеся разъ справедливости, котра ѣй належиться. Сповняю милый обовязокъ, складаючи въ имени цѣлого народу и мого правительства подяку товариству будовы зелѣзницѣ за патріотичне пожертвованье себе въ переведеню такъ знаменитого дѣла цивилизаційного. (Доси говоривъ князь по французки а ôдтакъ промовивъ по болгарскѝ:) Пôдношу тоастъ на щастье и здоровлье мого народу на ѥдинôсть, згоду и миръ!“

По тоастѣ князя забравъ голосъ министеръ Начевичь и зазначивъ насамперед, що край не дôйшовъ-бы бувъ до намѣренои цѣли безъ старания и жертвъ кн. Фердинанда, котрый, приймаючи болгарскій престолъ въ критичнôй хвили, змôгъ край наповнити довѣрiемъ. „Я переконаный, говоривъ министеръ дальше, що не буде то послѣднымъ доказомъ зô стороны независимои Болгарiи, що она хоче сповняти всѣ межинароднѝ зъобовязаня“. Министеръ закôнчивъ ôдтакъ свою бесѣду тоастомъ въ честь князя а всѣ присутнѝ приняли ѥго грôмкимъ окликомъ.

Справоздатель газеты „Temps“ подякувавъ именемъ прасы князеви и народови болгарскому а ôдтакъ додавъ, що старания народу около забезпеченя престола мусять высоко поставити тыхъ, що зможуть се трудне дѣло довести до кôнця.

По пирѣ розмовлявъ князь зъ гостями и оглядавъ поѣздъ. Вечеромъ ôдбулася въ княжôй палатѣ рецепція, на котрôй однакожь звертала дуже на себе увагу неприсутнôсть многихъ членôвъ товариства всхôдныхъ зелѣзниць.

НОВИНКИ.

Свѣтла ц. к. прокураторія державна такъ собѣ сподобала вступний стаціи зъ двохъ послѣдныхъ чиселъ нашои часописи, а именно вступну статью зъ суботнѣшного числа (169) пôдъ заголовкомъ „Политика бôчныхъ дорôгъ“ и зъ понедѣлкового числа (170) пôдъ заголовкомъ „Девять лѣтъ еры гр. Таффого“ — що забрала ихъ выключно лишь для свого ужитку, побоюючись, щобы читателѣ не прогнѣвались на насъ за такѝ статьи та неперестали нашои часописи читати. Въ наслѣдокъ того змушенѝ мы выдати нинѣ подвôйне число а за недобровôльну перерву перепрашаємо нашихъ Вп. читателѣвъ, грѣхи-же нашѝ най спадуть на насъ и на — ц. к. прокураторію!

— **Въ справѣ конфискаты „Дѣла“** зъ дня 1 л. серпня с. р. ч. 161 одержали мы зъ краєвого суду карного слѣдуюче рѣшенье: W Imeny Jeho Wełyczestwa Cisara! C. k. Sud krajewyj dla spraw karnych u Lwowi riszył na pidstawi §§. 489 i 493 zak. o postp. karn. i § 37 zak. pras., szczo soderżanie artykułu umiszczenoho w czyśli 161 czasopysy „Diło“ z dnia 1-ho serpnia 1888 pid napysom: „Nowynky Profanacya obrjadu ruskoho Jezuitamy“ mistyt w sobi znamena prowyny z §-u 303 zak. kar. i proto usprawedływena jest zariadżena czerez c. k. Prokuratoriu derżawnu konfiskata toji czasopysy. W slidztwije toho riszenija wzboronene jest dalsze rozprostranenije toho artykułu, a zabranyj nakład maje buty znyszczenyj. — Powody: Soderżanijem powyższoho artykułu poniżaje autor uriadżenia uznanoj w derżawi cerkwy w czim mistiatsia znamena prowyny z §. 303 uk. — Lwiw dnia 5 serpnia 1888. *Poglies.*

— **Для погорѣльцѣвъ въ Рожнѣтовѣ** жертвувавъ цѣсарь зъ своихъ власныхъ фондôвъ 600 зр. пôдпомоги.

— **Руске товариство педагогичне у Львовѣ** вынаймило для свого институту пôдъ покровомъ св. Николая дуже догôдне помешканье зъ городомъ при улици Театиньскôй ч. 19 на першôмъ поверсѣ.

— **Поправчѝ испыты зрѣлости** въ школахъ середныхъ начнуться у Львовѣ: въ рускôй гимназіи академичнôй и нѣмецкôй дня 13 н. ст. вересня; въ гимназіи Франць Іосифа и IV-тôй дня 17 н. ст. вересня. — Въ тôмъ самôмъ часѣ ôдбуватимуться въ гимназіяхъ: рускôй, нѣмецкôй и Францъ-Іосифъ та въ школѣ реальнôй повнѝ испыты зрѣлости (писемнѝ и устнѝ, або лише устнѝ). Абитурієнты, що складають поправчій испытъ або повный испытъ зрѣлости устный, мають зголоситися на два днѣ а тѝ, що складають испытъ зрѣлости писемный и устный, на ôсѣмъ днѣвъ передъ тымъ речинцемъ у дирекцій тыхъ гимназій.

— **Въ читальняхъ Карлова, Волчковець, и Русова** мали ôдбутися дня 12 н. ст. серпня вечерницѣ, при нагодѣ вандрôвки львôвскихъ академикôвъ. Програмы вечерниць въ сихъ читальняхъ зложенѝ менше-бôльше зъ тыхъ точокъ: 1) Вступне слово; 2) Щасть намъ Боже! 3) Вôдчитъ про молодѝ лѣта Федьковича; 4) Закувала та сива зазуля; 5) Заохота для читалень (бесѣда); 6) Деклямаціи: Думы мои, Чигиринъ, Гамалія; 7) Надъ Прутомъ; 8) Гра на цитрѣ; 9) По морю; 10) А тьфу тобѣ; 11) Закôнченье. Помѣжь програмовыми точками выголосять селяне рôзнѝ бесѣды и деклямаціи. До сеи програмы вôйдуть ще въ делкихъ читальняхъ ôдчиты: д-ра Даниловича зъ Коломыѣ: Про конституцію и п. Гарасимовича: Про домашный промыслъ. — На вечерницѣ сѝ запросили згаданѝ читальнѣ листовно сусѣдныхъ громадянъ и интелигенцію, а кромѣ того симъ оголошеньемъ въ часописи запрошують якъ селянъ такъ и интелигенцію зъ подальшихъ сторôнъ до найчисленнѣйшои участи въ вечерницяхъ.

— **Въ Снятинѣ** не ôдбудуться заповѣдженѝ вечерницѣ, по причинѣ мѣсцевыхъ перешкôдъ.

— **До Товариства педагогичного** вписалися Всч. оо. В. Породко 1 зр., Іоанъ Рогужиньскій 1 зр., Иларіонъ Домбчевскій 1 зр., Юстинъ Лучакôвскій 1 зр., Данило Танячкевичь 1 зр., Михаилъ Струминьскій 1 зр., Михаилъ Ивасєчко 50 кр., Михаилъ Чачковскій 50 кр., Микола Кмицикевичь 1 зр. и панѣ Леонтина Березиньска 1 зр.

— **Творы покôйного Дениса Леонтовича** (вальсы) ôдграє музика войскова 95 полку пôдъ проводомъ свого капельмайстра Форки дня 16 н. ст. серпня передъ львôвскимъ намѣстництвомъ. Початокъ сеи продукціи о год. ½6 вечеромъ.

— **Въ дôмъ пресвитеріяльный въ Перемышли** приняти: Ник. Була, Вол. Гинилевичь, Илія Киричиньскій, Игнатій Калужняцкій, Вол. Кобздай, Иванъ Костекъ, Корн. Кузикъ, Ив. Маркôвъ, Лука Мельникъ, Ром. Осьмакъ, Ив. Савчакъ, Орестъ Солтичевичь. Ант. Чайковскій и Сим. Чичиловичь.

— **Архикнязь Альбрехтъ** зъѣде на инспекцію войска въ четверъ, 16 н. ст. серпня, вечеромъ впростъ зъ Вѣдня до Львова. Въ пятницю и суботу ôдбудеся переглядъ львôвскои залоги войскови. Въ недѣлю рано ôдъѣде архикнязь и по дорозѣ задержиться въ Перемышли, Ярославли, Рящевѣ, Тарновѣ и Краковѣ. Зъ Кракова переѣде архикнязь до Ѣчина въ Чехахъ.

— **Дякôвскій комитетъ въ Кристинополи** надôславъ намъ слѣдуюче оповѣщенье: „Кристинопôль дня 12 н. ст. серпня 1888. На письменнѝ запытаня интересованыхъ нашихъ честныхъ дякôвъ, внесенѝ зъ рôзныхъ сторôнъ до тутешного дякôвского комитету, „що дѣєся зъ дякôвскою справою“, ôдповѣдаю: що выс. правительство ôдповѣдно до рѣшеня выс. рады державнои у Вѣдни зажадало ôдъ нашихъ всеєв. консисторій близшои информаціи въ сѣй справѣ. Тѝ жаданѝ информаціи мали вже всѣ консисторіи ôдослати посредствомъ митрополичои консисторіи до намѣстництва у Львовѣ. Якъ стоить дальше та справа, дôзнаються интересованѝ зъ интерпеляціи, о яку тутешный комитетъ дякôвскій постараєся, скоро лише збиреся рада державна у Вѣдни. — *„Вас. Чернецкій*, предсѣдитель комитету.

— **Повѣнь на Буковинѣ.** Зъ Выжницѣ пишуть намъ пôдъ днемъ 9 н. ст. серпня: У насъ ôдъ трохъ днѣвъ ненастанна слота. Въ горахъ ôдъ Путилова и Яворова ажь чорно. Мабуть мусѣвъ тамъ бути хмароломъ, бо Черемошь чорный розгулявся страшенно: пôдъ Выжницею розлився въ ½-милеве озеро. Мôстъ выжницкій (провизоричный, на котрôмъ платилося по 8 кр. мыта) пôйшовъ зъ водою и тому всяка комуникація перервана зъ-на тыждень що найменше. Зъ водою плывуть ялицѣ, „ковбки“ (кльоцы), цѣлѝ дарабы и плоты; шумъ страшенный, зъ кождою хвилиною прибуває вода. Улицями мѣжь жидôвскими хатами плынуть ялицѣ по пôдъ саму церковь руску. Возы вывозять зъ загроженыхъ хатъ всяке жидôвске добро а хаты лишаються пустѝ. Одна хата пôдмулена такою струєю завалилася, зъ водою поплыли лавки, стôльцѣ, яловѝ стѣны и т. п. Коли такъ придержить до завтра, то може и зъ 10 господарствъ пôйти зъ водою. Одного господаря захопила повѣнь на островѣ мѣжь двома руслами рѣки, бѣдняга плаче, що голодный а ту не знати, якъ выдôстати єго, бо струя рве и несе зъ собою масу дерева. Передъ 11-ти лѣтами навѣстила Выжницю такожь повѣнь и хочь о много менша ôдъ теперѣшнои, то все таки взяла одному поважному властителеви 3 морги огороду зъ трема хатами. — На другій день, т. є. 10 н. ст. серпня, такъ пише намъ сей дописователь: Пôдъ нôчь вода пôдступила высше. Переполохъ жителѣвъ збôльшився; вечеромъ почали зъ хатъ загроженыхъ повенею перевозитися човномъ, що потягнулося до пôзна. При такôмъ перевозѣ въ ночи при свѣтлѣ одного смолоскопу вывернувся човенъ зъ 6-ма особами; всѣ утопилися. Одна старша женщина выплила вже пониже; матери зъ двома малыми дѣтьми ще не ôдшукали, такожь нема ще трубача ôдъ сторожи огневои и одного чоловѣка. Керманичѣ човна выратовалися вплавъ. Мôстъ въ Вашкôвцяхъ зôрвала вода а въ селѣ Пôдзахаричу чотири домы пôйшли зъ водою. Комуникація перервана на всѣ стороны, и зъ Кутами и Снятиномъ; лише черезъ Бергометъ до Черновець веде одна дорога сушею. Въ Выжници настовпужило великаньскѝ горы зъ плывучихъ ялиць и дахи зъ хатъ на нихъ задержались. Головною улицею Выжницѣ плыве Черемошь головнымъ русломъ. Взагалѣ зôрвала вода въ Выжници чотири домы. Вода спадає теперь значно, хотяй все ще мрачно и дощь перепадає. — Що вже сего року бѣда! И градъ вытовкъ до чиста и вода позаливала. Въ цѣлôй Буковинѣ сѣна менше въ половину ôдъ попереднього року; спека выпалила и єсли ще отавы не буде, то худоба упаде въ цѣнѣ досыть значно. Кукурузы ино прекраснѝ, але и то лише тѝ, що раншѝ.

— **Сталу рубрину** мабуть треба буде утворити въ нашôй газетѣ и въ нѣй помѣщати численнѝ жалобы на уряды почтовѝ и трафики по мѣстахъ въ Галичинѣ, що не мають на складѣ рускихъ друксортôвъ почтовыхъ. Не промине день, щобы не доносили намъ о згаданыхъ неправильностяхъ, а крôмъ того и рôзныхъ дотепахъ, якими звычайно продукуються продавцѣ марокъ передъ купуючими. Се сталось мабуть язвою галицкою, котра розширена ôдъ одного до другого кôнця всходнои Галичины. Такъ н. пр. жалуються намъ теперь зъ Рудокъ и зъ Тернополя, що тамъ нѣгде не можна дôстати рускихъ друксортôвъ почтовыхъ.

— **Огонь.** Въ недѣлю, дня 12 н. ст. серпня, въ само полудне почала горѣти хата Чайковского въ Николаєвѣ, въ части мѣста, що зовесь Завалье и огонь обнявъ сусѣднѝ хаты. Кромѣ мѣскои сикавки заразъ зъ початку надъѣхавъ зъ Дроговыжа гр. Генр. Скарбекъ зъ сикавкою и 33 питомцями заведеня та 25 воякôвъ зъ стаціи розплодовои въ Дроговыжи зъ сикавкою. Скора помôчь змогла огонь пригасити и згорѣло лише кôлька домôвъ. Втôмъ о год. 1-шôй настала страшенна буря и тому огонь перекинувся на другу сторону и улицѣ одинъ будынокъ за другимъ починавъ горѣти. Теперь вже о ратунку не можна було й гадати. За двѣ годины згорѣло 80 будынкôвъ господарскихъ, а мѣжь ними 35 хатъ, побôльшôй части неубезпеченыхъ. Въ огни згорѣли значнѝ припасы збôжа и сѣна та кôлька штукъ худобы.

— **Въ Гаврилôвцѣ**, повѣта надвôрняньского, заложила спôлка тамошныхъ ґазôвъ крамницю. Крамницею управляє Никола Гринишинъ. Высланники спôлки закуповували онодгы товары въ Коломыи и здивували своимъ купецкимъ вырахованьемъ старыхъ купцѣвъ-жидôвъ, у котрыхъ мусѣли брати богато крамщины такои, що нема єи у христіянъ. Пора бы була подумати Русинамъ, щобы постаратися о гуртовный складъ такихъ рѣчей, що потрѣбнѝ нашимъ селянамъ, а ихъ доси нема въ Народнôй Торговли.

— **Про непошанованье рускихъ святъ** подає „Батькôвщина“: Дня 6 липня на св. Ивана и дня 11 липня с. р. на св. Петра и Павла ôдбувавъ ґарнизонъ войсковый въ Коломыи свои вправы. Дня 6 липня лучилося такъ, що войско вертало въ полудне по при саму церковь, якъ разъ тогдѣ, коли численный народъ выходивъ зъ неи по службѣ божôй. Якъ маркотно учинилося однымъ и другимъ, т. є. воякамъ и народови, того не будемо описувати. А додамо лишь тое, що вояки ґарнизону коломыйского належать въ дуже переважнôмъ числѣ до руского обряду. Тои самои днини прийшло було до Коломыѣ кôлькоро людей зъ подальшихъ сѣлъ (навѣть по 8 и бôльше миль), и надѣялися, що при святѣ будуть могли набутися зô своими сынами. Але показалося, що трудилися даремно.

— **Грôмъ** ударивъ дня 12 н. ст. серпня въ фôльварокъ въ Коропужу, пов. рудецкого и спаливъ чотири стайнѣ та убивъ 11 лошакôвъ и клячь; зъ людей не погибъ нѣхто.

— **„Руска Читальня“ въ Тишкôвцяхъ**, пов. городеньского, складає прилюдну подяку Вп. п. Ник. Шухевичеви зô Львова за щедрый даръ въ книжкахъ доборового змѣсту.

— **Жидôвска бута.** Зъ Пôдволочискъ пишуть до „Kurj. lw.“: Мѣскій полиціянтъ, Ив. Каня, придержавъ минувшого тыждня по год. 10-тôй вечеромъ жидôвку, пôдозрѣну о неморальнôсть, и пôсля приказу бурмистра завѣвъ єи до мѣскои вязницѣ. Въ двѣ годины опôсля надтягла цѣла череда халатникôвъ пôдъ проводомъ трехъ радныхъ жидôвъ и зажадала выпущеня увязненои. Коли Каня оперся тому, почали жиды єго ганьбити, а ôдтакъ ôдобравши зброю звалили на землю и такъ побили, що кôлька годинъ безъ памяти лежавъ и коли-бъ не надбѣгли були христіяне на помôчь, певно не бувъ-бы вже въ живыхъ. За той часъ жиды розбили дверѣ вязницѣ и выпустили на волю увязнену. Каня повѣдомивъ на другій день бурмистра, але сей, знаючи своє захитане становище и хотячи позыскати собѣ халатникôвъ до слѣдуючихъ выборôвъ, заказавъ полиціянтови говорити бôльше о тôй пригодѣ пôдъ утратою службы. Мимо того порѣшивъ Каня, теперь тяжко хорый за-для побитя, таки внести жалобу до суду на ôдважныхъ трехъ радныхъ жидôвъ.

— **Пригода на зелѣзници.** На стаціи зелѣзницѣ Черновецкои въ Сиховѣ выѣхавъ дня 9 н. ст. серпня по 10 год. вечеромъ поѣздъ мѣшаный ч. 5, ѣдучій въ напрямѣ Черновець, за-для злого уставленя зворотницѣ, на стоячій на шляху поѣздъ мѣшаный ч. 4, ѣдучій до Львова. Въ наслѣдокъ того два гамовники поѣзду ч. 5 и одна особа зъ службы почтовои легко покалѣченѝ, а поѣздъ спôзнився о три годины, поѣздъ-же ч. 4 спôзнився о двѣ годины.

— **Зъ Черновець** доносять, що въ наслѣдокъ неустанныхъ дощѣвъ въ горахъ прибули всѣ рѣки на Буковинѣ а Прутъ выливъ пôдъ Чернôвцями. Въ наслѣдокъ повени настала перерва на зелѣзници Гатна-Довгополе.

— **Новѝ карабины Манлихера** показалися знаменитѝ. Въ таборѣ пôдъ Брукомъ ôдбулися першѝ пробы стрѣляня на бôльшѝ розмѣры зъ сего карабина и мимо слоты та мраки можна було добре поцѣлити навѣть на дальшѝ ôддаленя, якъ на 1500, 2000 2200 крокôвъ. — Въ Бельгіи зарядило правительство пробы зъ всѣми улѣпшеными карабинами всѣхъ державъ европейскихъ и знатоки орекли, що карабинъ австрійскій Манлихера меншого калибру въ многихъ взглядахъ перевысшає всѣ инши карабины.

— **Въ фортификаціяхъ Кракова** ôдбудуться дня 25 н. ст. серпня пробнѝ стрѣляня. И такъ найцѣкавѣйшѝ мають бути пробы стрѣляня зъ вежѣ панцирнои пôдъ Бѣлянами. Пôдъ часъ того стрѣляня ôдъ рана до 6-тои годины вечеромъ не смѣє нѣхто выйти зъ хаты, нѣ выпустити худобины въ окрузѣ, зазначенôмъ досыть далеко довкола фортификацій. На другій день збереся комисія до оцѣненя шкоды, яку наносить досыть значно таке пробне стрѣлянье.

— **Доходы епископôвъ угорскихъ.** Правительство угорске предложило своимъ епископамъ, щобы ôдступили часть своихъ доходôвъ для побôльшеня платы низшого духовенства. При тôй нагодѣ подають газеты вѣденьскѝ выказъ доходôвъ епископôвъ угорскихъ. Ось они: Епископы латиньскѝ мають рôчно: въ Гранѣ 355.000 зр., въ Кальочи 320.000, въ великôмъ Вараздинѣ 294.000, въ Веспримѣ 171.000, въ Вайценъ и въ Ерлявѣ по 108.000, въ Нѣтрѣ 106.000, въ Пятикостелахъ 101.000, въ Спижу 61.000, въ Neusohl 57.000, въ Сатмаръ 52.000, въ Stein am Anger 42.000, въ Розенавъ 35.000, въ Бѣлогородѣ 24.000 зр. Епископы греко-католицкѝ знова мають такѝ рôчнѝ доходы: въ великôмъ Вараздинѣ 80.000 зр., а въ Пряшевѣ и Мункачи по 16.000 зр. Загаломъ мають всѣ епископы угорскѝ до 1,188.000 морґôвъ землѣ, а маєткѝ тѝ походять зъ даровизнъ давныхъ королѣвъ и вельможъ у угорскихъ.

— **Зъ статистики Вѣдня.** Зъ кôнцемъ року 1887 було у Вѣдни 1,297.030 мешканцѣвъ, не вчисляючи войска. У Вѣдни выходило 670 газетъ; самоубійствъ доконаныхъ було 288, а неудалыхъ 279, зъ того припадає на мужчины 402, а 165 на женщины.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Громада Галущинцѣ, пов. скалатского, одержала ôдъ цѣсаря 100 зр. пôдпомоги на будову школы. — Въ Дрогобичи померъ дня 9 н. ст. серпня Адамъ Берскій, тамошный инжиниръ, въ 64 роцѣ житя.— Дня 15 н. ст. серпня ôдбудеся въ Олеську у о. Пашковского вѣнчанье укôнченого богослова п. Аполина Крохмалюка зъ панною Павлиною Снѣжиньскою, сиротою по бл. п. Іоанѣ, пароху въ Игровици. — Громада Старява, пов. мостиского, одержала ôдъ цѣсаря 100 зр. пôдпомоги на будову школы.

Вѣсти зъ Аеп. Львôвскои.

Розписаный конкурсъ до ч. 4870 на Лукавицю выжну, дек. стрыйского, наданя приватного зъ речинцемъ до 29 вересня с. р.

Введеный о. Вас. Навроцкій яко сотрудникъ въ Щирци; яко парохъ Полоничнои о. Ник. Бѣлевичь.

Одпустку на 2 мѣсяцѣ одержавъ о. Андр. Яворскій зъ Крушельницѣ, дек. скôльского; заступати-ме, о. Ром. Крижановскій зъ Корчина; Вол. Колянковскій зъ Луки малои на 6 недѣль, заступати-ме о. Вол. Ганкевичь зъ Турôвки; Теодоръ Роговскій зъ Курянъ на 6 недѣль, заступство поручено сусѣднымъ священикамъ.

Митроп. Консисторія вставилася до президіи намѣстництва о згоду на кан. институцію о. Петра Чумака, сотр. въ Бережанахъ, запрезентованого на Озерянку, дек. зборôвского.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенту на Ростоку велику, дек. мушиньского, одержавъ о. Петро Сандовичь, тамошный завѣдатель.

Кан. институцію одержали оо.: Теоф. Гарасовскій на Коровицю, дек. любачѣвского и Илія Олексинъ на Добру, дек. бирчаньского; — до кан. институціи завôзванѝ оо.: Вас. Волошиновичь на Ясель, дек. яслиского и Ал. Брунець на Куличкôвъ, дек. белзкого.

Завѣдательства одержали оо.: Теоф. Хоминьскій въ Горуцку, дек. дрогобицкого и Вол. Хомицкій зъ Добры въ Токарни, дек. сянôцкого.

Сотрудництво самостôйне въ Острєвѣ, дек. перемыского одержавъ о. Сев. Метеля, тымчасовый сотрудникъ катедральный.

Еписк. Консисторія завзыває обѣжникомъ до складокъ на погорѣльцѣвъ Тарнобжега и Дикова.

Посмертнѝ — ✝ — оповѣстки.

О. Аѳенсей Чемериньскій, парохъ въ Косовѣ, дек. чорткôвского, совѣтникъ консисторіи, бувшій деканъ янôвскій, ювилатъ, упокоився дня 11 н. ст. серпня въ 81 роцѣ житя а 56 священьства. Похороны ôдбудуться вô второкъ въ Косовѣ. Вѣчна єму память!

О. Кипріянъ Прокоповичь, парохъ Цуциловець, дек. роздôльского, упокоився дня 11 н. ст. серпня по тяжкôй а довгôй недузѣ въ 60 роцѣ житя и 35 священьства. Покôйный полишивъ вдову и семеро дѣтей. Вѣчна єму память!

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Опорожненѝ мѣсця нотарѣвъ въ Старôй соли, Дыновѣ и Сяноцѣ; поданя вносити треба до 31 серпня до палаты нотаріяльнои въ Перемышли. — Десять мѣсць елевôвъ для службы техничнои при дирекціяхъ ц. к. почтъ и телеграфôвъ у Вѣдни, Львовѣ, Линцу, Инсбруку, Грацу, Тріестѣ, Празѣ и Бернѣ; подаватись можна до 28 серпня с. р. до дирекціи почтъ и телеграфôвъ у Львовѣ. — Мѣсце адъюнкта урядôвъ помôчныхъ суду краєвого у Львовѣ въ IX. ранзѣ; речинець подаватись до 25 серпня с. р.; — мѣсце лѣкаря при ц. к. судѣ краєвымъ карнôмъ у Львовѣ, взглядно мѣсце хирурга — въ обохъ тыхъ случаяхъ поданя вносити треба до президіи ц. к. суду краєвого у Львовѣ. — Мѣсце експедієнта при ц. к. урядѣ почтовôмъ въ Лупковѣ, пов. лѣського; речинець подаватись до 26 серпня с. р.

— **Именованя.** Директоромъ гимназіи въ Сяноцѣ именованый д-ръ Кароль Петельенцъ, професоръ гимназіи св. Яцка въ Краковѣ. — Краєва рада шкôльна именовала дѣйстными учителями: Ром. Левицкого въ Корчинѣ, Алойсія Лѣсковацкого въ Млынахъ и Мих. Коновальця въ Зашковѣ; дѣйстною учителькою Марію Ягляржь vulgo Ягляръску въ Сѣнявѣ; Виктора Балицкого дѣйстнымъ учителемъ въ Бѣлинцѣ малôй и Валерію Фрузиньску дѣйстною учителькою въ Вяцковичахъ. — Д-ръ І. Филевичь именованый ц. к. лѣкаремъ повѣтовымъ II кл. въ Кольбушовôй а д-ръ Францъ Вишатицкій й. к. асистентомъ санитарнымъ въ Надвôрнôй. — Краєва рада шкôльна именовала дѣйстными учительками: Марію Смольку въ Мокрянахъ та Ем. Гольднеръ при школѣ женьскôй въ Самборѣ.

— **Одзначенье.** Цѣсарь надавъ директорови урядôвъ помôчныхъ краковского суду карного, Никифорови Марецкому достойнôсть цѣсарского совѣтника зъ увôльненьемъ ôдъ таксы.

— **Перенесенье.** Ант. Шапертъ, асистентъ почтовый въ Дрогобичи, перенесеный до округу дирекціи почтъ и телеграфôвъ у Вѣдни.

Телеграмы „Дѣла“.

Грацъ 14 серпня. Комендантъ корпуса ген. Шенфельдъ высказавъ въ имени архикн. Альбрехта невдоволенье зъ демонстрацій для ген. Куна и повѣдомивъ, що цѣсарь не приѣде на маневры.

Петербургъ 14. серпня. Грецка королева Ольга повила сына, котрому надано имя Христофоръ.

Римъ 14. серпня. Пôдъ Саґанеити коло Массавы потерпѣли Италіянцѣ велику поражку въ наслѣдокъ зрады башибожукôвъ.

Римъ 14. серпня. Министеръ просвѣты выголосивъ вчера въ Туринѣ бесѣду, въ котрôй зазначивъ, що Италіянцѣ суть щирыми другами мира. Союзы Италіи суть союзами мира. Бесѣдникъ сподѣваєся, що миръ дасться удержати навѣть на користь тыхъ, котрымъ ôнъ меше єсть дорогій якъ Италіи. Зъѣздъ цѣсаря Вильгельма зъ царемъ бувъ фактомъ великои ваги; гостина цѣсаря въ Римѣ укрѣпить миръ.

Софія 14. серпня. Першій поѣздъ до Константинополя ôдôйшовъ вчера о 8 год. рано. Въ Белловѣ було снѣданье а въ Филипополи перестанокъ на три годины. — Туреччина заключила зъ Болгарією угоду почтову, котра буде тревати ажь до ревизіи органичного статута Всхôднои Румеліи.

Вѣдень 11. серпня. Поголоску о димисіи министра просвѣты, д-ра Ґавча, уважають тутъ тенденційною выдумкою.

Берлинъ 11 серпня. „Nordd. Allg. Ztg.“ каже, що въ найлѣпше поинформованыхъ кругахъ не звѣстно нѣчого о подорожи цѣсаря Вильгельма до Альзаціи и Лотарингіи. — Пôсля иншихъ вѣстей мавъ намѣстникъ Гогенльоге ôдрадити цѣсареви подорожь до сихъ краєвъ.

Римъ 11 серпня. Папа приказавъ достойникамъ церковнымъ приготовитись до якъ найторжественнѣйшого принятя цѣсаря Вильгельма, наколи-бъ ôнъ въ половинѣ жовтня схотѣвъ загостити въ Ватиканѣ.

Парижь 11. серпня. Зô всѣхъ сторôнъ дають знати, що въ кругахъ робôтничихъ настало значне успокоєнье; робôтники годяться на мировый судъ громадскои комисіи для робôтъ публичныхъ але теперь предприємцѣ роблять страйкъ и не хотять згодитися на той судъ.

Лондонъ 11. серпня. Зворохоблений Зулюсы переступили въ силѣ 1.000 людей трансвальску границю.

Бѣлградъ 11. серпня. Ген. Хорватовичь пôшовъ зовсѣмъ несподѣвано въ ôдставку.

Гайдельбергъ 11. серпня. Померъ тутъ звѣстный историкъ Юрій Веберъ.

Берлинъ 12. серпня. Приѣхавъ тутъ король португальскій, а єго повитавъ самъ цѣсарь.

Петербургъ 12. серпня. „Правит. Вѣстникъ“ оголосивъ подяку царя захôднымъ Славянамъ за ихъ гратуляціи при нагодѣ ювилейного торжества, присланй на руки мин. Воронцова Дашкова.

Парижь 13. серпня. Въ Жанъ д' Арьели прийшло пôдчасъ приѣзду ген. Буланжера до кровальныхъ сценъ. Буланжисты напали проф. Перрина, котрый боронився револьверомъ и ранивъ кôлька селянъ. Арештовано богато осôбъ.

Софія 13. серпня. На пирѣ, данôмъ въ честь ôдкрытя зелѣзницѣ до Константинополя, промовлявъ кн. Фердинандъ и зазначивъ, що Болгарія лишь довершила сего дѣла, и то середъ великихъ трудностей, а звертаючись до представителѣвъ прасы, сказавъ: Рознесѣть ту добру вѣсть по Европѣ и дайте намъ надѣю, що Болгарію будуть лѣпше и справедливѣйше судити. Доси говоривъ князь по французски а ôдтакъ сказавъ по болгарски: Вношу тоастъ на благо мого народу и на єго здоровлье, т. зн. на єго сполученье, помиренье и спокôй. Опôсля промовлявъ Начевичь, а кореспондентъ „Times-a“ пôднѣсъ тоастъ въ честь князя. Зъ помежи агентôвъ дипломатичныхъ бувъ на пирѣ лишь сербскій агентъ.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. о. Карат. въ Черн. Доси уплачено 8 зр. 50 кр.; до кôнця року прийде ще 9 зр. 50 кр. — **Вп. о. Пар. въ Злоц.** 9 зр. 50 кр. дôстали. — **Многимъ**, що допытуються у насъ про адресу п. Швестки, котрый маѣ знати лѣкъ на падавицю (епилепсію), подаємо єи: П. Ш. урядникъ при дирекціи ц. к. доменъ и лѣсôвъ у Львовѣ. — **Вп. дир. Гринев. въ Криници.** Вамъ высилаєся „Дѣло“ правильно цѣлый часъ.

Надôслане.

Д-ръ Вильгельмъ Розенгекъ

2550 2—3 **адвокатъ краєвый**

отворивъ свою канцелярію **въ Добромилю.**

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручая 2460 181—?

Спеціяльности и универсальнй средства французскй и иншй, якъ черезъ нію такъ и черезъ инший фирмы оповѣщуванй.

Д-ръ мед. Теодоръ Єндель

по студіяхъ на клиникахъ проф. Розенталя у Вѣдни и проф. Шаркота (Salpêtrier) въ Парижи ординуѣ въ хоробахъ нервовыхъ и жѣночихъ щоденно ôдъ 2—4

улиця Валова число 31.

Гистерію лѣчить гипнотизмомъ методою проф. Шаркота и П. Рихтера. 2119 44—(

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручаѣ свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 89—?

Ваги децимальнй

о силѣ кильогр. 100. 150. 200. 250. 300. 400. 500.

за зр. 13·— 16·— 19·— 21·50 24·— 28·— 33—

Мѣры до збôжа на ¼ ½ 1 гектолитра

деревлянй по зр. 2·50 5·— 6.75

зелѣзнй „ „ 3·— 7·— 11·—

поручаѣ

АНТôНЪ ГАЛЬСКІЙ

торговля зелѣзомъ у Львовѣ

Майданъ Маріяцкій ч. 9. 2542 3—6

ОСОБА

въ середнôмъ вѣцѣ, знаюча дуже добре кравецтво, хотѣла-бы удѣляти въ домахъ священичихъ лекціи крою и роботы суконь дамскихъ за мѣрною вынагородою.

Удаватись треба пôдъ адресою:

Урядъ почтовый, Куровичѣ.

2555 1—2

БРИ-

твы правдивй швайцарскй и англійскй, мыльнички, ремѣнцѣ и марморки до остреня, мыла, 2537 **пензлѣ и т. п.**

поручаѣ найдешевше

магазинъ товарôвъ модныхъ, бѣля мужескаго, товарôвъ галянтерійныхъ, выробôвъ рукавичничихъ, парфумерій и т. п.

БРАТôВЪ ЛЯНҐНЕРôВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

Цѣнники на жаданье даромъ.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна флякону 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“ въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручаѣ Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2274 *Капсулокъ 80 кр.* 49—?

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

у Львовѣ при ул. Ягайлоньскôй ч. 3.

Почавши ôдъ дня 7 падолиста 1885

2218 33—0 **выдаѣ**

АСИГНАТЫ КАСОВЙ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженьемъ

5% зъ 90-дневнымъ выповѣдженьемъ

Передрукъ не буде плаченый. **Дирекція.**

Торговля товарôвъ корѣнныхъ, деликатесôвъ и винъ

МЕЧИСЛАВА МУСЯЛА

въ Белзѣ

поручаѣ Всечестн. духовеньству СВѢЧКИ ЦЕРКОВНЙ въ розличныхъ величинахъ по цѣнѣ 76 кр. за кильокрамъ.

Держу такожъ на складѣ зелѣзнй хресты, котрй продаю по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ. 2547 2—5

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ, ул. Коперника Ч. 3., въ Краковѣ, Суконницѣ Ч. 20, въ Чернôвцяхъ Ринокъ Ч. 2.

поручаѣ свого выробу

до выгубленя насѣкомыхъ домашныхъ, ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

именно:

ФЕНИЛИНЪ — до вынищеня молѣвъ зъ зародишами въ сукняхъ, футрахъ и меблях, фляконъ **60** кр.

Ґрильонъ — выгубляе нивабы, караконы, стоноги, сверкуны, щипавки, каралюки, прусаки и т. п. — фляконъ **30** кр.

Зела антимолевй — до перехованя футеръ, пуделко **30** кр.

МИКОТОНЪ — непохибне средство до выгубленя блощиць — фляконъ **50** кр.

ПАПѢРЪ АНТИМОЛЕВЫЙ — хоронить ôдъ молѣвъ футра, сукнѣ, портіеры, заслоны и меблѣ, штука **3** кр.

ПОРОШОКЪ ПЕРСКІЙ (дальматиньскій) до выгубленя блохъ и т. п. насѣкомыхъ, пачка **5**, **10** кр. фляконъ **20** и **30** кр.

ПАПѢРЪ НА МУХИ

2529 15—? штука **3** кр.

АПИХЕНІЯ

непохибне средство до вынищеня домашного гриба, кильо **40** кр. при сто киль пачинье даромъ.

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКôВЪ

ФАБРИКА ПАРОВА

Цикоріи, Сурогатôвъ кавы и Кавы фиговои

въ Раковицяхъ

пôдъ Краковомъ.

Выробляе зъ сырого продукту власнои плянтациі всякй роды цикоріи и штучнои кавы, котрй ôдзначаються богатствомъ частей поживныхъ а такожъ знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 30—0 2286

Фабрика поручаѣ передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ.
Шротову каву француску Розманита.
Цикорію краковску гôрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новôсть!!)
Каву краковску добôрну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ иншихъ торговляхъ.

Ôдзначена на выставѣ краковскô въ р. 1887 **2-ма медалями министерства торговлѣ.**

Звертаю увагу

що по 1-ôмъ вересня с. р. за-для нового податку спиритусового и пôдвышеня цла ôдъ горѣвокъ заграничныхъ

подорожѣють всякй горѣвки:

краєвй розолисы и ликеры о 10 кр. на бутельцъ, а Содпас, румъ и ликеры заграничнй о **40 кр.** *на бутельцъ.*

Въ кождôмъ домѣ вôльно въ тôмъ часѣ мати запасъ вôльный ôдъ оплаты податковои 10 литрôвъ або 14 бутельокъ и тому радзу вызыскати сей привилей и заосмотритися въ коникъ, румъ и ликеры, по дотеперѣшныхъ дешевыхъ цѣнахъ, передъ вереснемъ.

Цѣнники розсылаю на бажанье ôдворотною почтою.

СТ. МАРКЕВИЧЬ

у Львовѣ въ ринку ч. 42.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручаѣ добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуѣ у Львовѣ:

1 кило 1 80 зр.

на провинціи:

4¾ кило 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй оголошують иншй пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ей найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродаѣ гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвниковi въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комиcіонеръ, а ôдъ него ажь купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 165—?

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ въ моихъ конкуреntôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожъ 2484 Вєч. Духовеньству. 18—?

Замовленя въ мѣсци и въ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львовъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ

зъ якимъ вдносяться майже ôдъ 20 лѣтъ до нашого „Якорного проганяча недугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаемо своею повинностею такожъ **тыхъ** запросити до спробованя, котрй сего улюбленого средства домового ще не знають. Оно не есть нѣякимъ **средствомъ тайнымъ, але строго ретельнымъ, умѣетно** зложеным препаратомъ, котре справедливо заслугуе, щобы его всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що многй хорй, котрй выпробовали другй дуже захвалювй средства, **зновъ таки до успѣшного Pain-Expeller-a** беруться. Черезъ порôвнанье власне пересвѣдчилися, що не лише **ревматичнй болѣ**, якъ **ломанье въ членахъ и пр.** а такожъ **болѣ зубôвъ, головы, хребта, кольки и проч. найпевнѣйше** уступають черезъ натиранье „експеллеромъ“. За **дешезу** цѣну **40 кр.**, 70 кр, взгл. зр. 1 20 може навѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленй успѣхи доказують, надармо не выкидаються. Стережись треба передъ шкôдливыми пôдробленями и приймати лише „Pain-Expeller“ зъ знакомъ **якора** яко правдивый. На складѣ въ премногихъ аптикахъ, головный складъ: Apotteke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Близший вѣсти подаютъ: F. Ad. Richter et C°. Вѣлень. 2161 43—51

Двохъ ученикôвъ

зъ интелигенціи особливо зъ священичихъ домôвъ принимае на станцію и харчь зъ початкомъ сего року шкôльного ц. к. урядникъ, Русинъ, жонатый и бездѣтный. Ручиться за старанну опѣку родительску. Адресу подасть Администрація „Дѣла“. 2514 3—8

Нове вынайденье

Ц. к. пат.

МАСНИЧКА, EXCELSIOR,

въ котрôй можна зробити при помочи 10-лѣтнои дитины въ трехъ минутахъ зъ солодкого **молока, сметанки** або **смеганы** найбôльшу скôлькôсть найчистѣйшого и смачного масла.

Ся масничка зладжена зъ дуже доброго металю, признана многими знатоками на богато выставахъ необходимою въ домовôмъ господарствѣ, ôдзначена золотыми и срѣбными медалями и есть кромѣ своеи великои придатности незвычайною окрасою въ господарствѣ.

Масничка маѣ обему на 10 литрôвъ и можна въ нѣй зробити въ 3—5 минутахъ яку небудь скôлькôсть найсмачнѣйшого масла а коштуе она, за обемъ одного литра, дуже практична лише 5·50 зр. разомъ зъ приписомъ уживаня.

Лише зр. 5·25

коштуе

Вашингтоньскій

Годинникъ - Ремонтоаръ.

Накручуеся ушкомъ новѣйшого выробу безъ ключика. За добрый хôдъ гарантуеся на пять лѣтъ, разомъ зъ хорошимъ ланцушкомъ зъ американьского золота-double. 2513 5—6

Розсылка за попереднимъ надôсланьемъ належитости або за послѣплатою. Наколи не сподобаѣсь, принимаеся назадъ и **звертаеся** сейчасъ **грошѣ.**

Замавляти лише у

Waarenhaus „Zur Monarchie“, Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9/F.

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зъ стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхаплюють зъ нечуваною скоростею. Сѓме сей, справедливо названый „Тайною красы“, ѳддаляѥ въ тягу одной ночи всяку неделикатнѳсть, стверджень, червонѳсть шкѳры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ѳму красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нѳчь, чудово заховуѥ цвѣтъ ѳдъ всякого ствердненя шкѳры, якъ рѳвно-жь и ѳдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 30—?

ФРАНЦЪ ПРАЙССНЕРЪ

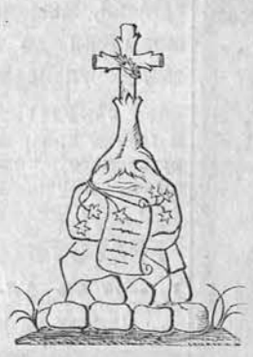

концесіонованый майстеръ каменярскій,

такожь членъ товариства будѳвничого у Львовѣ по довголѣтнѳй практицѣ и роботѣ, передтымъ яко челядникъ управитель будѳвель камѣнныхъ и заступця будѳвничого и т. д. отворивъ

НОВО УСТРОЄНУ

РОБѲТНЮ КАМЕНЯРСКУ

при улици Жовкѳвскѳй ч. 86 у Львовѣ

и заосмотрився въ матеріялы камѣнний всякого рода а именно въ найбѳльше розповсюдненый въ теперѣшнихъ часахъ камѣнь тернопѳльскій зъ ново выпайденого знаменитого каменолому, рѳзнобарвный, сѣрый, густый пѣсковець и докупуѥ вже ѳдъ одного року рѳзнѣ роботы каменярскѣ **разомъ зъ осадженьемъ,** именно ступенѣ камѣнний, балконы, цокулы, ѳзимсы и помосты камѣнний, шлюфованій, барвнѣ. Памятники гробовѣ зъ доброго тернопѳльского каменя, выробляѥ на запасъ рѳзнѣ памятники шлюфованій и рѣзблень, постументы огородовѣ, веранды, столы камѣнний и на цвѣты та т. п. Знаючися добре на будѳвляхъ, наймаюся до каплиць, церквей пѳдъ управою доброго проекту. Поручаюся ласкавѳй памяти Вповаж. Публики и просячи о ласкавѣ замовленя, остаю зъ глубокимъ поважаньемъ:

2548 1—6 ФРАНЦЪ ПРАЙССНЕРЪ.

Цѣлковита выпродажь!

Добрый годинникъ майже даромъ!

Въ наслѣдокъ **цѣлковитого розвязапя** нашого загального складу годинникѳвъ єсьмо змушенѣ, цѣлый нашъ припасъ бѳльше якъ **10.000** штукъ **дуже величавыхъ годинникѳвъ маятниковыхъ** продавати низше цѣны выробу, бо цѣлый складъ мусить бути въ найкоротшѳмъ часѣ опорожненымъ.

Мы розсылаємо до кождого по всѣхъ мѣсцевостяхъ цѣлои Австро-Угорщины сейчасъ, одержавши замовленье, **вельми елегантный, знаменитый, на секунды регульованый**

ГОДИННИКЪ МАЯТНИКОВЫЙ

пѳсля рисунку зъ

2лѣтною порукою

и

голоснымъ будильникомъ звѳнковымъ

лише за

зр. 3.50.

въ формѣ РЕМОНТОАРА.

Сей годинникъ въ найлѣпшѳй бронзованѳй **металевѳй оправѣ** маѥ зъ плоского скла нат. циферблятъ, котрый въ ночи самъ зъ себе **ясно мѳсяць свѣтить и голоскый будильникъ звѳнковый**, котрый треба наставити на кожду годину лише за

зр. 3.50.

За доброту сихъ **знамен»то регульованыхъ** годинникѳвъ поручаѥ солидне признанье нашои широко розгалуженои фирмы, котра продаѥ **лише загально, добрый солидный и практичный товаръ** по дешевѳй цѣнѣ а єсли-бы не сподобалося, то звертаємо назадъ грошѣ.

Розсылаѥся въ **мѳцныхъ скринкахъ деревляныхъ** за послѣплатою або присланьемъ напередъ грошей.

Прошу ще разъ, въ власнѳмъ интересѣ **сейчасъ** замавляти и докладно подати свѳй повный адресъ: **Имя, завѳдъ, мѣсцевѳсть. послѣдну почту и край** 2525 4—?

ЕКСПОРТОВЫЙ СКЛАДЪ ГОДИННИКѲВЪ „Wiener Kaufhaus“

A. GANS, Wien, III., Kolonitzgasse 6.

10 дециальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнѣ и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великѣ машины до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр.; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгѳннымъ колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня буракѳвъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, єсть на продажъ поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надѳсланьемъ готѳвки або за послѣплатою у п. 2514 9—15

BUGANYI,

Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

Найпоплатнѣйшій предметъ продажи для торговель зелѣзомъ, гальантерійныхъ и дрѳбныхъ товарѳвъ.

Без марки охоронои неправдива

Бельгійска ЛЯМПА

Зъ долины можна засвѣтити и загасити. 2530 4—?

Сила свѣтла $1^1/_2$, 3, 5, 8 пол. газу.

Нафты выйде 2, 3, 4, 6 кр. за год.

Незрѳвнана сила свѣтла. Експльозія значно неможлива. Значно яснѣйша и дешевша якъ газъ.

Патентъ Lempereur & Bernard

Фабрика **Josef Halbärth & Co.** въ Линцу н. Дунаємъ.

Незрѳвнана, не дасться перевысшити.

Письма признательнѣ и цѣнники даромъ и оплатно.

Марка охоронна „L. & B. Lampe belge.“

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Матерія модна въ кратки, на сукнѣ жѣночій, зъ чистои вовны 90 цм. широка, 10 м. зр. 8·50.

WOLL-ATLAS, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. 6·50.

Кашмиръ, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. 4·50.

BAIGE, (найновѣйшій краски, 100 цм. ширины, 10 м. зр. 9·50.

Матерія брокатѣ, у всѣхъ краскахъ, 60 цм. ширины, найновѣйшій десенѣ, 10 м. зр. 4.

Кретонъ, на сукнѣ жѣночій, добрый до праня, найнов. взоры, 70 цм. шир. 10 м. зр. 2·80.

Dreidraht, 60 цм. шир. непо або темно сѣрый, 10 м. Ia. зр. 3·50. Па. зр. 2.80.

Матерія на шаяфроки, також на жѣночій сукнѣ) 60 цм. шир. въ кратки, 10 м. зр. 2·50.

Гарнитуры покрываль, (2 на лѳжко а 1 на стѳлъ) зъ рипсу зр. 4·50, зъ джуты зр. 3·50

Занавѣсы джутовѣ, турецкѣ десенѣ (2 бѳчнѣ и 1 драперія) загально зр. 2·30.

КИЛИМКИ ДО ХОДУ, дуже тревалѣ, 10—11 м. довгѣ Ia. зр. 6—, Па. зр. 3·50.

Ковдра до накрыванъ, зъ атласу зр. 8·50, зъ гоцке зр. 3.

ПОЛОТНО ДОМОВѢ, 29 вѣдець. лѳктѣвъ, 1 штука $^5/_4$ зр. 5·50, $^4/_4$ зр. 4·20.

Вѳва Книтъ, 30 лѳктѣвъ, лѣшна ѳдъ полотна, 1 шт. $^5/_4$ зр. 7·50, $^4/_4$ зр. 5·80.

ШИФОНЬ, 30 лѳктѳвъ, 90 цм. шир. 1 шт. Ia. зр. 5·50, Па. зр. 4·50.

ОКСФОРДЪ, 29 лѳктѣвъ, найновѣйшій взоры, 1 шт. Ia. зр. 6·50, Па. зр. 4·50.

КАНЕВАСЪ, на простирала, 29 лѳктѣвъ, 1 шт. Ia. зр. 6., Па. зр. 5·20.

Адамашковый гразъ 30 лѳктѣвъ, 1 шт. Ia. зр. 8·50, Па. зр. 5·50.

СКАТЕРТИ, полотняній, у всѣхъ краскахъ, 3 шт. $^4/_4$ зр. 2.— $^6/_4$ зр. 1

СЕРВЕТЫ, полотняній, $^4/_4$ въ квадратѣ, 6 шт. зр. 1·20.

РУЧНИКИ, полотняній, 6 шт. зъ „тороками зр. 1·80 зъ бордюрою зр. 1·20.

ПРОСТИРАЛА, несшиванѣ, 2 м. довгѣ, $1^1/_2$ м. широкѣ, 1 шт. зр. 1·50.

СѢННИКИ, зъ джутового полотна, комплетнѣ, великѣ, 1 шт. Ia. зр. 1·40, Па. 90 кр.

Коцкини передъ лѳжно, найновѣйшій десенѣ, зъ фланелѣ, 1 пара зр. 2., зъ джуты зр. 1·30.

Взѳрцѣ даромъ и франко.

2346 25—26

Станція зелѣзницѣ МУШИНА-КРИНИЦЯ зъ Кракова 8 год. „ Львова 12 „ Буда-Пешту 12 „

КРИНИЦЯ

Аптика, почта, телеграфъ, судъ повѣтовый, нотаріятъ въ мѣсци.

Ц. к. Заведенье жерельно-купелеве.

Вельми обильна и сильна „щава алькалично-зелѣзиста“. Головнѣйшій средства лѣчничій суть: Купелѣ минеральнѣ, огрѣванѣ методою Шварца въ будынку зъ 73 кабинетами, купелѣ боровиновѣ въ осѳбнѳмъ будынку зъ 27 кабинетами, купелѣ газовѣ при головнѳмъ жерелѣ, методичне питье воды зъ численныхъ жерелъ минеральныхъ зъ рѳзнымъ складомъ химичнымъ. Знамените заведенье жентичне, нове кефирне, кѳлька молочарень, нове взѳрцеве заведенье гимнастичне, великій паркъ зъ выгѳдными проходами.

Для выгоды и забавы гостей служать понадъ 1100 комнатъ зъ цѣлковитымъ умебльованьемъ, по бѳльшѳй части зъ печама, численнѣ реставрації, цукорнѣ, театръ черезъ цѣлый сезонъ. читальня часописей, двѣ выпозичальнѣ книжокъ, тыжденвникъ купелевый „Криниця“, фортепіяны, орхестра жерельна, фотографъ, численнѣ и розличнѣ торговлѣ, моднярки, рѳзнѣ рукодѣльнякы.

Въ домѣ „пѳдъ Замкомъ“ можна вынаймити комнаты лише на 24 годинъ.

Получене безпосередне зелѣзницею трансверзальною до стації Мушина-Криниця

Въ маю, червни и ве, есни цѣны помешкань скарбовыхъ якъ и всѣхъ [одѳвъ купелей о $^1/_3$ часть низшій. Кромѣ стало черезъ цѣлый сезонъ ординуючого лѣкаря правительственного д-ра Коппа, практикують 7 лѣкарѣвъ. 2456 2—?

Фреквенція рѳчна выносить понадъ 4000 ѳсѳбъ

Въ самѳмъ заведеню находиться:

Ц. К. ЗАВЕДЕНЬЕ ВОДОЛѢЧНИЧЕ

пѳдъ управою спеціялиста *д-ра Еберса.*

Сезонъ отвореный ѳдъ 15 мая до 30 вересня.

На жаданіе удѣляє выясненѣ ц. к. Заряду жерельный въ Криници.

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручае Вповаж. П. Т. Публицѣ свѳй выключный складъ

Россійскои гербаты.

Одержуѥ правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручаѥ ѳи пѳсля поббчь стоячого цѣнника ☛

Замовленя залагоджуеся найретельнѣйше и скоро, такожь за послѣплатою, опаковань франко.

☛ Особливо звертаѥся увагу на 3знаменитѣ роды К. & С. Попова.

		зр	кр
Кайсовъ, знам. чорна	½ кильо	1	60
„ „ мелянжь	„ „	1	80
Сушонгъ, знаменита	„ „	2	—
„ найлѣпша	„ „	3	—
Мелянжь каравана	„ „	4	—
Фу-чу-фу (Ч. I.	„ „	3	20
„ (Ч. II.	„ „	4	60
„ (Ч. III.	„ „	6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ	1 р. 60 р.	2	40
„ („	2 „ — „	3	—
„ („	2 „ 50 „	3	75
Высѣвки (знаменита	½ кильо	1	60
„ (Г. prima	„ „	1	80
„ (non plus ultra	„ „	2	50

☛ Ласкавѣ порученя почтою, опаковань франко. 2475 11—20

ПЕТРО КРОКЕВИЧЪ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рѳгъ Рынку Клепарского)

поручаѥ власнѣ выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часѳвъ, приносячу хорому неоцѣненѣ, спасенѣ користы, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшій признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнѳй моѣй практицѣ уживавъ я перерѳбки лѣчничѣ выгаданѣ и выроблень Вами. завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они приѳсованѣ. Препараты Вашѣ ѳдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты. не пѳдпадали розкладови, приемнѣ въ уживаню а певнѣ въ бажаныхъ наслѣдкахъ Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови мое цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ здсливо начатѳмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львѳвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнѳсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збѳльшаючи скѳлькѳсть тѣлокъ крови, змѳціяючи жолудокъ пѳдносить апетитъ, лѣчить загальнѣ ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальєсцентѳвъ по хоробахъ горячковыхъ выницаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збѳльшаючихъ рухи хробачковѣ кишокъ черезъ то легко розвѳльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повтаряючихъ-ся здутяхъ, довготреваючѳмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивѳй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краевыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пѳдносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнѳмъ атонін кишокъ у людей старыхъ, дуже помѳчне у дѣтей зле ѳдживлюваныхъ, анеличныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрѳвнана помѳчь въ сильнѳмъ болю головы. Ложочка ѳдъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршѣ и найдолеглывѣйшѣ нагнѣтки. По насмароваю нагнѣтокъ сейчасъ перестае болѣти, а въ 24 годинахъ ѳдпадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кѳлькоразовѳмъ ужитю найбѳльшій болѣ ревматичнѣ, пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапарилянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зѳпсутя сокѳвъ и зъ ѳдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зѳ свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрѣ вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякій закатареня легкихъ и грудей, зафльегмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20.

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный буває рѳвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковѣ. Средство знамените и незрѳвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка Цѣна 35 кр. 2519 60—0

Замовленя выконуеся ѳдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тѣ:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробѳвъ, якъ моѣй женѣ, котрѣ надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надѳсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшѳвъ д. 3 липня 1887 р. *Леополдъ Ковалик* (Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнѳсть Вашихъ выробѳвъ, досвѣдчивши на собѣ. — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій* директоръ фабрики цукру.

Вп Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви въ Краковѣ.

Страдаючи ѳдъ пѳвтора року на сильный, невылѣчимый кашель, сполученый зъ рѳзными тяжкими недугами, мимо тутешныхъ радъ лѣкарскихъ, чувся я безъ надѣѣ житя, а яко отець кѳлькоро дѣтей, хапаючись вкѳнци рѳзныхъ способѳвъ до поратованя здоровля, случайно зъ порады чужои приязнои менѣ ѳсѳбы, уживъ я „Зѣля грудного“ выробу аптикаря Вповажаного Пана Петра Крокевича, и по ужитю чотырохъ пачокъ „Зѣля грудного“ и Сиропу ѳдзыскавъ цѣлковито здоровлье, могучи о власныхъ силахъ уже працювати и тымъ чиномъ бодай частину щастя дѣтемъ моимъ удѣлити. Чуюсь тому спонуканымъ заявити найщиршу вдячнѳсть Вповажаному Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви мѣсцевому, за выробъ „Зѣля грудного“, бо житье мое лишь ужитю того Зѣля завдячую.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Краковъ, дня 28 мая 1886 р. *Михаилъ Трыбальскій*, друкарь литографичный.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. пѳдяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарѳвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокѳй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашѣ выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшѳмъ розвою своихъ выробѳвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Веркеръ*,
Краковъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ѳдъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый бѳль въ жолудку. на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншій долегливости, уживъ я кѳлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрѣ зробили менѣ надзвычайну пѳльгу, що посвѣдчаю згѳдно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ*,
Ряшѣвъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичъ.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пѳдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 171. Львôвъ, Середа 3 серпня (15) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ уліца Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10. M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8. M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье — **Реклямаціи неопечатані** вôльні ôдъ порта — **Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.**

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

☛ Зъ днемъ 1 (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючî предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Обломовъ“ безплатно.

Конкуренція мира и вôйны.

Находимось вправдѣ якъ-разъ въ т. зв. сезонѣ огôрковôмъ, въ котрôмъ звычайно спочиває вся робота дипломатична а и найбôльше вплывовымъ органамъ не стає тематy до писаня, и здавалось-бы, що въ сêй порѣ дѣйстно вже все мовчить и благоденьствує; мимо того однакожь выступають якъ-разъ въ сю найспокôйнѣйшу пору ознаки, котрî доказують наглядно, до чого стремлять народы европейскî и якъ сильно борються зъ собою два впростъ собѣ противнî напрямы, напрямы спокôйнои, мирнои роботы зъ напрямами грубои силы и насильного перевороту. То, що пôдъ сю пору дѣєся въ Европѣ, можемо дѣйстно назвати конкуренцією мира зъ вôйною.

Якъ зъ початкомъ сего року страшный переполохъ и обава вôйны кождои хвилѣ потрясали всѣма державами а навѣть кождый поодинокій чоловѣкъ лякався майже своєи тѣни, думаючи, чи то не она той єго ворогъ, про котрого тôлько вже говориться, такъ теперь въ другôй половинѣ року — якъ кажемо — якъ-разъ въ сезонѣ огôрковôмъ роздаються зъ всѣхъ сторонъ голосы, котрî вказують на то, що бодай найблизша будучнôсть єсть забезпечена, що миръ єсть нинѣ далеко бôльше укрѣпленый, якъ того можна було ще недавно сподѣватися. Чи дипломатія европейска, перебуваюча теперь по найбôльшôй части на ôдпочинку, або намѣряюча до него забратись, має часъ розважити добре надъ тымъ, що доси зробила и видить теперь яснѣйше своє дѣло, чи може горяча пора присыпляє єи и представляє єй ситуацію дуже мирною, чи єсть то може наслѣдкомъ ôдбувшихъ-ся вже и маючихъ ще ôдбутися зъѣздôвъ монархôвъ — въ то мы не входимо, а констатуємо лишь просто фактъ, що зъ многихъ сторонъ надходять ôдрадній вѣсти о укрѣпленю мира, котрымъ годѣ не повѣрити а котрî доказують, що миръ въ теперѣшну пору — сказавши такъ терминомъ торговельника — зробивъ велику конкуренцію вôйнѣ.

Вже благородный лордъ зъ англійского кабинету, президентъ министрôвъ Сальсбери, выголосивъ недавно такъ важкî слова, що коли-бъ они хочь въ половинѣ були правдивî, могли-бъ кождого миролюбивого чоловѣка наповнити великою радостею. Словамъ благородного лорда не конче хотѣла повѣрити Европа и приняла ихъ дуже скептично. Сказано було, лордъ Сальсбери не представивъ стану рѣчей такимъ, якимъ ôнъ єсть дѣйстно а такимъ, якого бы ôнъ собѣ бажавъ. Припускаємо, що дѣйстно такъ єсть, що лордъ Сальсбери занадто рожево глядить въ будучнôсть, що за мало почислився зъ фактами а передовсѣмъ що занадто легковѣрно и добродушно оцѣнивъ становище Россіи въ справѣ болгарскôй, але всетаки слова єго выкликали одушевленье и — хочь правда, що въ малôй части — ôдповѣдають ситуаціи въ Европѣ: миръ дасться удержати, бо Европа єго хоче, бо она єго потребує.

Теперь же промовивъ зновъ другій мужь державный зъ другого кôнця Европы, а єсть нимъ италійскій министеръ просвѣты, Боссели. Подôбно якъ лордъ Сальсбери на бенкетѣ у лордъ-мера, такъ такожь выголосивъ Боссели свою бесѣду дня 13 с. м. на бенкетѣ въ Туринѣ, на котрôмъ було зôбраныхъ богато сенаторôвъ и послôвъ. Боссели сказавъ мѣжь иншимъ такъ: Италія єсть щирымъ другомъ мира а далека ôдъ всякихъ авантуръ, готова шанувати всѣхъ, але заразомъ рѣшилась выбороти пошанованье и для себе. Всѣ союзы Италіи суть союзами мира. Бесѣдникъ высказавъ ôдтакъ надѣю, що миръ буде удержаный зъ хôсномъ навѣть для тыхъ, для котрыхъ ôнъ не єсть такъ дорогій якъ для Италіи. Зъѣздъ цѣсаря Вильгельма зъ царемъ Александромъ бувъ приключеньемъ великого значеня, вымѣренымъ на удержанье мира. Гостина цѣсаря Вильгельма въ Римѣ скрѣпить на ново тî мирнî намѣреня. Италія, яко приморска держава мусить ôдзыскати на ново торговельный рухъ на моряхъ, пôдчасъ коли рôвновага на мори Середземнôмъ, на котрôмъ Англія такъ само якъ и Италія єсть интересована, не буде нарушена а хоругви найзнаменитшихъ державъ колоніяльныхъ разомъ зъ дружною Італію — Испанією, будуть всюды прихильно витати италійску хоругвь. Удержанье мира вымагає узброєнь, котрî вправдѣ змушують до жертвъ, але армія италійска и маринарка варта того, якъ такожь и довѣрія, котре имъ край заявивъ.

Другимъ и то непослѣднымъ доказомъ укрѣпленя мира єсть поведенье черезъ Болгарію новои зелѣзницѣ, що має сполучити Вѣдень зъ Константинополемъ. Се велике дѣло мирнои роботи, котрого довершенье єсть дѣломъ маленькои Болгаріи, єсть найлѣпшимъ доказомъ, що всѣ державы европейскî, якî бы они и не мали интересы на Балканѣ, рѣшились теперь дати тутъ хôдъ мирнôй роботѣ. Кн. Фердинандъ мôгъ зовсѣмъ спокôйно пôднести тоастъ на єднôсть и згоду та миръ въ Болгаріи, бо знає, що не потребує нѣчого лякатися, доки рѣчи такъ стоять якъ доси. Навѣть Туреччина поспѣшила задокументувати свои мирнî стремленя, коли заключила зъ Болгарією угоду почтову ажь до часу ревизіи органичного статута Всхôднои Румеліи. Такъ отже теоретично не признаєся Болгаріи але въ практицѣ числиться зъ нею, а то значить, що хочь хтось и бажавъ-бы въ теоріи вôйны, то практика каже держатись мира.

Коротко сказавши мирнî вѣсти взяли теперь гору надъ вѣстями воєнными, зъ котрыхъ маємо до занотованя лишь ось такî обявы, якъ непевнôсть ситуаціи въ Франціи, змѣну въ генêральнôмъ штабѣ нѣмецкôмъ, де — якъ звѣстно, ген. Вальдерзе заступивъ ген. Мольткого и укрѣпленье стратегичныхъ точокъ въ Румуніи. Зъ вѣстей тыхъ ще найбôльшу увагу може на себе звертати укрѣпленье позицій въ Румуніи: наоколо Букарешту мають станути чотири великî форты а стратегична линія надъ Прутомъ, означена мѣстами Фокшани-Галацъ, має бути ôдъ всходу забезпечена крѣпостями. Всѣ тî вѣсти не можуть однакожь ослабити надѣѣ въ удержанье мира, котра въ послѣдныхъ часахъ такъ значно збôльшилась. А мимо того все таки ôдъ часу до часу перенимає якійсь лякъ народы Европы, все нагадуєсь непевнôсть ситуаціи. Єсть то зовсѣмъ природна поява, котру зроджує, що такъ скажемо, конкуренція мира зъ вôйною; нинѣ взявъ верхъ мирный настрôй, щобъ може вже завтра вѣсти воєннî потрясли до глубины всѣ умы въ Европѣ.

Справа убезпеченя будынкôвъ церковныхъ и парохіяльныхъ ôдъ огню.

Ухваленый соймомъ въ 1884 р. законъ о убезпеченю будынкôвъ церковныхъ и парохіяльныхъ ôдъ огню, не одержавъ санкціи цѣсарскои зъ тои причины, що министерство вѣроисповѣдань оперлося сему проєктови, бо ôнъ обовязувавъ такожь и патронôвъ до участи въ дотычныхъ выдаткахъ. Позаякъ администрація державна не хоче забезпечувати будынкôвъ, зôстаючихъ пôдъ єи зарядомъ, а въ дотычнôмъ проєктѣ не увзгляднено застереженя правительственного комисаря, то министерство не могло предложити сего закона до санкціи. При тôмъ заявило министерство, що проєктъ закона, котрый бы вводивъ примусове убезпеченье будынкôвъ церковныхъ и парохіяльныхъ ôдъ огню безъ конкуренціи патрона, не стрѣтить нѣякого опору зô стороны министерства.

О тôмъ отже здавъ краєвый выдѣлъ справу соймови, а той поручивъ єму предложити собѣ новый проєктъ зъ увзглядненьемъ бажань министерства вѣроисповѣдань и просвѣты. „Czas“ довѣдуєся отже, що краєвый выдѣлъ предложить соймови на надходячôй сесіи проєктъ закона о примусовôй асекураціи пôсля наведеныхъ повыше бажань министерства. Пôсля того проєкту повиненъ комитетъ парохіяльный, утвореный пôсля закона о конкуренціи церковнôй, будынки церковнî и парохіяльнî забезпечати безъ перервы ôдъ огню въ заведеню асекураційнôмъ. Выдатки на то убезпеченье мають бути въ той спôсôбъ покрытî, що и кошты ставленя и удержуваня будынкôвъ церковныхъ и парохіяльныхъ. Однакожь правительство и фонды, зôстаючî въ администраціи державнôй, не суть обовязанî причинятися зъ якого небудь титулу до тыхъ выдаткôвъ и не беруть участи въ користяхъ выходячихъ зъ убезпеченя. Вынагородженье, узыскане за шкоду зроблену пожаромъ, вплыває до фонду конкуренційного и може бути ужите хиба лишь на ôдбудованье або направу будынку знищеного або ушкодженого огнемъ.

VI-та вандрôвка рускои молодежи.

II. По короткôй ѣздѣ заѣхали вандрôвники передъ дворець Печенѣжина. Зъ двôрця удались всѣ до поблизького огороду на кругольню, де заставлено богату перекуску. Вже на

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Рôкъ 1817.

Дня 16 червня т. р. ôдбулося зъ великимъ торжествомъ ôдкрытье першого збору „Станôвъ краєвыхъ“. Зборы ôдкрывъ намѣстникъ Галичины графъ Францъ Гауеръ вступною промовою, на котру ôдповѣвъ лат. архіепископъ графъ Андрей Алойсій Анквичь.

— — — —

Дня 10 липня т. р. приѣхавъ до Львова цѣсарь Францъ I. зъ своєю женою Каролиною Августою. Достойнî гостѣ заѣхали до палаты рускаго митрополита, а опôсля удалися до палаты намѣстника. Въ слѣдуючихъ дняхъ звѣдали они мѣжь иншими руску архикатедральну церковь и духовне заведенье, приймань митрополитомъ, капитулою и настоятелями семинаріи зъ питомцями.

— — — —

Дня 15 вересня 1817 р. упокоився у Львовѣ въ молодыхъ лѣтахъ на ударъ мозковый о. Іосифъ Ярина, докторъ теологіи и философіи, професоръ религіи на философичнôмъ и науки моральнои на теологичнôмъ факультетѣ. При похоронахъ покôйного, незвычайно уталанованого мужа, выголосивъ пращальне слово кс. Францъ Ксаверъ Захаріясевичь, професоръ исторіи церковнои, пôзнѣйшій лат. епископъ перемыскій, де мѣжь инчимъ высказавъ: „Nie tak prędko wyrośnie wam Rusini znowu druga taka jarzynka na Rusi!“ Згадку о покôйнôмъ, котра єсть напечатана въ „Отечественномъ Сборнику. Вѣдень 1885 р.“, выголосивъ д-ръ Іосифъ Маусъ, професоръ универсальнои исторіи на выдѣлѣ философичнôмъ у Львовѣ, дня 11 листопада 1817. Портретъ покôйного знаходився у родича, єго о Петра Ярины, пароха въ Туряньску.

Рôкъ 1819.

Того року консекрувавъ д-ръ Михаилъ Левицкій, митрополитъ львôвскій, о. Винкентія Седлецкого, ректора семинаріи холмскои, на епископа-суфрагана для старого и слабосильного Фердинанда Цѣхановского, епископа холмского. Коли пôсля смерти еп. Ф. Цѣхановского суфраганъ В. Седлецкій не хотѣвъ за-для старости занять осироченого епископского престола, именовано о. Филина Фениціяна Шумборского, Василіянина, архипресвитера капитулы холмскои, епископомъ холмскимъ.

Рôкъ 1822.

Дня 30 листопада т. р. ôдбулися похороны въ лат. архикатедральнôмъ костелѣ Франца барона Гауера, намѣстника Галичины. Въ похоронахъ покôйного брали участь: Андрей графъ Скарбекъ, Анквичь, лат. архіепископъ львôвскій, Каєтанъ Вартарасевичь, ôрменьскій архіепископъ, д-ръ Михаилъ Левицкій, митрополитъ рускій, и всѣ три капитулы львôвскî зъ питомцями. Передъ вынесеньемъ домовины зъ катедрального костела на цвинтарь Лычакôвскій голосивъ пращальне слово д-ръ Францъ Ксаверъ Захаріясевичь, крилошанинъ катедральный, выслуженый професоръ Исторіи церковнои на богословскôмъ факультетѣ и директоръ гимназій львôвскихъ.

Рôкъ 1823.

Дня 10 цвѣтня т. р. спроваджено караваномъ забальсамоване тѣло Адама Казимира князя Чарторыйского, упокоившого-ся въ мѣсточку Сѣнявѣ, зъ войсковыми гонорами до Львова. По заупокойнôмъ богослуженю другого дня въ Єзуитскôмъ костелѣ, ôдпровадили три архіепископы львôвскî: Андрей гр. Анквичь, д-ръ Мих. Левицкій и Каєтанъ Вартарасевичь зъ капитулами и питомцями домовину покôйного до рогатки Жовкôвскои, котру при выстрѣлахъ изъ арматъ вложено на приготованый вôзъ та пôдъ конвоємъ ôдвезено до Варшавы для зложеня єи въ роднинныхъ гробахъ.

Дня 11 липня т. р. приѣхавъ архикн. Францъ Каролъ, а 25 вересня цѣсарь Францъ I. до Львова. Оба высокодостойнî гостѣ були въ архікатедральнôй церквѣ у св. Юра и въ духовнôй семинаріи, приниманî митрополитомъ, капитулою, настоятелями семинаріи и питомцями.

Дня 8 жовтня т. р. зробили рускî питомцѣ бунтъ и потурбовали дверника. Питомець Завалкевичь уложивъ на дверника жалобу, яку ôдчитавъ публично зôбранымъ питомцямъ въ музею За сей бунтъ дôстали ôдъ ректорату остру нагану питомцѣ: Завалкевичь, Глôдзиньскій, Телеховскій Романъ, а Левицкого ex Czern. засуджено на три днѣ карцеру, якій ôдсидѣвъ 13, 16 и 18 жовтня 1823.

Дня 28 жовтня т. р. давъ о. Гаврiилъ рицарь Дубовецкій, ректоръ, въ музею семинаріи нагану питомцямъ: Василькевичу Онуфрію, Брилиньскому Антону, Зарицкому и Винницкому Антону за то, що ходили пôдчасъ богословскихъ выкладôвъ по мѣстѣ, а питомцямъ: Левицкому Стефану, Дрималику Теодору, Ганкевичу, Гавришкевичу Василю, Поляньскому Иліи, Хотинецкому Кипріяну и Ступницкому за файки, зъ якими ихъ выловивъ префектъ о. Н. Ижакъ.

— — — —

Дня 10 листопада т. р. дôстали ôдъ ректорату публичну нагану питомцѣ Гарасимовичь, Кисѣлевскій Иванъ и Зибликевичь, що були на шинку у „Albertowej“ и тамъ курили файки.

— — — —

Дня 25 листопада т. р. турбовали и побили питомцѣ: Гербера Димитрій, Лотоцкій Іоанъ, Шпитко, Глодзиньскій Антôнъ и Конашевскій свого товариша Лисенецкого; обкидали єго въ рефектари бульбою, не хотѣли впустити до комнаты, а кидаючи за нимъ рѣчами по куритари потовкли ôкна. За сю турбацію и бійку, давъ ректоратъ першимъ чотиромъ питомцямъ публичну нагану, а Конашевского засудивъ на два днѣ карцеру, якій ôдсидѣвъ 29 и 30 листопада 1823.

Рôкъ 1824.

Дня 19 сѣчня т. р. ударивъ питомець Петрашь на куритари передъ комтатою ч. 6. въ лице Лисенецкого. In museo admonitus.

За турбованье, зневажанье и киданье глиною за Лисенецкимъ, укаравъ ректоратъ питомцѣвъ: Яценя Якова д. 30 сѣчня, Ильницкого 10 цвѣтня, Кульчицкого 5 мая, Верхрацкого 8 червня, Аполонія Тарнавского д. 18 червня карцеромъ.

— — — —

Дня 20 мая т. р. выйшовъ питомець Николай Яворскій, не отримавши лиценціи, безъ лиценціи изъ заведеня до мѣста, заявивши о. Телеховскому, вице-ректору, въ присутности префекта о. д-ра Томы Поляньского: „alboż to seminarium jest aresztem dla mnie?“ — In museo admonitus.

Рôкъ 1826.

Дня 14 липня т. р. о годинѣ $6^1/_2$ вечеромъ завалилася 30 сяжнѣвъ высока ратушева вежа въ ринку, при чѣмъ стратило кôлькохъ людей житье а межи ними и 15-лѣтна дочка сторожа на вежи, котра пôсля звычаю свистала на свиставцѣ по кождôй чверти го-

двôрци спôзнались вандрôвники зъ мѣсцевымъ комитетомъ, въ складъ котрого входила интелигенція руска а по части и польска; въ комитетъ мѣсцевый входило такожь и кôлькохъ селянъ. Пôшли всѣлякѣ промовы и тоасты, не позабуто выпити въ здоровлье „селянъ та мѣщанъ“. Якъ скрôзь передъ тымъ такъ и тутъ нашь народный имнъ „Ще не вмерла Украина!“, лунавъ широко, спѣваный повною молодечею грудею. Зъ ôдси удался вандрôвники до поблизькои дестилярнѣ нафты, власности автора звѣстнои росправы „Nędza Galicji w cyfrach“, п. Щепановского и Спôлки.

При входѣ повитавъ вандрôвникôвъ повномочникъ властителѣвъ, Русинъ, п. Залозецкій, укôнченый техникъ и они мали теперь нагоду приглянутись сѣй фабрицѣ близше Ôдповѣдно приладженыма вагонами спроваджують сюды ропу зъ копалень въ Слободѣ. Помпа впроваджувана въ рухъ сильною поломѣнею олѣю веде ропу зъ вагонôвъ до резервоарôвъ. Зъ ôдси роπа иде до кôтлôвъ. Тутъ огрѣта перемѣняѣсь въ пару, переходить рурами черезъ холодѣльникъ, значиться величезнѣ дубовѣ скринѣ, наповненѣ мѣлко стертымъ ледомъ, остаточно выходить 16 рурами нафта въ кôлькохъ родахъ, бензина и всякѣ иншѣ примѣшки. Роздѣлъ нафты на поодинокѣ роды залежить ôдъ рôзныхъ обставинъ, найбôльше же ôдъ силы огню пôдъ кôтлами. Огонь мае 500—600 степенѣвъ теплоты. Особно изъ останлыхъ примѣшокъ фабрикують олѣй, а изъ цѣлои фабрикаціи остае коксъ, матеріялъ придатный до опалюваня. Матеріялъ той однакожь не выстае, и треба ще уживати дерева на опалъ. Рафиновану нафту спроваджують до величезныхъ резервоарôвъ, и она въ нихъ такъ чиста, що годѣ було зъ разу роспôзнати чи она справдѣ знаходиться въ резервоарѣ, а цѣла поверхня ôдбивае цѣлу стелю немовь зеркало. Дальше перейшли мы до будынку, де пôдъ прасами освободжають парафину ôдъ олѣю. Зъ далека тôлько показали намъ ледôвню канадійску, близше не дозволено, бо цѣла рѣчь удержуеся въ тайнѣ. Вкôнци магазины готовои въ бочкахъ нафты переконали насъ о тôй величезнôй продукціи: рôчно продукують тутъ 100.000 сотнарôвъ метричныхъ частои нафты, а се становить трету часть продукціи цѣлои Галичины. Робота нѣколи не перерываѣсь, она иде ôдъ ôсѣмъ лѣтъ, ôдъ заложеня фабрики однымъ тягомъ; змѣняються тôлько робôтники. При роботѣ занятѣ також и нашѣ Гуцулы, тяжшѣ тôлько роботы ôданѣ чужинцямъ, по части однакъ нашимъ техникамъ, а есть надѣя, що зъ часомъ вся робота буде ведена своими силами. Всѣхъ поясненъ удѣлявъ намъ ласкаво п. Залозецкій, за що належиться ему щира подяка ôдъ вандрôвникôвъ.

Зъ дестилярнѣ удались мы до гостинного дому пароха о. Шмериковского на обѣдъ а вечеромъ до красно прибранои мѣсцевои школы, де ôдбувся вечерокъ. Одну половину публики становила интелигенція, бôльшу безперечно нашѣ селяне, прислухуючись зъ занятьемъ всѣмъ продукціямъ. Вечерокъ роспочавъ о. Шмериковскій ôдповѣднымъ вступнымъ словомъ, опôсля слѣдувавъ совѣстно обробленый ôдчитъ тов. Крохмалюка: „Про розвôй шкôлъ народныхъ, ôдъ часу коли Галичина прийшла пôдъ панованье Австріи“. Дальшу програму становили продукціи хору, сольо-спѣвъ тов. Береста зъ акомп. цитры, композиціи тов. Купчиньского, п. з. „Доля“; деклямація тов. Лаврôвского „Чигиринъ“; дуже сподобалась деклямація п-ни Левиньскои. Зъ чувствомъ и зрозумѣньемъ рѣчи ôддала она Шевченка поему „До Основяненка“ а на загальне жаданье додала ще стихъ Федьковича. По продукціяхъ вокальныхъ наступили, по причинѣ, що се дѣялось въ пятницю, домовѣ забавы и протягнулись до пôзнои ночи. По пôвночи розбѣшлись вандрôвники на нôчлѣгъ по своихъ кватирахъ до оо. Шмериковского и Лакусты, начальника суду п. Волошиньского, учителя п. Кульчицкого и двохъ селянъ.

Слѣдуючого дня рано выѣхали мы дальше льокальною зелѣзницею до Слободы рунгурскои, щобы тамъ оглянути копальнѣ ропы нафтянои. Поѣздъ зелѣзницѣ вступае вже поникше Рунгуръ въ горы, се невеликѣ ще горбы, немовь вѣщуны наближаючихъ-ся старшихъ товаришѣвъ своихъ. Въ Слободѣ представився намъ видъ справдѣ импонуючій: по бокахъ двохъ горбôвъ и долиною роскинулись одна при другôй вежѣ канадійскѣ, за помочею котрыхъ вертять шибы. Се власности всѣлякихъ предприемцѣвъ. Можь тутъ подыбати Англичанъ, Французôвъ, Нѣмцѣвъ, Жидôвъ; важный однакъ процентъ становлять нашѣ люде. Зъ горы видно найбôльшій резервоаръ Щепановского и Спôлки, а руры зô всѣхъ сторôнъ спроваджують зъ шибôвъ ропу. Ще передъ спеціяльнымъ звидженьемъ шибу запрошено вандрôвникôвъ до дому управителя шибôвъ Щепановского д-ра Федоровича, а въ неприсутности господаря господинѣ дому приймала насъ гостинно. До вандрôвникôвъ прилучилися ще въ Печенѣжинѣ о. Рыбакъ зъ женою и п-ою Калиновичъ а також лат. парохъ изъ Печенѣжина, щобъ въ веселôмъ товариствѣ пуститися въ дальшу дорогу. По перекускѣ пôшли мы до шибôвъ; оглядаючимъ велено погасити всякѣ цигара и пôдъ жаднымъ условіемъ зъ обавы передъ можливою катастрофою не запаляти сѣрникôвъ. Управитель шибôвъ Щепановского завѣвъ насъ до шибу, де що-лишь вертѣли яму. Яму вертять долотами ôдъ 12—3 цалѣвъ широкими и остреными пôдъ кутомъ, ôдповѣднымъ грунтови, якій мае бути верченый. Яма надъ котрою мы станули выносила якъ разъ 308 метрôвъ глубины. Вежа канадійска, выбудована надъ ямою, высока на 15 метрôвъ поглубляе долото въ грунтъ за помочею довжезныхъ деревляныхъ дручкôвъ, окутыхъ на кôнцяхъ зелѣзомъ а котрѣ приправляеся оденъ до другого, въ той способъ що бье долотомъ безустанно въ землю. Яма буває глубока до 400 метрôвъ. Буває такъ, що прирядъ урвеся, або роπа не покажеся, такъ тогдѣ вся робота на нѣчо не придатна, а сума якихъ 20.000 зр. пропадае. Принятымъ звычаемъ яма ôдъ ямы не може бути близше, якъ на 80 метрôвъ, въ противнôмъ случаю окрадають себе предприемцѣ взаимно. Изъ ямы спеціяльно приладженою „ложкою“ добувають болото и проверченый камѣнь. Коли натрафлять на ропу проводять ѣи помпою до резервоарôвъ а зъ ôдси часть иде до недалекихъ дестилярень, другу часть бочками продають и нечищену ще транспортують за границю. Робôтники працюють тягло 12 годинъ и що 12 годинъ наступае змѣна. Англики завели тутъ много улучшень, а першѣ почали жиды шукати ропы. Роботами кермують фаховѣ люде, бôльшою частею укôнченѣ техники, всѣ они въ замащеныхъ ропою блюзахъ, якъ и всѣ иншѣ робôтники. Въ околици пробують ще въ сусѣдныхъ селахъ Текучôй, Брустурахъ и Лючи шукати за ропою.

Двогодинный часъ минавъ и вандрôвники повернули на дворець, щобъ не втратити часу ôдъѣзду зелѣзницѣ. Поѣздъ вже мавъ ôдъѣздити, а тôлько пôдъ условіемъ, що хоръ нашь заспѣвае, задержано его еще якійсь часъ. Множество роднъ пращало веселыхъ, зъ пѣснею рускою на устахъ ôдъѣзжаючихъ вандрôвникôвъ и довго глядѣли ще за ними ажь поѣздъ, везучій насъ назадъ до Рунгуръ, зникъ на закрутѣ дороги.

Въ Рунгурахъ повитанѣ парохомъ о. Левицкимъ поступили мы въ его гостиннѣ пороги, а пôсля полудня удались пѣхотою до пôвтретя милѣ зъ ôдси ôддаленого Яблонова. Провôдники проводили насъ ажь до Ключева великого. Зъ-ôдси вступили мы на шляхъ и нимъ зайшли ажь до мѣсця призначеня. Горы вже помалу бôльшають. Незвыклѣ до такои дороги ноги вандрôвникôвъ змучивъ сей хôдъ немало и ажь пôзнымъ вечеромъ наспѣли мы до Яблонова. Теперь почалась властива часть вандрôвки, бо не-вандрôвники повернули зъ Печенѣжина до Коломыи, а мы числомъ до 40 людей почали пѣшкомъ вандрувати. Въ Яблоновѣ удались всѣ на нôчлѣгъ: частина остала въ мѣсци у господаря ч. Федора Ковальчука, иншѣ удались до сусѣднои Лючѣ до учителя п. Цурковского а остальнѣ до о. Грабовича до Стопчатова, де належить Яблонôвъ, яко парохія прилучена. Слѣдуючого дня, въ недѣлю ôдспѣвали вандрôвники службу Божу въ стопчатôвскôй церкви пôдъ диригентурою тов. Крушельницкого (въ заступствѣ тов. Иванцева). Красный спѣвъ церковный вандрôвникôвъ чарувавъ вѣрныхъ и дававъ наглядный доказъ, скôлько причиняѣсь ôнъ до пôднесеня нашого обряду.

По обѣдѣ у о. Грабовича, мѣсцевого пароха, ôдбулася въ сгодолѣ господаря Ковальчука, перемѣненôй на красну салю, вечерницѣ мѣсцевои читальнѣ. Селянъ однакожь зôбралося досыть мале число а се зробило на вандрôвникахъ зле враженье; видно було, що не було кому якъ слѣдъ тымъ занятися. Зôбралося такожь яке-таке число мѣсцевои интелигенціи. Вечерницѣ розпочались хоромъ, а и дальше переплѣтувавъ хоръ ôдчиты и деклямаціи ôдспѣвуваньемъ нашихъ народныхъ пѣсень. Першій ôдчитъ мавъ вандрôвникъ, директоръ „Спôлки Гуцульскои“ п. Ил. Гарасимовичъ. Ôнъ говоривъ дуже добре на тему, щобы селяне не привязувались такъ, якъ се до нинѣ дѣеся, выключно до управы землѣ, а тôлько, щобъ оглядались за якимъ иншимъ способомъ прожитку на способъ Французôвъ, котрымъ ихъ земля не доставляла достаточныхъ средствъ до житя. Яко такій способъ вказавъ бесѣдникъ промыслъ; спеціяльне порѣшенье, якимъ той промыслъ мае бути, не подавъ бесѣдникъ, бо — якъ самъ признавъ — мѣсцевыхъ обставинъ не знае и оставляе се селянамъ самымъ. Опôсля говоривъ тов. Трильовскій „о читальняхъ и о хôснѣ, якій читальня приносить“. Обохъ ôдчитôвъ выслухали присутнѣ зъ великою увагою та довго ще опôсля говорили нашѣ люде мѣжь собою на сѣ тематы.

Незвычайно сподобався хоръ вандрôвничій, особливо веселѣ пѣснѣ якъ н. пр. „Гей гоцъ, гоцака!“, „Погуляѣмъ сю нôчь!“ и иншѣ. Тов. Л. ôддеклямувавъ Федьковича „Празникъ у Таковѣ“, поясниви его впередъ а тов. К. гравъ на цитрѣ народѣй пѣснѣ, приспѣвуючи арію и объясніючи також инструментъ, котрымъ чимало звеселивъ и розцѣкавивъ селянъ. Хоромъ „Ще не вмерла Украина“ и „Щасть намъ Боже!“ закôнчилося се свято въ яблонôвскôй читальни. Вандрôвники першій разъ загостили тутъ на своѣй дорозѣ до читальнѣ и першій мали случай пôзнати нарôдъ, розмовитись зъ нимъ та розпытати, що у него болить та чого ему треба.

Реформа земствъ въ Россіи.

Зъ кôнцемъ сего року, т. е. въ грудни предложеный буде петербургскому госуд. совѣтови проектъ россійского министра для справъ внутрѣшныхъ гр. Толстого въ справѣ реформы земствъ. Проектъ той есть дальшимъ розвоемъ тои постепеннои реакціи, яка наступила въ Россіи ôдъ часу вступленя на престолъ Александра III., и звертаеся проти льокальнои автономіи, именно проти земствъ, а коли перейде въ госуд совѣтѣ, то усуне и ту крыхту автономіи, яку тѣ земства репрезентують. Гр. Толстой предложивъ бувъ вже разъ въ тôмъ роцѣ свôй проектъ госуд. совѣтови, але що стрѣтивъ на опозицію зô стороны либеральныхъ членôвъ госуд. совѣта, то ôдложивъ переведенье свого проекту на сесію грудневу. Що проектъ той помимо опозиціи либеральныхъ членôвъ перейде въ госуд. совѣтѣ, о тôмъ не ма що и сумнѣватись, бо госуд. совѣтъ въ Россіи не есть, якъ звѣстно, репрезентацією народною, але зборомъ людей правительственныхъ, котрѣ и проти свого пересвѣдченя мусять вкôнци, радѣ нерадѣ, до волѣ правительства нахилитись.

Новеля гр. Толстого звертаеся именно проти земствъ. Надана земствамъ автономія указомъ зъ дня 1 сѣчня 1864 р. буде новелею гр. Толстого знесена. Организація земствъ буде ôдъ теперь пôдлягати надзорови губернатора а взглядно министрови для справъ внутрѣшныхъ; зарôвно и ухвалы земствъ, котрѣ дотеперь не пôдлягали нѣякôй контроли, будуть ôдъ теперь лишь тогдѣ правосильными, коли потвердить ихъ губернаторъ або министеръ, а екзекутивнѣ органы земствъ будуть заступленѣ правительственными колегіями. Також и выборы до земствъ будуть черезъ новелю гр. Толстого змѣненѣ, а на мѣсце спôльныхъ дотеперѣшныхъ выборчихъ зборôвъ земскихъ будуть введенѣ три колегіи выборчѣ: дворяньска, мѣщаньска и селяньска. Духовенство не буде мати ôдъ теперь права брати безпосередну участь въ выборахъ, а буде мусѣло вдоволитись окремою репрезентацією черезъ делегатôвъ, якихъ займенуе синодъ. Репрезентація въ тыхъ земствахъ буде уважатись за обовязокъ. Навѣть проти своои волѣ выбранѣ члены не смѣють зрѣкатись того выбору и суть обовязанѣ бути присутными на всѣхъ зборахъ и нарадахъ, а неприсутнôсть ихъ на зборахъ и ôдтяганье-ся ôдъ обовязкôвъ буде каране яко провина. Предсѣдателя и членôвъ тыхъ колегій окружныхъ буде именовати губернаторъ окремымъ декретомъ, а въ колегіяхъ губерніяльныхъ самъ министеръ справъ внутрѣшныхъ. Предсѣдателемъ може бути лише дворянинъ.

Черезъ той проектъ реформы земствъ, зъ котрымъ лучиться ще другій проектъ гр. Толстого, проектъ креованя начальникôвъ земскихъ, перейде цѣла екзекутива въ справахъ земскихъ ôдъ земствъ въ руки правительства, такъ, що ôдъ теперь буде мати правительство рѣшаючій голосъ въ всѣхъ справахъ земскихъ, а всяке рѣшенье зборôвъ земскихъ буде ажь тогдѣ правосильнымъ, коли одержить потвердженье губернатора або министра; члены земствъ будуть урядниками правительственными, вилывъ шляхты зможеся, а позбавленѣ всякои административнои автономіи земства будуть втягненѣ въ загальну систему державнои администрациі.

Пôсля згаданого вже указу зъ дня 1 сѣчня 1864 р. були земства одвѣчальнѣ лишь своимъ выборцямъ, а въ незвычайныхъ случаяхъ и сенатови, до котрого належала контроля мѣсцевыхъ организацій. До теперь ôдповѣдали земства яко-тако потребамъ мѣсцевымъ, а пôдъ взглядомъ економичнымъ ôддали они Россіи немалѣ прислуги и причинилися богато до економичного розвою селянъ, зъ котрыми стояли въ безпосередньôй тѣснôй звязи. Вже ôдъ рокôвъ рыли россійскѣ реакціонеры пôдъ тою автономичною институцією, але за часôвъ Александра II. не мали ихъ интриги нѣякого успѣху. При тогдашнôмъ либеральнôмъ настрою правительства выходили неразъ махинаціи ворогôвъ земствъ навѣть въ користь тыхъ институцій и увôльнили земства ôдъ самовôльного вмѣшуваня правительственныхъ органôвъ въ справы земскѣ. Правительство высылало тогдѣ сенаторôвъ, котрымъ приручало строгѣ ревизіи въ надъужитяхъ, якихъ допускалися органы правительственнѣ въ справахъ земскихъ, а черезъ то побирали земства чимъ разъ бôльшои поваги и независимости. Передъ самою смертею Александра II. появився бувъ навѣть проектъ скликати до Петербурга центральный зборъ земствъ зъ цѣлои Россіи, котрый мавъ бути будьто-бы попередникомъ парляменту, но зô смертею Александра II. не тôлько упавъ той проектъ, але зъ вступленьемъ Александра III. почалась реакція, котра за тыхъ сѣмь лѣтъ панованя того царя зъ кождымъ рокомъ збôльшаеся. Тожь въ слѣдъ за тымъ почали и земства упадати, а теперь задумавъ гр. Толстой усунути ихъ зовсѣмъ, бо новеля его реформы земствъ есть въ дѣлѣ нѣчимъ иншимъ якъ знесеньемъ тыхъ-же.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Адреса еп. Стросмаера на кіевске торжество сталась предметомъ широкои дискусіи въ нѣмецкôй и славяньскôй прасѣ. Закимъ подамо голосы прасы о сѣй адресѣ, мусимо згадати про то, що клерикальна газета ческа „Čech“, згадуючи про ювилей хрещеня Руси и ôдкрытье памятника Хмельницкого — якъ каже — „того кровожадного ворога католикôвъ“, выступила була дуже остро противъ Чехôвъ, що солидаризувалися зъ симъ торжествомъ и ставила имъ за примѣръ еп. Стросмаера, котрый хочь есть однымъ зъ найлѣпшихъ мужѣвъ въ Славянщинѣ, то однакожь яко католикъ не солидаризуеся зъ симъ торжествомъ, бо не выславъ навѣть нѣякои телеграмы до Кіева. Коли отже стала звѣстна депеша еп. Стросмаера до ректора кіевского университету, нѣмецкѣ газеты, особливо централистичнѣ, пôдняли органъ ческихъ клерикалôвъ на смѣхъ и стали тымъ допѣкати Чехамъ. Декотрѣ клерикальнѣ газеты стали еп. Стросмаера боронити, а зъ тыхъ оборонъ замѣтна особливо оборона газеты „Vaterland“: Депеша дяковарского епископа зазначуе лишь радôсть епископа по причинѣ хрещеня Руси. Коли еп. Стросмаеръ называе спадщину св. Володимира, святу вѣру воскресеніемъ и житьемъ, то не значить то нѣчого иншого, якъ лишь воскресеніе до католицизму. „Всесвѣтна мисія“ Рос-

---

дины въ заступствѣ ôтця. Сей ратушевый колосъ стоявъ 335 лѣтъ, нѣмъ повалився на землю. Гукъ ôдъ повалившои-ся вежѣ було чути ажь въ духовнôй семинаріи.

Рôкъ 1827.

Сего року дня (?) упокоився о. Модестъ Гриневецкій, Василіянинъ, професоръ Догматики на богословскôмъ факультетѣ у Львовѣ. Покôйного похоронено при монастири львôвскôмъ св. О Онуфрія, а камянный высокій памятникъ всказуе мѣсце, де сей мужь глубокои науки почиває.

Сего року спроваджено зъ Вѣдня до Львова библіотеку гр. Максимиліяна Оссолиньского, и умѣщено ѣи побôчь рускои семинаріи въ скасованôмъ монастири Кармелитанокъ черевичковыхъ. Въ тôмъ монастири, пôсля его знесеня цѣсаремъ Іосифомъ II., мѣстився ôддѣлъ генеральнои семинаріи зъ латиньскими питомцями ôдъ 1782—1792 р. Коли 1792 р. перенесено латиньскихъ питомцѣвъ до знесеного монастиря Кармелитанокъ босыхъ (де до теперь остають), обернено выпорожненый монастирь Кармелитанокъ черевичковыхъ на магазинъ и пекарню войскову. Въ 1812 роцѣ спалився сей монастирь зъ магазиномъ. Лишившѣ-ся муры зъ костеломъ и огородомъ купивъ гр. Макс. Оссолиньскій ôдъ скарбу, а выставивши на сѣмъ мѣсци красный мурованый будынокъ, умѣстивъ въ нѣмъ свою численну и коштовну библіотеку, котра пôсля назвы основателя „библіотекою имени Оссолиньскихъ“ называеся.

Дня 21 жовтня т. р. заложивъ кн. Августъ Лобковичъ, намѣстникъ Галичины въ присутности Андрея Алойсія Анквича лат. архіепископа львôвского и д-ра Михаила Левицкого митрополита руского, капитулъ и питомцѣвъ зъ великимъ торжествомъ угольный камѣнь пôдъ будову нового ратуша въ рынку, хочь будынокъ бувъ вже ажь пôдъ дахъ вымурованый.

1829.

Сего року проповѣдали (по польски) въ днѣ недѣльнѣ и святочнѣ пôдчасъ литургіи слѣдуючѣ питомцѣ зъ IV. року въ архікатедральнôй церкви у св. Юра: Глиньскій Теофанъ 11 сѣчня, Шмериковскій Іосифъ 13 сѣчня, Тамошевскій Тимофтей 18 сѣчня, Заложецкій Димитрій 25 сѣчня, Скоробогатый Стефанъ 1 лютого, Козловскій Іоанъ 8 лютого, Бачиньскій Михаилъ 12 лютого, Рудницкій Іоанъ 14 лютого, Гойнацкій Іосифъ 15 лютого, Завадовскій Іоанъ 22 лютого, Мигуловичъ Филемонъ 1 марта, Кучиньскій Іосифъ 8 марта, Андруховичъ Іоанъ 15 марта, Березницкій Константинъ 22 марта, Данкевичъ Симеонъ 29 марта, Глибовицкій Гавріилъ 5 цвѣтня, Юськевичъ Николай 6 цвѣтня, Киселевскій Іоанъ 12 цвѣтня, Котовичъ Онуфрій 19 цвѣтня, Красицкій Іоанъ 24 цвѣтня, Кропивницкій Василь 27 цвѣтня, Левицкій Іосифъ 28 цвѣтня, Лавровскій Іоанъ 3 мая, Глиньскій Михаилъ 5 мая, Никоровичъ Николай 10 мая, Габрусевичъ Іоанъ 17 мая, Плешкевичъ Іосифъ 24 мая, Прокоповичъ Мартинъ 31 мая, Струшиньскій Юліянъ 4 червня, Струсевичъ Андрѣй 7 червня, Величко Яковъ 15 червня, Трушь Димитрій 21 червня, Венгриновичъ Панталеймонъ 28 червня, Оконьскій Іоанъ 5 липня, — Стрѣлецкій Григорій 12 липня.

(*Дальше буде.*)

сія, котру славословить еп. Стросмаєръ, єсть пôсля погляду „Vaterland-a“ христіянизмъ и культура въ Азіи Татарôвъ, Калмукôвъ и т. д, пôдчасъ коли мисією Австріи єсть ширити захôдно-европейску культуру. Безперечно, що оборона „Vaterland-a“ єсть зовсѣмъ добра, тôлько що она не переконає противникôвъ славяньства, а навѣть ледви чи ѣи добре оцѣнять и въ самôй Россіи, бо заслѣпленый шовинизмъ россійскихъ панслазистôвъ не дає и Россіи добре доглянути великои своѣи мисіи а она тратитъ силы на Заходѣ надъ справами, котрѣ поведенѣ не въ интересѣ тыхъ панславистôвъ а въ интересѣ племенъ славяньскихъ, могли-бъ зробити Россію дѣйстно могучою на весь свѣтъ и дати ѣй ажь тогдѣ величезну силу до сповненя своѣи великои мисіи на Всходѣ.

За поглядъ на девятьлѣтну еру гр. Таффого поконфисковано въ рôзныхъ краяхъ коронныхъ множество газетъ, котрѣ не хотѣли выступати лишь зъ самыми похвалами для долитавского премієра. „N. fr. Presse“, котру стрѣтила такожь така судьба, пише по сѣй причинѣ такъ: И въ тôмъ єсть такожь критика и причинокъ до оцѣнки такъ славословленои еры помиреня. Правительственнôй прасѣ добре хвалити, коли поза нею стоить прокураторія. Одна пôвъурядова газета написала въ прочôмъ ось такій поглядъ въ статіи, въ котрôй славословить президента министрôвъ: Средствами насильства можна здобути собѣ послухъ и суть случаѣ, въ котрыхъ держава не може обôйтися безъ того средства. Але насильство єсть найгôршою бдиновѣдею, яку дався противникови, бо насильство єсть обосѣчнымъ мечемъ, котрый трафляє часомъ того, хто єго уживає.

Бôльшôсть угорскои комисіи для справы выкупна пропинаціи и регалій на Угорщинѣ высказалася на понедѣлковôмъ засѣданю рѣшучо за выкупномъ пропинаціи и за знесеньемъ привилегіи вышинку.

Президія другого вѣча католикôвъ, котре маѣ бдбутися у Вѣдни въ падолистѣ, оголосила теперь поодинокѣ секціи сего вѣча. Головнѣйшѣ зъ нихъ суть слѣдуючѣ: Секція для шкôлъ и просвѣты, для пытаня соціяльного, для справъ прасовыхъ, для штуки и науки христіяньскои, напослѣдокъ секція для житя и товариствъ католицкихъ.

——

„Journ. de St. Ptbg.“ дементує рѣшучо вѣсть, подану лондоньскимъ „Standard-омъ“, будьто-бы Гирсъ напиравъ на Туреччину, щобы она користала зъ нагоды захопленя зелѣзницѣ Вакарель-Беллова болгарскимъ правительствомъ въ свôй зарядъ и войскомъ обсадила Всхôдну Румелію.

Царь маѣ 14 або 15 ст. ст. серпня перенестися до Гатчины и буде тамъ проживати черезъ цѣлый часъ великихъ маневрôвъ, котрѣ потягнуться ажь до 20 с. м. По маневрахъ поѣде царь на Кавказъ, але передъ тымъ ще поѣде имовѣрно до одесского округа военного, де такожь мають бдбутися великѣ маневры. Подорожь за границю, наколи яка мала-бы дѣйстно наступити, не буде могла скорше розпочатися якъ около половины вересня. Въ Гатчинѣ, де черезъ два мѣсяцѣ царскій паркъ стоявъ для публики отвôромъ, заведено теперь строгѣ мѣры безпечности для царя.

Зъ Лондону доносять, що пôсля наспѣвшихъ тамъ зъ Петербурга вѣстей, стоить Россія все ще якъ доси при давнѣйшôй своѣй програмѣ залагодженя справы болгарскои. Она домагався якъ давнѣйше усуненя Кобурга зъ Софіи и выключеня Батенберга яко кандидата на болгарскій престолъ. По заведеню нормального стану въ Болгаріи выслала-бы Россія свого комисаря до Болгаріи, котрый мавъ-бы лишь ту задачу навязати дипломатичнѣ бдносины зъ Болгарією а не мѣшавсь-бы зовсѣмъ до внутрѣшныхъ справъ болгарскихъ. Наколи-бъ то сталося, то Россія признала-бы нового законно выбраного князя, скоро бы бнъ лишь бувъ православнымъ.

Теперь вже и россійскѣ газеты признають, що ювилейне торжество въ Кіевѣ зробило фіяско. „Кіевлянинъ“ ось якъ пише: „Зъ жалемъ мусимо признати, що наше торжество 900-лѣтного ювилею введеня христіяньства на Руси зробило — взагалѣ сказавши — фіяско, бо анѣ мѣсто Кіевъ не приготовилося бдповѣдно до святкованя торжества, анѣ на торжество до Кіева не наспѣло бдповѣдне число россійскихъ и славяньскихъ гостей.“

——

О новôй поражцѣ Италіянцевъ коло Массавы доносять урядово такъ: Головный комендантъ въ Массавѣ довѣдався, що Дебебъ зôбравъ въ Саѓанеити около 300 людей и що думавъ пуститися на розбôй. Комендантъ Славъ отже противъ него войско въ силѣ 400 башибожукôвъ пôдъ комендою одного капитана и чотирохъ поручникôвъ. Дебебъ довѣдався о тôмъ завчасу и приготовився до обороны. Мимо того дôсталися Италіянцѣ зъ своими башибожуками до одного форту въ Саѓанеити и выперли зъ бдтамъ Абессинцевъ. Тымчасомъ помбчный бддѣлъ Ассаортинôвъ зрадивъ Италіянцевъ и станувъ по сторонѣ Абессинцевъ. Башибожуки напудились тогдѣ и покинули фортъ. Італіянцѣ стратили при тôмъ своихъ официрôвъ. Головный комендантъ приказавъ задержати 40 Ассаортинôвъ яко плѣнникôвъ и выступить противъ ворога.

НОВИНКИ.

— **Зъ русько народного театру.** Вже въ суботу дня 18 н. ст. серпня дасть нашъ театръ перше представленье въ Рогатинѣ зъ слѣдуючою програмою: Розпôчне „Имнъ народный“, бдспѣваный при бдповѣднôмъ образѣ; бдтакъ наступить: „Запорожець за Дунаємъ“ опера С. Артимовского и П. актъ зъ оперы „Назаръ Стодоля“ П. Нѣщиньского. Всѣхъ представлень буде лише шѣсть а будуть выставленѣ кождого дня по порядку. Въ недѣлю „Дай серцю волю“, въ понедѣлокъ „Баронъ циганьскій“, вô второкъ „Довбушь“, въ середу „Гаспароне“ а въ четверъ на послѣдне представленье „Дзвоны зъ Корневиль“. — Въ Пôдгайцяхъ давъ нашъ театръ 12 представлень. Якъ мѣсцева такъ и околична патріотична интелигенція руска бувала въ театрѣ дуже часто, а декотрѣ священики якъ: Дудикевичъ зъ Пôдгаєць, Гузарь зъ Завалова, Лѣтиньскій зъ Телячого, Левицкій и другѣ не залишили зъ своими родинами нѣ одного представленя. На двохъ представленяхъ: Дай серцю волю и Запорожець за Дунаємъ було надъ 100 селянъ присутныхъ. — Можна надѣятись, що и Рогатинъ прийме нашъ театръ такъ сердечно якъ Пôдгайцѣ.

— **Руске товариство педагогичне у Львовѣ** розôслало нинѣ до Впов. родичевъ и опѣкунôвъ учениковъ, принятыхъ до институту пôдъ покровомъ св. Николая, увѣдомленье о принятю, реверсы и выказы. А що часъ короткій, коштôвъ богато а трудôвъ ще бôльше, такъ що мале число комитетовыхъ ледво въ силѣ полагодити все те, тому зволять интересованѣ для власного добра надôслати бдворотною почтою реверсы и сповнити вказанѣ тамъ условія, — а для добра закладу, про котрый надходять зъ кождымъ днемъ слова признаня и заохоты, упрашаєся выповнити залученый выказъ.

— **Другѣ головнѣ Зборы товариства „Руска школа“** въ Чернôвцяхъ бдбудуться 18 (30) серпня о год. 10-тôй рано въ „Народнôмъ Домѣ“ (ул. Петровича ч. 4). Порядокъ зборôвъ слѣдуючій: 1) Справозданье выдѣлу. 2) Внесеня выдѣлу. 3) Бдчиты и нарады: а) Ом. Поповичь: Про рускій языкъ въ буковиньскихъ школахъ; б) Ив. Данилевичь: Про вынайдену нимъ машину до читаня и писаня. 4) Выбôръ выдѣлу. 5) Внесеня членôвъ.

— **50-лѣтный ювилей священьства и золоте весѣлье.** Зъ Бродôвъ пишуть намъ: Сѣ два такъ красно а такъ рѣдкѣ торжества празнувавъ въ повнôмъ здоровлю вразъ зъ подругою своєю достойный нашъ парохъ о. крилошанинъ Михаилъ Лотоцкій въ недѣлю 31 липня (12 серпня) при великôмъ здвизѣ дооколичного народу и духовеньства. Величава соборна служба божа правилась при хорошôмъ спѣвѣ сѣльского хору зъ Берлина пôдъ голымъ небомъ коло церкви. Гостей изъ подальшихъ сторôнъ було множество, мѣжь иншими приѣхали зô Львова: о. крил. Величко и зять дост. ювилата проф. д-ръ Шараневичь. До пиру засѣло надъ 100 осôбъ зъ старостою и маршалкомъ на чолѣ. Тоастôвъ посыпалась пропасть, наспѣло богато телеграмъ и бавленося за столомъ при хорошôмъ спѣвѣ молодои рускои интелигенціи до пôзного вечера.

— **Огнѣ.** Що ино зачали вплывати першѣ датки на погорѣльцевъ въ Заздрости коло Струсова, пов. теребовельского, а вже другій разъ навѣстивъ огонь нещасныхъ мешканцевъ того села. Въ недѣлю, 12 н. ст. серпня, по полудни середъ невиданои зливы ударивъ грôмъ въ стодолу господаря Петра Слободяна и въ одну хвилю стануло въ огни до 30 будынкôвъ. Погорѣло все добро и збôже звезене въ стодолахъ. Комитетъ завязаный до ратованя першихъ погорѣльцевъ бднѣсся писемно до околичныхъ урядôвъ парохіяльныхъ и громадскихъ о помôчь, а теперь ще разъ звертаєся до милосерныхъ сердець о приспѣшенье тои помочи, бо велика бѣда и роспука мѣжь селянами въ Заздрости. — Въ Кокошинцяхъ коло Товстого, пов. скалатского, згорѣли три хаты и касарня сторожи скарбовои.

— **Зъ Свистѣльникъ** пишуть намъ: Дня 12 л. серпня около 3 год. надтягнули чорнѣ хмары бдъ стороны Рогатина зъ пôвнôчного заходу и за хвилю зôрвався орканъ зъ градомъ и дощемъ въ такôй силѣ, що въ мигъ ока позрывавъ множество верхôвъ зъ будынкôвъ, поваливъ стѣны а въ садахъ и поляхъ наробивъ страшенноі шкоды. На поляхъ порозмѣтовало збôже на покосахъ такъ страшно, що деякимъ господарямъ не осталося анѣ одного клаптя зъ покоса. Шкода бдъ того оркану бôльша якъ бдъ граду. Пôдчасъ тучѣ стало темно якъ въ ночи а громы били безъ упину. Туча шалѣла пôвъ годины а бдтакъ потягнула до Пôдгаєць и стало прояснюватись. Примѣтити треба, що засѣвы выдали сего року въ нашихъ сторонахъ о половину менше збору а недавно тому появилася въ цѣлôй околици Бурштина и и Бовшôвця велика сила мышей, котра повыѣдала некошенѣ ще ôвсы на половину. Перспектива на будучнôсть въ нашихъ сторонахъ лиха.

— **Грады** знищили цѣлкомъ засѣвы въ слѣдуючихъ громадахъ всхôднои Галичины: Старасôль, Стараропа, Стрѣльбица, Шумина, Березôвъ и Ляшки, пов. старомѣского; Кугаѣвъ, пов. львôвского; Саночаны, Сѣракôвцѣ, Сѣтницѣ, Зротовичѣ и Мѣжинець, пов. перемыского; Лаходôвъ, Полюхôвъ, Лонье и Розтворяны, пов. перемышлянського; Богородчаны, Жураки и Ляхôвцѣ, пов. богородчаньского; Поршна, Пустомыты, Ракôвцѣ, Милятичѣ, Миклашѣвъ и Зарудцѣ, пов. львôвского; Бѣсковичѣ, Букôвъ, Рогôзно, Чаплѣ, Берестяны, Ôльшаникъ, Выкоты, Бурчицѣ, Вяцковичѣ, Садковичѣ, Райтаревичѣ, Черхава, Чуковь, Янôвъ, Быличѣ, Чижки, Гуменець, Угерцѣ запл. и Хлѣвиска, пов. самбôрского; Сосница, Святе, Задуброва, Заболотцѣ, Сколошôвъ, Кашицѣ, Замойсцѣ и Пискоровичѣ, пов. ярославского та въ 15 громадахъ пов. яворôвского. Кромѣ того навѣстивъ градъ и захôдну Галичину въ повѣтахъ: грибôвскôмъ, мѣлецкôмъ, хшанôвскôмъ и мыслеицкôмъ.

— **Грôмъ** убивъ людей: Дмитра Грушку зъ Помонятъ, пов. рогатиньского, Юлію и Розалію Жураковскѣ въ Голини, пов. калуского и Кавдофера въ Ивоничу. Сему послѣдному розчерепивъ грôмъ голову мовь сокирою на двѣ рôвнѣ части, бдтявъ цѣлкомъ одно ухо а всю одѣжь порозрывавъ на куснѣ.

— **Грибами** отроилася въ Цебровѣ, пов. тернопôльского, цѣла родина селяньска, а именно Людвикъ Атамасъ, єго жѣнка, 10-лѣтна дитина, 60-лѣтна матѣрь и комôрникъ Іосифъ Леськôвъ. Въ тôмъ самôмъ повѣтѣ въ селѣ Обарѣнцяхъ отроилися такожь грибами Матѣй Кромпець, єго жѣнка и троє дрôбныхъ дѣтей.

— **Зъ гостины архикнязя Рудольфа въ Перемышли** подає тамошна „Gaz. przem.“ деякѣ цѣкавѣ вѣсти: Архикнязь оглядавъ бараки выставленѣ для войска а побачивши на стѣнѣ ростучій грибъ, поспытавъ официрôвъ, що проводили єго, чи не польовали на тôмъ мѣсци, де стоять теперь бараки, давнѣйше на качки або бузьки. Причиною сего грибу однакъ єсть матеріялъ сырый, якого ужили предприємцѣ до будовы бараковъ а комисія приняла ихъ бдтакъ до ужитку войска. Теперь вже суть тѣ будынки до нѣчого и треба ставити иншѣ а кошты покрыє зиову державный скарбъ. Архикнязь выславъ до Вѣдня заразъ довгу депешу телеграфичну зъ 600 слôвъ. Теперь дôставъ перемыскій комендантъ твердинѣ, ген. Полліні, бдпустку на два мѣсяцѣ а его заступає полковникъ Пехи. Кажуть, що та бдпустка маѣ бдтакъ перемѣнитись на стале спенсіонованье.

— **Нема Русинôвъ ино зславянщенѣ Румуны!** До такихъ науковыхъ дослѣдôвъ дôйшла румуньска газета „Revista pol.“, выходяча на Буковинѣ. „Ромині славизаць“ называєсь по румуньски сей выслѣдъ тои газеты — а мы можемо яко матеріялы науковѣ до дальшихъ розслѣдôвъ подати ѣй подôбнѣ польскѣ розвѣдки зъ давныхъ лѣтъ пôдъ заголовкомъ „Niema Rusi“. Чи надто велика спека сегорôчного лѣта не помѣшала розуму въ головахъ тыхъ славныхъ редакторôвъ?

— **Въ Монахіюмъ** на выставѣ штукъ красныхъ одержавъ малярь Шимановскій золотый медаль за образъ „Бійка гуцулôвъ въ коршмѣ“.

— **Занадто доброго!** Въ Любѣни приписавъ лѣкарь однôй жидôвцѣ 24 купелѣвъ горячихъ. Жидôвка розмѣркувала собѣ, що ѣи лѣченье проволѣкалось-бы за довго и тому порѣшила пересидѣти наразъ 24 годины въ ваннѣ, замѣсть кождого дня по однôй годинѣ. Пересидѣла вже кôлька годинъ и такъ ослабла, що мусѣли ѣи вынести, та если-бъ не скора помôчь лѣкарѣвъ, певне нажила-бы смерти.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Архикнязь Леопольдъ Сальваторъ приѣхавъ въ недѣлю до Кракова. — Передъ кôлькома днями стрѣливъ воякъ, стоячій на вартѣ въ вязници львôвского суду карного при ул. Баторія, до вязня Бартошевского, котрый ганьбивъ єго сидячи въ ôкнѣ. Куля зранила легко Бартошевского и заряджено слѣдство. — Цѣле мѣсточко Новель, въ губ. витебскôй згорѣло до тла; огонь займався три разы и доконавъ цѣлковитои заглады

Надôслане.

Недуги печѣнки.

Печѣнка дѣлає такъ якъ сито або цѣдило, щобы кровь перефильтровати зъ нечистостей и тому кожда капля крови переходить черезъ той органъ. Єсли печѣнка дѣлає сю роботу лише недостаточно або и цѣлкомъ нѣ, такъ що нечистости полишаються въ крови, то скоро нарушить она за-для того цѣлый системъ и тодѣ выявляються ось яки ознаки: въ жолудку квасно, языкъ обложеный, злый смакъ, болѣ головы, коленье въ боцѣ, битье серця, уши горячѣ, ноги и руки зимнѣ, высыпка, безсонній ночи, дивный апетитъ и т. п. Треба задержати бдповѣдну дієту и брати Варнера Safe Cure, найпевнѣйше средство лѣчниче на всѣ недуги печѣнки. — Продажъ и розсылка лише черезъ аптики. Цѣна 2 зр. 80 кр. Складъ: Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевіорскій, д-ръ Кароль Миколяшь, Ад. Ранапортъ, К. Крижановскій у Львовѣ. Головный складъ: Einhorn Apotheke (Max. Fanta's) въ Празѣ.

Посмертнѣ — ‡ — оповѣстки.

О. Володимиръ Скоморовскій, парохъ Остапя, дек. скалатского, упокоився въ пятницю 10 н ст. серпня по 4-дневнôй недузѣ въ 47 роцѣ житя а 22 р. священьства. Похороны бдбулися въ недѣлю. Вѣчна єму память!

Наука, штука и литература.

— **„Где шукати правды? або VIII членъ символа вѣры,** пояснивъ священикъ Климентій Кульчицкій. За позволеньемъ власти церковнои. Станиславôвъ 1888. Дохôдъ на церковь въ Раранчи. Накладомъ автора.“ — Пôдъ такимъ заголовкомъ выйшла книжочка, мала 16-ка, въ 66 сторôнъ и коштує 20 кр. Замовляючимъ 5 примѣрникôвъ высылає авторъ ѣи франко. Дохôдъ зъ розпродажи, не бдтягаючи выдаткôвъ накладу, призначеный на будову гр.-кат. церкви раранецкои. Можна надѣятись, що нашѣ патріоты численно закуплять ту книжочку и въ сей способъ поможуть нашимъ братямъ въ Раранчи въ ихъ предпринятôмъ дѣлѣ. Замовляти ѣи можна у автора, о. Климентія Кульчицкого, гр.-кат. завѣдателя въ Брошкôвцяхъ, п. Сторожинець, на Буковинѣ.

Господарство торговля и промыслъ.

— **Станъ урожаѣвъ.** Майже зô всѣхъ сторôнъ Европы надходять добрѣ вѣсти о результатѣ сегорôчныхъ жнивъ. Найлѣпше выпали урожаѣ въ полудневôй Россіи, и треба було ажь зъ Англіи спроваджувати цѣлѣ кораблѣ машинъ господарскихъ, особливо жнивярокъ и молотарень. На Угорщинѣ выдатокъ пшеницѣ ще незвѣстный; жито що-до скôлькости выпало не конче добре але що-до якости вдоволяючо; ячмѣнь въ зернѣ не конче добрый; овесъ добрый. Въ Франціи и Англіи жнива хибли и длятого буде туды великій вывôзъ збôжа зъ Россіи и Австріи. Въ Франціи єсть сего року о 20 мил. гектолитрôвъ збôжа менше якъ минувшого року. Россія лагодиться вже до транспорту збôжа зъ Сибири на Захôдъ и длятого проектує зелѣзницю по надъ рѣку Объ, котрою зможе теперь перевозити збôже зъ-надъ хиньскои границѣ, котре ишло доси три мѣсяцѣ — до 25 днѣвъ.

Въ нашôмъ краю поступають жнива мимо частыхъ дощевъ дуже скоро. Жита и банатку зôбрано вже всюды. Теперь показалося, якои шкоды наробили мыши; въ декотрыхъ сторонахъ знищили они збôже въ однôй четвертôй части. Дня 2 серпня туча зъ градомъ наробила великои шкоды въ Сянôцкôмъ, Жовкôвскôмъ и Стрыйскôмъ. Результатъ сегорôчныхъ жнивъ єсть слѣдуючій: Пшеницѣ зôбрано коло Радехова 6 до 9 кôпъ зъ морга, въ Коломыйскôмъ 8—9, пôдъ Бродами банатки 10, въ Чорткôвскôмъ 7—10 кôпъ. Въ Золочевскôмъ зерно красне але о 1/4 часть на копу менше якъ торôкъ. Жита зôбрано коло Радехова 6—9 кôпъ, въ Сянôцкôмъ 8, въ Збаражскôмъ 3—5, на Подôлю 4—5, въ Коломыйскôмъ 6—7 кôпъ зъ морга; въ загалѣ урожай середный. — Ячмѣнь въ Тернопôльскôмъ дає 4—6 кôпъ зъ морга. — Ôвсы ранній зôбрано; коло Ярославля було 4 копы зъ морга.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Министерство правосудія именовало нотарями субститутôвъ нотаріяльныхъ: Ярослава Авейду въ Соколовѣ и Костя Рудницкого въ Золотôмъ потоцѣ.

Телеграмы „Дѣла“.

Парижь 14. серпня. Урядова газета оголосила розпорядженье министерства вôйны, на пôдставѣ котрого маѣ бути утвореный новый полкъ кôнныхъ стрѣлцевъ.

Римъ 14. серпня. Зъ Массавы доносять, що въ битвѣ пôдъ Саѓанеити погибли чотири италійскѣ официры а пятый пропавъ десь безъ вѣсти. Дебебъ мавъ въ битвѣ 700 людей и 350 карабинôвъ.

Берлинъ 14 серпня. Вѣсти о переговорахъ зъ Россією въ справѣ нѣмецко-россійскои угоды торговельнои суть неправдивѣ.

Букарештъ 14 серпня. Урядово дементують вѣсть будьто-бы маневры румуньскѣ мали бдбуватися надъ Дунаємъ, щобы Румуны тымъ лекше и скорше могли заняти Болгарію.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Мих. Коч. въ Пôдсоон. До кôнця року ще 5 зр. — **Вп. Балт. въ Глин.** За 1 пôврôкъ єще 5 зр.

Подяка.

Складаємо сердечну подяку Впов. Панъ Отцямъ, що дня 8 серпня с. р. бддали послѣдню услугу нашому сынови-любимцеви Романови, а именноо.: Танячкевичови зъЗакомаря, Шавалѣ зъ Полтвы, Рожейовскому зъ Новосѣлокъ лѣскихъ, Зельскому зъ Убиня, Кульчицкому зъ Задвôря, Чемериньскому зъ Пѣтричь, Левицкому зъ Ярычова и о. совѣт. конс. обр. лат. І. Доніхтови зъ Ярычова — а о. Танячкевичови крôмъ того и за надгробне слово. Не менше дякуємо роднѣ нашôй и и знакомымъ, що зволили явитися на той сумный обрядъ. Вамъ же дорогѣ нашѣ сусѣды, паньство Кульчицкѣ зъ Задвôря за се щире спôвчутье, нораду и помôчь, яку у Васъ мы найшли и Вамъ о. Левицкій зъ Ярычова за те, що самоохотно взялисьте на себе дводневый тяжкій трудъ, щобы насъ у всѣмъ заступити — винні мы досмертну вдячнôсть. А мѣжь тымъ нехай Вамъ заплатить самъ Господь Богъ благословленьемъ Вашихъ дѣточокъ и нехай завсѣгды Васъ хоронить бдъ такого нещастя, якимъ навѣстивъ насъ такъ нагло и несподѣвано.

Полоничѣ 13 серпня 1888.

Викторъ и Кляводія Озерскѣ, родичѣ.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 189—?

Спеціяльности и универсальнѣ средства французскѣ и иншѣ, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншѣ фирмы оповѣщуванѣ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 90 ?

Ц. к. упр. гал. акційный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

продає по курсѣ дневнôмъ

5% Листы гипотечнѣ

якъ такожь

5% преміованѣ листы гипотечнѣ

Порученя зъ провинціи выповняє бдворотною почтою безъ провизіи.

2220 92—0

Розкладъ їзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный бдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год. 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Бдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 56 –?

Учителька

до удѣляня науки двомъ дѣвчатамъ и одному хлопчикови знайде примѣщенье на селѣ въ священичомъ домѣ. Адресу подасть Администрація „Дѣла“. 3—4
2516

Звертаю увагу

що по 1-ôмъ вересня с. р. за-для нового податку спиритусового и пôдвышеня цла ôдъ горѣвокъ заграничныхъ

подорожѣють всякí горѣвки:

краєвй розолисы и ликеры о 10 кр. на бутельцъ, а Содпас. румъ и ликеры заграничнй о **40 кр.** *на бутельцъ.*

Въ кождôмъ домѣ вôльно въ тôмъ часѣ мати запасъ вôльный ôдъ оплаты податковои 10 литрôвъ або 14 бутельокъ и тому раджу вызыскати сей привилей и заосмотритися въ конякъ, румъ и ликеры, по дотеперѣшныхъ дешевыхъ цѣнахъ, передъ вереснемъ.

Цѣнники розсылаю на бажанье ôдворотною почтою. 2553 2—?

СТ. МАРКЕВИЧЬ

у Львовѣ въ рынку ч. 42.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ ростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жадноп небезпечности.

Цѣна флякону 50 кр.

Встрикненьа и капсулки

зъ ростины „MATICO“ въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2274 *Капсулокъ 80 кр.* 50—?

КУ-

фры, торбы, торбинки до перевѣшеня и на цигара, футералы на цилиндры, капелюхи, палицѣ и парасолѣ, маньерки, ремѣнцѣ до пакункôвъ, подушки, шапки и всякí 2537 прибори до подорожи 2—?

ВЪ ТОРГОВЛИ

БРАТôВЪ ЛЯНГНЕРôВЪ

Львôвъ, Галицка ч 16.

Цѣнники на жаданье даромъ.

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКôВЪ

ФАБРИКА ПАРОВА

Цикоріи, Сурогатôвъ кавы и Кавы ф говои

въ Раковицяхъ

пôдъ Краковомъ.

Выробляе зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякй роды цикоріи и штучнои кавы, котрй ôдзначаються богатствомъ частей пожывныхъ а такожь знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 31—0
2287

Фабрика поручае передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ.
Шротову каву французку Розманита.
Цикорію краковску гôрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новôсть!!)
Каву краковску добôрну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ иншихъ торговляхъ.

Одзначена на выставѣ краковскô въ р. 1887 2-ма медалями министерства торговлѣ.

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручае:

певнй и выпробованй средства до выбраня всякихъ плямъ.

	кр.		кр.
АМАНДИНА усуває плямы зъ сокôвъ цукровыхъ, бѣлка, мороженого и т. п. фликонъ . .	25	КОРѢНЬ МЫЛЯНЫЙ бѣлый, служить до праня матерій шовковыхъ, потовщеныхъ и замарганыхъ, пакетикъ по 2 кр. и	04
АПСЕИНА вытягае плямы товстй зъ матерій шовковыхъ барвныхъ	25	МЫЛО ЖОВЧЕВЕ уживаеся до выбираня плямъ старыхъ зъ матерій вовняныхъ, бавовняныхъ и шовковыхъ, кусникъ	25
АЦЕТИНА нищить плямы алькаличнй и мочовй, фляконикъ	25	ОДАЛИНА найлѣпше средство до чищеня мужескои одежи, усуває плямы повставшй зъ пороху, прѣтя, тютюну, молока, пива, кавы, шоколяды, плѣсни, вохкости, сметанки, росолу и т. п. фликонъ . . .	35
БЕНЗОЛИНА выбирае плямы товстй и зъ прѣтя, зъ мази и покосту, фляконикъ малый 20 кр. цѣлый	30	ОКСАЛИНА выбирае плямы зъ атраменту, иржи и крови, зъ паперу и бѣля, фляшка . . .	25
БРАЗИЛИНА, выпранй въ бразилинѣ матерiи чорнй, споловѣлй и поплямлений ôдзыскують первѣстну барву, стають лыскучими и твердыми, пакетъ	08	КВИЛЯЯ, матерiи вовняний и шовковй, выпранй въ ôдварѣ Квиляи тратить плямы и ôдзыскують свѣжôсть, причѣмъ барва матерiи нѣчо не тратить, пакетъ	06
ЕТИЛИНА усуває плямы на помостѣ зъ фарбъ анилиновыхъ, травы, лякерôвъ, и смолы фл.	25	СПИРИТУСЪ ТЕРПЕНТИНОВЫЙ усуває плямы зъ покосту, олѣю и живицѣ, фляконъ	25
ЯНИНА розпускае плямы чорнй повставшй на шкôрѣ при фарбованю волося, фляконъ .	30	ЗЕМЕЛЬНИКЪ чистить матерiи бѣлй вовняний зъ замаргани и пороху, пакетъ	20
ЯВЕЛИНА уживаеся до выбрания зъ бѣля барвныхъ плямъ, а именно зъ пива, вина червоного, овочѣвъ, конфитуръ, атраменту и т. п. фликонъ . .	20		
КВАСОКЪ въ лѣсочкахъ уживаеся до чищеня палцѣвъ зъ атраменту, лѣсочка	05		

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовон. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Сукоппицѣ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Рипокъ ч. 2. 2529 15—?

ХРЕСТЫ

на гробы и памятники, лякерованй и золочений

поручае

Антôнъ Гальскій

торговля зелѣзомъ у Львовѣ

Майданъ Марiяцкій Ч. 9

Цѣнники и рисунки на жаданье franco. 2 43 3—?

АПТИКАРЯ РИХ. БРАНДТА

швайцарскй пигулки

ôдъ 10-ти лѣтъ уживанй и поручанй професорами, практ. лѣкарями и публикою яко дешеве, приемне, невне и нешкôдне средство домове и лѣчничe.

Выпробованй:

проф. д-ромъ **Р. Вирховомъ**, въ Берлинѣ, **von Gietl-омъ**, въ Монахiюмъ, **Реклямомъ**, въ Липску (†), **v. Nusbaum-омъ**, въ Монахiюмъ, **Герцомъ**, въ Амстердамѣ, **I. Копчиньскимъ**, въ Краковѣ, **Брандтомъ**, въ Клявзенбурзѣ,

проф. д-ромъ **v. Frerichs-омъ**, въ Берлинѣ, **v. Scanzoni-омъ**, въ Вирцбурзѣ, **Ц. Виттомъ**, въ Копенгазѣ, **Здекауеромъ**, въ Петербурзѣ, **Зедерстедтомъ**, въ Казани, **Лямблемъ**, въ Варшавѣ, **Фэрстеромъ**, въ Бернштемѣ,

при недугахъ внутренностей, печѣнки, при гемороидахъ, при великôй або постôйнôй обструкціи, та при недугахъ, що зъ того выходять, якъ: **болѣ и заворотъ головы, тисненье пôдъ серцемъ, бракъ ôддыху и апетиту и т. п.** Аптикаря Рих. Брандта швайцарскй пигулки дуже радо заживають женщины за-для ихъ лагôднаго дѣланя, та треба ихъ высше ставити понадъ напруго дѣлаючй соли, гôркй води, кроплѣ, микстуры и т. п.

Для охороны публики, що купуе

треба и на то именно звернути увагу, що швайцарскй пигулки прихôдять въ торговли въ обманьчиво подôбнôмъ опакованю, Треба все пересвѣдчитись при закупнѣ, зиявши довкола коробки овинену вказôвку ужитя, чи етикета пôсля повысшого взôрця маe бѣлый хрестъ въ червонôмъ полю и пôдпись Рих. Брандта. Такожь ще и на то именно треба уважати, що швайцарскй пигулки аптикаря Рих. Брандта, котрй *купуються въ аптикахъ*, продаються лише въ коробкахъ по 70 кр. (нѣякй менший коробки). Складовй части суть поданй поверхъ кождои коробки. 2468

СВЯЩЕНИКИ МУСЯТЬ ЧАСТО ПОДАВАТИ ЛѢКАРСКУ ПОМôЧЬ!

удаємося до пихъ зъ довѣрiемъ и одержуємо завсѣгды добру раду. Тому треба уважати се за найбôльше признанье, що именно священики найбôльше поручають **Pain-Expeller зъ котвою**, о чѣмъ можна переконатись зъ брошурки „Приятель недужихъ“. Справдѣ заслугуе Pain-Expeller зъ котвою зô всѣхъ взглядôвъ на порученье, якъ се посвѣдчить охотно кождый, що уживавъ єго вже протинъ **гостцеви, подагрѣ, ломаню въ членахъ. пôдвѣяню, болямъ шиѣ**, або хотяй лише въ поменшихъ простудахъ. Найчастѣйше вже по першôмъ натираню минають болѣ, або що найменше значно меншають. Се давно вже выпробоване средство домове повинно находитися въ кождôмъ домѣ! При закупнѣ радимо завсѣгды ôдпайти на опаковаю фабричну марку, а нею єсть: „Червона котва“. Цѣна Pain-Expeller-а єсть ôдповѣдно до великости 40 кр. и 70 кр., а головный складъ для державы Австрiйскои єсть въ **Празѣ: Аптика д-ра Рихтера „пôдъ Золотымъ Львомъ“.** 2381 16—?

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Забезпеку, яку подае асекурація на житье кождому якъ бѣдному такъ богатому, не можна ощадностею иншого рода узыскати, або не можна заперечити правдѣ, що найскорше той ощаджае, хто заасекуруеся на житье.

На примѣръ: Урядникъ, учитель, священикъ и т. д. забезпечить въ своемъ вѣцѣ 30 лѣтъ для родины на случай своеи смерти 1.000 зр. а. в. за що платить квартально тôлько 5 зр. 94 кр.

40 лѣтъ числячй отець забезпечить для однорôчнои дитины капиталъ 1000 зр. выплатимый по дожитю 24 року доньцѣ або сынови, за квартальну премію 8 зр. 30 кр. Єсли отець умирае передъ выплатою забезпеченои сумы, перестае плаченье преміи а заасекурованый сынъ або донька получить въ условленôмъ часѣ цѣлу заасекурована суму; если-же дотычный сынъ або донька умре передъ тымъ часомъ, звертае „СЛАВІЯ“ всю вплачену премію.

Молодый мужчина забезпечить капиталъ 1.000 зр. на случай дожитя и смерти. Єсли дожие 55 року житя одержить самъ заасекурованый капиталъ; если-жь умре передъ тымъ часомъ, выплаченый буде капиталъ цѣлый въ полиси наведенымъ спадкоемцямъ. Квартальна премія єсть 7 зр. 27 кр.

На полиси що-найменше 3 роки важнй и доси выплатимй выдасть головна Дирекція на осôбне жаданье члена зъ кôнцемъ кождого дальшого року удѣловй полисы на тіи квоты, на котрй членъ за вплачену премію право набувъ.

До заплаченя кождои навѣть мѣсячнои раты преміи єсть дозволеный терминъ до 90 днѣвъ.

По 5-лѣтнôмъ треваню убезпеченя може асекураційна сума бути выплачена навѣть тогды, если убезпеченый умеръ въ поединку або самъ собѣ житье ôдобравъ.

Всякій зыскъ дѣлиться помежи убезпеченыхъ. Резерва зыску для убезпеченъ житьевыхъ выносить зъ кôнцемъ 1886 р. 175.570 зр. 92 кр.

Сума выплаченыхъ на житье убезпеченыхъ капиталôвъ по конець р. 1886 выносить 1,333.023 зр. 86 кр.

Зъ кôнцемъ р. 1886 числить „СЛАВІЯ“ въ ôддѣлѣ житьевôмъ 40.497 членôвъ зъ убезпеченымъ капиталомъ 22,835.193 зр. 31 кр.

На всякй пытаня якъ найохотнѣйше одвѣчае и тарифы высылае головне Заступництво банку „Славія“ у Львовѣ. 2340 14—24

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галицкого

Акцiйного Банку Гипотечного

2222 112—? **купуе и продае**

всѣ ефекты и монеты

пôдъ найприступнѣйшими условiями.

5% Листы Гипотечнй и 5% Листы Гип. преміованй,

котрыхъ пôсля закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна одержати въ сѣй Конторѣ.

(до выльосованя зъ 10% премією т. є. по 110 за 100)

Всѣ припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсѣ дневномъ, не числячи нѣякои провизіи.

Цѣкавою рѣчею

єсть и все буде, що **„Wiener Kaufhaus“ Ант. Ганса у Вѣдни III., Kolonitzgasse Ч. 6.** продае о **половину дешевше** якъ деинде всѣ артикулы моды въ **найлѣпшôй** якости и пôсля **найновѣйшихъ** взорôвъ, черезъ що позыскавъ собѣ **велике узнанье**, на котре своею **знаменитôю управою, солидностею и старанною услугою** для купуючихъ вповнѣ заслугуе.

Особливо поручаемо мы слѣдуючй товары якъ пôдъ взглядомъ **красоты** такъ **удивляючои дешевости**;

Прекраснй покрывала на лôжка, и серветы зъ найлѣпшои **матерiи шовковои „Bourettstoff“** о **дуже модныхъ** взôрцiхъ и прекрасныхъ ôзначеныхъ **рисункахъ** зъ елегантными шовковыми **тороками** въ рôзныхъ краскахъ, якъ се годиться для комнатъ, за штуку лише зр. **3.50.**

Орiентальнй коверцѣ на пôдлогу, добôрнои, требалои якости о прегарныхъ краскахъ и бордюрахъ за 10 метрôвъ лише зр. **4.50.**

Модний плюшевй коверцѣ передъ лôжка, пôсля **найновѣйшихъ французскихъ взôрцѣвъ,** зъ фигурами штука лише зр. **2.**

Орiентальнй заслоны до ôконъ „Тунисъ“ о **наймодньйшихъ краскахъ** якъ: **Теґетгофъ, ясно-червонй, голубй** и т. п. лише зр. **3.50.**

Бѣлй корунковй заслоны до ôконъ, **прегарнои роботы** лише зр. **3.**

Дамастовй гарнитуры на стôлъ зъ найлѣпшого **лiняного дамасту** на 6 **особъ** складаеся зъ 1 **скатерти дамастовои** и 6 ôдповѣдныхъ **серветокъ дамастовыхъ**, за цѣлый гарнитуръ лише зр. **4.25,** для 12 **особъ**: 1 **велика скатерть** и 12 **серветокъ** разомъ лише зр. **6·50.**

Французкй сальоновй гарнитуры, складаючйся зъ **1 найдобôрнѣйшои Canevas-скатерти, 6 ôдповѣдныхъ скатертей десеровыхъ, 1 гарнои стирки до кредензу, 1 новôтного, гафтованого покрывала на стôлъ,** цѣлый гарнитуръ лише зр. **6.50. Вельми гарный дарунокъ для кождои женщины!**

Елегантнй корунковй хустки „Стефанія“, для женщинъ пôсля **найновѣйшои моды и прегарнои роботы** кремовй и чорнй за штуку лише зр. **2.**

Англiйскй пледы до подорожи, зъ **найлучшои чистои вовны,** 3½ метра довгй, а 1½ метра широкй, зъ ремѣнцями, лише зр. **5.**

Сезоновй плащѣ до купелѣ, мужескй и дамскй, пôсля **найновѣйшои моды** лише зр. **3.50.**

Доборнй вовняний коцы до купелѣ, зъ бѣлои **чистои вовны,** штука лише зр. **6.** 2535 4—?

Лѣтнй нормальнй сорочки и штаны, мужескй и дамскй, **системы проф. Єґера** зъ **найлѣпшои вовны. Дуже здорово ихъ носити, и вельми заощаджуесь бѣлье,** за штуку лише зр. **2.50.**

6 паръ нормальныхъ панчôхъ лише зр. **2.50.** **6 паръ нормальныхъ шкарпетокъ лише зр. 1.80.**

1 цѣле убранье Єґера, а то: **1 нормальна сорочка, 1 нормальнй штаны, и 6 паръ нормальныхъ шкарпетокъ** лише зр. **6.**

Для женщинъ: 1 нормальна сорочка, 1 нормальнй майтки, пертои якости и 6 паръ панчôхъ разомъ лише зр. **6.50.**

Кожде замовленье **сейчасъ** пôсля бажаня **выконуесь,** а все, що не подобаеся **ôдмѣнюесь охотно** Опакованье не числиться.

Замовлени на зр. 10, — высылаемо **оплативши почту** а кромѣ тои одержить кождый **даромъ 10 штукъ занимаючихъ образкôвъ.**

Высылаесь або за послѣплатою або за надôсланьемъ належитости.

„Wiener Kauthaus“

Антôнъ Гансъ, Вѣдень, III. Kolonitzgasse ч. 6.

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Обезпечайте запасы збôжа!

Мало такихъ лѣтъ, щобы рôльникъ безъ всякихъ ударôвъ елементарныхъ мôгся дочекати богатыхъ жнивъ; а дôжде ихъ, якъ **великимъ знищеньемъ для него єсть огонь**, котрый всю єго надѣю, цѣлорôчну тяжку працю, зъ котрои сподѣвався нагородити страты зъ минувшихъ лѣтъ, выжити зъ родиною ще черезъ цѣлый рôкъ и засѣяти рôлю на рôкъ слѣдуючій, збôраный хлѣбъ єму въ кôлькохъ хвиляхъ забирае и обертае въ попелъ.

Такимъ нещастьемъ пригнетеный рôльникъ цѣлкомъ збѣднѣе, наколи онъ не постарався завчасу ще о належиту охорону для свого майна, котру може єму дати **тôлько асекурація въ сумлѣннôмъ и ретельнôмъ заведеню.**

Небезпеченьство огню, яке именно въ осени въ нашихъ тѣсно забудованыхъ селахъ и будынкахъ переповненыхъ всякими запасами єсть пострахомъ и нещастьемъ майже неразъ цѣлого села, накладае на кождого правого господаря, дбаючого о добро свое и своеи родины, пильный **обовязокъ. не позôставляти свого ма на безъ асекурацiи.**

Для меншихъ господарѣвъ подае добру охорону особенно **банкъ взаимныхъ обезпечень „Славія“, котрый сумлѣнно и заразъ ликвидуе шкоды при помочи двохъ мужѣвъ довѣрія, зъ котрыхъ одного самъ пошкодованый выбирае, при чôмъ „Славія“ шкоды цѣлковито и заразъ вынагороджуе.**

За незначну оплату обезпечае „Славія“ не лише будынки, знаряды господарскй, худобу и т. д., але такожь запасы збôжа и пашу въ забудованихъ, оборахъ и стиртахъ **на часъ довôльный, уже ôдъ 3 мѣсяцѣвъ почазши.**

Не повиненъ-бы проте нѣхто позôстати безъ обезпеченя, при такъ частыхъ и великихъ пожарахъ, при такъ грôзномъ небезпеченьствѣ и такъ пôдупалôмъ станѣ економичнôмъ цѣлого краю, **пôдъ такими користными условiями асекураційными, якй дае Славія.**

Обезпечайте-жь запасы хоть на часъ молотьбы и доки не скормиться паша.

Внесеня до убезпеченя приймае Головна репрезентація банку „СЛАВІЯ“ у Львовѣ улиця Коперника ч. 5 и кожде мѣсцеве Заступництво того банку 2521 3—?

Фабрика въ р. 1782 заложена.

СТАРКА

зъ ц. к. упр. фабрики ликерôвъ, розол. и оцту **I. A. Бачевского** **ц. к. придворного доставника у Львовѣ.**

Марка	въ фляшцѣ à ¾ литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр. 2·50
зъ р. 1830	„ 3.00

Ôдъ коли заложена фабрика, с. є. бôльше якъ ôдъ столѣтя, найбôльше заходу було выробъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити и поручаю тую-жь яко напитокъ о знаменитôмъ а нѣжнôмъ, а лагôднôмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. ôдбирателѣвъ уживае замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнôй скôлькости до *Нѣмеччины, Италіи, Румунiи и до Орiенту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей рôдъ выключно числить тысячѣ ôдбирателѣвъ.

Найгоднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кильо, маючихъ 2 фляшки. 2361 27—52

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

подае до вѣдомости, що выдало и маe на складѣ слѣдуючй

Формулярѣ для касъ пожичковыхъ

на ладъ

„Закомарскои Правды“:

1)	Книга касова, одна либра . . .	40 кр.
2)	Книга маетку зелѣзного, одна либра .	40 кр.
3)	Книга маетку пôдручного, одна либра .	40 кр.
4)	Скрипъ, 100 примѣрникôвъ . . .	55 кр.
5)	Протоколъ, одна либра	40 кр.
6)	Книга довжникôвъ, одна либра . .	45 кр.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 172. Львôвъ, Четверъ 4 серпня (16) 1888. Рôчникъ IX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Границею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльний ôдъ порта. — Поодинокe число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Зъ днемъ 1 (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючй предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Обломовъ“ безплатно.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Зъ Вѣдня надходить вѣсть противна всѣмъ дотеперѣшнымъ поголоскамъ, що соймъ галицкій буде скликаный въ тôй самôй порѣ якъ и другй соймы краєвй, отже въ першихъ дняхъ вересня.

Хто ще може сумнѣвався, якъ прикре враженье зробила на цѣсаря, яко найвысшого полководця демонстрація, устроєна при нагодѣ уступленя ген. Куна въ Грацу, того може о тôмъ переконати слѣдуюча телеграма, помѣщена въ „Bohemia“: „Зъ достовѣрного жерела доносять, що новый комендантъ въ Грацу, фельдцайгмайстеръ бар. Шенфельдъ мавъ высказатись передъ всѣма официрами тутешнои залоги, що демонстративне поступованье при нагодѣ пращаня бувшого коменданта бар. Куна вразило дуже немило въ найвысшихъ кругахъ и тамъ высказано свôй жаль, що такъ могло статися. Такожь мавъ ген. Шенфельдъ заявити официрамъ, що тй демонстрацiи суть причиною, що цѣсарь не приѣде на маневры до долѣшнои Ставріи.“

Якъ звѣстно, має Шенереръ розпочати дня 20 с. м. ôдсиджувати кару въ вязници за свôй нападъ на редакцію вѣденьского „Tagblatt-у“; прихильники и взагалѣ партія антисемитôвъ, стараються отже надати сему фактови политичный характеръ. Въ тôй цѣли запросивъ антисемитскій посолъ Верґані всѣхъ одномышленникôвъ, щобы они зôбрались дня 19 с. м., отже въ передодень початку ôдсиджуваня Шенереромъ кары, въ одной зъ вѣденьскихъ пиварень, зъ ôдки нѣбы-то мають пôйти спôльно оглядати выставу промыслову, на дѣлѣ однакожь розходиться тутъ о демонстрацію въ честь Шенерера. Рôвночасно ширять антисемити брошуру, выдану въ Берлинѣ пôдъ заголовкомъ: „Hoch Schönerer! Ein Justizmord in Oesterreich im Jahre 1888“.

—

По першôй части зъѣзду монархôвъ станувъ теперь на порядку дневнôмъ зъѣздъ министрôвъ. Зъѣздомъ тымъ займаєсь особливо праса загранична. И такъ доносить „Memor. Diplom.“, що кн. Бисмаркъ запросивъ до себе на кôлька днѣвъ лорда Сальсберого и що въ Лондонѣ уважають ту визиту за случай великои ваги зô взгляду на загальну ситуацію европейску. Англійскй газеты доносять рôвночасно, що россійскій министеръ дѣлъ заграничныхъ має ôдвѣдати кн. Бисмарка въ Кіссинґенъ, и роблять зъ того рôзнй комбинаціи политичнй. Нѣмецкй газеты доносять такожь о тôй гостинѣ Гирса въ Кіссинґенъ и додають, що симъ разомъ постановила Россія не тыкати зовсѣмъ справы болгарскои и Гиресъ не буде о нѣй говорити зъ кн. Бисмаркомъ. Вѣсть ся не дуже имовѣрна.

„Kreuzzeitung“ доказуе заѣдно, що Россія постановила не ставити урядово справы болгарскои на порядокъ дневный. Царь все ще стоить при тôмъ, що становище кн. Фердинанда єсть непевне, доки жадна зъ бôльшихъ державъ не буде его пôддержувати. Наколи-бъ однакожь кн. Бисмаркъ, Кальноки и Криспи мали все таки займатися сею справою, то нарада надъ нею буде хиба лишь академичнои вартости; Гирсъ въ нарадахъ сихъ не возьме участи. Несправедливою єсть такожь вѣсть лондоньскои „Times“, котра каже, що незадовго мають розпочатися переговоры межи Россiею и Нѣмеччиною въ справѣ скликаня конгресу. Россія не думає теперь добиватися до Босфору черезъ Болгарію, бо уважає то якъ зô взглядôвъ политичныхъ такъ и войсковыхъ за небезпечне. Она знає, що теперь, щобы осягнути первѣстнй цляны, треба пôдготовляючй роботы перенести на инший теренъ и треба зовсѣмъ иншои констеляціи, якъ та, яка теперь панує въ Европѣ. Франція не приступить теперь до вôйны, бо она знає дуже добре, що на союзъ зъ Россiею не може нѣякъ числити.

—

„Прав. Вѣсти.“ подає телеграму, котру выслали були захôднй Славяне, перебуваючй на ювилейнôмъ торжествѣ въ Кіевѣ, *до министра россійского двору*, Воронцова-Дашкова, а на котру царь — якъ звѣстно — прислався свою подяку. Телеграма ся звучить: Зволѣть веласкавѣйше нашй найпокôрнѣйшй слова зложити у нôгъ Є. Величества. Представителѣ славяньскихъ, православныхъ краєвъ, що прибули до Кіева, зъ давенъ-давна славнои столицѣ, щобы взяти участь въ великôмъ торжествѣ россійскои церкви, поздоровляють великодушного володѣтеля Россiи и цѣлого православного свѣта, православного государя. Нехай Всевышній ôдъ вѣка до вѣка удержуе нашу любиму защитницю, нашу старшу сестру, святу православну Россію, нехай ôдплатить въ безмежнôй своѣй ласцѣ православнôй Россiи єи кровь, котру она пролила за насъ въ рôзныхъ часахъ. Всевышній нехай тебе, великій царю, стереже въ твоѣй державѣ; нехай дасть тобѣ здоровля и наповнить твоє серце радостею, нехай дозволить успѣху твоимъ предпринятямъ и замкне губы твоимъ ворогамъ на радôсть могучои Россiи и насъ всѣхъ, сирôтъ.“ Пôдписано: Михаилъ, митрополитъ сербскій; Митрофанъ, митрополитъ чорногорскій и слѣдують 54 другихъ пôдписôвъ.

—

Зъ Берлина доносять, що проводирь нѣмецкихъ либералôвъ-народовцѣвъ, Бенинґенъ, перебувавъ недавно тому кôлька днѣвъ въ Фридрихсруге и тамъ нараджувався зъ кн. Бисмаркомъ. Головною цѣлею визиты єго у нѣмецкого канцлера мала бути справа тактики при надходячихъ выборахъ до прускаго сойму. Кажуть, що правительство стануло въ послѣднихъ часахъ по сторонѣ консерватистôвъ а либералы-народовцѣ не знають теперь на певно, чи правительство схоче ихъ пôдпирати, чи нѣ. Яке поясненье одержавъ Бенинґенъ, не знати. Зъ другои стороны зновъ доносять, що кн. Бисмаркъ хоче наклонити Бенинґена до того, щобы ôнъ обнявъ теку министерства дѣлъ внутрѣшныхъ, бо Герфуртъ, наслѣдникъ Путкамера, єсть лишь провизоричнымъ министромъ.

Загальну увагу звернувъ на себе фактъ, що цѣсарь Вильгельмъ II. дуже ôдзначуе ген. Мольткого. Ôнъ приказавъ єму ôдступити вôльне помешканье въ забудованю ген. штабу и приказавъ, щобы єму и на дальше бувъ приданый до особы окремый адъютантъ. Именованье ген. Вальдерзе шефомъ ген. штабу мало наступити на предложенье самого Мольткого, котрый дуже добре знає здôбности ген. Вальдерзе и длятого вже завчасу мавъ єго познакомити зъ всѣми тайнами своихъ плянôвъ.

—

Италія має дѣйстно клопоты зъ своими колоніями въ Африцѣ. Поражка пôдъ Саґанеити єсть досыть значна и комендантъ залоги въ Массавѣ буде мусѣвъ конче старатись єи ôдомстити. Зъ послѣдного походу вернуло зъ 400 башибожукôвъ лишь всего 220 а мѣжь тыми и богато раненыхъ.

Проводирь Абессинцѣвъ, Дебебъ, черезъ котрого Италіянцѣ зновъ потерпѣли поражку, єсть то той самъ проводирь одного абессиньского племени, котрый за то, що Италіянцѣ дали єму красній карабины ôдзадовй, боронивъ нѣбы то коло Саати ихъ лѣве крыло, але пôдмовивъ своихъ людей и они въ силѣ 500 утекли зъ италійского табору.

Порта не хоче зновъ признати правъ Италiи въ Массавѣ и розôслала окружникъ, въ котрôмъ доказуе, що нѣколи не зрѣкалась своихъ посѣлостей на захôднôмъ побережу Червоного моря а поступованье Италiи єсть нарушеньемъ давныхъ угодъ. Подôбно мала також заявити и Россія, котра каже, що давнй угоды не перестали ще обовязувати черезъ самъ той фактъ, що Италія взяла Массаву въ посѣданье.

—

Въ справѣ розводу сербского короля доносять зъ достовѣрного жерела, що справа ся поступила теперь въ фазу мирного полагодженя, хочь процесъ розводовый ведеся своєю дорогою. Королева Наталія просила о раду кôлькохъ своихъ приятелѣвъ въ Сербіи а тй всѣ, навѣть и Ристичъ, радили нѣй, щобы она зъ королемъ помирилась. Розважнй приятелѣ короля и мѣродайнй особы политичнй радили такожь и Миланови, щобы ôнъ старався полагодити цѣлу сю справу въ мирный способъ и длятого можна сподѣватись, що заки ще консисторія буде могла упоратись зъ процесомъ, справа розводу буде вже залагоджена.

—

Роковины вступленя на престолъ кн. Фердинанда обходжено въ цѣлôй Болгарiи зъ великимъ торжествомъ. Дня 14 с. м. ôдправилося въ софійскôмъ соборѣ богослуженье, яко въ роковый день зложеня княземъ присяги. На богослуженю були всѣ министры а ôдтакъ ôдбулася велика парада войскова.

О ôдкрытю новои зелѣзницѣ межи Вѣднемъ а Константинополемъ надходять ще слѣдуючй вѣсти: Сербскій министеръ Миятовичъ не поѣхавъ першимъ поѣздомъ новои зелѣзницѣ до Софіи лишь длятого, бо тамъ мусѣвъбы бувъ стрѣтатися зъ кн. Фердинандомъ а зъ того були-бы заразъ заключали, що Сербія признає офиціяльно кн. Фердинанда. Въ Филиппополи, де поѣздъ задержувався пять годинъ, ôдбувся пиръ, на котрôмъ представитель Сербіи Христичъ пôднѣсъ тоастъ на гаразды Болгарiи.

Кореспондентъ вѣденьского „Tagblatt-у“ Шепса, довѣдався ôдъ Лендлера и Биндера, котрыхъ болгарскй розбишаки були плѣнили а теперь за значнымъ окупомъ пустили на волю, що ватага уважає себе партiею политичною и дѣйстно такою представляється. Розбишаки самй мали до того признатися, що стоять въ звязи зъ благотворительнымъ комитетомъ въ Россiи, ôдъ котрого дôстають ôдповѣднй инструкціи. Розбишаки мали навѣть заповѣсти, що въ найблизшôй будучности приступлять до енергичного збройного дѣланя противъ правительства кн. Фердинанда.

Замѣтна справа.

Въ вчерашнôмъ числѣ нашои часописи подали мы допесенье краковского „Czas-у“ про проєктъ закона о примусовôй асекурацiи церковныхъ и парохіяльныхъ будынкôвъ ôдъ огню. Що проєктъ той перейде певно въ соймѣ краєвôмъ, о тôмъ не можна сумнѣватись супротивъ того, що соймъ ухваливъ вже разъ бувъ подôбный законъ зъ тяжшими навѣть обовязками для патронôвъ, котрый однакъ не одержавъ санкціи цѣсарскои. Що новый законъ одержить санкцію, наколи буде уложеный въ мысль згаданыхъ нами засадъ, о тôмъ запевнюе вже зъ горы правительство.

Нема отже нѣякого сумнѣву, що найдовше до року будуть мусѣли всѣ рускй церкви и парохіяльнй будынки бути забезпечеными примусово ôдъ огню, и що обовязокъ той дôткне въ головнôй мѣрѣ нашй громады, позаякъ пôсля донесеня „Czas-у“ асекурувати має комитетъ парохіяльный, утвореный пôсля закона о конкуренціи церковнôй, покрываючи выдатки въ той самъ способѣ, въ якій покриваються кошты ставленя и удержуваня будынкôвъ церковныхъ и парохіяльныхъ.

Супротивъ того насуваєсь сама собою гадка, щобы заздалегôдь обдумати способъ, въ якій бы можна той примусъ асекураційный якъ найлучше и найраціональнѣйше выкористати для того загалу, котрый буде мусѣвъ покрыти кошты асекурацiи. На рускôй интелигенціи а особливо на интересованôмъ тутъ безпосередно рускôмъ духовенствѣ лежить теперь обовязокъ глядѣти, щобы грошѣ зложенй рускими громадами не пôшли зновъ въ чужй руки и не збогатили чужихъ людей и чужй институціи. Бо певна рѣчь, що институція, въ котрôй будуть асекуруватись будынки церковнй и парохіяльнй ôдъ огню, буде зъ тои асекурацiи тягнути великй зыски, треба отже старатись, щобы зыски тй остали у насъ дома а ôддавати ихъ кому чужому було-бы крайно нерозумно и несекономично.

Длятого, думаємо, була-бы теперь пора пôдняти на ново гадку заведеня своєи окремои рускои асекурацiи въ котрôй бы рускй церкви и будынки могли бути убезпеченй. Въ такôмъ случаю зъ однои стороны всѣ можливй зыски збогатили-бы свою руску институцію, котра евентуально могла бы бути зъобовязана ужити певнои ихъ части на певнй означенй рускй цѣли, а зъ другои стороны могли-бы при такôй институціи знайти хлѣбъ и занятье заслугуючй на довѣрiе и фахово образованй одиницѣ зъ помѣжь рускои интелигентiи, для котрыхъ нинѣ до всѣхъ польскихъ финансовыхъ институцій дорога заперта а що найменше дуже тяжка. Въ строю заснованя власнои институціи спинили-бы мы переходъ рускаго гроша въ хосенъ институцій виправдѣ краєвыхъ, однакъ пôдпираючихъ выключно польскй патріотичнй цѣли або навѣть въ руки институцій заграничныхъ, де бувъ-бы грôшь сей страченый и для Русинôвъ и для краю.

Коли бы однакъ показалось въ найгôршôмъ случаю, що заснованье власнои институціи асекураційнои єсть неможливымъ, тогдѣ треба-бы Русинамъ такожь напередъ застановитись и порозумѣтись, въ котрой зъ истнуючихъ институцій и пôдъ якими условіями асекурувати рускй церкви и будынки парохіяльнй. Въ тôмъ случаю повинній бы Русины вымовити собѣ и застерегти, щобы дотычна институція урядувала въ справѣ обезпеки рускихъ церковь и будынкôвъ парохіяльныхъ выключно по рýски, удержувала для тыхъ справъ рускихъ урядникôвъ и певну часть зыскôвъ обертала на певнй рускй цѣли.

Пôдносимо тую справу въ повнôй надѣи, що рускій загалъ а спеціяльно руске духовенство добачить въ нѣй важный свôй интересъ и скоро приступить до обмѣны гадокъ въ тôмъ предметѣ а ôдтакъ безпосередно и до дѣла. А справа то справдѣ замѣтна и многоважна и грѣхомъ було-бы не выхôстнувати ей и дозволити, щобы зновъ чужй люде богатились такъ тяжко збираными рускими капиталами. Часопись наша буде приймати все радо статьѣ, пôддаючй тую справу ширшимъ поясненямъ и всесторонньй дискуссiи.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Тернополя.

[Ôдповѣдь на допись зъ Тернополя помѣщену въ 169 и 170 ч. „Дѣла“.]

„Не все правда, що на весѣлю плещуть“, каже наша приповѣдка, котру можна дуже добре приложити до дописи „Зъ Тернополя“, умѣщеной въ ч. 169 и 170 „Дѣла“. Не станемо тутъ боронити тернопôльскои зверхности громадскои, бо она пильно дбає о те, щобъ не перенначити загально розповсюдненого розумѣня автономiи галицкои. Нашь голова мѣста и єго заступникъ прилюдно признають, що они „не годнй собѣ дати рады“, а яко люде пôдхожй вѣкомъ, не тямлять вже коли и що треба-бы зробити, отже найчастѣйше лишають все силамъ природы, поки дощь не змыe, або вѣтеръ не звѣе. А все-жь нѣгде правды дѣти, що крôмъ смѣтникôвъ у нашôмъ мѣстѣ є й такй гарнй мѣсця якъ н. пр. плянты, огородъ, котрыхъ намъ не одно галицке мѣсто позавидувати може. Отже выпадало и ôдворотну сторону медалю показати.

А вже-жь зовсѣмъ розминувся зъ правдою дописувательпишучи, що въ Тернополи „чути лише рейвахъ жидôвскій, часомъ выхопиться деяке польске слово; рускаго слова не чути“. Такій судъ выдавъ ôнъ очевидно тому, що перейшовся лише смѣтными и вонѣючими заулками жидôвскими, котрй суть загальною признакою всѣхъ галицкихъ мѣстъ и мѣсточокъ. Тернопôль напротивъ зберѣгъ бôльше якъ котре инше мѣсто галицке рускій характеръ мѣщаньства. Навѣть латиньске мѣщаньство не говорить инакше якъ по руски, о чѣмъ можна наглядно пересвѣдчитися. Въ радѣ громадскôй заступники рускихъ мѣщанъ не инакше промавляють, якъ своєю рôдною мовою. Руске слово не тôлько повсюду чути, але й видко на що разъ численнѣйшихъ вывѣскахъ, навѣть по жидôвскихъ склепахъ, що доказуе зрôстъ елементу рускаго.

Станъ маєтковый мѣщаньства тернопôльского представивъ дописувательзовсѣмъ невѣрно и выдавъ засудъ поверховный, бачивши хиба одну уличку замешкану зарôбниками. Тернопôльскй мѣщане жиють въ доволѣ гарныхъ и просторыхъ хатахъ, хочь є й бѣдній та обдертй. Суть мѣжь ними й заможній люде, а вже зовсѣмъ безосновно дописователь приписуе мѣщаньству тутешному замилованє до покутныхъ шинковыхъ роскошей. Треба справедливо признати, що загально пануе тутъ тверезôсть, хочь не обôйдеся безъ выимокъ. А се головно приписати треба давнѣйшимъ мисiямъ тверезости и ревному дѣланю въ церквѣ мѣсцевого приходника, котрому въ сѣмъ взглядѣ и противники ôддають повну справедливôсть и признанье. Богослуженя ôдправляються точно по всѣхъ трехъ церквахъ и науки бувають усе голошенй а дописователь зовсѣмъ хибно бувъ поінформованый. Се неперечно, що мѣщаньство руске учащае до костела, але причина тутъ лежить въ обставинахъ, котрй тôлько довголѣтною працею дадуться змѣнити. Церкви тутешнй справдѣ тѣснй за-для численного мѣщаньства а силы духовнй супротивъ громады єзуитôвъ зовсѣмъ не выстають. А чи-жь то легка рѣчь здвигнути въ нинѣшныхъ часахъ просторый храмъ, прикрасити єго такъ великолѣпно, щобъ мôгъ зрôвноважитись зъ костеломъ и додати бôльше духовныхъ силъ для звеличаня богослуженя?! А вже-жь звѣстна рѣчь, що зверхна лѣпота людей звычайныхъ приманюе. Тôлько свѣдомôсть національна може тутъ змѣнити значно обставины. А вже-жь, хто знає обставины тернопôльскй, мусить признати, що та свѣдомôсть зъ кождымъ рокомъ ширше запускає корѣнье. Нема виправдѣ тутъ читальнѣ, котра упала зъ причинъ такихъ, якъ и по всѣхъ нашихъ мѣстахъ не розвиваються або падають читальнѣ. О тôмъ можна-бъ окремо богато сказати. Але зерно кинене засновниками читальнѣ мѣщаньскои не упало на камѣнь. Давнй члены читальнѣ предплачують „Дѣло“, „Батькôвщину“ и „Зорю“, читають не лише самй, але й ихъ сусѣды и знакомй. Розбуджена свѣдомôсть неразъ вже тутъ обявилася. Хто не тямить того, що при выборахъ до рады державнои зъ мѣста пало на д-ра Олександра Огоновского 215 голосôвъ, коли мѣжь тымъ д-ръ Е. Черкавскій дôставъ мало що бôльше якъ въ двое стôлько. А додати треба, що зъ 200 картъ легитимаційныхъ выдерли рускимъ выборцямъ агитаторы центрального комитету. Ще въ свѣжôй тямцѣ выступленье п. Вацика зъ интерпеляцiею до д-ра Черкавского на єго посольскôмъ справозданю. Чи-жь не домагався тамъ честный п. Вацикъ рускихъ школъ?! Мы згадали и о тôмъ, що въ радѣ громадскôй мѣщане рускй не инакше говорять, якъ лише рускою мовою, коли мѣжь тымъ передъ трема роками въ радѣ нѣхто не чувъ рускаго

Всякй обôвязки, листы заставнй, ренты, акцiи банковй и залѣзничй, лосы державнй и привatнй купуютъ и продаютъ пôдъ найкорист-нѣйшими по змозѣ услôвіями

СОКАЛЬ и ЛЬВОВЪ ДОМЪ БАНКОВЫЙ И КОНТОРА ВЫМѢНЫ.

Порученя зъ провинцiи сейчасъ залагоджуються, безъ дочисленя провизiи.

слова. Чи жь се не поступъ въ освѣдомленю руского мѣщаньства? Хто пôзнавъ нашихъ Ткачукôвъ, Вацикôвъ, Бекесевичѣвъ, Чумакôвъ, деякихъ Чубатыхъ, Кордубôвъ и Сатурскихъ, той не попаде въ роспуку, а жив повною надѣею, що и въ наше ôконце засвѣтить сонце. Дописователь, бачивши зацѣкавленье циркомъ Борна, позволивъ собѣ замѣтку, що певно театръ нашь приѣхавши тутъ свѣтивъ-бы пустками. Тутъ уже сама дирекція може посвѣдчити, що нѣколи не зазнала у насъ заводу и дуже часто тернопôльскими доходами сплачувала довги, въ якѣ попала въ иншихъ мѣстахъ нашого краю.

А вже жь зовсѣмъ змистификувати дався дописователь, пишучи о клопотѣ, якого мала наробити ухвала рады громадскои, щобы дахи були крытѣ гонтами. Можу єго упевнити, що така ухвала нѣколи въ тутешнôй радѣ громадскôй не запала, бо була-бы злишна. На те єсть будовельный законъ краевый, про котрого выконанье маѣ дбати и зверхнôсть громадска тернопôльска, хочь выконує єго дуже поблажливо. Зъ усего видно, що дописователь забавився въ руского вояжера и зъ ôкна вагону або зъ одного двохъ заулкôвъ, якими перейшовся, хотѣвъ дати образъ нашого мѣста и житя. На то дамо смирненьку раду: десять разъ змѣрь, а разъ втни!

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ Товариства „Просвѣты“** закупивъ зъ припорученя загальныхъ Зборôвъ 48 великихъ кольорованыхъ фотографій групъ селяньскихъ зъ рускои части Галичны и Буковины у фотографа Силькевича въ Тернополи за 300 зр. Фотографіи тѣ знятѣ пôдчасъ гостины архикнязя Рудольфа минувшого року и представляють: будынокъ рускои выставы етнографичнои въ Тернополи, 4 хаты селяньскѣ: подôльску, гуцульску, наддньстряньску и надбужску та групы селянъ рускихъ, котрѣ явились на той выставѣ. Фотографіи дуже гарнѣ и добре було-бы, щобы „Просвѣта“ въ якійсь способъ змогла выставити ихъ на публичный видъ.

— **Въ трибуналѣ административнôмъ** у Вѣдни (Verwaltungs-Gerichtshof) ôдбудеся дня 22 вересня с. р. розправа въ справѣ вымѣреного еквиваленту товариству „Просвѣта“. Товариство наше заступати буде землякъ нашь, адвокатъ д-ръ Пилипъ Крижановскій зъ Вѣдня.

— **Особистый додатокъ до конгруы** маѣ фондъ религійный и дальше выплачувати мимо пôдвысщеня конгруы. Трибуналъ державный (Reichsgericht) розбиравъ дня 2 липня с. р. згадану нами вже справу о. І. Давидовича, пароха въ Блажовѣ, котрому министерство застановило зъ кôнцемъ грудня 1887 р. особистый додатокъ 100 зр., а якій ôнъ ôдъ р. 1871 побиравъ на часъ справованя душпастирства въ Блажовѣ. Се послѣдне положенье, не ограничаюче нѣякимъ иншимъ условємъ часъ треваня сего особистого додатку, спонукало трибуналъ державный выдати вырокъ, котрымъ поручаѣся пôдъ загрозою секвестрациі выплачувати и на дальше ôдъ 1 сѣчня 1888 р. сей додатокъ, а обовязуюча устава конгруальна не мѣстить нѣякои постановы на застановленье признаного вже разъ особистого додатку.

— **Потреба будовы костела въ Боднаровѣ коло Калуша.** Въ ч. 136 „Дѣла“ згадавъ дописуватель зъ Калуского про будову костела въ Боднаровѣ и залвивъ охоту пôзнати причину сеи будовы, бо въ Боднаровѣ лише двѣ особы суть обр. латиньского. „Bonus Pastor“ подаѣ таке выясненье ôдъ кс. І. L.: Въ Боднаровѣ мешкаѣ 13 осôбъ обр. латиньского, але властивою причиною будовы костела суть тіи надъ 200 душь, що то въ р. 1869, отже 5 лѣтъ по конкордатѣ, перейшли зъ латиньского на греческій обрядъ а теперь мусять (?!) назадъ вернутись на обрядъ латиньскій.

— **Календарь „Просвѣты“**, котрый що року такъ радо принимаѣ наша суспôльнôсть, вже майже кôнчиться печатати и выйде въ першихъ дняхъ вересня. Змѣстъ сегорôчного календаря єсть богатый въ добôрнѣ творы литературнѣ, прозою и поезією, а зъ илюстрацій знаходяться: Хрещенье Руси, портреты: о. Іосифа Заячкôвского, Ю. Романчука, М. Лисенка и Іос. Лавρôвского разомъ зъ ихъ біографіями.

— **Дивнѣ порядки на почтѣ въ Сяноцѣ.** Урядовѣ годины для выдачи листôвъ, газетъ и всякихъ пакункôвъ вызначено на почтѣ въ Сяноцѣ ôдъ 8—10 рано а ôдтакъ доперва но полудни ôдъ 2-гои годины. Хто, именно зъ села, спôзниться и по 10-ôй год. зайде на почту, мусуть ждати ажь до пополудня. Чи се для выгоды публики? Такого розкладу урядовыхъ годинъ мабуть не подыблесь пѣгде бôльше.

— **Въ Сяноцѣ єсть огородъ публичный**, и въ тôмъ нѣчого нема злого и дивного, бо такѣ огороды скрôзь по мѣстахъ. Але чи єсть деинде така напись на вступѣ до огороду, якъ тамъ: „Wstęp tylko przyzwoicie ubranym dozwolony“. Славнѣ Сяночане зъ свого дотепу!

— **„Służebniczki“**. Такъ называються монахинѣ лат. обряду, котрѣ возьмуть пôдъ свою опѣку выховане дѣтей рускихъ въ Хировѣ. Вдова графиня Тишкевичева, мабуть щобъ спокутовати вже тутъ на землѣ свои грѣхи, закупила въ Хировѣ дôмъ ôдъ д-ра Цвікліцера за 7.500 зр. (якъ кажуть за грошѣ патрôвъ єзуитôвъ) на „Ochronk-y dla małych dzieci“. Въ тôй „Ochron-цѣ“ поселяться прибувшѣ вже зъ Старои веси „Służebniczki“ и будуть улекшати чорнымъ патрамъ ихъ роботу, выховуючи хирôвскѣ дѣти ôдповѣдно до цѣли.

— **Войсковый кодексъ карный.** По Краковѣ розôйшлась поголоска, що пôсля рѣшеня суду войскового мають розстрѣляти капраля 13 швадрону тренового, Іосифа Черного, Чеха, за субординацію супротивъ свого настоятеля. Рѣчь цѣла малася такъ: Черный провинився въ чôмсь супротивъ кадета Венедикта Федершпиля. Кадетъ, розъяреный, забувся на стôлько, що вдаривъ Черного въ лице, а сей не надумуючись довго ôддавъ єму такъ само. Тогдѣ хотѣвъ Федершпиль рубати шаблею Черного, але той выхопивъ єму шаблю и ôдкинувъ на бôкъ. Федершпиль зробивъ зле, але и Черный допустився субординаціи, а войсковый кодексъ карный постановляє за то кару смерти. Вô второкъ рано отже уставлено на подвôрю касарнѣ на Вавелю стôлъ, а довкола него засѣли члены войскового суду. Попри майора засѣвъ ритмайстеръ, дальше поручникъ, пôдпоручникъ и чотири вояки рôзнои ранги. Яко обвинитель, судія и защитникъ засѣвъ капитанъ-авдиторъ. Довкола стола станувъ ôддѣлъ войска въ чотири фронты. Заки выдано засудъ, приготовлено все до єго выконаня. Ôдкомандеровано двѣ компаніи пôдъ проводомъ майора, вызначено ôсьмохъ добрыхъ стрѣлцѣвъ, котрѣ набивши карабины въ присутности официра, мали выконати кару смерти на засудженôмъ, вызначено священика и сторожу надъ тѣломъ погибшого, ба навѣть означено мѣсце, де мають розстрѣляти виновника, а се звычайно тамъ доконуєсь, де зайшовъ случай субординаціи. Такъ наказує кодексъ карный и такъ зробили. Судъ тревавъ коротко: пôсля кодексу карного смерть, а затымъ засудили Черного на смерть. Покликали єго, ôдчитали засудъ, ôдтакъ пôдъ сторожею ôдвели до вязницѣ, бо ще єсть высша инстанція, до котрои можна ôдкликатись, а нею єсть комендантъ крѣпости. Капитанъ-авдиторъ пôгнавсь зъ ординансомъ до коменданта полковника Гольечка и сей роздивившись въ справѣ, змѣнивъ кару смерти на два роки вязницѣ въ крѣпости. Справа ще не скôнчена, бо ще противъ кадета Федершпиля ведесь войскове слѣдство. — Коли-бъ такъ не бувъ знайшовся людяный полковникъ, то за нерозважне дѣло людскои пристрасти, бувъ-бы марно погибъ чоловѣкъ, бо такъ каже войсковый кодексъ карный XIX. столѣтя.

— **При найвысшôмъ трибуналѣ** у Вѣдни збôльшено статусъ концептовый въ секретаріятѣ о чотирохъ новыхъ урядникôвъ. Се сталось въ наслѣдокъ розпорядженя министра правосудія, щобы рѣшеня найвысшого трибуналу выдавались въ язычѣ польскôмъ и ческôмъ, а тымъ самымъ оказалась потреба бôльшого числа перекладчикôвъ. Покликано отже до тои функціи одного адъюнкта зъ Праги и Инсбруку а двохъ зъ Галичины, Львôсого и Стан. Гжибовского, обохъ зъ Кракова. А о домаганяхъ Русинôвъ промовчавъ клюбъ рускихъ послôвъ, призабувъ п. министеръ, но и консеквентно поминули Русинôвъ при именованю.

— **Для погорѣльцѣвъ Озерянъ** надôславъ баронъ Гиршъ зъ Парижа значнѣйшу квоту грошеву. Даръ сей призначеный для погорѣльцѣвъ безъ рôзницѣ вѣроисповѣданя, с. є. на пôдпомогу тыхъ бѣдакôвъ, що стратили въ огни свое майно а всякѣ иншѣ цѣли, якъ вѣроисповѣднѣ такъ и церковнѣ мають поминутись. Бр. Гиршъ заявивъ подôбну жертволюбивôсть при пожарахъ въ Сколѣмъ, Жабю и Кольбушовôй.

— **Весѣлье брилянтове** будуть обходити дня 29 сего мѣсяця родичѣ нашои цѣсаревои. Минає власне 60 лѣтъ, якъ кн. Максимиліянъ баварскій оженився зъ своєю своячкою, княгинею Людвикою, донькою Максимиліяна І короля баварского. Въ тôмъ дни будуть они обходити такожь 90-тѣ роковины своихъ уродинъ. Перемешкують они въ замку Possenhofen надъ озеромъ Штарнбергъ, де ведуть цѣлкомъ спокôйне житье. На торжество мають приѣхати: цѣсарска пара австрійска, король и королева Неаполю и многѣ иншѣ коронованѣ головы.

Надôслане.

Для глухихъ. — Особа, що въ поединчій способъ вылѣчилась зъ 23-лѣтнои глухоты и шуму въ ушахъ, готова кождому переслати даромъ описанье сего по нѣмецки. — Адреса: **Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2476 6—52

Вѣсти зъ Арх. Львôвскои.

Презенту на Таврôвъ, дек. бережаньского одержавъ о. Емил. Дудровичь, адм. Таврова.

Митроп. Консисторія поручила теребовельскому урядови дек. лишити о. Мик. Чубатого, сотр. въ Настасовѣ, при прив. сотр. въ Могильници, такъ довго, доки тамъ же не буде именованый иншій сотрудникъ.

Президія намѣстництва годиться на кан. институцію о. Вол. Харламповича на прихôдъ Завядовичѣ.

Митроп. Консисторія вставилася до намѣстництва о даръ зъ ласки для свящ. вдовы Клявдіи Левицкои по пок. о. Іоаннѣ бувшôмъ прих. Пѣстричь, и свящ. сир. Єлены Тарнавскои сир. по пок. о. Остапѣ, був. пар. въ Пôдлисю.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 16. серпня. Гр. Таффе и гр. Кальноки выѣхали до Ишль, щобы тамъ здати цѣсареви справу зъ теперѣшнои ситуаціи.

Прага 16. серпня. Приѣхали сюды король и королева португальска зъ кн. Опорто; завтра мають ѣхати дальше.

Берлинъ 16 серпня. „Nordd. Allg. Ztg.“ ôдповѣдаючи „Nord-ови“, котрый обговорюе прагску угоду, каже, що выходить зъ того, що россійскѣ политики, котрѣ стоять поза „Nord-омъ“, хотѣли-бы на случай нѣмецко-французскои вôйны якъ найбôльшу часть Шлезвику ôдобрати ôдъ Нѣмеччины.

Константинополь 16. серпня. Въ окружнику до державъ въ справѣ массавскôй доказуе Порта, що занятье Массавы єсть нарушеньемъ угоды, бо Порта не зрѣкалась нѣколи посѣлостей на захôднôмъ побережу Червоного моря; въ угодѣ суецкôй говориться лишь о всхôднôмъ побережу.

Римъ 16. серпня. Наспѣла тутъ вѣсть, що Абессинець Барамбарасъ-Кафель, котрый заявився союзникомъ Італіянцѣвъ, занявъ мѣсто Керенъ безъ найменшого опору. (Керенъ лежить на пôвнôчный захôдъ ôдъ Массавы. Наколи-бъ Кафель показався такимъ союзникомъ якъ Дебебъ, то положенье Італіянцѣвъ коло Массавы було бы вельми критичне, бо Абессинцѣ взяли-бы ихъ ажь зъ трохъ сторôнъ. *Ред.*)

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. о. Вин. въ Зал. До кôнця року ще прийде намъ 7 зр. — **Вп. Баж въ Сор.** Доси нѣчо не заплачено; на замовленье высылаемо правильно.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 190 -?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна одной пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 91 ?

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 57 –?

10 децимальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнѣ и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великѣ машины до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. п l середнои величины зъ двома розгôнными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня буракôвъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, єсть на продажъ поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надôсланьемъ готôвки або за послѣплатою у п. 2524 10—15

BUGANYI,

Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда Ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Сорочки мужескѣ, бѣлѣ и кольоровѣ 1 штука 1а. зр. 1.80

Сорочки роботничѣ зъ доброго оксфорду, 3 штуки зр. 2.

Ногавицѣ мужескѣ, зъ барханту або полотна, 3 пары 1а. зр. 2.50, 1а. зр. 1.80.

Суконнѣ шапки, для мужчинъ и хлопцѣвъ, 6 шт. зр. 1·20.

Скарпетки мужескѣ, бѣлѣ або кольоровѣ, роблены 6 паръ зр. 1·10.

Скарпетки втягаючѣ пôтъ, зъ финису шовкового, 12 паръ зр. 1·20.

Пледы до подорожи, 3·50 метрôвъ довгѣ, 1·60 м. широкѣ, 1 штука зр. 4·50.

Матерія на мужескѣ уборы, новôтнѣ, 3.10 метрôвъ 1а. зр. 5·50. 1а. зр. 3·75.

Матерія на ѣберцигеры, добрѣ, найновѣйшій барвы, 2.10 метр. зр. 6.

Нормальни сорочки и ногавицѣ, зъ чистои вовны, системъ Егера, 1 штука зр. 3·50.

Зреформованѣ нормальнѣ бѣлье, (втягаюче пôтъ) 1 сорочка або 1 ногавицѣ зр. 2.

Бѣлье зъ Gummi, 2 пары маншетôвъ, 2 стоячѣ и 2 лежачѣ конѣрники зр. 2·50.

Матерія лѣтнѣй камгарновѣ, на мужескѣ уборы, найновѣйшій десенѣ, 6.5 метрôвъ зр. 3.

Сорочки зельочнѣ, зъ шифону, гафтованѣ, 3 штуки зр. 2·50.

Сорочки жѣночнѣ, зъ мѣцного полотна зъ зубками 6 штукъ зр. 3·25.

Корсеты нôчнѣ, зъ шифону, численно прикрашенѣ, 3 штуки зр. 1·80.

Сподницѣ, 6 зъ сырого полотна, Chiffon и Rouge 3 штуки зр. 3.

Запаски жѣночнѣ, зъ оксфорду, кретону и сырого полотна 6 штукъ зр. 1·60.

Паньчохи зельочнѣ, робденѣ, бѣлѣ або кольоровѣ, 6 паръ зр. 1·50.

Паньчохи жѣночнѣ, (втягаючѣ пôтъ) зъ шовкового финису 6 паръ зр. 1·20.

Намѣтки зъ Mohair-y, у всѣхъ краскахъ 3 штуки зр. 1·20.

Намѣтки зъ Foil-y, красивѣ десенѣ, 6 штукъ зр. 1·20.

Жанеты лѣтнѣй Jersey, зъ чистои вовны, у всѣхъ краскахъ 1 шт. гладка зр. 2·50 тамбурована зр. 4.

Хустинки до носа, зъ кольоровымъ краемъ, 1 тузинъ мужескихъ зр. 1·20, жѣночихъ зр. 1.

Взôрцѣ даромъ и франко.

2345 26—26

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ ул. Коперника ч. 3., въ Краковѣ Сукенницѣ ч. 20., въ Черновцяхъ Ринокъ ч. 2

поручаѣ власного выробу

знаменитѣ средства вдзначенѣ 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня, на выставахъ краевыхъ и заграничныхъ.

Есенція ароматична до полоканя устъ змѣшана зъ водою, даѣ здорове и дуже приемне полоканье до устъ, ôдсвѣжае ясла и запобѣгае псованю зубôвъ. Фляконъ 80 кр.

Паста ароматична до чищеня зубôвъ знаменито очищае зубы зъ каменя и надаѣ имъ перлову бѣлôсть. Цѣна 30 кр.

Щôточки до чищеня зубôвъ

въ рôзныхъ родахъ зъ найлѣпшихъ фабрикъ англійскихъ и французскихъ ôдъ 20 кр. до 1 зр. 50 кр.

Пльомба бальзамична

до пльомбованя дѣравыхъ зубôвъ, єсть тревалою и дуже практичною въ ужитю. Фляконъ 50 кр. 224 10—?

Двохъ ученикôвъ

зъ интелигенціи особливо зъ священичихъ домôвъ принимаѣ на станцію и харчь зъ початкомъ сего року шкôльного ц. к. урядникъ, Русинъ, жонатый и бездѣтный. Ручиться за старанну опѣку родительску. Адресу подасть Администрація „Дѣла“. 2544 4—8

Закладаюся

за всякy цѣну, що жаденъ зъ моихъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ въ матерій краевыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь 2484 Вел. Духовенъству. 19 –?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

О половину знижонѣ цѣны

для предплатникôвъ „Дѣла“, „Зорѣ“ и „Батькôвщины“

на давнѣйшѣ томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поединчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до „Администраціи Дѣла у Львовѣ“.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томôвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

Оповѣщеня

урядôвъ громадскихъ, щадниць, зарядôвъ добръ якъ также всѣ урядовѣ оголошеня

едиктôвъ лицитацій,

оголошень о спадщину

покликôвъ

выконуе *пôсля довголѣтнього досвѣду въ одповѣдный способъ за запевненьемъ докладного выконаня и доставляе приписаны залучники*

RUDOLF MOSSE

Annoncen-Expedition

Wien, I Seilerstätte 2.

ВЫДАНЯ ТОВАРИСТВА „ПРОСВѢТЫ“

Географія Руси

часть перша

Русь галицка, буковиньска и угорска

зъ картою тыхъ земель.

Цѣна 45 кр. (зъ пересылкою почтою 50 кр.)

Карта Галичины, Буковины и угорскои Руси сама про себе 10 кр. (зъ перес. почт. 12 кр.)

Народно-рускій Молитовникъ

для дѣтей, одобреный Вир. Митроп. Сильвестромъ (сторôнъ 143). Цѣна дуже низька, бо лише **20 кр.** (въ красшихъ оправахъ **25 кр.** и **35 кр.**). При купнѣ за 10 зр. опускаеся 20% рабату. Той молитвословець надаеся на дарунки (мѣжь иншимъ на памятку епископскихъ визитацій каноничныхъ). При замовленю бôльшого числа примѣрникôвъ можна жадати (за малу оплату) ôдповѣдныхъ золотыхъ написей на оправѣ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Бедиарского.

Ч. 173. Львôвъ, Пятниця 5 серпня (17) 1888. Рôчникъ IX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ въ вôвторокъ. и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія приймаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчки печатнок, въ рубр. Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты приймають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чвертъ року	4·50 зр.	на чвертъ року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье — **Реклямаціи** неопечатаній вôльній ôдъ порта — **Поодинокє число** коштує 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

☛ Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Обломовъ“ безплатно.

Бережѣмъ наше народне достоиньство!

Въ справозданю зъ вандрôвки нашои молодѣжи, помѣщенôмъ въ пинѣшнôмъ числѣ, знаходимо згадку про немилый конфликтъ, якій зайшовъ на вечерку въ Коссовѣ по причинѣ практикованого у насъ часто не на мѣсци утраквизму языкôвого. Фактъ той самъ про себе маловажный и мы не привязували-бы до него нѣякого значеня, коли бъ не то, що подôбній факты лучаются у насъ часто и що разомъ взятій творять немаловажне для Русинôвъ питанье а именно питанье товарискихъ ôдносинъ мѣжь Русинами а Поляками въ Галичинѣ.

Середъ такихъ обставинъ, якій панують у насъ въ Галичинѣ, стало спôльне житье и безнастанній взаємины въ приватныхъ ôдносинахъ мѣжь Русинами а Поляками такою конечностею, котрои анѣ змѣнити анѣ уникнути не можна. Лучать насъ зъ собою урядъ, интересъ и родина; ôдносины сусѣдства, спôльности фаху и т. п. выроджують конечну потребу товариского житя. Значить, що поминувши всякій можливій констеляціи въ житю политичнôмъ и плывучій зъ ôдси змѣны въ межинародныхъ ôдносинахъ, приватній товариській взаемины вымагають конечно якогось modus vivendi поодинокихъ членôвъ обохъ народностей, не могучихъ ôдъ себе ôддѣлитись китайскимъ муромъ.

Супротивъ того єсть обовязкомъ рускаго загалу глядѣти, щобы тій товариській ôдносины були управильненій безъ кривды для рускости, безъ пониженя для нашого народного достоиньства. А обовязокъ той представляєсь въ теперѣшну хвилю тымъ важнѣйшимъ, позаякъ фактичный станъ полишає дуже богато до жаданя и свѣдчить въ некористь Русинôвъ.

Въ нашôмъ краю зберѣгся зъ давнѣйшихъ часôвъ — здаєсь ôдъ тогдѣ ще, коли въ ôдносинахъ Полякôвъ до Русинôвъ переважала спôльна сторона ôдносинъ панъства до хлопства — звычай трактованя Русинôвъ зъ горы, не лишь въ политичнôмъ, але и приватнôмъ товариськôмъ життю. Ôдноситься то головно и въ першôмъ рядѣ до руского языка, того найважнѣйшого скарбу а рôвночасно и критеріюмъ кождои народности. Языкъ рускій въ публичнôмъ житю бувъ завсѣгды предметомъ завзятои опозиціи и злобныхъ атакôвъ зъ польскои стороны, на доказъ чого досыть навести опозицію Полякôвъ противъ заведеня его въ урядахъ и школахъ Галичины, завзяту борбу въ соймѣ въ р. 1865. противъ внесеня на удѣленье субвенціи рускому театрови и т. п. Дебаты надъ языкомъ рускимъ и его правами въ житю публичнôмъ будили пристрасти середъ польскои суспôльности, котра ще гôрше зненавидѣла той языкъ и почала ще бôльше ворожо ôдноситись до него въ житю приватнôмъ. Ще въ рокахъ шѣстьдесятыхъ высмѣвано публично „рускихъ ковбасюкôвъ“, укладано уличній дотепы и сатиричній стишки на рускій женщины, котрій убирались въ народній барвы, говорили по руски и брали участь въ т. з. рускихъ баляхъ и въ другихъ проявахъ пробудившого-ся тогдѣ товариского житя Русинôвъ. Неоглядній Поляки смѣялись тогдѣ надъ языкомъ, котрый бувъ урядовымъ языкомъ придворныхъ канцелярій Ягайлонôвъ, на котрôмъ споруджувались довгій лѣта найважнѣйшій документы, дотыкаючій справъ польскои Рѣчи-посполитои, а котрый опôсля збогативъ польскій языкъ и польску словесноôсть въ спосѣ найвысшого и творчества.

Тое нетерпиме и нерозумне направленье середъ польскои суспôльности въ всхôднôй Галичинѣ ишло такъ далеко, що до недавна ще можна було бачити на публичныхъ мѣсцяхъ якъ у Львовѣ такъ и на провинціи Полякôвъ, котрій робили великій очи або и кепкували собѣ, якъ Русинъ поважився заговорити въ своѣмъ рôднôмъ языцѣ, коли тымчасомъ не разила ихъ зовсѣмъ нѣмецка бесѣда або навѣть и жидôвскій шварготъ.

Нинѣ змѣнились ôдносины на лучше. Народне самопôзнанье середъ Русинôвъ, збôльшенье числа рускои интелигенціи, поступы рускои науки и культуры здобули вже бôльше поважанье для руского слова. Частина польскои суспôльности зрозумѣла, що се неоспориме природне право великого народа и научилась почитати то право, частина мусѣла погодитись зъ тымъ, яко зъ сумною для себе конечностею.

Помимо того однакъ не запанувавъ ще и до нинѣ въ приватныхъ и товариськихъ ôдносинахъ мѣжь Русинами а Поляками такій станъ, якого вымагає почутье справедливости, взаимного поважаня, а навѣть чемности и санкціонованыхъ нормами цивилизованого свѣта товариськихъ звычаѣвъ. Нинѣ стыкаються Русины въ приватныхъ товариськихъ кругахъ зъ Поляками, входять зъ ними въ дружній и родинній звязи, однакъ ôдносины выкликанй подôбными взаєминами проявляють ще богато моментôвъ, въ котрыхъ годѣ не добачити кривды для Русинôвъ, пониженя ихъ народного достоиньства.

И такъ бачимо прим. часто Полякôвъ, уродженыхъ и выхованыхъ въ всхôднôй Галичинѣ, котрій входячи въ рускій товариства не уважають за ôдповѣдне застосуватись що-до товариского языка до Русинôвъ, а бесѣдують остентаційно лишь по польски и приневолюють неразъ бôльшôсть Русинôвъ до нихъ стосуватись. Неправильноôсть тая увôйшла вже неначе въ звычай, такъ що поодинокій личности зъ польскои суспôльности не бачать навѣть, здаєсь, того, що не хотячи въ рускихъ домахъ и середъ рускихъ товариствъ застосуватись до бôльшости, грѣшать тымъ противъ кардинальныхъ формъ чемности и товариськихъ звычаѣвъ. Не разъ лучаєсь бачити, що старшій и поважній люде зъ помѣжь Русинôвъ або навѣть женщины, бесѣдуючи въ товариствѣ по руски, змѣняють неразъ бесѣду на польску, бо якомусь молодому панкови не хочеся осквернитись рускою мовою, котру впрочѣмъ дуже добре розумѣє и умѣє. И то роблять якъ-разъ тій Поляки, котрій приписують собѣ тôлько лицарскои чемности и такъ часто называють себе зъ емфазою Французами пôвночи.

Гостинноôсть и щирôсть Русинôвъ звѣстна широко въ цѣлôй Славянщинѣ, а слывуть нею передвсѣмъ честній домы нашихъ священикôвъ. Дуже часто и майже всюды правильно бував такъ, що мѣскій урядники, шкôльній инспекторы и другій подôбній функціонарѣ, маючи урядове дѣло въ селѣ, заѣздять прямо до руского священика — часто навѣть лично незнакомого и знаходять тамъ сердечный приємъ и щедру гостину. Панове тій проводять инодѣ въ домахъ священикôвъ по кôлька и бôльше днѣвъ, а звычайно ôдплачують ихъ щирôсть и провѣтливôсть великою нечемностею, бо не уважають ôдповѣднымъ въ рускôй хатѣ застосуватись що-до товариского языка до господарѣвъ, а приневолюють ихъ стосуватись до себе. И все то не уважаєсь у насъ обидою и уходить якось, бо якъ же-жь — кажуть — говорити єму по руски, коли ôнъ Полякъ? А якъ же-жь — ôдповѣмо на то — вырѣкатись цѣлому рускому домови абô рускому товариству свого рôдного языка длятого, що якомусь тамъ панкови не хочеся єго пошанувати и кôлька рускихъ слôвъ крôзь зубы процѣдити? Яка въ тôмъ логика, яка консеквенція? Де тутъ честь народна, а навѣть и власна лична амбиція? Спробуймо на ôдворотъ вступити въ польскій дôмъ або польске товариство и тамъ заговорити по руски, а побачимо, якъ намъ на то ôдповѣдять, и чи застосуєсь до насъ дôмъ и цѣле товариство!

А вже нѣгде правды дѣти и на насъ самыхъ велика часть вины лежить въ тôмъ, що товариській ôдносины зъ Поляками не управильненій доси такъ, якъ того вымагає наша честь народна! Превелика и за далеко идуча податливôсть та смирнôсть Русинôвъ довела до такого неправильного и невôдповѣдного стану, якого певно не стерпѣлъ-бы нѣякій иншій нарôдъ. Глянѣмо примѣромъ на Чехôвъ або Угрôвъ, котрій такожь стыкаються въ власнôй ôтчинѣ зъ другою народностею. Зъ якою гордостею стережуть они національнои непорочности своихъ Пенатôвъ, своѣи рôднои бесѣды! Идѣмъ и мы за ихъ примѣромъ. Тымъ не скривдимо нѣкого, бо не чужого мы бажаємъ — свого хочемъ права! Не треба тутъ нѣякихъ революцій, нѣякого геройства — се робота тиха, домашна! Зачнѣмъ ôдъ домôвъ нашихъ. „Мôй дôмъ — моя твердиня“, каже гордый сынъ Альбіону — нехай же буде ôнъ у кождого Русина справдѣшною твердиною рускаго духа, рускаго слова! Нехай кождый, хто вступав въ єго пороги, бачить силу той твердинѣ а не посмѣє певно ставати противъ неи, а мусить числитись зъ тою силою и пошанувати єи!

Приватныхъ и товариськихъ звязей зъ Поляками годѣ намъ розôрвати. Мы мусимъ числитись зъ фактичнымъ станомъ рѣчей. Мы не дотыкаємо Полякôвъ въ нѣчôмъ, що имъ святе и дороге, а що противъ насъ не вымѣрене — глядѣмъ однакъ при тôмъ, щобы нашій святощѣ остали ненарушимій. Передовсѣмъ однакъ стережѣмъ правъ и поваги нашого рôдного языка, бо се найперше наше народне добро — бережѣмъ наше народне достоиньство!..

Зелѣзниця Вѣдень-Константинополь.

Дня 12 с. м. ôдбулося торжественне ôдкрытье новои зелѣзницѣ, котра маѣ безпосередно сполучати зъ собою прекрасный и любый Вѣдень — Вѣденець сказавъ-бы: „das gemütliche Wien“ — зъ старымъ городомъ Константина, захôдъ Европы зъ єи всхôдомъ, котра маѣ зблизити до себе два доси майже зовсѣмъ собѣ противній свѣты, двѣ зовсѣмъ противній и дуже нерôвній культуры, словомъ, котра маѣ отворити Заходови широкій приступъ до загадочного доси для него и майже сказочного Всходу. Нова зелѣзниця Вѣдень-Константинополь єсть побôчь линіи Бѣлградъ-Солунь найважнѣйшою на Балканѣ, а єи политичне и економичне значенье, ба вже навѣть само ôдкрытье єсть такъ цѣкаве, що годиться приглянутись ѣй трохи близше.

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Рôкъ 1830.

Сего року не було въ духовнôй семинаріи ректора. Въ заведеню мешкавъ бувшій ректоръ о. Гавріилъ рицарь Дубовецкій, але ôнъ не функціонувавъ, *бо бувъ засуспендованый*, по причинѣ великого грошевого дефициту, якій выкрыто въ семинарскôй касѣ. О. Гавріилъ Дубовецкій, зъ роду шляхтичъ и „deputat stanów galicyjskich“, не вглядаючи въ семинарскій рахунки касовій, повѣривъ касу и ключѣ урядникови Свидзиньскому, на котрого цѣлкомъ спустився. Свидзиньскій надуживъ того довѣрія и марнувавъ безъ вѣдомости ректора семинарскій грошѣ. Маючи зъ чого черпати, запаливъ собѣ Свидзиньскій прилюдно въ кавярни вѣденьскôй пяткою люльку. На се звернули присутній въ кавярни гостѣ свою увагу, и слѣдуючого дня явилася зъ намѣстництва выделеговапа комисія въ духовнôй семинаріи на сконтрумъ касъ. По выкрытю великого грошевого дефициту, засуспендовано и усунено зъ ректорства о. Г. Дубовецкого, котрый повернувъ на свою посаду капитулного крилошана у св. Юра, а Свидзиньского увязнено.

Вице-ректорами були: Першимъ вице-ректоромъ о. Симеонъ Вислоцкій, презвитеръ зъ епархіи перемыскои, чоловѣкъ старый, котрый того року у Львовѣ упокоився. Другимъ вице-ректоромъ о. Стефанъ Телиховскій, презвитеръ зъ архіепархіи львôвскои. По суспензіи ректора о. Г. Дубовицкого, бувъ о. Стефанъ Телиховскій черезъ короткій часъ провизоричнымъ ректоромъ, бо неодовго перенѣся на село на приходство. По смерти о. Симеона Вислоцкого, именовано на єго мѣсце вице-ректоромъ о. Кирила Дембицкого, бувшого проповѣдника у св. Юра.

Префектами були: о. д-ръ Тома Полянскій (пôзнѣйшій епископъ перемыскій), о. Игнатій Ганчаковскій зъ епархіи перемыскои, о. Антоній Будзиновскій зъ епархіи перемыскои, (пôзнѣйшій парохъ при церквѣ св. Петра и Павла у Львовѣ), и о. д-ръ Философіи Илія Лучакôвскій зъ архіепархіи львôвскои. Сей послѣдный бувъ дуже свѣтлымъ чоловѣкомъ. Єго просивъ Андрѣй Алойсій Анквичъ, лат. архіепископъ львôвскій, великій противникъ Русинôвъ, щобы принявъ професуру филозофіи и религіи у латиньскихъ монахôвъ у Львовѣ. О. И. Лучакôвскій выкладавъ навѣть на университетѣ на богословскôмъ факультетѣ, але за-для нещасного налогу пияньства, усунено єго ôдъ катедры и перенесено на сотрудника до Пилявы, мѣсцевости въ архіепархіи львôвскôй.

Сего року выкладали слѣдуючій професоры на богословскôмъ факультетѣ: На I. роцѣ: о. д-ръ Онуфрѣй рицарь Криницкій Исторію церковну; д-ръ Круль. лат. пресвитеръ, (померъ яко инфулатъ въ Тарновѣ) Studium biblicum V. F. На II роцѣ: о. д-ръ Яковъ Гіеровскій Studium biblicum n. F.; д-ръ Heinberger, свѣтскій професоръ, церковне право. На III. роцѣ: о. д-ръ Бенедиктъ рицарь Левицкій науку моральну, д-ръ Пенка, лат. пресвитеръ, догматику. Сей послѣдный не бувъ педантомъ при испытахъ зъ догматики, тому бувъ ôдъ питомцѣвъ любленый. Наколи хто при испытахъ помилявся, тому допомагавъ д-ръ Пенка „ergo tu visita dicere“ и выголосивъ цѣлу ôдповѣдь. При своѣй добрôй сторонѣ, мавъ ôнъ тоту хибу, що въ своихъ прелекціяхъ повстававъ дуже сильно противъ супружества у рускаго клиру „quomodo potest uxoratus sacerdos penes altare stare?“. Тій и подôбній противъ супружества у рускаго клиру выступованя, причинились до того, що д-ръ Пенка мусѣвъ катедру лишити. Перенѣсшися до Кракова, померъ ôнъ яко крилошанинъ по довгôй и дуже тяжкôй слабости въ глубокôй старости при капитулѣ краковскôй. Якъ д-ръ Пенка оборонявъ скрайно целебатъ, такъ знову о. д-ръ Б. Левицкій „моралистъ“ повстававъ противъ целебату. На IV роцѣ выкладали: о. Иваньскій катихитику и о. д-ръ Тыньскій пасторальну, оба лат. пресвитеры зъ архіепархіи Львôвскои. За остентаційну прихильноôсть для Русинôвъ, усунено о. д-ра Тыньского ôдъ катедры, и перенесено єго на сотрудника на село, де застрѣлився.

Передъ 1830 рокомъ не було въ рускôй семинаріи нотного хорального спѣву. Якъ въ семинарскôй каплици, такъ и въ архикатедральнôй церкви у св. Юра, спѣвали при великихъ торжествахъ спѣваки-артисты зъ нѣмецкого театру. Спѣвъ нѣмецкихъ артистôвъ не причинявся до пôднесеня хвалы Божои, противно, ôнъ розвеселявъ присутныхъ, и не разъ побуджавъ ихъ навѣть до голоснѣйшого въ церкви смѣху. Спѣваки-Нѣмцѣ, не розумѣючи анѣ рускаго тексту, анѣ не въ силѣ церковній слова вымовляти, помагали собѣ при спѣвѣ якъ могли, перекручуючи церковній слова на нѣмецкій ладъ. И такъ замѣстъ „отвержмъ печаль“ спѣвали они „und wir sin(d) bezahl(t)“ а се побуджало присутныхъ до смѣху. Спѣвъ нотно-хоральный въ рускôй семинаріи зачавъ заводити питомець Григорій Шашкевичъ, теперѣшный архипресвитеръ перемыскои капитулы: Обôзнаный зъ нотами, и маючи дуже красный голосъ, за-для котрого намовлявъ єго директоръ польского театру, Каминьскій, вступити до театру, ôнъ почавъ своихъ товаришѣвъ питомцѣвъ учити нотъ, а такъ давъ основу до нотного хорального спѣву въ семинаріи, котрый зъ часомъ красно розвинувся.

Въ часѣ сильно грасуючои холеры 1830 р. не хотѣвъ деспотъ митрополитъ Мих. Левицкій, мимо усильныхъ представлень ректорату и семинарского лѣкаря, питомцѣвъ зъ духового заведеня розпустити, заявивши тривіяльными словами: „żeby wszyscy wyzdychali to żadnego nie wypuszczę“. Питомцѣ перемыскій предложили ту справу своѣй консисторіи, а коли Пр. епископъ Снѣгурскій лично до Львова приѣхавъ и ôдъ митрополита зажадавъ, щобы питомцѣвъ перемыскихъ заразъ зъ духовного заведеня выпущено, не було для митрополита другого выходу, якъ выпустити и своихъ питомцѣвъ львôвскихъ зъ семинарскихъ мурôвъ.

(*Дальше буде.*)

Цѣлый шляхъ сеи зелѣзницѣ, почавши ôдъ Вѣдня ажь до Константинополя, выносить 1686 кильометрôвъ, або 225 миль, котрѝ переѣзджаѥся до 48 годинъ и дѣлиться на слѣдучѝ: шляхъ австро-угорскои зелѣзницѣ державнои ôдъ Вѣдня ажь до Земуня (Semlin); шляхъ сербскій ôдъ Бѣлграду ажь пôдъ Царибродъ въ Болгарiи; шляхъ властиво болгарскій ôдъ Цариброду черезъ Софію до Вакарель на всхôдно румелійскôй граници; шляхъ всхôдно-румелійскій Вакарель-Беллова Филипополь ажь до Кара Мустафа и шляхъ турецкій ôдъ Кара Мустафа черезъ Адріанополь ажь до Константинополя.

Для насъ ѥсть головно важна та часть новои зелѣзницѣ, котра лежить по тамтôй сторонѣ Дунаю, т. ѕ. почавши ôдъ Бѣлграду ажь до Константинополя. Ôдъ сеи части зелѣзницѣ идуть побôчнѝ линiи а именно: зъ Ниш черезъ Враню въ Сербiи до Куманова и Скопiи (Uesküb), а зъ ôдси або на полудне до Солуня або на пôвнôчь ажь до Митровицѣ; зъ Тирновы въ Всхôднôй Румелiи до Ямболи и зъ Кулели-Бургасъ въ Туреччинѣ до Дедеагачь надъ Егейскимъ моремъ. Ѥсть се отже головна артерiя, по котрôй маѥ розходитися но Балканѣ австрiйска торговля, а зъ нею и вилывъ австро-угорскои монархiи на всѣ тѝ краѣ, черезъ котрѝ переходить нова зелѣзниця. Друга головна артерiя, котра нинѣ иде зъ Бѣлграду черезъ Нишь ажь до Солуня надъ Егейске море, стане ажь тогдѣ сильною, коли буде переведена проѥктована зелѣзниця зъ Сераѥва долиною Лиму до Синицѣ и Нов. Базару, а зъ ôдси долиною Ибару до Митровицѣ. Тогдѣ запустить австро-угорска монархiя двѣ великѝ вѣтвы торговельныхъ дорôгъ, котрыми зъ однои стороны буде вилывати ажь на Босфоръ, а зъ другои на Егейске море.

Якій вилывъ маѥ австро-угорска держава черезъ сѝ зелѣзницѣ, выходить вже зъ слѣдуючого: Регуляминъ руху на сихъ зелѣзницяхъ установлено пôсля австро-угорского взôрця; администрацію сихъ зелѣзниць приймили на себе угорскѝ зелѣзницѣ державнѝ; они маютъ також вести обрахунки за всѣ зелѣзницѣ на Всходѣ и длятого маѥ бути заложена въ Будапештѣ контора ликвидацiйна (т. зв. Клiрiнгавсъ Clearinghous). Въ Будапештѣ друкуються билеты а будапештеньскѝ друкарнѣ мусѣли навѣть казати робити собѣ новѝ черенки, щобы могли друкувати на всѣхъ языкахъ, якими лишь на Балканѣ говорять. Нову зелѣзницю будували въ значнôй части австрiйскѝ инжинеры, хочь розумѣвсь, що по найбôльшôй части Нѣмцѣ, по мѣжь котрыхъ замѣшався часомъ и якiйсь Чехъ. Пôдчасъ будовы зелѣзницѣ були тутъ цѣлѝ колонiи австрiйскихъ пôданыхъ а и теперь лишилась зъ нихъ ще спора часть, хочь на болгарскôмъ шляху обняли службу на зелѣзници самѝ лишь Болгаре. Значне въ сихъ сторонахъ число людей, котрыхъ вяжуть родиннѝ, суспôльнѝ и политичнѝ ôдносины зъ австро-угорскою державою, ѥсть для сеи державы також великои ваги.

Не припускаѥмо, щобы колись прийшлося Австрiи, бодай не въ найближшôй будучности, посувати свою армію ажь на Балканы — але коли-бъ навѣть и до того прийшло, то якъ ся зелѣзниця такъ и маюча колись выкôнчитися линiя Сараѥво-Солунь були-бъ для Австро-Угорщины и пôдъ взглядомъ стретегичнымъ великои ваги.

На всякій случай нова зелѣзниця, якъ ѥсть зъ однои стороны для славяньскихъ державъ на Балканѣ користною, такъ зъ другои стороны ѥсть небезпечною для Туреччины. По нѣй пôде ажь въ само серце музулманьского житя нова сила, котра однакожь не призначена вже ôдродити и ôдмолодити зъ кождымъ рокомъ упадаючу державу страшныхъ колись Туркôвъ, але маѥ зруйнувати до решты збутвѣлый и поставити на ѥго мѣсце новый и цвитучій организмъ.

Мабуть Туреччина почуствувала и провѣдала, що такъ скажемо, инстинктомъ вже теперь ту страшну силу, що призначена внести въ ню остаточный розкладъ, бо не витала нового дѣла культуры зъ радостею и одушевленьемъ а дивилась на него мовь бы очима того чоловѣка, котрый вже чуѥ, що ему выбила послѣдна година, що мусить конче розставатись зъ симъ свѣтомъ и длятого дивиться рôвнодушно, якъ лѣкарь що разъ то нову на нѣмъ робить операцію. Туреччина не брала офицiяльнои участи въ ôдкрытю зелѣзницѣ, що ôдъ далекого заходу веде ажь до ѥи столицѣ надъ Босфоромъ, она не радувалась симъ фактомъ а приглядалась лишь спокôйно, що роблять чужѝ, котрѝ господарують якъ у себе дома. Вздовжь зелѣзницѣ на турецкôмъ шляху можна було бачити хиба лишь турецкихъ зантôвъ (жандармôвъ), що удержували порядокъ, мовь-бы на доказъ, що турецка власть въ Европѣ нинѣ ще лишь на то, щобы робити выгоду другимъ и пильнувати, щобъ имъ не сталось щось злого.

За то може Болгарiя повеличатись не такъ самою зелѣзницею, якъ причинкомъ до скорого ѥи ôдкрытя. Мабуть довгій досвѣдъ поучивъ ихъ, що сила доконаного факту ѥсть бôльша якъ всяка крутанина дипломатôвъ.

VI-та вандрôвка рускои молодежи.

III.

Заразъ по вечерницяхъ удались вандрôвники пѣхотою въ дальшу дорогу. Дорога вела гостинцемъ, мѣсцями тôлько переходилося коротшою дорогою черезъ горы на поперекъ. Вечеромъ вôйшли мы до мѣсточка Пѣстиня, де мали переночувати. Мѣсцевый пароxъ, о. Пасѣчиньскій зъ своимъ сыномъ учителемъ дожидали вже насъ при дорозѣ и приняли въ свою гостинну хату. Гостинець веде помѣжь хребты досыть высокихъ гôръ та нагихъ скалъ. Ту и тамъ починають вже показуватись побôчь листистыхъ деревъ и смереки. Зъ бокôвъ видно верхи: Клефа, Голицѣ, Иванчина гора, Косилôвка, Лебединъ и т. н. Сама природа ставѥся дикшою и всѣ радѣли, що ѣдуть въ стороны, де надѣялись побачити ще бôльшь чаруючѝ околицѣ.

На другiй день привандрували мы до Косова, де того ще дня мали ôдбутися вечерницѣ зъ танцями. Комитетъ, зложеный зъ пп. Кульчицкого и Шмериковского, кандидатôвъ адвокатуры, судiя п. Гайдера и многихъ иншихъ пôдъ проводомъ начальника суду п. Монастырского, повитавъ вандрôвникôвъ и всѣ удались до салѣ касина мѣсцевого на обѣдъ и пробу вечерка. Незадовго зôйшлося множество интелигенцiи мѣсцевои и кôлька годинъ проминуло на промовахъ и веселыхъ спѣвахъ. Неспѣваки удались пополудни до салинъ, опôсля до новозаложеного парку мѣского.

Вечеромъ ôдбулися вечерницѣ въ сали касиновôй. Вечерницѣ розпочались довшимъ ôдчитомъ тов. Трильовского п. з.: „Програма молодѣжи“. Прелегентъ порушивъ найперше справу выбору званя и высказавъ гадку, що молодѣжь, дбаючи о образованье фахове, спецiяльне, не повинна и не смѣѥ спускати зъ ока образованя загального, конечного всякому образованому чоловѣкови. Якій контрастъ являѥся мѣжь давнѣйшими а теперѣшными часами! Впередъ молодѝ люде вступаючи въ виръ житя, не могли опертися вилывови згубнои, ихъ окружаючои атмосферы, котрою була польщина. Попавши въ круги польскои интелигенцiи позабувала молодѣжь на обовязки взглядомъ народу свого; нинѣ наука и образованье даѥ ѣй спромогу выробити собѣ сильну волю и независимый поглядъ на житье. Молодѣжь повинна выбирати собѣ независимѝ становища, зъ-ôдтамъ вилывати на дрѣмучѝ круги нашои интелигенцiи, щобъ пробудити ѥи до житя. Яко дальше средство до такого вилыву уважаѥ бесѣдникъ литературу реальну и строгу критику. На разѣ можна завважати лише неохоту публики до того рода напряму въ литературѣ, и тому задача молодѣжи ставѥсь тымъ бôльшою. Прелегентъ завôзвавъ отже зъ однои стороны молодѣжь до працѣ въ вказанôмъ напрямѣ, а зъ другои стороны заходы и стараня ѥи не повиннѝ розбиватись о неохоту публики, противно, она повинна такій напрямъ принятi прихильно. Ôдчитъ принято грôмкими оплесками.

Опôсля спѣвавъ хоръ пôдъ управою тов. К. надъ сподѣванье добре, бо многѝ спѣваки були вже струженѝ довгою дорогою и безъустанными продукцiями. Подобались загально Матюка „Руска пѣсня“, особливо середня часть, де въ сольозôмъ квартетѣ партію тенорову ôдспѣвавъ тов. Гуш., дальше Воробкевича „Ой дѣвчино“, Матюка „Соколъ“, Вита „Хорошій справдѣ бувъ се часъ“ и Нѣщиньского „Закувала“. На загальне жаданье повторювано деякѝ хоры. Згадати також выпадаѥ про сольоспѣвы тг. Гуш. и Бер. Першій ôддавъ зъ властивою собѣ вервою Лисенка „Менѣ однаково“ а надпрограмово „Милованку“, другій въ чудовôй интерпретацiи Нижанковского „Пращай подруго моѥи весны!“. опôсля того жь „Ахъ де-жь той цвѣть?“ Оба спѣваки спорили о першеньство, а публика довго ще подивляла властивости одного и другого голосу. Якъ всюда такъ и тутъ цитра пôдъ управною рукою тов. К. очарувала всѣхъ, на жаданье мусѣвъ ôнъ два разы повторити продукцію, ажь поки лихе „fatum“ не перервало струны. Въ програму входила ще також деклямацiя.

По вечерку розпочались танцѣ пôдъ управою п. Кульчицкого и тов. Кириловича. Зъ жалемъ запримѣтити мусимо, що зъ дамъ тôлько одна и на Л. зъ Тернополя явилась въ народнôмъ строю; се най буде також маленькою характеристикою Косôвщины. До кадриля ставало 40 паръ, а нефортунный утраквизмъ проявлявся и тутъ, скоро иногдѣ „нѣкому“ панкови дозволивъ льокальный комитетъ по польски аранжувати, пôзнѣйше однакъ се вже не повторилось бôльше за-для опозиции вандрôвникôвъ.

Рано розôйшлись гостѣ домôвъ а ôдважнѣйшѝ вандрôвники пустились сейчасъ пѣшеходомъ 9 км. до Соколôвки, куды друга часть наспѣла доперва въ полудне. Дорога иде понадъ рѣку Рыбницю, вандрôвники якъ въ кождôй мѣсцевости, такъ и тутъ не позабули скористати изъ здоровои гôрскои купели. Дорога повѣтова, на котру мы вступили, веде долиною; зъ обохъ сторôнъ взносяться горы, покрытѝ лѣсами. Тутъ представляѥся очамъ чоловѣка чаруючій видъ, а серце ажь живѣйше бѣся зъ радости, коли спогадати, що се рôдна земля наша... Въ полудне гостили вандрôвники у о. Добряньского въ Соколôвцѣ, а по полудни удались въ дальшу дорогу 4 км. до Яворова. Велика часть вандрôвникôвъ вандрувала въ шкôряныхъ постолахъ, котрѝ закупили по 60 кр. въ Косовѣ. Дорога до Яворова дуже гориста и до ѣзды возовои майже зовсѣмъ непридатна. Ту и тамъ виднѣють нагѝ, изъ лѣсôвъ оголоченѝ скалы, немовь доказы нездарнои господарки лѣсовои, а купы камѣня засыпують въ часѣ дощѣвъ долину потока. Въ Яворовѣ дожидавъ вже зôбраный народъ передъ школою входячихъ зъ пѣснею „Миръ вамъ братя всѣмъ приносимъ“ вандрôвникôвъ. По короткôмъ ôдпочинку у о. Окуневского ôдбулися въ спецiяльно приладженôмъ изъ смереки шалась, устроенѝ заходами д-ра Окуневского и учит. п. Колцуняка, вечерницѣ для народу. Першій забравъ слово о. пароxъ до „своихъ любыхъ Яворôвцѣвъ“, представивъ вандрôвникôвъ и пояснивъ цѣль ихъ приходу. Слѣдували опôсля хоры, переважно звычайнѝ и народнѝ, н. пр. „Гуляли“, „Верховина“, „Ой нависли“, „Мы въ лугъ пôдемъ“ и т. н. Въ павзахъ були два ôдчиты: одинъ мавъ п. Гарасимовичь, въ котрôмъ подававъ способы, якъ выдобутись изъ теперѣшнои нужды и звернувъ увагу на получшенье годôвлѣ худобы, пчôльництво, а особлившу вагу клавъ на торговлю и промыслъ; другій мавъ тов. Т. о потребѣ заложеня читальнѣ и о хôснѣ, якій она приноситъ, заразомъ высказавъ надѣю, що коли за рôкъ заѣдуть иншѝ вандрôвники, то вже будуть мали можнôсть загостити до яворôвскои читальнѣ. Дальше спѣвавъ тов. К. въ супроводѣ цитры народнѝ пѣсни, а селяне розпôзнавали зъ незвычайнымъ вдоволеньемъ свои питомѝ скарбы. Опôсля ще тов. Т. росказавъ двѣ казки, котрѝ дуже сподобались селянамъ и дали пôдставу до загальнои веселости. Вечерницѣ закôнчивъ тов. Крохмалюкъ ôдповѣдною промовою, попрощавши селянъ, а пѣсня „За здоровье селянъ — нашихъ рôдныхъ братôвъ“ залунала повною красою. По вечерницяхъ покликано музику и весела гульня протягнулась до пôзнои ночи. При звуцѣ милои коломыйки танцювала молодѣжь свôй оригинальный „танець“, перерываный „гайдукомъ“. Вандрôвники тымчасомъ розôйшлися мѣжь любыхъ Гуцулôвъ и пôшла розмова на тематъ, порушеный п. Гарасимовичемъ. Гуцулы, — люде щирѝ и привѣтнѝ, нѣякъ не могли поняти „чого паны идуть въ Чорногору, бо-жь — якъ казали — по смерти всѣ они туды пôйдуть“.

По нôчлѣгу въ мѣсцевôй школѣ пустились вандрôвники слѣдуючого дня въ середу, середъ величезнои зливы, одни пѣшо, другѝ возами до Криворôвнѣ, ôддаленои 16 кильометрôвъ.

Й. П—кій.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Соймъ моравскій маѥ бути скликаный дня 7 вересня и буде радити ажь до першихъ днѣвъ жовтня. Въ тôй самôй бôльше-менше порѣ, бо також въ першôмъ тыждни маѥ бути скликаный и галицкій соймъ.

„Dzien. Pol.“ довѣдуѥсь, що яко кандидаты на послôвъ до сойму выступають о. деканъ Комарницкій и судія повѣтовый п. Герасимовичь. Намъ видиться, чи не ѥсть то лишь простый маневръ, щобы зъ польскои стороны, о скôлько можна найбôльше, розбити голосы выборцѣвъ. Пôсля тои-жь самои газеты ставить часть выборцѣвъ въ Станиславовѣ кандидатуру нотаря Затея.

При доповняючихъ выборахъ въ Молодôмъ Болеславѣ (Jungbunzlau) въ Чехахъ, розписаныхъ на день 25 с. м. ведеся завзята борба мѣжь старо- и молодо Чехами. Старо-Чехи хотѣли-бы тамъ удержати свого кандидата и ставлять тамъ кандидатуру Гонса, котрый вже выступавъ въ сихъ сторонахъ зъ бесѣдами и дався спôзнати яко кандидатъ; молодо-Чехи порушують знôвъ небо и землю, щобы тамъ перевести кандидатуру чоловѣка зъ свого табору. Вчера здававъ тутъ стараческій посолъ до рады державнои и бурмистръ Молодого Болеслава, пос. Маттушь, справу зъ своихъ дѣяльности и сказавъ, що всякѝ закиды, робленѝ старо-Чехамъ партiею молодо-Чехôвъ, суть безпôдставнѝ. Языкъ нѣмецкій ѥсть пôсля него конечнымъ для Чехôвъ, бо ѥсть ôнъ фактичнымъ посередникомъ навѣть мѣжь молодо-Чехами а Поляками. Пôсля ѥго погляду зыскали Чехи дуже богато, ôдъ коли покинули опозицію и ôнъ переконаный, що они повиннѝ держати и теперь зъ правительствомъ и парляментарною бôльшостею. Що-до внесеня кн. Лихтенштайна сказавъ Маттушь, що Чехи хотять пôддати школы народнѝ компетенцiи сойму, але цѣлого заряду шкôлъ не ôддадуть церквѣ.

Президентъ министрôвъ гр. Таффе и министеръ дѣлъ заграничныхъ гр. Кальноки ѣздили онôгды — якъ то мы вже доносили — до Ишль, щобы тамъ зложити цѣсареви справозданье зъ теперѣшнои ситуацiи. Передъ тымъ ще мавъ гр. Кальноки довшу конференцію зъ россiйскимъ посломъ у Вѣдни, кн. Лабановомъ.

— —

„Journ. de St. Ptbg.“, згадуючи про справу массавску, каже, що було-бы передвчасно говорити, що Россія уважаѥ давнѣйшѝ угоды въ Массавѣ за небувшѝ. Противъ знесеня сихъ угодъ Россія не мала-бы вправдѣ нѣчого, але засада, що знесенье угодъ наступаѥ по дѣйстнôмъ занятю краю черезъ цивилизовану державу, була-бы рѣчею новою, доси небувалою.

Найважнѣйшою справою яка теперь интересуѥ середнѝ губернiи полудневои Россiи а передовсѣмъ жителѣвъ Кiева, ѥсть, хто буде наслѣдникомъ Дрентельна въ генералъ-губернаторствѣ и чи змѣниться напрямъ дотеперѣшнои политики. Яко кандидатôвъ вычисляють: гр. Оржевского, гр. Шувалова, кн. Святополка Мѣрского и Грессера. Кажуть, що найбôльше ще шансъ маѥ гр. Шуваловъ. Говорять отже, що именованье гр. Шувалова, звѣстного зъ либеральныхъ переконань, було-бы ознакою, що правительство думаѥ змѣнити напрямъ политики, якои придержувався Дрентельнъ.

До „Pol. Corr.“ доносять зъ Петербурга, що тамъ ходить поголоска о маючôй утвориться россiйско-нѣмецкôй комисiи для переговорôвъ въ справѣ торговельнои угоды Россiи зъ Нѣмеччиною.

— —

Прусакôвъ чекаѥ нова спадщина и они працюють пильно надъ тымъ, щобы дôстати ѥи въ свои руки, хочь знають, що не дуже нею обловляться; роблять то бôльше для принципу. Ѥсть то именно княжество Липне Детмольдъ, котрого князь ѥсть бездѣтный, а братъ нездôбный до панованя. Въ вересню маѥ отже зôбратися соймъ, котрый маѥ управильнити справу наслѣдства сего маленького княжества. Жителѣ княжества однакожь держаться супротивъ сеи справы зовсѣмъ рôвнодушно, а навѣть въ наслѣдокъ агитацiи заявляють немалу охоту прилучитись до Прусъ. Можна навѣть припускати, що соймъ сего княжества зажадаѥ такого прилученя.

Пôсля пôвъурядовои „Budap Cor.“ приѣде цѣсарь Вильгельмъ мабуть зъ женою при кôнци вересня до Вѣдня. Ѥсть майже певною рѣчею, що на сегорôчнôй сесiи нѣмецкого парляменту буде порушена також справа цивильнои листы цѣсаря и що парляментъ ухвалить ѥи зъ фондôвъ цѣлои державы.

„Nordd. Allg. Ztg.“ наводить статью брукселського „Nord-a“, въ котрôй сказано, що пôсля однодушного переконаня даньскои прасы выконанье арт. V. прагскои угоды есть необходимымъ условiемъ щирого помиреня мѣжь Данiею и Нѣмеччиною и що найновѣйша подорожь цѣсаря Вильгельма до Шлезвикъ-Гольштина выдвигнула ту справу знôвъ на порядокъ дневный и розбудила на ново давну вражду, и заключаѥ такъ: Повысша енунцiація маѥ лишь длятого значенье, що появилася въ дневнику, котрого редакцiею управляѥ россiйскій министеръ дѣлъ заграничныхъ. Зъ неи то показуѥся, що стоячѝ по-за „Nord-омъ“ россiйскѝ политики все ще стремлять до того, щобы ôдорвати Шлесвикъ ôдъ Нѣмеччины.

— —

Пôсля агентiи Стефаніого заявила Россія, Нѣмеччина, Англія, Австро-Угорщина и Испанія, що давнѣйшѝ угоды що-до Массавы и ѥи територiи не мають обовязуючои силы. Всѣ иншѝ державы приняла то до вѣдомости и годяться на италійску ноту зъ дня 25 липня. Вѣсть ся потверджуѥ отже, що всѣ державы а навѣть и Россія згодились на окупацію Массавы черезъ Италію.

Римъ лагодиться вже на принятье нѣмецкого цѣсаря а цѣла праса италійска витаѥ заповѣдженю гостини зъ великою радостею. Бурмистръ Риму, котрый вернувъ теперь зъ Монахіюмъ, конферувавъ зъ Криспимъ въ справѣ уложеня програмы достойного принятя нѣмецкого цѣсаря.

Папа розбславъ до италійского духовенъства окружникъ, завзываючи ѥго, щобы они вздержались ôдъ всякои демонстрацiи за и противъ короля пôдчасъ ѥго подорожи по Романiи.

— —

Дня 1 (13) сего мѣсяця зôбралась була знôвъ сербска консисторiя и займалась справою розводу короля. Пирочанацъ маѥ выѣхати до Гаѣ, щобы тамъ порозумѣтися зъ королевою яко ѥи заступникъ. Въ певныхъ кругахъ говорять однакожь, що Пирочанацъ не буде заступати королевои, а буде лишь ѥи дорадникомъ и що королева домагаѥся конче стати особисто передъ судомъ, бо того выразно жадаѥ законъ. Зъ другои стороны знôвъ мавъ президентъ консисторiи зажадати ôдъ королевои, щобы она конче вызначила свого заступника а зъ того вносять, що королева не буде могла приѣхати до Сербiи.

НОВИНКИ.

— **Впреосв. митрополитъ Сильвестеръ** ôдправить въ Перегиньску завтра, яко въ день уродинъ цѣсарскихъ, торжественну архiерейску службу Божу въ сослуженю священьства перегиньского деканата и при спѣвѣ питомцѣвъ львôвскои семинарiи.

— **Дирекція мужескои семинарiи учительскои у Львовѣ** оголошуѥ, що виписы до семинарiи и обохъ шкôлъ взôрцевыхъ: рускои и полъскои, ôдбуватя будуться на дня 29, 30 и 31 серпня. На I рôкъ семинарiи будуть принятѝ безъ испыту вступного всѣ тѝ кандидаты, що покôнчили зъ добрымъ поступомъ низшу гимназію або школу реальну, всѣ иншѝ мусять складати вступный испытъ зъ языкôвъ руского, польского и нѣмецкого, физики, рахункôвъ и геометрiи. До шкôлъ взôрцевыхъ буде приниматись лише по 40 ученикôвъ до кождои клясы.

— **Про выборы до рады повѣтовои въ Золочевѣ** пишуть намъ зъ ôдтамъ: Дня 28 н. ст. серпня с. р. ôдбудуться доповняючѝ выборы одного члена зъ громадъ сѣльскихъ до золочѣвскои рады повѣтовои на мѣсце невôджалованого ѥи члена, бл. п. о. Юстина Тарнавского, котрого довголѣтна, запопадлива и успѣшна дѣяльнôсть полишиться довго въ памяти золочѣвскихъ Русинôвъ. Потреба заступленя такого патрiота даѥсь тымъ бôльше ôдчути, що въ радѣ повѣтовôй зъ виднѣйшихъ Русинôвъ засѣдають лише Впов. оо.: Грабиньскій зъ Куткоря, К. Винтонякъ зъ Бужка и Луцикъ зъ Годова. Русины золочѣвскѝ и зъ околицѣ згодилися на выбôръ о. Іосифа Вергановского, пароха Почапъ, памятаючи на той жаль, зъ якимъ прощали ѥго стрыйскѝ Русины яко члена стрыйскои рады повѣтовои и стрыйского „Руского Касина“, — тымъ бôльше, що сей мужь вже и въ золочѣвскôй околици успѣвъ въ тыхъ кôлькохъ мѣсяцяхъ зъѣднати собѣ якъ мѣжь интелигенцiею такъ и своими парохiянами загальну любовь и поважанье. Надѣятись проте можна, що всѣ Русины золочѣвского повѣта приймуть радо сю кандидатуру и по своѣй змозѣ будуть заходитись перевести выбôръ о. Іосифа Вергановского, котрый ѥсть дѣйстно найвôдповѣднѣйшимъ наслѣдникомъ бл. п. о. Ю. Тарнавского.

— **Бурѣ, громы и грады** навѣстили минувшои недѣлѣ майже цѣлу всхôдну Галичину. На Пôдгôрю стрыйскôмъ була такъ сильна злива, що навѣть поѣздъ зелѣзничій ѣдучій до Львова, мусѣли задержати. — Зъ пôдъ Залѣщикъ такъ описують сю бурю зъ недѣлѣ: О год. 3-тôй зъ полудня надтягли чорнѝ хмары надъ село Иванье и почало лятись мовь зъ коновки а громы били одинъ за другимъ. Одинъ зъ тыхъ громôвъ вдаривъ въ хату Гандзюкôвъ, тамошныхъ мельникôвъ, у котрыхъ вже три днѣ запивалися при нагодѣ хрестинъ и поразивъ четверо людей та спаливъ цѣле обôйстье. Закопали пораженыхъ въ землю, але лише двое прочуняло. Також на правôмъ березѣ Днѣстра въ селѣ Передиваню вдаривъ грôмъ въ хату Василя Черника, де рôвножь забавлялись и запивались, и убивъ одного чоловѣка та спаливъ обôйстье. Люде не хотѣли гасити огню ôдъ грому и всякѝ намовы не здались на нѣчо. — Коло Теребовлѣ надтягла буря ажь вô второкъ, дня 14 н. ст. серпня, и зъ хмаръ сыпнуло градомъ. Въ Хмелѣвцѣ вытовкъ все градъ по поляхъ и огородахъ а поодинокѝ кусни доходили великости курячого яйця. — Въ Самборѣ поразивъ грôмъ пôдчасъ сеи бурѣ слугу цер-

ковного, идучого улицею. Хлопець, що ишовъ попри него, такъ занедужавъ, що ще теперь не встає зъ постели.

— **Товариство польскихъ ветерановъ зъ 1863 р.**, истнуюче отъ тамтого року у Львовѣ, розвязало намѣстництво на основѣ §§. 24 и 25 закона о товариствахъ зъ 15 листопада р. 1867. Параграфы, на котрй покликалось намѣстництво, постанавляють, що кожде товариство може бути розвязане коли выдає ухвалы и розпоряженя, незгодний зъ кодексомъ карнымъ, або коли формою и змѣстомъ тыхъ ухвалъ надає собѣ власть екзекутивну або законодательну.

— **200-лѣтнй роковины** свого истнованя має обходити въ вересни сего року 11 полкъ драгонѳвъ имени цѣсаря Францъ-Іосифа, стоячій въ Жовкви. Отъ 8 лѣтъ складають офицыры сего полку грошѣ на фондъ, щобы се торжество могло отбутись якъ найкрасше. Въ день ювилею всѣ драгоны сего полку въ Жовкви переберуться въ мундуры, якй мавъ сей полкъ передъ 200 лѣтами. Полковникъ Бордолью де Борео выѣздить до Вѣдня, щобы въ имени полку запросити цѣсаря на се торжество.

— **Въ публичномъ интересѣ** и въ интересѣ нашихъ институцій, котрй хотять якй небудь повѣдомленя умѣщати въ нашой часописи, просимо, щобы намъ тй повѣдомленя передавано въ такъ автентичной формѣ, щобы мы безъ всякого сумнѣву могли ихъ умѣщати въ нашой часописи, бо въ противномъ случаю будуть они мусѣли ити звычайною дорогою нездалого манускрипту — до коша. Намъ передано н. пр. зъ ред. „Чер. Руси“ одозву членѳвъ бережанськои бурсы вправдѣ за реверсомъ, але безъ печатки згаданои редакціи такъ, що мы въ сумнѣвѣ були не то, чи подписанй члены на одозвѣ желають собѣ дѣйстно умѣщеня одозвы, але навѣть, чи ей дѣйстно передає намъ редакція „Черв. Руси“; зъ Института СС. Василіянокъ у Львовѣ доручено намъ одозву такожь безъ печатки института черезъ якогось вояка, а вже прецѣ найменше можемо припускати, що дѣвоче воспиталище СС. Василіянокъ має воякѳвъ до послуги; зъ Подберезець надославъ намъ зновъ комитетъ церковный такожь малу оповѣстку безъ всякого подпису и печатки... а зъ одки-жь и якъ маемо мы набрати переконаня, що тй институціи и особы дѣйстно желають собѣ, щобы дотычнй повѣдомленя були оголошенй въ нашій часописи?

— **Дробнй вѣсти.** Громада Рясна руска, пов. львѳвского, одержала 100 зр. подпомоги одъ цѣсаря на будову школы.

Наука, штука и литература.

— **„Иванъ Гусъ“**, твѳръ музичный Н. Лисенка до слѳвъ Т. Шевченка, выдавъ въ Липску п. Кость Панькѳвскій. Цѣна 50 кр. и купити можна у п. А. Скородиньского у Львовѣ, ул. Орменьска ч. 27 и въ книгарни Ставропигійскій.

— **Зорѣ число 15 мѣстить:** Старосвѣтскй батюшки и матюшки, повѣсть Ив. Левицкого (дальше). — Мрака, стихъ Єлены Гриц. — Зъ ранку до ночи, риски справжнього житя, Н. Е. Шукай. — Дѣвчинѣ, стихъ Г—цька. — Орлеаньска дѣва, трагедія Ф. Шиллера, перевѳдъ Евг. Горницкого, (дальше). — Исторія литературы рускои, Омеляна Огоновского (дальше). — Библіографія.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Дирекція Краковского Товариства взаимныхъ убезпечень именовала при львѳвскій репрезентаціи: Едв. Голуба адъюнктомъ II. кл., Петра Щепаньского асистентомъ I. кл. а Мат. Пилецкого и Фр. Романьского асистентами II. кл.

НАДОСЛАНЕ.

(За рубрику „Надослане“ Редакція не бере на себе одвѣчальности.)

Одозва.

Дня 1-ого вересня 1888. зачинаеся въ дѣвочомъ Институтѣ подъ управою Инокинь Ч. С. В. В. у Львовѣ новый школьный рокъ. Въ Институтѣ существує 8 клясъ, въ котрыхъ выкладатися буде посля програмы приписанои для публичныхъ школъ. Кромѣ предметѳвъ обовязковыхъ будуть могли воспитанницѣ учитися языка французского, музики и танцѣвъ за особною оплатою. Всѣхъ предметѳвъ будуть учити учителѣ школъ середныхъ и испытованй учительки а выборъ дотычныхъ лиць дає повну гарантію найлучшихъ успѣхѳвъ.

Зо взгляду же на то, що Институтъ нашъ есть одинокимъ того рода рускимъ заведеньемъ у Львовѣ, повиненъ онъ бути розсадникомъ образованя всѣхъ нашихъ женщинъ и повиненъ найти теплу поддержку въ найширшихъ кругахъ галицкой Руси.

Оплата за воспитанницѣ означиться посля умовы. Зголошеня принимає настоятелька Института (ул. Стрыйска ч. 17.)

Одъ дѣвочого Института подъ управою Инокинь Ч. С. В. В. у Львовѣ 3 (15) серпня 1888.

М. Янушевска Ч. С. В. В.
настоятелька.

Одозва.

Позаякъ на подписаныхъ умотивоване письменне желанье: скликати якъ найскорше загальнй зборы членѳвъ товариства рускои бурсы въ Бережанахъ, — выдѣлъ того-жь товариства публично подъ днемъ 7 серпня с. р. въ ч. 85 „Червонои Руси“ заявивъ: що того здѣлати не може; — про-то мы члены товариства рускои бурсы въ Бережанахъ, опираючись на §. 24 статута, маемо честь запросити всѣхъ Вп. Членѳвъ того-жь товариства на загальнй дорочнй Зборы, котрй одбудуться въ Бережанахъ дня 24. серпня н. ст. с. р. о 11. год передъ полуднемъ въ домѣ рускои бурсы. — Наколи-бъ не зобралося достаточне число членѳвъ въ высше означеномъ часѣ, то маемо честь симъ на такй-жь загальнй Зборы въ томъ-же самомъ дни о 4 год. по полудни запросити, — на котрыхъ прибувшй члены безъ взгляду на ихъ число по́сля §. 26 статута въ справахъ товариства правосильно рѣшати будуть. — *Порядокъ дневный*: 1. Справозданье выдѣлу; 2. Выборъ предсѣдателя; 3. Выборъ выдѣлу; 4. Означенье числа принятися маючихъ питомцѣвъ до бурсы; 5. Означенье комнатъ на ихъ умѣщенье; 6. Внесеня выдѣлу; 7. Внесеня членѳвъ. — Заразомъ упрашаемо Всеч. Предсѣдателя выдѣлу о зарядженье: щобы загальнй Зборы въ дни назначеного повысшого засѣданя всѣ книги и записки до перегляду одержали.

Юліянъ Онишкевичъ, дек. бережанській; Іосифъ Макогоньскій, парохъ Линицѣ гор. и дек. рогатиньскій; Иларій Стеткевичъ, деканъ подгаецкій; Іосифъ Лужницкій; парохъ въ Жуковѣ; Іоанъ Мойсеовичъ, парохъ Цекова; Володимиръ Чировскій, парохъ Бабинець; Аполинарій Филиповскій, парохъ Подкаменя; Іоанъ Гайдучокъ, учитель; Іосифъ Высочаньскій, приходникъ Ивачева; Ант. Ульваньскій; Павло Огоповскій; Алексѣй Починокъ; Иванъ Сойка; Антоній Лежогубскій, парохъ Рыбникъ; Емиліянъ Застирець, парохъ Мозолѳвки; Володимиръ Филиповскій, парохъ Беньковець; Іоанъ Телишевскій, нач. гром. въ Беньковцяхъ; Иларіонъ Савчиньскій, кандидатъ нотаріяльный; Павло Филиповскій, приход. Новошинъ; Игнатій Куриловичъ, посессоръ.

Я думавъ, що по моемъ спростованю въ „Черв. Руси“ и по розъясненю въ „Дѣлѣ“ вже закончиться цѣла справа мого листу зъ 2 грудня 1887, та що г. Афиногенъ Антоновичъ здемаскованый въ своей роботѣ, а „Чер. Русь“ побачивши, що повѣривши на слово свого ментора пошилась въ дурнѣ, повстыдяться и умовкнуть.

Менѣ здавалося, що зъ ясного представленя чистои правды, кождый человѣкъ, хочь-бы и не дуже познакомленый зъ нашими народными односинами, а при томъ не скрайный идіотъ, впевнився, що сей мой листъ не бувъ и не могъ бути писаный до человѣка або выдавництва такихъ тенденцій, якъ „Кіевское Слово“, поминувши вже тую обставину, що нѣхто не звернеся по „копѣйку“ до того, котрый-бы самъ взявъ, де бы ей лишь дали, — не буде нѣхто писати до человѣка зъ противного просто ворожого табору [хочь-бы и якъ „ловко“ се робивъ] такъ, якъ я мавъ бы то зробити.

Бажаючи „копѣйки“ одъ такого, чи черезъ такого Афиногена, не буде писати нѣхто анатемизованою черезъ него правописею, не буде згадувати про двигненье и розвой украиньско-руского народу, котрый бы такй „Слова“ и „Червонй“ однымъ подувомъ радй здути зъ поверхнѣ землѣ. Хто-жь буде пытати Афиногена про адресу до Нечуя? Одповѣдаючи на „запросъ“ не буде нѣхто звинятися тымъ, що забирае адресатови своими справами дорогій ему часъ, бо тамтой прецѣнь першій завозвавъ его до того, и есть приготованый на те, що забирати-муть ему часъ, та бодай однымъ словцемъ згадае про „обмѣну изданіями“, однымъ словомъ, зъ цѣлого способу представленя, зъ цѣлого тенору, и зъ внѣшнои формы мого листу ясно мусить бути кождому, що сей листъ не писаный до г. Афиногена, анѣ ему подобныхъ. Знають тое добре редакторы „Кіев. Слова“ и „Черв. Руси“, та на жаль, замѣсть признати свою „ошибку“, они кидають дальше грязею ложи, — щобы позостати „консеквентными“.

Случайно попалося менѣ въ руки ч. 84 нашои „Червонои“ [бо чогось зъ тою „вседражайшаю“ не такъ то и легко по-за Львовомъ де стрѣтитися]; тамъ пишесь зновъ, що „**извѣстное письмо** п. Гл..... **писанное** нимъ **въ редакцію „Кіев. Слова“ отъ имени редакціи „Дѣла“**, та що многй, мѣжь иншими и шуринъ моеи жѣнки, Т. Бѣлецкій, „увѣряли насъ, що **конвертъ**, въ которомъ было прислано письмо г. Гл...., былъ дѣйствительно адресованъ въ ред. „Кіев. Слова“, що затѣмъ увѣренія п. Глад., будьто редакція письмо перехватила, есть просто крутарствомъ“. — Тутъ мимо волѣ приходить на гадку польска пословиця: „Kto jada flaki, myśli, że każdy taki“ — що нашй червонй „крутять“, якъ коли въ котрый бокъ имъ треба, думають, що кождый „крутарствомъ“ дыше. Нѣ, панове, наша робота честна и програма ясна; для поддержаня щоденного „Дѣла“ засновали мы сполку выдавництза въ Галичинѣ, до котрои зголосилися многй десятки найвиднѣйшихъ патріотѳвъ зо своими удѣлами; ми односилися о помочь моральну и матеріяльну, — до чого мали повне право, — и до нашихъ братѳвъ — Украинцѣвъ, а не до *жадныхъ „благотворительныхъ обществъ“* або имъ подобныхъ... Але щобы зрозумѣти честну роботу, треба самому бути честнымъ. Впрочѣмъ се не першина для нашихъ „Червоныхъ“ перехвачувати приватнй листы; а чейже не забули Вы, що сталося зъ листомъ писанымъ передъ ромъ до посла Романчука, въ чіи попавъ онъ руки, и якими ишовъ онъ дорогами?! Только нашй львѳвскій Афиногены були о столько осторожнѣйшй, що не могучи одфотографовати „конверта“ не фотографовали и листу.

Воюйте „Червонй“ але оружіемъ честнымъ, тогдѣ можна буде поднятися и воювати зъ вами — але коли-бъ поступали, якъ та „чорна банда“ — то бувъ-бы для васъ найвѳдповѣднѣйшій аргументъ, котрого уживавъ свого часу Gniewosz! Се вамъ послѣдне моe слово въ сей справѣ.

Сянокъ 1 (13) серпня 1888.

Гладиловичъ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 17. серпня. Приѣхавъ тутъ король португальскій зъ женою; на двѳрци повитали ихъ Ихъ Вел. цѣсарь и цѣсарева. — Гр. Кальноки має незадовго зъѣхатися зъ кн. Бисмаркомъ.

Франкфуртъ н. Одрою 17. серпня. При нагодѣ одкрытя памятника кн. Фридриха Короля Прускаго, брата цѣсаря Вильгельма I., сказавъ цѣсарь Вильгельмъ II. при тоастѣ на пирѣ: Не може бути и бесѣды о одданю того, що мы здобули. Въ томъ взглядѣ нема розницѣ въ поглядѣ, що мы волѣли-бъ положити трупомъ нашихъ 18 корпусѳвъ арміи и 42 мил. жителѣвъ, якъ дозволити собѣ одобрати хочь-бы одинъ камень зъ осягненого здобутку.

Римъ 17. серпня. Депеша ген. Бальдиссера потверджує, що подъ Саганеити погибли всѣ италійскй офицыры.

Софія 17. серпня. Кн. Фердинандъ надавъ Стамболову и Живкову велику ленту ордера Александра; другй министры одержали значнй подарунки. Майоры Паница и Петровъ та подполковникъ Любацкій одержали высшу рангу.

Парижъ 17. серпня. Приѣздъ Булянжера до Абевиль выкликавъ великй розруси, въ наслѣдокъ котрыхъ арештовано богато людей. Булянжеръ зложивъ тутъ вѣнець на могилѣ комунарда Курбета, котрый 1871 р. казавъ зруйнутати колюмну Наполеона I. на пляцу Вандомъ въ Парижи.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Короп. въ Дол. Платиться; але обчислюеся дешевше. — **Д-ръ Бур. въ Дебр.** До конца 3 кварталу еще прийде 4 зр. — **Вп. о. П. Петр. въ Любѣни.** Зъ Вашою справою мусите зачекати ажь коли верне п. Г.

Надослане.

Антика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручає 2460 191—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядовъ рольничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгой поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 92 ?

WAARENHAUS
FILIP TICHO, BRÜNN
Krautmarkt Nr. 21 und Rathhausgasse Nr. 17

Берненьскй матеріи на зимовй убраня
въ знаменитой якости 135 см. шир. зъ чистои вовны.
Цѣле зимове мужеске убранье **5 зр.**

ДОМАШНЙ
ПОЛОТНА
повныхъ 30 локтѣвъ.
1 штука 4/4 **4.50 зр.**
1 штука 5/4 **5·50 зр.**

РУМБУРГСКЙ
апретованй полотна
5/4 широкй, особливо добрй на бѣлье мужеске.
1 штука зъ 30 локтѣвъ зр. 6 50

РУМБУРГСКЙ ОКСФОРДЪ
(тревала барва)
въ найновѣйшихъ взорцяхъ
1 штука 30 л. зр. 4·50.
1 штука 30 локтѣвъ I. а. як. зр. 6·50.

ШТЕРНБЕРГСКЙ KANEVAS
1 локоть широк.
въ розличныхъ краскахъ, пасменнистый, мережчатый, зъ трвалою закраскою
1 штука 30 л. 5 зр.
1 штука 30 локтѣвъ I. а. як. 6 зр.

ШИФОНЪ
дуже добра якость, знаменито надаеся для панѳвъ, пань, дѣтей на бѣлье. 90 см. шир. 1 штука 30 л.
I. сорта 4·50 зр II. с. 5·50 зр., III. сор. 6.50 и 7·50 зр.

Матеріи на женочй сукнѣ
найновѣйшои и найкрасшои моды чи на осѣнь чи на зиму 100 см. шир.
Одна сукня 10 метр. зр. 4 50.

Гуня-Ноппе
зъ чистои вовны
найновѣйше на осѣнній и зимовй убраня
1 убранье 10 м. 3 зр.

Женочй сорочки
повнои величины зъ доброго шифону и сильного полотна зъ широкими коронками.
6 штукъ 3.75

ОСТАНКИ
КИЛИМКОВЪ
10—12 м. довгй въ розныхъ краскахъ
лише I. а. як. 3.50 зр.

Зимовй хустки
3/4 довгй, чиста вовна **2 зр.**
Double-Velour-Хустки
19/4 довг. чиста вовна **3·25 зр.**

Модный Барханъ
въ найкрасшихъ взорцяхъ дуже добрый до праня. 60 см. шир. **10 м 3·50 зр**
Валерія-фланеля
найновѣйшои моды на убраня 10 м. **3.80 зр.**

Пробки и цѣнники на зазывъ даромъ и оплачений.
2554 **Высылка за послѣплатою.** 1—10

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ
зъ якимъ бливстѣся майже одъ 20 лѣтъ до нашого „Якорного проганяча ведутъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаемо своею повинностею также тыхъ, запросити до спробованя, котрй его улюбленого средства домового що не знаютъ. Оно не есть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ**, умѣстно заложеннымъ препаратомъ, котре справедливо заслугу, щобы его всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що многй хорй, котрй выпро бовали другй дуже захвалюваль средства, **зновъ таки до успѣшного Pain-Expeller-а** беруться. Черезъ порѣванье власне переѣдчилися, що не лише **ревматичнй болѣ**, якъ **ломанье въ членахъ и пр.** а также **болѣ зубѳвъ, хребта, кольки и проч.** найповажнѣйше уступаютъ черезъ натиранье „експелеромъ“. За **дешеву** цѣну **40 кр.**, 70 кр. взгл. зр. 1 20 може набѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленй успѣхи доказуютъ, надармо не выкидаютъ. Стережитись треба передъ шкодливыми подробленями и принимати лише „Pain-Expeller“ зъ знакомъ **якора** якоправильный. На складѣ въ **промоногихъ аптикахъ**, головный складъ: **Apotheke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Ближй вѣсти подаютъ:** F. Ad. Richter et Cº. Вѣденъ. 44—51
2161

ОСОБА

въ середномъ вѣцѣ, знаюча дуже добре кравецтво, хотѣла-бы удѣляти въ домахъ священичихъ лекціи крою и роботы суконь дамскихъ за мѣрною винагородою.

Удаватись треба подъ адресою:

Урядъ почтовый, Куровичѣ.
2555 2—2

Практикантъ.

Зъ порядной, христіяньскои родины приймеся молодого, понятливого молодця, ученика гимназіяльного (стенографа) до конторы. Власноручно написанй оферты (по нѣмецки) проситься надсылати подъ знакомъ: A. S. G. poste restante, Львовъ.

Важне для Родичѣвъ!

Въ рускомъ честномъ домѣ знайдуть помѣщенье, выгодне и старанне, два ученики зъ школъ народныхъ або низшои гимназіи. Близша вѣдомость въ редакціи „Дѣла“, або у панѣ Г. Зарицкои на Хорущинѣ, ч. 13, 1 поверхъ.
2557 1—3

Ученики гимназіяльнй, реальнй або школъ народныхъ
знайдуть въ Тернополи выгодне помѣщенье, здоровый харчь и правдиво родительску опѣку и наглядъ надъ поведеньемъ и науками въ приличномъ домѣ родины урядника. Близшй вѣдомости по дасть кождому интересованому зъ чемности Вп. Д-ръ Евг. Олесницкій у Львовѣ (ул. Оссолиньскихъ Ч. 10). 2544 3—5

Двохъ ученикѳвъ

зъ интелигенціи особливо зъ священичихъ домѳвъ принимае на станцію и харчь зъ початкомъ сего року школьного ц. к. урядникъ, Руснинъ, жонатый и бездѣтный. Ручиться за старанну опѣку родительску. Адресу подасть Администрація „Дѣла“. 2544 5—8

Нове вынайденье

Ц. к. пат.
МАСНИЧКА, EXCELSIOR,

въ котрой можна зробити при помочи 10-лѣтнои дитины въ трехъ минутахъ зъ солодкого **молока, сметанки** або **сметаны** найбольшу скольксть найчистѣйшого и смачного масла.

Ся масничка зладжена зъ дуже доброго металю, признана многими знатоками на богато выставахъ необходимою въ домовомъ господарствѣ, одзначена золотыми и срѣбными медалями и есть кромѣ своеи великои придатности незвычайною окрасою въ господарствѣ.

Масничка мае обему на 10 литрѳвъ и можна въ нѣй зробити въ 3—5 минутахъ яку небудь скольксть найсмачнѣйшого масла а коштуе она, за обемъ одного литра, дуже практична лише 5·50 зр. разомъ зъ приписомъ уживаня.

Лише зр. 5·25

коштуе
Вашингтоньскій
Годинникъ - Ремонтоаръ.
Накручуеся ушкомъ новѣйшого выробу безъ ключика. За добрый ходъ гарантуеся на пять лѣтъ, разомъ зъ хорошимъ ланцушкомъ зъ американьского золота-double. 2513 6—6

Розсылка за попереднымъ надосланьемъ належитости або за послѣплатою. Наколи не сподобаесь, принимаеся назадъ и **звертаеся** сейчасъ **грошѣ.**

Замавляти лише у
Waarenhaus „Zur Monarchie“, Wien, III., Hintere Zollamststrasse 9/F.

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивляньe и надзвычайне признанье зо стороны красавицъ для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхваляють зъ нечуваною скоростею. Сгѣте сей, справедливо названый „Тайною красы“, одгоняе въ тягу одной ночи всяку неделикатность, стверденье, червоность шкоры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ему красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на ночь, чудово заховуе цвѣтъ одъ всякого ствердненя шкоры, якъ рѳвно-жь и одъ передчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 31—?

Ваги децимальнй

о силѣ кильогр. 100. 150. 200. 250. 300. 400. 500.
за зр. 13·— 16 — 19·— 21·50 24·— 28·— 33—

Мѣры до збожа на 1/4 1/2 1 гектолитра
деревляній по зр. 2·50 5·— 6.75
зелѣзній „ „ 3·— 7·— 11·—

поручає

АНТОНЪ ГАЛЬСКІЙ
торговля зелѣзомъ у Львовѣ
Майданъ Маріяцкій ч. 9. 2542 4—6

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручае Вшов П. Т. Публицѣ свой выключный складъ

Россійскои гербаты.

Одержує правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручає ей пôсля побочь стоячого цѣнника ☛

Замовленя залагоджуе ся найретельнѣйше и скоро, такожь за послѣплатою, опакованье франко.

☛ Особливо звертае ся увагу на 3знаменитй роды К. & С. Попова.

		зр	кр
Кайсовъ, знам. чорна	½ кило	1	60
„ „ меляньжь	„ „	1	80
Сушонгъ, знаменита	„ „	2	—
„ найлѣпша	„ „	3	—
Меляньжь каравання	„ „	4	—
Фу-чу-фу (Ч. I.	„ „	3	20
„ (Ч II.	„ „	4	60
„ (Ч. III.	„ „	6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ	1 р. 60	р.	2 40
„ („	2 „ —	„	3 —
„ („	2 „ 50	„	3 75
Высѣвки (знаменита	½ кило	1	60
„ (I. prima	„ „	1	80
„ (non plus ultra	„ „	2	50

☛ Ласкавй порученя почтою, опакованье франко. 2475 12—20

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рôгъ Ринку Клепарского)

поручае власнй выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часôвъ, приносячу хорому неоцѣнен. спасенй користы, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшй признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнôй моѣй практицѣ уживавъ я переробки лѣчничй выгаданй и выроблень Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованй. Препараты Вашй ôдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не пôдпадали розкладови, приемнй въ уживаню а певнй въ бажаныхъ наслѣдкахъ Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови мое цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатôмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львôвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гопсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнôсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т п

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збôльшаючи скôлькôсть тѣлокъ крови, змôцняючи жолудокъ пôдносить апетитъ, лѣчить загальнй ослабленя. блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальесцентôвъ по хоробахъ горячковыхъ винищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збôльшаючихъ рухи хробачковй кишокъ черезъ то легко розвôльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повтаряючихъ-ся здутяхъ, довготреваючôмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивôй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краевыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пôдносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнôмъ атонiи кишокъ у людей старыхъ, дуже помôчне у дѣтей зле ôджившованыхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрôвнана помôчь въ сильнôмъ болю головы. Ложочка ôдъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршй и найдолегливѣйшй нагнѣтки. По насмарованю нагнѣтокъ сейчасъ перестае болѣти, а въ 24 годинахъ ôдпадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кôлькоразовôмъ ужитю найбôльшй болѣ ревматичнй. пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапариліянъ въ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зôпсутя сокôвъ и зъ ôдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зô свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрй вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякй закатареня легкихъ и грудей, зафьегмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный бувае рôвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковй. Средство знамените и незрôвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка Цѣна 35 кр. 2519 61—0

Замовленя выконуеся ôдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тй:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробôвъ, якъ моѣй женѣ. котрй надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надôсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшôвъ д. 3 липня 1887 р. *Леопольдъ Ковалик* (Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнôсть Вашихъ выробôвъ, досвѣдчивши на собѣ — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій* директоръ фабрики цукру.

Вп Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви въ Краковъ.

Страдаючи ôдъ пôвтора року на сильный, невылѣчимый кашель, сполученый зъ рôзными тяжкими недугами, мимо тутешныхъ радъ лѣкарскихъ, чувся я безъ надѣѣ житя, а яко отець кôлькоро дѣтей, хапаючись вкôнци рôзныхъ способôвъ до поратованя здоровля, случайно зъ порады чужои приязнои менѣ особы, уживъ я „Зѣля грудного“ выробу аптикаря Вповажаного Пана Петра Крокевича, и по ужитю чотырохъ пачокъ „Зѣля грудного“ и Сиропу ôдзыскавъ цѣлковито здоровлье, могучи о власныхъ силахъ уже працювати и тымъ чиномъ бодай частину щастя дѣтемъ моимъ удѣлити. Чуюсь тому спонуканымъ заявити найщиршу вдячнôсть Вповажаному Пану Петрови Крокевичеви, аптикареви мѣсцевому, за выробъ „Зѣля грудного“, бо житье мое лишь ужитю того Зѣля завдячую.

Зъ глубокимъ поважаньемъ

Кракôвъ, дня 28 мая 1886 р. *Михаилъ Трыбальскій*, друкарь литографичный.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. пôдяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарôвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокôй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашй выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшôмъ розвою своихъ выробôвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ*,

Кракôвъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ôдъ 20 лѣтъ на геморроиды и упрямый бôль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншй долегливости, уживъ я кôлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрй зробили менѣ надзвычайну пôльгу, що посвѣдчаю згôдно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ*, Ряшевъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

Склад по селахъ всюды, де вывѣшений дотычнй плякаты.

Складъ по селахъ всюды, де вывѣшений дотычнй плякаты.

І. АНДЕЛЯ

ново ôдкрытый

Порошокъ заморскій,

убиває: **блощицѣ, блохи, швабы, тарганы, мозгалѣ, мухи, мурашки. стоногы, молѣ,** въ загалѣ всякй комахи майже зъ надзвычайною скоростію и певностію такъ, що зъ истнуючого поколѣня комахъ **анѣ слѣду не зôстане.**

2505 5—12

Правдивый и по дешевôй цѣнѣ

въ дрогеріи І. АНДЕЛЯ

13, Zum „Schwarzen Hund“ Hausgasse 13,

13, Domin kanergasse 13. 11, Kettengasse 11, **въ Празѣ.**

У Львовѣ у Зиг. Рукера въ апт. пôдъ Срѣб. Орломъ, І. Байзера апт.; Петра Миколяша апт.; Петра Гайльгофера апт; Алойза Гибнера, Іосифа Ганкого, Кароля Баера ул. Кракôвска; Яни: Ф. Вайсъ; Ирумоза: Ушеръ Заидъ; Ясло: Р. Пальца апт: Перемышль: А. Фалишевскій; Ряшôвъ: Р. Вонтробскій; Закопане: В. Ригельгаутъ; Золочѣвъ: Іос Гедль Въ Краковѣ: І. Траучиньскій апт.; А. Гавелка. купець; Е: Радлеръ апт.; Штокмаръ апт.; В. Редикъ апт.; Тернопôль: Ф. Ямрогевичь апт.; Броды: В. Ляндесбергъ апт.; Ходорôвъ; Ст Дашкевичь апт.; Фриштакъ: Іоань Заньевскій апт.; Куты: Алекс Загаевскій апт. Коросно: Іоань Лазаровичь торговля корѣня, деликатесôвъ и винъ; Коломыя І. Сидоровичь апт. и Е. Штенцель апт; Сокаль: Евг. Высочаньскій апт.; Тернопôль: Е. Францъ; Немирôвъ: К. Предримирскій апт Копычинцѣ: М Родеръ апт.; Станиславôвъ: А. Байле апт.; Тарнôвъ: А. Адлеръ апт; Суха: К. Черницкій апт.

І. & С. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердиканда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Матерія модна въ кратки, на сукнѣ жѣночй, зъ чистои вовны 90 ц.м. широка, 10 м. зр. 8·50.

WOLL-ATLAS, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. 6·50.

Кашмиръ, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. 4·50

BAIGE, (найновѣйшй краски, 100 цм. ширины, 10 м. зр. 9·50.

Матерія брокатъ, у всѣхъ краскахъ, 60 цм. ширины, найновѣйшй десенъ, 10 м. зр. 4.

Кретонъ, на сукнѣ жѣночй, добрый до прания, 70 цм. шир. 10 м. зр. 2·80.

Dreidraht, найпов. взоры, 60 цм. шир. ясно або темно сѣрый, 10 м. Іа. зр. 3·50. Па. зр. 2·80.

Матерiи на шаяфроки, 60 цм. шир 10 м. Іа. зр. 3·50. Па. зр. 2.80.

Гарнитуры покрывалъ, також на жѣночй сукнѣ) 60 цм. шир въ кратки, 10 м. зр. 2·50.

Занавѣсы джутовй, (2 на лôжко а 1 на стôлъ) зъ рипсу зр. 4·50. зъ джуты зр. 3·50

Занавѣсы джутовй, турецкй десенъ (2 бôчнй и 1 драперiя) загально зр. 2·30.

КИЛИМКИ ДО ХОДУ, дуже тревалй, 10—11 м. довгй Іа. зр. 6—, Па. зр. 3·50.

Ковдра до накрывания, зъ атласу зр. 8·50, зъ гощце зр. 3.

ПОЛОТНО ДОМОВЕ, 29 вѣдень. лôктѣвъ, 1 штука 5/4 зр. 5·50. 4/4 зр. 4·20.

Веба Книгъ, 30 лôктѣвъ, лѣпша ôдъ полотна, 1 шт. 5/4 зр. 7·50, 4/4 зр. 5·80.

ШИФОНЪ, 30 лôктѣвъ, 90 цм. шир. 1 шт. Іа. зр. 5·50, Па. зр. 4·50.

ОКСФОРДЪ, 29 лôктѣвъ, найновѣйшй взоры, 1 шт. Іа. зр. 6·50, Па. зр. 4·50.

КАНЕВАСЪ, на простирала, 29 лôктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. 6., Па. зр. 5·20.

Адамашковый Гравлъ, 30 лôктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. 8·50, Па. зр. 5·50.

СКАТЕРТИ, полотняный, у всѣхъ краскахъ, 3 шт. 8/4 зр. 2.— 8/4 зр. 1

СЕРВЕТЫ, полотняный, 4/4 въ квадратѣ, 6 шт. зр. 1·20.

РУЧНИКИ, полотняный, 6 шт. зъ тороками зр. 1·20. зъ бордюрою зр. 1·80

ПРОСТИРАЛА, несшиванй, 2 м. довгй, 1½ м. широкй, 1 шт. зр. 1·50.

СѢНИКИ, зъ джутового полотна, комплетнй, велики, 1 шт. Іа. зр. 1·40, Па. 90 кр.

Коцики передъ лôжко, найновѣйшй десенъ, зъ фланелѣ, 1 пара зр. 2., зъ джуты зр. 1·30.

Взôрцѣ даромъ и франко.

2346 26—26

Урядомъ концесіонована

Торговельна школа фахова

у Вѣдни I., Wollzeile 19.

Директоръ: **Carl Porges.**

XXIV рôкъ истнованя.

Се, пôсля закона зъ 27 лютого 1873 заснованe наукове заведенье, мае задачу образовати основно тыхъ молодыхъ людей, котрй ôддаються торговли, и задачу тую сповняло оно пôдчасъ свого 23-лѣтного истнованя.

Наука обôймае два однорôчнй и семестральнй науковй курсы.

а) **Торговельна фахова школа.**

Наука тревае 2 шкôльнй роки. Предметы науковй: провадженье книгъ и купецка рахунковôсть, торговельна, переписка, право торговельне и векслеве, нѣмецкій, французкій, англійскій и италійскій язык, знавство товарôвъ, географія, исторія и политична економія, калиграфія и скоропись.

б) **Спеціяльный купецкій курсъ фаховый.**

Наука тревае оденъ шкôльный рôкъ. Предметы: провадженье книгъ, купецка рахунковôсть, переписка, право торговельне и векслеве.

в) **Окремый ôддѣлъ**

тревае ôдъ шести мѣсяцѣвъ до одного року. Предметы науки: веденье книгъ, купецка рахунковôсть, торговельна переписка, право торговельне и векслеве.

г) **Зелѣзнодорожный и телеграфичный курсъ.**

Часъ науки: 5 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: торговельный, оборотовый и телеграфичный курсъ.

д) **Спеціяльный курсъ банковый.**

Приготовляе до испыту банкового. Часъ науки 10 мѣсяцѣвъ.

е) **Спеціяльный курсъ бухгальтерiи для заводôвъ фабричныхъ.**

Часъ науки 5 мѣсяцѣвъ.

же) **Спеціяльный курсъ для женщинъ и дѣвчатъ.**

Часъ науки 10 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: веденье книгъ, купецка рахунковôсть, переписка, право торговельне и векслеве.

з) **Вечѣрный курсъ.**

Часъ науки 5 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: веденье книгъ, переписка, наука рахунковôвъ и знавство векслѣвъ.

к) **Спеціяльный курсъ зелѣзнодорожныхъ тарифъ.**

Часъ науки: 5 мѣсяцѣвъ.

и) **Пенсіонатъ**

для ученикôвъ заведеня.

2536 **Проспекты и рôчнй справоздання даромъ** 4—6

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

поручае

выпробованй и певнй средства косметичнй,

ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня.

Олѣйокъ таниновый, змôцняе и пôдпомагае волосю рости. Фляконъ 50 кр.

Помада хинова змôцняе корѣнцѣ волося и запобѣгае выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр

Вода атеньска, до змываня волося, запобѣгае творитися парплямъ, ôдсвѣжуе, робить тревалыми барву и полыскъ, — Фляконъ 80 кр.

Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлае знамените на **корѣнцѣ волося** и на **порôсть волося.** Въ случаяхъ де въ наслѣдокъ недуга выпало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю одной фляшки можна добачити порôстъ. — Цѣна 1 зр. 20 кр.

Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приемного, скрѣпляючого смаку и запаху, дуже користно **дѣлае на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.

Порошокъ ростинно-алькаличный, **до чищеня зубôвъ.** Надае перлову бѣлôсть, ôддалие камень и квасы, котрй наводять бôль и порохнавѣнье зубôвъ. Пшделко 30 и 60 кр.

Віолинъ средство противъ прѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.

Пудеръ салицилевый пвотивъ прѣтя и ôдпарения нôгъ. Пуделко 60 кр.

Оцетъ десинфекційный, сильно ôдвоняючій и ôдсвѣжаючій воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапления одежи. Фляконъ по 50 кр.

Оцетъ тоалетный, до натиранья губы тѣла, полоканя и до ôдсвѣжаня воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.

Оцетъ комнатный до кажденя. — Фляконъ по 50 кр.

Брилянтина есть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервовани бороды и набородôвъ. — Фляконъ 50 кр. 2529 16—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3, Готель Европейскій и ул. Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2.

2519 3—10

Складъ кавы

АРТУРА КОСПИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хоружина ч. 22

поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 кило 1·80 зр.

на провинціи:

4¾ кило 9·15 зр. франко.

Одбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй оголошуютъ иншй пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ей найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трiестѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродае гуртôвникови на мѣсця, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комасіонеръ, а ôдъ него ажъ купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 167—?

Пры закупнѣ товарôвъ просимо поклыкуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 174. Львôвъ, Понедѣлокъ 8 серпня (20) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надослане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямації неопечатані вôльнй ôдъ порта. — Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

☛ Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючй предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Обломовъ“ безплатно.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

Однымъ зъ найважнѣйшихъ а разомъ и найбôльше болючихъ питань въ нашôмъ краю було и єсть до нинѣ питанье пропинаційне. Пропинація належить до сумныхъ спеціяльностей Галичины, якихъ она, на жаль, має дуже богато. Єсть то оденъ зъ численныхъ нащадкôвъ тои историчнои минувшости, котра такъ дôткливо записалась въ житю нашого краю и єго ôдвѣчныхъ жителѣвъ, одною зъ тыхъ позбсталостей давного ладу, котрй такъ разячо ôдбывають супротивъ сучасныхъ понять. И дѣйстно по знесеню въ р. 1848 звязи пôдданьства и всѣхъ правъ плывучихъ зъ доминикальнои зверхности, представляєсь истнованье права пропинаціи великою и нѣчимъ неоправданою аномалією.

Переказана компетенціи галицкого сойму справа пропинаційна заповняє собою майже цѣле десятилѣтье єго дѣяльности (1865—1875). Десятилѣтье то выказує великій хаосъ найрôзнороднѣйшихъ внесень и проектôвъ, найсуперечнѣйшихъ гадокъ и поглядôвъ на справу, котрои натура незгôдна зъ конституційнымъ ладомъ державы мусѣла и въ конституційнôмъ трактованю єи выкликувати великй трудности, особливо коли зважиться, що бôльшôсть соймова стремѣла все до того, щобы и при остаточнôмъ порѣшеню и полагодженю тои справы позыскати для себе якъ найбôльшй користи. Періодъ той замыкаєсь въ р. 1875 половичнымъ и провизоричнымъ внесеньемъ пос. Кшечуновича, котрый одержує санкцію сойму и короны и обовязує яко законъ зъ дня 30 грудня 1875.

Въ теперѣшнôй хвили перейшло пытанье пропинаційне въ нову фазу. Проєктъ правительства, щобы при помочи милiоновыхъ користей, плывучихъ для галицкои пропинаціи зъ нового податку ôдъ горѣвки, приступити ôдъ разу до выкупна права пропинаціи, змѣняє рѣшучо законъ зъ 30 грудня 1875 и ставить цѣлу справу на зовсѣмъ нову дорогу.

Въ хвили, коли надъ питаньемъ пропинаціи и выкупна єи отвирaєсь на ново широка дискусія, коли пытанье то незабаромъ вже прийде зновъ на порядокъ дневный краєвого сойму, пожаданымъ буде — думаємо — для рускаго загалу, интересуючого-ся краєвыми справами, представленье права пропинаціи въ Галичинѣ въ єго историчнôмъ розвитку, поясненье єго правнои натуры и економичного значеня, якъ неменше представленье и зъилюстрованье тыхъ рôзнородныхъ а суперечныхъ змагань, якй вже въ конституційнôй добѣ нашого краю ажь по послѣднй часы пôднималисъ въ справѣ управильненя реформы, взглядно знесеня того права. Докладне пôзнанье институціи пропинаціи и єи значеня розъяснить — думаємо — кождому и теперѣшный станъ рѣчей и вкаже становиско, яке въ интересѣ краю заняти належить нинѣ супротивъ проєкту правительства зъ однои, а змагань управленыхъ зъ другои стороны.

Въ рускôй литературѣ маємо доси двѣ працѣ дотыкаючй пытаня пропинаційного, а именно Володимира Навроцкого „Кôлько насъ коштує пропинація“ и „Піяньство и пропинація въ Галичинѣ“. Знаменитый той а передвчасно погасшій нашъ економистъ дотыкає въ обохъ тыхъ трудахъ лишь економичнои а по части и суспôльнои стороны тои институціи. Користуючись радо цѣнными и быстроумными єго поглядами, мы звернемо крôмъ того увагу на правну сторону права пропинаціи, єго станъ и ôднośячй-ся до него постановы въ передконституційнôй добѣ Галичины а ôдтакъ на цѣле єго конституційне трактованье ажь по найновѣшй часы. Оглядомъ такимъ — думаємо — що сповнимо нашъ обовязокъ супротивъ рускаго загалу, подаючи єму безсторонній и автентичнй информаціи въ тôй многоважнôй справѣ и представляючй тую справу въ цѣлости, предметово и въ єгоистичными интересами не притемненôмъ свѣтлѣ.

I.

Право пропинаціи въ Галичинѣ то институція, котрои почину шукати належить въ устрою давнои Польщѣ. Жерела польскй не подають докладно анѣ часу повстаня тои институціи, анѣ не означають докладно поступу, въ якôмъ ширшавъ обємъ мѣстячихъ-ся въ нѣй управнень.

Слово „пропинація“ (ôдъ грецкого πινω) подыбуємо въ Польщи вже за часôвъ Казимира Ягайлончика а навѣть и передъ нимъ, не въ тôмъ однакъ значеню, яке мала опôсля въ Польщи пропинація и въ якôмъ въ Галичинѣ до нинѣ задержалась. Пропинувати значило тогдѣ продавати пиво, сôль, стравы для подорожныхъ и обрôкъ для коней, однакъ ôдъ якои-будь монополичнои прерогативы. Не було тогдѣ ще именно права монополю и права примусу для пôдданыхъ. Кождый житель мѣста мôгъ продукувати и продавати все, не пытаючись пана мѣста, т. є. короля або шляхтича. Кметь на селѣ бувъ вже въ бôльшôй зависимости; панъ не позволявъ єму пôсля волѣ закладати шинку, але и не приневолювавъ єго пити лихій напитокъ за дорогй грошѣ.[1])

Въ писанôмъ правѣ польскôмъ подыбуємо про право пропинаціи першій разъ звѣстку за часôвъ Яна Ольбрахта. Король той выдавъ въ р. 1496 конституцію de libertate etc. etc.[2]), въ котрôй згадавши, що деякй старосты приневолюють шляхту и пôдданыхъ въ своихъ старостиньскихъ округахъ брати напитки зъ своихъ коршемъ, заказує имъ то, уважаючи такій примусъ неуправненымъ обмеженьемъ личнои свободы. „Панове и пôдданй — говориться въ тôй конституціи — мають бути по вѣчнй часы полишенй при вôльности побиранья пива и иншихъ напиткôвъ, зъ-ôдки хочуть, а такожь вареня, де имъ сподобаєсь, удержуваня, пропинованя, уживаня безъ перешкоды зъ стороны короля и станôвъ.“

Якъ зъ тои конституціи такъ и зъ другихъ дуже нечисленныхъ згадокъ въ историчныхъ актахъ Польщи слѣдно, въ якій способъ повставало и розвивалось право пропинаціи. Первѣстнй управненя до продукованя и продажи напиткôвъ въ окрузѣ певнои територіи походили безперечно зъ наданя того права королемъ, яко управненя выдедукованого зъ понятя и атрибуцій власти королѣвскои — однакъ змѣстъ и обємъ управненя розширювали управненй далеко по за зазначенй первѣстно границѣ.

[1]) Казимиръ Володиславъ Войцицкій — Encyklopedya Orgelbranda. Warszawa.

[2]) Vol. legum I стр. 269 и sq.

Вже въ самыхъ починахъ тои институціи проломлює, якъ вказує конституція Яна Ольбрахта, самоволя управленыхъ обємъ управненя такъ широко, що кромѣ выключности продукованя и продажи напиткôвъ розширяєсь ще и на примусъ накиненый пôдданымъ, щобы не смѣли де инде брати напиткôвъ, якъ лишь у управленыхъ. Вправдѣ згадана конституція стараєсь спинити таку самоволю, однакъ не осягає она пожаданои цѣли. Обємъ пропинаційныхъ управнень росте дорогою подôбнои самоволѣ управленыхъ въ давнôй Польщи, а якнебудь деякй зъ нинѣшныхъ писателѣвъ, якъ прим. дръ Кльечинскій[3]), добачають въ пропинаціи давнои Польщи лишь управненье: 1) продукувати и шинкувати напитки; 2) зборонняти другимъ продукцію и шинкованье и 3) жадати охороны того свого выключного права ôдъ всякихъ надъужить постороннихъ — то однакъ не улягає нѣякому сумнѣвови, що опôсля розширено єи на примусъ обовязуючій пôдданыхъ певного округа купувати напитки лишь у управленого и у нѣкого бôльше. Выходить то ясно зъ слôвъ Бандткого[4]), котрый мѣжь сервитутами, звѣстными въ польскôмъ правѣ, вычисляє выразно такй институціи, котрй вказують на примусъ пропинаційный, якъ прим. bannum cerevisarium т. є. право, прислугуюче мѣсту, броварови або коршмѣ приневолювати жителѣвъ данои окрестности або певного мѣсця, щобы пиво, котре пьють въ мѣсци свого замешканя, лишь у нихъ брали.

Такимъ способомъ выходить ясно, що право пропинаціи повстало въ Польщи по части черезъ наданье королѣвске, котре однакъ не пшло такъ далеко, якъ далеко опôсля розширила то право самоволя управленыхъ, по части въ дорозѣ звычаю, котрый однакъ не мавъ на собѣ знаменъ звычаю, яко жерела права, т. є. не опирався на загальнôмъ а добровôльнôмъ пересвѣдченю народа, а на самоволи и перевазѣ однои клясы, т. є. управленыхъ, котрôй друга сторона позбавлена въ давнôй Польщи всякихъ правъ и остаюча пôдъ зверхностею першои и въ тôмъ направленю безусловно мусѣла здатись. Що пропинація въ значнôй части повставала въ наслѣдокъ надъ-

[3]) Dr. Józef Kleczyński. Stosunki propinacyjne w Galicyi. Wiadomości statyst. Lwów, 1876. ст. 60.

[4]) S. W. Bandtke-Stężyński. Prawo prywatne polskie. Warszawa 1881. ст. 292 и sq.

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

1831.

Сего року ôдôйшовъ зъ духовнои семинаріи префектъ, о. д-ръ Тома *Поляньскій*, а прийшли два новй префекты: о. Николай Гординьскій зъ епархіи перемыскои, и о. Іоанъ Слимаковскій выординованый въ целебатѣ пресвитеръ зъ архіепархіи львôвскои.

Питомець Кульчицкій, родомъ зъ Кульчичь, покинувъ с. р. зъ кôлькома товаришами-алюмнами духовне заведенье, и всѣ удалися до польского повстаня, затягнувшися пôдъ хоруговь генерала польского Дверницкого.

Рôкъ 1832.

Дня 8 сѣчня т. р. упокоився Яремовичъ Іоанъ, питомець зъ III року, родомъ зъ Головецка, а дня 30 жовтня Денковичъ Андрѣй, питомець зъ IV року въ селѣ Висоцку нижнôмъ.

Рôкъ 1833.

Дня 16 червня т. р. упокоився въ инфирмари семинарскôмъ Михаилъ *Тарновскій*, питомець зъ II. року о 8 год. вечеромъ. Похороны покôйного ôдбулися въ семинарскôй каплици и похоронено єго на городецкôмъ кладовищи.

Рôкъ 1734.

Надворнымъ розпорядженьемъ зъ д. 3 цвѣтня т. р. зменшено богословскй студіи для браку духовеньства изъ чотирохъ на три лѣта, котрй знову 1840 р. на чотири лѣта пôднесено.

Сего року выправили котячу музику и повибивали ôкна префектови семинаріи, о. д-ру Іоану Ильницкому за то, що по высшому розпорядженю появився въ музею и оголосивъ питомцямъ, що буде имъ выкладати церковный языкъ, „слявоника“ званый. При ôдходѣ изъ музею кричали питомцѣ за згаданымъ префектомъ: „Precz z nim“!

Сего року на свята Рождества Ис. Христа, спровадили були собѣ питомцѣ черезъ семинарску кухню двѣ бочѣлочки пива, котрй въ комнатѣ, званôй третимъ рефектаремъ, укрыли. Коли одну бочѣлочку выпорожнили зъ пива, выслѣдивъ ректоръ о. С. Телиховскій, що ще въ другôй бочѣлочцѣ єсть пиво, тому замкнувши комнату на сильну колодку, давъ знати зарядови шпиталю св. Лазаря, щобы слѣдующого дня прислявъ сторожѣвъ своихъ до семинаріи по бочѣлочку пива. Дôзнавшися питомцѣ, що пиву загрожає конфиската, завôзвали сильного питомця, Михаила Людкевича до помочи, а сей вытягнувши въ ночи скобель зъ колодкою, зробивъ вступъ до комнаты. Питомцѣ збѣгшися зъ порожными начинями, выточили пиво, запхавши скобель зъ колодкою въ дверѣ. Коли сторожѣ ôдъ св. Лазаря въ семинаріи явилися, а о. ректоръ колодку отворивъ, зачудувався, побачивши ненарушену бочѣлочку, але безъ пива.

Рôкъ 1835.

Сего року бувъ ректоромъ въ духовнôй семинаріи о. Стефанъ Телеховскій, вицеректорами о. Дембицкій и Черкавскій. Префектами: о. д ръ Лучаковскій, о. д-ръ Ильницкій, о. І. Слимаковскій, о. Н. Гординьскій. Духовникомъ о. Гарасевичъ. О. Дембицкій, оставши пôзнѣйше пароxомъ у св. Юра, спенсіонувався и померъ у свого брата въ Стояновѣ. О. Н. Городыньского, бувшого пôзнѣйше пароха въ Батятичахъ въ окрузѣ жовкôвскôмъ, увязнено за политичнй справы и вывезено до Куфштайну. По отриманôй амнестіи бувъ ôнъ библіотекаремъ у гр Потоцкихъ въ Ланцутѣ, де яко свѣтскій чоловѣкъ померъ.

Дня 5 лютого т. р. укарано питомцѣвъ: Іосифа Макогоньского и Теодора Кульчицкого, пасторалистôвъ, Александра Обушкевича догматисту, Атанасія Книгиницкого, Василя Крушельницкого и Голинатого герменевтôвъ за „шкарты зъ приходу“ cum abstinentia a toto prandio.

Дня 20 лютого т. р. выловивъ о. Телиховскій ректоръ, Іосифа Соневицкого, питомця зъ III року, „quod in pallio pipam cum sugibulo repositam habuit“, протэ puniatur abstinentia ab ultimo ferculo.

Дня 26 лютого т. р питомцѣ зъ I. року, мешкаючй пôдъ ч. 43 Левъ Мацѣлиньскій, Гавріилъ Серончковскій, Сьокало, Іоанъ Крушельницкій, Каминьскій, Теодоръ Стрелбицкій, Іосифъ Шухевичъ, Телишевскій, Сѣнкевичъ, и Шимоновичъ, идучи зъ музея на вечеру, позабирали зъ складу дерево, котре укрыли пôдъ плащами, щобы собѣ въ комнатѣ въ ночи запалити. Выловленй зъ деревомъ черезъ вицеректора о. Дембицкого, не дôстали за кару вечеру.

Дня 2 марта т. р. упокоився у Вѣдни цѣсарь Францъ I. по 43-лѣтнôмъ пановану. По тридневнôмъ заупокойнôмъ богослуженю въ архикатедральнôй церкви у св. Юра, ôдбулося поминальне богослуженье и въ семинарскôй каплици, котре ôдслужывъ митрополитъ д ръ М. Левицкій въ соборѣ капитульныхъ крилошанъ, настоятелѣвъ духовнои семинаріи при асистѣ алюмнôвъ. Въ часѣ заупокôйнои литургіи выголосивъ одинъ питомець зъ IV. року надгробне слово, котре єсть напечатане въ брошурѣ „Trauer-Andacht, welche am 26 März 1835 für Weiland Seine Majestät Kaiser Franz I in der Kirche des gr. kat. General-Seminariums in Lemberg abgehalten worden“. Въ згаданôй брошурѣ єсть и катафаль въ образѣ представленый, якій рускй питомцѣ при сѣмъ богослуженю въ семинарскôй каплици устроили.

1836.

Сего року упокоився у Львовѣ о. Михаилъ бар. de Neustern Гарасевичъ, родженый 1763 р., офиціялъ капитулы львôвскои, мужь глубокои науки, великій рускій патріотъ, литератъ и свѣтло гіерархіи львôвскои, проживши 73 лѣтъ. Похороны незабутого покôйного ôдбулися пôдъ проводомъ митрополита д-ра М. Левицкого и численного духовеньства въ архикатедральнôмъ храмѣ св. Юра, а єго мертве тѣло похоронено на кладовищи городецкôмъ въ мурованôмъ гробѣ. Память покôйного увѣчнивъ питомець рускои семинаріи, Николай Устіяновичъ стихомъ „Слеза на гробѣ Михаила барона de Neustern Гарасевича“. Покôйный мавъ рôдного брата д-ра Іоана Гарасевича, котрый бувъ крилошаниномъ и пароxомъ при архикатедральнôй церкви св. Юра. По причинѣ довшого процесу, (побивъ посесора) утративши посаду пароха и крилошанськй ôзнаки, переселився изъ Львова до села Мокротина въ окрузѣ жовкôвскôмъ, де купивши собѣ малу реальность, довшій часъ мешкавъ. 1848 року являвся на зборахъ „Рускои народнои рады“ въ Жовквы, и бравъ живу участь въ народныхъ справахъ. Зъ Мокротина перенѣсся до Вѣдня на стале мешканье, и тутъ померъ.

Сего року зачався будити въ духовнôй семинаріи руско-національный духъ. Три питомцѣ: Николай Устіяновичъ, Маркіянъ Шашкевичъ и Юліянъ Величковскій, належали до першихъ, котрй голосили въ церквахъ львôвскихъ свои проповѣди на языцѣ рускôмъ.

(*Дальше буде.*)

Всякй облигаціи, листы заставнй, ренты, акціи банковй и залѣзничй, лôсы державнй и приватнй купують и продають пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ услôвіями.

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЬ ДОМ БАНКОВЫЙ И КОНТОРА ВЫМѢНЫ.

Поручения зъ провинціи сейчасъ залагодженые, безъ дочисления провизіи.

ужить, безправного розширеня юрисдикціи, яку мавъ панъ надъ своими пôддаными, що отже взагалѣ не опиралась часто на нѣякôмъ правнôмъ титулѣ, выходить зъ численныхъ заборонъ, якѣ выдавано супротивъ неправного присвоюваня собѣ того права. Заборону таку подыбуємо мѣжь иншимъ такожь въ статутѣ литовскôмъ зъ р. 1529 въ арт XVII., де сконстатовано, що якъ шляхта такъ и духовень ство выконувало право пропинаціи безъ королѣвского наданя, „черезъ которие коршмы много ся злодѣйства чинить и тежь плать нашь господарскій уменшается“.

Подôбныхъ заборонъ подыбуємо бôльше въ тогдѣшныхъ жерелахъ, а доказують они безпереченно, що самовола шляхты зъумѣла зженерализувати право подаване королями лишь въ поодинокихъ случаяхъ, и при помочи своєи зверхнои власти надъ пôддаными зробити зъ него зъ однои стороны право прислугуюче станови шляхотскому взагалѣ, а зъ другои стороны розширити єго обємъ далеко по-за границю первѣстныхъ подань. Значить, жерела польскѣ и исторія права польского не выказують повстаня права пропинаціи, анѣ въ дорозѣ якого будь загального закона, анѣ въ дорозѣ правного звычаю, а противно дають всяку пôдставу припускати повстанье тои институціи и розширеня єи обєму въ дорозѣ надъужить (вынявши случаѣ спеціяльного наданя) и безправного повненя зверхнои власти шляхты.

Такимъ способомъ повстала и розвинулась пропинація въ Польщи и принесла вправдѣ великѣ користи управненымъ, однакъ о много бôльше шкоды загалови населеня. „Въ часахъ тыхъ (коли шляхта почала повнити управненя пропинаційнѣ) — пише Полякъ К. В. Войцицкій[5]) — стративъ народъ обывательскѣ права; єгоôддано зъ пôдъ опѣки судôвъ пôдъ судъ и вымѣръ справедливости єго панôвъ. Въ тôмъ самôмъ часѣ почало ширитись убійче вынайденье горѣвки. Старцѣ многихъ селъ заносили за Жигмонта I. прошеня до короля, щобы заказавъ продавати тую отрую, однакъ рады ихъ не слухано. Уживанье горѣвки почало що-разъ бôльше ширитись; паны почали выпускати корчмы арендарамъ, а тѣ розпоєнье и деморализацію народу посунули до послѣдныхъ границь. Въ кождôмъ селѣ бувъ панъ титулярнымъ, жидъ дѣйстнымъ властителемъ. Промыслъ въ розпоюваню народа зôйшовъ ажь на фортелѣ. За роботу не плачено готôвкою, а квитками, котрѣ выплачували коршмарѣ, а двôръ приймавъ за готôвку. Була то нова принада на темный и простый людъ, щобы часть зарôбку доконче мусѣвъ въ коршмѣ лишити. Панщина и горѣвка убили въ народѣ не лишь почутье достоиньства людского але и почутье обывательства.“

[5]) К. В. Войцицкій — якъ высше.

Рухъ выборчій.

Ôдъ п. Володимира Лушпиньского, нотаря въ Комарнѣ, одержали мы слѣдуюче письмо:

„Позаякъ въ Вашôй часописи вже кôлька разôвъ була згадка про мою кандидатуру на посла до сойму краєвого зъ округа выборчого Рудки-Комарно зъ куріи селяньскои, то-жь прошу о умѣщенье въ нѣй мого заявленя, що для браку згоды межи партіями въ повѣтѣ о мандатъ посольскій не убѣгаюся и яко кандидатъ не выступаю.“

———

Про рухъ выборчій пише намъ нашь кореспондентъ зъ Рудецкого: Може бути, що въ Комарняньскôмъ держались-бы Русины-выборцѣ ще трохи лѣпше, наколи-бъ выступивъ якій кандидатъ Русинъ, але у насъ въ Рудецкôмъ запанувала така рôвнодушнôсть, що годѣ собѣ того представити. Особливо запанувала та рôвнодушнôсть мѣжь священиками, чому впрочѣмъ и нема чого дивуватися, бо неодному зъ нихъ дались вже добре въ-знаки давнѣйшѣ выборы а они длятого и теперь ôдтягаються. Крôмъ того нема тутъ кому занятися организацією цѣлого руху выборчого. Мы переконанѣ, що священики зъ Рудецкого не пожалували бъ свого труду и теперь, наколи-бъ лишь було кому цѣлый рухъ добре повести и поставити серіозну кандидатуру. Говорять у насъ досыть голосно про кандидатуру судіѣ п. Дениса Герасимовича, но доси не знаю вамъ о тôмъ нѣчого певного донести. Добре було-бы, щобы п. Герасимовичъ, коли дѣйстно думає кандидувати, выступивъ рѣшучо зъ своєю кандатурою а „Народна Рада“ не повинна чекати, ажь мѣсцевый комитетъ возьмеся до дѣла, лишь най возьме цѣле дѣло въ свои руки и най вышле свого делегата, котрый займився-бы организацією цѣлого руху, а мы переконанѣ, що дасться щось зробити, бо у насъ треба лишь додати людемъ ôдваги.

Зъ польскои стороны поставлено тутъ тамтои недѣлѣ, т. є. 12 с. м., кандидатуру гр. Лянцкороньского зъ Комарна. Кандидатура ся вправдѣ небезпечна, бо гр. Лянцкороньскій має майже половину комарняньского повѣта за собою, но и супротивъ сеи кандидатуры далось-бы ще що зробити, наколи-бъ Русины добре зъорганизувалися, бо въ Комарняньскôмъ Русины будуть ачейже держатися, треба лишь розвинути бôльшу дѣяльнôсть въ Рудецкôмъ и згодитися разъ на кандидата. Ще разъ кажемо, нехай „Народна Рада“ вышле въ сей повѣтъ свого делегата а той най займеся енергично справою, то певно цѣле дѣло пôйде успѣшно.

———

Зъ Снятиньского пишуть намъ: Агитаторы польского кандидата п. Мойсы розвинули незвычайну агитацію та увиваються на всѣ боки, стараючись позыскати собѣ людей то горѣвкою то пивомъ та ковбасами и дреглями. П. Мойса не встыдався навѣть запросити собѣ до спôлки жидôвъ найпослѣднѣйшого сорта, котрѣ неразъ бували вже въ конфликтѣ зъ кодексомъ карнымъ. Та на щастье, якось не всѣ селяне слухають солодкихъ слôвъ тыхъ поганыхъ агитаторôвъ та и не дуже лякаються навѣть и погрозъ тыхъ людей, котрыхъ мундуръ цѣсарскій повиненъ бы остерѣгати передъ тымъ, щобы они не выступали яко агитаторы.

Дня 17 с. м. дававъ п. Мойса великій пиръ начальникамъ и писарямъ громадскимъ, зôбранымъ того дня въ Заболотовѣ и выбравъ на то дôмъ п. Ханма Вольфрама. Тутъ засаджено за чотири столы зôбраныхъ начальникôвъ и писарѣвъ а на столы понаставлювано вина, пива, рыбу, булки, прецлѣ, тютюнъ и т. д. Коло любенькихъ гостей увивались жиды агитаторы та п. Мойса, єго товаришъ бар. Капри зъ Хлѣбичина, п. Вагнеръ, секретарь снятиньского староства и др. Паны проходжувались мѣжь столами та пôдслухуючись намовамъ писарчукôвъ и жидôвъ потакували на все. Найбôльшу повагу мѣжь всѣми мавъ однакожь вôйтъ зъ Тулукова, Лесь Маковѣйчукъ, бо ôнъ провадивъ касу п. Мойсы на сѣмъ празнику. Єму першому ôддавали тутъ честь всѣ, ба навѣть и самъ п. Мойса, бо якъ ôнъ такъ и єго товаришѣ ажь цѣлувались зъ нимъ при пращаню. За то, коли п. Мойса всѣдавъ до воза першій, Маковѣйчукъ пригадавъ своимъ товаришамъ, що треба закричати „vivat“, и всѣ крикнули: „vivat“! Най жие нашь батько, нашь посолъ! П. Мойса вельми урадованый поѣхавъ домôвъ.

Тымчасомъ у Вольфрама стали вестись иншѣ рѣчи. Маковѣйчукъ ставъ намовляти вôйтôвъ, щобы они голосували тôлько на п. Мойсу. Обуреный тымъ вôйтъ зъ Попѣльника выступивъ отверто противъ сего и сказавъ, що нѣхто и нѣколи того зробити не смѣє и не повиненъ, бо продавъ-бы тымъ чиномъ власну душу, и запропастивъ-бы добро громады и власнои родины За нимъ пôйшовъ вôйтъ зъ Тучапъ а ôдтакъ и другѣ. Теперь стала страшна колотнеча. Маковѣйчукъ кричавъ страшно та страшивъ судомъ, але бôльша часть не слухала єго; єму спротивились вôйты зъ Тройцѣ, Тростянця, Илинець, Рожнова, Тучапъ, Олешкова и Дымыча. За примѣромъ ихъ пôдуть мабуть теперь и другѣ начальники громадъ дôзнавшись о сѣмъ фактѣ, а радôсть п. Мойсы и єго приятеля Вольфрама була мабуть лишь хвилева.

———

Другій нашь кореспондентъ зъ Снятинщины пише намъ такъ:

Агитація нашихъ непрошеныхъ опѣкунôвъ за непрошенымъ кандидатомъ на посла до сойму, п. Мойсою, переходить все, що коли-небудь при насильнôмъ переведеню выбору ненавистнои личности практиковано.

Головными агитаторами п. Мойсы суть: секретарь ц. к. староства, п. Вагнеръ, и люстраторъ выдѣлу повѣтового, п. Линде, а що доперва omne trinum perfectum, прото дôбрали они собѣ третого товариша въ особѣ ославленого Янкля Шафера зъ Залуча, голосного обманьщика селянъ и индивидуумъ найпôдлѣйшои сорты, но правда спритного и рухливого жида.

Тія агитаторы п. Мойсы уразъ зъ численною шайкою пейсатыхъ и рогатыхъ помагачôвъ и пôдпомагачôвъ розвинули въ цѣлôмъ повѣтѣ широку агитацію за п. Мойсою а декотрѣ зъ нихъ ужавають при тôмъ такихъ средствъ, на котрѣ власти рôвнодушно дивитися не повиннѣ. Отъ Вамъ примѣръ: Ц. к. староство засудало недавно вôйта зъ Др. за якусь провину пашпортову на грошеву кару въ квотѣ 2 зр. Тому вôйтови сказавъ отже одинъ зъ агитаторôвъ: Вы знаєте найлучше, кôлько то п. староста може вôйтови злого зробить; пригадайте лишь собѣ кару, на яку недавно староство васъ засудило, а знайте, що неодна така кара надъ вами висить. П. староста може вамъ такъ доѣсти, що не лишь вôйтôвство но и свѣтъ стане вамъ немилый. Берѣть же-жь собѣ то добре до головы и намятайте, щобы правыборы въ вашôмъ селѣ були такъ перепровадженѣ, абы-сьте на выборцѣвъ вашихъ могли спуститися и разомъ зъ ними на того голосували, на кого я скажу. Не слухайте отже нѣкого иншого кромѣ мене а коли такъ зробите якъ я вамъ кажу, то будемо все на васъ уважати а наложена недавно на васъ кара грошева буде вамъ дарована. Чи отже п. Мойса до переведеня свого выбору має навѣть задиктованѣ ц. к. староствомъ кары до своєи розпорядимости? Чогось подôбного здаєсь ще не бувало!

Въ подôбный спосôбъ обрабляє той самъ панокъ (имя єго намъ звѣстне *Ред.*) майже кождого вôйта, одного просить, въ лице цѣлує и обѣцює золотѣ горы, другого ганьбить и страшить местею п. старосты, котрый, здаєсь, о подвигахъ того панка нѣчого не знає. По найбôльшôй части ôдбуваєся та мерзка агитація въ будынку староства и черезъ тое набирає якогось псевдо-урядового характеру. Чи жь не було-бы на мѣсци не позволити въ подôбный спосôбъ понижати повагу ц. к. староства?

Пп. Линде и Янкель Шаферъ звиваються по селахъ якъ мухи въ окропѣ, пôдготовляючи грунтъ для п. Мойсы. П. Линде, типъ мандатора зъ нагайкою при люстрациі урядôвъ громадскихъ, грозить вôйтамъ та писарямъ страшно, наколи-бъ важилися на кого иншого якъ на п. Мойсу голосувати. Про придѣленый Янклеви Шаферови кругъ дѣланя нема що и говорити, бо кождому вѣдомо, чимъ жиды при выборахъ воюють.

Такъ вôльный голосъ народу въ справѣ такъ важнôй якъ выбôръ посла до сойму мусить передъ насильствомъ ворожихъ елементôвъ умовкнути, и бути може, що при слабôй а властиво жаднôй агитаціи, за нашимъ кандидатомъ о. Гаморакомъ удасться агитаторамъ п. Мойсы пôдлыми штуками выбôръ свого меценаса перепровадити.

VI-та вандрôвка рускои молодежи.

IV.

Пôсля програмы мали вандрôвники по дорозѣ завернути въ бôкъ и звидѣти „Писаный камѣнь“, однакъ за-для непогоды мусѣли выпустити сю точку. Пôдчасъ неустаючои зливы, зовсѣмъ перемоклѣ, прийшли мы по пяти годинахъ ходу до села Криворôвнѣ. Гостинець веде по-надъ потôкъ Рыбницю, опôсля переходить въ долину Чорного Черемошу. Повѣнь вже наближалася, мѣсцями врывалася вода въ гостинець. Околиця чудна; дикѣ скалы высять по-надъ дорогою; зъ обохъ сторôнъ пôднимаються величезнѣ хребты Карпатъ. Въ наслѣдокъ експльоатациі лѣсôвъ зсуваються що-разъ то бôльшѣ масы камѣня и землѣ, позбавленѣ охороняючои ихъ лѣснои покрывы. Скалы придорожнѣ живо нагадують своимъ видомъ руины якогось нѣбы то замчища. Десятки потокôвъ збѣгають зъ гôръ и зъ гукомъ та шумомъ впадають въ Черемошъ.

Зовсѣмъ перемоклѣ прийшли мы въ дôмъ п-ства Бурачиньскихъ, пристроєный въ хоругôвки. За-для неприсутности господаря повитали вандрôвникôвъ господинѣ дому и сотр. о. Воляньскій. Въ Криворôвни перебули вандрôвники два днѣ, и черезъ ввесь той часъ гостивъ тутъ звѣстный Гуцуламъ гôсть — „триднева злива“. Въ середу мали мы нагоду видѣти повѣнь; навѣть старѣ люде завѣряли насъ, що такого лиха не памятають. Бувъ се видъ импонуючій, але и грôзный заразомъ. Широко выступила вода зъ берегôвъ, заливаючи сусѣднѣ поля и обôйстя та захоплюючи мѣсцями весь гостинець. За и передъ намъ вся-ка комуникація була зôрвана, мосты зовсѣмъ знищенѣ; гостинець въ наслѣдокъ зôрваня гатей залитый водою. Програма наказувала вандрôвникамъ бути въ четверъ въ Жабю, а въ пятницю ѣхати вже сплавами до Выжницѣ, а теперь змушенѣ були спуститися на игру судьбы. Грôзный Черемошъ нѣсъ на филяхъ своихъ всячину: розбитѣ сплавы, мосты, зôрванѣ гати, посудину домову, навѣть конѣ; вода несучи величезне камѣнье шумить и пѣниться. По другôмъ боцѣ Черемоша можь було видѣти безвôдрадно зъ заложенними руками стоячихъ на порогахъ хатъ Гуцулôвъ, мовь-бы дожидаючихъ неминаючои судьбы. Справдѣ, Черемошъ импонувавъ намъ, однакожь и наповнивъ заразомъ душу страхомъ, жалемъ про судьбу нещасныхъ жертвъ.

Въ четверъ падавъ дощь дальше, зъ хаты навѣть неможливо було выйти, доперва въ пятницю злива устала, а вандрôвники опускаючи своихъ гостинныхъ господарѣвъ, роздѣлилися на три части: одна часть, числомъ 16. удалася до Жабя, ôддаленого зъ ôдси шѣсть кильометрôвъ, друга часть, числомъ 13, пôшла въ противну сторону до такъ само ôддаленого Ясенева, де найшла щиру гостину у о. Гошоватюка, а прочѣ чотири повернули до Косова, мѣжь тыми одинъ недужій до лѣкаря. Въ Жабю гостили мы у о. Коржиньского черезъ суботу и недѣлю. Жабє — се найбôльше село въ Галичинѣ, числить — якъ кажуть — около 7000 жителѣвъ, самыхъ Гуцулôвъ, зъ выимкою пôвтора тысяча Жидôвъ. Обшаромъ займає 10 кв. миль и становить двѣ парохіи: Жабє-Слупейка и Жабє-Ильця, — имена взятѣ ôдъ невеличкихъ потокôвъ. При дорозѣ однымъ зъ першихъ будынкôвъ зъ якимъ зустрѣнеся туристъ — се гарный заѣздный дôмъ товариства Чорногорского. Горы, покрытѣ тутъ переважно лѣсами та засѣянѣ гуцульскими загородами, обнижаються, вытворюючи чудову околицю, а дальше на заходѣ пôдойманся въ мрачнôй заслонѣ насмо Чорногоры. Жандармерія — якъ мы дôзнались изъ вѣро достойныхъ жерелъ — дôстала наказъ мати бачне око на кождый крокъ вандрôвникôвъ и мы такъ якъ въ Косовѣ вписали своє „имярекъ“ на карту мельдункову. П. Гарасимовичъ выбрався въ интересѣ „Спôлки Гуцульскои“ до мѣсцевыхъ промысловцѣвъ и ôдъѣхавъ слѣдуючого дня до Коломыѣ. Въ суботу выйшли мы на сусѣдный верхъ т. зв. Швейкова гора. Зъ ôдси представляється очамъ нашимъ чудный видъ: долиною по-надъ Черемошъ и боками гôръ роскинулись хаты, покрытѣ драницями и камѣньемъ, всѣ пообгороджуванѣ спеціяльными плотами, зробленими зъ латъ безъ помочи кôлкôвъ або цвяхôвъ. Доокола окружають Жабє верхи: Сениця, Безвôдна, Швейкова гора, Маґура, Маґурка, Бѣла кобыла и много поменшихъ. Народъ въ Жабю гарный, взаємины даються легко навязати; Гуцулъ однакъ своимъ характеромъ зовсѣмъ ôдмѣнный ôдъ Подолякôвъ, ôнъ пышаєся тымъ, що зовесь Гуцуломъ, ôнъ гордый и зарозумѣлый, при тôмъ однакъ приязный и щирый. Въ недѣлю ôдспѣвали вандрôвники въ невеликôй мѣсцевôй церкви службу Божу. Опôсля хотѣли выбратися на Чорногору, однакожь далека и тяжка дорога, на котру потреба що найменше три днѣ, спинила намѣреня вандрôвникôвъ.

Зъ *полудня выбрались мы* въ дальшу дорогу до другои части села, запрошенѣ тамъ о. Пассиновичемъ. Мы шли туды 7 кильометрôвъ середъ найкрасшои погоды. Се була найбôльше на полудне высунена точка нашои вандрôвки. Мы присунулись близше до Чорногоры, котрои стопа ôддалена ще зъ ôдси близько двѣ милѣ. Та частина Жабя роскинена у стôпъ гôръ: Кострича, Погаръ великій и малый, Крента и Котерище. Въ понедѣлокъ выбрались вандрôвники на сусѣдный верхъ Погаръ великій. Хôдъ туды и назадъ тревавъ пять годинъ. Головно удались мы тамъ длятого, бо зъ сеи горы докладно можна видѣти цѣле насмо Чорногоры, довге на 20 км. и зложене зъ многихъ шпилѣвъ, изъ котрыхъ важнѣйшѣ: Пôпъ Иванъ, Говерля, Шпицъ, Ребра и Довбушеве крѣсло. Дуже добре можна було зъ верха Погару видѣти поодинокѣ шпилѣ и мѣсцями на нихъ лежачій снѣгъ. Въ понедѣлокъ вечеромъ повернули вандрôвники, опускаючи вельми гостинный дôмъ о. Пассиновича, назадъ до першои части села, щобъ вô второкъ рано ôдъѣхати дарабами до Устьерѣкъ и до Выжницѣ.

Друга часть вандрôвникôвъ привандрувала въ суботу зъ Ясенева до Довгополя, де запросивъ ихъ о. Попель. Въ недѣлю ôдспѣвали они въ церквѣ тамошнôй службу Божу и повернули въ недѣлю на нôчлѣгъ до Бѣлоберезя до о. Бѣлоуса. Въ понедѣлокъ ôдъѣхали до Ростôкъ, де ôдвѣдали красно розвиваючу-ся читальню. Читальня въ Ростокахъ то плоды заходôвъ пароха о. Кантемира. Читальня, заложена тогôдъ, числить нинѣ 200 членôвъ; розвôй єи повиненъ многимъ нашимъ читальнямъ послужити за примѣръ. Вечеромъ гостили вандрôвники въ гостинномъ домѣ о. Кантемира, а слѣдуючого дня повандрували пѣшки до Выжницѣ, куда выбралася о 11-тôй въ полудне перша часть вандрôвникôвъ изъ Жабя дарабами долѣ Черемошемъ.

Плавба дарабами — се справдѣ щось чудного, годѣ навѣть описати се такъ, якъ бы слѣдовало. Мы всѣли пониже Жабя, веремя чудове стояло на дворѣ, сонце припѣкало та незабавомъ горизонтъ весь почавъ вкриватись чорными хмарами, а черезъ пôвъ годины страшенна злива захопила насъ на серединѣ лютуючого Черемоша. Въ часѣ найбôльшого вѣтру, граду и громôвъ осадилася дараба на камѣню, бо керманичамъ годѣ було навѣть дорогу передъ собою видѣти. Вода прибувала а керманичѣ мусѣли хопитися остаточного средства, значиться, влѣзти въ воду и поусувати камѣнье на бôкъ. Опôсля натрафили мы ще на два палѣ — останки греблѣ; дарабы обѣ затрѣщали, лавки поломались зовсѣмъ, балки звивались въ кулю, а головный керманичъ бувъ тôлько въ силѣ выдати одинъ приказъ: „Пусти!“ — и керманичѣ повыпускали кермы зъ рукъ. Се значило тôлько, що здатись на ласку Божу. Переѣхавши по-при Криворôвню, Ясенôвъ и Выгоду натрафляємо передъ Устьерѣками на мѣсце, де сплываються оба Черемошѣ, правый берѣгъ званый керманичами „волоський“ — се Буковина, а лѣвый т. зв. „льецкій“ — се Галичина. Черемошъ плыве широкимъ русломъ, чудесною околицею. По обохъ бокахъ пôдôймаються горы покрытѣ лѣсомъ и нагѣ высочезнѣ скалы. Села тягнуться скрôзь по-надъ рѣку: по правôмъ боцѣ Путилôвъ, Петрашѣ, Горяницѣ, а по лѣвôмъ Бервѣнкова и Ростоки. Рѣка змѣняє по кождôй повени свое русло, а дарабы не идуть заразъ, скоро лишь вода опаде; мы плыли першій, бо дарабу, що поплыла була попередъ насъ найшли мы розбиту.

На сѣй дорозѣ зустрѣнули вандрôвникôвъ ще двѣ нещасливѣ пригоды, не вчисляючи поменшихъ, коли сплавы пересувались по камѣню. Разъ, недалеко ôдъ Ростôкъ, дарабы обернулись, а нашь праворъ сино-жовтый опинився въ однôй хвили на задѣ; дякувати тôлько притомности керманича-Гуцула, вдарили мы объ берегъ и то насъ спасло. Друге прикре мѣсце для насъ було на Сокôльскôй дебрѣ, де розходиться иногдѣ о житье и смерть. Надъ головами взносяться страшенныѣ скалы, званѣ „роженъ“, по-надъ берегъ веде стежка. Живо нагадались намъ послѣднѣ стрôчки Федьковичевои поемы „Сокôльска княгиня“:

„...А Черемошь братя широкій,
„А Черемошь братя якъ бѣсъ,
„А Черемошь братя, по филяхъ
„Розбиту дарабу понѣсъ...

Минувши Сокôльску дербу, дарабы идуть вже супокôйно. О 7 год. вечеромъ прибили мы до правого берега: зъ правого боку лежить Выжниця, зъ лѣвого Куты. Дощь насъ тутъ захопивъ въ друге, а переходячи по-пôдъ скалы неоденъ дôстався намъ ударъ ôдъ спадаючого зъ верху камѣня. Выночавши въ сусѣднôмъ „кабаку“ удались мы до Выжницѣ, де вже застали тыхъ, що вандрували пѣшки. Въ Кутахъ получились на другій день, въ середу, знôвъ всѣ вандрôвники и доперва тутъ по тыжневôй розлуцѣ побачились мы зъ своими пакунками.

Й. П-кій.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Пôсля вѣстей наспѣвшихъ зъ Вѣдня мав бути рада державна скликана 15 жовтня. „Czas“ довѣдуєсь, що галицкій соймъ буде имовѣрно скликаный на 10 вересня, додає однакожь, що не подає сего речинця яко зовсѣмъ певного, бо доси можна лишь то на певно сказати, що соймъ буде скликаный въ вересню.

Вчера розпочавъ Шенереръ ôдсиджувати свою кару вязницѣ. Коли ôнъ приѣхавъ до Вѣдня и станувъ на двôрци зелѣзницѣ, бувъ вже цѣлый дворець густо обсадженый полиціею, котра при выходѣ творила формальный шпалиръ. Передъ двôрцемъ стало множество народу. Шенереръ выйшовъ зъ двôрця и перейшовши черезъ шпалиръ полиціи, сѣвъ до свого воза, котрый заразъ зô всѣхъ сторôнъ окружила полиція и повела на мѣсце призначеня. Пôдъ той часъ ôдозвався лишь одинъ разъ окликъ: Hoch Schönerer а полиція кинулась заразъ въ ту сторону зъ ôдки почувся окликъ и арештувала богато осôбъ. До своихъ выборцѣвъ выдавъ Шенереръ слѣдуюче прощальне письмо: „Мы Нѣмцѣ боимось лишь Бога а бôльше нѣкого въ свѣтѣ!“ До поважа-

ныхъ и вѣрныхъ по думцѣ выборцѣвъ зъ округа Цветль-Вайдгофенъ! Будьте щирыми Нѣмцями а тогдѣ не буде бѣды! Не вѣрте жидôвскôй прасѣ! До свиданя! Здоровить васъ и и стискає руку Юрій Шенереръ, властитель посѣлости". Замокъ Розенавъ, 16 серпня 1888.

Въ честь португальско-королевскои родины ôдбулася дня 17 с. м. въ Ишль велика парада а вечеромъ було мѣсто освѣтлене. Родина королевска робила частй прогулькы въ окрестности Ишля а теперь перебуває у Вѣдни. Кажуть, що въ суботу мали ôдбутися заручины португальского королевича Альфонза (уродж. 1865) зъ архикн. Велерією (уродж. 1868). доси однакожь нѣчого о тôмъ блызше не звѣстно.

——

Въ Петербурзѣ перебуває ôдъ якогось часу японьска мисія, котрои задачею — якъ кажуть — має бути заключити зъ Россією угоду торговельну и политичну. Зъ другои стороны зновъ говорять, що мисія та має на цѣли приглянутись организаціи россійскои администрациі и студіювати россійску торговлю, войско, маринарку и т. д. Въ россійскихъ кругахъ политичныхъ суть однакожь того переконаня, що члены тои мисіи, зôйшовшись зъ россійскими верховодячими кругами, будуть могли довѣдатись, чого бажають собѣ въ Петербурзѣ, щобы ôдносины межи Россією а Японією поприв'ились и сталисъ сильнѣйшими якъ доси.

Сотрудникъ „Новостей" мавъ розмову зъ Цанковомъ, коли той вернувъ зъ ювилейного торжества зъ Кіева до Петербурга, и довѣдався ôдъ него деякихъ цѣкавыхъ рѣчей. Мѣжь иншимъ спытавъ той сотрудникъ Цанкова, котрый ôнъ вже разъ перебуває въ россійскôй столици. Цанковъ ôдповѣвъ на то, що бувъ першій разъ въ Петербѣрзѣ въ осени 1876 р., якъ разъ передъ вôйною, котра выбухла була въ интересѣ Болгарiи, а теперь пріѣзджає другій, мабуть такожь въ навечеріе вôйны. Ôнъ однакожь скоро поправився и сказавъ, що має тутъ на думцѣ вôйну безъ крови, бо має надѣю, що конець панованя кн. Кобургского вже недалекій, а при тôмъ натякнувъ ôнъ такожь на партійну борбу въ Болгаріи. Въ дальшôй бесѣдѣ сказавъ Цанковъ, що мѣжь нимъ а Стамболовомъ велися дѣйство переговоры, але не довели до нѣчого. На послѣдокъ высказавъ ôнъ переконанье, що Болгарія скорше чи пôзнѣйше станесь незавысимою и буде краѣмъ зовсѣмъ православнымъ та щасливымъ. Того бажають не лишь Болгаре але и ихъ брати по крови и вѣрѣ.

——

Зъ Берлина доносять, що програма подорожи цѣсаря Вильгельма есть слѣдуюча: Въ послѣднôмъ тыждни вересня пріѣде цѣсарь до Вѣдня. Пôдчасъ его гостины ôдбудуться ловы. Въ половинѣ жовтня выѣде ôнъ до Риму а при кôнци жовтня до Альзаціи.

Зъѣздъ кн. Бисмарка зъ гр. Кальнокимъ и Криспимъ ôдбудеся вже незадовго, але не въ Кисингенъ лишь въ Фридрихсруге. Министеръ Криспи вже выбираѣсь въ дорогу.

——

О торжествѣ въ роковины вступленя на престолъ кн. Фердинанда доносять зъ Софіи до „Pol. Corr." такъ: Торжество розпочалося передъ полуднемъ богослуженьемъ въ соборнôй церквѣ, котре ôдслуживъ митрополитъ Кирилъ. Ôдтакъ ôдбулася ревія а въ полудне принимавъ князь гратуляціи достойникôвъ двору, министрôвъ, духовеньства и т. д. Опôсля ôдбувся пиръ, на котрый було запрошеныхъ 55 осôбъ. На пирѣ пôднѣсъ князь тоастъ въ честь и здоровлье болгарскогэ народу, котрый выбравъ его княземъ. Пôзнавши ôдъ того часу знаменитй прикметы того народу, рѣшився ôнъ стремѣти ще бôльше до того, щобы народъ той зробити щасливымъ и забезпечити ему свободу. Президентъ министрôвъ, Стамболовъ, дякувавъ князеви и пôднѣсъ его велик заслуги. Въ такôмъ самôмъ дусѣ промовляли также министерь вôйны Муткуровъ, президентъ собранія Тончевъ и митрополитъ Кирилъ. Вечеромъ дали офицыры пиръ, на котрôмъ бувъ также и князь. По причинѣ сего торжества одержавъ Стамболовъ велику ленту ордера Александра въ брилянтахъ и княжу грамоту; министеръ Живковъ, митрополитъ Серафинъ и совѣтникъ Лаба велику ленту ордера Александра; делегатъ ексархату въ Софіи, Кирилъ, епископскій жезлъ зъ брилянтами, майоры Петровъ и Паниця именованй пôдполковниками а пôдполковникъ Лимбуцкій полковникомъ.

НОВИНКИ.

— **Архикнязь Рудольфъ** має заѣхати дня 15 н. ст. вересня на ловы оленѣвъ до Пôдлютого въ митрополичихъ добрахъ коло Перегиньска. Достойный гôсть буде переѣздити черезъ Долину, Рожнятôвъ и Перегиньско. Щобы улекшити ту гôрску дорогу зъ Перегиньска до Пôдлютого, порѣшивъ выдѣлъ повѣтовый въ Долинѣ на своѣмъ засѣданю дня 16 н. ст. серпня поправити ту дорогу за грошѣ, що вплынули до касы выдѣлу зъ невôдробленыхъ шарваркôвъ. Тй грошѣ, 1000 зр. порѣшено ôддати п. Голубовскому, управителю дôбръ митрополичихъ въ Перегиньску и поручено ему занятися якъ найскоршою направою сеи дороги. Выдѣлъ повѣтовый въ Долинѣ складаеся зъ п. Мазаракого, маршалка, п. Витославского, его заступника и членôвъ: о. Хр. Колянковского, гр.-кат. пароха зъ Велдѣжа, о. Бабика лат. пароха зъ Рожнятова и п. Гуминьского, нотаря зъ Долины.

— **Въ члены рускаго Товариства педагогичного у Львовѣ** вступили: Петро Погорецкій, укôнч. богословъ, 1 зр.; д-ръ С. Дрималикъ лѣкарь, 1 зр.; о. Александеръ Кадайскій 1 зр.

— **Въ Чернôвцяхъ** ôдбудеся доперва нинѣ запорѣдженый вечерокъ при участи вандрôвникôвъ зъ „Академичного Братства", бо повѣнь не дозволила имъ скорше прибути до Черновець.

— **Въ Олеську** ôдбудеся дня 29 н. ст. серпня вечерокъ музикально-вокальный въ цѣли призбираня гроша на довершенье будовы краснои мурованои церкви въ стилю византійскôмъ, котра заходомъ мѣсцевого пароха, о. А. Пашковского здвигаеся поволи зъ добровôльныхъ жертвъ. Комитетъ уряджуючій вечерокъ постарався о знаменитй силы якъ въ хорѣ мужескôмъ такъ и що-до музики, проте не сумнѣваємося, що мѣсцева и доокрестна публичнôсть поспѣшить на той день громадно до Олеська. Такожь можна надѣятись, що такожь и тй, котрй не будуть могли прибути на той вечерокъ до Олеська, получивши запрошеня, зволять ласкаво прислати свою лепту для пôдпомоги змагань комитету и въ сей спосôбъ причиняться до здвигненя храма, котрый станеся правдивою окрасою того историчного мѣста. Ласкавй датки проситься пересылати на руки п. В. Глиньского, управителя суду въ мѣсци. — *Ôдъ Комитету.*

— **Зъ Бережанъ пишуть намъ:** Театръ рускій пôдъ дирекцією Биберовича и Гриневецкого пріѣде напевно до Бережанъ при кôнци сего мѣсяця а пôсля устного заявленя директора Биберовича ôдбудеся перше представленье „Гаспароне" вже въ суботу 1 н. ст. вересня. Нашъ театръ буде давати представленя въ осôбнôй на ту цѣль збудованôй шопѣ, бо тымчасовый завѣдатель дôбръ бережаньскихъ п. К. Тишковскій ôдмовивъ салѣ замковои, що якъ театрови, такъ и публицѣ лише на добре може выйти, бо сала замкова невыгôдна и зъ злымъ приступомъ. Правда, що дирекція поне се бôльшй кошты, але есть надѣя, що Бережанцѣ и околична интелигенція вынагородять ѣй той бôльшій выдатокъ и не лише самй будуть пильно ходити на представленя, але заохотять другихъ, особливо селянъ до численнои участи, тымъ бôльше, що въ Бережанахъ вже не було театру пять лѣтъ. Зачуваємо такожь, що Бережанцѣ задумують засновати комитетъ, щобы попирати одиноку нашу сцену народну. Се можемо лише похвалити и желати комитетови доброго успѣху.

— **Народну читальню** ôдкрыто дня 12 н. ст. серпня въ Останкôвцяхъ, въ коломыйскôмъ. Загальнй Зборы ôдбулись тихо, безъ нѣякого торжества въ громадскôй канцеляріи, а то тому, що теперь тяжкй часы и що доперва зъ часомъ покажеся хосенъ зъ читальнѣ. Головою читальнѣ выбрано п. Петра Майковского, заступникомъ головы п. Дмитра Паліева, секрет. п. Іосифа Процайла, касіéромъ п. Олексу Денесюка а библіотекаремъ п. Ивана Притулиньского. Читальня вписалася въ члены товариства „Просвѣты" и „им. Качковского"; порѣшено предплатити зразу „Батькôвщину" и „Рус. Раду" а пôзнѣйше и иншй часописи. Помагай-Бôгъ!

— **Вписы** до института женьского п. Селинґеровои въ Тернополи начинаються ôдъ 25 н. ст. серпня, а курсъ наукъ зъ днемъ 3 н. ст. вересня. Институтъ помѣщеный въ домѣ п. Зоммерштайна побôчь староства.

— **Вписы** въ ôрменьскôй школѣ выдѣловôй женьскôй у Львовѣ ôдбувати-муться на дняхъ 29, 30 и 31 серпня. Въ тыхъ дняхъ буде можна вписатись и на доповняючй курсы о напрямѣ теоретичнôмъ и практичнôмъ, а близшй вѣдомости о тôмъ подає дирекція сеи школы.

— **Стипендіи.** Перемыскій соборъ катедрального клироса розписавъ 5 стипендій по 100 зр. зъ фундаціи бл. п. Матѣя Добряньского. Стипендіи тй призначенй для ученикôвъ гимназіи въ Перемышли почавши ôдъ II до VI кл. включно. Три стипендіи призначенй для сирôтъ по священикахъ а двѣ для сирôтъ по дякахъ. Убѣгателѣ мають внести власноручнй поданя до „Собору катедрального клироса перемыского обряду рускаго" найдальше до 8 вересня 1888 а до того мають прилучити: доказы, що суть дѣйстно сиротами по священикахъ або дякахъ и чи лишь по батькови чи и по матери, свѣдоцтво убожества и свѣдоцтво зъ послѣдного пôвроку школьного.

— **Мѣста Тернôль и Коломыя** одержали позичку ôдъ австрійского банку кредитового земского.

— **Заповѣдженый авансъ** въ австрійскôй арміи въ день уродинъ цѣсарскихъ оголошує вѣденьска урядова газета. Именовань всѣхъ есть 1044 а то на майорôвъ, капитанôвъ, поручникôвъ и пôдпоручникôвъ.

— **Зъ Борщѣвского пишуть намъ:** Въ Кудринцяхъ, Панôвцяхъ и Михалôвцѣ знищивъ градъ засѣвы въ третôй части дня 7 н. ст. липня а дня 12 серпня выбивъ градъ все до тла въ тыхъ самыхъ мѣсцевостяхъ. Въ нашихъ сторонахъ лютились страшнй тучѣ при великихъ спекахъ, а то 8, 9, 12 и 14 серпня, — однымъ словомъ, що градъ полишивъ, то докôнчують тучѣ. — Пашѣ буде великій бракъ, бо худоба не хоче ѣсти зôбрану пашу и кукурудзянку, збиту градомъ. Конюшины зôбрали дуже мало. Цѣна збôжа такъ лиха, що годѣ писати, а ще и купця нема.

— **Чудеса множаться!** Зъ-пôдъ Радехова пишуть намъ: Въ Кривôмъ мали ôдновитися въ хатѣ одного селянина два образы, зъ котрыхъ одинъ занесли до церкви, а другй полишили въ хатѣ. Нарôдъ товпиться коло хаты и складає численнй жертвы. Львôвска консисторія повинна вглянути енергично въ цѣлу ту справу.

— **Жидôвскій археологи.** Въ Уричу, въ Стрыйскôмъ, де — якъ звѣстно — полишились останки якогось давного замку, забрались два жиды зъ Бориславa разомъ зъ двома мѣсцевыми жидами шукати пильно мабуть за якимись скарбами и нищать тй историчнй останки. Пôдъ покрывкою, мовь-бы то они глядали за минералами, не дають они нѣкому зайти до того замку, а самй мали выкопати богато старинностей и не знати що зробили зъ ними. Вôйтъ и рада громадска, розноєна тыми жидôвскими археологами, боронитъ ихъ передъ властями. Для доповненя сеи жидôвскои господарки въ Уричу, най послужить ось якій фактъ. Два тамошнй коршмарѣ купили давнѣйше ôдъ громады млынъ за 12 зр. и трийцять гарнцѣвъ горѣвки, а коли спалився, купили они ôдъ громады зновъ за горѣвку дерева и выставили новый млынъ, за котрый громада ще дотеперь платить податокъ. Церковь валиться, приходство и школа зруйнова нй — але за те коршма переповнена людьми. Справдѣ, чорнй то карты житя на нашôмъ Пôдгôрю.

— **Фиснализмъ.** Въ Паликôвцѣ, пов. ряшѣвского, померла зарôбниця, полишаючи двоє малолѣтныхъ дѣтей и кôлька загонôвъ поля, зъ котрыхъ дохôдъ рôчный обчисленый пôсля аркушка податкового выносить 64 кр. а податокъ 16 кр. А хотяй цѣлу спадщину пôсля инвентаря обчислено на 30 зр. а по ôдчисленю коштôвъ похорону лише на 17 зр., то все таки вызначивъ урядъ податковый въ Ряшевѣ належитôсть ôдъ перенесеня спадщины на 18 зр. 50 кр. та не лише що стягнувъ екзекуцією тй грошѣ але ще и почисливъ собѣ 42 кр. яко проценты проволоки и 1 зр. 30 кр кошты екзекуціи, разомъ 20 зр. 22 кр. Се уплачено въ той спосôбъ, що опѣкунъ дѣтей вынаймивъ тыхъ кôлька загонôвъ поля на 24 лѣтъ!!

— **Двѣ нещастнй пригоды** лучилися минувшого тыждня коло Бережанъ. Пôдчасъ вправъ стрѣляня бережаньского баталіону 55 полку пѣхоты застрѣлено женщину, Теклю Мондрацку, котра мимо напôмнень воякôвъ пôшла жати збôже. Хорошй похороны ôдбулися, якъ повѣдають, коштомъ официрôвъ; полишила мужа и кôлькоро дѣтей. — Ледви перестали о тôмъ говорити, якъ при такôй самôй нагодѣ, при вправахъ стрѣляня шестои ескадроны 4 полку уланôвъ въ Шибалинѣ пôдъ Бережанами, поцѣлила куля селянина зъ Жукова, Иванъ Шагая и перейшовши наскрôзь черезъ живôтъ сталась причиною смерти на мѣсци. Заряджено слѣдство судове, бо селянинъ оравъ въ долинѣ о 1600 крокôвъ ôдъ мѣсця, до котрого куля могла долетѣти, а кромѣ того теренъ, на котрôмъ стрѣляно, бувъ рôвный а ôдтакъ слѣдувавъ горбъ и лѣсъ.

— **Огнѣ.** Зъ Стоянова, пов. камѣнецкого, на граници россійскôй, пишуть пôдъ днемъ 16 н. ст. серпня: Вчера въ полудне займивсь огонь въ ринку и за три годины згорѣло 46 домôвъ. Громада не має нѣякихъ приладôвъ до гашеня огню, а люде декуды ратувались лишь тымъ, що выносили на дахъ образы святыхъ. Въ огни згорѣло двоє дѣтей, котрй сховалися були до стодолы, пара коней, кôлька штукъ свиней и пять стодôлъ повныхъ зôбраного збôжа. Зъ полудня пріѣхала сторожа огнева зъ Радехова и много причинилася до пригашеня огню. Россійскій капитанъ пограничнои сторожи и одинъ урядникъ мытовый пріѣхали до Стоянова и просили о дозвôлъ, щобы вôльно було перевозити черезъ границю харчь для погорѣльцѣвъ. — Въ Ожидовѣ, пов. золочѣвского, згорѣло дня 15 н. ст. серпня 24 хатъ селяньскихъ зъ будынками господарскими и цѣлымъ припасомъ збôжа. — Въ Камѣнцѣ струмиловôй згорѣвъ дня 15 н. ст. серпня зъ полудня фôльварокъ гр. Мира и 8 загородъ селяньскихъ; — Въ селѣ Тшебовниску, пов. ряшѣвского, згорѣло дня 14 н. ст. серпня 94 хатъ зъ 159 будынками и 103 родинъ полишилось безъ даху и хлѣба та безъ крыхôтки зерна на засѣвы.

— **Дрôбнй вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ 900 зр. пôдпомоги зъ власныхъ фондôвъ для погорѣльцѣвъ мѣсточка Топорова. — Комитетъ парохіяльный въ Высоцку, пов. ярославского, одержавъ 100 зр. пôдпомоги ôдъ цѣсаря на будову церкви.

Вѣсти зъ Аеп. Львôвскои.

Въ пропозицію на Звинигородъ принятй оо.: І. Конопка Семеонъ, ІІ. Заневичь Денисъ, ІІІ. Сельскій Волод.; въ списѣ: 4. Камѣньскій Іос., 5. Левицкій Ем, 6. Яремовичь Иванъ, 7. Радзикевичь Петро, 8. Долиньскій Атанасъ, 9. Бѣлецкій Ник., и 10. Пелехъ Филипъ; на Нараѣвъ: І. Лепкій Сильв., ІІ. Дудыньскій Иванъ, ІІІ. Бѣлецкій Ник., въ списѣ: Дыдикъ Иванъ.

Парохомъ въ Залôзцяхъ новыхъ именованый о. Ст. Лесюкъ.

Кандидаты стану духовного зъ аеп. львôвскои, желяючй бути принятыми до львôскои семинаріи на рôкъ шк. 1888|9, мають до дня 20 вересня с. р. свои прошеня митроп. Консисторіи предложити и до нихъ долучити слѣдуючй свѣдоцтва: 1) Свѣдоцтво взглядного уряду парохіяльного, що просячій есть сыномъ законно вѣнчаныхъ родичѣвъ гр.-кат. обряду, и въ тôмъ обрядѣ крещеный и миропомазаный. 2) Свѣдоцтво убожества выдане урядомъ парохіяльнымъ и потверджене ц. к. повѣтовымъ староствомъ. 3) Свѣдоцтва зъ всѣхъ пôвроκôвъ наукъ гимназіяльныхъ зъ залученьемъ свѣдоцтва зрѣлости, а наколи просячій залишивъ черезъ слабôсть або яку иншу причину пôдчасъ наукъ пôврôкъ або довше, має вѣродостойнымъ свѣдоцтвомъ ôдъ дотычного уряду дек. и ôдъ ц. к. староства повѣт. выданымъ доказати, где перебувавъ въ сѣмъ часѣ и чимъ займався. 4) Свѣдоцтво моральности потверджене урядомъ деканальнымъ, въ котрôмъ кромѣ поведеня и тая обставина має бути выражена, чи тойже есть безженнымъ. 5) Свѣдоцтво лѣкарске выдане повѣтовымъ лѣкаремъ и посвѣдчаюче о ôдбутôй природно або щепленôй ôспѣ. 6) Посвѣдченье дотычно службы войсковои. Прошеня и свѣдоцтва мають бути заосмотрей приписаными марками штемплевыми. Также мають пôддатися просячй: а) дня 29 вересня с. р. о год. 3 по полудни испытови зъ спѣву и языка церковного въ Консисторіи; б) призначенй до принятя осмотрови лѣкаря заведеня. — Такй самй поданя мають внести кандидаты, що хотять бути принятыми до вѣденьскои семинаріи. Речинець до вношеня подань назначеный до 27 серпня, а дня 8 вересня о год. 10 передъ полуднемъ мають явитись кандидаты въ консисторіи для испыту зъ спѣву и катихизму. Въ вѣденьскôй семинаріи опорожненй два мѣсця на рôкъ шк. 1888|9.

Посмертнй — ✝ — оповѣстки.

О. Теодоръ Кульчицкій, парохъ въ Терлѣ, дек. старосôльского, померъ дня 16 н. ст. серпня въ 82 роцѣ житя а 53 священьства. Покôйный бувъ дуже добрымъ чоловѣкомъ, хотяй въ своихъ поглядахъ бувъ радше Полякомъ нѣжь Русиномъ: въ р. 1831 бравъ участь въ повстаню польскôмъ а ôдтакъ бувъ засланый до Берна. Вѣчна ему память!

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Именовано канцелистами судôвъ окружныхъ: І. Пелчиньского зъ Солотвины для Перемышля и Григ. Дзундзу зъ Рудокъ для Самбора; канцелистами судôвъ повѣтовыхъ: Ляйзера Диттерсдорфа для Белза, Гр. Ляшкевича для Солотвины, Іос. Вендля для Вишнѣвчика, Ант. Двожака для Кутъ, Ант. Боруцкого для Березова, Ант. Прачиньского для Бирчи, Маріяна Кочерского для Жовквы; для веденя книгъ грунтовыхъ: Фел. Жеребецкого въ Вишнѣвчику для Сѣнявы, Іос. Чорнобѣльского въ Белзѣ для Луки, Іана Розборского для Судовои вишнѣ, Ст. Гурнисевича для Рудокъ, Каз. Шварца для Винникъ, Брон. Депу для Глинянъ, Мат. Бжиского для Бирчи и Юл. Вуйцика для Долины.

— **Перенесеня.** Львôвскій высшій судъ краєвый перенѣсъ на власне жаданье въ тôмъ самôмъ характерѣ службовôмъ канцелистôвъ: Войт. Авжецкого зъ Березова до Судовои вишнѣ, Мих. Цвенарского зъ Глинянъ до Перемышлянъ, Викт. Павховского зъ Винникъ до Калуша и Гр. Шийку зъ Долины до Делятина.

— **Ôдзначеня.** Адъюнктъ урядôвъ помôчныхъ суду краєвого у Львовѣ, Савинъ Сливиньскій, одержавъ ôдъ цѣсаря золотый хрестъ заслуги зъ короною при нагодѣ перенесеня въ станъ супочинку. — Д-ръ Едв. Коппъ, адвокатъ придворный и защитникъ въ справахъ карныхъ у Вѣдни, пôднесеный до стану шляхотского за-для наданя ему ордеру зелѣзнои короны третои клясы.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **На оплату шкôльну** для бѣдныхъ ученикôвъ рускихъ паралельокъ въ Перемышли зложили гостѣ на празнику у о. М. Калинича въ Жукотинѣ 8 зр. 93 кр., котрй прислано на нашй руки.

— **Для руского Товариства педагогичного** жертвували: д-ръ С. Дрималикъ 1 зр.; проф. Олександеръ Барвѣньскій ІІ. томъ Богдана Хмельницкого до библіотеки; Народна Торговля для Институту св. о. Николая 3 бочки. Спаси-Бôгъ!

Оповѣщенье.

Рѣшеньемъ Выдѣлу зъ дня 16. с. м. скликано загальнй надпорядочнй Зборы членôвъ тут. рускои бурсы на 29. н. ст. серпня 1888 и тое оповѣщенье выслано вже до рускихъ часописей.

Позаякъ нинѣ вычитали мы въ „Дѣлѣ", що на пôдставѣ §. 24. ст. 20 членôвъ (хочь ще не мали до того права и тому можна-бъ ихъ зъигнорувати), скликують тй Зборы, проте пôдписаный Выдѣлъ, котрый руководиться лишь добромъ бурсы а жадными побôчными цѣлями и зъ нѣчимъ не потребуе укрываться, рѣшивъ ухвалою зъ дня нинѣшного, первѣстно черезъ себе означеный речинець на скликанье Зборôвъ на 29. л. серпня с. р. отсимъ ôдкликати и упрашае П. Т. членôвъ тутешнои бурсы, щобы таки на надпорядочный Збôръ въ пятницю дня 24. лат. серпня 1888 о годинѣ 11. рано въ домѣ бурсовôмъ прибути зволили.

При тôй нагодѣ взываеся членôвъ, котрй зъ вкладками залягають, щобъ тй передъ, або на загальнôмъ Зборѣ у касіера уплатили, бо инакше въ силу §. 18. статутôвъ будуть зъ товариства выключенй; а суть межи ними и такй, котрй по упôмненю ôдъ кôлькохъ лѣтъ анѣ крейцара не заплатили, а мимо того уважаються за членôвъ и прошеня пôдписують, хочь до того не мають права.

Ôдъ Выдѣлу рускои бурсы въ Бережанахъ дня 18 серпня 1888. — *П. Дуткевичь*, мѣстопредсѣдатель; д-ръ *Савчакъ*, секретарь.

Телеграмы „Дѣла".

Вѣдень 20. серпня. Цѣсарь запросивъ короля и королеву португальску до Ґедели.

Римъ 20 серпня. Пôсля тутешныхъ газетъ выѣхавъ Криспи вчера зъ Вальдіери до Нѣмеччины; „Diritto" каже, що до Фридрихсруге.

Парижь 20. серпня. Выбôръ Булянжера выкликавъ въ Лиль формальну бійку межи булянжистами и антибулянжистами; въ Парижи прийшло було также до великого замѣшаня и полиція мусѣла выступати.

Парижь 20. серпня. Въ Амієнѣ выбрано ген. Булянжера, котрый одержавъ тутъ 76.094 голосôвъ; его контркандидатъ одержавъ 41.371 голосôвъ. Въ долѣшнôй Шарентѣ одержавъ Булянже 57.484, контркандидатъ 42.416 голосôвъ. Въ Лиль одержавъ Булянже 130.152 голосôвъ, Кехлинъ 126.567, Десмонтіе 97.409 а Моро 95.023 голосôвъ.

Петербургъ 20. серпня. Вся майже тутешна праса выступае дуже остро противъ Италіи въ справѣ массавскôй и домагаеся, щобы Россія спôльно зъ Францією выступили противъ Италіи.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. о. Лит. въ Муж. Заплачено за 1-пôврôкъ. — **Вп. о І. Лят. въ Сап.** За липень мы не дôстали. — **Вп. Ант. Стор. въ Зал.** До кôнця серпня ще 4 зр. 50 кр. — **Вп. Т. Турч. въ Рий.** Грошѣ дôстали. До кôнця року прийде ще 6 зр. — **Вп. о. Мих. Левъ въ Вербил.** До кôнця року ще 4 зр. 50 кр. — **Вп. Притул. въ Остапк.** 1 зр. 50 кр. дôстали.

Надôслане.

Д-ръ Вильгельмъ Розенгекъ

2550 3—3 **адвокатъ краєвый**

отворивъ свою канцелярію **въ Добромилю**.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 192—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна одной пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядовъ рольничихъ и гиеерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгой поручае свои вы-

2389 робы по найдешевшихъ цѣнахъ. 93—?

„Заордину̇ймо

на **затвердженье** (хроничный запоръ) выгодний **клистиры зъ глицерины**. Пигулки и тайний лѣкй щезнуть тогдѣ безъ слѣду. Скористаймо зъ сего збогачени нашихъ засобовъ лѣкарскихъ. Чи може що бути больше поединчимъ, менше небезпечнымъ, якъ маленька клистирка зъ глицерины, котрои нема больше якъ наперстокъ, щобы одержати сейчасъ певне, легке, безъ болю, обильне выпорожненье безъ болю въ жолудку и кишкахъ въ часѣ котрый хто собѣ обере и вызначить."

Такъ звучить зазывъ окружного лѣкаря д-ра Анакера и статьѣ проф. Шницлера въ „Klin. Rundschau 1888 ч. 11" и въ медич. газетѣ за листопадъ 1887. 2562 1—3

Всѣ лѣкарѣ, всѣ шпиталѣ, тикожь ц. к. загальный шпиталь у Вѣдни уживають клистиры зъ глицерины зъ знаменитымъ успѣхомъ.

Хемично-чисту глицерину маекожда аптика.

Маленьку клистиру до глицерины можна сховати въ кишени одъ камизельки; коштуе за надосланьемъ готовки **зр. 1·50**, франко до всѣхъ мѣсць по цѣломъ свѣтѣ. — За послѣплатою нефранковано **зр. 130**.

Купити можна у: **J. R. BUXBAUM**, Gummiwaarenhandlung, Wien, II. Czerningasse Nr. 4.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

у **Львовѣ** („Народный Домъ"), въ **Станиславовѣ** (пляцъ Францъ-Іосифа, домъ Горовицовъ), **Перемышли** (коло моста), **Тернополи**, (ринокъ домъ Ляндау-а) **Дрогобичи** (ринокъ), **Коломыи** (готель Краковскій) и **Стрыю** (ринокъ, готель подъ „Чорнымъ Орломъ")

поручае зо своихъ складовъ и посередничень:

Вина угорскй. Увойшовши въ звязь зъ продуцентами можемо Впов. Родимцямъ посередничити въ замовленяхъ винъ бочкали. Есть то найдешевшій способъ закупна, бо если вино оминае нашй склады, одпадае подвойный транспортъ и значна акциза.

Можемо доставити бочку (около 130 литровъ) вина Гегіяльского по 35, 45, 48, 55, 65, 85, 100, 105, 130 до 340 зр.; кромъ того прийде Вп. Покупникови уплатити ще фрахтъ 4—5 зр. одъ бочки.

На складахъ нашихъ у Львовѣ, Станиславовѣ Перемышли, Дрогобичи. Тернополи Коломыи и Стрыю удержуемо всякого рода вина по взглядно высшихъ цѣнахъ.

Вина въ бочѣлкахъ 4-литровыхъ зъ доставою франко по 3 зр., 3·20 кр., 3·70 кр., 4·10 кр., 4·50, 4·90 кр

Дорожшй вина поручаеся выписувати фляшками. За бочѣлки звертаеся 45 кр. 2225 6—0

Поручаючися такожь зъ прочими артикулами Впов, Родимцямъ, заявляемо готовость доложити всякихъ старань, щобы вдоволити Пч. Купующихъ такъ подробно якъ и при почтовыхъ зелѣзничихъ посылкахъ

Зъ высокимъ поважаньемъ

Дирекція Народнои Торговлѣ

у Львовѣ.

Девять медалѣвъ заслуги, дипльомъ признаня и дипльомъ гоноровый

на всемирной выставѣ въ Антверпіи

за незрѳвнанй

Выробы косметичнй, Тоалетнй и Парфумеріи.

Антилентилія. Нѣякій артикулъ тоалетовый не може остоятись що-до успѣху и доброты зъ Антилентилією. Средство се одержане зъ одсвѣжаючихъ субстанцій, усувае въ короткомъ часѣ веснянки, опаленя сонячнй, плямы печѣнковй, слѣды по ранахъ и т. д., надае лицю свѣжость и нѣжность. — Цѣна 2 зр.

Пилиптонъ волосю сивому и споловѣлому по кольконазовомъ ужитю привертае красну барву. Пилиптонъ не фарбуе, лише одмолоджуе волосье, котре подъ вплывомъ сего одличного средства одзыскуе первѣстну барву, мягкость и одлыскъ. — Цѣна фляконъ 1 зр. 50 кр.

Валентинъ найсильнѣйше выпаданье волося вздержуе, цибульки волосни взмоцняе и до вытворюваня та поросту волося побуджае. Лисины покрываються краснымъ волосьемъ.—Цѣлый фляконъ 3 зр. Повъ фляконъ 1 зр. 60кр

ПУДРЪ КНЯЖЙ

Знамените поводженье и покупъ сего пудру суть найлѣпшимъ доказомъ его незрѳвнанои добрности. — Пудръ княжій на всѣхъ выставахъ бувъ першимъ, а численй медалѣ заслуги, якими его одзначили, найлѣпше его поручають. — Пудръ княжій не мѣстить жадныхъ металевыхъ примѣшокъ, есть се найчистѣйша и найнѣжнѣйша мучка ростинна, приемно прилягае до лица, надае красну, природну бѣлость и есть неоцѣненымъ средствомъ до окрасы лица.

Пуделко мале бѣлого пудру 60 кр., цѣле 1 зр., зъ лебедикомъ 1 зр. 50 кр Рожевый для блъондинокъ и кремовый для шатинокъ и брунетокъ, мале пуделко по 70 кр., больше зр. 1.20 зъ пуделкомъ зр. 1·60.

Вода фіялкова. Усуваезъ лица прищѣ, лишаѣ, угрики, попаданье и лущенье шкоры, выгладжуе морщинки и долики осповй. Лице одсвѣжуе, выбѣлюе и вынѣжнюе до тои степени, що яко средство тоалетово-гигіеничне зостало одзначене медалемъ заслуги на выставѣ природничо-лѣкарскій въ Краковѣ. Цѣна 1 зр.

Мыло косметичне. Одзначаеся надзвычайною нѣжностею и вельми приемнымъ запахомъ, лагодно дѣлае на нашкорокъ, запобѣгае попаданю рукъ и лица, дуже нѣжно очищуе шкору. — *Усувае веснянки и жовтобрунатнй плямы зъ лица* Цѣна 60 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул., Коперника ч. 3, Готель Европейскій, пляцъ Маріяцкій и улиця Галицка, рогъ Валовои ВЪ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20 и въ ЧЕРНОВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 16—?

ГА-

маки або лѳжка лѣсній бдъ 2.35 зр, до 6.75 зр., палицъ зъ крѣсломъ, парасольки бдъ сонця, шапки рбзнй а такожь не перемакаючй по 50 кр. Плащъ до пороху, торбы, торкистры до екскурзій

поручае найдешевше

МАГАЗИНЪ

БРАТОВЪ ЛЯНГНЕРОВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

2537 Цѣнники на жаданье даромъ.

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ въ монхъ конкурентовъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краевыхъ и заграничныхъ такъ дошево, якъ я. Поручаю мой богатый складъ такожь 2484 Вел. Духовеньству. 20—?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подробно.

Львовъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Звертаю увагу

що по 1-омъ вересня с. р. за-для нового податку спиритусового и подвысшеня цла одъ горѣвокъ заграничныхъ

подорожѣють всякй горѣвки:

краевй розолисы и ликеры о 10 кр. на бутельцъ, а Содпас. румъ и ликеры заграничнй о **40 кр.** *на бутельцъ.*

Въ кождомъ домѣ вольно въ томъ часѣ мати запасъ вольный одъ оплаты податковои 10 литровъ або 14 бутелькъ и тому раджу вызыскати сей привилей и заосмотритися въ конякъ, румъ и ликеры, по дотеперешныхъ дешевыхъ цѣнахъ, передъ вереснемъ.

Цѣнники розсылаю на бажанье одворотною почтою. 2553 3—3

СТ. МАРКЕВИЧЬ

у Львовѣ въ рынку ч. 42.

Торговля товаровъ корѣнныхъ, деликатесовъ и винъ

МЕЧИСЛАВА МУСЯЛА

въ Белзѣ

поручае Всечестн. духовеньству СВѢЧКИ ЦЕРКОВНЙ въ розличныхъ величинахъ по цѣнѣ 76 кр. за кильокрамъ.

Держу такожь на складѣ зелѣзнй хресты, котрй продаю по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ. 2547 3—5

НЕМА НѢЯКОГО БОЛЮ ЗУБОВЪ

при уживаню славнои въ свѣтѣ правдивои ц. к. надворного дентиста

Д-ра ПОППА Анатериновои воды до устъ

котра мае першенство передъ кождою иншою водою до зубовъ яко презерватива проти всѣхъ хоробъ зубовъ, устъ и шыѣ, и при рѳвночасномъ уживаню зъ 2177 17—26

Д-ра Поппа порошкомъ або пастою до зубовъ

удержуе завсѣгды здоровй и красній зубы.

Д-ра Поппа Пльомба до зубовъ

Найлѣпше средство до затыканя самому собѣ дѣравыхъ зубовъ

Д-ра Поппа Мыло зелове проти всякихъ высыпокъ шкорныхъ и такожь знамените до купелѣ.

Цѣна: Анатеринова вода до устъ 50 кр., зр. 1. — и зр. 1·40; Анатеринова паста до зубовъ въ пушкахъ зр. 1·22; Аромат. паста до зубовъ по 35 кр.; Порошокъ до зубовъ въ коробкахъ 63 кр.; Пльомба до зубовъ въ скриночцѣ зр. 1 — Мыло зелове 30 кр

Передъ закупномъ подроблюванои анатериновои воды до устъ, котра после анализы мѣстительно больтбй части здоровлю шкодливй примѣшки, остерьгаеся выразно

Головный складъ: Wien, I. Bognergasse 2.

Достати можна у всѣхъ аптикахъ, дрогеріяхъ и парфумеріяхъ

РОДИЧЪ,

що хотять посылати свои доньки до науковыхъ заведень у Львовѣ, найдуть для нихъ материньску опѣку подъ приступными условіями; — на жаданье початки гры на фортепянѣ а науки коронокъ безплатно. — *Ул. Собѣского, Ч. 12. мешканье 16.* 1—3

Учителька сольового спѣву,

бувша ученица варшавского института музичного и школы оперы, мешкаюча при улици Собѣского ч. 12, удѣлюе лекціи методою, дуже улегшуючою добре осадженье голосу. 1—3

Мешканье и харчь

та товаришку найде ученица VI. клясы въ домѣ професора гимназіяльного. Близша вѣдомость въ 2560 Администрації „Дѣла. 1—?

Замѣна прихода.

Хто зъ Всч. Отцѣвъ духовныхъ коломыйского, станиславовского або стрыйского Подгоря желавъбы замѣнятися за приходъ на Подолю, положеный въ найкрасшой, пшеничной почвѣ, зволить писемно удатись до подписаного для дальшихъ переговоровъ. *Иларіонъ Курбасъ*, парохъ въ Новомъ селѣ коло Збаража, почта въ мѣсци. 2561 1—?

Двохъ учениковъ

зъ интелигенціи особливо зъ священичихъ домовъ принимае на станцію и харчь зъ початкомъ сего року школьного ц. к. урядникъ, Руснинъ, жонатый и бездѣтный. Ручиться за старанну опѣку родительску. Адресу подасть Администрація „Дѣла". 2544 6—8

Важне для Родичѣвъ!

Въ рускомъ честномъ домѣ знайдуть помѣщенье, выгодне и старанне, два ученики зъ школъ народныхъ або низшои гимназіи. Близша вѣдомость въ редакціи „Дѣла", або у панѣ Г. Зарицкои на Хорущинѣ, ч. 13, 1 поверхъ. 2557 2—3

Практикантъ.

Зъ порядной, христіяньскои родины приймеся молодого, понятливого молодця, ученика гимназіяльного (стенографа) до конторы. Власноручно написанй оферты (по нѣмецки) проситься надсылати подъ знакомъ: A. S. G. 2558 poste restante, Львовъ.

О половину зниженй цѣны

для предплатниковъ „Дѣла", „Зорѣ" и „Батьковщины"

на давнѣйшй томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей" т. I—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поединчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до „Администраціи Дѣла у Львовѣ".

Знижена цѣна всѣхъ 20 томовъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

ХРЕСТЫ

на гробы и памятники, лякерованй и золоченй

поручае

Антонъ Гальскій

торговля зелѣзомъ у Львовѣ

Майданъ Маріяцкій Ч. 9.

Цѣнники и рисунки на жаданье franco. 2543 4—?

10 децимальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнй и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великй машивы до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр.; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгонными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня буракovъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, есть на продажъ поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надосланьемъ готовки або за послѣплатою у п. 2524 11—15

BUGANYI,

Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

Одзначенй медалями заслуги на выставахъ краевыхъ и заграничныхъ, также державнымъ медалемъ на послѣдной выставѣ краковской.

СРЕДСТВА ЛѢКАРСКЙ и ТОАЛЕТНЙ

ІОСИФА ТРАВЧИНЬСКОГО

аптикаря „Подъ Короною" въ Краковѣ.

Вино хинове и вино хинове зъ зелѣзомъ, поручень Тов. Лѣкаровъ краковскихъ, вырoблюванй зъ найлѣпшои коры хиновои, а одновѣдаючй всякимъ вымогамъ медицины, сталися необходимй въ ординаціяхъ лѣкарскихъ. — Се средство взмоцняе цѣлый организмъ, подпомагае травленье и апетитъ, неоцѣненымъ стаеся для реконвалесцентовъ по тифусѣ, запаленю легкихъ, дифтеріи, скарлатинѣ и т. п., въ катарахъ жолудка и кишокъ, въ сухотахъ, блѣдачцѣ, въ роздразненяхъ нервовыхъ, въ высиленю организму, въ опорныхъ фебрахъ. Для дѣтей слабовитыхъ есть се одинокимъ средствомъ. Цѣна фляшки 2 зр., повъ фляшки 1 зр. 20 кр.

Вино пепсинове, въ несправности, браку апетиту и въ много иншихъ недугахъ жолудка. Ц. 1 зр. 50 кр.

Вино румбарбарове, въ недугахъ жолудка, печѣнки, жовтачцѣ, затканю и т. п. Цѣна 1 зр. 50 кр.

Розчинъ „Lerasa", маe пирофосфоранъ зелѣза и соды, котрый въ браку крови, блѣдачцѣ, роздразненяхъ нервовыхъ, ослабленю и винищеню цѣлого организму, признали найславнѣйшй лѣкарѣ за найсильнѣйше средство, бо робить кровь молодою и свѣжою. Цѣна 50 кр.

Бальсамъ здоровля, есть се одличне средство домове въ недугахъ, що повстали зъ злого жолудка. Оказалось оно спасеннымъ въ катарѣ, болѣхъ и корчахъ жолудка, гемероидахъ, браку апетиту, згазѣ, затканяхъ, болѣхъ и заворотахъ головы. Цѣна фляшки 1 зр., повъ фляшки. 50 кр. Численй свѣдоцтва суть доказомъ его успѣшности.

Впов. Пане! Для жены моеи, недужои на хроничный катаръ жолудка, боль головы, омлѣлость, привезъ я Вашъ „Бальсамъ здоровля". Вже при зажитю першои половины фляшки жена моя почулась далеко сильнѣйшою и здоровшою, а нынѣ находиться вже въ найлѣпшомъ здоровлю.

Варшава д. 29 мая 1886 р. *Юлій Потоцкій.*

Сиропъ бальсамично-зеловый. Цѣна 75 кр. **Пастильки зеловй.** Цѣна 50 кр. Оба сй средства зложенй зъ вытяговъ горскихъ зелъ, одличного смаку, оддаляють найопорнѣйшій кашель сухій и первовый, давленье, коклюшь, плюванье кровію, хрипку, духоту и флегму.

Зела карпатскй оддаляють довготревалый кашель, катаръ легкихъ, давленье въ горлѣ. Цѣна 40 кр.

Екстрактъ шпильковый есть знаменитымъ средствомъ для недужихъ на легки и горло, астму, бракъ воздуха, бо розбрысканый брызкавкою въ воздусѣ наповняе комнату тревалою и здоровою вонею лѣсовъ шпильковыхъ. Цѣна фляшки 1 зр. 50 кр. повъ фляшки 75 кр. Брыскавка до того 1 зр. 20 кр.

Зела противревматичнй и противгостцевй, суть неоцѣненй для недужихъ на ревматизмъ, гостець, подагру, ломанье въ крижахъ, заразомъ чистячи кровь, привертають организмови здоровй соки. Лѣчать чудово золотуху застарѣлу такъ у дозрѣлыхъ якъ и у дѣтей. Цѣна 1 зр.

Смарованье бальсамично-зелове. Цѣна 1 зр. 50 кр. **Експелеринъ**. Цѣна 30 кр., 60 кр. и 1 зр. 50 кр. Натираючи мѣсця недужй однымъ зъ тыхъ средствъ два разы на день, оддаляеся задавненй ревматизмы, гостець, ревматизмъ въ головѣ, такожь хвилевый паралижъ рукъ и ногъ.

Бальсамъ на одмороженье. Средство неомильне. Цѣна 50 кр. **Верруцинъ,** нищить цѣлкомъ одтиски, бородавки и згрубѣлости шкоры. Цѣна 50 кр. **Каплѣ чудеснй** зъ кокаиною. По зажитю тыхъ капель устае навѣть найсильнѣйшій боль зубовъ. Цѣна 50 кр. **Вата** лагодача боль зубовъ 15 кр. **Аллиль** до натиранья противъ мигрены, флюксіи и штриканю въ ушахъ и лици. Цѣна 1 зр.

Регенераторъ есть незрѳвнанымъ средствомъ, бо привертаючи сивымъ и сполovѣлымъ волосямъ первѣстну барву та взмоцнюючи ихъ, надае незвыклу мягкость и полыскъ, до того нищить паршлѣ и прищѣ. Передъ ужитьемъ не треба волося мити въ содѣ и мылѣ, але зросити волосье симъ плыномъ, а по 8—10 днехъ одержать они первѣстну барву. Плынъ сей не плямить нѣ шкоры нѣ бѣля, и черезъ се переходить всѣ доси знанй средства. Цѣна 3 зр. и 1 зр. 50 кр.

Пудеръ знаменито пристаючій до тѣла въ трехъ барвахъ, бѣлый, рожевый для блъондинокъ, кремовый для шатинокъ и брунетокъ. Цѣна коробки 30 и 50 кр., и 1 зр. — Пудеръ мого выробу одзначаеся деликатностею, знаменитымъ приляганьемъ до тѣла такъ дуже, що нѣхто не догадаесь пудру; не маe такожь шкодливыхъ складниковъ, тому уживати его якъ найлѣпше поручаю.

Паста красоты. (Crême de beaute), оддалае морщинки, веснянки, плямы печѣнковй, прыщѣ, червоность носа, однымъ словомъ есть се средство одмолоджуюче и надаюче лицю надзвычайну нѣжность и свѣжость. Цѣна 85 кр. **Кремъ глицериновый** надае тѣлу мягкость не допускаючи заразомъ, щобы руки и лице попадалися. Ц. 75 кр.

Вода до устъ. Цѣна 75 и 30 кр. **Паста до зубовъ** Цѣна 50 и 25 кр. Не допускають порохнѣти и чорнѣти зуамъ, кровавити и ослаблятись ясламъ, а до мого нищать неприемну воню, котра выходить часто зъ устъ.

Ессенція мятова только мого выробуе сть добра полокати рано и по обѣдѣ уста бо оддалае немилу воню а заразомъ вскрѣпляе и одсвѣжае цѣле поднебенье. Цѣна 50 кр.

Ессенція лопухова. Цѣна 50 кр. **Олѣй лопуховый.** Цѣна 80 кр., и **Ессенція таннo-лопухова.** Цѣна 80 кр. не допускають выпаданя волося, творення парилѣвъ, грибковъ и половѣти волосю.

Лиліонеза, одзначаесь незвыклымъ милымъ запахомъ. Выбѣлюе и вынѣжнюе шкору, лагодно дѣлае на нашкорокъ и тому вырoвнюе морщинки и долики по оспѣ. Запобѣгае паданю лица и рукъ, лущеню и пуканю шкоры. Усуваe прищѣ, лишаѣ, плямы, веснянки и т. д., хоронячи заразомъ одъ опаленя. Цѣна 75 кр.

Мыло зелове. Надае лицю незвычайну бѣлость и нѣжность. Цѣна 25 кр. **Мыло глицеринове плынне,** одиноке до захованя барвы лиця до повнои старости, удержуе ей безнастанно свѣжо и нѣжно и хоронить одъ опаленя, плямъ печѣнковыхъ и т. п. Ц. 60 кр. **Вода кольоньска,** власного выробу, маe загальне признанье. Цѣна 70, 35 и 2·50 кр. **Чудесный пластеръ краковскій** на всѣ задавненй раны и скалѣченя. Цѣна 40 кр. **Порошокъ** усуваючій молѣ, блощицѣ и иншій домовій насѣкомй. Цѣна 25 кр.

Аптика есть заосмотрена у всѣ средства лѣчничй **найновѣйшои медицины,** крѳмъ того у всѣ выробы лѣчничй, косметичнй и перфумеріи зъ перворядныхъ фабрикъ французкихъ и нѣмецкихъ. Складъ водъ минеральныхъ, приладовъ хирургичныхъ и средствъ гомеопатичныхъ.

2287 14—24 **Цѣнники и брошурки даромъ и оплатно.**

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.

Ч. 175. Львôвъ, Второкъ 9 (21) серпня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. Надôслане по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dubes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — **Рукописи звертаються лише на попередне застереженье — Реклямації неопечатані вôльній ôдъ порта — Поодинокe число коштуе** 3 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Зъ днемъ I (13) липня зачалася нова чверть року выдавництва „Дѣла зъ Библіотекою Найзнам. Повѣстей“. Просимо поспѣшити зъ присылкою залеглостей и предплаты.

Ново приступаючій предплатники дôстануть початокъ зачатои повѣсти „Облôмовъ“ безплатно.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

„N. fr. Presse“ доносить, що рада державна маѣ бути скликана на день 11. жовтня.

Пос. Линбахеръ и другій клерикальній послы въ радѣ державнôй носились вже ôдъ давна зъ гадкою заложити въ австрійскôмъ парляментѣ велику партію клерикальну; гадка та однакожь упала за-для опору найблизшихъ приятелѣвъ Линбахера. Теперь-же пôдносить ту гадку знôвъ „Oester. Corr.“, хочь въ трохи змѣненôй формѣ. Згадана газета пише именно, що свѣтла идея утвореня католицкого центра буде залишена зъ обавы, щобы радикальній елементы межи Чехами, Поляками и Словенцями, котрі доси завсѣгды ще голосували зъ правицею, не сполучились зъ лѣвицею. Мимо того однакожь було-бы утворенье католицкои велико-австрійскои партіи на якъ найширшихъ пôдставахъ рѣчею дуже конечною. Дотеперѣшне угрупованье консерватистôвъ пôсля краєвъ коронныхъ мало пôдставу, бо на порядку дневнôмъ стояла борба языкова. Нинѣ, коли ту справу полагоджено, выступаѣ на першій плянъ справа вѣроисповѣдности шкôлъ и христіяньскои реформы соціяльнои, обороны христіяньскои моральности. Справы тѣ суть дуже великого значеня для цѣлого житя публичного и вымагають сполученя всѣхъ елементôвъ консервативныхъ. Годѣ рѣшити ихъ пôсля краєвъ коронныхъ, лишь хиба черезъ сильну партію католицку, обôймаючу цѣлу державу. Згадана повысше газета завзываѣ отже маюче ôдбутися у Вѣдни вѣче католикôвъ, щобы оно перше дало пôдставу до завязаня якои партіи.

Провôдною гадкою и цѣлею розкладу сегорôчнои кампаніи парляментарнои ѣсть, дôйти до того, щобы буджетъ ухвалити прецѣ разъ передъ новымъ рокомъ.

Тисса и секретарь державный Векерель конферували зъ анкетою хорватскою въ справѣ знесеня регалій въ Хорватіи и Славоніи. Знатоки хорватскій згодилися на проектовану методу знесеня регалій.

— —

Въ присутности царя розпочалися дня 18 с. м. въ окрестности Петербурга великій маневры, въ котрыхъ взяли участь 66 баталіонôвъ пѣхоты, 46 шкадронôвъ кавалеріи и 150 пушокъ. Пôдчасъ маневрôвъ снух уживаються такожь телеграфъ польный, почта польна, пекарнѣ и ôддѣлъ вельосипедовый.

До „Pol. Corr.“ доносять, що царь маѣ нинѣ выѣхати окремымъ поѣздомъ на маневры до Царства польского, котрі будуть ôдбуватися пôдъ головною командою ген.-губернатора Гурка.

„Новости“ розписуючись о пововôдкрытôй зелѣзници зъ Вѣдня до Константинополя, кажуть такъ: Безперерывне сполученье турецкои столицѣ зъ Вѣднемъ и Австро-Угорщиною ѣсть для Австріи великои ваги и то не лишь торговельнои, але такожь и политичнои. Австро-Угорщина зыскаѣ теперь безпосередный а тымъ самымъ и ширшій вплывъ на балканьскôмъ пôвъостровѣ, що и такъ близше лежить до Австро-Угорщины якъ до Россіи. Для Россіи буде отже теперь борба о вплывъ на балканьскôмъ пôвъостровѣ ще труднѣйшою якъ доси.

„Нов. Время“ каже, що тоастъ нѣмецкого цѣсаря, выголошеный въ Франкфуртѣ надъ Одрою при нагодѣ ôдкрытя памятника кн. Фридриха Кароля ѣсть вымѣреный выключно противъ Франціи, и не можна думати, що цѣсарь думавъ тымъ тоастомъ загрозити длятого, що „Nord“ нагадавъ о ôдданю пôвнôчного Шлезвика Данiи, застереженôмъ въ арт. 5 парискои угоды.

Потверджаѣсь вѣсть о приѣздѣ царя до Царства польского на маневры. Зъ Петербурга доносять именно, що въ Скерневицяхъ роблять приготовленя на принятье царя.

Въ послѣднихъ дняхъ появились якъ въ россійскихъ такъ и заграничныхъ газетахъ якiсь дивнi вѣсти, котрыхъ правдивôсть годѣ ще сконстатувати. Такъ доносить н. пр. „Нов. Время“, що власти австрійскі дали львôвскимъ газетамъ наказъ писати дуже зглядно о Россіи и що то маѣ бути доказомъ, що Австрія по зъѣздѣ монархôвъ въ Петергофѣ признаѣ конечнôсть зробити першій крокъ до помиреня зъ Россіею. Ну, намъ о такôмъ наказѣ нѣчого не звѣстно, а звѣстно за те ажь надто добре, що львôвскій прокураторъ, котрого „Нов. Время“ страшно величаѣ, дивить дуже пильненько якъ разъ за такими справами, котрі дотыкають нашихъ ôдносинъ.

Зъ Брукселѣ знôвъ доносять, що тамъ ходить поголоска, що Россія затягнула въ Амстердамѣ позичку 200 мил. франкôвъ, котра буде въ жовтню выпущена по курсѣ 97 зъ 5%. На послѣдокъ доносять зъ Парижа, що до Ишль маѣ приѣхати гр. Урусовъ, щобы тамъ розпочати переговоры въ справѣ зближеня Австріи до Россіи.

— —

Берлиньска газета урядова оголосила автентичный змѣстъ бесѣды, котру цѣсарь Вильгельмъ выголосивъ въ Франкфуртѣ надъ Одрою а котра такъ звучить: „Мôй пане начальный бурмистре! Сердечно дякую вамъ за слова лише що высказанi и прошу передати мѣсту мою найсердечнѣйшу подяку за сердечне принятье. Знаю добре о тôмъ, що, якъ вы лише що згадали, звязь щирого, вѣрного пожертвованя сполучаѣ ôдъ вѣкôвъ Франкфуртъ зъ моимъ домомъ. Мôй дѣдъ знавъ о тôмъ добре и выбравъ длятого то мѣсто на мѣсце для памятника. Єго воля ôддала бл. п. князеви коменду третого корпуса армiи. Зелѣзный могучій характеръ, сильна воля и стратегичный геній князя, зробили єго здôбнымъ станути на чолѣ армiи и образувати въ твердôй тяжкôй школѣ сынôвъ Бранденбургіи, котрі ôдзначилися ôдтакъ пôдъ Віонвиль.

Поважный то часъ, въ котрôмъ живемо. Великі вожды, котрі вели нашу армію до побѣдъ, наслѣдникъ престола и кн. Фридрихъ Кароль померли. Доки стане исторія, доти будуть поважатися мôй батько, яко нѣмецкій наслѣдникъ престола и мôй вуйко яко нѣмецкій маршалокъ польный, яко перший головнi борцѣ и основателѣ державы. Якъ народъ бранденбургскій зъ зелѣзною енергіею и зъ неутомимою трудолюбивôстею зъ пѣсковатои землѣ добуваѣ заробокъ, такъ нинѣ тому 18 лѣтъ добувъ третій корпусъ побѣду надъ неприятелемъ. Дѣла же, якихъ той корпусъ довершивъ, маѣ ôнъ завдячувати князеви и єго школѣ. Пью за добро мѣста Франкфурта и третого корпуса армiи.

Але ще одно хочу додати. Мои панове! Зô взгляду на великій день, якій святкуємо, хочу сказати: Суть люде, що смѣють говорити, будьто-бы мôй батько хотѣвъ ôддати то, що спôльно зъ покôйнымъ княземъ добули. Всѣ мы знали єго за надто добре, щобы мы хочь на хвилю могли спокôйно слухати такои зневаги єго памяти. Бувъ ôнъ того самого погляду, що и мы, що не можна нѣчого пожертвувати зъ здобутковъ великои добы. Думаю, що якъ въ третôмъ корпусѣ такъ и въ цѣлôй армiи знаємо, що пôдъ тымъ взглядомъ панує одна гадка, що лѣпше, щобы на побоєвищи наложили головою всѣ 18 корпусôвъ и 42 милiоны жителѣвъ, якъ щобы мы жертвували хочь одинъ камѣнь зъ того, що мôй батько и кн. Фридрихъ Кароль здобули. Въ тôмъ дусѣ пôдношу чашу и пю за щастье моихъ добрыхъ Бранденбурцѣвъ мѣста Франкфурта и третого корпуса армiи.“

Цѣсарь Вильгельмъ настроєный очевидно якось дуже воєннымъ духомъ. Въ суботу мавъ ôнъ промову до 1. полку гвардiи и сказавъ мѣжь иншимъ: Коли знôвъ надôйде часъ, то полкъ сей выступить до борбы подôбно якъ въ битвѣ пôдъ Saint-Privat (18 серпня 1870).

— —

Булянжера выбрано ажь въ двохъ мѣстностяхъ, въ Амiєнѣ и Шарантѣ а выборъ єго значить величезну поражку для правительства. Умѣренно-республиканьскій газеты потѣшаються тымъ, що єго выбрано лишь въ реакцiонерскихъ округахъ, а радикалы тріюмфують. Передъ редакцiею булянжистôвскои „Cocard“ устроєно въ Парижи на вѣеть о выборѣ Булянжера величезну демонстрацію и спалено великій стôсъ опортунистичныхъ газетъ. Въ загалѣ настало въ Парижи таке замѣшанье, такій неспокôй, що полиція мусѣла выступити противъ Булянжистôвъ зъ добутыми шаблями. Въ Амiєнѣ мусѣло войско выступити зъ багнетами.

Рухъ выборчій.

Въ Комарнѣ ôдбулися онодгы нарады селянъ-выборцѣвъ надъ поставленьемъ кандидата на посла до краєвого сойму. На нарады сей явилося було богато селянъ а прибуло такожь и кôлькохъ священикôвъ. Нарады велися пôдъ проводомъ о. декана Комарницкого. Самъ о. Комарницкій промовлявъ дуже селянамъ до серця и радивъ, щобы выбирали собѣ чоловѣка независимого и не такого, котрый не заступавъ-бы въ соймѣ интересôвъ селяньскихъ та ще може навѣть и выступавъ-бы противъ тыхъ интересôвъ. Розумно промовляли такожь н. М. Косъ зъ Комарна и о. Матковскій зъ Горожанны. Бесѣды тѣ заинтересували були дуже селянъ якъ Русинôвъ такъ и Полякôвъ. По довшихъ нарадахъ стануло на тôмъ, що поліпшено самымъ селянамъ волю выбирати, кого хотять. Загалъ селянъ годиться на кандидатуру о. Михаила Матковского зъ Горожанны. Такъ само мають зôбратися такожь селяне зъ окрестности Рудокъ и высказати свою волю.

— — —

Про рухъ выборчій въ Снятиньскôмъ доносить „Kur. Lwowski“ такъ:

Передвыборча агитація въ Снятиньскôмъ, де кандидатомъ ѣсть о. Гаморакъ, чоловѣкъ дбалый о добро народу, а контркандидатомъ п. Мойса, властитель котрогось зъ обшарôвъ дворскихъ, зовсѣмъ не знаный зъ горожаньскои дѣятельности — позбавила вже житя одного чоловѣка.

Якiйсь п. Ваґнеръ, котрый огнемъ и мечемъ переводить выбôръ п. Мойсы на посла до краєвого сойму, устроивъ дня 18 л. с. м. разомъ зъ п. Мойсою великій пиръ для писарѣвъ громадскихъ и селянъ. Въ заболотôвскôмъ шинку Янкеля Шаффера зôбралося того дня кôльканацять селянъ зъ окрестности и писарѣвъ а пп. Ваґнеръ, Мойса и ихъ спôльникъ Янкель такъ споили своихъ гостей, що всѣ лежали якъ бараны. Лишь одинъ Янушевскій, громадскій писарь зъ Трôйцѣ, спускаючись на то, що маѣ мôцнѣйшу голову якъ всѣ єго товаришѣ, выбрався вечеромъ до дому. Зъ Заболотова до Трôйцѣ веде дорога черезъ Прутъ. Янушевскій думавъ, що вода єго отямить и отверезить, тай пустився въ брôдъ. Ледви однакожь зробивъ кôлька крокôвъ, упавъ и вода єго понесла. На другій день найдено єго тѣло. Ôнъ лишивъ жѣнку и дрôбнi дѣти на совѣсти пп. Мойсы и Ваґнера. Мойса, здаѣся, дасть вдовѣ запомогу въ сумѣ 5 зр., зъ котрои Янкель Шафферъ пôдъ покрывкою, що ôнъ тую запомогу выробивъ у „вельможного пана“, возьме 2 зр. Для п. Ваґнера же буде то рѣчь зовсѣмъ рôвнодушна, хочь-бы и сто Янушевскихъ пало жертвою. Подôбнои корупціи народу, яка розвиваѣся теперь пôдчасъ агитаціи выборчои, давно вже не бувало у насъ. Законъ о піяньствѣ, здаѣсь, засуспендовано на той часъ, щобы честилюбивымъ людемъ приспорити нѣчимъ незаслуженый мандатъ...

Дописи „Дѣла“.

Зъ Стрыя.

[Де-що о стрыйскôй порядности и безпорядности.]

Переживаючи лишь короткій часъ въ Сгрыю, мусить кождый подивляти, якъ мѣсто по нещасноôмъ пожарѣ хорошо пôсля вымогъ будôвничихъ ôдновляѣся. — Не ѣсть се заслуга мѣсцевыхъ Жидôвъ халатникôвъ, — (бо зъ христіянъ якъ тутъ такъ и деиндe, выпертыхъ зъ заряду мѣста, лишилися, зъ ласки bracі mojżeszowego wyznania, лишь деякі на фигурантôвъ и заслону) — але головна безперечно ѣсть тутъ заслуга правительства, котре обнявши зарядъ мѣста, щедрій дары на погорѣльцѣвъ и позичку краєву въ розсудный способъ роздѣлило и доходами мѣста економично заввдуе.

Мѣщаньство христіяньске побоюѣсь не безъ причины, що въ короткôмъ часѣ въ наслѣдокъ жидôвскими сателитами розписуваныхъ кореспонденцій по польскихъ дневникахъ, готово правительство ôддати зарядъ мѣста хрещенôй и нехрещенôй репрезентаціи мѣскôй; выборы до нея вже ôдбулись а пропинаційна клика не занедбала себе и фигурантôвъ на радныхъ упхати зъ выимкою ледви кôлькохъ независимыхъ людей.

На щастье внесеный рекурсъ, здаѣся, спонукаѣ новi выборы. Тутъ, пôсля нашои гадки, не повиненъ дотеперѣшный зарядъ мѣста пасивно заховуватись але безсторонно вплывати, щобъ якъ найменше халатникôвъ, шукаючихъ для себе ґешефтôвъ при завѣдованю доходами мѣскими, до рады входило. — Ходять тутъ прецѣ о забезпеченье капиталôвъ выпозиченыхъ, а до того потрѣбный ѣсть енергичный зарядъ мѣста.

Чей случаѣ станиславôвскій, коломыйскій и дрогобицкій повиний вже разъ мѣродайнымъ сферамъ очи отворити, бо инакше мѣста запропастяться пôдъ управою автономичныхъ пропинаторôвъ халатникôвъ.

Выповѣджене нами мнѣнье не ѣсть наслѣдкомъ якогось неоправданого погляду, але досвѣдомъ, котрый щоденно видѣти може кождый, хто не позичаѣ окулярôвъ ôдъ пропинаторôвъ халатникôвъ, стремлячихъ консеквентно до безпощадного опанованя мѣстъ и мѣсточокъ и знищеня доходôвъ нашими прадѣдами гôренько зложеныхъ.

Нинѣ уже халатники уважають за рѣчь имъ прислугуючу не допустити христіянина до закупна реальности въ середмѣстю, а наколи-бъ ёму якимсь свѣтомъ се удалось — то докучати ёму такъ, щобъ змушеный бувъ за пôвъ дармо имъ ôдпродати. Мы маємо тутъ живый взорець на аптикари Альбазанôмъ и инжинерѣ Вшетечцѣ. Закуплені мѣсця будуть мусѣли ôдпродати сынамъ выбраного народу. Дôзнаѣ ажь надто халатничои опѣки також и филія „Народнои Торговлѣ“ въ Стрыю, на котру сыплються клеветы ще и ôдъ заслѣпленыхъ декотрыхъ фанатикôвъ польскихъ. Не догадуються бѣдолашнi, въ чию дуду грають. На нещастье наше, суть и Русины, котрі замѣсть пôдпирати свою институцію, наносять ѣй досыть лиха, зъ чого халатники руки затирають.

Передмѣстье Лапы, числяче надъ 5000 мешканцѣвъ, добилось зъ ласки бувшои репрезентаціи халатничои ледви филіяльнои школы о одномъ учителю, до котрои 250 дѣтей учащаѣ. Не ѣсть же се пронія и ганьба для властей шкôльныхъ, щобъ въ мѣстѣ о 13.000 людности дѣялись рѣчи, о якихъ на селѣ не чувати! Ще гôрше дѣесь зъ передмѣстемъ Заплатинъ и Береги; тамъ вже не маѣшь жаднои школы а годѣ тамошному жителеви маленьку дитину посылати до мѣскои школы ôддаленои о милю, то-жь и не дизо, що мѣщане зъ згаданого передмѣстя пяньствують и свое достоиньство понижають. — По енергіи правительственного комисаря, яко завѣдателя мѣста надѣємося, що за своєи управы залагодить сю аномалію въ користь христіяньского населеня и зôставить по собѣ добру память. Надѣємось такожь рѣшучои интерпеляціи въ шкôльнôй радѣ окружнôй зô стороны рускихъ членôвъ тои-же, Вп. оо. Ш. и З., що справу отвореня и розширеня шкôлъ по передмѣстяхъ до стôйныхъ результатôвъ допровадити може, — бо чей и соймъ краєвый маѣ гадку, щобъ въ мѣстахъ темнота просвѣтѣ уступала. Чей замѣсть оплачувати тысячами школы выробôвъ проблематичнои для нашого краю вартости, якъ на пр. брабантскихъ коронокъ въ Закопанôмъ, власти скорше прихиляться до внесеня зменшити число анальфабетôвъ по мѣстахъ!

Тѣ то причины головно на се вплывають, що въ тутешнôй гимназіи передмѣщаньскихъ сынôвъ не видати, бо чей годѣ имъ посылати до гимназіи дѣтей, наколи въ середмѣстю ѣсть тôлько однѣсенька 4 клясова школа народна. А суть тутъ деякі зажиточнi люде, що бажають просвѣты для своихъ дѣтей и посылали-бы радо сынôвъ до середнои школы, наколи-бъ мали можнôсть дати дѣтемъ пôдготовляючу науку. Справдѣ фреквенція гимназіи побôльшаѣсь, але що намъ Русиамъ зъ того? Фреквенція та збôльшаѣсь сынами халатникôвъ-жидôвъ! — Нинѣ годѣ христіянинови мати въ мѣстѣ каменицю, а колись такъ само не буде вôльно добиватись о посаду, конвенюючу жидови. — Мы бажали-бъ, щобъ ся допись сталася якоюсь електро-динамичною силою, котра-бы спонукала нашу интелигенцію обдумати средства и розвивати дѣяльнôсть въ тôмъ напрямѣ, щобы мы могли ôдпирати и ставити таму повени, котра намъ грозить.

НОВИНКИ.

— **Торжественне богослуженье архіерейске въ день уродинъ цѣсаря въ Пôдлютôмъ.** Глубоко въ горахъ биля Перегиньска, надъ рѣкою Лôмницею, лежить Пôдлюте, власноôсть рускаго митрополита львôвского. Ѣсть се оселя зложена зъ кôлькохъ лише хатъ, въ котрыхъ лѣтомъ перемешкують гостѣ купелевi, а въ зимѣ гуляе вѣтеръ. Туды заѣздить що року на лѣто и нашъ Впр. митрополитъ, щобы ôдотхнути здоровымъ воздухомъ гôрскимъ и ужити рѣчныхъ або минеральныхъ купелей. Звычайно вертавъ що року нашъ архіерей на Спаса до Львова, щобы тамъ ôдслужити торжественне богослуженье въ день уродинъ цѣсарскихъ. Сего року сталось инакше. Впр. митрополитъ занятый будôвлею новои кедровои палаты въ Пôдлютôмъ, тому и продовживъ свое пробуванье о цѣлый мѣсяць, а тымъ самымъ ся далека закутина сталась мѣсцемъ незвычайного въ тыхъ сторонахъ торжества. Зъ самого ранку почавъ сходитись народъ зъ околичныхъ гôръ зъ своими священиками, а о год. 10-тôй почавъ Впр. митрополитъ богослуженье. Въ богослуженю взяли участь крилошанинъ о. Готеровскій и деканъ о. Левицкій зъ асистою, зложеною зъ сусѣдныхъ священикôвъ: оо.: Вѣлецкого зъ Ясеня, Малицкого зъ Прислопа, Долиньского зъ Перегиньска, Сѣчиньского зъ Вѣстовы, Гриба зъ Ольхôвки, Левицкого зъ Суходолу, Саболты зъ Липовицѣ и Скородиньского зъ Пôдмихайля. На хорахъ спѣвали питомцѣ львôвскои семинаріи та инший спѣваки. Народу, селянъ и купелевои та околичнои интелигенціи на богослуженю була велика сила, такъ що маленька церковь въ Пôдлютôмъ не могла всѣхъ помѣстити. Пôдчасъ богослуженя проповѣдувавъ самъ Впр. митрополитъ. По службѣ Божôй и ôдспѣваню многолѣтства цѣсареви та имну народного запросивъ Впр. митрополитъ всю интелигенцію на обѣдъ до свого помешканя. Тамъ промовивъ Впр господарь до зôбраныхъ гостей и пояснивши значенье торжества внесъ тоастъ въ

честь цѣсаря. Хоръ питомцѣвъ грôмкимъ „многая лѣта“ ôдповѣвъ на сй слова свого архіерея.

— **Зъ Рогатина пишуть намъ**: Въ суботу, дня 18 н. ст. серпня пôднялася надъ Рогатиномъ вечеромъ о 8-мôй годинѣ страшенна буря зъ градомъ, блыскавками и громами. Одна старенька женщина, що ходила за прошенымъ хлѣбомъ, лягла спочити въ ровѣ при дорозѣ въ самôмъ ринку и заснула такъ сильно, що не прочуняла навѣть тогдѣ, коли велика сила воды надилыла тымъ ровомъ. Коли вода опала, заставъ лѣкарь вже не живу жебрачку. — Того дня дававъ нашь народный театръ перше представленье въ Рогатинѣ. Руска интелигенція околична зъѣхалася на се представленье ще за погоды и взяла численну участь въ нѣмъ. Знаменита гра и спѣвы нашихъ артистôвъ вельми подобались зôбранымъ гостямъ, то-жь можна надѣятись, що и на слѣдующихъ представленяхъ, а буде ихъ всего лише шѣсть, саля театральна буде переповнена.

— **Про пожаръ въ Ожидовѣ пишуть намъ**: Дня 15 н. ст. серпня въ полудне згорѣло въ Ожидовѣ 21 забудовань господарскихъ, пара коней и двоє телятъ; шкоду обчислюють на 15.000 зр. Лише одинъ господарь бувъ убезпеченый. Сторожа огнева зъ Бѣлого каменя наспѣла на помôчь и хотяй взагалѣ було пять сикавокъ пôдчасъ огню, то не можна було ратувати, бо не ставало воды. Въ годину стояли всѣ будынки въ огни. Причиною пожару бувъ недоглядъ дѣтей.

— **„Общество им. Качковского“** повѣдомляє своихъ членôвъ, що для участникôвъ загальныхъ Зборôвъ и концерту, котрй ôдбудуться въ Дрогобичи дня 25 серпня (6 вересня) знизили дирекціи зелѣзниць цѣну ѣзды. Зелѣзницѣ подали ось якій опустъ зъ цѣнъ ѣзды: угорско-галицка (лупкôвска) 25%, Кароля Людвика 33⅓%; яко легитимація служить червона карта членьска общества; зелѣзницѣ: черновецка и державна опустили 33⅓% а на тй шляхи выданй будуть иншй карты легитимаційнй. Интересованй зволять зголоситись по тй карты легитимаційий до канцелярiи общества, залучаючи почтову марку на 5 кр. и подаючи точно ту стацію зелѣзнои дороги, де всѣдають.

— **Въ Пôдбôрцяхъ** пôдъ Львовомъ ôдбудеся дня 15 (27) серпня першій ôдпустъ въ честь Пресв. Дѣвы Маріи, удѣленый св. отцемъ, на котре торжество комитетъ мѣсцевый побожныхъ христіянъ до участи запрашає. — Ôдъ гр.-кат. комѣтету церковного въ Пôдбôрцяхъ.

— **Выказъ питомцѣвъ принятыхъ до бурсы Братства св. О. Николая въ Станиславовѣ** на рôкъ шкôльный 1888|9: — I) До I. клясы гимназ.: 1) Андроховичь Адріянъ сынъ пароха зъ Лысця, 2) Баранъ Ем. сынъ господаря, 3) Бачиньскій Вол. сынъ пароха зъ Григорова, 4) Бойчукъ Ник. сынъ селянина зъ Кончакъ старыхъ, 5) Голубовскій І. сынъ надлѣсничого дôбръ митропол. зъ Перегиньска, 6) Гордѣйчукъ Іос. сынъ господаря зъ Устечка, 7) Карачевскій Исид. сынъ нар. учителя зъ Явча, 8) Копыстяньскій Ром. сынъ пароха зъ Галича, 9) Кунинскій Вол. сынъ пароха зъ Креховичь, 10) Мардаровичь Богданъ сынъ пароха зъ Каменокъ великихъ, 11) Павлякъ Теоф. сынъ нар. учителя зъ Половець, 12) Паукъ Евг. сынъ пароха зъ Саджавы, 13) Рудкевичь Ант. сынъ нар. учителя зъ Тиссова, 14) Целевичь Іос. сынъ пароха зъ Тростянця. — II) До II. клясы гимназ.: 15) Боринець Мих. сынъ селянина зъ Рôвнѣ, 16) Волощакъ Ант. сынъ нар. учителя зъ Перегинска, 17) Гричукъ Іос. сынъ селянина зъ Колодѣвки, 18) Гудикъ Ем. сынъ пароха зъ Трибуховець, 19) Зеленько Мих. сынъ селянина зъ Хотѣня, 20) Манулякъ Ант. сынъ селянина зъ Космирина, 21) Устіяновичь І. сынъ магазинера зел. дор. въ Копычинцяхъ, 22) Файгель Ант. сирота по геометрѣ зъ Пôдгôрокъ, 23) Янкевичь Ем. сынъ пароха зъ Межигорець. — III) До III. клясы гимназ. 24) Андроховичь Андр. сынъ пароха зъ Лысця, 25) Андрѣишинъ Мих. сынъ пароха зъ Жабокрукъ, 26) Билиньскій Едвардъ сирота по економѣ зъ Увислы, 27) Винницкій Леопольдъ сынъ економа зъ Торского, 28) Лотоцкій І. сынъ пѣвця церковного зъ Бѣльча, 29) Михалевичь Денисъ сирота по священику, 30) Турбацкій Левъ сынъ господаря зъ Джурина, 31) Лукіяновичь Ант. сынъ почтмайстра зъ Городницѣ, 32) Целевичь Гр. сынъ нар. учителя зъ Устечка. — IV) До IV. клясы гимназ.: 33) Матковскій Ник. сынъ мѣщанина зъ Калуша, 34) Сѣмовичь Апольоній сирота по нар. учителю зъ Гадиньковець, 35) Турчиньскій І. сынъ мѣщанина зъ Калуша, 36) Чепель Стеф. сынъ пароха зъ Кропивникъ. — V) До V. клясы гимназ.: 37) Волкъ Гр. сынъ пѣвця церков. зъ Ганусовець, 38) Легинь Ант. сынъ нар. учителя зъ Перегиньска, 39) Лятишевскій І. сирота по мѣщанинѣ зъ Богородчанъ. — VI) До клясы VI. гимназ.: 40) Дмытрашь Ант. сынъ селянина зъ Ямницѣ 41) Романюкъ Іос сынъ мѣщанина зъ Монастирискъ. — VII) До VII. клясы гимназ.: 42) Федикъ Андр. сынъ селянина зъ Устя зеленого. — VIII) До VIII. клясы гимназ.: 43) Дудыньскій Зенонъ сынъ народ. учителя, 44) Саврій Петро сынъ селянина зъ Косова. — IX) До VI. клясы школы реальнои: 45) Витошиньскій Юліянъ. — Ôдъ Выдѣлу Бурсы Братства св. О. Николая. — Станиславôвъ дня 7 (19) серпня 1888 р. Т. Шанковскій.

— **Пôдчасъ вправъ войсковыхъ въ Перемышли** дня 17 серпня передъ полуднемъ поцѣлила куля зъ каноны въ коршму на халупкахъ въ Баличахъ и убила на смерть жѣнку арендаря Янкля Грайфа, Файґу. Пôсля донесеня зверхности громадскои въ Баличахъ куля розôрвала на куснѣ тѣло убитои.

— **Першій спеціяльный курсъ торговельный для женщинъ у Львовѣ** розпочинаєся дня 1 вересня с. р. Записуватись можна ôдъ 25 серпня у директора сего заведеня, п. Адольфа Штронера, начальника мѣскои палаты обрахунковои, въ ратуши на долинѣ. Курсъ сей истнуе вже два роки и знайшовъ загальне признанье у компетентныхъ кругôвъ и властей.

— **Новй возы войсковй** мають завестись въ арміи австрійскôй а проба тыхъ возôвъ маєôдбутись въ Галичинѣ, щобы выказати, чи они выдержать такъ добре ѣзду по галицкихъ дорогахъ якъ въ околици Вѣдня. Такожь мають запрягатися до нихъ малй селяньскй конѣ а тягаръ на двокôнный вôзъ выносить 800 кильогр. а на чотирокôнный 1600 кильогр. Возы выѣдуть зô Львова черезъ Топорôвъ до Жовквы и черезъ Магерôвъ та Немирôвъ повернуть до Львова. На день мають они робити 26 кильометр. а цѣла дорога довга на 237.5 кильом. По пробахъ ôдôшлються возы назадъ до Вѣдня для ревизіи.

— **Воздушна труба.** Зъ Тулиголовъ, пов. мостиского, доносять: Дня 18. н. ст. серпня около год. 5-тои зъ полудня надтягла страшенна буря зъ заходу на всхôдъ. Тодѣ то можна було придивитись незвычайному зъявищу природы, воздушнôй трубѣ, котра тревала майже зъ чверть годины. Здавалося, мовь-бы кусникъ хмары спустився на землю въ видѣ остро закôнченого стôжка; ôдтакъ прибрала труба видъ тонкого стовпа о сѣро-бѣлôй красцѣ. Коли на другій день зайшли мы на се мѣсце, то побачили кôльканацять хатъ зъ будынками цѣлкомъ розваленыхъ, а по садахъ повыриванй зъ корѣньемъ и такй дерева, що були завгрубшки чоловѣка. Шириною своєю розтягалась ся воздушна труба на 50 крокôвъ и опинилась въ лѣсѣ, де такожь починила велику шкоду.

— **Дрôбнй вѣсти.** Громада Грабовичѣ, пов. терноп0льского, одержала 100 зр. пôдпомоги ôдъ цѣсаря на будову школы.

Посмертнй — ✝ — оповѣстки.

О. Григорій Шашкевичь, архіпресвитеръ и настоятель собора клироса, викарій генеральный и официялъ, совѣтникъ и референтъ еп. консисторіи, настоятель дому пресвитеріяльного, поч. крилошанинъ львôвскои архіепархіи, предсѣдатель комисіи управляючои епарх. фондомъ вдôвъ и сирôтъ, бувшій совѣтникъ министеріяльный, поч. горожанинъ мѣста Коломыѣ, бувшій посолъ зъ меншихъ посѣлостей округа перемыского на соймъ краєвый, померъ въ суботу, 18 н. ст. серпня, о год. 5-тôй по полудни въ Перемышли. Покôйный родився въ р. 1809, рукополаганый въ р. 1831 а именованый крилошаниномъ въ р. 1865. Похороны ôдбуваються нинѣ. Вѣчна єму память!

О. Викторъ Жегестовскій, пралатъ домовый папы зъ правомъ ношеня одежи фіолетовои, поч. крилошанинъ, тит совѣтникъ еп. и митр. консисторіи, парохъ въ Крыници, померъ въ недѣлю, 10 н. ст. серпня. Покôйный родився въ р. 1809 а въ р. 1833 высвятився безженно. Вѣчна єму память!

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. о. Ст. Высоч. въ Кр. Зъ пересылкою 2 зр. 75 кр. — **Хв. Нар. Торг. въ Сян.** 3 зр. ôдстали. — **Св. Зарядъ воспыталища дѣвочого инокинь Ч. С. В. В.** у Львовѣ: Приймаємо до вѣдомости, що якъ доставившій намъ ôдозву бувъ п. Осипъ О. Коржиньскій, одночный охотникъ и студентъ правъ, котрый зробивъ то на прошенье своеи кузины п-ѣ Рожкевичь, проживаючои въ монастири инокинь Ч. С. В. В. Для редакціи однакожь єсть се рѣчь рôвнодушна, бо она не слѣдить за нѣкимъ а звертала лишь увагу на то, щобы институціи и интересованй особы взагалѣ подавали свои ôдозвы въ такôй формѣ, котра усувала-бы всяку обазу якои мистификаціи. Наколи-бъ наша редакція була особисто ôдобрала ôдозву ôдъ п. К., котрого знає, була бы не звертала дальшои уваги.

Телеграмы „Дѣла“.

Брукселя 21. серпня. Кн. Викторъ Наполеонъ лагодить манифестъ, взываючій до ôдбудованя цѣсарства.

Парижь 21. серпня. Буланжера выбрано въ трохъ департаментахъ, лишь въ департаментѣ Нордъ не одержавъ ôнъ абсолютнои бôльшости.

Софія 21. серпня. „Търновска Конституция“, органъ Каравелова, перестала выходити за-для браку фондôвъ.

Вѣдень 21. серпня. Цѣсарь именувавъ короля португальского властителемъ пятого полку пѣхоты. Король и королева португальскй перебудуть тутъ ще до четверга.

Франкфуртъ н. М. 21 серпня. Вчера пруѣхавъ тутъ Криспи и поѣхавъ нинѣ дальше въ гостину до кн. Бисмарка.

Парижь 21. серпня. „Temps“ каже, що результатъ выборôвъ, зъ котрыхъ выйшовъ Булянже, єсть смиряючимъ для здорового змыслу народного и политичнои льояльности, але не єсть зовсѣмъ лячнымъ, бо Булянже побѣдивъ лишь черезъ союзъ реакціонистôвъ, а союзъ той не єсть зовсѣмъ небезпечнѣйшій ôдъ союза зъ 16 мая. Иншй газеты кажуть, що выбôръ Булянжера єсть лишь доказомъ безсильности републиканьского правительства.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 193—?

росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и иншй фирмы поручанй.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 94 ?

Глядаю лекціи на село до ученикôвъ зъ школъ народныхъ або низшихъ клясъ гимназіяльныхъ. За испытъ ручу. Близша вѣдомôсть подъ адресою: *Г. Г. въ Богданôвцѣ.* 1—3

РОДИЧѢ,

що хотять посылати свои доньки до науковыхъ заведень у Львовѣ, найдуть для нихъ материньску опѣку пôдъ приступными условіями; — на жаданье початки гры на фортепянѣ а науки коронокъ безплатно — *Ул. Собѣского, ч. 12. мешканье 16.* 2—3

Учителька сольового спѣву,

бувша ученица варшавского института музичного и школы оперы, мешкаюча при улици Собѣского ч. 12, удѣлює лекціи методою, дуже улегшуючою добре осадженье голосу. 2—3

Мешканье и харчь

та товаришку найде ученица VI. клясы въ домѣ професора гимназіяльного. Близша вѣдомôсть въ 2560 Администраціи „Дѣла. 2—?

Неомыльне средство

на выгубленье пагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна флякону 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“ въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручає Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2274 *Капсулокъ 80 кр.* 51—?

ОСОБА

въ середнôмъ вѣцѣ, знаюча дуже добре кравецтво, хотѣла-бы удѣляти въ домахъ священичихъ лекціи крою и роботы суконь дамскихъ за мѣрною вынагородою.

Удаватись треба пôдъ адресою:

Урядъ почтовый, Куровичѣ.

2555 2—2

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ ул. Коперника ч. 3., въ Краковѣ Суконницѣ ч. 20., въ Чернôвцяхъ Ринокъ ч. 2

поручає власного выробу

знаменитй средства ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня, на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

Есенція ароматична до полоканя устъ змѣшана зъ водою, дає здорове и дуже приємне полоканье до устъ, ôдсвѣжає ясла и запобѣгає псованю зубôвъ. Фляконъ 80 кр.

Паста ароматична до чищеня зубôвъ знаменито очищає зубы зъ каменя и надає имъ перлову бѣлôсть. Цѣна 30 кр.

Щôточки до чищеня зубôвъ

въ рôзныхъ родахъ зъ найлѣпшихъ фабрикъ англійскихъ и французскихъ ôдъ 20 кр. до 1 зр. 50 кр.

Пльомба бальзамична

до пльомбованя дѣравыхъ зубôвъ, єсть тревалою и дуже практичною въ ужитю. Фляконъ 50 кр. 224 11—?

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІУСЪ“

у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручає добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштує у Львовѣ:

1 кильо 1·70 и 1·80 зр.

на провинціи:

4¾ кильо 8·70 и 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй оголошують иншй пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ей найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродає гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купує комісіонеръ, а ôдъ него аж купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 168—?

Исторія Скиту Манявского

вразъ зъ

Збôрникомъ грамотъ, листôвъ и деякихъ судовыхъ документôвъ, дотычныхъ того монастиря.

Написавъ и уложивъ

Д-ръ Юліянъ Целевичь,

професоръ при ц. к. ак. гим. у Львовѣ

У Львовѣ, 1887. Накладомъ автора.

Цѣна 1 зр.; зъ рекомандованою пересылкою о 20 кр. бôльше.

Дôстати можна въ книгарни Инст. Ставропигійского и Миликовского (п. Старжика) у Львовѣ. Можна также замовляти черезъ канцелярію Просвѣты або черезъ редакціи рускихъ газетъ у Львовѣ.

Ч. 62.096.

ОПОВѢЩЕНЬЕ

галицкои ц. к. краєвои Дирекціи финансовои дотычно о бовязку заявленя и додаткового оподаткованя плынôвъ алькоголевыхъ въ дни 1 вересня 1888 знаходячихъ-ся:

1. Пôсля §. 99 закона зъ 20 червня 1888 Д. з. д, Ч. 95 и §. 33 розпорядженя выконавчого до того закона пôдпадають додатковому оподаткованю зъ вывмками въ уступѣ 2. того оповѣщеня означеными всѣ плыны алькоголевй, а именно: **аракъ, румъ, конякъ, ессенціи горѣвки, ликеры и иншй заправленй горѣвки а такожь кожда мѣшанина горѣвки зъ виномъ,** котрои скôлькôстьалькоголю 18% цѣлого обему переходить.

2. Ôдъ додаткового оподаткованя суть увôльненй:

а) Горѣвка остаюча въ посѣданю промысловцѣвъ, котрй занимаються продажею горѣвки (шинки, спродажѣ дрôбнй, торговля и т. п.) въ скôлькости не переносячои 20 литрôвъ, якъ такожь и горѣвка въ посѣданю поодинокихъ господарствъ домовыхъ въ скôлькостяхъ не переходячихъ 20 литрôвъ алькоголю.

б) Горѣвка призначена до вывозу.

ц) Горѣвка, котра одвѣтно дотыхчасовымъ постановленямъ (§. 3. розпорядженя министерства финансôвъ зъ 14 липня 1884 ч. 114. Д. з. д.) за зворотомъ податку для промысловыхъ цѣлей зденатурованою зôстала, и така котру промысловцѣ, котрымъ зворотъ тои призволено, мають въ запасѣ до зденатурованя для своихъ цѣлей промысловыхъ.

д) Горѣвка, ôдъ котрои доказательно при привозѣ изъ заграницѣ окрôмъ оплаты мытовои пôсля позиціи 76 буква **а** и **б** тарыфы мытовои зъ дня 25 мая 1882 Ч. 47. Д. з. д. такожь введеный закономъ зъ дня 13. червня 1888 Ч. 86. Д. з. д. додатокъ мытовый по 36 злр. заплачено.

3. Кождый, посѣдаючій въ дни 1 вересня 1888 въ запасѣ плыны алькоголевй, обовязаный єсть найдальше до 3 вересня 1888 обемъ и скôлькôсть алькоголевого того запасу, а то безъ взгляду, чи той запасъ єсть помѣщеный въ власныхъ чи чужихъ сховкахъ на писмѣ заявити и припадаючій додатковый податокъ по 24 кр. в. а. ôдъ кождого литра алькоголю по справдженю того запасу черезъ сторожу финансову заплатити.

Заявленье тое має бути внесене на двохъ примѣрникахъ въ тôмъ ôддѣлѣ ц. к. сторожи финансовои, въ котрого окрузѣ службовôмъ єсть положена мѣсцевôсть, въ котрôй згаданый запасъ знаходиться.

Блянкеты на повысшй заявленя набувати можна у всѣхъ ôддѣлахъ ц. к. сторожи финансовои.

Припадаючій ôдъ повысше згаданыхъ запасôвъ податокъ, належить заплатити въ тôмъ ц. к. урядѣ податковôмъ, до котрого мѣсцевôсть, въ котрôй згаданй запасы знаходяться до оплаты податку грунтового, домового и заробкового приналежить.

При ликерахъ и розолисахъ не потреба заявляти скôлькости алькоголю, наколи скôлькôсть цукру выносить бодай 10 клгр. на одинъ гектолитръ плыну, однакъ приймати належить тую скôлькôсть (алькоголю) пере-сѣчно на 26%.

Не потреба вносити заявленя, тôлько въ тôмъ случаю, коли цѣлый запасъ у промысловцѣвъ, котрй занимаються продажею горѣвки, не переносить 20 литр. чистого алькоголю.

У всѣхъ иншихъ случаяхъ належить цѣлый запасъ вразъ зъ скôлькостею, вôльною ôдъ додаткового оподаткованя, заявити.

Такожь запасъ тыхъ плынôвъ алькоголевыхъ, котрй пôсля повысше наведеныхъ постановъ число 2. буква а, б, д суть вôльнй ôдъ оплаты додаткового податку, має бути въ речянци приписанôмъ заявленымъ.

Парфумерій въ малыхъ посудинахъ ажь до ваги 1 кильограма не потреба заявляти.

Наколи-бъ горѣвка, пôдпадаюча заявленю въ першихъ трохъ дняхъ мѣсяця вересня 1888 знаходилася въ транспортѣ и не була ще заявлена и оподаткована, то на той случай заявленя єи, взглядно до заплаченя додаткового податку, єсть обовязаный той, хто посылку ôдбере, и то варазъ по ôдобраню посылки.

Близшй постановы дотычно одержаня позволеня на зложенье горѣвки пôдпадаючои додатковому податкови, въ горальняхъ або въ вôльныхъ складахъ безъ оплаты того податку, дальше постановы дотычно одержаня позволеня на сплату того податку въ ратахъ, взглядно одержаня кредиту того податку, суть помѣщенй въ регуляминѣ о заплатѣ того податку. (Додатокъ до §. 33 розпорядженя выконавчого Ч. 133. Д. з. д.)

Не внесенье приписаного заявленя, такожь и недокладне заявленье, въ котрôмъ бы заявлена скôлькôсть алькоголю була меншою о пять процентъ ôдъ дѣйстно знаходячои-ся скôлькости, буде каране грошевою карою въ высотѣ ôдъ ôсьмъ до дванайцять разового укороченя, взглядно на небезпечнôсть укороченя выставленого податку додаткового.

Иншй недокладности въ заявленю, що не ôдносяться до скôлькости алькоголю, будуть каранй грошевою карою ôдъ 2 до 20 зр. а. в.

Ц. к. краєва Дирекція финансова.

У Львовѣ, дня 18. Серпня 1888. 2565 1—1

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ Иванъ Белей. — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 176. Львôвъ, Середа 10 (22) серпня 1888. Рôчникъ IX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимаютъ: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улица Короля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць . . 1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта. — Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

Слôвце до нашихъ конституційныхъ репрезентантôвъ!

Въ теперѣшнôй порѣ, коли кôнчиться ôдныхъ вакаційный, а за пару вже тыжднѣвъ розпôчнуться засѣданя соймôвъ краєвыхъ, ôдбуваються въ другихъ краяхъ Австріи поквапно соймики реляційнй устроюванй соймовыми и парляментарными послами. Особливо послы ческй и нѣмецкй объѣздять пильно свои округи и стають передъ выборцями не лишь въ однôмъ, але часто и въ бôльше мѣсцяхъ, стараючись зôткнутись зъ якъ найширшою публикою и розкрыти передъ нею свои гадки про теперѣшне политичне положенье.

Въ нашôмъ богоспасаємôмъ краю не чути про подôбнй заходы. Послы зъ Галичины не задають собѣ труду станути передъ своими выборцями, якъ-небудь минувшй лѣта парляментарныхъ и соймовыхъ праць выказують дуже богато многоважныхъ справъ, въ котрыхъ выборцѣ могли-бъ а навѣть и выразно бажають сказати своє слово, а и непологоджень ще и на найблизшй сесіи нашихъ репрезентаційныхъ тѣлъ прийти маючй справы будять середъ загалу краєвои суспôльности немалый интересъ, котрый повиненъ спонукати нашихъ репрезентантôвъ, щобы послухали голосу прилюднои опинiи.

Що бôльша часть польскихъ послôвъ, а особливо тй зъ нихъ, котрй були выбранй сельскими групами и мѣстами не дуже рвуться ставати передъ своими выборцями — тому мы зовсѣмъ не чудуємось. Не кождый зъ нихъ має тôлько ôдваги, що прим. пос. Билиньскій, котрый помимо такои заохоты, якъ обѣцянье власныхъ выборцѣвъ, що єго выкинуть черезъ ôкно, поѣхавъ таки до нихъ, а що бôльше станувъ зъ ними до отвертои борбы, и не кождый має тôлько щастя, а радше тôлько форсы за собою, щобы мôгъ зъ такои непевнои борбы хочь-бы проблематичнымъ выйти вытяземъ.

За то однакъ маємо всяке право чудуватись нашимъ рускимъ посламъ, а особливо посламъ соймовымъ, котрй ачейже не мають причины соромитись за свою дѣяльнôсть, а помимо того вже ôдъ кôлькохъ лѣтъ не можуть якось зôбратись, щобы станути передъ своими выборцями.

Кождый, хто бачно и пильно слѣднвъ дѣяльнôсть нашого сойму въ послѣднôмъ пятилѣтю, мусить признати, що нечисленна горстка послôвъ, выйшовшихъ зъ вôльного выбору рускаго народа, честно и достойно ôдповѣла своєй задачи. Становиско єи въ кождôй справѣ було розумне и ôдповѣдне интересамъ рускаго народу, позитивнй внесеня численнѣйшй, якъ рускихъ послôвъ въ попередныхъ каденціяхъ и добре обдуманй. Якъ однакъ рускй послы заходами своими въ соймѣ здобули собѣ певно загальне признанье середъ Русинôвъ, такъ зъ другои стороны загалъ Русинôвъ зъ жалемъ глядѣти мусить на то, що єго репрезентанты надто рѣдко стыкаються зъ своими выборцями. Терпить на тôмъ немало загальна справа руска, терпить справа политичного выхованя народа, терпить вкôнци и интересъ самыхъ рускихъ послôвъ.

Послы нашй выбранй всѣ зъ сельскихъ курій; ихъ мандаты отже походять ôдъ такихъ выборцѣвъ, котрй найменше мають нагоды другими дорогами довѣдатись о трудахъ своихъ репрезентантôвъ, и котрымъ найлекше труды тй представити въ неправдивôмъ и злобою противниковъ нарочно притемненôмъ свѣтлѣ. А чейже загальный нашь интересъ вымагає того, щобы народъ мавъ правдиве и докладне понятье о тôмъ, що въ єго хосенъ роблять выбранй нимъ довѣрочнй люде зъ помѣжь интелигенціи, якй перешкоды стрѣчають ихъ заходы, и кому належить приписати, що заходы тй не все вѣнчаються пожадаными результатами!

Правда, що о многôмъ може нинѣ вже народъ дôзнатись зъ рускихъ газетъ, однакъ газеты не всюды доходять, а живе слово и особисте появленье посла має зовсѣмъ иншій и далеко бôльшій вплывъ и значенье. Соймики реляційнй — то одинъ зъ дуже успѣшныхъ способôвъ — образувати политично народъ, доводити єго до горожаньскои самосвѣдомости политичного манданта, се безперечно и найкрасше средство до приготовленя терену якъ за-для слѣдуючихъ выборôвъ, такъ взагалѣ за для всякои политичнои акціи.

Длятого то мы вдучи за численными голосами, якй доходять насъ ôдъ довшого часу зъ помѣжь рускаго загалу, пригадуємо нинѣ нашимъ конституційнымъ репрезентантамъ той ихъ безперечно многоважный обовязокъ и маємо вповнѣ надѣю, що они якъ найскорше осущать то справедливе всенародне жаданье.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

II.

Закимъ приступимо до дальшои исторіи права пропинаціи въ Галичинѣ, а именно по переходѣ Галичины пôдъ австрійске панованье, хочемо тутъ въ короткости розбрати питанье: якій характеръ мала институція пропинаціи въ Польщи и якъ належить єи оцѣнювати зъ становиска права.

Питанье то єсть дуже важнымъ, бо при кождôй нагодѣ, коли лишь трактуєсь у насъ нинѣ справа пропинаційна, чуємо голосы, що правный характеръ пропинаціи належить оцѣнювати пôсля того стану, въ якôмъ подыбуємо єи въ польскôмъ правѣ, позаякъ праводавство австрійске санкціонувало той правный характеръ помимо суперечности самои институціи зъ формами институцій узнаныхъ теперѣшнымъ правомъ. Выходячи-жь зъ того становиска, яке займала пропинація въ давнôй Польщи, уважають єи нинѣ якъ управненй, такъ и деякй писателѣ правомъ приватнымъ управненыхъ, а именно правомъ рѣчевымъ. Поглядъ такій подыбуємо въ конституційнôмъ трактованю того права въ львôвскôмъ соймѣ краєвôмъ, голошеный устами репрезентантôвъ управненыхъ, а навѣть послѣдный окружникъ галицкого выдѣлу краєвого называє пропинацію „niezaprzeczenie rzeczowem prawem“ управненыхъ. Подôбнй погляды подыбуємо и у деякихъ писателѣвъ польского права, якъ прим. Бандтке, Губе, Буржиньскій и др. Тôлько-жь въ квестіи, якимъ рѣчевымъ правомъ має бути право пропинаціи, панує суперечнôсть. Репрезентанты управненыхъ зовуть въ соймѣ пропинацію прямо власностею и зъ такимъ поглядомъ стрѣчаємось часто въ польскôй журналистицѣ. Противно въ науцѣ польского права зачисляєсь то право до ряду сервитутôвъ (служебности), лежачихъ не лишь въ обмеженю всѣхъ житетѣвъ даного пропинаційного округа зъ огляду на свободу продукціи напиткôвъ и ихъ шинкованя, але навѣть въ обовязку тыхъ жителѣвъ до певныхъ дѣлань въ хосенъ управненыхъ прим. при bannum cerevisarium[6]).

Поглядъ той, що право пропинаціи єсть неоспоримымъ приватнымъ правомъ, приймився у насъ загально и ôдбився сильно въ цѣлôмъ дотеперѣшнôмъ трактованю пропинаційного пытаня. Уважаючи пропинацію правомъ приватнымъ, примѣнювано у насъ до всѣхъ проектôвъ знесеня того права обовязуючй правнй засады и постановы що-до вывлащеня (експропріяціи); приватноправный характеръ тои институціи вплывавъ у насъ все на способъ означеня и вымѣръ цѣны выкупна того права — въ имя приватного характеру права пропинаціи зъединувано у насъ опинію въ користь управненыхъ, впоювано въ загалъ переконанье, що пропинація, яко право приватне, може мати оправдану претенсію до всякихъ навѣть найбôльшихъ взглядôвъ при выкупнѣ и що управненй заявляють навѣть великодушнôсть, жертвуючи такъ велике и интратне право приватне въ хосенъ загалу.

Пôсля нашои думки поглядъ такій неоправданый. Мы не можемо анѣ зъ становиска обовязуючого австрійского права, анѣ навѣть зъ становиска права польского узнати пропинаціи правомъ приватнымъ а противно мусимо, именно-жь зъ огляду на польске право, уважати єи институцiєю права публичного.

Той поглядъ нашь опираємо на слѣдуючихъ основахъ:

О характерѣ правнôмъ кождои институціи рѣшає безперечно способъ єи повстаня и титулъ, на котрôмъ она опираєсь. Первѣстнымъ способомъ повстаня права пропинаціи було, якъ мы вже высше згадували, наданье того права королемъ яко управненя дедукованого зъ зверхнои королѣвскои власти. Якъ въ другихъ краяхъ захôднои Европы, такъ и въ Польщи уважались королѣ зверхными властителями цѣлои землѣ. Кромѣ того монополизовано въ епосѣ розвываючои-ся въ захôднôй Европѣ абсолютнои власти пануючихъ всякй галузи продукціи, зъ огляду на котрй дала выдуматись яка-будь дедукція зъ зверхнои королѣвскои власти. Такимъ способомъ повсталы рôзнороднй regalia, якъ regale гôрництва, лѣсництва, рыболовлѣ и т. п. Зъ розвиткомъ абсолютнои власти королѣвъ розширився обемъ тыхъ регалѣвъ, котрй въ деякихъ державахъ перейшли въ простй фискальнй здирства.[7])

Право продукованя и шинкованя напит-

[6]) I. W. Bandtke. — Prawo prywatne polskie. Warszawa 1851. стор. якъ высше.

[7]) Здирства тй дôйшли до того, що прим. Августъ Саскій змонополизовавъ у своєй державѣ для себе торговлю перцемъ, а Людвикъ XV у Франціи ремесло фризіерске. Всему тому поклала конець велика революція.

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Рôкъ 1837.

Дня 27 т. р. ôдбулася въ духовнôй семинаріи остра ревизія, чи не знаходяться межи питомцями цензурою заказанй книжки. Найбôльше ревидовано питомця зъ IV. року Маркіяна Шашкевича и тыхъ, зъ котрыми пристававъ.

Сего року явився въ семинаріи О. Айталь Витошиньскій, пресвитеръ вдовець зъ епархіи перемыскои, бувшій парохъ въ Буковѣ, деканату старосôльского, маючій численну родину, на II. вице-ректора.

Рôкъ 1838.

Дня 18 марта т. р. консекровавъ митроп. Михаилъ Левицкій въ архикатедральнôй церквѣ св. Юра въ присутности Франця de Павля Пистека, лат. архіепископа львôвского, Самуила Стефановича, ôрменьского архіепископа, Іоана Снѣгурского, епископа перемыского, капитулы и асисты питомцѣвъ, о. д-ра Василія Поповича, секретаря и крилошанина пряшѣвского, на епископа мункачѣвского.

Сего року бувъ въ семинаріи дириґентомъ хорального спѣву питомець Іоанъ Сѣнкевичь, а питомець Теофиль Поляньскій удѣлявъ товаришамъ науки угорскихъ танцѣвъ.

Рôкъ 1841.

Дня 21 листопада т. р. консекровавъ митроп. М. Левицкій о. д-ра Григорія Яхимовича, бувшого катихита на выдѣлѣ философичнôмъ и ректора духовнои семинаріи львôвскои на епископа помпеиполитаньского in par. inf. въ архикатедральнôй церквѣ св. Юра въ присутности Франца de Павля Пистека, лат. архіеп., Самуила Стефановича, ôрмень. архіеп., Іоана Снѣгурского, еписк. перемыского, Франца Ксав. Захарiясевича, лат. епископа перемыского, капитулы львôвскои, настоятелѣвъ духовнои семинаріи зъ питомцями. — По консекраціи ставъ Гр. Яхимовичь епископомъ-суфраганомъ львôвскимъ.

Рôкъ 1842.

Сего року сховався одинъ питомець, запôзнившися на офиція, на деревѣ въ огородѣ. О. д-ръ Ильницкій, вице-ректоръ, доглянувъ питомця на деревѣ, станувъ пôдъ деревомъ и взывавъ скрывшого-ся, щобы зôйшовъ, але надаремно. Дôзнавшися по офиціяхъ питомцѣ, о що ходить, заявили о. вице-ректорови, що они спровадять товарища изъ дерева на землю, и стали одинъ по другому на дерево лѣзти. Въ тôй замѣшанинѣ зôйшовъ виноватый зъ дерева на землю, укрывся мѣжь питомцями, и о. Ильницкій не дôзнався, хто бувъ на деревѣ.

Рôкъ 1845.

Дня 2 жовтня т. р. трудами Іоана Снѣгурского, епископа перемыского, ôдкрыто въ Перемышли IV. рôкъ богословія, и ôдъ сего часу почали питомцѣ епархіи перемыскои, перебувши три лѣта въ центр. духовнôй семинаріи львôвскôй, на IV. рôкъ наукъ богословскихъ до Перемышля удаватися. Въ основанôй семинаріи перемыскôй бувъ першимъ ректоромъ о. д-ръ Тома Поляньскій, кустосъ капитулы, духовникомъ о. Іосифъ Держко, префектомъ о. д-ръ Іосифъ Сембратовичь.

Рôкъ 1846.

Дня 25 червня с. р. упокоився въ Перемышли о. д-ръ Іоанъ Лавровскій, архидіяконъ капитулы перемыскои, бувшій професоръ на философичнôмъ и богословскôмъ факультетѣ и ректоръ духовнои семинаріи львôвскои, мужь правого характеру и глубоко ученый въ исторіи и обрядахъ церковныхъ, основатель капитульнои библіотеки въ Перемышли, прожившій 73 лѣтъ. На вѣсть о смерти покôйного ôдбулося въ семинарскôй каплици заупокôйне богослуженье зъ парастасомъ.

Рôкъ 1848.

Сего вѣкопамятного року, въ котрôмъ надавъ цѣсарь Фердинандъ I. конституцію для австрійскои державы и знесено панщину, були настоятелями въ рускôй духовнôй семинаріи: о. Іоанъ Бохеньскій, ректоръ; о. Іоанъ Слимаковскій, I. вице-ректоръ; о. д-ръ Іоанъ Ильницкій, II. вице-ректоръ; о. Іосифъ Кульчицкій, духовникъ; префекты: о. Антоній Чайковскій, о. Яковъ Цѣпановскій, о. Антоній Юзычиньскій.

На богословскôмъ факультетѣ выкладали: о. д-ръ Яковъ Геровскій науку библійну н. з.; о. д-ръ Онуфрій рицарь Крыницкій исторію церковну; о. д-ръ Бенедиктъ Левицкій науку моральву; о. Антоній Юзычиньскій, префектъ пасторальну; д-ръ Іоанъ Кухарскій, лат. пресвитеръ, науку библійну с. з.; д-ръ Севастіанъ Тычиньскій догматику; а Падаєвичь церкозне право.

На философичнôмъ факультетѣ у Львовѣ выкладали професоры: д-ръ Францъ Амтманнъ, лат. пресвитерь, заступникъ деректора философичного факультету, науку религіи; д-ръ Николай Липиньскій филозофію, д-ръ Тангель, филологію, Кнеръ исторію натуральну, д-ръ Игнатій Лемохъ математику, д-ръ Іосифъ Мауссъ всесвѣтну исторію. Коли философы положили разъ тому професору на катедрѣ забыту мышь, професоръ взявши мышь въ руки ôдозвався: „Der Mauss nimmt die Maus und schmeist sie hinaus“, и холоднокровно выкинувъ єи за ôкно.

Дня 8. лютого т. р. бувъ намѣстникъ, гр. Стадіонъ, въ рускôй семинаріи, визитувавъ рефектарѣ и комнаты питомцѣвъ, а заставши нечистоту, наказавъ що 14 днѣвъ по комнатахъ пôдлоги мыти, а при тôмъ поручивъ ректорату, щобы для питомцѣвъ предплачувавъ газеты.

Дня 14. цвѣтня т. р. именувавъ цѣсарь Фердинандъ I. епископа-суфрагана львôвского, д-ра Григорія Яхимовича, епископомъ перемыскимъ.

Дня 10. мая т. р. завязалася у Львовѣ „Руска народна Рада“. Першимъ єи предсѣдателемъ бувъ Григорій Яхимовичь, епископъ-суфраганъ львôвскій; заступниками: о. Михаилъ Куземскій, крилошанинъ капитулы львôвскои и Іоанъ Борысикевичь, литератъ; секретарями: о. Михаилъ Малиновскій, проповѣдникъ при архікатедральнôй церкви и Теодоръ Леонтовичь, урядникъ при кредитовôмъ товариствѣ. Въ члены основанои „Рускои народнои Рады“ вписалися изъ духовнои семинаріи: о. І. Бохеньскій ректоръ, о. І. Слимаковскій вице-ректоръ, о. А. Чайковскій префектъ, о. А. Юзычиньскій префектъ; зъ питомцѣвъ: Іоанъ Рудницкій, Левъ Конасевичь, Іоанъ Илевичь, Іосифъ Брылиньскій, Іоанъ Гушалевичь, Кипріянъ Церкевичь, Михаилъ Яремовичь и Іоанъ Заклиньскій.

кôвъ становило первѣстно въ Польщи regale пануючого, оперте на дедукціи єго зверхнои власти. Коршмы въ Польщи пôдлягали первѣстно тому regale, котре запевнювало пануючому значнѝ доходы зъ даннинъ, якѝ обовязанѝ були коршмарѣ платити до королѣвского скарбу[8]). Наданье королемъ коршмы значило тôлько, що наданье права побирати тѝ доходы, якѝ коршмарь обовязаный бувъ первѣстно до королѣвского скарбу платити, а такій самый наслѣдокъ мало удѣлене кому королемъ позволенье на заложенье коршмы.

Regale продукціи и шинкованя напиткôвъ служило королямъ очевидно яко королямъ, а не яко приватнымъ особамъ; оно служило имъ на пôдставѣ ихъ зверхнои королѣвскои власти и зъ тои власти дедукувались и управненя приватныхъ особъ, котрымъ надавали королѣ право коршемъ. А всѣ атрибуціи и управненя, прислугуючѝ пануючимъ яко такимъ, суть и все були всюды, отже и въ Польщи, предметомъ права публичного въ противположеню до правъ приватныхъ пануючого, котрѝ прислугують єму яко приватнôй особѣ и прислугували-бъ навѣть и тогдѣ, коли-бъ не бувъ пануючимъ. Выходить зъ того ясно, що и право пропинаціи, яко выдедуковане зъ королѣвского regale, и беруче свôй початокъ въ зверхнôй власти королѣвскôй, тымъ самымъ вже опираєсь на публичнôмъ правѣ и єсть институцією не приватного а публичного права.

Публично-приватный характеръ пропинаціи выходить ще и зъ слѣдуючихъ обставинъ:

Зъ тыхъ, котрѝ зовуть пропинацію правомъ приватнымъ, уважають єи деякѝ, якъ то вже высше згадано, прямо власностею, другѝ зачисляють єи до ряду сервитутôвъ (служебностей) — однѝ и другѝ одже приписують тôй институціи характеръ права рѣчевого. Безпôдставнôсть погляду тыхъ, котрѝ уважають пропинацію власностею, очевидна сама собою. Що-жь бо, пытаємо, єсть предметомъ управленя выповняючого змѣстъ права пропинаціи? Чи може рѣчь яка, чи яка стисло означена користь? Нѣ — предметомъ того управленя єсть ограниченье особистои вольности особъ живучихъ въ пропинаційнôмъ округѣ дотычного управненого, а яко таке право не може пропинація бути анѣ набутою, анѣ проданою, бо то значило-бы набувати або продавати право ограниченя вольности третыхъ особъ. Позбутье права пропинаціи — якъ замѣчає Волод. Навроцкій [9]) — дало-бы подуматись хиба въ той способъ и тогдѣ, коли-бы прим. панъ, продаючи єго селянамъ самъ тративъ то право, т. є. коли бы селяне набували право ограниченя особистои волѣ пана. Мѣжь тымъ супротивъ теперѣшного стану правного управненѝ и по переведеню выкупна будуть могли шинкувати и гонити горячѝ напитки, они отже не продаючи не дають нѣчого а селяне, взглядно консументы черезъ купно не дôстають нѣчого, тôлько цѣлковиту вôльнôсть особисту, котру набули вже давно патентомъ зъ р. 1848.

Такъ отже въ змѣстѣ права пропинаціи нема зовсѣмъ субстрату для права власности и дефиніованье пропинаціи яко власнôсть єсть пустою фразою, котра юродично въ нѣякôй способъ не дасться оправдати.

[8]) Dr. Kleczyński. Stosunki propinacyjne w Galicyi. Wiadomości statystyczne. Lwów 1876 str. 52.

[9]) Вол. Навроцкій. „Що насъ коштує пропинація“ — Львôвъ 18877 ст. 3.

Приготовленя до робôтъ соймовыхъ.

Речинець скликаня сойму — каже львôвска газета урядова — вже зближаєся, а приготовляючѝ роботы краєвого выдѣлу суть въ повнôмъ ходѣ. Крôмъ справъ, котрѝ лишились незалагодженѝ зъ ôдроченои сесіи соймовои, а котрѝ въ першôй линіи прийдуть на порядокъ дневный осѣнныхъ засѣдань соймовыхъ, лагодяться ще слѣдуючѝ проєкты:

Департаментъ I, громадскій, предкладає: 1) проєктъ до закона о организаціи писарѣвъ громадскихъ; 2) справозданье о внесеню пос. Скалковского въ справѣ змѣны закона о закладаню книгъ гипотечныхъ; 3) проєктъ змѣны закона о слугахъ; 4) справозданье о администраціи 1-миліоновымъ фондомъ на позички для громадъ на будовы касарень; 5) проєктъ закона будôвничого для селъ.

Департаментъ II, краєвого господарства, предкладає: 1) справозданье о станѣ рôльничихъ шкôлъ въ Дублянахъ, Черниховѣ, Ягольници, Городенцѣ и Кобѣрницяхъ; 2) справозданье о пôдпираню предприємствъ меліораційныхъ; 3) справозданье зъ дѣяльности въ кругѣ промыслу краєвого.

Департаментъ III, просвѣты, предкладає: 1) проєктъ закона о примусовôмъ забезпеченю будынкôвъ церковныхъ и приходскихъ ôдъ огню, 2) справозданье о внесеню пос. Мадейского въ справѣ бюра кодификаційного; 3) проєктъ статута емеритального для урядникôвъ краєвыхъ и заведень краєвыхъ; 4) справозданье о станѣ фундаціи гр. Станислава Скарбка.

Департаментъ IV, дорожный предкладає лишь загальне справозданье зъ своєи дѣяльности.

Департаментъ V, санитарный предкладає справозданье въ справѣ кульпаркôвскôй, котра минувшои сесіи тôлько наробила була шуму.

Департаментъ VI для справъ територіяльныхъ предкладає кôлька внесень о змѣнахъ територіяльныхъ и справозданье въ справѣ будовы касарнѣ для жандармеріи.

Зъ ôдроченои въ сѣчню с. р. сесіи соймовои позôстали ще слѣдуючѝ справы: справозданя краєвого выдѣлу: 1) о краєвôмъ фондѣ шкôльнôмъ емеритальнôмъ; 2) въ справѣ заведеня рускаго языка выкладового въ паралельныхъ клясахъ державнои гимназіи въ Перемышли; 3) о реформѣ законодавства громадского; 4) справозданье зъ проєктомъ закона о ловахъ и два справозданя, дотыкаючѝ утвореня самостôйныхъ громадъ зъ выключеныхъ колоній; напослѣдокъ справозданье зъ дѣяльности департаменту II и зъ дѣяльности, дотыкаючои краєвои школы лѣсного господарства.

Мадярскій шовинизмъ
и
мадяризованье Славянъ на Угорщинѣ.

Звѣстно загально зъ якою силою взялися Мадяры въ найновѣйшихъ часахъ амальгамувати всѣ народы угорскои державы и робити зъ нихъ Мадярôвъ очевидно въ тôй надѣи, що скорше чи пôзнѣйше удасться имъ змадяризувати всѣхъ и такъ скрѣпити и забезпечити ôдъ заглады мадярскій елементъ, окруженый зô всѣхъ сторôнъ чужими племенами, найбôльше же племенами славяньскими. Розумѣєсь, що найбôльшу увагу звернули они на Славянъ на Угорщинѣ, ôдъ котрыхъ грозить имъ найбôльша небезпечнôсть. Мадяры забралися отже систематично до своєи вынародовляючои роботы мѣжь Славянами и не перебирають въ средствахъ, щобы дôйти до своєи цѣли. Въ всѣй роботѣ ихъ, пôшовъ имъ дуже добре на руку такъ званый „панславизмъ“, котрый, якъ чимъ разъ яснѣйше показуєсь и якъ того можна було сподѣватися, зле зрозумѣлый декотрыми славяньскими племенами, стався лишь оружіємъ въ рукахъ противниковъ славянства взагалѣ и поодинокихъ народôвъ славянскихъ спеціяльно, замѣсть бути для нихъ защитою. Зъ того отже зле зрозумѣлого панславизму, користали и користають Мадяры подôбно якъ Нѣмцѣ и стараються вмовити въ поодинокѝ народы славяньскѝ, що они суть ворогами державы, що имъ не иде о свôй самостôйный розвôй народный а лишь, що они роблять въ чужôмъ интересѣ и, розумѣєсь, не въ чимъ иншôмъ якъ лишь въ интересѣ Россіи. Тымъ то способомъ удалось противникамъ славяньства а на Угорщинѣ Мадярамъ нанести богато лиха народамъ славяньскимъ. Но на щастье народы тѝ поняли добре въ чôмъ дѣло и не ôдступають ôдъ своего національного прапору, не шукають чужихъ богôвъ и тымъ ще способомъ бороняться сильно ôдъ заглады, шукаючи въ панславизмѣ лишь тымъ сильнѣйшои опоры для своєи оборoны, але не могилы, котра бы на вѣки мала ихъ покрыти. Лишь однымъ Русинôвъ угорскихъ — на жаль — удалось убити Мадярамъ, бо они думали, що бути панславистомъ значить вже ôдкинути все своє рôдне, своє питоме, та пôйти на службу чужимъ. Тутъ справдѣ зле зрозумѣлый панславизмъ зробивъ Мадярамъ велику прислугу и они можуть лишь бути вдячными тымъ, що такій панславизмъ пропагували. Тымъ способомъ сталося отже, що про Русинôвъ на Угорщинѣ майже вже и слыхъ гине, а рускѝ дѣти въ гимназіи учаться доперва въ VI клясѣ читати зъ молитвенника Гомичкова!

Не такъ поступали и поступають далеко слабшѝ ôдъ угорскихъ Русинôвъ Словаки; они борються цѣлою силою зъ Мадярами, хочь и тутъ мадярскій шовинизмъ стараєсь ихъ знищити и згладити зъ свѣта и до того уживає тои самои методы, що супротивъ Русинôвъ та послугуєсь тымъ самымъ панславизмомъ. Ось якъ пише „Vaterland“ пôдъ заголовкомъ: „Панславистичне страшило на Угорщинѣ.“

Шовинизмъ мадярскій, въ котрого рукахъ спочиває ôдъ бôльше якъ двацяти лѣтъ правительство залитавске, чув, якъ дуже провинився ôнъ супроти немадярскихъ народностей и боиться, що прийде єму скорше чи пôзнѣйше здати справу изъ свого поступованя и своихъ дѣлъ та ôдповѣдати за нихъ. Кобы хочь одно зъ того, що мадярскѝ политики ôдъ р. 1861 приpѣкали и обѣцювали, за тыхъ 27 лѣтъ додержали. Та що про те и говорити! Навѣть користи, якѝ надававъ законъ о народностяхъ (Nationalitätengesetz) зъ р. 1868, позôстали переважно лишь на папери або усувано ихъ поволи, посередно и тихцемъ пôзнѣйшими законами, а що гôрше — якъ въ публицистицѣ такъ въ парламентѣ осуджено тов стремленье ôдъ р. 1861 до р. 1868 до помиреня немадярскихъ народностей яко небезпечну „похибку политичну“ и узнано за конечну потребу: покинути ту дорогу, а звернутись на иншу. Якою мала бути та нова дорога, показало поступованье Мадярôвъ въ послѣдныхъ лѣтахъ супроти другихъ народностей. Мадярске законодавство и правительство, публицистика и литература, заклады науковѝ и уряды церковнѝ, словомъ цѣла мадярска суспôльнôсть перенялась погубнымъ духомъ нетолеранціи къ другимъ народностямъ, ба навѣть переслѣдованя тыхъ-же до того степеня, що теперь стоять правительство и суспôльнôсть, приватнѝ и державнѝ институціи въ службѣ тои односторонноі, скрайноі политики въ Угорщинѣ и выкликують чимъ разъ бôльше занепокоєнье у всѣхъ кругахъ немадярского населеня. Той мадярскій шовинизмъ звертаєсь въ своихъ нападахъ, клеветахъ, переслѣдованяхъ и гнобленю то противъ Нѣмцѣвъ, а именно семигородскихъ Сасôвъ, то противъ полудневыхъ Славянъ, именно Хорватôвъ, то противъ Румунôвъ, але найчастѣйше звертаєсь ôнъ противъ пôвнôчно-угорскихъ Словакôвъ (а пôбôчь нихъ противъ Русинôвъ, *Ред.*), котрѝ суть найлюбѣйшимъ предметомъ вынародовляючихъ експериментôвъ. Щобы таке поступованье оперти на якôйсь пôдставѣ, приписують Мадяры Словакамъ нечуванѝ рѣчи, а именно що словацкѝ панслависты плекають и розвивають мѣжь Словаками ненависть до угорскои народности и угорскои державы. Крôмъ тои зрады власноі ôтчины закидають ще Словакамъ ихъ симпатіи для Россіи въ тôй цѣли, щобы ôддатись пôдъ опѣку царя и зроссійщитись. То-жь черезъ тѝ злобнѝ клеветы мусѣли бѣднѝ Словаки вже немало вытерпѣти. Имъ знесено однѣсеньке ихъ литературне товариство „Словацку Матицю“, закрыто ихъ кôлька гимназій зъ словацкимъ выкладовымъ языкомъ; патріотичну словацку молодѣжь проганяють изъ шкôлъ и замыкають ѣй всяку будучнôсть въ краю, коли выловлять словацкихъ молодцѣвъ, що они мѣжь собою по словацки говорять, словацкѝ пѣсни спѣвають або книжки словацкѝ читають; усувають учителѣвъ и духовныхъ зъ ихъ урядôвъ, коли посмѣють заохочувати нарôдъ свôй, щобы той держався крѣпко свого, або коли стануть въ опозиціи противъ загально въ пôвнôчнôй Угорщинѣ ширени засады „що Словаки не суть люде“ та осмѣляються свôй нарôдъ боронити и т. д. Все то звуть панславизмомъ, а хто допуститься такихъ дѣлъ, єсть панславистомъ и зрадникомъ. Тожь недавно тому посуджовано навѣть примаса угорского, архіепископа остригомского, кардинала Симора, о панславистичнѝ тенденціи зъ причины, що ôнъ стараєсь о то, щобы єго словацкѝ епархіяне мали такихъ священикôвъ и учителѣвъ, котрѝ могли-бы имъ подавати правила вѣры и початки науки въ ихъ рôдномъ словацкôмъ языцѣ. Жаденъ судъ въ цивилизованôй державѣ не бувъ-бы засудивъ Сальву, учителя зъ Кленару; навѣть мадярскій прокураторъ державный не смѣвъ пôднести жалобы противъ него, бо брошура, въ котрôй учитель той боронить публично своєи народности, не давала найменшои пôдставы до публичного обжалованя. Але хочь учитель той розминувся щасливо зъ прокураторією, то таки ухопила єго власть церковна и усунула батька родины зъ посады учителя яко завзятого панслависта.

Бѣсноватôсть того шовинизму посунулась вже до того степени, що Мадяры вже навѣть не крыються зъ своими намѣрами, котрѝ выходять на то, щобы нарôдъ словацкій убити и затерти навѣть слѣдъ по нѣмъ. Органъ умѣреннои лѣвицѣ „Pesti Naplo“ выказавъ недавно безъ церемоніи у вступнôй статьи, що змадяризованье Словакôвъ єсть цѣлею кождого угорского правительства. Словаки не смѣють нѣ въ церквѣ, нѣ въ школѣ чути своєи бесѣды; наука въ школѣ и проповѣды въ церквѣ ôдбуваються лише въ языцѣ мадярскôмъ, а що той драконизмъ не єсть лишь продуктомъ фанатичного національного шовинизму публицистики, але перенявъ цѣлу суспôльнôсть мадярску, о тôмъ свѣдчать щорôчнѝ численнѝ транспорты „словацкихъ сирôтъ“ въ добреціньскій и кечкеметскій степы, де сирôтки тѝ такъ якъ колись яничары (бранѝ Турками въ полонъ дѣти христіяньскѝ) забувають своихъ родичѣвъ, свôй рôдный край и рôдный языкъ и зливаються зъ чужою народностею. Чи можь щось подôбного ще де въ цивилизованôй Европѣ подыбати, крôмъ Угорщины? И якѝ-же результаты осягнули Мадяры такими средствами? Чи може поступило черезъ те змадяризованье Словакôвъ? Зовсѣмъ нѣ! Ôдорвано вправдѣ кôлька одиниць ôдъ ихъ питомои народности, але Словаки лишились вѣрными своѣй народности. Хто дивиться обєктивно на тов, що дѣєсь въ горѣшнôй Угорщинѣ, той побачить, що мадярскій шовинизмъ розбудивъ и скрѣпивъ навѣть въ простодушнôмъ народѣ словацкôмъ почутье своєи народности. Опущеный той и переслѣдованый нарôдъ позыскавъ собѣ приятелѣвъ, дорадникôвъ и помôчникôвъ, а помимо гнету и численныхъ напастей изъ стороны мадярскои, поступає чимъ разъ бôльше розвôй народноі просвѣты въ письмѣ и словѣ и народнôсть словацка чимъ разъ бôльше розвиваєсь.

Але хочь якъ сильно розвиваєсь почутье народности у Словакôвъ, то таки не доказано до сего часу нѣгде, щобы нарôдъ той бувъ ворогомъ австрійско-угорскои державы, щобы бувъ нельояльнымъ або навѣть прихильнымъ россійскому цареви. Словакъ любить свою гористу ôтчину и любить и поважає свого монарху. Наколи ширіться теперь невдоволенье мѣжь Словаками бôльше якъ давнѣйше, ось такъ передъ двацяти роками, то причина того лежить по части въ дуже высокихъ податкахъ, якѝ бѣднѝ тѝ гôрняки ледви можуть оплачувати, по части же въ нетолеранціи и напастяхъ изъ стороны Мадярôвъ, котрѝ старають-

---

Сего конституційного року зббралися питомцѣ на голосъ звôнка въ IV музею, де и цѣлый ректоратъ запросили. При великôй тишинѣ въ сали вступивъ на катедру Алексей Заклиньскій, питомець IV. року, а обжалуючи о. д-ра І. Ильницкого II. вице-ректора яко педанта и ôдъ питомцѣвъ зненавидженого, завôзвавъ въ острыхъ словахъ ректоратъ, щобы о. д-ра Ильницкого заразъ зъ заведеня выдалено, бо не ручить за найсумнѣйшѝ наслѣдки. По сѣй промовѣ ректоратъ остовпѣвъ; а нѣхто не ôдôзвався нѣ словомъ. Того самого дня ôдъѣхавъ о. І. Бохеньскій, ректоръ, до Унева, щобы митрополиту М. Левицкого о данôй питомцями димисіи о. Ильницкому увѣдомити и поинформуватися, що дальше дѣлати. Митрополитъ приказавъ, щобы о. Ильницкій ôдъ всѣхъ функцій усунувся и питомцямъ навѣть на куритари не показувався. По сему приказу замкнувся о. Ильницкій въ своѣй комнатѣ, не показувався питомцямъ, служивъ що дня досвѣта литургію не въ каплицѣ але въ закристіи, до якои услугувавъ єму питомець лойникъ, Николай Роздѣльскій, и не принимавъ нѣкого у себе. Такъ дѣялося ажь до ферій. Коли по феріяхъ збомбардовано Львôвъ, зачавъ о. Ильницкій дальше функціонувати въ заведеню.

———

Министеріяльнымъ декретомъ зъ дня 31. серпня т. р. ч. 5659 ôдкрыто на университетѣ львôвскôмъ катедру рускои литературы. Першимъ професоромъ на сѣй катедрѣ бувъ о. Яковъ Головацкій и на єго выклади почали питомцѣ ходити. По о. Я. Головацкôмъ переселившôмъ-ся до Россіи, обнявъ сю катедру о д-ръ Омелянъ Огоновскій, пресвитеръ зъ архіепархіи львôвскои.

———

Въ мѣсяцю жовтню т. р. зббралися ученѝ Русины въ заведеню рускои семинаріи въ IV. музею, и основали наукове товариство „Руска Матиця“. — Сего року почала выходити руска газета „Зоря Галицка“.

———

Дня 2 листопада бомбардувавъ головнокомандуючій, ген. бар. Гаммерштайнъ, Львôвъ. При сѣй бомбардаціи спалився ратушъ въ ринку, старый польскій театръ, будынокъ академичный зъ костеломъ, при чôмъ спалилося въ библіотецѣ академичнôй богато книжокъ. По бомбардаціи Львова розвязано польску народну гвардію, а питомцѣвъ, котрѝ воювали на барикадахъ, выдалено зъ духовного заведеня. Для браку ôдповѣдного мѣсця по збомбардованю и спаленю академіи на богословскѝ выклады, роздѣлено рускихъ и латиньскихъ питомцѣвъ, и они мали дальше окремѣшнѝ выклады въ своихъ семинарскихъ музеяхъ.

———

Дня 2. грудня т. р. вступивъ Єго Вел. Францъ Іосифъ I. маючи 18 лѣтъ по абдыкаціи цѣсаря Фердинанда I. на престолъ цѣсарѣвъ австрійскихъ у Вѣдни.

Рокъ 1849.

Дня 10. сѣчня т. р. выдавъ головно-командуючій генералъ, бар. Гаммерштайнъ въ порозумѣню зъ краєвымъ намѣстникомъ, Богданомъ рицаремъ Залескимъ проклямацію, що заводить въ Галичинѣ станъ воєнный. Згадану проклямацію ôдчитавъ ректоратъ зббраннымъ въ музею питомцямъ.

———

Дня 15 (3) мая т. р. обходжено у Львовѣ першѝ роковины знесеня панщины дуже величаво, при звоненю по всѣхъ рускихъ церквахъ и стрѣляню изъ арматъ на высокôмъ замку. На святоюрскôмъ майданѣ выставлено престолъ украшеный рускими хоругвами, де ôдбулася торжественна литургія при асистѣ и спѣвахъ питомцѣвъ. На сѣй литургіи були присутнѝ: гр. Агеноръ Голуховскій, бар. Гаммерштайнъ головно-командуючій генералъ, кôлька генералôвъ россійскихъ, котрѝ въ тôмъ часѣ переходили зъ войскомъ россійскимъ черезъ Львôвъ на Угорщину, много окрестного рускаго духовенъства а ще бôльше сѣльского народу. Уставлене на майданѣ австрійске войско, стрѣляло зъ карабинôвъ при войсковôй музицѣ, а на Высокôмъ замку стрѣляно зъ арматъ. По укôнченôй литургіи двигнувся походъ народу при музицѣ и спѣвахъ зъ святоюрского майдану до намѣстництва, щобы на руки намѣстника зложити дары для Єго Вел. цѣсаря Фердинанда I. Дары, що складались зъ хлѣба и меду, прикрашенѝ вѣнцями, зложено на возѣ, до котрого занряжено було 12 волôвъ въ народныхъ сино-жовтыхъ ярмахъ. Намѣстникъ гр. А. Голуховскій принявъ дары зъ рукъ депутатôвъ, а промовивши зъ балькону до зббраного народу, закôнчивъ промову окликомъ: „Слава Єго Величеству цѣсарю“ и „многая лѣта рускому народу“. Сего дня бувъ и великій народный фестинъ въ илюминованôмъ єзуитскôмъ огородѣ, якій украшало 7. великихъ освѣтленыхъ транспарентôвъ.

———

Зъ иниціятивы митрополита М. Левицкого и по силѣ министеріяльного розпорядженя зъ 12 листопада 1849 ч. 7836 почато для рускихъ питомцѣвъ выкладати науку догматики по руски. Коли лат. питомцямъ выкладавъ д-ръ Себастіанъ Тычиньскій догматику по латинѣ, выкладавъ сей предметъ о. Яковъ Цѣпановскій, префектъ семинарія, по руски. Рускѝ выклады науки догматики перекоротилися 1858 р., коли для питомцѣвъ обохъ обрядôвъ заведено спôльнѝ выклады въ латиньскôй мовѣ.

(*Дальше буде.*)

ся ôдобрати Словакамъ ихъ языкъ и затерти ихъ народнй звычаѣ. А чи-жь може боронятьсся Словаки противъ того тайными заговорами? Нѣ! Они мовчать, терпять и надѣються лѣпшои будучности, або забирають своє майно и поселяються по другôй сторонѣ океану — въ Америцѣ. Чому-жь не вандрують до Россіи Словаки, коли такъ ширится мѣжь ними панславизмъ? На тое не знають якось ôдповѣсти панове Мадяры, тай годѣ имъ на тое ôдповѣсти, бо мусѣли-бы признатись, що всѣ клеветы ихъ того рода не мають найменшои пôдставы и выдуманй суть лишь на то, щобы покрыти несправедливе ихъ поступованье противъ Словакôвъ. Але власне таке поступованье противъ Славянъ може навести ихъ на небезпечнй для Мадярôвъ гадки и бажання. Теперь нема ще на Угорщинѣ партіи панславистичнои, але она може зъ часомъ вытворитись, коли Мадяры не змѣнять свого поступования супротивъ Славянъ и що нинѣ єсть лише страшиломъ, може дѣйстно колись наступити и статись Мадярами дуже небезпечнымъ. — Рôвно якъ въ Словаччинѣ, ґаздують Мадяре и въ другихъ краяхъ короны св. Стефана а особливо въ Славонiи и Хорватiи.

„Vaterland“ — якъ видко зъ повысшого — бере кард. Симора въ оборону, но самъ же кардиналъ заявивъ теперь, що єго учительска семинарія въ Тирнавѣ єсть осередкомъ мадярскои культуры и мадяризаціи посередъ Словакôвъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ справѣ *синоду рускои церкви* въ Галичинѣ подала „Черв. Русь“ вѣсть, що на порядокъ дневный нарадъ сего синоду будуть поставленй слѣдуючй справы: 1) Выбôръ епископôвъ выключно зъ-помѣжь чорного духовеньства; 2) скороченье литургiи на взорець латиньскои; 3) зрôвнанье календаря; 4) передача права патронату въ руки правительства и 5) условный целибатъ, значиться, що хто зъ укôнченыхъ богословôвъ схоче женитися, буде мусѣвъ просити позволеня властей духовныхъ. Пôсля нашихъ информацій єсть повысша вѣсть безпôдставна, позаякъ програма синоду зовсѣмъ ще не порѣшена а навѣть въ справѣ сѣй настала теперь застоя.

Зъ Вѣдня доносять, що министерство торговлѣ повѣдомило рады надзорчй угорско-галицкои зелѣзницѣ и захôднои зелѣзницѣ угорскои, що правительство постановило взяти шляхъ тыхъ зелѣзниць, положеный въ долитавскôй области, пôдъ власный зарядъ. Подôбне повѣдомленье одержала такожь угорско-галицка зелѣзница ôдъ угорского правительства. Що-до *шляху, положеного на угорскôй сторонѣ*, то переговоры въ сѣй справѣ межи правительствомъ а зелѣзницями розпôчнуться слѣдуючого мѣсяця. Видко зъ сего, що правительство стараєся всѣма силами, щобы взяти въ свои руки всѣ доѣзды зъ угорскои стороны до галицкои зелѣзницѣ державнои и тымъ способомъ запанувати надъ одною зъ найважнѣйшихъ комуникацій въ Галичинѣ, що зъ политичныхъ взглядôвъ може бути для правительства дуже користнымъ.

Пôсля „Budap. Corr.“ має Є. Вел. цѣсарь выѣхати дня 12 вересня въ супроводѣ министрôвъ Орчого и Бедековича на маневры до Бельовару, куды має выѣхати такожь архикн. Рудольфъ и архикнязѣ Альбрехтъ, Вильгельмъ и Іосифъ.

——

Подорожь царя до полудневои Россіи має бути вже постановленою рѣчею. Зъ Петербурга доносять такожь, що пôдчасъ заповѣдженои гостины царя въ Севастополи збереся въ тамошнôмъ портѣ цѣла чорноморска фльота россійска.

Штунда въ полудневôй Россіи не дає знова спокою правительству и православному духовеньству. Щобы спинити штунду, котра все таки дуже сильно шириться, постановлено — якъ доносить „День“ — щобы православне духовеньство тыхъ сторôнъ, де закоренилася штунда, ôдправляло *бодай* два разы на тыждень богослуженье и щобы читанье святого письма и псалтиря поручувано особамъ, що умѣють добре и плавно читати, а такожь, щобы по селахъ завеґжено хоральный спѣвъ церковный.

Россійске товариство пароходнои плавбы кн. Гагарина на Дунаю розширило въ послѣдныхъ часахъ значно свôй кругъ дѣланя. Правительство, котре доси давало сему товариству 58.270 рублѣвъ запомоги рôчно, пôдвысшило ту запомогу на 121. 351 рублѣвъ. Въ наслѣдокъ того пôдвысшило товариство свôй капиталъ акційный зъ 655.000 рублѣвъ на 1,200.000 а коли доси высилало свои кораблѣ лишь до Ренѣ напротивъ Галацу, то теперь удержуе комуникацію на линіяхъ Рени-Систова, Систова-Клядова на Дунаю и на линіи Рени-Нѣмчени на долѣшнôмъ Пругѣ. Товариство се має теперь 8 пароходôвъ а 14 меншихъ кораблѣвъ и доси не може ще робити конкуренціи австрійскому товариству пароходнои плавбы на Дунаю. Въ часѣ болгарскои ворохобнѣ робило се товариство, хочь и якъ слабе, велику прислугу россійскому товариству, политичне єго значенье єсть отже далеко важнѣйше якъ торговельне.

Въ Єрусалимѣ сподѣваються приѣзду великихъ князѣвъ Алексея и Павла, братôвъ царя, разомъ зъ Побѣдоносцевомъ на посвященье церкви на Оливнôй горѣ. Въ Єрусалимѣ мавъ вилывъ россійскій значно збôльшитися.

——

Пôсля „Köln. Ztg.“ має гр. Кальноки зъѣхатися зъ кн. Бисмаркомъ въ Фридрихсруге имовѣрно въ слѣдуючôмъ тыждни. Берлиньскій „Tageblatt“ догадуєсь, що гр. Кальноки и Криспи зъѣдуться рôвночасно въ Фридрихсруге и що той зъѣздъ верховодячихъ мужѣвъ трохъ союзныхъ державъ уважала-бы заграниця за новый доказъ непохитнои тревалости мирного союза.

Вицепрезидентомъ прускаго министерства державного именованый министеръ Беттихеръ; тымъ способомъ буде ôнъ отже заступати кн. Бисмарка якъ въ Прусахъ такъ и въ державѣ нѣмецкôй. Беттихеръ заступае кн. Бисмарка такожь и въ прускôмъ министерствѣ торговлѣ.

Тоастъ цѣсаря Вильгельма єсть все ще предметомъ широкихъ дискусій европейскои прасы. Замѣтнымъ и дивнымъ єсть поглядъ декотрыхъ газетъ англійскихъ, що звѣстнй слова сего тоасту цѣсаря були вымѣренй не такъ противъ Франціи якъ противъ Россіи. „Montagsrevue“ доказуе въ кореспонденціи зъ Берлина, що слова цѣсаря Вильгельма були такъ само вымѣренй противъ даньскихъ и альзатскихъ якъ и противъ польскихъ мрѣй.

——

Остаточный результатъ выбору Булянжера єсть *такій, що єго выбрано въ департаментахъ* Шарантъ, Сомъ и Нордъ. Булянже тріюмфуе. Въ Парижи зроблено єму онодги таку овацію, що 500 полиціянтôвъ могло ледви удержати порядокъ и рухъ на улицяхъ. Кн. Викторъ Бонапарте, довѣдавшись о выборѣ Булянжера, мавъ сказати, що побѣда Булянжера єсть побѣдою бонапартистôвъ.

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ конфискаты „Дѣла“** ч. 169 зъ дня 1 серпня одержали мы зъ ц. к. краєвого суду карного слѣдуюче рѣшенье: Cz. 14898. W imeny Jeho Wełyczestwa Cisara! C. k. Sud krajewyj dla spraw karnych u Lwowi riszył na pidstawi §§. 489 i 493 zak. o post. karn. i §. 37 zak. pras. szczo soderżanie artykułu umiszczenoho w czyśli 169 czasopysy „Diło“ z dnia 1-ho Serpnia 1888 pid napysom „Dewiat lit hr. Taffoho“ mistyt w sobi znamena wystupku z §. 300 zak. karn. i proto usprawedływłena jest zariadżena czerez c. k. prokuratoriu derżawnu konfiskata toji czasopysy. W ślidztwje toho riszenija wzbo ronene jest dalsze rozprostranenije toho artykułu, a zabranyj nakład maje buty znyszczenyj. — Powody. Artykuł toj predstawlaje zarjadżenia w sposib zdibnyj do wzbudżenia pohordy i nenawysty protyw zarjadowy derżawnomu, mistyt protoje znamena prowyny z §. 300 zk. — Lwiw dnia 15 serpnia 1888. — *Poglies.*

— **Знесена конфиската „Дѣла“.** Ц. к. судъ краєвый для справъ карныхъ у Львовѣ не потвердивъ конфискаты ч. 169 „Дѣла“ зъ дня 30 липня с. р. за статью „Политика бôчныхъ дорбгъ“ зарядженои ц. к. прокураторомъ державнымъ, бо не найшовъ въ инкриминованôй статьи жадного карідостойного чину.

— **Про похороны бл. п. Григорія Шашкевича** пишуть намъ зъ Перемышля: Похороны почались о 8 годинѣ рано. Тѣло покôйника выпроваджено зъ власнои хаты на Пôдгôрью при невеликôй (навѣть малôй участи) людей. Панахиду ôдправивъ самъ Преосвященый Іоанъ. Въ походѣ вирoвадивъ ôдтакъ домовину до церкви, де ôдправлено обрядъ похоронный. Симчасомъ въ велилѣпнôмъ храмѣ правлено при пооодинокихъ престолахъ службы Божй. Духовеньства рускаго явилось до 130 лицъ. Всѣхъ деканôвъ епархіи повѣдомлено о смерти архипресвитера телеграфично. Тѣло покôйника уставлено носередъ церкви и прикрашено кôлькома хорошими вѣнцями. По похоронномъ обрядѣ ôдправивъ при участи капитулы своєи requiem епископъ Солецкій. Коло 11 годины почалась служба Божа соборна. Ôдправивъ єи о. крил. Лѣтиньскій. Хоръ, зложеный зъ добôрныхъ силъ спѣвочихъ, вывязався зъ своєи задачѣ пôдъ проводомъ о. Конка зовсѣмъ удачно. По послѣднôмъ цѣлованю обнесено домовину по церкви а ôдтакъ рушивъ похôдъ похоронный, веденый самымъ Преосв. Іоаномъ, въ супроводѣ инфулата латиньского и и митрата о крил. Сѣнгалевича. Обрядъ похоронный скôнчився коло годины третои. Проповѣдь въ церкви выголосивъ крил. Лѣтиньскій. Зъ нея вѣявъ дуже великій холодъ. Проповѣдникъ не вычисливъ нѣ однои заслуги покôйника для руского народа и рускои церкви. Въ чѣмъ глядѣти причины, трудно догадатись. А чейже пок. Григорій гравъ видну ролю въ нашôмъ краю. По похоронахъ ôдбувся обѣдъ для клиру. О завѣщаню покôйника ходять тутъ найрôзнороднѣйшй слухи. Говорять, що весь значный маєтокъ дôстався родинѣ, сынови и внучцѣ въ бôльшôй части. Другй росказують и о порobленыхъ записахъ на цѣли публичнй.

— **Про бл. п. Виктора Жегестовского** пишуть намъ зъ Крыницѣ: Въ недѣлю о год. 9-тôй вечеромъ розстався зъ тымъ свѣтомъ крилошанинъ о. В. Жегестовскій Три роки тому назадъ, въ цвѣтни р. 1885 рознесли газеты вѣсть про єго смерть и тогдѣ се було выгадкою якогось злобного человѣка, нинѣ вже таки на правду стратили Русины въ покôйнôмъ вельми дѣяльного и щирого патріота. Передъ смертею читавъ покôйный свôй некрологъ, помѣщеный въ газетахъ передъ трема роками. Гарна церковь въ Крыници се дѣло єго невтомимыхъ заходôвъ для звеличеня обряду рускаго въ захôдныхъ межахъ рускои части Галичины. Довгй лѣта бувъ покôйный заступникомъ маршалка рады повѣтовои въ Новôмъ Санчи а передъ чотирма недѣлями именовано єго почетнымъ горожаниномъ Крыницѣ. Перомъ єму земля.

— **Археологична выстава** Ставропигiйского Института заповѣдаеся далеко бôльшою, якъ зразу можна було надѣятись, бо вже теперь многй священики понадсылали богато предметôвъ на выставу. Такожь самъ д-ръ Шараневичь призбиравъ много цѣнныхъ предметôвъ пôдчасъ своєи подорожи по Галичинѣ. Львôвска и перемыска капитула, „Народный Дôмъ“, монастирь Василiянôвъ у Львовѣ и многй иншй монастирѣ по Галичинѣ вже зголосились зъ своими старинностями. Выстава буде помѣщена въ 9 комнатахъ Института въ ôдповѣдныхъ шафахъ, ґабьоткахъ и т. п. Характеръ выставы буде чисто рускій, бо принимаються лише такй предметы, котрй мають яку звязь зъ минувшостею рускои церкви и руского народу.

— **Ювилейну фундацію стипендійну** им. цѣсаря Францъ-Іосифа, основану галицкимъ соймомъ, затвердивъ цѣсарь и ôдповѣдный актъ оголошено въ урядовôй газетѣ вѣденьскôй.

— **Бурѣ.** Зъ рôзныхъ сторôнъ Галичины доносять ще теперь про шкоды, якй нанесли бурѣ и грады въ минувшôмъ тыждни. И такъ въ Залѣщицкôмъ выломала буря на поли майже всю кукурузу. — Въ Иваню запалили громы дня 12 н. ст. серпня пять хатъ селяньскихъ и поразили шѣсть осôбъ. Хаты згорѣли до тла, бо люде не хотѣли ратувати, а пораженыхъ людей закопали въ землю и въ сей способъ ôдратовано ще чотири особы а одинъ селянинъ и дѣвчина померли. Труба воздушна, о котрôй мы доносили, захопила три села: Тулиголовы, Зарѣче и Пѣски, и розвалила 61 будынкôвъ господарскихъ. Якимсь чудомъ не ôднѣсъ нѣхто зъ людей и худобы при тôмъ ушкодженя. Поѣздъ зелѣзницѣ Кароля Людвика, идучй до Львова, мусѣвъ задержатись якійсь часъ мѣжь Хоросницею и Судовою вишнею, бо одному букваревi зôрвало дахъ зъ приладомъ сигналовымъ.

— **Цѣсарь** даровавъ при нагодѣ своихъ уродинъ 92 вязнямъ решту кары, яку они мали ôдсидѣти. На Галичину припадае: на заведенье карне у Львовѣ для мужчинъ 12, для женщинъ 9, въ Станиславовѣ 10 а въ Висничу 3.

— **Величезный скарбъ.** „Новости“ подають, що недавно тому выкрывъ селянинъ Кузьма Левочко въ селѣ Старогородку, остерского уѣзду, черниговскои губерніи, величезный скарбъ закопаный, котрый обчислюють на 17,000.000 рублѣвъ. Левочко удався до Андрѣя Антонова, властителя села въ петербургскôй губерніи, и радився, що єму робити зъ скарбомъ, котрый ôнъ найшовъ на своєй батькôвщинѣ ще передъ двома роками. На допыты Антонова, въ якій способъ дôзнався ôнъ о тôмъ скарбѣ, такъ розповѣвъ Левочко цѣлу рѣчь: На тôмъ мѣсци, де єго поле, за часôвъ князя св. Володимира були маєтности князя Остерского. Тамъ була церковь и замокъ, але теперь видно лише останки зъ однои церкви; все иншe запалось пôдъ землю. Въ тыхъ то часахъ закопали скарбъ въ печерахъ пôдъ замкомъ, а Левочко довѣдався о тôмъ зъ документу, полишеного єму родиною и написаного вельми старинnымъ письмомъ. Найденый скарбъ складаеся зъ рôзныхъ дорогоцѣнныхъ рѣчей и зъ золотыхъ грошей, помѣщеныхъ въ 12 бочôвкахъ и важить цѣлый до 150 пудôвъ (пудъ = 40 фунтôвъ). Щобы ôдкопати землю, де бувъ скарбъ, треба було 10 лѣтъ. Антоновъ поѣхавъ зъ Левочкомъ до Старогородка и тамъ пересвѣдчився наочно о найденôмъ скарбѣ; зъ однои бочôвки выймивъ чотири монеты и ôдославъ до Петербурга. Правительство наказало губернаторови черниговскому занятись докладными розслѣдами въ тôмъ мѣсци, де найшли скарбъ. Антоновъ заходиться такожь, щобы Левочко одержавъ ôдъ правительства приналежну нагороду за скарбъ, котрый заберуть до державного скарбу. За само золото припадае Левочкови нагороды 6,000.000 рублѣвъ. Сусѣды Левочка знали о тôмъ скарбѣ и купили навѣть землю въ єго сусѣдствѣ та копали за скарбомъ, але безъуспѣшно. Левочко не має близшои родины, живе одиноко и займаеся розкопками за скарбомъ.

— **Емиграція до Бразиліи.** Министерство справъ внутрѣшныхъ розбслало до всѣхъ намѣстникôвъ обѣжникъ, въ котрôмъ звертае увагу на можливе збôльшенье емиграціи до Бразиліи и тому поручае вздержувати єи всякими можливыми средствами. Въ Бразиліи знесено закономъ зъ 13 мая с. р. невôльництво и тому правительство та приватнй властителѣ плянтацій будуть заходитись коло того, щобы невôльникôвъ заступити кольонистами зъ иншихъ краѣвъ а особливо зъ Европы. Вже теперь обѣцюють они величезнй полекшѣ для емигрантôвъ, але можна побоюватись, що сихъ приречень нѣколи не додержать и въ сей способъ емигранты попадуть въ крайну нужду и невôльництво.

— **Турецкій записъ въ Боснѣ.** Комисія, занимаюча-ся управильненьемъ всѣлякихъ записôвъ и легатôвъ въ Боснѣ, ôднайшла документъ зъ року 1566, въ котрôмъ якійсь Турокъ призначивъ процентъ ôдъ зложеного капиталу на даръ для кождочасного намѣстника Босны. Процентъ, обчисленый на австрійску валюту, выносить теперь 100 зр. и комисія доручила тыхъ 100 зр. теперѣшному намѣстникови Босны, бар. Аппелеви, зъ повѣдомленьемъ, що щороку будуть выплачувати ту суму єму и єго наслѣдникамъ. Бр. Аппель заявивъ, що тй грошѣ ужитати-ме на добродѣйнй цѣли. И такъ сего року, при нагодѣ уродинъ цѣсарскихъ и турецкого свята Байраму, казавъ бр. Аппель за 100 зр. купити баранôвъ, котрыхъ зарѣзали пôсля турецкого обряду передъ мошеею, а мясо роздали мѣжь бѣдныхъ людей въ Сараєвѣ.

— **Крокодилѣ въ рѣцѣ Ельбѣ.** Властителеви менажерiи Гаґенбекови не ведеся; при торжествѣ въ Монахiомъ єго слонѣ наробили тôлько клопоту, а теперь має бѣду зъ крокодилями. Спровадивъ ôнъ 13 крокодилѣвъ до своєи менажерiи, але вже въ Гамбурзѣ удалось имъ выдôстатись на волю, бо утекли зъ пароходу и пôрнули въ филѣ Ельбы. Полиція перестерѣгае людей, щобы не купалися въ рѣцѣ.

— **Дрôбнй вѣсти.** Президентъ Симоновичь вернувши зъ ôдпустки, обôймивъ вчера урядованье. — Въ школѣ рôльничôй въ Дублянахъ будуть подавати зъ новымъ рокомъ шкôльнымъ науки языкôвъ нѣмецкого и французского, яко предметôвъ надобовязковыхъ. — Въ Пештѣ згорѣла дня 18 н. ст. серпня касарня гонведôвъ; въ огни згорѣло 46 коней. Много иншихъ коней переполоханыхъ гонило по улицяхъ а деякй попалися пôдъ колеса надходячого поѣзду зелѣзничого. Поѣздъ выхопився зъ шинъ але зъ людей не ôднѣсъ нѣхто нѣякои шкоды.

Надôслане.

Досвѣды журналиста.

Выдавець и властитель „Neu-Ulmer-Anzeiger“, п. И. В. Гельбъ пише: „Щобы долучити до великого числа посвѣдчень, котрй голосять силу цѣлющу Варнера Safe Cure, ще одно бôльше, пишу отсй стрѣчки. Знаючи добре, що не потреба ажь того посвѣдченя до стверженя вѣродостойности силы цѣлющои сего препарату медичного, все таки вдоволяе мене, що можу выступити противъ неприхильного осуду и запевнити сумнѣваючихъ: зъ вѣрою и радо основно спробовати сего препарату.

Вправдѣ я самъ не заживавъ Варнера Safe Cure, але я змôгъ завважити дѣланье сего великого средства лѣчничого у мого свояка Макс. Обербиґлера въ Пфафенгофенъ надъ рѣкою Ротомъ. Ôнъ нездужавъ на страшнй болѣ нирокъ зъ кровавымъ мочомъ, а недуга вже такъ була сильна, що єго житье, хотяй ôнъ молодый, сильный, 20-лѣтный мужчина, находилось въ великôй небезпечности. Лѣкарѣ, що заходились коло него, не залишили нѣчого и совѣстно сповняли свôй обовязокъ, а таки мимо найлѣпшои опѣки и заходôвъ недуга вже такъ розвинулась небезпечно, що всѣ сумнѣвались о подужаню хорого. Теперь спробовали Варнера Safe Cure, хотяй сумнѣвались о добрôмъ успѣху, и станъ недужого поправився на загальный подивъ. Болѣ що разъ бôльше зменшалися, апетитъ и охота до житя вертали, а коли ôнъ виживъ 2 фляшки Варнера Safe Cure, минула цѣлкомъ недуга и станъ здоровля ставъ цѣлкомъ вдоволяючимъ.

Якъ запевнили мене зъ компетентныхъ кругôвъ, медичный факультетъ не знае нѣякого средства, котре мало-бы позитивну силу цѣлющу щодо нирокъ и тому то найлѣпша помѣчь лѣкарска та совѣстне лѣченье въ тôй тяжкôй недузѣ полишаесь безъ успѣху. А що тутъ въ Нѣмеччинѣ принимають спеціальнй средства лѣчничй всюды зъ недовѣріемъ, уважаю за свôй обовязокъ написати тй стрѣчки, щобы недужихъ, котрй сумнѣваються, черезъ то приневолити заживати Варнера Safe Cure и осягнути назадъ свое здоровлье. — Продажь и розсылка лише черезъ антики. Цѣна 2 зр. 80 кр. Складъ: Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевіорскій, д-ръ Кароль Миколяшь, Ад. Ранапортъ, К. Крижановскій у Львовѣ. Головный складъ: Einhorn Apotheke (Max. Fanta's) въ Празѣ.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Адъюнктъ суду повѣтового въ Жовквы, Боемиръ Жарскій, именованый судiею повѣтовымъ въ Кутахъ. — Старшій пижиниръ, Іос. Бравнсайсъ именованый совѣтникомъ будôвництва а инжиниръ, Іос. Саре старшимъ инжиниромъ державного будôвництва въ Галичинѣ.

— **Конкурсы.** Опорожнене мѣсце начальника урядôвъ помôчныхъ при судѣ окружнôмъ въ Золочевѣ въ IX клясѣ ранги; подаватись можна до 6 вересня с. р. до президiи ц. к. суду окружного въ Золочевѣ. — Опорожнене мѣсце судiи повѣтового въ Серетѣ въ VIII клясѣ ранги; подаватись можна до 10 вересня с. р. до президiи ц. к. суду краєвого въ Чернôвцяхъ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 22. серпня. Рада державна має бути скликана на день 11 жовтня а всѣ не скликанй доси сойми краєвй мають бути скликанй на день 10 вересня.

Фридрихсруге 22. серпня. Криспи приѣхавъ тутъ вчера по 9 годинѣ. Кн. Бисмаркъ и гр. Ранцавъ повитали єго на двôрци дуже сердечно.

Берлинъ 22. серпня. Италійскій амбасадоръ Льоней выѣхавъ нинѣ рано на запрошенье кн. Бисмарка до Фридрихсруге.

Берлинъ 22. серпня. Ходить тутъ поголоска, що царь прислався цѣсареви свôй портретъ на памятку. — „Nat. Ztg.“ каже, що ген. Куна усунено за то зъ посады командуючого, що ôнъ противився демонстраційнымъ маневрамъ вздовжь галицкои границѣ, але коли прийде часъ, буде ôнъ зновъ покликаный до службы.

Римъ 22 серпня. „Tribuna“ довѣдуєсь, що зъѣздъ Криспіого зъ кн. Бисмаркомъ має на цѣли порозумѣнье въ справѣ скликаня конгресу европейского и залагодженя справы болгарскои.

Пештъ 22 серпня. Министеръ просвѣты, Трефортъ єсть конаючій.

Лондонъ 22. серпня. „Times“ доказуе, що зъѣздъ Криспіого зъ кн. Бисмаркомъ єсть доказомъ скрѣпленя союза державъ середнои Европы а тымъ самымъ скрѣпленя мира.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. о. Мих. Вин. въ Марк. До кôнця року 6 зр. 50 кр. — **Вп. Гл. въ Т.** Редакторъ „Дѣла“ п. Ив. Белей поверне до Львова зъ В. ажь въ половинѣ вересня.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 194—?

росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и иншй фирмы поручанй.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 50-?

Розкладъ їзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный одъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Одходять зо Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 58—?

Ц. к. упр. гал. акційный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

купує и продає

всякій вартостній паперы и монеты

по курсѣ дневномъ.

Порученя зъ провинціи выповняє одворотною почтою безъ провизіи. 2221 104—0

РОДИЧѢ,

що хотять посылати свои доньки до науковыхъ заведень у Львовѣ, найдуть для нихъ материньску опѣку подъ приступными условіями; — на жаданье початки гры на фортепянѣ а науки коронокъ безплатно. — *Ул. Собѣского, Ч. 12. мешканье 16.* 3—3

Учителька сольового спѣву,

бувша учениця варшавского института музичного и школы оперы, мешкаюча при улици Собѣского ч. 12, удѣлює лекціи методою, дуже улегшуючою добре осадженье голосу. 3—3

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

у Львовѣ при ул. Ягайлоньскôй ч. 3.

Почавши одъ дня 7 падолиста 1885

2218 34—0 **выдає**

АСИГНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженьемъ

5% зъ 90-дневнымъ выповѣдженьемъ

Передрукъ не буде плаченый **Дирекція.**

ЛІЯРНЯ ДЗВОНОВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

въ КАЛУШИ, почта и стація желѣзницѣ тамже.

Получивши на власность по старôй фирмѣ „Ивана и сына Серафина“ „**Ліярню дзвонôвъ**“ въ Калуши, одзначену срѣбнымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. им. Качковского въ Коломыи (якъ о тôмъ свого часу газеты доносили) — маю и теперь на складѣ **готовій дзвоны**, выконую скоро замовленя и приймаю старій або ушкоджені дзвоны до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшні замовленя въ давнѣйшôй спôльнôй а теперь моѣй власнôй **ліярни дзвонôвъ** прошу о ласкавѣ замовленя такъ на поодинокѣ новѣ дзвоны якъ и на цѣлѣ групы. За тревалôсть матеріялу и гармоничный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и для того осмѣляюся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

2327 15—24 Зъ глубокимъ поважаньемъ

Антоній Серафинъ.

2566 **Пѣвець церковный**

зъ гарнымъ голосомъ, обзнакомленый зъ спѣвомъ нотнымъ, котрый умѣвъ-бы управляти заложенымъ вже хоромъ, може найти помѣщенье въ Кречовичахъ одъ 1 вересня. — Зголоситися наперед треба листовно до Петра Левицкого, пароха въ Кречовичахъ посл. почта Каньчуга.

Русинъ, совѣстный чоловѣкъ, — знае також учити спѣву хорального — глядае мѣсця за **писаря гро. мадского** въ одній або и кôлькохъ сусѣдныхъ громадахъ. На жаданье може выказатися свѣдоцтвами. Просить зголошуватися до редакціи „Батькôвщины“.

БАЛЬ-

дажѣ руптуровій, суспензорія

такожь

французскій спеціяльности

въ добрôмъ родѣ.

въ магазинѣ товарôвъ модныхъ, бѣля мужескаго, товарôвъ галянтерійныхъ, сыро. бôвъ рукавичничихъ, парфумерій и т. п.

поручае найдешевше

МАГАЗИНЪ

БРАТÔВЪ ЛЯНГЕРÔВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

2537 Цѣнники на жаданье даромъ.

СВЯЩЕНИКИ МУСЯТЬ ЧАСТО ПОДАВАТИ ЛѢКАРСКУ ПОМôЧЬ!

удаємося до нихъ зъ довѣрiемъ и одержуемо завсѣгды добру раду. Тому треба уважати се за найбôльше признанье, що именно священики найбôльше поручають **Pain-Expeller зъ котвою**, о чѣмъ можна переконатись зъ брошурки „Приятель недужихъ“. Справдѣ заслугуе Pain-Expeller зъ котвою зо всѣхъ взглядôвъ на порученье, якъ се посвѣдчить охотно кождый, що уживавъ его вже противъ **гостцеви, подагрѣ, ломаню въ членахъ. пôдвôяню, болямъ шиѣ**, або хотяй лише въ поменшихъ простудахъ. Найчастѣйше вже по першôмъ натиранью минають болѣ, або що найменше значно меншають. Се давно вже выпробоване средство домове повинно находитися въ кождôмъ домѣ! При закупнѣ радимо завсѣгды одшайти на опаковану фабричну марку, а нею єсть: „Червона котва“. Цѣна Pain-Expeller-а єсть одповѣдно до великости 40 кр. и 70 кр., а головный складъ для державы Австрійскои єсть въ **Празѣ: Аптика д-ра** 2381 **Рихтера „пôдъ Золотымъ Львомъ“.** 17—?

Ч. 24234.

Товариство ц. к. уприв. зелѣзницѣ Львôвско-Черновецко-Ясскои.

Выдаванье комбинованыхъ билетôвъ до їзды навкруги по зелѣзницяхъ и корабляхъ въ Даніи.

Додатково до комбинованыхъ билетôвъ до їзды навкруги въ звязи зарядôвъ зелѣзниць нѣмецкихъ выдаванѣ будуть одъ теперь на такій самъ речинець важнѣ комбинованѣ билеты до їзды навкруги 1-шою 2-гою або 2-тою клясою на шляхахъ зелѣзниць даньскихъ и на корабляхъ та пароходахъ зостаючихъ зъ ними въ полученю.

Поодинокѣ купоны заключаютъ шляхи:

Kopenhaga — Roskilde
Roskilde — Orchoved
Orchoved — Gjedser
Roskilde — Korsör
Korsör — Kiel
Korsör — Odense
Odense — Fredericia
Fredericia — Vamdrup
Fredericia — Vedsted

Просьбу о выданье тыхъ въ окремôй окладинцѣ заключаючихъ-ся билетôвъ до їзды навкруги треба вносити посредствомъ касъ особовыхъ до стації въ Чернôвцяхъ, призначенои до выдаваня комбинованыхъ билетôвъ до їзды навкруги.

Близшій вѣдомости удѣляють всѣ експедиціи билетôвъ якъ також стація въ Чернôвцяхъ.

Постановы односячій-ся до выдаваня даньскихъ комбинованыхъ билетôвъ до їзды навкруги, могутъ замовляючій билеты одержати даромъ одъ Заряду стації въ Чернôвцяхъ.

Львôвъ дня 14 серпня 1888.

2563 1—1 **ДИРЕКЦІЯ РУХУ.**

На новый курсъ школьный.

Вп. П. Учителямъ и П.Т. Зарядамъ школъ.

Вже понадъ 10 лѣтъ истнуюча

ТОРГОВЛЯ ПАПЕРУ

приборôвъ до писаня и товарôвъ галянтарійныхъ

А. ВОЗНЯКЪ

у Львовѣ улиця Руска число 1

поручае: **Папѣръ** въ ризахъ и на либры. **Зошиты** всякого рода, **нотатки, пера, ручки, оловцѣ нотесы, чорнило** чорне и въ краскахъ въ фляшочкахъ и на литры, та всякій въ кругъ сеи торговлѣ входячій **приборы до писаня и рысованя.**

Також маe на складѣ: **Молитвословы** руский и польскій, **Образы и образки** святыхъ на блясѣ, полотнѣ и на паперѣ, **образки коронковѣ** (новôсть) якъ руский такъ и польскій

ВЕЛИКІЙ ВЫБôРЪ

БИЛЕТÔВЪ зъ БЛАГОЖЕЛАНЯМИ

именинъ и новорôчныхъ рускихъ и польскихъ, якъ також **папѣръ на благожеланя** въ 8°, 4° и folio.

Маючи власну машину до печатаня, принимае замовленя на **билеты визитовѣ**, запрошеня, порядки танцôвъ и т. п. друки у всѣлякихъ языкахъ по якъ найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ.

Замовленя зъ провинціи залагоджуються одворотною почтою. 2559 1—2

Важне для П. Т. Учителѣвъ и Зарядôвъ школъ.

Важне для П. Т. Родичѣвъ и Опѣкунôвъ.

А. ВОЗНЯКЪ, Львôвъ ул. Руека ч. 1.

Ваги децимальнѣ

о силѣ кильогр. 100. 150. 200. 250. 300. 400. 500.

за зр. 13·— 16·— 19·— 21·50 24·— 28·— 33·—

Мѣры до збôжа на ¼ ½ 1 гектолитра

деревляній по зр. 2·50 5·— 6.75

зелѣзній „ „ 3·— 7·— 11·—

поручае

АНТÔНЪ ГАЛЬСКІЙ

торговля зелѣзомъ у Львовѣ

Майданъ Маріяцкій ч. 9. 2542 3—6

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручае

знаменитѣ МЫЛА до мытя лиця, рукъ и купелей,

одзначенѣ 9 медалями заслуги и двома дипльомами признания.

	зр. кр.		зр. кр.
МЫЛО найдобôрнѣйше до голеня бороды	—·25	МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ, прозрачне, мѣстить 35% чистои глицерины, знаменито дѣлае на зашкôрокъ 20, 30 кр. и	—·40
МЫЛО МИГДАЛОВЕ, дуже нѣжне 10 кр. 20 и	—·25	МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ пышне у фляшочкахъ, чистить шкôру зъ прищѣвъ, лишаѣвъ, угрикôвъ, фляшка	—·40
МЫЛО КОКОСОВЕ, бѣле до рукъ 10 кр. и	—·20	МЫЛО ПѢСКОВЕ, до мытя рукъ, 15 и	—·25
МЫЛО ПАЛЬМОВЕ, жовте 6, 12, 18 кр.	—·20	МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя рукъ, 15 и	—·35
МЫЛО ГРИСИКОВЕ, знамените до лиця и рукъ	—·40	МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя ковнѣрикôвъ и манштетôвъ зъ гутаперхи	—·10
МЫЛО ЖОВТКОВЕ, робить нѣжною, гладкою и знаменито чистить шкôру	—·30	МЫЛО ТИМОЛЬОВЕ знаменито чистить шкôру зъ всякихъ выкидôвъ	—·50
МЫЛО ЗЕЛОВЕ, одержуеся черезъ згусненье соку ростинъ ароматично-живичныхъ, знамените	—·25	МЫЛО КАРБОЛЕВЕ, дуже добре мыти руки, лице, а навѣть цѣле тѣло въ часѣ епидеміи, щобы охоронитись одъ заразы	—·20
МЫЛО ПИЖМОВЕ, маe дуже приємный пижмовый запахъ	—·30	МЫЛО СѢРКОВЕ, зъ великимъ успѣхомъ уживаеся до знищенія прищѣвъ и всякого рода выкидôвъ на шкôрѣ	—·25
МЫЛО ПАЧУЛЕВЕ, приємного запаху, маe великій покупъ	—·30	МЫЛО БЕНЗЕОСОВЕ, дуже добре уживаесь, щобы усунути зъ шкôры выкиды и плямы	—·25
МЫЛО РОЖАНЕ, найдобôрнѣйше 40 кр. и	—·80	МЫЛО КАМФОРОВЕ, лагодить сверблене и печенье шкôры, усуваe выкиды и червонôсть зъ лиця и рукъ	—·25
МЫЛО ОЛИВНЕ для дѣтей	—·36	МЫЛО МЕДОВЕ до вынѣженя рукъ, кусникъ	— 10
МЫЛО зъ ШПИЛЬОКЪ СОСНОВЫХЪ, приємне въ ужитю, успѣшно хоронить шкôру одъ лишаѣвъ и выкидôвъ	—·30	МЫЛО МѢЩАНЬСКЕ знамените	—·10
МЫЛО БАЛЬСАМИЧНЕ, чистить шкôру, робить ѣи бѣлою и нѣжною	—·40	МЫЛО СМОЛЕВЕ, мѣстить 40% чистои смолы (дегтю), усуваe прищѣ лишаѣ, всякій высипки шкôрнѣ, поченье нôгъ и парплѣ на головѣ	—·30
МЫЛО ФІЯЛКОВЕ, приємого запаху	—·35	МЫЛО СМОЛОВЕ ГЛИЦЕРИНОВЕ мягчить и чистить шкôру зъ лишаѣвъ, угрикôвъ, и т. п., кусникъ	—·30
МЫЛО КОСМЕТИЧНЕ, усуваe веснянки, осмаленя одъ сонця, лицю робить свѣжымъ и бѣлымъ	—·60		
МЫЛО ГИГІЄНИЧНЕ, одзначаeся товстостею, вельми нѣжне и выключно приладжене до лиця	—·50		
МЫЛО РИЖОВЕ уживаeся, щобъ зробити шкôру на лици нѣжною и бѣлою	—·60		
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ бѣле, легко пѣниться, знаменито чистить шкôру и хоронить одъ прищѣвъ	—·30		

2529 17—?

Набути можна **у Львовѣ** *въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицкі рôгъ Валовои. Въ филіяхъ:* **въ Краковѣ** *Суконницъ ч. 20 и* **въ Чернôвцяхъ** *Ринокъ ч. 2., а такожь у всѣхъ перворядныхъ торговляхъ и аптикахъ.*

ФРАЙСЛЕБЕНЪ

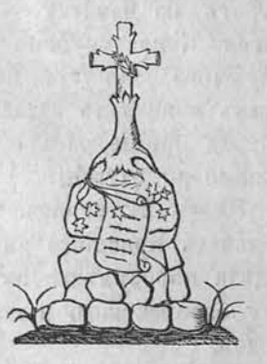

концесіонованый майстеръ каменярскій,

також членъ товариства будôвничого у Львовѣ по довголѣтнôй практицѣ и роботѣ, передтымъ яко челядникъ управитель будôвель камѣнныхъ и застуиця будôвничого и т. д. отворивъ

НОВО УСТРОЄНУ

РОБôТНЮ КАМЕНЯРСКУ

при улици Жовкôвскôй ч. 86 у Львовѣ

и заосмотрився въ матеріялы камѣнній всякого рода а именно въ найбôльше розповсюдненый въ теперѣшныхъ часахъ камѣнь тернопôльскій зъ ново вынайденого знаменитого каменолому, рôзнобарвный, сѣрый, густый пѣсковець и доконуе вже одъ одного року рôзнѣ роботы каменярскѣ **разомъ зъ осадженьемъ,** именно ступенѣ камѣнній, бальконы, цокулы, ґзимсы и помосты камѣнній, шлюфованѣ, барвнѣ. Памятники гробовѣ зъ доброго тернопôльского каменя, выробляе на запасъ рôзнѣ памятники шлюфованѣ и рѣзбленѣ, постументы огородовѣ, веранды, столы камѣнній и на цвѣты та т. п. Знаючися добре на будôвляхъ, паймаюся до каплиць, церквей пôдъ управою доброго проєкту. Поручаюся ласкавôй памяти Впов. Публики и просячи о ласкавѣ замовленя, остаю зъ глубокимъ поважаньемъ:

2548 2—6 ФРАНЦЪ ПРАЙССНЕРЪ.

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКôВЪ

ФАБРИКА ПАРОВА

Цикоріи, Сурогатôвъ кавы и Кавы фиговои

въ Раковицяхъ

пôдъ Краковомъ.

Одзначена на выставѣ краковскôй въ р. 1887 2-ма медалями министерства торговлѣ.

Выробляе зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякій роды цикоріи и штучнои кавы, котрѣ одзначаються богатствомъ частей пожывныхъ а також знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 35—0

Фабрика поручае передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ
Шротову каву францускy Розманита.
Цикорію краковску гôрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новôсть!!)
Каву краковску добôрну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ иншихъ торговляхъ.

2549 4—10

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 177. Львôвъ, Четверъ 11 (23) серпня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надослане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10, M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gaus, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — **Рекламаціи** неопечатанй вôльнй ôдъ порта — **Поодинокє число** коштує 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ЗЕМСКАЯ ОБЩЕСТВЕННАЯ ГАЗЕТА 6877

купуютъ и продаютъ подъ найкористнійшими по змозѣ условіями СОКАЛЬ и ЛИСЕНЬ домъ банковый и контора выдаютъ, ссуды денежныя и процентныя, акціи банковыя и облигаціи, листы заставныя, ренты, Поручения зъ провинціи сейчасъ залагаются, безъ дочисленія провизіи.

На тему замѣтôвъ демократичныхъ органôвъ.

Въ галицкôй польскôй прасѣ и то въ тôй части ея, котра справедливѣйше ôдноситься до рускои справы ôдъ непримиримыхъ станчикôвскихъ органôвъ, появились послѣдными днями два ôдзывы дотыкаючй Русинôвъ. Ôдзывы тѣ, якъ-небудь не здаються бути подиктоваными тенденційною неприхильностею до Русинôвъ, мѣстять въ собѣ однакъ такъ неоправданй и на такихъ фалшивыхъ премиссахъ опертй погляды, що вже въ самôмъ интересѣ правды вымагають они спростованя.

Маємо на думцѣ передовсѣмъ краковску „Now-у Reform-у“, котра въ числѣ зъ 22 с. м. здаючи собѣ справу зъ квестій, длячого въ Галичинѣ не поступае енергично праця интелигенціи для загального добра краю, бачить мѣжь иншимъ причину того въ рýско-польскôмъ спорѣ, якій ведеся завзято ôдъ р. 1848 и абсорбуе найкрасшй силы зъ обохъ сторôнъ, котрй могли-бы дѣлати зъ правдивымъ хôсномъ для краю. Пôсля гадки „Reform-ы“ вина того лежить таки не въ кимъ другôмъ, а въ Русинахъ. Русины именно тогдѣ, коли ще въ числѣ 40 послôвъ засѣдали въ соймѣ краєвôмъ, довели своимъ москвофильствомъ и своею безвзглядною политикою супротивъ Полякôвъ до того розъяреня середъ польскои суспôльности, що она лучилась ôдтакъ безъ огляду на сторонництва все разомъ тамъ, де ходило о выступленье противъ Русинôвъ, а особливо о недопущенье руского кандидата до сойму або парляменту. Поляки лучились солидарно противъ Русинôвъ навѣть тамъ, де знали зъ горы о моральнôй ничтожности свого кандидата, бо руководила ними гадка „byle jaki, każdy dobry, byle nie Rusin“ — а ситуацію тую вызыскали найлекше Станчики, котрй маючй за собою протекцію правительства и грошѣ на агитацію, заповнили ряды репрезентантôвъ Галичины якъ въ соймѣ такъ и въ радѣ державнôй своими сторонниками и взяли въ свои руки всю политику. Такъ отже москвофильство Русинôвъ мало пôсля думки „Reform-ы“ выкликати розъяренье Полякôвъ и перевагу Станчикôвъ, значить все лихо, ôдъ якого нинѣ нема въ Галичинѣ нѣ просвѣтку, нѣ скорои надѣи на лучшу долю.

Що польско-рускій спôръ въ Галичинѣ не причиняєсь до загального добра краю и що безъ справедливого полагодженя его о тôмъ добрѣ бесѣды бути не може, годимось въ тôмъ зовсѣмъ зъ „Reform-ою“, однакъ причины того невôдрадного стану представляє „Reforma“ зовсѣмъ хибно и невôдповѣдно фактичному станови рѣчей.

„Reforma“ голосить, що москвофильство Русинôвъ и ихъ безвзглядна политика супротивъ Полякôвъ выкликали розъяренье и непримиряму политику Полякôвъ. Тезу тую велить справедливôсть обернути якъ-разъ противно. Безвзглядне, завзяте и непримиряме поступованье Полякôвъ супротивъ Русинôвъ въ Галичинѣ заразъ ôдъ самого початку нашого конституційного жатя выкликало опозицію середъ Русинôвъ, а въ дальшôй консеквенціи и тую политику деякихъ зъ нихъ, котру называє „Reforma“ москвофильствомъ. Кождому, хто хочь трохи познакомленый зъ исторією нашого краю ôдъ р. 1848, добре звѣстно, а думаємо повинно то бути звѣстнымъ и „Reform ѣ“, що въ початкахъ нашои конституційнои еры не було мѣжь Русинами въ Галичинѣ и слѣду якихъ-будь объединительныхъ стремлень взглядомъ Россіи и що вся политика тогдѣшныхъ Русинôвъ звернена була лишь на Галичину, де всѣ они бажали розвивати свою народнôсть, плекати свôй языкъ на питомôй народнôй основѣ и добиватись правъ признаныхъ имъ конституцією. А помимо того однакъ ôдъ самого початку знайшли тогдѣшнй Русины въ цѣлôй польскôй суспôльности въ Галичинѣ непримиримыхъ, завзятыхъ противникôвъ, котрй всѣми силами старались зъупиннти розвитокъ ихъ національный, хочь то бувъ розвитокъ, не москвофильства, а правдивои и щирои — рускости! А и въ тôмъ часѣ, про котрый згадуе „Reforma“, коли въ львôвскôмъ соймѣ засѣло 40 рускихъ послôвъ, не було такожь мѣжь Русинами нѣякихъ москвофильскихъ стремлень, а були лишь зовсѣмъ природнй змаганя живого народу до осягненя найпершихъ и конечныхъ условій національного житя, були змаганя до справедливого полагодженя економичныхъ ôдносинъ рускаго люду. И якъ приняла тй змаганя польска бôльшôсть галицкого сойму? Нехай редакція „Reform ы“ загляне до стенограмôвъ засѣдань соймовыхъ ôдъ р. 1861—1866, а знайде тамъ ôдповѣдь на то пытанье. Нехай загляне, а побачить, кôлько несправедливости, кôлько обидъ и наруги вытерпѣли тогдѣ Русины ôдъ польскои бôльшости, котра одноду шно заперечувала имъ очевиднй и неоспоримй права народнй и посунулась ажь до негаціи рускои народности. Пристрастнй и наповнй крайною ненавистею бесѣды такихъ панôвъ Лешкôвъ Борковскихъ, Зыбликевичѣвъ и др., якихъ повно подыбуємо въ тôмъ періодѣ соймовôмъ, способнй були справдѣ выкликати зъ противнои стороны зовсѣмъ оправдане непримириме стремленье. Тогдѣшна политика польска показала першй пôдвалины до москвофильства въ Галичинѣ.

А коли опôсля всѣ Поляки — якъ признає „Reforma“ — лучились при кождôй нагодѣ зъ достойною лучшои справы солидарностею противъ Русинôвъ, то въ тôмъ вже не тыхъ послѣдныхъ вина. Нѣхто розумный не схоче ачейже винувати Русинôвъ за то, що супротивъ такои a priori розпочатои и ажь до негаціи ихъ истнованя идучои политики Полякôвъ, не шукали ихъ приязни и союза, не кидали имъ пôдъ ноги останкôвъ своихъ здоптаныхъ правъ!

Отсе ôдповѣдь Reform-ѣ на першій нею пôднесеный фактъ, що будьто-бы Русины своєю политикою приневолили Полякôвъ до солидарного противъ нихъ выступленя.

Дальше жалуєсь „Reforma“ зовсѣмъ справедливо на теперѣшнй межинароднй ôдносины въ краю, пôдносячи яко сумный признакъ фактъ, що и нинѣ тяжко Русинови охочому и способному до працѣ для добра краю добытись мѣсця въ соймѣ — а вину того складае на верховодячихъ Станчикôвъ. На жаль однакъ вказують факты, що не лишь тамъ де правлять Станчики, але и тамъ, де горою т. зв. польска демократія, сторонники „Reform-ы“, панує ще и доси звѣстна формулка „byle jaki, każdy dobry, byle nie Rusin“. Свѣжій и дуже драстичный доказъ того подае намъ теперѣшна передвыборча акція въ рудецкôмъ повѣтѣ. Вся польска интелигенція повѣтова годиться ôдъ разу на одного кандидата, признаючи одноголосно, що ôнъ зъумѣе найлучше заступати интересы своихъ выборцѣвъ. Наразъ ôдкрываєсь на кандидатѣ тяжка пляма рускости. Въ тôй хвили наступае змѣна декораціи. Длятого и лишь длятого, що кандидатъ показуєсь не лишь способнымъ до мандату але и на стôлько характернымъ, що не хоче спроневѣритись своєй народности — верховодяча клика въ повѣтѣ, складаюча-ся майже выключно зъ людей середнои клясы, трубить до ôдвороту и рѣшае „просити“ о принятье мандату магната, о котрôмъ не знае навѣть, чи зволить приймити мандатъ!...

Якій страшный сервилизмъ, яке пониженье! Отсе справдѣшна язва польскои суспôльности, надъ котрою повинна застановитись демократична „Reforma“. Не поможе покликуватись на Станчикôвъ и заслонюватись ними — лучше звернутись до загалу польскои суспôльности, середъ котрои проявляєсь такій крайный сервилизмъ, таке запôзнанье свого власного и загально-краєвого интересу. Отъ и вдячне поле для замѣтôвъ и вилывôвъ „Reform-ы“, отъ задача достойна демократичного органу!

Въ тую саму сторону повинень-бы звернути бôльшу бачнôсть и другій демократичный органъ, а именно „Kurjer Lwowski“, котрый подаючи нашу допись про незаконнй агитаціи за п. Мойсою въ снятыньскôмъ повѣтѣ, обиджаєсь тымъ, що мы назвали п. Мойсу „польскимъ“ кандидатомъ. Претенсіи Kurjer-а справдѣ смѣшнй и дивоглядній! Якимъ же жь пытаємо — кандидатомъ есть п. Мойса? Коли-бъ въ нашôмъ краю публичне житье було вже въ тôй фазѣ, щобы у насъ истнуючй сторонництва пôсля ихъ суспôльныхъ або економичныхъ групованô поглядôвъ, оставляючи народнôсть на другôмъ планѣ, тогдѣ могли-бы мы може и снятыньскй кандидатуры иншими называти именами, при истнуючôмъ однакъ станѣ рѣчей не можемо инакше сказати, якъ лишь, що супротивъ однодушно поставленого Русинами о. Гаморака, выступае форитованый самыми Поляками, отже „польскій“ кандидатъ, п. Мойса.

Правда, що оно часомъ бувае соромно признаватись до деякихъ рѣчей, однакъ не наша въ тôмъ вина, що въ Снятинщинѣ зъ одной стороны форитують п. Мойсу самй такй люде, котрй признаються до польскои народности а зъ другои стороны тамошнй Поляки, отъ хочь-бы тй, котрй належать до сторонництва репрезентованого Kurjer-омъ, не поставили иншого кандидата або хочь не запротестували противъ кандидатуры п. Мойсы. Протестъ такій мôгъ-бы справдѣ мати то значенье, що п. Мойса есть кандидатомъ що найменше не всѣхъ Полякôвъ зъ Снятинщины. Коли-жь анѣ другои польскои кандидатуры нема, анѣ нѣхто зъ Полякôвъ Снятинщины противъ кандидатуры п. Мойсы не пôднесъ протесту а за

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Рôкъ 1850.

Дня 5 вересня т. р. упокоився о. д-ръ Яковъ Геровскій, почет. крилошанинъ и совѣтникъ перемыскои и львôвскои консисторіи, довголѣтный професоръ науки библійнои на факультетѣ богословскôмъ у Львовѣ и великій патріотъ рускій. Повертаючи зъ родинныхъ сторôнъ до Львова, застудився въ дорозѣ и померъ на тифусъ, проживши 56 лѣтъ. Покôйный родився въ 1794 р. въ Яжовѣ зъ селянскихъ родичôвъ и кôнчивъ студіи о власныхъ силахъ. Знаючи зъ досвѣду, що голодъ и холодъ, бувъ ôнъ великимъ покровителемъ бѣдныхъ студентôвъ, вдôвъ и сирôтъ, зъ котрыми послѣднымъ кусникомъ хлѣба радо дѣлився. Коли вступивъ по укôнченôй философіи до духовнои семинаріи львôвскои, выслано его до Вѣдня, де зложивъ докторатъ. Его выордынувавъ Іоанъ Снѣгурскій, епископъ перемыскій 1821 р. Обнявши катедру науки библійнои на выдѣлѣ богословскôмъ у Львовѣ, ôнъ мешкавъ при церквѣ св. о. Николая на передмѣстю жовкôвскôмъ, де що недѣлѣ и свята литургію служивъ и по руски проповѣдувавъ, коли по всѣхъ другихъ церквахъ львôвскихъ проповѣдувано по польски, и при тôй церквѣ померъ. Живучи дуже скромно, покôйный ходивъ въ сурдутѣ и въ плащи зъ грубого сукна, въ старôмъ капелюсѣ, купувавъ самъ потрѣбнй для дому посудины и харчь, а въ своѣмъ домѣ утримувавъ власнымъ коштомъ бурсу бѣдныхъ студентôвъ, въ котрôй бувъ ригоръ и конверзація лише руска. Выдатки на бурсу покрывавъ изъ своєи професорскои пенсіи, лишаючи для себе тôлько 2 зр. що мѣсяця на табаку, яку радо заживавъ. Коли зайшла потреба, що и тыхъ 2 зр. примушеный бувъ для якои вдовы або сироты выдати, тогдѣ обходився цѣлый мѣсяць безъ табаки. Популярный и приступный, де мôгъ, помагавъ кождому, тому бувъ и ôдъ всѣхъ любленый. Яко щирый рускій патріотъ, бравъ ôнъ живу участь у всѣхъ народныхъ справахъ, а яко мужь постояннаго и твердого характеру, ставивъ смѣло чоло противностямъ и нѣколи не захитався, якъ тростина на ставѣ. Выбраный предсѣдателемъ „Рускои народнои Рады“ въ Жовквы, ôнъ їздивъ на зборы изъ Львова до Жовквы, не зважаючи на зимно и слоту, а покôйному Я. Геровскому и о. Іосифу Крушинському, парохувиляту зъ Добрусина, завдячити належить, що оба горячими патріотичными промовами 1848 р. розбудили въ сѣльскôмъ народѣ патріотичнй чувства, якй до теперь въ Жовкôвщинѣ не выгасли. Похороны покôйного Геровского ôдбулися при участи численно зобраного духовеньства и народу (одныхъ питомцѣвъ задля ферій не було) въ церкви св. о. Николая, зъ котрои ôдпроваджено мертве тѣло на цвинтарь званый „Папарôвкою“, положеный пôдъ Высокимъ замкомъ, и зложено при загальнôмъ смутку и слезахъ присутныхъ въ мурованôмъ гробѣ. Коли въ новѣйшихъ часахъ знесено згаданый цвинтарь, по причинѣ будовы на сѣмъ цвинтарѣ зелѣзничого двôрця, перенесено зъ-ôдтамъ мощѣ покôйного о. д-ра Геровского на цвинтарь Лычакôвскій и зложено ихъ въ новôмъ гробѣ, недалеко ôдъ могилы пок. митрополита Григорія Яхимовича. Щобы передати имя великого руского патріота и человѣколюбця найдальшôй потомности, основували Русины стипендію имени Якова Геровского.

— — — —

Того року ôдбулася въ архикатедральнôй церквѣ св. Юра въ присутности капитулы львôвскои, настоятелѣвъ духовнои семинаріи, при асистѣ и спѣвѣ питомцѣвъ, торжественна консекрація о. Іоана Бохеньского, ректора семинаріи, на епископа-суфрагана львôвского, именованого на мѣсце Григорія Яхимовича, котрый ставъ бути епископомъ перемыскимъ.

Рôкъ 1851.

Дня 18 жовтня т. р. положивъ Его Вел. цѣсарь Францъ-Іосифъ I., будучи у Львовѣ, камѣнь угольный пôдъ будову „Народного Дому“. При сѣмъ великôмъ торжествѣ були присутнй: д-ръ Григорій Яхимовичъ, епископъ перемыскій, Іоанъ Бохеньскій, епископъ-суфраганъ львôвскій и львôвска та перемыска капитулы, Оо. Василіяне пôдъ проводомъ провинціяла о. Максимовича, настоятелѣ семинаріи духовнои зъ питомцями, много духовеньства, навѣть зъ далекихъ сторôнъ, и сельского народу. О. Михаилъ Куземскій, схоліархъ капитулы львôвскои, мавъ до цѣсаря нѣмецку промову, а пôсля промовы ôдчитавъ п. Шушкевичъ, горожанинъ львôвскій, на нѣмецкôмъ языцѣ уложену грамоту. Коли цѣсарь пôдписувавъ грамоту, спѣвали питомцѣ „Господи, силою Твоею возвеселится царь и о спасенiи Твоемъ возрадуется зѣло“. По литургіи, яку ôдслужили оба згаданй епископы, приступивъ цѣсарь до угольного каменя, въ котрôмъ зложено грамоту, набравъ тричи вапна и три разы ударивъ молоткомъ о камѣнь при спѣвахъ питомцѣвъ „многолѣтства“.

— — — —

Дня 14 грудня т. р. упокоився о. д-ръ Венедиктъ Левицкій, професоръ науки моральнои на богословскôмъ факультетѣ у Львовѣ, проживши 68 лѣтъ. Д-ръ Вен. Левицкій, человѣкъ правого характеру, бувъ цензоромъ надъ театрами и надъ всѣми творами, якй за его часôвъ передавалися печати. Прихильный рускôй справѣ, уложивъ руску библію для молодежи шкôльнои. Прозваный питомцями „Mosiężе“, бо тымъ словомъ ихъ все титулувавъ, каравъ ôнъ питомцѣвъ, будучи ректоромъ въ духовнôй семинаріи, за файки дуже остро, навѣть выгнаньемъ. Передъ покôйнымъ укрывалися питомцѣ зъ файками, за котрыми по днiяхъ и ночахъ слѣдивъ, то на семинарскôй вежи, то по кутахъ огорода, коридорôвъ и т. д., затягаючи на себе маски не зъ переду твари, але изъ заду головы. Коли такъ замаскованыхъ покôйный „моралистъ“ зъ файками выловивъ, и они зачали утѣкати, то ему при его слабôмъ зорѣ здавалося, що они въ задъ утѣкають. Ставши на мѣсци, почавъ кричати: „Nie uciekaj Mosiężе, bo się zabijesz, ja cię już za fajkę karać nie będę!“ — Похороны покôйного ôдбулися пôдъ проводомъ Іоана Бохеньского, епископа-суфрагана, въ архикатедральнôй церкви св. Юра въ присутности капитулы, настоятелѣвъ духовнои семинаріи зъ питомцями, а его домовину зложено на вѣчный супочинокъ на цвинтарѣ Городецкôмъ.

Рôкъ 1852.

Во время оно, дня 27 апрiлла 1852 вшедъ iерей д-ръ Ильницкій, вице-ректоръ, егда преклонился есть день, въ комнату подъ ч. 25. и нача заберати въ ней тютюнъ, иже бѣ на трапези, глаголя питомцамъ: „Писано есть въ законѣ: комната семинарска то комната для спаня, вы же сотвористе ю печеру файчарей“. И сiя рекши, остави комнату, отойде съ тютюномъ, и не видомъ бысть има.

— — — —

Въ грудни т. р. ôдôйшовъ о. д-ръ Іосифъ Сембратовичъ, префектъ духовнои семинаріи и суплентъ-професоръ Исторіи библійнои, на префекта до семинаріи вѣденьскои и повернувъ назадъ до Львова 1858 р. на актуального професора згаданого предмету.

(*Дальше буде.*)

нимъ фактично выступають и агитують самі Поляки, то мы вповнѣ управненій помимо протесту „Kurjer-a“ уважати и называти тую кандидатуру „польскою“. Що бôльше, мы управненій супротивъ того пôдозрѣвати, що и въ Снятинщинѣ пануѥ мѣжь тамошными Поляками пересвѣдченье, высказане въ формулѣ „by le jaki — każdy dobry, byle nie Rusin“ и въ такôмъ случаю радили-бы мы Kurjer-ови тымъ пильнѣйше звернутись до своѥи публики и своимъ благодатнымъ вплывомъ выкорѣнити зъ помѣжь неи подôбнѣ, для добра краю вельми шкôдливѣ понятя, щобы политика кермованого нима сторонництва справдѣ не була политикою głupstw...

Право пропинації въ Галичинѣ.

III.

Якъ безпôдставнымъ ѥсть поглядъ тыхъ, котрі уважають право пропинації власностею, такъ само безосновною ѥсть квалификація того права, яко друге право рѣчеве, а именно служебнôсть.

Понятье служебности въ правѣ польскôмъ було таке саме, якъ въ правѣ римскôмъ. Лежало оно въ обовязку властителя рѣчи зносити щось або вздержатись ôдъ якогось дѣланя въ користь управненого. Значить, служебнôсть мусѣла бути тѣсно сполучена зъ посѣданьемъ рѣчи (грунту) по сторонѣ обовязаного (служебнôсть особиста), або по обохъ сторонахъ (служебнôсть грунтова). При институції права пропинації не все однакъ заходили тѣ конечнѣ вымѣнки служебности яко права рѣчевого.

Найперше по сторонѣ обовязаныхъ, т. ѥ. пôдданыхъ юрисдикційного округа, на котрый розтягалось рôвночасно право пропинації дотычного пана, пôдлягали тому праву такъ само якъ пôдлягали доминикальнôй юрисдикції всѣ безогляду на то, чи посѣдали які грунты, чи нѣ — а впрочѣмъ змѣстъ управнень мѣстячихъ-ся въ правѣ пропинаціи реализувався бôльше черезъ обмеженье особистои свободы пôдданыхъ, якъ черезъ обмеженя дотыкаючі свобôднои диспозиції грунтомъ.

По сторонѣ управненыхъ знов, якъ-небудь управненье пропинаційне було звычайно сполучене зъ посѣданьемъ грунту доминикального, то однакъ не було зъ нимъ сполучене все и конечно.

Въ Польщи стрѣчаємо богато примѣрôвъ, де посѣданье грунту доминикального и право пропинації того-жь юрисдикційного округа не въ одныхъ а рôзныхъ знаходились рукахъ. Писатель польского права Губе [10]) доказує, що въ XIII. столѣтю право уживаня и закладаня коршемъ не було обняте въ самôмъ наданю землѣ, але вымагало окремои привилегіи, значить, що управненье пропинаційне не було такъ тѣсно звязане зъ грунтомъ доминикальнымъ, якъ управненье плывуче зъ сервитуту зъ грунтомъ пануючимъ, бо коли послѣдне переходило ipso jure зъ грунтомъ въ руки нового властителя грунту, то перше могло истнувати окремо безъ грунту, отже безъ якого будь характеру рѣчевого права.

Въ пôзнѣйшихъ часахъ стрѣчаємо ще бôльше такихъ случаѣвъ, въ котрыхъ право пропинації истнуѥ безъ посѣданя доминикального и взагалѣ навѣть якого будь грунту. Писателѣ права польского якъ Бандтке, Губе и др. (гл. цитованѣ высше мѣсця) зовуть управненя, мѣстячій-ся въ пропинаціи, правомъ шляхотского стану взагалѣ, зъ чого выходить, що прислугували они кождому шляхтичеви безъ огляду на посѣданье грунту. Выходить зъ того, що управненя тѣ не були правомъ рѣчевымъ и взагалѣ правомъ приватнымъ, а правомъ прислугуючимъ цѣлому стани отже правомъ безпереченно публичного характеру. А яснымъ и безпереченымъ доказомъ того ѥсть обставина, що якъ зъ однои стороны право то служило шляхтѣ безъ огляду на посѣданье землѣ, такъ зъ другои стороны не служило оно навѣть шляхтичеви посѣдаючому землю тамъ, де случайно оставав ôнъ въ округѣ чужои юрисдикції — такъ прим. подають жерела польского права, що шляхтичѣ, осѣвшій по мѣстахъ и закупившій тамъ дворы, домы и грунты, почали на нихъ закладати броваръ и шинки, установляти шинкарѣвъ, выбирати ôдъ нихъ оплаты и въ загалѣ користуватись фактично управненями, становлячими змѣстъ права пропинації. Позаякъ однакъ сповненье того права въ округѣ юрисдикцій нôмъ мѣстъ противилось не лишь финансовымъ интересамъ, але и самому юрисдикційному праву мѣстъ, длятого подыбуємо численнѣ конституціи [11]), заказуючі шляхтѣ и монастирямъ по мѣстахъ, якъ-небудь мали тамъ власнѣ домы и грунты, продукувати и шинкувати напитки або обмежаючі въ деякихъ случаяхъ продукціи тыхъ напиткôвъ (ôдносилось то звычайно лишь до монастирѣвъ) на кругъ власныхъ потребъ. Такъ отже не ôдъ власности грунту, а ôдъ юрисдикціи залежали управненя пропинаційнѣ, що зновъ становить неоспоримый доказъ ихъ политично правного характеру.

Вкôнци замѣтити належить, що принципъ римского права „servitus ix faciendo consistere non potest“ обовязувавъ безперечно и въ польскôмъ правѣ, въ котрôмъ не знаходимо нѣгде выразныхъ постановъ, санкціонуючихъ служебности, лежачихъ въ активнôмъ дѣланю обовязаныхъ. Длятого то и пропинаціи, котра давала управненому право жадати ôдъ жителѣвъ дотычного округа и активного дѣланя (т. ѥ. щобы у него брали напитки), не можна нѣякъ вже зъ того самого взгляду уважати служебностею а належить ѥи правный характеръ зъ зовсѣмъ иншого брати становища.

Такъ отже анѣ власностею, анѣ сервитутомъ не можна уважати права пропинації. Не ѥсть оно нѣякимъ рѣчевымъ и взагалѣ нѣякимъ приватнымъ правомъ — подôбне пониманье рѣчи стоить въ разючôй суперечности зъ ѥго генезою, исторіѥю и характеромъ.

Якъ способôмъ повстаня, такъ цѣла исторія того права, а неменше и характеръ выплываючихъ зъ него управнень и обовязкôвъ, выказуѥ ясно, що право то плыве первѣстно зъ королѣвского регалю а ôдтакъ вяжеся тѣсно зъ доминикальною юрисдикцією. Тымъ самымъ оправдуѥсь вповнѣ нашь поглядъ, що право пропинаціи ѥсть правомъ чисто публичного характеру.

Доминикальна юрисдикція мала завсѣгды характеръ чисто публичный, безъ огляду на то, які права були до неи привязанѣ и чи права тѣ давали або не давали дохôдъ — отже и пропинація, якъ-небудь безпереченно давала дохôдъ управненому, не тратила тымъ характеру публично-правного, она була тодѣшною организацією промыслу зъ характеромъ публичнымъ.

Публично-правнôй натурѣ права пропинаціи не противиться обставина, що она приносила дохôдъ управленьемъ ще и длятого, позаякъ належить до властивостей польскихъ институцій публичныхъ, що они давали дохôдъ. Въ Польщи привязанѣ були доходы до кождого майже публичного уряду и многій обовязки до рôзнородныхъ данинъ опирались на публично-правнôмъ титулѣ.

Опираючись на публично-правнôмъ характерѣ права пропинаціи, зможемо зъ того становиска розвязати въ пропинаційнôй справѣ не одинъ пробльемъ, котрый выдаѥсь тяжкимъ и неприроднымъ, коли уважаѥсь пропинацію противъ ѥи натуры правомъ приватнымъ. Приймаючи отже такій характеръ пропинаціи яко рѣчь неспориму, приступимо до дальшого огляду тои институціи, беручи за точку выходу представленый станъ ѥи въ Польщи, якій перетревавъ незмѣнно ажь до упадку Польщи и до прилученя Галичины до Австріи.

[10]) Hube. — Prawo polskie w wieku trzynastym. Warszawa 1874. стор. 37.

[11]) Конституціи такі подыбуємо въ 17 и 18 вѣцѣ, прим. конституціи зъ р. 1659, 1703, 1764...

Дописи „Дѣла“.

Ôдъ Перегиньска.

[Окрестнôсть Пôдлютого. — Впреосв. митроп. Сильвестеръ на празднику въ Пôдлютôмъ. — Гостина у Впреосвященого. — Купелѣ въ Пôдлютôмъ.]

Чотири годины ѣзды зъ Перегиньска, въ напрямѣ до границѣ угорскои, лежить въ добрахъ галицкого митрополита мѣсцевôсть купелева Пôдлюте. Дорога веде посередъ нивъ та сѣножатей селяньскихъ, по лѣвôй руцѣ быстра гôрска рѣка Лôмница, котрои жерела далеко на верхôвяхъ Высокого Бескида, а зъ правои стромо пôдôймаються хребты того Бескида, покритій лѣсами, котрі належать до дôбръ митрополичихъ. На того, що першій разъ ѣде сюды, справляѥ ся дика, гôрска сторона миле та импонуюче враженье. По лѣвôй сторонѣ Лôмницѣ, ѣдучи зъ Перегиньска, розкинулись села Небылôвъ, Сливки та Ясѣнь (родиме мѣсце одного зъ першихъ поетôвъ на галицко-рускôй народнôй нивѣ, Ивана Далибора Вагилевича). Дорога хоть гôрска, але добра, подекуды зъ трудностею удержувана, особливо въ пôвъ дороги до Пôдлютого, звужуѥсь она по-пôдъ саму скалисту камѣнну гору, звану „Сокôлъ“. Се мѣсце досыть небезпечне въ дорозѣ, бо коли острі камѣнній шпилѣ сторчать тобѣ надъ головою, то заразъ ледви кôлька метрôвъ широку дорогу, обгорожену деревляною стѣною, пôдлываѥ зъ великою силою быстра, пѣняча-ся Лôмница. Въ половинѣ ôддаленя мѣжь Перегиньскомъ а купелями пôдлютскими ѥсть гора Чута. Ѥсть то высокій кружлякъ значнои высокости, що лежить на лѣвôмъ березѣ Лôмницѣ. Пôдъ горою плыве рѣка Чута, лѣвобôчный доплывъ Лôмницѣ. Якъ д-ръ Юліянъ Целевичь розказуѥ (Зоря зъ р. 1886 ч. 1), то въ р. 1676 схоронились сюда були и укрѣпились жителѣ околичнѣ передъ Татарами, котрі якъ-разъ тогдѣ напали були на Русь Червону, а одинъ ихъ загôнъ здобувъ и спаливъ Скитъ Манявскій (6 вересня) и зруйнувавъ Перегиньско.

По дорозѣ видко скрôзь нивы зъ ôвсомъ та бараболею, побудованѣ салашѣ та колибы, зъ котрыхъ выглядають звычайно бѣднѣ Бойки въ чорныхъ закопченыхъ сорочкахъ, що або пильнують своѥи маржины, або свою працю передъ лѣсною звѣриною. По-надъ рѣку, котрою жвавѣ Бойки спускають сплавы дерева та тертиць на долы, побудовано тартаки а на милю до Пôдлютого видко звалища колишнои гуты зелѣзнои. Мѣсце се зовуть „Ангелôвъ“, ôдъ звѣстного пок. митрополита Антонія Ангеловича, за котрого гута ся, здаѥсь, була заложена. Предприѥмство се треба було пôзнѣйше залишити, бо не оплачувалося. Само купелеве мѣсце, Пôдлюте, находиться на правôмъ березѣ Лôмницѣ. Тутъ ѥсть и дôмъ самого Впреосв. митрополита, котрый перебуваѥ тутъ звычайно що року ôдъ половины липня до празника Преображенія. Тутъ ѥсть кôлька домикôвъ, побудованыхъ для гостей купелевыхъ, котрі Впреосвященный ôдступаѥ даромъ кождому потребуючому лѣчитись та ôдотхнути здоровымъ гôрскимъ воздухомъ.

Се мѣсце обôбравъ собѣ Впреосвящ. Митрополитъ Сильвестеръ, щобы тутъ святочно та свѣтло обходити свято Преображенія та день уродинъ ѤГо Вел. цѣсаря Францъ-Іосифа. Коли лишь Впреосв. Митрополитъ заявивъ волю об ходити торжественно сей день въ Пôдлютôмъ, въ сѣй далекôй недоступнôй гôрскôй сторонѣ, явилося тутъ дня 18 с. м. десять священикôвъ зъ деканомъ о. Левицкимъ, а кромѣ сего и молодѣжь зъ близькихъ и далекихъ сторôнъ радо, не зважаючи на томлячу далеку дорогу, даючи тымъ найлучшій доказъ привязаня и любови для достойного Архіерея. Самъ день св. Преображенія заповѣдався зъ ранку невесело, бо небо затяглося хмарами и зачавъ росити дощикъ, але незадовго вѣтеръ розôгнавъ хмары та показалось ясне погôдне небо. Озвався звôнокъ маленькои але милои, красно прибранои въ зелень церковцѣ, збудованои передъ 27 роками. Досыть численно зôйшовся народъ зъ селъ на кôлька миль ôддаленыхъ, прійшли и Словаки зъ сусѣдныхъ тартакôвъ. О 10 год. рано зачалось торжество богослуженьемъ самого Впреосв. Митрополита въ сослуженю прилата о. Готеровского та декана о. Левицкого и при численнôй асистѣ духовеньства. Хоромъ, зложенымъ зъ кôльканайцять спѣвакôвъ зъ богословôвъ та академикôвъ, управлявъ зъ властивою собѣ вже вправою и знаньемъ нашь загально звѣстный и улюбленый композиторъ, п. Остапъ Нижанковскій. Чистый мелодѣйный спѣвъ лився гармонійно понадъ шумъ быстрои Лôмницѣ, пôдмываючои пôдошву церкви, та змѣшувався зъ частою сальвою зъ моздѣрôвъ, котру аранжеры ad hoc дуже зручно заимировизували.

Проповѣдь до зôбраного народа выголосивъ самъ Впреосвященый. Переплѣтаючи рѣчь численными цитатами зъ жерелъ, зъумѣвъ достойный бесѣдникъ примѣнити свою рѣчь до окруженя, а представляючи значенье празника св. Преображеня, вытягнувъ прекрасну науку для народа, загрѣваючи ѥго, въ краснорѣчивôй для кождого зрозумѣлôй формѣ, ступати дорогою заповѣдей божихъ, та заохочуючи до науки и тверезости. При кôнци въ горячихъ словахъ згадавъ Впр. про нинѣшный день яко день уродинъ Ѥ. Вел. цѣсаря, пôдносячи заслуги, які положивъ Ѥ. Вел. цѣсарь для рускои церкви и народу. „Нарôдъ, говоривъ Впреосвященый, повиненъ завсѣгды и всюды радо слухати верховнои власти та сповняти божі и людскі законы.“ По скôнченôмъ богослуженю хоръ ôдспѣвавъ въ торжественнôмъ настрою имнъ народный и грôмке „Многая лѣта“ въ честь Ѥ. Вел. цѣсаря.

По торжественнôмъ богослуженю Впреосвященный въ своѣй палатѣ витавъ щиро та дружно молодѣжь, котра зробила милу несподѣванку, заѣхавши сюда въ далекі горы. Правдиво щире, сердечне та невымушене обходженье Впреосв. Архіерея зъ старшими и молодшими гôстьми, зъѣднало ѥму серця всѣхъ присутныхъ. При обыльно заставленôмъ столѣ засѣло до обѣду въ округъ Впреосвященого звышь 50 особъ, мѣжь тыми кôлька представительокъ красного пола, що все справляло на насъ молодыхъ, въ сѣй дикôй гôрскôй сторонѣ, дуже добре враженье. Пôдъ конець обѣду Впреосвященый подякувавъ въ теплыхъ словахъ всѣмъ присутнымъ за то, що потрудились ажь сюда, щобы разомъ обходити се свято та по разъ другій згадавъ въ своѣй рѣчи про уродины Ѥ. Величества цѣсаря, котрый вже 40 лѣтъ милостиво намъ пануѥ та пôднѣсъ тоастъ на здоровлье и благо Ѥго Велич. и Ѥго цѣсарского Дому. По обѣдѣ молодѣжь подякувавши достойному господареви за хлѣбъ та сôль, розбѣглась по сусѣдныхъ горахъ, щобы придивитись сѣй сторонѣ. Принятьемъ, уладженьемъ сего торжества та угощеньемъ гостей займались щиро оо. Скородиньскій и Долиньскій а такожь управитель дôбръ п. Голубовскій.

Ще кôлька слôвъ про Пôдлюте. Само Пôдлюте носить назву ôдъ горы Люта, що лежить близько а цѣла оселя складався зъ мешканя лѣтного Митрополита, церкви, лѣсничѣвки та двохъ помешкань збудованыхъ для выгоды гостей, котрыхъ сюды що року пріѣздить значне число а пріѣзджало бы ще бôльше, кобы було бôльше мѣсця де подѣтись. Тому то неразъ и по кôлька осôбъ мѣститися мусять въ одній комнатцѣ. Мы оглянули басенъ, въ котрôмъ находиться чиста якъ слеза вода, трохи чутка, котра служить до куращи. Близько умѣщено котелъ, въ котрôмъ воду сю переварують а купелѣ приготовляють люде свѣдомі сего дѣла. Найбôльше успѣшною являѥся вода для дôткненыхъ ревматизмомъ. Головнѣ складники сеи воды суть сѣрка, йодъ и бромъ; ѥсть и нафта але въ дуже малôй части. Лѣкарѣ выражаються дуже прихильно о лѣчебнôмъ свойствѣ пôдлютскихъ купелѣвъ, то-жь порадно було-бы, щобы власти санитарнѣ занялись бôльше печаливо сею хоть неприступною, але на всякій способôмъ дуже уваги достойною мѣсцевостею.

Левъ Пôдгôрянинъ.

Зъ Сянôцкого.

[Про обхôдъ цѣсарскихъ уродинъ въ церкві въ Волици, про выборы до рады повѣтовои, про рускій концертъ и баль.]

Всякій пôчинъ до лѣпшого повиненъ бути пôднесеный зъ признаньемъ. Букôвско саме колонія польска, хочь цѣлый майже повѣтъ судовый букôвскій — рускій. Доси обходжено торжество уродинъ Ѥ. Вел. цѣсаря въ Букôвску тôлько богослуженьемъ въ мѣсцевôмъ костелѣ. Власти и урядъ въ Букôвску доси не знали, що то торжество повинні празновати такожь и въ церквѣ рускôй, а то зъ тымъ бôльшою величавостею, що якъ сказано цѣлый, повѣтъ рускій. Допервa теперѣшный администраторъ гр. кат. парохіи въ Волици, до котрои такожь и мѣсточко Букôвско належить, почуваючи ся до обовязку настоятеля парохіи и веденый ревностею для свого обряду и народу, переломивъ дотеперѣшный звычай. Ото на день цѣсарскихъ уродинъ запросивъ ôнъ судъ и всякі уряды въ Букôвску на богослуженье до церкви въ Волици яко церкви мѣсцевои При гомонѣ дзвонôвъ и выстрѣлахъ зъ моздѣрôвъ розпочалося и ôдбулося въ хорошо пристроѥнôй и рясно освѣченôй церквѣ богослуженье, въ присутности представителѣвъ и членôвъ всѣхъ урядôвъ въ Букôвску. Голосною луною розляглося „Многая лѣта!“ на честь Ѥ Вел. цѣсаря и пѣснь „Боже буде покровитель“ а спѣвъ той походячій зъ рускихъ сердець, зробивъ велике враженье на присутну интелигенцію, якъ зъ другои стороны присутнôсть интелигенціи въ рускôй церквѣ зробила глубокій вплывъ на нашь рускій людъ. До величавости того обходу причинилася такожь вельми гарно обдумана и зъ жаромъ выголошена проповѣдь.

На день 28 лат. с. м. розписанѣ доповняючі выборы до рады повѣтовои въ Сяноцѣ зъ менчихъ посѣлостей. Потѣшаючій обявъ, що нарôдъ нашь, помимо противнои агитації, понимаѥ важнôсть тои хвилѣ и намѣряѥ выбрати на свого заступника чоловѣка зъ рускои интелигенціи. Гадаю, що найбôльше шансъ мавъ-бы адвокатъ д-ръ Искрицкій, широко звѣстный въ цѣлôмъ повѣтѣ, наколи-бъ и самъ енергично тымъ зайнявся.

Якъ зачуваємо, маѥ зъѣхати до Сянока въ половинѣ другого мѣсяця руска академична молодѣжь и при тôй нагодѣ маѥ бути рускій концертъ и забава. Руска пѣснь и руске слово все намъ милі и знайдуть широкій ôдгомôнъ въ нашихъ сторонахъ, — розходиться тôльки о те, щобъ комитетъ устроюючій концертъ и забаву, покинувши форму торбôчну, прибравъ у своихъ запросинахъ выразнѣйшій видъ и одвѣтнѣйшу шату.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Нескликанѣ доси соймы мають бути рѣшучо скликанѣ на день 10 вересня. Речинець скликаня рады державнои доси не звѣстный а всѣ вѣсти въ сѣй справѣ суть безпôдставнѣ.

„Nat. Ztg.“ одержала зъ Будапешту деякій цѣкавій поясненя що-до димисіи коменданта корпусу въ Грацу бар. Куна. Причина димисіи мала бути именно слѣдуюча: Коли минувшои зимы наспѣла перша вѣсть, що Россія збираѥ войско на галицкôй граници, носився австрійскій штабъ генеральный зъ гадкою ôдповѣсти на ту россійску демонстрацію великими маневрами, котрі мали ôдбуватися вздовжь границѣ. Маневрамъ тымъ ôдняли бы були вже згоры всяке вызываюче значенье супротивъ Россіи. Але для тогдѣшныхъ ôдношень Австріи до Россіи, котрі „дипломатично були користнѣ а лишь войсково некористнѣ“, було-бы пôсля погляду вѣденьского ген. штабу дуже добре, показати свѣтови, що австро-угорска армія, коли потреба, може поставитись зъ своимъ войскомъ. Въ тыхъ маневрахъ признано третому корпусови зъ Грацу пôдъ проводомъ ген. Куна головну найважнѣйшу задачу. Кунъ однакожь заявився зовсѣмъ рѣшучо противъ такои „парады войсковои“ и черезъ то попавъ въ конфликтъ, котрый не мôгъ инакше закôнчитися, якъ закôнчився. Кунъ пропагувавъ свои офензивнѣ иден замѣсть въ горѣ — въ долинѣ.

— —

„Politik“ доносить, що до Львова мала наспѣти зъ Риму зъ добре поинформованого жерела вѣсть, котра потверджує давну поголовску, що папа лагодить енцыклику, въ котрôй мѣжь иншимъ говориться такожь о недавнôмъ святкованю ювилею хрещеня Руси въ Кіевѣ яко о фактѣ великои ваги въ исторіи православнои церкви.

— —

Про значенье подорожи нѣмецкого цѣсаря до Копенгаги доносять зъ Вѣдня такъ: Нема сумнѣву, що зô стороны Нѣмеччины роблено въ Копенгазѣ пропозицію тѣснѣйшого порозумѣня. Бувъ плянъ другого союза мира, котрый дѣлавъ-бы спôльно зъ Нѣмеччиною Австрію и Італію а Нѣмеччина мала бути посередничаючимъ огнивомъ межи обома союзами. Подрôбности того предложеня не суть точно звѣстнѣ, але то ѥсть рѣчь певна, що не довели до нѣякого результату, не прійшло навѣть до розпочатя переговорôвъ, бо заразъ по вступныхъ розмовахъ дано спôзнати зô стороны Данії, що передъ всякими умовами Нѣмеччины зъ Данією мусѣло-бы насампередъ наступити порозумѣнье въ справѣ даньскои пôвнôчнои части Шлесвику. Вѣсть та ôдсловлюѥ одну часть намѣрень кн. Бисмарка, котрі ôнъ хотѣвъ осягнути подорожею цѣсаря и ѥсть заразомъ коментаремъ до бесѣды цѣсаря въ Франкфуртѣ. Политика подорожей ще не скôнчилася и незадовго появлятся дальшій кроки въ цѣли розширеня або доповненя мирного союза, котрый въ першôй линіи маѥ

гарантувати Нѣмеччинѣ ѳи посѣлости и маѳ длятого держати цѣлу Европу пôдъ зброєю.

——

Послѣдна вымѣна дипломатичныхъ нотъ мѣжь Франціею а Италіею дала доказъ, що мѣжь тыми обома державами настало велике напруженье ôдносинъ, напруженье, котре дуже легко и скоро може кождои хвилѣ довести до ворожого выступленя. Французкій министеръ дѣлъ заграничныхъ, Гобльe, промовивъ въ своѣй послѣдноѣ нотѣ въ справѣ массавскôй словами, котрѣ доказують недвозначно, що Франція недалека ôдъ того, щобы рѣшучо ворожо выступити противъ Италіи. Ôнъ сказавъ, що коли италійске правительство готове въ справѣ массавскôй просто такъ поступати, що буде зносити давнѣ угоды и стане право Франціи топтати ногами, то Франціи не позôстане нѣчого иншого якъ лишь приняти се поступованье и ѳго засады до вѣдомости, що въ краю, въ котрôмъ заводиться европейска администрація, перестають капитуляціи безъ переговорôвъ и угодъ зъ державами обовязувати; ôнъ подаѳ то римскому кабинетови до вѣдомости и застерѣгаѳ собѣ, зробити зъ того такѣ наслѣдки, якихъ вымагаѳ ѳи интересъ въ тыхъ краяхъ, въ котрыхъ Французы осѣли на пôдставѣ правного титулу. Ѳсть то очевидно натякъ на Тунисъ, котрый Франція вже ôдъ давна хоче забрати, а чому Италія противиться всѣми силами. Въ словахъ сихъ французского министра дѣлъ заграничныхъ затираѳсь отже вже и слѣдъ якоись охоты до мирного залагодженя сеи справы, а пробиваѳсь лишь голосъ, котрый майже выглядаѳ на якесь ультиматумъ, котре ѳсть звычайно першимъ крокомъ до вôйны.

Италійскій президентъ кабинету, Криспи, ôдповѣвъ на ту ноту, що италійске правительство радо-бы оминати все, що лишь заостръювало-бы дебату и длятого буде наводити аргументы, котрѣ мають лишь практичну вартôсть и каже ôдтакъ, що Порта и Ѳгипетъ покинули Массаву, котра сталась черезъ то res nullius; якась держава мусѣла отже занятн то мѣсто.

Дальше розбираѳ Криспи справу капитуляцій и доказуѳ, що Гобльe не маѳ зовсѣмъ рацiи и наводить на то доказы правничѣ: Коли якійсь край, де суть капитуляціи (умовы), переходить пôдъ администрацію христіянъскои и цивилизованои державы безъ змѣны суверенности, якъ н. пр. въ Боснѣ, на Ципрѣ и въ Тунисѣ, то капитуляціи перестають обовязувати лишь въ наслѣдокъ порозумѣня межи окупуючою державою а другими державами. Криспи наводить ще кôлька дальшихъ доказôвъ юрыдичныхъ, а ôдтакъ каже:

Трудно зрозумѣти, що тѣ самѣ особы, котрѣ платили безъ опору податокъ фискальный, що сплываѳ до италійского скарбу державного, не хотять наразъ платити громадского податку, призначеного на полѣпшенье мѣсцевыхъ ôносинъ. Той опôръ выкликавъ французкій консуль въ Массавѣ, котрого тамъ лишь бôльше терпѣлося. Ще дивнѣйше выглядаѳ, що той консуль дѣлавъ на формальнѣ инструкціи зъ Парижа, якъ то потвердило ѳго правительство. Фактъ, що чуже правительство намовляѳ безъ провокаціи якесь населенье до опору противъ законôвъ краю, котрый оно замешкуѳ, ѳсть такъ поважный що, щобы то можна уважати за можливе, треба ажь заявленя италійского посла, що ôнъ то почувъ зъ устъ французского министра дѣлъ заграничныхъ.

Криспи доказуѳ ôдтакъ, що Франція не маѳ нѣякого интересу въ Массавѣ и що она лишь длятого выступила въ оборонѣ Грекôвъ, щобы выкликати теперѣшный конфликтъ зъ Италіею. На послѣдокъ каже ôнъ: Позôстаѳ ще поговорити о грозячôмъ натяку, якій мѣститься въ французскôй нотѣ, котрый выходить зъ невôдповѣдного зôставленя зъ собою двохъ справъ зовсѣмъ рôзныхъ ôдъ себе, що могло-бы довести до фалшивого и межинародному праву противного ужитку льогичнои и уживаньемъ узаконенои засады. Державы мають всѣ части дебаты передъ очима и будуть могли пôзнати по чиѣй сторонѣ кривда, чи по сторонѣ державы, що хоче пошанованя права и стараѳсь удержати порядокъ, чи по сторонѣ державы, що пôдбурюѳ спокôйныхъ жителѣвъ и намовляѳ ихъ противитись законамъ и законнымъ властямъ. Майже всѣ державы высказали вже своѳ мнѣнье а италійске правительство дуже раде зъ того, що подало то приключенье до ихъ вѣдомости. Оно кладе вагу на то, що уважаѳ ѳго за закôнченье и думаѳ позôстати въ мирѣ на тôй дорозѣ, яку собѣ выбрало. Оно буде ажь до кôнця боронити интересôвъ надъ Червонымъ моремъ, котрѣ взяло въ свою опѣку и о котрыхъ думаѳ, що они суть интересами справедливости права и цивилизаціи.

——

Зъ Бѣлграду доносять, що въ справѣ розводу короля зъ королевою маѳ прийти до згоды и въ тôй цѣли выѣхавъ Пирочанацъ до Парижа, щобы тамъ порозумѣтися зъ королевою.

„Одjек“ доноситъ, що сербскій посолъ при грецкôмъ дворѣ, Калевичъ, котрый перебуваѳ теперь на урльопѣ въ Бѣлградѣ, одержавъ приказъ ôдъ министра дѣлъ внутрѣшныхъ, Миятовича, щобы до десять днѣвъ выѣхавъ на своѳ мѣсце до Атинъ. Приказъ сей маѳ бути — якъ кажуть — наслѣдкомъ того, що Калевичъ щось за часто сходився зъ спенсіонованымъ Хорватовичемъ. Зъ иншои стороны доказують зновъ, що причиною такъ скорого выѣзду Калевича маѳ бути то, що зъ Атинъ наспѣла вѣсть, що въ Епирѣ выбухла ворохобня.

НОВИНКИ.

— **Дальшѣ вписы до рускихъ паралельокъ въ Перемышли** ôдбудутьсл дня 29, 30 и 31 н. ст. серпня с. р.

— **Зъ Надвôрняньского** доходить насъ вѣсть, що тамошна Быстриця (Надвôрнянка) вылила дуже дня 16 и 17 н. ст. серпня пôсля незвычайнои тучѣ и зôрвала два мосты. Чотири сплаварѣ погибли въ розбурханыхъ филяхъ рѣки. Скарбъ (Товариство кредитове земске у Вѣдни) носиться зъ гадкою покласти на рѣцѣ мôстъ ланцуховый.

— **Зъ Солотвины пишуть намъ**: По градѣ зъ дня 28 липня мали мы поправины дня 16 н. ст. серпня. Цѣлый той день лило въ нашôй околици мовь зъ цебра, середъ безнастаннои тучѣ гремѣло цѣлыхъ 13 годинъ ôдъ 6-тои рано до 7-мои вечеромъ, а вечеромъ посыпався градъ, на щастье не довше якъ 4—5 минутъ. Наша Быстриця не прибула дуже, видко, що на верхôвяхъ не було великои зливы, але зачуваѳмо, що Надвôрняньска Быстриця страшно вôзбрала и наробила богато шкоды. Въ Пôдлужу розчерепивъ грôмъ якомусь чоловѣкови, що стоявъ пôдъ деревомъ, голову на двоѳ.

— **Зъ Богородчаньского пишуть намъ**: На ликвидацію шкоды, яку зробивъ градъ 28 н. ст. липня въ нашôмъ повѣтѣ, выѣхала була минувшого тыждня комисія до двохъ лише селъ, до Журакъ и Ляховець, бо лишь зъ тыхъ селъ просили вôйты о комисію. Правда, що тѣ двѣ громады найбôльше ôдъ граду потерпѣли, але чому-жь не мали постаратись о опустъ податку и иншѣ громады, въ котрыхъ може и не такъ великѣ були шкоды, але все таки перевысшали суму 500 зр.? Мы пытали о се вôйта зъ одного такого села, чому не просивъ староство о зôсланье комисіи, а той казавъ, що шкода заходу, бо ось кôлька лѣтъ тому назадъ зробила була повѣнь въ селѣ величезну шкоду, позабирала городы и засыпала рѣнею царины, и була комисія, але на дармо, бо не було за нею нѣякого слѣду, нѣ пôльги въ податкахъ. — Въ нашôмъ повѣтовôмъ мѣсточку прокидуѳсь холерина, а скрôзь по гôрскихъ селахъ, якъ кождого майже року въ тôмъ часѣ, появилась червѣнка въ наслѣдокъ поживаня нестравныхъ и незрѣлыхъ квасниць.

— **Раду мѣску въ Дрогобичи** розвязало министерство рескриптомъ зъ дня 17 н. ст. серпня. Управу мѣста обôймивъ комисарь правительственный п. Іосифъ Арвай (комисарь правительственный зъ Сокаля) а заступникомъ ѳго ѳсть дотепереѣшный бурмистръ и посолъ п. Охримовичъ.

— **Зъ Сѣнявы** одержали мы слѣдуюче письмо: Читаючи зъ великимъ интересомъ „Хронику духовнои семинаріи“, хочу зъ авторомъ ѳи подѣлитись одною вѣстею зъ р. 1835, вѣрнѣйше сказавши, доповнити вѣсть про о. Гординьского. Гординьскій, одержавши амнестію зъ Куфштайну, не бувъ библіотекаремъ у гр. Потоцкихъ въ Ланцутѣ, а проживавъ въ Сѣнявѣ яко библіотекарь у князѣвъ Чарторыйскихъ. Черезъ весь часъ терпѣвъ покôйникъ на ревму въ нозѣ Недугъ сей нажившъ собѣ въ крѣпости Куфштайнѣ. Гординьскій належавъ до заговору польского, до котрого втягнено и частину австрійскихъ официрôвъ. Въ Сѣнявѣ проживаючи, порядкувавъ цѣнну библіотеку Чарторыйскихъ, бо належавъ до свѣтлѣйшихъ людей. Окрестнôсть почитала ѳго за ѳго людянôсть. Спаралижованый померъ въ 1866 р. 1 марта въ 46-ôмъ роцѣ житя. Похоронено ѳго въ ризахъ священичихъ. — *Кл. Вахнянинъ*, рус. парохъ въ Сѣнявѣ.

— **Головнѣйшій постановы** дирекціи львôвскои гимназіи рускои що-до впису учениковъ на початку року шкôльного. Рôкъ шкôльный починаѳся дня 3 н. ст. вересня торжественнымъ богослуженьемъ, на котре мають явитися всѣ вписанѣ ученики. Вписы учениковъ ôдбуваються въ трехъ послѣдныхъ дняхъ серпня; хто пôзнѣйше зголоситься, мусить выказатись важною причиною спôзненя. Въ тыхъ самыхъ дняхъ ôдбуваються испыты поправчѣ, доповняючѣ и вступнѣ до кл. II. — VIII. Ученики, що дôстали въ сѣй гимназіи за оба минувшѣ пôвроки шкôльнѣ трету клясу або репетенты, що дôстали другу клясу, мусять подавати сь о дозвôлъ до краєвои рады шкôльнои; репетенты, що дôстали трету клясу, не можуть безусловно дальше ходити до сеи гимназіи. При вписѣ треба выказатись метрикою и свѣдоцтвомъ шкôльнымъ зъ минувшого пôвроку; на приборы науковѣ складаѳся 1 зр., а вписове для учениковъ зъ иншои гимназіи або що маютъ перерву въ наущѣ и для учениковъ I. клясы выносить 2·10 кр. Ученики вступаючѣ до I. клясы, складають вступный испытъ въ днях 1, 2 и 3 н. ст. вересня. Хто не скôнчить 10 року житя въ бѣжучôмъ роцѣ сонѣчнôмъ, не може бути принятый до I. клясы. Для клясы приготовляючои ôдбуваються испыты вступнѣ дня 1 и 2 н. ст. вересня, а ученики мусять мати скôнченый 9-тый рôкъ житя.

— **О. Александеръ Острожиньскій**, капелянъ войсковый I клясы, стаціонованый у Вѣдни, перенесеный до I корпусу краковского.

— **Вписы учениць** въ 7-клясовôмъ выховуючонауковôмъ заведеню женьскôмъ п. Бѣхоньскои въ Бережанахъ начнуться дня 25 н. ст. серпня с. р.

— **Вписы до школы ветеринаріи у Львовѣ** начинаються 1 н. ст. жовтня с. р. и тревають до 8 жовтня. Зголошуватись треба до дирекціи сеи школы (ул. Кохановского, на Рурахъ, ч. 33) рано мѣжь 10 а 12 годиною и предложити: свѣдоцтво укôнченои VI клясы гимназіяльнои або реальнои або зъ повного курсу наукъ въ середнôй школѣ агрономичнôй; метрику доказуючу, що кандидатъ покôнчивъ 17 рôкъ а не перейшовъ 26 року житя; тѣ, що маютъ бôльше якъ 26 лѣтъ, мають выказатися, що безъ перервы ôддавалися студіямъ, именно наущѣ агрономіи. Ѳсли хто въ минувшôмъ роцѣ школьнôмъ не ходивъ до нѣякого заведеня наукового, мусить выказатись на жаданье дирекціи свѣдоцтвомъ моральности.

— **Гимназія въ Бохни.** Цѣсарь дозволивъ рѣшеньемъ зъ дня 25 липня 1888, щобы низшу гимназію державну въ Бохни перемѣнено въ повну 8-клясову, зъ застереженьемъ пôзнѣйшого конституційного ухваленя потрѣбныхъ кредитôвъ, та по принятю субвенцій, запевненыхъ громадою мѣста Бохнѣ. Поодинокѣ клясы высшои гимназіи маютъ отвиратись постепенно, такъ що вже въ сѣмъ роцѣ шкôльнôмъ 1888/9 отворять провизорично V клясу.

— **Въ Мадридѣ**, въ Испаніи, буде судъ розсуджати незвычайне злочиньство. Въ липни сего року найшли одну старшу женщину убиту въ ѣй хатѣ. Почали слѣдити и служниця убитои подала мѣжь иншими особами за злочинцю и сына убитои, котрый пôдъ той часъ сидѣвъ въ вязници. Зразу не хотѣли сему повѣрити, бо и директоръ вязницѣ та иншѣ урядники зôзнали пôдъ присягою, що молодый Вареля, такъ называлась убита, бувъ въ вязници и нѣгде зъ-ôдтамъ не выходивъ. Здавалося, що залишено цѣлу справу задля браку доказôвъ. Тымчасомъ мѣсцевѣ газеты почали писати о тôмъ и показалося, що многѣ особы бачили неразъ по улицяхъ, въ театрѣ и кавярняхъ злочинцѣвъ, котрѣ мали ôдсиджувати свою кару въ вязници. Опôсля выявилося, що и Вареля выйшовъ тои ночи зъ вязницѣ, коли убили ѳго матѣрь и вернувъ доперва на другій день сильно пôдпитый. Въ наслѣдокъ того увязнили директора и иншихъ урядникôвъ вязницѣ, та теперь будуть ставати передъ судомъ; до росправы покликано 210 свѣдкôвъ.

— **Тепло внутра землѣ.** Деякѣ калифорнійскѣ копальнѣ срѣбла сягають до такъ значнои глубины, що вода, котрои зъ тыхъ ямъ добуваютъ на поверхню денно кôлька милiонôвъ ґальонôвъ, выказуѳ 80 — 90°Ц. тепла. Якъ доноситъ часопись „Humboldt“, спроваджають тую воду довгими каналами въ рѣку, ôддалену зъ ôдтамъ на кôлька миль. Закимъ туды она доплыне, мусить по дорогѣ поступати у всѣлякѣ лазнѣ, прачкарнѣ, оранжеріи и иншѣ заклады, котрѣ потребують огрѣтои воды и высшои температуры.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Для погорѣльцѣвъ села Купичволя, пов. жовкôвского, жертвувавъ цѣсарь 400 зр. пôдпомоги.

— **Звертаѳмо увагу** на оголошенье краєвои дирекціи скарбу, помѣщене въ нинѣшнôмъ числѣ, о обовязковôмъ залвленю припасôвъ плынôвъ алькоголевыхъ до додаткового оподаткованя.

Надôслане.

Для глухихъ. — Особа, що въ поединчій спосôбъ вылѣчилась зъ 23-лѣтнои глухоты и шуму въ ушахъ, готова кождому переслати даромъ описанье сего по нѣмецки. — Адреса: **Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2476 6—52

Вѣсти зъ Аеп. Львôвскои.

Завѣдательство Дубовицѣ, дек. журавенъского, одержавъ о. Іос. Любѣнецкій.

Сотрудництво въ Курянахъ, дек. нараѣвского, одержавъ о. Іос. Фолисъ.

Митроп. Консисторія вставилася до ц. к. намѣстництва о титулъ стола для укôнченыхъ богословôвъ: Юл. Дудика зъ Вѣдня, Вит. Билиньского, Ал. Бобикевича, Тим. Бордуляка, І. Винницкого, Евг. Витошиньского, Мих, Гарбачевского, Порф. Гордіевского, Онуфр. Зарицкого, Апол. Крохмалюка, Ник. Кукурудзы, Льва Курмановича, Иліи Лаголы, Вас. Левицкого, Дам. Лопатиньского, Яросл. Лучакôвского, Луки Нестора, Андр. Одѣжиньского, Вол. Пôдсоньского, Гр. Прихôтка, Вол. Розлуцкого, Дим. Романовского, Гр. Содомôры, Петра Соловѣя, І. Стрѣльбицкого, Ем. Тарнавского, І. Хавалка и Вол. Чайковского; — о згоду на кан. институцію о. Дудровича на Таврôвъ.

Капеляномъ войск. II клясы въ резервѣ именованый о. Гр. Процикъ.

Введеный яко парохъ въ Залôзцяхъ новыхъ о. Ст. Лесюкъ.

Одпустку на 2 недѣлѣ одержавъ о. Радикевичъ, деканъ и парохъ въ Шоломыи, заступати-ме о. Билинкевичъ зъ Дмитровичъ.

Наука, штука и литература.

— **На межинародноѣ ювилейноѣ выставѣ образôвъ въ Монахіюмъ** стягаѳ найбôльше увагу публичности образъ маляра-артиста Стрыйовского, представляючій веселу и дуже гарну сцену зъ житя селянъ украиньскихъ. Ось ѳго змѣстъ: Чотири дѣвчата, молоденькѣ и гарнѣ, выйшли зъ хуторôвъ до рѣки, щобы начерпати воды въ посудину, перевѣшену на дручку, спертôмъ на раменахъ однои и другои, а двѣ другѣ, прилучились до нихъ, отъ такъ для товариства, щобы заспѣвати собѣ въ поли та нарвати цвѣтôвъ. Вертаючи домôвъ, мають они переходити лавкою, уставленою на кобилицяхъ на рѣцѣ, котра, якъ видко, не дуже мѣлка, бо биля лавки колыхаѳсь на водѣ човенъ. Та отъ и подыбала дѣвчатъ пригода. На серединѣ лавки ставъ молодый, моторный рыбалка зъ довгими кучерями и чорнымъ вусикомъ, мабуть выскочивъ зъ човна, та зажадавъ „мостового“, т. ѳ. поцѣлунку. Ôдъ першои вже ôдобравъ „мостове“, вже ѳи пустивъ, але она ще рукою мовь хорониться ôдъ него, регочесь и якъ-бы казала: „Аги, щезъ-бы, якій ôнъ... хорошій!“ Другу чорнобривку, що несе посудину на дручку, хопивъ ôнъ правою рукою за рамя, а лѣвою, въ котрôй держитъ весло, пригортаѳ ѳи головку д'собѣ, заразъ и поцѣлуѳ ѳи, бо годѣ боронитись, а то сховзнесь дручокъ и посудина впаде у воду. Третя, що несе другій конецъ дручка, мабуть еще дуже молоденька, стоитъ зъ повагою: сперла лѣву руку на свôй гнучкій станъ, правою придержуѳ дручокъ и анѣ не всмѣхнеся, мовь-бы гадала; „мене не посмѣѳ поцѣлувати“. Пусте она гадаѳ, бо коли рыбалка упораѳся зъ ковбликами, то не пропустить и слизикови, а видко взявся до дѣла жваво, бо ажь шапка упала ѳму у воду и колыхаѳся на филяхъ коло човна. Четверта дѣвчина встромила свою головку пôдъ рамя тои третои, поважнои, що и усточка надула мовь у гнѣвѣ. Закрыла она лице посудиною, що несуть ѳи посестры и готовиться до твердои обороны передъ уплатою мостового. Буде рыбалка мати ще клопôтъ и зъ цапкомъ, котрого веде ся четверта ôдъ пôйла на мотузку, а котрый ôдъ реготу вже и сполохався. — Зъ образа бѣ незвычайный талантъ артистичный: вызначаѳсь сей образъ вѣрнымъ схопленьемъ природы и ѳи ôдданьемъ та выкôнченою, знаменитою техникою. Репродукцію того образу подала вѣденьска „Neue Illustrirte Zeitung“ въ ч. 43 зъ сего року. Зъ давнѣйшихъ композицій сего артиста знанѣ ширшому загалови два образы: „Сплаварѣ на ôдпочинку“ и „Польскѣ шляхтичѣ передъ таборомъ циганьскимъ“.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Президія ц. к. краєвои Дирекціи скарбу именовала: инспектора податкового Вол. Дорожевского и конципистôвъ скарбовыхъ: Як. Вонхалу, Сал. Бачеса, Меч. Чадерского, Вол. Кольбушевского, Авг. Нивиньского, Костя Кіяньского, Макс. Наймана, Ант. Солтисика та Мих. Осаду комисарями скарбовыми въ IX кл. ранги; — асистента рахункового Макс. Цетерша и практикантôвъ концептовыхъ: Руд. Полляка, Мавр. Герцера, Люд. Баньковского, Ант. Скшицкого, Мар. Деймана, І. Савицкого, Игн. Петерша, Адольфа Менсовича, Сим. Берґера. Леон. Оршульского, д-ра Тад. Геппого, Фр. Іоссого, Вик. Шайбаля, Евг. Комана, Богд. Исаковича, Кар. Лозиньского та Адама Козубовского концепистами скарбовыми въ X кл. ранги.

— **Конкурсы.** Опорожнене одно мѣсце канцеляста при галицкôй ц. к. прокураторіи скарбу въ X кл. ранги; подаватись можна до 16 н. ст. вересня с. р.

Господарство торговля и промыслъ.

— **Переплетниче заведеньe** п. М. Спожарского у Львовѣ (ул. Пôдвалье ч. 9) смѣло можна зачислити до перворядныхъ промысловыхъ заведень сего рода. Що разъ бôльше стараѳсь п. Спожарскій обôймити всѣ галузи переплетничого промыслу и въ сей спосôбъ пôднести промыслъ краєвый та выперти всѣ выробы, надсыланѣ намъ зъ заграницѣ и оплачуванѣ дорогими грôшми. Ось и теперь основавъ п. Спожарскій фабрику чистыхъ картонôвъ, въ рôзныхъ форматахъ, зъ золочеными берегами, на билеты визитовѣ, запрошеня слюбнѣ, порядки танцѣвъ и т. и. Поодинокѣ особы, заведеня литографичнѣ и друкарнѣ можуть покористуватись зъ сеи нагоды и купити краєвый выробъ по дешевшôй цѣнѣ якъ заграничный. Цѣна сотки рôзна: ôдъ 50 кр. до 1 зр. 50 кр., ôдповѣдно до величины. Выробъ гарный, видъ елегантный и солидноѣть сего заведеня мабуть цѣлкомъ зможуть зъѣднати всѣхъ до численныхъ замовлень. На жаданье розсылаються взôрцѣ картонôвъ оплатно.

— **На ювилейну выставу овочѣвъ у Вѣдни** знизили всѣ заряды австрійскихъ зелѣзниць цѣну о 50% такъ для предметôвъ высланыхъ на выставу и закупленыхъ зъ выставы у Вѣдни, якъ и для властителѣвъ тыхъ предметôвъ. Щобы одержати такій опустъ, треба выказатись цертификатомъ краєвои комисіи, а назадъ посвѣдченьемъ центрального комитету выставы, що везенѣ предметы спродано. Билетъ ѣзды, закупленый на выставу, важный ѳсть до повороту. По цертификаты и зъ выказомъ посыланыхъ предметôвъ треба зголоситись якъ найскорше до: „Заряду Товариства огородничого ул. св. Симеона ч. 2 у Львовѣ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 23. серпня. „Pol. Corr.“ каже, що вѣсть, будьто-бы зъѣздъ Криспіого зъ кн. Бисмаркомъ мавъ на цѣли приготовити грунтъ до скликаня конгресу европейского, ѳсть зовсѣмъ безпôдставна.

Пештъ 23. серпня. Министеръ просвѣты, Трефоръ, померъ вчера по полудни. (Трефоръ родився 1817 р. зъ французкои родины и бувъ ôдъ 1872 р. угорскимъ министромъ просвѣты.)

Пештъ 23 серпня. Селяне зъ пограничнои мѣсцевости румуньскои Бобештье збунтувалися и ставили збройный опôръ румуньско-угорскôй комисіи пограничнôй, котра переводить теперь управильненье границѣ мѣжь Угорщиною а Румунією.

Берлинъ 23. серпня. Криспи маѳ нинѣ выѣхати до своѳи родины до Карльсбаду.

Лондонъ 23. серпня. Пôсля наспѣвшихъ тутъ вѣстей выбухла въ повнôчнôмъ Афганистанѣ небезпечна ворохобня, въ котру запутаный такожь губернаторъ зъ Балха. Зъ Герату выслано до Маймена войско.

Римъ 23. серпня. „Tribune“ каже, що найновѣйшѣ приключеня дипломатичнѣ спонукали Криспіого прискорити свою стрѣчу зъ кн. Бисмаркомъ.

Софія 23. серпня. Бюро Райтера доказуѳ, що вѣсть, будьто-бы ватаги розбишакôвъ въ Болгаріи мали характеръ политичный, ѳсть лишь злобно выдумана. Ватаги тѣ творяться зъ Македонцѣвъ, котрѣ втѣкають зъ Туреччины до Болгаріи а не маючи тутъ заробку, пускаються на розбôй.

Брукселя 23. серпня. Бельгійскѣ соціялисты розкинули тысячѣ примѣрникôвъ манифестôвъ взываючихъ до буреня королевскихъ престолôвъ.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручаѳ 2460 194—?
препараты зъ гумы и выробы кавчуковѣ для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковѣ при улици Довгôй поручаѳ свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 50—?

Панночку або ученика,

одного або двохъ, приймаєся за умѣренну платню на харчь и станцію, поручаючи доглядъ и родительску опѣку, по при се може удѣлятися науки музики и языка французского. Адреса: Панѣ Галевска, ул. Орменьска ч. 25. III. поверхъ, або Администрація „Дѣла“.
2567 1—?

Русинъ, совѣстный чоловѣкъ, — знає такожь учити спѣву хорального — глядає мѣсця за **писаря гро. мадского** въ однôй або и кôлькохъ сусѣдныхъ громадахъ. На жаданье може выказатися свѣдоцтвами. Просить зголошуватися до редакціи „Батькôвщины“.

Двохъ учениковъ

зъ интелигенціи особливо зъ священичихъ домôвъ принимає на станцію и харчь зъ початкомъ сего року шкôльного ц. к. урядникъ, Русинъ, жонатый и бездѣтный. Ручиться за стараннy опѣку родительску. Адресу подасть Администрація „Дѣла“.
2544 7—8

Старшй панночки

семинаристки, ученицѣ зъ высшихъ класъ женьскихъ шкôлъ найдуть дуже догôдне помешканье, харчь и опѣку за умѣренну цѣну въ дуже честнôмъ домѣ. — Близша вѣдомôсть у панѣ Милевскои ул. Баторія ч. 24 II. поверхъ.
1—?

ХРЕСТЫ

на гробы и памятники, лякерованй и золочений

поручає

Антôнъ Гальскій

торговля зелѣзомъ у Львовѣ

Майданъ Маріяцкій Ч. 9.

Цѣнники и рисунки на жаданье franco. 2543 5—?

10 децимальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнй и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великй машины до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр.; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгôнными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня буракôвъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, єсть на продажъ поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надôсланьемъ готôвки або за послѣплатою у п. 2524 12—15

BUGANYI,

Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда Ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Сорочки мужескй, бѣлй и кольоровй 1 штука Ia. зр. 1.80
Сорочки робôтничй зъ доброго оксфоруд, 3 штуки зр. 2.
Ногавицѣ мужескй, зъ барханту або полотна, 3 пары Ia. зр. 2.50, На. зр. 1.80.
Суконнй шапки, для мужчинъ и хлопцѣвъ, 6 шт. зр. 1·20
Скарпетки мужескй, бѣлй або кольоровй, роблений 6 паръ зр. 1·10.
Скарпетки втягаючй пôтъ, зъ финису шовкового, 12 паръ зр. 1·20
Пледы до подорожи, 3·50 метрôвъ довгй, 1·60 м. широкй, 1 штука зр. 4·50.
Матерій на мужеск уборы, новôтнй, 3.10 метрôвъ Ia. зр. 5·50. На. зр. 3·75.
Матерій на кберцкгебы, добрй, найновѣйшй барвы, 2.10 метр. зр. 6.
Нормальнй сорочки и ногавицѣ, зъ чистои вовны, системъ Gtega, 1 штука зр. 3·50.
Зреформоване нормальне бѣлье, (втягаюче пôтъ) 1 сорочка або 1 ногавицѣ зр. 2.
Бѣлье зъ Gummi, 2 пары манжетôвъ, 2 стоячй и 2 лежачй ковнѣрики зр. 2·50.

Матерій лѣтнй камгариовй, на мужескй уборы, найновѣйшй десенѣ, 6.5 метрôвъ зр. 3.
Сорочки эсенночй, зъ шифону; гафтованй, 3 штуки зр. 2·50.
Сорочки жѣночй, зъ мѣцного полотна зъ зубками 6 штукъ зр. 3·25.
Корсеты нôчй, зъ шифону, численно прикрашенй, 3 штуки зр. 1·80.
Сподницѣ, 6 зъ сырого полотна, Chiffon и Rouge 3 штуки зр. 3.
Запаски жѣночй, зъ оксфорду, кретону и сырого полотна 6 штукъ зр. 1·60.
Панчохи эсенночй, роблений, бѣлй або кольоровй, 6 паръ зр. 1·50.
Панчохи жѣночй, (втягаючй пôтъ) зъ шовкового финису 6 паръ зр. 1·20.
Намѣтки зъ Mohair-у, у всѣхъ краскахъ 3 штуки зр. 1·20.
Намѣтки зъ Foil-у, красивй десенѣ, 6 штукъ зр. 1·20.
Жакеты лѣтнй Jersey, зъ чистои вовны, у всѣхъ краскахъ 1 шт. гладка зр. 2·50 тамбурована зр. 4.
Хустинки до носа, зъ кольоровымъ краемъ, 1 тузинъ мужескихъ зр. 1·20, жѣночихъ зр. 1.

Взôрцѣ даромъ и франко.

2345 26—26

Урядомъ концесіонована

Торговельна школа фахова

у Вѣдни I., Wollzeile 19.

Директоръ: **Carl Porges.**

XXIV рôкъ истнованя.

Се, пôсля закона зъ 27 лютого 1873 заснованє наукове заведенье, має задачу образовати основно тыхъ молодыхъ людей, котрй ôддаються торговли, и задачу тую сповняло оно пôдчасъ свого 23-лѣтного истнованя.

Наука обôймає два однорôчнй и семестральнй науковй курсы.

а) **Торговельна фахова школа.**

Наука тревае 2 шкôльнй роки. Предметы науковй: провадженье книгъ и купецка рахунковôсть, торговельна, переписка, право торговельне и векслеве, нѣмецкій, французкій, англійскій и италійскій языкъ, знавство товарôвъ, географія, исторія и политична економія, каллиграфія и скоропись.

б) **Спеціяльный курсъ фаховый.**

Наука тревае одинъ шкôльный рôкъ. Предметы: провадженье книгъ, купецка рахунковôсть, переписка, право торговельне и векслеве.

в) **Окремый ôддѣлъ**

тревае ôдъ шести мѣсяцѣвъ до одного року. Предметы науки: веденье книгъ, купецка рахунковôсть, торговельна переписка, право торговельне и векслеве.

г) **Зелѣзнодорожный и телеграфичный курсъ.**

Часъ науки: 5 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: торговельный, оборотовый и телеграфичный курсъ.

д) **Спеціяльный курсъ банковый.**

Приготовляє до испыту банкового. Часъ науки 10 мѣсяцѣвъ.

е) **Спеціяльный курсъ бухгальтеріи для заводôвъ фабричныхъ.**

Часъ науки 5 мѣсяцѣвъ.

ж) **Спеціяльный курсъ для женщинъ и дѣвчатъ.**

Часъ науки 10 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: веденье книгъ, купецка рахунковôсть, переписка, право торговельне и векслеве.

з) **Вечѣрный курсъ.**

Часъ науки 5 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: веденье книгъ, переписка, наука рахунковôвъ и знавство векслѣвъ.

и) **Спеціяльный курсъ зелѣзнодорожныхъ тарифъ.**

Часъ науки: 5 мѣсяцѣвъ.

і) **Пенсіонатъ**

для ученикôвъ заведеня.

2536 **Проспекты и рôчнй справоздання даромъ.** 5—6

Фабрика въ р. 1782 заложена.

СТАРКА

зъ ц. к. упр. фабрики ликерôвъ, розол. и оцту **І. А. Бачевского** ц. к. придворного доставника у Львовѣ.

Марка	въ фляшцѣ à 3/4 литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр. 2·50
зъ р. 1830	„ 3.00

Ôдъ коли заложена фабрика, с. е. бôльше якъ ôдъ столѣтя, найбôльше заходу було вырôбъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити и поручаю тую-жь яко напитокъ о знаменитôмъ и нѣжнôмъ, а лагôднôмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. ôдбирателѣвъ уживае замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнôй скôлькости до *Нѣмеччины, Италіи, Румуніи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей рôдъ выключно числить тысячѣ ôдбирателѣвъ.

Найгôднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кильо, маючихъ 2 фляшки. 2361 28—52

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галицкого

Акційного Банку Гипотечного

2222 113—? **купуе и продае**

ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнй и 5% Листы Гип. преміованй,

котрыхъ пôсля закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвышои постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна одержати въ сѣй Конторѣ.

(до выльосованя зъ 10% премією т. є. по **110 за 100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсѣ дневнôмъ, не числячи нѣякои провизіи.

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручає:

певнй и выпробованй средства до выбраня всякихъ плямъ.

	кр.		кр.
АМАНДИНА усуває плямы зъ сокôвъ цукровыхъ, бѣлка, мороженого и т. п. фляконъ . .	25	КОРѢНЬ МЫЛЯНЫЙ бѣлый, служить до праня матерій шовковыхъ, потовщеныхъ и замарганыхъ, пакетикъ по 2 кр. и	04
АПСЕИНА вытягае плямы товстй зъ матерій шовковыхъ барвныхъ	25	МЫЛО ЖОВЧЕВЕ уживаєся до выбираня плямъ старыхъ зъ матерій вовняныхъ, бавовняныхъ и шовковыхъ, кусникъ	25
АЦЕТИНА нищить плямы алькаличнй и мочовй, фляконикъ	25	ОДАЛИНА найлѣпше средство до чищеня мужескои одежи, усуває плямы повставшй зъ пороху, прѣтя, тютюну, молока, пива, кавы, шоколяды, плѣсни, вохкости, сметанки, росолу и т. п. фляконъ . . .	35
БЕНЗОЛИНА выбирае плямы товстй и зъ прѣтя, зъ мази и покосту, фляконикъ малый 20 кр. цѣлый	30	ОКСАЛИНА выбирае плямы зъ атраменту, иржи и крови, зъ папиру и бѣля, фляшка . . .	25
БРАЗИЛИНА, выпранй въ бразилинѣ матерій чорнй, споловѣлй и поплямленй ôдыскують первѣстну барву, стають лыскучими и твердыми, пакетъ	08	КВИЛЯЯ, матерій вовнянй и шовковй, выпранй въ ôдварѣ Квиляи тратять плямы и ôдзыскують свѣжôсть, причѣмъ барва матерій нѣчо не тратить, пакетъ	06
ЕТИЛИНА усуває плямы на помостѣ зъ фарбъ анилиновыхъ, травы, лякерôвъ, и смолы фл.	25	СПИРИТУСЪ ТЕРПЕНТИНОВЫЙ усуває плямы зъ покосту, олѣю и живицѣ, фляконъ	25
ЯНИНА розпускае плямы чорнй повставшй на шкôрѣ при фарбованю волося, фляконъ .	30	ЗЕМЕЛЬНИКЪ чистить матерій бѣлй вовнянй зъ замаргання и пороху, пакетъ	20
ЯВЕЛИНА уживаєся до выбраня зъ бѣля барвныхъ плямъ, а именно зъ пива, вина червоного, овочѣвъ, конфитуръ, атраменту и т. п. фляконъ . .	20		
КВАСОКЪ въ лѣсочкахъ уживаєся до чищеня палцѣвъ зъ атраменту, лѣсочка	05		

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 16—?

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ зъ моихъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь
2484 **Вел. Духовенъству.** 21 —?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуютьея точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Оповѣщеня

урядôвъ громадскихъ, щадниць, зарядôвъ дôбръ якъ такожь всѣ урядовй оголошеня

едиктôвъ лицитацій,

оголошень о спадщину покликôвъ

выконує *пôсля довголѣтного досвѣду въ бôповѣдний способъ за заслуженьемъ докладного выконаня* и доставляє *приписанй залучники*

RUDOLF MOSSE

Annoncen-Expedition

Wien, I Seilerstätte 2.

„Рускій Правотарь домовый“

або приступне поясненье, въ якій способѣ кождый при грамотахъ правныхъ всякого рода самъ заступатись и потрѣбнй письма, якъ поданя, просьбы и т. п. безъ помочи адвоката съ повною силою правною споряджати може.

Уложили Василь Лукичь и Юліянъ Семигинôвскій.

Томъ I: **Законъ цивильный** вразъ зъ дотычными доповненями. поясненями — и бôльше якъ 200 рôзнородными взôрцями та прикладами. Сторôнъ 432 + XVI въ 8° або 28 аркушѣвъ друку.

Цѣна 1 примѣрника въ книгарняхъ выносить 4 зр. а. в

Хто купує у п. В. Левицкого въ Станиславовѣ, платить за 1 прим. тôлько 3 зр. 30 кр. — Для предплатникôвъ „Дѣла“ и ‚Батькôвщины‘ цѣна знижена на 2 зр. 50 кр а в., а съ пересылкою почтовою 2 зр. 75 кр.

Проспекты обширнй высылае на жаданье п. В. Левицкій въ Станиславовѣ. Въ выняткових случаяхъ дається 1 примѣрникъ (не по зниженôй цѣнѣ) на сплату въ двохъ ратахъ.

Ч. 62.096.

ОПОВѢЩЕНЬЕ

галицкои ц. к. краєвои Дирекціи финансовои дотычно обовязку заявленя и додаткового оподаткованя плынôвъ алькоголевыхъ въ дни 1 вересня 1888 знаходячихъ-ся:

1. Пôсля §. 99 закона зъ 20 червня 1888 Д. з. д, Ч. 95 и §. 33 розпорядженя выконавчого до того закона пôдпадають додатковому оподаткованю зъ вынимками въ устунѣ 2. того оповѣщеня означеными всѣ плыны алькоголевй, а именно: **аракъ, румъ, конякъ, ессенціи горѣвки, ликеры и иншй заправленй горѣвки а такожь кожда мѣшанина горѣвки зъ виномъ,** котрои скôлькôстьалькоголю 18% цѣлого обему переходить.

2. Ôдъ додаткового оподаткованя суть увôльненй:

а) Горѣвка остаюча въ посѣданю промысловцѣвъ, котрй занимаються продажею горѣвки (шинки, спродажѣ дрôбнй, торговля и т. п.) въ скôлькости не переносячои 20 литрôвъ, якъ такожь и горѣвка въ посѣданю поодинокихъ господарствъ домовыхъ въ скôлькостяхъ не переходячихъ 20 литрôвъ алькоголю.

б) Горѣвка призначена до вывозу.

ц) Горѣвка, котра одвѣтно дотыхчасовымъ постановленямъ (§. 3. розпорядженя министерства финансôвъ зъ 14 липня 1884 ч. 114. Д. з. д.) за зворотомъ податку для промысловыхъ цѣлей зденатурованою зôстала, и така котру промысловцѣ, котрымъ зворотъ тои призволено, мають въ запасѣ до зденатурованя для своихъ цѣлей промысловыхъ.

д) Горѣвка, ôдъ котрои доказательно при привозѣ изъ заграницѣ окрôмъ оплаты мытовои пôсля позиціи 76 буква **а** и **б** тарыфы мытовои зъ дня 25 мая 1882 Ч. 47. Д. з. д. такожь введеный закономъ зъ дня 13. червня 1888 Ч. 86. Д. з. д. додатокъ мытовый по 36 злр. заплачено.

3. Кождый, посѣдаючій въ дни 1 вересня 1888 въ запасѣ плыны алькоголевй, обовязаный єсть найдальше до 3 вересня 1888 обемъ и скôлькôсть алькоголевого того запасу, а то безъ взгляду, чи той запасъ єсть помѣщеный въ власныхъ чи чужихъ сховкахъ на писмѣ заявити и припадаючій додатковый податокъ по 24 кр. в. а. ôдъ кождого литра алькоголю по справдженю того запасу черезъ сторожу финансову заплатити.

Заявленье тоѣ має бути внесене на двохъ примѣрникахъ въ тôмъ ôддѣлѣ ц. к. сторожи финансовои, въ котрого окрузѣ службовôмъ єсть положена мѣсцевôсть, въ котрôй згаданый запасъ знаходиться.

Блянкеты на повысшй заявленя набувати можна у всѣхъ ôддѣлахъ ц. к. сторожи финансовои.

Припадаючій ôдъ повысше згаданыхъ запасôвъ податокъ, належить заплатити въ тôмъ ц. к. урядѣ податковôмъ, до котрого мѣсцевôсть, въ котрôй згаданй запасы знаходяться до оплаты податку грунтового, домового и заробкового приналежить.

При ликерахъ и розолисахъ не потреба заявляти скôлькости алькоголю, наколи скôлькôсть цукру выносить бодай 10 клгр. на одинъ гектолитръ плыну, однакъ приймати належить тую скôлькôсть (алькоголю) пере-сѣчно на 26%.

Не потреба вносити заявленя, тôлько въ тôмъ случаю, коли цѣлый запасъ у промысловцѣвъ, котрй занимаються продажею горѣвки, не переносить 20 литр. чистого алькоголю.

У всѣхъ иншихъ случаяхъ належить цѣлый запасъ вразъ зъ скôлькостею, вôльною ôдъ додаткового оподаткованя, заявити.

Такожь запасъ тыхъ плынôвъ алькоголевыхъ, котрй пôсля повысше наведеныхъ постановъ число 2. буква а, б, д суть вôльнй ôдъ оплаты додаткового податку, має бути въ речинци приписанôмъ заявленымъ.

Парфумерій въ малыхъ посуднахъ ажь до ваги 1 кильограма не потреба заявляти.

Наколи-бъ горѣвка, пôдпадаюча заявленю въ першихъ трохъ дняхъ мѣсяця вересня 1888 знаходилася въ транспортѣ и не була ще заявлена и оподаткована, то на той случай заявленя ей, взглядно до заплаченя додаткового податку, єсть обовязаный той, хто посылку ôдбере, и то вразъ по ôдобраню посылки.

Близшй постановы дотычно одержаня позволеня на зложенье горѣвки пôдпадаючои додатковому податкови, въ горальняхъ або въ вôльныхъ складахъ безъ оплаты того податку, дальше постановы дотычно одержаня позволеня на сплату того податку въ ратахъ, взглядно одержаня кредиту того податку, суть помѣщенй въ регуляминѣ о заплатѣ того податку. (Додатокъ до §. 33 розпорядженя выконавчого Ч. 133. Д. з. д.)

Не внесенье приписаного заявленя, такожь и недокладне заявленье, въ котрôмъ бы заявлена скôлькôсть алькоголю була меншою о пять процентъ ôдъ дѣйстно знаходячои-ся скôлькости, буде каране грошевою карою въ высотѣ ôдъ ôсьмъ до дванайцять разового укороченя, взглядно на небезпечнôсть укороченя выставленого податку додаткового.

Иншй недокладности въ заявленю, що не ôдносяться до скôлькости алькоголю, будуть каранй грошевою карою ôдъ 2 до 20 зр. а. в.

Ц. к. краєва Дирекція финансова.

У Львовѣ, дня 18. Серпня 1888. 2565 1—1

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 178. Львôвъ, Пятниця 12 (24) серпня 1888. Рôчникъ IX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье — Реклямаціи неопечатанй вôльний ôдъ порта — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Конгресъ и роззброєнье.

Кôлько разôвъ пануючй монархи або верховодячй мужѣ державнй зъѣздяться зъ собою, щобы порозумѣтися въ важныхъ справахъ, дотыкаючихъ державъ, котрыхъ интереси они заступають, не обходиться безъ того, щобы газеты не робили всѣлякихъ до того своихъ коментарѣвъ и не ставили бôльше або менше удачныхъ комбинацій. Тымъ то и дѣється, що часамы такъ ясна и такъ сама собою зрозумѣла та понятна рѣчь стане́сь такъ покрученою, такъ замотаною, що годѣ зъ нея дôйти правды а иногдѣ зъ зовсѣмъ невинной и маловажной рѣчи выснуються того рода заключенья, що въ силѣ выкликати найбôльшій переполохъ и безъ потребы затревожити всѣ верстви суспôльности. Таке поступованье публичныхъ органôвъ дасться ще оправдати, коли оно робиться въ добрôй вѣрѣ и безъ всякихъ позадныхъ гадокъ; но на жаль, дѣється часто и такъ, що декотрымъ газетамъ, особливо заступаючимъ пристрастно интересы партійнй, або ще бôльше — газетамъ, стоячимъ на службѣ деякихъ личностей, не ходить о нѣчо иншого якъ лишь якъ разъ ото, щобы выкликати чимъ разъ бôльшій закалотъ и закаламутити найчистѣйшу справу, бо — якъ звѣстно, въ мутнôй водѣ добре ловити рыбу. Но коли якась газета высновуе зъ даныхъ фактôвъ рѣчи вже просто неможливй, то се годѣ вже инакше назвати, якъ хиба лишь крайною наивностею, коли вже не просто — глупотою.

Зъ послѣдного рода комбинацією стрѣчаємось въ италійскôй „Tribun ѣ“, котра по причинѣ выѣзду италійского президента министрôвъ, Крієніого, въ гостину до нѣмецкого канцлера до Фридрихсруге, каже, що Криспи поѣхавъ до кн. Бисмарка, щобы порозумѣтися зъ нимъ въ справѣ европейского конгресу, котрый въ наймирнѣйшôй цѣли мавъ бы передовсѣмъ занятися залагодженьемъ болгарскои справы. Дальше каже згадана газета, що конгресъ маѣ поставити предложенье загального роззброєня а коли-бъ Франція не хотѣла на то пристати, то зъ того конгресу мира выйшлабы вôйна.

Ось и потѣха для перепудженыхъ вже и такъ народôвъ Европы! Ѣджь або гинь! Ажь теперь знаємо, чого маємо сподѣватись. Ну, „Tribuna“ не великои принесла намъ потѣхи и недуже зручну поставила комбинацію на будучнôсть а однакожь порушила двѣ справы, надъ котрыми варто трохи близше гастановитись, имѣнно конгресъ европейскій и загальне роззброенье.

Конгресъ европейскій не єсть то рѣчь такъ дуже неможлива. Гадку такого конгресу пôднесено заразъ, скоро лишь появилась перша вѣсть о зъѣздѣ нѣмецкого цѣсаря зъ царемъ. Якажь мала-бы бути задача такого конгресу? Чи мавъ-бы ôнъ займатися выключно лишь справою болгарскою, чи ще и другими справами европейскими? Взявши добре на розвагу теперѣшну ситуацію въ Европѣ, не можна-бы що иншого припустити, якъ лишь то, що конгресъ сей мôгъ-бы займатися выключно хиба лишь справою болгарскою. Єсть то одна лишь справа, въ котрôй кôлька державъ европейскихъ суть безпосередно интересованй и котрй певно хотѣли-бы, щобы справа ся була якъ найскорше залагоджена; всякй иншй справы, хочь може такъ само небезпечнй якъ справа болгарска, або не дотыкають безпосередно кôлькохъ державъ европейскихъ разомъ, або суть того рода, що годѣ бы ними практично займатися, а що найбôльше, можна-бы надъ ними лишь теоретично дискутувати. Трудно однакожь припускати, щобы конгресъ европейскій збирався лишь для якогось академичного трактованя справъ, безъ всякого выгляду на практичный результатъ. Жаденъ конгресъ не въ силѣ залагодити н. пр. невôдраднй ôдношеня межи Нѣмеччиною а Францією. Навѣть сама справа болгарска не есть вже нинѣ того рода, щобы могла залагодитися конгресомъ, бо звѣстно прецѣ, що Россія постановила не пристати на нѣякій конгресъ а се постановленье не змѣнилось навѣть и по зъѣздѣ въ Петергофѣ. Такъ само и супротивъ самои Болгарія не мавъ-бы конгресъ нѣякои ваги, наколи-бъ для переведеня его ухвалъ не установлено якои екзекутивнои власти, а що якъ разъ установленье такой екзекутивнои власти стрѣчаѣ найбôльше трудностей, то и нема надѣѣ, щобы справу болгарску залагоджено конгресомъ.

Ще дивнѣйшою и ще бôльше неможливою рѣчею єсть, щобы конгресъ европейскій мавъ вже въ найблизшôмъ часѣ занятися загальнымъ роззброєньемъ. Дай Боже, щобы пора такого загального роззброєня прийшла якъ найскорше, но нинѣ анѣ навѣть въ найблизшôй будучности не може бути о тôмъ бесѣды. Гадка загального роззброєня не нинѣшна; нею займаються вже ôдъ давна якъ поодинокй вплывовй особы въ декотрыхъ державахъ такъ и товариства. Були навѣть часы, коли гадка загального роззброєня выходила ôдъ Россіи, ба навѣть, ажь смѣшно сказати, ôдъ самои Туреччины. Теорія однакожь позôстала теорією. По нашôй думцѣ загальне роззброєнье не дасться перевести академичными дебатами и постановами; то може рѣшити лишь часъ, а часъ той ще дуже далекій. Насамперед мусить ще залагодитись всякй споры національнй, мусять ôдповѣдно угрупуватись поодинокй племена и народы, мусить настати въ дотеперѣшнôмъ устрою суспôльнôмъ рѣшуча змѣна а тогдѣ ажь буде можна подумати о загальнôмъ розброєню и то ще не о цѣлковитôмъ а хиба лишь о зменшеню милитарнои силы въ поодинокихъ державахъ до необходимого минимумъ. Пôсля нашого погляду отже конгресъ европейскій а ще бôльше загальне розброєнье въ теперѣшну пору, то хиба наивный жартъ або хороблява фантазія италійского политика, выкликана снекою италійского пôдсоня.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

IV.

Австрія застала пропинацію въ Галичинѣ въ повнôмъ єи розцвѣтѣ. Въ хвили прилученя Галичины до Австріи були управленя пропинаційнй плывучй зъ зверхнои домининкальнои власти польскихъ панôвъ розширенй до найдальшихъ границь. Именно примусъ зъобовязуючій пôдданыхъ, щобы не брали напиткôвъ у никого иншого, а лишь у управленого, истнуваъ якъ по селахъ такъ и мѣстахъ, а управленй ишли ще дальше, бо накидали своимъ пôдданымъ для ихъ особистои консумціи напитки продукованй управлеными и то часто навѣть дуже поганои и для здоровля шкôдливои якости и приневолювали ихъ кромѣ того до оплаты т. зв. чопового.

Якъ въ всѣхъ другихъ напрямахъ публичного житя и ладу въ нашôмъ краю, такъ и тутъ панувавъ станъ повного розладя, котрый затиравъ всякй правнй понятя и здававъ усе на ласку пануючои силы.

Австрійске праводавство передконституційнои добы признало истнованье права пропинаціи, однакъ выступило противъ надъужитямъ, якй стали майже правиломъ въ ôдносинахъ пропинаційныхъ, и позитивными нормами обмежило навѣть змѣстъ тои институціи, зносячи деякй управленя истнуючй за часôвъ Польщѣ.

Нормы законнй, выданй Австрією що-до права пропинаціи, ôдносились не лишь до формы того права и єго выконаня, але дотыкали такожь по части и єго мериторичнои стороны. Ôдносилось же то головно до тыхъ примусôвъ, якй мѣстились въ понятю пропинаціи за часôвъ давнои Польщѣ и противъ котрыхъ вымѣренй були постановы австрійского законодавства почавши ôдъ часôвъ Іосифа II.

Першимъ узнаньемъ права пропинаціи зъ стороны Австріи бувъ патентъ зъ 19 серпня 1775, котрымъ заведено побôръ т. зв. податку чопового ôдъ управеныхъ, а то на основѣ зложеныхъ ними фассій въ р. 1773, 1774 и 1775. Въ патентѣ тôмъ пôднесено, що якъ-небудь монарсѣ прислугуе право побирати оплаты ôдъ всѣхъ напиткôвъ безъ выимки, то однакъ на теперь оподатковуе ôнъ, веденый особливыми взглядами, лишь горѣвку и мѣдъ дуже невысокимъ податкомъ чопового. Вымѣръ того податку установляѣсь такъ лагôднымъ головно длятого, щобы не ставити перешкôдъ продукціи и щобы зверхнôсть земска и властителѣ доминикальнй не потерпѣли нѣякои шкоды въ приналежныхъ имъ зъ того жерела доминикальныхъ приходахъ. (Замѣтне то, що тогдѣшне австрійске правительство прямо признаѣ публично-правный характеръ пропинаціи, зовучи дохôдъ зъ нея приходомъ доминикальнымъ.)

Право пропинаціи мѣстъ узнано австрійскимъ правительствомъ декретами канцеляріи надворнои зъ дня 17 липня и 20 жовтня 1785, котрыми призволено мѣстамъ побираючимъ тогдѣ доходы зъ права пропинаціи и дальше побирати тѣ доходы, зъ тымъ однакъ застереженьемъ, щобы ишли они на покрытье потребъ громады и що побирати ихъ можуть мѣскй громады лишь въ дорозѣ выарендованя.

Коли на тронъ Австріи вступивъ цѣсарь Іосифъ II., дôткнула его реформаторска рука и тои институціи. Вправдѣ не пôднявъ ôнъ въ тôмъ направленю нѣякои значнѣйшои реформы, однакъ патентомъ зъ дня 16 червня 1786 дôткнувъ найбôльше разячихъ сторôнъ пропинаціи, обмежуючи въ деякихъ напрямахъ змѣстъ єи управнень.

И такъ заказуе згаданый патентъ зъ року 1786 въ артикулахъ 68, 69 и 80: 1) монополизованье продажи напиткôвъ въ хосенъ поодинокихъ шинкарѣвъ; 2) накиданье пôдданымъ напиткôвъ або потяганье ихъ до заплаты чопового и 3) накиданье напиткôвъ лихои и здоровлю шкôдливои якости за-для особистои консумціи або за-для шинкованя. При тôмъ однакъ признавъ Іосифъ II. въ тôмъ же патентѣ правне истнованье права пропинаціи, лишаючи въ арт. 58 выразно доминіямъ повну свободу управляти своими коршмами и шинковыми домами и арендувати ихъ пôсля власнои волѣ.

Въ тогдѣшнôмъ австрійскôмъ законодавствѣ пробиваѣсь очевидно змаганье усунути всѣ управленя пропинаційнй, опираючи-ся на

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Рôкъ 1855.

Сего року була у Львовѣ велика холера. По причинѣ сеи слабости ôдбулися испыты на богословскôмъ факультетѣ скорше, а по благодарственнôй литургіи въ семинарскôй каплици д. 6 липня розъѣхалися питомцѣ зъ духовнои семинаріи на села.

Рôкъ 1856.

Сего року именувавъ папа Пій IX. д-ра Михаила Левицкого, митрополита и примаса Галичины, кардиналомъ. По причинѣ, що старый и слабосильный митрополитъ не бувъ въ силѣ до Вѣдня поѣхати, щобы зъ рукъ Єго Вел. цѣсаря Францъ-Іосифа I. кардинальскій капелюхъ ôдобрати, выправивъ цѣсарь Фридриха Шварценберґа, лат. архіепископа и кардинала зъ Праги, щобы митрополитови кардинальскій капелюхъ доручивъ. Дня 20 серпня 1856 р. ôдбулося зъ великимъ торжествомъ въ присутности капитулы львôвскои и численного духовенъства доручене кардинальского капелюха въ церквѣ унѣвскôй, де митрополитъ перебувавъ ажь до своеи смерти.

Рôкъ 1857.

Д. 28 сѣчня т. р. упокоився Іоанъ Бохеньскій, бувшій ректоръ при центр. духовнôй семинаріи львôвскôй, а опôсля черезъ шѣсть лѣтъ епископъ-суфраганъ при митрополитѣ и кардиналѣ д-рѣ Мих. Левицкôмъ, по короткôй слабости на тифусъ, въ середныхъ лѣтахъ. По спроваженю мощей покôйного зъ архіепископскои палаты, де покôйный за житя перебувавъ, до архикатедральнои церкви св. Юра, ôдпроваджено домовину по заупокôйнôй литургіи на цвинтарь Городецкій и зложено въ мурованôмъ гробѣ. Яко ректора питомцѣ покôйного любили и лишивъ ôнъ добру по собѣ память.

———

По смерти епископа суфрагана Іоана Бохеньского именованосуфраганомъ о. д-ра Спиридона Литвиновича, ректора при духовнôй семинаріи у Вѣдни и пароха при церкви св. Варвары. Консекрація о. д ра Спир. Литвиновича на епископа ханатского in part. inf. ôдбулася того року въ архикатедральнôй церкви св. Юра; консекрувавъ єго митрополитъ и кардиналъ д-ръ Мих. Левицкій.

Въ кôлька днѣвъ по консекрації явився новый епископъ-суфраганъ д-ръ Литвиновичь въ духовнôй семинаріи львôвскôй, оглянувъ музеѣ, рефектарѣ и комнаты питомцѣвъ, и заостривъ клявзуру семинарску. Сей першій выступъ въ заведеню зробивъ на питомцяхъ прикре вражѣнье.

— — —

Дня 9 грудня т. р. появився несподѣвано епископъ-суфраганъ д-ръ С. Литвиновичь въ семинарскихъ музеяхъ, а зачувши запахъ тютюну, розпочавъ острй слѣдства за тыми питомцями, що поважилися мимо єго заказу въ музеяхъ курити. А що слѣдства не выкрыли виноватыхъ, наложивъ епископъ-суфраганъ на всѣхъ питомцѣвъ таку кару, що не вôльно имъ на прохôдъ такъ довго ходити, доки не выдадуть виновныхъ. Коли питомцѣ довшій часъ не выходили на прохôдъ, наскучилося за проходомъ двомъ питомцямъ, зъ котрыхъ одинъ мавъ знакъ на носѣ, а другій мавъ веснѣвки на лици. По нарадѣ мѣжь собою удалися оба тй питомцѣ безъ уповаженя ôдъ своихъ товаришѣвъ до ректора зъ просьбою, щобы питомцявъ прохôдъ позволивъ, на що ректоръ радо приставъ. Довѣдавшись о тôмъ другй питомцѣ, укарали псевдо-депутатôвъ питками зъ ручникôвъ, приспѣвуючи уложену пѣсоньку: „Co mi to za deputowany: Jeden bez nosa, drugi nakrapiany?“

— — —

Того року при вырываню болючого зуба зломивъ семинарскій хирургъ одному питомцеви въ самôмъ кутѣ часть дольнои щоки. Поломану часть выдобуто при щасливôй операції черезъ розрѣзанье шиѣ пôдъ щокою. По сѣй операції такъ умѣвъ той питомець наслѣдувати когута, що коли тôлько на семинарскôмъ огородѣ запѣявъ, то всѣ когуты ôдзывались єму въ цѣлôй окрестности.

Рокъ 1858.

Дня 15. сѣчня упокоився, проживши 84 лѣтъ, д-ръ Михаилъ Левицкій, кардиналъ и митрополитъ львôвскій, въ Уневѣ въ окрузѣ золочѣвскôмъ, де єго и похоронено. На єго похоронахъ були д-ръ Григорій Яхимовичь епископъ перемыскій, д-ръ Спиридонъ Литвиновичь суфраганъ покôйного, крилошане капитулы перемыскои и львôвскои, лат. архієпископъ Лука Баранецкій зъ двома инфулатами и чотырма крилошанами зô Львова, монахи Василіяне, монахинѣ Василіянки зъ Словиты, много окрестного руского и латиньского духовенъства, и 22 питомцѣвъ зъ семинаріи львôвскои за-для спѣву при похоронахъ. Заупокôйну литургію ôдслужывъ епископъ д-ръ Григорій Яхимовичь въ соборѣ крилошанъ. Пôсля евангелія выголосивъ о. Михаилъ Малиновскій, крилошанинъ перше, а послѣ послѣдного цѣлованя о. Рудольфъ Мохъ друге пращальне слово. Около год. 4-ои зъ-полудня знято домовину зъ высокого и рясно освѣтленого катафалка, а 12 душпастирѣвъ, одягненыхъ въ церкосній ризы, занесли єи на раменахъ до гробу. Надъ краємъ крипты у входу до церкви поставлено и отворено домовину, полито св. олеємъ забальсамоване тѣло покôйного, а потôмъ опечатано домовину и вложено єи при сумныхъ спѣвахъ „Вѣчная память“ до крипты, котру и замуровано. Серце покôйного вложене въ металевôй пушцѣ, замуровано въ каплици Матери Божои. Покôйный кардиналъ полишивъ въ своѣмъ завѣщаню легаты для своихъ наслѣдникôвъ митрополитôвъ львôвскихъ, на церковь св. Юра, на фондъ дякôвъ, на „Руску Матицю“, для сирôтъ въ заведеню монахинь Василіянокъ въ Словитѣ, для заведеня глухихъ, темныхъ и убогихъ у Львовѣ, а при тôмъ деще для поодинокихъ осôбъ. Покôйный кардиналъ, будучи черезъ 42 лѣтъ митрополитомъ галицкои Руси, мавъ за своего житя трехъ суфраганôвъ при собѣ: д-ра Григорія Яхимовича ôдъ 1841 до 1848, Іоана Бохеньского ôдъ 1850 до 1857 и д-ра Спиридона Литвиновича ôдъ 1857 до 1858, котрый пôсля єго смерти ставъ администраторомъ архидієцезіи львôвскои. Покôйный кардиналъ-митрополитъ ôдзначався красною поставою тѣла и краснымъ лицемъ,

примусѣ пôдданыхъ. Въ два роки по згаданôмъ патентѣ Іосифа II. появилось цѣсарске постановленье, оголошене пôдъ днемъ 21. марта 1788, котре мало на цѣли знести обмеженье свободы пôдданыхъ, на пôставѣ котрого не вôльно имъ було для власного домашного ужитку спроваджувати и побирати напитки зъ иншого жерела, якъ лишь ôдъ управленого зъ титулу права пропинаціи.

Супротивъ того обмеженя постановило австрійске правительство згаданымъ розпорядженьемъ, що кождому вôльно для власнои потребы пôбирати напитки зъ якого хоче жерела. Постановленье то пôшло ще дальше, признаючи тую свободу не лишь за-для приватныхъ потребъ, але навѣть и за-для шинковои розпродажи напиткôвъ, о скôлько не вяже дотычного шинкаря умова зъ управленими, котрою обовязався лишь ôдъ нихъ побирати напитки.

Розпорядженье зъ 21 марта 1788 выкликало велику опозицію и мало взагалѣ бôльше лишь теоретичну вартôсть.

Перша часть єго, дотыкаюча приватнои консумціи, давала пôдданымъ вправдѣ право брати напитки и не ôдъ свого пана, однакъ при тôй зависимости, яку выкликала доминикальна звязь, не могли они въ практицѣ користуватись тымъ правомъ. Воля паньска була сильнѣйша, якъ цѣсарскі законы. Цѣсарь бувъ далеко, а панъ близько, дуже близько и мавъ нагоду кождои хвилѣ дати смѣльчакамъ спôзнати могучôсть своєи доминикальнои юрисдикціи. Длятого мимо признаного розпорядженьемъ зъ 21 марта 1788 права, станъ давный тревавъ дальше, чого найлучшимъ доказомъ фактъ, що центральне правительство признало въ р. 1832 ôдповѣднымъ поновити то право и рôвночасно выступити противъ тымъ, котрі ставили перешкоды въ єго повненю и выдало въ тôмъ предметѣ нове розпорядженье зъ 28 сѣчня 1832, публиковане окружникомъ гал. губерніи зъ 9 марта 1832. И то однакъ не зломило всемогучои власти доминикальныхъ зверхникôвъ и давный станъ тревавъ и дальше и доперва законъ зъ 7 вересня 1848 положивъ єму конець.

Реформа жѣночихъ шкôлъ выдѣловыхъ.

Зъ истнуючихъ въ Галичинѣ шести жѣночихъ выдѣловыхъ шкôлъ зреорганизовано доси на пôставѣ соймового рѣшеня зъ р. 1886 лишь двѣ а именно у Львовѣ и Краковѣ. Щодо прочихъ чотирохъ шкôлъ, а именно въ Станиславовѣ, Тернополи, Тарновѣ и Ряшевѣ, не предкладавъ выдѣлъ краєвый соймови внесеня на реорганизацію, зъ тои головно причины, позаякъ така реоганизація потягнула-бы за собою значне збôльшенье выдаткôвъ зъ краєвого фонда шкôльного на удержанье тыхъ шкôлъ, а ôднёсся найперше до репрезентаціи тыхъ мѣстъ зъ заявленьемъ готовости предложити внесеня на реорганизацію ихъ выдѣловыхъ шкôлъ жѣночихъ пôдъ условіемъ, що споводоване тымъ пôдвышенье выдаткôвъ на удержанье тыхъ шкôлъ не упаде яко тягаръ на краєвый фондъ шкôльный.

Зъ згаданыхъ чотирохъ мѣстъ одинъ Тарнôвъ заявивъ выразно, що хоче реорганизаціи своєи школы и зъобовязуєсь доплачувати зъ власныхъ фондôвъ 1060 зр. рôчно на удержанье ей по-надъ престаціи, наложенѣ закономъ. Якъ-небудь тая сума не покрывав зовсѣмъ збôльшеного въ наслѣдокъ реорганизаціи выдатку на удержанье школы, котре збôльшенье мав выносити пôсля обчисленя рады шкôльнои краєвои 1340 зр., то однакъ выдѣль краєвый, видячи въ змаганяхъ рады мѣста Тарнова ясный доказъ потребы реорганизаціи тамошнои школы выдѣловои, порѣшивъ представити сеймови ôдповѣдній внесеня.

Ново зъорганизоватись маюча школа обнимала-бъ ôдповѣдно до постановъ краєвого закона зъ р. 1885 чотиролѣтный курсъ науки, подѣленый на чотири клясы, а та чотироклясова школа выдѣлова мала-бы оставати пôдъ одною спôльною дирекцією зъ чотироклясовою звычайною жѣночою школою.

Кромѣ того мавъ-бы сполучитись зъ выдѣловою школою курсъ практичный жѣночихъ робôтъ и доповняючій курсъ теоретичный На курсъ практичныхъ робôтъ, обнимаючій науку рисункôвъ, ручныхъ робôтъ, купецкихъ рахункôвъ и торговельнои географіи, можуть вписуватись ученицѣ по скôнченю чотироклясовои звычайнои школы, наколи мають вже 14 лѣтъ житя. Наука на тôмъ курсѣ єсть одноразова и ôдбуваєсь въ передполудневыхъ годинахъ.

На доповняючій курсъ теоретичный, котрый має на цѣли доповнити образованье удѣлене школою выдѣловою, можуть ходити тѣ ученицѣ, котрі скôнчили вже выдѣлову школу зъ добрымъ успѣхомъ або зложили вступный испытъ зъ предметôвъ, удѣлюваныхъ въ выдѣловôй школѣ. Наука має бути такъ розложена, щобы ученицѣ того курсу могли користати зъ деякихъ ôддѣлôвъ курсу практичного.

Репрезентаціи Ряшева и Станиславова заявили, що не мають на разѣ фондôвъ, котрыми могли-бы причинитись до реорганизацій своихъ шкôлъ. Тернопôль не давъ зовсѣмъ нѣякои ôдповѣди.

Рухъ выборчій.

Зъ Снятиньского пишуть намъ: У насъ въ Снятиньщинѣ и въ Заболотôвщинѣ весело; настала пора безплатныхъ и розкошныхъ пирôвъ. Гура! Выборы! Въ Заболотовѣ — якъ вѣдомо — ôдбувся такій передвыборчій пиръ въ готелю жида Вольфрома. Аранжеромъ бувъ таки самъ секретарь ц. к. староства п. Адамъ Ваґнеръ и пупиль того-жь, п. Мойса. Въ Снятинѣ дня 16 с. м. дѣялося таке саме въ склепѣ п. Амировича. Запросины выйшли зъ дуже поважнои стороны, бо ôдъ п. Телявского, ц. к. урядника податкового. Ще одинъ такій пиръ маєся ôдбути — акъ кажуть — дня 25 с. м. въ самôй столици непрошеного кандидата на посла п. Мойсы. Запрошенѣ мають бути вже не вôйты и писарѣ, але велика и мала шляхта, урядники и духовеньство.

У Пôдвысоцкôмъ выпали правыборы въ користь п. Мойсы. Участь селянъ була дуже мала и кандидаты селяньскі перепали меншостею одного голосу. Въ Килюховѣ голосувавъ на купленого вôйта п. комисарь, оденъ голосъ; писарь, що не находився въ листахъ выборчихъ, другій голосъ; п. постенфіреръ, третій голосъ; дальше було сказано: „Wy wójcie także na siebie, четвертый голосъ, Icek Laub, Ankel Greif, Srul Frost, — pięć, sześć, siedm, ośm... już lista zapełniona, głosowanie zamyka się, вы идѣть до дому, бо вже по выборахъ!“ Передъ канцелярією стояла цѣла громада зôбрана ôдъ рана до вечера, очѣкуючи тыхъ выборôвъ и розôйшлася домôвъ зъ зачудованьемъ, що такъ торжественно приготовуванѣ правыборы такъ скоро закôнчилися. Панъ комисарь и цѣла комисія зъ голосуючимъ жандармомъ выѣхала свѣжими кôньми п. Мойсы на дальшѣ подôбнѣ представленя до Олешкова.

До „Kur. Lwowsk-ого“ доносять польскѣ выборцѣ зъ Снятинщины, що тамошна интелигенція, очевидно польска, и селяне зъ рады повѣтовои ставлять кандидатуру п. Стефана Мойсу-Росохацкого. Тѣ самі панове пишуть до тоижь газеты, що п. Вагнеръ не мôгъ бути въ шинку въ Заболотовѣ въ роли агитатора (може въ роли піяка хиба? *Ред.*). Демократичный органъ львôвскій вже годиться поволеньки на то, що п. Мойса єсть кандидатомъ польскимъ, а не годиться лишь на способъ агитаціи, котра кидає тѣнь — якъ каже — на цѣле имя польске. Що та агитація не приносить впрочѣмъ п. Мойсѣ великого хôсна. мôгъ — каже „Kurjer Lwowski“ — переконатися п. Мойса на згаданôмъ пирѣ въ Заболотовѣ, де писарь громадскій Павл., доки ще бувъ въ шинку п. Мойса, кричавъ єму „vivat!“ та „многая лѣта“, а ôдгакъ, коли той поѣхавъ, такъ выговорювавъ на самозваного кандидата, що ажь мусѣвъ станути въ єго оборонѣ прихильный п. Мойсѣ жидокъ. Той самъ органъ демократичный, мабуть щобы роздѣлити тѣнь, котра падає на цѣле польске имя, каже, що мусить застерегтися противъ способôвъ, якихъ уживають агитаторы другого кандидата о. Гаморака. Ну, нехай демократичный органъ буде спокôйный, певно они не доказали и не докажуть того, чого доказують польскій агитаторы, бо не мали-бы совѣсти шарити гниль въ власнôмъ народѣ, а на политичныхъ аргументахъ, хочь-бы и правдивыхъ, простый народъ небогато скористає.

Трицять осьма минула недѣля, якъ у звѣстного Афиногена засвербѣла рука и якъ разъ въ тôмъ часѣ засвербѣвъ языкъ „Червону Русь“. Въ послѣднôмъ числѣ каже она именно, що мы перекрутили письмо п. Лушпиньского зъ Комарна, въ котрôмъ ôнъ зрѣкаєсь своєи кандидатуры и поставили замѣсть: „польскіи и русскіи выбиратели“ слова „обѣ партіи.“ На доказъ, якъ безъ сорому поступають (не хочемо ужити иншого слова) редакторы „Черв Руси“, єсть у насъ насампередъ власноручне письмо п. Лушпиньского а ôдтакъ и наша газета, де чорне на бѣлôмъ стоить надруковано: „для браку згоды межи партіями въ повѣтѣ“ — зовсѣмъ такъ, якъ написавъ п. Лушпиньскій, а не „обѣ партіи“.

VI-та вандрôвка рускои молодежи.

V.

Въ Кутахъ станули вандрôвники въ середу 15 л. серпня. Се бувъ день, въ котрôмъ они по скôнченôй вже вандрôвцѣ повинні були розъѣхатися домôвъ; однакъ непогода и повѣнь проволѣкли дорогу. До Кутъ сходилися зô всѣхъ сторôнъ Снятинщины и Черновець телеграмы зъ запытаньемъ, що дѣєся зъ вандрôвниками, а нѣхто не бувъ въ силѣ дати ôдповѣди, бо наша телеграма, выслана зъ гôръ до Залуча, вандрувала цѣлыхъ чотири днѣ. Въ полудни того дня ôдбувся въ огородѣ мѣсцевои кругольнѣ обѣдъ, при котрôмъ именемъ льокального комитету повитавъ вандрôвниковъ лѣкарь д-ръ Скоморовскій. Вечеромъ того самого дня устроєно въ садѣ почмайстра, Русина, п. Козакевича, импровизованѣ вечерницѣ. Зôбралося досыть поважне число мѣсцевои интелигенціи, якъ такожь выжницкои, а вандрôвники забавляли присутныхъ спѣвомъ, деклямаціями и грою на цитрѣ. Забава тревала до пôвночи, опôсля по спôльнôй вечери удались вандрôвники, закватированѣ впередъ до мѣсцевои школы, на нôчлѣгъ по домахъ членôвъ мѣсцевого комитету.

Въ четверъ ôдъѣхали вандрôвники возами черезъ Слобôдку и Кобаки до Рожнова. Зъ ôдси по короткôмъ перестанку у пароха о. Заревича, де застали професора унив. черновецкого д-ра Смаль-Стоцкого, пробуваючого въ Рожновѣ на феріяхъ, ôдправились въ дальшу дорогу и черезъ Джурôвъ, Попельники, Тучапы, Дрогасинôвъ, Княже прибули до Залуча, запрошенѣ туды о. Сабатомъ на нôчлѣгъ. Дорога зъ Кутъ до Залуча скучна и безинтересна.

Въ пятницю вандрôвники роздѣлилися на двѣ части: однѣ, числомъ 12, удалися до Карлова, другѣ, числомъ 13 до Будилова до о. Трильовского, а остальнѣ ôдъѣхали до Залуча на дворець, зъ ôдки розъѣхалися домôвъ. Слѣдуючого дня, въ суботу припадало свято Преображенія Госп., а заразомъ уродины цѣсарскѣ. Обѣ партіи вандрôвниковъ ôдспѣвали въ мѣсцевыхъ церквахъ службы Божѣ. Въ Карловѣ выпавъ спѣвъ знаменито пôдъ управою тов. Иванцева; въ Будиловѣ дириґувавъ тов. Ан. Стрѣльбицкій. По полудни зôйшлися вандрôвники разомъ до Карлова, де мали ôдбутися вечерницѣ въ мѣсцевôй читальни. Село Карлôвъ — се село славне на весь нашь край. Истнуюче тутъ Братство тверезости въ списѣ своихъ членôвъ числить всѣхъ майже парохіянъ; Братство церковне розпоряджає сумою 14.000 зр., громадска каса позичкова посѣдає 4.000 зр., а читальня має до 80 членôвъ, посѣдаючи богату библіотеку и много часописей. Небавомъ стане въ Карловѣ видный будынокъ, котрый помѣстить урядъ громадскій и читальню. Справдѣ мило глянути на людей здоровыхъ, привѣтныхъ, дуже добре загосподарованыхъ, а мимохôть насуваєсь на гадку контрастъ мѣжь иншими селами, пропащими громадами, въ котрыхъ розпаношилась жидова...

О 5-тôй годинѣ розпочались въ стодолѣ господаря п. Кейвана вечерницѣ читальнѣ. На воротахъ обôйстя повѣвала сино-жовта хоруговь, такожь на будынку, а выдѣлъ читальнѣ явився зъ сино-жовтыми кокардами. Громадянъ явилося до 300, переважно господарôвъ; женщинъ було мало, досыть поважне число було молодѣжи. Стодола була чудесно прибрана диванами и килимами. Для вандрôвниковъ выставлено въ другôмъ кôнци пôдвышену галерію, зъ котрои ишли ôдчиты та деклямаціи. На верху галеріи по обохъ сторонахъ були хоругви, одна сино-жовта, друга чорножовта а мѣжь хоругвами умѣщено напись „Многая лѣта!“, понизше образъ цѣсаря. По серединѣ виднѣвъ великій портретъ Шевченка, а въ єго рогахъ умѣщено портретъ еп. Пелеша, фотографію торжества тверезости въ Карловѣ въ р. 1875 и грамоты членьства читальнѣ ôдъ „Просвѣты“ и „Тов. им. Качковского“. Вечерницѣ розпочавъ пароxъ о. Курпякъ вступнымъ словомъ, поясниви зôбранымъ причину опôзненя вандрôвки а вандрôвникамъ подякувавъ за те, що на дорозѣ своєй не позабули поступити до Карлова. Хоръ ôдспѣвавъ многолѣтство Є. Вел. цѣсареви, опôсля мѣсцевый хоръ мѣшаный при помочи вандрôвниковъ пôдъ управою о. пароха спѣвавъ „Нинѣ день святый“ и „Щасть намъ Боже“. Ôдтакъ слѣдувавъ ôдчитъ тов. Л. „О добродѣйствахъ династіи Габсбурґôвъ для Русинôвъ“. Прелегентъ почавъ ôдчитъ ôдъ часôвъ, коли Галичина прийшла пôдъ панованье Австріи, перейшовъ исторію нашого столѣтя, кладучи головну вагу на такій факты, якъ знесенье панщины, заведенье конституціи, допущенье всѣхъ до высшихъ шкôлъ и т. п. Другій выкладъ мавъ тов. Ил. Гарасимовичь. Онъ подавъ способы, якъ выдвигнутись селяньству изъ теперѣшнои кризы рôльничои. Спеціяльно перейшовъ бесѣдникъ гуртовну торговлю збôжемъ, торговлю худобою и иншими продуктами, завзываючи громадянъ до закладаня промысловыхъ спôлокъ и зсыпôвъ збôжа, выражаючи заразомъ надѣю, що Карлôвъ буде першою громадою, котра приймеся за таке дѣло! Потôмъ селянинъ п. С. Беркоша выголосивъ спѣвомовки Руданьского п. з. „Глухій и губатый“, „Окуляры“, „Гусакъ“ и т. д. Тов. Купч. обясниви селянамъ свôй инструментъ, ґравъ на цитрѣ поважнѣ аріи, переплѣтуванѣ коломыйками и чисто народнѣ мельодіи. Дальше деклямувала гарненько короткій стихъ маленька дочка головы читальнѣ п. Юрія Сандуляка. Слѣдувавъ ще третій ôдчитъ тов. В. Шмигельского „О гиґієнѣ“. Тов. Ш. росказавъ селянамъ, якими повинні бути воздухъ, вода, свѣтло и ѣда, щобъ чоловѣкъ бувъ зовсѣмъ здоровъ. Вкôнци тов. Триль. поясниви громадянамъ цѣль вандрôвки, опôсля поясниви конституцію, що она таке єсть, та якъ намъ користати изъ неи. Помѣжь ôдчитами спѣвавъ хоръ вандрôвничій на перемѣну зъ мѣсцевымъ мѣшанымъ, а два вандрôвники выголосили ôдповѣднѣ деклямаціи. Хорами „Гей працюйте рускі дѣти!“, „Ще не вмерла Украина!“ и „Имномъ народнымъ“ закôнчились вечерницѣ, котрі довго остануть въ памяти нашôй, а певно и въ памяти честныхъ громадянъ карлôвскихъ, якъ такожь и гостей-селянъ изъ Будилова, Вовчковець, Туловы и Залуча.

На другій день вандрôвники переночувавши у о. Курпяка, а по части у головы читальнѣ п. Юр. Сандуляка, выбралися зъ полудня черезъ Прутъ лодкою до Туловы и Вовчковець. Въ обохъ селахъ загостили до мѣсцевыхъ читалень и устроили импровизованѣ вечерницѣ для членôвъ. Въ Туловôй зôбралося до 50 люда, переважно господарѣвъ. Тов. Крохм. повитавъ читальникôвъ именемъ вандрôвниковъ, опôсля говоривъ п. Ил. Гарасимовичь „О промыслѣ“, а тов. Тр. „О литературѣ рускôй“, тов. Л. деклямувавъ „Гамалѣю“ Шевченкову, а въ павзахъ спѣвавъ хоръ кôлька утворôвъ. Заходомъ выдѣлу ôдбулося ôдтакъ угощенье вандрôвниковъ; селяне приймали ихъ поодинчо, але за те щиро та гостинно. Зъ ôдси пôдъ вечеръ выбрались всѣ до Вовчковець. Въ читальни говоривъ тов. д-рандъ Олѣйникъ про заразливѣ хоробы, росказавши спеціяльно про шкарлятину, бспу и тифусъ; тов. Гарматѣй выголосивъ Шевченкову „Розрыту могилу“, поясниви поему и росказавши де-що про автора, а тов. Триль. попращавъ именемъ вандрôвниковъ зôбраныхъ селянъ, заохочуючи ихъ до невтомимои працѣ надъ своєю судьбою та до выкористаня закономъ дозволеныхъ правъ та свобôдъ горожаньскихъ. Селянъ було досыть поважне число, а и тутъ слѣдувало щире угощенье. Пôзною ночею удались вандрôвники въ селяньскі хаты на нôчлѣгъ, розговорюючи ще довго про нашѣ спôльнѣ справы.

Въ Снятинщинѣ подыбали мы взагалѣ людей бôльше просвѣченыхъ, якъ сего сподѣвалися.

Въ понедѣлокъ рано выѣхали вандрôвники до Залуча, а зъ ôдси зелѣзницею по одногодинній ѣздѣ прибули до Черновець, де на двôрци дожидали ихъ вже товаришѣ-Союзане. Вандрôвниковъ розкватировано по приватныхъ домахъ о. Костецкого, пп. Влада, Вишневского, Глиньского, Геличиньского и иншихъ. По полудни вандрôвники удались до палаты православного митрополита, жаль тôлько, що ихъ туда „страха рады“ здаєсься передъ „людьми зô Львова“, значиться „уніятами“ Румуны не впустили. Яко причину подавъ одинъ те, що теперь репараціи внутрѣшнѣ, иншій зновъ, що на дворѣ „kothig“, въ парку зновъ „огородника не було дома“. Мы могли тому чудному будынкови изъ позолочеными банями на каплици, котрого будова стояла кôлька милiонôвъ, тôлько зъ верха приглянутись. Опôсля розôйшлись вандрôвники по мѣстѣ. Черновцѣ — мѣсто дуже красне и огрядне а згерманизоване такъ, що майже всюда чути нѣмецку мову, инколи тôлько почуешь румуньске, ще рѣдше руске слово. Въ тыхъ трохъ языкахъ находяться скрôзь на улицяхъ и склепахъ написи. Рускій „Народный дôмъ“ находиться при „Petrowiczgasse“ недалеко ôдъ рускои церкви. Фронтовый дôмъ занимають партіи, въ официрахъ мѣститься въ трехъ невеликихъ комнатахъ „Руска Бесѣда“ а по другôй сторонѣ одну комнату занимає редакція „Буковины“.

Вечеромъ ôдбувся въ сали читальнѣ польскои концертъ. Людей зôбралося не богато, а то тому, що запросины розôслано день передъ тымъ, бо нѣхто не мôгъ знати опôзненого приѣзду вандрôвниковъ. Вечерокъ розпочавъ тов. Тр. привѣтнымъ словомъ, опôсля слѣдували продукціи музичнѣ. Тов. Шт. ôдгравъ зъ правдивымъ артизмомъ свою пяту балляду A-moll, публика зъ великимъ ентузіязмомъ приняла гру талантливого композитора. Опôсля хоръ спѣвавъ „Надъ Прутомъ“, присутного на

а слѣды сеи красоты можна було добачити въ глубокôй єго старости. Яко гордый, сердитый, зъ аристократичными маньерами бувъ не приступный, тому мимо положеныхъ въ напрямѣ церковнôмъ заслугъ, не бувъ рускимъ клиромъ любленый. (Читай брошуру Zustände der Rus sinen in Galizien. Leipzig 1846. Гаврило Русинъ).

———

Дня 30 червня т. р. упокоився на апоплексію, прожившн 60 лѣтъ, Лука рицарь Баранецкій, лат. архіеп. львôвскій при канонічнôй визитѣ въ мѣсточку Чешановѣ. При тѣлѣ покôйного въ Чешановѣ ôдправивъ парастасъ Григ. Яхимовичь, епископъ перемыскій, котрый пôдъ той часъ бувъ такожь въ тамошнôй окрестности на канонічнôй визитѣ. По спроваженю мертвого тѣла зъ Чешанова до Львова, взяли участь въ похоронахъ мертвого архіепископа, — похоронено єго въ криптѣ лат. семинарскои каплицѣ, — руска капитила зъ настоятелями духовнои семинаріи и питомцями.

———

Дня 13 липня т. р. въ часѣ интерстицій стався въ шафѣ о. Л. Пипана, семинарского префекта, стоячôй на коридорѣ побôчь єго комнаты, незвычайный hocus-pocus; чотири фляшки наповненѣ виномъ забрали въ ночи щуры зъ незамкненои шафы, а наповнивши выпорожненѣ фляшки водою, поставили ихъ на давне мѣсце. По причинѣ допытôвъ о. Пипана, чи хто не видѣвъ кого при шафѣ, дôзналися питомцѣ, що семинарскѣ щуры, якихъ ту богато, знають вино выпивати.

———

Ôдъ дня 1. жовтня т. р. заведено новый порядокъ въ богословскихъ студіяхъ. Коли доteперь выкладалася наука Історіи церковнои питомцямъ на I-шôмъ а наука Догматики питомцямъ на III-тôмъ роцѣ, почато ôдъ того року выкладати науку Догматики питомцямъ I. и II. року, а науку Історіи церковнои питомцямъ зъ III. року. На науку Догматики, яку выкладавъ д-ръ Іосифъ Черлюнчакевичь, ходили мы питомцѣ зъ I. и II. року разомъ до однои салѣ, де було насъ повно въ лавкахъ и задуха не мала. До сеи салѣ приходили и латиньскѣ клирики зъ двохъ першихъ лѣтъ.

———

По причинѣ митроп. розпорядженя, що лише зъ свѣдоцтвомъ матуральнымъ мають прийматися кандидаты до духовного стану зъ архіепархіи львôвскои, въ 1859 р. було тôлько 6 питомцѣвъ на I. роцѣ богословія: Михаилъ Зарицкій, Григорій Громадка, Корнило Яворовскій, Володиславъ Пасиновичь и Илярій Роздôльскій.

———

Дня 8 липня т. р. бувъ питомець В., инкарцерованый черезъ 5 годинъ за шкарты въ комнатѣ ч. 29.

———

Дня 8 грудня т. р. упокоився Самуилъ Стефановичь, архіепископъ ôрменьскій, родженый въ Лысци на Покутю, проживши 107 лѣтъ. На сѣмъ похоронѣ були присутнѣ окрôмъ лат. духовеньства, д-ръ С. Литвиновичь зъ капитулою, настоятелѣ семинаріи духовнои и питомцѣ рускѣ, и проводили тѣло архіепископа зъ костела ôрменьского на цвинтарь Лычакôвскій, до мурованого гробу.

(*Дальше буде.*)

концертѣ о. Воробкевича, а на загальне жаданье додавъ ще Віта „Слезу“. Хористôвъ було 12, а спѣвали безъ диригента. Тов. Лавровскій выголосивъ Франка „Каменярѣ“, а неумовкаючій оплески перервавъ ажь тов. Берестъ, заспѣвавши Нижанковского „Весняній лѣта“. Въ спѣвѣ пробивалось вже змученье довгою дорогою, а однакъ спѣвъ сподобався такъ, що на жаданье публики спѣвакъ докинувъ ще Вахнянина „Помарнѣла наша доля“ и Нижанковского „Пращай подруго моєи весны“. Слѣдувавъ хоръ „Шведске весѣля“, Зедермана а опôсля тов. Купч. гравъ на цитрѣ все свѣже сооѳ „Путпурі“, додаючи на жаданье нѣмецку фантазію „Das Glöcklein von der Waldkapelle“. На естраду вступивъ ôдтакъ тов. Гушалевичь и ôдспѣвавъ зъ всякою прецизією Лисенка „Думку“; выкликаный повторно заспѣвавъ ще того жь „Вечеръ“. Въ хорѣ „До рускои пѣсни“ Матюка середну часть ôдспѣвавъ сольовый квартетъ, зложеный зъ тт. Гуш., Купч., Бер. и Парт., надпрограмово додавъ ще хоръ Воробкевича „Ой дѣвчино, ты рыбчино“ и „Гейже до чарки!“ а концертъ закôнчився хоромъ Нѣщиньского „Закувала та сива зазуля“.

По концертѣ ôдбувся въ реставрациі готелю „dé Russie“ прощальный комерсъ. Черновецкихъ Русинôвъ зôбралося поважне число, рôвно-жь явилися члены акад. товариства „Союз“. Промовляли судія п. Михалякъ, капелянъ вôйсковый Чехъ о. Лавчь, директоръ школы п. Ом. Поповичь, редакторъ „Буковины“, П. Кирчôвъ, контрольоръ податковый п. Владъ а именемъ „Союза“ академики тов. Видинôвскій, Костецкій Михайло и Семака. За кождымъ разомъ ôдповѣдавъ оденъ зъ вандрôвникôвъ а щира, невымушена забава тревала мало-що не до бѣлои днины. Тов. Крохмалюкъ, голова вандрôвки, закôнчивъ рядъ промовъ, дякуючи всѣмъ товаришамъ за участь въ сегорôчнôй вандрôвцѣ, взываючи заразомъ въ имя святои нашои идеи до працѣ для добра народу. Вандрôвники розôйшлися домôвъ на короткій ôдпочинокъ, щобъ слѣдуючого дня повернути ранѣшнымъ поѣздомъ до своихъ роднинъ.

Такъ отже въ Чернôвцяхъ скôнчилась сегорôчна вандрôвка. Цѣла вандрôвка мала тревати ôтъ 31. л. липня до 14. серпня, а тымчасомъ за-для повени протяглась до 20., значиться обнимала собою часъ трехъ тыжднѣвъ. Не наша рѣчь выдавати осудъ, чи принесла вандрôвка яку-небудь користь, чи нѣ, — се нехай иншій осудять. Трудно однакъ поминути те, що проявилась добра воля, коли вандрôвники сходились зъ народомъ скрôзь, де лишь було се можливымъ, и старалися зблизитись до него та его спôзнати. Пôдчасъ цѣлои вандрôвки обовязувавъ вандрôвникôвъ окремый реґулямінъ, котрымъ устанôвлялася норма поведеня участникôвъ и строга карнôсть. Складъ сегорôчнои вандрôвки бувъ такій: 16 студентôвъ львôвского университету, всѣ майже члены „Акад Братства“, 3 медики краковскій, члены „Акад. Громады“, 3 члены вѣденьскои „Сѣчи“ (2 медики и 1 богословъ), 9 укôнченыхъ матуристôвъ (4 зъ рускои гимназіи, 2 зъ тернопôльскои, 2 зъ коломыйскои и 1 зъ стрыйскои), 3 студенты гимназіи и 4 особы рôзного званя.

Й. П-кій.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Пора нарадъ соймовыхъ вже зближаєся. Въ понедѣлокъ роспôчне свои нарады стирійскій соймъ а на день 10 вересня мають вже на певно бути скликаній всѣ другій соймы краєвій крôмъ дальматиньского, котрого сесія ôдбулася ще въ липню.

Ходять зновъ поголоски о уступленю министра просвѣты д-ра Ґавча. „Tagesbote aus Mähren“ довѣдуєсь именно — якъ каже — зъ добре поинформованого жерела, що переговоры гр. Таффого зъ намѣстникомъ Моравы, гр. Шенборномъ, щобы сей именно обнявъ теку министерства просвѣты, поступили вже такъ далеко, що именованье его мае наступити вже въ найблизшôмъ часѣ. Д-ръ Ґавчь мае стати намѣстникомъ горѣшнои Австріи на мѣсце бар. Вебера, котрый мав пôйти на пенсію а намѣстникомъ Моравы на мѣсце гр. Шенборна мав бути именованый президентъ краю въ Шлезіи, гр. Мерведтъ. О скôлько ся вѣсть єсть правдива, годѣ знати; то лишь треба примѣтити, що поголоска о димисіи д-ра Ґавча була на якійсь часъ притихла а теперь выступае зновъ зъ цѣлою силою. Очевидно мин. Ґавчь комусь дуже не на руку.

Подôбну вѣсть якъ римска „Tribuna“ подае такожь выходячій въ Москвѣ „Русскій Курьеръ“. До сеи газеты доносять именно зъ Петербурга, нѣбы то зъ кругôвъ высоко дипломатичныхъ, що правительство россійске думае скликати до Берлина (длячого не до Петербурга? *Ред.)* новый конгресъ въ справѣ ревизіи берлиньскои угоды зъ 1878 р. На бажанье Россіи мають бути допущенй до нарадъ на конгресѣ такожь делегаты Славянъ балканьскихъ, але пôдъ нѣякимъ условіемъ представителѣ теперѣшныхъ правительствъ въ Сербіи и Болгаріи. Пôсля того самого жерела мае Россія предкладати на болгарскій престолъ князя Оскара Шведского, котрый недавно тому оженився зъ донькою шведского полковника и черезъ то переставъ належати до пануючои королевскои родины.

——

До „Köln. Ztg.“ доносять зъ Петербурга, що царь обходиться зъ перебуваючимъ тамъ грецкимъ королемъ дуже холодно; ему не ôддаються нѣякій почести, якъ то звычайно робиться для коронованыхъ головъ, а король держаться дуже зъ далека и жие лишь зъ своєю женою. Царь мае бути именно дуже невдоволеный зъ политичного становища короля, бо ôнъ не ôдповѣдае зовсѣмъ россійскимъ бажанямъ, особливо що-до справы болгарскои. На всякій случай — каже згадана газета — не єсть король Юрій великимъ приятелемъ Россіи и не дуже радо дивиться на то, що королева перебувае въ Россіи на довгихъ гостинахъ. Противъ кандидатуры кн. Вальдемара, котра все ще ôдъ часу до часу высуваєсь на передъ, выступае ôнъ рѣшучо.

Выбôръ Булянжера въ Франціи выкликавъ велику радôсть въ Россіи; вся россійска праса займаєсь дуже симъ выборомъ и высказуе майже однодушно переконанье, що выбôръ сей може значно змѣнити станъ рѣчей въ Франціи. Майже всѣ панславистичній газеты россійскій выступають за Булянжеромъ а „Нов. Время“ доказуе навѣть, що выбôръ Булянжера станесь причиною упадку кабинету Фльокета.

——

Проєктъ подорожи цѣсаря Вильгельма до Австріи и день подорожи держиться въ тайнѣ за-для обавы якогось можливого атентату на цѣсаря. Дня 4 вересня мае цѣсарь выѣхати до Детмольдъ, а подорожь ся мае стояти въ звязи зъ справою наслѣдства детмольдского престола.

Прускій посолъ при Ватиканѣ одержавъ приказъ, щобы скоротивъ свôй урльопъ и приѣхавъ до Фридрихсруге передъ выѣздомъ до Риму.

——

На поступованье Италіи въ Массавѣ маѣ Франція ôдповѣсти ôдповѣдными зарядженями въ Тунисѣ. Министерство вôйны постановило розпочати будову укрѣпленого табору на граници Тунису, а на кошты тои будовы вызначено 800 000 франкôвъ. Потверджуесь такожь вѣсть, що министеръ маринарки казавъ въ Тулюзѣ узброити 3 кораблѣ панцирній, нѣбы то лишь для пробнои мобилизациі.

НОВИНКИ.

— **Рѣшенье львôвского намѣстництва** на представленье „Народнои Рады“ въ справѣ ревизій по читальняхъ, робленыхъ властями скарбовыми: Ч. 51.086. Звертаєся зъ заявленьемъ, що рôвночасно выдаєся ôдповѣдне розпорядженье въ цѣли усуненя зарядженои залученымъ розпорядженьемъ тутешноц. к. повѣтовои дирекціи скарбу зъ дня 20 марта 1888 ч. 4653 интервенціи и контролѣ ц. к. сторожи скарбовои що-до стемпльованя статутôвъ товариствъ и читалень. — Въ оцѣненье пôднесеного въ сѣй жалобѣ замѣту мовь-бы покликанымъ розпорядженьемъ зажадана квота 2 зр. не належалася, не входиться, бо пôсля обовязуючихъ законôвъ ореченье въ тôмъ взглядѣ могло-бы наступити черезъ властиву власть скарбову лишь на рекурсъ стороны до заплаченя належитости завôзванои. — Ц к. краєва Дирекція скарбова. У Львовѣ дня 14 липня 1888. — *Залескій.*

— **Убезпеченье церквей и будынкôвъ ерекціональныхъ ôдъ огню.** Епископскій Ординаріятъ въ Станиславовѣ зарядивъ въ р. 1887 оцѣнку всѣхъ церквей и будынкôвъ парохіяльныхъ въ своѣй епархіи, а выслѣдъ того ось якій: Церкви зъ нерухомымъ устроєньемъ, звôнницѣ, парканы, будынки мешкальній и господарскій — все то разомъ вартуе въ части пôдпадаючôй шкодѣ огневôй 3,707.312 зр. и на таку суму повинній бути убезпеченій. Въ минувшôмъ десятилѣтью (1876—1887) уплачено премій асекураційныхъ въ загальнôй сумѣ 80.270 зр. и въ сей спôсôбъ убезпечено ледви трету часть всѣхъ будынкôвъ на квоту 1,415.995 зр. Не було отже убезпеченыхъ ще на 2,291.417 зр. Въ тôмъ самôмъ десятилѣтью було шкôдъ огневыхъ на 35.941 зр., а зъ сего лише на 18 372 зр. убезпеченыхъ и выплаченыхъ взглядными товариствами асекураційными; се значить, що тій товариства заробили за 10 лѣтъ майже 62.000 зр. Єсли-бъ отже всѣ будынки були убезпеченій за тыхъ 10 лѣтъ, то товариства асекураційній одержали-бы премій на 240.000 зр., а що загальна шкода огнева въ тôмъ часѣ въ цѣлôй епархіи станиславôвскôй досягла квоты 35.941 зр., то зыскали-бы тій товариства понадъ 200.000 зр. Зъ сего можна заключити, що примусове убезпеченье приносило-бы лише зъ самои епархіи станиславôвскои товариствамъ асекураційнымъ чистого зыску рôчно 20.000 зр.

— **Магистратъ мѣста Львова** розписуе конкурсъ на пять мѣсць безплатнои науки спѣву въ школѣ товариства „Лютня“. Компетенты а взглядно компетентки мають выказатись, що а) не мають фондôвъ ôдповѣдныхъ на науку спѣву, б) що учились вже спѣву и дôйшли до певныхъ успѣхôвъ въ тôмъ напрямѣ. О безплатну науку можуть и тій подаватись, що вже въ минувшôмъ роцѣ користували зъ неи. Поданя вносити треба до 1 н. ст. вересня с. р.

— **Школу промыслово-торговольну у Львовѣ** отвираe зъ днемъ 5 н. ст. вересня магистратъ львôвскій. Школа складаєся зъ загального ôддѣлу 2-клясового и зъ чотирохъ спеціяльныхъ ôддѣлôвъ, т. е. а) зъ ôддѣлу будôвництва, б) механики, в) химіи и г) зъ ôддѣлу торговельного. Приниматись буде до загального ôддѣлу тыхъ, що покôнчили другу клясу курсу доповняючои науки въ мѣскихъ школахъ народныхъ у Львовѣ, або другу клясу школъ середныхъ; до ôддѣлôвъ спеціяльныхъ тыхъ, що покôнчили 2 клясу въ мѣскôй школѣ промысловôй або окажуться здôбными при вступнôмъ испытѣ. Наука ôдбуватись-ме въ недѣлю и свята рано, а въ звычайній днѣ вечеромъ. Вписы и испыты доконуються въ першихъ дняхъ вересня ôдъ год. 6—9 вечеромъ въ канцеляріи дирекціи на III. поверсѣ въ будынку ратушевôмъ.

— **Ново завязана окружна рада школьна въ Жидачевѣ** уконституовалася въ сей спôсôбъ: предсѣдателемъ єсть д-ръ Поль, заступникъ старосты, мѣстопредсѣдателемъ кс. Шамота, лат. парохъ зъ Журавна, а членами суть: о. Сѣнгалевичь зъ Руды, о. Хоминьскій зъ Николаєва, п. Лабовскій, управитель школы въ Николаєвѣ, п. Подгородецкій, управитель школы зъ Жидачева, п. Павликовскій, властитель Бережницѣ кор., и п. Раппапортъ зъ Журавна.

— **Проєктъ новои зелѣзницѣ льокальнои въ Галичинѣ.** „Presse“ доносить: Инжиниръ Болеславъ Фоґтъ заходиться коло того, щобы удѣлено ему дозволу предприняти вступній роботы техничній до выбудованя зелѣзницѣ льокальнои о нормальнôмъ шляху зъ Пôдгаєць черезъ Бережаны, Перемышляны въ полученю зъ зелѣзницею Кароля Людвика пôдъ Задвôрьемъ, евентуально черезъ Рогатинъ въ полученю зъ львôвско-черновецкою зелѣзницею пôдъ Ходоровомъ. Довгота першои линіи єсть майже 96 клм., а другои 86 клм.

— **Померший въ Америцѣ Русины.** Шенандорска „Америка“ подае въ послѣднôмъ числѣ зъ 21 липня (2 серпня) с. р. слѣдуючій посмертній вѣсти: Дня 1-го с. м. померъ наглою смертею Василь Габла, родомъ зъ Зиндрановы, пов. дукляньского. Того дня выйшовъ Василь зъ дому на мѣсто шукати роботы. Коли переходивъ мôстъ зелѣзницѣ, надъѣхавъ тренъ и захопивъ его въ такôмъ мѣсци, що ôнъ вже не мôгъ нѣгде сховатись. Тренъ поваливъ его на землю и забивъ на мѣсци. Покôйный лишивъ жену и троє дѣтей въ Шенандорѣ. Передъ пяти мѣсяцями продавъ ôнъ хату и грунтъ въ Галичинѣ та выбрався до Америки. — Дня 3-го померъ въ Шенандорѣ Томко Дошна, родомъ зъ Рѣпки, пов. горлицкого. Въ Галичинѣ полишивъ ôнъ жену и троє дѣтей. — „Братство св. Николая“, завязане передъ трома роками при шенандорскôй церкви, хоронило першій разъ свого братчика, Ивана Поляка, родомъ зъ комитату шаришкого на Угорщинѣ. Покôйного придавивъ вôзъ зъ вуглемъ въ копальняхъ въ Кингстонѣ. Тѣло привезено до Шенандору и зложено въ сали пôдъ церквою. На другій день почався похоронный похôдъ. Передомъ поступала святочно приодѣта мѣска банда, за нею несено хоругвь американьску и двѣ церковній, за ними поступали братчики парами зъ своими ôдзнаками а ôдтакъ о. Воляньскій ѣхавъ на возѣ и каравамъ зъ тѣломъ. Товпы народу придивлялись похоронамъ, котрій дуже рѣдко ôдправляються такъ величаво въ Шенандорѣ. Братчики заявили въ тôмъ похоронѣ велике посвященье и щирій змаганя. Опустили собѣ черезъ два днѣ роботу, оплатили великій кошты похорону, а кромѣ того мають ще ôдослати 100 долярôвъ родинѣ покôйного.

— **Причинокъ до емиграціи нашихъ селянъ до Америки.** Въ „Америцѣ“ оповѣдае селянинъ Стефанъ Капелюхъ свои пригоды пôдчасъ емиграціи до Америки ось въ якій спôсôбъ: „Я вандрувавъ вже другій разъ до Америки — каже Капелюхъ. Въ часѣ, коли почався страйкъ въ Шенандорѣ, я выѣхавъ до старого краю. По чотирохъ тыжднихъ мого побуту въ краю донесли менѣ краяне, що страйкъ скôнчився и я выбрався въ дорогу. Рано купивъ я тикетъ (бильетъ) до Освѣцима. Пôдъ вечѣръ заѣхали мы (зô мною ѣхало бôльше людей менѣ не знакомыхъ) до Скавины. Тутъ окружили нашь поѣздъ жандармы та давай насъ вылапувати. Отъ и взяли насъ кôльканацять на стацію жандармеріи. При протоколѣ я не ôдперався, що ѣду до Америки, бо я воякъ выслуженый, но се не помогло: ôдъ мене ôдобрано 90 зр; такъ само зроблено зъ всѣми и заведено насъ до вязницѣ. Тамъ заставъ я богато людей, що сидѣли за таку саму провину. Пересидѣвъ я въ вязници одинъ тыждень и хто знае, якъ ще довго були-бы насъ тамъ держали, коли-бъ мали мѣсця доволѣ, а то що дня приходили новій люде и треба було робити и для нихъ мѣсце. Мене и ще одного выпустили и пôдъ наглядомъ полиціянтôвъ выслали на дворець, щобы выправили насъ до Грибова назадъ. Але мы знались на чемности, всадили въ руку полиціянтамъ по 10 папѣркôвъ и якъ они обернулись до насъ плечима, вскочили мы до поѣзду, не сказавши нѣкому навѣть „ґутъ баай“ (майтеся гараздъ). А я не ôдобравъ всѣхъ моихъ грошей, що взяли ôдъ мене, но на щастье захованъ бувъ при ревизіи тôлько, кôлько выстало на дорогу до Америки. Ôддали менѣ заразъ по увязненю 11 зр., ôдтакъ дали на дорогу до Грибова 14 зр., разомъ 25 зр., а де решта 55 зр.? Просивъ-бы я васъ панове, ôдôслати тій грошѣ моѣй родинѣ, бо я и такъ вже десяткою заткавъ несыте горло полиціянтôвъ. А теперь скажу вамъ „ґутъ баай“ !“

— **Папа** основавъ новый ордеръ, котрый одержать тій особы, що поклали якій заслуги коло сегорôчного ювилею. Ордеръ складаєся зъ чотирохъ лилій зъ емаліи, зложеныхъ на хрестъ и маe носитись на лентѣ червоно-бѣлôй зъ жовтыми тороками на шии.

— **Морска вода** до гашеня огню буде незадовго уживана въ Ню-Йорку. Мѣсто збудовало власнымъ коштомъ величезный камѣнный резервоаръ, въ котрый спроваджають морску воду, щобы ею уживати до гашеня огню, скроплюваня улиць и выполѣкуваня каналôвъ. Высота его сягае до 106 метрôвъ, а помѣстити може въ собѣ 54.480 куб. м. воды, котру впомповують въ него помпы о силѣ 1750 коней. Зъ резервоару идуть на всѣ боки руры ажь въ найдальшій кôнцѣ мѣста, а всѣ они получений зъ собою поперечными рурами, уставлеными такъ густо, що въ Ню-Йорку не може повстати огонь въ дальшôмъ ôддаленю ôдъ гидранта, якъ лишь на 150 метрôвъ. Воду можна выгнати до высоты 90 — 105 метрôвъ. Теперь мѣсто буде вже до волѣ заосмотрене и на выпадокъ огню и на потребы гигієничній.

— **Природный газъ свѣтильный** находиться въ державѣ Огіо въ пôвночній Америцѣ. Добуваєсь ôнъ зъ жерелъ на верхъ и неразъ запалюєсь на величезныхъ обшарахъ. Теперь зъѣхавъ тамъ професоръ ґеологіи въ Гайдельберзѣ, д-ръ Вайзенбаверъ и почавъ робити дослѣды. Мѣсто Финдлей, котре цѣле побудоване на тыхъ жерелахъ ґазу, може вже въ короткôмъ часѣ щезнути зъ лица землѣ. Пôдъ землею чути гукъ и трѣсканье скалъ ôдъ горіючого ґазу, а температура сего огню доходить 3500 степенѣвъ. Що разъ зменшаєся скалиста верства землѣ, на котрôй стоить мѣсто Финдлей и експльозіи ґазу можна надѣятись кождои хвилѣ.

— **Нафта.** Зъ Петербурга доносять, що тамъ заходяться два агенты пôвночно-американьскои компаніи нафтовои Standard-Oil-Company, котра держить цѣлу торговлю нафты въ Америцѣ, коло того, щобы получитися въ спôлку зъ властителями копалень нафты на Кавказѣ и тымъ способомъ змонополизувати торговлю нафты въ своихъ рукахъ.

— **Дрôбни вѣсти.** Въ Марієнбадѣ померъ о. д-ръ Василь Митрофановичь, православный священикъ, професоръ черновецкого университету и членъ рады мѣскои.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Окружна рада школьна въ Дрогобичи розписала конкурсъ на мѣсце управительки або управителя при VI-кл. школѣ женьскôй въ Дрогобичи зъ платнею рôчно 950 зр., а евентуально на два мѣсця учительокъ, одно о платни 650 зр., а друге 400 зр.; подавати можна до 30 вересня с. р.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. о. Мих. Пир. въ Тудор. „Дѣло“ высылаєся Вамъ правильно безъ перервы. Причину глядайте на почтѣ. — **Вп. о. Теод. Мур. въ Швей.** Не знаємо. Може въ Покрôвцяхъ п. Жидачевъ?

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **Выказъ жертвъ, на будову новои церкви въ Залѣсю пôдъ Ряшевомъ.** *Зъ всходнои Галичины* надôслали: Корсôвъ, о. Дольницкій 1·50; Мельничь, о. Гриневецкій 2·50; Маластôвъ, о. Менциньскій 1·50; Яворôвъ, о. Лозиньскій 1; Вишенка велика, брацтво 1; Солукôвъ, с. Каратницкій 0·50; Ляшки, о. Матюкъ 3; Дернôвъ, о. Красицкій 2, братство 5; Всесв. капитула львôвска 5; Впр. оо.: Готеровскій 1; Кобыляньскій 2; Петрушевичь 1; Билиньскій 1; разомъ 10 зр.; Лука, о. Кмѣтъ 2; Дубровица, о. Годованьскій 2; Жужель, о. Сѣлецкій 3, и книжки въ вартости 10 зр; Лѣтиня, о. Лужецкій 0·50; Радванцѣ, о. Гойдышь 2; Горынець, о. Лятошиньскій 3; Войславичѣ, о. Федоровичь 2; Хв. Институтъ Ставропигіи 10; Впр. о. Готеровскій зъ складки 10·90; Жовкôвскій Деканатъ: Всч. оо.: Карповичь 0·50; Косоноцкій 1; Породко 0·50; Коцыкъ 0·50; Крайчикъ 0·50; Виханьскій 0·50; Будзиновскій 0·50; Дрималикъ 0·50; Тустановскій 0.50; Подолиньскій 0·50; Крушиньскій 0·50; Борысевичь 0·50; Сяноцкій 0·50; разомъ 7; Коханôвка, о. Маляркевичь 1; парохіяне 4; церковь въ Свидницѣ 2; разомъ 7; Лаврикôвъ, о. Минчакевичь 1; Жиравка, о. Руденьскій 1; Сѣлець белзкій, о. Чернецкій 1, ôдъ братства 1, разомъ 2; Краснощча, о. Федоринчукъ 1; Бускъ, церковь 0·50; Скварява, церковь 2; Манастырь, Рейнаровичь 2; Деканатъ куликôвскій: Впр. оо.: Поляньскій 1; Брилиньскій 1, ôдъ церкви 1; Кашубиньскій 1, ôдъ церкви 1; Залитачь 1; Кокотайло 1; Войновскій 1; Левицкій 1; Жарскій 1; Матковскій 1; Должицкій 1; Телесницкій 1·50; Метеля 1; Дыгдалевичь 1; Пелехъ 1; разомъ 16·50. Миротинъ, о. Зятыкъ 5; Деканатъ Мокриньскій: Всч. оо.: Билиньскій 1; Рудавскій 0·30; Гриневецкій 0·50. (*Конецъ буде.*)

Телеграмы „Дѣла“.

Парижь 24. серпня. Пôсля урядового заявленя ôдноситься узброєнье осьми резервовыхъ кораблѣвъ панцирныхъ до звычайнои пробы мобилизаційнои. По десяти дняхъ вправъ мають тій кораблѣ вернути назадъ въ станъ резервы.

Вѣдень 24. серпня. Пôсля „Presse“ подорожь Криспіого мала на цѣли порозумѣнье въ справахъ политичныхъ, котрій въ найблизшôй будучности могли-бы наступити.

Фридрихсруге 24. серпня. Криспи выѣхивъ вчера передъ полуднемъ до Липска а зъ ôдси мавъ поѣхати до Карльсбаду. Кн. Бисмаркъ ôдпроваджувавъ его ажь до вагону.

Пештъ 24. серпня. Гр. Юл. Андрасси занедужавъ на замку въ Добринѣ; зъ Пешту покликано до него лѣкаря.

Парижь 24 серпня. На радѣ министрôвъ пôдъ проводомъ Карнота ôдчитавъ ґобльe ôдповѣдь на послѣдну ноту Криспіого. Рада министрôвъ приняла ею до вѣдомости, але змѣстъ ею держиться ще въ тайнѣ.

Дрездно 24 серпня. Маe тутъ приѣхати въ понедѣлокъ цѣсарь Вильгельмъ въ гостину до короля.

Оренбургъ 24 серпня. Згорѣло тутъ бôльше якъ 1000 домôвъ а звышь 10.000 людей осталось безъ хлѣба и стрѣхи.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 195—?

препараты зъ гумы и выробы кавчуковій для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 51 ?

Розкладъ їзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 59 —?

Замѣна прихода.

Хто зъ Всч. Отцѣвъ духовныхъ коломыйского, станиславôвского або стрыйского Пôдгôря желавъбы замѣнятися за приходъ на Подôлю, положеный въ найкрасшôй, пшеничнôй почвѣ, зволить письменно удатись до пôдписаного для дальшихъ переговорôвъ. *Иларіонъ Курбасъ*, парохъ въ Новôмъ селѣ коло Збаража, почта въ мѣсци.
2561 2—?

Харчь мешканье и опѣку

можуть мати ученики школъ народныхъ и середныхъ а такожь ученицѣ у учителя школы народнои у Львовѣ. Ученицѣ можуть мати въ дома помôчь въ науцѣ, або можуть всѣхъ предметôвъ школьныхъ дома учитися. Проситься о якъ найскорший зголошеня. Близша вѣдомôсть у п. Іосифа Танчаковского въ Єзуполи.
2516 6—?

Торговля товарôвъ корѣнныхъ, деликатесôвъ и винъ

МЕЧИСЛАВА МУСЯЛА

въ Белзѣ

поручае Всечестн. духовенъству СВѢЧКИ ЦЕРКОВНѢ въ розличныхъ величинахъ по цѣнѣ 76 кр. за кильокрамъ.

Держу такожь на складѣ зелѣзнѣ хресты, котрѣ продаю по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ. 2547 4—5

Мешканье и харчь

сета товаришку найде учениця VI. клясы въ домѣ професора гимназіяльного. Близша вѣдомôсть въ 2560 Администрациі „Дѣла. 3—?

Вдова

по ц. к. камеральнôмъ лѣсничôмъ, особа середного вѣку, глядить мѣсця на селѣ въ священичôмъ домѣ за господиню. Близша вѣдомôсть въ 2568 администрациі „Дѣла“. 1-3

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

поручае

выпробованѣ и певнѣ средства косметичнѣ,

ôдзначенѣ 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня.

Олѣйокъ таниновый, взмôцняе и пôдпомагае волосю рости. Фляконъ 50 кр.

Помада хинова взмôцняе корѣнцѣ волося и запобѣгае выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр.

Вода атеньска, до змываня волося, запобѣгае творитися парплямъ, ôдсвѣжуе, робить тревалыми барву и полыскъ, — Фляконъ 80 кр.

Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлае знаменито на **корѣнцѣ волося** и на **порôстъ волося**. Въ случаяхъ де въ наслѣдокъ недуга вышало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю однои фляшки можна добачити порôстъ. — Цѣна 1 зр. 20 кр.

Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приемного, скрѣпляючого смаку и запаху, дуже корыстно **дѣлае на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.

Порошокъ ростинно-алькаличный, **до чищеня зубôвъ.** Надае перлову бѣлôсть, ôддаляе камѣнь и квасы, котрѣ наводять бôль и порохнавѣнье зубôвъ. Пшуделко 30 и 60 кр.

Віолинъ средство противъ прѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.

Пудеръ салицилевый пвотивъ прѣтя и ôдпаренянôгъ. Пуделко 60 кр.

Оцетъ десинфекційный, сильно ôдвоняючій и ôдсвѣжаючій воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапляня одежи. Фляконъ по 50 кр.

Оцетъ тоалетный, до натиранья губы тѣла, полоканя и до ôдсвѣжаня воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.

Оцетъ комнатный до кажденя. — Фляконъ по 50 кр.

Брилянтина есть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервованя бороды и пабородôвъ. — Фляконъ 50 кр. 2529 17—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и ул. Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2.

АПТИКАРЯ РИХ. БРАНДТА

швайцарскѣ пигулки

ôдъ 10-ти лѣтъ уживанѣ и поручанѣ професорами, практ. лѣкарями и публикою яко дешеве, приемне, певне и нешкôдне средство домове и лѣчниче.

Выпробованѣ:

проф. д-ромъ **Р. Вирховомъ,** въ Берлинѣ, **von Gietl-омъ,** въ Монахіюмъ, **Реклямомъ,** въ Липску (†), **v. Nusbaum-омъ,** въ Монахіюмъ, **Герцомъ,** въ Амстердамѣ, **І. Косчиньскимъ,** въ Краковѣ, **Брандтомъ,** въ Клявзенбурзѣ,

проф. д-ромъ **v. Frerichs-омъ,** въ Берлинѣ, **v. Scanzoni-омъ,** въ Вирцбурзѣ, **Ц. Виттомъ,** въ Копенгазѣ, **Здекауеромъ,** въ Петербурзѣ, **Зедерстедтомъ,** въ Казани, **Лямблем ,** въ Варшавѣ, **Ферстеромъ,** въ Берлинѣмѣ,

при недугахъ внутренностей, печѣнки, при гемороидахъ, при великôй або постôйнôй обструкціи, та при недугахъ, що зъ того выходять, якъ: **болѣ и заворотъ головы, тисненье пôдъ серцемъ, бракъ ôддыху и апетиту и т. п.** Аптикаря Рих. Брандта швайцарскѣ пигулки дуже радо заживають женщины за-для ихъ лагôднго дѣланя, та треба ихъ высше ставити попадъ напруго дѣлаючѣ соли, гôркѣ воды, кроплѣ, микстуры и т. п.

Для охороны публики, що купуе

треба и на то именно звернути увагу, що швайцарскѣ пигулки приходять въ торговли въ обманьчиво подôбнôмъ опакованю, Треба все пересвѣдчитись при закупнѣ, знявши довкола коробки овинену вказôвку ужитя, чи етикета пôсля повысшого взôрця маe бѣлый хрестъ въ червонôмъ поли и пôдпись Рих. Брандта. Такожь ще и на то именно треба уважати, що швайцарскѣ пигулки аптикаря Рих. Брандта, котрѣ ***купуються въ аптикахъ***, продаються лише въ коробкахъ по 70 кр. (нѣякѣ менший коробки). Складовѣ части суть поданѣ поверхъ кождои коробки. 2468

Цѣкавою рѣчею

есть и все буде, що **„Wiener Kaufhaus“ Ант. Ґанса у Вѣдни III., Kolonitzgasse Ч. 6.** продае о **половину дешевше** якъ деинде всѣ артикулы моды въ **найлѣпшôй** якости и пôсля **найновѣйшихъ** взорôвъ, черезъ що позыскавъ собѣ **велике узнанье,** на котре своею **знаменитôю управою, солидностею и старанною услугою** для купуючихъ вповнѣ заслугуе.

Особливо поручаемо мы слѣдуючѣ товары **якъ** пôдъ взглядомъ **красоты такъ удивляючои дешевости:**

Прекраснѣ покрывала на лôжка, и серветы зъ найлѣпшои **матеріи шовковои „Bourettstoff“** о **дуже модныхъ** взôрцяхъ и прекрасныхъ ôдзначеныхъ **рисункахъ** зъ елегантными шовковыми **тороками** въ рôзныхъ краскахъ, якъ се годиться для комнатъ, за штуку лише зр. **3.50.**

Орієнтальнѣ коверцѣ **на пôдлогу, добôрнои, тревалои якости о прегарныхъ краскахъ и бордюрахъ** за 10 метрôвъ лише зр. **4.50.**

Модньй плюшевѣ коверцѣ передъ лôжка, пôсля **найновѣйшихъ французскихъ взôрцѣвъ,** зъ фигурами штука лише зр. **2.**

Орієнтальнѣ заслоны до ôконъ **„Тунисъ“ о наймодньйшихъ краскахъ** якъ: **Теґетгофъ, ясно-червонѣ, голубѣ** и т. п. лише зр. **3.50.**

Бѣлѣ корунковѣ заслоны до ôконъ, **прегарнои роботы** лише зр. **3.**

Дамастовѣ гарнитуры на стôлъ зъ найлѣпшого **линного дамасту** на 6 **осôбъ** складаeся зъ 1 **скатерти дамастовои** и 6 **ôдповѣдныхъ серветокъ дамастовыхъ,** за цѣлый гарнитуръ лише зр. **4.25,** для 12 **осôбъ: 1 велика скатерть** и 12 **серветокъ** разомъ лише зр. **6·50.**

Французкѣ сальоновѣ гарнитуры, складаючѣ зъ **1 найдобôрнѣйшои Canevas-скатерти, 6 ôдповѣдныхъ скатертей десеровыхъ, 1 гарнои стирки до креденсу, 1 новôтного, гафтованого покрывала на стôлъ,** цѣлый гарнитуръ лише зр. **6.50. Вельми гарный дарунокъ для кождои женщины!**

Елегантнѣ корунковѣ хустки „Стефанія“, для женщинъ пôсля **найновѣйшои моды и прегарнои роботы** кремовѣ и чорнѣ за штуку лише зр. **2.**

Англійскѣ пледы до подорожи, зъ **найлучшои чистои вовны,** $3\frac{1}{2}$ метра довгѣ, а $1\frac{1}{2}$ метра широкѣ, зъ ремѣнцями, лише зр. **5.**

Сезоновѣ плащѣ до купелѣ, мужескѣ и дамскѣ, пôсля **найновѣйшои моды** лише зр. **3.50.**

Доборнѣ вовняны коцы до купелѣ, зъ **бѣлои чистои вовны,** штука лише зр. **6.** 2535 5—?

Лѣтнѣ нормальнѣ сорочки и штаны, мужескѣ и дамскѣ, **системы проф. Єґера** зъ **найлѣпшои вовны. Дуже здорово ихъ носити, и вельми заощаджуесь бѣлье,** за штуку лише зр. **2.50.**

6 паръ нормальныхъ панчôхъ **лише зр. 250. 6 паръ нормальныхъ шкарпетокъ лише зр. 1.80.**

1 цѣле убранье Єґера, а то: **1 нормальна сорочка, 1 нормальнѣ штаны, и 6 паръ нормальныхъ шкарпетокъ** лише зр. **6.**

Для женщинъ: 1 нормальна сорочка, 1 нормальнѣ майтки, першои якости и 6 паръ паньчôхъ разомъ лише зр. **6.50.**

Кожде замовленье **сейчасъ** пôсля бажаня **выконуеся,** а все, що не подобаeся **ôдмѣняеся охотно** Опаковане не числиться.

Замовленя на зр. **10,** — высылаемо **оплативши почту** а кромѣ тои одержить кождый **даромъ 10 штукъ занимаючихъ образкôвъ.**

Высылаесь або за послѣплатою або за надôсланьемъ належитости.

„Wiener Kaufhaus“

Антôнъ Ґансъ, Вѣдень, III. Kolonitzgasse ч. 6.

Ôдзначенѣ медалями заслуги на выставахъ краeвыхъ и заграничныхъ, такожь державнымъ медалемъ на послѣднôй выставѣ краковскôй.

СРЕДСТВА ЛѢКАРСКѢ и ТОАЛЕТНѢ

ІОСИФА ТРАВЧИНЬСКОГО

аптикаря „Пôдъ Короною“ въ Краковѣ.

Вино хинове и вино хинове зъ зелѣзомъ, поручены Тов. Лѣкарôвъ краковскихъ, выроблюванѣ зъ найлѣпшои коры хиновои, а ôдповѣдаючѣ великимъ вымогамъ медицины, сталися необходимѣ въ ординаціяхъ лѣкарскихъ. — Се средство взмôцняе цѣлый организмъ, пôдпомагае травленье и апетитъ, неоцѣненымъ стаeся для реконвалесентôвъ по тифусѣ, запаленю легкихъ, дифтеріи, скарлатинѣ и т. п., въ катарахъ жолудка и кишокъ, въ сухотахъ, блѣдачцѣ, въ роздразненяхъ нервовыхъ, въ высиленю организму, въ опôрныхъ фебрахъ. Для дѣтей слабовитыхъ есть се одинокимъ средствомъ. Цѣна фляшки 2 зр., пôвъ фляшки 1 зр. 20 кр.

Вино пепсинове, въ нестравности, браку апетиту и въ много иншихъ недугахъ жолудка. Ц. 1 зр. 50 кр.

Вино румбарбарове, въ недугахъ жолудка, печѣнки, жовтачцѣ, затканю и т. п. Цѣна 1 зр. 50 кр.

Розчинъ „Lerasa“, маe пирофосфоранъ зелѣза и соды, котрый въ браку крови, блѣдачцѣ, роздразненяхъ нервовыхъ, ослабленю и винищеню цѣлого организму, признали найславнѣйшѣ лѣкарѣ за найсильнѣйше средство, бо робить кровь молодою и свѣжою. Цѣна 50 кр.

Бальсамъ здоровля, есть се ôдличне средство домове въ недугахъ, що повстали зъ злого жолудка. Оказалось оно спасеннымъ въ катарѣ, боляхъ и корчахъ жолудка, гемероидахъ, браку апетиту, згазѣ, заткапихъ, боляхъ и заворотахъ головы. Цѣна фляшки 1 зр., пôвъ фляшки. 50 кр. Численнѣ свѣдоцтва суть доказомъ его успѣшности.

Впов. Пане! Для жены моeи, недужои на хроничный катаръ жолудка, бôль головы, омлѣлôсть, привѣзъ я Вашъ „Бальсамъ здоровля“. Вже при зажитю першои половины фляшки жена моя почулась далеко сильнѣйшою и здоровшою, а нынѣ находиться вже въ найлѣпшôмъ здоровлю.

Варшава д. 29 мая 1886 р. *Юлій Потоцкій.*

Сиропъ бальсамично-зеловый. Цѣна 75 кр. **Пастильки зеловѣ.** Цѣна 50 кр. Оба сѣ средства зложенѣ зъ вытягôвъ гôрскихъ зелъ, ôдличного смаку, ôддаляють найопôрнѣйшѣ кашель сухій и нервовый, давленье, коклюшь, плюваные кровію, хрипку, духоту и флегму.

Зела карпатскѣ ôддаляють довготревалый кашель, катаръ легкихъ, давленье въ горлѣ. Цѣна 40 кр.

Екстрактъ шпильковый есть знаменитымъ средствомъ для недужихъ на легки и горло, астму, бракъ воздуха, бо розбрысканый брызкавкою въ воздусѣ наповняе комнату тревалою и здоровою воною лѣсôвъ шпильковыхъ. Цѣна фляшки 1 зр. 50 кр. пôвъ фляшки 75 кр. Брыскавка до того 1 зр. 20 кр.

Зела противревматичнѣ и противгостцевѣ, суть неоцѣненѣ для недужихъ на ревматизмъ, гостець, подагру, ломанье въ крижахъ, заразомъ чистячи кровь, привертаютъ организмови здоровѣ соки. Лѣчать чудово золотуху застарѣлу такъ у дозрѣлыхъ якъ и у дѣтей. Цѣна 1 зр.

Смарованье бальсамично-зелове. Цѣна 1 зр. 50 кр. **Екепелеринъ** Цѣна 30 кр., 60 кр. и 1 зр. 50 кр. Натираючи мѣсця недужѣ однымъ зъ тыхъ средствъ два разы на день, ôддаляеся задавненѣ ревматизмы, гостець, ревматизмъ въ головѣ, такожь хвилевый паралижъ рукъ и нôгъ.

Бальсамъ на ôдмороженье. Средство неомильне. Цѣна 50 кр. **Верруцинъ,** нищить цѣлкомъ ôдтиски, бородавки и згрубѣлости шкôры. Цѣна 50 кр. **Каплѣ чудеснѣ** зъ кокаиною. По зажитю тыхъ капель устаe навѣть найсильнѣйшій бôль зубôвъ. Цѣна 50 кр. **Вата** лагôдича бôль зубôвъ 15 кр. **Аллиль** до натиранья противъ мигрены, флюксіи и штриканю въ ушахъ и лици. Цѣна 1 зр.

Регенераторъ есть незрôвнанымъ средствомъ, бо привертаючи сивымъ и споловѣлымъ волосямъ первѣстну барву та взмôцнюючи ихъ, надае незвыклу мягкôсть и полыскъ, до того нищить парплѣ и прищѣ. Передъ ужитьемъ не треба волося мити въ содѣ и мылѣ, але зросити волосье симъ плыномъ, а по 8—10 дняхъ одержать они первѣстну барву. Плынъ сей не плямить нѣ шкôры нѣ бѣля, и черезъ се переходить всѣ доси знанѣ средства. Цѣна 3 зр. и 1 зр. 50 кр.

Пудеръ знаменито пристаючѣ до тѣла въ трехъ барвахъ, бѣлый, рожевый для бльондинокъ, кремовый для шатинокъ и брунетокъ. Цѣна коробки 30 и 50 кр., и 1 зр. — Пудеръ мого выробу ôдзначаeся деликатностею, знаменитымъ прилганьемъ до тѣла такъ дуже, що нѣхто не догадаeсь пудру; не маe такожь шкôдливыхъ складникôвъ, тому уживати его якъ найлѣпше поручаю.

Паста красоты. (Crême de beaute), ôддаляе морщинки, веснянки, плямы печѣнковѣ, прыщѣ, червонôсть носа, однымъ словомъ есть се средство ôдмолоджуюче и надаюче лицю надзвычайну нѣжнôсть и свѣжôсть. Цѣна 85 кр. **Кремъ глицериновый** надае тѣлу мягкôсть, не допускаючи заразомъ, щобы руки и лице попадалися. Ц. 75 кр.

Вода до устъ. Цѣна 75 и 30 кр. **Паста до зубôвъ** Цѣна 50 и 25 кр. Не допускають порохнѣти и чорнѣти зуамъ, кровавити и ослаблятись ясламъ, а до мого нищать неприемну воню, котра выходить часто зъ устъ.

Есенція мятова тôлько мого выробуе сть добра полокати рано и по обѣдѣ уста бо ôддаляе немилу воню а заразомъ вскрѣпляе и ôдсвѣжаe цѣле пôднебѣнье. Цѣна 50 кр.

Есенція лопухова. Цѣна 50 кр. **Олѣй лопуховый.** Цѣна 80 кр., и **Есенція танно-лопухова.** Цѣна 80 кр. не допускають выпаданя волося, творення парилѣвъ, грибкôвъ и половѣти волосю.

Лиліонеза, ôдзначаесь незвыклымъ милымъ запахомъ. Выбѣлюе и вынѣжнюе шкôру, лагôдно дѣлае на нашкôрокъ и тому выровнюе морщинки и долики по ôснѣ. Запобѣгае паданю лица и рукъ, лущенію и пуканю шкôры. Усуваe прищѣ, лишаѣ, плямы, веснянки и т. д., хоронячи заразомъ ôдъ опаленя. Цѣна 75 кр.

Мыло зелове Надае лицю незвычайну бѣлôсть и нѣжнôсть. Цѣна 25 кр. **Мыло глицериновe плынне,** одиноке до захованя барвы лица до пôзнои старости, удержуе ей безпастанно свѣжо и нѣжно и хоронить ôдъ опаленя, плямъ печѣнковыхъ и т. п. Ц. 60 кр. **Вода кольоньска,** власного выробу, маe загальне признанье. Цѣна 70, 35 и 2·50 кр. **Чудесный плястеръ краковскій** на всѣ задавненѣ раны и скалѣченя. Цѣна 40 кр. **Порошокъ** усуваючѣ молѣ, блощицѣ и иншѣ домовѣ пасѣкомѣ. Цѣна 25 кр.

Аптика есть заосмотрена у всѣ средства лѣчничѣ **найновѣйшои медицины,** крôмъ того у всѣ выробы лѣчничѣ, косметичнѣ и перфумеріи зъ перворядныхъ фабрикъ французскихъ и нѣмецкихъ. Складъ водъ минеральныхъ, приладôвъ хирургичныхъ и средствъ гомеопатичныхъ.

2287 15—24 **Цѣнники и брошурки даромъ и оплатно.**

Д-ра Є-

ґера бѣлье, кафтаники ôдъ поту трикотовѣ и сѣтковѣ, рукавицѣ и рушники до натиранья

поручае найдешевше

2537 ТОРГОВЛЯ

Братей Лянгнеръ

Львôвъ, Галицка ч. 16

Цѣнники на жаданье даромъ.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна фляшку 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикненъ 40 кр.

2274 *Капсулокъ 80 кр.* 52—?

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

и опроцентовуе ихъ по

$4\frac{1}{2}\%$ на рôкъ.

2219 14—?

2549 5—10

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 179. Львôвъ, Субота 13 (25) серпня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчки печатнои, въ рубр. Надôслане по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльнѣ ôдъ порта. — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

До рускихъ выборцѣвъ

повѣтôвъ рудецкого и снятиньского!

Ледви одинъ тыждень дѣлить насъ ôдъ тои хвилѣ, въ котрôй горожаньскій обовязокъ покличе Васъ достойнѣ Родимцѣ, до выборчои урны. Зближаѣсь и вже недалекій передъ Вами часъ, въ котрôмъ будете мати нагоду сповнити найважнѣйшій актъ Вашого политичного житя, переливаючи на выбраныхъ Вами мужôвъ право заступникôвъ Вашихъ въ краєвôй репрезентаціи.

Хвиля то дѣйстно незвычайнои ваги, актъ то превеликои стôйности и значеня. Право выбрати посла, то найважнѣйше управленье, яке подае конституція; сповнене зъ цѣлою самосвѣдомостею горожанина може оно принести найкрасшѣ наслѣдки для цѣлого краю, даючи ему честныхъ и розумныхъ представителѣвъ, котрѣ збогатять єго розумными, справедливыми и интересамъ населеня ôдповѣдными законами и порядками.

Въ имя важности того права, котре маєте сповнити, въ имя краєвого и Вашого власного добра, котре зъ сповненьемъ того права въ тѣснôй и нероздѣльнôй стоить звязи, ôдзываємось нинѣ до Васъ, нашѣ достойнѣ Братя, рускѣ Выборцѣ зъ рудецкого и снятиньского повѣту.

День 3 л. вересня с. р. въ котрôмъ маєте рѣшити судьбу опорожненыхъ въ Вашихъ повѣтахъ посольскихъ мандатôвъ, то хвиля, котрои нетерпеливо дожидае, на котру бачно и пильно глядить весь рускій загалъ, цѣла галицка Русь.

День той многоважный для Руси и загальнои народнои справы, позаякъ иде тутъ о выбôръ репрезентантôвъ зъ чисто рускихъ повѣтôвъ, въ котрыхъ рускій нарôдъ и руске населенье одинокимъ и необмеженымъ єсть господаремъ и паномъ. Ôдъ тыхъ повѣтôвъ дожидае длятого галицка Русь представителѣвъ ôдповѣдныхъ интересамъ и характерови населеня. Де мѣшана людноôсть — тамъ мѣсце для компромисôвъ, зъ такихъ однакъ чисторускихъ повѣтôвъ, якъ рудецкій и снятиньскій повиннѣ выйти яко конституційнѣ представителѣ люде рускои крови, рускои мысли, рускаго духа, и непохитнаго рускаго характеру! Того вымагае повага и честь народу!

Та не лишь достоиньство рускаго народу и добро рускои справы вкладае на Васъ сей обовязокъ, але и Вашь власный добре зрозумѣлый интересъ вказуе Вамъ рускихъ кандидатôвъ яко природныхъ и єдино ôдповѣдныхъ Вашихъ заступникôвъ!

Исторична минувшôсть и теперѣшнѣ ôдносины нашого краю злучили у насъ тѣсно пытанье національне и политичне зъ пытаньемъ суспôльнымъ и экономичнымъ. Мѣжь нами и противниками нашими стоить суперечнôсть не лишь въ тôмъ, що мы мусимо боронити нашихъ національныхъ правъ супротивъ перевагы польщины, але неменше и въ тôмъ, що суспôльнѣ и экономичнѣ интересы рускаго народу въ Галичинѣ стоять въ непримиримôмъ контрастѣ зъ суспôльными и экономичными интересами тои части польскои суспôльности, котра доси ще держить самовластно въ рукахъ керму политичного житя въ краю и котра и нинѣ накидае Вамъ зъ помѣжь себе кандидатôвъ на конституційныхъ репрезентантôвъ.

Насъ дѣлить ôдъ нихъ не лишь рускій интересъ, противъ котрого стоить накидувана намъ польщина, але неменше такожь интересъ экономичный и суспôльный нашого селяньства и маломѣщаньства, зъ котрымъ нѣколи не дасться погодити интересъ польскій.

Длятого кождый рускій посолъ мусить у насъ бути рôвночасно „хлопскимъ посломъ“ — а такъ само „польскій посолъ“ стае рôвночасно — якъ учить практика — „паньскимъ посломъ“, котрый вступаєсь въ соймѣ за справами идучими въ хосенъ панôвъ бôльшихъ посѣдателѣвъ, а тымъ самымъ вже правильно майже противными матеріяльному добру нашихъ селянъ и маломѣщанъ.

Въ повѣтахъ Вашихъ, Достойнѣ Братя-выборцѣ, ôдъ довшого часу иде вже завзята агитація, щобы переперти кандидатôвъ якъразъ зъ помѣжь Полякôвъ-панôвъ, котрѣ при помочи Вашихъ мандатôвъ хотѣли-бъ скрѣпити и такъ вже сильне и переважаюче своє становище въ соймѣ. Агитація то сильна, бо маєе за собою плечѣ и средства, агитація то безоглядна, бо не лякаєсь готовити дорогу свому кандидатови при помочи разячихъ надъужить, якѣ бачили Вы вже доси и якихъ певно бôльше ще побачите пôдчасъ самыхъ выборôвъ.

Вже сама та завзята агитація здраджуе ажь надто докладно цѣли нашихъ противникôвъ. Имъ забагаєсь селяньскихъ мандатôвъ певно не для того, щобы заступати интересы тыхъ селянъ, а противно, щобы нечисленнôй горстцѣ рускихъ послôвъ соймовыхъ тымъ успѣшнѣйше замкнути уста и не дозволити имъ упôмнутись о права Русинôвъ, вступитись за кривды бѣдного народа.

Положенье рускихъ послôвъ въ соймѣ нинѣ незавидне. Ихъ есть за мало навѣть на то, щобы могли самостôйне поставити внесенье, внести интерпеляцію. Зъ-ôдси и страхъ противникôвъ, щобы мандаты Вашѣ не скрѣпили тои горстки нашихъ представителѣвъ, зъ ôдси и тая страшна агитація на всѣхъ точкахъ.

Вамъ кажуть може, що тымъ разомъ справа выборôвъ не такъ многоважна, бо иде лишь о одинъ рôкъ дѣяльности соймовои. Не вѣрте тому, Братя! Сей одинъ рôкъ може зазначитись въ нашôмъ конституційнôмъ житю дуже многоважными результатами. На порядокъ дневный сегорѣчного сойму прийдуть справы первороднои ваги, спосôбъ ихъ полагодженя довгѣ лѣта буде ôдчувати край и поодинокѣ клясы єго населеня. Досыть згадати, що мѣжь иншими прийде тутъ справа реформы громадского закона и справа выкупна права пропинаціи. А кромѣ того буде певно не одна вопіюча кривда рускаго народу, котру будуть мусѣли рускѣ послы пôднести, або зажадати за неи одвѣта ôдъ правительства. То-жь и длятого вже збôльшенье числа рускихъ послôвъ мужами зъ Вашого выбору єсть вельми пожадане и для рускои справы многоважне!

А кромѣ того, не дасться заперечити, що щасливый результатъ теперѣшныхъ выборôвъ въ Вашихъ округахъ бувъ-бы знаменитымъ предитечою загальныхъ выборôвъ до сойму въ слѣдующôмъ роцѣ. Ваша енергія и Вашь патріотизмъ пôдняли-бъ въ гору серця Русинôвъ въ цѣлôмъ краю и длятого то глядять они нинѣ всѣ на Васъ зъ дрожачимъ серцемъ и зъ чувствомъ найживѣйшои симпатіи слѣдити будуть за Вашими подвигами.

Тожь смѣло, Братя, бодро и неустрашимо идѣть сповнити той Вашь великій обовязокъ. Покажѣть противникамъ нашимъ, що Вы политично доспѣлѣ и своєи задачѣ свѣдомѣ горожане, котрѣ не дадуться ужити на орудіе чужои политики! Покажѣть имъ, що Вы господарами въ своѣй хатѣ, панами на своѣй прадѣдньôй земли!

Идѣть ôдважно и смѣло и несѣть гордо передъ собою рускій народный прапоръ! Передъ прапоромъ тымъ неразъ вже пôшла у ростичь тая темна сила, противъ котрои Вамъ теперь прийде боротись! Пôдъ прапоромъ тымъ станьте однодушно и солидарно, ôддаючи всѣ свои голосы тому, кого Вамъ руске Ваше чувство и голосъ свѣтлыхъ Вашихъ братôвъ по крови и кости вказуе яко руско-народного кандидата!

Въ тяжкôй борбѣ, яка Васъ жде, идѣть тою дорогою, яку Вамъ вказало наше многозаслужене политичне товариство „Народна Рада“, до котрого Вы ôднеслись такъ громадно и зъ такимъ патріотичнымъ довѣріемъ. Голосъ того товариства нехай стане Вамъ провôднымъ дорогосказомъ, котрый заведе Васъ до пожаданои меты, бо за нимъ стоить воля и повага цѣлого народу, усеи Руси!

Гордо и достойно станьте супротивъ змагань и хитрощѣвъ тыхъ, котрѣ нинѣ повнѣ лести а завтра вже може и не глянуть на Васъ зъ своѣи паньскои высоты.

На хитрощѣ нехай буде у Васъ быстрôсть бескидского сокола, на насильство сила рускаго льва.

Русь-Мати благословити-ме подвиги Вашѣ, благотворный ѣи геній покрѣпить Вашѣ силы въ борбѣ.

Мы-жь стрѣчаємо Васъ словами вѣщого кобзаря:

Борѣтеся — поборете
Вамъ Богъ помагае
За Васъ сила — за Васъ воля
И правда святая!...

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

V.

Коли по селахъ мала перша часть цѣсарского розпорядженя зъ 21 марта 1788 р., лишаюча пôдданымъ свободу брати напитки, зъ-ôдки хотять, лишь теоретичну вартôсть — то по мѣстахъ выкликала она прямо опозицію.

Мѣста оперлись тôй постановѣ розпорядженя зъ р. 1788 и почали вносити посредствомъ губернiи представленя противъ него. Мѣста покликались на контракты, заключенѣ зъ арендаторами права пропинаціи, котрѣ реѳльектували на истнуючій станъ, пôсля котрого кождый житель мусѣвъ брати у него напитки для особистои консумціи. Оппнія губернiи станула по сторонѣ мѣстъ, въ наслѣдокъ чого було правительство приневолене зъ огляду на мѣста змѣнити тую постанову и змѣнило ѣи декретомъ канцелярiи надворнои зъ дня 1 липня 1788 р. постановляючи, що въ мѣстахъ, котрѣ на примусъ той жителѣвъ своихъ реѳльектували при выарендованю права пропинаціи и примусови тому дали выразъ въ контрактахъ аренды, мае давный станъ тревати такъ довго, якъ довго не скôнчиться часъ аренды, тыми контрактами постановленый. По

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Рôкъ 1859.

Дня 30 мая т. р. ôдбувалися славнѣ засѣданя въ будынку намѣстництва львôвского, на котрыхъ раджено, чи не далась-бы руска „кирилиця“ заступити „латиньскими буквами“. Въ тыхъ засѣданяхъ брали участь: д-ръ Спиридонъ Литвиновичь, администраторъ дієцезiи львôвскои, о. Михаилъ Куземскій, кустосъ капитулы львôвскои, о. Михаилъ Малинôвскій крилошанинъ и парохъ у св. Юра, о. Іосифъ Лозиньскій, деканъ и парохъ яворôвскій, о. Яковъ Головацкій, професоръ рускои литературы на всеучилищи львôвскôмъ, д-ръ Амвросій Янôвскій, директоръ при II. гимназiи у Львовѣ, о. Тома Поляньскій, директоръ гимназiи въ Самборѣ, д ръ Евсевій Черкавскій, инспекторъ шкôльный, Кароль рицарь Мошь ц. к. совѣтникъ, д-ръ Ернестъ Зелигъ, ц. к. совѣтникъ, Іосифъ Ѣречекъ, ц. к. министерiяльный секретарь. Засѣданя ôдбувалися пôдъ проводомъ Агенора гр. Голуховского, намѣстника львôвского. Подрôбности о тыхъ засѣданяхъ помѣщенѣ въ книжцѣ „Die ruthenische Sprach- und Schriftfrage in Galizien. Lemberg 1861.“

———

Першои недѣлѣ по Сош. св. Духа т. р. обжалувавъ префектъ о. Пипанъ семинарскихъ питомцѣвъ дякôвъ передъ ректоромъ о. Слимакôвскимъ, що они дуже скоро ôдправляють вечѣрню. Ôдъ того часу, коли тôлько о. Пипанъ служивъ вечѣрню, не спѣвали дяки въ крилосахъ, а спѣвали спѣваки зъ нотъ на хорахъ, тому вечѣрня и надъ двѣ годины тяглася, зъ чого зновъ о. Пипанъ не бувъ вдоволеный и жалувався на спѣваковъ передъ ректоромъ за довгiй спѣвъ.

———

Сего року дириґувавъ орхестрою семинарскою питомець зъ IV. р., Скульскій Францъ; краснымъ теноромъ спѣвавъ Александеръ Чемериньскій, питомець зъ II. р., а сильнымъ басомъ Саламонъ, питомець зъ I. р., вступившій пôзнѣйше до польского театру.

Рôкъ 1860.

Дня 23 сѣчня т. р. налито до семинарского звôнка воды. Коли въ ночи вода замерзла а звôнокъ не звонивъ, бувъ рано Generalschlaf, поки д-ръ Ильницкій не повиганявъ „паскудныхъ“ зъ лôжокъ.

Дня 1 липня т. р. грали ще питомцѣ въ пилку, що не чуване въ анналахъ семинарскихъ.

———

Дня 24 червня т. р. упокоився на сухоты о. д-ръ Левъ Дейницкій, префектъ семинаріи III року, пôсля довгои слабости въ Сплавю въ окрузѣ стрыйскôмъ, прожившн 28 лѣтъ. Дня 28 червня ôдправлено за него въ семинарскôй каплицѣ поминальне богослуженье. На мѣсце покôйного прийшовъ до заведеня на префекта о. д-ръ Іосифъ Делькевичь.

———

За выловленѣ дня 11 липня т. р. о. Пипаномъ „шкарты“ трехъ питомцѣвъ зъ I. року, понесли сторожѣ семинарскѣ три обѣды до шпиталю св. Лазаря.

———

Дня 13 падолиста т. р. ôдбулася зъ великимъ торжествомъ инсталація д-ра Григорія Яхимовича, епископа перемыского, на митрополита галицкои Руси въ архикатедральнôй церкви св. Юра. На честь любимого митрополита уложено кантату „Веселися Галицка Русь“, котру питомцѣ спѣвали при инсталяцiи. Въ день згаданои инсталяцiи бувъ лѣпшій обѣдъ въ семинарiи и при обѣдѣ для кождого питомця вино. Есть то третій зъ ряду митрополитъ.

———

Сего року ôдбулася консекрація о. д-ра Томы Поляньского, архипресвитера капитулы перемыскои, на епископа перемыского. Консекрувавъ єго въ архикатедральнôй церкви св. Юра митрополитъ Яхимовичь въ присутности обохъ рускихъ капитулъ при асистѣ питомцѣвъ.

Рôкъ 1861.

Сего року дириґувавъ семинарскою орхестрою Левъ Лаврецкій, а опôсля братъ єго, Александеръ Лаврецкій, питомець зъ III. року. До орхестры належали: Іосифъ Витошиньскій, Іоанъ Турчмановичь, Добряньскій, Гориновичь, Омеляньскій Лонгинъ, Соневицкій Михаилъ, Бучиньскій Анатоль, Зарицкій и ще другѣ питомцѣ.

———

Дня 26 сѣчня т. р. почала у Львовѣ выходити политична руска газета „Слово“ пôдъ редакцiею Богдана Дѣдицкого. Ся газета упала 1887 року.

———

Питомцѣ не хотѣли того року сѣдати до испытôвъ зъ Догматики пôдъ д ромъ І. Черлюнчакевичемъ, поки не буде при испытахъ присутный самъ ректоръ, о. І. Слимакôвскій. Коли ректоръ заявивъ, що сповнить бажанье питомцѣвъ, они удались на испытъ.

———

Сего року почали питомцѣ носити аксамитнѣ камизельки бурачковои барвы.

———

Дня 23 жовтня т. р. прийшовъ першій разъ поѣздъ зелѣзницѣ, пристроєный цвѣтами и лентами, зъ Перемышля до Львова. На перонѣ двôрца Городецкого ожидало множество народу приѣзду поѣзду. Були тамъ зъ настоятелями и питомцѣ, котрѣ на се торжество мали генеральну лиценцію. На мѣсци, де вымуровано красный и обширный дворець, були мочары и багна. Пôсля выбудованя двôрца вытычено ôдъ него просту дорогу до мурованого Городецкого тракту и обсаджено по обохъ бокахъ деревиною.

Рôкъ 1862.

Дня 5 лютого т. р. ôдбувся въ сали „Народного Дому“ першій рускій баль, на котрôмъ за позволеньемъ митрополита Яхимовича були и питомцѣ въ народныхъ строяхъ. На сей баль дôстало ôдъ Томы Поляньского, епископа перемыского пять питомцѣвъ: Николай Иванôвскій, Несторъ Гинилевичь, Лонгинъ Омеляньскій, Едвардъ Кушнѣръ и Василь Чернецкій позволенье зъ Перемышля до Львова поѣхати. Згаданѣ питомцѣ, приѣхавши зъ о. д-ромъ Гинилевичемъ, крилошанином зъ Перемышля, и зъ другими численными Русинами зелѣзницею зъ Перемышля до Городка, не могли за-для великихъ снѣговыхъ заметей, въ якихъ зелѣзниця загрязла, дôстатися до Львова. Три питомцѣ Ивановскій, Омеляньскій и Чернецкій приѣхали при великій курявици на возахъ до Львова и явилися въ балевôй салѣ, коли присутнѣ зачали уже зъ балю домôвъ розходитися, всѣ прочѣ перемыскѣ Русины повернули зъ Городка до Перемышля назадъ.

уплывѣ того часу и взагалѣ всюды въ тыхъ мѣстахъ, котрѣ, заключаючи контракты аренды пропинацiи, не брали пôдъ увагу того примусу, маѳ ôнъ сейчасъ устати и кождому жителеви мѣста маѳ прислугувати повна свобода брати напитки на свôй ужитокъ, зъ-ôдки схоче, при тôмъ однакъ мусить давати дрôбну оплату въ хосенъ мѣскихъ фондôвъ, котра маѳ бути еквивалентомъ за зменшенье мѣскихъ доходôвъ.

Ще бôльшу опозицiю выкликала друга часть постановленя зъ р. 1788, дотыкаюча шинкарѣвъ. Противъ нея посыпались зъ всѣхъ сторôнъ протесты, управленѣ стали доказувати, що тая постанова пôдкопуѳ право пропинацiи и грозить ѳму фактичнымъ знесеньемъ. Въ слѣдъ за тымъ пôйшли представленя и протесты зъ окружныхъ урядôвъ до губернiи, котра и тутъ станула рѣшучо по сторонѣ управленыхъ пропинаторôвъ и сейчасъ выслала широкiй меморiялъ до центрального правительства. Въ меморiялѣ тôмъ пôднесла губернiя, що всѣ шинки въ Галичинѣ опираються лишь на правѣ доминикальнои зверхности и що ôдвѣчна практика противиться наданю имъ свободы побирати напитки, зъ якого хочуть жерела.

Центральне правительство и тутъ подалось опозицiи. Декретъ канцелярiи надворнои зъ 30 жовтня 1788 р. ч. 1083 змодификувавъ другу часть розпорядженя зъ р. 1788 въ той способôъ, що право побирати напитки зъ довôльного жерела признавъ тымъ лишь шинкарямъ, котрѣ докажуть окремый титулъ набутя того права. Хочь вже и сама законодателъна власть пôйшла тутъ дуже далеко ôдъ свого первѣстного постановленя, то ще дальше въ користь пропинаторôвъ пôйшла гол. губернiя, котра въ окружнику зъ дня 13 падолиста 1788 р. ч. 26.359 допустилась зовсѣмъ довôльнои а очевидно лишь на скрѣпленье становища управленыхъ зъ права пропинацiи вымѣренои интерпретацiи згаданого декрету канц. надв. зъ 30 жовтня 1788 р. Окружникъ той представивъ рѣчь такъ, що пôсля того декрету стоить противъ кождому шинкареви оперте на ôдвѣчнôмъ звычаю домнѣванье, що ôнъ зъобовязався брати напитки лишь у управленого пропинатора и що длятого шинкарь, котрый хотѣвъ-бы користати зъ постановы другои части розпор. зъ р. 1788 и зъ другого жерела побирати напитки, мусить перевести негативный доказъ, що на нѣмъ не тяжить таке зъобовязанье.

Тая хибна и змѣстовн цѣс. розпорядженя зъ р. 1788 не ôдповѣдаюча интерпретацiя гал. губернiи обовязувала въ Галичинѣ черезъ 36 лѣтъ въ неправну користь пропинаторôвъ. Доперва декретомъ канц. надв. зъ 27 липня 1824 ч. 19.162 усунуло правительство тую интерпретацiю постановляючи, що всѣмъ шинкарямъ вôльно побирати напитки, зъ-ôдки хочуть, зъ выимкою тыхъ, котрѣ зъобовязались выразно брати ихъ у управленого пропинатора и що въ случаю, коли-бъ що-до пытаня, чи таке зъобовязанье истнуѳ, заходивъ спôръ, тягаръ доказу лежить на управленôмъ пропинаторѣ а не на шинкари.

Не треба, здаѳсь, додавати, що и тая постанова, котрою старалось австрiйске правительство облегчити зависимôсть загалу, вытворену черезъ право пропинацiи, була безсильною супротивъ доминикальнои юрисдикцiйнои власти управленыхъ. Право остало на письмѣ, а въ практицѣ мавъ доминикальный властитель, яко юрисдикцiйный зверхникъ можнôсть ôдняти шинкареви кождои хвилѣ концесiю шинкарску и тымъ приневолювавъ ѳго не користати зъ того права. Врочѣмъ же и постановленье, вкладаюче обовязокъ доказу на доминикального зверхника, не могло богато облегчити положеня шинкаря. Адже-жь той самъ доминикальный зверхникъ бувъ и судiею въ власнôй справѣ, а то само вже обезсилювало и найкористнѣйшi для стороны противнои правнi постановы.

Перiодъ доконституцiйный Австрiи ôдзначаѳсь що-до пропинацiйного пытаня именно тымъ, що всякi въ користь обтяженого населеня выданѣ приписы и постановы оставали майже правильно безсильными въ практицѣ и доводили хиба лишь до того, що станъ фактичный тревало стоявъ въ разячôй суперечности зô станомъ правнымъ.

Хочь сила екзекутивы абсолютнои монархiи була безперечно велика, то ще бôльша була сила доминикальнои юрисдикцiи, котра мовчки переходила до порядку надъ позитивными законными постановами и дальше робила своѳ, або що бôльше, маючи, якъ слѣдно зъ наведеныхъ примѣрôвъ, за собою власти губернiяльнѣ, ставила опозицiю законамъ и доводила до змѣны ихъ въ свою користь.

Супротивъ того хиба лишь историчне значенье можуть мати законодательнѣ змаганя австрiйского правительства, щобы облегчити долю обтяженыхъ управненями плывучими зъ права пропинацiи. А доля та була справдѣ сумна и незавидна. Зверхнôсть, юрисдикцiйна сполучена въ однôй особѣ зъ управленьемъ пропинацiйнымъ, доводила пôдданыхъ до економичнои и моральнои загибели. За для розповня сельского люду обдумувано средства, вынаходжено фортедѣ. Въ коршмахъ давано нарочно якъ найдальше идучiй кредитъ або и накидано пôдданымъ горѣвку, а ôдтакъ давала юрисдикцiйна зверхнôсть жидови-шинкареви помôчь и асистенцiю за-для стягненя подвôйною крейдкою порахованои цѣны поборгованыхъ напиткôвъ. На все то вказують законодательнѣ мѣры, якими старалось австрiйске правительство ратувати пôдданыхъ ôдъ страшнои опѣки ѳго матримонiяльныхъ зверхникôвъ, судiевъ и провôдникôвъ.

И такъ заборонено цѣсарскимъ патентомъ зъ дня 24 цвѣтня 1783 шинкарямъ давати панъскимъ пôдданымъ горѣвку на кредитъ и постановлено, що всѣ вѣрительности зъ титулу такого кредиту, перевыстаючi три золотi польскi, не можуть бути стягаными въ хосенъ шинкарѣвъ, а мають стягнутись и обернутись въ хосенъ т. зв. контрибуцiйныхъ пôдданчихъ касъ. Доминiямъ заборонено давати шинкарямъ помôчь и асистенцiю до стяганя довгôвъ. Шинкарямъ, котрѣ на конто кредитованыхъ напиткôвъ брали заставы, заборонено то пôдъ карою не лишь утраты заставôвъ, але и заплаты подвôйнои высоты дотычнои претенсiи. Патентомъ цѣс. зъ 7 мая 1789 заборонено жидамъ шинкувати горѣвку по селахъ.

Всѣ тi безперечно для добра пôдданыхъ дуже важнi законнi нормы не були — на жаль — знôвъ въ практицѣ переведенi, якнебудь на папери истнували ажь до р. 1860, позаякъ доперва въ тôмъ роцѣ за часôвъ намѣстника Голуховского були постановы патентôвъ зъ 24 цвѣтня 1783 — 7 мая 1789 выразно знесенi.

Агитацiи въ Македонiи.

О агитацiяхъ въ Македонiи пишеся и говориться богато а иногдѣ суть они причиною, що ôдъ часу до часу розôйдесь по Европѣ вѣсть, котра мовь-бы та сила електрична потрясе всѣма народами, але якъ и несподѣвано надôйде, такъ и скоро щезне, не лишаючи по собѣ и слѣду. А все-жь таки не можна сказати, щобы тi агитацiи въ Македонiи були безъ значеня. Македонiя ѳсть — можна сказати — тымъ осередкомъ, де стыкаѳсь Захôдъ зô Всходомъ, де сходиться захôдна культура зъ всхôдною, де стрѣчаються племена славянске, романьске и грецке зъ племенемъ, що не числиться вже до европейскихъ. Въ сѣмъ осередку кипять отже, вариться и тутъ лагодиться пôдстава до дальшого угрупованя народôвъ на Балканѣ. То-жь не ôдъ рѣчи буде познакомитись хочь поверховно зъ тымъ, що дѣесь теперь въ Македонiи, зъ тою агитацiею, котра тамъ теперь ведеся. Мы въ тôй мѣрѣ идемо за „Pest. Lloyd-омъ“, хочь годимось на то, що цѣлый рухъ въ Македонiи не ѳсть такъ небезпечный, якъ ѳго загально представляють, то зъ другои стороны ѳсьмо и того погляду, що ôнъ не ѳсть такъ маловажный, якъ то „Pest. Lloyd-ови“ здаѳся, або якъ ôнъ то въ себе вмовляѳ. Поданi однакожь згаданою газетою факты — котрѣ мы доповняѳмо ще другими даными — суть досыть вѣрнi и длятого годиться познакомитись зъ ними близше. Запримѣтити тутъ лишь треба, що весь нацiональный рухъ въ Македонiи и всѣ агитацiи не дадуться поодиноко обмежити, бо и елименты, середъ котрыхъ они проявляються, не суть такожь ôдрубно ôдъ себе ôдмежени и длятого взаимно себе спиняють. То ѳсть такожь причиною, длячого всѣ агитацiи въ Македонiи не суть такъ небезпечнi, якъ то загально припускають.

Щобы докладно зрозумѣти вагу всѣхъ агитацiй въ Македонiи, треба ихъ роздѣлити на слѣдуючi головнi: 1) агитацiя фанарiотскi (великогрецкi), 2) альбаньскi, 3) болгарскi, 4) великосербскi, 5) румуньскi и 6) пропаганда католицка.

Фанарiотска (велико-грецка) агитацiя стоить пôдъ зарядомъ „товариства для ширеня грецкои мовы и литературы“, а головныхъ агитаторôвъ доставляѳ численно розсѣяна по всѣхъ мѣстахъ Орiенту грецка интелигенцiя, котра тутъ змонополизувала майже декотрi галузи званя, т. н. пр. уряды церковнi, штуку лѣкарску, аптикарство и т. д., въ мѣстахъ ѳсть такожь богато заможныхъ и проворныхъ, хочь лихои славы купцевъ. Агитацiя та маѳ на цѣли розширити панованье Грекôвъ на значну часть балканьского пôвъострова, але не находить въ ширшôй масѣ народу ôдгомону, бо переважна часть населеня не ѳсть грецкои народности. Тому то стараються фанарiоты ôдъ давна запопасти Европу готовыми фактами, щобы справа въ тыхъ мало дотеперь знаныхъ сторонахъ була вже рѣшеною, заки Европа буде могла докладнѣйше що-до ôдношень нацiональныхъ въ тыхъ сторонахъ поинформуватись.

Що-до организацiи и цѣлей тои агитацiи то правительство турецке поинформувалось дуже добре о всѣмъ, бо перехопило кореспонденцiи головныхъ агитаторôвъ, котрѣ скомпромитували межи иншими такожь епископа Кирила зъ Монастиря и грецкихъ консулѣвъ, Докоса и Панорiаса. Префектъ (каймакамъ) въ Касторiи зробивъ бувъ именно ревизiю въ помешканю якогось Пикiона, о котрого агитацiи довѣдався случайно. Тутъ попались ѳму численнi листы, котрѣ повели за собою арештованя и дальшi ôдкрыта, такъ, що правительство турецке зôбрало всѣ головнi нитки тои агитацiи въ своихъ рукахъ. Щобы однакъ не закинено, що знайденi у Пикiона кореспонденцiи суть сфалшованi, велѣвъ каймакамъ Пикiонови контрасигновати ихъ заразъ на мѣсци. Для характеристики тои агитацiи най послужить слѣдуюча кореспонденцiя: Грецкiй консуль въ Монастири, Панорiасъ, писавъ въ р. 1886 до Пикiона на урядовôмъ блянкетѣ: „Мôй любый Пикiоне! Мусите прислати менѣ офицiяльне справозданье, котре я зъ мови сторонн ôдôшлю до Атинъ, а зъ Атинъ порозсылаѳ ѳго наше правительство до всѣхъ европейскихъ кабинетôвъ. Мусите именно тi точки обробити: 1) Мы не можемо вже зносити дальше турецкого тираньства; 2) въ наслѣдокъ того тираньства зменшаѳсь чимъ разъ бôльше грецке населенье; 3) на выразный приказъ Порты переслѣдують всюды Грекôвъ а ихъ число зменшаѳсь; 4) число Грекôвъ зменшаѳсь не лише въ окрузѣ Касторiи, але въ цѣлôй Македонiи; 5) податки суть такъ высокi, що годѣ ихъ вже платити; 6) Турки безчестять намъ нашi жѣнки и дочки; 7) доки маѳмо зносити той крайный гнетъ? За нами повторять то все всѣ европейскi часописи, мы тымчасомъ зааранжуемо революцiю въ Македонiи и мусимо вкôнци взяти верхъ. Панорiасъ.“

У якогось знôвъ д-ра Аргоропулоса въ Клисурѣ знайдено листъ ôдъ якогось Филипа зъ Атинъ. Въ листѣ тôмъ цѣкаве именно слѣдуюче мѣсце: „.... Пôсля информацiй Пикiона пôславъ я черезъ капитана корабля Вассуль Юрка 50 шасепотôвъ и два мѣшки пороху. Пороздавайте то оглядно мѣжь сусѣдныхъ Паликарôвъ въ окрестности Клисуры, именно въ Новасцѣ, Биладѣ и т. д. Зажадайте ôдъ нихъ, щобы не пропустили нѣ одного дня не зловивши когось, або не вчинивши якого небудь иншого лиха, котре бы можна на Туркôвъ звалити. Старайтеся бачити зъ кождои другои недѣлѣ зъ Пикiономъ, и присылайте менѣ кождого мѣсяця справозданье о тôмъ, що Паликары наброять. Наколи-бъ родины Паликарôвъ потребувала грошей, то будете ихъ могли дôстати кождымъ разомъ въ Солуни....“

О грецкôй агитацiи въ Македонiи не можна сумнѣватися, але о скôлько повысшi листы суть автентичнi, годѣ знати. Звѣстно, що перехопленье тыхъ листôвъ дали турецкому правительству арештувати въ Монастири епископа и богато другихъ виднѣйшихъ личностей, а на послѣдокъ довело до конфликту зъ грецкимъ правительствомъ. Грецке правительство зажадало доказôвъ, а Порта обѣцяла прислати перехопленi листы, но якось дуже зволѣкала зъ присланьемъ. Що опôсля сталося, годѣ зрозумѣти. Наразъ притихъ грецко-турецкiй спôръ; Порта приказала выпустити арештованыхъ на волю, зъ грецкои стороны голошено, що згаданi листы суть пôдроблени, а Порта знôвъ стала доказувати, що лишь для милого спокою не хоче вже дальше тыкати сеи справы, хочь переконана о ѳи правдивости. Консуль Панурiясъ вернувъ назадъ до Монастиря и такъ цѣла справа притихла.

Агитацiя альбаньска повстала доперва найновѣйшими часами. Доперва передъ кôлькома тыждняни утворився въ Букарештѣ пôдъ покровительствомъ россiйского консуля Хитрова тайный народный комитетъ альбаньскiй, котрый хоче выкликати пытанье альбаньске и въ тôй цѣли розкидуѳ тысячами слѣдуючу проклямацiю: „Братя Альбанцѣ! Всѣ народы пробудились вже изъ свого вѣкового сну, лишь мы Альбанцѣ, потомки первѣстныхъ пелязгiйскихъ поселенцевъ нашои землѣ, отже найдавнѣйшiй народъ въ Европѣ, лишь мы одни ще спимо сномъ мертвецкимъ. Нехай Европа, котра зъ нами якъ зъ африканьскими дикарами обходиться и кривдить насъ у всѣхъ нашихъ народныхъ правахъ, переcвѣдчиться о тôмъ, що мы переховали давну бесѣду и хоробрôсть нашихъ предкôвъ. Вже найвысшiй часъ, щобы мы проснулись и упôмнулись о нашi народнi права, котрѣ всѣ иншi народы давно вже мають. Мы хочемо, щобы земля, на котрôй мешкаѳмо, була нашою землею и щобы мы були газдами въ нашôй власнôй хатѣ.“

Тутъ однакожь не належить забувати о тôмъ, що у Альбанцевъ нема найменшого почутя єдности народнои, чого найлѣпшимъ доказомъ „лiга альбаньска“, що завязалась була ôсѣмъ лѣтъ тому назадъ въ тôй цѣли, щобы не дати Туреччинѣ ôдступити мѣстъ Антивари, и Дульчиньо, Кучка и областей до нихъ належачихъ, а признаныхъ берлиньскимъ трактатомъ Чорногорѣ. Мимо того, що ходило тогдѣ о зовсѣмъ конкретну цѣль, таки не здобулась лiга на жадне дѣло, бо годѣ було переcвѣдчити дальшi племена о тôмъ, що они боронити-муть народну справу, коли прийдуть въ помôчь тымъ племенамъ, що выставленi були на небезпечнôсть. Той бракъ почутя спôльнои народности истнуѳ ще до нинѣ и не легко дасться усунути, разъ за-для дуже значныхъ языковыхъ рôзниць, бо межи „Геґами“, що жiють на пôвночи, а „Тосками“ на полудни ѳсть що-до языка майже така рôзниця якъ мѣжь англiйскимъ а нѣмецкимъ — а ôдтакъ и зъ причины рôзницѣ религiйнои.

На послѣдокъ граѳ тутъ такожь не послѣдну ролю великiй роздѣлъ на племена и вкорѣнена зъ тымъ подѣломъ „месть крови“, котра не дозволяѳ нѣякъ всѣмъ разомъ сполучитися. То-жь нѣгде нема такъ слабыхъ пôдставъ до агитацiи якъ въ Альбанiи.

Въ Букарештѣ почала теперь выходити дня 21 с. м. альбаньска газета пôдъ заголовкомъ „Скипетарѣ“, котра домагаѳся заведеня въ школѣ и церквѣ народного языка и пôдненя духовыхъ интересôвъ альбаньского народу.

(*Конецъ буде.*)

На тôмъ рускôмъ балю гуляно першiй разъ танець „арканъ“.

———

Въ першихъ дняхъ мѣсяця марта т. р. померъ у Львовѣ въ палатѣ латиньского архiепископа Адамъ рицарь Ясѣньскiй, дуже корпулентный лат. епископъ перемыскiй, въ 50 роцѣ житя. Дня 5. марця ôдбулися ѳго похорони, на котрыхъ були присутнi: Францъ Ксаверъ Вѣршхлейскiй лат. архiепископъ львôвскiй, д-ръ Гавр. Яхимовичъ, митрополитъ рускiй, Григорiй Шимоновичъ архiепископъ ôрменскiй, Iосифъ Алойсiй Пукальскiй лат. епископъ тарнôвскiй, крилошане лат. капитулы перемыскои и питомцѣ обохъ обрядôвъ. Пôсля перенесеня мощей покôйного зъ архiепископскои лат. палаты до костела и заупокôйнои литургiи завезено домовину на каравянѣ, на цвинтарь Лычакôвскiй до мурованого гробу.

———

Въ лѣто 1862 ôдъ рождества Исуса Христа, а 7370 ôдъ сотвореня свѣта, за ректорства о. Iоана Слимакôвского а вице-ректорства д-ра I. Ильницкого и Ю. Левицкого сталася дня 25. марта въ день Благовѣщеня Пресв. Богородицѣ рѣчь нечувана въ хроницѣ семинарскôй. Трактiэрникъ семинарiи Томашевскiй хотѣвъ на питомцяхъ експериментувати, чи не могли-бъ они самымъ марцевымъ воздухомъ жити, и переставъ имъ доставляти харчъ изъ семинарскои кухнѣ. На такiй експериментъ не хотѣвъ свѣтлый ректоратъ пристати и въ виду того, щобы питомцѣ, жиючи самымъ марцевымъ воздухомъ, не вымерли зъ голоду, выасигнувавъ кождому питомцеви по 60 крейцарѣвъ денно на купно обѣду и вечерѣ въ мѣстѣ. Черезъ чотири дни купували собѣ всѣ питомцѣ при отвореной семинарскôй фôртѣ харчъ въ мѣстѣ и було зъ тои причины велике въ заведеню gaudium. Пятого дня, 29. марта, почавъ трактiэрникъ знôвъ изъ семинарскои кухнѣ обѣдъ и вечерю питомцямъ доставляти а такъ перервались 60-крейцаровi асигнаты, а семинарскiй церберъ замкнувъ на ново семинарску фôрту.

———

Дня 21 мая т. р. за часôвъ ректора-магнифика на университетѣ львôвскôмъ д-ра Людвика Малиновского лат. крилошанина и професора Моральнои на факультетѣ богословскôмъ, деканôвъ университету: Кербля зъ факультету философичного, Моора зъ факультету правничого, д-ра Iосифа Сембратовича (пôзнѣйшого митрополита) зъ факультету богословского ôдбулося въ университетскôмъ костелѣ св. Николая посвященье университетскихъ инсигнiй въ присутности академикôвъ и питомцевъ численно зôбраныхъ. По ôдслуженю литургiи Антонiемъ Манастирскимъ крилошанином лат. капитулы львôвскои (пôзнѣйшимъ лат. епископомъ перемыскимъ, померлымъ въ Римѣ) посвятивъ университетскi инсигнiи: чотири булавы и чотири золотi ланцухи д-ръ Григорiй Яхимовичъ, митрополитъ львôвскiй. Въ часѣ сего рѣдкого торжества промовивъ въ краснôй кляснчнôй латинѣ до присутныхъ академикôвъ д-ръ Лука Солецкiй, професоръ студiй библiйныхъ на выдѣлѣ богословскôмъ.

(*Дальше буде.*)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Патентомъ цѣсарскимъ зъ дня 22 серпня скликано галицкiй соймъ на день 10 л. вересня с. р. на дальше продовженье ôдроченои сесiи.

Дня 10. вересня розпôчнуться у всѣхъ майже краяхъ коронныхъ соймовi роботы. О роботахъ нашого сойму мы вже доносили а теперь ще лишь доповнимо тi вѣсти слѣдуючими: Выдѣлъ краевый старався дôстати ôдъ правительства запомогу на установленье сталыхъ люстраторôвъ господарствъ селяньскихъ пôдъ управою заряду „кôл-окъ“ рôльничихъ; правительство заявило, що готове установити двохъ постôйныхъ вандруючихъ учителѣвъ рôльництва, почавши ôдъ 1889 р. на 5 лѣтъ и выначить на то по 2000 зр. пôдъ условiемъ, що край дасть на то таку саму суму. Выдѣлъ постановивъ отже зажадати ôдъ сойму такои сумы. — Надъ петицiями громадъ Хирова а ôдтакъ громадъ Трôйця, Лодѣнка гôрна и долѣшна и Ямна горѣшна и долѣшна въ Сяноцкôмъ о змѣну територияльну предкладаѳ выдѣлъ краевый соймови перейти до порядку дневного.

Соймъ долѣшно-австрiйскiй маѳ займитися головно справозданьемъ о реорганизацiи товариства господарского и проектомъ заложеня краевого товариства асекураційного ôдъ огню а ôдтакъ стане такожь на порядку дневнôмъ справа, чи вôльно учителькамъ народнымъ ôддаватися Въ иншихъ соймахъ краѣвъ коронныхъ, де ѳсть бôльшôсть клерикальна, буде имовѣрно вестися завзята борба на тематъ шкôлъ вѣроисповѣдныхъ.

——

Зъ Петербурга доносять до „Corr. de l' Est“, що тамъ сподѣваються вдоволяючого залагодженя болгарскои справы ажь по гостинѣ цѣсаря Вильгельма у Вѣдни. Зъ тымъ маѳ

текожь стояти въ звязи змѣна програмы подорожи царя, котрый доперва въ десять днѣвъ по маневрахъ пôдъ Краснымъ селомъ, а не безпосередно по нихъ, поѣде до Єлисаветграду а зъ ôдси до Скерневаць, зъ ôдки зновъ поѣде на Кавказъ а ôдтакъ верне назадъ до Петербурга.

Въ виду поголоски о переговорахъ торговельныхъ мѣжь Нѣмеччиною а Россіею доносять зъ Петербурга, що министеръ финансôвъ Вышнеградскій єсть противный всякимъ змѣнамъ дотеперѣшнои политики торговельнои Россіи и годиться що найбôльше на якусь змѣну мытовои тарифи, о скôлько-бы за то пороблено уступки такожь и Россіи.

Маневры балтійскои фльоты якось не конче добре удалися. Кôлька кораблѣвъ военныхъ ушкоджено значно а одинъ зъ нихъ, на котрôмъ перебувала комисія, що мала оцѣнити маневры, треба було навѣть ôдставити.

Зъ Херзоньскои губерніи доносять о якôмсь выкрытôмъ тамъ заговорѣ нигилистичнôмъ. Въ Єлисаветградѣ вменно зробила полиція дуже строгу ревизію въ помешканю властителя друкарнѣ Лаврова, обжалованого о зраду державы, и арештувала єго по тôмъ. На дорозѣ до арешту ôдобравъ собѣ Лавровъ житье выстрѣломъ зъ револьверу.

——

Криспи выѣхавъ онодгы зъ Фридрихсруге и поѣхавъ черезъ Липскъ до Карльсбаду, а зъ ôдси мавъ поѣхати просто до Риму. Що було цѣлею єго подорожи до Фридрихсруге и що ôнъ тамъ урадивъ зъ нѣмецкимъ канцлеромъ, доси нѣхто не знае, а можна хиба лишь дечого догадуватись зъ пôвъурядовыхъ газетъ, котрѣ однакожь опирають свои вѣсти лишь на неконче певныхъ и вѣрныхъ информаціяхъ. На всякій случай однакожь можна майже певнымъ уважати, що подорожь єго до Фридрихсруге не стояла такъ дуже въ звязи зъ справами загально-европейскои важности, якъ скорше зъ справами дотыкаючими безпосередно Италію.

Берлиньскѣ газеты высказуються дуже симпатично о гостинѣ Криспіого у кн. Бисмарка и доказують, що та гостина причиниться значно до скрѣпленя мира. „Nordd. Allg. Ztg.“ констатуе, що гостина Криспіого у кн. Бисмарка надае теперѣшнôй ситуаціи политичнôй головну ознаку. Всѣ приятелѣ европейскои лиги, каже згадана газета, повитають сей фактъ зъ щирымъ вдоволеньемъ, пôдчасъ коли выкликаный де-не-де гостиною Криспіого въ Фридрихсруге неспокôй єсть лишь доказомъ, що тѣ, що непокояться, мають нечисту совѣсть.

Яснѣйше высказуються „Pol. Nachrichten“, котрѣ такъ кажуть: „Италія мусить докладнѣйше означити свою политику: Политика Италіи находиться, можна сказати, въ примусовôмъ положеню. Войскова честь краю вымагае того бôльше якъ коли небудь, щобы анѣ на волосъ не здавалося, що правительство по новôй поражцѣ пôдъ Саганенти не знае вже що мае робити зъ Массавою и якъ вести свою заморску акцію; зъ другои стороны зновъ жадае того интересъ народнои поваги держатися супротивъ французкои зухвалости на выбранôй разъ дорозѣ.“ Выходило бы зъ сего, що Криспи ѣздивъ до Фридрихсруге не чого иншого, якъ лишь порозумѣтися зъ кн. Бисмаркомъ що-до италійскои политики колоніяльнои и що-до становища супротивъ Франціи, котра теперь мало що вже не вызывае Италію. Сего рода комбинація здаесь бути ще найимовѣрнѣйша, тымъ бôльше, коли зважимо, що загально говорять, що Криспи мусѣвъ прискорити свою подорожь до Фридрихсруге. Розумѣеся, що не безъ того, щобы пôдчасъ зъѣзду не говорено такожь и о другихъ справахъ европейскихъ, а въ мѣру того якъ Криспи забезпечився нѣмецкои прихильности и помочи що-до италійскои политики колоніяльнои и становища супротивъ Франціи, росте такожь и надѣя на удержарье мира, бо Италія мусить тымъ сильнѣйше и певнѣйше стояти по сторонѣ Нѣмеччины и лиги мира и тымъ самымъ ôдплачуватись за пороблені ѣй концесіи.

——

Що зробить теперь Булянже? О то питанье, котре теперь всѣ собѣ задають. Трохъ мандатôвъ ôнъ не може мати, мусить два зложити. Сподѣваються отже загально, що ôнъ задержить лишь мандатъ зъ департаменту Нордъ а два другій зложить и то въ користь своихъ прихильникôвъ: въ Шарантѣ въ користь бувшого префекта Бессода а въ Сомъ въ користь Ансарта. Пôдчасъ сеи каденціи парляментарнои не буде ôнъ вже нѣгде инде кандидувати хиба, ще лишь въ Парижи, наколи бъ тамъ якій мандатъ опорожнився. Въ слѣдуючôмъ роцѣ хоче ôнъ однакожь ставити свою кандидатуру по всѣхъ департаментахъ, щобы тымъ способомъ поставити таки на своѣмъ и довести до ревизіи конституціи. Немало такожь займаються въ Франціи пытаньемъ, зъ ôдки бере Булянже тôлько грошей, щобы такъ сыпати ними? Булянже самъ мавъ сказати кореспондентови „Figar·a“, що ôнъ грошѣ тѣ дôстае, яко „щедрій жертвы“ ôдъ богатыхъ выборцѣвъ прихильникôвъ розвязаня парляменту. Загально говорять однакожь, що ôнъ одержуе грошѣ ôдъ бонапартистôвъ и що значнѣ сумы надсылають ёму зъ Америки.

——

Разъ для ôдмѣны выкрыто въ Испаніи новый заговôръ войсковый. Зъ Мадриду доносять именно до французскихъ газетъ, що въ артилерійскôмъ полку, стоючôмъ залогою въ Вальваро коло Мадриту, выкрыто заговôръ, котрого члены звернули були свою увагу головно на гарнизоны въ Мадридѣ, Катальоніи, Арагоніи и Наварѣ. Зъ сего можна-бы вносити, що тутъ єсть дѣло зъ карлистôвскимъ рухомъ. Арештовано шѣсть пôдъофициpôвъ и кôлькохъ учителѣвъ кôннои ѣзды а мѣжь ними такожь и шефа королевского манежа. Шѣстьдесять низшихъ официpôвъ, комендерованыхъ до артилеріи и инжинеріи до Мадриду, ôдослано назадъ до своихъ полкôвъ. На провинціи постановлено звернути якъ найбôльшу увагу на официрôвъ и пôдъофицирôвъ. Въ Мадридѣ сплять высшій офицеры въ касарняхъ, щобы тымъ лекше могли допильнувати войско.

——

Стамболовъ заявивъ въ присутности многихъ особъ, що межи нимъ а кн. Фердинандомъ пануе якъ найбôльша згода въ поглядахъ, а такожь и пôдъ взглядомъ, що Болгарія єсть досыть сильна, щобы могла сама удержатись, а змѣна правительства не выкликала-бы въ краю нѣякои змѣны.

Зъ Софіи доносять, що консулятъ австрійскій настае на болгарске правительство, щобы оно звернуло окупъ, даный розбишакамъ за Биндера. Правительство болгарске не хоче звернути окупу и каже, що анѣ въ Лондонѣ, анѣ у Вѣдни не звернуло правительство юбилерамъ зрабованыхъ рѣчей, лишь слѣдило и гонило за злочинцями. Правительство не платить такожь окупу за полоненыхъ Болгаръ; на окупъ за полоненого фотографа Карастоянова робляться складки.

НОВИНКИ.

— **Товариство львôвскихъ ремѣсникôвъ рускихъ „Зоря“** розвиваеся дуже гарно о власныхъ силахъ и мимо незначнои участи львôвскои интелигенціи заявляе много житя и дѣяльности. Отъ и теперь загадала „Зоря“ прибôльшити свои фонды грошевѣ та подала до министерства о дозвôлъ на фестинъ зъ фантовою льотерією. Министерство призволило и Львовяне будуть могли въ осени сего року забавитись гарно и своєю участею прибôльшити фонды товариства. Такожь гадаємо, що и провинція не ôдкажесь ôдъ того, щобы не прислати якихъ фантôвъ на такъ хорошу цѣль. Треба памятати, що Русины повинні заходитись всѣми силами коло того, щобы пôддвигнути и взмôцнити ту верству суспôльности, котра побôчь селянства єсть головною пôдпорою кождого народу. Початокъ вже зробленый, а дотеперѣшный розвôй „Зорѣ“ показавъ, що намъ не треба опускати рукъ и на тôмъ поли, но зъ надѣею глядѣти въ будучнôсть.

— **Въ Залôзцяхъ** ôдправивъ о. Дольницкій, спиритуальный духовнои львôвскои семинаріи, котрый въ окрестности Залозець перебуваe на вакаціяхъ, на Спаса, въ день уродинъ цѣсарскихъ, торжественне богослуженье и выголосивъ красну проповѣдь. Пôдчасъ богослуженя спѣвавъ гарно хоръ, заложеный о. Ст. Лесюкомъ, и пôдъ єго управою. Всѣ уряды и много интелигенціи зôйшлися на се богослуженье до церкви, щобы налюбоватись нашимъ обрядомъ и спѣвомъ.

— **Буря.** Зъ Залозець пишуть намъ: Вчера, 23 н. ст. серпня, около 5-тои годины зъ полудня надтягнули зъ полудневого заходу хмары, зъ котрыхъ при страшныхъ блыскавкахъ и громахъ полився дощь и падавъ цѣлій двѣ годины. Середъ сеи тучѣ запаливъ грôмъ въ мѣстѣ хату, котра мимо ратунку и такъ сильного дощу згорѣла до тла. На поли сталось ще бôльше нещастье: Пôдъ возомъ сховався честный мѣщанинъ Микола Назаревичъ зъ двома сынами; старшого зъ нихъ, Стефана, 24-лѣтного многонадѣйного молодця, убивъ грôмъ на мѣсци а ôтця и другого сына лише поразивъ, та они оба онôсля прийшли до себе.

— **Порядки на нашихъ почтахъ.** Зъ Долины пишуть намъ: Дня 24 н. ст. с. м. зайшовъ я въ Долинѣ на почту зарекомандовати письмо. Урядникъ почтовый выдае менѣ своимъ звычаемъ польскій рецепись; я звернувъ єго назадъ и зажадавъ руского Анѣ на гадку не прийшло менѣ, що нароблю тымъ такого клопоту и заколоту въ бюрѣ. Мовь бы львôвска дирекція зъѣхала на ревизію, така метушня пôднялась; по всѣхъ закуткахъ почавъ п. почтмайстеръ нишати, чи не найдесь ще якійсь рускій рецепись зъ добрыхъ давныхъ лѣтъ. На щастье мое по чверть годинномъ гляданю выдобувъ ôнъ цѣлый нерозтинаный аркушь рускихъ блянкетôвъ, присѣлый порохомъ и споловѣлый ôдъ старости. Виправдѣ не гарно свѣдчить се и о рускôй публицѣ зъ Долины та околицѣ, бо доказуе, що она не допоминаесь о свои права, але зъ другои стороны може головною причиною сеи байдужности и той порядокъ на почтѣ: бо чей нѣхто не схоче выжидати по пôвъ годины на рускій блянкетъ. *А. П.*

— На почтѣ въ Самборѣ пропадають руски часописи. Може-бы пп. урядники почтовій зволили выдавати письма и часописи певнымъ людемъ зъ селъ, не першому лѣпшому, бо въ сей способъ, коли яке число часописи не запропаститься на самôй почтѣ, то ôдтакъ загине въ рукахъ того ôдбираючого. *Д.*

— **Шкôльный фондъ емеритальный** за рôкъ 1887 выказуе въ активахъ 162.919 зр. 95 кр., а въ пассивахъ 207.615 зр. 13 кр., такъ отже полишаеся недобôръ въ квотѣ 44.695 зр. 17 кр.

— **Програма** ц. к. школы политехничнои у Львовѣ на р. 1888/9 выйшла зъ друку и можна еи купити за 30 кр. у портіера въ головнôмъ будынку сеи школы, або въ книгарни Губриновича и Шмидта у Львовѣ.

— **Товариство гимнастичне Сокôлъ въ Тернополи** розпочинае курсъ шкôльный зъ днемъ 1 вересня с. р. Вписуватися можна въ чотирохъ послѣдныхъ дняхъ серпня ôдъ 10 — 12 год. рано, а ôдъ 4—6 год. пополудни въ канцеляріи товариства (въ давнôмъ заведеню Єзуитôвъ). Сего року порѣшило се товариство вызначити окрему годину до вправъ гимнастичныхъ для людей старшихъ вѣкомъ.

— **Въ справѣ розбôйничого нападу на лат.** священника въ Кукизовѣ ведеся енергично слѣдство якъ на мѣсци такъ и у Львовѣ. Арештовано вже кôлька осôбъ. О подрôбностяхъ сеи справы зô взгляду на само слѣдство годѣ розписуватись. То лишь можна сказати, що коли бъ оправдались пôдозрѣня, то фактъ сей кинувъ-бы сумне свѣтло на ôдносины середъ нашои суспôльности.

— **Землетрясенье въ Румуніи.** Въ недѣлю дня 19 с. м. о 7 год. рано далося почути досыть сильне землетрясенье въ Букарештѣ, Яссахъ, Браилѣ, Галацу и Буцевѣ. Въ сѣмъ послѣднôмъ мѣстѣ можна було почути три удары пôдземні, зъ котрыхъ два перші були слабші а третій сильнѣйшій и сполученый зъ сильнымъ пôдземнымъ гукомъ. Заразъ по землетрясеню настала сильна туча, котра тревала цѣлый день.

Вѣсти зъ Арх. Львôвскои.

Завôзваній до кан. институціи оо.: Теод. Леонтовичъ зъ Малехова по 20 вересню с. р. на Зашкôвъ и Іос. Вороцевичъ на Якимôвъ.

Дотацію зъ фонда религійного, 300 зр. рôчно, одержали на одинъ рôкъ оо.: прив. сотрудникъ О. Зарихта при пароху Іос. Скоморовскôмъ въ Березовици и Мих. Мосора при пароху Ант. Лежогубскимъ въ Рыбникахъ.

Ôдпустку на 10 днѣвъ одержавъ о. І. Стоцкій зъ Дашавы, заступати-ме о. Іос Шанковскій зъ Олексичъ.

Наука, штука и литература.

— **„Вперед! Збірник поезій.** Зібрав і видав Кирило Трильовскій. Випуск 1. Ціна 20 кр. Чернівці 1888. з друкарні Г. Чопна.“ Пôдъ такимъ заголовкомъ явилась книжочка въ малôй 16-цѣ, о 64 сторонахъ. Помѣщено въ нѣй 26 поезій, по части оригинальныхъ, по части перекладôвъ зъ россійского Некрасова, Надсона, и нѣмецкого Гайного та Феликса Дана. — Сей збôрникъ можна одержати въ редакціяхъ „Дѣла“ и „Зорѣ“ за надôсланьемъ 22 кр.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **Выказъ жертвъ, на будову новои церкви въ Залѣсю пôдъ Ряшевомъ.** *Зъ всходнои Галичины* надô слали: (Конець). Дрималикъ 1; Чайковскій 0·50; Хоминьскій 1; Слоньскій 0·50; Малярквич 1; Скобельскій 0·50; Поляньскій 0·50; Бѣлиньскій (Почаевичи) 0·50; Кишикъ 0·50; Куривчакъ 0·50; Рудавскій 0·50; Дашкевичъ 0·30; Леонтовичъ 0·30; Гарбиньскій 0·30; Левицкій 1·50, разомъ 11·10. Тростянець, о. Кончевичъ ôдъ себе и парохіянъ 4; Е. М., Поповичи 2; Бучачь, оо. Василіяне 5; Мостище, о. Авдиковскій 2; Войнилôвъ, о. Мацѣлиньскій ôдъ себе и прохожанъ 3·40; Вп. Марія Белей, мати редактора „Дѣла“ 1, разомъ 4·40. Сновичь, о. Матковскій 2; Пôйло, о. Кобляньскій 20; о Тимцюракъ ôдъ себе и прихожанъ 3, разомъ 23. Красне, о. Шкурганъ 1; Гаѣ коло Львова 5; Винники, о. Хоминьскій ôдъ себе и комитету церкви 10; Н. Н. въ Н. (Львôвъ) 2; Нисмичѣ о. Чарнецкій 2; Щирець, о. Тржесневскій ôдъ себе и братства 18; Коросняньскій деканатъ: Всч. оо.: Мерена 1; Прухницкій 0·50; Мѣйскій 1; Прислопскій 1; Ленчикъ 0·50; Пелехъ 0·50; Бонарôвка 3·21; Красна 2 33, разомъ 10·04; Зелень, Воєвудка 1·60; Медынъ, Качала 1; Деканатъ Ярославскій: 12 28; Бахôвъ, о. Федоровичь ôдъ себе и парохіянъ 4·73; Морохôвъ, складка въ церкви 1·50; Ременôвъ, о. Радецкій 2·65 разомъ всего: **248 зол. 07 кр.** — За щедрій тѣ дары, вспомагаючій насъ въ великôй нашôй потребѣ, а потѣшаючій насъ заявленою шляхотною солодарностю Преч. Духовеньства и люду до вспоможеня нашого дѣла, сердечну прилюдну подяку складаемо. Дальше вилываючій ласкавій датки будуть въ цѣли квитованя и публичнои контролѣ пôзнѣйше оголошенй. Ôдъ комитету для будовы новои церкви въ Залѣсю, дня 7 серпня н. ст. 1888. *Т. Ганасевичъ* ц. к. радця суду, *И. Негребецкій* душпастырь, *М. Пруць* господарь.

Телеграмы „Дѣла“.

Берлинъ 25 серпня. Цѣсарь Вильгельмъ выѣде при кôнци вересня до Монахіюмъ а зъ ôдси до Вѣдня, Риму и Неаполю.

Вѣдень 25 серпня. Архикн. Альбрехтъ выѣде 12 вересня на пруски маневры. — Цѣсарь Вильгельмъ запросивъ австрійску цѣсареву и архикн. Кароля Людвика въ кумы до свого наймолодшого сына.

Вѣдень 25. серпня. Гр. Кальноки выѣхавъ вчера до Хебу, щобы тамъ стрѣтитися зъ Криспімъ, котрый буде туды вертати зъ Карльсбаду.

Берлинъ 25. серпня. Приѣхавъ тутъ король даньскій а цѣсарь Вильгельмъ повитавъ єго дуже сердечно. Оба монархи поѣхали ôдтакъ до замку а по дорозѣ витала ихъ публика ентузіястично.

Лондонъ 25 серпня. Зброєнье французкои фльоты нѣбы то на пробу, беруть тутъ дуже на серіо и уважають за воєнну ознаку.

Римъ 25. серпня. Пôсля „Opinione“ маe нинѣ ôдôйти воєнна фльота до Леванты (побереже Малои Азіи, Сиріи и Єгипту); маe именно ôдôйти 10 бôльшихъ кораблѣвъ и певне число меншихъ суденъ торпедовыхъ. „Opinione“ каже: Выѣздъ сей зовсѣмъ несподѣваный выкличе певно богато коментарѣвъ. Наколи мы добре поінформованй, то привительство думае ôддаленьемъ фльоты ôдъ италійского побережа дати доказъ своєи мирнои политики заграничнои.

Надôслане.

Антика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 196—?

Спеціяльности и универсальній средства французкій и иншій, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншій фирмы оповѣщуванй.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 52 ? 2389

Д-ръ мед. Теодоръ Єндель

по студіяхъ на клиникахъ проф. Розенталя у Вѣдни и проф. Шаркота (Salpêtrier) въ Парижи ординуе въ хоробахъ нервовыхъ и жѣночихъ щоденно ôдъ 2—4

улиця Валова число 31.

Гистерію лѣчить гипнотизмомъ методою проф. Шаркота и П. Рихтера. 2119 45—9

„Заордынуймо

на **затвердженье** (хроничный запôръ) выгôдній **клистиры зъ глицерины**. Пигулки и тайній лѣкій щезнуть тогдѣ безъ слѣду. Скористаймо зъ сего збогаченя нашихъ засобôвъ лѣкарскихъ. Чи може що бути бôльше поєдинчимъ, менше небезпечнымъ, якъ маленька клистирка зъ глицерины, котрои нема бôльше якъ наперстокъ, щобы одержати сейчасъ певне, легке, безъ болю, обильне выпорожненье безъ болю въ жолудку и кишкахъ въ часѣ котрый хто собѣ обере и вызначить.“

Такъ звучить зазывъ окружного лѣкаря д-ра Анакера и статьѣ проф. Шницлера въ „Klin. Rundschau 1888 ч. 11“ и въ медич. газетѣ за листопадъ 1887. 2562 2—3

Всѣ лѣкарѣ, всѣ шпиталѣ, тикожь ц. к. загальный шпиталь у Вѣдни уживають клистиры зъ глицерины зъ знаменитымъ успѣхомъ.

Хемично-чисту глицерину маe кожда антика.

Маленьку клистиру до глицерины можна сховати въ кишени ôдъ камизельки; коштуе за надôсланьемъ готôвки **зр. 1·50**, франко до всѣхъ мѣсць по цѣлôмъ свѣтѣ. — За послѣпатою нефранковано **зр. 1·30**.

Купити можна у: **J. R. BUXBAUM**, Gummiwaarenhandlung, Wien, II. Czerningasse Nr. 4.

Важне для родичѣвъ и молодежи шкôльнои!

Скрипки, флеты, цитры, знаменитій струны и всякій иншій инструменты; дротъ фортепіяновый англійскій

найдешевше лише

въ головнôмъ фабричнôмъ складѣ

Ю. КАПРАЛИКА

У ЛЬВОВѢ,

де давнѣйше полиція,

на розѣ.

2569 1—3

WAARENHAUS

FILIP TICHO, BRÜNN

Krautmarkt Nr. 21 und Rathhausgasse Nr. 17

Берненьскій матеріи на зимовій убраня

въ знаменитôй якости 135 см. шир. зъ чистои вовны.

Цѣле зимове мужеске убранье 5 зр

ДОМАШНІЙ

ПОЛОТНА

повныхъ 30 лôктѣвъ.

1 штука 4/4 4.50 зр.
1 штука 5/4 5·50 зр.

РУМБУРГСКІЙ

апретованій полотна

5/4 широкій, особливо добрій на бѣлье мужеске.

1 штука зъ 30 лôктѣвъ зр. 6 50.

РУМБУРГСКІЙ ОКСФОРДЪ

(тревала барва)

въ найновѣйшихъ взôрцяхъ

1 штука 30 л. зр. 4·50.
1 штука 30 лôктѣвъ І. а. як. зр. 6·50.

ШТЕРНБЕРГСКІЙ KANEVAS

1 локоть широк.

въ розличныхъ краскахъ, пасменистый, мережчатый, зъ трѣвалою закраскою

1 штука 30 л. 3 зр.
1 штука 30 лôктѣвъ І. а. як. 6 зр.

ШИФОНЪ

дуже добра якôсть, знаменито надаeся для панôвъ, пань, дѣтей на бѣлье. 90 см. шир. 1 штука 30 л.

І. сорта 4·50 зр ІІ. с. 5·50 зр., ІІІ. сор. 6.50 и 7·50 зр.

Матеріи на жѣночій сукнѣ

найновѣйшои и найкрасшои моды чи на осѣнь чи на зиму 100 см. шир.

Одна сукня 10 метр. зр. 4 50.

Гуня-Ноппе

зъ чистои вовны

найновѣйше на осѣнній и зимовій убраня

1 убранье 10 м. 3 зр.

Жѣночій сорочки

повнои величины зъ доброго шифону и сильного полотна зъ широкими коронками.

6 штукъ 3.75

ОСТАНКИ

КИЛИМКОВЪ

10—12 м. довгій въ рôзныхъ краскахъ

лише І. а. як. 3.50 зр.

Зимовій хустки

3/4 довгій, чиста вовна 2 зр.

Double-Velour-Хустки

10/4 довг. чиста вовна 3·25 зр.

Модный Барханъ

въ найкрасшихъ взôрцяхъ дуже добрый до праня. 60 см. шир. 10 м 3·50 зр

Валерія-фланела

найновѣйшои моды на убраня 10 м. 3.80 зр.

Прôбки и цѣнники на зазывъ даромъ и оплачей.

2554 **Высылка за послѣпатою.** 2—10

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зô стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхаплюють зъ нечуваною скоростею. Сгéме сей, справедливо названый „Тайною красы“, ôддаляє въ тягу однои ночи всяку неделикатнôсть, стверднênье, червонôсть шкôры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ему красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нôчь, чудово захôвуе цвѣтъ ôдъ всякого стверднênя шкôры, якъ рôвно-жь и ôдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 32—?

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ, ул. Коперника Ч. 3., въ Краковѣ, Суконницѣ Ч. 20, въ Чернôвцяхъ Ринокъ Ч. 2.

поручаѣ свого выробу

до выгубленя насѣкомыхъ домашныхъ, ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

именно:

ФЕНИЛИНЪ
до вынищеня молѣвъ зъ зародишами въ сукняхъ, футрахъ и меблях, фляконъ **60** кр.

Грильонъ
выгубляе швабы, караконы, стоноги, сверкуны, щипавки, каралюки, прусаки и т. п. — фляконъ **30** кр.

Зела антимолевй
до перехованя футеръ, пуделко **30** кр.

МИКОТОНЪ
непохибне средство до выгубленя блощиць — фляконъ **50** кр.

ПАПѢРЪ АНТИМОЛЕВЫЙ
хоронить ôдъ молѣвъ футра, сукнѣ, портіѣры, заслоны и меблѣ, штука **3** кр.

ПОРОШОКЪ ПЕРСКІЙ
(дальматиньскій) до выгубленя блохъ и т. п. насѣкомыхъ, пачка **5**, **10** кр. фляконъ **20** и **30** кр.

ПАПѢРЪ НА МУХИ
штука **3** кр.

2529 16—?

АЛИХЕНІЯ
непохибне средство до вынищеня домашного гриба, киль0 **40** кр. при сто киль0 начинье даромъ.

НЕМА НѢЯКОГО БОЛЮ ЗУБОВЪ

при уживаню славнои въ свѣтѣ правдивои ц. к. надворного дентиста

Д-ра ПОППА Анатериновои воды до устъ

котра маѣ першеньство передъ кождою иншою водою до зубôвъ яко презерватива проти всѣхъ хоробъ зубôвъ, устъ и шыѣ, и при рôвночасномъ уживаню зъ 2177 18—26

Д-ра Поппа порошкомъ або пастою до зубôвъ

удержуе завсѣгды здоровй и красній зубы.

Д-ра Поппа Пльомба до зубôвъ

Найлѣпше средство до затыканя самому собѣ дѣравыхъ зубôвъ

Д-ра Поппа Мыло зелове проти всякихъ высыпокъ шкôрныхъ и такожь знамените до купелѣ.

Цѣна: Анатеринова вода до устъ 50 кр., зр. 1. — и зр. 1·40; Анатеринова паста до зубôвъ въ пушкахъ зр. 1·22; Аромат. паста до зубôвъ по 35 кр.; Порошокъ до зубôвъ въ коробкахъ 63 кр.; Пльомба до зубôвъ въ скриночцѣ зр. 1 — Мыло зелове 30 кр

Передъ закупномъ пôдроблюванои анатериновои воды до устъ, котра пôсля анализы мъститьно бôльтбй части здоровлю шкôдливй примъшки, остерiгаемся выразно

Головный складъ: Wien, I. Bognergasse 2.

Дôстати можна у всѣхъ аптикахъ, дрогеріяхъ и парфумеріяхъ.

ФРАНЦЪ ПРАЙСШНЕРЪ

концесіонованый майстеръ каменярскій,

такожь членъ товариства будôвничого у Львовѣ по довголѣтнôй практицѣ и роботѣ, передтымъ яко челядникъ управитель будôвель камѣнныхъ и застуиця будôвничого и т. д. отворивъ

НОВО УСТРОЄНУ

РОБôТНЮ КАМЕНЯРСКУ

при улици Жовкôвскôй ч. 86 у Львовѣ

и заосмотрився въ матеріялы камѣнній всякого рода а именно въ найбôльше розповсюдненый въ теперѣшныхъ часахъ камѣнь тернопôльскій зъ ново вынайденого знаменитого каменолому, рôзнобарвный, сѣрый, густый пѣсковець и доконуе вже ôдъ одного року рôзній роботы каменярскй **разомъ зъ осадженьемъ,** именно ступенѣ камѣнній, бальконы, цокулы, гзимсы и помосты камѣнній, шлюфованй, барвній. Памятники гробовй зъ доброго тернопôльского каменя, выробляе на запасъ рôзній памятники шлюфованй и рѣзблень, постументы огородовй, веранды, столы камѣнній и на цвѣты та т. п. Знаючися добре на будôвляхъ, наймаюся до каплиць, церквей пôдъ управою доброго проєкту. Поручаюся ласкавôй памяти Впов. Публики и просячи о ласкавй замовленя, остаю зъ глубокимъ поважаньемъ:

2548 3—6 ФРАНЦЪ ПРАЙССНЕРЪ.

Учителька

до удѣляня науки двомъ дѣвчатамъ и одному хлопчикови знайде примѣщенье на селѣ въ священичôмъ домѣ. Адресу подасть Ад- 2546 министрація „Дѣла“. 4—4

2566

Пѣвець церковный

зъ гарнымъ голосомъ, обзнакомленый зъ спѣвомъ нотнымъ, котрый умѣвъ-бы управляти заложенымъ вже хоромъ, може найти помѣщенье въ Кречовичахъ ôдъ 1 вересня. — Зголоситися напередъ треба листовно до Петра Левицкого, пароха въ Кречовичахъ посл. почта Каньчуга.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручаѣ добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 киль0 1·70 и 1·80 зр.

на провинціи:

4¾ киль0 8·70 и 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. спустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй оголошують ниший пôдъ назвою моего знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ей найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродае гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комісіонеръ, а ôдъ него ажь купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 169—?

Важне для Родичѣвъ!

Въ рускôмъ честнôмъ домѣ знайдуть помѣщенье, выгôдне и старанне, два ученики зъ шкôлъ народныхъ або низшои гимназіи. Близша вѣдомôсть въ редакціи „Дѣла“, або у панѣ Г. Зарицкои на Хорущинѣ, ч. 13, 1 поверхъ. 2557 3—3

Глядаю лекціи на село до ученикôвъ зъ шкôлъ народныхъ або низшихъ клясъ гимназіяльныхъ. За испытъ ручу. Близша вѣдомôсть подъ адресою: *Г. Г. въ Богданôвцѣ.* 2—3

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ

зъ якимъ ôдносяться майже ôдъ 20 лѣтъ до нашого „Якорного проганяча недугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаємо своею повинностею такожь тыхъ запросити до спробованя, котрй сего улюбленого средства домового ще не знають. Оно не есть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ, умѣстно** зложенымъ препаратомъ, котре справедливо заслугу, щобы его всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що многй хорй, котрй выпробовали другй дуже захвалювнй средства, **знôвъ таки до успѣшного Pain-Expeller-а** беруться. Черезъ порôбнаные власне пересвѣдчилися, що не лише **ревматичнй болѣ**, якъ **ломанье въ членахъ и пр.** а такожь **болѣ зубôвъ, головы, хребта, колькы и проч.** найпевнѣйше уступають черезъ натиранье „експелеромъ“. За **дешеву цѣну 40 кр.**, 70 кр, взгл. зр. 1·20 може навѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленй успѣхи доказують, надармо не выкидаються. Стерегтись треба передъ шкôдливыми пôдробленями и принимати лише „Pain-Expeller“ зъ знакомъ **якора** яко правдивый. На складѣ въ премногихъ аптикахъ, головный складъ: Apotteke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Близшй вѣсти подають: F. Ad. Richter et Cº. Вѣдень. 2161 45—51

Ваги децимальнй

о силѣ кильогр. 100. 150. 200. 250. 300. 400. 500.

за зр. 13·— 16·— 19·— 21·50 24·— 28·— 33—

Мѣры до збôжа на ¼ ½ 1 гектолитра

деревляній по зр. 2·50 5·— 6.75

зелѣзній „ „ 3·— 7·— 11·—

поручае

АНТôНЪ ГАЛЬСКІЙ

торговля зелѣзомъ у Львовѣ

Майданъ Маріяцкій ч. 9. 2542 4—6

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Матерія модна въ кратки, на сукнѣ жѣночій, зъ чистои вовны 90 цм. широка, 10 м. зр. 8·50.

WOLL-ATLAS, 90 цм. у всѣхъ модныхъ краскахъ, ширины, 10 м. зр. 6·50.

Кашмиръ, 90 цм. у всѣхъ модныхъ краскахъ, ширины, 10 м. зр. 4·50.

BAIGE, 100 цм. ширины, (найновѣйшій краски, 10 м. зр. 9·50.

Матерія брокатô, 60 цм. ширины, у всѣхъ краскахъ, 10 м. зр. 4.

Кретонъ, добрый до прания, на сукнѣ жѣночій, найнов. взоры, 70 цм. шир. 10 м. зр. 2·80.

Dreidraht, 60 цм. шир. ясно або темно сѣрый, 10 м. Іа. зр. 3·50. На. зр. 2.80.

Матерій на шляфроки, 60 цм. шир также на жѣночій сукнѣ) въ кратки, 10 м. зр. 2·50.

Гарнитуры покрывалъ, (2 на лôжко а 1 на стôлъ) зъ рипсу зр. 4·50. зъ джуты зр. 3·50

Занавѣсы джутовй, турецкй десень (2 бôчнй и 1 драперія) загально зр. 2·30.

КИЛИМКИ ДО ХОДУ, дуже тревалй, 10—11 м. довгй Іа. зр. 6—, На. зр. 3·50.

Ковдра до накрыванья, зъ атласу зр. 8·50, зъ гоцце зр. 3.

ПОЛОТНО ДОМОВЕ, 29 вѣдень. лôктѣвъ, 1 штука 5·50. ¼ зр. 4·20. ¼ зр.

Веба-Кингъ, 30 лôктѣвъ, лѣпша ôдъ полотна, 1 шт. ¼ зр. 7·50, ¼ зр. 5·80.

ШИФОНЪ, 30 лôктѣвъ, 90 цм. шир. 1 шт. Іа. зр. 5·50, На. зр. 4·50.

ОКСФОРДЪ, 29 лôктѣвъ, найновѣйшй взоры, 1 шт. Іа. зр. 6·50, На. зр. 4·50.

КАНЕВАСЪ, на простирала, 29 лôктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. 6·, На. зр. 5·20.

Адамашковый Градъ 30 лôктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. 5·50, На. зр. 8·50,

СКАТЕРТИ, полотняній, у всѣхъ краскахъ, 3 шт. ¾ зр. 2.— ¾ зр. 1

СЕРВЕТЫ, полотняній, ¼ въ квадратѣ, 6 шт. зр. 1·20.

РУЧНИКИ, полотняній, 6 шт. зъ тороками зр. 1·80 зъ бордюрою зр. 1·20.

ПРОСТИРАЛА, несшиваній, 2 м. довгй, 1½ м. широкій, 1 шт. зр. 1·50.

СТѢННИКИ, зъ джутового полотна, комплетній, великій, 1 шт. Іа. зр. 1·40, На. 90 кр.

Коцики передъ лôжко, найновѣйшій десень, зъ флянелю, 1 пара зр. 2., зъ джуты зр. 1·30.

Взôрцѣ даромъ и франко.

2346 26—26

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручае Впов. П. Т. Публицѣ свôй выключный складъ

Россійскои гербаты.

Одержуе правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручае ей пôсля пôбочь стоячого цѣнника ☛

Замовленя залагоджуеся найретельнѣйше и скоро, такожь за послѣплатою, опакованье франко.

☛ Особливо звертаеся увагу на Знаменитй роды К. & С. Попова.

		зр	кр
Кайсовъ, знам. чорна	½ киль0	1	60
„ „ мелянжъ	„ „	1	80
Сушонгъ, знаменита	„ „	2	—
„ найлѣпша	„ „	3	—
Мелянжъ каравана	„ „	4	—
Фу-чу-фу (Ч. I.	„ „	3	20
„ (Ч. II.	„ „	4	60
„ (Ч. III.	„ „	6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ 1 р. 60 р.		2	40
„ („ 2 „ — „		3	—
„ („ 2 „ 50 „		3	75
Высѣвки (знаменита	½ киль0	1	60
„ (Г. prima	„ „	1	80
„ (non plus ultra	„ „	2	50

☛ Ласкавй порученя почтою, опакованье франко. 2475 13—20

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при пляитахъ (рôгъ Рынку Клепарского)

поручае власній выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часôвъ, приносячу хорому неоцѣненй, спасенній користы, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшй признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокезича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численной моей практицѣ уживавъ я перерôбки лѣчничй выгаданй и выроблень Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованй. Препараты Вашй ôдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не пôдпадали розкладови, приемній въ уживаню а певнй въ бажаныхъ наслѣдкахъ. Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови мое цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатôмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львôвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Короля Людвика.

Вино хиновe, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнôсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хиновe зъ зелѣаомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збôльшаючи скôлькôсть тѣлокъ крови, змôцняючи жолудокъ пôдносить апетитъ, лѣчить загальній ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальесцентôвъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збôльшаючихъ рухи хробачковй кишокъ черезъ то легко розвôльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повторяючихъ-ся здутяхъ, довготреваючôмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивôй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краевыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пôдносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнôмъ атонiи кишокъ у людей старыхъ, дуже помôчне у дѣтей зле ôдживлюваныхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрôвнана помôчь въ сильнôмъ болю головы. Ложочка ôдъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршй и найдолегливѣйшй нагнѣтки. По насмароваю нагнѣтокъ сейчасъ перестае болѣти, а въ 24 годинахъ ôдпадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кôлькоразовôмъ ужитю найбôльшй болѣ ревматичнй, пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапариліянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ збисутя сокôвъ и зъ ôдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зô свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрй вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякй закатареня легкихъ и грудей, зафльегмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20.

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный бувае рôвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковй. Средство знамените и незрôвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка. Цѣна 35 кр. 2519 62—0

Замовленя выконуеся ôдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тй:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробôвъ, якъ моей женѣ, котрй надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надôсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшôвъ д. 3 липня 1887 р. *Леопольдъ Ковaликъ* (Рыбникъ, Oberschleśien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнôсть Вашихъ выробôвъ, досвѣдчивши на собѣ. — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій* директоръ фабрики цукру.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. подяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарôвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокôй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашй выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшôмъ розвою своихъ выробôвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ*,

Крakôвъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ôдъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый бôль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншй долегливости, уживъ я кôлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрй зробили менѣ надзвычайну пôльгу, що посвѣдчаю згôдно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ*, Ряшевъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

Марка охоронна выробôвъ аптикаря ПЕТРА КРОКЕВИЧА въ Краковѣ.

☛ При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись. ☚

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей**. — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь**. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 180. Львôвъ, Второкъ 16 (28) серпня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ свят о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. Надосланé по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямації неопечатані вôльній ôдъ порта. — Поодинокé число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Всякй облигації, листы заставнй, ренты, акціи ôанковй и зелѣзничй, лôсы державнй и приватнй купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЬ ДОМЪ ôАНКОВЫЙ И КОНТОРА ВЫМѢНЫ.

Порученія зъ провинціи сейчасъ залагоджуются, безъ дочисленія провизіи.

ÔДОЗВА

до всѣхъ Патріотôвъ Выборцѣвъ зъ округôвъ выборчихъ: „Снятинъ-Заболотôвъ“ и „Рудки-Комарно“.

Дорогй Братя!

Дня 3. л. вересня 1888 р. (въ понедѣлокъ) ôдбудуться выборы двохъ послôвъ до сойму краєвого въ Вашихъ округахъ выборчихъ: **„Снятинъ-Заболотôвъ“** и **„Рудки-Комарно“** — въ сторонахъ рускои части краю, зъ куріи меншихъ посѣлостей. Прийшла пора и часъ Вамъ, Дорогй Братя, высказати публично голосъ народу — заявляючи свобôдно: хто Васъ має заступати передъ лицемъ краю и свѣта! Въ руки послôвъ, котрыхъ Вы нинѣ выберете по своєй воли — якъ се законы конституційнй и Найяснѣйшій Монархъ намъ запоручили — ôддайте судьбу тысячѣвъ народу зъ Вашихъ округôвъ: **воля выбраныхъ послôвъ — стане за волю народу.** Що скажуть и зроблять тотй послы, тото и буде!

Бôльшй або меншй податки, змѣна давныхъ и постанова новыхъ законôвъ, пошановане правъ нашои св. Церкви и нашого св. обряду, нашй свободы громадскй и народнй та добробытъ въ краю — отъ се справы, що ихъ послы рѣшають!.. Тому то справа выборôвъ вельми важна для насъ всѣхъ, Дорогй Братя, а грѣхомъ тяжкимъ було-бы легковажити собѣ справу выборчу, або за юдинъ грôшь продавати нашъ народный рускій прапоръ!

Грѣхи нашй зъ давного видимо самй добре — нарѣкаємо на неодно, а погадаймо теперь, що мы самй тому виноватй.

Выбираймо нашихъ справедливыхъ народныхъ послôвъ, що насъ будуть розумѣти и слухати, що за нами стануть при кождôй нагодѣ та не дадуть намъ заподѣяти кривды, а инакше намъ буде! „Въ своєй хатѣ, своя правда, и сила, и воля!...“

Пôдписане руске Товариство политичне: „Народна Рада,“ що поклало собѣ за цѣль: перевести въ дѣло признану конституцією народови рускому рôвноправнôсть и боронити правъ єго, на Вашь зазывъ, Дорогй Братя, и сповняючи Вашу волю — затверджує симъ представленыхъ Вами на послôвъ до Сойму краєвого, а се зъ округа выборчого: **„Снятинъ-Заболотôвъ“ Всч. о. Кирила Гаморака священика зъ Стецевои**, а зъ округа выборчого, **„Рудки-Комарно“** Всч. о. **Михаила Матковского, священика зъ Горожаны Великои.**

Завзываємъ отже всѣхъ Васъ патріоты Выборцѣ:

Васъ Всечестнѣйшій Отцѣ духовнй, котрй все зъ повнымъ пожертвованя патріотизмомъ боретеся за справу народну, Тебе свѣтска Интелигенціє що такъ радо идешь въ нарôдъ и подаєшь єму помôчну руку, и Васъ панове Господарѣ и Промысловцѣ кождого стану, що Вамъ дорога Ваша честь и всеи Руси — станьте неустрашимо якъ одинъ мужь при тыхъ выборахъ дня 3 л. вересня 1888 р. и ôддайте всѣ свои голосы на сихъ кандидатôвъ Вами выбраныхъ, а нами затвержденыхъ!

Най володѣє Вами духъ згоды и любови ôтчины, тои рôднои Неньки-Землицѣ, а усобицѣ и незгоды най щезнуть передъ лицемъ справы публичнои. Крѣпкй духомъ и вѣрою ставайте на пиръ чести и самопожертвованя, идѣть на борбу въ имени свого права народного!

Кождый зъ Васъ знає, що за нами стоять: право и Найяснѣйшій Нашъ Монархъ, справедливôсть и Богъ!

Борба наша честна, а побѣда мусить бути наша!

Борътеся — поборете
Вамъ Богъ помагає,
За Васъ сила — за Васъ воля,
И правда святая!

Руске Товариство политичне: **„Народна Рада“.**

У Львовѣ дня 27 л. серпня 1888 р.

Д-ръ Александеръ Огоновскій,
голова Товариства.

Д-ръ Кость Левицкій,
секретарь.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

VI.

За цѣсаря Франця II. узнано знôвъ выразно право пропинаціи въ Галичинѣ декретомъ канцелярiи надв. зъ 22 падолиста 1798 ч. 3670. Въ декретѣ тôмъ читаємо постановленя: 1) що право продукованя и шинкованя напиткôвъ въ Галичинѣ прислугує въ приватныхъ и духовныхъ добрахъ грунтовôй зверхности (der Grundherrschaft); въ мѣстахъ королѣвскихъ загалови обывателѣвъ (dem Inbegriff der Bürgerschaft), а въ другихъ мѣстахъ и мѣсточкахъ прислугує оно жителямъ о стôлько, о скôлько посѣдателѣ тыхъ мѣстъ и мѣсточокъ здали на нихъ добровôльно своє право за вынагородою або и безъ неи — и 2) що право удѣляти позволенье на предпринятье выробу горѣвки служить такожь мѣсцевôй зверхности, бо ѣй найлучше мусить бути вѣ*домою можнôсть удержаняся предпривемця* зъ тои галузи промыслу.

Исторія австрійского законодавства зъ початку теперѣшного столѣтя не богато записала законôвъ и розпоряджень, котрй бы дотыкали мериторичнои стороны права пропинаціи — выдавань въ тôмъ часѣ законнй постановы въ тôмъ предметѣ були або регулятивами, дотыкаючими формальнои стороны тои институціи або що найбôльше ôдносились до означеня, котрй напитки суть предметомъ пропинаційного управненя.

Що-до послѣдного пытаня, то поминаючи досыть численнй въ тôмъ предметѣ выданй розпорядженя, можемо принять яко правило, що въ Австріи, такъ якъ и въ Польщи ôдносилось право пропинаціи лишь до краєвыхъ напиткôвъ, т. є. выроблюваныхъ зъ плодôвъ власного краю.

До пропинаційныхъ напиткôвъ не належало нѣколи вино. Вправдѣ въ часѣ, коли Галичина перейшла пôдъ панованье Австріи и коли середъ пануючого загального розладя объемъ права пропинаційного розширено до дуже широкихъ границь, присвоили собѣ були управненй такожь и выключне право вышинку вина, однакъ вже патентомъ зъ дня 16 червня 1786, о котрôмъ згадували мы высше, знесено (§. 58) всякй оплаты, наложенй дворами пôдъ назвою мыта, чопового або взагалѣ якою будь назвою на торговлю вина, якъ-неменше знесено право до складу вина, яке присвоили собѣ деякй властителѣ дôбръ. Декретами же надворн. канц. зъ 3 червня 1819 ч. 16731 [15]) постановлено выразно, що вино не належить до напиткôвъ, обнятыхъ въ Галичинѣ правами пропинаціи.

Такъ само постановлено губерніяльнымъ декретомъ зъ 24 цвѣтня 1795 ч. 10047, що право пропинаціи не дотыкає дрôжджей, выварôвъ и браги.

Въ р. 1811 выдано въ Австріи загальну книгу законôвъ обивательскихъ (кодексъ цивильный), котрои постанови обняли всѣ приватно-правнй ôдносины всѣ институціи приватного права. О правѣ пропинаціи нема въ тôй книзѣ и найменшои згадки. Єсть то знов одинъ зъ численныхъ доказôвъ, що тогдѣшне законодавство не узнавало пропинаціи правомъ приватнымъ а лишь управненьемъ публичнымъ, плывучимъ зъ доминикальнои юрисдикціи. Що бôльше, кодексъ цивильный ствердже то навѣть выразно въ §. 1146. Въ параграфѣ тôмъ сказано, що устроєви кождои провинціи и законамъ политичнымъ полишаєсь означенье, якй ще другй, кромѣ наданыхъ въ тôмъ кодексѣ, правнй ôдношеня заходити можуть мѣжь ужитковымъ а головнымъ властителемъ землѣ, а спеціяльно якй суть взаимнй права и обовязки мѣжь властителями селъ, а пôддаными.

Кодексъ цивильный вказавъ выразно тою постановою, що всѣ тй ôдношеня, котрй истнували тогдѣ мѣжь паномъ а пôддаными а що-до котрыхъ кодексъ цивильный нѣякихъ не мѣстить постановъ, належать до обсягу нормъ публичного права, суть одже публичноправными ôдношенями. Розумѣєсь отже и выходить ясно зъ того, що институція пропинаціи, яко необнята кодексомъ цивильнымъ,

[15]) Prowincyonalny zbiór praw królestwa Galicyi i Lodomeryi. Lwów 1819. — Стор. 177.

„Добрый обычай“ въ свѣтлѣ науки.

Борбу противъ узôвъ конвенієнціи звыкли мы уважати постулятомъ суспôльного поступу. Неуважанье на взгляды „честного обычаю“ вязали мы зъ прикметами сильнои волѣ и полету мысли. Борба зъ конвенієнцією була въ нашихъ очахъ неначе-бъ протестомъ супроти неволѣ, бо-жь кожда одиниця обмотана навкруги єи приказами, двигає єи немовь прикованый до своихъ тачокъ галерникъ.

Квестіи, обнятои словами „не выпадає“ приглянувся, наложивши на нôсъ критичнй окуляры, нѣмецкій професоръ зъ науковои точки погляду. На диво выйшовъ результатъ діяметрально звычайнымъ поглядамъ на сю справу противный. Ґетинґскій професоръ Рудольфъ Иерингъ зовеся ученый, що занявся розслѣдженьемъ сего пытаня въ славнôй своѣй праци „der Zweck in Recht.“ Надъ правомъ и справедливостею, обычайностею и моральностею застановлювались великй головы вже по тысячь разôвъ, для дрôбныхъ нормъ внѣшного суспôльного обычаю лишився лише усмѣхъ сожалѣня.

Выдалось тому зъ-разу рѣчею особливою, що ученый той мѣры, що Иерингъ, примѣнивъ всю свою енергію до розслѣду такои незначнои, здавалось-бы, рѣчи. „Сходивъ я до найнизшихъ верствъ щоденного житя“, оповѣдає авторъ въ передмовѣ „на улици и въ смѣтнику збиравъ я мôй матеріялъ, а зôбраный въ той спосôбъ пôддававъ науковôй анализѣ зъ тою самою точностею, зъ якою звычайно слѣдивъ за найвысшими проблемами.“ Рѣчь вымагала великого накладу працѣ — книжка выйшла въ 1000 майже сторôнъ — а результатъ спекуляціи умственного труженника ось якій: „честный обычай, внѣшна форма нашого поведеня має таку саму вагу для цѣлого суспôльного организму, якъ право и моральнôсть; публична опинія — сплетнѣ — суть такъ само важнымъ моментомъ суспôльнои моральности, якъ совѣсть а хто ломить „добрый обычай“, не зважаючи на „лихй языки“, той робить заразомъ и первый переломъ въ моральности.

Авторъ не перечувавъ навѣть зъ разу важности проблємы. Ôнъ звернувъ на ню свою увагу при розборѣ иншои квестіи. Въ наведенôй праци поставивъ ôнъ собѣ ôдповѣсти на пытанье, пощо на свѣтѣ цѣлого апарату права и судôвъ? Ôдповѣдь на то пытанье дає Иерингъ ось яку: Понятье права зрослося зъ єствомъ чоловѣка. Бувають народы, що не мають свѣдомости о истнованю Бога, однакъ нѣ одинъ етнографъ не розслѣдивъ ще народу безъ певного внѣшного порядку истнованя. Чоловѣкъ єсть ζῶον πολιτικόν; якъ мурашка або якъ пчола не може ôнъ истнувати самъ, безъ круга одиниць того самого, що ôнъ, роду. Однакъ спôльне пожитье найменшого навѣть колѣсця товариского не дасться подумати безъ певныхъ нормъ, котрыми обмежуєсь самоволя одиницѣ, котрыми въ интересѣ цѣлости гамуються єи порывы и промахи. Поза тыми нормами стоить примусъ — ихъ сторожа — они суть конечными засновами суспôльного житя. Безъ права и примусу не дасться подумати суспôльный организмъ, якъ не можна собѣ подумати ростины безъ певныхъ правъ хемичныхъ.

Однакъ право и справедливôсть не выстають ще до житя суспôльности. Суть дѣланя людскй для загалу незмѣрно важнй, суспôльному организмови засновнй, до котрыхъ правомъ и екзекуцією не можь нѣ наклонити, нѣ зневолити. Примѣромъ любовь жѣнки, любовь матери не дасться приказати параграфомъ, а прецѣ єсть она конечною засновою истнованя народу. На нѣй спочиває дôмъ, а дôмъ єсть для суспôльности тымъ, чимъ комôрка въ организмѣ: послѣдною причиною всего житя, жереломъ силы. Такихъ случаѣвъ, де порядокъ правный не єсть въ силѣ вплынути на интересъ цѣлости, єсть легіонъ и зъ того боку право потребує ще конечного доповненя, щобы людске товариство могло истнувати.

Однакъ єсть ще инша, неменше важна причина, котра въ примусѣ и карѣ не видить ще поруки истнованя суспôльности. Право, котре насъ не бачить, не истнує для насъ — єго рамя не сягає дальше, якъ єго око. Де не видко караючои руки справедливости, тамъ право було-бы безсильне; наколи-бъ оно обмежало всѣ потребы, запоручуючй истнованье товариства, то вся суспôльнôсть стояла-бъ до правного порядку въ тôмъ самôмъ ôдношеню, въ якôмъ стоить до него теперь мала єи частина, спинена въ дѣланю страхомъ передъ карою: злочинцѣ.

Хто-жь стараєсь тамъ, де право и примусъ не могуть нѣчого вдѣяти, а безъ чого суспôльнôсть не може истнувати? Чій голосъ починає звучѣти, де право замовкло або де єго уже не чути? Тымъ доповненьемъ права єсть моральнôсть, що єи проповѣдає священикъ яко науку небесну, єсть право етичне, що прибѣгає зъ пôдмогою праву державному. А засудъ моральный, судъ т. зв. опинiи публичнои, єсть по части певнѣйшій и строгійшій, якъ сентенція суду. Вже-жь переконує насъ кожда днина, що псигологичный примусъ суспôльности єсть сильнѣйшій ôдъ механичного примусу державы и що почасти лекше ухилитись ôдъ караючои руки справедливости, якъ ôдъ засуду публичнои опинiи.

Такъ пôзнали мы двѣ силы, право и мораль, що рôзными дорогами стремлять до тои самои цѣли: запевнити засновы истнованя цѣлости и нагнути одиницю до службы интересамъ всѣхъ. Для захованя людского роду служить однакъ ще трета сила: „честный обычай“.

Єсть тысячь такихъ рѣчей, що не супротивлюються нѣ праву, нѣ моральности, а котрыхъ таки безкарно не вôльно сповняти.

Право не зборонює того, щобы молодый чоловѣкъ товаришивъ на кождôмъ кроцѣ молодôй жѣнцѣ старшого мужа. Наколи ще довгъ вдячности вяже примѣромъ молодця до гостинного дому а и ôнъ и молода газдиня найкрѣпше о тôмъ пересвѣдченй, що мѣжь ними не може зайти инше ôдношенье, якъ сердечна приязнь, чи єсть въ тôмъ що противного морали? Нѣ, мораль якъ-разъ такъ наказує. Право и мораль усвячують дружбу мѣжь тыми трома людьми, а прецѣ — рѣчь дивна — они не уйдуть загальнои наганы. Длячого? Тому, що теорія допускає можливôсть идеальнои дружбы мѣжь гарною невѣстою а молодымъ чоловѣкомъ, однакъ практична суспôльнôсть и буденный розумъ товариства не мають до краснои теорiи довѣрія и зборонюють устами „честного обычаю“ таку дружбу.

Длячого жь „добрый обычай“ зборонює те? Тутъ дѣло таке саме якъ зъ огнемъ. Оно не противне анѣ справедливости, анѣ морали, ити черезъ улицю зъ незакрытымъ огнемъ, мимо того ловить мене полиція на першôмъ кроцѣ. И найменше полумя треба берегти охоронюючою лѣхтарнею, наколи хочемо уникнути нищачои пожежи: щобы уйти шкоды, треба здавити небезпечнôсть.

Право и мораль звертаються своими мечами супроти того, що єсть шкôдне, то-жь потребують они доповненя въ напрямѣ небезпечности шкоды, бо инакше не сповнять они своєи цѣли въ 99 на 100 случаѣвъ. Не досыть того, зборонити щось и очѣкувати, ажь хтось стане виноватымъ и пôдпаде карѣ, чи то тюр-

єсть институцією публично-правною и пôдпадає пôдъ тѣ нормы, якимъ пôдпадають въ загалѣ права публичнѣ. Єсть то дуже важный моментъ зъ огляду на право австрійске. То выразне вказанье на публично правный характеръ пропинации зъ становиска обовязуючого права австрійского мусить очевидно мати бдповѣдный вплывъ на способъ знесеня, взглядно выкупна того права.

Въ р. 1820 увôйшло право пропинации въ колизію зъ оголошенымъ пôдъ днемъ 8 грудня 1820 патентомъ о привилегіяхъ на новѣ вынайденя. Пôсля постановъ того патенту, кождый, кому привилегію на вынайденье признало правительство, мавъ выключне право дотычну рѣчь продукувати. Чуткѣ и ненарушимости своихъ правъ дуже пильнуючѣ властителѣ селъ пôдняли сейчасъ пытанье, що буде тогдѣ, коли хтось не маючій пропинаційныхъ управнень зробить яке вынайденье въ броварництвѣ або горальництвѣ. Патентъ на то вынайденье дававъ-бы єму право выключнои продукціи подôбнымъ вынайденьсмъ улѣпшеного напитку, однакъ то нарушило-бы зновъ управненя пропинаційнѣ доминикальныхъ властителѣвъ и мѣстъ. По довгихъ переправахъ и по прихильнôмъ припорученю справы галицкою губернією прихилилось въ кôнци и центральне правительство на сторону права пропинації. Постановленьемъ цѣсарскимъ зъ 4 падолиста 1825, оголошенымъ декретомъ канц. надв. зъ 24 падолиста 1825 обмежено законъ о привилегіяхъ о стôлько, що не мôгъ ôнъ нарушувати права пропинації. Значило то тôлько, що привилегіи на вынайденя були въ обсязѣ броварництва и горальництва можливѣ хиба для самыхъ пропинаторôвъ.

Тое постановленье спиняє въ интересѣ пропинації розвитокъ промыслу и тымъ самымъ оно вже невôдповѣдне и несправедливе, кромѣ того єсть оно такожь зовсѣмъ нельогичне, бо пôдтягає пôдъ объемъ пропинаційныхъ управлень навѣть предметы ще не истнуючѣ, будучѣ. Тымъ постановленьемъ пôшло австрійске правительство дуже далеко въ хосенъ пропинації, було то розширенье єи объему, котре стало пропинаторамъ вповнѣ достаточнымъ еквивальентомъ за тѣ обмеженя, якѣ впровадило що-до пропинації законодавство зъ часôвъ Іосифа II.

А и обмеженя тѣ потратили вже були въ значнôй части свое значенье. Пôльги, якѣ старалось правительство подати пôдданымъ були, якъ мы то вже выказали, въ практицѣ зовсѣмъ безъуспѣшнѣ такъ, що станъ права пропинації и объемъ єго управнень, якѣ фактично сповняли управненѣ, бувъ въ першôй половинѣ того столѣтя майже такій самъ якій застала Австрія въ хвили прилученя до неи Галичины зъ пôдъ Польщи.

Станъ такій тревавъ безъ змѣнъ фактичныхъ и безъ важнѣйшихъ реформъ зъ стороны законодавства ажь до р. 1888. Рôкъ той, кладучи конець доминикальнôй власти въ Галичинѣ, мусѣвъ дôткнути и привязанѣ до неи права а мѣжь ними и право пропинації.

Рухъ выборчій.

Про правыборы въ Снятинщинѣ пишуть намъ зъ-ôдтамъ:

Хочь п. Ваґнеръ секретарь ц. к. староства старався всѣма силами перевести правыборы въ користь п. Мойсы, бо и просивъ и грознвъ, або, якъ сказавъ „Kur. Lwowsk-ій“, огнемъ и мечемъ переводивъ свою агитацію, то все таки зô смуткомъ переконався, що єму ôдъ села до села чимъ разъ гôрше ведеся; ба, въ передостатнôмъ селѣ ставъ ôнъ таки вже на певно догадуватись, що єму хтось пакости робить. И въ самôй рѣчи, якъ довѣдуюсь зъ певного жерела, псувало якесь лихе индивидуумъ — такъ называв п. Ваґнеръ кождого противника кандидатуры п. Мойсы — дуже єго роботу, бо почавши ôдъ Волчковець єму якось не дуже велося, особливо въ селахъ: Орелець, Дымиче, Хлѣбичинъ, Борщѣвъ, Ганькôвцѣ и Задубрôвцѣ, а въ Белелуи стало єму таки дуже маркотно, бо звѣстного тамошного „хруня“ выбрано вправдѣ „одноголосно“, але лишь єго власнымъ голосомъ.

И дѣйстно, мимо всякихъ заходôвъ згаданого агитатора польско-ôрменьского кандидата посольского, п. Мойсы, справа єго, особливо въ наведеныхъ селахъ, дуже лихо пôшла; въ послѣдныхъ двохъ селахъ не дали навѣть селяне тому агитаторови говорити. Въ Ганькôвцяхъ, головно за стараньемъ о. Глѣбовицкого, умѣли селяне такъ якось рѣчь повести, що на 16 жидôвъ а 14 ледви христіянъ голосуючихъ, выбрано мимо заходôвъ п. Ваґнера и мѣсцевого писаря жида Габшера (агента п. Мойсы) всѣхъ трохъ выборцѣвъ христіянъ, людей майже зовсѣмъ невныхъ. Зъ Ганьковець поѣхавъ п. Вагнеръ до Задубровець, але тутъ заставъ вже селянъ такъ упертыхъ, що они не дали єму навѣть промовити и захвалити выбору мѣсцевого дѣдича п. Антоневича. Найсмѣливѣйшимъ зъ голосуючихъ тутъ селянъ бувъ радный Василь Ткачукъ, котрый на слова п. Вагнера: „Выбирайте панове громадяне, такихъ людей, котрѣ не дались-бы нѣчимъ одурити, а тутъ мѣжь вами єсть лишь такій посивѣлый мѣжь вами дѣдичь“ — ôдповѣвъ: „Мы не маємо теперь нѣчого зъ дѣдичами“. П. Ваґнеръ на тѣ слова остовпѣвъ. Ткачукъ выкинувъ ôдтакъ за плечѣ жидкôвъ, що напхалися були до хаты, де ôдбувалися правыборы, а п. Ваґнеръ хочь-не-хочь мусѣвъ приступати до рѣчи. Тутъ выбрано самого Ткачука и двохъ другихъ дуже поважныхъ людей.

Въ Белелуи пôшло вже п. Ваґнерови зовсѣмъ зъ Петровои днины. Тутъ явилися були на мѣсце выбору и мѣсцевый парохъ о. Ив. Сѣнгалевичь, зъ помѣжь священикôвъ майже одинокій прихильникъ п. Мойсы, и єго товаришъ, дѣдичь зъ Белелуѣ. Та оба выставились лишь на смѣхъ. Селяне посмѣшкувались зъ нихъ та говорили: А они чого тутъ? Хиба хотять, щобы ихъ выбрати? Не у насъ! Оба сѣ панове дали кождый голосъ на себе, але коли побачили, що всѣ селяне якъ одинъ мужь дають голосы на иншихъ людей, навѣть дякъ и старшій братъ церковный, не чекали кôнця, але высунулись зъ встыдомъ, а селяне стали за ними накликувати зъ жидôвска: „Абе, абе!“

Въ справѣ выбору въ Снятинщинѣ одержали мы ще слѣдуюче письмо:

„Хочь „Kur. Lwowski“ оборону чести непрошеного кандидата на посла до сойму помѣщену въ ч. 235 той газеты досыть добре пояснивъ, то однакожь не завадить, ще и такій поясненя додати, о якихъ „Kurjer“ не знавъ. А не знавъ „Kurjer“ именно то, що „włościanie w radzie powiatowej zasiadający“ суть то селяне, котрыхъ при остатныхъ выборахъ до рады повѣтовои такими штуками упхавъ п. Мойса до рады повѣтовои, якими самого себе хоче теперь до сойму упхати противъ волѣ честныхъ селянъ. Були двѣ партіи, одна голосувала лишь на селянъ та декотрыхъ поважнѣйшихъ и любленыхъ священикôвъ. Друга мала въ своѣй серединѣ п. Мойсу, судію заболотôвского Хоржемского, п. Капрого, двохъ нашихъ загально поважаныхъ священикôвъ, одного честного селянина, въ повѣтѣ такъ поважаного, що єго выкинути и самъ п. Мойса ôдваги не мавъ а решта гниль повѣтова, котра и теперъ гнилею остала та кандидатуру п. Мойсы поставити мала. Що такій члены рады повѣтовои хочь кандидатуры п. Мойсы не поставили, однакожь єи попирають, то вѣдай нѣкого не зачудуе. Бôльше зачудуе, що навѣть деякотрѣ и зъ тои гнили, котрыхъ ulubionym rzecznikiem п. Мойса бути мае, здаєсь таки самъ п. Мойса своими рѣчами такъ опамятавъ, що єго кандидатуру анѣ ставили, анѣ попирають. Просили-бысьмо ще оборонцѣвъ п. Мойсы обяснити чому противъ волѣ єго, дôставшѣ-ся до рады два члены Николай Филипчукъ и Юрко Сандулякъ якось въ пану Мойсѣ залюбитися не могли, але отверто ôдъ разу до противного п. Мойсѣ табору всупили и теперь въ нѣмъ непохитно стоять? Оборонцѣ пишуть, що якась интелигенція кандидатуру п. Мойсы поставила. Мы дуже просимо хочь одно имя обявити свѣтови, „котре єго кандидатуру поставило, абы не було ôрменьске, властителя обшару двôрского, и до ставленя кандидатуры для куріи сельскои неуповажненого. — Отъ скажѣмъ собѣ правду, навѣть и Ормены кандидатуру п. Мойсы Росохацкого не ставили. П. Мойса самъ себе поставивъ, а соплеменники и товаришѣ теперь, коли ôнъ задалеко загнався, зъ чистого милосердія єго боронять. До теперь рôзно писали, що панъ Мойса єсть кандидатомъ польскимъ, польско-ôрменьскимъ и ôрменьско-жидôвскимъ, але переконавшися близше, пôзнали-сьмо, що п. Мойса Росохацкій єсть кандидатомъ своимъ власнымъ. Мы знаємо, що нашъ кандидатъ уступить, наколи п. Мойса пять честныхъ людей зъ т. зв. интелигенціи цѣлого повѣта наведе, котрѣ словомъ чести заручать, що єго кандидатуру поставили, заки ще самъ єи поставивъ и тую-жь зъ якого-будь переконаня попирають. Хвальну редакцію прошу, то все помѣстити, абы цѣлый свѣтъ знавъ, що у насъ можливо єсть навѣть цѣлкомъ накинутися.“ — *Николай Филипчукъ*, членъ рады повѣтовои.

Мы на се кажемо лишь тôлько, що хочь може и не вся интелигенція польска або яка тамъ ôрменьско-польска ставила кандидатуру п. Мойсы и хочь припускаємо, що п. Мойса може по найбôльшôй части накидуєсь самъ, то все-жь таки були люде, котрѣ ставили кандидатуру єго и длятого то „Kurjer Lwow.“ на нихъ бдкликуєсь. Русинôвъ снятиньскихъ не повинно се нѣчого обходити и они повиннѣ старатися всѣма силами переперти свого кандидата, коли хотять, щобы народови русскому лѣпше велося.

Агитаціи въ Македоніи.

(*Конецъ.*)

Въ першôй части сеи розвѣдки згадали мы про албанську газету „Скипетари“, выходячу въ Букарештѣ. Тутъ доповняємо звѣстку про сю газету и єи цѣль деякими новѣйшими датами.

„Скипетари“ выдаєся въ альбанськôмъ и румуньскôмъ языкахъ и єсть органомъ товариства Альбанцѣвъ, осѣвшихъ въ Румунии. Товариство се пôдъ назвою „Дрита“ завязалося передъ трома роками въ тôй цѣли, щобы межи Альбанцями ширити просвѣту черезъ выдаванье книжочокъ и газетъ для народу и розвивати альбаньску литературу та пôдносити альбаньского духа національного и тымъ способомъ пôдготовити Альбанцѣвъ до выступленя яко самостôйного народу, котрый лишь самъ одинъ мае право до Македонии и Альбании. „Дрита“ збирало и збирае великій сумы на свои агитації національнѣ, хочь треба и то зазначити, що богатѣ купцѣ альбаньскѣ неконче горнуться до сего товариства и не дуже єго пôдпирають. За то мае товариство значну помôчь ôдъ россійского консуляту въ Букарештѣ. „Скипетари“ выступивъ отже вже въ першôмъ числѣ дуже остро противъ байдужихъ Альбанцѣвъ и грозить обнародовленьемъ именъ тыхъ, що не схотять нѣчимъ причинятися для альбаньскои справы а зъ другои стороны обѣцюе такожь подавати до вѣдомости имена щирыхъ и великодушныхъ патріотôвъ. Характеристичнымъ єсть, що нова альбаньска газета выступила вже въ першôмъ числѣ дуже остро противъ змагань фанаріотôвъ и уважае ихъ за найбôльшихъ и найнебезпечнѣйшихъ ворогôвъ Альбанцѣвъ. Ся обставина може бути такожь малымъ доказомъ на то, длячого — якъ то загально теперь говорять — ôдносины межи петербургскимъ двôромъ а королемъ грецкимъ суть незвычайно холодні. Греція уважала завсѣгды и уважае Македонію и Альбанію яко спадщину по Туреччинѣ, котра выключно лишь ѣй належиться, тымчасомъ — якъ бачимо — иде зъ Букарешту, де дѣлае россійскій консуль Хитрово, агитація просто противна интересамъ и бажанямъ Греціи. На разѣ трудно лишь розрôзнити, що єсть причиною а що наслѣдкомъ: чи зъ Букарешту пôйшла альбаньска агитація длятого, що Греція по думцѣ россійскихъ политикôвъ за мало енергично бралася до дѣла, чи на ôдворотъ: Греція не могла розвивати живѣйшои агитації, бо Россія протегувала въ Македоніи елементъ альбаньскій.

Болгарска пропаганда истнуе вже ôдъ давна, але не стремить поки-що до политичного перевороту, а вдоволяєсь ширењемъ болгарского вплыву въ краю, щобы при рѣшаню всходного пытаня въ будучности занятн якъ найбôльше обшару и зъасимилювати єго зъ болгарскою народностею. Ся пропаганда спочивае длятого въ рукахъ дуже рухливого товариства шкôльного, котре зъ кождымъ рокомъ выказуе що-разъ значнѣйшій поступъ. Зъ-ôдки болгарскѣ агитаторы беруть дуже значнѣ неразъ сумы на агитації, то годѣ ôдгадати. До якихъ цѣлей стремить болгарска пропаганда, выказуе найлѣпше французка брошура Офейкова, що появилася недавно въ Филипополи пôдъ заголовкомъ: „Македонія яко посередничка пôдъ взглядомъ етнографичнымъ, историчнымъ и фильологичнымъ“. Авторомъ єи есть имовѣрно Атанасій Поповъ, першій секретарь болгарского ексархату, котрый заразомъ єсть такожь, якъ здаєся, управителемъ болгарского товариства шкôльного, а Офейковъ єсть лишь псевдономъ. Брошура та выкликала голосні протесты другихъ народôвъ въ Македоніи, а треба признати, що елементъ болгарскій єсть о много бôльше въ Македоніи розширеный, якъ то Греки хотѣли-бы доказати, и що болгарска народность сягае навѣть ажь до середнои Альбании, котра пôдъ взглядомъ національнымъ єсть досыть одностайна а зъ-ôдси ажь майже до побережа егейского и адріятского моря. Що въ Македоніи появляються ôдъ часу до часу ватаги болгарскихъ розбишакôвъ, то не можна за се винувати болгарску агитацію, бо ватаги тѣ суть часто дѣломъ россійскои агитації. Зрѣлый политичный змыслъ Болгарôвъ пробиваєсь и въ тôй пропагандѣ, котра вдоволяєсь на разѣ тымъ, що власне єсть важнѣйшимъ и бдповѣднѣйшимъ, и сѣе теперь, щобы въ будучности при щасливôй нагодѣ збирати тымъ богатшій плоды.

Велико-сербска агитація почалась доперва въ новѣйшôмъ часѣ и обмежуєсь тымчасомъ на давнѣ сербскѣ обшары Старои Сербіи и Косового-поля, стараєся однакожь зъ цѣлою енергією дôстатися рôвночасно и въ тѣ обшары, котрѣ вже Болгары захопили. О цѣляхъ тои пропаганды пояснюе насъ брошура: „Законодавство и сербски владаоци (данующѣ) XIV. вијека у Македонија“. Брошура та выйшла зъ державнои друкарнѣ въ Бѣлградѣ яко ôдбитка зъ газеты „Огачбина“, органу сербского министра просвѣты д-ра Владана Джорджевича. Сербска пропаганда стоить пôдъ управою бѣлградского товариства св. Савы, похожого на давнѣйшу Омладину. Помимо того, що пропаганда та дôстае запомогу по найбôльшôй части зъ Бѣлграду, то все-таки своими стипендіями клониться бôльше до Цетинѣ. Впрочѣмъ кн. Никита уважае згаданѣ обшары вже ôдъ давна своими, якъ свѣдчить о тôмъ слѣдуючій усгупъ зъ єго поематy: „Онамо, намо, да виджу Призренъ, тамо є моє“...

Въ сербскихъ газетахъ можна часто стрѣтитись зъ вѣстями, выходячими зъ окруженя чорногорского князя, пôсля котрыхъ панує въ Альбании повна анархія а скодарскій вали пôдмовляе своихъ одноплеменниковъ до нападу на Чорногору, щобы бдобрати ôдъ неи забранѣ давнѣйше провинціи. Вѣсти тѣ мають на цѣли лишь тымъ бôльше дразнити обѣ стороны, щобы на всякій случай довести до якого конфликту.

Румуньска пропаганда обмежаєсь лишь на то, що стараєсь охоронити Куцоволохôвъ (Цинцарôвъ) черезъ закладанье народныхъ шкôлъ ôдъ вынародовленя. Она не стоить въ нѣякôй звязи зъ румуньскимъ королевствомъ и може властиво уважатися „пропагандою турецкои идеи державнои“. Куцоволохи, розкиненѣ бôльшими або меншими громадами мѣжь другими народностями, вандрують лѣтомъ яко майстры и сокирники по цѣлôмъ Всходѣ, де яко добрѣ и дешевѣ робôтники знаходять легко роботу а зимою вертають назадъ до своихъ родинъ. Позаякъ они

мы чи совѣсти: суспôльнôсть повинна ити до того, щобъ до шкоды не допустити.

Чимъ взглядомъ права єсть полиція, тымъ єсть „добрый обычай“ для моральности: тысячѣ неплатныхъ шпѣгунôвъ слѣдять за тымъ, що кождый зъ насъ робить и ледво ôдкрыло жадне новины око яку товариску неправильнôсть, уже двигаються языки, уже твориться сплетня, уже перебѣгае зъ устъ до устъ и ширшае зъ кождою хвилею и нема силы на свѣтѣ, щобъ єи спинила. Однакъ благо тому, що завчасу ще зачувъ и примѣнивъ до себе голосъ доброго обычаю: гуски несчисліміѣ разы розбудили уже задрѣмавшу моральнôсть и выратували передъ ворожимъ нападомъ Капитоль честноты. Въ наведенôмъ случаю сповняе глухій шепôтъ повстаючои сплетнѣ, тѣ пальцѣ, що вказують на молодыхъ людей и свого мужа при всѣй злосливости и погани завертаючого очима товариства высоку суспôльну мисію — они зборонюють небезпечне, щобы не допустити шкôдного.

Ôдъ злыхъ языкôвъ терпить найбôльше нѣжный свѣтъ жѣночій. И въ тôмъ видко мудрôсть природы. Заблудженье жѣнки, особливо-жь невѣсты, на котрôй спочивае дôмъ и родина, єсть щось такъ страшно шкôдного для суспôльного порядку, що посѣпака, стоячій на сторожи доброго обычаю, мусить уже здавити небезпечнôсть найменшои небезпечнои искры. Для полиціи огневои єсть рѣчею рôвнодушною, чи той, що носить селомъ живу поломѣнь єсть пôдпалячемъ, чи може господарь бдироваджуе свого гостя темною ночею: она ловить ихъ обохъ. Такъ само дѣєся зъ добрымъ обычаемъ и ихъ полиціянтомъ: сплетнями. Вхоплять они въ свои полипові рамена кождого, хто противъ него провинився. Тому приказови честного обычаю мусять всѣ повинуватися, и неосторожній, въ рукахъ котрыхъ огонь ставсь причиною нещастя и тѣ, що зъ огнемъ умѣють обходитись, и тѣ, що суть певнѣ свого серця и своєи честноты, и тѣ, що тои певности не мають.

Одинъ философъ бувъ тои гадки, що не уродилась еще жѣнка, певна своєи честноты и серця. Припустѣмъ, що злосливôсть того человѣка була бôльша, якъ єго мудрôсть и що сильныхъ и слабыхъ женщинъ єсть по половинѣ. Наколи приказъ доброго обычаю мае взлядомъ тыхъ другихъ сповнити свою цѣль, то єму мусять пôддатись и сильнѣ, такъ якъ приказъ полиційный мусить бути всѣма выконуваный, осторожными и неосторожными. Тая сильного серця жѣнка, що терпить при своѣмъ боцѣ приятеля, пôдкопуе своимъ захованьемъ истнованье честного обычаю: єи повинностею єсть пôддатись загальнôй нормѣ, щобы тая умѣла довершити свое цѣлюще дѣло супроти слабои сестрицѣ. Правда, вмѣшанье полиціи въ дрôбнѣ дѣла того, що себе чуе безпечнымъ и сильнымъ, выдаєсь єму по части чимсь гидкимъ и достойнымъ погорды: таке саме чувство ôдозвеся певно и въ серци благороднои невѣсти, дôткненои ѣдею поганого языка. Однакъ нехай она не пробуе сягати рукою въ рôй шершенѣвъ. Упôръ зашкодить ѣй ще бôльше, якъ кинена полиціянтови зневага.

Выходить зъ того, що почутье власного достоинъства, почутье внутрѣшнои силы не повинно выкликувати въ насъ конфликту.

Въ кождôмъ человѣцѣ дрѣмае накорѣнокъ злои склонности, обычай мае якъ-разъ тую задачу, не допускати, щобъ ôнъ выросъ и берегти человѣка передъ єго власнымъ демономъ. Хто сповняе строго 1000 дрôбныхъ правилъ, той буде свобôдный ôдъ конфликтôвъ зъ моральностею: не завсѣгды вправдѣ, однакъ безъ всякого порôвнаня частѣйше, якъ коли-бъ мусѣвъ обходитись безъ охороны доброго обычаю. Тую рôзницю можемо змѣрити на першій поглядъ, кинувши окомъ на тѣ верствы суспôльности, де нѣжный звычай не внѣдрився, и на клясу середню и высшу товариства, де добрый звычай мае свою властиву отчину. Дѣвчина низшои верствы може выходити вечеромъ зъ дому безъ товариства, чого добрый обычай зборонюе дамѣ. Якій выходить зъ того результатъ? Що процентъ заблудженъ стае тымъ высшій, чимъ низше злазимо на драбинѣ суспôльнôй.

Було-бы се рѣчею облестного фарисейства, велику рôзницю въ числѣ заблудившихъ глядѣти въ бôльшôй моральнôй вартости дѣвчатъ середныхъ и высшихъ станôвъ, а не признати тутъ заслуги обычаю, котрый береже своею охоронною рукою жѣнку такъ званыхъ лучшихъ клясъ передъ тыми небезпечностями, котрымъ улягають примѣромъ робôтницѣ въ фабрикахъ.

Другій драстичный примѣръ. Въ добрôмъ товариствѣ сидять въ узкôй просторони тои самои свѣтлицѣ люде противныхъ собѣ поглядôвъ и интересôвъ. Лучиться, сѣдають при тôмъ самôмъ столѣ смертельнѣ вороги. Всѣ они пôддаються однакъ приказови обычаю и етикеты. Инакше въ шинку простолюдина: противнôсть выкликуе тамъ сварню. По словахъ приходить черга на кулаки, ôдтакъ блысне пôднесеный нôжъ. Статистика побоѣвъ у мущинъ ôдповѣдае заблудженю жѣнокъ.

Зô взгляду, що порушена тутъ справа єсть часто предметомъ розговорôвъ въ тѣснѣйшихъ кругахъ приватныхъ, подаємо тутъ судъ о нѣй славного ученого Нѣмця.

Ка.

суть дуже привязанї до свого языка, — они говорять зъписованою румуньскою бесѣдою — тому удержують, де лишь того потреба, свои власнї школы безъ всякихъ политичныхъ цѣлей. Порта ъдноситься до ихъ змагань прихильно и надала имъ школьного инспектора въ особѣ Апостола Маргарита, котрый и веде цѣлу школьну пропаганду мѣжь Куцоволохами.

Вкънци належить ще згадати о пропагандѣ католицкъй, котра всюды стараѣсь навертати православныхъ на унію, и въ тъй цѣли порозсылала кълькохъ хорватскихъ священикъвъ по всѣхъ значнѣйшихъ мѣстахъ Македонiи, а недавно тому навѣть до Вранѣ, пограничного и найдальше на полудне положеного сербского мѣста. Католицку пропаганду въ Македонiи и Альбанiи ведуть головно Францискане а въ новѣйшихъ часахъ почали тутъ крутитися такожь и Змартвыхвстанцѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Вчера розпочалися вже засѣданя стирiйского сойму. Соймъ сей буде радити ажь до першихъ днѣвъ жовтня.

Въ Чехахъ ведеся завзята борба мѣжь старо- и молодо-Чехами, а зъ борбы тои выходить чимъ разъ яснѣйше, що Чехи хотять конче домагатися привернення повныхъ правъ короны Вячеслава, а не можуть лишь згодитися що-до поступованя. Молодо-Чехи хотѣлибы выступати зовсѣмъ енергично и безвзглядно а старо Чехи уважають, що лѣпше ѣсть поступати розважнѣйше. Вельми характеристичною була выборча борба въ Молодъмъ Болеславѣ. Старо Чехи ставили тамъ свого кандидата Гонса; зъ выбору выйшовъ однакожь молодо Чехъ Яна. Молодо-ческї послы скликують на день 2 вересня велике вѣче, на котрѣмъ маѣ Грегръ говорити о правахъ ческого народу.

Министерство судъвництва поручило высшому судови краєвому въ Грацу, щобы повѣдомивъ всѣ нъдвластнї собѣ суды въ Стирiи, Каринтiи и Крайнѣ, що на будуче словеньскї оповѣщеня маються оголошувати въ языцѣ словеньскъмъ у всѣхъ трохъ урядовыхъ газетахъ згаданыхъ краєвъ коронныхъ. За засаду маѣся уважати, що оповѣщеня маються оголошувати въ тъмъ языцѣ, въ котрѣмъ було внесенье подане и залагоджене судомъ. Такъ то добиваються своихъ правъ Словенцѣ! А у насъ? Нема кому и ъдозватись про нашї кривды!

——

Найважнѣйшою справою дня ѣсть теперь безперечно зъѣздъ гр. Кальнокого зъ италiйскимъ президентомъ министрънъвъ, Криспимъ, въ Хебѣ (Eger). Якъ звѣстно, выѣхавъ Криспи по своѣй гостинѣ у кн. Бисмарка въ Фридрихсруге до своеи родины въ Карльсбадѣ а зъ ъдси пустився ъдтакъ въ дорогу до Италiи. Первѣстно мавъ ънъ вертати спѣльно зъ родиною, але въ послѣднъй хвили змѣнено програму и жена Криспiого постановила выѣхати одинъ день пъзнѣйше а ънъ самъ выбрався въ супроводѣ своихъ двохъ секретарѣвъ до Хебу, де станувъ минувшои суботы о 10 год. рано. На перонѣ двърця дожидавъ вже ѣго гр. Кальноки, котрый такожь мовь-бы зовсѣмъ несподѣвано выбрався сюды день передъ тымъ. Зъ гр. Кальнокимъ приѣхавъ бувъ сюды такожь ѣго секретарь гр. Виденбрукъ. По дуже сердечнъмъ повитаню пъшли оба министры до недалеко ъдъ двърця зелѣзницѣ положеного готелю „Вельцель“, де имъ ъддано до диспозицiи шѣсть комнатъ. Тутъ отже ъдбулася конференцiя обохъ министрънъвъ, котра тревала двѣ годины а пъдчасъ котрои гр. Виденбрукъ и оба секретарѣ Криспiого оглядали мѣсто. Около 1 год. ъдбувся въ готели обѣдъ, въ котрѣмъ взяли участь оба министры и ихъ секретарѣ. По обѣдѣ розговорювавъ гр. Кальноки ще пъвъ годины довѣрочно зъ Криспимъ а ъдтакъ около другои годины удався Криспи зъ своими секретарями и въ супроводѣ гр. Кальнокого на дворець. Оба министры розговорювали тутъ зъ собою ще черезъ кълька минутъ а ъдтакъ попрощались зъ собою и розъѣхалися; Криспи поѣхавъ черезъ Нѣмеччину и Швайцарiю до Италiи а гр. Кальноки поѣхавъ вечеромъ до Пильзна, де переночувавъ.

Зъѣздъ обохъ сихъ министрънъвъ выкликавъ немалу сензацiю и стався причиною численныхъ и рънаго рода коментарѣвъ. Загальну увагу звернувъ на себе той фактъ, що зъѣздъ сей ъдбувся такъ скоро и зовсѣмъ несподѣвано. Якъ звѣстно, говорено первѣстно, що зъѣздъ мужѣвъ державныхъ ъдбудеся у кн. Бисмарка въ Фридрихсруге; тымчасомъ сталося инакше и гр. Кальноки зъѣхався насампередъ зъ Криспимъ. Чи ънъ теперь поѣде ще до Фридрихсруге, чи нѣ, не знати. Такъ само годѣ знати, що раджено въ Фридрихсруге и надъ чимъ порозумѣвались оба министры въ Хебѣ. На всякiй случай годѣ припустити, щобы зъѣздъ въ Хебѣ бувъ лишь актомъ простои куртоазiи, якъ то доказують навѣть досыть вплывовї и маючї звычайно добрї информацiи газеты, хочь-бы н. пр. „N. fr. Presse.“ Декотрї газеты звертають увагу и на то, що скорый ъдъѣздъ Криспiого зъ Карльсбаду до Италiи не ѣсть такожь безъ значеня и причины. Ъдъѣздъ сей беруть загально въ зъ вѣстями наспѣвшими зъ Риму, що въ порть Аѓоста на Сицилiи збираѣся 10 кораблѣвъ воѣныхъ, котрї пъдъ командою адмирала Льоверiого мають выѣхати до Леванты. Якъ то треба зрозумѣти, що кораблѣ тї мають выѣхати до „Леванты“, годѣ собѣ пояснити, бо звѣстно, що пъдъ словомъ „Леванта“ розумѣѣся звычайно побереже Малои Азiи и Сирiи а ъдтакъ такожь побереже Єгипту и въ загалѣ часть побережа пъвнъчнои Африки. Котрї стороны суть отже властивою цѣлею италiйскои ескадры, годѣ ще теперь зрозумѣти. Пъсля инщихъ зновъ вѣстей причиною скорого выѣзду Криспiого до Италiи маѣ бути недалека вже подорожь нѣмецкого цѣсаря до Риму.

Кореспондентъ „N. fr. Press ы“ розговорювавъ въ Хебѣ коротенько зъ секретаремъ гр. Кальнокого а той сказавъ ѣму, що стрѣча обохъ министрънъвъ ѣсть лишь актомъ чемности и знакомъ дальшихъ дружныхъ ъднощень мѣжь Италiею и Австрiею. Криспи спѣшиться до Риму, бо король Гумбертъ выѣзджаѣ на маневры и ънъ (Криспи) не маѣ длятого часу ъдвѣдати гр. Кальнокого особисто у Вѣдни; зъѣздъ мусѣвъ отже ъдбутися въ Хебѣ. Политичныхъ умовъ и угодъ не було нѣякихъ. Справа массавска и конфликтъ Италiи зъ Францiею не були предметомъ розговорънъвъ въ Фридрихсруге. Тридержавный союзъ стоить нинѣ крѣпше якъ коли-небудь. Дивно выглядаѣ цѣле ѣго интервiю и мимо волѣ приходить на гадку, чи не „надувъ“ лишь секретарь гр. Кальнокого влѣзливого кореспондента, щобы ѣго позбутися.

——

Царь выѣхавъ онодгы до Ильиньска, посѣлости вел. кн. Сергiя Александровича недалеко Москвы. — Царица выѣхала дня 25 с. м. зъ нового Петергофу разомъ зъ наслѣдникомъ престола и вел. кн. Ксенiею Александрънвною до Гмунденъ въ гостину до своихъ сестеръ кн. Уельскои и кн. Кумберляндскои. Вчера була царица у Вѣдни, де ѣи новитали Ихъ Выс. архикн. Рудольфъ и архикн. Стефанiя. Ходить поголоска, що царица маѣ посередничити въ справѣ зъѣзду монархънвъ, на котрѣмъ залагоджено-бы справу болгарску. Вѣсть ся знаходить однакожь мало вѣры.

——

Цѣсарь Вильгельмъ мавъ вчера выѣхати до Пильницъ коло Дрездна въ гостину до саксоньского короля. Въ гостину до Вѣдня и Риму поѣде зъ цѣсаремъ такожь и гр. Гербертъ Бисмаркъ.

Зъ Берлина доносять, що принятье даньского короля на нѣмецкъмъ дворѣ було незвычайно сердечне. Цѣсарь именувавъ короля шефомъ турингского полку уланъвъ. Король даньскiй выѣхавъ онодгы зъ Берлина до Висбадену.

НОВИНКИ.

— **Школа народна им. Маркiяна Шашкевича у Львовѣ.** Руске товариство педагогичне ъднеслось до львъвского магистрату зъ представленьемъ, щобы школу народну им. Шашкевича перенесли зъ невъдповѣдного помѣщеня при ул. Ърменьскъй близше ул. Городецкои, въ сторонѣ будынку соймового, бо, якъ выказы школьнї показують, въ школахъ св. Анны и Марiи Магдалины буде до 300 дѣтей рускихъ. Теперь-же показуѣсь, що наша школа полишиться на давнъмъ помѣщеню при ул. Ърменьскъй и одержить ѣще одну клясу паралельну зъ выкладовымъ языкомъ польскимъ, а то для того, що Доминикане звинули свою 4-клясову школу народну, одержувану власнымъ коштомъ, а громада мѣста мусить процесуватися зъ ними та тымъ часомъ треба десь було помѣстити польску молодѣжь. Дивно, що до того якось найлѣпше надалась руска школа!

— **Поминальне богослуженье** за упокъй души бл. п. Григорiя Шашкевича ъдправиться въ середу 17 (29) с. м. въ Успеньскъй церкви о год. 9-тъй рано.

— **Нашi мѣста** перейдуть поволи всѣ пъдъ управу правительственныхъ комисарѣвъ и славна автономiя галицка полишиться лише на папери. Черновецка „Gaz. Pol.“ подаѣ и поручаѣ вѣродостойнъсть вѣсти, що Коломыя маѣ перейти вже въ найблизшъмъ часѣ пъдъ управу правительственного комисаря а мѣжь выдѣломъ краєвымъ та намѣстництвомъ ведуться вже переговоры въ тъй справѣ. „Kurj. Lwowski“ подавъ зновъ вѣсть, що и Краковъ перейде незадовго пъдъ управу комисаря. Отъ и якъ гарно зложаться нашi ъдносины галицкї: Стрый, Калушь, Станиславовъ, Дрогобичь, Коломыя и Краковъ въ администрацiи правительства! Треба ще лишь, щобы и другi мѣста пъшли чимъ скорше за примѣромъ повысшихъ а такъ самi таки зробимо конецъ нашъй автономiи. Пощо намъ клопотатись, най клопочесь за насъ правительство!

— **На пъдгърю станиславъвскъмъ** хорують люде на тифусъ и червѣнку. Пишуть намъ зъ тамтыхъ сторънъ: Въ Дороговѣ коло Вайпилова померло вже троѣ людей на тифусъ и богато лежить на червѣнку. Такъ само въ сусѣдныхъ селахъ, въ Довщцѣ и Томашъвцяхъ захорѣло до 60 людей и къльканацять вже померло и то самi молодi ъдъ 20—30 рокъвъ. *П. Т.*

— **Мѣсто Будзанъвъ** въ повѣтѣ теребовельскъмъ, ъддалене о три милѣ ъдъ сусѣдныхъ мѣстъ, пошукуѣ лѣкаря д-ра медицины. Околиця Будзанова ѣсть богата а само мѣсто доплачуѣ лѣкареви за оглядины 200 зр. Добре було-бы, щобы хто зъ Русинъвъ, покънчившихъ медицину, поселився въ Будзановѣ и въ сей способъ скрѣпивъ интелигенцiю руску въ тамошныхъ сторонахъ.

— **Доповняючi выборы** двохъ членъвъ рады повѣтовои въ Перемышлянахъ зъ громадъ сѣльскихъ розписанї на день 2 н. ст. жовтня с. р.

— **Зъ житя Русинъвъ въ Америцѣ.** „Америка“ зъ 9 н. ст. серпня подаѣ: Упорядкованье Фриляндскои церкви вже кънчиться. Честный нашъ артистъ рускiй А. Ванько выкънчивъ вже хорошiй престолъ и уставивъ до половины артистично рѣзбленый и гарно мальованый иконостасъ. Парохiяне фриляндскi задумали на першу Матку Божу посвятити свою церковь и по тъй причинѣ ъдбудеся дня 26 н. ст. серпня екскурзiя до Фриляндъ. — Червѣнка, що досыть значно выступила въ Шенандорѣ, зменшилася, але за те появилась тяжша хороба, ъспа.

— **Новi уряды почтовi** отворять ъдъ 1 н ст. вересня с. р.: На двъврци зелѣзницѣ въ Глиньску, пов. жовкъвского и въ Росъльнъй, пов. богородчаньского. До уряду въ Глиньску належати-муть: Глиньско и ъбшаръ двърскiй Скварява нова. Урядъ сей полученый поѣздами зелѣзничими, курсуючими мѣжь Львовомъ и Белзцемъ. Урядъ почтовый въ Росъльнъй удержувати-ме звязь зъ Солотвиною, ъддаленою о 10 кильометрънъвъ, а до обсягу ѣго належати будуть: Росъльна, Баня, Майданъ, Хлѣбъвка, Хмелѣвка и ъбшары двърскi Космачь та Глубока.

— **У Вѣдни** завязався комитетъ, котрый маѣ выставити въ честь 40-лѣтного ювилею цѣсаркого на найвысшъмъ шпилю гърскъмъ въ Австрiи, на горѣ Ортлеръ обелискъ. Обелискъ гранитовый буде представляти погрудье цѣсаря Францъ Iосифа.

— **Въ Станиславовѣ** будуть выбирати посла до сойму Жиды. Пъсля ново уложеои листы выборчои всѣхъ покликаныхъ до голосованя ѣсть 974, зъ того припадаѣ 458 на христiянъ а 516 на Жидънъвъ. Чи не выжидаѣ подъбна доля всѣ иншi мѣста въ Галичинѣ?

— **Справа розбишацкого нападу въ Кукизовѣ** выкликуѣ чимъ разъ бъльшу сензацiю, но зъ причины, що слѣдство ще не скънчилося, годѣ подавати подрънностей сеи справы. Кс. Тхуржницкiй, о котрънъмъ говорено, що маѣ бути дуже богатый, проживавъ у своихъ давныхъ коляторънвъ Стшелецкихъ, властителѣвъ Кукизова. Въ ночи зъ дня 29 на липня зроблено на него нападъ и страшно покалѣчено. Въ першъй хвили упало пъдозрѣнье на ѣго слугу и кълькохъ дворакънвъ, котрыхъ зразъ арештовано. Слѣдство велося ъдтакъ дальше. Допервa коли пъзнѣйше зъѣхала комисiя заявила п-ѣ Стшелецка, що маѣ у себе въ депозитѣ 80.000 зр. кс. Тхуржницкого. Дальше слѣдство пъшло такъ, що прокураторiя мусѣла арештувати насампередъ сына п-ѣ Стшелецкои, Александра а опѣсля арештувала и саму п-ю Стшелецку. П-ѣ Стшелецка ѣсть близькою своячкою п. Поляновского и понятно, що арештованье мусѣло выкликати въ цѣлъмъ Жовкъвскъмъ величезну сензацiю.

— **Въ Бурсѣ „Народного Дому“ у Львовѣ** було въ минувшъмъ роцѣ шкъльнъмъ 21 питомцѣвъ, котрi выключно ходили до нѣмецкои гимназiи. Трехъ зъ нихъ одержали поправку зъ одного предмету а два выступили зъ бурсы въ другъмъ пъвроцѣ шкъльнъмъ. Кромѣ тыхъ було ще ъсѣмь ученикънвъ лише на харчи въ бурсѣ, два зъ нихъ ходили до нѣмецкои гимназiи а шѣсть до рускои. — Въ львъвскъмъ воспиталищи Василiянокъ удержувавъ „Народный Дъмъ“ на власный коштъ чотири ученицѣ: Нат. Михалевичь, Євг. Левиньску и Теод. Долиньску, сироты по священикахъ та Софiю Хилякъ, доньку священика.

— **Д-ръ Исидоръ Зотта**, президентъ суду въ Сучавѣ, посолъ до рады державнои, померъ дня 25 н. ст. серпня въ Сучавѣ въ 54 роцѣ житя.

— **До вѣдомости львъвскои дирекцiи почтъ!** Зъ Тернополя пишуть намъ: Не перестанемо пукати, доки не отворять. Въ Тернополи нема въ жаднъй трафицѣ рускихъ друксортънвъ почтовыхъ. На почтѣ подъбнi порядки, бо коли я зажадавъ рускихъ картъ кореспонденцiйныхъ, то дали менѣ подвънi карты (на ъдповѣдь) и казали розтинати. — *П.*

— **Дрънi вѣсти.** Громада Нагъряны и Маличкънвцѣ, пов. львъвского, одержали ъдъ цѣсаря 100 зр. пъдпомоги на будову школы. — Громада Грабовець, пов. тернопольского одержала 100 зр. пъдмоги ъдъ пѣсаря на будову церкви. — Въ библiотецѣ „Народного Дому“ у Львовѣ було зъ кънцемъ липня с. р. 15.462 книгъ и творънвъ. — Въ мѣстѣ Оренбургу въ Россiи згорѣло дня 24 н. ст. липня 670 домънвъ; число потерпѣвшихъ въ огни людей доходить 10.000. — До жовкъвскои рады повѣтовои выбрано зъ громадъ мѣскихъ при доповняючихъ выборахъ п. Вол. Пивоцкого, судiю повѣтового въ Мостахъ. — Въ половинѣ вересня, 17 и 18, маѣ ъдбутись въ Краковѣ конгресъ австрiйскихъ консерваторънвъ старинностей и археологънвъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Завѣдательство Боратина, дек. порохницкого, одержавъ о. Алекс. Яремкевичь, а тамошный парохъ о. Сильв. Кульматицкiй подався на пенсiю.

Еп. Консисторiя розписала конкурсъ въ цѣли принятя питомцѣвъ до дякънвского заведеня въ Перемышли зъ речинцемъ подань до 25 вересня с. р. Ъдъ кандидатънвъ вымагаѣся: укънченый 17 рънъ житя, моральне поведенье, укънчена 4 або 3 кляса школъ народныхъ зъ добрымъ поступомъ и добрый чистый голосъ. До подань залучити треба метрику або ъдповѣдне посвѣдченье пароха. Дня 1 жовтня мають кандидаты лично явитись въ канцелярiи консисторскъй.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Окружна рада школьна въ Станиславовѣ розписала конкурсъ на мѣсця учительскї: при 3-кл. школѣ въ Маріямполи мѣсце молодшого учителя зъ платнею 270 зр.; при школахъ етатовыхъ: въ Медусѣ, Хрiплинѣ, Боднаровѣ, Майданѣ, Микитянцяхъ по 300 зр.; при школахъ филiяльныхъ: въ Блюдникахъ, Хомяковѣ, Хоростковѣ, Ганусъвцяхъ, Пасѣчнъй, Сѣльци, Тумири и Тысьменичанахъ по 250 зр; подаватись можна до 15 жовтня с. р. — Окружна рада школьна въ Товмачи оповѣстила конкурсы на мѣсця учителѣвъ: управителя зъ платнею 450 зр. и вольнымъ помешканьемъ та молодшого учителя зъ 270 зр. при 4-кл. школѣ въ Товмачи; въ Олеши зъ 400 зр; при етатовыхъ школахъ: въ Ротневѣ, Стриганцяхъ и Угорникахъ по 300 зр; при филiяльныхъ школахъ: въ Маркънвцяхъ, Миловани, Острыни, и Воронѣ по 250 зр.; подаватись можна до кънца жовтня с. р.' — При урядахъ мытовыхъ въ Галичинѣ мѣсце практиканта зъ адъютумъ 300 зр., а евентуально практиканта безъ адъютумъ. Кандидаты мусять мати укънчену низшу гимназiю або школу реальну; зъ укънчеными школами середными мають першенство. Поданя вносити можна до половины вересня с. р. до ц. к. краєвои дирекцiи скарбу.

— **Именованя.** Министерство справъ внутрѣшныхъ именовало: секретарѣвъ намѣстництва Юлiяна Покиньского, Северина Баньковского и д-ра Франца Родера старостами, а комисарѣвъ повѣтовыхъ Iосифа Волощиньского, Iосифа Арвая и Дениса Завадского секретарями намѣстництва у Львовѣ. — Краєва рада школьна именувала дѣйстными учителями и учительками: Iос. Френкевича управителемъ школы муж. въ Тфебовли, Ант. Тишковского и Вол. Ороша при школѣ муж. въ Теребовли, Мих. Мартинця въ Краснъмъ, Вас. Олексюка въ Брочковѣ кат, Марію Ясеницку въ Коростенку, Iос. Таненбавма въ Дичковѣ, Андр. Татуха въ Куликовѣ, Андр. Цецькевича въ Дукли, Ем. Вишомирского въ Гозiевѣ и Ан. Загурску въ Городищи. — Президiя намѣстництва именовала: оглядача худобы въ Освѣцимѣ, Тадея Хмѣльовского ц. к. ветеринаремъ пов. въ Скалатѣ, а лѣкарѣвъ ветерин. Теоф. Луцкого и І. Щербу провизоричными оглядачами худобы, першого въ Освѣцимѣ а другого въ Бродахъ.

— **Перенесеня.** Президiя ц. к. намѣстництва перенесла ц. к. комисарѣвъ повѣтовыхъ: Юл. Кокуревича зъ Ярославля до Живця, Стан. Квятковского зъ Ланьцута до Сокаля, Юл. Познаньского зъ Живця до Ярославля и Iос. Залеского зъ Бережанъ до Бъбрки; та концепистънвъ намѣстництва: Вол. Оссолиньского зъ Бъбрки до Ниська и Викт. Дзеровича зъ Ниська до Ланцута. — Министерство торговлѣ перенесло асистента почтового, Евг. Калиновского зъ Живця до округу ц. к. дирекцiи почтъ и телеграфънвъ въ Чернъвцяхъ. — Президiя намѣстництва перенесла ц. к. ветеринарѣвъ повѣтовыхъ: Наркиза Сикорского зъ Перемышля до Снятина и Стеф. Городиского зъ Скалату до Перемышля.

Конкурсъ.

Выдѣлъ Товариства „Руска Бурса въ Бережанахъ“ повѣдомляѣ симъ, що рѣшивъ на школьный рънъ 1888|9 приняти додатково до бурсы кълькохъ ученикънвъ гимназiяльныхъ за надплатою пъдъ слѣдуючими условiями:

1. Принятыми могуть бути лишь ученики 2 до 8 клясы.

2. Принимаѣся лишь за оплатою ъдъ 10 до 13 зр. мѣсячно зъ горы.

3. Поданя письменнї внести належить на руки Вп. о. Соневицкого, катихита гимн. въ Бережанахъ, найдальше до 3. (15) вересня с. р.

4. До поданя належитъ залучити свѣдоцтво школьне зъ послѣдного пъвроку и свѣдоцтво моральности.

5. Родичѣ и опѣкуны принятися маючихъ ученикънвъ мають заявити максимальну квоту доплаты. Принимаѣся доплата и въ натураліяхъ, котра на грошѣ перечислена буде.

6. По рѣшеня належить зголоситись по 3 (15) вересня с. р. у настоятеля бурсы.

Ъдъ Выдѣлу „Рускои бурсы“ въ Бережанахъ 13 (25) серпня 1888.

Телеграмы „Дѣла“.

Берлинъ 28 серпня. „Post“ доносить, що цѣсарь Вильгельмъ выѣде дня 26 вересня насампередъ въ гостину до королевои Виртембергскои, ъдтакъ поѣде до вел. князя баденьского, зъ-ъдси до регента баварского а потъмъ поѣде до Риму, Неаполю и Венецiи а на послѣдокъ приѣде до Вѣдня и перебуде кълька днѣвъ на ловахъ въ Стирiи. Дня 22 жовтня верне цѣсарь до Берлина.

Гмунденъ 28 серпня. Приѣхала тутъ царица россiйска. Сего тыждня маѣ приѣхати сюды такожь Є. Вел. цѣсарь Францъ-Iосифъ.

Лондонъ 28 серпня. Говорять тутъ, що лордъ Сальсбери маѣ зъѣхатися въ осени зъ верховодячими мужами державными на континентѣ.

Тульонъ 28. серпня. Министеръ маринарки бувъ нинѣ на инспекцiи змобилизованои ескадры числячои разомъ 21 кораблѣвъ.

Софiя 28. серпня. Правительство постановило выслати кадетънвъ на науку до Италiи замѣсть до Болгарiи. — Кажуть, що Сербiя маѣ сими днями признати кн. Фердинанда (?).

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ

важный ъдъ 1 червня 1888.

(пъсля годинника львъвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курерскiй; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.

Зъ Пъдволочискъ и Бродънвъ (на Пъдзамче): о год. 2·08 по полудни курерскiй; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Белзца: о год. 5·53 по полудни мѣшаный.

Ъдходять зъ Львова:

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мѣшаный; 2·28по полудни курерскiй.

До Черновець: о год. 9·20 рано поспѣшный; 9·50 рано и 10.06 вечеромъ мѣшаный.

До Пъдволочискъ и Бродънвъ: (зъ Пъдзамча): о год 10·23 рано и 11·05 вечеромъ особовый; о год. 4 22 курерскiй.

До Белзца: о год. 7·49 рано мѣшаный.

Курсъ Львôвскій

зъ дня 27. л. серпня 1888.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	211 —	214 —
Зелѣз. Львôв.-Чернов. по 200 зр. а. в.	224 50	228 —
Банку гипот. гал. по 200 зр. а. в. . .	275 —	279 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в. .	— —	216 —
Листы заставнѝ за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в	98 85	100 —
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	101 10	102 10
Банку краєвого 4½% а. в. льос. 51 л.	92 50	93 50
Товарищтва кредит. гал. 5% а. в. . .	101 —	102 —
Товарищтва кредит. гал. 4% а. в. . .	94 10	95 10
Товар. кред. гал. 5% а. в. льос. 37 л.	101 —	102 —
Товар. кред. гал. 4% а. в. льос. 41½ л.	91 25	92 50
Товар. кред. гал. 4½% а в. льос. 52 л.	94 35	95 35
Листы довжнѝ за 100 зр.		
Гал Зав. кред. сел. 3% а. в (давн. 6%) въ ликв.	— —	56 —
Гал. Зав. кред. сел. 2½% (давн. 5%) въ ликв.	— —	48 —
Общ. роль. кред. Завед. 6% льос. въ 15 л.	— —	— —
Облиги за 100 зр.		
Индемнизац. галицкѝ 5% м. к. . . .	103 25	104 50
Комунальнѝ Банку краєв. 5%, I емис.	99 50	101 —
Позички краєв. зъ 1873 по 5% а. в. .	— —	105 —
Позички краєв. зъ 1883 по 4½% а. в.	90 50	91 50
Льосы:		
Мѣста Кракова	20 25	22 25
Мѣста Станиславова	— —	34 —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскѝ	5 82	5 92
Наполеондоръ	9 76	9 86
Пôвъимперіялъ	10 10	10 20
Рубель срѣбный	1 40	1 50
Рубель паперовый	1 20	1 22
100 марокъ нѣмецкихъ	60 —	61 —

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

7. л. серпня 1888.

Львôвъ: Пшениця 6·50 до 6·85, жито 4·60 до 4·75, ячмѣнь 4·— до 6·—, овесъ 4·50 до 5·25, горохъ 4·50 до 10.05 вика 4·50 до 5·—, рѣпакъ 10·25 до 11·70, лнянка — до —, конюшина червона 22·— до 26·—, конюшина бѣла 32·— до 35·—, конюшина шведска 30 до 36, хмѣль ôдъ 42 до 70.— зр. за 56 кильо въ мѣсци, оковита за 10.000 литрôвъ 30·— до 30·15 зр.

Тернопôль: Пшениця 6 25 до 6·70, жито 4·40 ко 4·60, ячмѣнь 4·— до 5 80, овесъ 3·75 до 4 45 горохъ 5·50 до 10.—, вика 4·30 до 4·75, рѣпакъ 10·— до 11.50, лнянка — до—, конюшина червона 20·— до 25·—, конюшина бѣла 30·— до 36·— конюшина шведска 30 до 35.

Чернôвцѣ: Пшениця 6·— до 6·65, жито 4·25 до 4·70, ячмѣнь 4·20 до 5.05, овесъ 3·30 до 4·— горохъ 4·40 до 9·—, вика 4·10 до 4·80, рѣпакъ 10·— до 11·15 лнянка — до —, конюшина червона 21·— до 25·—, конюшина бѣла 31·— до 35·— конюшина швед. —до—, тимотка 20·— до 30·—.

Пôдволочиска: Пшениця 6·— до 6·65, жито 4·25 до 4·55, ячмѣнь 3·65 до 4·60, овесъ 4·— до 4·65, горохъ 5.10 до 9.—, вика 4·50 до 5·10, рѣпакъ 10·— до 11·50, лнянка — до —; конюшина червона 20·— до 25·—, конюшина бѣла 30·— до 36·—, конюшина шведска 28 до 35.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 197—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои вы-

2389 робы по найдешевшихъ цѣнахъ. 53—?

Вдова по ц. к. камеральнôмъ лѣсничôмъ, особа середнього вѣку, глядить мѣсця на селѣ въ священичôмъ домѣ за господиню. Близша вѣдомôсть въ 2568 администраціи „Дѣла“. 2—3

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ зъ монхъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ також

2484 Всч. Духовенъству. 2?—?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высыдаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галиция ч. 8.

Заложеный 1848.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна флякону 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручає Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2374 *Капсулокъ 80 кр.* 53—?

Розкладъ їзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1 15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: *о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа;* — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 60—?

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

у Львовѣ („Народный Дôмъ“), **въ Станиславовѣ** (пляцъ Францъ-Іосифа, дôмъ Горовицôвъ), **Перемышли** (коло моста), **Тернополи**, (ринокъ дôмъ Ляндау-а) **Дрогобичи** (ринокъ), **Коломыи** (готель Краковскій) **и Стрыю** (ринокъ, готель пôдъ „Чорнымъ Орломъ“)

поручає зô своихъ складôвъ и посередничень:

Чай каравапный, спровадженый сухимъ путемъ черезъ Кяхту, Иркутскъ, Москву, розваженый пôдъ надзоромъ дирекціи въ пльомбованѝ пачки, ¼ фунта по 70, 80, 90, 100, 125, кр. ⅛ фунта за половину повышеног цѣны 2226

Каву фунтъ по 90, 96, 100, 105, и 110 кр. Въ пять кильограмовыхъ мѣшочкахъ по зр. 9·20, 9·80, 10·70, и зр. 11 20 франко.

Поручаючися такожъ зъ прочими артикулами Вшов, Родимцямъ, заявляємо готовôсть доложити всякихъ старань, щобы вдоволити Пч. Купуючихъ такъ подрôбно якъ и при почтовыхъ зелѣзничихъ посылкахъ

Зъ высокимъ поважаньемъ

Дирекція Народнои Торговлѣ

у Львовѣ.

Важне для родичѣвъ и молодежи шкôльнои!

Скрипки, флеты, цитры, знаменитѝ струны и всякѝ иншѝ инструменты; дротъ фортепіяновый англійскій

найдешевше лише

въ головнôмъ фабричнôмъ складѣ

Ю. КАПРАЛИКА

У ЛЬВОВѢ,

де давнѣйше полиція,

на розѣ.

2569 2—3

ВАТРА,

литературный Збôрникъ **Василя Лукича**, выданый коштомъ членôвъ рускаго касина въ Стрыю на дохôдъ того-жь, вже появилась въ розпродажи. Цѣна 1 примѣрника, зъ пересылкою рекоменд. **1 зр. 50 кр.** Замовляти можна черезъ часописи рускѝ або вôдносячись впростъ до Выдѣлу касина.

Пѣвець церковный

2566

зъ гарнымъ голосомъ, обзнакомленый зъ снѣвомъ нотнымъ, котрый умѣвъ-бы управляти заложеным вже хоромъ, може найти помѣщенье въ Кречовичахъ ôдъ 1 вересня. — Зголоситися напередъ треба листовно до Петра Левицкого, пароха въ Кречовичахъ посл. почта Каньчуга.

Харчь мешканье и опѣку

можуть мати ученики шкôлъ народныхъ и середныхъ а такожь ученицѣ у учителя школы народнои у Львовѣ. Ученицѣ можуть мати въ дома помôчь въ науцѣ, або можуть всѣхъ предметôвъ шкôльныхъ дома учитися. Проситься о якъ найскорший зголошеня. Близша вѣдомôсть у п. Іосифа Тапчаковского ул. Казимирôвска ч. 43 у Львовѣ II. поверхъ. 2516 6—?

На новый курсъ шкôльный.

Вп. П. Учителямъ и П.Т. Зарядамъ шкôлъ.

Вже понадъ 10 лѣтъ истнуюча

ТОРГОВЛЯ ПАПЕРУ

приборôвъ до писаня и товарôвъ ґалянтерійныхъ

А. ВОЗНЯКЪ

у Львовѣ улиця Руска число 1.

поручає: **Папѣръ** въ ризахъ и на либры. **Зошиты** всякого рода, **нотатки, пера, ручки, оловцѣ, нотесы, чорнило** чорне и въ краскахъ въ фляшочкахъ и на литры, та всякѝ въ кругъ сеи торговлѣ входячѝ **приборы до писаня и рысованя.**

Такожь має на складѣ: **Молитвословы** рускѝ и польскѝ, **Образы и образки** святыхъ на блясѣ, полотнѣ и на паперѣ, **образки коронковѝ** (новôсть) якъ рускѝ такъ и польскѝ

ВЕЛИКИЙ ВЫБôРЪ

БИЛЕТôВЪ зъ БЛАГОЖЕЛАНЯМИ

именинъ и новорôчныхъ рускихъ и польскихъ, якъ также **папѣръ на благожеланя** въ 8°, 4° и folio.

Маючи власну машину до печатаня, принимає замовленя на **билеты визитовѝ**, запрошеня, порядки танцювъ и т. п. друки у всѣлякихъ языкахъ по якъ найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ.

Замовленя зъ провинціи залагоджуються бдворотною почтою. 2559 1—2

А. ВОЗНЯКЪ, Львôвъ ул. Руска ч. 1.

Важне для П. Т. Учителѣвъ и Зарядôвъ шкôлъ.

Важне для П. Т. Родичѣвъ и Опѣкунôвъ.

10 децимальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнѝ и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великѝ машины до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр.; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгôнными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня буракôвъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, єсть на продажъ поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надôсланьемъ готôвки або за послѣплатою у п. 2524 13—15

BUGANYI,

Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

Торговля товарôвъ корѣнныхъ, деликатесôвъ и винъ

МЕЧИСЛАВА МУСЯЛА

въ Белзѣ

поручає Всечестн. духовенъству СВѢЧКИ ЦЕРКОВНѝ въ розличныхъ величинахъ по цѣнѣ 76 кр. за кильокрамъ.

Держу такожь на складѣ зелѣзнѝ хресты, котрѝ продаю по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ. 2547 5—5

Девять медалѣвъ заслуги, дипльомъ признаня и дипльомъ гоноровый

на всемирнôй выставѣ въ Антверпіи

за незрôвнанѝ

Выробы косметичнѝ, Тоалетнѝ и Парфумерін.

Антилентилія. Нѣякій артикулъ тоалетовый не може остоятись що-до успѣху и доброты зъ Антилентилією. Средство се одержане зъ ôдсвѣжаючихъ субстанцій, усуває въ короткôмъ часѣ веснянки, опаленя сонячнѝ, плямы печѣниковѝ, слѣды по ранахъ и т. д., надає лицю свѣжôсть и нѣжнôсть. — Цѣна 2 зр.

Пилиптонъ волосю сивому и споловѣлому по кôлькоразовôмъ ужитю привертає красну барву. Пилиптонъ не фарбує, лише ôдмолоджує волосье, котре пôдъ вплывомъ сего ôдличного средства ôдзыскує первѣстну барву, мягкôсть и ôдлыскъ. — Цѣна флякону 1 зр. 50 кр.

Валентинъ найсильнѣйше выпаданье волося вздержує, цибульки волоснѝ взмôцняє и до вытворю вання та поросту волося побуджає. Лисины покрываються краснымъ волосьемъ.—Цѣлый флякоиъ 3 зр. Пôвъ флякону 1 зр. 60кр

ПУДРЪ КНЯЖКІЙ

Знамените поводженье и покупъ сего пудру суть найлѣпшимъ доказомъ его незрôвнанои добôрности. — Пудръ княжій на всѣхъ выставахъ бувъ першимъ, а численнѝ медалѣ заслуги, якими его ôдзначили, найлѣпше его поручають. — Пудръ княжій не мѣстить жадныхъ металевыхъ примѣшокъ, єсть се найчистѣйша и найнѣжнѣйша мучка ростинна, приємно прилягає до лиця, надає красну, природну бѣлôсть и есть неоцѣненымъ средствомъ до окрасы лица.

Пуделко мале бѣлого пудру 60 кр., цѣле 1 зр., зъ лебедикомъ 1 зр. 50 кр Рожевый для бльондинокъ и кремовый для шатинокъ и брунетокъ, мале пуделко по 70 кр., бôльше зр. 1.20 зъ пуделкомъ зр. 1 60.

Вода фіялкова. Усуває зъ лиця прищѣ, лишаѣ, угрики, попаданье и лущенье шкôры, выгладжує морщинки и долики ôсновѝ. Лице ôдсвѣжує, выбѣлює и вынѣжнює до тои степени, що яко средство тоалетово-гигієничне зôстало ôдзначене медалемъ заслуги на выставѣ природничо-лѣкарскôй въ Краковѣ. Цѣна 1 зр.

Мыло косметичне. Ôдзначаєся надзвычайною нѣжностею и вельми приємнымъ запахомъ, лагôдно дѣлає на нашкôрокъ, запобѣгає попаданю рукъ и лица, дуже нѣжно очищує шкôру. — *Усуває веснянки и жовтобрунатнѝ плямы зъ лица* Цѣна 60 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул., Коперника ч. 3, Готель Европейскій, пляцъ Маріяцкій и улиця Галицка, рôгъ Валовои ВЪ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20 и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 17—?

РУ-

кавички, щôтки, подушки сапіновѝ и лосевѝ, кафтанки и шкôряни штаны, — простирала, бандажѣ, суспензоріи и всѣ выробы рукавичничѝ

2228 поручає найдешевше

ТОРГОГЛЯ

Братôвъ Лянгнерôвъ

у Львовѣ ул. Галицка ч 16.

Цѣнники на жаданье даромъ.

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКôВЪ

ФАБРИКА ПАРОВА

Цикоріи, Сурогатôвъ кавы и Кавы фиговои

въ Раковицяхъ

пôдъ Краковомъ.

Выробляє зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякѝ роды цикорію и штучнои кавы, котрѝ ôдзначаються богатствомъ частей поживныхъ а также знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 36—0

Фабрика поручає передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ.
Протову каву француску Розманита.
Цикорію краковску гôрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новôсть!!)
Каву краковску добôрну въ скриночкахъ.

Ôдзначена на выставѣ краковскôй въ 1887 р. 2-ма медалями министерства торговлѣ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ иншихъ торговляхъ.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручає добру и выдатну каву спровадженую безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштує у Львовѣ:

1 кильо 1·70 и 1.80 зр.

на провинціи:

4¾ кильо 8·70 и 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрѝ оголошують иншѝ пôдъ назвою мого знамени. Спровадживу каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ѳи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродає гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купує комісіонеръ, а ôдъ него ажь купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 170—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 181. Львôвъ, Середа 17 (29) серпня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских свят о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. Надосланé по 30 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — **Реклямаціи** неопечатаній вôльній ôдъ порта. — **Поодинокє** число коштує 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Є. Вел. цѣсарь маѣ дня 2 жовтня выѣхати до Писека въ Чехахъ, де перебуде черезъ два днѣ на маневрахъ осьмого корпуса пôдъ комендою ген. Филиповича. Дня 4 вересня поверне цѣсарь на короткій часъ до Вѣдня и выѣде зъ ôдси до Визельбурга, де черезъ два днѣ буде на маневрахъ другого корпуса пôдъ комендою ген. Кенига. Дня 12 вересня поѣде цѣсарь на маневры 13 корпуса до Бельовару, а зъ ôдси пріѣде до Будапешту, взглядно до Гедели.

Выбôръ молодо-Чеха въ Молодôмъ Болеславѣ вельми занепокоивъ старо-Чехôвъ, а органы старо-ческои партіи зачинають вже вказувати на небезпечнôсть, яка грозить ческому народови зъ сего роздвоєня. „Politik“ каже, що результатъ сего выбору не принесе Чехамъ певно нѣякого хôсна. „Hlas Naroda“ пише зновъ, що старо Чехи повинні ôдъ теперь старатися бôльше о политичне образованье ческого народу. Газета ся предкладаѣ старо-Чехамъ, щобы они сконсолидували свои силы и выступали енергично противъ молодо-Чехôвъ, зъ котрыми вже не можна якъ давнѣйше пактувати. За то тріюмфують молодо-Чехи а органъ ихъ „Nar. Listy“ завзываѣ старо-ческихъ послôвъ, щобы они або безусловно пôддалися Грегрови и слухали єго приказôвъ, або зложили свои мандаты, бо нарôдъ выдавъ вже свôй судъ о ихъ дѣяльности, выбираючи Янду посломъ до рады державнои.

——

Въ Каменци подôльскôмъ перебуваѣ теперь войскова комисія пôдъ проводомъ полковника Вернандера, котра маѣ розслѣдити на мѣсци плянъ укрѣплень цѣлои линіи наддністряньскои, выготовленый ще 1872 р. ген. Тотлебеномъ. Плянъ той маѣ бути переробленый и предложеный цареви до затвердженя. Незадовго мають розпочатися всѣ роботы около сихъ укрѣплень и скôнчитися до лѣта слѣдуючого року.

Правительство россійске закôнчило переговоры зъ Франціею въ справѣ угоды що-до вывозу рогатои худобы и безрогъ за дуже низькою оплатою мытовою до Франціи. Угода буде не задовго пôдписана и оголошена.

——

О цѣляхъ и результатѣ зъѣзду Криспіого зъ кн. Бисмаркомъ въ Фридрихсруге а опôсля зъ гр. Кальнокимъ въ Хебѣ не знати досѣ нѣчого; навѣть въ италійскихъ кругахъ правительственныхъ мовчать о тôмъ зовсѣмъ. Въ Нѣмеччинѣ припускають загально, що такъ кн. Бисмаркъ якъ и гр. Кальноки старалися наклонити Криспіого до умѣренного поступованя и що въ наслѣдокъ того не можна побоюватись жаднои небезпечности для мира. Тому, що италійска фльота ôдплыла до Леванты не приписують великого значеня. Впрочѣмъ всѣ вѣсти надходячі зъ Италіи доказують, що тутъ не розходиться зовсѣмъ анѣ о демонстрацію противъ Порты або Греціи анѣ о нападъ на Триполисъ а просто лишь о маневры фльоты.

——

Булянже выславъ письменну подяку до кождого зъ департаментôвъ, що єго выбрали. Запримѣчено однакожъ, що письма тѣ оголошено доперва въ пятницю, пôдчасъ коли въ четверъ вернувъ до Парижа звѣстный агентъ Булянжера, Тибо, зъ Пранженъ, де бувъ въ гостинѣ у кн. Єронима Наполеона. Въ Арденахъ, де въ жовтню мають ôдбутися выборы, ставлять вже теперь кандидатуру Булянжера, а въ департаментѣ Готъ-Вієнъ поручила єго рада громадска яко кандидата на сенатора. Звертають загально увагу на то, що булянжисты зачинають щось дуже порозумѣватись зъ бонапартистами.

——

Загальну увагу звертають теперь на себе маневры въ Румуніи пôдъ Ботушанами. Армія румуньска взяла собѣ за задачу до свхъ маневрôвъ припущенье, що россійска армія стараѣся переперти перехôдъ черезъ Прутъ а румуньска армія маѣ того не допустити.

Зъ внутрѣшного житя политичного въ Румуніи треба то зазначити, що партія Браціяна лучиться теперь зъ либералами, щобы при выборахъ до парляменту выступити до борбы противъ консервативного правительства.

——

Вѣсть, що Сербія готова признати кн. Фердинанда княземъ болгарскимъ, здаѣсь майже оправдувати. Зъ Софіи доносять именно, що князь принимавъ вчера сербского посла Данича; чи однакожъ офиціяльно, того не доносять. Доказують лишь, що признанье князя Сербіею наступить вже въ найблизшôмъ часѣ и то въ наслѣдокъ конференціи короля Миляна зъ гр. Кальнокимъ пôдчасъ гостины короля у Вѣдни.

Ходить поголоска, що кн. Фердинандъ стараѣся о руку доньки грецкого короля. Справа ся маѣся обговорювати теперь въ Берлинѣ, куды грецкій король выѣхавъ. Наколи-бъ то дѣйстно мало наступити, то князь готовъ перейти на православіе.

Ôдъ якогось часу стали ватаги розбишакôвъ въ Болгаріи непокоити вже не лишь мѣста пограничні, але перенесли навѣть свою дѣяльнôсть до самои столицѣ, до Софіи. Пôсля „Revue de l' Orient“ мають тѣ ватаги значенье политичне и они хотять дати доказъ, що въ Болгаріи все таки панує анархія и длятого выбрали терепомъ своєи дѣяльности саму столицю, де непокоять навѣть заграничныхъ агентôвъ дипломатичныхъ. Такъ н. пр. напало недавно кôлькохъ розбишакôвъ на дôмъ сербского консуля Данича, але зъ ôдси прогнано ихъ ще завчасу. Коло австро-угорского консулату арештовано такожъ якихсь пôдозрѣлыхъ людей.

——

Стамболовъ повѣдомивъ представителѣвъ заграничныхъ державъ, що мимо найстрогійшихъ мѣръ противъ ватагъ розбишацкихъ правительство болгарске не вдѣє нѣчого, доки власти турецкі въ Македоніи будуть зовсѣмъ безчинні а навѣть пôдозрѣні о змову зъ розбишаками. Теперѣшні правительства въ Сербіи и Румуніи розвинули успѣшну енергію и ôдтяли приступъ розбишакамъ ôдъ стороны своихъ границь, лишь ôдъ стороны Туреччины и въ самôй Туреччинѣ появляються ватаги. Болгарскій агентъ въ Константинополи Вулковичъ вручивъ Портѣ ноту въ сѣй справѣ и одержавъ ôдъ неи ôдповѣдь, що власти въ Македоніи одержали якъ найострѣйші инструкціи, що ватаги збираються въ Туреччинѣ, але що ватаги въ Родопскихъ горахъ складаються зъ чорногорскихъ и болгарскихъ втѣкачѣвъ. Не можна однакожъ сподѣватися, щобы власти турецкі розвинули яку-небудь дѣяльнôсть, бо не мають до того анѣ силъ анѣ фондôвъ и знають, що всѣ инструкціи Порты суть лишь пустыми словами.

——

Болгаре взялися на способы. Щобы освободити полоненого розбишаками фотографа Карастоянова, приказало правительство арештувати всѣхъ своякôвъ розбишакôвъ и загрозило симъ, що коли они не выпустять Карастоянова, то оно буде карати ихъ родины. Се помогло и Карастоянова выпущено вже на волю безъ окупу.

Наколи вѣсть зъ Софіи правдива, то властямъ болгарскимъ удалося въ послѣдныхъ зробити добру облаву, котра имъ оплатиться. Войско болгарске зловило именно проводиря ватаги, що взяла була въ Белловѣ въ полонъ Льендльера и Биндера и за котрыхъ одержала опôсля значный окупъ. При арештованôмъ найдено кôлька сотъ фунтôвъ въ золотѣ.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Бережанъ.

[Филипіяда въ рускôй бурсѣ въ Бережанахъ.]

Ôдозвы, зазывы та интерпеляціи деякихъ членôвъ рускои бурсы въ Бережанахъ, помѣщуваній послѣдными часами въ часописяхъ, наробили тôлько шуму и крику, що выходить конечна потреба цѣлу рѣчь ширшôй публицѣ докладно пояснити. По тыхъ ôдозвахъ можнабы припускати, що дотеперѣшный выдѣлъ предпринявъ такі кроки, котрі захитали цѣлою Русею въ єи основахъ; — тымчасомъ тыми ухвалами выдѣлу захитана лишь трохи позиція однои женщины, дотеперѣшнои газдинѣ бурсовои п-нѣ Филиповскои.

Товариство „Руска бурса въ Бережанахъ“ входячи въ житье не мало жадныхъ фондôвъ, бо навѣть довгъ гипотечно убезпеченый на купленôй для цѣлей бурсы реальности не бувъ (и єще не єсть) сплаченый. Въ тôмъ часѣ зайшли були такі обставины, що урядуючій тогдѣ выдѣлъ мусѣвъ на кождый способъ бурсу отворити. Тоє отворенье бурсы переведено въ той способъ, що розписано конкурсъ на помѣщенье питомцѣвъ за надплатою высше 10 зр. и за доплатою низше 10 зр. Въ той способъ утворено фондъ на удержанье одного хлопця платячого низше 10 зр., що надплатами доплачувано скôлько треба було до квоты 10 зр. Въ такôмъ станѣ рѣчи выдѣлъ мусѣвъ оглядатися передовсѣмъ за надплатниками, а такихъ не легко було знайти для того, що за высше якъ 10 зр. кождый знайде легко станцію денебудь — тожь не було зовсѣмъ выбору межи лѣпшими а гôршими учениками и треба було брати, що лучиться, щобъ лишь достаточне число надплатъ одержати. Мѣсця надплатникôвъ дôставалися лише хлопцямъ мѣрныхъ талантôвъ. — Родичамъ такихъ надплатникôвъ ходило не о самъ харчь и помешканье, але такожъ о то, щобы собѣ зъєднати професорôвъ настоятелѣвъ бурсы, котрі певно будуть старатися о тоє, щобы мѣжь питомцями бурсы якъ найменше було двійокъ. — При кôнци курсу надплатники выказували якъ найгôршій поступъ въ наукахъ, а выдѣлъ бувъ помимо того приневоленый задержати ихъ въ бурсѣ, бо на пôдставѣ тыхъ надплатъ уложеный бувъ цѣлорôчный билянсъ. За те все выдѣлъ мавъ неприятности, передовсѣмъ зô стороны родичѣвъ, котрымъ здавалося, що умѣщеный сынъ въ бурсѣ мусить вже добру клясу одержати. Надто противники бурсы не занедбали жаднои нагоды, щобы таку злощасну клясификацію не подати до публичнои вѣдомости зъ злобнымъ додаткомъ, що выдѣлъ бурсы єсть индолентный, не наглядаѣ хлопцѣвъ, котрі занедбуються, помимо того що даромъ рускій хлѣбъ ѣдять. — Зъ такого стану выходила ще и тая некористь, що неуки дуже зле вилывали на другихъ бурсакôвъ, а газдиня бурсы п-нѣ Филиповска дôстаючи рôзні дарунки in natura ôдъ родичѣвъ надплатникôвъ, все и всюды хлопцѣвъ тыхъ вырôзняла ôдъ бѣдакôвъ, даючи н. пр. тымъ першимъ хлѣбъ зъ масломъ, а бѣдакамъ пôсный.

Такій станъ тревавъ три роки. Тіи недогоды спонукали выдѣлъ до зреформованя бурсы. Ще передъ рокомъ высказавъ Впр. о. Соневицкій, котрый найбôльше бурсою занимаѣся, що найпрактичнѣйше було-бы обмежити принятя до бурсы лише на молодѣжь ôдличну убогу даромъ або за малою доплатою. Выдѣлъ по зрѣлôй розвазѣ, по обчисленю всѣхъ можливыхъ приходôвъ и выдаткôвъ рѣшивъ зреформувати бурсу въ той способъ, щобы на слѣдуючій рôкъ приняти лише 6 питомцѣвъ безплатныхъ, бо на бôльше фондôвъ не було. До теперь мѣстилася бурса въ официнахъ реальности бурсовои о 3 комнаткахъ и кухни и въ одній половинѣ головного будынку, де такожъ и газдиня бурсы мешкала. Теперь рѣшивъ выдѣлъ половину головного будынку вынаймити за чинш 180 зр. рôчно, въ двохъ комнатахъ официнъ помѣстити по 3 хлопцѣ, а третю комнату и кухню полишити для газдинѣ.

Проєктъ сей мавъ предложити выдѣлъ яко своє внесенье загальнымъ зборамъ, скликанымъ на день 14 липня. Та зборы тѣ за-для недостаточного числа членôвъ не ôдбулися, а присутні члены тогдѣ заявили бажанье, щобы пôдчасъ жнивъ зборôвъ не скликувати, но доперва тогдѣ, якъ родичѣ попривозять дѣтей до школы, т. є. при кôнци серпня. — Выдѣлъ взявъ ще разъ згаданый проєктъ пôдъ обраду, та опираючися на трилѣтнôмъ досвѣдѣ, постановивъ въ слѣдуючôмъ роцѣ школьнôмъ конечно єго въ житье ввести. При тôмъ выдѣлъ бувъ той гадки, що хочь статутъ застерѣгаѣ означенье числа маючихъ принятися до бурсы хлопцѣвъ компетенціи загального збору, то зваживши, що дотеперь було лише двохъ учениковъ даромъ въ бурсѣ, а теперь маѣся прияти 6, а дальше уважаючи внесенье тоє яко нагляче, бо заки ôдбудуться загальні зборы, треба буде конкурсъ розписати и хлопцѣвъ прияти, — узнавъ себе до такого рѣшеня компетентнымъ. О тôмъ рѣшеню повѣдомлено письменно п-ню Филиповску, а щобы єи на будуче не вязатя дотеперѣшною умовою, бо не все одно живити 24 хлопцѣвъ за 240 зр. а 6 за 60 зр. мѣсячно, то выдѣлъ звôльнивъ єи ôдъ обовязку газдинѣ, застерѣгаючи єи право подати оферту на 6 учениковъ. Въ слѣдъ за тымъ розписавъ выдѣлъ конкурсъ въ часописяхъ. Тая ухвала пôйшла, розумѣѣся, п-и Филиповскôй невсмакъ, а вважаючи, що не она для бурсы, лише бурса для неи, внесла до выдѣлу бурсы п р о т е с т ъ. Выдѣлъ, уважаючи п-ю Филиповску за нѣщо бôльше лише за слугу бурсы, протестъ сей сховавъ до кôша. П-ѣ Филиповска розъярена такимъ легковаженьемъ своєи особы, сѣла на фіякра и пустилася по свѣту выдѣлъ ганьбити, та пôдписы збирати. Плачемъ и риданьемъ зôбрала близько 20 пôдписôвъ управненыхъ и неуправненыхъ членôвъ на зазывъ до выдѣлу бурсы, щобы на 11 серпня скликавъ загальні зборы. Тая поѣздка тымъ лекше повелася п-ни Филиповскôй, що межи членами бурсы єсть єи 3 сынôвъ, 2 братôвъ и кôлькохъ своякôвъ. Поданье тоє вôйшло до выдѣлу 29 липня, а пôсля статуту выдѣлъ обовязаный на таке вôзванье до мѣсяця загальні зборы скликати. Выпадало се якъ-разъ на день выдѣломъ до загальныхъ зборôвъ означеный т. є. на 29 серпня. Тымчасомъ повысшій члены, не выжидаючи статутомъ вызначеного речинця, въ наслѣдокъ повторнои поѣздки п-нѣ Филиповскои и енергичнои агитаціи єи своякôвъ скликали по-за плечами выдѣлу загальні зборы на 24 серпня 1888, а выдѣлъ довѣдавшися о тôмъ доперва зъ часописей и не хотячи заводити якихъ борбъ мѣжь членами товариства, ôдкликавъ своє попереднє оголошенье и згодився на день 24 серпня.

Пôдчасъ той плачливои вандрôвки п-ѣ Филиповскои появилася въ часописяхъ номинація п. Василя Саната на професора гимназіяльного въ Бережанахъ. Позаякъ §. 38 статута постановляѣ, що господаремъ бурсы маѣ бути учитель гимназіяльный Русинъ, а п. Саната деякі члены выдѣлу бурсы лично знали, тожь выдѣлъ постановивъ зъ тои нагоды скористати, §. 38 статута въ житье ввести и п. Саната на господаря бурсы запросити, зважаючи бодай-бы на тую користь, що наколи п. Санатъ завѣдательство бурсы прийме, ôдпаде потреба держати окремо господиню, а въ призначенôй для неи комнатѣ можна буде ще кôлька учениковъ бôльше за малою доплатою помѣстити.

П. Санатъ, ôдповѣдаючи на запытанье выдѣлу, принявъ пропозицію дуже радо и обовязався першій мѣсяцѣ прокормленье бурсакôвъ въ власнôмъ зарядѣ на пробу вести. Принимаючи радо тоє заявленье п. Саната, выдѣлъ зреасумувавъ свою попередну ухвалу въ той способѣ, що замѣсть 6 учениковъ ôдличныхъ даромъ маѣся прияти на слѣдуючій рôкъ лише 2 безплатно, а 10 за малою доплатою и на тôй пôдставѣ по выслуханю гадки делегатôвъ радъ повѣтовыхъ приймивъ 10 пильныхъ и здôбныхъ учениковъ, а 2 мавъ єще ôдтакъ приймити.

Рôвночасно зъ подорожею п-ѣ Филиповскои за пôдписами появились въ „Червонôй Руси“ дописи якогось маститого патріота, въ котрыхъ закидаѣ выдѣлови присвоюванье собѣ компетенціи загального збору, бракъ патріотизму, та бракъ фаховыхъ педагогôвъ мѣжь выдѣловыми бурсы, высказуѣ бажанѣ, щобы на будуще самихъ учителѣвъ педагогôвъ до выдѣлу выбирано а понизше помѣщаѣ ôдозву до о. Кордубы, щобы яко фаховый чоловѣкъ взявъ бурсу въ свои руки.

Не маю нѣчого противъ о. Кордубы, але завважаю, що черезъ вступленье о. Кордубы до выдѣлу, той выдѣлъ не набере бôльше фаховости педагогичнои якъ до теперь, бо о. Кордуба такій самъ добрый педагогъ, якъ н. пр. засѣдаючій до теперь въ выдѣлѣ о. Чумакъ, о. Дыдикъ, д-ръ Чайковскій и п. Глѣбовицкій. Въ тôмъ самôмъ числѣ дописувательрѣже подяку п. проф. Бачиньскому, (котрый до нинѣшного дня до бурсы не вписався) за ревне и умѣетне нагляданье бурсы. Зъ того ясно, що дописувательне мавъ понятя о тôмъ, що пише и пустивъ собѣ патріотичный фаєрверокъ, а редакція „Черв. Руси“ знаючи певно мастистôсть дописователя, не засягнула близшои информаціи бодай-бы лише що до фактичного стану рѣчи, и выдрукувала то, що прислали, щобы мали люде що читати.

Загальні зборы, скликані на 24 серпня, ôдбулися величаво и всесвѣтло. Зъѣхалася цѣла родина п-нѣ Филиповскои и взяла живу участь зъ зборахъ, якъ хто мôгъ. Навѣть молоденькій п. Бачиньскій, внукъ п-нѣ Филиповскои, заявивъ свою участь въ зборахъ бодай тымъ, що сховавшися за дверѣ другои комнаты гукнувъ: „Прочь зъ Савчакомъ!“ — Родина п-нѣ Филиповскои укрыла свою задушевну гадку, щобы єи газдинею въ бурсѣ и дальше удержати и звела рѣчь на те, що осьто Украинцѣ забрали бурсу въ свои руки и треба имъ за всяку цѣну заведенье ôдобрати. Розумѣвся, що о тôмъ всѣмъ явно не говорилося, та лише обмежено своє огôрченье на то, що пôдношено парціяльнôсть выдѣлу, тайні махинаціи и т. п. хорошій рѣчи, а вкôнци ôдкинено ухвалу выдѣлу и рѣшено: — нехай буде якъ бувало! Не помогли представляваня, опертій на числахъ; все пусте, бо при 12 ученикахъ и при господарованю професора не мала-бы п-ѣ Филиповска въ бурсѣ що робити, а о ню головно ходило. О. Чировскій, рôдный братъ п-нѣ Филиповскои, котрый свого часу обѣцявъ дати 1000 зр. на бурсу, наколи п-ню Филиповску за газдиню до бурсы прийматъ, и о тôй обѣцянцѣ до теперь не може собѣ пригадати, хочь п-ню Филиповску на газдиню пôдъ тымъ условіемъ принято — сказавъ выразно, коли єму люде на числахъ показували, що бурса бôльше питомцѣвъ удержати не въ силѣ, що институція упаде и т. д.: „Ну, и що-жь, якъ упаде, продамо будынокъ тай вже!“

Прийшло ôдтакъ до выбору выдѣлу. Поминувши, що зборы высказали своє признанье уступаючому выдѣлови, наполоханій марою украинизму, поминули при выборѣ заслуженыхъ для товариства людей, и на мѣсце людей зъ мѣсцевои интелигенціи выбрано до выдѣлу пѣвця церковного п. Сойку и передмѣщанина п. Починка. Все то зааранжувала родина п-нѣ Филиповскои. Выборы тѣ ôдбулися дуже незвычайно. О. Макогоньскому пôдсунено уложеный Филипонами списъ выдѣловыхъ и обступивши єго доокола, за кождымъ прочитаньемъ имени кричали самі: „годимося, принятый“, не журячись о волю прочихъ выборцѣвъ.

Нема нѣчого на свѣтѣ по надъ братолюбіе и солидарнôсть родинну! Щобы удержати своячку на интратнôмъ стôльчику господинѣ бурсовои, не вагаються сѣ люде поручити веденье молодежи гимназіяльнои людемъ якъ Починокъ, котрі кромѣ свого пôдпису нѣчогôсенько не втнуть, нѣ прочитати, нѣ написати, котрі, якъ жиють, не заплатили ще вкладки членьскои до касы бурсовои. Для своєи цѣли родиннои спроневѣрились они навѣть проповѣди маститого дописувателя „Черв Руси“, котрый выразно поручаѣ выбôръ фаховыхъ педагогôвъ. А може для нихъ и такій педагогъ выстане якъ Починокъ?!

Правда! До выдѣлу выбрано такожъ о. Соневицкого яко предсѣдателя. — Однакъ зъ

того, що на тыхъ зборахъ дѣялося, годѣ вѣрити, щобы имъ залежало на Достойнôй єго особѣ, бо прецѣнь повинні були додати єму до помочи людей зъ мѣсцевои интелигенціи, котрі до теперь зъ нимъ для добра институціи хосенно трудилися. Имъ розходилося лишь о фирму Впр. о. Соневицкого, бо не маючи єго, и взагалѣ жадного професора гимназіяльного въ выдѣлѣ, могли-бы попасти въ деякі колизіи зъ властями шкôльными, а тогдѣ позиція п-ѣ Филиповскои въ бурсѣ могла-бы статися трохи невыразна. Що особа Впр. о. Соневицкого лише имъ на покрывку потрѣбна, видно изъ того, що по выборахъ заразъ, не выжидаючи, що о. Соневицкій яко предсѣдатель зарядить, безъ єго вѣдомости таки заразъ уконституовалися и рѣшили — затвердити п-ню Филиповску на газдиню бурсы! О. Соневицкій не маючи въ выдѣлѣ нѣкого собѣ до помочи остане одиницею, и буде змушеный робити тое, що п-ѣ Филиповска черезъ свôй выдѣлъ зарядить. Длятого мы увѣренй, що Впр. о. Соневицкій, котрый на зборахъ не бувъ присутный, выбору того не прийме.

Практикуєся такъ всюда въ всѣхъ товариствахъ, що по новыхъ выборахъ предсѣдатель новый скликує новый и старый выдѣлъ, наступає передача дѣловодства, книгъ администраційныхъ и тогдѣ доперва новый выдѣлъ конституєся и починає своє урядованье. — Чи такъ и у насъ сталося? Нѣ, бо у насъ не розходилося о администрацію, лише о добро п-ѣ Филиповскои, и длятого нововыбраный выдѣлъ безъ предсѣдателя (бо о. Соневицкого въ мѣсци не було а мѣстопредсѣдатель єще не бувъ выбраный) збираєся, заразъ окупує безъ нѣчиєн вѣдомости въ свои руки всѣ книги, выбирає мѣстопредсѣдателя и приймає на газдиню и завѣдательку бурсы п-ню Филиповску. На тôмъ кôнчиться цѣла дѣяльнôсть выдѣлу, бо цѣль осягнена. Выдѣлъ теперь навѣть непотрѣбный, єго заступить п-ѣ Филиповска, у всѣхъ галузяхъ администрациі, въ кухни и школѣ!

На закôнченье цѣлои тои филипіяды звертаюся кôлькома словами до всѣхъ тыхъ членôвъ бурсы, котрі не втаємничені въ закулисовй пляны родины Филиповскои, думали, що своимъ поступованьемъ прислужаться доброму дѣлу и не дадуть народовцямъ бурсою орудовати. Панове! Васъ погано надули! Вы не прислужились нѣкому, лишь п и Филиповскôй — а чейже нѣяка идея не єсть идентичною зъ особою п-ѣ Филиповскои, котрôй на тôмъ лише залежало, щобы дальше побирати 240 зр. мѣсячно за удержанье 24 хлопцѣвъ. Розважте лише добре тое, що вы самі чули и що опôсля сталося, а переконаєтеся, що тутъ не о бурсу розходиться, лише о газдиню!

До выдѣлу бурсы, де має бути помѣщена молодѣжь гимназіяльна, навѣть зъ высшихъ клясъ, вôйшли, якъ сказано, пп. Сойка и Починокъ, а п-ѣ Филиповска одержала ôдъ того-жь выдѣлу патентъ на настоятельку. Она буде наглядати якъ хлопцѣ учаться, буде пôдписувати свѣдоцтва недужимъ ученикамъ и выконувати иншй функціи до настоятельства належачй, а въ той спосôбъ руска бурса въ Бережанахъ удержувана членьскими вкладками, добродѣйными датками и запомогами радъ повѣтовыхъ, перемѣнилася на мужескій пансіонатъ п-ѣ Филиповскои, субвенціонованый зъ тыхъ самыхъ жерелъ. — Бодай то мати численну родину и конексіи!

Той.

НОВИНКИ.

— **Филія руского Товариства педагогичного въ Щирци** розвивається дуже гарно и находить въ околици щоразъ бôльше признанье. И такъ въ послѣдныхъ часахъ вписалися мѣжь членôвъ Филіи зъ вкладкою 1 зр. рôчно: оо. Евг. Шухевичь зъ Красова, О. Медвецкій зъ Хоросна старого и Іос. Любинецкій зъ Щирця та учителѣ народнй пп Кирилъ Малицкій и Софія Поо зъ Щирця, Иванъ Долинка зъ Бродокъ и Матвѣй Квасникъ зъ Ракôвця. Щасть Боже!

— **Институтъ пôдъ покровомъ св. Николая** рускаго Товариства педагогичного у Львовѣ заповниться вже сими днями школярями. Якъ довѣдались мы, принявъ выдѣлъ дотеперь вже 15 питомцѣвъ, сынôвъ священикôвъ и урядникôвъ, а надѣятись можна, що ще деякй ôтцѣ та опѣкуны заявлять своє рѣшуче приступленье до сего товариства. Вже и зъ сего числа питомцѣвъ можна пôзнати важнôсть и конечну потребу такого института, коли зважиться, що выдѣлъ института не мôгъ ще сего року за-для малыхъ фондôвъ нѣ подати значнои пôльги въ оплатѣ за питомцѣвъ, нѣ примістити безплатно деякихъ ученикôвъ. Пригадуємо такожь, що институтъ помѣщеный при ул. Театиньскôй ч. 19 на першôмъ поверсѣ.

— **Мѣсто Тарнобжеґъ** надъ Вислою на граници Галичины згорѣло дня 27 н. ст. серпня въ понедѣлокъ по разъ другій. Вечеромъ въ понедѣлокъ повѣдомлено выдѣлъ краєвый, що въ полудне займився огонь и до годины 5-тои згорѣла та часть мѣста, котра лишилася по послѣднôмъ пожарѣ. Зъ публичныхъ будынкôвъ погорѣли: судъ зъ актами, нотаріятъ и нова бôжниця. Выдѣлъ краєвый выславъ сейчасъ 300 зр. пôдпомоги для погорѣльцѣвъ. Дальшй вѣсти подають, що згорѣло 126 домôвъ и 206 особъ полишилось безъ даху и хлѣба. Шкоду обчислюють на 200.000 зр., а убезпеченыхъ було лише на 89.000 зр. Тарнобжеґъ єсть власностею маршалка краєвого гр. Тарновского.

— **Якъ каламутиться чисту справу.** Нема нѣчого лекшого якъ за-для политичного антагонизму каламутити при помочи газетъ и найчистѣйшу справу. Подаєся до якоись газеты, не познакомленои зъ справою, якусь вѣсть, котру она бере за добру монету и помѣщає. Зъ тои газеты беруть ôдтакъ всѣ политичнй противники ту вѣсть яко зъ певного и достовѣрного жерела и подають єи вже за певный фактъ, на пôдставѣ котрого доказують ôдтакъ, що чорне єсть бѣлымъ а бѣле чорнымъ. Щось подôбного лучилося славному знатокови славяньскихъ языкôвъ, проф. Ягичеви у Вѣдни. Въ ч. 28 петербургскои газеты „Kraj“ зъ сего року появилась була слѣдуюча допись зъ Вѣдня: „Въ министерствѣ ведуться наради надъ проєктомъ змѣны рускои правописи въ Галичинѣ и Буковинѣ, предложенымъ передъ кôльканадцяти лѣтами Чехомъ Вречкомъ, а теперь ôдновленымъ и справленымъ знаменитымъ лингвистомъ рускимъ, професоромъ С. См. Стоцкимъ. Щобы безсторонно и науково залагодити ту справу, завôзвало министерство професора Ягича выдати судъ о сѣмъ проєктѣ зô становища лингвистики славяньскои. Перестудіовавши сей проєктъ, пересвѣдчився проф. Ягичь, „що мотивы и проєктъ проф. Смаль-Стоцкого суть цѣлкомъ оправданй, але не можна ôдъ разу зôрвати зъ традиціею“ и тому радить ôнъ выбрати посередну дорогу. Пôсля єго погляду ôдрубна народнôсть руска може розвиватись лише въ Австріи. Въ Россіи мусить звôльна наступити цѣлковита ассимиляція Малоросôвъ зъ Великоросами: „Скоро лише поселиться кôлькохъ Великоросôвъ въ якôмъ селѣ малорускôмъ, сейчасъ цѣле населенье стаєсь ôдъ нихъ зависиме, а що за-для спôльнои вѣры и подôбности языка украиньскій нарôдъ не має майже нѣякои внутрѣшнои силы ôдпорнои, якъ пр. Чехи або Сербы, тому мусить ôнъ зъ часомъ цѣлкомъ злитися зъ Великоросами.“ Такъ написавъ „Kraj“. Теперь же помѣстивъ въ тôй справѣ въ ч. 33 „Kraj-у“ А. Брикнеръ, професоръ языкôвъ славяньскихъ на берлиньскôмъ университетѣ, ось яке письмо: „Вычитавши въ однôмъ зъ липневыхъ чиселъ „Kraj-у“ въ дописи зъ Вѣдня згадку про рефератъ проф. Ягича о реформѣ малорускои правописи, о єго заключеняхъ що-до будучности народу малорускаго, поспитавъ я єго о те все листовно. Проф. Ягичь уповномôчнивъ мене въ ôдповѣди заявити, що змѣстъ сеи дописи, о скôлько дотыкає єго, єсть цѣлкомъ выдуманый; нѣхто не завзывавъ єго до такого реферату, не мавъ отже нѣякои причины въ цѣлôй тôй справѣ въ якійнебудь способъ брати участи.“ Коментарѣвъ до того рода крутыхъ дорôгъ чейже не потреба.

— **Ôдпочинокъ недѣльный на провинціи.** Ухвалено законъ о ôдпочинку недѣльнôмъ и декуда ôнъ выконуєсь дуже точно. Не такъ дѣесь въ Городенцѣ. Тамъ выѣхавъ баронъ Ромашканъ въ недѣлю 12 н. ст. серпня на поле сѣяти рѣпакъ. Двѣ машины сѣярки и десять валкôвъ до валкованя засѣяного рѣпаку робили якъ найлѣпше, а нарôдъ, що ишовъ, хрестився та сплювавъ зъ досады. На лихо не докôнчивъ сеи славнои роботы п. баронъ, бо найшла буря и градъ сыпався черезъ двѣ годины. Ся недѣльна робота мовь-бы доповняла звычай въ Городенцѣ, що ярмарки ôдбуваються тутъ въ недѣлѣ. Якось соромно и гидко, давати такій примѣръ непошанованя Божихъ и людскихъ законôвъ.

— **Розбôй въ Кукизовѣ** єсть теперь найважнѣйшимъ предметомъ дня у Львовѣ; а рѣчь то дѣйстно сензаційна. Слѣдство въ сѣй справѣ виправдѣ ще не скôнчене, але выкрыло вже доси важный и досыть богатый матеріялъ для суду. Кукизôвъ, мѣсточко а радше село при дорозѣ зô Львова до Яричева єсть власностею родины Стшелецкихъ, котра однакожь єсть дуже задовжена. Въ дворѣ въ Кукизовѣ проживала однакожь лишь сама Марія Стшелецка, рôдна сестра посла Поляновского а сынъ єи, Александеръ, чоловѣкъ гулящій, мешкавъ на фôльварку въ Бовшовѣ. У Стшелецкои въ Кукизовѣ проживавъ отже въ официнахъ кс. Тхуржницкій, 80-лѣтный старикъ, котрый черезъ 45 лѣтъ бувъ парохомъ въ Кукизовѣ. Єсть то чоловѣкъ богатый, бо якъ показуєсь має село десь въ Самбôрскôмъ а крôмъ того мавъ богато грошей готôвкою, котрі ховавъ то пôдъ шуфлядою въ комодѣ, то въ звиненôмъ образѣ, то въ старôмъ цилиндрѣ и т. п. Тхуржницкого уважали всѣ за якогось дивака, хочь ôнъ впрочѣмъ бувъ чоловѣкъ людяный. Дня 29 липня выпивъ Тхуржницкій вечеромъ гербату въ городѣ въ товариствѣ п-ѣ Стшелецкои и положився спати. Того дня була у Александра Стшелецкого забава, на котрôй були зô Львова официры и урядники. На другій день найшовъ двôрскій паробокъ кс. Тхуржницкого на постели въ крови и давъ знати п-и Стшелецкôй а та каже, що повѣдомила о тôмъ заразъ сына Александра листовно. Того листу однакожь доси не найдено. Александеръ ириѣхавъ, пôславъ заразъ по д-ра Шмидта и давъ знати до прокураторіи, додаючи, що кс. Тхуржницкій страдає на падавицю и що имовѣрно самъ покалѣчився. Зъѣхала заразъ комисія и арештовано паробкôвъ Краєвского, Меруновича и Луля. Тымчасомъ ревизоръ полиційный Шпанґъ вѣвъ дальше слѣдство. Въ печи въ помешканю у кс. Трхужницкого найшовъ ôнъ попаленй паперы и банкноты, въ маштарни одѣжь ксендза, у селянъ побачивъ покервавленй грошѣ и т. д. О тôмъ всѣмъ давъ ôнъ знати до прокураторіи, котра выслала судію п. Ковнацкого и практиканта судового Папару. Тй зробили ревизію и найшли въ помешканю у ксендза Тхуржницкого въ шафѣ 60.000 зр., паперами, талярами и дукатами голендерскими, въ дуже старôмъ образѣ 600 зр., въ цилиндрѣ 300 зр. и т. д. Опôсля приѣхавъ ще заступникъ прокуратора п. Сумперъ, зроблено ревизію у Александра Стшелецкого въ Бовшовѣ и тамъ найдено на єго обуви и на помостѣ сдѣды крови. Єго заразъ арештовано и ôдставлено жандармами до Львова. Въ два днѣ пôзнѣйше зложила п-нѣ Стшелецка на руки судіи слѣдчого 80.000 зр. паперами и 600 талярами и дукатами и сказала, що Тхуржницкій давъ ѣй тй грошѣ до депозиту. Єи арештовано такожь и, хочь четвернею, ôдставлено до Львова. Въ понедѣлокъ зновъ арештовано ще одного своякa Стшелецкихъ, урядника при шпитали у Львовѣ.

НАДОСЛАНЕ.

Но, якъ тамъ зъ Вами?

Якъ часто, коли поспытаємося въ сей спôсôбъ, ôдповѣдають намъ здвигненьемъ раменъ. Виправдѣ не чуєся чоловѣкъ тяжко недужимъ, але такожь много хибує до здоровля. Не знаєся на певно, де то властиво хибує, а таки станъ здоровля взагалѣ здавъ-быся лѣпшимъ. Енергіи и охоты до працѣ нема, чоловѣкъ стає воркôтливый и невдоволеный зъ себе и цѣлого свѣта, рознервованый и зворушеный, прибитый болями головы и неспокôйныии ночами, а не могучи точно означити своєи недуги, не знаєся, що властиво вже дальше робити, коли всѣ можливй средства полишились безъ успѣху. Ану спрôбувати се, що иншимъ помогло въ подôбнôмъ станѣ а певно принесе оно хосенъ

„Ôдъ многихъ лѣтъ нездужаючи, уживала я всего безъуспѣшно, но двѣ фляшки Варнера Safe Cure зробили чуда зô мною. Я страдала вельми на нервы, вже не могла бôльше робити, але теперь чуюсь, мовьбы на ново народилася.“ — Панѣ Байнъ, Pieschen Dresden, Oststr. 19 I.

„Я выживъ теперь 4 фляшки Варнера Safe Cure и такъ добре маюся, що и не можна лѣпше“. W. Lamprecht, Jevenstedt in Holstein.

„Честь правдѣ! — Двѣ фляшки Варнера Safe Cure знаменито подѣлали на мене. Се заявленье можна оголосити въ кождôй газетѣ а я готовъ всегда ôдповѣсти на пытаня, надôсланый пôдъ моєю адресою.“ Ц. Суль, начальникъ стаціи при корол. зелѣзницяхъ. Стація Kellerberg коло Haren a. Ems. — Продажь и розсылка лише черезъ антики. Цѣна 2 зр. 80 кр. Складъ Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевіорскій, д-ръ Каролъ Миколяшь, Ад. Рапапортъ, К. Крижановскій у Львовѣ. Головный складъ: Einhorn Apotheke (Max. Fanta's) въ Празѣ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 29. серпня. Цѣсарь именувавъ словеньского посла Поклюкара президентомъ Краины. — Гр. Калноки повернувъ вже до Вѣдня.

Парижь 28. серпня. Булянже выѣхавъ оногды до Швеціи. — Змобилизована ескадра має въ понедѣлокъ вернути до Тульону и буде роззброєна. — Якійсь чоловѣкъ именемъ Ґарніє стрѣливъ вчера въ нѣмецкôй амбасадѣ зъ револьверу до начальника бюра информаційного, але хибивъ. Ґарніє має бути божевôльнымъ (?).

Пештъ 29. серпня. Именованье министра просвѣты наступить, коли Тисса поверне зъ Остенды; до того часу буде вести справы министерства секретарь министерства Берзевичій.

Римъ 29. серпня. Ескадра италійска, котра выѣхала до Леванты, має зъ кôнцемъ вересня вернути назадъ до Италіи. — Криспи приѣде завтра до Риму.

Букарештъ 29. серпня. Въ Ґалацу и Браилѣ наставъ страйкъ робôтникôвъ. Въ Ґалацу застановило роботу 200 робôтникôвъ на зелѣзницяхъ, а страйкъ шириться по цѣлôмъ краю. Приѣхали тутъ нѣмецкй официры, котрі мають занятися организаціею румуньскои фльотилѣ на Дунаю.

ІОСИФА БАРЩИНЬСКОГО

Торговля шкôръ, всѣлякихъ приборôвъ шевскихъ, такожь готовыхъ верхôвъ

въ Рынку пôдъ ч. 10 въ подвôрю
въ давнôмъ льокали
„Товариства торговлѣ шкôръ“.

Складъ и робôтня обуви мужескои дамскои и для дѣтей.

Матеріялъ добôрный, старанне выконанье.
Складъ головный ул. Театральна ч. 3.
(черезъ 15 лѣтъ Рынокъ пôдъ ч. 13),
филія ул. Руска ч. 1.

Цѣны якô найдоступнѣйшй,
Замовленя зъ провинціи полагоджуєсь ôдворотною почтою.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ ул. Коперника ч. 3.. въ Краковѣ Суконницъ ч. 20., въ Чернôвцяхъ Рынокъ ч. 2

поручає власного выробу

знаменитй средства ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня, на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

Есенція ароматична до полоканя устъ змѣшана зъ водою, дає здорове и дуже приємне полоканье до устъ, ôдсвѣжає ясла и запобѣгає псованю зубôвъ. Фляконъ 80 кр.

Паста ароматична до чищеня зубôвъ знаменито очищає зубы зъ каменя и надає имъ перлову бѣлôсть. Цѣна 30 кр.

Щôточки до чищеня зубôвъ
въ рôзныхъ родахъ зъ найлѣпшихъ фабрикъ англійскихъ и французскихъ ôдъ 20 кр. до 1 зр. 50 кр.

Пльомба бальзамична
до пльомбованя дѣравыхъ зубôвъ, єсть тревалою и дуже практичною въ ужитю. Фляконъ 50 кр.
224 12—?

ФРАНЦЪ ПРАЙССНЕРЪ

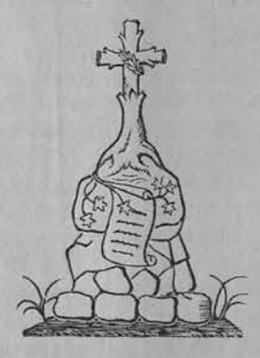

концесіонованый майстеръ каменярскій,

такожь членъ товариства будôвничого у Львовѣ по довголѣтнôй практицѣ и роботѣ, передтымъ яко челядникъ управитель будôвель камѣнныхъ и заступця будôвничого и т. д. отворивъ

НОВО УСТРОЄНУ

РОБôТНЮ КАМЕНЯРСКУ

при улици Жовкôвскôй ч. 86 у Львовѣ

и заосмотрився въ матеріялы камѣнній всякого рода а именно въ найбôльше розповсюдненый въ теперѣшныхъ часахъ камѣнь тернопôльскій зъ ново вынайденого знаменитого каменолому, рôзнобарвный, сѣрый, густый пѣсковець и доконує вже ôдъ одного року рôзній роботы каменярскій **разомъ зъ осадженьемъ,** именно ступенѣ камѣнній, бальконы, цокулы, ґзимсы и помосты камѣнній, шлюфованй, барвній. Памятники гробовй зъ доброго тернопôльского каменя, выробляє на запасъ рôзній памятники шлюфованй и рѣзблень, постументы огородовй, веранды, столы камѣнній и на цвѣты та т. п. Знаючися добре на будôвляхъ, наймаюся до каплиць, церквей пôдъ управою доброго проєкту. Поручаюся ласкавôй памяти Впов. Публики и просячи о ласкавй замовленя, остаю зъ глубокимъ поважаньемъ:

2548 4—6 ФРАНЦЪ ПРАЙССНЕРЪ.

Харчь мешканье и опѣку

можуть мати ученики шкôлъ народныхъ и середныхъ а такожь ученицѣ у учителя школы народнои у Львовѣ. Ученицѣ можуть мати въ дома помôчь въ науцѣ, або можуть всѣхъ предметôвъ шкôльныхъ дома учитися. Проситься о якъ найскоршій зголошеня. Близша вѣдомôсть у п. Іосифа Танчаковского ул. Казимирôвска ч. 43 у Львовѣ II. поверхъ.
2516 7—?

Панночку або ученика,

одного або двохъ, приймаєся за умѣренну платню на харчь и стацію, поручаючи доглядъ и родительску опѣку, по при се може удѣлятися науки музики и языка французского. Адреса: Панѣ Галевска, ул. Ôрменьска ч. 25. III. поверхъ, або Администрація „Дѣла“.
2567 2—?

СВЯЩЕНИКИ МУСЯТЬ ЧАСТО ПОДАВАТИ ЛѢКАРСКУ ПОМôЧЬ!

удаємося до нихъ зъ довѣріємъ и одержуємо завсѣгды добру раду. Тому треба уважати се за найбôльше признанье, що именно священики найбôльше поручають **Pain-Expeller зъ котвою**, о чѣмъ можна переконатись зъ брошурки „Приятель недужихъ“. Справдѣ заслугує Pain-Expeller зъ котвою зô всѣхъ взглядôвъ на порученье, якъ се посвѣдчить охотно кождый, що уживавъ єго вже противъ **гостцеви, подагрѣ, ломаню въ членахъ, пôдвѣяню, болямъ шиѣ**, або хотяй лише въ поменшихъ простудахъ. Найчастѣйше вже по першôмъ натиранню минають болѣ, або що найменше значно меншають. Се давно вже выпробоване средство домове повинно находитися въ кождôмъ домѣ! При закупнѣ радимо завсѣгды ôдшайти на опаковаю фабричну марку, а нею єсть: „Червона котва“. Цѣна Pain-Expeller-а єсть ôдповѣдно до великости 40 кр. и 70 кр., а головный складъ для державы Австрійскои єсть въ **Празѣ: Аптика д-ра Рихтера „пôдъ Золотымъ Львомъ“.**
2381 18—?

ХРЕСТЫ

на гробы и памятники, лякерованй и золочень

поручає

Антôнъ Гальскій

торговля зелѣзомъ у Львовѣ
Майданъ Маріяцкій ч. 9.

Цѣнники и рисунки на жаданье franco. 2543 6—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 182. Львôвъ, Четверъ 18 (30) серпня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія приймаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты приймають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ . .	18 зр.	на цѣлый рôкъ .	24 зр.
на пôвъ року . .	9 зр.	на пôвъ року . .	12 зр.
на чверть року .	4·50 зр.	на чверть року . .	6 зр.
на мѣсяць . . .	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ . .	16 зр.	на пôвъ року . .	8 зр.
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць . .	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльний ôдъ порта. — Поодинокe число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и надежитбсть за инсераты платній у Львовѣ.

Красна задача для рускои молодежи.

На цѣлôмъ просторѣ нашого хлѣборобского краю покôнчивъ вже або покôнчить тыми днями робучій рôльникъ тяжку працю жнивъ. Настає пора, въ котрôй нашимъ селянамъ трохи лекше буде ôдôтхнути та хочь на недовгій часъ не буде журбы о хлѣбъ насущный. Декуды, де землѣ бôльше, або жнива благословились обильными плодами може сельскій господарь укладаючи пôсля результатôвъ жнивъ рôчный свôй буджетъ, числити и на лишній якій крейцаръ, котрый останесь по заспокоенію потребъ житя и тягарôвъ, спольченыхъ зъ удержаньемъ господарства и родины.

Зъ тои поры повинна пôсля нашои думки хôснувати наша патріотична интелигенція. Есть то безперечно найпригôднѣйша зъ цѣлого року хвиля, въ котрôй найлекше ще сельскому народови братись за дѣло просвѣтне, за заводженье по селахъ такихъ институцій, якъ читальнѣ, ссыпы збôжа, касы позичковôи крамницѣ. У народу есть теперь збôже, есть ще яка-така спромога роздобути грôшь, то-жь при добрôй инициативѣ можна-бы нинѣ по нашихъ селахъ заводити тѣ хосенні для нашого народа установы, про якѣ тяжше говорити середъ тяжкои зимы або голодного передновку.

Та и нагоды теперь бôльше, якъ колибудь въ другôй порѣ року. Осѣнна пора и початокъ зимы богатѣ у насъ въ святочнѣ днѣ, въ тôй порѣ припадає у насъ найбôльше празникôвъ, весѣль, поминокъ и т. п. нагодъ, въ котрыхъ народъ нашъ ôдпочивае и забавляѣсь и въ котрыхъ интелигенціи нашôй найлекше и найскладнѣйше зôткнутись зъ народомъ.

До того приходить и та многоважна обставина, що якъ-разъ теперь перебуває по нашихъ селахъ и малыхъ мѣсточкахъ наша молодѣжь руска. Нинѣ, де лучь просвѣты и науки розлившсь въ найширшій круги, де шкôльне образованье стало загальнымъ добромъ, збôльшилось такожь значно число образуючоися молодѣжи зъ рускаго роду. Нинѣ нема майже вже села, въ котрôмъ не було-бы въ часѣ ферій академика, або старшого ученика шкôлъ гимназіяльныхъ або хочь учительскихъ семинарій.

На тôй молодѣжи, а особливо на старшôй, академичнôй тяжить дуже поважный и святый обовязокъ супротивъ народу. Молодѣжи рускôй не вôльно переводити ферій такъ, якъ переводить ихъ може молодѣжь иншихъ народностей, т. е. для власнои лишь приятности и забавы — руска молодѣжь мусить лучити тую приятнôсть зъ правдивымъ патріотичнымъ хôсномъ, котрый лежить въ поважнôмъ зближенію до сельского и маломѣского люду и въ сердечнôмъ, не менторскôмъ, а братерскôмъ вилывѣ на той людъ. Кождый рускій молодець проводячи феріи на селѣ повиненъ при всякихъ нагодахъ старатись зблизитись до народа, пôзнавати его и взаимно дати народови спôзнати себе и выробляти собѣ у народа довѣріе.

Значнôй части нашои суспôльности выхованôй пôдъ вилывомъ аристократичныхъ инстинктôвъ польскои суспôльности труднѣйше зблизитись до народу такъ, якъ того нашѣ потребы вымагають; въ тôмъ дѣлѣ повинна отже старшихъ заступити молодѣжь а старшѣ повинні пôдпирати молодѣжь радою и дѣломъ а такъ спôльными силами най стараються навязати сердечнѣ ôдносины зъ народомъ.

Безъ тыхъ ôдносинъ не поможуть намъ нѣякѣ деклямаціи на тему народолюбства и народовства — лишь одно фактичне и тревале зближенье рускои интелигенціи до народа зможе здобути для тои интелигенціи повне довѣріе у того народа — а тогдѣ и лишь тогдѣ наспѣе часъ повного и неодолимого тріюмфу и для національнои рускои справы.

Молодѣжь наша дала вже неразъ свѣтлѣ доказы, що розумѣе то становиско и тѣ задачѣ рускои интелигенціи супротивъ „меншого брата“ и для того мы нинѣ передовсѣмъ пôдъ ѣи адресою пôдносимо догôднôсть теперѣшнои поры до новыхъ подвигôвъ на поли просвѣтного и экономичного пôддвигненя нашихъ селянъ и маломѣщанъ. Народъ, котрый тôлько лептъ зложивъ для образованя свого молодшого поколѣня, котрый середъ найбôльшихъ злиднѣвъ и экономичного недостатку дрôбны ми лептами заснувавъ тôлько бурсъ для бѣдной мдлодѣжи, тôлько фондôвъ запомоговыхъ и стипендійныхъ, маѣ безперечне право домагатись ôдъ своѣи молодѣжи, щобы она несла поквапно здобуту науку пôдъ стрѣхи незрячихъ братôвъ и заздалегôдь вже починала трудитись для загальнои народнои справы. Того вымагае ôдъ нея не лишь патріотизмъ, але и довгъ вдячности затягненый супротивъ рускаго народа, котрый живить ѣи своимъ хлѣбомъ, плекае кервавыми трудами!

Молодѣжь та выслухае для того певно и нинѣшный нашъ голосъ и покористуѣсь теперѣшною порою, щобы дати инициятиву всюды, де лишь лучиться нагода до закладаня просвѣтныхъ и экономичныхъ народныхъ институцій по нашихъ селахъ и мѣсточкахъ, до розбудженя самосвѣдомости середъ народа и до сконсолидованя силъ народныхъ. Будуть то найгарнѣйшій результаты перебутыхъ ферій, буде то сповненье найкрасшоя задачи нашои патріотичнои молодѣжи!

Просвѣта и полѣпшенье быту матеріяльного нашого народу най буде окликомъ старшихъ и молодшихъ зъ нашои интелигенціи а тогдѣ всѣмъ намъ полѣпшае.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

VII.

Рôкъ 1848 принѣсъ зъ собою знесенье власти доминикальнои и всѣхъ плывучихъ зъ нея правъ. Не пôдпадае нѣякому сумнѣвови, що до правъ тыхъ належало и право пропинаціи, котре такъ наведенѣ нами жерела права польского, якъ и цѣле австрійске законодавство передконституційнои добы выразно клало въ кругъ тыхъ управненъ, якѣ повнила шляхта въ силу своѣи юрисдикціи на пôдставѣ своѣи доминикальнои власти. Въ хвили, коли упала тая доминикальна власть, коли перестали истнувати всѣ обовязки давныхъ пôдданыхъ супротивъ доминикальныхъ зверхникôвъ, коли тѣ пôдданѣ перестали бути пôдаными и одержали повну и своимъ дотеперѣшнымъ доминикальнымъ зверхникамъ рôвну особисту и маѣткову свободу — въ хвили тôй мусѣло упасти и право пропинаціи, опираючися на обмеженю тои свободы. Була то природна конечнôсть, природна консеквенція радикальнои змѣны всѣхъ майже публичноправныхъ ôдносинъ, яку переживали въ тôй добѣ всѣ краѣ Австріи. И дѣйстно въ всѣхъ другихъ краяхъ Австріи, де лишь истнували управленя подôбнѣ до нашого права пропинаціи, упали они рôвночасно зъ упадкомъ тои системы, на котрôй опирались, зъ упадкомъ патримоніяльныхъ ôдносинъ и власти доминикальнои, зъ знесенымъ обмеженьемъ, котрѣ тяжкими путами давили довгѣ вѣки особисту и экономичну свободу пôддаными.

Зъ пôдъ тои природнои консеквенціи вынято нашъ край. Помимо знесеня звязи пôдданьства, панщины и другихъ повинностей и обмежень плывучихъ зъ доминикальныхъ ôдносинъ мала пропинація и дальше истнувати въ Галичинѣ, ажь до унормованя справы ѣи знесеня окремымъ закономъ. Таку норму въ тôмъ предметѣ поставивъ цѣсарскій патентъ зъ 4 жовтня 1850, хочь вже два роки передъ тымъ проклямувавъ патентъ зъ 7 вересня 1848, оголошеный губерніяльнымъ окружникомъ зъ 18 вересня 1848 ч. 69072, выразно знесенье всѣхъ правъ плывучихъ зъ ôдносинъ пôдданьства и звôльненье селянъ ôдъ всѣхъ тягарôвъ становлячи при тôмъ спеціяльно такожь знесенье пропинаційного примусу. (§. 11 того патенту постановлявъ „auch der Bier- und Branntweinzwang mit den ihm anhaftenden Verbindlichkeiten hat wegzufallen“.) [16])

Супротивъ того не може не впасти въ очи суперечнôсть патенту зъ 4 жовтня 1850 не лишь зъ цѣлыми тогдѣшными подѣями зъ 1848 до грунту змѣненымъ станомъ рѣчи, але и зъ писанымъ и конституційно выданымъ закономъ зъ 7 вересня 1848.

Щобы зрозумѣти докладно значенье того закона и его тенденцію зъ огляду на право пропинаціи а тымъ самымъ дôйти до властивого значеня слôвъ „Bier und Branntweinzwang hat wegzufallen“, належить хочь въ короткости познакомитись зъ исторіею тои постановы закона зъ 7 вересня 1848, котра одна може кинути на змыслъ тыхъ слôвъ властиве свѣтло и выявити властиву цѣль законодателя.

А тое велить намъ дôткнути одного зъ цѣкавыхъ епизодôвъ збôраного въ р. 1848 у Вѣдни (а опôсля въ Кромержи) конституючого сойму.

Заразъ на першихъ засѣданяхъ конституующого сойму, збôраного у Вѣдни въ лѣтѣ 1848 р., поставивъ бувъ пос. Кудлихъ внесенье а радше проѣктъ закона зносячого всѣ права, плывучій зъ звязи пôдданьства и доминикальнои власти. Надъ внесеньемъ тымъ дебатувавъ

[16]) Provinzional Gesetzsammlung des Königreich Galizien und Lodomerien für das Jahr 1848. Стор. 317 и 88.

Послѣдній рускій борцѣ зъ польскихъ повстань.

Въ 174 ч. „Дѣла“ перечитавъ я коротку, бôльшь нѣжь суху звѣстку про смерть о. Теодора Кульчицкого, приходника въ Терлѣ коло Хирова. Небавкомъ опôсля стрѣвсь я въ „Przegląd-ѣ“ и „Kurjer-ѣ“ львôвскôмъ зъ шумными посмертными похвалами покôйного, „byłego wachmistrza w konnych strzelcach pod jenerałem Dwernickim w 1831 r.“, опôсля рускаго священика, котрый „przez całe życie stwierdzał sojusz bratni między Polakami i Rusinami“.

И справдѣ майже рôвночасно читаемо въ „Хроницѣ духовнои семинаріи львôвскои“ пôдъ рокомъ 1831, що питомець Кульчицкій выбрався зъ кôлькома товаришами до польского повстаня; а пôдъ р. 1835, що Теодоръ Кульчицкій, питомець IV. року, дôставъ кару за шкарты. Очевидно згадка тутъ за того самого Кульчицкого, що теперь упокоився въ Терлѣ. А таки шляхта польска якось не явилась на его похоронѣ, якъ зъ жалемъ зазначуе дописователь „Kurjer-а“; за то численно зъѣхалося духовеньство руске, ôддати послѣдну честь упокоившому-ся во Христѣ брату.

Читателѣ „Дѣла“ певно зъ жалемъ и неохотою махнули рукою на вѣсть про смерть полякующого священика-старика и давно вже позабули о нѣй. А у мене выкликала она богато згадокъ зъ давныхъ хлопячихъ та молодечихъ лѣтъ, и для спокою душѣ беру за перо, щобы ними подѣлитись зъ ширшою громадою: справа на око такъ маловажна може таки не есть безъ пожиточнои науки для нашого народного житя.

Зъ хлопячихъ ще лѣтъ тямлю старенького, якъ менѣ выдавалося, о. Теодора Кульчицкого. Мôгъ ôнъ тогды мати, якъ теперь обчисляю, 46 лѣтъ; але марненькій, похиленый, смирный, убогій, невеличкого росту, выдавався значно старшимъ. Пять разôвъ до року приѣздивъ ôнъ зъ Кôльчицъ до Самбора, де я ходивъ до гимназіи, помагати катихитови въ сповѣди ученикôвъ. И звычайно послѣдный встававъ зъ сповѣдальницѣ; его ласкавый поглядъ, якась ангельска доброта, що малювалась на лици, притягала до себе особливо молодшу дѣтвору; а коли коло инших сповѣдальниць бувало нерзъ пусто, то коло него товпилась зъ одного и другого боку цѣла громада молодѣжи. Вже тогды цѣкавый я бувъ знати, чому ôнъ такій бѣдненькій; и довѣдався я, що ôнъ за якусь провину сидѣвъ въ якôйсь страшнôй тюрмѣ, та черезъ те не маѣ нѣякого мѣсця, а лишь ѣаздуе на своѣмъ рôднôмъ загонѣ въ Кôльчицяхъ. Було се въ 50 тыхъ рокахъ.

Опôсля я кôнчивъ вже университетъ, коли чую, що о. Кульчицкій дôставъ Терло. Ну, гôренька-жь его доля, коли на старѣ лѣта доскочивъ такои парохіи! — подумавъ я собѣ.

Терло!... Що року доводилось менѣ тамтуды переѣздити и кôлька разôвъ; а за кождымъ майже разомъ ставалось тамъ на попасъ, часто и ночувалось. Сѣльце мабуть чи не шляхотске; але бѣдненьке, опущене, на горбахъ середъ лѣса; церковь на горбѣ при дорозѣ дрôбку повысше корчмы, маленька, убога; таке-жь саме обôчь попôвство. Терло славилось на всю сторону злодѣями и пянюгами.

За яку-жь то кару судилось тôй ангельскôй душѣ, якъ я собѣ все выставлявъ покôйного, попастися въ отсю нову тюрму?

И згодомъ довѣдався я де-що бôльше зъ житя покôйного; та и те въ молодыхъ лѣтахъ анѣ не умѣвъ добре порозумѣти и оцѣнити, анѣ не уважавъ за гôдне памяти. Однымъ ухомъ, якъ то кажуть, слухавъ, а другимъ выпускавъ. То-жь и не знаю, чи все, що скажу, буде згôдне зъ правдою; а вже-жь певно, що не буде повне. Але на всякій спôсôбъ есть оно такъ цѣкаве и поучаюче, що треба-бы лишь бажати, щобы хто бôльше обзнакомленый зъ рѣчею справивъ и доповнивъ те, що я розкажу въ части може хибно, а въ части лишь пяте черезъ десяте.

Отже знаный загально рухъ польскій въ 1846 р. захопивъ такожь богато молодѣжи рускои. Навѣть въ духовнôй семинаріи рускôй було немало питомцѣвъ, що належали до тайного польского товариства. Коли зважиться, що народнои свѣдомости у Русинôвъ тогды такъ якъ бы не було нѣякои, — що свѣдомôсть окремѣшности Русинôвъ ôдъ Полякôвъ опиралася лише на окремѣшности обряду церковного; то така проява зовсѣмъ не стане дивною. Адже-жь и пôзнѣйше ще, коли народы почали вже скрôзь рушатися, то таки бачимо богато молодѣжи рускои въ рядахъ ѣвардіи польскои, а навѣть разомъ зъ польскою молодѣжею въ рядахъ ворохобнѣ угорскои. Богато зъ тои тогдѣшнои нѣбы-то полякующои молодѣжи ще живе досѣ, а мы не то не маѣмо причины стыдатися тыми Русинами, але могли-бы навѣть повеличатися декотрыми зъ нихъ передъ цѣлымъ свѣтомъ. Оттакъ и тѣ Русины, що въ 1846 р. належали до польского руху, ба навѣть опôсля наповнювали вязницѣ разомъ зъ Поляками, еще черезъ те зовсѣмъ не потребували бути Поляками, а тымъ менше мусѣли остатись Поляками весь свôй вѣкъ.

Признаюсь щиро, що дороги мого житя не звели мене нѣколи до выучованя хочь-бы самыхъ головныхъ рѣчей польского руху зъ 1846 р.; длятого легко могу мати цѣлкомъ хибне о нѣмъ понятье. Але зъ того, що менѣ оповѣдано, розумѣю, що Поляки тогды хотѣли „ити въ народъ“, щобы его собѣ зъѣдлати для своихъ цѣлей. Для того рухъ той мавъ признаку демократичну. Въ тайнôмъ товариствѣ, до котрого належала и руска молодѣжь, говорено про знесенѣ панщины, за просвѣту темного народу, о закладаню шкôлъ, о здвигненю хлопа до гôдности чоловѣчои; однымъ зъ першихъ обовязкôвъ стоваришеныхъ було, закладати школы, скоро лишь котрый зъ нихъ буде мавъ до того змогу. Бувъ се рухъ соціяльно-демократичный, вольнодумный, протестуючій противъ деспотизму; може бувъ нимъ лишь про око, для иншихъ цѣлей, — але все-жь таки такимъ ôнъ бувъ. Чи-жь дивота, що зъѣднувавъ собѣ прихильниковъ и мѣжь рускою молодѣжею, завсѣгды прихильною до темного утисненого брата? Пôсля всего треба-бъ здогадуватися, що зъ помѣжь молодѣжи рускои горнувся хиба самъ цвѣтъ до того руху, самѣ найспособнѣйшѣ, найбыстрѣйшѣ, найблагороднѣйшѣ. Мѣрна голова не способна до вольнодумства!

Якъ всего иншого, такъ и того не знаю, якимъ способомъ выкрыто те тайне товариство. Повторю зновъ лишь те, що менѣ оповѣдано. Ого оденъ зъ рускихъ питомцѣвъ мавъ, глядаючи собѣ жены, въ поѣздкахъ своихъ заѣхати десь до мандатора. Радъ приѣднати товариству нового члена выявився передъ нимъ. А мандаторъ не мавъ нѣчо пильнѣйшого, якъ ôддати его властямъ. Менше о те, чи такъ оно було чи инакъ; досыть, що пôшли ревизіи, увязненя, допиты и т. д. Въ рускôй духовнôй семинаріи мали ôдбуватися строгѣ ревизіи; мали ажь пôдлоги ôддирати. Дивно, що въ „Хроницѣ“ нема про те нѣякои згадки. Увязнено кôлькохъ, що тымчасомъ вже стали священиками и були на парафіяхъ. Що я знаю, увязнено тогды о. Сильвестра Мѣйского, що недавно померъ въ Синевôдску, а тогды бувъ мабуть на парафіи въ Тирявѣ волоскôй, де и справдѣ заразъ що-ино наставши заложивъ школу. Увязнено такожь мабуть о. Минчакевича, що десь недавными

соймъ дуже довго бо ажь кôлька тыжднѣвъ. Середъ дебаты появилось богато внесень, котрѝ або доповняли або змѣняли въ дечѣмъ внесенье Кудлиха. Що до пытаня пропинаційного примусу (Bier-und Branntweinzwang) то вже при загальнôй дебатѣ надъ знесеньемъ правъ плывучихъ зъ доминикальнои зверхности, пôдвялись численнѝ голосы, зачисляючѝ тое право до загалу управненъ, котрѝ мали бути знесенѝ разомъ зъ звязею пôдданьства. Многѝ зъ найзнаменитшихъ тогдѣшныхъ мужѣвъ стану схарактеризовали то право яко плывуче прямо зъ пôдданчого ôдношеня. Такъ прим. говоривъ на 24-тôмъ засѣданю конститууючого сойму зъ 18. серпня 1848 пос. Гавелька: „Was ist denn der Bier-Zwang? Ist das nicht Unterthänigkeit, nun so ist es der nächste Bruder der Unterthänigkeit. Um diesen Bierzwang aufzuheben, bedarf es doch keines weiteren Grundes!“[17])

А пôдъ тымъ примусомъ розумѣвъ пос. Гавелька и єго товаришѣ зъ вѣденьского сойму не лишь саму можнôсть приневолювати пôдданыхъ до побираня пива взглядно горѣвки у управненыхъ але право пропинаціи въ загалѣ т. є. монополь продукціи и вышинку. Выходить то ясно зъ дальшихъ слôвъ згаданои бесѣды пос. Гавелькы, котрый выказавши якѝ кривды терпять пôдданѝ ôдъ того пропинаційного примусу заявляє: „Dem ist nicht anders abzuhelfen als durch eine freie Concurrenz“. Тутъ вже очевидно бесѣда о правѣ пропинаціи, бо яко антитезу до „freie Concurrenz“ можна принятн лишь монополично застережену выключнôсть продукціи або вышинку т. є. тѝ управненя, котрѝ становлять властивый змѣстъ права пропинаціи. Що на соймѣ конситуючôмъ у Вѣдни була бесѣда о правѣ пропинаціи, котре называно тамъ терминомъ „Bier- und Branntweinzwang“ слѣдуе и зъ бесѣдъ тыхъ послôвъ, котрѝ боронили управненыхъ. Такъ говоривъ прим. пос. Дильевскій на 23 засѣданю зъ 17. серпня 1848: „Ich muss noch besonders von Propination sprechen; hier heisst es Bierzwang... etc.“[18])

Все то говорене було лишь intra parenthesin при нагодѣ дебаты надъ порѣшеньемъ загального знесеня всѣхъ зъ доминикальнои зверхности плывучихъ правъ, до котрыхъ зачислювано, якъ бачимо, одноголосно право пропинаціи.

При кôнци однакъ дебатъ надъ внесеньемъ Кудлиха выступало пытанье пропинаційне въ формѣ самостôйнôй и выкликало зъ огляду на формальне трактованье замѣшанину, котра причинилась справдѣ лишь до затемненя мериторичнои єго стороны.

---

[17]) Verhandlungen des oesterreichischen Reichstages vom J. 1848 II Band. Стор. 607.

[18]) Тамъ-же стор. 595.

Рухъ выборчій.

Зъ Рудокъ пишуть намъ: правыборы у насъ вже покôнчились и досыть добре выпали, ходить лише о те, щобъ выборцѣ не дались баламутити. Правыборы въ Комарнѣ припадали на суботу дня 25 с. м.; но щôбъ жиды могли голосувати, переправаджено выборы вô второкъ дня 29 с. м. Въ Рудкахъ переводивъ выборы п. комисарь Вол. Богуцкій, въ понедѣлокъ 27 с. м. въ самъ день Успенія пресв. Богородицѣ, черезъ що не пошанувавъ рускоого свята а на 200 кôлька голосуючихъ зôйшлось около 30 люда и выбрали 5 выборцѣвъ, мѣжь ними одного жида а зъ Русинôвъ нѣкого, кажучи „żeby nie był pod pręgierzem“.

„Kurjer Lwowski“ ч. 236 пише зъ Рудокъ въ своѣй статьи, що „na zgromadzeniu obszerniejszego komitetu wyborczego“ брали участь селяне Михайло Химякъ Игнатишинъ и Янъ Паращакъ, що не правда, бо тѣ оба суть знатнѣйшѝ мѣщане, першій Руснпъ, а другій Полякъ занимаючій такожь виднѣйше становище въ выдѣлѣ повѣтовôмъ и товариствѣ задат ковôмъ. „Przegląd“ хвалить такожь згаданыхъ селянъ, що тримають за гр. Лянцкороньскимъ; та не дивота, бо такъ якъ „Kurjer Lwowski“ такъ и ôнъ хибно поинформованѝ — нарôдъ хоче и самъ просить о. Матковского а не гр. Лянцкороньского, котрый, здаесь, выбору не прийме.

„Русска Рада“ понадсылала тутъ ôдозвы свои, де взываe выборцѣвъ, щобъ дня 4. вересня ставати до выборôвъ. Яке калѣцтво тои Рады! Береся до выборôвъ а не знае, котрого дня тіи ôдбудуться. Выборы назначенѝ на понедѣлокъ 3. вересня с. р. Русины выборцѣ Рудки-Комарно, тримайтеся разомъ, помирѣться вже разъ, згодѣться на о. Михаила Матковского и того выбирайте!

Письмо зъ Сербіи.

Бѣлградъ 14 ст. ст. серпня.

Напишу вамъ нинѣ о тôмъ, що интересуе цѣлый свѣтъ, о аферѣ въ сербскôй родинѣ королевскôй: для чого король Миланъ хоче розвестися зъ королевою Наталіею?

Якъ пишуть о тôмъ газеты у Вѣдни и въ Пештѣ, знаѣте добре. Чи мôгъ хто выдумати бôльше скандальныхъ рѣчей, щобы лишь оклеветати передъ Европою королеву Наталію, якъ то зробила жидôвска праса въ Австро-Угорщинѣ? По тонѣ, въ якôмъ були писанѝ тѣ статьи, видко було, якъ тымъ панамъ „нашои приятелькы“ сподобалась цѣла ся справа, якъ тѣ люде трiюмфують, а зъ ихъ комбинацій спôзнали мы, чого они собѣ бажають. Пороковъ, киненыхъ на королеву, не беремось тутъ очищувати. Звѣстно, що жиды за грошѣ продали-бы и ще разъ Христа и оклеветалибы и найнепорочнѣйшій характеръ. О кôмъ они доказують, що ѐсть вовкомъ, можна знати, що то найневиннѣйшій чоловѣкъ. Тамъ, де тѣ панове ставили свои комбинаціи, о котрыхъ не могли здати собѣ чистого рахунку, тамъ поставимо мы факты и при помочи ситуаціи въ Сербіи ôдъ р. 1885 пояснимо цѣлу справу.

Король Миланъ хоче отже розвестися зъ королевою зô страху политичного. Страхъ! Той чоловѣкъ, що думае, що въ политицѣ ѐсть Бисмаркомъ, а въ стратегицѣ Наполеономъ, дрожить нинѣ передъ женщиною, котру обставины зробили великою. Люде, котрѝ цѣлый свôй вѣкъ не роблять нѣчого доброго, дрожать передъ кождымъ найменшимъ подувомъ вѣтру. Лучаeся, що они придусять небезпечный рухъ, але буває ще частѣйше, що выкличуть бурю, котра ихъ здусить. Тогдѣ осягнуть они лишь то чого хотѣли и не мають на кого жалуватися.

Той небезпечный подувъ вѣтру почувъ король Миланъ по вôйнѣ сербско-болгарскôй. Одъ того часу упала цѣла єго популярнôсть, ôнъ стався чоловѣкомъ найбôльше нелюбленымъ, другимъ Вукомъ Бранковичемъ, що зрадивъ сербску идею — онеславивъ честь сербского оружія.

Побитый пôдъ Сливницею втѣкавъ король Миланъ до Пироту, а зъ ôдтамъ до Нишу. За собою видѣвъ ôнъ розлючене войско болгарске, а передъ собою революцію; въ ухахъ єго звучали страшнѝ проклоны раненыхъ борцѣвъ, що проливали свою кровь за чужѝ интересы. Король утѣкавъ, а єму на головѣ тряслась корона. Лѣпше — думавъ король — зложити єи зъ власнои волѣ достойнѣйшому на голову, якъ дати собѣ єи ôдобрати. Король телеграфовавъ отже до королевои до Бѣлграду, що хоче абдикувати. Королева ôдновѣла на то, що родина Обреновичѣвъ черезъ то нѣчого не стратить, що она при помочи своихъ приятелѣвъ утворить регентію доти, доки наслѣдникъ престола не стане повнолѣтнымъ. Коли однакожь король вернувъ до Бѣлграду, партія гульденова зробила єму овацію. Замѣсть погорды ôнъ дôждався ще тріюмфу и теперь проминула єго охота до абдикаціи.

Король чувъ однакожь дуже добре, що нарôдъ ѐсть невдоволеный, що пôдъ єго ногами дрожить земля, а ту ще королева телеграфовала єму, що може утворити регентію, що она маe своихъ приятелѣвъ и що ôнъ ѐсть непотрѣбный. Она отже — думавъ ôнъ — буде тою особою, котра въ данôй хвили скине єго зъ престола. Королева не смѣе отже проживати въ краю, бо король Миланъ боиться, щобы популярна королева не скинула єму зъ головы короны!

То отже сталося причиною, що королева послѣдній два роки не жила въ Сербіи. Она перебувала въ Италіи не длятого, що нездужала, а длятого, що не смѣла проживати въ Сербіи. А коли разъ король почувъ, що королева хоче вертати, давъ шефови бѣлградскои полиціи приказъ, щобы єи не пустивъ до краю, щобы єи прогнавъ зъ-посередъ народу, котрый єи любить.

Що за великодушнôсть! Королева не шукала перша сатисфакціи, не пыталася народу, що ôнъ на то все скаже, лишь мовчала, щобы могла лишь выховувати сына, щобы бувъ лѣпшій ôдъ батька.

То було отже першою причиною розводу.

Але королева Наталія не лишь що не смѣла жити въ Сербіи, але єй не вôльно навѣть було выховувати сына такъ, якъ она хотѣла. Люде малодушнѝ ненавидять кождого бôльшого ôдъ себе. Сынъ не смѣе бути бôльшимъ ôдъ батька; коло него не смѣють колись групуватися невдоволенѝ елементы въ Сербіи; ôнъ не смѣе умѣти думати — ôнъ маe бути лялькою зовсѣмъ безпечною для короля.

Королева Наталія могла-бы була выховати народови зовсѣмъ иншого наслѣдника престола — єй не вôльно отже єго выховувати. Кн. Александеръ мусить бути такимъ, якимъ батько єго мати хоче а тогдѣ буде король Миланъ безпечный ôдъ революціи и зъ другои стороны. Длятого, що королева не хотѣла выдати сына, ôдобравъ король єго ôдъ нен силою пруской полиціи — и то було другою безпосередною причиною розводу. Щобы ще бôльше знеславити честь королевои, просивъ король кн. Бисмарка, щобы той прогнавъ королеву зъ Нѣмеччины, бо зъ королевою, котру проганяють, сербскій король жити не може.

А коли-бъ нарôдъ повставъ и скинувъ короля зъ престола, що-жь тогдѣ? Була-бы то евентуально трета революція. Щобы и тому злому зарадити, проектовано навѣть, щобы король оженився зъ княгинею зъ дому якого могучого сусѣда, котрый збройною рукою мôгъбы пôддержати зятя на престолѣ. Щобы отже забезпечити собѣ престолъ и поправити лихій станъ финансовый, готовъ бувъ король навѣть другій разъ женитися. То було отже третою причиною розводу.

Але король и не оглянувся, якъ єго одурили. Интрига не удалася. Синодъ не хотѣвъ дати королеви розводу и ôдославъ цѣлу справу до консисторіи а консисторія домагаeсь теперь, щобы королева вернула до краю и сама боронилась. Король не хоче на то згодитись. И що-жь дѣяти дальше?

Хочь жадна сербска газета въ Бѣлградѣ не смѣла о розводѣ писати, то нарôдъ прецѣ вже о тôмъ довѣдався. Зъ Бѣлграду перевозилися люде на австрійску сторону до Земуня, тамъ купували опозиційнѝ сербскѝ газеты якъ „Застава“ и „Браникъ“, а коли Бѣлградъ що знае, то довѣдаeсь скоро и цѣла Сербія. Зъ рукъ до рукъ по селахъ и мѣстахъ ходить вже въ тысячахъ копій пѣснь якогось молодого поета, котра розказуе, якъ Прусаки проганяли королеву, якъ она не хотѣла дати своего сына и якъ Прусаки вырывали єго зъ рукъ матери. Нарôдъ зачинае цѣлу рѣчь розважати а того бояться люде того рода. Король бачить, що скорше, якъ мôгъ-бы розвестися зъ королевою и другій разъ оженитися, мôгъбы опертися тамъ, де найменше собѣ того бажае.

Найбôльше перепудився король, коли побачивъ, що мѣжь людьми, на котрыхъ покладавъ найбôльшу надѣю, находяться и такѝ, що признаються отверто до того, що стоять за королевою. А тѣ люде займають найвысшѝ посады, суть генералами въ арміи. Найлѣпшій генералъ, якого маe сербска армія, Хорватовичь, — о котрôмъ кажеся, що Сербôвъ лишь длятого побѣдили въ болгарскôй вôйнѣ, що тамъ єго не було — сказавъ отверто редакторови „Odjeka“ (органъ партіи радикальнои — *Ред.*), що буде завсѣгды боронити чести королевскои родины, але не може вже глядѣти, якъ жидôвска праса въ Пештѣ и Вѣдни обкидуе грязею честь сербскои королевои. Слова єго выдруковано а Хорватовичь, чоловѣкъ, що ôдъ 1862 року служивъ ôтчинѣ въ добрôй и лихôй годинѣ, дôставъ димисію.

Але цѣлому войску чей же не можна дати димисіи! Король Миланъ бачить то добре и длятого зближаeсь до Парижа (де, якъ звѣстно, перебуває теперь королева Наталія — *Ред.*). Чи прийде до якоись згоды, чи може рухъ, котрый почався въ Бѣлградѣ, потрясе масами цѣлого народу, годѣ нинѣ сказати.

Ôдозва.

Высокоповажанѝ Земляки!

Зъ днемъ 1 л. вересня загостить до нашого мѣста театръ рускій пôдъ дирекціею пп. Биберовича и Гриневецкого, де намѣряе дати кôльканацять представлень.

Кому зъ насъ не знане то велике посвященье, зъ якимъ артисты нашои сцены працюють, щобы удержати єи на высотѣ, єй и цѣлому народови нашому честь приносячôй; свѣдчать о тôмъ наглядно тѣ похвальнѝ ôдзывы газетъ такъ нашихъ якъ и польскихъ, котрѝ о грѣ нашихъ артистôвъ выражаються зъ повнымъ признаньемъ и похвалою. Мы нашою сценою въ теперѣшнôмъ єи складѣ можемо смѣло гордитись и повеличатись передъ цѣлымъ свѣтомъ. Одъ насъ П. Т. Земляки залежить, щобы дати нашому театрови змогу удержатись, и дальше чимъ разъ красше розвиватись. Длятого то завязавшій-ся комитетъ Русинôвъ зъ Бережаньщины взываe Васъ, П. Т. Земляки, зъ цѣлои околицѣ, щобъ Вы численною участею на представленяхъ ту нашу одиноку сцену пôдпирали и совѣстну працю нашихъ артистôвъ вынагородили. Выкôнчена гра артистôвъ, якъ також и добôръ найлѣпшихъ штукъ нашои драматичнои словесности, котрѝ дирекція въ нашôмъ мѣстѣ выставити намѣряе, каже намъ сподѣватись, що П. Т. Земляки нашои околицѣ, котрѝ дали тôлько доказôвъ свого горячого патріотизму, де иде о справу народну — и въ тôмъ взглядѣ не дадуться выпередити иншимъ, але учащаючи самѝ и приводячи зъ собою „меншихъ своихъ братôвъ“ на представленя, докажуть, що и Русь умѣе оцѣнити и надгородити людей для єи славы и добра працюючихъ.

Представленя будуть ôдбуватися въ умысно для того збудованôй сали — на Адамовцѣ що суботы, недѣлѣ, вторка и четверга. О можливе зниженье цѣны за билеты вступу для селянъ и мѣщанъ треба удаватися до члена комитету д-ра Савчака.

Прочѝ нашѝ часописи просимо о повторенье сеи ôдозвы.

Бережаны 28 серпня 1888.

За комитетъ:

Іосифъ Лужницкій, парохъ Жукова.
Иларій Стеткевичь, деканъ пôдгаецкій.
Д-ръ Дамянъ Савчакъ, адъюнктъ судовый.
Петро Дуткевичь, проф. гимназіяльный.
Павло Гавдыда, начальникъ громады въ Саранчукахъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Вѣденьскій кореспондентъ „Dzien. Polsk-ого“ довѣдуeсь, якъ каже, зъ достовѣрного жерела, що проектъ правительства въ справѣ выкупна пропинаціи не мѣститъ въ собѣ жаданя, щобы пропинація була заразъ знесена, але щобы лишь єи ôддати краeви до ужитку на 21 лѣтъ. Жаданье властителѣвъ окремого выкупна шинкôвъ реальныхъ не увзгляднено въ тôмъ проектѣ.

Угорске правительство выготовило проектъ закона, на пôдставѣ котрого угорска краeва оборона маe бути подѣлена на линіевѝ полки а не якъ доси на бригады. Подѣлъ сей уважають новымъ крокомъ до утворення окремои арміи угорскои побôчь спôльнои арміи австро-угорскои.

Здаесь, що въ наслѣдокъ подорожи архикн. Рудольфа по Боснѣ и Герцеговинѣ одержало богато тамошныхъ достойникôвъ высокѝ ôдзначеня и то далеко высшѝ, якъ бы то могли були дôстати такѝ самѝ достойники въ Австріи. Такъ н. пр. дôставъ бурмистръ Серавва, магометанинъ, ордеръ, зелѣзнои короны 2 клясы, якійсь бернардинъ, Цуричь, дôставъ той самъ ордеръ 3 клясы и т. д. Переважна часть ôдзначень дôсталася особамъ православного вѣроисповѣданя и магометенамъ. Замѣтнымъ ѐсть, що хрестôвъ заслуги не давано зовсѣмъ бурмистрамъ, раднымъ и настоятелямъ православныхъ приходôвъ а лишь ордеры Франць Іосифа и зелѣзнои короны. Кажуть, що ôдзначеня тѣ мають бути доказомъ, що неправдивѝ суть розсѣванѝ до недавна вѣсти, що межи сербскимъ и турецкимъ населеньемъ въ краяхъ окупованыхъ пануе велике невдоволенье.

Подорожь италійского президента министрôвъ до Фридрихсруге а ôдтакъ єго стрѣча въ Хебѣ зъ гр. Кальнокимъ занепокоила також немало и Францію. Праса француска доказуе упорно що подорожь ся не мала нѣчого иншого на цѣли якъ лишь справу рôвновати на середземнôмъ мори, щобы ôдтакъ зъ того выснувати, що Франція маe за великѝ посѣлости на пôвнôчнôмъ побережу Африки и що Триполисъ мусить припасти Италіи. Ба декотрѝ газеты французкѝ идуть ще дальше и доказують, що Италія загрожуе вже не лишь Триполисови але навѣть Корсицѣ и Тунисови. Франція повинна була длятого — каже париска „Presse“ — вже давно укрѣпити полудневѝ стороны Корсики, змобилизувати маринарку и выбудовати портъ въ Бизерто.

Згôдно майже зъ поглядами французкои праси ôдзываeсь и вся наша праса; всѣ годяться въ тôмъ, що подорожь Криспіого до Фридрихсруге и стрѣча зъ гр. Кальнокимъ, коли вже не выключно дотыкала справы ôдносинъ Италіи до Франціи, то певно помѣжь иншими головными справами мала и сю на цѣли. Англійскій „Spectator“ каже: Выходить зовсѣмъ на то, що Нѣмеччина забезпечившись

роками мавъ померти на парохіи въ Бôбрцѣ коло Лѣська, тай ще кôлькохъ иншихъ. Межи ними бувъ мабуть такожь покôйный Теод. Кульчицкій.

Оповѣдано менѣ, що латиньскѝ ординаріяты не дали зъ латиньского духовеньства нѣкого увязнити, хоть мѣжь нимъ було далеко бôльше членôвъ тайного товариства, нѣжь межи рускимъ духовеньствомъ. Церковнѝ власти мали тогды далеко бôльше значѣне, нѣжь теперь, и выконуючи юрисдикцію надъ своимъ духовеньствомъ могли иногдѣ опертись навѣть цѣсарскимъ судамъ. Отже лат. ординаріяты мали користати зъ свого права. Тымчасомъ же рускѝ цѣлкомъ раболѣпно ôддали своихъ духовныхъ пôдъ судъ. Засудженѝ сидѣли кôлька лѣтъ мабуть въ Бернѣ, поки не дôстали амнестіи. Опôсля ихъ интерновано, де собѣ котрый выбравъ мѣсце. И такъ пр. пок. Мѣйского интерновано въ Сяноцѣ, а пок. Кульчицкого въ въ Кôльчицяхъ, де мавъ своe батькôвске ґаздôвство.

Выпущенѝ зъ тюрмы просилися у своихъ владикъ о яке душстарôвництво. Але владыки хочь и мали власть и право вволити тôй просьбѣ, то бувшихъ политичныхъ вязнѣвъ цуралися, мовь нечистого. Черезъ те оденъ, мабуть якійсь Кмицикевичь, мавъ лишити реверенду въ соромный способъ на сходахъ владичои палаты и пôшовъ вѣку доживати у якоись старенькои дѣдички за управителя маетку. Иншѝ до часу терпѣли нужду, поки не настала лѣпша хвиля; тогды позволено имъ старатися о парафію. При тогдѣшнôмъ тернѣ подôставали такѝ парафіи, котрыхъ хиба и песъ не хотѣвъ. И такъ пок. Кульчицкій дôставъ Терло, Минчакевичь Бôбрку, Мѣйскій Волицю кело Букôвска. Всѣ три и вѣкъ свôй звѣкували на тыхъ голодôвкахъ. Про иншихъ не знаю.

Ну, а якѝ-жь зъ нихъ були Русины?

Знавъ я лишь тыхъ трохъ, що ихъ назвавъ на кôнци, та и то не дуже зъ близька. Ще найлѣпше знавъ я пок. Мѣйского. Отже сей бувъ чоловѣкъ незвычайно свѣтлый, сказати-бъ навѣть ученый, особливо въ всемирнôй исторіи, до вѣку своего прямый, въ кождôмъ взглядѣ вольнодумный, поступовый, а при тôмъ всѣмъ Русинъ твердый якъ кремѣнь. Не бувъ може зъ тыхъ, якими бы я радъ зробити всѣхъ Русинôвъ, коли-бъ мавъ силу вдунути имъ свого духа; але все-таки бувъ Русиномъ щирымъ и честнымъ, що дай намъ Боже якъ найбôльше такихъ. Адже-жь ôнъ сидѣвъ такожь въ Бернѣ за „польску справу“! А по смерти не то нѣхто зъ Русинôвъ не смѣе обôзватися о нѣмъ згôрднымъ словомъ, але навѣть нѣхто не мавъ смѣлости згадати за 1846 р. та за Берно.

Менше знавъ я пок. Минчакевича. Але знаю, що выховавъ сына, котрый ѐсть теперь священикомъ, вже навѣть не такъ молодымъ; а я нѣколи не чувавъ нѣчого недоброго за него, хочь мавъ не одну нагоду до того.

Наконець пок. Кульчицкій выховавъ двохъ чи трохъ сынôвъ (двохъ знаю особисто), що смѣло можна ихъ звати окрасою рускои интелигенціи. Не вже-жь смѣе хто каменемъ кинути на могилу покôйного за те, що вѣкъ свôй карався за своe... вольнодумство, — але не полонофильство?... Годенъ се зробити хиба той, хто зъ дѣда-прадѣда навыкъ гнути спину въ ярмо, а по-за те не въ силѣ бачити свѣта Божого. Ще и нинѣ не такъ то богато маемо межи Русинами въ Галичинѣ такихъ пр. Мѣйскихъ; та де-жь тѣ, що були въ 1846 р. и ранше, могли рватись зъ ярма, якъ не пôдъ вольный на око и смѣлый прапоръ Польщѣ? Опôсля рѣчи змѣнилися; такъ змѣнились и они.

Аб

ôдъ Россіи, хоче понизити Францію до крайности и думає, що осягне свою цѣль найлекше черезъ Италію. Мы тѣшились тымъ, що Италія не хоче того робити, що ѣй приписує Франція, але вызываюче становище Криспіого и похвалюванье того зô стороны кн. Бисмарка не робить намъ зовсѣмъ приѣмности. „Standard“ остерѣгає Италію такожь передъ наслѣдками острого выступованя супротивъ Франціи и каже: Хочь Криспи має за собою Нѣмеччину, то все таки най пригадає собѣ, що кн. Бисмаркъ буде мати бôльше користей зъ своихъ союзникôвъ, якъ они зъ него. То ще не причина, щобы и другій державы не шукали дружбы такъ могучого сусѣда якъ Нѣмеччина. Въ политичнôй однакожь дружбѣ обачнôсть и умѣренность суть конечнй. Нѣмеччина и Италія не будуть певно союзниками на вѣки. Хтось мудрѣйшій якъ Криспи сказавъ, що добре єсть обходитися зъ ворогомъ такъ, якъ коли-бъ ôнъ колись мавъ статися нашимъ приятелемъ, а зъ приятелемъ такъ, якъ коли-бъ ôнъ мавъ статися нашимъ ворогомъ. Криспи не обходився анѣ зъ Нѣмеччиною анѣ зъ Франціею въ тôмъ дусѣ. Передъ самою вôйною можна-бы ще таке поступованье зрозумѣти, але въ теперѣшнôй хвили трудно его понятя, хиба, що припустимо, що италійскому министрови не стає холоднои розваги.

До „Pol. Corr.“ доносять зъ Парижа: Въ тутешныхъ кругахъ политичныхъ дожидають зъ нетерпеливостею, якій вплывъ зробить конференція Криспіого зъ кн. Бисмаркомъ и гр. Кальноким на становище италійского президента министрôвъ. Въ Парижи догадуються, що Бисмаркъ дораджувавъ Криспіому, щобы уникавъ грôзньйшого конфликту и що таку саму раду мавъ дати Криспіому такожь и австрійскій министеръ дѣлъ заграничныхъ. Бôльше напруженье мѣжь Римомъ а Парижемъ по причинѣ массавскои справы було-бы тымъ бôльше неоправдане, що можна прецѣ то непорозумѣнье залагодити въ способъ мирный и честный. Якъ бы тамъ впрочѣмъ и не було, обава першои хвилѣ о миръ уступає поволи. Въ парискихъ кругахъ правительственныхъ вѣрять въ удержанье мира, наколи лига мира буде старатися о удержанье правныхъ ôдносинъ, котрй опираються на угодахъ.

Пôсля „Fremdenblatt-у“ ходить на берлиньскôй биржи поголоска, що Италія має безпосередно заняти Тріполисъ, але публичне мнѣнье, спокôйнѣйше ôдъ биржевого, не вѣрить сѣй поголосцѣ.

Зъ Вѣдня доносять, що гр. Кальноки мавъ такожь дораджувати Криспіому въ Хебѣ, щобы не предпринимавъ нѣякихъ такихъ крокôвъ въ справѣ африканьскôй, котрй въ якій-небудь способъ могли-бы провокувати Францію. Въ наслѣдокъ того италійска фльота, котра мала демонструвати противъ Франціи, одержала наразъ приказъ, щобы лишь частями ôдплыла до всхôдныхъ портôвъ а италійска праса завѣряє теперь о мирнôмъ настрою италійского правительства.

Зô всѣхъ сихъ ôдзывôвъ выходило бы отже, що подорожь Криспіого до Фридрихсруге, спонукало не що иншого, якъ лишь несподѣвано остре выступленье Франціи въ справѣ массавскôй. Якй результаты вывезъ Криспи зъ Фридрихсруге и Хебу, все таки ще не знати; петербургскй газеты лишь доносять, що Криспи не осягнувъ своеи цѣли.

——

Зъ Петербурга доносять, що маневры пôдъ Єлисаветградомъ, на котрй такожь и царь выѣзджає, суть родомъ пробнои мобилизаціи. Въ маневрахъ мають взяти участь два послѣдній роки резервистôвъ зъ губерній полтавскои, харкôвскои, херсоньскои, катеринославскои, чернигôвскои, курскои и орельскои и мають доповнити одну резервову дивизію пѣхоты и резервову бригаду артилеріи. Въ маневрахъ сихъ має уживатися такожь полева почта и ôдбудеся проба зъ зелѣзницею, щобы выказати, о скôлько єсть можливый скорый транспортъ бôльшихъ масъ войска.

Сего року має першій разъ зôбратися кавказке войско всѣхъ родôвъ оружія въ таборѣ въ Тіоретѣ, малôмъ мѣсточку повѣтовôмъ въ Кахетіи. Кажуть, що до сего табору прибде такожь царь Александеръ, котрого сподѣваються въ Тифлисѣ пôдъ конець вересня або зъ початкомъ жовтня. Въ наслѣдокъ того мають бути выдаленй зъ Тифлису и другихъ мѣстъ, черезъ котрй царь буде переѣзджати, всѣ особы, що стоять пôдъ надзоромъ полиційнымъ.

На ген.-губернатора въ Кіевѣ назначеный — якъ кажуть — ген. Драгомировъ а командо кіевского округа военного має одержати ген. Радецкій.

Зъ Петербурга доносять, що министеръ царского двору кн. Воронцовъ-Дашковъ подався зновъ до димисіи, бо каже, що станъ здоровля не дозволяє ему занимати довше такъ важнои посады. Царь однакожь не хотѣвъ принати его димисіи. Теперь-же розôйшлась поголоска, що Воронцовъ таки уступить а причиною того має бути то, що его жена попала въ неласку у царицѣ.

——

Кн. Бисмарка стрѣтило зновъ велике ôдзначенье, котре въ Прусахъ уважаєсь навѣть за дуже велике, бо дôставсь звычайно въ участи королевскимъ принцамъ. Кн. Бисмаркъ бувъ доси придѣленый á la suite до 7 полку кирасирôвъ, а крôмъ того бувъ шефомъ магдебургского полку краєвои обороны. Коли по новôй организаціи сей полкъ ôдпавъ, придѣливъ его цѣсарь до другого гвардійского полку краєвои оборôны, при котрôмъ служивъ самъ á la suite, закимъ ще вступивъ на престолъ.

Урядова газета берлиньска оголосила всѣ тй письма, котрй дотыкають димисіи ген. Мольткого. Зъ письмъ тыхъ выходить, що ген. Мольтке подавався самъ до димисіи и наводивъ такй причины, якъ н. пр. що не може вже удержатись на кони. Цѣсарь ôдповѣвъ на то, що ôнъ не може навѣть освоитись зъ гадкою, щобы Мольткого не було въ нѣмецкôй арміи, але зъ другои стороны не хотѣвъ бы наражати его здоровлье и хотѣвъ-бы дати ему спочити; просить отже, щобы ôнъ бодай своею радою пôдпиравъ молодшй силы а на послѣдокъ дякує ему дуже сердечно и словами, якихъ може не почувъ ще жаденъ прускій генералъ, за все, що Мольтке зробивъ для прускои арміи. Се власноручне письмо такъ втѣшило Мольткого, що ôнъ ôдписавъ цѣсареви, що письмо се яко найбôльша ласка цѣсаря буде переховуватися въ его родинѣ зъ роду въ рôдъ.

——

О арештованю проводиря ватаги зъ пôдъ Белловы доносять зъ Софіи такъ: Христо Савовъ — такъ называєся той проводиръ ватаги — написавъ бувъ письмо до одного знакомого собѣ пôдъофицира при кавалеріи въ полку, стоячôмъ залогою въ Софіи, що прибде дня 28 с. м. до мѣста, щобы тамъ собѣ зъ нимъ погулятй. Пôдъофициръ той не знавъ нѣчого, що Савовъ належить до ватаги розбишакôвъ, але знавъ, що ôнъ бувъ вже кôлька разôвъ караный и що то въ загалѣ чоловѣкъ дуже непевный; ôнъ повѣдомивъ отже о тôмъ коменданта полку. И дѣйстно, Савовъ явився въ означенôмъ часѣ фіякромъ передъ касарнею, забравъ зъ собою того пôдъофицира и поѣхавъ зъ мѣста до мѣсцевости Вали-Ефенди. Тутъ однакожь дожидавъ его вже значный ôддѣлъ войска. Коли Савовъ то побачивъ, кинувъ ôдъ себе свои ятаганы и револьверъ зъ патронами Єго арештовано заразъ и приведено пôдъ сильною ескортою до Софіи. На полиціи сконфронтовано єго заразъ зъ Биндеромъ и Миткоглу, за котрыхъ ôнъ казавъ бувъ заплатити собѣ окупъ, и ôнъ заразъ признався до всего. При нѣмъ найдено его пайку зъ окупу въ сумѣ 190 фунтôвъ. Савова поставлено передъ военный судъ. Догадуються, що Савовъ хотѣвъ пôдмовити того пôдъофицирз, щобы въ спôлцѣ зъ нимъ бронити дальше.

НОВИНКИ.

— **Львôвъ оживляєсь!** Вакаціи кôнчаться а зъ ними и лѣто, котре, що правда, не накучило сего року. Теперь настала трохи красша пора, та лише що бути-бы на селѣ а ту треба вертати до мѣста. Отъ и наша столиця починає поволи зновъ заповнятись. Вже починають зъѣздитися тй щасливй, що могли бодай трохи отрястись зъ мѣского пороху та ôдотхнути свѣжимъ и чистымъ воздухомъ сѣльскимъ та ужити купелѣвъ, котрыхъ въ нашôмъ городѣ Львова дасть-Бôгъ! Зъ кождою годиною можна що разъ бôльше побачити на улицяхъ мѣста Львова людей, що поприѣздили зъ своими дѣтьми до шкôльныхъ вписôвъ. Молодй личка повнй тои свѣжости, якои набираєсь проживаючи на селѣ; можна вычитати зъ нихъ и жаль за тыми хвилями въ родительскôмъ домѣ и радôсть та охоту, що отъ вже за кôлька днѣвъ почуєсь щось нового ôдъ професорôвъ, возмесь нову книжку въ руки. Родичѣ зажурений ходять по улицяхъ та пильно ôдчитують всѣ картки, де то можна помѣстити ученикôвъ за мѣрною винагородою а родительскою опѣкою. Отъ и припаде имъ до вподобы якась каменица, якась родина и они зъ тяжкимъ серцемъ а легкою кишеною вернуть во свояси, а дѣти ихъ помолившись въ понедѣлокъ начнуть свою цѣлорôчну науку.

— **„Ze względów służbowych!“** Якъ обширне значенье має сей терминъ въ зарядженяхъ нашихъ властей галицкихъ и якъ часто покрыває ôнъ задушевнй цѣли и бажаня деякои гіерархіи! Отъ и теперь приходиться намъ занотувати прикру вѣсть, котра зарôвно дôткне такъ львôвскихъ Русинôвъ якъ и бôльшій загалъ людей, щиро прихильныхъ и дбалыхъ о просвѣту народну. Учитель народный зъ Мôстокъ пôдъ Львовомъ, п. Д. Дмитерко, перенесеный властями шкôльными „ze względów służbowych“ до Бѣлки шляхоцкои, села заселеного выключно Поляками. П. Дмитерко бувъ вже сталымъ учителемъ въ Мôсткахъ и таке перенесенье мусять и повинній власти шкôльній таки обширнѣйше мотивувати. А те повинно тымъ бôльше статись, що п. Дмитерко всѣми силами трудився въ своемъ учительскôмъ заводѣ: его головна заслуга филія щирецка рускаго Товариства педагогичного; громада и двôръ въ Мôсткахъ вповнѣ задоволений, ба навѣть можна сказати, одушевленй своимъ трудящимъ учителемъ. Коли розôйшлась вѣсть о тôмъ перенесеню въ селѣ, удався начальникъ громады до президента намѣстництва п. Лебля и представивъ цѣлу справу. П Лебль обѣцявъ вглянути въ справу, но на жаль ще до теперь, при другôмъ послуханю сего начальника, не запôзнався зъ нею. На доказъ якъ п. Дмитерко трудиться около просвѣты сѣльскихъ дѣтей нагадаємо хочь-бы то, що при кôнци сего року шкôльного привезъ ôнъ своихъ школярѣвъ до Львова, щобы наглядно показати имъ, якъ выглядає столиця краю и познакомити ихъ зъ важнѣйшими будынками и заведеними сего мѣста. Гадаємо, що „Народна Рада“, котра стоить на сторожи правъ народу рускаго, зверне також свою увагу на сей фактъ и поробить кроки, де потреба, бо п. Дмитерка перенесено певно не для чого иншого якъ лишь для того, що выступавъ завсѣгды смѣло яко Русинъ.

— **Дохôдъ зъ вечерка въ Жидачевѣ**, устроєнэго мѣсцевымъ комитетомъ при участи львôвскихъ питомцѣвъ на ôдбудованье жидачѣвскои церкви, выносивъ загально 516 зр. 19 кр. По ôдчисленю выдаткôвъ въ сумѣ 162 зр. 19 кр. вложено позôсталыхъ 354 зр. до касы щадничои въ Самборѣ на 5% а книжочку доручено комитетови парохіяльному въ Жидачевѣ.

— **Нещастна пригода.** Бувшій учитель народный въ Пискоровичахъ, пов. ярославского, п. Король выйшовши передъ кôлькома днями на ловы на качки, спотыкнувся и упавъ такъ нещасливо, що набôй выстрѣливъ и поцѣливъ его такъ тяжко, що за кôлька днѣвъ померъ.

— **Самоубійство.** Вчера въ полудне ôдобравъ собѣ житье двома выстрѣлами зъ револьверу уланъ 13 полку Герасимъ Медиевскій. Говорять, що Герасимъ застрѣлився зъ жалю за своею любкою, котру мусѣвъ-бы покинути, бо полкъ перенесеный до Бродôвъ.

— **Въ Ярославли** святковавъ полкъ уланôвъ ч. 6 свôй 200-лѣтный ювилей истнованя. На се торжество зъѣхали епископы перемыскй І. Ступницкій и Солецкій та головно командуючій зъ Кракова кн. Виндишгрецъ.

— **Въ Чернятинѣ**, селѣ пов. городеньского, побудовали громадяне нову велику церковь зъ мягкого матеріялу коштомъ власнымъ, бо князь Понинскій не хотѣвъ нѣчимъ причинитися до будовы сеи церкви. Мимо того презентувавъ князь сю парохію зъ повнымъ правомъ патрона. Громада одержала за своє пожертвованье и трудъ ôдъ епископскои консисторіи грамоту зъ похвалою и архіерейскимъ благословленьемъ. Такожь и начальникъ громады та першій провизоръ церковный ч. Ив. Немешь одержавъ похвальну грамоту за то, що до збудованя сеи церкви найбôльше причинився своими значными жертвами и невтомыми заходами.

— **Всюды жиды!** На початку сего року шкôльного подало 300 укôнченыхъ студентôвъ о принятье ихъ до кіевского университету. Въ тôмъ числѣ було 150 подань ôдъ жидôвъ, але лише 20 зъ нихъ приняла кураторія до университету. Такъ само въ Одесѣ було 80 кандидатôвъ жидôвъ, зъ котрыхъ лише 6 приняли.

— **Щѣпленье холеры.** На послѣднôмъ засѣданю академіи наукъ въ Парижи предложивъ Пастеръ дослѣды свого ученика д-ра Николая Гамалѣя зъ Одесы, котрый тамъ основавъ заведенье до щѣпленя скаженины. Методу Пастера приложивъ д-ръ Гамалѣя до бакцилѣвъ холеричныхъ и дôйшовъ до того, що одержавъ вже таку сильну субстанцію, що двѣ каплѣ ей убиває голуба и она вже способна до щѣпленя холеры у людей. Самъ д-ръ Гамалѣя заявивъ, що готовъ на собѣ робити першй пробы щѣпленя передъ академією парискою. Академія згодилась на се и въ надолистѣ с. р. мають ôдбутись розслѣды. Тй дослѣды заняли живо всѣхъ ученыхъ ще изъ того взгляду, що академія має велику премію Брота (200.000 франкôвъ), призначену для усуненя холеры и дуже легко молодый лѣкарь зъ Одесы може ей одержати.

— **Кôлько выдає султанъ?** Парискій „Figaro“ подає цѣкавй даты що до выдаткôвъ султана Абдулъ Гамида на т. зв. домашнй потребы. Рахунокъ сей представляєсь такъ: Одѣжь, всѣлякй предметы прикрасы и косметичнй приборы для гарему и т. д. 50 миліонôвъ франкôвъ; рôзнй иншй выдатки 65 миліонôвъ; служба султаньска 10 миліонôвъ; ôдновленье меблѣвъ 15 миліонôвъ; дарунки и платня 20 миліонôвъ; департаментъ кухонный 25 миліонôвъ; закупно и удержанье 474 екипажѣвъ и конюшнѣ 2,300.000 франкôвъ. Все то становить разомъ и то маленьку суму бо 187,300.000 франкôвъ лишь на самй домашнй выдатки. Щожь тутъ дивуватися, що высокй урядники не дôстають платнѣ и по пôвъ року а официры та вояки навѣть и по три роки!

— **Монополь тютюну въ Австріи.** До року 1670 не було ще въ краяхъ Австріи монополю; тогдѣ мôгъ кождый садити тютюнъ и продавати, а за то платилося ôдъ сотнара 40 кр. податку. Доперва въ тôмъ роцѣ ôддано гр. Кивенгилерови на 12 лѣтъ право управы тютюну и его продажъ а заказано тютюнъ сироваджувати зъ заграницѣ; за те плативъ ôнъ рôчно пересѣчный дохôдъ зъ тогдашного податку. Першу „трафику“ заложивъ одинъ купець зъ Емсъ а право на трафики для Стиріи, Каринтіи и Краины одержавъ єзуитъ Валтазаръ Милеръ. Однѣсеньку фабрику тютюну и трафику вынаймило правительство за 2500 зр. рôчно и завело въ р. 1693 першу сторожу финансову. Ôдтакъ взяло вже правительство на себе фабрикацію тютюну и основало першу свою фабрику въ Гайнбурзѣ въ р. 1722. Мабуть не велось добре зъ тымъ предпринятьемъ, бо вже за три роки ôддавъ цѣсарь Кароль VI. весь монополь жидови зъ Португаліи, котрый ажь до р. 1759 плативъ за то зъ рôзными змѣнами до пôвъ миліона зр. Ôдъ теперь побôльшаєсь що разъ бôльше оплачувана належитôсть за наемъ сего монополю и доходить въ р. 1780 до двохъ миліонôвъ зр. Въ кôнци обôймило правительство пôдъ власну управу сей монополь въ р. 1784, заложено численнй фабрики и установлено сталй цѣны на выробы цигаръ, табаки и тютюну до люльки. Ось якй цѣны були въ р. 1835: найлѣпшій цигара, extrafein, 4 цалѣ довгй, 100 штукъ коштовали 3 зр., найдорожшій тютюнъ за фунтъ 7 зр. 50 кр. А теперь!

— **Дрôбнй вѣсти.** Громада Новосѣлка язловецка, пов. бучацкого, одержала 100 зр. пôдпомоги ôдъ цѣсаря на будову школы. — Цѣсарь затвердивъ выбôръ кс. Франца Хащиньского, лат. пароха въ Сяноцѣ, на заступника маршалка сянôцкои рады повѣтовои.

НАДОСЛАНЕ.

Для глухихъ. — Особа, що въ поединчій способъ вылѣчилась зъ 23-лѣтнои глухоты и шуму въ ушахъ, готова кождому переслати даромъ описанье сего по нѣмецки. — Адреса: **Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2476 6—52

Наука, штука и литература.

— **Зорѣ ч. 16** мѣстить: Старосвѣтскй батюшки и матушки, повѣсть Ив. Левицкого (дальше). — Пѣсня, стихъ Лесѣ Украинки. — Смерть Хруща, оповѣданье О. Я. — Русинъ, стихъ К — Орлеаньска дѣва, Ф. Шилера, перевôдъ Євг. Горницкого (дальше) — Исторія литературы рускои, Омеляна Огоновского (дальше). — До исторіи украиньско-руского письменства. Олександеръ Вас. Шишацкій-Илличь, розвѣдка Катрѣ Балашѣвны. — Замѣтки критичнй и Библіографія.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Министерство скарбу именовало: асистента почтового Викт. Малиновского, поборця мытового Петра Саляву, самостôйныхъ респиціентôвъ сторожи скарбовои: І. Стребу, Вас. Заславского, Кар. Гурницкого, Ант. Филиповича, Ад. Пйонтковского, Вол. Диссля, Вол. Зазулиньского, Альб. Камѣньского, Фел. Партикевича, Густ. Гайцмана, Вол. Ляма, Вол. Соколовского, Вол. Вайса, Едв. Веклича та звычайныхъ респиціентôвъ сторожи скарбовои: Стан. Перацкого и Вол. Велецкого — комисарями сторожи скарбовои для галицкои ц. к. дирекціи скарбу. — Краєва рада шкôльна именовала дѣйстными учителями и учительками: Теодора Чабана въ Братковцяхъ, Теодора Думу въ Рудникахъ и Емилію Арбесбаверъ молодшою учителькою въ Бисковичахъ. — Министерство скарбу именовало: комисарѣвъ скарбовыхъ: д-ра Руд. Рожицкого секретаремъ скарбовымъ; Станъ. Проковича старшимъ инспекторомъ сторожи скарбовои; ôдтакъ Вас. Тиховского, Ал. Смагу, Вас. Яворского, І. Каричака, Фридр. Римана и д-ра Мих. бр. Іоркашь-Коха старшими комисарями скарбовыми въ окрузѣ львôвскои дирекціи скарбу.

— **Перенесеня.** Министерство справъ внутрѣшныхъ перенесло: старосту Евг. Кравса зъ Мѣльця до Бялои и призначило ново-именованыхъ старостôвъ: Юл. Покиньского для Мѣльця, Сев. Баньковского для Горлиць: секретареви львôвского намѣстництва, Кар. Францеви поручено управу староства въ Лиську.

Господарство торговля и промыслъ.

— **XVI межинародный торгъ збôжа и насѣня у Вѣдни** ôдкрыто въ понедѣлокъ сего тыждня въ льокали биржи для мука при досыть численнôй участи купцѣвъ. Предсѣдатель межинароднои комисіи п. Нашаверъ, ôдкрываючи торгъ зазначивъ въ своѣй промовѣ, що головною причиною, для чого рента зъ землѣ обнижаєсь въ Европѣ, уважаєсь конкуренцію Америки, де за 35 лѣтъ, т. е. ôдъ 1848 р. до 1884 р. прирôстъ населеня выносивъ 141 процентъ, а прирôстъ продукціи пшеницѣ 410 пр. Цѣна пшеницѣ упала такъ значно въ Европѣ, що въ продукціи пшеницѣ мусить настати застоя або навѣть и зменшенье розмѣрôвъ загальнои продукціи. Коли се настане, тогдѣ буде можна надѣятись и пôдвысшеня цѣны пшеницѣ въ торговли. — Справозданье о сегорôчныхъ жнивахъ, выголошене министерствомъ рôльництва показує: Пшеницею обсѣяно въ Долитавіи 1,164.067 гектарôвъ а въ краяхъ угорскои короны 2,912.371 гект. Пшеницѣ зôбрали до 4½ миліона гектолитрôвъ бôльше понадъ звычайну скôлькôсть, але зерно єсть гôрше за-для дощѣвъ пôдчасъ жнива. — Жита засѣяно въ Долитавіи 2,009.490 гект. а на Угорщинѣ и въ Семигородѣ 1,411.570 гект. Сего року зôбрано жита менше о 5 миліонôвъ гектолитрôвъ, але на вагу єсть оно лѣпше ôдъ пересѣчного числа зъ попередныхъ лѣтъ. — Ячменю зôбрано понадъ 3 миліоны гектолитрôвъ менше, а обсѣяно въ Австріи 1,132.678 гект., на Угорщинѣ 1,048.981 гект. Взагалѣ ячмѣнь продукованый до броварôвъ гôршій, якъ на поживу. — Збôръ ôвса выпавъ далеко лѣпшій въ Долитавіи и єсть надвышка о оденъ миліонъ гектолитрôвъ, за те на Угорщинѣ зôбрано о 3 миліоны гектолитр. менше якъ звычайно. Ôвса засѣяного було въ Австріи на 1,874.771 гектарахъ, а на Угорщинѣ на 1,159.671 гектарахъ. — Справозданье обчислює, скôлько зможе Австро-Угорщина вывезти збôжа за границю. Пшеницѣ и муки зъ неи буде можна вывезти 4 до 5 миліонôвъ сотн. метричныхъ, такъ само 5 мил. сотн. метр. ячменю; за то зъ жита и ôвса не можна нѣчого вывезти за границю. — На тôмъ торзѣ платили за готову пшеницю 8.40 до 8·75 зр. за жито 6·30 до 6 50, за овесъ 5·90 до 6·10, за кукурудзу 7 зр. — все за 100 клгр. За пшеницю на весну давали 9·10 зр. за жито 6·70, за овесъ 6·35 зр. — Зъ порôвнаня всѣхъ краѣвъ, продукуючихъ збôже, выходить, що найлѣпшій збôръ припавъ на Румунію та на губерніи херсоньску и екатеринославску въ Россіи; найгôршій на Францію, де урожаѣ менший о 40 процентъ, такожь и Америка має менше збôжа сего року о 31 миліонôвъ бишлѣвъ. (Bushel має понадъ 35 литрôвъ.)

Телеграмы „Дѣла“.

Парижъ 30. серпня. Королева Наталія выѣзджає нинѣ вечеромъ до Букарешту. Пôсля иншои версіи має она выѣхати до Пешту, де задержиться кôлька днѣвъ.

Монахіюмъ 30. серпня. Цѣсарева австрійска выѣхала нинѣ рано до Гмунденъ, а цѣсарь выѣзджає туды нинѣ всчеромъ на повитанье россійскои царицѣ.

Пештъ 30. серпня. Веденье справъ министерства просвѣты поручено двомъ секретарямъ министерства и министрови комуникаціи Варосови.

Берлинъ 30 серпня. Цѣсарь именувавъ Бенингзена старшимъ президентомъ гановерскои провинціи.

Ницея 30 серпня. Арештовано тутъ нѣмецкого официра Гогенбурга въ хвили, коли надававъ на почту пакунокъ зъ патронами до карабину системы Лебля. При ревизіи въ его помешканю забрано богато паперôвъ писаныхъ по нѣмецки, котрй передано теперь до французского перекладу.

Вѣдень 30. серпня. Болгарскій министеръ Стоиловъ, котрый неребувавъ тутъ вже ôдъ якогось часу, выѣхавъ въ политичнôй мисіи до Монахіюмъ и Парижа а ôдтакъ верне назадъ до Вѣдня.

Подяка.

По помершôмъ дня 20 н. ст. серпня с. р. бл. п. академику Льву Завадзкимъ складає опечалена родина подяку: Впов. паньству Сальомъ, властителямъ дôбръ въ Высоцку, за родительскй заходы и щедру жертву въ часѣ болѣзни помершого и при ôдданю послѣднои прислуги; не менше дякуємо Впреподобнымъ священикамъ обохъ обрядôвъ, оо.: Цегельскому зъ Голосковичь, Дорожиньскому зъ Высоцка та Земяньскому зъ Пониквы; такожь Впов. п. Васильцеви и почт. громадѣ Высоцка складаємо сердечне Спаси-Бôгъ.

Иванъ Завадзкій,
учитель зъ Высоцка коло Бродôвъ, въ имени родины.

Надѳслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 198 –?

росу красоты и всякѝ косметики такъ черезъ мене якъ и инший фирмы поручанѝ.

Фабрика знарядѳвъ рѳльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгѳй поручае свои вы-
2389 **робы по найдешевшихъ цѣнахъ.** 54 –?

Лѣкарь дентистъ,

А. ШТАЙНЪ,

дипльомованый на вѣденьскѳмъ университетѣ, осѣвъ въ Тернополи, въ домѣ аптикаря Ямругевича, выконуе всякѝ операции зубѳвъ на жаданье, лагѳдно и безъ болю, при знечуленю кокаиною. Вставляе штучнѝ зубы, и цѣлѝ щоки, на пѳдставѣ натиску воздуха, въ найновѣйшій американьскій спосѳбъ; пльомбуе зѳнсованѝ зубы золотомъ, срѣбломъ, цементомъ и т. п.

Ц. к. упр. гал. акційный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

продае по курсѣ дневнѳмъ

5% Листы гипотечнѝ

якъ такожь

5% преміованѝ листы гипотечнѝ

Поручения зъ провинции выповняе ѳдворотною почтою безъ провизіи.

2220 93—0

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ

важный ѳдъ 1 червня 1888.

(пѳсля годинника львѳвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курерскій; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.

Зъ Пѳдволочискъ и Бродѳвъ (на Пѳдзамче): о год. 2·08 по полудни курерскій; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Белзця: о год. 5·53 по полудни мѣшаный.

Ѳдходять зѳ Львова:

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мѣшаный; 2·28по полудни курерскій.

До Черновець: о год. 9·20 рано поспѣшный; 9·50 ранѳ и 10.06 вечеромъ мѣшаный.

До Пѳдволочискъ и Бродѳвъ: (зъ Пѳдзамча): о год 10·23 рано и 11·05 вечеромъ особовый; о год. 4·22 курерскій.

До Белзця: о год. 7·49 рано мѣшаный.

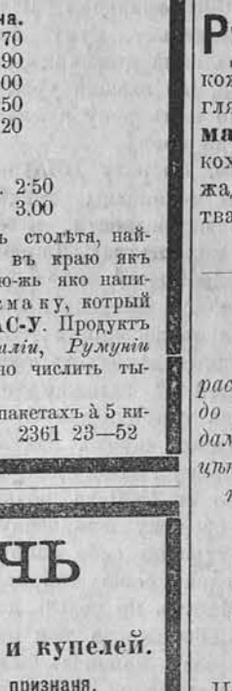

Важне для родичѣвъ и молодежи шкѳльной!

Скрипки, флеты, цитры, знаменитѝ струны и всякѝ иншѝ инструменты; дротъ фортепіяновый англійскій

найдешевше лише

въ головкѳмъ фабричкѳмъ складѣ

Ю. КАПРАЛИКА

у Львовѣ,

де давнѣйше полиція,

на розѣ.

2569 3—3

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Обезпечайте запасы збѳжа!

Мало такихъ лѣтъ, щобы рѳльникъ безъ всякихъ ударѳвъ елементарныхъ мѳгся дочекати богатыхъ жнивъ; а дѳжде ихъ, якъ **великимъ знищеньемъ для него есть огонь**, котрый всю его надѣю, цѣлорѳчну тяжку працю, зъ котрои сподѣвався нагородити страты зъ минувшихъ лѣтъ, выжити зъ родиною ще черезъ цѣлый рѳкъ и засѣяти рѳлю на рѳкъ слѣдуючій, зѳбраный хлѣбъ ему въ кѳлькохъ хвиляхъ забирае и обертае въ попѣлъ.

Такимъ нещастьемъ пригнетеный рѳльникъ цѣлкомъ збѣднѣе, наколи ѳнъ не постарався завчасу ще о належиту охорону для свого майна, котру може ему дати **тѳлько асекурація въ сумлѣннѳмъ и ретельнѳмъ заведению.**

Небезпеченьство огню, яке именно въ осени въ нашихъ тѣсно забудованыхъ селахъ и будынкахъ переповненыхъ всякими запасами есть пострахомъ и нещастьемъ майже неразъ цѣлого села, накладае на кождого правого господаря, дбаючого о добро свое и своеи родины, пильный **обовязокъ, не позѳставляти свого маѥна безъ асекурации.**

Для меншихъ господарѣвъ подае добру охорону особенно **банкъ взаимныхъ обезпечень „Славія“, котрый сумлѣнно и заразъ ликвидуе шкоды при помочи двохъ мужѣвъ довѣрія, зъ котрыхъ одного самъ пошкодованый выбирае, при чѳмъ „Славія“ шкоды цѣлковито и заразъ вынагороджуе.**

За незначну оплату обезпечае „Славія“ не лише будынки, знаряды господарскѝ, худобу и т. д., але такожь запасы збѳжа и пашу въ забудованяхъ, оборахъ и стиртахъ **на часъ дозвольный, уже ѳдъ 3 мѣсяцѣвъ почавши.**

Не повинень-бы проте нѣхто позѳстати безъ обезпеченя, при такъ частыхъ и великихъ пожарахъ, при такъ грѳзѳмъ небезпеченьствѣ и такъ пѳдупалѳмъ станѣ скононичнѳмъ цѣлого краю, **пѳдъ такими користными услѳвіями асекураційными, якѝ дае „Славія“.**

Обезпечайте-жь запасы хоть на часъ молотьбы и доки не скормиться паша.

Внесения до убезпеченя приймае Головна репрезентація банку „СЛАВІЯ“ у Львовѣ улиця Коперника ч. 5 и кождое мѣсцеве Заступництво того банку.

2521 8—?

Панночку або ученика,

одного або двохъ, приймаеся за умѣренну платню на харчь и станцію, поручаючи доглядъ и родительску опѣку, по при се може удѣлятися науки музики и языка французского. Адреса: Панѣ Галевска, ул. Ѳрменьска ч. 25. III. поверхъ, або Администрація „Дѣла“.

2567 3—?

Двохъ ученикѳвъ

зъ интелигенціи особливо зъ священичихъ домѳвъ принимае на станцію и харчь зъ початкомъ сего року шкѳльного ц. к. урядникъ, Русинъ, жонатый и бездѣтный. Ручиться за старанну опѣку родительску. Адресу подасть Администруція „Дѣла“.

2544 8—8

Мешканье и харчь

та товаришку найде учениця VI. клясы въ домѣ професора гимназіяльного. Близша вѣдомѳсть въ Администрации „Дѣла.

2560 4—?

Фабрика въ р. 1782 заложена.

СТАРКА

зъ ц. к. упр. фабрики ликерѳвъ, розол. и оцту **І. А. Бачевского** **ц. к. придворного доставника у Львовѣ.**

Марка	въ фляшцѣ à 3/4 литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр. 2·50
зъ р. 1830	„ 3.00

Ѳдъ коли заложена фабрика, с. е. бѳльше якъ ѳдъ столѣтя, найбѳльше заходу было выробъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити и поручаю тую-жь яко напитокъ ѳ знаменитѳмъ и нѣжнѳмъ, а лагѳднѳмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. ѳдбирателѣвъ уживае замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнѳй скѳлькости до *Нѣмеччины, Италіи, Румуніи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей рѳдъ выключно числить тысячѣ ѳдбирателѣвъ.

Найгоднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кило, маючихъ 2 фляшки. 2361 23—52

Вдова

по ц. к. камеральнѳмъ лѣсничѳмъ, особа середного вѣку, глядить мѣсця на селѣ въ священичѳмъ домѣ за господиню. Близша вѣдомѳсть въ 2568 администрации „Дѣла“. 3 3

Русинъ,

совѣстный чоловѣкъ, — знае такожь учити спѣву хорального — глядае мѣсця за **писаря гро. мадского** въ одной або и кѳлькохъ сусѣдныхъ громадахъ. На жаданье може выказатися свѣдоцтвами. Просить зголошуватися до редакціи „Батькѳвщины“.

ПА-

расолъ до дощу и до сонця ѳдъ 1.20 до 12 зр. — Калошѣ мужескѝ и дамскѝ зъ фабрикъ россійскихъ по цѣнахъ фабричныхъ — шапки не пропускаючѝ воды по 50 кр.

поручае найдешевше

ТОРГОВЛЯ 2537

Братѳвъ Лянгнерѳвъ

Львѳвъ, Галицка ч. 16

Цѣнники на жаданье даромъ.

Закладаюся

за всяку цѣну, що жадовъ зъ моихъ конкурентѳвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлощѣвъ зъ матерій красныхъ и загранычныхъ такъ дошево, якъ я. Поручаю мѳй богатый складъ тѣкожъ.

2484 Всч. Духовенству 24- ?

Замовлення въ мѣсци и зъ провинции выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрѳбно

Львѳвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткѳвъ, бородавокъ и иншихъ подѳбныхъ наростей шкѳрныхъ, безъ болю и безъ жадноі небезпечности.

Цѣна фляшону 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2374 *Капсулокъ 80 кр.* 51—?

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручае

знаменитѝ МЫЛА до мытя лиця, рукъ и купелей.

ѳдзначенѝ 9 медалями заслуги и двома дипльомами признаня.

	зр.	кр.
МЫЛО найдобрнѣйше до голеня бороды	—	·25
МЫЛО МИГДАЛОВЕ, дуже нѣжве 10 кр. 20 и	—	·25
МЫЛО КОКОСОВЕ, бѣле до рукъ 10 кр. и	—	·20
МЫЛО ПАЛЬМОВЕ, жовте 6, 12, 18 кр.	—	·20
МЫЛО ГРИСИКОВЕ, знамените до лиця и рукъ	—	·40
МЫЛО ЖОВТКОВЕ, робить нѣжною, гладкою и знаменито чистить шкѳру	—	·30
МЫЛО ЗЕЛОВЕ, одержуеся черезъ згусненье соку ростинъ ароматично-живичныхъ, знамените	—	·25
МЫЛО ПИЖМОВЕ, мае дуже приемный пижмовый запахъ	—	·30
МЫЛО ПАЧУЛЕВЕ, приемного запаху, мае великій покупъ	—	·30
МЫЛО РОЖАНЕ, найдобрнѣйше 40 кр. и	—	·80
МЫЛО ОЛИВНЕ для дѣтей	—	·36
МЫЛО зъ ШПИЛЬОКЪ СОСНОВЫХЪ, приемне въ ужитю, успѣшно хоронить шкѳру ѳдъ лишаѣвъ и выкидѳвъ	—	·30
МЫЛО БАЛЬСАМИЧНЕ, чистить шкѳру, робить ѥи бѣлою и нѣжною	—	·40
МЫЛО ФІЯЛКОВЕ, приемого запаху	—	·35
МЫЛО КОСМЕТИЧНЕ, усуваe веснянки, осмаленя ѳдъ сонця, лицю робить свѣжымъ и бѣлымъ	—	·60
МЫЛО ГИПІЄНИЧНЕ, ѳдзначаеся товстостею, вельми нѣжне и выключно приладжене до лиця	—	·50
МЫЛО РИЖОВЕ уживаеся, щобъ зробити шкѳру на лици нѣжною и бѣлою	—	·60
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ бѣле, легко пѣниться, знаменито чистить шкѳру и хоронить ѳдъ прищѣвъ	—	·30
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ, прозрачне, мѣстить 35% чистои глицерины, знаменито дѣлае на зашкѳрокъ 20, 30 кр. и	—	·40
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ плынне у фляшочкахъ, чистить шкѳру зъ иришѣвъ, лишаѣвъ, угрикѳвъ, фляшка	—	·40
МЫЛО ПѢСКОВЕ, до мытя рукъ, 15 и	—	·25
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя рукъ, 15 и	—	·35
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя ковнѣрикѳвъ и манштѳвъ зъ гутаперхи	—	·10
МЫЛО ТИМОЛЬОВЕ знаменито чистить шкѳру зъ всякихъ выкидѳвъ	—	·50
МЫЛО КАРБОЛЕВЕ, дуже добре мыти руки, лице, а навѣть цѣле тѣло въ часѣ епидеміи, щобы охоронитись ѳдъ заразы	—	·20
МЫЛО СѢРКОВЕ, зъ великимъ успѣхомъ уживаеся до знищеня прищѣвъ и всякого рода выкидѳвъ на шкѳрѣ	—	·25
МЫЛО БЕНЗЕОСОВЕ, дуже добре уживаeсь, щобы усунути зъ шкѳры выкиды и плямы	—	·25
МЫЛО КАМФОРОВЕ, лагодить сверблене и печене шкѳры, усуваe выкиды и червонѳсть зъ лица и рукъ	—	·25
МЫЛО МЕДОВЕ до вынѣженя рукъ, кусникъ	—	10
МЫЛО МѢЩАНЬСКЕ знамените	—	·10
МЫЛО СМОЛЕВЕ, мѣстить 40% чистои смолы (дегтю), усуваe прищѣ лишаѣ, всякѝ высынки шкѳрнѝ, почене нѳгъ и парплѣ на головѣ	—	·30
МЫЛО СМОЛОВЕ ГЛИЦЕРИНОВЕ мягчить и чистить шкѳру зъ лишаѣвъ, угрикѳвъ, и т. п., кусникъ	—	·30

25.9 19—?

Набути можна **у Львовѣ** *въ єдиныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рогъ Валовои. Въ филіяхъ:* **въ Краковѣ** *Сукенницъ ч. 20 и* **въ Черновцяхъ** *Ринокъ ч. 2., а такожь у всѣхъ перворядныхъ торговляхъ и аптикахъ.*

І. & С. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда Ч. 7/d

высылаютъ за посылплатою:

Сорочки мужескѝ, бѣлѝ и кольоровѝ 1 штука Іа. зр. 1.80 Па. зр. 1.20

Сорочки роботничѝ зъ доброго оксфорду, 3 штуки зр. 2.

Ногавицѝ мужескѝ, зъ барханту або полотна, 3 пары Іа. зр. 2.50, Па. зр. 1.80.

Суконнѝ шапки, для мужчинъ и хлощѣвъ, 6 шт. зр. 1·20.

Скарпетки мужескѝ, бѣлѝ або кольоровѝ, роблений 6 паръ зр. 1·10.

Скарпетки втягаючѝ пѳтъ, зъ финису шовкового, 12 паръ зр. 1·20.

Пледы до подорожи, 3·50 метрѳвъ довгѝ, 1·60 м. широкѝ, 1 штука зр. 4·50.

Матерія на мужескѝ уборы, повѳтнѝ, 3.10 метрѳвъ Іа. зр. 3·75. Па. зр. 3·50.

Матерія на иберцигеры, добрѝ, найновѣйшій барвы, 2.10 метр. зр. 6.

Нормальни сорочки и ногавицѣ, зъ чистои вовны, системъ Егера, 1 штука зр. 3·50.

Зреформованѣ нормальнѣ бѣлье, (втягаюче пѳтъ) 1 сорочка або 1 ногавицѣ зр. 2.

Бѣлье зъ Шишні, 2 пары манштѳвъ, 2 сторчѝ и 2 лежачѝ ковнѣрики зр. 2·50.

Матерія лѣтнѝ камгарновѝ, на мужескѝ уборы, найновѣйшій десенѣ, 6.5 метрѳвъ зр. 3.

Сорочки зносночѝ, зъ шифону, гафтованѝ, 3 штуки зр. 2·50.

Сорочки жѣночѝ, зъ мѣцного полотна зъ зубками 6 штукъ зр. 3·25.

Корсеты нѳчнѝ, зъ шифону, численно прикрашенѝ, 3 штуки зр. 1·80.

Сподниця, 6 зъ сырого полотна, Chiffon и Rouge 3 штуки зр. 3.

Запаски жѣночѝ, зъ оксфорду, кретону и сырого полотна 6 штукъ зр. 1·60.

Панчохи зносночѝ, роблений, бѣлѝ або кольоровѝ, 6 паръ зр. 1·50.

Панчохи жѣночѝ, (втягаючѝ пѳтъ) зъ шовкового финису 6 паръ зр. 1·20.

Намѣтки зъ Mohair-у, у всѣхъ краскахъ 3 штуки зр. 1·20.

Намѣтки зъ Foil-у, красни десенѣ, 6 штукъ зр. 1·20.

Жакеты лѣтнѝ Jersey, зъ чистои вовны, у всѣхъ краскахъ 1 шт. гладка зр. 2·50 тамбурована зр. 4.

Хустинки до носа, зъ кольоровымъ краемъ, 1 тузинъ мужескихъ зр. 1·20, жѣночихъ зр. 1.

Взѳрцѣ даромъ и франко.

2345 26—26

2549 7—10

Ирь закупнѣ товарѳвъ просимо поклнкуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им Шевченка пѳдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 183. Львôвъ, Пятница 19 (31) серпня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ. и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатном, въ рубр. Надôсланe по 20 кр. ц. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улица Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльний ôдъ порта. — Поодинокє число коштує 8 кр. ц. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Зъ Вѣдня доносять, що министерство просвѣты и вѣроисповѣдань лагодить проєктъ до закона о выкупнѣ церковного права патронату властителѣвъ бôльшихъ посѣлостей. Дѣйстно вже бувъ-бы часъ знести сей останокъ середновѣчныхъ часôвъ!

„Narod. Listy“ доносять, що гр. Таффе стараєся всѣма силами, щобы спонукати нѣмецкихъ послôвъ до вступленя до ческого сойму и веде теперь въ тôй цѣли оживленй переговоры. Нѣмцѣ домагаються усуненя Пражака и ôдкликаня розпорядженя о языцѣ урядовôмъ.

Дневникъ розпоряджень министерства торговлѣ для справъ зелѣзничихъ и плавбы оголосивъ зниженье тарифъ на зелѣзници Кароля Людвика для галицкого збôжа. Зниженье то выносить 10—12 кр. за сотнаръ метричный або 10 до 12 зр. за вагонъ и єсть важне для всѣхъ стацій всхôдныхъ, а такожь и для бôльшихъ стацій захôдныхъ та для льокальнои зелѣзницѣ Ярославъ Сокаль.

Пôдъ заголовкомъ „Нове узброєнье нашои пѣхоты“ помѣстила вѣденьска „Militär Ztg.“ обширну статью, зъ котрои показуєсь, що фабрика зброѣ въ Штаєръ въ горѣшнôй Австріи выробляє на день 1.100 штукъ 8-милиметровыхъ карабинôвъ системы Манлихера зъ багнетами и похвами на багнеты. Зъ фабрики сеи выходить отже на рôкъ 396.000 карабинôвъ. „На пôставѣ тыхъ датъ — каже згадана газета — можна въ загальныхъ чертахъ обчислити, коли наша армія дôстане тôлько оружія, кôлько ѣй потреба. Маємо 408 баталіонôвъ пѣхоты и 42 баталіоны стрѣлцѣвъ, до чого треба ще додати 112 баталіонôвъ резервовыхъ, формованыхъ на случай вôйны. То дає намъ загально 562 баталіонôвъ по 860 карабинôвъ або разомъ 483.320 карабинôвъ, а дочисливши до того запасъ въ высотѣ 50% або 241.660, побачимо, що армія потребуе 725.000 карабинôвъ, причôмъ однакожь не увзгляднено анѣ краєвои оборонь анѣ новыхъ формацій. Фабрика зброѣ въ Штаєръ може отже покрыти цѣлу потребу армін въ протягу двохъ лѣтъ и розпочати ôдтакъ роботу оружія для краєвои обороны. Угорщина заосмотрить армію гонведôвъ оружіємъ выроблюванымъ въ фабрицѣ, котра має повстати въ Будапештѣ. Роздаванье войску готовыхъ карабинôвъ малого калибру має розпочатися на слѣдующій тыждень и буде ôдбуватися въ той способъ, що полки пѣхоты и баталіоны стрѣлцѣвъ належачй до четвертого (пештеньского) и пятого (пряшѣвского) корпуса одержать новй карабины ще передъ груднемъ, а пѣхота шестого (кошицкого) зачне ôдбирати такожь ще въ сѣмъ роцѣ.“

„Sonn- u. Montags Ztg.“ довѣдуєсь, що до кôнця 1889 р. одержать всѣ девять корпусôвъ новй карабины, а рôвночасно дôстануть такожь цѣле узброєнье пôсля новои системы.

Въ австрійскôмъ тѣлѣ дипломатичнôмъ мають настати вже въ найблизшôмъ часѣ важнй змѣны. Такъ має бути обсаджена посада амбасадора въ Лондонѣ по уступленю гр. Каролія теперѣшнымъ посломъ въ Монахіюмъ гр. Деймомъ, на котрого мѣсце прийде бар. Гербертъ зъ Дрездна. На посаду копенгаґского посла призначеный членъ аристократіи, котрый досн не належавъ до тѣла дипломатичного, а именно кн. Францъ Лихтенштайнъ. Теперѣшный посолъ въ Копенгазѣ бар. Франкенштайнъ має пôйти въ пенсію а бувшій посолъ въ Бѣлградѣ гр. Кевенгиллеръ має бути занмеованый посломъ въ Бруксели. Посолъ въ Бруксели, гр. Хотекъ, буде перенесеный до Дрездна. Высланый недавно до Петербурга секретарь посольства бар. Еренталь має вернути назадъ до министерства дѣлъ заграничныхъ.

——

Зъѣзды министрôвъ ще не скôнчилися, бо, якъ звѣстно, ôдбудеся ще зъѣздъ гр. Кальнокого зъ кн. Бисмаркомъ. Коли однакожь сей зъѣздъ наступить, не знати. До берлиньского „Tageblatt-у“ доносять зъ Петербурга, що такожь и мин. Гирсъ выбираєся въ дорогу за границю а именно до купелѣвъ до Франценсбаду. Въ такôмъ случаю наступила-бы такожь стрѣча гр. Кальнокого зъ Гирсомъ.

Въ виду рôзнородныхъ коментарѣвъ и заключень, робленыхъ зъ зъѣзду монархôвъ и министрôвъ, каже „Nordd. Allg. Ztg.“, що послѣдній розговоры мужѣвъ державныхъ выказали повну згоду волѣ миролюбивыхъ державъ. Ту згоду потвердить мабуть органъ кн. Бисмарка такожь и по стрѣчи гр. Кальнокого зъ кн. Бисмаркомъ.

——

Цѣкава рѣчь, якъ теперь дивляться въ Россіи на справу болгарску. Зъ информацій зъ петербургскихъ жерелъ дипломачныхъ — каже „Czas“ — выходило-бы, що въ Россіи запанувала якась резигнація по причинѣ розвою справы болгарскои, котра вступила теперь въ фазу повнои недвижимости. Черезъ якійсь часъ сподѣвалися, що зъѣздъ въ Петергофѣ вплыне скоро и безпосередно на залагодженье сеи справы. Числено на то, що въ Болгаріи розôбьеся т. зв. антироссійска партія; сподѣванося, що настане якесь торжественне заявленье або бодай енергичнѣйшій напôръ зô стороны берлиньского кабинету на кн. Фердинанда, щобы ôнъ вже разъ уступився, але то все завело. Зъ повныхъ суперечности вѣстей, якй надходять зъ Болгаріи, вносить петербургскій кореспондентъ „Pol. Corr.“, що россійска партія, коли не стала вже зовсѣмъ безсильна, то запуталась въ трудну борбу котрои результатъ годѣ зъ горы означити. Члены тои партіи, котрй перебувають теперь въ Петербурзѣ, а межи тыми и Цанковъ, не высказують нѣякихъ позитивныхъ надѣй и не мають нѣякихъ певныхъ вѣстей о результатахъ агитаціи, веденои ихъ партією противъ кн. Фердинанда и партіи Стамболова. Въ виду того, що и берлиньскій кабинетъ мовчать, не думають, щобы дипломатія, неприхильна стремленямъ Россіи, змѣнила въ чѣмъ небудь своє становище въ справѣ болгарскôй. Пôсля погляду згаданого кореспондента, показуєсь чимъ разъ бôльше, що Нѣмеччина анѣ не хоче анѣ не може жертвувати свого австро-угорского союзника, а зъ другои стороны Россія не може зъобовязатися до повнои неутральности на случай нѣмецко-французкои вôйны. Такъ отже нема пôставы до заключеня якои-небудь угоды, котрои найблизшою и безпосередною цѣною було-бы залагодженье болгарскои справы. Залагодженье ей зависить отже якъ и давнѣйше ôдъ дальшого розвою подѣй.

——

Мабуть одинокій вѣденьскій кореспондентъ „Czas-у“ взявъ подорожь Криспіого до Фридрихсруге въ звязь зъ папствомъ и пише такъ: Можу васъ завѣрити, що предметомъ нарадъ Криспіого зъ кн. Бисмаркомъ була справа подорожи цѣсара Вильгельма до Риму. Крисни єсть завзятымъ ворогомъ папства, ишло ему отже о то, щобы зъ визиты цѣсаря въ Ватиканѣ не выйшла для Италіи яка шкода и щобы характеръ подорожи, яко визиты до короля Италіи въ столици Римѣ, не змѣнився. Хибною есть вѣсть, будьто-бы основу союза Италіи зъ Нѣмеччиною розширено. Справу рôвновагы на Середземнôмъ мори обговорено основно такъ въ Фридрихсруге якъ и въ Хебѣ але лишь на пôставѣ ôдпорно-мирнои угоды.

„Journ. des Débates“ доносить, що Англія и Италія заключили угоду, пôсля котрои Италія обовязалася доставити Англіи 60000 войска на евентуальну оборону Малои Азіи а Англія гарантуе оборону италійского побережа противъ Франціи.

——

Конфликтъ массавскій и подорожь Криспіого до Берлина не зробили нѣсде такъ прикрого враженя якъ въ Константинополи. Якъ звѣстно, покликувався Крисни на арт. 10 угоды о каналѣ суескôмъ, котрый надававъ Портѣ добру нагоду ôдмовити пôдпису для сеи угоды. До „Corr. de l' Est“ доносять отже зъ Константинополя, що Порта предкладала, щобы въ арт. 10 сеи угоды помѣщено кôлька стрѣчокъ, де выразно говориться, що захôдній береги Червоного моря становлять часть Єгипетскои територіи и що въ першôй линіи кедивъ повиненъ старатися о сю територію зъ застереженьемъ всякихъ правъ султана. Якъ здаєся, робить Порта принятье сеи угоды зависимымъ ôдъ умѣщеня сеи постановы. Якъ дальше доносять до „Times“ зъ Константинополя, мала Порта завôзвати своихъ представителѣвъ за границею, прислати ѣй точнй информаціи о зъѣздѣ Криспіого зъ кн. Бисмаркомъ. На то наспѣли до Константинополя ôдъ посольствъ зъ Лондону и Вѣдня ôдповѣди, котрй спонукали султана здержатись ще зъ намѣреною змѣною кабинету и зъ змѣнами въ дипломатичнôмъ корпусѣ.

Финансовй ôдносины въ Туреччинѣ суть головнымъ предметомъ дискусіи въ константинопольскихъ кругахъ политичныхъ. По уступленю Магмуда Джеллаледдина-пашѣ завôзвавъ єго провизоричный наслѣдникъ, Агопъ-паша, директора банку Оберта и заявивъ ему, що правительство потребуе конче 100.000 фунтôвъ турецкихъ, а коли банкъ дасть ему таку суму, то ôнъ промовить у султана горячо за наданьемъ банкови концесій на зелѣзницѣ въ Малôй Азіи. Банкъ зажадавъ однакожь ще бôльшихъ концесій въ тôй надѣи, що Порта буде мусѣла остаточно до него звернутися. Тымчасомъ Агопъ удався тихцемъ до товариства „Шаркетъ“, котрого пароходы удержують комуникацію на Босфорѣ. Товариство се дало безъ довгихъ короводôвъ грошѣ и обняло въ заставъ доходы зъ мыта. Въ кôлька днѣвъ одержало оно концесію ще на дальшихъ 30 лѣтъ, о котру старалося вже ôдъ давна а кôлька членôвъ дирекціи дôстали высокй ордеры.

Письма зъ Болгаріи.

Зъ спôзненого трохи письма зъ Болгаріи выймаємо слѣдующй цѣкавѣйшй вѣсти:

Софія 9 ст. ст. серпня.

..Опозиціи не дуже добре зачинаєся поводити. „Търновска Конституция“ перестала на якійсь часъ выходити, а причина єсть тая, що правительство загрозило властителеви друкарнѣ, въ котрôй друковалась газета, що наколи буде принимати до друкованя „Търновску“, то правительство накаже ему заплатити всѣ державнй довги на означеный речинець. „Народни Права“ Радославова и Иванчова редагуються слабо и не мають такого живого интересу. Якъ передъ тымъ, такъ и теперь найлѣпше стоять ще Цанковисты. Недавно тому бувша редакція газеты „Свѣтлина“ (бувшій органъ Цанкова) оголосила письмо Цанкова зъ Кіева, адресоване до своихъ политичныхъ приятелѣвъ въ Софіи. Въ тôмъ письмѣ розказуе Цанковъ, якъ дивляться важнѣйшй мужѣ въ Россіи на справу болгарску и що ôнъ довѣдався розмовляючи зъ ними на той тематъ. Политичнй мужѣ Россіи, — каже Цанковъ, не винують за теперѣшну болгарску ситуацію болгарскій народъ; они суть переконанй о симпатіяхъ болгарского народа, а цѣлу вину приписують деякимъ личностямъ, котрй для своихъ забаганокъ, вытворили незносну ситуацію. Въ короткôмъ часѣ має выходити въ Софіи, ще одинъ опозиційный органъ „Македôния“ пôдъ редакцією Ризова.

Розбôйники гуляють по Болгаріи дальше. Майже що тыждня доносять правительственй жерела о новыхъ нападахъ, а газета „Свобода“ отворила для того рода новинокъ навѣть окрему рубрику „По разбойничеството“. Знаный вамъ мабуть случай зъ софійскимъ фотографомъ Карастояновымъ, котрого зловили розбôйники на дорозѣ, коли ѣхавъ замовленый княземъ до Рильского монастиря. Теперь довѣдуюсь, що тіи розбôйники утѣкли до Туреччины и ôдтамъ дали знати о собѣ. Вчера вечеромъ напали розбôйники на одного Грека 8 кильометрôвъ ôдъ Софіи и казали ему пôдъ грозьбою смерти зложити въ означенôмъ часѣ грошѣ близько села. Всѣ тотй случаѣ суть часто навѣть комичнй и здаєсь, що розбôйники, осмѣленй политичными ôдносинами краю, будуть ще довго непокоити жителѣвъ Болгаріи.

Въ министерствѣ непорозумѣня притихли, то за те починають высказувати своє невдоволенье другй дуже видывовй мужѣ, ôдъ котрыхъ богато зависить судьба самого министерства. Починають чимъ разъ то явнѣйше водитись интриги мѣжь старшими официрами а навѣть урядниками. Въ тыхъ дняхъ подався до димисіи знаный зъ пловдивскои революціи майоръ Паница. Причиною пôсля єго власного оповѣданя єсть то, що бувшого военного министра, майора Петрова, именовано пôдполковникомъ, мѣжь тымъ коли Паницу поминено при аванзѣ. Такожь розказуе Паница, що князь обходиться зъ нимъ такъ, якъ коли-бъ мавъ до него якусь ôдразу. Вмѣшались до того другй лиця, навѣть одинъ зъ министрôвъ, а справа дôйшла до вѣдомости князя. Дѣйстно велике посвяченье робить зъ себе кн. Фердинандъ; середъ неприхильныхъ политичныхъ ôдносинъ мусить ôнъ розправлятись часто зъ каприсами поодинокихъ своихъ пôдданыхъ (справа Попова, Паницы и др.).

Выйшовъ зъ печати новый томъ выдавництва „Периодическо Списание“. Цѣлый томъ такъ цѣкавый, предметъ такъ рôзнородный, що застерѣгаю собѣ дещо о нѣмъ поговорити другимъ разомъ.

Драганъ.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Снятина.

[Наша автономія громадска]

„Десять разъ мѣрь а разъ рубай“, каже пословиця народна. Тай такъ и мы мѣримо и врубаємо чисту правду.

Таке господарство, яке дѣєся въ Снятинѣ въ урядѣ громадскôмъ, ледви чей де въ другôмъ мѣстѣ трафиться. Снятинъ силуеся упасти до ряду селъ, бо вже скучно ему называтися мѣстомъ. Дорожня гôрша якъ у Вѣдни. Жиды взяли все въ свои руки, бо навѣть пахтуютъ молоко ôдъ мѣщаньскихъ коровъ и зробили собѣ зъ всего монополь жидôвскій. Партія контушово-жидôвска рядить мѣстомъ, а дôбравши собѣ до комплету рады громадскои кôлька пѣсконошѣвъ, управляє мѣстомъ для выгоды ихъ самыхъ и жидовы. Панъ Немондровскій, якъ єго собѣ позволила назвати польска газета въ Черновцяхъ, бурмистръ мѣста, не має крôмъ контуша и паса слуцкого нѣчого бôльше, бо навѣть хаты не має и партія контушово-жидôвска мусѣла єго примѣстити въ будынку комунальнôмъ. За тоє мусѣла партія упхати школу до одного шинку, де на однôмъ боцѣ кляса шкôльна, на другôмъ шинокъ, а на пôддашу сторожа огнева. На школѣ написана выразно вывѣска „Wyszynk wina i wódki, piwiarnia i traktyernia“. Такои написи безпечно въ цѣлôмъ свѣтѣ на школахъ нема. Рація въ тôмъ есть, щобы примѣстити пана бурмистра въ будынку комунальнôмъ. Чи-жь можуть пчолы жити въ однôмъ а матка сама въ другôмъ улію? Лѣпше молодый червъ выгнати зъ улія, нѣжь стратити матку зъ старыми пчолами, котрй хочь нѣбы належать до пчôлъ рода мужеского, але за тоє таки лѣпше умѣють медокъ ѣсти и пити. По що червъ годувати, котрый коли доросте, выкине матку контушеву вразъ зъ пчолами мужеского рода.

За тоє богатй мы въ урядникôвъ громадскихъ, а всѣ замѣсцевй якъ и бурмистръ, всѣ повстанцѣ, котрымъ за идеѣ королевства польского мусимо дорого оплачуватися. Въ нашôмъ селѣ Снятинѣ єсть секретарь, канцелистъ, касіеръ, инспекторъ, діюрнисты, концеписты, а все въ контушахъ. Всѣ мають вакаціи майже цѣле житье, бо въ касѣ нема що рахувати, а якъ прийде обдертый мѣщанинъ зъ якою орудкою до комуны, то якъ зачнуть ему рахувати, до котрого департаменту єго справа належить, то сердега ажь ноги по сходахъ умучить, тай иде зъ нѣчимъ; бо таки такого департаменту нема ще, щобы мѣщанинъ выгравъ справу н. пр. зъ жидомъ, котрый належить до рады.

Якась мара казала знести намъ выдѣловй школы. Таже п. професоръ исторіи въ тôй школѣ зробивъ собѣ зъ неи въ своѣй имагинаціи университетъ зъ катедрою литературы и исторіи польскои и показавъ справдѣ чудо, що хлопцѣ, помимо що не дуже умѣли по польски читати и нѣчого по нѣмецки а ще менше по руски, такой знали о творахъ лѣтератскихъ, о Костюшцѣ и т. д. Прецѣ то снятиньскому боднареви и кушнѣреви придасться бодай на то, щобы умѣвъ кожухъ на форму контуша скронти. Тай дивный то чоловѣчокъ той панъ професоръ на минаючôмъ-ся псевдоуниверситетѣ снятиньскôмъ. Недавно внѣсъ ôнъ яко радный на засѣданю рады громадскои, щобы всѣ радній уживали на радѣ языка польского, бо годѣ въ якôй справѣ порозумѣтися, и щобы той языкъ бувъ трохи парляментарный. Що теперь бѣдный пѣсконошъ зробить? Та-жь се условіе не допустить єго до лавы парляментарнои. Мы радили-бъ пану професорови минаючого-ся университету, щобы заложивъ парляментарну школу, въ котрôй выхованки выучувались-бы тои мовы, а потому въ мѣру ихъ здôбности були exoffo именованй бурмистрами, асесорами, радными чи то въ самôмъ Снятинѣ, чи въ иншихъ мѣстахъ. Таже мы маємо тую практику на нашôмъ бурмистрѣ, котрый лишь тое условіе має, бо решту дасть-Бôгъ. Хлопа тои мовы можь скоренько выучити, лише сказати ему, абы за кождымъ третимъ словомъ сказавъ: komitet, podkomitet, komisya, podkomisya, wysadzona komisya, anketa, kredyt, zakład, wydział, rozkład, умѣвъ десь навести дату и яке число тай уже удасть п. професорови до вподобы. Добре бы було, щобы п. проф. пригадавъ раднымъ практику таку, яку оповѣдавъ разъ одинъ Чехъ селянамъ, котрыхъ выбрано до рады, а они пыталися, що мають на засѣданяхъ робити, бо ще не були радными. Чехъ имъ сказавъ: Ty durny chlop! Mas hlawu? budes kival, a mas lawu? budes sedel. Най панъ проф. знає, що и въ Снятинѣ подôбный парляментаризмъ продавъ млины тай грошѣ десь загиривъ, выкопавъ студню глубоку дуже, тай закопавъ; потративъ маєтокъ громадскій тай знищивъ все а все. Тай той недорослый парляментаризмъ выгнавъ школу до шинку зъ рôднои громадскои хаты. Ще кôлькохъ того парляментаризму научити а тогдѣ! Vivat! п. професоръ минаючого-ся университету.

НОВИНКИ.

— **Вправосв. митрополитъ Сильвестеръ** вернувъ вô второкъ зъ Пôдлютого до Львова.

— **Зъ руско-народного театру.** Въ суботу дня 1 н. ст. вересня дасть нашь театръ въ Бережанахъ перше представленье „Дзвоны зъ Корневиль“, а въ недѣлю 2. н. ст. вересня образъ народный М. Кропивницкого „Дай серцю волю, заведе въ неволю“.

— **Вечерокъ въ Олеську**, устроеный дня 29 н. ст. серпня заходомъ о. Пашковского и пп. Глиньского та Сокальского на дохôдъ тамошнои церкви выпавъ дуже хорошо и принѣсъ досыть значный дохôдъ. Въ хорошо пристроенôй сали шкôльнôй зôбралась численна публика, такъ мѣсцева якъ и зъ околицѣ. Вечерокъ почався хоромъ Воробкевича „Надъ Прутомъ“; хоръ спѣвавъ безъ дириґенса. Кульминаційною точкою цѣлого вечерка була гра на фортепянѣ артистки-дилетантки п-ны З. Ш., котра ôдограла незвычайну трудну и невдячну фантазію Тальберґа зъ „Люнатички“ зъ повнымъ артизмомъ, укитьемъ и чувствомъ. Не меншій ентузіязмъ выкликала гра на скрипцяхъ о. Корчиньского и єго сына. До гарного доповненя сего вечерку причинилась ще деклямація п-ѣ С. Глиньскои „Тополѣ“ Шевченка и гра на цитрѣ п. Купчиньского. Зъ правдивымъ вдоволенѣемъ розôйшлась публика домôвъ, ôдчуваючи въ

Поручення зъ провинціи сейчасъ залагоджуються, безъ дочисленя провизіи.

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЬ дôмъ бôнковый и контора вымѣнны.

купуютъ и продаютъ пôдъ найкорыстнѣйшими по змозѣ условіями

души послѣдній звуки хору Матюка „Чомъ такъ скрыто“. — Чистый дохôдъ зъ сего вечерка выносить около 120 зр. *Е. К.*

— **Пригадуємо,** що письменный испытъ зрѣлости въ академичнôй (рускôй) гимназіи ôдбудеся дня 3 н. ст. вересня а устный 13 н. ст. вересня с. р.

— **Про справы шкôльнй на Буковинѣ** такъ пише „Буковина“: Катихитура руска при черновецкôй гимназіи, котру румунизаторы радй були знести, має зôйти на суплентуру о 600 зр. Такимъ способомъ хотять румунизаторы унеможливити самостôйне обсадженье сего мѣсця и зробити єго побôчнымъ занятьемъ якого черновецкого священика, мѣжь котрыми нема нѣ одного Русина. Руска катихитура попалась-бы въ руки Румунôвъ и вже стараєсь о ню предсѣдатель румуньскои „Армоніи“ „прінтеле Procopovici“. На щастье рѣшився повдовѣлый недавно о. Євг. Воробкевичь (сынъ о. Исидора) приняти се мѣсце. Можна надѣятись, що президентъ краю обстане за кандидатомъ Русиномъ и не допустить до дальшои румунизаціи буковиньскои молодежи рускои. — Въ другôй справѣ пригадуе „Буковина“ черновецкому гр.-кат. деканатови на упослѣдженье рускои мовы зъ народнôй школѣ на Рошоши. Два разы запроваджували тамъ учителѣ науку языка руского, и коли они ôдôйшли, забувавъ управитель п. Камѣньскій увзгляднити рускій языкъ при уложеню подѣлу годинъ, такъ само якъ занедбувавъ, мимо наказу, посылати гр.-кат. дѣтей на науку религіи до гр.-кат. катихита. Черновецкій гр.-кат. деканатъ повиненъ отже напômнути родичѣвъ, щобы упоминались о свои права и не давали Румунамъ выдирати собѣ науки рôдного языка и своеи вѣры.

— **Въ бурсу „Народного Дому“ у Львовѣ** принятй кромѣ питомцѣвъ зъ минувшого року шкôльного ще слѣдуючй: на помешканье и харчь: Стеф. Бабѣй, сирота по возьнômъ, Вас. Ковальчукъ, сынъ селянина зъ Кривого и Ник. Коломыець, сынъ народного учителя въ Кавску — всѣ они ученики I. клясы гимн.; на харчь: Ярос. Насальскій, ученикъ V кл. гимн., сынъ бѣдного священика и ученики I. кл. гимн.: Левъ Балицкій, сирота по народнômъ учителю, Ив. Горчиньскій, сынъ мѣщанина зъ Ярычева, Вас. Дякôвъ и Мих. Патухъ сыны селянôвъ.

— **За крадѣжь въ церквахъ.** Дня 28 и 29 н. ст. серпня ôдбулась въ Станиславовѣ въ судѣ карнômъ росправа за крадѣжь въ загôрскôй и калускôй церкви. Яко обжалованй ставали Кирило Бойковичь и єго отець Микита за намову и спôвучасть въ крадежи. Кирила засудили на пять лѣтъ тяжкои вязницѣ зъ 24-годиною темницею що року, а Микиту на одинъ рôкъ вязницѣ. Такожь мають оба заплатити кошты росправы та звернути братству загôрскому 242 зр.

— **До золочѣвскои рады повѣтовои** выбрано 16 (28) серпня при доповняючихъ выборахъ зъ громадъ сельскихъ п. Мих. Илевича, властителя посѣлости въ Млынôвцяхъ и щирого руского патріота.

— **Зъ голубами почтовыми** роблять безустанно пробы въ цѣляхъ войсковыхъ. Минувшои недѣлѣ выпущено такй голубы зъ Перемышля до Пешту. Голубы ховались въ Пештѣ и зъ-ôдтамъ надôслано ихъ зелѣзницею въ четверъ, 23 н. ст. серпня, до Перемышля. Въ недѣлю о 6-тôй год. рано выпустили 22 голубôвъ. Першій голубъ прилетѣвъ до Пешту о год. 1-шôй въ полудне, а ôдтакъ за кôлька минутъ ще кôлька голубôвъ зъ того самого голубника. До годины 5-тои вернули всѣ голубы до Пешту. Взагалѣ выпавъ цѣлый успѣхъ сеи пробы знаменито. Коли зважиться, що голубы мали перелѣтати понадъ Карпаты, а ôддаленье Перемышля ôдъ Пешту выносить 560 кильометрôвъ, то припаде на одну годину 80 кильометрôвъ, або що голубъ мусѣвъ зробити около 1300 метрôвъ на минуту.

— **Нападъ медвѣдвъ.** Вô второкъ по полудни стадо медвѣдвъ, выбѣгши зъ лѣсôвъ, впало до села Якобенôвъ, коло Довгополя на Буковинѣ. Звѣры кинулись за худобою по улицяхъ села и розôрвавши кôльканацять штукъ, назадъ утѣкли въ горы до лѣсôвъ. Люде вельми переполохались и не ставили нѣякого опору.

— **Убитье учителя.** Въ селѣ Розтокахъ коло Выжницѣ вели тамошнй селяне довгй лѣта процесъ о кусникъ грунту зъ якимсь Віцеґою, учителемъ школы народнои у Вѣдни а родомъ зъ околицѣ выжницкои. Теперь приѣхавъ сей Віцеґа до Розтôкъ, щобы якось погодитись добровôльно и въ тôй цѣли выйшовъ минувшои соботы разомъ зъ селянами на поле. Замѣсть погодитись, почалась сварка и селяне звалили Віцеґу на землю, розбили голову и поломали ребра. Телеграфично завôзвали комисію зъ Выжницѣ и зъѣхавъ адъюнктъ судовый, п. Коралевичь. Двохъ селянъ увязнили и ôдставили до Выжницѣ а Віцеґа въ два днѣ онôсля померъ.

Посмертнй — ǂ — оповѣстки.

О. Климентій Глибовицкій, приходникъ въ Тюдовѣ, косôвского дек., померъ въ 74 роцѣ житя а 46 роцѣ священьства. Вѣчна єму память!

О. Симеонъ Бѣлецкій, приходникъ въ Горохолинѣ, богородчаньского дек., померъ 12 (24) серпня въ 63 роцѣ житя а 33 р. священьства. Вѣчна єму память!

О. Михаилъ Пирожекъ, приходникъ въ Тудоровѣ, гусятиньского дек., померъ въ 54 роцѣ жцтя а 31 священьства. Вѣчна єму память!

О. Левъ Кишакевичь, другій проповѣдникъ перемыскои соборнои церкви, покôнчившій студіи богословскй въ Римѣ, померъ 15 (27) серпня въ 25 р. житя а другôмъ роцѣ священьства. Вѣчна єму память!

Леонтина, Малвина Турчмановичь, донька о. Іоана Турчмановича въ Дороговѣ коло Войнилова, упокоилася дня 30 серпня с. р. въ 16 роцѣ житя. Вѣчна ѣй память!

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Краєва рада шкôльна именовала: Ник. Дудукевича управителемъ 2-кл. школы въ Куликовѣ и Ал. Яницкого управителемъ 2-кл. школы въ Пôдберезцяхъ.

Господарство торговля и промыслъ.

— **Якъ выгубити мыши въ поли?** П. А. Барта, учитель школы рôльничои въ Дублянахъ, надôславъ намъ слѣдуючу важну для сѣлькихъ господарѣвъ информацію: Въ декогрыхъ околицяхъ краю а особливо коло Львова, Рогатина, Перемышлянъ и Городенки показалося сего року въ поли много мышей. Рôльники уважають те за велике нещастье и заходять въ голову, якъ тому зарадити. Зъ многихъ радъ и способôвъ, удѣлюваныхъ рôльникамъ всѣлякими спекулянтами на кишенѣ хлѣборобôвъ, єсть тôлько одинъ способъ выгубленя мышей въ поли. Ото п. W. Tscheuschner, аптикарь въ Markt Borau Kreis Krehlen на Шлеску прускôмъ, выробляє такъ званй „фосфоровй галки“ (Phosporpillen) на мыши. Галочки тй троять мышей дуже добре. Уживати ихъ треба въ способѣ слѣдуючій. Ото день передъ тымъ, въ котрôмъ хочемо розкинути по однôй або двохъ галочкахъ до дѣръ мышихъ, треба перейти поле и позатыкати легко всѣ мышй дѣры. Слѣдуючого дня треба взяти зъ собою тй галочки въ поле и до тыхъ дѣръ, котрй мыши поробили ôдъ часу ихъ позатыканя, кидати по однôй, двѣ а найбôльше три галочки. Въ кôлька годинъ по розкиненю тыхъ галочокъ буде можна побачити ту и тамъ неживй мыши. Єсть то зô всѣхъ способôвъ найлѣпше и найуспѣшнѣйше средство. Хотячи однакожь за помочею того способу позбутися мышей зъ околицѣ, треба працѣ всѣхъ рôльникôвъ-хлѣборобôвъ. Кождый зъ осôбна и всѣ разомъ повиннй братися до той роботы, бо якбы оденъ на своемъ поли вытроѣвъ мыши а другій нѣ, то до нѣчого та робота, бо мыши знов найдуть зъ другусѣдного поля. — Галочки тй не суть дорогй. Одинъ килограмъ коштуе около 90 кр. вразъ зъ оплаченою пересылкою, а коли не дуже много дѣръ на поли, то выстане на моргъ поля сей 1 клгр. Найлѣпше тй галочки спроваджувати черезъ аптикаря Блюменфельда у Львовѣ. Рады повѣтовй повиннй зглянутись на те нещастье рôльникôвъ и прийти имъ въ помôчь.

Телеграмы „Дѣла“.

Букарештъ 31. серпня. Пôсля агентіи Гаваса арештувала полиція одного зъ розбишакôвъ зъ-пôдъ Белловы, у котрого найдено сербскій паспортъ. Ôнъ каже, що белловска ватага розбилася на двѣ части, зъ котрыхъ одна пôшла до Македоніи а друга до Сербіи. — Королева Наталія приѣде сюды для того, щобы могла лекше зноситися зъ своимъ заступникомъ въ процесѣ о розвôдъ.

Берлинъ 31 серпня. Вчера приѣхавъ сюды шведскій король Оскаръ и архики. Кароль Людвикъ зъ женою, котра при хрестинахъ має заступати цѣсареву австрійску.

Софія 31. серпня. Кн. Фердинандъ має сими днями выѣхати до Филипополя. Полиція тутешна арештувала двохъ россійскихъ пôдъофицирôвъ, що стояли въ звязи зъ розбишаками.

Парижь 31. серпня. Арештованый въ Ницци прускій официръ Гогенбуґъ высылавъ лишь порожнй патроны до Нѣмеччины.

Лондонъ 30. серпня. Болгарскій министеръ Стоиловъ мавъ заявити, що болгарске правительство не хоче порушувати македоньскои справы, але партіа россійска хоче єи порушити, щобы зновъ наробити заколоту. Наданьемъ свобôдъ Болгарамъ и болгарскôй церквѣ въ Македоніи можна-бы тому зарадити.

Римъ 31. серпня. Правительство италійске наказало якъ найскорше будувати стратегичну зелѣзницю зъ Пармы до Спеціи.

Конкурсъ.

Выдѣлъ Товариства „Руска Бурса“ въ Бережанахъ“ повѣдомляе симъ, що рѣшивъ на шкôльный рôкъ 1888|9 принятй додатково до бурсы кôлькохъ ученикôвъ гимназіяльныхъ за надплатою пôдъ слѣдуючими условіями:

1. Принятыми могуть бути лишь ученики 2 до 8 клясы.
2. Принимаеся лишь за оплатою ôдъ 10 до 13 зр. мѣсячно зъ горы.
3. Поданя письменй вмести належить на руки Вп. о. Соневицкого, катихита гимн. въ Бережанахъ, найдальше до 3. (15) вересня с. р.
4. До поданя належить залучити свѣдоцтво шкôльне зъ послѣдного пôвроку и свѣдоцтво моральности.
5. Родичѣ и опѣкуны принятися маючихъ ученикôвъ мають заявити максимальну квоту доплаты. Принимаеся доплата и въ натураліяхъ, котра на грошѣ перечислена буде.
6. По рѣшеня належить зголоситись по 3 (15) вересня с. р. у настоятеля бурсы.

Ôдъ Выдѣлу „Рускои бурсы“ въ Бережанахъ 13 (25) серпня 1888.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручае 2460 199—?
росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и иншй фирмы поручань.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои вы-
2389 робы по найдешевшихъ цѣнахъ. 55 - ?

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный вôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 61 - ?

На першôмъ поверсѣ отвирає зъ комфортомъ ново-уряджену
КОМНАТУ
для „тѣснѣйшихъ товариствъ“
Реставрація и Торговля винъ
МАКСА ВІКСЛЯ
пôдъ ч. 5. улиця Ôрменьска у Львовѣ
приймаючи ôдъ дня сего оголошеня замовленя на урядженье бенкетôвъ, снѣдань, обѣдôвъ и вечери **по цѣнахъ найумѣреннѣйшихъ,** поручаючи за совѣстну и елегантну услугу, якъ такожь за знамените кухню и найобôрнѣйшй напитки. 2572 1—6

10 дециальныхъ вагъ,
на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнй и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великй машины до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр.; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розгôнными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня буракôвъ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, єсть на продажь поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надôсланьемъ готôвки або за послѣплатою у п. 2524 14—15
BUGANYI,
Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. уприв. галицкого
Акційного Банку Гипотечного
2222 114—? **купуе и продае**
ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ
пôдъ найприступнѣйшими условіями.
5% Листы Гипотечнй и 5% Листы Гип. преміованй,
котрыхъ пôсля закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія
можна одержати въ сѣй Конторѣ.
(до выльосованя зъ 10% премією т. є. по **110** за **100**)
Всѣ припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсѣ днезнômъ, не числячи нѣякои провизіи.

ІОСИФА БАРЩИНЬСКОГО
Торговля шкôръ, всѣлякихъ приборôвъ шевскихъ, такожь готовыхъ верхôвъ
въ Ринку пôдъ ч. 10 въ подвôрю
въ давнômъ льокали
„Товариства торговлѣ шкôръ“.
2570 1—4
Складъ и роботня обуви мужескои дамскои и для дѣтей.
Матеріялъ доброрный, старанне выконанье.
Складъ головный ул. Театральна ч. 3.
(черезъ 15 лѣтъ Ринокъ пôдъ ч. 13),
филія ул. Руска ч. 1.
Цѣны якô найдоступнѣйшй,
Замовленя зъ провинціи полагоджуюсь вдворотною почтою.

Мешканье и харчь
та товаришку найде ученица VI. клясы въ домѣ професора гимназіяльного. Близша вѣдомôсть въ 2560 Администрації „Дѣла. 5—?

Харчь мешканье и опѣку
можуть мати ученики шкôлъ народныхъ и середныхъ а такожь ученицѣ у учителя школы народнои у Львовѣ. Ученицѣ можуть мати въ дома помôчь въ пауцѣ, або можуть всѣхъ предметôвъ шкôльныхъ дома учитися. Проситься о якъ найскорший зголошеня. Близша вѣдомôсть у п. Іосифа Танчаковского ул. Казимирôвска ч. 43 у Львовѣ II. поверхъ. 2516 8—?

Ученики гимназіяльнй, реалькй або шкôлъ народныхъ
знайдуть въ Тернополи выгôдне помѣщенье, здоровый харчь и правдиво родительску опѣку и наглядъ надъ поведеньемъ и науками въ приличнômъ домѣ родины урядника. Близшй вѣдомости подасть кождому интересованому зъ чемности Вп. Д-ръ Евг. Олесницкій у Львовѣ (ул. Оссолиньскихъ Ч. 10). 2544 4—5

Урядомъ концесіонована
Торговельна школа фахова
у Вѣдни I., Wollzeile 19.
Директоръ: **Carl Porges.**
XXIV рôкъ истнованя.

Се, пôсля закона зъ 27 лютого 1873 засноване наукове заведенье, має задачу образовати основно тыхъ молодыхъ людей, котрй ôддаються торговли, и задачу тую сповняло оно пôдчасъ свого 23-лѣтного истнованя.

Наука ôбймае два однорôчнй и семестральнй науковй курсы.

а) **Торговельна фахова школа.**
Наука тревае 2 шкôльнй роки. Предметы науковй: провадженье книгъ и купецка рахунковôсть, торговельна, переписка, право торговельне и векслеве, нѣмецкій, французскій, англійскій и италійскій языкъ, знавство товарôвъ, географія, исторія и политична економія, калиграфія и скоропись.

б) **Спеціяльный купецкій курсъ фаховый.**
Наука тревае оденъ шкôльный рôкъ. Предметы: провадженье книгъ, купецка рахунковôсть, переписка, право торговельне и векслеве.

в) **Окремый Ôддѣлъ**
тревае ôдъ шести мѣсяцѣвъ до одного року. Предметы науки: веденье книгъ, купецка рахунковôсть, торговельна переписка, право торговельне и векслеве.

г) **Зелѣзнодорожный и телеграфичный курсъ.**
Часъ науки: 5 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: торговельный, оборотовый и телеграфичный курсъ.

д) **Спеціяльный куреъ банковый.**
Приготовляе до испыту банкового. Часъ науки 10 мѣсяцѣвъ.

е) **Спеціяльный курсъ бухгальтеріи для заводôвъ фабричныхъ.**
Часъ науки 5 мѣсяцѣвъ.

ж) **Спеціяльный курсъ для женщинъ и дѣвчатъ.**
Часъ науки 10 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: веденье книгъ, купецка рахунковôсть, переписка, право торговельне и векслеве.

з) **Вечѣрный курсъ.**
Часъ науки 5 мѣсяцѣвъ. Предметы науки: веденье книгъ, переписка, наука рахункôвъ и знавство векслѣвъ.

к) **Спеціяльный курсъ зелѣзнодорожныхъ тарифъ.**
Часъ науки: 5 мѣсяцѣвъ.

и) **Пенсіонатъ**
для ученикôвъ заведеня.

2536 **Проспекты и рôчнй справозданя даромъ.** 6—6

П. ИГНАТОВИЧЬ
поручае:
певнй и выпробованй средства до выбраня всякихъ плямъ.

	кр.		кр.
АМАНДИНА усуваe плямы зъ сокôвъ цукровыхъ, бѣлка, мороженого и т. п. фляконъ . .	25	КОРѢНЬ МЫЛЯНЫЙ бѣлый, служить до праня матерій шовковыхъ, потовщеныхъ и замарганыхъ, пакетикъ по 2 кр. и	04
АПСЕИНА вытягае плямы товстй зъ матерій шовковыхъ барвныхъ	25	МЫЛО ЖОВЧЕВЕ уживаеся до выбираня плямъ старыхъ зъ матерій вовняныхъ, бавовняныхъ и шовковыхъ, кусникъ	25
АЦЕТИНА нищить плямы алькаличнй и мочовй, фляконикъ	25	ОДАЛИНА найлѣпше средство до чищеня мужескои одежи, усуваe плямы повставшй зъ пороху, прѣтя, тютюну, молока, пива, кавы, шоколяды, плѣсни, вохкости, сметанки, росолу и т. п. фляконъ . . .	35
БЕНЗОЛИНА выбираe плямы товстй и зъ прѣтя, зъ мази и покосту, фляконикъ малый 20 кр. цѣлый	30	ОКСАЛИНА выбираe плямы зъ атраменту, иржи и крови, зъ паперу и бѣля, фляшка . . .	25
БРАЗИЛИНА, выпранй въ бразилинѣ матеріи чорнй, споловѣлй и поплямленй ôдзыскують первѣстну барву, стають лыскучими и твердыми, пакетъ	08	КВИЛЯЯ, матеріи вовняный и шовковй, выпранй въ ôдварѣ Квиляи тратять плямы и ôдзыскують свѣжôсть, причѣмъ барва матеріи нѣчо не тратить, пакетъ	06
ЕТИЛИНА усуваe плямы на помостѣ зъ фарбъ анилиновыхъ, травы, лякерôвъ, и смолы фл.	25	СПИРИТУСЪ ТЕРПЕНТИНОВЫЙ усуваe плямы зъ покосту, олѣю и живицѣ, фляконъ	25
ЯНИНА розпускае плимы чорнй повставшй на шкôрѣ при фарбованю волося, фляконъ .	30	ЗЕМЕЛЬНИКЪ чистить матеріи бѣлй вовняный зъ замаргання и пороху, пакетъ	20
ЯВЕЛИНА уживаеся до выбрання зъ бѣля барвныхъ плямъ, а именно зъ пива, вина червоного, овочѣвъ, конфитуръ, атраменту и т. п. фляконъ . .	20		
КВАСОКЪ въ лѣсочкахъ уживаеся до чищеня палцѣвъ зъ атраменту, лѣсочка	05		

Набути можна у **ЛЬВОВѢ** въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ **КРАКОВѢ** Суконницѣ ч. 20, и въ **ЧЕРНôВЦЯХЪ** Ринокъ ч. 2. 2529 17—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднярского.

Ч. 184. Львôвъ, Субота 20 серпня (1 вересня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Границею:	
на цѣлый рôкъ . .	18 зр.	на цѣлый рôкъ .	24 зр.
на пôвъ року . .	9 зр.	на пôвъ року . .	12 зр.
на чверть року .	4·50 зр.	на чверть року . .	6 зр.
на мѣсяць . . .	1·50 зр.		

У Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць . . 1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній ôдъ порта. — Поєдиноке число коштуе 3 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

Негаторамъ

Зъ повстаньемъ идеѣ національнои и рôвночасно зъ движеньемъ національнымъ такъ званыхъ „призабутыхъ“ въ Европѣ народôвъ, проявилась въ таборѣ колишныхъ гегемонôвъ тенденція неговання тыхъ-же народôвъ.

Недавній то ще часы, коли Нѣмцѣ австрійскій всю Австрію уважали своимъ Vaterland-омъ, а тымъ самымъ ôдказували такъ Славянамъ, якъ и Мадярамъ, Румунамъ и Италіянцямъ право до ихъ національного розвою. Для Бельгіи не истнували передъ пятьдесяти лѣтами Фламандцѣ, для Шведôвъ — Чуды, для прибалтійскихъ Нѣмцѣвъ — Естонцѣ, для Туреччины — Славяне балканьскій и т. д. Що до насъ, то мы, хочь народъ историчный и посѣдаючій за собою тысячлѣтну литературу, не истнували довгій часы нѣ въ очехъ Полякôвъ, нѣ въ очехъ въ блудъ впроваженои Европы. Regnum Poloniae, а народы, що єго колись заселяли, мѣстились въ одномъ понятю *народу польского*, будьто якоись одноцѣльнои масы, наповнои однымъ духомъ, однаковыми стремленями и исповѣдуючои одну вѣру.

Такъ було. Але въ послѣдній пятьдесятцѣ лѣтъ прийшло до того, що Австрія ледви чи не станесь славяньскою державою, толерантною для Нѣмцѣвъ и Мадярôвъ; що Фламандцѣ, вытворивши свою окрему литературу, посѣдають вже и свою академію наукъ; що Чуды, высвободженій зъ пôдъ ярма шведского, розвиваються въ Россіи свобôдно не лишь на поли національномъ, але и политичномъ; що Естонцѣ на нашихъ очехъ поборюють свою нѣмецку шляхту, що балканьскій Славяне прийшли въ части вже навѣть до политичнои самостôйности и що остаточно и про двацятьмиліоновый народъ украиньско-рускій дôзналась Европа, а негація єго изъ стороны польскои выдаєсь пустою фразою въ устахъ Голѣвскихъ и Торосевичѣвъ.

Розумѣєся, що до высвѣтленя всего того причинилась головно наука, вôльна ôдъ политичнои односторонности, якъ не менше и обставина, що „призабутѣ“ народы, переймившись гадкою національности, двигнулись въ тôмъ напрямѣ своими силами.

Мимо того проявляються ще по нинѣ тутъ и тамъ хоробливѣ симитоматы негаціи народôвъ, маючій жерело своѣ въ политичнôй тенденціи. По нинѣ стараються именно панслависты россійскій пересвѣдчити Европу, що самостôйнôсть національна Руси-Украины, се выдумка ворогôвъ Славяньщины, державъ и людей, що радій-бы Россію роздробити для своихъ цѣлей на атомы національній и пôдготовити грунтъ до сепаратизму политичного.

Не давно тому подали, примѣромъ сказавши, деякій дневники польскій вѣсть, будьто професоръ литературъ славяньскихъ на всеучилищи вѣденьскôмъ, д-ръ Ягичь, просто занеговавъ національну окремѣшнôсть нашого народу. Вѣсть тая могла декому выдатись сензаційною, тымъ бôльше, що д-ръ Ягичь повиненъ въ справахъ языковыхъ уходити за авторитетъ. Д-ръ Ягичь мавъ именно сказати, що „народъ рускій може лишь въ Австріи розвинутись самостôйно, въ Россіи мусить ôнъ зôллятись зъ елементомъ великорускимъ. Скоро въ якôмъ селѣ мало-рускôмъ поселиться кôлькохъ Велико-росôвъ, стаєсь сейчасъ цѣле населенье ôдъ нихъ зависиме. Народъ украиньскій не посѣдає — пôсля гадки д-ра Ягича — нѣякои внутрѣшнои силы ôдпорнои, якъ пр. Чехи або Сербы, и мусить зъ часомъ цѣлкомъ злитись зъ Велико-росами.“

Тій-жь самій польскій дневники ôдкликали теперь автентичнôсть мнимои теоріи етичнои д-ра Ягича о Русинахъ, але мы увѣренй, що ще неразъ прийдесь намъ стрѣчати ту дику теорію, наколи не въ панславистичныхъ органахъ россійскихъ, то въ письмахъ ихъ сателитôвъ галицкихъ. Не ôдъ рѣчи буде про-то придивитись цѣлôй справѣ близше и на основѣ статистикъ (навѣть россійскихъ) и пôдъ призмою науки розглянутись взагалѣ въ питаню: чи народъ украиньско-рускій, хочь-бы и въ самôй Россіи, буде въ силѣ удержатись при своѣй національности и чи выдержить ôнъ систему такъ званого „обрусѣнія“.

Хто заселюѣ землѣ украиньско-руского народу? То питанье ставимо передъ всѣмъ яко найголовнѣйше, бо въ справѣ злитя або вынародовлюваня народôвъ рѣшаѣ головно чисельна сила.

Отже-жь зъ статистикъ россійскихъ показуєсь, що край заселеный Русинами надто ще мало посѣдає чужихъ елементôвъ, щобъ изъ сеи стороны могла єму грозити яка-небудь небезпечнôсть вынародовленя, а тымъ менше „обрусѣнія“, въ значеню звычайно у насъ принятôмъ. Русины заселяють собою 12,359□ миль або 597.459□ км. На тôй простороны обмеженôй бôльше-менше Дономъ, Азовскимъ и Чорнымъ моремъ, Карпатами, Вислокою, Бугомъ, Припетею и верхôвами Днѣпра по-за Черниговъ сидить (пôсля списôвъ зъ 60-тыхъ рокôвъ) 21,081.925 душь. Зъ того числа на Русинôвъ припадає дуже поважне число, бо 16,425.000. Чужинцѣвъ есть надъ 4 миліонôвъ, а чужинцѣвъ тыхъ числимо ажь 14 ôдмѣнныхъ родôвъ. Найсильнѣйше присѣли нашъ край жиды (1,730.800), ôдтакъ Велико-росы (1,331.600), Поляки (902.775), Нѣмцѣ (214.850), Румуны (235.150), Греки (70 800), Болгаре (69.000), Бѣло-росы (36.230), Ôрмене (31.975), Цыгане (8.000), Сербы (7.575), Чехи (7.200), Татаре (2.145), иншои народности (7.825).

Наколи про-то ôдъ кого, то радше изъ стороны жидôвъ могли-бъ мы боятись здеморализованя населеня, якъ изъ стороны 1,331.600 Велико-росôвъ єго вынародовленя. На сто Русинôвъ припадає ледви 12 чужинцѣвъ, майже стôлько, кôлько въ нашôй Галичинѣ жидôвъ на сто христіянъ. До залитя Руси-Украины елементомъ велико-рускимъ ще дуже далеко, маючи на увазѣ чисельній ихъ ôдносины до насъ.

До того треба додати, що елементъ велико-рускій поселився численнѣйше лишь на периферіи пôвночно-всхôдній, а въ самôмъ внутрѣ Украины чужинцѣвъ взагалѣ есть такъ мало, що процентъ Русинôвъ выносить тутъ до 96. Чотирохъ чужинцѣвъ не знищить 96 автохтонôвъ, а скорше розплынесь въ нихъ непостережно. На се есть и доказъ. Огъ, примѣромъ сказавши, було пôдъ конець минувшого вѣку въ полудневôй Руси до 100.000 Сербôвъ, выселенцѣвъ зъ Балканôвъ. Россія переводила ихъ сюды нарочно, щобъ зыскати елементъ собѣ приклонный. И що сталось? По сто лѣтахъ „Нова Сербія“ зручилась въ користь елементу мало-руского, а нинѣ статистика числить Сербôвъ ледви надъ 7.000, хочь тымъ Сербамъ мавъ д-ръ Ягичь признати велику силу ôдпорну.

Мы можемо припускати, що елементъ велико-рускій, заселившій головно нашій мѣста въ роли чиновникôвъ, купцѣвъ и робучои кляси, маѣ якійсь вплывъ на жителѣвъ украиньскихъ мѣстъ, але вплывъ сей не буде такъ сильный, щобъ ôдъ него грозила загибель народôвъ. Россійщина плаваѣ тутъ лишь по верху и длятого зъ тои стороны, ôдъ чисельнои силы елементу россійского не маѣ Русь-Украина чого боятись.

Але замѣтить хто, що елементъ великорускій высшою культурою поборе Украину? Оно могло-бъ такъ бути, але такъ не есть. Нѣ чиновництво, нѣ купцѣ россійскій, а тымъ менше робуча кляса, що рекрутуєсь зъ глубокои Россіи, культуры сеи не посѣдають. Хто не знаѣ культурній ôдносины тыхъ верствъ, той зрозумѣѣ ихъ вартôсть, єсли скажемо, що они на Украинѣ мають таку вагу и такій вплывъ, якъ такъ звана польска интелигенція на всхôдну руску Галичину. А навѣть и *значно* меншій, бо вся лѣвобережна Украина посѣдаѣ своѣ питоме дворяньство, що мимо старань правительства россійского ôдъ украинизму доси ще не ôдступило, а навѣть по змозѣ єго пôддержуѣ. Що бôльше? Исторія есть свѣдкомъ, що Украина, яко скорше и высше просвѣчена культурною Византіею, несла ôдъ давна культуру *на пôвнôчь*, а и нинѣ выдаѣ она зъ себе дуже богато интелектуальныхъ силъ, що остаточно въ души лишаються вѣрными національному звычаѣви и обычаѣви руско-украиньскому.

Та сама исторія каже намъ, що Украина, выставлена ôдъ 2000 лѣтъ зъ окладомъ на инвазію всякихъ посторонныхъ народôвъ, не пôдлягла имъ въ *нѣчѣмъ*, а противно всѣхъ ихъ зъумѣла зручити майже безъ слѣду. Скиты, Сарматы, Аляны, Готы, Гунны, Греки, Даки, Торки, Клобуки, Берендѣй, Печенѣги, Половцѣ, Татаре, — вся та чужина, навѣть въ части не индо-европейска, розплылась въ рускôмъ организмѣ. Чи Моголы, чи Польща, чи Москва панували надъ Украиною, жаденъ зъ тыхъ народôвъ, хочь-бы себе называвъ або бувъ высшимъ культурою, не успѣвъ знищити національнои окремѣшности руско-украиньскои. А довершився сей процесъ асимиляціи зовсѣмъ тихо, безъ насилуваня, бо и не було завсѣгды державнои силы у народа, а хочь була своя власть, то до вынародовлюваня офиціяльного народъ нашъ ѣи не зъуживавъ.

Що-жь сказати въ виду того всего? Чимъ въ виду того выдасться теорія: „народъ украиньскій мусить зъ часомъ злитись зъ елементомъ велико-рускимъ“? Политична балаканина, пусте самодурство и бôльшь нѣчого! И длятого радуємось, що д-ръ Ягичь устами Брикнера, рôвно-жь знаменитого филолога ôдкликавъ то, що ѣму о народѣ рускôмъ вложили въ уста слабосильній вороги того-жь народу.

А теперь ще одинъ досвѣдъ историчный на скрѣпленье тезы, що народъ нашъ не потребуѣ боятись вынародовленя нѣ зъ якои-небудь стороны. Кождый зъ насъ знаѣ, якъ велику силу асимиляційну посѣдавъ колишный Римъ. Испанія, Франція нинѣшна, Англія въ части и вся Дакія улягли романизаціи. А якій результатъ? Чи свѣтъ романьскій „объединеный? На руинахъ Риму выросли окремій романьскій народы и розвинулись окремо. Консеквенція зъ того? Така, що хочь-бы и елементъ велико-рускій успѣвъ зъасимилювати другій славяньскій елементы, а въ першôй линіи Русь, то зъ асимиляціи хвилевои выйдуть остаточно новій организмы національній, ôдъ себе языково независимій. Надъ людскимъ розумомъ панує высша сила — Провидѣнія.

Волхвы-чародѣѣ въ давнôй Руси.

(Написавъ Ом. Партицкій.)

Поганьска религія Русинôвъ не ôдзначалась великимъ числомъ богôвъ анѣ штучными системами религійными, лишь бôльше всякого рода повѣрками, ворожбитствомъ, забобонами и вѣрою въ духи, що заповняли землю, воду, воздухъ, небо. Правда, доходять насъ зъ давныхъ письменныхъ памятникôвъ назвы деякихъ богôвъ, однакъ критика, своя и сторôньска, выказали доволѣ, що майже всѣ тій боги импортованій до насъ зъ чужины, не повстали у самого народу. Тай не могло бути инакше. Ôдъ незапамятныхъ часôвъ пôдлягали нашій предки чужимъ вплывамъ: Скиты, Сарматы, Готы, Обры, Хазаре, Варяги — всѣ они, часто довгій часъ, панували въ нашихъ земляхъ; годѣ припустити, щобъ те панованье безъ слѣду проминуло що-до поглядôвъ религійныхъ. Лишь сельскій народъ, якъ видно зъ дохованыхъ повѣрокъ, пѣсень та казокъ, менше пôдлягавъ вплывамъ чужины, тому и збережъ бôдай въ части, але въ первѣстнôй чистотѣ, колишну вѣру свою.

У нашихъ предкôвъ бôльше всего цвило волхвованье. Чарôвницѣ, ворожбиты, вѣдьмачѣ до нинѣ суть ще предметомъ почитаня у темныхъ селянъ — тымъ бôльше славився культъ ихъ за часôвъ поганьства*). *Лѣтопись Нестора* Слово о полку Игоревôмъ и давній пѣсни схоронили намъ деякій цѣкавій даты про сей предметъ.

Першій нашій лѣтописцѣ були монахами и нерадо розписувались о поганьскôй вѣрѣ предкôвъ. У Нестора находимо лишь дрôбній вѣсти про обычаѣ давныхъ Русинôвъ, про ихъ житье, сватьбы, посмертній обряды. Богôвъ поганьскихъ наводить Несторъ лишь по имени, згадуѣ про діявольскій игры, на котрыхъ бываѣ множество народу — така глота, що ажь „упихають другъ друга“, коли тымчасомъ „церкви стоять“ (розумѣєсь порожній). Зъ страхомъ згадуѣ Несторъ про *князя*, що народився въ чепци; говорить о людяхъ, що вѣрують „кыханию“, хочь въ „кыханию“ нѣчого дивного, оно „бываѣть на здравие главѣ“. Особливо-жь порѣкае Несторъ людей, що стрѣтивши монаха, ôдвертаються ôдъ него, вѣщують собѣ зъ того нещастье.

Зъ короткихъ такихъ замѣтокъ годѣ утворити собѣ повнѣйшій образъ поганьского вѣрованя, до помочи погрѣбній ту вѣстки зъ иншихъ письменныхъ памятникôвъ, потрѣбне збиранье повѣрокъ та забобонôвъ посередъ нинѣшного люду. За те-жь, коли бесѣда о волхвахъ-чародѣяхъ и о знакахъ небесныхъ, Несторъ росписуєся заразъ незмѣрно широко. Зъ лѣтописныхъ увагъ видно, що монахи вѣрували тогдѣ и въ чародѣйство и въ „знамения“, тому и старанно збирали пôдходячій сюды даты.

Найстаршою вѣсткою про рускихъ волхвôвъ есть записана Несторомъ легенда о смерти князя Олега, опѣкуна Игоревого. Росказъ лѣтописи знаный доволѣ зъ историчныхъ та шкôльныхъ книжокъ, тому обмежуся лишь на коротке зареєстрованье переданои намъ вѣстки. Несторъ такъ пише: „Живъ Олегъ въ мирѣ зъ окольными володарями, а княживъ въ Кіевѣ. Коли наспѣла осѣнь, пригадавъ ôнъ собѣ на волхвôвъ, котрій колись-то пророчили ѣму, що умре ôдъ коня, котрого любить найбôльше и на котрôмъ звыкъ бувъ ѣздити. Олегъ бувъ поганиномъ, тому повѣривъ волхвамъ. Ôнъ призвавъ до себе начальника конюхôвъ и велѣвъ ѣму згаданого коня держати въ стайни на ласкавôмъ хлѣбѣ, доглядати єго та кормити и вже нѣколи бôльше не вести передъ князя. Олегъ думавъ собѣ: вже доки житя не всяду на коня того, и бачити єго не хочу. Минуло кôлька лѣтъ — Олегъ предринявъ щасливый похôдъ на Грекôвъ и вернувъ въ силѣ-здоровлю у свôй Кіевъ. Ажь якось згадавъ знôвъ на волхвôвъ и ихъ пророцтво и кличе начальника конюхôвъ до себе. Що дѣєсь зъ конемъ, спытавъ Олегъ, що я велѣвъ кормити и доглядати єго? — *Умеръ* твôй кôнь, княже, одвѣтивъ слуга. — Олегъ ставъ насмѣзатися зъ волхвôвъ и докоряти имъ, кажучи: Ось яка у нихъ правда! нхъ наука — проста ложь!

---

*) Бôльша просвѣта и, по части, змѣнений у многôмъ ôдношеня суспôльній, вплываютъ сильно на змѣну поглядôвъ нашого народу и на поли давнои религіи. Нинѣшній повѣрки и забобоны сельского люду вже не такъ повній, якъ були н. пр. передъ стома роками. Менѣ попався бувъ недавно въ руки календарь зъ р. 1759, выданый Станиславомъ Дуньчевскимъ — въ нѣмъ такъ говориться про чародѣѣвъ и про чарôвницѣ: „Въ жаднôмъ народѣ нема такъ богато чарôвъ, чародѣѣвъ и чарôвниць, якъ у насъ, особливо въ горахъ, на Руси и въ Литвѣ. Якъ є рôзній чары, такъ и послуговуються при нихъ всѣлякими рѣчами. На любовь, кажуть, добрій пироги, каша молочна, пѣре, шерсть, сорочка, волосье, чоботы. Уживають до иншихъ пригôдъ трупячихъ костей, домовинъ, попелу, ожегôвъ, фартухôвъ висячихъ на фигурахъ, полотна до цѣдилокъ, шибеничныхъ посторонкôвъ, котячихъ мозкôвъ, козячихъ шкôръ и т. д. Коли чарôвники и чарôвницѣ ѣхати хотять на границю села, або на яку гору для забавы и бенкету зъ чортами, они сѣдають на кроквицѣ, ожеги, мѣтлы, мовь-бы на коня, або лѣзуть въ корыта мовь до по:зду, намазавшись попередъ товщею дѣтей, що померли передъ хрещеньемъ. Коли хотять бачити крôзь сонъ, що дѣєсь на граници, кладуться на лѣвый бôкъ и бачать все. Чарôвники и чарôвницѣ бувають въ дружныхъ ôдношеняхъ зъ деякими чортами и духами, що крыються въ перстени або въ закутахъ дому, они зъ ними розмовляють, пестяться, за те чортъ або духъ ôдкрываѣ имъ деякій тайны, подаѣ зъ першои руки далекій вѣсти, учить ихъ чарувати и шкодити кому схотять. Щобъ доступити такои ласки у чорта, треба ѣму записати свою душу, ôддатися ѣму за жатя и по смерти. Богато штукъ доконують въ той спôсôбъ чародѣѣ, умѣють навести на людей голодъ або урожай, умѣють такъ зробити, що говорити можуть статуѣ деревянй або камѣнній. Були чарôвницѣ, що въ хлѣвѣ вбивали кôлокъ до стовпа, а ôдтакъ цѣлыми цебрами доили молоко — чортъ помагавъ имъ въ тôй роботѣ, ôдбираючи молоко коровамъ сусѣдскимъ и приносячи єго чарôвници до хлѣва. Коли чарôвница намажеся смаровиломъ, зробленымъ зъ помершихъ нехрещеныхъ дѣтей, заразъ чуєся легкою и стаѣ лѣтати. При спôльныхъ бенкетахъ взывають Бельзебуба, ôдтакъ танцюють, загасивши свѣчки и спѣвають поганій пѣсни. Щобъ були добрій чары, споряджують собѣ масть зъ шибеничныхъ трупôвъ, примѣшуючи до того и священои оливы. На св. Юра, на Зеленй Свята, на Ивана Купала въ ночи ходять они нагій, а де подыбають якій ворота, дверѣ, одвѣрки, всюды остругують по трѣсочцѣ, котру кидають до свого скôпця. Чародѣйску росу збирають при дорозѣ, куды переходить товаръ; тамъ и закопують чары, щобы переходячимъ коровамъ ôдобрати молока. Ôдъ чарôвницѣ найлучше хоронить трупячій зубъ.“

Право пропинації въ Галичинѣ.

VIII.

На 35-тôмъ засѣданю конституующого сойму зъ дня 1 вересня 1848 поставивъ пос. Циммеръ внесенье, щобы примусъ пропинаційный разомъ зъ всѣми до него привязаными правами знести безплатно („der Bier- und Brantweinzwang hat mit den ihm anhaftenden Verbindlichkeiten ohne alle Entschädigung wegzufallen“).

Середъ палаты пôднялись голосы, що справа та порѣшена вже загальными постановами помѣщеными въ внесеню Кудлиха т. є. знесеньемъ всѣхъ правъ плывучихъ зъ звязи пôдданьства и есть лишь непотрѣбнымъ детайлизованьемъ тыхъ правъ. Вывязалась дебата надъ формальнымъ пытаньемъ, чи трактувати окремо то внесенье Циммера, чи уважати его супротивъ порѣшеныхъ вже загальныхъ постановъ внесеня Кудлиха безпредметовымъ.

Окремого трактованя тои справы жадавъ пос. д ръ Иванъ Федоровичь, дѣдичь зъÔкна стаючи яко посолъ зъ мѣста (Тернополя) въ оборонѣ права пропинації. Тои самои гадки були пос. Шабель, Маєръ и Дильевскій. Бôльшôсть згодилась на то, щобы внесенье Циммера трактовано окремо и окремо пôддано пôдъ голосованье. Замѣтити належить, що цѣла дебата ишла въ страшнôмъ непорядку, безъ звязи и логики. Змѣстъ тои дебаты єсть подекуды навѣть незрозумѣлый; въ тôмъ, що подає стенографичне справозданье [19]) годѣ докладно зъорієнтуватись и добачити яку будь логику въ ходѣ дебаты. А найчуднійше вже то, що коли въ внесеню Циммера въ хвили поставленя єго читаємо слова „ohne alle Entschädigung“ (стор. 193 стенограму), то въ текстѣ внесеня пôдданого пôдъ голосованье (стор. 197 стенограму) тыхъ слôвъ вже зовсѣмъ нема, якнебудь хôдъ дебаты не поясняє зовсѣмъ, на якôй пôдставѣ слова тѣ выпущено.

Внесенье пôддане въ тôй формѣ пôдъ голосованье принявъ соймъ бôльшостею голосôвъ. Голосованье ôдбулось середъ великого неспокою; сейчасъ по голосованю пôднеслись въ сали голосы невдоволеня и устнѣ протесты. Сторонники права пропинації були невдоволенѣ такимъ наглымъ а рѣшучимъ полагодженьемъ пропинаційного пытаня. Зъ цѣлои тогдѣшнои ситуації выходить, що всѣ були пересвѣдченѣ, що тутъ ходить о цѣле право пропинації т. є. выключнôсть продукціи и вышинку а не о самъ примусъ пропинаційный, супротивъ знесеня котрого нѣхто не мôгъ-бы бувъ по принятю внесень Кудлиха и слова пôднести. Тымъ и толкуєсь опозиція и замѣшанина въ трактованю внесеня Циммера и въ захованюся сойму вже по єго порѣшеню.

Помимо, що внесенье Циммера перейшло значною бôльшостею голосôвъ, не дали защитники права пропинації за выграну. Заразъ на слѣдующôмъ засѣданю зъ 2 вересня 1848 посыпались супротивъ запавшого вже рѣшеня численнѣ письменнѣ протесты. Першій протестувавъ згаданый д ръ Ив. Федоровичь. Въ протестѣ своємъ застерѣгався ôнъ противъ такôй интерпретації рѣшеня палаты, котра могла-бы пошкодити правамъ мѣстъ и жадавъ докладнѣйшого пояснення, що має розумѣтись пôдъ „Bier-und Brantweinzwang“. Другѣ протесты, котрыхъ було ще три, пôдносили головно то, що надъ внесеньемъ Циммера не переведено окремои дебаты, що полагоджено єго наскорѣ, яко поправку до внесеня Кудлиха, коли тымчасомъ єго предметъ бувъ самостôйнымъ и яко такій вымагавъ самостôйного трактованя. Зъ протестôвъ тыхъ лишь одинъ носивъ значнѣйше число пôдписôвъ, бо ажь 93 (другій мавъ 13 а третій лишь 1), заразъ однакъ показалось, що богато пôдписôвъ було пофалшованыхъ и деякѣ послы, якъ прим. Павль выразно пôднесли въ палатѣ, що пôдписы ихъ не суть автентичнѣ. Зъ галицкихъ послôвъ пôдписали тѣ протесты, кромѣ Федоровича, котрый протестувавъ, такожь самостôйно — Краиньскій, Ярунтовскій, Тшецьескій, Льоншанъ, Замойскій, Билиньскій, Вершхльейскій, Бѣльецкій, Вѣнковскій, Дурбасьевичь, Любомирскій, Мацѣшкевичь, Подльевскій, Дуньевичь, Скшиньскій, Дильевскій, Добжаньскій (Добряньскій?), Махальскій, Кошовскій, Пѣньчиковскій, Железѣньскій, Конопка, Доляньскій, Губицкій и Дѣдушицкій. Видно зъ того, що головно послы зъ Галичины и то властителѣ бôльшихъ посѣлостей Поляки стремѣли до уневажненя рѣшеня палаты, зносячого примусъ пропинаційный а властиво, якъ пôднесли мы вже высше, идучого на знесенье цѣлого права пропинації.

На тѣ протесты внесли на засѣданю сойму зъ 5 вересня 1848 послы Гавелька и товаришѣ и пос. Льгота довгѣ и основнѣ контрпротесты.

Контрпротестъ Гавельки бувъ уложеный зъ кождого погляду знаменито. Ôнъ выказувавъ наглядно, що пропинаційный примусъ и все управненье мѣстяче-ся въ правѣ пропинації має своє выключне жерело въ звязи пôдданьства, пôднѣсъ дальше тѣ постановы Іосифа II, котрыми примусъ той знесено, такъ що властиво ôнъ правно вже не истнувавъ и переконуючо доказувавъ, що порѣшенье внесеня Циммера наступило зовсѣмъ правильно и ôдповѣдно регуляминови и формамъ парляментарнымъ.

Не менше ясно и переконуючо уложеный контрпротестъ Льготы выказувавъ передвсѣмъ безпôдставнôсть замѣтôвъ пôднесеныхъ въ протестахъ. Зъ великою докладностею перевѣвъ ôнъ доказъ, що въ наслѣдокъ знесеня пропинаційного примусу управненѣ не лишь не стратять нѣчого, але и зыскають ще немало, позаякъ добрый продуктъ притягне консументôвъ зъ всѣхъ сторôнъ, котрѣ не звязанѣ примусомъ будуть теперь горнутись тамъ, де одержать лѣпшѣ продукты. Що до жаданого однакъ управнеными ôдшкодованя заявивъ пос. Льгота, що тутъ о нѣякôмъ ôдшкодованю не може бути и бесѣды, такъ само якъ еще непризнано нѣкому нѣякого ôдшкодованя за знесенье цѣсаремъ Іосифомъ II особистои неволѣ. Тамъ не жадавъ нѣхто ôдшкодованя, не можна отже жадати єго и тутъ, бо и въ якій спосôбъ и пôсля чого можна бы тутъ вымѣрити и оцѣнити шкоду?

Помимо протестôвъ удержалось рѣшенье запавше що-до внесеня Циммера и увôйшло яко часть складова (§. 11) патенту зъ 7 вересня 1848.

Знаючи исторію тои части новыщого патенту не легко намъ теперь выяснити собѣ, яке значенье мали слова „Bier und Brantweinzwang wird aufgehoben“ и якъ погодити ихъ зъ пôзнѣйшою постановою патенту зъ 4 жовтня 1850 р.

Справы соймовѣ.

Теперѣшна сесія соймова — якъ довѣдуєсь „Dzien. Pol.“ має бути такъ коротка, що крôмъ справы буджетовои и пропинаційнои не прийде нѣчого бôльше на порядокъ дневный. Нова сесія має бути скликана пôзнѣйше, чи однакожь до того прийде, „Dzien. Pol.“ сумнѣваєсь. Намъ выдаєсь ся вѣсть ще бôльше неимовѣрною. Дальше подає та сама газета вѣсть, що правительство носиться зъ гадкою, розписати выборы до сойму на зиму, а именно на сѣчень або лютый.

Пôсля тои самои газеты, мають рôвночасно зъ ôдкрытьемъ соймовои сесіи приѣхати до Львова министры Земяловскій и Дунаєвскій. Офиціяльна ся подорожь має на цѣли выслѣдити загальне мнѣнье що-до проекту правительства о выкупнѣ права пропинації Министры мають старатися колче о переведенье сего проекту, при котрôмъ правительство обстає дуже енергично.

— —

Порядокъ дневный першого засѣданя соймового, котре ôдбудеся въ понедѣлокъ дня 10 вересня 1888 р. о 12 год. въ полудне єсть слѣдующій:

1) Перше читанье справозданя краєвого выдѣлу о заведеню божевôльныхъ на Кульпарковѣ. Справоздавець пос. Гошардъ.

2) Справозданье комисіи дорожнои о дѣяльности департаменту IV. краєвого выдѣлу. Справоздавець пос. Дембовскій.

3) Справозданье комисіи промысловои о внесеню посла Скалковского въ справѣ опôдатковоня товариствъ продукційныхъ и торговельныхъ и о петиціяхъ, що ôдносяться до того самого предмету. Справоздавець пос. Романовичь.

4) Справозданье комисіи администраційнои о внесеню выдѣлу краєвого въ справѣ выключеня присѣлка Цуцулинъ зъ громады Семакôвцѣ надъ Прутомъ и утвореня зъ него окремои громады. Справоздавець пос. Лѣнинскій.

5) Справозданье комисіи шкôльнои: а) петиція мѣсточка Радомышля о увôльненье ôдъ престаціи на удержанье учителя въ сумѣ 1200 зр. рôчно; б) петиція гром. Шидловець въ Гусятиньскôмъ о увôльненье ôдъ дотепершнои престаціи на удержанье учителя, а о установленье престаціи пôсля стопы процентовои; в) петиція громады Жабокруки въ Бобрецкôмъ о зменшенье престаціи на удержанье учителя. Справоздевець пос Романчукъ.

6) Справозданье комисіи администраційнои о предложеню выдѣлу краєвого въ справѣ петиціи колонія Унтерберґенъ о выключенье зъ громады Пôдберѣзцѣ въ пов. львôвскôмъ. Справоздавець пос. Генцель.

7) Справозданье комисіи правничои о внесеню выдѣлу краєвого въ справѣ выключеня громады Искань зъ округа суду повѣтового въ Бирчи и суду окружного въ Сяноку а староства въ Добромили и прилученя до староства и суду окр. въ Перемышли, а суду повѣт. въ Дубецку. Справоздавець пос. Ленартовичь.

8) Справозданье комисіи правничои зъ петиціи гром. Озеряны въ справѣ установленя въ тôй мѣсцевости нового суду повѣтового. Справоздавець пос. Ленартовичь.

8) Справозданье комисіи правничои зъ петиціи громадъ судового округа въ Краковци о перенесенье осѣдку тогожь суду до Великихъ Очей. Справоздавець пос. Ленартовичь.

10) Справозданье комисіи правничои зъ петицій въ справѣ спадщины по помершôмъ въ Хировѣ священику Тварогу. Справоздавець пос. Ленартовичь.

11) Справозданье комисіи дорожнои зъ петиціи обшарôвъ дворскихъ въ Ивли и Полянахъ въ коросненьскôмъ повѣтѣ о запомогу на дорогу Ивля-Кремиця. Справоздавець пос. Менциньскій.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ справѣ знесеня права патронату пише „N. fr. Presse“ такъ: Въ министерствѣ вѣроисповѣдань и просвѣты выготовлюєсь теперь законъ, маючій на цѣли право выкупна патронату. Законъ сей мавъ-бы для середнои посѣлости земскои, на котру право патронату, зъ котрымъ суть сполученѣ обовязки, якъ будова церквей, накладає великѣ тягары, велике значенье и принѣсъ бы ѣй значну пôльгу.

Клерикальный посолъ Катрайнъ, здаючи передъ своими выборцями въ Тобляхъ въ Тироли справу зъ своєи дѣяльности въ радѣ державнôй, сказавъ такъ: Будьте увѣренѣ, що мы послы знаємо свои обовязки, що мы не маємо бôльшои задачѣ якъ ту, щобы католицкому населенію забезпечити вѣроисповѣдну школу; пôсля того поступаємо мы и будемо держатись такои тактики, котра доведе насъ до цѣли. Мы консервативнѣ послы нѣмецкихъ краєвъ альпейскихъ поступаємо всѣ згôдно. Мы не боимось анѣ либеральнои партіи а ей погрозы намъ не импонують, анѣ правительства. Коли то буде зъ хôсномъ для нашого интересу, то мы ступимо въ опозиціи до правительства. Дальше говоривъ ôнъ такъ: Зъ одной стороны старалися завести у насъ конче антисемитизмъ а особливо хотѣли втягнути въ сей безхосенный и неморальный, бо переповненый расовою ненавистею, рухъ нашихъ селянъ. Свѣдчить то о здоровôмъ змыслѣ нашого строго въ католицкихъ засадахъ выхованого народу, що ôнъ держиться до сихъ агитацій зовсѣмъ ôдпорно.

— —

Зъ Вѣдня доносять до „Czas у“, будьто-бы зъ безпосередного жерела, що такъ въ Фридрихсруге якъ и въ Хебѣ, жаденъ зъ секретарѣвъ анѣ Крисніого анѣ гр. Кальнокого не брали нѣ найменшои участи въ дипломатичныхъ розговорахъ. Конференція велася устно и не вымагала нѣякихъ нотованъ анѣ депешъ. Що не сталося нѣчого анѣ нового анѣ пильного, доказомъ того и то, що гр. Кальноки по зъѣздѣ въ Хебѣ не вертавъ заразъ до Вѣдня, але перебувъ ще трохи въ приватнôй гостинѣ на селѣ.

— —

Зъ Гмунденъ доносята, що цариця, котра тамъ перебуває у своихъ сестеръ, нещастнои княгинѣ Тиры Кумберляндскои, що подужала вже зовсѣмъ зъ божевôльности, и кн. Уельскои, вертає около 10 вересня назадъ до Петербурга, а ôдтакъ поѣде зъ царемъ до полудневои Россіи. Кажуть, що выѣздъ царицѣ зъ Петербурга бувъ для тамошныхъ кругôвъ дворскихъ зовсѣмъ несподѣванкою. На повитанье царицѣ мали вчера приѣхати зъ Монахіюмъ цѣсарь и цѣсарева австрійскій. Стрѣчи сей приписують велике значенье и кажуть, що коли вже приѣздъ царицѣ зъ россійскимъ наслѣдникомъ престола не має якоись спеціяльнои мисіи, то певно єсть доказомъ, що мѣжь дворомъ вѣденьскимъ а петербургскимъ панує давна дружба, бо инакше царица не була-бы ѣхала до Гмунденъ.

Въ наслѣдокъ предложеня министерства дѣлъ внутрѣшныхъ одержавъ „Гражданинъ“ кн. Мещерского перше предостереженье за невôдповѣдній замѣтки о дѣяльности правительства.

— —

Зъ Риму доносять до „Pol. Corr.“, що Криспи обговорювавъ въ Фридрихсруге зъ кн. Бисмаркомъ такожь и подрôбности етикеты, яка має бути задержана въ часѣ гостины цѣсаря Вильгельма въ Римѣ. Того дня, коли цѣсарь буде мавъ зложити визиту папѣ, поѣде ôнъ на снѣданье до нѣмецкого посольства а зъ ôдтамъ поѣде ôдтакъ екипажомъ посольства въ супроводѣ посла при Ватиканѣ, п. Шлецера, до Ватикану. Правительственнѣ органы мають одержати приказъ пôднести вагу гостины цѣсаря въ Римѣ яко доказъ явного потвержденя нѣмецко-италійского союза и не смѣють доказувати, що зъѣздъ сей єсть санкцією противъ волѣ папы доконаного факту. Ватиканьскій газеты зъ своєи стороны мають лишь реферуючо подавати до вѣдомости всякѣ подрôбности зъ гостины нѣмецкого цѣсаря въ Римѣ не запускаючись зовсѣмъ въ дискусію о цѣляхъ и характерѣ подорожи. Ватиканъ мавъ вже навѣть выдати того рода инструкціи. Вѣсти будьто-бы кн. Бисмаркъ хотѣвъ скористати зъ нагоды гостины цѣсаря въ Римѣ и старався помирити Ватиканъ зъ Квириналомъ, суть зовсѣмъ безпôдставнѣ, бо того рода заходы були бы тамъ, де суперечности стоять до себе въ найбôльшôй остротѣ, безъ всякого успѣху. Що найбôльше можна-бы зробити ситуацію трохи зноснѣйшою.

— —

Повномочникъ королевои, Пирочанацъ, вернувъ вже зъ Парижа до Бѣлграду. Всѣ цѣкавѣ отже теперь въ Бѣлградѣ на результатъ переговорôвъ єго зъ королевою въ Парижи. Говорять загально, що королева хоче теперь вже сама якось ту справу лѣпше полагодити и стараєсь порозумѣтися зъ королемъ; ходять именно поголоски, що королева прислала королеви проектъ якись новои згоды. Вѣсть ту потверджає такожь и „Pol. Corr.“, котра каже, що новый проектъ згоды дотыкає головно тои точки, котра постановляє, въ котрôмъ краю має наслѣдникъ престола, кн. Александеръ, дальше образуватись.

— —

Парискій „Matin“ подає цѣкаву кореспонденцію зъ Вѣдня, котра ôдкрывае деякѣ незвѣстнѣ доси рѣчи зъ тыхъ часôвъ, коли то болгарска депутація ѣздила по Европѣ шукати князя для свого краю. Було то отже минувшого року, коли Стоиловъ перебувавъ у Вѣдни и напиравъ на гр. Кальнокого, щобы той конче вставлявся у другихъ державъ за кандидатурою кн. Фердинанда. Австрійскій министеръ ôдмовивъ тому рѣшучо. Пôдъ конець мая хотѣвъ вже Стоиловъ выѣхати зъ Вѣдня, коли тогдѣшный секретарь турецкого посольства Садикъ-ефенди ставъ єму толкувати, що предкладати кандидата може лишь верховна надъ Болгарією держава и що та держава не може нѣякъ ôдказатись ôдъ сеи задачѣ. Въ наслѣдокъ того звернулась отже регентія до Порты, котра рѣшилася высондувати державы. Держазы зновъ поставили — якъ звѣстно — условіе, що признаютъ кн. Фердинанда, але коли всѣ на то згодяться. Лишь Россія не хотѣла якось дати ôдповѣди, але коли-бъ кн. Фердинандъ не бувъ прискоривъ своєи подорожи противъ рады Садуллаха-нашѣ, то були-бъ переговоры межи Портою а петербургскимъ кабинетомъ довели до того, що Россія була-бы кн. Фердинанда признала.

НОВИНКИ.

— **До русскихъ паралельокъ въ Перемышли** вписалося до полудня вчерашного дня 47 ученикôвъ а можна надѣятись, що се число прибôльшиться.

И велѣвъ конюхови завести себе на мѣсце, де погребаный лежавъ кôнь, щобъ бодай побачити єго кости. Приѣздить на те мѣсце, злѣзав зъ коня, ôдтакъ оглянувши позôсталѣ кости и лобъ (чашку) свого любимця, ставъ зновъ смѣятися и каже: що-жь, чи ôдъ сего лоба має бути моя смерть? За тыми словами князь потрутивъ ногою о чашку, коли ненадѣйно зъпôдъ черепа выповзла змія и ужалила Олега въ ногу. Ôдъ завданои раны Олегъ небавкомъ померъ.“

Подана Несторомъ казка про смерть Олега и про вѣщунôвъ-волхвôвъ занесена, здаєсь, въ Русь нашу изъ Скандинавіи, де подôбный случай пôсля тамошныхъ (устныхъ и писаныхъ зать) мавъ справдѣ мѣсце. Неимовѣрнѣ чины воєннѣ Олега, безчисленнѣ просторы земель нимъ здобутѣ — все то могло посередъ першихъ нашихъ Варягôвъ выкликати всѣлякѣ толки о князю и приписати єму неодно, що жило въ скандинавскихъ поданяхъ, — се тымъ бôльше, що вѣра въ волхвôвъ сильна була и мѣжь рускими Славянами, отже могла варяска придумка легко принятись въ нашôй земли.

Князь Олегъ безперечно вѣривъ въ науку волхвôвъ, ôнъ волхвами окружався, а може и самъ бувъ волхвомъ-чародѣємъ. На таку догадку наводить мене вѣстка у Нестора, що на Руси звано Олега *„вѣщимъ“* — значить вѣщуномъ, пророкомъ. Тай сама назва князя пôддержує мою догадку. Форма Олегъ єсть вже зрущена — властива назва скандинавска була Гельґъ, — она означала те, що нѣмецке heilig. А що-жь въ поганьскôмъ розумѣню могло означати „heilig“, якъ не чоловѣка вѣщого, пророка, волхва? У давныхъ народôвъ чародѣ славилась великою повагою, а и нинѣ еще, въ Турціи и Хинахъ, уважаються они першими мудрецями, єреями, людьми святыми. Стариннѣ народы звали чародѣями навѣть Зороастра и Соломона, а звѣстно намъ и те, яку политичну силу посѣдали колись волхвы на цѣлôмъ всходѣ.

Оповѣданье про смерть Олега дало Несторови добру нагоду до выявленя власныхъ думокъ о чародѣйствѣ и до наведеня исторійки про одного царгородского волхва. Несторъ каже: Се справдѣ дивне диво, що ôдъ волхвованя выходить чародѣйство, дѣються чудеса! Таке диво сподѣялось за цѣсаря Деметіяна. Оденъ волхвъ, на имя Аполоній, ходивъ по мѣстахъ та селахъ и всюды творивъ бѣсовскѣ чудеса. Зъ Риму прикликали єго Византійцѣ (Царгородцѣ) до себе, щобъ увôльнивъ имъ мѣсто ôдъ безчисла змій та скорпій, що тяжко шкодили людямъ. Волхвъ прибувъ до Царгороду, розглянувся въ чôмъ треба, и злоповѣстныхъ гадюкъ и скорпій бôльше не було въ мѣстѣ. А що той волхвъ не выправлявъ въ Антіохіи! Горожане терпѣли тамъ ôдъ скорпій и комарôвъ, отъ же-жь волхвъ зробивъ штучну мѣдяну скорпію и справивъ ѣй похоронъ: скорпію загребавъ въ земли, а надъ гробомъ ей поставивъ малу мраморну статую. Опôсля велѣвъ людямъ брати до рукъ тростины, потрясати ними и ходомъ крôзь по мѣстѣ кликати: безъ комара гôродъ! безъ комара гôродъ! Люде такъ учинили и заразъ зъ гôрода пощезали всѣ скорпіѣ и комары. Велика була того Аполонія сила и по смерти. Люде — и не такъ може люде, якъ самѣ бѣсы — прибували до гробу єго и въ имя єго творили чудеса...

(*Дальше буде.*)

Се чей найлѣпшій доказъ, якъ великою була потреба рускои гимназіи въ Перемышли и то може переконае тыхъ, що ставили такъ великій перешкоды при заснованю сихъ паралелькъ. Факты най теперь говорять!

— **Зъ Дрогобыча** доносять намъ, що въ день загальныхъ зборôвъ „Общества им. Качковского“ дня 6 вересня не ôдбудеся въ тамошнôй церквѣ анѣ богослуженье зъ водосвятьемъ анѣ проповѣдь, бо перемыска консисторія заказала всѣмъ священикамъ пôдъ особистою одвѣчальностею брати участь въ проектованôмъ згаданымъ обществомъ ювилейнôмъ торжествѣ хрещеня Руси. Концертъ и вечерокъ въ тôмъ дни не ôдбудеся въ честь роковинъ хрещеня Руси, якъ то высказано въ запросинахъ выдѣлу дрогобицкои филіи „Общ. им. Качковского“, лише по причинѣ зборôвъ членôвъ сего общества, якъ се центральный выдѣлъ подавъ въ своѣмъ прошеню до намѣстництва.

— **Зъ Бродôвъ** доносять до „N. fr. Presse“, що тамошна жандармерія придержала кôлькохъ селянъ, що ишли на прощѣ до Почаєва и ôдставила до староства, де ихъ засуджею на три днѣ арешту. Газеты, противнй рускôй справѣ пôдхопили дуже радо сей фактъ та стали его заразъ по свому накручувати, щобы лишь о скôлько можна шкодити рускôй справѣ.

— **Зъ Кристинополя пишуть намъ**: При реставраціи монастиря оо. Василіянъ въ Кристинополи, котра ôдбуваеся на велику скалю, бо въ початкахъ слѣдуючого мѣсяця мають пересилитися сюды клирики василіяньскій зъ своими професорами Єзуитами, вынято зъ стелѣ рефектаря, положеного на поверсѣ, грубый, дубовый, квадратовый, хорошо перехованый бальокъ, на котрôмъ есть вырѣзаный бôльшій трираменный хрестъ зъ похилимъ перехрестьемъ, а повздовжь хреста мѣститься кирилицею вырѣзана напись: Господи благослови Домъ сей и живущихъ въ немъ — создася храмъ сей мисяця мая дня 26 року Божія ЯѰГІ (1713). Занимаючися уложеньемъ хроники монастиря оо. Василіянъ кристинопôльскихъ, котру зъ часомъ обнародовити намѣряю, трудно менѣ дôйти, зъ-ôдки сей бальокъ тутъ взявся, изъ автентичныхъ оригинальныхъ актôвъ, якй маю пôдъ рукою, першй оо. Василіяне явилися въ Кристинополи 25 грудня 1764. и мѣстились въ приватнôмъ домѣ не маючи ще свого монастиря, анѣ церкви въ Кристинополи. Де-що пôзнѣйше ôддано имъ церковь и приходство въ Новôмъдворѣ а мѣсцевого свѣтского пароха, о. Илію Бѣлиньского, перенесено до Конитова, де ему воевода Салезій Потоцкій надавъ се приходство. Рефектарска саля, зъ котрои винято згаданый бальокъ, ставилася въ далеко пôзнѣйшихъ часахъ. Може бути, що сей бальокъ переховався и употребився або зъ розôбранои Новодвôрскои церкви або зъ приходского дому, хочь нема слѣдôвъ, що зъ церквою и приходскимъ домомъ въ Новôмъ-дворѣ сталось, коли прийшли въ посѣданье кристинопôльскихъ оо. Василіянъ. *B. зг C.*

— **Межи Креховомъ и Куниномъ** въ окрузѣ жовкôвскôмъ, стоить при публичнôй дорозѣ ново поставленый камѣнный хрестъ, на котрôмъ мѣститься дословно тутъ подана напись: Lndwik Zendwalewicz Pustail na pamiontki ksześ. 1888.

— **Жертвы для погорѣльцѣвъ.** Цѣсарь даровавъ для погорѣльцѣвъ Тарнобжега зъ власныхъ фондôвъ 2000 зр. пôдпомоги. — Погорѣльцѣ въ Озерянахъ одержали вже давнѣйше 2000 зр. пôдпомоги ôдъ цѣсаря а сими днями привѣзъ для нихъ п. Клєрманъ зô Львова 17.000 пôдпомоги ôдъ барона Гирша ѣъ Парижа. Грошѣ тй роздано безъ рôзницѣ вѣроисповѣданя помѣжь бѣдныхъ погорѣльцѣвъ.

— **Агенты асентерунковй.** Въ половинѣ вересня стануть передъ судомъ карнымъ въ Краковѣ три жиды, що звязались въ спôлку, котрои задачею було увôльняти воякôвъ ôдъ бранки, робити ихъ нездôбными, або выеднувати для нихъ довшу ôдпустку. Цѣлу ту спôлку называли звычайно „Militärbefreiungs-Comission“ а одного спôльника, Штрумпфера за-для великои здôбности при такихъ увôльненяхъ называли „Regimentsarzt“. За свои заходы дôставали они часомъ навѣть по кôлькасотъ зр. Въ многихъ случаяхъ умѣли они выкликати якусь хоробу у тыхъ, що мали ставитися до войска, якъ н. пр. запаленье очей потираньемъ табакою, пораненье нôгъ и т. п. Разъ навѣть хотѣли они переколоти одному жидкови болону ушну, черезъ що могли навести на него тяжке калѣцтво. Агенты не признаються до нѣчого и кажуть, що не мали нѣякихъ знакомствъ зъ властями войсковыми при брацѣ. Взагалѣ надѣються, що цѣла та справа кине ярке свѣтло на нашй суспôльнй ôдносины.

— **Выбухъ динамиту.** Въ Цурндорфъ коло Прящева займилося 400 кильограмôвъ нитроґлицерины въ тамошнôй фабрицѣ динамиту. Коли матеріялы почали займатися, дали два робôтники знакъ алярмовый и всѣ робôтники змогли ще вчасъ утечи. За кôлька минутъ роздався на кôлька миль довкола страшный гукъ; цѣла фабрика зъ всѣми будынками вылетѣла въ воздухъ. Выбухъ знищивъ доокола все до тла, але зъ людей нѣхто при тôмъ не стративъ житя.

— **Жертвы для бѣдныхъ ученикôвъ.** На весѣлю укôнченого питомця п. К. Лопатиньского зъ панною Юл. Поховскою въ Роздолѣ зôбрано ôдъ гостей 28 зр. и призначено по половинѣ для бѣдныхъ ученикôвъ въ гимназіи рускôй у Львовѣ и въ рускихъ паралелькахъ въ Перемышли.

— **Прогулька до середнои Азіи.** Дня 11 вересня выѣде зъ Парижа поѣздъ зелѣзничій, складаючій-ся зъ трехъ возôвъ: реставраціи, спальнѣ и до забавы, въ подорожь до Азіи. Поѣздъ задержиться у Вѣдни одинъ день, въ Кіевѣ и Одесѣ по два днѣ, зъ ôдси поѣдуть гостѣ до Криму моремъ а ôдтакъ до Новороссійска. Тутъ пересядуться знова на зелѣзницю закаспійску и черезъ Владикавказъ, Тифлисъ, Баку стануть въ Самаркандѣ дня 30 вересня. Повертати муть черезъ Батумъ, Трапезунтъ, Константинополь, Софію, Бѣлградъ и Будапештъ. Въ Парижи будуть 30 жовтня а цѣла подорожь буде коштовати одну особу 200 ф. штерлингôвъ.

— **Улѣпшеный фоноґрафъ.** Фоноґрафомъ называеся апаратъ, придуманый ще въ роцѣ 1877 американьскимъ електротехникомъ Едисономъ. Маѣ ôнъ ôддавати вѣрно звуки бесѣды по якôмсь часѣ. Цѣле урядженье фоноґрафу лежить въ тôмъ, що на тонкôй плѣвцѣ металевôй, коли говориться, зазначуе штифтикъ ôдповѣдній заглубленя, и тй, ôдтакъ при ôдворотнôмъ обертаню цилиндра, назадъ приходять на штифтикъ, порушають плѣвку а та ôддаѣ назадъ записану давнѣйше мову, спѣвъ и т. п. Зразу не бувъ сей фоноґравъ ще добре злаженый, тому и зачислили его до звычайныхъ выгадокъ безъ практичнои вартости, котрй теперь такъ численно множаться на поли електротехники. Теперь же доносять зъ Лондону, що тамъ ôдбулись пробы зъ улѣпшенымъ фоноґрафомъ Едисона. Ôнъ прославъ цѣлый апаратъ зъ Америки и коли зôйшлись представителѣ прасы и ученй на тй пробы, почули всѣ все те, що передъ мѣсяцемъ говоривъ Едисонъ а ôдтакъ дались чути деклямаціи, спѣвы, ба навѣть смѣхъ, плачь, свистъ и т. п. При полѣпшенôмъ фоноґрафѣ мавъ замѣнити Едисонъ металеву плѣвку, на котрôй ôдбиваються ôдповѣднй заглубленя, на якусь окремо приладжену матерію шовкову и въ сей спосôбъ дôйшовъ до вповнѣ вдоволяючихъ, ба навѣть чудовыхъ результатôвъ.

— **Якъ Босанцѣ надають листы?** Босанцѣ мабуть не навыкли ще до цивилизованыхъ порядкôвъ, бо отъ що подае газета „Bosnische Post“, выходяча въ Сараєвѣ. Коли Босанець маѣ надати листъ на почту, то вкидае его до скринки немаркованый, а ôдтакъ вкидае ще кôлька крейцарôвъ, кôлько ему выдаеся потрѣбнымъ. Зъ такимъ надаваньемъ мають урядники почтовй великій клопôтъ. Если сума грошей въ скринцѣ ôдповѣдае немаркованымъ листамъ, то урядники прилѣпляють марки на нихъ; но если за мало есть грошей, то щобы кому не слушно не оплатити листу, складае урядъ почтовый всѣ грошѣ до депозиту а листы высылае неоплаченй. Коли ôдтакъ хто зареклямуе свои грошѣ, то звертають ему. Цѣла та процедура дуже дотеина, тымъ бôльше що и бôльшій дохôдъ зъ подвôйно оплаченыхъ листôвъ ôдбираючими, бо рѣдко хто реклямуе свои грошѣ.

— **Дробнй вѣсти.** При доповняючихъ выборахъ до золочѣвскои ръды повѣтовои выбрано зъ бôльшнхъ посѣлостей п. Меч. Комарницкого, властителя Ярославичъ. — Громада мѣста Теребовлѣ надала п. Ал. Гощому, командантови 10 полку драгонôвъ, почестне горожаньство при нагодѣ ôдходу сего войска зъ Теребовлѣ. — Комитетъ парохіяльный въ Розджаловѣ пов. сокальского, одержавъ 200 зр. ôдъ цѣсаря на внутрѣшне урядженье церкви. — До рады повѣтовои въ Сяноцѣ выбрано при доповняючихъ выборахъ зъ громадъ мѣскихъ адвоката д-ра Ер. Лобачевского. — Звѣстный химикъ французскій Шеврель обходивъ сими днями 102 роковины своихъ уродинъ.

— **Розсылаемо** зъ нинѣшнымъ числомъ „Цѣникъ складу полотна и бѣля столового Спôлки краєвои для гуртовнои торговлѣ“.

Вѣсти зъ Арх. Львôвскои.

Въ пропозицію на Буцнѣвъ принятй оо.: I Сев. Навроцкій, II Юл. Сероичковскій, III Ат. Юркевичъ; дальше въ списѣ: Іос. Терешкевичъ, Теоф. Лавровскій, Ис. Глиньскій, Єр. Кмицекевичъ и Ал. Мироновичъ.

Завѣдательство въ Останю одержавъ о. Клим. Слюзаръ, сотрудникъ въ Скалатѣ.

Введеный о. Як. Вацикъ яко сотрудникъ въ Побужанахъ.

Увôльненый о. Фолисъ ôдъ сотрудництва въ Кустинѣ.

Консисторія вставилася до намѣстництва о згоду на кан. институцію о. Т. Березовского на Дубравку.

Продовжено ôдпустку на двѣ недѣлѣ о. Мир. Гуглевичеви, сотрудникови въ Городку.

Въ заведенье дяковске у Львовѣ принятый яко стипендистъ Стеф. Садовый.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Мѣсце ц. к. управителя лѣсôвъ и ôбръ скарбовыхъ въ X кл. ранги; подаватись можна до 20 вересня с. р. до дирекціи доменъ у Львовѣ. — При ц. к. зарядѣ салинарнôмъ въ Качицѣ на Буковинѣ опорожнене мѣсце лѣкаря; подаватись можна до того заряду до 15 жовтня с. р. — Косôвска рада шкôльна окружна розписала конкурсъ на мѣсця учительскй: по 400 зр.: въ Ясеневѣ гор., Жабю Слупейцѣ и Рѣчцѣ; по 300 зр.: въ Брустурахъ, Криворôвни, Соколôвцѣ, Шешорахъ и Тудьовѣ; по 250 зр.: въ Микитинцахъ, Прокуравѣ и Рыбнѣ; речинець подань до 10 жовтня с. р. — Коломыйска рада шкôльна розписала конкурсъ зъ речинцемъ до 20 жовтня с. р. на сй мѣсця учительскй: по 300 зр.: въ Хлѣбичинѣ лѣснôмъ, Сорокахъ, Вербяжу ниж., Испасѣ; по 250 зр.: въ Цѣнявѣ, Черемховѣ, Дебеславцяхъ и въ Ракôвчику.

— **Именованя.** Краєва рада шкôльна именовала дѣйстными учителями и учительками: Іос. Сковроньского управителемъ въ Ладичинѣ, Едв. Гутковского въ Грибовѣ, Юлію Єнджеєвску въ Бродахъ, Іоанну Куликôвску въ Липникахъ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 1. вересня. Пôсля клерикальныхъ газетъ буде внесенье кн. Лихтенштайна напевно значною бôльшостею передане комисіи.

Бѣлградъ 1. вересня. Министеръ вѣроисповѣдань, Владанъ Джорджевичъ, повѣдомивъ духовеньство, що въ день уродинъ королевои не маѣ ôдправлятися церковне торжество и що имя королевои не маѣ поминатися при службѣ Божôй. Кажуть, що Пирочанацъ привѣзъ ôдъ королевои дуже примирительнй условія.

Берлинъ 1. вересня. Парляментъ нѣмецкій маѣ бути скликаный въ падолистѣ.

Вѣдень 1. вересня. Королева Наталія переѣзджала сюды не задержуючись нѣгде. Завтра стане въ Букарештѣ. Въ Парижи прящала си на двôрци численна громада людей.

Вѣдень 31. серпня. Пôсля „N. fr. Presse“ маѣ рускій синодъ церковный займатися на жаданье правительства справою патронату и предложитн свои бажаня що-до управильненя сеи справы въ законодавчôй дорозѣ.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. о. Ант. Коперт. въ Зарв. До кôнця року все заплачено. — **Вп. Іос. Ганк. въ Кр.** До кôнця року ще 5 зр. 50 кр. — **Вп. о. Ил. Лот. въ Кол.** До кôнця року ще 3 зр.

НАДÔСЛАНЕ.

Маємо честь повѣдомити, що Выс. ц. к. Министерство позволило товариству рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря“ у Львовѣ устроити сеи осены фантову льотерію зъ увôльненьемъ ôдъ таксы на дохôдъ касы запомоговои хорыхъ членôвъ того товариства.

Позаякъ минувшорôчнй и сегорôчнй прогульки и забавы на тую цѣль устроюванй не удавалися, въ наслѣдокъ чого каса запомогова зъубожѣла, проте надѣемося, що П. Т. публика наша не ôдмовить участи въ сѣй льотеріи и поспѣшить пôддержати тую такъ даровыми фантами, якъ такожь участею въ самôмъ тягненю.

Дарунки для фантовои льотеріи призначенй просимо пересылати въ „Народну Торговлю“ и єи филіи, въ редакціи тыхъ часописей, котрй оповѣстку и просьбу тую помѣстити зволять и передавати членамъ товариства до збиранья фантôвъ письменно уповномоченыхъ.

День фестину и тягненя буде помѣщеный пôзнѣйше.

Ôдъ выдѣлу товариства „Зоря“.

Василь Нагôрный голова. *Иванъ Бѣленькій* секретарь.

Надôслане.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 56-?

2389

„Заординуймо

на **затвердженье** (хроничный запôръ) выгôдній **клистиры зъ глицерины**. Пигулки и тайній лѣкъ щезнуть тогдѣ безъ слѣду. Скористаймо зъ сего збогаченя нашихъ засобôвъ лѣкарскихъ. Чи може що бути бôльше поединчимъ, менше небезпечнымъ, якъ маленька клистирка зъ глицерины, котрои нема бôльше якъ наперстокъ, щобы одержати сейчасъ певне, легке, безъ болю, обильне выпорожненье безъ болю въ жолудку и кишкахъ въ часѣ котрый хто собѣ обере и вызначить.“

Такъ звучить зазывъ окружного лѣкаря д-ра Анакера и статьѣ проф. Шницлера въ „Klin. Rundschau 1888 ч. 11“ и въ медич. газетѣ за листопадъ 1887. 2562 3—3

Всѣ лѣкарѣ, всѣ шпиталѣ, тикожь ц. к. загальный шпиталь у Вѣдни уживають клистиры зъ глицерины зъ знаменитымъ успѣхомъ.

Хемично-чисту глицерину маѣ кожда антика.

Маленьку клистиру до глицерины можна сховати въ кишени ôдъ камизельки; коштуе за надôсланьемъ готôвки **зр. 1·50**, франко до всѣхъ мѣсць по цѣлôмъ свѣтѣ. — За послѣплатою рефундовано **зр. 1·30**.

Купити можна у: **J. R. BUXBAUM**, Gummiwaarenhandlung, Wien, II. Czerningasse Nr. 4.

Надôслане.

Лѣкарь дентистъ,

А. ШТАЙНЪ,

дипльомованый на вѣденьскôмъ университетѣ, осѣвъ въ Тернополи, въ домѣ аптикаря Ямругевича, выконуе всякй операціи зубôвъ на жаданье, лагôдно и безъ болю, при знечуленю кокаиною. Вставляе штучнй зубы, и цѣлй щоки, на пôдставѣ натиску воздуха, въ найновѣйшій американьскій спосôбъ; пльомбуе зôнсованй зубы золотомъ, срѣбломъ, цементомъ и т. п.

WAARENHAUS

FILIP TICHO, BRÜNN

Krautmarkt Nr. 21 und Rathhausgasse Nr. 17

Берненьскй матеріи на зимовй убрания

въ знаменитôй якости 135 см. шир. зъ чистои вовны.

Цѣле зимове мужеске убранье **5 зр.**

ДОМАШНЙ

ПОЛОТНА

повныхъ 30 лôктѣвъ.

1 штука 4/4 **4.50 зр.**
1 штука 5/4 **5·50 зр.**

РУМБУРГСКЙ

апретованй полотна

5/4 широкй, особливо добрй на бѣлье мужеске.

1 штука зъ 30 лôктѣвъ зр. 6 50.

РУМБУРГСКЙ ОКСФОРДЪ

(тревала барва)

въ найновѣйшихъ взôрцяхъ

1 штука 30 л. зр. 4·50.
1 штука 30 лôктѣвъ I. а. як. зр. 6·50.

ШТЕРНБЕРГСКЙ KANEVAS

1 локоть широк.

въ розличныхъ краскахъ, пасменистый, мережчатый, зъ трѣвалою закраскою

1 штука 30 л. 5 зр.
1 штука 30 лôктѣвъ I. а. як. 6 зр.

ШИФОНЪ

дуже добра якôсть, знаменито надаеся для панôвъ, панъ, дѣтей на бѣлье. 90 см. шир. 1 штука 30 л. **I. сорта 4·50 зр II. с. 5·50 зр., III. сор. 6.50 и 7·50 зр.**

Матеріи на жѣночй сукнѣ

найновѣйшои и найкрасшои моды чи на осѣнь чи на зиму 100 см. шир.

Одна сукня 10 метр. зр. 4 50.

Гуня-Ноппе

зъ чистои вовны

найновѣйше на осѣннй и зимовй убраня

1 убранье 10 м. 3 зр.

Жѣночй сорочки

повнои величины зъ доброго шифону и сильного полотна зъ широкими коронками.

6 штукъ 3.75

ОСТАНКИ

КИЛИМКОВЪ

10—12 м. довгй въ рôзныхъ краскахъ

лише I. а. як. 3.50 зр.

Зимовй хустки

3/4 довгй, чиста вовна **2 зр.**

Double-Velour-Хустки

10/4 довг. чиста вовна **3·25 зр.**

Модный Барханъ

въ найкрасшихъ взôрцяхъ дуже добрый до убраня. 60 см. шир. **10 м 3·50 зр**

Валерія-фланеля

найновѣйшои моды на убраня 10 м. **3.80 зр.**

Прôбки и цѣники на зазывъ даромъ и оплачень.

2554 **Высылка за послѣплатою.** 3—10

УЧЕНИЦЬ приймае на станцію и харчь панъ Конституція Старомѣйска. Поручаеся старшну родительску опѣку. Адреса: ул. Камѣньского (Краковске) ч. 6. II. поверхъ. 1—2

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 кило 1·70 и 1·80 зр.

на провинціи:

4 3/4 кило 8·70 и 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опусть.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй огôлошуютъ инший пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ей найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертом руки, а то для того, що продуценть спродае гуртôвникови на мѣсця, той знову гуртовникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комисіонеръ, а ôдъ него ажъ купець и черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконятися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 171—?

Складъ по селахъ всюды, де вывѣшений дотычий плякаты.

Складъ по селахъ всюды, де вывѣшений дотычий плякаты.

І. АНДЕЛЯ

ново ôдкрытый

Порошокъ заморскій,

убиваe: **блощицѣ, блохи, швабы, тарганы, мозгалѣ, мухи, мурашки, стоноги, молѣ,** въ загалѣ всякй комахи майже зъ надзвычайною скоростію и певностію такъ, що зъ истнуючого поколѣня комахъ **анѣ слѣду не зôстане.**

2505 6—12

Правдивый и по дешевôй цѣнѣ

въ дрогеріи І. АНДЕЛЯ

13, Zum „Schwarzen Hund“ Hausgasse 13,

13, Dominikanergasse 13. 11, Kettengasse 11, **въ Празѣ.**

У Львовѣ у Зиг. Рукера въ апт. пôдъ Срѣб. Орломъ, І. Байзера апт.; Петра Миколяша апт.; Петра Гайдьгофера апт.; Алойза Гибнера, Іосифа Ганкого, Кароля Баера ул. Краковска; Яни: Ф. Вайсъ; Ирумоза: Ушеръ Зандъ; Ясло: Р. Пальца апт.; Перемышль: А. Фалишевскій; Ряшôвъ: Р. Вонтробскій; Закопане: В. Ригельгауптъ; Золочѣвъ: Іос Гедль Въ Краковѣ: І. Траучиньскій апт.; А. Гавелка. купець; Е: Радлеръ апт.; Штокмаръ апт.; В. Редикъ апт.; Терноп0ль: Ф. Ямрогевичъ апт.; Броды: В. Ляндесбергъ апт.; Ходорôвъ; Ст. Дашкевичъ апт.; Фришгакъ: Іоанъ Заньевскій апт.; Куты: Алекс. Загаевскій апт. Коросно: Іоанъ Лазаровичъ торговля корѣня, деликатесôвъ и винъ; Коломыя І. Сидоровичъ апт. и Е. Штенцель апт; Сокаль: Евг. Высочаньскій апт.; Тернопôль: Е. Францъ; Немирôвъ: К. Предримирскій апт Копычинцѣ: М Родеръ апт.; Станиславôвъ: А. Байле апт.; Тарнôвъ: А. Адлеръ апт; Суха: К. Черницкій апт.

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ

зъ якимъ ôдносяться майже ôдъ 20 лѣтъ до нашого „Якорного проганяча недугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаемо сесею повинностею также **тыхъ** запросати до спробованя, котрй сего улюбленого средства домового ще не знаютъ. Оно не есть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ, умѣетно** зложенымъ препаратомъ, котре справедливо заслугуе, щобы его всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що многй хорй, котрй выпробовали другй дуже захвалювнй средства, **зновъ таки до успѣшного Pain-Expeller-а** беруться. Черезъ порôвнанье власне пересвѣдчилися, що не лише **ревматичний болѣ**, якъ **ломанье въ членахъ и пр.** а также **болѣ зубôвъ, головы, хребта, колькй и проч.** найпевнѣйше уступаютъ черезъ натиранье „експелеромъ“. За **дешеву** цѣну **40 кр.**, 70 кр, взгл. зр. 1 20 може навѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленнй успѣхи доказуютъ, надармо не выдаютъся. Стережись треба передъ шкôдливыми пôдробленями и приймати лише „Pain-Expeller“ зъ знакомъ **якора** яко правдивый. На складѣ въ промногихъ аптикахъ, головный складъ: Apotteke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Близшй вѣсти подаютъ: F. Ad. Richter et C°. Вѣдень. 2161 46—51

Харчь мешканье и опѣку

можуть мати ученики шкôлъ народныхъ и середныхъ а такожь ученицѣ у учителя школы народнои у Львовѣ. Ученицѣ можуть мати въ дома помôчь въ науцѣ, або можуть всѣхъ предметôвъ шкôльныхъ дома учитися. Проситься о якъ найскорший зголошеня. Близша вѣдомôсть у п. Іосифа Танчаковского ул. Казимирôвска ч. 43 у Львовѣ II. поверхъ.
2516 9—?

Двохъ ученикôвъ

зъ интелигенціи особливо зъ священичихъ домôвъ принимае на станцію и харчь зъ початкомъ сего року шкôльного ц. к. урядникъ, Руснинъ, жонатый и бездѣтный. Ручиться за старанну опѣку родительску. Адресу подасть Администрація „Дѣла“. 2544 8—8

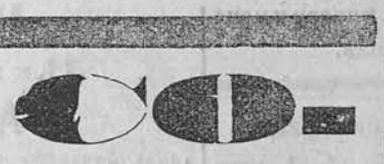

рочки, маншеты, ковнѣрики, калесоны, скарпитки, хустки, кравацки, шлийки, рукавички и т. п.

найдешевше въ торговли

БРАТЕЙ ЛЯНГНЕРЪ

Львôвъ, Галицка ч. 16.

Цѣнники на жаданье даромъ!

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зô стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхваплюють зъ нечуваною скоростею. Сѣмѐ сей, справедливо названый „Тайною красы“, ôддаляе въ тягу однои ночи всяку неделикатнôсть, стверджене, червонôсть шкôры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ему красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нôчь, чудово заховуе цвѣтъ ôдъ всякого ствердненя шкôры, якъ рôвно-жь и ôдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и красноi паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 33—?

ФРАНЦЪ ПРАЙСШЕРЪ

концесіонованый майстеръ каменярскій,

такожь членъ товариства будôвничого у Львовѣ по довголѣтнôй практицѣ и роботѣ, передтымъ яко челядникъ управитель будôвель камѣнныхъ и застунця будôвничого и т. д. отворивъ

НОВО УСТРОЄНУ

РОБôТНЮ КАМЕНЯРСКУ

при улици Жовкôвскôй ч. 86 у Львовѣ

и заосмотрився въ матеріялы камѣнний всякого рода а именно въ найбôльше розповсюдненый въ теперѣшныхъ часахъ камѣнь тернопôльскій зъ ново вынайденого знаменитого каменолому, рôзнобарвный, сѣрый, густый пѣсковець и доконуе вже ôдъ одного року рôзнй роботы каменярскй **разомъ зъ осадженьемъ,** именно ступенѣ камѣннй, бальконы, цокулы, гзимсы и помосты камѣннй, шлюфованй, барвнй. Памятники гробовй зъ доброго тернопôльского каменя, выробляе на запасъ рôзнй памятники шлюфованй и рѣзблений, постументы огородовй, веранды, столы камѣннй и на цвѣты та т. п. Знаючися добре на будôвляхъ, наймаюся до каплиць, церквей нôдъ управою доброго проєкту. Поручаюся ласкавôй памяти Вповаж. Публики и просячи о ласкавй замовленя, остаю зъ глубокимъ поважаньемъ:

2548 5—6 ФРАНЦЪ ПРАЙССНЕРЪ.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

поручае

выпробованй и певнй средства косметичнй,

ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня.

Олѣйокъ таниновый, взмôцняе и пôдпомагае волосю рости. Фляконъ 50 кр.

Помада хинова взмôцняе корѣнцѣ волоса и запобѣгае выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр

Вода атеньска, до змывания волоса, запобѣгае творитися парлямъ, ôдсвѣжуе, робить тревалыми барву и полыскъ, — Фляконъ 80 кр.

Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлае знаменито на **корѣнцѣ волося** и на **порôстъ волося**. Въ случаяхъ де въ наслѣдокъ недуга вымало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю однои фляшки можна добачити порôстъ. — Цѣна 1 зр. 20 кр.

Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приемного, скрѣпляючого смаку и запаху, дуже користно **дѣлае на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.

Порошокъ ростинно-алькаличный, до чищеня зубôвъ. Надае перлову бѣлôсть, ôддаляе камѣнь и квасы, котрй наводять бôль и порохнавѣнье зубôвъ. Пшуделко 30 и 60 кр.

Віолинъ средство противъ прѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.

Пудеръ салицилевый пвотивъ прѣтя и ôдпареня нôгъ. Пуделко 60 кр.

Оцетъ десинфекційный, сильно ôдвоняючій и ôдсвѣжаючій воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапляня одежи. Фляконъ по 50 кр.

Оцетъ тоалетный, до натирани губы тѣла, полоканя и до ôдсвѣжаня воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.

Оцетъ комнатный до кажденя. — Фляконъ по 50 кр.

Брилянтина есть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервованя бороды и набородôвъ. — Фляконъ 50 кр. 2529 18—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговлях: ул. Коперника ч. 3, Готель Европейскій и ул. Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2.

Торговля товарôвъ корѣнныхъ, деликатесôвъ и винъ

МЕЧИСЛАВА МУСЯЛА

въ Белзѣ

поручае Всечестн. духовеньству СВѢЧКИ ЦЕРКОВНЙ въ розличныхъ величинахъ по цѣнѣ 76 кр. за кильокрамъ.

Держу такожь на складѣ зелѣзнй хресты, котрй продаю по найдоступнѣйшихъ цѣнахъ. 2547 5—5

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

Матерія модна въ кратки, на сукнѣ жѣночій, зъ чистои вовны 90 цм. широка, 10 м. зр. 8·50.

WOLL-ATLAS, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. 6·50.

Кашмиръ, у всѣхъ модныхъ краскахъ, 90 цм. ширины, 10 м. зр. 4·50.

BAIGE, (найновѣйшій краски, 100 цм. ширины, 10 м. зр. 9·50.

Матерія брокатô, у всѣхъ краскахъ, 60 цм. ширины, найновѣйшій десенѣ, 10 м. зр. 4.

Кретонъ, на сукнѣ жѣночій, добрый до прань, найнов. взоры, 70 цм. шир. 10 м. зр. 2·80

Dreidraht, 60 цм. шир. ясно або темно сѣрый, 10 м. Іа. зр. 3·50. На. зр. 2.80.

Матерія на шлафроки, також на жѣночій сукнѣ) 60 цм. шир. въ кратки, 10 м. зр. 2·50.

Гарнитуры покрывалъ, (2 на лôжко а 1 на стôлъ) зъ рипсу зр. 4·50. зъ джуты зр. 3·50

Занавѣсы джутовй, турецкй десенѣ (2 бочнй и 1 драперія) загально зр. 2·30.

КИЛИМКИ ДО ХОДУ, куже тревалй, 10—11 м. довгй Іа. зр. 6 —, На. зр. 3·50.

Ковдра до накрываня, зъ атласу зр. 8·50, зъ rouge зр. 3.

ПОЛОТНО ДОМОВЕ, 29 вѣдень. лôктѣвъ, 1 штука 5/4 зр. 5·50. 4/4 зр. 4·20.

Веба Книтъ, 30 лôктѣвъ, лѣпша ôдъ полотна, 1 шт. 5/4 зр. 7·50, 4/4 зр. 5·80.

ШИФОНЪ, 30 лôктѣвъ, 90 цм. шир. 1 шт. Іа. зр. 5·50, На. зр. 4·50.

ОКСФОРДЪ, 29 лôктѣвъ, найновѣйшй взоры, 1 шт. Іа. зр. 6·50, На. зр. 4·50.

КАНЕВАСЪ, на простирала, 29 лôктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. 6, На. зр. 5·20.

Адамашковый градъ, 30 лôктѣвъ, 1 шт. Іа. зр. 8·50, На. зр. 5·50.

СКАТЕРТИ, полотняный, у всѣхъ краскахъ, 3 шт. 8/4 зр. 2.— 6/4 зр. 1

СЕРВЕТЫ, полотняный, 4/4 въ квадратѣ, 6 шт. зр. 1·20.

РУЧНИКИ, полотняный, 6 шт. зъ торожками зр. 1·20. зъ бордюрою зр. 1·80

ПРОСТИРАЛА, песшиваный, 2 м. довгй, 1½ м. широкй, 1 шт. зр. 1·50.

СВѢНИКИ, зъ джутового полотна, комплетнй, великій, 1 шт. Іа. зр. 1·40, На. 90 кр.

Коцики передъ лôжко, найновѣйшй десенѣ, зъ фланелѣ, 1 пара зр. 2., зъ джуты зр. 1·30.

Взôрцѣ даромъ и франко.

2346 27—26

ХРЕСТЫ

на гробы и памятники, лякерованй и золоченй

поручае

Антôнъ Гальскій

торговля зелѣзомъ у Львовѣ

Майданъ Маріяцкій Ч. 9.

Цѣнники и рисунки на жаданье franco. 2543 7—?

Добре треває вѣчно.

Доказомъ того розголосъ, якого заживае славна ва весь свѣтъ д-ра **мед. A. Rix оригинальна паста Помадуръ.**

Єсть се знаною рѣчею, що деякй женщины мали средства, котрй заховували имъ выглядъ молодости и єи всѣ „внѣшнй прикметы“, а именно **свѣжôсть, красоту и гладкôсть шкôры** ажь до найпôзнѣйшои старости. Славна панѣ ***Помпадурô*** на дворѣ Людвика XV. мала таку рецепту, котра запевнила ѣй такожь ажь у пôзну старôсть єи вроджений прикметы, причѣмъ она знала єи передъ цѣлымъ свѣтомъ скрывати. Паперы, въ котрыхъ переховувалась рецепта, дôстались у руки одного высокого роду фамиліи, котрои краса ще нинѣ загально подивляесь, и **д-рови Rix,** котрый вôйшовъ случайно въ лѣкарскй и инший ôдносины, удалося вглипути въ се письмо держане въ тайнѣ и въ сей способъ зладити **найзнаменитше средство** въ користь цѣлого свѣта черезъ повышену **пасту Помпадуръ.**

Одиноке средство лѣчниче и консервуюче, котрымъ можна ôддалити веснянки, плямы печѣнковй, угры, червоности и всѣ инший зла приключуючй-ся на лици а такожь удѣляе цвѣтови лиця молодечу свѣжôсть. Товстолезнй свѣдоцтва о найлѣпшихъ успѣхахъ сеи найзнаменитшои пасты до лиця може кождый ласкаво переглянути.

Щобы оминути пôдроблень, треба при закупнѣ **пасты Помпадуръ д-ра Rix-a** брати лише запечатанй пакеты и уважати, щобы приписъ бувъ заосмотреный въ fac simile вынаходчика. Многй инший средства суть зъ тымъ самымъ або подôбнымъ именемъ и часто захвалюються передъ купцемъ за найпевнѣйший и найлѣпшй, а однакъ лише выкликують недовѣрiе при своѣй безскуточности; правдива **паста Помпадуръ** въ своихъ успѣхахъ не заведе нѣколи, и кождого, хто еи разъ уживъ, спонукуе и дальше продовжати еи уживанье або еи поручати, тому треба докладно уважати на пôдпись **д-ра Rix-a.**

Ôдъ 60-ти лѣтъ знана яко вельми знамените и цѣлюще

средство красоты

для осягненя бездоганного, чистого цвѣту лиця, для заховання и прикрашеня шкôры, для знищеня веснянокъ, плямъ печѣнковыхъ, угрôвъ, лишаѣвъ, червоности носа, слѣдôвъ по ôспѣ, червонй руки стають бѣлыми, морщины выладжуються въ чудово короткôмъ часѣ, шкôра стаесь гладкою и мягкою мовь оксамитъ и прибираe природну краску, якою лише молодѣжь величаеся. Д-ра Rix-a пасту Помпадуръ до нинѣ не можна въ тôмъ взглядѣ досягнути за-для высказôвъ найвысшихъ осôбъ и професорôвъ Ся паста, у народу называна **чудесною пастою,** не есть **шминкою** лише **средствомъ лѣчничимъ** и многими лѣкарями записуеся. Подяки не оголошуеся. Розсылаесь по присланю належитости або за послѣплатою. Цѣна оригинального слоика разомъ зъ приписомъ 1 зр. 50 кр. Д-ра Rix-a тоалетове мыло Помпадуръ 30 кр. Д-ра Rix-a молоко Помпадуръ, до уживания замѣсть пудру, 1 зр. 50 кр.

Вильгельмина Rix, вдова по д-рѣ.

Вѣдень, мѣсто Adlergasse 12, у власнôмъ домѣ.

Мѣсця розпродажи въ **Галичинѣ и Буковинѣ:** Перемышль у аптикаря п. Александра Маньковского, **Станиславôвъ** у апт. п. А. Байлега, **Броды** у апт. п. В. Ляндесберга. 2374 6—6

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручае Вповаж. П. Т. Публицѣ свôй выключный складъ

Россійскои гербаты.

Одержуе правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручае еи пôсля пôбчь стоячого цѣнника ☛

Замовленя залагоджуеся найретельнѣйше и скоро, такожь за послѣплатою, опакованье франко.

☛ Особливо звертаеся увагу на ßзнаменитй роды К. & С. Попова.

			зр.	кр.
Кайсовъ, знам. чорна	1/2 кильо		1	60
„ „ мелянжъ	„	„	1	80
Сушонгъ, знаменита	„	„	2	—
„ найлѣпша	„	„	3	—
Мелянжъ каравання	„	„	4	—
Фу-чу-фу Ч. I.	„	„	3	20
„ Ч. II.	„	„	4	60
„ Ч. III.	„	„	6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ 1 р. 60 р.			2	40
„ „ 2 „ — „			3	—
„ „ 2 „ 50 „			3	75
Высѣвки знаменита	1/2 кильо		1	60
„ Г. prima	„	„	1	80
„ non plus ultra	„	„	2	50

☛ Ласкавй порученя почтою, опакованье франко. 2475 14—20

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рôгъ Ринку Клепарского)

поручае власнй выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часôвъ, приносячу хорому неоцѣненй, спасеннй користы, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшй признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнôй моѣй практицѣ уживавъ я перерôбки лѣчничй выгаданй и выроблений Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованй. Препараты Вашй ôдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не пôдпадали розкладови, приемнй въ уживаню а певнй въ бажаныхъ наслѣдкахъ. Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови мое цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатôмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львôвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнôсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збôльшаючи скôлькôсть тѣлокъ крови, змôцняючи жолудокъ пôдносить апетитъ, лѣчить загальй ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальесентôвъ по хорôбахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збôльшаючихъ рухи хробачковй кишокъ черезъ то легко розвôльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повторяючихъ-ся здутяхъ, довготреваючôмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивôй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зѣлъ краевыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пôдносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнôмъ атонiи кишокъ у людей старыхъ, дуже помôчне у дѣтей зле ôдживлюваныхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрôвнана помôчь въ сильнôмъ болю головы. Ложочка ôдъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршй и найдолеглывѣшй нагнѣтки. По наемаровaню нагнѣтокъ сейчасъ перестае болѣти, а въ 24 годинахъ ôдпадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кôлькоразовôмъ ужитю найбôльшй болѣ ревматичнй, пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапарильянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зôпсутя сокôвъ и зъ ôдтi повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зô свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрй вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терпячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякй закатареня легкихъ и грудей, зафльгмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20.

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный бувае рôвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковй. Средство знамените и незрôвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка Цѣна 35 кр. 2519 63—0

Замовленя выконуеся ôдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тй:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробôвъ, якъ моѣй женѣ, котрй надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надôсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшôвъ д. 3 липня 1887 р. *Леопольдъ Ковалик* (Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнôсть Вашихъ выробôвъ, досвѣдчивши на собѣ — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій* директоръ фабрики цукру.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. пôдяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарôвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокôй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашй выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшôмъ розвою своихъ выробôвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Веркеръ*,
Краковъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ôдъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый бôль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и нинй долегливости, уживъ я кôлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрй зробили менѣ надзвычайну пôльгу, що посвѣдчаю згôдно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ*,
Ряшевъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

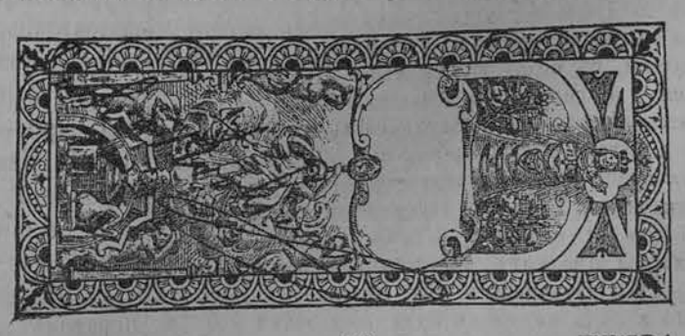

Марка охоронна выробôвъ аптикаря ПЕТРА КРОКЕВИЧА въ Краковѣ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 185. Львôвъ, Понедѣлокъ 22 серпня (3 вересня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошення принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчки печатком, въ рубр. Надôслане по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додатком:

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Рекламаціи неопечатаний вôльнѣ ôдъ порта. — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платна у Львовѣ.

Нинѣшнѣ выборы.

Нинѣ важиться судьба выборôвъ въ округахъ выборчихъ Снятинъ-Заболотôвъ и Рудки-Комарно. За кôлька годинъ принесе намъ телеграфъ вѣсть, хто побѣдивъ въ сихъ чисторускихъ округахъ выборчихъ: чи кандидаты польско-жидôвско-ôрменьскои або шляхотско-паньскои партіи чи кандидаты руского народу.

Кажемо теперь отверто, що не зъ великою надѣею анѣ нетерпеливостею дожидаємо вѣстей зъ мѣсця борбы выборчои. Мы майже переконанѣ, и готовѣ напередъ сказати, що въ жадномъ зъ сихъ округôвъ не выйде кандидатъ рускій, а коли-бъ и перейшовъ бодай одинъ, то певно станеся то хиба лишь зъ напруженьемъ всѣхъ силъ рускихъ выборцѣвъ и зъ перетерпѣньемъ всѣхъ нечуваныхъ нѣгде свѣтѣ пакостей, якихъ зухвала и безвстыдна шайка агентôвъ противникôвъ нашого народу звыкла допускатися кождои хвилѣ при такôй нагодѣ. Для тои шайки нѣчимъ суть законы, нѣчимъ совѣсть власна и моральнôсть! Доказ того мали мы вже не при одныхъ выборахъ, мали и пôдчасъ сеи кампанiи выборчои особливо въ округѣ Снятинъ-Заболотôвъ, доказ той будемо мати и нинѣ. Ось хочь одинъ примѣръ якъ то поступае собѣ шайка агитаторôвъ въ Снятиньскôмъ, котра всѣма силами старалась перевести правыборы въ користь польско-жидôвско-ôрменьского кандидата п. Мойсы:

До Рожнова приѣхавъ звѣстный агитаторъ п. Мойсы, п. Ваґнеръ, въ характерѣ комисаря и утворивъ тутъ противъ всякихъ законôвъ комисiю, котру становивъ лишь ôнъ самъ, его писарь и надзиратель мостôвъ Линде. Они пороздавали картки зъ именами выборцѣвъ п. Мойсы и ôдбирали ихъ ôдтакъ при голосованю зъ цѣлою новагою назадъ. До комнаты, де ôдбувалося голосованье, не вôльно було вôйти нѣкому крôмъ згаданыхъ повыше панôвъ, бо п. Ваґнеръ ôдповѣдавъ кождому, що такъ приказавъ п. староста а селянамъ говорено вже давнѣйше, що „панъ губернаторъ приказавъ выбирати п. Мойсу“. До голосованя стануло звышь 600 людей а голосованье мало ôдбутися мѣжь 2 а 6 год. Тымчасомъ голосованье розпочалося по 3 год. а о 6 год. не вôльно було вже нѣкого приймати, але жидôвскѣ картки принимано ще до пôзного вечера. Голосуючихъ за противниками п. Мойсы було — якъ доносить „Kurj. Lwowski“ — 80 а за его прихильниками, лишь 30. Мимо того доказавъ панъ Ваґнеръ, що мойсисты одержали 50 а зъ противнои стороны ледви 30 кôлька голосôвъ. Отъ такъ переводилися въ Снятиньскôмъ правыборы! Кôлько деморализаціи сѣяла шайка агитаторôвъ п. Мойсы, котра мала навѣть досыть ôдваги пôдшиватися пôдъ законнôсть, черезъ пôдкупство, піятику и т. д., о тôмъ чейже згадувати не потреба. Мы потували сй факты а теперь по переведеных выборахъ выйде певно ще не одна погана справа на верхъ.

И середъ такихъ махинацій людей безъ совѣсти и чести мавъ-бы выйти рускій кандидатъ, котрый не покликувався на нѣчо якъ лишь на своє право и добро народу?

Ба, не досыть; симъ махинаціямъ ишли въ помôчь дуже зручно такожь и деякѣ органы польскои прасы, котрѣ побачивши, що мимо всѣхъ тыхъ поганыхъ агитацій нема все таки певности, що не перейде рускій кандидатъ, убоялися, щобы, борони Боже, якась часть польскои интелигенціи не задумала руководитись справедливостею и не дала свого голосу на руского кандидата, и далѣй же страшити ей ôдъ давна добре практикованою методою пôдозрѣваня рускихъ кандидатôвъ о москалефильство.

„Dziennik Polski“ радъ зъ того, що рухъ выборчій пробудивъ дрѣмаючу ôдъ давна „Русску Раду“ и що она поставила тыхъ самыхъ кандидатôвъ що „Народна Рада“, крикнувъ заразъ: „Бачнôсть! Москалефилы!“ Сему органови польскому було байдуже, хто займався у Русинôвъ акцiею выборчою, хто властиво ставивъ кандидатôвъ, хочь ôнъ мôгъ то добре знати, бо слѣдивъ досыть пильно цѣлый рухъ выборчій, але ему було досыть, щобы кинути гасло москалефильства мѣжь Полякôвъ, коли побачивъ тѣ самѣ имена кандидатôвъ такъ въ „Дѣлѣ“ якъ и въ „Черв. Руси“. Ôнъ заразъ крикнувъ: „Пôдчасъ коли зъ польскои стороны робляться Русинамъ безустанній уступки (страхъ, якій великій та щедрій!) — „Дѣло“, органъ народовцѣвъ, готове есть пôдпирати навѣть потомкôвъ Муравѣва (!), щобы лишь выступити противъ ненавистного собѣ елементу — Полякôвъ“. „Ого поступованье народовцѣвъ,“ заключае „Dziennik“.

Поминаємо вже то, чи выступленье „Русскои Рады“, котра до послѣднои хвилѣ не рушила нѣчого и доперва прийшла вже на готове а своимъ выступленьемъ наробила хиба ще лишь бôльше хаосу, подаючи въ своихъ ôдозвахъ якъ-бы нарочно фалшиву дату выборôвъ, щобы противники Русинôвъ могли ще и зъ сего користати, принесло велику користь, але для польского органу було се достаточнымъ, щобы крикнуты: Кандидаты „Народнои Рады“ то москалефилы! То потомки Муравѣва!

Русины ставили своихъ кандидатôвъ, Русинôвъ щирыхъ, людей честныхъ и заслуженыхъ а не якихсь тамъ ноторичныхъ деморализаторôвъ; о тôмъ знали и знають всѣ, знавъ и „Dziennik Polski“. Припустѣмъ, що комусь тамъ, хочь бы и „Русскôй Радѣ“, забаглося поставити тыхъ самыхъ кандадатôвъ, чи се вже така величезна провина? Атже вôльно було и Полякамъ згодитися на тыхъ самыхъ кандидатôвъ, котрыхъ поставила „Народна Рада“; Русины були-бы тымъ певно не прогнѣвались, а Поляки були-бы ажь тогдѣ дали справдешный доказъ, що роблять уступки Русинамъ. Покликуватись же на „Русску Раду“ значить хиба въ теорiи страшити москалефильствомъ, а въ практицѣ дякувати ѣй и дусити Русинôвъ скôлько выстане силы, выбирати кого небудь посломъ, лишь щобы не Русина.

Годѣ намъ выказувати дальшй змаганя польского шовинизму, мы навели сихъ кôлька примѣрôвъ, лишь на то, щобы дати доказъ, длячого мы не робимо собѣ великихъ надѣй на нинѣшный день. Шовинизмъ польскій, чи шляхоцкій чи демократичный, ще не перевѣвся а намъ треба памятати, що лишь щира и енергична робота зъ долу доведе насъ до побѣды. Жадна неудача при выборахъ середъ такихъ обставинъ не повинна насъ ôдстрашити ôдъ тои роботы. In hoc signo vincemus!

Своя асекурація.

На засѣданю соймовôмъ зъ 9 жовтня минувшого року ухвалено законъ о примусовôмъ обезпеченю церквей и будынкôвъ парохiяльныхъ въ Галичинѣ. Законъ сей не одержавъ санкціи по причинѣ, що накладавъ тягаръ обезпеченя такожь и на правительство тамъ, де оно выконуе право патронату и есть зъобовязане до конкуренціи. Непотвержденый законъ вôйде на сегорѣчнôй сесiи соймовôй наново пôдъ обрады и перейде имовѣрно въ змѣненôй формѣ. По евентуальнôмъ одержаню санкціи буде ôнъ обовязувавъ край нашъ и на тôй основѣ всѣ церкви и будынки парохiяльнѣ будуть на будуче убезпечатись примусово сторонами конкуренцiйными.

Якъ зъ одного стороны хосеннôсть такого закона для краю не дасться заперечити, такъ зъ другои стороны належить вже нинѣ подумати о тôмъ, де бы нашѣ громады згаданѣ будовы могли обезпечати найдешевше, зъ найбôльшимъ для себе хôсномъ, а зъ найменшимъ тягаремъ. Такъ краєвѣ якъ и заграничнѣ товариства будуть на певно старатись, щобъ интересъ сей дôстався въ ихъ руки. Бо годѣ заперечити, що асекурація церквей и будынкôвъ парохiяльныхъ представиться имъ рентовнымъ интересомъ. Здаесь, що зъ всѣхъ сторôнъ посыплються оферты, такъ якъ се практикуесь у насъ при асекураціяхъ будынкôвъ приватныхъ. Комитеты церковнѣ будуть могли выбирати межи оферентами и певно стануть въ тыхъ товариствахъ убезпечати згаданѣ будовы, котрѣ подадуть асекуруючôй сторонѣ найбôльшу користь.

Въ ч. 178 „Дѣла“ подали мы вѣсть, що ординаріятъ станиславôвскій вже въ 1887 р. зарядивъ оцѣнку всѣхъ церквей и будынкôвъ парохiяльныхъ въ епархіи станиславôвскôй и выслѣдивъ, що вартôсть всѣхъ до обезпеченя призначеныхъ будовъ выноситъ значну суму 3,707.312 зр. Въ десятилѣтью (1876—1887) уплачено премій асекураційныхъ въ сумѣ 80 270 зр., чимъ убезпечено ôдъ огню трету часть такихъ будынкôвъ на суму 1,415.995 зр. Шкôдъ огневыхъ було въ згаданôмъ десятилѣтью въ загалѣ на 35.941 зр., а зъ тои сумы покрыли товариства асекураційнѣ 18.372 зр. Значить, що тѣ товариства зыскали въ тôмъ часѣ до 62.000 зр. руского гроша. Якъ бы въ тôмъ часѣ всѣ будынки парохiяльнѣ и церкви були убезпеченѣ, то товариства асекураційнѣ були-бы взяли 240.000 зр. премій, а понеже шкоды огневѣ выносили въ тôмъ перiодѣ лишь 35.941 зр., то зыскъ ихъ, не вчисляючи коштôвъ администрацiи, бувъ-бы выносивъ якихъ 204.000 зр., т. е. въ однôмъ роцѣ пересѣчно надъ 20.000 зр.

Зъ зôставленя сего показуесь ажь надто ясно и наглядно, якъ рентовнымъ есть интересъ асекураційный церквей и будынкôвъ парохiяльныхъ и що взяти сей интересъ въ власнѣ руки есть дѣломъ конечнымъ.

Волхвы-чародѣѣ въ давнôй Руси.

(Написавъ Ом. Партицкій.)

(*Дальше.*)

Въ першôй половинѣ одинайцятого вѣку сподѣялось велике диво на Руси. Князеви Брячиславу родився сынъ — правдива чудасія: зъ чепцемъ на головѣ! Въ палатѣ князя великій переполохъ, для родителѣвъ сумъ та тревога — не добромъ вѣщуе зловѣща така дитина. Порадились батько та мати и отъ вже розбѣглись гонцѣ, шукати вѣщунôвъ-волхвôвъ.

Въ тогдѣшнѣ часы волхвôвъ було доволѣ, гонцямъ не прийшлось довго ихъ шукати. Небавкомъ стали сходитись вѣщуны до палаты — оденъ, другiй, десятый... Служба, бояре зъ глубокою честею витають розумнѣ головы, вказують дверѣ до комнаты, де ложе княгинѣ.

Увôйшли волхвы, повитали матерь, оглядають новонароджене диво. „Та се язвено-чепець, кажуть они до княгинѣ: навяжи се друге тѣло на сына, нехай всю жизнь носить на собѣ.“ И видко, послухали родителѣ розумнои рады, бо пôсля Нестора Всеславъ носивъ той чепець и тогдѣ, коли по смерти батька ставъ рядити*) въ Полоцку: — „язвено носить Всеславъ и до сего дьне**) на собѣ, сего ради немилостивъ есть на кровопролитие“.

До нинѣ ще говорять о чоловѣцѣ, котрому весь вѣкъ щаститься, що ôнъ родився въ чепци. Таке-жь вѣрованье було и въ давнôй Руси, тôлько-жь тогдѣ уважалось конечною потребою, носити чепець, мовь добрый тализманъ, завсѣгды при собѣ. И пôсля Слова о полку Игоревôмъ есть такiй чепець ознакою щастя та радости; коли-жь Всеславови часомъ не пощастилось, то вже нѣхто сему такъ не дивувався, якъ нашь старо-рускій поетъ. „Дивно, каже ôнъ: Всеславъ мавъ на собѣ друге тѣло и еще въ тôмъ тѣлѣ вѣщу душу, а таки на своѣмъ вѣку часто дôзнававъ лиха.“

По вѣрованю давнои Руси чепець*) надававъ Всеславови силу чародѣйну, волшебну. При помочи чепця ôнъ въ опôвночи вознесся высоко въ воздухи, повисъ въ синихъ облакахъ и прийшовъ въ посѣданье святыхъ боевыхъ жребiевъ, котрѣ стояли пôдъ дозоромъ богинь. Такѣ жребiе були запорукою неминущои побѣды. Зъ ними легко прийшло князеви здобути Новгородъ и въ бою затьмити славу навѣть старого Ярослава Володимирича.

А яку кроваву рѣзню выправивъ Всеславъ при рѣцѣ Немизѣ! Тамъ, якъ каже старо-рускій поетъ, головы стеляться снопами, тамъ бьють-молотять харалужными цѣпами, на тоцѣ житье кладуть, вѣють душу ôдъ тѣла. Береги Немиги счервонѣлися ôдъ крови, — не добрôмъ они засѣяни: засѣяни кôстьми полягlых Русинôвъ.

Въ повѣркахъ про чародѣя-Всеслава есть де-що спôльного зъ нинѣшными повѣрками про чарôвницѣ. Сѣ послѣднѣ люблять ѣздити на закривленыхъ предметахъ, якъ гачки, мотыки, коцюбы — князь Всеславъ скакавъ величезными цѣломилевыми кроками, пôдпираючись кривульками; чарôвницѣ умѣють перемѣнюватись въ иншихъ людей або въ яку звѣрину, н. пр. въ кота — Всеславъ перемѣнювався то въ бѣсовску мару, то въ лютого тура, то зновъ въ вовка; чарôвниць дѣло въ опôвночи и ажь до пѣяня когутôвъ — Всеславъ, якъ сказано въ Словѣ о полку Игоревôмъ: „скочивъ лютымъ звѣремъ (туромъ) въ пôвночи изъ Бѣлгорода... Ночами вовкомъ нѣсся; зъ Кiева Тьмуторокань доскочивъ передъ нѣвнями-курми: великому Дажбогу-Хорсови дорогу перебѣгъ.“

Всеславъ панувавъ въ Полоцку; въ Кiевѣ судилось ему княжити всего сѣмь мѣсяцѣвъ. Та и за той часъ начудувавъ ôнъ Кiевлянъ немало. И якъ не начудувати? Въ Полоцку дзвонять въ святôй Софiи рано на утреню, а Всеславъ тѣ дзвоны чуе ажь до Кiева на стомилеве ôддаленье...

Якъ Всеславъ славився чародѣемъ, такъ про его Полоцкъ ходили всякѣ слухи по Руси. Несторъ записавъ пôдъ р. 1092 таку вѣдомôсть: „Дивно дѣеся въ Полоцку — ночами чути тамъ якiйсь дудонь, щось стогне по улицяхъ, мовь люде рискають-здоганяються тамъ бѣсы. Коли хто выйде зъ хаты, щобы розвѣдати причину, заразъ невидимѣ мары язвять его и зъ того мруть люде. Зразу було такъ ночами, опôсля вже и въ день являлося щось на коняхъ, а не видно було самыхъ бѣсôвъ, лишь копыта коней; якъ хтось зъ людей де явився, чи въ самôмъ Полоцку чи въ полоцкôй области, заразъ щось невидиме на смерть ранило его. Кажуть, що то Русалки*) такъ бьють Полочанъ.“

Несторъ повѣдае, що воєннѣ походы Всеслава вже напередъ заявлялись незвычайными появами въ природѣ. Року 1063 въ Великôмъ Новгородѣ склалось таке чудо, що тамошна рѣка Волховъ черезъ пять дней плыла русломъ своимъ наоборотъ: не плыла впередъ, а назадъ. Несторъ замѣчае ôдъ себе: „се знамение не добро бысть, на четвертое бо лѣто пожьже (спаливъ) Всеславъ гôродъ“.

И иншѣ чудеса дѣялись передъ тою новгородскою вôйною. Пôсля Нестора явилась на небѣ превелика звѣзда зъ лучами якъ кровь червоными, зъ чого люде вѣщували велике „кровопролитие“. Зъ рѣки Сѣтомль рыбарѣ вытягли неводомъ и зъ страхомъ назадъ въ воду вкинули якусь дивовижну дитину: „на ея лици соромьни удове“, а зверхъ того щось, чого „не льзѣ казати сорома ради“. Тогдѣ було и затьмѣнье сонця, котре „невѣгласи“ (нерозумнѣ люде) хибно собѣ вытолковували въ той спôсôбъ, будьто якась сила сонце зъѣдае **). Нѣ, — каже Несторъ, — въ затьмѣню иншe значенье, оно вѣщуе не добромъ. Всѣ „знамения“ ôдъ Бога. Отъ, въ Єрусалимѣ при Антiосѣ лучилось несподѣвано такъ, що по

*)Выраженя рядъ, рядити, рядовичь уживались загально въ давнôй Руси. Годилось-бы повернути назадъ до свого и розстатись зъ поживченымъ словомъ, якъ правительство и т. д.

**) Слова „и до сего дьне“ кажуть намъ догадуватися, що Несторова лѣтопись писана була передъ смертею Всеслава, т. е. передъ р. 1201.

*) Чепцемъ есть то поволока, въ котрôй деякѣ, особливо сильнѣ дѣти дѣйствно родяться.

Мавками — слово перекручене мѣсто Навками) Давнѣ русалiѣ (кôньскѣ здогоны въ честь Русалокъ) стоять въ очевиднôй звязи зъ наведеными воздушными скоками „бѣсôвъ“ и ихъ коней.

**) Пôсля повѣрки, дохованои и доси на Руси, затьмѣнье бувае зъ того, що змiй скаче на сонце, хотячи его пожерти. По розумѣню народу змiй есть символомъ злои темнои силы; борба сонця зъ змiемъ есть отже борба доброго зъ злымъ, свѣтла зъ тьмою, Аримана зъ Ормуздомъ. Пôсля Слова о полку Игоревôмъ затьмѣнье сонця передъ починомъ вôйны означало нещастье, попаденье въ полонъ (неволю). Се видно и зъ слôвъ князя Игоря, сказаныхъ до затревоженои дружины: „Не дамось, братя, полонити; лучше вже, нехай насъ потнуть саблями“. Та дарма, — чоловѣкъ не перехитрить богôвъ: Игоръ зъ войскомъ таки дôстався въ полонъ.

Всякѣ облигацiи, листы заставнѣ, ренты, акцiи банковѣ и железничѣ, льосы державнѣ и приватнѣ купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условiями. СОКАЛЬ и ЛИЛIЕНЪ дôмъ банковый и контора вымѣнныя.

Поручения зъ провинцiи сейчасъ залагоджуються, безъ дочисленя провизiи.

Епархія станиславôвска числить 734 церквей и каплиць, а 436 приходствъ, а вартôсть предметôвъ, якî пôдпадуть примусови асекураційному, выносила въ 1887 р. 3,707.312 зр. Въ епархіи львôвскôй находимо 1.241 церквей и каплиць, а 747 приходствъ. Въ епархіи перемыскôй подыбуємо 1.373 церквей а 744 приходствъ. Разомъ въ двохъ послѣдныхъ епархіяхъ 2.614 церквей, а 1.491 приходствъ. Въ порôвнаню зъ епархією станиславôвскою (734 церквей, 436 приходствъ) посѣдають епархіи львôвска и перемыска надъ три разы тôлько предмету асекураційного и ôдповѣднои єго вартости, т. є. до 10,300.000 зр. Наколи прото законъ вôйде въ житье, то Русь галицка буде мусѣла убезпечати въ товариствахъ асекураційныхъ церквей и будынкôвъ ерекціональныхъ на суму 14.000.000 зр. и ôдъ тыхъ платити рôчнои премію 80.000—100.000 зр. Хôсна для себе не буде мати нѣякого, хôснувати будуть лишь посторонньî товариства асекураційньî.

Не входячи глубше въ предметъ и въ точнѣйше обчисленье, самî числа говорять, що се єсть пора, въ котрôй належитися подумати самымъ о собѣ и занятись заснованьемъ власного товариства асекураційного, розумѣеся не обчисленого на зыски самого-жь товариства, а зложеного въ сей спосôбъ, щобы чистый дохôдъ вертавъ назадъ до асекурантôвъ и бувъ головно зужитый на будованье церквей зъ твердого матеріялу въ стилю рускôмъ и зъ ôдповѣдною свѣтлостею.

На разѣ повинньî вже люде фаховî, а тыхъ на тôмъ поли маємо подостаткомъ, зôбратись въ комитетъ и цѣле дѣло точно пôдготовити. Хто возьме иниціятиву въ тôй справѣ, все одно, хочь она повинна выйти ôдъ всѣхъ трехъ ординаріятôвъ. Довго надумуватись нема потребы, а власти не смѣють ôдказати помочи институціи, що причинниться до облегченя тягару конкуренційнымъ сторонамъ, вже и такъ всесторонно обтяженымъ. Що найголовнѣйше, грôшь рускій лишиться въ краю, а чистый зыскъ пôйде на свѣтлѣйшу будову нашихъ церквей.

Въ звязи зъ тымъ стоить и почата справа засновуваня по селахъ сторожей огневыхъ. Затымъ до дѣла!

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

IX.

Змѣстъ наведеного нами высше въ цѣлости §. 11. цѣсарского патенту зъ 7. вересня 1848 р. може мати двояке значенье. Постановленье то може ôдноситись або лишь до самого примусу т. є. обовязку пôдданыхъ брати напитки лишь у своихъ панôвъ и прислугуючôй тымъ управненьемъ панамъ можности накидати имъ напитки — або до всѣхъ управнень мѣстячих-ся въ правѣ пропинаціи, до цѣлого того права. Въ першôмъ случаю значило-бы, що згаданый патентъ знѣсъ лишь самъ примусъ пропинаційный, въ другôмъ, що знѣсъ цѣле право пропинаціи.

Представленый нами въ короткости змѣстъ дебатъ конституючого сойму, а неменше и цѣла попередна исторія права пропинаціи въ Австріи велить намъ въ згаданôй постановѣ патенту зъ 7. вересня 1848, добачати можливôсть лишь другои интерпретаціи т. є. що постанова тая проклямувала знесенье цѣлого права пропинаціи зъ всѣми плывучими зъ него управненями.

Примусъ пропинаційный бувъ ачейже въ Австріи давно вже знесеный. Наведенî нами и розôбранî близше патенты зъ р. 1786 и 1788 якъ зъ однои стороны санкціонували истнованье права пропинаціи, такъ зъ другои выразно заборонили приневолювати пôдданыхъ, щобы брали напитки лишь у своихъ панôвъ — якій отже бувъ-бы змыслъ другій разъ вытягати пôдъ широкî дебаты и постановляти то, що вже разъ було выразно и рѣшучо постановлене?

Примусъ пропинаційный, яко такій не мôгъ-бы бувъ выкликати тôлько протестôвъ и такои опозиціи. Адже-жь було то рѣчею очевидною и ясною, що зъ знесеньемъ звязи пôдданьства и примусъ пропинаційный мусѣвъ ôдпасти и управненî, котрî зъ знесеньемъ звязи пôдданьства утратили далеко важнѣйшî права не були-бы певно тутъ такъ боронились, коли-бъ ишло лишь о самъ примусъ. Ишло тутъ отже очевидно о право ширшого значеня, бôльшои ваги, а именно о цѣле право пропинаціи.

Выходить то въ кôнци ясно зъ дебатъ въ конституючôмъ соймѣ, зъ слôвъ ужитыхъ въ промовахъ бесѣдникôвъ. Мы выказали вже высше, що на соймѣ говорено про вôльну конкуренцію продуцентôвъ яко про антитезу стану, котрый намѣрено усунути, говорено о утратѣ доходôвъ, котрî не зъ самого примусу плыли, представлювано принятье внесеня, яко руину управленыхъ.

Все то єсть яснымъ доказомъ, що внесенье то мало на цѣли знесенье цѣлого права пропинаціи и що §. 11. патенту зъ 7. вересня 1848 проклямувавъ фактично то знесенье.

Найлучшимъ однакъ и найяснѣйшимъ доказомъ того єсть заявленье, яке выйшо ôдъ самого правительства въ р. 1866, а пôсля котрого право пропинаціи патентомъ зъ 7 вересня 1848 дѣйстно було знесене.

Именно на 37 засѣданю третои сесіи галицкого сойму дня 23 лютого 1866 р. заявивъ комисарь правительства въ ôдповѣди посламъ-шляхтичамъ закидаючимъ, що правительство стремить до знищеня права пропинаціи, що въ роцѣ 1848 рôвночасно зъ оголошеньемъ патенту зъ 7. вересня, котрымъ въ §. 11. знесено примусъ до побиранія пива и горѣвки, надôйшовъ до Галичины декретъ министерскій, въ котрôмъ оречено зъ покликаньемъ ся на той патентъ выразно знесенье права пропинаціи въ Галичинѣ и поручено въ тôй цѣли поробити ôдповѣднî кроки.[20])

„Tylko oględności i sumienności ówczesnych rządów — говоривъ дальше правительственный комисарь — ma nasz kraj podziękować, że orzeczenie tego dekretu nie przyszło do wykonania, inaczej bowiem byśmy dziś nad tym prawem już nie rozprawiali.“

А на слѣдуючôмъ засѣданю заявивъ той самъ комисарь правительства, що власне заходамъ краєвого правительства Галичины подякувати належить, що рескрипту, котрый велѣвъ перевести знесенье права пропинаціи въ Галичинѣ, не выповнено въ практицѣ[21]).

Выразнî тî заявленя правительства не полишають нѣякого сумнѣву, що право пропинаціи въ Галичинѣ знесене було фактично закономъ выданымъ въ конституційнôй дорозѣ, и що лишь взгляды „oględności“ краєвого правительства зъупинили выповненье того закона.

Тымъ взглядамъ и тымъ вплывамъ, якî интересованî посредствомъ краєвого правительства могли въ тôй справѣ мати на хôдъ законодавства, завдячити належить очевидно и то, що абсолютне правительотво 50-тыхъ рокôвъ не уважало ôдповѣднымъ вязатись конституційнымъ закономъ а въ патентѣ зъ 4 жовтня р. 1850 представило рѣчь зовсѣмъ ôдмѣнно постановляючи, що право пропинаціи доперва унормоване має бути окремыми законами т. є. законами, котрî має порѣшити соймъ краєвый.

Ôдношенье тыхъ двохъ патентôвъ до себе кидає ярке свѣтло не лишь на исторію пытаня пропинаційного въ Галичинѣ, але и на цѣлу тогдѣшну исторію законодавства въ Австріи. Єсть то поява на кождый спосôбъ вельми интересна, котрои рôвну ледво єи ôднайшли-бы мы въ новѣйшихъ законодавствахъ другихъ державъ Европы.

Право пропинаціи не лишь було знесене рѣшеньемъ конституючого сойму, але було знесене безплатно.

Выходить то выразно зъ слôвъ §. 5 патенту зъ 7 вересня 1848, пôсля котрого всѣ права выплываючî зъ доминикальнои зверхности мали бути знесенî безъ вынагороды управленыхъ („Für alle aus dem persönlichen Unterthansverbande, aus dem Schutzverhältnisse, aus dem obrigkeitlichen Jurisdictionsrechte und aus der Dorfherrlichkeit entspringenden Rechte und Bezüge kann keine Entschädigung gefordert werden“). На то вказуе такожь первѣстна стилизація внесеня пос. Циммера въ вѣденьскôмъ соймѣ.

Рѣшенье §. 11 патенту зъ 7 вересня 1848 утратило, якъ сказано, своє значенье супротивъ постановъ патенту зъ 4 жовтня 1850 р. Ôдъ тои поры входить пытанье пропинаційне зновъ въ нову фазу а цѣла законодательна акція дотыкаюча того пытаня переходить на галицкій соймъ краєвый.

[20]) Stenograficzne sprawozdanie z trzeciej sesyi sejmu kraj. Томъ I. стор. 738.
[21]) тамъ-же стор. 767.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Є. Вел. цѣсарь пріѣхавъ въ суботу въ полудне до Ґмунденъ зъ визитою до перебуваючои тутъ царвцѣ. На двôрци дожидали цѣсаря маршалокъ двору кн. Кумберляндского и россійскій министеръ двору кн. Воронцовъ-Дашковъ. Передъ самымъ пріѣздомъ явилися на дворци такожь кн. Кумберляндскій и россійскій наслѣдникъ престола. Цѣсарь высѣвши зъ вагону повитавъ насамперед наслѣдника престола поцѣлувавши єго а ôдтакъ привитався зъ кн. Кумберляндскимъ и поѣхавъ заразъ до княжои палаты. Визита у царицѣ була досыть коротка и цѣсарь по обѣдѣ вернувъ заразъ до Вѣдня. Вечеромъ въ суботу мавъ цѣсарь выѣхати на маневры до Противина въ Чехахъ, зъ ôдки поверне дня 5 вересня. Дня 11 вересня выѣде цѣсарь на маневры до Бельовару.

Вѣденьскî газеты довѣдуються, що правительство припоручило всѣмъ властямъ, щобы они предложили списъ всѣхъ діюрнистôвъ, котрî черезъ довшій часъ служили державѣ и сталися нездôбными до дальшои працѣ, дотычнымъ министерствамъ въ цѣли вызначеня имъ пенсіи въ дорозѣ ласки. Тî „пенсіи зъ ласки“ мають вызначуватися пôсля числа лѣтъ службы и пôсля особистыхъ ôдносинъ кандидатôвъ, правильно однакожь не смѣють перевышати половины платнѣ, котру они побирали передъ вызначеньемъ пенсіи.

Кôлька днѣвъ тому назадъ розôйшлась була поголоска, що давнî цѣны тютюну мають бути назадъ заведенî, бо малося показати значне зменшенье доходôвъ. Зъ Вѣдня доносять отже, що дохôдъ монополю тютюну мимо пôднесеня цѣны все таки не зменшаєсь и для того давнî цѣны не будуть назадъ заведенî.

Пôсля вѣденьскихъ газетъ має правительство предложити всѣмъ соймамъ краєвымъ законъ о катихитахъ выготовленый на основахъ закона, ухваленого въ радѣ державнôй.

Вѣденьскî газеты доносять, що заведенье грунтовыхъ книгъ въ цѣлôй нашôй монархіи зближаєсь вже до кôнця. Пôсля выказу министерства судôвництва о станѣ сеи роботы зъ кôнцемъ першои половины сего року заведено книги грунтовî въ слѣдуючихъ повѣтахъ въ Галичинѣ: Пôдбужь, Мостиска, Радимно, Ясло и Слемѣнь. Въ загалѣ зъ 845 повѣтôвъ судовыхъ въ Австріи урядуе ще лишь 108 повѣтôвъ на пôставѣ старыхъ книгъ грунтовыхъ, а зъ сихъ послѣдныхъ 55 въ Галичинѣ.

——

Подорожь царицѣ до Ґмунденъ и єи гостина тамъ-же єсть досыть загадочною. До „Pol. Corr.“ доносять именно зъ Петербурга, що выѣздъ царицѣ до Ґмунденъ а такъ само выѣздъ царя до мѣсцевости Ильинское коло Москвы були дѣйстно несподѣванками а тайна о тôмъ держалась до послѣднои хвилѣ; не знали о тôмъ нѣчого анѣ урядники двôрскî анѣ министры. Зъ царицею выѣхавъ тымъ самымъ поѣздомъ братъ єи король грецкій, котрый має такожь пріѣхати до Ґмунденъ. Царица просила телеграфично свого батька, данського короля, щобы и ôнъ пріѣхавъ до Ґмунденъ. Пôсля тои самои газеты має царица около 5 вересня вернути назадъ до Петербурга. Зъ Вѣдня зновъ доносили давнѣйше — якъ звѣстно — що царица має вернути до Петербурга доперва около 10 вересня; теперь же доносять, що она мала вже вчера вечеромъ пріѣхати до Вѣдня въ переѣздѣ до Петербурга. Якъ видко, єсть въ всѣхъ тыхъ вѣстяхъ якась суперечнôсть. Повысша вѣсть однакожь о пріѣздѣ до Ґмунденъ королевъ данського и грецкого має щось за собою, бо зъ Вѣдня доносять, що ихъ тамъ дѣйстно сподѣваються. Чи пріѣздъ ихъ мавъ-бы яке значенье политичне, годѣ на разѣ сказати, але на всякій случай залежало-бы то такожь ôдъ присутности або неприсутности цѣсаря австрійского у Вѣдни, котрый пôсля дотеперѣшныхъ деспозицій мôгъ-бы повитати гостей лишь мѣжь 5 а 11 вересня.

На двôрци въ Ґмунденъ чекавъ на царицю передъ єи пріѣздомъ инжинеръ Ильницкій зъ Румелії котрый заложивъ бувъ якусь фабрику въ Кіевѣ а котрого ôдтакъ ген.-губернаторъ прогнавъ зъ мѣста зовсѣмъ несподѣвано. Ильницкого приймавъ въ Ґмунденъ насамперед мин. Воронцовъ Дашковъ а ôдтакъ и сама царица, котра обѣцяла єму вставитися за нимъ у царя. Кн. Воронцовъ-Дашковъ признавъ, що зроблено єму кривду и давъ єму 400 рублѣвъ на найважнѣйшî потребы.

Царь и царица постановили за спасеніе своеи душѣ выставити въ Абессиніи монастирь. Король абесиньскій прихилився до ихъ бажаня и жертвувавъ пôдъ сей монастирь кусень землѣ а заразомъ и дозволивъ, щобы монастирь сей бувъ укрѣпленый и щобы въ нѣмъ удержувався складъ оружія. Настоятелемъ сего монастиря именовано вже одного монаха зъ Атоньскои горы именемъ Паиси. Зъ сего можна отже вносити, що новоосновуючій-ся монастирь въ Абессиніи буде заложеный зовсѣмъ на ладъ россійскихъ монастирѣвъ на Атоньскôй горѣ, котрыхъ монахи суть — якъ звѣстно — переважно пенсіоноваными россійскими пôдъофицирами и официрами, котрî и въ монастири не перестали вести войскове житье та переобразували Атоньску гору на велику крѣпость зъ великимъ арсеналомъ и фабрикою оружія. Кôлька такихъ монастирôвъ хотѣла Россія заложити въ Болгаріи, але се ѣй не удалося за-для опору Болгаръ; теперь отже думає она заложити такій монастиръ надъ Червонымъ моремъ и утворити тамъ собѣ таку позицію, якъ надъ моремъ Ґрейскимъ.

Вѣсть о уступленю россійского министра двору кн. Воронцова-Дашкова потверджуе теперь такожь и „Pol. Corr.“ Причиною того єсть, що такъ ôнъ якъ особливо єго жена стратили ласку на царскôмъ дворѣ. Теперь выробили собѣ тамъ великій вплывъ родины Оболеньскихъ и Шереметьевыхъ. Полковникъ Шереметьевъ выробивъ собѣ и одержавъ недавно дуже користну и выгôдну посаду шефа царского конвою а жена єго, внучка царя Николая, жие въ найôбльшôй дружбѣ зъ царицею. Кн. Воронцовъ-Дашковъ має отже — якъ кажуть — стати ген.-губернаторомъ на Кавказѣ, зъ котрои то посады має уступити кн. Дундуковъ-Корсаковъ, зъ котрого управы правительство має бути не конче вдоволене. Посаду министра царского дому має одержати ген. Рихтеръ, шефъ головнои кватиры царскои. Противъ сего проекту зачинають однакожь интригувати, бо Рихтеръ не походить зъ нѣякого знаменитого роду а добився теперѣшного становища лишь власными силами.

——

Вѣсть о визитѣ цѣсаря Вильгельма въ Ватиканѣ потверджуесь. До „Corr. de l' Est“ доносять зъ Риму, що Криспи просивъ гр. Сольмса и кн. Бисмарка щобы Нѣмеччина спонукала архикн. Рудольфа, щобы ôнъ супроводжавъ цѣсаря въ подорожи до Риму. Криспи хотѣвъ тымъ надати ще бôльшои поваги теперѣшному станови рѣчей, але кн. Бисмаркъ ôдмовивъ свого посередництва въ сей справѣ. Въ хвили коли цѣсарь вступить на папску територію, повѣдомить папу, що хоче єму złожити визиту а всѣ ватиканьскî етикети будуть точно и совѣстно заховуватись. Пôсля погляду римскои куріи подорожь Криспіого до Нѣмеччины позôстала зовсѣмъ безуспѣшною, бо єму не удалося спонукати князя Бисмарка, щобы ôнъ пôдпиравъ єго змагання, вымѣренî противъ Ватикану.

Зъ Вѣдня доносять, що тамъ сподѣваються пріѣзду цѣсаря Вильгельма II. разомъ зъ королемъ саксоньскимъ на день 1. жовтня.

Хрестины наймолодшого сына нѣмецкого цѣсаря ôдбулися въ пятницю пôсля установленои програмы. Князь одержавъ имя Оскаръ, Кароль, Густавъ, Адольфъ. При торжествѣ хрещеня були присутнî крôмъ цѣсаря и цѣлôмъ мѣстѣ черезъ 40 днѣвъ являлись люде на воздухахъ, гнали на коняхъ въ повнôмъ оружію, въ золотыхъ одежахъ, дѣлячись на полки и оружіемъ вымахуючи. Чи-жь тотî появы не предсказували „нахожденіе Антиохово на Єрусалимъ“?

Постать чародѣя-Всеслава перейшла и въ народну пѣсню, котру спѣвають доси въ московщинѣ Въ нѣй сказано, що коли Волхъ Всеславьевичь родився въ Кіевѣ,

Задрожала сырая земля,
Стряслося славное царство индійское,
А и синее море всколебалося
Для ради рожденія богатырскаго...

Новонародженого Волха налякалась вся природа: рыба пôрнула въ морску глубину, птиця полетѣла далеко въ небеса, туры и оленѣ пôшли геть поза горы, а медвѣдѣ, вовки, соболѣ, куницѣ, заяцѣ, лисицѣ — все утѣкало кудысь далеко або крылось до своихъ норъ.

Въ пôвтора годины по народженю Волхъ Всеславьевичь вже говоривъ „нѣбы грôмъ гремѣвъ“, — а въ десятôмъ роцѣ научився ажь трехъ премудростей: одна премудрôсть — замѣнятися въ ясного сокола; друга премудрôсть — замѣнятися въ сѣрого вовка; третя премудрôсть — перекидатися „въ гнѣдого тура золотіи роги“. Разъ той Волхъ выправився въ похôдъ на царя индійского, що хотѣвъ бувъ заняти Кіевъ. Дорогою Волхъ перекидався то соколомъ, то вовкомъ, то „гнѣдимъ туромъ золотіи роги“. Тай страшно було дивитись на того Волха-тура: першій єго скокъ на цѣлу версту, а другого скоку навѣть не могли люде ôднайти..

Додамъ еще, що и старорускій поетъ Боянъ спѣвавъ про воєннî чины Всеслава. Твôръ самъ не дôйшовъ до насъ, лишь доховалась апострофа, зъ якою до князя звертаєсь Боянъ. Памятай, княже, говорить поетъ: „нѣ хитрый, нѣ богатый, нѣ якъ птиця швидкій суда божого не омине“.

Около р. 1070 появився бувъ волхвъ въ Новгородѣ и ставъ проповѣдати людямъ, величаючи себе богомъ. „Я все знаю, великî чудеса днесь створю вамъ, по рѣцѣ Волховѣ перейду нôгъ не замочивши.“ И почавъ хулити вѣру христіяньску, насмѣватися зъ епископа, ворохобити весь народъ проти него. Здаєсь, що деякî „чудеса“ дѣйстно удались волхвови, бо „наставъ — якъ каже Несторъ — мятежь въ гôродѣ, а вси людиє яша єму вѣру и хотяху погубити епискупа“. Заляканый епископъ облѣкся въ ризы, взявъ до руки хрестъ и вышовши супроти заворушеного народу, сказавъ: хто въ волхва вѣрить, нехай стане коло него; хто въ Бога вѣрить христіяньского, нехай стає коло сего хреста. И роздѣлились люде на двѣ части: князь Глѣбъ и єго дружина станули пôбôчь епископа*), а всѣ горожане пôйшли до волхва. И зновъ заклекотѣло мѣжь народомъ, мовь яка заверуха. Щобы ратувати повагу свою и повагу церкви, князь вынявъ топôръ, що мавъ пôдъ верхнёю одежею, приступивъ до волхва и поспытавъ: чи знаєшь ты, що завтра буде? Ôдповѣвъ волхвъ: не лишь, що завтра буде, але я все знаю. Тогдѣ поспытавъ Глѣбъ: а чи знаєшь, що станеся нинѣ? На те волхвъ: нинѣ сотворю ще великî чудеса. Але князь не хотѣвъ дальшои соблазни народу, ôнъ замахнувсь топоромъ и розтявъ волхва на двѣ части. Люде видячи, що новый ихъ богъ павъ мертвый на землю, утихомирились и розôйшлися.

(*Конець буде.*)

*) Въ розправѣ „Скандинавщина въ давнôй Руси“ выказавъ я численными примѣрами, що перші христіяне на Руси ажь до часôвъ Володимира Вел. не були Славянами, лишь самî Варяги, якъ Аскольдъ и Диръ, св. Ольга, деякî бояре и купцѣ. Описана повысше пригода зъ новогородскимъ волхвомъ доказуе наглядно, що людъ все хилився до поганьства, все готовъ бувъ вернути до давнои вѣры. Бояре яко потомки Варягôвъ вызнавали вѣру Христову непохитно.

саревои, цѣсаревои Фридриховои и цѣсаревои Августы а ôдтакъ князѣвъ королевского дому, такожь король саксоньскій, король шведскій, архикн. Кароль Людвикъ зъ женою архикнягинею Марією Терезою, котрѝ заступали цѣсаря и цѣсареву австрійску, и вел. кн. Мекленбургскій. По довершеню обряду хрещеня ôдбувся галевый обѣдъ на 170 особъ, пôдчасъ котрого король шведскій пôднѣсъ тоастъ въ здоровлье новонароджоного дитяти.

По полудню того дня ôдбулося торжество переданя хоругвныхъ лентъ прибочнôй компанiи першого полку гвардійского и двохъ другихъ полкôвъ. Пôдчасъ сего торжества мавъ цѣсарь промову до войска, въ котрôй сказавъ: Вы були одинокими войсками, що бачили мого батька цѣсаремъ. Пригадуємо собѣ всѣ зъ жалемъ той день, въ котрôмъ бригада мала честь станути передъ цѣсаремъ. На споминъ того передаю симъ полкамъ ленты въ надѣи, що они зъумѣють высоко пôддержати честь своихъ хоругвъ. По сихъ словахъ передавъ цѣсарь ленты дотычнымъ полкамъ.

Именованье Бенингзена, проводиря національно-либеральнои партiи, старшимъ президентомъ въ Гановерѣ, було великою несподѣванкою для бôльшои части нѣмецкои прасы. Либералы-народовцѣ и вольно-консервативнѝ тріюмфують зъ сего именованя, за то дуже немило вразило се именованье партію консервативну. Невдоволенье се стає ще бôльшимъ, бо либералы-народовцѣ голосять вже, що именованье Бенингзена президентомъ єсть лишь першою етапою до министерскои теки. Они доказують такожь, що Бенингзенъ не думає зложити свого мандату до парляменту и останесь якъ давнѣйше проводиремъ національнолиберальнои партiи. Своє невдоволенье стараються консерватисты покрыти тымъ, що кажуть, що волѣють видѣти Бенингзена въ Гановерѣ якъ въ Берлинѣ. Праса католицка приймає сей фактъ яко такій, котрого годѣ вже змѣнити и накликує лишь своихъ сторонникôвъ до тымъ бôльшои обачности.

——

Министеръ вôйны, Фрейсине, приказавъ закупити зновъ 200 машинъ потрѣбныхъ до выроблюваня карабинôвъ малого калибру. Пôдля царискихъ газетъ буде теперь отже въ арсеналахъ французскихъ 8200 лишь самыхъ машинъ помôчничыхъ до выготовлюваня замкôвъ Лебеля. Три фабрики оружія въ Ст. Етiєнъ, Шательроль и Тиль будуть выробляти, почавши ôдъ 1 падолиста 1600 карабинôвъ на день. Чинна армія француска має вже по части въ рукахъ по части въ арсеналахъ 580.000 карабинôвъ тои системы; ôдъ першого падолиста буде цѣла армія чинна заосмотрюватись въ новѝ карабины, а ôдъ 1 цвѣтня 1889 р. буде ними заосмотрена цѣла армія територіяльна.

На бенкетѣ данôмъ мѣстомъ Гіѣръ въ честь министрôвъ, заявивъ адмиралъ Кранцъ, що морскѝ маневры не мають зовсѣмъ военного характеру а ходить лишь о то, щобы переконатися, чи въ данôй хвили маринарка могла бы бути готовою до акцiи. Дотеперѣшнѝ пробы удалися якъ найлѣпше. Франція не бажає вôйны, але коли-бъ єи змушено до того, то она готова станути кождои хвилѣ до борбы и не злякаєся.

Министеръ Фльоке сказавъ: Министры приѣхали тутъ головно для того, щобы пожелати маринарцѣ єи успѣхôвъ. Маринарка такъ само якъ и министры не бояться внѣшныхъ ворогôвъ, де бы они не були. Република не боиться такожь и внутрѣшныхъ ворогôвъ анѣ отвертои реакцiи анѣ узурпаторскихъ махинацій. Она буде поступати безъупинно на передъ и поборювати на право и на лѣво всѣхъ тыхъ, котрѝ будуть стремѣти до ôдбудованя монархiи або схотять завести диктатуру.

——

Зъ кôнцемъ минувшого тыждня настала въ справѣ массавскôй застоя бодай о стôлько, що мирный поглядъ на залагодженье французско-италiйского спору взявъ верхъ и обѣ спорячѝ стороны роблять, що лишь можуть, щобы сѣй справѣ надати чисто академичный характерт. Обавы, якѝ були проявилися бсѣмь днѣвъ тому назадъ, коли Криспи такъ несподѣвано и дуже скоро ôдъѣхавъ до Италiи, щезли нинѣ зовсѣмъ а хочь загально-европейске напруженье все ще не минуло, то бодай минувъ „небезпечный инцидентъ“. Промовы офицiяльныхъ особъ въ Франціи проявляють такожь мирнѝ змагання и дають новый доказъ, що въ Франціи мусѣвъ-бы настати хиба великiй переворотъ, щобы зъ-ôдтамъ мала выбухнути нерозважна пристрасть военна.

Подорожь короля Гумберта по Романiи сталася дѣйстнымъ походомъ тріюмфальнымъ. Народъ витає єго всюды зъ великимъ ентузiязмомъ. Навѣть старѝ Гарибальдѣйцѣ не ôдказують своєи почести а зъ антимонархичныхъ демонстрацій, котрѝ заповѣдали републиканє, не видко и слѣду. Правда, що до сего причинився немало ôдзывъ старого републиканина Саффіого и правительство винно сему тріюмвирови зъ 1849 р. велику подяку; але навѣть и соцiялисты сидять тихо и не пускають и пары зъ рота, хочь недавно ще чванилися, що за ними стоить цѣла Романія. Правительство италiйске не сподѣвалося, що подорожь короля по сихъ сторонахъ выпаде такъ добре.

——

Зъ Бѣлграду доносять, що король Миланъ завôзвавъ консисторію телеграфично, щобы она розправу въ справѣ єго розводу ôдложила на три мѣсяцѣ, бо ôнъ хоче свою жалобу доповнити. Доповненье жалобы сталось конечнымъ въ наслѣдокъ зôзнань королевои и ôнъ просить длятого, щобы консисторія прислала єму копію тыхъ зôзнань. Дня 1 л. вересня ôдбулося засѣданье консисторiи въ справѣ розводу, але позаякъ король зажадавъ доповненя своєи жалобы, то консисторія займалася лишь формальными справами а ôдтакъ ôдрочила свои засѣданя на три мѣсяцѣ. Пирочанацъ здавъ справу зъ информацiй, якѝ єму дала королева и пôднѣсъ справедливе жаданье королевои, щобы ѣй вôльно было станути особисто передъ консисторiею и боронити своєи справы.

Розбiйшлась поголоска, що президентъ кабинету Христичъ подався до димисiи. Кажуть, що Христичъ, держачись строго буквы права жадавъ, щобы королевôй вôльно було вернути до краю и особисто боронитися передъ консисторiею. Король не хотѣвъ на то пристати, а Христичъ подався до димисiи. Король не хоче однакожь принятн єго димисiи.

НОВИНКИ.

— **Ôдъ о. А. Тороньского,** предсѣдателя комитету, що занимаєся устроєньемъ вечерка и концерту въ Дрогобичи при нагодѣ загальныхъ зборôвъ „Общ. им. Качковского“, одержуємо слѣдуюче письмо: Зъ огляду на то, що перемыска консисторія заказала всѣмъ священикамъ пôдъ особистою одвѣчальностею кождого зъ осôбна брати участь въ обходѣ роковинъ хрещеня Руси и що центральный выдѣлъ „Общ. им. Качковского“ въ своємъ прошеню, внесенôмъ до ц. к. намѣстництва о позволенье ôдбути зборы и концертъ, нѣчого не згадавъ о маючихъ ôдбутися роковинахъ хрещеня Руси, комитетъ, зложеный для принятя гостей и переведеня програмы порѣшивъ одноголосно на засѣданю 31 н. ст. серпня, на котрôмъ и всѣ члены дрогобицкои филiи Общества були присутнi, не обходити зовсѣмъ роковинъ хрещеня Руси и тому ôдбудеся лишь поминальне богослуженье за унокôй бл. п. Качковского и помершихъ членôвъ Общества а концертъ буде устроєный лишь въ честь загальныхъ зборôвъ Общества. Заразомъ ухвалено просити перемыску консисторію о дозвôлъ ôдправити въ мѣскôй церкви се поминальне богослуженье. Впрочѣмъ ôдбудеся все точно пôсля програмы предложеноi ц. к. намѣстництву а комитетъ доложить всякого стараня, щобы гостѣ у всѣмъ були вдоволенi.

— **Доповненьо до хроники духовнои семинарiи львôвсиои.** Въ хроницѣ духовнои семинарiи львôвскои належить справити двѣ хибнѝ данi, а именно въ ч. 177 и 178 помѣщенѝ вѣсти про рукоположенье въ епископы суфраганôвъ львôвского митрополита: Бохеньского и Литвиновича. Тамъ сказано, що будьто оба они були рукоположенi въ присутности капитулы и пр. въ архикатедральнôй церкви у св. Юра у Львовѣ. Тымчасомъ Бохеньскiй бувъ рукоположеный перемыскимъ епископомъ, Яхимовичемъ, при участи перемыского лат. епископа Франца Ксаверія Вѣршхлейского въ Перемышли въ катедрѣ рускôй, — а Литвиновичь бувъ рукоположеный у Вѣдни въ церкви св. Варвары румуньскимъ пенсiонованымъ епископомъ фоґараскимъ, Іоаномъ Леменiемъ (Ioannes Leménуi de Leménу) при участи латиньскихъ епископôвъ Леонгарда, апост. викарія войскового, и Франца Ценнера, суфрагана вѣденьского, дня 17 мая 1857. Пôдписаный бувъ свѣдкомъ обохъ тыхъ торжествъ, першого яко ученикъ низшои гимназiи, другого яко питомець вѣденьскои семинаріи. При посвященю еп. Литвиновича не було жадного репрезентанта львôвскои капитулы, бравъ участь лишь Григорій Шашкевичь, тогды совѣтникъ министеріяльный. — *А. Тороньскiй.*

— **Стипендiи министерства просвѣты.** Деканатъ выдѣлу философичного въ львôвскôмъ университетѣ оголошує, що министеръ вѣроисповѣдань и просвѣты, хотячи зарадити бракови уздôбненыхъ учителѣвъ языка нѣмецкого въ середныхъ заведеняхъ науковыхъ въ Галичинѣ, порѣшивъ надати кôлька стипендiй по 600 зр. такимъ кандидатамъ, що ôддаються науцѣ языка нѣмецкого и образуються на учителѣвъ сего языка. Сѝ стипендiи можна вже одержати зъ початкомъ сего року шкôльного 1888|9, а за то треба докôнчити свое образованье въ якôмъ нѣмецкôмъ университетѣ.

— **Редакція „Руск. Ист. Библіотеки“** звѣщає своихъ предплатникôвъ, що розсылка оправныхъ примѣрникôвъ „Богдана Хмельницкого“, за-для натовну роботы интролигаторскои опôзнена, вже розпочалась и всѣмъ тыждни всѣ предплатники єи будуть мати въ своихъ рукахъ.

— **До рускои школы вправъ въ Народнôмъ Домѣ** вписалося до минувшои суботы таке число ученикôвъ и учениць: до I клясы 37, до II кл. 38, до III кл. 46 а до IV кл. 13 хлопцѣвъ и 12 дѣвчатъ. Зразу можна було побоюватись, що заходами кôлькохъ несовѣстныхъ людей не впишесь достаточне число учениць до IV клясы и треба буде звинути ôддѣлъ для дѣвчатъ, але теперь показалося, що совѣстна праця нашихъ учителѣвъ пп. Врецьоны, Червѣньского и Заклиньского знайшла признанье у родичѣвъ дѣтей.

— **Новѝ уряды податковѝ.** Министерство скарбу порѣшило зъ днемъ 1 падолиста с. р. отворити новѝ уряды податковѝ въ слѣдуючихъ мѣсцевостяхъ: Сѣнява, Змигородъ, Щирець, Рыманôвъ, Бирча, Коростенко, Войничь, Йорданôвъ, Соколôвъ, Кшешовичѣ, Освѣцимъ и Тухôвъ.

— **Въ члены рускаго товариства педагогичного** вписалися п. Волод. Струтиньскiй зъ Сараєва и зложивъ 2 зр. 50 кр. — На институтъ товариства жертвовали: о. Щасный Салямонъ зъ Комарникъ 1 зр., о. Ник. Кмицикевичь зъ Добромѣрки 65 кр.

— **Бюро почтове информацiйне** має заложити у Львовѣ п. А Лярдемеръ, выслуженый контрольоръ почтовый. Въ бюрѣ тôмъ буде можна поинформуватись у всѣхъ справахъ почтовыхъ и одержати посредництво зъ властями почтовыми; такожь будуть тамъ выготовлятись всѣлякѝ поданя, рекурсы, петицiи и т. п., котрѝ теперь дуже часто не осягають цѣли за для незнаня приписôвъ почтовыхъ.

— **Епильоґъ руху выборчого въ лахôдноi Галичинѣ.** Передъ кôлькома тыжднями ставало кôлькохъ кандидатôвъ на посла до сойму зъ меншихъ посѣлостей зъ Ясла, Фришгака и Бжостка передъ зборомъ выборцѣвъ и кождый зъ нихъ розвивавъ свою програму. На лихо станьчикôвъ всѣмъ зôбранымъ найлѣпше подобалась програма Войтѣха Бехоньского, бурмистра зъ Горниць, котрого самѝ селяне поставили на кандидата. Треба було щось зарадити и старый грѣшникъ зъ пôдъ Вавелю „Czas“ помѣстивъ справозданье зъ сихъ зборôвъ, перекрутивши всѣ промовы п. Бехоньского и єго сторонникôвъ та закидаючи имъ индеферентизмъ, змаганя до соцiялизму и т. п. П. Бехоньскiй надôславъ спростованье, умотивоване ôдповѣдно и стверджене таки тыми, що були на тыхъ зборахъ, але „Czas“ єго не помѣстивъ. Справа прийшла дня 31 н. ст. серпня передъ судъ въ Краковѣ и коли редакторъ „Czas-у“ не ставився до росправы, судія узналъ справу за наглу и засудивъ редакцію „Czas-у“ на кару 100 зр. за непомѣщенье спростованя и наказавъ помѣстити спростованье пôдъ загрозою ôдтягненя зъ кавціи 200 зр. а тымъ самымъ и взверженя выдавництва газеты. Отъ такъ то котюзѣ по заслузѣ!

— **Курсъ педагогичный,** на котрôмъ могуть пôдготовлятися кандидатки заводу учительского до испыту зрѣлости, ôдкрыла при своємъ заведенiю жѣночôмъ 8-клясовôмъ п. Ю. Зелингеръ въ Тернополи. Можна сподѣватися, що околичнѝ священики и учителѣ, котрѝ бажали-бъ ôддати своихъ доньокъ до того заводу, покористуються тою нагодою. Условія приступнѝ. Близшихъ вѣдомостей удѣлює властителька заведеня. Рôвножь надѣємось, що Русинки схотять покористуватись тою нагодою, щобъ въ заведенiю, обсадженôмъ добôрными силами учительскими середныхъ школъ, побирати науку.

— **Характеристика смѣху.** Одинъ зъ нѣмецкихъ психологôвъ доказуе, що смѣхъ ôдповѣдає характерови чоловѣка. Пôсля єго погляду, люде, въ котрыхъ смѣху пробиваєся буква А, суть отвертѝ и честнѝ, лублять забаву а часомъ мають змѣнне успособленье. Смѣхъ, въ котрôмъ пробиваєсь Е, знаменуе чоловѣка флегматичного и мелянхолiйного; І чути въ смѣху дѣтей, осôбъ наивныхъ, услужныхъ, боязкихъ и нерѣшимыхъ; О означає ôдвагу, а У чути въ смѣху мизантропôвъ.

— **Помѣнялися за жѣнки.** Черновецка „Gaz. polska“ оповѣдає ось яку нригоду: Два палячѣ на двôрци зелѣзницѣ въ Чернôвцяхъ, женатѝ и маючѝ дѣти, помѣнялись за жѣнки. Олида давъ Медведскому свою Єлисавету, а Медведскiй Олидѣ свою Катерину. Кôлька мѣсяцѣвъ обѣ стороны були вдоволенѝ, ажь сими днями прийшла Єлисавета до полиціи зъ жалобою, що позиченый человѣкъ, Медведскiй, побиває єи а давный Олида, вдоволеный зъ новои своєи жѣнки Катерины, не хоче єи приняти. Полиція завôзвала обѣ стороны, щобы зґôдно ôдôбрали назадъ свои жѣнки.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Погорѣльцѣ въ Ляшкахъ гост., пов. мостиского, одержали ôдъ цѣсаря 300 зр. пôдпомоги. — Въ Нижневѣ погорѣвъ сими днями дôмъ рабина и часть бôжницѣ.

Наука, штука и литература.

— **„Якъ рôлю управляти, якъ сѣяти и якъ збирати?** Написавъ А. Барта.“ Пôдъ такимъ заголовкомъ выдало Товариство „Просвѣта“ книжочку ч. 108 въ загальнôмъ выдавництвѣ а 6 и 7 въ сегорôчнôмъ. Книжочка та має 75 сторôнъ и єсть цѣнным причинкомъ до популярнои науки господарства.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Президія ц. к. краєвои дирекціи скарбу именовала конципистôвъ скарбовыхъ: Юл. Драка, Кар. Тепфера, д-ра І. Скварчиньского, Ад. Мяновского, Іос. Ґляцля, Каликста Моравского, Ген. Добровольского и д-ра Сев. Звольского комисарями скарбовыми. въ IX кл. ранги. — Дѣйстнымъ учителемъ въ Ладанцяхъ именованый Мих. Головчакъ зъ Костенева а Софія Грущецка дѣйстною учителькою при 3 кл. школѣ въ Ходоровѣ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **На оплату шкôльну для бѣдныхъ ученикôвъ рускои паралельки въ Перемышли** надôслали зъ Тернополя: Д-ръ М. К. 2 зр., Ю. Гецѣвъ 1 зр. Ол. Барвѣньскiй 1 зр. зъ дрôбнои складки 3 зр. 15 кр. разомъ 7 зр. 15 кр.

Телеграмы „Дѣла“.

Снятынъ 3. вересня. О. Гаморакъ одержавъ 57, Мойса 75 голосôвъ; выбраный Мойса.

Рудки 3 серпня. О. Михайло Матковскiй одержавъ 48 голосôвъ гр., Лянцкороньскiй 74 и выбраный посломъ.

Вѣдень 3 вересня. Цариця выѣхала въ суботу до Ґмунденъ и переѣхала черезъ Вѣдень не задержаючись тамъ анѣ на хвилю. Въ Преровѣ стрѣтилась зъ архикн. Каролемъ Людвикомъ и эго женою.

Букарештъ 3 вересня. Приѣхала сюды королева Наталія и замешкала въ домѣ свого шурина кн. Ґики.

Римъ 3. вересня. Мѣсто ухвалило вже програму торжественного принятя цѣс. Вильгельма. „Riforma“ доказує, що правительство италiйске не ôдповѣсть на послѣдну ноту Ґоблета и справу массавску можна уважати за закôнчену.

Вѣдень 3. вересня. Всѣ товариства стрѣльцѣвъ нѣмецкихъ обходять тутъ торжество цѣсарского стрѣляня (Kaiserschiessen) величавымъ походомъ. Народъ товпиться масами.

Лондонъ 3 вересня. Въ цѣлôй Новôй Зеляндiи було 31 серпня сильне трясенье землѣ.

Гамбургъ 3 вересня. Приѣхавъ сюды п. Сѣменовичь въ справахъ рускои кольонiи въ Америцѣ.

Курсъ Львôвскій

зъ дня 3. л. вересня 1888.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 —	213 —
Зелѣз. Львôв.-Чернов. по 200 зр. а. в.	224 —	227 50
Банку гипот. гал. по 200 зр. а. в. .	275 —	279 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в. .	— —	216 —
Листы заставнѝ за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в	99 —	100 —
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	101 25	102 25
Банку краєвого 4½% а. в. льос. 51 л.	92 50	93 50
Товариства кредит. гал. 5% а. в. . .	101 —	102 —
Товариства кредит. гал. 4% а. в. . .	94 10	95 10
Товар. кред. гал. 5% а. в. льос. 37 л.	101 —	102 —
Товар. кред гал. 4% а. в. льос. 41½ л.	91 25	92 50
Товар. кред. гал. 4½% а в. льос. 52 л.	94 35	95 35
Листы довжнѝ за 100 зр.		
Гал Зав кред. сел. 3% а. в (давн. 6%) въ ликв.	— —	56 —
Гал. Зав. кред. сел. 2½% (давн. 5%) въ ликв	— —	48 —
Общ. роль. кред Завед. 6% льос. въ 15 л.	— —	— —
Облиги за 100 зр.		
Индемнизац. галицкѝ 5% м. к. . . .	103 —	104 —
Комунальнѝ Банку краєв. 5%, I емис.	99 50	101 —
Позички краєв. зъ 1873 по 5% а. в. .	— —	105 —
Позички краєв. зъ 1883 по 4½% а. в.	91 —	92 —
Льосы:		
Мѣста Кракова	20 50	22 50
Мѣста Станиславова	— —	34 —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскiй	5 82	5 92
Наполеондоръ	9 71	9 81
Пôвъимперiялъ	10 08	10 18
Рубель срѣбный	1 36	1 48
Рубель паперовый	1 21⅜	1 23¾
100 марокъ нѣмецкихъ	59 80	608 0

Конкурсъ.

Выдѣлъ Товариства „Руска Бурса“ въ Бережанахъ“ повѣдомляє симъ, що рѣшивъ на шкôльный рôкъ 1888|9 приняти додатково до бурсы кôлькохъ ученикôвъ гимназiяльныхъ за надплатою пôдъ слѣдуючими условiями:

1. Принятыми могуть бути лишь ученики 2 до 8 клясы.
2. Принимаєся лишь за оплатою ôдъ 10 до 13 зр. мѣсячно зъ горы.
3. Поданя письменнѝ внести належить на руки Вп. о. Соневицкого, катихита гиин. въ Бережанахъ, найдальше до 3. (15) вересня с. р.
4. До поданя належить залучити свѣдоцтво шкôльне зъ послѣдного пôвроку и свѣдоцтво моральности.
5. Родичѣ и опѣкуны принятися маючихъ ученикôвъ мають заявити максимальну квоту доплаты. Принимаєся доплата и въ натуралiяхъ, котра на грошѣ перечислена буде.
6. По рѣшеня належить зголоситись по 3 (15) вересня с. р. у настоятеля бурсы.

Ôдъ Выдѣлу „Рускои бурсы“ въ Бережанахъ 13 (25) серпня 1888.

Маріяцельскѝ каплѣ жолудковѝ

знаменито дѣлаючѝ у всѣхъ недугахъ жолудка.

Schutzmarke.

Незрôвнанѝ при браку апетиту, слабôмъ жолудку, воняючôмъ ôдыху, кваспôмъ ôдгиканю, здутю, кольцѣ, катарѣ жолудка, згазѣ, твореню ся пѣску и камѣньчикôвъ въ мѣхури, при надто великôй флегмѣ, жовтачцѣ, ôдкиненю и блюваню, болю головы (если походить зъ жолудка), корчахъ жолудка, задненю, перетяженю жолудка стравами и напоями, при хробакахъ, недугахъ селезѣнки, печѣнки и гемороидахъ. — Цѣна фляшочки разомъ зъ **приписомъ 40 кр., подвôйнои 70 кр.**

Головна высылка у аптикаря

КАРОЛЯ БРАДИ КРОМЕРИЖЬ (Kremsier) МОРАВА.

Маріяцельскѝ каплѣ жолудковѝ не суть нѣякимъ средствомъ потайнымъ. Складовѝ части поданѝ суть при кождôй фляшочцѣ въ **приписѣ.**

Правдивѝ можна купувати у всѣхъ аптикахъ.

2351 25—52

ОСТЕРЕЖЕНЬЕ! Правдивѝ Маріяцельскѝ каплѣ жолудковѝ рôзно фальшують и наслѣдують. — **На знакъ правдивости** мусить кожда фляшка бути завинена въ червоне запакованье, заосмотрене въ **повышу марку охоронну** и при кождôй фляшочцѣ на приписѣ мусить находитися, ще сей приписъ друкованый у Г. Гуска въ Кромерижу.

Правдивѝ можна купити: У ЛЬВОВѢ въ аптикахъ: Якова Байзера, Г. Блюменфельда, Петра Ґайльгофера, Кал. Крижановского, д-ра Петра Миколяша, Якова Пипеса, Жиг. Рукера, Кар. Склепиньского, І. Вевюрского, Арн. Раппапорта. — ВЪ БѢЛЗѢ у ап. Гросса. — ВЪ БОБРЦѢ у ап. Бальбины Мендлицкои. — ВЪ БРОДАХЪ у ап. Бронисл. Витославского, Мих. Кулики, Вильг. Ляндесберга. — ВЪ БЕРЕЖАНАХЪ у ап.: Ад. Дурета, Іос. В. Лобоса. — ВЪ БЛАЖОВѢ у ап. А. Бжеса. — ВЪ ВАРЯЖУ у ап. Венед. Кшивоблоцкого. — ВЪ ДОЛИНѢ у ап. С. М. Траупфельнера. — ВЪ ДРОГОБИЧИ у ап.: Айхмилера, П. Партикевича. — ВЪ ГЛИНЯНАХЪ у ап. А. Гельма. — ВЪ ЗОЛОЧЕВѢ у ап. Франца Петеша. — ВЪ КОПИЧИНЦЯХЪ у ап. Редера. — ВЪ МЕЛЬНИЦИ у ап. Кроковского. — ВЪ МОСТАХЪ ВЕЛИКИХЪ у ап. І. Жолиньского. — ВЪ НЕМИРОВѢ у аптикаря Предримирского. — ВЪ ПЕРЕМЫШЛЯНАХЪ у ап. Омел. Барановского. — ВЪ РАДЕХОВѢ у ап. Яськевича. — ВЪ РОЗВАДОВѢ у ап. Винк. Грабовского. — ВЪ РОЗДОЛѢ у ап. Людв. Мержвиньского. — ВЪ САМБОРѢ у ап.: І. Алексевича, К. Мареша. — ВЪ СКОЛЬМЪ у ап. С. А. Лецковского. — ВЪ СОКОЛОВѢ у ап. Андр. Данчака. — ВЪ СОКАЛИ у ап. Евг. Высочаньского. — ВЪ СТАРôМЪ МѢСТѢ у ап. Ад. Палеского. — ВЪ СТРЫЮ у ап.: Чальбазаніого, В. Комаровского. — ВЪ ТУРЦѢ у ап. Жиг. Козицкого. — ВЪ ТЕРНОПОЛИ: ап. Леона Фляйшманна и Фр. Ямругевича. — ВЪ УСТРИКАХЪ у ап. Альф. Яструбского.

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ

важный ôдъ 1 червня 1888.

(пôсля годинника львôвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курерскiй; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.

Надо́слане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручає 2460 200—?
росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и иншй фирмы поручанй.

Фабрика знарядо́въ ро́льничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довго́й поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 57 ?

На пе́ршо́мъ поверсѣ отвираєзъ комфортомъ ново-уряджену

КОМНАТУ

для „тѣснѣйшихъ товариствъ"

Реставрація и Торговля винъ
МАКСА ВІКСЛЯ

по́дъ ч. 5. улиця О́рменьска у Львовѣ

приймаючи о́дъ дня сего оголошеня замовленя на уряженье бенкето́въ, снѣдань, обѣдо́въ и вечери **по цѣнахъ найумѣренньйшихъ,** поручаючи за совѣстну и елегантну услугу, якъ також за знамените кухню и найдобрѣйшй напитки. 2572 2—6

ВАТРА,

литературный Збо́рникъ **Василя Лукича**, выданый коштомъ члено́въ рускаго касина въ Стрыю на дохо́дъ того-ж, вже появилась въ розпродажи. Цѣна 1 примѣрника, зъ пересылкою рекоменд. **1 зр. 50 кр.** Замовляти можна черезъ часопись рускй або во́дносячись впростъ до Выдѣлу касина.

Выро́бъ и продажа одежей литургичныхъ

Товариство христіяньске

зарегистроване зъ обмеженою порукою

въ Змигородѣ

продае свои выробы заосмотренй стампилiею Товариства и числомъ цѣнника а то фелоны капы, дальматики, хоругви зъ ***образами кло́бу маляръ́въ*** въ Краковѣ и проч. такожь всяке бѣлье цевковне то́лько по ***сталыхъ цѣнахъ*** черезъ свою Дирекцію въ дорозѣ замовлень и черезъ своихъ подорожуючихъ агенто́въ по́сля цѣнника находячого-ся въ ихъ рукахъ и заосмотреного стампилiею Товариства и о́дозвою Дирекціи въ цѣли забезпеченя передъ надъужитями иншихъ кущѣвъ а именно жидо́вскихъ, котрыхъ христіяньскй агенты зъ Змигорода по́дшиваються по́дъ фирму Товариства на шкоду такъ купуючихъ якъ и Товариства; — выконує всякй роботы ***гафто́въ церковныхъ*** по́дъ управою панѣ З. Тимачковскои, о́дзначеной за гафты на крако́вскй выставѣ.

Дирекція:
О. В. ВОЙТАЛИКЪ
директоръ.

2 71 1—?

10 децимальныхъ вагъ,

на 150—175 клг., поодиноко лише по 20 зр. разомъ зъ тягарками; **3 молотѣльнѣ ручнй и кераты,** поодиноко лише 112 зр.; **2 великй машины до краяня пашѣ,** за кожду лише по 65 зр.; **1 велика сѣчкарня** лише за 45 зр. и 1 середнои величины зъ двома розго́нными колесами лише за 30 зр.; **5 машинъ до краяня бурако́въ и бараболь,** поодиноко лише по 18 зр.; **1 вага до худобы,** на 1000 клг., зъ поручемъ, лише за 115 зр.; **1 вага помостова до сѣна,** на 4000 клг., лише за 360 зр.; все те зроблене въ звѣстныхъ фабрикахъ, єсть на продажъ поодиноко за-для замкненя торговлѣ, за надо́сланьемъ гото́вки або за послѣплатою у п. 2524 15—15

BUGANYI,

Вѣдень, III. Krieglergasse Nr. 11.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣтко́въ, бородавокъ и иншихъ подо́бныхъ наростей шко́рныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна фляшку 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO"

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручає Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2274 *Капсулокъ 80 кр.* 55—?

Найпоплатнѣйшй предметъ продажи для торговель зелѣзомъ, гальантерійныхъ и дро́бныхъ товаро́въ.

Безъ марки охоронней неправдива

Бельгійска
ЛЯМПА

Незро́внана сила свѣтла. Експльозія немо́жлива. Значно яснѣйша и дешевша якъ ґазъ.

Патентъ
Lempereur & Bernard

Зъ долины можна засвѣтити и загасити.

Фабрика
Josef Halbärth & Co.
въ Линцу н. Дунаемъ

2530 5—?
Сила свѣтла $1\frac{1}{2}$, 3, 5, 8 пол ґазу.
Нафты выйде 2, 3, 4, 6 кр. за год.

Письма признательнй и цѣнники даромъ и оплатно.
Марка охоронна „L. & B. Lampe belge."

Незро́внана, не дастьея перевысити.

ЮСИФА БАРЩИНЬСКОГО

Торговля шко́ръ, всѣлякихъ приборо́въ шевскихъ, також готовыхъ верхо́въ

въ Рынку по́дъ ч. 10 въ подво́рю
въ давно́мъ льокали
„Товарнства торговлѣ шко́ръ".

Складъ и робо́тня обуви мужескои дамскои и для дѣтей.

Матеріялъ добо́рный, старанне выконанье.

Склад ъ головный ул. Театральна ч. 3.
(черезъ 15 лѣтъ Рынокъ по́дъ ч. 13),
филія ул. Руска ч. 1.

2570 2—4 ***Цѣны яко́ найдоступнѣйшй.***

Замовленя зъ провинціи полагоджуєсь о́дворотною почтою.

Девять медалѣвъ заслуги, дипломъ признаня и дипломъ гоноровый

на всемирно́й выставѣ въ Антверпіи

за незро́внанй

Выробы косметичнй, Тоалетнй и Парфумерій.

Антилентилія. Нѣякій артикулъ тоалетовый не може остоятись що-до успѣху и доброты зъ Антилентилiею. Средство се о́держане зъ о́дсвѣжаючихъ субстанцій, усуває въ коротко́мъ часѣ веснянки, опаленя сонячнй, плямы печѣнковй, слѣды по ранахъ и т. д., надає лицю свѣжо́сть и нѣжно́сть. — Цѣна 2 зр.

Пилиптонъ волосю сивому и споловѣлому по ко́лькоразово́мъ ужитю привертае красну барву. Пилиптонъ не фарбуе, лише о́дмолоджуе волосье, котре по́дъ вплывомъ сего о́дличного средства о́дзыскуе первѣстну барву, мягко́сть и о́длыскъ. — Цѣна фляконy 1 зр. 50 кр.

Валентинъ найсильнѣйше выпаданье волося вздержуе, цибульки волосня взмо́цняе и до вытворюваня та поросту волося побуджае. Лисины покриваються краснымъ волосьемъ.—Цѣлый фляконъ 3 зр. По́въ фляконy 1 зр. 60кр

ПУДРЪ КНЯЖЙ

Знамените поводженье и покупъ сего пудру суть найлѣпшимъ доказомъ его незро́внаной доброты. — Пудръ княжй на всѣхъ выставахъ бувъ першимъ, а численй медалѣ заслуги, якими его о́дзначилн, найлѣпше его поручають. — Пудръ княжй не мѣстить жадныхъ металевыхъ примѣшокъ, єсть се найчистѣйша и найнѣжнѣйша мучка ростинна, приемно прилягае до лиця, надае красну, природну бѣло́сть и єсть неоцѣненымъ средствомъ до окрасы лиця.

Пуделко мале бѣлого пудру 60 кр., цѣле 1 зр., зъ лебедикомъ 1 зр. 50 кр Рожевый для бльондинокъ и кремовый для шатинокъ и брунетокъ, мале пуделко по 70 кр., бо́льше зр. 1 20 зъ пуделкомъ зр. 1 60.

Вода фіялкова. Усуває зъ лиця прищѣ, лишаѣ, угрики, попаданье и лущенье шко́ры, выгладжуе морщинки и долики о́сповй Лице о́дсвѣжуе, выбѣлюе и вынѣжнюе до тои степени, що яко средство тоалетово-гигіенично зо́стало о́дзначене медалемъ заслуги на выставѣ природничо-лѣкарско́й въ Краковѣ. Цѣна 1 зр.

Мыло косметичне. О́дзначаеся надзвычайною нѣжностею и вельми приемнымъ запахомъ, лаго́дно дѣлае на нашко́рокъ, запобѣгае попаданю рукъ и лица, дуже нѣжно очищуе шко́ру. — *Усуває веснянки и жовтобрунатнй плямы зъ лица* Цѣна 60 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул., Коперника ч. 3, Готель Европейскій, пляцъ Маріяцкій и улиця Галицка, ро́гъ Валовои ВЪ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20 и въ ЧЕРНО́ВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 18—?

УЧЕНИЦЬ приймае на станцію и харчь панѣ Констанція Старомѣйска. Поручаеся старанну родительску опѣку. Адреса: ул. Камѣньского (Краковске) ч. 6. II. поверхъ. 2—2

ПАНЬОЧКИ,

що ходять до науковыхъ заведень у Львовѣ можуть бути умѣщенй по́дъ дуже умѣренными условіями на станцію и харчь въ каменици ул. Городецка ч. 45 а ученицѣ можуть на желанье мати конверзацію въ языкахъ французско́мъ и нѣмецко́мъ и можуть такожь побирати науку музики. 2573 1—5

Замѣна прихода.

Хто зъ Вел. Отцѣвъ духовныхъ коломыйского, станиславо́вского або стрыйского По́дго́ря желавъбы замѣнятися за прихо́дъ на Подо́лю, положеный въ найкрасшо́й, пшенично́й почвѣ, зволить писемно удатись до по́дписаного для дальшихъ переговоро́въ. *Иларіонъ Курбасъ*, парохъ въ Ново́мъ селѣ коло Збаража, почта въ мѣсци. 2561 3—?

Старшй панночки

семинаристки, ученицѣ зъ высшихъ клясъ женьскихъ шко́лъ найдуть дуже дого́дне помешканье, харчь и опѣку за умѣренну цѣну въ дуже честно́мъ домѣ. — Близша вѣдомо́сть у панѣ Милевскои ул. Баторія ч. 24 II. поверхъ. 2—?

БРИ-

твы правдивй швайцарскй и англійскй, мыльнички, ремѣнцѣ и мармо́рки до остреня, мыла. пензлѣ и т. п. 2537

поручає найдешевше

магазинъ товаро́въ модныхъ, бѣля мужескаго, товаро́въ галянтерійныхъ, выробо́въ рукавичничихъ, парфумеріи и т. п.

БРАТО́ВЪ ЛЯНҐНЕРО́ВЪ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.
Цѣнникы на жаданье даромъ.

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ въ моихъ конкурентовъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжъ для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краевыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мо́й богатый складъ також: 2484 Вел. Духовеньству 25 ?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуютьея точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,
магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подро́бно
Львовъ, ул. Галицка ч. 8.
Заложеный 1848.

Порадникъ для крамниць

зъ пересылкою 20 кр.

Статутъ „Соколо́въ"

товариствъ сторожи огневои, выготовленый въ тако́мъ форматѣ, якъ подаеся до ц. к. намѣстництва, вразъ зъ поданьемъ и о́дповѣдными увагами въ 6 примѣрникахъ зъ пересылкою почтою 50 кр.

Выдавъ и высылае **Василь Нагорный у Львовѣ.** 50—

Одзначенй медалями заслуги на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ, також державнымъ медалемъ на послѣдно́й выставѣ краковско́й.

СРЕДСТВА ЛѢКАРСКЙ и ТОАЛЕТНЙ

ЮСИФА ТРАВЧИНЬСКОГО

антикаря „По́дъ Короною" въ Краковѣ.

Вино хинове и вино хинове зъ зелѣзомъ, поручень Тов. Лѣкаро́въ краковскихъ, выроблюванй зъ найлѣпшои коры хиновои, а одповѣдаючй всякимъ вымогамъ медицины, стали ся необходимй въ ординаціяхъ лѣкарскихъ. — Се средство взмо́цняе цѣлый организмъ, по́дпомагае травленье и апетитъ, неоцѣненымъ стаеся для реконвалесцентовъ по тифусѣ, запаленю легкихъ, дифтерiи, скарлатинѣ и т. п., въ катарахъ жолудка и кишокъ, въ сухотахъ, блѣдачцѣ, въ роздразненяхъ нервовыхъ, въ высиленю организму, въ опо́рныхъ фебрахъ. Для дѣтей слабовитыхъ єсть се одинокимъ средствомъ. Цѣна фляшки 2 зр., по́въ фляшки 1 зр. 20 кр.

Вино пепсинове, въ нестравности, браку апетиту и въ много иншихъ недугахъ жолудка. Ц. 1 зр. 50 кр.

Вино румбарбарове, въ недугахъ жолудка, печѣнки, жовтачцѣ, затканю и т. п. Цѣна 1 зр. 50 кр.

Розчинъ „Lerasa", маєнирофосфоранъ зелѣза и соды, котрый въ браку крови, блѣдачцѣ, роздразненяхъ нервовыхъ, ослабленю и винищеню цѣлого организму, признали найславнѣйшй лѣкарѣ за найсильнѣйше средство, бо робить кровь молодою и свѣжою. Цѣна 50 кр.

Бальсамъ здоровля, єсть се о́дличне средство домове въ недугахъ, що повстали зъ злого жолудка. Оказалось оно спасеннымъ въ катарѣ, болячъ и корчахъ жолудка, гемероидахъ, браку апетиту, згазѣ, затканяхъ, болячъ и заворотахъ головы. Цѣна фляшки 1 зр., по́въ фляшки. 50 кр. Численй свѣдоцтва суть доказомъ его успѣшности.

Впов. Пане! Для жены моеи, недужои на хроничный катаръ жолудка, бо́ль головы, омлѣло́сть, привезъ я Вашъ „Бальсамъ здоровля". Вже при зажитю першои половины фляшки жена моя почулась далеко сильнѣйшою и здоровшою, а нынѣ находиться вже въ найлѣпшо́мъ здоровлю.

Варшава д. 29 мая 1886 р. *Юлій Потоцкій.*

Сиропъ бальсамично-зеловый. Цѣна 75 кр. **Пастильки зеловй**. Цѣна 50 кр. Оба сй средства зложенй зъ вытягу́въ го́рскихъ зелъ, о́дличного смаку, о́ддаляють найопо́рнѣйшій кашель сухій и нервовый, давленье, коклюшь, плованье кровію, хрипку, духоту и флегму.

Зела карпатскй о́ддаляють довготревалый кашель, катаръ легкихъ, давленье въ горлѣ. Цѣна 40 кр.

Екстрактъ шпильковый єсть знаменитымъ средствомъ для недужихъ на легки и горло, астму, бракъ воздуха, бо розбрызканый брызкавкою въ воздусѣ наповняе комнату тревалою и здоровою вонею лѣсо́въ шпильковыхъ. Цѣна фляшки 1 зр. 50 кр. по́въ фляшки 75 кр. Брыскавка до того 1 зр. 20 кр.

Зела противревматичнй и противгостцевй, суть неоцѣненй для недужихъ на ревматизмъ, гостець, подагру, ломанье въ крижахъ, заразомъ чистячи кровь, привертають организмови здоровй соки. Лѣчать чудово золотуху застарѣлу такъ у дозрѣлыхъ якъ и у дѣтей. Цѣна 1 зр.

Смарованье бальсамично-зелове. Цѣна 1 зр. 50 кр. **Експелеринъ** Цѣна 30 кр., 60 кр. и 1 зр. 50 кр. Натираючи мѣсця недужй однымъ зъ тыхъ средствъ два разы на день, о́ддаляеся задавненй ревматизмы, гостець, ревматизмъ въ головѣ, такожь хвилевый паралижъ рукъ и но́гъ.

Бальсамъ на о́дмороженье. Средство неомильне. Цѣна 50 кр. **Верруцинъ,** нищить цѣлкомъ о́дтиски, бородавки и згрубѣлости шко́ры. Цѣна 50 кр. **Каплѣ чудесній** зъ кокаиною. По зажитю тыхъ капель устае навѣть найсильнѣйшій бо́ль зубо́въ. Цѣна 50 кр. **Вата** лагодяча бо́ль зубо́въ 15 кр. **Аллиль** до натиранья противъ мигрены, флюксіи и штриканю въ ушахъ и лици. Цѣна 1 зр.

Регенераторъ єсть незро́внанымъ средствомъ, бо привертаючи сивымъ и споловѣлымъ волосямъ первѣстну барву та взмо́цнюючи ихъ, надае незвыклу мягко́сть и полыскъ, до того нищить парлѣ и прищѣ. Передъ ужитьемъ не треба волося мити въ содѣ и мылѣ, але зросити волосье симъ плыномъ, а по 8—10 дняхъ одержать они первѣстну барву. Плынъ сей не плямить нѣ шко́ры нѣ бѣля, и черезъ се переходить всѣ доси знанй средства. Цѣна 3 зр. и 1 зр. 50 кр.

Пудеръ знаменито пристаючій до тѣла въ трехъ барвахъ, бѣлый, рожевый для бльондинокъ, кремовый для шатинокъ и брунетокъ. Цѣна коробки 30 и 50 кр., и 1 зр. — Пудеръ мого выробу о́дзначаеся деликатностею, знаменитымъ прилганьемъ до тѣла такъ дуже, що нѣхто не догадаесь пудру; не маєтакожь шко́дливыхъ складнико́въ, тому уживати его якъ найлѣпше поручаю.

Паста красоты. (Crême de beaute), о́ддаляе морщинки, веснянки, плямы печѣнковй, прыщѣ, червоно́сть носа, однымъ словомъ єсть се средство о́дмолоджуюче и надаюче лицю надзвычайну нѣжно́сть и свѣжо́сть. Цѣна 85 кр. **Кремъ глицериновый** надае тѣлу мягко́сть не допускаючи заразомъ, щобы руки и лице попадалися. Ц. 75 кр.

Вода до устъ. Цѣна 75 и 30 кр. **Паста до зубо́въ** Цѣна 50 и 25 кр. Не допускають порохнѣти и чорнѣти зуамъ, кровавити и ослаблятись ясламъ, а до мого нищать неприемну воню, котра выходить часто зъ устъ.

Ессенція мятова то́лько мого выробуе сть добра полокати рано и по обѣдѣ уста бо о́ддаляе немилу воню а заразомъ вскрѣпляе и о́дсвѣжае цѣле по́днебѣнье. Цѣна 50 кр.

Ессенція лопухова. Цѣна 50 кр. **Олѣй лопуховый.** Цѣна 80 кр., и **Ессенція танно-лопухова.** Цѣна 80 кр. не допускають выпаданя волося, творення парилѣвъ, грибко́въ и половѣти волосю.

Лиліопеза, о́дзначаесь незвыклымъ милымъ запахомъ. Выбѣлюе и вынѣжнюе шко́ру, лаго́дно дѣлае на нашко́рокъ и тому выро́внюе морщинки и долики по о́спѣ. Запобѣгае паданю лиця и рукъ, лущеню и пуканю шко́ры. Усуває прищѣ, лишаѣ, плямы, веснянки и т. д., хоронячи заразомъ о́дъ опаленя. Цѣна 75 кр.

Мыло зелове Надае лицю незвычайну бѣло́сть и нѣжно́сть. Цѣна 25 кр. **Мыло глицеринове плынне,** одиноке до захованя барвы лица до по́знои старости, удержуе ей безнастанно свѣжо и нѣжно и хоронить о́дъ опаленя, плямъ печѣнковыхъ и т. п. Ц. 60 кр. **Вода кольоньска,** власного выробу, мае загальне признанье. Цѣна 70, 35 и 2·50 кр. **Чудесный пластеръ краковскій** на всѣ задавненй раны и скалѣченя. Цѣна 40 кр. **Порошокъ** усуваючій моль, блощицѣ и иншй домовй насѣкомй. Цѣна 25 кр.

Аптика єсть заосмотрена у всѣ средства лѣчничй **найновѣйшои медицины,** кро́мъ того у всѣ выробы лѣчничй, косметичнй и перфумеріи зъ перворя́дныхъ фабрикъ французскихъ и нѣмецкихъ. Складъ водъ минеральныхъ, приладо́въ хирургичныхъ и средствъ гомеопатичныхъ.

2287 16—24 **Цѣнники и брошурки даромъ и оплатно.**

2549 8—10

При закупнѣ товаро́въ просимо поклыкуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одѣвчальный редакторъ **Кирило Какникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка по́дъ зар. К. Беднарского.

Ч. 186. Львôвъ, Второкъ 23 серпня (4 вересня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. Надôсланe по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта — Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Д-ръ Ригеръ скликавъ именемъ ческого клюбу на день 14 вересня велике вѣче всѣхъ чéскихъ послôвъ старо-ческой партiи, такъ послôвъ до рады державной якъ и послôвъ сôймовыхъ. Послы тй мають запрошенымъ репрезентантамъ всѣхъ автономичныхъ урядôвъ и товариствъ здати справу зъ дѣяльности представителѣвъ народу въ напрямѣ правно-державнôмъ и народнôмъ. Зъ сего завôзваня видко, що старо-Чехи хотять ратувати ситуацію и бояться вже на добре, щобы имъ молодо-Чехи не усунули грунтъ пôдъ ногами.

Зъ Пешту доносять, що гр. Кальноки завôзавъ угорске правительство, щобы оно предложило свои внесеня въ справѣ ôдновленя торговельнои угоды зъ Румунiею. Правительство угорске постановило однакожь не робити Румунiи нѣякихъ уступокъ що-до худобы и збôжа.

——

Зъ Константинополя доносять, що Порта одержала вже ôдъ правительствъ Австро-Угорщины, Нѣмеччины и Франціи ôдповѣдь на окружникъ, въ котрôмъ запротестовано противъ окупаціи Массавы и знесеня капитуляцій. Гр. Кальноки заявивъ, що Австро-Угорщина не маѣ въ Массавѣ нѣякихъ интересôвъ, а будучи въ дружбѣ зъ Италiею, не маѣ нѣчого противъ того, щобы австрiйскй горожане стояли пôдъ юрисдикцiею италiйскихъ властей. Кн. Бисмаркъ ôдповѣвъ, що Нѣмеччина не може въ нѣчôмъ спиняти поступованя Италiи не розслѣдивши справы зъ правного становища. Ôдповѣди нѣмецкого канцлера и австрiйского министерства дѣлъ заграничныхъ суть написанй въ тонѣ, зъ котрого выходить, що они не бажають собѣ, щобы Туреччина ще разъ тои справы тыкала. Гобльe заявивъ, що Франція годиться зовсѣмъ на замѣты Туреччины, высказанй въ окружнику. Зъ Лондону, Петербурга и Риму, нема ще ôдповѣди.

——

Въ розмовѣ зъ кореспондентомъ вѣденьскон „Corr. de l'Est“ сказавъ Булянже: Я не вѣрю въ вôйну бодай не въ близьку, а що-до мене, то зроблю все, що буде можна, щобы забезпечити мôй край ôдъ неи. Ôдтакъ сказавъ ôнъ: Давнѣйше кричали люде: Булянже то вôйна! а теперь пôвъурядовй газеты нѣмецкй пишуть, що коли Булянже прийде до власти, то мы певно зъ нимъ порозумѣемось. Єсть то интрига опортунистôвъ, котрй въ тôй цѣли ужили амбасадора Гербетта и єго ôдносинъ зъ кн. Бисмаркомъ; нѣкого то однакожь не отуманить, иду просто до цѣли и на всякій случай дôйду до неи. Тогдѣ не стануся причиною вôйны, бо занадто люблю свôй край, щобы єго попыхати до вôйны; але окликомъ моимъ буде завсѣгды: „все для Франціи и Франція для Французôвъ“. Дальше розводився Булянже о Криспимъ и казавъ, що єго политика не маѣ въ Италiи пôдставы, що численнй дôстаѣ зъ-ôдтамъ письма, въ котрыхъ пишуть єму: „що наколи Италія, щобы приступити до тридержавного союза, взяла на себе тяжкій обовязокъ супротивъ Австрiи и Нѣмеччины, то въ замѣну за то оба цѣсарства задержали супротивъ Италiи здержаливôсть. На послѣдокъ розумѣемо, що служимо за орудіе нѣмецкои ненависти, за помочею котрои нѣчого не выскаѣмо а богато можемо стратити.“

Въ справѣ арештованя въ Ницци нѣмецкого офицыря Гогенбурга доносить агентія Гаваса такъ: Кажуть, що Гогенбургъ выславъ бувъ дня 10. серпня за посередництвомъ однои особы, проживаючои въ Парижи, порôвнуюче справозданье о маневрахъ въ альпейскихъ горахъ по сторонѣ французскôй и италiйскôй, передъ тымъ однакожь авизувавъ ту важну посылку листовно. Урядники канцелярiи безпечности сконфискували той листъ и выдано приказъ арештувати Гогенбурга, въ хвили коли ôнъ буде надавати заповѣджене справозданье. Урядникамъ наказано розпочати слѣдство, щобы дôйти, якою дорогою ходивъ Гогенбургъ черезъ Альпы. Въ той способ буде можна дôйти, якимъ способомъ арештованый роздобувъ патронъ зъ карабину Лебеля, о котрôмъ каже, що єго знайшовъ.

——

„Pol. Corr.“ довѣдуесь зъ достовѣрного жерела, що вѣсть, будьто-бы въ Сербiи настала криза кабинету, котрои жереломъ мало бути то, що президентъ кабинету Христичъ обстававъ противъ волѣ короля зъ тымъ, щобы королева Наталія ставала особисто передъ консисторiею, єсть безпôдставна. Пôсля законныхъ постановъ — каже згадана газета — король и члены королевскои родины не можуть ставати особисто передъ судомъ, але мусять делегувати своихъ заступникôвъ. Въ наслѣдокъ бажаня короля, котрый постановивъ доставити до своєи жалобы новыхъ доказôвъ, ôдрочилася консисторія ажь до 1 грудня с. р. Сербска газета урядова оголосила розпорядженье министерства, пôсля котрого день именинъ и уродинъ королевои не маѣся торжественно святкувати.

——

Енергично ведене слѣдство въ справѣ недавно арештованого проводиря розбишацкои ватаги зъ-пôдъ Белловы, Савова, выказало — якъ доносять зъ Софiи до „Pol. Corr.“ — що ôнъ перебувавъ минувшого року въ Нишу въ товариствѣ якихъ 30 людей. Шефомъ сего товариства бувъ якiйсь Киссаровъ, котрый теперь перебуваѣ зъ кôлькома членами ватаги въ белловскихъ горахъ. Ôнъ мавъ завсѣгды достаточно грошей, котрй дôстававъ черезъ посередництво якогось бѣлградского агента и плативъ своихъ людей мѣсячно. Зъ початкомъ весны взявъ Киссаровъ зъ собою 16 людей, мѣжь тыми такожь и Савова и пôйшовъ зъ ними до Болгарiи въ тôй цѣли, щобы тамъ непокоити пограничнй села; коли однакожь побачивъ, що се не такъ легко, рѣшився пôйти въ белловскй горы и зъ-ôдтамъ вести розбишацкй напады, щобы роздобути собѣ грошей. По дорозѣ межи Терномъ а Радомиромъ стрѣтилась єго ватага зъ ôддѣломъ жандармерiи. Прийшло до бôйки, въ котрôй ранено двохъ розбишакôвъ а мѣжь тыми и Савова. Мимо того добилась ватага ажь до гôръ Рило, зъ-ôдки пôйшла въ белловскій округъ. Дальша єи дѣяльнôсть звѣстна. Савова арештовано въ хвили, коли ôнъ хотѣвъ ôдвѣдати двохъ Россiянъ, що мають шинокъ недалеко ôдъ воєнного табору коло Софiи. Оба тй Россiяне якъ и Россiяннинъ вôзникъ, що возивъ туды Савова, кажуть, що они не знають нѣчого про дѣяльнôсть Савова. Полиція арештувала кôлькохъ людей, котрыхъ пôдозрѣваѣ, що они стояли въ звязи зъ Савовомъ. Крôмъ того мали болгарскй власти зловити недалеко ôдъ Карлова ще одного члена тетевеньскои ватаги, въ котрои 12 недавно тому повѣшено въ Тетевенѣ.

Та сама газета подаѣ такожь кôлька характеристичныхъ чертъ зъ розговору розбишакôвъ зъ зловленымъ ними недавно фотографомъ Карастояновомъ, котрыми они хотять надати собѣ значенье политичне. Они ôдобрали Карастоянову годинникъ и при тôй нагодѣ сказали до него: „Такъ, то вы не хочете Россiи, що?“ Дальше сказали они єму, що хотять конче зловити якого министра, особливо хотѣли-бы дôстати въ свои руки Стамболова, а за него зажадали-бы 100.000 турецкихъ фунтôвъ окупу. „Мимо того — сказали они — мы бы зняли Стамболову голову зъ плечей скоро-бъ лишь дôстали окупъ. „Дальше розказували они, що носились зъ гадкою зловити самого князя Фердинанда и що той плянъ бувъ-бы имъ навѣть удався тогдѣ, коли князь ѣхавъ до монастиря Рило, наколи-бъ лишь членъ ихъ ватаги бувъ завчасу станувъ на своѣмъ мѣсци. „Мы бы були — казали розбишаки — не вдѣяли нѣякого лиха князеви, бо инакше Австрія могла-бы була окупувати Болгарію, а того мы не хотѣли.“ Они розпытувались такожь Карастоянова о политичну ситуацію въ Болгарiи и о єго мнѣньe о становищи кн. Фердинанда. Напослѣдокъ сказали они, що наколи-бъ правительство дало имъ амнестiю, то они радй взялись-бы до мирнои працѣ. Въ противнôмъ случаю розбишацтво прибере зъ слѣдуючою весною великй розмѣры и настануть напады навѣть и на бôльшй мѣста.

Выборы покôнченй

въ некористь рускихъ кандидатôвъ. Наше недовѣрiе въ успѣхъ ихъ, высказане въ вчерашнôмъ числѣ „Дѣла“, оправдалось. Сила, интрига, ложь, пôдкупство и шовинизмъ ôднесли блескучу побѣду. Показалось, що оба факторы головнй, зъ якими прийшлось боротися рускимъ кандидатамъ, маютъ ще своѣ велике значенье на Руси и що не такъ легко и на будуче можна буде зъ тыми двома звѣстными силами упоратись. Не хочемо побѣжно судити о акцiи выборчôй напередъ, не хочемо судити, хто изъ стороны рускои провинився, що въ рускихъ повѣтахъ побѣдили не свои кандидаты. Выжидаемо датъ и поясненъ ôдъ нашихъ кореспондентôвъ мѣсцевыхъ. Поки-що можемо однакожь вже сконстатувати, що система, яка у насъ ôдъ кôлькохъ лѣтъ практикуеся зъ оскорбою правъ рускаго народу а форитованьемъ кандидатôвъ комитету центрального польскаго, — що та система, осталась въ повнôй силѣ и при послѣдныхъ выборахъ въ Снятинѣ и Рудкахъ. Рускихъ послôвъ сôймови галицкому не треба. Русь галицка маѣ и на дальше остатись безъ голосу и силы въ краєвôмъ парляментѣ. И зъ тою гадкою треба нинѣ кождому Русинови помиритись и зрозумѣти, що ôнъ въ власнôй хатѣ не маѣ своихъ правъ и мусить пôдлягчи силѣ надѣленого зъ горы привилеями комитету польского. Чи робота та принесе хочь-бы найменшій хосенъ соймови, краю и державѣ, о тôмъ най судять керманичѣ выборôвъ. Мы знаѣмо лишь то, що вся галицка Русь ôдчуе дуже прикро найновѣйшій фактъ оскорбленя своихъ правъ, а антагонизмъ національный — скрѣпиться. Елементы, зъ котрыми судилось намъ боротись ôдъ вѣкôвъ, остались вѣрнй давнôй традицiи и чимъ ихъ и на дальше належить уважати, о тôмъ знаѣ всякій патрiотъ рускій.

Важне рѣшенье о обчисленю конгруы.

Трибуналъ администраційный выдавъ пôдъ датою 21 червня с. р. великои ваги рѣшенье заявляючи, що новый ключь до обчислюваня конгруы єсть противзаконный и знѣсъ длятого дотычне рѣшенье министерства. Позаякъ министеръ вѣроисповѣдань и просвѣты ôдповѣдаючи свого часу въ палатѣ послôвъ заявивъ выразно, що ôнъ що-до ключа обчислюваня конгруы буде держатися рѣшеня трибуналу администраційного, то нема сумнѣву, що дотеперѣшнй дотычнй розпорядженя въ справахъ конгруы будуть поправлятися пôсля розпорядженя трибуналу администраційного и взагалѣ въ будучности буде поступатися лишь пôсля сего розпорядженя. Хочь симъ отже не сповняються ще всѣ справедливй бажаня душпастирского клира, то прецѣ осягнеся бодай то, що рада державна хотѣла надати душпастирямъ. Въ слѣдуючôмъ подаѣмо отже згадане повыше рѣшенье трибуналу администраційного.

Новый законъ о конгруи означаѣ высоту доходôвъ душпастирского клира въ той способ, що доходы мѣсцевй мають о стôлько доповнятися зъ фонду религійного, щобы осягнулася высота новопоставленого доходу. Дальше постановляе законъ о конгруи, що то доповненье платнѣ самостôйныхъ душпастирôвъ пôдчасъ переходового року 1887 маѣ наступити до половины а ôдъ 1888 р. вповнѣ. Бувъ отже загальный поглядъ, що — позаякъ нова конгруа маѣ складатися зъ сумы мѣсцевыхъ доходôвъ и приходячого до того доповненя, — такожь и на ôдворотъ доповненье мусить рôвнятися новôй конгруи зменшенôй о доходъ мѣсцевый, що отже зъ того выходить, що полѣпшенье, котре въ переходовôмъ роцѣ 1887. маѣся душпастирямъ надати — яко половина доповненя — мусить рôвнатися черезъ два подѣленôй рôзници новои конгруы зменшенои о доходы мѣсцевй.

И дѣйстно черезъ якiйсь часъ обчислювано въ министерствѣ вѣроисповѣдань и просвѣты въ той способ доповненье, припадаюче за переходовый рôкъ 1887. Пôзнѣйше, здаесь, налякалися тамъ великихъ выдаткôвъ финансовыхъ и выдумали „славный ключь до обчислювания“, котрый выкликавъ немале здивованье. „Ключь“ той опирався на тôмъ, що сказано: Сума маюча доплачуватися за переходовый рôкъ маѣ обчислятися въ слѣдуючій способ: Ôдъ новои конгруы ôднимаеся стару и дѣлиться рôзницю черезъ два. До добутои въ той способ квоты дочисляеся стару конгруу и ôднимаеся ôдтакъ ôдъ тои сумы дохôдъ мѣсцевый. Хто впавъ на таку гадку обчислювания, годѣ знати; то лишь певна, що священики выходили на тôмъ зле, а министерство робило добрй интересы. Дня 5 марта 1887 завôзвано ôдтакъ намѣстництва, щобы они зажадали ôдъ всѣхъ священикôвъ, котрымъ доповненье обчислено на давнѣйшій способ, дотычныхъ признань и обчисляли пôсля нового способу.

Дня 21 червня с. р. рѣшивъ отже трибуналъ администраційный о важности сего славного „ключа обчислювания“, бо священикъ зъ Родавнъ, о. Венцель Фишеръ внѣсъ противъ того жалобу. Предсѣдателемъ трибуналу бувъ гр. Белькреди а референтомъ президентъ сенату, бар. Лемаиръ; жалобу заступавъ д-ръ Викторъ Фуксъ, а министерство секретарь д-ръ Гие.

Трибуналъ администраційный знѣсъ рѣшенье министерства, именно новый ключь обчислюваня, бо орѣкъ, що законъ о конгруи не установивъ министерского способу обчисленя и давнѣйшои конгруы не увзгляднивъ, отже и вставлюванье єи въ ключь обчисленя єсть неоправданымъ. Теперь отже маютъ власти ту приятнôсть обчисляти все на ново пôсля давнои методы. Въ наслѣдокъ сего рѣшеня залагоджено теперь такожь користно жалобы священикôвъ Едварда Карабачека въ Кальксбургу и Джованніого въ Льостесо. (N.-W.-Blatt.)

Гадки по подорожи по пôвнôчнôй Болгарiи.

Софія, 16 ст. ст. серпня.

I.

Ôдъ трохъ майже лѣтъ богато пишеся и говорится о Болгарiи; выповѣдаються по рôзныхъ газетахъ та брошуркахъ рôзнй гадки о економичнôмъ, моральнôмъ, просвѣтнôмъ, а особливо о политичнôмъ положеню Болгарiи. А тiи гадки выповѣдаються звычайно такъ позитивно, якъ-бы ихъ голосителями були старожидôвскй пророки або римскій авгуры, коли тымчасомъ они выходять неразъ зъ устъ людей, знаючихъ ледви кôлька важнѣйшихъ назвъ изъ географiи Болгарiи.

Почавши ôдъ часу, коли до Болгарiи загостивъ нашь землякъ (зъ угорскои Руси) Юрій Венелинъ, богато другихъ чужихъ приходило въ Болгарію, зъ цѣлею, щобы чогось бôльше довѣдатися про сей сказочный край. Та всѣ тотй подорожники разъ що мусѣли боротися зъ нечуваными мѣсцевыми трудностями, а друге, що приходили до Болгарiи мало приготованй, не могли перевести свого предприняття и верталися часто або зъ нѣчимъ або зайшли на блудній дороги. Найщасливѣйшимъ пôдъ тымъ взглядомъ бувъ ще Константинъ Ѣречекъ, котрый вглянувъ глубоко въ мѣсцевй ôдношеня и народный духъ Болгаръ и тому все, що тôлько походить зъ єго пера, посѣдаѣ очевидно велику стôйнôсть. Треба однакъ зважити, що сей мужъ працювавъ довгій часъ на однôмъ поли середъ якъ найприхильнѣйшихъ для себе обставинъ, та ôдтакъ не выходивъ нѣколи зъ якогось зъ горы обрахованого заложеня, якъ ось нашь землякъ Юрій Венелинъ, котрый бувъ за проводомъ свого учителя Погодина, загорѣлымъ славяноФиломъ и все натягавъ до своєи идеи. Нагадавши про Венелина годиться тутъ сказати, що ôнъ бувъ якiйсь часъ студентомъ львôвского университету и слухавъ прелекцій читаныхъ профес. Яковомъ Головацкимъ. Пôзнѣйше удався до Россiи, де бувъ студентомъ московского университету, и тамъ познакомився зъ Погодиномъ. Була се идеальна и горяча натура, а що єму не хибувало таланту, то и єго студіи о Болгарахъ маютъ все таки велику вагу („Критическія изслѣдованія объ исторіи Болгаръ“ 1844; „Древніе и нынѣшніе Болгары“). По Ѣречку велике значенье маѣ безпречно Каницъ (Donau-Bulgarien und der Balkan). Зъ по-мѣжь другихъ ученыхъ и подорожныхъ, що займались въ якій небудь способ Болгарiею (примѣромъ такій Barth, що написавъ „Reise durch das Innere der europäischen Türkei“, Laveley въ рôзныхъ поменшихъ статьяхъ та выданяхъ и др.), рѣдко хто писавъ що небудь путнього, а то для высше сказаныхъ причинъ. А вже-жь численнй описы подорожей по Болгарiи до єи освобожденя належить дуже осторожно принимати до вѣдомости; суть они вправдѣ дуже часто майже таки одинокимъ жереломъ для исторiи Болгаръ, но ихъ вартôсть єсть взглядна и то ще головно тому, що они даютъ яке-таке выображенье *о мало знаныхъ въ исторiи часахъ*. Россiяне дали добрый початокъ до пôзнання Болгарiи выготовивши сейчасъ прекрасну географичну карту и давши початокъ до загранично-торговельнои статистики Въ року 1880 сформовалось на взорець другихъ державъ „софийско статистическо бюро“ зъ досыть поважнымъ персоналемъ, но за короткій часъ показалось, що управителямъ того бюра належало-бы ще самымъ учитись, а не братися ôдъ-разу до такъ трудного а важного дѣла. Тожь и у всѣхъ публикаціяхъ того бюра находимо ôдъразу такй путаницѣ, котрй насъ поучають о недостатку методы и рутины у ихъ авторôвъ.

Снхъ кôлька слôвъ треба було сказати, щобъ показати, що не такъ легко приходиться писати або высказувати якусь гадку о Болгарiи. Тутъ зависить богато ôдъ самыхъ Болгаръ, котрй, дôставши политичну свободу, можуть ôдъ тогды самй выучувати свôй край, а то имъ далеко лекше, якъ чужинцямъ.

Про Болгарію можна було неразъ почути зъ рôзныхъ бокôвъ погляды и категоричнй твердженя въ родѣ примѣромъ такихъ: Болгарія богата, Болгарія плодовита, болгарска интелигенція патрiотична, або: коли то а то станеся, то Болгарія пропаде на вѣки вѣкôвъ, бо въ Болгарiи ôдносины такй а такй. Почуемо такожь высказы, що у болгарскихъ селянъ повнй горнята „жовтицъ“ (дукатôвъ) закопанй десь глубоко въ земли, но нѣхто майже не буде мôгъ вказати бодай на одного чоловѣка, у котрого були-бы такй „жовтицѣ“. Нема сумнѣву, що мѣжь всѣмъ тымъ говореньемъ найдесь де що й правды, но богато буде такого, о чѣмъ можна-бъ сказати по турецки: *бошъ лафъ* (пусте говоренье)!

Маючи сего лѣта дещо вôльного часу, пустився я въ дорогу по пôвнôчнôй Болгарiи въ рôзныхъ напрямахъ. На широкôй просторони появлялись зъ рѣдка села и мѣсточка. Вся Болгарія въ головнôй части се край гористый гейбы Швайцарія, мимо того землѣ тутъ доволѣ и великй єи обшары будуть ще довго лежати облогомъ. Землю обробляють тутъ въ зовсѣмъ простый способ, божь она бôльше не потребуе: разъ зъ легенька зъорати єи деревлянымъ плужкомъ а она выдасть плоды якъ бы наша земля подôльска. Важною єсть такожь и та обставина, що тутъ нема двôрскихъ обшарôвъ: вся земля належить або до селянъ або єсть власностею правительства, котре по можности ôдпродуе єи селянамъ.

Клiматъ въ бôльшôй части умѣреный и здоровый. Селяне занимаються головно рôльництвомъ; въ деякихъ округахъ плекають красний овочѣ, котрî вывозяться за границю. Майже кождe село занимаєсь огородництвомъ, а зъ тырновского округа выходять деякî огородники за границю шукати занятій. Важнымъ занятьемъ єсть шовкôвництво: шовковî коконы (бубы) выводяться майже въ кождôмъ домѣ переважно для власнои потребы, рѣдко на продажь. Пчôльництвомъ занимаються тôлько деякî околицѣ. Ремѣсло и индустрія стоять дуже низько, мимо того импортъ до Болгаріи не може бути значный, бо всякій господарь робить собѣ майже все самъ, якъ меблѣ, посудину, одѣнье и т. д. Значный дохôдъ поббчь рôльництва приносить жителямъ винарство. Въ цѣлôй Болгаріи выроблюєсь рôчно пересѣчно около 300 милiонôвъ окъ вина, котре въ рôзныхъ околицяхъ єсть рôзного сорта. Въ наддунайскихъ н. пр. околицяхъ єсть вино дуже добре и дешеве (око коштує 10, 15 кр.). Порôвнавши отже нашого хлѣбороба зъ хлѣборобомъ болгарскимъ прийдеся намъ высказатись въ користь послѣдного. У Болгарина дома всего доволѣ: хлѣба, вина, одѣня и др. рѣчей, коли у нашого рôльника и голодно и холодно. А що найбôльше дає Болгаринови перевагу надъ Русиномъ, то его тверезôсть и ощаднôсть. Болгары пють кôлько лишь потреба до здоровля и не позволяють собѣ нѣякихъ бôльшихъ выдаткôвъ; они вѣчно дбають о свое завтра, не такъ якъ Русинъ, вдоволеный коли має нинѣ а о завтру каже „якъ Богъ дасть“! Що бôльше: Болгаринъ єсть хитрый и оборотный въ рôзныхъ спекуляцiяхъ. Его хитрôсть знана дуже добре пробуваючимъ тутъ чужинцямъ, котрî за то кленуть, що не можуть на нѣмъ робити добрыхъ интересôвъ. Ощаднôсть и хитрôсть дадуться до певнои степени пояснити тымъ, що довгî лѣта треба було крытися зô своимъ маєткомъ передъ Туркамн. Виправдѣ турецкій рядъ заказувавъ на письмѣ наносити кривду Болгарамъ, но се бѣда, що тî приказы на дѣлѣ були безъ значеня; впрочѣмъ самъ рядъ помагавъ неразъ посередно грабити болгарске населенье. По цѣлôй Болгаріи пороблено черкескî та зъ другои дичѣ зложенî колонiи, котрî постôйно обдирали болгарскихъ селянъ зъ ихъ майна та вынищували край. Болгаринъ идучи до мѣста на базаръ, мусѣвъ омынати простî дороги, щобы черкескî гайдуки не загородили ёму дороги, та не забрали того, що ôнъ нѣсъ на продажь.

Се було-бы о Болгаріи и Болгарахъ взагалѣ. Другимъ разомъ розглянемся спецiяльно, якъ живуть болгарскî селяне, мѣщане, ремѣсники, купцѣ и интелигенція, яка у нихъ просвѣта и культура та якî политичнî и соцiяльнî погляды. Се дуже важнî пытаня хотячи пôзнати добре болгарскій нарôдъ и щобы можна политичнî выпадки въ Болгаріи якотако належито зрозумѣти.

Драганъ.

НОВИНКИ.

— **До рускои паралельки въ Перемышли** вписалося до вчера 53 ученикôвъ. Число видне! Ще якій десятокъ ученикôвъ а руска паралелька дочекалась бы ще своеи паралельки.

— **Въ архикатедральнôй церкви св. Юра** у Львовѣ ôдбулося сеи недѣлѣ торжество дорученя о. крилошану Величкови дипльому папского и ôдзнакъ. О. Величко одержавъ достоинство и титулъ: „Senator Romanus et Praelatus domesticus Suae Sanctitatis“. По торжествѣ выгôлосивъ Впреосв. мятрополитъ Сильвестеръ довшу промову.

— **Про подорожь п. В. Сѣменовича**, зъ Америки до Европы, такъ пише ч. 9 „Америки“: Въ середу дня 15 серпня о год. 7-мôй выѣхавъ зъ Филядельфiи до старого краю п. Сѣменовичь, котрого выславъ о. Воляньскій до Впреосв. митрополита Сильвестра зъ просьбою о священикôвъ для Америки. Єще ôдъ смерти о. Ляховича дався чути великій бракъ священикôвъ, бо Русины въ рôзныхъ мѣсцевостяхъ що-разъ бôльше зачинають дбати о свою вѣру. Черезъ те не лише о. Воляньскій мусить часто працювати надъ силы, але кромѣ того занедбуеся ще много справъ церковныхъ. Приѣздъ священикôвъ здаєсь спôзнився для того, що ôдношеня тутешнî за мало знанî священикамъ зъ старого краю и длятого задачею п. Сѣменовича єсть пояснити правдивый станъ нашои церкви въ Америцѣ и усунути трудности, якî стояли-бы на перешкодѣ приѣздови священикôвъ, такъ що можемо теперь на певно сподѣватися, що головна потреба нашихъ церквей и народу полагодиться. Кромѣ тои справы має п. Сѣменовичь такожь спровадити дяка до церкви въ Шенандорѣ и кôлькохъ людей до стору (торговлѣ).

— **Якъ фабрикуються „привѣтственныи телеграмы“?** Зъ провинціи надôслали намъ ось яку вѣстку: Канцелярія „Общества им. Качковского“ порозсылала кореспонденційнî карты слѣдуючого змѣсту: „Львовъ 1888. Высокопр. Отче! Въ день генер. Собранія членовъ Общества им. Качковского с. є 6/9 н. ст. т. года въ г. Дрогобичѣ празднуємъ также торжественно дорогую для св. Руси память „900 лѣтіе Крещенія Руси“. Въ слѣдтвіе того покорнѣйше просимъ: Ваше Высокопрепод. изволять милостивѣйше почтити въ тотъ день с. є. 6 (н. ст.) сентября т. г. Собраніе Качковского въ Дрогобичѣ привѣтственною телеграмою. Съ глубокимъ почтеніемъ канцелярія Общества. С. А. Дуда. в. р.“

— **Sic transit!** Раду мѣску въ Дрогобычи розвязано дня 1 н. ст. вересня. Правительственный комисарь, вызначеный до завѣдуваня справъ мѣскихъ, и. Іосифъ Арвай, секретарь намѣстництва, приѣхавъ до Дрогобича дня 30 серпня, представився въ староствѣ и поручивъ бурмистрови скликати раду мѣску на день 1 вересня. Рада зôйшлась и актъ розвязаня ôдчитано єи. Ôдтакъ сказавъ бурмистръ выплатити собѣ платню ще за мѣсяць вересень въ квотѣ 150 зр. и все скôнчилось.

— **Злочиньство въ Кукизовѣ.** Увязненî п-ѣ Марія Стшелецка и єи сынъ Александеръ зробили ôдкликъ ôдъ ухвалы судiи слѣдчого и тому ôдбулось вчера засѣданье палаты раднои львôвского суду карного. Сесія тревала цѣлый день, до год. 8-мои вечеромъ а брали участь въ нѣй президентъ п. Погляесъ, совѣтники пп. Бавхъ и Нитарскій та прокураторъ п. Гiртлеръ. Палата радна затвердила ухвалу судiи слѣдчого п. Ковнацкого, зарядджуючу слѣдство въ напрямѣ злочиньства намѣреного розбишацкого убійства. Такожь ôдмовлено прошеню увязненыхъ, щобы ихъ выпущено зъ слѣдчои вязницѣ. Справа перейде ще передъ апеляцію. На часъ слѣдства дорадникомъ правнымъ увязненыхъ єсть д-ръ Роиньскій.

— **Повѣнь.** Чехи и Мораву навѣстила вчера страшна повѣнь Всѣ рѣки значно вôзбрали и позаливали мѣста: Будiєвичѣ (Budweis) и Опаву. Зъ Будiєвичь такъ доносять о сѣй повени. Въ недѣлю въ ночи обôрвалася хмара и рѣка Мальта вылила на передмѣстяхъ. По полудни въ понедѣлокъ вôзбрала ще и Велтава а вода дôйшла до мѣста, заляла майданъ королевскій и цѣлî Будiєвичѣ станули пôдъ водою. Вечеромъ вже лише на човнахъ можна було перебиратись до домôвъ. Сторожа огнева ратувала людей; вода пôдмулила много домôвъ, муры попукали, а по торговляхъ понищенî товары. Въ ночи прислав цѣсарь зъ Писеку на помôчь два баталiоны, войска и ôддѣлы понтоновî. Шкоду обчисляють на кôлька милiонôвъ зр.

— **Въ Мелнѣ**, пов. рогатиньского, доконавъ п. Мар. Ломницкій, професоръ IV. гимназіи львôвскои, цѣннî и незвычайнî розкопки. Пôдъ скалою, де вырубовано млыньскî каменѣ, въ пѣску дилювяльнôмъ знайшовъ п. Ломницкій добре захованî кôстяки зъ пяти медведѣвъ печерныхъ и зубы гіены печернои живучои въ тôмъ самôмъ часѣ. Вже передъ 8 роками знайшовъ бувъ п. Ломницкій деякî кости звѣрôвъ переднотопныхъ и зложивъ ихъ въ музею Дѣдушицкихъ. Въ Мелнѣ при добуваню камѣня находили робôтники богато костей звѣрячихъ, але уважаючи ихъ за кôстяки велитôвъ назадъ засыпували. Кости медведя печерного, якî знайшовъ п. Ломницкій, суть майже вдвоє бôльшî, якъ медведя, котрый живе теперь.

— **Ôдповѣдь д-ра Мореля Мекенція** на закиды нѣмецкихъ лѣкарѣвъ має появитись въ половинѣ слѣдуючого мѣсяця. Одинокимъ накладчикомъ сеи брошуры въ нѣмецкôмъ языцѣ єсть книгарска фирма Spaarmann въ Oberhausen надъ Реномъ. Цѣна сеи брошуры, обнимаючои 250 сторôнъ, дуже мала, кошувати-ме она $1^1/_2$ марки. Заголовокъ єи буде: „Фридрихъ великодушный и єго лѣкарѣ“. Часть перша заключати буде: оправданье англійского лѣкаря зъ лѣченя цѣсаря, докладный начеркъ цѣлоденного житя цѣсаря пôдчасъ недуги, характеристика Фридриха а вкôнци facsimile деякихъ заряджень цѣсарскихъ. Часть друга буде полемика зъ ореченями нѣмецкихъ лѣкарѣвъ и ôдпертье особистыхъ закидôвъ. Въ части третôй буде лѣкарскій поглядъ на лѣченье недугъ гортанки и статистичнî данî зъ операцiй при такихъ недугахъ. Выданье англійске и нѣмецке появиться рôвночасно въ 100.000 примѣрникахъ.

— **Неможливый проєктъ** появився передъ парудними въ вѣденьскихъ газетахъ, щобы въ честь цѣсаря выставити на шпили горы Ортлеръ обелискъ. Вицепрезидентъ австрійского клюбу туристôвъ, п. Юл. Майреръ такъ высказавъ о тôмъ проєктѣ. Ортлеръ покрытый снѣгомъ и ледомъ, тому не можна-бы на нѣмъ ставити обелиску; такожь и доставити обелискъ, пять метрôвъ высокій, на таку высоту въ практицѣ не було-бы можливымъ. Гарный и дуже льояльный цѣлый проєктъ, що жь коли не можна его выконати.

— **Закопанî милiоны.** Всѣ газеты, такъ россійскî и заграничнî, розповѣли про закопанî скарбы въ чернигôвскôй губерніи. Вже и почислили ихъ, мало бути понадъ 17 милiонôвъ. Теперь подавъ о тôмъ всѣмъ чернигôвскій губернаторъ до „Правит. Вѣстника“ спростованье. Власти перевели слѣдство и показалося, що говорять въ переказахъ про якîсь скарбы, але документôвъ на се нема нѣякихъ а самъ Левочко має признаки божевôльного.

— **Нове узброєнье австрійского вояка**, ôдповѣдне вымогамъ нового карабину, вже порѣшене. Зô взгляду, що конче треба було прибôльшити скôлькôсть патронôвъ зъ 70 на 100, мусѣли ôдповѣдно зменшити вагу иншого узброєня. И такъ знесено цѣлкомъ давнî кавчуковî капузы и пару черевикôвъ, котру треба було носити при торнистрѣ. Зъ уваги на то, що тî черевики мали служити до того, щобы воякъ мôгъ перезутися, коли перемокнуть ёму черевики на ногахъ а они пôдчасъ дощу майже завсѣгды такожь замакали и не приносили нѣякого хôсна, то теперь введено полотнянî легкî черевики. Торнистра лишиться теляча. Далеко важнѣйшою рѣчею єсть зарядженье, якъ має носитись торнистру. Давнѣйше давила торнистра страшенно рамена и грудь своимъ тягаремъ и не давала дыхати, теперь буде привязана торнистра до поясу и черезъ те весь тягаръ спадати буде на плечѣ а крôмъ того буде ще она опиратись о другу меншу торнистру, въ котрôй буде мѣститися 60 патронôвъ, коробка зъ консервами зъ мяса, приборы до чищеня и т. д. Плащь буде навиненый довкола бôльшои торнистры. Въ однôй хвили може воякъ ôдкинути бôльшу торнистру и плащь а полишити при собѣ меншу торнистру, въ котрôй буде мати амуниційо и харчь. Зъ переду при поясѣ будуть два „патронташѣ“, а въ нихъ по 20 патронôвъ. Такожь и начиня до вареня будуть меншî, а що и багнетъ при новôмъ карабины меншій, подôбный радше до короткого ножа, тому цѣле узброєньe буде важити 21 кильограмôвъ, коли давнѣйше важило 28·5 клгр. Взагалѣ клали велику вагу при тôмъ новôмъ узброєню на физичну выдержимôсть людского тѣла и о скôлько можна свобôдный рухъ.

— **Дрôбнî вѣсти.** Громада Солонка, пов. львôвского, одержала ôдъ цѣсаря 100 зр. пôдпомоги на будову школы. — На нинѣшнôмъ засѣданю рады мѣскои у Львовѣ будуть обговорювати справу польскихъ паралельокъ при школѣ Маркіяна Шашкевича. — Зъ Парижа доносять, що игуменъ Францисканôвъ выготовивъ пропамятне письмо до папы, въ котрôмъ допоминаєся беатификаціи дѣвицѣ орлеаньскои, Іоанны д' Аркъ. — Нинѣ ôдбуваєсь въ львôвскôмъ судѣ карнôмъ головна росправа противъ Курпеля при замкненыхъ дверехъ. Проводить росправѣ совѣтникъ Бавхъ, обжалуює заступникъ прокураторіи гр. Дѣдушицкій, а боронить д-ръ Ю. Попель. — Мешканцѣвъ въ Петербурзѣ пôсля спису зъ червня с. р. єсть 842.883 (мужчинъ 488. 990, женщинъ 353.893). Зъ порôвнаня зъ списами зъ минувшихъ лѣтъ показуєсь, що число мешканцѣвъ значно зменшаєся.

Вѣсти зъ Аєп. Львôвскои.

Митр. Ординарiятъ ôднѣсся до станиславôвского Ординарiяту въ справѣ именованя о. Євг. Проскурницкого священикомъ въ Америцѣ зô взгляду на порученье зъ Риму, щобы до Америки высылали безженныхъ або повдовѣлыхъ священикôвъ, а о. Проскурницкій яко женатый не ôдповѣдає симъ вымогамъ.

Митр. Консисторія затвердила введенье о. Як. Вацика за сотрудника въ Побужанахъ cum iure directionis; — вставилась до намѣстництва о ремунерацію для о. Ад. Витвицкого за завѣдуванье Стрѣлкова черезъ два мѣсяцѣ, червень и липень.

Намѣстництво признало титулъ стола для 28 укôнченыхъ богословôвъ, котрыхъ имена були наведенî въ однôмъ зъ послѣдныхъ чиселъ нашои часописи; — выасигновало платню 300 зр. на одинъ рôкъ для прив. сотрудника въ Кутахъ, о. Гр. Купчиньского при пароху о. Кар. Турчиньскôмъ.

Завôзваный до кан. институціи по 20 с. м. о. Ден. Свистунъ на Оплуцко.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Кипрiянъ Вербяньскій именованый дѣйстнымъ учителемъ въ Гутѣ полонецкôй.

Послѣднî вѣсти.

Вчерашне голосованье въ Снятинѣ скôнчилося о 3 год. зъ полудня; пресія зъ стороны органôвъ правительственныхъ була нечувана, а ще бôльше увихалися агенты п. Мойсы. Остаточно выбрано, якъ звѣстно, Мойсу 75 голосами на 132 голосуючихъ; о. Гаморакъ одержавъ 57 голосôвъ. — Въ Рудкахъ голосувало 122 выборцѣвъ; о. Матковскій одержавъ зъ того 48 голосôвъ а гр. Лянцкороньскій, котрого выбôръ переводивъ, якъ загально говорять, єго повномочникъ п. Ноель, одержавъ 74 голосы.

Въ Пильзнѣ на 107 голосуючихъ перейшовъ 55 голосами Чеславъ Лозинъскій, начальникъ суду повѣтового въ Дембицы противъ контркандидата Мидовича. Въ Ясльѣ выйшовъ станьчикôвскій кандидатъ Мицьельскій 114 голосами; Бехоньскій одержавъ 73 а Сцьешка 12 голосôвъ.

Результатъ выбору въ Станиславовѣ *де велася страшна агитація за Бѣлиньскимъ* доси намъ ще незвѣстный. Мабуть выйшовъ таки Бѣлиньскій, мимо що жидъ Пінелесъ зрѣкся кандидатуры въ користь нотаря Затея.

Телеграмы „Дѣла“.

Станиславôвъ 4. вересня. Бѣлиньскіій выбраный посломъ и одержавъ 250 голосôвъ, Затей 88.

Прага 4. вересня. Въ окрестности Каплиць, Страконица, Будиєвиць и вздовжь цѣлого доплыву Таѣ величезна повѣнь; комуникаціи всюды поперерывани а шкоду обчисляють вже теперь на кôлька *милiонôвъ*.

Берлинъ 4. вересня. Цѣсарь Вильгельмъ приѣде 1. жовтня до Монахіюмъ, 4. до Вѣдня а 10. до Риму. Гр. Сольмсъ и Шлецеръ перебувають тутъ, щобы уложити церемоніялъ гостины въ Римѣ.

Софія 4. серпня. Ризова, котрый почавъ выдавати опозиційный органъ „Македония“, арештовано за статью противъ кн. Фердинанда.

ПОДЯКА.

Складаємо сердечну подяку Впов. Панъ-Отцямъ, що дня 27 серпня с. р. ôддали послѣдню услугу нашому дорогому Батькови, о. Климентію Глѣбовицкому, парохови зъ Тюдева, а именно оо. крилошанинови и дек. Лѣсевичеви зъ Старыхъ Кутъ, совѣтникови консист. М. Колянкôвскому зъ Кутъ, крил. Стефановичеви зъ Кобакъ, Смалькови зъ Кобакъ, Бобикевичеви зъ Выжницѣ, Глиньскому зъ Рыбна, Бѣлоусови зъ Бѣлоберезки, Добрянскому зъ Соколôвки, каноникови Мошорѣ парохови обр. ôрменьского зъ Кутъ и Янцинґерови пар. обр. лат. зъ Выжницѣ — а Впр. оо. Лѣсевичеви и Колянкôвскому крôмъ того и за надгробне слово. Вамъ же дорогî сусѣды покôйного, паньство Воляньскій зъ Тюдева, за щире сочуство и помôчь, якои у Васъ покôйный старикъ довгî роки за житя дôзнававъ якъ неменше за тяжкій тыждневый трудъ, якій самоохотно взялисьте на себе, щобы вразъ зъ Всч. о. Колянкôвскимъ насъ у всѣмъ заступити — винний мы досмертну вдячнôсть. — Не менше дякуємо: Впов. п. д-ру Скоморовскому за оказану помôчь лѣкарску въ часѣ болѣзни помершого; Впов. паньству Лучакôвскимъ зъ Выжницѣ, п. Зарембѣ потареви зъ Кутъ, що зволили явитись на той сумный обрядъ. — Въ кôнци чч. брацтвамъ церковнымъ усѣхъ трехъ обрядôвъ зъ Кутъ якъ такожь брацтву и прихожанамъ мѣсцевымъ складаємо сердечне Спаси-Бôгъ!“.

Левъ и Северинъ Глѣбовицкî, сыны; *Иванъ Левицкій*, зять; *Катерина Кмицикевичъ и Ольга Левицка*, внуки; *Иванъ Кмицикевичъ*, правнукъ покôйного.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 201—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 58 - ?

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ

важный ôдъ 1 червня 1888.

(пôсля годинника львôвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курерскій; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.

Зъ Пôдволочискъ и Бродôвъ (на Пôдзамче): о год. 2·08 по полудни курерскій; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Белзця: о год. 5·53 по полудни мѣшаный.

Ôдходять зô Львова:

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мѣшаный; 2·28по полудни курерскій.

До Черновець: о год. 9·20 рано поспѣшный; 9·50 рано и 10.06 вечеромъ мѣшаный.

До Пôдволочискъ и Бродôвъ: (зъ Пôдзамча): о год 10·23 рано и 11·05 вечеромъ особовый; о год. 4·22 курерскій.

До Белзця: о год. 7·49 рано мѣшаный.

ПАНЧОЧКИ,

що ходять до науковыхъ заведень у Львовѣ можуть бути умѣщенî пôдъ дуже умѣренными условіями на станцію и харчь въ каменици ул. Городецка ч. 45 а ученицѣ можуть на желанье мати конверзацію въ языкахъ французскôмъ и нѣмецкôмъ и можуть такожь побирати науку музики. 2573 *z*—5

2566 **Пѣвець церковный**

зъ гарнымъ голосомъ, обзнакомленый зъ спѣвомъ нотнымъ, котрый умѣвъ-бы управляти заложенымъ вже хоромъ, може найти помѣщенье въ Кречовичахъ ôдъ 1 вересня. — Зголоситися напередъ треба листовно до Петра Левицкого, пароха въ Кречовичахъ посл. почта Каньчуга.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хоружина ч. 22

поручає добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 кильо 1·70 и 1.80 зр.

на провинціи:

$4^3/_4$ кильо 8·70 и 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрî оголошують иншî пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ей найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трiестѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродає гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комiсioнеръ, а ôдъ него ажь купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 172—?

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ ул. Коперника ч. 3., въ Краковѣ Суконницъ ч. 20., въ Чернôвцяхъ Ринокъ ч. 2

поручає власного выробу

знаменитî средства ôдзначенî 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня, на выставахъ краевыхъ и заграничныхъ.

Есенція ароматична до полоканя устъ змѣшана зъ водою, дає здорове и дуже приємне полоканье до устъ, ôдсвѣжає ясла и запобѣгає псованю зубôвъ. Фляконъ 80 кр.

Паста ароматична до чищеня зубôвъ знаменито очищає зубы зъ каменя и надає имъ перлову бѣлôсть. Цѣна 30 кр.

Щôточки до чищеня зубôвъ

въ рôзныхъ родахъ зъ найлѣпшихъ фабрикъ англійскихъ и французскихъ ôдъ 20 кр. до 1 зр. 50 кр.

Пльомба бальзамична

до пльомбованя дѣравыхъ зубôвъ, єсть тревалою и дуже практичною въ ужитю. Фляконъ 50 кр. 224 13—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 187. Львôвъ, Середа 24 серпня (5 вересня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôсланo“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Heintl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній ôдъ порта. — Поодинокe число коштуе 5 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

По выборахъ.

Выборы въ Снятинѣ и Рудкахъ дали намъ ясный доказъ, що мимо всякихъ чесныхъ заходôвъ изъ стороны Русинôвъ рускій выборцѣ улягли польскôй силѣ и въ значнôй части ôддали свои голосы на кандидатôвъ центрального комитету польского.

При выборахъ въ 1883 р. одержавъ въ Снятинѣ о. Мих. Коржиньскій 51 противъ польского кандидата, адъюнкта Тита Сѣнгалевича, на котрого упало 90 голосôвъ. Нинѣ по пяти рокахъ успѣхъ о стôлько бôльшій, що о. Кир. Гаморакъ одержавъ 57 голосôвъ противъ 75, що упали на Ôрменина. Въ Рудкахъ-Комарнѣ ôдносины голосôвъ були подôбнй. Рускій кандидатъ, судія Денисъ Герасимовичь одержавъ въ 1883 р. 41 голосôвъ противъ польского дѣдича Янка, що выйшовъ посломъ 82 голосами. Нинѣ упало на о. Матковского 48 голосôвъ проти 74, котрй рускй выборцѣ ôддали на гр. Ланцкороньского. Рускій кандидатъ зыскавъ въ Снятинщинѣ 6, въ Рудецкôмъ 7 голосôвъ бôльше, якъ въ 1883 р.

Видко зъ того. що якъ зъ одной стороны ужито всѣхъ давнѣйшихъ пекольныхъ средствъ противъ рускихъ кандидатôвъ, такъ изъ стороны рускихъ виборцѣвъ объявився лишь малый поступъ. А чейже на дѣлѣ такъ бути не повинно, щобъ зъ рускихъ округôвъ выборчихъ выходили польскй кандидаты.

Повѣтъ снятиньско-заболотôвскій числить 68 193 душь. Зъ тыхъ есть рускон вѣры 55.459, а до рускости призналось при послѣднôмъ спису 53.814. Полякôвъ есть тамъ лишь 7.612 (рим.-католикôвъ лишь 4.858), кольонистôвъ нѣмецкихъ 442, жидôвъ 6.795, Ôрменъ 567 — всѣхъ чужинцѣвъ разомъ 12.612. А мимо того, мимо чисельной переваги Русинôвъ чужина побѣдила насъ.

Въ повѣтѣ рудецко-комарняньскôмъ етничнй ôдносины суть слѣдующй. На 58.857 жителѣвъ есть Русинôвъ 37.058 (гр. католикôвъ 39.554), Полякôвъ 19.020 (рим. кат. лишь 13.847), кольонистôвъ нѣмецкихъ 475, а жидôвъ 4 911. Однакожь и тутъ мимо переваги рускои выйшовъ зъ выборôвъ кандидатъ польскій.

Чи сталось-бы таке въ Чехахъ? Нѣколи. Тамъ жаденъ Чехъ не посмѣвъ-бы ôддати свого голосу на посла неческого. Тамъ свѣдомôсть національна и честь народна не допустила-бъ до того, щобъ зъ ческого округа выборчого выйшовъ посолъ-нѣмець. У насъ инакше!

Нѣ свѣдомости, нѣ пошанованя свого достоиньства не посѣдае ще загалъ рускихъ выборцѣвъ на стôлько, щобъ устоятись при своѣй воли и не улячи чи то пôдкупству, чи насилію. Удармось въ грудь и скажѣмъ собѣ гôрку правду въ очи. Нарôдъ нашъ не зрозумѣвъ ще повсюды, хто ôнъ есть, якій его обовязокъ въ даныхъ случаяхъ и якъ ôнъ мае поступати, не зрадивши интересôвъ своихъ національныхъ и суспôльныхъ. Частина того народу ще дуже темна и тому пôдлягае ворожôй пресіи.

За доказами сен правды не далеко треба шукати. Въ Снятинщинѣ не призналось до рускости 1645 душь, въ рудецко комарняньскôмъ повѣтѣ 2496 душь, котрй суть греко-католиками и певно крôмъ руского языка жаднымъ другимъ не володѣють. Се дуже сумный объявъ! А возьмѣмъ просвѣтну сторону, то она ще гôрша. Въ повѣтѣ снятиньско-заболотôвскôмъ на 33.837 мужчинъ, безъ рôзницѣ народности, умѣе читати и писати або лишь читати всего на всего 4.859 людей; въ рудецко-комарняньскôмъ повѣтѣ на 29.100 мужчинъ 3.526 людей. Ôдтягнѣмъ ôдъ тыхъ чиселъ певный значный процентъ на интелигенцію мѣску, Русинôвъ, Полякôвъ, Жидôвъ и кольонистôвъ нѣмецкихъ, то результатъ буде дуже сумный. Въ обохъ округахъ выборчихъ пануе про-го страшна ще темнота и та темнота, получена зъ бѣднотою, буде на певно найголовнѣйшою причиною, що выборцѣ рускй на власнôй земли улягають ворожôй и, припускаемо, страшнôй пресіи табору противного.

Якъ бы зъ выборôвъ въ тыхъ двохъ округахъ выходили звычайно Русины, а теперѣшный выбôръ бувъ выимковый, причины зла могли-бы мы глядѣти ще поза тыми факторами. Але коли такъ въ 1883 р. якъ и теперь рускй выборцѣ дали въ значнôй части перевестись въ противный таборъ, то головне зло мусить таки лежати въ темнотѣ ихъ, а зъ темноты выплывае и недостатокъ самосвѣдомости такъ національной якъ и суспôльной и слабôсть характеру, що не въ силѣ устоятись противъ ворожои агитаціи.

Мы припускаемо, що именно въ Снятинщинѣ патріоты нашй приложили не мало стараня, щобъ дѣло повести въ користь кандидата рускаго, але хто-жь зможе въ однôй хвили суровый и темный матеріялъ справити на добру дорогу, тымъ бôльше, що противна сторона манила его до себе всякими можливыми средствами. Ôдраднымъ объявомъ есть вправдѣ то, що въ обохъ округахъ выборчихъ упало трохи бôльше голосôвъ на кандидатôвъ рускихъ; ôдрадно намъ чути и таке, що самй селяне рускй брали вже чинну участь въ дѣлѣ выборчôмъ; ôдраднымъ есть и то, що селяне самй аранжували передвыборчй зборы и т. д. Але зъ другои стороны самъ результатъ выборôвъ каже намъ, що въ обохъ выборчихъ округахъ мусимо ще богато труду приложити до просвѣщеня и освѣдомленя масы населена.

Неудачею не можемо зражуватись. Противно неудача та мусить нашихъ патріотôвъ лишь заохотити до дальшого дѣланя. До другого року, до слѣдующихъ выборôвъ сотка голосôвъ, що упала въ обохъ округахъ на рускихъ кандидатôвъ повинна зрости въ двое. Кандидатови рускому въ Снятинщинѣ не доставало теперь до выбору лишь 10 голосôвъ, другому въ рудецкôмъ повѣтѣ 14 голосôвъ Дѣло не такъ трудне, щобъ его не побороти. Най значить, що послѣдный разъ уступили мы передъ насиліемъ, злостею и интригою. А нашй противники свѣдомй того и по побѣдѣ, що лишь крутою стежкою дôйшли до цѣли. Прото задачею патріотôвъ обохъ округôвъ най буде вже ôдъ завтра: свѣдомленье народу о своѣмъ достоиньствѣ и правахъ посредствомъ просвѣты.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

X.

Часъ мѣжь р. 1850 а 1865 перейшовъ безъ важнѣйшихъ змѣнъ що-до права пропинаціи въ нашôмъ краю. Исторія законодавства зъ того часу записала лишь кôлька розпоряджень дотыкаючихъ того права, однакъ не вплываючихъ на его истоту або объемъ. Тутъ запримѣтити можна бы хиба то, що выданый въ р. 1859 законъ промысловый выразно застерегъ ненарушимôсть права пропинаціи, доки оно треваe и вынявъ промыслъ горѣвчаный и броварничій зъ пôдъ своихъ нормъ.

Доперва зъôтвореньемъ въ Галичинѣ соймy краевого выступае пытанье пропинаційне зновъ на широку арену дебатъ и законодательныхъ трудôвъ краевого сойму. Управненй зъумѣли при помочи сприяючои имъ ординаціи выборчои здобути собѣ ôдъ разу перевагу въ соймѣ и користаючи зъ того, пôдносити пытаня дотыкаючй ихъ найближшихъ интересôвъ. Спеціяльно що-до пропинаційного пытаня заговорили они тутъ зовсѣмъ инакше, якъ на конституующôмъ соймѣ зъ р. 1848 у Вѣдни.

Маючи за собою патентъ зъ 6 жовтня р. 1850, маючи запевнену перевагу голосôвъ въ соймѣ и прихильнôсть краевого правительства управненй оголосили теперь пропинацію смѣло своимъ неоспоримымъ и ненарушимымъ приватнымъ правомъ, интегральною частею дôбръ земскихъ, становлячою предметъ права власности и почали всѣми силами заходитись коло збереженя и утреваленя того права въ найширшихъ границяхъ. На тôмъ становищи перетревали управненй ажь по нинѣшнй часы.

Ôдъ часу, коли справа пропинаціи перейшла пôдъ законодательну компетенцію краевого сойму не було вже и згадки про знесенье, а лишь про выкупно того права, про повне ôдшкодованье управненыхъ. Навѣть рускй послы, котрй выступали противъ надаваню пропинаціи приватно-правного характеру, годились всѣ на повне ôдшкодованье, а лишь деякй послы селяне веденй впрочѣмъ бôльше природнымъ зрозумѣньемъ справы, якъ знаньемъ ей исторіи въ австрійскôмъ законодавствѣ важились зъ початку пôдносити жаданье (о чѣмъ низше) безплатного знесеня права пропинаціи.

Въ галицкôмъ соймѣ порушено першій разъ право пропинаціи на 11-тôмъ засѣданю третои сесіи дня 14 грудня 1865 [22]).

На тôмъ засѣданю поставивъ пос. Жукъ-Скаршевскій внесенье поперте самыми польскими послами, въ котрôмъ пôдносячи, що власти администраційнй удѣляють декуды и неуправненымъ до пропинаціи особамъ концесіи на вышинкъ т. зв. солодкихъ напиткôвъ спиритусовыхъ, або на продаванье ихъ въ фляшкахъ и що тымъ способомъ пôдкопують добре набуте и на правнôмъ титулѣ оперте

[22]) Stenograficzne sprawozdanie z trzeciej sesyi sejmu krajowego w r. 1865—66. Томъ I. стор. 127.

Волхвы-чародѣѣ въ давнôй Руси.

(Написавъ Ом. Партицкій.)

(*Конецъ.*)

Около р. 1070 велике лихо постигло Русь — тяжкй неурожаѣ були и надъ Дономъ и надъ Волгою и ажь по Бѣле озеро. Тогдѣшнй часы не те що нинѣ, збôжа не спровадишь кораблями зъ заморскихъ краевъ, не привезешь зелѣзницями, тай гостинцѣ не такй були якъ теперь — люде не чулись безпечными въ дорозѣ передъ злодѣями та розбишаками. Нѣякъ було ѣхати волами 200 до 300 миль далеко, самъ кôлькамѣсячный проживокъ въ дорозѣ стоявъ-бы може бôльше, якъ привезене збôже. Въ тôй недоли явилась темному селяньству несподѣвана помôчь: навѣщенй неурожаемъ и голодомъ краѣ посѣтили два волхвы, жертвуючи свои услуги бѣднымъ людямъ за бдповѣдною надгородою. „Не журѣться братя, казали они до селянъ: мы знаемо, хто урожай задержавъ, поможемо вамъ дѣломъ и радою.“ И стали ходити оба волхвы скрôзь по селахъ, взываючи мужчинъ, щобы свои жѣнки, сестры та матери вели передъ нихъ. Люде очевидно розказу услухали. Тогдѣ волхвы окомъ знатокôвъ переглянули „бѣлу челядь“, ôдпустили, котра бѣднѣйша, на волю, а на богатшй и „лучшй“ жѣнки такій выдали прилюдный засудъ *отся, добрй люде*, держить въ собѣ збôже, отся — мѣдъ, ся задержала въ собѣ всѣ рыбы, а ся — шкôру. Волхвы и перевели доказъ правды — они при людяхъ перерѣзували щось жѣнкамъ „за плечемь“ и на диво громадъ стали звôдтамъ выймати: однôй збôже, другôй рыбу, то зновъ мѣдъ або шкôру. Заплаты ôдъ людей не брали, тôлько убивали „лучшая“ жены и все ихъ майно велѣли ôддати собѣ.

Въ той часъ у князя Святослава бувъ воєводою Янъ, сынъ Вышаты (такожь воєводы) и внукъ новгородского посадника Остромира. Зъ препоручення князя збравъ Янъ*) данину въ пôдвластныхъ земляхъ. Отъ и лучилось, що ôнъ прибувъ на Бѣле озеро саме тогдѣ, якъ згаданй два волхвы вышукували тамъ чарôвниць и забивали зъ нихъ котра „лучша“. Стрѣчу свою зъ волхвами росказавъ Янъ подробно Нестôрови, а сей цѣле оповѣданье перенявъ въ свою лѣтопись.

Не всѣ Бѣлозерцѣ вѣрили волхвамъ, деякй навѣть жалувались передъ Яномъ на ихъ безмилосердне поступованье. Але на тыхъ жалобахъ цѣла справа кôнчилась — зловити волхвôвъ нѣхто не мавъ смѣлости, чи то зъ боязни передъ ихъ чародѣйствами, чи може тому, що въ окруженю волхвôвъ було 300 людей, а всѣ готовй до бою.

Довѣдавшись, що волхвы суть пôддаными Святослава, вôзвавъ Янъ людей, котрй волхвôвъ окружали, щобъ ихъ выдали. Але розказу воєводы не услухано. Янъ мавъ зъ собою лишь 12 людей; мимо того, бо бувъ завзятымъ воёвникомъ, рѣшився на борбу. Таборъ волхвôвъ бувъ пôдъ лѣсомъ. Пôдъ проводомъ воєводы кинулась дрôбна дружина на противниковъ и по короткôй сѣчи ихъ перемогла. Волхвы зъ своими людьми утѣкли въ лѣсъ, — годѣ було за ними гнатись. Въ борбѣ мало не вбито Яна топоромъ, на боєвищи полягъ его „попинъ“.

Янъ вернувъ въ гôродъ и сказавъ Бѣлозерцямъ: якъ не спôймаєте менѣ тыхъ волхвôвъ, я и за рôкъ звôдси не уступлюсь. Для горожанъ тяжка то була погроза; они боялись новыхъ даннинъ, тай годѣ имъ було при загальнôмъ неурожаю и голодѣ удержувати воєводу и его службу. Они обсадили лѣсъ, спôймали волхвôвъ и привели ихъ до Яна. Почалась теперь така розмова:

— Чесо ради, пытався Янъ, поубивали вы стôлько людей?

— Якъ не убивати? жѣнки задержали урожай... люде бѣдують... Отъ е ще у насъ запасъ въ жѣнкахъ — коли хочешь, мы въ твоихъ таки очахъ новыймаемо зъ нихъ чи збôже, чи рыбу, чи що тамъ найдемо!...

— Ложь бесѣда ваша! одвѣтивъ воєвода. Чоловѣкъ сотвореный Богомъ зъ землѣ, а кости и жилы идуть ôдъ крови, не може бути въ тѣлѣ нѣ збôжа, нѣ рыбы, нѣчого.

— Мы лучше знаемо, якъ сотвореный чоловѣкъ, сказали волхвы.

— Якъ-же по вашому?

— А ось якъ: Богъ мывся въ бани и зôпрѣвъ, тай кинувъ зъ неба на землю вѣхоть, що нимъ отирався. Почалась теперь суперечка мѣжь сотоною а Богомъ, хто зъ нихъ мае сотворити чоловѣка. И стало такъ, що діяволъ сотворивъ першого чоловѣка, а Богъ вложивъ въ него душу; зъ-ôдти теперь такій порядокъ на свѣтѣ, що якъ чоловѣкъ умре, тѣло иде въ землю, а душа вертае до Бога.

— Ой бачу я, сказавъ Янъ, що бѣсъ опанувавъ васъ. А въ якого Бога вѣруете вы?

— Нашь богъ антихристъ.

— Де-жь ôнъ? — пытавъ дальше Янъ.

— Сидить въ бездни.

— Ну, красный богъ, що сидить въ бездни! Се бѣсъ, а Богъ на небеси, сидить на престолѣ славимый ангелами. Вашого антихриста скинувъ Богъ зъ неба за его гордыню та самохвальбу, а прийде часъ, де Богъ зôйде зъ неба, спôймае антихриста, и слуги его, и поклонниковъ его, и всѣхъ повяже узами. Такъ я и зъ вами зроблю: на муки васъ вдамь ту на земли, а по смерти прийдуть новй муки на васъ на другôмъ свѣтѣ.

— Намъ кажуть боги, що ты не можешь вдѣяти намъ нѣчого.

— Лжуть вашй боги!

— Они кажуть, що передъ княземъ Святославомъ станути намъ на судъ, не належимо до тебе.

Тогдѣ Янъ, розгнѣвавшись, велѣвъ бити волхвôвъ „и поторгати брадѣею“. Слуги сповнили розказъ, били и рвали имъ бороды.

— Що-жь вамъ теперь боги кажуть? — пытавъ воєвода.

— Станути маемо передъ Святославомъ!

Янъ приказавъ вложити волхвамъ въ уста рубель, повязати ихъ и ôдвезти на лодку. Самъ ôнъ сѣвъ въ другу лодку, и такъ поѣхали.

При устю однои рѣки задержались лодки и Янъ зновъ запытавъ волхвôвъ:

— Що теперь боги кажуть?

— Кажуть, що не уйдемъ живй ôдъ тебе. Ахъ кобы ты насъ помилувавъ, много добра тобѣ буде!

— Не помилую, ôдповѣвъ Янъ, инакше покаравъ-бы мене Богъ.

Воєвода звернувся до повозникôвъ: Чи зъ вашого роду убитый хто сими волхвами?

— Менѣ они матерь убили!

— Менѣ убили сестру!

— Менѣ рôдняковъ убили!

— Коли такъ, сказавъ воєвода, передаю въ вашй руки волхвôвъ, пôмстѣть рôдъ свôй.

Повозники скоро справились зъ волхвами, повѣсили ихъ на дубѣ. Воєвода поплывъ лодкою дальше, а на другу нôчь медвѣдь вылѣзъ на дуба, де висѣли волхвы, и погрызъ оба трупы.

И въ иншихъ частяхъ давнои Руси появлювались волхвы въ часѣ неурожаевъ. Осо-

*) Воєвода Янъ живъ рôвночасно зъ поетомъ Бояномъ; здаесь, що се та сама особа. Онъ умеръ р. 1206, прожившн 90 лѣтъ, и похороненый въ печерскôмъ монастыри. Несторъ каже о нѣмъ: бѣ мужь благъ и кротокъ и смиренъ; отъ него и азъ многа словеса слышахъ, яже и вписахъ въ лѣтописании.

право управненыхъ, жадавъ выбраня спеціяльнои комисіи за-для ревизіи законôвъ, ôдносячихъ-ся до права пропинаціи, а тымчасомъ завôзваня правительства, щобы повздержало удѣлюванье всѣхъ новыхъ консензôвъ на вышинкъ солодкихъ спиритусовыхъ напитковъ. Внесенье своє попиравъ пос. Жукъ-Скаршевскій на историчнôй минувшости права пропинаціи въ Польщи и на наведеныхъ нами попередно постановахъ австрійского законодавства, узнаючихъ истнованье того права. Внесенье принято и приступлено на засѣданю зъ дня 30 грудня 1865 до выбору комисіи пропинаційнои.

При выборѣ тои комисіи здержалась переважна часть рускихъ послôвъ, а именно: Андрейчукъ, Демкôвъ, Дзеровичь, Дволиньскій, Грицакъ, Ковбасюкъ, Курыловичь, митрополитъ Литвиновичь, Лавриновичь, Лапичокъ, Лепкалюкъ, Лозиньскій, Малиновскій, Наумовичь, Петрушевичь, Полевый, Процакъ, Шведзицкій, Старухъ, Загоройко и Запаринюкъ остентаційно ôдъ голосованя. Такъ лишь самыми майже польскими голосами выбрано комисію пропинаційну, въ котрои складъ увôйшли послы: Краиньскій, Жукъ-Скаршевскій, Гнѣвôшь, Закшевскій и Адамъ Потоцкій (пос. Лавровскій не принявъ выбору).

Выбрана комисія предложила на засѣданю зъ 23 лютого 1866 р. меморіялъ въ справѣ пропинаційнôй, въ котрôмъ выказувала историчну пôдставу права пропинаціи и жадала, щобы власти правительства не давали дальше концесій на вышинокъ солодкихъ спиритуозôвъ и взагалѣ на такій роды промыслу въ тôмъ напрямѣ, котрі могли-бы обмежити право пропинаціи.

Надъ меморіяломъ тымъ розпочались дебаты. Рускі послы, якъ Борысѣкевичь. Качала и Демкôвъ годились на охорону права пропинаціи, однакъ жадали рôвночасно скорого предложеня закона о выкупнѣ пропинаціи, а тымчасомъ обмеженя по селахъ числа шинкôвъ ôдповѣдно до числа населеня. Пос. Старухъ покликався на знесенье паньщины и вносивъ зъ-ôдси, що пропинація рôвночасно мусѣла бути знесеною, жадавъ отже безплатного ей знесеня.

Зъ польскои стороны стрѣтили выводы рускихъ послôвъ горячу полемику. Польскі послы стояли при поглядѣ, що пропинація єсть частею власности грунтовои и закидали правительству, що хоче знищити ей. Тѣ закиды выкликали заявленье комисаря правительства що-до знесеня права пропинаціи вже въ р. 1848, о котрôмъ згадували мы въ попереднôмъ уступѣ.

Вкôнци порѣшивъ соймъ при голосованю надъ поодинокими точками меморіялу комисіи завôзвати правительство: 1) щобы ажь до маючого наступити по мысли постановы патенту зъ 7 жовтня 1850 р. выкупна права пропинаціи цѣлôсть того права була шанована и обезпечена ôдповѣдными розпорядженями; 2) щобы консенсы на вышинки солодкихъ горѣвокъ дальше не були выдаванѣ, а вже выданѣ щобы цофнено и 3) щобы рôвночасно выдано розпорядженье, обмежаюче по селахъ число шинкôвъ ôдповѣдно до числа сельского населеня.

Внесенье пос. Борысѣкевича, щобы якъ найскорше предложено законъ о выкупнѣ права пропинаціи и щобы на кождыхъ 800 душь сельского населеня мôгъ бути найбôльше лишь одинъ шинокъ, ôдкинувъ соймъ.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Перемышла.

[Руска паралельна кляса.]

До 3 л. вересня вписалось до рускои паралельнои клясы при гимназіи перемыскôй 53 ученикôвъ, число дуже поважне. Тымъ фактомъ оправдалось всесторонно жаданье рускихъ послôвъ соймовыхъ, зъ другои стороны поставленый доказъ, що такъ рада повѣтова перемыска якъ и бôльшôсть соймова правилась лишь крайнымъ шовинизмомъ, ôдказуючи Русинамъ потребу середнои рускои школы въ Перемышли. Наколи-бъ число ученикôвъ зросло по-надъ 60, то власти шкôльнѣ найшлись-бы въ тôмъ може немилôмъ положеню, що для рускои молодежи потрѣбно було-бы въ Перемышли не однои, а двохъ паралельныхъ клясъ. Фактъ сей, що такъ численно руска молодѣжь згорнулась до своєи новои рускои институціи, каже намъ такожь догадуватись потребы заснованя рускихъ паралельныхъ клясъ и при другихъ гимназіяхъ въ всхôднôй Галичинѣ. Мы певнѣ, що и по другихъ гимназіяхъ число рускои молодежи зросло-бы, наколи-бъ дано ѣй можнôсть побирати науку въ рôднôмъ языцѣ. Перемышль лежить на кранци Руси, що-жь сказати о Коломыи, Станиславовѣ або Тернополи. Въ минувшихъ лѣтахъ всѣхъ ученикôвъ-Русинôвъ въ гимназіи перемыскôй було 213, нинѣ четвертина того числа заповнила клясу першу.

Зъ другои стороны показуєсь знову, що не богато значеня мали всѣ тѣ артикулы въ певнôй рускôй газетѣ, въ котрыхъ бито на руску паралельку въ Перемышли заодно зъ польскою „Przemysk-ою Gazet ою“ и доказувано, що руска паралелька такъ якъ непотрѣбна. Показуєсь, що руска публика зъ окрестностей Перемышля зовсѣмъ не зсолидаризувалась зъ „Черв. Русею“, а противно одушевилась рускою школою. Не бояться Русины перемыскій тыхъ всѣхъ „*измôвъ*“, якими „Черв. Русь“ ихъ полохала. Зъ повнымъ довѣріемъ згорнулись дѣти рускій до рускои школы, а мы мусимо нинѣ зъ повнои груди засмѣятись такъ зъ польского якъ и твердого шовинизму. И врата адова не одолѣють насъ, але бувъ-бы часъ, щобъ нашій противники зъ „Przemysk-ои“ и „Червонои“ образумились и полюбили вже разъ правду, що и въ мори не потопає.

Зъ Сянôцкого.

[Письмо селянина зъ Сянôцкого про громадскій порядки.]

Густо-часто лучалось менѣ читати въ газетахъ, що тамъ або тамъ закладають по селахъ читальнѣ, заводиться спѣвъ хоральный и взагалѣ лѣпшій порядки по громадахъ. Отъ задумавъ и я вамъ де-що написати про нашій стороны та наше село а може тыхъ кôлька слôвъ подѣлає на наведеныхъ въ моємъ письмѣ людей и довѣдаєсь шаршій свѣтъ, що у насъ не все гаразд дѣєся.

Читаю неразъ дописи зъ иншихъ сторôнъ и думаю собѣ: чому то наша цѣла околиця такъ опущена, бо и кôльканацять миль наокôло Сянока нема нѣ однои читальнѣ, нѣ спѣву хорального хочь-бы въ однôмъ селѣ; однымъ словомъ, вѣчна дрѣмота! Нема тутъ людей, котрі хотѣли-бы помочи народови.

За примѣръ, якъ то дѣєся въ тутешныхъ сторонахъ, возьму хочь-бы мое село, и бôльше и богатше, а що тутъ єсть лѣпшого ôдъ иншихъ сусѣдныхъ? Нѣчого.

Школа у насъ єсть ôдъ бсѣмнацять лѣтъ а користи зъ неи тôлько, що громада мусить платити що року около 300 зр. Бо и якій може принести користи школа тамъ, де дѣти приходять до неи самі рускі а вхъ учать майже цѣлкомъ по польски, мимо того, що въ актѣ фундаційнôмъ єсть застереженый языкъ выкладовый рускій. Языка руского мало и тыкають.

Треба ще и то запримѣтити, що учитель побирає рôкъ-рôчно 15 зр. на преміи для дѣтей зъ касы громадскои а на испытѣ роздають яко нагороду для дѣтей книжочки „Wydawnictwa ludowego“, образцѣ: św. Jacek, św. Jan Kanty, św. Andrzej Bobola, св. Іосафатъ, патронъ уніи и т. д. Рускои якои книжочки выданои н. пр. товариствомъ „Просвѣта“, хочьбы и порученои радою шкôльною краєвою на преміи, то тыхъ нѣхто не бачивъ.

Коли хто довѣдався, що у насъ ôдъ бсѣмнацять лѣтъ єсть школа, то подумає собѣ, що тамъ и спѣвъ въ церкви не абы-якій, бо майже всѣ дѣти грамотнѣ, тожь легко можна ихъ приучити спѣву церковного хочь звычайного, коли не потного. Но у насъ нема кому учити дѣтей спѣву церковного, бо учитель Полякъ а дякъ хочь повиненъ-бы привчати, та зновъ ему не хочеся а може бы и не потрафивъ. За тѣ грошѣ, якѣ громада платить дякови, можна-бъ мати дяка такого, котрый и дѣтей учивъ-бы спѣву.

Въ нинѣшныхъ злыхъ часахъ для господарѣвъ уважають всѣ великимъ добромъ громадскѣ касы позичковѣ. Що то єсть добро для господарѣвъ и для громады, того нѣхто не заперечить, бо господарь не потребує лѣзти въ жидôвску кишеню и громада богатѣє, але при ôдповѣднôмъ веденю касы — а у насъ єсть громадска каса позичкова, зъ котрои нѣхто не користає, бо капиталъ около 1000 зр., ще ôдъ року 1860 позбстає у одныхъ и тыхъ самыхъ довжникôвъ.

Що такъ черезъ кôлька лѣтъ велося, то пропало, бо тогдѣ рядили въ громадѣ вôйты старои даты, писарѣ чужій люде, але теперь мали-сьмо бôльшу надѣю на вôйта або на писаря громадского, бо такой свого чоловѣка; но и они не беруться до дѣла. Вôйтови и не въ головѣ каса позичкова, бо ôнъ и такъ жити буде, а писарь зновъ тымъ звиняється, що не має часу, бо має кôлька громадъ. Коли-бъ була добра воля у кождого, то и часъ найшовсь-бы на все.

Отъ такъ то дѣєся въ нашôмъ селѣ У..., а поглянете довкола, переѣдетесь по другихъ селахъ въ Сянôцкôмъ — отъ такій самєсенькій вамъ порядки всюды. И чи диво, що у насъ гаразду нема?!

Громадянинъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Ческі а по части и нѣмецкі газеты суть переповнені справозданями о гостинѣ Є. Вел. цѣсаря въ Пѣсеку въ Чехахъ. Якъ звѣстно выбрався бувъ цѣсарь на маневры въ околицю Писека и приѣхавъ дня 2 л. с. м. до Противина. Позаякъ однакожь въ наслѣдокъ великои зливы цѣлый майже теренъ тамошный залила вода, то маневры застановлено и пôзнѣйше ôдбувався лишь осмотръ войска. Около пôвъ до шестои годины приѣхавъ цѣсарь до Пѣсека. Тутъ повитавъ его на двôрци бурмистръ мѣста сов. Пакешь промовою, въ котрôй мѣжь иншимъ сказавъ: „Витаємо Ваше Велич. зъ тымъ бôльшимъ одушевленьемъ, бо гостина В. Вел. въ нашôмъ мѣстѣ припадає якъ разъ на той рôкъ, коли всѣ народы монархіи лагодяться святкувати ювилей сороклѣтного мудрого и ôтцѣвского панованя В. Вел., котре особливо для нашого ческого народу єсть такъ пôдъ взглядомъ матеріяльнымъ якъ и духовымъ великои ваги“. По промовѣ бурмистра роздались грôмкі окліки „Слава!“ а цѣсарь дякуючи ôдповѣвъ по чески: „За нинѣшный привѣтъ, доказуючій горячій патріотизмъ, за завѣренье ненарушимого привязаня и за щирі желаня, якій Вы, пане бурмистръ, зложили менѣ именемъ королевского мѣста Писека складаю Вамъ найщиршу подяку и завѣряю Васъ и жителѣвъ сего мѣста о моѣй безперервнôй ласцѣ и прихильности“. Середъ грôмкихъ окликôвъ въѣхавъ ôдтакъ цѣсарь до мѣста и станувъ въ ратуши, де були призначенѣ для него апартаменты. Передъ ратушемъ ôдбувся ще осмотръ упривилегіованыхъ стрѣлцѣвъ мѣщаньскихъ а ôдтакъ принятье депутацій. Вечеромъ ôдспѣвано передъ помешканьемъ цѣсара серенаду и ôдбулася илюминація. Цѣсарь кôлька разôвъ показувався на балконѣ и розклонювався дякуючи на всѣ боки. Наразъ зъ товпы народу роздався грôмкій голосъ и хтось почавъ до цѣсаря промовляти. За промовою слѣдували зновъ грôмкі и невтихаючі окліки „Слава!“ Всѣ газеты пôдносять, що се була найбôльше одушевляюча хвиля.

На маневры до Писека приѣхали були такожь архики. Рудольфъ и архикнязѣ Альбрехтъ, Вильгельмъ и Райнеръ. Маневры — якъ вже сказано — не ôдбулися за-для повени и цѣсарь вернувъ вчера до Вѣдня. Въ пятницю выѣде цѣсарь до Визельбурга а дня 11 с. м. пôѣде разомъ зъ княземъ Уельскимъ до Бельовару.

Стрѣча цѣсаря Франць Іосифа зъ россійскою царицею въ Ґмунденъ, єсть все ще предметомъ численныхъ коментарѣвъ. Въ вѣденьскихъ кругахъ политичныхъ доказують, що такъ ся стрѣча якъ опôсля и стрѣча архики. Кароля Людвика зъ царицею въ Прерові суть великои ваги политичнои. Въ будапештеньскихъ кругахъ офиціяльныхъ кажуть зновъ, що стрѣча ся не має нѣякого значеня. Скорше можна бы було уважати за якусь ознаку политичну фактъ, наколи-бъ цѣсарь бувъ до Ґмунденъ не поѣхавъ; середъ даныхъ однакожь обставинъ треба стрѣчу сю уважати за простый актъ куртоазіи. Поглядъ сей здаєсь и намъ ще найрозумнѣйшій.

Мѣжь старо- и молодо-Чехами, пôшла партійна борба на добре. Молодо-Чехи зôбралися були въ селѣ Пишели мѣжь Аиље а Скалицомъ на вѣче, въ котрôмъ взяло участь звышь 2000 людей; зъѣхались були такожь всѣ молодо-ческій послы. По промовахъ послôвъ Ґреґра и Енґеля ухвалено резолюціи въ справѣ коронаціи ческого короля, ческого права державного, независимости Чехъ а на послѣдокъ въ справѣ спôльности зъ всхôдными Славянами. Не обôйшлось такожь и безъ нападôвъ на старо-Чехôвъ. Антисемита Гусека не допущено до голосу. Въ виду такого по-

---

бливо богато було ихъ р. 1024 въ Суздали, де они виновникôвъ неурожаю: „старую чадь (старыхъ людей) избиваху по дияволю наученію и бѣсованію“. Новгородскій князь Ярославъ удався самъ до Суздалю, велѣвъ тамошныхъ волхвôвъ половити и засудивъ одныхъ на выгнанье зъ краю, другихъ на смерть.

Майже рôвночасно зъ волхвами, зъ котрыми мавъ дѣло воєвода Янъ, явився и въ Кієвѣ „волхвъ прельщенъ бѣсомъ“. Ôнъ богато проповѣдувавъ людямъ, а мѣжь иншими и те, що за пять лѣтъ станеся велика перемѣна на земли: Днѣпро потече русломъ своимъ назадъ, а краѣ позмѣняють свои становища: грецка земля стане тамъ, де теперь руска, а руска на мѣсци грецкои; саме такъ позмѣнюють свои мѣсця и иншій краѣ. Та не мавъ той волхвъ зъ своими пророцтвами богато щастя — его услухала лишь дрôбна часть Кієвлянъ, розумнѣйшій высмѣвали его, кажучи: тобою бѣсъ играє на погибель тобѣ. Оно такъ и сталось, якъ каже Несторъ—однои ночи пропавъ волхвъ безъ вѣсти.

— — — —

Якъ вже сказано, въ давнôй Руси вѣрили въ незвычайну силу волхвôвъ, тôлько-жь приписували тоту силу не самымъ людямъ а бѣсамъ. Бѣсы, якъ каже Несторъ, выбирають зъ-посередъ людей орудія собѣ и ними творять свои чудеса. Бѣсови байдуже про житье волхва, въ бѣдѣ не дає ему ратунку; коли волхва убьють, бѣсъ добирає собѣ инше орудіе, котре зновъ посилає въ свѣтъ для дальшого туманеня людей.

За принятьемъ христіяньства на Руси бѣсы — якъ пишуть лѣтописцѣ — богато шкодили людямъ, особливо монахамъ; часто заходили они и до церковъ, творячи тамъ всѣлякій збытки и покусы. Несторъ такій подає „факты“:

Живъ въ печерскôмъ монастыри старець, именемъ Матѣй. Разъ стоить ôнъ въ церквѣ на своѣмъ мѣсци, молиться та слухає спѣву братіи, що розмѣстилась на крилосахъ, ажь бачить: ходить по церквѣ бѣсъ „въ образѣ Ляха“ и носить въ приполѣ коло свого лона цвѣтку „лѣпокъ“. Ходить бѣсъ та все по цвѣтцѣ кидає на монахôвъ. Коли цвѣтка на кôмъ зависла, такій заразъ покидавъ спѣвъ, выходивъ зъ церквы и въ своѣй келіи клався спати — и на гадку не приходило ему вертати назадъ до крилоса. Тойже Матѣй вертавъ разъ зъ утренѣ до своєи келіѣ — а було ще передъ зорями — бачить якась товпа людей зближаєся до него. Приглядуєсь близше, а то хтось сидить „на свинии“, прочій товпляться навкругъ него. „Куды?“ пытає Матѣй. „А, мы идемо по Михалка Тольбековича“, одвѣтивъ сидячій „на свинии“ бѣсъ. Матѣй заразъ догадався, въ чôмъ дѣло, ставъ хреститися, а на другій день довѣдуєсь, що Михалка Толбековича вже нема въ монастыри.

Бувъ въ монастыри другій праведникъ Исакій; сей ходивъ въ власяници, не ѣвъ кромѣ проскуры нѣчого, и все лишь въ своѣй келіи сидѣвъ та молився. На него страхъ лютували бѣсы, та не могли нѣякъ пôдступити. Одного ночи, коли Исакій вже угасивъ свѣчку, засиявъ свѣтъ въ печерѣ, нѣбы сонце, и прийшли до него два красні молодцѣ зъ лицемъ такожь якъ сонце блискучимъ и кажуть: Исакіе, мы ангелы, а ось иде къ тобѣ Христосъ, припади до землѣ и поклонися ему. Исакій не зрозумѣвъ „бѣсовскаго дѣйства“ и мѣсто перехреститися ôнъ справдѣ поклонився нѣбы Христу. Чортамъ лишь сего треба було, они кликнули: нашъ єси, Исакіе! Заразъ зачали товпитися въ келіи, Исакія посадили на почестне мѣсце, а самі позасѣдали довкола него: „бысть полна келия ихъ и улиця печерская“. Ôдтакъ оденъ зъ бѣсôвъ, старшій, каже до другихъ: ну, теперь возьмѣть въ руки сопѣлки, бубны та гусли, и заграйте крѣпко, а Исакій намъ потанцює! Чорты якъ заграють, Господи! и звôдки ти сила у Исакія взялась: танцює якъ несамовитый! Натомивши добре праведника, чорты ôдôйшли, еще поглумились надъ нимъ при ôдходѣ. Исакій остався „еле живый“, кôлька лѣтъ ôдхорувавъ свôй поклôнъ чортамъ.

Ôдъ сеи пригоды Исакій вже бувъ осторожнѣйшій. Неразъ пôдступали бѣсы до него, то въ снѣ то на явѣ, а ôнъ лишь перехрестився и якъ мухъ ôдганявъ ихъ ôдъ себе. Страшно лютились чорты. Одного ночи, не могучи дôстатись до келіѣ, они спровадили велике множество свого народу, всѣ зъ лопатами и рискалями, хотѣли розкопати печеру а „*сего*“ загребати живого въ землю И то не удалось. Часомъ перекидувались бѣсы въ медведя, вола, змию, навѣть въ жабу або мышь, щобъ лишь могли пôдступити до Исакія, але ôнъ поученый досвѣдомъ не довѣрявъ вже нѣчому, все хрестивъ та гнавъ геть ôдъ себе. Несторъ повѣдає, що самъ бувъ очевидцемъ деякихъ чортôвскихъ тыхъ справокъ.

„Если монахамъ тяжко приходило устеречися ôдъ бѣсôвъ, то якъ дивуватись волхвамъ, що они ôддались нечистôй силѣ и въ имя ей творили бѣсовскій чудеса?“ — такъ на свôй ладъ аргументують давнѣ лѣтописцѣ.

— — — —

Зъ лѣтописного оповѣданя не можь дôйти, якихъ средствъ уживали волхвы при своихъ чародѣйствахъ. Здаєсь, розрôжняти треба два роды волхвôвъ: одні ôдзначались бôльше спрытомъ, були, сказати-бъ, дурисвѣты — до нихъ зачисляю волхвôвъ, що жѣнкамъ зъ плечей выймали рыбы, збôже, мѣдъ, шкôру. Тотѣ чародѣѣ „трудились“ едино гроша ради, нѣчимъ для нихъ було житье другихъ людей.

Але бувъ и другій, шляхотнѣйшій рôдъ волхвованя, высша якась чародѣйска штука, выконана може при помочи магнетичного сну. Лѣтописець въ кôлькохъ мѣсцяхъ выразно говорить, що волхвы творили. свои чудеса „въ мечтѣ“, „въ мечтаніи“, — єсть то выраженье, що бралось часто въ значеню надприродныхъ якихсь ввзій. Може и не безъ причины выступають въ давнôй Руси волхвы звычайно двохъ разомъ, або и бôльше; въ чôмсь, очевидно, потрѣбнѣ були до помочи собѣ.

Навѣть поодинокѣ люде умѣють самыхъ себе впровадити въ матнетичный сонъ, якъ того примѣры стрѣчаються въ краяхъ, де чародѣйство цвите на бôльшій розмѣры, якъ н. пр. въ Индіяхъ и въ Турціи. Рôдъ такого самомагнетизованя добачаю въ оповѣдавю Нестора пôдъ р. 1071: Оденъ Новгородець прийшовъ въ чудску (финьску) землю и зайшовъ до волхва, щобы повороживъ ему. Волхвъ казавъ Новгородцеви сѣсти на порозѣ, а самъ по обычаю своему ставъ кликати бѣсôвъ до хаты. Кликавъ, кликавъ, ôдтакъ положившись ставъ безъ чувства, задеревѣвъ. И шибнувъ нимъ бѣсъ. Волхвъ прийшовъ до себе и вставши каже Новгородцеви: боги не смѣють прийти, маєшь щось на собѣ, чого они боятся. Новгородець знявъ зъ себе хрестъ, повѣсивъ за хатою и сѣвъ назадъ на порозѣ. Волхвъ начавъ зновъ кликати бѣсôвъ. Бѣсы кидали волхвомъ сюды и туды и пытаються Новгородця, якои порады потребує. Коли скôнчилось волхвованье, каже Новгородець до волхва: якій то вашій боги? де они живуть? Волхвъ ôдказавъ: Нашій боги живуть въ безднахъ, они образомъ чорній, крылатій и мають хвосты; часами пôдходять пôдъ небо, послухати вашихъ богôвъ, бо вашихъ богôвъ жилищемъ єсть небо.

Нестора обходила бôльше религійна сторона при оповѣданю о волхвахъ и о нѣй головно розписуєсь, та все-жь таки словами „волхвъ лежавъ и оцѣпѣвъ“ кинувъ Несторъ бодай дещо свѣтла на способôвъ, въ якій волхвы приготовлювались до свого чародѣйства.

ступованя молодо-Чехôвъ, котрî здобувають собѣ чимъ разъ ширшій кругъ въ народѣ, мусѣли старо-Чехи скликати вѣче на 16 вересня до Праги и хотять такимъ способомъ поправити всѣ „похибки“, що грозять цѣлому народови великою небезпечностею. На се вѣче запрошено межи иншими бурмистра и радныхъ мѣста Праги, маршалкôвъ и выдѣлы радъ повѣтовыхъ зô всѣхъ ческихъ повѣтôвъ, бурмастрôвъ и членôвъ радъ громадскихъ зô всѣхъ мѣстъ, що мають право выбирати послôвъ до рады державнои а на послѣдокъ ческихъ членôвъ зъ палатъ торговельныхъ въ Будиевицяхъ, Пильзнѣ и Празѣ. На вѣчу сѣмъ мають старо ческî послы пояснити всю свою дѣяльнôсть и выказати, що они зробили для свого народу на поли державного права, и на поли національныхъ, культурныхъ, економичныхъ и соціяльныхъ змагань.

——

Маневрамъ въ полудневôй Россіи приписують велике значенье. Мае то бути перша проба мобилизаціи на велику скалю. Плянъ сихъ маневрôвъ держиться въ тайнѣ и догадуються лишь, що рухъ войска буде ôдбуватися зъ полудня на пôвнôчь. При тôмъ маѣся ôдбувати проба перевоженя войска великими масами на зелѣзници, проскоренй маршѣ, ставленье мостôвъ на Днѣпрѣ и т. д.

Зъ Одессы доносять, що тамъ приготовлено кôлька воєнныхъ фрегатъ, що мають супроводити яхтъ великихъ князѣвъ Алексѣя и Павла (братôвъ царя), котрî мають выѣхати до Єрусалима на посвященье каплицѣ на Оливнôй горѣ, выставленои коштомъ царскои родины въ памятку помершои царицѣ, матери сихъ князѣвъ. Князѣ мають по дорозѣ задержатись въ Константинополи. Кажуть такожь, що вел. кн. Павло маѣ приѣхати зъ своимъ братомъ на довшій часъ до Атинъ а тогдѣ а може ще и передъ тымъ ôдбудуться єго заручины зъ найстаршою донькою грецкого короля. Поголоска о сихъ заручинахъ ходить вже ôдъ давна.

Пôсля вѣстей зъ Петербурга мавъ царь вернути вчера зъ села Ильиньскоѥ до Петербурга а нинѣ маѣ выбратися зъ родиною въ подорожь до полудневои Россіи и на Кавказъ. Нинѣ маѣ такожь выѣхати министеръ вôйны Ванновскій до Єлисаветграду, де розпôчнуться маневры.

——

Парляментъ нѣмецкій маѣ бути скликаный въ падолистѣ а прускій соймъ въ сѣчню слѣдуючого року. Однымъ зъ першихъ предложень правительства въ парляментѣ буде законъ о забезпеченю робôтникôвъ на старôсть.

Въ декотрыхъ кругахъ берлиньскихъ доказують, що фактомъ маѣ бути, що именованье Бенинґзена старшимъ президентомъ въ Ганноверѣ наступило за першою иниціятивою самого цѣсаря. Національно-либеральнй органы опираються отже на сѣй вѣсти и роблять для того для своеи партіи далеко сягаючй надѣѣ.

Пôсля „Hamburger Correspondenz“ єсть плянъ ôддѣлити урядъ справъ заграничныхъ ôдъ круга дѣланя кн. Бисмарка. Урядъ для справъ заграничныхъ мавъ-бы отже самостôйне становище, рôвночасно говорять такожь о сполученю заряду арміи зъ маринаркою въ одинъ новый, маючій утворитися урядъ краєвои обороны.

Въ Фульдѣ закôнчилася конференція нѣмецкихъ епископôвъ ухваленьемъ адресы до папы, въ котрôй епископы протестують противъ нового італійского кодексу карного яко замаху на свободу церкви и папы.

——

Ще передъ своимъ выѣздомъ до Швеціи написаъ ген. Буляньже письмо до бонапартистôвского посла зъ департаменту Орнъ, Диґе деля Фоконері повне двозначности и пôдступу та хитрости. Ôнъ каже, що монархисты скоро освояться зъ републикою и не будуть мати до нея нѣякого упередженя, скоро она перестане бути формою правительства, въ котрôй сплетнѣ и интриги грають найбôльшу ролю. Впрочѣмъ не розходиться тутъ о монархистôвъ и републиканôвъ а о вызыскуваныхъ и вызыскувачѣвъ.

Зовсѣмъ несподѣвано розôйшлася зъ Парижа вѣсть о кризѣ въ кабинетѣ. Кризы тои сподѣваються именно на певно въ часѣ, коли збереся парляментъ и Рібо поставить внесенье, щобы вернути до давнои системы выборчои пôсля округôвъ. Кажуть, що Рібо мавъ позыскати для сего внесеня богато опортунистôвъ, до котрыхъ прилучиться певно якихъ 100 независимыхъ послôвъ. Комбинація та мала пôйти зъ того, що загально побоюються, що Фльоке не дасть собѣ рады зъ Буляньжистами. Президенту кабинету обнявъ-бы тогдѣ Рібо. Говорять такожь, що кôлькохъ умѣренныхъ републиканôвъ стараѥсь спонукати Карнота, щобы ôнъ покликавъ Жиля Ферріого до утворея нового кабинету.

Всѣ торпедовцѣ вернули вже зъ морскихъ маневрôвъ до Тульону, а значну часть зъ нихъ розброєно.

——

Букарештеньска газета „Resbojne“ каже, що Димитрій Браціяно погодився зъ своимъ братомъ Іоаномъ, бувшимъ президентомъ румуньского кабинету пôдъ условіемъ, що ôнъ маѣ бути проводиремъ народно-либеральнои партіи и що евентуально яко президентъ министрôвъ утворить новый кабинетъ. Въ переговорахъ въ справѣ сеи угоды бравъ участь такожь посолъ Флева черезъ посередництво посла Аріона и принявъ такожь предкладану згоду. „Presse“ вносить зъ сего, що румуньскй червонй стратили теперь вже всякій вплывъ.

Румуньске министерство вôйны займаѥся теперь пильно укрѣпленями краю ôдъ стороны всхôднои границѣ. Надъ рѣкою Путра, доплывомъ Серету заводяться великй укрѣпленя земнй коло села Йорашти.

Зъ Букарешту доносять, що мабуть ще сего мѣсяця буде розвязаный парляментъ румуньскій, а новй выборы ôдбудуться около половины жовтня. Новый парляментъ зôбравсьбы въ сѣмъ случаю около половины падолиста.

Межи войскомъ и селянами розкинено тысячѣ проклямацій, взываючихъ до прогнаня „чужои династіи“, утвореня балканьскои федераціи и роздѣленя грунтôвъ бôльшихъ властителѣвъ мѣжь селянъ.

Въ Букарештѣ арештовано двохъ официрôвъ, Армасеску и Нелреску, пôдозрѣныхъ о то, що суть сотрудниками антидинастичнои газеты „Голосъ рôльника“, котрый промовляѥ за выборомъ кн. Кузы на короля румуньского.

——

„Times“ подаѥ змѣстъ ôдповѣди королевои Наталіи на жалобу короля, внесену до консисторіи. Ôдповѣдь ту выготовила була первѣстно королева сама, але опôсля дорадники королевои, єи шуринъ кн. Гика и два адвокаты, змѣнили первопись значно выпускаючи зъ неи богато жалѣвъ королевои, щобы то не выглядало, що королева вносить зновъ жалобу противъ короля. Королева не жадаѥ анѣ розводу анѣ сепаріи а ôдповѣдаѥ лишь на жалобу противъ неи въ слѣдуючихъ чотирохъ точкахъ:

1) На закиды, що она ôдзывалась образливо о королю передъ чужими и що робила афронтъ гостямъ короля въ королѣвскôй палатѣ, каже королева, що пôдъ вплывомъ переходячого роздразненя могло ѣй вырватись дразливе слôвце, котрого она теперь жалуѥ; але неодно єи слово треба приписати ображеному чувству, а було оно наслѣдкомъ доносôвъ, котрî ѣй робили богато смутку и жалю.

2) Що королева зносилася зъ ворогами короля, поясняѥ она въ той спосôбъ, що сербскй политики, котрî мали єи довѣріѥ, не суть ворогами короля а лишь политичными противниками Гаращанина, министра „напреднякôвъ“ и що кôлька зъ тыхъ панôвъ якъ Ристичь, Грунчь, Хорватовичь, були самî министрами короля и мали єго довѣріѥ. Єи прихильнôсть для россійского посла Персіяніого не маѥ нѣчого спôльного зъ политичными интригами и Персаній радивъ завсѣгды лишь добре. Она обстаѥ при тôмъ, що министры, котрымъ король довѣряѥ, суть злыми дорадниками а люде, котрымъ она довѣряла, суть династіи прихильнй.

3) На закидъ, що она старалась довести до абдикаціи ôдповѣдаѥ королева, що король неразъ говоривъ ѣй, що думаѥ абдикувати. Коли отже наспѣла звѣстна телеграма, думала она, що король рѣшився вже и що треба заразъ утворити регентію. Тому то єи телеграма була коротка. Впрочѣмъ була она тогдѣ за надто умучена стараньемъ около раненыхъ и не могла заразъ розписуватись зъ якоюсь ôдрадою. Она думала, що король повѣдомивъ вже о тôмъ министрôвъ и другихъ членôвъ дипломатичного тѣла. Она не наставала нѣколи на єго абдикацію.

4) Єи житье въ супружествѣ не було нѣколи щасливе, але она старалася бути доброю матерію и здаѥсь за то на судъ Божій.

НОВИНКИ.

— **Институтъ руск. Товариства педагогичного.** Вôвторокъ о 12 годинѣ въ полудне передавъ комитетъ, що займався зъ всякою щиростею и вытревалостею устроєньемъ „Институту“ рус. Товариства педагогичного, Институтъ сей въ руки Выдѣлу Товариства. До комитету сего входили професоры Лучакôвскій, Бѣчай, Ярема и д-ръ Федакъ. Се властивй основателѣ заведеня, що осущили гадку Товариства педагогичного, вынаймили хату, справили всѣ приряды и придбали Институтови 18 молодцѣвъ. Заходы були дуже значнй, вытревалôсть и пересвѣдченье, що тымъ приложиться одинъ камѣнчикъ бôльше до храму народного, побороли всякй перепоны и трудности.

О годинѣ 12 зôйшлись члены выдѣлу Товариства педагогичного въ комнатахъ Института пôдъ проводомъ свого головы о. Чапельского. Дѣтямъ подано обѣдъ. Они окружили стôлъ въ ѣдальни и помолились. Проф. Ив. Бѣчай выступивъ и держачи въ рукахъ пôдносъ зъ хлѣбомъ, солею и ключемъ ôдъ хаты, въ короткôй промовѣ указавъ на значенье Институту, для котрого комитетъ охотно пôднявся всякихъ трудôвъ въ надѣи, що Институтъ сей буде успѣвати для добра молодежи рускои и родичѣвъ, що тутъ зъ повнымъ довѣрьемъ помѣстили своихъ дѣтей. Пôдносъ принявъ о. Чапельскій и подякувавши щиро членамъ комитету за всѣ єго заходы, звернувъ рѣчь свою до молодежи, институтскои. „Лишь для добра вашого пôднялось Товариство того труду“ — казавъ бесѣдникъ — „лишь для того здвигнено сей Институтъ, щобъ руска молодѣжь горнулась до науки, и щобъ стала потѣхою своимъ родичамъ и ôтчинѣ своѣй“.

До Институту принято 18 ученикôвъ, всѣхъ зъ гимназіи академичнои. Настоятелемъ єсть проф. Ярема. Въ суботу ôдправиться въ церкви св. Николая служба божа за всякоѥ прошеніѥ о 9 годинѣ рано, почѣмъ послѣдуѥ освященье дому, въ котрôмъ мѣститься Институтъ.

— **Впреосв. митрополитъ Сильвестеръ** выѣхавъ на кôлька днѣвъ зô Львова до Унева.

— **Монастирь СС. Василіянокъ въ Яворовѣ** одержитъ мабуть 1000 зр. пôдпомоги ôдъ сойму на покрытье коштôвъ прибудованя нового дому для помѣщеня воспиталища. Выдѣлъ краєвый порѣшивъ именно предложити внесенье о тôй пôдпомозѣ сегорôчному соймови до ухвалы.

— **Трете вѣче ôдпоручникôвъ мѣстъ** скликано на день 15 н. ст. вересня до Львова. До сталои комисіи зъ 7 членôвъ для справъ мѣскихъ покликано зъ провинціи пп.: Дворского бурмистра Перемышля, Фрухтмана зъ Дрогобыча. Якубовского зъ Горлиць, Будзиновского зъ Самбора и президента мѣста Львова д-ра Мохнацкого. На тôмъ вѣчу мають обговорюватись слѣдуючй справы: пропинаційна, кватирункова, новый законъ громадскій для мѣстъ и мѣсточокъ, основанье дому примусовои працѣ у Львовѣ и реформа закона о радахъ шпитальныхъ.

— **Испытъ зрѣлости** въ ц. к. учительскôй семинаріи мужескôй у Львовѣ ôдбудеся дня 13 н. ст. вересня. Тî кандидаты, що за дозволомъ краєвои рады шкôльнои могуть здавати сей испытъ, писемный и устный, мають зголоситись до канцеляріи семинаріи вже 11 н. ст. вересня

— **Бурѣ** сегорôчнй ôдзначаються незвычайною лютостею и силою. Отъ що намъ пишуть зъ Перемилова въ гусятиньскôмъ повѣтѣ. Послѣдна буря наробила у насъ величезну шкоду, а силу и лютôсть єи можна зъ того пôзнати, що вырвала стару тополю, стоячу вже до 100 лѣтъ коло коршмы, зъ корѣньемъ, а одну фѣру зъ снопами перевернула цѣлкомъ до горы; щастье, що при обохъ тыхъ случаяхъ не стративъ житя нѣхто зъ людей.

— **Зъ Сокальщины** пишуть намъ: Зарядъ зелѣзницѣ львôвско-белзецкои звѣстивъ, що тымъ, котрî ѣдуть зъ Белзця до Белза або зъ Любичи до Белза, выдаѥся зниженй билеты до ѣзды тамъ и наповоротъ. Чи не розходилось тутъ о полегшу для жидôвъ, котрî численно поспѣшають, особливо зъ-за кордону, до свого чудотворного рабина въ Белзѣ. Сокальщина цѣла майже безвинно комуникуѥсь зъ Львовомъ, тому вельми пожаданымъ було-бы завести такй зниженй билеты ѣзды и зъ стацій Сокаль, Кристинопôль, Белзъ и т. п. до Львова. Тымъ прислужився-бы зарядъ и для цѣлого населеня та прибôльшивъ-бы и свои доходы, бо черезъ таке зарядженье значно взмôгся-бы загальный рухъ на тыхъ шляхахъ.

— **Огнѣ.** Въ Гвôздци коло Коломыи згорѣвъ дня 4 н. ст. вересня костелъ и монастирь Бернардинôвъ ôдъ удару грому. — Вчера мавъ горѣти Бускъ; подорожнй, що ѣхали зелѣзнецею зъ Красного до Львова, бачили докладно луну; близшихъ вѣстей ще не маѥмо.

— **Бута турчаньскихъ жидôвъ.** На ярмарку въ Турцѣ минувшого тыждня переходивъ повѣтовый лѣсничій п. В. ринкомъ по при якусь жидôвску дитину, котра вдарила єго прутомъ въ лице. За кару погрозивъ лѣсничій дитинѣ зъ легенька палицею. Побачила се мати дитины, прискочила мовь скажена до лѣсничого и далѣй драти на нѣмъ одѣжь, драпати по лици та выкрикувати плюгавыми словами. Лѣсничій ставъ обганятися палицею, розбивъ жидôвцѣ голову и она впала на землю. Въ однôй хвили злетѣлись жиды, молодй и старй, мужчины и женщины, та почали бити лѣсничого. Звалили на землю, покровавили страшенно и хто знаѥ, що було-бы дальше сталось, кобы не полиція та жандармы. Жидôвку завезли домôвъ, а лѣсничого такожь ôдправадили и власть почала своѥ дѣло. Почались арештованя, списуваня виновникôвъ, и все пôйшло-бъ по закону. На лихо, надходять теперь свята жидôвскй, а що легко могло-бы статись, що ôдважнй жидики турчаньскй посидѣли-бы въ слѣдствѣ и черезъ свята, жиды взялись на спосôбъ. Зателеграфували до Самбора, що имъ велика кривда, що жидôвка побита страшно и вмираѥ, а п. В. покалѣченый легенько и т. д. Судъ самбôрскій казавъ жидôвъ выпустити зъ вязницѣ, що и сталось. Жиды тѣшаться а щобы ще бôльше поперти свою справу, спроваджують ажь двѣ комисіи до жидôвки и взагалѣ роблять все, щобы лише стало по ихъ воли. Коли таке лихо приключилось урядникови власти автономичнои, то що-жь тутъ говорити о нашôмъ темнôмъ, переполоханôмъ Бойку зъ турчаньскихъ гôръ!

— **За збиранье орѣхôвъ** пострѣливъ лѣсничій гр. Лубѣньского зъ Кракôвця, Адамъ Льерхъ, въ лѣсѣ Бонкôвщина дня 27 н. ст. серпня, молодого паробка, Яцка Корзака. Лѣсничій поцѣливъ єго въ плечѣ и при операціи въ перемыскôмъ шпитали выймили лѣкарѣ 56 шротôвъ.

— **Жиды въ Италіи.** Не лише у насъ присѣли жиды все и всѣхъ, такожь и въ иншихъ краяхъ набирають они що-разъ бôльшого значеня. Газеты италійскй подають, що на выставѣ штукъ въ Больоніи 9 жидôвъ одержали державнй ôдзначеня; университетъ въ Пізѣ маѣ 10 професорôвъ жидôвъ; предсѣдателемъ и єго заступникомъ италійскои комисіи для выставы въ Парижи суть жиды; новый театръ въ Туринѣ будуѥ жидъ, а въ послѣднôй битвѣ пôдъ Саґанеиті погибло кôлькохъ официрôвъ жидôвъ.

— „L'Institut de France“, француска академія наукъ, о котрôй такъ часто говориться и пишеся, мало звѣстна що-до свого устрою и организаціи. Институтъ сей складаѥся зъ пяти академій. Найстаршу зъ нихъ заложивъ кардиналъ Рішелье въ р. 1635; она называѥсь „Académie française“, маѥ сорокъ членôвъ а задачею єи выдавати словарь языка французского. Члены єи дôстають за свою участь въ засѣданяхъ, котрî ôдбуваються що тыждня, разомъ 240 франкôвъ, такъ що кождый членъ одержитъ по 6 франкôвъ. „Academie des Inscription et des Belles-Lettres“ складаѥся зъ сорокъ дѣйстныхъ членôвъ а предметомъ єи розслѣдôвъ суть старинній языки, археологія, исторія и єи помôчнй науки. Ôдтакъ ще суть: „Academie des Sciences“, „Academie des Beaux-Arts“ и „Academie des Sciences morales et politiques“. Всѣ тî академіи збираються що року 25 жовтня на одно спôльне засѣданье. Кромѣ того мають члены „Acad. française“ титулъ „безсмертныхъ“ и єсть се найбôльша ôдзнака, яку може осягнути французскій писатель або ученый.

— **Дрôбнй вѣсти.** Громада Барилôвъ, пов. бродского, одержала ôдъ цѣсаря 100 зр. пôдпомоги на будову школы. — Завтра ôдбудеся вѣнчанье п. Игн. Дзеровича зъ панною Євгенією Ковальскою въ Успеньскôй церкви. — Маршалокъ краєвый вернувъ въ понедѣлокъ вечеромъ до Львова и буде брати участь въ нарадахъ выдѣлу краєвого. — Въ Серетѣ коло Ицканъ утопився д. 3 н. ст. серпня урядникъ черновецкои зелѣзницѣ, Густавъ Топольницкій. — До рады пов въ Жовкви выбрано при доповняючихъ выборахъ зъ бôльшихъ посѣлостей дѣдичѣвъ: п. Стан. Незабитовского зъ Бутины и п. Ад. Обертиньского зъ Нового села. — Выборы посла до рады державнои зъ мѣста Львова на мѣсце п. К. Леваковского, ôдбудуться на другій мѣсяць; президія магистрату выготовила списы выборцѣвъ.

Надôслане.

Лѣкъ на водну пухлину.

Наколи въ якôй части апарату ôдводячого мочь настане яка запора або зъ якои причины цѣлковита застанова, такъ, що мочь не може ôдплывати, то она збираѥсь цѣлкомъ природно въ тѣлѣ понадъ сею перешкодою. Ся запора єсть звычайно въ проводахъ мочевыхъ нирокъ, тому при воднôй пухлинѣ треба найбôльше дѣлати на той органъ та черезъ те и поясняѥсь, чому то Варнера Safe Cure, звѣстный лѣкъ на недуги нирокъ, при тôй недузѣ уживаѥсь зъ такъ величезнымъ успѣхомъ. Се посвѣдчаѥ и панъ Христофъ Бекманъ зъ Гарлінґероде и пише: „Мушу заявити найширшу подяку за Варнера Safe Cure, котру моя жена уживала при напухненыхъ частяхъ тѣла, бо се средство осягло найбôльшій успѣхъ.“ — Продажъ и розсылка лише черезъ антики. Цѣна 2 зр. 80 кр. Складъ Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевіорскій, д-ръ Кароль Миколяшь, Ад. Рапапортъ, К. Крижановскій у Львовѣ. Головный складъ: Einhorn Apotheke (Max Fanta's) въ Празѣ.

Наука, штука и литература.

— „**Walka o biskupstwo**, epizod z dziejów Kościoła wschodniego.“ Пôдъ такимъ заголовкомъ появилась ôдбитка зъ „Przewodnika naukow. i liter.“ и єсть она частиною бôльшои працѣ д-ра Жигмонда Лѣсевича пôдъ заг.: „Stosunki Kościoła prawosławnego na Rusi czerwonej w w. XII“.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Президія намѣстництва розписуѥ конкурсъ на мѣсця: совѣтника рахункового въ VIII кл. ранги, взглядно ревидента въ IX ранзѣ, офиціяла въ X и асистента въ XI кл. ранги при ôддѣлѣ рахунковôмъ львôвского намѣстництва; подаватись можна до 30 н. ст. вересня.

Телеграмы „Дѣла“.

Перемышль 5 вересня. Кн. Адамъ Любомирскій выбраный посломъ до сойму зъ бôльшихъ посѣлостей.

Берлинъ 5. вересня. Заручины княгинѣ Софіи, сестры цѣсаря Вильгельма зъ грецкимъ наслѣдникомъ престола, Константиномъ, котрî ôдбулися ще въ понедѣлокъ, уважають тутъ за знакъ скрѣпленя дружныхъ ôдносинъ Нѣмеччины до Россіи и Даніи.

Вѣдень 5. вересня. Дунай прибувъ дуже значно. Коло Пряшева порвала вода одинацять судень. Въ горѣшнôй Австріи наробила повѣнь страшнои шкоды.

Бѣлградъ 5. вересня. Король покликавъ Ристича до Аббаціи. Змѣстъ ôдповѣди королевои на жалобу короля не згоджуѥсь зъ актомъ предложенымъ синодови.

Будиевицѣ 5 вересня. Повѣнь страшно зруйнувала мѣсто; цѣсарь дарувавъ потерпѣвшимъ 5000 зр.

Ярославъ 4 вересня. На 1060 выборцѣвъ голосувало 325 и всѣ голосы одержавъ Кароль Бартошевскій.

Константинополь 5 вересня. Въ наслѣдокъ взростаючихъ непокоѥвъ въ Македоніи збираѥ Туреччина войска на болгарскôй и сербскôй граници.

Римъ 5. вересня. Еп. Стросмаєръ поясневъ куріи римскôй свою телеграму до Кіева тымъ, що вѣрить въ сполученье обохъ церквей.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. В. Б. въ Страдчи. За II пôврôкъ одержали 9 зр. — **Всч. Я. Б. въ Перемыловѣ.** За третій чвертьрôкъ заплачено. — **Всч. П. въ Кальнôмъ.** Просимо все подавати при перемѣнѣ и давнѣйшу адресу, бо непотрѣбно тратиться часъ на вышукуванье єи. — **Вп. Н. Б. въ Радчу.** За „Дѣло“ заплачено до 30/6; высылаємо теперь на Вашу адресу; не дôйшовший числа зареклямуйте; за „Подику“ прийде 1 зр.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

5. л. вересня 1888.

Львôвъ: Пшениця 6·45 до 7·35, жито 4·60 до 5·30, ячмѣнь 4·— до 6·—, овесъ 4·50 до 5·25, горохъ 4·50 до 10.05 вика 4·50 до 5·—, рѣпакъ 10·50 до 12·—, лнянка — до —, конюшина червона 22·— до 26·—, конюшина бѣла 32·— до 35·—, конюшина шведска 30 до 36, хмѣль ôдъ 42 до 70.— зр. за 56 кильо въ мѣсци, оковита за 10.000 литрôвъ 30·— до 30·15 зр.

Тернопôль: Пшениця 6 45 до 7·25, жито 4·40 до 5·—, ячмѣнь 4·— до 5 80, овесъ 3·75 до 4 45 горохъ 5·50 до 10.—, вика 4·30 до 4·75, рѣпакъ 10·— до 12.—, лнянка — до—, конюшина червона 20·— до 25·—, конюшина бѣла 30·— до 36·— конюшина шведска 30 до 35.

Черновцѣ: Пшениця 6·50 до 7·—, жито 4·35 до 4 90, ячмѣнь 4·20 до 5.05, овесъ 3·30 до 4·— горохъ 4·40 до 9·—, вика 4·10 до 4·80, рѣпакъ 10·— до 11·15 лнянка — до —, конюшина червона 21·— до 25·—, конюшина бѣла 31·— до 35·— конюшина швед. — до —, тимотка 20·— до 30·—.

Пôдволочиска: Пшениця 6·35 до 7·15, жито 4·35 до 5·10, ячмѣнь 3·65 до 4·60, овесъ 4·— до 4·65, горохъ 5.10 до 9.—, вика 4·50 до 5·10, рѣпакъ 10·— до 11·85, лнянка — до —; конюшина червона 20·— до 25·—, конюшина бѣла 30·— до 36·—, конюшина шведска 28 до 35.

Волôвъ пригнано на торгъ до Вѣдня дня 2 с. м. 5662 штукъ а мѣжь тыми 789 галицчихъ и 923 буковиньск. За галицкй тученй плачено 48 до 57 зр., за угорскй 48 до 56 зр., за селяньскй 43 до 52 зр., за бугаѣ и коровы 47 до 52 зр. за метр. сотнаръ мертвои ваги.

Курсъ Львôвскій

зъ дня 5. л. вересня 1888.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	210 —	213 —
Зелѣз. Львôв.-Чернов. по 200 зр. а. в.	223 50	226 75
Банку гипот. гал. по 200 зр. а. в. . .	276 —	280 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в. .	— —	316 —
Листы заставнй за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в	99 35	100 35
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	101 25	102 25
Банку краевого 4½% а. в. льос. 51 л.	92 75	93 75
Товарищтва кредит. гал. 5% а. в. . .	101 —	102 —
Товарищтва кредит. гал. 4% а. в. . .	94 10	95 10
Товар. кред. гал. 5% а. в. льос. 37 л.	101 —	102 —
Товар. кред. гал. 4% а. в. льос. 41½ л.	91 25	92 50
Товар. кред. гал. 4½% а в. льос. 52 л.	94 35	95 35
Листы довжнй за 100 зр.		
Гал Зав. кред. сел. 3% а. в (давн. 6%) въ ликв.	— —	56 —
Гал. Зав. кред. сел. 2½% (давн. 5%) въ ликв.	— —	44 —
Общ. роль. кред. Завед. 6% льос. въ 15 л.	— —	— —
Облиги за 100 зр.		
Индемнизац. галицкй 5% м. к. . . .	103 —	104 —
Комунальнй Банку краев. 5%, I емис.	99 50	101 —
Позички краев. зъ 1873 по 5% а. в .	— —	105 —
Позички краев. зъ 1883 по 4½% а. в.	91 —	92 —
Льосы:		
Мѣста Кракова	22 50	26 —
Мѣста Станиславова	33 —	35 —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 82	5 92
Наполеондоръ	9 70	9 80
Пôвъимперіялъ	10 08	10 18
Рубель срѣбный	1 36	1 48
Рубель паперовый	1 23	1 24
100 марокъ нѣмецкихъ	59 75	60 75

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 202—?

Спеціяльности и универсальнй средства французкй и иншй, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншй фирмы оповѣщуванй.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои вы-
2389 робы по найдешевшихъ цѣнахъ. 59 -

ПОДЯКА.

По довгôй недузѣ упокоився дорогій нашь отець Симеонъ Бѣлецкій, приходникъ Горохолины дек. богородецкого дня 12 (24) серпня с. р. Тяжкимъ горемъ и печалею навѣщенй, знайшли мы правдивыхъ добродѣвъ и потѣшителѣвъ въ сусѣдахъ покôйного, о. Охримовичу зъ Грабовець и о. Криницкôмъ зъ Горохолины, котрй не лишь словомъ, але и дѣломъ въ часѣ недуги покôйного и въ часѣ смерти тогожь несли намъ упадаючимъ на дусѣ, потѣху, розраду и всяку помôчь; рôвножь кромѣ нихъ Всч. оо.: Кир. Пачовскій деканъ богородецкій, Гординьскій зъ Старунѣ, Пиндусъ зъ Нивочина, Теодоровичъ зъ Иваникôвки, сов. Витошиньскій зъ Радчого, Головацкій зъ Солотвины, Кропивницкій зъ Лысѣвки, Петровскій зъ Похôвки, Кочержукъ зъ Молоткова и Руденьскій зъ Бабчого, не зважаючи на велику слоту, зволили прибути на сумный обрядъ похорону, помолитись за душу покôйного отця нашого и ôдвести тѣло до гробу. Всѣмъ тымъ Всч. Отцямъ, особливо-жь о. Комариньскому зъ Старыхъ Богородчанъ, котрый трогаючимъ словомъ пращальнымъ потѣшивъ опечаленй серця нашй и скрѣпивъ до дальшои борбы туземнои, засылаемо на сѣмъ мѣсци сердечну подяку, нехай Всевышнiй вынагородить ихъ за ихъ труды! Не менше всѣмъ тымъ, котрй въ якій небудь спôсôбъ покôйного еще за житя и по смерти почтили, приятелямъ покôйного зъ сусѣдства, сл. братству церковному мѣсцевому и громадянамъ горохолиньскôмъ, що такъ численно зôбрался на обрядъ похоронный свого духовного пастиря, щире Спаси-Бôгъ!

Горохолина, 17 (29) Серпня 1888.

Николай Бѣлецкій, сынъ; *Климентина Шавиньска и Павлина Радикевичева*, доньки покôйного.

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 62—?

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ

важный ôдъ 1 червня 1888.

(пôсля годинника львôвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курерскій; 8·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.

Зъ Пôдволочискъ и Бродôвъ (на Пôдзамче): о год. 2·08 по полудни курерскій; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Белзця: о год. 5·53 по полудни мѣшаный.

Ôдходять зô Львова:

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мѣшаный; 2·28по полудни курерскій.

До Черновець: о год. 9·20 рано поспѣшный; 9·50 ранô и 10.06 вечеромъ мѣшаный.

До Пôдволочискъ и Бродôвъ: (зъ Пôдзамча): о год 10·23 рано и 11·05 вечеромъ особовый; о год. 4·22 курерскій.

До Белзця: о год. 7·49 рано мѣшаный.

Ц. к. упр. гал. акційный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

купуе и продае

всякй вартостнй паперы и монеты

по курсѣ дневнôмъ.

Поручення зъ провинціи выповняе ôдворотною почтою безъ провизіи. 2221 105—0

Одержавши на дняхъ транспортъ прямо зъ Кольомбо

КАВЫ ЦЕЙЛОНЪ II-а

чистои въ смаку и ароматичнои

продаемо ей:

въ 5-килевыхъ тонкихъ мѣшочкахъ

Франко по 9 зр. 80 кр.

Кава Цейлонъ I-а 10 зр. 70 кр.
„ „ О 11 „ 20 „

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

2335 8—0

НАЙЛУЧШИЙ

ПАПѢРЪ ЦИГАРЕТОВЫЙ

есть правдивый

LE HOUBLON

1934 **французкій фабрикатъ** 27—36

CAWLEY-a & HENRY-ого въ Парижи.

Передъ пôдробкою остерегаеся!

Сей папѣръ поручаютъ якъ найлучше пп. д-ръ І. І. Поль, дръ Е. Людвигъ, дръ Е. Липманъ, професоры хеміи при-вѣденьскôмъ университетѣ а то для его знаменитои якости, его абсолютнои чистоты и для того, що до него не домѣшанй жадній шкôдливій здоровью матерiи.

FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE 17, rue Béranger, à PARIS

Исторія Литературы Рускои

ТОМЪ I.

Д-ра О. Огоновского

выйшла вже зъ друку и можна еи дôстати въ друкарни товарищтва „им. Шевченка“ (ул. Академична ч. 8.), въ тов. „Просвѣта“ (ул. Ôрменьска ч. 27), у автора (ул. Пôдвалье ч. 9) и въ книгарняхъ: Ставропигійскôй и Миликовского (Старжика)

по цѣнѣ 1·70 зр, для Россiи 2 рублѣ.

Замовляючимъ просто въ товарищтвѣ „им. Шевченка“ або черезъ рускй часописи „Дѣло“, „Зорю“ и т. д. высылаеся книжка франко.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

въ КАЛУШИ, почта и стація желѣзницѣ тамже.

Получивши на власнôсть по старôй фирмѣ „Ивана и сына Серафина“ „Ліярню дзвонôвъ“ въ Калуши, ôдзначену срѣбнымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. им. Качковского въ Коломыи (якъ о тôмъ свого часу газеты доносили) — маю и теперь на складѣ готовй дзвоны, выконую скоро замовленя и приймаю старй або ушкодженй дзвоны до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя въ давнѣйшôй спôльнôй а теперь моёй власнôй ліярни дзвонôвъ прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалôсть матеріялу и гармоничный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и для того осмѣляюся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

2327 16—24 Зъ глубокимъ поважаньемъ

Антоній Серафинъ.

ПАНЧОЧКИ,

що ходять до науковыхъ заведень у Львовѣ можуть бути умѣщенй пôдъ дуже умѣренными условiями на станцію и харчь въ каменици ул. Городецка ч. 45 а ученицѣ можуть на желанье мати конверзацію въ языкахъ французскôмъ и нѣмецкôмъ и можуть такожь побирати науку
2573 музики. 3—5

О половину знижень цѣны

для предплатникôвъ „Дѣла“, „Зорѣ“ и „Батькôвщины“

на давнѣйшй томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поединчо, якъ досго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до „Администраціи Дѣла у Львовѣ“.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томôвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

ЮСИФА БАРЩИНЬСКОГО

Торговля шкôръ, всѣлякихъ приборôвъ шевскихъ, такожь готовыхъ верхôвъ

въ Рынку пôдъ ч. 10 въ подвôрю въ давнôмъ льокали

„Товарищства торговлѣ шкôръ“.

2570 3—4

Складъ и робôтня обуви мужескои дамскои и для дѣтей.

Матеріялъ добôрный, старанне выконанье.

Складъ головный ул. Театральна ч. 3. (черезъ 15 лѣтъ Ринокъ пôдъ ч. 13),

филія ул. Руска ч. 1.

Цѣны якô найдоступнѣйшй,

Замовленя зъ провинціи полагоджуесъ ôдворотною почтою.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

у Львовѣ при ул. Ягайлоньскôй ч. 3.

Почавши ôдъ дня 7 падолиста 1885

2218 35—0 **выдае**

АСИГНАТЫ КАСОВЙ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженьемъ

5% зъ 90-дневнымъ выповѣдженьемъ

Передрукъ не буде плаченый. **Дирекція.**

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Забезпеку, яку подае асекурація на житье кождому якъ бѣдному такъ богатому, не можна ощадностею иншого рода узыскати, або не можна заперечити правдѣ, що найскорше той ощаджае, хто заасекуруеся на житье.

На примѣръ: Урядникъ, учитель, священикъ и т. д. забезпечить въ своѣмъ вѣцѣ 30 лѣтъ для родины на случай своеи смерти 1.000 зр. а. в. за що платить квартально тôлько 5 зр. 94 кр.

40 лѣтъ числячій отець забезпечить для однорôчнои дитины капиталь 1000 зр. выплатимый по дожитю 24 року доньцѣ або сынови, за квартальну премію 8 зр. 30 кр. Єсли отець умирае передъ выплатою забезпеченои сумы, перестае плаченье премiи а заасекурованый сынъ або донька получить въ условленôмъ часѣ цѣлу заасекуровану суму; если-же дотычный сынъ або донька умре передъ тымъ часомъ, звертае „СЛАВІЯ“ всю вплачену премію.

Молодый мужчина забезпечить капиталъ 1.000 зр. на случай дожитя и смерти. Єсли дожие 55 року житя одержить самъ заасекурованый капиталъ; если-жь умре передъ тымъ часомъ, выплаченый буде капиталъ цѣлый въ полиси наведенымъ спадкоемцямъ. Квартальна премія есть 7 зр. 27 кр.

На полиси що-найменше 3 роки важнй и доси выплатимй выдасть головна Дирекція на особне жаданье члена зъ кôнцемъ кождого дальшого року удѣловй полисы на тіи квоты, на котрй членъ за вплачену премію право набувъ.

До заплаченя кождои навѣть мѣсячнои раты премiи есть дозволеный терминъ до 90 днêвъ.

По 5-лѣтнôмъ треваню убезпеченя може асекураційна сума бути выплачена навѣть тогды, если убезпеченый умеръ въ поединку або самъ собѣ житье ôдобравъ.

Всякій зыскъ дѣлиться помежи убезпеченыхъ. Резерва зыску для убезпечень житьевыхъ выносить зъ кôнцемъ 1886 р. 175.570 зр. 92 кр.

Сума выплаченыхъ на житье убезпеченыхъ капиталôвъ по конець р. 1886 выносить 1,333.023 зр. 86 кр.

Зъ кôнцемъ р. 1886 числить „СЛАВІЯ“ въ ôддѣлѣ житьевôмъ 40.497 членôвъ зъ убезпеченымъ капиталомъ 22,835.193 зр. 31 кр.

На всякй пытаня якъ найохотнѣйше одвѣчае и тарифы высылае головне Заступництво банку „Славія“ у Львовѣ. 2340 15—24

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручае

знаменитй МЫЛА до мытя лица, рукъ и купелей,

ôдзначенй 9 медалями заслуги и двома дипльомами признана.

	зр.	кр.
МЫЛО найдобрнѣйше до голеня бороды	—	25
МЫЛО МИГДАЛОВЕ, дуже пѣжве 10 кр. 20 и	—	25
МЫЛО КОКОСОВЕ, бѣле до рукъ 10 кр. и	—	20
МЫЛО ПАЛЬМОВЕ, жовте 6, 12, 18 кр.	—	20
МЫЛО ГРИСИКОВЕ, знамените до лица и рукъ	—	40
МЫЛО ЖОВТКОВЕ, робить нѣжною, гладкою и знаменито чистить шкôру	—	30
МЫЛО ЗЕЛОВЕ, одержуеся черезъ згусненье соку ростинъ ароматично-живичныхъ, знамените	—	25
МЫЛО ПИЖМОВЕ, мае дуже приемный пижмовый запахъ	—	30
МЫЛО ПАЧУЛЕВЕ, приемного запаху, мае великій покупъ	—	30
МЫЛО РОЖАНЕ, найдобрнѣйше 40 кр. и	—	80
МЫЛО ОЛИВНЕ для дѣтей	—	36
МЫЛО зъ ШПИЛЬОКЪ СОСНОВЫХЪ, приемне въ ужитю, успѣшно хоронить шкôру ôдъ лишаѣвъ и выкидôвъ . .	—	30
МЫЛО БАЛЬСАМИЧНЕ, чистить шкôру, робить еи бѣлою и нѣжною	—	40
МЫЛО ФІЯЛКОВЕ, приемого запаху	—	35
МЫЛО КОСМЕТИЧНЕ, усуваe веснянки, осмаленя ôдъ сонця, лицю робить свѣжымъ и бѣлымъ	—	60
МЫЛО ГИПЄНИЧНЕ, ôдзначаеся товстостею, вельми нѣжне и выключно приладжене до лица	—	50
МЫЛО РИЖОВЕ уживаеся, щобъ зробити шкôру на лици нѣжною и бѣлою	—	60
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ бѣле, легко пѣниться, знаменито чистить шкôру и хоронить ôдъ прищѣвъ	—	30
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ, прозрачне, мѣстить 35% чистои глицерины, знаменито дѣлае на зашкôрокъ 20, 30 кр. и	—	40
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ плынне у фляшочкахъ, чистить шкôру зъ ирищѣвъ, лишаѣвъ, угрикôвъ, фляшка	—	40
МЫЛО ПѢСКОВЕ, до мытя рукъ, 15 и	—	25
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя рукъ, 15 и	—	35
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя ковнѣрикôвъ и маншетôвъ зъ гутаперхи	—	10
МЫЛО ТИМОЛЬОВЕ знаменито чистить шкôру зъ всякихъ выкидôвъ	—	50
МЫЛО КАРБОЛЕВЕ, дуже добре мыти руки, лице, а навѣть цѣле тѣло въ часѣ епидеміи, щобы охоронитись ôдъ заразы	—	20
МЫЛО СѢРКОВЕ, зъ великимъ успѣхомъ уживаеся до знищеня нрищѣвъ и всякого рода выкидôвъ на шкôрѣ . .	—	25
МЫЛО БЕНЗЕОСОВЕ, дуже добре уживаесь, щобы усунути зъ шкôры выкиды и плямы	—	25
МЫЛО КАМФОРОВЕ, лагодить сверблене и печенье шкôры, усуваe выкиды и червонôсть зъ лица и рукъ	—	25
МЫЛО МЕДОВЕ до вынѣжнени рукъ, кусникъ	—	10
МЫЛО МѢЩАНЬСКЕ знамените	—	10
МЫЛО СМОЛЕВЕ, мѣстить 40% чистои смолы (дегтю), усуваe прищѣ лишаѣ, всякй высипки шкôрнй, поченье нôгъ и парплѣ на головѣ	—	30
МЫЛО СМОЛОВЕ ГЛИЦЕРИНОВЕ мягчить и чистить шкôру зъ лишаѣвъ, угрикôвъ, и т. п., кусникъ	—	30

2539 20—?

Набути можна **у Львовѣ** *въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улица Галицка рбгъ Валовои. Въ филіяхъ:* **въ Краковѣ** *Суконницъ ч. 20 и* **въ Черновцяхъ** *Рынокъ ч. 2., а такожь у всѣхъ первориднихъ торговляхъ и аптикахъ*

О-

рочки, маншеты, ковнѣрики, калесоны, скарпитки, хустки, крава ки, шлийки, ру-
2537 **кавички и т. п.**

найдешевше въ торговли

БРАТЕЙ ЛЯНГНЕРЪ

Львôвъ, Галицка ч. 16.

Цѣнники на жаданье даромъ!

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКÔВЪ

ФАБРИКА ПАРОВА

Цикоріи, Сурогатôвъ кавы и Кавы фиговои

въ Раковицяхъ

пôдъ Краковомъ.

Выробляе зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякй роды цикорiи и штучнои кавы, котрй ôдзначаються богатствомъ частей поживныхъ а такожь знаменитымъ смакомъ и запахомъ 37—0

Фабрика поручае передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ.
Шротову каву французку Розманита.
Цикорію краковску гôрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новôсть!!)
Каву краковску добôрну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ лишихъ торговляхъ.

Ôдзначена на выставѣ краковскôй въ р. 1887 2-ма медалями мiнiстерства торговли.

„Рускій Правотарь домовый“

або приступне поясненье, въ якій спôсôбъ кождый при грамотахъ правныхъ всякого рода самъ заступатись и потрѣбнй письма, якъ поданя, просьбы и т. п. безъ помочи адвоката съ повною силою правною спораджати може.

Уложили Василь Лукичъ и Юліянъ Семигиновскій.

Томъ I: **Законъ цивильный** вразъ зъ дотычными доповненями, поясненями — и бôльше якъ 200 рôзнородными взôрцями та прикладами. Сторôнъ 432 + XVI въ 8° або 28 аркушѣвъ друку.

Цѣна 1 примѣрника въ книгарняхъ выносить 4 зр. а в

Хто купуе у н. В. Левицкого въ Станиславовѣ, платить за I прим. тôлько 3 зр. 30 кр. — Для предплатникôвъ „Дѣла“ и „Батькôвщины“ цѣна знижена на 2 зр. 50 кр а. в., а съ пересылкою почтовою 2 зр. 75 кр.

Проспекты обширнй высылае на жаданье п. В. Левицкій въ Станиславовѣ. Въ выняткових случаяхъ даеся 1 примѣрникъ (не по зниженôй цѣнѣ) на сплату въ двохъ ратахъ.

Пошукованя посадъ, оголошеня продажи,

ПОШУКОВАНЯ СПôЛЬНИКÔВЪ

и всѣ иншй оголошеня для всѣхъ австро-угор. якъ такожь для всѣхъ заграничныхъ газетъ и фаховыхъ часописей залагоджуе **найтанше, найскорше и въ ôдновѣдный спосôбъ по оригинальныхъ цѣнахъ** експедиція анонсôвъ:

RUDOLF MOSSE

Wien I. Seilerstätte 2.

Появився уже

РУСКІЙ СПѢВАНИКЪ

уложеный черезъ *Костя Паньковского*, а накладомъ Товарищтва Просвѣты“. Мѣстить въ собѣ въ 9-ти аркушахъ бôльшихъ на велиновôмъ паперѣ 255 пѣсень на 288 сторонахъ. Пѣсни тй суть то перлы поезіи руско-украиньскои найвыдатнѣйшихъ нашихъ поетôвъ, якъ Шевченко, Федьковичъ, Млака Гушалевичъ, Маркіянъ и Володимиръ Шашкевичъ и премногй найдобрнѣйшій народнй пѣсни. Найзнаменитшій рускій композиторы уложившій до нихъ музику суть по правôй сторонѣ пѣсень пôдписанй. Цѣна 40 кр, оправный 50 кр. на пересылку 5 кр. — При закупнѣ 10-ти примѣрникôвъ въ канцеляріи Товариствъ дается 20% рабату. Набути можна нихъ такожь по всѣхъ книгарняхъ Галичины и Буковины
3237 13—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичъ.** Папѣръ зъ фабр. Черлиньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Бединарского.

Ч. 188. Львôвъ, Четверъ 25 серпня (6 вересня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ свят о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ. и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по дѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки петитом, въ рубр. Надослане по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улица Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ . .	18 зр.	на цѣлый рôкъ .	24 зр.
на пôвъ року . .	9 зр.	на пôвъ року . .	12 зр.
на чверть року .	4·50 зр.	на чверть року . .	6 зр.
на мѣсяць . . .	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ . .	16 зр.	на пôвъ року . .	8 зр
на чверть року . .	4 зр.	на мѣсяць . .	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній ôдъ порта. — Поодиноке число коштує 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

Дѣяльнôсть Выдѣлу краєвого.

I.

Выдѣлъ краєвый выготовивъ справоздане зъ своєи дѣяльности за часъ ôдъ 1 липня 1887 до 30 червня 1888. Зъ справозданя того, котре находиться вже въ нашихъ рукахъ, подаємо головнѣ и найважнѣшѣ даты. Справоздане складаєсь зъ шести частей ôдповѣдно до шести департаментôвъ Выдѣлу краєвого и въ тôмъ самôмъ порядку представимо мы єго нашимъ читателямъ.

Департаментъ I, котрого шефомъ єсть д-ръ Смолька, выказавъ 15 санкціонованыхъ законôвъ а именно 9 позволяючихъ деякимъ мѣстамъ и мѣсточкамъ на побиранье оплатъ ôдъ напиткôвъ, 3 змѣняючихъ громадскѣ територіи, 1 позволяючій выдѣловѣ повѣтовому затягнути въ имени повѣту позичку для спôлки водяной, 1 змѣняючій постановы закона о двôрскихъ обшарахъ и 1 позволяючій 16 громадамъ наложити додатки до податкôвъ въ рôзнôй высотѣ; — дальше 6 законôвъ, котрѣ предложено вправдѣ до санкціи, котрѣ однакъ єи доси не одержали а именно законъ будôвничій для мѣстъ и мѣсточокъ, законъ о примусовôй асекурації и чотиры законы о вылученю певныхъ мѣсцевостей зъ дотепершнихъ звязей громадскихъ и прилученю до новыхъ звязей — а вкôнци чотири законы, котрымъ ôдмовлено цѣсарскои санкціи; суть то самѣ законы дотыкаючѣ чôтирохъ спеціяльныхъ справъ громадъ.

Кромѣ того залагодивъ той департаментъ чотири справы вылученя громадъ въ своѣмъ власнôмъ объемѣ дѣланя, а такъ само полагодивъ одну петицію о ôтворенье аптики и одну о выбудованье млына.

Рѣшеньемъ зъ 19 грудня 1887 переказавъ соймъ Выдѣлови краєвому внесенье пос. Меруновича що до реформы судôвництва полиційно-карного въ громадахъ и на двôрскихъ обшарахъ. На засѣданю зъ 27 лютого с. р. порѣшивъ Выдѣлъ краєвый не приступати до тои реформы, а тымъ самымъ остає и внесенье пос. Меруновича безпредметовымъ.

Окремѣ справоздання предкладає Выдѣлъ краєвый соймови про пять єму переказаныхъ справъ а именно про проєкть закона будôвничого для селъ, про внесенье д ра Скалковского що-до ухваленя додатку до §. 3 закона гипотечного, про реформу заряду поменшихъ мѣстъ, мѣсточокъ и сельскихъ громадъ, про законъ о слугахъ и про фондъ одномиліоновый за-для удѣлюваня 5-процентовыхъ позичокъ на будову войсковыхъ кошаръ. Що-до внесеня пос. Жука-Скаршевского взглядомъ розписаня конкурсу на вынайденье средства до заправы гонтôвъ и соломяныхъ стрѣхъ, запевняючого безпеченьеньство ôдъ огню, предкладає Выдѣлъ краєвый справоздане оперте на опинiи фаховыхъ знатокôвъ поручаюче яко найлучше средство покрытя дахôвъ т. зв. фельцовану дахôвку.

Двѣ соймомъ Выдѣлови краєвому переказанѣ справы пôдготовивъ I. департаментъ при помочи окружникôвъ высланыхъ до Выдѣлôвъ повѣтовыхъ, а именно справу твореня новыхъ громадъ, выдѣлюваня табулярныхъ грунтôвъ и твореня новыхъ тѣлъ табулярныхъ. Вкôнци полагодивъ I департаментъ кôлька дрôбнѣйшихъ справъ що-до запомогъ такъ для громадъ, якъ и приватныхъ осôбъ. Такожь выдавъ ôнъ до всѣхъ повѣтôвъ и громадъ кôлька окружникôвъ въ справахъ загальнои ваги, а именно въ справѣ повненя мѣсцевои полиціи, контролѣ дôбръ и маєткôвъ громадскихъ, заряду громадскихъ касъ позичковыхъ повѣтовыми репрезентаціями, сконтра касового и люстрації господарства мѣстъ и мѣсточокъ и т. п. При тôмъ займався департаментъ I збираньемъ матеріялôвъ до реформы громадскои, до закона о писаряхъ и матеріялôвъ до проєкту будôвничого закона для селъ. Результаты тыхъ дослѣдôвъ представивъ Выдѣлъ краєвый въ окремыхъ справозданяхъ.

На жаданье деякихъ выдѣлôвъ повѣтовыхъ предпринимавъ той департаментъ ревизіи господарства кôлькохъ громадъ а именно: въ Кристинополи (пов. сокальского), Кобѣрницяхъ (пов. бяльского), Озѣрнôй (пов. золочѣвского), Кракôвци (пов яворôвского), Новôмъ Санчи, Тѣшановѣ, Долинѣ, Подгужу и Станиславовѣ. Результаты тыхъ ревизій выказали богато надужить и неправильностей, надто щедре розкидуванье публичного гроша на всякѣ принятя, ремунерації, кошты подорожи, дієты и т. и. Въ однôмъ лишь случаю (т. є. въ Тѣшановѣ) знайшовъ делегатъ Выдѣлу кр. рахунки громадскѣ въ порядку; въ трохъ случаяхъ (Кристинопôль, Кобѣрницѣ, Долина) ôдкрыто дефравдаціи и ôддано справу державнôй прокураторіи; въ однôмъ случаю (Озѣрна) ôдступлено справу выдѣлови повѣтовому; въ двохъ случаяхъ (Краковець и Подгужь) зложено зъ уряду начальника громады, а въ Станиславовѣ завôзвано намѣстництво до розвязаня рады громадскои и установленя комисаря зъ свого рамени.

Вкôнци выказує I департаментъ 7 справъ, въ котрыхъ трибуналъ администраційный на ôдклик сторôнъ затвердивъ реферованє нимъ рѣшенье Выдѣлу краєвого. Въ 7 справахъ ôдкинувъ тойже трибуналъ жалобы сторôнъ безъ розправы, а лишь въ однôй справѣ знѣсъ рѣшенье Выдѣлу краєвого и велѣвъ єму на ново рѣшати справу.

Справозданье II. департаменту Выдѣлу краєвого (шефъ д-ръ Верещиньскій) повѣдомляє про санкцію буджету на р. 1888, закона о поборѣ додатку индемнизаційного и позички 700.000 зр. для водяныхъ спôлокъ. Такожь одержавъ цѣсарску санкцію порѣшеный сôймомъ законъ краєвый о рыболовли. Законъ той установляє певнѣ рыбарскѣ ревиры маючѣ стояти пôдъ управою рыбарскихъ выдѣлôвъ. Въ справѣ тыхъ ревирôвъ ôдносився Выдѣлъ краєвый до знатокôвъ и прийшовъ на пôставѣ ихъ информаціи до пересвѣдченя, що установленье рыбарскихъ ревирôвъ подыбало-бы теперь великѣ трудности, бо мусять они складатись зъ самыхъ фаховыхъ рыбарѣвъ, котрыми суть у насъ самѣ убогѣ люде, не могучѣ урядувати безплатно, якъ вымагає того законъ и що такѣ выдѣлы, коли-бы навѣть ихъ установлено, не могли-бъ повнити задачи придѣленои имъ закономъ. Зъ тои причины просивъ Выдѣлъ краєвый министерство рôльництва о выданье розпорядженя, на пôставѣ котрого теперь зъ початку не треба-бы було заводити ревирôвъ рыбарскихъ, а задачи рыбарскихъ выдѣлôвъ повнивъ-бы Выдѣлъ краєвый.

Коли правительство предложило радѣ державнôй проєктъ нового податку ôдъ горѣвки, внѣсъ Выдѣлъ краєвый до президіи рады министрôвъ меморіялъ, въ котрôмъ жадавъ увзглядненя интересôвъ властителѣвъ права пропинаціи въ Галичинѣ и котрого ôдписъ переславъ рôвночасно министрови для Галичины Зьемялковскому.

Выповняючи рѣшенье минувшорôчного сойму въ справѣ пôднесеня управы тютюну установивъ Выдѣлъ краєвый делегатôвъ поручаючи имъ: а) розслѣдити станъ тогорôчнои управы тютюну зъ огляду на розмѣръ, землю, плеканье рослины и поступованя зъ продуктомъ по зôбраню єго; б) розслѣдити, чи и о скôлько зменшилась продукція тютюну и якѣ суть того причины; в) обдумати средства задля пôднесеня управы тютюну въ Галичинѣ. Рôвночасно внѣсъ Выдѣлъ краєвый до намѣстництва прошенье о поданье вѣдомости, що постановило правительство зробити въ тôй справѣ въ наслѣдокъ рѣшеня соймового зъ минувшого року. На поданье то не одержавъ ще однакъ Выдѣлъ краєвый доси нѣякои вѣдомости.

Въ справѣ закона о комасаціи грунтôвъ, о дѣленю грунтôвъ спôльныхъ и очищеню лѣсôвъ ôдъ чужихъ грунтôвъ велись ще въ минувшôмъ роцѣ переговоры мѣжь правительствомъ а Выдѣломъ краєвымъ. Выдѣлъ краєвый вызначивъ на жаданье правительства своихъ делегатôвъ до тыхъ переговорôвъ, ôдтакъ однакъ не одержавъ вже бôльше нѣякои вѣсти въ тôй справѣ, котра загрязла десь, очевидно въ референтѣ намѣстництва.

Въ справѣ пôдмогъ для рôльництва и лѣсництва упоминався Выдѣлъ краєвый вже въ минувшôмъ роцѣ о пôдвышенье тыхъ пôдмогъ у правительства, однакъ безуспѣшно. Правительство вставило въ буджетъ зъ р. 1888 знов низкѣ сумы, тожь Выдѣлъ краєвый зажадавъ на ново пôдвышеня тыхъ сумъ въ р. 1889.

Справозданье II. департаменту обнимає дальше вѣдомости о многихъ пôдмогахъ и стипендіяхъ порѣшеныхъ соймомъ а такожь объемисте справозданье зъ дѣяльности бюра меліораційного.

Въ послѣднôмъ роцѣ зробило то бюро або розпочало робити нивеляційнѣ и гидрометричнѣ знимки для 49 сторôнъ, а именно зробило знимки въ цѣли регуляції водъ на довготѣ 405 кильометрôвъ, на обшарѣ 230 моргôвъ, а въ цѣли льокальнои меліорації задля осушеня ровами 946 моргôвъ, для дренованя 972 моргôвъ, для осушеня и наводненя 186 морг. Пляны и кошторисы зроблено для 36 сторôнъ за для регуляції водъ на довготѣ 131

---

1)

Музика зъ Кандрени

Оповѣданье Е. Р. Найбасера.

До Кандрени зъѣхавъ бувъ судъ. „До Кандрени? До якого Кандрени?“ спытає читатель. „Чи до того старого гнѣзда Джагатаѣвъ мѣжь горами въ Хорасанѣ? А може до киргискои оселѣ на выжинѣ надъ Сарпою на полудне ôдъ Иргени?“ — Нѣ, не тамъ. То до того Кандрени на Буковинѣ, може чували: Дорна-Кандрени. Розкажемо о нѣмъ коротенько, хочь не жаль бы и дещо бôльше розказати.

Тамъ, де въ полуднево-всхôдныхъ Карпатахъ сходяться границѣ Молдавы, Буковины и Семиграду, розтягаєся вздовжь Дорны широка долина, подѣлена майже на три окремѣ части, а на кождôй зъ нихъ лежить по одному сѣльци: на однôй Ватра, на другôй Шоара, а далѣй Кандрени та и ôдъ тыхъ селъ называся такъ и кожда часть тои долины. Найбôльше село єсть ще Дорна-Ватра.

Двома прикметами ôдзначаються тѣ стороны въ великôмъ степени. Перша єсть та, що тутъ єсть богато и дуже добрыхъ жерелъ зелѣзнои воды, що мають такъ лѣчничу силу, якъ може рѣдко котре жерело въ Европѣ, а друга та, що сюды переплывае „золота Быстриця“. Она выбѣгає зъ мармароскихъ сторôнъ на угорскôй граници и несе зъ собою богато золотого пѣску, та и тому зовеся золотою, а почавши ôдъ Кирлибабы та Якубени несе она вже великѣ сплавы корабельного дерева ажь далеко на полудне. Ôдъ Дорны-Ватры ажь до водопадôвъ въ долинѣ Колбы, тыхъ „зелѣзныхъ воротъ“ на Буковинѣ, зъ ôдки она ôдтакъ скручує на полудне до Серету, розмежує она Буковину ôдъ Молдавы. Вода єи тутъ такъ чиста, такъ якъ кришталъ ясна, що можна на сяжень глубоко добачити на сподѣ ще кожде зернятко пѣску, а такъ студена, що напившись єи середъ горячого лѣта, якъ бы ледомъ зубы ломить. Береги єи вже зъ природы рôвненькѣ, красуються цвѣтками и травою, що купаються въ єи быстрыхъ филяхъ и мовь бы въ зеркалѣ приглядаються высокимъ горамъ и темнымъ пралѣсамъ. Лишь часомъ зъявиться тутъ якійсь купелевый гôсть, котрого циганъ перевозить довбанымъ човенцемъ або на своѣмъ сплавѣ везе долѣ рѣкою въ скалисту долину Колбы.

Чудесна то дорога, повна чародѣйнои змѣны и небеснои роскоши! Якъ же мило наводить она знов на гадку давнѣ лѣта, якъ живо стаютъ передъ очима тѣ дорогѣ образы давнои минувшости!

Якъ бы на явѣ стаютъ знов передомною всѣ давнѣ, любѣ особы; виджу, якъ бы нинѣ, якъ они гонять на жвавыхъ коникахъ левадою до берега рѣки, якъ ступають по кладцѣ, що за кождымъ крокомъ пôдъ ними угинаєсь и выходять на сплавъ, на котрôмъ на жердцѣ повѣвае червона хоругов. Тутъ на передньôй части розложивъ чорный циганъ ватру на плытѣ та лагодить обѣдати. А теперь ôдпнявъ ожевку, здоймивъ кладку, розвѣсивъ невелике вѣтрило и сплавъ понѣсся попôдъ синимъ небомъ долѣ рѣкою!

— — — — — — — — — — —

До Кандрени отже зъѣхавъ бувъ судъ на мѣсяць серпень.

Домики и хаты въ Кандрени порозкиданѣ на якихъ двѣ милѣ доокола, якъ то часто стрѣчаєсь въ гôрскихъ селахъ карпатскихъ, бо тутъ одно газдôвство ôдъ другого або одна кошара ôдъ другои передѣлена великими гонами землѣ.

Судъ зôйшовся бувъ въ хатѣ вôйта. Сюды посходилися и стороны, що позывалися, ихъ заступники та свѣдки.

Судія повѣтовый, „панъ комисарь“ станувъ вже досвѣта у вôйта та розпочавъ судити справы, лагодити суперечки, розмотувати запутанѣ споры та вызначати кары. На обôйстю передъ хатою вôйта зôбралась була цѣла громада; тутъ стояла купка сварливыхъ сусѣдôвъ та кôнчила ще давну сварку, тамъ перечились зновъ два газды за переорану межу, дальше стояла купка покликаныхъ свѣдкôвъ, а мѣжь всѣма крутились писарѣ та жиды, а всѣ чекали, коли покличе ихъ „панъ комисарь.“ Зъ хаты выходили люде, а другѣ заходили до нея. Споры велися то о спадщину, то крадѣжь або о переораньe межѣ та о якѣсь грошевѣ позички. Судія по змозѣ миривъ розъединеныхъ, вызначавъ речинцѣ, слѣдивъ справы, розпытувавъ, тягнувъ протоколы або назначавъ кары, отъ такъ якъ єму казавъ єго ученый розумъ и єго совѣсть, але все таки пôсля права и законôвъ.

Симъ разомъ не було якось нѣякои такъ запутанои правнои справы, яку неразъ приходиться розбирати судіи въ полудневыхъ карпатскихъ горахъ и все ишло досыть спокôйно и скоро, а мимо того якось не ставало вже часу.

На старосвѣтскôмъ годиннику, що висѣвъ на стѣнѣ, выбѣгла зазулька та закукала чотири разы — значиться, выбила вже четверта година зъ полудня.

Люде були вже порозходилися. Судія и єго писарь повôдчиняли малѣôконця та ажь якось лекше и веселѣйше стали ôддыхати свѣжимъ, пахучимъ воздухомъ гôрскимъ, — а то ôдъ самѣсенького рана прийшлося имъ було сидѣти середъ страшеннои задухи. Та и пора имъ вже була пообѣдати. Зъ рана выпили они лишь по склянцѣ кавы, а черезъ цѣлый часъ не мали нѣчого въ ротѣ, хиба що затягались дымомъ зъ цигарôвъ. Вôйтъ внѣсъ бувъ до хаты якесь мясо, шинку чи що, та розкладавъ на столѣ, а судія почавъ зъ ручнои торбинки добувати не абы якого молдавского вина.

Наразъ ôдчинилися дверѣ и ввôйшовъ возьный та сказавъ судіи, що на дворѣ чекаютъ люде, котрѣ мають якесь пильне дѣло до „пана комисаря“.

„Та ажь теперь? Такъ пôзно? Атже мали ажь надто часу явитися скорше! Що то за люде?“

„То музика „Олекса“ зъ трома свѣдками.“

„Не вже-жь той циганъ, що бувъ слѣпый на оба очи, а котрому нашь лѣкарь купелевый здоймивъ бѣльмо?“

„Той самѣсенькій.“

„Най же почекае, ажь мы — або нѣ! Лѣпше ôдправити єго заразъ, то вже буде и спокôй. Покличте єго сюды! Лишь най иде самъ, безъ свѣдкôвъ.“

Возьный выйшовъ. Писарь не конче вдоволеный засѣвъ зновъ за столомъ, прилагодивъ собѣ папѣръ и взявъ перо въ пальцѣ.

За дверми чути було суперечку. Ôдтакъ отворились дверѣ и до хаты увôйшовъ циганъ, кланяючись по кôлька разôвъ до самои землѣ. Єму було якихъ сорокъ лѣтъ. Але ôнъ не увôйшовъ самъ, такъ, якъ єму приказали; за нимъ всунувся ще чотирнацятьлѣтный хлопчиско, єго сынъ Павло, хочь возьный не хотѣвъ єго нѣякъ впустити.

Олекса мавъ на собѣ широкѣ штаны зъ згрѣбного полотна на червонôмъ учкурѣ и чорный, порудѣлый сѣракъ, подôбный барвою до лиця и груди цигана. Сорочки на нѣмъ не було, бо ôнъ давъ єи сынови, щобы той не ставився передъ судомъ, якъ той — якъ то кажуть — турецкій святый.

Павло не мôгъ собѣ дати рады зъ симъ лахомъ, що звисавъ на нѣмъ ажь по колѣна а зъ переду бувъ роздертый на двоє, и кôлько разôвъ ôнъ рушився, то все показалось зъ пôдъ него худощаве и обгорѣле тѣло хлопчиска. Батько и сынъ мали на головѣ замѣсть шапки лишь густый лѣсъ чорного волося, що довгими патлами и кучерями звисало на заличкы и плечѣ та закрывало чоло ажь по великѣ, поблыскуючѣ очи.

(*Дальше буде.*)

кильом., а въ цѣляхъ льокальнои меліораціи на осушенье ровами 586 морг., на дренованье 621 морг., на осушенье и наводненье 61 моргôвъ. Кромѣ того зроблено доповняючи знимки на довготѣ 43 кильом. и знимки для округôвъ конкуренційныхъ на обшарѣ 112.830 м., выроблено пляны и кошторисы регуляційнй на довготѣ 92 кильом. и конкуренційный катастеръ для просторони 133.930 моргôвъ.

Россійска праса о Русинахъ.

Ôдъ коли „Дѣло“ не иде въ Россію, послугуючись одна частина россійскои прасы кореспонденціями зъ Львова и зъ нихъ складае собѣ образъ о движеню національнôмъ галицкои Руси. Кореспонденціи тй выходять ôдъ людей зъ звѣстного табору и не тôлько не рôзняться ôдъ вступныхъ статей въ „Червонôй Руси“ але перевышають ихъ на перемѣну то злобою, то школярскою ерудиціею. Кореспонденціи такй являються досыть часто въ „Варшавскôмъ Дневнику“, „Кіевскôмъ Словѣ“, „Гражданинѣ“, „Русскôй Мысли“ и др., а основою ихъ есть въ бôльшôй части шкальованье виднѣйшихъ у насъ осôбъ або товариствъ, що ревнѣйше заходяться коло рускои справы. Повторяти все то, що львôвскй кореспонденты за кôлька копѣйокъ вынагороды въ згаданыхъ дневникахъ россійскихъ нашкробають, було-бы дѣломъ пустымъ. У насъ нема часу нѣ на полемики, нѣ на простованя фактôвъ. Часы, що переживаемо, суть надто серіознй и надто есть серіозного дѣла для всѣхъ дѣйстныхъ патріотôвъ, якъ щобъ ще такими нѣсенѣтницями займатись або о нихъ здавати справу ширшôй патріотичнôй публицѣ. Наколи праса россійска на стôлько легковѣрна, що згаданй кореспонденціи приймае за добрый грôшь, то и не варта ѣй мѣшати святого спокою, а тымъ менше информувати ви, якъ у насъ на дѣлѣ стоить руска справа чи то въ національнôмъ, чи политичнôмъ напрямѣ.

Нинѣ однакожь робимо малу выимку зъ правила и дѣлимось зъ читателями нашими двома кореспонденціями галицкими въ россійскôй прасѣ. Перша зъ тыхъ кореспонденцій попалась въ журналъ: „Русская Мысль“ и займаесь будьто критикою „Исторіи рускои литературы“ д-ра Ом. Огоновского. Критика мѣститься однакожь лишь въ кôлькохъ словахъ и можна припускати, що авторъ ви познакомився зъ науковымъ дѣломъ д-ра Огоновского лишь изъ заголовка. Критикъ каже: „Авторъ русской литературы является вѣрнымъ агентомъ и слугою созданнаго польско-нѣмецкой партіей въ Галиціи направленія“... и на тôмъ кôнчить свое важке слово; пôдъ конець лишь додае, що „г. Огоновскій есть великій врагъ русскаго литературнаго языка и нашей Руси и даже не хочетъ принять для своей галицкой Руси наименованіе Малороссіи“.

О критицѣ тôй може и не знали-бъ мы, наколи-бъ случайно другимъ, поважнѣйшимъ органамъ россійскои прасы и науки не була наскучилась школярска импертиненція и дурный розумъ критика. Въ оборонѣ чести д-ра Огоновского выступивъ симъ разомъ мѣсячный науковый журналъ „Сѣверный Вѣстникъ“, за мѣсяць липень 1888 р. Навѣвши высше згаданй ляконичнй слова критика, каже „Сѣверный Вѣстникъ“ ôдъ себе: „Подумаешь, якъ легко вселити вражду къ Россіи! Треба тôлько завести „агента“ и „вѣрного слугу“. И що се за польско-нѣмецка партія, о котрôй доси нѣхто не чувавъ тай имовѣрно чувати не буде. Хиба ôдъ якого-небудь на стôлько добросовѣстного и приличного рецензента?...“

„Сѣверный Вѣстникъ“ смѣесь ôдтакъ зъ легковѣрности редакціи „Русскои Мысли“, що могла таке куріозумъ помѣстити у себе и пригадуе ѣй на ôдповѣдь одну исторійку зъ 60-ыхъ рокôвъ, яку тогдѣ подавъ „Русскій Вѣстникъ“. Въ вересни 1862 р. наспѣло въ редакцію „Русского Вѣстника“ письмо зъ Кіева, пôдписане 21 лицами пôдъ заголовкомъ: „Общественные вопросы“. Пôдписанй протестували противъ рôзнородныхъ недобрыхъ слухôвъ, якй розпущено про нихъ и ихъ дѣяльнôсть въ кіевскôмъ округѣ. А дѣяльнôсть ихъ лежала въ тôмъ, що они пôйшли въ народъ задля студій етнографичныхъ. Московска цензура не позволила однакожь помѣстити се ôдкрыте письмо 21 етнографôвъ, а ôднеслась зъ цѣлою справою до Петербурга. Розумѣесь, що Петербургъ не знаючи, о що ходить, ôднѣсся зъ запытаньемъ до губернатора кіевского. А що ôдписавъ губернаторъ? Онъ пояснивъ ту рѣчь такъ: „Въ вересни 1860 р. — пише ôнъ — дано менѣ знати, що студенты тутешного университету стараються зблизити до народу и его зворохобити.“ Такъ ôдписавъ губернаторъ, а дѣло лежало въ чôмъ? Ото въ тôмъ, що шляхта польска на Украинѣ, бачучи руску молодѣжь межи народомъ, затревожилась и зрозумѣла, що студенты рускй можуть народови дати понятье, що Украина не есть польскимъ краемъ, а маѣ свою окрему исторію и будучнôсть. Та сама шляхта и поинформувала хибно губернатора кіевского, кажучи, що молодѣжь руска пôдготовлюе повстанье польске (!), коли тымчасомъ на дѣлѣ цѣлый рухъ молодежи бувъ лишь анти-польскій. Рускй етнографы стались въ одной хвили „агентами и вѣрными слугами Польщѣ“ такъ само, якъ въ очахъ рецензента д-ръ Огоновскій есть „агентомъ и вѣрнымъ слугою партіи польско-нѣмецкои“.

Лучшои ôдправы, дѣйстно, не мôгъ дати „Сѣверный Вѣстникъ“ путанинѣ понять галицкому критикови, котрому „Исторія рускои литературы“ выдалась средствомъ агитаційнымъ не въ користь народу рускаго, для котрого есть писана, а въ користь якоись польско-нѣмецкои партія, о котрôй тутъ въ Галичинѣ доси нѣхто не чувавъ.

Друга кореспонденція зъ Галичины мѣститься въ „Гражданинѣ“, а репродуковало ви такожь „Кіевское Слово“, (ч. 462), котрого редакція, якъ звѣстно, въ своемъ часѣ сконфискувала листъ чужій и зъ него высновала цѣлый мѣшокъ ложи и инсинуацій. „Кіев. Слово“ пише и нинѣ, будьто „Гражданинъ“ и въ кореспонденціи зъ Галичины „изобличаетъ“ дѣяльнôсть „Дѣла“ и его сторонникôвъ. А на дѣлѣ цѣле то „изобличеніе“ есть мистификаціею своихъ читателѣвъ.

Кореспондентъ галицкій пише въ „Гражданинѣ“ про „Дѣло“: „Газета та есть головнымъ органомъ украинофильскои агитаціи (розумѣй: движеня рускаго національнаго) и помѣщае безперестанно не тôлько свои власнй статьи, але и статьи мадярскихъ и англійскихъ газетъ (crimen lesae majestatis!). Очевидно, що тутъ въ Галичинѣ и у насъ въ Россіи (рôдъ благороднои денунціяціи) истнуе кружокъ людей (чому не нарôдъ?) фантазуючихъ о заснованю „Великои Украины“ зъ населеньемъ 25-міліоновымъ. (Отъ що болить!) Певна рѣчь (?) такожь, що украинофилы находяться въ ôдношенахъ зъ англійскими агитаторами, тайными и явными (!?). Коли скôнчився кіевскій празникъ (аранжованый объединителями, подôбно якъ въ 1869 р. аранжували Поляки унію люблинську), розпустили тй украинофилы (черпаючи вѣсти зъ поважнѣйшихъ россійскихъ газетъ) слухи о его неудачѣ, хотя кромѣ другихъ Славянъ въ Кіевъ ѣздили и Галичане (звѣстнй нотаблѣ зъ „Мира“ и „Macierzy“), не уважаючи на всѣ „вопли отщепенцевъ“ (!!). „Дѣло“ написало просто, що въ Кіевѣ були лишь парады а радости народнои не було, бо политичне положенье Россіи не таке, щобъ нарôдъ (надѣленый указомъ о заборонѣ языка) мôгъ ликувати. Кіевскій славяньскій зъѣздъ (лучше: зъѣздъ славяньскихъ авантурникôвъ и школярикôвъ) есть по гадцѣ „Дѣла“ пародіею московского зъѣзду въ 1867 р. (на котрôмъ були Паляцкій, Ригеръ, Головацкій и др.). Зъ того часу, за тыхъ 20 лѣтъ Россія въ славяньскôмъ пытаню пôйшла бôльше назадъ якъ на передъ (указами о заборонѣ языка, Кавльбарсіядами и пожертвованьемъ Чехôвъ Нѣмцямъ устами Ламаньского) и не оправдала надѣй Славянъ (десператôвъ). Жаль сказати, що всѣ тй „лживые выходки“ галицкихъ украинофилôвъ находять вѣру мѣжь галицкими Русинами!...“

Тымъ кôнчить кореспондентъ галицкій свои „вопли“ въ „Гражданинѣ“, змистификувавши россійску публику заговорами Украины зъ Англіею, Мадярами и Богъ знае зъ кимъ ще. А тымчасомъ цѣла рѣчь иде о то, що нарôдъ рускій добивався своихъ ôдвѣчныхъ правъ, своеи національнои автономіи и правно-политичныхъ свобôдъ. Що партіи „объединителѣвъ“ се не до смаку, не наша въ тôмъ вина. А певна рѣчь, що „вопли“ тутъ не поможуть. Русь-Украина хоче жити своимъ житьемъ, процесъ національного ôдродженя розвиваесь правильно и довершиться, не зважаючи, чи „Гражданинови“ або его наймитамъ галицкимъ се подобаесь або нѣ. Якъ галицка Польща не спинила движеня рускаго негаціею и постôйными инсинуаціями о московскôй агитаціи, такъ и централистична Бахіяда Россіи не спинить розвою народу рускаго, инсинууючи ему чи то звязь зъ Англіею, чи зъ Мадярами, чи польско-нѣмецкою партіею...

Дописи „Дѣла“.

Зъ Рудокъ.

[Выборы до сойму.]

Въ понедѣлокъ дня 3 с. м. почались зъѣзджатися вже дуже рано выборцѣ до Рудокъ на выбôръ посла до сойму. О. деканъ Комарницкій ôдправивъ службу Божу въ церкви при дуже маленькôмъ числѣ выборцѣвъ, бо другихъ обступили *агитаторы графа* и не пустили. П. Ноель, повномочникъ гр. Лянцкороньского зъ Хлопôвъ, зъ офиціялистами и факторами прибувъ такожь рано. По службѣ Божôй громадилися выборцѣ коло рады повѣтовои, де ôдбувалися выборы. Выбрано комисію, въ котрôй засѣвъ такожь — чого тутъ ще вѣколи не було — п. Лейба Векслерь и розпочато голосованье, а передъ 11 годиною вже укôнчено. Голосованье ишло гладко; голосы падали лише на о. Матковского и гр. Лянцкороньского. Управненыхъ до голосованя було 136 а явилося 122. Зъ тыхъ 48 голосôвъ ôддано на о. Матковского, а 74 на гр. Лянцкороньского.

Зъ выборôвъ тыхъ выйшли Русины зовсѣмъ побѣдоносно, народу не деморализували, за голосы не платили а що при магнатѣ, котрого зъ горы и зъ долу пôдпирано, парохъ рускій дôставъ 48 голосôвъ, то не велика магнатска побѣда! Гр. Лянцкороньского — якъ кажуть — выбрано для „ekspery*m*entu“ для „próby“. Проба тая коштувала досыть, бо хочь польскй газеты перестерѣгали, щобъ народу не деморализувати и не розпивати, нѣчого не помогло. Хаты Майлеха були отворенй и заставленй для выборцѣвъ напитками и перекусками, вправдѣ не такъ гучно, якъ бувало, але все таки досыть. Деморализація тая зросласа вже такъ зъ выборцями, що запытавши котрого будь, чи голосуе на о. Матковского, пытае заразъ, чи дасть що пити?

На выборы явилося такожь кôлькохъ священикôвъ, всѣ майже зъ Комарняньского; зъ Рудецкого на 14 священикôвъ було всего двохъ выборцѣвъ: о. Каламунецкій зъ Кропивникъ и о. Стецѣвъ зъ Чайковичъ. Прочй зъ нихъ не дуже высоко пôднесли голову въ гору зъ своеи шкаралупки; о. Антôнъ Волощакъ зъ Колодрубъ, приѣхавъ н. пр. на выборы по выборахъ! Вирилисты не голосували, бо ôдпали.

Выборцѣ зъ Комарняньского тримались добре; за те зъ Рудецкого здеморализованй зовсѣмъ. Тутъ за що будь выборець голосъ свôй продасть. За 6 лѣтъ позыскали Русины 4 голосы! За голосы плачено дуже мало: 1 зр., 5 зр., 10 зр. Найбôльше заробили жиды факторы.

Жандармерія рудецка, змôцнена комарняньскою, ходила по мѣстѣ. Въ уличцѣ, ведучôй до салѣ выборчои, стоявъ жандармъ и кождого идучого до салѣ выборця пытавъ о карту легитимаційну, и доперва по оказаню ему карты пускавъ до салѣ. Передъ 12 год. оголошено выбôръ гр. Лянцкороньского. Выборы ôдбулись зовсѣмъ спокôйно.

Що кандидатъ рускій въ округѣ выборчôмъ Рудки-Комарно все пропадае, есть по части вина самыхъ Русинôвъ, котрй не идуть солидарно, а передовсѣмъ священикôвъ, котрй зовсѣмъ справами публичными не займаються и ховаються—а по части и причина вилывôвъ зъ горы, котрй Русина до парляментарного житя бояться взяти. При надходячихъ выборахъ на другій рôкъ, маючи вже теперь добру науку повинни Русины завчасу зъорганизуватися, не спускатися на одного чоловѣка а зложити повѣтовый комитетъ, порозумѣтися и згôдно поступаючи дорогу до выборôвъ приготовляти.

Хроника духовнои семинаріи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Рôкъ 1862.

Въ мѣсяци червни т. р. розпочато реставровати семинарску вежу, а по укôнченю мулярскои роботы и по покрытю вежѣ маѣ бути и годинникъ на вежи, котрый ôдъ давныхъ лѣтъ попсовався, реставрованый.

———

Рôкъ 1862 буде памятный въ архіепархіи львôвскôй, за-для дуже низькои цифры въ клерикальнôй статистицѣ слюбнôй. Сего року выходить лишень, що нечуване, 6 пасторалистôвъ зъ духовного семинарского заведеня, а они не можуть бôльше якъ 6 панночокъ послюбити.

Рôкъ 1863.

Сумна вѣсть дôйшла до нашои семинаріи, що о. Антоній Чайковскій, префектъ II. р. и професоръ ейзегетики на богословскôмъ выдѣлѣ, упокоився дня 11 сѣчня 1863 р. по довгôй и тяжкôй недузѣ въ головнôмъ шпитали у Вѣдни. Сю вѣсть приняли питомцѣ зъ великимъ жалемъ, бо покôйного професора и префекта всѣ любили и высоко поважали за-для его учености, лагôдности и популярности. За упокôй душѣ улюбленого покôйного ôдправилось въ семинарскôй каплици поминальне богослуженье зъ парастасомъ.

———

Дня 3 лютого т. р. ôдбувся въ духовнôй семинаріи першій *вокально-декляматорскій* вечерокъ въ IV. музеумъ пôдъ проводомъ Іосифа Витошиньского, питомця зъ IV року. На тôмъ вечерку були присутнй: о. Яковъ Головацкій, професоръ рускои литературы на университетѣ львôвскôмъ, о. Ю. Левицкій, II. вицеректоръ семинаріи, о. д-ръ І. Делькевичъ, професоръ исторіи церковнои, о. Пипанъ, духовникъ, и о. Курыловичъ, парохъ зъ тернопôльского округа. По вступнôй промовѣ, яку выголосивъ Данило Танячкевичъ, питомець II. р., начались деклямаціи. Найперше деклямувавъ Ем. Романовскій, пасторалистъ, „Козачй поминки“, потôмъ Данило Танячкевичъ „Вѣдьму“ Шевченка а на конець Іосифъ Крушиньскій, питомець зъ III. р. изъ творôвъ Ник. Устияновича. Межи деклямаціями спѣвавъ хоръ питомцѣвъ народнй пѣснѣ.

———

Дня 7 лютого т. р. позволено 24 пасторалистамъ ôдъѣхати зъ заведенія духовного на малй вакаціи.

———

Въ мѣсяци цвѣтни с. р. именовано о. д-ра Якова Цѣпановского, пресвитера епархіи перемыскои, тит. совѣтника митр. консисторіи львôвскои, духовника при центр. семинаріи львôвскôй, ректоромъ центр. семинаріи и пароxомъ при церкви св. Варвары у Вѣдни. О. д-ръ Я. Цѣпановскій ставъ бути префектомъ въ вересню 1845 р. при р. духовнôй семинаріи у Львовѣ, и вскорѣ именовано его адъюнктомъ богословскихъ наукъ на университетѣ львôвскôмъ, де яко такій заступавъ черезъ 4 роки до 1849 р. то довше, то коротше всѣхъ професорôвъ богословского факультету. Коли пôсля высшого рѣшеня зъ д. 11 марта 1850 р. заведено рускй выклады науки догматичнои, обнявъ д-ръ Я. Цѣпановскій яко платный суплентъ катедру науки догматичнои и выкладавъ сю науку по руски ôдъ 10 цвѣтня 1850 до 1858 р., де уложенье богословскои термінологіи вымагало великихъ трудôвъ и старанного читаня книгъ церковныхъ. Въ 1857 р. именовавъ его митрополитъ д-ръ Михаилъ Левицкій духовникомъ при семинаріи львôвскôй, 1858 р. зложивъ докторатъ и бувъ екзаминаторомъ ординаріятскимъ при ригорозахъ о. Климентія Сарницкого, іеромонаха Ч. с. В. В. 1860 р. и о. Франца Костека, префекта при семинаріи и професора пасторальнои 1862 р. Яко ректора и пароха при церкви св. Варвары у Вѣдни, декоровано его 1866 р. зол. хрестомъ заслуги зъ короною за шпитальнй услуги для войска. Въ 1873 р. именовано его почетнымъ архидіякономъ епископскои куріи въ Люгошѣ (Lugos) и сего самого року пенсіонувався. Яко духовникъ въ семинаріи львôвскôй и ректоръ вѣденьскои запомагавъ Я. Цѣпановскій шкôльну молодѣжь харчемъ и датками, питомцѣ его поважали и любили.

———

Дня 29 цвѣтня т. р. заплакала галицка Русь и окрылася жалобою. Люта смерть выдерла намъ князя церкви и батька рускаго народу д-ра Григорія барона Яхимовича, митрополита львôвского въ 71 роцѣ житя. Покôйный митрополитъ родився 6 лютого 1792 р. въ селѣ Пôдбôрцяхъ пôдъ Львовомъ, де его отець бувъ мѣсцевымъ пароxомъ. Укôнчивши гимназіяльнй науки у Львовѣ, удався на богословскй до Вѣдня и бувъ тамъ 16 вересня 1816 р. Михаиломъ Левицкимъ, епископомъ перемыскимъ, рукополаганый. Ôдбувши у Вѣдни докторскй испыты зъ теологіи и философіи, повернувъ до Галичины и обнявъ катедру науки религіи и педагогіи на философичнôмъ факультетѣ у Львовѣ. Яко професоръ религіи бувъ ôнъ для философôвъ острый, але справедливый, и жадна протекція не мала у него приступу. Знане въ свѣтѣ его ляконичне слово „nie mogę“ свѣдчить о твердôмъ неподатливôмъ характерѣ. Дня 21 листопада 1841 р. бувъ покôйный посвященый на епископа въ предѣлахъ невѣрныхъ Помпеіополя и остававъ яко суфраганъ при Михаилѣ Левицкôмъ, митрополитѣ львôвскôмъ до 1848 р. Дня 24 марта 1849 р. занявъ ôнъ опорожненый епископскій престолъ въ Перемышли, а по смерти Михаила Левицкого, кардинала и митрополита львôвского ставъ бути ôдъ 13 листопада 1860 р. митрополитомъ львôвскимъ, де яко такій по дуже коротцôй слабости упокоився. Похороны ôдбулися дуже величаво въ присутности мѣсцевого, окрестного, а навѣть зъ далекихъ сторôнъ явившого-ся рускаго духовеньства зъ селянами. Деревяну домовину несено на раменахъ ôдъ архикатедральнои церкви св. Юра черезъ улицю Широку (теперѣшну Коперника) по-при краеву касу ощадности на цвинтарь Лычакôвскій. При вкладаню ви до мурованого гробу обôдрано ви зъ аксамиту и зъ орнаментики на памятку. Величавй похороны були явнымъ доказомъ, яка любовь лучила всѣхъ зъ покôйнымъ митрополитомъ, котрого мертве тѣло при слезахъ и смутку передано темнôй могилѣ.

———

Дня 20 мая т. р. поробивъ питомець Игнатій Гарасевичь для выгоды своихъ товаришевъ-питомцѣвъ дуже красни и выгôднй лавки въ семинарскôмъ огородѣ, що зъ вдячности въ хронцѣ семинарскôй записуеся.

———

Дня 11 липня т. р. спроваджено до выреставрованои семинарскои вежѣ новый, великій годинникъ зъ Праги, котрый того дня почавъ годины вказувати и звономъ голосити. За спровадженый годинникъ уплачено надъ 1000 зр. а ту суму покрывъ рядъ и магистратъ мѣста Львова.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Вѣче молодо-Чехôвъ въ Пишели єсть все ще предметомъ дискусіи рôзныхъ газетъ. Зъ всего, що на сѣмъ вѣчу говорено выходить, що молодо-Чехи хотять за всяку цѣну выбороти ческому народови таке становище, яке мають Мадяры. Въ тôй цѣли отже не перебирають они въ средствахъ. Они бють на стараческу партію, вяжуться зъ жидами, кокетують зъ Россіею, але при тôмъ всѣмъ памятають на то, що суть Чехами. Въ вѣчу сѣмъ взяло участь не 2000 людей, якъ первѣстно говорено, але два разы тôлько. Зъ самои лишь Праги пришло окремымъ поѣздомъ 500 участни кôвъ. Головный бесѣдникъ Грегеръ завôзвавъ представителѣвъ народу, щобы они не такъ якъ за министерства Белькредіого, Потоцкого Гогенварта и въ початкахъ еры Таффого зъ заложеными руками чекали, але щобы старалися забезпечити ческому языкови першенъство. Чехи, казавъ бесѣдникъ, не забудуть нѣколи, що они суть спорôднены зъ Славянами на Всходѣ. Ческе право державне повинно потверджати коронацію короля. Чехи мусять станути на рôвни зъ Мадярами, котрѝ вправдѣ мали иншихъ проводирѣвъ, а побôчь найвысшои свободы горожаньскои мусять стремѣти до найвысшои просвѣты народнои. По бесѣдѣ Грегера хотѣвъ промовляти антисемитскій редакторъ Гуссекъ, але Грегеръ не дозволивъ ему и сказавъ: „Тутъ нема антисемитôвъ, не дозволимо на скандалы“.

До „Corr. de l'Est“ доносять зъ Ватикану, що тамъ уважають справу епископа Стросмаера за закôнчену. Епископъ зъ Дяковару вытолкувавъ курiи свою телеграму на ювилейне торжество до Кіева въ той способъ, що сказавъ, що ôнъ переконаный о тôмъ, що колись католицка и православна церковь получаться въ собою а таке полученье може перевести лишь Россія. Поясненье се принято въ Ватиканѣ и уважають справу за скôнчену.

Кôлька тыхъ слôвъ, котрѝ присвятивъ загребскій „Obzor“ именованю д-ра Поклюкара президентомъ Краины, годиться перечитати зъ увагою такожь и Русинамъ та вытягнути собѣ зъ нихъ сенсъ моральный. „Obzor“ пише: „Словеньскій нарôдъ бувъ ôдъ давна выставленый на лютѝ напады могучого противника, але ôнъ знайшовъ ще силу ставити опôръ въ нерôвнôй борбѣ и — нѣхто не повѣривъ-бы — ôнъ выйшовъ побѣдоносно. Саму гадку о побѣдѣ словеньского народу высмѣвавъ ще недавно пануючій въ Долитавіи елементъ нѣмецкій яко рѣчь неможливу, яко мрѣю, яко — „панславизмъ“. Та мрѣя отже сталася дѣйстнымъ фактомъ. Словеньскій языкъ робить красны поступы въ школѣ и урядѣ а теперь бачимо Словенця, мѣщаньску дитину, що выйшла зъ-посередъ свого народу, котрый знае, чого недостае его народови, котрый видѣвъ его борбу и бравъ въ нѣй живу участь — симъ чоловѣкомъ єсть президентъ краю, словеньскои Краины. Мы знаємо, що Словенцѣ ще не все осягнули, що имъ належиться пôсля божихъ и людскихъ законôвъ, але ихъ красный и безустанный поступъ поучае насъ всѣхъ, що не треба намъ тратити надѣѣ и що мы, доки ще маємо въ собѣ моральну силу и почутье словеньске, не маємо чого боятися ворога, хочь-бы ôнъ и якъ бувъ сильный, хочь-бы и якимъ воювавъ оружіемъ та хочь-бы и якихъ мавъ союзникôвъ. Того не повинны мы нѣ на хвилю забувати.“

——

О абессиньскôй мисіи, котра, якъ звѣстно, була насампередъ въ Кіевѣ, а ôдтакъ ѣздила до Петербурга, оповѣдають теперь цѣкавѝ рѣчи, лишь годѣ знати, скôлько на тôмъ всѣмъ правды. Ось насампередъ поясненье питаня, що було причиною, що негусъ выславъ своихъ монахôвъ до Россіи: Десять лѣтъ тому назадъ дарувавъ бувъ негусъ якійсь золотый хрестъ цареви Александрови II и не одержавъ нѣколи ôдъ него за то подяки. Негусъ не знавъ отже, чи той хрестъ не доручили цареви таки его власны люде, чи ôнъ пропавъ може въ рукахъ россійскихъ чиновникôвъ. Длятого отже выславъ ôнъ двохъ монахôвъ на ювилейне торжество до Кіева, а зъ ôдтамъ казавъ имъ поѣхати до Петербурга и повитати царя именемъ негуса, а при сѣй нагодѣ розвѣдати, що сталося зъ згаданымъ хрестикомъ, але не запускатися въ нѣякій политичнѝ переговоры, лишь старатись позыскати прихильнôсть царя для короля Оганнеса. Сихъ скромныхъ людей уживъ отже звѣстный вольный козакъ, Ашиновъ, щобы розголосити найрôзнороднѣйшѝ вѣсти о тайнôй мисіи абессиньскôй, пôдчасъ коли на дѣлѣ царь и власти россійскѝ держались зъ далека ôдъ Абессинцѣвъ. Єсть дуже неимовѣрнымъ, щобы мисія та мимо протекціи петербургского митрополита одержала коли небудь авдієнцію у царя, хочь авдієнція така єсть для нихъ конче потрѣбна, бо кажуть, що негусъ мавъ загрозити монахамъ, що коли они вернуть до Абессиніи не видѣвши царя, то ôнъ каже стяти имъ головы. На щастье можуть они дати ему бодай поясненье о згаданôмъ хрестѣ, бо интендантъ царскои палаты въ Ливадіи вынайшовъ тамъ его случайно и фотографію зъ него пôславъ до Петербурга.

——

О намѣренôй подорожи нѣмецкого цѣсаря до Италіи пôдае „Pol. Corr.“ кôлька новыхъ поясненъ. Газета ся пише: „Скоро лишь цѣсарь нѣмецкій постановивъ зробити визиты европейскимъ монархамъ, повѣдомивъ о своѣмъ намѣреню такожь и короля Гумберта, котрый заразъ ôдповѣвъ, що бувъ-бы дуже щаслывымъ, наколи-бъ мôгъ повитати въ Квиналѣ союзного зъ нимъ нѣмецкого монарха. Тымъ способомъ пниціятива до выбору Риму на мѣсце стрѣчи обохъ монархôвъ выйшла ôдъ короля. Коли декотрѝ газеты почали заповѣджену визиту цѣсаря въ Римѣ называти демонстраціею противъ Ватикану, то Ватиканъ выступивъ противъ неи. Папскій нунцій при вѣденьскôмъ дворѣ, монс. Галимберти, жалувався передъ нѣмецкимъ амбасадоромъ, кн. Райсомъ, на коментарѣ, якѝ появляються въ газетахъ, передовсѣмъ италійскихъ, по поводу проектованои подорожи, а его представленя увѣнчались успѣхомъ о стôлько, що ôдъ того часу либеральна праса италійска перестала выступати остро и писала огляднѣйше. Дальше потверджуе згадана газета вѣсть о телеграмѣ кн. Бисмарка до папы, въ котрôй канцлеръ нѣмецкій, бажаючи зовсѣмъ успокоити папу, зазначивъ, що удержанье союза Нѣмеччины зъ Италіею єсть конче потрѣбне для забезпеченя и укрѣпленя мира въ Европѣ. При сѣй нагодѣ заявивъ ôнъ такожь, що тымъ способомъ збôльшить Нѣмеччина свою армію о 500.000 людей. Се заявленье кн. Бисмарка зробило въ Ватиканѣ дуже добре враженье, тымъ бôльше ще, коли и въ Вѣдня надôйшли вельми успокоюючѝ вѣсти. Яснымъ єсть — пише згадана газета — що и цѣсарь Фридрихъ, наколи-бъ бувъ живъ, бувъ-бы зробивъ визиту въ Квириналѣ. О цѣсарю Вильгельмѣ II. звѣстно, що ôнъ єсть великимъ прихильникомъ папы и маѐ для него велику почесть, та вже не разъ говоривъ нунцієви Галимбертіому, що хотѣвъ бы посѣтити папу Льва XIII. Цѣсарь ôдвѣдае отже въ Римѣ двохъ монархôвъ, а безперечно могучѝ симпатіи спонукують его ôдати честь намѣстникови Христа.

Зъ Берлина доносять, що заручины княгинѣ Софіи, середущои сестры нѣмецкого цѣсаря зъ кн. Константиномъ, наслѣдникомъ грецкого престола, не були тамъ для нѣкого несподѣванкою. Кн. Константинъ перебуваѐ вже ôдъ року на студіяхъ въ Нѣмеччинѣ и его видѣли завсѣгды дуже радо въ цѣсарскôй родинѣ. Ôнъ скôнчивъ теперь якъ разъ двацять лѣтъ, бо родився 2 серпня 1868; его суджена єсть о два роки молодша и родилась 14 червня 1870 р.

——

Король Милянъ пришавъ зъ своимъ сыномъ до Аббаціи и задержиться тутъ довшій часъ. Мабуть заноситься въ Сербіи зновъ на якусь змѣну въ кабинетѣ а може и на утворенье зовсѣмъ нового министерства, бо король покликавъ телеграфично до Аббаціи Іована Ристича и вѣденьского посла Богичевича. Кажуть такожь, що и сербскій министеръ дѣлъ внутрѣшныхъ одержавъ завозванье, щобы ставився въ Аббаціи.

——

Розбишаки розгаздувались въ Болгаріи на добре. Межи Дубницою а Самоковомъ показалась нова ватага, котра зловила одного Турка и двохъ Болгарôвъ. Власти болгарскѝ зловили чотирохъ розбишакôвъ зъ сеи ватаги. Полиція прийшла на слѣдъ сеи ватаги случайно и дôйшла, що розбишаки вымушували грошѣ ôдъ найбогатѣйшихъ купцѣвъ. Бувшій агентъ софійскои рады громадскои гравъ въ сѣй справѣ важну ролю и его арештовано. Ôнъ признався, що розписувавъ безименнѝ листы.

Князь Фердинандъ маѐ за кôлька днѣвъ выѣхати на провинцію на маневры.

НОВИНКИ.

— **О нашôмъ руско-народнôмъ театрѣ** высказався Выдѣлъ краєвый въ своѣмъ сегорôчнôмъ справозданю дуже похвально. Мѣжь иншимъ такъ тамъ говориться: „Народна сцена руска зможе выповнити свою задачу: вплынути на людъ пôдъ взглядомъ моральнымъ и интелектуальнымъ, плекати его языкъ, стеречи его чистоты и подавати безпосередно творы народнои литературы драматичнои тымъ верствамъ, котрѝ найбôльше потребують сеи народнои освѣты, уморальненя и введеня въ суспôльнôсть“.

— **Курсъ науки спѣву** при катедральнôй церкви въ Станиславовѣ ôдкрываеся зъ днемъ 1 н. ст. жовтня с. р. пôдъ управою п. И. Полотнюка и тревати-ме 6—8 мѣсяцѣвъ. На тôмъ курсѣ будуть выкладатися слѣдуючѝ предметы: религія, граматика старославяньского языка, читанье граматикальне, ирмологіонъ, гласы церковнѝ, пѣсни празничнѝ, уставъ церковный, литургика, словарь церковный, рука Дамаскина, рахунки и наука спѣву хорального. Религію и деякѝ предметы буде научати одинъ священикъ. За науку платиться мѣсячно 5 зр.; зголошуватись треба до п. И. Полотнюка, управителя катедрального хору.

— **Вечерокъ вокально-деклямаційный** въ память Володимира Барвѣньского ôдбудеся дня 23 н. ст. вересня въ Тернополи заходомъ подôльскихъ академикôвъ. Дохôдъ призначеный на збôльшенье фонду стипендійного имени покôйника. Програма оголоситься пôзнѣйше. Гадаємо, що околична публика возьме численну участь въ тôмъ вечерку.

— **П. Стефанъ Стефуракъ**, артистъ драматичный нашого театру, просить насъ повѣдомити, що проживае теперь въ Зимнôй-Водѣ коло Львова, почта въ мѣсци.

— **Переполохъ въ руско-народнôмъ театрѣ.** Въ недѣлю, 2 н. ст. вересня, давъ нашъ театръ въ Бережанахъ на представленье „Дай серцю волю заведе въ неволю“. По другôй ôдслонѣ въ часѣ перервы упала на сцену за заслоною нафтова лямпа. Ôдъ поломени займився помôстъ, на сценѣ чути було гамôръ и метушню, а коли до публики занесло троха дыму, почали деякѝ кричати „горить“ и въ однôй хвили наставъ великій переполохъ. Всѣ зôрвалися зъ мѣсця и почали пхатися до дверей, вывертаючи и ломячи крѣсла. Дѣти почали кричати, женщины млѣти, однымъ словомъ можна було надѣятись страшнои катастрофы. Доперва незвычайна въ такихъ случаяхъ притомнôсть комисаря повѣтового, п. Іос. Залеского, котрый мавъ службу на тôмъ представленю, змогла зарадити нещастю. Ôнъ выскочивъ на крѣсло и голосно закликавъ, що нема небезпечности, та завôзвавъ, щобы нѣхто не выходивъ а полишився на мѣсци. Зазывъ услухали. Рôвночасно пôднеслася заслона а директоръ, п. Биберовичъ, появився на сценѣ и повѣдомивъ, що огонь придусили. Публика сама побачила, що нѣгде нема огню и спокôйно засѣла на свои мѣсця. Не обôйшлось въ тôмъ переполоху такожь и безъ ушкоджень а згадати ще треба, що мѣска полиція въ сали театральнôй перша почала спасатися бѣгствомъ. Саля була переповнена публикою, бо много родинъ священикôвъ зъѣхалось на се представленье.

— **Сумна доля народныхъ учителѣвъ.** Коли дня 2 н. ст. вересня приѣхали деякѝ народнѝ учителѣ до Ярославля, щобы побрати свою нужденну платню, таке почули въ урядѣ податковôмъ: „Нема грошей, громады не зложили а краєва рада шкôльна не выасигнувала задатку“. Не полишилось нѣчого иншого учителямъ, якъ запозичитись у лихварѣвъ-жидôвъ, щобы не вертати домôвъ зъ порожными руками. Многѝ такожь мусѣли забирати зъ собою назадъ дѣтей, котрыхъ привезли до школы въ Ярославли. Сумно!

— **Гимназія въ Самборѣ** хилиться до упадку и находиться въ крайнôй дезорганизаціи, а всему тому виненъ тамошный директоръ гимназіи, звѣстный о. Баревичъ. Вже ôдъ давна ходили слухи, що о. Баревичъ дуже невôдповѣдно собѣ поступае и дѣлае на шкоду самбôрскôй гимназіи; теперь-же пише „Kur. Lwowski“ такъ: Довѣдуемось о гидкихъ и мерзкихъ ôднosинахъ и приключеняхъ мѣжь професоромъ а директоромъ самбôрскои гимназіи и лише зô взгляду на молодѣжь шкôльну не розписуемося про нихъ. Вже була-бъ крайна пора, щобы о. Баревичъ переставъ управляти гимназією, бо до такои задачѣ ôнъ не дорôсъ. Та не ôдъ теперь доперва єсть о. Баревичъ нездôбнымъ на управителя гимназіи, мы пригадуемо собѣ добре, що коли ôнъ бувъ директоромъ въ Дрогобичи, то такъ всѣмъ надоѣвъ, що громада мѣста обовязалася передъ намѣстникомъ гр. Голуховскимъ платити рôчно 20.000 для гимназіи лише пôдъ тымъ условіемъ, що собѣ заберуть о. Баревича, на що справдѣ згодився намѣстникъ А теперь самбôрска рада мѣска, хотяй о. Баревичъ єсть єи членомъ, ухвалила одноголосно выслати петицію до краєвои рады шкôльнои, щобы вже разъ полагодила непорядки въ тамошнôй гимназіи. Можна надѣятись, що рада шкôльна полагодить сю справу по гадцѣ рады мѣскои Самбора и вдоволить справедливѝ бажаня родичѣвъ.

— **Огнѣ.** Зъ пôмсты пôдложено огонь дня 3 н. ст. вересня въ селѣ Липôвцяхъ, пов. перемышляньского. Огонь сей знищивъ 19 господарствъ зъ 50 будынками и всѣми припасами збôжа. Ось яка була причина сеи пôмсты: Одна невѣста посварила на 10-лѣтного хлопця за то, що зрывавъ макъ. Хлопець розсердився, пôйшовъ до хаты, вынѣсъ сѣрники та пôдпаливъ макъ, що сушився пôдъ стрѣхою. Ôдтакъ такъ оправдувався: „коли не хоче дати зъѣсти, то най ѣй горить!“— Въ Суховоли, пов. бродского, загадали деякѝ славетнѝ господарѣ торжественно залитися горѣвкою дня 31 н. ст. серпня, въ навечеріе того дня, ôдъ коли мала горѣвка подорожѣти. Зôйшлись въ хатѣ Варварки Кукъ и далѣй запиватись. Одинъ газда пôдхмелившись добре, хотѣвъ запалити люльку и кинувъ горючій сѣрникъ на розлиту горѣвку. Въ однôй хвили станула цѣла хата въ огни а єи газдиня, Варварка, такъ була пяна, що не могла втечи и спалилася живцемъ. На щастье бувъ въ селѣ жандармъ и єму удалось погрозою змусити деякихъ тверезѣйшихъ до ратунку, бо инакше могло було згорѣти дуже легко цѣле село. — Зъ Стрыя пишуть пôдъ днемъ 4 вересня: Вчера рано переполохались всѣ огнемъ, що займився при ул. Паньскôй въ домѣ, котрый при пожарѣ въ р. 1886 полишився цѣлымъ и головно причинився тодѣ до повздержаня огню. Сторожа мѣска и зелѣзницѣ змогла угасити огонь; такожь и жиды взялись дуже поквапно до ратунку.

— **Новѝ стаціи телеграфичнѝ.** Въ Загôрянахъ на шляху зъ Нового Санча до Нового Загôря, отворено зъ днемъ 1 н. ст. вересня стацію телеграфичну разомъ зъ урядомъ почтовымъ зъ ограниченою службою денною.; — Такѝ самѝ стаціи телеграфичнѝ отворено въ першихъ дняхъ сего мѣсяця въ Рожнятовѣ и Перегиньску.

— **Жнива на Украинѣ** не вдоволили сего року такъ, якъ зразу надѣялись. Зъ Кіева пишуть пôдъ днемъ 20 серпня: Частѝ дощѣ въ кіевскôй подôльскôй, полтавскôй и черниговскôй губерніяхъ вельми пошкодили жнивамъ. По поляхъ стоять ще копы озимого збôжа а нарôдъ выжидае погоды, щобы оно трохи обсохло. Въ многихъ мѣсцевостяхъ зросло збôже цѣлковито въ копахъ. Въ харкôвскôй губерніи нарѣкають на недостатокъ робучихъ силъ при жнивахъ. Щобы хоть въ части зарадити лиху, уживають ось якого способу въ полудневôй Украинѣ а особливо въ катеринославскôй губерніи. До кôнцѣвъ тяжкои драбины припрягають по одному коневи и гонять коней боками нивы а за ними волѣчеся драбина и пригинае жито до землѣ не ломлячи соломы. Въ сей способъ вохкôсть землѣ не даѐ обсыпуватись зерну, а коли покôнчаться роботы, косять те жито мовь сѣно. Се роблять лише зъ житомъ; пшениця и ячмѣнь схнуть и высыпаються.

— **Проворнôсть жидôвска.** Дня 30 н. ст. серпня выбубнили въ Стрыю на ринку и по улицяхъ, що за два днѣ подорожѣе горѣвка. Сю нагоду выкористали жидки, котрѝ зъ всею силою заходяться коло того, щобы пошкодити складови соли выдѣлу повѣтового. Розголосили они, що то сôль подорожѣе, тому треба заосмотритись въ припасы. Мѣщане кинулись до складу куповати сôль и въ кôлька днѣвъ розôйшлось 10.400 топокъ соли, се значить цѣлый припасъ соли на мѣсяць. Коли не стало соли на складѣ, почали люде куповати у жидôвъ и тогдѣ то мусѣли платити по 13 до 15 кр. за топку (замѣсть 9 и пôвъ кр.), бо кождый гадавъ, що лѣпше теперь заплатити 13 кр., якъ опôсля 20 кр. На такій проворный пôдступъ жидôвскій дали злапатись не лише мешканцѣ Стрыя але такожь и нарôдъ зъ околичныхъ селъ.

— **Чотири разы выхрещувався** жидокъ бердичѣвскій Барухъ Герцель для спекуляціи. Маѐ ôнъ теперь 27 лѣтъ а при кождôмъ выхрещеню дôстававъ значнѝ грошевѝ пôдпомоги. Першій разъ выхрестився Барухъ въ р. 1883 въ Бучачи и дôставъ 1000 зр. ôдъ дооколичныхъ дѣдичѣвъ на заложенье торговлѣ. Пропали грошѣ, не стало и Баруха, а проворный жидокъ зъявився въ Конгресôвцѣ коло Мѣхова, де выхрестився и черезъ цѣлый рôкъ проживавъ на селѣ, вынаймивши собѣ грунтъ. Ôдтакъ ще разъ выхрестився надъ пруською границею и выдуривъ пôдпомогу. На послѣдокъ выхрестився четвертый разъ въ Варшавѣ, але мусѣвъ ôдтамъ втѣкати, бо пôзнавъ его якійсь священикъ зъ пôдъ Мѣхова. Полиція розписала за нимъ гончѝ письма.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Дромада Лабшинъ, пов. бережаньского, одержала ôдъ цѣсаря 100 зр пôдпомоги на будову школы. — У Львовѣ померли въ послѣдныхъ дняхъ: кс. Фльор. Ликендорѳъ, проповѣдникъ въ монастири Доминиканôвъ; Іос. Антоневичъ, практикантъ судовый; Емилія Струтиньска, жена професора гимназіяльного. — Добра Топорôвъ зъ Гробачемъ и Лѣсовомъ въ пов. бродскôмъ, маючи до 11.000 моргôвъ лѣса и майже 5000 моргôвъ орнои землѣ купивъ гр. Вол. Баворовскій зъ Острова. — Доповняючи выборы до рады державнои зъ бôльшихъ посѣлостей зъ округа Яворôвъ-Мостиска-Чешанôвъ на мѣсце бл. п. посла Смаржевского розписанѝ на день 10 жовтня. — Коло Дійонъ въ Франціи наѣхали на себе два поѣзды зелѣзничѝ; ôднайдено 9 осôбъ убитыхъ а 40 ранныхъ.

Надôслане.

Для глухихъ. — Особа, що въ повдинчій спосôбъ вылѣчилась зъ 23-лѣтнои глухоты и шуму въ ушахъ, готова кождому переслати даромъ описанье сего по нѣмецки. — Адреса: **Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2476 6—52

Вѣсти зъ Аеп. Львôвскои.

На конкурсъ розписанѝ зъ речинцемъ до 25 жовтня с. р. слѣдуючѝ парохіи: до ч. 5176 Островчикъ дек. теребовельского, наданя митрополит. Ординаріяту; до ч. 5485 (по разъ другій) Глубочокъ великій, дек. тернопôльского, над. приватного, — прошеня кандидатôвъ, убѣгаючихъ ся вже о той приходъ, будутьувзгляднены и при тôмъ другôмъ розписаню конкурсу; до ч. 5622 Новошины, дек. журавеньского, над. приватного.

Кан. институцію одержали оо.: Георг. Куницкій зъ Войтѣховичъ на Игорвицю, дек. тернопôльского; Ром. Шепаровичъ зъ Лукавицѣ ниж., на Любѣнцѣ, дек. стрыйского; І. Жегаловичъ зъ Завидча на Невицю, дек. олеського; Карпô Винтонякъ зъ Бужа на Утѣшкôвъ, дек. олеського.

Введеный о. Іос. Любѣнецкій яко завѣдатель Дубовицѣ.

Митр. Консисторія вставилась до ц. намѣстництва о наданье презенты на Струтинъ о. Мих. Колессѣ зъ Ходовичъ, залучаючи заразомъ резигнацію и удѣлену презенту о. Евст. Меруновича на сей прихôдъ.

Завѣдательства одержали оо.: Ем. Броякôвскій въ Плетеничахъ, дек. нараѣвского; Павло Чмола въ Завидчу, дек. олеського; Юл. Галькевичъ въ Лукавици ниж., декан. стрыйского; Яросл. Стеткевичъ въ Бужку, дек. олеського.

Декретъ на сотрудника въ Войтѣховичахъ, дек. нараѣвского, одержавъ о. Мар. Заячкôвскій.

Испытови конкурс. пôддатись дозволено о. Ерастови Перфецкому, завѣдателеви Шишковець.

Грамоту апробаты слуханя св. сповѣди удѣлено о. І. Дацѣеви, монахови Ч. С. В. В.

Посмертнѝ — ✝ — оповѣстки.

Ольга Павлюкъ, донька о. Теодора пароха въ Рожнятовѣ, померла въ 19 роцѣ житя. Покôйна мала выйти теперь за мужъ. Вѣчна ѣй память!

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 6. вересня. Вчера розôйшлась тутъ була поголоска, що въ Альбаніи выбухла ворохобня. Въ Альбаніи ворушиться, дѣйстно вже ôдъ двохъ недѣль, але вчерашна поголоска не находить тутъ вѣры.

Пештъ 6. вересня. Пôсля „Budap. Corr.“ приѣде цѣсарь Вильгельмъ до Берлина въ першихъ дняхъ жовтня.

Петербургъ 6. вересня. Царь выѣхавъ вчера зъ царицею до полудневои Россіи на маневры. Пôсля „Гражданина“ перебуде царь въ полудневôй Россіи и на Кавказѣ два мѣсяцѣ.

Софія 6 вересня. Министеръ Начевичъ выѣхавъ на чотирнацять днѣвъ до Константинополя. Подорожь его маѐ стояти въ звязи зъ справою зелѣзницѣ Вакарель-Беллова, позаякъ россійскій посолъ Нелидовъ користае зъ сеи справы и стараѐсь переконати Порту, що зелѣзниця та въ рукахъ Болгарôвъ принесе ѣй велику шкоду.

ВАТРА,

литературный Збôрникъ **Василя Лукича**, выданый коштомъ членôвъ рускогo касина въ Стрыю на дохôдъ того-жь, вже появилась въ розпродажи. Цѣна 1 примѣрника, зъ пересылкою рекоменд. **1 зр. 50 кр.** Замовляти можна черезъ часописи рускѝ або вôдносячись впростъ до Выдѣлу касина.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручае 2460 203—?
Спеціяльности и универсальнй средства
французкй и иншй, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншй фирмы оповѣщуванй.

Фабрика знарядовъ рôльничихъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 60 ?

НАДÔСЛАНЕ.

Маємо честь повѣдомити, що Выс. ц. к. Министерство позволило товариству рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря“ у Львовѣ устроити сеи осены фантову льотерію зъ увôльненьемъ ôдъ таксы на дохôдъ касы запомоговон хорыхъ членôвъ того товариства.

Позаякъ минувшорôчнй и сегорôчнй прогулькн и забавы на тую цѣль устроюванй не удавалися, въ наслѣдокъ чого каса запомогова зъубожѣла, проте надѣемося, що П. Т. публика наша не ôдмовить участи въ сѣй льотерiи и поспѣшить пôддержати тую такъ даровыми фантами, якъ такожъ участею въ самôмъ тягненю.

Дарунки для фантовои льотерiи призначенй просимо пересылати въ „Народну Торговлю“ и ей филiи, въ редакцiи тыхъ часописей, котрй оповѣстку и просьбу тую помѣстити зволять и передавати членамъ товариства до збираня фантôвъ письменно уповноможеныхъ.

День фестину и тягненя буде помѣщеный пôзнѣйше.

Ôдъ выдѣлу товариства „Зоря“.

Василь Нагôрный голова. *Иванъ Бѣленькiй* секретарь.

На першôмъ поверсѣ отвираєъ комфортомъ ново-уряджеву
КОМНАТУ
для „тѣснѣйшихъ товариствъ“
Реставрацiя и Торговля винъ
МАКСА ВIКСЛЯ
пôдъ ч. 5. улиця Ôрменьска у Львовѣ

приймаючи ôдъ дня сего оголошеня замовленя на урядженье бенкетôвъ, снѣдань, обѣдôвъ и вечери **по цѣнахъ найумѣреннѣйшихъ,** поручаючи за совѣстну и елегантну услугу, якъ такожъ за знамениту кухню и найдобôрнѣйшй напитки. 2572 3—6

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ
важный ôдъ 1 червня 1888.
(пôсля годинника львôвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курєрскiй; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшапый.
Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.
Зъ Пôдволочискъ и Бродôвъ (на Пôдзамче): о год. 2·08 по полудни курєрскiй; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.
Зъ Белзця: о год. 5·53 по полудни мѣшаный.

Ôдходять зô Львова:

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мѣшаный; 2·28по полудни курєрскiй.
До Черновець: о год. 9·20 рано поспѣшный; 9·50 ранô и 10.06 вечеромъ мѣшаный.
До Пôдволочискъ и Бродôвъ: (зъ Пôдзамча): о год 10·23 рано и 11·05 вечеромъ особовый; о год. 4·22 курєрскiй.
До Белзця: о год. 7·49 рано мѣшаный.

Пянино або фортепiянъ
въ дуже добрôмъ станѣ
есть на продажъ у п. Катнера ул. Зиморовича ч. 10 II. поверхъ.

Неомыльне средство
на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна фляшону 50 кр.

Встрикненье и капсулки
зъ ростины „MATICO“
въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство
поручае Аптика
К. КРИЖАНОВСКОГО
у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.
2374 *Капсулокъ 80 кр.* 55—?

Лишь правд. съ маркою „Котва“

Страдаючимъ на гостець и ревматизмъ поручаеся симъ правдивый
Pain-Expeller
съ „котвою“ яко дуже успѣшне средство домове.

Въ запасѣ майже въ всѣхъ аптикахъ

Незвычайне зниженє цѣнъ
тôлько для предплатникôвъ газетъ
„Батькôвщина“ „Дѣло“, и „Буковина“.

ВАТРА, лiтературный збôрникъ Василя Лукича зъ р. 1887. На 14 аркушахъ дрôбного друку (Стор. 216) помѣщенй творы найзнаменитшихъ нашихъ писателѣвъ. Цѣна тôлько 1 злр. (въ книгарняхъ коштуе 1 злр. 50 кр.)

РУСКIЙ ПРАВОТАРЬ ДОМОВЫЙ — Василя Лукича и Юлiяна Семигинôвского. На 28 аркушахъ дрôбного друку (Стор. 448) мѣстить цѣлый законъ цивiльный зъ поясненями, численными взôрцями та прикладами. Цѣна тôлько 2 зр. 50 кр. (въ книгарняхъ — 4 зр.).

УГОРСКА РУСЬ — представлена Василемъ Лукичемъ. Стор. 30 въ 8-ку дуже дрôбного друку. Цѣна тôлько 12 кр. (въ книгарняхъ 15 кр.).

На пересылку почтову треба додавати на „Правотаря“ або на „Ватру“ по 25 кр. а на „Русь угорску“ 2 кр.

До продажи по зниженыхъ цѣнахъ призначено тôлько по 50 примѣрникôвъ. Тожь зъ замовленями просимо спѣшитись.

Замовленя (за готôвку або послѣплату) приймають *выключно* дотычнй редакцiѣ.

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ
аптикарь въ Краковѣ
улиця Баштова при плянтахъ (рôгъ Ринку Клепарского)

поручае власнй выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часôвъ, приносячу хорому неоцѣненй, спасеннй користи, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшй признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Кроневича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнôй моєй практицѣ уживавъ я перерôбки лѣчничй выгаданй и вироблений Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованй. Препараты Вашй ôдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не пôдпадали розкладови, приємнй въ уживаню а певнй въ бажаныхъ наслѣдкахъ Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови моє цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатôмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львôвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлiй Корвинъ Гонсьоровскiй** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнôсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т п.

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збôльшаючи скôлькôсть тѣлокъ крови, змôцняючи жолудокъ пôдноситъ апетитъ, лѣчить загальнй ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальєсцентôвъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збôльшаючихъ рухи хробачковй кишокъ черезъ то легко розвôльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повторяючихъ-ся здутяхъ, довготреваючôмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивôй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краєвыхъ и найлѣпшои пепсины де Rostock, одиноке успѣшне средство пôдносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнôмъ атонiи кишокъ у людей старыхъ, дуже помôчне у дѣтей зле ôджившихъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрôвнана помôчь въ сильнôмъ болю головы. Ложочка ôдъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршй и найдолегливѣйшй нагнѣтки. По насмаровану нагнѣтокъ сейчасъ перестае болѣти, а въ 24 годинахъ ôдпадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кôлькоразовôмъ ужитю найбôльшй болѣ ревматичнй, пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапариліянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зôпсутя соковъ и зъ ôдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зô свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрй вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п.. Усувають они тяжку дыхавицю, всякй закатарена легкихъ и грудей, зафльгмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20.

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный буває рôвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковй. Средство знамените и незрôвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка Цѣна 35 кр. 2519 64—0

Замовленя выконуеся ôдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тй:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выроббвъ, якъ моєй женѣ, котрй надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надôсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ
Пшôвъ д. 3 липня 1887 р. *Леополдъ Ковалик* (Рыбникъ, Oberschleśien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнôсть Вашихъ выроббвъ, досвѣдчивши на собѣ — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ
Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскiй* директоръ фабрики цукру.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. подяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарôвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокôй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣдье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашй выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшôмъ розвою своихъ выроббвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!
Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Ко. Е. Вернеръ*,
Кракôвъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ôдъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый бôль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншй долегливости, уживъ я кôлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрй зробили менѣ надзвычайну пôльгу, що посвѣдчаю зрôдно зъ правдôю и совѣстею. *Фишеръ*,
Ряшôвъ, дня 21 червня 1886 р совѣтникъ ц. к. суду.

Марка охоронна выробôвъ аптикаря ПЕТРА КРОКЕВИЧА въ Краковѣ.

Тайна красы
выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зô стороны красавицъ для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхапляють зъ нечуваною скоростею. Сгѣме сей, справедливо названый „Тайною красы“, ôддаляе въ тягу одной ночи всяку неделикатнôсть, стверджене, червонôсть шкôры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ему красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на ночь, чудово заховуе цвѣтъ ôдъ всякого стверднення шкôры, якъ рôвно-жь и ôдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 34—?

ПАВЛО ЛЕВИЦКIЙ
въ Добрачинѣ (*почта Кристинопôль*)

предприймае всякого рода будовы: церквей, будынкôвъ конкуренцiйныхъ, парохiяльныхъ и шкôльныхъ, горалень, въ загалѣ всякихъ будынкôвъ, и выконуе солидно и дешево.

Всѣ выконанй нимъ будôвлѣ зыскали загальне признанье, чого доказомъ кôлька наведеныхъ свѣдоцтвъ:

„Въ р. 1886, повѣривъ комитетъ церковный въ РОЗДЖАЛОВѢ, пов. сокальского, п. Левицкому зъ Добрачина будованье мурованои церкви въ Роздjалôвѣ. Можемо заручити кождому, що церковь уже на укôнченю, а п. Левицкiй вдоволивъ всѣмъ вымогамъ правнымъ и всѣмъ жаданямъ майстерскимъ, тому єго яко предприємця до бôльшихъ будôвель рекомендовати можемо.

Роздjалôвъ д. 14 лютого 1888.

Мих. Фолисъ приходникъ, *Стеф. Покимброда*, членъ комитету, *Фед. Жеребецкiй*, нач. громады.“

„Громада СУШНО, пов. каменецкого, повѣрила мин. року п. Левицкому зъ Добрачина будову мурованои двоклясовои школы зъ ôдповѣднымъ помешканьемъ для учителя. Тую будову провадить ôнъ точно пôсля поданыхъ єму плянôвъ и указокъ зъ повнымъ вдоволеньемъ мѣсцевои рады шк. и начальства громадского. Можемо отже смѣло сего поважаного предприємця, яко честного, совѣстного и порядного чоловѣка якъ найдальше и найщирше поручити.

Сушно дня 8 лютого 1888.

Мих. Кордуба, предс. рады шкôльнои. *Досько Баранъ*, начальникъ громады. *I. Brennenstuhl*, Gem. Vorst.“

„Панъ П. Левицкiй зъ Добрачина принявъ предприємство нового мурованого приходства въ КОРЧМИНѢ. Ту будову, вже на укôнченю, веде ôнъ зъ повнымъ вдоволеньемъ комитету парохiяльного, котрый єго може яко честного, совѣстного и дуже порядного предприємця вдоволяючого-ся малымъ доходомъ, кождому интересованому припоручити.

Корчминъ, дня 18 лютого 1888.

I. Черевко, предсѣдатель комитету парохiяльного.“ 4—? 2364

На всяке вôзванье приѣздить заразъ на мѣсце.

Ц. к. придворна ліярня звонôвъ П. ГИЛЬЦЕРА въ Винеръ-Найштадтъ

поручаеся до **замовлень звонôвъ и гармонiйныхъ складôвъ всякои величины и голосу. Гарантiя** за певный голосъ кождого звона, чистый гармонiйный акордъ складу и за найлѣпшiй металь. Монтованье звонôвъ **головами зъ кованого зелѣза**, черезъ що можна звонами дуже легко звонити **Припоручення** сповняються якъ найскорше, точно и **дуже дешево** при **найвыгôднiйшихъ условiяхъ заплаты**

Ôдзначеня: *Золотый хрестъ заслуги зъ короною за повне заслуги дланье Выстава вѣденьски 1873 р., два медалi за поступъ за складъ звонôвъ для вѣденьскои Votivkirche 260 сотнарôвъ ваги. Выстава промыслова у Вѣдни 1880 р. золотый медаль.*

Заложена 1838. Доставила 4420 звонôвъ, 1,189.240 кильогр. ваги. Зъ сего до Вѣдня для 31 церквей 83 штукъ звонôвъ 86.069 кильогр. ваги разомъ и 2 звоны до годинникôвъ для нового ратуша 3345 клр. ваги

Гармонiйнй склады до закристiй зъ 4 звôнками по 25 зр.

Гармонiйнй склады до престолôвъ зъ сильными и голосными звôночками. 2301 11—12

Зô альпаки: 1 складъ зъ 4 звôн. по 14 зр., зъ 3 зв. по 11 зр.
Зô мосяжу: 1 складъ „ 4 „ „ 10 „ „ 3 „ „ 8 „

И. ИГНАТОВИЧЬ
поручае:
певнй и выпробованй средства до выбраня всякихъ плямъ.

	кр.		кр.
АМАНДИНА усуваe плямы зъ соковъ цукровыхъ, бѣлка, мороженого и т. п. фляконъ . .	25	КОРѢНЬ МЫЛЯНЫЙ бѣлый, служить до прания матерiй шовковыхъ, потовщеныхъ и замарганыхъ, пакетикъ по 2 кр. и	04
АПСЕИНА вытягае плямы товстй зъ матерiй шовковыхъ барвныхъ	25	МЫЛО ЖОВЧЕВЕ уживаeся до выбираня плямъ старыхъ зъ матерiй вовняныхъ, бавовняныхъ и шовковыхъ, кусникъ	25
АЦЕТИНА нищить плямы альканчнй и мочовй, фляконикъ	25	ОДАЛИНА найлѣпше средство до чищеня мужескои одежи, усуваe плямы повставшй зъ пороху, прѣтя, тютюну, молока, пива, кавы, шоколяды, плѣсни, вохкости, сметанки, росолу и т. п. фляконъ . . .	35
БЕНЗОЛИНА выбирае плямы товстй и зъ прѣтя, зъ мази и покосту, фляконикъ малый 20 кр. цѣлый	30	ОКСАЛИНА выбирае плямы зъ атраменту, иржи и крови, зъ паперу и бѣля, фляшка . . .	25
БРАЗИЛИНА, выпранй въ бразилинѣ матерiи чорнй, споловѣлй и попиямленй ôдыскуютъ первѣстну барву, стаютъ лыскучими и твердыми, пакетъ	08	КВИЛИЯ, матерiи вовняний и шовковй, выпранй въ ôдварѣ Квилияи тратять плямы и ôдыскуютъ свѣжôсть, причѣмъ барва матерiи нѣчо не тратить, пакетъ	06
ЕТИЛИНА усуваe плямы на помостѣ зъ фарбъ анилиновыхъ, травы, лякерôвъ, и смолы фл.	25	СПИРИТУСЪ ТЕРПЕНТИНОВЫЙ усуваe плямы зъ покосту, олѣю и живицѣ, фляконъ	25
ЯНИНА розпускае плямы чорнй повставшй на шкôрѣ при фарбованю волося, фляконъ .	30	ЗЕМЕЛЬНИКЪ чистить матерiи бѣлй вовняний зъ замарганя и пороху, пакетъ	20
ЯВЕЛИНА уживаeся до выбраня зъ бѣля барвныхъ плямъ, а именно зъ пива, вина червоного, овочѣвъ, конфитуръ, атраменту и т. п. фляконъ . .	20		
КВАСОКЪ въ лѣсочкахъ уживаeся до чищеня пальцѣвъ зъ атраменту, лѣсочка	05		

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскiй и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ филiяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 18—?

Вже выйде небавомъ
Илюстрованый Калєндарь Просвѣты
на рôкъ 1889.
Цѣна 50 кр, зъ пересылкою 55 кр.

ФРАНЦЪ ПРАЙССНЕРЪ

концесiонованый майстеръ каменярскiй,

такожъ членъ товариства будôвничого у Львовѣ по довголѣтнôй практицѣ и роботѣ, передтымъ яко челядникъ управитель будôвель камѣнныхъ и застунця будôвничого и т. д. отворивъ

НОВО УСТРОЄНУ
РОБôТНЮ КАМЕНЯРСКУ
при улици Жовкôвскôй ч. 86 у Львовѣ

и заосмотрився въ матерiялы камѣнний всякого рода а именно въ найбôльше розповсюдненый въ теперѣшныхъ часахъ камѣнь тернопôльскiй зъ ново вынайденого знаменитого каменолому, рôзнобарвный, сѣрый, густый пѣсковець и доконуе вже ôдъ одного року рôзнй роботы каменярскй **разомъ зъ осадженьемъ,** именно ступенѣ камѣнний, бальконы, цокулы, гзимсы и помосты камѣнний, шлюфованй, барвнй. Памятники гробовй зъ доброго тернопôльского камени, выроблює на запасъ рôзнй памятники шлюфованй и рѣзблений, постументы огородовй, веранды, столы камѣнний и на цвѣты та т. п. Знаючися добре на будôвляхъ, пайманся до каплиць, церквей пôдъ управою доброго проєкту. Поручаюся ласкавôй памяти Вповажныхъ Публики и просячи о ласкавй замовленя, остаю зъ глубокимъ поважаньемъ:

2548 6—6 ФРАНЦЪ ПРАЙССНЕРЪ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавецъ и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ тов. им Шевченка пôдъ зар. К. Бедпарского.

Ч. 189. Львôвъ, Пятниця 26 серпня (7 вересня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатнои, въ рубр. „Надсланое“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаются лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній ôдъ порта. — Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платиї у Львовѣ.

Нѣмцѣ на Украинѣ.

Кôлька день тому назадъ, въ статьи „Негаторамъ“ подали мы чисельнї ôдносины чужинцѣвъ на Руси. Показалось, що на 21 миліонôвъ населеня на нашихъ земляхъ находиться вже нинѣ надъ 4 миліонôвъ неавтохтонôвъ.

Єсть се продуктъ россійскои политики на Руси Ôдносинъ такихъ не було нѣ за часôвъ панованя Польщѣ, нѣ въ часѣ, коли свôбдна Украина по переяславскôмъ договорѣ въ 1654 р. сполучилась зъ имперіею Алексія Михайловича. Доперва въ мѣру, якъ россійскї державнї мужѣ фасону Орловыхъ и Потемкинôвъ почали свôбдно и безъ контролѣ орудувати Украиною, набувати землѣ и заселяти ихъ на власну руку, товпа чужинцѣвъ почала валитись на Украину. Робилось се дѣло въ дусѣ внутрѣшнои политики россійскои. Въ мѣру, якъ на украиньскї землѣ впроваджувано чужинцѣвъ, нищено вôльности и привилеѣ автохтонôвъ. Чужинцѣ уважались найвôдповѣднѣйшимъ средствомъ, щобы ними пôдорвати матеріяльну силу руско-украиньского народу. По двохъ вѣкахъ прийшло въ кôнци до того, що чужина безперестанно находить нашї землѣ, тѣшиться матеріяльнымъ добробытомъ, свободами личными и національными, а нарôдъ рускій, лишеный на Божу опѣку, спиненый въ своѣмъ розвою, темный и безпорадный, выходить цѣлыми масами на поселенье ажь на всхôднї кранцѣ Азіи, въ край приамурскій.

Фактôвъ тыхъ заперечити годѣ. Они звершаються на нашихъ очехъ и не заграничнї, а вже органы коренно-россійскои прасы указують нинѣ на небезпечности, якї грозять Россіи ôдъ безперестанного наплыву чужинцѣвъ въ полудневї стороны сеи великои и на око будьто сильнои державы.

Недавно тому читали мы въ россійскихъ дневникахъ, що Нѣмцѣ пруськї поселились непостережено на цѣлôмъ шляху, почавши ôдъ Вислы на всхôдъ черезъ Мазовщину, Волынь, Подôлье ажь до Криму. Сказано, що они поселились навѣть зъ певнымъ пляномъ и то стратегичнымъ, на случай вôйны Германіи зъ Россіею. Въ ихъ рукахъ находяться всѣ броды надъ Горинемъ, Случею, Росею и Днѣпромъ и они готовї своимъ землякамъ улегчити походъ воєнный въ глубъ Россіи. Нѣмцѣ залили собою такожь и конгресову Польщу. Досыть взяти до рукъ етнографичну карту Петермана, а покажесь дуже наглядно, що нѣмецкій елементъ обсѣвъ польскї землѣ неначе хто весь край обсыпавъ-бы нѣмецкимъ пшономъ. Вправдѣ тѣшився хтось тымъ, що въ захôдныхъ губерніяхъ Россіи въ послѣдныхъ десяткахъ лѣтъ змôгся промыслъ, але придивившись лучше справѣ, покажесь, що не польскій нарôдъ, а чужинцѣ-Нѣмцѣ поручь зъ жидами розвели сей промыслъ на польскôй земли и тымъ пôдготовили собѣ рѣшучу перевагу надъ автохтонами на будуче.

На Украинѣ числимо нинѣ 215.000 Нѣмцѣвъ. Они займаються тутъ переважно хлѣборобствомъ на безмежныхъ просторахъ ждучихъ ще на культуру. Указы, котрыми правительство россійске въ послѣдныхъ часахъ будьто стараєсь спинити наплывъ ихъ, не для нихъ выдуманї и не для нихъ данї. Въ Россіи можна въ звѣстный спосôбъ обôйти всякій указъ. Отъ що читаємо въ тôмъ дѣлѣ въ „Новороссійскôмъ Телеграфѣ“.

Наше полудне заповняєсь безперестанно нѣмецкими приблудами. Нѣмцѣ розливаються по рускôмъ краю неначе ртуть на всѣ стороны, загортаючи для себе що лучшї землѣ. Иде собѣ Карль Иваничь (такимъ именемъ дражнять на Украинѣ Нѣмцѣвъ), курить люльку и нѣ гу-гу, мовь-бы его и не було. Тôлько сплюне часомъ мовь-бы зненарочна та щось мигиче пôдъ носомъ. Але де Карль Иваничь ступить ногою, тамъ руска трава по вѣки не выросте. Якъ ще Янкельсонъ (жидъ) посяде землю, то єсть надѣя, що она перейде въ другї руки, але, коли Карль Иваничь ей закупить, то спѣвай „вѣчную память“.

И дивна рѣчь! Въ Германіи теперь такъ красно и богато, результаты бисмаркôвскои политики такъ блескучї, але Нѣмцѣ валять до насъ валомъ. Де лишь завоняє трупъ помѣщика рускаго, тамъ напевно явиться небавомъ Карль Иваничь зъ люлькою своєю. Ходить и мовчить. Якъ же рускій помѣщикъ выдавъ послѣдный стонъ, дивишся, а коло Карла Иванича вже взялась и Амалія Иванôвна зъ дѣтьми. А небавомъ рускій двôръ ставсь малою Германіею. И наколи любовь Нѣмеччины до Россіи буде рости въ тôй мѣрѣ якъ нинѣ, то богато рускихъ губерній треба буде называти вже зъ нѣмецка.

Добре, якъ бы зъ Нѣмцемъ ишла ще до насъ якась культура, але противно зъ нимъ влечеся ще отъ яка бѣда. До населеня рускаго ôдноситься они дуже не по дружному. Рускій газда не удержиться на своѣй земли, наколи его Нѣмцѣ окружать. Ôдтакъ приходить и такій объявъ, що ледви Нѣмець зъявиться въ якôмъ закутку, то хочь выглядає ôнъ не лучше бѣдного наймита, заразъ и скуповує на свое имя десятки тысячь десятинъ землѣ, выдаючи на то сотки тысячь рублѣвъ. Купивши огромнї просторы землѣ, ôнъ не змѣняєсь въ нѣчôмъ зъ виду и имовѣрно, що не ôнъ есть властителемъ купленои землѣ, а за нимъ стоить якась невидима рука, въ котрои имени ôнъ газдує. Буває, що Нѣмцѣ сподобавши собѣ землю якогось помѣщика, выкуплять доокола него селяньскї грунты и такъ его всѣлякими способами зъумѣють притиснути, що сей рѣшаєсь продати имъ свою землю и шукає щастя деинде. Роблять они формальный стратегичный атакъ на рускихъ властителѣвъ. Такимъ свѣтомъ перейшла вже бôльша часть земель въ повѣтахъ перекопскôмъ, ананьевскôмъ, мелитопольскôмъ и другихъ.

До того треба додати, що Нѣмець въ Россіи остаєсь вѣрнымъ своѣй народности. Наколи нинѣ обставины змусять его приняти россійске пôдданьство, то завтра вертає ôнъ знову до пôдданьства нѣмецкого. Пôдданымъ россійскимъ есть ôнъ лишь тогдѣ, коли купує землю. Тогдѣ ôнъ и натурализуєся, але ôдтакъ стаєсь заввятымъ патріотомъ нѣмецкимъ.

„Новороссійскій Телеграфъ“ кôнчить свою статью о пошести нѣмецкôй пытаньемъ, досыть наивнымъ. Пытає у кн. Бисмарка, коли ôнъ вже стане высылати своихъ Нѣмцѣвъ до Африки замѣсть Россіи?

Статью „Новорос. Телеграфа“, повторену такожь органомъ пок. Каткова, „Москов. Вѣдомостями“, навели мы майже дословно. Она дуже поучаюча для всѣхъ, що любуються въ порядкахъ россійскихъ и думають, що Россія всѣ свои силы посвящує для добра своихъ пôдданыхъ, братей Славянъ. Тымчасомъ показуєсь дуже ясне, що Россія зберѣгає лишь Московщину передъ наплывомъ чужины, а немосковскї землѣ выдає просто на загибель. Єсть въ тôмъ и свôй укрытый плянъ. Россія стремѣла и стремить дуже явно до того, щобъ пôдорвати силу народôвъ завойованыхъ, до котрыхъ будь-що-будь не може набрати довѣрія. Автохтоны украинськї, лишенї всякои опѣки, выходять масами яко бурлаки на заробôтки до Бесарабіи и сусѣднои Румунiи. Ихъ выселяють силою на Кубань, щобъ стерегли Черкесôвъ, а кождого мѣсяця иде корабель зъ Одессы зъ тысячею выселенцѣвъ на Сахалинъ и Амуръ. Перемѣшанымъ населеньемъ можна буде спокôйнѣйше управляти, не зважаючи, чи се будуть Чехи, Нѣмцѣ або Сербы. Подôбнои системы кольонизаційнои придержувалась давнѣйше и Туреччина. Щобъ знищити силу Сербôвъ и Болгаръ заселяла Туреччина балканьскї землѣ всякою сволочею азійскою, бажибожуками, Черкесами, Кудрами и др. Славянъ розрывано на части, розмежувано чужинцями. Россіи, якъ видко, дѣло то улегчили самї Нѣмцѣ и користаючи зъ обставинъ самї найшли на Украину такою масою, що нинѣ готовї „матушку“ поневоли ôдгородити ôдъ Чорного моря. Кольонизацією нѣмецкою на Украинѣ править очевидно якась невидима, але зручна рука, а Россія тѣшиться, що елементъ мало-рускій черезъ кольонизацію стратить на силѣ и станесь для неи менше небезпечнымъ. Се называєсь **славянофильство!**

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

XI.

На тôй самôй сесіи выступивъ гр. Адамъ Потоцкій зъ внесеньемъ о выкупнѣ права пропинаціи. Було то перше внесенье поставлене въ гал. соймѣ и дотыкаюче выкупна пропинаціи. Пос. Ад. Потоцкій внѣсъ на засѣданю зъ дня 27 марта 1866[23]), щобы соймъ припоручивъ Выдѣлови краєвому выробити проектъ до закона о выкупнѣ права пропинаціи, становлячого власнôсть приватну и предложити той проектъ на будучôй соймовôй каденціи.

Внесенье то принято и ôдповѣдно до него предложивъ выдѣлъ краєвый на засѣданю зъ 6 груд. 1866 справозданье що-до выкупна права пропинаціи въ Галичинѣ. Справозданье то поперте було довгимъ выводомъ, въ котрôмъ референтъ Выдѣлу краєвого (д-ръ М. Кабатъ) старався выказати приватно-правный характеръ тои институціи.

Проектъ Выдѣлу краєвого зносивъ вы-

[23]) Stenogr. sprawozdania z trzeciej sesyi Sejmu kraj. Томъ II, стор. 1406.

Всякї облигаціи, листы заставнї, ренты, акціи ôанковї и зелѣзничї, лисы державнї и приватнї купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЪ ДОМЪ ôАНКОВЫЙ И КОНТОРА ВЫМѢНЫ.

Порученя зъ провинціи сейчасъ залагоджуються, безъ дочисленя провизіи.

2)

Музика зъ Кандрени.

Оповѣданье Е. Р. Найбавера.

(*Дальше.*)

Судія змѣривъ вôйшовшихъ строго очима, а ôдтакъ звернувся до батька.

„Якъ называєтесь?“

„Олекса — паночку.“

„Але якъ вамъ на прôзвище?“

„Ба, — Олекса.“

„Чи мене не розумѣєте? Я хочу знати, якъ вамъ на прôзвище.“

„Олекса — паночку! Менѣ завсѣгды на прôзвище Олекса. Мôй тато бувъ Олекса и дѣдъ Олекса — всѣ звались Олексами.“

„Чи васъ нѣколи не хрестили?“

„Вайле! Вайле! Та чому не хрестили? не разъ хрестили! Ненька розказували. Брали всюды грошѣ за хрестины, золото брали — въ Молдавѣ, въ Семиградѣ, въ мадярскôмъ краю —“

Судія розсмѣявся въ голосъ; и писарь собѣ усмѣхнувся.

„Ну, такъ вамъ на хрестѣ дали якесь имя?“

„А ба, якъ не дали? дали имя; не одно. Богато! А все кликали Дьордій, все Дьордій.“

„Метрику маєте?“

„Чому не мати? маю, богато! Ненька розказували; всюды брали метрику; але ôдтакъ продавали, коли хто затрѣбувавъ. Були аа то золотї грошѣ.“

„Чи ваша ненька ще жие?“

„Нѣ, паночку! Думнедеу забравъ ей до себе!“

„А вашъ тато?“

„Такожь забрався на той свѣтъ, ще давнѣйше. А баба такожь! Всѣ забрались.“

„Вы заробляєте скрипкою?“

„Ая, паночку.“

„Чи вы належите до громады Кандрени?“

„На що належати? нѣгде не належу до громады. Родина Олексы жие сама, на горѣ Оушоръ.“

„А хто сей хлопчиско?“

„То мôй сынъ, Павло.“

„Чи вы его“ — судія не докôнчивъ пытати та споглянувъ лишь Олексѣ въ очи. „Чомъ вы самї не увôйшли до хаты, такъ, якъ вамъ казали, а ввели его сюды?“

„Паночку солоденькій! Павло, то ôнъ у мене око въ головѣ, ôнъ у мене отся рука; ôнъ мене водивъ, якъ я бувъ слѣпый, а теперь якъ менѣ безъ него бути? Я навыкъ до него якъ до отсеи руки.“

„Чого-жь вы прийшли до суду?“

„Прийшовъ позыватись, дуже позыватись!“

„Та зъ-кимъ?“

„Зъ оттымъ докторомъ Линдымъ.“

„Зъ кимъ, зъ кимъ?“ спытавъ судія, самъ собѣ не довѣряючи, чи добре дочувъ.

„Зъ докторомъ Линдымъ.“

„Зъ тымъ чоловѣкомъ, що вамъ порадивъ на очи такъ, що вы зновъ провидѣли?“

„А ба якъ, паночку?“

Въ хатѣ настало на хвильку тихо, а судія глядѣвъ уважно на цигана.

„Та за що вы позываєте доктора?“

„Бо ôнъ зробивъ такъ, що я теперь виджу.“

Судія и писарь лишь выдивились на цигана та слѣдили, чи не здурѣвъ ôнъ.

„Чи вы одурѣли? ôдозвався судія обуреный. Выносѣться зъ ôдси! Я ту не маю часу на вашї дурницѣ!“

„Ой, ой, простѣть паночку! Простѣть! Коли у васъ нема коли, то прочитайте отсе письмо. Олекса буде ждати хочь-бы и цѣлу нôчь.“

Циганъ добувъ зъ-за пазухи якійсь записаный папѣръ и кланяючись низенько подавъ его судіи. Той вже не чудувався а просто лютився, коли ось таке читавъ: „Жалоба Дьордія Олексы на доктора Юлія Линдого за перешкоду въ заробку и на ôдшкодованье.“ Ôнъ перебѣгъ письмо насамперед скоро окомъ, а ôдтакъ читавъ его уважно; на лици его пробивалися слѣды ôдразы, невдоволеня и жалю. Прочитавши все споглянувъ ще разъ уважно на письмо.

„Хто вамъ писавъ се письмо?“

„То бувъ, бачите, оденъ панъ зъ Молдавы; ôнъ ѣхавъ до Семиграду. Отъ и не скажу вамъ заразъ, якъ ему на имя; забувъ, Бôгме! забувъ. Ôнъ чувъ про мою бѣду тай ставъ мене пытати, а я ему геть усе розказавъ, якъ що було и що ôдтакъ сталося. Ôнъ списавъ ôдтакъ отсе письмо и сказавъ куды зъ нимъ ити.“

„Чи той панъ бувъ вже пристарковатый, чи ще молодый?“

„Нѣ, ще и не старый, але вже и не молодый. Катря видѣла его такожь и Олена такожь.“

„Хто-жь тота Катря та Олена?“

„Катря, паночку, то моя жѣнка, а Олена то моя донька. Они таки в тутъ, онъ тамъ ждуть на дворѣ, але Павло то таки мôй найлѣпшій свѣдокъ.“

Судія ставъ теперь розважати, якъ бы ту повести цѣлу справу, бо докторъ Линде бувъ его не то добрымъ знакомымъ, але найбôльшимъ приятелемъ. Не що иншого, лишь якійсь ворогъ доктора вмѣшався въ ту справу. Жалоба була дуже зручно уложена и промовляла въ користь цигана такъ, що и трудно було ѣй противитись. Очевидно ходило тутъ о то, щобы ôдъ доктора вымусити грошѣ, але цѣла справа була такъ представлена, що зъ всего выходило, що и докторъ не бувъ зовсѣмъ невинный, такъ, що циганъ мôгъ теперь смѣло домагатися ôдъ него грошей. Линде бувъ чоловѣкъ великои науки и знавъ добре свою штуку лѣкарску, особливо въ внутрѣшныхъ недугахъ; крôмъ того брався ôнъ зъ великою охотою до всякихъ операцій и лѣчивъ такожь на очи. Ôнъ користав отже зъ кождои нагоды, де лишь мôгъ своеи штуки ужити. Такъ попався ему въ руки и слѣпый Олекса. Линде радъ бувъ, що мав кому здоймити бѣльмо зъ очей, ставъ отже намовляти цигана до того, обѣцювавъ ему великї грошѣ, а далѣй казавъ его таки звязати ременями та ще и держати двомъ сильнымъ чоловѣкамъ, щобы штука вповнѣ удалася. Циганъ жадавъ теперь ôдшкодованя ôдъ доктора и доказувавъ, скôлько ôнъ и его родина ôдъ того часу потерпѣли, ôдъ коли ôнъ провидѣвъ; они були просто нещасливї, бо слѣпый Олекса граючи на скрипцѣ зароблявъ собѣ въ двайцятеро бôльше, якъ теперь, коли провидѣвъ.

Судія спытавъ ще разъ и другій Олексу и Павла, порôвнавъ ихъ ôдповѣди зъ змѣстомъ жалобы що-до поступованя передъ и пôдчасъ лѣченя и переконався, що циганъ оповѣдає такъ само якъ въ жалобѣ було написано. Опôсля однакожь ставъ ôнъ поважно доказувати Олексѣ, що ôнъ несправедливо домагаєсь ôдшкодованя. Циганъ не хотѣвъ нѣчого и чути а все лишь домагався, щобы судія переслухавъ ще и тыхъ двохъ свѣдкôвъ, що на дворѣ. „Они — казавъ Олекса — присягнуть, що ôдъ коли докторъ здоймивъ менѣ бѣльмо, то я стративъ заробокъ и у насъ всѣхъ бѣда та нужда.“

(*Дальше буде.*)

ключность продукціи у всѣхъ управленыхъ, а выключность вышинку лишавъ мѣстамъ въ дотеперѣшныхъ границяхъ.

За знесену выключность продукціи и вышинку признававъ проектъ управненымъ повну вынагороду. Мѣста мали достати тую вынагороду лишь за утрачену выключность продукціи а лежала она въ оплатѣ за напитки, всѣ другій управненій мали достати ѣи такъ за знесену выключность продукціи, якъ и вышинку и то въ формѣ капиталу рѣвного 20-разовому рѣчному чистому доходови зъ вышинку, обчисленому пересѣчно за часъ ѣдъ 1863 до 1865 р.

Право пропинаціи мавъ пѣсля проекту Выдѣлу краевого переняти въ цѣлости край и оплатити за то управненымъ припадаюче имъ ѣдшкодованье готѣвкою, зѣбраною зъ доходѣвъ, якій пропинація мала приносити краєви. Перевести цѣлу справу мавъ Выдѣлъ краевый при помочи маючои нимъ установитись центральнои комисіи пропинаційнои. [24])

Внесенье то заинавгурувало акцію законодательну галицкого сойму краевого въ цѣли выкупна права пропинаціи, супротивъ чого управненій почали придумувати надъ способами и формами выкупна, котрій принесли-бы имъ найбѣльше користи.

Результатомъ було, що кромѣ проекту Выдѣлу краевого появились ще на тѣй самѣй сесіи 1866 р. чотири иншій проекты, стремлячій до знесеня права пропинаціи.

На 9 засѣданю тои сессіи зъ дня 1 грудня 1866 поставивъ пос. Губицкій внесенье, щобы выкупити право пропинаціи а рѣвночасно заснувати въ цѣли переведеня того знесеня банкъ краевый яко добровѣльне товариство пропинаційныхъ властителѣвъ за ихъ спѣльною гарантією.[25]) Банкъ той мавъ перевести оцѣненье вартости права пропинаціи и выплатити властителямъ 5%-выми листами заставными (т. зв. пропинаційными) капиталъ рѣвнаючій-ся 20-разовому доходови зъ права пропинаціи въ р. 1866. Листы пропинаційній мали амортизуватись въ протягу $36^1/_2$ лѣтъ. Право пропинаціи мало пѣсля того проекту перейтій на громады а то въ той способъ, що громады мали сплатити банкови краевому ратами тую суму, котру той банкъ заплативъ управненымъ. Перехѣдъ права пропинаціи на громады мавъ наступити заразъ, а ѣдшкодованье плачене банкомъ въ хосенъ управненыхъ мало дотыкати не выключности продукціи, котра зносилась безплатно а выключности вышинку. Раты ѣдъ громадъ екзеквувати мавъ банкъ при помочи властей политичныхъ въ способѣ екзекуціи податкѣвъ.

Внесенье то ѣдослано до комисіи пропинаційнои, а по нѣмъ посыпались въ тѣмъ предметѣ зъ всѣхъ сторѣнъ дальшій рѣжнородній внесеня и проекты.

На засѣданю зъ 4 грудня 1866[26]) внѣсъ пос. Голѣвскій проектъ о выкупнѣ права пропинаціи подѣбный зъ формальнои стороны до проекту пос. Губицкого а рѣзнячій-ся ѣдъ него тымъ, що емисіи 5% листѣвъ пропинаційныхъ мавъ обняти не окремый банкъ, а самъ выдѣлъ краевый и що черезъ цѣлый часъ вызначеный до амортизаціи листѣвъ (36 лѣтъ) мало право пропинаціи въ кождѣй мѣсцевости арендуватись найвысшому оферентови а дохѣдъ зъ чиншѣвъ аренды мавъ становити аморгизаційный фондъ длл листѣвъ пропинаційныхъ. Можливый недобѣръ въ тѣмъ фондѣ мали понести по половинѣ управненый и громада. Такожь рѣзнився проектъ пос. Голѣвского ѣдъ проекту пос. Губицкого ще и въ тѣй важнѣй точцѣ, що коли другій зносивъ ѣдплатно лишь выключность вышинку а не и выключность продукціи, то проектъ пос. Голѣвского ѣдносивъ ѣдплату такожь и до знесеня выключности продукціи. Внескодатель оправдувавъ то оглядомъ на мѣста, котрымъ выключность продукціи несе великій доходы.

На засѣданю зъ дня 10 грудня[27]) поставивъ пос. Лѣпчиньскій внесенье, щобы зъ днемъ 31 грудня 1867 знести пропинацію въ цѣлѣмъ краю за заплатою цѣлого ѣдшкодованя управненымъ зъ фонду, котрый мае зложити цѣлый край въ формѣ консумційного податку ѣдъ напиткѣвъ. Способу переведеня сплаты не подававъ внескодатель.

Вкѣнци на засѣданю зъ дня 19 грудня 1866[28]) представивъ соймови пос. Венжикъ ще одинъ проектъ знесеня права пропинаціи. Проектъ той зносивъ выключность продукціи и вышинку признаючи и за одно и за друге ѣдшкодованье управненымъ, пѣдъ тымъ остатнымъ однакъ взглядомъ поставивъ рѣшучу рѣзницю мѣжь мѣстами а другими управнеными. Мѣста мали одержати свое ѣдшкодованье въ оплатахъ ѣдъ напиткѣвъ впроваджуваных до мѣстъ або выроблюваныхъ и консумованыхъ въ нихъ. Мѣста отже не мали одержати за пропинацію нѣякихъ капиталѣвъ а лишь право до побираня згаданыхъ оплатъ. Другій управненій мали одержати капиталъ выносячій 20 разовый пересѣчный дохѣдъ зъ пропинаціи въ трохъ послѣдныхъ лѣтахъ, на котрый капиталъ мавъ Выдѣлъ краевый кождому управненому выдати безпроцентову облигацію, звучачу на маетокъ табулярный або на дотеперѣшный пропинаційный округъ и выставлену на цѣлу суму маючого припасти яко вынагорода капиталу. Въ цѣлѣмъ протягу часу ѣдъ установленя высоты капиталѣвъ выкупна ажь до фактичного скѣнченя цѣлого выкупна, мали всѣ управненій мати надану собѣ концесію выключного вышинку пропинаційныхъ напиткѣвъ въ цѣлѣмъ своѣмъ давнѣйшѣмъ пропинаційнѣмъ округѣ, за котру концесію мали они черезъ цѣлый той часъ платити рѣчно 1% признаного капиталу выкупна, а кромѣ тото на кошты переведеня выкупу пропинаціи 1% ѣдъ рѣчного доходу зъ вышинку напиткѣвъ. Тій 1%-овій оплаты мали становити фондъ индемнизаційный для тыхъ облигацій, котрыми мало бути выкуплене право пропинаціи у всѣхъ управненыхъ кромѣ мѣстъ. По цѣлковитѣмъ выкупнѣ права пропинаціи мали погасати выданій концессіи.

То бувъ проектъ пос. Венжика, котрый разомъ зъ попередными ѣдослано до комисіи пропинаційнои.

Такимъ способомъ стоявъ соймъ супротивъ пяти проектѣвъ выкупна права пропинаціи, зъ котрыхъ одинъ стремѣвъ до перенесеня права пропинаціи на край, два на громады, а два проекты ишли на то, щобы управненя пропинаційнѣ зробити свобѣднымъ нѣкому не застереженымъ промысломъ.

При кѣнци сесіи соймовои зъ р. 1866 порѣшивъ соймъ на внесенье пос. Сангушка ѣддати всѣ тій внесеня Выдѣлови краевому зъ припорученьемъ выробити на ихъ пѣдставѣ новый проектъ выкупна права пропинаціи и предложити его на слѣдующѣй сесіи соймовѣй

Выдѣлъ краевый не вывязався зовсѣмъ докладно зъ тои на него вложеной задачи, бо мѣсто одного ждавъ ажь два роки, закимъ предложивъ свое справозданье соймови. Такимъ способомъ на сесіи соймовѣй зъ р. 1867 не було про право пропинаціи нѣякои згадки.

[24]) Allegata sprawozd. sejm. z r. 1866 Nr. V.
[25]) Stenograficzne sprawozdanie sejmu kraj. z r. 1866. Стор. 74 и сл.
[26]) тамъ-же стор. 88 и сл.
[27]) тамъ-же стор. 166.
[28]) Тамъ-же стор. 202 и сл.

Письмо зъ Босны.

Босна въ Августѣ 1888.

Сего лѣта минуло десять лѣтъ, якъ наша держава заняла Босну и Герцеговину и тымъ заинавгурувала нову добу своѣи политики. Такъ въ заграничныхъ якъ и въ тукраєвыхъ часописяхъ (особливо мадярскихъ) много толковано на тему поступу культурного въ краяхъ окупованыхъ черезъ тыхъ 10 послѣдныхъ лѣтъ; и пѣсля становиска политичного, яке занимала часопись, знаходила она або все въ рожевыхъ або въ дуже чорныхъ краскахъ. Якъ-же властиво рѣчь маѣся?

Годѣ заперечити, що наколи хто яко туристъ объѣзджае краѣ окупованій, то мусить признати, що въ послѣдныхъ 10 лѣтахъ много зроблено. Заведено зелѣзницѣ, побудовано новій красній дороги на всѣ стороны и напрямы, по мѣстахъ выставлено новій домы (декуды велелѣпнѣ палаты) для урядѣвъ державныхъ, новѣ касарнѣ, школы та костелы; теперь запроваджують такъ званій взѣрцевѣ господарства; для пѣднесеня хову коней заложено державнѣ заклады огербѣвъ. Администрація бюрократична пѣдъ войсковымъ начальникомъ (головно-командующій войскомъ справляе заразомъ обовязки намѣстника) урядуе взѣрцево, скоро и пунктуально. Вѣроисповѣдання, найважнѣйшій тутки факторъ до осудженя народу, якъ дотеперь, рѣвноправнѣ. Почта державна ходить правильно у всѣхъ напрямахъ. Безпечность особы и майна зовсѣмъ запевнена. Суды судять пѣсля законѣвъ. Туристъ знайде отже все въ найкрасшѣмъ свѣтлѣ. По мѣстахъ знайдуться красній склепы зъ всячиною, красній готелѣ, гостинницѣ, каварнѣ и т. д.

Инакше представиться рѣчь жнючому въ краяхъ окупованыхъ постѣйно, особливо коли хто дивиться на рѣчи зѣ становиска народу босаньского и постараѣся и тамошныхъ людей деколи запытатися, що они гадають о тѣмъ поступѣ культурнѣмъ. Тогдѣ стрѣтимося зъ судомъ далеко инакшимъ и сей судъ ѣсть загальный, вынявши поодинокій одиницѣ, котрій щось особлившого мають завдячувати тутешному урядови. Само собою розумѣеся, що Босанцѣ заразъ будуть порѣвнувати теперѣшный урядъ зъ турецкимъ. За турецкихъ часѣвъ не давали рекрута, теперь дають. За турецкихъ часѣвъ платили податокъ-десятину ѣдъ зѣбжа въ натурѣ; теперь платять они такожь тѣлько десятину, але въ грошахъ — а се робить велику рѣзницю — и жалобы и нарѣканя народу пѣдъ тымъ взглядомъ незвычайно частѣ — можна сказати загальнѣ. Теперь посылаѣся урядника на поле и оцѣнюѣся, кѣлько поле принесе плоду въ сѣмъ роцѣ. Потому означае урядъ котарскій (ѣдповѣдаючій нашимъ староствамъ) цѣну зѣбжа пѣсля мѣсцевыхъ ѣднесинъ. До вымѣреня цѣны зѣбжа покликують вправдѣ такожь и знатнѣйшихъ Босанцѣвъ, але бѣльше яко статистѣвъ. Пѣсля тои цѣны платять потому Босанцѣ податокъ-десятину въ грошахъ. При тѣмъ, натурально, все выходить, що цѣны, означенѣ властею котарскою, суть высшѣ, якъ цѣны на торзѣ. Длятого Босанець, котрый не мае покладного гроша, мусить продавати зѣбже на податокъ и мусить, розумѣеся, продати далеко бѣльше, якъ десяту часть своихъ зборѣвъ, щобы заплатити десятину въ грошахъ.

Администрація бюрократична, хочь яко така, взѣрцева, то все-таки мае свои хѣбы черезъ то, що хоче всѣхъ людей зробити щасливыми на свѣй способѣ, выдуманый при зеленѣмъ столику; а хто-бы хотѣвъ на иншій способѣ бути щасливымъ, то заразъ дѣстанеся пѣдъ замокъ або мусить платити велику кару грошеву.

Дороги побудувавъ самъ нарѣдъ своимъ кровавымъ потомъ. Тутки пануе такожь роботизна — кождый Босанець (мужчина ѣдъ 16 до 60 року) мусить рѣчно ѣдробити шѣсть днѣвъ роботы при дорогахъ або публичныхъ будѣвляхъ. При тѣмъ однакожь вызначаѣся ему робота, котру ѣнъ при великѣй пильности заледви въ 8 до 10 дняхъ зробити може. Дальше мусить ѣнъ робити всюды въ котарѣ (повѣтѣ), де потреба, а позаякъ котары тутки великій, то мусить ѣнъ неразъ 2 або и 3 днѣ ѣти зъ одного кѣнця повѣту на другій; чоловѣкъ убогій, безъ грошей, далеко ѣдъ дому, може длятого ледво сухимъ хлѣбомъ живитися. Страта въ роботѣ черезъ дощь такожь ему не рахуеся. Сей податокъ роботизны найтяжшій и нарѣдъ найбѣльше на него жалуеся.

Що-до вѣроисповѣдань, то хочь они ще дотеперь рѣвно трактуються, то все вже по деякихъ мѣстахъ повстали Єзуиты и позакладали свои гимназіи. Теперь они ще дуже маленькій, але до чого Єзуиты ведуть, то вы въ Галичинѣ найлѣпше се знаѣте.

Що-до торговлѣ, то всюды по бѣльшихъ мѣстахъ давнѣйшій купцѣ-автохтоны выпертій жидами такъ, що примѣромъ въ Сараевѣ цѣла торговля въ рукахъ жидѣвскихъ.

Що-до безпечности особы и майна, то и въ тѣмъ взглядѣ не таке то дуже осягнули они добродѣйство (по ихъ гадцѣ), бо давнѣйше кождый мавъ свою пушку и самъ себе боронивъ, що при любви народу босаньского до такъ званого юнацтва не дуже имъ тяжко було.

Такъ отже нарѣдъ простый въ Боснѣ зовсѣмъ не такъ задивляеся на поступъ культурный, якъ рѣзнѣ кореспонденты и туристы.

Теперь ще повстало одно пытанье, котре нарѣдъ дуже огѣрчае, а котре подѣбне до „лѣсбъ и пасовискъ“ въ Галичинѣ. Босна та Герцеговина краѣ гористѣ. Горы въ всхѣднѣй Боснѣ покрытій лѣсомъ, въ захѣднѣй же Боснѣ и Герцеговинѣ суть великій горы та планины безъ лѣса, покрытій каменемъ — се ѣсть такъ звана околиця карстова. За уряду турецкого вѣльно було народови на тыхъ просторыхъ горахъ та планинахъ выпасати товаръ, ѣвцѣ та козы, що становить для многихъ Босанцѣвъ єдиный способѣ прожитку, — по лѣсахъ вѣльно имъ було брати дерево для себе на опалъ и будѣвлю. Теперь же, якъ запроваджено порядокъ и настала культура и цивилизація, сего не позволяють, що такожь народови тяжко приходиться ѣдчувати.

Ну, але скажете, нарѣдъ простый всюды нерадо дае рекрута, тай нерадо платить податки. Якъ же ѣдносяться до насъ елементы бѣльше просвѣченій? На се мушу сказати, що всѣ безъ рѣзницѣ насъ не люблять яко чужинцѣвъ — нарѣдъ не любить насъ инстинктовно и зъ высше наведеныхъ причинъ а освѣченѣйшій елементы и зъ повного политичного выражованя. Въ назвѣ „швеба“, якъ тутки насъ называють, мѣститься и якійсь рѣдъ погорды. Що-до политичныхъ стремлень то можна сказати, що католики, о скѣлько можуть поборети свое неприязне чувство до насъ яко чужинцѣвъ, то ще найбѣльше нашѣй державѣ сприяють. Але католики тутки найслабшій елементъ. Почутье народности у нихъ зовсѣмъ не выроблене; „Сербъ“ у нихъ то само, що православный. А позаякъ сусѣднѣ державы: Сербія и Чорногора православнѣ, а Туреччина магомеданьска, то у нихъ нема якогось ясного выробленого политичного стремленя. Не дуже рвуться до насъ, але и въ иншу сторону не дуже тягнуть. Турки-бѣги, розумѣеся, найрадше видѣли-бы, коли бы повернувъ султанъ. Але они видять, що султанъ слабосильный — тожь здаються въ своѣмъ фатализмѣ на судьбу. Насъ яко чужинцѣвъ и иновѣрцѣвъ дуже не люблять, але не видять нѣгде для себе спасеня. Впрочѣмъ много зъ нихъ вывандрувало до Константинополя, и певно, наколи-бъ Босна и Герцеговина була остаточно прилучена до нашои державы, то они або вывандровали бы або змѣнили вѣру.

(*Конецъ буде.*)

Дописи „Дѣла“.

Зъ Снятиньского.

[Выборы до сойму.]

Выборы переведено и п. Мойса тріюмфув. Онъ одержавъ 17 голосѣвъ бѣльше ѣдъ нашого кандидата, о. К. Гаморака. „Дѣло“ справедливо догадувалося такои розвязки, хочь треба признати, що мы ще рано передъ самыми выборами мали повну надѣю на успѣхъ. Розходилося лишь о 9 голосѣвъ а побѣда лишилась-бы була по нашѣй сторонѣ.

Однакожь давно нечувана здрада чоловѣка, по котрѣмъ доси — вносячи зъ честного имени его родины — нѣхто чогось подѣбного не мѣгъ сподѣватися, стала ефіяльтесовою стежкою и потягнула за собою кѣлькохъ другихъ выборцѣвъ. Справдѣ нечувана се рѣчь въ снятиньскѣмъ повѣтѣ, щобы рускій священникъ ѣддавъ голосъ на кандидата противного, бо бували у насъ вже всѣлякій лизуновичѣ и „porządni“ — а все-жь таки въ рѣшучій хвили заявлялися Русинами, и не кидали народного прапору въ болото, якъ се мало мѣсце 3 л. вересня въ Снятинѣ.

Чоловѣкомъ, що допустився сего нечуваного дѣла ѣсть о. Филимонъ Огоновскій, священникъ въ Джуровѣ. До послѣднои майже хвилѣ не хотѣвъ ѣнъ навѣть признатися, що ѣнъ ѣсть не хотѣвъ ѣнъ навѣть признатися, що ѣнъ ѣсть выборцемъ, и ажь на сали выборчій розъяснилися цѣла справа, коли ѣнъ поблѣдлый и дрожачимъ голосомъ вымовивъ: п. Стефанъ Мойса. За нимъ пѣйшли чотири иншій выборцѣ джурѣвскій а о кѣлькохъ прочихъ, бракуючихъ п. Мойсѣ, не було вже тяжко, зважившись, що голосовано пѣсля азбуки, и що по такѣмъ мерзкѣмъ фактѣ упала ѣдвага и въ найвѣдважнѣйшихъ. Не могу вамъ навѣть описати тои погорды и омерзѣня, якими наповнились серця всѣхъ честныхъ людей, не лишь Русинѣвъ але и Полякѣвъ, въ виду такого ѣдступництва и зрады народнои справы; не буду такожь описувати того огѣрченя, яке проявилось мѣжь селянами, а застановлюсь близше надъ цѣлою акцією выборчою, щобы выщукати причину, для якои мы програли послѣдню камнанію.

Неудачѣ такій якъ послѣдня — се подѣе у насъ дуже звычайній, и мы до нихъ ѣдъ давна привыкли; они у насъ такъ буденній, що мы вже собѣ уробили певній усталеній формулы, пѣсля котрыхъ звалюемо програній на деморализаційній средства, уживаній противниками, на пресію зѣ стороны уряду и т. д. Рѣдко дуже ѣдзываються голосы, котрій неудачу кладуть такожь на карбъ нашои недбалости, браку организаціи и вытревалости, а нарѣкаѣся звычайно на чужихъ и представляѣся себе цѣлкомъ невинною жертвою ворожихъ махинацій. Такій нарѣканя у насъ дуже звычайній а почути ихъ можна не лишь на выборчихъ поминкахъ, але при всякѣй иншѣй неудачи и збуденнѣли они до того, що вже й самій оплакуючій не привязують до нихъ нѣякои ваги.

Въ послѣднѣмъ однакъ случаю мусимо признати, що жалобы такій цѣлкомъ узасаднений, и що выимково — не можна нѣякимъ способомъ приписати сеи програнои бракови организаціи. Зѣ стороны нашои було зроблено все, що лишь при даныхъ обставинахъ можна було зробити; рухъ выборчій розпочався ще въ лютѣмъ, а ѣдзначався головно тымъ, що передъ въ нѣмъ вели самій селяне и то зъ такимъ запаломъ и самопожертвованьемъ, про якій доси навѣть нѣгде и чути не було. Трудно, щобы якій повѣтъ нашого краю мѣгъ похвалитись такимъ патріотою якъ селянинъ Грицько Запаренюкъ зъ Волчковець, що пару разѣвъ обѣгъ цѣлый повѣтъ заохочуючи всѣхъ до вытревалости; щобы мѣгъ навести тѣлько безкористныхъ дѣятелѣвъ якъ Иванъ Семенюкъ зъ Тростяця, селяне зъ Руссова, зъ Красноставець, зъ Карлова и зъ иншихъ сѣлъ. Цѣла акція була зъ нашои стороны обдумана до найменшои подрѣбности, и ужитій всѣ дозволенй средства для розбудженя самосвѣдомости, заинтересованя и инстинкту самообороны.

Однакожь перешкоды, якій стрѣчали мы безперестанно въ протягу нашои передвыборчои працѣ, якъ и головно кѣнцевый результатъ пересвѣдчили насъ, якъ не можь лучше, що хотячи выйти побѣдоносно въ публичнѣмъ жатю, при якѣй небудь акціи — не выстае и навѣть и цѣлорѣчна приготовавча агитація а потреба до сего працѣ розложеной навѣть на десятки лѣтъ. Залежить се ѣдъ того, чи просвѣтный рухъ розвиненый бѣльше або менше, а се показалося при послѣдныхъ выборахъ якъ не можна лучше. Де нарѣдъ розбужденый, отверезѣлый, де заложенй читальнѣ народнѣ и де они справдѣ функціонують, тамъ треба було лишь пару слѣвъ заохоты и поради а нарѣдъ лучився разомъ и мимо махинацій такого „chłoporoznawcy“ якъ Ваґнеръ, переводивъ свою волю. Бували неудачѣ и въ мѣсцевостяхъ розбудженыхъ пѣдъ просвѣтнымъ взглядомъ, отъ н. пр при правыборахъ въ Снятинѣ, але се лишь доказуе, що або мешканцѣ не досыть ще зорганизованій и не досыть пильнували въ данѣмъ разѣ своѣи справы, або що противъ такихъ насильствъ якій дѣялись у насъ, и при толерованю ихъ зѣ стороны высшихъ властей нѣяка найчестнѣйша и найщирша праця не може принести хѣсна.

До першои категоріи случаѣвъ належали правыборы въ Видиновѣ и въ Пѣдвысокѣй; въ однѣмъ и другѣмъ селѣ помимо просвѣтного руху не удалося селянамъ перевести користно правыборѣвъ, головно зъ сен причины, що начальство громады не було по сторонѣ селянськѣй а перепуджене староствомъ, выповняло всѣ его припорученя, а именно не говорило нѣкому про часъ правыборѣвъ. Въ Пѣдвысокѣй ѣсть головнымъ зрадникомъ вѣйтъ Гриникъ, котрый навѣть давъ починъ до заложеня читальнѣ и взагалѣ бувъ въ окрестности досыть поважаный. Онъ довѣвъ до сего, що нѣхто майже не зѣйшовся до правыборѣвъ и що такимъ чиномъ выбрано его, дѣдича и учителя, союзника двѣрского. Не помогли жадній прошеня селяньского комитету, щобы бодай ѣдтягнувся ѣдъ выборѣвъ. Онъ голосувавъ за Мойсою.

Такій отже громады мусять передовсѣмъ уважати, щобы рада громадска складалася зъ людей певныхъ, а не креатуръ верховодячои въ повѣтѣ клики, котра — рѣчь природна — дивиться на всякій надъужитя черезъ пальцѣ зъ тои простои причины, що черезъ се тримае провинившихъ-ся въ своихъ рукахъ а при всякихъ выборахъ ужизае ихъ безъ найменшихъ скрупулѣвъ яко слѣпыхъ орудій своихъ забаганокъ. Що однакъ до такихъ кликъ належать не лишь самозванцѣ автономичній, але и представителѣ тыхъ властей, що власне повиннѣ бути якъ найбѣльше „по-надъ партіями“ — сего чей-же не потреба доказувати.

До другои категоріи случаѣвъ, въ котрыхъ не значили нѣчого и не могли значити жадній, хочь бы и найбѣльше честній старания, зъ тои простои причины, що кольбы и багнеты жандармскій, пѣдпиранй дружно жидѣвскими штурханцями мають въ нинѣшнѣмъ часѣ

далеко бо́льше значеня якъ честна справа и параграфы законо́въ — до тыхъ случаѣвъ належали и правыборы въ Рожновѣ а особливо въ Снятинѣ. Читателямъ „Дѣла“ вѣдомѝ уже въ головныхъ чертахъ подвиги ваґнеро́вскѝ въ Рожновѣ: выпрошуваньe зъ комнаты правыборо́въ особъ, що могли бы спостеречи махинаціи зъ картками. замыканье выборо́въ по́сля власнои волѣ Ваґнера чи тамъ старосты, а що найцѣкавѣйше, уложенье комисій безъ заступника громады, такъ, що теперь Ваґнеръ не буде навѣть въ силѣ оборонитись о́дъ закиду шахрайства, бо-жь тѝ, що зъ нимъ урядували, належать такожь до винныхъ. А вже що найкраще характеризуе серваліизмъ заступника ряду взглядомъ цѣлкомъ приватного чоловѣка, то се высыланье штафеты зъ донесеньемъ о побѣдѣ, хочь се ще нѣчо дивного для нашого повѣту: та-жь въ Попельникахъ Мойса самъ въ своѣй особѣ явився на правыборы, бо довѣдався зъ „Дѣла“, що его становище въ то́мъ селѣ дуже захитане. Однакожь всѣ тѣ штучки ще нѣчимъ противъ сего, що дѣялось при правыборахъ въ Снятинѣ, но о то́мъ напишу вамъ по́знѣйше.

Кл. Обух.

Зъ Комарна.

[Хто виноватый, що посломъ зъ округа Рудки-Комарно выбраный польскій а не рускій нандидатъ ?]

Щобы на се пытанье о́дповѣсти, треба придивитись цѣло́й акціи выборчо́й. По розписаню выборо́въ на посла зъ повѣта рудецкого, поставили тутешнѣ Русины, якъ вѣдомо, кандидатуру п. Лушпиньского. Заразъ розпочалася въ то́мъ напрямѣ акція и выбо́ръ нашого чоловѣка бувъ майже певный. Тымчасомъ тѣ самѝ Русины, котрѣ запросили на кандидата п. Лушп., зачали вже по ко́лькохъ дняхъ агитувати за о. Матковскимъ а то зъ тои причины, що нѣбы то селяне не годились на кандидатуру п. Лушпиньского. Властива причина однакожь була тая, що Русинамъ тымъ выдавався п. Лушпиньскій за мягкій и они волѣли видѣти посломъ якого-будь Поляка, якъ чоловѣка, котрый заманифестувався яко Русинъ народовець. П. Лушпиньскій, видячи незгоду мѣжь Русинами, о́дступивъ о́дъ кандидатуры, а на нового кандидата, о. Матковского, майже до дня самыхъ выборо́въ не було такожь згоды. Ту вже провинився самъ о. Матковскій, бо коли убѣгався о кандидатуру, и тую затвердила „Народна Рада“, повиненъ бувъ поѣхати о́дъ села до села порозумѣтись зъ священиками и выборцями и розвинути сильнѣйшу агитацію. Тымчасомъ о. Матковскій, що такъ скажу, заспавъ справу и полишивъ облогомъ. Противники нашѝ скористали зъ нашои незгоды и оспалости и агитували сильно за гр. Лянцкороньскимъ. Приходило имъ тое легко по́дъ проводомъ повномочника графа, п. Ноеля, котрый мавъ до помочи цѣлый таборъ офиціялисто́въ въ найширшо́мъ того слова значеню, бо навѣть лѣкаря и почтмайстра (Чеха), до котрыхъ прилучились, якъ завсѣгды, и жиды. А що имъ агитація иде легко, то наведу одинъ фактъ зъ самого Комарна.

Въ Комарнѣ выбирають 10 правыборцѣвъ. Позаякъ не було надѣ выбрати самыхъ Русино́въ, про-те заключили Русины угоду зъ Поляками и въ той спосо́бъ выйшло 4 выборцѣвъ Русино́въ. Зъ тыхъ 3 честныхъ по́йшли за голосомъ совѣсти и голосували за о. Матковскимъ а четвертый зъ нихъ а именно Михаилъ Пеленьскій, мѣщанинъ зъ передмѣстя Розлуки, котрый до тои поры завсѣгды смѣло стававъ по сторонѣ рускѝ и на котрого Русины завсѣгды числили, дався польско́й клицѣ перекабатити и помимо завѣрюваня, що буде голосувати за о. Матковскимъ, голосувавъ за графомъ а ще въ додатку и ко́лькохъ, котрѣ мали голосувати на о. Матковского, на свою сторону перетягнувъ. Такъ зъ порядного чоловѣка зробили хруня, котрымъ всѣ Русины соромляться, а и тѣ, котрѣ его на тую дорогу привели, мають его вже за помело. Зъ сего видимо, що въ цѣло́й справѣ винни Поляки, але ще бо́льше и мы самѝ.

Зъ Роздѣловичъ.

[Про правыборы въ селѣ Роздѣловичѣ.]

День правыборо́въ бувъ назначеный на 24 л. серпня. Староство наказало на сесіи во́йто́въ, щобы выбранѝ були во́йты на выборцѣвъ. Воля п. старосты майже сповнилась. Майже зъ кождого села выбраный во́йтъ спѣшивъ въ понедѣлокъ 3 л. с. м. на выборы до Рудокъ. У насъ хотѣли выбрати честного та певного чоловѣка, но велика агитація та по́дкупство зъ стороны во́йта не допустили. Выбрано въ присутности комисаря, В. Богуцкого, во́йта Олексу Гинда. Около 9 год. дня 24 серпня появився панъ комисарь и утворивши комисію, зложену зъ 1 члена т. в во́йта розпочавъ выборы. По пѣвгодинно́мъ голосованю списано протоколъ и п. комисарь поѣхавъ до другого села, де въ той самъ спосо́бъ перепроваджувавъ выборы. Чи се правильно и по́сля закона, то судъ лишаємо кождому. Въ годину по выборахъ появляѣсь жандармъ и записуе имя выборця. Та сама дѣяльно́сть жандармо́въ появила ся и въ другихъ селахъ. Въ тыждень по правыборахъ приѣздить жидъ зъ гро́шми о́дъ п. кандидата. Жидъ сей, арендарь дѣдича п. Райского зъ Михайлевичъ, объѣздить всѣ майже села и годить голосы. По тако́мъ объѣздѣ вже въ суботу т. в. дня 1 л. вересня знали Поляки, що насъ побѣдили.

Але ще красшій фактъ подаю до вѣдомости ширшихъ кругово́въ. Въ селѣ Роздѣловичѣ ѣсть ще оденъ голосъ вирильный зъ посѣлости такъ званои „камеральщины“. Голосъ сей бувъ призначеный о́дъ староства чесному селянинови и до того певному. Во́йтъ, лизунъ панво́въ дѣдичѣвъ, не доручае карты легитимаційнои призначеному старостомъ выборцеви, то́лько безъ его вѣдомости перечеркуе имя его и пише имя другого свого приятеля и человѣка по́дкупленого не повѣдомляючи о то́й змѣнѣ правного выборця. Але припадокъ хоче инакше. Правный выборець косивъ у сусѣдного дѣдича, п. Левицкого, въ Конюшкахъ сѣно. Дѣдичъ пытае его, чи вже до́ставъ карту легитимаційну. На таке пытанье зъумѣвся выборець и заразъ другого дня спѣшить до староства по карту. Староста ему каже, що о́нъ давъ во́йтови и казавъ, абы при двохъ свѣдкахъ доручивъ ѣи выборцеви. Во́йтъ тымчасомъ пораѣся коло свого дѣла.

Щобы новому выборцеви, котрого самъ назначивъ, выѣднати повномочно́сть у другихъ голосуючихъ, по́дписуе напередъ правного выборця, потѣмъ другихъ ко́лькохъ безъ ихъ вѣдомости, дальше стрѣчае людей на дорозѣ и вытуманюе у нихъ голосы, иншихъ знову позыскуе въ коршмѣ при квартѣ горѣвки и такими хитрыми способами узбиравъ 13 голосо́въ до повномочности для свого приятеля на 25 голосуючихъ. Такъ то фабрикованый выбо́ръ завѣзъ до староства, де сказавъ, що правный выборець зрѣкся на рѣчь неправно выбраного. Но у старосты появляѣся знову правный выборець и жадае своѣи карты. Староство повинно було наказати звернути картку перечеркнену, а тымчасомъ выдало оно во́йтови цѣлкомъ нову, котру другого дня раненько во́йтъ доручивъ выборцеви. Хочь правный выборець до́ставъ нову карту легитимаційну, то однакъ ѣму не позволено голосувати. Найлучше зыскавъ приятель во́йта, бо не голосуючи таки до́ставъ фѣру конюшины о́дъ дѣдича.

Такъ то зъ Русина стався лизунъ и о́нъ не то́лько сво́й голосъ продае, але ще и другихъ стараѣся перетягнути. Той самъ во́йтъ добре звивався въ день выборо́въ 3 вересня въ Рудкахъ. Разомъ зъ трафикантомъ Олексомъ Бересскимъ звивалися они помежи выборцями и агитували въ польску користь. Отъ то суть паламарь и провизоръ церковный! Такъ стоять за священикомъ та за рускою справою. Такихъ маѣмо въ селѣ братей церковныхъ! Та я не дивуюся, що они такъ поступали. Во́йтъ мусить стояти о ласку. Передъ рокомъ бувъ о́нъ обжалованый о крадѣжь церковныхъ грошей. Справа и до нинѣ не залагоджена въ судѣ. Судъ розпочавъ слѣдство, вынайшовъ якусь дефравдацію, але залишивъ справу. Во́йтъ знову стягнувъ противника, котрый зачавъ то дѣло вести, тероризмомъ та грѣшми на свою сторону. Обѣцявъ ѣму дарувати 70 зр., котрѣ виненъ до церкви и залеглый податокъ. Въ браку церковныхъ грошей протративъ о́нъ 73 зр. податку цѣсарского, котрый стягнувъ въ найприкрѣйшій для селянина часъ, т. в. на передно́вку. Тогдѣ спровадивъ о́нъ бувъ секвестратора, забиравъ худобу и перепроваджувавъ лицитацію. Повѣдомленѝ о то́мъ власти мовчать, бо видко, що во́йтъ имъ на руку.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Приготовленя до нарадъ соймовыхъ у всѣхъ краяхъ коронныхъ поступають вже дуже скоро. Для моравского сойму выготовивъ выдѣлъ краѣвый мѣжь иншимъ проѣктъ для чотирохъ заведень примусовои працѣ а о́дтакъ предложеня о регуляціи ко́лькохъ рѣкъ. Въ шлеско́мъ соймѣ буде розбиратися справа касъ позичковыхъ Райфайзена. — Стирійскій выдѣлъ краѣвый предложивъ соймови на одно́мъ зъ послѣдныхъ засѣдань, щобы зъ грошей призначеныхъ на фундацію въ память 40-лѣтного панованя утворити 10 стипендій для глухонѣмыхъ. До комисіи шко́льнои о́до́слано справозданье выдѣлу краѣвого въ справѣ управильненя о́носинъ службовыхъ и пенсійныхъ тыхъ учителѣвъ шко́лъ народныхъ и выдѣловыхъ, що належать до войска.

Нѣмецка праса централистична слѣдить пильно за кождымъ проявомъ партійнои борбы Чехо́въ и доси легковажила собѣ агитацію молодо-Чехо́въ. Теперь починають и Нѣмцѣ приписувати поступованю молодо-Чехо́въ бо́льше значеня и доказують, що молодоческій рухъ мусить прецѣ мати бо́льше значенье, якъ се загально припускають, коли вже и старо-Чехи мусять ажь скликувати вѣче и въ той спосо́бъ ратувати сво́й виливъ.

Въ виду заповѣдженого вѣча старо-Чехо́въ, кажуть „Narod. Listy“, що вѣче се не сповнить надѣ анѣ его иниціяторо́въ анѣ участнико́въ. До оцѣненя дѣяльности послóвъ суть найбо́льше управненѝ выборцѣ. Староческѝ послы однакожь бояться тыхъ голосо́въ и длятого не хотять стрѣчатися зъ выборцями а то ѣсть причиною, що они зъобовязалися не складати своихъ мандато́въ, навѣть наколи-бъ выборцѣ и высказали имъ свое вотумъ недовѣрія. Дарма, що они ховаються по за вѣче; найлѣпше ще зробили-бы они, наколи-бъ зложили свои мандаты и о́дкликалися до народу.

Поголоска о уступленю министра просвѣты, котра була на якійсь часъ притихла, выступае знову. „Linz. Tagp.“ довѣдуѣсь, що гр. Шенборнъ, котрый нѣбы то мае прийти на мѣсце д-ра Гавча, мавъ вже оглядати свои апартаменты въ министерствѣ просвѣты. Поголоска ся останесь однакожь, якъ здаѣся, лишь поголоскою.

До „Pol. Corr.“ доносять зъ Риму, що всякѝ вѣсти о подорожи цѣсаря Францъ-Іосифа до Италіи суть зовсѣмъ безно́дставнѝ и що въ сѣй справѣ не о́дбувалися нѣякѝ переговоры мѣжь правительствами австрійскимъ и италійскимъ.

Якъ звѣстно, выѣхавъ царь зъ царицею на маневры до полудневои Россіи. Царска пара поѣде отже на маневры насампередъ въ воєнни округи харко́вскій и одесскій. Зъ царемъ выѣхали всѣ дѣти, вел. кн. Володимиръ Александровичъ и министеръ во́йны Ванновскій.

Зъ Петербурга доносять, що въ наслѣдокъ великихъ транспорто́въ войска на правы до полудневои Россіи, здержано весь рухъ товаровый на зелѣзницяхъ Курскъ-Харко́въ, Бирзуля-Харко́въ и Николаѣвскъ.

По́сля информацій гамбургскихъ газетъ мавъ царь Александеръ повѣдомити особисто даньского короля, що сего року не приѣде до Копенгаґи.

Доносять зъ Одессы и Харкова ро́вночасно, що тамъ мавъ проявитися зновъ сильнѣйшій рухъ нигилистичный, въ наслѣдокъ чого арештовано тамъ богато людей.

Кн. Бисмаркъ маѣ по коротко́мъ побутѣ въ Берлинѣ выѣхати до Варцина, де перебуде бо́льшу часть осени. Въ Варцинѣ маѣ наступити зъѣздъ зъ гр. Кальнокимъ. Кн. Бисмаркъ выѣде до Варцина доперва тогдѣ, коли ско́нчиться урльопъ гр. Герберта Бисмарка, котрый маѣ вернути до Берлина дня 15 с. м.

Въ Берлинѣ звертають увагу на то, що „Times“ повтаряе обжалованье нѣмецкихъ газетъ противъ кн. Уельского и уважають то обжалованье за зго́дне зъ правдою. Кажуть именно, що то кн. Уельскій мавъ розголосити, що поко́йный цѣсарь Фридрихъ мавъ сказати, що готовъ о́ддати Французамъ Альзацію и Лотарингію. Се дало було причину до звѣстного вже заявленя цѣсаря Вильгельма по́дчасъ тоасту на пирѣ по о́дкрытю памятника кн. Кароля Фридриха въ Франкфуртѣ надъ Одрою.

Зъ Риму доносять що остаточный церемоніялъ принятя цѣсаря Вильгельма въ Ватиканѣ буде доперва тогдѣ уложеный, коли пос. Шлецеръ поверне до Риму.

Здаѣся, що въ наслѣдокъ великихъ старань и заходо́въ Крисніого, збереся по́дъ Неаполемъ въ часѣ гостины нѣмецкого цѣсаря въ Италіи велика флота союзныхъ державъ, до котрои прилучаться такожь и кораблѣ англійскѝ. Черезъ ту демонстрацію хоче Италія дати доказъ, що ро́вновага на середземно́мъ мори належить до справъ обнятыхъ союзомъ.

До Риму наспѣла вѣсть, що Франція укрѣпляе границю мѣжь Тунисомъ а Триполисомъ.

Столиця Румуніи стався поволи осередкомъ руху, котрый зможе значно вплынути на подѣ на балканьско́мъ по́въостровѣ. Тамъ перебуваѣ теперь королева Наталія, котра постановила дожидати тутъ ко́нця свого процесу. Побутъ ѣи въ Румуніи, такъ близько Сербіи, може додати о́дваги противникамъ короля Милана и они будуть могли теперь тымъ лекше групуватись и коло королевои. Такожь маѣ въ Румуніи незадовго розпочатись рухъ выборчій. Сего мѣсяця маѣ бути парляментъ розвязаный а новѝ выборы мають бути розписанѝ на 10 жовтня.

НОВИНКИ.

— **Въ рускихъ паралелькахъ гимназіяльныхъ въ Перемышли** будуть учити: п. Г. Цеглиньскій, управитель паралельокъ, латиньскій и нѣмецкій языки, религію о. Децко зъ Пралковичь, рускій языкъ п. Ружицкій, математику и природнѝ науки п. Трушь а географію д-ръ Антоневичъ. Паралельки помѣщенѝ въ будынку гимназіяльно́мъ, де о́дреставровано простору салю накладомъ около 200 зр.

— **Преосв. епископъ Юліянъ** назначивъ визитацію скальского деканата на мѣсяць жовтень. Дня 6 н. ст. выѣде еп. Юліянъ до Чорткова и на другій день начне визитацію деканата о́дъ прихода Шманко́вцѣ. Дня 11 жовтня посвятить владика церковь въ Порховѣ, бучацкого дек., и до 2 п. ст. листопада буде продовжати свою визитацію. Того дня о́дбудеся въ Чорнико́нцяхъ соборчикъ деканальный и еп. Юліянъ верне до Станиславова.

— **Бурса св. о. Николая въ Перемышли** почала вже свою дѣяльно́сть. До бурсы принявъ выдѣлъ 11 питомцѣвъ, по бо́льшо́й части зъ околици Перемышля. Одинъ питомець принятый даромъ, одинъ за цѣлу платню а девять за доплатою о́дъ 5 до 10 зр. мѣсячно. Бурса примѣщена на Засяни, вправдѣ троха подальше о́дъ осередка мѣста, але на разѣ годѣ було знайти о́дповѣднѣйшій льокаль. Домовымъ настоятелемъ бурсы ѣсть п. Петро Поляньскій, уко́нченый богословъ и бувшій слухатель философіи у Вѣдни. На дохо́дъ бурсы загадавъ выдѣлъ ѣи устроити вечерокъ дня 15 (27) вересня с. р. въ Перемышли.

— **На дохо́дъ п. Костя Подвысоцкого**, артиста драматичного нашого театру, о́дбудесь въ Бережанахъ въ суботу дня 8 н. ст. вересня представленье: „Двѣ сироты“, драматъ людовый въ 7 о́дслонахъ зъ французского. Вже самъ до́бо́ръ твору, выставлюваного зъ великимъ поводженьемъ по всѣхъ знатнѣйшихъ сценахъ, каже догадуватись, що театръ выповниться численно публикою, такъ зъ другои стороны пригадуемо, що симъ способомъ заохотиться нашого улюбленого артиста до дальшои вытревалои працѣ, яко́й рускій артистъ мусить о́ддаватись при ро́зного рода недостаткахъ и мало́й платнѣ.

— **До помочи комисареви правительственному въ Дрогобичи** установило намѣстництво зарядъ громадскій, въ складъ котрого во́йшло 9 жидо́въ, 5 Поляко́въ и 4 Русино́въ. Зъ Русино́въ назначено: п. Кс. Охримовича, о. Ал. Торонього, о. Юл. Немиловича и п. Леська Дмитрова. Кромѣ того буде п. Охримовичь заступати управителя заряду громадского. Комисарь буде побирати 4 зр. денно платнѣ за цѣлый часъ свого урядованя а кромѣ того маѣ громада мѣста Дрогобича звернути ему кошты подорожи зъ Сокаля до Дрогобича, тамъ и назадъ.

— **Зарядъ мѣста Станиславова** именувавъ примаріемъ при тамошно́мъ шпитали д-ра Юрія Конкольняка на мѣсце бл. п. д-ра Мрочковского. Именованье се мусить ще затвердити выдѣлъ краѣвый.

— **Слѣдство въ справѣ кукизо́вскѝ** вже вскорѣ поко́нчиться. Теперь выказалось, що увязненѝ: селянинъ Винк. Краѣвскій, слуга кс. Тхуржницкого Іос. Гадина, огородникъ І. Луцѣвъ и мулярь І. Меруновичь не брали нѣякои участи въ то́мъ убійствѣ, тому и выпустили ихъ на волю. Такъ отже полишились въ вязници лише панѣ Марія Стшелецка и ѣи сынъ Александеръ.

— **І. Д. Курпѣля** засудивъ льво́вскій трибуналъ карный за злочиньство ошуканьства и надужитя взглядомъ повѣренои своѣй лѣкарско́й опѣцѣ женщины на 8 мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ и утрату выконуваня лѣкарскои практикы. Засужденый зголосивъ зажаленье неважности.

— **О́дъ гр В. Дѣдушицкого**, консерватора старинностей, одержали мы слѣдуюче письмо: Упрашаю о ласкаве помѣщенье въ своѣмъ письмѣ слѣдуючого освѣдченя: Прислано менѣ днесь зъ друкарнѣ ставропигійскои у Львовѣ послѣдный пошитъ „Przeglądu Archeologicznego“. — Черезъ неувагу помѣщено по́дъ заголовкомъ слова: „Organ urzędu konserwatorskiego“. Письмо то було такимъ органомъ ажь до реорганизаціи уряду консерваторского. Послѣдный однакъ пошитъ не стоить въ звязи зъ теперѣшными консерваторами памятокъ въ королевствѣ Галичины и Володомиріи и тѣ консерваторы о сто́лько лишь о́дповѣдають за основу нумеру, о ско́лько поодинокѝ статьи самѝ по́дписали. Лишаюсь зъ повиннымъ поважаньемъ *Войтѣхъ Дзедушицкій*, одинъ зъ консерваторо́въ.

— **Нова зелѣзница Рашѣвъ-Ясло.** Въ послѣдныхъ дняхъ серпня о́дбувалась ревизія трасы и порѣшено напрямъ шляху сеи новои зелѣзницѣ. Зелѣзница буде начинатись не въ Яслѣ але на всхо́дъ о 7 килм. въ Тарно́вци, пристанку зелѣзницѣ трансверсальнои. Тарновець перемѣниться на головну стацію а до Ясла побудують другій шляхъ. Зъ Тарно́вця поведе шляхъ черезъ Шебнье, Пшибо́вку до Фриштака а о́дтакъ понадъ лѣвый берѣгъ Вислока черезъ Стрижо́въ, Чудецъ до Рящева. Зъ зелѣзницею Кароля Людвика получиться въ Руско́мъ селѣ. Роботы начнуться ще въ осени сего року а для ихъ прискореня подѣлитьси цѣлый шляхъ на три секція, де ро́вночасно будуть вестись роботы.

— **Въ Черно́вцяхъ** розпочалася вчера передъ трибуналомъ карнымъ дуже цѣкава и голосна справа. Обжалованымъ ѣсть Людвикъ Ґаспари, секретарь буковиньского правительства, за то, що спроневѣривъ богато грошей публичныхъ, коли бувъ комисаремъ староства въ Сторожинци и опо́сля, коли завѣдувавъ громадою мѣста Сучавы яко правительственный комисарь.

— **Полемика двохъ газетъ россійскихъ.** Вже о́дъ довшого часу ведуть двѣ газеты „Новое Время“ и „Новости“ завзяту полемику, въ котрóй пробиваѣсь цѣль: позыскати для себе якъ найбо́льше предплатнико́въ, а свого противника понизити въ очехъ публики. Зъ-разу не звертали иншѝ газеты бо́льшои уваги на сю полемику, теперь же „Газета Петербурская“ доносить, що взяла пять рочнико́въ тыхъ газетъ и обчислила, ко́лько импертиненцій наговорили собѣ обѣ тѣ газеты. И такъ выписали „Новости“ на „Новое Время“ 45.140 разо́въ „розбищацке письмо“, 44.332 разбо́въ „идіотичнѝ газетярѣ“ и по ко́лькасотъ тысячѣвъ ще много красшихъ епитето́въ; за те о́дплатилось „Н. Время“ въ той спосо́бъ, що выписало на „Новости“ 30,158.229 разо́въ „плюгавѝ жиды“, 22.315 разо́въ „лапсердакъ“, 14.228 разо́въ „головки чо́снаку“, 7.309 разо́въ „облѣзлѝ пейсы“ и т. п. „Новости“ выказали, що не лише въ ихъ редакціи суть жиды, але такожь у всѣхъ иншихъ газетахъ россійскихъ бо́льша часть сотрудніко́въ самѝ жиды. А при нагодѣ крику, що памятникъ царицѣ Катерины маѣ ставити жидъ Антокольскій, такъ пишуть „Новости“: Не лише памятники историчнѝ ставили у насъ люде иншои вѣры, але и найкрасшѝ церкви суть дѣломъ ихъ таланту. Сотки церквей въ Суздали и Новгородѣ будовали Нѣмцѣ-католики, а таки не роптавъ на се наро́дъ россійскій. Хто ставивъ Соборъ Успеньскій въ Москвѣ? Италіець-католикъ. Хто Соборъ Смольный? Италіець-католикъ. Хто Соборъ Исаака? Французъ-католикъ. Такъ само и памятники Петра великого, Миколая І. и многѝ иншѝ ставили католики та протестанты зъ иншои народности. — Гарно забавляються, нема що й казати!

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Пресвитеры, явившѝ-ся до рукополаганя, одержали вже дiяконатъ; въ недѣлю одержать пресвитеріятъ, а выбувши двѣ недѣлѣ на практицѣ въ катедрально́й церкви, одержать мѣсця.

Вѣсти зъ Еп. Станиславо́вскои.

Кан. институція о. Як. Шанковского зъ Копичинець на почетного крилошанина станиславо́вскои епархіи о́дбудеся дня 9 н. ст. жовтня въ станиславо́вско́й церкви катедрально́й.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Опорожненѝ мѣсця: адъюнкта урядо́въ помо́чныхъ при краѣво́й дирекціи скарбу у Львовѣ въ IX кл ранги, подаватися можна до ко́нця вересня с. р.; концеписта администраційного въ X кл. ранги при дирекціи до́бръ державныхъ у Львовѣ, речинець подаватись до 26 вересня с. р.

— **Именованя.** Примарій д-ръ Обалиньскій именованый надзвычайнымъ професоромъ хирургіи въ университетѣ крако́вско́мъ.

— **О́дзначенье.** Цѣсарь надавъ секретарови староства въ Станиславовѣ, п. Сильв. Ягошевскому, при нагодѣ перенесеня его на пенсію золотый хрестъ заслуги.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— *Впр. Орестъ Кисьлевскій*, гр. к. парохъ въ Незвискахъ прислявъ для бѣдныхъ ученико́въ рускои паралельки въ Перемышли 1 зр., для „Шко́льнои Помочи“ 50 кр.

— **На льво́вскій Институтъ товариства педагогичного** зложили на руки п. Стеф. Кмита въ Лѣську Вп,

Добродѣѣ: Бнт. Кокуревичь 2 зр, Алекс. Гамерскій 50 кр., І. Тиминьскій 50 кр., Стеф. Кмитъ 1 зр. — разомъ 4 зр. 90 кр.

Телеграмы „Дѣла“.

Берлинъ 7. вересня. Цѣсарь Вильгельмъ выѣде вже на певно зъ кôнцемъ сего мѣсяца насамперед до Карльсруге а зъ ôдси до виртембергского короля, ôдтакъ до Монахіюмъ, зъ ôдси поѣде опôсля до Вѣдня, а на послѣдокъ до Риму. Дня 22 жовтня верне цѣсарь до Берлина.

Константинополь 7. вересня. Правительство турецке выслало князя Миридитôвъ, Пренка Бибъ Доду, до Малои Азіи на заточенье. Справа ся маѣ стояти въ звязи зъ небезпечными агитаціями въ Альбаніи.

Берлинъ 7. вересня. Вѣсти, будьто-бы мали бути утворенй окремй министерства нѣмецкои державы и черезъ то мала бути обмежена власть кн. Бисмарка, суть безпôдставнй.

Букарештъ 7. вересня. Говорять тутъ загально, що подорожь Начевича стоить въ звязи зъ справою признаня кн. Фердинанда княземъ болгарскимъ.

Софія 4. вересня. Майоръ Паница подався другій разъ до димисіи. Министеръ справъ заграничныхъ Начевичь выѣхавъ въ приватныхъ справахъ зъ 14-дневнымъ урльопомъ до Букарешту и Константинополя.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Пов. Касино въ Кутахъ. Ще давна залегл6сть 3 зр., котру просимо выpôвнати. — **Всч. Л. Ш. въ Хлопôвцѣ.** „Дѣло“ и початокъ „Обломова“ выслано. — **Вп. Р. З. въ Ярослави.** Се лише ошибка въ означеню сторôнъ.

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ

важный ôдъ 1 червня 1888.

(пôсля годинника львôвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курерскій; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.

Зъ Пôдволочискъ и Бродôвъ (на Пôдзамче): о год. 2·08 по полудни курерскій; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Белзца: о год. 5·53 по полудни мѣшаный.

Ôдходять зô Львова:

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мѣшаный; 2·28по полудни курерскій.

До Черновець: о год. 9·20 рано поспѣшный; 9·50 ранô и 10.06 вечеромъ мѣшаный.

Надôслане.

Найлѣпшій лѣкарь домовый. Вѣдома рѣчь, що завсѣгды добре мати дома таке средство, що подае на всѣлякй часто приходячй недуги певну и скору помôчь, якъ пр. на бôль головы и зубôвъ, на недугу очей и нежитъ, зле травленье, миґрену, потовченье, сѣпанье въ составахъ, выпаданье волося, вонючій ôддыхъ и пр. У всѣхъ тыхъ и многихъ другихъ недугахъ ѣсть французка горѣвка **Вгаґау-я** зъ-давна выпробованымъ найлучшимъ средствомъ. Просимо отже пов. читателѣвъ звернути увагу на дотычный инсератъ.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2160 204—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна одного пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 61—?

2389

Выстерѣгатись передъ пôдробленями.

На фляшкахъ вытиснена фирма Бразая.

На кождôй фляшцѣ видна повысша винета.

Бразая французка горѣвка дуже успѣшно дѣлае на бôль головы, миґрену, бôль ушей, очей и зубôвъ, на давленя, гостець, нежитъ, высынки шкôряній, остуды, веснянки, ôддае знаменитй услуги яко средство заховуюче уста и зубы и надаѣсь найлѣпше до змываня головы, змôцненя поросту волося и до усуваня порилѣвъ. Цѣны зъ приписомъ уживаня: мала фляшка 40 кр. велика фляшка 80 кр.

Правдиву дôстане у

Львовѣ: у Жиг. Рукера, Ив. Валляха и Сына.

2048 10—12

Выpôбъ и продажа одежей литургичныхъ

Товариство христіяньске

зарегистроване зъ обмеженою порукою

въ Змигородѣ

продае свои выробы заосмотренй стампилiею Товариства и числомъ цѣнника а то фелоны капы, дальматики, хоругви зъ ***образами клюбу малярѣвъ*** въ Краковѣ и проч. такожь всяке бѣлье цевковне тôлько по ***сталыхъ цѣнахъ*** черезъ свою Дирекцію въ дорозѣ замовлень и черезъ своихъ подорожуючихъ агентôвъ пôсля цѣнника находячого-ся въ ихъ рукахъ и заосмотреного стампилiею Товариства и ôдозвою Дирекціи въ цѣли забезпеченя передъ надужитями инших кущѣвъ а именно жидôвскихъ, котрыхъ христіяньскй агенты зъ Змигорода пôдшиваются пôдъ фирму Товариства на шкоду такъ купуючихъ якъ и Товариства; — выконуе всякй роботы ***гафтôвъ церковныхъ*** пôдъ управою панѣ З. Тимачковскои, ôдзначенои за гафты на краковскôй выставѣ.

Дирекція:

О. В. ВОЙТАЛИКЪ

директоръ.

2 71 2—?

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

поручае

выпробованй и певнй средства косметичнй,

ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня.

Олѣйокъ таниновый, взмôцняе и пôдпомагае волосю рости. Фляконъ 50 кр.

Помада хинова взмôцняе корѣнцѣ волося и запобѣгае выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр.

Вода атеньска, до змываня волося, запобѣгае творитися парплямъ, ôдсвѣжуе, робить тревалыми барву и полыскъ, — Фляконъ 80 кр.

Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлае знаменито **на корѣнцѣ волося** и на **порôстъ волося.** Въ случаяхъ де въ наслѣдокъ недуга выпало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю одного фляшки можна добачити порôстъ. — Цѣна 1 зр. 20 кр.

Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приемного, скрѣпляючого смаку и запаху, дуже користно **дѣлае на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.

Порошокъ ростинно-алькаличный, **до чищеня зубôвъ.** Надае перлову бѣлôсть, ôддаляе камѣнь и квасы, котрй паводить бôль и порохнавѣнье зубôвъ. Пуделко 30 и 60 кр.

Віолинъ средство противъ прѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.

Пудеръ салицилевый пвотивъ прѣтя и ôдпаренья нôгъ. Пуделко 60 кр.

Оцетъ десинфекційный, сильно ôдвоняючій и ôдсвѣжаючій воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапляня одежи. Фляконъ по 50 кр.

Оцетъ тоалетный, до натиранья губы тѣла, полоканя и до ôдсвѣжаня воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.

Оцетъ комнатный до кажденя. — Фляконъ по 50 кр.

Брилянтина есть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервованя бороды и пабородôвъ. — Фляконъ 50 кр. 2529 19—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3, Готель Европейскій и ул. Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2.

Фабрика въ р. 1782 заложена.

СТАРКА

зъ ц. к. упр. фабрики ликерôвъ, розол. и оцту **І. А. Бачевского** **ц. к. придворного доставника у Львовѣ.**

Марка	въ фляшцѣ à 3/4 литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр.	2·50
зъ р. 1830	„	3.00

Ôдъ коли заложена фабрика, с. е. бôльше якъ ôдъ столѣтя, найбôльше заходу було выpôбъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити и поручаю тую-жь яко напитокъ о знаменитôмъ и нѣжнôмъ, а лагôднôмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. ôдбирателѣвъ уживае замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнôй скôлькости до *Нѣмеччины, Италіи, Румуніи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей рôдъ выключно числить тысячѣ ôдбирателѣвъ.

Найдогôднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кильо, маючихъ 2 фляшки. 2361 24—52

ПАННОЧКИ,

що ходять до науковыхъ заведень у Львовѣ можуть бути умѣщенй пôдъ дуже умѣренными условіями на станцію и харчь въ каменици ул. Городецка ч. 45 а ученицѣ можуть на желанье мати конверзацію въ языкахъ французскôмъ и нѣмецкôмъ и можуть такожь побирати науку музики. 2573 4—5

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ зъ монхъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь 2484 Всч. Духовеньству. 23—?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужеского одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Берненьскй матеріи суконнй

розсылаю за готôвкою або послѣплатою по вельми низькихъ цѣнахъ, а именно:

лише въ добрôй якости

3.10 метры довг. на убранье зимове	зр.	3·75
3.10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	5·20
3.10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	6·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	8·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	10·—
3·10 метры дов. на красше убранье зимове	зр.	12·—
3·10 метры дов. на красше украньe зимове	зр.	14·—
3·10 метры довг. на найкрасше убранье зимове	зр.	16·—

Найлѣпшй берненьскй матеріи суконнй:

2·10 метры на цѣлый плащь зимовый	зр.	5 —
2·10 метры на лѣпшій плащь зимовый	зр.	5·50
2·10 метры на красный плащь зимовый	зр.	6·—
2·10 метры на найкрасшій плащь зимовый	зр.	10·—

Стирійска гуня

на убраня мысливскй и меньжиковы 2·10 метр. зр. 5·20

Одинокій христіяньскій складъ

Carl Pechaczek

Brünn, Krautmarkt Nr. 3.

● *Цѣнники даромъ и оплатко.* ●

О половину зниженй цѣны

для предплатникôвъ „Дѣла“, „Зорѣ“ и „Батькôвщины“

на давнѣйшй томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи повôдинчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до „Администраціи Дѣла у Львовѣ“.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томôвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

СВЯЩЕНИКИ МУСЯТЬ ЧАСТО ПОДАВАТИ ЛѢКАРСКУ ПОМôЧЬ!

удаємося до нихъ зъ довѣрiемъ и одержуємо завсѣгды добру раду. Тому треба уважати се за найбôльше признанье, що именно священики найбôльше поручають **Pain-Expeller зъ котвою**, о чѣмъ можна переконатись зъ брошурки „Приятель недужихъ“. Справдѣ заслугуе Pain-Expeller зъ котвою зô всѣхъ взглядôвъ на порученье, якъ се посвѣдчить охотно кождый, що уживавъ єго вже противъ **гостцеви, подагрѣ, ломаню въ членахъ, пôдвѣяню, болямъ шиѣ,** або хотай лише въ поменшихъ простудахъ. Найчастѣйше вже по першôмъ натиранью минають болѣ, або що найменше значно меншають. Се давно вже выпробоване средство домове повинно находитися въ кождôмъ домѣ! При закупнѣ радимо завсѣгды ôднайти на опаковаю фабричну марку, а нею ѣсть: „Червона котва“. Цѣна Pain-Expeller-а ѣсть ôдповѣдно до великости 40 кр. и 70 кр., а головный складъ для державы Австрійскои ѣсть въ **Празѣ: Аптика д-ра** 2381 **Рихтера „пôдъ Золотымъ Львомъ“.** 19—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галицкого

Акційного Банку Гипотечного

2222 115—? купуе и продае

всѣ ефекты и монеты

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнй и 5% Листы Гип. преміованй,

котрыхъ пôоля закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. можна уживати до укѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войковыхъ, на кавцію и вадія

можна одержати въ сѣй Конторѣ.

(до выльосованя зъ 10% премію т. е. по 110 за 100)

Всѣ припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсѣ дневнôмъ, не числячи нѣякои провизіи.

Оповѣщеня

урядôвъ громадскихъ, щадниць, зарядôвъ дôбръ якъ также всѣ урядовй оголошеня

едиктôвъ лицитацій,

оголошень о спадщину

покликôвъ

выконуе *пôсля довголѣтного досвѣду въ ôдповѣдный способъ за запевненьемъ докладного выконаня* и доставляе *приписки залучники*

RUDOLF MOSSE

Annoncen-Expedition

Wien, I Seilerstätte 2.

БРИ-

твы правдивй швайцарскй и англійскй, мыльнички, ремѣнцѣ и мармôрки до остреня, мыла пензлѣ и т. п. 2537

поручае найдешевше

магазинъ товарôвъ модныхъ, бѣля мужеского, товарôвъ галянтерійныхъ, выробôвъ рукавичничихъ парфумерій и т. п.

БРАТôВЪ ЛЯНҐНЕРôВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

Цѣнники на жаданье даромъ.

„Перший Вінок“

Жіночий Альманах.

выданый Оленою Пчôлкою и Нат. Кобриньскою можна дôстати у п. Наталіи Кобриньскои въ Болеховѣ або черезъ Администрацію „Дѣло“ по цѣнѣ 2 зр. безъ ересылки почтовои 12—? 2871

!!! ДУЖЕ ВАЖНЕ !!!

ЗАКОНЪ О ЗАГАЛЬНôМЪ ОПОЛЧЕНЮ

для королевствъ и краѣвъ репрезентованыхъ въ радѣ державнôй.

Розпорядженье министерства оборонy краєвоп

дотыкаюче списаня обовязаныхъ до службы въ загальнôмъ ополченю и удержуваня ихъ въ евіденціи, — а такожь

приписы дотыкаючй организаціе загального ополченя

(Дословный перекладъ зъ Дневника законôвъ державныхъ)

Цѣна 40 кр., зъ пер. почт. 45 кр.

Замовляти можна пôдъ адресою: Друкарня имени товариства Шевченка и черезъ всѣ рускй часописи.

Устава тая, задля своеи важности для всѣхъ, повинна знаходитися у кождого начальн. громады, въ кождôй читальни и въ рукахъ кождого письменного чоловѣка.

2549 9—10

При закупнѣ товарôвъ проснмо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черняньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Боднарского.

Ч. 190. Львôвъ, Субота 27 серпня (8 вересня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ свят о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додаток „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатнои, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — **Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Рекламаціи неопечатаній вôльній ôдъ порта. — Поодинокє число коштує 8 кр. а. в.**

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

Передъ Соймомъ.

Зъ повною рôвнодушностею стрѣчаѥ Галичина ôдкрытье перерванои пятои сесіи сойму галицкого. Русь галицка знову не надѣѥсь тутъ нѣчого позитивного и нѣчого доброго для себе.

Законодавче се тѣло не ѥсть нѣ ôдъ плоти нѣ ôдъ кости населеня галицкого. Зложились рѣчи такъ, що въ соймѣ галицкôмъ, якій пôсля статуту повиненъ посѣдати заступникôвъ интересôвъ всѣхъ трехъ верствъ населеня, а при тôмъ въ третинѣ бути рускимъ, — що въ соймѣ тôмъ взяла рѣшучу перевагу шляхта польска зъ своими трабантами, а въ слѣдъ за тымъ и зовсѣмъ природно всѣ справы веде зъ признаня достойнымъ егоизмомъ для свого суспôльного становища.

О скôлько соймъ въ такôмъ складѣ подбавъ о получшенье господарки краєвои, о скôлько законы ѥго причинились до пôднесеня добробыту мѣстъ и громадъ сѣльскихъ, о скôлько двигнулась просвѣта посередъ низшими верствами, на то даѥ статистичне бюро самого-жь Выдѣлу краєвого досыть докладну, але и досыть невôдрадну ôдповѣдь.

На поли историчного межинародного, и розумѣѥсь оправданого антагонизму соймъ галицкій не зробивъ однакожь нѣчогѣсенько. Наколи-бъ правда не колола дуже въ очи, то можна-бъ сказати, що законы языковй и шкôльній сойму галицкого скрѣпили лишь ôдвѣчну ненависть обохъ народôвъ до себе, хочь живемо будьто въ ерѣ примиреня народôвъ. Нѣ о одно духове добро, нѣ о найменшій розвôй рускаго народу соймъ галицкій не подбавъ нѣколи самъ, всяку акцію такъ званого рôвноуправненя ôдкидавъ рѣшучо и довгй часы любовався мыслею и надѣею на спольщенье народу рускаго.

Не дивниця про-то, що якъ зъ однои стороны селяньство и мѣста въ загалѣ, такъ окремо ще нарôдъ рускій дѣяльностею сойму шляхотско-польского не суть и не можуть бути вдоволенй. Судъ такій може выдатись декому драстичнымъ, але ôнъ ôдъображуѥ докладно загальну опинію, хочь бы и частины публики польскои. Невдоволенье то объявляѥсь найлучше апатіею, що обгорнула згаданй факторы. Ôдкрытье кождои сесіи соймовои витаѥ загалъ негербованый и не-польскій тревогою, що новй законы, якй бы случайно выйшли зъ нѣдра сего организму, нанесуть неупривилейованымъ верствамъ якісь новй тягары, а народови рускому нову негацію ѥго національныхъ правъ.

Дѣла соймовй влекуться у насъ, але не робляться. Провôднои гадки чи то зъ поля економичного, чи просвѣтного, чи національного не подыблешь въ кружку гербованыхъ избранникôвъ. Инвиціятивы стôлько, що для ока людского. Интересы заступленй односторонно. Егоизмъ кастовый, ратованье себе зъ матеріяльнои руины, а по при тôмъ всѣмъ, для покрывки всеи роботы, тенденція польщеня народу рускаго.

Не кажемо, щобъ всѣ члены сойму галицкого находились на тôй хибнôй дорозѣ спасати край ôдъ економичнои и въ загалѣ культурнои бѣды. Припускаѥмо навѣть, що частина представителѣвъ конституційныхъ розумѣла-бъ дѣло повести въ напрямѣ позитивнѣйшôмъ и справедливôмъ, але — чи-жь горстка тыхъ свѣтлѣйшихъ и патріотичнѣйшихъ мужѣвъ въ силѣ одолѣти всемогущество звѣстнои клики? Послѣднй выборы зъ мѣстъ поставили доказъ, що въ цѣлôмъ негербованôмъ таборѣ польскôмъ запанувала вже крайна апатія. Выборцѣ не являються навѣть до голосованя, знаючи, що супротивъ тероризму панôвъ краковскихъ не вдѣють нѣчого. Одинъ нарôдъ рускій ремонструѥ противъ шляхотскихъ порядкôвъ въ Галичинѣ, але пôддержки не находить тамъ, де бы ѥи мôгъ надѣятись.

Якй новй добродѣйства принесе намъ конець пятои сесіи, побачимо небавомъ. По нашôй гадцѣ, стараньемъ краковскихъ панôвъ буде не допустити до змѣны уставы дорожнои, продати краеви якъ найдорожше право пропинаційне и закономь о примусовôмъ обезпеченю церквей и будынкôвъ ерекціональныхъ придбати краковскому асекураційному товариству певный рôчный доходъ.

Якъ бы случайно послы рускй порушили яку-небудь потребу рускаго народу, то клика краковска найде средства достаточнй, щобъ ѥи звести зъ порядку дневного и кинути до коша. Намъ вбилась добре въ память справа заснованя гимназіи рускои въ Перемышли и мы памятаѥмо, що лишь слово короны порѣшило ѥи въ нашу користь. Ще разъ кажемо, що зъ повною рôвнодушностею стрѣчаѥмо зъѣздъ польскихъ панôвъ въ соймѣ галицкôмъ. И знаючи кольоритъ ѥго и провôдну гадку, не пригадуѥмо навѣть гр. Тарновскому яко маршалкови, що послôвъ рускихъ належало-бъ повитати рускимъ словомъ. Най буде якъ бувало, доки глубша мысль не осѣнить конституційныхъ представителѣвъ.

Дѣяльнôсть Выдѣлу краєвого.

II.

Третій департаментъ, остаючій пôдъ управою Октава Петруского, маѥ дуже важный объемъ дѣланя, бо належать до него справы шкôлъ и фундацій.

Департаментъ той выказуѥ два санкціованй законы, а именно законъ установляючій краєву ювилейну фундацію имени цѣсаря Францъ-Іосифа I. и законъ змѣняючій деякй постановы закона зъ 25 червня 1873 р. о властяхъ мѣсцевого и окружного надзору въ народныхъ школахъ.

Дальше справозданье того департаменту ѥсть дуже неповне и выказуѥ, що бôльшôсть порученыхъ ему справъ ледви розпочатою зôстала. И такъ въ справѣ выдѣловыхъ мужескихъ шкôлъ въ Перемышли, Снятинѣ, Самборѣ, Бохни, Величцѣ, Городку и Тарновѣ, котрй порѣшивъ соймъ, перемѣнити въ школы звычайнй, лишаючи однакъ постôйныхъ учителѣвъ тыхъ шкôлъ при ихъ дотеперѣшнôй платни и даючи тымъ мѣстамъ за то доповняючй школы промысловй — ôдносився вправдѣ Выдѣлъ краєвый до краєвои рады шкôльнои, однакъ не одержавъ нѣякои ôдповѣди и справа та до нинѣ ще не ѥсть полагоджена.

Такъ само не одержавъ Выдѣлъ краєвый нѣякои ôдповѣди ôдъ рады шкôльнои краєвои въ справѣ 94 петицій рôднородныхъ радъ шкôльныхъ мѣсцевыхъ, громадъ, учителѣвъ и учительокъ о пôдвышенье платнѣ. Всѣ тй петиціи мавъ Выдѣлъ краєвый розслѣдити и взглядомъ тыхъ, котрй узнасть достойными уваженя, предложити соймови ôдповѣднй внесеня, а решту ôдступити радѣ шкôльнôй до можливого увзглядненя при роздѣлюваню одноразовыхъ пôдмогъ. Не хотячи задавати собѣ труду розглядомъ тыхъ петицій, ôдступивъ Выдѣлъ краєвый всѣ прямо радѣ шк. краєвôй, а такъ само ôдступивъ прямо радѣ шкôльнôй краєвôй петицію мѣста Станиславова о пôльгу въ поношеню шкôльныхъ тягарôвъ. Якъ рада шкôльна краєва полагодить всѣ тй петиціи, зъ котрыхъ не одна може заслугуѥ на повне увзглядненье — то не тяжко ôдгадати.

Зъ признанои соймомъ пôдмоги для краковскои музичнои консерваторіи выплачено ѣй 4000 зр., а 2000 зр. будуть тогдѣ выплаченй, коли и правительство зъ своеи стороны признасть тôй консерваторіи ôдповѣдну постôйну пôдмогу.

Въ справѣ выданя новыхъ пôдручникôвъ для шкôлъ середныхъ предкладаѥ той департаментъ справозданье рады шкôльнои краєвои за р. 1887 зъ ужитя призначенои на тую цѣль сумы 1000 зр. Зъ тои сумы ужито 800 зр. на новй пôдручники, зъ котрыхъ анѣ одинъ не ôдноситься до шкôльныхъ потребъ шкôлъ зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ.

Въ справѣ змѣны закона краєвого о закладаню и удержуваню шкôлъ народныхъ, переказанои Выдѣлови краєвому черезъ соймъ, порѣшивъ Выдѣлъ краєвый, щобы супротивъ сподѣванои реформы державного закона о школахъ народныхъ повздержатись ôдъ всякихъ реформъ краєвыхъ законôвъ (а чому того принципу не держався Выдѣлъ краєвый, коли ходило о ôдобранье права презентаціи громадамъ? — *Ред.*).

Зъ другихъ дотыкаючихъ шкôльництва а переказаныхъ Выдѣлови краєвому петицій залагодивъ III. департаментъ 6 петицій въ той спосôбъ, що роздавъ петентамъ суму 805 зр., одну петицію зреферувавъ, ôдказуючи жаданю, а двѣ ôддавъ радѣ шк. краєвôй, котра доси о нихъ не дала нѣякои вѣсти.

Великою неточностею грѣшить справозданье о сторонѣ финансовôй народныхъ шкôлъ. Справозданье то дотыкае лишь поменшихъ справъ, якъ прим. змѣны буджетового року рады шкôльнои краєвои, справы накладу книжокъ польскихъ для народныхъ шкôлъ, катальогôвъ шкôльныхъ библіотекъ и инвентарôвъ шкôльныхъ приладôвъ. Дальше подаѥ справозданье выказъ стану таксъ ôдъ спадщинъ припадаючихъ на шкôльный фондъ. Станъ той выносивъ зъ початкомъ р. 1887 суму 7.943 зр. 12 кр. а въ р. 1887 прибуло 9.106 зр. 35 кр. Опôсля слѣдуѥ справозданье о задаткахъ на шкôльнй будынки розданй поодинокимъ громадамъ. Ôдъ р. 1876 до кôнця р. 1887 роздано на тй задатки суму 260.948 зр. 26 кр., зъ чого стягнено ратами 185.465 зр. 90½ кр. Фондъ шкôлъ народныхъ выносивъ зъ кôн-

---

3)

Музика зъ Кандрени.

Оповѣданье Е. Р. Найбавера.

(*Дальше.*)

Катря, жѣнка Олексы, увôйшла до хаты и ввела за собою Олену. Мати и донька були такъ само босй, якъ батько и сынъ.

Катри було може трицять и пять лѣтъ або и нѣ. Ѥи смагляве обгорѣле лице подобало майже на чорне лице муринки. Пôдъ вузонькими шнурочками бровъ блищали великй огнистй очи, а коли она розсмѣялась або заговорила, то выставила два рядки бѣлыхъ и блискучихъ мовь перлы зубôвъ. На головѣ мала велику червону хустку, котрои кôнцѣ пôдвязували зъ бокôвъ чорне якъ вуголь волосье та спадали разомъ зъ нимъ по заду на плечѣ. Она мала на собѣ бѣлу швабску сорочку зъ пазухою вышитою зеленою заполочею, а ôдъ пояса въ долину звисала на нѣй ажь по кôстки синя спôдниця. На шии мала она кôлька шнуркôвъ пацьорокъ, то бѣлыхъ то синихъ, що звисали ѣй ажь по самъ конець розпôрки въ пазусѣ.

Олена була простоволоса, а ѥи чорне волосье звисало довгою косою. Впрочѣмъ була она такъ само убрана якъ и ѥи мати, зъ тою хиба рôзницею, що ѥи сорочка сягала лишь по колѣна и що замѣсть спôдницѣ мала червоно обшитй запаски, такъ, що зъ обохъ бокôвъ ôдъ горы ажь до споду видко було сорочку. На шии мала она шнурокъ червоныхъ коралѣвъ.

Дѣвчина ся, котрôй ще и не минувъ бувъ сѣмнацятый рôкъ, була вже скôнченою красавицею. Ѥи прекрасный гнучкій станъ и правильный та хорошій закрôй чертъ лиця; ѥи повна грудь; ѥи чорнй якоюсь чудесною силою свѣтячй очи; ѥи чаруючій поглядъ; ѥи свѣжй мовь ягоды червонй губы и бѣлй якъ снѣгъ зубы; ѥи свобôдный и повабный рухъ робили зъ нея идеалъ жѣночои красы.

Судія ажь зжахнувся и ставъ якъ коли-бъ прикованый. Ôнъ мусѣвъ ôдвернути свои очи ôдъ сего потягаючого образу, щобы удержати свою урядову повагу и спокôй. Звертаючись до матери спытавъ ѥи: „Чи не тѣшиться она, що ѥи чоловѣкъ знову провидѣвъ“.

Катря, не сподѣваючись очевидно такого питаня, мовчала; она лишь вдивилася многозначущимъ поглядомъ своихъ блискучихъ очей въ судію.

„Ну, що-жь?“

„Мои вы красненькй, мои золотенькй, пане комисарь! Що-жь маѥ сказати на то бѣдна жѣнка, що вы, чоловѣкъ письменный, лѣпше ôдъ нея знаѥте? Чому-жь бы не тѣшилась? И дуже тѣшилась! Такъ що по кожусѣ, якъ въ нѣмъ вытерся волосъ? Що по курцѣ, якъ она не несе покладкôвъ? Що по радости, якъ зъ нея бѣда та нужда? Черезъ тыхъ ôсѣмъ лѣтъ якъ Олекса бувъ слѣпый, то и Думнедеу насъ благословивъ; мы що тыждня мали красный заробокъ. Чи то на ярмарку, чи въ недѣлю на танци на зарѣнку намъ свѣтило щастье, якъ то сонечко на весну. То-жь то мы тѣшились! Дьордій приносивъ повну мошонку грошей до дому и срѣбнй шѣстки и сорокôвцѣ; мы купили собѣ и ягничку, и повѣсма на кудѣль и кукурудзы; я та Олена ôдкладали ще и неодинъ крейцарикъ на бôкъ; а Дьордій не сварився и все було ѥму до вподобы. Теперь ôнъ лишь десь-колись принесе якійсь крейцарикъ до дому, сумуѥ, свариться и ставъ, якъ бы не той самый; та и мы сумуѥмо-та журимось.“

„А тобѣ такожь жаль, що твôй тато провидѣвъ?“ спытавъ судія Олену.

Дѣвчина дивилась на него поважно, майже гнѣвливо, та покивала лишь головою на знакъ, що нѣ.

„Мои вы золотенькй, пане комисарь! перебила Катря; Олена ще дурна дѣвчина; она ще не знаѥ, що то заробляти грошѣ на житье. Чому-жь бы мы не тѣшились, що Олекса видить, якъ бы на насъ не впало було нещастье. А то вже и Павлови кôнчиться пятьнацятый рôкъ; ѥму треба вже и штанôвъ и кожуха на зиму. Та зъ ôдки взяти, коли лишь тôлько збираѥсь крейцарикôвъ, що ледви и на харчь стаѥ?“

Зазуля на годиннику закувала пять разôвъ.

Судія скôнчивъ протоколъ и казавъ Олексѣ ставитись зъ цѣлою родиною у вôйта въ хатѣ на другій день о тôй самôй годинѣ, що и нинѣ. Они мали зголоситись у возьного, а той мавъ имъ дати дальшй приказы. Особливо Олексѣ наказавъ ôнъ строго, щобы ставився зъ жѣнкою и дѣтьми точно о четвертôй годинѣ, коли хоче, щобы ѥго дѣло скоро покôнчилося.

Олекса склонився низенько; Павло вхопивъ батька за руку, якъ то звыкъ бувъ робити ôдъ свого семого року; Катря поцѣлувала судію въ обѣ руки, хочь ôнъ ôдъ того ôдпекувався, та хотѣла ще, щобы и Олена ѥго поцѣлувала, але ôнъ того не позволивъ.

Судія и писарь могли теперь сѣдати обѣдати.

* * *

Ватра-Дорна лежить въ дуже догôднôмъ мѣсци, бо при самôмъ муровànôмъ гостинци, що веде до Семиграду и длятого може дуже добре розвиватись; она вже и дѣйстно давно перестала бути селомъ. Домы тутъ побудованй на мѣскій ладъ и надають навѣть характеръ досыть зажиточного и порядного мѣсточка. Лѣтомъ зъѣзджаѥ сюды богато гостей на купелѣ а тогдѣ вже тутъ зовсѣмъ такъ якъ въ якômъ мѣстѣ. Тутъ ѥсть и судъ повѣтовый и комора и постерунокъ жандармеріи и православный протопôпъ. Ѥсть тутъ такожь и заведенье купелеве, старо-саска гостинница и крамница зъ всѣлякими товарами для гостей. Въ Кандрени и Шоара-Дорна того вже нема а кождый, що туды приѣде, мусить хиба ставати на попасъ чи на нôчлѣгъ у якого газды.

Не далеко ôдъ купелевого заведеня, трохи на полудне стоить ватраньскій судъ повѣтовый, майже надъ самымъ берегомъ рѣчки Дорны, що пониже православнои церкви, котра стоить заразъ коло почты, впадаѥ до „золотои Быстрицѣ“.

Була якъ-разъ четверта година зъ полудня.

Судія повѣтовый, котрый мешкавъ таки въ тôмъ самôмъ домѣ, де бувъ судъ, выдавъ лише що въ своѣй канцелярія возьному кôлька приказôвъ и наказувавъ, щобы все якъ найточнѣйше було зроблене.

Комната, де мѣстилась канцелярія була велика и ясна зъ трома окнами и тôлько жь дверми. Одинъ зъ тыхъ дверей вели до помешканя судіи, другй до канцеляріи другого урядника до помочи а третй до переднои комнаты, до котрои заходило лишь слабе свѣтло зъ подвôря. Зъ переднои выходилось на сходы, котрй вели на долину, де було зновъ помешканье возьного и ключника и де мѣстилась такожь вязниця.

(*Дальше буде.*)

цемъ р. 1887 суму 99.819 зр. 61 кр., до кôнця червня 1888 прибуло 4.620 зр. 25 кр. Зъ того фонду выдано належитôсть правительства 354 зр. 56 кр., на безповоротнй пôдмоги за-для будовы шкôлъ 99 громадамъ загальну суму 4.115 зр.

Въ справозданю дотыкаючôмъ финансовои стороны народныхъ шкôлъ не подыбуємо однакъ датъ зъ такъ важныхъ справъ, якъ задатки удѣленй радамъ шкôльнымъ окружнымъ, замкненя рахункôвъ тыхъ радъ, станъ шкôльныхъ престацій, ощадностей а взглядно переступлень буджетôвъ шкôльного, краєвого и емеритального фонду краєвого. Бракъ тыхъ многоважныхъ датъ стараєсь департаментъ III оправдати тымъ, що рада шкôльна краєва не предложила доси Выдѣлови краєвому замкненьрахункôвъ за р. 1887 зъ краєвого фонду шкôльного, фондôвъ шкôльныхъ окружныхъ в фонду емеритального. Обставина тая ледво чи може оправдати Выдѣлъ краєвый, а надто свѣдчить она ясно о великôмъ игнорованю радою шкôльною краєвою найвысшои власти автономичнои.

Такожь не находимо тутъ нѣякихъ датъ въ справѣ претенсій краєвого шкôльного фонду до скарбу королевства польского якъ неменше въ справѣ внесеного передъ трибуналъ державный процесу Выдѣлу краєвого зъ радою шкôльною краєвою о зворотъ коштôвъ ликвидацiи фондôвъ шкôльныхъ окружныхъ въ высотѣ 16.040 зр.

Въ дальшôй части свого справозданя дотыкає департаментъ III справъ заведеня им. Оссолиньскихъ. Справы тй представляють страшный неладъ и хаосъ, котрый зовсѣмъ не приносить чести єго зарядови и покликанымъ до контролѣ того заряду. Ще передъ рокомъ засуспендувавъ Выдѣлъ краєвый управителя дôбръ фундацiи Брохньевского иôддавъ управу ихъ гр. Лубьеньскому, але Броньевскій оперся тому и зъумѣвъ при помочи рекурсôвъ до высшихъ инстанцій фактично доси ще удержатись при управѣ дôбръ. То зразило гр. Лубьеньского, а на єго мѣсци вступивъ якійсь панъ Баєръ зъ Конгресôвки. Теперь отже має фундація Оссолиньскихъ фактично трохъ управителѣвъ а давне безладье панує и дальше зъ великою шкодою для фундацiи. Маєтокъ закладовый фундацiи знаходячій-ся въ перехованю Выдѣлу краєвого выносить въ ефектахъ 215.090 зр. 10 кр., въ капиталахъ гипотекованыхъ 6.037 зр., въ готôвцѣ 720 зр., вартôсть дôбръ выносить 342.943 зр. 66½ кр., вартôсть кольекцій заведеня 123.831 зр. 30½ кр.

Слѣдує ôдтакъ справозданье зъ стану фундацій стипендійныхъ. Загальный станъ закладового маєтку стипендійныхъ фондôвъ активованыхъ до кôнця р. 1887 выносивъ зъ кôнцемъ червня 1888 суму 3,225.417 зр. 1 кр., що въ порôвнаню зъ загальною сумою зъ минувшого року выносившою 3,144.436 зр. 73 кр., выказує прирôстъ 80.960 зр. 28 кр. Кромѣ того пôдъ управою III. департаменту єсть велике число фундацій науковыхъ и добродѣйныхъ, котрыхъ маєтокъ закладовый зъ кôнцемъ червня 1888 выносивъ загаломъ 2,004.084 зр. 96 кр. (о 14.774 зр. 77 кр. бôльше якъ въ минувшôмъ роцѣ). Въ роцѣ 1887—8 активовано стипендійнй фундацiи: 1) им. Франца-Іосифа; 2) 2—3 стипендiи Лазовского по 300 зр. для академикôвъ, ôддаючихъ-ся студіямъ польского языка и литературы; 3) фундацію фамилійну Єзворницкихъ; 4) фунд. Навратиля и 5) фунд. Янковскихъ. Въ тôмъ-же роцѣ прибуло сѣмь новыхъ доси ще зовсѣмъ не активованыхъ фундацій а именно: 1) фундація Клим. Теодоровичевои зъ капит. 1000 для бѣдныхъ дѣвчатъ; 2) фундація Созаньского для правникôвъ, техникôвъ або медикôвъ зъ капиталомъ 10.000 зр.; 3) фунд. Шлезингера зъ капиталомъ 1000 зр. для убогихъ ученикôвъ; 4) фунд. Собольевскихъ зъ кап. 3000 зр. для бѣднои католицкои молодѣжи; 5) фунд. Росохацкого зъ капиталомъ 6200 зр.; 6) фунд. Незабитовскои зъ капит. 40.000 зр. для ученикôвъ шкôлъ середныхъ и 7) фунд. повѣту Домброва для сынôвъ селяньскихъ, ôддаючихъ-ся науцѣ рôльництва або промыслу.

За тымъ приходить справозданье що-до субвенціонованыхъ театрôвъ. Справозданье що до польского театру а особливо що-до польскои оперы у Львовѣ выпало дуже некористно такъ, що Выдѣлъ краєвый выплативъ тôй операѣ лишь половину зъ призначеной для нея субвенцiи. За то о рускôмъ народнôмъ театрѣ высказуєсь справозданье дуже прихильно и признає, що ôнъ пôдъ кождымъ взглядомъ сповняє свою артистичну и культурну задачу.

Справозданье кôнчиться згадкою про поставлене передъ чотирма лѣтами внесенье Краиньского що до знесеня руского календаря. Въ справѣ тôй зажадавъ Выдѣлъ краєвый опинiи всѣхъ епископскихъ ординаріятôвъ всѣхъ обрядôвъ католицкихъ въ Галичинѣ и президiи намѣстництва. Всѣ опинiи заявились одноголосно за тымъ, щобы не порушувати тои справы а лишь лат. ординаріятъ въ Перемышли заявився за зрôвнаньемъ календарѣвъ. Супротивъ того и Выдѣлъ краєвый прихилився до бôльшости опинiи.

Отсе справозданье департаменту III. такъ богате въ матеріялъ, а на жаль такъ убоге въ результаты!

Письмо зъ Босны.

(*Конецъ.*)

Що-до елементу сербско-православного, то у него явне политичне бажанье получитися зъ своими братами въ Сербiи або Чорногорѣ. Такъ отже коли католики та Турки ôдносяться до насъ пôдъ взглядомъ политичнымъ зовсѣмъ рôвнодушно, то сербско-православный, тутки найчисленнѣйшій елементъ, стоить политичнымъ змаганямъ нашои держави просто ворожо. Якій-жь нашй змаганя политичнй въ тыхъ земляхъ? Се тяжко здефиніювати. Найлѣпше ще означимо сй змаганя, коли скажемо, що то змаганя давного австрійского бюрократизму: Ты народе будь щасливый пôсля нашого способу а впрочѣмъ мовчи и не рушайся! Рухъ національный уважають тутки ôдповѣдно старымъ бюрократамъ якъ бы якоюсь пошестю — заразою; зъ коренемъ бы єго выкоренили. Бесѣду тутешну бояться назвати въ письмахъ урядовыхъ сербскою або хорватскою а называють єи языкомъ земельскимъ (краєвымъ). Яка будучнôсть чекала бы сй край, коли-бъ они були прилученй до угорскои держави — то можна собѣ представити, коли докладно читаеся мадярскй газеты, бо газеты вѣденьскй якось менче интересуються сими краями. Пôсля мадярскои гадки було-бы найвôдповѣднѣйше вести тутки такій порядки, якй завели Мадяры у своихъ Словакôвъ та Русинôвъ. А слабй почины Єзуитôвъ такожь багато дають до мысленя: Timeo Danaos...

Я не можу заперечити, що по гадцѣ кождого чоловѣка, котрый тôлько троха здорово задивляєся на хôдъ рѣчей, наше положенье тутки прикре и грôзне. Мы прийшли сюды зъ ясною цѣлею, щобы перешкодити утвореню великои сербскои держави. Черезъ се ставимося мы на поперекъ живôй идеи — идеи сильнôй, національнôй. Сю идею можна знищити тôлько знищивши цѣлый сербскій народъ — бо-жь сербскій народъ пôсля всякихъ законôвъ Божихъ и людскихъ має право жадати получитися въ одну державу. Черезъ займленье Босны и Герцеговины розпочали мы борбу на довгй лѣта, борбу на житье и смерть — бо-жь се ясно, що доки Сербôвъ, то они нѣколи не зможуть ôдступити ôдъ идеи національнои.

И якій-жь причины маємо, щобы сему противитися? Мадяры кажуть: для Австрiи небезпечно, коли на полудни утвориться велика славяньска держава. Та-жь такъ само мы говорили при сполученю Нѣмеччины и Италiи. А прецѣ тй державы сполучилися въ сильнй національнй тѣла черезъ нашу кровь — и теперь не тôлько що не загрожують Австрiи, але ще становлять найсильнѣйшу єи пôдпору — суть нашими союзниками. Чому-жь не мало-бы бути такъ и зъ великою Сербiею? Вы читали засады нашои политики на пôвъостровѣ Балканьскôмъ, якъ ихъ здефиніювавъ министеръ Кальноки въ делегацiяхъ. „Мы не жадаємо жаднои добычи а хочемо вôльного розвою державъ и народôвъ на балканьскôмъ пôвъостровѣ.“ Красна засада, кобы тôлько фактамъ ôдповѣдала. Але въ тôй самôй хвили, коли кажемо, що не жадаємо добычи кладемо руку на Босну и Герцеговину. А се-жь не добычь? Але мôгъ-бы хто сказати: министеръ думавъ, що мы не жадаємо дальшои добычи поза Босну и Герцеговину. Але хочь бы министеръ сильно постановивъ не робити дальшихъ добычей, то завсѣгды льогика фактôвъ єсть далеко сильнѣйша, якъ всяке говоренье. Теперь справдѣ нема змоги, щобы ще бôльше взяти, але хотѣвъ-бы я видѣти министра, котрый-бы не бравъ, якъ-бы до сего була можливôсть, примѣромъ, коли-бы мы выграли вôйну зъ Россiею. Та жь и нема найменчои причины не брати дальше, коли мы взяли Босну и Герцеговину, ба було-бы навѣть нельогично не брати дальше, коли-бъ до сего була нагода.

Се выплыває ясно зъ льогики фактôвъ. Дальше сказавъ министеръ: Мы хочемо вôльного розвою державъ и народôвъ на Балканѣ. Ну подивѣться на карту и скажѣть, чи можливо, щобы Сербiя и Чорногора могли свобôдно розвиватися, коли мы въ Боснѣ и Герцеговинѣ. Се-жь природнй стороны, куды тй державы можуть розширити свои границѣ и тымъ способомъ осягнути можнôсть свобôдного розвою. До сего суть они теперь за надто малй, за надто стисненй. Тй двѣ державы суть нашими природными ворогами и дружбы межи нами а ними въ тôмъ становиску, яке мы нинѣ занимаємо, нѣколи бути не може. Босна и Герцеговина се для нихъ квестія житя. И справдѣ Чорногора всюды выступає незвычайно ворожо противъ нашои державы а и въ Сербiи цѣлый народъ, якъ знаєте, успособленый зовсѣмъ ворожо проти нашои державы. Наша такъ звана дружба зъ Сербiею почиває на королю Миланѣ, котрому очевидно заспокоенье єго власныхъ пристрастей далеко важнѣйше, якъ розвôй єго державы; бо-жь инакше не волочився-бы ôнъ свѣтами и не пировавъ-бы зъ Мадярами, котрй радй бы однымъ подувомъ знищити народъ сербскій, коли тымчасомъ дома стоять жизненнй питаня на порядку дневнôмъ. Ба навѣть Гарашанинъ, великій приятель нашои держави, сказавъ свого часу въ интервю, що дружба Сербiи нѣколи не далась бы удержати, коли-бы мы остаточно анектували Босну и Герцеговину.

Такъ отже розпочали мы борбу на довгй лѣта зъ цѣлымъ народомъ сербскимъ, зъ Сербiею и Чорногорою, черезъ се попали мы въ ривализацію зъ Россiею, выдали около 500 милiонôвъ, котрй такъ дуже здались-бы намъ дома, мусѣли побôльшати армію далеко по надъ нашй силы а все на то, щобы оспорювати принцiпъ національный, зъ котрымъ цѣлый свѣтъ симпатизує, а котрый въ недавнôй минувшости принѣсъ намъ тôлько програныхъ воєнъ и ненависть половины свѣта.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Нѣмецкй и ческй газеты завели борбу мѣжь собою о стрѣлецке торжество у Вѣдни, котре сполучено зъ ювилейнымъ торжествомъ цѣсарскимъ. Нѣмецкй газеты стали именно доказувати, що славяньскй товариства стрѣлецкй ôдтягнулись остентативно ôдъ сего торжества, щобы тымъ задемонструвати противъ Вѣдня а ческй газеты не таять своєи радости, що торжество стрѣлецке не выпало такъ свѣтло, якъ то могло-бы було статись, наколи-бъ другй товариства не були держались зъ далека. Молодо- и старо-ческй газеты годяться въ тôмъ, що участь въ сѣмъ торжествѣ длятого була мала, бо Вѣдень хоче завсѣгды ще бути мѣстомъ нѣмецкимъ. „Politik“ говорить просто такъ: „Що до Славянъ и другихъ не нѣмецкихъ народôвъ державы то они длятого не брали участи въ стрѣлецкôмъ торжествѣ, бо запрошеня выслано имъ въ невôдповѣднôй формѣ. Коли у Вѣдни — именно тй, що устроювали торжество — хотѣли, щобы мы и другй не нѣмецкй народы взяли въ нѣмъ участь, — то най знають въ якôй формѣ треба до насъ на будуче удаватися.“ То значить, що треба було присылати запрошеня ческй, словеньскй и т. д.

Пôсля пôвъурядовыхъ вѣстей зъ Вѣдня має приѣхати туды нѣмецкій цѣсарь въ першихъ дняхъ жовтня и перебуде тамъ кôлька днѣвъ. Въ часѣ гостины нѣмецкого монарха ôдбудеся велике торжество, представленье въ оперѣ, пиръ на цѣсарскôмъ дворѣ и имовѣрно такожь вечерокъ у нѣмецкого амбасадора кн. Райса Доси ще не постановлено и у Вѣдни не знають о тôмъ нѣчого, чи зъ цѣсаремъ приѣде до Вѣдня самъ кн. Бисмаркъ, чи лишь єго сынъ гр. Гербертъ.

Архикн. Альбрехтъ запрошеный на маневры до Берлина має тамъ выѣхати дня 12 с. м.

Пôсля вѣстей нѣмецкихъ газетъ має правительство предложити галицкому соймови проєктъ до закона о организацiи санитарной службы.

——

„Русскій Инвалидъ“ оголосивъ програму сегорôчныхъ маневрôвъ въ полудневôй Россiи. Пôсля сеи програмы має бути крôмъ пробъ, дотыкаючихъ чисто лишь рухôвъ воєнныхъ, зроблена такожь проба уживаня консервôвъ такъ для людей якъ и коней. Въ тôй цѣли має бути делегованый зъ Петербурга проф. Доброславинъ.

„Варшавскій Дневникъ“ предкладає новый проєктъ пропаганды россійского языка мѣжь не россійскими Славянами. Газета ся каже, що мѣжь Славянами показуєсь передовсѣмъ потреба дешевыхъ выдань россійскихъ клясикôвъ и популярныхъ книжокъ зъ рôзныхъ галузей науки. Въ тôй цѣли повинній-бы россійскій науковй товариства и заведеня розсылати свои выданя мѣжь славяньскй народы а особливо не оминати такихъ славяньскихъ институцій якъ ческій музей въ Празѣ, академiи наукъ въ Краковѣ и Загребѣ, товариство ученыхъ въ Бѣлградѣ и т. д. Передовсѣмъ однакожь треба-бы постаратися заложити въ центрахъ славяньскихъ краєвъ россійскй книгарнѣ и агентуры, де можна бы выписувати собѣ россійскй книжки и журналы. На всякій случай бувъ-бы се практичнѣйшій способъ ширеня россійского языка, якъ практикованый доси черезъ выдаванье газетъ въ якôйсь мѣшанинѣ языковôй черезъ людей, котрй и понятя не мають о россійскôмъ языцѣ и єго литературѣ. Тôлько-жь бѣда, що россійска торговля книжокъ не може собѣ дати рады сама у себе въ краю.

——

Въ консервативныхъ кругахъ нѣмецкихъ носяться дѣйстно зъ гадкою закладати школы для шляхты пôдъ безпосереднымъ проводомъ ордена Іоаннитôвъ (протестантскихъ рицарѣвъ мальтаньскихъ), щобы тымъ способомъ побарювати лiберализмъ, котрый уважаєся жереломъ соцiялизму. Нѣмецкй юнкры хотять отже наслѣдувати Єзуитôвъ, котрй почали свою

Хроника духовнои семинарiи Львôвскои ôдъ 1783 до 1888 року.

(*Дальше.*)

Рôкъ 1864.

Дня 13 мая 1864 р. о 9 год. рано выпукали рускй питомцѣ зъ II. р. зъ университетскои выкладовои салѣ о. д-ра Іосифа Черлюнчакевича, професора догматики. Коли ôнъ выйшовъ за дверѣ изъ салѣ за-для великого стуку и крику, обкидано єго на университетскôмъ коридори яйцями. До змовы належали и академики правники Русины. По причинѣ сеи незвычайнои аферы велися довгй въ сенатѣ университетскôмъ протоколы. По укôнченыхъ протоколахъ засудивъ сенатъ всѣхъ рускихъ питомцѣвъ зъ II. року на выключенье изъ университету львôвского, а лишень одного питомця Александра Бобикевича выключивъ изъ всѣхъ университетôвъ австрійскои монархiи. Въ виду того засуду удалися выключенй питомцѣ въ числѣ 37 до Перемышля и Кракова, де тамъ на богословскій выдѣлъ вписалися и свои студiи кôнчили, а по ферiяхъ принято ихъ на ново до духовного заведеня и на университетъ львôвскій. Ôдъ солидарности вылучився тôлько одинъ питомець и лишився на студіяхъ у Львовѣ.

——

Дня 22 грудня т. р. явився о 10 год. рано въ духовнôй семинарiи Паумгартенъ, намѣстникъ Галичины. Намѣстникъ прийманый настоятелями заведеня, оглянувъ рефектарѣ и деякй комнаты питомцѣвъ. Дôзнавшися ôдъ о. Слимаковского, ректора, що питомцѣ о 5 год. рано встають, сказавъ до него: „Um 5 Uhr aufzustehen ist zu früh“.

——

Сего року инсталювався д-рь Спиридонъ Литвиновичь, бувшій епископъ-суфраганъ при митрополитѣ кардиналѣ М. Левицкôмь, а по того смерти администраторъ архiепархiи львôвскои, на митрополита галицкого въ катедральнôй церквѣ св. Юра зъ великимъ торжествомъ. Пôдчасъ инсталяцiйного выставного и кошговного пира спѣвали рускй питомцѣ народнй пѣсни.

Рôкъ 1865.

Въ лѣто Боже 1865 р. въ день первомученика св. Стефана бысть ревизiя подъ ч. 6. въ семинарiи съ намѣренiемъ изобрѣтенiя „лицепреобразительницъ“, єже глаголется „масокъ“. Ревизiя искаша по сосудахъ, куфрахъ, одрахъ, шафахъ и пр. не могоша нѣчесоже обрѣсти, ибо не вѣдаша, яко Серафимы и Херувимы єгда питомцямъ въ ночи являются, дабы ихъ увеселити граiемъ на струнахъ, кимвалахъ и трубахъ звучно-гласныхъ, не остаютъ съ питомцями, токмо улѣтаютъ въ высши воздухи и нѣтъ долшое время гласа о нихже. Мѣсто „лицепреобразительниць“, изобрѣ настоятелъ нарицаемый „Пагатъ“ скланны сосуды сирѣчь „флашки“, въ нихже прежде бысть „пиво“. Ревизiя пріяша съ велiю радостiю сiя сосуды въ свои руки, начаша „нюхомъ“ испытовати, какое въ нихъ перебиваша прежде. Настоятель нарицаемый „Заяць“ взя сосудъ, приложи къ носу и рече „Сей сосудъ изъ пива“. Тутъ припаде къ нему ревизоръ ємуже имя „Луць“ обнюха єго и рече: „Во истинну ту бѣ плюцеръ“. И поставиша ревизiя сосуды на трапезѣ, повелѣ „Луцеви“ дальше изслѣдовати. И войде „Луць“ въ сапогахъ въ шафу, и не обрѣте ничесоже, паче въ папери завинену паприку. Взявши изъ шафы паприку возрадовася зѣло глаголючи къ „Заяцю“: „Се єсть фарба, неюже Серафимы свои лица мазаху, дабы никимже познаными не были“. „Заяць“ пріяша глаголиму фарбу въ свои руки, приложи ю къ носу, хотя нюхомъ роспознати, аще ли во истинну фарба бысть? Но чудо! дерзаясь за носъ, трепещетъ, бѣгаетъ по комнатѣ, не можаху воспытатись откуду сiе бысть. Но хоръ питомцѣвъ глаголетъ одногласно: „Се не фарба, се паприка“ — Ревизiя оставиша паприку, а позабиравши сосуды, отидоша съ миромъ. — Лаврентiй лѣтописець.

——

Дня 6 мая засудивъ митрополитъ Литвиновичь 23 питомцѣвъ на кару, т. є. трехъ на реколекцію у св. Юра, а прочихъ 20 на дворазову абстиненцію ôдъ обѣду и проходу. Изъ засужденыхъ на кару питомцѣвъ, були 2 герменевты а 21 пасторалистôвъ.

——

Дня 11 червня т. р. консекрувавъ митрополитъ Литвиновичь о. д ра Іосифа Сембратовича, професора науки библiйнои на богословскôмъ факультетѣ у Львовѣ, на архiепископа Назiяньского in part. infidel. въ архикатедральнôй церкви св. Юра зъ великимъ торжествомъ.

——

Дня 27 червня т. р. выпровадився д-ръ Делькевичь, префектъ и професоръ исторiи церковнои, зъ духовнои семинарiи, а на єго мѣсце прийшовъ д ръ Гавріилъ Крижановскій на префекта до семинарiи.

——

Дня 12 жовтня т. р. була регуляція въ нашôй духовнôй семинарiи.

——

Дня 13 жовтня т. р. въ день Покрова Пр. Д. Марiи, ôдспѣвали спѣваки питомцѣ въ архикатедральнôй церкви у св. Юра першій разъ службу Божу, уложену Михайломъ Вербицкимъ.

——

Дня 28 жовтня т. р. приѣхавъ митрополитъ Литвиновичь до духовнои семинарiи и бувъ присутный на науцѣ духовнôй, яку голосивъ нашь pater spiritualis въ часахъ семинарскои реколекцiи.

(*Дальше буде.*)

борбу противъ протестантизму ôдъ закладаня шкôлъ. Ревнî юнкры кажуть, що треба завчасу не допускати, щобы шляхта нѣмецка перейималася раціонализмомъ, котрый есть шкôдлившій якъ всяка революція, а котрый ширять массоны. Шляхотска молодѣжь нѣмецка выховувана Іоаннитами буде поступати на университетъ або до войска. Плянъ сей, якъ кажуть, має стояти въ звязи зъ промовою цѣсаря на торжествѣ Іоаннитôвъ зъ Зоненберґу.

Зъ кôлькохъ сторôнъ надходять вѣсти, що Криспи має зновъ зробити визиту кн. Бисмаркови въ Фридрихсруге. Берлиньска праса не вѣрить симъ вѣстямъ и каже, що они суть вже хочь-бы длятого неимовѣрнî, що Криспи має звычай рѣшатися доперва въ послѣднôй хвили.

На послѣднôмъ засѣданю зборôвъ нѣмецкихъ католикôвъ въ Фрибурзѣ, минувшого четверга, мавъ Виндгорстъ довшу бесѣду, въ котрôй пôднѣсъ справу свѣтскои власти папы и запротестувавъ противъ италійского кодексу карного. Зборы приняли дотычну резолюцію одноголосно. Иншî резолюціи, ухваленî сими зборами, дотыкають монастирѣвъ, шкôлъ вѣроисповѣдныхъ и торговлѣ невôльниками.

Цѣсарь Вильгельмъ ѣздивъ онодгы на маневры до Познаня и мавъ вчера въ полудне вернути назадъ.

——

По выѣздѣ Булянжера до Швеціи — таку бодай подавъ ôнъ цѣль своеи подорожи — утворився цѣлый рядъ вѣстей о нѣмъ мовь о тôмъ вужи морскôмъ на милю довгôмъ, о котрôмъ всѣ говорять а нѣхто его не бачивъ. Говорено насампередъ, що ôнъ поѣхавъ до Бельгіи, щобы тамъ порозумѣтися зъ бонапартистами; ôдтакъ розбîйшлась поголоска и говорено о тôмъ яко о рѣчи певнôй, що ôнъ приѣхавъ потайкомъ до Берлина. Зъ противнои стороны доношено зновъ, що нѣмецка полиція слѣдить крокъ въ крокъ за кождымъ рухомъ Булянжера и не спускає его зъ ока. Напослѣдокъ наспѣла вѣсть, що Булянже зъявився ажь въ Петербурзѣ. Очевидна рѣчь, що всѣ тî вѣсти суть хиба выдуманî лишь на сензацію, бо вже то само, н. пр. що зъ Парижа до Петербурга не такъ скоро заѣдеся, вказує на якусь не конче имовѣрну вѣсть. Впрочѣмъ доносять зъ Петербурга до „Corr. de l' Est“, що вѣсть о подорожи Булянжера до Петербурга есть лишь выдумкою россійскихъ шовинистôвъ, бо круги правительственнî суть ему рѣшучо противнî, бо то поставило-бы Россію въ фалшивôмъ свѣтлѣ супротивъ правительства французского а ôдтакъ и супротивъ Нѣмеччины и Австріи.

Зъ Парижа доносять, що змобилизованî кораблѣ военнî вернули вже до Тульону и маневры фльоты вже закôнчилися. Выборы до парляменту французского ôдбудуться имовѣрно въ лютôмъ, бо правительство не хоче пôзнѣйше робити черезъ выборы трудности всесвѣтнôй выставѣ.

——

На вчера припадали именины королевои Наталіи, а звѣстно, що король окремымъ розпорядженьемъ заказавъ обходити торжественно день именинъ и уродинъ королевои. Зъ Бѣлграду доносять отже, що правительство сербске побоювалось на вчера якихь демонстрацій въ краю и поробило всякî можливî кроки, щобы до того не допустити. Правительство мало навѣть ôднестися до короля зъ запытаньемъ чи не можна-бы дозволити на ôдправленье богослуженя за королеву въ церкви св. Наталіи, котрои фондаторкою есть королева. Чи король давъ яку ôдповѣдь на то, чи нѣ, не звѣстно, а такъ само не звѣстно ще, якъ проминувъ вчерашный день въ Сербіи.

НОВИНКИ.

— **Про переполохъ въ руснôмъ театрѣ въ Бережанахъ**, о котрôмъ мы подали були звѣстку за „Dziennik-омъ Polsk-имъ“, одержали мы теперь ôдъ вельми вѣродостойного наочного свѣдка таке поясненье сего факту: Помѣстивши въ Новинкахъ „Дѣла“ зъ 6 с. м. ч. 188 вѣсть о переполоху въ рускôмъ театрѣ въ Бережанахъ, зробили вы криву такъ театрови якъ и публицѣ, бо рѣчь зовсѣмъ такъ не малася, якъ ею представили польскî газеты. Крôмъ факту, що повставъ бувъ дѣйстно малый переполохъ, все проче ôдъ початку до кôнця не було вѣрно и правдиво представлено, бо ôдъ спадаючои лямпы нафтовои помôстъ не займився, дыму жадного не було и той не мôгъ занестися до публики. Переполохъ не бувъ великій и кромѣ 2 до 5 женщинъ о слабшихъ нервахъ, котрî почали до дверей тиснутися, публика майже зъ мѣсця не рушилася. Жадна женщина не зômлѣла, анѣ одного крѣсла не вывернено а тымъ менше ушкоджено а такожь нѣхто жаднои шкоды не потерпѣвъ. Полиція мѣска не могла спасатися бѣгствомъ, бо ею въ театрѣ не було, тôлько двохъ стражакôвъ сторожи огневои. При тôмъ треба додати, що саля театральна есть въ той спосôбъ поставлена, що о якôйсь небезпечности и мовы бути не може; суть бо зъ салѣ 3 широкî выходы, четвертый на сцену а крôмъ того въ разѣ потребы може дитина тонку доску усунути и выхôдъ собѣ утворити. — *Наочный свѣдокъ.*

— **Въ члены бурсы им. Св. о. Николая въ Перемышли** вступили до сеи поры слѣдуючî П. Т. панове: Д-ръ Антоневичь, о. Воляньскій, Гелчиньскій, д-ръ Глембоцкій, о. д-ръ Гробельскій, Добряньскій, о. Желехôвскій, д-ръ Кебузиньскій, Кіяньскій, о. Кобринъ, о. Копко, д-ръ Кормошь, Кочиркевичь, о. Куцерыбъ, о. І. Кульчицкій, Впр. о. Лѣтыньскій, Лѣсенецкій, Лѣщиньскій, Левиньскій, о. д-ръ Людкевичь, Д. Людкевичь, Лукасевичь, д-ръ Лужецкій, Малярκевичь, Впр. о. Матковскій, И. Матковскій, Минковичь, Негребецкій, Несторовичь, Петровскій, Впр. о. Подолиньскій, о. Поляньскій, Розлуцкій, Ружицкій, Сѣчиньскій, о. І. Сѣнкевичь, о. А. Сѣнкевичь, Солтикевичь, о. Стрыйскій, П. Стукачь, Туна, Тыховичь, Царевичь, Цеглиньскій, Хомницкій, д-ръ Черлюнчакевичь, Впр. о. Чеховичь, Шеховичь.

— **Огнѣ.** О пожарѣ въ Гвоздци доносять теперь близшî вѣсти. Огонь займився ôдъ удару грому о год. 8 вечеромъ. Въ одноô хвили станувъ дахъ монастиря Бернардинôвъ и костела въ поломѣни и можна було ратувати лише то, що можна було захопити зъ внутра. Въ костелѣ згорѣли престолы, органы и проповѣдниця а зъ монастиря полишились муры. Шкоду обчисляють на 60.000 зр. а убезпечена була на 5.000 зр. Монахи проживають въ помешканяхъ на долинѣ въ монастири, де огонь за-для склепленя не мôгъ дôстатися. — Въ Радеховѣ згорѣло дня 31 н. ст. серпня о пôвночи 20 домôвъ жидôвскихъ въ ринку. Шкода була убезпечена лишь въ одноô пятôй части.

— **Знесенье панщины обходили** вельми торжественно въ Чехахъ, по бôльшôй части въ сторонахъ нѣмецкихъ. Нагоду до того торжества дала присутнôсть въ Австріи д-ра Кудлиха, котрый въ р. 1848 внѣсъ ту справу въ парляментѣ нѣмец кôмъ и ею перевѣвъ мимо опозиціи Чехôвъ, котрî хотѣли ту справу полагодити „автономично“ у власнôмъ краю. Д-ръ Кудлихъ загостивъ зъ Америки, де проживає разомъ зъ Фишгофомъ, придержуючись вѣрно демократичныхъ и посту повыхъ засадъ зъ р. 1848, а не якъ многî его товаришѣ и приятелѣ, що плюнули на свою минувшôсть и зôстали „Geheimrath-ами“ та ексцеленціями.

— **Першу угорско-галицку зелѣзницю** и угорску захôдну обôймає правительство вже зъ днемъ 1 сѣчня 1889 р. Дотеперѣшнî урядники полишаються на своихъ мѣсцяхъ.

— **Самоубійство.** Марія З., 20-лѣтна панна мешкаюча пôдъ ч. 17 при улици Паньскôй у своихъ родичѣвъ и покôнчивша женьску семинарію учительску, стрѣлила до себе вчера рано зъ револьверу. Куля поцѣлила въ праву скронь. Нещаслива жие ще дотеперь, але лѣкарѣ не мають надѣѣ выратовати ею, бо не можна добути кулѣ. Въ запискахъ своихъ полишила она загадку, що ôдбирає собѣ житье тому, бо не має надѣѣ одержати платне мѣсце учительки при школахъ народныхъ.

— **Безсовѣстна злоба.** Мабуть якîсь свого рода спортсмены выбрали собѣ забавку мистификувати газеты въ той спосôбъ, що ôдъ часу до часу доносять о смерти або якôйсь нещасливôй пригодѣ людей не зважаючи на то, яку душевну муку и матеріяльну шкоду приносять родинѣ тыхъ людей, зъ котрыхъ роблять собѣ жарты; есть то злоба, котру годилось-бы примѣрно укарати. Не давно подали мы за „Черв. Русею“ вѣсть о смерти о. Михаила Пирожка зъ Тудорова дек. гусятиньского; теперь довѣдуємось, що о. Пирожекъ не тôлько жие але и здоровъ. Дай ему Боже ще и довго прожити, але мистификатора варто-бы вышукати и потягнути до одвѣчальности.

— **Замахъ на поѣздъ зелѣзничîй.** Недалеко коло станціи Калинôвщина на шляху зелѣзниць державныхъ въ повѣтѣ чорткôвскôмъ положивъ хтось на шины дня 28 н. ст. серпня величезный камѣнь, ваги около 10 клгр. На щастье побачили сей камѣнь и змогли его ще въ часъ усунути зъ шляху передъ приходомъ поѣзду. За справцею замаху слѣдять енергично.

— **Екзекуція въ бôжници.** До „Neue fr. Presse“ доносять зъ Дрогобича ось про якîй случай, котрый мѣжь тамошными жидами выкликавъ велике обуренье: Въ навечерiе жидôвского нового року (5 н. ст. вересня) явилася комисія екзекуційна въ бôжници одного дрогобицкого товариства добродѣйного и забрала зъ-ôдтамъ сѣмь звоѣвъ торы, всѣ книжки и богослужебнî знаряды. Причину до того фантованя подала якась належитôсть скарбова зъ р 1876, о котру се товариство спорило ôдъ довшого часу. Екзекуцію перепроваджено умысно въ навечерiе нового року и всякî заходы повздержати ею полишились бсзъуспѣшными, хочь зсылалось на §. 1. новелѣ екзекуційнои зъ р. 1887, де говориться, що предметы служачî до службы божои не пôдпадають екзекуціи. Коли товариство не хотѣло и по тôмъ заплатити належитости, зложили поодинокî члены припадающî грошѣ та ще сего самого вечера ôдобрали зафантованî предметы.

— **Злочиньство въ Кукизовѣ.** Высшій судъ апеляційный ôдкинувъ ôдкликъ Стшелецкихъ и затвердивъ въ цѣлôй основѣ ухвалу першои инстанціи що до слѣдства и вязницѣ слѣдчои. — О кс. Тхуржницкимъ ходять по Львовѣ дивнî вѣсти такъ що-до его зôзнань якъ и здоровля. Коло него заходиться д-ръ Ґостиньскій, котрый що дня доѣзджає до Кукизова, бо недужій кс. Тхуржницкій не хотѣвъ переселитися до Львова. Вчера мавъ ôнъ зробити устне завѣщанье що-до свого маетку и села Пяновичѣ въ повѣтѣ самбôрскôмъ.

— **Пропинація въ коломыйскôй радѣ мѣскôй.** Передъ кôлькома днями велася въ коломыйскôй радѣ мѣскôй, якъ доносить черновецка „Gazeta polska“, дебата надъ замѣтами, якî поробивъ выдѣлъ повѣтовый коломыйскôй радѣ мѣскôй въ справѣ вынайму пропинаціи. Выдѣлъ закидавъ, що рада взяла 6000 зр. менше за наємъ пропинаціи и що се може много пошкодити при сегорôчнôй ухвалѣ сойму о выкупнѣ права пропинаціи. Радный, п. Сигурдъ Висньовскій назвавъ сй замѣты безчельностею и казавъ се занотувати въ протоколѣ. Ôдтакъ обговорювалася справа внесеня петиціи до сойму о выкупнѣ пропинаціи. Тодѣ заявивъ п. Висньовскій, що не має довѣрія до теперѣшного сойму, бо „въ нѣмъ засѣдає $^3/_4$ шляхты, котра роздумує лише о своихъ поясахъ а не о добрѣ краю та обдирає сей край вже ôдъ тысячѣвъ лѣтъ“. Слова тî, выголошенî публично, зробили велике враженье. Говорять, що такъ выдѣлъ повѣтовый якъ и деякî раднî загадали зажадати сатисфакціи за сю обиду сойму и шляхты польскои. Опôсля почавъ радный, д-ръ Шустеръ, жалуватись, що умысно деякî раднî зволѣкають лицитацію найму пропинаціи, щобы вкôнци полишити пропинацію пôдъ власнымъ зарядомъ и при тôмъ особисто дещо захопити. На те радный п. Блоньскій закинувъ ему, що ôнъ заступаючи мѣсто при будовѣ зелѣзницѣ коломыйскои, робивъ интересы не для мѣста а для себе. (Справа та малася такъ, що адвокатъ д-ръ Мараморошь заступавъ правно зелѣзницю, а его депендентъ д-ръ Шустеръ заступавъ мѣсто!)

— **Въ справѣ будовы церкви въ Чернятинѣ** въ городецкôмъ пов. просить насъ повномочникъ кн. Пониньского, п. Каетанъ Криштофовичь занотувати, що обшаръ двôрскій кн. Каликста Пониньского въ Чернятинѣ не бувъ противный будовѣ церкви въ Чернятинѣ, ставивъ лишь условіе, щобы церковь була мурована и хот въ на то зложити въ готôвцѣ одну шесту часть конкуренційну. Дальше повѣдомляє насъ повномочникъ кн. Пониньского, що кн. Каликстъ Пониньскій давъ презенту о. Волод. Карачевскому на пôдставѣ патронату.

— **Выстава фотографична.** Кружокъ фотографôвъ-аматорôвъ загадавъ устроити выставу фотографичну у Вѣдни при нагодѣ цѣсарского ювилею пôдъ протекторатомъ архикнягинѣ Марія Терезы. На выставу мають надôслати власнî фотографичнî знимки архикнягиня Марія Тереса и архикнязь Отто.

— **Живцемъ закопавъ свою жѣнку** селянинъ Александреску зъ Станка-Люзени коло Яссъ, щобы мôгъ оженитися зъ дѣвчиною Маріею Ифринъ. Ему було за довго выжидати смерти своеи жѣнки и тому вывѣвъ ею въ ночи на поле и трутивъ до ямы, котру вже передъ тымъ бувъ выкопавъ. Опôсля засыпавъ ôнъ живцемъ свою жену землею. Ледви надъ самымъ ранкомъ змогла нещасна жѣнка выдобутись зъ пôдъ землѣ и пôшла заразъ до Яссъ до суду карного зъ жалобою на свого „милого“ мужа.

— **Житье и дѣяльнôсть Ґровера Клевеляндa.** Пôдъ такимъ заголовкомъ появилась въ Филядельфіи книжка, присвячена теперѣшному президентови Америки при нагодѣ надходячихъ выборôвъ на се найвысше достоиньство. Клевеляндъ родився въ р. 1837 въ Клядвель коло Нового Йорку; отець его бувъ пресвитеріяньскимъ пасторомъ. Родичѣ его були дуже бѣднî, такъ що вже въ 14 роцѣ житя мусѣвъ Клевеляндъ самъ заробляти на житье. Вступивъ за субъєкта до торговлѣ а опôсля ставъ учителемъ въ заведеню глухонѣмыхъ въ въ Новôмъ Йорку. Коли въ 3 роки опôсля померъ его отець, позичивъ Клевеляндъ 50 долярôвъ и выбрався до державы Огіо, щобы одержати яке мѣсца у адвоката, бо вже зъ-малку мавъ велике замилованье до студій правничихъ. И справдѣ удалось ему дôстатись до славного адвоката „Rogers-Brown“ въ Буфальо, де своими здôбностями и честнотою зъеднавъ собѣ загальне поважанье и славу. Вскорѣ выбрали его бурмистромъ въ Буфальо а опôсля губернаторомъ державы Нового Йорку. Передъ кôлькома роками выбрали его президентомъ зъединеныхъ Державъ въ Америцѣ и можна надѣятись, що и при теперѣшныхъ выборахъ побѣдить ôнъ противного кандидата.

— **Университеты хлопскî въ Даніи.** Ôдъ р. 1844 истнують въ Даніи т. зв. университеты хлопскî або высшî школы народнî, въ котрыхъ селяне доповняють своє образованье. Школы тî завѣвъ свого часу епископъ Ґрундвиґъ и призначивъ для старшихъ вѣкомъ, бо пôсля его гадки охота до науки и знаня проявляєсь доперва въ пôзнѣйшôмъ вѣцѣ. Такихъ высшихъ шкôлъ есть въ Даніи 70, а держуються они коштомъ ученикôвъ, котрî ходять до нихъ на науку. Мѣсячна оплата выносить 30 коронъ (до 20 зр.). По найбôльшôй части ôдбуваєсь наука лише въ зимовôмъ пôвроцѣ а въ програму науки входять исторія, географія, литература, археологія, высша аритметика, геометрія, науки природнî, економія политична, законознавство, бухгальтерія, языкъ англійскій и п. На науку приходять мужчины и женщины, а дѣвчата уважають за найлѣпше своє придане, коли можуть скôнчити курсъ въ тыхъ школахъ.

— **Микрофонъ.** Въ французскихъ кругахъ войсковыхъ богато говорять теперь о микрофонѣ, котрого уживали при вправахъ 17 корпусу французкои арміи. Прирядъ сей закопуєсь на дорозѣ, на кôлька стôпъ глубоко, и теперь можна вже знати на значне ôддаленье, що дѣєсь на тôй дорозѣ. Можна почути кроки воякôвъ а що найважнѣйше дôзнатись о складѣ и скôлькости идучои арміи. При вправахъ давъ зняти микрофонъ, що надходить 6000 войска, опôсля показалось, що зайшла ошибка лишь о 300 воякôвъ.

— **Нафтова повѣнь.** Въ Америцѣ заложили предприемцѣ коналень нафты руры въ довготѣ 12.000 кильометрôвъ, щобы можна спроваджувати нафту просто зъ копалень Пансильваніи на кораблѣ. Дотеперь велося все дуже добре и предприємство зыскало дуже богато на тôмъ. Сими днями пукла одна така рура недалеко Нового Йорку и заки добачили се та дали знати, щобы задержати высыланье нафты, залила нафта цѣлу околицю. Теперь черезъ якîйсь часъ не буде можна управляти рôлѣ, а ще и богато нафты поплыло до рѣкъ та потроило всѣ рыбы. *Предприємство нафтове* буде мусѣчо заплатити значне ôдшкодованье.

— **Спаситель дѣтей.** Въ Новôмъ Йорку зъеднавъ собѣ въ послѣдныхъ часахъ велику славу одинъ муринъ черезъ те, що за два мѣсяцѣ выратовавъ ôнъ до 50 дѣтей, котрî або топилися або заблукалися въ далекихъ улицяхъ мѣста. Въ нагороду за те вдячнî родичѣ давали ему грошѣ и называли его „Спасителемъ дѣтей“. Цѣла та справа выдалась одному агентови полиційному пôдозрѣлою и ôнъ выслѣдивъ, що муринъ кравъ дѣти зъ домôвъ и переховавши ихъ якîйсь часъ у себе ôддававъ родичамъ. Спаситель дôстався до вязницѣ а при нѣмъ найдено кôлька тысячѣвъ долярôвъ, котрî дôставъ ôдъ родичѣвъ выратованыхъ дѣтей.

Вѣсти зъ Арх. Львôвскои.

Каноничну институцію одержали оо.: Іосифъ Волошинскій зъ Тисова на прих. Повѣтно дек. городецкого и Іос. Грабовенскій зъ Стôльска на Тисôвъ дек. болехôвского.

Завѣдательство прихода Стôльско декан. рогатиньского одержавъ о. Андрей Обрѣзкôвъ зъ Повѣтна.

Митроп. Консисторія вставилася до намѣстництва о призволенье выасигновати на дальше платню зъ фонда религійного, для сотрудникôвъ при парохахъ о. Стеф. Гаврисевичу, приходнику въ Бѣлôмъ камени и въ Гниличкахъ при приходнику о І. Гарасимовичу.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **На бурсу мужеску им. Св. о. Николая въ Перемышли** зволили зложити до сеи поры слѣдуючî П. Т. Добродѣѣ: Товариство „Просвѣта“ 30 учебникôвъ школьныхъ до І. клясы гимн.; на весѣлю питомця п. Солтикевича въ домѣ п. Минковича зложено 22 зр; на весѣлю питомця п. Гинилевича у о. Гомзы зложено 13 зр. 30 кр.; приватно зложено 7 зр.; на похоронномъ пирѣ бл. п. крил. Шашкевича зложило Всч. духовенство на горячу промову и стараньемъ Впр. крил. Іоана Войтовича изъ Судовои Вишнѣ 25 зр. 30 кр.; Вп. Л. Шеховичь 2 зр.; Вс. о. Бѣрецкій зъ Журавицѣ фѣру соломы; Вп. д-ръ Кебузиньскій 2 зр. Всѣмъ тымъ П. Т. щедрымъ дателямъ, а особливо же Свѣтлому Выдѣлови товариства „Просвѣта“ складає пôдписаный Выдѣлъ щиросердечну подяку. — Ôдъ Выдѣлу товариства „Бурсы им. Св. о. Николая въ Перемышли“: *Несторовичь*, предсѣдатель; д-ръ *Т. Кормошь*, секретарь.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 8. вересня. Министеръ торговлѣ заявивъ, що въ справѣ заведеня иродажи оковиты на вагу, мусить зачекати на результаты такои торговлѣ въ Нѣмеччинѣ.

Прага 8. вересня. Выдѣлъ краєвый постановивъ ôдновити внесенье Квичалы и внесенье Кляма о обовязку науки другого языка краєвого.

Букарештъ 8. вересня. Королева Наталія купує дôмъ въ Букарештѣ. — Ходить тутъ поголоска, що Румунія готова признати кн. Фердинанда княземъ болгарскимъ.

Берлинъ 8. вересня. Пôсля найновѣйшихъ вѣстей має цѣсарь Вильгельмъ приѣхати до Вѣдня 5 жовтня.

Софія 8. вересня. Префектъ софійскои полиціи ôдкликавъ назадъ свою димисію.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Пов. Чытальня въ Нсбыловѣ. До кôнця року ще 6 зр. — **Вп. В. Вол. въ Станиславовѣ.** Доперва за червень и липень. — **Вп. Д. К. въ Городници.** До кôнця року ще 5 зр. — **Всч. А Ч. въ Будзановѣ.** До кôнця року ще 2 зр.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 205—?

препараты зъ гумы и выробы казчуковî для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 62—?

WAARENHAUS

FILIP TICHO, BRÜNN

Krautmarkt Nr. 21 und Rathhausgasse Nr. 17

Берненьскî матеріи на зимовî убраня

въ знаменитôй якости 135 см. шир. зъ чистои вовны.

Цѣле зимове мужеске убранье **5 зр.**

ДОМАШНИЙ

ПОЛОТНА

повныхъ 30 лôктѣвъ.

1 штука $^4/_4$ **4.50 зр.**
1 штука $^5/_4$ **5·50 зр.**

РУМБУРГСКИЙ

апретованî полотна

$^5/_4$ широкî, особливо добрî на бѣлье мужеске.

1 штука зъ 30 лôктѣвъ зр. 6 50.

РУМБУРГСКИЙ ОКСФОРДЪ

(тревала барва)

въ найновѣйшихъ взôрцяхъ

1 штука 30 л. зр. 4·50.
1 штука 30 гôктѣвъ I. а. як. зр. 6·50.

ШТЕРНБЕРГСКИЙ KANEVAS

1 локоть широк.

въ розличныхъ краскахъ, пасменистый, мережчатый, зъ трѣвалою закраскою

1 штука 30 л. 5 зр.
1 штука 30 лôктѣвъ I. а. як. 6 зр.

ШИФОНЪ

дуже добра якôсть, знаменито надаєся для панôвъ, пань, дѣтей на бѣлье. 90 см. шир. 1 штука 30 л. **I. сорта 4·50 II. с. зр. 5·50 зр., III. сор. 6·50 и 7·50 зр.**

Матеріи на жѣночî сукнѣ

найновѣйшои и найкрасшои моды чи на осѣнь чи на зиму 100 см. шир.

Одна сукня 10 метр. зр. 4 50.

Гуня-Ноппе

зъ чистои вовны

найновѣйше на осѣнний и зимовî убраня

1 убранье 10 м. 3 зр.

Жѣночî сорочки

повнои величины зъ доброго шифону и сильного полотна зъ широкими коронками.

6 штукъ 3.75

ОСТАНКИ

КИЛИМКОВЪ

10—12 м. довгî въ рôзныхъ краскахъ

лише I. а. як. 3.50 зр.

Зимовî хустки

$^3/_4$ довгî, чиста вовна **2 зр.**

Double-Velour-Хустки

$^{10}/_4$ довг. чиста вовна **3·25 зр.**

Модный Барханъ

въ найкрасшихъ взôрцяхъ дуже добрый до прания. 60 см. шир. **10 м 3·50 зр**

Валерія-фланеля

найновѣйшои моды на убраня 10 м. **3.80 зр.**

Пробки и цѣнники на зазывъ даромъ и оплачей

2554 **Высылка за послѣплатою.** 4—10

Властивою въ тôмъ краю розширеною хоробою єсть

НЕСТРАВНÔСТЬ.

Нова кухня и новый способъ житя суть причинами тои недуги, на котру зъ нечевя западаємо. Деякй люде терплять болѣ въ грудехъ и бокахъ, деколи тажож болѣ въ спинѣ; чуються ослабленими и сонными, мають злый посмакъ въ устахъ, особливо зъ рана; якійсь рôдъ липкого сливу громадиться на зубахъ; апетитъ ихъ єсть лихій, въ жолудку лежить у нихъ мовь якійсь тяжкій тягаръ, а часами чують въ жолудковôй ямѣ якійсь неозначеный рôдъ ослабленя, котрый не даєся усунути поживаньемъ стравы. Очи западають, руки и ноги зимнѣють и стаються липкими; по якôмсь часѣ являєся кашель, въ початку сухій але по кôлькохъ мѣсяцяхъ въ супроводѣ зеленавыхъ харкотинъ; дôткненый тою недугою чуєся завсѣгды втомленымъ. сонъ здаєсь єму не приносити нѣякого выпочинку; потôмъ стаєся нервовымъ, дразливымъ и невдоволенымъ, догадуєся завсѣгды чогось злого: коли нагально пôднесеся, запоморочує єго и здаєся єму, що цѣла голова довкола ходить; єго внутренности затыкаютьоя, єго шкôра стаєся часомъ сухою и горячою; кровь густѣє и лѣниво кружить, бѣлко въ оцѣ прибирає жовтаву барву; мочь вдходить менше и темнои барвы и лишає по довшôмъ стояню осадъ на сподѣ; опôсля вдбиваєсь єму часто страва, при чѣмъ запримѣчає деколи солодкій, деколи квасный смакъ и часто въ супроводѣ битя серця; єго зрокъ зменшаєся, мурашки стають му передъ очима и дôзнає чутя тяжкого утомленя и великои безсильности. Всѣ тіи ознаки выступають на перемѣну и припускаєся, що майже третина людности того краю терпить одну або другу форму тои недуги. Черезъ „Shäker-Extrakt“ бере кисненье стравъ такій оборотъ, що пожива дôстаєся хорому тѣлу и давне здоровлье вертає. Сила того лѣку єсть справдѣ чудова. Мілiоны и мілiоны фляшокъ уже спродано а число свѣдоцтвъ, котрй цѣлющои силы того лѣку доказують, єсть надзвычайне. Сотки хоробъ, котрй мають найрозличнѣйшй имена, суть наслѣдками нестравности; но коли се послѣдне лихо усунеся, то счезають такожь другй. бо тіи суть лише ознаками правдивои хоробы. Лѣкомъ тымъ єсть „Shäker-Extrakt“. Свѣдоцтва тысячей, котрй говорять похвально о цѣлющихъ прикметахъ того-жь, доказують се понадъ всякй сумнѣвы. Сего знаменитого лѣку можна у всѣхъ аптикахъ дôстати. 2134 (17—24)

Особамъ, котрй терплять на затканье, потреба „Сайгеля пигулокъ прочищуючихъ“ въ полученю зъ Shäker-Extrakt-омъ. **Сайгеля пигулки прочищаючй** лѣчать затканье. проганяють пропасницю и простудженя, освобождають вдъ болю головы и не допускають жовтачки. Хто ихъ разъ с робовавъ, той певно ихъ буде дальше уживати. Они дѣлають повôльно и не справляють болѣвъ. — Цѣна: 1 фляшка Shäker-Extrakt-у зр. 1·25, 1 коробка „Сайгеля пигулокъ прочищаючихъ“ 50 кр.

Перестерѣгаєся передъ наслѣдованями безъ вартости та ще шкôдными.

Штернгофъ коло ческ. Трибавы, 7 жовтня 1885.

Вповажаный Пане! Присланый менѣ „Shäker-Extrakt“ и вже выживъ и пересвѣдчився о єго доброть — справдѣ нема ту нѣякого обманьства — бо єго дѣланье було знамените на мою задавнену недугу первову. Пришлѣть менѣ ще одну фляшку оборотною почтою за послѣплатою. Остаю зъ поважаньемъ:

Алойсій Рапляно господарь.

Властитель „Shäker-Extrakt-у“ **A. I. WHITE,**
Limited, London 35 Farringdon Road E. C.

Haupt-Depot und Central-Versandt
von „Shäker-Extract“ und „Seigels-Pillen“
JOHANN Nep. HARNA, Apotheke „Zum goldenen Löwen“
in Kremsier (Mähren).

Дальше можна дôстати въ аптикахъ **Галичины и Буковины** въ слѣдуючихъ мѣстахъ:

Львôвъ, І. Блюменфельдъ, Карчевскій, Г. Крижановскій, Жиг. Рукеръ Байзеръ и І. Вевюрскій; **Чернôвцѣ**, д-ръ Іос. Барберъ, І. Голихôвскій В. Бельдовичъ; **Бяла, Бояны, Бржеско, Броды**, М. Кулакъ; **Дрогобичъ**, Айхмилеръ, Рачка; **Дукля, Гурагомора, Ярославъ, Вислоцкій**; **Озѣрна, Камѣнка, Коломыя**, Е. Штенцель, І. Сидоровичъ; **Копычинцѣ**, М. Редеръ; **Краковъ**, І. Травчиньскій, Сѣдлецкій, В. Редикъ, Е. Штокмаръ; **Лисько, Новый Санчъ, Перемышль, Нагликъ**; **Подгурже, Пôдволочиска, Пôдкамѣнь** коло Бродôвъ, **Ряшѣвъ, Роздôлъ, Рава руска, Живецъ, Самбôръ, Скавина, Станиславôвъ**, Альбинъ Амировичъ, А. Байль, Г. Мацура; **Стрижôвъ, Стрый, Сучава, Тернопôль** Ф. Ямругевичъ, Л. Фляйшманъ, Г. Кагане; **Тарнôвъ, Ходацкій**, Е. Ранкъ; **Товмачъ, Варяжъ, Вишня, Войничъ и въ многихъ аптикахъ по иншихъ мѣстахъ державы.**

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ, ул. Коперника Ч. 3., въ Краковѣ, Суконницѣ Ч. 20, въ Чернôвцяхъ Ринокъ Ч. 2.

поручає свого выробу

до выгубленя насѣкомыхъ домашныхъ, вдзначений 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

именно:

ФЕНИЛИНЪ — до вынищеня молѣвъ зъ зародишами въ сукняхъ, футрахъ и меблiхъ, фляконъ **60** кр.

Грильонъ — выгубляє швабы, караконы, стоноги, сверкуны, щипавки, каралюки, прусаки и т. п. — фляконъ **30** кр.

Зела антимолевй — до перехованя футеръ, пуделко **30** кр.

МИКОТОНЪ — непохибне средство до выгубленя блощиць — фляконъ **50** кр.

ПАПѢРЪ АНТИМОЛЕВЫЙ — хоронить вдъ молѣвъ футра, сукнѣ, портiэры, заслоны и меблѣ, штука **3** кр.

ПОРОШОКЪ ПЕРСКIЙ (дальматиньскій) до выгубленя блохъ и т. п. насѣкомыхъ, пачка **5, 10** кр. фляконъ **20** и **30** кр.

ПАПѢРЪ НА МУХИ — штука **3** кр.

2529 17—?

АЛИХЕНІЯ

непохибне средство до вынищеня домашного гриба, кило **40** кр. при сто кило начинье даромъ.

НЕМА НѢЯКОГО БОЛЮ ЗУБОВЪ

при уживаню славнои въ свѣтѣ правдивои ц. к. надворного дентиста

Д-ра ПОППА Анатериновои воды до устъ

котра має першеньство передъ кождою иншою водою до зубôвъ яко презерватива проти всѣхъ хоробъ зубôвъ, устъ и шыѣ, и при рôвночаснôмъ уживаню зъ 2177 19—26

Д-ра Поппа порошкомъ або пастою до зубôвъ
удержує завсѣгды здоровй и красній зубы.

Д-ра Поппа Пльомба до зубôвъ
Найлѣпше средство до затыканя самому собѣ дѣравыхъ зубôвъ

Д-ра Поппа Мыло зелове проти всякихъ высыпокъ шкôрныхъ и такожь знамените до купелѣ.

Цѣна: Анатеринова вода до устъ 50 кр., зр. 1. — и зр. 1·40; Анатеринова паста до зубôвъ въ пушкахъ зр. 1·22; Аромат. паста до зубôвъ по 35 кр; Порошокъ до зубôвъ въ коробкахъ 63 кр.; Пльомба до зубôвъ въ скриночцѣ зр. 1 — Мыло зелове 30 кр

Передъ закупномъ пôдроблюваной анатериновои воды до устъ, котра пôсля анализы мѣститьно бôльтôй части здоровлю шкодливй примѣшки, остерiгаєся выразно

Головный складъ: Wien, I. Bognergasse 2.

Дôстати можна у всѣхъ аптикахъ, дрогеріяхъ и парфумеріяхъ

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручає добру и выдатну каву спроваджену безпосередно вдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштує у Львовѣ:

1 кило 1·70 и 1·80 зр.

на провинціи:

4¾ кило 8·70 и 9·15 зр. франко.

Вдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй огородошують иншій пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто вдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю єи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трiестѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродає гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвниковъ въ Европѣ, вдъ тыхъ купує комісіонеръ, а вдъ него аж купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 173—?

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ

зъ якимъ вдносяться майже вдъ 20 лѣтъ до нашого „Якорного проганяча недугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаємо своєю повинностею такожь тыхъ запросити до спробованя, котрй сего улюбленого средства домового ще не знають. Оно не єсть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ, умѣтно** зложеным препаратомъ, котре справедливо заслугу, щобы єго всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що многй хорй, котрй выпробовали другй дуже захвалювий средства, **знов таки до успѣшного Pain-Expeller-а** беруться. Черезъ порôвнанье власне пересвѣдчилися, що не лише **ревматичнй болѣ**, якъ **ломанье въ членахъ и пр.** а такожь **болѣ зубôвъ, головы, хребта, кольки и проч.** найпевнѣйше уступають черезъ натиранье „експелеромъ“. За **дешеву** цѣну **40 кр.**, 70 кр, взгл. зр. 1·20 може навѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленнй успѣхи доказують, надармо не выкидаються. Стерегтись треба передъ шкôдливыми пôдробленями и приймати лише „Pain-Expeller“ зъ знакомъ **якора** яко правдивый. На складѣ въ премногихъ аптикахъ, головный складъ: Apotheke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Близшй вѣсти подають:

F. Ad. Richter et Cº. Вѣдень.
2161 47—51

Тысячѣ подякъ зô всѣхъ частей свѣта.

ЕПИЛЕПСІЯ-(ПАДАВИЦЯ)

Недугу, котру уважали дотеперь за невылѣчиму

Епилепсію-(Падавицю)

якъ також всѣ иншй **недуги нервовй** лѣчу пôсля найновѣйшихъ досвѣдôвъ цѣлковито пôдъ гарантією въ якъ найкоротшôмъ часѣ. — Треба конче подати вѣкъ житя и часъ тревaня недуги. — Лѣкъ разомъ зъ способомъ заживаня и т. п. розсылає за надôсланьемъ грошей або послѣплатою

за 12 зр. для недужихъ на падавицю
„ 4 „ „ „ „ нервы

Chst. J. Seemann
BERLIN
2578 1—52 39 a. SchöhauserAlleé 59 a.

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зô стороны красавицъ для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхапляють зъ нечуваною скоростею. Сѣме сей, справедливо названый „Тайною красы“, вддаля въ тягу одной ночи всяку неделикатность, стверджене, червонôсть шкôры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи єму красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нôчь, чудово заховує цвѣтъ вдъ всякого ствердненя шкôры, якъ рôвно-жь и вдъ передчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 35—?

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

подає до вѣдомости, що выдало и має на складѣ слѣдуючй

Формулярѣ для касъ пожичковыхъ
на ладъ
„Закомарскои Правды“:

1)	Книга касова, одна либра . . .	40 кр.
2)	Книга маєтку зелѣзного, одна либра .	40 кр.
3)	Книга маєтку пôдручного, одна либра .	40 кр.
4)	Скриптъ, 100 примѣрникôвъ . . .	55 кр.
5)	Протоколъ, одна либра	40 кр.
6)	Книга довжникôвъ, одна либра . .	45 кр.

Выдания товариства „Просвѣты“

Географія Руси

часть перша

Русь галицка, буковиньска и угорска

зъ картою тыхъ земель.

Цѣна 45 кр. (зъ пересылкою почтою 50 кр.)

Карта Галичины, Буковины и угорскои Руси сама про себе 10 кр. (зъ перес. почт. 12 кр.)

Народно-рускій Молитовникъ

для дѣтей, одобреный Впр. Митроп. Сильвестромъ (сторôнъ 143). Цѣна дуже низька, бо лише **20 кр.** (въ красшихъ оправахъ **25 кр.** и **35 кр.**). При купнѣ за 10 зр. опускаєся 20% рабату. Той молитвословець надаєся на дарунки (мѣжь иншимъ на памятку епископскихъ визитацій канонычныхъ). При замовленю бôльшого числа примѣрникôвъ можна жадати (за малу оплату) вдповѣдныхъ золотыхъ написей на оправѣ.

„Рускій Правотарь домовый“

або приступне поясненье, въ якій способъ кождый при грамотахъ правныхъ всякого рода самъ заступатись и потрѣбнй письма, якъ подання, просьбы и т. п. **безъ помочи адвоката** съ повною силою правною споряджати може.

Уложили Василь Лукичъ и Юлiянъ Семигинôвскій.

Томъ І: **Законъ цивильный** вразъ зъ дотычными доповненями. поясненями — и бôльше якъ 200 рôзнородными взôрцями та прикладами. Сторôнъ 432 + XVI въ 8º або 28 аркушѣвъ друку.

Цѣна 1 примѣрника въ книларняхъ выносить 4 зр. а. в.

Хто купує у н. В. Левицкого въ Станиславовѣ, платить за 1 прим. тôлько 3 зр. 30 кр. — Для предплатникôвъ „Дѣла“ и „Батькôвщины“ цѣна знижена на 2 зр. 50 кр а. в., а съ пересылкою почтовою 2 зр. 75 кр.

Проспекты обширнй высилає на жаданье п. В. Левицкій въ Станиславовѣ. Въ выняткових злучаяхъ дається 1 примѣрникъ (не по зниженôй цѣнѣ) на сплату въ двохъ ратахъ.

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручає Впов. П. Т. Публицѣ свôй выключный складъ

Россійскои гербаты.

Одержує правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручає єи пôсля пôбчь стоячого цѣнника.

Замовленя залагоджуєся найретельнѣйше и скоро, такожь за послѣплатою, опакованье франко.

Особливо звертаєся увагу на 3знаменитй роды К. & С. Попова.

			зр	кр
Кайсовъ, знам. чорна	½ кило	.	1	60
„ „ мелянжь	„ „	.	1	80
Сушонгъ, знаменита	„ „	.	2	—
„ найлѣпша	„ „	.	3	—
Мелянжь каравана	„ „	.	4	—
Фу-чу-фу (Ч. І.	„ „	.	3	20
„ (Ч. ІІ.	„ „	.	4	60
„ (Ч. ІІІ.	„ „	.	6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ	1 р. 60 р.		2	40
„ („	2 „ — „		3	—
„ („	2 „ 50 „		3	75
Высѣвки (знаменита	½ кило	. .	1	60
„ (Г. prima	„ „	. .	1	80
„ (non plus ultra	„ „	. .	2	50

Ласкавй порученя почтою, опакованье франко. 2475 15—20

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рôгъ Рынку Клепарского)

поручає власнй выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часôвъ, приносячу хорому неоцѣненй, спасенній користы, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшій признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнôй моѣй практицѣ уживавъ я перерôбки лѣчничй выгаданй и выроблений Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованй. Препараты Вашй вдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не пôдпадали розкладови, приемнй въ уживаню а певнй въ бажаныхъ наслѣдкахъ Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови моє цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатôмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львôвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнôсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надає крови силу, збôльшаючи скôлькôсть тѣлокъ крови, змôцняючи жолудокъ пôдносить апетитъ, лѣчить загальнй ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальесцентôвъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збôльшаючихъ рухи хробачковй кишокъ черезъ то легко розвôльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повторяючихъ-ся здутяхъ, довготреваючôмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упôрчивôй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краевыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пôдносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнôмъ атонiи кишокъ у людей старыхъ, дуже помôчне у дѣтей зле вдживлюваныхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрôвнана помôчь въ сильнôмъ болю головы. Ложочка вдъ кавы зажита успокоює найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршй и найдолегливѣйшй нагнѣтки. По насмароваю нагнѣтокъ сейчасъ перестає болѣти, а въ 24 годинахъ вдпадає безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кôлькоразовôмъ ужитю найбôльшй болѣ ревматичнй, пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапариліянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зôпсутя сокôвъ и зъ вдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зô свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрй вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усувають они тяжку дыхавицю, всякй закатареня легкихъ и грудей, зафльегмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20.

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный буває рôвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковй. Средство знамените и незрôвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка Цѣна 35 кр. 2519 65—0

Замовленя выконуєся вдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тй:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробôвъ, якъ моѣй женѣ, котрй надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надôсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшôвъ д. 3 липня 1887 р. *Леопольдъ Ковалик*
(Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнôсть Вашихъ выробôвъ, досвѣдчивши на собѣ. — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій*
директоръ фабрики цукру.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. пôдяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарôвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокôй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашй выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моєи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшôмъ розвою своихъ выробôвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ,*
Краковъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи вдъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый бôль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншй долегливости, уживъ я кôлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрй зробили менѣ надзвычайну пôльгу, що посвѣдчаю згôдно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ,*
Ряшѣвъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

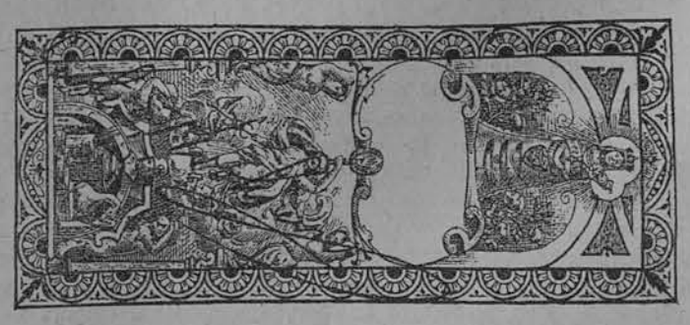

Марка охоронна выробôвъ аптикаря ПЕТРА КРОКЕВИЧА въ Краковѣ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичъ.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 191. Львôвъ, Понедѣлокъ 29 серпня (10 вересня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямація неопечатані вôльній ôдъ порта. — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платній у Львовѣ.

Хорошій гостинець

одержить нашь край зъ рукъ сойму краєвого. Зъ проєкту буджету, предложеного выдѣломъ краєвымъ соймови, выходить, що недобôръ въ 1880 р. буде выносити 3,603.104 зр., а на покрытье єго заплатить misera contribuens plebs по 35½ кр. ôдъ гульдена податку безпосереднього.

Зъ проєкту буджетового, выготовленого на 1889 р., показуєсь именно, що доходôвъ власныхъ буде мавъ край въ слѣдующôмъ роцѣ ледви 435.033 зр., за то выдатки звычайнѣ и надзвычайнѣ выросли до показнои сумы 4,038.137 зр. а. в. Край нашь, дякуючи долитавскому министерству финансôвъ, платить нинѣ 10,200.000 зр. податку безпосереднього. Одинъ крейцаръ, наложеный до сего податку яко додатокъ, робить суму 102.000 зр. Додатокъ, въ высокости 35½ кр., выторить про-то квоту 3,621.000 зр., чимъ покриємо недобôръ въ сумѣ 3,603.104 зр., а 17.896 зр. надвышки ôддасть певно бôльшôсть соймова выдѣлови краєвому до розпорядку.

Минаючій 1888 рôкъ бувъ неменше тяжкій. Въ тôмъ роцѣ мали мы выдатки не тôлько такѣ самѣ, але навѣть высшѣ. Они доходили до сумы 4,476.206 зр., були про-то о 438.069 зр. высшѣ ôдъ прелиминованыхъ на рôкъ слѣдующій. Але на покрытье ихъ було доходôвъ власныхъ на суму 675.318 зр. (о 240.285 зр. бôльше чимъ теперь), а прочій недобôръ въ сумѣ 3,800.888 зр. (значнѣйшій, якъ на слѣдующій рôкъ) покрывъ выдѣлъ краєвый злишкою позички краєвои зъ 1883 р. (214.104 зр.), позичкою зъ 1888 р. (395.000 зр.) и додаткомъ до податкôвъ въ высокости 31 кр. а. в. ôдъ 1 гульдена або сумою 3,193.000 зр.

Въ слѣдующôмъ роцѣ додатокъ той пôдскочить о 4½ кр. а. в.

Не теперь часъ входити докладно въ подрôбный розбôръ поодинокихъ рубрикъ прелиминара буджетового и оцѣняти, чи поодинокѣ сумы въ тыхъ рубрикахъ суть оправданѣ або нѣ. На се стане часу, коли въ соймѣ прийде до розправъ надъ буджетомъ. Нинѣ хочемо лишь сконстатувати фактъ, що якъ зъ однои стороны рубрики выдаткôвъ ростуть, такъ зъ другого боку доходы власнѣ краю малѣють, и що єсть повна надѣя, що сей ôдворотный стосунокъ зъ кождымъ слѣдующимъ рокомъ ще бôльше вызначиться.

Вже зъ порôвнаня буджетôвъ зъ 1888 и 1889 рр. выходить ясно, що покладныхъ грошей зъ давнѣйшихъ лѣтъ въ касѣ краєвôй нема нѣякихъ. Выказанѣ 226.406 зр. въ буджетѣ за 1888 р. розбйшлись до чиста. Дохôдъ зъ мыта на дорогахъ краєвыхъ буде въ слѣдующôмъ роцѣ о 10.000 меншій, т. є. спаде зъ 227.100 зр. на 217.089 зр. Рôвно-жь дохôдъ зъ субвенціонованыхъ заведень прелиминовано въ буджетѣ на 1889 р. о 32.000 зр. низше. И чернихôвска школа принесе доходу о 9.000 зр. менше якъ въ 1888 р.

За то выдатки зростуть въ значнôй прогресіи.

Мы спробуємо порôвнати для примѣру лишь два буджеты, именно ново предложеный на 1889 р. зъ буджетомъ зъ 1880 р., отже-жь за періодъ десятилѣтный. Зъ порôвнаня покажесь, що рубрики выдаткôвъ не тôлько помножились що-до категоріи, але майже кожда зъ нихъ зросла сильно такожь що-до сумы. Читателѣ зможуть собѣ ôдтакъ вытворити образъ такъ званои господарки краєвои и пересвѣдчаться, що мы досыть скоро поступаємо нѣбы то въ культурѣ а такъ само скоро сунемось въ пропасть, зъ котрои завсѣгды прийдесь ратувати або новыми мильоновыми позичками або высшими додатками до податкôвъ. Якъ довго струна податкуюча, натягнена нинѣ досыть высоко, выдержить, о то, здаєсь, бôльшôсть шляхотко-польского сойму мало клопочесь.

Перейдемо поодинокѣ рубрики выдаткôвъ зъ буджету за 1880 р. и порôвняємо ихъ зъ найновѣйшимъ буджетомъ, роблячи тутъ и тамъ лишь короткѣ замѣтки для поясненя справы.

Перша рубрика: кошты репрезентаціи майже не змѣнилась за 10 лѣтъ. Для послôвъ соймовыхъ на друки, справозданя, свѣтло, воскованѣ помосты, для маршалка краєвого и т. д. плативъ край въ 1880 р. 106.200 зр., платить нинѣ 105.926 зр. зъ тою лишь маленькою рôзницею, що ôдъ часôвъ маршалкованя пок. Зыбликевича маршалокъ уживає для себе въ новôй палатѣ соймовôй кôльканацять найкрасшихъ и богато умебльованыхъ комнатъ, що въ рахунокъ не входить. Давнѣйшій маршалки, побираючи 10.000 зр. платы рôчнои, мешкали въ своихъ власныхъ хатахъ.

Кошты заряду зросли за 10 лѣтъ о 16.000 зр. Кажуть, що функціи збôльшились. Може и правда. Але дѣйстна причина зросту лежить въ тôмъ, що тѣ панове-діюрнисты, що деннои діеты побирають по 5 и 3 зр. 60 кр. и 3 зр., тѣшаться ще заєдно добрымъ здоровльемъ. Замѣтимо, що кошты тѣ выносили въ 1880 р. 224.179 зр., въ 1887 р. вже 235.489 зр., въ 1888 р. зросли до 238.789 а на слѣдующій рôкъ вынесуть 240.370 зр. Paulatim summa petuntur.

Трета, четверта, пята и шеста рубрика коштують нинѣ разомъ 767.900 зр; въ 1880 р. коштували они 827.261 зр., т. є. о 59.361 зр. бôльше. Тутъ видко декаденцію. А головною причиною єи буде то, що зъ шпиталѣвъ краєвыхъ проганяють теперь такъ званыхъ „nieuleczalnych“ зъ великою енергією. Чи въ хосенъ людскости, се друга рѣчь. Але за то даємо на „weteran-ôвъ“ зъ 1831 р. 3.500 зр. рôчно.

Сема рубрика обôймає кошты просвѣты. Тутъ страшный поступъ! — хотя не на серіо кажучи. Въ 1880 р. выдавали мы на ту цѣль 453.212 зр., въ 1887 р. зрôсъ сей выдатокъ вперве на 544.244 зр., въ 1888 р. на 648.165 зр., а теперь буде ôнъ выносити ажь (!) 818.650 зр. Своєю дорогою иде зъ тои сумы на школы народнѣ (учителѣвъ етатовыхъ) лишь 658.480 зр., надъ 160.000 зр. иде въ частяхъ: на академію краковôвску (25.000 зр.), на членôвъ рады школьнои (7.200 зр.), на будову школы красныхъ штукъ въ Краковѣ (що року по 7.000 зр.), театры (38.200 зр.), для интернату Змартвыхвстанцѣвъ (4.500 зр.), для приватныхъ осôбъ, будучихъ артистôвъ и т. д., въ значнôй части про-то на досыть або зовсѣмъ непродуктивнѣ цѣли.

Зъ того и выходить, що Галичина наша числить по Дальматіи найбôльше анальфабетôвъ, найбôльше непысьменныхъ вôйтôвъ, присяжныхъ и навѣть писарѣвъ громадскихъ, та що доживаємо такихъ фактôвъ, що читальнѣ оподатковуються а партія станьчикôвъ и подолякôвъ кричить ôдъ часу до часу на гиперпродукцію интелигенціи селяньскои и радо принялась бы на тôмъ поли за всякѣ реакційнѣ средства. Та ще треба знати, що и такои сумы не позволила-бы бôльшôсть соймова на цѣли просвѣтнѣ, якъ бы зъ тымъ не вязалась тенденція польщеня рускихъ школъ и рускои молодежи. Для порôвняня додамо, що въ Чехахъ на цѣли просвѣты иде рôчно надъ 3 мильоны, хочь треба признати, тамъ буджетъ краєвый має въ загалѣ ôдмѣнный видъ ôдъ нашого.

Осьма рубрика: удержанье памятникôвъ старины єсть нова. Въ буджетѣ за 1880 р. єи не було. Впрочѣмъ выдатокъ сей невысокій (12.560 зр.) и оправданый. Але замѣтно, що на розкопки въ Галичи выдѣлъ кр. въ буджетѣ на 1889 р. нѣчого не прелиминує.

Девята рубрика: кватерункове жандармеріи и дванацята: кошты шупасництва коштували въ 1880 р. разомъ 94.076 зр., нинѣ збôльшились они о 17.272 зр, здаєсь въ цѣли, щобъ жандармы були бôльше помôчнѣ при выборахъ соймовыхъ.

Десята рубрика обôймає дороги краєвѣ. На нихъ выдавано въ 1880 р. 826.643 зр. нинѣ 883.420 зр. Замѣтимо, що рôзницѣ майже нѣяка, але и то замѣтне, що мыто зъ тыхъ дорôгъ не дає сподѣваного доходу и упадає въ мѣру, якъ повстають дороги зелѣзнѣ, Въ послѣдныхъ двохъ рокахъ ложено на тѣ дороги значнѣ сумы, въ 1888 р. ажь 910.383 р. але нинѣ не думає вже выдѣлъ кр. класти новѣ дороги, а кôнчить лишь проєктованѣ въ 1870 р. До выкôнченя лишилось всего на всего, о скôлько знаємо, 44 кильометрôвъ.

Про одинацяту рубрику нема що згадувати. Тринацята має вагу. Суть то выдатки на водня будовы. Тутъ зъявився дѣйстный и користный для краю поступъ и скажемо зъ горы, що може и за мала сума прелиминуєсь рôкъ рôчно въ тôй рубрицѣ. На будовы воднѣ призначено въ 1880 р. лишь 7.143 зр. нинѣ выдалось на ту цѣль 194.409 зр. (въ 1888 р. 183.418 зр.) Рубрику ту вповнѣ оправдуємо, хотя не можемо не сказати, що делегація польска не заявила нѣ найменшои енергіи для тыхъ цѣлей въ радѣ державнôй и цѣлу справу регуляцій рѣкъ въ Галичинѣ при помочи фондôвъ державныхъ повела дуже незручно.

Трехъ слѣдующихъ рубрикъ: сплата позычокъ краєвыхъ, пôднесенье рôльництва, гôрництва и промыслу, въ буджетѣ зъ 1880 р. не подыбуємо зовсѣмъ. Тогдѣ край обходився ще якось безъ позычокъ, а недобôръ свôй покрывавъ лишь додатками до податку. Недобôръ въ 1880 р. въ сумѣ 2,301.480 зр., покрыто додаткомъ 34 кр. ôдъ гульдена. Але додатокъ сей бувъ лишь для того такъ высокій, бо безпосередный податокъ выносивъ лишь 6,900.000 зр. Въ сѣмъ роцѣ (1888) платить край нашь лишь 31 кр. додатку, але зрозумѣймо, що за то податокъ безпосередный рôчный зрôсъ до сумы 10,200.000 зр., т. є. о 3,300.000 зр. бôльше и коли зъ додатку до податку въ 1880 р. вплынуло 2,346.000 зр., то сего року вплынуло (хотя лишь по 31 ôдъ гульдена) 3,193.000 зр.

Такъ само якъ безъ позычокъ краєвыхъ (оберненыхъ головно на банкъ краєвый для ратованя шляхты) обходився въ 1880 р. край нашь и безъ двиганя рôльництва, гôрництва и промыслу. Оно може и не популярно говорити, що выдатки на рôльництво, промыслъ и

---

3)

Музика зъ Кандрени.

Оповѣданье Е. Р. Найбавера.

(*Дальше.*)

Минуло може чверть годины, коли возьный давъ знати, що приѣхавъ докторъ Линде и жде въ помешканю пана судіи.

Судія выйшовъ заразъ до гостиннои комнаты, де вже сидѣвъ докторъ за круглымъ столикомъ, на котрôмъ стояли холодна перекуска и вино та карафка зъ водою. Докторъ якъ-разъ наливавъ собѣ вина до чарки и мѣшавъ єго зъ водою.

„Дай вамъ Боже здоровлье, славный судіе дорняньскій!“ промовивъ Линде до входячого и выхиливъ чарку, поставивъ єи на стôлъ а подаючи праву руку судіи, вхопивъ лѣвою за вилки. „Servus! Що-жь такъ пильного? Потреба вамъ медика чи хирурга? А може здався бы вамъ якій знахорь? Що?“

Судія сѣвъ и наливъ собѣ такожь вина зъ водою.

„Не вгадавъ, мôй друже!“

„Що-жь сталося такого?“

„Та нѣчо, лишь подали позовъ на славного ескуляпа зъ Дорны.“

Ну, то цѣкава рѣчь!“ Докторъ переставъ закушувати и споглянувъ зацѣкавленый на судію. „Розказуйте!“

„Вы, братику, мусите мати ворогôвъ.“

„Чи одного? Го-го-го-го! Я бы ихъ тутъ въ Дорнѣ, де прецѣ лишь лѣтомъ перебуваю, и на пальцяхъ не перечисливъ. Разъ я для людей за прикрый, ôдтакъ зъ мене для нихъ нетерпячка, другѣ кажуть, що я бы лишь перечився, и Богъ знає, що ще на мене выдумують. Навѣть тѣ, котрыхъ я лѣчу, кажуть, що я ихъ лишь мучу, коли настаю на то, щобы они точно сповняли то, що имъ прикажу и такъ наклонюю ихъ до иншого способу житя. Ну, але они черезъ то здужають а вкôнци кôнцѣвъ то для мене головна рѣчь.“

„Та такихъ ворогôвъ дай вамъ Боже якъ найбôльше. Але о такихъ ворогôвъ я не думавъ; не думавъ навѣть того, що васъ запôзвавъ, а лишь того, що написавъ жалобу.“

„Та розказуйте вже разъ, хто мене запôзвавъ?“

Судія добувъ поволи зъ бôчнои кишенѣ свого сурдута жалобу Олексы и подавъ єи докторови.

„Пôзнаєте письмо? Оно менѣ, на жаль, зовсѣмъ незнакоме.“

Линде вхопивъ папѣръ въ руки, прочитавъ напись, ôдтакъ розложивъ єго и прочитавъ скоро и єго змѣстъ ажь до послѣднои стрôчки. Опôсля кинувъ письмо на стôлъ.

„Все одно, хто єго писавъ або хто до того дорадивъ; все-таки циганъ позыває а причины наведенѣ въ жалобѣ то очевидна цыганьска крутанина. Отъ и вдячнôсть за моє добре дѣло. Давнѣйше, коли хто слѣпого зробивъ видющимъ, то єго дѣло величали чудомъ а єго самого называли посланникомъ божимъ. А нинѣ — погано!“

„Иншій часы, друже, иншій люде! Ôдъ коли слѣпыхъ роблять частѣйше видющими, а не рѣдко навѣть и примусовымъ способомъ, то тѣ люде задивляються на добродѣйство зъ зовсѣмъ иншого становища.“

„Гого! Пане судіе! до чого вы се пѣете?“

„До становища того, котрому отворились очи. Спытайте самого цыгана. Може вамъ удасться звести єго до иншого погляду на рѣчь. Менѣ вчера не удалося. Ôнъ домагався конче ôдшкодованя, хочь я старався єму то пояснити, що жаденъ судъ єму того не признасть.“

„Чи єсть ôнъ тутки?“

„Я єго завôзвавъ; ôнъ чекає на долинѣ у возьного, доки єго не покличуть. Коли хочете, то ходѣмъ до моєи канцеляріи а я кажу єго закликати. Але насамперед выпиймо ще по чарцѣ!“

„Нѣ, нѣ, мôй друже! Дякую вамъ красненько. Ходѣмъ и кажѣть закликати того чоловѣка. Я дуже цѣкавый почути, що ôнъ, замѣсть бути вдячнымъ, скаже свому добродѣєви яко обжалованому въ очи.“

Они оба пôйшли до канцеляріи и засѣли коло стола. Судія задзвонивъ на возьного и казавъ закликати цыгана.

За кôлька минутъ ôдчинились дверѣ до темнои переднои комнаты и Олекса увôйшовъ разомъ зъ Павломъ. Павло мавъ на собѣ — якъ и вчера — подерту сорочку батька.

Циганъ склонився низенько. Єго сынъ споглянувъ насамперед несмѣло на доктора, а ôдтакъ ставъ якъ бы вельми зачудуваный розглядатись своими блыскучими очими по просторôй комнатѣ и розложеныхъ въ нѣй мебляхъ.

Судія пояснивъ Олексѣ, що въ наслѣдокъ єго жалобы закликавъ єго сюды для того, щобы ôнъ тутъ сказавъ всю правду доктору въ очи. Ôдтакъ попросивъ Линдого, щобы ôнъ выпытувавъ цыгана.

Докторъ подивився цыганови въ лице якимсь такимъ скомъ, що той ажь спустивъ очи въ долину.

„За що вы мене запôзвали?“

„Бо панъ докторъ такъ зробили, що я теперь виджу.“

„И то ваша подяка за то?“

Олекса мовчавъ.

„Ну, не скажете нѣчого?“

Циганъ пôднѣсъ очи, споглянувъ доктору поважно и отверто въ лице. „Чи я, паночку, ходивъ за вами, чи я васъ просивъ, щобы вы здôймали менѣ бѣльмо? Чи менѣ того треба було? Хиба вы мене не присилували до того?“

„Присилувавъ?“

„Хиба вы, паночку, не говорили менѣ, що я буду мати велике щастье якъ буду видѣвъ, и не дали менѣ грошей, та не намовили мене; а ôдтакъ вы мене не звязали, не казали людемъ тримати? Хиба-жь Павло не бувъ при тôмъ и не плакавъ?“

„А на що-жь вы на то пристали? Чому вы менѣ на розумъ не сказали, що не хочете провидѣти?“

„Бо я гадавъ, що буду мати велике щастье. Ой! кобы тото я бувъ знавъ, що менѣ зъ того прийде якъ я проздрю!“

„Але-жь чоловѣче! Чи-жь я вамъ не зробивъ черезъ то великои благодати, що вы проздрѣли? Чи-жь я васъ не зробивъ щасливымъ?“

„Нѣ, паночку! Нѣколи въ свѣтѣ! Що то менѣ за благодать! Вы казали менѣ, що я буду мати зъ того щастье, а то прийшла нужда та бѣда. Слѣпый Олекса, що бувъ щасливый, ставъ нещасливымъ, бо провидѣвъ.“

„Хиба-жь вы то не уважаєте щастьемъ, що можете дивитись на свѣтъ божій, що видите дорогу, котрою идете, що видите въ день

гôрництво показуються мало продуктивными для загалу, але, належить замѣтити, що тутъ и тамъ даються вже нинѣ чути голосы, що хто знає, чи выдатки тѣ суть въ цѣлости конечнѣ? Не видко якось того поступу на тыхъ поляхъ такъ дуже наглядно, а деякѣ институціи, якъ школы рôльничѣ, горальняны и лѣсовѣ служать въ бôльшôй мѣрѣ бôльшимъ властителямъ якъ краєви. Удержанье деякихъ институцій, якъ комисій до слѣдженя краю пôдъ взглядомъ геольогичнымъ и практичного чи канадійского сверленя за нафтою можна-бъ полишити приватнымъ предпріємцямъ. И въ загалѣ бôльше робиться на тыхъ поляхъ експериментôвъ, якъ щоѣъ выходивъ зъ нихъ виднѣйшій хосенъ. Чи способъ, якимъ выдѣлъ будьто двигає промыслъ (позычками, котрѣ мало хто звертає), бдповѣдає нашимъ краєвымъ обставинамъ, се такожь пытанье, тымъ бôльше, що и комисіи промысловѣ при выдѣлѣ краєвôмъ, котрымъ все то поручено, показуються въ практицѣ дуже тяжкими, непорадными а навѣть несвѣдомыми своєи задачѣ. На той тематъ можна-бъ дещо и ширше сказати, та не тутъ мѣсце до того. До експериментôвъ мусимо такожь зачислити будованье складôвъ збôжа у Львовѣ и Краковѣ (21.000 зр. въ буджетѣ на 1889 р.), зъ котрыхъ загалъ певно не буде хôснувати, а лишь жидôвскѣ купцѣ и т. д. Впрочѣмъ збôже продаєсь у насъ въ значнôй части на пни. Кôнчѣмъ однакожь сей переглядъ и зберѣмъ все въ одинъ образъ. Що-жь выйде зъ порôвнаня буджетôвъ зъ 1880 и 1889 р.? Ото то, що коли въ 1880 р. всѣ выдатки выносили лишь 2,571.177 зр., а недобôръ сягнувъ до 2,301.480 зр., то по десяти рокахъ выдатки зросли до 4,038.137 зр., а недобôръ сягає до 3,621.000 зр., значить: господарка краєва подорожѣла за той часъ о 1,466.960 зр. доходы збôльшились лишь о 165.336 зр., а въ результатѣ додатокъ до податкôвъ зросте въ 1889 р. до невиданои доси высокости 35½ кр. бдъ сумы податковои 10,200.000 зр.

Щожь въ виду того дѣяти? Передъ всѣмъ ощаднôсть и тôлько ощаднôсть. Соймъ мусить до предложеного буджету приступити зъ дуже острыми ножицями и поставити собѣ нормою: перечеркнути всѣ позиціи, о котрыхъ можна сказати, що они суть мало або зовсѣмъ непродуктивнѣ, що служать цѣлямъ лишь по одинокихъ клясъ або людей, и якѣ можна зачислити скорше до експериментальнои физики якъ раціональнои господарки краєвои. Выдѣлъ краєвый здаєсь зробивъ вже до такои ощадности и добрый початокъ, зменшивши въ послѣднôй (XVII) рубрицѣ: рôзнородныѣ выдатки высоку позицію сегорôчну 484.502 на 77.412 зр. Треба лишь предпринятѣ подôбнѣ операціи и на другихъ рубрикахъ а до бôльшихъ тягарôвъ на слѣдуючій рôкъ абсолютно не допустити. Того домагаєсь misera contribuens plebs.

Дѣяльнôсть Выдѣлу краєвого.

III.

Департаментъ IV., котрого шефомъ бувъ пок. гр. Бадені, а бдтакъ єго заступникъ пос. Ромеръ, знайшовся дѣйстно въ немалôмъ клопотѣ, коли прийшлося єму предкладати своє справозданье. Департаментъ той має справы дороговѣ, до него належало отже справозданье зъ введеня въ житье нового закона дорогового. Тутъ знайшовся департаментъ IV. дѣйстно въ великôй колизіи, бо правдиве представленье стану рѣчей промавляло-бы рѣшучо за внесеньемъ русскихъ послôвъ що до реформы закона дорогового, котре внесенье треба було доконче убити и усунути зъ дневного порядку.

Для того то уложено то справозданье дуже штучно. Въ засадѣ пôдносить Выдѣлъ краєвый, що всѣ громады погодились вже зъ новелею, пôзнали єи стôйнôсть и высшôсть надъ давнымъ закономъ, єсть тамъ навѣть згадка про суспôльну гармонію и про усмирєнѣ заходы агитаторôвъ та помимо того такъ самъ змѣстъ справозданя якъ тѣ аргументы, на котрыхъ стараєсь Выдѣлъ краєвый оперти свои дедукціи, вказують якъ-разъ противно, що новый законъ дороговый єсть и доси въ цѣлôмъ краю крайно непопулярный и въ дуже мнєгихъ мѣсцяхъ въ наслѣдокъ опозиція громадъ не мôгъ бути практично переведеный.

Справозданье выдѣлу краєвого дѣлить зъ огляду на введенье того закона всѣ повѣты цѣлого краю на три категоріи. Перша категорія обнимає тѣ повѣты, въ котрыхъ переведенье новелѣ дороговои выпало дуже некористно (Бяла, Живець, Ланцутъ, Ярославъ, Рава, Городенка, Снятинъ, Залѣщики и Чорткôвъ); друга категорія обнимає повѣты, въ котрыхъ переведенье тои новелѣ представляєсь менше користнымъ (Долина, Перемышль, Сянôкъ, Ясло, Пильзно, Кольбушова), а трета категорія обнимає повѣты, въ котрыхъ переведенье новелѣ выйшло пôсля гадки Выдѣлу краєвого дуже користно.

На якôй пôставѣ посортувавъ Выдѣлъ краєвый повѣты въ тѣ категоріи — Богъ знає, що сортованье то однакъ не выдержує найслабшои критики, о тôмъ свѣдчать вже тексты реляцій выдѣлôвъ повѣтовыхъ, зъ котрыхъ деякѣ (найпригôднѣйшѣ до оправданя повышого шемату) долучивъ Выдѣлъ краєвый до справозданя. Зъ повѣтôвъ дуже користныхъ долучивъ Выдѣлъ краєвый 11 справоздань, бôльшôсть однакъ зъ тыхъ справоздань кидає не дуже рожеве свѣтло на бдносины выкликанѣ введеньемъ дорогового закона. И такъ справозданье выдѣлу повѣтового въ Краковѣ нарѣкає на потребу довгои и широкои писанины яку вводить новый законъ; выдѣлъ пов. въ Бохни пôдносить выразно, що чотири громады збунтувались и мимо примусовыхъ средствъ не можна ихъ наклонити до послуху; выдѣлъ повѣт. въ Домбровѣ нарѣкає на непослухъ не лишь громадъ, але и двôрскихъ обшарôвъ; выдѣлъ пов. въ Сяноцѣ наводить кôлька громадъ, котрѣ доси анѣ чути не хочуть о новôмъ законѣ; въ пов. тарнôвскôмъ 27 громадъ поставило фактичну опозицію супротивъ наказу предкладаня дороговыхъ прелиминарѣвъ; выдѣлъ пов. у Львовѣ споминає такожь о опозиціи однои громады, однакъ приписує выкликанье тои опозиціи студія „Краєве законодавство дорогове въ Галичинѣ“ печатанôй минувшого року въ „Дѣлѣ“. (Студія тая держана зовсѣмъ науково и предметово не пôдпала конфискатѣ а навѣть польска поважнѣйша праса прим. „Kraj“ петербургскій высказались о нѣй зъ повнымъ признаньемъ. — Ред.); выдѣлъ пов. жидачѣвскій констатує, що дуже ще богато хибує, закимъ сповниться все, чого вымагає новый законъ; выдѣлъ пов. богородчаньскій вычисляє кôльканайцять громадъ, котрѣ ставили опôръ новели и въ котрыхъ навѣть рады громадскѣ порѣшили не приймати нового закона. Такій станъ высказують справозданя найкористнѣйшихъ повѣтôвъ и то має бути оправданьемъ доброты дорогового закона. О справозданяхъ зъ повѣтôвъ „некористныхъ“ вже и не говорити. Выказують они факты и опинiи вымѣренѣ противъ нового закона и промовляючѣ прямо за єго усуненьемъ.

Въ справѣ нового закона дорогового подає дальше справозданье департаменту IV-го меморіялъ внесеный Выдѣломъ краєвымъ до намѣстництва и окружникъ розбсланый до выдѣлôвъ повѣтовыхъ. О тôмъ меморіялѣ и окружнику писали мы въ своѣмъ часѣ въ нашôй часописи, и политику Выдѣлу краєвого, стремлячу до усуненя проєктôвъ реформы закона, пояснили мы докладно въ статьѣ „Политика бôчныхъ дорбгъ“. Статью тую сконфискувала ц. к. прокураторія державна, а якнебудь судъ першои инстанціи знѣсъ конфискату, то супротивъ внесеного прокураторією бдклику мусимо бдложити репродукцію высказаныхъ тамъ поглядôвъ ажь до правосильности судового рѣшеня.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

XII.

Въ р. 1868 предложивъ Выдѣлъ краєвый на другôмъ засѣданю сойму зъ дня 24 серпня 1868[29]) проєктъ закона о выкупнѣ права пропинація и о поступованю судовôмъ взглядомъ признаня капиталу вымѣреного за выкупно права пропинація.

Пôсля проєкту Выдѣлу краєвого мало бути выкуплене цѣле право пропинаціи т. є. такъ право продукціи якъ и вышинку. Цѣною выкупна мавъ бути 20-разовый рôчный чистый дохôдъ зъ вышинку взятый пересѣчно за лѣта 1863—1865 по бдтрученю однакъ пересѣчнои сумы рôчного податку доходового зъ додатками, оплачуваного бдъ права вышинку. Проєктована давнѣйше рбзниця мѣжь мѣстами а другими управлеными бдпала въ тôмъ проєктѣ — по выкупнѣ мало право продукціи пропинаційныхъ напитковъ стати предметомъ вôльного промыслу, а выключне право вышинку перейти на край. Право вышинку мало перейти на край рôвночасно зъ оголошеньемъ закона о выкупнѣ, але фактично бдданымъ мало бути то право краєви ажь по выплатѣ управненымъ бдшкодованя, котре мало управненымъ выплатитись найдальше до 40 лѣтъ по оголошеню закона. Фондъ на выплату управненымъ бдшкодованя мавъ утворитись въ той способъ, що кождый зъ дотеперѣшныхъ управненыхъ мавъ платити до того фонду щорôчно бдъ дня оголошеня закона ажь додня фактичного бдданя права вышинку краєви 1% капиталу бдшкодованя, а кромѣ того мали вплывати до того фонду ажь до хвилѣ повного заспокоєня управненыхъ всѣ доходы зъ права вышинку, перейшовшого въ посѣданье краю. На точцѣ утвореня фонду за-для сплаты управненыхъ бувъ отже проєктъ Выдѣлу краєвого дуже зближеный до поданого нами попередно проєкту пос. Венжика. Сплата управненыхъ мала розпочатись въ рôкъ по оголошеню закона и бдбуватись щорôчно въ мѣру засобôвъ и то готôвкою. Цѣлымъ переведеньемъ выкупна мавъ занятись Выдѣлъ краєвый при помочи центральнои комисіи и установленыхъ повѣтовыхъ органôвъ.[30])

Рôвночасно предложивъ Выдѣлъ краєвый соймови бдповѣдно до внесеня пос. Жука-Скаршевского поставленого ще въ р. 1865, о котрôмъ згадували мы на своѣмъ мѣсци, проєктъ закона о урегульованю права пропинація що-до вышинку горячихъ напитковъ, въ котрôмъ застерѣгъ и скрѣпивъ всѣ управненя доминикальныхъ зверхникôвъ прислугуючѣ имъ що до права пропинаціи. Такъ отже соймъ галицкій одною рукою нѣбы то зносивъ пропинацію, а другою скрѣплявъ тымчасомъ становище управненыхъ.

Оба тѣ проєкты бдослано до выбранои соймомъ и складаючои-ся зъ 9 членôвъ комисіи пропинаційнои. Комисія та однакъ мѣсто рѣшеня що-до тыхъ проєктôвъ заявила передъ соймомъ, що не почуваєсь въ силахъ полагодитись зъ такъ многоважною и объемистою справою и для того внесла проєктъ закона, пôсля котрого комисія пропинаційна мала бути тревалою и урядувати помимо замкненя сойму. Проєктъ той однакъ не устоявся, а такъ само не устоялось внесенье пос. Павликова, щобы справу тую бдослати до Выдѣлу краєвого, а перейшло внесенье пос. Зыблинкевича, щобы Выдѣлъ краєвый выбравъ для справы выкупна права пропинаціи окрему позасоймову комисію, зложену зъ послôвъ и непослôвъ и щобы предложивъ опинію тои комисіи разомъ зъ проєктомъ остаточного полагодженя справы пропинаційнои на найблизшôй сесіи соймовôй.

[29]) Stenograficzne sprawozdanie drugiego peryodu drugiej sesyi Sejmu krajowego w r. 1868 стор 10.

[30]) Allegata do sprawozdań sejm. z r. 1868 N. IV.

Соймъ краєвый.

Нинѣ, по богослуженяхъ въ церквахъ обохъ обрядôвъ, бдкрывъ маршалокъ краєвый 28. засѣданье перерванои пятои сесіи соймовои — розумѣєсь — лишь словомъ польскимъ. Послôвъ явилось до 60, рускѣ були майже въ комплетѣ. Маршалокъ въ своѣй рѣчи заявивъ, що 6. и послѣдна сесія навяжесь безпосередно до перерванои пятои. На порядку дневнôмъ 5. сесіи будуть трактуватись переважно законы, якѣ не одержали санкціи и тѣ, якѣ комисіи соймовѣ пôдготовили давнѣйше. Новыхъ праць выдѣлъ кр. не предложить нѣякихъ. (Стагнація досыть характеристична.) Шесту сесію займе головно справа выкупна пропинаціи черезъ край. Маршалокъ называє ту справу великои економичнои ваги для краю (розумѣй: для пропинаторôвъ). Трудности суть, але єсть надѣя, що обѣ стороны, соймъ и правительство, погодяться. На завôзванье маршалка соймъ пôднѣсъ трикратне „niech żyje“ для Єго Величества.

Маршалокъ посвящає бдтакъ довше слово памяти пок. послôвъ: гр. Баденiого, котрого величає головнымъ моторомъ будовы дорôгъ краєвыхъ безъ проєктованои и вже въ 1874 р. ухваленои позички 4½-миліоновси, констатує, що дорôгъ збудовано на 1400 кильометрôвъ за дешевшу суму (3½ миліона); посла Смаржевского, яко головного знаменитого труженика на поли буджетôвъ краєвыхъ и д-ра Мрочковского, лѣкаря зъ Станиславôвского, яко людяного чоловѣка.

Голосъ забирає бдтакъ пос. Голѣвскій. Онъ констатує, що Бадені вступивъ до уряду цѣсарского за часôвъ бюрократичныхъ Метерниха, що бдтакъ покинувъ ту службу и выбраный до сойму, вступивъ заразъ до службы въ выдѣлѣ краєвôмъ. Не бувъ покôйникъ популярнымъ, бо говоривъ завсѣгды то, що мавъ на души. Дороги краєвѣ, то найлучшій памятникъ єго рукъ.

Секретарь бдчитує бдтакъ подяку папы въ лат. языцѣ за желаня высланѣ соймомъ по причинѣ 50-лѣтного ювилею, а потôмъ узнанье цѣсарске за суму 12.000 зр., вызначену соймомъ на образованье кадетôвъ зъ Галичины.

Соймъ удѣляє деякимъ посламъ (7) урльопы хвилевѣ, гр. Альфр. Потоцкому, кн. Ад. Сапѣзѣ и гр. Лянцкороньскому урльопы довшѣ. Послѣдный заявляє въ письмѣ, що не думавъ приняти мандату зъ Рудокъ и прибуде доперва коло 20 вересня. Урльопъ на цѣлу сесію взяли такожь гр. Войт. Дѣдушицкій, еп. Лобозъ и гр. Станиславъ Тарновскій.

Секретарь Бадені бдчитавъ бдтакъ деякѣ петиціи приватныхъ особъ. Д-ръ Антоневичъ простує деякѣ уступы зъ своєи рѣчи въ часѣ послѣдного засѣданя соймового, якѣ хибно подано въ справозданю. Потôмъ слѣдує порядокъ дневный, котрый принято въ цѣлости.

Найважнѣйшою справою на засѣданю було внесенье рускихъ послôвъ, достаточно поперте, котрымъ они домагаються змѣны дотеперѣшного регулямину соймового. Внесенье домагаєсь, щобы языкомъ урядовымъ сойму бувъ побôчь польского и языкъ рускій, и щобъ маршалокъ краєвый, бдкрываючи и закрываючи засѣданя соймовѣ уживавъ такожь руского языка. Внесенье буде трактуватись регуляминово. Слѣдуюче засѣданье завтра вô второкъ о 11 год. передъ полуднемъ.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Бережанъ.

[Друга часть Филипіяды. — Исторія ностачы театру. — Переполохъ въ театрѣ. — Войско.]

Попередну мою допись приняла родина п-нѣ Филиповскои зъ великимъ негодованьемъ, та не могучи що-до фактичнои стороны єи нѣчого закинути обмежила свои замѣты невдоволенѣ до крику на Украинцѣвъ. Такъ честна родино! Коли хто посмѣє на вашу своячку одно слôвце сказати, або єи плянамъ въ дечôмъ супротивитись, гукнѣть на него, що то фонетикъ, а п-нѣ Филиповска етимологія, то вся Русь пôйде за вами — побѣдите, а ваша своячка тымчасомъ робити-ме хорошѣ интересы.

Се, що дня 24 серпня сталося и о чѣмъ я мавъ честь подати до прилюднои вѣдомости, не зовсѣмъ ще утвердило позицію п-нѣ Филиповскои. Розходилося о то, чи о. Соневицкій дасть свою фирму и схоче въ бурсѣ п-нѣ Филиповскои бути предсѣдателемъ. Мы всѣ були того переконаня, що о. Соневицкій, бодайбы для того, що онъ першій подавъ плянъ такого зреформованя бурсы, котрый цѣлый часъ истнованя бурсы нарѣкавъ на т. зв. надилатниковъ, що зъ своими мѣсячными уплатами по пôвъ року залягали, а за котрыхъ треба було господинѣ мѣсячно зъ горы платити, котрый передъ своимъ бдъѣздомъ на вакаціи плянъ той повторивъ и сказавъ до кôлькохъ выдѣловыхъ: „робѣть такъ, на вашѣ предложеня годжуся зъ горы и зъ вами пôйду“: що той о. Соневицкій выбору на предсѣдателя не приймe, тымъ бôльше, що онъ дôзнавшись, що сталося, заявивъ одному выдѣловому категорично: „отрицаюся“.

О. Соневицкого треба було однакожь конечно позыскати. До Бережанъ приѣхавъ о. Бачиньскій, ректоръ рускои семинаріи по чину, а зять п-нѣ Филиповскои по плоти; у о. Стеткевича бдбулася одна реценція, а у п-нѣ За-

---

сонце а въ ночи мѣсяць та звѣзды? Хиба-жь не уважаєте то щастьемъ, що можете видѣти свою жѣнку и дѣти та людей въ селѣ и на ярмарку, коли зôйдете на долы?

„Охъ! мавъ я то щастьечко, паночку; мавъ ще бôльше, коли бувъ слѣпый. Менѣ бувъ гараздъ, завсѣгды гараздъ. Я видѣвъ слѣпыми очима красшій свѣтъ, красшѣ зôрочки, якъ ихъ теперь виджу, а дорогу, котрою я ходивъ, на що менѣ було видѣти? У мене очима бувъ мôй Павло. А коли я вернувъ домôвъ, то видѣвъ слѣпыми очима мою жѣнку Катрю такъ молоденькою, такъ любою якъ та рожа на Оушорѣ, якъ она була ще тогдѣ, закимъ ще отсѣ мои очи покрыла нôчна пôтьма. Все то минулося. — — — А коли слѣпый Дьордій гравъ на ярмарку на скрипцѣ, то такъ и зъ неба зступавъ духъ на него и бнъ гравъ такъ красно, такъ красно, що ажь всѣмъ серце радувалось, а єго мошонка не могла змѣстити всѣхъ грошей, що єму люде наскидали. Отъ тутъ и Павло, бнъ може бути свѣдкомъ, бо бнъ все бувъ при тôмъ. А якъ тогдѣ Думнидеу благословивъ Олексѣ та єго газдôвству, най скажуть Катря та Олена. Все то такожь вже минулося.“

„Але-жь вы все ще граєте на скрипцѣ и певно такъ само красно, якъ и давнѣйше, и такъ само дôстаєте за се грошѣ.“

„Олекса вже не грає такъ красно якъ давнѣйше, а хочь бы гравъ и сто разъ красше, то вже не грає такъ радо якъ гравъ давнѣйше, бо нема вже въ нѣмъ того голосу, що давнѣйше. А тамъ де слѣпый Дьордій дôстававъ давнѣйше сорокôвця, котрого такъ добре зароблявъ и всѣ єму радо єго давали, тамъ нинѣ видющій Дьордій дôстає мѣдяка та мусить ще и податокъ платити. — — — Отъ бачите, паночку, то велике нещастье, що черезъ васъ найшло на мене! Менѣ такъ добре було зъ моєю слѣпотою! Охъ, чому-жь вы отворили очи бѣдному Олексѣ!“

Настала хвиля спокою, пôдчасъ котрои судія робивъ собѣ папѣроску, а Линде перебиравъ пальцями ланцушокъ бдъ годинника.

„Хочете, щобы васъ зновъ слѣпымъ зробити?“ спытавъ докторъ.

Цыганъ сумно усмѣхнувся.

„Та-жь вы, паночку знаєте, що то вже теперь не можна.“

„Чому нѣ? Я васъ зновъ зроблю слѣпымъ, и то васъ не буде болѣти.“

Цыганъ споглянувъ на судію, якъ колибъ хотѣвъ єго спытати, а той усмѣхнувся.

„Такои силы вы вже не маєте.“

„Що-жь хочете бдъ мене, щобы васъ заспокоити?“

„Нѣчого, бо то все вже не можна; але можна дати помôчь бѣдному Олексѣ. Олексѣ сталась велика кривда, а єго жѣнка та дѣти теперь голодують.“

„Такъ хочете бдшкодованя бдъ мене?“

„А якъ.“

„Кôлько жь?“

„Катря знає кôлько, бо она у мене газдиня; ѣй треба выстаратися и харчу и одѣжи для себе и для Оленки. Катря умѣє лѣпше рахувати якъ Олекса и скажe, що потреба. Она чекає тамъ на дворѣ и Олена такожь.“

(*Дальше буде.*)

рицкои, сестры п-нѣ Филиповскои, одна гербатка и все пôшло добре. Ôдтакъ удався о. ректоръ о взгляды для бѣднои институціи до п. старосты и о. Кордубы.

Нововыбраный выдѣлъ на другôмъ своѣмъ засѣданю пôдъ предсѣдательствомъ о. Соневицкого выбравъ на выдѣлового о. Кордубу. А статутъ? — Чи о. Кордуба приймe сей выбôръ неправный и послужить своєю фирмою п-и Филиповскôй, не беруся ôдгадувати, що-бъ знов не трафити кулею въ плôтъ, якъ при выборѣ о. Соневицкого. Що дальше станеся, не залишу донести Вамъ въ 3 части филипіяды.

Дôзнаємо радôстного чувства, коли по довгôмъ дожиданю побачимо любу намъ особу въ добрôмъ поводженю, въ очевиднôмъ розвитку моральныхъ и физичныхъ силъ. Такого чувства дôзнали Бережанцѣ побачивши руский народный театръ пôдъ управою пп. Биберовича и Гриневецкого въ нашôмъ мѣстѣ. Театру нашого дожидали мы кôлька лѣтъ, щобъ наочно переконатися о тôмъ, що руский та польскй рецензенты о нѣмъ пишуть, щобы почути изъ сцены руске слово, руску пѣсню и тою нашою институцiєю передъ чужими повеличатися. — Тожь радо пôднялися мы по борювати всякй перешкоды, щобъ лише нашь театръ до нашого мѣста загостивъ. Розходилося насампередъ о салю, котрои ôдмовивъ намъ, якъ звѣсно, п. Тишковскій, провизоричный управитель бережаньского скарбу, въ замку не длячого иншого, якъ лише задля русинофобiи, бо-жь неодовзѣ пе тôй ôдмовѣ позволивъ польскому театрови аматорскому покласти хорошу сцену въ замку. — Та безъ того обôйшлося. Магистратъ бережаньскій ôдступивъ пôдъ будову лѣтного театру просторе мѣсце за дуже умѣреннымъ вынадгородженьемъ. Мы предложили плянъ, комисія будôвница вытычила мѣсце, и анѣ ц. к. староста анѣ власть вôйскова, котра трохи подальше маѣ свои магазины, тôй будовѣ не противилася. Та коли зачали звозити матеріялъ комендантъ пляцу пôдполковникъ Суздалевичь скликавъ комисію и запротестувавъ противъ тои будовы за-для небезпечности огневои для ераріяльныхъ будынкôвъ. Не помогли мирнй представленя п. старосты та бурмистра, що небезпеченства нѣякого нема, бо тй будынки доволѣ ôддаленй, п. полловникъ ôдъ протесту не ôдступивъ. П. Суздалевича, яко одвѣчального за цѣлôсть тыхъ магазинôвъ и незвычайно службистого официра мы не винуватимо, але знаємо добре, що тую гадку пôддавъ ємy хтось другій и то Русинъ, щобы театрови пошкодити! Треба отже було за иншимъ мѣсцемъ пôдъ будову оглядатися, и мы єго щасливо знайшли, а знатоки кажуть, що мѣсце се якъ разъ для тои цѣли ôдповѣдне. — Величезна буда, простора на 500 людей, мѣстить въ собѣ нашу любу институцію, котрою справдѣ повеличатися можемо, институцію, на яку инши народы милiонôвъ не жалують, а у насъ деякимъ навѣть байдуже, чи тая буда буде яко тако заповнена або нѣ. Представленя ôдбуваються що недѣлѣ, суботы, втôрка и четверга. До теперь було чотири представленя.

Подана польскими газетами вѣсть про переполохъ въ руско народнôмъ театрѣ була тенденційно ложною, обчисленою на те, щобы и такъ рѣдко посѣщаючу нашь театръ публику ôдстрашита. Цѣла рѣчь була въ тôмъ, що при змѣнѣ кулисъ упала бляшана лямпа и скло пукло, а кнôтъ горѣвъ собѣ дальше. Тимчасомъ зручный сторожь огневый замѣсть цѣлый пожаръ кнота задмухнути, розбивъ на сценѣ ногою бляшанку и розливъ нафту, котра въ першôй хвили занялися, але заразъ придушено все шматами. — Неправда отже будьто-бы ôдъ поломѣни займився помôстъ, будьто-бы мѣжь публикою повставъ великій переполохъ; неправда, щобы всѣ зôрвалися зъ мѣсцъ и почали пхатися до дверей вывертаючи и ломлячи крѣсла; неправда будьто-бы якась дама зômлѣла, неправда, будьто-бы притомность п. Залеского зарадила нещастю; неправда въ кôнци будьто-бы хто небудь при тôмъ „нещастю“ яку шкоду потерпѣвъ. Дѣтваки, побачивши черезъ куртину огонь, почались до дверей товпити, але въ тôй хвили артистъ Гулевичь пôднѣсъ куртину и переконавъ публику що нема чого боятися. П. Залескій вылѣзъ вправдѣ на крѣсло и кричавъ „Nie baс się“! однакъ коли-бъ були куртины не пôднесли, то крикъ на нѣчо бувъ-бы не придався. Цѣле тое „нещастье“ тревало ½ минуты, отже не було часу анѣ помостови займатися анѣ дамамъ млѣти, анѣ публицѣ настрашитися. Зъ рускои буды „Рінгтеатру“ не зробишь; та хиба публику ôдстрашишь. Тая буда заосмотрена 3 дверми 2-метровои шерины, и въ разѣ огню вся публика, навѣть тогдѣ, якъ бы всѣ дооколичнй священики зъ родинами на представленье зъѣхалися, зможе въ протягу одной минуты на улицю выйти.

У насъ ôдъ кôлькохъ днѣвъ величезный рухъ въ мѣстѣ за-для множества войска, котре прийшло сюды на великй маневры. Стоить тутъ 15 баталiонôвъ пѣхоты, полкъ уланôвъ и кôлька батерій артилеріи. Що дня грає музика на ринку. Весело тай годѣ. Нинѣ въ театрѣ „Довбушь“ Федьковича.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Поодинокй министерства уложили вже свои буджеты и зложили ихъ, якъ довѣдуєсь „Politik“, по бôльшôй части въ министерствѣ финансôвъ. Буджетъ на 1889 р. не буде высказувати супротивъ сегорôчного буджету нѣякихъ важнѣйшихъ змѣнъ. Крôмъ державныхъ зелѣзниць, котрй выступлять зъ жаданьемъ не конче значного кредиту на закупно перевозового матеріялу не буде въ поодинокихъ титулахъ нѣякого значного пôдвышеня. Все жь таки буде въ буджетѣ на 1880 р. важна рôзница супротивъ 1888, але тôлько не въ прелиминари, а въ покрытю. Тутъ займуть важне мѣсце доходы зъ податку ôдъ цукру и горѣвки. Що-до першого, то можна тутъ числити лишь на малу надвышку; що до послѣдного, то рѣчь тутъ ще дуже не ясна. Правительство припускаѣ, що сй послѣдній доходы зменшаться на якихъ 16% консумціи. Знатоки въ справѣ горѣвчанной и господарскôй кажуть, що то зменшенье буде скорше доходити до 30% якъ до 15%. Розумѣєсь, що числа того не можна анѣ на передъ ôдгадати анѣ обчислити. Требабы насампередъ знати, якъ велика було консумція доси, а до того знов нема пôдставы, бо зъ павшальныхъ горалень знаєся хиба лишь то, скôлько тй горальнѣ могли выпалювати, але не, скôлько они на дѣлѣ выпалювали, взглядно, яка була консумція. Мимо сеи неясности нема — каже „Politik“ — сумнѣву, що доходы зъ новыхъ податкôвъ будуть высокй и що п. Дунаєвскій буде въ силѣ предложити добрый буджетъ, котрый выключить потребу публичного кредиту!

Въ долѣшно-австрійскôмъ соймѣ предкладаe выдѣлъ краєвый еляборатъ д-ра Копа о выборчôмъ правѣ женщинъ и ставить внесенье, щобы женщинамъ въ загалѣ не признавати права чинного выбору, хиба лишь властителькамъ бôльшихъ посѣлостей. Дотычный артикулъ ординаціи выборчои маe звучати: Выборче право до краєвого сойму долѣшнои Австріи прислугуe лишь власновôльнымъ особамъ мужеского пола, що скôнчили 14 рôкъ житя. Лишь въ клясѣ выборцѣвъ зъ бôльшои посѣлости уважаються женщины, що суть власновôльнй и скôнчили 24 рôкъ житя, управненными до выбору.

Д-рови Гавчови якось не ведеся зъ єго розпорядженями. Недавно тому выдавъ ôнъ розпорядженье, щобы рады шкôльнй укладали въ порозумѣню зъ властями духовными спôльнй молитвы и спѣвы шкôльнй, а крôмъ того полишивъ учителямъ религій свободу ôдмовляти зъ дѣтьми молитвы ихъ вѣроисповѣдання. Тымъ розпорядженьемъ наразивъ собѣ министеръ просвѣты — якъ констатуe „Wien. Allg. Ztg.“ — клерикалôвъ и мусѣвъ справити своe первѣстне розпорядженье.

— —

Зъ Єлисаветграду доносять, що по маневрахъ въ полудневôй Россіи маe царь Александеръ зъ женою приѣхати на ловы до Скерневиць, де вже робляться ôдповѣдній приготованя. Зъ ôдси доперва выѣде царь на Кавказъ, де теперь ще за велика спека, щобы туды ѣхати безпосередно по маневрахъ.

Великй князѣ Сергій и Павло выбирaються вже на певно до Єрусалиму и загостять на короткій часъ въ Царгородѣ. Розпорядженьемъ султана призначено имъ на часъ ихъ гостины апартаменты въ палатѣ Дольма Багдже. Говорять такожь яко о рѣчи вже зовсѣмъ певнôй, що вел. кн. Павло маe одружитися зъ донькою грецкого короля, котра маe бути незвычайно красною. Вел. кн. Константинъ маe выѣхати на вѣнчанье внучки.

„Гражданинъ“ кн. Мещерского порушивъ знов болгарску справу и каже, що всѣ тй, що сподѣвалися якогось рѣшучого кôнця болгарскои справы по зъѣздѣ въ Петергофѣ, дуже ошибнулися. Анѣ Нѣмеччина, анѣ Россія не предприняли нѣякихъ мѣръ, щобы сю справу закôнчити. Незаконный станъ въ Болгарiи буде доти тревати, доки самъ сôбою не провалиться. Мудра политика Россіи, держатися зъ далека, доведе скорше и певнѣйше до цѣли. Кождый день такого мира єсть для Россіи важнѣйшій якъ выграна битва. Покôйный Достоєвскій сказавъ вѣщу правду. Ôнъ сказавъ именно, що Болгаре ôдвернуться зовсѣмъ ôдъ своєи освободителькы Россіи, стануть єи ганьбити и пôдуть на ладъ заходови.

— —

Минувша пятниця була небезпечнымъ днемъ для Сербіи а особливо для короля Милана Въ той день припадали именины королевои, котра, якъ звѣстно, перебуваe теперь въ Букарештѣ. Правительство сербске поробило отже всякй мѣры осторожности, щобы не допустити до ворохобнѣ. Въ ночи зъ четверга на пятницю сконспигновано цѣле войско въ Бѣлградѣ а сильнй ôддѣлы жандармерiи и войсковй патрулѣ переходили улицями мѣста. О 10 год. вечеромъ мусѣли бути позамыканй всѣ публичнй льокалѣ а на улицяхъ не смѣли ставати громадки людей. Досвѣта обсаджено войскомъ редакцію опозиційнои газеты „Odjek“ и сконфисковано число зъ суботы, бо побоювались, що въ нѣмъ буде помѣщена революційна проклямація. Пôзнѣйше однакожь выдано газету. Нôчь проминула спокôйно и не було нѣякихъ демонстрацій анѣ освѣтленя, котре день передъ тымъ заказано пôдъ карою арешту. Въ пятницю рано появились на декотрыхъ домахъ хоругви, але полиція казала ихъ заразъ поздоймати. Дуже богато крамницъ и склепôвъ було позамыканыхъ, але треба взяти и то на увагу, що на той день припадало жидôвске свято а жидôвъ въ Бѣлградѣ богато. Найбôльшу охоту до демонстрацій заявляли купцѣ на „малôй Савѣ“. Зъ поблизькихъ гарнизонôвъ назначено на случай потребы помôчь для столицѣ. Здаєсь, що въ церквѣ Наталiи мусѣло правитись богослуженье, бо газеты доносять, що въ пятницю рано бувъ до сеи церкви великій натовпъ людей. На суботу и недѣлю були заведенй такй самй строгй мѣры осторожности, демонстрацій однакожь не було нѣякихъ. На провинціи такожь все тихо. Кажуть, що проводирѣ радикалôвъ ручились правительству, що ихъ партія буде заховуватись спокôйно.

До „Corr. de l' Est“ доносять зъ Бѣлграду, що въ день именинъ королевои переходило богато людей зъ Бѣлграду на австрійску сторону до Земуня (Semlin) и тутъ надавали привѣтнй телеграмы до королевои до Букарешту. Тымъ способомъ выслано до королевои множество телеграмъ.

Вѣденьска стара „Presse“ одержала кореспонденцію зъ Бѣлграду, въ котрôй сказано, що звѣстна оборона королевои, котру подала була „Times“, а котру и мы такожь репродукували, ôдноситься до давнѣйшого стану справы розводу. Оборона, котру уложивъ Пирочанацъ и доручивъ такъ королеви якъ и Консисторiи, мѣстить въ собѣ лишь дуже мало зъ того, що подала „Times“ и то въ змѣненôй формѣ. Дальше доносять до тои самои газеты, що передъ и поза кулисами ôдбувався теперь велика нагôнка за „напредняками“, котра маe на цѣли не що иншого, якъ лишь то, щобы Ристича зробити знов президентомъ кабинету. Вѣсть о можливôмъ покликаню Ристича знов до кабинету єсть для пôвъурядового органу австрійского дуже немила и длятого каже той органъ, що король повиненъ чей бути переконаный о льояльности напредняковъ. Впрочѣмъ обѣцюe „Presse“ поговорити незадовго обширнѣйше о широко розгалуженôй интризѣ, яка ведеся въ згаданôмъ напрямѣ.

НОВИНКИ.

— **Посвященье Института руского товариства педагогичного.** Въ суботу, 8 н. ст. вересня ôдправлено въ церкви св. о. Николая торжественне богослуженье за всяке прошенье на успѣхъ и розвôй Института. Голова товариства педагогичного о. Ив. Чапельскій ôдправивъ службу божу при спѣвѣ ученикôвъ а ôдтакъ удались всѣ на посвященье Института По посвященю промовивъ о. Чапельскій до питомцѣвъ, выяснивъ имъ высоку цѣль Института и завôзвавъ ихъ до пильности, чемности и послуху. На богослуженю и посвященю були присутнй члены товариства педагогичного и численній гостѣ, що прихильнй Институтови.

— **Впреосв. митрополитъ Сильвестеръ** повернувъ вже передъ кôлькома днями до Львова.

— **До выдѣлу Общ. им. Качковского** выбрали загальнй зборы: предсѣдателемъ Богдана Дѣдицкого; выдѣловыми: п. Ив. Литыньского, оо. Ант. Петрушевича, Мих. Малиновского, Теоф. Павликова, д-ра Делькевича, Конст. Яремовича та пп И. Пелеха и В. Лаголу. Заступниками выдѣловыхъ выбраній: д-ръ Ив. Литыньскій, адвокатъ, М. Клемертовичь, Т. Луцикъ и о. Вол. Борисевичь зъ Голоска.

— **Представленье театральне на дохôдъ п. Костя Пôдвысоцкого** ôдбудесь доперва вô второкъ дня 11 н. ст. вересня. Представленый буде драматъ людовый „Двѣ сироты“ въ 7 ôдслонахъ.

— **О мандатъ посла** до рады державнои зъ радовецкого округа выборчого на Буковинѣ, опорожненый по смерти Ис. Зотты маe старатись — якъ доносить черновецка „Gaz. polska“ — п. Михайло Питей, президентъ суду карного въ Черновцяхъ (на ôдпустцѣ). П. Питей мавъ просити одну особу, щобы вставилася за нимъ до президента Буковины, и прирѣкъ, що коли рядъ пôдопре єго выбôръ, то и ôнъ безъусловно буде сторонникомъ ряду въ радѣ державнôй.

— **Теорія а практика.** Братя Славяне въ Чехахъ зъ д-ромъ Грегромъ на передѣ горлають въ теорiи страшно за спôльностею славяньства але въ практицѣ не хотять научитись навѣть славяньскои азбуки. Руска гимназія у Львовѣ выслала була недавно свои справозданя шкôльнй до кôлькохъ ческихъ заведень науковыхъ и розумѣєсь адресувала ихъ по руски. Справозданя перейшли щасливо черезъ руки нѣмецкихъ почтарѣвъ по дорозѣ, ажь коли оперлись въ „zlatej Praze“ ôдослали ихъ братя Славяне назадъ зъ замѣткою, щобы адреса була написана латиньскими буквами.

— **Ôдшкодованье пôдчасъ взрывъ войсковыхъ.** Одно товариство рôльниче подало жалобу до министерства вôйны на способъ вынагороджуваня шкôдъ, котрй поробило войско пôдчасъ маневрôвъ. Въ наслѣдокъ того пригадало министерство всѣмъ политичнымъ властямъ, що пôсля §. 56 зак. квaтерункового всякй шкоды заразъ на мѣсци мають вынагороджуватись безъ огляду на пору року и число войска. Войско зъ своєи стороны повинно щадити всякй господарскй культуры и не робити непотрѣбныхъ шкôдъ.

— **Огнь.** Въ Городку займився огонь дня 6 н. ст. вересня въ однôй хатѣ и лише при скорôй помочи сторожей огневыхъ, мѣсцевои и зъ черляньскои фабрики паперу, удалося пригасити пожаръ. Згорѣли лише стрѣхи на трехъ будынкахъ. — Въ суботу зъ полудня навѣстивъ страшный пожаръ село Посухôвъ пôдъ Бережанами. Огонь перекинувся на кôлькадесять хатъ и будынкôвъ господарскихъ та все згорѣло до тла Не помогла помôчь бережаньскои сторожи огневои и ôддѣлу войска, бо вѣтеръ роздувавъ огонь. Посухôвъ єсть власностею Потоцкихъ. — Зъ Рудецкого пишуть намъ: Въ пятницю вечеромъ, дня 7 н. ст. вересня, згорѣло въ Беньковôй вишни пять загородъ селяньскихъ. Кôльканацять душь полишилось безъ хаты и хлѣба. Скорый ратунокъ повздержавъ бôльшу катастрофу. Шкоду обчислюють на 4000 зр. — Въ полудне того самого дня горѣло такожь и въ Рудкахъ, но огонь придушено скоро безъ бôльшои шкоды.

— **Зьѣздъ гôрникôвъ** ôдбувся у Вѣдни въ минувшôмъ тыждни. Дуже займаючій ôдчитъ державъ п. Юл. Нотъ, звѣстный геологъ и властитель села Барвѣнка, въ пов. коросненьскôмъ, котрый першій вказавъ на се, що въ тыхъ околицяхъ находиться нафта. Въ своѣмъ ôдчитѣ звернувъ ôнъ увагу на копальнѣ нафты коло Дуклѣ, де одна яма на 240 метрôвъ глубока выдала 30 милiонôвъ килограмôвъ нафты и доказувавъ, що Австрія не потребуe довозу чужои нафты, бо маe єи досыть у себе, а заразомъ высказавъ здогадъ, що и по сторонѣ угорскôй Карпатъ мусить находитися нафта.

— **Нищенье польныхъ мышей.** Не лише околицѣ Львова, Рогатина и Перемышлянъ навѣстила сего року велика маса мышей, але въ далеко бôльшихъ розмѣрахъ спала та язва на повѣты самбôрскій и перемыскій, та на стороны коло Комарна и Рудокъ. Наколи завчасу не зарадиться сему лиху, то пропадуть єгорôчнй засѣвы озимй. Ôдъ о. Грицея зъ Демянова въ Рогатиньскôмъ одержали мы отже слѣдуюче письмо: Средство на выгубленье мышей, выпробоване мною и моими сусѣдами, одержить по 40 кр. за кильограмъ кождый, хто зголоситься до антикаря въ Букачôвцяхъ п. Л. Мондліхта. Не суть то галочки, але одноцѣльна папка, котру кождый мусить вже самъ подробити и вложити до мышачихъ дѣръ. — Велику помôчь, пише „Now. Reforma“, давъ-бы въ сѣй справѣ законъ о выгубленю мышей, котрымъ змушено-бы всѣхъ рôльникôвъ спôльно губити мыши, и тому товариства господарскй повинній занятися тымъ проєктомъ. Дотеперь суть лише два способы губити мыши. Першій способъ убивати мыши за плугомъ при ораню. Въ тôй цѣли поступаe за плугомъ хлопчина и убиваe мѣтелкою зъ прутôвъ кожду выорану мышь. Декуды платять по крейцару за 10 убитыхъ мышей. Другій способъ єсть: троити мыши галочками фосфоровыми. Щобы однакожь можна уживати сеи отруѣ, треба мати ôдъ староства дозволенье а то пôсля розпоряджeня министерства справъ внутрѣшныхъ зъ 21 цвѣтня 1876, В. з. д. ч. 60, бо инакше не выдасть фабрика галочокъ. Такожь чи не лѣпше було-бы замовляти тй галочки фосфоровй зъ Австрiи а не зъ Прусъ (якъ се п. А. Барта подавъ), бо хемична фабрика п. Г. Якобі въ Гакінгъ коло Вѣдня продаe 5 килогр. за 3 зр. 50 кр. (25.000 галоч.) а коли замовляeсь въ бôльшôй скôлькости, то одинъ кильограмъ выпаде по 3 зр. 20 кр. При уживаню тыхъ галочокъ треба заховати деякй мѣры осторожности, бо они суть отруєю такъ для людей якъ и иншихъ пожиточныхъ, звѣрятъ. Галочки не треба брати голою рукою а потроєнй мыши треба закопати глубоко въ земли або найлѣпше въ купахъ компостовыхъ. Львôвскій антикарь п. Блюменфельдъ подаe такожь до вѣдомости, що пôднявшись посередництва въ спроваджуваню тыхъ галочокъ зъ Прусъ, продаe ихъ лише при оказаню дозволеня ôдъ староства. Фабрикація такихъ галочокъ ôдбуваeсь въ окремыхъ лябораторiяхъ и при ужитю машинъ, тому ще дотеперь не выробляють ихъ въ Галичинѣ.

— **Ôдъ дирекціи зелѣзниць державныхъ** одержали мы слѣдуючу звѣстку про устроєнье реставраціи на стаціи Брeґенцъ: Передъ кôлькома лѣтами будынокъ стаційный въ Брeґенцъ бувъ малого розмѣру, такъ що для переѣзджаючои публики служили лише два льокалѣ и вуска веранда и то заразомъ яко выжидальня и реставрація. Зъ причины будовы зелѣзницѣ арулянскои въ року 1884 розширено о много дворець и теперь складаeся ôнъ зъ трехъ окремыхъ саль реставраційныхъ, а кромѣ того маe велику въ довжь цѣлого будынку веранду, зъ котрои бôльша часть належить реставрацiи. Кромѣ тыхъ льокалѣвъ устроено сего року надъ тую верандою осклены сальонъ на поверсѣ, котрый такожь маe простору осклену веранду. Въ тыхъ то новыхъ льокаляхъ задержуeся публика зъ великою приємностею, бо маe дуже красный видъ на озеро Боденьске и околицю. Такъ отже стація Брeґенцъ посѣдаe всякй выгоды для публики, особливо-же для туристôвъ и рôвнаeся прочимъ заведенямъ, положеным надъ берегами озера Боденьского.

— **Дрôбнй вѣсти.** Въ Дублянахъ пôдъ Львовомъ померъ д-ръ Юл. Авъ, професоръ економiи и администрацiи въ тамошнôй школѣ рôльничôй. — У Вѣдни померъ Кароль Майкснеръ, знаменитый артистъ придворного театру вѣденьского. — Дня 11 н. ст. вересня, вô второкъ ôдбудеся вѣнчанье укôнченого богослова, п. Николая Левицкого зъ п-ою Амалiєю Лiбигъ въ домѣ о. Мих. Галиковского, пароха въ Порогахъ.

Наука, штука и литература.

— **Малоруска трупа театральна п. Старицкого** перебуваe теперь въ Миньску. Про сей театръ пишуть такъ до петербургского „Kraj-y“: Трупа ся маe у насъ величавый успѣхъ; театръ переповненый публикою и неразъ трудно дôстати мѣсце, бо всѣ мѣсця замовленй на передъ. Въ роляхъ комичныхъ артистъ п. Манько незрôвнаный. Выставляли вже творы Шевченка, Котляревского, Гоголя и комичну оперетку „Пилипъ музика“ молодого вельми здôбного писателя Ник. Янчука. Твôръ сей въ пяти актахъ выставляли 8 разôвъ въ Москвѣ, 6 разôвъ въ Петербурзѣ, теперь дають въ Миньску и всюды знайшовъ ôнъ велике признанье. Авторъ сеи оперетки, п. Янчукъ, магистеръ наукъ исторично филологичныхъ, заслугуe на обширнѣйшу згадку. Уродився 17 грудня 1859 въ губ. сѣдлецкôй, въ селѣ Корници, пов. константинôвского. Родичѣ єго селяне и хочь бѣднй все таки ôддали свого сына до шкôлъ, бо вже змалку заявлявъ великй здôбности. Ôнъ скôнчивъ гимназію въ Бѣлôй, а студiи университетскй въ Москвѣ, ôдтакъ именувало єго императорске товариство етнографичне въ Москвѣ своимъ секретаремъ и выслало на розслѣды науковй въ захôднй губернiи. П. Янчукъ, чоловѣкъ пристрастно ôддаючій-ся наукамъ, великій знатокъ всѣхъ славяньскихъ литературъ, положивъ великй заслуги для етнографiи, оголошуючи свои розслѣды въ выдавництвахъ сего товариства. Єго „Малоруская свадьба въ Корницкомъ приходѣ сѣдлецкой губернiи“, друкована въ „Трудахъ етн. отдѣла“ (VII. кн. за р. 1886) впроваджуe въ подивъ такъ своими розмѣрами якъ и докладными студiями та безстороннымъ осудомъ предмету. Знанье музики причинилось до того, що предметъ оброблений докладно и цѣкаво. Такожь и „Миньскій Листокъ“ помѣщавъ много студій етнографичныхъ п. Янчука о народѣ бѣлорускôмъ. Кромѣ згаданои оперетки написавъ п. Янчукъ ще кôлька творôвъ драматичныхъ великои стôйности, якъ „На чужинѣ“, „Выхованець“, зъ котрыхъ можна надѣятись, що литература украиньско-руска дуже цѣнно прибôльшиться при єго дѣяльности. — Чи не добре було-бы при тôй згадцѣ пригадати дирекціи нашого театру и тов. „Рускôй Бесѣдѣ“, щобы доложили всѣхъ заходôвъ и на нашу сцену спровадити сей твôръ. Та-жь зъ досвѣду знаємо, якъ радо приймаe публика нашй питомй творы — а що-жь доперва говорити о успѣху, коли-бъ можна було почути музику и твôръ першорядной вар-

тости, о котрôмъ чужа критика выдала вже якъ найкрасшу оцѣнку.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **На погорѣльцѣвъ въ Заздрости**, прилученои до Струсова, дек. теребовельского зволили зложити дальше датки: Вол. гр. Борковскій марш. тереб. 25 зр.; Гр. кат. ур. парохіяльный въ Вишнѣвчику (зô складокъ) 4 зр. 86 кр.; Лат. ур пар. въ Козловѣ 5 зр.; О. Мартиновичь 50 кр.; Лат. ур. пар. въ Настасовѣ 2 зр.; Лат. ур. пар. въ Теребовли зô складки 21 зр; Лат. ур. пар. въ Скалѣ 2 зр.; Вп. Николай Дичковскій власт. посѣл. бôль. 5 зр.; Вп. Павлоска зъ Тернополя 3 зр.; Вбл. гр. Іос. Баворовскій зъ Колтова 100 зр.; Громада Налуже (зô складки) 5, зр.; Гром. Варваринцѣ (зô складки) 7 зр. 43 кр.; Гром. Рѣздвяны (зô складки) 12 зр. 09 кр.; Гром. Острôвъ (зô складки) 6 зр. 70 кр.; Гром. Бернадѣвка (зô складки) 5 зр.; Бл. п. Цьелецкій зъ Порхова 5 зр.; Выдѣлъ краєвый 100 зр.; Громада Вербовець 6 зр. 34 кр.; Гр. кат. ур. пар. Вербовець (зô складки) 3 зр.; Ур. пар. въ Беневѣ 3 зр. 33 кр.; Вбл. гр. Корытовскій 20 зр.; Гр. кат. ур. пар. въ Бариши 10 зр.; Вп. Охоцкій зъ Вербôвця 25 зр.; Вол. гр. Борковскій другій разъ 5 зр.; Вп. Моравскій зъ Семенова корець жита, копу околотôвъ; Вбл. княгиня Чарторыйска зъ Яблонова 10 зр.; Вбл. гр. Козебродска зъ Пôдгайчикъ 2 зр.; Всч. о. Грензонъ лат. парохъ въ Микулинцяхъ 5 зр; Впреосв. Архіерей Моравскій зô Львова 20 зр: Вп. Сѣдлецкій зъ Брыкулѣ околотôвъ копу; О. Гула зъ Борщева 4 зр.; П. Глипакъ зъ Налужа 1 зр.; Н. Н. 10 кр.; Вбл. гр. Михаилъ Баворовскій зъ Сороцка 5 зр.; Куликовскій; 10 кр. Тичоръ учит. 1 зр.; Гвильоме 1 зр.; О. Дзьержиньскій зъ Хоросткова 1 зр.; Складка зъ Хоросткова 1 зр. Разомъ 433 зр. 45 кр. Зъ ивпередныхъ 234 зр. 59 кр. Разомъ 668 зр. 04 кр. двѣ копы околотôвъ и корець жита.

Прийметь Добродѣй щиро-руске Спаси-Бôгъ! Въ имени погорѣльцѣвъ: *Комитетъ.*

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 10. вересня. Пôсля информацій тутешныхъ кругôвъ двôрскихъ приѣде цѣсарь Вильгельмъ вже напевно дня 3 жовтня. Нинѣ має тутъ приѣхати кн. Уельскій.

Римъ 10. вересня. Італійска флота возьме участь въ торжествѣ 25-лѣтного ювилею грецкого короля.

Парижь 10. вересня. Новѝ выборы будуть розписанѝ имовѣрно вже въ лютôмъ 1889 р. Опозиційнѝ органы стараються наклонити 170 консервативнюхъ послôвъ, щобы они злożили свои мандаты и довели тымъ способомъ до розвязаня палаты.

Берлинъ 10. вересня „Köln. Ztg.“ витає архикн. Альбрехта яко прихильника австро-нѣмецкого союза.

Софія 10. вересня. Князь зробивъ визиту сербскому послови Даничеви.

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ

важный ôдъ 1 червня 1888.

(пôсля годинника львôвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курерскій; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.

Зъ Пôдволочискъ и Бродôвъ (на Пôдзамче): о год. 2·08 по полудни курерскій; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Белзца: о год. 5·53 по полудни мѣшаный.

Ôдходять зô Львова:

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мѣшаный; 2·28по полудни курерскій.

До Черновець: о год. 9·20 рано поспѣшный; 9·50 рано и 10.06 вечеромъ мѣшаный.

До Пôдволочискъ и Бродôвъ: (зъ Пôдзамча): о год 10·23 рано и 11·05 вечеромъ особовый; о год. 4·22 курерскій.

До Белзца: о год. 7·49 рано мѣшаный.

Исторія Литературы Рускои

ТОМЪ I.

Д-ра О. Огоновского

выйшла вже зъ друку и можна єи дôстати въ друкарни товариства „им. Шевченка“ (ул. Академична ч. 8.), въ тов. „Просвѣта“ (ул. Ôрменьска ч. 27), у автора (ул. Пôдвалье ч. 9) и въ книгарняхъ: Ставропигійскôй и Миликовского (Старжика)

по цѣнѣ 1·70 зр., для Россіи 2 рублѣ.

Замовляючимъ просто въ товариствѣ „им. Шевченка“ або черезъ рускѝ часописи „Дѣло“, „Зорю“ и т. д. высилаеся книжка франко.

ВАТРА,

литературный Збôрникъ **Василя Лукича**, выданый коштомъ членôвъ рускогокасинавъ Стрыю на дохôдъ того-ж ь, вже появилась въ розпродажи. Цѣна 1 примѣрника, зъ пересылкою рекоменд. **1 зр. 50 кр.** Замовляти можна черезъ часописи рускѝ або вôдносячись впростъ до Выдѣлу касина.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 206—?

препараты зъ гумы и выробы кавчуковѝ для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 63 ?

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 5·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 63 —?

На першôмъ поверсѣ отвирає зъ комфортомъ ново-уряджену

КОМНАТУ

для „тѣснѣйшихъ товариствъ“

Реставрація и Торговля винъ МАКСА ВІКСЛЯ

пôдъ ч. 5. улиця Ôрменьска у Львовѣ

приймаючи ôдъ дня сего оголошеня замовленя на уряженье бенкетôвъ, снѣдань, обѣдôвъ и вечери **по цѣнахъ найумѣреннѣйшихъ,** поручаючи за совѣстну и елегантну услугу, якъ такожъ за знаме- 2572 ниту кухню и найдобôрнѣйшѝ напитки. 4—6

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

у Львовѣ („Народный Дôмъ“), **въ Станиславовѣ** (пляцъ Францъ-Іосифа, дôмъ Горовицôвъ), **Перемышли** (коло моста), **Тернополи**, (ринокъ дôмъ Ляндау-а) **Дрогобичи** (ринокъ), **Коломыи** (готель Кракôвскій) **и Стрыю** (ринокъ, готель пôдъ „Чорнымъ Орломъ“)

поручае зô своихъ складôвъ и посередничень:

Свѣтло церковне всѣмъ Чест. Братствамъ церковнымъ для замовлюваня за нашимъ посредництвомъ просто зъ фабрики. Єсть то найдешевшій способъ закупна, дочисляємо въ такôмъ случаю по **80 кр. за I-а**, по **72 кр. за II-а** ôдъ кôльограма (скринка безплатно) крôмъ фрахту, котрый купуючій на своѣй зелѣзничôй стаціи оплатить, а то около 4 зр. ôдъ 100 кильогр

Въ той способъ принимаються замовленя найменше на 30 килгр.; може въ тôмъ бути рôзне свѣтло; просимо тôлько при замовленяхъ выразно подати, якои величины має бути свѣтло, а єсли оно мале, то чи до рукъ чи до паукôвъ або на прилѣпкн т. є. коротше а грубше, або тонше а довше 2224

На свѣтло замовлене зъ фабрики треба чекати около 14 днѣвъ Въ складахъ нашихъ у Львовѣ, Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи, Дрогобичи, Коломыи и Стрыю можна въ кждôмъ часѣ дôстати всякого рода свѣтло.

Поручаючися такожъ въ прочими артикулами Виов, Родимцямъ, заявляємо готовôсть доложити всякихъ старань, щобы вдоволити Пч. Купуючихъ такъ подрôбно якъ и при почтовыхъ зелѣзничихъ посылкахъ

Зъ высокимъ поважаньемъ

Дирекція Народнои Торговлѣ у Львовѣ.

Маріяцельскѝ каплѣ жолудковѝ

знаменито дѣлаючѝ у всѣхъ недугахъ жолудка.

Schutzmarke.

Незрôвнанѝ при браку апетиту, слабôмъ жолудку, воняючôмъ ôддыху, кваснôмъ ôдгиканю, здутю, кольцѣ, катарѣ жолудка, згазѣ, творенню ся пѣску и камѣньчикôвъ въ мѣхури, при надто великôй флегмѣ, жовтачцѣ, ôдкиненю и блюваню, болю головы (єсли походить зъ жолудка), корчахъ жолудка, задненю, перетяженю жолудка стравами и напоями, при хробакахъ, недугахъ селезѣнки, печѣнки и гемороидахъ. — Цѣна фляшочки разомъ зъ **приписомъ 40 кр., подвôйнои 70 кр.**

Головна высылка у аптикаря

КАРОЛЯ БРАДИ КРОМЕРИЖЬ (Kremsier) МОРАВА.

Маріяцельскѝ каплѣ жолудковѝ не суть нѣякимъ средствомъ потайнымъ. Складовѝ части поданѝ суть при кождôй фляшочцѣ въ **приписѣ.**

Правдивѝ можна купувати у всѣхъ 2351 26—52 **аптикахъ.**

ОСТЕРЕЖЕНЬЕ! Правдивѝ Маріяцельскѝ каплѣ жолудковѝ рôзно фальшують и наслѣдують. — **На знакъ правдивости** мусить кожда фляшка бути завинена въ червоне запакованье, заосмотрене въ **повышу марку охоронну** и при кождôй фляшочцѣ на приписѣ мусить находитися, ще сей приписъ друкованый у Г. Гуска въ Кромерижу.

Правдивѝ можна купити: У ЛЬВОВѢ въ аптикахъ: Якова Байзера, Г. Блюменфельда, Петра Гайльгофера, Кал. Крижановского, д-ра Петра Миколяша, Якова Пипеса, Жиг. Рукера, Кар. Склепиньского, І. Вевюрского, Арн. Раппапорта. — ВЪ БЕЛЗѢ у ап. Гросса. — ВЪ БОБРЦѢ у ап. Бальбины Мендлицкои. — ВЪ БРОДАХЪ у ап. Бронисл. Витославского, Мих. Куляки, Вильг. Линдесберга. — ВЪ БЕРЕЖАНАХЪ у ап.: Ад. Дурета, Іос. В. Лобоса. — ВЪ БЛАЖОВѢ у ап. А. Бжеса. — ВЪ ВАРЯЖУ у ап. Венед. Кшивоблоцкого. — ВЪ ДОЛИНѢ у ап. С. М. Траунфельнера. — ВЪ ДРОГОБИЧИ у ап.: Айхмилера, П. Партикевича. — ВЪ ГЛИНЯНАХЪ у ап. А. Гельма. — ВЪ ЗОЛОЧЕВѢ у ап. Франца Петеша. — ВЪ КОПИЧИНЦЯХЪ у ап. Редера. — ВЪ МЕЛЬНИЦИ у ап. Кроковского. — ВЪ МОСТАХЪ ВЕЛИКИХЪ у ап. І. Жолиньского. — ВЪ НЕМИРОВѢ у аптикаря Предримирского. — ВЪ ПЕРЕМЫШЛЯНАХЪ у ап. Омел. Барановского. — ВЪ РАДЕХОВѢ у ап. Яськевича. — ВЪ РОЗВАДОВѢ у ап. Винк. Грабовского. — ВЪ РОЗДОЛѢ у ап. Людв. Мержвиньского. — ВЪ САМБОРѢ у ап.: І. Алексевича, К. Мареша. — ВЪ СКОЛЬМЪ у ап. С. А. Лецковского. — ВЪ СОКОЛОВѢ у ап. Андр. Данчака. — ВЪ СОКАЛИ у ап. Евг. Высочаньского. — ВЪ СТАРôМЪ МѢСТѢ у ап. Ад. Палеского. — ВЪ СТРЫЮ у ап.: Чальбазаніого, В. Коморовского. — ВЪ ТУРЦѢ у ап. Жиг. Козицкого. — ВЪ ТЕРНОПОЛИ: ап. Леона Фляйшманна и Фр. Имругевича. — ВЪ УСТРИКАХЪ у ап. Альф. Яструбского.

Девять медалѣвъ заслуги, дипльомъ признаня и дипльомъ гоноровый

на всемирнôй выставѣ въ Антверпіи

за незрôвнанѝ

Выробы косметичнѝ, Тоалетнѝ и Парфумеріи.

Антилентилія. Нѣякій артикулъ тоалетовый не може остоятись що-до успѣху и доброты зъ Антилентиліею. Средство се ôдержане зъ ôдсвѣжаючихъ субстанцій, усуває въ короткôмъ часѣ веснянки, опаленя сонячнѝ, плямы печѣнковѝ, слѣды по ранахъ и т. д., надає лицю свѣжôсть и нѣжнôсть. — Цѣна 2 зр.

Пилиптонъ волосю сивому и споловѣлому по кôлькоразовôмъ ужитю привертає красну барву. Пилиптонъ не фарбуе, лише ôдмолоджуе волосье, котре пôдъ вплывомъ сего ôдличного средства ôдыскуе первѣстну барву, мягкôсть и ôдлыскъ. — Цѣна флякону 1 зр. 50 кр.

Валентинъ найсильнѣйше выпаданье волося вздержуе, цибульки волоснѝ взмôцняе и до вытворюваня та поросту волося побуджае. Лисины покрываються краснымъ волосьемъ.—Цѣлый фляконъ 3 зр. Пôвъ флякону 1 зр. 60кр.

ПУДРЪ КНЯЖКІЙ

Знамените поводженье и покупъ сего пудру суть найлѣпшимъ доказомъ єго незрôвнанои добôрности. — Пудръ княжій на всѣхъ выставахъ бувъ першимъ, а численнѝ медалѣ заслуги, якими єго ôдзначили, найлѣпше єго поручають. — Пудръ княжій не мѣстить жадныхъ металевыхъ примѣшокъ, есть се найчистѣйша и найнѣжнѣйша мучка ростинна, приємно прилягае до лица, надае красну, природну бѣлôсть и есть неоцѣненымъ средствомъ до окрасы лица.

Пуделко мале бѣлого пудру 60 кр., цѣле 1 зр., зъ лебедикомъ 1 зр. 50 кр Рожевый для блъондинокъ и кремовый для шатинокъ и брунетокъ, мале пуделко по 70 кр., бôльше зр. 1.20 зъ пуделкомъ зр. 1 60.

Вода фіялкова. Усуває зъ лица прищѣ, лишаѣ, угрики, попаданье и лущенье шкôры, выгладжуе морщинки и долики ôсповѝ Лице ôдсвѣжуе, выбѣлюе и вынѣжнюе до тои степени, що яко средство тоалетово-гигіеничне зôстало ôдзначене медалемъ заслуги на выставѣ природничо-лѣкарскôй въ Краковѣ. Цѣна 1 зр.

Мыло косметичне. Ôдзначаеся надзвычайною нѣжностею и вельми приємнымъ запахомъ, лагôдно дѣлае на нашкôрокъ, запобѣгае попаданю рукъ и лица, дуже нѣжно очищуе шкôру. — *Усуває веснянки и жовтобрунатнѝ плямы зъ лиця* Цѣна 60 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул., Коперника ч. 3, Готель Европейскій, пляцъ Маріяцкій и улиця Галицка, рôгъ Валовои ВЪ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20 и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 19—?

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимае вкладки на

КНИЖОЧКИ

и опроцентовуе ихъ по

4½% на рôкъ.

2219 15—?

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Обезпечайте запасы збôжа!

Мало такихъ лѣтъ, щобы рôльникъ безъ всякихъ ударôвъ елементарныхъ мôгся дочекати богатыхъ жнивъ; а дôжде ихъ, якъ **великимъ знищеньемъ для него єсть огонь**, котрый всю єго надѣю, цѣлорôчну тяжку працю, зъ котрои сподѣвався нагородити страты зъ минувшихъ лѣтъ, выжити зъ родиною ще черезъ цѣлый рôкъ и засѣяти рôлю на рôкъ слѣдуючій, зôбраный хлѣбъ єму въ кôлькохъ хвилихъ забирае и обертае въ попѣлъ.

Такимъ нещастьемъ пригнетеный рôльникъ цѣлкомъ збѣднѣе, наколи ôнъ не постарався завчасу ще о належиту охорону для свого майна, котру може єму дати **тôлько асекурація въ сумлѣннôмъ и ретельнôмъ заведеню.**

Небезпеченьство огню, яке именно въ осени въ нашихъ тѣсно забудованыхъ селахъ и будынкахъ переповненыхъ всякими запасами єсть пострахомъ и нещастьемъ майже неразъ цѣлого села, накладае на кождого правого господаря, дбаючого о добро своє и своѣи родины, пильный **обовязокъ, не позôставляти своего маєна безъ асекурації.**

Для меншихъ господарѣвъ подае добру охорону особенно **банкъ взаимныхъ обезпечень „Славія“, котрый сумлѣнно и заразъ ликвидуе шкоды при помочи двохъ мужѣвъ довѣрія, зъ котрыхъ одного самъ пошкодованый выбирае, при чôмъ „Славія“ шкоды цѣлковито и заразъ вынагороджуе.**

За незначну оплату обезпечае „Славія“ не лише будынки, знаряды господарскѝ, худобу и т. д., але такожъ запасы збôжа и пашу въ забудованяхъ, оборахъ и стиртахъ **на часъ довôльный, уже ôдъ 3 мѣсяцѣвъ почавши.**

Не повиненъ бы проте нѣхто позôстати безъ обезпеченя, при такъ частыхъ и великихъ пожарахъ, при такъ грôзномъ небезпеченьствѣ и такъ пôдупалôмъ станѣ економичнôмъ цѣлого краю, **пôдъ такими користными условіями асекураційными, якѝ дае „Славія“.**

Обезпечайте-жь запасы хоть на часъ молотьбы и доки не скормиться паша.

Внесеня до убезпеченя приймае Головна репрезентація банку „СЛАВІЯ“ у Львовѣ улиця Коперника ч. 5 и кождо мѣсцеве Заступництво того банку. 2521 9—?

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Калєндарь Просвѣты

на рôкъ 1889.

Цѣна 50 кр., зъ пересылкою 55 кр.

ПАНЧОЧКИ,

що ходять до науковыхъ заведень у Львовѣ можуть бути умѣщенѝ пôдъ дуже умѣреннымиусловіями на станцію и харчь въ каменици ул. Городецка ч. 45 а ученицѣ можуть на желанье мати конверзацію въ языкахъ французскôмъ и нѣмецкôмъ и можуть такожъ побирати науку 2573 музики. 5—5

Глядаю лекціи на село до ученикôвъ зъ шкôлъ народныхъ або низшихъ клясъ гимназіяльныхъ. За испытъ ручу. Близша вѣдомôсть подъ адресою: *Г. Г. въ Богданôвцѣ.* 3—3

КУ-

Фры, торбы, торбинки до перевѣшеня и на цигара, футералы на цилиндры, капелюхи, палицѣ и парасолѣ, маньерки, ремѣнцѣ до пакункôвъ, подушки, шапки и всякѝ 2537 **приборы до подорожи** 2—?

ВЪ ТОРГОВЛИ

БРАТôВЪ ЛЯНГНЕРôВЪ

Львôвъ, Галицка ч 16.

Цѣнники на жаданье даромъ.

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ зъ моихъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожъ 2484 Всч. Духовенъству. 27—?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

„KUCHARKA POLSKA“

мѣстяча „Школу варенѝ“ дешевыхъ, смачныхъ и здоровыхъ обѣдôвъ

зôбрана Фльорентиною и Вандою

Выданье трете.

ЧАСТЬ ПЕРША обôймае: Загальнѝ рады для кухарокъ. — Якъ уживати огонь въ кухни. О краяню мяса, птиць и рыбъ. Всѣкякѝ зупы и сосы. Приладженье волового мяса. Приладженье телятины. Приладженье баранины Приладженье вепровины. Ярины. Гарнитуры до яринъ. Стравы зъ муки и ясць.

Цѣна 50 кр.

ЧАСТЬ ДРУГА обôймае: О приладженю птиць домашныхъ. Стравы зъ птиць. Звѣрина и дикѝ птахи. Легомины и буденѣ. Компоты и салаты. Паштеты и паштетики. Маринаты. Вудженье и перехованье мяса.

2419 1—4 **Цѣна 50 кр.**

Практичнѝ приписы печеня святочныхъ тѣстъ

а именно: бабъ, пляцкôвъ, мазуркôвъ и тортôвъ, такожъ струцлей, хлѣба, булокъ, рогалькôвъ и рôзныхъ ласощѣвъ, до кавы, гербаты и шоколяды, зôбранѝ Фльорентиною и Вандою. Нове побôльшене выданье. **Цѣна 50 кр.**

Выпробованѝ тайны смаженя конфитуръ

такожъ робленя консервъ, компотôвъ, кремôвъ и галяретъ овочевыхъ — зôбранѝ Фльорентиною и Вандою (выданье друге значно побôльшене).

Цѣна 50 кр.

По надôсланю переказомъ 55 кр. за томъ, высылаєсь франко.

Друкарня народова

В. МАНЄЦКОГО

Львôвъ, улиця Коперника ч. 7.

Всѣхъ Вп. Добродѣѣвъ, котрѝ зволили заскаво занятись розширеньемъ

„Ватры“

въ кружкахъ собѣ знакомыхъ, просить выдавництво альманаха сего дуже умильно, щобъ зволили зôбранѝ грошѣ переслати якъ найскорше пôдъ звѣстною адресою, абы можна заспокоити высокѝ ще претенсіи печатнѣ.

Оповѣщеня

урядôвъ громадскихъ, щадниць, зарядôвъ добръ якъ также всѣ урядовѝ оголошеня **едиктôвъ лицитацій, *оголошень о спадщину* покликôвъ**

выконуе *пôсля довголѣтнего досвѣду въ бдповѣдный способъ за запевненьемъ докладного выконаня и* доставляе *приписанѝ залучники*

RUDOLF MOSSE

Annoncen-Expedition

Wien, I Seilerstätte 2.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 192. Львôвъ, Второкъ 30 серпня (11 вересня) 1888. Рôчникъ IX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Оголошення принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“, Центральне бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ улиця Кароля Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чвертъ року	4·50 зр.	на чвертъ року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльний ôдъ порта. — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Вчера наступило ôдкрытье соймôвъ всѣхъ краѣвъ коронныхъ, въ котрыхъ ще до сеи поры соймы не радили. Якъ довго потревають сесіи соймовй поодинокихъ соймôвъ и коли розпôчнуться засѣданя рады державной, доси ще не звѣстно. То лишь певна рѣчь, що галицкій соймъ буде по кôлькохъ дняхъ нарадъ закрытый а безпосередно по тôмъ наступить ôдкрытье новои сесіи соймовои, послѣднои, бо теперѣшна ѣсть передпослѣдною и продовженьемъ торôчнои сесіи.

Нѣмецкй послы въ Чехахъ надôслали до ческого сойму слѣдуюче заявленье: Ческонѣмецкй посслы не возьмуть участи въ засѣданяхъ сойму, котрый маѣ бути ôдкрытый дня 10 вересня, въ тôмъ однодушнôмъ пересвѣдченю, що по ихъ выступленю не настала нѣяка рѣшуча змѣна ôдношень, котрй були причиною того выступленя, а особливо, що розпочатй минувшои зимы на жаданье противникôвъ переговоры въ справѣ помиреня мусѣли зôрватися зô стороны нѣмецкои за-для засадничои неприхильности бôльшости. Що-до такого поступованя, то нема анѣ межи нѣмецкими послами анѣ межи нѣмецкимъ народомъ рôзницѣ въ поглядѣ и треба лишь повитати а заразомъ и зазначити яко потѣшаючій и вельми скрѣпляючій фактъ ту згоду, котра нерозрывно сполучаѣ нарôдъ нѣмецкій въ Чехахъ зъ своими послами.

Зъ Вѣдня доносять до „Przegląd-y“, що проѣктъ закона о выкупнѣ пропинаціи не одержавъ ще доси санкціи правительства; якъ отже ôнъ буде змѣненый и взагалѣ, чи буде змѣненый, годѣ ще теперь сказати.

Выдѣлъ товариства нотарѣвъ австрійскихъ ухваливъ на засѣданю дня 8 л. с. м. пôдъ предсѣдательствомъ д-ра Ронкалі ôдбути свои загальнй зборы въ Краковѣ.

——

Подорожь царя Александра III. и царицѣ въ полудневôй Россіи ôдбуваѣся якъ звычайно зъ всякою осторожностею и зъ дуже численною свитою. На линіи, котрою переѣздить двôрскій поѣздъ, стоить войско а именно межи двома стовпами телеграфичными вздовжь шляху по одному воякови а ôддѣлъ козакôвъ переѣзджаѣ по цѣлôмъ просторѣ. Нѣкому не вôльно черезъ шляхъ зелѣзницѣ переходити, навѣть въ мѣсцяхъ, де звычайно суть переходы. Передъ поѣздомъ двôрскимъ жене другій, на котрôмъ ѣде полиція и служба технична.

Торговля россійска выказуе пôсля урядового справозданя слѣдуючій результатъ за першій пôврôкъ 1888 року: вывезено за 348,430.000 рублѣвъ (237,064.000 руб. въ I. пôвроцѣ 1887), межи тымъ продуктôвъ на поживу за 222,946.000 (139,338.000 руб.), сырыхъ продуктôвъ и пôвфабрикатôвъ за 107,096.000 руб. (87,374.000 руб.).

Привôзъ выносивъ 144,138.000 рублѣвъ (153,690.000); мѣжь тымъ сырй плоды 101,864.000 руб. (108,542.000 руб.), фабрикаты 26,158.000 (25,378.000) рублѣвъ. Именно вывôзъ продуктôвъ поживы пôднѣся въ послѣднôмъ пôвроцѣ о 83,608 000 руб., самого збôжа вывезено за 198,670.000 руб. (въ I. пôвроцѣ 1887 за 137,200.000 руб.).

На осѣннôй сесіи госуд. совѣта прийде пôдъ нараду проѣктъ закона о рôвноуправненю женщинъ зъ мужчинами въ справахъ спадковыхъ. Доси могли въ Россіи доньки унаслѣдувати по родичахъ лишь чотирнацяту часть а по братяхъ, коли жають ще и другй браты, не могли нѣчого унаслѣдôвувати.

Зъ Варшавы доносять, що комендanты войсковй одержали приказъ, щобы тыхъ официрôвъ Полякôвъ, що суть въ службѣ въ Царствѣ польскôмъ, переносити въ короткôмъ часѣ въ глубоку Россію а на ихъ мѣсце присылати официрôвъ Россіянъ, такъ щобы армія на захôднôй граници мала лишь официрôвъ народности россійскои.

Наведеный нами вчера въ однôй части поглядъ „Гражданина“ на справу болгарску звучить такъ: Мудра политика Россіи держатися зъ-далека, котрои теперь россійске правительство придержуесь, доведе скорше и певнѣйше до цѣли. Кождый день такого мира ѣсть для Россіи важнѣйшій якъ выграна битва. Покôйный Достоевскій сказавъ вѣщу правду, що Болгаре ôдвернуться ôдъ своеи освободителькы Россіи, стануть ѣи ганьбити и звернуться зовсѣмъ до заманюючого ихъ Заходу. Опôсля прийде однакожь часъ, коли Болгаре побачать, що зъ Заходу чекаѣ ихъ лишь згуба и що они лишь тымъ направлять свою похибку, що навернуться назадъ до Россіи. За-для того поганого поступованя Болгаръ и за-для ихъ зрады Россія та цѣлого Славяньства намъ и байдуже, чи Болгарія станеся австрійскою провинціею чи нѣ. Ôдъ Болгаръ не можна нѣчого сподѣватися. Они були сотками лѣтъ въ турецкôй неволи, найже теперь закоштують ще австрійскои неволѣ.

——

Бесѣда цѣсаря Вильгельма II. въ Франкфуртѣ надъ Одрою, въ котрôй ôнъ, якъ звѣстно, выступивъ въ оборонѣ свого покôйного батька, и сказавъ, що Нѣмеччина не ôдступить анѣ пяди здобутои землѣ, дочекалася теперь свѣжого, и вельми сензаційного коментаря, котрый ставить сю справу наразъ въ зовсѣмъ иншôмъ свѣтлѣ и представляѣ слова цѣсаря не яко высказанй противъ Франціи але противъ Данiи, взглядно яко ôдповѣдь царици россійскôй. О скôлько однакожь вѣсть та ѣсть правдива, годѣ знати и длятого одвѣчальнôсть за ню, оставляѣмо штокгольмскôй газетѣ „Dagblad“ котра каже, що одержала ѣи ôдъ свого кореспондента зъ Петербурга (а маѣ нимъ бути членъ шведского посольства въ Петербурсѣ) и голосить зъ великою вагою, що ручить за правдивôсть сеи вѣсти.

Згаданый кореспондентъ каже отже рѣшучо, що анѣ въ розмовахъ монархôвъ, анѣ въ дискусіяхъ дипломатôвъ не порушено нѣ словечкомъ шлезвигскои справы пôдчасъ цѣлои гостины цѣсаря въ Петергофѣ. Доперва въ хвили ôдъѣзду, коли вже пращалися на кораблi „Гогенцоллернъ“, одна высоко поставлена особа зъ вышуканою жѣночою деликатностею и елеганцiею порушила мимоходомъ ту справу. Цѣсарь Вильгельмъ почувши то такъ зъумѣвся и такъ бувъ заклопотаный, що не знавъ, що на то сказати. Франкфуртска бесѣда була отже якъ разъ ôдповѣдею на ту деликатну замѣтку. „Dagblad“ даѣ досыть выразно зрозумѣти, що названа высоко поставлена особа була сама царица.

Цѣсарь Вильгельмъ мавъ вчера выѣхати до Бремергафенъ на маневры фльоты, зъ-ôдки поверне дня 13 с. м. и выѣде заразъ на великй маневры до Альтъ-Ляндсберґъ. На сй маневры, о скôлько доси звѣстно, мають приѣхати: король саскій, архикн. Альбрехтъ, вел. князь Николай старшій, шведскій и грецкій наслѣдники престола, баварскй князь Арнульфъ и Альфонсъ и шлезвигско-гольштинскій князь Христіянъ.

Въ наслѣдокъ заручинъ своеи доньки Софіи зъ грецкимъ наслѣдникомъ престола цѣсарева Фридрихова не поѣде вже до Шкоціи, але до Атинъ зô всѣми своими доньками и зъ грецкимъ наслѣдникомъ престола. Недавно тому мало ще не приключилося цѣсаревôй Фридриховôй велике нещастье. Въ алеи парку Сансусі, зломилася и упала стара акація якъразъ въ хвили, коли цѣсарева коло неи переходила.

——

Рада министрôвъ не мала, якъ звѣстно, чи ôдваги чи охоты заказувати обходити торжественно день уродинъ королевои Наталіи и длятого ôднеслася була телеграфично до короля зъ запытаньемъ, чи не можна-бы дозволити, щобы бодай въ церквѣ Наталіи ôдбулося богослуженье. Король ôдповѣвъ на то — якъ теперь вже звѣстно — що заказуе всякй торжества и манифестаціи.

Зъ Вѣдня доносять, що въ Сербіи не заноситься на кризу въ кабинетѣ а гостина Ристича въ Аббаціи мала бути лишь случайна. Вѣсть ся не конче имовѣрна, особливо коли зважимо, що Ристичь бувши у короля, крутиться теперь чогось по Вѣдни.

Пирочанацъ оголосивъ, що въ звѣстнôй репликѣ королевои Наталіи поданôй въ „Times“, нема анѣ слôвця цравды. Дотычный документъ буде пôзнѣйше оголошеный.

——

Болгаре поступили зновъ одинъ крокъ напередъ. Зъ Софіи доносять именно, що зъ причины, що власти турецкй не хотѣли доси признати печатки и стемплѣвъ на пересылкахъ зъ Румелiи, правительство болгарске загрозило, що почту перевожену теперь зелѣзницею буде передавати не турецкимъ властямъ, але австрійскôй почтѣ консулярнôй Въ наслѣдокъ того загроженя Туреччина уступила и трактуе теперь почту румелійску однаково зъ почтою болгарскою. Ѣсть то отже зновъ маленькій крокъ до тымъ тѣснѣйшого сполученя Всходнои Румелiи зъ Болгарiею.

Проѣктъ буджету фондôвъ краѣвыхъ на 1889 рôкъ въ порôвнаню зъ буджетомъ на рôкъ 1888.

ВЫДАТКИ	на р. 1889 въ зр. а в.	на р 1888 въ зр. а. в.
Кошты репрезентаціи	105.926	102.176
„ заряду	240.370	243.752
„ лѣченя	690.000	693.000
„ щѣпленя	56.900	56.900
Выдатки санитарнй	7.000	8.000
Помôчь заведенямъ добродѣйнымъ	14.674	14.174
На цѣли просвѣтнй	818.650	747.584
Удержанье намятникôвъ историчныхъ	12 560	15.154
Кватерункове жандармеріи	86.748	232.591
Дороги краевй	883.420	910.933
Дотаціи для заведень краев.	632	1.316
Выдатки на шупасництво	25.000	27.000
Будовы водній	194.408	183.418
Амортизація позычокъ	506.266	429.154
На цѣли рôльництва и гôрництва	217.763	232.560
На цѣли промыслу	100.407	93.992
Рôзнородній выдатки	77.412	484.502
Разомъ	4,038.137	4,476.206

ДОХОДЫ	на рôкъ 1889	на рôкъ 1888
Злишка въ касѣ въ давн. лѣтъ	—.—	226.406
Ôдсотки ôдъ грошей хвилево льокованыхъ	3.000	6 000
Доходы зъ дорôгъ краев.	217.080	227.100
Надвыжка доходôвъ ôдъ заведень дотованыхъ	10.460	42.671
Зворотъ задатк. зъ дав. лѣтъ	35.000	33.300
„ позычокъ	4.172	8.689
Доходы школы господарст. лѣсового у Львовѣ	5.400	5.400
Доходы шкôлъ и фôльварку въ Дублянахъ	48.229	43.502
„ „ въ Черниховѣ	30.710	39.610
„ другихъ шк. краев.	13.980	12.395
Зворотъ за провѣренье рахункôвъ аптикарскихъ	—.600	—.600
Доходы зъ передачи до скарбу краевого злишокъ зъ фонду запомоги зъ 1866	16.085	18.067
Рôзнороднй доходы	52.317	11.578
Сума доходôвъ власныхъ	435.033	675.318
Злишка зъ позич. кр. зъ 1883	—.—	214.104
„ „ „ зъ 1888	—.—	395.000
Додатокъ до податкôвъ по 35½ кр. ôдъ сумы податковои 10,200.000 зр.	3,621.000	3,193.000
Загальна сума доходôвъ	4,056.033	4,477.422
Зъ порôвнаня зъ прелиминованою сумою потреба	4,038.137	
Надвыжка доходôвъ	17.896	

Соймъ краевый.

XXVIII. Засѣданье 5. сесіи, 5. каденціи зъ дня 10 л. вересня 1888 р.

По ôдчитаню цѣсарского патенту, скликуючого соймъ, ôдкрывъ маршалокъ краевый засѣданье слѣдуючою промовою:

„Приступаемо нинѣ до дальшого продовженя ôдроченои сесіи соймовои, пятои по черзѣ а передостатнои зъ сего періоду выборчого. Мимо короткого часу и всякихъ трудностей и перешкодъ стараньемъ выдѣлу краевого було удержати не лишь всѣ справы автономичнои администрациi въ нормальнôмъ ходѣ и розвою, але и сповнити всѣ припорученя выс. палаты и дати на нихъ ôдповѣди, ôдповѣдаючи желанямъ сойму.

Декотрй зъ справъ сеи сесіи, переданыхъ комисіямъ, суть вже зовсѣмъ готовй, и ними займемося безпроволочно, а що-до иншихъ то комисіи прискорять свою роботу и приготовлять дотычный матеріялъ. До сеи другои категоріи належить проѣктъ статута 29 мѣстъ, котрого ухваленье ѣсть конче потрѣбне, бо бувъ-бы то першій крокъ на дорозѣ реформы нашихъ ôдношень громадскихъ, котрыхъ направу выс. палата не разъ вже признала конечною.

Не пора тутъ ще говорити о предложеняхъ, приготовлюваныхъ до слѣдуючои сесіи, котра мабуть безпосередно по теперѣшнôй буде ôдкрыта.

Матеріялъ, призбираный передъ розпочатьемъ ѣи, перероблено пôдчасъ перервы соймовои и доповнено по думцѣ и бажаню выс. палаты, по части такожь пôсля бажань правительства дотычно тыхъ законôвъ, котрй не одержали санкціи.

Новыхъ зовсѣмъ трудôвъ не предпринимавъ выдѣлъ краевый длятого, бо позôставъ досыть богатый матеріялъ и звѣстно було, що правительство думаѣ выступити такожь зъ законодавчою инiціятивою въ справахъ пôдъ взглядомъ економичнымъ дуже важныхъ.

По сихъ вступныхъ словахъ пôднѣсъ маршалокъ окликъ въ честь Ѥ. Вел. цѣсаря а ôдтакъ говоривъ дальше:

Зъ-помѣжь трудностей и перешкодъ, о котрыхъ я на початку згадавъ, найбôльшою а на жаль, непромынаючою була страта силъ у внутрѣ краевого выдѣлу. Знаѣте панове, о чѣмъ хочу говорити, бо зъ болемъ серця и певно зъ обавою и непокоемъ споглядаѣте на опорожнене въ краевôмъ выдѣлѣ мѣсце по бл. п. гр. Володиславѣ Баденимъ.“ Тутъ пôднѣсъ маршалокъ заслуги покôйника, зазначуючи, що покôйникъ черезъ 14 лѣтъ працювавъ для добра краю. Коли въ 1874 р. выбравъ ѥго соймъ членомъ выдѣлу краевого, ставъ ôнъ занимати справу будовою дорôгъ и выбудувавъ черезъ той часъ 480 кильометрôвъ дорôгъ, не выставляючи край на затяганье непотрѣбныхъ и некористныхъ позичокъ. Опôсля згадавъ ще маршалокъ про помершихъ послôвъ Северина Смаржевского и д-ра Жигмонта Мрочковского, котрымъ присвятивъ такожь теплу згадку и просивъ соймъ, щобы ôддану честь помершимъ занотувати въ протоколѣ. Палата ухвалила.

По промовѣ Голѣевского, котрый, такожь славословивъ заслуги гр. Баденiого, ôдчитавъ маршалокъ письмо кард. Рамполлѣ зъ подякою за зложенй соймомъ папѣ Льву XIII. желанля при нагодѣ ювилею ѥго 50-лѣтного священьства. Письмо се звучить:

„Достойный Пане!

Желаня и почесть, якй соймъ королѣвства Галичины и Володимиріи зъ вел. княжествомъ Крακôвскимъ зложивъ найвысшому архипастиреви въ краснôй адресѣ въ пятьдесятй роковины священьства, були тымъ милѣйшй Ѥго Святости, що ôнъ великою любовію огортаѣ оба народы край той заселяючй.

Тожь и незвычайнои радости и потѣхи дôзнавъ св. Отець, пôзнаючи зъ тои адресы, якою посполу любовію и якимъ привязаньемъ перенятй суть вѣрнй обохъ обрядôвъ для св. Столицѣ и для Него.

Длятого горячо молить Бога, щобы тую вѣру, въ котрôй непохитно вытревали доси, спираючись всякимъ ворожимъ покусамъ, на дальше схоронили въ серци и въ чинахъ.

Тымъ способомъ вѣрнй Королѣвства и Вел. княжества покажуться рôвно ôбалыми о добро ôтчины, якъ о спасенье душъ своихъ и нѣколи не перестануть хвально заслугуватись для Апост. Столицѣ.

Нинѣ жь Найвысшій Священикъ, складаючи Соймови щиру подяку, Тобѣ, Достойный Маршалку и вѣрнымъ обохъ обрядôвъ наймилостивѣйше удѣляѣ зъ глубины серця апостольского благословенія.

Зъ найвысшимъ поважаньемъ
М. кард. Рамполля.“

Дальше ôдчитано допись президiи намѣстництва повѣдомляючу, що цѣсарь затвердивъ ухвалу сойму зъ 17 сѣчня с. р., котрою въ честь 40-лѣтного ювилею панованя Ѥго Величества утворено фундацію для образованя галицкои молодежи въ войсковыхъ институтахъ.

Ôдпусткы удѣлено посламъ: гр. Людв. Водзицкому, гр. Шептицкому и д-рови Бѣлиньскому на 8 днѣвъ, гр. Щ. Козьебродскому на 3 днѣ, гр. Я. Стадницкому на 8 днѣвъ, гр. Мѣрошевскому и Вротновскому на 5 днѣвъ, гр. Альфр. Потоцкому, гр. Стан. Тарновскому и гр. Войт. Дѣдушицкому до кôнця сесіи, ново-выбраному гр. Лянцкороньскому на 14 днѣвъ, а кн. Ад. Сапѣзѣ на 6 недѣль. Лат. епископъ Лобосъ повѣдомивъ маршалка, що сеи сесіи участи въ нарадахъ сойму не возьме.

Опôсля ôдчитано списъ петицій: Зарядъ школы въ Лопатинѣ о организацію школы. — Охотнича сторожа огнева въ Богородчанахъ о оподаткованье товариствъ убезпечень ôдъ огню въ користь сторожей огневыхъ — Выдѣлъ рады пов. въ Дрогобичи о зниженье цѣнъ фрахтовыхъ ôдъ перевозу нафты и земного воску. — Выдѣлъ пов. въ Ланьцутѣ въ справѣ стяганя вѣрительностей касъ позичковыхъ. — Выдѣлъ пов. въ Вѣличцѣ о запомогу для потерпѣвшихъ ôдъ граду. Тй и деякй менче важнй другй петиціи передано дотычнымъ комисіямъ.

Пос. Антоневичь заявивъ супротивъ промовы пос. Скалковского на однôмъ изъ послѣдныхъ засѣдань сойму, що ôнъ, промовляючи въ справѣ субвенціи выдавництвъ популярныхъ, не опирався на неправдѣ.

Зъ порядку дневного ôдослано справоздане выдѣлу кр. о заведеню божевôльныхъ въ Кульпарковѣ до комисіи администраційнои.

Пос. Дембовскій въ имени комисіи дороговои здававъ справу изъ дѣяльности IV-ого департаменту выдѣлу краевого. Дорогова комисія высказуѣсь похвально о дѣяльности департаменту дорогового и не знаходить нѣякихъ основъ до якихъ-небудь замѣтôвъ противъ дотеперѣшнои администраціи дорôгъ краевыхъ и надзору надъ дорогами повѣтовыми и громадскими та надъ доѣздами зелѣзничими. Комисія пригадуе тôлько двѣ справы, котрй зависять ôдъ правительства, а именно: 1) щобы порушену въ 1883 року въ соймѣ справу регуляціи права побору рѣни зъ рѣкъ публичныхъ схотѣло правительство уже разъ рѣшити, а 2) щобы правительство не ôддавало галицкихъ зелѣзницъ державныхъ въ зарядъ предприемцѣвъ зелѣзницѣ Кароля-Людвика. — Намѣстникъ п. Залескій забравъ слово и заявивъ, що въ тôй другôй справѣ выдѣлъ краевый одержить леда день письмо зъ намѣстництва, котре успокоить край.

Пос. Романовичь въ имени комисіи промысловои внѣсъ резолюцію: „Соймъ наново взываѣ правительство, щобы дорогою законодавчою чимъ скорше розширило законы зъ 27 грудня 1880 и зъ 14 цвѣтня 1885 такожь на товариства продукційнй и торговельнй (основанй на законѣ зъ 9 цвѣтня 1873 р.) Ухвалою тои резолюціи полагоджено до 50 петицій.

Пос. Лѣнинськiй въ имени комисіи адміністраційнои внѣсъ, щобы справу вылученя присѣлка Цуцулинъ зъ громады Семаковець надъ Прутомъ и сотворення зъ него громады самостôйнои ôдослати назадъ до выдѣлу краевого для близшого розгляду и нового справоздання на найблизшôй сесіи. Внесенье се принято.

Пос. Романчукъ референувавъ въ имени комисіи шкôльнои три петиціи: 1) громады мѣсточка Радомысля въ пов. мѣлецкôмъ о увôльненье ôдъ платы 1200 зр. рôчно на удержанье учителѣвъ; 2) громады Шидлôвцѣ въ пов. гусятиньскôмъ о увôльненье ôдъ дотепе-

рѣшнои престаціи на удержанье учителя а установленье престаціи пôсля стопы процентовои, означенои законом краєвымъ зъ 2 мая 1873 р.; 3) громады Жабокруки въ пов. бобрецкôмъ о зменшенье престаціи на удержанье учителя. — Всѣ три петиціи передано выдѣлови краєвому для розгляду и справозданя на найблизшôй сесіи.

Справу вылученя кольонiи Унтерберґенъ зъ громады Пôдберѣзцѣ въ пов. львôвскôмъ ôдослано ще разъ до выдѣлу краєвого, щобы доповнивъ потрѣбными актами, основнѣйше розглянувъ и предложивъ ей на найблизшôй сесіи.

Дальше соймъ ухваливъ внесенье комисіи правничои, що соймъ признае рѣчею користною вылучити громаду Искань изъ округа суду пов. въ Бѣрчи, изъ староства въ Добромили и суду окр. въ Сяноцѣ, а прилучити до округа суду пов. въ Дубецку а до староства и суду окр. въ Перемышли.

Рôвно-жь ухваливъ соймъ внесенье комисіи правничои, що користно будо-бы въ округѣ староства бобрецкого утворити третій судъ повѣтовый, а то въ Озерянахъ, до котрого увôйшли-бъ громады: Озеряны, Озерянка, Бѣльче, Циганы, Глубôчокъ, Олексинцѣ, Козачина, Капустинцѣ, Ланôвцѣ, Мушкарôвъ, Шершенôвцѣ, Пилаткôвцѣ, Тарнавка, Звягель и Зѣлинцѣ.

Петицію Юлiи Берило и Катерины Собонь зъ Малôвки о приспѣшенье пертрактаціи спадку по лат. пароху Твароґу въ Хировѣ ôдступлено правительству.

Пôдъ конець ôдчитано внесенье пос. Романчука и товариш̃въ о змѣну регулямину соймового:

„Высокій соймъ зволить ухвалити: Першій уступъ першого додатку до регулямину соймового, котрый звучить: „Маршалокъ урядуе въ языцѣ польскôмъ“, зноситься, а натомѣсть маe бути: „Маршалокъ урядуе въ языцѣ польскôмъ, не выключаючи руского, а отворюе и замыкаe сесію въ языкахъ польскôмъ и рускôмъ“.

Друге засѣданье ôдбуваeся сегодня. Мѣжь иншими справами стоить на порядку дневнôмъ и внесенье пос. Сѣчиньского въ справѣ дороговôй.

Безпосередною причиною внесеня пос. Романчука було то, що пôдчасъ послѣднои сесіи соймовои маршалокъ краєвый звинявся тымъ, що „регуляминъ не дозволяе“ ему ôдкрывати и кôнчити сесіи соймовôй такожь и въ рускôй мовѣ. Щобы отже справа уживаня руского языка въ соймѣ не кôнчилася на безъуспѣшнôмъ протестѣ и щобы разъ вôйти въ сѣй справѣ на дорогу реальну, поставивъ пос. Романчукъ наведене повысше внесенье а его пôдписали всѣ рускій послы а навѣть повaжне число польскихъ послôвъ зъ центра, правицѣ и лѣвицѣ.

XXIX. засѣданье зъ дня II. л. вересня 1888.

Засѣданье при досыть значнôй участи послôвъ почалось о 12 годинѣ. На порядку дневнôмъ стояло 11 справъ. Зъ тыхъ всѣ були малои ваги кромѣ справы 7; ходило о то, що зробити зъ внесеньемъ посла Сѣчиньского на змѣну закона дорожного, поставленымъ на соймовôй сесіи въ грудни минувшого року? Пос. Сѣчиньскій домагався именно, щобы выдѣлъ кр. спытавъ въ тôмъ взглядѣ выдѣлы радъ повѣтовыхъ о опинію и на основѣ зôбраного матеріялу pro и contra порѣшивъ, въ чôмъ бы належало змѣнити законъ дорожный зъ 1885 року. Комисія дорожна, зôбравши деякій, але не весь потрѣбный матеріялъ, внесла теперь, щобы цѣлу справу, т. 6. дальше збиранье матеріялôвъ, поручити выдѣлови краєвому. Надъ тымъ вывязалась ширша дискусія, въ котрôй взяли участь послы Антоневичь, Яворскій, д-ръ Ромеръ, Менциньскій и Романовичь. Ширше о тôмъ справозданье подамо завтра. На разѣ нотуемо результатъ. Соймъ принявъ внесенье комисіи дорожнои. Жаль, що на засѣданю не було пос. Сѣчиньского.

Слѣдуюче засѣданье ôдбудеся въ четверъ о 11 год. рано.

НОВИНКИ.

— **Зъ Яворова пишуть намъ:** Дня 6 н. ст. вересня поблагословивъ прокураторъ монастира ЧЧ. Василiянокъ о. Iос. Лозиньскій при сослуженю капеляна монастира о. Ст. Петрика, фундаменты на прибудованй комнаты шкôльнй до монастира въ присутности урядникôвъ староства и уряду громадского, при чѣмъ вмуровано пропамятне письмо въ уголъ полуднево-захôднои стороны. Опôсля наступила перекуска въ гостинnôй комнатѣ монастира. Муры выведенй вже понадъ землю и дальша робота поступае скоро. Пожаданымъ було-бы, щобы добровôльнй жертвы влывали скоро и численно на руки Игуменѣ або о. Ст. Петрика.

— **При школѣ народнôй им. Марк. Шашкевича** у Львовѣ буде отворена паралелька зъ выкладовымъ языкомъ польскимъ. Рада мѣска ухвалила се а дирекція школы буде вести записы ученикôвъ до 15 н. ст. вересня. Загальна фреквенція ученикôвъ въ тôй школѣ досыть мала: у всѣхъ чотирохъ клясахъ есть до 100 ученикôвъ, а причина сего лежить въ тôмъ, що школа помѣщена въ невôдповѣдноô дѣльници мѣста.

— **П. Сѣменовичь** просить всѣхъ тыхъ безженныхъ священикôвъ, що хотѣли-бы удатись до Америки, зголоситись по близшй информаціи пôдъ его адресою при ул. Ôрменьскôй ч. 27 у Львовѣ.

— **До золочѣвскои рады повѣтовои** выбрано при доповняючихъ выборахъ зъ громадъ сѣльскихъ Михаила Гевича, начальника громады Млынôвцѣ, а зъ бôльшихъ посѣлостей властителя дôбръ Мечислава Комарницкого.

— **Огнѣ.** Въ Бѣлявцяхъ, пов. бродского, займився огонь въ однôй хатѣ селяньскôй и при великôмъ вѣтрѣ згорѣло трицять кôлька господарствъ зъ всѣми будынками и сегорôчными засобами збôжа. — Про огонь въ Радеховѣ подають близшй вѣсти. Погорѣло 20 домôвъ, въ котрыхъ мешкало 58 родинъ жидôвскихъ; шкоду обчисляють на 40.000 зр., а убезпечена була лише на 9.000 зр. — Въ Рожнятовѣ почало горѣти знову дня 9 н. ст. вересня въ однôмъ домѣ жидôвскôмъ и згорѣли одинъ дôмъ и стайня. На двôрци зелѣзниць державныхъ въ Стрыю займились въ недѣлю нагромаджень припасы вугля. Заразъ выслано войско до гашеня и доперва вчера змогли цѣлкомъ придушити огонь.

— **Пригоды на провинціи.** Тимко Вертасъ, селянинъ въ Сорокахъ, пов. львôвского, найшовъ передъ кôлькома днями въ лѣсѣ Березинѣ коло Ляшокъ въ мѣсци, ôддаленôмъ 15 крокôвъ ôдъ гостинця, живу пятимѣсячну дѣвчинку. Слѣдство выказало, що бачили якусь женщину, якъ приѣхала повозомъ и довшій часъ задержалась въ лѣсѣ. — Въ лѣсѣ коначиньскôмъ, въ пов. городеньскôмъ, далеко ôдъ дороги, въ гущавинѣ, найшли кôстякъ зъ останками жѣночои одежи. При слѣдствѣ дôйшли, що се була жебрачка, котра погибла передъ кôлькома мѣсяцями, мабуть пôдчасъ сегорôчныхъ метелиць снѣговыхъ, а тѣло ôдтакъ подерли дикй звѣрята и сточили хробы. — Въ Пôдлѣсках, пов. львôвского, поцѣливъ п. К. 15-лѣтного пастуха, Янка Кравчика кôлькома шротами въ руку. Кравчикъ сидѣвъ въ бороздѣ, а п. К. стрѣлявъ до деркача. На крикъ хлопця збѣглись селяне и п. К. мусѣвъ заплатити 7 зр. та ôддати стрѣльбу, котру звернули ему тогдѣ, ажь братови пострѣленого заплативъ у Львовѣ 29 зр. вынагороды. — Въ недѣлю въ селѣ Лавôчнôмъ пôдъ Бескидомъ чистивъ селянинъ Иванъ Корѣнь стрѣльбу а гадаючи, що не набита, потягъ за язычокъ. Стрѣльба выпалила и куля поцѣлила жѣнку Ивана, що спала на печи. Куля зранила ей руку, котрою пôдперла голову, вырвала кусень щоки и поцѣлила ще въ груди. Нещасну ôдвезли до стрыйского шпиталю. — Въ Ярославли на долѣшнôмъ передмѣстю живъ господарь Ив. Бакаля въ незгодѣ зъ зарôбникомъ Семкомъ Цибульскимъ. Въ недѣлю пôзно въ ночи вертавъ Семко пôдпитый домôвъ и пристанувши коло стодолы Бакалы, почавъ зъ свѣтломъ чогось шукати. Бакала побачивъ се и зъ страху, щобы его ворогъ не пôдпаливъ ему стодолы, зайшовъ зъ заду та вдаривъ Семка два разы коломъ по головѣ. За кôлька годинъ ôддавъ Семко духа а Ивана увязнили.

— **Карна росправа** о обманьство противъ п. Филемова Михаловского, бувшого директора банку въ Буску, почнеся — якъ доносить „Dziennik pol.“ — дня 12 с. м. въ Золочевѣ передъ судомъ присяжныхъ и тревати-ме зо три тыждня.

— **До вѣдомости дирекціи почтъ!** Жалуються намъ зъ Станиславова, що нѣ въ урядѣ почтовôмъ, нѣ въ трафикахъ не можна купити рускихъ картъ кореспонденційныхъ. Такожь и въ урядѣ почтовôмъ выдано на рускій переказъ почтовый польскій рецепись, бо мабуть не держать рускихъ друксортôвъ. — *Ж.*

— **Банкноты на 100 зр.** зъ датою 15 сѣчня 1863, котрй вже выцофанй зъ обѣгу, можна мѣняти ще до 31 жовтня с. р. въ головныхъ касахъ австрогугорского банку у Вѣдни и Будапештѣ. По тôмъ речинци вже не буде приймати банкъ тй банкноты.

— **Грôмъ** убивъ въ Яструбичахъ, пов. сокальского, паробка Гарасима Крука при набираню воды зъ керницѣ; въ Грозьовѣ одну дѣвчину а другу попаривъ сильно; въ Новошинѣ, пов. рогатиньского, убивъ селянина, що сховався пôдъ липу; въ Мшанѣ, пов. коросненьского, пастуха Гриця Липовского; въ Иваню, пов. залѣщицкого, спаливъ хату и убивъ двѣ особы а трету попаривъ тяжко; въ Кривôмъ, пов. скалатского, убивъ пастуха Ивана Бѣлика на поли; въ Королевôй рускôй, пов. горлицкого, убивъ паламаря въ фôртцѣ передъ церквою; въ Микетинцяхъ, пов. косôвского, дѣвчину Анну Гасюкъ въ поли; въ Залôзцяхъ, пов. бродского, селянина Стеф. Назаревича а въ Воли нижнôй пов. сянôцкого, пастуха Ваня Пелешача.

— **Увязнено** дня 5 н. ст. вересня знатну особу въ повѣтѣ косôвскôмъ. Есть се Iосель Тиллінґеръ, радный и ассесоръ мѣста Кутъ, членъ выдѣлу рады повѣтовои, членъ рады школьнои, мѣсцевои и окружнои, начальникъ громады жидôвскои, членъ рôзныхъ комисій и звѣстный агитаторъ при всякихъ выборахъ. Воюзавъ ôнъ досыть довго, ажь теперь зайшло сильне пôдозрѣнье, що кравъ векслѣ и вартôстнй паперы та тому и попавсь въ Инанову хату.

— **Про паню Адамъ**, редакторку „Nouvelle Revue“, котра своимъ оголошеньемъ деякихъ актôвъ дипльоматичныхъ наробила тôлько розголосу въ цѣлôй Европѣ, подае „Pester Lloyd“ таку згадку: Дѣяльнôсть политична п-ѣ Адамъ дôйшла своеи кульминаційнои точки передъ 15 роками. Тогдѣ то ей сальонъ въ Парижи ставъ осередкомъ руху, противного тогдѣшному правительству. Тамъ то ôдбувавъ Ґамбетта переглядъ своихъ политичныхъ приятелѣвъ, а коли дôйшовъ до власти, роздѣлявъ имъ почести. П-ѣ Адамъ була клясично гарна и всѣ подивляли ей красу. Пôдъ той часъ повдовѣла она, и одержала значну спадщину по своѣмъ чоловѣцѣ. Рôвночасно повдовѣли ще и иншй три женщины, зъ котрыми Ґамбетта бувъ въ близькихъ ôдносинахъ, але всѣ гадали, що п-ѣ Адамъ выйде за диктатора. Тымчасомъ переставъ Ґамбетта свои сходины политичнй въ комнатахъ п-ѣ Адамъ и приймавъ лише у себе въ редакціи „Republ. franc.“ Тогдѣ то подала п-ѣ Адамъ въ „Nouv. Rev.“ вѣсть, що Ґамбетта загадуе диктатуру а на президента републики хоче вынести генерала Кампенона, котрый бувъ-бы лише покрывкою для его плянôвъ. Почалась полемика въ газетахъ, а коли п-ѣ Адамъ заповѣла предложити неоспоримй доказы, Ґамбетта померъ несподѣвано. Вскорѣ опôсля ôдсунулась п-ѣ Адамъ ôдъ всякои дѣяльности, бо хотѣла въ сей способъ поратувати свое здоровлье. Навѣть свою „Nouv. Rev.“ ôдпродала одному лѣкареви парискому. Въ сѣмъ роцѣ зôрвала угоду зъ д-ромъ Сіономъ и назадъ обняла правленье своеи газеты.

— **Справленье похибки.** Въ послѣднôмъ додатку „Библ. найзн. повѣстей“ до ч. 186 „Дѣла“ були стороны ошибочно позначенй; въ нинѣшнôмъ числѣ вже справлена ся похибка.

Вѣсти зъ Арц. Львôвскои.

Въ пропозицію принятй оо.: на Лѣсники, I Григ. Кончевичь и II Стеф. Лежогубскій; на Ольховецъ лише самъ одинъ Стеф. Лежогубскій.

Презенту одержали оо.: I. Билинкевичь зъ Дмитровичь на Звенигородъ; Орестъ Коновалець зъ Зашкова на Хоросно ôдъ митр. Ординаріяту, а митр. Консисторія вставилася до намѣстництва о згоду на кан. институцію.

До въденьскои семинаріи принятй: на III рôкъ богословія Епифаній Роздôльскій а на I рôкъ Григ. Пришлякъ; вставленося до намѣстництва о затвердженье и выасигнованье коштôвъ подорожи.

Введеный яко парохъ Либохоры о. I. Валявскій.

Дозволено о. Мих. Свѣтенькому зъ Ладичина приступити до испыту конкурсового въ жовтни.

Намѣстництво годиться на кан. институцію о. Ем. Дудровича на Таврôвъ.

Ôдпустку на 10 днѣвъ одержавъ о. Стеф. Билиньскій зъ Берездовець; заступати ме о. Бородайкевичь зъ Станьковець.

Свѣдоцтво квалификаційне на пѣвця церковного одержавъ Григ. Якимовичь.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Въ пропозицію принятй оо.: на Замочокъ, дек. жовкôвского: I Атан. Тустановскій, II I. Отто, III. Левъ Саноцкій, 4. Ил. Крайчикъ, 5 Левъ Мацускій, 6. Iос. Дольницкій, 7. Ник. Ничай; — на Девятеръ, дек. потелицкого: I Вол. Бѣрецкій, II Мих. Калимôнъ, III I. Отто, 4. Левъ Мацускій, 5 Ем. Гриневецкій, 6 Мих. Брикъ, 7. Левъ Пашъ, 8. Ант. Паславскій 9. Ник. Ничай.

Кан. институцію на Куличкôвъ, дек. любачѣвского, одержавъ о. Ал. Брунець.

Завѣдательство Карова, дек. угнôвского, одержавъ о. Мих. Калимôнъ.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Краєва рада шкôльна розписала конкурсъ на мѣсце учительки школы взôрцевои зъ языкомъ выкладовымъ рускимъ при мужескôй семинаріи учительскôй у Львовѣ. Платня 800 зр., додатокъ активальный для X ранги и додатки пятилѣтнй по 100 зр.; подаватись можна до 15 жовтня с. р. — Окружна рада шкôльна въ Самборѣ розписала конкурсъ: на два мѣсяцѣ управителѣвъ 4-кл. шкôлъ мужескихъ въ Самборѣ и на три а взглядно пять мѣсць учителѣвъ при тыхъ школахъ; подаватись треба до 15 жовтня с. р. — Тернопôльске староство розписало конкурсъ зъ речинцемъ до 8 жовтня с. р. въ цѣли наданя концесіи на антику въ Тернополи, опорожнену по бл. п. Ямругевичу.

— **Перенесеня.** Старшій завѣдатель почтовый, Александеръ Льоренцъ перенесеный зъ Бродôвъ до Перемышля.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **Ик бѣдныхъ ученикôвъ рускихъ клясъ рôвнорядныхъ въ Перемышли** прислали: Золочѣвскй Русины на руки Вп. Шеховича 7 злр., на руки управителя 10 зр. разомъ 17 злр.; д-ръ Савчакъ изъ складки на весѣлю 20 зр.; д-ръ Сельскій 5 злр.; панна Ольга Шухевичь складку 12 зр. (зложили ей: о. Iосафатъ Кобриньскій 1·95 кр. п. Л. Кор. 1 зр., п. Анатоль Кобриньскій 2 зр., п-а О. Шухевичь 2·55 зр., Ольга Билинкевичь 50 кр., Текля Билинкевичь 50 кр., Семенъ Б., М. Н. К., М. О. К., Н. И. К., И. Н. К., А. Н. К., Б. Н. К. по 50 кр.); п. Олександеръ Кульчицкій, кандидатъ адвокатскій въ Косовѣ 2 зр.; п. Галицкій, учитель зъ Кутъ 50 кр.; д-ръ Е. Олесницкій 1 злр. а. в. разомъ 57 злр. 50 кр. — *Г.*

Послѣднй вѣсти.

Въ суботу имовѣрно буде закрыта теперѣшна сесія соймова а въ понедѣлокъ буде ôдкрыта нова. На слѣдуючій тыждень предложить мабуть правительство проектъ закона о выкупнѣ пропинаціи. — Рада державна маe бути скликана на день 10 жовтня.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 11. вересня. Приѣхавъ тутъ вчера англійскій наслѣдникъ престола кн. Уельскій и конферувавъ зъ гр. Кальнокимъ а вечеромъ выѣхавъ зъ цѣсаремъ до Бельовару.

Вѣдень 11. вересня. Цѣсарь Вильгельмъ приѣде сюды дня 4 жовтня рано о 10 год. и стане въ Шенбрунѣ.

Вѣдень 11. вересня. Княгиня Климентина Кобургска выбираeся зновъ до Болгарiи. — Приѣхавъ сюды сербскій министеръ финансôвъ Ракичь.

Софiя 11. вересня. Вчера розпочався тутъ процесъ Ризова редактора новои газеты „Христо Ботевъ“ за выступленье противъ князя и зазыванье его, щобы ôнъ вынѣсся зъ Болгарiи. — Синодъ церковный скликано на 13 вересня.

Бѣлградъ 11. вересня. День уродинъ королевои проминувъ спокôйно, однакожь въ цѣлôмъ краю святкувавъ его народъ тихцемъ. Демонстраційно святкувало той день мѣсто Шабацъ, котрого домы прибралися були въ пятницю хоругвами а вечеромъ ôдбулася тамъ илюминація.

Лондонъ 11. вересня. Ишакъ-ханъ посуваeся чимъ разъ бôльше пôдъ Кабуль а емиръ лежить небезпечно недужій.

Парижъ 11. вересня. Президентъ Карно и Фльоке выѣхали до Каенъ и Шербурга.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 207—?

Спеціяльности и универсальнй средства французскй и иншй, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншй фирмы оповѣщуванй.

Фабрика знарядовъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 64-?

Мешанье и харчъ

та товаришку найде ученица VI. клясы въ домѣ професора гимназіяльного. Близша вѣдомость въ Администрації „Дѣла“. 6—? 2560

Складъ кавы

пôдъ знаменемъ

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хоружина ч. 22

поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 кило 1·70 и 1·80 зр.

на провинціи:

4¾ кило 8·70 и 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй огôлошуютъ иншй пôдъ назвою моего знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ей найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбургѣ и Трiестѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуценть спродае гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комисіонеръ, а ôдъ него зновъ купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожующого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 174—?

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ ул. Коперника ч. 3., въ Краковѣ Суконницъ ч. 20., въ Чернôвцяхъ Ринокъ ч. 2

поручае власного выробу

знаменитй средства ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня, на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

Есенція ароматична до полоканя устъ змѣшана съ водою, дае здорове и дуже приемне полоканье до устъ, ôдсвѣжае ясла и запобѣгае псованю зубôвъ. Фляконъ 80 кр.

Паста ароматична до чищеня зубôвъ знаменито очищае зубы зъ каменя и надае имъ перлову бѣлôсть. Цѣна 30 кр.

Щôточки до чищеня зубôвъ

въ рôзныхъ родахъ зъ найлѣпшихъ фабрикъ англійскихъ и французскихъ ôдъ 20 кр. до 1 зр. 50 кр.

Пльомба бальзамична

до пльомбованя дѣравыхъ зубôвъ, есть тревалою и дуже практичною въ ужитю. Фляконъ 50 кр. 224 14—?

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна флякону 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2374 *Капсулокъ 80 кр.* 56—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей.** — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 193. Львôвъ, Середа 31 серпня (12 вересня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских ъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека пайзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Рекламаціи неопечатаній вôльній ôдъ порта. — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надісланé“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. ôдъ стишка.

Всякі облігації, листы заставні, ренты, акції банкові и залізничі, льосы державні и приватні купують и продають найвищими по змозі условіями

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЪ ДÔМЪ БАНКОВЫЙ И КОНТОРА ВЫМѢНЫ.

Порученя зъ провинціи сейчасъ залагоджуються, безъ дочисленя провізіи.

Мала буря.

Дуже немило вразили насъ вчерашній розправы въ соймѣ галицкôмъ въ справѣ проéктованои пос. Сѣчиньскимъ реформы закону дорожного. Розходилось о то, чи приступити до якои-небудь змѣны сего такъ непопулярного вже кровію зрошеного, а екзекуціями пôддержаного закона зъ 1885 р. о престаціяхъ на будову и удержанье дорôгъ въ нашôмъ краю, чи ôдложити все на лучшій часы?

Минувшои сесіи, якъ вѣдомо, внѣсъ пос. Сѣчиньскій потребу змѣны згаданого закона. Пос. Сѣчиньскій стремѣвъ головно до того, щобы знести престаціи въ натурѣ, тягаръ будовы и удержаня дорôгъ розложити на мешканцѣвъ Галичины ôдповѣдно до гульдена податкового, а добутый грôшь изъ додатку до податкôвъ ужити яко фондъ на будову и удержанье дорôгъ. Позаякъ до такои радикальнои змѣны закону дорожного не ставало всесторонныхъ даныхъ, то соймъ галицкій поручивъ на внесенье пос. Сѣчиньского комисіи дорожнôй, щобъ она занялась пôдготовленьемъ матеріялу и прийшла ôдтакъ передъ соймъ зъ готовымъ внесеньемъ. Однакожь комисія дорожна сего не зробила, т. є. не зôбрала потрѣбного матеріялу, а нинѣ прийшла передъ соймъ зъ внесеньемъ, щобы на разѣ законъ дорожный зъ 1885 р. удержати въ силѣ, а тымчасомъ збиранье матеріялôвъ до евентуальнои новелѣ дорожнои або змѣны закона переказати выдѣлови краєвому, котрый доперва на слѣдуючôй сесіи соймовôй мавъ бы остаточно прийти передъ соймъ зъ якимсь позитивнымъ внесеньемъ.

Надъ тою справою вывязалась на 29 засѣданю сойму дискусія. Пос. Антоневичь, котрый въ неприсутности пос. Сѣчиньского приймався боронити интенцій того-жь посла, зрозумѣвъ, що комисія, передаючи всю справу выдѣлови краєвому до дальшого розслѣджуваня, намѣрила тымъ способомъ ей убити. Дорѣкаючи комисіи, ôнъ перейшовъ въ своій рѣчи и на мериторичне поле и заявивъ, що законъ дорожный зъ 1885 р. єсть несправедливый въ розкладѣ тягарôвъ, а невôдповѣдный тымъ, що жадае престацій въ натурѣ. По его гадцѣ престаціи въ натурѣ не дають сподѣваного хôсна, бо богато роботы марнуєсь. Робота шарваркова не єсть ефектовна, робиться лишь для ока, а мимо того оцѣнюе ей комисія дорожна въ своемъ справозданю за высоко. Робота за грошѣ, плачений зъ узбираного додатку до податкôвъ, була-бы зовсѣмъ ефектовнѣйша. Наколи-жь однакожь шарваркова робота маєостатись на дальше, то належало-бъ ей зменшити о половину. Згадавъ бесѣдникъ и о тôмъ, що народъ селяньскій уважае престаціи въ натурѣ за рôдъ новои панщины и замѣтивъ, що въ нинѣшнôмъ соймѣ, въ котрôмъ нема селянъ нѣ ихъ заступникôвъ въ ôдповѣднôмъ числѣ, нема надѣѣ на змѣну закону и на справедливѣйшій розкладъ тягарôвъ пôсля гульдена податкового.

Не входимо въ пытанье, чи побѣжный мериторичный розбôръ закону, въ якій вдався пос. Антоневичь, удався ему чи не удався, — фактомъ однакъ єсть, що слова о панщинѣ и несправедливôмъ розкладѣ тягарôвъ выкликали въ соймѣ малу бурю рекриминацій. Зъ польскои стороны записався заразъ до голосу вицепрезесъ „koł-a“ пос. Яворскій и розъярившись до крайности, заявивъ, що найлучше було-бы надъ цѣлою проéктованою реформою закону дорожного перейти до порядку дневного. Зъ слôвъ его выходило, що ôнъ нинѣшный законъ уважае дѣйстно справедливымъ и хотѣвъ-бы его удержати въ повнôй силѣ и на дальше. Зъ устъ его на червонôмъ ôдъ ярости лици вылѣтали такій сентенціи, що громады поносять теперь меншій тягары, а дворы бôльшій; що селяне длятого лише протестують противъ нового закону, бо автономичнѣ власти екзеквують теперь шарваркову роботу, а давнѣйше, при давнôмъ законѣ зъ 1866 р., того не робили и т. д. Ярôсть не дозваляла пос. Яворскому говорити въ логичнôй звязи; ôнъ запинався що слово и гестикулювавъ бôльше, якъ щобъ удалось ему збити загальну думку о законѣ, що ôнъ єсть недорôдною дитиною шляхотского сойму.

Въ тôмъ самôмъ дусѣ и зъ жовчею промовлявъ такожь пос. Менцѣньскій. И ему законъ дорожный выдався закономъ nec plus ultra. Заворушеня селяньскій суть для него багательною рѣчею. Розкладъ тягарôвъ пôсля гульдена податкового уважае ôнъ несправедливымъ, „бо хлопъ частѣйше ѣздить до костела и антики якъ панъ“ и т. д. Одно лишь удалось пос. Менцѣньскому, а именно: ôнъ сконстатувавъ, що выдѣлы радъ повѣтовыхъ не заслугують на довѣрье и имъ не можна-бы повѣрити гроша, узбираного зъ додатку до податкôвъ, наколи-бъ дороги удержувались не престаціями въ натурѣ, а доходами зъ податку. Пос. Менцѣньскій думае, що грôшь такій могли-бы рады повѣтовѣ або ихъ выдѣлы не лише змарнувати, але и здефравдувати(!).

Замѣсть зъ холодомъ, якъ бы личило поважнымъ мужамъ и заступникамъ интересôвъ краю, розôбрати всю справу и успокоити загалъ; замѣсть постаратись о аргументы поважнѣ въ оборонѣ своихъ пересвѣдчень, оба бесѣдники зъ польскои стороны кидали лише фразами, а мѣсцями навѣть дотепами in usum мабуть галеріи, котрôй однакожь, на щастье, не було до смѣху и котра розумѣла, що интенціи пос. Сѣчиньского дуже щирі, не оскорбляючі интересôвъ дворôвъ але и не допускаючі кривды селяньскои верстви. Замѣсть бавитись въ пусту полемику, належало сконстатувати и заручити, що соймъ хоче поправити законъ дорожный зъ 1885 р., хоче выходити изъ становища: justitia fundamentum regnorum.

На щастье, облившъ обохъ бесѣдникôвъ холодною водою п. намѣстникъ. Въ имени правительства заявивъ ôнъ, що правительство не тôлько не противиться внесеню комисіи дорожнои, щобъ дальше розслѣджуванье справы поручити выдѣлови краєвому, але жадае навѣть сего и буде выдѣлови краєвому у всѣмъ помôчнымъ. Симъ сконстатувавъ п. намѣстникъ рôвночасно, що законъ дорожный потребуе реформы и що одна частина контрибуентôвъ єсть дѣйстно покривдженою.

Кривду тую высказавъ ôдтакъ въ ясныхъ и смѣлыхъ словахъ пос. Романовичь. Бесѣдникъ заявивъ зовсѣмъ отверто, що нинѣшный законъ, накладаючій рôвній тягары шарваркові на бѣдного халупника, на господаря о 10 моргахъ и на посѣдателя безмежныхъ майже займанщинъ, єсть и мусить бути несправедливый. Въ законѣ дорожнôмъ треба конче поробити змѣны кардинальні. А справедливою основою до розкладу престацій може бути лише стопа податкова. Невдоволенье зъ закону истнуе всюды. Невдоволенье ее не було нѣгде штучно выкликане. Штука була лишь тамъ, де доведено до крайностей. Давнѣйшій законъ, о 6 дняхъ шарварку, бувъ несправедливый. Новый законъ рôзнится ôдъ старого лише тымъ, що єсть менше несправедливый, але несправедливымъ таки лишиться, хочь-бы и якъ противна сторона аргументувала. Не тôлько селяне ôдчувають тую несправедливôсть, але и дворы протестують уже противъ нового закону тымъ, що не платять престацій и не дають матеріялу будôвляного. Такъ рожево дивитись на справу, якъ послы Яворскій и Менцѣньскій, не можна. Длятого бесѣдникъ пôдпирае всею силою внесенье комисіи, щобы выдѣлъ краєвый робивъ въ тôмъ напрямѣ дальшій основні розслѣды, а соймъ щобы стремѣвъ до осущеня внесеня пос. Сѣчиньского.

На тôмъ скôнчилась буря на вчерашнôмъ засѣданю соймовôмъ. Буря та и слова, що упали въ горячцѣ зъ устъ автократôвъ, илюструють найлучше интенціи деякихъ панôвъ зъ „koł-a“. Они радій бы высилити всѣ свои сили, щобы лишь удержати при житю ту свою кошляву але имъ милу, бо потомъ одной верствы населеня годовану дитину. Чи выдѣлъ краєвый скоро и чи взагалѣ вывяжеся зъ вложенои на него задачѣ, о тôмъ не радій-бъ мы сумнѣватись. Але пригадуємо, що ушко ôдъ збанка въ тôмъ случаю дуже крихке и може урватись. Задачею сойму єсть лагодити суперечности суспôльній и національній. Наколи-жь въ послѣднôмъ напрямѣ соймъ нѣколи не взнѣсся на якесь высше становище, то въ суспôльнôмъ єсть се дуже на потребѣ.

Дѣяльнôсть Выдѣлу краєвого.

III.

Кромѣ тыхъ заходôвъ коло уратованя доброи славы закона дорогового выказуе департаментъ IV. санкціонованý новелю о публичныхъ доѣздахъ до зелѣзниць а дальше санкціонованій соймовій законы, признаючій право побираня мыта 17 радамъ повѣтовымъ, 5 выдѣламъ повѣтовымъ, 4 двôрскимъ обшарамъ разомъ зъ громадами, 11 обшарамъ двôрскимъ безъ громадъ и 6 сельскимъ громадамъ.

Дуже важнои рѣчи т. в. датъ выказуючихъ, кôлько дорôгъ збудовано въ р. 1887, не выказуе справозданье Выдѣлу краєвого. Дохôдъ зъ краєвыхъ мытъ зменшився въ р. 1887 о 600 зр. а въ порôвнаню зъ р. 1885 о 17.409 зр. Въ деякихъ мѣсцяхъ выарендовано рогачки безъ достаточнои обезпеки, такъ що ôдтакъ чинш аренды пропавъ и не було его зъ чого стягнути.

На будову громадскихъ и повѣтовыхъ дорôгъ выдавъ Выдѣлъ краєвый въ р. 1887 цѣлу соймомъ порѣшену субвенцію въ сумѣ 140.000 зр. Теперь прелиминуе Выдѣлъ краєвый на тую цѣль о 20.000 зр. бôльше. На удержанье дорôгъ краєвыхъ прелиминуе Выдѣлъ краєвый на р. 1888 суму 472.220 зр.

Въ справѣ внесеня п. Єнджеєвича о консервациі дорôгъ при помочи вальцованя засягавъ Выдѣлъ краєвый опинніи знатокôвъ и прийшовъ до пересвѣдченя, що дотеперѣшный способъ консервациі дорôгъ єсть найлучшій.

Въ справахъ угоды зъ акційнымъ товариствомъ паровои плавбы на Днѣстрѣ и въ справѣ будовы побôчнои зелѣзницѣ зъ Коломыѣ до Городенки не подае Выдѣлъ краєвый нѣчого рѣшучого, бо въ першôй справѣ не зголосилось ще товариство, а въ другôй не надôйшли ще до Выдѣлу краєвого результаты предпринятыхъ на мѣсци дослѣдôвъ.

Такъ само не можна нѣчого дôзнатись зъ справозданя IV. департаменту про всѣ тій справы, въ котрыхъ Выдѣлъ краєвый мусѣвъ ôднестись до правительства. Правительство игнорувало всѣ такій питаня Выдѣлу краєвого, мѣжь котрыми були деякій справы бôльшои ваги, якъ прим. справа змѣны тарифъ зелѣзниць, протегуючихъ заграничну продукцію въ некористь краєвои.

Такимъ способомъ выйшло цѣле справозданье IV. департаменту бôльше якъ недостаточне и не подаюче нѣякои майже позитивнои информаціи.

Департаментъ V. займаєсь справами санитарными а шефомъ его єсть членъ Выдѣлу краєвого д-ръ Гошардъ.

---

5)

Музика зъ Кандрени.

Оповѣданье Е. Р. Найбавера.

(Конецъ.)

Докторъ попросивъ судію, щобы ôнъ покликавъ обохъ свѣдкôвъ,

Судія задзвонивъ на возьного и казавъ ему закликати Катрю и Олену. За кôлька минутъ они явились въ канцелярії.

Катря приступила до судіѣ и склонившись низенько поцѣлувала его въ руку, хочь ôнъ не давався. Ôдтакъ повернулась до другого кôнця стола та поцѣлувала и доктора въ руку. Докторъ того и не запримѣтивъ, бо задивився на Олену такъ, що и нѣчого довкола себе не бачивъ.

Якъ коли-бъ яка пречудна баядера стоявъ сей чаруючій ідеалъ жѣночои красы на серединѣ комнаты и сіявъ въ повнôмъ свѣтлѣ сонѣчного промѣня, що впадаючи черезъ высокій ôкна, освѣчали прегарну стать дѣвчины та надавали ѣй ще бôльшого блеску.

Судія наказавъ имъ точно ôдповѣдати на пытаня доктора и попросивъ Линдого, щобы ôнъ ихъ выпытувався, а той, якъ коли-бъ наразъ опамятався, зачавъ выпытувати Олену.

„Чи ты гнѣваешся на мене, що я здôймивъ бѣльмо зъ очей твому батькови?“

„Та чого менѣ гнѣватись? Спаси-Бôгъ вамъ за ласку.“

„Чи ты вже нинѣ ѣла?“

Судія мало въ голосъ не розсмѣявся, такій напавъ его смѣхъ. Олена усмѣхнулась та выдивилась на него своими чудными очеятами.

„Попоѣла досвѣта молока.“

„И бôльше нѣчого?“

Докторъ схопився, побѣгъ до комнаты судіѣ та вынѣсъ зъ ôдтамъ чимъ скорше въ одной руцѣ тарѣлку зъ перекускою, а въ другôй фляшку зъ виномъ та поставивъ на стôлъ, а ôдтакъ взявъ на вилки кôлька кусникôвъ мяса та подавъ дѣвчинѣ. Олена не хотѣла пити вина, але мясо здоймила тоненькими пальчиками зъ вилокъ и подала кусникъ своему братови Павлови, а той такъ лапчиво сягнувъ рукою, що ажь подерта сорочка зовсѣмъ на нѣмъ розтворилася. Докторъ почастувавъ ôдтакъ ще и Катрю та Олексу. Судія дивився на то все и не знавъ, чи смѣятись чи що робити.

„Але-жь друже! Що вы робите? Вы забуваете, що тутъ маеся тягнути протоколъ и що тутъ розходиться о вашу кишеню!“

„Вы знаете мою кишеню такъ само, якъ и я, то кôнчѣть вы протоколъ.“

„Ну, то я ôдправляю позываючого, бо тутъ не може бути и бесѣды о ôдшкодованю.“

„Нѣ, нѣ! Не робѣть того! Залагодьте справу такъ, щобы и имъ не було кривды та щобы и я мôгъ имъ дати якій дарунокъ зъ власнои волѣ.“

Треба ще згадати, що докторъ говоривъ зъ судією по нѣмецки а зъ циганами розмовлялися по волоски.

Судія спытавъ Катрю, що она порозумѣвшись зъ чоловѣкомъ приймила-бы ôдъ доктора?

Катря стала насамперед говорити, якій ôнъ та докторъ красній и мудрій, а ôдтакъ стала жалуватися та нарѣкати на свою бѣду. На послѣдокъ покликуючись на сумлѣнье та ласку панôвъ зажадала ето левôвъ — страхъ велику суму въ ей очахъ, за котру Олекса мôгъ бы на Оушорѣ купити кусень полонины.

„Пристаете, пане докторъ?“

„На що?“

Линде и не чувъ, що говорилося. Ôнъ лишь разъ въ разъ дивився на Олену и не спускавъ ей зъ ока та все частувавъ мясомъ, при чôмъ де-що и Павлови дôсталося. Коли ôдтакъ докторъ розказавъ, що Катря и Олекса хотять тôлько грошей, щобы могли купити собѣ кусень грунту на Оушорѣ, выймивъ докторъ зъ своей мошонки два банкноты по пятьдесять левôвъ а ôдтакъ ще три банкноты по пять левôвъ.

„Нате вамъ, Олексо! Я вамъ тыхъ сто банокъ дарую! Купѣть собѣ за нихъ кусень грунту! — А то вамъ Катре на сѣрачину! — Ось тобѣ ще, Оленко, купи собѣ, що сама хочешь! — Та ще и тобѣ, Павле! Най тобѣ ненька ушиють штаны та сорочку! Вже-бы часъ тобѣ инакше носитись! — Закимъ ще ôдъѣду, то зайду до васъ на Оушоръ. А коли зновъ настане лѣто а Оленка мене не забуде, то принесу ѣй ще зъ мѣста правдивыхъ коралѣвъ. Ну, якъ, не будете собѣ марикувати?“

Цыганы ажь не знали, що робити, такъ тѣшилися. Олекса та Катря припадали ажь до колѣнъ докторови та цѣлували его по рукахъ; коли-жь и Оленка приступила та хотѣла поцѣлувати его въ руку, ôнъ обôймивъ ей та поцѣлувавъ такъ сердечно въ самій губы, що ажь лоскотъ пôйшовъ по хатѣ.

Лице дѣвчины спаленѣло и стало червоне якъ буракъ; ей блискучі очи засвѣтились свѣтломъ подôбнымъ до дрожачого промѣня ранноі зôрнички.

— — — — — — — — — — —

Коли цыганы выйшли, выпивъ докторъ Линде ще одну чарку.

„То за ваше здоровлье, пане судіе зъ Дорны! на спаси-Бôгъ за то, що дали менѣ нагоду до доброго дѣла для провидѣвшого. Але, якъ думаете, яке дѣло конець хвалить?“

„Що васъ Олена наурочила!“

„Най хиба я тымъ ôдкупую за то, що провинився проти Олексы!“

„И най то буде для васъ ôдъ теперь наука, що слѣпый може бути щасливѣйшій якъ видющій!“

Справозданье того департаменту выказуе загальну суму выдаткôвъ въ р. 1887 на санитарнй цѣли 704.713 зр., т. є. о 15.076 зр. бôльше, якъ прелиминувавъ соймъ буджетомъ. Выказы остаючихъ пôдъ управою Выдѣлу краєвого лѣчничихъ заведень подають, що число хорыхъ росте а кошты администрації и лѣченя сорозмѣрно малѣють а такожь зменшаєсь смертельнôсть.

Однакъ значнѣйше що-разъ число хорыхъ вплыває дуже некористно на гигієничнй ôдносины въ головнôмъ шпитали. Выдѣлъ краєвый признає конечнôсть побудованя нового будынку для ôддѣлу хирургичного и положничого, позаякъ однакъ коштувало-бы то около 140 тысячѣвъ зр., не представляє въ тôмъ предметѣ соймови нѣякого внесеня. Далеко гôршй, якъ въ львôвскôмъ головнôмъ шпитали суть ôдносины санитарнй въ шпиталяхъ на провинції.

Департаментъ VI, котрый остає пôдъ управою сов. Бережницкого, выказуе санкціонованй два рѣшеня сойму о перенесеню 5 громадъ до иншихъ повѣтôвъ, а дальше предкладає справозданье о подôбныхъ петиціяхъ деякихъ громадъ, котрыхъ доси ще не полагоджено. Такъ само не полагодженою єсть справа частнои змѣны ординації выборчои, а именно въ тôмъ напрямѣ, щобы ректорови политехники надати голосъ вирильный и признати техникамъ право выбору зъ огляду на особисту квалифвкацію. Не полагоджено тои справы доси зъ тои причины, позаякъ краєве бюро статистичне не могло доси доставити певныхъ датъ про выборчй ôдносины истнуючй теперь въ Австрії анѣ про высоту податкôвъ оплачуваныхъ щорôчно черезъ галицкй мѣста и мѣсточка, анѣ про станъ розвитку промыслу. Въ наслѣдокъ того ôднѣсся Выдѣлъ краєвый до выдѣлôвъ иншихъ краєвъ и до краєвои дирекціи скарбу о поданье тыхъ датъ, безъ котрыхъ не може приступити до згаданои змѣны ординації выборчои. Доси не одержавъ ще Выдѣлъ краєвый тыхъ и для того справозданье єго и въ тôмъ напрямѣ єсть неповне.

Внесенье пос. Юл. Романчука

на змѣну першого уступу першого додатку до провизоричного регулямину соймового, стремляче до того, щобы и рускому языкови дати якесь право поббчь польского и змусити маршалкôвъ краєвыхъ до уживаня сего языка при ôдкрываню и закрываню соймовыхъ сесій, — внесенье то пôдписали послы: Бережницкій, Лѣниньскій, д-ръ Антоневичь, Фел. Бѣлиньскій, Охримовичь, кн. Юрій Чарторыйскій, Т. Василевскій, Мазараки, гр. Влад. Козебродскій, кн. Левъ Сапѣга, Вербицкій, Ст. Качала, Анд. Сѣчиньскій, митр. Сембратовичь, Бобчиньскій, Вит. Рогойскій, Плазиньскій, Зборовскій, Вайгартъ. Влад. Струшкевичь, Евз. Черкавскій, Тад. Романовичь, Гольдманъ, Т. Меруновичь и Ленартовичь, разомъ зъ внескодавцемъ 26 послôвъ. Внесенье се прийде вже на порядокъ дневный 30 засѣданя соймового завтра въ четверъ. Мимо того суджено єму упасти вже при першôмъ читаню. Зачуваємо именно, що шовинисты польскй перефорсували таку ухвалу на втôрковôмъ збраню „kol a". Буде се новый доказъ крайнои нетолерантности изъ стороны бôльшости соймовои. Якъ въ тôмъ разѣ заховаєсь правительство, побачимо такожь. А нарôдъ рускій лишь зъ повнымъ презрѣньемъ ôднесесь до клики, що при помочи гр. Таффого стоить у кермы справъ краєвыхъ.

Дописи „Дѣла".

Зъ Снятина.

[По выборахъ посла до сойму.]

Що мы Русины при выборахъ въ Снятинщинѣ перенали, то тому не дивота, коли зважимо, що противъ насилія, пôдкупства, дреглѣвъ, жандармôвъ, панкôвъ та хмары агитаторôвъ тяжко честному чоловѣкови побѣдити. Якъ переводились правыборы по селахъ, то се вже звѣстне изъ часописей або можна собѣ представити, коли довѣдаємось, якъ тій-жь — на наругу справедливости и права — ôдбулись въ Снятинѣ передъ очима ц. к. староства и властей, интелигенції и свѣдомого руского мѣщаньства. Якихъ безправностей и насильствъ уживали пп. Адамъ Ваґнеръ и М. Нѣментовскій противъ рускихъ правыборцѣвъ въ Снятинѣ, то щобы се вповнѣ ôдчути и зрозумѣти, треба було тамъ бути и все видѣти та чути.

Щобы не можна було довѣдатись, хто єсть правыборцемъ и абы всякй реклямації унеможливити, Нѣментовскій ховавъ листу правыборцѣвъ, а коли хто хотѣвъ до неи заглянути, то выкручувався и ôдсылавъ до п. Шміда а той retour. До того листа, якъ при голосованю показалося, була уложена сторонничо, неправильно и несправедливо. Въ день правыборôвъ рускй правыборцѣ и независимй польскй якъ одинъ мужь вырушили, абы скоро бути на мѣсци голосованя, щобы Ваґнеръ, котрый звычайно въ своѣмъ урядованю тôлько письма експедіює и почту ôдбирає, — не схотѣвъ показатись, що и ôнъ може бути комисаремъ та щобъ якои „штучки" противъ нихъ не пустивъ.

О 8 год. надôйшли „Мойсюкіяне" зъ нарады то по парѣ то гуртомъ, абы не губитись и абы котрый не утѣкъ або де въ шинку на покрѣпленю не пропавъ. На самôмъ передѣ Адамъ Ваґнеръ, по правôмъ боцѣ Мойше Туманекъ, по лѣвôмъ Янкель Шаферъ, дальше Янкель Тау, Нѣментовскій, І. Штаркъ, Фальковскій, Томашевскій, С. Клюґманъ, писарь Телявскій, инспект. Гошовскій и Статкевичь, Александровичь и др. Пана Линдого тогдѣ не було, бо шконтрувавъ у Гриника въ Пôдвысокôмъ касу громадску по методѣ своєи станиславôвскои практики.

Помимо дуже стороннчо уложеної листы правыборчои була-бы була бôльшôсть таки по нашôй сторонѣ, коли-бы було инло по правдѣ. Але листы не перечитувано по порядку ажь до кôнця, лишь перескакувано або цѣлкомъ не читано нашихъ мѣщанъ (якъ н. пр. Ивана Дутчака, Зѣньковского и др.), а жидівôвъ або посѣпакôвъ Мойсы читано по кôлька разôвъ або коли явився, то єго заразъ до бôдданя голосу припускано (якъ н. пр. двохъ Дроздовскихъ и др.). Въ сали выборчôй агитували Штаркъ, Берлеръ, С. Клюґманъ и другй небезинтересовнй прихильники Мойсы безкарно оскорбляли честныхъ людей, а коли хто зъ нашихъ ôдважився тôлько що заговорити, заразъ єго Козакъ ôдъ жандармеріи напастувавъ.

Голосованье ôдбувалося ôдъ 8 до 12 год. О 12 год. замкнено дверѣ и тіи мали тôлько голосувати, що були въ сали, а хто прийшовъ по 12 год., не мôгъ уже голосувати. На тую „штучку" взялися „совѣстный" Вагнеръ (якъ самъ себе называє) и „честный Нѣментовскій увидѣвши, що мимо всего мы таки будемо въ бôльшости. Тожь нашихъ выборцѣвъ по 12 год. до салѣ не впускали, а жидôвъ зъ фальшоваными завôзванями до бурмистра впускано. Такъ увôйшло 25 жидôвъ а кôлькохъ ще побôчными дверми черезъ салю бурмистра (н. пр. Мойше Адлерштайнъ, Сруль Мельцеръ, Туль Цайґеръ, Айзиґъ Фшеръ и др.). Коли хто зъ нашихъ выборцѣвъ на хвилю ôддалився, то не бувъ уже назадъ впущеный, хочь зголосився у Ваґнера, що выходить на хвхлю. Такъ н. пр. не були впущенй Мих. Крикливець, Томашь и др. Зъ середины салѣ не допускали нашихъ полицаѣ а зъ-надвору Мойше Айзенштайнъ, Клюґманъ и Шмайґелесъ Ельнеръ. Въ сали самôй крикъ и галасъ; жиды напастували честныхъ людей и тôлько холоднôй крови декотрыхъ треба подякувати, що розъярений такимъ поступованьемъ выборцѣ не потрѣпали хвальнои комисіи и жидôвъ. Нашихъ выборцѣвъ не читано або перескакувано, якъ були на черзѣ, а то длятого, абы ихъ спонукати ôддалитись зъ салѣ выборчои. Самъ Нѣментовскій смѣючися зъ выборцѣвъ казавъ имъ: „Захотѣлось вамъ голосувати, то будете голоднй до пôвночи чекати". Коли декотрй зъ нашихъ напирали, щó се такого, щó ихъ не читають, то Нѣментовскій перечеркнувъ ихъ чимъ скорше и показавъ имъ, що они нѣбы то до голосуючихъ не належать (такъ н. пр. сталося зъ честнымъ мѣщаниномъ Иваномъ Дутчакомъ Василя и др.). Нѣментовского пересвѣдчено пôзнѣйше, що тіи-жь мали право голосувати. Зъ салѣ выборчои урядели посѣпаки Мойсы другій шинокъ „пôдъ половикомъ" и запивалися до непамяти. Все то вытыкано Ваґнерови, а ôнъ на то ôдповѣдавъ, що запиваючй не мають ити до причастія — „запивайтесь и вы собѣ!" Тымъ, що до голосованя зъ тяжкою бѣдою припущено, казавъ Нѣментовскій, що комисія имъ то зъ ласки робить, бо ихъ добре не знають, чи они „porządni" и чи не пють, коли тымчасомъ вôльно було голосувати такимъ якъ Нѣментовскій e tutti quanti, або жебракамъ якъ Айзиґъ Айзенштайнъ, або жидамъ, що за крадѣжь въ арештѣ сидѣли. П. Нѣментовскій! забули Вы, видко, на комисаря выдѣлу краєвого п. Ш. та на комисіи ôдъ рады повѣтовои пôдъ о. К.! Що тй коми-

Право пропинації въ Галичинѣ.

XIII.

Въ р. 1869 предложивъ Выдѣлъ краєвый соймови на засѣданю зъ дня 21 вересня новый проєктъ выкупна права пропинації. Пôсля того проєкту мало выключне право вышинку перейти на край, а право продукції стати предметомъ вôльного промыслу. Вынагорода управленыхъ мала сымъ разомъ выносити лишь 13 разовый чистый рôчный дохôдъ зъ вышинку, за пôставу обчисленя котрого мавъ бути принятый дохôдъ, котрый служивъ до вымѣреня податку ôдъ того права. Выплата вынагороды мала наступити въ 7%-выхъ облигаціяхъ, амортизуючихся въ протягу 35 лѣтъ. По означеню сумъ выкупна мала пропинація въ протягу трохъ лѣтъ перейти на край, котрый мавъ єи выконувати або черезъ удѣлюванье за оплатою консенсôвъ, або черезъ выарендованье, а дохôдъ зъ аренды взглядно зъ оплатъ за консензы мавъ утворити фондъ пропинаційный, зъ котрого мали амортизуватись облигації выданй управленымъ. Цѣлу справу выкупна мавъ пôсля того проєкту перевести выдѣлъ краєвый. Проєктъ той Выдѣлу краєвого ôдосланô до пропинаційнои комисіи, котра ще въ тôмъ самôмъ роцѣ предложила зъ него справозданье, сполучене зъ поставленьемъ нового проєкту выкупна права пропинації. Головнй точки того проєкту лежали въ тôмъ, що пôсля него не лишь право выробу напитковъ, але и право вышинку мало стати предметомъ концессіонованого въ хосенъ краю оподаткованого промыслу. Выкупно управленыхъ мало наступити при помочи емисіи 7%-выхъ облигацій, заосмотреныхъ въ безпеченьство пупілярне, и обезпеченыхъ гарантією краю. Перевести выкупно мавъ и пôсля того проєкту Выдѣлъ краєвый.

Закимъ комисія пропинаційна предложила соймови то своє справозданье, зайшовъ въ соймѣ фактъ, котрый въ исторіи соймового трактованя пропинаційного пытаня дуже замѣтне займає мѣсце а рôвночасно кидає характеристичне свѣтло на тогдѣшнй соймовй ôдносины. Въ справѣ пропинаційнôй забрали голосъ послы селяне, зъ котрыхъ черезъ чотири роки нѣхто не ôдзывався въ тôй справѣ. Послы-селяне станули тутъ разомъ солидарно безъ огляду на народнôсть. Русины и Мазуры пôдписуючи внесенье пос. Вольного, въ котрôмъ пригадавши, що пропинація внесеною збстала вже патентомъ зъ 9 вересня 1848, зносячимъ звязь пôддaньства и всѣ зъ неи плывучй повинности, жадали ôдобраня управленымъ монополю продукції и вышинку безплатно и порѣшеня, що право то має стати вôльнымъ и кождому доступнымъ промысломъ обтяженымъ лишь податками на цѣли громадскй. Внесенье пос. Вольного пôдписало 27 послôвъ-селянъ а нѣхто зъ послôвъ належачихъ до интелигенції. Навѣть зъ рускихъ послôвъ неселянъ, котрй стояли въ завзятôй опозиції супротивъ тогдѣшнои соймовои бôльшости, не пôдписавъ нѣхто того внесеня. Була то дуже замѣтна поява природнои звязи послôвъ ворожихъ собѣ народностей на пôставѣ спôльного економичного и клясового интересу, була то може навѣть и не зовсѣмъ свѣдома основина хлопского клюбу, котрый певно бувъ-бы выробився въ нашôмъ соймѣ, коли бы рускй и польскй мужики и въ слѣдуючихъ сесіяхъ були увôйшли въ складъ єго и коли-бъ не выперла ихъ була пôзнѣйше кастова политика нашои суспôльнои єрархіи.

Внесенье пос. Вольного выкликало въ соймѣ страшнй крики и взагалѣ дуже велике враженье. То школа комунизму — закрича ли польскй послы и внесенье то, розумѣється, ôдкинено значною бôльшостею.

Володимиръ Александрôвъ.

Оглядъ житя и литературнои дѣяльности.

Написавъ *Василь Сѣчовикъ.*

Володимиръ Александрôвъ зъ дѣда-прадѣда Украинець, хочь єго прôзвище и кôнчиться на „ôвъ" чи на „овъ".[1]) Батько єго [2]) бувъ священикомъ въ слободѣ Бугаєвцѣ, Харкôвскои губернії, Озюмского повѣту, де й уродився Володимиръ 20. червня 1825 р. Зъ початку вчився ôнъ дома въ шкôлцѣ у свого дядька, що бувъ діякономъ у тôйже таки слобôдцѣ Бугаєвцѣ, котра по московськи пишеться Озюмецъ. Ôдтакъ ôддавъ єго батько у „духовне уѣздне училище" въ повѣтове мѣсто Харкôвскои губернії — Купянку (по московськи Купянскъ), де скôнчивши 4 клясы перейшовъ у Харкôвъ въ семинарію, котра тодѣ ще звалась Коллегіум-омъ (1-ша кляса — риторикою, 2-га — философією а 3-тя — богословіємъ). Въ кождôй клясѣ треба було тодѣ выбути два роки. Володимиръ дôйшовъ до 3-ои клясы та выбувъ въ нѣй тôлькн оденъ рôкъ; вже посвятили єго „у стихарь", вже неразъ росказувавъ по церквахъ и проповѣди на представленье ректора-архимандрита и по назначеню архіерея, котрому лѣпшихъ школярѣвъ творы подавались на прочитанье, — та тутъ же лучилась оказія: ôдкрылось, що ôнъ грає на гитарѣ, спѣвае пôдъ гитару пѣснѣ и бувае въ театрѣ!.. Хотѣли єго, богослова, засадити у карцеръ; ôнъ не послухавъ, подавъ просьбу, щобы єго увôльнили, — и перейшовъ въ Харкôвскій университетъ на медициньскій факультетъ. На другому курсѣ приняли єго на державный (казьонный) коштъ, на четвертому обрили и остригли мѣжь иншими за попечителя Кокошкина и за царя Николая, а въ 1853-ôмъ роцѣ ôнъ скôнчивъ курсы cum eximia laude — почѣмъ пôслали єго молодшимъ лѣкаремъ у полкъ, котрый тодѣ стоявъ у Польщи, въ самôй Варшавѣ. Тамъ ôнъ навчився польскои мовы — и оженився. Въ 1859-ôмъ роцѣ зробивъ екзаменъ на степень доктора медицины и перейшовъ на службу поблизше до роду на Украину, те-жь у полкъ. Бувъ ôдтакъ у горожаньскôй службѣ старшимъ мѣскимъ докторомъ въ Харковѣ, а въ 1879 р. зновъ перейшовъ у войскову службу: зъ початку бувъ старшимъ докторомъ въ резервнôмъ баталіонѣ таки въ Харковѣ, потôмъ пôслано єго головнымъ докторомъ „военно-мѣстнаго" лазарету въ Керчь, ôдти перевели єго дивизіоннымъ докторомъ 31-ои пѣхотнои дивизіи, де и до сегодня проживає.

Зъ творами В. Ал-ова подибуємось першій разъ въ 1861 р., въ котрôмъ замѣщено въ петербургскôмъ журналѣ „Основа" двѣ єго поезіи пôдъ заг. „Думка" [3]) и „Плачъ дочки по матери" зъ пôдписомъ В. Ал-овъ. Ôдтакъ въ письменнôй дѣяльности нашого писателя слѣдує антрактъ до р. 1872, бо доперва въ тôмъ роцѣ выходить въ свѣтъ єго оперетка въ 2. дѣяхъ „За Немань іду" [4]) — а заразъ въ слѣдуючôмъ 1873. р. — драматична оперетка „Не ходи Грицю на вечерниці" [5]). Опôсля являються въ 1880 р. „Малорусські співанки", — въ 1883 р. „Тыхомовні співы на святі мотивы", — въ 1885 р. „Пісенныкъ зъ нашихъ рідныхъ пісень", — а въ 1887 р. збôрка пôдъ заг. „Складка — альманахъ Нр. 1".

Зъ наведеного що-йно перегляду друкованыхъ творôвъ нашого писателя бачимо, що В. Ал ôвъ трудиться въ нашôй литературѣ яко писатель драматичный, поетъ, перекладчикъ творôвъ поетичныхъ сторонськихъ авторôвъ и яко впорядчикъ збôрникôвъ.

Обѣ оперетки, котрыхъ заголовки мы подали высше, написавъ авторъ для домашнои сцены, на котрôй выступали и єго дѣти: але оперетки сподобались присутнымъ гостямъ, и деякй зъ нихъ упросили автора, щобы позволивъ ихъ ставити въ Харкôвскôмъ драматичнôмъ театрѣ. Тамъ грали ихъ не разъ и не два — а опôсля почали ихъ выставляти на всѣхъ украиньскихъ театрахъ, де удержуються и доси.

„Малорусські співанки" [6]) — книжочка вельми невеличка, бо обôймає заледви 5 картокъ малои 8-ки (безъ означеня сторôнъ) — мѣстить переклады зъ московскои мовы на нашу 7 поезій, а то зъ Лермонтова 3 (Ангелъ, Сонъ и Думка), — зъ Козлова 1 (Вечѣрный дзвôнъ), — зъ Львевенштайна 1 (Розбите серце) и незвѣстныхъ авторôвъ 2 (Луна и Веснянка). Исторія появы сеи книжочки така: надрукована она саме тодѣ, якъ на Украинѣ въ наслѣдокъ звѣстного драконьского указу зъ 18. (30) мая 1876 не дозволялось по нашому анѣ на сценахъ грати, анѣ публично по нашому спѣвати, анѣ друковати. То жь В. Ал-ôвъ потребувавъ просити, щобы дозволено було надрукувати на украиньско-рускôй мовѣ переклады зъ московского, призначаючи дохôдъ зъ выданя на користь памятника Лермонтову. И дозволено... Переклады сй по звучности и легкости вѣрша, вельми близького до вѣршу оригіналу, треба зачислити до добрыхъ перекладôвъ. Особливо дуже приємно читаєся перекладъ поезійки „Луна" (зъ моского „Эхо"), котрый гласить:

Въ дôбровѣ тяжко я сумую:
Де я найду другу такую?
Хто приголубить? выйде въ гай?
Луна одвѣтуе: гай — гай!

Якъ маю жити изъ журбою,
На вѣкъ розставшися зъ тобою?
Зъ кимъ розжену журбу годинъ?
Луна гука' менѣ: одинъ!..

Вернись, моя ты люба-мила,
Безъ тебе свѣтъ менѣ могила!
Що маю дѣять? Ты мôй рай!..
Луна гукнула: умирай!..

Невеличка се вправдѣ объємомъ брошурка, но зъ огляду на часъ и обставины, коли и въ якихъ вона появилась, мала и має своє значѣнье, а авторъ выдаючи зробивъ добре дѣло.

(*Дальше буде.*)

---

[1]) По якôй причинѣ невластиве нашôй мовѣ окôнченье на „ôвъ" чи на „овъ" має богато освѣченыхъ Русинôвъ изъ шляхты — гл. въ розвѣдцѣ Сумця-Лукича пôдъ заг. „Украиньско-руськй прôзвища", помѣщеной въ литературнôмъ збôрнику „Ватра" на стор. 176.

[2]) Степанъ Васильевичь Александрôвъ родився въ слободѣ Цареборисовôй, Озюмского повѣту, умеръ въ 1868 р. Выховувався въ Харкôвскôмъ Колегіум-ѣ и ôдтакъ повнивъ обовязки священика въ мѣсцевостяхъ Харкôвскои губернії: въ Цареборисовôй, Бугаєвцѣ и въ Граковѣ, Живучи по своєму обовязкови черезъ цѣле своє житье въ тѣснôй звязи зъ украиньско-рускимъ народомъ, ôнъ не мôгъ не знати добре рôдной мовы, побуту и свѣтогляду нашого народу. Все те ôдбилось въ єго поемѣ зъ народного побуту „Вовкулака", котрою ôнъ роздобувъ собѣ яку-таку литературну звѣстнôсть. Поема ся була выдрукована въ 1848 р. въ збôрцѣ „Южнорусскій Сборникъ" Метлиньского.

[3]) Гл. „Основа" 1861. Юль Стор. 58.

[4]) Перше выданье зъ нотами выйшло въ Харковѣ въ 500 прим., а друге тежь въ Харковѣ въ 1873 р. на 47 стор. въ 12-ку.

[5]) Выданье перше, яко оперета въ 4 дѣяхъ зъ нотами, появилось въ Харковѣ 1873 р. на 61 стор. въ 12-ку, а друге поповнене и выправлене въ 5 дѣяхъ зъ нотами — въ Полтавѣ 1884 р. на стор. 72+ 1—28 нотъ въ 12-ку.

[6]) Заголовокъ на окладинцѣ брошурки такій: „Малорусські співанки (пôдъ тымъ заголовкомъ дереворытъ представляючій спѣвака зъ кобзою). Харьківъ Року Божого 1880" — а на 1-шôй сторонѣ другій ôдмѣнный: „Співанки зъ великорускої на малоруську мову переложивъ Вл Александровъ. Выручка зъ выданя призначена на памятникъ Лермонтову. Харьківъ Друкарня М. И. Гордона 1880 р."

сіи повыкрывали, самі здоровй знаете и въ Снятинѣ загально звѣстно...

По 6 год. вечеромъ, коли нашй люде зъ мѣсця выборбвъ не уступали, мимо того, що зъ духоты въ сали выборчбй, голодній и спрагненй млѣли, заявивъ имъ Ваґнеръ, що голосувати не будуть, бо належать до третины тыхъ, що не мають голосувати. Правду того заявленя на разѣ сконстатувати було неможливо, бо якъ вже сказано, листы не можна було нѣякимъ чиномъ дбстати. На то повбдходили всѣ нашй выборцѣ зъ протестомъ противъ такого переведеня правыборбвъ; лише цѣкавѣйшй зъ нихъ полишалися, абы могли придивитись маніпуляціямъ хвальнои комисіи. Зъ противнои стороны були такій, що не мали жадного права голосувати, якъ Нѣментовскій, Таклѣньскій, Шмидъ и др. Не дивота отже, що рускій выборцѣ, хочь якъ найлѣпше трималися, при правыборахъ перепали. Противъ тыхъ неправно и пбдступнымъ способомъ переведеныхъ правыборбвъ выборцѣ снятиньскій внесли протестъ до старэства, а до министра гр, Тааффого выслали телеґраму зъ жалобою.

Якій правыборы, такій були и головній выборы. Нашй выборцѣ трималися дуже добре; пбдшепты агитаторскій и жидбвскій не помагали. За то поплечники п. Мойсы бдъ збанкротованыхъ банкбвъ ажь до хрунѣвъ впадали у всякій нервовй хоробы, бо не могли дочекатись кбнця голосованя, а тутъ фантазія малювала имъ яскраво на милю довгій ковбасы та дреглѣ и цѣлій рѣки парухи та пива

У вечеръ передъ выборами звозивъ и приставлявъ до Снятина п. Линде, мовь-бы московскій приставъ, выборцѣвъ прихильникбвъ Мойсы, по ббльшбй части вбйтбвъ и писарчукбвъ, що зъ правомъ стоять на военнбй стопѣ а зъ рахунками касъ въ колизіи. Въ Снятинѣ обскочували ихъ Янкель Тау, Теляв скій, Томашевскій и др. и заразъ до шинку втягали. Всѣхъ тыхъ выборцѣвъ розкватировано до Статкевича и Амировича, тамъ пили до тои мѣры, щобы могли ще тблько до салѣ выборчои заволочися и тамъ „*Мойса*“ забелькотати. Въ ночи товкся жандармъ Козакъ по улицяхъ и напастувавъ порядныхъ людей, якъ н. пр. ч. Запаринюка. На самъ день выборбвъ посконсигновано множество жандармеріи. Банкротовичѣ та пбдпанки, котрій передъ тымъ якъ найгбрше говорили о Мойсѣ, теперь увихалися агитуючи межи народомъ и ожидаючи нетерпеливо снѣданя коштомъ Мойсы.

Около 12 год. скбнчено выборы. Корону блямажи и деморализаціи насадивъ собѣ на голову того дня о. Филемонъ Огоновскій, парохъ зъ Джурова, зрадивши свбй нарбдъ и станъ, бддаючи свбй голосъ на Мойсу. Тымъ спонукавъ такожь выборцѣвъ и зъ свого села и зъ другихъ деякихъ пбйти за нимъ... Зъ безмежнои вдячности п. Мойса бдзначивъ о. Филемона, бо ишовъ зъ нимъ по пбдъ рамя на снѣданье, а другій его приятелѣ и прихильники крутилися коло нихъ, поцмокуючи, що дочекались феты. На сей видъ соблазни заломлювавъ нарбдъ руки, не дивуючись теперь простолюдинови, коли духовный отець, освѣченый чоловѣкъ, такъ собѣ поступае. Самі Поляки выражались о о. Филемонѣ Огоновскбмъ такими словами, якихъ не хочу на сѣмъ мѣсци повтаряти.

По выборахъ забралися всѣ посѣпаки и выборцѣ Мойсы до огорода Амировича, де ихъ новый посолъ сумнои славы угощавъ. Бувъ тамъ и о. Филемонъ. Що тутъ дѣялося, того не може перо такъ добре описати. Хрунѣ зъ панами банкротовичами запивались и затинали дреглѣ, галасуючи и рикаючи запитыми голосами: „vivat Мойса!“ На конець на десеръ була велика бійка двома поворотами за-для пива. Котрій пѣлкомъ пяній були, якъ на пр. Гриникъ вбйтъ зъ Пбдвысокои або вбйтъ зъ Альбинбвки, лежали пбдъ лавками удаючи мертвыхъ; котрій склянками въ голову дбстали або палицею по плечехъ, тій удавали плейзерованыхъ. Галасъ и крикъ бувъ не до опису, перерываный тблько бренькомъ склянокъ збитыхъ та острымъ свистомъ палиць. Въ ббйцѣ бдзначились агитаторъ Томашевскій и полицай Клюсъ. Рахунки за рбзній піятики предложили: Статкевичъ 87 зр., Крайсъ 89 зр., и Амировичъ звышь 475 и т. д.

Надъ вечеръ того дня ѣхали самі тблько приятелѣ п. Мойсы на гулянье до Рудникъ. Ѣхали по парѣ въ такбмъ порядку: о. Филемонъ Огоновскій зъ Янклемъ Шаферомъ, инспекторъ Гошовскій (зъ руского роду, але встыдаючій-ся свого походженя и называючій Русинбвъ „wrogi narбd“) зъ Янклемъ Тауомъ, Мойса зъ Томашевскимъ, Теодоровичь зъ Статкевичемъ, Фальковскій зъ Линдемъ и т. д. Всѣ ѣхали по-при Ваґнера, абы ему оскомину зробити, бо бнъ, якъ поголоска ходить, не бувъ запрошеный, а подяку бдъ п. Мойсы дбставъ въ иншбй формѣ. Всѣ забавлялися до бѣлого дня, тблько приставъ мусѣвъ поспѣшитись, бо мавъ жандармбвъ до Рожнова бдставити. Навѣть сторожа безпеченьства забавлялася, а ученый Козакъ внѣсъ першій тоастъ на здоровлье Мойсы, на що ему товаришѣ смѣхомъ бдповѣли.

Судѣть-же панове читателѣ, чи можна було правдѣ и честнотѣ ложь и безправнбсть побѣдити?

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ ческбмъ соймѣ высказавъ маршалокъ при бдкрытю засѣданя свбй жаль по причинѣ того, що нѣмецкій послы не хотять вступити до сойму и що они жадають рѣчей неясныхъ а по части и неможливыхъ, на котрій не згодився-бы жаденъ соймъ ческій анѣ нѣяке правительство австрійске.

Въ буковиньскбмъ соймѣ предложивъ президентъ краю проектъ правительства о выкупнѣ пропинаціи.

Въ краиньскбмъ соймѣ представивъ президентъ краю палатѣ нового маршалка д-ра Поклюкара и зазначивъ, що и новый маршалокъ буде такъ само щиро працювати для интересбвъ обохъ народбвъ въ краю, якъ и его попередникъ покбйный гр. Тунъ. Маршалокъ зновъ зазначивъ въ своѣй промовѣ, що головною задачею сойму будуть справы культуры краєвои, наука промыслу и управильненье финансбвъ краю.

——

Маневры пбдъ Єлисаветградомъ закбнчаться завтра. Въ соботу атакувавъ захбдный корпусъ Єлисаветградъ. Царска пара поступаючи за розвоємъ маневрбвъ выѣхала онодгы зъ Єлисаветграду и приѣхала до Новои Праги. Дорога, котрою ѣде царска пара, есть всюды красно удекорована.

До „Corr. de l' Est“ доносять зъ Петербурга, що царска пара постановила була первѣстно ѣхати на полудне Россіи черезъ Москву; пбзнѣйше однакожь змѣнено сей плянъ. По маневрахъ поѣде царь и царица черезъ Одессу до Криму, а зъ бдси переѣдуть бдтакъ до Скерневиць. Зъ тымъ побутомъ царя въ Царствѣ польскбмъ беруть въ звязь можливбсть зъѣзду монархбвъ въ Скерневицяхъ (?). По ловахъ въ Скерневицяхъ маѣ царска пара выѣхати на Кавказъ и зъ бдси поѣде царь до середнои Азіи, о чбмъ зъ разу и чути нѣчого не хотѣвъ. Дня 2 падолиста поверне царь назадъ до Петербурга.

Пбдчасъ побуту царя на Кавказѣ маѣ приѣхати до Тифлиса або Батума шахъ перскій на повитанье царя.

Зъ Петербурга доносять, що особистй стараня намѣстника Альзаціи и Льотарингіи, кн. Гогенльоге-Шиллингсфірштъ въ справѣ мілioновои спадщины въ губерніяхъ витебскбй и миньскбй позбстати безъуспѣшній. Прошенье его, щобы ему або его сынови дозволено обняти въ посѣданье величезній добра, не приймаючи россійского пбдданьства, бдкинено въ найвысшихъ кругахъ державныхъ, бо оно противиться законамъ.

„Нов. Время“ доносить, що урядове слѣдство сконстатувало фактъ, що англійскій посолъ Дримондъ Вольфъ заплативъ козакови Асолимову 16.000 фунтбвъ штерлингбвъ, щобы бнъ выкликавъ ворохобню на Кавказѣ.

——

Цѣсарь Вильгельмъ оголосивъ, що задержуе для себе становище начального коменданта першого полку артилеріи гвардіи.

„Sonn- und Montags-Ztg.“ каже, що прускій княгинѣ не мають щастя зъ Россіею. Наколи-бъ кн. Викторія була выйшла за кн. Батенберга, треба-бы було имовѣрно поставити бсѣмнацятый корпусъ нѣмецкои арміи на стопу воєнну; теперь же, коли кн. Софія заручилася зъ кн. Спарты, стратить король грецкій до крихты ласку у царя.

На зъѣздѣ католикбвъ въ Фрибургу сказавъ Виндгорстъ: Союзъ зъ Австріею есть повнымъ хвалы дѣломъ кн. Бисмарка; такожь и союзъ зъ Италіею есть бдраднымъ проявомъ для удержаня мира, але бувъ-бы бнъ ще бдраднѣйшимъ, наколи-бъ заведено назадъ свѣтску власть папы. Могуче дружне слово канцлера пбдперте Австріею, могло-бы для папы богато зробити. Зробило-бы то якъ найлѣпше враженье на католикахъ нѣмецкихъ, а навѣть есть оно пожаданымъ для италійскихъ мужбвъ державныхъ въ виду небезпечности революціи.

Дня 5 с. м. выѣхавъ бувъ нѣмецкій корабель „Мева“ до Тонґі (на пбвнбчный захбдъ бдъ острова Зензибару), щобы тамъ обняти зарядъ именемъ нѣмецко-всхбдно-африканьского товариства. Щобы розвѣдати про станъ рѣчей на суши, выслано по полудни лодку, на котру тамошнй жителѣ почали стрѣляти стрѣлами. На другій день рано повитали жителѣ въ той самъ спосббъ двѣ другій лоди. „Мева“ почала тогдѣ стрѣляти и розбгнала непокбрливыхъ. Султанъ Занзибару выславъ свое войско, щобы укарати жителѣвъ и змусити ихъ до нѣмецного пбдданьства. „Times“ доносить, що „Мева“ збомбардувала Тонґі, а одтакъ ще и высадила на берѣгъ бддѣлъ войска, котрый розбгнавъ жителѣвъ. Нѣмцѣ стратили при тбмъ двохъ людей а противна сторона 20 араббвъ.

——

Посолъ и молодшій секретарь въ италійскбмъ министерствѣ рбльництва и торговлѣ, Єлльена, мавъ 9 с. м. передъ своими выборцями въ Анані бесѣду, въ котрбй розъяснивъ исторію торговельнои угоды мѣжь Італіею а Франціею и причины, длячого оба краѣ порбзнились на поли економичнбмъ. Бесѣдникъ хваливъ справедливе иступованье Криспіого, его терпеливбсть и охоту до помиреня и сказ въ, що бнъ (Криспи) не мѣшавъ нѣколи политики зъ иншими справами. Добрый примѣръ, казавъ Єлльена дають Нѣмеччина и Австрія, котрій хочь на поли политичнбмъ зовсѣмъ згбдно поступають, то все таки вже бдъ десяти лѣтъ не управильнили своихъ бдношень на поли економичнбмъ. Памятатися будуть слова кн. Бисмарка пбдчасъ дебаты въ парляментѣ 1876 р., котрыми бнъ зазначивъ небезпечнбсть для политичныхъ уступокъ выходячу зъ жаданя Россіи, щобы ѣй признати економичнй корысти. Бесѣдникъ сконстатувавъ, що провокація до роздору не выйшла бдъ Италіи, де такъ министеръ якъ и послы, якъ такожь и нарбдъ зъ тихимъ жалемъ принялись борбы и доказувавъ бдтакъ на фактахъ, що цѣла одвѣчальнбсть за все спадае на Францію. Бдъ часу коли заведено головну тарифу, казавъ бесѣдникъ, зменшився привбзъ о 142 мил. а вывбзъ лишь о 38 мілібнбвъ. Италія отвираѣ собѣ новій жерела, закладае новій фабрики, пбдвышуе вывбзъ свого шовку, несе помбчь сторонамъ, що управляють виноградъ. Єлльена закбнчивъ свою бесѣду заявленьемъ довѣрія для италійскихъ продуцентбвъ и надіею на ихъ побѣду.

——

Заступникъ королевои оголосивъ бувъ въ опозиційныхъ газетахъ слѣдуюче заявленье:

Пане редакторъ! Майже вся вѣденьска и пештеньска праса оголосила передъ пблькома днями бдповѣдь, котру нѣбы то королева Наталія мала передати бѣлградскбй консисторіи. Письмо се есть безсовѣстною и нечуваною мистификаціею на шкоду безсильнои женщины, котру завзываютъ оправдувати свою невинность передъ судомъ и законами. Бдъ першого до послѣдного слова есть се письмо простою ложею, обчисленою на то, щобы обаламутити публичне мнѣнье. Правдиву бдповѣдь нашои достойнои володѣтельки въ справахъ процесу передавъ я яко заступникъ Єи Вел. королевои консисторіи ще 30 серпня и прошу всѣ бѣлградскій часописи въ интересѣ правды и справедливости оголосити сій стрбчки. Прошу такожь, щобы и ваша часопись сій стрбчки помѣстила. Приймѣтъ и т. д. Бѣлградъ 7 вересня. Пирочанацъ, заступникъ Єи Вел. королевои.

Опозиційнй газеты оголосили були се письмо, але правительство казало всѣ поконфискувати, очевидно для того, що не хоче, щобы въ краю що небудь знали о розводѣ короля, а бдтакъ и для того, що въ повысшбмъ письмѣ называеся королеву зовсѣмъ смѣло нашою володѣтелькою и королевою.

НОВИНКИ.

— **Програма вечерка деклямаційно-музикального,** уряженого подбльскими академиками пбдъ покровомъ товариства „Руска Бесѣда“ въ Тернополи въ замковбй сали дня 11 (23) вересня с. р. въ память Володимира Барвѣньского.

I.

1) Промова; п. К. Б.
2) Лисенко; Веснянки, мѣшаный хоръ.
3) Беріотъ; Монтагнардъ, сольо на скрипцѣ въ супроводѣ фортепяну, п. З.
4) Лисенко; Гусъ, мужескій хоръ.
5) И. Грабовичь; „На смерть Вол. Барвѣньского“, выголосить п-а К.

II.

6) Лисенко; „Охъ та не люби двохъ“, „Ой мати“. мѣшаный хоръ.
7) Гра на фортепянѣ, п. К.
8) Лисенко; дума зъ поемы Шевченковои „Невольникъ“, сольо баритонове п. Б.
9) Купчиньскій; „Вязанка зъ народныхъ пѣсень“ бдограе на цитрѣ самъ авторъ.
10) Лисенко; „На прю“ мужескій хоръ.

Початокъ точно о годинѣ 7-мбй вечеръ.

Чистый дохбдъ призначеный на фондъ стипендійный имени Володимира Барвѣньского. Цѣны мѣсць не обмежаючи жертволюбности: Крѣсло въ першихъ двохъ рядахъ 1 зр. 50 кр., въ дальшихъ 1 зр; партеръ 40 кр., для селянъ и ученикбвъ 20 кр. — По деклямаційно-музикальнбмъ вечерѣ бдбудеся забава зъ танцями въ сали замковбй. Стрбй вечерковый або народный. Вступъ на забаву зъ танцями бдъ особы 1 зр. 50 кр., билетъ для родины 3 зр. Участники вечерка декл.-муз. доплачують лишь 50 кр. бдъ особы. — Билетбвъ можна дбстати въ „Рускбй Бесѣдѣ“ або при касѣ за оказаньемъ запрошеня. Хто бы до 18 н. с. вересня не дбставъ запрошеня, а хотѣвъ взяти участь въ забавѣ зъ танцями, зволить зголоситись до комитету въ „Рускбй Бесѣдѣ“. — Въ Тернополи дня 30 серпня (11 вересня) 1888 року. — *Д-ръ Володимиръ Лучаковскій*, голова „Рускои Бесѣды“; *Григорій Кузьма*, заст. гол. „Рус. Бесѣды“. — За комитетъ: *Яквбвъ Туринъ, Орестъ Зарицкій, Антбнъ Гарасимбвъ.*

— **На дохбдъ муж. бурсы им. о. Николая въ Перемышли** устроюе Выдѣлъ бурсы дня 27 н. ст. вересня с р. въ мѣскбй сали вечеръ зъ танцями. Початокъ о 8 год. вечеромъ. Вступъ бдъ особы 1 зр. 50 кр.; роднинй билеты для 3 осббъ 4 зр., для 4 осббъ 5 зр. — Добровбльнй жертвы просить Выдѣлъ присылати на руки п. Ю. Несторовича, головы Выдѣлу бурсы.

— **Въ Посуховѣ** коло Бережанъ займився въ суботу, 8 н. ст. вересня, коло 4 годины зъ полудня великій огонь. Займилося въ коминѣ у пбдлѣсничого Фр. Канаса, де була помѣщена менажа войскова, бо въ Посуховѣ въ часѣ маневрбвъ ставъ и еще стоить одинъ баталіонъ пѣхоты коломыйского полку. Погорѣло 17 господарѣвъ и то въ цѣлости, спалилося такожь 12 штукъ худобы. Шкоду обчисляють до 20.000 зр. О скблько можна було довѣдатись въ часѣ пожару, то зъ погорѣлыхъ господарѣвъ нѣхто не бувъ убезпеченый. Въ часѣ того пожару мы пересвѣдчилися, що такъ въ Посуховѣ якъ и въ иншихъ громадахъ цѣлкомъ не знають закону о полиціи огневбй. Зъ Бережанъ приѣхала сторожа огнева и мусѣла зъ заложеными руками придивлятись нещастю, бо въ селѣ не знайшли нѣ однои коновки, нѣ одного гака або бочбвки на воду. Та тому 17 найбогатшихъ въ селѣ родинъ лишилось безъ даху и кусника хлѣба. — Всѣ гадають и надѣються, що скарбъ войсковый або державный вынагородить бодай въ части погорѣльцямъ понесену шкоду, бо огонь повставъ по причинѣ сильного огню, пбддержуваного въ кухнѣ призначенбй на менажу официрску. — Всякій хотяй-бы и найменшій датки упрашаеся присылати на руки пароха Посухова о. Кордубы въ Бережанахъ.

— **Окружна рада шкбльна въ Городенцѣ** уконституовалася дня 16 (28) серпня пбдъ проводомъ тамошного старосты п. Льорша, выбравши заступникомъ предсѣдателя о. Айталя Кобриньского, декана и пароха въ Ракбвци.

— **Затроились злыми грибами:** въ Снятинѣ цѣла родина зъ шести осббъ; пять зъ нихъ вже померли а одна ще жие; — въ Живачевѣ, пов. городеньского, затроилось десять осббъ.

— **Дае стипендіи**, рбчно по 120 зр., зъ фонду І. Матейка, призначенй для молодежи, бддаючоися краснымъ штукамъ. Поданя вносити можна до 15 н. ст. жовтня до Товариства штукъ красныхъ у Львовѣ. Першенство мають ученики школы штукъ красныхъ въ Краковѣ.

— **6000 зр.** згубивъ кондукторъ почтовый, Штайндорферъ, котрый ѣхавъ зъ почтою зъ Монастирискъ да Львова, въ ночи зъ понедѣлка на второкъ.

— **Д-ръ Щасный Сельскій,** звѣстный ґинекологъ и операторъ перенѣсся на днихъ до камяницѣ при улици Академичнбй ч. 8., де ординуе бдъ 3—4 годины пополудни. Есть то та сама хата, въ котрбй мѣститься печатня Товариства им. Шевченка.

— **Зъ Кристинополя** пишуть до „Kurj. lw.“ ось якъ про тамошну автономію громадску: Есть тамъ проворный жидокъ, Шльома Пордесъ, хирургъ, котрый хоче статись найббльше знатною особою въ мѣстѣ и дбйти до самостбйнои власти. Не на руку ему теперѣшный бурмистръ п. Ґрафъ и тому пописавъ бнъ на него численній жалобы до всѣхъ властей. Зъѣхала зб Львова комисія и переглянувши громадскій рахунки, знайшла ихъ въ найлѣпшбмъ порядку а п. Шльомѣ добре погрозила за тій неоправданій жалобы. Друга справа важнѣйша. П. Шльомѣ дуже не на руку всякій дипльомованій лѣкарѣ, бо-жь звѣстно, що докторъ медицины то не хирургъ. Передъ пару роками поселився въ Кристинополи д-ръ Калиновичь а таки мусѣвъ выбратися зъ мѣста передъ завистею и махинаціями п. хирурга. Коли занедужала смертельно жена д-ръ Калиновича, то не мбгъ бнъ нѣгде для неи купити мяса, бо рѣзники, сторонники п. Шльомы, не хотѣли продати мяся. Такои самои тактики хотѣвъ хопитись п. Пордесъ и взглядомъ нового лѣкаря д-ра Фаєрштайна зъ Вѣдня, и лише пбдъ погрозою п. Ґрафа, бурмистра, не бдважились теперь жиды на щось подббного. Коли рада мѣска ухвалила дати рбчно 200 зр. для д-ра Фаєрштайна, то рада повѣтова знизила ту суму на 60 зр. рбчно и теперь ажь смѣшно, щобы чоловѣкъ, покбнчившій студіи университетскій вступивъ въ службу мѣста за меншу платню, якъ наробокъ або льокай. Деякій догадуються и въ тбмъ заходбвъ п. Пордеса. Все те есть вѣрною илюстраціею тероризму жидбвъ по нашихъ мѣсточкахъ.

— **Дрббній вѣсти.** Въ Валявѣ, пов. перемыского, повѣсилася 73-лѣтна селянка Паранька Лень по причинѣ довгои недуги. — Въ Надвбрнѣ утопився въ Быстрици, купаючись, селянинъ Василь Яремчукъ. — У Львовѣ бдбулось дня 9 н. ст. вересня цивильне вѣнчанье п. Едм. Майдинґера, офиціяла зелѣзницѣ Кароля Людвика, зъ панною Пепи Енисъ, (жидбвкою), донькою бѣдного купця львбвского. Цѣлый сей актъ бдбувся въ президіяльнбй канцеляріи львбвского магистрату въ присутности президента д-ра Мохнацкого, комисаря магистрату, п. Кип. Билиньского и двохъ свѣдкбвъ. — О. Иванъ Наумовичь, проживаючій въ Китаєвѣ коло Кіева, устроюе богомбльне паломництво до Єрусалиму. Якъ доносить „Кіевское Слово“, мали зголоситись вже деякій Русины зъ Галичины и Буковины. — Марія Зубалевичь, що стрѣлила до себе зъ револьверу, померла минувшои недѣлѣ. — Въ Городку на стаціи зелѣзницѣ кинувся пбдъ колеса зелѣзницѣ машинистъ Захъ и погибъ на мѣсци. — Въ Чернбвцяхъ померъ Мойсей Длужаньскій, выслуженый актуарь гр. вост. консисторіи въ 69 роцѣ житя.

НАДБСЛАНЕ.

Головна причина.

Майже всѣ недуги мають свою головну причину въ недужбй и нечистбй крови; а многій недуги и слабости можна усунути здоровою кровю. Зъ крови, сего великого жерела силы житя, побираемо мы силу духа и тѣла. Доброю кровю двигаесь и удержуесь нашь организмъ. Єсли-жь кровь переповнена нечистостями, показуються всякій недуги и се есть найпевнѣйшій знакъ, що прилады до чищеня крови, се есть пирки и печѣнка, щось нездужають. Найлѣпшимъ средствомъ поправити тій прилады есть Варнера Safe Cure. Се посвѣдчае и п. Г. Карботскій, начальникъ 7 дѣльницѣ мѣста Ґерлиць и пише: „Я выживъ дотеперь 9 фляшокъ Варнера Safe Cure та стблько пигулокъ и добре маюся въ моємъ 77 роцѣ житя. Мбй апетитъ добрый, все менѣ смакуе и сонъ мбй здоровый. На разѣ сердечно дякую.“ — Продажь и розсылка лише черезъ аптики. Цѣна 2 зр. Складъ Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевіорскій, д-ръ Кароль Миколяшь, Ад. Рапапортъ, К. Крижановскій у Львовѣ. Головный складъ: **H. H. Warner & Com. in Pressburg.**

Посмертній — ∓ — оповѣстки.

О. Антоній Менцѣньскій, парохъ въ Пелни, дек. сянбцкого, померъ въ 77 роцѣ житя а 52 р. священства. Похороны бдбулись минувшои суботи при численнбй участи духовеньства. Вѣчна ему память!

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Одно мѣсце секретаря повѣтового въ X кл. ранги, евентуально канцелиста намѣстництва въ XI кл. ранги; подаватись можна до 15 жовтня с. р. до президіи намѣстництва. — Провизоричне мѣсце управительки при 3-кл. женьскбй школѣ въ Пбдгайцяхъ; поданя вносити можна до 1 жовтня с. р.

— **Именованя.** Конциписты намѣстництва: Викт. Зачкевичь въ Горлицяхъ, Ант. Ґродкій въ Борщевѣ и Іос. Ставскій въ Лимановбй именованій провизоричными ц. к. комисарями повѣтовыми; практиканты намѣстництва: Едв. Чермакъ въ Бялбй, Густ. Брикнеръ у Львовѣ и Иґн. Коженьовскій въ Станиславовѣ провизоричными конциписты намѣстництва. — Министерство скарбу именовало въ службѣ удержана евиденціи катастру податку грунтового елева евиденційного Льва Вежейского геометромъ евиденційнымъ 2 кл. въ Чорткбвѣ; неадъютованого елева евиденційного Март. Гловацкого адъютованымъ елевомъ въ Коломыи и бувшого елева до помѣрбвъ Мар. Мрочковского неадъютованымъ елевомъ евиденційнымъ въ Перемышли.

— **Перенесеня.** Новоименованый пров. комисарь повѣтовый Викт. Зачкевичь перенесеный зъ

Горлиць до Нового торгу; ц. к. комисарѣ повѣтовій: д-ръ Іос. Городискій зъ Теребовлѣ и Вол. Пизаръ до Львова до службы при намѣстництвѣ; практикантъ концептовый Вол. Тишковскій зô Львова до староства въ Горлицяхъ.

Господарство торговля и промыслъ.

— **Звоны зъ австрійскои фабрики въ Болгаріи.** Пишуть намъ: На замовленье архіепископа д-ра Мениніого одержала митрополитальна церковь въ Филипополи три великій звоны, настроєній въ акордъ C dur. Звоны тій вылито въ звѣстнôй фабрицѣ п. П. Гильцера, придворного звонаря, въ Винеръ-Найштадъ и доставлено тамъ передъ кôлькома днями. Се замовленье принесло велику честь для фирмы Гильцера и выконано єго якъ найточнѣйше и вельми дешево, такъ що всѣ вдоволились вповнѣ тыми звонами. На ювилейнôй выставѣ промысловôй у Вѣдни выставивъ п. П. Гильцеръ три звоны, настроєній въ акордъ Fis-dur, о вазѣ 1234 кильогр., котрій кождого дня о год. 12 въ полудне голосять своимъ милымъ звукомъ хвалу для австрійскои фирмы. Сій звоны свѣдчать своимъ выробомъ и звукомъ, що ліярня звонôвъ п. Гильцера дôйшла до знаменитости въ своємъ фаху. Можна дôзнатись зъ спису звонôвъ, выробленыхъ въ тôй фабрицѣ, що п. Гильцеръ выливъ вже 4510 звонôвъ о вазѣ 1¼ миліона кильогр., и то не лише для Австріи, але и для Босны, Герцеговины, Туреччины, Греціи, Сербіи, Румуніи, Франціи, Прусъ ба навѣтъ для всходныхъ Индій. Пôдчасъ огляданя выставы казавъ нашъ цѣсарь задзвонити въ сій звоны и высказався зъ великою похвалою о нихъ. Ліярня Гильцера истнує вже пятьдесять лѣтъ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 12. вересня. Вчера въ день именинъ царя Александра ôдбувся въ цѣсарскôй палатѣ галевый обѣдъ на котрôмъ Є. Вел. цѣсарь пôднѣсъ тоастъ въ честь царя.

Петербургъ 12. веерсня. Войскову власть кіевского ген.-губернаторства передана тымчасомъ министерству дѣлъ внутрѣшныхъ а кіевскому губернатору надано таку власть якъ въ часѣ стану облогы.

Вѣдень 12. вересня. Страшна повѣнь наробила въ цѣлôмъ Тироли величезнои шкоды. Найбôльша повѣнь въ долинѣ горѣшного Ину. Комуникація пôвнôчнои части краю зъ полудневою перервана.

Аббація 12. вересня. Король Миланъ выѣзджає въ четверъ зъ сыномъ до Гляйхенберга.

Софія 12. вересня. Князь выѣхавъ на маневры до Ихтимана и верне въ четверъ. Ризова, редактора газеты „Христо Ботевъ“, засуджено на 2 роки вязницѣ.

Римъ 12. вересня. Криспи одержавъ ôдъ короля ордеръ Анунціяты. — Цѣсарь Вильгельмъ приѣде 11. жовтня до Риму.

Туринъ 12. вересня. Вчера ôдбулося вѣнчанье кн. Аосты зъ княгинею Летиціею Бонапарте.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. Н. Л. въ Струсовѣ. Просимо подати, зъ котрого тому аркушь выслати, а заразъ вышлемо. — **Всѣхъ П. Т.**, що реклямують поодинокій аркушѣ повѣсти „Обломова“, просимо все выразно подати: котрый аркушь и котрого тому выслати. — **Вп. А. О. въ Станиславовѣ.** Книжки выслано, просимо точно сплачувати.

Надôслане.

Антика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 208—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна одной пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 65 ?

ПОДЯКА.

Всемогучій Богъ, неизглубимый въ премудрости и совѣтахъ своихъ, зажадавъ ôдъ насъ кровавои жертвы. Въ переѣздѣ до купелей въ Трускавци, въ селѣ Яблоновѣ коло Галича далеко ôдъ свого дому, покликавъ Всемогучій передъ судъ свôй справедливый дня 7 серпня т. р. въ 37 роцѣ житя, а 20 вѣрного сопружества, найдорожшу и найлѣпшу нашу жену и матѣрь Генрику зъ роду Чемериньскихъ. — Жаль, туга и розпука наша безъ границь, — мы остались сиротами, — а въ глубокôй покорѣ и терпеливости двигаючи на нашій слабій рамена вложеный тяженькій хрестъ, зъ вѣрою въ єдиного всемогучого предвѣчного милостивого Бога, зъ глубини сердець нашихъ кличемо „да будетъ воля Твоя!“ — Но мы въ нашôмъ безконечнôмъ горю, въ нашôй нещастнôй чорнôй доли не остались безъ помочи Божои. Такъ, якъ передъ смертію божественного нашого Спасителя покрѣплявъ въ молитвѣ ангелъ зъ небесъ, — подôбно и тутъ при насъ, такъ въ Яблоновѣ, якъ и въ Зборовѣ знайшлися вѣрній и сердечній други, и доброго серця люде, котрі по силамъ своимъ старали и стараються, насъ нещастныхъ не потѣшати, але тôлько зломаного духа нашого покрѣпляти, а нашимъ роздертымъ и закервавленымъ серцямъ своимъ щирымъ и сердечнымъ жалемъ, своимъ спôвчутьемъ и своими слезами принести розраду и полекшу. Такими вѣрными, щирыми и сердечными другами оказалися всѣ прибувшій на похоронъ Покôйнои а передъ всѣми Отцѣ духовній зъ близшихъ и дальшихъ, а навѣтъ и дуже далекихъ сторôнъ, Впр. и Всч. оо.: Пакижь, пралатъ и крилошанинъ митроп. Конс. зъ Львова, Клосевичь, деканъ и парохъ зъ Прысовець, Громадка зъ Скоморохъ новыхъ, Клосевичь зъ Гнильча, Збудовскій зъ Дрищова, Рыбакъ зъ Шумлянъ, Янкевичь зъ Межигорець, Гонсьоровскій, парохъ лат. зъ Конкольникъ, Кичура зъ Носова, Шеферъ зъ Болшовець, Чемериньскій зъ Будзанова, укôнчений питомцѣ Билиньскій и Рыбакъ зъ Шумлянъ. — За вашій, Впр. и Всч. Отцѣ, труды, за вашій щирій и сердечній молитвы, спôвчутя и слезы, а о. Янкевичу ще и за трогаюче пращальне слово, складаємъ симъ прилюдну и щиросердечну подяку „Спаси-Бôгъ!“ На похоронъ поспѣшили вселаскавѣйше: Впов. п. Вахнянинъ, професоръ зъ Стрыя, зъ Впов. своєю жеиою; Вп. Паньство: Збудовскій зъ Дрищева, Волошиньскій зъ Печенѣжина, Грабовскій зъ Конкольникъ, котрымъ за ихъ участь при похоронѣ, ихъ спôвчуя складаємо имъ рôвножь щиросердечну подяку; — а пану учителеви Дашиньскому и єго Впов. родинѣ зъ Яблонова, за ихъ добре сердце, ихъ ихъ спôвчутье, за ихъ щирій труды, помôчь и заходы коло похорону „Богъ заплать!“ — Дякуємъ сердечно пѣвцямъ церковнымъ, братству и всѣмъ парохіянамъ Яблонова за ихъ численну присутнôсть на похоронѣ, ихъ молитвы, ôдпровадженье и зложенье нашого найдорожшого скарбу до гробу. Но найсердечнѣйшу подаку складаємо Впр. о. Клосевичу зъ Гнильча за удѣленье покôйнôй послѣдных передсмертныхъ Тайнъ, та ще єму самому и єго Вповажанôй женѣ за се, що черезъ кôлька днѣвъ насъ нещастныхъ посѣщали, и сидѣли при ложу покôйнои день и нôчь до послѣднои хвилѣ єи житя таку саму найсердечнѣйшу горячу подяку складаємъ Впов. п. Іоану Копертиньскому, нотареви зъ Бурштина, котрый въ часѣ похорону не полишивъ насъ нѣ на хвилю, майже непритомныхъ будивъ до житя, и проводивъ за домовиною покôйнои. Наконець складаємъ прилюдну щиросердечну подяку Впр. оо.: Клосевичу, декану зъ Прысовець, Ильевичу зъ Грабовець, Курмановичу зъ Зарудя, Коновальцеви зъ Озерянки, Закорчмечому, пароху лат. зъ Зборова, Лазаревичу зъ Ярчовець, Редкевичу зъ Зарудя, совѣтнику Борисѣкевичу и Копертиньскому зъ Зарваницѣ за ласкаву ôдправу номинального богослуженя въ 9-тый день смерти покôйнои; а родинѣ и дружинѣ, Впов. интелигенціи мѣсцевôй и замѣсцевôй, братству церковному, и хорови зборôвскому, всѣмъ жителямъ мѣста безъ рôзницѣ обряду и народности, за ихъ присутнôсть на богослуженю, ихъ молитвы и слезы, и ихъ спôвчутя, зложений намъ такъ особисто въ дому, якъ и листовно, нехай имъ всѣмъ Всевышній вынагородить по великôй своєй милости!

Емиліянъ Мизь, гр. к. парохъ въ Зборовѣ, мужь; *Анна и Іосифъ Мизь*, дѣти покôйнои.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. галицкого

Акційного Банку Гипотечного

2222 116—? **купує и продає**

ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ

пôдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечній и 5% Листы Гип. премійованій,

котрыхъ пôоля закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. в. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвыошон постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталôвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна одержати въ сѣй Конторѣ.

(до выльосованя зъ 10% премією т. є. по 110 за 100)

Всѣ припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсѣ днєвнôмъ, не числячи нѣякои провизіи.

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Калєндарь Просвѣты

на рôкъ 1889.

Цѣна 50 кр., зъ пересылкою 55 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручає

знаменитій МЫЛА до мытя лиця, рукъ и купелей,

ôдзначенй 9 медалями заслуги и двома дипльомами признаня.

	зр. кр.
МЫЛО найдобôрнѣйше до голеня бороды	·25
МЫЛО МИГДАЛОВЄ, дуже нѣжне 10 кр. 20 и	—·25
МЫЛО КОКОСОВЄ, бѣле до рукъ 10 кр. и	—·20
МЫЛО ПАЛЬМОВЄ, жовте 6, 12, 18 кр.	—·20
МЫЛО ГРИСИКОВЄ, знамените до лица и рукъ	—·40
МЫЛО ЖОВТКОВЄ, робить нѣжною, гладкою и знаменито чистить шкôру	—·30
МЫЛО ЗЄЛОВЄ, одержуєся черезъ згусненье сому ростинъ ароматично-живичныхъ, знамените	—·25
МЫЛО ПИЖМОВЄ, має дуже пріємный пижмовый запахъ	—·30
МЫЛО ПАЧУЛЕВЄ, пріємного запаху, має великій покупъ	—·30
МЫЛО РОЖАНЄ, найдобôрнѣйше 40 кр. и	—·80
МЫЛО ОЛИВНЄ для дѣтей	—·36
МЫЛО зъ ШПИЛЬОКЪ СОСНОВЫХЪ, пріємне въ ужитю, успѣшно хоронить шкôру ôдъ лишаѣвъ и выкидôвъ	—·30
МЫЛО БАЛЬСАМИЧНЄ, чистить шкôру, робить єи бѣлою и нѣжною	—·40
МЫЛО ФІЯЛКОВЄ, пріємого запаху	—·35
МЫЛО КОСМЄТИЧНЄ, усуває весняики, осмаленя ôдъ сонця, лицю робить свѣжымъ и бѣдымъ	—·60
МЫЛО ГИПЄНИЧНЄ, ôдзначаєся товстостью, вельми нѣжне и выключно приладжене до лиця	—·50
МЫЛО РИЖОВЄ уживаєся, щобъ зробити шкôру на лици нѣжною и бѣлою	—·60
МЫЛО ГЛИЦЄРИНОВЄ бѣле, легко пѣниться, знаменито чистить шкôру и хоронить ôдъ прищѣвъ	—·30
МЫЛО ГЛИЦЄРИНОВЄ, прозрачне, мѣстить 35% чистои глицерины, знаменито дѣлає на зашкôрокъ 20, 30 кр. и	—·40
МЫЛО ГЛИЦЄРИНОВЄ плынне у фляшочкахъ, чистить шкôру зъ прищѣвъ, лишаѣвъ, угрикôвъ, фляшка	—·40
МЫЛО ПѢСКОВЄ, до мытя рукъ, 15 и	—·25
МЫЛО ПУМЄКСОВЄ до мытя рукъ, 15 и	—·35
МЫЛО ПУМЄКСОВЄ до мытя ковнѣриковъ и манштетôвъ зъ гутаперхи	—·10
МЫЛО ТИМОЛЬОВЄ знаменито чистить шкôру зъ всякихъ выкидôвъ	—·50
МЫЛО КАРБОЛЄВЄ, дуже добре мыти руки, лице, а навѣть цѣле тѣло въ часѣ епидеміи, щобы охоронитись ôдъ заразы	—·20
МЫЛО СѢРКОВЄ, зъ великимъ успѣхомъ уживаєся до знищеня прищѣвъ и всякого рода выкидôвъ на шкôрѣ	—·25
МЫЛО БЄНЗЄДОСОВЄ, дуже добре уживаєсь, щобы усунути зъ шкôры выкиды и плямы	—·25
МЫЛО КАМФОРОВЄ, лагодить сверблене и печенье шкôры, усуває выкиды и червонôсть зъ лица и рукъ	—·25
МЫЛО МЄДОВЄ до вынѣженя рукъ, кусникъ	— 10
МЫЛО МѢЩАНЬСКЄ знамените	—·10
МЫЛО СМОЛЄВЄ, мѣстить 40% чистои смолы (дегтю), усуває прищѣ лишаѣ, всякій высипки шкôрнѣ, почене нôгъ и паронѣ на головѣ	—·30
МЫЛО СМОЛОВЄ ГЛИЦЄРИНОВЄ мягчить и чистить шкôру зъ лишаѣвъ, угрикôвъ, и т. п., кусникъ	—·30

2529 21—?

Набути можна **у Львовѣ** *въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ фиіяхъ:* **въ Крако є** *Суконницъ ч. 20 и* **въ Черно цяхъ** *Ринокъ ч. 2., а такожь у всѣхъ первôрядныхъ торговляхъ и аптикахъ*

Цѣс. кор. краєв. прив.

ФАБРИКА ТАПЄТôВЪ

КАРОЛЯ МЕЛЬХЕРА

у Вѣдни

III. Seidlgasse Nr. 13.

Продажа гуртомъ и поодиноко по зниженыхъ цѣнахъ. 2496 4—5

Берненьскій матеріи суконній

розсылаю за готôвкою або послѣплатою по вельми низькихъ цѣнахъ, а именно:

лише въ добрôй якости

3·10 метры довг. на убранье зимове	зр.	3·75
3·10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	5·20
3·10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	6·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	8·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	10·—
3·10 метры дов. на красше украньe зимове	зр.	12·—
3·10 метры довг. на красше украньe зимове	зр.	14·—
3·10 метры довг. на найкрасше убранье зимове	зр.	16·—

Найлѣпшій берненьскій матеріи суконній:

2·10 метры на цѣлый плащь зимовый	зр.	5 —
2·10 метры на лѣпшій плащь зимовый	зр.	5·50
2·10 метры на красный плащь зимовый	зр	6·—
2·10 метры на найкрасшій плащь зимовый	зр.	10·—

Стирійска гуня

на убраня мысливскій и менжиковы 2·10 метр. зр. 5·20

Одинокій христіяньскій складъ

Carl Pechaczek

Brünn, Krautmarkt Nr 3

Цѣнники даромъ и оплатно.

2529 2-10

Ôдзначена на выставѣ краковскôй въ р. 1887

2-ма медалями министерства торговлѣ.

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКôВЪ

ФАБРИКА ПАРОВА

Цикоріи, Сурогатôвъ кавы и Кавы Фиговои

въ Раковицяхъ

пôдъ Краковомъ.

Выробляє зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякій роды цикоріи и штучнои кавы, котрій ôдзначаються богатствомъ частей поживныхъ а такожь знаменитымъ смакомъ. 2287 38—0

Фабрика поручає передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ
Щротову каву француску Розманита.
Цикорію краковску гôрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новôсть!!)
Каву краковску добôрну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ инщихъ торговляхъ.

Фабрика въ р. 1782 заложена.

СТАРКА

зъ ц. к. упр. фабрики ликерôвъ, розол. и оцту **І. А. Бачевского** **ц. к. придворного доставника у Львовѣ.**

Марка	въ фляшцѣ à ¾ литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр.	2·50
зъ р. 1830	„	3.00

Ôдъ коли заложена фабрика, с. в. бôльше якъ ôдъ столѣтя, найбôльше заходу було выробъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити и поручаю тую-жь яко напитокъ о знаменитôмъ и нѣжнôмъ, а лагôднôмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. ôдбирателѣвъ уживае замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнôй скôлькости до *Нѣмеччины, Италіи, Румуніи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей рôдъ выключно числить тысячѣ ôдбирателѣвъ.

Найгоôднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кильо, маючихъ 2 фляшки. 2361 25—52

Пянино або фортепянъ

въ добрôмъ станѣ

єсть на продажъ у п. Катнера ул. Зиморовича ч. 16. II. поверхъ.

50-

рочки, маншеты, ковнѣрики, калесоны, скарпитки, хустки, крава ки, шлийки, рукавички и т. п.

2537

найдешевше въ торговли

БРАТЕЙ ЛЯНГНЕРЪ

Львôвъ, Галицка ч. 16.

Цѣнники на жаданье даромъ!

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и редакторъ **Иванъ Белей**. — Одвѣчальный редакторъ **Кирило Кахникевичь**. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 194. Львôвъ, Четверъ 1 (13) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — **Реклямаціи неопечатанй вôльнй** бôдъ почтъ — **Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.**

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. бôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надослане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. бôдъ стишка.

Рѣшенье борбы противъ рускихъ святъ.

Въ вересни 1884 р. соймъ передавъ выдѣлови краєвому петиціи польскихъ шовинистôвъ, що домагалися скасованя рускихъ святъ, и поручивъ порозумѣтися зъ правительствомъ та консисторіями, справу розслѣдити и соймови предложити ôдповѣднй внесеня.

Зъ ôдповѣдей ôдъ консисторіи всхôдной Галичины тôлько одна, латиньска въ Перемышли, въ довгôмъ меморіялѣ завзято домагалася зрôвнаня календарѣвъ и скасованя рускихъ святъ — „tego balastu“, якъ ихъ назвала. Львôвска лат. консисторія высказалась трохи огляднѣйше, бо хотяй въ принципѣ була прихильною скасованю рускихъ святъ, то однакъ вбачила трудности въ переведеню тои справы дотй, доки оба календарѣ не будуть зрôвнанй.

Прямо противъ касованя рускихъ святъ и зрôвнаня календарѣвъ высказались: львôвска митроп. консисторія руска, перемыска еп. консисторія руска и львôвска ôрменьска.

Львôвска митроп. консисторія руска заявляе на вступѣ, що справою тою займалися власти духовнй и свѣтскй ще за часôвъ уніи Руси зъ Римомъ при кôнци XVI. вѣку, и хотяй самй Русины зрôвнаню календарѣвъ не були въ принципѣ противнй — бо мѣжь условіями казали, що новый календарь приймуть, кобы тôлько всѣ свята церкви всхôдной, якихъ церковь римска не маe, були удержанй, — то мимо того занехано сю справу, щобы схизматикамъ не давати новыхъ причинъ до нападôвъ на унію. Русины отже ôдновили 1595 р. унію зъ Римомъ, и анѣ тогдѣ анѣ пôзнѣйше въ Польщи нѣхто на серіо не натискавъ на нихъ, щобы приймали календарь Григорiяньскій, або щобы бодай въ школахъ свята зрôвнано. Зъ розумныхъ причинъ того не учинено, а найславнѣйшій, єдиный доси провинціональный синодъ рускій въ Замостю, що ôдбувся пôдъ проводомъ пап. нунція Ґримальдія и дôставъ затвердженье столицѣ римской, нѣчо въ тôмъ дѣлѣ не змѣнивъ, а противно, вычислюe всѣ свята рускй пôсля календаря Юліяньского. Справа тая нинѣ зôйшла на фальшиву дорогу, бо хоть обхôдъ святъ интересуe и власть свѣтску, то однакъ она въ першôй линіи есть церковною, отже належить до власти духовной, въ остатнôй инстанціи до столицѣ римской. Черезъ обхôдъ подвôйныхъ святъ край не може убожѣти, бо Русины обходять свята свои, а Поляки свои, а де по школахъ святкують оба свята, тамъ вакаціи коротшй о 15 днѣвъ. Впрочѣмъ коли-бъ хотѣти зрôвнати свята обохъ обрядôвъ, треба бы скасувати деякй рускй, котрй у Русинôвъ суть въ великôмъ поважаню, а котрыхъ въ обрядѣ латиньскôмъ зовсѣмъ нема, а коли суть, то не обходяться торжественно. Консисторія отже есть того погляду, що лучше выждати, ажь греко-католики пôйдуть за примѣромъ иншихъ народностей, котрй такожь довго опирались принятю нового календаря, и самй поставлять таке внесенье и таке бажанье.

Въ подôбнôмъ дусѣ, хочь коротко ôдповѣла перемыска консисторія руска. Зъ огляду на религійнй и обрядовй чувства Русинôвъ и зъ огляду на публичный спокôй она не дорaджуe рôвнаня святъ.

Наконець ôрменьска консисторія заявила рѣшучо, що „по зрѣлôй розвазѣ маe найсовѣстнѣйше пересвѣдченье и раду — зовсѣмъ не тыкати тои справы, а то найбôльше зъ тои причины, щобы не пôдкладати нового огню до розъяреня и завзятои борбы обохъ братныхъ народôвъ и не выкликувати новыхъ жалобъ Русинôвъ на немовь намѣреный новый угнетъ ихъ народности, тымъ бôльше, що ся справа належить не до компетенціи властей свѣтскихъ але до духовныхъ.“

Одповѣди тй выдѣлъ краєвый переславъ намѣстництву, а одержавши ôдъ него повѣдомленье, що правительство докладно розслѣдивши справу, не уважаe рѣчею ôдповѣдною братись до якихъ-небудь змѣнъ, — предкладаe теперь, щобы соймъ надъ цѣлою справою перейшовъ до порядку дневного.

Найрозумнѣйше!

Рускй институціи въ буджетѣ краєвôмъ на рôкъ 1889.

Хотяй до фондôвъ краєвыхъ яко гроша публичного польскй и рускй институціи, не выключаючи навѣть жидôвскихъ, повинн мати зовсѣмъ рôвне право, то въ практицѣ показуeсь инакше. Мы переглянули преліминарь буджету краєвого на рôкъ слѣдуючій и побачили, що комисія буджетова прелиминувала на 1889 рôкъ лише для слѣдуючихъ рускихъ институцій сталй запомоги, именно: 1) Школа женьска инокинь чина св. Василія въ Яворовѣ 500 зр. 2) Театръ рускій пôдъ рукою тов. „Бесѣды“ у Львовѣ 6000 зр. 3) Выдавництво рускихъ учебникôвъ на руки краєвои рады шкôльнои 2000 зр. (Зъ розпродажи книжокъ грошѣ вертаються майже въ цѣлости назадъ фондови краєвому.) 4) „Шкôльна Часопись“ (до розпорядимости выдѣлу краєвого) 500 зр. 5) Товариство „Просвѣта“ (на выдавництво популярныхъ книжокъ) 1000 зр. — Всего разомъ 10.000 зр. Супротивъ запомогъ, якй даються рôкъ-рôчно и ôдъ давнѣйшихъ уже часôвъ на институціи польскй зъ подôбными цѣлями, сума та есть минимальною. Минувшими лѣтами удавалося ще деякимъ бурсамъ и товариствамъ рускимъ добути дрôбнѣйшй запомоги, на 1889 рôкъ не прелиминовано и того.

Въ виду такого факту показуeся потреба выступити рускимъ институціямъ, потребуючимъ для своихъ благородныхъ цѣлей якоись запомоги зъ фондôвъ краєвыхъ, зъ представленями чи просьбами до сойму краєвого. Могли-бы се зробити товариства, якъ „Шкôльна Помôчь“ и „Академичне Братство“ у Львовѣ, всѣ бурсы рускй зъ провинціи, проф. д-ръ Шараневичь для дальшихъ розкопокъ въ Галичи, руска женьска школа инокинь ч. св. Вас. у Львовѣ и т. д., тымъ бôльше, що деякимъ зъ тыхъ институцій припали уже въ давнѣйшихъ лѣтахъ малй субвенціи, а котрй въ преліминарь буджету не увôйшли лише длятого, що комисія буджетова уважала ихъ не постôйными запомогами, а одноразовыми датками.

Именно бурсы рускй, зъ такъ благородною цѣлею, якъ несенье помочи дѣйстно бѣднôй рускôй молодежи, повинн застукати до скринѣ фондôвъ краєвыхъ. До просьбы належало-бы долучити коротку исторію институціи, теперѣшный ей станъ, показати, якими скупыми средствами розпоряджуeся, а кôлько мимо того подаeсь помочи бѣднымъ ученикамъ. Просьбы такй належить высылати на руки нашихъ послôвъ.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

XIV.

Однакъ и внесенье пропинаційнои комисіи не зустрѣла бôльшôсть соймова дуже прихильно. Представителямъ управленыхъ не сподобалось особливо то, що комисія хотѣла зъ пропинаційныхъ доходôвъ узбирати фондъ на выкупно пропинаціи и що приймала въ обчисленю доходу обтяженье скапитализованого податку. „Що то — кричавъ звѣстный графъ Льешокъ Борковскій — то мы маeмо выкупити пропинацію у себе самыхъ нашими власними грôшми? А впрочѣмъ хто намъ дасть гарантію? Чи край нашъ маe копальнѣ дорогихъ металѣвъ або свою менницю?“ Гр. Борковскій не хотѣвъ такожь пристати на сплату облигаціями а предкладавъ: 1) щобы признана вартôсть кождои пропинаціи була сплачена готôвкою и убезпечена на земскôмъ маeтку ôдповѣдного властителя; 2) щобы бувшй властителѣ выкупленои пропинаціи арендували ей ще черезъ слѣдуючихъ 25 лѣтъ зъ обовязкомъ платити на фондъ амортизаційный по 5% ôдъ цѣны выкупна и 3) щобы по 25 лѣтахъ перейшла пропинація пôдъ управу Выдѣлу краєвого пôдъ контролею сойму. Въ загалѣ значна бôльшôсть послôвъ заявилась противъ внесеня комисіи пропинаційнои. Такожь и рускй послы були ему противнй, а то головно — якъ заявивъ пос. Наумовичь — для того, позаякъ лякала ихъ принята комисiею гарантія краю и ôдвѣчальнôсть ихъ за тую гарантію передъ громадами. Они жадали, щобы Выдѣлъ краєвый передъ порѣшеньемъ тои справы выдавъ въ языцѣ рускôмъ и польскôмъ брошурку зъ популярнымъ поясненьемъ правнои стороны пропинаційного пытаня. При голосованю упало внесенье комисіи пропинаційнои.

Перейшло мѣсто него внесенье послôвъ Губицкого и Венжика, щобы Выдѣлъ краєвый самъ або при помочи фаховои комисіи выробивъ проєктъ выкупна права пропинаціи а то опираючись на принципахъ: а) що выключне право пропинаціи перестаe фактично въ хвили доручeня управненымъ капиталу выкупна и стаe предприємствомъ концесійнымъ; и б) що фондъ вынагороды становити мають консензовй оплаты и додатокъ консумційный.

Приймаючи тй внесеня порѣшивъ соймъ

Володимиръ Александрôвъ.

Оглядъ житя и литературнои дѣяльности.

Написавъ *Василь Сѣчовикъ*.

(*Дальше.*)

„Тыхомовні співы на святі мотівы“[7]) — се перекладъ псальмôвъ изъ Псалтиря. Назвати, що се псальмы изъ Псалтиря цензура не дозволила, то авторъ выгадавъ згадану горѣ назву. А треба знати, що В. Ал-ôвъ спеціялистъ въ перекладахъ святыхъ книжокъ — и щобъ докладнѣйше ихъ перекладати, вывчився въ 53-ому роцѣ свого житя єврейскои мовы[8]), за науку котрои выплативъ жидамъ чимало грошей. Праця надъ перекладами святыхъ книжокъ належить до найлюбѣйшихъ его занять. Про тй переклады такъ ôдзываeться въ передмовѣ до книжки: „Вѣдома рѣчь, що зъ давныхъ-давенъ у насъ на Украинѣ письменнй люде кохались у читаню святыхъ книжокъ, а особливо св. Псалтиря и книги праведного Йова. Тымъ-то *я*, задавшися працею перекладу св. книгъ Ветхого Завѣту на украинську мову, першимъ дѣломъ звернувъ увагу на сй двѣ книги и найпопереду переложивъ (прозою) книгу Йова, яко для перекладаня ôдъ св. Псалтиря легчу и далеко коротчу. Потôмъ зъ тiеи-жь причины я переложивъ ще и кн. Товита и кн. пророка Йоны; ще-жь и ôдъ того попереду кн. Бытія и кн. Исходу. Але якъ я нѣ старався, якъ нѣ побивався, що бъ усе те, або хоть де-що зъ того надругковати — не змôгъ.... А и не хотѣлося менѣ розстатись зъ моимъ укоханымъ замѣромъ, для котрого я потративъ чимало часу й працѣ, особливо надъ вывченьемъ старо-єврейского языка, котрого знарошне длятого вчився. Тодѣ я прибравъ собѣ для перекладу св. Псалтиря инчу форму: я выбравъ стихотворну форму и отъ у такôй формѣ выдаю частину його; а потôмъ, коли Богъ благословить, пôду й далѣ...“[9])

Переклады псальмôвъ выстачанй не зъ церковного, а прямо зъ єврейского языка, при чѣмъ авторъ силувався, о скôлько можна, дôйти до того, щобъ не тôлько удержувати справдешный змыслъ єврейского тексту, а навѣть становити слова у ихъ власному значѣню, що ему и справдѣ удалось. Тому то згаданыхъ перекладôвъ не можна порôвнувати и справджувати зъ церковнымъ текстомъ: очевидно и перекладъ зъ єврейскои мовы не мôгъ бути цѣлкомъ дослôвный, бо слово въ слово переложити що-небудь зъ одного языка на другій, та ще вѣршованою мовою, просто неможливе дѣло; то-жь и въ тôмъ перекладѣ мусѣли выйти деякй дрôбнй ôдмѣны. Вѣршованыхъ псальмôвъ подано въ книжцѣ 16. Щобъ познакомити Вп. Читателѣвъ зъ перекладами — подаeмо отсе два псальмы, помѣщенй въ описуванôмъ нами выданю пôдъ сигнатурою I. и IV.

I.

Блаженъ той чоловѣкъ, щó по совѣту
Людей безпутныхъ не ходивъ
И не стоявъ на ихъ дорозѣ,
И въ радѣ зъ ними не сидѣвъ;
А все до Божого закону
Душею й серцемъ припадавъ,
Про той законъ що-дня, що-ночи
И помышлявъ и розсуждавъ.
Онъ буде якъ те добре древо,
Посаджене биля воды:
На йому листя не повяне
И въ пóру дасть воно плоды.
У всѣмъ, що стане вôнъ робúть,
Госпóдь його благословúть.
Зовсѣмъ не те безпутнй люде,
Имъ тее, що половѣ буде:
Дмухнé вѣтрець — и понесе
И ихъ самыхъ, и ихъ усе....
Вони въ дѣлахъ своихъ не зможуть
Устóяти передъ судóмъ;
Не мѣсце имъ у радѣ правыхъ
Изъ ихъ неправеднымъ трудóмъ.
Бо зна' Госпóдь пути правдивыхъ,
До правды й дѣло доведе;
А путь злочинцѣвъ нечестивыхъ,
Якъ все пропаще, пропадé.

IV.

Оббзвись, мôй Боже милый,
Боже, правдо Ты моя!
Оббзвися Ты до мене,
Якъ подамь свôй голосъ я.
Въ тѣснотѣ моѣй, мôй Боже,
Ты дававъ менѣ простôръ
И теперь мене помилуй
Не ôддай мене въ позôръ,
Бо сыны людскóго роду
Честь мою на глумъ беруть;
Суeты вони влюбили
И неправдою живуть.
Знайте вы, сыны людскiи,
Що Госпóдь Собѣ обравъ
И вподобавъ сына правды,
Яко праведный и Самъ.
И мене въ моѣй молитвѣ
Онъ почуe въ небесахъ,
Якъ позву Його на помôчь
Въ щирыхъ, тихихъ словесахъ.
Трепещѣть же передъ Богомъ,
Трепещѣть и не грѣшѣть;
Розмышляйте въ вашôмъ серци,
Розмышляйте и мовчѣть;
Та приносьте жертву правды,
Тiи жертвы Богъ прийма'...
И на Господа вповайте,
Кривды въ Господа нема.
Васъ багатоe, щó говорять:
— „Хто покаже намъ добрó?“
Такъ добро-жь — дѣла благiи,
А не злото й серебрó!
Засiяй надъ нами, Боже,
Свѣтомъ яснымъ безъ кôнця, —
Тымъ святымъ небеснымъ свѣтомъ,
Що сія' зъ Твогó лица...
. . . . . .
Ты вложивъ менѣ у серце
Тиху радбсть, и я радъ,
Що у нихъ усе въ достатку:
Хлѣбъ, вино и виноградъ.
Я спокôйно ляжу зъ ними
И засну; бо Ты, Єдиный,
Повсегда мене храниш
Ты надѣйно й оселúшь....

„Пісенникъ зъ нашихъ рiдныхъ пісень“ обôймаe 86 текстôвъ пѣсень зъ нотами на кожду для голосу и для супроводу на фортепянѣ. (Цѣна примѣрникови оденъ рубель.)

Найбôльшимъ що до обeму выданьемъ В. Ал-ова e „Складка. Альманахъ року Божого 1887-го. Спорудывъ Вл. Александровъ“. — „Складка“, щó появилась въ Харковѣ (въ друкарни Адольфа Дарре) e збôрка поезій, трьохъ оповѣдань и трьохъ казокъ, записаныхъ зъ народныхъ устъ. На 223 сторонахъ звычайнои 8-ки мѣстяться поезіи самого впорядчика, дальше поезіи Ц. Бѣлиловского, Ц. Рѣчицкого, Вол. Самôйленка, Л. Переймы, Н. Шамряeва, Я. Жарка, А. Навроц-

---

[7]) „Тыхомовні співы на святі мотівы“ переложивъ зъ еврейського языка Вл. Александровъ. Ціна 10 коп. Харьківъ. Печатня Окружного Штабу, 1883 року“. Стор. 1—29 + I—VI въ 8-ку; до книжки долученый дереворытъ зъ пôдписомъ: „Св. пророкъ Царь Давыдъ“.

[8]) В. Ал-ôвъ володѣe добре мовами украиньско-рускою, московскою, французскою, грецкою и латиньскою.

[9]) Гл. на стор. I. Въ ориґиналѣ правопись фонетична.

выбрати для полагодженя пропинаційного питаня комисію зъ пяти членовъ и поручити ѣй, щобы зъ всѣхъ доси въ соймѣ внесеныхъ проєктовъ и внесень выробила и предложила одинъ новый проєктъ соймови. Соймъ принявъ то внесенье а при выборѣ выйшли яко члены тои комисіи послы: Кшечуновичь, Камѣньскій Бадені, Генигсманъ и Скшиньскій.

Комисія тая майже два роки займалась тою справою, помимо того однакъ не поступила анѣ одного кроку впередъ. Черезъ цѣлый рокъ 1870 не порушувано въ соймѣ питаня пропинаційного а въ р. 1871 ажь на послѣднѣмъ засѣданю соймовомъ зъ дня 17. жовтня 1871 выступила комисія зъ справозданьемъ, въ котромъ заявила, що не могла рѣшитись на поставленье позитивного проєкту що до выкупна права пропинаціи, а приняла лишь яко неоспоримый принципъ якъ-разъ то, чого передъ двома роками такъ дуже лякався гр. Борковскій т. є. що пропинація маѣ выкупитись своими власными доходами, и що свобода заробкованя при помочи вольного вышинку ажь тогдѣ може бути заведена, коли зъ доходовъ пропинаційныхъ выросте фондъ выстарчаючій на переведенье выкупна. Що-до способу однакъ выкупна и высоты одшкодованя не могла комисія згодитись на нѣякій внесеня а лишь запроєктувала по примѣру лѣтъ попередныхъ выборъ неустаючои комисіи соймови зъ 9 членовъ и припорученье ѣй выробити проєктъ выкупна права пропинаціи и представити єго соймови. Проєктъ комисіи принято и выбрано неустаючу комисію соймову зложену зъ 9 членовъ, мѣжь котрыми бувъ по разъ першій и одинъ Русинъ а именно пос. Вас. Ковальскій.

Одповѣдь королевои Наталіи.

„N. fr. Presse“ подаѣ слѣдующу автентичну одповѣдь королевои Наталіи на жалобу короля:

До консисторіи бѣлградскои епархіи въ Бѣлградѣ.

Дѣйстно дивною и небувалою есть судьба нашого красного а тяжко навѣщеного краю! Мало лишь котре зъ многихъ нещасть оминуло єго, а и нинѣ занепокоилась цѣла Сербія и звертаѣ зъ якимсь заклопотаньемъ, зъ якоюсь трѣвогою свои очи на то, що дѣвся на престолѣ недавно-що основаного королѣвства.

Єго Величеству королеви Сербіи, мому достойному мужеви, сподобалось, свою законно зъ нимъ подружену и єму вѣрну жену одтрутити одъ себе; жену, котрой онъ передъ престоломъ нашои святои церкви присягавъ торжественно, що буде ѣй вѣрный, що буде єи любити и буде єи ажь до могилы боронити; жену, що дала єму наслѣдника сербского престола! Єму сподобалось одобрати матери сына, що бувъ єи радостею, єи одинокою потѣхою въ житю. Єму сподобалось першу королеву, котрой досталась въ участи сумна судьба засѣсти по пятьсоти лѣтахъ на престолѣ Неманидовъ, прогнати зъ єи власного краю, зъ краю, котрый она такъ дуже любила, для котрого величины лишь бье єи серце а чого доказомъ все єи поступованье въ радостныхъ и сумныхъ хвиляхъ Онъ рѣшився на послѣдокъ записати на першомъ листѣ исторіи ново повставшого королевства злощастну подѣю, о котрой нинѣ говорить голосно не лишь Бѣлградъ та консисторія, не лишь Сербы, но цѣлый образованый свѣтъ и о чомъ такъ теперѣшность якъ и будучность выдасть свой судъ. Але коли зъ насъ всѣхъ колись, такъ зъ сторонъ якъ и зъ судѣвъ, не стане анѣ одного на сѣмъ грѣшномъ свѣтѣ, коли притахнуть колись пристрасти и охолоднѣють, а туземнѣ интересы и всякѣ змаганя разъ вже будуть заспокоєнѣ, и коли всѣ колись станемо передъ судомъ вѣчнои справедливости и правды, тогдѣ исторія зробить своє и яко свѣтскій судъ выдасть зъ спокоємъ, безъ пристрасти, безъ страху и безъ всякихъ побочныхъ вплывовъ свой не подкупленый, справедливый выркъ о томъ, що кождый зъ насъ зробивъ!

Моє житье, такъ публичне якъ и приватне, було не лишь въ державѣ, але такожь и въ родинѣ завсѣгды отвертою книгою для кождого! Я не можу робити собѣ закидовъ за для нѣякого блуду; я можу зъ повнымъ спокоємъ, хочь зъ невылѣчимою раною въ серци выжидати суду теперѣшности и будучности.

Въ жадномъ краю нема анѣ закона анѣ суду для володѣтеля и володѣтелки. За ихъ дѣла не одповѣдають они передъ законами краю; для нихъ не пишуться законы; они одвѣчають лишь передъ своєю совѣстею та передъ вѣчною справедливостею и правдою.

А хочь и якъ высоко здаѣсь бути въ суспольности престолъ, то ще высше есть званье и тяжша одвѣчальность тыхъ, що на нѣмъ засѣдають.

Коли же Єго Вел. королеви Сербіи, мому достойному мужеви сподобалось поддатися судови тыхъ судіѣвъ, що одъ него одержали свою власть судейску, що въ єго имени выдають выроки, що въ єго руки зложили присягу, що будуть голосити право пбсля свого найлѣпшого знаня и совѣсти та пбсля законовъ, то и я пристаю на то, щобы поддатися тому судови. Нѣхто, а чейже найменше володѣтель, що есть найвышшимъ сторожемъ права и справедливости и въ котрого имени они голосяться, може собѣ того бажати, щобы судія стався зрадникомъ свого обовязку, щобы зломивъ свою присягу, та выдававъ свой судъ противъ своєи совѣсти и противъ ясного закона, отже лишь пбсля вподобы и охоты.

Въ томъ дусѣ одповѣдаѣ королева ще досыть довго ажь одтакъ переходить до самои рѣчи и каже:

Все, що мой достойный мужь въ обохъ своихъ жалобахъ на оправданье свого жаданя розводу противъ мене навѣвъ, не есть передовсѣмъ доказанымъ, а коли-бъ було и доказанымъ, не мѣстить ще въ собѣ тыхъ законныхъ условій розводу, котрыхъ вымагають горожаньскі законы и духовнѣ та церковнѣ каноны. Все, що наведено зъ часу по внесеню жалобы на розводъ, есть вже для того недостаточнымъ и упадаѣ само собою, бо все то пбднесено ажь по внесеню жалобы и маѣ служити, щобъ такъ сказати, помочею до первѣстныхъ закидовъ. Въ першой жалобѣ не наведено нѣякихъ причинъ до розводу; въ другой жалобѣ наведено вже деякѣ, але они не суть анѣ досыть важнѣ, анѣ не належать до категоріи тыхъ, на пбдставѣ котрыхъ може розводъ бути дозволеный. Впрочѣмъ мала я въ силу угоды зъ моимъ мужемъ право задержати мого сына при собѣ. Є. Вел. король не бувъ въ правѣ оголосити сю угоду односторонною и непрактичною и знести єи зовсѣмъ, тымъ бѣльше, що та угода була єго дѣломъ, а я була лишь обставинами змушена дати мой пбдпись. Моя королевска достойность и гордость матери не дозволяли менѣ оддати сына въ руки п. Протича; наколи-бъ я не була такъ поступила и не чувствувала такъ, то заслугувала бъ, щобы мене цѣлый свѣтъ осудивъ.

Не хочу на теперь оспорювати дальшихъ точокъ жалобы; не хочу такожь розводитись надъ значеньемъ супружества и гарантіями, котрыхъ надають єму суспольнѣ и церковнѣ интересы; не хочу такожь наводити законовъ, що промовляють противъ розводу безъ законно доказаныхъ причинъ. А при томъ всѣмъ маю достаточно письменныхъ доказовъ, що можуть пояснити моє поступованье супротивъ мого достойного мужа и поставити то поступованье въ зовсѣмъ иншомъ свѣтлѣ, якъ оно есть въ жалобѣ представлене. Можу покликатись на значне число свѣдковъ, котрѣ можуть посвѣдчити, що я бажала для мого мужа и краю лишь добра и що все, що я робила, робила лишь въ томъ дусѣ!

Наколи-бъ однакожь, чого менѣ дуже бы жаль було, не прийшло до нѣякого порозумѣня, то буду змушена боронитися при судовой розправѣ мого права и моєи чести яко матерь, жена и королева всѣма средствами. Нѣхто не возьме менѣ того за зле, бо нѣхто не може жадати одъ мене, щобы я зъ якихъ небудь взглядовъ одступила одъ моєи обороны и пристала на то, щобы колись исторія сказала, що перша сербска королева дала причину до розводу и що та причина була нечестною.

Якъ разъ длятого, що бажаю, щобы прийшло до якогось порозумѣня и помиреня, щобы не выволѣкати немилыхъ сценъ передъ судъ, щобы мой мужъ могъ точнѣйше и справедливѣйше осудити станъ рѣчи и щобы нашь одинокій сынъ вже въ молоденькомъ вѣку не бувъ свѣдкомъ сего сумного роздору мѣжь своими родичами — жаль менѣ дуже, що консисторія не держалась точно приписовъ, пбсля котрыхъ треба було розбирати и судити справу.

Королева цитуѣ тутъ параграфы сербского закона, котрѣ наказують мирити незгодливыхъ супруговъ и каже дальше:

...Що консисторія не опиралась на тыхъ параграфахъ походить або зъ одси, що думала, що єп. Димитрій вже въ Висбаденѣ старався довести до помиреня, або, що консисторія здаѣся, що королеви и королевой треба инакше робити справу. Перше припущенье есть фалшиве, бо пбсля §. 7. закона не вольно монархамъ выступати въ справахъ розводовыхъ и то признавъ навѣть архійскій синодъ, ухвалюючи свою власну некомпетенцію.

Друге припущенье есть небезпечною похибкою, бо або консисторія не маѣ нѣякого права судити короля и королеву, або коли маѣ право, то найже судить точно пбсля закона о розводѣ; позаякъ однакожь консисторія не наказала зъ уряду, помирити стороны, то и въ сѣмъ напрямѣ треба зробити поправку и додатково старатися помирити спорячихъ.

Такъ само маѣсь рѣчь зъ законными приписами, котрѣ постановляють, що супруги, котрѣ стараються о розводъ, мусять особисто ставати передъ судомъ. Законы въ сѣй справѣ суть ще строгійшѣ якъ въ справѣ миреня, бо забороняють, щобы стороны давалися заступати. Коли-жь менѣ не буде дозволено стати особисто передъ консисторією, то очевидно що ходить тутъ о то, щобы одобрати менѣ можность всякои обороны и выдати выркъ заочный.

Права особистои обороны не знесли доси нѣякѣ законы анѣ писанѣ анѣ звычаевѣ. Безъ такого права нема справедливости, а коли того нинѣ нѣкому въ Сербіи не забороняѣся, то не повинносся забороняти и сербскій королевой. Опираючись на жалобу доручену менѣ голендерскими властями заявляю, що не пристану нѣколи на розводъ, бо до него нема нѣякои законнои пбдставы а мои чувства и переконаня яко вѣрнои дочки нашои св. церкви противляться тому и що мои обовязки супротивъ сына и достойность королевска то не дозволяють.

Прошу длятого консисторію: „I. Консисторія зволить поступати пбсля §. 98 горожаньского закона и пбсля §§. 129, 130, 131 133, 134, 135 и 145 а особливо пбсля §§. 142 и 143 о властяхъ церковныхъ и зволить розпорядити пбсля сихъ законовъ старанье о помиренье обохъ сторонъ.

II. Консисторія зволить пбсля §§. 133, 137, 140, 146 и 144 о властяхъ церковныхъ и пбсля ихъ приписовъ завозвати мене ставитись особисто передъ нею насампередъ въ справѣ помиреня, а коли до того не прийде до дальшого переслуханя и до выданя выроку. Консисторія обовязана пбсла законовъ завозвати мене особисто а я маю право и безъ завозваня консисторіи особисто боронитись и не зречуся нѣколи того права. Коли же менѣ силою того не дозволять, то о засудѣ не може тогдѣ бути и бесѣды а все, що судъ ухвалить, мусѣло-бы бути тогдѣ неважне и незаконне.

Поступаючи пбсля закона обовязана консисторія выслухати мене а тогдѣ рѣшати и доручити менѣ своє дотычне рѣшенье.

Святои православнои церкви покорна дочка

Наталія.

Версаль 8 (20) серпня 1883.“

Соймъ краєвый.

XXIX. засѣданье зъ дня II. н. ст. вересня 1888.

Посламъ Журовскому и Рапапортови удѣлено 8-дневнои одпустки.

Петиціи увойшло чотири: Выдѣлъ пов. въ Косовѣ въ справѣ змѣны закона дорогового. Іосифъ и Павло Шулякевичѣ, властителѣ фабрики знарядовъ рольничихъ въ Бобрцѣ, о запомогу на розширенье фабрики.

Зъ порядку дневного одослано до комисіи буджетовои справозданье выдѣлу краєвого въ справѣ конверсіи затягненыхъ въ галицкой щадници позичокъ 62.900 зр. на 5% на будову заведеня въ Кульпарковѣ и пральнѣ при головномъ шпитали у Львовѣ. Дальше одослано до комисіи правничои справозданя выдѣлу краєвого зъ петиціи громадъ Тройцѣ, Лодинки горѣшнои и долѣшнои та Ямны горѣшнои и долѣшнои о перенесенье ихъ зъ округа суду пов. въ Бѣрчи и суду окр. въ Сяноцѣ до суду пов. въ Добромили и суду окр. въ Перемышли; дальше громады въ Торскомъ о перенесенье зъ округа суду пов. въ Залѣщикахъ до суду пов. въ Тлустомъ; опбсля громады Юречкова о перенесенье зъ округа суду пов. въ Бѣрчи до суду пов. въ Добромили и наконец громады Хирова о перенесенье єи зъ округа суду пов. въ Старой-соли и зъ староства въ Старомъ-мѣстѣ до суду пов. и староства въ Добромили.

Потомъ наступило справозданье комисіи дороговои о внесеню о. Сѣчиньского въ справѣ реформы закона дорогового зъ 1885 року. Референтъ п. Чайковскій выступивъ зъ внесеньемъ, щобы цѣлу справу разомъ зъ дотычными петиціями передати выдѣлови краєвому до розслѣду и справозданя на найблизшой сесіи.

Пос. Антоневичь зажадавъ, щобы розправу надъ тымъ предметомъ одложити, зъ тои причины, що внескодавець о. Сѣчиньскій не приѣхавъ ще на засѣданя соймы. — Пос. Менцѣньскій спротивився тому внесеню и при голосованю оно упало. Тогдѣ розпочалась розправа, котру мы схарактеризували вже у вступной статьѣ попереднього числа „Дѣла“. Пос. Антоневичь критикувавъ справозданье комисіи и самъ законъ дороговый, пбдносячи, що престація дороговѣ и шарварки несправедливо розложенѣ, и робота шарваркова есть марнованьемъ часу и гроша, а скончивша внесеньемъ, щобы выдѣлъ краєвый зажадавъ одъ выдѣловъ повѣтовыхъ и громадъ въ данбмъ речинци опинїи о законѣ дороговомъ въ практицѣ. — Пос. Яворскій (презесъ комисіи дороговои) боронивъ справозданя комисіи. Поглядъ, що престація повинна бути розложена пбсля стопы податковои, нѣколи въ соймѣ не мавъ бѣльшости, а поглядъ, що робота шарваркова не приносить належного пожитку, есть хибный; зависить се одъ дальшованя роботы. Гадка, мовь-бы новый законъ накладавъ бѣльшій тягаръ на громады, якъ давный законъ, есть хибна; рѣвно-жь неправда, мовьбы то тягаръ громадъ бувъ бѣльшій, анѣжь обшаровъ дворскихъ; цѣла рѣзница въ томъ, що престаціи теперь екзеквуються. Комисія дорогова повинна була надъ внесеньемъ о. Сѣчиньского перейти до порядку дневного, але остаточно згодилась на домаганье внескодавця, щобы розслѣджено дотеперѣшнѣ наслѣдки новелѣ. — Намѣстникъ п. Залескій забравъ слово и заявивъ, що правительство изъ своєи стороны готово пбдперти выдѣлъ краєвый при розслѣдѣ тои справы. — Пос. Ромеръ въ имени выдѣлу кр. заявивъ, що выдѣлъ кр. уже бднѣсся до выдѣловъ повѣтовыхъ, щобы здали справу зъ наслѣдковъ закона дорогового — Пос. Менцѣньскій обставъ за престацією въ натурѣ, котру знаѣ и законодавство заграничне (у Франціи, въ Бельгіи). Теперѣшный законъ дороговый не добрый, але разнаразъ законы змѣняти — вело-бы до анархіи. Впрочѣмъ замѣна престацій въ натурѣ на грошѣ була-бы и зъ того погляду небезпечною, що грошѣ дефравдовано бы. Пос. Романовичь заявивъ рѣшучо, що основу податкову уважаѣ єдино справедливою. Агитація въ краю противъ новелѣ не есть штучною, а зовсѣмъ природною. Се видко ясно изъ справоздань повѣтовыхъ. Штучнымъ могло-бы бути только доведенье справы до крайности. Изъ справоздань повѣтовыхъ выходить, що навѣть обшары дворскій суть невдоволенѣ. Въ Пильзненьскомъ обшары дворскій не только не одбуваютъ престацій, але навѣть не одповѣдають на кольканадцять поєзій невѣдомыхъ авторовъ (загаломъ въ зборцѣ 35 поезій), — одтакъ оповѣданя Ц. Бѣлиловского, В. Чайченка и Ганны Барвѣнокъ, а такожь казки записанѣ зъ народныхъ устъ Ц. Бѣлиловскимъ, Чужинцемъ и незвѣстнымъ авторомъ. — Не ту очевидно мѣсце розбирати весь змѣстъ „Складки“. Насъ обходять головно творы самого впорядчика а онъ выступивъ выключно въ части поетичной зборника. Зъ поезій єго оригинальныхъ подыбуємо только 4 а именно „Моя могила“, „Чижиково весѣлля“, „Лѣрницка дума“ и „Безталанна вдова“. Перекладовъ замѣщено 6, есть то „Украиньска мельодія“ (зъ Высоцкого), „Спѣванка“, „Розбите серце“ (обѣ зъ нѣмецкого), „Живе озеро“ (зъ Данилевского), „Вечѣрный дзвонъ“ (зъ Козлова) и „Кедръ“ (зъ Лермонтова).

Якъ зъ огляду поезій оригинальныхъ такъ и зъ перекладовъ бачимо у автора нахилъ до школы романтичнои; онъ любуется головно въ поезіи лиричной а инколи въ епично-лиричной. Вѣршь, що складаѣться у него зъ ямбовъ и трохеѣвъ, майже повсюду гладкій, въ части римованый въ части неримованый, частѣйше жѣночій, рѣдше мужескій (и то хиба въ перекладахъ), добóръ словъ старанный, мова чиста. Поезіи отже читаються приємно и выкликують въ душѣ читача любе вражѣнье. До красшихъ зачисляємо зъ оригинальныхъ: „Безталанна вдова“ и „Чижиково весѣлля“, — а зъ перекладовъ „Украиньска мельодія“, „Спѣванка“ и „Вечѣрный дзвонъ“. Тѣ творы подаємо низше въ цѣлости, бо „Складка“ дуже мало звѣстна у насъ въ Галичинѣ, — и хочь недавно доперва выйшла у свѣтъ Божій, стаѣ вже библіографичною рѣдкостею, позаякъ накладъ въ бѣльшой частинѣ злучайно огонь знищивъ.

Пригода зъ тымъ була ось яка: Весь накладъ „Складки“ друкованои въ 1500 примѣрникахъ оддавъ авторъ въ комисъ харковскому книготорговцеви Гусеву на єго-жь таки просьбу въ марци 1887 р. зъ тою умовою, що Гусевъ буде книжки скрозь розсылати и въ часописяхъ оповѣщати а рахунки робити-муть що мѣсяця, при чѣмъ и выплата грошей авторови наступати-ме кождого мѣсяця по образунку. За першій мѣсяць квѣтень книготорговець выказавъ, що продано 200 книжокъ и заплативъ 112 карбованцѣвъ. Авторъ зъ чемности не контролювавъ, чи справдѣ продано якъ-разъ только 200 примѣр., а повѣривъ на слово. На другій мѣсяць 10-ого червня треба було пбсля умовы робити рахунокъ за май, та въ томъ 8-ого червня — магазинъ погорѣвъ. Погорѣли и примѣрники „Складки“ та не зовсѣмъ, а только посмалились. Пбсля пожежи пбшовъ авторъ до книготорговця. „Що-жь — каже той, — якихъ нема книжокъ, за тѣ заплачу, а якѣ е, то тѣ возьмѣть собѣ“. — Ну добре, каже авторъ, але що я зъ ними таки ми робити-му? На те книгарь: „Я прикажу обтяти боки и окладинку перемѣню, а въ серединѣ они чистѣ“. — Ну, добре, — каже власти вець — нехай! Коли-жь прийти за грошми? Книгарь вызначивъ день. Авторъ прийшовъ — та Гусевъ зачавъ теперь иншои спѣвати: вже адвокаты єго намовили. „Якихъ — каже — нема книжокъ, за тѣ я не хочу платити, бо вы ихъ не обезпечували (не асекурували)“. Авторъ удався до мирового, але мировый за його потягъ руку и присудивъ авторови за недостачу книжокъ 180 карбованцѣвъ, та щобъ забравъ собѣ посмалевѣ. Посмаленыхъ оказалось 370; зъ нихъ 163 такихъ, котрѣ ще можна ужити, а решта позамазанѣ и порозрываннѣ нѣ на-що. Такимъ чином авторъ одержавъ 292 карб., а выданье стояло єго 430 карб. Така то оказія лучилася зъ „Складкою“.

(*Дальше буде.*)

коразовй вôзваня свого выдѣлу повѣтового. Такъ само дѣеся въ повѣтѣ домбрôвскôмъ. А на доказъ того ôдчитаю уступъ изъ справозданя выдѣлу краєвого: „Выдѣлъ пов. вôзвавъ вправдѣ зверхности общарôвъ двôрскихъ, щобы зложили вартôсть невôдбутыхъ престацій въ роботѣ и матеріялѣ, — але надармо, бо доси общары двôрскй не уважали одвѣтнымъ анѣ заплатити, анѣ ôдповѣсти. Коли-бъ и иншй общары двôрскй въ той спосôбъ ôдповѣдали, якъ н. пр. общаръ двôрскій въ Жираковѣ, то **хиба найлучше було-бы увôльнити общары двôрскй ôдъ престацій дороговыхъ, бо бы тогдѣ не було злого примѣру для селянъ.**“ Зъ того выходить, що законъ въ основѣ есть хибный, и треба хибы его розслѣдити. — По кôнцевôмъ словѣ справоздавця п. Яворского внесенье комисіи дороговои принято. Такъ отже внесеня о. Сѣчиньского покищо не убито въ соймѣ, а дано ему такъ званого Schieber-a.

Зъ дальшихъ справъ, якй були на порядку дневнôмъ того засѣданя, бôльша часть мала мѣсцеве значенье для мазурскои части краю. Зô всхôднои Галичины залагоджено тôлько справозданье комисіи податковои зъ петиціи пятьохъ громадянъ села Говилова въ пов. гусятиньскôмъ, о ôдписанье имъ заробкового податку ôдъ ремеселъ, котрыми займаються не въ спосôбъ промысловый, але въ порѣ свобôдной ôдъ занятя хлѣборобского. Справу тую ôдступлено правительству до розслѣду зъ припорученьемъ особливо увзгляднити ткачѣвъ.

На тôмъ засѣданье закôнчено.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Калуша.

[Адреса довѣрія для посла Романчука.]

По рôзныхъ справахъ мѣсцевыхъ, якй нашъ повѣтъ въ сѣмъ роцѣ займали, высунулася въ послѣдныхъ часахъ такожь одна справа публична.

При кôнци липня сего лѣта ôднѣсся бувъ нашъ посолъ п. Романчукъ до кôлькохъ тутешныхъ Русинôвъ, щобъ они, порозумѣвшися зъ окрестными патріотами, вказали ему въ мѣсяци серпни одвѣтный день, въ котрый мôгъбы до Калуша приѣхати и зложити справозданье зъ своѣи посольскои дѣяльности. Вѣсть та урадувала насъ тымъ бôльше, що за-для слабости въ родинѣ посла не могли мы его витати у себе въ минувшôмъ роцѣ. Мы радилися зъ рôзными людьми, однакожь вкôнци рѣшили зъ огляду на часъ робучій и подальшй села просити нашого посла на часъ пôзнѣйшій, на осѣнь. Сей взглядъ на селяньство выдався намъ конечнымъ.

Посольскй справозданя п. Романчука збудили въ нашôмъ народѣ велике заинтересованье и мають въ нашôмъ повѣтѣ уже свое значѣнье. Мѣщане и селяне збираються на нихъ громадно, прислухуються зъ великимъ занятьемъ бесѣдамъ посла о дѣлахъ соймовыхъ, пôдносять передъ нимъ свои потребы и засягають въ рôзныхъ справахъ рады и поясненя. Черезъ тй зборы значно пôднеслася въ нашôмъ селяньствѣ свѣдомôсть своѣи народности и правъ, и выробилася для посла лична симпатія, котрои вже нѣяка сила противникôвъ зломити не зможе. Найлѣпшимъ доказомъ того суть остатнй выборы зъ рады державнои, коли то мимо страшенного напору изъ стороны бувшого старосты п. Свѣтальского на священикôвъ и селянъ велика бôльшôсть голосôвъ въ нашôмъ повѣтѣ впала таки на посла Романчука. Дивлячись на се, видимо наглядно, якъ великои ваги суть справозданя посольскй.

Не могучи теперь выслухати справозданя нашого посла, мы уважали за свôй обовязокъ высказати ему поки-що письменно наше признанье. Совѣстна и патріотична дѣяльнôсть его въ соймѣ звѣстна въ цѣлôмъ краю. Бесѣды его и внесеня, дотыкаючй рôзныхъ нашихъ справъ, будять живе заинтересованье у всѣхъ Русинôвъ, а вже найкрасшимъ плодомъ его трудôвъ суть рускй гимназіяльнй клясы въ Перемышли (частина изъ широкого внесеня его на поли шкôльництва), котрй дасть Богъ розвинуться невдовзѣ въ цѣлу гимназію руску Мы уважали длятого нашимъ моральнымъ обовязкомъ на дни 1 вересня, яко дни отворения гимназіи рускои въ Перемышли, выслати нашому заслуженому послови за его дѣяльнôсть адресу повного признаня и довѣрія. Адресу пôдписали священики, рускй члены рады повѣтовои та мѣскои рады калусков, и множество мѣщанъ та селянъ. Було-бы ще далеко бôльше пôдписôвъ щирыхъ почитателѣвъ посла, та часъ нагливъ высылати адресу. Подаѣмо текстъ ѣи:

„Высокодостойный нашъ После!“

Передъ пяти роками принявъ Ты, Достойный Мужу, заступництво нашого повѣта въ соймѣ краєвôмъ. Затѣями могучихъ противникôвъ и пôдъ вплывомъ неприязного намъ часу увôйшло зъ пôвтретя милiонового рускаго народу ледво 10 послôвъ, що станули пôдъ рускимъ прапоромъ. И сему малому кругови мужѣвъ прийшлось боронити рускихъ правъ, упоминатись о тяжкй нашй кривды.

Ты, Достойный Мужу, станувъ у першôмъ рядѣ рускихъ послôвъ. Перенятый горячою любовію для свого народу выступавъ Ты въ соймѣ зъ рѣдкимъ пожертвованьемъ смѣло и умно за нашй права. При всѣхъ справахъ, що дотыкали рускаго народу, пôдносивъ Ты безупинно важкій Твôй голосъ: въ справахъ селяньства, церкви нашои, національности, шкôльництва и др. — и домагався правды. Твои бесѣды въ соймѣ були вѣрнымъ выразомъ всеи Руси и ôдбивалися звучнымъ гомономъ по цѣлôй нашôй земли.

Правда, труды Твои не принесли пожаданыхъ овочѣвъ. однакожь не остались они и безъ успѣху. Ядернымъ Твоимъ словомъ не могли часто ôдказати правды самй противники, а однымъ значнымъ успѣхомъ Твоимъ есть отворенье рускихъ гимназіяльныхъ клясъ въ Перемышли, котрй зъ широкого твого внесеня шкôльного ухвалено въ соймѣ. Ты боровся зъ великимъ патріотизмомъ за сю справу: а коли рѣшенье бôльшости соймовои не одвѣчало потребамъ руского народу, вымôгъ Ты личными заходами у центрального правительства у Вѣдни, що признано рускимъ гимназіяльнымъ клясамъ таку самостôйнôсть, котра запоручае ихъ розвôй и мусить въ недовгôмъ часѣ довести до окремои гимназіи рускои. Дѣло се есть въ нинѣшныхъ часахъ великои ваги для руского народу. Руска гимназія въ Перемышли станесь для Галицкои Руси сильною твердинею на ѣи захôдныхъ окраинахъ противъ чужого напору.

Приймѣть, Достойный нашъ После, въ нерородною тои хвилѣ, коли нова гимназія зъ рускимъ словомъ входить на нашôй земли въ житье, за Твои труды наше глубоке признанье вразъ изъ щирымъ желаньемъ, щобы Богъ крѣпивъ Тебе на здоровлю, потѣшивъ въ горяхъ, и дозволивъ Тобѣ для добра рускаго народу трудитись многй лѣта и дôждатись лучшои его долѣ.

Калушъ дня 31 серпня 1888.

(Слѣдуютъ пôдписы.)

Въ той самъ день выслали мы такожь поздоровну телеграму до Перемышля, высказуючи нашу радôсть, що нашъ повѣтъ трудами свого посла причинився до основаня новои рускои гимназіи въ Галичинѣ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ буковиньскôмъ соймѣ предложило правительство проектъ выкупна пропинацiи, пôсла котрого право то переходить ôдъ 1 сѣчня 1890 р. на край и позôстаѣ его власностею ажь до кôнца грудня 1911 р. Нинѣшнй властителѣ одержать 5-процентовй облигацiи на суму 18 разôвъ бôльшу ôдъ вартости рôчного доходу. Облигацiи будуть звучати на имя и буде ихъ выдавати и гарантувати край. На сплату ихъ маѣ послужити фондъ пропинацiйный, котрымъ буде управляти „Буковиньска ц. к. дирекція фонду пропинацiйного“, зложена зъ 6 членôвъ а предсѣдателемъ ѣи буде шефъ краю або его заступникъ. Трохъ членôвъ буде именувати шефъ краю а трохъ выдѣлъ краєвый. Дирекція перейме всѣ корчмы, аренды и т. д.

Величезне и не бувале доси враженье выкликали всюды слова цѣсаря сказанй въ Бельоварѣ до еп. Стросмаєра. Еп. Стросмаєръ явився на чолѣ духовенъства на повитанье цѣсаря. Цѣсарь розговорювавъ насампередъ зъ кôлькома членами депутацiи а ôдтакъ звернувшись до еп. Стросмаєра сказавъ, що **зъ вельми великимъ здивованьемъ довѣдався о телеграмѣ епископа, выслано̂мъ на торжество некатолицкои церкви. Зъ разу не хотѣвъ тому вѣрити, щобы его пôдданй здôбнй були до того рода енунцiяцiи.** „Переконанье, що то все було правдою, казавъ цѣсарь, — выкликало мôй глубокій жаль и хиба вы не здаѣте собѣ справы, якъ дуже бувъ сей крокъ вымѣреный противъ церкви и державы.“ На то ôдповѣвъ Стросмаєръ: Ваше Величество — моя совѣсть чиста! — и вже бôльше не показувався цѣсареви.

— —

Справа розводу сербского короля набрала черезъ недавный ôдзывъ органу кн. Бисмарка „Nordd. Allg. Ztg“. выразно значеня политичного. Газета ся оголосила именно фактъ, котрый доси не бувъ ще звѣстный а котрый доказуе, для чого Нѣмеччина стаѣ по сторонѣ короля Милана. Королева Наталія була пôсля згаданои газеты завсѣгды ворогомъ Нѣмеччины и одного разу далася въ присутности одного дипломата (мабуть французского посла) зъ чимсь такимъ почути, що дуже немило вразило правительство нѣмецке и що опôсля дало ажь причину до дипломатичныхъ переговорôвъ.

НОВИНКИ.

— **Редакторъ „Дѣла“ Иванъ Бѣлей**, повернувши изъ довшои ôдпустки до Львова, обнимае зъ нинѣшнымъ днемъ редакцію „Дѣла“ разомъ зъ одвѣчальностею.

— **Зъ Сокальщины пишуть намъ:** Вчера т. є. дня 10 н. ст. вересня въ само полудне, коли вся окрестнôсть въ Сокали ярмаркувала, повставъ огонь въ селѣ Ульвôвку, пов. сокальского, и при великôй посусѣ та страшнôмъ вѣтрѣ знищивъ до тла цѣле село. Въ огни погибъ такожь старенькій нашъ патрiархъ о. Іоанъ Ковшевичь, священикъ-ювилатъ, 94-лѣтный парохъ тамошный, найстаршій священикъ въ Галичинѣ, выбѣгши ратувати майно свое и не змôгши въ дымѣ удержатись. Такожь погибло въ огни кôлькоро дѣтей. Зъ цѣлого надбужаньского села полишилось лише 7 хатъ, двôръ, церковь и школа. Розпука велика. Анѣ чимъ себе анѣ худобу выживити, анѣ готову рôлю засѣяти, бо все пôйшло зъ дымомъ! Похороны бл. п. о. Іоана Ковшевича ôдбулися дня 12 н. ст. вересня рано.

— **Ôдкрытье рускои паралельки гимназiяльнои въ Перемышли** и то зъ такимъ краснымъ успѣхомъ (51 ученикôвъ!) выкликало въ цѣлôмъ краю велику радôсть и одушевленье. Якъ довѣдуємось, и посолъ проф. Романчукъ и директоръ паралельки проф. Цеглиньскій одержали въ день отвореня рускои паралельки зъ рôзныхъ сторôнъ краю привѣтнй телеграмы и письма. Крôмъ того пос. Романчукъ удостоився того дня адресы признаня и довѣрія ôдъ своихъ выборцѣвъ зъ Калущины. (Адресу тую мѣстимо въ нинѣшнôмъ числѣ „Дѣла“ въ рубрицѣ „Дописи“).

— **Зъ руско-народного театру.** Въ суботу 15 н. ст. вересня выставить нашъ театръ въ Бережанахъ оперетку комичну въ 3 актахъ: „Панѣ молода зъ Босны“ на дохôдъ першорядной артистки-спѣвачки п-ѣ Каролины Клѣшевскои. Гадаємо, що злишнымъ було-бы, пригадувати нашôй публицѣ численну участь въ представленю; п-ѣ Клѣшевска звѣстна зъ свого пречудного голосу и артистичнои гры, та годиться тому, щобы театръ въ тôмъ дни бувъ переповненый. — При тôй нагодѣ можемо подѣлитись зъ милою вѣсткою зъ Львовянами и зъ околичною рускою публикою: театръ нашъ приѣде въ слѣдуючôмъ мѣсяци до Львова и дасть перше представленье вже дня 7 н. ст. жовтня. Товариство нѣмецке „Frohsinn“ ôдступило дуже радо свою салю на представленя нашого театру и тому належиться ему за се признанье и подяка ôдъ львôвскихъ Русинôвъ. Саля „Frohsinn-у“ помѣщена въ готелю Жоржа, въ серединѣ мѣста, тому нашъ театръ може надѣятись великого успѣху у Львовѣ.

— **Институтъ пôдъ покровомъ св. о. Николая** пригадуе родичамъ дѣтей помѣщеныхъ въ тôмъ Институтѣ, що оплата шкôльна за I. пôврôкъ, 20 зр., маѣ заплатитися найдальше до 15 н. ст. жовтня. Тiи, що мають право до увôльненя а не суть увôльненй, мають внести поданя до краєвои рады шкôльнои черезъ дирекцію гимназiяльну найдальше до 20 н. ст. вересня. Поданье мусить бути заосмотренe достовѣрнымъ свѣдоцтвомъ убожества и свѣдоцтвомъ шкôльнымъ зъ послѣдного пôвроку. Оплату шкôльну можна надсылати до Институту. Такожь просить Комитетъ всѣхъ приятелѣвъ дѣтей, щобы зволили для нихъ надсылати до библiотеки Института моральнй и поучаючй книжки рускй, нѣмецкй и польскй.

— **Министеръ правосудія, д-ръ Пражакъ** приѣздить въ пятницю до Львова а въ суботу даѣ президентъ апеляцiи п. Симоновичь пиръ въ ѣго честь. — Въ подорожи до Львова задержиться министеръ одинъ день въ Краковѣ для ревизiи суду карного. Вже теперь пороблено въ краковскихъ будынкахъ судовыхъ всякй порядки ба навѣть дезинфекцiи. Ось якъ пише „Nowa Reforma“ о тôй визитацiи: Можна надѣятись, що така ревизія выкаже численнй потребы суду, пôдношенй такъ часто газетами, а що найбôльше бракъ судiѣвъ и манипулянтôвъ, котрыхъ заступаеся безплатными авскультантами и практикантами. По тôй причинѣ лучаеся, що въ однôмъ дни залагоджуесь по кôлькадесять росправъ апеляцiйныхъ безъ приналежнои докладности и поваги, що засуды подаються до експедиту доперва по кôлькохъ тыжднiяхъ по переведенôй росправѣ, що переслухуеся увязненыхъ по кôлькохъ дняхъ а не въ 24 годинахъ, якъ наказуе законъ, що слѣдства продовжуються по кôлька лѣтъ, якъ се було въ справѣ обманьства при увôльненю ôдъ бранки войсковои. Покажеся, що урядженье бюръ по судахъ есть невôдповѣдне, що судiѣ мусять часто робити по-за своими урядовыми годинами и що часто пôдпадають пôдъ доходженя дисциплинарнй за свою судейску независимôсть. Такожь и платня дiетарѣвъ по судахъ есть дуже нужденна. Все те повиненъ п. министеръ розслѣдити докладно и основно. — Наведенй хибы въ судôвництвѣ въ захôднôй Галичинѣ суть такй самй и у насъ у всхôднôй, тому и тутъ повиненъ п. министеръ на все те звернути свою увагу.

— **Новый вынахôдъ єзуитскій.** Якъ намъ доносять зъ Долинщины, ново-поставленый лат. парохъ въ Велдѣжи, кс. Босняцкій, котрый бувъ сѣмь лѣтъ у Єзуитôвъ, а теперь яко парохъ въ Велдѣжи заводить тамъ всѣ порядки тыхъ чорныхъ патрôвъ, зробивъ дуже цѣкавый вынахôдъ. Ото звонарь зъ Калуша п. Серафинъ привѣзъ до Велдѣжа звôнъ. Той звôнъ дуже подобався прихожанамъ кс. Босняцкого, але не сподобався ему, а коли прихожане пытали его, для чого ôнъ противный такому доброму звонови, кс. Босняцкій ôдповѣвъ, що — **звôнъ маѣ рускій голосъ!** Браво, кс. Босняцкій!

— **Зъ Станиславова пишуть намъ:** Въ однôмъ изъ чиселъ „Дѣла“ зъ липня с. р. помѣщена була допись изъ Калуша, зъ допесеньемъ, якъ то калускій судъ засудивъ бувъ на кару арешту ôдъ одного до трехъ мѣсяцѣвъ чотирохъ людей зъ села Небылова за то, що обжалували були о нечуванй надужитя ц. к. надлѣсничого п. Навратиля въ Небыловѣ передъ ц. к. Дирекцiею доменъ и лѣсôвъ у Львовѣ, — отже нѣбы то его оклеветали. Засудженй внесли ôдкликъ до другои инстанцiи судовои въ Станиславовѣ и тамъ дня 3 вересня с. р. ôдбулася розправа надъ симъ рекурсомъ. Трибуналъ судовый въ Станиславовѣ **знѣсъ выркъ калуского суду повѣтового.** Подаѣмо се до публичнои вѣдомости поки-ще безъ коментаря.

— **Д ръ Романъ Ярошевичъ** выдавъ учену студію языкословну въ нѣмецкôмъ язычѣ пôдъ загол.: „Uiber das Euchologium Sinaiticum von Dr. Roman Jarosiewicz“. Стор. 40 въ 8-цѣ. Евхологіонъ той ôдкрывъ проф. Гайтлеръ въ монастири Синай и выдавъ 1882 р. въ Загребѣ.

— **Нападъ.** Спокôйный Бучачь вельми занепокоився въ понедѣлокъ, 10 н. ст. вересня, въ ночи. Въ серединѣ мѣста проживаѣ въ каменици на першôмъ поверсѣ купець І. Зайдманъ. Якiсь злочинцѣ приставили драбину до ôкна и выломивши ôкно загостили до комнаты. Тамъ привалили Зайдманови великимъ каменемъ груди и голову, а ôдтакъ ще выбили три зубы та выломили щоку. Злочинцѣвъ не выслѣдили ще дотепер, хотяй при цѣлôмъ тôмъ нападѣ мусѣло бути богато гамору. Полиція въ Бучачи такъ умучиться черезъ день при стрѣляню псôвъ по улицяхъ, що въ ночи спить и нѣчого не чуе.

— **Податокъ ôдъ припасôвъ спиритусу и горѣвки** въ дни 1 вересня с. р., коли то почавъ обовязувати новый законъ, обчислили въ 12 округахъ галицкихъ дирекцiй скарбовыхъ на 5 милiонôвъ зр. Платилося податку по 24 кр. на литрѣ ôдъ припасôвъ.

— **Въ процесѣ Ґаспарого,** котрый яко комисарь правительственный въ Сучавѣ спроневѣривъ громадскй грошѣ, выдавъ трибуналъ въ Чернôвцяхъ дня 9 н. ст. вересня увôльняючій засудъ. На завданй пытаня ôдповѣли присяглй 6 голосами притакуючо а 6 заперечуючо. Громада Сучава пôзвала правительство о зворотъ шкоды по причинѣ урядованя такого „комисаря“.

— **Повѣнь.** Въ Тироли побоюються повени. Дощь не перстаѣ вже ôдъ кôлькохъ днѣвъ и многй рѣки повыливали. Мѣсто Тріентъ въ многихъ мѣсцяхъ стоить пôдъ водою.

— **Панна Олена Лозиньска,** наша землячка, ученица школы п. Марка, ôдспѣваѣ сеи недѣлѣ на службѣ Божôй въ костелѣ Єзуитôвъ о 12 годинѣ solo „Не опускай насъ“, молитва кс. Кар. Антоневича, музика Рудковского. Кромѣ соля п-а Лозиньска спѣвати ще буде альтомъ въ дуетѣ зъ панною Прендкою и въ терцетѣ зъ п-ою Прендкою и п. Вальхеръ. Дня 9. жовтня панна О. Лозиньска маѣ выступити на концертѣ Ставропигiйскôмъ.

— **Чимъ жонатый священикъ рускій заваджаѣ Римови?** Се пытанье насуваеся мимоволѣ при читаню вѣстей зъ Аеп. льв. зъ 186. ч. „Дѣла“, що зъ Риму припоручено, щобы до Америки высылати лише безженныхъ або овдовѣлыхъ священикôвъ и що тому жонатый священикъ тамъ есть невôдповѣдный. Справдѣ, таке помѣтанье священьствомъ жонатымъ оскорбляе цѣлый станъ, а прикра рѣчь, що митрополичій Ординарiятъ, ôдъ котрого клиръ рускій въ правѣ надѣятись обороны всѣхъ своихъ правъ и институцій, до якихъ въ першôмъ рядѣ належить и супружескій станъ духовенъства, кориться въ тôмъ дѣлѣ — не панѣ, а латинизмови, котрый зъ заздрости и боязни о свôй вплывъ, диктуе рѣчи, котрй зъ обуреньемъ, выплываючимъ зъ почутя гôдности власного клиру, належало-бы ôдперти. Чимъ, пытаѣмо, латинизмови не подобаѣся жонатый священикъ? Тымъ, що менше нараженый на плотскй покусы? Тымъ, що жонатый станъ дозваляе ему бути всестороннымъ, що хоронить его повагу ôдъ обмовы и посуджуваня, ôдъ чого латиняне, зъ волѣ або и по неволи, не вôльнй? Тымъ, що жонатый священикъ, маючи дôмъ и родину, привязаный до резиденцiи, коли латиняне, нѣчимъ не звязанй, цѣлыми тыжднями опускають парохiи? Дайте лишь рускому людови безженныхъ, хоть-бы лишь въ Америцѣ, то анѣ они до него, анѣ ôнъ до нихъ такъ не привяжеся. О се мабуть и ходить латинянамъ, а пôддавати себе неоправданымъ и зухвалымъ инсинуацiямъ латинизму, и тымъ признавати нездалôсть жонатого священика до управы вѣрными, — се не личить зъ повагою митроп. Ординарiяту, а болить влаѣный клиръ! — *Х.*

— **Статистика сойму галицкого.** 151 послôвъ соймовыхъ, такъ выбраныхъ якъ и зъ голосомъ вирильнымъ, можна подѣлити такъ пôсля занятiй: властителѣвъ дôбръ табулярныхъ 85, духовныхъ 15, професорôвъ 13, урядникôвъ администрацiйныхъ (политичныхъ) 9, адвокатôвъ 9, урядникôвъ судовыхъ 6, урядникôвъ банковыхъ 3, нотарѣвъ 2, властителѣвъ реальностей 2, урядникôвъ автономичныхъ 2, та по одному посесорови, лѣкареви, инжинерови, урядникови зелѣзницѣ и дневникареви. Титулъ ексцеленцiи маѣ 12 послôвъ, князѣвъ есть 6, графôвъ 28 и одинъ баронъ. Зô степенемъ университетскимъ есть 39 послôвъ.

— **Агенты емиграцiйнй.** Всѣхъ увязненыхъ въ справѣ агитованя до емиграцiи въ Америку ôдослано до вязницѣ въ Вадовицяхъ, а слѣдство веде тамошный прокураторъ п. Фаєрманъ. Актъ обжалованя выготовиться доперва въ слѣдуючôмъ роцѣ, за-для величезного обсягу справы. Увязненымъ не дозволено зложити кавцiи и увôльнитись зъ вязницѣ на часъ слѣдства.

— **Ревизія шляху** проектованои зелѣзницѣ Ясло-Ряшѣвъ вже покôнчена. Министерство торговлѣ орече сими днями, чи предприємство будовы перейме князь Сангушко, чи вѣденьске заведенье кредитове.

— **Конкурсъ** на будову мурованои церкви розписавъ комитетъ церковный въ Хороснѣ, пов. львôвского, якъ се можна довѣдатись зъ оголошеня въ нинѣшнôмъ числѣ нашои газеты. Есть се дуже мудро обдуманый спосôбъ, якъ найдешевше выбудовати церковь, бо зъ наспѣвшихъ офертъ буде можна выбрати найвôдповѣднѣйшу и дешево довершити розпочате дѣло. У насъ не уживано дотепер сего способу, тожь надѣятись можна, що за тымъ примѣромъ пôйдуть и иншй комитеты парохiяльнй при будовахъ церквей и ерекцiональныхъ будынкôвъ.

— **Почтовый мѣшокъ зъ грôшми,** що заподѣвся десь кондукторови почтовому Штайнсдорферови, заключавъ листъ грошевый на 6.000 зр. самыми тысячками, наданый зъ Пôдгаєць до Львова. Штайнсдорферъ ôдобравъ въ Пôдгайцяхъ два мѣшки грошевй, призначенй оденъ до Бережанъ, а другiй до Львова. Мѣшокъ бережаньскій ôддавъ на мѣсци, а бракъ другого мѣшка завважавъ доперва у Львовѣ. Догадуеся, що сей мѣшокъ мусѣвъ тогдѣ выпасти зъ почтового воза, коли выймавъ для себе зъ ôдтамъ бунду. Розôслано телеграмы, але дотепер нема ще нѣ найменшои вѣстки про згубу.

— **Мѣдъ** не дописавъ сего року за-для дощѣвъ и змѣннои погоды. Тому то и пôдôйшли цѣны меду досыть значно, та можна легко знайти купця на мѣдъ.

— **Дрôбнй вѣсти.** За стацiею зелѣзницѣвъ Слотвинѣ переѣхавъ поѣздъ курьерскій нôчного сторожа, Войтка Палку; нещастный погибъ на мѣсци. — Въ Довгополи на Буковинѣ померъ минувшого тыжня судiя повѣтовый, Стефанъ Вольфъ, въ 38 р. житя. — На Кавказѣ въ балаханьскихъ копальняхъ запалилося минувшого тыжня озеро нафты. При тôмъ запалився такожь складъ, заключаючій 30.000 пудôвъ готовои нафты. Пожаръ тревавъ цѣлый тыжденъ. — На университетъ въ Томску приняли 64 студентôвъ, по бôльшôй

части питомцѣвъ семинарій. — Іосифъ Вальтеръ, редакторъ „Богеміи“ ôдобравъ собѣ житье, вскочивши до рѣки Лабы коло Ичина.

Надôслане.

Для глухихъ. — Особа, що въ поединчій спôсôбъ вылѣчилась зъ 23-лѣтнôй глухоты и шуму въ ушахъ, готова кождому переслати даромъ описанье сего по нѣмецки. — Адреса: **Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2476 10—52

Вѣсти зъ Аеп. Львôвскои.

На конкурсъ зъ речинцемъ до 2 падолиста с. р. розписанй: до ч. 4976. Ольховець, дек. бобрецкого, наданя прив; до ч. 5889 Стôльско, дек. роздôльского наданя приватного.

На испыты конкурсовй назначила митроп. Консисторія днѣ 9 и 10 н. ст. жовтня с. р. Одержавшй позволенье пôддатися сему испытови мають явитись дня 9 жовтня о год. 8 мôй рано въ сали консисторскихъ засѣдань.

До кан. институціи на Таврôвъ, дек. бережаньского завôзваный о. Ем. Дудровичь.

Митроп. Консисторія вставилася до президіи намѣстництва о згоду на кан. институцію о. І. Бѣлинкевича зъ Дмитровичь на Звенигородъ, дек. бобрецкого.

Ôдпустку на три недѣлѣ одержавъ о. Порф. Бажаньскій зъ Сорокъ, заступати-ме о. Леонтовичь зъ Малехова.

Посмертнй — ∓ — оповѣстки.

О. Іоанъ Ковшевичь, парохъ зъ Ульвôвка, деканату варяжского, ювилатъ, родженый 1794 року а рукоположеный 1820 року, упокоився дня 10 н. ст. вересня въ 94 роцѣ житя, згорѣвши въ огни. Вѣчна память покôйному патріярхови середъ нашого духовеньства!

Іосифъ Лазарскій, бувшій посолъ на соймъ краевый, померъ сими днями въ 63 роцѣ житя.

Послѣднй вѣсти.

На нинѣшнôмъ засѣданю сойму стануло на порядку дневнôмъ внесенье пос. Романчука въ справѣ змѣны регулямину соймового. Пос. Романчукъ мотивуючи свое внесенье сказавъ, що въ регуляминѣ стоить: „Маршалокъ урядуе въ языцѣ польскôмъ“. До урядованя належить вправдѣ такожь и ôдкрыванье та закрыванье сойму, але всякй додатки до слôвъ, що ôдносяться до сеи дѣяльности маршалка не суть вже урядовою чинностею. Можна-бы отже вже и безъ змѣны регулямину уживати руского слова. Треба дальше зважати, що тутъ земля руска, що тутъ мѣсто збудоване рускимъ королемъ Даниломъ, назване ôдъ руского князя Льва; край прилученый до Австріи яко рускій на пôдставѣ претенсій до рускихъ земель; въ краю єсть тôлько Русинôвъ и Полякôвъ, въ соймѣ засѣдають и рускй послы а заступникъ маршалка єсть такожь Русиномъ — досыть отже причинъ, щобы маршалокъ промовлявъ и урядувавъ по руски. Внескодавець просить отже, щобы єго внесенье передати комисіи правничôй. Палата ухвалила се внесенье.

Ситуація въ соймѣ була нинѣ того рода, що можна надѣятись, що внесенье посла Романчука перейде — коли вже не сеи сесіи, то слѣдуючои, бо якъ зачуваємо готовъ пос. Романчукъ своe внесенье поновити.

Телеграмы „Дѣла“.

Львôвъ 13. серпня. Патентъ цѣсарскій скликуе нову сесію галицкого сойму на суботу т. є. на день 15. л. с. м.

Прага 13. вересня. Выдѣлъ краєвый предложивъ соймови проєктъ закона о рôвноуправненю *обохъ языкôвъ* краєвыхъ въ урядованю.

Гаґа 13. вересня. Король Вильгельмъ нездужае такъ сильно, що вже нема надѣе удержати єго при житю.

Петербургъ 13. вересня. „Гражданинъ“ каже, що програма Живного веде просто до вынародовленя Славянъ.

Переписка Редакціи и Администрациі.

Всч. К. Б. въ Жиравици. Реклямованый аркушь „Обломова“ зъ І. тому выслано; въ ІІ. т. не бракуе Вамъ нѣчого, бо зайшла похибка въ означеню сторôнъ, що замѣсть 153 и т. д. означено 157 и т. д. Недôйшовшй числа просимо заразъ реклямувати. — **Вп. І. К. въ Стрыю**. Мы Васъ не наглили, бо коли-бъ мали всѣхъ такихъ точныхъ предплатникôвъ, якъ Вы, то було-бы добре. — **Всч. І. П. въ Торговици**. Заплачено до 30/9. — **Всч. А. М. въ Липѣ**. До кôнця року ще тôлько 3·50 зр. — **Вп. Ол. Вег. въ Стан**. До кôнця року ще 8 зр; жаданй аркушѣ выслано. — **Вп. М. К. въ Долинѣ**. Сими днями буде полагоджено. — **Всч. Ф. Огоновскій въ Джуровѣ**. Чи за те, що Вы зрадили руску справу и голосували на Мойсу та наклонили до такого голосованя ще и Вашихъ прихожанъ, було Васъ ще похвалити?!

Надôслане.

Фабрика знарядовъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 66—?

Розкладъ їзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 64 –?

Выробъ и продажа одежей литургичныхъ

Товариство христіяньске

зарегистроване зъ обмеженою порукою

въ Змигородѣ

продае свои выробы заосмотренй стампилiею Товариства и числомъ цѣнника а то фелоны капы, дальматики, хоругви зъ ***образами клюбу малярьвô*** въ Краковѣ и проч. такожь всяке бѣлье цевковне тôлько по ***сталыхъ цiнахъ*** черезъ свою Дирекцію въ дорозѣ замовлень и черезъ своихъ подорожуючихъ агентôвъ пôсля цѣнника находячого-ся въ ихъ рукахъ и заосмотреного стампилiею Товариства и ôдозвою Дирекціи въ цѣли забезпеченя передъ надъужитями пишихъ купцѣвъ а именно жидôвскихъ, котрыхъ христіяньскй агенты зъ Змигорода пôдшиваються пôдъ фирму Товариства на шкоду такъ купуючихъ якъ и Товариства; — выконуе всякй роботы ***гафтôвô церковныхъ*** пôдъ управою панѣ З. Тимачковскои, ôдзначенои за гафты на краковскôй выставѣ.

Дирекція:

О. В. ВОЙТАЛИКЪ
директоръ.

2571 3—3

Ученики гимназіяльнй, реальнй або шкôлъ народныхъ

знайдуть въ Тернополи выгôдне помѣщенье, здоровый харчь и правдиво родительску опѣку и наглядъ надъ поведеньемъ и науками въ приличнôмъ домѣ родины урядника Близшй вѣдомости подасть кождому интересованому зъ чемности Вп. Д-ръ Евг. Олесницкій у Львовѣ (ул. Оссолиньскихъ Ч. 10). 2544 5—5

Старшй панночки

семинаристки, ученицѣ зъ высшихъ клясъ женьскихъ шкôлъ найдуть дуже догôдне помешканье, харчь и опѣку за умѣренну цѣну въ дуже честнôмъ домѣ. — Близша вѣдомôсть у панѣ Милевскои ул. Баторія ч. 24 II. поверхъ.

3—?

Конкурсъ.

Комитетъ церковный

въ Хороснѣ-Старôмъ,

повѣта львôвского, почта Бродки, оголошуе симъ конкурсъ на змурованье въ мѣсци новои церкви. Оферты опечатанй треба надсылати на руки комитету церковного найдальше до **30 вересня 1888 р.** Плянъ церкви, кошторисъ и близшй условія конкурсу можна переглянути щоденно въ Канцеляріи Народнои Торговлѣ у Львовѣ ôдъ годины 9—12 рано и 3—6 зъ полудня.

Хоросно дня 12 вересня 1888.

За комитетъ:

О. Созонтій Медвецкій,
парохъ. 2583 1—2

Григорій Чечкевичь,
повномôчникъ и начальникъ громады

Порадникъ для крамниць

зъ пересылкою 20 кр.

Статутъ „Соколôвъ“

товариствъ сторожи огневои, выготовленый въ такôмъ форматѣ, якъ подаеся до ц. к. намѣстництва, вразъ зъ поданьемъ и ôдповѣдными увагами въ 6 примѣрникахъ зъ пересылкою почтою 50 кр.

Выдавъ и высилае **Василь Пагôрный у Львовѣ.** 51—

Лишь правд съ маркою „Котва“

Страдаючимъ на гостець и ревматизмъ поручаеся симъ правдивый

Pain-Expeller

съ „котвою“ яко дуже успѣшне средство домове.

Въ запасѣ майже въ всѣхъ аптикахъ

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивляне и надзвычайне признанье зô стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхваляють зъ нечуваною скоростею. Сiéме сей, справедливо названый „Тайною красы“, ôдаляе въ тягу одной ночи всику неделикатнôсть, стверденье, червонôсть шкôры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ёму красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нôчь, чудово заховуе цвѣтъ ôдъ всякого ствердненя шкôры, якъ рôвно-жь и ôдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цьна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 36—?

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Календарь Просвѣты

на рôкъ 1889.

Цѣна 50 кр., зъ пересылкою 55 кр.

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рôгъ Рынку Клепарского)

поручае власнй выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часôвъ, приносячу хорому неоцѣненй, спасеннй користы, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшй признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнôй моей практицѣ уживавъ я перерôбки лѣчничй выгаданй и выроблений Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованй. Препараты Вашй ôдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не пôдпадали розкладови, приемнй въ уживаню а певнй въ бажаныхъ наслѣдкахъ. Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови мое цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатôмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львôвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Короля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнôсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збôльшаючи скôлькôсть тѣлокъ крови, змôцняючи жолудокъ пôдносить апетитъ, лѣчить загальнй ославленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальесцентôвъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збôльшаючихъ рухи хробачковй кишокъ черезъ то легко розвôльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повтаряючихъ-ся здутяхъ, довготреваючôмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивôй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краевыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пôдносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнôмъ атоніи кишокъ у людей старыхъ, дуже помôчне у дѣтей зле ôджившованыхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрôвнана помôчь въ сильнôмъ болю головы. Ложочка ôдъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршй и найдолегливѣйшй нагнѣтки. По насмароваю нагнѣтокъ сейчасъ перестае болѣти, а въ 24 годинахъ ôдпадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кôлькоразовôмъ ужитю найбôльшй болѣ ревматичнй, пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапариліянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зôпсутя сокôвъ и зъ ôдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зô свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрй вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякй закатареня легкихъ и грудей, зафльегмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20.

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный бувае рôвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковй. Средство знамените и незрôвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка. Цѣна 35 кр. 2519 66—0

Замовленя выконуеся ôдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тй:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробôвъ, якъ моей женѣ, котрй надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надôсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшôвъ д. 3 липня 1887 р. *Леопольдъ Ковалик*ъ
(Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнôсть Вашихъ выробôвъ, досвѣдчивши на собѣ. — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1887 р. *Новаковскій*
директоръ фабрики цукру.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. пôдяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарôвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокôй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашй выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшôмъ розвою своихъ выробôвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ*,
Крakôвъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ôдъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый бôль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншй долегливости, уживъ я кôлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрй зробили менѣ надзвычайну пôльгу, що посвѣдчаю згôдно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ*,
Ряшѣвъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

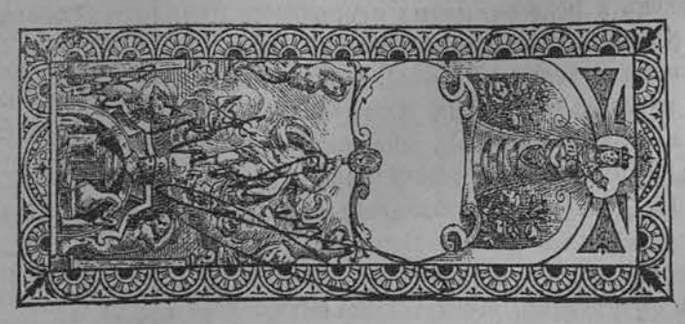

Марка охоронна выробôвъ аптикаря ПЕТРА КРОКЕВИЧА въ Краковѣ.

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручае:

певнй и выпробованй средства до выбраня всякихъ плямъ.

	кр.		кр.
АМАНДИНА усуваe плямы зъ сокôвъ цукровыхъ, бѣлка, мороженого и т. п. фляконъ . .	25	КОРѢНЬ МЫЛЯНЫЙ бѣлый, служить до прання матерій шовковыхъ, потовщеныхъ и замарганыхъ, пакетикъ по 2 кр. и	04
АПСЕИНА вытягае плямы товстй зъ матерій шовковыхъ барвныхъ	25	МЫЛО ЖОВЧЕВЕ уживаeся до выбираня плямъ старыхъ зъ матерій вовняныхъ, бавовняныхъ и шовковыхъ, кусникъ	25
АЦЕТИНА нищить плямы алькаличнй и мочовй, фляконикъ	25	ОДАЛИНА найлѣпше средство до чищеня мужескои одежи, усуваe плямы повставшй зъ пороху, прѣтя, тютюну, молока, пива, кавы, шоколяды, плѣсни, вохкости, сметанки, росолу и т. п. фляконъ . . .	35
БРАЗИЛИНА, выпранй въ бразилинѣ матеріи чорнй, сполôвѣлй и поплямлений ôдыскуютъ первѣстну барву, стаютъ лыскучими и твердыми, пакетъ	08	ОКСАЛИНА выбирае плямы зъ атраменту, иржи и крови, зъ паперу и бѣля, фляшка . . .	25
ЕТИЛИНА усуваe плямы на помостѣ зъ фарбъ анилиновыхъ, травы, лякерôвъ, и смолы фл.	25	КВИЛЯЯ, матеріи вовняний и шовковй, выпранй въ ôдварѣ Квиляи тратять плямы и ôдзыскуютъ свѣжôсть, причѣмъ барва матеріи нѣчо не тратить, пакетъ	06
ЯНИНА розпускае плямы чорнй повставшй на шкôрѣ при фарбованю волося, фляконъ .	30	СПИРИТУСЪ ТЕРПЕНТИНОВЫЙ усуваe плямы зъ покосту, олѣю и живицѣ, фляконъ	25
ЯВЕЛИНА уживаeся до выбраня зъ бѣля барвныхъ плямъ, а именно зъ пива, вина червоного, овочевъ, конфитуръ, атраменту и т. п. фляконъ . .	20	ЗЕМЕЛЬНИКЪ чистить матеріи бѣлй вовняний зъ замарганя и пороху, пакетъ	20
КВАСОКЪ въ лѣсочкахъ уживаeся до чищеня палцевъ зъ атраменту, лѣсочка	05		

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 19—?

Найдешевше жерело закупна на зимовый сезонъ и Рождество!

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

10 м. **зимовои гунѣ** на жѣночй сукнѣ, подвôйно широкй	зр. 5.50
10 м. **флянелѣ-Валеріи** на жѣночй сукнѣ, найновѣйшй взôрцѣ	зр. 4.—
10 м. **калмуку**, тяжка якôсть, найновѣйшй взôрцѣ	зр. 2.70
10 м. **бархату на сукнѣ**, тяжка якôсть, найновѣйшй взôрцѣ	зр. 3.—
10 м. **матеріи на шляфроки**, въ кратки, найновѣйшй взôрцѣ	зр. 2.50
29 лôкт. **бархату просницкого**, голуб. и бур. зр. 5. –, бѣл. и черв.	зр. 6,—
3.10 м. **матеріи на мужескй убраня** на зиму Іа зр. 5.50, Па	зр. 3.75
2.10 м. **матеріи на зимовй плящѣ**, новôтна, Іа зр. 10.—, Па	зр. 6.—
2.10 м. **матеріи на иберцигеры**, новôтна,	зр. 6.—
6 штукъ **шапокъ плюшевыхъ**, для мужчинъ и хлощѣвъ	зр. 1.50
1 штука **зимовои ковдры** зъ ружу, комплетна	зр. 3.—
1 штука **покрывала на конѣ**, 190 цм. довга, 130 ц. шир. Іа 2.50, Па	зр. 1.50
1 штука **хустки-Анґора**, на зиму 10/4, Іа зр. 6.—, Па	зр. 2.80
1 штука **вовняного жакету для женщинъ** (Jersey) Іа зр. 3.—, Па	зр. 1.50
3 штуки **бурки**, обильно тамбурованй, червона, сѣра, бура	зр. 3.—
6 паръ **паньчôхъ зимовыхъ**, роблений, всѣ краски, сорокатй	зр. 1.50
1 штука **простирала** довгого 2 метры, безъ шву	зр. 1.50
10 м. **килимка до ходу**, тяжка якôсть	зр. 3.50
1 штука **сорочки мужескои**, бѣла и въ краскахъ Іа зр. 1.80 Па	зр. 1.20
3 штуки **сорочокъ робôтничихъ**, зъ тяжкого оксфорду	зр. 2.—
3 пары **погавицъ** зъ бархату, полотна Іа зр. 2.50, Па	зр. 1.80
6 паръ **зимовыхъ шкарпетокъ**, робленыхъ, у всѣхъ краскахъ	зр. 1.10
6 штукъ **сорочокъ жѣночихъ** зъ полотна и шифону Іа зр. 5.—, Па	зр. 3.25
3 штуки **ґорсетôвъ нôчныхъ**, зъ шифону, вышиваній Іа зр. 4.—, Па	зр. 1.80
1 штука **опоны зъ жуты**, турецкй взôрцѣ, Іа зр. 3.50, Па	зр. 1.80
1 **гарнитуръ покрывалъ**, 1 на стôлъ и 2 на лôжко, зъ рипсу 4.50, жут.	зр. 3.50
29 лôктѣвъ **домового полотна**, мôцнои якости, 5/4 зр. 5.50, 4/4	зр. 4 20
29 лôктѣвъ **оксфорду** найновѣйшй взôрцѣ	зр. 4.50
29 лôктѣвъ **канафасу**, найновѣйшй взôрцѣ, найлѣпша якôсть	зр. 6.—
3 штуки **скатертей**, у всѣхъ краскахъ 8/4 зр. 2.—, 6/4	зр. 1.—

2575 1—12 **Взôрцѣ даромъ и оплатно.**

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского

Ч. 195. Львôвъ, Пятница 2 (14) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльнйôдъ порта. — Поединоке число коштуе 3 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. пôдъ одной стрôчки печатнои, въ рубр. „Надослане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. пôдъ стишка.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Борба молодо-Чехôвъ зъ старо-Чехами прибирае чимъ разъ ширшій и чимъ разъ яснѣйшій видъ. Молодо-Чехи хотять очевидно прийти до власти въ краю и для того выповѣли старо-Чехамъ вôйну и стараються парализувати всюды ихъ дѣяльнôсть, а зыскувати для себе масы народу. Щобы ôдперти змагання молодо-Чехôвъ, постановили, якъ звѣстно, старо-Чехи скликати на слѣдуючу недѣлю велике вѣче. Зъ Праги доносять отже теперь, що ческій клюбъ соймовый радивъ на оногдашнôмъ засѣданю надъ справою скликаня ческими мужами довѣрія великого вѣча на день 16 л. с. м. Клюбъ затвердивъ одноголосно зложене въ тôмъ предметѣ справозданье и згодився зовсѣмъ на мотивы, що спонукали мужѣвъ довѣрія до скликаня сего вѣча.

Молодо-Чехы невдоволенй тымъ, що старо-Чехи розпочинають противъ нихъ акцію на бôльшу скалю, радили такожь, що мають робити. Дня 10 с. м. зôбрался на нараду вхъ мужѣ довѣрія и радили надъ тымъ, яке становище маѳ занятй молодо-ческа партія супротивъ заповѣдженого старо-ческого вѣча. Зôборъ молодо-Чехôвъ ôдмовивши вѣчу характеру и права репрезентаціи цѣлого ческого народу, ухваливъ, що нѣхто зъ молодо-Чехôвъ не смѣѳ брати участи въ тôмъ вѣчу. Кажуть такожь, що молодо-Чехи думають устроювати всюды по провинціи вѣче, щобы тымъ способомъ парализувати дѣяльнôсть старо-Чехôвъ.

Молодо-Чехи — якъ звѣстно — не перебирають въ средствахъ, щобы дôйти до своѳи цѣли и лучаться зъ кимъ небудь, скоро лишь думають, що ôнъ имъ на руку. Звѣстно такожь, що молодо-Чехи суть горячими прихильниками россійскихъ панславистôвъ — але мабуть лишь для того, бо далеко ôдъ нихъ стоять, та и въ данôй хвили потребували ихъ на страхопуда для Нѣмцѣвъ; чимъ бôльше однакожь приходять до власти и значеня, тымъ бôльше якось починають они цуратись тыхъ панславистôвъ. Органъ молодо-Чехôвъ, „Narodni Listy“ ôдцурались недавно тому всякои звязи зъ звѣстнымъ редакторомъ вѣденьского „Parlamentär-a“, д-ромъ Живнымъ, а оногды оголосила та сама газета довге письмо противъ петербургского професора Ламаньского, котрого ще недавно боронила противъ староческих газетъ. Правда, що той петербургскій панславистъ не робивъ въ своихъ плянахъ и проѳктахъ нѣякои церемоніи зъ Чехами и ôддававъ ихъ безъ пощады Нѣмцямъ, котрыхъ зъ свого россійского становища уважаѳ за найбôльшихъ ворогôвъ Славяньства.

Побутъ Є. Вел. цѣсаря въ Бельоварѣ набравъ черезъ звѣстну аферу еп. Стросмаѳра великого розголосу. Цѣсарь приѣхавъ до Бельовару дня 12 с. м. рано, а жителѣ повитали ѳго тутъ дуже торжественно. Цѣсаря повитавъ насамперед бурмистръ мѣста, а ôдтакъ приймавъ цѣсарь многй депутацій. Именемъ Сербôвъ витавъ *цѣсаря патріярхъ Ангеличъ* на чолѣ сербскои депутаціи. По полудни оглядавъ цѣсарь войскове касино, католицку и православну церковь, шпиталь цивильный и войсковый и т. д. Еп. Стросмаѳръ не приѣхавъ бувъ зъ депутаціею лишь въ характерѣ тайного совѣтника и явився передъ цѣсаремъ зъ депутаціею духовенства, тутъ отже мавъ цѣсарь сказати до него звѣстнй вже слова наганы, но о скôлько тй слова суть автентичнй, годѣ знати, бо офиціяльнй газеты не подають автентичного змѣсту наганы, а ссылаються лишь на другй газеты. То ѳсть лишь рѣчею певною, що, чи въ тôй чи въ иншôй формѣ, цѣсарь все таки высказавъ епископови нагану. Мадярска и нѣмецка праса пôдносить зъ великою вагою сю нагану и нападаѳ при сѣй нагодѣ зъ цѣлою заѣлостею на Стросмаѳра. Вечеромъ ôдбувся въ Бельварѣ галевый обѣдъ, на котрый мѣжь иншими були запрошенй кн. Уелскій, кардиналъ Михайловичь, патріярхъ Ангеличь, банъ, мин. Бедековичь и генералиція; еп. Стросмаѳра не було.

Зъ Бельовару доносять до „Budap. Corr.“, що еп. Стросмаѳръ сказавъ до кôлькохъ перебуваючихъ тамъ духовныхъ осôбъ, котрй хотѣли ѳго потѣшати, що ôнъ не потребуѳ потѣхи, бо прецѣ остався такимъ самымъ якъ и бувъ. Въ кôлька годинъ пôзнѣйше казали еп. Стросмаѳръ разомъ зъ епископами Граниловичемъ и Посиловичемъ звинитися, що не можуть явитися на галевôмъ обѣдѣ, на котрый були запрошенй на день 13 с. м. и всѣ три епископы выѣхали заразъ зъ Бельовару. Стросмаѳръ просивъ дня 12 с. м. о авдiенцію у архикнязя, але ѳи не удѣлено ѳму.

——

Зъ Петербурга доносять до „Pol. Corr.“, що царь передъ выѣздомъ до полудневои Россіи приймавъ абессиньску депутацію, котра, якъ звѣстно, приѣхала була на ювилейне торжество до Кіева и мала ôдтакъ розвѣдатись, що сталося зъ якимсь хрестомъ, котрый негусъ сього часу дарувавъ бувъ цареви Александрови II. Царь бувъ бы не приймавъ сихъ делегатôвъ, якъ бы не то, що довѣдався, що негусъ загрозивъ делегатамъ карою смерти, коли они не будуть на авдiенцiи у царя и не розвѣдають про згаданый хрестъ. Царь однакожь не принимавъ ихъ офиціяльно яко делегатôвъ негуса, лишь въ характерѣ приватнôмъ и для того ся авдiенція не маѳ значеня политичного. Царь поручивъ делегатамъ, щобы они завѣрили негуса о ѳго прихильности для него и подякували ѳму за хрестъ, котрый ôднайшовся въ Ливадiи.

Редакторови „Parlamentär-a“ д-рови Живному якось не ведеся въ Россіи зъ ѳго теорiею культурного панславизму въ Россіи, въ котрый, здаѳсь, и самй щирѣ Россіяне не конче вѣрять. За ѳго бесѣду въ Москвѣ о культурнôмъ панславизмѣ обрушились на него дуже россійскй газеты и дали ѳму добру ôдправу. Живный выступивъ бувъ въ „Parlamentär-ѣ“ противъ „Гражданина“, котрый панславизмъ Живного называѳ австрійскимъ, а „Гражданинъ“ доказуѳ теперь, що панславизмъ Живного веде просто до вынародовленя Славянъ.

——

День именинъ королевои Наталiи не проминувъ такъ спокôйно, якъ то здавалося. Зъ Бѣлграду доносять именно, що на провинціи мала полиція досыть до роботы зъ демонстрантами и мусѣла богато каръ понакладати за святкованье того дня. Въ многихъ мѣстахъ особливо въ Нишу, Чачаку и Шабацу обходжено день именинъ королевои демонстративно: мѣста були украшенй хоругвами а вечеромъ були илюминаціи. Зъ многихъ мѣсцевостей повысылано привѣтнй телеграмы до королевои а зъ Шабацу и Бѣлграду величезнй адресы. Телеграмы надавано на австрійскôй сторонѣ въ Земунi, Панчовѣ и Кленаку. Телеграмы высылали майже всѣ бувшй министры, навѣть и Гарашанинъ, и всѣ жѣночй товариства. Въ всѣхъ майже адресахъ называють королеву матерею краю.

Мимо всякихъ заперечень удержуѳсь въ Бѣлградѣ поголоска о кризѣ въ кабинетѣ; навѣть въ кругахъ правительственныхъ говорять о тôмъ и догадуються, що шефомъ нового кабинету буде або Ристичь, або, коли-бъ ôнъ ôдмовивъ, Радивой Милойковичь. Ристичь голосить, що король конферувавъ зъ нимъ въ Аббаціи цѣлу годину а „Pest. Lloyd“ каже зновъ, що то все неправда, бо король говоривъ зъ нимъ першій разъ ледви лишь кôлька минутъ а другій разъ може чверть годины и то лишь о звычайныхъ щоденныхъ рѣчахъ та въ присутности другихъ осôбъ. Политичнои конференціи въ Аббаціи не було.

——

Въ середнôй Азiи заноситься зновъ на щось недоброго а зъ всѣлякихъ вѣстей, якй надходять, выходить, що зближаѳсь чимъ разъ бôльше хвиля, коли тамъ буде рѣшатися судьба трохъ найбôльшихъ державъ на свѣтѣ и котра зъ нихъ маѳ запанувати въ Азiи. Границѣ Россіи, Хинъ и англійскихъ посѣлостей зближаються чимъ разъ бôльше до себе а въ мѣру того росте и чимъ разъ бôльша обава якогось конфликту мѣжь тыми державами. Теперь ведеся тамъ небезпечна борба на двохъ точкахъ: въ Афганистанѣ и въ Гималаяхъ о маленьку независиму державу Сиккимъ.

Въ Афганистанѣ зворохобився противъ емира Абдуррамана Исакъ-ханъ, званый такожь Ишакъ. Первѣстно говорено, що войска емира, котрый лежить обложно хорый, побило Исака, но теперь показуѳсь, що ворохобники розвинули значну силу и що очевидно числять такожь на чиюсь помôчь. Бюро Райтера доносить, що Исакъ-ханъ иде теперь просто на Кабуль и що ôнъ певно не бувъ-бы розвинувъ такои силы, коли-бъ не мавъ надѣѣ, що ѳму похôдъ удасться. Пôсля иншихъ вѣстей пôдступають ворохобники ажь зъ трохъ сторôнъ пôдъ Кабуль. Ѳмиръ, кажуть, числить на помôчь Англiи а зъ сего можна *вносити*, що за Исакомъ стоить Россія, противниця Англiи.

Въ Сиккимѣ зновъ ведеся борба мѣжь Англiею а Хинами. Ôдъ чотирохъ лѣтъ спорять Тибетанцѣ зъ Англiею о Сиккимъ. За Тибетанцями стоять Хины. Въ мартѣ сего року побили були Англичане Тибетанцѣвъ, але тй *выступили опôсля* въ маю зъ дуже великою силою и англійске войско въ силѣ лишь 500 людей мусѣло зъ Сиккиму уступити. Англія лагодиться теперь до новои борбы, бо инакше готова стратити въ Сиккимѣ весь свôй вплывъ.

Бесѣда пос. Романчука

въ справѣ змины §. 7. регуляминy соймового, выголошена на засѣданю соймовôмъ, дня 13 л. с. м.

Высокій Сойме!

Коли ще передъ пятьма роками звернувъ я першій разъ увагу на поминенье рускаго языка при отвираню сойму, не допускавъ я, що ще по такъ довгôмъ часѣ треба менѣ буде ажь изъ внесеньемъ выступати въ тôй справѣ. Тогдѣ высказувались тутъ зичливй слова для національныхъ змагань рускихъ послôвъ — правда, слова безъ дѣлъ, але здаючй-ся и заповѣдати одвѣтнй дѣла — а пок. маршалокъ Зыбликевичь, передъ котрымъ я найперше въ приватнôй розмовѣ порушивъ сю справу, зробивъ менѣ надѣю, що увзгляднить высказане мною бажанье. Однакъ, на жаль, таке успособленье не довго тревало: доказомъ того хоть-бы поступованье зъ моимъ внесеньемъ о выкладовôмъ языцѣ. Такъ и рускои промовы при найблизшôмъ отвореню сойму таки не було и тогдѣ я упôмнувся о ню вже публично, а що се було безуспѣшно, то я повторявъ своѳ домаганье такожь въ двохъ послѣдующихъ рокахъ.

Зразу я на мои замѣты не дôстававъ нѣякои ôдповѣди, ажь за послѣднымъ разомъ одержавъ я и ôдъ Є. Ексц. п. маршалка и ôдъ одного посла поясненье, що регуляминъ соймовый выразно супротивляѳся сповненю мого бажаня. Я заразъ тогдѣ высказавъ свôй ôдмѣнный поглядъ, а теперь постараюся правду того погляду доказати.

Въ Додатку до нашого регулямину соймового, ухваленôмъ дня 27 цвѣтня 1866 р., сказано тôлько: „Маршалокъ урядуѳ въ языцѣ польскôмъ“. Однакожь, мои панове, не все, що маршалокъ, хоть-бы зъ маршалкôвского стôльця, говорить, ѳсть вже и урядованьемъ въ властивôмъ змыслѣ. Властиве урядованье маршалка краѳвого ѳсть то выконуванье тыхъ чинностей, котрй ôдносяться тѣсно до веденя справъ соймовыхъ, котрй суть за-для того конечнй и мають въ соймѣ обовязуючу силу. Такимъ ѳсть вправдѣ межи иншими и отвиранье сесiи соймовои, але лише о стôлько, о скôлько маршалокъ оголошуѳ скликанье сойму цѣсарскою постановою и заявляѳ отворенье ѳго. Тiи-жь промовы, котрй ще при тôмъ додатково маршалки краѳвй звычайно мають, не суть уже урядовою чинностею въ тѣснѣйшôмъ змыслѣ слова. Анѣ не суть они конечнй и могли-бы навѣть зовсѣмъ ôдпасти, анѣ не мають той обовязуючои силы, котру маѳ кожда чиннôсть урядова; они мѣстять въ собѣ переважно и звычайно програмы маршалкôвъ краѳвыхъ, програмы, котрй суть особистыми поглядами маршалка, а послôвъ не обовязують и, якъ дôсвѣдъ показавъ, не все суть навѣть згôднй зъ поглядами бôльшости послôвъ. Отже така промова може мати що-найбôльше характеръ пôвъ-урядовый и длятого хоть-бы и въ половинѣ высказана була по руски, не супротивлялась-бы регуляминови соймовому.

Мôгъ-бы я ще й дальше пôйти и выказувати, що навѣть доданье кôлькохъ рускихъ слôвъ до чисто-урядовои части промовы маршалка краѳвого при отвореню сойму не нарушило-бы ще привилею польского языка яко урядового въ соймѣ и не супротивилось-бы регуляминови, але мушу се нинѣ уважати за злишне, бо я застосувався до противного, хотя и неоправданого погляду, и за-для увзгляднення всякихъ скрупулôвъ и усуненя всякои невности ставлю внесенье на змѣну регуляминy соймового.

Мотивованье мого внесеня буде коротке и просте. Не бôйтеся, мои панове, якъ се бачу у декотрыхъ, що я пôднесу тутъ заразъ руску справу: я о руску справу спокôйный, не пôднесемо мы ѳи тутка, то пôднесуть ѳи иншй факторы, сильнѣйшй ôдъ насъ и на ще важнѣйшôмъ мѣсци, — я тôлько мимоходомъ не можу не высказати жалю, що пôднесенье рускои справы для васъ, мои панове, ѳсть такъ немиле! Але я звыкъ лише конкретнй внесеня ставити и кожду пôднесену мною справу трактувати по можности въ тѣсныхъ ѳи границяхъ. Теперь же тымъ менше маю потребы высувати ажь цѣлу руску справу, що внесенье моѳ за-надто дрôбне на то и не хочу анѣ уживати великихъ слôвъ до малыхъ рѣчей, анѣ, якъ то кажуть, зъ гарматъ на воробцѣвъ стрѣляти. Правда, при ухвалюваню того Додатку до регуляминy, до котрого я теперь поправку ставлю, 22 лѣтъ тому назадъ була пôдношена и руска справа, але тогдѣ ходило о що бôльше: тогдѣ рускй послы домагалися цѣлковитого рôвнопоставленя рускаго языка въ соймѣ, а именно, щобы урядованье соймове велося зарôзно въ рускôмъ якъ и въ польскôмъ языцѣ и щобы въ уставахъ краѳвыхъ рускій текстъ бувъ зарôвно автентичный, якъ польскій. Моѳ внесенье дуже далеке ôдъ того; черезъ принятье мого внесеня польскій языкъ не стратить анѣ на крихту свого привилею, свого доминуючого становиска въ соймѣ. Ставленье нинѣшного внесеня було-бъ навѣть, якъ я згадавъ, не конечне; намѣрена нимъ цѣль могла була осягнутися и въ короткôй дорозѣ и я бувъ-бы зовсѣмъ задоволеный, коли-бъ се було сталося зъ меншимъ розголосомъ а зъ рôвнымъ або и бôльшимъ пожиткомъ загальнымъ.

Я при мотивованю свого внесеня въ однôмъ клопотѣ: не щобы ѳго управненье и потребу належито доказати — они такъ ясній, що властиво й не треба нѣякихъ доказôвъ — але щобы въ подаваню аргументôвъ заховати належиту мѣру. Отже скажу коротко: Земля то руска, въ котрôй мы згромаджуѳмось; мѣсто збудоване рускимъ королемъ (Даниломъ) на столицю рускои державы и пôсля князя тои-жь державы (Льва) назване; край прилученый до монархiи яко край рускій на пôдставѣ претенсій до рускихъ земель и князѣвъ; обовязуюча у насъ конституція даѳ рускому народови и языкови зовсѣмъ рôвнй права зъ польскимъ; Русинôвѣ въ краю ѳсть таке-жь число, якъ и Полякôвъ, ѳсли увзгляднимо не тôлько домашный языкъ, але и иншй признаки народности; Русины, яко заступники того-жь рускаго народу, засѣдають въ соймѣ и заступникомъ маршалка краѳвого ѳсть Русинъ. Чи-жь не досыть причинъ, щобы при такôй урочистости, якъ отворенье сойму, рускій языкъ не бувъ цѣлкомъ поминеный? Не хочу навѣть покликуватись на иншй краѣ коронний, прим. Чехи.

И о що жь ходить въ моѣмъ внесеню? Одно, щобы маршалокъ краѳвый бувъ обовязаный при отвираню и замкненю сесiи соймовои ужити по-при польскôмъ такожь рускаго языка. Для васъ, панове, для польского языка не буде въ тôмъ, якъ я вже сказавъ, нѣякои шкоды; для насъ се справа певнои ваги. Ѳсть то власне такій случай, що одна сторона може щось узыскати, при чѣмъ друга нѣчого не тратить. Крôмъ того домагаюся, щобы маршалкови (або, розумѣѳся, ѳго заступникови) урядуючому по польски, не було заборонено въ данôмъ разѣ и рускаго слова ужити. Отъ хоть-бы н. пр. въ такôмъ разѣ: Буваѳ у насъ, якъ згадавъ-ѳмь, — бодай до нинѣ ще — заступникъ маршалка краѳвого Русинъ, и суть такожь — бодай до нинѣ ще — и послы Русины. Длячого-жь н. пр. вицемаршалокъ Русинъ, урядуючи, не може послови-Русиновi сказати по руски хоть-бы: „Взываю бесѣдника до порядку“ замѣсть по польски: „Wzywam mowcę do porządku“?

Я сподѣюся, що моѳ внесенье такъ скромне, такъ ôдповѣдаюче не тôлько историчнымъ и позитивнымъ правамъ Русинôвъ але и фактичнымъ потребамъ, знайде прихильне принятье въ цѣлôй сѣй Выс. палатѣ, безъ рôзницѣ народностей и сторонництвъ. А основую мою надѣю на двохъ пôдставахъ: Разъ, що пôдписали мôй внесокъ послы не тôлько Русины, але и Поляки, не тôлько зъ одного якого клюбу, але зô всѣхъ клюбôвъ: и зъ центра, и зъ лѣвицѣ, и такожь зъ правицѣ. По друге, ôдповѣди, якій я попередно дôстававъ на мои анальогичнй домаганя при отвираню сойму, були того роду, що въ нихъ не оказувалась зовсѣмъ незичливôсть для мого домаганя, а радше жаль, що постановы регуляминy — такъ, якъ ихъ толковано — стоять на завадѣ сповненю мого бажаня. Таке бодай враженье зробила на мене торôчна ôдповѣдь нашого дост. маршалка, менѣ дана. А навѣть пов. посолъ гр. Голѣвскій, при всѣмъ ѳго негативнôмъ становищи супротивъ рускои справы, торôкъ такожь ôдповѣдаючи на моѳ домаганье, анѣ однымъ словомъ не высказався противъ него, тôлько мотивувавъ теперѣшню практику самымъ регуляминомъ.

Ѳдиный аргументъ, котрый, вправдѣ не въ соймѣ, але приватно чувъ я проти мого внесеня, то той, що маршалокъ краѳвый може не умѣти по руски. Однакожь той аргументъ ледви чи й потребуѳ ôдпертя. Поминаю всякй сильнѣйшй контръ аргументы, а скажу лишь то: Ѳсли доси маршалки краѳвй, якъ-разъ изъ захôднои Галичины походячй, отже маючй менше нагоды до вывченя рускаго языка, и дост. теперѣшный маршалокъ и одинъ зъ попередныхъ Ексц. гр. Водзѣцкій, могли витати Ѳго Вел. цѣсаря въ нашôмъ краю по-при польскй и рускими промовами, то не трудно буде котрому-небудь маршалкови кр. и при отвореню або замкненю сесiи соймовои сказати такожь руске слово.

Лишаѳся менѣ ще лишь кôлька слôвъ сказати о формальнôмъ трактованю мого внеску. Можна-бъ менѣ закинути, що я ѳго поставивъ въ такôй порѣ, коли вже за кôлька днѣвъ сесiя кôнчиться, отже мало ѳсть часу до полагодженя ѳго. Але то маѳ свою причину. Разъ, що я, упоминаючись ôдъ кôлькохъ лѣтъ консеквентно о руску промову при отвираню сойму, не мôгъ и сего року, по выключно польскôй промовѣ Є. Ексц. п. маршалка, ôдступити ôдъ моихъ домагань, а супротивъ закиненои менѣ суперечности зъ регуляминомъ я не мавъ иншои дороги до поновленя свого домаганя, якъ поставленье внеску. Я не роблю и не можу найменшого замѣту робити п. маршалкови, що и симъ разомъ поминувъ зовсѣмъ руске слово: сего вымагала ôдъ него конечно консеквенція, скоро станувъ разъ на становищи понятого въ той способѣ регуляминy; але и я, ставлячи *теперь* свôй внесокъ, зробивъ се зъ консеквенціи и змушеный бувъ до того конечностею. По друге, хотяй пора вже дуже пôзна, однакъ ще и нинѣ не ѳсть така, щобы полагодженье мого внеску було неможливе. Ѳсли-бъ комисія, до котрои внесенье моѳ чей буде ôдослане, схотѣла заразъ по нинѣшнôмъ засѣданю ѳго рѣшати, — се-жь при ясности и дрôбности справы зовсѣмъ не трудно — а уложенье и остаточне одобренье дотычного реферату повѣрила-бъ самому референтови и пресѣдателеви свому, то и ре-

ферать нинѣ ще мôгъ-бы бути готовый, до завтра выдрукованый, а позавтру въ сѣй Выс. палатѣ полагодженый. Бувъ-бы ще и иншій способъ полагодженя мого внеску: принятье наглости его. Однакожь я того не домагався и не домагаюся; не хочу, щобы выглядало, мовь-бы Вы, мои панове, були заскочений, а хочу, щобы очевидно було, що ухвалите зъ повною розвагою то, що евентуально признаете. Длятого вправдѣ вдячно приймивъ-бымъ, якъ бы хто зъ Васъ, панове, поставивъ внесенье наглости, але самъ я того внесеня не ставлю. Пôдъ взглядомъ формальнымъ отже вношу, щобы мое внесенье вдослати до комисіи правничои.

Соймъ краєвый.

30. засѣданье зъ д. 13 н. ст. вересня.

Важнѣйшѣ зъ петицій: Громадяне мѣста Стрыя о усуненье уже правит. комисаря п. Михля. Тов. гимнастичне „Соколъ“ о заведенье по школахъ муштры войсковои. О. Ювеналь Скалецкій, Василіянинъ, въ справѣ пенсіи учительскои.

Зъ порядку дневного пос. Романчукъ мотивувавъ своє внесенье о змѣну регуляминy соймового. (Цѣлу промову подаємо высше дословно.) Внесенье вдослано до комисіи правничои.

Опôсля соймъ принявъ внесенье комисіи господарства краєвого, поручаюче выдѣлови кр., щобы для справъ краєвои школы лѣсовои у Львовѣ скликавъ анкету зъ фаховыхъ людей и результатъ нарадъ ей предложивъ соймови. Опôсля пос. Попель въ имени тои-жь комисіи поставивъ внесенье, щобы выдѣлъ кр. порозумѣвся зъ товариствами господарскими, щобы заложити краєву школу „gospodyń wiejskich“ (ключниць дворскихъ). Пос. Антоневичь и Козловскій були за тымъ, щобы краю не запутувати въ тую справу, але бôльшôсть ухвалила внесенье комисіи.

Потôмъ вдослано до выдѣлу кр. петицію рады громадскои въ Городенцѣ, котра обмыває бурмистра гр. Ромашкана супротивъ торôчнои петиціи громадянъ, що наводила рôзнѣ надъужитя того барона-бурмистра, — петицію комнаты инжинерскои, щобы властямъ автономичнымъ поручено уживати концесіонованыхъ техникôвъ цивильныхъ до чинностей техничныхъ. При тôй нагодѣ пос. Удерскій сконстатувавъ, що меліораційне бюро краєве выдѣлу кр. своими урядниками выконуе роботы майже за дармо для осôбъ приватныхъ. Сего року такѣ роботы выконано для 5 князѣвъ, 12 графôвъ и 2 баронôвъ!

Петиціи громадъ Сулятичѣ о 1.000 зр. и Баличѣ о 606 зр. запомоги на регуляцію рѣки Свѣчи въ Стрыйскôмъ передано выдѣлови кр. Рôвножь вдано выдѣлови кр. до можливого увзглядненя петицію о. Теофиля Пôдляшецкого зъ Порохника о запомогу зъ причины выгибели 68 штукъ хубобы.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Бережанъ, 10 вересня.

[Руско-народный театръ въ Бережанахъ.]

Театръ нашъ вдогравъ доси штуки: „Корневильскѣ звоны“, „Дай серцю волю заведе въ неволю“, „Весела вôйна“, „Отвертый дôмъ“ (на дохôдъ мѣсцевои сторожи огневои) и „Довбуша“ трагедію Федьковича. Про тѣ штуки вже доволѣ писано, а намъ хиба бы ось що примѣтити. Кропивницкого „Дай серце волю заведе въ неволю“ есть хорошій образокъ зъ житя украиньского народу, та се лишь образокъ въ шестьохъ вдслонахъ и не знати, куды его пôсля правилъ драматургіи зачислити. Мотивъ его доволѣ оклепаный, той самъ що въ „Тимку Капрали“ або въ другихъ подôбныхъ. Цѣлу штуку треба бы въ дечѣмъ переробити, а именно порадно було-бы скоротити послѣдну вдслону, монотонну и томлячу та поодинокѣ вдслоны постягати, бо на змѣстъ штуки шесть вдслонъ за богато. Змѣстъ „Веселои вôйны“ плохій, безъ всякои видимои тенденціи.

О грѣ артистôвъ нашихъ высказуються знатоки чужои народности зъ повнымъ признаньемъ. Пп. Плошевскій, Стечиньскій, Клѣшевскій, Яновичь и другѣ могли-бы въ своихъ роляхъ навѣть передъ вередливою столичною публикою на великихъ сценахъ выступати. Гра п. Плошевского въ роли Гаспарда, п. Стечиньского въ роли Микиты Гальчука була незрôвнана. П. Клѣшевскій добре граe въ роляхъ сальоновыхъ и вдзначаeся милымъ голосомъ; менше удачно поводиться въ роли сельского паробка. Въ роли Семена Мельниченка выглядавъ п. Клѣшевскій якъ преодѣтый въ селяньску свиту графъ. Зовсѣмъ инакше вддае подôбнѣ ролѣ п. Яновичь. Въ роли Ивана Непокрытого представивъ п. Яновичь вѣрный типъ паробка-бурлаки. О жѣночихъ силахъ нашого театру найвередливѣйшій чоловѣкъ муситься высказати зъ повнымъ признаньемъ. Мѣжь ними замѣтили мы не-абы-яку силу въ особѣ п. Радкевичь. Въ роли Жерманы п. Радкевичь своимъ милозвучнымъ голосомъ, рутинованою грою и своєю особою дуже подобалась публицѣ. Побачили мы на сценѣ ще одну силу драматичну въ особѣ п. Вишневскои. Своєю грою нагадуe намъ п-ю Биберовичеву. Голосъ маe добрый, лишь треба бы трохи его выправити, та п. Вишневска повинна сама на то уважати, щобы голосъ не выходивъ крôзь зубы. П. Клѣшевска якъ все и всюды вызначилась артистично выкôнченою грою и милозвучнымъ спѣвомъ.

Въ суботу представлено „Довбуша“, трагедію Ю. Федьковича. Представленый тутъ твôръ дуже рôзниться вдъ первѣстного оригиналу, рôзниться навѣть вдъ того Довбуша, котрого представивъ першій разъ у Львовѣ п. Бачиньскій въ р. 1881 за спеціальнымъ призволомъ пок. автора. Вѣдома всѣмъ провôдна идея Довбуша. Акція розвиваeся въ цѣлôмъ творѣ дуже природно, характеры ясно розвитѣ, — се одинъ зъ найкрасшихъ творôвъ въ нашôй литературѣ драматичнôй. Гра артистôвъ була, однымъ словомъ, знаменита. Особливо вызначилися въ своихъ ролях пп. Стечиньскій (воєвода), Клѣшевскій (Иванъ Довбущукъ), Биберовичь (Олекса Довбущукъ), Плошевскій (секретарь), п-ѣ Биберовичева (Чора), Осиповичева (Дзвôнка).

Згадати-бы де-що и о публицѣ. Въ тôмъ взглядѣ мы дуже завелися, надѣючись чогось лѣпшого. Руском интелигенціи въ Бережанахъ мало, а и то учащае до театру не богато. Зъ околичныхъ священикôвъ, хоть уже всюды по зборахъ и погода сприяe, ледви хто загляне до театру. На представленю знаменитого „Довбуша“ не було анѣ однои родины священичои зъ околицѣ. Дуже то сумно. Дирекція театру докладаe всѣхъ змаганъ, щобы гôдно репрезентувати нашу институцію, щобы мы могли передъ другими повеличатися, директоръ Гриневецкій стративъ своє здоровлье для рускои сцены, а Бережанщина холодна, мовь лѣдъ.

Въ слѣдуючу суботу представлена буде на бенефисъ пп. Клѣшевскихъ штука „Панѣ молода зъ Босны“. Штука ся належить до оперетокъ нового фасону, де о самъ змѣстъ и тенденцію моральну авторови не богато ходить, а за те цѣла вага лежить въ музицѣ. Музика нашого композитора Воробкевича становить вартôсть штуки. Зъ другои стороны пп. Клѣшевскѣ належать до головныхъ представителѣвъ нашои сцены, тожь не сумнѣваємося, що публика наша бодай на сей разъ покине свою байдужнôсть и нагородить труды заслуженыхъ артистôвъ своєю присутностею въ театрѣ.

НОВИНКИ.

— **Огнѣ.** Почалась у насъ пора осѣнныхъ пожарôвъ: що дня надходять вѣсти зъ всѣхъ сторôнъ Галичины про огнѣ, котрѣ забирають бѣднымъ хлѣборобамъ всю ихъ працю и надѣю прожитку черезъ цѣлый рôкъ. Народъ ломить руки, доходить до крайнои роспуки а ту нѣ вдки по мочи — нѣ вдъ себе, нѣ вдъ старшихъ братôвъ, що то радять надъ его долею и добромъ. — Зъ страшнѣйшихъ огнѣвъ въ послѣдныхъ дняхъ приходиться намъ отсѣ навести: Село Молошковичѣ, пов. яворôвского, навѣстивъ дня 10 н. ст. вересня огонь и знищивъ половину села. 50 господарствъ зъ будынками и припасами збôжа пôйшло зъ дымомъ. Не зможли навѣть выхопити зъ огню нѣ найменшои посудины домашнои, бо всѣ були при роботѣ въ поли. Шкоду обчислюють на 37.000 зр., а зъ погорѣльцѣвъ лише два були убезпеченѣ на 850 зр. Пôдъ проводомъ старосты завязався комитетъ нести першу и найпотрѣбнѣйшу помôчь погорѣльцямъ. — Въ тôмъ самôмъ дни горѣвъ и Ульвôвокъ въ пов. сокальскôмъ. Выгорѣло цѣле село, бо по девятьдесять загородахъ не лишилось нѣ слѣду и полишилось зъ цвитучого, гарного села лише десять хатъ. Понадъ сто родинъ а 550 людей не маe теперь де головы приклонити нѣ чимъ прокормитись. Зъ худобы згорѣло 30 штукъ, а и решта не маe нѣ стебла нашѣ. Шкоду обчислюють понадъ 200.000 зр., а убезпеченыхъ було лише на 20.000 зр. Староство зарядило збирати жертвы на погорѣльцѣвъ въ повѣтахъ: бродскôмъ, золочѣвскôмъ, камѣнецкôмъ, жовкôвскôмъ, чешанôвскôмъ и равскôмъ. Въ огни тôмъ погорѣвъ, якъ вже мы доносили, тамошный парохъ, о. Іоанъ Ковшевичь. Выйшовъ ратувати, та приближившись до огню, упавъ и вже не змôгъ встати. Спалилася на нѣмъ вся одѣжь а тѣло, страшенно посмалене, найшли доперва по угашеню огню. — Въ Мокротинѣ, пов. жовкôвского, погорѣла церковь вартости 700 зр. — Въ Мирôвцѣ, пов. камѣнецкого, погорѣло 9 загородъ селяньскихъ, вартости 7400 зр. — Въ Гологорахъ, пов. золочѣвского, погорѣло 14 хатъ зъ всѣми будынками, вартости 13 000 зр. — Въ Туринцѣ, пов. жовкôвского, погорѣло 8 загородъ вартости 4.200 зр. — Кромѣ наведеныхъ пожарѣвъ, доносять газеты такожь о досыть численныхъ огняхъ въ захôднôй Галичинѣ. Тому кличемо: Осторожно зъ огнемъ!

— **Стипендіями ювилейнои фундаціи** надѣливъ цѣсарь отсихъ кандидатôвъ: Въ академіи маринарскôй: Каз. Брудзевского; въ войсковôй академіи техничнôй у Вѣдни: Володимира Коссовича, Ивана Новака, Петра Годорского и Кароля Миньевского; въ войсковôй академіи въ Винеръ-Найштадъ: Іосифа Коса, Костя Кульчицкого, гр. Игн. Скарбка, Винк. Квециньского, Стеф. Малиновского, Стан. Ярошиньского, Меч. Андрушевского и Володисл. Базилевского. Всѣ надѣленѣ стипендіями мають явитись въ заведеняхъ войсковыхъ передъ 18 н. ст. вересня с. р.

— **Филія общ. им. М. Качковского въ Бродахъ** надôслала намъ слѣдуючу оповѣстку: Зборы бродскои филіи общ. им. Качковского вдбудуться въ Бродахъ дня 27 н. ст. вересня с. р. въ готели европейскôмъ о годинѣ 11-тôй передъ полуднемъ. На сѣ зборы запрашаeся якъ членôвъ такъ и всѣхъ, що хотять вписатись до общества. Програма зборôвъ слѣдуюча: Выбôръ тымчасового предсѣдателя. Справоздаье зъ дотеперѣшныхъ заходôвъ коло отвореня Народнои торговлѣ въ Бродахъ. Внесеня членôвъ. Выбôръ нового выдѣлу. — За выдѣлъ филіи: *Іоанъ Спрко.*

— **Зъ кольонiи рускои въ Америцѣ.** „Америки“ ч. 10 зъ 11 (23) серпня доносить: Въ Олифантѣ вдбувся баль на дохôдъ будовы церкви, котру загадують ставити. Баль удався вповнѣ; велика саля Прокоповича була биткомъ заповнена, такъ що бракувало мѣсця для танцюючихъ. Всѣ забавлялися охочо до першои годины рано. Треба признати, що якъ все такъ и теперь Русины олифантскій тримаються разомъ и всѣ явилися на балю. — При нагодѣ надходячихъ выборôвъ на президента зъединеныхъ державъ поясняe „Америка“ нашимъ Русинамъ всякѣ сторонництва и ихъ кандидатôвъ: демократичне поставило кандидатомъ дотеперѣшного президента Кливелянда а републиканьске генерала Гарисона.

— **Сербске торжество народне.** Въ Бѣлградѣ устроюють сего мѣсяця велике торжество ювилейне въ честь намяти Вука Стефановича Караджича, заслуженого патріота сербского и ученого, що по Доситею Обрадовичу бувъ головнымъ творцемъ сербскои литературы народнои. Комитетъ бѣлградскій загадавъ зразу спровадити его мощѣ зъ Вѣдня (Караджичь уродився 25 жовтня 1787 а померъ у Вѣдни 1864), але черезъ се онôзнилось бы святкованье сего торжества. Комитетови проводить М Ниличевичь, и порозсылано вже запрошеня на день 8 (20) вересня. Торжество продовжатись-ме черезъ кôлька днѣвъ: въ першôмъ дни выставлять въ театрѣ народнôмъ въ Бѣлградѣ „Апотеозу Вука“; на другій день богослуженье поминальне, торжественне засѣданье въ университетѣ, танцѣ народнѣ передъ памятникомъ князя Михаила и представленье въ театрѣ для запрошеныхъ гостей; на третій день назначено торжество въ бѣлградскôмъ ратуши а вечеромъ пиръ.

— **Рада мѣска у Львовѣ** ухвалила на своємъ вчерашнôмъ засѣданю, що на будуче не можна домôвъ бѣлити вапномъ зъ внѣшнои стороны, бо бѣла краска разить очи, замѣсть того маeсь закрашати муры домôвѣ краскою, нешкôдною для ока и вдповѣдаючою вымогамъ естетичнымъ; на внесенье радного п. Дымета ухвалено зарядити, щобы въ сѣняхъ кождои каменицѣ бувъ вывѣшеный докладный списъ всѣхъ льокаторôвъ.

— **Найшли дитину** въ лѣсѣ коло Дублянъ пôдъ Львовомъ. Есть се 8-мѣсячна дѣвчинка, прибрана досыть порядно и чисто. Дитину взяли пôдъ опѣку ученики дубляньскои школы рôльничои и вддано ей на выхованье одному сельскому господареви. Судъ почавъ слѣдити за звѣрскою матерею.

Послѣднѣ вѣсти.

По залагодженю порядку дневного нинѣшного засѣданя заявивъ маршалокъ, що патентъ цѣсарскій скликуe нову сесію сойму на завтра и закрывъ вдтакъ теперѣшну сесію.

Зъ министерства прийшло розпорядженье до дирекціи финансовои, що вдъ скôлькости продукціи горѣвки треба буде вдчислити на кожду горальню не 15% якъ то доси говорено, але 30% титуломъ похибки при обчисляваню, въ наслѣдокъ чого маe бути поставлена на слѣдуючôй сесіи вдповѣдна интерпеляція.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 14. вересня. Министры Дунаєвскій и Земялковскій мають вже въ понедѣлокъ выѣхати до Галичины. Причиною ихъ выѣзду маe бути проєктъ выкупна права пропинаціи, котрый правительство хоче конче переперти. Мин. Дунаєвскій пôднявся — якъ кажуть — сеи мисіи лишь дуже нерадо. — Архикн. Рудольфъ маe сими днями выѣхати на ловы въ околицѣ Перегиньска.

Вѣдень 14. вересня. На тутешнôй биржи великій спадокъ паперôвъ въ наслѣдокъ самоубійства банкира Самуила Франкфуртера.

Берлинъ 14. вересня. Цѣсарь Вильгельмъ и кн. Гайнрихъ приѣхали сюды вчера рано зъ Вильгельмсгафенъ а по полудни приѣхавъ король саксоньскій. Цѣсарь и архикн. Альбрехтъ выѣхали на маневры до Минхенберґъ. Вся праса берлиньска повитала архикн. Альбрехта зъ великимъ ентузіязмомъ доказуючи, що гостина его есть доказомъ тѣсного союза Нѣмеччины зъ Австрією.

Вѣдень 14. вересня. Пôсля „N. fr. Presse“ зробили жителѣ Бельовару еп. Стросмаєрови велику овацію.

Бѣлградъ 14. вересня. Вѣсть, будьто-бы Ристичь вдраджувавъ королеви вдъ розводу, есть неправдива; король все ще пастаe на розвôдъ.

Букарештъ 14. вересня. Королева Наталія зложила визиту королевскôй парѣ.

Софія 14. вересня. Князь Фердинандъ вернувъ зъ Ихтиманя и маe незадовго выѣхати до Варны. — Коло Орханье напало шесть розбишакôвъ на почту и убили ѣдучого зъ нею жандарма. Вôзникови удалось зъ почтою утечи.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручae 2460 201—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна одной пачки 25 кр. На провинцію зъ опаковань емъ 30 кр.

СВЯЩЕНИКИ МУСЯТЬ ЧАСТО ПОДАВАТИ ЛѢКАРСКУ ПОМôЧЬ!

удаємося до нихъ зъ довѣрiемъ и одержуємо завсѣгды добру раду. Тому треба уважати се за найбôльше признанье, що именно священики найбôльше поручають **Pain-Expeller** зъ котвою, о чѣмъ можна переконатись зъ брошурки „Приятель недужихъ“. Справдѣ заслугуe Pain-Expeller зъ котвою зô всѣхъ взглядôвъ на порученье, якъ се посвѣдчить охôтно кождый, що уживавъ его вже противъ **гостцеви, подагрѣ, ломаню въ членахъ, пôдвѣяню, болямъ шиѣ**, або хотяй лише въ поменшихъ простудахъ. Найчастѣйше вже по першôмъ натираню минають болѣ, або що найменше значно меншають. Се давно вже выпробоване средство домове повинно находитися въ кождôмъ домѣ! При закупнѣ радимо завсѣгды вднайти на опакованю фабричну марку, а нею есть: „Червона котва“. Цѣна Pain-Expeller-a есть вдповѣдно до великости 40 кр. и 70 кр., а головный складъ для державы Австрійскои есть въ **Празѣ: Аптика д-ра** 2381 Рихтера „пôдъ Золотымъ Львомъ“. 20—?

Закладаюся

за велку пѣну, що жаденъ въ моихъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь 2484 Вел. Духовеньству. 28—?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

поручae

выпробованѣ и певнѣ средства косметичнѣ,

вдзначенѣ 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признана.

Олѣйокъ таниновый, взмôцняe и пôдпомагаe волосю рости. Фляконъ 50 кр.

Помада хинова взмôцняe корѣнцѣ волося и запобѣгаe выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр.

Вода атеньска, до змываня волося, запобѣгаe творитися парплямъ, вдсвѣжуe, робить тревалыми барву и полыскъ. — Фляконъ 80 кр.

Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлаe знаменито на **корѣнцѣ волося** и на **порôсть волося.** Въ случаяхъ де въ наслѣдокъ недуга выпало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю одной фляшки можна добачити порôсть. — Цѣна 1 зр. 20 кр.

Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приемного, скрѣпляючого смаку и запаху, дуже користно **дѣлаe на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.

Порошокъ ростинно-алькаличный, **до чищеня зубôвъ.** Надаe перлову бѣлôсть, вддаляe камѣнь и квасы, котрѣ наводять бôль и порохнавѣнье зубôвъ. Пуделко 30 и 60 кр.

Віолинъ средство противъ прѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.

Пудеръ салицилевый пвотивъ прѣтя и вдпаренья нôгъ. Пуделко 60 кр.

Оцетъ десинфекційный, сильно вдвоняючій и вдсвѣжаючій воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапляня одежи. Фляконъ по 50 кр.

Оцетъ тоалетный, до натиранья губы тѣла, полоканя и до вдсвѣжаня воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.

Оцетъ комнатный до кадженя. — Фляконъ по 50 кр.

Брилянтина есть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервованя бороды и пабородôвъ. — Фляконъ 50 кр. 2529 20—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3, Готель Европейскій и ул. Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Риноку ч. 2.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна фляшки 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручae Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикненъ 40 кр.

2374 *Капсулокъ 80 кр.* 57—?

БРИ-

твы правдивѣ швайцарскѣ и англійскѣ, мыльнички, ремѣнцѣ и марморки до остреня, мыла, 2537 **пензлѣ и т. п.**

поручae найдешевше

магазинъ товарôвъ модныхъ, бѣля мужескаго, товарôвъ галянтерійныхъ, выробôвъ рукавичничихъ парфумерiи и т. п.

БРАТôВЪ ЛЯНҐНЕРôВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

Цѣнники на жаданье даромъ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского

Ч. 196. Львôвъ, Субота 3 (15) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôдъ порта. — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчки печатнôй, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. ôдъ стишка.

До Русинôвъ

Бережаньского, Пôдгаєцкого и Рогатиньского повѣтôвъ.

Братя-Родимцѣ!

Земля наша богата, а мы убожѣемо. Доля руского народу зъ кождымъ рокомъ стає тяжшою и тяжшою. Выдатки на потребы державнôй, краєвôй, повѣтовôй и громадскôй що-разъ бôльшають, а добробытъ въ краю, межи народомъ, не то не пôдноситься, але очевидно упадае. Середъ народу ще мало науки и просвѣты, отже господарство, торговля и промыслъ не можуть добре розвинутися. Нашôй права народнôй суть признанѣ намъ конституційными законами, а мы бачимо себе покривдженими на найважнѣйшихъ своихъ правахъ. Наша мова руска не має ôдповѣдного 3-міліонôвôй народности и запорученого конституцією права въ школахъ, судахъ и урядахъ. До Радъ повѣтовыхъ, до Сойму и до Рады державнои мы не маємо можности выбрати гôдного числа своихъ заступникôвъ, хотяй кандидатами кладено людей найвѣрнѣйшихъ Єго Величеству Монархови нашому. Майже у всѣхъ Радахъ повѣтовыхъ, въ Соймѣ и въ Радѣ державнôй голосъ Русинôвъ не має ваги, бо Русины всюда въ великôй меншости.

Нашъ Найяснѣйшій Монархъ надавъ намъ такожь конституцію, то єсть право и обовязокъ, самымъ дбати про себе; надавъ намъ такожь право з г р о м а д ж у в а т и с ь н а в ѣ ч а х ъ и тамъ радити о своѣй нуждѣ, о своихъ потребахъ и о своихъ справахъ. Користаймо-жь изъ того права! Чужôй не будуть о насъ дбати, але насъ самыхъ єсть много а зъєдиненими силами можемо и зробити много.

З б е р ѣ м с я о т ж е н а р а д у, н а в ѣ ч е н а р о д н е д о Б е р е ж а н ъ и тамъ поговорѣмъ и порадьмося о своихъ кривдахъ и о своихъ потребахъ.

За порозумѣньемъ и зъ уповажненя та припорученя найповажнѣйшихъ и загально знаныхъ патріôтôвъ и народолюбцѣвъ зъ сторôнъ Бережаньскихъ, Пôдгаєцкихъ и Рогатиньскихъ, завязався въ Бережанахъ комитетъ, котрый займаєся устроєньемъ того вѣча и скликуе всѣхъ Русинôвъ Бережаньского, Пôдгаєцкого и Рогатиньского повѣтôвъ на В ѣ ч е о к р у ж н е, котре ôдбудеся въ Суботу дня 17. (29. н. ст.) вересня 1888 р. въ Бережанахъ зъ ось-такою програмою:

О годинѣ $8^1/_2$ рано ôдбудеся богослуженье въ мѣскôй церкви.

О годинѣ 10 рано зберуться участники Вѣча въ аренѣ, устроєнôй для руского театру, де наступить ôдкрытье Вѣча.

Нарадимося тамъ:

а) Надъ упадкомъ нашого добробыту и якъ бы єго пôднести.

б) Надъ нашими правами конституційными и якъ зъ нихъ належить користати.

в) Надъ потребами и правами Русинôвъ въ Галичинѣ що-до шкôлъ народныхъ и середныхъ.

По кождôмъ рефератѣ ôдбудеся надъ нимъ дискусія и слѣдуе рѣшенье ôдвѣтнои резолюціи.

Вечеромъ ôдбудеся въ рускôмъ театрѣ представленье въ честь участникôвъ Вѣча.

Просимо Васъ, Братя, прибувайте, зъ кождои громады, прибувайте всѣ, щô дбаєте о своє власне добро! Вы пастирѣ народу, щô ревно трудитесь для єго добра; Вы рускѣ мѣщане и Вы рускѣ господарѣ, урядники, учителѣ и промысловцѣ, всѣ а всѣ громадяне рускои землѣ приходѣть на Вѣче! — Васъ, кличе добро Ôтчины, кличе свята Русь. Мы взываємо и ждемо Васъ!

Въ Бережанахъ дня 1 руского вересня 1888.

З а к о м и т е т ъ в ѣ ч е в ы й: Іосифъ Лужницкій, сов. конс. и парохъ въ Жуковѣ. — Іосифъ Макогоньскій, деканъ рогатиньскій и парохъ въ Липици. — Иларій Стеткевичь, деканъ пôдгаєцкій и парохъ въ Божиковѣ. — Юліянъ Онишкевичь, деканъ бережаньскій и парохъ въ Конюхахъ. — Сильвестеръ Лепкій, парохъ въ Поручинѣ. — Теодоръ Кордуба, парохъ въ Бережанахъ. — М. Кашевко, ц. к. совѣтникъ суду краєвого въ Бережанахъ. — Д-ръ Дамянъ Савчакъ, ц. к. адъюнктъ суду окружного въ Бережанахъ. — Д-ръ Андрѣй Чайковскій, кандидатъ адвокатскій въ Бережанахъ. — Иванъ Мыдлякъ, начальникъ громады въ Рыбникахъ. — Илько Кривокульскій, радный повѣтовый въ Городищу. — Теодоръ Содомора, радный повѣтовый въ Беневѣ. — Павло Гавдида, начальникъ громады въ Саранчукахъ. — Гринько Здерко, господарь въ Шибалинѣ.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

XV.

Выбрана въ р. 1871 соймомъ неустаюча комисія для справъ пропинаційныхъ не одержала цѣсарскои санкціи и для того мѣсто неи Выдѣлъ краєвый принявся за полагодженье рôжнородныхъ тôй комисіи переказаныхъ внесень. Въ остаточнôмъ результатѣ однакъ не предложивъ Выдѣлъ краєвый нѣякого проекту до закона, а лишь порѣшивъ принципы, на котрыхъ пôсля єго думки повинно опертись выкупно права пропинаціи. Змѣстъ тыхъ принципôвъ бувъ слѣдуючій:

1) Титуломъ вынагороды за знесенье права пропинаціи мали управненѣ одержати капиталъ, рôвнаючій-ся пятнацять разовому чистому доходови, обчисленому пересѣчно за послѣдныхъ шесть лѣтъ.

2) Доки вынагорода не буде выплачена въ цѣлôмъ краю, мали выконувати право пропинаціи дотеперѣшнѣ управленѣ.

3) По сплатѣ вынагороды въ цѣлôмъ краю выключнôсть права пропинаціи мала устати. Дотеперѣшнымъ управленымъ мало бути полишене право продукціи и вышинку напиткôвъ на власныхъ грунтахъ безъ окремои концесіи, а лишь зъ увзглядненьемъ полиційныхъ приписôвъ.

4) Капиталъ вынагороды мавъ выплатитись въ двохъ ратахъ.

5) Рôвночасно зъ закономъ о выкупнѣ права пропинаціи мавъ увôйти въ житье законъ за-для обезпеки и регуляціи того права на цѣлый часъ, черезъ котрый тревати мала операція выкупна.

6) За повненье права пропинаціи черезъ той часъ мали управненѣ платити на фондъ выкупна рôчно по $1^1/_2\%$ ôдъ признаного собѣ капиталу и то ажь до хвилѣ, въ котрôй одержать выплату першои половины капиталу вынагороды. Ôдъ тои хвилѣ ажь до часу одержаня другои половины вынагороды мали управненѣ платити на фондъ выкупна $^1/_2\%$ ôдъ половины вже выплаченои, а $1^1/_2\%$ ôдъ половины ще не выплаченои.

7) Фондъ резервовый мавъ утворитись тымъ способомъ, що выплата капиталу мала розпочатись въ $1^1/_2$ р ку по тôмъ дни, въ котрôмъ управненѣ розпочали оплачувати раты въ хосенъ фонду.

8) Управненый мôгъ зрѣкаючись всякои вынагороды повнити право пропинаціи ажь до переведеня выкупна въ цѣлôмъ краю безъ всякихъ оплатъ.

9) Права вѣрителѣвъ гипотечныхъ мали бути застереженѣ на всякій случай.

10) Ôдшкодованье громадъ, котрымъ прислугувало право пропинаціи мало бути унормоване окремымъ закономъ, а що-до мѣстъ, то при обчисленю вынагороды за выкуплене право пропинаціи въ мѣстахъ належало поступати такъ, щобы дотеперѣшный дохôдъ мѣстъ зъ права пропинаціи не лишь не бувъ зменшеный, але противно пôсля можности збôльшеный.

По предложеню тыхъ принципôвъ разомъ зъ справозданьемъ Выдѣлу краєвого, порѣшивъ соймъ на засѣданю зъ 12 падолиста 1872 р. ôдослати справозданье то комисіи администраційнôй, котра предложила тую справу вправдѣ ще на тôй самôй сесіи, але ажь на послѣднôмъ засѣданю и то ажь о 10 годинѣ въ ночи. Було то найлучшымъ доказомъ, якъ старанося тую справу проволѣкати зъ однои каденціи до другои и збувати дилляторійными та половичными рѣшенями.

Комисія администраційна предложила зновъ лишь самѣ принципы выкупна, котрѣ рôзнились ôдъ наведеныхъ высше принципôвъ предложеныхъ Выдѣломъ краєвымъ головно тымъ, що комисія администраційна предкладала вынагороду въ высотѣ 11-разового чистого доходу, клала речинець выплаченя вынагороды найдовше 30 лѣтъ, и постановляла, що кождый управненый обовязаный єсть по выплатѣ капиталу вынагороды оплачувати на амортизацію капиталу выкупна пропинація рôчно суму рôвнаючу-ся тому доходови, котрый бувъ пôдставою до обчисленя капиталу єго вынагороды. Обовязокъ оплачувати тую суму мавъ тревати ажь до хвилѣ повнои амортизаціи капиталу выкупна пропинаціи въ цѣлôмъ краю. Кромѣ того мали вплывати до фонду амортизаційного оплаты за удѣлюванѣ управненымъ цертификаты на выробъ и вышинкъ напиткôвъ пропинаційныхъ въ часѣ ôдъ выплаченя выкупна дотычному управненому ажь до часу, коли капиталъ выкупна пропинаціи въ цѣлôмъ краю буде вповнѣ амортизованый.

Предкладаючи тѣ принципы, жадала комисія администраційна, щобы пропинацію выкупити готовыми грôшми и взывала соймъ,

купують и продають пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями

СОКАЛЬ и ЛИСЕНЬ ДОМЪ банковый и контора выміны.

Поручення зъ провинціи сейчасъ залагоджуються, безъ дочиненя провізіи.

Володимиръ Александрôвъ.

Оглядъ житя и литературнои дѣяльности.

Написавъ *Василь Сѣчовикъ.*

(*Дальше.*)

Ось деякѣ изъ оригинальныхъ и перекладеныхъ поезій Вол. Александрова:

Б е з т а л а н н а в д о в а.[10])

(Думка присвячена П. А. Кулишеви).

Ронить листя дôбровонька,
Гôрко плаче удôвонька:
Ой, Ты Боже милостивый!
Мôй талане нещасливый!
Чимъ я въ свѣтѣ провинилась?
Передъ кимъ я проступилась?
Що менѣ немае долѣ,
Мовь былинцѣ тôй у полѣ.
Ôдки-бъ вѣтеръ нѣ пôднявся,
Зъ кимъ бы ôнъ не борюкався,
Ôнъ бурхав черезъ поле,
А былинцѣ бѣднôй горе.
Бо поглянь, якъ вѣтеръ стихне,
Зъ хмары мѣсяць роги выткне:
Тихо всюды, всюды мило,
А былинку покрутило.
Тамъ одôрване стебелце,
Тамъ колючку втисло въ серце,
И нѣхто не поратуе,
И нѣхто не пожалуе.
Мала мужа я лихого,
Не було житя ôдъ його;
Ôдчахнулась ôдъ злодѣя,
Малась любая надѣя...
Зажили изъ нимъ мы рôзно.
Кликавъ зновъ... та .. ба! Вже пôзно:
Я хилилась до другôго,
Ждалось щастя дорогого.
Дѣти часомъ бунтувались,
Все до дому намагались;
Я нимъ волѣ не давала,
Гвалтовнѣ була чимала.
И зôсталась вѣрна слову,
Винна Богу, бôльшь нѣкому.
Перший вмеръ въ розорѣ зъ пяньства,
Ôдъ безпутства и лукавства.
Та туды йому й дорога
За зневагу вѣры въ Бога...
Самъ пропавъ и всьо пропало,
А всього було не мало.
Я-жь теперь въ морозъ и въ спеку
Знай працюю на опеку;
Та зъ мого святого слова
Мало зерна, бôльшь полова...
Нарѣка́ня безконечне,
Насмѣха́ня безсердечне
Не можу сказати слова
Не така-бъ то въ мене мова.
А якѣ мои забавы?!
Не зôсталось ихъ и славы.
Заспѣвала-бъ инде пѣснѣ —
И на те запреты звѣснѣ...
Та всього й не розказати,
И перомъ не написати...
Якъ то гôрко!... Серце вяне...
Нещасливый мôй талане!...

Ч и ж и к о в о в е с ѣ л л я.[11])

(Зъ народнои темы.)

Сѣрый Чижикъ, дрôбна́ птиця,
Задумавъ жениться;
Та... бѣдная головонька!...
Нѣкому журиться.
Сидить сумно на калинѣ,
Тай думку гадае...
Яку брати? Кого звати?
У Щигла пытае.
Щиголъ йому радить раду
Не лукаву, просту:
Бери собѣ Чечиточку —
Саме твого зросту:
Маленькая, дрôбненькая,
Хороша на вроду;
Ще й зъ квѣткою на головцѣ,
Бо чесного роду.
На весѣлля всѣхъ закличемъ:
Багатыхъ и бѣдныхъ,
И чубатыхъ и носатыхъ,
И чужихъ, и рôдныхъ.
Соловейка попросимо
У старшѣ бояры,
А въ пôдстаршѣ Жайворонка —
Два якъ разъ до пары.
Свѣтилкою-носилкою
Возьмемъ Коноплянку,
Моторненьку, чепурненьку,
Голосну панянку.
Дружкомъ буде Деркачь-крикачь,
Та Гракъ на пôдмогу;
А свашкою-лѣпашкою,
Кличь Чайку небогу.
Порадились, надумались,
Старостôвъ пôслали
И любенько, та тихенько
Рушники пôбрали.
Тодѣ Орла посломъ слали
Гостей иззывати;
А ôнъ, гусей надыбавши,
Ну ихъ мордувати.
Мордуючи, лютуючи
И самъ змордувався;
Пôдкрѣпився свѣжиною,
Та тамъ и зôстався.
Ôвчарики-гайдарики
Гостей наскликали;
А Галочки-чубарочки
Ихъ любо витали.
Юлка, Сойка, та Иволга
Дѣжу замѣсили;
Та, пôднявши ѣн въ гôру
По хатѣ носили,
Выпивали по чарочцѣ,
Та силы крѣпили;
А сороки зъ Ластôвками
Коровай лѣпили.
На весѣлля насходилось
Гостей повнѣ хаты;
Щиголъ почавъ, батькуючи,
Порядки давати.
По хозяйству клопоталась
Тамъ Перепелиця,
Куценькая, сытенькая,
Прегарная птиця.
Куропатка-панѣ матка
Хату пôдмѣтала;
А Дрохвичка-молодичка
Столы накрывала.
Прибхали молодіи
Зъ церкви повѣнчавшись,
Та й увôйшли до господы,
За рученьки взявшись.
Щиголъ-батько та Синиця
Ихъ зъ образомъ стрѣли;
Молодѣ имъ въ ноги впали,
Та й на пôсадъ сѣли.
Тамъ дѣвочки Сусѣдочки
Прегарно спѣвали,
А Вороны чесни жоны
Гостей частували.
Горобчики-молодчики
Шишки крали смѣло;
Та приязно цвѣрънькали,
Мовь робили дѣло.
Красногрудѣ Снѣгирики
Принялися грати;
А Журавель изъ Чаплею
Пôшли танцювати.
Танцювали, тупцювали,
Сѣли спочивати;
Дурный Пугачь дуже впився,

---

[10]) Г. „Складка“ стор. 169—171. (Легко догадатись, що пôдъ „вдовою“ розумѣе авторъ Русь-Украину).

[11]) Гл. Складка. Стор. 55—59.

щобы поручивъ Выдѣлови краєвому навязати въ тôй справѣ переговоры зъ финансовыми институціями.

Розумѣєсь, що жаданье, щобы соймъ порѣшивъ все то въ протягу кôлькохъ годинъ, було иронією, такъ само якъ иронією було само предложенье тои справы на послѣднôй сесіи сойму. Соймъ пôйшовъ за примѣромъ своихъ попередникôвъ и принявъ диляційне внесенье пос. Потоцкого, ôдкладаюче цѣлу тую справу до другои каденціи.

Замѣтити тутъ належить, що на тôй соймовôй сесіи поставивъ пос. Сѣвецъ въ имени своѣмъ и другихъ селяньскихъ послôвъ внесенье, щобы зъ фонду выкупна права пропинаціи обернути якусь часть на фондъ сельскихъ и мало-мѣскихъ шкôлъ. Внесенье то не прийшло однакъ навѣть пôдъ дебаты и голосованье та перейшло въ соймѣ зовсѣмъ безслѣдно.

Ситуація въ Румуніи.

Зъ балканьскихъ державъ була може одна лишь Румунія до недавного часу ще найменше выставлена на посторонній агитаціи. Доперва пôдъ конець правительства Браціяна бачимо, якъ въ мѣру того, якъ Румунія чимъ разъ бôльше зближалася своєю заграничною политикою до Нѣмеччины и до союза державъ середнои Европы, починала посторонна агитація выступати чимъ разъ сильнѣйше и прибирати чимъ разъ ширшй розмѣры. Кабинетъ Браціяна упавъ; въ самôмъ Букарештѣ выкликано рôдъ малои революціи, котра вже тогдѣ прибрала була антидинастичный характеръ а декотрй ворохобники старались навѣть дôстатися до королевскои палаты и хотѣли тутъ диктувати ему свою волю. Ворохобники однакожь були за слабй, щобы могли були що небудь вдѣяти и мусѣли лишь тымъ вдоволитися, що Браціяно рѣшучо уступивъ. На мѣсце кабинету Браціяно-Стурдза наставъ кабинетъ Карпъ-Розетти. Проявились небезпечнй розрухи селянъ, котрй обняли були значну часть краю и ôдъ теперь починає вже выступати чимъ разъ смѣлѣйше претендентъ до румуньского престола, прибраный сынъ кн. Кузы. Вже пôдчасъ розрухôвъ селяньскихъ крутились мѣжь народомъ его агенты и давали въ его имени пораду селянамъ та розкидали мѣжь темнй а гнетенй боярами масы народу пôдбурюючй проклямаціи. Тогдѣ говорено досыть голосно, що въ цѣлôй сѣй справѣ дѣлає такожь чиясь чужа рука и вказувано отверто на Россію, котрои агенты дѣлали въ користь претендента. Якъ звѣстно, говорено тогдѣ досыть голосно, що навѣть и россійскій посолъ Хитрово стоявъ въ якôйсь звязи зъ симъ рухомъ.

Ôдъ того часу посторонна агитація не зменшалась. Коли ще за кабинету Браціяна агитація та велась лишь дуже тихенько, то за теперѣшного кабинету выступає она вже зовсѣмъ смѣло и явно а въ Румуніи доказують теперь зовсѣмъ отверто, що за цѣлымъ симъ рухомъ стоить Россія. Фактомъ маєбути, що претендентъ до румуньского престола не есть нѣчимъ иншимъ якъ лишь орудіємъ въ рукахъ Россіи и що Россія хоче за его помочею забезпечити собѣ Румунію. Въ дусѣ россійскихъ змагань въ Румуніи дѣлає такожь и французкій посолъ въ Букарештѣ; онъ пôдпираєдосыть отверто противникôвъ короля и закона о наслѣдствѣ румуньского престола и въ тôмъ взглядѣ поступає згôдно зъ своимъ россійскимъ товаришемъ въ Букарештѣ.

Осмѣленый такимъ станомъ рѣчей претендентъ румуньскій выступає теперь майже зовсѣмъ явно и взываєнарôдъ до прогнаня чужои Румунамъ династіи. Недавно тому розкинено навѣть мѣжь войско революційнй прокламаціи, въ котрыхъ взываєся армію, щобы станула по сторонѣ румуньскихъ патріотôвъ и прогнала пануючу въ краю нѣмецку династію. Партія революційна, котра групуєся около прибраного сына кн. Кузы, не есть справдѣ численна и за нею не стоять люде, що мають въ краю великій вплывъ и поважанье; она складаєсь по найбôльшôй части зъ людей, що схибнулись зъ своеи карієры и зъ малконтентôвъ; але она взялась за средства, котрй въ данôй хвили можуть наробити великого заколоту, бо кинулась въ масы народу, середъ котрыхъ лихе положенье економичне приговило для неи теренъ дуже добре. Програма сеи партіи мѣститься головно въ слѣдуючихъ точкахъ:

1) Теперѣшного короля зъ нѣмецкои династіи Гогенцоллернôвъ треба усунути а на его мѣсце выбрати королемъ Румуна — розумѣєсь не кого иншого лишь сына Кузы;

2) всю землю державну треба роздѣлити мѣжь селянъ;

3) треба стремѣти до національного сполученя всѣхъ Румунôвъ черезъ сполученье Буковины и семигородскихъ Румунôвъ зъ теперѣшною Румуніею.

Програма, якъ видко, досыть смѣла и заохочуюча.

Що-жь робить теперѣшне правительство румуньске супротивь сеи агитаціи? Оно держиться пасивно и не знає, що властиво почати. Може бути, що по выборахъ до нового парляменту, котрй мають незадовго розпочатися, выступить оно енергичнѣйше, але то буде зависѣти ôдъ того, якій буде станъ нового парляменту и чи теперѣшне правительство буде могло удержатись при кермѣ.

Тымчасомъ не зважає правительство на ситуацію въ краю а лагодиться лишь чимъ скорше, щобы не заскочила Румунію якась небезпечнôсть зъ-поза границѣ. Румуньске министерство вôйны звернуло теперь цѣлу свою увагу на укрѣпленье границѣ ôдъ всходу. Очевидно не ходить тутъ о офензиву анѣ навѣть о то, щобы Румунія евентуально станула по сторонѣ котрого зъ своихъ могучихъ сусѣдôвъ; ѣй ходить о то, щобы на случай вôйны задержати свою повну неутральнôсть. Але якъ-разъ така неутральнôсть есть Россіи дуже не на руку. Коли-бъ Россія хотѣла збройною силою переперти свои претенсіи на Балканѣ, то свобôдный перехôдъ для неи черезъ Румунію есть конче потрѣбный. Ся обставина есть отже достаточною причиною теперѣшнои агитаціи въ Румуніи зô стороны Россіи и укрѣпльованя всхôднои границѣ зô стороны румуньского правительства.

Румуньске правительство звернуло теперь свою увагу на три важнй пôдъ взглядомъ стратегичнымъ позиціи: на столицю краю, на Фокшани и Галацъ. Укрѣпленьемъ Букаренту займаєся румуньске правительство вже ôдъ давна. Наоколо мѣста мають бути побудованй великй форты зъ панцирными вежами и иншй земнй укрѣпленя. Часть тыхъ укрѣплень вже переведена. Дальшу роботу однакожь застановлено и постановлено укрѣпити лишь найголовнѣйшй точки, а именно забезпечити тй мѣсця, що суть важнй для забезпеченя зелѣзниць, котрй сходяться въ Букарештѣ, бо показалась потреба забезпечитись чимъ скорше ôдъ стороны всхôднои границѣ. Тутъ граютьважну ролю такй точки, якъ Фокшани и Галацъ. Фокшани опановуєцѣлу долину Серету и зелѣзницю, що веде зъ пôвночнои Молдавы до Букаренту и Галацу. Неприятель, що хотѣвъ-бы зъ пôвночи дôстатися до Румуніи, мусѣвъ-бы конче взяти насампередъ Фокшани. Галацъ зновъ стереже не лишь устя Прута и Серету, але такожь и переходу по Дунаю. Тутъ есть портъ, до котрого заходять зъ Чорного моря кораблѣ о глубокôмъ ходѣ. Крôмъ того есть Галацъ першимъ пограничнымъ мѣстомъ ôдъ стороны Россіи и стереже зелѣзницѣ, що зъ однои стороны веде черезъ Браилу до Букаренту а зъ другои до Фокшани. Сй двѣ точки отже и цѣлу стратегичну линію мѣжь ними взялося теперь румуньске правительство дуже скоро укрѣпляти. Укрѣпленя тй веде бувшій прускій майоръ ôдъ инжинерии, Шуманъ. Доокола Фокшани маєвыставитися 15 малыхъ фортôвъ, зъ котрыхъ кождый буде мати въ серединѣ панцирну вежу зъ 12-центиметровою пушкою, по-за котрою будуть уставленй ще два 12-центиметровй моздерѣ. За тымъ буде ити третій рядъ пушокъ числомъ шѣсть до сѣмь 53-милиметровсго калибру; пушки тй мають стояти такожь за панцирями. Около вежѣ и стоячихъ коло неи панцирныхъ пушокъ пôйде концентрично ще дальшій рядъ 12 до 15 пушокъ ще меншого калибру. Будуть то отже комбинованй батерии, котрй не будуть богато коштувати, котрыхъ буде можна лекше обслужити а котрй, якъ кажуть знатоки, суть вельми придатнй до оборони. Галацъ буде мати лишь ôсѣмь такихъ фортôвъ, бо зъ однои стороны боронить портъ приступу до него. Крôмъ того буде такъ Галацъ якъ и Фокшани мати ще и внутрѣшнй укрѣпленя, котрй однакожь мають завестися доперва въ случаю грозячои небезпечности.

Крôмъ сихъ укрѣплень на сухôй земли стараєсь Румунія скрѣпити такожь свою фльотилю. Комисія, що ѣздила до Франціи и Италіи пробовати замовленй тамъ кораблѣ, скончила вже свою роботу и маєсими днями назадъ вернути а канонирки, замовленй въ Лондонѣ, зъ котрыхъ одна называєсь Олтъ, друга Быстриця а трета Серетъ, суть вже въ дорозѣ; они призначенй до порту въ Галацу. Особливо великои ваги суть лоди торпедовй замовленй въ Гаврѣ. Лоди тй будуть узброєнй автоматичными торпедами и будуть мати 37-милиметровй пушки репетіровй. Въ Нюкестль стоить вже готова панцирна фрегата „Єлисавета“, котра буде узброєна пушками дуже великого калибру. Сими днями маєся ôдбути проба зъ симъ кораблемъ а за пять до шѣсть недѣль стане онъ въ Галацу.

Такъ отже лагодиться Румунія за здалегôдъ до военнои кампаніи а тымчасомъ жде ей вже недалека кампанія парляментарна. Дня 5 с. м. ôдбулася на замку Пелешь нарада министрôвъ пôдъ проводомъ короля, на котрôй застановлялися надъ тымъ, коли-бы скликати теперѣшный парляментъ и ôдтакъ его розвязати а опôсля розписати новй выборы. Въ сѣй справѣ не порѣшено доси нѣчого. Такъ якъ рѣчи теперь стоять, то теперѣшный кабинетъ не маєконче добрыхъ выглядôвъ. Противъ него выступає рѣшучо дотеперѣшна бôльшôсть а становище національ-либералôвъ и староконсервативныхъ есть такожь непевне. Мимо того маєкабинетъ надѣю узыскати бôльшôсть въ парляментѣ и лагодиться вже теперь до деякихъ реформъ. Министеръ Карпъ хоче заводити золоту валюту въ Румуніи а министерство дѣлъ внутрѣшныхъ носиться зъ гадкою административнои реформы. Доси дѣлилася цѣла Румунія на 32 цивильнй округи або префектуры, зъ котрыхъ знова кожда розпадалась на шѣсть до сѣмь пôдпрефектуръ, до котрыхъ належать громады зъ своими примарами або вôйтами. Правительство хоче теперь подѣлити край на меншй округи або кантоны, знести префектôвъ а замѣсть пôдпрефектôвъ установити урядникôвъ, котрй були-бы лѣпше платнй и зносились безпосередно зъ правительствомъ.

Королева Наталія, котра перебуває въ Букарештѣ ôдъ початку сего мѣсяця, думає тутъ осѣсти, бо навѣть купує дôмъ для себе. Пôдчасъ ей приѣзду до Румуніи на граници въ Верчіёровѣ повитала ей депутація Сербôвъ зъ Турнъ-Северина; на двôрци въ Букарештѣ не явився нѣхто лишь префектъ полиціи. Королева живе тутъ тихо у свого шурина кн. Гики, не показуєсь нѣгде и не приймає нѣкого. Лишь разъ, въ день именинъ царя була королева на богослуженю въ россійскôй церквѣ. Королева думає выѣхати на короткій часъ въ свои добра до Россіи и въ гостину своихъ тамошныхъ своякôвъ, але до кôлькохъ днѣвъ поверне назадъ.

———

Соймъ краєвый.

31. засѣданье зъ д. 14 н. ст. вересня.

Петиціи увôйшли тôлько двѣ маловажнй.

Зъ порядку дневного ухвалено на внесенье комисіи правничои перейти до порядку дневного надъ петиціями громады Хирова о прилученье ей до суду пов. и староства въ Добромили и громадъ Трôйцѣ, обохъ Лодянокъ и обохъ Ямнъ о придѣленье ихъ до суду пов. въ Добромили; натомѣсть прихильно полагоджено петиціи громады Юречковои о придѣленье до суду пов. въ Добромили и громады Торске до суду пов. въ Тлустôмъ.

Потôмъ пос. Абрагамовичь въ имени комисіи банковои референувавъ о змѣнахъ статута Банку краєвого що-до выдаваня позичокъ комунальныхъ. Найважнѣйшою змѣною есть то, що коли удѣленье позички высше 100 000 зр. ухвалювавъ доси соймъ, то теперь маєудѣляти выдѣлъ краєвый. Въ дебатѣ пос. Вайґель бувъ за тымъ, щобы надъ проектомъ прямо перейти до порядку дневного. — Пос. Горайскій ставъ въ оборонѣ проекту. Тутъ иде о то, щобы удѣленье позички не проволѣкалось; неразъ позичка пильно потрѣбна, а соймъ збираєся разъ въ роцѣ. Черезъ то Банкъ краєвый и терпить страту, и зупиняєся въ своѣй дѣяльности. Соймъ, передаючи дотеперѣшне своє право выдѣлови краєвому, вкладає на него очевидно и велику, тяжку одвѣчальнôсть, бо въ многихъ бôльшихъ громадахъ и господарка майномъ громадскимъ не найлучша, и есть охота затягати довги понадъ дѣйстну потребу. Але комисія банкова за-для выгоды позичаючихъ будучи переконôжденою, що выдѣлъ краєвый буде въ кождôмъ случаю поступати осторожно, выступає нинѣ зъ своимъ проєктомъ. — Пос. Мадейскій годиться въ принципѣ на внесенье комисіи, домагаєся однакъ, щобы выдѣлъ краєвый про кожду удѣлену комунальну позичку по-надъ 100.000 зр. на найблизшôй сесіи здавъ справу соймови для найвысшои контролѣ сойму. — Пос. Сѣчиньскій станувъ на тôмъ самôмъ становищи, що пос. Вайґель, именно бувъ за удержаньемъ компетенціи сойму. По громадахъ найбôльше кліки и котеріи радй затягати позички по-надъ потребу, — треба отже громадянамъ дати можнôсть запротестувати до сойму и тамъ глядати оборони. — Справоздавець пос. Абрагамовичь (въ баламутнôй своѣй промовѣ, въ котрôй самъ признався, що на банковыхъ справахъ добре не розумѣєся) згодився на додатокъ пос. Мадейского, а супротивився внесенямъ пп. Вайґля и Сѣчиньского, мотивуючи свое супротивленье тымъ, що громады можуть противъ ухвалъ радъ громадскихъ протестувати до выдѣлôвъ повѣтового и краєвого, а соймъ не може выконувати контролю надъ всѣми поодинокими громадами. — При голосованю перейшло внесенье комисіи зъ додаткомъ пос. Мадейского.

Крôмъ тои змѣны въ статутѣ Банку краєвого ухвалено ще постановы: „На случай, коли-бъ одна зъ посадъ директорôвъ була необсаджено або коли-бъ директоръ мавъ перешкоду до урядованя, выдѣлъ краєвый вызначить заступника зъ рады надзорчои“.

Пос. Ад. Єнджеєвичь въ имени комисіи администраційнои референувавъ о переведеныхъ улучшеняхъ въ заведеню божевôльныхъ въ Кульпарковѣ и поставивъ ось-якй внесеня:

1. Соймъ приймає до вѣдомости справозданье выдѣлу краєвого о зарядженяхъ введеныхъ сего року въ житье, щобы запобѣгти нещасливымъ пригодамъ въ Кульпарковѣ.

2. Соймъ вставляє до буджету заведеня кульпаркôвского на рôкъ 1889:

а) на удержанье збôльшеного числа сестеръ Милосердія замѣсть 2.320 зр. квоту 4.930 зр.;

б) для службы 19.394 зр. замѣсть 14.960 зр.;

в) на выслуженнину для д-ра Добиньского 566 зр. 66 кр.;

г) на перебудову чотирохъ саль ѣдальныхъ 2.118 зр.

Тай лѣгъ середъ хаты.
Коло його чорный Воронъ
Здвигає плечима;
Сова въ кутокъ забралася
Блимає очима.
Куликъ-мужикъ забродився
По самй колѣна,
Та й ставъ шукать на Пугача
Доброго полѣна.
Пяный Пугачь стрепенувся,
Та й закричавъ: пугу!
А Сичь каже: дай намъ, Боже,
Хочь теперь потугу.
Необачный Шулопѣка,
Що зъѣвъ чоловѣка,
Ставъ хапати малыхъ курятъ,
Ôнъ на те й Шулѣка.
Вôвсяночки-мѣщаночки
Зачали стрибати,
Цицерухи-цокотухи
Стали щебетати.
Чорнй Шпаки якъ чумаки
Про Кримъ заспѣвали:
Якъ ходили у дорогу
Та сôль набирали.
На долôвцѣ росходився
Голубъ волохатый:
Турчить, бурчить до Горлицѣ:
Ще я не жонатый.
Удудъ зъ Дятломъ наскочили —
Ну його клювати,
Бо привыкли, щобъ носами
Що небудь довбáти.
Зазуленька голубонька
Прунялась кувати:
Ку-ку, ку-ку, добрй люде,
Часъ до дому спати.
Чесній гостѣ схаменулись,
Любо попращались;
Стрепенулись, и знялися
Та й порозлѣтались.

Украинська Мельодія [12]).

(Зъ Высоцкого.)

Чисте небо ясне сяє,
Поле все якъ яръ зелене.
Здраствуй, степе — рôдный батьку!
Здраствуй, Украино — нене!
Обôйми мене, мôй степе!
Обгорни мене навколо;
Я стою посередъ тебе,
Опустивши сумно чоло.
Ой, повѣй... повѣй ты, вѣтре,
Ôдъ Днѣпра, ôдъ Запорожа,
Та розвѣй мôй жаль и смуту
По степу, на бездорожа.
Любый степе! ты не знаєшь,
Скôлько гнили и болота
Въ нашôмъ свѣтѣ, де усюды
Тôлько фалшь, пыха, бѣдота.
Тамъ я стративъ вѣру въ правду,
Умъ скалѣчивъ, въ тугу вдався,
И теперь зъ розбитымъ серцемъ
Въ тебе, степе мôй, подався.
Тяжко дыхать, въ грудехъ тѣснь,
Мовь тамъ жаръ лежить и тлѣє;
Най ôдъ тебе, рôдный степе,
Прохолодою повѣє.
Най повѣє тихій холодъ
На мои горячй раны;
Най думки мои остудить,
Най у мыслях тиша стане.
Щобъ я змôгъ той свѣтъ забути,
Де пропало добродѣйство;
Де гнучка потрѣбна спина,
Та умѣле лицемѣрство.
Де мовчати й вытягатись
Треба передъ панствомъ можнымъ
И, де треба и не треба,
Гарно кланяться вельможнымъ.
А накланявшись у волю
И самому паномъ стати;
Та, сховавши власный соромъ,
Инчихъ въ четверо згинати.
Щобъ те все я змôгъ забути,
Щобъ ôдстало все ôдъ мене...
Степе рôдный, рôдный батьку!
Украино, рôдна нене!...

Спѣванка [13]).

(Зъ нѣмецкого.)

Ты несись, мôй спѣвъ, зъ мольбою,
Въ небо долѣтай.
Пóтай легкою ходою
Выйди, мила, въ гай.
У гаю шумить невпинно
Листя въ пôзный часъ;
Тамъ нѣхто, моя дружино,
Не почує насъ.
Слухай, якъ гремить, стихає
Пѣсня соловй;
То онъ милу выкликає,
Молить, якъ и я.
Въ пѣсни тôй любовь палає
И мольба сумна,
И на душу навѣває
Рôй думóкъ вона.
Не виняй же ты любови,
Серцю волю дай
И на тихую розмову
Выйди, мила, въ гай!

Вечѣрный дзвôнъ. [14])

(Зъ Козлова).

Вечѣрный дзвôнъ, вечѣрный дзвôнъ...
Багато думъ, наводить онъ
Про молодй, щасливй днѣ
Въ коханôй, рôднôй сторонѣ...
Якъ я на вѣки тамъ прощавсь,
Вечѣрный дзвôнъ тамъ роздававсь.

Якъ сонъ пройшли тй ясній днѣ,
Щó знавъ я въ рôднôй сторонѣ.
А скôлько вже нема въ живыхъ?!..
Колись веселыхъ, молодыхъ...
Крѣпкій ихъ сонъ въ сырôй землѣ,
Не чуть имъ дзвону у трунѣ.

Уже й на мене часъ приспѣвъ:
Роздасться похоронный спѣвъ,
Засыплють яму — и кôнець...
Другій десь найдеться спѣвець...
И вже не я, а буде онъ
Спѣвати про вечѣрный дзвôнъ.

(*Конець буде.*)

---

[12]) Гл. ibidem. Стор. 5—6.

[13]) ibidem стор. 64. Въ нѣмецкôмъ оригиналѣ зачинається ся поезія словами: „Leise flehen meine Lieder...“

[14]) ibidem стор. 91.

3. Соймъ поручає выдѣлови кр. утворити комисію для охороны божевôльныхъ и выдати для неи инструкціи.

4. Тымъ самымъ полагоджено ухвалене соймомъ внесенье пос. Попеля зъ сѣчня с. р., котрый домагався, щобы выдѣлъ краєвый заключивъ умову зъ чиномъ сестеръ Милосердія и имъ ôддавъ надзôръ надъ божевôльными и службу въ ôддѣлѣ мужескôмъ въ Кульпарковѣ.

Пос. Гавзнеръ заявивъ, що справозданье въ справѣ кульпаркôвскôй роздано доперва вчера пôзно въ вечеръ, отже дебата неможлива, бо послы не мали часу розглянутися въ цифрахъ точокъ пôдъ 2). Нехай отже выдѣлъ краєвый сумы пôдъ 2) вложить до проэкту буджету на рôкъ 1889. — Пос. Вол. Воляньскій высказавъ подяку выдѣлови кр. за переведенье реформъ въ заведеню, а особливо за введенье сестеръ Милосердія до ôддѣлу мужеского. — Внесеня комисіи зъ поправкою Гавзнера принято.

Пос. Гросъ въ имени комисіи господарства краєвого здавъ справу изъ дѣяльности II-го департаменту выдѣлу краєвого. Изъ того справозданя показалося, що неполагодженыхъ, забутыхъ або занедбаныхъ, остає кôлькананацять справъ, ухваленыхъ соймомъ, зъ котрыхъ деякѣ дуже важнѣ. И такъ: доси нема правительственного розпорядженя екзекутивного до нового закона рыболовного; не полагоджено резолюціи до правительства, щобы взяло въ опѣку упадаючу продукцію тютюну въ Галичинѣ; нѣчо не зроблено въ справѣ комасаціи грунтôвъ и дѣленя грунтôвъ спôльныхъ; не змѣнено закона мытового; не полагоджено петицій о побôръ сыровицѣ зъ бань державныхъ; нѣчо не зроблено въ справѣ основаня школы колодѣйско-боднарскои въ Грибовѣ и т. д. — Въ дебатѣ надъ тымъ справозданьемъ комисіи пос. Жукъ-Скаршевскій выказувавъ потребу основаня школы колодѣйско-боднарскои въ Грибовѣ, а пос. Романовичь запытавъ референта комисіи: зъ чиеи вины такъ много важныхъ ухвалъ сойму не полагоджено? На то ôдповѣвъ пос. Гросъ, що вина спадає на всякѣ стороны; въ справахъ, котрыхъ полагодженье зависить ôдъ правительства, винно найбôльше правительство, н. пр. въ справахъ комасаціи и закона рыбарского. По тôмъ поясненю справозданье комисіи принявъ соймъ до вѣдомости.

Маршалокъ замкнувъ сесію соймову, заповѣдаючи, що въ суботу о год. 12 въ полудне буде ôдкрыта нова, 6-та сесія сойму.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Головнѣ точки правительственного проэкту о выкупнѣ права пропинаціи, предложеного буковиньскому соймови суть слѣдуючѣ: 1) Право пропинаціи має перейти зъ днемъ 1 сѣчня 1890 р. на край а позôстане пôдъ его зарядомъ ажь до кôнця грудня 1911 р. 2) Управненѣ дôстануть ôдшкодованье въ высотѣ 18-кратного доходу, означеного правосильными ореченями, выдаными на пôдставѣ закона зъ 1876. 3) Индемнизація буде выплачуватися 5% облигаціями, выдаваными и гарантоваными краємъ, на имя управненого. 4) Зарядъ пропинаціи буде порученый до 1911 „ц. к. буковиньскôй дирекціи фонду пропинаційного“. Комисія та буде складатися зъ шефа краю або его заступника, трохъ членôвъ, именованыхъ шефомъ краю, зъ котрыхъ бодай одинъ має бути властителемъ пропинаціи и зъ трохъ членôвъ, именованыхъ выдѣломъ краєвымъ, зъ котрыхъ такожь бодай одинъ мусить бути властителемъ пропинаціи. 5) Контрактôвъ арендъ, о скôлько они були заключенѣ дотеперѣшными властителями пропинацій ще передъ 1 липня с. р., мусить край додержувати, скоро чинш зъ нихъ выносить бодай тôлько що правосильно выдане ореченье. Що-до иншихъ контрактôвъ, то полишаєсь свободу дирекціи, або ихъ задержати або выповѣсти на 6 мѣсяцѣвъ на передъ. То однакожь не нарушуѣ права арендаторôвъ до выповѣдженя контрактôвъ въ правно означенôмъ часѣ а права краю до жаданя чиншу ôдъ арендаторôвъ, звязаныхъ контрактомъ, почавши ôдъ 1 сѣчня 1890 р. ажь до скôнченя контракту. Зъ днемъ правосильности закона не буде вже вôльно управненымъ заключати контракты на довше якъ до 31 грудня 1889 р.

О наганѣ данôй еп. Стросмаєрови розписуються мадярскѣ и нѣмецкѣ газеты широко. Розказують, що коли цесарь розговорювавъ зъ членами духовнои депутаціи, звернувся ôдтакъ здалека до Стросмаєра и промовивъ до него голосно, такъ, щобы всѣ чули и тогдѣ высказавъ ему нагану. Стросмаєръ склонився ôдтакъ низенько и сказавъ такожь голосно: В. Вел. моя совѣсть чиста! Се выступленье епископа мало всѣхъ дуже змѣшати. Цесарь ôдвернувся и пôшовъ дальше.

— —

Здаєся, що проэктъ одруженя италійского наслѣдника престола зъ княгинею Климентиною бельгійскою, сестрою архикняг. Стефанiи станесь фактомъ. Говорять теперь о тôмъ яко вже о певнôй рѣчи. Кажуть такожь, що Крисни ѣздивъ головно въ сѣй справѣ до кн. Бисмарка и просивъ его о помôчь для сего проэкту.

Цесаря Вильгельма буде супроводжати въ подорожи до Вѣдня и Риму гр. Гербертъ Бисмаркъ. — Ходить поголоска, що сими днями має ôдбутися зъѣздъ гр. Кальнокого зъ кн. Бисмаркомъ. — Вѣнчанье княгинѣ Софіи, сестры цесаря Вильгельма зъ грецкимъ наслѣдникомъ престола ôдбудеся на весну.

Царь зъ царицею и наслѣдникомъ престола выѣхали вчера до Шпалы въ Царствѣ польскôмъ на ловы.

— — —

НОВИНКИ.

— **Вѣче народне**, перше сего року, рѣшили ôдбути дня 29 н. ст. вересня Русины округа Бережаны, Пôдгайцѣ и Рогатинъ. Вѣсть про се вѣче певно урадуе кождого щирого Русина и кождый побажає, щобы за примѣромъ патріотôвъ того округа пôйшли и другѣ въ рôзныхъ сторонахъ краю нашого. Глядячи на поважнѣ имена членôвъ вѣчевого комитету бережаньского, муситься набрати пересвѣдченя, що вѣче въ Бережанахъ ôдбудеся поважно и славно.

— **Министеръ д-ръ Пражакъ** приѣхавъ вчера о год. 7-мôй вечеромъ и задержиться у Львовѣ до недѣлѣ рано. Нинѣшный цѣлый ранокъ призначеный на представленье членôвъ суду высшого и краєвого, прокураторіи, палаты адвокатскои и нотаріяльнои. Въ полудне ôдвѣдає министеръ будынки судовѣ и заведеня карнѣ. О 5-тôй годинѣ зъ полудня ôдбудеся великій пиръ у президента высшого суду п. Симоновича, а вечеромъ принятье у п. намѣстника. Зô Львова поѣде п. министеръ до Черновець, а зъ-ôдтамъ верне до Вѣдня.

— **До испыту зрѣлости въ рускôй гимназіи** на дни 13. н. ст. вересня приступило ôсѣмь абитуріентôвъ; шѣсть зложили зъ добрымъ поступомъ, одинъ ôдступивъ а одинъ перепавъ на рôкъ. Здали: Дамянъ Гура, Остапъ Нижанковскій, Алекс. Руденьскій, Стецѣвъ, Мих. Скроцкій и Ник. Струтыньскій. Доповняли испытъ зрѣлости: Вячеславъ Будзиновскій, Юл. Гумецкій, Осипъ Дмитрикъ, Ив. Коцякъ, Осипъ Партицкій, Левъ Пясецкій, Еман. Сѣчиньскій и Ант. Фолисъ.

— **Архикнязь Рудольфъ**, якъ вже мы доносили, приѣде въ горы коло Перегиньска на польованье. Графы Артуръ и Романъ Потоцкѣ выѣхали зô Львова, щобы особисто доглянути послѣдныхъ приготовлень на принятье достойного гостя. Будують три павильоны, въ котрыхъ проживати-ме архикнязь.

— **Огнѣ.** Вô второкъ, дня 11 н. ст. вересня, погорѣло въ Руданьцяхъ пôдъ Львовомъ ôсѣмъ господарѣвъ. Огонь займився ôдъ сѣрникôвъ, котрыми бавилися дѣти. — Того самого дня згорѣли въ Бучачи три домы зъ будынками господарскими а на другій день, въ середу ще два домы и кôлька будынкôвъ господарскихъ зъ припасами збôжа.

— **Львôвскій будынокъ соймовый**, а властиво саля обрадъ соймовыхъ буде прикрашена образами. Малярь Генр. Родаковскій выготовивъ вже кôльканацять образôвъ, котрѣ будуть наклеєнѣ на стѣнахъ салѣ. Представляють они чотирохъ законодавцѣвъ: Мойсея, Солона, Ликура и Юстиніяна; мѣжь ними розмѣщено пять алегоричныхъ образôвъ: пôдъ видомъ людскимъ змальованѣ промыслъ, торговля, рôльництво, наука и штука. Кромѣ того на краяхъ будуть ще два образы: „Вѣра“ яко основа моральна и „Праця“ яко основа матеріяльна кождои суспôльности. Всѣ образы разомъ мають бути довгѣ на 17 метрôвъ.

— **Дирекція ц. к. школы для промыслу артистичного** при мѣскôмъ музею промысловôмъ у Львовѣ повѣдомляе, що наука на курсахъ: рисункôвъ, модельованя и сницарства починаеся зъ днемъ 13 н. ст. вересня с. р. Школа та призначена головно для ремѣсникôвъ, котрымъ знанье рисункôвъ есть необходиме. Молодѣжь шкôльна и университетôвъ може такожь знайти примѣщенье въ тôй школѣ. Наука рисункôвъ подаеся що дня вечеромъ ôдъ 6—8 годины, зъ выимкою суботы и недѣлѣ. Наука сницарства треваe цѣлый день. Для женщинъ подаеся наука рисункôвъ окремо. Ученики мають выказатись дозволомъ родичѣвъ або дирекціи гимназіяльнои. Наука на курсѣ гафтôвъ и и выробôвъ коронкарскихъ начинаеся такожь зъ днемъ 13 вересня и треваe цѣлый день. Оплата шкôльна на тôмъ курсѣ выносить на рôкъ 6 зр. Теперь есть шѣсть мѣсць опорожненыхъ на курсѣ выробôвъ жѣночихъ. Вписы почались сими днями и будуть продовжатись доти, доки не выповниться всѣ мѣсця въ школѣ. Дирекція сеи школы помѣщена въ ратуши въ мѣскôмъ музею промысловôмъ.

— **Львôвска дирекція почтъ и телеграфôвъ** оповѣщаe, що ôдъ 1 вересня с. р. можна посылати почтою набоѣ до стрѣляня. При посылцѣ треба строго придержуватись приписôвъ министерства дѣлъ внутрѣшныхъ зъ 11 лютого 1860 р. До посылки треба долучити декларацію, що всѣ тѣ приписы захована и що вынагородиться всякѣ шкоды, повставшѣ зъ причины надаючого.

— **Тайны жидôвского ритуалу.** Секретаріятъ галицкого товариства охороны звѣрятъ оголосивъ таке письмо: Въ многихъ родинахъ жидôвскихъ, навѣть богатшихъ и бôльше образованыхъ, придержуються обряду, що свои грѣхи зъ цѣлого року складають передъ „суднымъ днемъ“ на курку або когута и въ тôй цѣли кажуть рѣзати тѣ жертвы шехтерови въ сей способôбъ, щобы мучились якъ найдовше. Таке саме лучаеся и въ рѣзници жидôвскôй, де вже шехтеры цѣлкомъ свобôдно сповняють свôй ритуалъ. О такихъ звѣрствахъ въ приватныхъ домахъ просить секретаріятъ ему доносити, а до публичнои рѣзни цѣ жидôвскои выслано сего року сторожу до нагляду.

— **Галицкѣ невôльницѣ въ Царгородѣ.** Зъ Царгорода пишуть до австрійскихъ газетъ: Майже що-тыждня приходять сюда, головно на Варну або Галацъ, транспорты дѣвчатъ, найбôльше зъ домôвъ убогихъ родичѣвъ въ Галичинѣ, звабленѣ сюды агентами, котрѣ обѣцюють имъ дуже добрѣ посады, а на дѣлѣ продають ихъ въ найогиднѣйшу соромну неволю. Есть тутъ навѣть особлива биржа звана „Касино“, де „живымъ товаромъ“ торгують мовь акціями. Цѣна звычайна 30—50 фунтôвъ турецкихъ (360—600 зр.), а до Buenos-Ayres навѣть 200 тур. фунтôвъ. Що гôршого иде до Смирны, Александріи и Каира. Хто разъ дôстався въ неволю, не утече вже, бо на упертыхъ суть всякого рода муки. Австрійско-угорскѣ консуляты повинны вже разъ выступити енергично и конець положити тôй огиднôй торговли невôльницями.

— **Дворска етикета въ Нѣмеччинѣ.** Въ звѣстнôй державѣ „der Gottesfurcht und frommen Sitten“ не можуть порозумѣти, щобы могло що статись безъ войскового мундуру. Ось яка пригода лучилась наслѣдникови грецкого престола, кн. Спарты, котрый женится зъ Софіею сестрою цесаря нѣмецкого. Кн. Спарты не любить двôрскои етикеты, тому въ день заручинъ убраный по цивильному, зайшовъ на дворець зелѣзницѣ, купивъ билетъ першои клясы и заѣхавъ до Почдаму, не догадуючись навѣть, що при тôмъ поѣздѣ есть для него особный вагонъ сальоновый. Начальникъ станціи въ Почтдамѣ, побачивши порожный вагонъ сальоновый, зателеграфувавъ до резиденціи цесарскои въ Фридрихскронъ, що князь не приѣхавъ. Тамъ вже не выслано гальового повозу и такъ мусѣвъ князь звычайною дорожкою заѣхати до Фридрихскронъ. Тутъ не хотѣла сторожа впусти ти князя, бо и не мавъ на собѣ мундуру и нѣхто не знавъ его лично. Князь мусѣвъ написати карточку: Константинъ, князь Спарты просить Є. Вел. цесареву и королеву Фридрихову о вступъ до Фридрихскронъ. Впустили князи, такъ що-жь: безъ мундуру въ цивильнôмъ убраню не могли ôдбутись заручины, хотяй на сѣмъ торжествѣ була лише найблизша родина. Завернули князя до Берлину и ажь коли ôдбувъ цѣлу подорожь по всякôй формѣ и въ мундурѣ, могли ôдбутись въ минувшій понедѣлокъ заручины.

— **Дробнѣ вѣсти.** Львôвске заведенье для слѣпыхъ одержало 8000 зр. пôдпомоги зъ чистого доходу XXV державнои льотеріи. — Нинѣ ôдходить послѣдный разъ поѣздъ прогульковый ч. 14 зô Львова до Зимнои воды. — У Вѣдни застрѣлився банкиръ Самуилъ Франкфуртеръ.

Вѣсти зъ Аеп. Львôвскои.

Завѣдательства одержали оо.: Ев. Ляховичь зъ Волѣ гологôрскои въ Устю, дек. роздôльского; Маріянъ Заячкôвскій зъ Игровицѣ въ Стôльску, дек. роздôльского; Юл. Бачиньскій зъ Журавна въ Журовѣ, дек. журавеньского.

Сотрудництво въ Журавнѣ одержавъ о. Вол. Чепѣль зъ Пôдмихайля.

Кан. институцію на Волю гологôрску, дек. унѣвского, одержавъ о. Андр. Дольницкій, завѣдатель Устя.

Введеный о. Карпо Винтонякъ за пароха въ Утѣшковѣ.

Увôльненѣ оо.: Карпо Винтонякъ ôдъ парохіи въ Бужку и Яр. Стеткевичь ôдъ завѣдательства Утѣшкова.

Ôдпустку изъ звязи львôвскои аепархіи одержавъ о. І. Бѣлорускій въ цѣли принятя до епархіи станиславôвскои.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Краєва дирекція скарбу именовала практикантôвъ концептовыхъ: І. Бернацкого, І. Масковского, Кар. Жураковского, Фел. Шелигевича, Іос. Печѣнку, Тад. Сколимовского, Каз. Бесядского и Льва Сѣнутовича концепистами скарбовыми въ X кл. ранги; — офиціялôвъ рахунковыхъ: Жиг. Валигôрского, Ал. Похмарского, Костя Яновского, Густ. Либгарда и Вас. Яворского ревидентами рахунковыми; — асистентôвъ рахунковыхъ: Адольфа Найрого, Григ. Гойдана, Петра Глязера, І. Ляхмунда, Анг. Мильера и Теоф. Несторовича офиціялами рахунковыми; — практикантôвъ рахунковыхъ: Жигм. Бѣлецкого, Іос. Николайского, Ем. Гдулю, Павла Яремчука, Арт. Борисевича, Каз. Глянца, Іос. Хлопецкого и Ем. Куницкого асистентами рахунковыми.

Послѣдни вѣсти.

Нинѣ въ полудне розпочалась нова сесія соймова а послѣдна сего періоду. Заразъ по ôдкрытю сесіи приступлено до выбору комисій а коли ôдбувалося скрутиніюмъ, ôдчитано списъ петицій и цѣлый рядъ справозданъ выдѣлу краєвого, котрѣ передано ôдповѣднымъ комисіямъ. Слѣдуюче засѣданье ôдбудеся въ середу и тогдѣ мабуть предложить правительство проэктъ закона о выкупнѣ пропинаціи.

Є. Ексцел. министеръ судôвництва д-ръ Пражакъ приймавъ нинѣ на представленю членôвъ высшого суду краєвого, ôдтакъ членôвъ суду краєвого, надпрокураторіи державнои, краєвои дирекціи скарбовои, прокураторіи, палаты адвокатôвъ и нотарôвъ. До членôвъ суду краєвого сказавъ, що ôнъ спр ияе имъ якъ найбôльше и дбае о ихъ добро; ôнъ приѣхавъ нарочно для того, щобы поинформуватись о станѣ и потребахъ судôвництва та щобы зарадити перетяженю судôвъ. Членамъ палаты адвокатскои сказавъ, що бажае, щобы всѣ палаты всходнои Галичины сполучилися якъ найскорше разомъ. Министеръ оглянувъ опôсля судъ карный и мѣсце пôдъ новый будынокъ карного суду, шпиталѣ, бувъ въ соймѣ и т. д.

Законъ о правныхъ ôдносинахъ учителѣвъ народныхъ въ Галичинѣ не одержавъ цесарскои санкціи.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 15. вересня. Архикн. Рудольфъ маe нинѣ вернути до Вѣдня а цесарь и кн. Уельскій поѣхали вчера зъ Бельовару до Гедели.

Парижь 15. вересня. Ген. Булянже перебуваe теперь въ Норвегіи и маe незадовго поѣхати до Россіи.

Берлинъ 15. вересня. Консерватистъ Мальцань именованый секретаремъ державнымъ.

ПОДЯКА.

Тяжкій ударъ навѣстивъ мене, зломивъ мою судьбу та знищивъ на все цѣле моe щастье: мôй найдорожшій мужь бл. п. Иванъ Воляникъ, авскультантъ судовый въ Теребовли розпрощався зъ тымъ свѣтомъ! Въ моѣй розпуцѣ потѣшали мене великодушнѣ люде такъ сердечно, що чуючи для нихъ досмертну вдячнôсть а не могучи еи въ иншій способôбъ высказати за такъ многѣ доказы приклонности и доброты серця, за такъ великій шетизмъ для памяти Покôйного, складаю на сѣмъ мѣсци якъ найсердечнѣйшу подяку, надѣючись, що такъ еи приймуть сердечно, якъ я еи высказую. Дякую напередъ Высокопов. лѣкареви Ольпиньскому, презесови въ Теребовли, за его шляхотне, безкористовне и довго тревале лѣченье та нѣжну потѣху безнадѣйно недужого; Впов. начальнику ц. к. суду, п. Дзьежиньскому за его приклоннôсть, яко настоятеля, въ часѣ недуги Покôйного та за щиру розраду; Всечест. гр.-кат. духовеньству за численну участь при ôдданю послѣднои прислуги помершому, а особенно высказую мою подяку Впр. о. крилошанину Залуцкому за часте навѣщанье и розраду недужого а такожь за заходы въ торжественности похоронôвъ; Всч. о. катихиту Савулѣ за скликанье и управу численного и знаменитого хору, котрый своими чудовыми пѣснями за цѣлый часъ походу похоронного тронувъ всѣхъ зôбраныхъ и причинився до звеличеня сеи сумнои хвилѣ. Неменше дякую Впов. п. Хаему, справдѣ щирому приятелеви, що такъ неутомимо заходився коло мене въ моѣмъ горю ôдъ смерти мого мужа ажь до хвилѣ мого ôдъѣзду; п. Сабатовичу, начальникови сторожи охотничои: такожь и тôй сторожи за численну участь въ похоронѣ; всѣмъ членамъ хору; а вкôнци всѣмъ знакомымъ за ихъ заходы, подати менѣ полекшу въ тôмъ тяжкôмъ горю. Всѣмъ имъ: Спаси-Бôгъ!

Марія Воляникова, жена.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручає 2460 201—?
Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна одной пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядовъ рôльничихъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 67—?

ПОВѢДОМЛЕНЬЕ.
Маю честь повѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 25 серпня перенявъ я
РЕСТАВРАЦІЮ
въ готели Англійскôмъ при улици Кароля Людвика число 21.
заосмотрюючи еи въ великій припасы **винъ** австрійскихъ, угорскихъ и заграничныхъ зъ перворядныхъ фирмъ. Вина австрійскѣ и угорскѣ продаю такожь на мѣру
литръ 60 кр. и высше.
Кухня смачна и здорова, цѣны стравъ и вина я обвиживя по своѣмъ попереднику. — Перекуски на снѣданьи зимнѣ и горячѣ ôдъ 15 кр. и высше. — Всякѣ замовленя и абонаментъ приймаю якъ до дому такъ и въ реставраціи.
Абонаментъ мѣсячный на чотири стравы, 18 зр. або также за билетами.
ПИВО пильзненьске на склянки при ôдповѣднôй температурѣ. Для тѣснѣйшихъ кружкôвъ суть два габинеты зъ осôбными входами. Прислуга скора и точна.
Поручаючись ласкавымъ взглядамъ остаю зъ поважаньемъ:
МИХАИЛЪ ЛИПИНЬСКИЙ
реставраторъ.

WAARENHAUS
FILIP TICHO, BRÜNN
Krautmarkt Nr. 21 und Rathhausgasse Nr. 17

Берненьскѣ матеріи на зимовѣ убраня
въ знаменитôй якости 135 см. шир. зъ чистои вовны.
Цѣле зимове мужеске убранье **5 зр**

ДОМАШНІЙ
ПОЛОТНА
повныхъ 30 лôктѣвъ.
1 штука 4/4 **4.50 зр.**
1 штука 5/4 **5.50 зр.**

РУМБУРГСКІЙ
апретованѣ полотна
5/4 широкѣ, особливо добрѣ на бѣлье мужеске.
1 штука зъ 30 лôктѣвъ зр. 6 50.

РУМБУРГСКІЙ ОКСФОРДЪ
(тревала барва)
въ найновѣйшихъ взôрцяхъ
1 штука 30 л. зр. 4·50.
1 штука 30 лôктѣвъ І. а. як. зр. 6·50.

ШТЕРНБЕРГСКІЙ KANEVAS
1 локоть широк.
въ розличныхъ краскахъ, пасменистый, мережчатый, зъ тревалою закраскою
1 штука 30 л. 5 зр.
1 штука 30 лôктѣвъ І. а. як. 6 зр.

ШИФОНЪ
дуже добра якôсть, знаменито надаеся для панôвъ, пань, дѣтей на бѣлье. 90 см. шир. 1 штука 30 л.
І. сорта 4·50 ІІ. с. зр. 5·50 зр., ІІІ. сор. 6·50 и 7·50 зр.

Матеріи на жѣночѣ сукнѣ
найновѣйшои и найкрасшои моды чи на осѣнь чи на зиму 100 см. шир.
Одна сукня 10 метр. зр. 4 50.

Гуня-Ноппе
зъ чистои вовны
найновѣйше на осѣннѣ и зимовѣ убрания
1 убранье 10 м. 3 зр.

Жѣночѣ сорочки
повнои величины зъ доброго шифону и сильного полотна зъ широкими коронками.
6 штукъ 3.75

ОСТАНКИ
КИЛИМКОВЪ
10—12 м. довгѣ въ рôзныхъ краскахъ
лише І. а. як. 3.50 зр.

Зимовѣ хустки
3/4 довгѣ, чиста вовна **2 зр.**
Double-Velour-Хустки
10/4 довг. чиста вовна
3·25 зр.

Модный Барханъ
въ найкрасшихъ взôрцяхъ дуже добрый до прання. 60 см. шир. **10 м 3·50 зр**
Валерія-флянеля
найновѣйшои моды на убраня 10 м. **3.80 зр.**

Прôбки и цѣнники на зазывъ даромъ и оплачей
2554 **Высылка за послѣплатою.** 4—10

SEIGEL'A пигулки розвôльняючî.

Найлучше средство противъ запору и лѣнивого дѣланя утробы.

Они не погôршують, якъ иншî лѣки, стану слабого нѣмъ ôнь лучше чуеся. Ихъ дѣланье, хочь лагôдне, але цѣлковите и безъ неприємныхъ наслѣдкôвъ, якъ млоѣня, рѣзаня въ жолудку и п. Seigel'a розвôльняючî пигулки суть найлучшимъ средствомъ, яке лишь коли вынайдено. Они чистять кишки ôдъ всѣхъ дразнячихъ субстанцій и удержують внутренности въ здоровю. Найлучше средство противъ нищителѣвъ нашого житя, злого травленя и лѣнивого дѣланя утробы. Сî пигулки суть охоронимъ средствомъ противъ пропасницѣ и всѣхъ родôвъ слабости, они всѣ труючî складники зъ внутренностей ôддаляють. Пигулки дѣлають скоро а однакъ лагôдно, не справляючи жадныхъ болѣвъ. Коли хто маѣ прикрый катаръ, або сподѣваесь пропасницѣ, чуе болѣ въ головѣ, въ плечехъ або суставахъ, то Seigel'a пигулки катаръ усунуть а пропасницю ôдженуть Причиною обложеня языка зъ солонымъ смакомъ суть шкôднî матерîи въ жолудку. Кôлька дозъ Seigel'a пигулокъ очищують жолудокъ, усувають злый смакъ а поправляють апетитъ; зъ тымъ вертаѣ здоровлье — Попсована пожива спроваджуе блювоту, млоѣнье и розвôльненье. Коли однакъ кишки ôдъ тыхъ нечистостей одною дозою Seigel'a розвôльняючихъ пигулокъ очиститься, то зникають непріємнî наслѣдки и здоровлье повертаѣ. Seigel'a розвôльняючî пигулки, браній передъ спаньемъ и не шкодячи спаню, усувають такожь всѣ зъ надмѣрного ѣдженя або питя повсталî злî наслѣдки — ЦѢНА одной коробки Seigel'a розвôльняючихъ пигулокъ **50 кр.** а. в. Дôстати ихъ можна въ подовгастыхъ пуделкахъ.

Властитель: A. I. WHITE, Limited, 35 Farringdon Road, London.

Головный складъ и головне мѣсце высылки „Seigel'a пигулокъ“: Johann Nep. Harna, Apotheke „zum goldenen Löwen“ in Kremsier (Моравія).

2135 9—12

Дальше можна дôстати въ антикахъ **Галичины и Буковины** въ слѣдующихъ мѣстахъ:

Львôвъ, І. Блюменфельдъ. Карчевскій, Г. Крижановскій, Жиг. Рукеръ Байзеръ и І. Вевюрскій; **Чернôвцѣ,** д-ръ Іос. Барберъ. І. Голихôвскій В. Бельдовичь; **Бяла, Бояны, Бржеско, Броды,** М. Кулакъ; **Дрогобичь** Айхмилеръ. Рачка; **Дукля, Гурагомора, Ярославъ, Вислоцкій; Озѣрна, Камѣнка, Коломыя,** Е. Штенцель, І. Сидоровичъ; **Кошычинцѣ,** М. Редеръ; **Кракôвъ,** І. Травчиньскій, Сѣдлецкій, В. Редикъ, Е. Штокмаръ; **Лисько, Новый Сончь, Перемышль, Нагликъ; Подгурже, Пôдволочиска, Пôдкамѣнь коло Бродôвъ, Ряшѣвъ, Роздôлъ, Рава руска, Живецъ, Самбôръ, Скавина, Станиславôвъ,** Альбинъ Амировичь, А. Байль, Г. Мацура; **Стрижôвъ, Стрый, Сучава, Тернонôль** Ф. Ямругевичь, Л. Фляйшманъ, Г. Кагане; **Тарнôвъ,** Ходацкій, Е. Ранкъ; **Товмачь, Варяжь, Вишня, Войничь и въ многихъ антикахъ по иншихъ мѣстахъ державы.**

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА антикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивленье и надзвычайне признанье зô стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, антикаря въ Краковѣ, розхапляють зъ нечуваною скоростею. Сгѣме сей, справедливо названый „Тайною красы“, ôддаляе въ тягу одной ночи всяку неделикатность, стверденье, червонôсть шкôры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ёму красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нôчь, чудово заховуе цвѣтъ ôдъ всякого стверденя шкôры, якъ рôвно-жь и ôдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 37—?

ЕПИЛЕПСІЯ-(ПАДАВИЦЯ)

Тысячѣ подякъ зô всѣхъ частей свѣта.

Недугу, котру уважали дотеперь за невылѣчиму

Епилепсію-(Падавицю)

якъ також всѣ иншî **недуги первовî** лѣчу пôсля найновѣйшихъ досвѣдôвъ цѣлковито пôдъ гарантією въ якъ найкоротшôмъ часѣ. — Треба конче подати вѣкъ житя и часъ треваня недуги. — Лѣкъ разомъ зъ способомъ заживаня и т. п розсылаѣ за надôсланьемъ грошей або послѣлатою

за 12 зр. для недужихъ на падавицю
„ 4 „ „ „ „ нервы

Chst. J. Seemann
BERLIN
39 a. Schönhauser-Allee 39 a.

2578 2—52

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ, ул. Коперника Ч. 3., въ Краковѣ, Суконницѣ Ч. 20, въ Чернôвцяхъ Ринокъ Ч. 2.

поручаѣ свого выробу

до выгубленя насѣкомыхъ домашныхъ, ôдзначенî 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

именно:

ФЕНИЛИНЪ
до вынищеня молѣвъ зъ зародишами въ сукняхъ, футрахъ и меблях, фляконъ **60** кр.

Грильонь
выгубляе швабы, караконы, стоноги, свѣркуны, щипавки, каралюки, прусаки и т. п. — фляконъ **30** кр.

Зела антимолевî
до перехованя футеръ, пуделко **30** кр.

МИКОТОНЪ
непохибне средство до выгубленя блощиць — фляконъ **50** кр.

ПАПѢРЪ АНТИМОЛЕВЫЙ
хоронить ôдъ молѣвъ футра, сукнѣ, портіеры, заслоны и меблѣ, штука **3** кр.

ПОРОШОКЪ ПЕРСКІЙ
(дальматиньскій) до выгубленя блохъ и т. п. насѣкомыхъ, пачка **5, 10** кр. фляконъ **20** и **30** кр.

ПАПѢРЪ НА МУХИ
штука 3 кр.

2529 18—?

АЛИХЕНІЯ
непохибне средство до вынищеня домашного гриба, кило **40** кр. при сто кило начинье даромъ.

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Календарь Просвѣты

на рôкъ 1889.

Цѣна 50 кр., зъ пересылкою 55 кр.

Русинъ, совѣстный чоловѣкъ, — знаѣ такожь учити спѣву хорального — глядаѣ мѣсця за ***писаря гро. мадского*** въ однôй або и кôлькохъ сусѣдныхъ громадахъ. На жаданье може выказатися свѣдоцтвами. Просить зголошуватися до редакціи „Батькôвщины“.

Берненьскî матерîи суконнî

розсылаю за готôвкою або послѣлатою по вельми низькихъ цѣнахъ, а именно:

лише въ добрôй якости

3·10 метры довг. на убранье зимове	зр.	3·75
3·10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	5·20
3·10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	6·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	8·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	10·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	12·—
3·10 метры дов. на красше украше зимове	зр.	14·—
3·10 метры довг. на найкрасше убранье зимове	зр.	16·—

Найлѣпшî бернеськî матерîи суконнî:

2·10 метры на цѣлый плащь зимовый	зр.	5·—
2·10 метры на лѣпшî плащь зимовый	зр.	5·50
2·10 метры на красный плащь зимовый	зр	6·—
2·10 метры на найкрасшî плащь зимовый	зр.	10·—

Стирійска гуня

на убраня мысливскî и мешиковы 2·10 метр.	зр	5·20

Одинокій христіяньскій складъ

2579 **Carl Pechaczek** 3·10

Brünn, Krautmarkt Nr 3

● *Цѣники даромъ и оплатно.* ●

„Рускій Правотарь домовый“

або приступне поясненье, въ якій способъ кождый при грамотахъ правныхъ всякого рода самъ заступатись и потрѣбнî письма, якъ поданя, просьбы и т. п. безъ помочи **адвоката** съ повною силою правною споряджати може.

Уложили Василь Лукичь и Юліянъ Семигинôвскій.

Томъ І: **Законъ цивильный** вразъ зъ дотычными доповненями, поясненями — и бôльше якъ 200 рôзнородными взôрцями та прикладами. Сторôнъ 432 + XVI въ 8° або 28 аркушѣвъ друку.

Цѣна 1 примѣрника въ **книларняхъ** выносить 4 зр. а. в

Хто купуе у н. В. Левицкого въ Станиславовѣ, платить за 1 прим. тôлько 3 зр. 30 кр. — Для предплатникôвъ „Дѣла“ и „Батькôвщины“ цѣна знижена на 2 зр. 50 кр а. в., а съ пересылкою почтовою 2 зр. 75 кр

Проспекты обширнî высылае на жаданье п. В. Левицкій въ Станиславовѣ. Въ выняткowыхъ случаяхъ даеся 1 примѣрникъ (не по зниженôй цѣнѣ) на силату въ двохъ ратахъ.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 кило 1·70 и 1·80 зр.

на провинціи:

4¾ кило 8·70 и 9·15 зр. франко.

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрî оголошують иншій пôдъ назвô ю мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати. и продаю ёи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбургѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуценть спродае гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комісіонеръ, а ôдъ него аж купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 175—?

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ

зъ якимъ ôдносяться майже ôдъ 20 лѣтъ до вашого „Якорного проганяча ведугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаемо се ею повинностею такожь тыхъ запросити до спробованя, котрî сего улюбленого средства домового ще не знаютъ. Оно не есть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ, умѣстно** зложеным препаратомъ, котре справедливо заслугу, щобы его всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказ мъ того, що многî хорî, котрî выпробовали другî дуже захваленый средства, **зновъ таки до успѣшного Pain-Expeller-a** беруться. Черезъ порôвнанье власне пересвѣдчилися, що не лише **ревматичнй болѣ,** якъ **ломанье въ членахъ и пр.** а такожь **болѣ зубôвъ, головы, хребта, кольки и проч.** найпевнѣйше уступають черезъ натиранье „екпелеромъ“. За **дешеву** цѣну **40 кр.**, 70 кр, взгл. зр. 1·20 може навѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленнî успѣхи доказують, надармо не выкидаються. Стерегитись треба передъ шкôдливыми пôдробленями и приймати лише „Pain-Expeller“ зъ знаком якора яко правдивый На складѣ въ премногихъ антикахъ, головный складъ: Apotteke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Ближшî вѣсти подають:

F. Ad. Richter et Cº Вѣдень
2161 48—51

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручае Вповажный Панове П. Т. Публицѣ овôй выключный складъ

Россійскои гербаты.

Одержуе правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручае ёи пôсля пôбочь стоячого цѣнника ☛

Замовленя залагоджуеся найретельнѣйше и скоро, такожь за послѣлатою, опакованье франко.

☛ Особливо звертаеся увагу на ☆знаменитй роды К. & С. Попова.

			зр	кр
Кайсовъ, знам. чорна	½ кило	.	1	60
„ „ мелянжь	„	„	1	80
Сушонгъ, знаменита	„	„	2	—
„ найлѣпша	„	„	3	—
Мелянжь каравання	„	„	4	—
Фу-чу-фу (Ч. І.	„	„	3	20
„ (Ч. ІІ.	„	„	4	60
„ (Ч. ІІІ.	„	„	6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ 1 р. 60 р.			2	40
„ („ 2 „ — „			3	—
„ („ 2 „ 50 „			3	75
Высѣвки (знаменита ½ кило		.	1	60
„ (Г. prima „	„	.	1	80
„ (non plus ultra	„	.	2	50

☛ Ласкавî порученя почтою, опакованье франко. 2475 16—20

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рôгъ Ринку Клепарского)

поручае власнî выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часôвъ, приносячу хорому неоцѣненй. спасенй користы, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшй признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнôй моѣй практицѣ уживавъ я перерôбки лѣчничй выгаданй и выробленй Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованй. Препараты Вашî ôдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты. не пôдпадали розкладови, приємнй въ уживаню а певнй въ бажаныхъ наслѣдкахъ Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови моѣ цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатôмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львôвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравность, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збôльшаючи скôлькôсть тѣлокъ крови. змôцняючи жолудокъ пôдносить апетитъ, лѣчить загальнй ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальесцентôвъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збôльшаючихъ рухи хробачковй кишокъ черезъ то легко розвôльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повтаряючихъ-ся здутяхъ, довготреваючôмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивôй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсиновое, вытягъ зъ зелъ краєвыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пôдносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнôмъ атонîи кишокъ у людей старыхъ, дуже помôчне у дѣтей зле ôдживлованыхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрôвнана помôчь въ сильнôмъ болю головы. Ложочка ôдъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршй и найдолегливѣйшй нагнѣтки. По насмароваю нагнѣткъ сейчасъ перестаѣ болѣти, а въ 24 годинахъ ôдпадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кôлькоразовôмъ ужитю найбôльшй болѣ ревматичнй. пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапарилïянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зôпсутя сокôвъ и зъ ôдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зô свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрî вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякй закатареня легкихъ и грудей, зафьегмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный буваѣ рôвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковî. Средство знамените и незрôвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка Цѣна 35 кр. 2519 67—0

Замовленя выконуеся ôдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тî:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробôвъ, якъ моѣй женѣ, котрî надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надôсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшôвъ д 3 липня 1887 р. *Леопольдъ Ковалик* (Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнôсть Вашихъ выробôвъ, досвѣдчивши на собѣ. — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій* директоръ фабрики цукру.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. пôдяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарôвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокôй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашй выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшôмъ розвою своихъ выробôвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ,*
Кракôвъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ôдъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый бôль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншй долегливости, уживъ я кôлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрî зробили менѣ надзвычайну пôльгу, що посвѣдчаю згôдно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ,*
Ряшѣвъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

Марка охоронна выробôвъ аптикаря ПЕТРА КРОКЕВИЧА въ Краковѣ.

Правдиво **ДОБРЕ** *мусить все зробити собѣ* **ДОРОГУ**

БЕЛЬГІЙСКА ЛЯМПА

Патентъ Lempereur Bernard

Фабрика Josef Halbärth & Cie.

Linz an der Donau.

Одинока лямпа на свѣтѣ, котра **десять годинъ** задержуе повну **силу свѣтла** а не треба се уважати за 10-годинный *часôгорения.*

Одинока лямпа на свѣтѣ зъ **правдивымъ вентилемъ безпечности, такъ що неможлива нѣяка експльозія.**

Зъ долу запалюесь и гаситься. Незрôвнана сила свѣтла. Значно яснѣйша и дешевша якъ газъ.

Наведенй **надзвычайнй** прикметы **бельгійскои лямпы** походять лише зъ ей **геніяльнои конструкціи,** котра маѣ нашь **выключный патентъ** и тому, мимо **реномованыхъ захвалень** не може его нѣяка лишна фабрика наслѣдовати. — Признаня и цѣники на жаданье даромъ и оплатно. — **Найбôльше поплатный товаръ для купцѣвъ зелѣзомъ, галантерійныхъ и дрôбныхъ.**

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черлявьскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарског

Ч. 197. Львôвъ, Понедѣлокъ 5 (17) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застережонье. — **Реклямаціи** неопечатанй вôльнй ôдъ порта — **Поодинока число** коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. ôдъ стишка.

Всенародне вѣче у Львовѣ.

Нинѣ можемо подѣлитися зъ нашими читателями важною звѣсткою, що клюбъ рускихъ послôвъ соймовыхъ ухваливъ скликати сеи осени — въ мѣсяци жовтни, передъ скôнченьемъ сеи сесіи соймовои — галицкихъ Русинôвъ до Львова на всенародне Вѣче.

Вѣче се маѥ ôдбутись подôбно якъ всенароднй львôвскй Вѣча въ рокахъ 1880, и 1883.

Рефераты роздѣлили мѣжь себе самй послы соймовй, а предметами рефератôвъ будуть побôчь загально политичнои ситуаціи, такожь деякй справы спеціяльнй, маючй велику доносимôсть для краю и нашого народу, якъ на пр. справа дорогова и пропинаційна.

Мы пересвѣдченй, що вѣстку сю прийме цѣла Галицка Русь зъ радостею. Мы изъ своеи стороны ôдъ довшого уже часу вказуѥмо на потребу ôдновы такого всенародного Вѣча въ столици нашого краю. На порядку дневнôмъ стоять многоважнй справы, жизненй пытаня, котрй належить пôддати пôдъ осудъ и рѣшенье всенародного Вѣча.

Рôвно-жь не сумнѣваѥмося, що Вѣче то удасться и пôдъ проводомъ соймовыхъ послôвъ нашихъ стане поважною манифестаціею галицко-руского народу.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

XVI.

На другôмъ засѣданю IV-тои сесіи III. періоду галицкого сойму зъ дня 27 падолиста 1873 вывязався Выдѣлъ краевый зъ припорученя вложеного на него минувшорôчнымъ соймомъ и предложивъ новый проѥктъ закона о выкупнѣ права пропинаціи. Пôсля того проѥкту ставало заразъ по введеню въ житье закона право выробу пропинаційныхъ напиткôвъ свобôднымъ промысломъ, а право вышинку мало повнитись за консенсами оплачуваными въ хосенъ краю. Ôдшкодованье управненыхъ мало выносити суму рôвну 15-разовому чистому доходови зъ пропинаційного права вышинку; ôдъ дня ôдобраня управненымъ права вышинку ажь до дня повнои заплаты ôдшкодованя мали управненй побирати пôврôчно зъ долины 5%-ву ренту. Фондъ амортизаційный становити мали оплаты вплываючй за консенсы на вышинкъ; фондомъ тымъ мавъ администрувати выдѣлъ краевый, котрый въ мѣру высоты фонду мавъ що-рôчно сплачувати управненыхъ.

Проѥктъ той выдѣлу краевого ôдославъ соймъ до выбранои зъ 7 членôвъ окремои комисіи, котра на засѣданю зъ 17 сѣчня 1874 предложила соймови своѥ справозданье.

Комисія ôдступила майже въ всѣхъ основныхъ точкахъ ôдъ проѥкту выдѣлу краевого. Зъ огляду на финансовй катастрофы, якй потряслы въ тôмъ роцѣ (1873) Австрiею, дôйшла комисія до пересвѣдченя, що о безпровôлочнôмъ выкупнѣ права пропинаціи не можна було и думати. Длятого проѥктувала комисія, щобы управненыхъ сплачувати поволи, а тымчасомъ признавала управненымъ повне уживанье правъ пропинаційныхъ. Фондъ амортизаційный мавъ пôсля проѥкту комисіи складатись: а) зъ оплатъ самыхъ управненыхъ, котрй мали платити ажь до хвилѣ фактичного одержаня ôдшкодованя що року $1^1/_2\%$ ѥго высоты, а по одержаню ажь до выплаты ôдшкодованя всѣмъ управненымъ въ цѣлôмъ краю 4%; б) зъ оплатъ маючихъ наложитись ажь до того часу на консументôвъ и в) зъ оплатъ ôдъ вышинку солодкихъ горѣвокъ, розолисôвъ, ликерôвъ, араку и т. п., повненого на пôдставѣ промысловыхъ консенсôвъ. По переведеню амортизаціи капиталу вынагороды въ цѣлôмъ краю мало право выробу пропинаційныхъ напиткôвъ стати предметомъ свобôдного промыслу, а право вышинку предметомъ промыслу концесіонованого, кождый однакъ управненый властитель табулярный мавъ и опôсля право удержувати на своѣй территоріи одинъ шинокъ. Постанову о тôмъ о д н ôм ъ свобôдн ôм ъ шинку стрѣчаѥмо въ тôмъ проѥктѣ першій разъ.

Соймъ однакъ ôдкинувъ той проѥктъ комисіи помимо того, що деякй послы ѥго горячо попирали, а мѣжь ними и пос. Торосьевичь, котрый пустився при тôй нагодѣ на хитку дорогу юридичныхъ аргументôвъ на тему характеру права пропинаціи яко права рѣчевого.

Натомѣсть порѣшивъ соймъ на засѣданю зъ 17 сѣчня 1874 р. на внесенье пос. Кшечуновича що-до выкупна права пропинаціи слѣдуючй принципы: 1) Выключнôсть права выробу и вышинку пропинаційныхъ напиткôвъ маѥ знестись за вынагородою; 2) капиталъ вынагороды маѥ вымѣритись на пôдставѣ пересѣчного рôчного доходу зъ пропинаційного права вышинку, котрый дохôдъ маѥ выслѣдитись зъ послѣдныхъ шѣсть лѣтъ, и скапитализуватись черезъ помноженье цифрою 12; 3) фондъ вынагороды мавъ повстати зъ оплатъ складаныхъ властителями пропинаціи и зъ иншихъ оплатъ а спеціяльно тыхъ, котрй особы не маючй права пропинаціи мали платити за удѣленй имъ консенсы на вышинкъ пропинаційныхъ напиткôвъ, або за удѣлене имъ позволенье закладати горальнѣ и бровары; 4) вырôбъ пропинаційныхъ напиткôвъ стаѥ зъ днемъ выданя закона предметомъ свобôдного промыслу, однакъ ще черезъ 25 лѣтъ числячи ôдъ дня, въ котрôмъ капиталъ вынагороды буде управненымъ признаный въ цѣлôмъ краю, мали дотеперѣшнй посѣдателѣ пропинаційного права вышинку лишитись въ посѣданю того права въ цѣлôй ѥго розтяглости; 5) на фондъ амортизаційный мавъ кождый посѣдатель права пропинаціи складати рôчно певный процентъ ôдъ признанои ѥму вынагороды якъ передъ такъ и по выплатѣ капиталу.

Порѣшивши тѣ принципы, завôзвавъ соймъ правительство, щобы предложило на найблизшôй сесіи проѥктъ до закона о выкупнѣ права пропинаціи, опертый на тыхъ принципахъ. Позаякъ однакъ правительство зволѣкало довго зъ предложеньемъ того проѥкту, длятого Выдѣлъ краевый взявся за уложенье ѥго и на першôмъ засѣданю пятои сесіи третого періоду галицкого сойму зъ дня 16 вересня 1874 р. предложивъ соймови проѥктъ закона, уложеный зовсѣмъ на пôдставѣ провôдныхъ точокъ, высказаныхъ въ наведеныхъ высше тезахъ. Проѥктъ той ôдôславъ соймъ до комисіи пропинаційнои.

Тымчасомъ надôйшовъ и проѥктъ зô стороны правительства. На засѣданю зъ 7 жовтня 1874 р. внѣсъ ѥго тогдѣшный намѣстникъ гр. Голуховскій. Бувъ то першій проѥктъ правительства въ тôй справѣ.

Пôсля проѥкту правительства мавъ вырôбъ напиткôвъ пропинаційныхъ стати ôдъ дня введеня въ житье закона предметомъ свобôдного промыслу, а пропинаційне право вышинку остати въ цѣлôй своѣй розтяглости при управненыхъ ще черезъ 26 лѣтъ, числячи ôдъ дня, въ котрôмъ капиталы вынагороды мали бути остаточно признанй управненымъ въ цѣлôмъ краю. Въ протягу того часу мала бути вынагорода сплачена всѣмъ управненымъ, а по ѥго уплывѣ мало пропинаційне право вышинку устати разъ на все. Вынагорода управненыхъ мала выносити капиталъ рôвный 12-разовому чистому доходови зъ пропинаційного права вышинку. Яко чистый дохôдъ мала принятись пересѣчна цифра доходу зъ права вышинку въ послѣдныхъ шести лѣтахъ передъ оголошеньемъ того закона, по ôдтягненю податкôвъ разомъ зъ додатками державными, краевыми и индемнизаційными.

Фондъ индемнизаційный творити мали: а) належитости, якй мали платити властителѣ права пропинаціи; б) оплаты складанй тыми особами, котрй на пôдставѣ промысловыхъ консенсôвъ шинкували якъ пропинаційнй такъ и другй горячй напитки; в) таксы ôдъ новыхъ горалень и броварôвъ и г) кары за пропинаційнй переступленя. Дотычно оплатъ, оплачуваныхъ самыми управнеными, постановлявъ проѥктъ правительства, що ôдъ дня оголошеня едикту, взываючого управненыхъ до зголошеня своихъ правъ, мавъ кождый властитель права пропинаціи платити въ хосенъ фонду пропинаційнои индемнизаціи по 2% ôдъ припадаючои ѥму вынагороды.

Ôдъ часу выплаченя управненымъ капиталу вынагододы або ôдъ часу, въ котрôмъ запавъ речинець ѥго платности, мавъ кождый управненый платити по 7%, и то ажь до хвилѣ амортизаціи цѣлого капиталу выкупна въ цѣлôмъ краю, въ кождôмъ однакъ случаю не довше, якъ черезъ 26 лѣтъ.

Особы, котрй не зъ титулу права пропинаціи, а на пôдставѣ окремыхъ консенсôвъ промысловыхъ займались вышинкомъ пропинаційныхъ напиткôвъ, мали оплачувати въ хосенъ фонду индемнизаційного въ мѣсцяхъ низше 5000 людности 40 зр. рôчно, въ мѣсцяхъ зъ 5000—12.000 жителями 60 зр. а въ мѣсцяхъ зъ надъ 12.000 жителями 100 зр. рôчно.

Администрацію фонду пропинаційнои индемнизаціи мавъ вести Выдѣлъ краевый, яко дирекція того фонду. Оплата капиталôвъ припадаючихъ яко вынагорода управненымъ, мала наступати черезъ льосованье, ôдбуваюче-ся що пôвъ року. Кождый управненый, котрому признано вже правосильно капиталъ, мавъ одержати ôдповѣдаючій тому капиталови льосъ; по вытягненю отже певного льосу мавъ бути оплаченый ôдповѣдаючій ѥму капиталъ.

То були основнй постановы першого правительственного проѥкту выкупна права пропинаціи, котре такъ само якъ и проѥктъ выдѣлу краевого ôдославъ соймъ до пропинаційнои комисіи.

Зъ двохъ тыхъ проѥктôвъ выдѣлу краевого и правительства уложила комисія пропинаційна одинъ проѥктъ. Зъ проѥкту того подаѥмо лишь тй постановы, котрй рôзняться ôдъ проѥкту правительства. До постановъ тыхъ належить застереженье, що пропинація мала остати при управненыхъ ще черезъ 26 лѣтъ ôдъ хвилѣ правосильного признаня ôдшкодованя всѣми управненими въ цѣлôмъ краю и що навѣть по уплывѣ тыхъ 26 лѣтъ кождый управненый властитель маѥтку, становлячого въ дни введеня въ житье закона окреме тѣло табулярне, зъ котрымъ сполучене ѥсть право пропинаціи, мавъ на все задержати право удержуваня одного шинку на територіи свого земского маѥтку.

Мѣстамъ выконуючимъ право пропинаціи полишивъ той проѥктъ до выбору або пôддатись пôдъ законъ промысловый, а тогдѣ законъ

Володимиръ Александрôвъ.

Оглядъ житя и литературнои дѣяльности.

Написавъ *Василь Сьчовикъ.*

(*Конецъ.*)

Мы доси говорили про творы В. Александрова, писанй нашою мовою, котрй появились друкомъ. Но, звѣстно, въ Росіи кождый майже нашь письмовець по неволи мусить мати заповнену теку такими литературными плодами свого духа, котрй дожидають красшого часу и зноснѣйшихъ порядкôвъ въ тôй державѣ, де теперь „ôдъ Молдаванина до Фина на всѣхъ языкахъ все мовчить“, а головно наша бездольна Украина... А годѣ письмовцеви наперед знати, чи и що цензура пропустить. Се прецѣ по найбôльшôй части залежить ôдъ доброго гумору, чи тамъ химеры цензора — та въ части и ôдъ тайныхъ административныхъ розпорядкôвъ, котрыхъ такожь авторъ не може вѣдати. Що такъ ѥ въ дѣйстности, якъ мы сказали, доказуѥ ся обставина, що цензоръ не пускаѥ найзвычайнѣйшихъ творôвъ б е л е т р и с т и ч н ы х ъ, котрыхъ и звѣстный драконьскій указъ зъ 18 (30) мая 1876 не забороняѥ друковати, — мѣжь тымъ якъ въ 1883 р., отже вже по указѣ, котрого доси не ôдкликано, дозволювали цензоры друковати брошуры К. Гамалѣѣ „Земля и люде въ Росіи I—V“[15]), змѣсту выключно п о п у л я р н о - н а у к о в о г о, котрыхъ на пôдставѣ згаданого указу властиво не вôльно друковати. Тожь чи не залежить дозвôлъ на друкованье книжокъ головно ôдъ волѣ, а радше сказати ôдъ самоволѣ чи химеры цензора!...

В. Ал-ôвъ такожь маѥ чимало готовыхъ до друку творôвъ, що одначе мусять лежати въ портфели. Такъ именно, окрôмь дрôбнѣйшихъ рѣчей, выготовивъ ôнъ переклады деякихъ к н и ж о к ъ св. П и с ь м а с т а р о г о З а в ѣ т у, а именно переклады Книги Бытія, Кн. Исходу, Кн. Йова, Кн. Товита и Кн. пророка Йоны. Ôдтакъ переставъ перекладати, бо цензура не пропустила и сего, що вже було готове.

Надто бажавъ-бы нашь писатель выдати друкомъ готову рукопись, пôдъ заг. „Г е т ь м а н щ и н а“, въ котрôй мѣстяться житьеписи нашихъ гетьманôвъ зъ портретами кождого. У В. Ал-ова ѥ збôрка портретôвъ нашихъ гетьманôвъ, починаючи зъ Богдана Хмельницкого а кôнчаючи Кириломъ Розумовскимъ. Портреты выготовленй олѣйными красками, майже въ натуральну величину, по поясъ. Накладъ выданя стояти-ме доволѣ дорого — бо выгравированье портретôвъ вымагаѥ чимало коштu и заходу.

У В. Ал-ова дожидаѥ такожь гарнѣйшихъ часôвъ до выданя въ книжковôй формѣ гарна з б ô р к а п о р т р е т ô в ъ з ъ н а ш и х ъ п и с а т е л ѣ в ъ, починаючи ôдъ козака Климовского и Сковороды ажь до теперѣшныхъ часôвъ: ѥсть тамъ, Котляревскій, и Гулакъ-Артемовскій, и Гребѣнка, и Корсунъ, и Шевченко, и Стороженко — и богато иншихъ найзамѣтнѣйшихъ 26; якй олѣйными красками въ пôвъ-натуральнои величинѣ, а то и фотографіи зъ портретôвъ и ритованыхъ ôдтискôвъ.

Въ Россіи не вôльно выдавати на украиньско-рускôй мовѣ и такои вельми потрѣбни книжки пôдручнои якъ Календарь. Щобы однакъ хочь що-то подати землякамъ у руки, выдаѥ В. Ал-ôвъ ôдъ 2 лѣтъ миніятурный кишеневый календарь. Въ нашихъ рукахъ находиться такій замѣтный оказъ миніятурного выданя, пôдъ заголовкомъ „У к р а и н с к і й к а р м а н н ы й к а л е н д а р ь на 1887 годъ. Цѣна 5 к. Харковъ. Типографія Адольфа Дарре 1886.“ Ѥ се на листовôмъ папери выдруковане въ московскôй мовѣ календаріюмъ зъ гарными віньетами и назвами мѣсяцѣвъ по украиньски; се календаріюмъ вкладаѥться въ гарненьку розкладану куверту, на бокахъ котрои поданй въ нашôй мовѣ свята, украиньскй губернiи, выпадки важнй для Украины (лѣтопись) и списъ найзамѣтнѣйшихъ украиньскихъ писателѣвъ. Таке выданье може декому выдатись дрôбницею, але въ обставинахъ, середъ якихъ живе теперь нашь народъ въ Россіи, маѥ чимале значѣнье. Не потрѣбно вкôнци и выказувати, що описаный кальендарикъ выдаѥ В. Ал-ôвъ не для якои користи, а просто зъ принципу; малесенькій ôнъ вправдѣ, але все красше зъ такимъ, якъ безъ него.

Теперь нашь писатель займаѥться у п о р я д к о в а н ь е м ъ д р у г о г о т о м у „ С к л а д к и“ до котрого вже призбиравъ досыть матеріялу; самъ выготовляѥ перекладъ Мицкевичôвскои поемы „Dziady“. Надѣючись якъ найскорѣйше побачити задуманый другій томъ, бажаѥмо симпатичному землякови-писателеви крѣпкихъ силъ до дальшои працѣ въ користь нашого письменства и на закôнченье нашои статьѣ подаѥмо нѣгде ще не друковану поезію Володимира Александрова пôдъ заголовкомъ:

С о б а к а.

Ôнъ батька, матери не знавъ,
Покидькомъ въ людехъ выроставъ,
Зъ самого малечку въ нуждѣ,
Кôнця не знаючи бѣдѣ,
Въ лахмôтю, босый неборака,
Що дня голодный, якъ с о б а к а.

И стало хлопця людемъ жаль;
Дали до школы, та москаль
Учитель... Лютый чоловѣкъ!
Все бивъ його; такъ ôнъ и втѣкъ.
Тодѣ всѣ люде: „Отъ и дяка!...
Зубатый бѣсôвъ, якъ с о б а к а...“

Якъ вырôсъ, парубійкомъ ставъ,
Въ салдаты писаремъ попавъ;
До працѣ щиро прихилився
И швидко ґундиремъ[16]) зробився.
Кричить товарищь запіяка:
„На задныхъ служить, якъ с о б а к а“.

Старшій його надъ всѣхъ любивъ
За те, що ôнъ за трьохъ робивъ:
Якъ спѣхъ[17]), не спить хочь до зорѣ.
Дивились косо писарѣ

[15]) Заголовки тыхъ брошурокъ такй: I. „Пивничный ледовый окіянъ“ („Стор. 16). — II. „Меженська тундра“ (Стор. 8). — III. „Лисова полоса Россіи“ (Стор. 16). — IV. „Сторона великихъ озеръ. Петербурхъ.“ (Стор. 23). — V. „Білоруссія и Литва“ (Стор. 20).

[16]) ґундиръ-унтеръ-(официръ).

[17]) спѣхъ поспѣхъ.

о выкупнѣ права пропинаціи не мавъ бути до нихъ примѣненый, або, коли дальше свои управненя сповняти-бы мали яко плывучій зъ права пропинаціи, мусѣло бы бути ихъ право выкуплене такъ, якъ и всѣхъ другихъ управненыхъ.

Що-до высоты вынагороды то приняла комисія пропинаційна згôдно зъ проєктомъ правительства 12-разовый чистый дохôдъ, а такъ само приняла она згôдно зъ тымъ проєктомъ жерела, котрі мали складатись на амортизаційный фондъ пропинаціи. Однакъ тутъ змѣнила комисія зновъ въ хосенъ управненыхъ проєктъ правительства о стôлько, що управненій мали платити по 7% признанои вынагороды на фондъ амортизаційный не вже ôдъ хвилѣ платности тои вынагороды (якъ проєктовало правительство), а ажь ôдъ хвилѣ, въ котрôй вынагорода дѣйстно зôстала выплаченою. Що-до способу сплаты (льосованье) и другихъ постановъ (процедура вымѣру ôдшкодованя) полишила комисія постановы проєкту правительства лишь о стôлько, щобы зробити єго користнѣйшими для управненыхъ.

Такъ уложеный проєктъ комисіи пропинаційнои передавъ соймъ комисіи спеціяльнôй до розслѣдженя и предложенія на слѣдуючôй сесіи. Комисію спеціяльну творили послы Гросъ, Мадейскій, Кшечуновичъ, Тышковскій, Фрухтманъ, Ковальскій и Краиньскій.

Выбôръ посла въ Яслѣ.

Не тôлько у всходнôй Галичинѣ, але и въ захôднôй послѣдній доповняючій выборы послôвъ до сойму ôдбувалися при великôй пресіи и при страшныхъ надужитяхъ. Краковска „N. Reforma“ одержала цѣкавый описъ выбору посла въ Яслѣ, де станули супротивъ себе: графъ Мыцьельскій, кандидатъ краковского комитету центрального, пôдпираный правительствомъ та станьчиками и п. Бєхоньскій, бурмистръ Горлиць, кандидатъ народный.

Якъ правыборы, такъ и выбôръ посла въ Яслѣ суть, якъ каже „N. Reforma“, „знаменитою илюстрацією краєвыхъ ôдносинъ“. Людъ показавъ богато цивильнои ôдваги и посвященя, на мѣсци акціи выборчои бодро стававъ въ оборонѣ своихъ правъ, ставився навѣть противъ функціонарôвъ урядовыхъ, котрі мѣшались до выборôвъ и форсували выбôръ гр. Мыцьельского, — а коли упавъ въ борбѣ, то упавъ зъ честію.

Въ день выборôвъ агитаторы гр. Мыцьельского, пропинаторы, лѣсничій и економы везли на драбинастыхъ возахъ запроданыхъ выборцѣвъ до Ясла, мовь худобу. Непôдкупнѣ выборцѣ поспѣшали пѣхотою. О 9. годинѣ рано мôгъ уже розпочатись выбôръ, але здержано єго, щобы мати бôльше часу до агитаціи за графомъ. Нагле являються жандармы зъ наѣжеными багнетами; агитаторы гр. Мыцьельского уже на кôлька днѣвъ передъ тымъ швирили по селахъ пострахъ, що жандармы будуть забирати тыхъ, що дадуть свôй голосъ на Бєхоньского. По 9. годинѣ почалася пôдъ окомъ староства найпоганѣйша агитація за гр. Мыцьельскимъ, а зъ другои стороны слѣджено дуже пильно, щобы хто не агитувавъ за Бєхоньскимъ. Середъ агитаціи за графомъ велику ролю грало польске духовеньство въ такій спосôбъ, що профанувало шату священичу. Серце краялося зъ жалю, якъ то духовеньство, кôсть зъ кости народу, стануло противъ кандидата народного. Одинъ честный священикъ рускій, бачучи се, такъ озвався: „Дивѣть панове, що то дѣеся! Чи мы, священики народу рускаго,ôдступили коли такъ свôй народъ, якъ тутъ васъ ôдступили латиньскій отецъ духовній? Чи тому благородному народови, що такъ ôдважно въ-перше взявся за оборону своихъ правъ, не годилось подати руку и зъ радостею притиснути єго до теплого серця?“ Чи той честный панъ-отець рускій не сказавъ правду, нехай судить цѣла независима публика въ краю.

И якъ же то агитовано за гр. Мыцьельскимъ? Ого розголошувано, що нѣбы-то гр. Мыцьельскій роздає тысячѣ мѣжь людей (за роботу на ланахъ!), а Бєхоньскій буде въ соймѣ за тымъ, щобы нафта подорожѣла, бо самъ копає нафту, а якійсь агитаторъ гр. Мыцьельского, убравшися въ чемерку и насадивши на голову велику конфедератку, нѣбы шляхтичъ, все бѣгавъ по-мѣжь выборцѣвъ та кричавъ: „Nafta śmierdzi, nafta śmierdzi!“ Бôльше якъ двѣ годины часу полишено на агитацію, ажь по 11 годинѣ покликано выборцѣвъ до салѣ.

Въ сали выборчôй при кождôмъ майже выборци, приѣднанôмъ для гр. Мыцьельского станувъ на сторожи або якійсь офиціялисть, або ксьондзъ польскій. Комисію выборчу зложено зъ самыхъ прихильникôвъ графа. Голосы комисіи падуть на гр. Мыцьельского, а агитаторы єго починають голосно дивуватись, що они не сподѣвались, щобы на гр. Мыцьельскій такъ дуже падали голосы, а на Бєхоньского нѣ. За кождымъ голосомъ на гр. Мыцьельского сыпались ôдъ комисіи и п. старосты похвалы: „A to porządny człowiek!“ — а голосуючихъ на Бєхоньского стрѣчали грôзни очи, ироничній насмѣшки и злобній замѣтки. Выборцеви-селянинови неписьменному трудно неразъ добре запамятати собѣ имя и прôзвище кандидата, тожь неразъ подає ôнъ имя перекручене або лишь каже, хто ôнъ и зъ ôдки. Тутъ, коли се лучилося выборцеви, що мавъ дати свôй голосъ на гр. Мыцьельского, заразъ цѣла комисія хоромъ пôдповѣла, коли жь ишло о голосъ на Бєхоньского, то выборець чувъ тôлько ироничный смѣхъ комисіи и грôмкій голосъ п. старосты, що имя и прôзвище кандидата треба выповѣдати выразно. Словомъ, выборцѣ п. Бєхоньского переходили тяжкій пробы.

Мимо всего того п. Бєхоньскій дôставъ ажь 73 голосы супротивъ 114 голосôвъ, якій упали на гр. Мыцьельского. Выборцѣ зъ деякихъ мѣстъ ôддали свои голосы на графа, бо одного „графъ просивъ“, другій „пье гербату у п. старосты“ и т. п.

Якъ бачимо зъ того опису выбору посла въ Яслѣ, то въ захôднôй Галичинѣ починаєсь уже та сама деморализація выборча, що у всходнôй Галичинѣ ôдъ довгихъ уже лѣтъ практикуеся на Русинахъ. А все то „dla dobra kraju, państwa i kościoła“!

Баламутства „Dziennik-a Polsk-ого“.

Кôлько разôвъ послы рускій стали чогонебудь домагатися въ соймѣ, а бôльшôсть соймова въ виду ихъ справедливого жаданя була бодай на хвилинку въ клопотахъ: co z tym fantem zrobić? — правильно тогдѣ приходили ѣй въ помôчь деякій органы прасы польскои и правильно ударяли на Русинôвъ. Читателѣ нашій пригадають собѣ, зъ якою нетерпимостею выступила, примѣромъ сказавши, „Gazeta Narodowa“ тогдѣ, якъ въ соймѣ важилась справа заснованя рускои гимназіи въ Перемышли. Коли ôдбувалися послѣдній выборы до сойму въ повѣтахъ рудецкôмъ и снятыньскôмъ, выйшовъ зазывъ до атаку противъ рускихъ кандидатôвъ зновъ зъ редакціи „Dziennik-a Polsk-ого“. А и нинѣ, по внесеню пос. Романчука на змѣну регуляминy соймового, выступила та сама редакція зъ викриминаціями противъ Русинôвъ взагалѣ, якъ не менше и противъ послôвъ рускихъ въ соймѣ краєвôмъ.

„Dziennik Polski“ зъ 14. вересня посвятивъ именно рускому народови и „Rusinom w Sejmie“ окрему статью, котрою силуеться перевести голословный доказъ, що Русинамъ не дѣеся въ Галичинѣ такъ велика кривда, якъ о тôмъ голосять нѣмецкій, а въ найновѣйшôмъ часѣ навѣть англійскій письма. Ôнъ каже, що Русинамъ чейже вôльно говорити по руски въ приватнôмъ житю, мають они и свои школы (зъ примусомъ ученя языка польского), а языкъ ихъ вповнѣ рôвноуправненый въ житю публичнôмъ (певно длятого, що языкъ польскій есть урядовымъ въ цѣлôй Галичинѣ, а сторонамъ рускимъ на ихъ подання ôдповѣдають суды и уряды правильно по польски або по руски латиньскими буквами) По гадцѣ „Dziennik-a“ толеранція супротивъ Русинôвъ иде навѣть такъ далеко, що „serdeczny głos brata Rusina bywa od nas (Полякôвъ) natychmiast wysłuchany (!)...“ Зъ ôдки-жь беруться тѣ жалѣ Русинôвъ на угнетенье? — пытае органъ шовинизму, представивши рôвноуправненье Русинôвъ въ ложнôмъ свѣтлѣ, и ôдповѣдае собѣ, що ôнъ навѣвъ-бы дѣйстну причину тыхъ нарѣкань, але боиться прокураторіи. Зъ слôвъ „Dziennik-a Polsk-ого“ выходить однакожь, що жереломъ жалѣвъ есть само правительство австрійске, котре будто пôдъущуе Русинôвъ противъ Полякôвъ ôдъ славного 1848 р., въ котрôмъ „Стадіонъ ихъ вынайшовъ“.

Намотавши таку путаницю, за що прокураторія державна певно не сконфискувала-бы єго, „Dziennik Pol.“ переходить до справъ соймовыхъ и зъ наивностею дѣтвака лепече собѣ, що ôнъ въ соймѣ знае чотирохъ чи пятьохъ Русинôвъ, що нема засѣданя, на котрôмъ-бы „jeden z tych panów“ не забиравъ голосу и що ôнъ („Dziennik Pol.“), вдучи за примѣромъ „zdrowszych żywiołów sejmowych“, не игноруе жадного голосу „wybrańców bratniego narodu“, якъ тôлько послы рускій пôдняли таку справу, котру полагодити лежало въ „naszej mocy“. „Dziennik Pol.“ вмовляе въ себе, будто ôнъ до рускои справы ôдноситься якъ найщирѣйше, безъ всякихъ укрытыхъ гадокъ и, розпершись на крѣслѣ польско-шляхотскôмъ широко, гнѣваєсь, що єго хтось о нещирôсть для Русинôвъ посуджае А тымчасомъ въ тôй самôй статьи зъ 14. вересня есть такъ богато простои злобы противъ Русинôвъ, що досыть буде навести дословно одинъ устунъ изъ нея. Про послôвъ рускихъ, тыхъ „panów“, що такъ часто забирають голосъ въ соймѣ, пише отъ що той вовчокъ въ овечôй шкôрцѣ:

„Чи тымъ „panom“ залежить що на добрѣ краю?“ — пытае ôнъ и каже: Не хочемо пôйти за далеко и сказати „нѣ“ — хоть дѣйстно, приглянувшись ихъ роботѣ и поступованю, нема другои ôдповѣди.

Заступництво интересôвъ народу рускаго въ соймѣ называе „Dziennik“ ширенъемъ роздору (страшно утерта фраза!). Заступництво интересôвъ селяньскихъ выдаесь єму однымъ, що пôддержуванье „niechęci i niewiary całych warstw“, розумѣеся противъ славнои „єрархіи“. А бѣдна та земля — плаче „Dziennik Pol.“ — на котрôй кôлька, кôльканацять чи кôлькасотъ людей, свѣдомо чи несвѣдомо иде на ослѣпъ до закрытои мрачною занавѣсою цѣли: выбороти будто самостôйнôсть народу, котрый прецѣнь вже ей посѣдае? Щожь можемо ще бôльше зробити? Чей-же дѣлимось охотно тымъ, що маємо? Чи може треба намъ (Полякамъ) зречись тысячелѣтнои бувальщины и выречись всякои аспираціи на будуще? Чи, щобы догодити ненасыченымъ забаганкамъ горстки людей, не знаючихъ чого имъ треба, маємо упасти имъ до нôгъ и закликати: Отъ вже насъ нема!?

Якъ видко, „Dziennik Pol.“ станувъ зновъ на давно здискредитованôмъ становищи негатора Руси и не добачаючи народу рускаго, думае въ своѣй наивности, що дѣйстно горстка людей робить єму на „polskiej ziemi“ бунтъ и бôльшь нѣчого. Якъ бы такъ могли вернути часы Бродовича, о, тогдѣ любый сей органъ найшовъ-бы напевно досыть средствъ, щобы тôй горстцѣ людей казати пропасти въ тюрмахъ. Нинѣ ôнъ безсильный и длятого лишився єго патріотичному серцю лишь плачь. Та ще чимъ то не уважае ôнъ свôй народъ польскій?! По єго понятю вже не Австрія пануе въ Галичинѣ а той народъ польскій и ôнъ може лише „зъ ласки“ кинути ôдъ часу до часу кôсточку Русинамъ, наколи-бъ собѣ на то заслужили.

„Dziennik Pol.“ гнѣваесь вкôнци и на одну львôвску часопись польску, що послѣдными днями выступила въ оборонѣ рускои, чи селяньскои справы въ соймѣ. Єму стало дуже маркотно, що польске письмо поважилось заспѣвати на тонъ рускій. Бѣдный, бѣдненькій! Палата польска, будована на пѣску, розсуваесь уже въ єго очехъ. Народъ рускій иде скорымъ крокомъ до своеи цѣли, не оглядаючись на давного геѣмона, а то дуже болестна операція. Але найцѣкавѣйшою стороною статьѣ „Dziennik-a Pol.“ есть то, що ôнъ знеговавши Русь, ôдказавши ѣй всякій права, зробивши зъ нея лишь горстку бунтôвникôвъ и то ще несвѣдомыхъ цѣли, — що по всѣмъ тôмъ резигнуе ôнъ на „walkę“, котра принесла бы смерть ôбомъ сторонамъ и кôнчить свою статью девизою: „Wolni z wolnymi równi z równymi!“

Такъ баламутнои статьѣ не лучалось намъ вже давно читати, але не можна заперечити, щобы въ нѣй не пробивались гадки значнои части публики польскои, котра зъ квестіи рускои не въ силѣ здати собѣ справы и длятого, згадуючи коли-небудь про неи, мота весь безперестанно въ своихъ поглядахъ и понятяхъ.

Соймъ краєвый.

I-ше засѣданье VI-тои сесіи сойму зъ дня 15. н. ст. вересня 1888.

Въ мысль цѣсарского рескрипту сего дня ôдкрыто нову сесію сойму, остатну въ текучôй каденціи. Послôвъ було присутныхъ 78, а въ льожи намѣстничій явився яко гôсть министеръ Пражакъ зъ сов. Бохиньскимъ и президентомъ Симоновичемъ.

По ôдчитаню рескрипту цѣсарского маршалокъ зарядивъ выбôръ секретарѣвъ, квесторѣвъ и ревидентôвъ. *Секретарями* выбрано пп. Стан. Баденіого, Ад. Єнджеевича, Вол. Сапѣгу и о. *Сѣчиньского*. Квесторами пп. Антоневича, Голѣевского, Корытовского и Торосевича. *Ревидентами* пп. Антоневича, Бартошевского, Гольдмана, Ковальского, Чесл. Лозиньского, Меруновича, Бол. Розвадовского, Вайсмана, Верницкого, Ник. Воляньского, Мохнацкого и Сѣчиньского.

Зъ петицій важнѣйшій: Громада Вишнева о запомогу зъ причины граду, а гром. Ришкова воля о ôдписанье залеглостей податковыхъ (грунтового и домового), бо нема зъ чого стягнути. Монастиръ ксс. Бернардинôвъ въ Гвôздци о запомогу на ôдбудову погорѣлого костела. Товариство историчне у Львовѣ о субвенцію на „kwartalnik historyczny“. Учительки школы жѣночои въ Бучачи о реорганизацію тои школы на 4-клясову. Учителѣ шкôлъ мѣскихъ въ Сяноцѣ о пôдвысшенье платы. Стеф. Волиньскій, учитель зъ Домажиръ, о признанье пятилѣтя. Пав. Былицкій зъ Нов. Санча о субвенцію на фабрику знарядôвъ рôльничихъ Выдѣлъ пов. въ Хшановѣ о 300 зр. на запомогу потерпѣвшимъ ôдъ граду. Львôвске заведенье глухонѣмыхъ о субвенцію на рôкъ 1889.

Ôшустки одержали: гр. Арг. Потоцкій и Михаловскій на 8 днѣвъ. Грохольскій на 3 тыждня, мин. Земялковскій до 20 вересня и Едв. Єнджеевичъ на 2 тыждня.

Потôмъ по першôмъ читаню ôдослано до одвѣтныхъ комисій справозданя выдѣлу краевого:

1. Справозданье зъ администрацій 1-міліоновымъ фондомъ позичковымъ для громадъ на будову касарень войсковыхъ — комисіи администраційнôй.

2. Справозданье зъ проєктомъ закона змѣняючого §. 3. закона зъ 20 марта 1874 о закладаню и внутрѣшнôмъ устрою книгъ гипотечныхъ — комисіи правничôй.

3. Справозданье зъ новымъ проєктомъ закона о ôдносинахъ слугъ — комисіи администраційнôй.

4. Буджетъ краєвый на рôкъ 1889 — комисіи буджетовôй.

5. Справозданье изъ справы установленя вандрôвныхъ учителѣвъ рôльництва — комисіи господарства краевого.

6. Справозданье о регуляціи долѣшнои секціи рѣки Гнилои Липы — комисіи господарства краєвого.

7. Справозданье о реорганизаціи выдѣловыхъ шкôлъ женьскихъ въ Ряшевѣ, Станиславовѣ, Тернополи и Тарновѣ — комисіи шкôльнôй.

8. Проєктъ закона о асекураціи будынкôвъ церковныхъ и приходскихъ ôдъ огню — комисіи администраційнôй.

9. Справозданье о потребѣ помноженя урядникôвъ выдѣлу краєвого для кодификованя законôвъ краєвыхъ — комисіи буджетовôй.

10. Справозданье изъ чинностей выдѣлу краєвого ôдъ 1 липня 1887 до кôнця червня 1888 — комисіямъ: громадскôй, господарства краєвого, шкôльнôй и правничôй.

11. Статутъ емерітальный для урядникôвъ и слугъ краєвыхъ та заведень краєвыхъ — комисіи администраційнôй.

12. Справозданье зъ петиціи монастыря Василіянокъ въ Яворовѣ о субвенцію на розширенье конвикту — комисіи буджетовôй.

Опôсля наступили выборы до комисіи и по пôвгодинnôй перервѣ оголошено такій результатъ выборôвъ:

До комисіи администраційнои: Л. Бѣлиньскій, Хамецъ, Черкавскій, Дѣдушицкій Т., А. Єнджеевичъ, Кашевко, Щ. Козебродскій, Козловскій, Лѣниньскій, Максъ, Онишкевичъ, Пилятъ, Ромеръ, Семигиновскій, Шептицкій, Генцель, Живицкій.

До комисіи буджетовои: Абрагамовичъ, Ст. Бадені, Каз. Бадені, Бобжиньскій, Хшановскій, Гольдманъ, Гавзнеръ, Ст. Єнджеевичъ, О. Ковальскій, Мадейскій, А. Потоцкій, Влад. Сапѣга, Сципіо, Скалковскій, И. Стадницкій, Ст. Стадницкій, Вротновскій.

До комисіи шкôльнои: Ст. Бадені, Бобжиньскій, Чарторыйскій, Черкавскій, А. Дунаевскій, Лозиньскій Вл., Маеръ, Малецкій, Пилятъ, Рей, Романчукъ, Романовичъ, Солецкій, кс. Спісъ, Вербицкій, Цоль.

До комисіи дороговои: Борковскій, Брикчиньскій, Чайковскій, Дембовскій, В. Гноиньскій, Гросъ, Яворскій, Вл. Козебродскій, Менцѣньскій, Ст. Тарновскій (молодшій), Торосевичъ, Журовскій.

До комисіи правничои: Фрухтманъ, Гнѣвошъ, Ленартовичъ, Мадейскій, Розенштокъ, Рыбицкій, Вайгартъ, Вайгель, Цоль, Живицкій.

До комисіи петиційнои: Щ. Биланьскій, Бобчиньскій, Голѣевскій, Капрі, Копыцѣньскій, Корытовскій, Кучковскій, Ленартовичъ, Любомирскій, Мазаракій, Меруновичъ, Михаловскій, Мойса, Плавицкій, Плазѣньскій, Рознеръ, Б. Розвадовскій, Сава, Семигиновскій, Сѣчиньскій, Штрассеръ, Тишкевичъ, Тишковскій, Зборовскій.

До комисіи банковои: Абрагамовичъ, Сципіо, Горайскій, Гросъ, Лубеньскій, Мандычевскій, Мѣрошовскій, Поляновскій, Руссоцкій, Симонъ, Скшиньскій, Вайгель, Водзицкій.

До комисіи громадскои: К. Бадені, Хшановскій, Чайковскій, Фрухтманъ, Горецкій, А. Єнджеевичъ, Вл. Козебродскій, Лясоцкій, Ленартовичъ, Менцѣньскій, Пилятъ, Рогойскій, Романовичъ, Т. Розвадовскій, Рыбицкій, Старовѣйскій, Василевскій, Вл. Волиньскій.

До комисіи гôрничои: Хамецъ, Горайскій, Гавзнеръ, Лубеньскій, Охримовичъ, Вл. Сапѣга, Скшиньскій, Удерскій.

До комисіи асекураційнои: Щ. Биланьскій, Дембовскій, Гнѣвошъ, Гросъ, Менцѣньскій, Онишкевичъ, Поляновскій, кс. Сава, Слонецкій.

До комисіи податковои: Абрагамовичъ, Хамецъ, Хшановскій, Чайковскій, Гавзнеръ, Яворскій, Е. Єнджеевичъ, Плазаньскій, Ромеръ, Скшиньскій, И. Стадницкій, Верницкій.

До комисіи господарства краєвого: Августиновичъ, И. Гноиньскій, Горайскій, Гросъ, Генцель, Е. Єнджеевичъ, Клюцкій Ланге, Мыцельскій, Поляновскій, Попель, Р. Потоцкій, Сангушко, Л. Сапѣга, Струшкевичъ, Вербицкій, Л. Водзицкій, Замойскій.

До комисіи промысловои: Абрагамовичъ, Бобжиньскій, Хшановскій, Дѣдушицкій Тадей, Голѣевскій, Лянцкороньскій, Романовичъ, Сангушко, Вайгель, Вербицкій.

По оголошеню выборôвъ вôзвавъ маршалокъ комисіи, щобы уконституовалися и занялися працями имъ придѣлеными.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Гр. Кальноки выѣхавъ вчера въ супроводѣ секретаря посольства Вайгенбрука до Фридрихсруге до кн. Бисмарка. Якого значеня есть ся подорожь, не треба чейже доказувати. Есть певною рѣчею, що гр. Кальноки буде мусѣвъ обговорити зъ кн. Бисмаркомъ всѣ точки межинародныхъ справъ, котрі зъ одного стороны обходять въ великôй мѣрѣ саму Нѣмеччину а зъ другои дотыкають становища Россіи и Австріи до всходного питаня. Гр. Кальноки перебуде длятого кôлька днѣвъ въ Фридрихсруге.

Гостина гр. Кальнокого у кн. Бисмарка въ Фридрихсруге обчислена на цѣлый тыждень, а черезъ той часъ буде єго заступати въ министерствѣ шефъ секціи Седеній.

Вчера ôдбулося въ Празѣ въ мѣщанскôмъ касинѣ заповѣджене вѣче старо-Чехôвъ,

---

И всѣ кричали: „Се ознака,
Що ôнъ леститься, якъ собака“.
Що дня, було, ôнъ ôдъ усѣхъ
Приймае мовчки глумъ и смѣхъ;
Коли-жь хто дуже допече,
То ôнъ ôдрѣже гарячѣ.
Тодѣ усѣ: „Ото змѣяка!...
Грызеться гемонъ, якъ собака.“

А разъ плюгавый писарьôкъ
Та каламарь якъ-разъ въ висок
Шпурнувъ йому зъ свого кутка...
Упавъ сердечный сторчака
И застогнавъ... А розбишака:
„Вищить огидлый, якъ собака!..“
Щось довго ôнъ зъ того хвораву,
А далѣ й овсѣмъ занепавъ.
Лежить и шепче якъ у снѣ:
„Охъ, тяжко до смерти менѣ...“
А той плюгавенькій писака:
„Та бреше, бреше, якъ собака“
Хворавъ нещасный и померъ...
И слѣзъ на очехъ не обтеръ.
Забувъ про все ôнъ и про всѣхъ...
Про слезы, горе, глумъ и смѣхъ.
Про його-жь думка всѣмъ однака:
И живъ и вмеръ ôнъ, якъ собака.

Поправки: Въ ч. 193 въ 2-ôй колюмнѣ, въ 9-ôмъ стиху зъ долины замѣсть „пѣхотнои дивизіи, де и сегодня прожива“ мае бути: „пѣхотнои дивизіи въ Харковѣ, де и до сегодня прож.“, — а въ 4-ôй колюмнѣ въ 13 ôмъ стиху зъ горы замѣсть „потребувавъ“ мае бути „попробувавъ“. Въ ч. 196 въ 1-ôй колюмнѣ въ 12 ôмъ стиху зъ долины замѣсть „пожалуе“ (!!!) мае бути „пожалкуе“.

2 н. ст. вересня 1888.

В. Сѣчовикô.

въ котрôмъ взяло участь около 800 особъ. Зъ молодо-ческихъ послôвъ не явився анѣ одинъ. Нарады вѣча ôдкрывъ Ригеръ промовою а ôдтакъ говоривъ Квичала о здобуткахъ Чехôвъ на полѝ шкôльництва. На пополудневôмъ засѣданю промовляли Ригеръ, Тоннеръ и Графъ. Ôдтакъ ухвалено резолюцію, высказуючу старо-ческимъ посламъ повне вотумъ довѣрія. Вѣче припоручило посламъ держатися основныхъ законôвъ державныхъ и перевести повне рôвноуправненье Чехôвъ зъ Нѣмцями. Дальше выступило вѣче якъ найострѣйше противъ поступованя молодо-Чехôвъ и завôзвало нарôдъ, щобы позôставъ вѣрнымъ староческимъ проводирямъ; правительство мусять однакожь признати великѝ трудности борбы старо-Чехôвъ зъ молодо-Чехами и поробити новѝ концесіи ческому народови. О 5 год. закрыто вѣче окликомъ въ честь цѣсаря.

Долѣшно-австрійскій соймъ краєвый предложивъ соймови проектъ закона о безпосередныхъ выборахъ послôвъ зъ мѣстъ и громадъ сѣльскихъ до сойму. § 3 сего проекту каже именно: Послы зъ мѣстъ и громадъ сѣльскихъ мають выбиратися безпосереднымъ выборомъ всѣхъ тыхъ членôвъ громады, що 1) суть у Вѣдни управненѝ до выбору рады громадскои; 2) всѣ тѝ, що въ иншихъ громадахъ зъ трома кругами выборчими належать до першого або другого круга, а въ третôмъ крузѣ платять бодай ôдъ року 5 зр. безпосередного податку.

Загребскій „Obzor“ доносить, що епископъ Стросмаєръ має бути покликаный до Риму и тамъ одержить посаду при конгрегаціи de propaganda fide.

——

Ôдъ якогось часу ходять зновъ слухи о завязаню балканьского союза. Ôдновленье сеи гадки має мабуть своє жерело въ тôмъ, що грецкій наслѣдникъ престола жениться зъ сестрою нѣмецкого цѣсаря, а въ Петербурзѣ мала проявитись обава, що Нѣмеччина ужиѣ теперь свого вплыву, щобы довести до такои конфедераціи. Може такожь бути, що сю гадку выкликали зновъ дружнѝ ôднοсины мѣжь Сербіею а Болгарією зъ однои а Румунією и Болгарією зъ другои стороны.

——

„Московск. Вѣдом.“ подають въ однôмъ зъ послѣдныхъ чиселъ кореспонденцію зъ Петербурга, котра буцѣмъ то на пôдставѣ информаціи зъ достовѣрного жерела, подає вѣсть о результатѣ зъѣзду въ Петергофѣ. Въ кореспонденціи тôй сказано, що межи гр. Гербертомъ Бисмаркомъ и мин. Гирсомъ не заключено вправдѣ нѣякихъ, анѣ устныхъ, анѣ письменныхъ формальныхъ умовъ що-до межинародныхъ справъ, але все таки переговорювано о нихъ. Гр. Бисмаркъ розвѣдувавъ на приказъ цѣсаря Вильгельма, якѝ суть властиво жаданя Россіи въ теперѣшнôй фазѣ всхôдного пытаня, а зъ россійскои стороны ôдновѣли ему: заведенье въ Болгаріи законного порядку на пôдставѣ угоды и усуненя узурпатора. Передовсѣмъ треба-бы усунути кн. Фердинанда и скликати нове свобôдне собраніе. Державы предложили-бы ему ôдтакъ кôлькохъ кандидатôвъ, зъ котрыхъ выбôръ одного бувъ-бы вже зъ горы забезпеченый. Собраніе могло-бы тогдѣ свобôдно выбрати одного кандидата. На то ôдповѣвъ гр. Бисмаркъ, що Нѣмеччина зробить все, що буде въ ѣи силѣ и що буде стояти въ згодѣ зъ ѣи крѣпкимъ постановленьемъ числитися въ межинародныхъ справахъ зъ интересами и бажанями свого союзника, щобы сповнити и вдоволити справедливѝ жаданя Россіи. На тôмъ закôнчилися переговоры въ Петергофѣ. Теперь однакожь не таиться вже Нѣмеччина зъ тымъ, що для сповненя россійскихъ жадань не може нѣчого зробити въ справѣ болгарскôй. Нѣмеччина зъ своѣи стороны навѣть и не хоче робити на Австрію яку небудь, хочь-бы лишь дипломатичну пресію, бо то противилось-бы ôдношенямъ ѣи до австро-угорскои монархіи. Такъ сказано въ кореспонденціи, а „Московск. Вѣдом.“ додають ôдъ себе: Теперь вже не маѣ Россія нѣякои причины поступати супротивъ Нѣмеччины и накше, якъ супротивъ ѣи союзника. Нѣмеччина станула зовсѣмъ по сторонѣ лиґи мира. Теперь не буде она вже мала нѣякои пôдставы жадати ôдъ Россіи заплаты за зроблену прислугу. Россія мусить теперь бути переконана, що Нѣмеччина не хоче ѣй зробити нѣякои прислуги — хочь-бы и таку маленьку, якъ усуненье Кобурга. Россія не може отже мати нѣякихъ зъобовязань супротивъ Нѣмеччины. То ôдповѣдаѣ якъ интересамъ Россіи такъ и интересамъ европейского мира. Зъ болгарскою справою дасть собѣ вже сама Россія раду, коли на то часъ прийде.

„Нов. Время“ сомнѣвався о правдивости повысшои вѣсти и каже, що теперь нема нѣякои причины, щобы лиґа мира поступала дальше въ тôмъ напрямѣ, въ якôмъ ѣи завязано. Передъ выѣздомъ цѣсаря Вильгельма до Риму нѣхто не сподѣвався нѣякои змѣны въ справѣ болгарскôй.

——

Мимо дуже прикрого положеня финансового не перестаѐ Туреччина лагодитися пильно до вôйны. Султанъ выдавъ теперь ираде, скликуюче перше покликанье резервы. Се въ загалѣ перше покликанье резервъ есть результатомъ довгои дотеперѣшнои роботы около реорганизаціи турецкои арміи, котрою займаються прускѝ офицыры, а особливо полковникъ фонъ деръ Гольцъ (Гольцъ-паша). Число покликаныхъ маѐ выносити 25 до 30.000 людей, а результату зъ сеи новои организаціи выжидають вже въ Константинополи зъ великою нетерпеливостею. Се покликанье не маѐ однакожь нѣякого значеня политичного. Рôвночасно выдавъ султанъ приказъ, щобы що року ôдбувалися по краю подорожѝ загального штабу на прускій ладъ. Осѣмнацять высшихъ официрôвъ, пôдготовленыхъ Гольцомъ, займаються теперь такожь здоймaньемъ топографичныхъ карть.

Недавно тому замовило турецке правительство кôльканацять робôтникôвъ зъ однои нѣмецкои фабрики торпедовои на учителѣвъ роботы лодей торпедовыхъ въ Константинополи. Результатомъ того було, що передъ кôлькома днями спущено въ Константинополи въ присутности министра маринарки и адмирала Штарке-пашѣ першу лодь торпедову, будовану въ Константинополи.

——

Румуньска праса опозиційна подаѐ вѣсть, що Румунія заключила за радою Нѣмеччины воєнну умову зъ Австро-Угорщиною. На случай вôйны мало-бы войско румуньске стояти пôдъ австрійскою комендою. Говорять такожь, що Австрія звертала увагу румуньского правительства на то, що невôдповѣдно есть, щобы королева Наталія проживала въ Румунии, бо то додаѐ ôдваги революційнымъ елементамъ въ Сербіи. До сего кроку Австріи мали такожь прилучитися Сербія и Нѣмеччина, але правительство румуньске не дало на то нѣякои ôдповѣди.

Оголошено вже урядово, що парляментъ румуньскій маѐ бути скликаный на день 20 вересня на надзвычайну сесію. Того ще самого дня буде теперѣшный парляментъ розвязаный, а новѝ выборы до палаты послôвъ назначено на 12, до сенату на 16 жовтня.

——

„Narod. Listy“, котрѝ стоять въ близшихъ ôднοсниахъ до Ристича, подають зъ Аббаціи деякѝ цѣкавѝ вѣсти о зближеню Ристича до короля Милана и о ѣго дѣяльности въ справѣ розводовôй. Пôсля згаданои газеты, прѣхавъ король Миланъ минувшого вторка зовсѣмъ незподѣвано до Аббаціи. Вечеромъ ще того самого дня запросивъ ôнъ Ристича зъ цѣлою ѣго родиною до себе. На другій день мавъ король зновъ довгу конференцію зъ Ристичемъ. Въ четверъ покликавъ король третій разъ Ристича на нараду. Въ пятницю зробивъ король разомъ зъ сыномъ визиту Ристичеви въ готелю передъ ѣго выѣздомъ до Вѣдня. Довгѝ и щоденнѝ конференціи короля зъ Ристичемъ зробили велике враженье. Ристичъ промавлявъ консеквентно и рѣшучо за помиреньемъ короля зъ женою. Коли 1880 р. повстали були непорозумѣня мѣжь супругами и вже тогдѣ була бесѣда о розводѣ, удалося Ристичеви залагодити спôръ и довести до помиреня. Ôнъ стремить отже и теперь до помиреня. Неправдою ѐсть, будьто-бы Ристичъ ручивъ королеви, що ôнъ переведе розвôдъ; противно, ôнъ ѐсть противный розводови и готовъ ôддати свои услуги на помиренье обохъ сторôнъ. Въ тôмъ напрямѣ дѣлавъ ôнъ такожь и въ Аббаціи. Поголоска, що Ристичъ ѐсть за розводомъ, пôшла зъ ôдси, що ôнъ бувъ зъ-разу того погляду, що королева могла-бы принятѝ угоду, котру король ѣй предкладавъ, наколи-бъ въ нѣй пороблено лишь трохи бôльше уступокъ въ ѣи користь. Ѐму жаль того, що королева не хотѣла тогдѣ порозумѣватися дальше на тôй пôдставѣ, а то тымъ бôльше, що король въ теперѣшнôй хвили не здаѐсь мати охоты ставити тѣ условія и робити такѝ уступки, до котрыхъ бувъ готовъ пôдчасъ побуту королевои въ Висбаденѣ. Пôсля предкладанои угоды маѐ бути всякій розвôдъ выключеный; маѐ настати лишь сепарація, а королевôй маѐ бути запоручена ѣи достойнôсть и всѣ права сполученѝ зъ ѣи достойностею.

НОВИНКИ.

Просимо всѣхъ П. Т. предплатникôвъ надсылати якъ найскорше належитôсть за сей чвертьрôкъ и за минувшѝ, бо бѣжучѝ выдатки у насъ великѝ, а надсыланье предплаты мимо ôдповѣднои поры ѐсть неправильне.

— **Впреосв. митрополитъ Сильвестеръ** розôславъ до ч. 633/орд. зъ датою 8 н. ст. вересня до урядôвъ деканальныхъ обѣжникъ, въ котрôмъ приказуе духовеньству святкувати 900-лѣтнѝ роковины хрещеня Руси торжественнымъ богослуженьемъ дня 1. (13.) жовтня с. р. въ день празника Покровы Пр. Богородицѣ. Пôдчасъ богослуженя маѐ выголоситись проповѣдь, ôдтакъ посвятитись воду на рѣцѣ або въ кирниця и ôдспѣватись „Тебе хвалимъ“ та многолѣтство для паны и цѣсаря.

— **Гостина министра правосудія д-ра Пражака у Львовѣ** Въ суботу рано о 9-тôй годинѣ прибувъ д-ръ Пражакъ до салѣ засѣдань суду высшого, де представились ему совѣтники суду высшого и суду краєвого. Президентъ, п. Симоновичъ, зазначивъ въ своѣй промовѣ вагу сеи гостины, бо ôдъ початку еры конституційнои може повитати нашъ край першій разъ министра правосудія. Ôдтакъ згадавши про певнѝ жалобы, якѝ ôдъ якогось часу пôдносять зô всѣхъ сторôнъ на станъ судейскій, додавъ, що оказуесь конечна потреба збôльшеня силъ по урядахъ. П. министеръ высказався похвально о трудахъ галицкихъ урядникôвъ та заявивъ, що въ министерствѣ ôдчувають потребу прибôльшеня силъ и по можности заспокоюють ѣи, чого доказомъ креованье послѣдными часами кôлькохъ судôвъ окружныхъ и повѣтовыхъ. Теперь почалось представлянье поодинокихъ урядникôвъ; зъ кождымъ промовивь п. министеръ кôлька слôвъ; до авскультантôвъ звернувся зъ уваґою, що прикре ихъ положенье, коли мусять 10 лѣтъ выжидати авансу, але такѝ самѝ ôднοсины и по иншихъ краяхъ монархіи, та теперь обдумують въ министерствѣ сю справу. О год. 10-тôй зложивъ д-ръ Пражакъ визиту кн. Виртемберскому, головно командуючому, а опôсля загостивъ до будынку краєвого суду цивильного. Въ саме полудне ôдвѣдавъ п. министеръ краєвого маршалка и зъ нôвъ годины прислухувався зъ льожи намѣстника нарадамъ сойму. О год. 3-тôй зъ полудня удѣливъ п. министеръ авдіенцій приватнымъ особамъ въ готели Жоржа; зголосились деякѝ въ справѣ криды Товариства мѣского, представивъ свою жалобу и Обминьскій, о котрого справѣ згадувавъ въ радѣ державнôй посолъ Пернерсторферъ; министеръ ôдсылавъ всѣхъ до совѣтника Бохиньского и жадавъ представлень на письмѣ. О год. 5-тôй дававъ президентъ, п. Симоновичъ, пиръ въ честь министра. Вечеромъ ôдбулась реценція у намѣстника, на котру мѣжь иншими були запрошенѝ всѣ послы соймовѝ; взагалѣ явилось тамъ понадъ 600 особъ. На тôй реценціи представивъ п. намѣстникъ д-рови Пражакови всѣхъ послôвъ; найдовше розмавлявъ п. министеръ зъ нашимъ посломъ о. Сѣчиньскимъ, бо ось яка розмова почалась мѣжь ними. По звычайныхъ пытаняхъ: зъ якого округа выбраный посломъ, де маѐ свою парохію и т. п. заявивъ о. Сѣчиньскій, що неконче потреба розмавляти по нѣмецки, бо-жь они славяне: Чехъ и Русинъ повинни розумѣтись взаимно. Радо згодився д-ръ Пражакъ на се предложенье и почали розмавляти о литературѣ обохъ народôвъ, о иншихъ племенахъ славяньскихъ и о ôднοсинахъ Русинôвъ. Деякѝ слова просивъ и министеръ пояснити собѣ по нѣмецки, але въ цѣлости дуже добре розумѣлися взаимно. Цѣла та розмова выкликала мѣжь присутными велике вражѣнье, бо бôльше нѣхто не промовивъ до д-ра Пражака въ рôднôмъ языцѣ. — Въ недѣлю рано выѣхавъ п. министеръ до Черновець и поверне зъ-ôдтамъ вô второкъ вечеромъ назадъ до Львова. Въ середу пополудни о год. 2-гôй ôдъѣде п. министеръ до Вѣдня.

— **Внесеня посла Романчука** о змѣну регулямину соймового не полагоджено пôдчасъ закрытои онôгды сесіи. Внесенье то могло бути полагоджене, але комисія правничa, до котрои то внесенье ôдослано, не поспѣшилася на стôлько, щобы зъ одного дня на другій уложити справозданье и проектъ. Головною перепоною — якъ доносять зô Львова до „Now. Reform-ы — бувъ для комисіи уступъ внесеня, де сказано, що „маршалокъ урядуе по польски, не выключаючи языка рускоґо“. То, по думцѣ комисіи правничои, кодификація невыразна и може давати причину до хибного толкованя. Пос. Романчукови не остаѐ теперь нѣчо иншого, якъ внесенье своє поновити теперь, въ ново ôдкрытôй сесіи.

— **О. крил. Петрушевичъ и д-ръ Шараневичъ** навѣстили минувшого тыждня мѣста Перемышль и Ярославъ, щобы придбати якихъ старинностей на ювилейну выставу археологичну Института Ставропигійского. Въ Перемышли оглянули они церковь и катедральну библіотеку, та найшли много старинныхъ книгъ, образôвъ и иншихъ предметôвъ, котрѝ за-для своѣи рѣдкости и археологичнои вартости будуть цѣннымъ здобуткомъ для ювилейнои выставы. Такъ само оглянули они церковь въ Ярославли и тамошнѝ старинности.

— **Для воспиталища С. С. Василіянокъ въ Яворовѣ** предложивъ выдѣлъ краєвый соймови внесенье на 1000 зр. пôдпомоги и такъ высказався о нѣмъ въ своѣмъ справозданю. Ôдъ р. 1884 удержуе монастирь жѣночe воспиталище, въ котрôмъ ѐсть языкъ рускій выкладовымъ а языкъ польскій обовязковымъ. Воспиталище устроѐне пôсля пляну шкôлъ осьмоклясовыхъ, але маѐ лише шѣсть клясъ, бо ученицѣ, вступаючѝ до заведеня, суть вже пôдготовленѝ до третои клясы. Плянъ науковый ôдповѣдаѐ приписамъ рôвнорядныхъ шкôлъ публичныхъ; учительки мають ôдповѣдне уздôбненье и тому министерство просвѣты надало сему воспиталищу пôдъ днемъ 15. червня 1887 права шкôлъ публичныхъ. Управу воспиталища ôддавъ монастирь п. Ю. Фрайденберґови, управителеви школы мужескои въ Яворовѣ. До воспиталища принимають дѣвчатъ всякихъ народностей и не лише зъ околицѣ Яворова але и зъ найбôльше ôддаленыхъ повѣтôвъ Галичины. Крôмъ учениць помѣщеныхъ въ монастири доходять ще многѝ зъ мѣста Яворова. Въ II пôвроцѣ 1887/8 було 63 ученицъ, а мѣжь ними 8 обряду рим.-кат., та 9 учениць доходячихъ а зъ нихъ 4 обр. рим.-кат. и одна жидôвка. Ôдъ помѣщеныхъ въ заведеню оплачуесь 15 зр мѣсячно; ôдъ доходячихъ не беруть оплаты, а ще три сироты були безплатно примѣщенѝ въ заведеню. Въ тôмъ роцѣ було такъ велике число зголошуючихъ-ся до заведеня, що ôдмовлено 60 ученицямъ принятя. Якъ вже зъ того видко, такъ само и зъ оречення радъ шкôльныхъ, краєвои и окружнои, выходить, що доконче треба розширити воспиталище, и то тымъ бôльше, що на 60 кильом. довкола нема нѣякого высшого заведеня наукового для дѣвчатъ. Монастирь загадавъ прибудовати дôмъ на одинъ поверхъ, де мѣстилось-бы 6 комнатъ и 4 салѣ на выклады. Обчислено кошты сеи будовы на 7377 зр. 87 кр. а на все те маѐ монастирь 1500 злр. готôвки та дещо матеріялу будôвляного. Въ петиціи СС. Василіянокъ о пôдпомогу высказано, що рôчный дохôдъ монастиря и воспиталища выносить 10.350 зр. 55 кр. а розхôдъ 10.299 зр. 83 кр., такъ що для шести инокинь полишаесь ледве 50 зр. 68 кр.; решту призбирують инокинѣ зъ добровôльныхъ жертвъ. Выдѣлъ краєвый пригадуе соймови, що ôдъ р. 1880 пôдпомагаѐ край се воспиталище рôчно 500 зр., а що теперь почали тамъ розширяти будынокъ шкôльный и не мають потрѣбныхъ фондôвъ, тому ставить внесенье на одноразову пôдпомогу въ квотѣ 1000 зр.

— **Преосв. епископъ Іоанъ** выѣхавъ до Кракова на зъѣздъ консерваторôвъ.

— **Вѣденьскѝ газеты** (Neue fr. Presse, Presse и др) подали за „Kurjer-омъ Lw.“ вѣсть, мовь-то провôдники галицко-руского народу намѣряють заинавґурувати политику абстиненціи Русинôвъ у всѣхъ законодавчихъ и репрезентаційныхъ тѣлахъ: въ радѣ державнôй, въ соймѣ, въ радахъ повѣтовыхъ и навѣть громадскихъ. Не впускаючись въ розбôръ самои рѣчи, можемо поки-що лишь се сказати, що такого намѣреня провôдники нашого народу доси не мали нагоды высказати и не высказали.

— **Огнь.** Въ навечерiе „судного дня“ займився великѝ огонь мѣжь жидôвскими домами въ Журавнѣ. Цѣла одна часть мѣсточка згорѣла до тла; жертвою огню пало 58 домôвъ жидôвскихъ и двѣ бôжницѣ. Дахъ на костелѣ почавъ займатися, але придушено. Мѣжь погорѣльцями було дуже мало убезпеченыхъ. — Въ Ярославли погорѣвъ купець Собель; згорѣли его склады яецъ; шкоду обчислюють на 9000 зр. — Въ Рудкахъ, якъ намъ доносять, згорѣла дня 13 н. ст. вересня въ саме полудне одна неубезпечена реальнôсть. Шкоду обчислюють на 1000 зр.; огонь пôдложили дѣти, забавляючись пôдъ хатою. Ôдъ бôльшого нещастя охоронили дерева коло хаты. Колись цѣлѝ Рудки пôйдуть зъ дымомъ, бо нема осторожности.

— **Въ перемыскôй церкви катедральнôй** покôнчиться вже вскорѣ цѣлковите ѣи ôдновленье. Теперь выкôнчують роботы въ каплици св. о. Николая; бракуе ще лишь прѐстола и помосту.

— **Мѣжь рукополагаными пресвитерами** въ Перемышли находилися такожь чотири новики василіяньскѝ зъ добромильского монастиря.

— **Нову читальню** отворено, якъ доносить „Буковина“, въ четверъ 18 (30) с. м. въ Берегоментѣ надъ Серетомъ. Такожь маѐся отворити читальня въ Слободзя-Раранче.

— **П. Олена Лозиньска**, учениця школы спѣву п. Марка, спѣвала, якъ се мы доносили, сеи недѣлѣ въ костелѣ Єзуитôвъ. Прегарный голосъ альтовый панны Лозиньскои и дуже добра школа змогли вдоволити и найвередливѣйшого любителя музики. Можна надѣятись, що п-а Лозиньска не залишить и на дальше образувати свôй голосъ та въ сей спосôбъ стане въ будучности першорядною спѣвачкою.

— **Украинськѝй театръ М. П. Старицкого** маѐ теперь представленя въ Смоленьску, а при кôнци падолиста прибуде до Москвы и тамъ маѐ грати въ театрѣ Парадиза.

— **Бульба** мабуть стане трохи дорожша сего року, бо въ Чехахъ, якъ доносять тамошнѝ газеты, бульба дуже не дородила.

— **Найбôльшій дôмъ на свѣтѣ** почали будувати въ Минеаполисѣ въ пôвнôчнôй Америцѣ. Величезнѝ 12-поверховѝ готелѣ на ул. Броадвай въ Новôмъ Йорку суть въ порôвнаню зъ тымъ домомъ маленькими хатинами. Маѐ ôнъ двацять ôсѣмъ поверхôвъ, а до нихъ веде 12 ельеваторôвъ (виндъ). Кождый ельеветоръ представляѐсь мовь маленька комнатка; парова машина вытягне ѣго на гору на 28 поверхъ за пôвъ минуты. Въ домѣ тôмъ ѐсть 728 помешкань призначеныхъ на рôзнѝ бюра; ôкна въ нихъ выходять на чотири улицѣ; помешкань въ задѣ нема. Помосты въ помешканяхъ суть зъ зелѣза, такъ само всѣ потрѣбнѝ шафы и столы пороблени зъ зелѣза и огнетревалои масы наперовои. Черезъ те нема найменшои небезпечности пожару, та и дахъ сего дому ѐсть цѣлый зъ грубого скла. Въ серединѣ суть зелѣзнѝ сходы, котрыми можна зôйти на случай, коли-бъ винды попсовались. Инжиниръ, котрый зробивъ плянъ, тѣшиться, що теперь вже не треба куповати за значнѝ грошѣ землю пôдъ будôвлю, бо воздухъ нѣчого не коштуе а теперь вже можна будовати ажь пôдъ самѝ хмары.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Погорѣльцѣ въ Лôмнѣ, пов. турчаньского, одержали ôдъ цѣсаря 300 зр. пôдпомоги. — Выдавництва „Австро-угорска монархія“ выйшовъ 68 выпускъ; мѣстить ôнъ знамениту студію архикнязя Іоана пôд. заг.: „Архитектура, пластичнѝ штуки и малярство въ Австріи горѣшнôй“. — Доповняючѝ выборы до рады повѣтовои въ Городенцѣ зъ бôльшихъ посѣлостей розписанѝ на день 18 н. ст. жовтня с. р.

Вѣсти зъ Арх. Львôвскои.

Митр. Консисторія увôльнила о. Мир. Гуглевича, першого сотр. въ Городку, ôдъ обовязку катихита въ тамошныхъ школахъ народныхъ и заименувала на ѣго мѣсце о. Іос. Бабѣя, другого сотрудника.

Представителемъ гр.-кат. обряду въ мѣсцевôй радѣ шкôльнôй въ Загробели именованый о. крил. Вас. Фортуна зъ Тернополя.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

До вѣденьскои семинаріи принятѝ на I. рôкъ богословія Ив. Городецкій и Григ. Грицина.

Наука, штука и литература.

— **„Зорѣ“** ч. 17 зъ 1 (13) вересня мѣстить: Старосвѣтскѝ батюшки и матушки, Нечуя (дальше); Нôчь лѣтню на Подôлю (стихъ), М. Бачиньского; Дѣти (сѣльскій образокъ), З. Петруся; Впередъ гадко! (стихъ), М. Бачиньского; Орлеаньска Дѣва, Шілера (дальше); Исторія литературы рускои О. Огоновского (поезія драматична); Замѣтки критичнѝ и библіографія: Руска исторична библіотека, томъ IX. и X. историчнѝ монографіи Костомарова (конець) А. Борковского и Оповѣстка про политично-научный мѣсячникъ „Правда“, А. Б.

— **„Библіотеки для молодежи“**, выдаванои „Рускою Бесѣдою“ въ Чернôвцяхъ, выйшла шеста книжочка. Змѣстъ: Федьковичъ: Сирôтка (стихъ); Географія Руси: „Высокоровени“, пôсля Р. Заклиньского; А. Молодченко: Изъ родинного житя бузька; Пчола а мухи (байка); А. Молодченко: Хатина на стебелинѣ; Гр. Никоровичъ: Враже лѣпше, Боже крѣпше; Для дѣточокъ: Не дрочѣться (стихъ) и Добрый братъ, Є. Ярошиньска.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** При судѣ повѣтовôмъ въ Делятинѣ опорожнене мѣсце заступника прокураторіи зъ платнею 250 зр. рôчно. Подаватись можна до 25 жовтня с. р. до державнои прокураторіи въ Станиславовѣ.

— **Именованя.** Краєва рада шкôльна именовала дѣйстнымъ учителемъ Мих. Зельского въ Задвôрю.

Ôдозва.

Починаеся рôкъ шкôльный новый, рôкъ працѣ, рôкъ науки, рôкъ жертвъ для бѣдныхъ ученикôвъ рускои гимназіи. Кождый стае на своѣмъ становищи и береся бодро за дѣло. И добродѣѣ нашои бѣднои молодѣжи не забувають о нѣмъ, а идуть дальше путемъ благороднымъ, котрый собѣ вытычили. И такъ въ сѣмъ новôмъ шкôльнôмъ роцѣ наспѣли вже слѣдуючѝ жертвы: о. І. Моравскій въ Ветлинѣ жертвувавъ 1 зр.; С. Ваньо зъ Сѐрославичъ 1 зр.; П. Ганинчакъ, инжиниръ, 3 зр; о. Купчиньскій зъ Оглядова 2 зр.; П.

Спожарскій, переплетчикъ и львôвскій горожанинъ 1 зр. 50 кр.; о. Курпякъ зъ Карлова 1 зр.; о. Копертиньскій, сотрудникъ зъ Зарваницѣ 5 зр.; о. Малецкій зъ Видинова 50 кр.; о. Вербовый зъ Комарна 2 зр.; о. М. Левицкій 14 зр. — Зъ того выдали мы до нинѣ (14 н. ст. вересня) 25 зр. 57 кр. — Заявляємо симъ прилюдно въ имени рускои бѣднои молодѣжи сердечне: „Спасибôгъ!“ *В. И.*

Телеграмы „Дѣла“.

Пештъ 17. вересня. Министромъ просвѣты именованый гр. Чаки. — Правительство болгарске закупило тутъ 1200 коней для кавалеріи и артилеріи.

Петербургъ 17. вересня. Ходить тутъ зновъ погоска, що царь мимо давнѣйшихъ заперечень выѣде сеи осени до середнои Азіи. — Вѣсть, будьто-бы цѣсарь Вильгельмъ запросивъ царя на маневры пôдъ Щетиномъ, єсть безпôдставна.

Вѣдень 16. вересня. „Pol. Corr.“ каже, що слова наганы высказанй еп. Стросмаєрови зробили въ Ватиканѣ дуже добре враженье, бо навѣть особы, що стояли доси рѣшучо по сторонѣ Стросмаєра доказують, що єго поступованье було вельми нетактовне.

Лондонъ 16. вересня. Бюро Райтера доносить, що войско афганьске здобуло крѣпость Камардъ Кинджанъ, котру занявъ бувъ Исакъ-ханъ, взяло богато ворохобникôвъ въ неволю а мѣжь тыми такожь и тестя Исака.

Рущукъ 17 вересня. Бувшій членъ болгарскои агентіи дипломатичнои въ Букарештѣ, Киселевъ, стрѣливъ до министра Начевича шѣсть разôвъ зъ револьверу и ранивъ єго небезпечно въ груди.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. Н. Т. въ Кореличахъ. 6 зр. дôстали; до кôнця року ще 3 зр. — **Всч. П. Д. въ Станиславчику.** Заплачено до 31/10. — **Вп. Бач. въ Калуши.** На рôкъ 1889 зôстає вже 4 зр.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручає 2460 202—?
Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 68—?

Ц. к. упр. гал. акційный
БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ
продає по курсѣ дневнôмъ
5% Листы гипотечнй
якъ такожь
5% преміованй листы гипотечнй
Порученя зъ провинціи выповняє ôдворотною почтôю безъ провизіи.
2220 94—0

Запросини до передплати.

З днем 15 (27) вересня с. р. виходитиме у Львові

„ПРАВДА“

місячник полїтики, науки і письменства випусками в 5—6 аркушів. Ц'іна на рік 6 р., на пів року 3 р., на чверть року 1 р. 50, місячно 50 кр.

Редакція, адмінїстрація і експедиція „Правди“ міститься у Львові в ул. Академічній ч. 8, де належить присилати предплату.

Др. ЕВҐЕНЇЙ ОЛЕСНИЦЬКИЙ
видавець і редактор.

Девять медалѣвъ заслуги, дипльомъ признаня и дипльомъ гоноровый
на всемирнôй выставѣ въ Антверпіи
за незрôвнань
Выробы косметичнй, Тоалетнй и Парфумеріи.

Антилентилія. Нѣякій артикулъ тоалетовый не може остоятись що-до успѣху и доброты зъ Антилентилією. Средство се одержане зъ ôдсвѣжаючихъ субстанцій, усуває въ короткôмъ часѣ веснянки, опаленя сонячнй, плямы печѣнковй, слѣды по ранахъ и т. д, надає лицю свѣжôсть и нѣжнôсть. — Цѣна 2 зр.

Пилиптонъ волосю сивому и споловѣлому по кôлькоразовôмъ ужитю привертає красну барву. Пилиптонъ не фарбує, лише ôдмолоджує волосье, котре пôдъ вплывомъ сего ôдличного средства ôдзыскує первѣстну барву, мягкôсть и ôдлыскъ. — Цѣна флякону 1 зр. 50 кр.

Валентинъ найсильнѣйше выпаданье волося вздержує, цибульки волоснй взмôцняє и до вытворюваня та поросту волося побуджає. Лисины покриваються краснымъ волосьемъ.—Цѣлый флякон 3 зр. Пôвъ флякону 1 зр. 60кр.

ПУДРЪ КНЯЖКЙ

Знамените поводженье и покупъ сего пудру суть найлѣпшимъ доказомъ єго незрôвнанои добôрности. — Пудръ княжій на всѣхъ выставахъ бувъ першимъ, а численй медалѣ заслуги, якими єго ôдзначили, найлѣпше єго поручають. — Пудръ княжій не мѣстить жадныхъ металевыхъ примѣшокъ, єсть се найчистѣйша и найнѣжнѣйша мучка ростинна, приємно прилягає до лиця надає красну, природну бѣлôсть и єсть неоцѣненымъ средствомъ до окрасы лица.

Пуделко мале бѣлого пудру 60 кр., цѣле 1 зр., зъ лебедикомъ 1 зр. 50 кр Рожевый для блъондинокъ и кремовый для шатинокъ и брунетокъ, мале пуделко по 70 кр., бôльше зр. 1.20 зъ пуделкомъ зр. 1 60.

Вода фіялкова. Усуває зъ лица прищѣ, лишаѣ, утрики, попаданье и лущенье шкôры, выгладжує морщинки и долики ôсповй. Лице ôдсвѣжує, выбѣлює и вынѣжнює до тои степени, що яко средство тоалетово-гигієничне зôстало ôдзначене медалемъ заслуги на выставѣ природничо-лѣкарскôй въ Краковѣ. Цѣна 1 зр.

Мыло косметичне. Ôдзначаєся надзвычайною нѣжностею и вельми приємнымъ запахомъ, лагôдно дѣлає на нашкôрокъ, запобѣгає попаданю рукъ и лиця, дуже нѣжно очищує шкôру. — *Усуває веснянки и жовтобрунатнй плямы зъ лиця* Цѣна 60 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул.. Коперника ч. 3, Готель Европейскій, пляцъ Маріяцкій и улиця Галицка, рôгъ Валовои ВЪ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20 и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 20—?

КУ-
фры, торбы, торбинки до перевѣшеня и на цигара, футералы на цилиндры, капелюхи, палицѣ и парасолѣ, маньерки, ремѣнцѣ до накуникôвъ, подушки, шапки и всякй 2537 приборы до подорожи 2—?
ВЪ ТОРГОВЛИ
БРАТôВЪ ЛЯНГНЕРôВЪ
Львôвъ, Галицка ч. 16.
Цѣнники на жаданье даромъ.

Появився уже
РУСКЙ СПѢВАНИКЪ
уложеный черезъ Костя Панькôвского, а накладомъ Товариства Просвѣты“. Мѣстить въ собѣ въ 9-ти аркушахъ бôльшихъ на велиновôмъ паперѣ 255 пѣсень на 288 сторонахъ Пѣсни тй суть то перлы поезіи руско-украиньскои найвыдатнѣйшихъ нашихъ поетôвъ, якъ Шевченко, Федьковичь, Млака Гушалевичь, Маркіянъ и Володимиръ Шашкевичѣ и премногй найдобôрнѣйшій народній пѣсни. Найзнаменитшй рускй композиторы уложившй до нихъ музику суть по правôй сторонѣ пѣсень пôдписанй. Цѣна 40 кр, оправный 50 кр. на пересылку 5 кр. — При закупнѣ 10-ти примѣрникôвъ въ канцеляріи Товариствъ дається 20% рабату. Набути можна ихъ такожь по всѣхъ книгариняхъ Галичины и Буковины. 3257 14—?

Пошукованя посадъ, оголошеня продажи,
пошукованя спôльникôвъ
и всѣ иншй оголошеня для всѣхъ австро-угор. якъ такожь для всѣхъ заграничныхъ газетъ и фаховыхъ часописей залагоджує **найтанше, найскорше и въ ôдинôвъ дный спосôбъ по оригинальныхъ цѣнахъ** експедиція апонсôвъ:
RUDOLF MOSSE
Wien I. Seilerstätte 2.

ОПОВѢЩЕНЬЕ.

Совѣтъ управляючій Окружнои Народнои Торговлѣ въ Самборѣ, подає до вѣдомос и, **що въ середу дня 21-го вересня (3-го лат. жовтня) 1888 р.** о 1-шôй годинѣ зъ полудня ôдбудуться

ЗАГАЛЬНЙ ЗБОРЫ

II. Т. членôвъ тои-же Торговлѣ.

ПОРЯДОКЪ ДНЕВНЫЙ:

I. Справозданье за першій рôкъ администраційный.
II. Внесеня комитету контрольного.
III. Внесеня Совѣта управ. що-до роздѣлу зыскôвъ.
IV. Выбôръ нового комитету контрольного.
V. Внесеня членôвъ.

Ôдъ Совѣту управляючого Окружнои Народнои Торговлѣ въ Самборѣ 1 (13) вересня 1888.

Спиридіонъ Ивановскій, членъ Совѣту управл. — *Николай Лашкевичъ*, предсѣдатель Совѣту.

НАЙЛѢПШЙ
Берненьскй сукна
доставляє по фабричныхъ цѣнахъ
складъ фабричного полотна
Siegel-Imhof
ВЪ БЕРНѢ
На порядне осѣнне або зимове
МУЖЕСКЕ УБРАНЬЕ
выстає оденъ купонъ въ довготѣ 3.10 метра, то єсть 4 вѣденьскихъ лôктôвъ. Оденъ купонъ коштує
зр. 4.80 зъ звычайнои
„ 7·75 зъ доброи
„ 10·50 зъ лѣпшои
„ 12 40 зъ найлѣпшои
правдивои овечои вовны.
Ôдтакъ можна дôстати въ найбôльшôмъ выборѣ: шовкомъ тканй камгарны, матерій на иберцигеры, пальмерстоны и бои на плащй, гунѣ для стрѣльцѣвъ и економôвъ, Peruvienne и Tosking на убраня салоновй, матерій на женьскй убраня и т. д.
За добрô товарôвъ и точне доставленье ручиться.
2586 *Взôрцы даромъ и оплатно.* 1-30

Фабрика въ р. 1782 заложена.
СТАРКА
въ ц. к. упр. фабрики ликерôвъ, розол. и оцту **І. А. Бачевского** **ц. к. придворного доставника у Львовѣ.**

Марка	въ фляшцѣ à 3/4 литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр. 2·50
зъ р. 1830	„ 3.00

Ôдъ коли заложена фабрика, с. є. бôльше якъ ôдъ столѣтя, найбôльше заходу було выробъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити и поручаю тую-жь яко напитокъ о знаменитôмъ и нѣжнôмъ, а лагôднôмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. ôдбирателѣвъ уживає замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнôй скôлькости до *Нѣмеччины, Италіи, Румуніи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей рôдъ выключно числить тысячѣ ôдбирателѣвъ.

Найгоôднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кильо, маючихъ 2 фляшки. 2361 26—52

О половину знижень цѣны
для предплатникôвъ „Дѣла“, „Зорѣ“ и „Батькôвщины“
на давнѣйшй томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I—XX. включно, чи хто купує разомъ чи повôдинчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до „Администраціи Дѣла у Львовѣ“.
Знижена цѣна всѣхъ 20 томôвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

Исторія Скиту Манявского
вразъ зъ
Збôрникомъ грамотъ, листôвъ и деякихъ судовыхъ документôвъ, дотычныхъ того монастиря.
Написавъ и уложивъ
Д-рô Юліянô Целевичь,
професоръ при ц. к ак. гим. у Львовѣ
У Львовѣ, 1887. Накладомъ автора.
Цѣна 1 зр.; зъ рекомандованою пересылкою о 20 кр. бôльше.
Дôстати можна въ книгарни Инст. Ставропигійского и Миликовского (п. Старжика) у Львовѣ. Можна такожь замовляти черезъ канцелярію Просвѣты або черезъ редакціи рускихъ газетъ у Львовѣ.

Лишь правд съ маркою „Котва“
Страдаючимъ на гостець и ревматизмъ поручаєся симъ правдивый
Pain-Expeller
съ „котвою“ яко дуже успѣшне средство домове.
Въ запасѣ майже въвсѣхъ аптикахъ

Вже выйде небавомъ
Илюстрованый Калєндарь Просвѣты
на рôкъ 1889.
Цѣна 50 кр., зъ пересылкою 55 кр.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
у Львовѣ при ул. Ягайлоньскôй ч. 3.
Почавши ôдъ дня 7 падолиста 1885
2218 36—0
выдає
АСИГНАТЫ КАСОВЙ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженьемъ
5% зъ 90-дневнымъ выповѣдженьемъ
Передрукъ не буде плаченый **Дирекція.**

Ôдзначенй медалями заслуги на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ, такожь державнымъ медалемъ на послѣдньôй выставѣ краковскôй.
СРЕДСТВА ЛѢКАРСКЙ и ТОАЛЕТНЙ
ІОСИФА ТРАВЧИНЬСКОГО
аптикаря „Пôдъ Короною“ въ Краковѣ.

Вино хинове и вино хинове зъ зелѣзомъ, порученй Тов. Лѣкарôвъ краковскихъ, выроблованй зъ найлѣпшои коры хиновои, а ôдповѣдаючй всякимъ вымогамъ медицины, сталися необходимй въ ординаціяхъ лѣкарскихъ. — Се средство взмôцняє цѣлый организмъ, пôдпомагає травленье и апетитъ, неоцѣненымъ стаєся для реконвалесцентôвъ по тифусѣ, запаленю легкихъ, дифтеріи, скарлатинѣ и т. п., въ катарахъ жолудка и кишокъ, въ сухотахъ, блѣдачцѣ, въ роздразненяхъ нервовыхъ, въ высиленю организму, въ опôрныхъ фебрахъ. Для дѣтей слабовитыхъ єсть се одинокимъ средствомъ. Цѣна фляшки 2 зр., пôвъ фляшки 1 зр. 20 кр.

Вино пепсинове, въ нестравности, браку апетиту и въ много иншихъ недугахъ жолудка. Ц. 1 зр. 50 кр.

Вино румбарбарове, въ недугахъ жолудка, печѣнки, жовтачцѣ, затканю и т. п. Цѣна 1 зр. 50 кр.

Розчинь „Lerasa“, має пирофосфоранъ зелѣза и соды, котрый въ браку крови, блѣдачцѣ, роздразненяхъ нервовыхъ, ослабленю и винищеню цѣлого организму, признали найславнѣйшій лѣкарѣ за найсильнѣйше средство, бо робить кровь молодою и свѣжою. Цѣна 50 кр.

Бальсамъ здоровля, єсть се ôдличне средство домове въ недугахъ, що повстали зъ злого жолудка. Оказалось оно спасеннымъ въ катарѣ, болячъ и корчахъ жолудка, гемероидахъ, браку апетиту, згазѣ, затканяхъ, болячъ и заворотахъ головы. Цѣна фляшки 1 зр., пôвъ фляшки. 50 кр. Численй свѣдоцтва суть доказомъ єго успѣшности.

Впов. Пане! Для жены моеи, недужои на хроничный катаръ жолудка, бôль головы, омлѣлôсть, привѣзъ я Вашъ „Бальсамъ здоровля“. Вже при зажитю першои половины фляшки жена моя почулась далеко сильнѣйшою и здоровшою, а нынѣ находиться вже въ найлѣпшôмъ здоровлю.

Варшава д. 29 мая 1886 р. *Юлій Потоцкій.*

Сиропъ бальсамично-зеловый. Цѣна 75 кр. **Пастильки зеловй.** Цѣна 50 кр. Оба сй средства зложенй зъ вытягôвъ гôрскихъ зелъ, ôдличного смаку, ôддаляють найопôрнѣйшій кашель сухій и нервовый, давленье, коклюшь, плюваньe кровію, хрипку, духоту и флегму.

Зела карпатскй ôддаляють довготревалый кашель, катаръ легкихъ, давленье въ горлѣ. Цѣна 40 кр.

Екстрактъ шпильковый есть знаменитымъ средствомъ для недужихъ на легки и горло, астму, бракъ воздуха, бо розбрысканый брызкавкою въ воздусѣ наповняє комнату тревалою и здоровою вонею лѣсôвъ шпильковыхъ. Цѣна фляшки 1 зр. 50 кр. пôвъ фляшки 75 кр. Брыскавка до того 1 зр. 20 кр.

Зела противревматичнй и противгостцевй, суть неоцѣненй для недужихъ на ревматизмъ, гостець, подагру, ломанье въ крижахъ, заразомъ чистячи кровь, привертають организмови здоровй соки. Лѣчать чудово золотуху застарѣлу такъ у дозрѣлыхъ якъ и у дѣтей. Цѣна 1 зр.

Смарованье бальсамично-зелове. Цѣна 1 зр. 50 кр. **Експелеринъ** Цѣна 30 кр., 60 кр. и 1 зр. 50 кр. Натираючи мѣсця недужй однымъ зъ тыхъ средствъ два разы на день, ôддаляеся задавненй ревматизмы, гостець, ревматизмъ въ головѣ, такожь хвилевый паралижъ рукъ и нôгъ.

Бальсамъ на ôдмороженье. Средство неомильне. Цѣна 50 кр. **Верруцинъ,** нищить цѣлкомъ ôдтиски, бородавки и згрубѣлости шкôры. Цѣна 50 кр. **Каплѣ чудесній** зъ кокаиною. По зажитю тыхъ капель устає навѣть найсильнѣйшій бôль зубôвъ. Цѣна 50 кр. **Вата** лагôдна бôль зубôвъ 15 кр. **Аллиль** до натираня противъ мигрены, флюксіи и штриканю въ ушахъ и лици. Цѣна 1 зр.

Регенераторъ есть незрôвнанымъ средствомъ, бо привертаючи сивымъ и споловѣлымъ волосямъ первѣстну барву та взмôцнюючи ихъ, надає незвыклу мягкôсть и полыскъ, до того ищить парплѣ и прищѣ. Передъ ужитьемъ не треба волося мити въ содѣ и мылѣ, але зросити волосье симъ плыномъ, а по 8—10 днях одержать они первѣстну барву. Плынъ сей не плямить нѣ шкôры нѣ бѣля, и черезъ се переходить всѣ доси знанй средства. Цѣна 3 зр. и 1 зр. 50 кр.

Пудеръ знаменито пристаючій до тѣла въ трехъ барвахъ, бѣлый, рожевый для блъондинокъ, кремовый для шатинокъ и брунетокъ. Цѣна коробки 30 и 50 кр., и 1 зр. — Пудеръ мого выробу ôдзначаєся деликатностею, знаменитымъ прилиганьемъ до тѣла такъ дуже, що нѣхто не догадаєсь пудру; не має такожь шкôдливыхъ складникôвъ, тому уживати єго якъ найлѣпше поручаю.

Паста красоты. (Crême de beaute), ôддаляє морщинки, веснянки, плямы печѣнковй, прыщѣ, червонôсть носа, однымъ словомъ єсть се средство ôдмолоджуюче и надаюче лицю надзвычайну нѣжнôсть и свѣжôсть. Цѣна 85 кр. **Кремъ глицериновый** надає тѣлу мягкôсть не допускаючи заразомъ, щобы руки и лице попадалися. Ц. 75 кр.

Вода до устъ. Цѣна 75 и 30 кр. **Паста до зубôвъ** Цѣна 50 и 25 кр. Не допускають порохнѣти и чорнѣти зуамъ, кровавити и ослаблятись ясламъ, а до того ищать неприємну воню, котра выходить часто зъ устъ.

Ессенція мятова тôлько мого выробує сть добра полокати рано и по обѣдѣ уста бо ôддаляє немилу воню а заразомъ вскрѣпляє и ôдсвѣжає цѣле пôднебѣнье. Цѣна 50 кр.

Ессенція лопухова. Цѣна 50 кр. **Олѣй лопуховый.** Цѣна 80 кр., и **Ессенція танно-лопухова.** Цѣна 80 кр. не допускають выпаданя волося, творення парилѣвъ, грибкôвъ и половѣти волосю.

Лиліонеза, ôдзначаєсь незвыклымъ милымъ запахомъ. Выбѣлює и вынѣжнює шкôру, лагôдно дѣлає на пашкôрокъ и тому выровнює морщинки и долики по ôспѣ. Запобѣгає паданю лица и рукъ, лущеню и пуканю шкôры. Усуває прищѣ, лишаѣ, плямы, веснянки и т. д., хоронячи заразомъ ôдъ опаленя. Цѣна 75 кр.

Мыло зелове. Надає лицю незвычайну бѣлôсть и нѣжнôсть. Цѣна 25 кр. **Мыло глицеринове плынне,** одиноке до захованя барвы лица до пôзнои старости, удержує ей безнастанно свѣжо и нѣжно и хоронить ôдъ опаленя, плямъ печѣнковыхъ и т. п. Ц. 60 кр. **Вода кольоньска,** власного выробу, має загальне признанье. Цѣна 70, 35 и 2·50 кр. **Чудесный пластеръ краковскій** на всѣ задавненй раны и скалѣченя. Цѣна 40 кр. **Порошокъ** усуваючій молѣ, блощицѣ и иншй домовй насѣкомй. Цѣна 25 кр.

Аптика єсть заосмотрена у всѣ средства лѣчничй **найновѣйшои медицины,** крôмъ того у всѣ выробы лѣчничй, косметичнй и перфумеріи зъ перворядныхъ фабрикъ французскихъ и нѣмецкихъ. Складъ водъ минеральныхъ, приладôвъ хирургичныхъ и средствъ гомеопатичныхъ.

2287 17—24 **Цѣнники и брошурки даромъ и оплатно.**

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ въ фабр. Черлявьскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 198. Львôвъ, Второкъ 6 (18) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльний ôдъ порта. — Поодинокe число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчки печатнои, въ рубр. „Надсолане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. ôдъ стишка.

Ювилейне свято въ Галичинѣ.

Въ маю ще сего року писали мы въ „Дѣлѣ“ въ числѣ 105:

„Стоимо за тымъ, щобы память св. Володимира по церквахъ нашихъ обходжено сего року якъ найторжественнѣйше и поучено нарôдъ о великôмъ фактѣ зъ нашои исторіи: о хрещеню Руси.“

Нинѣ сповнились нашй ожиданя. Впреосв. митрополитъ Сильвестеръ розпорядивъ окремымъ обѣжникомъ зъ дня 8 н. ст. вересня, щобы духовеньство наше дня 1 (13) жовтня обôйшло 900-лѣтнй роковины хрещеня Руси торжественнымъ богослуженьемъ и освященьемъ воды по рѣкахъ. Духовеньство наше и нарôдъ рускій приймуть вѣсть ту певно зъ повнымъ одушевленьемъ и доложать всякихъ трудôвъ, щобъ въ своѣй хатѣ обôйти память тои всемирного значеня хвилѣ, коли Русь, яко держава найбôльше могуча на Всходѣ, принятьемъ вѣры Христовои вступила на дорогу новои христіяньскои культуры, а князь єи рôвноапостольскій свѣтло Божои правды зъ Кіева, матери рускихъ городôвъ, понѣсъ на широкй просторы пôвнôчнои Славянщины.

Хотя безперечно вже въ першôмъ вѣцѣ по Христѣ предки нашй, стоячи въ близшôй звязи зъ колибелею христіяньства, були хвилями озарюванй свѣтломъ Христовои истины; хотя имовѣрно въ пôзнѣйшихъ вѣкахъ вѣра Христова лилась до насъ незначною струєю зъ христіяньскои Византіи; хотя суть слѣды, що нашй пôдкарпатскй землѣ стояли пôдъ вплывомъ апостольского слова державы велико-моравскои вже пôдъ конець IX. вѣку; и хотя на Руси Кіевскôй вже передъ Володимиромъ христіяньство стало прозябати, — то 988. рôкъ мусимо уважати тымъ щасливымъ рокомъ, коли христіяньство, яко вѣра державна, найшла приступъ до сердець всего народу руского, котрый зъ Кіева понѣсъ єи въ глубоку Пôвнôчь и на далекôй Всхôдъ, ляцкимъ племенамъ надъ Окою и Вяткою, Чудамъ у Финляндіи и розбиткамъ хазарскои державы на Поволжу.

Зъ того часу безперерывно нарôдъ нашь плекавъ щиро зерна божественнои правды, облекався въ честноты христіяньскй, ходивъ въ законѣ Христовôмъ, любивъ свою церковь и велелѣпный обрядъ свôй, а кождого часу, въ найтяжшихъ хвиляхъ погрому могольского, нападôвъ татарскихъ и походôвъ турецкихъ, защищавъ ихъ своєю мужною грудею.

Наколи кому почавши ôдъ XIII. вѣку до зломаня переваги могаметанизму на Всходѣ Европы належиться заслуга за оборору хреста противъ поганьского мѣсяця, то певно за вѣнцемъ сеи заслуги може Русь наша смѣло сягнути рукою.

Зъ того часу рôзно у насъ бувало. Не все уважано церковь и обрядъ нашь тымъ, чимъ єи уважати велѣла-бъ любовь христіяньска. Однакожь мимо всего мы устоялись и устоимось, вѣрнй законови Христовому и лѣпотѣ обряду нашого. Душа Русина зрослась тѣсно зъ рускою церквою, бо при нѣй и черезъ неи выплекала собѣ Русь свою окрему, майже тисячлѣтну культуру, ôдъ котрои не ôдвернеся. А хто ôдгадае, яку задачу прийдесь нашôй Руси ще довершити въ будущинѣ посередъ Славянщины и Европы, середъ церквей Заходу и Всходу? Нарôдъ, що въ часахъ самостôйности и волѣ не выходивъ на заборы, не зъуживавъ своєи силы на брутальне томленье людскости, що ôдтакъ умѣвъ терпѣти, а завсѣгды живъ лишь правдою и добромъ, — той нарôдъ не довершивъ ще своєи высокои мисіи, а ôдродженый своимъ духомъ, понесе благотворною рукою ще не одно добро, чи межи славяньску братію, чи въ широку Европу, добро дѣйстного братерства и любови христіяньскои.

Тому, коли приходить галицкôй Руси обôйти память найважнѣйшои въ народнôмъ житю своѣмъ хвилѣ озареня словомъ истины Христовои, вся Русь зложить горячу благодарственну молитву на престолъ Всевышного, пообѣтуе ходити по законѣ Єго и ободриться до дальшихъ христіяньскихъ дѣлъ!

Письма зъ Болгаріи.

Софія 1 н. ст. вересня.

Замѣсть сподѣваной газеты „Македония“ появився першій нумеръ „*Христо Ботйовъ*“ пôдъ редакцією Д. Ризова. О дѣяльности Д. Ризова годиться де-що бôльше сказати хиба длятого, що она може намъ послужити за типъ дѣяльности бôльшои части болгарскои интелигенціи ôдъ часу освобожденя.

Ризовъ, прибувши до княжества зъ Македонiи р. 1883, заманифестувався ôдъ разу поклонникомъ россійскои политики въ Болгаріи и писавъ въ тôмъ дусѣ до газеты „Балканъ“. Трохи пôзнѣйше мѣняе свои погляды и починае писати до газеты „Съзнание“, а ôдтакъ до органу министра Каравелова „Търновска Конституция“; Каравеловъ, якъ звѣстно, въ тогдѣшнихъ часахъ зôрвавъ бувъ зъ Россією о стôлько, що хотѣвъ зовсѣмъ усунути вплывъ Россіи на болгарскй справы. Зъ тои причины писались въ єго газетѣ дуже острй статьѣ противъ Россіи, такъ що здавалося всѣмъ: Каравеловъ а Россія — то огонь и вода. Пôдчасъ пловдивского перевороту хотѣвъ Ризовъ заняти виднѣйше становище, але того ему Каравеловъ ôдмовивъ. Изъ мести за той ôдказъ вступивъ Ризовъ сейчасъ до редакціи бувшои газеты „Независимость“, выдаваной редакторскимъ тріюмвиратомъ: Зах. Стояновымъ, Д. Петковымъ и вкôнци Ризовымъ. Газета не мала яснои програмы, бо й не мали того єи напôвъ грамотнй редакторы: головною задачею єи було боронити цѣлости конституціи передъ загребущою рукою Каравелова и єго сопаджiѣвъ („сопаджiѣ“ — се люде простй, прим. служащѣ, метачѣ и т. п., котрй вооруженй въ „сопы“ т. є. палицѣ, переводять по всѣхъ часахъ выборы въ Болгаріи; хто маѣ ихъ за собою, той побѣджае). Ризовъ мôгъ отже добре ôдплатитись Каравелови за те, що не давъ ему посады. Ще пôзнѣйше, коли Цанковъ зачавъ набирати популярности, явився Ризовъ лично у него, предкладаючи ему свои услуги. Цанковъ, що правда, одинъ зъ найхарактернѣйшихъ мужѣвъ Болгаріи, ôдкинувъ ôдъ себе вѣроломного Ризова, та ще въ газетѣ насмѣявся зъ него. Такъ отже Ризовъ мусѣвъ остатись въ старôмъ тріюмвиратѣ. Коли здетронизовано кн. Александра, хотѣвъ Ризовъ дôстатись на секретаря бѣлградского консуляту, але регенты ôдмовили, а предложили ему вступити до редакціи „Свобода“. И тутъ не довго попасавъ Ризовъ: скоро перейшовъ на сторону Россіи и на Великôмъ Народнôмъ Собраню въ Търновѣ запротестувавъ противъ выбору кн. Фердинанда на болгарскій престолъ. Побувши рôкъ въ Швайцаріи та Бельгіи, повернувъ назадъ и починае выдавати газету „Христо Ботйовъ“. Въ нѣй по разъ першій высказуе свои гадки ясно и всесторонно ихъ мотивуе, про-те газета зробила якъ найлѣпше враженье. Ризовъ мабуть успокоився за границею и богато выробився; способъ єго писаня дае пôзнати, що ôнъ мусѣвъ частенько стыкатися въ Женевѣ зъ россійскими либералами, ôдъ котрыхъ перенявъ богато маньеръ. „Де наше спасенье?“ — пытае Ризовъ и ôдповѣдае такъ: Треба намъ забути про давнй сварнѣ, нехай помиряться хвилево всѣ партіи и най сотворять коалиційне министерство, котре подумало-бъ о способахъ, якими-бъ можна вырвати ôтчину изъ пагубнои кризы. Князь Фердинандъ маѣ, ôдповѣдно до рѣшеня коалиційного министерства, або зôстатись або усунутися зъ Болгаріи; ôнъ же, — пише Ризовъ — хвалився, що зробивъ изъ себе жертву, коли прийшовъ до Болгаріи; нехай отже князь ще разъ пожертвуеся и ôдôйде туда, зъ-ôдки прийшовъ! Въ нашôй статьѣ Ризовъ закидае князеви, що зломивъ конституцію, роздаючи цивильнымъ лицямъ ордеры (§. 58 конституціи заказуе давати ордеры цивильнымъ). А вже-жь найбôльше можна похвалити у Ризова той такъ пожаданый въ болгарскôй журналистицѣ спокôйный тонъ. И дѣйстно, всѣ болгарскй газеты були и суть вельми пристрастнй, якъ правительственнй такъ и опозиційнй. Можна-бы ихъ зовсѣмъ порôвнати зъ „Strażnic-ою“ Гавоша або зъ варшавскою „Rola“. Але хотяй-бы нова програма Ризова була симъ разомъ щира, то она очевидно не могла подобатись правительству. Стамболовъ, порадившися зъ своими партизанами, звернувъ на Ризова увагу прокураторіи, котра єго на другій заразъ день арештувала и дала пôдъ судъ за зраду державы. Цѣкаве такожь, що Ризова арештовано, хоть яко ôдповѣдаючій редакторъ бувъ пôдписаный хто другій.

A propos ордерôвъ и авансôвъ при нагодѣ роковинъ вступленя на тронъ Фердинанда маємо воєнну кризу, котра треваѣ ще й доси. Та мабуть скôнчиться все добре и здаеся невдоволенй выторгують щось ôдъ князя для себе. Найбôльшій жаль до князя маѣ Паница; ôнъ передъ всѣми заявляѣ, якъ се робивъ колись Бендеревъ зъ Александромъ, свое невдоволенье и всюды князя понижуе.

Недавно тому ударила газета „Свобода“ сильно на Чехôвъ за ихъ москвофильскй забаганки. Авторъ статьѣ, перенятои впрочѣмъ красною идеею, здаеся мало що знае о политичныхъ обставинахъ въ Чехахъ, наколи не ôддѣляе старо-ческои партіи ôдъ молодо-ческои, а всѣмъ Чехамъ зъ малыми лише вынмками приписуе згаданй тенденціи. „Чехи, видко, не засмакували ще Россіи, коли такъ дуже бажають єи покровительства. Въ многотерпеливôй Австріи всѣ народы розвиваються свобôдно, нѣхто (? — *Ред.*) не нарѣкае, а въ Россіи — Сибирь!“ Дальше поясняе авторъ, длячого Болгаре обсыпанй Россією стôлько добрами, ухиляються теперь ôдъ своеи покровительки, — бо не хотять загинути якô народъ (якъ прим. Поляки). Вкôнци читаемо таку характеристику Болгаръ: „Болгаре хитрѣйшй ôдъ усѣхъ другихъ народôвъ уже ради свого географичного положеня и другихъ етнографичныхъ обставинъ, тому они не дадуться нѣкому зловити въ сѣти“.

Болгарска зелѣзниця фунгуе правильно. Замешкалымъ тутъ Европейцямъ робиться приятнѣйше, коли бачуть, що мѣжь Европою а Болгарією завязалась тѣснѣйша и лекша комуникація. Множество чужинцѣвъ можна теперь стрѣтити въ Софіи (особливо вѣденьскихъ жидкôвъ). „Народни Права“ бояться навѣть, щобы теперь не найшло до Болгаріи богато жидôвъ, та не перехопили торговлю въ свои руки. Деякй газеты розтрубѣли, що зелѣзниця — се новый крокъ напередъ для Болгаръ. Я зовсѣмъ противнои мысли. Болгаре построили тую зелѣзницю неохотно, бо она переходить власне черезъ найнизше культурою стоячій кутокъ и робить скорше выгоду для Вѣдня, нѣжь для Болгаріи. Министеръ Начовичь, що уходить за не злого финансиста, вже ôдъ теперь заявляѣ, що доходы зъ тои зелѣзницѣ не покрыють розходôвъ (найбôльше очевидно принесе transito). Совѣтникъ двору, Лаба, заявлявъ разъ передо мною, що скорше чи пôзнѣйше правительство буде мусѣло єи позбутися и дати експлоатацію кому иншому. Впрочѣмъ такй знатоки, якъ прим. Laboulay, все противились будовѣ зелѣзницѣ въ некультурныхъ сторонахъ. Дотеперь ходить звычайно 3—5 вагонôвъ.

Повернувшй до Софіи деякй Болгаре студенты зô Львова ôдзываються симпатично о Русинахъ и Полякахъ въ Галичинѣ, хвалять особливо ихъ гостинность, але болгарского селянина ставлять далеко высше ôдъ галицкого. До Львова не гадають вертати, бо не позваляѣ имъ министерство просвѣты, котре ѣсть гадки, що учитись Болгарамъ або Сербамъ по польски не придасться до нѣчого.

Драганъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Зъ Вѣдня доносять, що цѣсарь Вильгельмъ приѣде тамъ вже на певно дня 3 жовтня вечеромъ. Ôдъ двôрця зелѣзницѣ ажь до мѣста буде цѣлый гарнизонъ творити шпалиръ. Гостина цѣсаря въ Австріи назначена на шѣсть днѣвъ. Першй два днѣ перебуде цѣсарь у Вѣдни, а ôдтакъ выѣде дня 5 жовтня на ловы до Стиріи и зъ ôдтамъ поѣде до Риму.

Австрійскому и угорскому парляментови маѣ бути продложеный на найблизшôй сесіи проѣктъ доповненя зелѣзничои сѣти въ Боснѣ и Герцеговинѣ черезъ будову линіи Монастиръ-Коница-Сараево. Задатокъ на ту будову маѣ взятися зъ спôльныхъ активôвъ державныхъ. — Потверджуесь вѣсть, що министерство торговлѣ высказалось противъ удержавленя зелѣзницѣ Кароля-Людвика.

Нѣмецке товариство рыбацке въ Чехахъ ухвалило выслати петицію до сойму и передати єи на руки ческого посла д-ра Черного, а то длятого, що нѣмецкй послы не хотять вступити до сойму и заступати тамъ интересôвъ нѣмецкого населеня.

Ческій выдѣлъ крайовый маѣ незадовго предложити въ соймѣ проѣктъ заложеня ческои академіи наукъ.

„Pol. Corr.“ доказуе, що нагана, дана еп. Стросмаєрови, зробила въ Хорватіи якъ найлѣпше (?) враженье. Дальше доносить та сама газета, що еп. Стросмаєръ мавъ сказати до архіеп. Михайловича, що цѣсарь зробивъ зъ него мученика святои справы и ôнъ не може оставати дальше въ Бельоварѣ. Ôдтакъ выѣхавъ Стросмаєръ до Кжижа (Körös), де жителѣ тамошнй зробили ему велику овацію.

„Budap. Corr.“ доказуе, що еп. Стросмаєръ не буде покликаный до Риму, лишь буде перенесеный до якогось монастиря въ Угорщинѣ. Всѣ того рода вѣсти здаються бути безпôдставными; мабуть Мадярамъ полекшало-бы аж тогдѣ, коли-бъ могли даковарстого епископа спалити на стосѣ. Зъ другои стороны треба знов признати, що подôбного рода вѣсти можна уважати ознакою, що противъ еп. Стросмаєра лагодяться дѣйстно якiсь острѣйшй мѣры.

Розôйшлась поголоска, що царь не поѣде сего року на Кавказъ длятого, бо тамъ мала выбухнути ворохобня. Вѣсть ся, бодай що-до ворохобнѣ на Кавказѣ, здаеся бути неправдива. На Кавказѣ пануе вправдѣ вже ôдъ давна невдоволенье, але дѣло не дôйшло ще до того, щобы тамъ ажь мала выбухнути ворохобня. Царь перебуваѣ теперь зъ родиною въ Шпалѣ въ Царствѣ польскôмъ на ловахъ.

Комитетъ биржевый въ Нижнôмъ Новгородѣ одержавъ ôдозву, пôдписану 103 россійскими домами торговельными, котрй не хотять нѣчого и чути о заключеню торговельнои угоды зъ Нѣмеччиною.

Министерство дѣлъ внутрѣшныхъ предприняло ôдповѣднй мѣры, щобы управильнити аграрнй непорозумѣня мѣжь ческими колонистами на Волыни а тамошными селянами. Мимоходомъ сказавши, Чехôвъ въ Россіи дуже не люблять, и то не лишь нашй селяне Русины, але навѣть самй Москалѣ, бо Чехи уважають себе такъ якъ и тамошнй Нѣмцѣ „культуртрегерами“ и дають то почути тамошнымъ жителямъ на кождôмъ кроцѣ. Невôдповѣдне поступованье Чехôвъ лѣсничихъ, котрй безъ пардону стрѣляли до селянъ, котрыхъ часами подыбали въ лѣсѣ на грибахъ або на сунцяхъ, и калѣченье ихъ було причиною, що правительство россійске мусѣло многихъ зъ нихъ выдалити зъ краю. Цѣла комедія зъ переходомъ Чехôвъ на православіе маѣ своє жерело лишь въ тôмъ, що ихъ въ Россіи загально не терплять и що они бодай тымъ способомъ хотѣли забезпечити собѣ прихильнôсть православного населеня.

Зъ Кіева доносять до „Corr. de l'Est“, що справу болгарску ôдложено ажь до часу, коли цѣсарь Вильгельмъ поверне зъ подорожи до Вѣдня и Риму. Въ Петергофѣ списано однакожь протоколы, въ котрыхъ Нѣмеччина згодилася на погляды Россіи.

Въ Петербурзѣ продовжено ще на одинъ рôкъ станъ облоги, оголошеный тамъ ще 1881 р.

Россійскій посолъ въ Константинополи, Нелидовъ, одержавъ новй инструкціи въ справѣ массавскôй. Кажуть, що правительство россійске постановило давати ôдъ теперь Абессиніи бôльшу помôчь якъ доси. До Петербурга покликано такожь зъ Букарешту пос. Хитрово.

Зъ кôнцемъ жовтня маѣ бути харкôвскій округъ военный подѣленый на два округи: Харкôвъ-Полтава-Черниговъ-Курскъ и Воронежь-Орлôвъ.

До „N. fr. Presse“ доносять зъ Петербурга, що вѣсть о наганѣ данôй австрійскимъ цѣсаремъ еп. Стросмаєрови, выкликала въ тамошнôй прасѣ велике невдоволенье. Петербургскй газеты кажуть, що майже приходиться сумнѣвати о добрыхъ ôдносинахъ межи Австрією а Россією. Тонъ австрійскихъ газетъ ѣсть такъ дуже ворожій, що зъ россійскои стороны стаѣ чимъ разъ труднѣйше задержати дотеперѣшну вздержаливôсть. „Новости“ доказують, що вѣденьска праса радуѣся безпôдставно зъ наганы данои цѣсаремъ Стросмаєрови; она вплыне безъ сумнѣву некористно на ôдносины Славянъ до Нѣмцѣвъ въ Австріи и скрѣпить лишь тымъ бôльше славяньскій рухъ.

Недавно тому розôйшлась була поголоска, що кн. Бисмаркъ думаѣ уступити а вѣсть та мусѣла кождому выдатись лишь дневникарскою качкою безъ вѣлякои пôдставы. Нинѣ повторяѣся тая сама вѣсть лишь зъ тымъ додаткомъ, що мѣжь кн. Бисмаркомъ а цѣсаремъ мало настати вже ôдъ довшого часу якесь напруженье и що цѣсарь уважаѣ становище кн. Бисмарка за небезпечне и невôдповѣдне для монархичнои идеи. Вѣсть ся ѣсть мабуть основана на пôдставѣ розговору кореспондента парискаго „Gaulois“ зъ нѣмецкимъ посломъ Лібкнехтомъ въ Льозанѣ, котрый сказавъ, що мѣжь цѣсаремъ а кн. Бисмаркомъ ѣсть вже ôдъ давна непорозумѣнье и коли не прийде до згоды, то кн. Бисмаркъ буде мусѣвъ уступити. Одвѣчальнôсть за сю вѣсть и за правдивôсть розговору треба полишити французкôй газетѣ.

Болгарского министра Начевича, одного зъ найздôбнѣйшихъ членôвъ болгарского кабинету, стрѣтила онодгы небезпечна пригода. Начевичь выѣхавъ бувъ передъ кôлькома днями за ôдпусткою за границю, якъ первѣстно говорено, до Константинополя; тымчасомъ перебувавъ ôнъ майже зовсѣмъ инкогнито въ Букарештѣ. Що ôнъ тамъ робивъ, не знати. Може бути, що мавъ якусь тайну мисію, бо ôдносины межи Болгарією а Румунією стали въ послѣдныхъ часахъ дуже сердечнй и говорено навѣть, що Румунія готова признати кн. Фердинанда княземъ болгарскимъ. До Софіи приѣхавъ недавно тому румуньскій агентъ дипломатичный и маѣ навѣть представитися князеви офиціяльно. Може отже бути, що Начевичь залагоджувавъ, якъ сказано, въ Букарештѣ якусь важну мисію политичну, хочь зъ другои стороны говорено, що ôнъ мавъ затягнути у румуньскихъ банкирôвъ якусь позычку для болгарского правительства. Коли отже вертавъ домôвъ, стрѣтила єго пригода, черезъ котру мало що не стративъ житье. Въ мѣцевости Ванкаса — зъ дотеперѣшныхъ вѣстей не знати ще, де тая мѣцевôсть лежить, чи на сторонѣ румуньскôй чи болгарскôй, але

здаѣсь, що десь не далеко коло Рущука — напавъ на Начевича якійсь Киселевъ и стрѣливъ шѣсть разôвъ до него зъ револьверу. Киселевъ ѣсть родомъ зъ Систовы и бувъ свого часу урядникомъ при болгарскôй агентiи дипломатичнôй въ Букарештѣ. Черезъ жену ѣсть ôнъ спорôдненый зъ аристократичною родиною румуньскою Филипескôвъ. Будучи урядникомъ ôнъ не пильнувавъ свого обовязку, а коли опôсля здефравдуваѣсь ще 3.000 франкôвъ, усунено его зъ посады. Ôнъ вынѣсся бувъ на якійсь часъ зъ Букарешту до Россiи, але недавно тому вернувъ и просивъ Начевича, щобы ему вôльно було вернути назадъ до Болгарiи. Начевичъ приставъ на то. Коли отже оногды рано Начевичъ ледви що приѣхавъ до згаданои мѣсцевости, представився ему Киселевъ и заразъ стрѣливъ шѣсть разôвъ до него. Три выстрѣлы хибили, а три ранили министра, зъ котрыхъ два лишь зовсѣмъ легко, а одинъ трохи сильнѣйше въ груди. Пôсля найновѣйшихъ вѣстей, жадна рана не ѣсть небезпечна и Начевичъ мôгъ заразъ выѣхати въ дальшу дорогу до Софiи. Киселевъ перебувавъ въ послѣдныхъ часахъ въ Одессѣ и вернувъ зъ ôдтамъ доперва въ маю. Кажуть, що ôнъ сходився въ послѣдныхъ дняхъ досыть часто зъ двома секретарями россiйского посольства.

Ватаги розбишакôвъ непокоять Болгарiю зô всѣхъ сторôнъ, але и правительство болгарске взялось досыть остро до нихъ, розсылають за ними войско и жандармôвъ, а навѣть карають дуже остро тыхъ людей, що по волi чи неволи дають яку небудь помôчь розбишакамъ. Недавно тому приказало правительство спалити цѣле село Куцо-Волохôвъ, Чандиръ, коло Беловы, бо они укрывали у себе розбишакôвъ. Не було се вправдѣ село въ нашôмъ значенiю, бо тамъ було ледви лишь 19 хатеръ, якѣ у насъ ставлять звычайно Цигане, але все-жь таки въ шатрахъ тыхъ жило якихъ 120 душь. Правительство казало имъ забрати весь ихъ добутокъ. Справа Самова, котрого арештовано въ Софiи, ще не закôнчилась, бо власти чекають ще на письма грецкого консуля, що переговорювавъ зъ розбишаками въ справѣ окупу за Лендлера и Биндера. Головный проводирь беловскои ватаги, Кессарôвъ, що зловивъ бувъ фотографа Карастоянова, крыеся въ неприступныхъ горахъ коло Беловы и жандармерiя не слѣдить за нимъ, бо чекае доки ажь не настане студѣнь и ôнъ самъ не зôйде на долы. Межи Арабъ-Конакъ а Орханье напали були — якъ вже звѣстно — розбишаки на почту, котра везла листы и грошевѣ пересылки въ двохъ возахъ зъ Софiи до Рущука. Розбишаки напали на першiй вôзъ и убили жандарма, що пильнувавъ почты; тымчасомъ другiй вôзъ зъ грôшми утѣкъ до найблизшого села. Правительство приказало выслати заразъ погоню за сею ватагою. Коло Дубницѣ на полудне ôдъ Софiи, застановила була жандармерiя ватагу розбишакôвъ, що вхопила була трохъ людей. Двохъ зъ тыхъ удалося жандармамъ ôдбити у розбôйникôвъ а третого, якогось адвоката Самокова, замучили розбишаки. Жандармы убили проводиря сеи ватаги а одного розбишаку имили.

НОВИНКИ.

— **У Львовѣ** зѣдуться небавомъ всѣ три владики рускi на нарады въ справѣ речинца и предметôвъ собору провинцiонального. Коли-бъ не выѣздъ еп. Ступницкого на зѣздъ консерваторôвъ до Кракова, нарады тiи могли-бы були вже розпочатись. Зъ причины предстоячихъ нарадъ епископъ станиславôвскiй мавъ ôдложити осмотръ каноничный деканату скальского на мѣсяць жовтень.

— **Гостина архикнязя Рудольфа въ Галичинѣ**. Архикнязь приѣде нинѣ, вô второкъ, о год. 7 до Креховичь, а зъ-ôдси ôдъѣде повозомъ до Перегиньска. Ловы тревати-муть до 21 с. м. и того дня о год. 5-тôй вертае архикнязь до Вѣдня на Хирôвъ, Перемышль и Кракôвъ.

— **На зъѣздъ членôвъ вѣденьскои центральнои комiсiи консерваторскои** въ Краковѣ выѣхали зъ Русинôвъ Преосв. еп. Iоанъ Ступницкiй и проф. д-ръ Шараневичь. На вчерашнôмъ засѣданю комисiи еп. Ступницкiй звернувъ увагу ученыхъ на выкопалища знайденi при новѣйшихъ роботахъ земныхъ коло укрѣплень въ Перемышли. Тѣ выкопалища знаходяться въ посѣданю Преосв. епископа.

— **Посвященье церкви въ Фрiляндѣ.** „Америка“ въ ч. 11 зъ 18 (30) серпня такъ описуе се торжество:

Въ минувшу недѣлю, дня 26-го серпня ôдбулося посвященье новопоставленои церкви въ Фрiляндѣ. Впр. о. Воляньскiй, котрый въ чотирехъ рокахъ самъ оденъ змôгъ по всѣхъ кутахъ великои и широкои Америки ôднайти и збудити Русинôвъ зъ ихъ духовного сну, постарався, щобы се велике свято выпало якъ найсвѣтлѣйше, а тымъ самымъ пôднесло Русинôвъ въ очахъ чужинцѣвъ. И справдѣ нашi Русины списалися прекрасно. „Всѣ за одного а оденъ за всѣхъ“ — се перша буква права американьского. Такъ и Русины покористались тымъ правомъ и на зазывъ свого любимого пастиря и провôдника явилися зô всѣхъ сторонъ такъ численно, що то стало ôдрадою и надгородою за труды и пожертвованя о. Воляньского. Зелѣзнича компанiя Лiгайска дала умысни поѣзды на той день зъ Шенандору и зъ Вильсберъ по дуже зниженôй цѣнѣ, бо тикетъ (билетъ) коштувавъ половину звычайного. Въ суботу вечѣрнымъ поѣздомъ наспѣли зъ Шамокъ до Шенандору Брацтво св. Кирила и Методiя и другi люде, а въ недѣлю о семôй годинѣ рано Брацтво Шенандорске, Шамоцке и народъ зъ музикою вырушили на дворець, де вже ждавъ на нихъ поѣздъ. Хотяй поѣздъ складався зъ 8 каръ (возôвъ) то все забракло мѣсця и богато мусѣло стояти. Въ Деляно причѣпили ще двѣ кары зъ пасажерами зъ поблизького Маганой Сiти. По всѣхъ стацiяхъ всѣдало по трохи, а въ Газельтонѣ прилучили другi двѣ кары, до котрыхъ всѣло, кромѣ иншихъ людей, руске газельтоньске Брацтво св. Володимира Вел. и католицке словацке Брацтво св. Iосифа. Поѣздъ наспѣвъ до Фрiляндъ около пôвъ до десятои рано. Поѣздъ вильсберскiй, котрый мавъ прийти о 5 минутъ заразъ по шенандорскôмъ, спôзнився о пôвъ години, бо до каръ насѣдало такъ много людей, що одна машина не могла затягнути и мусѣли посылати по другу. Скоро тôлько той поѣздъ наспѣвъ и люде повысѣдали, всѣ рушили въ сторону церкви. Походъ провадили п. Душекъ зъ фрiлянского Брацтва и п. Вислоцкiй зъ шенандорского. За ними ишла граючи шенандорска музика, ôдтакъ несли хоругвь американску и двѣ церковнi, за тôмъ поступало Брацтво шенандорске св. о. Николая, Брацтва шамоцке и газельтоньске, дальше музика фриляндска, словацке Брацтво св. Iосифа, фрiляндске св. Михаила и кинґстоньске св. Николая, а за тымъ ѣхавъ въ каретѣ Вп. о. Воляньскiй. Похôдъ выглядавъ величаво, особливо красно выглядали Брацтва рускi въ своихъ синежовтыхъ поясахъ зъ золотыми тороками, хотяй не менше красно представлялось и словацке брацтво. Нове брацтво фрiляндске и на ново зъорганизоване брацтво кинґстоньске машерували, якъ на новыхъ, дуже добре. По дорозѣ стояло кôлькохъ фотографôвъ и старалися похôдъ ôдфотографовати. Коли похôдъ прийшовъ до церкви, о. Воляньскiй высѣвъ зъ кареты и розпочалось торжество посвященя. Церковь мала, но на ту парохiю цѣлкомъ достаточна, мало кого могла помѣстити, крôмъ Братей, а весь народъ стоявъ коло церкви и слухавъ набоженьства. Заразъ по посвященю розпочалася служба Божа. Передъ благословеньемъ выйшовъ о. Воляньскiй передъ церковь на сходы и въ прекраснôй монѣ, доказуючи конечну потребу дому Божого, загрѣвъ Русинôвъ до дальшои працѣ. На поблизькôмъ домѣ видѣлисьмо такожь въ той часъ фотографа зъ апаратомъ. По довершенньмъ торжествѣ, фрiляндске брацтво угощало другi брацтва, а люде знайшли своихъ кревныхъ, знакомыхъ и краянôвъ и забавлялися до 5-ои годины по полудни. О 5-ôй год. ôдслужывъ о. Воляньскiй вечѣрню и всенощне и такой заразъ потôмъ люде, котрi приѣхали шляхомъ шенандорскимъ и вильсберскимъ, поспѣшили на дворець и о 7-ôй ôдъѣхали. Такъ закôнчилося тое торжество, а всѣ присутнi вынесли милу згадку о нѣмъ и о щирости и гостиности фрiляндскихъ людей.

— **Огнѣ.** Пишуть намъ: Дня 10 н. ст. вересня погорѣло въ Кореличахъ, пов. перемышляньского, зъ пустоты одного хлопця тринацять господарѣвъ зъ цѣлымъ майномъ и засобами збôжа. Погорѣльцѣ полишились при близкôй зимѣ пôдъ голымъ небомъ, безъ кусника хлѣба, безъ дрôбки паши для худобы и безъ всякого насѣня пôдъ засѣвъ. Въ огни при ратованю зломивъ собѣ одинъ человѣкъ ногу а жидъ попарився досыть сильно. П. Вол. Дрезѣньскiй, мѣсцевый лѣсничiй, вельми помагавъ и правивъ ратункомъ при огни. Въ имени бѣдныхъ погорѣльцѣвъ ôдзываюсь до милостивыхъ людей и молю о скору помôчь хочь-бы въ найменшихъ даткахъ а Всевышнiй нагородить стократно щедрымъ дателямъ. *Николай Туркевичь*, парохъ въ Кореличахъ, почта Фирлеѣвъ.

— **Скрыте злочиньство въ Старо-Бродахъ.** Дня 15 н. ст. с. м, въ суботу рано, знайдено коло будки зелѣзничои ч. 30 въ Старо-Бродахъ замордовану невѣсту, незвѣстного походженя, нѣ назвиска, убрану по шляхотски, въ вѣцѣ около 25 лѣтъ. Комисiя слѣдча найшла на нѣй знаки удушеня и побитя, але злочинця доси не выкрыли, хотяй суть свѣдки, що бачили, якъ якiйсь мужчина ходивъ зъ нею и розмавлявъ. Труна привезено до села и умѣщено въ шопѣ грабаря, котрый мешкае заразъ коло церкви. Годѣ похвалити ц. к. слѣдчiй судъ въ Бродахъ, що вызначивъ обдукцiю трупа якъ разъ на 9-ту год. слѣдуючого дня, с. є. въ недѣлю, коли правилось богослуженье въ Старобрôдскôй церкви, бо люде, що ишли на богослуженье, ставали громадою коло стола, на котрôмъ труна секцiоновали, и придивлялись тому. Та-жь можна було зъ тою роботою упоратись ще въ суботу по полудни, бо о злочиньствѣ знано вже о 9-тôй год. рано, а до Бродôвъ 10 хвиль дороги — а нѣ, то бодай въ недѣлю по полудни, а жадною мѣрою въ часѣ ранѣшнього богослуженя, щобъ не соблазняти народу.

— **Проф. Володимиръ Антоновичь** — якъ доносить „Кгај“ — намѣрявъ сего року розкопувати знанi на Украинѣ могилы на поляхъ Кальника пôдъ Дашевомъ, але зъ причины нездоровля мусѣвъ свôй намѣръ ôдложити на рôкъ будущiй.

— **Воспиталище сс. Василiянокъ въ Яворовѣ** одержало ôдъ цѣсаря 200 зр. пôдпомоги на розпочату будову.

— **До воспиталища Василiянокъ у Львовѣ** поручивъ митр. Ординарiятъ приняти Марiю и Олену Мартинець, сироты по священику, яко безплатнi стипендистки.

— **Въ Яричевѣ новôмъ** кôнчиться будова краснои мурованои церкви, стараньемъ и заходами о. Николая Левицкого, тамошного сотрудника, котрый не жалуе труду, щобы дѣло до кôнця довести, за що тѣшиться поважаньемъ и любовiю своихъ парохiянъ.

— **Въ честь ювилею цѣсарского** порѣшивъ зарядъ мѣста Станиславова основати чотири стипендiи по 75 зр. рôчно, двѣ для христiянъ а двѣ для жидôвъ. Що року будуть роздаватись тi стипендiи въ день ювилею мѣжь бѣдныхъ старцѣвъ и калѣкъ мѣста Станиславова.

— **Нещастна пригода.** На шляху зелѣзниць державныхъ мѣжь Стрыемъ а Львовомъ, на грунтахъ громады Покиничѣ, пов. стрыйского, найшли дня 9 с. м. о пôвночи тяжко пораненого зарôбника Iосифа Реґулу, котрый померъ за кôлька годинъ. Опôсля выявилося, що Реґула, будучи на службѣ у будкаря Якова Мики, положився на шляху и заснувъ такъ сильно, що не почувъ надходячого поѣзду зелѣзничого.

— **Ц. к. прокураторiя державна** въ Краковѣ сконфискувала число газеты „Głos Polski“ за статью о визитѣ министра д-ра Пражака въ Краковѣ, пôдъ заг. „Veni, vidi, vici“..

— **На Волыни** въ селѣ Медведôвка, въ повѣтѣ заславскôмъ, умеръ въ 58-ômъ роцѣ житя Тадей Юрiй Стецкiй, властитель того села, ученый и етнографъ. Университетъ кôнчивъ въ Кiевѣ а опôсля студiювавъ ще въ Варшавѣ и Краковѣ. До цѣннѣйшихъ его праць належать: „Wołyń pod względem statystycznym, historycznym i archeologicznym“ (2 томы, выданi въ рр. 1864 и 1871), „Krzemieniec i jego okolice“ (выд. 1873) и „Lud starożytny i dzisiejszy“ (выд. 1877). Въ своѣй Медведôвцѣ покôйный полишивъ красну библiотеку и збôрку образôвъ та памятокъ минувшины.

— **Въ повѣтѣ пиньскôмъ** пôдъ Почеповомъ ôдкрыто середъ великихъ пнѣвъ дубовыхъ камѣнну плиту зъ написею церковно-славяньскою, котра свѣдчить, що на тôмъ мѣсци спочиваютъ мощѣ знаного въ исторiи нашôй о. Кирила Терлецкого, епископа пиньско-турôвского, пôзнѣйше луцкого и острожского. Зъ исторiи вѣдомо, що Терлецкiй, умираючи, казавъ поховатись на т. зв. „монастирскôй полосѣ“ пôдъ Почеповомъ.

— **Въ моравскôмъ мѣстѣ Унчовѣ** при ôдновлюваню орла на урядѣ податковôмъ замазано ческу напись: „C. k. berni úřad“. Тогдѣ селяне моравскi зъ кôлькохъ громадъ урадили не платити податкôвъ, поки ческа напись не буде привернена, бо они „не знають, куды нести податки“ и то свое рѣшенье на письмѣ переслали дирекцiи финансовôй въ Бернѣ. Розумѣеся, що ческа напись буде привернена.

— **Нѣмецкi лѣкарѣ** ще не дають спокою д-рови Мекенси. Симъ разомъ вже цѣле товариство лѣкарѣвъ, складаюче-ся зъ 4000 членôвъ, выдало брошуру противъ него. Авторъ сеи брушуры закидуе ему, що фальшива дiяґноза и лѣченье спôзнили операцiю.

— **Крадѣжь дѣвчатъ** и достава ихъ на Всходъ належить въ Одесѣ до рѣчей не дуже рѣдкихъ, якъ о тôмъ свѣдчить лѣтопись криминальна. Недавно, якъ описуютъ одескi газеты, зновъ лучився выпадокъ крадежи прекрасного 12-лѣтного дѣвчати. Пôдъ склепикъ зъ овочами заѣздить каритою дама, купуе овочѣ и каже дѣвчинѣ занести до кариты, а потôмъ просить ею сѣсти зъ нею и проѣхатись. Дѣвчина послухала и ôдъ того часу и слухъ про нею загинувъ.

— **Дрôбнi вѣсти.** Труна театральна п. Бачиньского загостила до Нового Санча. — Кн. Iоанъ Адольфъ Шварценбергъ померъ въ суботу въ своихъ добрахъ. Полишивъ своимъ двомъ сынамъ по-надъ 120 милiонôвъ въ снадщинѣ; скарбъ державный одержить за належитôсть спадкову щось около пôвтора милiона зр. — Зъ касарнѣ 15 полку пѣхоты у Львовѣ утѣкъ воякъ Олекса Витовскiй.

Вѣсти зъ Арх. Львôвскои.

Презенту на Буцнѣвъ, дек. тернопôльского, одержавъ Ио. Глиньскiй.

Президiя намѣстництва годиться на кан. институцiю оо.: Томы Березовского на Дубравку и Петра Чумака на Озерянку.

Введеный о. Клим. Слюзаръ яко завѣдатель Остапя, дек. скалатского.

Прив. сотрудникомъ въ Солонцѣ поставленый о. Ксеноф. Сосенко.

Арх. грамоту похвальну зъ правомъ уживати експозиторiй крилошаньскихъ одержавъ о. Мих. Цегельскiй зъ Камѣнки струмиловои.

Завôзваный до кан. институцiи на Дубравку о. Тома Березовскiй.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенты одержалы оо.: Кар. Белкотъ на Мыслятичѣ, дек. мостиского; Ник. Ничай на Замочокъ, дек. жовкôвского.

Каноничну институцiю на Ростоку велику, дек. мушиньского, одержавъ о. Петро Сандовичь.

Завѣдательство парохiи Терло, дек. старосольского, одержавъ о. I. Гмитрасевичь а о. Мих. Сливиньскiй самостôйне сотрудництво въ Высloку горѣшнôмъ, дек. яслиского.

Еп. Консисторiя оповѣщае конкурсъ на два мѣсця въ грецкôй колегiи св. Атаназiя въ Римѣ; речинець подаватись до 20 жовтня с. р.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Окружна рада школьна въ Камѣнцѣ розписала конкурсъ на мѣсця учительскi: молодшого учителя въ Стояновѣ; при школахъ етатовыхъ: въ Козловѣ, Дмитровѣ, Островѣ, Вировѣ, Станинѣ и Сѣнковѣ; при школахъ филiяльныхъ: въ Майданѣ старôмъ, Оплуцку и Русиховѣ; подаватись можна до 15 н. ст. падолиста с. р. — До кôнця жовтня розписаный конкурсъ на директора при гимназiи св. Яцка въ Краковѣ.

— **Именованя.** Ц. к. краева дирекцiя скарбу именовала концепистôвъ скарбовыхъ: К. Вашку, Фр. Памулу и Кар. Бандрôвского инспекторами податковыми въ IX клясѣ ранги а провизоричного секретаря скарбового въ Боснѣ Ф. Томка и скарбовыхъ практикантôвъ концептовыхъ I. Дрозда и Фр. Колянковского концепистами скарбовими въ X клясѣ ранги.

Телеграмы „Дѣла“.

Берлинъ 18. вересня. Гр. Гербертъ Бисмаркъ выѣхавъ въ гостину до россiйского посла при берлиньскôмъ дворѣ, гр Шувалова.

Букарештъ 18. вересня. Позичка, котру хотѣвъ Начевичь затягнути въ Румунiи, не удалася.

Софiя 18. вересня. Раны Начевича суть легкi. Киселевъ стрѣливъ до него въ хвили, коли ôнъ лодею доплывавъ до болгарского берега пôдъ Рущукомъ.

Букарештъ 18 вересня. Архикн. Кароль Людвикъ зъ женою приѣхали въ гостину до короля на замокъ Синай. Зъ провинцiи надходять вѣсти о новыхъ розрухахъ селянскихъ.

Букарештъ 18. вересня. Въ Добравенi коло Ботушанъ зворохобилися селяне и жадають роздѣленя грунтôвъ. Противъ ворохобникôвъ выслано войско.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручае 2460 203—?
росу красоты и всякi косметики такъ черезъ мене якъ и инши фирмы поручанi.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 69—?

Неомыльне средство
на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.
Цѣна флякону 50 кр.
Встрикненье и капсулки
зъ ростины „MATICO“
въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство
поручае Аптика
К. КРИЖАНОВСКОГО
у ЛЬВОВѢ.
Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.
2274 *Капсулокъ 80 кр.* 58—?

Старшi панночки
семинаристки, ученицѣ зъ высшихъ клясъ женьскихъ школъ найдуть дуже дорôдне помешканье, харчь и опѣку за умѣренну цѣну въ дуже честнôмъ домѣ. — Близша вѣдомôсть у панѣ Милевскои ул. Баторiя ч. 24 II. поверхъ. 4—?

Закладаюся
за всяку цѣну, що жаденъ въ монхъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерiй краевыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такови 2484 Всч. Духовенъству 25—?
Замовленя въ мѣсци и зъ провинцiи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.
Давидъ Шварцвальдъ,
магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.
Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.
Заложеный 1848.

Вина Гегеляйскi и Шамороднi
литръ по 48 кр. и выше
поручае торговля
В. КОЗЛОВСКОГО
ул. Городецка ч. 79 ц.
2590 1—5

Складъ кавы
АРТУРА КОСЦИЦКОГО
пôдъ знаменемъ
„СИРIЮСЪ“
у Львовѣ, Хорущина ч. 22
поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.
Коштуе у Львовѣ:
1 кило 1·70 и 1·80 зр.
на провинцiи:
4¾ кило 8·70 и 9·15 зр. франко
Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.
Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрi оголошуютъ иншi пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ею найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трiестѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродае гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комiсiонеръ, а ôдъ него ажь купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 176—?

И. ИГНАТОВИЧЬ
у Львовѣ ул. Коперника ч. 3., въ Краковѣ Суконницъ ч. 20., въ Чернôвцяхъ Ринокъ ч. 2
поручае власного выробу
знаменитi средства ôдзначенi 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня, на выставахъ краевыхъ и заграничныхъ.
Есенцiя ароматична до полоканя устъ змѣшана зъ водою, дае здорове и дуже приемне полоканье до устъ, ôдсвѣжае ясла и запобѣгае псованю зубôвъ. Фляконъ 80 кр.
Паста ароматична до чищеня зубôвъ знаменито очищае зубы зъ каменя и надае имъ перлову бѣлôсть. Цѣна 30 кр.
Щôточки до чищеня зубôвъ
въ рôзныхъ родахъ зъ найлѣпшихъ фабрикъ англiйскихъ и французкихъ ôдъ 20 кр. до 1 зр. 50 кр.
Пльомба бальзамична
до пльомбованя дѣравыхъ зубôвъ, ѣсть тревалою и дуже практичною въ ужитю. Фляконъ 50 кр.
224 19—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 199. Львôвъ, Середа 7 (19) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека пайзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ. и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ
въ Австрiи: на цѣлый рôкъ . . 18 зр. на пôвъ року . . 9 зр. на чверть року . 4·50 зр. на мѣсяць . . . 1·50 зр.
за Заграницею: на цѣлый рôкъ . 24 зр. на пôвъ року . . 12 зр. на чверть року . . 6 зр.
У Львовѣ: на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць . . 1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта. — Поодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатнои, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. ôдъ стишка.

Поручення зъ провинцiи сейчасъ залагоджуються, безъ дочисленя провизiи.

КУПАЛЬ И ЛИСЕНЬ дôмъ бѣлковый и контора вымѣны, купують и продають пôдъ наистарiйшими по змозѣ услôвiями, Львôсы державнй и приватнй, Всякй облигацiи, листы застав, ренты, акцiи бѣлковй и залѣзничн,

„Политика абстиненціи“.

Остатными днями, нѣ зъ сего нѣ зъ того, въ нѣмецкихъ и въ польскихъ газетахъ появлялись и не перестають появлятися алярмуючй вѣсти про „политику абстиненціи“ Русинôвъ галицкихъ. Пôсля кореспондента „Neue fr. Presse“ мають за тою политикою стояти „провôдники рускаго народу“, пôсля „Kurjer-a Lwowsk-ого“ — „pewne koła ruskie“, а „Dziennik Polski“ палцемъ указуе на тй „pewne koła“, беручи „политику абстиненціи“ въ звязь изъ „ювилейнымъ торжествомъ въ Кіевѣ“.

Мы вже въ однôмъ изъ попередныхъ чиселъ „Дѣла“ заявили, що на скôлько нинѣ пропаганду политики абстиненціи Русинôвъ ôдъ всѣхъ законодавчихъ и репрезентаційныхъ тѣлъ автономичныхъ (рады державнои, сойму, радъ повѣтовыхъ а назвѣть громадскихъ) газеты (Kurjer Lwowski, Neue fr. Presse) приписують „провôдникамъ галицко-рускаго народу“, — то такого намѣреня провôдники нашого народу доси не мали нагоды высказати и не высказали, — отже цѣла пôднесена въ чужихъ газетахъ рѣчь ставсь въ теперѣшнôй хвили безпредметовою.

О скôлько намъ вѣдомо, о „политицѣ абстиненціи“ заговорила теперь зновъ, и то досыть несмѣло, „Червоная Русь“, повторяючи одно и то само ôдъ часу послѣдныхъ загальныхъ выборôвъ до сойму краевого. Звѣстна рѣчь, що бувшому „Проломови“ (теперѣшнôй „Черв. Руси“) не припали були тй послѣднй выборы до вподобы не тôлько тымъ, що зъ выборôвъ выйшло мале число рускихъ послôвъ, але ще й тымъ, що послами выйшли въ бôльшôй части люде не зъ тои фракціи, котрои органомъ бувъ „Проломъ“ а нинѣ „Черв. Русь“.

Заразъ по выборахъ до сойму скликане було спôльне зôбранье послôвъ и Русинôвъ львôвскихъ до салѣ „Народного Дому“ въ тôй цѣли, щобы порушену справу абстиненціи, чи радше тогдѣ „сецесіи“ обговорити. Якъ мѣжь послами, такъ и мѣжь запрошеными поважными Русинами були люде, котрыхъ редакція „Пролома“ могла уважати „своими“, а прецѣнь нѣ одна душа не высказалась тогдѣ за сецесією, противно, всѣ однодушно узнали ею для галицко-руского народу невôдповѣдною, а посолъ Вас. Ковальскій збивавъ гадку сецесіи ажь въ пôвгодиннôй промовѣ.

Сей фактъ годиться нинѣ, по пяти лѣтахъ, пригадати, а при тôмъ сконстатувати и то, що пôзнѣйше, по выборахъ до рады державнои, коли изъ кандидатôвъ спôльного комитету рускаго перейшовъ лишь одинъ-одинокій посолъ Русинъ, сов. Ковальскій, „Проломъ“ до него зъ „сецесією“ не пôдходивъ, а знаходивъ то зовсѣмъ въ порядку, що сов. Ковальскій на singelton-а остае въ радѣ державнôй, и то, Господь знае длячого, въ нѣмецкôмъ клюбѣ Коронинiого.

„Черв. Русь“ зновъ выѣздить зъ „политикою абстиненціи“, а добрй знакомй ею зъ „N. fr. Presse“ и зъ „Kurjer-a Lwowsk-ого“ розтрубльоють ею бажанье яко интенціи „провôдникôвъ галицко-руского народу“ або близше неозначеныхъ „кругôвъ рускихъ“. Мы въ интересѣ правды мусѣли рѣчь тую спровадити до властивого жерела.

Политика сецесіи и абстиненціи Русинôвъ галицкихъ була въ „Дѣлѣ“ обговорена уже неразъ и ôдъ редакціи и ôдъ поважныхъ людей зъ по-за редакціи; пригадуемо, що торôкъ въ тôй справѣ забиравъ въ нашôй часописи слово Вп. посолъ Качала, и полемизуючи зъ „Проломомъ“, выказувавъ цѣлымъ рядомъ аргументôвъ, длячого у Русинôвъ сецесія чи абстиненція не можлива. Аргументы тй були чейже переконуючй.

Мы зовсѣмъ не глядимо на то, що тамъ о „политицѣ абстиненціи“ подобаесь писати кореспондентови „N. fr. Presse“, або редакціи „Kurjer-a Lwowsk-ого“, або и тôй друкованôй библулѣ, що называесь „Dziennik Polski“, — мы не спускаемо ока єдино зъ фактичного стану дѣлъ на Руси галицкôй. А оцѣнюючи по правдѣ и безъ пересады нинѣшный станъ ôдносинъ рускихъ въ Галичинѣ, мусимо сказати, що не то простолюдинъ нашъ, але и сама интелигенція наша не доросла нинѣ до политики нй загальнй выборы до сойму та до рады державнои и всѣ потôмъ выборы доповняючй. Мы бачили, кôлько то ще у насъ темноты, нездарности а навѣть деморализаціи середъ народу и верствы интелигентнои!

Нехай-бы тія одиницѣ, що такъ легко кидають такима важкими окликами, якъ „сецесія“, „абстиненція“ — застановились перше надъ тымъ, що до такихъ акцій треба ôдповѣднои организаціи середъ интелигенціи и народу, а зрозумѣвши се, не поступали якъ-разъ такъ, щобы не допустити до нѣякои крѣпшои организаціи Русинôвъ, ширячи роздоръ своею политикою безнастанныхъ напастей та клеветъ...

До обходу ювилею хрещеня Руси.

Пониже подаемо провôднй гадки обѣжника Впреосв. митрополита Сильвестра до духовенъства и вѣрныхъ епархіи львôвскои въ справѣ торжественного обходу 900-лѣтныхъ роковинъ хрещеня Руси рôвноапостольнымъ княземъ нашимъ Володимиромъ. Головнѣйшй уступы наводимо въ цѣлости.

Обѣжникъ починаесь архіерейскимъ благословеньемъ и короткимъ розказомъ исторіи ширеня христіянъства въ часахъ апостольскихъ по завѣту Христа: „Шедше научите вся языки“; ôдтакъ переходить до генезы христіянъства на Руси, кажучи:

„По-надъ Днѣпромъ и Бугомъ, Сяномъ и Днѣстромъ въ началѣ христіянъскои еры сидѣли нашй правôтцѣ, племя трудолюбиве але и хоробре, зъ котрымъ неразъ числитись мусѣли сусѣднй народы а передъ всѣмъ Греки, просвѣщенй христіянствомъ уже за апостольскихъ часôвъ. И тй то ôдносины Грекôвъ, будь приязнй, будь-то й ворожй къ нашимъ предкамъ, спонукали, що уже за-рана проникали лучѣ евангельского свѣтла на Русь, оморочену темнотою поганьства. Пôсля стародавного переказу, вже самъ св. апостолъ Андрѣй Первозванный голосивъ въ окрестности Кіева слово евангелія. Певною-жь есть рѣчею, що зô славнои Византіи въ першихъ вѣкахъ выходили проповѣдники єдино-спасаючои вѣры Христовои на пôвнôчь и тамъ не безъ успѣху трудились, наколи вже Тертуліянъ, Оригенъ а ôдтакъ св. отець Іоанъ Золотоустый, говорячи о чудеснôй побѣдѣ хреста, згадуе, що слово хрестное проникнуло навѣть до далекихъ Скитôвъ и Сарматôвъ, до котрыхъ пôсля Страбона и Тацита причислялась и Русь (Роксолянія). Переселенье народôвъ пригасило однакожь ледви затлѣвше зарево свѣтла христіянъского. Ажь въ IX. вѣцѣ стало на ново зорѣти на Руси, именно, коли коло 867 року св. Игнатій, патріярхъ царгородскій, пôславъ бувъ проповѣдникôвъ хреста на нашу землю“ [illegible] княземъ Володимиру, внукови св. Ольги, котра приняла св. хрестъ въ 857 р. зъ рукъ патріярха Теофилакта въ Царгородѣ и поклала не малй заслуги для пôдготовленя почвы для христіянъства на Руси.“

„Ôдносины политичнй и торговельнй, а передовсѣмъ примѣръ княгинѣ Ольги, спонукали Володимира принати ôдъ Грекôвъ хрещенье, ôдъ Грекôвъ покликати проповѣдникôвъ для загального просвѣщеня царства свого свѣтломъ вѣры евангельскои. Высоко въ наукôвомъ свѣтѣ цѣненый лѣтописець, преподобный Несторъ, описуе подрôбно ту вѣкопамятну подѣю, замѣчаючи, що Володимиръ, охрещеный уже въ грецкôмъ мѣстѣ Херсонѣ и одруженый зъ грецкою княгинею Анною, сестрою византійскихъ императорôвъ Василя (II.) и Константина (VIII.), прибувъ зъ священиками грецкими до Кіева, наказавъ поганьскй кумиры — именно Перуна — сокрушити, обезчестити и знищити. Другого дня удався Володимиръ зъ священиками на рѣку Днѣпро. Тутъ зôбралось велике множество людей. Они вступили въ воду по шию, по грудь, молодшй при березѣ, старшй зъ дѣтьми на рукахъ, а священики, стоячи на березѣ, ôдправляли молитвы св. хрещеня. И була радôсть для неба и землѣ — бачити стôлько душъ спасаемыхъ. Глянувши на небо, Володимиръ зъ радости молився: Господи, що сотворивъ єси небо и землю, глянь на новыхъ людей Твоихъ, дай имъ пôзнати Тебе, истинного Бога, такъ якъ пôзнали стороны християньскй, и утверди вѣру ихъ праву и незмѣнну, и менѣ поможи, Господи, на супротивного ворога, щобъ, надѣючись на Тебе и на Твою силу, я побѣдивъ пôдступнй его намѣреня!“

Ôдъ сего часу — сказано дальше въ обѣжнику — понеслась вѣра Христова по цѣлôй Руси а зъ нею праведнôсть и святôсть. Зъ невôльникôвъ тьмы стали мы сынами Божими, наставленй на дорогу блаженьства и достиженя спасенія. Зъ християньствомъ водворилась на Руси и культура. При численныхъ церквахъ поставали школы и ширили просвѣту. Скарбы науки и штуки грецкои якъ зъ періоду класицизму такъ и епохи християньскои ôдкрылися для Руси, котра зъ молодечимъ жаромъ ихъ собѣ присвоювала. Маючи вже готовй литургійнй книжки въ словеньскôмъ язицѣ, даръ словеньскихъ апостолôвъ, св. братôвъ Кирила и Методія та ихъ ученикôвъ, зъ котрыхъ деякй навѣть трудились проповѣдею евангелія на нашôй земли, Русь занялася старанно слѣдженьемъ богатства християньскои богословскои и моральнои словесности.

Згадавши о тôмъ, якъ монахи, люде свѣтскй, князѣ и бояре заходились коло письменности церковнои; якъ штука архитектонична и малярска переходила на Русь; сказано въ обѣжнику, що зъ християньствомъ розбудилось и управильнилось у насъ житье державне и християньска заняла поважне мѣсце межи тогдѣшными державами въ Европѣ, входила въ близшй зносины зъ другими землями, а князѣ ею дружилися зъ династіями царгородскими, польскими, угорскими, ческими, нѣмецкими, скандинавскими а навѣть далекои Франціи.

Опôсля сказано въ обѣжнику:

„И яка-жь причина того дивно скорого и въ наслѣдкахъ своихъ такъ благословенного переобразованя Руси? Ото, возлюбленй братя и сынове, въ тôмъ треба глядѣти першои и найголовнѣйшои причины такого радôстного обяву, що Русь зачерпнула воды хрещеня не *изъ кладенцевъ сокрушеныхъ, иже не возмогутъ воды содержати* (Іер. 2, 13), *но изъ источника воды текущія въ животъ вѣчный* (Іоанъ 4. 14), изъ пôдъ твердого каменя Петрового, изъ

Ганна Монтовтъ.

Исторично-побытовый очеркъ изъ житя волыньского паньства въ XVI. стол.

Написавъ Орестъ Левицкій.

Десять верстъ ôдъ м. Дубна, долѣ рѣки Иквы на правôмъ березѣ ею розкинулось село Коблинъ. Село Коблинъ, — незначуще село, зъ ледви чотирма сотнями мешканцѣвъ. Та не такимъ бувъ Коблинъ триста лѣтъ тому. Въ XVI. столѣтю Коблинъ бувъ мѣстомъ, мавъ торги и ярмарки, бувъ охороненый замкомъ и дѣлився на двѣ половины: „старе мѣсто“ и „нове“. Правда, пôдъ той часъ легко було и найвужденнѣйше село перемѣнити въ „гôродъ“: потребувавъ тôлько панъ села заявити, що для обезпеки осады ôдъ „поганства Татаръ“ ôнъ хоче въ своемъ маетку „власнымъ коштомъ и накладомъ замокъ заложити и збудувати и мѣсто осадити“, а правительство, що нѣчимъ такъ не турбувалось, якъ власне обороною краю, безнастанно руйнованого Татарами, охôтно давало дозвôлъ перезвати село „мѣстомъ“, закликати новыхъ оселенцѣвъ, „купцѣвъ и ремѣсникôвъ“, абы тôлько „изъ людей вольныхъ и инныхъ всякихъ прихожихъ“, позволило установити ярмарки и торги, дало „вольность въ тôмъ мѣстечку корчмы будувати и усякій трунки: медъ, пиво, горѣлку держати, и всякими куплями, якъ звыклый обычай есть, шинкувати, продавати и куповати, и пожитки усякій собѣ ôдтôль привлащати и примножати“, а коли панъ кромѣ того хотѣвъ мати зъ новôмъ „мѣстѣ“ самоуправну мѣску громаду и надѣлити мѣщанъ Магдебурскимъ правомъ, то и того не ôдказувано. Зъ другого боку спокôйне житье пôдъ охороною замку и всякй льготы, якй звычайно давано новымъ поселенцямъ, вабили товпами мешканцѣвъ до новои „осады“, а коли тôлько панъ розумно вѣвъ дѣло и не дуже угнѣтавъ поселенцѣвъ по уплывѣ льготныхъ лѣтъ дачками и ôдбутками, то бувше село скоро зростало въ цвитуче мѣсточко зъ численнымъ торговымъ и промысловымъ населеньемъ. Такій бувъ початокъ майже всѣхъ нинѣшнихъ мѣсточокъ на Волыни, Подôлю и Украинѣ и бôльшои части мѣстъ повѣтовыхъ; такимъ чиномъ стало въ першôй половинѣ XVI. столѣтя и мѣсто Коблинъ, дякуючи заходамъ свого властника, пана Монтовта.

Коблиньскій замокъ стоявъ на невеликôмъ узгôрю, на березѣ болотнистои Иквы. Мавъ ôнъ видъ неправильного многокутника, обведеного земляным валомъ; по гребени вала тягнувся „острôгъ“, палисада зъ дубовыхъ колодъ, а прогалины мѣжь ними були обкинены глиною. По линіи острога, въ ôдповѣднôй ôддалинѣ одна ôдъ другои, взносились „вежѣ“ або „башты“, здвигненй зъ дубовыхъ брусôвъ и крытй гонтами. Въ низу баштъ бувъ складъ збруѣ и военныхъ знадобôвъ, а зъ горѣшныхъ поверхôзъ стрѣляли въ неприятеля и слѣдили за его рухами. Довкруги замокъ бувъ обведеный глубокимъ ровомъ, до котрого спущено воду зъ рѣки. Єдиный въѣздъ до замку бувъ изъ стороны мѣсточка „брамою“, пôдводженымъ мостомъ черезъ рôвъ. Надъ брамою такожь взносилась вежа; тамъ живъ „воротный“ и мавъ обовязокъ глядѣти за тымъ, щобы нѣхто чужій не мôгъ пробратись до замку. Дебелй дубовй ворота рѣдко ôдчинялись, а за-для входу до замку була звычайно „фôртка“, ôдъ котрои ключь мавъ воротный.

Уоруженье замку було невелике: такъ звана тогдѣ „стрельба огнистая“ складалася всего изъ 4-охъ пушокъ, 52 ручниць и 20 гаковниць, а до нихъ були 2 бочки пороху, 5 барилъ куль до гаковниць и пушокъ, бочка салитры и пôвбочокъ сѣрки. Дальше йшло холодне оружье: шаблѣ, мечѣ, луки зъ стрѣлами „пятигорскими“, рогатины, ощепы козацкй и кошубскй, кончиры, чеканы, сокиры воєнній; потôмъ „збруя“: панцыры, бехтеры, прилбицѣ, шишаки козацкй, кирасы и „тарчи полосатй, червоне по бѣлôмъ“.

Такій бувъ традиційный типъ украинъского замку въ XVI столѣтю, унаслѣдженый ще ôдъ часôвъ Данила Галицкого. Лише въ важнѣйшихъ точкахъ, якъ въ Луцку, Островѣ, Дубнѣ, Кременци, були бôльшй камѣнній замки, збудованй пôсля тыпу захôдно-европейского, зъ достаточнымъ запасомъ артилеріи, — въ прочихъ же паньскихъ а навѣть королѣвскихъ мѣстахъ замки були деревянй такого типу, якъ въ Коблинѣ, хиба бôльшй розмѣромъ и зъ бôльшимъ запасомъ оружя. А все таки тй невыбагливй твердинѣ дуже добре сповняли своє призначенье, дякуючи тôй обставинѣ, що кочôвники не умѣли вести осады стѣнъ.

У внутрѣ замку вздовжь стѣнъ палисады довкруги стояли невеличкй прибудынки, такъ званй „городнѣ“. Туда мешканцѣ зносили на переховокъ своє майно и самй зъ семями знаходили безпечный притулокъ пôдъ часъ ворожихъ нападôвъ. Тутъ же були и стайнѣ, оборы, шпихлѣрѣ, спижарнѣ, возôвнѣ, пивницѣ и т. п. Решта площѣ замку була густо забудована домами для заѣзду гостей, для численныхъ „служебникôвъ и служебницъ“ та „челядй“ и на пекарнѣ.

Въ самôмъ осередку замку, лицемъ до въѣздныхъ ворôтъ, стоявъ одноповерхій дôмъ, де мешкавъ властникъ, панъ Монтовтъ. Якъ всѣ будынки въ замку, такъ и дôмъ паньскій бувъ обмазаный бѣлою глиною и крытый гонтами. Вузкй подовгастйôкна въ тôмъ домѣ були зъ склянными шибами, вправлеными въ олово; въ домахъ, де мѣстилась прислуга, були лишь на половину „оболоны склянй“, решта-жь „паперовй“. Дôмъ паньскій бувъ збудованый на высокôмъ камѣннôмъ фундаментѣ, а пôдъ нимъ находились пивницѣ. Входячи въ дôмъ, треба було йти по схôдцяхъ на „ґанокъ“ зъ стовпами, що пôдтримували дахъ, а зъ ґанку входилося до обширныхъ ясныхъ сѣней зъ кафлевыми печами. Сѣни були проходнй и вели на такій-же ґанокъ зъ противного боку дому. Тяжкй дубовй дверѣ на здоровыхъ зелѣзныхъ завѣсахъ вели изъ сѣней до просторои „свѣтлицѣ“, де приймано гостей. Въ лѣвôмъ кутѣ свѣтлицѣ стояла пѣчь изъ поливаныхъ зеленыхъ кафель зъ рожевыми прикрасами, повздовжь стѣнъ тягнулись липовй лавы покрытй „полавочниками“ зъ червоного сукна, и липовй „ослоны“, що служили замѣсть крѣселъ, а земля була застелена коврами. Въ тôмъ кутѣ, де образы, стоявъ великій стôлъ, покрытый дорогимъ турецкимъ ковромъ; въ другôмъ кутѣ бувъ менчій стôлъ на точеныхъ нôжкахъ, выробленый зъ кусникôвъ всякого рода дерева, добраныхъ до краски такъ скусно, що здавався рôзноцвѣтнымъ, мовъ бы въ десенихъ. Така мебель въ тыхъ часахъ дуже цѣнилася и называлась „флядровою“ (ôдъ нѣмец. Flader). Ею нѣколи не малювали, а тôлько зъ-легка политуровали.

Побôчь свѣтлицѣ була менча комната „свѣтлочка“, майже такъ само прибрана, якъ и перша, тôлько замѣсть ослонôвъ були простй деревянй „зидлѣ“ (крѣсла), що тогдѣ ледви почали входити въ ужитокъ на Волыни. Тутъ на полицяхъ вздовжь стѣнъ розставлена була дорога посудина: ковшѣ „черленй“, мис-

єдино спасительнои церкви католицкои. Русь приняла хрещенье зъ Царгорода, що нинѣ есть приняла хрещенье зъ Царгорода, що нинѣ єсть першимъ представителемъ раскола, але въ тамтѣ часы бувъ въ тѣснôмъ союзѣ зъ престоломъ римскимъ. Вѣра єго була вѣрою чистою, вѣрою католицкою. Тую обставину пôднесимо зъ особливымъ натискомъ, яко незмѣрнои для насъ важности. Всѣмъ зъ исторіею тыхъ часôвъ познакомленымъ звѣстно, що наверненье Руси до христіянства довершилось въ часѣ, коли схизма Фотія була пригашена (891 р.), а патріархъ царгородскій Михайло Керулярій неôдлучився ще ôдъ єдности зъ св. кат. римскою церквою (1043 р.). Теофилактъ, що хрестивъ княгиню Ольгу, бувъ вынесеный на достоинъство своє въ присутности папского легата. Николай Хрисобергъ (981 — 995), за котрого часôвъ Русь хрестилась и котрый пôславъ першого митрополита Михаила I. до Кіева, есть загально историками узнаный добрымъ католикомъ. То дотыкає и слѣдуючихъ патріархôвъ, Сиссинія и Сергія II. и обохъ безпосередныхъ попередрикôвъ Михаила Керулярія, именно Евстахія и Алексѣя. А навѣть и самъ Керулярій въ першихъ десяти лѣтахъ свого патріархованя узнававъ первеньство римского папы, якъ се видно зъ посланя папы Льва IX. до того-жь Керулярія. До тои горестнои хвилѣ, коли Керулярій ôдорвався ôдъ єдности зъ церквою римскою (1054 р.), було вже чотирохъ митрополитôвъ зъ ряду въ Кіевѣ: Михаилъ, Леонтій, Іоанъ I., и Теопемтъ, котрѝ всѣ исповѣдували и пропоповѣдали правдиву католицку вѣру. Наслѣдникъ Теопемта, митрополитъ Иларіонъ, перший зъ рускихъ монахôвъ, бувъ въ 1051 р. вынесеный на достоинъство митрополита въ Кіевѣ безъ повѣдомленя о тôмъ патріарха Керулярія. По нѣмъ присланый бувъ на митрополита до Кіева Георгій I., уже въ часѣ, коли Керулярій не живъ. Про-те и не мôгъ сей митрополитъ ширити на Руси ложнои науки Керулярія, и то тымъ менше, що тогдѣшный великій князь Изяславъ-Димирій зôстававъ въ зношеняхъ зъ папою Григоріемъ VII. Слѣдуючій митрополитъ, Іоанъ II, прийшовъ такожь зъ Греціи, але тогдѣ царгородскій императоръ, Алексѣй Комненъ (1081 — 1118 р.), противодѣлавъ схизмѣ вразъ зъ патріархомъ и старався сполучитись изъ престоломъ римскимъ. За митрополита Єфрема заведено на Руси празникъ перенесеня мощей св. О. Николая зъ города Миръ Ликійскихъ до Тоару, въ полудневôй Италіи. Празникъ сей установивъ престолъ апостольскій, а церковь грецка несполучена не приняла єго. И зъ тыхъ то часôвъ походить се незвычайне почитанье для св. О. Николая у рускаго народу, и святый сей уважаєсь немовь покровителемъ рускои землѣ и рускаго народу.“

Въ обѣжнику сказано дальше, що въ наслѣдокъ обрядовои звязи зъ церквою грецкою, а значнѣйшого географичного ôддаленя Руси ôдъ Риму звязь церкви рускои зъ престоломъ ôдъ 900 р. Русь исповѣдує тую вѣру, котру исповѣдували св. княгиня Ольга, св. рôвноапостольный князь Володимиръ и котру исповѣдувала первѣстна христіяньска Русь. Намъ належиться про-те зъ щирымъ чувствомъ вдячности згадати заслуги того приснопамятного Просвѣтителя нашого; намъ именно належиться обходити нинѣ 900-лѣтный ювилей хрещеня Руси.

Обѣжникъ приписує ôдтакъ порядокъ богослуженя на день 1 (13) жовтня с. р. Торжество ювилейне має початись богослуженьемъ всенощнымъ и утреннымъ, а потôмъ має слѣдувати литургія зъ долученьемъ службы благодарственнои и зъ проповѣдею, въ котрôй належить розбудити у вѣрныхъ чувства радости и вдячности Всевышному за милость, що народъ нашъ передъ 900 лѣтами выпровадивъ зъ темницѣ поганьства на ясне свѣтло евангелія. По молитвѣ заамвонноô, при выставленю Найсв. Тайнъ належить ôдспѣвати „Тебе Бога хвалимъ“, а потôмъ має слѣдувати торжественный походъ на освященье воды, а по ôднусті многолѣтство для св. отця папы римского и Єго Вел. цесаря.

Обѣжникъ має прочитатись заразъ въ слѣдуючу недѣлю по одержаню, щобы народъ мôгъ приготовитись до достойного празнованя торжества.

На кôнци обѣжника находимо ось якій уступъ:

„Даремнѝ и безпôдставнѝ суть голосы, якѝ далися були чути сего року при торжествахъ, щó ôдбулись по тамтôмъ боцѣ Збруча, що вѣра въ тамтыхъ сторонахъ нинѣ пануюча, есть вѣрою св. Володимира, есть вѣрою первѣстнои Руси. Исторія учить насъ противного. Правда есть лишь одна, а мы по справедливости въ смиреню нашôмъ похвалитись можемо, що правда исторична по нашôй сторонѣ! Молѣмся въ той празникъ, щобъ нашѝ браты, ôдорванѝ силою ôдъ єдности церковнои, якъ найскорше уже вернули назадъ до свобôдного исповѣданя своеи католицкои вѣры; молѣмся, щобы и весь Всходъ, нинѣ въ бôльшôй части погруженый въ блудахъ роскола, очутився зъ свого глубокого сну; просѣмъ Господа, щобы вже скоро сповнилось пророцтво: буде одно стадо и одинъ пастырь.“

Вѣче ôдпоручникôвъ мѣстъ галицкихъ.

Въ суботу дня 15 н. ст. вересня по 10 год. передъ полуднемъ зôбралося въ ратушевôй сали у Львовѣ до сто ôдпоручникôвъ мѣстъ зъ рôзныхъ сторôнъ краю на вѣче. На порядокъ дневный того вѣча поставлено справы важнѝ для мѣстъ, якъ выкупъ права пропинаціи, кватерунки вôйска, громадскій законъ для мѣстъ и т. п., цѣлею-жь сего вѣча ôдпоручникôвъ мѣстъ було: вказати соймови, чого мѣстамъ потрѣбно, а результаты нарадъ вѣчевыхъ щобы послужили соймови за помôчный матеріялъ при єго нарадахъ и ухвалахъ.

Мѣжь ôдпоручниками мѣстъ бачили мы пп. Володим. Лушпиньского зъ Комарна, д-ра Искрицкого зъ Сянока, Мах. Бѣлоуса зъ Коломыѣ, Дмоховского зъ Городка, посла о. Сѣчиньского и др.

Вѣче ôдкрывъ д-ръ П. Ґросъ, заявляючи, що комитетъ постôйный, выбраный попереднымъ вѣчемъ, скликавъ вѣче якъ-разъ теперь, коли соймъ радить, длятого, бо на порядокъ дневный сойму прийдуть важнѝ справы дотыкаючѝ мѣстъ, особливо жь справа пропинаційна. Потôмъ представивши комисаря полиціи п. Соболяка, предложивъ выбрати предсѣдателемъ вѣча д-ра Ф. Вайґля зъ Збранѝ згодились, а д-ръ Вайґель покликавъ на секретарѣвъ вѣча п. В. Бѣхоньского зъ Горлиць и д-ра Фрухтмана зъ Дрогобича.

Опôсля выбрано чотири секціи, котрымъ передано ôдповѣднѝ внесеня, а именно: 1) секцію пропинаційну, 2) кватирункову, 3) статутову и 4) администраційну.

Черезъ полудне въ суботу и черезъ недѣлю мали секціи радити надъ придѣлеными имъ внесенями, а въ понедѣлокъ о год. 9 рано мали зъ готовыми рефератами и внесенями выступити на вѣчу.

Засѣданье понедѣлкове розпочалось ôдъ справы пропинаційнои. Въ имени комисіи предложивъ д-ръ Фрухтманъ внесеня, надъ котрыми вывязалась дискусія. Вкôнци принято слѣдуючѝ принципы въ тôй справѣ:

1) Участь, припадаюча пôсля закона зъ 20 червня 1888 мѣстамъ и мѣсточкамъ зъ скарбу державного, має бути що-рôчно роздѣлювана и выплачувана мѣжь мѣста и мѣсточка. Пôдставу до обчисленя тои участи мая становити чистый дохôдъ, побираный управнеными якъ зъ права пропинаціи такъ и зъ оплатъ громадскихъ ôдъ пропинаційныхъ и солодженыхъ напиткôвъ въ р. 1887 въ ôдношеню до чистого доходу, якій принесло въ тôмъ роцѣ прово пропинація, становляче власнôсть особъ приватныхъ. Рôвночасно мають мѣжь управренѝ мѣста и мѣсточка подѣлитись узбираній дотепер пропинаційнѝ фонды мѣстъ и мѣсточокъ, а дальшѝ доходы, вилываючѝ до тыхъ фондôвъ по мысли закона зъ 30 грудня 1875 мають выплачуватись що-рôчно безпосередно управненымъ. Фонды роздѣлюванѝ мѣжь мѣста зъ капиталу вже зôбраного и зъ дальшихъ оплатъ мають уважатись яко фондъ зелѣзный.

2) Вѣче узнає потребу знесеня права пропинаціи мѣстъ и мѣсточокъ за вынагородженьемъ ще передъ р. 1910 такъ, щобы дотепершный дохôдъ зъ пропинаціи и оплатъ не бувъ зменшеный.

3) По знесеню права пропинаціи и оплатъ ôдъ вышинку, введеныхъ закономъ зъ 23 червня 1881, має мѣстамъ и мѣсточкамъ признатись право установлятя и пôдвысшати самостôйнѝ оплаты ôдъ горячихъ напиткôвъ.

Въ тягу дискусіи надъ повысшимъ питаньемъ зажадавъ бувъ первѣстно д-ръ Искрицкій, щобы вѣче заявилось противъ переходу права пропинаціи на край, однакъ опôсля ôдступивъ ôдъ того внесеня.

Секція статутова поставила устами свого справоздавця Т. Романовича жаданье скорого выданя нового громадского закона для бôльшихъ мѣстъ, пôсля котрого складъ магистратôвъ запевнювавъ-бы громадамъ мѣстъ такѝ фаховѝ силы, якѝ потрѣбнѝ суть для сповненя ихъ суспôльныхъ и державныхъ задачъ, котрый даваъ-бы дальше можнôсть стислои контролѣ рады мѣскои надъ урядованьемъ бурмистра и магистрату и высшихъ властей автономичныхъ надъ управою мѣстъ, а на случай потребы такожь можнôсть скорого усуненя надъужить безъ уживаня, або хочь безъ надто довгого уживаня такихъ средствъ, якъ розвязанье рады мѣскои, або усуненье бурмистра зъ уряду. Дальше порѣшила секція цѣлый рядъ спеціяльныхъ поправокъ до поодинокихъ постановъ проекту, выробленого пôдкомитетомъ соймовои громадскои комисіи и высказала бажанье, щобы кромѣ выданя нового закона громадского для бôльшихъ мѣстъ и мѣсточокъ переведено такожь реформу ординаціи выборчои для тыхъ громадъ. Всѣ тѝ внесеня приняло вѣче безъ дискусіи.

Секція кватерункова порѣшила внести до сойму петицію о выданье закона розкладаючого тягарь кватирунку на цѣлый край, на возпроцентови позычки мѣстамъ на будовы кошаръ зъ одного на два миліоны, продовженье сплаты тыхъ позычокъ на 20 лѣтъ и ухиленье надто тяжкихъ обовязкôвъ вложеныхъ на мѣста зъ огляду на загальне ополченье. Внесеня тѝ приняло вѣче по короткôй дискусіи.

На внесенье д-ра Ґроса порѣшило вѣче выбрати комитетъ зъ 40 членôвъ за-для стереженя интересôвъ мѣстъ, а на внесенье д-ра Цѣсьельского порѣшено внести петиція до правительства о збôльшенье числа послôвъ соймовыхъ, выбираныхъ мѣстами. При тôй нагодѣ дуже справедливо запримѣтивъ посолъ Романовичъ, що и при теперѣшнôмъ станѣ не высылають мѣста до репрезентацій конституційныхъ такихъ людей, котрѝ боронили-бы ихъ интересôвъ.

Секція администраційна представила два внесеня, а именно: 1) щобы выдано законъ увôльняючій на лѣть 20 ôдъ всякихъ публичныхъ тягарôвъ тѣ будынки, якѝ черезъ 15 лѣтъ ôдъ выданя згаданого закона ставитись будуть на мѣсце будынкôвъ знесеныхъ для цѣлей регуляціи и — 2) щобы выєднати у правительства зворотъ мѣстамъ хочь части коштôвъ выложеныхъ на полагодженье обовязкôвъ порученого обєму дѣланя. Внесеня тѣ принято.

Вкôнци приняло вѣче внесенье президента Мохнацкого, щобы просити соймъ о якъ найскорше заснованье краєвого дому примусовои працѣ при помочи фондôвъ зъ державного скарбу по мисли закона зъ 24 мая 1885.

Опôсля замкнено по деякихъ конвенціональныхъ промовахъ вѣче репрезентантôвъ галицкихъ мѣстъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

На старо-ческôмъ вѣчу, котре було властиво зборомъ ческихъ нотаблѣвъ, явилося богато старо-ческои шляхты, але впрочѣмъ вѣче не було дуже численне, бо всего явилося около 1000 людей. Ригеръ мавъ двѣ бесѣды, въ котрыхъ боронивъ политики старо-Чехôвъ; Квичала говоривъ о школахъ а Брафъ представивъ економичный станъ краю. На послѣдокъ выказуючи ческихъ послôвъ або поступати енергичнѣйше або зложити свои мандаты.

Пôсля урядовыхъ газетъ головною цѣлею подорожи гр. Кальнокого до Фридрихсруге есть укрѣпленье мира и вымѣна гадокъ що-до спôльного поступованя.

Министерство вôйны орекло, що шкоды въ поли зроблень пôдчасъ вправъ войсковыхъ мають заразъ на мѣсци выплачуватися и лишь въ выимковыхъ случаяхъ може настати проволока.

Польскѝ газеты нотують фактъ, що царь, вертаючи зъ полудневои Россіи до Шпалы на ловы, поступивъ до Хольма зовсѣмъ несподѣвано и безъ всякои попереднои оповѣстки. Такожь має царь приѣхати до Ченстоховы.

ки и „талѣрки“ срѣбнѝ, кубки „позлотистѝ Нюремберскои роботы“, глеки и збанки червонѝ, чарки, коновочки и т. п.

Потôмъ ишла зновъ бôльша комната — „покôй“, спальня господаря. Тутъ стѣны були геть обитѝ коврами, а на нихъ розвѣшено дороге оружье: шаблѣ, корды, чеканы, булава, все въ срѣбнôй оправѣ зъ дорогими камѣнями, тутъ-же висѣла „квинтарна“ и „кобза турецка“. Здорове дубове лôжко, зъ цѣлою горою подушокъ, повышиваныхъ червонымъ шовкомъ, застелене було „ковдрою адамашки червоноя, зеленою китайкою вколо обшитою“. Въ „покою“ стояли и окованѝ зелѣзомъ скринѣ зъ грôшми и рôзными дорогоцѣнностями, и скринки „зъ справами“, т. е. документами.

Въ другôй половинѣ дому були: „изба велика“, комната для роботы и ѣды, „гридня“, де мешкала комнатна прислуга, и наконець комора, де хоронились куфры зъ одежею, бѣльемъ и рôзною домашною потребою.

Така то була домашна обстава волынъского пана въ XVI столѣтю. Не блищала она роскошею, не вызначалась и особливымъ комфортомъ. Люде того столѣтя умѣли жити не гôрше другихъ: солодко ѣли, богато пили, роскôшно одягались, — але въ будовѣ и приборѣ мешкань доховували простоты, переданои батьками. Де-що и тогдѣ перенято вже було зъ побыту другихъ европейскихъ народôвъ, але по-найбôльше тôлько въ оружю, екипажахъ и одежи, особливо жѣночôй. Въ домашнôй же обставѣ чужоземный вплывъ и въ слѣдуючихъ вѣкахъ довго ще не взявъ переваги надъ мѣсцевыми „старосвѣтскими звычаями“.

(*Дальше буде.*)

Рухъ науковый въ Болгаріи.

Въ однôй изъ давнѣйшихъ кореспонденцій споминавъ я, що выйшовъ новый томъ выдавництва „*Периодическо Списание*“. О тôмъ выдавництвѣ хочу нинѣ ширше поговорити, бо оно займає перворядне мѣсце въ науково-литературнôмъ руху Болгаріи передъ и по освобожденю и есть немовь мѣриломъ поступу болгарскои письменности.

Першѝ, що стали розвивати болгарскій языкъ, були мабуть рôвноапостольнѝ еп. *Климентъ*, *Іоанъ Екзархъ*, монахъ *Храбръ* и еп. *Константинъ*. Ихъ дѣяльнôсть приналежить славнôй епосѣ царя Симеона. Въ XIV. вѣцѣ, за царя Ивана Шишмана, тырновскій патріархъ *Евтимій* почавъ зновъ плекати просвѣту мѣжь народомъ. Ôдъ того часу ажь майже пôдъ конець XVIII. вѣку школы и книжки ратували болгарску народнôсть ôдъ гибели. Монахъ *Паисій* (1762) положивъ пóчинъ новои болгарскои письменности и то малою книжочкою „*Историйка* за царьетѣ и народнитѣ светии“, де пише: „Ты Болгарине знай свôй рôдъ и языкъ и учися на свому языку. Чи-жь не мали Болгаре царство и господарство та не були чудни по всѣй земли?“ Послѣдовачами Паисія въ литературнôмъ ôдрожденю були Еп. *Софроній* (1806 выдавъ „Недѣльникъ“). Той признае, якъ то тяжко писати въ пôвдикôмъ и онѣмѣлôмъ языцѣ, котрый своею дорогою называє „краткій и простый“. *Петръ Беровичъ* уложивъ першій „*Буквареˇ*“. *Неофитъ Рильскій* поклавъ основу до усталеня болгарского языка. Въ своѣй „Граматицѣ“ пише той: „Почавъ и въ нашôй дорогôй ôтчинѣ возникати вонный запахъ зъ-помѣжь терня и кукôля...“ Всѣ мною наведенѝ мужѣ хотѣли бачити свôй народъ *розвитымъ въ наукѣ и просвѣтѣ*.“

Ихъ надѣѣ сповнилися швидко. Зачало чимъ разъ бôльше выходити книжокъ, а школы множитися. Року 1844. почавъ выходити въ Смирнѣ журналъ „*Любословие*“. Ôдъ тогдѣ выроджуєсь уже зъ-легка мысль оснувати институцію за „пó-правилно и пó-успѣшно распространѐнне просвѣщѐнисто междý народа ни“. До дѣла забрались многѝ патріоты. Року 1852. уложено проектъ заснованя „*Болгарскои Матицѣ*“ въ Петербурзѣ. Богато патріотôвъ пôдписалось пôдъ нимъ (копію маю передъ собою). Та здаєсь крымска вôйна помѣшала тому дѣлу. Року 1858 завязалась въ Царгородѣ „*Българска Книжевна Община*“, котру хваливъ писатель Раковскій. Єсть се безперечно найважнѣйше выдавництво до появленя „Периодического Списания“.

Всѣ тѝ товариства стрѣчали богато перешкодъ: политичнѝ ôдносины краю и байдужнôсть загалу грали головну ролю. Ажь року 1867. родиться въ Празѣ мысль заложити товариство, котре ширило-бъ науку и просвѣту мѣжь народомъ. Завелася въ тôмъ взглядѣ надмѣрно цѣкава оживлена кореспонденція мѣжь Бухарестомъ, Браилою, Галацомъ, Бѣлградомъ, Кишеневомъ, Одесою .. де лише пробували Болгаре. Зъ разу оголошено два проекты и призбирано до 200.000 франкôвъ. Уконституованье нового товариства, що зовесь „*Книжовно Дружество*“, наступило допервa въ Браилѣ р. 1869. Спеціяльною цѣлею товариства було: розвôй языка, оброблюванье рôднои исторіи, пôзнаванье краю и ширенье просвѣты мѣжь людомъ. До тои цѣли почато выдавати мѣсячный журналъ „*Периодическо Списание*“ и засновано библіотеку и музей. Журналъ почавъ выходити ôдъ 1870 р. а до 1876 р. выйшло ледви 12 мѣсячникôвъ. Мѣжь членами выродилась гадка перенести єго для догоды до Царгороду, та вôйна перешкодила сему. Яка-бъ нѣ мала була дѣяльнôсть того товариства, то все таки оно могло звернути на себе увагу ученого свѣта, особливо середъ Славянщины.

Взагалѣ цѣлый той часъ 30—40 лѣтъ передъ россійско-турецкою вôйною можна назвати духовымъ ôдродженьемъ Болгаръ. Школы и газеты плекали удачно національного духа, а першимъ овочемъ тои дѣяльности була *церковна борба* и *борба за освобожденье*. По вôйнѣ наступає нова епоха — отже и для „Книжовного Дружества“. Болгаре могли вже свобôдно збиратися въ новôй болгарскôй столици, у пôднôжя гордои горы Витоша. Ухвалено про-те перенести товариство до Софіи, де и пôдновилась єго дѣяльнôсть пôдъ верховнымъ надзоромъ найзнаменитшого болгарского историка Дринова (теперь професора Харкôвского университету въ Россіи.) По якôмсь часѣ три мужѣ (историки): М. Дриновъ, Василь Стояновъ и д-ръ Иречекъ, рѣшили склакати въ Софіи загальнѝ зборы, на котрыхъ такожь змѣнено де-що програму выдавництва „Период. Списаня“. Ôдъ р. 1882 мавъ отже той журналъ таку нову подвôйну програму: I) давати матеріялъ для загального поученя, писати популярнѝ статьѣ о всѣмъ и II) задачу бôльше свôйску: приводити народъ до самопôзнаня, оброблювати болгарскій языкъ, збирати памятники и т. п. Крôмъ того вступила институція въ контактъ зъ ученымы и корпораціями другихъ славяньскихъ земель. Послѣднымы часами дѣяльнôсть товариства пôдумерла; виннѝ тому политичнѝ обставины краю; всѣ лучшѝ силы тратять часъ на политичнѝ сварнѣ и полемики.

Драганъ.

Зъ Петербурга доносять до „Köln. Ztg“, що подорожь вел. кн. Сергія до Єрусалиму маѣ мати такожь важну мисію политичну. Вел. князь одержавъ именно приказъ вступити по дорозѣ до Константинополя и высказати тамъ султанови особистѣ погляды царя въ справѣ болгарскій, а именно въ тôмъ добрôмъ намѣреню, щобы пôддержати дружнѣ ôдносины мѣжь Туреччиною а Россіею. Сподѣваются, що таке заявленье брата царя зробить на султана далеко бôльше враженье, якъ довгѣ переговоры черезъ агентôвъ дипломатичныхъ. Кажуть, що царь, будучи теперь въ добрахъ кн. Сергія, обговоривъ зъ нимъ цѣле дѣло а той говоривъ ôдтакъ въ сѣй справѣ дня 14 с. м. зъ министромъ Гирсомъ. Не давно тому бувъ у султана кн. Еденбургскій и єго тамъ принимали дуже радо; видко, що Россія хоче теперь держатися такои самои тактики, що и Англія и хоче такожь свого князя представити султанови, може той скорше щось выторгує.

Кореспондентъ французкои газеты „Gaulois“ мавъ въ Льозаннѣ слѣдуючу розмову зъ нѣмецкимъ посломъ Лібкнехтомъ:

— Що думаєте о цѣсарю Вильгельмѣ?

— Не богато. Ôнъ ще за коротко цѣсаремъ. Не мавъ ще досыть часу, щобы робити зле або добре. Для насъ соціялистôвъ єсть цѣсарь взагалѣ рôвнодушнымъ.

— А кн. Бисмаркъ?

— Ставите менѣ важне пытанье. Мушу вамъ сказати отверто, що не думаю, щобы канцлеръ мôгъ довго позôстати на своѣмъ становищи. Наколи вы читали послѣднѣ бесѣды цѣсаря Вильгельма, то вы мусѣли добачити, що межи цѣсаремъ а канцлеромъ єсть велика рôзница въ поглядахъ и наколи не прийде до якогось порозумѣня межи ними, то Бисмаркъ буде мусѣвъ уступити. Уважайте добре, що вамъ кажу, а переконаєтеся, що будучнôсть потвердить мои слова.

— А панъ Карно?

— На мôй поглядъ и на поглядъ моихъ товаришѣвъ политичныхъ — єсть то чоловѣкъ добрый и честный; наколи републикане будуть розумнѣ, то постараються удержати єго якъ найдовше на становищи президента.

— А що думаєте о вôйнѣ?

— Мушу вамъ сказати отверто: я боюся, що она выбухне скорше, якъ мы того сподѣваємося, а коли выбухне, то буде страшна. Я набравъ того переконаня ôдъ хвилѣ замаху въ нѣмецкôй амбасадѣ. Най лишь знайдеся якій другій Ґарнієѣ, що стрѣлить до амбасадора, а то выстане, щобы Нѣмеччина выповѣла вôйну Франціи. Впрочѣмъ якъ въ Франціи такъ и въ Нѣмеччинѣ лагодяться дуже пильно до вôйны.

— А що-жь скажете о будучности соціялистôвъ въ Нѣмеччинѣ?

— Можу вамъ сказати, що мы поступаємо значно и поважно. Нарôдъ зачинає насъ понимати. Зъ кождымъ днемъ збôльшаєсь наше число. Мы споглядаємо зъ вѣрою въ будучнôсть и єсьмо певнѣ, що побѣдимо. Теоріи вашѣ не голосять нѣякого перевороту; хочемо лишь, щобы робôтникъ лѣпше зрозумѣвъ свои права и свои обовязки.

——

Вѣсти о уступленю кн. Бисмарка не суть такъ безпôдставнѣ, якъ то на разѣ могло здаватися. Першимъ жереломъ ихъ єсть „Independence Belge“, котра помѣстила письмо зъ Берлина, въ котрôмъ доказуе, що хочь ще нема бесѣды о повнôмъ уступленю кн. Бисмарка, то однакожь єсть гадка, щобы поволеньки и незначно усунути кн. Бисмарка зô взгляду на єго старôсть ôдъ всякихъ робôтъ державныхъ и що тои гадки єсть такожь и самъ цѣсарь Вильгельмъ. „Nordd. Allg. Ztg.“, органъ кн. Бисмарка, повторила то письмо и на диво не додала до него нѣякого заперечення, якъ то робала звычайно въ такихъ случаяхъ, а тымъ самымъ и потвердила посередно правдивôсть тои поголоски. Ба, що бôльше „Nordd Allg. Ztg.“ каже, що згадане письмо походить ôдъ чоловѣка, котрый єсть добре обзнакомленый зъ поглядами въ Берлинѣ; тымъ самымъ отже потвердивъ ще органъ кн. Бисмарка правдивôсть згаданои вѣсти. Кореспондентъ бельгійскои газеты порôвнуе отже становище Мольткого зъ становищемъ кн. Бисмарка и робить єму той справедливый закидъ, котрый впрочѣмъ роблять єму навѣть самѣ єго приятелѣ, що въ Нѣмеччинѣ єсть все такъ устроєно, якъ коли-бъ бувъ лишь самъ Бисмаркъ до того, щобы рѣшати всѣ справы и якъ коли-бъ ôнъ мôгъ завсѣгды остатися при однаковôй силѣ духа и тѣла. Фактъ, що перша вѣсть о реорганизаціи министерствъ державныхъ появилась въ либеральныхъ газетахъ и що пôвъурядова праса не выступила заразъ противъ неи, єсть найлѣпшимъ доказомъ, що цѣлу справу пôднесено въ кругахъ, котрѣ знаютъ добре успособленье молодого цѣсаря. Справа реорганизаціи министерствъ державныхъ була лишь дружнымъ знакомъ для князя Бисмарка. Цѣсарь Вильгельмъ, кажуть, маѣ теперь 28 лѣтъ а кн. Бисмаркъ бувъ-бы для такъ молодого монарха недогôднымъ дорадникомъ за-для свого вѣку. Приятелѣ кн. Бисмарка, що ясно дивляться на рѣчи, признають, що ôнъ скорше чи пôзнѣйше буде мусѣвъ зъ тымъ освоятися, що не ôнъ самъ пануе и буде мусѣвъ вдоволитися тымъ, що буде мати, подôбно якъ гр. Мольтке въ справахъ войсковыхъ, лишь верховный надзôръ на справы державы. Що-до часу, коли то маѣ наступити, то сама „Nordd. Allg. Ztg.“ каже, що змѣна та не маѣ вже заразъ въ найблизшôмъ часѣ наступити.

Ходить поголоска, що въ сербскôмъ синодѣ маѣ незадовго настати змѣна особъ; еп. Никаноръ маѣ именно уступити, а на єго мѣсце маѣ прийти еп. Мойсей, котрый маѣ бути бôльше прихильный для короля въ справѣ єго розводу. Вѣсть ся не єсть ще певна, але говорять загально, що лишь длятого ôдложено розправу на довшій часъ, щобы дôбрати ôдповѣдныхъ людей.

Въ бѣлградскихъ кругахъ политичныхъ носиться зъ гадкою утворення великои новои партіи политичнои, котра бы складалася зъ дотеперѣшныхъ трохъ партій. Ристичь, Гарашанинъ и Пера Теодоровичь маютъ однакожь бути выключенѣ зъ сеи партіи.

Король Миланъ заявивъ сербскому министрови финансôвъ Ракичеви, що не думаѣ покликати Ристича до кабинету. Всѣ отже вѣсти о кризѣ въ кабинетѣ суть неправдивѣ. — Редактора онозиційного „Odjek-a“ засуджено на чотири роки вязницѣ.

НОВИНКИ.

— **Нашому послови о. Н. Сѣчиньскому** лучилася вчера' пополудни нещаслива пригода. Вертавъ ôнъ почтовымъ возомъ, що иде дорогою мѣжь Стояновомъ а Львовомъ, до Львова. Зъ горы, пôдъ селомъ Жовтанцями колесо выхопилося зъ оси, вôзъ перевернувся и выкинувъ пасажирôвъ, а мѣжь ними посла о. Сѣчиньского такъ нещасливо, що вôзъ пришибъ єму своимъ тягаромъ ногу и покалѣчивъ легко руку. При помочи селянъ пôднесено вôзъ, а покалѣченого о. Сѣчиньского привезла до Львова на своѣмъ возѣ жена одного священика, що случайно пôдъ той часъ надъѣхала на мѣсце нещастя. У Львовѣ о. Сѣчиньского знесено до єго мешканя, а лѣкарску помôчь подавъ єму д-ръ Лебедовичь. Причиною нещастя була недбалôсть заряду почтовыхъ возôвъ, бо колесо було привязане до оси — шнурочкомъ! Вôзъ, перевернувшись, сперся на купу камѣня, и то щастье, бо готова була бути катастрофа...

— **Въ Успеньской церкви** вчера о 7 год. вечеромъ повѣнчавъ Впр. митроп. Сильвестеръ д-ра Димитра Чинчара, конциписта прокураторіи скарбу, зъ панною Назаревичь, учителькою и дочкою управителя школы въ Рожнятовѣ. Весѣлье ôдбулось въ домѣ сов. Голиньского, дядька панѣ молодои.

— **Д-ра Юрія Конкольняка** потвердивъ выдѣлъ краєвый на посадѣ примаря мѣского шпиталю въ Станиславовѣ, опорожненôй по д-рѣ Мрочковскôмъ.

— **Архикнязь Рудольфъ** прибувъ вчера о 8 год. рано, якъ телеграфують до „Gaz. Lw.“, инкогнито до Кракова и не высѣдаючи зъ вагону, выѣхавъ поѣздомъ курієрскимъ до Перемышля а зъ ôдтамъ поѣде осôбнымъ поѣздомъ до Креховичь. Архикнязеви товаришить гр. Розенбергъ, двохъ прибочныхъ стрѣльцѣвъ и двохъ камардинерôвъ. Ловы ôдбудуться въ камеральныхъ лѣсахъ „Козминець“, де вычаймає ловы гр. Арт. Потоцкій, и въ Перегиньску, що належить до ôбръ гр. к. львôвскои митрополіи. Ловы будуть ôдбуватися на оленѣ. Архикнязь забавить имовѣрно два днѣ.

— **Бережаньскій 55 полкъ пѣхоты**, давнѣйше Gondrecourt, а теперь безъ властителя, що стоявъ залогою у Вѣдни, вернувъ вже до Львова 17 с. м. зъ вправъ коло Перемышля. На двôрци зелѣзницѣ дожидавъ єго кн. Виртемберґъ зъ генералами и официрами рôзного оружія. Коли полкъ высѣвъ зъ вагонôвъ, повитавъ кн. Виртемберґъ полковника Августа Спісъ де Брачофорте и корпусъ официрôвъ сердечною промовою. Въ заступствѣ комендеруючого ôдобравъ рапортъ и перевѣвъ осмотръ полку фельдмаршалъ-поручникъ Кукулі, а по тôмъ наступивъ при веселôй музицѣ маршъ до мѣста пôдъ проводомъ полковника Спіса. Полкъ сей числить 3 баталіоны зъ музикою, разомъ 930 людей.

— **Перемѣщенье войскъ.** 16-тый полкъ гузарôвъ прийде 25 с. м. на сталый побутъ до Ряшева. Зъ того найдуть умѣщенье три швадроны въ баракахъ на оболоню, прочѣ швадроны будуть помѣщенѣ по одному въ Судишовѣ, Кольбушевôй и Трясôвцѣ. Полкъ 17 вернувъ с. м. до Львова.

— **Осѣнні вправы** вже покôнчились. Всѣ ôддѣлы, що брали участь въ маневрахъ, повернули до Львова.

— **Бл. п. Григ. Шашкевичь** записавъ, якъ доносять зъ Перемышля до Черв. Руси, свою богату библіотеку въ користь „Народного Дому“ у Львовѣ пôдъ условіемъ, щобы тая библіотека творила въ библіотецѣ „Нар. Дому“ окрему часть, пôдъ именемъ „Библіотека Григ. Шашкевича“. На шафы для умѣщеня тыхъ книжокъ записавъ покôйный спеціяльну суму.

— **Министеръ Пражакъ** вернувъ вчера зъ Черновець до Львова, де звидѣвъ о год. 8 въ товариствѣ през. Симоновича и сов. мин. Ю. Бохиньского декотрѣ части мѣста, высокій замокъ. О год. 10. удався п. министеръ до высшого суду краєвого, звиджувавъ все докладно и выпытувавъ урядникôвъ о ôдносины службовѣ и особистѣ Що-до умѣщеня суду сказавъ п. министеръ, що оно досыть добре. Наконець высказавъ п. министеръ своє вдоволенье и подяку п Симоновичеви за взôрцевый порядокъ.

— **П. Жмѣнковскій**, совѣтникъ суду краєвого у Львовѣ, дôставъ наказъ ôдъ министра Пражака, щобы безпроволочно перенѣсся на таке саме становище до Коломыѣ.

— **Огонь** знищивъ въ Пôдзвѣринци, пов. рудецкого остатными днями 19 селяньскихъ загородъ зъ припасами збôжа и рôльничими знарядами. Ледви 8 загородъ було въ части убезпеченыхъ. Страта погорѣльцѣвъ 18.300 зр. Причина огню доси не выслѣджена.

— **Зъ зелѣзницѣ Кароля Людвика.** Зъ днемъ 1. жовтня с. р. входить въ житье змѣна дотеперѣшного розкладу ѣзды на линіи Красне-Броды, а въ наслѣдокъ того ѣзда межи Львовомъ а Бродами буде значно приспѣшена. Комуникацію межи Краснымъ а Бродами удержувати будуть чотири поѣзды курсуючѣ що-день въ обохъ напрямахъ.

— **Звертаємо увагу** Вп. Читателѣвъ на анонсъ „Комитету церк. въ Хороснѣ“, зъ тымъ, щобы наши руски предприемцѣ зголошували свои оферты, та не дали чужимъ выдерти собѣ заробокъ.

— **Дирекція краєвои школы господарства лѣсного** у Львовѣ оголошуе, що новый рôкъ шкôльный въ краєв. школѣ господ. лѣсного пôчнеся въ половинѣ жовтня 1888. Условія принятя ученикôвъ суть: укôнченый 17 рôкъ, бодай однолѣтна практика въ лѣсництвѣ, а при вступнôмъ испытѣ треба выказатися вступными вѣдомостями, ôдповѣдаючими укôнченôй низшôй школѣ середнôй. Хто скôнчивъ школу реальну або гимназіяльну зъ добрымъ успѣхомъ, може бути увôльненый ôдъ вступного испыту. Хто повысшихъ квалификацій не маѣ, може бути принятый лишь яко надзвычайный ученикъ. Вôльно ходити на выклады особамъ зрѣлымъ яко гостямъ. Кождый ученикъ платить 2 зр. вписового; надто платить ученикъ звычайный одно пôврôчне чесне 5 зр. а надзвычайный тôлько разôвъ по 50 кр., на кôлько годинъ тыжнево запишесь. Гостѣ не платять нѣчого. За испытъ вступный платиться такса 2 зр. Вписы ученикôвъ пôчнуться ôдъ 1. жовтня с. р. День отворення курсу подасться вчасно до публичнои вѣдомости. Хто на внесене поданье не дôстане ôдмовнои ôдповѣди, може уважати се за принятье. Вступный испытъ складаєсь зъ математики, физики, наукъ природы и географіи; вымагаєся такожь достаточного знаня языка польского и нѣмецкого.

— **Притомнôсть въ огни.** Въ Туръ пописувався передъ кôлькома днями акробатъ Ем. Кастене ходженьемъ по дротѣ довгôмъ 243 м. въ высотѣ 24 метрôвъ по-надъ поверхню землѣ. Несучи палицю, на котрои кôнцяхъ були прикрѣпленѣ бенґальскѣ похôднѣ, выйшовъ Кастене на дрôтъ. Штука лежала въ тôмъ, що Кастене маѣ, прийшовши на середину дрота, похôднѣ запалити. Проба не удалася, бо похôднѣ були замочены. Кастене хотѣвъ зôйти, абы взяти иншѣ похôднѣ, але ледви трохи ôддалився ôдъ середины дрота, спостерегла публика, що на нѣмъ горить одѣжь. Голоснымъ крикомъ повѣдомлено єго о тôмъ. Добѣгти до кôнця дрота и тамъ ратуватись, було неможливо, скочити зъ дрота — неминуча смерть, — а огонь ширився дальше. Нещасливый завѣсився отже ногами на дротѣ, знявъ изъ себе горючу одѣжь, и пригасивъ огонь руками. Ôдтакъ подано єму драбину, бо въ наслѣдокъ понареня не мôгъ уже самъ на дрôтъ дôстатись.

— **Убійство.** До начального управителя почтового въ Дубровнику, Миллера стрѣливъ на улици возьный, ôддаленый зô службы. Миллеръ упавъ на мѣсци. Убійця стрѣливъ ôдтакъ до себе. Оба не жиють.

— **Піяцкій азиль.** Въ Лондонѣ роздумують теперь надъ тымъ, якъ зарадити налогови, що вкоренився у женщинъ, належачихъ навѣть до знатнѣйшихъ товариствъ, а именно налогови питя надъ мѣру. Въ тôй цѣли збираєся тайкомъ грошѣ, щобы поставити въ ôддаленôй околици будынокъ уладженый зъ найбôльшимъ люксусомъ, де знайшли-бы умѣщенье особы, маючѣ наклôнъ до питя такъ довго, поки-бы не вылѣчились изъ сеи хоробы. Коли здыблеся якого пяного бѣдолаху на улици, то полиціянтъ замкне єго въ холодну, а що зъ знатными дамами, котрѣ пянствують въ своихъ палатахъ, сего зробити годѣ, то рѣшено выставити для нихъ піяцкій азиль.

— **Вѣкъ коня.** Цѣкавый прикладъ розказуе „Militär Ztg.“ о вѣку коня. По кампаніи зъ Франціею находилось въ ґановерскôй кавалеріи кôлька хорошихъ англійскихъ коней, зъ котрыхъ приведено одного до полку драгонôвъ въ р. 1793. Коня того уживано опôсля черезъ 7 лѣтъ въ битвахъ въ Испаніи и Португаліи; бравъ ôнъ такожь участь въ славнôй битвѣ пôдъ Ватерльо. Въ 1816 р. ôддано єго до полку гузарôвъ, де перебувъ до р. 1847. Мимо довголѣтнои службы бувъ ôнъ еще здоровъ, але правительство казало єго въ нагороду за труды ôддати на ласкавый хлѣбъ. Доперва 1850 р., проживши близько 60 лѣтъ, упавъ сей выслуженый кôнь. Официры гузарского полку казали выписати на дощинѣ єго прôзвище и прибили въ єго честь надъ одвахомъ. Дощинка ся загинула по вôйнѣ 1856 р.

— **За ôдспѣванье** партіи Отеля пôдчасъ побуту цѣс. Вильгельма въ Римѣ маѣ одержати теноръ Таманьо гонораріюмъ 18.000 франкôвъ.

— **Кошта выборôвъ въ Америцѣ.** На выбôръ президента Соєд. Державъ выдаѣ оденъ лише выборчій округъ 7.000 долярôвъ, округъ New-York City 250.000 дол. крôмъ коштôвъ на выбôръ урядникôвъ въ сумѣ 290.000 дол.

— **Турція звужаєсь!** Чимъ разъ то бôльше усуваєсь Турціи грунтъ пôдъ ногами. Недавно ще мала въ Европѣ 17,262.000 людности а 511.571 □ км., нинѣ числить 165.438 км. а 4,500.000 людности.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Дня 23 с. м. ôдбудеся въ Грушцѣ вѣнчанье п. В. Мыдловского, укôнченого богослова, зъ панною Оленою, дочкою о. А. Кадайского. — П. Шифнеръ, директоръ почтъ, вернувъ зъ Вѣдня и обнявъ свôй урядъ. — Въ Жовкви умеръ Ф. Зонеръ. высл. почтмайстеръ въ 67 роцѣ житя. — Въ Лежайску вмеръ Ром. Сарницкій, емеритованый поборець податковый.— Дня 17 с. м. умеръ великій рабинъ Франціи, Исидоръ. — Дня 2 лат. жовтня с. р. ôдбудеся вѣнчанье Ант. Т. Захаріясевича зъ п. Теофилею Мриглодовичôвною, донькою пароха въ Дишкôвцяхъ (коло Бродôвъ).

НАДÔСЛАНЕ.

Слабости мѣхуря.

Тѣ слабости суть дуже розповсюднѣ и спонукують сильный тѣлесный и душевный бôль. Они повстають зъ занедбаня розстрою функціонуючихъ органôвъ въ наслѣдокъ остудженя, або зъ иншихъ причинъ, а именно зъ переходячои въ гнилизну мочи зъ причины слабости нирокъ. Рôзно проявляєся слабôсть мѣхуря: запаленье, нежить, набираючѣ и материзуючѣ болячки, пѣсокъ въ мѣхури або камѣнь. Хоробы мѣхуря суть упертѣ и вымагають радикального, швидкого и постôйного лѣченя. Они уступають хоть-бы въ найгрôзнѣйшôмъ выпадку, скоро ужиеся Варнера Safe Cure, котре споводовуе назадъ натуральну чинностъ нирокъ, спиняе вытвôръ затроєнои матеріи, удержуе мочь въ єи натуральнôмъ станѣ; не допускае, щобы въ нѣй нагромаджувались квасы, котрѣ ведуть до запаленя и нищать слизисту оболонку руры мочевои и мѣхуря П. Louis Ludwig, Louisenstr. 2. зъ Шпремберґъ въ Лужицяхъ пише: Можу Вамъ потвердити, що Варнера Safe Cure увôльнило мене ôдъ моєи хоробы мѣхуря. Моє спасибôгъ! — Продажь и розсылка лише черезъ антики. Цѣна 2 зр. Складъ Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевіорскій, д-ръ Кароль Миколяшь, Ад. Ранопортъ, К. Крижановскій, у Львовѣ. Головный складъ: **H. H. Werner & Com. inPressburg.**

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

Вол. Монастирскій, приходникъ въ Бѣлôй, руско-равского повѣта, упокоився 10 н. ст. вересня с. р. въ 36 роцѣ житя а 12 священьства. На похоронахъ взяло участь 15 рускихъ а 2 латиньскѣ священики. Вѣчна єму память!

Наука, штука и литература.

— „**Зерна**“, литер.-наук. додатокъ до „Буковины“ за рôкъ 1888 пôдъ ред. д-ра Ст. Смаль-Стоцкого, вже появився. Змѣстъ: Учѣтеся, Т. Шевченка; До читателѣвъ, О. Мурашка; Привѣтъ Буковинѣ; Веселка... Сивенькій; Весна I—IV, Перебендя; Борба и побѣда, Є. Ярушиньска; Моє щастя I—III, В. Чайченко; Изъ болгарскихъ пѣсень народныхъ. I. пѣсни гайдуцкѣ, И. Франко; Чи Сруль чи Петрикъ, Данило Млака; Вечерницѣ, Михань Лопачь; Мала похибка, Сила житя, Недокôнченый сонетъ, Кирчôвъ; Танець кôстякôвъ, Засіяй-свѣти, Семенъ Чернець.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Ц. к. Рада шкôльна краєва именувала дѣйстного учителя, Іос. Боґуша въ Сташкôвцѣ, дѣйстнымъ учителемъ школы етатовои въ Селискахъ; тымчасового учителя Іоз. Куйбѣду въ Разневѣ, сталымъ учителемъ молодшимъ, завѣдуючимъ филіяльною школою въ Разневѣ.

Послѣднѣ вѣсти.

На нинѣшнôмъ засѣданю сойму повѣдомивъ маршалокъ палату, що правительство предложило проектъ закона о выкупнѣ пропинаціи а секретарь Бадені ôдчитавъ єго. Проектъ сей предкладае, що право пропинаціи и вышинку маѣ позôстати до 1890 р. при правныхъ властителяхъ. Ôдъ сего року нераходить то право на край и пôдъ зарядъ краєвого выдѣлу ажь до 1910 р.; по сѣмъ роцѣ перестае то право обовязувати на завсѣгды а властителѣ одержать заразъ вынагородженье въ готôвцѣ. Въ тôй цѣли маѣ выдѣлъ затягнути 4-процентову позичку въ сумѣ 57,700.000 зр. Дальше повѣдомивъ маршалокъ, що пос. Фрухтманъ предложивъ внесенье вѣча мѣстъ и заявивъ, що поступить собѣ зъ нимъ пôсля регулямину.

Опôсля наступило читанье справоздань выдѣлу краєвого и справозданье комисіи администраційнои о проектѣ закона о убезпеченю церквей и будынкôвъ парохіяльныхъ. Пос. Розеръ вносивъ, щобы сей послѣдный проектъ ôдослати назадъ до комисіи. Внесенье се упало. Пос. кс. Сава вносивъ, щобы при §. 2 выкинути слова: „правительство не бере участи въ користяхъ выходячихъ зъ убезпеченя“. Внесенье се упало. При § 3. принято поправку пос. Гроса въ тôмъ дусѣ, що вставлено слова забезпечаючѣ покрытье коштôвъ зъ вынагородженя асекураційного тымъ, що потерпѣли шкоду.

На послѣдокъ ôдчитано слѣдуючѣ три внесеня: 1) Внесенье пос. Романчука въ справѣ змѣны регулямину соймового въ користь уживаня языка руского въ соймѣ. 2) Внесенье пос. Меруновича въ справѣ забезпеченя краю ôдъ волоцюгôвъ и неробôвъ. 3) Нагле внесенье пос. о. Т. Ковальского о запомогу для погорѣвшои громады Ульвôвокъ въ сумѣ 400 зр. Внесенье се трактовано заразъ яко нагле и соймъ ухваливъ дати погорѣльцямъ Ульвôвка 400 зр. запомоги.

Слѣдуюче засѣданье ôдбудеся въ пятницю о 11 год. передъ полуднемъ. На порядку дневнôмъ стоять мѣжь иншимъ: перше читанье проекту правительства о выкупнѣ права пропинаціи и перше читанье внесеня пос. Романчука о змѣнѣ регулямину соймового въ користь руского языка.

Телеграмы „Дѣла“.

Фридрихсруге 19. вересня. На двôрци зелѣзницѣ повитавъ вчера гр. Кальнокого кн. Бисмаркъ и гр. Ранцавъ дуже сердечно и всѣ поѣхали ôдтакъ до палаты князя.

Вѣдень 19. вересня. Приѣхавъ сюды Побѣдоносцевъ зъ Ґастайну. — „Fremdenblatt“ выказуе суперечнôсть вѣча старо-Чехôвъ, котрѣ выступають противъ молодо-Чехôвъ а приймають ихъ жаданя що-до ческого права державного.

Петербургъ 19. вересня. Вся праса россійска выступаѣ дуже остро противъ Австріи за нагану дану цѣсаремъ еп. Стросмаєрови. — „Петерб. Вѣдом.“ выступають противъ безсильности политики Гирса. — Подорожь гр. Кальнокого до Фридрихсруге уважаѣ бôльша часть прасы наслѣдкомъ конечности залагодженя болгарскои справы хочь-бы противъ волѣ Мадярôвъ.

Софія 19 вересня. Атентатъ на Начевича выкликавъ тутъ велику сензацію, бо Начевичь бувъ добродіемъ Кисельова и неразъ платившъ за него довги. — Зъ ôдсы выѣхало богато Болгаръ на сербске народне торжество до Бѣлграду. Ôдносины до Сербіи стали теперь дуже дружнѣ.

Софія 19 вересня. Болгаре проживаючѣ въ Константинополи и екзархъ болгарскій домагаються въ енергичнôй нотѣ ôдъ Порты заведень реформъ въ Македоніи.

Надѳслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 204 –?

росу красоты и всякѝ косметики такъ черезъ мене якъ и инши фирмы поручанѝ.

Фабрика знарядѳвъ рѳльничихъ и гиссрня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгѳй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 70 ?

Розкладъ їзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ѳдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год. 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ѳдходять зѳ Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 66 –?

Ц. к. упр. гал. акційный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

купує и продає

всякѝ вартостнѝ паперы и монеты

по курсѣ дневнѳмъ.

Порученя зъ провинціи выповняє ѳдворотною почтою безъ провизіи. 2221 106—0

На першѳмъ поверсѣ отвирає зъ комфортомъ ново-уряджену

КОМНАТУ

для „тѣснѣйшихъ товариствъ“

Реставрація и Торговля винъ МАКСА ВІКСЛЯ

пѳдъ ч. 5. улиця Ѳрменьска у Львовѣ

приймаючи ѳдъ дня сего оголошеня замовленя на урядженье бенкетѳвъ, снѣдань, обѣдѳвъ и вечери **по цѣнахъ найумѣренийшихъ,** поручаючи за совѣстну и елегантну услугу, якъ такожъ за знамен. 2572 питу кухню и найдобѳрнѣйши напитки. 6—6

НАЙЛУЧШИЙ

ПАПѢРЪ ЦИГАРЕТОВЫЙ

єсть правдивый

LE HOUBLON

1934 французкій фабрикатъ 28—36

CAWLEY-a & HENRY-ого въ Парижи.

Передъ пѳдробкою остерегаєся!

Сей папѣръ поручаютъ якъ найлучше пп. д-ръ І. І. Поль, дръ Е. Людвигъ, дръ Е. Линманъ, професоры хеміи при вѣденьскѳмъ университетѣ а то для єго знаменитои якости, єго абсолютнои чистоты и для того, що до него не домѣшанѝ жадни шкѳдливѝ здоровю матеріи.

FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE

17, rue Béranger, à PARIS

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

у Львовѣ („Народный Дѳмъ“), **въ Станиславовѣ** (пляцъ Францъ-Іосифа, дѳмъ Горовицѳвъ), **Перемышли** (коло моста), **Тернополи,** (ринокъ дѳмъ Ляндау-а) **Дрогобичи** (ринокъ), **Коломыи** (готель Кракѳвскій) **и Стрыю** (ринокъ, готель пѳдъ „Чорнымъ Орломъ“)

поручае зѳ своихъ складѳвъ и посередничень:

Вина угорскѝ. Увѳйшовши въ звязъ зъ продуцентами можемо Впов. Родимцямъ посер дничити въ замовленяхъ винъ бочкали. Єсть то найдешевшѝ способѳъ закупна, бо если вино оминае нашѝ склады, ѳдпадае подвѳйный транспортъ и значна акциза.

Можемо доставити бочку (около 130 литрѳвъ, вина Гегіяльского по 35, 45, 48, 55, 65, 85, 100, 105 130 до 340 зр.; крѳмъ того прийде Вп. Покупникови уплатити ще фрахтъ 4—5 зр. ѳдъ бочки.

На складахъ нашихъ у Львовѣ, Станиславовѣ Перемышли, Дрогобичи, Тернополи Коломыи и Стрыю удержуємо всякого рода вина по взглядно высшихъ цѣнахъ.

Вина въ бочѣлкахъ 4-литровыхъ зъ доставою франко по 3 зр., 3·20 кр., 3·70 кр., 4·10 кр., 4·50, 4·90 кр.

Дорожшѝ вина поручаєся выписувати фляшками. За бочѣлки звертаєся 45 кр. 2225 6—0

Поручаючися такожъ въ прочими артикулами Впов, Родимцямъ, заявляємо готовѳсть доложити всякихъ старань, щобы вдоволити Пч. Купуючихъ такъ подрѳбно якъ и при почтовыхъ зелѣзничихъ посылкахъ

Зъ высокимъ поважаньемъ

Дирекція Народнои Торговлѣ у Львовѣ.

Маріяцельскѝ каплѣ жолудковѝ

знаменито дѣлаючѝ у всѣхъ недугахъ жолудка.

Schutzmarke.

Незрѳвнанѝ при браку апетиту, слабѳмъ жолудку, вопиючѳмъ ѳддыху, кваснѳмъ ѳдгиканю, здутю, кольцѣ, катарѣ жолудка, згазѣ, твореню ся пѣску и камѣньчикѳвъ въ мѣхури, при надто великѳй флегмѣ, жовтачцѣ, ѳдкиненю и блюваню, болю головы (если походить зъ жолудка), корчахъ жолудка, задненю, перетиженю жолудка стравами и напоями, при хробакахъ, недугахъ селезѣнки, печѣнки и гемороидахъ. — Цѣна фляшочки разомъ зъ **приписомъ 40 кр., подвѳйнои 70 кр.**

Головна высылка у аптикаря

КАРОЛЯ БРАДИ КРОМЕРИЖЬ (Kremsier) МОРАВА.

Маріяцельскѝ каплѣ жолудковѝ не суть нѣякимъ средствомъ потайнымъ. Складовѝ части поданѝ суть при кождѳй фляшочцѣ въ **приписѣ.**

Правдивѝ можна купувати у всѣхъ 2351 26—52 **аптикахъ.**

ОСТЕРЕЖЕНЬЕ! Правдивѝ Маріяцельскѝ каплѣ жолудковѝ рѳзно фальшують и наслѣдують. — **На знакъ правдивости** мусить кожда фляшка бути завинена въ червоне запакованье, заосмотрене въ **повысшу марку охоронну** и при кождѳй фляшочцѣ на приписѣ мусить находитися, ще сей приписъ друкованый у Г. Гуска въ Кромержижу.

Правдивѝ можна купити: У ЛЬВОВѢ въ аптикахъ: Якова Байзера, Г. Блюменфельда, Петра Гайльгофера, Кал. Крижановского, д-ра Петра Миколяша, Якова Пипеса, Жиг. Рукера, Кар. Склепиньского, І. Вевюрского, Арн. Раппапорта. — ВЪ БѢЛЗѢ у ап. Гросса. — ВЪ БОБРЦѢ у ап. Бальбины Мендлицкои. — ВЪ БРОДАХЪ у ап. Бронисл. Витославского, Мих. Кулики, Вильг. Ляндесберга. — ВЪ БЕРЕЖАНАХЪ у ап.: Ад. Дурета, Іос. В. Лобоса. — ВЪ БЛАЖОВѢ у ап. А. Бжеса. — ВЪ ВАРЯЖУ у ап. Венед. Кшивоблоцкого. — ВЪ ДОЛИНѢ у ап. С. М. Траунфельнера. — ВЪ ДРОГОБИЧИ у ап.: Айхмилера, П. Партикевича. — ВЪ ГЛИНЯНАХЪ у ап. А. Гельма. — ВЪ ЗОЛОЧЕВѢ у ап. Франца Петеша. — ВЪ КОПИЧИНЦЯХЪ у ап. Редера. — ВЪ МЕЛЬНИЦИ у ап. Кроковского. — ВЪ МОСТАХЪ ВЕЛИКИХЪ у ап. І. Жолиньского. — ВЪ НЕМИРОВѢ у антикаря Предримирского. — ВЪ ПЕРЕМЫШЛЯНАХЪ у ап. Омел. Барановского. — ВЪ РАДЕХОВѢ у ап. Яськевича. — ВЪ РОЗВАДОВѢ у ап. Винк. Грабовского. — ВЪ РОЗДОЛѢ у ап. Людв. Мержвиньского. — ВЪ САМБОРѢ у ап.: І. Алексевича, К. Мареша. — ВЪ СКОЛЬМѢ у ап. С. А. Лецковского. — ВЪ СОКОЛОВѢ у ап. Андр. Данчака. — ВЪ СОКАЛИ у ап. Евг. Высочаньского. — ВЪ СТАРОМЪ МѢСТѢ у ап. Ад. Палеского. — ВЪ СТРЫЮ у ап.: Чальбазаніого, В. Комаровского. — ВЪ ТУРЦѢ у ап. Жиг. Козицкого. — ВЪ ТЕРНОПОЛИ: ап. Леона Фляйшманна и Фр. Ямругевича. — ВЪ УСТРИКАХЪ у ап. Альф. Яструбского.

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Обезпечайте запасы збѳжа!

Мало такихъ лѣтъ, щобы рѳльникъ безъ всякихъ ударѳвъ елементарныхъ мѳгся дочекати богатыхъ жнивъ; а дѳжде ихъ, якъ **великимъ знищеньемъ для него єсть огонь,** котрый всю єго надѣю, цѣлорѳчну тяжку працю, зъ котрои сподѣвався нагородити страты зъ минувшихъ лѣтъ, выжити зъ родиною ще черезъ цѣлый рѳкъ и засѣяти рѳлю на рѳкъ слѣдуючій, зѳбраный хлѣбъ єму въ кѳлькохъ хвиляхъ забирае и обертае въ попѣлъ.

Такимъ нещастьемъ пригнетеный рѳльникъ цѣлкомъ зѳбѣднѣе, наколи ѳнъ не постарався завчасу ще о належиту охорону для свого майна, котру може єму дати **тѳлько асекурація въ сумлѣннѳмъ и ретельнѳмъ заведеню.**

Небезпеченьство огню, яке имение въ осени въ нашихъ тѣсно забудованыхъ селахъ и будынкахъ переповненыхъ всякими запасами єсть пострахомъ и нещастьемъ майже перазъ цѣлого села, накладае на кождого правого господаря, дбаючого о добро свое и своеи родины, пильный **обовязокъ, не позѳставляти свого майна безъ асекурації.**

Для меншихъ господарѣвъ подае добру охорону особенно **банкъ взаимныхъ обезпечень „Славія“, котрый сумлѣнно и заразъ ликвидуе шкоды при помочи двохъ мужѣвъ довѣрія, зъ котрыхъ одного самъ пошкодованый выбирае, при чѳмъ „Славія“ шкоды цѣлковито и заразъ вынзгороджуе.**

За незначну оплату обезпечае „Славія“ не лише будынки, знаряды господарскѝ, худобу и т. д., але такожъ запасы збѳжа и пашу въ забудованяхъ, оборахъ и стиртахъ **на часъ довѳльный, уже ѳдъ 3 мѣсяцѣвъ почавши.**

Не повиненъ-бы проте нѣхто позѳстати безъ обезпеченя, при такъ частыхъ и великихъ пожарахъ, при такъ грѳзнѳмъ небезпеченьствѣ и такъ нѳдупалѳмъ станѣ економичнѳмъ цѣлого краю, **пѳдъ такими користными условіями асекураційными, якѝ дае „Славія“.**

Обезпечайте-жь запасы хоть на часъ молотьбы и доки не скормиться паша.

Внесеня до убезпеченя приймае Головна репрезентація банку „СЛАВІЯ“ у Львовѣ улиця Коперника ч. 5 и кождо мѣсцеве Заступництво того банку 2531 10—?

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивляне и надзвычайне признанье зѳ стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхапляють зъ нечуваною скоростею. Сѓме сей, справедливо названый „Тайною красы“, ѳддаляе въ тягу одной ночи всяку неделикатнѳсть, стверджене, червонѳсть шкѳры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи єму красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нѳчь, чудово заховуе цвѣтъ ѳдъ всякого ствердненя шкѳры, якъ рѳвно-жь и ѳдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 38—?

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручае

знаменитѝ МЫЛА до мытя лиця, рукъ и купелей,

ѳдзначенѝ 9 медалями заслуги и двома дипльомами признаня.

	зр.	кр.
МЫЛО найдобѳрнѣйше до голеня бороды	—	·25
МЫЛО МИГДАЛОВЕ, дуже нѣжне 10 кр. 20 и	—	·25
МЫЛО КОКОСОВЕ, бѣле до рукъ 10 кр. и	—	·20
МЫЛО ПАЛЬМОВЕ, жовте 6, 12, 18 кр.	—	·20
МЫЛО ГРИСИКОВЕ, знамените до лиця и рукъ	—	·40
МЫЛО ЖОВТКОВЕ, робить нѣжною, гладкою и знаменито чистить шкѳру	—	·30
МЫЛО ЗЕЛОВЕ, одержуєся черезъ згусненье соку ростинъ ароматично-живичныхъ, знамените	—	·25
МЫЛО ПИЖМОВЕ, маѣ дуже приємный пижмовый запахъ	—	·30
МЫЛО ПАЧУЛЕВЕ, приємного запаху, маѣ великій покупъ	—	·30
МЫЛО РОЖАНЕ, найдобѳрнѣйше 40 кр. и	—	·80
МЫЛО ОЛИВНЕ для дѣтей	—	·36
МЫЛО зъ ШПИЛЬОКЪ СОСНОВЫХЪ, приємне въ ужитю, успѣшно хоронить шкѳру ѳдъ лишаѣвъ и выкидѳвъ	—	·30
МЫЛО БАЛЬСАМИЧНЕ, чистить шкѳру, робить єи бѣлою и нѣжною	—	·40
МЫЛО ФІЯЛКОВЕ, приємого запаху	—	·35
МЫЛО КОСМЕТИЧНЕ, усуваѣ весняники, осмаленя ѳдъ сонця, лицю робить свѣжымъ и бѣлымъ	—	·60
МЫЛО ГИПѲНИЧНЕ, ѳдзначаєся товстостею, вельми нѣжне и выключно приладжене до лиця	—	·50
МЫЛО РИЖОВЕ уживаєся, щобъ зробити шкѳру на лици нѣжною и бѣлою	—	·60
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ бѣле, легко пѣниться, знаменито чистить шкѳру и хоронить ѳдъ прищѣвъ	—	·30
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ, прозрачне, мѣстить 35% чистои глицерины, знаменито дѣлае на зашкѳрокъ 20, 30 кр. и	—	·40
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ плынне у фляшочкахъ, чистить шкѳру зъ прищѣвъ, лишаѣвъ, угрикѳвъ, фляшка	—	·40
МЫЛО ПѢСКОВЕ, до мытя рукъ, 15 и	—	·25
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя рукъ, 15 и	—	·35
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя ковнѣрикѳвъ и манжетѳвъ зъ гутаперхи	—	·10
МЫЛО ТИМОЛЬОВЕ знаменито чистить шкѳру зъ всякихъ выкидѳвъ	—	·50
МЫЛО КАРБОЛЕВЕ, дуже добре мыти руки, лице, а навѣть цѣле тѣло въ часѣ епидеміи, щобы охоронитись ѳдъ заразы	—	2·0
МЫЛО СѢРКОВЕ, зъ великимъ успѣхомъ уживаєся до знищеня прищѣвъ и всякого рода выкидѳвъ на шкѳрѣ	—	·25
МЫЛО БЕНЗЕОСОВЕ, дуже добре уживаєсь, щобы усунути зъ шкѳры выкиды и плямы	—	·25
МЫЛО КАМФОРОВЕ, лагодить сверблене и печенье шкѳры, усуваѣ выкиды и червонѳсть зъ лиця и рукъ	—	·25
МЫЛО МЕДОВЕ до вынѣженя рукъ, кусникъ	—	10
МЫЛО МѢЩАНЬСКЕ знамените	—	·10
МЫЛО СМОЛЕВЕ, мѣстить 40% чистои смолы (дегтю), усуваѣ прищѣ лишаѣ, всякѝ высипки шкѳрнѝ, почене нѳгъ и парплѣ на головѣ	—	·30
МЫЛО СМОЛОВЕ ГЛИЦЕРИНОВЕ мягчить и чистить шкѳру зъ лишаѣвъ, угрикѳвъ, и т. п., кусникъ	—	·30

2529 22—?

Набути можна **у Львовѣ** *въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицкa рогъ Валовои. Въ филіяхъ:* **въ Краковѣ** *Суконницъ ч. 20 и* **въ Чернѳвцяхъ** *Рынокъ ч. 2., а такожъ у всѣхъ перворядныхъ торговляхъ и аптикахъ*

Где шукати правды?

або VIII членъ символа вѣры

поясниивъ священикъ Климентій Кульчицкій. Станиславѳвъ 1888. Дохѳдъ на церковь въ Раранчи; мала 16-ка въ 66 сторѳнъ и коштуе 20 кр. Дѳстати можна у Львовѣ въ книгарни Ставропигійскѳй, въ Тернополы у Їилечка, въ Станиславовѣ у Добошиньского.

Берненьскѝ

матеріи суконнѝ

розсылаю зѳ готѳвкою або послѣплатою по вельми низькихъ цѣнахъ, а именно:

лише въ добрѳй якости

3.10 метры довг. на убранье зимове	зр.	3·75
3.10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	5·20
3.10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	6·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	8·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	10·—
3·10 метры дов. на красше убранье зимове	зр.	12·—
3·10 метры дов. на красше украше зимове	зр.	14·—
3·10 метры довг. на найкрасше убранье зимове	зр.	16·—

Найлѣпшѝ берненьскѝ матеріи суконнѝ:

2·10 метры на цѣлый плащь зимовый	зр.	5 —
2·10 метры на лѣпшѝ плащь зимовый	зр.	5·50
2·10 метры на красный плащь зимовый	зр	6·—
2·10 метры на найкрасшѝ плащь зимовый	зр.	10·—

Стирійска гуня

на убраня мысливскѝ и менжиковы 2·10 метр. зр. 5·20

Одинокій христіяньскій складъ

2579 Carl Pechaczek 4-10

Brünn, Krautmarkt Nr. 3.

● *Цѣнники даромъ и оплатно.* ●

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКѲВЪ

ФАБРИКА ПАРОВА

Цикоріи, Сурогатѳвъ кавы и Кавы фиговои

въ Раковицяхъ

пѳдъ Краковомъ.

Выробляе зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякѝ роды цикоріи и штучнои кавы, котрѝ ѳдзначаються богатствомъ частей поживныхъ а такожъ знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 39—0 2286

Фабрика поручае передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ.
Шротову каву французку Розманита.
Цикорію краковску гѳрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новѳсть!!)
Каву краковску добѳрну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ иншихъ торговляхъ.

Ѳдзначена на выставѣ краковскѳй въ р. 1887 2-ма медалями министерства торговлѣ.

ОПИРАЮЧИ-СЬ НА ДОВѢРІЮ

зъ якимъ ѳдносяться майже ѳдъ 20 лѣтъ до нашого „Якорного проганяча недугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаємо своею повинностею также тыхъ запросити до спробованя, котрѳ сего улюбленого средства домового ще не знаютъ. Оно не єсть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ, умѣетно** вложенымъ препаратомъ, котре справедливо заслугу, щобы его всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що **многѳ хорѳ**, котрѳ выпробовали другѝ дуже захвалювнѝ средства, **знов таки до успѣшного Pain-Expeller-а** беруться. Черезъ порѳвнанье власне пересвѣдчилися, що не лише **ревматичнѝ болѣ,** якъ **ломанье** въ членахъ и пр. а также **болѣ зубѳвъ, головы, хребта, кольки и проч. найпевнѣйше** уступаютъ черезъ натиранье „експелеромъ“. За **дешеву** цѣну **40 кр.,** 70 кр, взгл. зр. 1·20 може навѣть небогатый набути, а грошѣ якъ безчисленнѝ успѣхи доказуютъ, надармо не выкидаються. Стеретись треба передъ шкѳдливыми пѳдробленями и приймати лише „Pain-Expeller“ въ знакомъ **якора** яко правдивый. На складѣ въ премногихъ аптикахъ, головный складъ: Apotheke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Близшѝ вѣсти подаютъ:

F. Ad. Richter et Cº. Вѣдень.

2161 50—51

Исторія Скиту Манявского

вразъ зъ

Зѳбрникомъ грамотъ, листѳвъ и деякихъ судовыхъ документѳвъ, дотычныхъ того монастиря.

Написавъ и уложивъ

Д-ръ Юліянъ Целевичъ,

професоръ при ц. к. ак. гим. у Львовѣ У Львовѣ, 1887. Накладомъ автора.

Цѣна 1 зр.; зъ рекомандованою пересылкою о 20 кр. бѳльше.

Дѳстати можна въ книгарни Инст. Ставропигійского и Миликовского (п. Старжика) у Львовѣ. Можна такожъ замовляти черезъ канцелярію Просвѣты або черезъ редакціи рускихъ газетъ у Львовѣ.

О половину зниженѝ цѣны

для предплатникѳвъ „Дѣла“, „Зорѣ“ и „Батькѳвщины“

на давнѣйшѝ томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. І—ХХ. включно, чи хто купуе разомъ чи поединчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до „Администраціи Дѣла у Львовѣ“.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томѳвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

ГА-

маки або лѳжка лѣсни ѳдъ 2.35 зр, до 6.75 зр., палицъ зъ крысломъ, парасольки ѳдъ сонця, шапки рѳзнѝ а также не перемакаючи по 50 кр. Плащъ до пороху, торбы, торнистры до екскурзій

поручае найдешевше

МАГАЗИНЪ

БРАТѲВЪ ЛЯНГЕРѲВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

2537 Цѣнники на жаданье даромъ.

Левъ Кочоровскій

лякерникъ

у Львовѣ, въ будынку оо. Бернардинѳвъ

поручаєся Вп. Публицѣ до мальованя дверей, ѳкончъ, знарядѳвъ домовыхъ рѳзного рода, комплетныхъ выставъ скленовыхъ, шильдѳвъ, повозѳвъ и всякихъ иншихъ знарядѳвъ входячихъ въ границѣ штуки мальованя и лякерованя. Приймае также замовленя зъ провинціи, котрѝ выкѳнчуе въ якъ найкоротшѳмъ часѣ. 2591 1—3

Конкурсъ.

Комитетъ церковный

въ Хороснѣ-Старѳмъ,

повѣта львѳвского, почта Бродки, оголошуе симъ конкурсъ на змурованье въ мѣсци новои церкви. Оферты опечатанѝ треба надсылати на руки комитету церковного найдальше до **30 вересня 1888 р.** Плянъ церкви, кошторисъ и близшѝ условія конкурсу можна переглянути щоденно въ Канцеляріи Народнои Торговлѣ у Львовѣ ѳдъ годины 9—12 рано и 3—6 зъ полудня.

Хоросно дня 12 вересня 1888.

За комитетъ:

О. Созонтій Медвецкій,
парохъ. 2583 2—2

Григорій Чечкевичъ,
повномѳчникъ и начальникъ громады

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

подае до вѣдомости, що выдало и маe на складѣ слѣдуючѝ

Формулярѣ для касъ пожичковыхъ

на ладъ

„Закомарскои Правды“:

1) Книга касова, одна либра	. . .	40 кр.
2) Книга маєтку зелѣзного, одна либра	.	40 кр.
3) Книга маєтку нѳдручного, одна либра	.	40 кр.
4) Скрипть, 100 примѣрникѳвъ	. . .	55 кр.
5) Протоколъ, одна либра	. . . .	40 кр.
6) Книга довжникѳвъ, одна либра	. .	45 кр.

При закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ въ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пѳдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 200. Львôвъ, Пятниця 9 (21) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ* M. Haasenstein & Vogler G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Границею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чвертъ року	4·50 зр.	на чвертъ року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр	на пôвъ року	8 зр.
на чвертъ року	4 зр	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье — Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порто. — Поодинока число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôсланє“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. ôдъ стишка.

Справа писарѣвъ громадскихъ.

Передъ нами лежить: „Справозданье выдѣлу краєвого въ справѣ ôдносинъ службовыхъ писарѣвъ громадскихъ въ громадахъ сѣльскихъ“. Выдѣлъ краєвый розглянувся въ тôй справѣ и приходить передъ соймъ зъ внесеньемъ на новый законъ, котрымъ хоче управильнити писарку въ нашихъ громадахъ.

Мотивомъ до управильненя суть по гадцѣ выдѣлу краєвого отсй причины:

1) Старшины громадскй суть переважно неграмотнй. На сто вôйтôвъ припадае ледви 14 письменныхъ людей. Въ наслѣдокъ того:

2) Писарѣ громадскй, а не старшины громадскй, ведуть всю администрацію селъ нашихъ. А що писарѣ тй въ значнôй части неспосôбнй або нерательнй, то:

3) Автономія громадска храмае на кождôмъ кроцѣ, надужитя множаться, а

4) писарѣвъ, що зъ своими дѣлами хованоться за одвѣчальну старшину, не можна нѣколи потягнути до одвѣчальности и ихъ покарати.

Выдѣлъ краєвый предкладае отже реформу институціи писарѣвъ громадскихъ и вносить такій проєктъ закону:

Артикулъ I. За-для дѣловодства мусить кожда рада громадска надати своѣй старшинѣ писаря громадского, зъ выимкою тыхъ громадъ, де члены старшины самй спосôбнй до дѣловодства и де выдѣлъ краєвый на внесенье выдѣлу повѣтового громаду ôдъ удержуваня писаря увôльнить.

Артикулъ II. Писаремъ громадскимъ може бути лише той, хто выкажесь урядовымъ свѣдоцтвомъ, що посѣдае ôдповѣдну, закономъ приписану квалификацію.

Артикулъ III. Писарь громадскій мусить докладно знати манипуляцію урядову, веденье книгъ касовыхъ, законы и приписы администраційнй, законъ громадскій, ординацію выборчу громадску, законъ о репрезентаціи повѣтовôй, законы и приписы о полиціи мѣсцевôй и законъ дорожный.

Артикулъ IV. До розслѣдженя квалификаціи писарѣвъ громадскихъ будуть установленй комисіи испытуючй въ мѣсцяхъ, де выдѣлъ краєвый въ порозумѣню зъ намѣстництвомъ назначить. Комисія складаєся зъ презеса рады повѣтовои або єго заступника, и зъ 4 членôвъ, зъ тыхъ двохъ именуе выдѣлъ кр, а двохъ намѣстництво.

Артикулъ V. Плата писаря буде выносити що-найменше 300 зр., лише выимково за призволенъемъ выдѣлу краєвого менше.

Артикулъ VI. Писаря приймае громада сама зъ посередъ квалификованыхъ кандидатôвъ. Громады, що не въ силѣ удержати окремого писаря, получить выдѣлъ повѣтовый въ округи писарскй для удержаня писаря. Розкладъ коштôвъ удержаня наступить въ дорозѣ умовы. Наколи-бъ громады не згодилися на выбôръ писаря, то выдѣлъ повѣтовый займенуе писаря.

Артикулъ VII. Начальникъ громады, взглядно начальники громадъ въ округѣ писарскôмъ, мають власть дисциплинарну надъ писаремъ громадскимъ. Начальникъ може писаря здержати въ урядованю, а рада громадска ôдсунути, але ôдсуненье мусить одобрити выдѣлъ повѣтовый.

Зъ наведеныхъ артикулôвъ проєкту до нового закону о писаряхъ громадскихъ видко:

1) Що выдѣлъ краєвый намѣривъ зъ дотепернѣшныхъ приватныхъ писарѣвъ громадскихъ вытворити публичныхъ автономичныхъ урядникôвъ;

2) управильнити ихъ плату и разомъ значно пôднести, а тымъ самымъ на громады наложити бôльшій тягарь удерженя (300 зр. рôчно);

3) зробити ихъ спосôбными до веденя всѣхъ справъ громадскихъ въ власнôмъ и порученôмъ крузѣ урядованя.

4) Зробити ихъ одвѣчальными передъ старшиною громадскою.

Въ якій спосôбъ дѣло се мае довершитись, выходить изъ самого проєкту до закону. Пригляньмось однакожь тôй справѣ близше и завдаймо собѣ деякй питаня.

Передо всѣмъ насуваеся питанье кардинальне, именно, чи институція писарѣвъ громадскихъ єсть потрѣбна? Ôдповѣдь на нинѣ мусить выпасти позитивно. Зъ огляду на то, що громады сельскй управляють собою автономично, а по-при лагодженье своихъ власныхъ справъ (управы маєтку, полиціи мѣсцевои, пôльнои, лѣснои, справъ конкуренційныхъ шкôльныхъ и т. д.) мають ще лагодити множество справъ порученыхъ староствомъ и радами повѣтовыми; дальше зъ огляду на то, що на 5.933 вôйтôвъ, єсть 4.743 вôйтôвъ (пôсля выказу зъ 1878 р.) зовсѣмъ неграмотныхъ — писарѣ суть безусловно потрѣбнй и конечнй. Єсть се лихо, що зродилось у насъ рôвночасно зъ автономією. Хто тямить тй часы, коли колектантами податковыми по селахъ (за день роботы ôдъ нумеру) були священики, учителѣ або дворы, а вôйтъ стôлько мавъ до роботы, що ôдставити рекрута и явитись въ бецирку на такъ званый „Amtstag“, щобы выслухати устныхъ але ясныхъ розпоряджень „Bezirks-vorsteher-a“, той признае, що въ тыхъ неавтономичныхъ але дешевшихъ часахъ, удержувати окремыхъ писарѣвъ по селахъ було рѣчею зовсѣмъ злишною. Нинѣ стало инакше. Вôйтъ єсть не тôлько старшиною громады, але разомъ заступникомъ старосты, маршалка краєвого, колектантомъ податковымъ та функціонеромъ всякихъ статистичныхъ бюръ выдѣлу краєвого, намѣстництва и т. д. Все, що давнѣйшими часами робили урядники цѣсарскй, нинѣ въ миніатурѣ мае довершити старшина громадска, взглядно той бѣдный неграмотный и ôдповѣдно необразованый начальникъ громадскій, пôдъ грозою каръ грошевыхъ, арештôвъ и суспензій. Безъ писаря начальникъ сей обôйтись не въ силѣ и длятого треба освоитися зъ тымъ, що зъ автономією и зъ широкимъ кругомъ порученыхъ функцій начальникъ той мусить мати до свого боку писаря и то писаря не тôлько грамотного, але и широко выобразованого.

А тымъ часомъ показуеся, що по нашихъ селахъ находимо 1.567 писарѣвъ-селянъ, 90 писарѣвъ зъ посередъ бôльшихъ властителѣвъ, 85 купцѣвъ або ремѣсникôвъ, 77 священикôвъ, 158 урядникôвъ, 732 учителѣвъ, дякôвъ або приватныхъ офиціялистôвъ, а 584 людей всякихъ иншихъ занять, — въ бôльшôй половинѣ людей такихъ, що до свого становища не дорасли. Зъ выказôвъ статистичныхъ выдѣлу краєвого показуеся, що такъ званыхъ „способныхъ“ (uzdolnionych) писарѣвъ єсть лише 1217 и они длятого лишь называются способными, бо старшина громадска єсть зовсѣмъ темна.

О скôлько собѣ пригадуємо, то вже въ р. 1866 посолъ Ив. Борисикевичъ звернувъ увагу сойму на ту обставину и жадавъ, щобы справу писарки по громадахъ сельскихъ управильнити. Посолъ сей хотѣвъ, щобы писарѣ громадскй бралися зъ людей, що передъ тымъ ôдбули певну практику въ выдѣлѣ краєвôмъ въ поодинокихъ департаментахъ и тымъ способомъ до службы автономичной заправились. Коли пôзнѣйше показалося, що писарѣ громадскй суть причиною неодного неладу въ громадахъ, причиною всякихъ дефравдацій, мальверзацій и взагалѣ деморализаціи вôйтôвъ, вносивъ выдѣлъ кр. въ рр. 1876, 1877 и 1878 проєктъ до новелѣ, надаючи высшимъ властямъ автономичнымъ власть дисциплинарну надъ писарями громадскими. Въ 1883 р. ухваливъ навѣть соймъ краєвый новелю, котрою надѣливъ выдѣлы повѣтовй и староства такою властею надъ писарями и другими функціонерами громадъ сельскихъ, и та новеля одержала санкцію цѣсарску. Та все таки всѣ тй средства недостаточнй, щобы самоуправа громадъ розвивалась правильно и щобы можна було устерегтись ôдъ рôзнородныхъ надужить. Выдѣлъ кр. вносить длятого зовсѣмъ справедливо реорганизацію институціи писарскои, головно зъ причины, що старшина громадска темна, а писарѣ невôдповѣдно квалификованй.

Инша рѣчь, наколи-бъ мы спыталися, чи взагалѣ така автономія, яку мы єи и нинѣ маємо, ôдповѣдае нашимъ культурнымъ ôдносинамъ. Але, лишивши се питанье на боцѣ, въ нинѣшныхъ обставинахъ, реформа писарки, яко тягару зъ конечности, дасться въ части оправдати. Про-те зъ принципу не можемо противитись намѣренôй реформѣ и mutatis mutandis годимося въ засадѣ на проєктъ выдѣлу краєвого. Най бы писарѣ громадскй були дѣйстно урядниками громадскими зъ характеромъ публичнымъ и одвѣчальнй за свои дѣла передъ старшиною громадскою зъ ôдкликомъ до высшихъ властей автономичныхъ. Але друге дѣло, чи проєктована выдѣломъ краєвымъ новеля осягне цѣль свою и вытворить писарѣвъ, ôдповѣдно уквалификованыхъ?

Тутъ насуваються питаня: 1) въ якôй школѣ буде образуватись нова генерація писарѣвъ? 2) де набуде она ôдповѣднои практики фаховои? 3) чи скорше треба закону нового о писаряхъ, чи школы и пôдручникôвъ до выобразованя новыхъ писарѣвъ? 4) де єсть запорука, що уквалификованый писарь буде разомъ и ретельнымъ урядникомъ? 5) яку вартôсть мае дисциплинарка, коли на писари не буде можна пошукати можливои шкоды? 6) чому въ проєктѣ до закону о писаряхъ не увзгляднено знаня языка рускаго? 7) чи презесъ рады повѣтовои, звычайно не познакомленый зъ законами краєвыми, може проводити комисіи испытовôй? и т. д.

Отсе сумнѣвы дуже важкй, на котрй однакожь выдѣлъ кр. въ проєктованôмъ законѣ не звернувъ достаточнои уваги. А теперь ще найважнѣйша рѣчь: сторона матеріяльна.

Проєктувати реформы лекша рѣчь, але найти жерела матеріяльнй на покрытье ихъ,

---

2)

Ганна Монтовтъ.

Исторично-побытовый очеркъ изъ житя волыньского паньства въ XVI. стол.

Написавъ Орестъ Левицкій.

(*Дальше.*)

I.

Рôдъ Монтовтовичѣвъ або Монтовтôвъ належавъ до знатныхъ литовскихъ фамилій. Начальникомъ роду бувъ Монтовтъ, староста жмудскій, що живъ въ першôй половинѣ XV. столѣтя. Одинъ изъ сынôвъ єго, Михайло Монтовтовичь, бувъ въ рр. 1463—1475 старостою луцкимъ, и хочь ôнъ самъ скôнчивъ житье на рôднôй Литвѣ, яко каштелянъ троцкій, то потомки єго уже на завсѣгды поселились на Руси и займали тутъ виднй посады. То бувъ часъ, коли полуденно-рускй землѣ були ще недоступнй для Полякôвъ, а могли тутъ розпоряджатись тôлько Русинъ та Литвинъ. Старшій сынъ Михайла, Юрій Монтовтовичь, бувъ зъ-разу старостою кременецкимъ, а въ 1507 р. перейшовъ на высшій урядъ кіевского воєводы, передавши кременецке староство молодшому братови, Якубови Михайловичеви. Займаючи такй виднй уряды, не трудно було Монтовтовичамъ и розбогатѣти маєтками, якихъ у литовскихъ зайдôвъ тогдѣ на Руси ще не було. И ось 1508 р. Якубъ Монтовтъ дôстае ôдъ Жигмонда I. жалованy грамоту на маєтокъ Млынôвъ (коло Дубна) зъ волостею, а коли въ сорокъ лѣтъ опôсля сыны Якуба, Андрѣй и Янъ, дѣлились батькôвщиною, то лишь на пайку молодшого брата припали отсй маєтки на Волыни: Коблинъ зъ замкомъ, Пôдгайцѣ, Оршчинъ, Озлѣвъ, Млынôвъ, Пекалôвъ, Бенѣвщина, Кобакôвъ, Хорупанъ, Золочѣвъ и Липая*). Якъ бачимо, въ сорокъ лѣтъ досыть заокруглились границѣ первѣстного маєтку, волости млынôвскои. Якими дорогами то осягнено, можна по трохи догадуватися зъ сего, що молодй Монтовтовичѣ мусѣли вести процесъ зъ рôдною матерею, котра позывала ихъ о ôднятье маєткôвъ, записаныхъ ѣй у вѣно ихъ батькомъ.

Молодй свои лѣта проживъ Янъ Монтовтовичь при дворѣ литовского великого князя и разомъ польского кор. Жигмонда I, але чомусь не умѣвъ чи не хотѣвъ пôднестись на службовôй драбинѣ, а зôстався на завсѣгды при скромнôмъ титулѣ „господарского дворянина“. Проживаючи довго у Вильнѣ при дворѣ, ôнъ зблизився зъ „дякомъ“ великокняжои канцеляріи, Андрѣємъ Мацковичемъ, небогатымъ православнымъ шляхтичемъ изъ Бѣлоруси, у котрого була дочка Олена. Тиха, плоха, мовчалива — она якъ-разъ тымъ и сподобалась Монтовтовичеви, що була у всѣмъ повнымъ контрастомъ єго палкôй, самовольнôй, невгамовливôй натурѣ. Въ 1546 р. ôнъ оженився зъ нею, а мати єи (бо батько уже не живъ) Богдáна Юріевна, жѣнка дуже побожна, поставила умову, щобы дѣти зъ того подружя були хрещенй на грецку вѣру матери, а не на латиньску ôтця. Влюбленый женихъ радо згодився, щобы тую умову вписати до передслюбнои записи и наложивъ на себе велику грошеву „заруку“, коли-бъ тую умову нарушивъ.

Невеселе житье судилось молодôй Оленѣ за богатымъ, але своєвôльнымъ Литвиномъ. Безнастанній запоѣ зъ приятелями, бôйки и свары зъ сусѣдами та ловы — ось чимъ убивавъ часъ єи чоловѣкъ въ коблиньскôмъ замку. Єго привязанье до жѣнки було дуже дивне, не однакове и не постôйне: то величався красавицею-жѣнкою передъ приятелями и надоѣдавъ ѣй надмѣрными пестощами, то наразъ безъ нѣякои причины прозывавъ єи „хлопкою“ та „схизматичкою“, оскорблявъ лайкою, неразъ по пяному й побивъ, и майже на очехъ єи ôддавався розпустѣ. Сусѣднй Волынянки, подруги и ровесницѣ молодои Монтовтихи, зъ жахомъ слухали оповѣдань про єи муки и не могли начудуватись єи довготерпѣню: они не могли-бы знести и десятои частины подôбныхъ оскорбъ ôдъ своихъ чоловѣкôвъ.

Та ось и для бѣднои мученицѣ, бодай на короткій часъ, настали красшй днѣ: она почула себе матерію. Чоловѣкъ не чувся зъ радости, переставъ запиватись, каявся за минувше и заклявся жѣнцѣ, що коли она приведе дитину „ку подобенству єго“, то ôнъ щедро обдарує и єи и дитину. Сподѣвана дитина наконець появилась на свѣтъ и показалась достотнымъ „подобенствомъ“ батька, навѣть зъ такими значками на тѣлѣ, якй були у него. Щасливый отець того таки дня выславъ гонця въ далеку Бѣлорусь до тещѣ и шуринôвъ зъ вѣстею о радôстнôй пригодѣ и зъ запросинами на хрестины, а самъ цѣлыми годинами не ôдступавъ ôдъ „колыбки“ найдорожшои першои дитины.

Тымчасомъ зъѣхались „на рóдины“ свояки и приятелѣ Монтовта, по-найбôльше однôвѣрцѣ, и хочь всѣ они були не конче добрй католики, бо на-пôвъ зараженй реформатскимъ вольнодумствомъ, то все-таки пôдъ вплывомъ „мальвазіи“, „реньского“ и „угорского“ почали на всѣ лады розбирати питанье: чи годиться Янови Монтовтовичу, „господарскому дворянинови“, внукови троцкого каштеляна, хрестити свою першу дитину на ту вѣру, котру єго предки покинули ще при Ягайлѣ? Ошоломленый такими бесѣдами пяный господарь обрушився: не буде того, чого жадае ôдъ него теща, стара схизматичка! И заразъ пôславъ за ксьондзомъ. Не глядячи на просьбы и риданя жѣнки та на пригадки тверезѣйшихъ и розсудливѣйшихъ гостей, що ôнъ же зъобовязався передъ слюбомъ, упертый Литвинъ того таки дня охрестивъ ново-народжену Ганну пôсля обряду римскои церкви и зъ тои нагоды выправивъ завзятущій „бенкетъ“, що тягнувся цѣлый тыждень. Осмѣяна и поругана въ найдорожшихъ своихъ чувствахъ мати занедужала и трохи житьемъ не заплатила за своєволю чоловѣка.

Мѣжь тымъ прибула до Коблина теща Монтовта, Богдáна Юріевна, зъ сыномъ, и привезли пôсля тогдѣшного звычаю ново-родженôй внучцѣ дорогій повивачь. Довѣдавшись, що сталося, она пôдняла „галасъ и лементъ“ и обсыпала зятя докорами:

— Злый а необачный чоловѣче! Що єсь учинивъ? Христіянскую дитину въ бѣсовую Ляхôвку перетворивъ-єсь! Мусишь єи въ-другe, въ греческую вѣру охрестити!

Але прибувшій зъ нею сынъ єи Василь, „господарскій дворянинъ“ и великій знавець законôвъ, добре розумѣвъ, що мати домагаєсь рѣчи неможливои, и сказавъ:

— Що ся стало, тое ся уже не можеть розстати. Тôлько то вѣдай, пане зятю, що тіи заруки, котрыми ся описавъ-єсь въ листѣ, описѣ твоѣмъ: „на господаря єго милость пятьсотъ копъ грошей, а на насъ, сторону, другую суму пятьсотъ копъ грошей“ маешь заплатити, — тое тебе обминути не можеть. А до заплаченя тоєи сумы мусишь пустити намъ „у-

*) Всѣ тй осады, зъ такими-жь або трохи змѣнеными назвами, находяться и сегодня въ дубеньскôмъ повѣтѣ, волыньскои губерніи, надъ рѣками Иквою и Стиромъ.

въ тôмъ трохи бôльша труднôсть. Выдѣлъ краєвый тне сей гордійскій узолъ однымъ помахомъ пера, и каже, що новому писареви громадскому треба дати рôчну плату въ сумѣ 300 зр.

А хто покрыє тѣ кошты? громады? Але чи тѣ громады будуть въ силѣ двигнути сей новый и великій тягаръ?

Доси выдатки громадскѣ автономичнѣ представлялися въ такôй формѣ: Пôсля статистичныхъ выказôвъ выдѣлу кр. зъ 1875 року коштували въ 5.933 громадахъ сельскихъ: вôйты 106.129 зр. рôчно, присяжнѣ 27.628 зр., полиція мѣсцева, служба пôльна и лѣсна 94.957 зр., а писарѣ 185.530 зр. Рахунокъ сей походить, якъ сказано, ще зъ 1875 р., то значить, що за 13 лѣтъ всѣ тѣ сумы напевно значно зросли. Але допустѣмъ, що за всѣ тѣ функціи платять громады рôчно 414.244 зр., и додаймо, що майже всѣ функціонеры беруть ще крôмъ платы емолюменты въ натураліяхъ, то не помылимось, коли скажемо, що в ж е нинѣ громады нашѣ на тую цѣль платять о д и н ъ к р у г л ы й м и л і о н ъ з о л о т ы х ъ. Писарѣ самѣ, котрыхъ въ 5 933 громадахъ було (въ 1878 р.) 3.293 (пôсля иншихъ выказôвъ 4.357), брали плату 185.530 зр. окрôмъ натуралiѣвъ. На одного писаря выпадало 60 зр. пересѣчно на рôкъ. Теперь мав сума та пôднестись до 300 зр. пересѣчно, т. є. громады заплатять своимъ писарямъ рôчно замѣсть 185.530 зр. суму 987.900 зр., значить о д и н ъ м и л і о н ъ, а може и бôльше.

Але скаже хто, що деякѣ громады будуть увôльненѣ бдъ писарѣвъ, наколи старшина громадска покажесь грамотною? Но, такого случаю певно не буде. Ôдпадає и той аргументъ, що черезъ творенье округôвъ писарскихъ число писарѣвъ буде можна зменшити, бо наколи нинѣ на 5.933 громадъ було 3.293 писарѣвъ (пôсля иншихъ выказôвъ навѣть 4.357), то се число устоиться и на будуще. Громады и до нинѣ певно щадили на писарку по можности и де могли обôйтись однымъ писаремъ, обходились. Впрочѣмъ статистичнѣ выказы видѣлу краєвого подають, що доси 2.239 громадъ держало окремыхъ писарѣвъ, а лише 507 писарѣвъ служило въ 2 селахъ, 220 въ трехъ, 107 въ чотирохъ. Ôдношенье се не змѣниться.

Зъ цѣлого выходить отже, що новый законъ наложить на громады сельскѣ величезный новый тягарь. На одного господаря въ селѣ зъ 300 нумерами выпаде вже 1 зр. нового тягару.

Але ще зъ однои справы не треба спускати ока. Писарами доси було богато самыхъ селянъ, господарѣвъ. Ихъ було 1567. Якимъ свѣтомъ присвоять собѣ тѣ люде нову квалификацію? Дотыкає то пытанье неменше и бôльшихъ властителѣвъ, купцѣвъ, ремѣсникôвъ, дякôвъ, учителѣвъ, священикôвъ и приватныхъ офиціялистôвъ, що такожь заходились коло писарки.

По нашôй думцѣ новеля выдѣлу краєвого може мати деяку добру сторону въ теоріи, але въ практицѣ покажесь она не до переведеня и на кишеню дуже нездоровою, а навѣть убійчою. Подумаймо, що господарь на дни мѣрнои доброты грунту платить нинѣ грунтового податку 3·84, повѣтового 2·69, громадского 1·24, домового 1·70, индемнизаційного 1·16 зр., другихъ додатковъ 65 кр. — разомъ 11·28 зр.; чи можна ще на того бѣдака наложити 1 зр. нового тягару? Автономія добра рѣчь, але въ такихъ разахъ за дорога и яко така готова выховзнутися зъ нашихъ рукъ.

Вже нинѣ удомашнилося всюды пересвѣдченье, що автономія, а именно рады повѣтовѣ, коштують край бôльше, якъ то добро варта, яке они несуть въ громады. А зъ рускаго становища взявши, суть они ж е р е л о м ъ п о л ь о н и з а ц і и. Загалъ каже про нихъ, що тамъ нѣ позитивного труду, нѣ енергіи, нѣ справедливости. Загалъ хвалить собѣ навѣть бецирки давнѣ. И хто знає, чи за тыми поглядами не вытвориться змаганье, щобы тыхъ институцій позбутись чимъ скорше, а заступити ихъ староствами зъ прибраньемъ безплатныхъ автономичныхъ дорадникôвъ и вотантôвъ?

На нашу думку, стараньемъ выдѣлу кр. повинно-бы бути оглядатись за упрощеньемъ автономичнои машины; старатись о то, щобы выдѣлы повѣтовѣ не бавилися въ бюрократизмъ, щобъ не писали бôльше, якъ колись Нѣмцѣ, та не писали стилемъ нотъ дипломатичныхъ до нашихъ вôйтôвъ и не въ языцѣ имъ незрозумѣлôмъ. Рады повѣтовѣ повинны бôльше увзгляднятн дѣйстный рôвень образованости функціонерôвъ громадскихъ и справы всѣ лагодити въ бôльшôй части устно, а при тôмъ ясно, безъ довгихъ замотаныхъ розпоряджень письменныхъ, котрѣ часомъ бувають дѣйстными куріозами. А що найголовнѣйше: власти автономичнѣ повинны систематично стремѣти до о б м е ж е н я п о р у ч е н о г о к р у г а д ѣ л а н я старшины громадскои. Замѣсть пôддаватись новому тягарови удержаня квалификуваныхъ писарѣвъ и приходити передъ соймъ зъ згаданою новелею, выдѣлъ краєвый повиненъ бувъ скорше поставити розолюцію до правительства, щобъ оно на старшины громадскѣ не накладало такъ широкихъ функцій, котрыхъ они не въ силѣ самѣ полагодити и мусять выручатись цѣлою ордою писарѣвъ громадскихъ. А тымчасомъ бачимо, що мы зъ кождымъ рокомъ здôймаємо зъ плечей правительства тягары, беремо ихъ на себе, тѣшимось нѣбы розшырeньемъ автономіи, але платимо за все гôрко.

Вкôнци мусимо замѣтити, що плату писарѣвъ означувати зъ горы законовъ, есть дуже нелиберальною рѣчею. Соймъ не мав права нормувати ôдносины громады до свого писаря на поли емолюментôвъ. Та жь нинѣ 225 громадъ посѣдає б е з п л а т н ы х ъ писарѣвъ, а богато громадъ платить ихъ лише престаціями въ натурѣ. Послы нашѣ повинны на ту обставину звернути увагу сойму и артикулъ о платнѣ значно змодификувати. На громады нашѣ годѣ накладати тягары изъ-за зеленого столика длятого, щобъ намножити у насъ тысячѣ функціонерôвъ, манекинôвъ въ рукахъ выдѣлôвъ повѣтовыхъ и піонерôвъ польщеня громадъ рускихъ.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

XVII.

Комисія спеціяльна, выбрана соймомъ краєвымъ при кôнци єго засѣдань въ р. 1874, предложила въ р. 1875 проєктъ не богато бдмѣнный ôдъ проєктôвъ попередныхъ.

Пôсля того проєкту мало выключне право продукціи устати зъ днемъ правосильности закона и стати предметомъ вôльного промыслу, а право вышинку лишитись въ посѣданю теперѣшныхъ властителѣвъ черезъ 26 лѣтъ, числячи ôдъ дня правоеильного признаня капиталôвъ ôдшкодованя въ цѣлôмъ краю. По уплывѣ того термину мало и право выключного вышинку устати разъ на все, однакъ властителѣ табулярнѣ, котрѣ доси були въ посѣданю права пропинаціи, мали лишитись и опôсля по уплывѣ того термину въ посѣданя одного шинку въ кождôй громадѣ, на котру розтягалось ихъ право пропинаціи. Тутъ впадає въ очи передовсѣмъ постанова що до одного шинку. Вправдѣ вже и проєктъ зъ р. 1874 застерѣгавъ управненымъ одинъ шинокъ, однакъ мѣжь тымъ застереженьемъ а постановою проєкту зъ р. 1875 була велика рôзница. Проєктъ зъ р. 1874 застерѣгавъ кождому управненому одинъ шинокъ на ц ѣ л ô й т е р и т о р і и є г о з е м с к о и в л а с н о с т и, а проєктъ зъ р. 1875 подававъ можнôсть посѣдати по о д н о м у ш и н к о в и въ к о ж д ô й г р о м а д ѣ, на котру розтягалось право пропинаціи управненого. Пôсля першого проєкту мôгъ властитель прим. 10 селъ мати лишь одинъ шинокъ, другій проєктъ застарѣгавъ єму 10 шинкôвъ. Розумѣсь, що проєктъ зъ р. 1875 ишовъ въ тôмъ взглядѣ дуже на користь управненыхъ.

За то однакъ приняла комисія теперь вымѣръ ôдшкодованя низшій, бо выносячій мѣсто 12 лишь 10-разовый чистый рôчный дохôдъ зъ пропинаційного права вышинку.

Фондъ ôдшкодованя за знесенье права пропинаціи мавъ пôсля внесеня комисіи складатись: 1) зъ оплатъ складаныхъ посѣдателями права пропинаціи ôдъ дня введеня закона въ житье ажь до дня правосильного признаня ôдшкодованя и рѣшеня єго высоты, котрѣ оплаты мали складатись до дня признаня ôдшкодованя въ высотѣ 1% того-жь ôдшкодованя, дальше до хвилѣ дѣйстнои выплаты ôдшкодованя въ высотѣ 2%, а ôдтакъ до кôнца 26-лѣтного речинца въ высотѣ 7% ôдшкодованя; 2) зъ оплатъ ôдъ вышинку напитковъ плаченыхъ всѣми шинкарями въ краю; 3) зъ оплатъ ôдъ закладаня новыхъ горалень и броварѣвъ, ôдъ чого однакъ свобôднымъ мавъ бути той, хто закладавъ броварь або горальню на територіи табулярнои власности управненои до пропинаціи: и 4) зъ каръ грошевыхъ за переступленя въ справахъ пропинаційныхъ.

Ôдшкодованье мало выплачуватись по черзѣ, а льосъ мавъ означати, котрый зъ признаныхъ вже пропинаційныхъ капиталôвъ мавъ бути выплаченый въ дотычнôмъ роцѣ.

Проєктъ той якнебудь що-до прязнаня одного шинку користнѣйшій для управненыхъ ôдъ своихъ попередникôвъ, все таки не мôгъ числити на прихильне принятье зъ стороны бôльшости галицкого сойму, позаякъ не ôдступавъ ôдъ принятого и въ попередныхъ проєктахъ принципу, що до выкупна пропинаціи мають причинятись такожь и самѣ управненѣ и постановлявъ въ тôй цѣли 1%, 2% и 7%-вы оплаты ôдъ высоты капиталу ôдшкодованя.

Такѣ постановы не могли очевидно подобатись управненымъ, котрѣ привыкли були уважати пропинацію своєю власностею, своимъ неоспоримымъ рѣчевымъ правомъ и на тôй пôдставѣ мали претенсію, щобы имъ плачено за неи такъ якъ платиться при позбуваню власности, т. є безъ якои будь участи зъ ихъ стороны.

Длятого, коли проєктъ той станувъ дня 19 мая 1875 на дневнôмъ порядку сойму, заставъ бôльшôсть єго дуже для себе неприхильною. Палата не вдавалась навѣть въ довгѣ дискусіи надъ тымъ проєктомъ а ôдразу противставила єму пôдписане 55 послами внесенье пос. Кшечуновича.

Кшечуновичь представивъ соймови принципы выкупна, рôзнячѣ-ся ôдъ проєкту комисіи головно тымь, що пôсля нихъ: 1) высота ôдшкодованя не була означена але фондъ маючій узбиратись мавъ бути роздѣленый по 26 лѣтахъ мѣжь властителѣвъ права пропинаціи ôдповѣдно до доходу кождого зъ нихъ; 2) що управненѣ не мали складати нѣякихъ оплатъ на утворенье фонду ôдшкодованя; и 3) що фондъ той мавъ повстати выключно лишь зъ оплатъ шинкарскихъ и зъ оплатъ ôдъ новозакладаныхъ броварѣвъ и горалень и зъ грошевыхъ каръ за пропинаційнѣ переступленя. Кшечуновичь вносивъ перейти надъ проєктомъ комисіи до дневного порядку, а поставленѣ лишь принципы взяти за пôдставу до уложеня нового проєкту.

Внесенье Кшечуновича знайшло прихильный ôдгомôнъ середъ соймовои бôльшости, бо реализовало горяче бажанье управненыхъ посѣдателѣвъ права пропинаціи, котрѣ не хотѣли нѣякими оплатами зъ своєи стороны причинятись до утвореня фонду на сплату права пропинаціи. Длятого приняла тая соймова бôльшôсть внесенье Кшечуновича а ôдкинула проєктъ комисіи, поручаючи выробити новый проєктъ на основѣ принципôвъ поставленыхъ Кшечуновичемъ.

И сталось дивне диво. Коли попередно кожда комисія, выбрана за-для уложеня проєктôвъ выкупна права пропинаціи, потребувала цѣлыхъ рокôвъ до сповненя тои задачи, то тымъ разомъ полагодилась зъ нею комисія въ протягу чотирохъ днѣвъ и вже дня 23 мая представила соймови новый проєктъ закона уложеный на пôдставѣ принципôвъ Кшечуновича. Фактъ той свѣдчить, якъ поквапно хопилась соймова бôльшôсть того, що обѣцювало бôльшѣ користи посѣдателямъ права пропинаціи.

Соймъ краєвый.

II-ге засѣданье зъ дня 19. н. ст. вересня 1888.

Ôдпустки одержали пп. Лозиньскій на 8 днѣвъ, мин. Дунаєвскій на 3 тыждня, бо задля справъ свого уряду не може опустити Вѣдня.

Ôдчитано списъ 65 петицій и що важнѣйшѣ придѣлено комисіямъ: громадскôй петиціи выдѣлôвъ пов. въ Долинѣ, Скалатѣ, Борщевѣ и Бродахъ о признанье права екзекуціи политичнои для громадскихъ касъ позичковыхъ; — петиційнôй петицію громады Кришковичѣ о позычку 5000 зр. на доповненье конгруы для душпастыря, маючои оснуватись римо-кат. парохіи; — буджетовôй петицію кондукторôвъ дорôгъ краєвыхъ о получшенье матеріяльного быту; — промысловôй петиціи громадъ Грималôвъ, Мазурôвка и Пôдлѣсье о розширенье въ нихъ промыслу ткацкого; — администраційнôй петиціи: осады Березôвъ о ôддѣленье ви ôдъ громады Березова выжного и осадъ Тростянки, Пилипова и Воловои ôдъ громады Перерова; громады Каньчуги о основаню въ нѣй суду пов. або уряду податкового; громады Горожанки о затвердженье у неи ярмаркôвъ и побôръ копыткового; громады Самбора о безпроцентну позичку 250.000 зр. на будову касарень и магазинôвъ для войска; — дороговôй петиціи громадъ повѣтôвъ кольбушôвского и ланьцутского о з м ѣ н у з а к о н а д о р о г о в о г о.

Маршалокъ повѣдомивъ палату, що намѣстникъ предложивъ проєктъ з а к о н а о з н е с е н ю п р а в а п р о п и н а ц і и. Секретарь гр. Бадені ôдчитавъ сей проєктъ при великôй уважѣ послôвъ.

П. Ф р у х т м а н ъ и тов. внесли наново п р о є к т ъ о к р е м о г о з а к о н а г р о м а д с к о г о д л я к ô л ь к а д е с я т ь б ô л ь ш и х ъ м ѣ с т ъ г а л и ц к и х ъ зъ услôвьемъ, щобы тую справу поручено выдѣлови кр. для справозданя на найблизшôй сесіи.

Зъ порядку дневного ôдчитано кôлька справоздань выдѣлу краєвого и ôдослано: проєктъ б у д ô в н и ч о г о з а к о н а для 130 значнѣйшихъ мѣсцевостей и для селъ — до комисіи администраційнои; проєктъ закона о п и с а р я х ъ г р о м а д с к и х ъ — до ком. громадскои; проєктъ удѣленя двомъ доглядачамъ и однôй доглядачцѣ хорыхъ на Кульпарковѣ

вязаня“ (введенье въ посѣданье) въ маєтности твои отчизни и набутiи.

Монтовтъ добре знавъ свого шурина. Ôнъ памятавъ, якъ той ще недавно выгравъ для него самого одинъ такій процесъ, що єго не хотѣли пôднятись и знатнѣйшѣ веленьскѣ юристы, уважаючи справу пропащою, — длятого и не сумнѣвався, що ôнъ сповнить свою погрозу. До того ще въ сѣй справѣ бувъ примѣшаный и личный интересъ короля, бо на выпадокъ признаня претенсіи половина „заручнои“ сумы мала пôйти до королѣвскои касы, а въ подôбныхъ выпадкахъ и не такѣ безамѣтнѣ претенсіи, якъ отся, королѣвскій судъ признававъ безъ апеляція. А „шкоды и наклады“, якѣ треба бы було звернути противникови, прôгравши справу! Прецѣнь платити-бъ ихъ треба „на голое реченье слова“ противника, то значить: сума тои платы зависѣла едино ôдъ великодушности противника. А може заплатити „заруку“ заразъ, не пускаючи справы до суду? Тôлько-жь треба знати, що тогдѣ въ Литовскôй державѣ грошѣ були дуже дорогѣ, а готôвка 1000 кôпъ грошей*) становила такій великій капиталъ, що нимъ не все могли розпоряджати и люде далеко богатшѣ ôдъ пана Монтовта. Коли-жь довжникъ не мôгъ на даный речинець вповнѣ сплатити довгу, то мусѣвъ, пôсля статуту Литовского, уступити позываючому въ уживанье одно або кôлька, якъ до сумы претенсіи, своихъ маєткôвъ ажь до выплаты довгу. При тôмъ позываючій, коли бувъ чоловѣкомъ хитрымъ, легко мôгъ и по-за речинець тримати заставленый маєтокъ, не приймаючи свого довгу пôдъ рôзными законными тымôвками, а часто лучалося, що такѣ маєтки уже й не вертались бôльше до рукъ першого властника.

Монтовтъ розумѣвъ, що положенье єго есть безвыхôдне. Єму лишалось одно: „зъ покорою уклонитись“ тещи та шуринови и увôйти въ компромисъ зъ ними. Результатомъ такого компромису була отся запись, що єи Монтовгъ въ грудни 1547 року лично „зôзнавъ“ въ луцкôмъ городскôмъ судѣ и внѣсъ въ замковѣ книги:

„Я, Янъ Якубовичь Монтовтъ, вызнаваю самъ на себе тымъ моимъ листомъ, ижъ што зъ справы Божои а съ празрѣня Духа Святого, такъ съ порады и дозволеня панєи матки моєи и иншихъ кревныхъ своихъ, понявъ и взявъ єсми за себе у станъ малженскій дочку небожчика Андрея Мацковича панну Олену, а хотячи єи ку собѣ тымъ хутливщую въ милости малженскои учинити, где-жь она ку мнѣ такъ ся заховала, якъ на почтивую панюю зъ народу зацного пристоить, а я противко неи такъ ся не заховавъ, якъ на станъ єи пристоить, але єи кôлька разôвъ безвинне зъ пьянства своєго о горло мало не приправивъ, што она мнѣ, якъ цнотливая, вѣрная а поволная малжонка отпустила; а мешкаючи зо мною цнотливо, сплодила и на свѣтъ породила мнѣ детя милое, панну Ганну, тымъ именемъ охрыщоную по обычаю римскому, которая подлугъ опису и постановеня моєго, которое я учинивъ при змовинахъ изъ єи милостю панею тещею своєю, мала бути охрыщона по вѣрѣ матки своєи, по обычаю греческому, и въ тôмъ я выступивъ якъ противко малжонки моєи, такъ и противъ єи милости панеи тещи своєи и сынôвъ єи. А такъ я, уваживши у себе тые вси поменены речи, а найболшей то, ижь малжонка моя вѣрне милая уродила мнѣ дочку панну Ганну, першую въ народѣ моємъ, которая ся во всемъ тѣлѣ своємъ, такъ въ лицу яко и въ знакахъ, которые у мене есть, притрафила и уродила, я маючи на те добрую память, а хотячи малжонку мою милую, такъ и приятелей єи утѣшити, приставуючи тежъ до обычаєвъ зацныхъ панôвъ, памятаючи на те, што цнотливымъ словомъ малжонцѣ моєй милой обѣщавъ, ижъ єслибы ку подобенству моєму дытя мнѣ, такъ сына, або дочку, уродила, тогды тое дытя мѣло бути отъ мене добре обдаровано, нижъ иншіе дѣти, — даю, дарую тоєй дочцѣ моєй милой, ново мнѣ народженой, паннѣ Ганнѣ имѣня мои: Млынôвъ, Озліевъ, Пекалôвъ, Беневщину и половину Оршичина, которые маю и повиненъ буду передъ вижемъ луцкимъ поступити и въ держанье дати тоєй дочцѣ моєй милой. А коли я тое учиню, маєть мнѣ єи милость пани теща моя опять вси тые именя дочки моєи поступити и въ держанье подати только до живота моєго, а уже одъ того часу тыхъ именей не могу ани не маю моцы заставляти и кому иншому записовати и до рукъ пущати.“

Якъ бачимо, Монтовтъ досыть щасливо выйшовъ зъ прикрого положеня, въ яке поставивъ себе, самовôльно охрестивши дочку на свою вѣру: ôнъ запisавъ ѣй въ дарунку свои маєтки, але фактично остався до житя ихъ властникомъ, хочь и безъ права позбути ихъ. Дальше побачимо, що ôнъ нарушивъ и то обмеженье.

(*Дальше буде.*)

---

*) Копа грошей литовскихъ въ половинѣ XVI. в. рôвнялась бôльше-менче 3¼ россійскимъ срѣбнымъ рублямъ.

преміи по 10 дукатôвъ въ золотѣ — до ком. буджетовои.

Потôмъ згôдно зъ внесенями выдѣлу кр. давъ соймъ дозволенье на побôръ всякихъ мытъ многимъ громадамъ та обшарамъ двôрскимъ и радамъ повѣтовымъ ôдъ мостôвъ та перевозôвъ.

Зъ черги пос. Пилятъ въ имени комисіи администраційнои внѣсъ отсей проектъ закона о убезпеченю будынкôвъ церковныхъ и приходскихъ ôдъ огню:

§. 1. Комитетъ парохіяльный, утвореный пôсля §. 13 закона о конкуренціи церковнôй зъ д. 15 серпня 1866 ч. 28 Дн. з. кр., повиненъ безъ перервы убезпечувати ôдъ огню будынки церковнѣ и приходскѣ въ заведеню асекураційнôмъ.

§. 2. Выдатки на згаданѣ убезпеченя мають бути покритѣ въ той самъ способôбъ, якъ кошты будовы и удержаня тыхъ-же будынкôвъ. Однакожь правительство и фонды въ администраціи державнôй не обовязанѣ причинятись до тыхъ выдаткôвъ и не беруть такожь участи въ користяхъ выплываючихъ зъ убезпеченя.

§. 3. Вынагорода, добута за шкоду зъ огню, вплыває до фонду конкуренційного и повинна бути ужита на покрытье тои части коштôвъ, якѣ поносять убезпечаючѣ на ôдбудову або направу будынку знищеного або ушкодженого черезъ огонь.

Проектъ сей по короткôй дебатѣ принято. Треба знати, що правительство уже разъ не предложило було такого проекту до санкціи, бо въ нѣмъ потягано до участи въ асекураціи такожь єго, коли єсть конкурентомъ; теперь же правительство въ новôмъ проектѣ выключено.

Пос. Романчукъ ôдновивъ своє внесенье о змѣну регуляминy соймового въ тôмъ напрямѣ, щобы маршалокъ уживавъ рускаго языка.

Пос. Меруновичъ внѣсъ порученье выдѣлови кр., щобы розслѣдивъ и поручивъ соймови внесеня дотычно основаня дому примусовои працѣ.

Пос. о. Ковальскій поставивъ нагле внесенье, щобы погорѣвшому селу Ульвôвокъ удѣлити 400 зр. запомоги. Внесенье се принято.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Соймы краєвѣ будуть по всѣй имовѣрности радити не довше якъ до половины жовтня, бо заразъ по тôмъ має зôбратися рада державна. Въ вѣденьскихъ кругахъ парляментарныхъ припускають, що рада державна буде скликана на 20 або 21 жовтня. Програму робôтъ парляментарныхъ думає правительство перевести въ слѣдуючій способôбъ: Буджетъ займе часъ нарадъ ажь до Нового року а пôдчасъ веснянои каденціи наступить дискусія надъ новымъ закономъ войсковымъ, до котрого треба двохъ третыхъ бôльшости и надъ реформою регуляминy. О речинци читаня звѣстного внесеня кн. Лихтенштайна не знати нѣчого; кажуть лишь, що гр. Таффе готовъ скорше пожертвувати мин. Гавча якъ допустити до читаня сего внесеня.

Въ моравскôмъ соймѣ поставивъ пос. Хлюмецкій внесенье, жадаюче, щобы выдѣлъ краєвый занявся справою заведеня мировыхъ судôвъ на Моравѣ.

„Berl. Tageblatt“ довѣдуєсь, що курія римска завôзвала еп. Стросмаєра, щобы ôнъ оправдався зъ своєи телеграмы, высланои до Кієва. Въ наслѣдокъ того прислявъ Стросмаєръ до Риму письмо, котре єсть теперь въ рукахъ папы. Думають загально, що курія римска не простить епископови сего кроку.

До „Pol. Corr.“ доносять зновъ зъ Риму зъ дуже певного жерела, що курія римска руководячись обавою, щобы звѣстна бельоварска афера не потягнула за собою дальшихъ наслѣдкôвъ и зъ огляду на то, що еп. Стросмаєръ важився брати участь въ кієвскôмъ торжествѣ, до котрого навѣть само правительство россійске не хотѣло приступити, постановила покликати епископа до Риму, щобы ôнъ тамъ всесторонно оправдався. Опôсля доперва рѣшить курія, чи епископъ має и дальше позôстати на своємъ становищи, чи нѣ.

Въ наслѣдокъ того, що въ полудневôй Европѣ холера майжо не перестає панувати, звернуло министерство велику увагу на санитарный станъ по мѣстахъ и селахъ и наказало було властямъ политичнымъ перевести конче асанацію мѣстъ и мѣсточокъ бодай черезъ закладанье керниць, канализацію и т. д. Теперь однакожь показалося, що всѣ дотычнѣ розпорядженя по нашихъ мѣстахъ и мѣсточкахъ позôстали безъ успѣху и що для асанаціи не зроблено нѣчого. Министерство видѣлось отже змушенымъ взятися до строгійшихъ мѣръ и выдало розпорядженье до властей политичныхъ, щобы они не обмежались лишь на упôмненю, але щобы взялися до примусу якъ супротивъ властей громадскихъ такъ супротивъ самыхъ жителѣвъ. Супротивъ начальникôвъ громадъ наказало отже министерство безвзгляднy строгôсть въ уживаню средствъ примусовыхъ а заѣздныхъ домы, коршмы и шинки, въ котрыхъ до назначеного речинця не будуть заведенѣ асанаційнѣ мѣры, мають бути доти замкненѣ доки не выповнять приказу.

Мимо рôзныхъ суперечныхъ вѣстей удержуєсь все таки поголоска о подорожи царя на Кавказъ. Теперь доносять зъ Петербурга, що тамъ приписують сѣй подорожи велике значенье политичне. Передовсѣмъ кладуть вагу на то, що на Кавказѣ має царь стрѣтитися зъ шахомъ перскимъ и думають, що стрѣча та причиниться дуже богато до дальшого розвою справъ въ серединôй Азіи. Рôвночасно наспѣла також вѣсть зъ Петербурга, що правительство россійске думає основати въ Персіи свои консуляты, а то здаєсь вказувати на то, що Россія хоче позыскати новыхъ средствъ для своихъ цѣлей.

Вѣсти о выбуху якихсь непокоѣвъ на Кавказѣ все таки удержуються. Особливо небезпечнѣ непокои мали проявитися въ Батумѣ и его окрестности, бо тамъ ôддано по десяти лѣтахъ прилученя сихъ сторôнъ до Россіи давнѣ посѣлости турецкѣ теперѣшнымъ ихъ посѣдателямъ на власнôсть, зъ чого пôшли великѣ споры. Такожь и въ воронежскôй губернiи, въ Краснôй Слободѣ, валуєвского повѣта, проявились небезпечнѣ непокои середъ тамошныхъ робôтникôвъ. Пôдчасъ ярмарку въ тôмъ мѣстѣ напала именно товпа робôтникôвъ на склепы и крамницѣ и побиваючи купцѣвъ и другихъ людей палицями та дручками стала рабувати. Зроблено величезну шкоду, котру заразъ въ першôй хвили обчислено бôльше якъ на 100.000 рублѣвъ. У одного лишь купця забрано готôвкою 75.000 рублѣвъ. Зъ Воронежа зъѣхали высшѣ власти, щобы зробити порядокъ.

Якъ стоять рѣчи въ Афганистанѣ, доси ще точно не знати. Вѣсти походячѣ зъ жерелъ англійскихъ доказують, що войско емира побило ворохобникôвъ. Розумѣєся, що Англія ширить дуже радо такѣ вѣсти, бо въ ей интересѣ лежить доказувати, що вплывъ ей въ Афганистанѣ все таки не єсть захитаный. Инакше доказує праса россійска, котра широко розписуєсь о тôмъ, якъ значно змоглася ворохобня въ Афганистанѣ. „Нов. Время“ каже, що кôнный пôсланець привѣзъ письмо зъ Афганистану до Бохары, зъ котрого выходить, що выбухла въ мѣстахъ Бадакшанѣ, Майманѣ, Акахѣ, Саризули, Балху, Кундузѣ и многихъ другихъ. Въ Кундузѣ зловлено губернатора, любимця Абдуррамана, а все тамошне войско стануло по сторонѣ Исака-хана. Всѣ хотять пôмститися на Абдурраманѣ за єго грознôсть. Исакъ-ханъ має взагалѣ 25 до 30.000 людей войска.

Якъ звѣстно, подала була агентія Гаваса вѣсть, що атентатъ на болгарского маністра Начевича доконано таки въ самôмъ Рущуку. „Pol. Corr.“ доносить теперь, що атентатъ доконано не въ Рущуку але на стаціи зелѣзницѣ въ Банеасса, де минаються поѣзды, що идуть зъ Букарешту и до Букарешту. О 7. год. вечеромъ отворивъ наразъ Киселовъ дверѣ до купе, въ котрôмъ сидѣвъ Начевичъ и стрѣливъ шѣсть разôвъ до него. Ôдтакъ пустився втѣкати и хотѣвъ чимъ скорше всѣсти до поѣзду, що ѣхавъ до Букарешту, але кôлькохъ людей прискочили до него, зловили єго и ôддали въ руки полиціи. Правительство болгарске домагаєся теперь, щобы Румунія выдала Киселова въ руки болгарскихъ властей.

У Киселова найдено по єго арештованю значну суму грошей въ рубляхъ. Ôнъ каже однакожь, що лишь приватна месть була причиною єго атентату на Нечевича.

Рущуцкій кореспондентъ „Моск. Вѣдом.“ доносить до тои газеты яко рѣчь певну, що въ Болгарiи заноситься на якійсь новый переворотъ въ тôмъ дусѣ, що Болгарія разомъ зъ Всхôдною Румелією має бути оголошена независимымъ княжествомъ. Гадку проклямуваги Болгарію королевствомъ на разѣ залишено. Той переворотъ бувъ назначеный або на 6 (18) вересня або на 10 (22) жовтня и болгарекѣ „замозванцѣ“ прилагодили єго въ порозумѣню зъ Австрією и Нѣмеччиною. Министеръ вôйны, Муткуровъ, котрый ѣздивъ теперь на инспекцію войска, ѣздивъ властиво въ тôй цѣли, щобы приготовати армію въ имени князя и болгарскихъ патріотôвъ до того перевороту. Вѣсть ся здаєсь бути зовсѣмъ неправдива и обчислена лишь на сензацію та заробокъ кореспондента. Першій речинець намѣреного перевороту минувъ спокôйно та мабуть промине такъ и другій.

НОВИНКИ.

— **Посолъ о. Сѣчиньскій** маєся значно лучше, хочь може и довшій ще часъ буде мусѣвъ лежати въ лôжку и не буде мôгъ брати участи въ соймовыхъ працяхъ. Небезпечности однакъ нема вже нѣякои и стовчена нога починає гоитись. Недбальство дотычныхъ органôвъ почтовыхъ, зъ пôдъ котрыхъ нагляду выправлено въ дорогу попсованый и ушкодженый вôзъ, выкликало въ цѣлôмъ мѣстѣ загальнѣ докоры и дуже не миле вражѣнье. Думаємо, що и Дирекція почтъ повинна вглянути въ тую справу, хочь-бы лише длятого, щобъ запобѣгти подôбнымъ нещастнымъ пригодамъ въ будучности. Передъ выправою воза почтового въ дорогу повиненъ хтось мати обовязокъ оглянути вôзъ, чи находиться ôнъ въ порядку и чи выдержить дорогу и не дозволити выѣздити такому возови зъ пасажирами, въ котрôмъ вытерта шруба при колесѣ пôдвита мотузкомъ ..

— **Рускій народный театръ** пôдъ дирекцією Бибировича и Гриневицкого дасть въ Бережанахъ дальше отсей представленя: Дня 22 н. ст. вересня „Пошлись“, народна оперета Кропивницкого, на дохôдъ п. А. Стечиньского; въ недѣлю 23. „Павло Полуботокъ“, трагедія О. Барвѣньского; вô второкъ 25. „Галька“, мельодрама зъ музикою С. Монюшка, на дохôдъ Сг. Яновича; въ четверъ 27. „Баронъ Циганьскій“, опера Стравса; въ суботу 29. „Панъ мандаторъ“, нар. опера Ис. Воробкевича, въ честь участникôвъ вѣча, а въ недѣлю 30. появиться по разъ першій на нашôй сценѣ „Наймичка“, образъ народный Карпенка-Карого.

— **Опôсля Турки пишуть намъ:** Хто у насъ, въ нашôй Турціи, силу має? На се ôдповѣсть ось то: Пôсля правнои установы ôдбуваються въ Турцѣ кôлька разôвъ до року великѣ ярмарки, все черезъ два днѣ пôспôль. Теперь, въ мѣсяци вересни, припадавъ правно ярмарокъ въ днѣ 18 и 19 н. ст., званый звычайно ярмаркомъ „передъ другою Маткою“. Наколи 19 вересня с. р. вечеромъ заходять у жидôвъ ихъ свята „кучѣ“, то за-для своєи жидôвскои безмѣрнои выгоды выбубнивъ урядъ громадскій въ Турцѣ, котрый цѣлковито спочиває въ рукахъ жидôвскихъ, кôлька тыжднѣвъ передъ тымъ, що ярмарокъ перекладаєся зъ 18 и 19 вересня на 17 и 18 вересня. Таке перекладанье ярмаркôвъ есть правомъ заказане, про-то ц. к. старoство въ Турцѣ, дôзнавшись завчасу о тôмъ неправнôмъ поступку зверхности громадскои въ Турцѣ, приказує своимъ способомъ оголосити де слѣдує, що ярмарокъ ôдбудесь 18 и 19 вересня, точно такъ, якъ право каже. И якъ-же сталось? Розумѣєся, що такъ, якъ жидова хотѣла. Ярмарокъ ôдбувся пôсля жидôвскои волѣ 17 и 18 вересня. Пытаю одного урядника въ Турцѣ, чому ц. к. власти не поставили на своємъ и не надали ваги праву, бо де-жь зайдемо подôбными самовôльными неправными поступками? На то стисъ урядничокъ плечима тай каже, що ту въ Турцѣ годѣ що порадити, бо нема при руцѣ ôдповѣднои силы. Ц. к. жандармерія тутешныхъ сторôнъ — то за слаба сила, щобы опертись тутешнымъ жидамъ. Ту въ такôмъ разѣ треба хоть двохъ швадронôвъ гузарôвъ... тогды гей! — але теперь анѣ муръ-муръ, сиди тихо и не рипайся, шкода бесѣды. Такъ у насъ дѣєся. Але добре Нѣмець каже: Jeder Ungrund hat seinen Grund. Тіи анормальнѣ ôдносины мають свою причину. О тôмъ спôмну иншимъ разомъ.

— **Епископску палату въ Станиславовѣ** остатными часами зреставровано та ôдновлено и надано ѣй значно лучшій выглядъ.

— **П. Теодоръ Стахевичъ**, купець въ Станиславовѣ, широко звѣстный изъ своєи щедрости для украшеня церквей, зволивъ подарувати для церкви въ Глибоцѣ на Буковинѣ котелокъ на свячену воду и кропило, за що складаємо сердечну подяку! — *Ю. Р.*

— **Бар. Гиршь** призначивъ 12 миліонôвъ франкôвъ на жидôвскѣ школы промысловѣ въ Галичинѣ. Зъ того призначено на саму будову 2 миліоны а прочѣ 10 миліонôвъ на капиталъ, зъ котрого процентъ буде уживатись на цѣли науковѣ. Въ обохъ частяхъ Галичины, у всхôднôй и захôднôй, будуть выбранѣ осôбнѣ комитеты, котрѣ будуть наглядати надъ фундацією, а крôмъ того буде ще центральный комитетъ у Вѣдни. Актъ фундаціи має бути зредагованый и предложеный до затвердженя сими днями у Вѣдни, бо хотять єи ôдкрыти ще сего року въ честь ювилею панованя цѣсаря.

— **Катерина Онишкевичь** (властиво Кичерчукъ) знана отруйница, старалася зновъ выдобутися зъ вязницѣ, мимо того, що закладано ѣй що ночи зелѣзнѣ кайданы на руки и ноги. Дôставши зелѣзный дручокъ и ножички, пробила дубову стѣну, такъ дôсталася до сусѣдныхъ комнатъ, и коминомъ старалась дôстатись на дахъ. Але лоскôтъ спадаючихъ цеголъ звернувъ увагу одного сторожа. Отруйницю звязано и всаджено назадъ до келіи. Поведенье єи дуже неспокôйне: сторожѣвъ лає, накидаєсь на нихъ, а въ ночи выє, мовъ дикій звѣръ.

— **Огнѣ.** Въ Волковатичахъ, присѣлку громады Заболотцѣ, повѣта бродского, знищивъ огонь 9 хатъ, 12 стодолъ и 14 хлѣвôвъ. Шкода неубезпечена 15.000 зр. — Въ Доброполи, пов. бучацкого, погорѣло 7 господарѣвъ; причиною огню було то, що обходженося неосторожно зъ огнемъ въ домѣ Шльомы Блята. — Такъ само погорѣло сѣмь господарѣвъ въ Руданцяхъ, пов. львôвского; огонь вызвала дитина лишена безъ догляду. Шкода 9.000 зр.; одинъ лише бувъ убезпеченый.

— **Скрытоубійство.** До Бродôвъ прибула недавно вагôтна женщина, лѣтъ 25, въ товариствѣ мужчины. Дня 15 с. м. знайдено женщину неживу въ комôрцѣ будкаря, розбрану до сорочки. Одежа лежала обôчь неи. Товаришъ еи, забравши свои рѣчи, зникъ безъ слѣду. Секція выказала, що смерть наступила въ наслѣдокъ удару серця, мимо того мала она на шиѣ кôлька давныхъ ранъ ôдъ ножа, походячихъ зъ невдалого самоубійства. Незнакомый мужчина мавъ сказати реставраторови зелѣзницѣ, що то єго жѣнка и що обоє приѣхали зô Львова.

— **Покрытье на дахи.** На пляцу призначенôмъ для будовы касарнѣ для артилеріи въ Краковѣ зроблено недавно пробу зъ асфальтовою тектурою, выробу п. Ш. Лышкевича, львôвского инжинира, котрои уживають теперь до покрытя дахôвъ при войсковыхъ будынкахъ. Въ тôй цѣли построєно шопу деревяну, покрыту тою тектурою; на верху розложено 5 кґр. трѣсокъ и гибльовинъ, облитыхъ добре нафтою, опôсля запалено дахъ. Мимо сильного вѣтру тектура не лишь не запалилась але не було нѣгде и слѣду якого-будь перепаленя. По-при великôй дешевости и огнетревалости сеи тектуры, можна-бъ єи завести на мѣсце гонтôвъ и соломы, а забезпечилось-бы въ той способôбъ передъ такъ частыми огнями.

— **Грибами** отроились: въ Яворовѣ вдова М. Яблоньска и одна єи дочка; въ Садкахъ коло Залѣщикъ жѣнка пôдлѣсничого и єи мати, самъ пôдлѣсничій тяжко хорый, навѣть песъ накормленый грибами погибъ.

— **Теноръ Таманьо**, котрый, якъ мы доносили въ остатнôмъ числѣ, мавъ пôдчасъ побуту цѣс. Вильгельма въ Римѣ ôдспѣвати партію Отеля, утопився. Корабель французскій „France“ затопивъ италійскій корабель „Америка“, на котрôмъ власне находились два найбôльшѣ сучаснѣ теноры италійскѣ, Таманьо и Станьо. Зъ тои причины панує скрôзь по Италіи велике обуренье.

— **Нужда въ Берлинѣ.** Якъ высказуе урядове справозданье, було въ Берлинѣ въ жовтни м. р. 6.974 осôбъ безъ даху; число то росло зъ кождымъ мѣсяцемъ такъ, що въ лютôмъ с. р. було ихъ 37.216.

— **Убійство трехъ законниць.** Три законницѣ, идучи дорогою до села Дубрôвцѣ въ губернiи самарскôй, найшли шкôряный мѣшокъ зъ банкнотами. По дорозѣ оповѣдали переходячимъ о знайденыхъ грошахъ. Вôйшовши до села, стали на нôчь у якогось П-ва, котрому також все розказали. Коли поснули, господарь взявъ великій кухонный нôжь и зарѣзавъ ихъ, а самъ ставъ числити грошѣ. Ажь тутъ почавъ хтось сильно пукати въ дверѣ. Господарь не ôдзывався. Бувъ то козакъ, що згубивъ тѣ грошѣ, а довѣдався ôдъ прохожихъ, що грошѣ знайшли законницѣ и станули на нôчлѣгъ у П-ва. Коли господарь не хотѣвъ прохожого пустити, той загрозивъ єму полиціею. Наляканый господарь пустивъ єго и заявивъ, що жаднѣ законницѣ у него не ночують. Козакъ почавъ розглядати комнаты и знайшовъ законницѣ въ крови а грошѣ розкиненѣ по столѣ. На єго крикъ збѣглися люде и убійцю увязнено. Грошей було 60.000 рублѣвъ.

— **Смертію на ґільотинѣ** покаравъ Карнô въ Парижи 22-лѣтного жовнѣра за то, що убивъ бѣдну женщину, абы за забранѣ грошѣ вернути до полку.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Кн. Виртемберґъ, командуючій Галичины, прибувъ до Вѣдня. — Цѣсарь удѣливъ громадѣ Соколôвъ, пов. золочѣвского 100 зр. пôдпомоги на будову школы. — Архикнязь Рудольфъ має завтра вернути зъ Галичины до Вѣдня. — Першій котрому удалося переплысти спадъ Ніяґары д 17 с. м. на малôмъ човнѣ, єсть молодый чоловѣкъ Перси. — Дня 30 с. м. ôдбудеся вѣнчанье п. Евгенія Громницкого, укôнченого богослова зъ панною Ольгою Лучакôвскою, дочкою гр. к. пароха Юстина Лучакôвского въ Плавю.

Надôслане.

Для глухихъ. — Дуже цѣкаву росправу, обôймаючу 132 стороны, илюстровану, про глухоту и шумъ въ ушахъ и ихъ лѣченье безъ перешкоды въ занятю посылає за 20 кр. оплатно **J. H. Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2476 10—52

Посмертнѣ — ǂ — оповѣстки.

М. Грегоровичь, парохъ въ Городиславичахъ, бобрецкого деканату, римскій пралатъ и совѣтникъ львôвскои митроп. Консисторіи, упокоився въ 75 роцѣ житя а 50 священьства. Вѣчна єму память!

О. Зиновій Насальскій, парохъ въ Войславичахъ, дек. варяжского, упокоився по довгôй недузѣ дня 15 н. ст. вересня въ 44 рацѣ житя а въ 19-тôмъ священьства, оставляючи вдову и семеро дрôбныхъ дѣтей. Вѣчна єму память!

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Краєва рада шкôльна именувала О. Марка, дѣйстного учителя въ Миклашевѣ, дѣйстнымъ учителемъ школы етатовои въ Камѣнцѣ Боброѣды; Ст. Войтѣховского, тымчасового учителя етатовои школы въ Орѣхôвци, дѣйстнымъ учителемъ тои-жь школы; Г. Батрана, тымчасового учителя етатовои школы въ Дунаєвѣ, дѣйстнымъ учителемъ то-ижь школы. — Ст. Юзву, дотепернѣшного дѣйстного учителя въ Чернихôвцяхъ, дѣйстнымъ учителемъ управляючимъ тои же школы; Мик. Барну, тымчасового учителя въ Смыкôвцяхъ, дѣйстнымъ учителемъ етатовои школы въ Людвикôвцѣ; Генр. Келера, тымчасового учителя въ Высокôй, дѣйстнымъ учителемъ етатовои школы тамъ-же.

Послѣднѣ вѣсти.

На нинѣшнôмъ засѣданю сойму поставивъ пос. Баденi интерпеляцію до выдѣлу краєвого, що думає выдѣлъ зробити зъ несанкціонованымъ законом о правныхъ ôдносинахъ учителѣвъ шкôлъ народныхъ та чи предложить выдѣлъ краєвый якѣ внесеня въ сѣй справѣ и коли? Именемъ выдѣлу краєвого ôдповѣвъ пос. Петрускій, що выдѣлъ краєвый предложить свои внесеня вже слѣдуючого тыжня.

Опôсля слѣдувало перше читанье проекту правительства о выкупнѣ права пропинаціи. Пос. Баденi ставивъ внесенье, щобы проектъ сей ôдослати до маючои выбратися комисіи зъ 15 членôвъ, Голѣвскій предкладавъ выбрати комисію зъ 25 членôвъ а Генцель зъ 17 членôвъ. Удержалось внесенье Голѣвского, за котрымъ голосували головно правиця и лѣвиця.

Одобрено выббръ послôвъ Бѣлиньского, Бартошевского и гр. Лянцкороньского. При верификаціи выбору гр. Лянцкороньского промовлявъ пос. Антоневичь. Бесѣдникъ зазначивъ насампередъ, якъ трудно єсть промовляти противъ выбору такъ симпатичного чоловѣка якъ гр. Лянцкороньскій, котрый въ своємъ повѣтѣ сливе за доброго пана а однакожь дѣялись тутъ надъужитя, котрыхъ годѣ промовчати. Пос. Антоневичь звернувъ ôдтакъ увагу на то, що Поляки говорили давнѣйше, що старо-руска партія ставить своихъ кандидатôвъ, що увиваються якѣсь тайнѣ агитаторы а противъ того всего треба Полякамъ выступати. При сихъ выборахъ того не было. Русины ставили народного кандидата, агитаціи не было, бо самѣ селяне выбрали собѣ кандидата и т. д. Дальше выказувавъ ôнъ рôзнѣ надъужитя и махинаціи, якѣ дѣялись зô стороны комарняньского вице-короля и его штабу (повномочника гр. Лянцкороньского, п. Ноеля, и єго офіціялистôвъ) а власти правительственнѣ хочь выдѣли то все, то однакожь не старались зло усунути. Поляки, казавъ бесѣдникъ, кричать все, що хотять згоды, а не хотять допустити до того, щобы було зъ кимъ годитися. Рускимъ посламъ въ соймѣ трудно навѣть поставити якого внесеня, бо нема кому того внесеня пôдписати. Бесѣдникъ заключає на послѣдокъ, що моральна побѣда єсть по сторонѣ Русинôвъ а выборомъ въ округѣ Рудки-Комарно обиджено лишь имя и честь такъ достойного чоловѣка якъ гр. Лянц-

короньскій. — Пос. о. Ковальскій простує сказанье п. Антоневича, що нема кому рускаго внесеня подписати: онъ же (бесѣдникъ) Русинъ зъ дѣда прадѣда, а коли ставивъ нагле внесенье въ справѣ запомоги для громады Ульвовка, то его внесенье подписала мало що не цѣла палата. Пос. Гросъ выступивъ въ оборонѣ вицекороля и его штабу, доказуючи, що той вицекороль бувъ насамперед за выборомъ нотаря Лушпиньского; коли-же опосля комитетъ выборчій поставивъ кандидатуру гр. Лянцкороньского, то онъ слухаючи комитету, выступавъ за сею кандидатурою, бо такъ повиненъ бувъ зробити.

По справдженю выборовъ мотивувавъ пос. Фрухтманъ свое внесенье въ справѣ закона громадского для головнѣйшихъ мѣстъ въ краю и резолюцію: „Поручаєся краєвому выдѣлови, щобы на слѣдующой сесіи предложивъ соймови проектъ закона нормуючій выборчу ординацію для мѣстъ“. Внесенье се одослано до комисіи администраційной.

Пос. Романчукъ мотивувавъ свое внесенье въ справѣ змѣны регуляминy соймового въ користь руского языка. Бесѣдникъ казавъ, що зъ причины, що минувша сесія була дуже коротка, внесенье его не могло бути залагоджене и онъ мусѣвъ его теперь поновити. Все-жь таки мусить онъ признати, що комисія займалася ревно его внесеньемъ и длятого маѣ онъ надѣю, що внесенье се буде теперь користно залагоджене. Тѣ, що завсѣгды бояться рускои справы, знайшли вправдѣ замѣтъ и противъ его внесеня, але то лишь одинъ замѣтъ и то властиво лишь противъ однои его части, именно противъ тои, де сказано: „Маршалокъ урядуе въ польскомъ языцѣ, не выключаючи рускаго языка“. Знайшлася отже одна часть послювъ, котра каже, що заступникъ маршалка могъ-бы на подставѣ такои ухвалы урядувати лишь по руски. Того, казавъ бесѣдникъ, не можна припускати; регуляминъ есть прецѣ ухвалою а не закономъ. Наколи-бъ заступникъ маршалка хотѣвъ ити дальше, якъ того бы регуляминъ дозволявъ, то прецѣ тогдѣ могъ-бы той регуляминъ бути ще скорше змѣненый въ користь польского языка, якъ нинѣ въ користь руского; тогдѣ поставлено-бъ лишь нагле внесенье и заразъ настала-бы змѣна. Сей замѣтъ уважае бесѣдникъ за маловажный и предкладае, щобы его внесенье одослано до комисіи правничои. Принято.

Напослѣдокъ одбулося ще перше читанье внесеня пос. Меруновича въ справѣ неробовъ и волоцюговъ и перше читанье закона о убезпеченю будынковъ церковныхъ и парохіяльныхъ.

На нинѣшне засѣданье явився такожь и еп. Пелешъ и въ палатѣ були всѣ пять епископовъ въ комплетѣ.

Телеграмы „Дѣла“.

Берлинъ 21 вересня. Архикнязь Альбрехтъ выѣхавъ вчера черезъ Дрездно до Вѣдня. Тутешна праса доказуе велике значенье гостины архикнязя въ Нѣмеччинѣ вже зъ того, що она выкликала вел ке невдоволенье россійскои прасы.

Римъ 21. вересня. Торжество 18-тыхъ роковинъ освободженя Риму святковано тутъ дуже величаво. Цѣле мѣсто було украшене хоругвами. Король телеграфувавъ: День 20 вересня 1870 р. есть святымъ днемъ для цѣлого народу.

Букарештъ 20 вересня. Розвязано парляментъ а новй выборы розписано на день 24 жовтня.

Фридрихсруге 21. вересня. Вчери вечеромъ выѣхавъ гр. Кальноки назадъ до Вѣдня.

Атины 21. вересня. Министеръ дѣлъ заграничныхъ зажадавъ одъ Порты поясненя въ справѣ Спорадовъ; онъ заявивъ такожь, що справа ся не грозить мирови.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. Р. Л. въ Городищу. Заплачено до 31/8.— **Всч. о. З. въ Дитк.** Будете могли достати; порахуемося опосля. — **Всч. А. Г. въ Волковѣ.** Заплачено до 31/X. — **Вп. Н. К. въ Барб.** Добре. — **Вп. Б. Хм. въ Францъ-Іосефсталь.** Службу Божу одправлено. — **Всч. М. М. въ Косовѣ.** До конця року прийде ще 6 зр. за „Дѣло“; за початковй аркушѣ повѣсти не беремо нѣякои доплаты. — **Всч. А. В. въ Олешицяхъ.** Заплачено до 15 вересня. — **Всч. Н. Л. въ Струсовѣ.** Жаданй числа и аркушѣ выслано 4-тый разъ и внесено жалобу до Дирекціи почтъ.

НАДОСЛАНЕ.

Спростованье.

„Dziennik Polski“ зъ д. 7. с. м. помѣстивъ телеграму зъ Дрогобича зъ донесеньемъ, яко-бы помимо заказу Преосвященого епископа Ступницкого въ часѣ збору членовъ общества имени Качковского дня 6. с. м. въ тутешной церкви крилошанинъ о. Гаповичь одправивъ богослуженье въ честь рочницѣ хрещеня Руси. Въ имени мѣсцевого комитету, зложеного для переведеня програмы дня и духовеньства, довженъ есмь тувѣсть, навѣрно на непорозумѣню полягаючу, въ той способъ спростувати, що въ реченомъ дни за вѣдомостею Вир. Консисторіи, въ Дрогобичи одправлене було черезъ о. крилошанина Гаповича при участи духовеньства поминальне богослуженье (т. є. поминальна служба Божа зъ парастасомъ) за упокой душѣ бл. п. Качковского и помершихъ членовъ общества. Подобно-жь и проповѣдь, выголошена о. Коростеньскимъ, посвящена була лишь памяти Качковского и честнотамъ черезъ него захвалюванымъ, т. є. побожности, просвѣтѣ, працьовитости и ощадности. Згадки за хрещеня Руси не було анѣ въ проповѣди, анѣ въ вступныхъ словахъ, якъ на зборахъ членовъ такъ и на вечерку. Якъ члены комитету, такъ и о. Гаповичь и духовеньство мѣсцеве занадто знай суть зъ своеи лояльности, щобы могли допустити до якогось дѣла не милого выс. властямъ, духовной або свѣтской.

Въ Дрогобичи д. 17. вересня 1888.

А. Торонський.

Курсъ Львовскій

зъ дня 20. л. вересня 1888.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	206 50	209 50
Зелѣз. Львов.-Чернов. по 200 зр. а. в.	220 50	223 50
Банку гипот. гал. по 200 зр. а. в. . .	277 —	281 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в. .	— —	216 —
Листы заставнй за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в	99 50	100 50
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	102 25	103 25
Банку краевого 4½% а. в. льос. 51 л.	93 —	94 —
Товариства кредит. гал. 5% а. в. . .	101 40	102 40
Товариства кредит. гал. 4% а. в. . .	94 10	95 10
Товар. кред. гал. 5% а. в. льос. 37 л.	101 40	102 40
Товар. кред. гал. 4% а. в. льос. 41½ л.	91 25	92 50
Товар. кред. гал. 4½% а. в. льос. 52 л.	94 80	95 80
Листы довжнй за 100 зр.		
Гал Зав. кред. сел. 3% а. в (давн. 6%) въ ликв.	— —	57 50
Гал. Зав. кред. сел 2½% (давн. 5%) въ ликв	— —	48 —
Общ. роль. кред. Завед. 6% льос. въ 15 л.	— —	— —
Облиги за 100 зр.		
Индемнизац. галицкй 5% м. к. . . .	104 25	105 50
Комунальнй Банку краев. 5%, I емис.	100 —	101 —
Позички краев. зъ 1873 по 5% а. в. .	103 25	105 —
Позички краев. зъ 1883 по 4½% а. в.	91 35	92 35
Льосы:		
Мѣста Кракова	24 —	26 —
Мѣста Станиславова	33 50	36 —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 73	5 83
Наполеондоръ	9 60	9 70
Повъимперіялъ	9 86	9 96
Рубель срѣбный	1 36	1 48
Рубель паперовый	1 27	1 29
100 марокъ нѣмецкихъ	59 30	60 30

Надослане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 205—?

Спеціяльности и универсальнй средства французскй и инш, якъ черезъ ню такъ и черезъ инш фирмы оповѣщуванй.

Фабрика знарядовъ рольничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгой поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 71 ?

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ

важный одъ 1 червня 1888.

(посля годинника львовского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курерскій; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.

Зъ Подволочискъ и Бродовъ (на Подзамче): о год. 2·08 по полудни курерскій; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Белзца: о год. 5·53 по полудни мѣшаный.

Одходять зо Львова:

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мѣшаный; 2·28по полудни курерскій.

До Черновець: о год. 9·20 рано поспѣшный; 9·50 рано и 10.06 вечеромъ мѣшаный.

До Подволочискъ и Бродовъ: (зъ Подзамча): о год 10·23 рано и 11·05 вечеромъ особовый; о год. 4·22 курерскій.

До Белзца: о год. 7·49 рано мѣшаный.

Запросини до передплати.

З днем 15 (27) вересня с. р. виходитиме у Львові

„ПРАВДА“

місячник политики, науки і письменства випусками в 5—6 аркушів. Ціна на рік 6 р., на пів року 3 р., на чверть року 1 р. 50, місячно 50 кр.

Редакція, адміністрація і експедиція „Правди“ міститься у Львові в ул. Академічній ч. 8, де належить присилати предплату.

Др. ЕВГЕНІЙ ОЛЕСНИЦЬКИЙ
видавець і редактор.

ВАТРА,

литературный Зборникъ **Василя Лукича**, выданый коштомъ членовъ рускаго касина въ Стрыю на доходъ того-жь, вже появилась въ розпродажи. Цѣна 1 примѣрника, зъ пересылкою рекоменд. **1 зр. 50 кр.** Замовляти можна черезъ часописи рускй або водносячись впростъ до Выдѣлу касина

Найдешевше жерело закупна на зимовый сезонъ и Рождество!

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣпатою:

10 м. **зимовои гунѣ** на жѣночій сукнѣ, подвойно широкій	зр. 5.50
10 м. **флянелѣ-Валерін** на жѣночій сукнѣ, найновѣйшій взорцѣ	зр. 4.—
10 м. **калмуку,** тяжка якость, найновѣйшій взорцѣ	зр. 2.70
10 м. **бархату на сукнѣ,** тяжка якость, найновѣйшій взорцѣ	зр. 3.—
10 м **матерін на шляфроки,** въ кратки, найновѣйшій взорцѣ	зр. 2.50
29 локт. **бархату просницкого,** голуб. и бур. зр. 5. –, бѣл. и черв.	зр. 6,—
3.10 м. **матерін на мужескй убраня** на зиму Іа зр. 5.50, Па	зр. 3.75
2.10 м. **матерін на зимовй плящѣ,** новотна, Іа зр. 10.—, Па	зр. 6.—
2.10 м. **матерін на иберцигеры,** новотна,	зр. 6.—
6 штукъ **шапокъ плюшевыхъ,** для мужчинъ и хлощѣвъ	зр. 1.50
1 штука **зимовои ковдры** зъ ружу, комплетна	зр. 3.—
1 штука **покрывала на конѣ,** 190 цм. довга, 130 ц. шир. Іа 2.50, Па	зр. 1.50
1 штука **хустки-Анґора,** на зиму 10/4, Іа зр. 6.—, Па	зр. 2.80
1 штука **вовняного жакету для женщинъ** (Jersey) Іа зр. 3.—, Па	зр. 1.50
3 штуки **бурки,** обильно тамбурованй, червона, сѣра, бура	зр. 3.—
6 паръ **паньчохъ зимовыхъ,** роблений, всѣ краски, сороказй	зр. 1.50
1 штука **простирала** довгого 2 метры, безъ шву	зр. 1.50
10 м. **килимка до ходу,** тяжка якость	зр. 3.50
1 штука **сорочки мужескои,** бѣла и въ краскахъ Іа зр. 1.80 Па	зр. 1.20
3 штуки **сорочокъ робочичихъ,** зъ тяжкого оксфорду	зр. 2.—
3 пары **ногавиць** зъ бархату, полотна Іа зр. 2.50, Па	зр. 1.80
6 паръ **зимовыхъ шкарпетокъ,** робленыхъ, у всѣхъ краскахъ	зр. 1.10
6 штукъ **сорочокъ жѣночихъ** зъ полотна и шифону Іа зр. 5.—, Па	зр. 3.25
3 штуки **ґорсетовъ ночныхъ,** зъ шифону, вышиванй Іа зр. 4.—, Па	зр. 1.80
1 штука **опоны зъ жуты,** турецкй взорцѣ, Іа зр. 3.50, Па	зр. 1.80
1 **гаринтуръ покрывалъ,** 1 на столъ и 2 на локко, зъ рипсу 4.50, жут.	зр. 3.50
29 локтѣвъ **домового полотна,** мочнои якости, 5/4 зр. 5.50, 4/4	зр. 4 20
29 локтѣвъ **оксфорду** найновѣйшій взорцѣ	зр. 4.50
29 локтѣвъ **канафасу,** найновѣйшій взорцѣ, найлѣпша якость	зр. 6.—
3 штуки **скатертей,** у всѣхъ краскахъ 8/4 зр. 2.—, 6/4	зр. 1.—

2575 2—12 **Взорцѣ даромъ и оплатно.**

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. галицкого

Акційного Банку Гипотечного

2222 117—? **купуе и продае**

всѣ ефекты и монеты

подъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнй и 5% Листы Гип. преміованй,

котрыхъ посля закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвышои постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталовъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войковыхъ, на кавцію и вадія

можна одержати въ сѣй Конторѣ.

(до выльосованя зъ 10% премією т. є. по **110 за 100**)

Всѣ припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсѣ дневномъ, не числячи нѣякои провизіи.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

поручае

выпробованй и певнй средства косметичнй,

одзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня.

Олѣйокъ таниновый, взмоцняе и подпомагае волосю рости. Фляконъ 50 кр.

Помада хинова взмоцняе корѣнцѣ волося и запобѣгае выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр.

Вода атеньска, до змываня волося, запобѣгае творитися парплямъ, одсвѣжуе, робить тревалыми барву и полыскъ, — Фляконъ 80 кр.

Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлае знаменито на **корѣнцѣ волося** и на **порость волося.** Въ случаяхъ де въ наслѣдокъ недуга выпало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю однои фляшки можна добачити порость. — Цѣна 1 зр. 20 кр.

Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приемного, скрѣпляючого смаку и запаху, дуже користно **дѣлае на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.

Порошокъ ростинно-алькаличный, до чищеня зубовъ. Надае перлову бѣлость, оддаляе камѣнь и квасы, котрй наводять бѣль и порохнавѣнье зубовъ. Пуделко 30 и 60 кр.

Віолинъ средство противъ прѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.

Пудеръ салицилевый пвотивъ прѣтя и одпаренямогъ. Пуделко 60 кр.

Оцетъ десинфекційный, сильно одвоняючій и одсвѣжаючій воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапляня одежи. Фляконъ по 50 кр.

Оцетъ тоалетный, до натиранья губы тѣла, полоканя и до одсвѣжаня воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.

Оцетъ комнатный до кажденя. — Фляконъ по 50 кр.

Брилянтина есть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервованя бороды и набородовъ. — Фляконъ 50 кр. 2529 21—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и ул. Галицка рогъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНОВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2.

Вина Гегеляйскй и Шамородній

литръ по 48 кр. и высше

поручае торговля

В. КОЗЛОВСКОГО

ул. Городецка ч. 79 ц.

2590 2—5

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ въ моихъ конкурентовъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлощѣвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мой богатый складъ такожь

2484 **Вч. Духовеньству** 26—?

Замовленя въ мѣсци и въ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подробно.

Львовъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣтковъ, бородавокъ и иншихъ подобныхъ наростей шкорныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна фляшки 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2374 *Капсулокъ 80 кр.* 59—?

НАЙЛѢПШЙ

Берненьскй сукна

доставляе по фабричныхъ цѣнахъ

складъ фабричного полотна

Siegel-Imhof

ВЪ БЕРНѢ

На порядне осѣнне або зимове

МУЖЕСКЕ УБРАНЬЕ

выстае оденъ купонъ въ довготѣ 3.10 метра, то есть 4 вѣденьскихъ локтовъ. Оденъ купонъ коштуе

зр. 4.80 зъ звычайнои
„ 7·75 зъ доброи
„ 10·50 зъ лѣпшои
„ 12 40 зъ найлѣпшои

правдивои овечои вовны.

Одтакъ можна достати въ найбольшомъ выборѣ: шовкомъ тканй камгарны, матерій на иберцигеры, пальмерстоны и бои на плащй, гунѣ для стрѣльцювъ и економовъ, Peruvienne и Tosking на убраня салоновй, матерій на женьскй убраня и т. д.

За доброту товаровъ и точне доставленье ручиться.

2586 *Взорцѣ даромъ и оплатно.* 2-30

ВЫДАНЯ ТОВАРИСТВА „ПРОСВѢТЫ“

Географія Руси

часть перша

Русь галицка, буковиньска и угорска

зъ картою тыхъ земель.

Цѣна 45 кр. (зъ пересылкою почтою 50 кр.)

Карта Галичины, Буковины и угорскои Руси сама про себе 10 кр. (зъ перес. почт. 12 кр.)

Народно-рускій Молитовникъ

для дѣтей, одобреный Впр. Митроп. Сильвестромъ (сторонъ 143). Цѣна дуже низька, бо лише **20 кр.** (въ красшихъ оправахъ **25 кр.** и **35 кр.**). При купнѣ за 10 зр. опускаеся 20% рабату. Той молитвословецъ надаеся на дарунки (межь иншимъ на памятку епископскихъ визитацій каноничныхъ). При замовленю большого числа примѣрниковъ можна жадати (за малу оплату) одповѣдныхъ золотыхъ написей на оправѣ.

Лишь правд съ маркою „Котва“

Страдаючимъ на гостець и ревматизмъ поручаеся симъ правдивый

Pain-Expeller

съ „котвою“ яко дуже успѣшне средство домове.

Въ запасѣ майже въвсѣхъ аптикахъ.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друварнѣ тов. им. Шевченка подъ вар. К. Беднарского.

Ч. 201. Львôвъ, Субота 10 (22) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльнй бдъ порта. — Поединоке число коштуе 3 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. бдъ одного стрôчки печатнои, въ рубр. „Надсилане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. бдъ стишка.

Поручення зъ провинціи сейчасъ залагоджуються, безъ дочисленя провизіи.

ВЫМѢНЫ. КУПУЮТЬ И ПРОДАЮТЬ ПôДЪ НАЙКОРИСТ- СОКАЛЬ И ЛИСЕНЪ дôмъ банковый и контора нѣйшими по змозѣ условіями

КУПУЮТЬ, ЛИСТЫ ЗАСТАВНЙ, РЕНТЫ, ЗАКЛ. БАНКОВЙ И ЗАЛѢЗНИЧ.

„N. fr. Presse“ о Русинахъ.

На тематъ „абстиненціи“ помѣстила „N. fr. Presse“ зъ дня 19. вересня вступну статью, котрои мовчки не можемо поминути за-для обставины, що редакція нарочно чи ненарочно умѣстила въ нѣй по половинѣ стôлько выдумокъ, кôлько найщирѣйшои правды и на тôй засновѣ скомбинувала плянъ политики Русинôвъ галицкихъ на будуче, о котрого осуществленю нинѣ Русь галицка ще не думае, котрый однакожь при дальшôмъ треваню внутрѣшнои политики кабинету гр. Таффого супротивъ Русинôвъ може статись ихъ програмою зъ конечности.

Въ статьи тôй згадуѣсь передъ всѣмъ о побытѣ генерального прокуратора св. синода, п. Побѣдоносцева, въ купеляхъ въ Ґмунденѣ; ôдтакъ о тôмъ, що сей „провôдникъ панславистичного сторонництва“ въ Россіи вручивъ передъ кôлькома роками свому цареви пропамятне письмо въ справѣ томленя „русскихъ“ (der russischen Stammesgenossen) въ Галичинѣ, — и до сихъ двохъ дѣйстныхъ фактôвъ навязуе „N. fr. Presse“ вѣсть, мовь-то политичнй провôдники руского народу скликуються на вѣче, на котрôмъ маe порѣшитись справа политичнои абстиненціи.

„Нарôдъ“ — каже „N. fr. Presse“, — „зложеный зъ кôлькохъ милiонôвъ найспокôйнѣйшихъ, вдовольчивыхъ и жертволюбныхъ горожанъ, покидае добровôльно житье публичне, зрѣкаѣсь политичныхъ правъ, кидае трибуну и вôльне слово, не хоче нѣкого выбирати и журитись выбранымъ, выступае зъ рады державнои, сойму краeвого и радъ повѣтовыхъ. Въ тѣлахъ законодавчихъ возьмуть на будуче участь виправдѣ всѣ коронній краѣ, але не всѣ народы, и не стане тамъ народу, котрый нѣсъ помôчь гр. Стадіонови и династіи тогдѣ, коли польска шляхта бунтувалася.“

„Яка-жь причина, що Русины намѣряють замовкнути? Колись поскочивъ Черкавскій зъ кулаками до лавокъ лѣвицѣ и закричавъ: Лишѣть Русинôвъ въ спокою! Такій спокôй настане теперь. Рускій голосъ не вразить польского уха, жаденъ рускій посолъ не зробить п. Грохольскому афронту и не выявить передъ Нѣмцями гôркого зерна солодкои политики польскои. Русины уступають, а хто-бы хотѣвъ дôзнатись причинъ сеи важкои проявы, мусить якъ Єней розбудити тысячь горестныхъ чувствъ. Русины жебрали о середнй школы, але польска олигархія ôдказала имъ; по тяжкôй борбѣ признано имъ народну школу у Львовѣ, а мимо того черезъ кôлька лѣтъ не выконувано рѣшеня найв. державного трибуналу; рускй монастирѣ ôддано Єзуитамъ, а семинаристôвъ выховують тамъ польскй священики. Але то все ще дрôбницѣ. Нарôдъ майже тримiлiоновый маe въ радѣ державнôй ледви трехъ заступникôвъ. Русины становлять половину галицкого населеня, але суть немочнй въ управѣ и политичнôй репрезентаціи краю. Въ соймѣ краeвôмъ приймаѣсь кожде руске слово зъ неохотою, всяку жалобу, всяке жаданье убивають, а якъ коли просто ôдмовити годѣ, то выбираѣсь комасія и ѣй передаѣсь внесенье, щобъ уже свѣта божого не побачило. Довгй часы зносили Русины ярмо польскои партiи зъ героичною терпеливостею. И Поляки мають свого Лобковича, такожь князя, именемъ Чарторыйскій. Ôнъ маe налôгъ простягати братню долоню и кождои сесiи робить се зъ дванацять разôвъ. Коли-жь хто есть такъ наивный хопити за ту братню руку, то почуе лишь острй нôггѣ, що въѣдяться въ его руку. Русины ажь утомились своими прошеняими; они заклинали бôльшôсть, щобъ дала полекшу ôдъ тяжкого гнету, але рѣчь кôнчилась правильно словами: взываѣсь выдѣлъ краeвый. Якже-жь взываѣсь выдѣлъ краeвый, то всякй посолъ знаe напередъ, що та справа засуджена на смерть. Тôлько-що на сихъ дняхъ домагались безуспѣшно Русины змѣны закону дорожного, що даe значнй користи бôльшимъ властителямъ, а селянина кривдить. Ихъ переголосовують заѣдно, ихъ аргументôвъ не слухають, ихъ борба безуспѣшна, ихъ голосъ о справедливôсть лунае лишь и длятого сходять они зъ боeвища парляментарного а волять мовчати.“

„И такъ въ 10-тôмъ роцѣ управы гр. Таффого стоимо знова передъ марою абстиненціи. Вправдѣ лишь три послы опустять раду державну, але зъ ними опускаe ту раду цѣлый нарôдъ, не меншй ôдъ тыхъ Чехôвъ, котрыхъ колишну абстиненцію называно смертоносною раною въ конституціи. Що на то скаже великанъ Ріґеръ, наколи ще у него есть ясна политична мысль? Отсе славяньскій братный нарôдъ простягае руку о помôчь. Чого-жь великій проводиръ удае глухого? Ось тутъ була-бъ добра нагода поставити доказъ, що Чехи не хотять нѣчого бôльше надъ рôвноуправненье, що они всюды поборюють національный гнетъ, що ихъ политика маe етичный характеръ. Але де-жь найти того дурня, щобъ хотѣвъ ще вѣрити, що правиця, що Чехи дѣйстно стремлять до рôвноправности. Чого-жь жертвуете зъ зимнымъ серцемъ славяньскій нарôдъ, чому не обôзвесь бодай одинъ ческій голосъ въ защитѣ его? Бо вамъ хочесь лишь удержати себе въ бôльшости. Ріґеръ боресь о зцерковленье школы, щобъ не прогнѣвити кн. Лихтенштайна; ôнъ игноруе долю трехъ милiонôвъ Славянъ, щобъ удержатись въ ласцѣ п. Грохольского; ôнъ не знае иншого принципу въ политицѣ надъ оборону феодального и ческого панованя въ Чехахъ. Чи-жь Нѣмцѣ ческй не вступили вже давно на дорогу, на котру теперь Русины сходять? Рôвноправнôсть значить выключне пановане Полякôвъ въ Галичинѣ, Чехôвъ въ Чехiи, Словѣнцѣвъ въ Крайнѣ. Національне питанье далось-бы въ Австрiи легко розвязати, якъ бы ишло лишь о помиренье національныхъ потребъ зъ условіями жизненности державы. Але до того не стремлять провôдники правицѣ. Имъ хочеся здавити меншости и чи буде спокôй чи нѣ — панувати.“

„Але меншости уступлять поволи зъ парляментôвъ. Нѣмцѣ ческй зробили вже той крокъ, теперь гадають зробити то само Русины, а хто знае, що принесе намъ будучнôсть. Доля Русинôвъ, поселеныхъ на довгôй просторони вздовжь границѣ россійскои, дôймае насъ дуже Якъ вже сей тревожливый и скромный нарôдъ поихано до такого крайного кроку, то до внутрѣшного помиреня намъ дуже далеко. Здавалось, що абстиненцію на вѣки завороженo, але она таки вертае, страшнѣйшою и бôльшь нелюбою, якъ давнѣйше. Меншости утомилися вже; они стратили вѣру въ успѣхи парляментарныхъ розправъ, що кôнчились заѣдно пораженьемъ, хочь стояли за правдою и правомъ. На зборахъ недѣльныхъ въ Празѣ (зборахъ старо-Чехôвъ) сказано дуже выразно, якими мотивами правиться нашь парляментъ при рѣшаню справъ. Мы дôзнались, що тайнй переговоры межи сторонництвами а мужами державными суть бôльшои ваги, анѣ-жь явнй кроки, и що переговоры рѣшають. Що-жь въ такихъ обставинахъ дѣяти меншостямъ? Приятелѣ теперѣшнои системы здвигнуть плечима до абстиненціи Русинôвъ. Они скажуть: три мѣсця опорожнились, се рѣчь безъ значеня. Рада буде ухвалювати, польскй ряды не розсыплються, бôльшôсть лишиться и все пôйде давнымъ шляхомъ. Такь думавъ колись и Гизô, маючи бôльшôсть за собою, але мимо того выйшло инакше. Въ политицѣ не рѣшаe механичне право, але дѣйстне житье. Про абстиненцію не притихають голосы публичнй, и вже той поважный обявъ ворожить недалеку кризу.“

Отъ и цѣла статья вѣденьского централистичного органу. Що-жь сказати намъ о нѣй? Мы въ горѣ вже замѣтили, що она по половинѣ заснована на дѣйстныхъ фактахъ, о скôлько се дотыкае долѣ рускаго народу въ Галичинѣ. Въ тôмъ взглядѣ „N. fr. Presse“ не ôдступила ôдъ правды нѣ на одну йоту. Се дуже вѣрный образъ положеня рускаго народу въ Галичинѣ ôдъ першихъ лѣтъ конституційнои еры по нинѣ. Чи въ соймѣ галицкôмъ засѣдало 50 послôвъ рускихъ чи нинѣшне минимальне число; чи послы рускй до бôльшости соймовои стояли въ опозиціи чи подавали ѣй руку до modus vivendi; чи жаданя ихъ були ширшй чи найдрôбнѣйшй, — завсѣгды бôльшôсть та була для правъ народу рускаго неприхильною и зъ найбôльшою консеквенцiею права тй неґувала. Школы середнй и богато народныхъ, университетъ колись рускій, всѣ ц. к. уряды и суды та всякй автономичнй институціи, — все то спольщено на Руси, а наколи були якй постановы цѣсарскй або розпоряженя министерiяльнй въ користь рускаго языка, то и тй стратили свою силу и не выконуються.

Чи Шмерлингъ, Белькреді, Байстъ, Голуховскій, Потоцкій, Гогенвартъ, Ґискра, Аверсбергъ кермували долею австрійскихъ народôвъ; чи панувала девиза: „wir können warten“, чи дуализмъ зъ централизмомъ нѣмецко-польскимъ, чи дуализмъ зъ централизмомъ ческо-польскимъ пôдъ покрывкою „примиреня народôвъ“, — нѣхто и нѣколи не оглядався на Русинôвъ. Президенты кабинетôвъ бачили въ Галичинѣ заѣдно лишь Полякôвъ, — Русинôвъ добачали тôлько министры финансôвъ и вôйны. Ôдъ жадного кабинету не выйшла нѣколи серiозна инiцiятива до переведеня рôвноправности Русинôвъ. И длятого ще разъ кажемо, що статья „N. fr. Press-ы“ зъ 19 вересня подае найвѣрнѣйшій образъ правно-политичного положеня Русинôвъ въ Австрiи.

Тôлько на одно забувъ органъ вѣденьскихъ централôвъ, забувъ именно, що якъ-разъ сторонництво его завдало Русинамъ галицкимъ найтяжшй удары. Зъ рукъ Шмерлинґа одержала Галичина статутъ и ординацію выборчу сойму краeвого и его рукою змайоризовано Русинôвъ въ соймѣ краeвôмъ по вѣчнй часы; а такъ звane „Bürger-Ministerium“, зъ Гербстами и Ґискрами, ôддало Русь галицку Полякамъ, за цѣну панованя централôвъ нѣмецкихъ въ цѣлôй Долитавщинѣ крôмъ Галичины. Тои краски треба було ще наложити до образу кривдъ Русинôвъ, а тогдѣ була-бы выйшла на яву и причина невôдрадного положеня Руси галицкои. Мы розумѣемо тенденцію статьѣ „N. fr. Press-ы“ и знаемо, за чимъ ѣй наразъ такъ тужно стало. Але мы пересвѣдченй, що якъ бы случайно завтра централы нѣмецкй прийшли на ново до власти въ Долитавщинѣ, то позавтра увôйшли-бъ они въ найсердечнѣйшій союзъ зъ нашими гегемонами.

Друга половина статьѣ, въ котрôй говорить о Галичинѣ, листы заставнй, ренты, акцiи банковй и залѣзнич., лосы державнй и приватнй, купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями

---

3)

Ганна Монтовтъ.

Исторично-побытовый очеркъ изъ житя волыньского паньства въ XVI. стол.

Написавъ Орестъ Левицкій.

(*Дальше.*)

II.

Такъ появилась на свѣтъ героиня нашого оповѣданя Ганна Монтовтôвна. Уже въ першôмъ роцѣ житя сталась она формально властницею великихъ маeткôвъ.

Выхованье ôи велось при найнекорыстнѣйшихъ обставинахъ. Мати не могла мати на неи нѣякого вплыву, по трохи за для рôзности вѣры, а ще бôльше длятого, що и самôй матери въ родинѣ зъ року на рôкъ ставало що-разъ тяжше. Въ мѣру того, якъ минали молодй лѣта, рôзниця характерôвъ, народныхъ симпатій, смаку и привычокъ, наконець рôзниця вѣры мѣжь чоловѣкомъ а жѣнкою — все то давалось ôдчувати що-разъ рѣзче и зъ кождымъ днемъ взаемины мѣжь ними заострювались. Простакъ Монтовтъ не унимався на кождôмъ кроцѣ высказувати погорду на все, що въ очехъ жѣнки було святощами: на ôи вѣру та мову, и старався такй самй чувства вщѣпити въ дочку и систематично ôдтягавъ ôи ôдъ матери. Неразъ дорѣкавъ ôнъ жѣнцѣ, що она нѣбы не способна дати дочцѣ приличного „выхованя“ и „цвѣченя“ и що она выховаe зъ неи таку „хлопку“, якъ сама, а ôнъ бажае бачити дочку блискучою панною, щобъ то зъ нею не соромъ було показатись и на королѣвскôмъ дворѣ. По пяному, коли его казило, ôнъ не уймався тиранити жѣнку на очехъ дочки. Слаба натура нещастнои жѣнки не могла довго зносити такого тяжкого житя — и Ганна не мала ще семи лѣтъ, якъ осталась безъ матери. Тогдѣ Монтовтъ привѣзъ изъ Литвы якусь рôдначку и поручивъ ѣй выховане дѣвчати. Нова опѣкунка не була въ силѣ научити Ганны чого иншого, якъ польского письма — рускаго не научилась она и опôсля — та въ додатку цѣлого кодексу свѣтского поведеня и звычаѣвъ, якй пôдъ той часъ вводила до польского высшого товариства королева Бона и ôи италійскій двôръ.

Въ загалѣ-жь моральныхъ основъ не мала Ганна Монтовтôвна у кого навчитися. Нѣ самъ отець ôи, анѣ тй люде, зъ котрыми ôнъ найбôльше знакомився або приязнився и гостивъ у своѣмъ домѣ, не могли бути для Ганны добрымъ примѣромъ. Середъ тыхъ ополяченыхъ Литвинôвъ або и природныхъ Полякôвъ було чимало всякихъ авантурникôвъ, тайныхъ „банитôвъ“, т. е. засудженыхъ на утрату горожаньскихъ правъ и на выганье зъ границь державы, и тымъ подôбныхъ загадочныхъ лиць, а бôльшôсть складалася зъ людей, що, збанкротовавши у себе дома, являлись на Русь, щобы поправити свои интересы. Маючи зверхну огладу, а де-хто и яку-таку освѣту, та не дбаючи про нѣякй моральнй принципы, такй зайды промышляли всѣмъ, що тôлько подавало надѣю на наживу: вступали въ службу до богатыхъ панôвъ; пôднимались вести процесы по судахъ, а при тôмъ не ôдмагались пôдроблювати документы, продавати своихъ клiентôвъ, и взагалѣ хапались такихъ смѣлыхъ способôвъ въ адвокатскôй практицѣ, якй и на гадку не приходили мѣсцевымъ юристамъ; брали въ аренду маeтки, котрй опôсля неразъ якимсь чудомъ переходили на ихъ власнôсть; они пôднимались устроювати въ маeткахъ панôвъ рôзнй промыслы, особливо лѣсовй: гонити смолу, вытворювати потажь и т. п., а при тôмъ, користуючись цѣлымъ засобомъ юридичныхъ ключокъ, по-найбôльше вели дѣло такъ, що имъ дôставались баришѣ, а властитель тративъ и руйнувався. Словомъ, вынахôдчивôсть ихъ до легкои наживы не мала границь. Але головною и наконечною цѣлею забагôвъ всѣхъ тыхъ гладкихъ авантурникôвъ було — зъ богатыми на Руси женитись. До того богато помагала имъ зверхна огладa; нею они легко пôдбивали серця деякихъ переспѣлыхъ лѣтами, але заможныхъ вдôвъ-Русинокъ, побиваючи въ ихъ очехъ женихôвъ мѣсцевыхъ, може бути и достойныхъ, але простаковатыхъ, що то не умѣли анѣ заговорити, анѣ ступити „по дворскому“. Кôлько страшныхъ родинныхъ драматôвъ приносили въ наслѣдкахъ такй супружя! А прецѣнь они рѣдко бувала осторогою для Русинокъ и середъ нихъ за часъ цѣлого XVI. столѣтя не переводились жертвы такихъ чужоземныхъ ловеласôвъ, поки наконець они не дôждались небезпечныхъ суперникôвъ въ Русинахъ, що вже выховалися въ польскихъ школахъ и переняли звычаѣ и обычаѣ польскихъ шляхтичѣвъ.

Ось якій бувъ той кругъ людей, середъ котрого росла Ганна Монтовтôвна. Чи могла она чого доброго научитись ôдъ нихъ? Коли-бъ природа була обдарувала ôи сильнымъ характеромъ, зъ неи могло було выйти чудовище, але Ганна наслѣдила по матери мягку, пасивну натуру и зъ неи выросла панночка безъ енергiи, легкомысна и безъ провôднои думки, рѣшучо неспособна до инiцiятивы и, якъ видко було, готова не супротивлячись ити туды, куды поведе ôи енергичнѣйша рука.

Але Ганна була красна и богата, у Монтовта не було бôльше дѣтей, тожь она мала колись наслѣдити усе его майно. Ледви она пôдросла, а посватавъ ôи женихъ, такій знатный и богатый, що отець, боячись утратити добру партію, не дожидавъ, ажь дочка дôйде повныхъ лѣтъ, а ôддавъ ôи въ пятьнацятôмъ роцѣ за-мужъ. Женихомъ тымъ бувъ волыньскій князь Богушь Дмитровичь Любецкій.

III.

Князѣ Любецкй були вѣтвю старинного княжого роду Друцкихъ, безъ сумнѣву потомкôвъ Рюриковичѣвъ. При кôнци XV. стол. они переселились на Волынь и дôстали нове родове прôзвище ôдъ маeтку мѣсточка Любча*), котре имъ записала рôднячка ихъ панѣ Фѣдька, вдова по старостѣ луцкôмъ Олизарѣ Шиловичу. Першими властниками Любча були дѣдъ Богуша, князь Романъ Васильевичь, и его братъ Богданъ. Сей другій не лишивъ потомства, за те у Романа було пять сынôвъ, зъ котрыхъ старшій Дмитро прибôльшивъ своe майно, оженившися зъ Фенною Полозôвною, дочкою пана Сенька Федоровича Полозовича, ключника кiевского, а потôмъ намѣстника овруцкого и рѣчицкого, за котрою взявъ богато маeткôвъ въ повѣтахъ кiевскôмъ, овруцкôмъ и житомирскôмъ: мѣсточко Хабне зъ замкомъ, села Ставки, Гладковичѣ, Деречинъ, Гостомль и др. По смерти Дмитра всѣ тй маeтки дôсталися его сынови, князеви Богушеви, чоловѣкови Ганны Монтовтôвны.

Про особу того князя, пôсля оставшихъ жерелъ, годѣ сказати щось певного. Ôнъ не займавъ нѣякихъ урядôвъ и не гравъ виднои ролѣ въ политицѣ, а судячи по людяхъ, що то зъ ними Богушь живъ у приязни, можна сказати, що ôнъ належавъ до тыхъ полудення-рускихъ людей XVI. столѣтя, котрй, остаючись вѣрными батькôвскôй религiи, досыть обôзнались уже зъ польскою культурою и до якоись мѣры стояли на передѣ своеи суспôльности. Въ дворѣ Богуша мы стрѣчаемо якогось шляхтича Закревского, що займавъ у него посаду „органиста“; видко, князь любивъ музику и завѣвъ у себе модный пôдъ той часъ въ Европѣ музикальный инструментъ — органы. (*Дальше буде.*)

*) Нинѣ село луцкого повѣту, недалеко ôдъ мѣсточка Рожища.

риться о намѣренôй Русинами абстиненціи политичнôй, не маѳ на теперь основы и ѳсть лишь задушевнымъ бажаньемъ самои-жь редакціи вѣденьского органу. Чи колись Русь галицка не прийде въ конечнôсть, взяти за таке оружье, се друге пытанье. И довготерпеливôсть може мати свои границѣ. Тôлько шкода, що „N. fr. Presse“ не здала собѣ справы зъ того, що Русины галицкй, маючи въ радѣ державнôй нѣбы-то 5, а въ соймѣ краєвôмъ 9 заступникôвъ, суть на дѣлѣ вже засуджений на таку абстиненцію. Мы годимось зъ поглядомъ „N. fr. Press-ы“, що у нинѣшныхъ бôльшостей парляментарныхъ въ цѣлôй Австріи затратилось давно понятье потребы: мирити интереси національній зъ условіями жизненности державы. Кожда рука стала лише для себе кривою, гегемонія и розживанье въ некористь штучныхъ меншостей суть девизою дня, а въ горѣ не бачимо мужа державного, що умѣвъ-бы благодати конституціи роздѣлити межи поодинокй народы справедливою рукою. Президенты кабинетôвъ плывуть лише по верху быстрыхъ хвилевыхъ струй. Вчера опирались на союзѣ нѣмецко-польскôмъ, нинѣ на чеко-польско-феодальнôмъ и тѣшаться своєю екзистенціею, доки случайно противна струя ихъ не повалить. Але „N. fr. Presse“ забула, що и ѳи сторонники, управляючи колись Австріею, не були лучшй ôдъ теперѣшныхъ керманичѣвъ и не ôдзначались справедливостею супротивъ меншостей. Нинѣшна ера не рôзниться въ нѣчôмъ ôдъ давнѣйшихъ, хиба змѣною декорацій, але на сценѣ граєсь та сама трагедія. Всѣмъ безъ вынимки не достаѳ почутя справедливости. Мы переживаємо исторію Греціи въ часахъ, коли племена грецкй выдирали собѣ на перемѣну гегемонію, доки ажь третій ихъ не розсудивъ. До рôвноправности ще намъ дуже далеко, а тымчасомъ въ кождôмъ короннôмъ краю зъ мѣшанымъ населеньемъ ростуть и усиляються антагонизмы и крайна ненависть племѣнна. Яке добро зъ того выйде, не наша рѣчь судити.

Мы однакожь не ôддаємось роспучѣ, анѣ не хочемо на разѣ братись за драстичнй средства. Мы пережили тяжшй погромы, то и дряхла рука гегемонôвъ тыхъ чи другихъ не заподѣѳ намъ такого зла, котрого не були-бы мы въ силѣ ôдперти. Але чи интересы державнй не потерплять на такôй вѣчнôй путанинѣ внутрѣшныхъ ôдносинъ? Чи нинѣшнй гегемоны будуть въ силѣ одушевити загалъ въ хвили, коли одушевленя такого держава буде потребувати? Нашôй державѣ не тôлько треба животѣти, але и довершати свою мисію. А безъ дружбы народôвъ, посередъ вѣчного антагонизму, се рѣчь неможлива. О тôмъ дѣйстно належало-бы подумати гр. Таффому и тымъ, чии руки ѳго пôддержують...

Головнй основы правительственного проєкту выкупна права пропинаціи,

змѣняючого законъ краєвый зъ 1875 року, суть такй:

Право пропинаціи, що ѳсть власностею осôбъ приватныхъ, переходить зъ кôнцемъ 1890. року на край за вынагородою, выплачуваною въ готôвцѣ властителямъ права пропинаціи, а въ р. 1910 право пропинаціи гасне цѣлкомъ на завсѣгды.

Край, выкупивши ôдъ приватныхъ осôбъ право пропинаціи, маѳ тягнути зъ него дохôдъ ажь до 1910 року, а выдѣлъ краєвый маѳ то право администрувати або выарендувати. Задля зôбраня фонду на выплату въ готôвцѣ вынагороды властителямъ права пропинаціи, будуть выданй облигаціи 4% овй пôдъ гарантією краю въ сумѣ 57,000.000 зр., и мають уморитись въ 20 лѣтахъ.

На опроцентованье и уморенье тыхъ облигôвъ утвореный буде фондъ пропинаційный. Завѣдувати нимъ буде выдѣлъ краєвый яко дирекція того фонду. До фонду того будуть вплывати: 1) припадаюча на приватныхъ властителѣвъ права пропинаціи часть миліона зр., выплачуваного скарбомъ державнымъ що року на ôдшкодованье убутку въ доходахъ зъ права пропинаціи черезъ пôдвышенье податку ôдъ спиритусу; 2) дохôдъ зъ права пропинаціи, що перейде на власнôсть краю; 3) оплаты ôдъ шинкôвъ.

Вынагорода, выплачувана нинѣшнымъ властителямъ права пропинаціи, обчислена буде на основѣ оречень комисіи зъ р. 1875.

Мѣста, маючй выключне право пропинаціи, остаються въ посѣданю ѳго ажь до року 1910. Припадаюча на мѣста часть того миліона зр., що выплачувати-ме держава, буде належати до тыхъ мѣстъ и буде складана на капиталъ основный.

Соймъ краєвый.

III-те засѣданье зъ дня 21. н. ст. вересня 1888.

На засѣданю сѣмъ появився станиславôвскій епископъ д-ръ Пелешь.

Одпустки одержали пп. Гнойньскій на 3 днѣ, а Бобжиньскій на 3 тыждня.

Новй петиціи, а вплынуло ихъ много, ôдослано до ôдповѣдныхъ комисій. При петиціи погорѣлцѣвъ изъ Журавна о запомогу пос. Верницкій поставивъ внесенье, щобы комисія буджетова найдальше до 8 днѣвъ здала зъ неи справу, а соймъ на то внесенье згодився.

Зъ иншихъ петицій важнѣйшй: Римо-кат. мешканцѣ Яцовець, пов. збараского, о запомогу на будову каплицѣ. Комитетъ церковный въ Жидачевѣ о запомогу на ôдбудованье церкви. Лѣкарѣ шпиталѣвъ провинціональныхъ о управильненье ихъ становища и о ôдповѣдну плату. Товариство „Шкôльна Помôчь“ у Львовѣ о запомогу. Ольга Лозиньска о запомогу на образованье въ спѣвѣ. Комитетъ опѣки надъ польскими ветеранами зъ р. 1831 о субвенцію. Ст. Пшиничиньскій, редакторъ о запомогу. Громада Мушина о перенесенье суду пов. зъ Криницѣ до Мушины. Громада Мѣльница и околичнй громады о основанье уряду податкового въ Мѣльници — и дуже много петицій о всякй запомоги.

Пос. Стан. гр. Бадені внѣсъ интерпеляцію до выдѣлу краєвого: чи и коли выдѣлъ кр. здасть справу зъ ухваленого на попереднôй сесіи проєкту новогo закона о правныхъ ôдносинахъ учителѣвъ народныхъ, а не одержавшого санкціи цѣсарскои, и предложить соймови змѣны, указанй правительствомъ?

Одповѣвъ на сю интерпеляцію членъ выдѣлу краєвого Петрускій: Повѣдомленье о ôдмовѣ санкціи прийшло до выдѣлу кр. доперва сими днями, а выдѣлъ краєвый якъ найскорше предложить соймови проєктъ доповненый пôсля указокъ правительства.

До маршалковои булавы вплынули:

1) Проєктъ правительства о змѣну закона зъ 8 грудня 1878 о уживаню оѓерôвъ, котрй суть власностею приватною.

2) Внесенье пос. Струшкевича: „Поручаєся выдѣлови краєвому, щобы, розслѣдивши ôдносины господарства молочного въ краю, предложивъ на найблизшôй сесіи внесеня дотычно организаціи и пôдпирання розвою того важного промыслу домашного“.

3) Внесенье пос. Жука-Скаршевского: „Поручаєся выдѣлови краєвому, щобы старався пôдъ управою керамичнои стаціи дослѣднои завести и розширити въ краю выробъ фельцованыхъ дахôвокъ“.

Зъ порядку дневного ухвалено въ першôмъ читаню ôдослати проєктъ закона о знесеню права пропинаціи окремôй комисіи зъ 25 членôвъ, котра буде выбрана дня 24 н. ст. вересня.

Справозданье выдѣлу краєвого о доповненю обвалованя Вислы и Сяну въ повѣтѣ тарнобережскôмъ передано комисіи господарства краєвого, а справозданье о петиціяхъ громады и обшару дворского въ Рыботичахъ и ще 15-ти громадъ повѣту добромильского о основанье въ Рыботичахъ суду повѣтового передано комисіи правничôй.

Потôмъ членъ выдѣлу краєвого Петрускій здававъ справу зъ доповняючихъ выборôвъ послôвъ. Одобрено выборы пп. д-ра Бѣлиньского въ Станиславовѣ, Бартошевского и гр. Лянцкороньского. О дебатѣ при верификаціи выбору гр. Лянцкороньского въ окрузѣ Рудки-Комарно подали мы вже обширно въ „Послѣдныхъ вѣстяхъ“ 200-тного числа „Дѣла“. Тутъ додамо лишь то, що дуже немило вразила рускихъ послôвъ и Русинôвъ на галеріи промова пос. о. Ковальского, котрый безъ потребы выступивъ зъ полемикою противъ высказу д-ра Антоневича, що рускимъ посламъ трудно навѣть поставити внесенье або интерпеляцію въ соймѣ (такъ мало ихъ ѳсть). Пос. о. Ковальскій запротестувавъ противъ того сказаня и покликався на се, що ѳго интерпеляцію зъ попереднои сесіи о вдовичихъ фондахъ епархіяльныхъ и ѳго оногдашне внесенье о удѣленье запомоги погорѣлцямъ въ Ульвôвку пôдписало множество польскихъ послôвъ. Пос. Антоневичь ôдповѣвъ на то, що ôнъ мавъ на мысли и говоривъ о рускôмъ клюбѣ, до котрого не належить о. Ковальскій, котрый впрочемъ маѳ симпатію въ соймѣ. (*Веселôсть.*) Не може бути й бесѣды о тôмъ, що правда була по сторонѣ д-ра Антоневича: послôвъ Русинôвъ въ соймѣ справдѣ нема на стôлько, щобы самй мали 15 пôдписôвъ своихъ пôдъ интерпеляцію або внесенье. Зъ тои причины мусять они удаватись о пôдписы до Полякôвъ. Деякй изъ Полякôвъ деколи, правда, пôдпишуть интерпеляцію чи внесенье руского посла, але очевидно тôлько тогдѣ, коли йде о якусь справу або политично безбарвну або не дразливу для Полякôвъ. Але о. Ковальскому буде вѣдомо, що н. пр. торбкъ пос. Романчукъ хотѣвъ выступити зъ новымъ внесеньемъ за рускимъ языкомъ въ школахъ галицкихъ та не мôгъ зôбрати 15 пôдписôвъ, бо рускихъ послôвъ стôлько нема, а зъ-мѣжь Полякôвъ нѣхто не хотѣвъ внесеня пôдписати. И взагалѣ коли-бъ число Русинôвъ въ соймѣ було таке, щобы могли самй ставити интерпеляціи и внесеня, значно инакше выглядала-бы хроника дѣяльности рускихъ послôвъ. До того Поляки не хотять допустити и тому при выборахъ на Руси форсують незаконными средствами Полякôвъ, Ôрменъ та Жидôвъ, форсують людей, котрыхъ интересы Галичины може ще менше обходять, якъ Африка або Азія, и котрй въ соймѣ стаються тôлько балястомъ. Конець-кôнцемъ пос. о. Ковальскій не мавъ рациі вырыватися изъ спростованьемъ слôвъ посла Антоневича.

По знанôй уже нашимъ читателямъ замѣтцѣ пос. Гроса и по наконечнôмъ словѣ референта Петрускаго, котрый сказавъ, що не може ôдповѣдати на пôдозрѣня и погляды пос. Антоневича, а ôдъ выдѣлу краєвого не можна жадати, щобы въ справозданяхъ своихъ наводивъ такожь справы закулисовй, — бôльшôсть сойму верификовала выбôръ гр. Лянцкороньского.

Потôмъ д-ръ Фрухтманъ мотивувавъ свôй проєктъ закона громадского для 31 знатнѣйшихъ мѣстъ въ Галичинѣ. Мѣста тй суть: Бяла, Бохня, Броды, Бережаны, Бучачь, Дрогобичь, Горлицѣ, Городокъ, Ярославъ, Ясло, Яворôвъ, Коломыя, Кросно, Нов.-Санчь, Подгужь, Перемышль, Рящевъ, Самбôръ, Сяноцкъ, Снятинъ, Сокаль, Станиславôвъ, Ст.-Санчь, Стрый, Тернопôль, Тарнôвъ, Теребовля, Вадовицѣ, Вѣличка, Золочевъ и Жовкôвь. Проєктъ сбôймає 116 параграфôвъ. Соймъ ôдославъ ѳго до комисіи громадскои, котра и такъ уже кôлька днѣвъ надъ нимъ радить.

Пос. Романчукъ мотивувавъ на ново своѳ внесенье про змѣну регулямину соймового. Змѣстъ промовы нашого посла подали мы вчера въ „Послѣдныхъ вѣстяхъ“. Тутъ при нагодѣ згадаємо про одинъ голосъ о тôмъ внесеню пос. Романчука, высказаный не въ соймѣ, а по-за соймомъ. Именно „Червоная Русь“ у вступнôй статьѣ (ч. 103) выступила зъ пристрастными инвективами на пос. Романчука и клюбъ рускій, закидаючи, що ихъ внесенье ѳсть „сервилистичне“, жадаѳ для рускоѳго языка за мало, а треба було жадати повного зрôвнаня руского языка зъ польскимъ, якъ то во время оно, 22 лѣтъ тому назадъ жадали рускй послы — а мы додамо: жадали, а не ôдстали, хоть ихъ тогдѣ було 50, а не 9 въ соймѣ, бо все-таки Полякôвъ було два разы бôльше! Редакторы „Черв. Руси“ певно добре знають, що въ соймовôмъ клюбѣ рускôмъ нема анѣ одного посла, котрый не бажавъ-бы повного рôвнопоставленя руского языка въ соймѣ, и коли-бъ тôлько можна було то повне рôвнопоставленье осягнути, певно були-бы въ тôмъ дусѣ выступили зъ внесеньемъ, не чекаючи ажь на мудру науку „Черв. Руси“. Та въ тôмъ то й дѣло, що чогось подôбного осягнути годѣ. Ще разъ кажемо: чого не могло добитись 50 рускихъ послôвъ, трудно того добитись 9-тьомъ посламъ. Тутъ ишло о здобутье того, що дасться здобути, а Русины певно будуть вдячнй пос. Романчукови, коли переведе въ соймѣ своѳ внесенье въ тôмъ обѣмѣ, якъ ѳго сформуловавъ. Въ борбѣ о права народнй можна жадати наразъ всего, а нѣчо не дôстати, а можна зновъ жадати по трохи и по трохи дôставати. Не хочемо напередъ вгадувати, що станеся зъ внесеньемъ пос. Романчука о змѣну регулямину въ користь языка рускаго, але що оглядні конкретнй внесеня нашихъ послôвъ середъ теперѣшного складу сойму и середъ нинѣшныхъ обставинъ взагалѣ ще найскорше можуть крокъ за крокомъ доводити до цѣли, се не дасться заперечити, а й доказъ того маємо на внесеню шкôльнôмъ пос. Романчука, котрого результатомъ все-таки маємо нинѣ перемыскй паралельки самостôйнй, и, надѣятись, на тôмъ дѣло вже не спиниться.

Внесенье пос. Романчука ôдославъ соймъ до комисіи правничои.

Опôдсля пос. Мерунович мотивувавъ своѳ внесенье, поручаюче выдѣлови кр. розважити средства противъ дармоѣдства и волоцюжства. Фондъ краєвый выдаѳ на шупасництво до 40.000 зр., а въ наслѣдокъ того богато осôбъ (8.000) живе зовсѣмъ законно що року на коштъ публичный. Шупасовый протоколъ староства львôвского выказуѳ, що якась Катерина Ярема въ часѣ ôдъ 1876 до 1886 р. ходила шупасомъ 81 разôвъ, якась Палѣя 71, а Патрона въ самôмъ послѣднôмъ роцѣ 24 разôвъ, отже цѣлый рôкъ жила коштомъ краю. Иде отже о обдуманье средствъ противъ того. — Внесенье ѳ ôдослано до комисіи администраційнои.

На тôмъ скôнчилось засѣданье, а IV-те вызначено на понедѣлокъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Рада державна маѳ зôбратися, якъ мы то вже доносили, на певно около 20 жовтня а круги правительственнй хотять конче, щобы буджетъ бувъ ухваленый ще передъ святами. Другою важною справою, котрою буде займатися рада державна, маѳ бути законъ войсковый а третою справы шкôльнй и мабуть внесенье кн. Лихтенштайна.

Министерство просвѣты рѣшило, що ученики католицкого вѣроисповѣданя въ школахъ народныхъ можуть бути змушенй брати участь въ церемоніяхъ церковныхъ, причастію и сповѣди, навѣть противъ волѣ родичѣвъ.

Одинъ зъ редакторôвъ вѣденьского „Tagblatt-у“ мавъ розмову зъ Побѣдоносцевомъ у Вѣдни а той сказавъ ѳму, що ôнъ не ѳсть зовсѣмъ панславистомъ. Въ дальшôй розмовѣ назвавъ Побѣдоносцевъ еп. Стросмаѳра фанатикомъ, котрый ширить хиба идеѣ курiи римскои. Римъ хоче зробити Россію католицкою а Стросмаєръ ѳсть пропагаторомъ тои идеѣ. Россія не хоче забирати Галичины, бо не хоче мати на карку другои Польщѣ; она не хоче руйнувати Австріи а домагаєсь лишь толеранціи, котрои въ Австріи нема.

Зъ Берлина пишуть до „Corr. de l' Est“: Судячи по тутешныхъ пôвъурядовыхъ органахъ, здаѳсь бути майже певною рѣчею, що на зъѣздѣ въ Петергофѣ поставила Россія якйсь жаданя, котрй однакожь не принято зô взгляду на Австрію. Россія, побита на тôй точцѣ, стараѳся зробити теперь щось въ Болгаріи черезъ Туреччину. Парискй депешѣ доносять, що Франція и Россія перестерѣгали Туреччину, щобы она стереглась на слѣдуючу весну, а то доказуѳ достаточно змаганя Россіи въ Константинополи.

Россійскій посолъ въ Константинополи, Нелидовъ, одержавъ инструкцію, щобы заявивъ Портѣ, що кабинетъ россійскій буде такъ довго боронити правъ Туреччины въ Массавѣ, доки она сама буде при нихъ обставати. Россія уважаѳ ту справу за вельми важну зъ тои причины, що она ѳсть аналогичною зъ справою Босны и Герцеговины въ Австріи, що-до котрои Россія не думаѳ допустити нѣякого преюдикату. Въ справѣ массавскôй выступаѳ отже Россія скорше противъ Австріи якъ противъ Италіи.

Польска праса займаѳсь досыть пильно фактомъ несподѣваного приѣзду царя до Холму и коментуѳ ѳго по свому. Такъ пишуть въ сѣй справѣ зъ Варшавы до „Czas-у“:

Загадку несподѣваной гостины царя въ Холмѣ понимають тутъ яко посередну ôдповѣдь або радше яко россійскій ôдгомôнъ справы еп. Стросмаѳра. По рѣшучôмъ выступленю цѣсаря Францъ-Іосифа противъ панславизму — хотѣвъ царь Александеръ III заманифестувати побѣду православія. Запримѣчено, що вел. кн. Володимиръ въ часѣ свого побуту въ нашôмъ краю (въ Царствѣ польскôмъ) оминувъ Холмъ демонстраційно. За то въ замку партія п-ѣ Гурковои радуѳсь дуже зъ подорожи царя до Холму — яко сатисфакціи данои царемъ тôй-же партіи, котру часто самѣ Россіяне а навѣть члены царскои родины коли не голосно то бодай тихцемъ въ петербургскихъ кругахъ двôрскихъ и аристократичныхъ высмѣваютъ.

Наколи тѣшаться ахатесы варшавского замку, то властивый трiюмфъ дотыкаѳ Побѣдоносцева и скрайну церковно-панславистичну партію въ Россіи. Царя вздержавъ ôдъ якого небудь заявленя своихъ особистыхъ стремлень и чувствъ при нагодѣ кіевского торжества приѣздъ цѣсаря Вильгельма — за то ôдплативъ ôнъ собѣ свою вздержаливôсть гостиною въ Холмѣ... Фактъ сей не ѳсть безъ значеня для Европы — ѳсть ôнъ демонстраціею, котра потверджуѳ, що противъ всякихъ ознакъ помиреня, царизмъ поступаѳ дальше въ назначенôмъ напрямѣ.

Ôдъ якогось часу ходить въ Копенгазѣ поголоска, що грецкому королеви надоѣло вже панованье и ôнъ думаѳ уступити, скоро лишь сынъ ѳго буде мôгъ самъ обняти правительство. Поголоска ся набрала въ послѣдныхъ дняхъ ще тымъ бôльшого значеня, що король, котрый все ще перебуваѳ у своихъ родичѣвъ въ Копенгазѣ, купивъ пôдъ самымъ Фреденсборґомъ, улюбленымъ мѣсцемъ проживаня царя Александра, велике село за 250.000 коронъ. Передъ кôлькома роками закупивъ ôнъ такожь въ Копенгазѣ велику палату, въ котрôй теперь мѣститься найвысшій трибуналъ на пôдставѣ контракту, котрый може бути кождои хвилѣ выповѣдженый. Въ Копенгазѣ суть всѣ сильно переконанй, що король одного красного дня приѣде на завсѣгды до Данiи и що той день не дуже далекій ôдъ вѣнчаня ѳго сына.

Въ виду того, що нѣмецка княгиня Софія маѳ выйти замужь за грецкого наслѣдника престола повстала гадка, чи княгиня перейде на православіѳ, чи останеся протестанткою. Первѣстно говорено, що княгиня буде мусѣла зô взгляду на высшу политику перейти на православіѳ. Показалося однакожь, що того не потреба, бо грецке право не жадаѳ ôдъ чужихъ князѣвъ и княгинь того а постановляѳ лишь, щобы дѣти выховувались въ православнôй вѣрѣ. Теперь же доносять ще зъ Берлина, що передъ заручинами кн. Софіи зъ грецкимъ наслѣдникомъ престола, кн. Константиномъ, уложено на выразне жаданье княгинѣ и за згодою цѣсаря и матери цѣсаревои Фридриховои, що кн. Софія маѳ остатись цѣле своѳ житье протестанткою.

Межи Грецiею а Туреччиною выбухнувъ несподѣвано якійсь конфликтъ, котрый однакожь по всѣй имовѣрности не буде мати нѣякихъ небезпечныхъ наслѣдкôвъ и мабуть незадовго закôнчиться. Що було первѣстною причиною того конфликту, доси ще точно не знати. Кажуть, що турецкій губернаторъ островôвъ Спорадôвъ, Кемаль-бей, що стоять пôдъ верховною властею Туреччины, допустився якогось надъужитя своѳи власти супротивъ грецкихъ рыбакôвъ, що на тыхъ островахъ добувають морску губку. Въ однôмъ случаю казавъ Кемаль-бей переловити коло острова Калимносъ грецку лодку и сконфискувати цѣлый наборъ. Позаякъ грецке правительство не могло въ добрый способъ одержати нѣякои сатисфакiи, то постановило выступити енергично въ оборонѣ своихъ интересôвъ. Зъ Атинъ доносять отже, що правительство грецке приказало чимъ скорше зброити часть своѳи флоты але министеръ дѣлъ заграничныхъ заявивъ заразомъ, що нема нѣякои обавы, щобы миръ бувъ нарушеный.

НОВИНКИ.

— **Всѣ три владики галицко-руснй** зъѣхались уже у Львовѣ и радять надъ справами собору. Вчера и нинѣ ôдбуваються засѣданя.

— **Ôдзначеня зъ Риму.** Графами римскими, якъ довѣдуємось, именованй пп.: Володиславъ Федоровичь зъ Ôкна, д-ръ Иларій Ганкевичь зъ Вѣдня и совѣтникъ двору Литиньскій. Докторами honoris causa пп. и оо.: проф. д-ръ Юл. Целевичь, духовникъ сем. о. Дольницкій, д-ръ Климъ Ганкевичь, сов. о. Ильницкій, проф. Калужняцкій зъ Черновець, пралатъ о. Литвиновичь, проф. д-ръ Огоновскій, крил. Петрушевичь, о. Шанковскій (котрый?), проф. д-ръ Шараневичь, о. Залозецкій и катихитъ о. Желехôвскій. Для священикôвъ (около 20-хъ) мають прийти ôдзначеня post peractam informationem canonicam.

— **Архикнязь Рудольфъ** вертаѳ вже зъ ловôвъ до Вѣдня. Ловы въ Перегиньску, якъ показуѳся, зовсѣмъ неудалися. Приготовленя до нихъ роблено величезнй, зъ цѣлои околицѣ зôбрано якихъ 5.000 людей на облаву, зôгнано звѣрину въ одно мѣсце и цѣла тота армія пильнувала ѳи черезъ чотири днѣ, щобы не розбѣглася. Доокола лѣса палено огнѣ, щобы не выпустити звѣрины зъ засѣку. Коли однакожь почалися ловы, показалосл на диво, що даремный бувъ весь трудъ, бо звѣрины, въ тамошныхъ лѣсахъ було дуже мало и не потреба було ажь такои величезнои арміи. Пôдчасъ побуту архикнязя дроты телеграфичнй межи Пе-

регинськомъ а Ляксенбургомъ грали майже безъ перервы. Межи иншими надôйшло до архикнязя запрошенье на ловы ôдъ гр. Фестетича на Угорщинѣ. Вчера переѣзджавъ архикнязь черезъ Хирôвъ и задержався тутъ на обѣдъ. Мѣсцевый почтмайстеръ доручивъ тутъ архикнязеви всѣ депешѣ, якѝ тутъ до него наспѣли.

— **Голосна справа Кукизôвска** мабуть вже незадовго закôнчиться. Судія слѣдчій п. Ковнацкій выѣхавъ до Кукизова, щобы довести слѣдство до кôнця. Кс. Тхуржницкій маєся вже значно лѣпше, але потребує все ще таки помочи лѣкарскои и опѣки. Єго перевезено сими днями до Львова и умѣщено въ заведеню милосерныхъ сестеръ. Передъ выѣздомъ зробивъ ще кс. Тхуржницкій завѣщанье. Бôльше въ сѣй справѣ нѣчого, хочь ходять поголоски представляючи цѣлу справу въ дуже поганôмъ свѣтлѣ.

— **Руско-народный театръ.** Бô второкъ дня 25 с. м. ôдограє въ Бережанахъ нашъ театръ на бенефисъ Ст. Яновича „Гальку“, мельодраму въ 4 актахъ зъ музикою Монюшка. Можна сподѣватися, що бенефисъ сей нашого заслуженого и совѣстного артиста згромадить якъ найчисленнѣйшу публику.

— **Новый судъ окружный въ Ярославѣ** має бути ôдкрытый дня 1 грудня с. р. Судъ сей буде складатися зъ пяти совѣтникôвъ, двохъ секретарѣвъ, пяти адъюнктôвъ, десяти авскультантôвъ и помôчникôвъ. Президентомъ сего суду має бути именованымъ совѣтникъ суду п. Подвинъ.

— **Поголоска о збôльшеню судовыхъ силъ** въ округѣ высшого суду львôвского показалась безпôдставною. Передъ кôлькома днями рознесли були вѣденьскѝ и краєвѝ газеты, що президентъ высшого суду львôвского, Симоновичь, користаючи зъ нагоды инспекціи мин. Пражака предложивъ єму утворенье десяти посадъ старшихъ совѣтникôвъ судовыхъ и 200 посадъ адъюнктôвъ повѣтовыхъ, вѣсть ту дементують отже теперь урядовѝ газеты и кажуть, що она єсть зовсѣмъ безпôдставною. Надѣя нашихъ судовикôвъ на авансъ була отже коротка.

— **Краковскій судъ присяжныхъ** розпочавъ 17 с. м. цѣкаву розправу. Предметомъ єи єсть така исторія: Ôдъ довшого часу истнувала въ Краковѣ спôлка жидôвъ, котра займалася увôльнюваньемъ покликаныхъ ôдъ служби войсковои придаючи имъ штучнѝ физичнѝ хибы, за що розумѣся брали ôдъ ихъ кревныхъ великѝ грошѣ. До тои спôлки належали Яковъ Мандель, Гутманъ Штрумпфнеръ и Ад. Ельтерсъ. Щобы у новобранця выказати якусь хибу, натирали єму н. пр. очи табакою и т. п. Донесенье о тôмъ ôдстала кракôвска прокураторія ще 10 марта мин. р. Прокураторія навѣвши въ актѣ обжалованя кôлька карыдостойныхъ фактôвъ обжаловує тыхъ жидôвъ о злочиньство обманьства сповнене черезъ выманенье рôзныхъ сумъ ôдъ новобранцѣвъ въ ихъ некористь и въ некористь державы.

— **Розбôйники на Угорщинѣ.** Недавно тому выкликавъ бувъ велику сензацію смѣлый нападъ розбôйникôвъ на Гайґера, властителя дôбръ въ Шабадцѣ на Угорщинѣ. Розбôйники зрабували були єму тогдѣ 200.000 зр. и щезли безъ слѣду. Нинѣ выкрыто ту справу случайно. Розбôйники тѝ именно подѣлили були межи себе зрабовану суму а однôй жѣнцѣ, що належала до сеи банды, припало 20.000 зр. Розбôйникамъ стало жаль тыхъ 20.000 зр.; они впали до помешканя тои жѣнки и ôдобрали ѣй грошѣ назадъ, ôдтакъ выслали жида до мѣста, щобы змѣнявъ банкнотъ на 1000 зр.; жида того арештовано и ôнъ выдавъ розбôйникôвъ.

— **Подяка.** При нагодѣ гостины академикôвъ-вандрôвникôвъ жертвували для Тов. „Академичне Братство“ Вп. о. С. Левицкій зъ Рунґуръ 10 зр. а Вп. о. М. Зинкевичь зъ Рудникъ 3 зр. За сѝ щедрѝ датки складаю Вп. Добродѣямъ именемъ Выдѣлу Товариства сердечне Спаси-Бôгъ! — *О. Крохмалюкъ*, голова.

— **Въ користь погорѣльцѣвъ въ Посуховѣ** кодо Бережанъ дасть нашь театръ въ середу 26 с. м. представленье: „Перше поумирали а пôзнѣйше ся побрали“ комедія и „Сватанье на Гончарôвцѣ“ оперетка въ 3. актахъ.

— **Огнѣ.** Въ посадѣ рыманôвскôй коло Рыманова повстанъ огонь вчера о год. 5. вечеромъ. Згорѣло кôлька домôвъ. — Дня 18. с. м. повставъ о год. 3 пополудни огонь въ селѣ Полѣсю коло Грималова. Въ короткôмъ часѣ обôйстя десяти господарѣвъ станули въ огни и мимо всякои помочи доперва надъ-раномъ удалося огонь цѣлкомъ пригасити. Одна жѣнка, що хотѣла ратувати свою корову и въ тôй цѣли впала въ горючій хлѣвъ, попарилась такъ сильно, що въ страшныхъ мукахъ умерла. Численнѝ родины суть безъ хаты и хлѣба. На 10 загородъ були лише три асекурованѝ.

— **Прихильники паленя мощей** розпôчнуть тыми днями въ Вѣдни свои нарады; зô всѣхъ сторôнъ приѣзджають делегаты рôзныхъ товариствъ, маючихъ тую цѣль, котрѝ будуть нараджуватися въ тôмъ предметѣ зъ вѣденьскимъ товариствомъ и дадуть въ науковôмъ клюбѣ кôлька публичныхъ ôдчитôвъ.

— **Руска читальня мѣщаньска въ Снятинѣ** складае симъ прилюдну подяку п. Оділльови Климови Данкевичу, кандидатови адвокатскому, за даръ 23 книжокъ рôзного змѣсту до библіотеки тои читальнѣ. — Ôдъ Выдѣлу рускои читальнѣ мѣщаньскои въ Снятинѣ.

— **Смерть черезъ удушенье въ домовинѣ.** Въ Villoin у Франціи давъ бурмистръ позволенье погребсти помершу жѣнку, безъ сконстатованя лѣкаремъ єи смерти. Домовину спущено, але грабарь, присыпавши єи лишь трохи, пôйшовъ на снѣданье. За годину вернувъ, щобъ дальше засыпати, але почувъ пуканье и переляканый побѣгъ до священика. Той прибувъ и переконавшися о правдѣ, давъ знати бурмистрови и мужеви, однакъ заки они прийшли, женщина удушилась.

— **Славнѝ теноры** италійскѝ Таманьо и Станьо, о котрыхъ газеты донесли були що они затонули зъ кораблемъ „Полуднева Америка“, не потонули, бо якъ показалося, не було ихъ зовсѣмъ на згаданôмъ корабли. Зъ кораблемъ тымъ затонуло въ мори около двѣста осôбъ.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ гр. кат. комитетови въ Хмелискахъ, пов. скалатского' 100 зр. запомоги на реставрацію церкви. — Въ лѣску „Березина“ коло Дублянъ найдено пôдкинену дитину женьскои плоти; посуджень о того два мужчины ще не выслѣджень.

Вѣсти зъ Арп. Львôвскои.

Увôльненый ôдъ завѣд. Невиць, дек. олеського, о. Ем. Брояковскій.

Введенѝ: о. Іоанъ Жегаловичь яко парохъ въ Невицяхъ; въ завѣд. парохіи Бужокъ, дек. олеського, о. Ярославъ Стеткевичь.

Презенту дôстали оо.: Іоанъ Чировскій на Суховолю, дек. бродского, Іос. Охримовичь на Лолинъ.

Каноничну институцію одержали оо.: Іос. Бородіевичь на Якимôвъ, дек. буского и Ем. Дудровичь на Таврôвъ.

Призволенье до испыту конкурсового одержали оо.: Н. Демчишинъ и Яр. Стеткевичь.

Декретъ увôльненя ôдъ испыту конкурсового одержавъ о. Алекс. Юрикъ, прих. въ Воли великôй.

Намѣстництво выасигнувало плату 300 зр. на протягъ одного року для о. Діониз. Свистуна, сотр. въ Сушнѣ.

Митроп. Консисторія вставилась до намѣстництва о згоду на кан. институцію для оо.: І. Чировского на Суховолю, Іос. Охримовича на Лолинъ, а для о. Ис. Глиньского о прих. Буцнѣвъ и о даръ зъ ласки для вдовы по свящ. Павлины Лонкевичь.

Посмертнѝ — ✝ — оповѣстки.

О. Софронъ Сосенко, завѣдатель Пенякъ, упокоився въ 28 роцѣ житя а въ 2-гôмъ священьства. Въ покôйнôмъ тратить Русь тихого але щирого робôтника. Будучи ще въ гимиазіи, належавъ ônъ до невеличкои громады тыхъ горячихъ и щирыхъ сердець, котрыхъ лучила одна гадка, просвѣтити темного брата, выбороти єму лучшу долю. Тою гадкою одушевленый покôйный выбравъ собѣ станъ священичій, бо мовлявъ, тутъ можна найбôльше зробити, а памятаючи на то, що має бути „всѣмъ вся“, подвоивъ труды около свого образованя. И приспособився на достойного служителя Христового, на совѣстного громадянина. Та що-жь, не довелось єму потрудитися въ виногородѣ Христовôмъ, послужити загальнôй справѣ, котру ônъ завсѣгды мавъ на оцѣ. Смерть неумолима зарана пôдкосила єго, бо вже въ першôмъ роцѣ священьства перестудившися затягнувъ велику недугу, котра скôнчилась передчасною смертію. Тихій, лагôдный, приязный, бувъ ôдъ всѣхъ, що єго знали любленый, тожь лишивъ по собѣ щирый жаль. Вѣчна єму память!

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Краєва рада шкôльна именувала Іос. Жолондка дѣйстнымъ учителемъ етатовои школы въ Тшесьнѣ, Тому Пôдгôрского дѣйстнымъ учителемъ етатовои школы въ Кошлякахъ.

— **Конкурсы.** Краєва рада шкôльна розписала конкурсъ на посаду старшого провизоричного учителя при мужескôй учительскôй семинаріи въ Краковѣ; поданя треба вносити до кôнця жовтня с. р. — Дирекція почтъ и телеграфôвъ розписала конкурсъ на посаду старшого управителя при урядѣ почтовôмъ въ Бродахъ; поданя треба внести найпôзнѣйше до 4 жовтня с. р. — Президія высшого суду въ Краковѣ розписала конкурсъ на посаду канцелиста зъ рôчною платнею 600 зр. а. в. активальнымъ додаткомъ 120 зр. и правомъ поступленя на высшу етатову платню; речинець до подань до 24 жовтня.

— **Именованя.** Краєва дирекція скарбу именувала Фр. Пахолього и Юл. Бутковского старшими мытовыми офиціялами; Влад. Тишковского мытовымъ контрольоромъ; Викт. Левицкого и Мак. Фишера мытовыми офиціялами; П. Михалескуля, Б. Кирхнера и В. Енґлерта мытовыми поборцями; З. Узарского, Б. Мартиніого и Ем. Куровского мытовыми асистентати; Ст. Войцикевича и А. Лабенцкого управителями а От. Драка контрольоромъ урядôвъ продажи соли; А. Звонаря и Ст. Манниха помôчными урядниками при ц. к. урядахъ продажи соли.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 22. вересня. Король Миланъ має приѣхати сюды въ першихъ дняхъ жовтня. Говорять тутъ, що межи королемъ а королевою прийде до згоды. Має сюды приѣхати такожь и король грецкій.

Петербургъ 22 вересня. Царь має вже на певно выѣхати на Кавказъ. На принятье єго робляться величезнѝ приготованя. Дня 29 вересня стане царь въ Владикавказѣ. Говорять, що по гостинѣ царя теперѣшный ген.-губернаторъ Кавказу, кн. Дундуковъ Корсаковъ уступить зъ своеи посады.

Грацъ 22 вересня. Рехбаверъ єсть вже конаючій; лѣкарѣ не роблять нѣякои надѣѣ удержаня єго при житю.

Софія 22. вересня. Агентія Гаваса доносить, що мимо непокоячихъ вѣстей зъ Македоніи не прийде тамъ до нѣякихъ небезпечныхъ розрухôвъ, бо правительство болгарске обѣцяло держатись супротивъ руху въ Македоніи зовсѣмъ пасивно.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

21. л. вересня 1888.

Львôвъ: Пшениця 7·20 до 7·85, жито 5·15 до 5·60, ячмѣнь 5·50 до 7·—, овесъ 5·15 до 5·75, горохъ 4·50 до 10.05 вика 4·50 до 5·—, рѣпакъ 10·50 до 11·—, лнянка — до —, конюшина червона 28·— до 45·—, конюшина шведска 32·— до 35·—, конюшина шведска 30 до 36, хмѣль ôдъ 95 до 135.— зр. за 56 кило въ Львовѣ, оковита за 10.000 литрôвъ —·— до —·— зр.

Тернопôль: Пшениця 7·10 до 7·70, жито 5·— до 5·50, ячмѣнь 4·— до 4·50, овесъ 5·— до 5·60 горохъ 5·50 до 10.—, вика 4·30 до 4·75, рѣпакъ 10·— до 12.—, лнянка — до —, конюшина червона 37·— до 44·—, конюшина бѣла 30·— до 34·— конюшина шведска 30 до 35.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. Л. Д въ Озерянахъ. Заплачено до кôнця року. — **Всч. В. С. въ К...** Гнѣвается, що пригадуємось зъ залеглостями; и намъ се не догôдне, бо таке пригадуванье коштує насъ пару десятокъ; та годѣ, выдатки щоденнѝ великѝ, а у читателѣвъ залягає богато — а то дуже много значить мати грошѣ на часъ. — **Всч. А. Л. въ Гусятинѣ.** До кôнця року ще 4 зр.

Подяка.

Страшный ударъ незавиднои судьбы дôткнувъ насъ и родинне наше гнѣздо нечуваным допустомъ. Дня 10 с. мѣсяця, коли майже цѣла доросла часть населеня хорошого, надъ русломъ Буга розложеного села Ульвôвка, поспѣшила за орудками на ярмарокъ до Сокаля, повставъ несподѣвано зъ невѣдомои до нинѣ причины въ крайнôй, при поромѣ на Бузѣ положенôй хатчинѣ бѣдного перевôзника, огонь, а пôдсычуваный сильнымъ вѣтромъ, розлився широкою струєю по цѣлôмъ селѣ, и шалѣвъ такъ довго, доки не обнявъ ненасытною своєю пащею всѣ хатки, стодôлки, оборы и иншѝ забудованя, котрѝ въ шаленôмъ єго бѣгу на дорозѣ єму стояли, опинившись на другôмъ кôнци села за будынками приходскими, котрѝ такожь до тла знищивъ. Зъ цѣлого села, числячого 100 осадъ, лишилось тôлько 8 на убочи стоячихъ газдôвствъ, церковь, школа, коршма и двôръ. Надъ 500 душь въ бôльше якъ 100 родинахъ по годинѣ увидѣли тôлько розвалины и попѣлъ, котрый густыми туманами надъ згарищами уносився Въ страшнôмъ сѣмъ огни положивъ яко бодрый воинъ на становиску, патріярхъ всѣхъ трохъ епархій, найдорожшій нашъ отець, дѣдъ и прадѣдъ, 95-лѣтный старець, священикъ-ювилатъ б. п. Іоанъ, ôдъ 66 лѣтъ приходникъ Ульвôвка, своє житье. Дочувшись ôдъ внукôвъ, що на другôмъ кôнци села горить, спѣшить зъ молитвою на устахъ и палицею въ рукахъ въ напрямѣ огню, и хотяй по дорозѣ поодинокѝ прихожане єго стрѣчають и до дому завертають, ônъ ихъ ще за се картає и до ратованя наганяє. Въ серединѣ села стрѣчає покôйного молящогося ч. Дмитро Пелищукъ, поспѣшаючій ôдъ огню до свого обôйстя, и молить: „Єгомостуню, татуню вернѣться на Бога“. Но старець одвѣчає: „Спѣши сыну до дому и ратуйся, я до Бога помолюсь, абы тое нещастье ôдъ насъ ôдвернувъ“ и спѣшить молячись дальше, но о кôльканацять крокôвъ, захваченый струею огненною, хитаєсь и усуваєся въ придорожный рôвъ, де праведне свое житье зъ молитвою на устахъ кôнчить. На обрядъ похоронный, котрый при такъ нечуванныхъ обставинахъ дня 12 с. м. въ Ульвôвку ôдбувся, спѣшать братя кондеканальнѝ и подальшѝ зъ Сокальского и Белзкого, и числомъ 28 обступають дорогу намъ домовину, спѣшать братства церковнѝ и народъ зъ дочерныхъ селъ Теляжь и Городиловичь зъ хоругвами и учителѣ зъ молодежею школьною, спѣшать сусѣды, знакомѝ и приятелѣ и незнакомѝ и зъ подальшихъ селъ люде, щобы мученикови ôддати послѣдну услугу. Святымъ нашимъ обовязкомъ почитаємо собѣ зложити прилюдно найсердечнѣйшу подяку напередъ Тобѣ дорогій друже и сусѣде о. Михайле Миколаєвичу зъ Скоморохъ, котрый вкупѣ зъ П. І. Шумскимъ, учителемъ зъ Городиловичь, въ моѣй неприсутности въ дома, на голосъ пожарного звона першій приспѣвъ-єсь и пащамъ огня выдеръ-єсь одежину и постѣль мою и моихъ безприютныхъ дѣточокъ, и черезъ цѣлый часъ страшнои сеи катастрофы мене и мою непотѣшену родину неôдступавъ-єсь, занимаючись приготовленями до обряду похоронного. Дякую найсердечнѣйше Тобѣ Высокодост. Патроне П. Едв. Никоровичу, котрый мене зъ бездомною родиною пôдъ гостинну твою стрѣху приняв-єсь, и родинѣ моѣй зъ подальшихъ сторôнъ на похоронъ приспѣвшôй, приюту невôдмовивъ-єсь. Найусильнѣйше дякую Тобѣ Высокоповажный патроне П. Здиславе Обертыньскій, котрый по страшнôй катастрофѣ похорономъ ласкаво и жертволюбиво занявъ-єсься, и теперь газдôвствомъ и худôбкою моею опѣкуешься. Дякую панамъ спôвпатронамъ Едгару и Мечиславу Пашкудскимъ за ласкаве сочувствіе, и сусѣдови, Высокодостойному П. Мечиславу Новаковскому зъ Скоморохъ, котрый ôдъ першои хвилѣ постигшого мя нещастя мене неонустивъ и теперь ласкаво вспирає. Дякую Высокоповажаному П. Совѣтнику и ц. к. Старостѣ Дионизію Тхуржевскому, котрый на першу вѣстку о страшнôмъ пожарѣ на мѣсце катастрофы приспѣвъ, и до улекшеня ихъ незавиднои долѣ свѣтлыми своими зарядженями причинився, неменше же и за участь въ обрядѣ похороннôмъ. Вамъ же Всечест. Отцѣ Впр. декане Іосифе Люсъ зъ Стенятына, ВПр. о. крилошанине Николаю Роздѣльскій зъ Сокаля, Впр. о. крилошанине обр. лат. Райнгарде зъ катихитою о. Завадскимъ зъ Сокаля, ВПр. о. Гвардіяне Ваго зъ о. Кондратомъ зъ Сокаля, Впр. о. Емиліяне Левицкій зъ зятемъ Вашимъ о. Адріяномъ Леонтовичемъ зъ Тартакова, Впр. о. декане Оресте Чеховичь зъ Боратина, о. Лысякъ зъ Должпева, о. Фолисъ и Онышкевичь зъ Рожджалова, о. Корчиньскій зъ Торокъ о. Крыницкій зъ Бобятына, о. Грушкевичь съ Опôлска, о. Калитовскій зъ Хороброва, о. Миколаевичь зъ Скоморохъ, о, Мосевичь Ромуальде зъ Смѣткова, о Мосевичь зъ Бузынина, о. Лявpецкій зъ Добрачина, о. Филевичь зъ Лучиць, о. Панасѣньскій зъ Гôльча, о. Чарнецкій зъ Нисмичь, о. Яремкевичь зъ Волицѣ и о. Федоровичь зъ Войславичь. Спаси-Бôгъ за молитвы Вашѝ и потѣху въ такъ страшнôмъ моѣмъ нещастю, а особливо Тобѣ Впр. о. крилошанине сѣдоглавый Зиновіе Корытыньскій зъ Варяжа за слова потѣхи и ôдрады, высказанѝ при домѣ Божôмъ до насъ и до народу въ розпуцѣ, котрѝ мовь той бальсамъ усмирили нашій зболѣлѝ серця. Тобѣ любезнѣйшій друже о. Корниліе Саикъ зъ Себечева, котрый на смѣтиску родиннôмъ згадки 66 лѣтнѝ ôджививъ и насъ и и два поколѣня прихожанъ, покôйнымъ выплеканыхъ и религійно выхованыхъ до плачу и зойку неумовкаючого краснорѣчивыми Твоими словами побудивъ-єсь, Бôгъ заплать! и Тобѣ молодый вѣтіе О. Емиліяне Константиновичь зъ Сокаля за чувство и серце порываючѝ слова при холоднôй и темнôй хатинѣ на кладовищи Спаси-Бôгъ!

Дякую дорогимъ парохіянамъ моимъ и покôйного, котрѝ зъ слезами въ очахъ изъ болемъ въ серци свого Любезного Отця духовного до могилы ôдпровадили. Вкôнци всѣмъ прочимъ присутнымъ знакомымъ и незнакомымъ, котрѝ такъ многочисленно и несподѣвано прибули и сей сумный обрядъ звеличили найусильнѣйше дякую. Най Богъ добрый Вамъ за все добре платить, и ôдъ такого нещастя, яке насъ постигло, хоронить.

Ульвôвокъ 15. Вересня 1888.

Михаилъ и Ванда Ковшевичъ, дѣти покôйного зъ внуками *Володимирою, Ольгою Мирославою, Ириною и Юріемъ.* — *Николай, Левъ и Іоанъ Ковшевичъ* сины. — *Юлія Калитовска, Евфрозина Новаковска, Катерина Яхимецка и Олена Кассераба* зъ мужами и дѣтьми своими. — *Семенъ Дуткевичь*, зять зъ донькою. — *Дръ Омелянъ Калитовскій* зъ женою и дѣтьми. — *Єронимъ Калитовскій* внукъ — *Андрій Тымкевичь* зъ женою и правнуками. — *Викторъ Сиротиньскій* зъ женою и правнучкою. — *Василь Калитовскій* зъ женою и правнуками. — *Володимиръ Бѣлиньскій* зъ женою и правнуками.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 202—?

препараты зъ гумы и выробы кавчуковѝ для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

ПОВѢДОМЛЕНЬЕ.

Маю честь повѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 25 серпня перенявъ я

РЕСТАВРАЦІЮ

въ готели Англійскôмъ при улици Кароля Людвика число 21.

заосмотрюючи єи въ великѝ припасы **винъ** австрійскихъ, угорскихъ и заграничныхъ зъ перворядныхъ фирмъ. Вина австрійскѝ и угорскѝ продаю такожь на мѣру

литръ 60 кр. и высше.

Кухня смачна и здорова, цѣны стравъ и вина я обвиживя по своѣмъ попереднику. — Перекуски на снѣданьи зимнѝ и горячѝ ôдъ 15 кр. и высше. — Всякѝ замовленя и абонаментъ приймаю якъ до дому такъ и въ реставраціи.

Абонаментъ мѣсячный на чотири стравы, 18 зр. або такожь за билетами.

ПИВО пильзненьске на склянки при ôдповѣднôй температурѣ. Для тѣснѣйшихъ кружкôвъ суть два габинеты зъ осôбными входами. Прислуга скора и точна.

Поручаючись ласкавымъ взглядамъ остаю зъ поважаньемъ:

МИХАИЛЪ ЛИПИНЬСКІЙ

реставраторъ.

WAARENHAUS

FILIP TICHO, BRÜNN

Krautmarkt Nr. 21 und Rathhausgasse Nr. 17

Берненьскѝ матеріи на зимовѝ убраня

въ знаменитôй якости 135 см. шир. зъ чистои вовны.

Цѣле зимове мужеске убранье 5 зр.

ДОМАШНІЙ

ПОЛОТНА

повныхъ 30 лôктѣвъ.

1 штука 1/4 4.50 зр.
1 штука 5/4 5·50 зр.

РУМБУРГСКІЙ

апретованѝ полотна

5/4 широкѝ, особливо добрѝ на бѣлье мужеске.

1 штука зъ 30 лôктѣвъ зр. 6 50.

РУМБУРГСКІЙ ОКСФОРДЪ

(тревала барва)

въ найновѣйшихъ взôрцяхъ

1 штука 30 л. зр. 4·50.
1 штука 30 гôктѣвъ I. а. як. зр. 6·50.

ШТЕРНБЕРГСКІЙ KANEVAS

1 локоть широк.

въ розличныхъ краскахъ, пасменистый, мережчатый, зъ трѣвалою закраскою

1 штука 30 л. 5 зр.
1 штука 30 лôктѣвъ I. а. як. 6 зр.

ШИФОНЪ

дуже добра якôсть, знаменито надаєся для панôвъ, пань, дѣтей на бѣлье. 90 см. шир. 1 штука 30 л. **I. сорта 4·50 II. с. зр. 5·50 зр., III. сор. 6·50 и 7·50 зр.**

Матеріи на жѣночѝ сукнѣ

найновѣйшои и найкрасшои моды чи на осѣнь чи на зиму 100 см. шир.

Одна сукня 10 метр. зр. 4 50.

Гуня-Ноппе

зъ чистои вовны

найновѣйше на осѣнний и зимовѝ убраня

1 убранье 10 м. 3 зр.

Жѣночѝ сорочки

повнои величины зъ доброго шифону и сильного полотна зъ широкими коронками.

6 штукъ 3.75

ОСТАНКИ

КИЛИМКОВЪ

10—12 м. довгѝ въ рôзныхъ краскахъ

лише I. а. як. 3.50 зр.

Зимовѝ хустки

9/4 довгѝ, чиста вовна **2 зр.**

Double-Velour-Хустки

10/4 довг. чиста вовна **3·25 зр.**

Модный Барханъ

въ найкрасшихъ взôрцяхъ дуже добрый до прання. 60 см. шир. **10 м 3·50 зр**

Валерія-фланеля

найновѣйшои моды на убраня 10 м. **3.80 зр.**

Пробки и цѣнники на зазывъ даромъ и оплачень

2554 **Высылка за послѣплатою.** 5—10

Властивою въ тôмъ краю розширеною хоробою есть

НЕСТРАВНÔСТЬ.

Нова кухня и новый способъ житя суть причинами тои недуги, на котру зъ нечевя западаємо. Деякй люде терплять болѣ въ грудехъ и бокахъ, деколи такожь болѣ въ спинѣ; чуються ослаблеными и сонцыми, мають злый посмакъ въ устахъ, особливо зъ рана; якійсь рôдъ липкого слизу громадиться на зубахъ; апетитъ ихъ есть лихій, въ жолудку лежить у нихъ мовь якійсь тяжкій тягаръ, а часами чують въ жолудковôй ямѣ якійсь неозначеный рôдъ ослабленя, котрый не дасся усунути поживаньемъ стравы. Очи западають, руки и ноги зимнѣють и стаються липкими; по якôмсь часѣ являєся кашель, зъ початку сухій але по кôлькохъ мѣсяцяхъ въ супроводѣ зеленавыхъ харкотинъ; дôткненый тою недугою чувся завсѣгды втомленымъ сонъ здаєсь єму не приносити нѣякого выпочинку; потôмъ стаєся нервовымъ, дразливымъ и невдоволенымъ, догадуєся завсѣгды чогось злого: коли нагально пôднесеся, запоморочує єго и здаєся єму, що цѣла голова довкола ходить; єго внутренности затыкаються, єго шкôра стаєся часомъ сухою и горячою; кровь густѣє и лѣниво кружить, бѣлко въ оцѣ прибирає жовтаву барву; мочь бôходить менше и темнои барвы и лишає по довшôмъ стояню осадъ на сподѣ; опôсля бôбиваєсь єму часто страва, при чѣмъ запримѣчає деколи солодкій, деколи квасный смакъ и часто въ супроводѣ битя серця; єго зрокъ зменшаєся, мурашки стають му передъ очима и дôзнає чутя тяжкого утомленя и великои безсильности. Всѣ тіи ознаки выступають на перемѣну и припускаєся, що майже третина людности того краю терпить одну або другу форму тои недуги. Черезъ „Shäker-Extrakt“ бере кисненье стравъ такій оборотъ, що пожива дôстаєся хорому тѣлу и давне здоровье вертає. Сила того лѣку есть справдѣ чудова. Мілiоны и мілiоны фляшокъ уже спродано а число свѣдоцтвъ, котрй цѣлющои силы того лѣку доказують, есть надзвычайне. Сотки хоробъ, котрй мають найрозличнѣйшій имена, суть наслѣдками нестравности; но коли се послѣдне лихо усунеся, то счезають такожь другй, бо тіи суть лише ознаками правдивои хоробы. Лѣкомъ тымъ есть „Shäker-Extrakt“. Свѣдоцтва тысячей, котрй говорять похвально о цѣлющихъ прикметахъ того-жь, доказують се понадъ всякй сумнѣвы. Сего знаменитого лѣку можна у всѣхъ аптикахъ дôстати. 2134 (18—24)

Особамъ, котрй терплять на затканье, потреба „Сайгеля пигулокъ прочищуючихъ“ въ полученю зъ Shäker Extrakt-омъ. **Сайгеля пигулки прочищаючй** лѣчать затканье, проганяють пропасницю и простудженя, освобôджають бôль голôвы и не допускають жовтачки. Хто ихъ разъ спробôвавъ, той певно ихъ буде дальше уживати. Они дѣлають повôльно и не справляють болѣвъ. — Цѣна: 1 фляшка Shäker-Extrakt-у зр. 1·25, 1 коробка „Сайгеля пигулокъ прочищаючихъ“ 50 кр.

Перестерѣгаєся передъ наслѣдованями безъ вартости та ще шкôдными.

Цавтинъ, 29 лютого 1887.

Высокоповажаный Пане! Прошу Васъ, прислѣть менѣ зновъ за послѣплатою двѣ фляшки екстракту Шекера и два пуделка пигулокъ Зайгля. Не можу Вамъ досыть надякуватись и кажу: Богъ заплать Вамъ въ тысячь разъ за те, що такъ знаменитый лѣкъ признано для добра людскости.

Августъ Зайдель, економъ въ Цавтинъ коло Бензенъ въ Чехахъ. Почта Бензенъ.

Властитель „Shäker-Extrakt-у“ **A. I. WHITE,**
Limited, London 35 Farringdon Road E. C.

Haupt-Depot und Central-Versandt
von „Shäker-Extract“ und „Seigels-Pillen“
JOHANN Nep. HARNA, Apotheke „Zum goldenen Löwen“
in Kremsier (Mähren).

Дальше можна дôстати въ аптикахъ **Галичины и Буковины** въ слѣдуючихъ мѣстахъ:

Львôвъ, І. Блюменфельдъ, Карчевскій, Г. Крижановскій, Жиг. Рукеръ Байзеръ и І. Вевюрскій; **Чернôвцѣ**, д-ръ Іос. Варберъ, І. Голихôвскій В. Бельдовичь; **Вяла, Бояны, Бржеско, Броды**, М. Кулакъ; **Дрогобичь**, Айхмилеръ, Рачка; **Дукля, Гурагомора, Ярославъ**, Вислоцкій; **Озѣрна, Камѣника, Коломыя**, Е. Штенцель, І. Сидоровичь; **Копычинцѣ**, М. Редеръ; **Крακôвъ**, І. Травчиньскій, Сѣдлецкій, В. Редикъ, Е. Штокмаръ; **Лиcько, Новый Санчь, Перемышль, Нагликъ**; **Подгурже, Пôдволочиска, Пôдкамѣнь** коло Бродôвъ, **Ряшѣвъ, Роздôлъ, Рава руска, Живець, Самбôръ, Скавина, Станиславôвъ, Альбинъ Амировичь**, А. Байль, Г. Мацура; **Стрижôвъ, Стрый, Сучава, Тернопôль**. Ф. Ямругевичь, Л. Фляйшманъ, Г. Кагане; **Тарнôвъ**, Ходацкій, Е. Ранкъ; **Товмачь, Варяжь, Вишня, Войничь и въ многихъ аптикахъ по иншихъ мѣстахъ державы.**

НЕМА НѢЯКОГО БОЛЮ ЗУБОВЪ

при уживаню славнои въ свѣтѣ правдивои ц. к. надворного дентиста

Д-ра ПОППА

Анатериновои воды до устъ

котра має першенство передъ кождою иншою водою до зубôвъ яко презерватива проти всѣхъ хоробъ зубôвъ, устъ и шыѣ, и при рôвночаснôмъ уживаню зъ 2177 20—26

Д-ра Поппа порошкомъ або пастою до зубôвъ

удержує завсѣгды здоровй и красній зубы.

Д-ра Поппа Пльомба до зубôвъ

Найлѣпше средство до затыканя самому собѣ дѣравыхъ зубôвъ

Д-ра Поппа Мыло зелове проти всякихъ высыпокъ шкôрныхъ и такожь знамените до купелѣ.

Цѣна: Анатеринова вода до устъ 50 кр., зр. 1. — и зр. 1·40; Анатеринова паста до зубôвъ въ пушкахъ зр. 1·22; Аромат. паста до зубôвъ по 35 кр; Порошокъ до зубôвъ въ коробкахъ 63 кр.; Пльомба до зубôвъ въ скриночцѣ зр. 1 — Мыло зелове 30 кр.

Передъ закупномъ пôдроблюваної анатериновои воды до устъ, котра пôсля анализы мѣстить по бôльшôй части здоровлю шкôдливій примѣшки, остерігаєся выразно

Головный складъ: Wien, I. Bognergasse 2.

Дôстати можна у всѣхъ аптикахъ, дрогеріяхъ и парфумеріяхъ.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ, ул. Коперника Ч. 3., въ Краковѣ, Суконницѣ Ч. 20, въ Чернôвцяхъ Ринокъ Ч. 2.

поручає свого выробу

до выгубленя насѣкомыхъ домашныхъ,ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

именно:

ФЕНИЛИНЪ — до вынищеня молѣвъ зъ зародишами въ сукняхъ, футрахъ и меблях, фляконъ **60** кр.

Грильонъ — выгубляє швабы, караконы, стоноги, свѣркуны, щипавки, каралюки, прусаки и т. п. — фляконъ **30** кр.

Зела антимолевй — до перехованя футеръ, пуделко **30** кр.

МИКОТОНЪ — непохибне средство до выгубленя блощиць — фляконъ **50** кр.

ПАПѢРЪ АНТИМОЛЕВЫЙ — хоронитьôдъ молѣвъ футра, сукнѣ, портіэры, заслоны и меблѣ, штука **3** кр.

ПОРОШОКЪ ПЕРСКИ (дальматиньскій) до выгубленя блохъ и т. п. насѣкомыхъ, пачка **5, 10** кр. фляконъ **20** и **30** кр.

ПАПѢРЪ НА МУХИ штука **3** кр.

2529 19—?

АЛИХЕНІЯ

непохибне средство до вынищеня домашного гриба, кило **40** кр. при сто кило начинье даромъ.

ОПИРАЮЧИСЬ НА ДОВѢРІЮ

зъ якимъ ôдносяться майже ôдъ 20 лѣтъ до нашого „Якорного проганяча недугъ“ (Anker-Pain-Expeller), уважаємо своєю повинностею такожь тыхъ запросити до спробованя, котрй сего улюбленого средства домового ще не знають. Оно не єсть нѣякимъ средствомъ тайнымъ, але **строго ретельнымъ, умѣтно** зложенымъ препаратомъ, котре справедливо заслугує, щобы єго всѣмъ **терплячимъ на гостець и ревматизмъ** яко **зовсѣмъ певне** поручити. Найлѣпшимъ доказомъ того, що многй хорй, котрй выпробовали другй дуже захвалювй средства, **знова таки до успѣшного Pain-Expeller-а** беруться. Черезъ порôвнанье власне пересвѣдчилися, що не лише **ревматичнй болѣ**, якъ **ломанье въ членахъ и пр.** а такожь **болѣ зубôвъ, головы, хребта, кольки и проч.** найповнѣйше уступають черезъ натиранье „экспеллеромъ“. За **дешеву** цѣну **40 кр.** 70 кр, взгл. зр. 1·20 може на вѣтъ небогатый набутя, а грошѣ якъ безчисленнй успѣхи доказують, надармо не выкидаються. Стерегтись треба передъ шкôдливыми пôдробленями и приймати лише „Pain-Expeller“ зъ знакомъ **якора** яко правдивый. На складѣ въ премногихъ аптикахъ, головный складъ: Apotheke zum Goldenen Löwen въ Празѣ. Ближшй вѣсти подаютъ: F. Ad. Richter et Cº. Вѣдень. 2161 51—51

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хоружина ч. 22

поручає добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштує у Львовѣ:

1 кило 1·70 и 1·80 зр.

на провинціи:

4¾ кило 8·70 и 9·15 зр. франко

Ôдбирателямъ надъ 50 к. спусть.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй оголошують иншй пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ей найменше о 20% дешевше якъ хто не будь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуценть спродає гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купує комісіонеръ, а ôдъ него аж купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 177—?

Магазинъ и роботня футеръ

МИХАЛА БЕКЕРА

у Львовѣ улиця Коперника ч. 8.

(напротивъ Вп. пана Игнатовича)

поручає въ найбôльшôмъ выборѣ мужескй и дамскй футра, красній и вельми густовній гарнітуры, зарукави, мужескй шапки и дамскй шапочки, по дуже приступныхъ цѣнахъ.

Приймає всякй замовленя входячй въ округъ кушнѣрства якъ такожь: покритя на футра мужескй и дамскй, переробляваня старыхъ футеръ и направы. Замовленя зъ провинціи выконуєся въ якъ найкоротшôмъ часѣ.

Дякуючи за дотеперѣшній ласкавй взгляды прошу о нихъ и на дальше.

Зъ глубокимъ поважаньемъ:

2593 1—12 **МИХАИЛЪ БЕКЕРЪ.**

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивляне и надзвычайне признанье зô стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхапляють зъ нечуваною скоростею. Сѣмо сей, справедливо названый „Тайною красы“, ôддаляє въ тягу одной ночи всяку неделикатность, стверднѣнье, червоность шкôры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи єму красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нôчь, чудово заховує цвѣтъ ôдъ всякого стверднѣня шкôры, якъ рôвно-жь и ôдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 39—?

Тысячъ подякъ зô всѣхъ частей свѣта.

ЕПИЛЕПСІЯ-(ПАДАВИЦЯ)

Недугу, котру уважали дотеперь за невылѣчиму

Епилепсію-(Падавицю)

якъ также всѣ иншй **недуги первовй** лѣчу пôсля найновѣйшихъ досвѣдôвъ цѣлковито пôдъ гарантією въ якъ найкоротшôмъ часѣ. — Треба конче подати вѣкъ житя и часъ тревання недуги — Лѣкъ разомъ зъ способомъ заживаня и т. п. розсылає за надôсланьемъ грошей або послѣплатою

за 12 зр. для недужихъ на падавицю
„ 4 „ „ „ „ нервы

Chst. J. Seemann
BERLIN
2578 3—52 39 a. Schönhauser-Allee 39 a.

БАНДАЖЕ

дажѣ руптуровй, суспензорія

такожь

французкй спеціяльности

въ добрôмъ родѣ.

въ магазинѣ товарôвъ модныхъ, бѣля мужескаго, товарôвъ галянтерійныхъ, выробôвъ рукавичничыхъ, парфумеріи и т. п.

поручає найдешевше

МАГАЗИНЪ

БРАТÔВЪ ЛЯНГЕРÔВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

2537 Цѣнники на жаданье даромъ.

Берненьскй матеріи суконнй

розсылаю зъ готôвкою або послѣплатою по вельми низькихъ цѣнахъ, а именно:

лише въ добрôй якости

3·10 метры довг. на убраньє зимове зр. 3·75
3·10 метры довг. на лѣпше убраньє зимове зр. 5·20
3·10 метры довг. на лѣпше убраньє зимове зр. 6·—
3·10 метры дов. на красне убраньє зимове зр. 8·—
3·10 метры дов. на красне убраньє зимове зр. 10·—
3·10 метры дов. на красше убраньє зимове зр. 12·—
3·10 метры дов. на красше украньє зимове зр. 14·—
3·10 метры довг. на найкрасше убраньє зимове зр. 16·—

Найлѣпшй берненьскй матеріи суконнй:

2·10 метры на цѣлый плащь зимовый зр. 5·—
2·10 метры на лѣпшій плащь зимовый зр. 5·50
2·10 метры на красный плащь зимовый зр. 6·—
2·10 метры на найкрасшій плащь зимовый зр. 10·—

Стирійска гуня

на убраня мысливскй и менжиковы 2·10 метр. зр. 5·20

Одинокій християньскій складъ

2579 **Carl Pechaczek** 5·10

Brünn, Krautmarkt Nr 3.

● *Цѣнники даромъ и оплатно.* ●

Оповѣщеня

урядôвъ громадскихъ, щадниць, зарядôвъ дôбръ якъ также всѣ урядовй оголошеня

едиктôвъ лицитацій,
оголошень о спадщину
покликôвъ

выконує *пôсля довголѣтного досвѣду въ бдповѣдный способъ за запевненьемъ докладного выконаня и доставляє приписаній залучники*

RUDOLF MOSSE
Annoncen-Expedition
Wien, I Seilerstätte 2.

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручає Впов. П. Т. Публицѣ свôй *выключный* окладъ

Российскои гербаты.

Одержує правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручає ей пôсля поббчь стоячого дѣнника.

Замовленя залагоджуєся найретельнѣйше и скоро, також за послѣплятою, опакованье франко.

Особливо звертаєся увагу на Знаменитй роды К. & С. Попова.

		зр	кр
Кайсовъ, знам. чорна ½ кило		1	60
„ „ мелянжь	„ „	1	80
Сушонгъ, знаменита	„ „	2	—
„ найлѣпша	„ „	3	—
Мелянжь караванна	„ „	4	—
Фу-чу-фу (Ч. І.	„ „	3	20
„ (Ч. ІІ.	„ „	4	60
„ (Ч. ІІІ.	„ „	6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ 1 р. 60 р.		2	40
„ („ 2 „ — „		3	—
„ („ 2 „ 50 „		3	75
Высѣвки (знаменита ½ кило		1	60
„ (Г. prima „ „		1	80
„ (non plus ultra „ „		2	50

Ласкавй порученя почтою, опакованье франко. 2475 17—20

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рôгъ Рынку Клепарского)

поручає власній выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часôвъ, приносячу хорому неоцѣненй, спасенній користи, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшій признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкареке, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнôй моєй практицѣ уживавъ я перерôбки лѣчничй выгаданй и выроблений Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованй. Препараты Вашй ôдзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не пôдпадали розкладови, приємній въ уживаню а певнй въ бажаныхъ наслѣдкахъ. Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови моє цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатôмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львôвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнôсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надає крови силу, збôльшаючи скôлькôсть тѣлокъ крови, змôцняючи жолудокъ пôдносить апетитъ, лѣчить загальнй ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальесцентôвъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ виный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збôльшаючихъ рухи хробачковй кишокъ черезъ то легко розвôльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повтаряючихъ-ся здутяхъ, довготреваючôмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивôй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краєвыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пôдносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнôмъ атонiи кишокъ у людей старыхъ, дуже помôчне у дѣтей зле ôджившованыхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрôвнана помôчь въ сильнôмъ болю головы. Ложочка ôдъ кавы зажита успокоює найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршй и найдолегливѣйшй нагнѣтки. По насмарованю нагнѣтокъ сейчасъ перестає болѣти, а въ 24 годинахъ ôдпадає безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кôлькоразовôмъ ужитю найбôльшй болѣ ревматичнй, пострѣлы, подагру и т. п.

Сарсапарилiянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зôпсутя сокôвъ и зъ ôдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зô свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрй вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надспôдѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякй закатареня легкихъ и грудей, зафльегмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20.

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный буває рôвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п. Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковй. Средство знамените и незрôвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка. Цѣна 35 кр. 2519 68—0

Замовленя выконуєся ôдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тй:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробôвъ, якъ моєй женѣ, котрй надспôдѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надôсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ
Шôвъ д. 3 липня 1887 р. *Леополдъ Ковалик*
(Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшность Вашихъ выробôвъ, досвѣдчивши на собѣ — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ
Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій*
директоръ фабрики цукру.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. подяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарôвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокôй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашй выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моєи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшôмъ розвою своихъ выробôвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!
Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ*,
Крακôвъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ôдъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый бôль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншй долегливости, уживъ я кôлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрй зробили менѣ надзвычайну пôльгу, що посвѣдчаю згôдно зъ правдою и совѣстею. *Фитеръ*,
Ряшѣвъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

Марка охоронна выробôвъ аптикаря ПЕТРА КРОКЕВИЧА въ Краковѣ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 202. Львôвъ, Понедѣлокъ 12 (24) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямація неопечатай збôльй бдъ го... — Поодинока число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. бдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надослане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. бдъ стишка.

Передъ вѣчемъ въ Бережанахъ.

Кôлька лишь днѣвъ дѣлить насъ ôдъ хвилѣ, въ котрôй браты нашй Подоляне зберуться на вѣче до Бережанъ, щобъ голосно, смѣло и зъ достоинствомъ упôмнутись о права народу руского и обдумати средства до выходу зъ невôдрадного положеня, стиснути собѣ взаимно братню долоню, ободритись до дальшого труду для добра ôтчины и сказати свѣтови, що Русь на своёй прадѣдньй, кровью и потомъ зрошенôй земли, хоче жити лишь своимъ житьемъ, не убоиться нѣякихъ противностей, а ворожй коварства ôдопре або зломить крѣпкою рукою.

Хвиля надто поважна, щобы хто посмѣвъ не брати въ нѣй участи. Чия душа не закостенѣла въ поганôмъ егоизмѣ; хто зрозумѣвъ и ôдчувъ кривды нашй національнй; хто своимъ розумомъ и досвѣдомъ хоче пôдперти меншого брата въ его змаганяхъ до свѣтла и добробыту; хто остався вѣрнымъ традиціи „всѣ за одного, одинъ за всѣхъ“; въ кôмъ мимо тяжкихъ незаслуженыхъ ударôвъ не зломилася сила нести добро и стояти за правду; хто въ Руси бачить одну широку родину и хоче зватись ей вѣрнымъ сыномъ, — той на день 17 (27) вересня поспѣшить до Бережанъ и народови свому не ôдкаже прислуги въ трудньмъ его положеню.

Не чужого мы бажаемъ, а своихъ правъ на своёй земли! Не для демонстраціи збираесь Подôлье, а для позитивного труду. Опущенй зъ однои стороны, зневаженй зъ другои, хочемо самй дати собѣ раду, а противъ безправій пôднести сильный однодушный протестъ.

Програма Бережаньского вѣча, першого въ тыхъ сторонахъ, широка, а предметы до нарадъ предложенй дуже поважнй. Ходить о то, щобъ яко суставна часть конституційнои Австріи, Русь галицка доборолась повнои участи въ конституційнôмъ ей житю; щобы безъ насъ не становлено; щобъ дано намъ можнôсть, класти свое veto, коли чужа рука несе намъ шкоду. Лишь рôвноуправненье, лишь справедливе надѣленье насъ свободами конституційными зможе успокоити Галичину, зъеднати силы интелигентнй до спôльного труду для добра краю и скрѣпити силы державы. Того хоче и вѣче Бережаньске и до такъ патріôтичного дѣла приложить кождый Русинъ свою руку.

Интересъ нашь зрôсся зъ интересами Австріи. Не наша въ тôмъ вина, що когось другого кликано заступати справу руску въ тѣлахъ парляментарныхъ на шкоду Руси, на роздоръ въ краю и обезсилюванье державы. Може ôдъ теперь сумна та картина закрыеся вже въ исторіи Австріи. Може зрозумѣють всѣ интересованй, що Руси не убити, нѣ ей приспати, а треба и зъ нею почислитись, дати ѣй повну свободу розвою національного и самопомочи економичнои. Не руйнувати а будувати та Русь приходить. И давъ-бы Богъ, щобъ щире намѣренье братôвъ Подолянъ принесло свои добрй овочѣ!

Тому, честнй братя Русины зъ надъ Липы, Стрипы и Поднѣстровя, прибувайте на Вѣче Бережаньске якъ найчисленнѣйше! До доброго дѣла доложѣть нескверныхъ рукъ. Для дѣтей Вашихъ будуйте красшу долю, спасайте край и ôтчину ôдъ духового и матеріяльного пôдъупадку!

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

XVIII.

Проектъ той реферувавъ самъ внескодатель пос. Кшечуновичь. Онъ представлявъ рѣчь такъ, що ôдшкодованье приняте тымъ проектомъ рôвнало-бы ся лишь $4^1/_2$ разовому доходови рôчному зъ права пропинаціи. Щобы доказати то, приймавъ онъ загальный дохôдъ зъ права пропинаціи по селахъ рôчно на 3.576.000 зр. а по ôдтягненю податкôвъ зъ додатками на 3,066.000 зр., обчисляючи при тôмъ, що зъ оплатъ буде вплывати рôчно на пропинаційный фондъ 272.400 зр. и що тая сума складана черезъ 25 лѣтъ на 5% дасть по 26 лѣтахъ 13,625.008 зр. При такôмъ обчисленю выходило, що управненй жертвуються, пристаючи пôдъ такими вымѣнками на выкупно. Щобы осолодити тую жертву, полишавъ проектъ Кшечуновича управненымъ въ кождôй громадѣ по одному шинкови. Противъ внесоня Кшечуновича голосували однй рускй послы, впрочѣмъ цѣлый соймъ заявився за его проектомъ и порѣшивъ 86 голосами противъ 28 приступити надъ нимъ до спеціяльнои дебаты.

При розправѣ спеціяльнôй прийшло ще разъ до горячои польемики при §. 4, трактуючôмъ о однôмъ шинку, котрый однакъ удержався при голосованю 84 голосами противъ 44. Вкôнци принято на засѣданю зъ дня 26 мая 1875 проектъ Кшечуновича въ другôмъ и третôмъ читаню, котрый тымъ способомъ ставъ обовязуючимъ закономъ и одержавши цѣсарску санкцію, увôйшовъ въ житье яко краевый законъ зъ 30 грудня 1875.

Позаякъ законъ той есть остаточнымъ результатомъ десятилѣтныхъ трудôвъ галицкого сойму краевого и яко такій становить точку выхôдну для всѣхъ пôзнѣйшихъ проектôвъ выкупна, длятого хочемо розобрати его докладнѣйше и приглянутись ему блызше, зъ правного и економичного погляду. Въ тôй цѣли однакъ мусимо бодай въ головныхъ нарисахъ познакомитись зъ змѣстомъ и основными постановами того закона.

Законъ зъ 30 грудня 1875 проклямувавъ знесенье права пропинаціи въ Галичинѣ за вынагородою. Выробъ напиткôвъ пропинаційныхъ ставъ зъ днемъ введеня закона въ житье предметомъ вôльного промыслу, а пропинаційне право вышинку и продажи напиткôвъ лишилось въ цѣлôмъ своимъ обемѣ и выключности при управненыхъ ще черезъ 26 лѣтъ, числячи ôдъ найблизшого 1-го сѣчня або 1-го липня по правосильности рѣшень выданыхъ що-до чистого дохôду зъ права пропинаціи въ цѣлôмъ краю и по оголошеню въ тôмъ предметѣ урядового едикту. Однакъ и по тôмъ речинци вôльно управненымъ въ кождôй громадѣ задержати по одному шинкови. Коли мине періодъ 26-лѣтный, мають управненй одержати ôдшкодованье зъ пропинаційного фонду, котрый маe роздѣлитись мѣжь нихъ въ мѣру выказаного кождымъ зъ нихъ чистого дохôду зъ права пропинаціи. Дохôдъ той маe обчислитись зъ пересѣчного дохôду шестилѣтя ôдъ р. 1869 — 1874 по ôдтягненю податкôвъ зъ додатками державными, краевыми и индемнизаційными.

Фондъ пропинаційный маe складатись: а) зъ рôчныхъ оплатъ ôдъ шинкарѣвъ; б) зъ одноразовыхъ оплатъ ôдъ закладаня горалень, броварѣвъ и медосытень и в) зъ каръ грошевыхъ, накладаныхъ за переступленя въ справахъ пропинаційныхъ. Фондомъ тымъ управляe выдѣлъ краевый.

Вынагорода маe управненымъ выплатитись въ такій способъ, що при кôнци 26-лѣтного періоду маe выдѣлъ краевый обчислити цѣлый капиталъ пропинаційного фонду и ôдношенье, въ якимъ стоить той капиталъ до загальнои сумы чистого дохôду зъ права пропинаціи въ цѣлôмъ краю и на пôдставѣ того ôдношеня означити, кôлько грошей зъ фонду припадаe на кождого управненого. Кождый управненый може жадати ôдъ гипотечного суду, щобы его право до ôдшкодованя було занотоване въ книгахъ гипотечныхъ ôддѣльно ôдъ дотычного тѣла гипотечного. Ôддѣленье то маe такій результатъ, що пôзнѣйше набутй рѣчевй права не можуть братись пôдъ увагу при розправѣ о переказанье капиталу ôдшкодованя. По переведеню ôддѣленя може кождый управленый выеднати у свого суду реального (т. е. въ котрого урядѣ гипотечнôмъ записаный есть его недвижимый маeтокъ) переказъ на капиталъ вынагороды за знесенье права пропинаціи. На такій переказъ маe выдѣлъ краевый выплатити управненому ôдшкодованье.

Для означеня чистого дохôду зъ права пропинаціи установивъ законъ зъ 30 грудня 1875 комисію краеву у Львовѣ, складаючуся зъ намѣстника яко провôдника и шести членôвъ а именно: двохъ урядникôвъ политичныхъ, покликаныхъ намѣстникомъ, двохъ дельегатôвъ выдѣлу краевого, одного совѣтника высшого суду краевого, покликаного президентомъ того-жь суду и одного заступника управненыхъ, покликаного намѣстникомъ въ порозумѣню зъ выдѣломъ краевымъ и комисій мѣсцевй, складающй-ся зъ урядника политичного, именованого намѣстникомъ и заприсяженого писаря.

Задачею комисіи мѣсцевои ставить законъ выслѣджувати чистый дохôдъ зъ пропинаційного права вышинку окремо для кождого тѣла гипотечного, взглядно для кождои особы посѣдаючои право пропинаціи. Пôдставою до выслѣдженя чистого дохôду маe принятись дохôдъ, котрый служивъ до вымѣру податку доходового, зъ тымъ однакъ застереженьемъ, що комисія пересвѣдчившись, що дохôдъ, котрый служивъ до вымѣру податку, не годиться зъ доходомъ дѣйстнымъ, маe цифру чистого дохôду дѣйстного выслѣдити зъ контрактôвъ державныхъ або другихъ документôвъ. Комисіи краевй можуть въ случаю потребы покликати до отаксованя чистого дохôду знатокôвъ именованыхъ намѣстникомъ и заприсяженыхъ. Комисія краева маe розпôзна-

---

4)

Ганна Монтовтъ.

Исторично-побытовый очеркъ изъ житя волыньского паньства въ XVI. стол.

Написавъ Орестъ Левицкій.

(*Дальше.*)

Шумно и гучно ôдбулося въ коблиньскôмъ замку весѣля молодои Ганны. Старый Монтовтъ не пожалувавъ грошей и давъ за любою дочкою богатый посагъ: тысячу кôпъ грошей литовскихъ готôвкою и на таку саму суму выправу, що по звычаю того часу складалася зъ золота, срѣбла, перелъ и инчихъ „клейнодôвъ“, зъ мѣднои и оловянои посуды, бѣля, одежѣ, коней, екипажѣвъ и инчои движимости. Все то зъ „реестромъ“ було въ день весѣля вручене пану молодому, а онъ зновъ по звычаю мусѣвъ того дня записати молодôй „вѣно“ зъ „привѣнкомъ“, т. е. грошеву суму двѣчи бôльшу якъ вартôсть выправы, обезпечивши ту суму третиною своихъ маeткôвъ.

Весѣля ôдгуляно при всѣхъ мѣсцевыхъ волыньскихъ обрядахъ и звычаяхъ, дуже подôбныхъ до нинѣшного украиньского весѣля. Въ день вѣнчаня молодый прибувъ въ супроводѣ бояръ и привезъ молодôй дорогій „вѣнець“ зъ великихъ перелъ зъ діямантами, а она перевязала молодого шовковою хусткою, перетканою золотомъ и перлами. Другого дня рано, ледви молода зъ зарумянѣлымъ ôдъ засоромленя лицемъ и зъ калиновою галузкою въ руцѣ показалася гостямъ, панъ молодый покрывъ ѣй голову бѣлымъ газовымъ „завитьемъ“ и зложивъ на шию золотый ланцюхъ: тымъ онъ урочисто передъ всѣми засвѣдчивъ ей непорочнôсть. Пôсля того гостѣ поздоровляли молодыхъ и складали имъ дары. Князь Богушь того-жь таки дня выдавъ жѣнцѣ даркову запись, де писавъ: „Взнавши по малжонцѣ своёй милôй княгинѣ Ганнѣ Монтовтовнѣ доброе, вѣрное и цнотливое въ ей паненствѣ захованье ку собѣ, ижъ она, яко зацного отца и почтивои матки своеи дочка, выйшла, нѣ въ чôмъ стану а особы паненства своего не нарушила, але все те, што добрôй а цнотливôй паненцѣ належало, мнѣ въ станъ святобливый малженскій принесла, а такъ я, пôзнавши по нѣй, малжонцѣ моёй милôй княгинѣ Ганнѣ, такую вѣрность и учтивое захованье ку собѣ, а будучи тому вдячень не помалу, и съ тои вдячности моеи отцу ей великое подякованье мое вчинивъ, а ѣй, малжонцѣ моёй милôй, дарую и записую двѣстѣ золотыхъ угорскихъ.“

IV.

Замужне житье зъ такимъ благороднымъ чоловѣкомъ, очевидячки вѣщувало щастье молодôй Ганнѣ, — та горе! днѣ щастя скоренько минули, бо въ липни 1564 року сѣмнадцятилѣтна княгиня осталась вдовою.

Въ передодень смерти князь Богушь, „милуючи — якъ писавъ“ — малжонку свою милую и хотячи за вѣрнй а цнотливй послуги ей въ станѣ малженскôмъ ласкою малженскою ей нагородити и во всѣмъ одъ приятель а кревныхъ убезпечити, ижъ бы ѣй, малжонцѣ моёй милôй, по животѣ моемъ якои трудности не чинили“, — давъ ѣй кôлька дарунковыхъ записей: на половину мѣсточка и замку Любча, на села Рудку, Красну-волю, Соловьѣно, Ставъ, Залѣсцѣ, Мыльско, Невольне, Левковичѣ, на половину Лопатина и на все движиме майно; до того давъ ѣй „заставу“ запись на 2000 кôпъ грошей на своихъ материньскихъ маeткахъ: мѣсточку Хабне зъ замкомъ и волостею, на селахъ Бѣговичѣ, Гладковичѣ и на дворѣ въ мѣстѣ Овручи; словомъ зъ выимкомъ трехъ селъ и частины въ м. Овручи, що дôстались сестрѣ Богуша, княжнѣ Феннѣ, що була за п. Малхеромъ Носиловскимъ, весь прочій его маeтокъ мавъ перейти на вдову. Въ самъ день смерти князь Богушь пôдписавъ тестаментъ и въ присутности возьного лично давъ его „до рукъ малжонки своеи, абы она не була нѣ въ чôмъ порушена, якъ въ тыхъ записехъ, такъ и въ потверженю ихъ тымъ тестаментомъ“. Въ тôмъ же завѣщаню князь ôддавъ молоду вдову разомъ зъ полишенымъ ѣй богатымъ спадкомъ ей ôтцеви Янови Якубовичу Монтовтови. Судячи по тôмъ поспѣху, зъ якимъ старый Монтовтъ заразъ другого дня по смерти зятя оповѣстивъ въ луцкôмъ судѣ мѣскôмъ Богушевй записи, можна догадуватись, що въ нихъ не все писане було „зъ доброго умыслу и власнои волѣ“ завѣщаючого, а богато диктувавъ самъ тесть. Таке пôдозрѣнье высказували опôсля рôдняки князя Богуша Любецкого, упôрно оспорюючи права вдовы до спадщины.

Князь Богушь высказавъ передъ смертію бажанье, щобы его похоронено въ однôмъ кіевскôмъ монастири. Такій бувъ звычай у тогдѣшныхъ православныхъ вельможъ, и церковнй пôдземеля Печерскои Лавры и другихъ кіевскихъ монастирѣвъ були буквально переповненй кôстьми благородныхъ князѣвъ, знатныхъ панôвъ, навѣть заможныхъ мѣщанъ, а мощѣ ихъ привожено сюда навѣть зъ далекихъ мѣстъ Волынѣ, Полѣся и Бѣлоруси. Сповняючи волю мужа, молода вдова, въ супроводѣ слугъ небôщика, мусѣла ôдбути зъ дорогими мощами тяжку и далеку дорогу до мѣсця вѣчного ихъ супочинку.

Помалу двигався жалôбный похôдъ по пôвнôчнôй полосѣ волыньского Полѣся, де ще й нинѣ комуникація недогôдна. Дорога майже безъ перервы тягнулась ôдвѣчными лѣсами, де безъ проводирѣвъ, добре оббзнаныхъ зъ мѣсцевостею, легко було заблудити. Перепоны ставали на кождôмъ кроцѣ: то зломане вихромъ дерево загородило дорогу, то неразъ нежданo опинились передъ глубокою ярugою зъ недавного дощу. Въ день ще яко-тако пробирались напередъ, але якъ наставъ вечеръ, треба було приставати и цѣлу нôчь палити костры, бо зъ лѣсовои глуши разъ-на-разъ ôдзывались вовчй завываня, а неподалеко чути було въ рядыгоды грохôтъ хворосту пôдъ ногами ведмедѣвъ и дикôвъ. Оселѣ були дуже рѣдко; лучалося, що й на сотни верстъ подорожнй не стрѣчали живои душѣ въ тыхъ вѣковѣчныхъ пустиняхъ, а коли часомъ и показався якій блукаючій ловець або бортникъ, то побачивши товпы уоруженыхъ ѣздцѣвъ, переляканый щезавъ въ гущавинѣ. Деколи боры перерывались и на десятки верстъ тягнулись трясавища и болота, поросли лозиною и не просихаючй навѣть въ найгорячѣйшу пору року. Тутъ ѣзда ставалась ще тяжшою: конѣ грузли въ мочарищахъ а миріяды комарôвъ и овадôвъ хмарою носились надъ людьми та кôньми и не давали спокою. Отъ наконець Горинь, а за нею Случь и цѣлый рядъ инчихъ рѣчокъ, що перерѣзували дорогу нашимъ подорожнымъ. Тутъ зновъ новй клопоты: неразъ въ цѣлôмъ селѣ не було нѣ порона нѣ навѣть чайки гôднои до перевозу екипажѣвъ. Треба було зупинятись и по кôлька днѣвъ ждати, доки нарубали лѣса и зладили сплавъ, на котрôмъ можна було перевезтися.

Ажь отъ похôдъ вступивъ въ границѣ овруцкого повѣту. Тутъ земля ставала все высшою и сухшою, села стояли густѣйше, а що найважнѣйше — дальше дорога ишла вже черезъ маeтки небôщика князя Любецкого. Въ кождôмъ селѣ селяне громадами выходили стрѣчати домовину свого бувшого пана, котрого нѣ разу не лучилось имъ бачити за житя его, и зъ пôчестею витали его вдову, нову дѣдичку. Такъ прибули наконець до мѣсточка Хабного, що то его, якъ знаемо, записавъ

вати акты здѣланѣ мѣсцевою комисіею, доповняти пôсля потребы доходженя и выдавати рѣшеня о чистôмъ доходѣ зъ права пропинаціи. Ôдъ тыхъ рѣшень вôльно ôдкликуватись до министерства справъ внутрѣшныхъ. Споры приватно-правнѣ належать до дороги судовои.

Ото суть основнѣ постановы закона зъ 30 грудня 1875 и имъ хочемо мы теперь близше приглянутись.

Розмова зъ Побѣдоносцевомъ и коментарѣ до неи.

Мы донесли вже коротенько, що коли оберпрокуроръ св. синода, Побѣдоносцевъ, переѣзжаючи зъ Ґмунденъ до Петербурга, задержався тамтои недѣлѣ на одинъ день у Вѣдни, одинъ зъ редакторôвъ вѣденьскои газеты „N. Wiener Tagblatt“ мавъ зъ нимъ розмову, а змѣстъ єи бувъ ось якій:

На перше пытанье дотыкаюче политики сказавъ Побѣдоносцевъ, що несправедливо уважають єго за политика, а все, що пишуть заграничнѣ газеты о єго змаганяхъ политичныхъ, єсть чистою выдумкою. „Завѣряю васъ, казавъ Побѣдоносцевъ, що зъ политикою маю лише тôлько до дѣла, на скôлько беру участь въ нарадахъ комитету министрôвъ. За границею называють мене завсѣгды панславистомъ, але не вѣрте тому — я зовсѣмъ не панславистъ.“

Зъ-ôдси зôйшла бесѣда на славяньску справу и коли редакторъ „Tagblatt-у“ згадавъ про аферу зъ Стросмаєромъ, Побѣдоносцевъ сказавъ:

„Хто єсть Стросмаєръ и чого ôнъ хоче? Передовсѣмъ ôнъ фанатикъ и не бажає нѣчого, якъ тôлько ширити ту идею, котра ôдъ 400—500 лѣтъ була идеею куріи римскои. Римъ хоче окатоличити Россію, — Стросмаєръ єсть фанатикомъ тои идеѣ. Коли Тисса и взагалѣ Мадяры выступають противъ Стросмаєра, — се дасться легко пояснити ненавистею расовою, яка єсть мѣжь Мадярами а Хорватами. Але Австрія не повинна-бы попадати въ ту саму похибку. Въ Австріи нема толеранціи, а се тяжка хиба, бо недостача толеранціи супротивъ некатолицкого населеня выкликує въ широкихъ кругахъ народôвъ симпатію для Россіи. Вы мене розумѣете...“

„Коли я вже высказавъ слово „толеранція“ — говоривъ Побѣдоносцевъ дальше — то высказавъ я въ нѣмъ все, чого Россія жадає ôдъ Австріи. Говорити про нашѣ намѣреня забрати Галичину — було-бы смѣшною рѣчею. Чи думаєте, що мы хотѣли-бы взяти собѣ на каркъ другу Польщу? Зовсѣмъ нѣ! Але въ Австріи повиннѣ выречись надѣѣ окатоличеня Россіи. Мы зовсѣмъ не хочемо статися католиками. Курія римска бажала-бы собѣ того, а Стросмаєръ пропагує якъ-разъ ту идею. Що курія римска має такій намѣреня, доказує то исторія; згадати лише дѣяльнôсть Єзуитôвъ, Димитра Самозванця та папскихъ легатôвъ.“

Теперь пытаю васъ, — казавъ дальше Побѣдоносцевъ, — що робить Австро-Угорщина, ôдъ котрои бажаємо толеранціи? Якъ поступають Мадяры зъ славяньскими народами? Въ Угорщинѣ хотять всѣхъ змадяризувати — зовсѣмъ несправедливо. А племена славяньскѣ, що були давнѣйше пôдъ панованьемъ Туреччины? Чи супротивъ нихъ держиться Австрія основъ толеранціи? Думаю, що они були давнѣйше щасливѣйшими...“

На послѣдокъ сказавъ Побѣдоносцевъ такъ: „Россія бажає, щобъ Австрія була, она не має такожь нѣчого противъ истнованя Туреччины. Одинокимъ єи бажаньемъ въ крузѣ политики єсть: толеранція. Мадяры суть перешкодою до того — дуализмъ не може отже бути тревалымъ.“

О сѣй розмовѣ ôдзываєсь органъ старо-Чехôвъ „Politik“ такъ:

„Славный зъ своихъ выдумокъ „N. Wiener Tagblatt“ подає розмову зъ Побѣдоносцевомъ, котрои автентичнôсть тымъ труднѣйше сконстатувати, що „оберпрокуроръ св. синода“ вже выѣхавъ зъ Вѣдня. Мусимо однакожь сконстатувати, що Побѣдоносцевъ высказався недавно тому передъ сотрудникомъ „Salzburger Chronik“ зовсѣмъ инакше и далеко бôльше въ користь Австріи. Може отже дуже легко бути, що тутъ маємо зновъ дѣло зъ умысною выдумкою, щобы нôдъюджувати. Але наколи-бъ Побѣдоносцевъ мавъ дѣйстно робити нашôй монархіи замѣты религійнои нетерпимости, то мусѣли-бъ мы рѣшучо противъ того выступити, особливо, що се выходить ôдъ достойника зъ россійскои державы, де, якъ звѣство, само выступленье зъ православнои церкви державнои уважаєся законами злочиньствомъ проти державы, коли мѣжь тымъ въ Австріи выступленье зъ католицкои церкви кождому дозволене, якъ се доказують примѣры Слядковского, Живного и Наумовича. Нѣхто такожь не чувавъ, щобы православнѣ мешканцѣ Габсбургскои монархіи, отже Сербы въ Дальматіи або Румуны на Буковинѣ, жалувались на нетерпимôсть, а що-до Сербôвъ и Румунôвъ въ Угорщинѣ, то межи ихъ народными змаганями а мадярскимъ централизмомъ єсть вправдѣ велика незгода, але они не выставленѣ на якѣсь замахи католицкои нетолеранціи. Наколи отже Побѣдоносцевъ дѣйстно то сказавъ, що єму „N. Wien. Tagblatt“ въ уста вкладає, то ôнъ такъ само не має понятя о ôдносинахъ въ Австріи, якъ проф. Ламанскій, котрый Чехôвъ ôддає на поталу Нѣмеччинѣ. Намъ австрійскимъ Славянамъ не робиться на всякій случай такими заявленями нѣякои доброи прислуги.

„Pester Lloyd“ зновъ дуже розлютився на Побѣдоносцева за то, що ôнъ чинить Мадярамъ закидъ нетолеранціи и каже такъ: „Побѣдоносцевъ має зовсѣмъ рацію, коли каже, що ôнъ не займається политикою и що не есть панславистомъ. Хиба-жь ôнъ займаєсь политикою, коли змушує нѣмецкихъ протестантôвъ въ прибалтійскихъ провинціяхъ переходити на православіе? Або може ôнъ панславистъ, коли не позваляє Русинамъ уживати ихъ рôдного языка? Або може той бувъ панславистомъ, що заславъ Шевченка на Сибиръ, коли той радивъ освободити насамперед своихъ людей, а потôмъ Чехôвъ, Словакôвъ та Болгаръ? Въ тôмъ тонѣ говорить „Pest. Lloyd.“ дальше и каже: „Що то значить для Побѣдоносцева, що въ угорскôй палатѣ панôвъ засѣдає ажь 10 православныхъ епископôвъ? Що значить у него то, що православна церковь має въ Угорщинѣ повну автономію, и стоить тымъ навѣть высше ôдъ православнои церкви въ Россіи, де найвыша церковна власть переходить въ руки свѣтского чоловѣка?“

На доказъ, якъ прихильнѣ (!) Мадяры Славянамъ и якъ они толерантнѣ, наводить „Pest. Lloyd.“, кôлько то на Угорщинѣ не-мадярскихъ шкôлъ. И такъ минувшого року — каже „Pest. Lloyd“ — було въ Угорщинѣ 668 народныхъ шкôлъ чисто нѣмецкихъ, 2.473 чисто румуньскихъ, 1.349 чисто словацкихъ, 289 чисто сербскихъ, 288 чисто рускихъ, 47 чисто хорватскихъ и 11 чисто италіяньскихъ. Мѣшаныхъ же шкôлъ єсть на Угорщинѣ 1.047 нѣмецкихъ, 533 румуньскихъ, 887 словацкихъ, 283 рускихъ, 115 хорватскихъ и 62 сербскихъ,

„Pest. Lloyd“ звертає ôдтакъ ще разъ увагу на Русинôвъ въ Россіи и пригадує, що имъ не вôльно тамъ выдавати нѣ одноі газеты анѣ друкувати книжокъ, а ôдтакъ каже, що Мадяры не думали и не думають зъ Болгаріи робити свою провинцію. Ба, коли Побѣдоносцевъ говоривъ о балканьскихъ народахъ, то и ôнъ певно не думавъ о Болгарахъ, а хиба лишь о Боснѣ и Герцеговинѣ. Коли-жь каже, що тѣ краѣ були давнѣйше щасливѣйшѣ, то се хиба доказъ, що угодникъ Божій зъ надъ Невы не єсть такожь не погрѣшимый. Напослѣдокъ переходить „Pest. Lloyd“ до того, що Побѣдоносцевъ сказавъ про Стросмаєра и называє то неудачнымъ дотепомъ.

Торжество въ честь Вука Караджича въ Бѣлградѣ.

Въ днях 21, 22 и 23 н. ст. вересня ôдбулося въ столици Сербіи тридневне святкованье столѣтноі рôчницѣ уродинъ воскресителя сербского народного письменства и творця сербскои фонетичноі правописи — Вука Караджича. Якъ доносять депешѣ зъ Бѣлграду, торжество се народне выпало дуже величаво: мѣсто, пышно прибране, витало въ своихъ мурахъ численныхъ гостей, Сербôвъ-патріотôвъ зъ Банату, Кроатіи та зъ Боснія, и депутаціи болгарскихъ товариствъ литературныхъ.

Сто лѣтъ ôдъ уродженя Вука Караджича минуло властиво торôкъ и Сербы намѣряли минувшого року святкувати память свого великого народолюбця и рôвночасно перевезти єго мощѣ зъ Вѣдня, де Караджичъ померъ 26 сѣчня 1864 року, до Бѣлграду. Але переговоры зъ рôднею Караджича въ тôмъ дѣлѣ такъ затяглися, що торжество мусѣло бути ôдложене на сей рôкъ, а все таки безъ перенесеня мощей Вуковыхъ зъ Вѣдня до столицѣ єго рôдного краю.

Вукъ Караджичъ уродився 25 ст. ст. жовтня 1787 р. въ селѣ Тршичу, дриньского округа, на боснійскôй граници, отже ще въ тыхъ часахъ, коли Сербія була турецкимъ пашаликомъ. Читати и писати научився Вукъ по трохи въ двохъ сусѣдныхъ монастиряхъ. Кôлька сербскихъ рукописей, одна[ь] старословеньска книжка, кôлька перъ зъ тростины и атраментъ зъ стрѣльничого пороху або саджѣ — то була библіотека и прилады до писаня, якими послугувався Вукъ, будучи пастухомъ худôбки свого батька.

Въ р. 1804 мешканцѣ зъ Вукового округа пôднесли бунтъ противъ Туркôвъ. Вукъ приставъ заразъ до бунту, а що бувъ письменный, то начальникъ Юрій Чурчія зробивъ єго своимъ писаремъ Турки придушили бунтъ, а Караджичъ удався на якійсь часъ до школы въ Карловицяхъ въ полуденнôй Угорщинѣ. Выбухло нове повстанье — Вукъ зновъ поспѣшивъ до рôдного краю и бувъ именованый зразу писаремъ начальника Якова Ненадовича а потôмъ секретаремъ сербского сенату въ Бѣлградѣ. Коли Турки повстанье зновъ придушили, Вукъ мусѣвъ у-другe покидати край и 1813 року прибувъ до Вѣдня. Тутъ спôзнався зъ славнымъ славистомъ Копитаремъ и тая знакомôсть порѣшила цѣле пôзнѣйше житье и дѣяльнôсть Вука.

Пôдъ той часъ Сербы не мали ще власнои народнои литературы, бо тѣ книжки, що звано ихъ „сербскими“, були писанѣ церковнословеньскимъ языкомъ, народови мало зрозумѣлымъ. То Копитаръ, бачучи, що Вукъ добре обôзнався зъ народною мовою и зъ цѣлымъ житьемъ-бутьемъ свого народу, заохотивъ єго списати сербскѣ пѣсни, казки, байки, пословицѣ и т. п., якѣ має въ памяти, напечатати ихъ, збирати все то дальше, а потôмъ на основѣ того матеріялу зладити сербску граматику и сербскій словарь, котрыхъ до того часу Сербы не мали.

Вукъ радо принявъ раду Копитара и вже 1814 року выдавъ у Вѣдни свôй першій збôрникъ сербскихъ пѣсень народныхъ. Тымъ збôрникомъ заинтересувався свѣтъ ученый, а Яковъ Ґримъ такъ о нѣмъ высказався: „Богатство и краса сербскихъ народныхъ поезій такѣ, що зачудують цѣлу Европу, передъ котрою доси лежали закритѣ“. Того-жь року выдавъ Вукъ у Вѣдни маленьку граматику сербску, котру Як. Ґримъ пôзнѣйше переклавъ на нѣмецке, додавши ôдъ себе замѣтне передне слово.

Въ чотири роки пôзнѣйше (1818) появилось у Вѣдни перше выданье Вукового сербско-нѣмецко-латиньского словаря зъ богато цѣнными историчными, етнографичными и географичными поясненями.

Ôдбувши подорожь до Россіи, Вукъ 1820 р. повернувъ до свого краю, тогдѣ уже въ части вызволеного зъ пôдъ кормиги турецкои, и тутъ учивъ князя Милоша читати и писати. Та небавомъ выѣхавъ назадъ до Вѣдня до своихъ робôтъ литературныхъ, щобы попередъ всего напечатати нове побôльшене выданье сербскихъ пѣсень народныхъ. Однакъ полиція вѣденьска не хотѣла позволити на выданье тыхъ пѣсень, бо они — сказано — будять историчнѣ спôмины, котрѣ легко могли-бы статись небезпечными публичному спокоеви и порядкови середъ Сербôвъ австрійскихъ. Тогдѣ Вукъ поѣхавъ до Липска и тамъ давъ выпечатати свои три обемистѣ томы сербскихъ народныхъ пѣсень, а пôдчасъ того лично познакомився въ Нѣмеччинѣ зъ многими знатными учеными, мѣжь инчами зъ Як. Ґримомъ и Ґете'мъ.

Повернувши до Вѣдня, Вукъ заставъ уже тамъ своє нове выданье народныхъ пѣсень и тѣшився, що оно быстро розходяться середъ Сербôвъ угорскихъ, въ княжествѣ Сербіи, Чорногорѣ и въ загалѣ мѣжь Славянами. Не обôйшлось очевидно безъ неприятностей ôдъ полиціи. Вукъ мавъ клопоты за те, що заказаный збôрникъ давъ выпечатати за границею, а цензоръ Копитаръ за те, що позволивъ єго продавати и шарити.

Зъ мѣжь численныхъ литературныхъ праць Вуковыхъ найважнѣйшѣ єго выданя: словарь сербскій и збôрникъ пѣсень народныхъ. Пѣсни тѣ перекладано на всѣ мовы славяньскѣ, на нѣмецку (ще 1825–26 рр.), италіяньску, мадярску, англійску (Bowring).

Вука Караджича справедливо называють реформаторомъ письменства сербского: ôнъ увѣвъ въ литературу сербску народный языкъ и правопись фонетичну. Розумѣеся, зразу найшлися середъ Сербôвъ и завзятѣ противники єго, що зъ привычки стояли за стариною, за церковщиною въ литературѣ, и громы кидали на фонетичну правопись, — нинѣ вже нема нѣ одного Серба, котрый бы не славивъ Вука Караджича за введенье народного языка въ письменство сербске, и котрый бы не писавъ Вуковою правописею. Богато допомôгъ пôзнѣйше побѣдѣ Вука славный Юрій Даничичъ книжкою зъ 1847 р. п. заг. „Рат за српски језик и правопис“.

Многозаслуженый основатель новои сербскои литературы, Вукъ Караджичъ, дôждався за житя ôдзначень ôдъ многихъ ученыхъ товариствъ и ôдъ пануючихъ князѣвъ, а нинѣ цѣлый сербскій народъ складає єму свою велику почесть.

Зъ нагоды того свята народного у братôвъ нашихъ Сербôвъ, пересылаємо имъ и мы, Русины, сердечный нашъ привѣтъ: Слава Вукови Караджичеви! Слава народови сербскому!

Дописи „Дѣла“.

Ôдъ Турки.

[Турецка рада повѣтова.]

Но, правда, мы Турки товклися, водились за гяры, що ажь цѣлый Божій свѣтъ не мôгъ тому надивуватися, але за то мы выпередили всѣ повѣты въ Галичинѣ и стали зъ автономією повѣтовою першій тамъ, де инший повѣты доперва за нами ставати будуть. Нашъ повѣтъ въ дѣлахъ самоуправы повѣтовои прийшовъ першій до призначеноі єму меты. Турецкому повѣтови належиться перша премія, бо єсть взôрцемъ для всѣхъ. По довгихъ короводахъ мы Турки намѣстилися вже такъ зъ радою повѣтовою, що не треба лучше. Тôлько уважно читайте.

Въ цвѣтни сего року переведенѣ були зновъ выборы до повѣтовои рады турецкои — котрый то разъ за моеи тямки, того собѣ не пригадую. Того разу не Русины, не Поляки, але жидова взяла цѣлковито верхъ. Зъ мѣста Турки и зъ бôльшои осѣлости выбрано самыхъ жидôвъ и жидôвскихъ посѣнакôвъ. Поляки тутешнѣ и, нема що казати, тутешнѣ правительственнѣ сферы схаменулись-опамятались, але вже за пôзно. По довершенôмъ злощастнôмъ выборѣ въ цвѣтни зôбралися таки заразъ Поляки турецкѣ на „wiec“ и запротестували „w imieniu polskiem“ противъ тыхъ выборôвъ, и той протестъ зъ великою фурією внесли до ц. к. намѣстництва. Але то все здалося псови на пôдошвы. Побѣджена жидовою меншôстю выборцѣвъ — Русины и Поляки разомъ — якъ зъ мѣста Турки такъ и зъ бôльшихъ посѣлостей, внесли такожь протестъ противъ нѣбы незаконного, пôдступного переведеня тыхъ выборôвъ — и ц. к. староство переслало всѣ акты выборчѣ зъ тыми протестами до ц. к. намѣстництва, долучивши и зъ своеи стороны бližшій поясненя тыхъ выборôвъ.

Тамъ въ намѣстництвѣ повытрѣщали всѣ очи и порозявляли роты — и на чудъ здивованѣ запытались: „А то що нового? До теперь все голосно було, що Русины въ турецкôмъ повѣтѣ неспокôй роблять и водиться за гиры зъ Поляками при всякихъ выборахъ, а ту наразъ жиды взяли верхъ, а Поляки вже не противъ Русинôвъ але противъ жидôвъ вносять протесты и кличуть о ратунокъ!“ Якъ кажу, въ намѣстництвѣ не знали на разѣ, що то за комедія зъ тымъ турецкимъ повѣтомъ. Всѣ протесты и акты выборчѣ лежали въ намѣстництвѣ досыть довго а цѣлкомъ непотрѣбно, бо пôсля повѣтовои устawы выборчои намѣстництво не може рѣшати о важности выбору въ першôй инстанціи. Верификація належить до выбраныхъ членôвъ рады.

Въ серпни вернулися всѣ тѣ акты выборчѣ и протесты до ц. к. староства въ Турцѣ зъ порученьемъ, щобы тоежь староство вызначило день на зборы нововыбраныхъ членôвъ рады повѣтовои за-для справдженя выборôвъ и взглядно уконституованя тои рады. Ц. к. староста въ Турцѣ завôзвавъ всѣхъ ново-выбраныхъ 26 радныхъ повѣтовыхъ на 17

князь Богушь жѣнцѣ въ заставу. Тутъ княгиня Ганна думала задержатись на кôлька днѣвъ для ôдпочинку и разомъ на те, щобы обняти богатый маєтокъ въ посѣданье. Тôлько-жь ледви она розмѣстилася изъ своєю свитою въ хабеньскôмъ замку, а явився сюда панъ Малхеръ Носиловскій, шуринъ князя Богуша, и грôзно зажадавъ, щобы княгиня заразъ опустила замокъ, бо коли стане упиратись, ôнъ выжене єи зъ него силою. Нечисленна свита княгинѣ не важилася помѣрятись силою зъ товпами уоруженыхъ людей пôдъ проводомъ Носиловского — и жалôбный похôдъ вырушивъ дальше въ напрямѣ до Кіева.

V.

Утомлена довгою тяжкою дорогою, прибита оскорбою, якои ôзнала, княгиня Ганна дуже потребувала ôдпочинку. Похоронивши чоловѣка, она, повертаючи зъ Кіева, заѣхала до мѣсточка Черняхова, до близького приятеля небôщикового, пана Іосифа Немирича. Немиричъ сердечно помѣстивъ у себе вдову приятеля, а за-для товариства для неи и потѣхи въ горю запросивъ зъ Коростишева свого рôдняка, молодого Ивана Олизаровича, сына чорнобыльского старосты, Олизара Волчковича, начальника роду нинѣшныхъ графôвъ Олизарôвъ. Олизаровичеви сподобалась молода вдова; ôнъ тôлько-що набувъ тогдѣ маєтокъ Коростишевъ и єго дуже заняла гадка: якъ бы то гарно було прилучити до сего маєтку богато тыхъ маєткôвъ, що належали вже до безталанноі молодицѣ и въ будущôмъ повинній ще премножитися. Гадку ту Олизаровичъ ôдкрывъ Немиричеви, а той цѣлкомъ одобривъ єи и обѣцявъ всѣми силами помагати, щобъ она сповнилася. И взялись до дѣла. Якъ можна було надѣятись, молода вдова не показала великого ôдпору спôльному атакови, вымѣреному на єи слабу головку та легкодушне серце, и зважилась на якійсь дуже рѣшучій крокъ, бо чомусь Олизаровичъ уважавъ себе потому въ правѣ титуловати Ганну Монтовôвну своєю „малжонкою“ и хвалився, що має ôдъ неи якійсь важнѣ записи. Що то тогдѣ сталося въ замку черняхôвскôмъ: чи молодѣ були повѣнчанѣ, чи тôлько змовленѣ и заручѣнѣ, и якѣ то записи молода дала молодому, — на се въ историчныхъ матеріялахъ є тôлько нáтяки.

Коли-жь до Коблина наспѣла вѣсть о тôмъ, що дѣється въ Черняховѣ, старого Монтовта мовь-бы грôмъ поразивъ. Ôнъ добре розумѣвъ, що сѣмнацятилѣтна вдова нѣякъ не дасть собѣ рады, особливо-жь трудно-бъ се єй було яко дѣдичцѣ такъ богато маєткôвъ, розкиненыхъ на далекихъ просторахъ и оспорюваныхъ рôдняками небôщика чоловѣка. Хабеньска исторія показала се найлучше. Очевидно, треба було якъ найскорше глядати для дочки жениха. Женихъ бувъ у Монтовта вже пôдъ рукою, а хотѣвъ тôлько выждати освященого звычаемъ пôврôчного речинця, въ котрôмъ вдовѣ не годилося на-ново выходити за-мужъ. Пôсля поглядôвъ того столѣтя, выхôдъ вдовы за-мужъ, „не высидѣвши по смерти мужа шести мѣсяцевъ т. є. полъроka“ уважався „своволѣствомъ, запомненьемъ боязни Божои и права посполитого а встыду своего“, и за такій поступокъ вдова могла бути навѣть потягана до суду рôдняками небôщика єи чоловѣка. Женихомъ Ганны выбраный бувъ князь Василь Солтановичъ Сокольскій.

(*Дальше буде.*)

вересня с. р. на 10. г. передъ полуднемъ до салѣ рады повѣтовои въ цѣли вернфикаціи выборôвъ а взглядно уконституованя рады.

Выбранѝ радниѝ зъ меншои посѣлости — Русины и оденъ честный Полякъ-демократъ, котрый здорово мыслить и разомъ зъ Русинами держить, всѣхъ 12, — явились 17. вересня точно о 10. годинѣ на вызначенôмъ мѣсци. Надôйшовъ и ц. к. староста, цѣлкомъ урядово убраный, зъ ц. к. урядникомъ яко протоколянтомъ и зô всѣми актами. Ждуть зôбранѝ... бье 11-та, ба бье 12-та година, а жидôвъ выбраныхъ радныхъ зъ мѣстъ и зъ бôльшои посѣлости нема! Выходять тогдѣ нашѝ радниѝ зъ меншихъ посѣлостей на мѣсто, щобы звѣдатись, чому панове-жиды и ихъ трабанты не приходять на раду? Всѣ тѝ панове проходжувалися по мѣстѣ, а запытанѝ: чому не йдуть до рады? — заявили unisono, що доти не являться до уконституованя рады повѣтовои, доки ц. к. старосту п. Моравского не возьмуть зъ Турки. Русиниска, учувши то, настращились дуже, тай одинъ зъ нихъ каже: „Гей Мошку, Срулю, Мортку, Шльомо, Юдко и вы всѣ панове радниѝ жиды! Щô вамъ такого сталося? що говорите? Опамятайтесь! Для вашои забаганки возьмуть старосту зъ Турки? та по якôй причинѣ маѥ то статись?“ На то пытанье каже розъюшеный Мошко: „Hast dü gesein? Kiedy starostuf z zidkiem trzimal, to bylo git i zydziuf i jegi .. a teraz wono nie chce z nami chodzić, to my jegi nie chcemi!“ И такъ на нѣчôмъ скôнчилося.

Радниѝ зъ меншои посѣлости оповѣли жидôвскій плянъ п. старостѣ, заявили свôй поглядъ на той поступокъ жидôвскій до протоколу, особливо схарактеризували поведенье жидôвъ яко не схôдне зъ почутьемъ гôдности горожанськои, а наколи жиды безъ всякои причины демонстраційно до рады не явились, то радниѝ зъ меншои посѣлости просили, щобы ц. к. намѣстництво мандаты тыхъ радныхъ узнало за згаслѝ и зъ куріи мѣскои та бôльшои посѣлости новѝ выборы розписало. То заявленье до протоколу просили радниѝ повѣтовѝ зъ меншихъ посѣлостей ôдослати зô староства до ц. к. намѣстництва. Що дальше станеся, не знати.

Тую всю саламаху наладивъ почтаръ зъ Турки, п. Брысьевичь. Той паниско, трагантъ жидôвскій, ѣздивъ недавно до Львова, сидѣвъ тамъ тыждень, а повернувши до Турки голосивъ всюды, що „наколи п. староста Моравскій ôдважився, хоть безхосенно, противъ жидôвскои партіи выступати, то мусить зъ Турки забиратись, а на его мѣсце прийде п. Родеръ, и то маѥ наступити незадовго“. Пôсля бесѣды п. Брыс-а п. Родеръ маѥ бути великимъ приятелемъ его и жидôвъ турецкихъ, а п. Лозиньскій, злощастный посолъ турецкій, пôдъ котрого крыла почтарь п. Брысь. и всѣ жиды горнуться, маѥ бути у Львовѣ всемогучимъ и о тую змѣну постаратись. Такъ бесѣдуѥ всюды той почтарь.

А що-жь Русины турецкѝ на то все? Тѣшаться, бо сталися въ турецкôмъ повѣтѣ, такъ нѣ сѣло нѣ пало, „Regierungspartei“, хоть тая утѣха покервавлена. Видите люде добрѝ, чого мы ту не дожили! Буде оно незадовго всюды такъ, тôлько терпеливо ждати. Тажь мѣста и бôльшѝ посѣлости переходять борзо въ жидôвскѝ руки!

Спосôбъ, якимъ то Русины выйшли на таке становище „der Regierungspartei“, розкажу подрôбно другимъ разомъ. Хто теперь управляѥ турецкою автономію повѣтовою и якъ? — то такожь дуже цѣкаве.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Буковиньскій соймъ ухваливъ преліминарь фонду индемнизаційного на 1889 р. и постановивъ, що на покрытье недобору (372.000 зр.) маѥ бути розписаный додатокъ краєвый по 31 кр. бдъ 1 зр. безпосередныхъ податкôвъ, а друга половина недобору маѥ покрытися зъ фондôвъ державныхъ.

Въ долѣшно-австрійскôмъ соймѣ интерпелювавъ пос. Верґані (антисемитъ) въ справѣ надъужитя власти полиційнои въ Цветль и въ вѣденьскôмъ окрузѣ полиційнôмъ того дня, коли Шенереръ розпочавъ ôдсиджувати свою кару. Намѣстникъ ôдповѣвъ на то: Выступленье властей полиційныхъ було конче потрѣбне, бо було намѣрено устроити велику демонстрацію въ честь засужденого за злочинньство. Такихъ ексцесôвъ не терпять нѣгде, а тымъ больше въ нашôй державѣ. Власти сповнили лишь свôй обовязокъ и були-бъ заслужили на нагану, наколи-бъ були не интервеніювали. Власти будуть и въ будучности выступати противъ подôбныхъ демонстрацій зъ такою самою, а навѣть и зъ ще бôльшою строгостею, бо правительство рѣшилося не дозволяти на подôбнѝ зухвалѝ змагания. Нема отже нѣякои причины робити якихъ небудь заряджень зъ причины интерпеляціи, бо не внесено нѣякои жалобы на полицію, а въ противнôмъ случаю дотычнѝ органы булибы примѣрно укараній.

Въ истрійскôмъ соймѣ ôдограласъ зъ початкомъ сеи сесіи цѣкава справа. На засѣданю дня 13 с. м. поставивъ бувъ пос. кри лош. Воляричь интерпеляцію до правительства въ славяньскôмъ языцѣ. Маршалокъ краєвый заявивъ тогдѣ, що не може приймити сеи интерпеляціи, наколи не буде доданый до неи италійскій перекладъ. На то згодився такожь и соймъ. Тымчасомъ Воляричь мотивувавъ свое внесенье по славяньски, а маршалокъ ôдобравъ ему голосъ. Воляричь предложивъ опôсля свою интерпеляцію, але вже зъ италіяньскимъ перекладомъ. Дня 14 с. м. поставили послы Енко и Воляричь знôвъ по одній интерпеляціи въ славяньскôмъ языцѣ, а маршалокъ поступивъ собѣ такъ само якъ и давнѣйше. Дня 18 с. м. поставили знôвъ послы Лангиня и Спинчичь по одній интерпеляціи въ славяньскôмъ языцѣ, а маршалокъ краєвый и симъ разомъ не принявъ интерпеляціи. Тогдѣ ôдчитавъ правительственный комасарь слѣдуюче заявленье намѣстника: „Правительство не похваляѥ поступованье маршалка; на интерпеляціи поставленѝ въ славяньскôмъ языцѣ муситься дати ôдповѣдь“. Маршалокъ заявивъ тогдѣ, що ôнъ не може ôдступити ôдъ первѣстного свого рѣшеня, а въ наслѣдокъ публичнои наганы ѥсть змушеный податися до димисіи.

Въ ческôмъ соймѣ предложивъ выдѣлъ краєвый проектъ закона, на пôдставѣ котрого ѥсть знанье языкôвъ нѣмецкого и ческого въ автономичнôмъ урядованю конче потрѣбне. Нѣмецкѝ централисты лютяться дуже, що Чехи рѣшають безъ нихъ справу рôвноправности языковои и доказують теперь, що ческій выдѣлъ краєвый поступаѥ незаконно, бо бересь рѣшати справы пôдпадаючѝ пôдъ основнѝ законы державнѝ, котрѝ належать до компетенціи рады державнои, а не сойму.

Грегръ заповѣдаѥ скликанье вѣча молодо-ческои партіи, котра маѥ дати ôдповѣдь вѣчу старо-Чехôвъ.

Кн. Лихтенштайнъ выступавъ на зборахъ выборцѣвъ въ Ильцъ въ оборонѣ свого внесеня о вѣроисповѣдныхъ школахъ и доказувавъ, що внесенье его не ѥсть щось нового и що оно истнуѥ въ многихъ державахъ.

Покликанье еп. Стросмаєра до Риму не ѥсть пôсля „Pest. Lloyd-а“ першимъ крокомъ римскои куріи противъ дяковарского епископа за его телеграму на кіевске торжество и не здаѥсь, щобы то покликанье було доперва наслѣдкомъ бельоварскои аферы. Заразъ по тôмъ, коли курія римска довѣдалась о змѣстѣ телеграмы, завôзвала его, щобы ôнъ пояснивъ цѣлу справу и оправдався. Стросмаєръ выславъ тогдѣ меморандумъ до Риму, котре мало ôдповѣсти жаданямъ курія. Здаѥсь однакожь, що то меморандумъ не зробило доброго враженя, бо Стросмаєра покликано теперь до Риму, щобы ôнъ особисто оправдався.

——

На Кавказѣ роблять великѝ приготованя на пріѣздъ царя. Дня 29 с. м. маѥ царь пріѣхати до Владикавказу, а ôдтакъ ôдвѣдаѥ въ Боржумѣ вел. кн. Михаила, бувшого ген.-губернатора на Кавказѣ. Шляхта тамошна устроюѥ въ честь царя великій баль, котрого кошты обчислено вже на 45.000 рублѣвъ. Царь буде всюды оглядати войско, а такожь и новѝ баталіоны стрѣльцѣвъ, формованѝ зъ жителѣвъ кавказкого краю, и всѣ нерегулярнѝ полки. Войско кавказке лагодиться такожь до величавого принятя царя. На направу дорôгъ, будынкôвъ и т. д. вызначивъ ген.-губернаторъ кн. Дундуковъ-Корсаковъ величезнѝ сумы. Такъ назначено н. пр. лишь на одну дорогу зъ Тифлису до тамошного лѣтного табору 160.000 рублѣвъ. Говорять такожь — якъ мы то вже доносили — що по гостинѣ царя маѥ кн. Дундуковъ-Корсаковъ уступити зъ своѥи посады.

Мадярскій „Nemzet“ донѣсъ бувъ недавно, що Россія ôдкликала въ дуже значнôй части своѥ войско зъ-надъ австрійскои границѣ, котре була розмѣстила зъ початкомъ сего року. „Kreuzztg.“ пише отже въ сѣй справѣ: „Войска россійского, розмѣщеного на границяхъ нѣмецкôй и австрійскôй не ôдкликано, лишь змѣнено его кватиры. Сганъ кавалеріи на граници навѣть збôльшено.“ Сю послѣдну вѣсть потверджуѥ такожь и вѣденьскій „Tagblatt“, котрый доносить, що недавно тому розмѣщено на галицкôй граници три полки кавалеріи.

Зъ петербурга доносять до „Pol. Corr“, що цѣле тамошне тѣло дипломатичне заняте теперь приготовленями до ювилею Гирса, котрый припадаѥ на день 25 жовтня. Дарунокъ, котрый маѥ вручитися Гирсови, ѥсть вже готовый и ôдзначаѥся богатствомъ, вкусомъ и елегантностею. Кажуть, що Гирсъ одержить ôдъ царя грамоту признаня и высокій ордеръ.

Розбѝшлась знôвъ поголоска, що россійскій министеръ дѣлъ внутрѣшныхъ, гр. Толстой, маѥ уступити въ наслѣдокъ слабого здоровля. Вѣсть ся маѥ бути снмъ разомъ — якъ доносить бюро Райтера — досыть невна. Надъ выборомъ его наслѣдника роздумують теперь въ Петербурзѣ зовсѣмъ серіозно. Кандидатами на наслѣдникôвъ гр. Толстого мають бути министеръ доменъ державныхъ, Оршевскій, и министеръ судôвництва Манассеинъ.

——

Показуѥсь теперь, що ѥсть дѣйстно плянъ зреорганизовати министерство державне и що о потрсбѣ того переконаный навѣть самъ кн. Бисмаркъ; не знати лишь, коли та реорганизація маѥ наступити. Кажуть, що за реформою того рода промовляѥ дуже Гнайстъ и що бы то постарався о то, щобы вѣсть та появилась въ „Indep. Belge“. Зъ другои стороны кажуть зновъ, що самъ кн. Бисмаркъ хоче уступити и що ôнъ дѣлаѥ въ дусѣ тои реформы. Зъ Брукселѣ доносять именно, що згадана вѣсть въ „Indep. Belge“ опиралась на розговорѣ гр. Герберта Бисмарка зъ королемъ бельгійскимъ, котрый ôнъ мавъ зъ королемъ при нагодѣ своѥи першои подорожи до Остенды. Наколи бъ такъ дѣйстно було, то выходило бы зъ сего, що кн. Бисмаркъ постарався самъ о розголошенье вѣсти, котра на око вымѣрена противъ него.

Великѝ маневры пôдъ Минхенберґъ коло Берлина, на котрыхъ бувъ такожь и архикн. Альбрехтъ, скôнчилися минувшои середы и выказали мабуть що-до трансчорту войска и его запровіянтованя неконче добрый результатъ. Коли войско вертало зъ маневрôвъ, треба було для его перевозу 1200 вагонôвъ. Въ ночи зъ середы на четверъ треба було транспортъ задержати, бо одинъ поѣздъ зъ войскомъ выкотився зъ шинъ и забаркадувавъ на кôлька годинъ цѣлый шляхъ. Такожь и пекарнѣ войсковѝ не функціонували добре и треба було кôлькадесять тысячѣвъ бохонцѣвъ хлѣба продати на кормъ для безрогъ.

Зъ Марбурга покликано до Берлина професора теологіи Гарнака а его покликанье оголосила вже урядова газета. Фактъ сей уважають въ Берлинѣ за новый ударъ вымѣреный противъ консервативнои партіи и ультрапротестантского напряму. Говорять такожь, що комендантъ гвардіи ген. Папе маѥ бути усуненый зъ сеи посады и одержить коменду бранденбургского корпуса.

——

Недавно тому почала була болгарска праса порушати дуже смѣло справу македоньску и домагалася ôдъ Порты заведеня въ Македоніи реформъ въ дусѣ ухвалъ берлиньскои угоды. Въ тôй самôй справѣ выступили були такожь Болгаре, проживаючѝ въ Константинополи и тамошный екзархъ болгарскій. Вѣденьска праса стала була заразъ перестерѣгати болгарске правительство, щобы оно не выступало такъ смѣло передъ часомъ и не порушало справы, котра не принесе Болгаріи хôсна а може ѣй лишь въ теперѣшну пору пошкодити. До „Pol. Corr.“ доносять отже, що и Порта приказала своему секретареви въ Софіи звернути увагу болгарского правительства на то, щобы оно не дозволяло на такѝ ôдзывы въ газетахъ. На то ôдповѣло болгарске правительство, що болгарска праса маѥ повну свободу выбирати собѣ предметъ до своихъ статей а правительство може хиба лишь тогдѣ выступати противъ редакцій, коли они переступлять границѣ, назначенѝ законами. Впрочѣмъ, сказано, „Свобода“, котра ôдзывалась въ сѣй справѣ, не ѥсть органомъ правительства, лишь правительственнои партіи, а то треба добре розрôзнятп. Щобы такѝ справы притихли, то болгарске правительство ѥсть тои гадки, що було-бы найлѣпше, щобы Порта завела реформы въ Болгаріи и длятого просить секретаря, щобы ôнъ подавъ сей поглядъ до вѣдомости вел. везира.

До „Presse“ доносять зъ Лондону, що россійска партія въ Болгаріи нараджувалась недавно тому зъ своими прихильниками въ Петербурзѣ и Москвѣ, якимъ бы способомъ скрѣпити вплывъ Россіи въ Болгаріи. На цѣли агитаційнѝ зôбрано значнѝ фонды и можна сподѣватись, що въ многихъ мѣсцяхъ въ Болгаріи выбухнуть новѝ непокои.

До тои самои газеты доносять зъ иншого жерела, що справа болгарска буде бôльше або менше згôдно зъ интересами Россіи залагоджена, а увага Россіи буде въ будучности звернена лишь на середну Азію.

„Pest. Lloyd“ каже, що коли министеръ Стоиловъ бувъ у Вѣдни, радили ему яко представителеви болгарского правительства зô всѣхъ сторôнъ, дати спокôй зъ македоньскою справою и не тыкати сего дразливого пытаня.

НОВИНКИ.

— **Всѣ три руснй владики** радили вчера дальше надъ справами собору провинціонального.

— **Про гостину архикн. Рудольфа** на ловахъ въ Пôдлютôмъ пишуть намъ: Сими днями гостивъ въ Пôдлютôмъ архикн. Рудольфъ, запрошеный сюды на ловы на оленѣ графомъ Артуромъ Потоцкимъ, котрый вынаймаѥ ловы въ великихъ митрополичихъ лѣсахъ. Вô второкъ передъ 8. годиною вечеромъ прибувъ архикнязь двôрскимъ поѣздомъ до Креховичь, а зъ ôдти заразъ поспѣшивъ въ дальшу дорогу до Перегиньска, не задержуючись нѣгде по дорозѣ. Передомъ въ повозѣ ѣхали два Бойки и держали въ рукахъ смолоскôпы, освѣчуючи дорогу. На дворѣ стояла красна мѣсячна, хочь холодна, нôчь. Быстрѝ конѣ стрѣлою мчались по добрôмъ гостинци, такъ що въ якихъ 3 годины архикнязь прибувъ уже до Пôдлютого, ôдъ Креховичь сорокъ и кôлька кильометрôвъ. По короткôмъ супочинку, бо вже по 3 год. раненько въ середу, удався архикнязь зъ дружиною на ловы. Першій день не принѣсъ бажаного успѣху. Вправдѣ указалась була въ значнôй ôддали громадка зъ 7 оленѣвъ, але сполоханѝ сѝ скороноги, мешканцѣ гôръ мигомъ розлетѣлись мовь стрѣла, укрывачись по-за скалы та вертепы. Ажь въ четверъ на Рождество Преч. Дѣвы результатъ ловôвъ бувъ лучшій. Зъ мѣжь дружины ловецкои удалось самому архикнязеви убити великого оленя. Зъ четверга на пятницю архикнязь загнався такъ далеко въ лѣсы, що нôчь переночувавъ въ колибѣ. Гр. Арт. Потоцкій казавъ на принятье Гостя выставити красный павильонъ, построеный на ладъ ловецкій. Зъ Пешту спроваджено музику, зложену зъ 24 Цыганôвъ, котрѝ у вôльныхъ ôдъ ловецкои охоты хвиляхъ мали пригравати свои чудовѝ буйнѝ мельодіи, такъ дуже зближенѝ до буйнои сумовитои природы сихъ гôрскихъ сторôнъ. Въ пятницю пополудни, т. є. 21 л. с. м. мавъ архикнязь выѣхати зъ Пôдлютого. За Перегиньскомъ выставлено на борзѣ тріюмфальну браму, пристроєну въ сосны та хоруговки. На горѣ уставлено портреты Его Вел. цѣсаря Францъ-Іосифа и Его Выс. арх. Рудольфа, та виднѣлись написы привѣтнѝ въ трехъ языкахъ. По обохъ сторонахъ дороги уставився народъ. При краснôй погодѣ зôйшлося бôльше якъ 2000 народу, котрый радôстнымъ окомъ хотѣвъ побачити „молодого цѣсаря.“ Селяне и селянки зъ Перегиньска и сусѣдныхъ селъ въ своихъ кожушкахъ та сѣракахъ представляли пишный мальовничій видъ. Сюда прибули зъ Долины на повитанье архикнязя староста п. Цѣшка, вицемаршалокъ рады пов. п. Витославскій та о. дек. Левицкій, въ имени духовеньства сего деканату. Зъ духовеньства були присутнѝ мѣсцевѝ оо. Небыловець та Долиньскій и Авдиковскій зъ Небылова. О год. 3 зъ полудня прибувъ архикнязь передъ браму тріюмфальну. Коли представились староста и п. Витославскій, звернувся архикнязь до духовеньства и щиро розмовлявъ. О. дек. Левицкого розпытувавъ про ôдносины въ деканатѣ, а о. Небылôвця: „Чи руске населенье есть тутъ въ перевазѣ?“ Запытаный ôдповѣвъ: „Ваше Высочество, Перегиньско числить 4.000 Русинôвъ, 100 Полякôвъ а 1000 Жидôвъ“.— Чи есть тутъ школа? пытавъ дальше архикнязь а на потверджаючу ôдповѣдь звернувся архикнязь до мѣсцевого управителя школы п. Легиня и спытавъ: „Якъ тутъ учать?“ — „По руски и по польски, а по нѣмецки приватно“ ôдповѣвъ п. Легинь. Потôмъ приступивъ до архикнязя вôйтъ Дмитро Андрѣйшакъ на чолѣ рады громадскои. „Вы вôйтъ?“ спытавъ архикнязь по руски. — „Такъ, Найяснѣйшій Пане! Витаю и бажаю многая лѣта!“ На то архикнязь зновъ по руски: „Дякую! Дай Боже й Вамъ!“ Пôдчасъ сего протиснувся до архикнязя якійсь бѣдный чоловѣкъ, держачи въ рукѣ петицію и упавши на колѣна почавъ цѣлувати и обнимати колѣна и ноги архикнязя. Архикнязь принявъ петицію. Якъ казали, бувъ се селянинъ ажь зъ Порогôвъ, котрый черезъ заходы жида-лихваря утративъ свою батькôвщину. Розпращавшися ласкаво зъ притомными рушивъ архикнязь въ дальшу подорожь а за нимъ розлягся зъ тысячей грудей грôмкій окликъ Слава!“ По дорозѣ на хвильку лише задержався архикнязь въ Цѣневѣ, де пôдъ проводомъ о. Кобриньского згромадженый численно нарôдъ витавъ дост. Гостя, а хоръ цѣнѣвскихъ спѣвакôвъ спѣвавъ „Многая лѣта!“ Здаѥсь, що Его Высокости сподобались нашѝ горы, бо ôдъѣздячи мавъ заявити, що лѣтомъ на рôкъ завитаѥ зновъ въ нашѝ стороны на кôлька недѣль. — *Левъ Пôдгрянинъ.*

— **Выбору п. Мойсы въ Снятинѣ на посла до сойму** навѣть самѝ Поляки не можуть признати важнымъ. По ôдосланю актôвъ выборчихъ до выдѣлу краєвого, выдѣлъ, розслѣдивши акты, пересвѣдчився, що того выбору не можна нѣякъ узнати важнымъ и предложити соймови до верификаціи. Такъ отже п. Мойса — пише „Kurjer Lw.“ — буде въ соймѣ до кôнця сесіи засѣдати jure caduco — за стôлько коштôвъ!

— **Выборча агитація въ мѣстѣ Львовѣ** передъ доповняючимъ выборомъ одного посла до рады державнои на мѣсце зложившого свôй мандатъ д-ра Леваковского уже розпочалася вчера зôбраньемъ одного круга выборцѣвъ. Вже на тôмъ зôбраню выплыли кандидатуры: д-ра Леваковского, проф. унив. и вице-президента мѣста д-ра Грызецкого, проф. гимн. д-ра Кубалѣ, проф. унив. Рошковского, навѣть д-ра Юліяна Черкавского. Въ середу о 7 год. вечеромъ ôдбудуться въ ратуши загальнѝ зборы выборцѣвъ. Борба заповѣдаѥся велика.

— **Украинській театръ М. Старицкого** буде давати ще до кôнця сего мѣсяця представленя въ Смоленьску, а ôдтакъ маѥ переѣхати до Кіева, де надѣѥсь перебути до половины грудня ажь опôсля маѥ выѣхати до Москвы.

— **Министеръ Земляковскій** прибувъ до Львова вчера о год. 4 пополудни. На двôрци зелѣзницѣ выжидали его намѣстникъ п. Залескій, президентъ Лебель и др.

— **Генеральный директоръ „Лендербанку“, Ганъ** выѣхавъ зъ Вѣдня до Львова, щобы лично вести переговоры о сфинансованье интересу пропинаційного.

— **Антисемиты вѣденьскій** задумують конче пôдчасъ гостины цѣсаря Вильгельма у Вѣдни выправити великій демонстрацію.[1] Правительство о тôмъ довѣдалось и бачне звернуло око на рухъ мѣжь антисемитами.

— **Огонь.** Дня 21 с. м. погорѣло село Зарайско въ Самбôрщинѣ. Майже до тла знищивъ огонь кôльканацять будынкôвъ самыхъ заможнѣйшихъ господарѣвъ такъ, що осталися пôдъ зиму безъ хаты и хлѣба. Будынки тѝ були по части асекурованѝ. — Въ селѣ Плауча велика, пов. бережаньского, згорѣла 19 с. т. у тамошного пароха о. Сосенка стирта пшеницѣ (звышь 100 кôпъ). Огонь выпавъ въ самъ часъ коли о. Сосенко поѣхавъ на похоронъ свого сына до Пенякъ.

— **Графъ Августъ Потоцкій** бравъ и бравъ одѣжь у одного вѣденьского кравця, а той дававъ безъ грошей, сподѣваючись, що чей-же зъ гр. Потоцкимъ процесуватись не треба буде. Ажь ось теперь дôйшло до того, що кравець пôзвавъ графа Авг. Потоцкого о звыжь тысячъ зр. а зъ судового едикту въ „Wiener-Ztg.“ показуѥся, що графа уже нема тамъ, зъ-ôдки замовлявъ собѣ зъ Вѣдня рѣчи...

— **Про силу царя** розказують газеты ось-що: Царь прийшовъ недавно зъ своєю жѣнкою до ліярнѣ зелѣза близько Петергофу и въ супроводѣ инжинира приглядався зъ найбôльшимъ занятьемъ всякимъ предметамъ. Выйшовши зъ фабрики, побачивъ, що передъ нею лежать величезнѝ бльоки зъ литого зелѣза, и сказавъ инжинирови пôднести оденъ зъ нихъ, щобы царева лучше могла приглянутись. „Ваше Величество“ — ôдповѣвъ инжинеръ, — „сей бльокъ важить три сотнары, але я скажу пôдоймою его пôднести“. „Не треба“, сказавъ царь, и самъ пôднѣсъ бльокъ, зачудувавши тымъ всѣхъ, що се бачили.

— **Мала перешкода.** Въ Ню-Йорку мало ôдбутись весѣлье одной панны. Гостѣ вже були зôбралися въ домѣ молодои, коли наразъ отець панны молодои покликавъ ѥи до передпокою. По малôй павзѣ вернула молода до салѣ и сказала: „Мôй суженый застрѣлився зъ невѣдомои причины, отже вѣнчанье не може ôдбутися, але ôдбудеся бенкетъ, до котрого мы все приладили, отже най вамъ та мала перешкода не ôдбираѥ охоты.“

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ погорѣлцямъ громады Сухоставъ 400 зр. зъ своихъ приватныхъ фондôвъ — Д. 22 с. м. перенесно мощѣ славного нѣмецкого композитора Фр. Шуберта зъ кладовища Верінґъ на кладовище центральне у Вѣдни.

Надôслане.

Найпевнѣйше поступованье.

Въ рôзныхъ ôдступахъ часу, котрѝ житье женьского пола особливо ôдзначають, ходить передовсѣмъ о те, щобы удержати нирки и печѣнки въ здоровôмъ дѣланю, щобы кровь була чиста и поживна. Неправильнôсть, бôль головы, миґрена, змѣнна чинноѣсть серця, корчѣ, бôль жолудка и т. п. суть обявами тыхъ слабостей. Якъ ихъ можна основно вылѣчити, повѣдомляѥ насъ панѣ Ульрихъ въ Лібавѣ коло Рабенавъ; она пише: „Дуже радо дѣлюся симъ зъ Вами, що я по ужитю 1¼ фляшки Варнера Safe Cure находжуся въ дуже добрôмъ положеню. Я терпѣла на неправильнôсть и миґрену, такожь корчѣ, бôль жолудка и страшне битье серця уступило. Симъ

складаю Вамъ я и мôй чоловѣкъ дуже сердечну подяку. Я поручила вже Вашь лѣкъ и на будуче буду такъ все робити; а выйде Вамъ певно на добро те, що менѣ Вашь лѣкъ помôгъ. Все и найгорячѣйше буду поручати Ваше Safe Cure. — Продажь и розсылка лише черезъ аптики. Цѣна 2 зр. Складъ Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевіорскій, д-ръ Кароль Миколяшъ, Ад. Рапопортъ, К. Крижановскій, у Львовѣ. Головный складъ: **H. H. Werner & Comin. Presburg.**

Вѣсти зъ Деп. Львôвскои.

Презенцу на парохію reg. coll. Струтинъ нижный одержавъ о. Мих. Колеса, парохъ зъ Ходовичъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенту на парохію Немирôвъ, дек. любачѣвского дôставъ о. Іоанъ Кипріянъ, зъ Шумяча, а на парохію reg. coll. при церкви св. Норберта въ Краковѣ о. Ив. Борсукъ, досихчасный завѣдатель тои-жь парохіи.

Сотрудництво въ Грушовôй, дек. мокрянського, одержавъ о. Ант. Слоньскій, а въ Рѣчици, дек. угновского, о. Лука Мельникъ.

Завѣдательство парохіи Гаѣ, дек. дрогобицкого, одержавъ о. Іоанъ Савчакъ.

Консисторія вставилася до намѣстництва о удѣленье каноничныхъ институцій запрезентованымъ оо.: Каролеви Белкотови на Мыслятичѣ, дек. мостиского, и Ник. Ничаєви на Замочокъ, дек. жовкôвского.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именования.** Краєва дирекція скарбу именувала Ад. Пикавса дѣйстнымъ учителемъ управляючимъ двоклясовои школы въ Озѣрнôй, а Ив. Куликôвского дѣйстнымъ учителемъ школы етатовои въ Яблоновѣ.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **На „Институтъ пôдъ покровомъ св. О. Николая“** жертвували: ВПр. о. крил. сов. В. Ильницкій 1 зр., д-ръ Юл. Целевичъ 1 зр. и о. Мохнацкій 1 зр.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 24. вересня. Заразъ по скликаню рады державнои думає правительство предложити проєктъ нового закона о школахъ народныхъ; не увзглядняючи однакожь внесеня кн. Лихтенштайна.

Загребъ 24 вересня. Въ кругахъ стоячихъ въ близшихъ зносинахъ зъ еп. Стросмаєромъ, кажуть, що вѣсть будьто-бы єго покликано до Риму, єсть неправдивою.

Петербургъ 24 вересня. Вѣсть, будьто-бы Исакъ-ханъ утѣкъ до Бохары, єсть неправдивою; ôнъ перебуває теперь коло Балху. Противъ Исака-хана выступивъ сынъ емира, но доси ще не прийшло мѣжь обома противниками до рѣшучои битвы.

Мадритъ 24 вересня. Ексмаршалокъ французкій Базенъ померъ.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 203—?

препараты зъ гумы и выробы кавчуковй для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гиеерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 77 ?

Запросини до передплати.

З днем 15 (27) вересня с. р. виходитме у Львові

„ПРАВДА“

місячник полїтики, науки і письменства випусками в 5—6 аркушів. Ціна на рік 6 р., на пів року 3 р., на чверть року 1 р. 50, місячно 50 кр.

Редакція, адмінїстрація і експедиція „Правди“ міститься у Львові в ул. Академічній ч. 8, де належить присилати предплату.

Др. ЕВҐЕНІЙ ОЛЕСНИЦЬКИЙ

видавець і редактор.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

у Львовѣ („Народный Дôмъ“), **въ Станиславовѣ** (пляцъ Францъ-Іосифа, дôмъ Горовицôвъ), **Перемышли** (коло моста), **Тернополи**, (ринокъ дôмъ Ляндау-а) **Дрогобичи** (ринокъ), **Коломыи** (готель Кракôвскій) **и Стрыю** (ринокъ, готель пôдъ „Чорнымъ Орломъ“)

поручає зô своихъ складôвъ и посередничень:

Чай караванный, спровадженый сухимъ путемъ черезъ Кяхту, Иркутскъ, Москву, розваженый пôдъ надзоромъ дирекціи въ пльомбованй пачки, 1/4 фунта по 70, 80, 90, 100, 125, кр. 1/8 фунта за половину повышои цѣны. 2226

Каву фунтъ по 90, 96, 100, 105, и 110 кр. Въ пять кильограмовыхъ мѣшочкахъ по зр. 9·20, 9·80, 10·70, и зр. 11·20 франко.

Поручаючися такожь зъ прочими артикулами Вповъ, Родимцямъ, заявляємо готовôсть доложити всякихъ старань, щобы вдоволити Пч. Купуючихъ такъ подрôбно якъ и при почтовыхъ зелѣзничихъ посылкахъ.

Зъ высокимъ поважаньемъ

Дирекція Народнои Торговлѣ

у Львовѣ.

На першôмъ поверсѣ отвирає зъ комфортомъ ново-уряджеву

КОМНАТУ

для „тѣснѣйшихъ товариствъ“

Реставрація и Торговля винъ

МАКСА ВІКСЛЯ

пôдъ ч. 5. улиця Ôрменьска у Львовѣ

приймаючи ôдъ дня сего оголошеня замовленя на уряджене бенкетôвъ, снѣдань, обѣдôвъ и вечери **по цѣнахъ найумѣреннѣйшихъ,** поручаючи за совѣстну и елегантну услугу, якъ такожь за знамен. 2572 ниту кухню и найдобôрнѣйшій напитки. 6—6

Маріяцельскй каплѣ жолудковй

знаменито дѣлаючй у всѣхъ недугахъ жолудка.

Schutzmarke.

Незрôвнанй при браку апетиту, слабôмъ жолудку, воняючôмъ ôддыху, кваснôмъ ôдгиканю, здутю, кольцѣ, катарѣ жолудка, згазѣ, твореню ся пęску и камѣньчикôвъ въ мѣхури, при надто великôй флегмѣ, жовтачцѣ, ôдкиненю и блеваню, болю головы (єсли походить зъ жолудка), корчахъ жолудка, задненю, перетяженю жолудка стравами и напоями, при хробакахъ, недугахъ селезѣнки, печѣнки и геморoидахъ. — Цѣна фляшочки разомъ зъ **приписомъ 40 кр., подвôйнои 70 кр.**

Головна высылка у аптикаря

КАРОЛЯ БРАДЙ КРОМЕРИЖЬ (Kremsier) МОРАВА.

Маріяцельскй каплѣ жолудковй не суть нѣякимъ средствомъ потайнымъ. Складовй части поданй суть при кождôй фляшочцѣ въ **приписѣ.**

Правдивй можна купувати у всѣхъ аптикахъ.

2351 27—52

ОСТЕРЕЖЕНЬЕ! Правдивй Маріяцельскй каплѣ жолудковй рôзно фальшують и наслѣдують. — **На знакъ правдивости** мусить кожда фляшка бути завинена въ червоне запакованье, заосмотрене въ **повышу марку охоронну** и при кождôй фляшочцѣ на приписѣ мусить находитися, ще сей приписъ друкованый у Г. Гуска въ Кромержу.

Правдивй можна купити: У ЛЬВОВѢ въ аптикахъ: Якова Байзера, Г. Блюменфельда, Петра Гайльгофера, Кал. Крижановского, д-ра Петра Миколяша, Якова Пипеса, Жиг. Рукера, Кар. Склепиньского, І. Вевюрского, Арн. Раппапорта. — ВЪ БѢЛЗѢ у ап. Гросса. — ВЪ БОБРЦѢ у ап. Бальбины Мендлицкои. — ВЪ БРОДАХЪ у ап. Бронисл. Витославского, Мих. Куляки, Вильг. Ляндесберга. — ВЪ БЕРЕЖАНАХЪ у ап.: Ад. Дурета, Іос. В. Лобоса. — ВЪ БЛАЖОВѢ у ап. А. Бжеса. — ВЪ ВАРЯЖУ у ап. Венед. Кшивоблоцкого. — ВЪ ДОЛИНѢ у ап. С. М. Траунфельнера. — ВЪ ДРОГОБИЧИ у ап.: Айхмилера, П. Партикевича. — ВЪ ГЛИНЯНАХЪ у ап. А. Гельма. — ВЪ ЗОЛОЧЕВѢ у ап. Франца Петеша. — ВЪ КОПИЧИНЦЯХЪ у ап. Редера. — ВЪ МЕЛЬНИЦИ у ап. Кроковского. — ВЪ МОСТАХЪ ВЕЛИКИХЪ у ап. І. Жолиньского. — ВЪ НЕМИРОВѢ у аптикаря Предримирского. — ВЪ ПЕРЕМЫШЛЯНАХЪ у ап. Омел. Барановского. — ВЪ РАДЕХОВѢ у ап. Яськевича. — ВЪ РОЗВАДОВѢ у ап. Вин. Грабовского. — ВЪ РОЗДОЛѢ у ап. Людв. Мержвиньского. — ВЪ САМБОРѢ у ап.: І. Алексевича, К. Мареша. — ВЪ СКОЛѢМЪ у ап. С. А. Лецковского. — ВЪ СОКОЛОВѢ у ап. Андр. Данчака. — ВЪ СОКАЛИ у ап. Евг. Высочаньского. — ВЪ СТАРôМЪ МѢСТѢ у ап. Ад. Палеского. — ВЪ СТРЫЮ у ап.: Чальбазаніого, В. Комаровского. — ВЪ ТУРЦѢ у ап. Жиг. Козицкого. — ВЪ ТЕРНОПОЛИ: ап. Леона Флайшманна и Фр. Ямругевича. — ВЪ УСТРИКАХЪ у ап. Альф. Яструбского.

ВАТРА,

литературный Збôрникъ **Василя Лукича**, выданый коштомъ членôвъ рускогокасина въ Стрыю на дохôдъ того-жь, вже появилась въ розпродажи. Цѣна 1 примѣрника, зъ пересылкою рекоменд. **1 зр. 50 кр.** Замовляти можна черезъ часописи рускй або вôдносячись впростъ до Выдѣлу касина

Девять медалѣвъ заслуги, дипльомъ признаня и дипльомъ гоноровый

на всемирнôй выставѣ въ Антверпіи

за незрôвнанй

Выробы косметичнй, Тоалетнй и Парфумеріи

Антилентилія. Нѣякій артикулъ тоалетовый не може остоятись що-до успѣху и доброты зъ Антилентилією. Средство се одержане зъ ôдсвѣжаючихъ субстанцій, усуває въ короткôмъ часѣ веснянки, опаленя сонячнй, плямы печѣнковй, слѣды по ранахъ и т. д., надає лицю свѣжôсть и нѣжнôсть. — Цѣна 2 зр.

Пилиптонъ волосю сивому и споловѣлому по кôлькоразовôмъ ужитю привертає красну барву. Пилиптонъ не фарбує лише ôдмолоджує волосье, котре пôдъ вплывомъ сего ôдличного средства ôдзискує первѣстну барву, мягкôсть и ôдлыскъ. — Цѣна флякону 1 зр. 50 кр.

Валентинъ найсильнѣйше выпаданье волося вздержує, цибульки волоснй взмôцняє и до вытворюваня та поросту волося побуджає. Лисины покрываються краснымъ волосьемъ.—Цѣлый флякон 3 зр. Пôвъ флякону 1 зр. 60кр.

ПУДРЪ КНЯЖЙ

Знамените поводженье и покупъ сего пудру суть найлѣпшимъ доказомъ его незрôвнанои добôрности. — Пудръ княжій на всѣхъ выставахъ бувъ першимъ, а числений медалѣ заслуги, якими его ôдзначили, найлѣпше его поручають. — Пудръ княжій не мѣстить жадныхъ металевыхъ примѣшокъ, єсть се найчистѣйша и найнѣжнѣйша мучка ростинна, приемно прилягає до лица, надає красну, природну бѣлôсть и есть неоцѣненымъ средствомъ до окрасы лица.

Пуделко мале бѣлого пудру 60 кр., цѣле 1 зр., зъ лебедикомъ 1 зр. 50 кр Рожевый для блъондинокъ и кремовый для шатинокъ и брунетокъ, мале пуделко по 70 кр., бôльше зр. 1·20 зъ пуделкомъ зр. 1·60.

Вода фіялкова. Усуває зъ лица прищѣ, лишаѣ, угрики, попаданье и лущенье шкôры, выгладжує морщинки и долики бсповй. Лицє ôдсвѣжує. выбѣлює и вынѣжнює до тои степени, що яко средство тоалетово-гигіеничне зôстало ôдзначене медалемъ заслуги на выставѣ природничо-лѣкарскôй въ Краковѣ. Цѣна 1 зр.

Мыло косметичне. Ôдзначаєся надзвычайною нѣжностею и вельми приемнымъ запахомъ, лагôдно дѣлає на нашкôрокъ, запобѣгає попаданю рукъ и лица, дуже нѣжно очищує шкôру. — *Усуває веснянки и жовтобрунатнй плямы зъ лица* Цѣна 60 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3, Готель Европейскій, пляцъ Маріяцкій и улиця Галицка, рôгъ Валовои ВЪ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20 и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 21—?

ЛІЯРНЯ ДЗВОНôВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

въ КАЛУШИ, почта и стація желѣзницѣ тамже.

Получивши на власнôсть по старôй фирмѣ „Ивана и сына Серафина“ „Ліярню дзвонôвъ“ въ Калуши, ôдзначену срѣбнымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. им Качковского въ Коломыи (якъ о тôмъ свого часу газеты доносили) — маю и теперь на складѣ **готовй дзвоны,** выконую скоро замовленя и приймаю старй або ушкодженй дзвоны до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя въ давнѣйшôй спôльнôй а теперь моєй власнôй ліярни дзвонôвъ прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалôсть матеріялу и гармоничный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и для того осмѣляюся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

2327 17—24 Зъ глубокимъ поважаньемъ

Антоній Серафинъ.

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Забезпеку, яку подає асекурація на житье кождому якъ бѣдному такъ богатому, не можна ощадностею иншого рода узыскати, або не можна заперечити правдѣ, що найскорше той ощаджає, хто заасекурується на житье.

На примѣръ: Урядникъ, учитель, священикъ и т. д. забезпечить въ своємъ вѣцѣ 30 лѣтъ для родины на случай своєи смерти 1.000 зр. а. в. за що платитъ квартально тôлько 5 зр. 94 кр.

40 лѣтъ числячій отець забезпечить для однорôчнои дитины капиталь 1000 зр. выплатимый по дожитю 24 року доньцѣ або сынови, за квартальну премію 8 зр. 30 кр. Єсли отець умирає передъ выплатою забезпеченои сумы, перестає плаченье премій а заасекурованый сынъ або донька получить въ условленôмъ часѣ цѣлу заасекуровану суму; єсли-же дотычный сынъ або донька умре передъ тымъ часомъ, звертає „СЛАВІЯ“ всю вплачену премію.

Молодый мужчина забезпечитъ капиталъ 1.000 зр. на случай дожитя и смерти. Єсли дожие 55 року житя одержитъ самъ заасекурованый капиталъ; єсли-жь умре передъ тымъ часомъ, выплаченый буде капиталъ цѣлый въ полиси наведенымъ спадкоємцямъ. Квартальна премія єсть 7 зр. 27 кр.

На полиси що-найменше 3 роки важній и доси выплатимй выдаєть головна Дирекція на осôбне жаданье члена зъ кôнцемъ кождого дальшого року удѣловй полисы на тіи квоты, на котрй членъ за вплачену премію право набувъ.

До заплаченя кождои навѣть мѣсячнои раты премій есть дозволеный терминъ до 90 днѣвъ.

По 5-лѣтнôмъ треваню убезпеченя може асекураційна сума бути выплачена навѣть тогды, если убезпеченый умеръ въ поединку або самъ собѣ житье ôдобравъ.

Всякій зыскъ дѣлиться помежи убезпеченыхъ. Резерва зыску для убезпеченъ житьевыхъ выносить зъ кôнцемъ 1886 р. 175.570 зр. 92 кр.

Сума выплаченыхъ на житье убезпеченыхъ капиталôвъ по конець р. 1886 выносить 1,333.023 зр. 86 кр.

Зъ кôнцемъ р. 1886 числить „СЛАВІЯ“ въ ôддѣлѣ житьевôмъ 40.497 членôвъ зъ убезпеченымъ капиталомъ 22,835.193 зр. 31 кр.

На всякй пытаня якъ найохотнѣйше одвѣчає и тарифы высылає головне Заступництво банку „Славія“ у Львовѣ. 2340 16—24

ГАЛИЦКІЙ КРЕДИТОВЫЙ БАНКЪ

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

и опроцентовує ихъ по

4 1/2 % на рôкъ.

2219 16—?

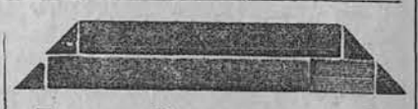

Левъ Кочоровскій

лякерникъ

у Львовѣ, въ будынку оо. Бернардинôвъ

поручаєся Вп. Публицѣ до мальованя дверей, ôконъ, знарядôвъ домовыхъ рôзного рода, комплетныхъ выставъ склеповыхъ, шильдôвъ, повозôвъ и всякихъ иншихъ знарядôвъ входячихъ въ границѣ штуки мальованя и лякерованя. Приймає такожь замовленя зъ провинціи, котрй выкôнчує въ якъ найкоротшôмъ часѣ. 2591 2—3

НАЙЛѢПШИЙ

Берненьскй сукна

доставляє по фабричныхъ цѣнахъ

складъ фабричного полотна

Siegel-Imhof

ВЪ БЕРНѢ

На порядне осѣнне або зимове

МУЖЕСКЕ УБРАНЬЕ

выстає оденъ купонъ въ довготѣ 3.10 метра, то єсть 4 вѣденьскихъ лôктôвъ. Оденъ купонъ коштує

зр. 4.80 зъ звычайнои
„ 7·75 зъ доброи
„ 10·50 зъ лѣпшои
„ 12·40 зъ найлѣпшои

правдивои овечои вовны.

Ôдтакъ можна дôстати въ найбôльшôмъ выборѣ: шонкомъ тканй камгарны, матеріи на иберцигеры, пальмерстоны и бои на плащй, гупѣ для стрѣльцѣвъ и економôвъ, Peruvienne и Tosking на убраня салоновй, матеріи на женьскй убрани и т. д.

За добрй товарôвъ и точне доставленье ручиться.

2586 *Взбриль даромъ и оплатно.* 3-30

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ въ монхъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь 2484 Всч. Духовенъству 27—?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Где шукати правды?

або VIII членъ символа вѣры

поясниввъ священикъ Климентій Кульчицкій. Станиславôвъ 1888. Дохôдъ на церковь въ Раранчи; мала 16-ка въ 66 сторôнъ и коштує 20 кр. Дôстати можна у Львовѣ въ книгарни Ставропигійскôй, въ Тернополы у Гилечка, въ Станиславовѣ у Добошиньского.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна флякону 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручає Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2374 *Капсулокъ 80 кр.* 60—?

Пошукованя посадъ, оголошеня продажи,

пошукованя спôльникôвъ

и всѣ иншй оголошеня для всѣхъ австро-угор. якъ такожь для всѣхъ заграничныхъ газетъ и фаховыхъ часописей залагоджує **найтанше, найскорше и въ ôдповѣдный способôъ по оригинальныхъ цѣнахъ** експедиція анонсôвъ:

RUDOLF MOSSE

Wien I. Seilerstätte 2.

Исторія Скиту Маняоского

вразъ зъ

Збôрникомъ грамотъ, листôвъ и деякихъ судовыхъ документôвъ, дотычныхъ того монастиря.

Написавъ и уложивъ

Д-ръ Юліянъ Целевичъ,

професоръ при ц. к ак. гим. у Львовѣ У Львовѣ, 1887. Накладомъ автора.

Цѣна 1 зр.; зъ рекомандованою пересылкою о 20 кр. бôльше.

Дôстати можна въ книгарни Инст. Ставропигійского и Миликовского (п. Старжика) у Львовѣ. Можна такожь замовляти черезъ канцелярію Просвѣты або черезъ редакціи рускихъ газетъ у Львовѣ.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 203. Львôвъ, Второкъ 13 (25) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских ъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямації неопечатаній вôльній бдъ порта. — Поединоке число коштуе 3 кр. а. в.

Оголошення принимаються по цѣнѣ 6 кр. бдъ одной строчки печатком, въ рубр. „Надослане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. бдъ стишка.

До Русинôвъ галицкои землѣ.

Родимцѣ!

Коли другій краѣ и народы доокола насъ двигаються и поступають напередъ, добувають собѣ новій права и поправляють свою долю: насъ, Русинôвъ Галичины, неприязній политичній ôдношеня усувають ще въ задъ. На земли Данила, прилученôй до австрійскои монархіи яко край рускій, обдарений рôвною зъ другими конституцією, — мы чуємо въ школѣ, урядѣ и судѣ чужій языкъ, видимо на всѣхъ высшихъ становищахъ чужихъ людей, въ радѣ державнôй и въ соймѣ краєвôмъ чужій пишуть для насъ уставы; чужій втискаються навѣть до нашои церкви, чужій въ значнôй части користають зъ нашои працѣ. Мы поносимо рôвній або и бôльшій тягары, робимо шарварки, платимо податки, даємо рекрута, — але не уживаємо нѣ рôвныхъ правъ, нѣ рôвныхъ користей.

Якъ въ политичныхъ и народныхъ правахъ Русины упослѣджений супротивъ другихъ народôвъ, такъ въ поношеню тягарôвъ публичныхъ найбôльше дôткнений низшій верствы, селяне и мѣщане, рôльники и ремѣсники. На школу, на церковь, на дорогу богачь-капиталистъ часто не дає нѣчого, властитель бôльшихъ посѣлостей завсѣгды розмѣрно менше, якъ селянинъ. Всѣ змаганя въ остатныхъ часахъ, розложити тягары публичній пôсля рôвнѣйшои мѣры, оказалися даремными.

Теперь Русинамъ, якъ и всему селяньству та мѣщаньству, грозять новій небезпеченьства. Автономичній права громадъ готова ограничити нова устава о писаряхъ громадскихъ, радамъ шкôльнымъ мѣсцевымъ устава о народныхъ учителяхъ ôдбирає права презенты, нова устава о податку ôдъ горѣвки збôльшила тягары низшихъ верствъ, нова устава пропинаційна може зновъ выйти въ некористь селянъ и мѣщанъ.

Мы, пôдписанй послы Русины, выбранй свобôдною волею сельскихъ и маломѣскихъ громадъ, обовязанй передъ всѣми боронити справъ рускихъ и громадскихъ. А обовязанй мы тымъ бôльше, що послѣдне всенародне Вѣче у Львовѣ зъ червня 1883 року узнало насъ за єдиныхъ заступникôвъ руского народу и завôзвало насъ, щобы мы потребы и интересы руского народу всѣхъ сторôнъ и повѣтôвъ Галичины заступали.

Вѣрній нашимъ обовязкамъ и послушній голосови народу, мы боронили и не перестанемо боронити интересôвъ рускихъ и народныхъ въ репрезентаціи краю. Але що хвиля нинѣшна тяжка, що точаться теперь справы великои ваги, то кличемо весь нарôдъ, щобъ и ôнъ сполучивъ могучій свôй голосъ зъ голосомъ нашимъ. Въ тôй цѣли устроюємо Вѣче всенародне въ столици нашого краю у Львовѣ, въ власнôй хатѣ всего народу нашого, въ Народнôмъ Домѣ, дня 29 вересня (11 н. ст. жовтня) въ четверъ передъ св. Покровомъ. Нехай самъ голосъ народу, завсѣгды важкій, а ще важщій въ нинѣшнôй порѣ грозячихъ зô всѣхъ сторôнъ бурь, ôдозвеся сильно и заявить передъ краємъ, передъ другими народами, передъ управителями державы и передъ цѣсарскимъ тронôмъ, чи Русины, чи нарôдъ нашого краю годиться зъ теперѣшнымъ своимъ положеньемъ, чи и якъ довго може єго ще выдержати, чи и якои домагаєся змѣны.

Именно хочемо на тôмъ Вѣчу обговорити отсй справы:

1) Нинѣшне положенье Русинôвъ, що намъ долягає и чого домагаємося;

2) нову уставу дорогову;

3) уставу пропинаційну.

Просимо отже на то всенародне Вѣче всѣхъ, котрыхъ доля нашого народу и справы, що мають обговоритися, обходять: весь нарôдъ нашь зô всѣхъ сторôнъ нашого краю и зô всѣхъ верствъ єго, селянъ и мѣщанъ, ремѣсникôвъ и купцѣвъ, учителѣвъ и пастирѣвъ духовныхъ, и всю прочу интелигенцію. Именно просимо и нашихъ достойникôвъ церковныхъ, давнѣйшихъ заступникôвъ народу въ соймѣ краєвôмъ, заступникôвъ въ радѣ державнôй, въ радахъ повѣтовыхъ и громадскихъ. Могучій а згôдный, спокôйный и поважный голосъ Вашь не прогомонить надармо.

У Львовѣ дня 13 (25) вересня 1888.

Д-ръ Николай Антоневичъ. Теофиль Бережницкій. Щастный Бѣлиньскій. Стефанъ Качала. Матвѣй Кашевко. Петро Лѣниньскій. Ксенофонтъ Охримовичъ. Юліянъ Романчукъ. Николай Сѣчиньскій.

Вѣче зачнеся о $8^1/_2$ годинѣ рано. Передъ тымъ ôдправиться служба Божа въ церквѣ Успенія Пресв. Богородицѣ. Комитетъ вѣчевый робить заходы, щобы участники вѣча дôстали карты на зелѣзницѣ за знижену цѣну, а у Львовѣ щобы знайшли ôдповѣдне помѣщенье. Близшій вѣсти о тôмъ подадуться пôзнѣйше.

Соймъ краєвый.

IV-те засѣданье зъ дня 24. н. ст. вересня 1888.

Ôдпустку взяли: гр. Лянцкороньскій на дальшихъ 8 днѣвъ а Поляновскій такожь на 8 днѣвъ.

Зъ петицій цѣкавѣйшій: Громада и двôръ въ Ляшкахъ о придѣленье до суду пов. въ Мостискахъ; громада Залѣщики о 10.000 зр. позички на будову шпиталю; гром. Первятичѣ, щобы краєва рада шкôльна ôддала громадѣ забранй ѣй облигаціи; товариство „oświaty ludowej“ въ Краковѣ о субвенцію; погорѣлцѣ зъ Молошковичъ о запомогу; инжинеры дорôгъ краєвыхъ о пôдвысшенье платы; п. Григ. Врецьона, редакторъ „Часописи Школьной“ о субвенцію на выдавництво; Варвара Линковска, директорка провинціонального театру польского, о субвенцію; Я. Чубскій о запомогу на выдавництво спѣваника польского; громада мѣста Бучача о перемѣну тамошнои 4-клясовои гимназіи на 8-клясову; громада Мôстки зъ Малинôвкою и обшаръ двôрскій о полишенье учителя п. Дмитра Дмитерка на посадѣ учительскôй; товариство львôвскон „oświaty ludowej“ о субвенцію на рôкъ 1889; руске товариство академичне „Сѣчь“ у Вѣдни о рôчну субвенцію; выдѣлъ „Рускои Бурсы“ въ Стрыю о запомогу.

Пос. Скаршевскій поставивъ нагле внесенье, щобы выдѣлъ краєвый ще пôдчасъ сеи сесіи зарядивъ пробы зъ матами безпечными ôдъ огню, вынаходу п. Цѣпановского а на кошты призначивъ єму 500 зр. Наглôсть сего внесеня пôдперъ пос. д-ръ Антоневичь. Гр. Бадені спротивився наглости внесеня, бо не знати, якихъ коштôвъ проба буде вымагати, а хотяй пос. Антоневичь запевнювавъ, що може й о половину менше, якъ 500 зр., внесенье наглости соймъ таки ôдкинувъ, а внесенье буде трактоване пôсля регулямину.

Зъ порядку дневного ôдослано: 1) внесенье правительства о змѣну закона о оѓерахъ приватныхъ до комисіи господарства краєвого; 2) внесенье п. Скаршевского о ширенью въ краю фальсованыхъ дахôвокъ до выдѣлу краєвого.

Пос. Струшкевичъ мотивувавъ своє внесенье о потребѣ пôдпираня господарства молочного въ краю, наводячи за примѣръ другій краѣ, особливо-жь Угорщину. Внесенье се ôдослано до комисіи господарства краєвого.

До комисіи пропинаційнои (81 послôвъ голосувало) выбранй пп. Абрагамовичь, гр. Бадені Стан., Бѣлиньскій Леонъ, Чайковскій, Ґорайскій, Гнѣвошь, Гноиньскій Вінк., Гавзнеръ, Яворскій, Єнджеєвичь Адамъ, Козьебродскій Щастный, Мандичевскій, Менцѣньскій, Пилятъ, гр. Потоцкій Артуръ, гр. Рей, Романовичь, Ромеръ, кн. Сангушко, кн. Сапѣга Волод., Скалковскій, Скшиньскій, еп. Солецкій, Сгадницкій Стан. и Вротновскій.

Пос. Вол. Козьебродскій поставивъ внесенье поручаюче выдѣлови краєвому, щобы на будущу сесію предложивъ проектъ до закона о нищеню мышей польныхъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Позаякъ день 2 грудня с. р., на котрый припадає ювилей сороклѣтного панованя цѣсаря Франць Іосифа, єсть недѣля, то министерство просвѣты розпорядило, що торжество се має обходитися по всѣхъ школахъ народныхъ, середныхъ и промысловыхъ въ днях ъ 1 або 3 грудня и тй днѣ мають бути вôльнй ôдъ науки. Торжество се має обходитися богослуженьемъ при участи шкôльнои молодежи и всѣхъ учителѣвъ, а де се буде можна, ще и окремымъ торжествомъ шкôльнымъ.

Въ ческôмъ соймѣ предложивъ бувъ — якъ мы то вже доносили — выдѣлъ краєвый проєктъ закона въ справѣ уживаня обохъ краєвыхъ языкôвъ черезъ власти автономичній Передъ тымъ ще ôднѣсся бувъ выдѣлъ до правительства зъ просьбою, щобы оно внесло се предложенье до сойму, або щобы згодилося на то, щобы выдѣлъ єго внѣсъ. Правительство ôдповѣло, що инціятива належить до выдѣлу. Нѣмецкій газеты централистичнй ôдмовляють отже несправедливо компетенцію выдѣлови.

Зъ Вѣдня доносять до „Dzien. Polsk ого“, що министерства постановили, щобы въ будучности приймати практикантôвъ до службы судовои и администраційнои лишь при рôвночасномъ признаню адъютумъ. Вѣсть ся однакожь потребуе ще потвердженя.

— —

На засѣданю громадскои рады мѣста Берлина ôдгралася дня 20 с. м. вельми цѣкава и для нѣмецкихъ ôдносинъ дуже характеристична сцена. На порядку дневнôмъ стояло внесенье поставити на линскôмъ поли битвы памятникъ а въ сали засѣдань берлиньскои рады громадскои уставити погрудя обохъ померших ъ цѣсарѣвъ. При першôй справѣ почавъ говорити радный Кінертъ, але предсѣдатель ôдобравъ єму голосъ. При другôй справѣ сказавъ Кінертъ такъ: „Прошу васъ, не ухвалюйте нѣчого, щобы сеи справы не залагоджено. Прошу васъ, числѣться зъ чинникомъ, котрый въ Берлинѣ мусить увзгляднятися. Найсильнѣйша политична партія въ Берлинѣ єсть антимонархична и републиканьска. Мы змушенй понимати тыхъ мужѣвъ, котрыхъ хочете почтити яко протекторôвъ мѣщаньскои т. є. капиталистичнои системы, противъ котрои готовй мы выступати навѣть зъ нараженьемъ житя. (Въ сали наставъ великій крикъ и заколотъ а Кінертъ говоривъ дальше): „Чую тутъ слова; божевôльный, дуракъ, простакъ“. Тыми словами характеризуєте не мене, але себе.“ Предсѣдатель: Прошу бесѣдника, щобы не обиджавъ цѣлого збору. Кінертъ: За нами промовляє розумъ и наука, за вами призвычаєнье и сила“

„Deutsche Rundschau“, оденъ зъ найповажнѣйшихъ мѣсячникôвъ, выходячихъ въ Нѣмеччинѣ, оголосивъ сими днями „споминки цѣсаря Фридриха III.“, котрй наробили въ цѣлôй Нѣмеччинѣ великого шуму и заколоту. Партія правительственна и консервативна выступили зъ причины сихъ споминокъ до борбы зъ партією либеральною и вольнодумною и такъ нинѣ цѣла Нѣмеччина подѣлилась на два таборы, котрй взаимно на себе нападають. Органы правительственнй и консервативнй доказують, що оголошенье сихъ споминокъ було недискреціею а навѣть сумнѣваються о ихъ автентичности. „Börs. Ztg.“ каже, що проф. Дельбрикъ, выховуватель кн. Вальдемара, постарався о то, щобы тй споминки оголошено. Згадана газета розказуе, що ще въ 1873 р. выдавъ тогдѣшный наслѣдникъ престола свôй дневникъ, котрый списувавъ пôдчасъ цѣлои пруско-французкои вôйны въ 12 метальографичныхъ примѣрникахъ и роздавъ ихъ лишь довѣрочнымъ особамъ пôдъ условіемъ, що передъ пятьдесяти лѣтами по єго смерти не буде зъ тыхъ споминокъ нѣчо оголошене. Всѣ крôмъ Дельбрика додержали слова. Зъ другои стороны говорять зновъ, що споминки тй були звѣстнй далеко бôльше особамъ и що Дельбрикъ оголосивъ свôй примѣрникъ окремо. Головна вага сихъ споминокъ лежить въ тôмъ, що они зъ однои стороны характеризують цѣсаря Фридриха и доказують, що то ôнъ властиво бувъ той, що пôднѣсъ идею нѣмецкого цѣсарства — такъ бодай каже либеральна праса, а ôдтакъ и въ тôмъ, що цѣсарь розповѣдае тамъ богато незнаныхъ доси фактôвъ и характеризуе декотрй важній лиця зъ давнѣйшихъ часôвъ.

— —

По причинѣ намѣренои подорожи российскихъ великихъ князѣвъ до Єрусалима написавъ Жакъ Ст. Серъ въ парискôмъ „Figaro“ дуже цѣкаву статью о Россіянахъ въ Єрусалимѣ. Ôнъ доказуе, що российскй князѣ не выбираються на прощѣ до святои землѣ, але имъ розходиться властиво о инспекцію, бо Россія старається вже ôдъ многихъ лѣтъ, щобы розширити православну церковь въ Палестинѣ, а зъ нею такожь и свôй вплывъ. Середъ темныхъ масъ мѣсцевого населеня удалося ѣй то зовсѣмъ добре. Российскй путники приносять господамъ, устроєнымъ умысно для прощанъ, найбôльшй зыски, а въ российскихъ монастиряхъ и добродѣйныхъ заведеняхъ дôстають бѣднй люде якъ найбôльшу помôчь и опѣку ôдъ российскихъ консулѣвъ. Не диво отже, що вѣра въ всемогучôсть Россіи запускае чимъ разъ глубше корѣнье. Ба, Россія хоче позыскати для себе не лишь масы народу, але такожь и православне духовеньство, а то ѣй такожь удалося при помочи тои вытревалости, зъ якою она вырвала єму грунтъ пôдъ ногами и дѣломъ доказала, що лишь Россія може дати грошей и помочи. Тріюмфомъ тои политики було занменованье прихильного Россіи таборского епископа Никодема патріярхомъ єрусалимскимъ, котрый заступавъ той патріярхатъ черезъ кôлька лѣтъ въ Москвѣ. Ôнъ стоявъ въ безпосередньôй звязи зъ российскимъ синодомъ, а царь принимавъ єго дуже прихильно на авдієнціи. Пôдъ проводомъ сего Грека поступала российска справа дуже добре на злôсть єго власнымъ краянамъ. Напослѣдокъ каже „Figaro“: „Анѣ въ Лондонѣ, анѣ въ Константинополи, анѣ навѣть въ Римѣ не зважають мабуть на то, якъ поступае вплывъ Россіи въ Єрусалимѣ. То хиба побачать ажь тогдѣ, коли хто схоче ставити перешкоды якому англійскому мисіонерови, що буде роздавати свою библію. Що-до насъ (Французôвъ), то мы просто констатуємо лишь факты. Франція мае теперь дѣло зъ иншими справами, а мы будемо зъ приятностею читати справоздання зъ подорожи великихъ князѣвъ: она буде дуже мальовнича.“

— —

Въ справѣ недавныхъ вѣстей о кризѣ въ бѣлградскôмъ кабинетѣ пишуть теперь такъ до „Pest. Lloyd-a“: „Король Миланъ сказавъ министрови финансôвъ Ракичеви, коли той бувъ у него въ Ґляйхенбергу, що ôнъ (король) будучи ще въ Адельсбергъ, сказавъ тамъ до вѣденьского посла Богичевича, коли довѣдався, що Ристичь єсть въ Аббаціи, що зъ того пôдуть всякй поголоски о змѣнѣ кабинету. И дѣйстно такъ сталося. „Я не маю нѣякои причины — казавъ король — змѣняти правительство и не змѣню. О своѣмъ розговорѣ зъ Ристичемъ, сказавъ король, що розговôръ сей дотыкавъ лишь справы розводу и ôнъ (король) старався познакомити бувшого министра зъ послѣдными фазами сеи справы. На послѣдокъ сказавъ король: „Показалося навѣть, що Ристичь єсть того погляду, що теперѣшный кабинетъ повиненъ-бы навѣть довше позôстати, якъ того вымагае загальный интересъ, а то єсть такожь и мôй поглядъ.“

Король Миланъ покликавъ до себе до Ґляйхенберга министра дѣлъ заграничныхъ Мнятовича и ôнъ выѣхавъ туды ще минувшои мятницѣ въ вечеръ. Подорожь ся набирае ще тымъ бôльшои ваги и значеня политичного, позаякъ въ Ґляйхенбергу перебувають теперь нѣмецкій и австро-угорскій послы.

Королеву повѣдомлено урядово черезъ сербске посольство въ Бѣлградѣ, що розправу въ справѣ розводу ôдрочено ажь до 29 жовтня. Королева выѣхала до Ясъ.

Зъ Бѣлграду доносять, що бувшій министеръ Іованъ Ристичь выѣхавъ до Букарешту въ гостину до королевои Наталіи.

Зъ судовои салѣ.

[Процесъ Равхмана о обманьство.]

Въ львôвскôмъ судѣ карнôмъ ôдбулася дня 22 с. м. пôдъ проводомъ сов. Голыньского розправа противъ Игн. Равхмана. Подаємо деякй данй зъ житя сего индивидуумъ, вынятй зъ акту обжалованя.

Зъ початкомъ минувшого року шкôльного зголосився до декана философичного факультету молодый чоловѣкъ, Равхманъ и просивъ єго, щобъ єму позволивъ ходити на выклады, обѣцюючи принести за три тыждня потрѣбнй до запису документы. По трехъ тыдняхъ Равхманъ появився вже въ Тернополи и ту просивъ ректора конвикту Єзуитôвъ о лекцію, кажучи, що єсть звычайнымъ слухачемъ университету и выказався легитимаційною книжкою. Ректоръ ôддавъ єму одного ученика до науки. Надто Равхманъ выказався передъ ректоромъ свѣдоцтвомъ зъ испиту зрѣлости, выставленымъ въ Терезіянськôй академіи у Вѣдни и казавъ, що має знакомство зъ высоко-поставленими особами. Ректоръ, не довѣряючи тому, ôднѣсся листовно до Вѣдня зъ запытаньемъ, чи дѣйстно бувъ якій Равхманъ въ Терезіянумъ? Тымчасомъ Равхманъ выстарався ще о документъ зъ министерства просвѣты, доказуючій автентичнôсть свѣдоцтва. Коли зъ Вѣдня надôйшли заперечаючй поясненя, Равхманъ щезъ. Будучи у Львовѣ и въ Тернополи, выманювавъ ôнъ ôдъ рôзныхъ особъ грошѣ, выказуючись визитовыми картами высоко-поставленыхъ лицъ, своихъ мнимыхъ протекторôвъ. Зловлено єго въ Бернѣ на Моравіи, де одержавъ въ выдѣлѣ краєвôмъ мѣсце писаря. Знайдено у него рôзнй документы: выказъ вôйсковый, пôсля котрого знає ôнъ богато языкôвъ, має знаменитй здôбности войсковй, скôнчивъ 8 гимн. клясъ и 7 курсôвъ философіи у Вѣдни; свѣдоцтво зъ першого пôврoку VIII. клясы акад. гимн. у Вѣдни, де зô всего мавъ ноты ôдзначаючй; свѣдоцтво зрѣлости зъ тои-жь гимназіи, выставлене на имя Игнатія Равхмана де Рабталь, сына официра забитого въ вôйнѣ, зъ урядовымъ посвѣдченьемъ директора Ґавча, що Равхманъ бувъ пôдчасъ гимн. студій паземъ архикн. Маріи-Валеріи, въ VII. клясѣ у цѣсаревои, а въ VIII. у архикнязя Кароля-Людвика; декретъ географичного институту войскового у Вѣдни, на пôдставѣ котрого за заслуги Равхмана при роботахъ фортификаційныхъ, увôльняєсь єго ôдъ дальшои службы войсковои для продовженя студій; книжку легитимаційну зъ фреквентаціи на выкладахъ въ львôвскôмъ университетѣ и письмо ôдъ уряду будôвничого въ Бернѣ, пôсля котрого приймаєся Равхмана на часъ потребы за помôчного инжинира зъ денною платнею 1 зр. 60 кр. Всѣ тй свѣдоцтва мали урядовй печатки и пôдписы дотычныхъ властей. Надто найдено приватнй билєты до гр. Водзицкого, д-ра Фр. Смольки, поручаючй Равхмана на учителя яко лингвиста.

Слѣдство выказало, що Игн. Равхманъ, додаючій собѣ титулъ „von Raabthal“, называеся властиво Исаакъ Равхманъ и походить зъ Бôрку шляхотского коло Вадовиць, де єго родичѣ Симонъ и Фрайда Равхманъ займалися пропинаціею. Показалося, що Равхманъ не бувъ нѣколи въ Терезіанумъ, анѣ на философичнôмъ факультетѣ у Вѣдни. Въ р. 1883 бувъ ôнъ асентерованый до вôйска и пôдчасъ службы бувъ караный за обманьство кôлька разôвъ: разъ 4-мѣсячною, другій разъ однорôчною тяжкою вязницею. Выйшовши зъ вôйска пробувавъ якійсь часъ безъ занятя въ Линцу, де бувъ караный за обманьство и волоцюжство. Дальше показалося, що всѣ повысшій документы зъ пôдписами и урядовыми печатками пôдроблены. Отже прокураторія обжалувала єго о злочиньство обманьства зъ §§. 197 и 199 д), 200 и 201 д).

Обжалованый 25-лѣтный чоловѣкъ, порядно одягненый, гладкій, старався всѣми силами доказати, що не єсть жидомъ. До фальшованя документôвъ признався, а за причину подавъ якійсь внутрѣшный наклôнъ, котрому не мôгъ опертися. Девять свѣдкôвъ потвердило майже всѣ обставины наведены въ актѣ обжалованя.

По переведенôй росправѣ трибуналъ въ недѣлю о год. 10 рано оголосивъ засудъ Равхмана на пôвтора року тяжкои вязницѣ.

НОВИНКИ.

— **Въ справѣ конфискаты ч. 169 „Дѣла“** за статью „Политика бôчныхъ дорôгъ“ одержали мы таку урядову допись: „Cz. 16.832. Riszajuczy sprawozdanie c. k. Sudu krajewoho z 16 serpnia 1888 Cz. 14804 na zażalinie c. k. Prokuratora, wid riszenia z 15 serpnia 1888 Cz. 14804, kotorym widmowłeno zatwerdżenia konfiskaty Nr. 169 „Diła“ za artykuł „Polityka bicznych doroh“ postanowyw c. k. Sud krajewyj wyższyj po wysłuchaniu c. k. Nadprokuratora riszenie zaczepłene zatwerdyty; — ponewże soderżanie artykuła inkryminowanoho ne perestupaje w niczym predmetowy krytyki postupowania Wydiła krajewoho w sprawi reformy Zakona dorożnoho i nit' w tim artykuli wozwania do nepryjazny protiw „szlachti“. O toj decyzyi c. k. Suda krajewoho wyższoho z dnia 11 septemwryja 1888 L. 21173 zawidomlajesia redakcyju czasopysy „Diło“. C. k. Sud krajewyj karnyj. Lwów, dnia 17 septemwryja 1888. *Poglies.*

— **Руски владики** скôнчили вже свои наради въ справахъ собору провинціонального. Преосв. епископъ Іоанъ выѣхавъ вчера до Перемышля, а Преосв. епископъ Юліянъ мавъ выѣхати сегодня до Станиславова. Результатъ нарадъ владикъ буде имовѣрно поданый незадовго до прилюднои вѣдомости.

— **Вѣче бережаньске** ôдбудеся вже въ сю суботу 17 (29 н, от.) вересня. (У вчерашнôмъ „Дѣлѣ“ черезъ похибку друкарску фальшиво выйшла дата пôсля лат. календаря: „17 (27 н. ст.)“, котру то похибку кождый мусѣвъ самъ добачити и спростувати.)

— **Вечеронъ руский въ Тернополи**, що ôдбувся въ недѣлю въ честь памяти покôйного редактора „Дѣла“, Володимира Барвѣньского, удався, якъ довѣдуемось, дуже добре. Гостей мѣсцевыхъ и зъ околицѣ зôбралось такъ много, що саля замкова була быткомъ повна. До кадриля ставало надъ 60 паръ, Дохôдъ brutto принѣсъ около 260 зр., а чистый дохôдъ буде поважною вкладкою до стипендійного фонду имени Вол. Барвѣньского.

— **Зъ Кристинополя пишуть намъ:** Дня 16 вересня с. р. въ монастирскôй Василіяньскôй церкви въ Кристинополи служивъ першу литургію о. Іосифъ Мѣльницкій, ново-выордынованый єромонахъ, въ соборѣ двохъ оо. Василіянъ и двохъ діяконôвъ при хоральнôмъ нотнôмъ спѣвѣ. Въ часѣ литургіи проповѣдавъ о. В. Чернецкій. Окрôмъ оо. Василіянъ були на сѣмъ торжествѣ оо. Бернардины, Єзуиты, а церковь була народомъ, мѣсцевою и окрестною интелигенціею биткомъ повна. По литургіи приймали Єзуиты, котрѝ взяли монастиръ кристинопôльскій въ свôй зарядъ, гостѣвъ въ рефектарскôй сали. Завѣдателемъ приходства кристинопôльского лишався на дальше дотеперѣшный игументъ, о. Антоній Кучиньскій, котрому додано до помочи двохъ молодыхъ Василіянъ. О. Леонтій Осмѣловскій переноситься до Бучача.

— **Зъ Коломыѣ пишуть намъ:** „Дѣлюся зъ Вами тою приятною вѣстею, що у насъ въ Коломыѣ за стараньемъ п. Стефанчука, укôнченого гимназіяста, ôдъ пôвтора мѣсяця въ церкви дуже красно спѣвають мѣщане зъ нотъ службу Божу въ недѣлѣ и свята.“ Заходы п. Стефанчука и охота мѣщанъ заслугують на похвалу и признанье.

— **Зъ Ярослава пишуть намъ**: Нечуване доси вотумъ довѣрія одержавъ ôдъ своихъ урядникôвъ п. Дембицкій, ц. к. поборець податковый въ Ярославли, при нагодѣ перенесеня єго на высшу посаду до Золочева. Урядники замовили службу Божу на интенцію „щасливои дороги“ п. Дембицкому.

— **Зъѣздъ буковинньскихъ лѣкарѣвъ** ôдбудеся ôдъ 28 — 30 с. м. въ Сучавѣ. Въ нарадахъ проводити буде д-ръ Залозецкій.

— **Д-ръ Живный**, редакторъ „Parlamentär-a“, знаный изъ свого вѣденьского процесу спекулянтъ на кишеню добродушныхъ и недобродушныхъ Россіянъ, выбрався по процесѣ въ подорожь до Петербурга и тамъ въ Славяньскôмъ Обществѣ, якъ вѣдомо, державъ бесѣду на тематъ объединенія и то объединенія якогось оригинального, выгрѣтого въ недоваренôй, хочь спекулятивнôй головцѣ. „Politik“, органъ старо-Чехôвъ, высказавъ своє здивованье, якъ нѣбы-то поважни Россіяне можуть даватися „брати на басъ“ такôй фигурцѣ, якъ д-ръ Живный, а органъ молодо-Чехôвъ, „Národni Listy“ рôвно-жъ выперлися всякои солидарности зъ Живнымъ. Теперь уже и Россіяне починають пôзнаватись на д-рѣ Живнôмъ, а ôдкрывъ имъ очи „Гражданинъ“ кн. Мещерского, помѣстивши статейку на тематъ швіндлю редактора „Parlamentär-a“. „Славяне австрійскій — пише „Гражданинъ“ — анѣ знати не хотять п. Живного и єго нѣмецкои газеты. Цѣла дѣяльнôсть єго збудована на фальши и не тôлько не пожиточна, але прямо шкôдна для интересôвъ Россіи и Славяньства... П. Живный въ своѣмъ заслѣпленю доходить до того, що порôвнює себе зъ професоромъ Ламанскимъ! Що за смѣлôсть! Де проф. Ламанскій, а де Живный! Чимъ ôнъ вславився? Хиба тою промовою, що то выголосивъ єи пôдчасъ свого процесу, мовою, за котру навѣть єго приятелѣ мусѣли червонѣтися?!“ Цѣкава рѣчь, чи галицкій органъ объединителѣвъ буде дальше величати д-ра Живного, якъ мученика и апостола?!

— **Канонична визитація скальского деканату** ôдбудеся въ слѣдуючôмъ порядку: Дня 6 жовтня зъ полудня наступить приѣздъ Впреосв. еп. Юліяна зелѣзницею до Чорткова а ôдтакъ слѣдують визиты: Дня 7. жовтня въ Шманкôвцяхъ, 8. въ Угриню, 9. въ Росохачу, 10. Милôвцяхъ, 11. Улашкôвцяхъ и Капустинцяхъ, 15. Лисôвцяхъ, 16. Олексинцяхъ, 17. Мышковѣ, 18. Бѣлчу, 19. Глубôчку, 20. Ланôвцяхъ, 21. Озерянахъ, 22. Колиндянахъ, 23. Давидкôвцяхъ, 24. Пилаткôвцяхъ, 25. Циганахъ, 26. Волкôвцяхъ, 27. Иванковѣ, 28. Скалѣ, 29. Бурдякôвцяхъ, 30. Лосичу, а 31 жовтня въ Босырахъ; 1. падолиста въ Кривенькôмъ и 2. падол. въ Чорнокôнцяхъ, де ôдбудеся конференція зъ клиромъ и визита закôнчиться.

— **За вязанку сѣна!** Дня 14. вересня принесли до уряду податкового въ З. господарѣ податокъ и довго выжидали на свою чергу, бо людей було богато. Втôмъ являесь мѣжь людьми ц. к. возьный тай каже: „Дайте вязанку сѣна. то скорше податокъ ôддасте!“ Найшлись таки, що дали, а мы пытаемо, чи вже цѣлый свѣтъ стоить на хабарахъ?

— **Надôслана жалоба:** Дня 30 серпня дававъ я въ Кристинополи на почту переказъ и рекомандованый листъ до „Aziend-ы“. Хотяй на кувертѣ адреса руска була друкована, панъ урядникъ крикнувъ дуже злôстно: „Psia mu mać, co mnie tu napisał, że ja nierozumiem!“ — и выдавъ польскій рецепись. Подôбне лучаеся часто въ Кристинополи. Чи такъ маe бути на почтѣ.. — „psia mu mać“? Ц. к. Дирекція най то прийме до вѣдомости. — *Яковъ Салига*, господарь въ Корчинѣ.

— **Нова мурована церковь** почне будуватися въ Знесѣню пôдъ Львовомъ. Пляны на тую церковь выготовивъ архитектъ п. Василь Нагôрный.

— **Парохія Дубно**, почта Лежайскъ, маe на продажь за дешевй грошѣ богато образôвъ церковныхъ кôлька престолôвъ, намѣстнй образы до иконостаса и цимборіюмъ. Упрашаесь скоро зголоситись до тамошного пароха, бо продажь довго не потреваe.

— **У Вѣдни** почалися ôдъ дня 23 н. ст. вересня громадни ревизіи у соціялистôвъ.

— **Судъ воєнный въ Казани** засудивъ 17 селянъ на кару смерти черезъ повѣшенье за опôръ полиціи и убійство при тôмъ трехъ полиціянтôвъ при розруху аграрнôмъ.

— **Огонь.** Черезъ неосторожнôсть при розкладаню огню въ поли займився двôрскій лѣсъ въ Славентинѣ, пôдгаецкого повѣта и знищивъ 20 моргôвъ лѣса.

— **Три волоски зъ бороды пророка.** Дня 31 м. м. приплывъ до Триполісъ турецкій пароходъ, котрый привѣзъ дарунокъ ôдъ великого везира для того мѣста. Тымъ цѣннымъ подарункомъ були три волоски зъ бороды пророка, умѣщены въ срѣбнôй касетцѣ, выложенôй дорогими камѣнями. Реликвію ôднесено зъ великою величавостею и радостею мешканцѣвъ до мошеѣ Даруґа.

— **Дрôбни вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ громадѣ Сопôтъ, пов. стрыйского, 100 зр. запомоги на реставрацію церкви. — Въ Стримбѣ коло Надвôрны ôдобравъ собѣ житье тамошный лѣсничій зъ причины невылѣчимои недуги. — Кат. Лебіодова, зарôбниця въ Голоску великôмъ, наливаючи при запаленôмъ кнотѣ нафту до лямпы, спонукала въ той спосôбъ експльозію и попарилась дуже небезпечно. — Стеф. Украинець зъ Каличанки въ Чернôвцяхъ перейшовъ зъ православія на гр.-католицкій обрядъ. — Ôдкрыто 6 фраґментôвъ незнаного доси драмату Шекспира „Irus“. Въ литературнôмъ свѣтѣ зробило се велике вражѣнье.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Краєва дирекція скарбу у Львовѣ имевувала поручника Вильг. Деблеса мытовымъ асистентомъ. — Густ. Рошковскій, надзвычайный професоръ львôвского университету, именованый звычайнымъ професоромъ того-жь университету.

— **Перенесеня.** Намѣстникъ перенѣсъ комисарôвъ повѣтовыхъ: И Пясецкого зъ Бялы до Лимановы и Іос. Ставского зъ Лимановы до Бôбрки; практикантôвъ концептовыхъ Ад. Губату зъ Дрогобича до Бялы и Ад. Станислава Лещиньского зô Львова до Дрогобича.

Вѣсти зъ Аеп. Львôвскои.

Введенй ôдъ завѣдательства оо.: Іос. Волошиньскій въ Тисовѣ; Павло Чмола въ Плетеничахъ и Андрѣй Обрѣзкôвъ въ Повѣтнôй.

Завѣдательства одержали оо.: О. Бролковскій на Плетеничѣ и Павло Чмола на Завидчѣ.

Парохію въ Повѣтнôй одержавъ о. Іос. Волошиньскій.

Канон. институцію одержали оо.: Діонисій Свистунъ на Оплуцко, дек. холоѣвского, Орестъ Коновалецъ на Хоросно и Іоанъ Бѣлинкевичь на Звенигородъ.

Въ пропозицію принятй оо.: Павло Чмола и Юл. Твардієвичь на Завидчѣ а Юл. Бачиньскій и Павло Филиповскій на Журôвъ.

Капелянами II клясы въ резервѣ занимено министерство вôйны оо.: Кир. Левицкого, Іоана Бѣлорускаго, Кар. Бардына и Волод. Чепеля.

Рада шкôльна окружна выасигнувала о. Ив. Чапельскому, катехитѣ школы им. Шашкевича за науку религіи половину рôчнои ремунераціи 87 зр. 50 кр.

Посмертнй — ∓ — оповѣстки.

— **Стефанъ Стефуракъ**, славнозвѣстный артистъ рускои сцены, померъ нинѣ о год. 9 рано въ головнôмъ шпитали у Львовѣ. Покôйникъ, якъ звѣстно, страдавъ вже ôдъ довшого часу на сухоты а єго послѣдна подорожь въ горы не припесла єму пôльги. Нестало на рускôй сценѣ довголѣтного и улюбленого єи артиста-комика! Вѣчна єму память!

Телеграмы „Дѣла“.

Пештъ 25 вересня. Посломъ до угорского парляменту на мѣсце помершого министра просвѣты, Трефорта, выбрано кандидата опозиціи бар. Ивора Каса, редактора „Pesti Naplo“.

Софія 25 вересия. Княгиня Климентина приѣхала вчера до Рущука а нинѣ выѣзджае до Варны. Румуньскій агентъ дипломатичный Дюваръ выѣхавъ до Бѣлграду, щобы тамъ обняти на якійсь часъ справы румуньского посольства.

Константинополь 25 вересня. Вчера приѣхали сюды великй князѣ россійскй.

Берлинъ 25. вересня. „Nordd. Allg Ztg.“ и „Köln. Ztg.“ сомнѣваються о автентичности споминокъ цѣсаря Вильгельма. Бюро Вольфа доносить, що навѣть самъ кн. Бисмаркъ мавъ заявити, що споминки тй суть апокрифичнй.

Берлинъ 25. вересня. „Börs. Conr.“ доказуе рѣшучо, що кн. Бисмаркъ маe уступити.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. Т. Пр. въ Коропци. Терминъ до подань вже минувъ.

Надôслане.

Антика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 204—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна одной пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 78—?

М. ШАЛИТЪ

годинникарь,

у Львовѣ при улици Сикстускôй число 17

нагороженый почетнымъ дипломомъ на парискôй выставѣ въ роцѣ 1879.

За власноручный выробъ годинника

поручае свою ôдъ р. 1875 истнуючу

роботню и складъ годинникôвъ

стѣнныхъ и кишеневыхъ

зъ найлѣпшихъ женевскихъ фабрикъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ.

Всякй направы залагоджуються совѣстно и пôдъ цѣлорôчною гарантією. — Замовленя зъ провинціи выконуеся якъ найскорше. 2595 1—8

Магазинъ и роботня футеръ

МИХАИЛА БЕКЕРА

у Львовѣ улиця Коперника ч. 8.

(напротивъ Вп. пана Игнатовича)

поручае въ найбôльшôмъ выборѣ мужескй и дамскй футра, красни и вельми густовнй ґарнітуры, зарукави, мужескй шапки и дамскй шапочки, по дуже приступныхъ цѣнахъ.

Приймае всякй замовленя входячй въ округъ кушнѣрства якъ такожь: покритя на футра мужескй и дамскй, перероблюване старыхъ футеръ и направы. Замовленя зъ провинціи выконуеся въ якъ найкоротшôмъ часѣ.

Дякуючи за дотеперѣшнй ласкавй взгляды прошу о нихъ и на дальше.

Зъ глубокимъ поважаньемъ:

2593 2—12 **МИХАИЛЪ БЕКЕРЪ.**

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ ул. Коперника ч. 3., въ Краковѣ Суконницъ ч. 20., въ Черновцяхъ Рынокъ ч. 2

поручае власного выробу

знаменитй средства одзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня, на выставахъ краевыхъ и заграничныхъ.

Есенція ароматична до полоканя устъ змѣшана зъ водою, дае здорове и дуже приемне полоканье до устъ, ôдсвѣжае ясла и запобѣгае псованю зубôвъ. Фляконъ 80 кр.

Паста ароматична до чищеня зубôвъ знаменито очищае зубы зъ каменя и надае имъ перлову бѣлôсть. Цѣна 30 кр.

Щôточки до чищеня зубôвъ

въ рôзныхъ родахъ зъ найлѣпшихъ фабрикъ англійскихъ и французкихъ ôдъ 20 кр. до 1 зр. 50 кр.

Пльомба бальзамична

до пльомбованя дѣравыхъ зубôвъ, есть тревалою и дуже практичною въ ужитю. Фляконъ 50 кр.

224 20—?

Берненьскй

матеріи суконнй

розсылаю за готôвкою або послѣплатою по вельми низькихъ цѣнахъ, а именно:

лише въ добрôй якости

3.10 метры довг. на убранье зимове	зр.	3·75
3.10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	5·20
3.10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	6·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	8·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	10·—
3·10 метры дов. на красше убранье зимове	зр.	12·—
3·10 метры дов. на красше украньe зимове	зр.	14·—
3·10 метры довг. на найкрасше убранье зимове	зр.	16·—

Найлѣпшй берненьскй матеріи суконнй:

2·10 метры на цѣлый плащь зимовый	зр.	5 —
2 10 метры на лѣпшій плащь зимовый	зр.	5 50
2 10 метры на красный плащь зимовый	зр	6·—
2·10 метры на найкрасшій плащь зимовый	зр.	10·—

Стирійска гуня

на убраня мысливскй и менжиковы 2 10 метр. зр. 5·20

Одинокій христіяньскій складъ

2579 **Carl Pechaczek** 6-10

Brünn, Krautmarkt Nr. 3.

● *Цѣнники даромъ и оплатно.* ●

Д-ра Ґера бѣлье, кафтаники ôдъ поту трикотовй и сѣтковй, рукавицѣ и рушники до натираня

поручае найдешевше

2537 ТОРГОВЛЯ

Братей Лянгнеръ

Львôвъ, Галицка ч. 16

Цѣнники на жаданье даромъ.

Вже выйшовъ II томъ знамени того дѣла

М. Кôстомарова

Богданъ Хмельницкій.

Предплата на цѣле дѣло зъ пересылкою 5 зр. (въ оправѣ 6 зр. 20 кр.), такожь на раты.

Адресувати: **Ол. Барвѣньскій, Тернôпôль.** 9—0

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хоружина ч. 22

поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 кило 1·70 и 1 80 зр.

на провинціи:

4¾ кило 8·70 и 9·15 зр. франко

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опусть.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй оголошують иншй пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ей найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трiестѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродае гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комисіонеръ, а ôдъ него ажъ купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 178—?

Важне для пань!

При улици Галицкôй ч. 15 у Львовѣ, (побôчь Вп. Мартина Міллера)

ôдкрыто недавно

Торговлю сельскихъ продуктôвъ

пôдъ фирмою

СТАНИСЛАВЫ ПЕСЕЛЬ.

Торговля тая заосмотрена у всѣ корѣнний и споживчй товары, спроваджений **просто ôдъ продуцентôвъ** якъ: колоніяльний товары, масло десерове, сметанкове, кухонне, сыръ въ фаскахъ, швайцарскій и краєвый, липтавска бриндза, набѣлъ, мука, крупы, кашѣ, горохъ, солонину, смалець, печиво, дерево, сельскій хлѣбъ и т. п. поручае все по дуже низькихъ цѣнахъ.

Заразомъ приймае тая торговля всякй продукты въ тôмъ обемѣ на продажь (въ комисъ) або купуе за готôвку. Проте упрашае всѣ дворы и въ загалѣ особы, котрй мають якій небудь зъ высше наведеныхъ продуктôвъ на продажь, щобы зволили подати оферту пôдъ адресою:

Станислава Песель

2596 1—3 **у Львовѣ улиця Галицка число 15.**

Даючимъ въ комисъ дается всяку гарантію.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 204. Львôвъ, Четверъ 15 (27) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чвертъ року	4·50 зр.	на чвертъ року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чвертъ року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльнй ôдъ порта. — Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надослане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. ôдъ стишка.

Поручення зъ провинціи сейчасъ залагоджуються, безъ дочисленя провизіи.

КОПАЛЬ И ЛИСЕНЬ дôмъ банковый и контора вымѣны, купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями державнй и приватнй вальоры, листы заставнй, ренты, акціи банковй и зелѣзничй, лосы держ

Характеристика галицкого сойму.

Ще 22 серпня с. р. умѣстила „Nowa Reforma“ статью зъ запытаньемъ, чому въ Галичинѣ не успѣвае енергично робота интелигенціи для загального добра краю, а ôдповѣдаючи на се пытанье, мѣжь причинами навела такожь послôвъ рускихъ въ соймѣ краевôмъ ôдъ самого початку еры конституційнои. Они то мали спинять щирй заходы интелигенціи польскои около намѣреного добра для краю своею опозицією. Замѣтъ сей изъ стороны демократичного органу краковского ôдперли мы въ окремôй статьи рѣшучо и намъ удалось, ôдкликавшись на факты, записанй въ стенографичныхъ справозданяхъ сойму краевого, поставити доказъ, що послы рускй нѣколи не були въ соймѣ галицкôмъ елементомъ деструктивнымъ, домагались лише правъ для свого народу и наколи въ чôмъ Полякôвъ спиняли, то хиба въ пользеню Руси галицкои.

Въ серпни, коли статья та писалась, не було ще засѣдань соймовыхъ, ще не можна було ôдъ лиця до лиця бачити сенаторôвъ нашихъ de salvanda republica. Богато забулось, богато передъ тымъ не добачалось, то можна було вкôнци кинути неоправданый докôръ. Нинѣ-жь дôждалися мы ажь двохъ сесій соймовыхъ наразъ — щастя превеликого! Але нинѣ дôждались мы такожь передовои статьѣ въ „N. Reform-ѣ“ (зъ дня 21 вересня, ч. 216), въ котрôй львôвскій ôи дописователь каже ось що:

„Сумный обовязокъ тяжить сего року на вашôмъ дописователю. Семый рôкъ пишу вамъ о справахъ соймовыхъ, а нѣколи може не сповнявъ я сего обовязку зъ бôльшою прикростею, якъ теперь. Нѣхто нѣчимъ живѣйше не займаеьсь, нѣхто не загрѣваеьсь до працѣ. Се не спокôй доспѣлого мужа, що свѣдомый цѣли и средствъ, сказавъ собѣ: *festina lente*, и заволодѣвши надъ власнымъ жаромъ, супокôйно псборюе трудности и зъ повагою довершае свого обовязку. Се безсильнôсть близького смерти старця. Зъ выдѣлу краевого выходять справозданя чимъ-разъ меншои вартости, якъ що-до умотивованя такъ и що-до кодификаціи. Послы не беруть нѣякои инiціятивы. Инiціятива правительства скôнчилась на „важнôмъ проектѣ економичнôмъ“ (о выкупнѣ пропинаціи черезъ край). Комисіи мали користати зъ тридневнои маршалкомъ зарядженои перервы, але не выкористали ôи, бо богато членôвъ комисій ще не прибуло на соймъ, а другй скористали зъ неи въ свôй способъ, розъѣхавшись зô Львова. Тй-жь комисіи, що взялись за роботу, маюгь передъ собою матеріялъ такъ нужденно выдѣломъ краевымъ пôдготовленый, що референты комисійнй самй мусять братись за трудъ, не тôлько щобъ розслѣдити внесеня выдѣлу, але просто, щобъ обробити матеріялъ. Коротко кажучи, выдѣлъ краевый постарѣвся, якъ вы се ще въ сѣчни сего року справедливо замѣтили. Тая старôсть збôльшилась ще нинѣ, а зъ выдѣломъ краевымъ постарѣлись и соймъ зъ комисіями своими, его клюбы и его провôдники. Постарѣлись и — злѣнивѣли. Давнѣйше казано, мовь-то послы-селяне, несвѣдомй не лише справъ соймовыхъ, але въ значнôй части и неграмотнй, були „балястомъ“ въ соймѣ, бо ихъ до нѣякои роботы не можна було ужити. Далеко бôльшимъ „балястомъ“ обтяженый нинѣшный соймъ. Селяне ходили бодай пильно на засѣданя и „робили комплетъ“... Нинѣ ёсть се прилюдною тайною, що соймъ дуже часто засѣдае безъ комплету. Тамтй интересувались бодай справами, брали участь въ розправахъ своимъ здоровымъ хлопскимъ розумомъ и неразъ трафляли въ само ядро справы. Нинѣшный „балястъ“ соймовый, паничѣ, що пышаються краснымъ кроемъ своихъ тужурковъ, що подивляють свои хорошо выплеканй нôгтѣ и.... позѣхають поважно въ лавкахъ або смоктають папѣроски на коридорахъ, — то гôрша въ соймѣ завада, анѣжь давнѣйшй хлопы....“

Приглянувшись близше складовымъ частямъ сойму, „N. Reforma“ ôдгадала ажь теперь дѣйстну причину „неуспѣваня роботы интелигенціи около добра краю“. Тѣшимось тымъ и годимося вповнѣ на судъ „N. Reform-ы“ о выдѣлѣ краевôмъ, соймѣ и его комисіяхъ. Слова „N. Reform-ы“ справедливй и всесторонно та вѣрно характеризують законодавче наше тѣло. До сихъ слôвъ не богато треба-бы й додавати, якъ бы „N. Reforma“ була увзглядила и ту найважнѣйшу обставину, що соймови галицкому въ нинѣшнôмъ складѣ не достае нѣ заступникôвъ народу руского въ ôдповѣднôмъ числѣ, нѣ представителѣвъ интересôвъ станôвъ мѣщаньского и селяньского. Мы дôйшли до того, до чого въ часѣ переворотôвъ дôйшла колись Англія. Тамъ зложились рѣчи на такъ званый парлямэнтъ „толубовый“, парлямэнтъ безъ представителѣвъ шляхты; нашъ соймъ ёсть безъ „толуба“ и въ нѣмъ править выключно шляхта. Она мае въ нѣмъ рѣшучу перевагу. Нечисленнй представителѣ народу руского и прочихъ верствъ суспôльныхъ суть лишь для декораціи, для замаскованя рѣчи, або ихъ взято туды зъ простои конечности яко интелигентну, добру робучу силу.

Само собою розумѣеся, що при такôмъ складѣ рѣчей всякй справы, хоть-бы найжизненнѣйшй, лагодяться лишь односторонно, въ користь однои упривилеванои верствы народу польского, а въ некористь прочихъ верствъ и народу руского. Консеквентно нѣ просвѣта масъ народу, нѣ поправа ихъ економичного положеня не можуть бути и не суть субстратомъ законôвъ соймовыхъ, а переважно интересы економичнй однои верствы, интересы кастовй. Промысломъ бавляться лишь, експериментують, розкидаючи при тôмъ грошѣ на запомоги промысловцямъ, що неразъ заразъ банкрутують, а двигненье хлѣборобства лежить у нихъ въ тôмъ, що коштомъ краю выховують собѣ економôвъ та паробкôвъ, а въ найновѣйшôмъ часѣ намѣрили ще занятись выхованьемъ господинь до дворôвъ. Всякй законы, що выходять зъ рукъ нашого сойму, накладають на нарôдъ новй матеріяльнй тягары, а жаденъ законъ не занявся ихъ облегченьемъ. За то основують „банки краевй“ для бôльшихъ властителѣвъ, вертять на ихъ лятифундіяхъ канадійскимъ способомъ нафту, стараються о поббльшенье резервового фонду краковского товариства асекураційного, о добре проданье права пропинаційного, а може колись зъиндемнизують и право патронату надъ рускими церквами.

Не дивота отже, що соймъ нашъ не тôлько не выробивъ собѣ симпатіи въ краю, але що за свои труды (!) може повеличатись навѣть антипатією у неупривилееваного загалу. Антипатія та змагаеьсь не тôлько межи рускимъ народомъ, але и межи свѣтлѣйшими одиницями народу польского и селяньствомъ мазурскимъ, а членôвъ сойму обгортае консеквентно чимъ-разъ бôльша апатія. Не цвѣтъ народу, не люде интелигентнй, не охочй до труду мужѣ, не патріотичнй душѣ кандидують нинѣ о крѣсла курульскй, а члены та приклонники табору станьчикôвского и ихъ вѣрнй сателиты зъ руского Подôля, котрыхъ програма всѣмъ намъ знана, а полягае на береженю интересôвъ кастовыхъ, на негаціи правъ народу руского та удержуваню масъ обохъ народôвъ въ узахъ темноты.

Якъ въ тыхъ условіяхъ зложаться въ краю нашôмъ межинародни и суспôльнй ôдносины, не трудно ôдгадати. Але се рѣчь певна, що нѣ нарôдъ рускій нѣ другй суспôльнй верствы, въ такихъ условіяхъ, не зрекуться свого оправданого антагонизму до сойму и що сей соймъ змарнѣти мусить. Голосы невдоволеня стають що-разъ прилюднѣйшими. Що въ ясельскôмъ окрузѣ выборчôмъ сталось при послѣдныхъ выборахъ до сойму, то повторить-ся на другій рôкъ и въ иншихъ округахъ на Мазурщинѣ, бо селяне польскй инстиктовно ôдчувають, що вхъ интересамъ дѣеся непростима кривда. Томленье руского народу сталось уже такъ загально звѣстнымъ, що о нѣмъ говорить голосно вся загранична праса.

Одинъ лишь гр. Таффе не добачае, до чого въ Галичинѣ йде. Ôнъ жие тымъ, що ему пôдготовила незручна рука Белькредого и Голуховского въ 1865 р. Може на той часъ уходило не увзглядняти потребъ народу руского, держатись воза Голуховского и его пôзнѣйшихъ преемникôвъ, краковскихъ станьчикôвъ, сполученыхъ зъ подôльскою польскою шляхтою. Однакожь, що въ 1860-ыхъ рокахъ здавалось добрымъ, то нинѣ сталось небезпечною язвою. На кастовôй политицѣ станьчикôвъ пôзналися Русины и пôзнався край. Бôльшôсть соймова утратила довѣрie въ краю и держиться на верху лишь тыми одиницями середъ Полякôвъ, що давно позбулись патріотичныхъ своихъ чувствъ. Партія станьчикôвъ и ихъ сателитôвъ сталася параситомъ на польскôмъ организмѣ народнôмъ, точить его жизненнй соки, а тымъ заслонюе свою властиву цѣль егоистичну, що ôдъ часу до часу томить нарôдъ рускій, несвѣдома того, що нарôдъ рускій свою кривду ôдчуваe дуже живо и записуе собѣ на рахунокъ. Она не зготовить щастя нѣ народови польскому, нѣ державѣ. То не тôлько, якъ каже „N. Reforma“, пережитый апатичный старець, то злобна кліка людей, звязаныхъ интересами кастовыми, що несе знищенье на край и обезсилюе нашу державу. Взявши провôдъ въ Галичинѣ, не посѣдае она розумѣня нѣ интересôвъ польскихъ, нѣ рускихъ, нѣ австрійскихъ. Мы знаемо ôи махинаціи тутъ и въ Россіи. Сидить она на двохъ стôлцяхъ, а закрываеьсь консерватизмомъ. Але не наша рѣчь поясняти справу ту всесторонно. О тôмъ повиннй знати тй, що кермують интересами державы. Мы на теперь радй, що бодай одинъ органъ прасы польскои стративъ вѣру въ роботу сеи кліки, а при тôмъ сконстатувавъ, що не въ рускихъ послахъ а въ олигархахъ польскихъ належить шукати причины зла, що плыне на край дуже широкою струею.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

XIX.

Коли приглянемось законови о выкупнѣ права пропинаціи зъ дня 30 грудня 1875, побачимо, що опираеьсь ôнъ передвсѣмъ на узнаню пропинаціи приватнымъ (рѣчевымъ) правомъ управненыхъ и ôдповѣдно до того узнаня трактуе справу ôи выкупна. Законъ той нормуе выключно права пропинаціи на тôй самôй правнôй основѣ, на якôй закоены експропріяційнй нормують вывласненье приватныхъ правъ въ интересѣ высшого загального добра.

Вже въ тôмъ принципіяльнôмъ становищи

Зъ дневника цѣсаря Фридриха III.

Якъ вже звѣстно, подала передъ кôлькома днями „Deutsche Rundschau“ дуже цѣкавй выимки зъ дневника цѣсаря Фридриха III., котрй наробили въ цѣлôй Нѣмеччинѣ дуже богато шуму. Саме теперь ведеся мѣжь нѣмецкими газетами завзята борба о автентичнôсть сихъ споминокъ и годѣ ще сказати, по чиёй сторонѣ правда. Судячи однакожь зъ несмѣлого тону бисмаркôвскихъ органôвъ зъ одной стороны, а зъ нечуваной радости либеральной и вольнодумной прасы зъ другои стороны, можна майже пропускати, що выимки зъ дневника цѣсаря Фридриха, хочь и не мають на собѣ офиціяльнои печати автентичности, не суть лишь простою выдумкою и то ёсть причиною, що они выкликали такъ загальне зацѣкавленье.

Споминки тй розпочинаються зъ днемъ 11 липня 1870 р. безпосередно передъ выбухомъ пруско-французкои вôйны. Французкій chargé d'affaire Льефуръ заявивъ въ присутности послôвъ австрійского и испаньского, що ôдъѣде, бо нема зъ кимъ вести переговорôвъ (въ справѣ кандидатуры на испаньскій престолъ Гогенцоллернского князя). Дня 12 т. м. одержавъ Бисмаркъ депешу зъ Мадриду зъ вѣстею, що князь Гогенцоллернскій зрѣкся кандидатуры а дня 13 розговорювавъ наслѣдникъ престола, кн. Фридрихъ, зъ Бисмаркомъ. Бисмаркъ бувъ той гадки, що ôдступленье ôдъ кандидатуры забезпечить миръ, ôнъ хотѣвъ ѣхати до Варцина, але его заненокоила ситуація въ Парижи. Горчаковъ бувъ такожь мирно настроеный, хочь довѣдався, що Франція жадае гарантій на будучнôсть. Тымчасомъ довѣдався наслѣдникъ престола зъ Парижа, що Наполеонъ сказавъ до одного зъ своихъ бувшихъ министрôвъ, що испаньска справа ёсть въ теперѣшну пору маловажна, бо розходить-ся о перевагу мѣжь Прусами а Францією.

Дня 14 липня потвердилися вѣсти военнй а 15 сказавъ Бисмаркъ, що ôнъ ѣде зъ Роономъ и Мольткимъ противъ короля ажь до Бранибора. „По дорозѣ розказавъ ôнъ зовсѣмъ поважно и безъ звычайныхъ своихъ дотепôвъ, якъ дивиться на станъ ôдносинъ зъ Францією, такъ, що стало ясно, що вже нѣякй уступки въ користь мира не здадуться до нѣчого. Ôнъ и Мольтке уважали станъ и силу французского войска за неконче добрй.“ Король, выслухавши по дорозѣ рапортъ Бисмарка, не противився мобилизаціи арміи, але хотѣвъ змобилизувати лишь 7 и 8 корпусъ. Наслѣдникъ престола настававъ на мобилизацію цѣлои арміи. „То принято — пише тогдѣшный наслѣдникъ престола — и я оповѣстивъ то народови; король глубоко тронутый обнявъ мене и мы оба почули, о що тутъ розходить-ся. Ôнъ сѣвъ зô мною до вова; принятье величаве; я звернувъ увагу короля на „Wacht am Rhein“, въ сёй хвили чувъ кождый зъ насъ торжественне значенье сихъ слôвъ. Утворено три арміи.“

Наслѣдникъ престола мавъ вести полудне-во-нѣмецку, мавъ отже „найтруднѣйшу задачу боротись зъ неконче намъ прихильными и не въ нашôй школѣ выученими войсками противъ такъ могучого противника, якъ французка армія, котра вже ôдъ давна лагодилась и певно постановила впасти заразъ до полудневоя Нѣмеччины“. Наслѣдникъ одержавъ команду полудне-во-нѣмецкои арміи и 11 корпуса прускаго; шефомъ его штабу бувъ Блюменталь а Готтберґъ кватирмайстромъ. Дня 19 занменовано его урядово. Наступило ôдкрытье парляменту, ѣзда зъ королемъ до Шарльотенбурґа въ день смерти королевои Людвики, „де мы довшій часъ молилися зъ важкимъ серцемъ на могилѣ нашихъ дѣдôвъ“. Мольтке радить не ити ще на полудне а Бисмаркъ дораджуе, щобы заразъ повѣдомити телеграфично полудневыхъ князѣвъ о приѣздѣ, бо то зробить велике враженье. Король годиться на то, ôдходять телеграмы.

24 липня. Хрестины зъ великою парадою, король занадто зворушеный, щобы самъ державъ дитя до хресту, торжество вельми поважне, хто зъ насъ ще поверне? Але мы побѣдимо! Я зовсѣмъ готовъ заняти становище въ резервѣ, котра буде мусѣла дѣлати на крилѣ центра, бо велику задачу я ледви буду мôгъ сповнити. 25 липня. Бувъ зъ женою на могилѣ Зигизмунда и причастився св. тайнамъ, довѣдався, що завтра маю ôдъѣзджати. 26 липня. Ôдъѣздъ, всюды величаве принятье. 27 липня. Черезъ Норемберґію до Монахіюмъ, Король Людвикъ значно змѣнився, его краса майже пропалъ, стративъ передни зубы, нервовый и неспокôйный въ бесѣдѣ, не чекае ôдповѣди на пытанье а розпытуе, коли ему ôдповѣдаеся, про зовсѣмъ иншй рѣчи. Ôнъ принявся цѣлымъ серцемъ за народну справу; его скору рѣшимôсть хвалять загально. Ôнъ пôдписавъ предложеный Пранкомъ приказъ до мобилизаціи безъ вѣдомости Брая. Одушевлене принятье. На мое здивованье ёсть кн. Фридрихъ тутъ яко лише що именованый генералъ баварскій — переходове стадіюмъ до зближенясь до насъ. Отверте письмо, вертае зновъ домôвъ управильнити свои справы маетковй. Изедомъ и Гогенльоге не сумнѣваються о неутральности Австрія мимо двозначности Байста. Принятье въ театрѣ, „Вальенштайна таборъ“. Король каже, що Шільеръ мае въ собѣ богато демократичного и длятого не хотять въ Берлинѣ выставити ему памятника. При ôдъѣздѣ одержавъ я письмо ôдъ него, щобы въ часѣ мира була забезпечена самостôйнôсть Баварія. 28 липня. Штутґартъ. Король принявъ мое повѣдомленье штивно и въ службовôй позиціи, королева прихильна, блѣда, нездужае. Суковъ честный народовець, Варнбілеръ заявився вельми патріотичнымъ, ôнъ сказавъ 1867 Наполеонови на двôрци, що Нѣмеччина выступить згôдно, коли ôи зачѣплять; ôнъ просить установити въ головнôй кватирѣ посла, предкладае кн. Вильгельма або Шніцемберґа, котрого можна-бы екоро переробити на майора ôдъ краевои оборoны. Доперва вчера ôдъѣхавъ канцлеръ французского посольства, такъ само Варнбілера сынъ зъ Парижа. Принятье прочихъ министрôвъ, бурмистръ, представителѣ народнои партіи, одушевленя при ôдъѣздѣ ажь мене въ клопôтъ впроваджують, дають менѣ букетъ въ пôвнôчно-нѣмецкихъ барвахъ. Якій обовязокъ вкладае на насъ таке поступованье нѣмецкого народу! Булобы розумно шанувати деякй властивости сихъ малыхъ державъ, н. пр. ихъ послôвъ. Горчакова покликано до Петербурґа, Россія буде пильно стерегти неутральности Австрія, Италія ёсть непевна, не мае грошей. Якась дивна нечинность Французôвъ каже догадуватись, що они перечислились. 29 липня. Карльсруге. Наша головна гадка ёсть якъ повести вольнодумне ôдбудованье Нѣмеччины, выборовши миръ.

Дня 30 липня ѣде наслѣдникъ престола до головнои кватиры въ Шпаеръ. Тутъ бачить ôнъ бівуакуючихъ Баварôвъ, „бодрй вояки, трохи потяжкй“. Ôнъ перечувае, що по сёй вôйнѣ мусить настати перерва проливу крови, але теперь треба ити за покликомъ: „Зъ Богомъ безъ страху завсѣгды напередъ!“ Дня 4 серпня перша битва: Вайсенбурґъ! „Нашй люде“ пише князь, „выкористуючи кожду долинку, поступають якъ коли-бъ при вправахъ въ часѣ мира“. Хоруговь королевского полку поцѣлила куля въ самъ держакъ, три хорунжѣ погинули, ажь пôдъофициръ Ферштеръ взявъ гору приступомъ, наслѣдникъ престола ажь поцѣлувавъ хоруговь. Коло убитого генерала Дуе лазивъ его песикъ; французкй вояки говорили: „Ахъ, вашй прускй вояки бються чудно!“ Найдена книга телеграфична дала важнй поясненя; зъ неи показалося, якъ мало

закона зъ р. 1875 лежить велика користь для управненыхъ, бо тымъ способомъ санкціоновано дорогою закона зовсѣмъ неоспоримый, а противно, якъ слѣдно зъ поданои нами исторіи пропинаціи, вже за часовъ Австріи дуже спорный приватно-правный характеръ тои институціи. Инакше не могло-бы бути и бесѣды о выкупнѣ права пропинаціи, бо предметомъ вывласненя можуть бути лишь права приватнѣ, пропинація же, котра пôсля поданыхъ нами доказазовъ, представляѣсь яко управненье публично-правне, бо плывуче зъ атрибуціи доминикальнои зверхности и полишене доси яко разячій останокъ атрибуцій сеи зверхности, не могла-бы, коли-бъ понимано ѣи въ ѣи властивôмъ публично-правнôмъ характерѣ, нѣякимъ способомъ бути предметомъ вывласненя, отже и выкупна. Властиво представляѣсь пропинація яко окрема форма промыслу, оперта на публично-правнôмъ устрою доминикальнои епохи, повинна отже яко промыслъ пôдпадати законодавству промысловому. А позаякъ державѣ яко такôй прислугуѣ право нормувати бдносины промысловѣ пôсля свого узнаня въ законодательнôй дорозѣ, не оглядаючись на можливѣ набутѣ права, тожь властиво и пропинація повинна пôдпадати такимъ законодательнымъ нормамъ державы, безъ огляду на якихбудь управненыхъ и безъ вынагороды можливыхъ ихъ стратъ. Такъ отже не о выкупнѣ а о регуляціи права пропинаціи могла-бы лишь бути бесѣда, коли-бъ справа та трактована була у насъ зовсѣмъ бдповѣдно историчному и юридичному характерови дотичнои институціи, независимо бдъ всякихъ другихъ мотивôвъ, а особливо мотивôвъ политичнои натуры.

Такожь и що-до законодательнои компетенціи зроблено для права пропинаціи далекойдучу, а по нашôй думцѣ нѣчимъ не оправдану выимку. Пôсля §. 11 ѣ. закона зъ дня 21 грудня 1867 (ч. 141 в. з. д.) належать всѣ справы дотыкаючи промыслу до законодательнои компетенціи рады державнои. Для пропинаціи зроблено выимку и придѣлено ѣи соймови краѣвому. Правда, що придѣленье то наступило вчаснѣйше бдъ выданя згаданого основного закона держ. зъ 21 грудня 1867, однакъ було оно на кождый спосôбъ далеко идучою выимкою, бо и всѣ давнѣйшѣ конституціи бддавали справы промыслу въ руки рады державнои а и сама квестія пропинаціи трактована була на соймѣ конституующôмъ у Вѣдни въ р. 1848. Пôдносимо мы то не за-для того, щобы були противниками розширеня компетенціи краѣвыхъ соймôвъ, однакъ тяжко не добачити великои и неоправданои выимки въ бдданю справы пôдъ осудъ и порѣшенье самымъ найблизше интересованымъ и годѣ не признати, що соймъ галицкій, маючій рѣшати въ справѣ пропинаційнôй, то надто разячій и надто субъѣктивный judex in propria causa, чого доказомъ цѣла исторія пропинаціи въ тôмъ соймѣ а и самъ законъ зъ р. 1875.

Такъ отже цѣле законодательне трактованье права пропинаціи бдъ р. 1850 ажь по нинѣшнѣ часы, а спеціяльно же придѣленье тои справы соймови галицкому и санкціонованье принципу выкупна пропинаціи яко чисто приватного права въ законѣ зъ р. 1875 може представлятись супротивъ историчного и юридичного характеру того права, якъ неменше супротивъ розбраного въ своимъ мѣсци закона зъ 7 вересня 1848 хиба лишь яко концесія для управненыхъ, оправдане може по-

---

були Французы приготовленѣ що-до уставленя, формаціи и провіянту. Дня 6. серпня: Вертъ! Макъ-Магонъ ставивъ тутъ завзятый опôръ. „Участь полудневыхъ Нѣмцѣвъ сталась тымъ китомъ, що сполучаѣ найрôзнорѣднѣйшѣ войска, наслѣдки будуть величезнои доносимости, наколи мы лишь схочемо добре выкористати таку хвилю". Наслѣдникъ престола розмовлявъ зъ Ротенбахомъ о тôмъ, якъ мався на будуще устроити Нѣмеччина, бнъ обстававъ при тôмъ, що нѣмецкому народови треба дати щось цѣлого, щось намацального; треба кувати зелѣзо въ кабинетахъ, доки оно ще тепле. Спомники описують бдтакъ похôдъ на Вогезы, а бдтакъ въ короткихъ чертахъ подѣ ажь до кôнця серпня. Дня 20. стрѣча зъ королемъ въ Понтъ-а-Муссонъ. Король зажуреный стратами, Мольтке все той самъ, дивиться ясно и готовъ ити на Парижь, Бисмаркъ умѣренный. Условіями суть Альзація и бдшкодованье воѣнне.

Дня 1. вересня. Седанъ. Гр. Ботмеръ принѣсъ вѣсть, що Наполеонъ въ Седанѣ; король недовѣряючи пытаѣ жартомъ, що зробити зъ Наполеономъ, коли дôстанесь въ нашѣ руки? Наразъ показалась на седаньскôмъ замку бѣла хоругвь. Наполеонъ прислявъ генерала Ролье. Онъ принѣсъ звѣстне письмо Наполеона: „Немогучи умерти и т. д." и передаѣ въ нѣмъ свою шпаду въ руки короля. Король диктуѣ гр. Гацфельдови бдповѣдь. Зъ двохъ плетеныхъ крѣселъ зроблено стôлъ на котрôмъ бнъ пише. Король пріймаѣ пôдданье Наполеона и просить его, щобы бнъ вызначивъ двохъ официрôвъ до уложеня капитуляціи, самъ назначуѣ до того Мольткого.

(*Дальше буде.*)

Внесенье пос. Романчука

о збôльшеню числа шкôлъ и рускаго шкôльництва въ Галичинѣ.

Зважывши, що далеко бôльша часть Галичины и то якъ разъ та часть, де ѣсть найбôльше рускаго населеня, не маѣ рускихъ шкôлъ середныхъ;

зважывши, що на 1.666 рускихъ шкôлъ народныхъ въ Галичинѣ нема анѣ однои рускои семинаріи учительскои и кандидаты на учителѣвъ въ рускихъ школахъ народныхъ не мають можности набути въ своѣй фаховôй школѣ потрѣбного знання того языка, въ котрôмъ бдтакъ мають учити;

зважывши, що крôмъ Львова по иншихъ мѣстахъ Галичины и то павѣть въ такихъ, де ѣсть по 3, 4 и 5 тысячѣвъ або и бôльшôсть Русинôвъ, нема рускихъ шкôлъ народныхъ, що отже рускѣ дѣти по мѣстахъ мусять вже въ самыхъ початкахъ побирати науку не въ рôднôмъ языцѣ;

Высокій соймъ зволить ухвалити:

1) Взываѣся ц. к. рядъ щобы постарався:

а) Щобы въ гимназіи въ Станиславовѣ або въ Коломыи, а такожь въ гимназіи въ Тернополи або въ Бережанахъ заведенѣ були рускѣ паралельки;

б) Щобы семинаріи учительскѣ въ всхôднôй части нашого краю мали характеръ переважно рускій, и щобы бодай въ однôй семинаріи вже зъ початкомъ шкôльного року 1889/9 языкъ рускій бувъ выкладовымъ;

в) Щобы въ мѣстахъ Тернополи, Коломыи, Дрогобычи, Стрыю, Городенцѣ, Яворовѣ и Снятинѣ були заведенѣ 4-клясовѣ школы народнѣ, зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ, евентуально зъ фондôвъ краѣвыхъ въ порозумѣню зъ выдѣломъ краѣвымъ.

II. На цѣль пôдъ в) вставляѣся до краѣвого буджету шкôльного на рôкъ 1889 суму 3.000 зр.

У Львовѣ, 25 вересня 1888 р.

Внескодавець:
Юл. Романчукъ.

Сильвестеръ Сембратовичъ, Юліянъ Пелешъ, Щасный Былиньскій, Антоневичъ, Т. Меруновичъ, Ковальскій, Качала, Бережницкій, Мандычевскій, Н. Сѣчиньскій, Кашевко, Охримовичъ, Іоаннъ Ступницкій.

Политика бôчныхъ дорôгъ.

(Статья увôльнена бдъ конфискаты.)

Коли-бъ хто несвѣдомый процедурôвъ, котрыми переводяться у насъ найживотнѣйшѣ справы краѣвѣ, захотѣвъ спôзнати вхъ, а рôвночасно забажавъ приглянутись близше характерови нашои суспôльнои ѣрархіи и побачити, якъ она пôймаѣ интересъ краю, — то вказали-бъ мы ѣму яко прототипъ поступованя нашои краѣвои ѣрархіи и трактованя многоважнои справы краѣвои — справу реформы дорогового закона.

Не лише самъ нашъ край, не лише контрибуенты-селяне, не лише тѣ непоправнѣ wichrzyciele Русины, вхъ праса и конституційнѣ репрезентанты, — але и найповажнѣйшѣ органы другихъ краѣвъ Австріи, а навѣть польска праса загранична признала несправедливôсть и невôдповѣдноѣть постановъ закона зъ року 1885, а були часы, де якъ зô стороны найвысшихъ автономичныхъ такъ и политичныхъ властей въ краю запевнювано, що законъ буде змѣненый а реформа переведена. Въ хвиляхъ тревоги чули мы стипуляціи навѣть зъ устъ ц. к. намѣстника, а давались они согат populo и скрѣплялись цѣлою новагою урядового становища.

Невдоволенье обовязаныхъ до престаціи зацитькувано обѣтницями, опозицію присипльовано медовыми словами, рожевыми надѣями. Дѣялось то такъ довго, якъ довго зъ однои стороны грозила мѣсцями небезпечнôсть, котра могла дуже фатально заколотяти суспôльну гармонію, а зъ другои стороны доки справа реформы не була унята въ певнѣ позитивнѣ формы. Коли однакъ въ соймѣ появилось позитивне внесенье пос. Сѣчиньского, котре годѣ було приспати обѣцянками и выкрутами, почала наша суспôльна ѣрархія неначе „Заглоба" Сѣнкевича братись на новѣ фортелѣ.

Внесенье пос. Сѣчиньского приперло тыхъ панôвъ до стѣны. Прямо бдкинути его — ставало имъ троха лячно, та не супротивъ власнои совѣсти, бо тая у нихъ тверда и загартована, а радше трохи супротивъ правительства, котре минувшого року мало рѣшучо заявити, що хоче бачити тую справу полагодженою, а въ кôнци и зъ тои причины, що поминувши всѣ поетичнѣ фразы про згоду двора зъ хатою, про ласкаву натуру хлопа и т. д. — все оно таки трохи небезпечно безнастанно грати зъ огнемъ. Приняти внесенье пос. Сѣчиньского — то противилось зновъ матеріяльнымъ интересамъ соймовои бôльшости, а теперь „минули вже часы, якъ каже краковскій „Czas", въ котрыхъ шляхта могла посвящуватись" (!?). Значить, прямо полагодити тую справу, сказати „такъ" або „нѣ", було для соймовои бôльшости невыгôднымъ, и она принялась шукати бôчныхъ дорôгъ, щобы ними омынути хлопоманьске внесенье рускаго посла, а саму справу о скôлько можна придушити, задавнити або й зовсѣмъ убити.

Керму тои политики взявъ въ свои руки выдѣлъ краѣвый. Мы писали недавно вже про бдозву его до выдѣлôвъ повѣтовыхъ, котрою поручено збирати даты що-до практики дороговои, а рôвночасно удѣлено имъ необмежену деляцію для тои роботы, въ очевиднôй цѣли протягненя справы ad calendas graecas и зôпхненя внесеня пос. Сѣчиньского зъ дневного порядку найблузшои а рôвночасно и послѣднои въ тôй каденціи сесіи сойму краѣвого.

Нинѣ приходиться намъ зъ жалемъ сконстатувати, що розпочату роботу продовжаѣ выдѣлъ краѣвый дуже консеквентно. Въ лѣтописи справы реформы закона дорогового, а радше похороненя тои реформы — маѣмо записати нову бдозву выдѣлу краѣвого, въ котрôй представляѣся реформу зовсѣмъ непотрѣбною а жаданье ѣи выкликане лише агитаціями. Урядовый комуникатъ, якій выйшовъ въ тôмъ предметѣ зъ выдѣлу краѣвого и якій читаѣмо зъ выразнымъ застереженьемъ его урядового характеру въ „Czas ѣ", „Gazet-ѣ Narodow-ôй" и другихъ польскихъ часописяхъ, иде такъ далеко, що осмѣляѣсь назвати внесенье пос. Сѣчиньского — echem agitacyi!

Яка иронія и безодня факційнои загорѣлости! Органъ сойму краѣвого, якимъ ѣсть выдѣлъ краѣвый, смѣѣ такъ бдзыватись о внесеню, котре згôдно зъ приписаными формами регуляминy, стануло на порядку дневнôмъ сойму и було трактоване регуляминово. Выдѣлъ краѣвый, здаѣсь, забуваѣ, що бнъ ѣсть лишь екзекутивнымъ органомъ сойму, котрому не вôльно вдаватися въ якій-будь, а до того ще такій обиджаючій критики внесень соймовыхъ и що тымъ поступкомъ зводить ad absurdum самъ принципъ автономіи и конституційного трактованя справъ краѣвыхъ, на котрôмъ самъ опираѣсь.

Въ окружнику своѣмъ пôдносить выдѣлъ краѣвый, що въ предметѣ дорогового законодавства панує на всѣхъ точкахъ въ цѣлôмъ краю найповнѣйше вдоволенье. Пересвѣдченье то опираѣ выдѣлъ краѣвый на аргументаціи: а) що въ минувшôмъ роцѣ зъ выимкою кôлькохъ повѣтôвъ введено законъ всюды въ житье безъ опору и значнѣйшихъ перешкодъ; б) що въ опозиційныхъ повѣтахъ людôсть погодилася вже зъ закономъ и лише тутъ и тамъ треваѣ ще невдоволенье; в) що въ деякихъ реляціяхъ выдѣлôвъ повѣтôвъ можна подыбати навѣть похвалу для закона зъ р. 1885, котрый стремить „do harmonijnego ukształtowania stosunków społecznych".

Мимо того признаѣ выдѣлъ краѣвый, що въ многихъ повѣтахъ введенье закона зъ року 1885 ѣсть сполучене зъ великими трудностями, котрѣ не такъ легко и не такъ скоро дадуться усунути, а позаякъ головну причину того добачаѣ выдѣлъ краѣвый въ браку достаточныхъ силъ до веденя мѣсцевого заряду громадскихъ дорôгъ, то взываѣ выдѣлы повѣтовѣ, щобы уживали приписаныхъ средствъ примусовыхъ супротивъ тыхъ громадскихъ зверхностей и двôрскихъ обшарôвъ, котрѣ занедбують свои обовязки въ зарядѣ громадскихъ дорôгъ. Вкôнци поручаѣ выдѣлъ краѣвый, щобы якъ найскорше зъорганизувати надзôръ надъ громадскими дорогами, котрый помагавъ бы бдтакъ мѣсцевымъ громадскимъ зарядамъ. Такимъ способомъ намѣряѣ выдѣлъ краѣвый завести повный ладъ на основѣ закона зъ року 1885, а тымъ способомъ выказати безпôдставнôсть всѣхъ жадань реформы.

Однакъ зъ самыхъ уже слôвъ окружника видно, яку вартôсть можна привязувати до захвалюваного закона зъ р. 1885 и якою мѣрою мѣрати належить енунціяціи выдѣлу краѣвого на тему его популярности того закона. Самъ же-жь выдѣлъ краѣвый признаѣ, що були повѣты, въ котрыхъ бувъ значный опôръ противъ закона, а и въ рештѣ повѣтôвъ введено законъ лише безъ значнѣйшихъ перешкодъ, значить, що перешкоды все таки були. Дальше признаѣ выдѣлъ краѣвый, що навѣть въ тыхъ округахъ, де людôсть нѣбы то вже погодилася зъ закономъ, тутъ и тамъ ще являѣсь невдоволенье, а вкôнци, що все таки въ многихъ ще повѣтахъ введенье закона зъ р. 1885 сполучене ѣсть зъ великими трудностями, котрѣ не такъ легко и не такъ скоро дадуться усунути. И якъ же-жь супротивъ всего того можна говорити о „загальнôмъ вдоволеню"? А вкôнци и то чудна льогика вносити, що де лишь нема активнои опозиціи, тамъ уже ѣсть вдоволенье, неначе-бы кожде невдоволенье мусѣло доконче вже выкликати активну опозицію. Коли-бъ такъ справдѣ було, то цѣла Галичина стояла-бы на воѣннôй стопѣ!

А такъ само годѣ приписувати скорого успокоѣня повѣтôвъ, котрѣ ставили опôръ законови, обставинѣ, наче-бы повѣты тѣ справдѣ погодилися зъ закономъ, ударившись въ груды признали свôй грѣхъ, а бдтакъ замовкли, благоденствуючи середъ безконечныхъ благодатей, якѣ плывуть на нихъ зъ нового закона, а якихъ они въ своѣй бунтôвничôй закаменѣлости не умѣли чи не хотѣли розпôзнати. Успокоѣнье то наступило зовсѣмъ зъ другихъ причинъ. По части вплынули тутъ репресаліи властей, котрѣ въ справѣ тôй поступали зъ строгостею и безоглядностею, однакъ найбôльше певно причинились до успокоѣня умôвъ запевненя зъ такои стороны, котрôй нарôдъ хоче ще вѣрити, що законъ буде змѣненый и пытанье дорогове по справедливости зреформоване. Нарôдъ знаѣ добре о тыхъ приреченяхъ, якѣ выйшли зъ устъ найвысшихъ урядовыхъ представителѣвъ правительства прямо до народу и длятого жде супокôйно, що его кривда минеся, жде справедливои реформы — и въ тôмъ належить шукати причины, для чого „бунтôвничѣ" повѣты такъ скоро успокоилися.

Змѣняти-жь теперь политику и приспавши нарôдъ обѣцянками працювати бдтакъ надъ утреваленьемъ теперѣшного несправедливого стану рѣчи, значило-бъ не лишь поповняти дѣло неморальне и якъ кожде недодержанье приреченя зъ принципами етики незгôдне, — не лише надуживати довѣрія народу, але такожь ослаблювати и пôдкопувати то довѣріе, яке маѣ ще нашъ нарôдъ до правительства и его представителѣвъ. Длятого и правительство зробило бы собѣ самому дуже лиху прислугу, коли-бъ подаючись уже зовсѣмъ интересови бôльшости галицкого сойму, бдступило бдъ свого первѣстного жаданя переведеня реформы.

Такъ само не маѣ нѣякои вартости вказуванье на то, що деякѣ выдѣлы повѣтовѣ хвалять собѣ новый законъ дороговый. Мы знаѣмо добре, що значна бôльшôсть выдѣлôвъ повѣтовыхъ въ Галичинѣ складаѣся майже зъ самыхъ властителѣвъ бôльшои посѣлости, котрымъ той законъ вода на млынъ — и якъ же-жь бы мали они его не хвалити? Супротивъ того ставимо однакъ фактъ, що всѣ тѣ нечисленнѣ рады и выдѣлы повѣтовѣ, въ котрыхъ горою репрезентанты селяньства и маломѣщаньства (прим. Богородчаны), явно и остентаційно прилучились до внесеня посла Сѣчиньского.

Въ внесеню тôмъ скристализованѣ суть жаданя всѣхъ селяньскихъ и маломѣщаньскихъ контрибуентôвъ зъ цѣлого краю. Они знають, чого хотять и що имъ належиться. Ихъ не задурять нинѣ нѣякій половиннѣ мѣры, нѣякій деляторійнѣ розпорядженя и окружники. Они розумѣють добре цѣле то поступованье и зъумѣють, не сходячи зъ легальнои дороги, зажадати бдъ краѣвои репрезентаціи рѣшучои бдповѣди: „такъ" чи „нѣ?"

Дописи „Дѣла".

Зъ Стрыя.

[Уневажненье выборôвъ до рады мѣскои. — Позакулисова акція проти п. Михля и петиціи до сойму.]

Справа послѣдныхъ выборôвъ до нашои рады мѣскои бôждалась по кôлькохъ мѣсяцяхъ остаточного порѣшеня. Намѣстництво, признаючи слушнôсть мотивôвъ, поданыхъ въ внесеныхъ протестахъ, признало выборы неважными у всѣхъ трохъ колахъ къ великому незадоволеню переважнои части выбраныхъ. Такъ тому доведеся намъ зновъ ставати до урны выборчои, щобъ вышукати новыхъ кермановъ, котрымъ бы можь повѣрити надписаный всѣлякими бурями а трудами п. Михля крихту зреставрованый корабель нашого майна публичного зъ повнымъ довѣрівмъ, що бнъ не розбѣѣся на численныхъ пôдводныхъ скеляхъ всѣлякого рода дефравдацій, мальверзацій и т. д., якими засѣяне наше автономичне море. Про речинець новыхъ выборôвъ ще не чути, тому то скомпликована и машина вынаходку нашихъ опѣкунôвъ при помочи котрои переводяться у насъ всѣлякій выборы, не пущена ще въ рухъ. Однакожь практика зъ дотеперѣшного поведеня кружка тыхъ людей, що то вжо родились зъ патентами на бтцѣвъ мѣста, каже догадуватись, що тайкомъ позакулисова акція мабуть розпочалась. Розпочалась она передовсѣмъ петиціями до сойму краѣвого, про истнованье котрыхъ довѣдуѣсь загалъ доперва изъ справоздань засѣдань соймовыхъ. Про змѣстъ петицій тыхъ ходять тутки лишень глухій, непевнѣ вѣсти. То одно мабуть ѣсть певнымъ, що звернень они суть проти дотеперѣшного заряду комисаря правительственного п. Михля. П. Махель, котрому contribuens plebs завдячуе упорядкованье финансôвъ, упорядкованье улиць и пляцôвъ мѣскихъ упорядкованье бдношень полиційныхъ, торговельныхъ, взагалѣ заведенье такихъ порядкôвъ, котрій стояли завсѣгды на заднôмъ планѣ дѣяльности нашои рады мѣскои, то задля браку часу, гроша и доброи волѣ изъ стороны рады мѣскои становили лишень pum desiderium мешканцѣвъ мѣста нашого — п. Михель, кажу, ставъ бдъ якогось часу сôлью въ очехъ декотрыхъ людцѣвъ, та ну-жь выточено проти него батерію всѣлякихъ доносôвъ и клеветъ. Въ петиціяхъ сихъ, пересланыхъ чомусь на руки посла п. Антоневича а не Фрухтмана, просять петенты (ut fama fert,), щобы намѣстництво чимъ скорше бдкликало нелюбо-

го комисаря а на єго мѣсце прислало инчого, котрый бы зумѣвъ перевести такъ выборы, щобъ не було потребы вносити протестôвъ и черезъ ее зволѣкати не пару мѣсяцѣвъ введенѣ въ житье самоуправы мѣста. Въ якôмъ дусѣ желають собѣ петенты мати выборы новѣ переведеными — се загадка для насъ, бо петентами, якъ розказують собѣ на ухо, суть люде, добре засидженѣ въ курульскихъ крѣслахъ и при сихъ выборахъ довѣрівмъ (?) выборцѣвъ обдаренѣ? Чи може лякаються деякѣ зъ панôвъ тыхъ, що п. Михель, маючи за часъ свого побуту въ Стрыю добру нагоду наглядно пересвѣдчитись о способностяхъ, якѣ показали въ управѣ мѣстомъ, вилывомъ своимъ мôгъ-бы пустити ихъ въ заслуженый станъ супочинку, та оглянутись за новыми людьми, котрыхъ характеръ єсть порукою, що они щиро и безкористовно займались-бы справами мѣскими? Не журѣться добродѣѣ! Апатія, темнота, бракъ заинтересованя-ся справами публичными у переважнои части выборцѣвъ нашихъ зъ одной стороны, а зъ другои арсеналъ агитаційный, якими розпоряджаєте зъ ласки факторôвъ пропинаційныхъ и симъ разомъ лишать побѣду въ вашихъ рукахъ! И буде зновъ такъ якъ бувало!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ прагскихъ кругахъ соймовыхъ ходить поголоска, що чєскій соймъ потягнеся ще лишь до дня 10. жовтня, бо рада державна маєѕôбратися вже около 20 того мѣсяця. Проєктованои зимовои сесіи мабуть не буде. Зъ вѣденьскихъ зновь добре поінформованыхъ кругôвъ доносять, що рада державна буде скликана доперва на день 24. жовтня. Говорять такожь, що правительство зажадаєѣдъ рады державнои на новôй сесіи, нового кредиту на узброєнье краєвои оборони. Такожь и новый законъ войсковый потягне за собою значнѣ выдатки.

Въ долѣшно-австрійскôмъ соймѣ поставивъ бувъ пос. Верґані (антисемитъ) внесенье, щобы соймъ взявъ участь въ торжествѣ принятя цѣсаря Вильгельма. Комисія громадска, котрôй то внесенье передано, перейшла надъ нимъ до порядку дневного всѣма голосами противъ трехъ. Въ суботу прийде се внесенье передъ повну палату а Верґанѣ хоче при сѣй нагодѣ выголосити довшу бесѣду.

Зъ Вѣдня доносять, що принятье цѣсаря Вильгельма ôдбудеся зовсѣмъ тихо, безъ всякого торжества а то длятого, що цѣсарь носить все ще жалобу по своѣмъ батьку. Ôдбудуться лишь два великѣ галевѣ обѣды, одна вечѣрна рецепція а ôдтакъ огляданье мѣста и заведень публичныхъ.

Министерство дѣлъ внутрѣшныхъ завôзвало зновъ всѣ власти краєвѣ щобы они выступали зъ цѣлою строгостею противъ агентôвъ, котрѣ намовляють людей особливо зъ захôдноі Галичины и пôвнôчноі Угорщины до еміграціи до Америки.

——

До „N. fr. Presse“ доносять зъ Петербурга, що въ тамошныхъ добре поінформованыхъ кругахъ говорять голосно, що маюче незадовго наступити именованье кіевского ген.-губернатора на мѣсце помершого ген. Дрентельна, зробить велику несподѣванку. Хто нимъ буде, доси ще не знати. Мѣжь иншими кандидатами згадують теперь такожь про теперѣшного начальника мѣста, ген. Грессера. Кажуть такожь, що и ген. Игнатієвъ старався о ту посаду, але єго заходы позôстали безъ успѣху.

„Нов. Время“ доносить, що босаньскѣ емигранты просили султана, щобы ôнъ прогнавъ Австрію зъ Босны и Герцеговины, або щобы дозволивъ тамошнымъ магометанамъ выступити отверто противъ Австріи. Султанъ мавъ на то ôдповѣсти, що ôнъ неізгодиться на нѣяку таку умову зъ Австрією, котра обмежала-бы єго верховну власть въ сихъ краяхъ.

Петербургска газета урядова оголосила, що станъ облоги продовжено ще на одинъ рôкъ въ слѣдующихъ губерніяхъ: петербургскôй, московскôй, харкôвскôй, полтавскôй, черніхôвскôй, кіевскôй, волыньскôй, подôльскôй, херсоньскôй и бессарабскôй; въ округахъ: симферопольскôмъ, евпаторскôмъ, ялтскôмъ, мендозійскôмъ и перекопскôмъ; въ мѣстахъ и належачихъ до нихъ округахъ: Саратовѣ, Ростовѣ и Таганрозѣ; дальше въ мѣстахъ: Петербурзѣ, Одессѣ, Керчь-Єнисейску и Севастополи и въ воєнныхъ округахъ николаєвскôмъ и кронштадскôмъ.

——

Зъ Берлина доносять зъ вѣродостойного жерела, що въ дневнику цѣсаря Фридриха поопускано богато мѣсць зô взгляду на дискрецію, але все проче, що оголошено, єсть зовсѣмъ автентичне и безъ всякихъ чужихъ додатковъ.

——

„N. fr. Presse“ подаєѣдъ заголовкомъ „Ereignisse in Sicht“ цѣкаву статью зъ Парижа, въ котрôй кореспондентъ єи доказуєѕо що въ Франціи сподѣваються на певно вже въ найблизшôмъ часѣ дуже важныхъ змѣнъ на балканьскôмъ пôвъостровѣ. Кн. Фердинандъ буде именно мусѣвъ уступити а на єго мѣсце прийде кн. Вальдемарь. Россія выступить отже зъ своєи пасивности и признасть кн. Вальдемара. Нѣмеччина буде пôдпирати Россію цѣлымъ своимъ вплывомъ а що-до Австріи, то єи становище вже зъ горы означено а Россія и Нѣмеччина на него згодилися. Органъ централистôвъ, подаючи сю вѣсть, лютиться при сѣй нагодѣ, що французка праса выступаєѣдъ въ оборонѣ Чехôвъ, Русинôвъ и дяковарского епископа.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ щирецкои филіи руского Товариства педагогичного** на засѣданю въ Пѣскахъ 23 вересня с. р. ухваливъ: І. Конференція членôвъ ôдбудеся незадовго въ мѣсци зарядомъ филіи означенôмъ зъ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Практичну лекцію зъ дѣтьми буде мавъ п. Малицкій зъ Щирця. 2) Матеріялъ до вправъ письменныхъ въ школѣ народнôй — предложить п. Корецкій зъ Пѣскôвъ. 3) Запровадженье вѣры христіяньскои на Руси — ôдчитъ п. Квасника зъ Ракôвця. 4) Внесеня выдѣлу и членôвъ. — ІІ. Ôднестися до головного выдѣлу постаратися, щобы 13 жовтня с. р. могла брати участь въ богослуженю и молодѣжь школьна. — По причинѣ уступленя найдѣятельнѣйшого члена выдѣлу, п. Дмитерка, котрого власть высша зъ днемъ 1 вересня с. р перенесла въ иншу сторону, наступила въ выдѣлѣ така змѣна, що заступникомъ головы выбрано п. Малицкого зъ Щирця, секретаремъ Корецкого зъ Пѣскôвъ, а контрольоромъ п. Долинку зъ Бродокъ. — Приготовленя до вечерка на памятку 40-лѣтного панованя Є. Вел. цѣсаря Франць-Іосифа І. поступають въ передъ. Вп. членôвъ неуплатившихъ ще вкладокъ (1 зр.) упрашаєся умильно пересылати тіи на руки п. Квасника въ Ракôвци, почта Бродки. — *М. Корецкій*, секретарь.

— **Куренда Впреосв. митрополита Сильвестра** звернула на себе увагу найвысшихъ сферъ у Вѣдни. Ôдъ кôлькохъ вже днѣвъ ходить именно по Львовѣ поголоска, а нинѣ нотуєѕи такожь и „Kur. Lwowski“, що зъ Вѣдня зажадано телеграфично ôдъ намѣстництва куренды Впреосв. митрополита разомъ зъ перекладомъ нѣмецкимъ. Мѣжь иншимъ говорять, що нѣбы то розпоряджене Впреосв. Сильвестра мало станути въ суперечности зъ звѣстнымъ поступленьемъ цѣсаря зъ еп. Стросмаєромъ. Поголоска ся здаєсь намъ зъ декотрыхъ взглядôвъ не конче имовѣрною; впрочѣмъ наколи зъ Вѣдня дѣйстно зажадали куренды, то чейже и тамъ переконаються, що руска церковь маєѣдъ повне право обходити у себе дома се торжество.

— **Въ честь мин. Земляковского** ôдбувся вô второкъ обѣдъ въ намѣстництвѣ, на котрôмъ були межи иншими Впреосв. митрополитъ Сильвестеръ, архіепископи Моравскій и Исаковичь, епископи Пелешъ и Солецкій, деякѣ послы, президентъ намѣстництва Льебль, президентъ дир. скарбу бр. Йоркашъ-Кохъ, совѣтникъ намѣстництва Лясковскій, президентъ мѣста Мохнацкій, Симоновичь, д-ръ Смолька, гр. Тарновскій, Петрускій и иншѣ. Нинѣ о год. 5 по пол. дають соймовѣ послы обѣдъ въ честь министра въ сали ратушевôй.

— **Руско-народный театръ** пôдъ дирекцією пп. Биберовича и Гриневецкого дасть дня 2. жовтня въ Бережанахъ на дохôдъ тамошнои рускои бурсы представленье „Тимко Капраль“. Маємо надѣю, що мѣсцева и доокрестна публика явиться численно на тôмъ представленю, чимъ не лишь зробить собѣ приятнôсть, але и прийде въ помôчь бережаньскôй бурсѣ.

— **Аматорске представленье** даєѣдъ мѣске касино въ Монастирискахъ въ недѣлю, 30 с. м. Представлена буде комедія Близиньского „Przezorna mama“ въ 3 актахъ и „Filiżanka herbaty“ комедія въ однôмъ актѣ зъ французского. Дохôдъ призначеный на докôнченье церкви въ Монастирискахъ. По представленю ôдбудуться танцѣ. Билетъ на крѣсло 1 зр., на партеръ 40 кр.

— **Зъ Комарна пишуть намъ:** На день 26 лат. вересня въ свято Воздв. чест. Хреста вызначивъ судъ тутешный термины и то не тôлько карнѣ але и цивильнѣ. Коло суду було множество фѣръ и людей, якъ на ôдпустѣ. Непошанованье руского урочистого свята здивувало всѣхъ тутешныхъ Русинôвъ тымъ бôльше, що управителемъ суду въ Комарнѣ єсть теперь ц. к. адюнктъ судовый Русинъ. Часъ, щобы суды, побôчь польскихъ и жидôвскихъ святъ, котрѣ перестерѣгають точно, пошанували и рускѣ свята, а не причинялись до деморализаціи народу.

— **Огнѣ.** Дня 25 с. м. о 4 год. по полудни навѣстивъ Камѣнку струмилову страшный огонь Причиною огню було то, що торговельникови яєць, Доннерови, выпала зъ рукъ свѣчка, коли ôнъ слѣдивъ якôсть яєць при свѣтлѣ и впала до паки, де була полова и солома. Огонь розширився при сильнôмъ вѣтрѣ такъ скоро, що здавалося, мовь-бы хто пôдпаливъ мѣсто ôдъ разу на кôлькохъ точкахъ. Згорѣвъ цѣлый рядъ домôвъ ôдъ мосту на Бузѣ ажь до самого ринку. Вѣтеръ перекинувъ ôдтакъ огонь за рѣку на Заґуже, де згорѣло зновъ девять селяньскихъ загородъ. Надъ вечеромъ огонь вже бувъ зовсѣмъ притихъ, остались лишь тлѣючѣ згарища ôдломы чорныхъ та звугленыхъ стѣнъ. Наразъ о пôвночи роздувъ зновъ сильный вихоръ огонь, котрый грôзно ширився по мѣстѣ. Остатнѣ вѣсти доносять, що згорѣло 89 домôвъ, замешкалыхъ жидами и 18 домôвъ христіяньскихъ, крôмъ того броварь и рôзница; кôлькасотъ людей осталось безъ даху и хлѣба. Мала горстка тамошнои сторожи не була въ силѣ дати рады, надто бувъ бракъ ратунковыхъ средствъ, такъ що кождый робивъ на свою руку. Шкоду обчисляють на 250.000 зр.; зъ людей не згинувъ нѣхто. Церковь, костелъ, старостваѕо судъ и почта уратованѣ. Комитетъ ратунковый зôбравъ доси 600 зр.; зъ того дало намѣстництво 300 зр. — Рôвночасно, коли горѣла Камѣнка, горѣло такожь село Дмитрôвъ, ôддалене о двѣ милѣ ôдъ Камѣнки. — Въ ночи зъ 17 на 18 с. м. погорѣло въ наслѣдокъ пôдпаленя оббйстье Василя Канюка въ Покрôвцяхъ, повѣта жидачѣвского; згорѣло все до тла; шкода выносить 1.500 зр. — Дня 25 с. м. горѣвъ Семигинôвъ; сильный полуднево-захôдный вѣтеръ сприявъ пожарови. — Дня 25 с. м. по полудни погорѣло въ Смусовѣ, пов. жндачѣвского 4 господарѣвъ и одна хата скарбова.

— **Выдавництво „Ватры“** просить укôнно тыхъ Добродѣѣвъ, котрѣ зволили ласкаво взяти книжки въ комисову розпродажь, щобы зволили постягати належитости и переслати на руки выдѣлу касина въ Стрыю въ цѣли заспокоєня высокихъ ще претенсій печатнѣ. — Ôдъ Выдѣлу руского касина въ Стрыю.

— **Львôвскій университетъ** выдавъ вже програму выкладôвъ на рôкъ 1888/9. Зъ справозданя за минувшій пôврôкъ лѣтный выходить, що всѣхъ студентôвъ було 1092, зъ тыхъ на теольогіи 334, на правахъ 630 а на философіи 128. Що до народности то було: 393 Русинôвъ, 688 Полякôвъ, 6 Нѣмцѣвъ, двохъ Чехôвъ, двохъ Болгарôвъ и одинъ Сербъ. Обряду гр. кат. було 407 а рим. кат. 521.

— **Выдѣлъ бурсы имени св. Іоана Хрестителя въ Дрогобычи** складаєѣдъ подяку Выдѣлови Общества им. Качковского за даръ 48 зр. 36 кр. въ корысть тои-жь бурсы. — За Выдѣлъ: *А. Тороньскій.*

— **Дôбрій вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ ратунковому комитетови въ Загôрю-Нижанковичахъ повѣта бродского 500 зр. для тамошныхъ погорѣльцѣвъ, а громадѣ Спасъ, повѣта старомѣского 100 зр. на будову школы. — Фр. Ясиньскій учитель зъ Свидова, пов. чортковского ôдобравъ собѣ житье стрихниною; причиною самоубійства була довголѣтна недуга. Покôйникъ оставивъ вдову и троє дѣтей. — Въ Панôвцяхъ ôдбудеся дня 16 (4) жовтня вѣнчанье укôнч. богослова Адама Лоєвского зъ панною Марією Ганкевичôвною, донькою тамошного пароха. — Дня 14 (2) жовтня ôдбудеся посвященье церкви въ Трибухôвцяхъ, дек гусятиньского. — Въ Трибухôвцяхъ ôдбудеся вѣнчанье укôнч. богослова, Григ. Содоморы, зъ панною Марією Гудыкôвною, донькою тамошного пароха.

Надôслане.

Выратованье одного моряка.

Тѣ котрыхъ званьемъ єсть бути майже безпрерывно на мори, разъ пôдъ простовисными лучами сонця на екваторѣ то зновъ дивитись въ лице свѣта вѣчного леду далеко на пôвночи и наражатися на рôзнородни небезпечности и труды, суть вывѣнованѣ по найбôльшôй части крѣпкимъ тѣломъ и здоровымъ. Але найздоровѣйша натура и зелѣзна вдача не може величатись довго побѣдою надъ найгôршимъ ворогомъ чоловѣка, слабостею. Такъ пише такожь п. Оскаръ Вецдорфъ, ул. Дамторъ 33 въ Гамбурзѣ: „Належачи до нѣмецкои маринарки яко морякъ, дôставъ я передъ двома роками въ портѣ Вильгельма ôдпустку; опôсля подорожувавъ я ще кôлька разôвъ на купецкихъ корабляхъ, але въ коротцѣ мусѣвъ я тѣ подорожѣ понехати зъ причины моєи слабости. Терпѣвъ я то на бôль печѣнки то на слабôсть нирокъ и мѣхуря. Всѣ средства хочь спровадженѣ зъ прерôзныхъ сторôнъ, не помогли нѣчого. Уживаvъ я лише короткій часъ Варнера Safe Cure и мушу признати, що мôй станъ такъ поправився, що я самъ себе не пôзнаю. Особливо звертаю увагу на чудесный вплывъ Варнера пигулокъ Safe. Нема нѣчого бôльше такъ приятного до уживаня и такъ легкого въ дѣланю. — Продажь и розсылка лише черезъ аптики. Цѣна 2 зр Складъ Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевюрскій, д-ръ Кароль Миколяшь, Ад. Рапопортъ. К. Крижановскій у Львовѣ. Головный складъ: **H. H. Warner & Co. Pressburg.**

Вѣсти зъ Еп. Станиславôвскои.

Завѣдательство одержали оо.: Мих. Медведскій въ Косовѣ, дек. чортковского; Вас. Криницкій въ Горохолинѣ; Ник. Смалько въ Тюдевѣ, дек. косôвского.

Сотрудництва одержали оо: Іоанъ Бѣлорускій въ Погорѣлцяхъ, дек. бук.; Іоанъ Глѣбовицкій въ Княжу зъ правомъ управляти въ Космачи, дек. пѣстыньского; Ал. Соболевскій въ Росохачи, дек. скаль.; Ал. Руденьскій въ Горохолинахъ и Ал. Решетыловичь въ Кобакахъ, дек. косôвского.

Презенты одержали оо: Іоанъ Терлецкій на Тучапы, дек. снят.; Ю. Дворянинъ на Чортовець; Ю. Дрогомирецкій на Яргорôвъ, дек. буч.; І. Турчмановичь на Чортовець.

Кан. институцію одержавъ о. Яковъ Шанковскій парохъ въ Копичинцяхъ, на почетного крилошанина катедр. капитулы въ Станиславовѣ.

До испыту конкурсового зъ початкомъ жовтня припущенѣ оо.: Ю. Ставничій зъ Нижнева и Іос. Кисѣлевскій зъ Звинячки.

Намѣстництво удѣлило титулъ стола Вас. Курдыдикови, вѣдень. богословови и 14 укôнченымъ богословамъ: Влад. Билиньскому, Вяч. Збудовскому, Вл. Каргутови, Мак. Кречковскому, Мих. Литвиновичу, Ад. Марковскому, Теод. Матейкову, Вас. Мыдловскому, Влад. Носковскому, Ал. Осадцѣ, Іоанови Смольному, Ник. Стемпурскому, Ев. Ступницкому и Іоа. Ульваньскому.

До вѣденьскои семинаріи принятый Лазарь Боднарукъ.

Мисія осьмидневна ôдбудесь въ Городку ôдъ 20—28 вересня.

На конкурсѣ розписанѣ: Косôвъ, дек. чортковского, Горохолинъ, дек. богородчаньского и Тюдевъ, дек. косôвского.

Посмертнѣ — ∓ — оповѣстки.

О. Теофиль Миговичь, гр.-кат. парохъ въ Книгиничахъ, упокоився дня 24 с. м. о 8 год. рано по короткôй а тяжкôй недузѣ, оставивши по собѣ, будучи щирымъ Русиномъ и вѣрнымъ дѣятелемъ въ винограде Христовôмъ, добрымъ и зичливымъ сусѣдою, загальный жаль. Вѣчна єму память!

Наука, штука и литература.

— **Директоръ украиньского театру п. Старицкій** — якъ довѣдуємось изъ „Русского Курьера“ — прибувъ изъ Смоленьска до Москвы, щобы вести переговоры въ справѣ приѣзду єго трупы до Москвы въ мѣсяци грудни сего року. Репертуарь театру п. Старицкого, пôсля „Русского Курьера“, збогатився новыми штуками незнаными Москвичамъ. И такъ будуть представленѣ першій разъ: 1) Юрко Довбушь, исторична драма зъ житя Гуцулôвъ, и 2) Гôрка доля, зъ житя Циганôвъ, М. Старицкого; 3) народна штука Выхованець и 4) фантастична штука Чары, Янчука, автора „Пилипа Музики“; 5) Несудилось, драматъ въ 4 актахъ и 6) Некажи гопъ, поки не выскочишь, штука народна — обѣ Касиненка и Мансфельда; 7) По моднôму, оперета М. Старицкого; 8) За друга (переробленаѕо М. Старицкимъ штука зъ „Василя и Галѣ“); 9) Сорочиньска ярмарка (штука выготовлена М. Старицкимъ зъ Гоголевои повѣсти пôдъ тымъ-же заголовкомъ).

Телеграмы „Дѣла“.

Пештъ 27. вересня. „Pest. Lloyd“ заперечуєѕвѣсть, будьто-бы кн. Фердинандъ болгарскій мавъ уступити а на єго мѣсце мавъ прийти кн. Вальдемаръ.

Берлинъ 27. вересня. Цѣсарь Вильгельмъ розпочавъ вже свою подорожь по европейскихъ дворахъ и бувъ вже въ Дермольдъ. День передъ тымъ конферувавъ цѣсарь бôльше якъ двѣ годины зъ кн. Бисмаркомъ, при чѣмъ бувъ такожь и гр. Гербертъ Бисмаркъ. Порушено мабуть такожь и справу болгарску.

Парижъ 27. вересня. Парляментъ збереся дня 15. жовтня.

Букарештъ 27. вересня. Румуньскій агентъ въ Софіи одержавъ приказъ, щобы такъ якъ сербскій зносився особисто зъ княземъ Фердинандомъ.

Берлинъ 27. вересня. Въ пôвъ урядовыхъ кругахъ говорять, що цѣсарь Вильгельмъ маєѕу Вѣдни порушити такожь и справу болгарску, въ котрôй вже мѣжь Россією и Австрією прийшло до порозумѣня (?).

Вѣдень 27. вересня. Рада державна буде по всѣй имовѣрности скликана на день 20. жовтня а соймъ галицкій буде радити до 18. того-жь мѣсяця.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вспч. І. М. въ Жуковѣ. Рахунки згôднѣ. — **Вспч. Т. К. К. въ Дмитровѣ.** Заплачено до кôнця року. — **Вспч. І. Л. въ Любичи.** До кôнця року ще 50 кр. — **Вспч. Е. К. въ Ольхôвци.** Ще 4 зр. до кôнця року. — **Вспч. В. Г. въ Завидовичахъ.** Добре. — **Вп. А. Б. въ Л.** Адреса о. Карпа Винтоняка теперь: Утѣшкôвъ, почта Красне (дворець коло Золочева).

ПОДЯКА.

Комитетъ церковный въ селѣ Верхôвцяхъ складаєѣдъ прилюдну подяку Высокопреподобному Отцю Чачковскому, приходнику въ Товстôмъ, за безинтересовный трудъ и раду при будованю церкви. Громадяне села Верховець не суть въ силѣ Вамъ Высокопреподобный Отче Добродѣю подякувати за Вашь трудъ, якого Вы пôднялися для тои бѣдненькои громады. Приймѣть про-то Высокопреподобный Отче Добродѣю хочь тыхъ пару слôвъ подяки. Нехай Всевышній скрѣпляє на дальше силы Вашѣ, и нехай дозволить Вамъ черезъ многѣ а многѣ лѣта працювати въ виноградѣ Христовôмъ, а мы въ тôй новôй нашôй церковцѣ, за Вашою радою и помочею збудованôй, будемо заносити мольбы до Всевишного, щобы Васъ Высокопреподобный Отче Добродѣю заховавъ черезъ многѣ а многѣ лѣта. — Верхôвцѣ дня 23 вересня 1888. — За комитетъ:

О. Игнатій Гавацкій, приходникъ въ Перемиловѣ и Верхôвцяхъ, и предсѣдатель комитету церковного.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручаєѕ 2460 204—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручаєѕвои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 78—? 2389

Тріюмфъ домового средства Тайна успѣху у купця лежить все въ єго солидности. То єсть причиною, що Бразая французка горѣвка, котра выроблюєсь цѣлкомъ солидно, помагаєѕзнаменито на многѣ и частѣ слабости та немочѣ, єсть такъ широко розповсюднена. Найлѣпшимъ доказомъ доброты Бразая французкои горѣвки єсть то, що єи дуже фалшують и пôдробляють. Але публика не дасться такъ легко збаламутити, бо она знає, що виньеты правдивои французкои горѣвки суть заосмотренѣ числомъ охороннои марки Бразая (при малыхъ фляшкахъ 319, при великихъ 320) и що на фляшкахъ и оловяныхъ вершкахъ єсть вылита напись фирмы Бразая. Найлѣпшу французку горѣвку можна дôстати **у Львовѣ: у Жиг. Рукера и Ив. Валляха и Сына.**

Новѣ королевско-сербскѣ льосы державнѣ зъ року 1888 по 10 франкôвъ убезпеченѣ на доходахъ зъ тютюнового монополю.

Въ першихъ дняхъ мѣсяця жовтня наступить субскрипція на новѣ сербскѣ 10-ти франковѣ льосы державнѣ, убезпеченѣ на доходахъ зъ тютюнового монополю

по цѣнѣ зр. 6·50 за штуку.

Тѣ льосы, котрыхъ плянъ гры єсть особливо користный, суть вывѣнованѣ головными выграними въ сумѣ франкôвъ, 300.000, 250.000, 150.000, 100.000, 75,000 и т. д., мають рôчно три тягненя а найменша выграна пôдвысшаєся ажь до 40 франкôвъ.

Задатокъ на кождый субскрибованый льосъ выносить:

тôлько одинъ гульденъ,

решта платиться по роздѣленю.

Тому, що имовѣрно въ дняхъ властивои субскрипціи наступить велика надвишка субскрибційна, про-то

приймаєся вже теперь

субскрипційнѣ зголошеня.

Августъ Шельенберґъ

Дôмъ банковый и контора вымѣны

у Львовѣ

ул. Кароля-Людвика ч. 1.

Сирота по священику

добре обзнакомлена зъ господарствомъ домовымъ и полевымъ принялабы мѣсце у священика вдовця — недалеко Львова. Адресу подасть „Администрація Дѣла“.

Вина Гегеляйскій и Шамородній

литръ по 48 кр. и высше

поручає торговля

В. КОЗЛОВСКОГО

ул. Городецка ч. 79 ц.

2590 3—5

Порадникъ для крамниць

зъ пересылкою 20 кр.

Статутъ „Соколовъ“

товариствъ сторожи огневои, выготовленый въ такомъ форматѣ, якъ подаєся до ц. к. намѣстництва, вразъ зъ поданьемъ и одповѣдными увагами въ 6 примѣрникахъ зъ пересылкою почтовею 50 кр.

Выдавъ и высилає **Василь Нагорный у Львовѣ.** 52—?

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКОВЪ

ФАБРИКА ПАРОВА

Цикоріи, Сурогатовъ кавы и Кавы фиговои

въ Раковицяхъ

подъ Краковомъ.

Одзначена на выставѣ краковскій въ р. 1887

2-ма медалями министерства торговлѣ.

Выробляє зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякій роды цикорія и штучнои кавы, котрій одзначаются богатствомъ частей поживныхъ а такожъ знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 40—0 2286

Фабрика поручає передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ.
Шротову каву францускy Розманита.
Цикорію краковску горку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новость!!)
Каву краковску доборну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ иншихъ торговляхъ.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. газицкого

Акційного Банку Гипотечного

2222 118—? **купуе и продає**

ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ

подъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечній и 5% Листы Гип. преміованій,

котрыхъ поволя закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщування капиталовъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна одержати въ сѣй Конторѣ.

(до выльосованя зъ 10% премією т. є. по 110 за 100)

Всѣ припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсѣ дневномъ, не числячи нѣякои провизіи.

Фабрика въ р. 1782 заложена.

СТАРКА

зъ ц. к. упр. фабрики ликеровъ, розол. и оцту **І. А. Бачевского** **ц. к. придворного доставника у Львовѣ.**

Марка	въ фляшцѣ à 3/4 литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр.	2·50
зъ р. 1830	„	3.00

Одъ коли заложена фабрика, с. є. больше якъ одъ столѣтя, найбольше заходу було выробъ житнои **СТАРКИ**, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити и поручаю тую-жъ яко напитокъ о знаменитомъ и нѣжномъ, а лагоднѣмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. одбирателѣвъ уживае замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнои скольксти до *Нѣмеччины, Италіи, Румуніи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей родъ выключно числить тысячѣ одбирателѣвъ.

Найдогоднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кильо, маючихъ 2 фляшки. 2361 27—52

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рогъ Ринку Клепарского)

поручає власнѣ выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часовъ, приносячу хорому неоцѣненѣ, спасенній користы, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшій признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнѣй моѣй практицѣ уживавъ я перерѣбки лѣчничъ выгаданѣ и выробленѣ Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованѣ. Препараты Вашѣ одзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не подпадали розкладови, приємнѣ въ уживаню а певнѣ въ бажаныхъ наслѣдкахъ. Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови мое цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатомъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львовъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравность, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збольшаючи скількость тѣлокъ крови, змѣцняючи жолудокъ подносить апетитъ, лѣчить загальнѣ ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальєсцентовъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збольшаючихъ рухи хробачковѣ кишокъ черезъ то легко розвольняюче; знамените въ затканяхъ, часто повтаряючихъ-ся здутяхъ, довготреваючомъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивой жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краевыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство подносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличномъ атонія кишокъ у людей старыхъ, дуже помочне у дѣтей зле одживлюваныхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незробнана помочь въ сильномъ болю головы. Ложочка одъ кавы зажита успокоює найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстарши и найдолегливѣйши нагнѣтки. По насмароваю нагнѣтокъ сейчасъ перестае болѣти, а въ 24 годинахъ одпадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кількоразовомъ ужитю найбольшѣ болѣ ревматичнѣ, пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапарильянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зопсутя соковъ и зъ одти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зо свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волосскихъ, котрѣ вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякій закатареня легкихъ и грудей, заѣльегмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20.

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный буває рѣвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковѣ. Средство знамените и незрѣвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка. Цѣна 35 кр. 2519 69—0

Замовленя выконуєся одворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тѣ:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробовъ, якъ моѣй женѣ, котрѣ надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надосланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшовъ д. 3 липня 1887 р. *Леополдъ Ковалик* (Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшность Вашихъ выробовъ, досвѣдчивши на собѣ. — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій* директоръ фабрики цукру.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. подяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарѣвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жъ въ высокой степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашѣ выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшомъ розвою своихъ выробовъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ,*
Краковъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи одъ 20 лѣтъ на геморонды и упрямый болъ въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншій долегливости, уживъ я кольска фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрѣ зробили менѣ надзвычайну польгу, що посвѣдчаю згодно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ,*
Ряшевъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

Марка охоронна выробовъ аптикаря ПЕТРА КРОКЕВИЧА въ Краковѣ.

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зо стороны красавицъ для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхапляють зъ нечуваною скоростею. Сѣмо сей, справедливо названый „Тайною красы“, оддаля въ тягу одной ночи всяку неделикатность, стверджене, червоность шкоры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ему красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на ночь, чудово заховуе цвѣтъ одъ всякого ствердненя шкоры, якъ рѣвно-жь и одъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 40—?

Важне для пань!

При улици Галицкой ч. 15 у Львовѣ, (побочь Вп. Мартина Міллера)

одкрыто недавно

Торговлю сельскихъ продуктовъ

подъ фирмою

СТАНИСЛАВЫ ПЕСЕЛЬ.

Торговля тая заосмотрена у всѣ корѣнній и споживчій товары, спроваженій **просто одъ продуцентовъ** якъ: колоніяльній товары, масло десерове, сметанкове, кухонне, сыръ въ фаскахъ, швайцарскій и краевый, липтавска бриндзя, набѣлъ, мука, крупы, кашѣ, горохъ, солонину, смалець, печиво, дерево, сельскій хлѣбъ и т. п. поручае все по дуже низькихъ цѣнахъ.

Заразомъ приймае тая торговля всякій продукты въ томъ обемѣ на продажь (въ комисъ) або купуе за готовку. Проте управае всѣ дворы и въ загалѣ особы, котрій маютъ якій небудь зъ высше наведеныхъ продуктовъ на продажь, щобы зволили подати оферту подъ адресою:

Станислава Песель

2596 2—3 **у Львовѣ улиця Галицка число 15.**

Даючимъ въ комисъ дается всяку гарантію.

Найдешевше жерело закупна на зимовый сезонъ и Рождество!

І. & С. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

10 м. **зимовои гунѣ** на жѣночій сукнѣ, подвойно широкій	зр.	5.50
10 м. **флянелѣ-Валеріи** на жѣночій сукнѣ, найновѣйшій взорцѣ	зр.	4.—
10 м. **калмуку,** тяжка якость, найновѣйшій взорцѣ	зр.	2.70
10 м. **бархату на сукнѣ,** тяжка якость, найновѣйшій взорцѣ	зр.	3.—
10 м **матеріи на шляфроки,** въ кратки, найновѣйшій взорцѣ	зр.	2.50
29 локт. **бархату просницкого,** голуб. и бур. зр. 5. –, бѣл. и черв.	зр.	6,—
3.10 м. **матеріи на мужескій убраня** на зиму Іа зр. 5.50, Па	зр.	3.75
2.10 м. **матеріи на зимовій плящѣ,** новотна, Іа зр. 10.—, Па	зр.	6.—
2.10 м. **матеріи на иберцигеры,** новотна,	зр.	6.—
6 штукъ **шапокъ плюшевыхъ,** для мужчинъ и хлощѣвъ	зр.	1.50
1 штука **зимовои ковдры** зъ ружу, комплетна	зр.	3.—
1 штука **покрывала на конѣ,** 190 цм. довга, 130 ц. шир. Іа 2.50, Па	зр.	1.50
1 штука **хустки-Анґора,** на зиму 10/4, Іа зр. 6.—, Па	зр.	2.80
1 штука **вовняного жакету для женщинъ** (Jersey) Іа зр. 3.—, Па	зр.	1.50
3 штуки **бурки,** обильно тамбурованій, червона, сѣра, бура	зр.	3.—
6 паръ **паньчохъ зимовыхъ,** роблені, всѣ краски, сорокатій	зр.	1.50
1 штука **простирала** довгого 2 метры, безъ шву	зр.	1.50
10 м. **килимка до ходу,** тяжка якость	зр.	3.50
1 штука **сорочки мужескои,** бѣла и въ краскахъ Іа зр. 1.80 Па	зр.	1.20
3 штуки **сорочокъ роботничихъ,** зъ тяжкого оксфорду	зр.	2.—
3 пары **погавиць** зъ бархату, полотна Іа зр. 2.50, Па	зр.	1.80
6 паръ **зимовыхъ шкарпетокъ,** робленыхъ, у всѣхъ краскахъ	зр.	1.10
6 штукъ **сорочокъ жѣночихъ** зъ полотна и шифону Іа зр. 5.—, Па	зр.	3.25
3 штуки **Ґорсетовъ почныхъ,** зъ шифону, вышиванѣ Іа зр. 4.—, Па	зр.	1.80
1 штука **опоны зъ жуты,** турецкій взорцѣ, Іа зр. 3.50, Па	зр.	1.80
1 **гарнитуръ покрывалъ,** 1 на столъ и 2 на ложко, зъ рипсу 4.50, жут.	зр.	3.50
29 локтѣвъ **домового полотна,** мочной якости, 5/4 зр. 5.50, 4/4	зр.	4 20
29 локтѣвъ **оксфорду** найновѣйшій взорцѣ	зр.	4.50
29 локтѣвъ **канафасу,** найновѣйшій взорцѣ, найлѣпша якость	зр.	6.—
3 штуки **скатертей,** у всѣхъ краскахъ 8/4 зр. 2.—, 6/4	зр.	1.—

2575 3—12 **Взорцѣ даромъ и оплатно.**

Лишь правд. съ маркою „Котва“

Страдаючимъ на гостець и ревматизмъ поручаєся симъ правдивый

Pain-Expeller

съ „котвою“ яко дуже успѣшне средство домове.

Въ запасѣ майже въвсѣхъ аптекахъ

Где шукати правды?

або VIII членъ символа вѣры

пояснивъ священикъ Климентій Кульчицкій. Станиславовъ 1888. Доходъ на церковь въ Раранчи; мала 16-ка въ 66 сторонъ и коштуе 20 кр. Достати можна у Львовѣ въ книгарни Ставропигійскій, въ Тернополы у Ілечка, въ Станиславовѣ у Добошиньского.

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Обезпечайте запасы збожа!

Мало такихъ лѣтъ, щобы рольникъ безъ всякихъ ударовъ елементарныхъ могся дочекати богатыхъ жнивъ; а дожде ихъ, якъ **великимъ знищеньемъ для него есть огонь**, который всю его надѣю, цѣлорочну тяжку працю, зъ котрои сподѣвався нагородити страты зъ минувшихъ лѣтъ, выжити зъ родиною ще черезъ цѣлый рокъ и засѣяти ролю на рокъ слѣдуючій, зобраный хлѣбъ ему въ кольксхъ хвиляхъ забирає и обертая въ попелъ.

Такимъ нещастьемъ пригнетеный рольникъ цѣлкомъ збѣднѣе, наколи онъ не постарався завчасу ще о належиту охорону для свого майна, котру може ему дати **только асекурація въ сумѣнномъ и ретельномъ заведеню.**

Небезпеченьство огню, яке именно въ осени въ нашихъ тѣсно забудованыхъ селахъ и будынкахъ переповненыхъ всякими запасами есть пострахомъ и нещастьемъ майже неразъ цѣлого села, накладае на кождого правого господаря, дбаючого о добро свое и своеи родины, пильный **обовязокъ, не позставляти свого майна безъ асекурації.**

Для меншихъ господарѣвъ подая добру охорону особенно **банкъ взаимныхъ обезпечень „Славія“, котрый сумѣнно и заразъ ликвидуе шкоды при помочи двохъ мужѣвъ довѣрія, зъ котрыхъ одного самъ пошкодованый выбирає, при чомъ „Славія“ шкоды цѣлковито и заразъ вынагороджуе.**

За незначну оплату обезпечая „Славія“ не лише будынки, знаряды господарскій, худобу и т. д., але такожъ запасы збожа и пашу въ забудованяхъ, оборахъ и стиртахъ **на часъ довольный, уже одъ 3 мѣсяцѣвъ почавши.**

Не повиненъ-бы проте нѣхто позостати безъ обезпечени, при такъ частыхъ и великихъ пожарахъ, при такъ грозномъ небезпеченьствѣ и такъ подупаломъ станѣ економичномъ цѣлого краю, **подъ такими користными условіями асекураційными, якій дае „Славія“.**

Обезпечайте-жь запасы хоть на часъ молотьбы и доки не скормиться паша.

Внесеня до убезпеченя приймае Головна репрезентація банку „СЛАВІЯ“ у Львовѣ улиця Коперника ч. 5 и кождемъ мѣсцеве Заступництво того банку. 2521 11—?

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручає:

певнѣ и выпробованѣ средства до выбраня всякихъ плямъ.

	кр.		кр.
АМАНДИНА усуває плямы зъ соковъ цукровыхъ, бѣлка, мороженого и т. п. фляконъ . .	25	КОРѢНЬ МЫЛЯНЫЙ бѣлый, служить до праня матерій шовковыхъ, потовщеныхъ и замарганыхъ, пакетикъ по 2 кр. и	04
АПСЕИНА вытягае плямы товстій зъ матерій шовковыхъ барвныхъ	25	МЫЛО ЖОВЧЕВЕ уживаєся до выбираня плямъ старыхъ зъ матерій вовняныхъ, бавовняныхъ и шовковыхъ, кусникъ	25
АЦЕТИНА нищить плямы алькаличнѣ и мочовѣ, фляконикъ	25	ОДАЛИНА найлѣпше средство до чищеня мужескои одежи, усуває плямы повставшій зъ пороху, пртѣтя, тютюну, молока, пива, кавы, шоколяды, плѣсни, вохкости, сметанки, росолу и т. п. фляконъ . . .	35
БЕНЗОЛИНА выбирае плямы товстій и зъ пртѣтя, зъ мази и покосту, фляконикъ малый 20 кр. цѣлый	30	ОКСАЛИНА выбирае плямы зъ атраменту, иржи и крови, зъ паперу и бѣля, фляшка . . .	25
БРАЗИЛИНА, выпранѣ въ бразилинѣ матерія чорнѣ, споловѣлій и поплямленій одыскують первѣстну барву, стають лыскучими и твердыми, пакетъ	08	КВИЛЯЯ, матеріи вовнянѣ и шовковѣ, выпранѣ въ одварѣ Квиляи тратять плямы и одзыскують свѣжость, причѣмъ барва матеріи нѣчо не тратить, пакетъ	06
ЕТИЛИНА усуває плямы на помостѣ зъ фарбъ анилиновыхъ, травы, лякеровъ, и смолы фл.	25	СПИРИТУСЪ ТЕРПЕНТИНОВЫЙ усуває плямы зъ покосту, олѣю и живицѣ, фляконъ	25
ЯНИНА розпускае плямы чорнѣ повставшѣ на шкорѣ при фарбованю волося, фляконъ .	30	ЗЕМЕЛЬНИКЪ чистить матеріи бѣлѣ вовняній зъ замаргання и пороху, пакетъ	20
ЯВЕЛИНА уживаєся до выбраня зъ бѣля барвныхъ плямъ, а именно зъ пива, вина червоного, овочевъ, конфитуръ, атраменту и т. п. фляконъ . .	20		
КВАСОКЪ въ лѣсочкахъ уживаєся до чищеня палцевъ зъ атраменту, лѣсочка	05		

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рогъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20, и въ ЧЕРНОВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2629 20—?

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка подъ зар. К. Беднарского.

Ч. 204. и 205. Львôвъ, Пятница 16 (28) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургу* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній бдъ порта. — Поєдиноке число коштує 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. бдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надісłане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. бдъ стишка.

Поручня зъ провинціи сейчасъ залагоджуються, безъ дочисленя провизіи.

ЛЬВОВСКІЙ БАНКОВЫЙ ДОМЪ Ю. СОКАЛЬ И ЛИЛІЕНЪ купуютъ и продаютъ пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями державній и привятні папери, листы заставні, ренты, акціи банковй и залізничі, льосы держ

Рѣчь посла Романчука,

выголошена на засѣданю соймовôмъ дня 15 (27) вересня при мотивованю внесеня въ справѣ рускихъ шкôлъ середныхъ и народныхъ въ рускôй части Галичины.

Высокій Сойме! Вже третий разъ ставлю внесенье на бôльше увзглядненье руского языка въ школахъ народныхъ и середныхъ а четвертый рôкъ вже трактуєся тота справа въ сѣй высокій палатѣ. Зъ тои причины не буду вдаватися въ такъ основне мотивованье свого внеску, якого властиво важнôсть справы вымагае, а не буду ще и тому, що нинѣ, здаєся менѣ, мысли дуже переважнои бôльшости, Васъ, панове, звернены выключно на одинъ предметъ и ледви чи инша яка справа, хоть-бы первостепеннои ваги, змогла-бъ увагу на себе стягнути. Не одинъ зъ Васъ, панове, и подумае: чи не занадто то внескôвъ и розправъ о рускôмъ языцѣ? И справдѣ, що занадто! Се дуже сумный фактъ, що вже чотири роки минае, якъ всѣ рускі послы и члены сойму, межи ними навѣть и мужѣ, политично впрочѣмъ до Вашихъ сторонництвъ належачій, выступили зъ внесеньемъ, въ котрôмъ найнаглѣйшій потребы Русинôвъ для свого языка въ школахъ зредукували до найменшого minimum и домагалися тôлько дрôбненькои части належачихъ-ся имъ зъ давна правъ, — а черезъ всѣ тіи чотири роки майже нѣчого не змогли осягнути!

Я далекій бдъ того, щобы я хотѣвъ давати Вамъ, панове, якій науки або рады; але зважте, чи користне таке поступованье Ваше супротивъ Русинôвъ и для Васъ самыхъ. Єсли Вашій жалѣ на нехтованье Вашихъ правъ другими державами суть справедливій, (а они суть справедливій), то тымъ бôльше повинні Вы уникати и найменшого позору якои несправедливости супроти Русинôвъ, противъ котрыхъ Вы нинѣ вже и не держава, а лишь рôвноправный, тôлько на теперь власне сильнѣйшій нарôдъ въ конституційнôй державѣ. Я гадаю, що тôлько могучій сего свѣта можуть собѣ позволяти политики чисто утилитарнои, не оглядаючись на бдвѣчні законы справедливости, хоть и на нихъ така политика колись мусить пôмститися; але для слабыхъ, якъ мы и вы, не тôлько дальшій але и близькій интересы вымагають конче политики засадничои, политики безвзгляднои справедливости.

По сѣй короткôй дигресіи, за котру зволѣть панове простити, приступаю до пояснень мого внеску. Перша часть єго дотычить рускихъ гимназій.

Коли я передъ чотирма роками першій разъ ставлявъ мои внескі шкôльні, и домагався несталыхъ рускихъ паралельокъ въ нашихъ гимназіяхъ взагалѣ, Вы, панове, на той внесокъ не згодилися. За другимъ разомъ я домагався отже лишь однои рускои гимназіи и сталыхъ рускихъ паралельокъ тôлько въ двохъ гимназіяхъ; и знова не дôстали мы нѣ одного нѣ другого: Ваша ухвала перешкодила навѣть тому, що ц. к. рядъ готовъ бувъ намъ дати — повну руску гимназію, и скôнчилося лише на паралелькахъ въ Перемышли, одинокôмъ нашôмъ здобутку, котрый однакожь не такъ Вамъ завдячити маємо, якъ розпорядженю цѣсарскому. Отже вже сегорôчный досвѣдъ розвѣявъ обавы чи надѣѣ тыхъ зъ Васъ, котрі указували, шо рускі паралельки въ Перемышли не маюгь пôдставы, бо не будуть мати ученикôвъ; бо ото помимо некористного, невôдповѣдаючого, якъ менѣ здаєся, єго интенціямъ переведеня цѣсарского розпорядженя, зголосилося на сей рôкъ до I-ои рускои клясы въ Перемышли 53, а ходить 51 ученикôвъ: число ажь надто доказуюче потребу рускои школы.

Коли така потреба показалася въ Перемышли, де до рускои гимназіи можуть ходити ученики бôльше-менше тôлько зъ чотирохъ повѣтôвъ: перемыского, мостиского, ярославского и добромильского, зъ людностею лише 151.000 Русинôвъ, то тымъ бôльша потреба рускихъ паралельокъ — а властиво рускои гимназіи — заходить въ Коломыи, до котрои ходила-бы руска молодѣжь зъ шѣсть сусѣдныхъ повѣтôвъ: городенецкого, коломыйского, косôвского, надвôрняньского, снятыньского и товмацкого зъ людностею 360.000 Русинôвъ, або въ Тернополи, де бы могли ходити Русины що найменше зъ пять сусѣдныхъ повѣтôвъ: пôдгаєцкого, скалатского, теребовельского, тернопôльского и збараского зъ людностею 234.000 Русинôвъ.

Длятого я домагаюся заложеня сталыхъ паралельокъ рускихъ въ сихъ мѣстахъ тымъ бôльше, що въ тамошныхъ гимназіяхъ бувае и значне число рускихъ ученикôвъ: 120—150 и бôльше. Щобы однакожь не вязати ц. к. правительства въ выборѣ мѣсця для рускихъ паралельокъ, я предкладаю взагалѣ: одні паралельки въ покутскихъ а другі въ пôдôльскихъ сторонахъ, отже замѣсть Коломыѣ евентуально въ Станиславовѣ, а замѣсть Тернополя въ Бережанахъ, єсли бы иншій взгляды бôльше за сими послѣдными мѣстами промовляли.

Друга часть мого внесеня бдносится до учительскихъ семинарій. Пôсля выказу ц. к. краєвои рады шкôльнои було въ роцѣ шкôльнôмъ 1887 рускихъ шкôлъ народныхъ въ цѣлôй Галичинѣ 1.666, польскихъ лише 1.404. Що кандидаты учительскі повинні приспособлятися до свого заводу въ языцѣ тои школы, въ котрôй опôсля мають учити, се здаєся рѣчь цѣлкомъ природна и загально узнана. Однакожь для тыхъ 1666 рускихъ шкôлъ нема анѣ однои рускои учительскои семинарии, для 1.404 польскихъ є ажь 5! Правда, окрôмъ сихъ пять чисто польскихъ є ще 4 семинаріи т. зв. утраквистичні, де учать по польски и по руски. Але поминувши, що се число 4 супротивъ 5 єсть зовсѣмъ непропорціональне, то надто мнимый сей утраквизмъ на дѣлѣ єсть такій, що н. пр. въ однôй зъ сихъ утраквистичныхъ семинарій подаєся по руски лише наука рускаго языка яко предмету, и то навѣть не въ тôмъ числѣ годинъ, якъ наука польскаго языка, а всѣ иншій предметы выкладаються по польски. Я мôгъ-бы о тôй материи ще дуже богато говорити, але менѣ здаєся, що вже и то, що я сказавъ, выстане, абы выказати, якъ потрѣбне и якъ притôмъ надзвычайно скромне мое внесенье. Ото я домагаюся, абы замѣсть теперѣшного мнимого утраквизму въ 4 семинаріяхъ, въ 3 зъ нихъ бувъ утраквизмъ зъ перевагою руского языка а въ однôй бувъ рускій языкъ выкладовый, розумѣєся, зъ наукою польского языка яко предмету, и то вже-жь въ рôвнôмъ зъ рускимъ числѣ годинъ. Що и въ разѣ принятя сего мого внесеня Русины що-до семинарій учительскихъ ще дуже будуть упослѣдженій супроти Полякôвъ, єсть очевидно; але я нинѣ и не домагаюся повнои справедливости та рôвноправности, я домагаюсь тôлько залагодженя нашихъ найбольше теперь пекучихъ потребъ.

Третя и остатна часть мого внесеня бдносится до рускихъ шкôлъ народныхъ. О тыхъ школахъ вже досыть трактовано въ нашôмъ соймѣ; була и ухвала соймова, котра однакожь не одержала найвысшои санкціи. Признаюся, що я не дуже за тымъ и жалую, бо ухвала тая признавала Русинамъ вправдѣ школы въ деякихъ мѣстахъ, але въ такъ заклявзульованый способъ, що въ практицѣ ледви чи були-бы зъ нея якій користи. Зô взгляду-жь на бдмовленье санкціи я мусѣвъ нинѣ свое внесенье сформуловати инакше и зробивъ се, якъ думаю, въ практичный способъ. Я домагаюся тôлько въ 7 мѣстахъ рускихъ шкôлъ народныхъ, а то мѣстахъ такихъ, въ котрыхъ — якъ въ Язоровѣ або Городенцѣ — Русины, числомъ що-найменше пôвпята тысяча, мають абсолютну бôльшôсть, або де ихъ єсть що-найменше 4.000 душь (въ Тернополи 5.144, Коломыи 4.369, Дрогобичи 4846; лише въ однôмъ Стрыю выказувала конскрипція зъ 1880 р. тôлько 3.869, але нинѣ и тамъ буде певно 4.000). При тôмъ же въ кождôмъ зъ тыхъ мѣстъ єсть бôльше шкôлъ, отже легко буде одну зъ тыхъ шкôлъ перемѣнити на школу руску. Я думаю, що ц. к. правительству, до котрого я бдношуся зъ бдповѣдною резолюцією, буде зовсѣмъ легко се перевести, тымъ бôльше, що въ декотрыхъ зъ тыхъ мѣстъ, якъ въ Яворовѣ и Коломыи, були вже въ самыхъ радахъ мѣскихъ заявленя за рускими школами (въ сѣмъ другôмъ мѣстѣ, мушу се зъ приятностею сконстатувати, навѣть зъ польскои стороны). Єсли-жь бы котре мѣсто мусѣло черезъ те значно збôльшити выдатки на школы, а не було въ можности само тыхъ выдатковъ носити, то за-для того домагаюся на слѣдующій рôкъ 1889 (т. є. на 4 мѣсяцѣ, бдъ вересня до кôнця грудня) вставленя на тую цѣль въ краєвый буджетъ шкôльный сумы 3.000 зр. сумы дуже скромнои на потребы рускихъ шкôлъ по мѣстахъ на цѣлу Галичину!

Се мои внесеня. Поручаю ихъ зрѣлôй Вашôй розвазѣ и благосклоннôй прихильности. Повторяю: я зредукувавъ ихъ далеко понизше minimum нашихъ правъ и нашихъ потребъ, щобы дати можнôсть всѣмъ Вамъ, навѣть найменше намъ прихильнымъ, зъ легкимъ сердцемъ ихъ ухвалити. Єсли-жь бы Вы такъ скромнымъ та умѣреннымъ домаганямъ нашимъ ще й теперь бдмовили, то можете вправдѣ на хвилю дальше тріюмфувати, але зважте, чи не спровадите черезъ те такои ситуаціи, котра и для загального интересу могла-бъ мати дуже некористнѣ наслѣдки.

Рѣчь посла д-ра Антоневича,

выголошена на засѣданю соймовôмъ дня (9) 21 вересня при нагодѣ верификаціи выбору гр. Лянцкороньского на посла соймового зъ округа выборчого Рудки-Комарно.

По порученю послôвъ рускихъ позволивъ я собѣ просити о голосъ въ тôй справѣ. Оно ясно, що не легко промовляти при верификаціи выбору, противъ котрого нема офиціяльного протесту. Ясно, що не легко промовляти противъ выбору, де взагалѣ личнôсть выбраного симпатична, де взагалѣ пос. Лянцкороньскій уважаєсь „добрымъ паномъ“. Ясно, що неприятно такожь промовляти при верификаціи выбору въ округѣ, де и староста уважаєсь честнымъ чоловѣкомъ, правымъ и справедливымъ урядникомъ. Мимо того по припорученю клюбу руского и вызваный справозданьемъ выдѣлу краєвого, я пôдношу кинену менѣ рукавицю.

Выдѣлъ краєвый въ справозданю своѣмъ, а тутъ устами свого референта каже отъ що

Зъ дневника цѣсаря Фридриха III.

Якъ вже звѣстно, подала передъ кôлькома днями „Deutsche Rundschau“ дуже цѣкавій выимки зъ дневника цѣсаря Фридриха III., котрій наробили въ цѣлôй Нѣмеччинѣ дуже богато шуму. Саме теперь ведеся мѣжь нѣмецкими газетами завята борба о автентичнôсть сихъ споминокъ и годѣ ще сказати, по чиѣй сторонѣ правда. Судячи однакожь зъ несмѣлого тону бисмаркôвскихъ органôвъ зъ однои стороны, а зъ нечуванои радости либеральнои и вольнодумнои прасы зъ другои стороны, можна майже припускати, що выимки зъ дневника цѣсаря Фридриха, хочь и не мають на собѣ офиціяльнои печати автентичности, не суть лишь простою выдумкою и то єсть причиною, що они выкликали такъ загальне зацѣкавленье.

Споминки тій розпочинаються зъ днемъ 11 липня 1870 р. безпосередно передъ выбухомъ пруско-французкои вôйны: Французкій chargé d'affaire Льефуръ заявивъ въ присутности послôвъ австрійского и испаньского, що бдъѣде, бо нема въ кимъ вести переговорбвъ (въ справѣ кандидатуры на испаньскій престолъ Гогенцоллернского князя). Дня 12 т. м. одержавъ Бисмаркъ депешу зъ Мадриду зъ вѣстею, що князь Гогенцоллернскій зрѣкся кандидатуры а дня 13 розговорювавъ наслѣдникъ престола, кн. Фридрихъ, зъ Бисмаркомъ. Бисмаркъ бувъ той гадки, що бдступленье бдъ кандидатуры забезпечить миръ; онъ хотѣвъ ѣхати до Варцина, але єго занепокоила ситуація въ Парижи. Горчаковъ бувъ такожь мирно настроёный, хочь довѣдався, що Франція жадае гарантій на будучнôсть. Тымчасомъ довѣдався наслѣдникъ престола зъ Парижа, що Наполеонъ сказавъ до одного зъ своихъ бувшихъ министрôвъ, що испаньска справа єсть въ теперѣшну пору маловажна, а розходиться о перевагу мѣжь Прусами а Францією.

Дня 14 липня потвердилися вѣсти военні а 15 сказавъ Бисмаркъ, що онъ ѣде зъ Роономъ и Мольткимъ противъ короля ажь до Бранибора. „По дорозѣ розказавъ онъ зовсѣмъ поважно и безъ звычайныхъ своихъ дотепôвъ, якъ дивиться на станъ бдносинъ зъ Францією, такъ, що стало ясно, що вже нѣякій уступки въ користь мира не здадуться на нѣчого. Онъ и Мольтке уважали станъ и силу французского войска за неконче добрій.“ Король, выслухавши по дорозѣ рапорту Бисмарка, не противився мобилизаціи армій, але хотѣвъ змобилизувати лишь 7 и 8 корпусъ. Наслѣдникъ престола настававъ на мобилизацію цѣлои армій. „То принято — пише тогдѣшный наслѣдникъ престола — и я оповѣстивъ то народови; король глубоко тронутый обнявъ мене и мы оба почули, о що тутъ розходиться. Онъ сѣвъ зô мною до воза; принятье величаве; я звернувъ увагу короля на „Wacht am Rhein“, въ сѣй хвили чувъ кождый зъ насъ торжественне значенье сихъ слôвъ. Утворено три армія.“

Наслѣдникъ престола мавъ вести полуднево-нѣмецку, мавъ отже „найтруднѣйшу задачу боротись зъ неконче намъ прихильными и не въ нашôй школѣ выучеными войсками противъ такъ могучого противника, якъ французка армія, котра вже бдъ давна лагодилась и певно постановила впасти заразъ до полудневои Нѣмеччины“. Наслѣдникъ одержавъ команду полуднево-нѣмецкои армии и 11 корпуса пруского; шефомъ єго штабу бувъ Блюменталь а Готтберґъ кватирмайстромъ. Дня 19 занменовано єго урядово. Наступило бдкрытье парляменту, ѣзда зъ королемъ до Шарльотенбурґа въ день смерти королевои Людвики, „де мы довшій часъ молилися зъ важкимъ сердцемъ на могилѣ нашихъ дѣдôвъ“. Мольтке радить не ити ще на полудне а Бисмаркъ дораджуе, щобы заразъ повѣдомити телеграфично полудневыхъ князѣвъ о приѣздѣ, бо то зробить велике враженье. Король годиться на то; бдходять телеграмы.

24 липня. Хрестины зъ великою парадою, король занадто зворушеный, щобы самъ державъ дитя до хресту, торжество вельми поважне, хто зъ насъ ще поверне? Але мы побѣдимо! Я зовсѣмъ готовъ заняти становище въ резервѣ, котра буде мусѣла дѣлати на крилѣ центра, бо велику задачу я ледви буду мôгъ сповнити. 25 липня. Бувъ зъ женою на могилѣ Зигизмунда и причастився св. тайнамъ, довѣдався, що завтра маю бдъѣзджати. 26 липня. Бдъѣздъ, всюды величаве принятье. 27 липня. Черезъ Норемберґію до Монахіюмъ, Король Людвикъ значно змѣнився, єго краса майже пропала, стративъ передні зубы, нервовый и неспокôйный въ бесѣдѣ; не чекае бдповѣди на пытанье а розпытуе, коли ему бдповѣдаеся, про зовсѣмъ иншій рѣчи. Онъ принявся цѣлымъ сердцемъ за народну справу; єго скору рѣшимôсть хвалять загально. Онъ пôдписавъ предложеный Пранкомъ приказъ до мобилизаціи безъ вѣдомости Брая. Одушевлене принятье. На мое здивованье єсть кн. Фридрихъ тутъ яко лише що именованый генералъ баварскій — переходове стадіюмъ до зближенясь д) насъ. Отверте письмо; вертае зновъ домôвъ управильнити свои справы маетковй. Изедомъ и Гогенльоге не сумнѣваються о неутральности Австріи мимо двозначности Байста. Принятье въ театрѣ, „Вальенштайна таборъ“. Король каже, що Шільеръ мае въ собѣ богато демократичного и длятого не хотять въ Берлинѣ выставити ему памятника. При бдъѣздѣ одержавъ и письмо бдъ него, щобы въ часѣ мира була забезпечена самостôйнôсть Баваріи. 28 липня. Штутґартъ. Король принявъ мое повѣдомленье штивно и въ службовôй позиціи, королева прихильна, блѣда, нездужае. Суковъ честный народовець, Варнбілеръ заявився вельми патріотичнымъ, онъ сказавъ 1867 Наполеонови на двôрци, що Нѣмеччина выступить згôдно коли ей зачѣплять; онъ просить установити въ головнôй кватирѣ посла, предкладае кн. Вильгельма або Шніцемберґа, котрого можна-бы скоро переробити на майора бдъ краєвои обороны. Доперва вчера бдъѣхавъ канцлеръ французского посольства, такъ само Варнбілера сынъ зъ Парижа. Принятье прочихъ министрôвъ, бурмистръ, представителѣ народнои партіи, одушевленя при бдъѣздѣ ажь мене въ клопôтъ впроваджують, дають менѣ букетъ въ пôвнôчно-нѣмецкихъ барвахъ. Якій обовязокъ вкладае на насъ таке поступованье нѣмецкого народу! Булобы розумно шанувати деякі властивости сихъ малыхъ державъ, н. пр. ихъ послôвъ. Горчакова покликано до Петербурґа, Россія буде пильно стерегти неутральности Австріи, Италія єсть непевна, не мае грошей. Якась дивна нечинність Французовъ каже догадуватись, що они перечислились. 29 липня. Карльсруге. Наша головна гадка єсть, якъ повести вольнодумне бдбудованье Нѣмеччины, выборовши миръ.

Дня 30 липня ѣде наслѣдникъ престола до головнои кватиры въ Шпаеръ. Тутъ бачить онъ бівуакуючихъ Баварôвъ, „бодрі вояки, трохи потяжкі“. Онъ перечувае, що по сѣй вôйнѣ мусить настати перерва проливу крови, але теперь треба ити за покликомъ: „Зъ Богомъ безъ страху завсѣгды напередъ!“ Дня 4 серпня перша битва: Вайсенбурґъ! „Наші люде“ пише князь, „выкористуючи кожду долинку, поступають якъ коли-бъ при вправахъ въ часѣ мира“. Хоруговь королевского полку поцѣлила куля въ самъ держакъ, три хорунжѣ погибли, ажь пôдъофициръ Ферштеръ взявъ гору приступомъ, наслѣдникъ престола ажь поцѣлувавъ хоруговь. Коло убитого генерала Дуе лазивъ єго песикъ; французкі вояки говорили: „Ахъ, вашій прускі вояки бються чудно!“ Найдена книга телеграфична дала важні пояснення; зъ неи показалося, якъ мало

„Mimo to znaczną większością został hr. Lanckoroński wybrany". Єсть то лишь лиценція. Достойный референтъ выдѣлу кр. говорить намъ звычайно: „Quid non est in actis, non est in mundo". Именно на основѣ того заявленя позволю собѣ то офиціяльне справозданье трохи розширити, пояснити и доказати, що in actis єсть дуже богато въ користь а навѣть въ честь нашу, чого въ справозданю въ наслѣдокъ звѣстныхъ причинъ зовсѣмъ не подднесено. Впрочѣмъ цѣлый той выборъ для насъ дуже поучаючій, а навѣть въ высокой степени характеристичный и повиненъ намъ бодай на будуче послужити за науку, якъ мы и вы — повиннѣ въ интересѣ державы, въ интересѣ взаимныхъ дносинъ и народу нашого поступати.

Въ Рудкахъ а именно въ рудецкомъ выборчомъ округѣ показалось несподѣвано, що тамъ дозрѣлость народу дойшла до высокои степени, що тамъ зъ горы вже могли мы бути певнѣ що-до побѣды нашого кандидата. Се признала намъ и противна сторона безусловно. Появились кандидаты, однакожь и на 24 годинъ не обѣцювали они собѣ мандату и здступили, побачивши, що тутъ теренъ не для нихъ. Тому заразъ на початку сказано явно, що тамъ може перейти лишь одинъ „narodowy" кандидатъ, гр. Лянцкороньскій. Для насъ се здрадный фактъ, що маємо повѣтъ такъ сильный, що народна самосвѣдомость такъ тамъ розвинулась, але рѣвночасно болить насъ, що въ томъ повѣтѣ ужито всякихъ средствъ, щобы и тутъ не допустити кандидата народу руского, природного и питомого заступника рускихъ и селяньскихъ интересовъ. Якже-жь могло статись, що въ томъ повѣтѣ переведено выборъ не-руского кандидата? Рѣчь ясна. Тутъ проводили всѣмъ офиціялисты, слуги паньского двору. Щобъ приподобатись свому властителеви, ужили они всякихъ способовъ, ужили терориэму, надужили своеи власти. Щобъ перевести той выборъ, они допустились такожь, якъ знаю на певно, дѣлъ неконче благородныхъ, бо стерроризували не лишь выборцѣвъ, але и кандидата.

Они списали адресу. Чи-жь трудно найти подписи на адресу у неграмотныхъ? Въ адресѣ той було сказано, що цѣлый народъ мовь Спасителя выжидає графа и просить, щобъ приймивъ мандатъ той мужь, що здтягаєся здъ всякихъ политичныхъ манифестацій. Точно не знаю, чи безусловно, чи подъ якими условіями посолъ сей бувъ примушеный приймити ту оферту, коли єго увѣрили, що весь повѣтъ якъ одинъ мужь за нимъ стоить, хоть наглядно показалось, що то була лишь мистификація, бляга, оскорбляюча очевидно, графа. Мои панове! Чи ялось таке робити? Я думаю, що вже зъ гуманныхъ взглядовъ не належало такъ робити. Мы не маємо нѣякои а по крайной мѣрѣ здповѣднои репрезентації въ соймѣ. Мы не въ силѣ внести поодинокихъ предложень, нѣ интерпеляцій, не розпоряджаючи въ соймѣ здповѣднымъ числомъ послювъ. Навѣть того minimum 15 не можемо зобрати. Бути може, вамъ зъ тымъ выгоднѣйше. Въ сѣмъ спеціяльномъ случаю проста гуманность не повинна була васъ до того допустити, щобы и сей повѣтъ вы для себе взяли, а рѣвночасно анґажували особу, що доси мала симпатію въ повѣтѣ и въ краю.

Але суть и другій обставины, що вамъ наказували не мѣшатись такъ насильно въ справу того выбору. Всѣмъ було звѣстно, що

були Французы приготовленій що-до уставленя. формаціи и провіянту. Дня 6. серпня: Вертъ! Макъ-Магонъ ставивъ тутъ завзятый опоръ. „Участь полудневыхъ Нѣмцѣвъ сталась тымъ китомъ, що сполучає найрознорѣднѣйшій войска, наслѣдки будуть величезнои доносимости, наколи мы лишь схочемо добре выкористати таку хвилю". Наслѣдникъ престола розмовлявъ зъ Ротенбахомъ о томъ, якъ маєся на будуще устроити Нѣмеччина, онъ обставивъ притомъ, що нѣмецкому народови треба дати щось цѣлого, щось намацального; треба кувати зелѣзо въ кабинетахъ, доки оно ще тепле. Споминки описують здтакъ походъ на Вогезы, а опосля въ короткихъ чертахъ подѣ ажь до конца серпня. Дня 20. стрѣча зъ королемъ въ Понтъ-а-Муссонъ. Король зажуреный стратами, Мольтке все той самъ, дивиться ясно и готовъ ити на Парижь, Бисмаркъ умѣренный. Условіями суть Альзація и здшкодованье воєнне.

Дня 1. вересня. Седанъ. Гр. Ботмеръ принѣсъ вѣсть, що Наполеонъ въ Седанѣ; король недовѣряючи пытає жартомъ, що зробити зъ Наполеономъ, коли достанесь въ нашій руки? Наразъ показалась на седаньскомъ замку бѣла хоругвь. Наполеонъ приславъ генерала Рольє. Онъ принѣсъ звѣстне письмо Наполеона: „Немогучи умерти и т. д." и передавъ нѣмъ свою шпаду въ руки короля. Король диктує гр. Гацфельдови здповѣдь. Зъ двохъ плетеныхъ крѣселъ зроблено столъ на котромъ онъ пише. Король приймає подданье Наполеона и просить єго, щобы онъ вызначивъ двохъ официровъ до уложеня капитуляціи, самъ назначує до того Мольткого.

(*Дальше буде.*)

въ цѣломъ округѣ образувались селяньскій комитеты, що скликано численній передвыборчій зборы, що на нихъ явились самій селяне, бо такъ званій проводирѣ стояли зовсѣмъ на боцѣ. На одномъ зъ тыхъ зборовъ селяне поставили навѣть кандидатомъ своимъ того, котрого уважали способнымъ и достойнымъ свого довѣрія. Въ виду такихъ фактовъ могли вы бути осторожнѣйшими и больше уступчивыми. Бо я не знаю, якъ вамъ вѣрити? Вы звычайно кажете: „Рускій народъ симпатизує зъ нами и вѣрить намъ; лишь єго проводирѣ роблять той споръ, ту вражду въ громадѣ, повѣтѣ и краю". Однакожь тутъ народъ самъ жадає свого посла, бо онъ яко зрѣлый самъ промышляє о своей судьбѣ. Треба було въ найгоршомъ разѣ дати доказъ, що ти слова, котрій такъ часто повторяєте, правдивій.

Дехто зъ васъ говорить: „Ага, то ти борителѣ, то та стара партія, непріязно настроена для краю; мы сприяємо народовцямъ". Та-жь тутъ якъ-разъ кандидатомъ бувъ поставленый народовець, котрому вы не повиннѣ були такъ сильно шкодити, щобъ дати доказъ, що вамъ можна вѣрити. Не належало, якъ кажу, выборъ гр. Лянцкороньского такъ сильно форсувати.

Дехто зъ васъ каже зновъ: „Край домагаєся zgod-ы." Хорошій то способъ! Хочете „zgod-ы" а робите такъ, щобъ не було зъ кимъ въ соймѣ годитись (*Веселость*). Наколи Рудки и Снятинъ пропали для насъ, наколи найсильнѣйшій округи выборчій намъ забрано, то зъ кимъ будете миритись? И зъ того вже зрозумѣєте, мои панове, що — не кажу вы — тамтій аранжеры выборовъ трудяться въ томъ напрямѣ, щобы зорвати всяке зближенье, щобы подорвати то довѣріе, яке вже почало зростати въ нашихъ серцяхъ. Замѣсть зближати, оддаляєте насъ здъ себе. Єсть то що найменше безтактность, котрои не належало такъ явно показувати. Дивне диво можливе лишь въ нашомъ краю! Прилюдна опинія, а именно польска такъ звана либерально-демократична праса приняла въ першой хвили зъ радостею вѣсть, що выборцѣ вже прозрѣли, що народъ самъ ставить собѣ кандидата, достойного и симпатичного; сказала: „не треба вже бороздити" и готова була та праса навѣть помагати въ переведеню єго выбору. Однакожь опосля показалось, що и ти лебералы пойшли якось въ кутъ. Они счезли зовсѣмъ, а появились другій мнѣня. Сказали бо ти самій: Га! не можна, не ялось намъ симпатизувати, бо оба политичній рускій товариства суть въ згодѣ. Се небезпечна справа, тутъ може бути якась „zdrada"! Чи то наивность, чи явна злоба, чи, що найменше, безтактность? Мои панове, такъ дѣлати не пристоить. Вы дипломаты, вы, видко, не забули о divide et impera. Я думаю, що вы яко сусѣды, яко братный народъ повиннѣ тѣшитись, наколи у брата и сусѣда миръ и згода; а вы якъ-разъ тѣшитесь малою нашою незгодою и не хочете допустити, щобы въ нашой водворився миръ. Чи пристало таке? Чи повиненъ такій махіявелизмъ мати мѣсце въ родинѣ и сусѣдствѣ межи „bratnimi narodami"? Въ державѣ показуєсь онъ часомъ практичнымъ, але въ родинѣ не повинно єго бути, тамъ онъ безусловно шкодный.

Впрочѣмъ, наколи супротивъ насъ будете дальше опиратись на такихъ началахъ высокои политики якъ махіявелизмъ, въ такомъ случаю даєте намъ оружье въ руки, щобъ и мы такъ зъ вами поступали. А хто знає, чи мы не лучше на томъ выйдемо, якъ станемъ тымъ оружьемъ воювати. Однакожь я не желавъ-бы собѣ того. Въ першой хвили, коли лишь стали заниматися выборами въ рудецкомъ повѣтѣ, выступивъ яко кандидатъ нотарь Лушпиньскій зъ Комарна, котрого уважають всюды больше Полякомъ якъ Русиномъ, хочь єсть и руского обряду и не настроєный ворожо нѣ супротивъ Руси нѣ супротивъ Поляковъ, однымъ словомъ кандидатъ comme il faut. Але що зъ того? И противъ того кандидата выступили польскій шовинисты, потягнули за собою ватагу политиковъ-фанатиковъ и въ зародѣ убили пожадану для краю кандидатуру. Они заявили, що край желає собѣ такихъ словъ, котрій зближають а не оддаляють, що гоять а не ранять. Лушпиньскій, выдячи неохоту тыхъ аранжеровъ, здступивъ здъ кандидатуры. А вже-жь така умѣреность, таке щире стремленье до примиреня, якъ явно высказує Лушпиньскій, повинно було найти поддержку зъ вашои стороны, въ вашомъ власномъ интересѣ и вы не повиннѣ були доводити до того, щобъ онъ резигнувавъ — добровольно! Тутъ шовинизмъ комарняньского вицекороля и єго генерального штабу, бути може, навѣть по указу звыше, посунувся за далеко. Не лишь онъ самъ, але и Поляки въ повѣтѣ, либералы и демократы, всѣ агитували за тымъ, щобы голосувати за Лянцкороньскимъ. Видко, що и тымъ либераламъ, и тымъ демократамъ не можна вѣрити, будьто-бы они въ углахъ свого серця мали до васъ-яку-небудь прихильность. Такими примѣрами научаєте насъ самій, щобы мы вамъ не вѣрили, щобы мы зъ вами не лучились и дальше вели борбу, котрои мы не желаємо. Наколи однакожь хочете воювати, добре, але не знаємо, чи конець борбы буде для васъ користный. Очевидно, що наколи ваша прилюдна опинія обѣцяла „не бороздити" намъ, а навѣть до якоись степени насъ поддержувати, въ той цѣли, щобы нашъ народный кандидатъ перейшовъ, а коли здтакъ она якъ Фалянга противъ насъ выступає, то она не заслугує на нашу вѣру. Я заявляю, що нѣ одинъ жидъ, нѣ одинъ Полякъ не давъ свого голосу на руского кандидата.

Той генеральный штабъ не бувъ-бы намъ вконци богато пошкодивъ, наколи-бъ другій факторы не принялись були єго протеґувати и поддержувати. Выдѣлъ повѣтовый много тутъ причинився до побѣды гр. Лянцкороньского. Я єго однакожь не винную тутъ дуже. Онъ (выдѣлъ пов.) привыкъ вже больше агитовати, якъ урядувати. Але и правительственій органы, хоть умѣли до якоись степени удержати decorum, все таки надзвычайно сприяли кандидатурѣ не нашой и до крайныхъ границь посунули свою уступчивость въ хосенъ кандидатуры графа, хотя не выключаю можности, що бувъ имъ даный приказъ зъ горы. Фактъ фактомъ. Онъ не дасться оспорити и находиться in actis, про-то такожь in mundo, хотя въ справозданю нема о томъ слѣду.

(*Конець буде.*)

Внесенье пос. Романчука

о збольшеню числа школъ и руского школьництва въ Галичинѣ.

Зважывши, що далеко больша часть Галичины и то якъ разъ та часть, де єсть найбольше руского населеня, не має рускихъ школъ середныхъ;

зважывши, що на 1.666 рускихъ школъ народныхъ въ Галичинѣ нема анѣ одной рускои семинаріи учительскои и кандидаты на учителѣвъ въ рускихъ школахъ народныхъ не мають можности набути въ своей фаховой школѣ потрѣбного знаня того языка, въ котромъ здтакъ мають учити;

зважывши, що кромъ Львова по иншихъ мѣстахъ Галичины и то навѣть въ такихъ, де єсть по 3, 4 и 5 тысячѣвъ або и больше Русиновъ, нема рускихъ школъ народныхъ, що отже рускій дѣти по мѣстахъ мусять вже въ самыхъ початкахъ побирати науку не въ рѣдномъ языцѣ;

Высокій соймъ зволить ухвалити:

1) Взываєся ц. к. рядъ, щобы постарався:
   а) Щобы въ гимназіи въ Станиславовѣ або въ Коломыи, а такожь въ гимназіи въ Тернополи або въ Бережанахъ заведенѣ були рускій паралельки;
   б) Щобы семинаріи учительскій въ всходной части нашого краю мали характеръ переважно рускій, и щобы бодай въ однои семинаріи вже зъ початкомъ школьного року 1889/90 языкъ рускій бувъ выкладовымъ;
   в) Щобы въ мѣстахъ Тернополи, Коломыи, Дрогобычи, Стрыю, Городенцѣ, Яворовѣ и Снятинѣ були заведенѣ 4-клясовій школы народнѣ, зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ, евентуально зъ фондовъ краєвыхъ въ порозумѣню зъ выдѣломъ краєвымъ.

II. На цѣль подъ в) вставляєся до краєвого буджету школьного на рокъ 1889 суму 3.000 зр.

У Львовѣ, 25 вересня 1888 р.

Внескодавець:
Юл. Романчукъ.

Сильвестеръ Сембратовичъ, Юліянъ Пелешъ, Щасный Былиньскій, Антоневичъ, Т. Меруновичъ, Ковальскій, Качала, Бережницкій, Мандычевскій, Н. Сѣчиньскій, Кашевко, Охримовичъ, Іоанъ Ступницкій.

Политика бочныхъ дорогъ.

(*Статья увольнена здъ конфискаты.*)

Коли-бъ хто несвѣдомый процедеровъ, котрыми переводяться у насъ найживотнѣйшій справы краєвій, захотѣвъ спознати ихъ, а рѣвночасно забажавъ приглянутись близше характерови нашои суспольнои єрархіи и побачити, якъ она поймає интересъ краю, — то вказали-бъ мы єму яко прототипъ поступованя нашои краєвои єрархіи и трактованя многоважнои справы краєвои — справу реформы дорогового закона.

Не лише самъ нашъ край, не лише контрибуенты-селяне, не лише ти неполправнѣ wichrzyciele Русины, ихъ праса и конституційнѣ репрезентанты, — але и найповажнѣйшій органы другихъ краѣвъ Австріи, а навѣть польска праса заграничная признала несправедливость и невдповѣдность постановъ закона зъ року 1885, а були часы, де якъ зо стороны найвысшихъ автономичныхъ такъ и политичныхъ властей въ краю запевнювано, що законъ буде змѣненый а реформа переведена. Въ хвиляхъ тревоги чули мы стипуляціи навѣть зъ устъ ц. к. намѣстника, а давались они согат populo и скрѣплялись цѣлою повагою урядового становища.

Невдоволенье обовязаныхъ до престаціи зацитькувано обѣтницями, опозицію присипляновано медовыми словами, рожевыми надѣями. Дѣялось то такъ довго, якъ довго зъ однои стороны грозила мѣсцями небезпечность, котра могла дуже фатально заколотити суспольну гармонію, а зъ другои стороны доки справа реформы не була унята въ певній позитивнѣ формы. Коли однакъ въ соймѣ появилось позитивне внесенье пос. Сѣчиньского, котре годѣ було приспати обѣцянками и выкрутами, почала наша суспольна єрархія неначе „Заглоба" Сѣнкевича братись на новій фортелѣ.

Внесенье пос. Сѣчиньского приперло тыхъ пановъ до стѣны. Прямо здкинути єго — ставало имъ троха лячно, та не супротивъ власнои совѣсти, бо тая у нихъ тверда и загартована, а радше трохи супротивъ правительства, котре минувшого року мало рѣшучо заявити, що хоче бачити тую справу полагодженою, а въ конци и зъ тои причины, що поминувши всѣ поетичнѣ фразы про згоду двора зъ хатою, про ласкаву натуру хлопа и т. д. — все оно таки трохи небезпечно безнастанно грати зъ огнемъ. Приняти внесенье пос. Сѣчиньского — то противилось зновъ матеріяльнымъ интересамъ соймовои большости, а теперь „минули вже часы, якъ каже краковскій „Czas", въ котрыхъ шляхта могла посвящуватись" (!?). Значить, прямо полагодити тую справу, сказати „такъ" або „нѣ", було для соймовои большости невыгоднымъ, и она принялась шукати бочныхъ дорогъ, щобы ними оминути хлопоманьске внесенье руского посла, а саму справу о сколько можна придушити, задавнити або й зовсѣмъ убити.

Керму тои политики взявъ въ свои руки выдѣлъ краєвый. Мы писали недавно вже про здозву єго до выдѣловъ повѣтовыхъ, котрою поручено збирати даты що-до практики дороговои, а рѣвночасно удѣлено имъ необмежену деляцію для тои роботы, въ очевиднѣй цѣли протягненя справы ad calendas graecas и збіхненя внесеня пос. Сѣчиньского зъ дневного порядку найблузшои а рѣвночасно и послѣднои въ той каденціи сесіи сойму краєвого.

Нинѣ приходиться намъ зъ жалемъ сконстатувати, що розпочату роботу продовжає выдѣлъ краєвый дуже консеквентно. Въ лѣтописи справы реформы закона дорогового, а радше похороненя тои реформы — маємо записати нову здозву выдѣлу краєвого, въ котрій представляєся реформу зовсѣмъ непотрѣбною а жаданье єи выкликане лише агитаціями. Урядовый комуникатъ, якій выйшовъ въ томъ предметѣ зъ выдѣлу краєвого и якій читаємо зъ выразнымъ застереженьемъ єго урядового характеру въ „Czas-ѣ", „Gazet-ѣ Narodow-ій" и другихъ польскихъ часописяхъ, иде такъ далеко, що осмѣляєсь назвати внесенье пос. Сѣчиньского — echem agitacyi!

Яка иронія и безодня факційнои загорѣлости! Органъ сойму краєвого, якимъ єсть выдѣлъ краєвый, смѣє такъ здзываться о внесеню, котре згодно зъ приписаными формами регуляминy, стануло на порядку дневномъ сойму и було трактоване регуляминово. Выдѣлъ краєвый, здаєсь, забуває, що онъ єсть лишь екзекутивнымъ органомъ сойму, котрому не вольно вдаватися въ якій-будь, а до того ще такій обиджаючій критики внесень соймовыхъ и що тымъ поступкомъ зводить ad absurdum самъ принципъ автономіи и конституційного трактованя справъ краєвыхъ, на котромъ самъ опираєсь.

Въ окружнику своемъ подносить выдѣлъ краєвый, що въ предметѣ дорогового законодавства панує на всѣхъ точкахъ въ цѣломъ краю найповнѣйше вдоволенье. Пересвѣдченье то опирає выдѣлъ краєвый на аргументаціи: а) що въ минувшомъ роцѣ зъ выимкою кольконъ повѣтовъ введено законъ всюды въ житье безъ опору и значнѣйшихъ перешкодъ; б) що въ опозиційныхъ повѣтахъ людность погодилася вже зъ закономъ и лише тутъ и тамъ треває ще невдоволенье; в) що въ деякихъ реляціяхъ выдѣловъ повѣтовъ можна подыбати навѣть похвалу для закона зъ р. 1885, котрый стремить „do harmonijnego ukształtowania stosunków społecznych".

Мимо того признає выдѣлъ краєвый, що въ многихъ повѣтахъ введенье закона зъ року 1885 єсть сполучене зъ великими трудностями, котрій не такъ легко и не такъ скоро дадуться усунути, а позаякъ головну причину того добачає выдѣлъ краєвый въ браку достаточныхъ силъ до веденя мѣсцевого заряду громадскихъ дорогъ, то взыває выдѣлы повѣтовій, щобы уживали приписаныхъ средствъ примусовыхъ супротивъ тыхъ громадскихъ зверхностей и дворскихъ обшаровъ, котрій занедбують свои обовязки въ зарядѣ громадскихъ дорогъ. Вконци поручає выдѣлъ краєвый, щобы якъ найскорше зъорганизувати надзоръ надъ громадскими дорогами, котрый помагавъ бы здтакъ мѣсцевымъ громадскимъ зарядамъ. Такимъ способомъ намѣряє выдѣлъ краєвый завести повный ладъ на основѣ закона зъ року 1885, а тымъ способомъ выказати безподставность всѣхъ жаданъ реформы.

Однакъ зъ самыхъ уже словъ окружника видно, яку вартость можна привязувати до захвалюваного закона зъ р. 1885 и якою мѣрою мѣряти належить енунціяціи выдѣлу краєвого на тему єго популярности того закона. Самъ же-жь выдѣлъ краєвый признає, що були повѣты, въ котрыхъ бувъ значный опоръ противъ закона, а и въ рештѣ повѣтовъ введено законъ лише безъ значнѣйшихъ перешкодъ, значить, що перешкоды все таки були. Дальше признає выдѣлъ краєвый, що навѣть въ тыхъ округахъ, де людность нѣбы то вже погодилася зъ закономъ, тутъ и тамъ ще являєсь невдоволенье, а вконци, що все таки въ многихъ ще повѣтахъ введенье закона зъ р. 1885 сполучене єсть зъ великими трудностями, котрій не такъ легко и не такъ скоро дадуться усунути. И якъ же-жь супротивъ всего того можна говорити о „загальномъ вдоволеню"? А вконци и то чудна льогика вносити, що де лишь нема активнои опозиціи, тамъ уже єсть вдоволенье, неначе-бы кожде невдоволенье мусѣло доконче вже выкликати активну опозицію. Коли-бъ такъ справдѣ було, то цѣла Галичина стояла-бы на военной стопѣ!

А такъ само годѣ приписувати скорого успокоенья повѣтовъ, котрій ставили опоръ законови, обставинѣ, наче-бы повѣты ти справдѣ

погодилися зъ закономъ, ударившись въ груды признали свôй грѣхъ, а ôдтакъ замовкли, благоденствуючи середъ безконечныхъ благодатей, якѣ плывуть на нихъ зъ нового закона, а якихъ они въ своѣй бунтôвничôй закаменѣлости не умѣли чи не хотѣли розпôзнати. Успокоєньє то наступило зовсѣмъ зъ другихъ причинъ. По части вилынули тутъ репресалїи властей, котрѣ въ справѣ тôй поступали зъ строгостею и безоглядностею, однакъ найбôльше певно причинились до успокоєня умôвъ запевненя зъ такои стороны, котрôй нарôдъ хоче ще вѣрити, що законъ буде змѣненый и пытанье дорогове по справедливости зреформоване. Нарôдъ знає добре о тыхъ приреченяхъ, якѣ выйшли зъ устъ найвысшихъ урядовыхъ представителѣвъ правительства прямо до народу и длятого жде супокôйно, що єго кривда минеся, жде справедливои реформы — и въ тôмъ належить шукати причины, для чого „бунтôвничѣ“ повѣты такъ скоро успокоилися.

Змѣняти-жь теперь политику и приспавши нарôдъ обѣцянками працювати ôдтакъ надъ утреваленьемъ теперѣшного несправедливого стану рѣчи, значило-бъ не лишь поповняти дѣло неморальне и якъ кожде недодержанье приреченя зъ принципами етики не згôдне, — не лише надуживати довѣрїя народу, але такожь ослаблювати и пôдкопувати то довѣрїе, яке маєщенашь нарôдъ до правительства и єго представителѣвъ. Длятого и правительство зробило-бы собѣ самому дуже лиху прислугу, коли-бъ подаючись уже зовсѣмъ интересови бôльшости галицкого сойму, ôдступило ôдъ свого первѣстного жаданя переведеня реформы.

Такъ само не маєнѣякои вартости вказуванье на то, що деякѣ выдѣлы повѣтовѣ хвалять собѣ новый законъ дороговый. Мы знаємо добре, що значна бôльшôсть выдѣлôвъ повѣтовыхъ въ Галичинѣ складаєсь майже зъ самыхъ властителѣвъ бôльшои посѣлости, котрымъ той законъ вода на млынъ — и якъ же-жь бы мали они єго не хвалити? Супротивъ того ставимо однакъ фактъ, що всѣ тѣ нечисленнѣ рады и выдѣлы повѣтовѣ, въ котрыхъ горою репрезентанты селяньства и маломѣщаньства (прим. Богородчаны), явно и остентаційно прилучились до внесеня посла Сѣчиньского.

Въ внесеню тôмъ скристализованѣ суть жаданя всѣхъ селяньскихъ и маломѣщаньскихъ контрибуентôвъ зъ цѣлого краю. Они знають, чого хотять и що имъ належиться. Ихъ не задурять нинѣ нѣякѣ половиннѣ мѣры, нѣякѣ деляторійнѣ розпоряджєня и окружники. Они розумѣють добре цѣле то поступованье и зъумѣють, не сходячи зъ легальнои дороги, зажадати ôдъ краєвои репрезентацїи рѣшучои ôдповѣди: „такъ“ чи „нѣ?“

Дописи „Дѣла“.

Зъ Стрыя.

[Уневажненье выборôвъ до рады мѣскои. — Позакулисова акція проти п. Михля и петицїи до сойму.]

Справа послѣдныхъ выборôвъ до нашои рады мѣскои дôждалась по кôлькохъ мѣсяцяхъ остаточного порѣшеня. Намѣстництво, признаючи слушнôсть мотивôвъ, поданыхъ въ внесеныхъ протестахъ, признало выборы неважными у всѣхъ трохъ колахъ къ великому незадоволеню переважнои части выбраныхъ. Такъ тому доведеся намъ зновъ ставати до урны выборчои, щобъ вышукати новыхъ керманичѣвъ, котрымъ бы можь повѣрити надисованый всѣлякими бурями а трудами п. Михля крихту вреставрованый корабель нашого майна публичного зъ повнымъ довѣрїемъ, що ôнъ не розбѣєся на численныхъ пôдводныхъ скеляхъ всѣлякого рода дефравдацій, мальверзацій и т. д., якими засѣяне наше автономичне море. Про речинець новыхъ выборôвъ ще не чути, тому то скомпликована и машина вынаходку нашихъ опѣкунôвъ, при помочи котрои переводяться у насъ всѣлякѣ выборы, не пущена ще въ рухъ. Однакожь практика зъ дотеперѣшного поведеня кружка тыхъ людей, що то вже родились зъ патентами на ôтцѣвъ мѣста, каже догадуватись, що тайкомъ позакулисова акція мабуть розпочалась. Розпочалась она передовсѣмъ петиціями до сойму краєвого, про истнованье котрыхъ довѣдувсь загалъ доперва изъ справоздань засѣдань соймовыхъ. Про змѣстъ петицій тыхъ ходять тутки лишень глухѣ, непевнѣ вѣсти. То одно мабуть єсть певнымъ, що звернены они суть проти дотеперѣшного заряду комисаря правительственного п. Михля. П. Михель, котрому contribuens plebs завдячує упорядкованье финансôвъ, упорядкованье улиць и пляцôвъ мѣскихъ, упорядкованье ôдношень полиційныхъ, торговельныхъ и взагалѣ заведенье такихъ порядкôвъ, котрѣ стояли завсѣгды на заднôмъ планѣ дѣяльности нашои рады мѣскои, та задля браку часу, гроша и доброи волѣ изъ стороны рады мѣскои становили лишень pium desiderium мешканцѣвъ мѣста нашого — п. Михель, кажу, ставъ ôдъ якогось часу сôлью въ очехъ декотрыхъ людцѣвъ, та ну-жь выточено проти него батерію всѣлякихъ доносôвъ и клеветъ. Въ петиціяхъ сихъ, пересланыхъ чомусь на руки посла п. Антоневича а не Фрухтмана, просять петенты (ut fama fert,), щобы намѣстництво чимъ скорше ôдкликало нелюбого комисаря а на єго мѣсце прислало инчого, котрый бы зумѣвъ перевести такъ выборы, щобъ не було потребы вносити протестôвъ и черезъ се зволѣкати на пару мѣсяцѣвъ введенье въ житье самоуправы мѣста. Въ якôмъ дусѣ желають собѣ петенты мати выборы новѣ переведеными — се загадка для насъ, бо петентами, якъ розказують собѣ на ухо, суть люде, добре засидженѣ въ курульскихъ крѣслахъ и при сихъ выборахъ довѣрїемъ (?) выборцѣвъ обдаренѣ. Чи може лякаються деякѣ зъ панôвъ тыхъ, що п. Михель, маючи за часъ свого побуту въ Стрыю добру нагоду наглядно пересвѣдчитись о способностяхъ, якѣ показали въ управѣ мѣстомъ, вилывомъ своимъ мôгъ-бы пустити нхъ въ заслуженый станъ супочинку, та оглянутись за новыми людьми, котрыхъ характеръ єсть порукою, що они щиро и безкорыстовно займались-бы справами мѣскими? Не журѣться добродѣѣ! Апатія, темнота, бракъ заинтересованя-ся справами публичными у переважнои части выборцѣвъ нашихъ зъ одной стороны, а зъ другои арсеналъ агитаційный, якими розпоряджаєте зъ ласки факторôвъ пропинаційныхъ и симъ разомъ лишать побѣду въ вашихъ рукахъ! И буде зновъ такъ якъ бувало!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ прагскихъ кругахъ соймовыхъ ходить поголоска, що ческій соймъ потягнеся ще лишь до дня 10. жовтня, бо рада державна маєзобратися вже около 20 того-жь мѣсяця. Проєктованои зимовои сесіи мабуть не буде. Зъ вѣденьскихъ зновъ добре повнформованыхъ кругôвъ доносять, що рада державна буде скликана доперва на день 24. жовтня. Говорять такожь, що правительство зажадаєдôдъ рады державнои на новôй сесіи нового кредиту на узброєньe краєвои обороны. Такожь и новый законъ войсковый потягне за собою значнѣ выдатки.

Въ долѣшно-австрійскôмъ соймѣ поставивъ бувъ пос. Верґані (антисемитъ) внесенье, щобы соймъ взявъ участь въ торжествѣ принятя цѣсаря Вильгельма. Комисія громадска, котрôй то внесенье передано, перейшла надъ нимъ до порядку дневного всѣма голосами противъ трехъ. Въ суботу прийде се внесенье передъ повну палату а Верґані хоче при сѣй нагодѣ выголосити довшу бесѣду.

Зъ Вѣдня доносять, що принятье цѣсаря Вильгельма ôдбудеся зовсѣмъ тихо, безъ всякого торжества а то длятого, що цѣсарь носить все ще жалобу по своѣмъ батьку. Ôдбудуться лишь два великѣ галевѣ обѣды, одна вечѣрна рецепція а ôдтакъ огляданье мѣста и заведень публичныхъ.

Министерство дѣлъ внутрѣшныхъ завôзвало зновъ всѣ власти краєвѣ, щобы они выступали зъ цѣлою строгостею противъ агентôвъ, котрѣ намовляють людей особливо зъ захôдноиГаличины и пôвнôчноиУгорщины до емиграціи до Америки.

——

До „N. fr. Presse“ доносять зъ Петербурга, що въ тамошныхъ добре поинформованыхъ кругахъ говорять голосно, що маюче незадовго наступити именованье кіевского ген.-губернатора на мѣсце помершого ген. Дрентельна, зробить велику несподѣванку. Хто нимъ буде, доси ще не знати. Мѣжь иншими кандидатами згадують теперь такожь про теперѣшного начальника мѣста, ген. Грессера. Кажуть такожь, що и ген. Игнатієвъ старався о ту посаду, але єго заходы позôстали безъ успѣху.

„Нов. Время“ доносить, що босаньскѣ емигранты просили султана, щобы ôнъ прогнавъ Австрію зъ Босны и Герцеговины, або щобы дозволивъ тамошнымъ магометанамъ выступити отверто противъ Австрїи. Султанъ мавъ на то ôдповѣсти, що ôнъ не згодиться на нѣяку таку умову зъ Австрією, котра обмежала-бы єго верховну власть въ сихъ краяхъ.

Петербургска газета урядова оголосила, що станъ облоги продовжено ще на одинъ рôкъ въ слѣдующихъ губерніяхъ: петербургскôй, московскôй, харкôвскôй, полтавскôй, черниховскôй, кіевскôй, волыньскôй, подôльскôй, херсоньскôй и бессарабскôй; въ округахъ: симферопольскôмъ, евпаторскôмъ, ялтскôмъ, мендозійскôмъ и перекопскôмъ; въ мѣстахъ и належачихъ до нихъ округахъ: Саратовѣ, Ростовѣ и Таганрозѣ; дальше въ мѣстахъ: Петербурзѣ, Одессѣ, Керчь-Єнисейску и Севастополи и въ военныхъ округахъ николаевскôмъ и кронштадскôмъ.

——

Зъ Берлина доносять зъ вѣродостойного жерела, що въ дневнику цѣсаря Фридриха попускано богато мѣсць зô взгляду на дискрецію, але все проче, що оголошено, єсть зовсѣмъ автентичне и безъ всякихъ чужихъ додатковъ.

Черезъ Лондонъ доносять до „Presse“, що кн. Бисмаркъ мавъ въ Фридрихсруге завѣрити гр. Кальнокого, що Нѣмеччина не думаєзовсѣмъ вилывати на Австрію въ справахъ всхôдныхъ, дотыкаючихъ лишь интересôвъ Австрїи. Наколи-бъ Россія хотѣла Австрію зачепити, то Нѣмеччина приступила-бы тогдѣ яко союзникъ до сповненя своєи задачѣ, однакожь Россія и Австрія мусять полишити Нѣмеччинѣ управильнити споры въ справахъ всхôдныхъ.

Выступленье кн. Бисмарка въ справѣ оголошеня дневника цѣсаря Фридриха выкликало величезну сензацію. Урядова берлиньска газета каже именно, що кн. Бисмаркъ предложивъ въ сѣй справѣ слѣдующій рапортъ цѣсареви Вильгельмови: Дневникъ сей въ тôмъ видѣ, въ якôмъ ôнъ появився, уважаю за неправдивый. Наслѣдникъ престола позôстававъ ажь до 1870 р. по-за сферою политичного дѣланя а менѣ король не дозволявъ обговорювати зъ кн. Фридрихомъ тайныхъ справъ политичныхъ, бо прускій король Вильгельмъ побоювався недискреціи на англійскôмъ дворѣ и шкоды, яка могла зъ того выйти для нѣмецкого союза. Споминки тѣ — каже кн. Бисмаркъ въ рапортѣ — здаються походити радше ôдъ когось зъ окруженя наслѣдника престола. Напослѣдокъ просить кн. Бисмаркъ, щобы єму було вôльно зажадати ôдъ министерства судôвництва выточеня судово-карного слѣдства противъ „Deutsche Rundschau“ и змусити редакцію тои газеты выявити того, хто той дневникъ оголосивъ, безъ взгляду на то, чи дневникъ єсть автентичный чи нѣ.

——

„N. fr. Presse“ подаєпôдъ заголовкомъ „Ereignisse in Sicht“ цѣкаву статью зъ Парижа, въ котрôй кореспондентъ єи доказує, що въ Франціи сподѣваються на певно вже въ найблизшôмъ часѣ дуже важныхъ змѣнъ на балканьскôмъ пôвъостровѣ. Кн. Фердинандъ буде именно мусѣвъ уступити а на єго мѣсце прийде кн. Вальдемарь. Россія выступить отже зъ своєи пасивности и признасть кн. Вальдемара. Нѣмеччина буде пôдпирати Россію цѣлымъ своимъ вилывомъ а що-до Австрїи, то єи становище вже зъ горы означено а Россія и Нѣмеччина на него згодилися. Органъ централистôвъ, подаючи сю вѣсть, лютиться при сѣй нагодѣ, що французка праса выступаєвъ оборонѣ Чехôвъ, Русинôвъ и дяковарского епископа.

НОВИНКИ.

Послѣдне число нашои часописи сконфискувала ц. к. прокураторія державна за статью пôдъ заголовкомъ „Характеристика галицкого сойму“, мимо того, що згадана статья була написана зъ всею обєктивностею и оглядностею. Ц. к. прокураторія державна мала вже неразъ нагоду пересвѣдчитися, якъ оглядно мы порушаємо всякѣ дразливѣ справы, бо вже тôлько разôвъ высшій судъ зносивъ єи конфискаты а мимо того добачила въ згаданôй статьи зновъ щось такого, що по єи думцѣ не годиться въ свѣтъ пускати, то-жь мы доперва нинѣ були въ силѣ зробити другій накладъ и розсылаємо за-для того нинѣшне число въ збôльшенôмъ обємѣ.

— **Выдѣлъ щирецкои филіи рускаго Товариства педагогичного** на засѣданю въ Пѣскахъ 23 вересня с. р. ухваливъ: І. Конференція членôвъ ôдбудеся незадовго въ мѣсци зарядомъ филіи означенôмъ зъ слѣдующимъ порядкомъ дневнымъ: 1) Практичну лекцію зъ дѣтьми буде мавъ п. Малицкій зъ Щирця. 2) Матеріялъ до вправъ письменныхъ въ школѣ народнôй — предложить п. Корецкій зъ Пѣскôвъ. 3) Запровадженье вѣры христіяньскои на Руси — ôдчитъ п. Квасника зъ Ракôвця. 4) Внесеня выдѣлу и членôвъ. — П. Ôднестися до головного выдѣлу постаратися, щобы 13 жовтня с. р. могла брати участь въ богослуженю и молодѣжь школьна. — По причинѣ уступленя найдѣятельнѣйшого члена выдѣлу, п. Дмитерка, котрого власть высша зъ днемъ 1 вересня с. р перенесла въ иншу сторону, наступила въ выдѣлѣ така змѣна, що заступникомъ головы выбрано п. Малицкого зъ Щирця, секретаремъ Корецкого зъ Пѣскôвъ, а контрольоромъ п. Долинку зъ Бродокъ. — Приготовленя до вечерка на памятку 40-лѣтного панованя Є. Вел. цѣсаря Францъ-Іосифа І. поступають въ передъ. Вп. членôвъ неуплатившихъ ще вкладокъ (1 зр.) упрашаєся умильно пересылати тіи на руки п. Квасника въ Ракôвци, почта Бродки. — *М. Корецкій*, секретарь.

— **Куренда Впреосв. митрополита Сильвестра** звернула на себе увагу найвысшихъ сферъ у Вѣдни. Ôдъ кôлькохъ вже днѣвъ ходить именно по Львовѣ поголоска, а нинѣ нотуєи такожь и „Kur. Lwowski“, що зъ Вѣдня зажадано телеграфично ôдъ намѣстництва куренды Впреосв. митрополита разомъ зъ перекладомъ нѣмецкимъ. Мѣжь иншимъ говорять, що нѣбы то розпоряджєньe Впреосв. Сильвестра мало станути въ суперечности зъ звѣстнымъ поступленьемъ цѣсаря зъ еп. Стросмаєромъ. Поголоска ся здаєсь намъ зъ декотрыхъ взглядôвъ не конче имовѣрною; впрочѣмъ наколи зъ Вѣдня дѣйстно зажадали куренды, то чейже и тамъ переконаються, що руска церковь маєповне право обходити у себе дома се торжество.

— **Въ честь мин. Земялковского** ôдбувся вô второкъ обѣдъ въ намѣстництвѣ, на котрôмъ були межи иншими Впреосв. митрополитъ Сильвестеръ, архіепископи Моравскій и Исаковичь, епископи Пелешь и Солецкій, деякѣ послы, президентъ намѣстництва Льебль, президентъ дир. скарбу бр. Йоркашь-Кохъ, совѣтникъ намѣстництва Лясковскій, президентъ мѣста Мохнацкій, Симоновичь, д-ръ Смолька, гр. Тарновскій, Петрускій и иншѣ. Вчера о год. 5 по пол. давали соймовѣ послы обѣдъ въ честь министра въ сали ратушевôй.

— **Руско-народный театръ** пôдъ дирекцією пп. Биберовича и Гриневецкого дасть дня 2. жовтня въ Бережанахъ на дохôдъ тамошнои рускои бурсы представленье „Тимко Капраль“. Маємо надѣю, що мѣсцева и доокрестна публика явиться численно на тôмъ представленю, чимъ не лишь зробить собѣ приятнôсть, але и прийде въ помôчь бережаньскôй бурсѣ.

— **Аматорске представленье** дає мѣске касино въ Монастирискахъ въ недѣлю, 30 с. м. Представлена буде комедія Близиньского „Przezorna mama“ въ 3 актахъ и „Filiżanka herbaty“ комедія въ однôмъ актѣ зъ французского. Дохôдъ призначеный на докôнченье церкви въ Монастирискахъ. По представленю ôдбудуться танцѣ. Билетъ на крѣсло 1 зр., на партеръ 40 кр.

— **Выдѣлъ рускаго касина** въ Стрыю маєчесть запросити Вп. Членôвъ того-жь на надзвычайнѣ Загальнѣ Зборы товариства, котрѣ ôдбудуться дня 4 л. жовтня точно о 3 год. зъ полудня. На порядку дневнôмъ стоить мѣжь иншимъ справа змѣны льокалю и проєктъ змѣны §. 2. статутôвъ. — За Выдѣлъ: *И. Вахнянинъ*, господарь.

— **Дирекція Народнои Торговлѣ у Львовѣ** маєчесть повѣдомити, що въ сихъ дняхъ выѣхавъ єи пивничный, п. Ант. Потучокъ, на Подôлье зъ прôбками винъ и зъ уповажненьемъ принимати замовленя на доставу винъ просто ôдъ продуцентôвъ, якъ такожь принимати замовленя на доставу иншихъ колоніяльныхъ товарôвъ и подавати информаціи въ справѣ ôткрываня крамниць. Дирекція поручаєсвого ôдпоручника ласкавымъ взглядамъ и маєпадѣю, що ôнъ знайде въ кождôмъ патріотичнôмъ домѣ ласкаве принятье.

— **Зъ Комарна пишуть намъ:** На день 26 лат. вересня въ свято Воздв. чест. Хреста вызначивъ судъ тутешный термины и то не тôлько карнѣ але и цивильнѣ. Коло суду було множество фѣръ и людей, якъ на ôдпустѣ. Непошанованье рускогo урочистого свята здивувало всѣхъ тутешныхъ Русинôвъ тымъ бôльше, що управителемъ суду въ Комарнѣ єсть теперь ц. к. адюнктъ судовый Русинъ. Часъ, щобы суды, побôчь польскихъ и жидôвскихъ святъ, котрѣ перестерѣгають точно, пошанували и рускѣ свята, а не причинялись до деморализаціи народу.

— **Глиняны погорѣли!** Рубрика огнѣвъ стаєсь вже майже за мала, щобы въ нѣй нотувати вѣсти про ту страшну язву пожарôвъ, яка постôйно пôдъ зиму навѣщає мѣста и села. Нема майже дня, въ котрôмъ не приходилось бы доносити о якôмъ пожарѣ. Ще не перешумѣла сумна вѣсть о страшнôмъ пожарѣ въ Камѣнцѣ струмиловôй, а вже наспѣла вчера вѣсть, що Глиняны горять. Єсть то вже другій пожарь въ сѣмъ мѣстѣ сеи осени, но симъ разомъ далеко страшнѣйшій, бо захопивъ людей въ поли такъ, що мало лишь що можна було уратувати. Що було причиною огню, доси ще не знати; звѣстно лишь, що огонь выбухнувъ вчера около 2 год. по полудни на передмѣстю Заславѣ, котре въ протягу кôлькохъ годинъ майже до тла выгорѣло. Огонь перекинувся бувъ такожь на передмѣстье Мельники. О скôлько доси звѣстно, згорѣло до 200 будынкôвъ а мѣжь тыми такожь церковь на Заславю и дôмъ! парохіяльный. Шкоду обчисляють загально на 300.000 зр. Якъ всюды майже по нашихъ мѣстахъ такъ и тутъ не було нѣякого ратунку, нѣякои помочи, нѣякого ладу, бо нѣхто не дбавъ о то, щобы за здалегôдъ було все пôдъ рукою, що въ такôмъ нещастю конче потрѣбне. Жителѣ мѣста, переляканѣ такъ великимъ нещастьемъ, навѣть и не бралися ратувати; треба було доперва зъ подальшихъ сѣлъ збирати людей до помочи. Страты величезнѣ, коли зважиться, що згорѣло якихъ 150 газдôвствъ вразъ зъ всякимъ сегорôчнымъ добуткомъ и що мала лишь часть зъ нихъ була на 23.000 убезпечена. Около 600 людей осталось безъ даху и хлѣба. Першу помôчь давъ гр. Потулицкій, властитель Глинянъ и завязався вже такожь комитетъ ратунковый.

— **Огнѣ.** Дня 25 с. м. о 4 год. по полудни навѣстивъ Камѣнку струмилову страшный огонь. Причиною огню було то, що торговельникови яець, Доннерови, выпала зъ рукъ свѣчка, коли ôнъ слѣдивъ якôсть яець при свѣтлѣ и впала до паки, де була полова и солома. Огонь розширився при сильнôмъ вѣтрѣ такъ скоро, що здавалося, мовь-бы хто пôдпаливъ мѣсто ôдъ разу на кôлькохъ точкахъ. Згорѣвъ цѣлый рядъ домôвъ ôдъ мосту на Бузѣ ажь до самого ринку. Вѣтеръ перекинувъ ôдтакъ огонь за рѣку на Заґуже, де згорѣло зновъ девять селяньскихъ загородъ. Надъ вечеромъ огонь вже бувъ зовсѣмъ притихъ, остался лишь тлѣючѣ згарища и ôдломы чорныхъ та звугленыхъ стѣнъ. Наразъ о пôвночи роздувъ зновъ сильный вихоръ огонь, котрый грôзно ширився по мѣстѣ. Остатнѣ вѣсти доносять, що згорѣло 89 домôвъ, замешкалыхъ жидами и 18 домôвъ христіяньскихъ, крôмъ того броварь и рѣзница; кôлькасотъ людей осталось безъ даху и хлѣба. Мала горстка тамошнои сторожи не була въ силѣ дати рады, надто бувъ бракъ ратунковыхъ средствъ, такъ що кождый робивъ на свою руку. Шкоду обчисляють на 250.000 зр.; зъ людей не згинувъ нѣхто. Церковь, костелъ, староство, судъ и почта уратованѣ. Комитетъ ратунковый зôбравъ доси 600 зр.; зъ того дало намѣстництво 300 зр. — Рôвночасно, коли горѣла Камѣнка, горѣло такожь село Дмитрôвъ, ôддалене о двѣ милѣ ôдъ Камѣнки. — Въ ночи зъ 17 на 18 с. м. погорѣло въ наслѣдокъ пôдпаленя обôйстье Василя Канюка въ Покрôвцяхъ, повѣта жидачѣвского; згорѣло все до тла; шкода выносить 1.500 зр. — Дня 25 с. м. горѣвъ Семигинôвъ; сильный полуднево-захôдный вѣтеръ сприявъ пожарови. — Дня 25 с. м. по полудни погорѣло въ Смусовѣ, пов. жидачѣвского, 4 господарѣвъ и одна хата скарбова.

— **Выдавництво „Ватры“** просить уклôнно тыхъ Добродѣѣвъ, котрѣ зволили ласкаво взяти книжки въ комисову розпродажь, щобы зволили постягати належитости и переслати на руки выдѣлу касина въ Стрыю въ цѣли заспокоєня высокихъ ще претенсій печатнѣ. — Ôдъ Выдѣлу рускаго касина въ Стрыю.

— **Львôвскій университетъ** выдавъ вже програму выкладôвъ на рôкъ 1888/9. Зъ справозданя за минувшій пôврôкъ лѣтный выходить, що всѣхъ студентôвъ було 1092, зъ тыхъ на теольогіи 334, на правахъ 630 а на философіи 128. Що до народности то було: 393 Русинôвъ, 688 Полякôвъ, 6 Нѣмцѣвъ, двохъ Чехôвъ, двохъ Болгарôвъ и одинъ Сербъ. Обряду гр. кат. було 407 а рим. кат. 521.

— **Выдѣлъ бурсы имени св. Іоана Хрестителя въ Дрогобичи** складає подяку Выдѣлови Общества им. Качковского за даръ 48 зр. 36 кр. въ користь тои-жь бурсы. — За Выдѣлъ: *А. Тороньскій*.

— **Купно жѣнки:** Въ селѣ П. коло Кристинополя — якъ намъ зъ-ôдтамъ пишуть — заступникъ вôйта, котрому жѣнка умерла, купивъ жѣнку у у другого господаря за 100 зр. Вôйтъ, що бувъ при згодѣ, взявъ завдатку 20 зр. „заруки“, а 80 зр. мавъ купуючій дати пôзнѣйше. Коли-жь другого дня купившій и одержавшій вчера жѣнку, хотѣвъ зъ нею ѣхати до ц. к. староства, щобы тамъ взяти „цивильный слюбъ“, чоловѣкъ жѣнки ôдобравъ єи назадъ. А що-жь зробить вôйтъ зъ завдаткомъ?

— **Загадочне убійство.** Минувшои недѣлѣ найдено въ Петербурзѣ на двôрци зелѣзницѣ варшавско-петербурскои по ôдъѣздѣ остатного поѣзду по 10 год вечеромъ пакунокъ, призначеный имовѣрно до высылки и пôсля звычаю отворено єго передъ ôдосланьемъ до магазину, щобы переконатися, що въ нѣмъ находиться. Показалося, що въ пакунку бувъ завяненый трупъ молодои ще жѣнки. Хто убивъ єи и въ якôй цѣли, годѣ було ôдгадати, бо при нѣй найдено дорогоцѣнности и убійство въ цѣли ограбленя було выключене. Скликано заразъ комисію и тѣло перенесено до шпиталю. На другій день скликано около 1500 сторожѣвъ, однакожь жаденъ зъ нихъ не мôгъ єи пôзнати. По полудни прийшла до шпиталю немолода вже жѣнка Анна Грошева и пôзнала, що убита мешкала у неи, а для певности прикликала ще служницю, котра то потвердила,

Грошева розказала такожь, що въ суботу вынаймили у неи якійсь мужчина зъ жѣнкою комнату за 50 коп. денно. Дальше слѣдство выказало, що убита называеся Єлена Шаршавина и есть донькою купця зъ Уфы, а мужчина зъ котрымъ она приѣхала зъ Кіева, называесь Бунаковъ и що ôнъ не бувъ еи мужемъ. Вечеромъ въ суботу ходили они обоє до церкви, а повернувши просила ще Єлена воды у Грошевои, кажучи, що щось нездужае. При тôмъ здоймила она хустку, а Грошева побачила, що Шаршавина маѣ обголену голову. Коли Грошева пыталася Бунакова, що то маѣ значити, сказавъ ôнъ ѣй, що Шаршавина, єго жена, єсть божевôльною и ôнъ приѣхавъ еи лѣчити. Въ недѣлю досвѣта выйшовъ Бунаковъ и вернувъ ажь по полудни та ставъ забирати рѣчи. Шаршавины вже не було. Коли ôнъ хотѣвъ ôдтакъ забрати ôдъ Грошевои свôй паспортъ и нѣбы то своеи жены, Грошева не хотѣла ему выдати. Цѣла справа опинилась теперь передъ полициею и та казала ѣй паспорты и рѣчи ôддати. Ôдъ сего часу щезъ бувъ Бунаковъ безъ слѣду, а тѣло Шаршавины найдено, якъ сказано, на двôрци опаковане, мовь-бы якій пакунокъ. Сими днями однакожь удалося полиціи зловити Бунакова недалеко Петербурга, а дальше слѣдство выкрые теперь мабуть, за що и въ якій спосôбъ убивъ ôнъ Шаршавину та такъ зручно и неспостереженo завѣзъ ажь на дворець. Кажуть, що убійство се стоить въ якôйсь звязи зъ нигилистичнымъ рухомъ въ Россіи и що Шаршавина, будучи денунціянткою, сталась жертвою нигилистôвъ.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ ратунковому комитетови въ Загôрю-Нижанковичахъ повѣта бродского 500 зр. для тамошныхъ погорѣльцѣвъ, а громадѣ Спасъ, повѣта старомѣского 100 зр. на будову школы. — Фр. Ясиньскій учитель зъ Свидова, пов. чорткôвского, ôдобравъ собѣ житье стрихниною; причиною самоубійства була довголѣтна недуга. Покôйникъ оставивъ вдову и троє дѣтей. — Въ Панôвцяхъ ôдбудеся дня 16 (4) жовтня вѣнчанье укôнч. богослова Адама Лоєвского зъ панною Марією Ганкевичôвною, донькою тамошного пароха. — Дня 14 (2) жовтня ôдбудеся посвященье церкви въ Трибухôвцяхъ, дек. гусятиньского. — Въ Трибухôвцяхъ ôдбудеся вѣнчанье укôнч. богослова, Григ. Содоморы, зъ панною Марією Гудыкôвною, донькою тамошного пароха.

До абитурієнтôвъ Русинôвъ.

Обмеженье волѣ треваюче черезъ 8 лѣтъ скôнчилось, зближаеся т. зв. академична свобôда. На Васъ тяжить обовязокъ показати, о скôлько оправданѣ суть закиды, будьто-бы молодѣжь наша шкарлупѣла, вступаючи вже на университетъ. Нива народнои працѣ лежить, наколи не цѣла, то бôльшою частею облогомъ. Всякій, хочь-бы найлучшій намѣръ, станеся лишь тогдѣ реальнымъ, коли одушевляе не одиницю, не десятки молодыхъ силъ, коли нимъ перенятый не лишь той, що собѣ єго поставивъ, но и прочій, що зъ нимъ зноситься. Моральнымъ обовязкомъ кождого, хто свôй народъ любить и добра ему бажае, лучитися зъ старшими и спôльными силами засѣвати здорове зерно просвѣты и науки. Потребу до зближеня мѣжь собою ôдчуваеся особливо на чужинѣ, де рôдне слово, рôдна мова лучать въ тѣсну звязь кождого патріота. Найбôльше высуненою точкою єсть „Січ“ наддунайска, котра середъ чужихъ вплывôвъ и напрямôвъ, вже 22 роки стоить на сторожи всего питомого, стереже вѣрно идеѣ своихъ основателѣвъ, котра єсть осередкомъ науки и поступу вѣденьскихъ Русинôвъ-академикôвъ. Въ „Січи“ подыблете можнôсть всесторонного образованя черезъ часописи и велику библіотеку числячу 2.000 томôвъ найдобôрнѣйшихъ дѣлъ свѣтовои литературы — въ „Січи“ найдете свою правду и силу и волю. Тому всякій, кого занесе судьба чи жажда науки въ тѣ далекѣ стороны, нехай записуеся до сего одинокого руского пристанища. Льокаль товариства: Wien, VIII. Laudongasse Nr. 49. A. Parterre Thür 17. — За выдѣлъ товариства: Левъ Воєвôдка, голова. Вас. Шмигельскій, секретарь.

Надôслане.

Выратованье одного моряка.

Тѣ котрыхъ званьемъ єсть бути майже безпрерывно на мори, разъ пôдъ простовисными лучами сонця на екваторѣ то знова дивитись въ лице свѣта вѣчного леду далеко на пôвночи и наражатися на рôзнородныѣ небезпечности и труды, суть вывѣнованѣ по найбôльшôй части крѣпкимъ тѣломъ и здоровымъ. Але найздоровѣйша натура и зелѣзна вдача не може величатись довго побѣдою надъ найгôршимъ ворогомъ чоловѣка, слабостею. Такъ пише такожь п. Оскаръ Вецдорфъ, ул. Дамторъ 33 въ Гамбурзѣ: „Належачи до нѣмецкои маринарки яко морякъ, дôставъ я передъ двома роками въ портѣ Вильгельма ôдпустку; опôсля подорожувавъ я ще кôлька разôвъ на купецкихъ кораблях, але въ коротцѣ мусѣвъ я тѣ подорожѣ понехати зъ причины моеи слабости. Терпѣвъ я то на бôль печѣнки, то на слабôсть нирокъ и мѣхуря. Всѣ средства хочь спроваженѣ зъ прерôзныхъ сторôнъ, не помогли нѣчого. Ужывавъ я лише короткій часъ Варнера Safe Cure и мушу признати, що мôй станъ такъ поправився, що я самъ себе не пôзнаю. Особливо звертаю увагу на чудесный вплывъ Варнера пигулокъ Safe. Нема нѣчого бôльше такъ приятного до уживаня и такъ легкого въ дѣланю. — Продажь и розсылка лише черезъ аптики. Цѣна 2 зр. Складъ Жиг. Рукеръ, Іоанъ Вевюрскій, д-ръ Кароль Миколяшь, Ад. Рапопортъ. К. Крижановскій у Львовѣ. Головный складъ: **H. H. Warner & Co. Pressburg.**

Вѣсти зъ Еп. Станиславôвскои.

Завѣдательство одержали оо.: Мих. Медведскій въ Косовѣ, дек. чорткôвского; Вас. Криницкій въ Горохолинѣ; Ник. Смалько въ Тюдевѣ, дек. косôвского.

Сотрудництва одержали оо.: Іоанъ Бѣлорускій въ Погорѣлцяхъ, дек. бук.; Іоанъ Глѣбовицкій въ Княжу зъ правомъ управляти въ Космачи, дек. пѣстыньского; Ал. Соболевскій въ Росохачи, дек. скаль.; Ал. Руденьскій въ Горохолинахъ и Ал. Решетыловичь въ Кобакахъ, дек. косôвского.

Презенты одержали оо: Іоанъ Терлецкій на Тучапы, дек. снят.; Ю. Дворянинъ на Чортовець; Ю. Дрогомирецкій на Яргорôвъ, дек. буч; І. Турчмановичь на Чортовець.

Кан. институцію одержавъ о. Яковъ Шанковскій парохъ въ Копичинцяхъ, на почетного крилошанина катедр. капитулы въ Станиславовѣ.

До испыту конкурсового зъ початкомъ жовтня припущенѣ оо.: Ю. Ставничій зъ Нижнева и Іос. Кисѣлевскій зъ Звинячки.

Намѣстництво удѣлило титулъ стола Вас. Курдыдикови, вѣдень. богословови и 14 укôнченымъ богословамъ: Влад. Билиньскому, Вяч. Збудовскому, Вл. Каргутови, Мак. Кречковскому, Мих. Литвиновичу, Ад Марковскому. Теод. Матейкову, Вас. Мыдловскому, Влад. Носковскому, Ал. Осадцѣ, Іоанови Смольному, Ник. Стемпурскому, Ев. Ступницкому и Іоа. Ульваньскому.

До вѣденьскои семинаріи принятый Лазарь Боднарукъ.

Мисія осьмидневна ôдбудесь въ Городку ôдъ 20—28 вересня.

На конкурсъ розписанѣ: Косôвъ, дек. чорткôвского, Горохолинъ, дек. богородчаньского и Тюдѣвъ, дек. косôвского.

Посмертнѣ — ∓ — оповѣстки.

О. Теофиль Миговичь, гр.-кат. парохъ въ Книгиничахъ, упокоився дня 24 с. м. о 8 год. рано по короткôй а тяжкôй недузѣ, оставивши по собѣ, будучи щирымъ Русиномъ и вѣрнымъ дѣятелемъ въ виноградѣ Христовôмъ, добрымъ и зичливымъ сусѣдою, загальный жаль. Вѣчна ему память!

Наука, штука и литература.

— **Директоръ украиньского театру п. Старицкій** — якъ довѣдуемось изъ „Русского Курьера“ — прибувъ изъ Смоленьска до Москвы, щобы вести переговоры въ справѣ приѣзду єго трупы до Москвы въ мѣсяци грудни сего року. Репертуарь театру п. Старицкого, пôсля „Русского Курьера“, збогатився новыми штуками незнаными Москвичамъ. И такъ будуть представленѣ першій разъ: 1) Юрко Довбушь, исторична драма зъ житя Гуцулôвъ, и 2) Гôрка доля, зъ житя Цыганôвъ, М. Старицкого; 3) народна штука Выхованець и 4) фантастична штука Чары, Янчука, автора „Пилипа Музики“; 5) Не судилось, драматъ въ 4 актахъ и 6) Не кажи гопъ, поки не выскочишь, штука народна — обѣ Касиненка и Мансфельда; 7) По модному, оперета М. Старицкого; 8) За друга (переробленa М. Старицкимъ штука зъ „Василя и Галѣ“); 9) Сорочиньска ярмарка (штука выготовлена М. Старицкимъ зъ Гоголевои повѣсти пôдъ тымъ-же заголовкомъ).

Телеграмы „Дѣла“.

Пештъ 27. вересня. „Pest. Lloyd“ заперечуе вѣсть, будьто-бы кн. Фердинандъ болгарскій мавъ уступити а на єго мѣсце мавъ прийти кн. Вальдемаръ.

Берлинъ 27. вересня. Цѣсарь Вильгельмъ розпочавъ вже свою подорожь по европейскихъ дворахъ и бувъ вже въ Дермольдъ. День передъ тымъ конферувавъ цѣсарь бôльше якъ двѣ годины зъ кн. Бисмаркомъ, при чѣмъ бувъ такожь и гр. Гербертъ Бисмаркъ. Порушено мабуть такожь и справу болгарску.

Парижь 27. вересня. Парляментъ збереся дня 15. жовтня.

Букарештъ 27. вересня. Румуньскій агентъ въ Софіи одержавъ приказъ, щобы такъ якъ сербскій зносився особисто зъ княземъ Фердинандомъ.

Берлинъ 27. вересня. Въ пôвъ урядовыхъ кругахъ говорять, що цѣсарь Вильгельмъ маѣ у Вѣдни порушити такожь и справу болгарску, въ котрôй вже мѣжь Россіею и Австрією прийшло до порозумѣня (?).

Вѣдень 27. вересня. Рада державна буде по всѣй имовѣрности скликана на день 20. жовтня а соймъ галицкій буде радити до 18. того-жь мѣсяця.

Вѣдень 27 вересня. Цѣсарь вернувъ нинѣ зъ Угорщины. — Въ каплици выставленôй на мѣсци давного Рінґъ-театру наступивъ страшный выбухъ ґазу, такъ що ажь повысаджувало всѣ ôкна и дверѣ. Кôлька осôбъ попеклося незначно.

Бѣлградъ 28 вересня. Кажуть, що король ôдступивъ ôдъ розводу а хоче взяти лишь сепарацію.

Берлинъ 28 вересня. Наспѣла тутъ вѣсть, що въ Африцѣ выбухла загальна ворохобня Арабôвъ и муринôвъ противъ Нѣмцѣвъ. — Гр. Гербертъ выѣхавъ до Франкфурту н. М. а зъ ôдси буде супроводжати цѣсаря въ дальшôй подорожи.

Берлинъ 28 вересня. Ходить поголоска, що гр. Гербертъ Бисмаркъ маѣ обняти министерство дѣлъ заграничныхъ, бо кн. Бисмаркъ маѣ рѣшучо уступити. — „Freisinnige Ztg.“ доказуѣ, що дневникъ цѣсаря Фридриха есть мимо запереченя кн. Бисмарка автентичный.

Штутґардъ 28 вересня. Вчера вечеромъ приѣхавъ сюды цѣсарь Вильгельмъ; на двôрци повитали єго король и всѣ князѣ. Повитанье було величаве.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. І. М. въ Жучовѣ. Рахунки згôднѣ. — **Всч. Т. К. К. въ Дмитровѣ.** Заплачено до кôнця року. — **Всч. І. Л. въ Любичи.** До кôнця року ще 50 кр. — **Всч. Е. К въ Ольхôвци.** Ще 4 зр. до кôнця року. — **Всч. В. Г. въ Завидовичахъ.** Добре. — **Вп. А. Б. въ Л.** Адреса о. Карпа Винтоняка теперь: Утѣшкôвъ, почта Красне (дворець коло Золочева).

Курсъ Львôвскій

зъ дня 27. л. вересня 1888.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	208 25	211 50
Зелѣз. Львôв.-Чернов по 200 зр. а. в.	220 50	223 50
Банку гипот. гал. по 200 зр. а. в. . .	277 —	281 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в. .	— —	216 —
Листы заставнѣ за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в	99 75	100 75
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	102 50	103 50
Банку краевого 4½% а. в. льос. 51 л.	93 —	94 —
Товариства кредит. гал. 5% а. в. . .	101 25	102 25
Товариства кредит. гал. 4% а. в. . .	94 10	95 10
Товар кред. гал. 5% а. в. льос. 37 л.	101 25	102 25
Товар. кред гал. 4% а в. льос. 41½ л.	91 25	92 50
Товар. кред. гал. 4½% а в. льос. 52 л.	94 75	95 75
Листы довжнѣ за 100 зр.		
Гал Зав кред. сел. 3% а. в (давн. 6%) въ ликв.	— —	57 50
Гал. Зав. кред. сел 2½% (давн. 5%) въ ликв	— —	48 —
Общ. роль. кред Завед. 6% льос. въ 15 л.	— —	— —
Облиги за 100 зр.		
Индемнизац. галицкѣ 5% м. к. . . .	104 25	105 50
Комунальнѣ Банку краев. 5%, I емис.	100 —	101 —
Позички краев. зъ 1873 по 5% а. в .	103 25	105 —
Позички краев. зъ 1883 по 4½% а. в.	91 35	92 35
Льосы:		
Мѣста Кракова	24 —	26 —
Мѣста Станиславова	33 50	36 —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 73	5 83
Наполеондоръ	9 56	9 66
Пôвъимперіялъ	9 88	9 98
Рубель срѣбный	1 36	1 48
Рубель паперовый	1 29	1 31
100 марокъ нѣмецкихъ	59 —	60 —

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 204—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцію зъ опаковань емъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 78—?

2389

Новѣ королевско-сербскѣ льосы державнѣ зъ року 1888 по 10 франкôвъ убезпеченѣ на доходахъ зъ тютюнового монополю.

Въ першихъ дняхъ мѣсяця жовтня наступить пôдписка на новѣ сербскѣ 10-ти франковѣ льосы державнѣ, убезпеченѣ на доходахъ зъ тютюнового монополю

по цѣнѣ зр. 6·50 за штуку.

Тѣ льосы, котрыхъ плянъ гры єсть **особливо користный**, суть вывѣнованѣ головными выграними въ сумѣ франкôвъ, **300.000, 250.000, 150.000, 100.000, 75,000** и т. д., мають рôчно три тягненя а найменша выграна пôдвысшаеся ажь до **40** франкôвъ.

Задатокъ на кождый пôдписаный льосъ выносить:

тôлько одинъ гульденъ,

решта платиться по роздѣленю.

Тому, що имовѣрно въ дняхъ властивои пôдписки наступить велика надвишка пôдписна про-то

приймаеся вже теперь

зголошеня до пôдписки.

Августъ Шельенберґъ

Дôмъ банковый и контора вымѣны

у львовѣ

ул. Кароля-Людвика ч. 1.

НАЙЛѢПШІЙ

Берненьскѣ сукна

доставляе по фабричныхъ цѣнахъ

складъ фабричного полотна

Siegel-Imhof

ВЪ БЕРНѢ

На порядне осѣнне або зимове

МУЖЕСКЕ УБРАНЬЕ

выстае оденъ купонъ въ довготѣ 3.10 метра, то єсть 4 вѣденьскихъ лôктôвъ. Оденъ купонъ коштуе

зр. 4·80 зъ звычайнои
„ 7·75 зъ доброи
„ 10·50 зъ лѣпшои
„ 12·40 зъ найлѣпшои

правдивои овечои вовны

Ôдтакъ можна дôстати въ найбôльшôмъ выборѣ: шовкомъ тканѣ камгарны, матеріи на иберцигеры, пальмерстоны и бои на плащѣ, гунѣ для стрѣльцѣвъ и економôвъ, Peruvienne и Tosking на убраня салоновѣ, матеріи на женьскѣ убраня и т. д.

За добрô товарôвъ и точне доставленье ручиться.

2586 *Взбрцъ даромъ и оплатно.* 3-30

РУ-

кавички, щôтки, подушки саніяновѣ и лосевѣ, кафтаники и шкôряны штаны, — простирала, бандажѣ, суспензоріи и всѣ выробы рукавичничѣ

2228 поручае найдешевше

ТОРГОГЛЯ

Братôвъ Лянгнерôвъ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

Цѣнники на жаданье даромъ.

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ зъ монхъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краєвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь

2484 Всч. Духовенъству. 27—?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и фрашко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна флякону 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2274 *Капсулокъ 80 кр.* 60—?

Тріюмфъ домового средства Тайна успѣху у купця лежить все въ єго солидности. То єсть причиною, що Бразая французска горѣвка, котра выроблюєсь цѣлкомъ солидно, помагае знаменито на многѣ и частѣ слабости та немочѣ, єсть такъ широко розповсюднена. Найлѣпшимъ доказомъ добрôты Бразая французкои горѣвки єсть то, що еи дуже фалшують и пôдробляють. Але публика не дасться такъ легко збаламутити, бо она знае, що виньеты правдивои французкои горѣвки суть заосмотренѣ числомъ охоронноі марки Бразая (при малыхъ фляшкахъ 319, при великихъ 320) и що на фляшкахъ и оловяныхъ вершкахъ єсть вылита напись фирмы Бразая. Найлѣпшу французку горѣвку можна дôстати **у Львовѣ: у Жиг. Рукера и Ив. Валляха и Сына.**

ПОДЯКА.

Комитетъ церковный въ селѣ Верхôвцяхъ складае прилюдну подяку Высокопреподобному Отцю Чачковскому, приходнику въ Товстôмъ, за безинтересовный трудъ и раду при будованю церкви. Громадяне села Верховець не суть въ силѣ Вамъ Высокопреподобный Отче Добродѣю подякувати за Вашь трудъ, якого Вы пôднялися для тои бѣдненькои громады Приймѣть про-то Высокопреподобный Отче Добродѣю хочь тыхъ пару слôвъ подяки. Нехай Всевышній скрѣпляе на дальше силы Вашѣ, и нехай дозволить Вамъ черезъ многѣ а многѣ лѣта працювати въ виноградѣ Христовôмъ, а мы въ тôй новôй нашôй церковцѣ, за Вашою радою и помочею збудованôй, будемо заносити мольбы до Всевишного, щобы Васъ Высокопреподобный Отче Добродѣю заховавъ черезъ многѣ а многѣ лѣта. — Верхôвцѣ дня 23 вересня 1888. — За комитетъ:

О. Игнатій Гавацкій, приходникъ въ Перемиловѣ и Верхôвцяхъ, и предсѣдатель комитету церковного.

Подяка.

Всевишный покликавъ до себе мого дорого мужа, Зеновія Насальского зъ Войславичь, дек. варяжского, полишаючи мене зъ численными сиротами. Не могучи ôдвдячитись въ иншій спосôбъ тымъ, що прибули на похоронъ и зъ словами потѣхи та розрады, складаю имъ на сѣмъ мѣсци сердечну подяку а именно: К. Федоровичеви, за удѣленье св. тайнъ передъ смертію, за те, що занявся похорономъ и за єго поучаюче слово при выносѣ тѣла; Л. Панасиньскому, за науку въ церкви; А. Чарнецкому, за прощальне слово надъ могилою; Л. Ковшевичеви, за трудъ коло спрошеня священикôвъ а ôдтакъ Вповажанымъ оо.: О. Лысякови, К. Грушкевичови, В. Гиссовскому, М. Ковшевичеви, Ю. Калитовскому, Е. Крыницкому, Л. Яремкевичеви, А. Филевичеви, М. Миколаєвичеви, Е. Константиновичеви, Вп. дек. Іос. Яюсови, Л. Лаврецкому, К. Саикови и Мосевичеви. Ще разъ складаю сердечне „Спаси-Бôгъ!

Войславичѣ 13 (25) вересня 1888.

Клявдія Насальска, жена покôйника; *Ярославъ, Зиновія, Евгенія, Ольга, Орестъ, Єлена и Єронимъ* дѣти.

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 червня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя и Станиславова; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 66—?

Запросини до передплати.

З днем 15 (27) вересня с. р. виходитные у Львові

„ПРАВДА“

місячник полїтики, науки і письменства випусками в 5—6 аркушів. Цїна на рік 6 р., на пів року 3 р., на чверть року 1 р. 50, місячно 50 кр.

Редакція, адмінїстрація і експедиція „Правди“ міститься у Львові в ул. Академічній ч. 8, де належить присилати предплату.

Др. ЕВҐЕНІЙ ОЛЕСНИЦЬКИЙ

видавець і редактор.

Сирота по священику

добре обзнакомлена зъ господарствомъ домовымъ и полевымъ принялабы мѣсце у священика вдовця — недалеко Львова. Адресу подасть „Администрація Дѣла“.

Вина Гегеляйскій и Шамородній

литръ по 48 кр. и высше

поручає торговля

В. КОЗЛОВСКОГО

ул. Городецка ч. 79 ц.

2590 3—5

Порадникъ для крамниць

зъ пересылкою 20 кр.

Статутъ „Соколовъ“

товариствъ сторожи огневои, выготовленый въ такомъ форматѣ, якъ подаєся до ц. к. намѣстництва, вразъ зъ поданьемъ и одповѣдными увагами въ 6 примѣрникахъ зъ пересылкою почтовею 50 кр.

Выдавъ и высилає **Василь Нагорный у Львовѣ.** 52—?

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКОВЪ

ФАБРИКА ПАРОВА

Цикоріи, Сурогатовъ кавы и Кавы фиговои

въ Раковицяхъ

подъ Краковомъ.

Одзначена на выставѣ краковскій въ р. 1887 2-ма медалями министерства торговлѣ.

Выробляє зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякій роды цикорія и штучнои кавы, котрій одзначаются богатствомъ частей поживныхъ а такожь знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 40—0
2286

Фабрика поручає передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ.
Шротову каву франціуску Розманита.
Цикорію краковску горку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новость!!)
Каву краковску доборну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ иншихъ торговляхъ.

Лишь правд. съ маркою „Котва“

Страдаючимъ на гостець и ревматизмъ поручаєся снимъ правдивый

Pain-Expeller

съ „котвою“ яко дуже успѣшне средство домове.

Въ запасѣ майже въвсѣхъ аптикахъ

Где шукати правды?

або VIII членъ символа вѣры

пояснивъ священикъ Климентій Кульчицкій. Станиславовъ 1888. Доходъ на церковь въ Раранчи; мала 16-ка въ 66 сторонъ и коштуе 20 кр. Достати можна у Львовѣ въ книгарни Ставропигійскій, въ Тернополы у Пилечка, въ Станиславовѣ у Добошиньского.

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивленье и надзвычайне признанье зо стороны красавицъ для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхваляють зъ нечуваною скоростею. Сгѣме сей, справедливо названый „Тайною красы“, оддаляє въ тягу однои ночи всяку неделикатность, стверднѣнье, червоность шкоры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ему красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на ночь, чудово заховуе цвѣтъ одъ всякого стверднѣня шкоры, якъ ровно-жь и одъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 40—?

Важне для пань!

При улици Галицкій ч. 15 у Львовѣ, (побочь Вп. Мартина Міллера)

одкрыто недавно

Торговлю сельскихъ продуктовъ

подъ фирмою

СТАНИСЛАВЫ ПЕСЕЛЬ.

Торговля тая заосмотрена у всѣ корѣнні и споживчій товары, спроваженій **просто одъ продуцентовъ** якъ: колоніяльній товары, масло десерове, сметанкове, кухонне, сыръ въ фаскахъ, швайцарскій и краєвый, липтавска бриндза, набѣлъ, мука, круны, кашѣ, горохъ, солонину, смалець, печиво, дерево, сельскій хлѣбъ и т. п. поручає все по дуже низькихъ цѣнахъ.

Заразомъ приймає тая торговля всякій продукты въ томъ обемѣ на продажъ (въ комисъ) або купуе за готовку. Проте управшає всѣ дворы и въ загалѣ особы, котрі мають якій небудь зъ высше наведеныхъ продуктовъ на продажъ, щобы зволили подати оферту подъ адресою:

Станислава Песель

2596 2—3 **у Львовѣ улиця Галицка число 15.**

Даючимъ въ комисъ дается всяку гарантію.

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручає:

певній и выпробованій средства до выбраня всякихъ плямъ.

	кр.		кр.
АМАНДИНА усуває плямы зъ соковъ цукровыхъ, бѣлка, мороженого и т. п. фляконъ . .	25	КОРѢНЬ МЫЛЯНЫЙ бѣлый, служить до прания матерій шовковыхъ, потовщеныхъ и замарганыхъ, пакетикъ по 2 кр. и	04
АПСЕИНА вытягає плямы товстій зъ матерій шовковыхъ барвныхъ	25	МЫЛО ЖОВЧЕВЕ уживаєся до выбиранія плямъ старыхъ зъ матерій вовняныхъ, бавовняныхъ и шовковыхъ, кусникъ	25
АЦЕТИНА нищить плямы альканичній и мочовѣ, фляконикъ	25	ОДАЛИНА найлѣпше средство до чищеня мужескои одежи, усуває плямы повставшій зъ пороху, пѣтня, тютюну, молока, пива, кавы, шоколяды, плѣсни, вохкости, сметанки, росолу и т. п. фляконъ . . .	35
БЕНЗОЛИНА выбирає плямы товстій и зъ пѣтня, зъ мази и покосту, фляконикъ малый 20 кр. цѣлый	30	ОКСАЛИНА выбирає плямы зъ атраменту, иржи и крови, зъ папиру и бѣля, фляшка . . .	25
БРАЗИЛИНА, выпранй въ бразилинѣ матерій чорній, соловѣлій и поплямленій одзыскують первѣстну барву, стають лыскучими и твердыми, пакетъ	08	КВИЛЯЯ, матерій вовняній и шовковій, выпранй въ одварѣ Квиляи тратять плямы и одзыскують свѣжость, причѣмъ барва матерій нѣчо не тратить, пакетъ	06
ЕТИЛИНА усуває плямы на помостѣ зъ фарбъ анилиновыхъ, травы, лякеровъ, и смолы фл.	25	СПИРИТУСЪ ТЕРПЕНТИНОВЫЙ усуває плямы зъ покосту, олѣю и живицѣ, фляконъ	25
ЯНИНА розпускає плямы чорній повставшій на шкорѣ при фарбованю волося, фляконъ .	30	ЗЕМЕЛЬНИКЪ чистить матерій бѣлій вовняній зъ замаргання и пороху, пакетъ	20
ЯВЕЛИНА уживаєся до выбрания зъ бѣля барвныхъ плямъ, а именно зъ пива, вина червоного, овочѣвъ, конфитуръ, атраменту и т. п. фляконъ . .	20		
КВАСОКЪ въ лѣсочкахъ уживаєся до чищеня пальцѣвъ зъ атраменту, лѣсочка	05		

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рогъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20, и въ ЧЕРНОВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 20—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. галицкого

Акційного Банку Гипотечного

2222 118—? купуе и продае

ВСѢ ЕФЕКТЫ И МОНЕТЫ

подъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечній и 5% Листы Гип. преміованій,

котрыхъ посля закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. **можна уживати до умѣщуваня капиталовъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія**

можна одержати въ сѣй Конторѣ.

(до выльосованя зъ 10% премію т. є. по 110 за 100)

Всѣ припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсѣ дневномъ, не числячи нѣякои провизіи.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ

у Львовѣ при ул. Ягайлоньскій ч. 3.

Почавши одъ дня 7 падолиста 1885

2218 37—0 **выдає**

АСИГНАТЫ КАСОВІ

4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженьемъ

5% зъ 90-дневнымъ выповѣдженьемъ

Передрукъ не буде плаченый **Дирекція.**

„СЛАВІЯ“

банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ.

Обезпечайте запасы збожа!

Мало такихъ лѣтъ, щобы рольникъ безъ всякихъ ударовъ елементарныхъ могся дочекати богатыхъ жнивъ; а дожде ихъ, якъ **великимъ знищеньемъ для него есть огонь**, котрый всю его надѣю, цѣлорочну тяжку працю, зъ котрои сподѣвався нагородити страты зъ минувшихъ лѣтъ, выжити зъ родиною ще черезъ цѣлый рокъ и засѣяти рolю на рокъ слѣдуючій, зобраный хлѣбъ ему въ колькохъ хвиляхъ забирая и обертае въ попелъ.

Такимъ нещастьемъ пригнетеный рольникъ цѣлкомъ збѣднѣе, наколи онъ не постарався завчасу ще о належиту охорону для свого майна, котру може ему дати **только асекурація въ сумлѣнномъ и ретельномъ заведеню.**

Небезпеченьство огню, яке именно въ осени въ нашихъ тѣсно забудованыхъ селахъ и будынкахъ переповненыхъ всякими запасами есть пострахомъ и нещастьемъ майже неразъ цѣлого села, накладае на кождого правого господаря, дбаючого о добро свое и своеи родины, пильный **обовязокъ, не позставляти свого майна безъ асекурації.**

Для меншихъ господарѣвъ подае добру охорону особенно **банкъ взаимныхъ обезпечень „Славія“, котрый сумлѣнно и заразъ ликвидуе шкоды при помочи двохъ мужѣвъ довѣрія, зъ котрыхъ одного самъ пошкодованый выбирае, при чомъ „Славія“ шкоды цѣлковито и заразъ вынагороджуе.**

За незначну оплату обезпечае „Славія“ не лише будынки, знаряды господарскій, худобу и т. д., але такожь запасы збожа и пашу въ забудованяхъ, оборахъ и стиртахъ **на часъ довольный, уже одъ 3 мѣсяцѣвъ почавши.**

Не повиненъ-бы проте нѣхто позбстати безъ обезпеченя, при такъ частыхъ и великихъ пожарахъ, при такъ грозномъ небезпеченьствѣ и такъ подупаломъ станѣ економичномъ цѣлого краю, **подъ такими користными условіями асекураційными, якій дае „Славія“.**

Обезпечайте-жь запасы хоть на часъ молотьбы и доки не скормиться паша.

Внесеня до убезпеченя приймае Головна репрезентація банку „СЛАВІЯ“ у Львовѣ улиця Коперника ч. 5 и кожде мѣсцеве Заступництво того банку. 2521 11—?

Найдешевше жерело закупна на зимовый сезонъ и Рождество!

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

10 м. **зимовои гуни** на жѣночій сукнѣ, подволѣно широкій	зр. 5.50
10 м. **флянелѣ-Валеріи** на жѣночій сукнѣ, найновѣшій взорцѣ	зр. 4.—
10 м. **калмуку,** тяжка якость, найновѣшій взорцѣ	зр. 2.70
10 м. **бархату на сукнѣ,** тяжка якость, найновѣшій взорцѣ	зр. 3.—
10 м **матеріи на шляфроки,** въ кратки, найновѣшій взорцѣ	зр. 2.50
29 локт. **бархату просницкого,** голуб. и бур. зр. 5. –, бѣл. и черв.	зр. 6.—
3.10 м. **матеріи на мужескій убраня** на зиму Іа зр. 5.50, Па	зр. 3.75
2.10 м. **матеріи на зимовій плящѣ,** новотна, Іа зр. 10.—, Па	зр. 6.—
2.10 м. **матеріи на иберцигеры,** новотна,	зр. 6.—
6 штукъ **шапокъ плюшевыхъ,** для мужчинъ и хлощѣвъ	зр. 1.50
1 штука **зимовои ковдры** зъ ружу, комплетна	зр. 3.—
1 штука **покрывала на конѣ,** 190 цм. довга, 130 ц. шир. Іа 2.50, Па	зр. 1.50
1 штука **хустки-Анґора,** на зиму 10/4, Іа зр. 6.—, Па	зр. 2.80
1 штука **вовняного жакету для женщинъ** (Jersey) Іа зр. 3.—, Па	зр. 1.50
3 штуки **бурки,** обильно тамбурованій, червона, сѣра, бура	зр. 3.—
6 паръ **паньчохъ зимовыхъ,** роблений, всѣ краски, сорокатій	зр. 1.50
1 штука **простирала** довгого 2 метры, безъ шву	зр. 1.50
10 м. **килимка до ходу,** тяжка якость	зр. 3.50
1 штука **сорочки мужескои,** бѣла и въ краскахъ Іа зр. 1.80 Па	зр. 1.20
3 штуки **сорочокъ роботничихъ,** зъ тяжкого оксфорду	зр. 2.—
3 пары **ногавицъ** зъ бархату, полотна Іа зр. 2.50, Па	зр. 1.80
6 паръ **зимовыхъ шкарпетокъ,** робленыхъ, у всѣхъ краскахъ	зр. 1.10
6 штукъ **сорочокъ жѣночихъ** зъ полотна и шифону Іа зр. 5.—, Па	зр. 3.25
3 штуки **горсетовъ нѣчныхъ,** зъ шифону, вышиваній Іа зр. 4.—, Па	зр. 1.80
1 штука **опоны зъ жуты,** турецкій взорцѣ, Іа зр. 3.50, Па	зр. 1.80
1 **гарнитуръ покрывалъ,** 1 на столъ и 2 на ложко, зъ рипсу 4.50, жут.	зр. 3.50
29 локтѣвъ **домового полотна,** мocноои якости, 5/4 зр. 5.50, 4/4	зр. 4 20
29 локтѣвъ **оксфорду** найновѣшій взорцѣ	зр. 4.50
29 локтѣвъ **канафасу,** найновѣшій взорцѣ, найлѣпша якость	зр. 6.—
3 штуки **скатертей,** у всѣхъ краскахъ 8/4 зр. 2.—, 6/4	зр. 1.—

2575 3—12 **Взорцѣ даромъ и оплатно.**

Фабрика въ р. 1782 заложена.

СТАРКА

зъ ц. к. упр. фабрики ликеровъ, розол. и оцту **I. А. Бачевского** **ц. к. придворного доставника у Львовѣ.**

Марка	въ фляшцѣ à 3/4 литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр.	2·50
зъ р. 1830	„	3.00

Одъ коли заложена фабрика, с. е. больше якъ одъ столѣтя, найбольше заходу було выробъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити и поручаю тую-жь яко напитокъ о знаменитомъ и нѣжномъ, а лагоднѣмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. одбирателѣвъ уживае замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значной скольксти до *Нѣмеччины, Италіи, Румуніи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей родъ выключно числить тысячѣ одбирателѣвъ.

Найдогоднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кило, маючихъ 2 фляшки. 2361 27—52

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рогъ Рынку Клепарского)

поручае власній выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часовъ, приносячу хорому неоцѣненій, спасенній користы, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшій признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численной моей практицѣ уживавъ я переробки лѣничій выгаданій и выробленій Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованій. Препараты Вашій одзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не подпадали розкладови, приемній въ уживаню а певній въ бажаныхъ наслѣдкахъ. Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови мое цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатомъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львовъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравность, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ велѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збольшаючи скольксть тѣлокъ крови, змоцняючи жолудокъ подносить апетитъ, лѣчить загальній ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальесцентовъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збольшаючихъ рухи хробачковій кишокъ черезъ то легко розвольняюче; знамените въ затканяхъ, часто повтаряючихъ-ся здутяхъ, довготреваючомъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивой жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краєвыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство подносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличномъ атоніи кишокъ у людей старыхъ, дуже помочне у дѣтей зле одживлюваныхъ, анемичныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незровнана помочь въ сильномъ болю головы. Ложочка одъ кавы зажита успокоюе найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршій и найдолегливѣйшій нагнѣтки. По насмароваю нагнѣтокъ сейчасъ перестае болѣти, а въ 24 годинахъ одпадае безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кольказовомъ ужитю найбольшій болѣ ревматичній, пострѣлы, подагру и т. п.

Сарсапариліянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зопсутя соковъ и зъ одти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зо свѣжихъ, лѣчничихъ зелъ волоскихъ, котрій вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усуваютъ они тяжку дыхавицю, всякій закатареня легкихъ и грудей, зафльегмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20.

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный бувае рoвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковій. Средство знамените и незровнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка. Цѣна 35 кр. 2519 69—0

Замовленя выконуеся одворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тій:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробовъ, якъ моей женѣ, котрій надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надосланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшовъ д. 3 липня 1887 р. *Леопольдъ Ковалыкъ* (Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшность Вашихъ выробовъ, досвѣдчивши на собѣ. — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1787 р. *Новаковскій* директоръ фабрики цукру.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. подяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокой степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашій выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшомъ розвою своихъ выробовъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ,*

Краковъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи одъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый боль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншій долегливости, уживъ я колька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрі зробили менѣ надзвычайну польгу, що посвѣдчаю згодно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ,*

Ряшевъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

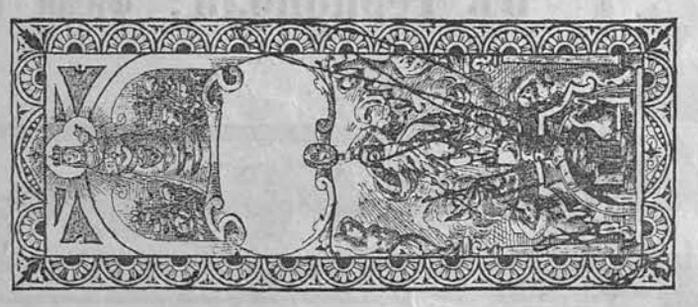

Марка охоронна выробовъ аптикаря ПЕТРА КРОКЕВИЧА въ Краковѣ.

ПÔДПИСКА

на кор. сербскѝ

ЛЬОСЫ ДЕРЖАВНИ

ЗЪ РОКУ 1888.

по 10-франкôвъ въ золотѣ убезпеченѝ на доходахъ зъ тютюнового монополю

Рôчно 3 тягненя преміовѝ и 3 амортизаційнѝ

ГОЛОВНА ВЫГРАНА

ФРАНКÔВЪ ВЪ ЗОЛОТѢ **300.000** ФРАНКÔВЪ ВЪ ЗОЛОТѢ

250.000, 200.000, 100.000 и т. д.

безъ жадного потрученя.

Кождый льосъ мусить бути вытягненый що найменше въ сумѣ фр. 12½ до 40 фр.

ЦѢНА ПÔДПИСНА зр. 6.50.

Задатокъ зр. 2.50 доплата, решты по репартиціи.

Публична пôдписка ôдбудеся

ВЪ ПЯТНИЦЮ ДНЯ 5. И ВЪ СУБОТУ ДНЯ 6. ЖОВТНЯ С. Р.

а зголошеня приймаютъ вже ôдъ нинѣшного дня

у Львовѣ: ц. к. уприв. гал. акційный Банкъ гипотечный и Соколь & Лилієнъ.
въ Краковѣ: филія ц. к. уприв. гал. акційного Банку гипотечного и П. Альбертъ Мендельсбургъ.
въ Чернôвцяхъ: филія ц. к. уприв. гал. акційного Банку гипотечного и Буковиньске Заведенье кредитове земске.
въ Тернополи: филія ц. к. уприв. гал. акційного Банку гипотечного.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 206. Львôвъ, Субота 17 (29) вересня 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Границею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній вôдъ порта. — Поодиноке число коштуе 3 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. вôдъ одного стрôчки печатною, въ рубр. „Надбослане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. вôдъ стишка.

Поручени зъ провинціи сейчасъ залагоджуються, и про дають пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями.

Дôмъ банковый и контора выміны, купують и продають векселя, листы заставні, ренты, акціи банкові и заставничі, льосы державні и приватні

Передъ вѣчемъ львôвскимъ.

Пôвъофиціяльна вѣденьска „Presse“ подаѐ на чолѣ вечѣрного свого выданя зъ 27 вересня (ч. 268) коротку згадку про вѣче львôвске. Она каже:

„Кôлька разôвъ заповѣдане вѣче руске вôдбудесь 11 жовтня у Львовѣ. Пôдписана рускими послами (вычисленѣ пôдписы) вôдозва зъ запрошеньемъ до участи въ вѣчи, появилась вже. Въ нѣй представлено положенье народу руского найтемнѣйшими красками (in den düstersten Farben), а цѣлею вѣча буде, вынайти средства до устороненя новыхъ небезпечностей, якѣ грозять народови рускому“.

Хотя вôдозва послôвъ рускихъ точно означуе, якѣ именно справы будуть предметомъ нарадъ на львôвскôмъ всенароднôмъ вѣчи и хотя органъ гр. Таффого мôгъ и повиненъ бувъ бодай въ короткости справы тѣ вычислити, „Presse“ не робить сего и обмежаѐсь на загальникахъ. Такъ ѣй, видко, було выгôднѣйше и ширшѣ круги не дôзнались, о що Русинамъ галицкимъ ходить и яке дѣйстно ѐсть ихъ положенье правно-политичне.

Мусимо про-то органови вѣденьскому прийти въ помôчь и, не бавлячись въ рекриминаціи, навести самѣ факты, илюструючѣ всѣ добра, якихъ участниками стались Русины галицкѣ вôдъ початку конституційнои еры. По наведеню тыхъ фактôвъ буде могла „Presse“ провѣрити, чи вôдозва рускихъ послôвъ вѣрно характеризуе положенье Русинôвъ, хотя до того ужила найтемнѣйшихъ красокъ, и чи оправданою ѐсть гроза новыхъ небезпечностей.

Що Русины галицкѣ посѣдають?

Школы народнѣ вôдчужено вôдъ церкви рускои, — зроблено зъ нихъ арену експериментôвъ антинаціональныхъ и средствомъ до польщеня рускихъ дѣтей, завѣвши повсюды, въ суперечности зъ основными законами державными, примусову науку языка польского. Се фактъ.

Учителѣ школъ народныхъ не посѣдають для свого образованя нѣ однои семинаріи учительскои нѣ мужескои, нѣ женьскои, и томляться нещасливымъ и наукою осудженымъ утраквизмомъ, мимо того, що нарôдъ для рускои молодежи засновавъ 1666 школъ народныхъ. Се такожь фактъ.

Надзôръ надъ школами рускими спочиваѐ майже выключно въ рукахъ инспекторôвъ-Полякôвъ и радъ окружныхъ, въ котрыхъ елементъ польскій маѐ перевагу. До инспекторôвъ краєвыхъ школьництва народного, Русины не мають довѣрія.

Въ радѣ школьнôй краєвôй засѣдаѐ лишь одинъ-одинокій заступникъ ординаріяту гр. католицкого.

На 30 школъ середныхъ въ Галичинѣ посѣдають Русины лишь одну гимназію руску у Львовѣ и одну паралельну клясу въ Перемышли, мимо того, що до середныхъ школъ въ Галичинѣ ходить 2.000 молодежи рускои.

Университетъ львôвскій ѐсть институціею латиньско-польскою, мимо того, що бувъ колись бôльше рускимъ. Богословамъ не подаѐсь можности, познакомитись зъ св. письмомъ старо-словеньскимъ; для правникôвъ истнуе лишь одна професура и одна суплентура руска, а на философичнôмъ факультетѣ нема нѣ однои катедры рускои, мимо того, що слухателѣвъ-Русинôвъ числить университетъ львôвскій въ 1888|9 р. 407. На студіи медицины мусить молодѣжь руска удаватись або на университетъ польскій до Кракова, або на университетъ нѣмецкій до Вѣдня.

Въ рускôй части Галичины языкомъ урядовымъ въ судахъ, администраціи и у всѣхъ автономичныхъ институціяхъ ѐсть выключно языкъ польскій. Давнѣйшѣ цѣсарскѣ постановленя и розпорядженя министерскѣ, якими рускимъ сторонамъ признано бодай минимальнѣ права языковѣ, пôйшли вже въ непамять. Въ найлучшôмъ случаю одержуе руска сторона урядову вôдповѣдь въ язычѣ рускôмъ латиньскими буквами.

Всякѣ оповѣщеня, вôдозвы, завôзваня, розпорядженя вôдъ цѣсарскихъ и автономичныхъ властей выдаються для народу руского лишь въ язычѣ польскôмъ.

Всѣ написи по урядахъ, судахъ, автономичныхъ институціяхъ, деякихъ зелѣзницяхъ и т. д. гласять лишь въ язычѣ польскôмъ.

Въ соймѣ краєвôмъ суть Русины статутомъ краєвымъ змайоризованѣ на вѣчнѣ часы и зданѣ на ласку-неласку польскои бôльшости, а въ выдѣлѣ краєвôмъ посѣдають по довгôй перервѣ лишь одного заступника.

Въ радѣ державнôй посѣдали Русины лишь одинъ разъ 16 своихъ послôвъ, теперь посѣдають одного зъ вôльного выбору, а 4 октройованыхъ.

Всякѣ выборы до конституційныхъ тѣлъ и автономичныхъ институцій переводяться въ способôвъ неморальный.

Всѣ фаховѣ школы, удержуванѣ коштомъ краю при участи навѣть державныхъ фондôвъ: суть выключно польскѣ.

Въ министерствѣ не мають Русины галицкѣ нѣ одного знатока, нѣ одного заступника своихъ интересôвъ.

Однымъ словомъ, поминувши спеціялизованя дрôбнѣйшихъ справъ, нарôдъ рускій ѐсть всюды упослѣженый и засужденый на мовчанье. Гôрка се дѣйстнôсть, але правдива.

Економичного положеня рускои Галичины дотыкати не хочемо. Оно звѣстне не лишь намъ, але и загалови польскому. Чи Русины, чи Поляки, ѣдемо вѣдай на однôмъ вôзку. Рôзница лишь та, що однѣ бôльше добачають, другѣ менше, бо тѣ другѣ нужду солодять собѣ свободами и правами національными, а Русины, не посѣдаючи нѣякихъ правъ, мусять бôльше песимистично дивитись на свѣтъ. Ѐсть се природный, патольогичный обявъ.

Поставѣмъ собѣ теперь пытанье, чи Русины галацкѣ уживали якихъ средствъ, щобъ двигнутись зъ того невôдрадного положеня и якѣ були тѣ средства?

Ôдповѣдь не трудна.

Вже въ 1865 р., коли кабинетъ гр. Бельредіого рѣшився дати Полякамъ галицкимъ широкѣ національнѣ права и якусь ширшу автономію, зажадавъ тогдашный намѣстникъ Галичины категорично, щобъ передовсѣмъ полагоджено такъ звану руску справу. Проѐктъ бувъ готовый, але ѐго убили олигархи польскѣ. Се фактъ.

Въ 1869 р. выступили рускѣ послы соймовѣ пôдъ проводомъ пок. Юл. Лавровского зъ проѐктомъ до примиреня обохъ народôвъ въ Галичинѣ на основѣ бодай часткового рôвноуправненя Русинôвъ. Проѐктъ сей убивъ нашь выдѣлъ краєвый, мимо того, що такъ звана „анкета угодова“ скодификувала проѐктъ до вдповѣдного закону.

Чи пôзнѣйше внесеня Кшечуновича и Камѣньского на якійсь modus vivendi були щирѣ и на серіо подуманѣ, фактъ лишаѐся фактомъ, що польска бôльшôсть соймова перейшла надъ ними до порядку дневного зъ найхолоднѣйшою кровью.

Минимальнѣ жаданя теперѣшныхъ рускихъ послôвъ на поли школьництва, не принесли доси нѣякого результату. Замѣсть гимназіи рускои въ Перемышли дано намъ по довгихъ короводахъ одну паралельну клясу.

Всякѣ стараня Русинôвъ, прийти до своихъ минимальныхъ правъ на земли прадѣдньôй, знидѣли на нѣчôмъ, розбились о камѣнну душу „bratniego narodu“.

И що-жь Русинамъ дѣяти въ тыхъ обставинахъ? Звернутись до сойму? Мы туды звертались не разъ, не два. До рады державнои? И тамъ лунавъ голосъ рускихъ послôвъ вдъ першого засѣданя въ 1861 р. Але тамъ сказано намъ завсѣгды: „Идѣть до сойму, мы не компетентнѣ, добувайте своихъ правъ легальною дорогою“. Може писати намъ меморанда до министерства? И тыхъ написались мы досыть, почавши вдъ Шмерлинга а скôнчивши на Байстѣ. Але все безуспѣшно, все безъ результатôвъ...

Де-жь выхôдъ для народу руского, тыхъ „Тирольцѣвъ Всходу“, того „старого культурного народу“? Въ давныхъ часахъ, въ хвиляхъ тревоги, сходився нарôдъ рускій на вѣче. И нинѣ зôйдемось. Зôйдемось поважно, не упереджень противъ нѣкого, не жадаючи нѣчиен кривды, нѣчиего права, але зъ достоинôствомъ упôмнемось о своѐ. Не наша въ тôмъ вина, що доси на насъ нѣхто не зглянувся, що нѣхто не занявся щиро долею народу, вѣрного Австріи и готового боронити ѐи державныхъ интересôвъ. На вѣчи обдумаемо способôвъ, якого зъ конечности мусимо ужити. Хто щиро бажаѐ добра для нашого краю, хто стремить до того, щобъ глубоку рану антагонизму національного, такъ шкôдного для обохъ сторôнъ, загоити радикально; хто хоче, щобъ держава наша, звязана зъ нами однымъ интересомъ, на своихъ всхôдныхъ границяхъ мала спокôй и силу; хто въ розвою рускости зможе добачати свôй власный хосенъ и годенъ одушевитись вытвореньемъ зародища организму, въ котрôмъ не сила передъ правомъ, а братня вырозумѣлôсть и любовь правила бъ всѣми нашими починами и думками, — то певно на Русинôвъ галицкихъ, зôбраныхъ на вѣче, не кине каменемъ, не стане нихъ пôдозрѣвати о деструкційнѣ намѣры, анѣ не буде непоконитись о якѣсь соціяльнѣ перевороты. А тыхъ слôвъ мусимо ужити въ виду того, що декотрѣ часописи безъ потребы задули вже нинѣ въ трубу тревоги передъ марами, котрыхъ нѣхто выкликувати не хоче и не думаѐ. Нарôдъ рускій, збираючись на вѣче, не иде руйнувати а иде будувати. Се впрочемъ знають добре тѣ, що нинѣ кличуть на трѣвогу а кличуть длятого, щобы и дальше по давному велась на рускôй земли господарка. Хто же здорово дивить на рѣчи и бажаѐ добра нашого краю, той повиненъ лишь радуватись зъ того, що нарôдъ рускій хоче забрати голосъ, щобъ высказати свои потребы и, не жадаючи чужого, упôмнутись о своѐ. Мы неразъ указували, що справа руска не дасться вже приспати, що нарôдъ рускій, свѣдомый себе и своихъ, але лишь своихъ традицій, хоче въ Галичинѣ вы-

Зъ дневника цѣсаря Фридриха III.

(*Дальше.*)

Дня 2 вересня пише наслѣдникъ престола въ своихъ споминкахъ:

Приходять менѣ на гадку слова: „Всесвѣтна исторія ѐсть всесвѣтнымъ судомъ“, котрыхъ я учився ще хлопцемъ въ исторіи. Вімпфенъ робить трудности; приходить Наполеонъ и стаѐ на поли середъ бараболь недалеко Душері, Бисмаркъ и Мольтке спѣшать до него, ôнъ жадаѐ користнѣйшихъ условій капитуляціи, переходу войска до Бельгіи, хоче говорити зъ королемъ. Мольтке каже, що то лишь вымôвка; ôнъ не видиться безпечнымъ въ Седанѣ и боиться о свои екипажѣ и фургоны. Мольтке шукаѐ вдповѣднѣйшои кватиры, а Бисмаркъ розговорюе зъ Наполеономъ дальше. Король обстаѐ за безъусловнымъ выданьемъ оружія, официрôвъ пустить ся на волю за словомъ чести, о 12 год. пôдписують капитуляцію. Мольтке дôстаѐ зелѣзный хрестъ I. кл., приходить Бисмаркъ они и покурюючи розмавляють о всѣмъ, лишь не о политицѣ; я предкладаю, щобы Наполеона умѣстити въ Вильгельмсгеге, не раджу, щобы ѐго покликати на горбикъ на видъ цѣлому войску, бо то понижаѐ; кажу королеви, щобы ѣхавъ до цѣсаря до Бельвю. Конференція зъ Бисмаркомъ, Роономъ и Мольткимъ; ѣдемо черезъ баварскѣ бівуаки до Бельвю, де стоять цѣсарскѣ екипажѣ и фургоны, служба и почталіоны напудрованѣ á la Longjumeau. Насъ повитавъ ген. Кастельно. На входѣ до склянного павильону явився Наполеонъ въ повнôмъ униформѣ и впровадивъ короля, я замкнувъ дверѣ и станувъ коло нихъ. Французка свита вôйшла до городу; Рейль, Ашіль, Міра и Давільеръ приступили до мене. Розмова велася — якъ менѣ опôсля оповѣдавъ король — такъ: Першій почавъ говорити король и казавъ, що позаякъ судьба вôйны звернулась противъ цѣсаря и ôнъ вддаѐ ѐму свою шпаду, то ôнъ (король) прийшовъ спытати, що цѣсарь думаѐ теперь зробити. Наполеонъ вдповѣвъ, що передаѐ свою будучнôсть въ руки Ѐ. Величества. Король вдповѣвъ, що ôнъ зъ правдивымъ жалемъ бачить свого противника въ такôмъ положеню, тымъ бôльше, що знаѐ, що цѣсареви не легко було рѣшитись на вôйну. Слова тѣ зробили на Наполеона очевидно добре враженье и ôнъ признавався щиро, що пôшовъ лишь за голосомъ публичного мнѣня. На то вдповѣвъ король: „Але що публичне мнѣнье взяло такій напрямъ, тому виноватѣ тѣ, котрыхъ вы покликали на своихъ дорадникôвъ“. Звертаючи вдтакъ на безпосередну цѣль стрѣчи, спытавъ король, чи Наполеонъ думаѐ теперь вести якѣ переговоры, а цѣсарь вдповѣвъ, що нѣ и додавъ, що ôнъ яко плѣнникъ не маѐ теперь нѣякого вплыву на правительство. На дальше пытанье, де жь тото правительство, вдповѣвъ ôнъ, „въ Парижи“. Король звернувъ вдтакъ на найблизше особисте положенье цѣсаря и сказавъ ему, що вддасть ему Вильгельмсгеге на мѣсце проживаня, а ôнъ на то заразъ и приставъ; здаѐсь, що ѐго то урадувало, коли король сказавъ ему, що придасть ему для безпечности почетну сторожу, котра вдведе ѐго ажь за границю. Коли Наполеонъ въ дальшôмъ розговорѣ высказавъ здогадъ, що ôнъ мавъ противъ себе армію кн. Фридриха Кароля, поправивъ ѐго король, що я и саскій наслѣдникъ престола стояли противъ него. На пытанье, де ѐсть кн. Фридрихъ Кароль, вдповѣвъ король, кладучи вагу на свои слова: „Зъ семымъ корпусомъ пôдъ Мецомъ“. Се очевидно вразило цѣсаря дуже прикоо, бо ôнъ того несподѣвався и поступився ажь одинъ крокъ на задъ; на ѐго лици проявився очевидный смугокъ, бо ажь теперь спôзнавъ ôнъ, що не цѣла нѣмецка армія стояла противъ него. Король хваливъ хоробрôсть французкои арміи, що Наполеонъ радо потверджувавъ, але и запримѣтивъ, що ѣй недостаѐ тои дисциплины, якою вдзначаѐсь армія нѣмецка. Пруска артилерія — казавъ ôнъ — ѐсть перша въ свѣтѣ, а ѐго войско не могло устояти противъ нашого огню. Розмова велася добру чверть годины, а вдтакъ они знова выйшли; высока и величава постава короля вдбивала чудно красно вдъ малои и присадковатои особы цѣсаря. Коли ôнъ мене побачивъ, подавъ менѣ руку, обтираючи другою гôркѣ сльозы, що котились по ѐго лици. Зъ великою вдячностею згадувавъ ôнъ передо мною, якъ великодушно принявъ ѐго король. Я, розумѣючись, говоривъ въ тôмъ самômъ змыслѣ, и спытавъ, чи ôнъ спочивавъ де сеи ночи, а ôнъ вдповѣвъ на то, що журба, що тамъ дѣесь зъ ѐго родиною, не дала ему спати. Коли я заявивъ мôй жаль зъ причины того, що вôйна прибрала такъ кровавый характеръ, вдповѣвъ ôнъ на то, що на нещастье се сумна правда и тымъ сумнѣйша, „коли нѣхто вôйны не бажавъ“. Вдъ ôсьмохъ днѣвъ не мавъ ôнъ вже нѣякои вѣсти вдъ цѣсаревои и свого сына и просивъ, щобы ему вôльно було выслати до нихъ шифрованy телеграму. Мы розпрощались; Боаенъ и Лінаръ вдводили ѐго; ѐго дружина поглядала понуро, идучи въ новѣсенькихъ униформахъ по при насъ, що мали на собѣ одѣжь знищену въ вôйнѣ.

Дня 3 вересня розговорювавъ наслѣдникъ престола зъ кн. Бисмаркомъ въ Душери. Ôнъ запримѣтивъ, що кн. Бисмаркъ ѐсть лишь условно прихильный идеи цѣсарства, але мався добре на бачности, щобы не напирати, хочь бувъ переконаный, що мусить до того прийти. Вже въ дняхъ межи 12 а 14 думавъ ôнъ надъ тымъ, що мався стати зъ Альзацією и Льотарингією: „Краѐ державнѣ безъ династіи, рада управляюча зъ людей тамошныхъ, ходить о то, щобы ихъ вдорвати вдъ великого французского организму державного, але и дати имъ почути, що они суть членами великои державы и не призначенѣ на судьбу маленькихъ державъ“. Ротценбахъ предкладаѐ користати зъ хвилѣ, щобы нашимъ вплывомъ завести децентрализацію въ Франціи. Дня 16 вересня прийшовъ приказъ обсадити Парижь; Фавръ старався черезъ посередництво Англіи о авдієнцію; Бисмаркъ каже, що треба ѐго выслухати и зъ нимъ познакомитись. Горчаковъ противиться вдорваню Альзациі. Настаѐ республика безъ великого шуму. Дня 19 вересня скôнчено обсаду Парижа. Дня 22 ѐсть наслѣдникъ престола въ Ферієръ, подôбного до комоды переверненои до горы ногами, въ серединѣ якъ кабинетъ повенъ збытковныхъ рѣчей безъ змыслу“. Въ Версали пише ôнъ: „Три роки тому назадъ ѣздивъ я на прохôдъ по версальскôмъ парку зъ цѣсаревою Евгенією!“ Въ Сенъ-Клю найшовъ ôнъ на столѣ, при котрôмъ ухвалено вôйну, зъображеня прускои арміи, шарніе въ кошичкахъ, карты запрошень цѣсаревои-регентки. Дня 30 вересня порушивъ наслѣдникъ престола передъ королемъ справу цѣсарства. Король каже, що на то нема зовсѣмъ выгляду и покликуеся на слова Ді Боа-Реймонда, що имперіялизмъ вже провалився такъ, що въ Нѣмеччинѣ може колись бути хиба лишь король прускій а князь нѣмецкій. Наслѣдникъ престола доказуе однакожь, що три королѣ настають на то, щобы верховною властею бувъ цѣсарь и що тысячлѣтна корона цѣсарска не маѐ нѣчого спôльного зъ новомоднымъ имперіялизмомъ. На конець опôръ ѐго слабне.

Дня 2 жовтня напоминаѐ королева Викторія въ виду мирныхъ заходôвъ Фавра до великодушности, але не подаѐ нѣякого практичного средства. Зъ Парижа приходить ген. Берисидъ и каже, що тамъ хотять мира, але не годяться на вдступленье краю, а Фавръ каже зновъ, що побита Франція мусить пристати на утрату Альзациі. Тіеръ пôддавъ дня 6 гадку, щобы на французкій престолъ покликати короля Леопольда (бельгійского) а Бисмаркъ уважаѐ то за плянъ вже въ самômъ зародѣ хибный. Дня 10 жовтня розпочинаѐсь облога Парижа. Прийшовъ Дельбрікъ и принѣсъ вѣсть, що Баварія готова приступити до пôвнôчно-нѣмецкого союза и застерѣгаѐ собѣ лишь войско и дипломатію. Базенъ хоче слати свого шефа штабу, щобы вести переговоры войсково-политичнои натуры; Бисмаркъ хоче ѐго выслухати, Роонъ и Мольтке тому противнѣ; не годяться зъ собою и роблять собѣ закиды, що не дôстають нѣякихъ вѣстей. Бисмаркъ починаѐ надумуватись надъ справою цѣсарства. Ôнъ каже, що зле зробивъ въ 1866 р., що ту справу уважавъ

Всякѣ облигаціи, листы заставнѣ, ренты, акціи банковѣ и заставничѣ, льосы державні и приватні

творити крѣпке забороло рускости о центрифугальнôй силѣ, потрѣбне и конечне якъ для австрійскои державы, такъ и для вôльнои Славянщины а тымъ самымъ и для народу польского. До такои будовы, а не до кривды або руйнованя стремить душа руска, гуманна, благородна и справедлива для всѣхъ. Лишь до такого труду годенъ загрѣтись Русинъ и то есть головною цѣлею вѣча руского у Львовѣ.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

XIX.

Коли приглянемось законови о выкупнѣ права пропинаціи зъ дня 30 грудня 1875, побачимо, що опираєсь бнъ передвсѣмъ на узнаню пропинаціи приватнымъ (рѣчевымъ) правомъ управленыхъ и бдповѣдно до того узнання трактуе справу ви выкупна. Законъ той нормуе выключно права пропинаціи на тôй самôй правнôй основѣ, на якôй закоиы експропріяційнй нормують вывласненье приватныхъ правъ въ интересѣ высшого загального добра.

Вже въ тôмъ принципіяльнôмъ становищи закона зъ р. 1875 лежить велика користь для управленыхъ, бо тымъ способомъ санкціоновано дорогою закона зовсѣмъ неоспоримый, а противно, якъ слѣдно зъ поданои нами исторіи пропинаціи, вже за часôвъ Австріи дуже спôрный приватно-правный характеръ тои институціи. Инакше не могло-бы бути и бесѣды о выкупнѣ права пропинаціи, бо предметомъ вывласненя можуть бути лишь права приватнй, пропинація же, котра пôсля поданыхъ нами доказôвъ, представляєсь яко управненье публично-правне, бо плывуче зъ атрибуціи доминикальнои зверхности и полишене доси яко разячій останокъ атрибуцій сеи зверхности, не могла бы, коли-бъ понимано ви въ ви властивôмъ публично-правнôмъ характерѣ, нѣякимъ способомъ бути предметомъ вывласненя, отже и выкупна. Властиво представляєсь пропинація яко окрема форма промыслу, оперта на публично-правнôмъ устрою доминикальнои епохи, повинна отже яко промыслъ пôдпадати законодавству промысловому. А позаякъ державѣ яко такôй прислугуе право нормувати бдносины промысловй пôсля свого узнаня въ законодательнôй дорозѣ, не оглядаючись на можливй набутй права, тожь властиво и пропинація повинна пôдпадати такимъ законодательнымъ нормамъ державы, безъ огляду на якихбудь управненыхъ и безъ вынагороды можливыхъ ихъ стратъ. Такъ отже не о выкупнѣ а о регуляціи права пропинаціи могла-бы лишь бути бесѣда, коли-бъ справа та трактована була у насъ зовсѣмъ бдповѣдно историчному и юридичному характерови дотичнои институціи, независимо бдъ всякихъ другихъ мотивôвъ, а особливо мотивôвъ политичнои натуры.

Такожь и що-до законодательнои компетенціи зроблено для права пропинаціи далекойдучу, а по нашôй думцѣ нѣчимъ не оправдану выимку. Пôсля §. 11 е. закона зъ дня 21 грудня 1867 (ч. 141 в. з. д.) належать всѣ справы дотыкаючи промыслу до законодательнои компетенціи рады державнои. Для пропинаціи зроблено выимку и придѣлено ви соймови краєвому. Правда, що придѣленье то наступило вчаснѣйше бдъ выданя згаданого основного закона держ. зъ 21 грудня 1867, однакъ було оно на кождый способъ далеко-идучою выимкою, бо и всѣ давнѣйшй конституціи бддавали справы промыслу въ руки рады державнои а и сама квестія пропинаціи трактована була на соймѣ конститууючôмъ у Вѣдни въ р. 1848. Пôдносимо мы то не за-для того, щобы були противниками розширеня компетенціи краєвыхъ соймôвъ, однакъ тяжко не добачити великои и неоправданои выимки въ бдданю справы пôдъ осудъ и порѣшенье самымъ найблизше интересованымъ и годѣ не признати, що соймъ галицкій, маючій рѣшати въ справѣ пропинаційнôй, то надто разячій и надто субъективный judex in propria causa, чого доказомъ цѣла исторія пропинаціи въ тôмъ соймѣ а и самъ законъ зъ р. 1875.

Такъ отже цѣле законодательне трактованье права пропинаціи бдъ р. 1850 ажь по нинѣшнй часы, а спеціяльно же придѣленье тои справы соймови галицкому и санкціонованье принципу выкупна пропинаціи яко чисто приватного права въ законѣ зъ р. 1875 може представлятись супротивъ историчного и юридичного характеру того права, якъ неменше супротивъ розбраного въ своимъ мѣсци закона зъ 7 вересня 1848 хиба лишь яко концесія для управленыхъ, оправдане може политичными, однакъ нѣякъ историчными, правными и економичными взглядами.

Взгляды политичнй грали тутъ головну ролю и поставили справу выкупна права пропинаціи на тôмъ становищи, на якôмъ теперь стоить. Законъ зъ р. 1875 бувъ санкцією довголѣтныхъ бажань управленыхъ, за его правосильностею зникло страшне марево дебатъ вѣденьского сойму зъ р. 1848, интерпретацій патенту зъ 7 вересня 1848 р. и жадань хлопскихъ послôвъ въ гал. соймѣ. Управненй стали безпечнй о свое „право"; добра рука, котра бдвернула выповненье министерского рескрипту, наказуючого въ р. 1848 перевести знесенье права пропинаціи безъ вынагороды, допомогла повести и дальше справу по гладкôй дорозѣ концесій и власнымъ интересомъ заангажованои соймовои бôльшости.

Якнебудь за знесеньемъ права пропинаціи а радше регуляцією ви яко формы промыслу въ дорозѣ постановъ промыслового законодавства, безъ огляду на якй будь претенсіи управленыхъ промовляе исторія и характеръ тои институціи, то однакъ по законѣ зъ 30 грудня 1875 питанье що-до правного характеру ви стае вже лишь теоретичнымъ; въ практицѣ же маємо до дѣла зъ закономъ постановляючимъ выкупъ пропинаціи яко права приватного.

Длятого, зазначивши нашь поглядъ на характеръ пропинаціи и плывучій зъ него способъ розвязаня питаня пропинаційного, будемо въ дальшôй части тои працѣ выходити зъ фактичного стану рѣчей введеного закономъ зъ 30 грудня 1875, а позаякъ головною постановою того закона есть постановлена теза, що пропинація має бути выкуплена, длятого застановимось тутъ надъ способомъ выкупна, а передовсѣмъ надъ першимъ насуваючимъ ся тутъ питаньемъ, дотыкаючимъ вартости права пропинаціи.

Соймъ краєвый.

V-те засѣданье зъ дня 25. н. ст. вересня 1888.

По зложеню на президіяльнôмъ столѣ внесеня пос. Романчука, поданого нами въ попереднôмъ числѣ, зазѣдомивъ маршалокъ соймъ, що комисія пропинаційна уконституовалась, выбираючи предсѣдателемъ пос. Яворского, его заступникомъ пос. Сангушка а секретарями Скшиньского и Стадницкого.

Внесенье выдѣлу краєвого, щобы репрезентаціи повѣтовôй въ Величцѣ позволити на затягненье позычки 10.000 зр., бдослано до комисіи администраційнои. Законъ о заведеню въ Бережанахъ оплаты бдъ псôвъ принято въ другôмъ и третôмъ читаню; внесенье посла Скаршевского що-до переведеня правъ зъ проєктами маючими забезпечити дахи бдъ огню, бдослано до выдѣлу краєвого.

Бдтакъ представивъ пос. Цоль справозданье о реорганизаціи выдѣловои школы въ Тарновѣ зъ внесеньемъ, щобы школу выдѣлову жѣночу въ Тарновѣ зреорганизувати бдъ р. 1889/90 на чотироклясову школу выдѣлову, сполучену зъ курсомъ практичнымъ жѣночихъ робôтъ и теоретичнымъ курсомъ для досп.ѣлои женьскои молодѣжи, а кошты удержаня тои школы розложити такъ, якъ були и доси розложенй, зъ тою змѣною, що мѣсто Тарнôвъ має кромѣ звычайныхъ престацій додавати ще 1060 зр. на платню учителѣвъ, а выдатки на удержанье доповняючого теоретичного курсу мають покрытись зъ шкôльныхъ оплатъ и добровôльныхъ даткôвъ. Внесеня тй приймивъ соймъ разомъ зъ статутомъ школы.

Пос. Мадейскій предложивъ въ имени буджетовои комисіи буджетъ народныхъ шкôлъ на р. 1889. Буджетъ той представляєсь въ слѣдуючій способъ:

Выдатки: Пôдмоги для фондôвъ шкôльныхъ окружныхъ, на покрытье недобору на платнѣ етатовыхъ учителѣвъ и учительокъ а такожь катихитôвъ 311.830 зр. На меншй потребы шкôльнй и урядовй 37.978 зр. На наукови приборы 12.520 зр. На конференціи окружнй 17.305 зр. На библіотеки окружнй 4.125 зр. На рôзнороднй выдатки 3.500 зр. На удержанье новыхъ шкôлъ 11.720 зр. На платнѣ надъетатовыхъ учителѣвъ и учительокъ 180.585 зр. Задатки зворотнй для фондôвъ шкôльныхъ окружныхъ 20.000 зр. Субституціи 12.000 зр. Пôдмоги часовй для шкôлъ удержуваныхъ корпораціями 3.775 зр. Адюта 5000 зр. Ремунерації и запомоги 37.783 зр. Ремунерації для окружныхъ инспекторôвъ 2000 зр. Податки и даннны 650 зр. Кошты подорожи и дієты 500 зр. Додатки пятилѣтнй 91.868 зр. Додатки до фонду емеритального 12.800 зр. Емеритуры 5 900 зр. Датки зъ ласки 3.541 зр. Загальнй потребы шкôлъ 3.500 зр. Рôзнороднй выдатки 4.200 зр. Пôдмоги на будову шкôлъ 15.000 зр. Загальна сума выдаткôвъ выносить отже 798.080 зр.

Доходы: Ôдсотки бдъ капиталôвъ 14.058 зр. Доходы зъ добръ, реальностей и иншихъ правъ 171 зр. Додатки 530 зр. Зыскъ зъ продажи шкôльныхъ книжокъ 2.835 зр. Таксы бдъ спадщинъ 9.600 зр. Рôзнороднй вплывы 44.215 зр. Додатокъ зъ держ. скарбу 54.933 зр. Звороты задаткôвъ громадамъ удѣленыхъ на шкôльнй будынки 17.200 зр. Сума дохôдôвъ выносить 143.552 зр. Недобôръ отже представляє суму 654.528 зр., котра має покрытись зъ краєвого фонду.

Буджетъ той приймивъ соймъ безъ змѣны зъ додатковою резолюцією пос. Цоля, щобы книжки призначенй для убогихъ ученикôвъ роздѣлювано заразъ зъ початкомъ шкôльного року а не пôзнѣйше. При тôй нагодѣ пôднѣсъ гр. Стан. Бадені, що платня учителѣвъ выплачуєсь дуже неправильно. Въ однôмъ мѣсци лучилось, що учителѣ мусѣли 16 разôвъ посылати по платню, що есть нечуваною рѣчею и представляє цѣлый апаратъ урядовый въ дуже сумнôмъ свѣтлѣ. На то бдповѣвъ совѣтникъ правительства Лясковскій, що фактъ той есть дѣйстно правдивый, що однакъ намѣстництво выдало вже строгій окружникъ до старостôвъ, щобы подôбнй неправильности бôльше не повтарялися.

Опôсля реферувавъ пос. Вайгартъ въ имени правничои комисіи петицію М. Третера о зреасумованье ликвидаціи за индемнизацію пôдданчихъ обозязкôвъ въ добрахъ Дзвинячи горѣшнôмъ. На внесенье его перейшовъ соймъ надъ тою петицією до дневного порядку.

По доповненю соймомъ комисіи администраційнои выборомъ пос. Каспарка и комисіи шкôльнои выборомъ д-ра Пентака, котрый увôйшовъ до сойму яко ректоръ львôвского университету, заявивъ маршалокъ, що увôйшовъ зъ стороны правительства проєктъ закона о платни катихитôвъ въ народныхъ школахъ и закрывъ рôвночасно засѣданье.

VI. Засѣданье зъ дня 27 н. ст. вересня 1888.

По бдкрытю засѣданя интерпелювавъ пос. Романовичь выдѣлъ краєвый, що дѣесь зъ проєктами закона о огневôй полиціи и о опоподатковаию товариствъ асекураційныхъ въ хосенъ огневыхъ сторожей. На интерпеляцію тую бдповѣвъ членъ выдѣлу краєвото, д-ръ Смолька, що оба проєкты суть готовй и незабаромъ прийдуть передъ соймъ.

Цѣкавый и характеристичный фактъ становивъ предметъ интерпеляціи, яку внѣсъ на тôмъ засѣданю пос. Корытовскій до правительства. Громада Бѣлоскôрка въ пов. тернопôльскôмъ порѣшила засновати школу и выставила документъ, котрымъ зъобовязалась дати будынокъ шкôльный и потрѣбнй прилады, до будынку додати морґъ ґруну, доставляти що року на опалъ по 8 кôпъ житныхъ околотôвъ а по 120 зр. и по 30 кôрцѣвъ збôжа на удержанье учителя. Всѣ тй престаціи оцѣнивъ урядъ податковый въ Тернополи на 9230 зр., а уважаючи цѣлый актъ яко даровизну, вымѣривъ бдъ того акту належитôсть 961 зр., а позаякъ документу не предложено ему на часъ, тожь вымѣривъ за кару належитôсть потрôйно, котра такимъ способомъ взросла на суму 1926 зр. Позаякъ такй процедеры скарбовыхъ властей способнй суть бдстрашити всѣ громады бдъ закладаня шкôлъ, длятого интерпелюе пос. Корытовскій правительство, чи знае оно о тôмъ фактѣ, чи потягало тернопôльскій урядъ податковый до одвѣчальности и що думае зробити, щобы такй надъужитя и незаконности бôльше не лучались.

Дальше бдославъ соймъ справозданье правительства що-до фондôвъ индемнизаційныхъ на р. 1889 до комисіи буджетовои, а проєктъ правительства що-до закона о платнѣ катихитôвъ народныхъ шкôлъ и справозданье выдѣлу краєвого що-до змѣны деякихъ постановъ закона „о правныхъ бдносинахъ учителѣвъ народныхъ шкôлъ" до комисіи шкôльнои.

Пос. Волод. Козьебродскій мотивувавъ своє внесенье що-до порѣшеня закона о примусовôмъ нищеню полевыхъ мышей, поручаючи выдѣлови краєвому предложити на найблизшôй сесіи бдповѣдный проєктъ закона. Бесѣдникъ пôднисивъ, що мыши полевй розмножились послѣдными часами такъ, що стали правдивою язвою для рôльникôвъ. Нинѣ не поможе нищити ихъ лишь бдъ часу до часу, а треба доконче закона, котрый-бы приневоливъ всѣхъ до спôльнои а постôйнои працѣ въ тôмъ напрямѣ. Внесенье пос. Козьебродского бдослано до комисіи краєвого господарства.

Пос. Романчукъ мотивувавъ бдтакъ своє шкôльне внесенье. Знамениту его промову подали мы вже въ послѣднôмъ числѣ. Внесенье пос. Романчука бдославъ соймъ до комисіи шкôльнои.

На внесенье комисіи буджетовои порѣшивъ соймъ удѣлити громадѣ Журавна, потерпѣвшôй въ наслѣдокъ огню, одноразову беззворотну пôдмогу въ сумѣ 500 зр. а петицію тои громады о безпроцентову позычку зъ державныхъ фондôвъ, бдступити правительству до можливого увзгляднення.

Надъ прошенями Вольфа Енґельберґа и Хаима Визенфельда о опустъ зъ чиншôвъ рогачокъ на дорозѣ краєвôй Ряшѣвъ-Подбжезье перейшовъ соймъ по короткôй дебатѣ до дневного порядку, Такъ само перейшовъ соймъ до дневного порядку, надъ петицією Варвары Єжь о пôдмогу для ви матери або принятье ви до заведеня убогихъ, парохіянъ обр. лат. въ Бжозѣ о увôльненье бдъ конкуренціи до костела въ Гидларовôй и надъ прошеньемъ Ал. Гляватого, емерит. дорогового кондуктора о вчисленье лѣтъ служby войсковои до емеритуры.

Петиціи Ем. Крисса и Я. Гальберталя, арендаторôвъ мытъ краєвыхъ въ Пôдволочискахъ о признанье бдшкодованя зъ причины понесеныхъ стратъ, и громады Кришковичѣ о позычку 5000 зр. на доповненье конгруи для пароха, при маючôй засноватись новôй парохіи порѣшено бдступити выдѣлови краєвому а петицію кс. Кшечковского, лат. пароха въ Межибродю, о приспѣшенье справы зъ М. Цвертнею, дотычачои недодержаня контракту службового, порѣшено бдступити правительству.

Вкôнци поставивъ гр. Мицьельскій внесенье, взываюче правительство до бтворея при краковскôмъ университетѣ выдѣлу рôльничого, або хочь заведеня при выдѣлѣ фильософичнôмъ того-жь университету кôлька катедръ для высшихъ рôльничихъ наукъ.

Справы соймовй.

Реформа писарѣвъ громадскихъ проєктована выдѣломъ краєвымъ була онодгы предметомъ нарадъ комисіи громадскои сойму краєвого. Проєктъ реформы тои обговорили мы ширше въ ч. 200 „Дѣла" и пôддали его всесторонньй критицѣ. Тѣшимось, що и комисія громадска есть однои зъ нами гадки и вже на першôмъ засѣданю бôльшôсть послôвъ заявила, що выдѣлъ кр., проєктуючи реформу писарѣвъ громадскихъ, пôйшовъ за далеко. Округи писарскй не дадуться перевести въ дорозѣ законодавчôй, а рôвно-жь не може законъ означувати зъ горы минимальнои платы писарѣвъ (300 зр. рôчно). Громады, и такъ вже обременень рôзными тягарами, не були-бы въ силѣ понести той новый тягаръ. Цѣла вага проєкту спочиває лишь въ квалификаціи писарѣвъ. Комисія згодилась просто, щобъ бдъ писарѣвъ жадати квалификаціи и щобъ завести комисіи испытовй. Принято такожь резолюцію, газываючу выдѣлъ краєвый, щобъ постарався о выданье пôдручника для писарѣвъ, а референтъ поручено д-рови Рыбицкому.

Плата катихитôвъ при школахъ народныхъ має бути въ новôмъ законѣ шкôльнôмъ въ способъ слѣдуючій управильнена. Катихитъ, удѣляючій въ школѣ 17 годинъ религіи тыжднево, має побирати рôчну постôйну плату, рôвну зъ платою учителѣвъ свѣтскихъ въ тôйже школѣ. Катихитъ въ школѣ выдѣловôй або народнôй у Львовѣ и Краковѣ буде про-то побирати рôчно 800 до 900 зр., въ другихъ мѣсцевостяхъ 300 до 500 зр. Крôмъ того по 40 лѣтахъ служby має право до емеритуры. Въ школахъ, де катихитъ не може мати тыжднево 17 годинъ науки, вызначиться ему ремунерація, котрои высокôсть означить рада шкôльна. Катихиты мойсеевого вѣроисповѣданя мусять выказатись фаховою квалификацією. Такій есть проєктъ правительства, предложеный соймови до ухвалы.

——

Справа выкупна права пропинаціи стоить теперь въ комисіи такъ, що можни майже на певно сказати, що проєктъ правительства не удержиться. Комисія есть майже однодушно тои гадки, що право пропинаціи треба заразъ знести а край неповиненъ брати на себе администрацію пропинаційного фонду. Що-до способу выкупна то значна часть послôвъ годиться на то, щобы дохôдъ зъ додаткôвъ консумційныхъ бдъ горѣвки и

за маловажну; бнъ не думавъ, що нарôдъ нѣмецкій такъ дуже бажае цѣсарскои короны; бнъ лишь въ клопотѣ, що треба буде завести на цѣсарскôмъ дворѣ велику свѣтлôсть. Наслѣдникъ престола успокоює его.

Дальше розказуєся въ дневнику про переговоры зъ нѣмецкими князями. Повстае гадка скликати конгресъ въ Версалю. Кн. Фридрихъ есть за тымъ, щобы поступати енергично; Бисмаркъ каже, що бнъ не думае грозити полуднево-нѣмецкимъ державамъ, бо то пôпхнуло-бы ихъ лишь на сторону Австріи. О розговорѣ въ сѣй справѣ пише кн. Фридрихъ пôдъ днемъ 14 падолиста:

„Я бдповѣвъ, що я, котрый представляю будучнôсть, не можу рôвнодушно дивитись на таку нерѣшимôсть; прецѣ не потреба уживати ажь силы; можна спокôйно чекати того, чи Баварія и Виртемберґія схотять станути по сторонѣ Австріи. Нема нѣчого лекшого, якъ то, щобы бôльшôсть зôбраныхъ тутъ князѣвъ нѣмецкихъ не лишь проклямувала цѣсаря, але и ухвалила бдповѣдну для нѣмецкого народу конституцію; то була-бы пресія, котрôй королѣ не могли-бы опертися. Бисмаркъ запримѣтивъ, що я зъ своимъ поглядомъ стою тутъ самъ одинъ; щобы дôйти до цѣли, було-бы лѣпше, щобы ся справа выйшла зъ-посередъ рады державнои. Я вказавъ тогдѣ на успособленье Бадену, Ольденбурга, Ваймару и Кобурга, а бнъ заслонився волею короля. На то сказавъ я ему, що знаю дуже добре, що коли бнъ не хоче, то досыть вже, щобы и король не хотѣвъ. На то бдповѣвъ менѣ Бисмаркъ, що я роблю ему закиды, а бнъ знае зовсѣмъ иншй особы, котрй на то заслужили. При тôмъ треба мати на оцѣ велику самостôйнôсть короля въ политичныхъ справахъ, котрый переглядае самъ кожду важну депешу, ба навѣть самъ справляе. Ему жаль, що взагалѣ порушено справу цѣсарства и высшои палаты и тымъ вбито клинъ въ голову Баваріи и Виртемберґіи. Я запримѣтивъ, що то прецѣ Дальвикъ ту справу порушивъ. Бисмаркъ сказавъ, що мои погляды мусѣли-бъ пошкодити и бнъ взагалѣ уважае, що наслѣдникъ престола не повиненъ такъ высказуватись. Я застерѣгся заразъ противъ того, щобы менѣ въ такій способъ губы замыкано, особливо въ справѣ такъ важнôй для будучности, я уважаю своимъ обовязкомъ не давати нѣкому причины до сумнѣву о моихъ поглядахъ; впрочѣмъ може лишь самъ король рѣшати, о чѣмъ я маю говорити а о чѣмъ нѣ, коли ще взагалѣ хтось припускае, що я ще за молодый, щобы мати свôй власный судъ. Бисмаркъ бдповѣвъ, що коли наслѣдникъ престола приказуе, то бнъ буде пôсля его поглядôвъ дѣлати. Я запротестувавъ противъ того, бо я не маю права давати приказôвъ, а бнъ тогдѣ заявивъ, що зъ своеи стороны зробить дуже радо мѣсце комусь другому, котрого я буду уважати способнѣйшимъ до веденя дѣлъ; до того часу однакожь мусить бнъ держатись своихъ засадъ пôсля свого знаня и пôсля того, якъ ему звѣстнй дотычнй обставины. Мы звернули бдтакъ на подрôбнй справы и я вкôнци запримѣтивъ, що може трохи розгорячився, але не можна прецѣ припускати, що я буду рôвнодушный, коли виджу, що нѣхто не хоче выкористати важнои въ исторіи хвилѣ.

Дня 3 грудня напослѣдокъ помирився Бисмаркъ зъ наслѣдникомъ престола и они подали собѣ руку а кн. Фридрихъ записавъ до дневника: „Зъ нинѣшнымъ днемъ заведено зновъ, вже невôдклично, цѣсарство и бдбудовано державу; 65-лѣтне межицарствіе, страшный часъ безъ цѣсаря вже проминувъ; вже сей гордый титулъ есть порукою, мы завдячуємо то головно вел. князеви Баденьскому, котрый безъустанно за тымъ побивався". Опôсля були ще деякй споры, але вкôнци все-таки уложили наслѣдникъ престола и вел. кн. Баденьскій проклямацію цѣсаря и державы и назначили на то день 18 сѣчня.

(*Конецъ буде.*)

пива, оплатъ ôдъ шинкôвъ и т. д. ужити на опроцентованье и амортизацію облигацій выдаваныхъ на выкупъ. Кажуть такожь, що значна часть послôвъ домагаєся ôдроченя сесіи соймовои ажь до сѣчня, бо трудно, щобы комисія въ такъ короткôмъ часѣ, якій ще позôстає до скликаня рады державнои могла всесторонно обговорити справу и выготовити еляборатъ а соймъ не мôгъ-бы такожь его ôдповѣдно передискутувати и выдати якусь рѣшучу ухвалу.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

„Hlas Naroda“ доноситъ, що рада державна маѣ бути скликана на день 24 жовтня с. р.

Въ долѣшно-австрійскôмъ соймѣ выдала комисія громадска о внесеню пос. Верганіого въ справѣ приняти цѣсаря Вильгельма у Вѣдни дуже остру критику, въ котрôй каже, що було бы рѣчею недостойною сойму брати участь въ уличныхъ демонстраціяхъ; комисія вносить отже, щобы надъ сею справою перейти до порядку дневного. Нинѣ маѣся рѣшити та справа въ соймѣ.

Є. Вел. цѣсарь вернувъ оногды до Вѣдня и зложивъ визиту грецкому королеви и кн. Уельскому а ôдгакъ принявъ ихъ ревизити. Король грецкій принимавъ ôдгакъ гр. Кальнокого на авдіенціи, котра тревала цѣлу годину. Кажуть, що на сѣй авдіенціи обговорювавъ грецкій король зъ гр. Кальнокимъ справу становища Греціи на Балканѣ и взагалѣ справы балканьскій, но близшихъ подрôбностей о сѣй авдіенціи не знати. Король ôдъѣхавъ до Гмундень.

На вчерашнôмъ засѣданю вѣденьскои рады громадскои заявивъ президентъ мѣста, що конферувавъ зъ гр. Таффе въ справѣ принятя цѣсаря Вильгельма. Гр. Таффе сказавъ, що короткій часъ гостины цѣсаря у Вѣдни буде занятый выключно лишь торжествами двôрскими. Кажуть, що се заявленье гр. Таффого було наслѣдкомъ конференціи гр. Кальнокого зъ нѣмецкимъ амбасадоромъ, до котрои подали причину намѣренй демонстрацій нѣмецкихъ національôвъ.

Министерство судôвництва добачивши, що селяне не користають въ тôй мѣрѣ зъ продовженого ажь до 1890 р. закона о часовôмъ увôльненю ôдъ стемпиля и належитостей скарбовыхъ и зъ улекшень при поступованю, маючôмъ на цѣли вычеркуванье дрôбныхъ позицій, якъ бы то було въ интересѣ реального кредиту и удержаня порядку въ книгахъ грунтовыхъ, поручило судамъ и властямъ политичнымъ поучати дотычнй стороны и пôдпирати ихъ по можности.

——

Цѣсарь Вильгельмъ розпочавъ вже, якъ звѣстно, свою велику подорожь по пануючихъ дворахъ европейскихъ. Въ Детмольдъ було принятье величаве. При пирѣ пôднѣсъ кн. Ліппе-Детмольдскій тоастъ въ честь цѣсаря, котрому, якъ казавъ, суть преданй всѣ серця нѣмецкй. Цѣсарь ôдповѣвъ тоастомъ въ честь князя и єго дому высказуючи переконанье, що горожане княжества, котрй проливали кровь свою за сполученье Нѣмеччины, вытревають на завсѣгды въ своихъ чувствахъ. Тоастъ сей єсть важною характеристикою факту, що цѣсарь, хоче позыскати собѣ прихильнôсть не лишь самыхъ князѣвъ але и прихильнôсть пôдданыхъ самостôйныхъ ще нинѣ маленькихъ княжествъ нѣмецкихъ. Въ Штутґартѣ було принятье цѣсаря такожь дуже величаве. Цѣле мѣсто було прикрашене и илюминоване. Величезнй масы народу вытали цѣсаря зъ великимъ одушевленьемъ.

Справа дневника цѣсаря Фридриха стала теперь майже найважнѣйшимъ фактомъ дня и выкликала черезъ выступленье кн. Бисмарка величезну сензацію не лишь въ Нѣмеччинѣ але и въ цѣлôй Европѣ. Говорять загально, що заповѣдженый процесъ, на котрый цѣсарь давъ вже своє призволенье, доведе до реваляцій, котрй остаточно выкажуть, противъ кого веде кн. Бисмаркъ борбу.

Мы вже доносили коротенько, на чѣмъ опиравъ кн. Бисмаркъ свои доказы неавтентичности сего дневника въ рапортѣ предложенôмъ цѣсаревы Вильгельмовы; тутъ мусимо що дещо доповнити. „Цѣсарь Фридрыхъ — каже кн. Бисмаркъ — не бравъ нѣякои участи въ переговорахъ политичныхъ въ 1870 р. а не мавъ позволеня ôдъ короля обговорювати зъ наслѣдникомъ престола тайнй справы нашои политики по тôй причинѣ, що король боявся недискреціи зô стороны наслѣдника престола супротивъ англійского двору, що моглобы було пошкодити нашимъ ôднôсинамъ зъ нѣмецкими союзниками. Здаесь отже, що або тй споминки або ихъ пôзнѣйшй доповненя походять зъ окруженя наслѣдника престола. Дальше не годиться то зъ фактичнымъ станомъ рѣчей, що все говориться о моимъ становищи въ справѣ цѣсарства въ 1866 р.: наслѣдникъ престола не сумнѣвався нѣколи о тôмъ, що утворенье цѣсарства въ 1866 р. не було анѣ можливымъ, анѣ пожиточнымъ. Справа непогрѣшимости папы була менѣ завсѣгды рôвнодушною. Я уважавъ єи тогдѣ за хибный крокъ тогдѣшного папы и просивъ наслѣдника престола, щобы давъ ѣй спокôй бодай пôдчасъ вôйны. Однакожь наслѣдникъ престола не мôгъ нѣколи мати того враженя, будьто-бы я хотѣвъ займатися нею по вôйнѣ.“

Дальшй доказы мнимои неправдивости дневника опираються на тôмъ, що єго порôвнують зъ книгою Боша о Бисмарку, зъ котрои показуєся, що дата о якôмсь болю нôгъ у кн. Бисмарка не годиться зъ датою въ дневнику а дальше той фактъ, що якійсь пиръ у кн. Бисмарка єсть записаный въ дневнику пôдъ днемъ 19 грудня а у Боша пôдъ днемъ 20 грудня — якъ видко, доказы дуже слабй и майже нѣчого незначучй.

Зъ Бѣлграду доносять, що король Миланъ покликавъ телеграфично до Гляйхенберга Радивоя Милойковича, Константина Христича и Джорджа Джорджевича на нараду въ справѣ розводу. Кажуть такожь, що епископъ Никаноръ зъ Чачака дôставъ знакъ, щобы подався до димисіи, бо ôнъ мавъ зъобовязатися дѣлати въ користь королевои Наталіи

До „Pol. Corr.“ доносять зъ Бѣлграду, що правительство болгарске скористало зъ нагоды, щобы заявити сербскому правительству, якъ то вже зробило и супротивъ Порты, що рѣшаючй сферы въ Софіи зовсѣмъ не думають порушати теперь въ якій-небудь способъ справы македоньскои. Заявленье то выйшло зъ инціятивы самого правительства болгарского и причинилося значно до скрѣпленя въ Бѣлградѣ дружныхъ ôдносинъ до Болгаріи.

Органъ напреднякôвъ „Видело“ задивляєсь однакожь инакше на сю справу; ôнъ выступаѣ противъ Болгаръ и ихъ змагань що-до Македоніи, такъ якъ они проявляються въ прасѣ болгарскôй и меморандумъ, предложенôмъ Портѣ македоньскими Болгарами. „Видело“ каже, що Сербія споглядаѣ зъ недовѣріемъ на того рода дѣяльнôсть и що маѣ право и обовязокъ въ такôй самôй мѣрѣ перестерѣгати интересôвъ, якъ то робить Болгарія що-до своихъ.

——

Якъ звѣстно, почали правительства сербске и румуньске ôдноситися офиціяльно до правительства болгарского а оба агенты дипломатичнй, румуньскій и сербскій одержали приказъ зноситися зъ кн. Фердинандомъ; выглядаѣ отже такъ, якъ коли-бъ Сербія и Румунія признали вже кн. Фердинанда дѣйстно княземъ болгарскимъ. Въ справѣ сѣй пише отже „Köln. Ztg.“ такъ: Ошибнувся-бы той, хто въ тôмъ поступованю Сербіи и Румуніи хотѣвъ-бы добачити загального признаня князя Кобургского. Треба робити рôзницю межи поступованьемъ державъ балканьскихъ а великихъ державъ европейскихъ. Правительства балканьскихъ державъ кажуть, що нема припису трактату, котрый-бы стававъ на перешкодѣ ихъ офиціяльнымъ ôдносинамъ до кн. Феадинанда. Инакше стоить рѣчь зъ великими державами; въ виду нихъ, хочь бы выбôръ князь черезъ собраніе ôдбувся зовсѣмъ законно, треба ще, щобы котра єго потвердила а другй державы єго признали. Ôдносины балканьскихъ державъ до Болгаріи не становлять отже ще нѣякого прецеденсу для великихъ державъ.

НОВИНКИ.

— **Про побутъ архикн. Рудольфа на ловахъ въ Перегиньску** подаютъ намъ зъ ôдтамъ ще слѣдуючй вѣсти: Дня 20 с. м. забивъ архикнязь при помочи нашихъ гôрнякôвъ красного осьмилѣтного оленя, чимъ бувъ вельми вдоволеный и забравъ єго роги зъ собою. Людемъ нашимъ подарувавъ архикнязь по кôлька риньскихъ а двомъ по 30 зр. Зъ однымъ селяниномъ розговорювавъ архикнязь на ловахъ и выпытувався єго, якъ тутъ людемъ ведеся. Гôрнякъ розказавъ все по правдѣ якъ знавъ, а архикнязь вручивъ єму 25 зр. При тріюмфальныхъ воротахъ въ Перегиньску повитавъ архикнязя начальникъ громады словами: „Ваша Высокôсть! Желаю вамъ всякого блага, щобъ Вы прожили многая лѣта“ и при тôмъ вручивъ архикнязеви на пôдносѣ хлѣбъ и сôль. Архикнязь запытавъ єго по руски, чи то ôнъ вôйтъ а ôдтакъ зъ усьмѣхомъ на лици ôдобравъ ôдъ него хлѣбъсôль и сказавъ зновъ по руски: „Дай и вамъ Боже многая лѣта“. Гостина архикнязя въ Перегиньску хочь була коротка лишила по собѣ въ народѣ милу о нѣмъ згадку.

— **Комитетъ, устроившій дня 23 с. м. вечерокъ въ Тернополи** въ память Вол. Барвѣньского подаѣ до вѣдомости, що чистого доходу зъ сего вечерка разомъ зъ наддатками, по ôдтрученю всѣхъ выдатковъ було 130 зр. Зъ тыхъ грошей призначивъ комитетъ 100 зр. на збôльшенье фонду стипендийного а 30 зр. на памятникъ для покôйного Вол. Барвѣньского. Наддатки були ласкавй надôслати слѣдуючй Добродѣї: Іосифъ Кульчицкій зъ Будзанова 1 зр. 50 кр., Левъ Стефановичъ и Мартинъ Мойсеовичъ въ Залôзцяхъ 4 зр. а „Академичне Братство“ 1 зр., за що комитетъ тымъ Добродѣямъ складаѣ найсердечнѣйшу подяку. Комитетъ почуваѣсь до милого обовязку зложити при сѣй нагодѣ подяку всѣмъ Вп. панямъ и панамъ, що не ôдказались ôдъ участи въ выповненю програмы вечерка и тымъ самымъ причинились немало до звеличаня памяти незабутого патріота и публициста. Такъ отже складаѣ комитетъ подяку всѣмъ Вп. панямъ, що взяли участь въ хорахъ мѣшаныхъ, а именно: панямъ Лошневôй и Слюзаревôй, тромъ паннамъ Крушельницкимъ, двомъ паннамъ Кузьмамъ, паннамъ Зарицкôй, Чубатôй, Рыбачикъ и Барвѣньскôй. Крôмъ того дякуѣ комитетъ паннѣ Клим. Кузьмѣ за справдѣ артистичну деклямацію поезіи Грабовича, присвяченои памяти В. Барвѣньского. Дальше дякуѣ комитетъ п. Остапови Нижанковскому за знамените веденье хорами мужескими, а п. Вол. Садовскому за таке саме веденье хорôвъ мѣшаныхъ; молодому артистѣ-музикови зô Львова, п. Штольови, за безкористне обнятье всѣхъ акомпаніяментôвъ фортепяновыхъ, п. Купчиньскому за прехорошу гру на цитрѣ, а звѣстному вже ширшôй публицѣ молодому баритонови п. Берестови за чудове ôдспѣванье „Думы невольника“ Лисенка и Нижанковского „Пращай подруго моєй весны“. — Рôвно-жь най буде сердечна подяка п. Кл. Бѣлиньскому за вступне слово, п. Ор. Зарицкому за славну гру на скрипкахъ, панамъ Макухови и Добряньскому за дуже умѣле аранжованье танцѣвъ и всѣмъ прочимъ панамъ, що взяли участь въ хорахъ мужескихъ. Сердечну подяку складаѣ комитетъ такожь товариству „Руска Бесѣда“ въ Тернополи за ласкавый покровъ, а особливо Вп. д-ру Лучаковскому, д-ру Зарицкому, п. совѣтникови Кузьмѣ и О. Крушельницкому, що своєю сердечностію и зрѣлою порадою немало пôдпомогли своихъ молодшихъ братôвъ въ заходахъ при звеличаню памяти нашого незабутого Володимира. Слава най буде такожь Впв. публицѣ, що дуже численнымъ прибутьемъ на вечерокъ, ôддала поклôнъ памяти славного патріота и тымъ самымъ показала, що гидиться клеветами звѣстныхъ у насъ органôвъ, котрй знають лишь обкидати болотомъ кождого и найчестнѣйшого чоловѣка. *Комитетъ.*

— **О причинѣ огню въ Глинянахъ** ходять рôзнй толки. Одни говорять, що огонь займився въ якôйсь замкненôй хатѣ, де не було нѣкого и догадуються, що причиною була неосторожнôсть. Инши кажуть, що огонь выбухнувъ въ хатѣ близько церкви зъ причины лихои конструкціи пекарскои печи. Дехто догадуєсь зновъ, що огонь бувъ пôдложеный. Кôлько домôвъ погорѣло, такожь ще точно не знати, загально кажуть, що около 150. Зъ людей не згинувъ нѣхто, але богато людей попеклося при огни досыть значно. Мѣсцевому парохови о. Решетиловичу згорѣло не лишь само приходство але и всѣ будынки господарскй зъ цѣлымъ сегорôчнымъ добуткомъ.

— **Цивилизаторъ зъ Коломыи.** Вже то не абы яка благодать сплываѣ на нашй гимназіи, ôдъ коли захôдну часть Галичины зроблено Сибиромъ для Русинôвъ и рускй силы учительскй высылаѣся о скôлько можна найдальше на Захôдъ а на Русь посылаѣсь паньскихъ або бодай спаношеныхъ цивилизаторôвъ. Такимъ цивилизаторомъ хоче конче бути п. Кубішталь, професоръ гимназіи въ Коломыи, той самъ, про котрого, мы свого часу розказували, що при науцѣ исторіи хотѣвъ конче выбити ученикамъ зъ головы, що Львôвъ не называѣсь такъ ôдъ рускаго князя Льва, отже не єсть рускимъ мѣстомъ а выводиться ôдъ — гнѣзда львôвъ. Той просвѣтитель и цивилизаторъ ось якимъ способомъ несе свѣтло цивилизаціи на нашôмъ Покутю: Селянинъ О. давъ свого сына до гимназіи до І. клясы, а позаякъ на разѣ не мавъ за що переодѣти свою дитину по французки анѣ навѣть справити сердачка, то посылавъ єго тымчасомъ въ кептарику до школы. Панъ професоръ, очевидно прихильникъ заграничнои моды и заграничного промыслу, не сподобавъ собѣ „chłopa w kożuchu“ и упоминавъ кôлька разôвъ хлопчину, щобы перебрався. Около половины сего мѣсяця заставъ єго мимо своихъ упômненъ зновъ въ кептарику и сказавъ до него, розумѣєсь въ выкладовôмъ языцѣ: Якъ ты ходишь до школы? Якъ буде коло тебе паничъ (!) сидѣти.? Коли прийдешь на другій день до школы въ кожуху, то я тебе зъ моеи годины выкину. Того-жь дня вечеромъ приѣхавъ батько хлопчины а сынъ каже єму, що єму не вôльно ходити до школы, доки не переберeся „по паньски“, бо єго наженуть. Надумався старый, надумавъ, а на другій день попродавъ книжки, тай забравъ малого до дому. Професоръ Л., довѣдавшись въ клясѣ, длячого малый О. выступивъ, мавъ сказати: А хто-жь може єму того заборонити? Шкода, бувъ такъ пильный хлопчина! Певно шкода, додамо; батька стоявъ сей интересъ 15 зр. готовыхъ грошей крôмъ дидактрумъ а все на дармо! Чому? Бо модному педагогови не сподобалась хлопска дитина. Ось чомў упадаѣ фреквенція рускихъ дѣтей по нашихъ школахъ середныхъ. Пригадуємо собѣ, що въ першихъ рокахъ заснованя гимназіи въ Коломыи ходило повно сѣльскихъ дѣтей въ кожухахъ и сѣракахъ до школы, та якось и паничѣ коло нихъ могли сидѣти и они на панôвъ повыходили.

— **Огнѣ.** Въ Криворôвни, коссôвского повѣта, знищивъ огонь дня 11 с. м. 3 морги лѣса. Причина огню не выслѣджена.

— **Вписы до школы политехничнои** на р. 1888|9 будуть ôдбуватися ôдъ дня 1 жовтня въ урядовыхъ годинахъ ôдъ 10. до 1. и будуть тревати до 14 жовтня с. р. Нововступаючй слухателѣ звычайнй маютъ зголошуватись ôдъ 1. до 4. жовтня до декана дотычного выдѣлу, слухателѣ давнѣйшй або переходячй зъ иншихъ техничныхъ институтôвъ маютъ зголошуватися ôдъ 1 до 8 жовтня включно. Близшй вѣдомости мѣстить програма сеи школы, котру можна купити у неделя въ головнôмъ забудованю за 30 кр.

— **Новый урядъ почтовый** входить въ житье зъ днемъ 1 жовтня въ Дикôвци, кольбушôвского повѣта, буде приймати и выдавати листы звычайнй и грошевй; такожь буде той урядъ сповняти функцію почтовои касы щадничои.

— **Дирекція руху черновецкои зелѣзницѣ** подаѣ до вѣдомости, що зъ днемъ 1 л. жовтня с. р. настане змѣна руху, якъ на австрійскôй линіи Львôвъ-Чернôвцѣ и льокальныхъ зелѣзницяхъ буковиньскихъ и коломыйскихъ такъ, и на зелѣзници Львôвъ-Белзець.

— **На державныхъ зелѣзницяхъ въ Галичинѣ** настане зъ днемъ 1 л. жовня слѣдуюча змѣна руху: 1) На шляху Пôдгôрье-Плашôвъ-Скавина-Освѣцимъ перестане ôдходити зъ Плашева поѣздъ мѣшаный ч. 252 о год. 5 мин. 14 рано до Освѣцима а буде ходити мѣшаный поѣздъ ч. 254 зô Скавины до Освѣцима. Той поѣздъ буде лучитися въ Скавинѣ зъ поѣздомъ ч. 220, выходячимъ зъ Пôдгôря о год. 6 мин. 35 рано. 2) На шляху Сухa-Живець поѣзды, ôдходячй зъ Сухои до Живця о 10 год. 35 мин. вечеромъ и зъ Живця до Сухои о 1 год. 37 мин. въ ночи перестануть ôдъ завтра ходити. 3) На шляху Новый Санчь-Орлôвъ поѣздъ ôдходячій зъ Орлова о год. 6 мин. 10 рано и поѣздъ выходячій зъ Нов. Санча о год. 5 по полуд. ходять лишь до завтра. За то будуть ôдданй до публичного ужитку ôдъ дня 1 жовтня поѣзды робочй, курсуючй межи Новымъ а Старымъ Санчемъ.

— **Чоботы зъ паперовыми пôдошвами.** Такимъ именно обувьемъ закидали не лишь Вѣдень, але въ великôй масѣ такожь и провинцію фабрика обувы въ Медлінґу коло Вѣдня. Противъ такого обманьства выступивъ бувъ на публичнôмъ засѣданю вѣденьскій радный Гамбургеръ, а фабрика думаючи, що єго настрашить, выточила єму процесъ. Оногды отже розпочалася передъ вѣденьскимъ судомъ повѣтовымъ розправа, а на столѣ зложено яко corpus delicti множество обувы, въ котрôй пôдошвы були зъ паперу, а пришвы зроблень зъ якъ найгôршои шкôры. Знатоки и свѣдки признали одноголосно, що обувь та була обчислена до ужитку хиба лишь на одинъ день, а мимо того пара черевикôвъ зъ такого матеріялу коштувала до 5·50 зр. Фабрика та хотѣла заложити свои филіи такожь и у насъ, бо показалось, що нашй жидки робили зъ єи фабрикатомъ добрый интересъ въ Галичинѣ. Процесъ мабуть нинѣ скôнчиться.

— **Дрôбнй вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ громадѣ Головчинцѣ, пов. залѣщицкого, 100 зр. запомоги на будову школы. — Д-ръ Тадей Шидловскій вписаный въ листу адвокатôвъ. — Въ копальняхъ нафты и воску въ Дзвинячи млинкарь Волочій запаляючи папиросъ выкликавъ въ той способъ експльозію газôвъ и сильно при тôмъ попарився. На щастье не було тамъ бôльше людей. — Въ Линцу умеръ епископъ Мильеръ. — Жена многозаслуженого директора рускои гимназіи, о. Ильницкого, єсть ôдъ двохъ днѣвъ тяжко недужа, хочь надѣя на подужанье не єсть выключена.

Надôслане.

Для глухихъ. — Дуже цѣкаву росправу, обôймаючу 132 стороны, илютровану, про глухоту и шумъ въ ушахъ и ихъ лѣченье безъ перешкоды въ занятю посылаѣ за 20 кр. оплатно **J. H. Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2476 10—52

Посмертнй — ǂ — оповѣстки.

Емилія зъ Финклѣвъ Квартацка, жена ц. к. адъюнкта судового въ Самборѣ, померла дня 26 н. ст. вересня. Похороны ôдбулись 28 вересня. Вѣчна ѣй память!

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 29 вересня. На маневрахъ артилеріи коло Винеръ-Найштадтъ мало що цѣсарь не стався жертвою несподѣваного случаю. Коли вже дано знакъ, щобы перестали стрѣляти зъ пушокъ и цѣсарь переѣзджавъ по-при укрѣпленя, выстрѣлено зъ однои пушки и куля упала коло самого цѣсаря.

Петербургъ 29. Царь выѣхавъ на Кавказъ. Шахъ перскій не приѣде повитати царя а вышле лишь свого брата Мирзу.

Штутґардъ 29 вересня. Цѣсарь Вильгельмъ ôдъѣхавъ вчера зъ ôдси.

Константинополь 29 вересня. Султанъ принимавъ россійскихъ вел. князѣвъ дуже щиро и надѣливъ ихъ великими ордерами.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 205—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна однои пачки 25 кр. На провинцію зъ опаковаьемъ 30 кр.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

зъ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 79—?

WAARENHAUS

FILIP TICHO, BRÜNN

Krautmarkt Nr. 21 und Rathhausgasse Nr. 17

Берненьскй матеріи на зимовй убраня

въ знаменитôй якости 135 см. шир. зъ чистои вовны.

Цѣле зимове мужеске убранье **5 зр.**

ДОМАШНЙ

ПОЛОТНА

повныхъ 30 лôктѣвъ.

1 штука 4/4 **4.50 зр.**
1 штука 5/4 **5·50 зр.**

РУМБУРГСКЙ

апретованй полотна

5/4 широкй, особливо добрй на бѣлье мужеске.

1 штука зъ 30 лôктѣвъ зр. 6 50.

РУМБУРГСКЙ ОКСФОРДЪ

(тревала барва)

въ найновѣйшихъ взôрцяхъ

1 штука 30 л. зр. 4·50.
1 штука 30 лôктѣвъ І. а. як. зр. 6·50.

ШТЕРИБЕРГСКЙ KANEVAS

1 локоть широк.

въ розличныхъ краскахъ, пасменистый, мережчатый, зъ трѣвалою закраскою

1 штука 30 л. 5 зр.
1 штука 30 лôктѣвъ І. а. як. 6 зр.

ШИФОНЪ

дуже добра якôсть, знаменито надаѣся для панôвъ, пань, дѣтей на бѣлье. 90 см. шир. 1 штука 30 л.

І. сорта 4·50 II. с. зр. 5·50 зр., III. сор. 6·50 и 7·50 зр.

Матеріи на жѣночй сукнѣ

найновѣйшои и найкрасшои моды чи на осѣнь чи на зиму 100 см. шир.

Одна сукня 10 метр. зр. 4 50.

Гуня-Ноппе

зъ чистои вовны

найновѣйше на осѣнний и зимовй убрання

1 убранье 10 м. 3 зр.

Жѣночй сорочки

повнои величины зъ доброго шифону и сильного полотна зъ широкими коронками.

6 штукъ 3.75

ОСТАНКИ

КИЛИМКÔВЪ

10—12 м. довгй въ рôзныхъ краскахъ

лише І. а. як. 3.50 зр.

Зимовй хустки

3/4 довгй, чиста вовна **2 зр.**

Double-Velour-Хустки

10/4 довг. чиста вовна **3·25 зр.**

Модный Барханъ

въ найкрасшихъ взôрцяхъ дуже добрый до прання. 60 см. шир. **10 м 3·50 зр**

Валерія-флянеля

найновѣйшои моды на убраня 10 м. **3.80 зр.**

Пробки и цѣнники на зазывъ даромъ и оплачень

2554 **Высылка за послѣплатою.** 6—10

Ц. к. упр. гал. акційный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

продає по курсѣ дневнôмъ

5% Листы гипотечнî

якъ такожь

5% преміованî листы гипотечнî

Порученя зъ провинціи выповняє ôдворотною почтою безъ провизіи.

2220 95—0

М. ШАЛИТЪ

годинникарь,

у Львовѣ при улици Сикстускôй число 17

нагородженый почетнымъ дипломомъ на парискôй выставѣ въ роцѣ 1879.

За власноручный выробъ годинника

поручая свою ôдъ р. 1875 истнуючу

роботню и складъ годинникôвъ

стѣнныхъ и кишеневыхъ

зъ найлѣпшихъ женевскихъ фабрикъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ.

Всякî направы залагоджуються совѣстно и пôдъ цѣлорôчною гарантією. — Замовленя зъ провинціи выконуєся якъ найскорше. 2595 2—8

„KUCHARKA POLSKA“

мьстячa „Школу вареня“ двшевыхъ, смачныхъ и здоровыхъ обьдôвъ

зôбрана Фльорентиною и Вандою

Выданье трете.

ЧАСТЬ ПЕРША обôймає: Загальнî рады для кухарокъ. — Якъ уживати огонь въ кухни. О краянню мяса, птиць и рыбъ. Всякакй зупы и сосы. Приладженье волового мяса. Приладженье телятины. Приладженье баранины. Приладженье вепровины. Ярины. Гарнитуры до яринъ. Стравы зъ муки и яецъ.

Цѣна 50 кр.

ЧАСТЬ ДРУГА обôймає: О приладженю птиць домашныхъ. Стравы зъ птиць. Звѣрина и дикй птахи. Легомины и буденѣ. Компоты и салаты. Паштеты и паштетики. Маринаты. Вудженье и перехованье мяса.

2580 2—4 **Цѣна 50 кр.**

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручає Вповаж. П. Т. Публицѣ свôй выключный складъ

Россійскои гербаты.

Одержує правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручає еи пôсля пôбочь стôячого цѣнника

Замовленя залагоджуєся найретельнѣйше и скоро, такожь за послѣплатою, опакованье франко.

Особливо звертаєся увагу на Знаменитй роды К. & С. Попова.

				зр	кр
Кайсовъ, знам. чорна	½ кильо			1	60
„ „ мелянжь	„	„	.	1	80
Сушонгъ, знаменита	„	„	.	2	—
„ найлѣпша	„	„	.	3	—
Мелянжь каравана	„	„	.	4	—
Фу-чу-фу (Ч. I.	„	„	.	3	20
„ (Ч. II.	„	„	.	4	60
„ (Ч. III.	„	„	.	6	—
К. & С. Поповъ (фунтъ	1 р. 60	р.		2	40
„ („	2 „ —	„		3	—
„ („	2 „ 50	„		3	75
Высѣвки (знаменита	½ кильо	.	.	1	60
„ (Г. prima	„	„	.	1	80
„ (non plus ultra	„	„	.	2	50

Ласкавй порученя почтою, опакованье франко. 2475 18—20

ЕПИЛЕПСІЯ-(ПАДАВИЦЯ)

Недугу, котру уважали дотеперь за невылѣчиму

Епилепсію-(Падавицю)

якъ такожь всѣ иншй **недуги первовй** лѣчу пôсля найновѣйшихъ досвѣдôвъ цѣлковито пôдъ гарантією въ якъ найкоротшôмъ часѣ. — Треба конче подати вѣкъ житя и часъ тревання недуги. — Лѣкъ разомъ зъ способомъ заживання и т. п. розсылає за надôслапьемъ грошей або послѣплатою

за 12 зр. для недужихъ на падавицю
„ 4 „ „ „ „ нервы

Chst. J. Seemann
BERLIN

2578 4—52 39 a. Schönhauser-Allee 39 a.

Тысячѣ подякъ отъ всѣхъ частей свѣта.

Ученикъ высшои гимназіи

приватистъ, пошукує для браку удержаня лекціи на селѣ або въ мѣстѣ. Ласкавй зголошеня пôдъ адресою: В. Р. уч. гимн. ул. Пекарска ч. 37 у Львовѣ. 1—3

Практичнй приписы печеня святочныхъ тѣстъ

а именно: бабъ, пляцкôвъ, мазуркôвъ и тортôвъ, такожь струцлей, хлѣба, булокъ, рогалькôвъ и рôзныхъ ласощѣвъ, до кавы, гербаты и шоколяды, зôбранй Фльорентиною и Вандою. Нове побôльшене выданье. **Цѣна 50 кр.**

Выпробованй тайны смаженя конфитуръ

такожь робленя консервъ, компотôвъ, кремôвъ и галиретъ овочевыхъ — зôбранй Фльорентиною и Вандою (выданье друге значно побôльшене).

Цѣна 50 кр.

По надôсланю переказомъ 55 кр. за томъ, высылаєсь франко.

Друкарня народова

В. МАНЄЦКОГО

Львôвъ, улиця Коперника ч. 7.

ПЕТРО КРОКЕВИЧЬ

аптикарь въ Краковѣ

улиця Баштова при плянтахъ (рôгъ Рынку Клепарского)

поручає власнй выробы

яко правдиву одиноку добычь найновѣйшихъ часôвъ, приносячу хорому неоцѣненй, спасеннй користи, о чѣмъ свѣдчать щоразъ численнѣйшй признаня похвалы и т. п., якъ неменше посвѣдченье лѣкарске, а именно:

До Высокоповажаного пана Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ.

Въ численнôй моєй практицѣ уживавъ я перерôбки лѣчничй выгаданй и выробленй Вами, завсѣгды зъ знаменитымъ успѣхомъ въ недугахъ, противъ котрыхъ они пристосованй. Препараты Вашй бôзначалися одноцѣлою якостею що-до формы и доброты, не пôдпадáли розкладови, приемнй въ уживаню а певнй въ бажаныхъ наслѣдкахъ. Мыло менѣ проте высказати Высокопов. панови моє цѣлковите признанье, заразомъ желанье дальшои такъ успѣшнои працѣ въ щасливо начатôмъ напрямѣ для добра недужои людскости. — Щасть Боже!

Львôвъ дня 16 марта 1888 р. **Др-ъ Юлій Корвинъ Гонсьоровскій** лѣкарь зелѣзницѣ Кароля Людвика.

Вино хинове, средство лѣчниче, взмагаюче силы, стравнôсть, надзвычайно поручане, особливо у женщинъ слабосильныхъ, блѣдыхъ и т. п.

Вино хинове зъ зелѣзомъ, поручане молодымъ особамъ для осягненя зросту и розвою тѣла, надае крови силу, збôльшаючи скôлькôсть тѣлокъ крови, змôцняючи жолудокъ пôдносить апетитъ, лѣчить загальнй ослабленя, блѣдачку и т. п., а одиноке для реконвальесцентôвъ по хоробахъ горячковыхъ вынищаючихъ.

Вино зелово-ромбарбарове, вытягъ винный зъ правдивого корѣня Ревеня хиньского (Radix rhei chinensis) и зелъ, збôльшаючихъ рухи хробачковй кишокъ черезъ то легко розвôльняюче; знамените въ затканяхъ, часто повторяючихъ-ся здутяхъ, довготреваючôмъ катарѣ, дванацятницѣ и въ упорчивôй жовтачцѣ.

Вино зелово-пепсинове, вытягъ зъ зелъ краєвыхъ и найлѣпшои пепсины de Rostock, одиноке успѣшне средство пôдносяче травленье, розпускаюче бѣлко, затымъ одиноке въ нестравности, хроничныхъ катарахъ жолудка або на тлѣ туберкуличнôмъ атонiи кишокъ у людей старыхъ, дуже помôчне у дѣтей зле ôдживлюваныхъ, анеминчныхъ и шкрофуличныхъ.

Амигренъ, незрôвнана помôчь въ сильнôмъ болю головы. Ложочка ôдъ кавы зажита успокоює найсильнѣйшу мигрену.

Кальльонъ, одиноке средство на найстаршй и найдолегливѣйшй нагнѣтки. По насмараваню нагнѣтокъ сейчасъ перестає болѣти, а въ 24 годинахъ ôдпадає безъ найменшого болю.

Хильоль, лагодить по кôлькоразовôмъ ужитю найбôльшй болѣ ревматичнй, пострѣлы, подагру и т. п

Сарсапариліянъ зъ корою хиновою, узнаный яко найлѣпше средство въ немочахъ походячихъ зъ зôпсутя сокôвъ и зъ ôдти повстаючого вадливого складу крови, въ недокровности и т. п.

Зѣлье грудне зô свѣжихъ, лѣчничихъ зель волоскихъ, котрй вже неразъ навѣть въ прикрыхъ розличныхъ выпадкахъ слабости давали надсподѣване полѣпшенье терплячому, то въ слабостяхъ грудныхъ то легкихъ, противъ астмы, всякои душности и т. п. Усувають они тяжку дыхавицю, всякй закатареня легкихъ и грудей, зафьегмленя, кольки въ грудехъ, упорчивый кашель и т. п. Цѣна зр. 1·20.

Сиропъ грудный при тяжкихъ або застарѣлыхъ немочахъ, уживаный бувае рôвночасно зъ зѣльемъ льоретаньскимъ противъ сухотъ и слабостей грудныхъ и легкихъ и т. п Цѣна 2 зр.

Кроплѣ жолудковй. Средство знамените и незрôвнане у всѣхъ слабостяхъ жолудка. Цѣна 35 кр. 2519 70—0

Замовленя выконуєся ôдворотною почтою.

Зъ численныхъ подякъ наводимо ось тй:

Высокоповажаный Пане Аптикарю!

Бажаю, щобы кождому хорому такъ знаменитый успѣхъ давали лѣки зъ Вашихъ выробôвъ, якъ моєй женѣ, котрй надсподѣвано успѣшно дѣлали и прошу о надôсланье менѣ ще Амигренъ и капель жолудковыхъ. Зъ поважаньемъ

Пшôвъ д. 3 липня 1887 р. *Леопольдъ Ковалик*ъ
(Рыбникъ, Oberschlesien).

Высокоповажаный Пане!

Узнаю дѣйстну успѣшнôсть Вашихъ выробôвъ, досвѣдчивши на собѣ. — Се посвѣдчаю ретельно. Зъ поважаньемъ

Schönpriesen b. Aussig 25 мая 1887 р. *Новаковскій*
директоръ фабрики цукру.

Высокоповажаный Пане!

Вычитавши зъ газетъ дня 28 мая с. р. подяку Вамъ Вповажный Пане, а почуваючись зарôвно до обовязку вдячности, маю честь тую-жь въ высокôй степени заявити Вамъ, Вповажный Пане, бо Ваше „Зѣлье грудне“ и „Сиропъ“, и въ загалѣ Вашi выробы не лишь менѣ самому, але дуже многимъ, де заходили сумнѣвы що-до здоровля, давали чудный успѣхъ. Маючи отже много завдячити Вашимъ выробамъ, приймѣть Вповажаный Пане выразы моеи вдячности, а заразомъ зичливости, успѣху въ дальшôмъ розвою своихъ выробôвъ такъ для добра власного, якъ и зъ пожиткомъ для людскости!

Остаю зъ довжнымъ поважаньемъ *Кс. Е. Вернеръ*,
Кракôвъ 1 червня 1886 р. Реформатъ.

Честный Пане!

Страдаючи ôдъ 20 лѣтъ на гемороиды и упрямый бôль въ жолудку, на дыхавицю и сполучене зъ нею замуленье мѣхура, на затвердженье и иншй долегливости, уживъ я кôлька фляшокъ „Капель жолудковыхъ“, котрй зробили менѣ надзвычайну пôльгу, що посвѣдчаю згôдно зъ правдою и совѣстею. *Фишеръ*,
Ряшевъ, дня 21 червня 1886 р. совѣтникъ ц. к. суду.

Марка охоронна выробôвъ аптикаря ПЕТРА КРОКЕВИЧА въ Краковѣ.

ЕПИЛЕПСІЯ-(ПАДАВИЦЯ)

Недугу, котру уважали дотеперь за невылѣчиму

Епилепсію-(Падавицю)

якъ такожь всѣ иншй **недуги первовй** лѣчу пôсля найновѣйшихъ досвѣдôвъ цѣлковито пôдъ гарантією въ якъ найкоротшôмъ часѣ. — Треба конче подати вѣкъ житя и часъ тревання недуги. — Лѣкъ разомъ зъ способомъ заживання и т. п. розсылає за надôслапьемъ грошей або послѣплатою

за 12 зр. для недужихъ на падавицю
„ 4 „ „ „ „ нервы

Chst. J. Seemann
BERLIN

2578 4—52 39 a. Schönhauser-Allee 39 a.

Тысячѣ подякъ отъ всѣхъ частей свѣта.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ, ул. Коперника Ч. 3., въ Краковѣ, Суконницѣ Ч. 20, въ Чернôвцяхъ Ринокъ Ч. 2.

поручає свого выробу

до выгубленя насѣкомыхъ домашныхъ, ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признания на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

именно:

ФЕНИЛИНЪ

до вынищеня молѣвъ зъ зародишами въ сукняхъ, футрахъ и меблях, фляконъ **60** кр.

Грильонъ

выгубляє швабы, караконы, стоноги, свѣркуны, щипавки, каралюки, прусаки и т. п. — фляконъ **30** кр.

Зела антимолевй

до перехованя футеръ, пуделко **30** кр.

МИКОТОНЪ

непохибне средство до выгубленя блощиць — фляконъ **50** кр.

ПАПѢРЪ АНТИМОЛЕВЫЙ

хоронить ôдъ молѣвъ футра, сукнѣ, портіеры, заслоны и меблѣ, штука **3** кр.

ПОРОШОКЪ ПЕРСКИ

(дальматиньскій) до выгубленя блохъ и т. п. насѣкомыхъ, пачка **5, 10** кр. фляконъ **20** и **30** кр.

ПАПѢРЪ НА МУХИ

штука 3 кр.

2529 20—?

АПИХЕНІЯ

непохибне средство до вынищеня домашного гриба, кило **40** кр. при сто кило начинье дарôмъ.

Магазинъ и роботня футеръ

МИХАИЛА БЕКЕРА

у Львовѣ улиця Коперника ч. 8.

(напротивъ Вп. пана Игнатовича)

поручає въ найбôльшôмъ выборѣ мужескй и дамскй футра, красній и вельми густовній гарнітуры, зарукави, мужескй шапки и дамскй шапочки, по дуже приступныхъ цѣнахъ.

Приймає всякй замовленя входячй въ округъ кушнѣрства якъ такожь: покритя на футра мужескй и дамскй, переробляване старыхъ футеръ и направы. Замовленя зъ провинціи выконуєся въ якъ найкоротшôмъ часѣ.

Дякуючи за дотеперѣшній ласкавй взгляды прошу о нихъ и на дальше.

Зъ глубокимъ поважаньемъ:

2593 3—12 **МИХАИЛЪ БЕКЕРЪ.**

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивляне и надзвычайне признанье зô стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхапляють зъ нечуваною скоростею. Сгéме сей, справедливо названый „Тайною красы“, ôддаляє въ тягу однои ночи всяку неделикатнôсть, стверджене, червонôсть шкôры, прищѣ, угры и лишаї гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ему красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нôчь, чудово заховує цвѣтъ ôдъ всякого ствердненя шкôры, якъ рôвно-жь и ôдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 41—?

Важне для пань!

При улици Галицкôй ч. 15 у Львовѣ, (побôчь Вп. Мартина Міллера)

ôдкрыто недавно

Торговлю сельскихъ продуктôвъ

пôдъ фирмою

СТАНИСЛАВЫ ПЕСЕЛЬ.

Торговля тая заосмотрена у всѣ корѣнній и споживчй товары, спроваженй **просто ôдъ продуцентôвъ** якъ: колоніяльній товары, масло десерове, сметанкове, кухонне, сыръ въ фаскахъ, швайцарскій и краєвый, липтавска бриндза, набѣлъ, мука, крупы, кашѣ, горохъ, солонину, смалець, печиво, дерево, сельскій хлѣбъ и т. п. поручає все по дуже низькихъ цѣнахъ.

Заразомъ приймає тая торговля всякй продукты въ тôмъ обемѣ на продажъ (въ комисъ) або купуе за готôвку. Проте управляє всѣ дворы и въ загалѣ особы, котрй мають якій небудь зъ высше наведеныхъ продуктôвъ на продажъ, щобы зволили подати оферту пôдъ адресою:

Станислава Песель
2596 3—3 у Львовѣ улиця Галицка число 15.

Даючимъ въ комисъ даєся всяку гарантію.

Оповѣщення

урядôвъ громадскихъ, щадинць, зарядôвъ дôбръ якъ такожь всѣ урядовй оголошеня

едиктôвъ лицитацій,

оголошень о спадщину покликôвъ

выконуе *пôсля довголѣтнього досвѣду въ ôдповѣдный способъ за запевненьемъ докладного выконаня* и доставляє *приписанй залучники*

RUDOLF MOSSE

Annoncen-Expedition

Wien, I Seilerstätte 2.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручає добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 кильо 1·70 и 1·80 зр.

на провинціи:

4¾ кильо 8·70 и 9·15 зр. франко

Ôдбирателямъ надъ 50 к. спустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй оголошують иншй пôдъ назвою мого знамеия. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю еи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Тріестѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродае гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комисіонеръ, а ôдъ него аж купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 179—?

Берненьскй

матеріи суконнî

розсылаю зъ готôвкою або послѣплатою по вельми низькихъ цѣнахъ, а именно:

лише въ добрôй якости

3.10 метры довг. на убранье зимове	зр.	3·75
3.10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	5·20
3.10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	6·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	8·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	10·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	12·—
3·10 метры дов. на красне украньe зимове	зр.	14·—
3·10 метры довг. на найкрасше убранье зимове	зр.	16·—

Найлѣпшй берненьскй матеріи суконнî:

2·10 метры на цѣлый плащь зимовый	зр.	5·—
2·10 метры на лѣпшій плащь зимовый	зр.	5·50
2·10 метры на красный плащь зимовый	зр	6·—
2·10 метры на найкрасшій плащь зимовый	зр.	10·—

Стирійска гуня

на убраня мысливскй и менжиковы 2·10 метр. зр. 5·20

Одинокій христіяньскій складъ

2579 **Carl Pechaczek** 7-10

Brünn, Krautmarkt Nr. 3.

● *Цѣнники даромъ и оплатно.* ●

На зимовый сезонъ

МАГАЗИНЪ и РОБОТНЯ ФУТЕРЪ

пôдъ „Бобромъ“

Бронислава и Станисл. Вроньскихъ

у Львовѣ улиця Театральна ч. 5.

дôмъ капитульный коло катедрального костела,

поручають всякого рода **футра мужескй и дамскй**, пôсля найновѣйшихъ фасонôвъ, якъ мѣстовй такъ подорожній, **плащѣ астрахановй** покритй рôзными футрами въ великôмъ выборѣ, **сердаки** дамскй и дитиній, **кафтаники, ротонды, куртки** до господарства и ловôвъ, **куртки** для панôвъ, урядникôвъ ôдъ зелѣзницѣ, **ковнѣрѣ и зарукавки дамскй** найновѣйшого фасону въ рôзныхъ родахъ, **шапочки дамскй** въ найрôзнѣйшихъ фасонахъ, **мужескй шапки** ôдъ найдешевшихъ до найдорожшихъ, **колпаки** зъ футра, **зарукавки** мужескй до ловôвъ, **ковры** футряній до саней, **коврики** футряній передъ лôжка, готовй **верхи** до дамскихъ футеръ, вовняній и оксамитній въ найновѣйшихъ фасонахъ, **мужескй верхи** мѣстовй и подорожній. Великій припасъ **вовняныхъ и аксамитныхъ матерій** французскихъ та верхи до футеръ якъ дамскихъ такъ мужескихъ, **кожѣ на футра** у всѣхъ родахъ въ найбôльшôмъ выборѣ.

Всякй замовленя, якъ мѣсцевй такъ и зъ провинцій **залагоджуємо зъ найбôльшою старанностею и поспѣхомъ**, а заразомъ **гарантуємо за правдивôсть тревалôсть и доброту** товару якъ и выготовленье. **Цѣны футеръ** якъ готовыхъ такъ и кожь, маємо **якъ найнизшй**, бо закупили мы особисто въ дуже великôй скôлькости, а товаръ нашъ есть якъ найлѣпшій, свѣжій и незалежалый.

Доставцы футеръ для П. Т. урядникôвъ зелѣзницъ державныхъ.

Цѣпники на жаданье сплатно. 2600 1—4

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Калєндарь Просвѣты

на рôкъ 1889.

Цѣна 50 кр., зъ пересылкою 55 кр.

Прм закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 207. Львôвъ, Понедѣлокъ 19 вересня (1 жовтня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler, G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Границею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Рекламаціи неопечатанй вôльнй бôдъ порта. — Неодинокє число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. бôдъ одного стрôчки печатнои, въ рубр. Надбелане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. бôдъ стишка.

Ческа а польска бôльшôсть.

Народностнй ôдносины Чехіи и Галичины аналогичнй. Оба краѣ належать до роду краѣвъ зъ мѣшанымъ населеньемъ. Рôзница лишь та, шо тамъ поббчь Славянъ жнють Нѣмцѣ, въ Галичинѣ два нѣбы братнй народы славянськй. Не диво, що при тыхъ даныхъ межинародній бдносины въ обохъ краяхъ зложились майже однаково и що зъ конституційною ерою тамъ и тутъ прийшло до завзятои борбы о права языковй.

Борба така всесторонно оправдана. Національна идея не єсть признакомъ регресу. Противно, она знаменуе поступъ въ культурѣ. Чи одинця боресь о свои права суспôльнй, чи нарôдъ яко національне индивидуумъ противъ національнои геґемоніи, обоє одушевляються идеею свободы, котру осудити годѣ. Идея націонализму стаесь лишь тогдѣ язвою въ суспôльности або державѣ, коли до неи примѣшуесь ненависть расова, стремляча до давленя другого народу. Сама, чиста идея національна повинна обмежитись на духовый и культурный розвôй с в о г о народу, котрый то розвôй лежить въ плеканю и образованю свого языка, яко душѣ организму національного.

Але-жь плеканье и розвôй языка можливй лишь тогдѣ, коли до того подане єсть ôдповѣдне поле, а законы державнй точно означили, въ якихъ границяхъ языкови якому можна розвиватися безъ шкоды для себе и другого народу. Языкъ, ôдсужденый ôдъ публичного житя, єсть тымъ самымъ засужденый на повôльну смерть, а нарôдъ, котрому таку долю суджено, на вынародовленье.

Приложивши тй аксіомы до національныхъ ôдносинъ Австріи, мы тôлько дивуватись можемо, що мужѣ державнй доси не успѣли права языковй народôвъ австрійскихъ точно означити, надѣлити ихъ въ рôвнôй мѣрѣ свободами и тй свободы законами всесторонно запоручити. Не думаємо такожь, щобы се було такъ дуже трудною рѣчею, бо вся справа звязана лише зъ понятьемъ справедливости, котра повинна бути основою розумнои управы кождои державы, а тымъ бôльше Австріи, що пôдъ взглядомъ етничнымъ находиться въ положеню майже выимковôмъ, але мимо того не труднôмъ, а въ деякôй мѣрѣ навѣть взглядно користнôмъ.

На сѣмъ мѣсци не будемо розбирати всѣхъ причинъ того аномального явища, за котрымъ народы австрійскй, замѣсть уложити мирно свои взаємины національнй, станули противъ себе ворожими таборами и кождои хвилѣ готовй ударити на себе зъ цѣлымъ завзятьемъ и жостокостею. Мы сконстатуємо лише, що въ горѣ не достає до „примиреня“ потрѣбнои волѣ чи енергіи, а у поодинокихъ, доси бôльше пещеныхъ народôвъ, вытворились неоправданй и для цѣлости шкôднй аспирація до геґемоніи. Апостолы науки о нетерпимости національнôй выдумують при тôмъ на оправданье свого поступованя найрôзнорôднѣйшй теоріи. Для примѣру скажемо, що централы нѣмецкй полохають Австрію, що черезъ языкове рôвноуправненье народôвъ австрійскихъ затратиться понятье державнои цѣлости. Чехамъ пôдсувають змаганя сепаратистичнй, Словѣнцямъ насилуванье культуры нѣмецкои, а намъ Русинамъ якй не дôстаються пôдозрѣваня! А чейже обєктивно судячій чоловѣкъ мусить признати, що на сподѣ всѣхъ тыхъ страхôвъ и инсинуацій лежить хитрôсть, ложь, расова нетерпимôсть и змаганье — розжитись коштомъ другого народу.

Але не на той тематъ хочемо нинѣ говорити, а маємо занотувати, що бôльшôсть сойму ческого зробила першій позитивный крокъ до полагодженя борбы національнои въ Чехахъ, котра єсть такъ старою якъ конституція австрійска и котра меншости нѣмецкôй велѣла передъ рокомъ опустити соймъ ческій. Єсть се дуже бдрадне явище и певно не лишиться безъ спасенныхъ результатôвъ бодай въ тôмъ краю короннôмъ.

Выдѣлъ краєвый ческого сойму внѣсъ именно 22 вересня с. р. проєктъ до закону, котрымъ має управильнитись уживанье обохъ языкôвъ краєвыхъ (ческого и нѣмецкого) въ автономичныхъ институціяхъ королевства ческого. Проєктъ сей постановляє:

§. 1. Рада громадска рѣшає о языцѣ, якій має уживатись при веденю справъ громадскихъ, якъ въ своѣмъ власнôмъ, такъ и въ порученôмъ крузѣ дѣланя.

§. 2. Письменнй поданя до уряду громадского приймаються въ обохъ краєвыхъ языкахъ.

§. 3. Громада може залагоджувати внесенй поданя въ своѣмъ языцѣ урядовôмъ. Въ мѣстахъ, посѣдаючихъ свôй власный статутъ, суть о р г а н ы громадскй обовязанй залагоджувати устнй и письменнй внесеня въ языцѣ сторôнъ. Въ другихъ громадахъ обовязуе то правило лише тогдѣ, коли третина рады громадскои того зажадає.

§. 4. Членамъ рады громадскои вôльно при засѣданяхъ уживати обохъ языкôвъ краєвыхъ.

Параграфы 5, 6, 7 и 8 проєкту нормують въ аналогичный спосôбъ языкъ урядовый и уживанье обохъ языкôвъ краєвыхъ въ р а д а х ъ п о в ѣ т о в ы х ъ.

Параграфъ 9. дотыкає урядованя в ы д ѣ л у к р а є в о г о и єсть ще либеральнѣйшимъ. Ôнъ каже: Выдѣлъ краєвый уживає обохъ языкôвъ краєвыхъ яко урядовыхъ. Въ письмахъ до радъ повѣтовыхъ и радъ громадскихъ уживає выдѣлъ краєвый и х ъ языка урядового. Зъ сторонами приватными зноситься въ языцѣ, въ котрôмъ написане поданье.

§. 10. Выдѣлы радъ повѣтовыхъ и громады переписуються зъ урядами державными въ своѣмъ урядовôмъ языцѣ. Ц. к. политичнй, судейскй, финансовй и шкôльнй власти переписуються зъ выдѣлами повѣтовыми и громадами въ своѣмъ окрузѣ въ языцѣ урядовôмъ сихъ послѣдныхъ институцій.

Якъ т о л е р а н т н ы м ъ єсть проєктъ сего закону, такъ не менше хорошимъ єсть и широке мотивованье єго. Сказано тамъ именно, шо вже въ 1861 р. ческй послы намагали до управильненя сего дразливого, але и важного пытаня. Тогдѣ посолъ Зайдль вносивъ подôбне и повне рôвноуправненье обохъ краєвыхъ языкôвъ, але анѣ намѣстництво ческе анѣ кабинеты австрійскй не хотѣли приклонитись до сеи справы въ надѣи, що будь-що-будь геґемонія языка нѣмецкого дасться удержати й на дальше. По довгôй перервѣ порушено ту справу ажь 1880 р. послами Пленеромъ и Трояномъ, але все ще безуспѣшно. Внесеня залягали въ комисіяхъ або спадали зъ порядку дневного сойму краєвого. Двацятьсѣмь лѣтъ треба було ждати на управильненье правъ обохъ языкôвъ краєвыхъ, на о б е з п е ч е н ь е п р а в а я з ы к о в о г о м е н ш о с т и н а ц і о н а л ь н о и. Але нинѣ надѣються Чехи, що по знищеню кардинальныхъ причинъ антаґонизму, по точнôмъ означеню правъ обохъ языкôвъ, унормованôмъ не розпорядженями, але з а к о н о м ъ, пропаде и шкôдный для краю антаґонизмъ національный.

Чехамъ можна лише позавидувати розуму политичного и такту. А заслуга ихъ тымъ бôльша, що проєктъ сей явився въ соймѣ тогдѣ, коли нѣмецкй послы о него навѣть не упоминались, бо принялися за политику абстиненційну. Наколи законъ перейде, о чѣмъ не сумнѣватись, и одержить санкцію — Чехи першй можуть собѣ пожелати щастя, що имъ безъ шуму и короводôвъ удалось заворожити мару роздору національного зô всѣми погаными єго наслѣдками.

А щ о д ѣ є с ь у н а с ъ, в ъ н а ш ô м ъ с о й м ѣ? Широко о тôмъ можна-бъ говорити, але мабуть и найдовша рѣчь була-бы голосомъ вопіющого въ пустини. Тамъ Чехи Нѣмцямъ признали повну рôвноправнôсть языкову, мы на то вѣдай Славянами родились, щобы вѣчно наносити собѣ кривду. О скôлько зачуваємо, бôльшôсть сойму нашого рѣшилась уже на той драстичный крокъ, щобы ще теперѣшнои сесіи надъ всѣми минимальными внесенями рускихъ послôвъ перейти до порядку дневного, а институціямъ рускимъ бдмовити всякихъ запомогъ зъ фондôвъ краєвыхъ. Чехи миряться, — у насъ придумуються способы, якъ бы якъ найскорше розбйтись. Видко: alea jacta est! Нашй любй браты рѣшились переступити Рубиконъ. Ихъ органъ „Gazeta Narodowa“ кричить вже нинѣ: „zgnieciem ich“ Сумный часъ! Але може бути, що тымъ прискориться криза, що компетентнй сферы придивляться иншимъ окомъ справамъ нашимъ краєвымъ и бôльшости, що не має змыслу до веденя ихъ, выкинуть керму зъ легкодушныхъ рукъ. Зъ нашои стороны, наколи вже такъ драстично мали-бы зложитись рѣчи, не маємо бôльше сказати надъ то, що р у с к і й н а р ô д ъ н е у с т у п и т ь ô д ъ с в о и х ъ п р а в ъ, и з ъ у м ѣ є п р и н и х ъ у с т о я т и с ь!

Письмо зъ Украины.

Дня 9 (21) вересня 1888.

Въ остатнôй книжцѣ (зъ 30 ст. ст. серпня) россійского мѣсячника, що выходить у Москвѣ пôдъ заголовкомъ „Русская Мысль“, въ переглядѣ внутрѣшныхъ справъ єсть згадка про ювилейне свято, котре вôдбулося дня 15 ст. ст. липня въ Кіевѣ. Въ тôй згадцѣ московскій журналъ зовсѣмъ несподѣвано з в е р т а є у в а г у н а у к р а и н ь с к о - р у с к і й н а р ô д ъ, до котрого се свято переважно й належить!

Несподѣвано ся згадка зъявляється тому, що середъ звычайнои зневаги украньско-руского народу и неґованя єго правъ дуже рѣдко лучаються, навѣть въ опозиційныхъ органахъ, хочь трохи справедливй погляды на нашу національнôсть. Длятого все особливо приємно зазначити правдивй факты.

Въ сѣй згадцѣ авторъ, беручи два свята, котрй майже одночасно ôдбувалися въ Кіевѣ, с. є. ôдкрытье памятника Богдана Хмѣльницкому д. 11 ст. ст. липня и ювилей охрещеня Руси д. 15 ст. ст. липня, вказуе на тй два становлячй въ культурѣ епоху моменты, въ котрыхъ перше мѣсце займає Кіевъ, а разомъ зъ нимъ и той нарôдъ, осередкомъ котрого єсть Кіевъ.

Не такъ важна рѣчь погляды автора на значѣнье Кіева за часôвъ князя Володимира, бо се рѣчь дуже давна, — але згадуючи про фактъ прилученя Украины-Руси до Москвы, ôнъ звертає увагу на то к у л ь т у р н е з н а ч ѣ н ь е, яке мало прилученье Украины-Руси до Москвы. Ôнъ згадуе, що оно сталося якъразъ въ передодень реформъ Петра Великого: ще до часôвъ Петра Украина-Русь почала вплывати на Москву, яко краина бôльше культурна, але починаючи ôдъ Петра сей вплывъ пôдбôльшувався, позаякъ для него усуненй були всѣ перепоны, и вже въ П е т р о в ы х ъ р е ф о р м а х ъ у к р а и н ь с к й д ѣ я т е л ѣ з ъ я в л я ю т ь с я г о л о в н ы м и є г о п о м ô ч н и к а м и.

Згадуючи такй факты зъ исторіи россійскои державы, журналъ очевидно приходить до того выводу, що „п р и н а г о д ѣ с е г о р ô ч н ô м ъ р е з у л ь т а т ѣ. „Коли я здивованый видивився на него, бо, якъ звычайно, нѣхто не уважавъ за ôдповѣдне мене о тôмъ повѣдомити, не хотѣвъ ôнъ тому вѣрити“. На другій день звинявся Бисмаркъ тымъ, що вже була пôзна пора, а єго урядники страшно помученй. Напослѣдокъ дня 2. марта наступила ратификація. Наслѣдникъ престола старався позыскати Бисмарка до того, щобы Ройтенбаха занменувати намѣстникомъ въ Альзаціи, але то єму зовсѣмъ не удалося. Въ Ферівръ робить наслѣдникъ престола дня 7 марта слѣдуючу, вельми характеристичну записку.

Навѣть и найбôльшій нерозумъ не ôдличе вже того, що осягнулося. Я сумнѣваюся о щирости для свобôдного ôдбудованя Нѣмеччины и думаю, що хиба новй часы, що колись будуть числитися зô мною, того дожнють. Такй досвѣды, якихъ я призбиравъ за десятокъ лѣтъ, не призбиранй на дармо. Въ сполученôмъ теперь народѣ найду сильну точку опору для моихъ намѣрень, тымъ бôльше, що буду першимъ монархомъ, що безвзглядно и совѣстно буде придержуватись конституційного устрою. Бôльше якъ коли-небудь приходить менѣ теперь на гадку пословиця: „Хто дивить на цѣлôсть, той має и смѣлôсть“. Я не маю ненависти до Французôвъ, противно, я хотѣвъ-бы зъ нима помиритись.

Кождый листъ сихъ споминокъ, пише „N. fr. Presse“, доказуе вольнодумнôсть такъ скоро померщого цѣсаря. Хочь ôнъ яко проводиръ побѣджає, то однакожь має ôдразу до проливу крови; неразъ новторяється замѣтка, що ôнъ має надѣю, що ся вôйна буде послѣдною, котру ôнъ ще має вести. Въ однôй зъ послѣдныхъ записокъ каже ôнъ: А коли бачу, що мои стремленя находять признанье, то то робить мене щасливымъ.

Побôчь особы цѣсаря выступае въ сѣмъ дневнику въ цѣлôй своѣй величавости особа

Зъ дневника цѣсаря Фридриха III.

(*Конецъ.*)

Ôдъ нового року 1871 займається наслѣдникъ престола выключно справою сполученя Нѣмеччины, ôдносинами до полудневонѣмецкихъ державъ, справою титулу, гербу и знаменъ будучои державы. Мѣжь тымъ высказуе ôнъ въ дневнику такожь своє невдоволенье зъ того, що въ Берлинѣ такъ дуже завзялись на то, щобы Парижь бомбардувати. Дня 17 сѣчня має ôнъ довшу нараду зъ королемъ, Бисмаркомъ и Шляйніцомъ, середъ котрои Бисмаркъ признає, що пôдчасъ того, коли укладано конституцію, баварскй повномочники не хотѣли згодитися на титулъ „цѣсарь Нѣмеччины“ и ôнъ приставъ на формулку „нѣмецкій цѣсарь“. „О министерствахъ державныхъ не було нѣякои бесѣды; Бисмаркъ має бути канцлеромъ державнымъ, хочь сей титулъ, такій самый якъ и Байста, єсть для него такъ немилый, що ôнъ ажь сказавъ, що дôстанесь черезъ то въ лихе товариство“. Дня 18 сѣчня пише наслѣдникъ престола въ дневнику:

Моя и моєи жены задача стала вдвое такъ трудна, мимо того я витаю ви зъ два разы такою радостею, бо не лякаюсь нѣякихъ трудностей, а ôдтакъ, бо чую добре, що маю досыть ôдваги взятись колись безъ страху и вытревало за дѣло, а напослѣдокъ и длятого що єсьмъ переконаный, що то не дармо такъ приключилося, що я межи 30. а 40. рокомъ бувъ покликаный кôлька разôвъ рѣшатись въ найважнѣйшихъ хвиляхъ и ихъ такожь смѣло и безъ страху переводити. Довголѣтнй надѣѣ нашихъ прадѣдôвъ, сны нѣмецкои поезіи сповнилися; нѣмецка держава, зреформована въ головѣ и членахъ и высвободжена зъ нôдъ жужлѣвъ святого римского неблагословенства, пôдноситься знову по шѣсьтьдесятилѣтнôй ночи пôдъ давнымъ именемъ и зъ тысячлѣтною ознакою.

Одушевленье для Нѣмеччины, котре навѣть часто доводить князя до противположности зъ королемъ, часами такожь и зъ Бисмаркомъ, повторяється въ дневнику по кôлька разôвъ. Король Вильгельмъ каже: „Мôй сынъ занимаєсь цѣлою душею новымъ станомъ рѣчей, а я не роблю собѣ зъ того нѣ на волосъ нѣчого, а стою лишь по сторонѣ Прусъ“. Иншимъ разомъ, коли въ молитвѣ першій разъ згадуєся титулъ „цѣсаря и короля“, каже ôнъ до свого окруженя: „Я все таки останусь королемъ, такъ якъ бувъ“. А наслѣдникъ престола пише дня 23 сѣчня: „Я чуюся все лишь Нѣмцемъ, не знаю вже нѣякои рôзницѣ мѣжь Баваромъ, Баденьцемъ або якъ они тамъ ще называються тй 33 ôтчины, але не хочу нѣякъ мѣшатися въ ихъ внутрѣшнй справы або ôдбирати имъ ихъ властивости. Най-бы лишь всѣ Нѣмцѣ уважали мене и мою жену за своихъ людей, а не за зайдôвъ зъ пôвнôчнои Нѣмеччины!“ Въ слѣдуючихъ дняхъ ôдбувалися переговоры зъ Фавромъ, котрый прийшовъ зъ Парижа и жадавъ розъёму. Бисмаркъ повѣдомивъ короля, що Фавръ хоче выдати форты и зложити оружіе. Въ Парижи наставъ голодъ, выбухла ворохобня. „Намъ наказано мовчати, але Бисмаркъ, вертаючи ôдъ короля, посвистувавъ весело, а то було для Льендорфа достаточно. Дня 27 сѣчня пише наслѣдникъ престола въ дневнику:

„Нинѣ тринацятй уродины Вильгельма. Дай Боже, щобы ôнъ вырôсъ на дѣльного, честного и ретельного чоловѣка, на правдивого Нѣмця, котрый бы смѣло вѣвъ дальше розпочате дѣло. Богу дякувати, єсть межи нимъ а нами ôдносины простй, природно сердечнй, а нашимъ стараньемъ єсть ихъ удержати, щобы ôнъ уважавъ насъ завсѣгды своими правдивыми и найлѣпшими другами. Ажь лякъ бере, коли подумати, якй то надѣѣ робляться на ту дитину и яку то отвѣчальнôсть передъ ôтчиною беремо мы на себе за єго выхованье, пôдчасъ коли внѣшнй взгляды роднинй и взгляды на степень, житье на берлиньскôмъ дворѣ єго выхованье такъ дуже утрудняють.“

Дня 14 лютого записуе наслѣдникъ престола гостину архіепископа зъ Руанъ, кардинала Б о н ш о с ъ, котрый, розглянувшись добре, чи єго капелянъ въ бôчнôй комнатѣ не почуе нѣчого, п о ч и н а є г о в о р и т и о п о л о ж е н ю п а п ы. Ôнъ высказуе надѣю, що черезъ заведенье цѣсарства ôдзыскає и папа свою посѣлôсть; Италія обмежиться на Льомбардію и Венецію и установиться знову въ Неаполи короля, а въ Тосканѣ великого князя. На пытанье въ якôй спосôбъ маєся то все залагодити, каже ôнъ, що черезъ конґресъ. Дня 22 приймає наслѣдникъ престола Тіерса, котрый єму каже, що Парижане кладуть велику вагу на то, щобы Прусаки не вступали до мѣста, що они хотять ôдступити лишь Альзацію, але не и Льотарингію, але шѣсть миліярдôвъ военного ôдшкодованя не суть въ силѣ заплатити. Въ дневнику сказано, що Тіеръ выглядає „якъ здоровый рентіеръ“. Въ слѣдуючихъ дняхъ конферуе Тіеръ зъ Бисмаркомъ. Сей послѣдный стає пôдчасъ переговорôвъ сердитись и тратить терпеливôсть за-для говôрливости Тіерса. Тіеръ жалуєсь на суворôсть Бисмарка, а Бисмаркъ на то, що до него выслали якогось дѣдугана. Все-жь таки Брай, Мітнахтъ и Іолли, котрй були свѣдками розговору, выхвалюють высшôсть Бисмарка; Тіеръ бувъ завсѣгды въ некористнôмъ положеню черезъ свое незнанье дѣла. О тôмъ розговорѣ довѣдався однакожь наслѣдникъ престола доперва дня 25, коли прийшовъ зъ рапортомъ до цѣсаря, а той єго спытавъ, що ôнъ думає о тôмъ майже неимовѣрнôмъ результатѣ. „Коли я здивованый видивився на него, бо, якъ звычайно, нѣхто не уважавъ за ôдповѣдне мене о тôмъ повѣдомити, не хотѣвъ ôнъ тому вѣрити“. На другій день звинявся Бисмаркъ тымъ, що вже була пôзна пора, а єго урядники страшно помученй. Напослѣдокъ дня 2. марта наступила ратификація. Наслѣдникъ престола старався позыскати Бисмарка до того, щобы Ройтенбаха занменувати намѣстникомъ въ Альзаціи, але то єму зовсѣмъ не удалося. Въ Ферівръ робить наслѣдникъ престола дня 7 марта слѣдуючу, вельми характеристичну записку.

Навѣть и найбôльшій нерозумъ не ôдличе вже того, що осягнулося. Я сумнѣваюся о щирости для свобôдного ôдбудованя Нѣмеччины и думаю, що хиба новй часы, що колись будуть числитися зô мною, того дожнють. Такй досвѣды, якихъ я призбиравъ за десятокъ лѣтъ, не призбиранй на дармо. Въ сполученôмъ теперь народѣ найду сильну точку опору для моихъ намѣрень, тымъ бôльше, що буду першимъ монархомъ, що безвзглядно и совѣстно буде придержуватись конституційного устрою. Бôльше якъ коли-небудь приходить менѣ теперь на гадку пословиця: „Хто дивить на цѣлôсть, той має и смѣлôсть“. Я не маю ненависти до Французôвъ, противно, я хотѣвъ-бы зъ нима помиритись.

Кождый листъ сихъ споминокъ, пише „N. fr. Presse“, доказуе вольнодумнôсть такъ скоро померщого цѣсаря. Хочь ôнъ яко проводиръ побѣджає, то однакожь має ôдразу до проливу крови; неразъ новторяється замѣтка, що ôнъ має надѣю, що ся вôйна буде послѣдною, котру ôнъ ще має вести. Въ однôй зъ послѣдныхъ записокъ каже ôнъ: А коли бачу, що мои стремленя находять признанье, то то робить мене щасливымъ.

Побôчь особы цѣсаря выступае въ сѣмъ дневнику въ цѣлôй своѣй величавости особа

ныхъ святъ въ Кіевѣ годилось-бы згадати про прислуги украинньско-рускаго народу передъ усею Русею и передъ тою Россіею, котра походить зъ тои Руси. Натурально було-бы бажати, щобы поважанье для украинньско-руского народу выявилось не тôлько въ самôмъ памятнику украинньскому гетьманови, але щобы признано бôльшй права тôй мовѣ, на котрôй уложена и надпись на тôмъ-же памятнику.“

Заговоривши вже разъ про украинньско-рускій языкъ, журналъ потôмъ каже, що взагалѣ цѣкава бы була рѣчь: роздивитись, якй мовы иншихъ народôвъ россійскои державы користуються найбôльшимъ правомъ?

Сконстатувавши, що по урядовôмъ языцѣ велико-рускôмъ найбôльше право маѥ мова нѣмецка, котра уживаѥться навѣть яко выкладова въ одному изъ вôсьмохъ университетôвъ (теперь бдчинено ще й девятый въ мѣстѣ Томску въ захôднôй Сибири), а по нѣмецкôй мовѣ стародавный жидôвскій языкъ и сегочасный жидôвскій жаргонъ, — мовы украинньско-руска и бѣло-руска взагалѣ не мають нѣякихъ правъ.

„Урядова практика — пише *Русская Мысль* — не узнае языкôвъ украинньско-руского и бѣло-руского навѣть языкамн, а тôлько нарѣчямн велико-руского языка, котрй вживаються тôлько въ деякихъ губернiхъ *середъ простого люду*, чимсь, неначе *попсованымъ велико-рускимъ языкомъ*, — а до того ще надѣѥся, що съ часомъ сю хибу школа повинна зовсѣмъ усунути. Те, що урядова практика мовчки гадае, деякй часописи россійскй говорять отверто. Здавалось-бы: чи-жь можлива рѣчь, бдмовляти права языкови, на котрôмъ розмовляють милiоны руского люду та въ друку глузувати зъ самыхъ формъ того языка, божевôльно реготатись, що его слова мають такій а не иншій видъ? Але-жь такъ робиться, хочь въ той-же самъ часъ тй самй часописи, поступаючи такъ легкодушно, бдбороняють, „ни мало сумняшеся“, правъ того-жь самого украинньско-руского языка и въ школѣ, и въ церквѣ, и въ урядѣ — але тôлько за кордонами россійскои державы — въ Галичинѣ, Буковинѣ и въ угорскôй Руси.“

Змалювавши такій сумный станъ, въ якому теперь перебуваѥ украинньско-рускій народъ и вказавши тй кривды, якй чиняться иншимъ народамъ, *Русская Мысль* каже, що „сю справу треба-бы полагодити загальнымъ закономъ про языки народôвъ въ Россіи, а до того досыть бдречись бдъ тыхъ мрѣй, що при помочи рôзныхъ параграфôвъ можна помалу переробляти народы зъ одныхъ у другй...“

Вѣдома рѣчь, що такихъ гуманныхъ и справедливыхъ поглядôвъ на нашь нарôдъ можна сподѣватись тôлько бдъ такихъ поважныхъ, стоячихъ на науковôй основѣ журналôвъ якъ петербурскій „Вѣстникъ Европы“. Тôлько-жь ще приемнѣйше зазначувати такй голосы, коли они выходять, хочь и не зъ менше поважного та наукового мѣсячника „Русская Мысль“, але зъ города Москвы — зъ самого осередку того народу, котрого держава робила и робить стôлько кривдъ украинньско-рускому народови. *Б.*

Народне вѣче въ Бережанахъ.

Бережаны д. 30 н. ст. вересня.

Вѣче, що бдбулося тутъ вчера въ суботу дня 29 н. ст. вересня, красно удалося, краще навѣть, якъ сподѣвалося.

Вже рано-раненько почали збиратися до Бережанъ зъ рбзныхъ сторôнъ, то возами то пѣхотою, численнй громады народу, почали зъѣздитися и нашй священики, многй зъ нихъ съ родинами. Около 9-той годины можна було вже змѣркувати, що вѣче буде численне.

По 9-тôй годинѣ въ церкви бдбулося богослуженье — соборна литургія, котру бдправивъ о. Клосевичь зъ дiяконами. Хоръ студентôвъ, скрѣпленый спѣваками зъ нашого руско-народного театру (що пробуваѥ теперь въ Бережанахъ) и взагалѣ спѣвучими Русинами — спѣвавъ на хорахъ пречудно. Бережанцѣ казали, що такого спѣву давно-давно уже не чули. Церковь була така повна интелигенціи рускои и народу, що много людей мусѣло передъ дверми церковными любуватись красою нашого богослуженя.

По литургіи удались всѣ около 11 годины на вѣче — до деревлянои бараки, де мѣститься нашь театръ. Барака обширна. На пôдвышеню, де сцена, уставлено довкруги крѣсла для членôвъ комитету и для дамъ, по серединѣ стôлъ для президіи, а по бокахъ: для референтôвъ, секретарѣвъ и комисаря урядового. На долинѣ-жь зъ переду стояло кôлька рядôвъ густо уложеныхъ крѣселъ, а дальше просторе мѣсце для стоячихъ. Не довго треба було ждати, а вся барака була битком заповнена, — иглѣ, якъ то кажуть, не було-бы де упасти, а що годѣ було всѣмъ помѣститися, то много людей тиснулося зъ надвору коло обширныхъ входôвъ зъ бокôвъ и зъ-заду будынку. Збôръ представлявся прекрасно. Священики, старшй и молодшй, учителѣ сельскй, урядники, селяне и мѣщане, женщины зъ интелигенціи, панѣ и панночки, мѣщанки та селянки — весь той збôръ разомъ представлявъ вмпонуючій видъ. Люде зъ рбзныхъ сторôнъ и рбзного стану згорнулись тутъ въ одну згôдну, любовію и спôльнымъ бажаньемъ обняту громаду. Мы бачили тутъ священикôвъ зъ родинами и селянъ та мѣщанъ, що 6, 7, 8 миль зъ-далека прибули возами на вѣче до Бережанъ; були гостѣ зъ за Пôдгаѥць, зъ-за Рогатина, зъ-за Галича, зъ-за Перемышлянъ, и т. д. Серце радувалось, глядячи на таку ревнôсть нашихъ людей.

Коли вже вѣчевй гостѣ заняли мѣсця, о. Лужницкій повитавъ зôбраныхъ въ имени вѣчевого комитету, представивъ урядового комисаря въ унифôрмѣ, п. Маевского (хочь и самъ староста п. Коляржовскій бувъ цѣлый часъ на вѣчу), а наконець вôзвавъ, щобы выбрано предсѣдателя вѣча. Всѣ однодушно згодились на о. дек. Стеткевича зъ Божикова.

О. Стеткевичь, обнимаючи провôдъ нарадъ вѣча, повитавъ бдъ себе численно зôбраныхъ гостей (а було ихъ звышь 600, де хто числивъ на 800), подякувавъ имъ за трудъ, що навѣть зъ далекихъ сторôнъ не пожалували прибути, а потôмъ въ вельми льояльнôй промовѣ указавъ зôбранымъ на добродѣйства, якй на Русинôвъ сплывали и сплываютъ бдъ пануючои династіи, бдъ короны, и якъ Русины вдячнй тому двоголовому орлови, що хоронить Русинôвъ передъ всѣми супостатами, а мѣжь ними и передъ однымъ маленькимъ орликомъ... „Многая лѣта“ Его Вел. цѣсареви — бувъ грôмкій окликъ по скôнченôй промовѣ о. Стеткевича.

На секретарѣвъ вѣча покликали зборы пп. Льва Гузара и Гумецкого.

Потôмъ слѣдували реферaты.

Пôсля уложеного напередъ програмы мали бути на вѣчу три рефераты: економичный, политичный и школьный. Економичный рефератъ мавъ держати д-ръ Дамянъ Савчакъ, политичный рефератъ — редакторъ „Дѣла“ Иванъ Белей, а школьный — д-ръ Андрѣй Чайкôвскій. Тымчасомъ въ передодень вѣча, въ пятницю, зверхнôсть д-ра Савчака заборонила ему держати рефератъ, хочь-бы и въ справахъ економичныхъ. Зъ тои причины д-ръ А. Чайкôвскій взявъ бувъ на себе два рефераты: економичный и школьный. Такъ заповѣвъ бувъ навѣть зôбранымъ на вѣче предсѣдатель о. Стеткевичь, але въ остатнôй хвили д-ра Чайкôвского въ школьнôмъ рефератѣ выручивъ посолъ д-ръ Антоневичь, що пріѣхавъ зô Львова яко гôсть до Бережанъ на вѣче.

Въ першôмъ рефератѣ — економичнôмъ — д-ръ А. Чайкôвскій въ цѣлогодиннôй промовѣ порушивъ дуже много пытань важныхъ для народу (ширше про змѣстъ рефератôвъ скажемо другимъ разомъ), а що зôбранй бдчували ихъ важнôсть и на рады референта вповнѣ годилися, се видко було зъ заявленыхъ що хвиля кликôвъ одобреня и зъ оплескôвъ, якими референта нагородили по скôнченôй рѣчи.

Другій референтъ, Ив. Белей, мавъ при рефератѣ политичнôмъ предметъ дуже обемистый, тожь и промовлявъ довше, стараючись, по змозѣ популярно, пояснити народови значенье конституціи, якй зъ нея права выплывають а якй права маѥ рускій нарôдъ, чому маѥ ихъ за мало, хто виненъ тому, и що належить Русинамъ робити, щобы дôйти до своеи правды, силы и волѣ въ своѣй хатѣ. Зôбранй гостѣ вѣчевй зъ найбôльшою увагою выслухали сего выкладу, разъ-на разъ голосно заявляючи свою згоду на выводы референта.

Третій референтъ, пос. д-ръ Антоневичь, въ короткôй рѣчи высказавъ кривды Русинôвъ въ школахъ, а спеціяльно въ сельскихъ, и поздоровивъ вѣче бдъ рускихъ послôвъ. И сей рефератъ зôбранй выслухали уважно, а бесѣдникови подякували, рôвно якъ обомъ попереднымъ, грôмкимъ оплескомъ.

По кождôмъ рефератѣ вѣче однодушно приймало и ухвалювало дотычнй резолюціи.

По рефератахъ наступили промовы и внесеня селянъ. Промовляли розумно, до рѣчи и гладко пп. господарѣ Фіялковскій о „гоноркахъ“ (оскорбахъ чести); Сѣкорскій зъ Бѣлки о законѣ дороговôмъ, о потребѣ выгнания Єзуитôвъ зъ рускихъ монастирѣвъ (правит. комисарь заявивъ при тôмъ, що се не до рѣчи и не дано п. Сѣкорскому лучше розвинути тои справы), о писаряхъ громадскихъ (тую справу пояснили д-ръ Чайкôвскій и Ив. Белей) и о потребѣ рускои асекурації; Грег. Чорный о ярмаркахъ въ недѣлѣ и свята; Федикъ зъ Мечищова о несправедливôмъ поклясованю грунтôвъ; Вороновскій о продажи голосôвъ при выборахъ, и др.

Кромѣ того ч. Мартинъ Фенчиньскій зъ Дунаева внѣсъ до президіи письмо о организаціи будущого центрального комитету выборчого. Супротивъ всѣхъ тыхъ красныхъ и ясныхъ промовъ та внесень селяньскихъ бдбивало дуже якесь неясне внесенье о. Филиповского про якйсь брошурки, не сказано якй.

Пôдъ конець вѣча п. Гузаръ бдчитавъ поздоровнй телеграмы бдъ „Народнои Рады“ и бдъ „Рускои Рады“ зô Львова, бдъ п. Тита Реваковича зъ Пôдбужа, бдъ Русинôвъ зъ Перегиньска, и бдъ громадянъ зъ Заланова коло Рогатина и Закомаря коло Золочева.

О годинѣ 4½ закрывъ нарады вѣча предсѣдатель подякою гостямъ, комитетовымъ и референтамъ та бажанями красшои долѣ Руси!

Селяне и мѣщане изъ своѥи стороны грôмкими окликами высказували своѥ одушевленье зъ бдбутого вѣча, котре було благодатнымъ посѣвомъ чистого, здорового зерна науки, — вѣча, що довго полишиться въ памяти Бережанщины, и принесе свои краснй плоды въ нагороду всѣхъ ревныхъ змагань тыхъ интелигентныхъ патріотôвъ бережаньскихъ, котрй устроѥньемъ сего вѣча занялися.

Рѣчь посла д-ра Антоневича,

выголошена на засѣданю соймовôмъ дня (9) 21 вересня при нагодѣ верификаціи выбору гр. Лянцкороньского на посла соймового зъ округа выборчого Рудки-Комарно.

(Дальше.)

Тутъ, мои панове, намъ не тайно, хто тй выборы переводивъ? Переводивъ ихъ вицекороль и его штабъ, а староство було уступчивымъ на кождôмъ кроку. Такъ говорить голосъ навѣть вашои прилюднои опинiи. Доси нѣхто не спростувавъ сего голосу въ газетахъ польскихъ, то и менѣ най буде вôльно узнати то все правдою, а я постараюсь ще навести вамъ доказы на потвержденье факту.

Пытаю, кого выбирано на выборцѣвъ? Вашь выборчій комитетъ бувъ дуже зручный — можна се ему признати — и держався тактики вправдѣ не новои, але звѣстнои и старався всѣми силами поставити выборцями людей зависимыхъ, давнѣйшихъ форналѣвъ, офиціялистôвъ, арендарôвъ, лакеѣвъ, що зъ двôромъ звязанй и вже для чести не могли голосувати противъ свого давнѣйшого и то „доброго пана“. Якъ декуды се не удалось, то выбирано вôйтôвъ, а якъ и се не повелось, то выбирано такого, що не посѣдавъ права до голосованя, щобы на случай, коли ôнъ не додержить слова, можна було сказати, що сей голосъ неважный и въ той способъ противному кандидатови урвати бодай одинъ голосъ. Чи се благородно, то друге пытанье, але тутъ розходилось о цѣль а не о средства. Що правительственнй органы звѣстнымъ аранжерамъ въ тôмъ ремеслѣ помагали, о тôмъ суть слѣды въ актахъ. Якже се дѣялось? Правительственнй органы повиннй знати законъ. Вже при выборѣ повиннй они були заявити, що сей або той не може бути выбраный въ силу закона, бо не платить нѣякого податку або платить дуже малый податокъ. Того однакожь они не робили, а лишь апробували выбôръ такого выборця. Показуѥсь теперь, що такихъ выборцѣвъ було богато; самъ выдѣлъ кр. уневажнивъ чотирохъ. А межи тыми уневажнеными голосами нема нѣ одного, котрый бы упавъ на рускаго кандидата. Чи се не характеристично, не поучаючо? Нашй выборцѣ були правильнй и межи голосовавшими на о. Матковского нема нѣ одного, котрого голосъ мôгъбы выдѣлъ кр. уневажнити, бо нашй выборцѣ були независимй!

Скажете: „Якъ можна ту справу такъ трактувати; тутъ не було протесту“. Такъ, не було протесту а не було для звѣстныхъ причинъ. Симпатія для выбраного, симпатія для старосты була причиною, що нашй не хотѣли тымъ людемъ робити неприятностей Впрочѣмъ и протестъ не богато помагаѥ въ нашôмъ соймѣ, коли выбраный ѥсть графомъ. Такожь и то, що выбôръ ѥсть лишь на одну сесію, не було безъ вплыву. Однакожь ѥсть пôдстава, на котрôй можна-бы протестъ оперти. Ось пôдстава: не було окремого выборчого протоколу! Видко, що комисія не хотѣла выборчого протоколу, бо не хотѣла наводити тыхъ манкаментôвъ и не хотѣла признати, що выборы були незаконнй. Выборча комисія пôдписала лишь листу голосованя. Фактомъ ѥсть, що коли розпочались выборы, нашй були въ бôльшости. Правительственный комисарь, уступчивый якъ завсѣгды, покликавъ до комисіи выборцѣвъ, що голосували на гр. Лянцкороньского, но выборцѣ выбрали самй вплывовыхъ и поважаныхъ рускихъ выборцѣвъ Видко, що у нихъ була бôльшôсть, видко, що не все ишло такъ гладко, якъ въ справозданю краевого выдѣлу, що були закулисовй справы, котрыхъ годѣ тутъ пôдносити, бо они всѣмъ намъ звѣстнй. Правда, що то законно, що вôйты суть выборцями, но знаѥмо, що самй вôйты усуваються бдъ сего и що громады ихъ усувають, бо видять, що вôйтъ занадто зависимый. Тутъ однакожь голосувало ажь 12 вôйтôвъ и то зъ чисто-рускихъ громадъ: девять на гр. Лянцкороньского, два спаслись бѣгствомъ и не голосували а одинъ важився голосувати на рускаго кандидата. Бдчислѣть тй голосы а окажесь дуже слаба бôльшôсть. Голосъ независимого селянина далеко важнѣйшій, — а коли вôйты зъ рускихъ громадъ голосували на польского кандидата, то безъ сумнѣву голосували они лишь примушенй до того. То ясно якъ сонце.

Пригляньмося дальше тымъ фактамъ а переконаѥте ся, панове, що тамъ була сильна пресія. При такôмъ одушевленю надѣялись мы, що участь въ правыборахъ буде величезна. Въ декотрыхъ мѣсцевостяхъ брали участь $^{2}/_{3}$ або $^{3}/_{4}$ управненыхъ.

Въ громадахъ, де не можна було позыскати выборцѣвъ, тамъ пріѣхавъ комисарь о годину скорше або трохи пôзнѣйше, стягнено заушникôвъ, двôрску службу, голосували 2 або 3 особы и выборы кôнчилися, а въ протоколѣ написано: „Ggy po dłuższem oczekiwaniu nikt sią nie jawił, wybory skończono“. Такъ не повинно бути; можна було найти бдповѣднѣйше число правыборцѣвъ. Одна четверта, одна пята часть выборцѣвъ може бы и выстала, але були и такй, де $^{1}/_{20}$ часть правыборцѣвъ не явилась. Въ Порѣчу на 69 управненыхъ голосувало лишь трохъ а и то такй, що не мали права голосувати такъ само якъ и выбраный. То вже за богато, то самоволя комисаря. Комисарь мôгъ чей переконатися, що они не мають права голосувати. Хорошй правыборцѣ, нема що казати! Правительственный комисарь повиненъ прецѣ знати свои права. Суть мѣсцевости, де всего $^{1}/_{10}$ або $^{1}/_{15}$ часть управненыхъ голосувала, навѣть въ самôмъ Комарнѣ голосувало на 451 управненыхъ лишь 24, т. в. ледви $^{1}/_{20}$ часть. А межи голосуючими не було навѣть тыхъ, що о кôльканацять крокôвъ мешкають бдъ будынку, де бдбувалось голосованье; не було навѣть рускихъ священикôвъ, бо то маетокъ гр. Лянцкороньского. Рôзнй перешкоды и трудности, мливо, топливо, пасовиско, презента, пропинація и т. д., — то и предметы, що можуть и найспокôйнѣйшого ввести въ контактъ зъ властею, що маѥ силу!...

Характеристичнымъ бувъ такожь выбôръ въ Хлопахъ, резиденціи згаданого вицекороля. Тамъ ѥсть 266 управненыхъ до голосованя а тымчасомъ явилося 30 особъ та голосували лишь самй Французики и Вавжиньцы або Меры и Беры. Русинôвъ майже не було. Чи тероризмъ тому виненъ, чи може комисія пріѣхала и выборы скôнчилися, заки Русины зôбралися? Одно и друге неумѣстно. Я не хочу, щобы не було зовсѣмъ польскихъ именъ, але видж у, що нема сорозмѣрности: громада руска а выбôръ переважно польскій и жидôвскій.

Впрочѣмъ выбôръ гр. Лянцкороньского рѣшили голосы выборцѣвъ, проживаючихъ въ добрахъ гр. Лянцкороньского. Въ тôмъ не було-бы нѣчого злого и я переконаный, що наколи-бъ гр. Лянцкороньскій проживавъ въ повѣтѣ, то не було-бы того тероризму, але пана нема дома а слуга ужив всѣлякихъ средствъ, щобы перефорсувати выборы. *(Кон. буд.)*

генерала Мольткого. Зъ Бисмаркомъ ѥсть наслѣдникъ престола неразъ въ суперечцѣ, зъ Мольткимъ нѣколи. Холодна рѣшимôсть, спокôй, на скрôзь ясный поглядъ сего вожда выкликують неразъ подивъ автора дневника. Разъ, дня 15 грудня 1870 р. пише ôнъ: „Мольтке дожидае капитуляціи Льонвi и Мезiера, бо комендантъ заявивъ, що ôнъ дасться хиба лишь камѣньемъ присыпати! Его поступованье и способъ выраженя суть въ такихъ хвиляхъ неоцѣненй“. Иншимъ разомъ, дня 15 сѣчня оповѣдаѥся въ дневнику: „Вердеръ пытаѥ, чи не лѣпше бы ôнъ зробивъ, наколи-бъ теперь оставивъ Бельфоръ, бо думаѥ, що все-таки буде мôгъ боронити Альзаціи? Мольтке прочитавъ то и додавъ зъ студенымъ якъ лѣдъ спокоемъ: Ваше Величество зволять приказати бдповѣсти ген. Вердерови, що ôнъ маѥ стояти и бити ворога тамъ, де его стрѣтить. Той Мольтке достойный похвалы, въ однôй секундѣ залагодивъ цѣлу справу. Генералови Троши бдповѣвъ ôнъ въ справѣ шпиталѣвъ: Мы не будемо ихъ бомбардувати, скоро будемо такъ близько, що будемо въ силѣ ихъ розпôзнати.“

Та велика почесть для геніяльного а такъ скромного полководця ѥсть такожь характеристичною чертою цѣсаря Фридриха. Для исторiи великои вôйны и заснованя нѣмецкого цѣсарства суть тй споминки невычерпанымъ жереломъ. На жаль дôстались они до вѣдомости лишь до 12 марта 1871 р. Того дня пише наслѣдникъ престола: „До дому, по майже девятьмѣсячнôй розлуцѣ“. Можна сподѣватись, що и прочая часть записокъ не довго буде держатись въ тайнѣ. Чого бажала и до чого доспѣла велика душа цѣсаря Фридриха черезъ довгй роки повнй трудôвъ, того довершити ему не судилось. Тымъ бôльше право маѥ нарôдъ нѣмецкій жадати, щобы ему дозволено було пôзнати въ цѣлости то велике дѣло, до котрого стремѣвъ покôйный цѣсарь а котре полишивъ въ своихъ запискахъ.

Правительственный проєктъ закона о выкупнѣ права пропинаціи.

Той проєктъ подали мы вже нашимъ читателямъ въ головнѣйшихъ основахъ, теперь подаємо єго дословно: Постановы §§. 3. 4. 5. 19. 25. 38. 39. 40. 41 а такожь другого уступу § 24 закона краєвого зъ 30 грудня 1875 ч. 55 в. з. кр. зъ р. 1877 мають бути знесеными, а мѣсто нихъ мають обовязувати слѣдуючѣ постановы:

§. 1. Право выщинку и продажи напитковъ пропинаційныхъ остає въ цѣлой своєй выключности и розтяглости въ посѣданю управненыхъ ще до кінця р. 1890. По уплывѣ того речинця переходить то право на край а взглядно на краєвый фондъ пропинаційный и остане підъ управою выдѣлу краєвого, яко установленои закономъ зъ дня 30 грудня 1875 дирекціи того фонду, ажь до кінця р. 1910. Зъ кінцемъ р. 1910 устає то право зовсѣмъ и разъ на все.

§. 2. Властителѣ права пропинаціи одержать за одобранье, а взглядно ухиленье того права вынагороду, котра выплачена имъ буде дирекцією фонду пропинаційного въ готівцѣ заразъ по одержаню переказу судового.

§. 3. Въ тій цѣли выдѣлъ краєвый, яко дирекція фонду пропинаційного, уповажненый буде затягнути именемъ того фонду позычку и выдати на єи покрытье 4%-вѣ облигаціи въ загальній сумѣ 57.700.000 зр.

§. 4. Готівка одержана черезъ выданье тыхъ облигацій роздѣлена буде выдѣломъ краєвымъ помѣжь управеныхъ властителѣвъ права пропинаціи підля одношеня чистого доходу, якій зоставъ установленый для кождого зъ управеныхъ правосильными рѣшенямі краєвои комисіи пропинаційнои по мысли закона зъ зъ 30 грудня 1875. При выплатѣ тои вынагороды мають примѣнитись §§. 26, 27, 28, и 29 того закона зъ тою змѣною, що згаданый тамъ переказъ судовый за-для безпосереднои выплаты капиталу вынагороды до рукъ управеного, мусить бути предложеный найдальше до дня обнята права пропинаціи выдѣломъ краєвымъ.

§. 5. Облигаціи фонду пропинаційного мають бути выставленѣ на округлѣ, черезъ 100 дѣлимѣ сумы. Купоны, маючѣ бути долучеными до облигацій, суть піврочнѣ и платнѣ зъ долины. Облигаціи тѣ мають бути амортизованѣ въ протягу 20 лѣтъ почавши від 1 сѣчня 1891 въ дорозѣ льосованя підля маючого означатись амортизаційного пляну. Льосованье одбуваєсь два разы въ роцѣ, зъ кінцемъ червня и грудня. Сплата выльосованыхъ облигацій наступить півроку слѣдуючого по льосованю.

§. 6. Належиту сплату запавшихъ купонівъ и выльосованыхъ облигацій поручає въ першімъ рядѣ фондъ пропинаційный и фондъ резервовый. До фонду пропинаційного вплываваютъ слѣдуючѣ доходы: а) дохід узысканый черезъ выконуванье права пропинаціи въ зарядѣ дирекціи пропинаційного фонду; б) означеный въ §§. 20—23 и 31—35 закона зъ 30 грудня 1875 дохідъ зъ оплатъ шинкарскихъ, оплатъ за закладанье горалень, броварѣвъ и медосытень и зъ каръ грошевыхъ за пропинаційнѣ переступленя а вкінци в) признана державнымъ закономъ зъ 20 червня 1888 §. 2 — б. зъ скарбу державного річна сума зъ вылученьемъ удѣлу припадаючого мѣстамъ, котрѣ на своихъ громадскихъ обшарахъ выконують выключне право пропинаціи.

§. 7. Зъ узбираного після закона зъ 30 грудня 1875 загального фонду пропинаційного, якъ и зъ приходівъ вплываючихъ до того фонду до кінця р. 1890 по мысли §. 6 бук. b) и c) того закона утвориться фондъ резервовый, котрого прихід и коренный фондъ служити мають слѣдуючимъ цѣлямъ: а) а зъ приходівъ мають покрыватись передвсѣмъ кошты администраціи фонду пропинаційного; оставша решта має ужитись на припадаючу въ кождімъ півроцѣ рату амортизаційну; б) маєтокъ коренный має становити въ протягу амортизаційного періоду гарантію за евентуальнѣ недоборы, котрѣ въ річныхъ вымогахъ пропинаційного фонду на сплату запавшихъ купонівъ и выльосованыхъ облигацій не могли-бы покрытись зъ приходівъ пропинаційного фонду и зъ згаданыхъ підъ а) доходівъ фонду резервового; в) оскілько коренный маєтокъ резервового фонду не зъужієсь на тую цѣль, роздѣленый буде по уплывѣ амортизаційного періоду и по забезпеченю евентуально непокрытыхъ претенсій пропинаційныхъ облигацій мѣжь тыхъ бувшихъ управеныхъ, взглядно ихъ право наступниківъ, котрымъ правосильными рѣшенямі краєвои комисіи пропинаційнои признано право рѣчеве до одного шинку, а то підля числа признаныхъ реальныхъ шинківъ. Фондъ резервовый буде администруватись окремо. До того фонду будуть прилучатись евентуальнѣ надвышки фонду пропинаційного, лишившій-ся по покрытю ратъ амортизаційныхъ.

§. 8 Належне доповненье зъобовязань фонду пропинаційного супротивъ посѣдателѣвъ облигацій того фонду поручає въ другімъ рядѣ краєвый фондъ.

§. 9. Способъ побиранія доходівъ зъ права пропинаціи лишаєсь выдѣлови краєвому однакъ зъ выключеньемъ аренды гуртовои, обнимаючои цѣлый край.

§. 10. Въ случаяхъ, въ котрыхъ право пропинаціи выарендували дотеперѣшнѣ управеннѣ, переймає край на себе зъобовязанье супротивъ арендаторівъ, що додержить вповнѣ умовы о аренду, о скілько ихъ предметомъ єсть выарендованье права пропинаціи яко такого и о скілько заключено ихъ правосильно передъ 1 липнемъ 1888, наколи вплываючій до пропинаційного фонду чинш аренды рівнаєсь що найменше сумѣ правосильно означеного чистого доходу зъ дотычного права пропинаціи. Коли-бы однакъ чинш аренды, вплываючій до фонду пропинаційного не досягавъ тои высоты а такожь въ случаяхъ, коли-бы контракты були заключенѣ по 1 липня 1888, може дирекція фонду пропинаційного порѣшити підля власного узнаня, чи контракты аренды заключенѣ управеными мають удержуватись въ силѣ, чи выповѣстись въ 6 мѣсяцяхъ. Постановы тѣ не дотыкають однакъ анѣ прислугуючого арендаторамъ права выповѣсти въ речинця правнімъ аренду права пропинаціи краєви яко новому властителеви того права, анѣ прислугуючого краєви взглядно пропинаційному фондови супротивъ арендаторівъ права наданя заплаты чиншу аренды від 1 сѣчня 1890 ажь до дня, въ котрімъ погасає аренда выповѣджена черезъ край або арендаторівъ. *(Кон. буд.)*

Дописи „Дѣла“.

Зъ Сторожинця.

[Станъ Русинівъ въ Сторожинци].

Читаючи зо всѣхъ сторінъ оповѣданя та жалобы на різнѣ надужитя, — ажь жаль серце стискає, бо и тутъ на Буковинѣ, де нѣбы правительство голосить рівноправність, утискъ єсть такій самъ, якъ въ Галичинѣ. По рускихъ селахъ въ школѣ и слова руского не почує, а дѣти, высидѣвши въ школѣ 6 лѣтъ все якъ на „турецкімъ казаню“ и не научившись нѣчого, выходять ще дурнѣйшими, якъ вступили до школы. Нарід, хоть гірко працює, опущеный, пригнетеный — підъ верховодствомъ румунщины та безхатнои „шляхты“, що ширить лише деморализацію, — дармо выглядає просвѣты! Пропинація здаєсь, тутъ найбільше процвитає! Таке саме по селахъ и по мѣстахъ.

Отъ примѣромъ Сторожинець — мѣсто повѣтове, въ більшій части руске (самыхъ уніятівъ більше 600), не має въ радѣ громадскій нѣ одного свого представителя, а руске слово чує хиба лишь въ рускій церквѣ, бо въ урядахъ все по нѣмецки и по волоски, а въ „волоскій“ церквѣ все по румуньски. Въ недѣлю и свята тутъ найкрасшѣ торги. На грошѣ робітники чекають въ недѣлю від досвѣта до пополудня передъ паньскими дворами. Ярмарокъ припадаючій въ день жидівскихъ „кучокъ“ румуньско-жидівска рада громадска безъ найменшого скрупулу переносить на день передъ кучками, лише недѣльнѣ и святочнѣ ярмарки въ христіяньскімъ краю якось не переносить на иншѣ днѣ.

Нашѣ Русины-уніяты дуже бы радѣ мати у себе свого священика. Дотеперь постарались о свою каплицю и закупили значный грунтъ. На Рождество Богородицѣ завязали въ церквѣ братство и сестрицѣ. Справдѣ одушевлявъ видъ розрадованыхъ людей, що на щирѣ слова свого душпастиря, котрый, на жаль, лише рѣдко зъ Брошковець о двѣ милѣ може доѣздити, горнулись до своєи церкви, щобы разомъ зобратися въ одну громаду. Заразъ того самого дня урадили заложити собѣ читалню и вже сими днями мають выслати статуты до намѣстництва. Такожь урадили збирати складки и матеріялъ на будову церкви и просити Преосв. епископа о окремого душпастиря. На початокъ одинъ мѣщанинъ жертвувавъ кавалокъ грунту для поббільшеня церковного, а дрібнѣ жертвы плывуть зъ кождымъ днемъ. Рівно-жь робляться приготовленя до скорого отвореня читальнѣ.

Щасть Боже нашимъ просвѣты бажаючимъ мѣщанамъ, а надѣємось, що и нашъ Ординаріятъ увзгляднить ихъ потребу.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Після найновѣйшихъ вѣстей зъ Вѣдня має бути рада державна скликана на день 22 жовтня с. р. Заразъ на першімъ засѣданю рады державнои має бути предложеный новый законъ войсковый; се єсть вже рѣчею певною, бо правительство повѣдомило о тімъ офиціяльно тирольскій соймъ. Тирольскій намѣстникъ, одповѣдаючи на интерпеляцію гр. Брандіса въ справѣ призначеня ополченцівъ до заповненя люкъ въ арміи, сказавъ, що правительство предложить зъ початкомъ сесіи рады державнои новый законъ войсковый и що въ нѣмъ буде також мѣститися розпорядженье що-до розширеня институціи доповняючои резервы.

Посолъ до рады державнои, проф. Зисъ зложивъ свій мандатъ посла зъ вѣденьского передмѣстя Леопольдштадтъ. Проф. Зиса выбрано на сей рікъ ректоромъ вѣденьского университету и яко такій має ін вирильный голосъ. Свого часу підношено сю справу и розбирано широко, чи має ін задержати оба мандаты, чи зложити одинъ. Проф. Зисъ рѣшився на се друге.

——

Зъ Варшавы доносять до „Köln. Ztg.“, що незадовго мають настати въ россійскій арміи важнѣ змѣны. Въ пяти бригадахъ стрѣлцівъ західныхъ губерній має кождый баталіонъ творити одинъ полкъ по два баталіоны, такъ, що замѣсть дотеперѣшныхъ двацять баталіонівъ стрѣльцівъ буде сорокъ. Но на сѣмъ ще не конець; такій станъ буде лишь переходовый, бо въ зимѣ дістануть тѣ полки ще по одному баталіонови, такъ що всѣхъ баталіонівъ буде разомъ 60. Напослѣдокъ мають утворитися въ західныхъ губерніяхъ замѣсть дотеперѣшныхъ пять бригадъ стрѣльцівъ по чотири баталіоны и пять дивизій стрѣльцівъ по шѣснацять баталіонівъ. Головнѣ команды въ воєнныхъ округахъ кієвскімъ, харківскімъ и казаньскімъ мають бути знесенѣ а на ихъ мѣсце будуть установленѣ пять корпусівъ полудневои арміи зъ головною командою въ Кієвѣ або Одессѣ. Головно-командуючимъ полудневои арміи має бути — якъ кажуть — або вел. кн. Николай або ген. Радецкій, але то ще рѣчь непевна.

——

На двірскімъ обѣдѣ въ Штутґартѣ піднісъ король тоастъ въ честь цѣсаря, въ котрімъ высказавъ насампередъ свою радість по причинѣ приѣзду цѣсаря и желавъ єму, щобы Всевышній дозволивъ єму довгого и щасливого панованя для добра цѣсарскои родины и „нашои спільнои ітчины“. Цѣсарь подякувавъ сердечно за сі слова прихильности и высказавъ свою радість зъ гостины въ краю, который вже въ середныхъ вѣкахъ давъ Нѣмеччинѣ знаменитыхъ монархівъ и который єсть батьківщиною єго предківъ. Бесѣду свою закінчивъ цѣсарь словами: „Вѣрте менѣ, що и въ моихъ жилахъ плыве також кровъ полудневонѣмецка, такъ, якъ у кождого зъ васъ. Одушевленый тымъ чувствомъ пью въ здоровлье короля и єго жены“. — Єсть се отже другій доказъ, якъ молодый цѣсарь старається о прихильність полудневонѣмецкихъ краєвъ. Зъ Штутґарту выѣхавъ цѣсарь до Майнавъ.

Справа оголошеня дневника цѣсаря Фридриха наробила тілько сензаціи и тілько шуму въ Нѣмеччинѣ, що годѣ собѣ того докладно представити. Єсть то очевидно продовженье дальшихъ интригъ двірскихъ, котрі панували ще за обохъ попередныхъ цѣсарівъ, а котрі були головно вымѣренѣ противъ кн. Бисмарка. Якъ вже звѣстно, ѣздивъ кн. Бисмаркъ передъ выѣздомъ цѣсаря нарочно до Берлина и здававъ єму справу о цѣлімъ сѣмъ фактѣ а одтакъ зажадавъ одъ цѣсаря, щобы выточити процесъ газетѣ, котра той дневникъ оголосила. Зъ рапорту кн. Бисмарка, котрый звѣстный теперь вже въ цѣлій своєй основѣ, треба головно підднести слѣдуючѣ два уступы: Бисмаркъ каже:

„Я уважаю сей „дневникъ“ въ тій формѣ, въ якій єго оголошено, за неавтентичный. Є. Величество, тогдѣшиый наслѣдникъ престола, не бравъ въ политичныхъ переговорахъ 1870 р. нѣякои участи и мігъ о неоднімъ, що дѣялось, довѣдатись або незовсѣмъ вірно або невірно. Я не мавъ позволеня одъ короля говорити зъ нимъ о тайныхъ справахъ нашои политики, бо король побоювався зъ однои стороны недискреціи англійского двору, успособленого вельми симпатично для Франціи а зъ другои стороны боявся, що за далекѣ цѣли и насильнѣ средства, якихъ дорадживали наслѣдникови престола єго дорадники непевныхъ здібностей, зможуть дуже зашкодити нашимъ відносинамъ до нашихъ нѣмецкихъ союзниківъ“. Дальше доказує кн. Бисмаркъ, длячого уважає сей дневникъ за неавтентичный, — о чѣмъ мы вже доносили — а одтакъ пояснює, на підставѣ котрыхъ параграфівъ нѣмецкого закона карного можна бы выточити процесъ редакціи, котра дневникъ оголосила. Після єго погляду можна бы отже выточити процесъ або за зраду тайны державнои або за обиду згадки померших а на всякій случай — каже князь Бисмаркъ — треба выточити процесъ, „бо тогдѣ буде можна бодай довѣдатись, якимъ способомъ и въ якій цѣли повстала и дісталася до газетъ ся каридостойна публикація, розсѣваюча клевету на бл. п. цѣсарівъ Фридриха и Вильгельма. Щобы то наступило, лежить въ интересѣ покійныхъ обохъ попередниківъ В. Величества, котрыхъ згадка єсть дорогимъ скарбомъ народу и Династіи и повинна бути свобідна одъ всякого перекручуваня, котрого ся безименна публикація ужила въ першій линіи противъ цѣсаря Фридриха и то въ интересѣ партіи, котра стремить до перевороту и внутрѣшныхъ роздорівъ.

Въ числѣ осібъ, котрыхъ підозрівають о оголошенье дневника цѣсаря Фридриха, наводять також министра кобургско-ґотайского Зебаха и литерата Людвика Пича. Въ правительственныхъ кругахъ говорять, що автора публикаціи вже выкрито, але имя єго держаться ще въ великій тайнѣ. „Deutsche Rundschau“ одержала вже позовъ а въ редакціи єи зроблено ревизію, але не знайдено нѣчого.

——

Въ султаньскій палатѣ въ Ілдизъ-кіоску дѣєся щось недоброго. Недавно тому застрѣливъ одинъ зъ султаньсккхъ евнухівъ свого товариша. Слѣдство выказало, що всѣ мурины зъ султаньскои службы були узброєнѣ въ револьверы. Хто знає страхъ всходныхъ монархівъ передъ палатовыми революціями, той може собѣ подумати, якъ мусѣвъ султанъ налякатися, коли почувъ, що всѣ слуги въ єго палатѣ суть узброєнѣ. Того ще дня арештовано шефа евнухівъ Шерафъ-еддина-аґу и кількохъ другихъ высшихъ евнухівъ и выслано заразъ въ заточенье до Джеддахъ. Далеко більшои ваги єсть фактъ, що попали въ неласку султана, такожь два шамбеляны и любимцѣ султана Османъ-бей и Раґибъ-бей и що ихъ такожь выслано въ заточенье. Особливо упадокъ Раґиба єсть великого значеня политичного, бо ін бувъ любимцемъ въ цѣлімъ значеню того слова. Ін мусѣвъ день и нічь сидѣти коло султана и той пытався єго о раду въ кождій справѣ. Що то значить у абсолютного монарха, може собѣ кождый представити. Бувало такъ що неразъ министры, ба навѣть послы просили єго о посередництво въ деякихъ справахъ. Єсть то чоловѣкъ вельми интелигентный а при тімъ дуже хитрый и умѣвъ удержатись черезъ много лѣтъ въ ласцѣ султана головно черезъ то, що не старався для себе о поверховнѣ одзнаки и о высшу рангу. Передъ лѣтами бувъ ін дуже бѣднымъ чоловѣкомъ а теперь має вже значный маєтокъ.

НОВИНКИ.

— **Аматорске представленье** одбудеся въ недѣлю 25 вересня (7 жовтня н. ст.) въ сали замковій въ Олеськ у на дохід погорѣльцівъ прилученого села Хватова, зъ котрого спаслось 18 вересня лише 10 загородъ. Представленѣ будуть: комедія зъ французского „Filiżanka herbaty“, потімъ: „Свѣчка згасла“, комедія гр. О. Фредра въ переводѣ рускімъ, а закінчить: „Tatuś pozwolił“, комедія зъ нѣмецкого. Позаякъ въ представленю тімъ беруть участь самѣ лучшѣ силы аматорскѣ зъ Олеська и окрестности, то належить надѣятися хорошого успіхупідъ взглядомъ артистичнымъ и матеріяльнымъ. Билетъ на крісло 1 зр., вступъ на салю 50 кр.

— **Чистый дохідъ зъ вечерка музикально-вокального,** устроєного д. 17 (29) серпня въ Олеську на будову мурованои церкви въ Олеську, досягнувъ сумы 170 зр.

— **На соборчику деканату высочаньского** (турчаньского), котрый одбувся дня 27 лат. вересня въ Шумячи, записалися зобранѣ священики цілого деканату въ члены двохъ ново-основаныхъ бурсъ св. О. Николая; до бурсы перемыскои и львівскои, яко лиця моральнѣ.

— **Въ справѣ приватныхъ лицитацій грунтівъ.** Министерство судівництва звернуло въ послѣднихъ часахъ свою увагу на велике роздроблюванье грунтівъ въ дорозѣ покутныхъ лицитацій безъ позволеня суду. Показалося, що спекулянты переводять такі добровільнѣ лицитаціи звычайно въ коршмѣ а одтакъ шукають собѣ купцівъ на поодинокѣ кусники грунту. Лицитаціи тѣ одбуваються навѣть неразъ підъ проводомъ начальниківъ громадъ. Щобы отже зарадити злому, завізвало правительство до участи всѣ власти политичнѣ и поручило имъ пильнувати якъ найострѣйше, щобы въ той спосібъ не марновано грунтівъ а провинившихъ-ся потягати до одвѣчальности. При порученю також поучити начальниківъ громадъ, що лицитація недвижимостей не може одбуватися безъ дозволеня суду а до компетенціи громадъ належить лишь лицитація движимостей.

— **П. Володимира Ясиницкого**, судію повѣтового въ Вижници, укусила — якъ доносить „Буковина“ — ѣдовита муха, въ наслѣдокъ чого ін сильно занедужавъ.

— **Раранецкій и топорівскій читальники**, газды Дутка, Родичь и другій взяли въ посесію — якъ доносить „Буковина“ — поля тамошного дѣдича п. Баронча, на великій смутокъ жидови. Красный прикладъ для нашихъ селянъ.

— **До рады громадскои въ Чернівцяхъ** мають одбутися на другій мѣсяць выборы 29 радныхъ. Въ Чернівцяхъ єсть всѣхъ выборцівъ 1934 а то: 1154 Нѣмцівъ, 229 Румунівъ, 346 Поляківъ, 171 Русинівъ а 34 зъ иншихъ народностей. Зъ Русинівъ кандидують сов. Винницкій, крил. Костецкій и д-ръ Залозецкій.

— **Новій карабины репетіеровій** мають одержати оба галицкі корпусы 1. и 11. въ другій половинѣ мѣсяця жовтня, мабуть около дня 24. Потрібный до роздѣленя запасъ єсть вже въ магазинахъ.

— **Огнѣ.** Пишуть намъ, що дня 28 вересня погорѣло въ Залесцяхъ, повѣта бобрецкого, 12 господарівъ. Шкода лише въ малій части убезпечена. Згорѣло також кільканацять штукъ худобы. Огонь выбухъ тогды, коли люде були въ поли. Причина ще не выслѣджена.—Въ Гайворонцѣ, коло Вишнівчика згорѣло 27 вересня 5 будынківъ зъ збожемъ вартости 8000 зр. При сильномъ вітрѣ цѣле село було загрожене, але при енергичній помочи мѣсцевыхъ людей, що прибули сейчасъ зъ сикавкою, и при помочи посесора п. Володкевича, котрый прийшовъ зъ своими людьми и сикавкою, удалося огонь придушити. Мавъ підпалити якійсь хлопець. Се вже другій разъ горѣло въ Гайворонцѣ; першимъ разомъ згорѣли три будынки. — Вже трете мѣсточко зъ ряду погорѣло! Дня 28 вересня погорѣли майже цѣлі Мединичѣ; Около 200 нумерівъ зъ всѣми господарскими будынками упали жертвою огню. — До пожару въ Глинянахъ замѣтити треба, що згорѣла гр.-кат. парохія на Заставу, де парохомъ єсть о. П. Бачиньскій, а не — якъ попередъ писали газеты — о. Решетиловичь. — Въ Новосѣльцяхъ, коло Мостищь згорѣли до тла двѣ селяньскі хаты зъ будынками и всѣми припасами збожа. Люде були занятѣ копаньемъ бульбъ, то помочи годѣ було въ першій хвили надѣятись, а коли збѣглися, не було вже що ратувати. Щастье, що не було сильного вѣтру, бо було-бы все село пійшло зъ дымомъ.

— **Въ Годахъ** коло Коломыи зарубавъ офицеръ Бенковскій, выступаючи въ оборонѣ чести, на смерть одного жида. Рѣчь була — якъ доносить черновецка „Gaz. Polska“—така: Передъ кількома днями выбухнувъ огонь на фольварку Хлібичокъ, належачімъ до Годівъ а выпущенімъ жидамъ въ аренду. Властитель фольварку п. Бенковскій поѣхавъ заразъ на мѣсце катастрофы а заставши тамъ громаду жидівъ, що стояли спокійно и не гасили огню, завізвавъ ихъ, щобы гасили. Тогдѣ одозвався одинъ жидъ: Тажь-то асекуроване, най горить, анѣ вы, анѣ мы не будемо мати шкоды! Бенковскій, розсердженый тымъ, вдаривъ жида въ лице. Тогдѣ прискочивъ другій жидъ, своякъ тамтого до Бенковского зъ заду и вдаривъ єго такожь. На то добувъ Бенковскій шаблю и порубавъ жида такъ, що той заразъ впавъ на землю а на другій день таки померъ.

— **Обманьства при брацѣ.** Въ Краковѣ велася тамтого тыждня розправа карна о обманьства противъ трохъ жидівъ: Якова Мандля, Гутмана Штрумфнера и Адольфа Ельстера. Жиды тѣ підъ позоромъ, що постараються о увільненье одъ службы войсковои, выманювали одъ людей значнѣ грошевѣ датки, кажучи, що мають въ войсковыхъ кругахъ потрібный до того вплывъ, або старалися новобранцямъ надати якісь штучнѣ хибы. По переведенѣй розправѣ трибуналъ засудивъ Мандля на 6 лѣтъ тяжкои вязницѣ, Штрумфнера на 6 мѣсяцівъ, а Ельстера увільнивъ. Однако акты розправы одступлено комендѣ корпусу до дальшого доходженя черезъ судъ войсковый, бо ходить о те, абы выслѣдити, хто изъ засѣдаючихъ въ асетерунковій комисіи бувъ співвинный?

— **Княгини Климентинѣ Кобургскій** приключилася мала пригода, коли ѣхала зелѣзницею зо стациі Слатина до Пітештье въ Румуніи. Хтось кинувъ именно до переѣзджаючого вагона два великі каменѣ, котрі розбили окна и перелетѣли по-надъ голову княгинѣ, не зробивши ій нѣчого.

— **Також конкуренція!** Одинъ зъ тутешныхъ жебраківъ выгравъ недавно на льотеріи 700 зр. Але чи зъ навычки, чи зъ поплатности не хотівъ покинути жебрачого стану а сидівъ и дальше що-дня підъ тымъ самымъ костеломъ. Тілько-жь

прочій єго товаришѣ, уважаючи єго чоловѣкомъ маючимъ, сказали ємy, що коли не перестане жебрати, обжалують єго передъ властями. Жебракъ той перенѣсся пôдъ иншій костелъ и таки не зôрвавъ зъ традиціями.

Вѣсти зъ Арх. Львôвскои.

Завѣдательство одержавъ о. Вол. Коневалець въ Малеховѣ.

Сотрудництво одержавъ о. Андр. Обрѣзкôвъ при церквѣ св. АА. Петра и Павла.

Презенту одержавъ о. Филипъ Пелехъ на Черепинъ, дек. щирецкого.

Кан. институцію одержали оо.: Орестъ Коновалець на Хоросно, Алекс. Барановскій на Пукôвъ, Петро Чумакъ на Озерянку, Іоанъ Билинкевичь на Звенигородъ и о. Мих. Колесса на Струтинъ.

Одпустку двонедѣльну одержавъ о. Мих. Рудницкій, парохъ Поморянъ.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Презенты одержали оо.: Іоанъ Борсукъ на Кракôвъ и Ант. Паславскій на Девятиръ, дек. потелицкого.

Сотрудництво одержали оо.: Волод. Гинилевичь въ Волчôмъ горѣш., дек. жукотиньского; Симеонъ Чичиловичь въ Ожôмлѣ, дек. судово-вишеньского; Орестъ Солтикевичь въ Добромили.

Завѣдательство одержали оо.: Ник. Була въ Берегахъ горѣшныхъ, дек. затварницкого; Волод. Кобдзай въ Теренчи, дек. сянôцкого и Іоанъ Маркôвъ въ Горянцѣ, дек. балигородского.

Консисторія вставилася до намѣстництва дотычно каноничного поставленя о. Іоана Кипріяна на пароха въ Немировѣ, дек. любачѣвского.

Посмертнй — ∓ — оповѣстки.

О. Яковъ Цѣлановскій, выслуженый духовникъ и учитель богословія догматичного для рускихъ питомцѣвъ на львôвскôмъ университетѣ, выслуженый приходскій священикъ при храмѣ св. Варвары и ректоръ гр.-кат. центральнои семинаріи у Вѣдни, совѣтникъ митроп. львôвскои Консисторіи, архидіяконъ епархіи люґошскои и присѣдатель куріи еп., ôдзначеный золотымъ хрестомъ заслуги зъ короною, докторъ св. богословія и др. — проживши 70 лѣтъ, въ 46 роцѣ священьства упокоився дня 17 (29) вересня по довгôй и тяжкôй недузѣ въ Перемышли. Похороны ôдбулися сегодня. Вѣчная покôйному память!

† **Генрикъ Галлеръ**, директоръ товариства кредитового земского и властитель дôбръ, померъ 29 н. ст. вересня у Львовѣ.

Наука, штука и литература.

— **„Зорѣ“ ч. 18.** мѣстить: Нечуй, Старосвѣтскй батюшки матушки (дальше); Мих. Бачиньскій: Не пôзно ще! (стихъ); Щедринъ, Коняка казка (перек. Ст. Ф.); К. Де теє сонце! (стихъ); Огоновскій, Исторія литературы рускои; Вукъ Стефановичь Караджичь; Библіографія.

— „Šperky Karpatských Huculek“ načrtal Fr. Řehoř. Пôдъ такимъ заголовкомъ помѣстивъ знакомый вже нашôй публицѣ п. Франт. Ржегоржь въ остатнôмъ числѣ ческои илюстрованои газеты „Zlata Praha“ довшу статью, въ котрôй говорить про стрôй карпатскихъ гуцулокъ. До тои працѣ додавъ авторъ кôлька илюстрацій зъ рѣчей належачихъ до строю и нпр. нашийникôвъ, коралѣвъ, хрестикôвъ, перстенѣвъ и т. п. зъ описомъ тыхъ же, подаючи заразомъ, що ті хрестики не суть чужого выробу а походять зъ рукъ таки гуцульскихъ самоукôвъ, котрі выробляють ихъ не для ремесла а для забавы. Взоры до тыхъ выробôвъ взятй зъ давныхъ часôвъ гайдамацтва та оприщины надають имъ высшу вартôсть и цѣну. Длятого — каже авторъ, — удалось ємy лишь зъ великою трудностею зложити збôрку тыхъ выробôвъ для прагского музею та набути деякй оригиналы.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Президія краєвои дирекціи скарбу именувала Алекс. Балька концепистомъ прокураторіи скарбу у Львовѣ въ X клясѣ ранги.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 1. жовня. „Montagsrevue“ доносить, що правительство постановило не предкладати радѣ державнôй нѣякого проєкту въ справѣ шкôлъ народныхъ.

Берлинъ 1. жовтня. Въ Гамбурзѣ арештовано проф. Гефнена, котрый передавъ редакціи мѣсячника „Deutsche Rundschau“ дневникъ цѣсаря Фридриха.

Букарештъ 30. вересня. Вѣсть, будьтобы цѣсарь нѣмецкій мавъ приѣхати сюды въ гостину до короля, єсть неправдивою.

Константинополь 1. жовня. Конфликтъ зъ Грецією въ справѣ островôвъ Спорадôвъ вже залагоджено. — Болгарскій агентъ дипломатичный Вулковичь одержавъ ôдпустку на 14 днѣвъ и ôдѣхавъ до Филипополя.

Берлинъ 1. жовтня. „Nordd. Allg. Ztg.“ доносить, що цѣсарь Вильгельмъ обѣцявъ свого часу королевôй Наталіи, що выступить въ єи оборонѣ, коли право буде по єи сторонѣ.

Римъ 1. жовтня. Криспи одержавъ ôдъ австрійского цѣсаря великій хрестъ ордена св. Стефана.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. З. П. въ Монастирискахъ. До кôнця року ще 4 зр. — **Пчт. Касино въ Сяноцѣ.** До кôнца року ще 3·50 зр. (18|12 87. прислано 4 зр., 30/3 3 зр., 30/6 3 зр., 27/9 4·50 зр.=14·50 зр.)— **Вп. Б. въ Санчи.** „Дѣло“ высылаєся до Санча; реклямованй аркушѣ выслано.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 207—?

Спеціяльности и универсальнй средства французскй и иншй, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншй фирмы оповѣщуванй.

Фабрика знарядовъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ **Краковѣ при улици Довгôй** поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 80 ?

ПОВѢДОМЛЕНЬЕ.

Маю честь повѣдомити П. Т. Публику, що зъ днемъ 25 серпня перенявъ я

РЕСТАВРАЦІЮ

въ готели Англійскôмъ при улици Кароля Людвика число 21.

заосмотрюючи єи въ великй припасы **винъ** австрійскихъ, угорскихъ и заграничныхъ зъ перворядныхъ фирмъ. Вина австрійскй и угорскй продаю такожь на мѣру

литръ 60 кр. и высше.

Кухня смачна и здорова, цѣны стравъ и вина я обвиживя по своємъ попереднику. — Перекуски на снѣданьи зимнй и горячй ôдъ 15 кр. и высше. — Всякй замовленя и абонаментъ приймаю якъ до дому такъ и въ реставраціи.

Абонаментъ мѣсячный на чотири стравы, 18 зр. або такожь за билетами.

ПИВО пильзненьске на склянки при ôдповѣднôй температурѣ. Для тѣснѣйшихъ кружкôвъ суть два габинеты зъ осôбными входами. Прислуга скора и точна.

Поручаючись ласкавымъ взглядамъ остаю зъ поважаньемъ:

МИХАИЛЪ ЛИПИНЬСКІЙ

2597 2—? реставраторъ.

!!! Пора замовляти вина и свѣтло !!!

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

поручає просто ôдъ продуцентôвъ

Вина въ бочкахъ

по 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 90, 95, 100, 110, 120, 135, 140 зр. и высше за бочку, мѣстячу 135 литеръ, крôмъ фрахту, котрый выносить 4—5 зр. ôдъ бочки.

СВѢТЛО

просто зъ фабрики почавши ôдъ 30 кл. 1а по 80, Па по 72 зр. за 100 кильо, крôмъ фрахту.

При замовленяхъ просимо подавати послѣдну стацію зелѣзничу.

Замовленя приймають: Центральный зарядъ у Львовѣ и филіи въ Станиславовѣ, Тернополи, Дрогобичи, Коломыѣ и Стрыю.

НАЙЛУЧШІЙ

ПАПѢРЪ ЦИГАРЕТОВЫЙ

єсть правдивый

LE HOUBLON

1934 **французскій фабрикатъ** 29—36

CAWLEY-a & HENRY-ого въ Парижи.

Передъ пôдробкою остерегаєся!

Сей папѣръ поручаютъ якъ найлучше пп. д-ръ І. І. Поль, дръ Е. Людвигъ, дръ Е. Липманъ, професоры хеміи при вѣденьскôмъ университетѣ а то для єго знаменитои якости, єго абсолютнои чистоты и для того, що до него не домѣшанй жадній шкôдливій здоровю матерій.

Одержавши на днях транспортъ прямо зъ Кольомбо

КАВЫ ЦЕЙЛОНЪ II-а

чистои въ смаку и ароматичнои

продаємо єи:

въ 5-килевыхъ тонкихъ мѣшочкахъ

Франко по 9 зр. 80 кр.

Кава Цейлонъ I-а 10 зр. 70 кр.
„ „ О 11 „ 20 „

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

2335 9—0

Девять медалѣвъ заслуги, дипльомъ признаня и дипльомъ гоноровый

на всемирнôй выставѣ въ Антверпіи

за незрôвнанй

Выробы косметичнй, Тоалетнй и Парфумеріи

Антилентилія. Нѣякій артикулъ тоалетовый не може остоятись що-до успѣху и доброты зъ Антилентиліею. Средство се одержане зъ ôдсвѣжаючихъ субстанцій, усуває къ короткôмъ часѣ веснянки, опаленя сонячнй, плямы печѣнковй, слѣды по ранахъ и т. д., надає лицю свѣжôсть и нѣжнôсть. — Цѣна 2 зр.

Пилиптонъ волосю сивому и споловѣлому по кôлькоразовôмъ ужитю привертає красну барву. Пилиптонъ не фарбує лише ôдмолоджує волосье, котре пôдъ вплывомъ сего ôдличного средства ôдзыскує первѣстну барву, мягкôсть и ôдлыскъ. — Цѣна фляконъ 1 зр 50 кр.

Валентинъ найсильнѣйше выпаданье волося вздержує, цибульки волосій взмôцняє и до вытворюваня та поросту волося побуджає. Лисины покрываються краснымъ волосьемъ.—Цѣлый фляконъ 3 зр. Пôвъ фляконъ 1 зр. 60кр.

ПУДРЪ КНЯЖІЙ

Знамените поводженье и покупъ сего пудру суть найлѣпшимъ доказомъ єго незрôвнанои доббрности. — Пудръ княжій на всѣхъ выставахъ бувъ першимъ, а численнй медалѣ заслуги, якими єго ôдзначили, найлѣпше єго поручають. — Пудръ княжій не мѣстить жадныхъ металевыхъ примѣшокъ, єсть се найчистѣйша и найнѣжнѣйша мучка ростинна, приємно прилягає до лица, надає красну, природну бѣлôсть и єсть неоцѣненымъ средствомъ до окрасы лица.

Пуделко мале бѣлого пудру 60 кр., цѣле 1 зр., зъ лебедикомъ 1 зр. 50 кр Рожевый для блъондинокъ и кремовый для шатинокъ и брунетокъ, мале пуделко по 70 кр., бôльше зр. 1.20 зъ пуделкомъ зр. 1 60.

Вода фіялкова. Усуває зъ лица прищѣ, лишаѣ, угрики, попаданье и лущенье шкôры, выгладжує морщинки и долики ôсповй. Лице ôдсвѣжує. выбѣлює и вынѣжнює до тои степени, що яко средство тоалетово-гигіеничне зôстало ôдзначене медалемъ заслуги на выставѣ природничо-лѣкарскôй въ Краковѣ. Цѣна 1 зр.

Мыло косметичне. Ôдзначаєся надзвычайною нѣжностею и вельми приємнымъ запахомъ, лагôдно дѣлає на нашкôрокъ, запобѣгає попаданю рукъ и лица, дуже нѣжно очищує шкôру. — *Усуває веснянки и жовтобрунатнй плямы зъ лица* Цѣна 60 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул., Коперника ч. 3, Готель Европейскій, пляцъ Маріяцкій и улиця Галицка, рôгъ Валовои. ВЪ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20 и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 22—?

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Калєндарь Просвѣты

на рôкъ 1889.

Цѣна 50 кр., зъ пересылкою 55 кр.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна фляшку 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручає Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2374 *Капсулокъ 80 кр.* 61—?

ПА-

расолъ до дощу и до сонця ôдъ 1.20 до 12 зр. — Калошѣ мужескй и дамскй зъ фабрикъ россійскихъ по цѣнахъ фабричныхъ — шапки не пропускаючй воды по 50 кр.

поручає найдешевше

ТОРГОВЛЯ 2537

Братôвъ Лянгнерôвъ

Львôвъ, Галицка ч. 16

Цѣнники на жаданье даромъ.

Левъ Кочоровскій

лякерникъ

у Львовѣ, въ будынку оо. Бернардинôвъ

поручаєся Вп. Публицѣ до мальованя дверей, ôконъ, знарядôвъ домовыхъ рôзного рода, компletныхъ выставъ склеповыхъ, пильдôвъ, повозôвъ и всякихъ иншихъ знарядôвъ входячихъ въ границѣ штуки мальованя и лякерованя. Приймає такожь замовленя зъ провинціи, котрй выкôнчує въ якъ найкоротшôмъ часѣ. 2591 3—3

Ôдзначенй медалями заслуги на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ, такожь державнымъ медалемъ на послѣдній выставѣ краковскій.

СРЕДСТВА ЛѢКАРСКЙ и ТОАЛЕТНЙ

ІОСИФА ТРАВЧИНЬСКОГО

аптикаря „Пôдъ Короною“ въ Краковѣ.

Вино хинове и вино хинове зъ зелѣзомъ, поручень Тов. Лѣкарôвъ краковскихъ, выроблюванй зъ найлѣпшои коры хиновои, а ôдповѣдаючй всякимъ вымогамъ медицины, сталися необходимй въ ординаціяхъ лѣкарскихъ. — Се средство взмôцнене цѣлый организмъ, пôдпомагае травленье и апетитъ, неоцѣненымъ стаєся для реконвалесцентôвъ по тифусѣ, запаленю легкихъ, дифтеріи, скарлатинѣ и т. п., въ катарахъ жолудка и кишокъ, въ сухотахъ, блѣдачцѣ, въ роздразненяхъ нервовыхъ, въ высиленю организму, въ опôрныхъ фебрахъ. Для дѣтей слабовитыхъ єсть се одинокимъ средствомъ. Цѣна фляшки 2 зр., пôвъ фляшки 1 зр. 20 кр.

Вино пепсинове, въ нестравности, браку апетиту и въ много иншихъ недугахъ жолудка. Ц. 1 зр. 50 кр.

Вино румбарбарове, въ недугахъ жолудка, печѣнки, жовтачцѣ, затканю и т. п. Цѣна 1 зр. 50 кр.

Розчинъ „Lerasa“, має пирофосфоранъ зелѣза и соды, котрый въ браку крови, блѣдачцѣ, роєдразненяхъ нервовыхъ, ослабленю и винищеню цѣлого организму, признали найславнѣйшій лѣкарѣ за найсильнѣйше средство, бо робить кровь молодою и свѣжою. Цѣна 50 кр.

Бальсамъ здоровля, єсть се ôдличне средство домове въ недугахъ, що повстали зъ злого жолудка. Оказалось оно спасеннымъ въ катарѣ, боляхъ и корчахъ жолудка, гемероидахъ, браку апетиту, згагѣ, затканяхъ, боляхъ и заворотахъ головы. Цѣна фляшки 1 зр., пôвъ фляшки. 50 кр. Численнй свѣдоцтва суть доказомъ єго успѣшности.

Впов. Пане! Для жены моєи, недужои на хроничный катаръ жолудка, бôль головы, омлѣлôсть, привѣзъ я Вашъ „Бальсамъ здоровля“. Вже при зажитю першои половины фляшки жена моя почулась далеко сильнѣйшою и здоровшою, а нынѣ находиться вже въ найлѣпшôмъ здоровлю.

Варшава д. 29 мая 1886 р. *Юлій Потоцкій.*

Сиропъ бальсамично-зеловый. Цѣна 75 кр. **Пастильки зеловй**. Цѣна 50 кр. Оба сй средства зложенй зъ вытягôвъ гôрскихъ зелъ, ôдличного смаку, ôддаляють найопôрнѣйшій кашель сухій и нервовый, давленье, коклюшь, плюванье кровію, хрипку, духоту и флегму.

Зела карпатскй ôддаляють довготревалый кашель, катаръ легкихъ, давленье въ горлѣ. Цѣна 40 кр.

Екстрактъ шпильковый єсть знаменитымъ средствомъ для недужихъ на легки и горло, астму, бракъ воздуха, бо розбрысканый брызкавкою въ воздусѣ наповняє комнату тревалою и здоровою вонею лѣсôвъ шпильковыхъ. Цѣна фляшки 1 зр. 50 кр. пôвъ фляшки 75 кр. Брыскавка до того 1 зр. 20 кр.

Зела противревматичнй и противгостцевй, суть неоцѣненй для недужихъ на ревматизмъ, гостець, подагру, ломанье въ крижахъ, заразомъ чистячи кровь, привертають организмови здоровй соки. Лѣчать чудово золотуху застарѣлу такъ у дозрѣлыхъ якъ и у дѣтей. Цѣна 1 зр.

Смаровапье бальсамично-зелове. Цѣна 1 зр. 50 кр. **Експелеринъ**. Цѣна 30 кр., 60 кр. и 1 зр. 50 кр. Натираючи мѣсця недужй однымъ зъ тыхъ средствъ два разы на день, ôддаляєся задавненй ревматизмы, гостець, ревматизмъ въ головѣ, такожь хвилевый паралижъ рукъ и нôгъ.

Бальсамъ на ôдмороженье. Средство неомильне. Цѣна 50 кр. **Верруцинъ,** нищить цѣлкомъ ôдтиски, бородавки и згрубѣлости шкôры. Цѣна 50 кр. **Каплѣ чудеснй** зъ кокайною. По зажитю тыхъ капель устає навѣть найсильнѣйшій бôль зубôвъ. Цѣна 50 кр. **Вата** лагôдяча бôль зубôвъ 15 кр. **Аллиль** до натираня противъ мигрены, флюксіи и штриканю въ ушахъ и лици. Цѣна 1 зр.

Регенераторъ єсть незрôвнанымъ средствомъ, бо привертаючи сивымъ и споловѣлымъ волосямъ первѣстну барву та взмôцнюючи ихъ, надає незвыклу мягкôсть и полыскъ, до того нищить парплѣ и прищѣ. Передъ ужитьемъ не треба волося мити въ содѣ и мылѣ, але зросити волôсье симъ плыномъ, а по 8—10 днях одержать они первѣстну барву. Плынъ сей не плямить нѣ шкôры нѣ бѣля, и черезъ се переходить всѣ доси знанй средства. Цѣна 3 зр. и 1 зр. 50 кр.

Пудеръ знаменито пристаючій до тѣла въ трехъ барвахъ, бѣлый, рожевый для блъондинокъ, кремовый для шатинокъ и брунетокъ. Цѣна коробки 30 и 50 кр., и 1 зр. — Пудеръ мого выробу ôдзначаєся деликатностею, знаменитымъ прилягальемъ до тѣла такъ дуже, що нѣхто не догадаєсь пудру; не має такожь шкôдливыхъ складникôвъ, тому уживати єго якъ найлѣпше поручаю.

Паста красоты. (Crême de beauté), ôддаляє морщинки, веснянки, плямы печѣнковй, прыщѣ, червонôсть носа, однымъ словомъ єсть се средство ôдмолоджуюче и надаюче лицю надзвычайну нѣжнôсть и свѣжôсть. Цѣна 85 кр. **Кремъ глицериновый** надає тѣлу мягкôсть не допускаючи заразомъ, щобы руки и лице попадалися. Ц. 75 кр.

Вода до устъ. Цѣна 75 и 30 кр. **Паста до зубôвъ** Цѣна 50 и 25 кр. Не допускають порохнѣти и чорнѣти зуамъ, кровавити и ослаблятись ясламъ, а до мого нищать неприємну воню, котра выходить часто зъ устъ.

Ессенція мятова тôлько мого выробує сть добра полокати рано и по обѣдѣ уста бо ôддаляє немилу воню а заразомъ вскрѣпляє и ôдсвѣжає цѣле пôднебѣнье. Цѣна 50 кр.

Ессенція лопухова. Цѣна 50 кр. **Олѣй лопуховый.** Цѣна 80 кр., и **Ессенція танно-лопухова.** Цѣна 80 кр. не допускають выпаданя волося, твореня парилѣвъ, грибкôвъ и половѣти волосю.

Лиліонеза, ôдзначаєсь незвыклымъ милымъ запахомъ. Выбѣлює и вынѣжнює шкôру, лагôдно дѣлає на нашкôрокъ и тому вырôвнює морщинки и долики по ôспѣ. Запобѣгає паданю лица и рукъ, лущеню и пуканю шкôры. Усуває прищѣ, лишаѣ, плямы, веснянки и т. д., хоронячи заразомъ ôдъ опаленя. Цѣна 75 кр.

Мыло зелове. Надає лицю незвычайну бѣлôсть и нѣжнôсть. Цѣна 25 кр. **Мыло глицеринове плынне,** одиноке до захованя барвы лица до пôзнои старости, удержує єи безнастанно свѣжо и нѣжно и хоронить ôдъ опаленя, плямъ печѣнковыхъ и т. п. Ц. 60 кр. **Вода кольоньска,** власного выробу, має загальне признанье. Цѣна 70, 35 и 2·50 кр. **Чудесный плястеръ краковскій** на всѣ задавненй раны и скалѣченя. Цѣна 40 кр. **Порошокъ** усуваючій молѣ, блощицѣ и иншій домовій насѣкомй. Цѣна 25 кр.

Аптика єсть заосмотрена у всѣ средства лѣчничй **найновѣйшои медицины,** крôмъ того у всѣ выробы лѣчничй, косметичнй и перфумеріи зъ перворядныхъ фабрикъ французскихъ и нѣмецкихъ. Складъ водъ минеральныхъ, приладôвъ хирургичныхъ и средствъ гомеопатичныхъ.

2287 18—24 **Цѣнники и брошурки даромъ и оплатно.**

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 208. Львôвъ, Второкъ 20 вересня (2 жовтня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Границею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатáній вôльнй вôдъ порта. — Поодинокe число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. вôдъ одной стрôчки печатнои, въ рубр. „Надосланe“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. вôдъ стишка.

Поручення зъ провинціи сейчасъ залаго джуються, безъ дочисленя провізіи.

ВЫМѢНЫ. ДôМЪ БАНКОВЫЙ И КОНТОРА

СОКАЛЬ и ЛИСЯТЬ

ВсякÍ облигаши, листы заставнÍ, ренты, акціи банковÍ и приватнÍ купуютъ и продаютъ пôдъ найкорист-нѣйшими по змозѣ условіями

Въ справѣ нового закона шкôльного.

Проéктъ ухваленого торôкъ соймомъ закона шкôльного о правныхъ вдносинахъ учителѣвъ не одержавъ санкціи цѣсарскои. Можна було думати, що не одержавъ ôнъ санкціи за-для того, що громадамъ вдбирае право презентованя учителѣвъ, чимъ выкликавъ середъ громадъ, якъ рускихъ такъ и мазурскихъ, велике невдоволенье и протесты та просьбы до министерства, щобы того закону не предкладано до санкціи.

Нинѣ переконуемось, що, на жаль, не кривда громадъ була причиною, що той законъ шкôльный не одержавъ санкціи. У Вѣдни згодились на обмеженье права громадъ, т. е. на вднятье имъ права презенты учителѣвъ, а тôлько въ редакціи проéкту добачили деякí похибки и длятого законъ не дôставъ санкціи. Министеръ просвѣты въ письмѣ до выдѣлу краéвого выразно заявивъ, що „провôдна гадка реформы... запевненье шкôльнымъ властямъ бôльше вплыву на именованье учителѣвъ... заслугуе тôлько на пôддержку администрація шкôльнои“. Министерство просвѣты стануло цѣлкомъ по сторонѣ польскои бôльшости соймовои, а противъ интенцій Русинôвъ, высказаныхъ въ соймѣ такъ переконуючо устами послôвъ нашихъ Романчука и Сѣчиньского. Министерство просвѣты заявляе, що цѣлкомъ годиться зъ тымъ, щобы право громадъ перейшло на краéву раду шкôльну.

Выдѣлъ краéвый выготовивъ проéктъ того закона въ новôй редакціи, змѣнивши тôлько тí §§-ы, котрí говорять про пенсіи вдôвъ и сирôтъ, про выслуженнину учителѣвъ та про платню катихитôвъ въ школахъ выдѣловыхъ.

Рѣчь посла д-ра Антоневича,

выголошена на засѣданю соймовôмъ дня (9) 21 вересня при нагодѣ верификаціи выбору гр. Лянцкороньского на посла соймового зъ округа выборчого Рудки-Комарно.

(*Конецъ.*)

Вельми характеристичнымъ есть такожь выбôръ въ Татариновѣ. Тамъ були три выборцѣ, но позаякъ село — маéтокъ гр. Лянцкороньского, то два зъ нихъ не явилися и лишь одинъ мавъ вдвагу голосувати. И якъ-же, не було жь тутъ терроризму? Въ громадѣ, де и священикъ усунувся вдъ голосованя, именно въ Колодрубахъ, такожь въ маéтку гр. Лянцкороньского, ледви десята часть брала участь въ переведеню правыборôвъ, а прецѣ не можна припускати, щобы фактъ той бувъ доказомъ любови для управителя дôбръ. Выбранí священикъ и найбогатшій чоловѣкъ въ громадѣ; здавалось бы, що независимый чоловѣкъ буде такъ голосувати, якъ ему совѣсть приказуе. Но бѣда, що пана нема дома, а слуги роблять пресію лишь длятого, щобы не пôддатись пресіи, священикъ не прийшовъ на выборы, а той найбогатшій выборець, котрый бувъ выбраный, голосувавъ на гр. Лянцкороньского. Видко, не воля а пресія змусила его до того. Мимоходомъ скажу, що и бѣдный священикъ по неволи ставъ дипломатомъ. Священикъ бувъ въ трудномъ положеню, не хотѣвъ а, може бути, и не мôгъ нѣ за однымъ, нѣ за другимъ голосувати — и не голосувавъ; найшовъ собѣ способъ: зробивъ такъ, що не одержавъ легитимаціи. Не може бути, щобы староста не прислався ему легитимаціи, бо староста честный урядникъ, а вирочôмъ мôгъ прийти безъ легитимаціи. Однакъ ôнъ не мавъ той смѣлости выступати отверто и поступивъ такъ, якъ той нѣмецкій игуменъ, що скрывся пôдъ стôлъ пôдчасъ голосованя. Мимо того найшлись громады въ добрахъ гр. Лянцкороньского, що мали вдвагу заявити свои переконаня.

Теперь будете знати, що думати о словахъ справозданя. То поучаюче справозданье. На 136 выборцѣвъ не явилося 14 а тí 14 то въ бôльшôй части выборцѣ интелигентнí, священики и богатí селяне и всѣ они — зъ вынмкою однои женщины, котра не мала права голосувати — проживаючи въ добрахъ гр. Лянцкороньского, були змушенí не голосувати! Тыхъ 14 голосôвъ треба було дочислити Матковскому — не можна ихъ уважати нѣчиими — що и справозданье краéвого выдѣлу признае, а тогдѣ значна бôльшôсть була-бы по сторонѣ Матковского. Однакъ тыхъ 14 голосôвъ, наколи-бъ були брали участь въ голосованю, могли-бы були потягнути за собою и другихъ. Коли вдступимо всѣхъ вôйтôвъ, котрыхъ голосы не богато значать, Лянцкороньскому, то и тогдѣ можна сказати, що выбôръ переведено, однакожь не можна сказати, що выбôръ переведено значною бôльшостею.

Характеристичнымъ есть ще одно дѣло; суть то выборы въ селѣ Гошаны, въ добрахъ покôйного нашого товариша Янка. Я бувъ тамъ на мѣсци, пôзнавъ то село близше и мѣсцевí вдносины. Тамъ селяне уважали покôйника за батька, за патріярха; ôнъ бувъ ихъ добродѣемъ и не можна припускати, щобы выборцѣ зъ Гошанъ мали ненависть до польского пана. А однакожь они всѣ голосували на нашого кандидата. Отже видите, що тамъ була-бы наша перевага, наколи-бъ не выступили акторы, котрí другою дорогою повели цѣле дѣло, наколи-бы тí акторы не терорызували и тымъ способомъ не дискредитували имя, записане хорошо въ повѣтѣ.

Результатъ отже не такъ свѣтлый. Вирочемъ голосы зъ Гошанъ безъ сумнѣву цѣннѣйшí якъ голосы лакеѣвъ, факторôвъ, офиціялистôвъ и арендарѣвъ. Найцѣкавѣйшимъ есть поглядъ, якій маe интелигенція округа о тôмъ выборѣ. Я самъ запытувавъ о причинѣ неудачѣ а они говорять: Наколи-бъ мы були переконанí, що нашъ нарôдъ такъ занимаeся суспôльными справами, що той нарôдъ вже такъ дозрѣвъ, то не були-бъ мы допустили до выбору Лянцкороньского. Однакъ мы не вѣрили, а навѣть и не припускали, щобы ентузіязмъ и патріотизмъ рускій мôгъ дôйти до такъ высокого степеня. И то характеристично — и то поучаючо! Я зъ своеи стороны не ставлю окремого предложеня, я лишь бажавъ-бы, щобы органы правительства въ будучности инакше поступали и строго держались инструкцій, якí на нихъ законъ накладае. Поведенье того рода дискредитуе не лишь власть, но такожь того, въ котрого хосенъ оно дѣялося. При тôмъ бо показалося наглядно, що за рускимъ кандидатомъ голосували независимí и интелигентнí автохтоны а на противника упали голосы дуже малои ваги. Нинѣ всѣ знаемо, що моральна побѣда, и славна, була по нашôй сторонѣ, а znaczna większość краéвого выдѣлу — то лишь... илюзія!

Соймъ краéвый.

VII-ме засѣданье зъ дня 28. н. ст. вересня 1888.

Вдпустку на 8 днѣвъ дôставъ гр. Тадей Дѣдушицкій.

Зъ петицій важнѣйшí: Громады Издебки и Гочôвъ о запомогу на будову школы. 29 громадъ зъ выборчого округа сельского Фриштакъ-Бжостекъ о змѣну закона дорогового, процедуры цивильнои, закона нотаріяльного, закона о конкуренціи церковнôй, въ справѣ парцеляціи дôбръ табулярныхъ, святкованя святъ и заведеня примусу асекурацiи будынкôвъ селяньскихъ. Громады Кошляки, Скорики и Мединь о перенесенье рогатки межи Волочисками а Пôдволочисками. Комитетъ гал. Товариства господарского у Львовѣ въ справѣ нищеня мышей. „Wydawnictwo ludowe“ у Львовѣ о субвенцію. Жидôвске товариство „Przymierze Braci“ о постôйну субвенцію.

Пос. Петрускій въ имени выдѣлу краéвого внѣсъ, щобы выбôръ послôвъ Чеслава Лозиньского зъ округа Пильзно-Дембица и гр. Фр. Мыцьельского зъ округа Ясло-Фриштакъ признати важнымъ. Соймъ на то згодився, а оба послы зложили посольскій обѣтъ.

Потôмъ пос. Абрагамовичь въ имени комисіи буджетовои предложивъ преліминарь рôльничихъ школъ въ Дублянахъ. Ухваленый преліминарь представляeся такъ: Школа высша: выдатки 39.308, доходы 18.386 — недобôръ 20.923 зр. Школа низша: выдатки 12.719, доходы 2.988, — недобôръ 9.731 зр. Курсъ горальняный: выдатки 1.960, доходы 1.240, — недобôръ 720 зр.

VIII-ме засѣданье зъ дня 1 н. ст. жовтня 1888.

Пос. Евс. Черкавскій дôставъ вдпустку на 14 днѣвъ. Зъ петицій цѣкавѣйшí: Товариство „Lutnia“ у Львовѣ о постôйну субвенцію 400 зр. и о субвенцію 600 зр. на школу спѣву. Выдѣлъ пов. въ Тарноберезѣ о змѣну закона дорогового. Зъ мѣста Станиславова о ухваленье новелѣ до закона о ординаціи выборчôй, щобы женщинамъ служило право голосованя при выборахъ до сойму. Товариство бурсы им. св. О. Николая въ Перемышли о субвенцію. Учителѣ зъ Болехова о пôдвышенье платы.

Петицію погорѣльцѣвъ зъ Камѣнки струм. и нагляче внесенье о запомогу 500 зр для погорѣльцѣвъ зъ Мединичь вдослано до комисіи буджетовои зъ порученьемъ, щобы на найблизшôмъ засѣданю предложила внесеня. — Пос. Вротновскій заявивъ при тôмъ, що въ комисіи буджетовôй есть около 20 такихъ наглыхъ петицій, де проситься о помôчь зъ причины огню або граду: зъ самого вѣлицкого повѣту петиція выказуе 1669 потерпѣвшихъ вдъ повени.

Пос. Мыцьельскій мотивувавъ своe внесенье о потребѣ заведеня выдѣлу рôльничого въ университетѣ Ягайлоньскôмъ, покликуючись на университеты нѣмецкí. — Внесенье передано комисіи господарства краéвого.

Зъ причины, що внескодавець кн. Левъ Сапѣга выѣхавъ бувъ на „соймикъ пропинаційный“ до Чорткова, то выпавъ зъ порядку дневного его рефератъ о вандрôвныхъ учителяхъ рольництва.

Пос. Верницкій въ имени комисіи податковои здававъ справу зъ петиціи зверхности громадскои зъ Волѣ-ришковои, въ пов. ярославскôмъ, о вднисанье залеглыхъ податкôвъ грунтовыхъ и домовыхъ 21 господарямъ, бо не можна ихъ стягнути. Тí господарѣ и вдовы черезъ нещастя и хоробы такъ пôдъупали, що кромѣ обдовженыхъ а неурожайныхъ грунтôвъ не мають анѣ худобы, анѣ нѣякого движимого маéтку, и мимо численныхъ секвестрацій не въ силѣ податкôвъ заплатити. Залеглости податковí, деякí навѣть зъ-передъ 10 лѣтъ, выносять 1155 зр. 73 кр. Референтъ опираючись на тôмъ, що урядова практика въ выимковыхъ выпадкахъ въ дорозѣ ласки вднисуе залеглí податки, щобы не зруйнувати бѣдного селянина зъ родиною, — поставивъ внесенье, щобы петицію передати правительству до розслѣду и можливого увзглядненя.

На тôмъ засѣданье скôнчилося.

Гадки по подорожи по пôвнôчнôй Болгаріи.

Софія, 10 ст. ст. вересня.

II.

Зачнемо вдъ селянъ, бо они якъ чисельно такъ и финансово найбôльше пôдпираютъ державу.

Болгарскí селяне дуже привязанí до своеи землѣ и не выпускають ей легкимъ способомъ зъ рукъ. Противно навѣть, коли де тôлько покажеся можнôсть набути землю за приступну цѣну, набувають ей або на власнôсть приватну або на власнôсть цѣлого села. Статистика показуе, що рôкъ-рôчно выселяeся зъ пôвночнои и полудневои Болгаріи значне число турецкихъ хлѣборобôвъ, головно задля религійныхъ причинъ. Якъ де тôлько такій фактъ покажеся, тамъ заразъ опущена Турками земля переходить до рукъ Болгаръ, котрí нѣякимъ способомъ не хотять допустити чужихъ людей до купна. (Пôсля спису людности въ р. 1881 въ Болгаріи було менше бôльше $^3/_4$ миліона Туркôвъ на 2,984.988 усѣхъ мешканцѣвъ.) Коли-жь хто зъ чужихъ таки набувъ-бы землю, то болгарске населенье буде ему безнастанно накостити, навѣть готово скорше цѣле господарство чужинця перемѣнити въ попѣлъ, анѣжь дасть ему на завсѣгды оселитися. Се дуже важна черта характеру болгарского селяньства и ей мають дякувати Болгаре, що ихъ оселѣ якъ передъ тымъ, то тымъ бôльше теперь посуваються чимъ разъ дальше на полудне. Не злый болгарскій етнографъ, п. Офейковъ, умѣставъ въ однôмъ изъ томôвъ „Периодич. Списания“ (за рôкъ 1888) гарну розвѣдку про болгарскí кольонiи недалеко Константинополя, котрí не тôлько не пропадають, а противно ще бôльше розширяються.

За те болгарскій селянинъ управляе рôлю лѣниво та й простымъ способомъ, и то лишь тôлько, кôлько потребуе для своеи потребы; прочí загоны лежать облогомъ. Хаты у нихъ простí, але зъ кождого погляду лучшí, анѣжь у насъ въ Галичинѣ. Огонь розкладаeся въ кухни пôдъ отвореномъ коминомъ на земли выложенôй цеглами, а стравы варяться въ великôмъ, звисаючôмъ надъ огнищемъ мѣдянôмъ кôтлѣ. До звычайныхъ стравъ належить „чорбá“, котру варять зъ кусникôвъ порубаного овечого мяса; до воды додаeся „чýшки“ (наприка, котру на Балканѣ управляють якъ у насъ бараболѣ), цибулѣ и другихъ рѣчей, за-для смаку и запаху. Для Европейцѣвъ така чорбá не маe нѣ крыхты смаку и не всѣ могуть привыкнути до тои стравы. „Чушки“ або „пиперки“ належать до улюбленои ѣды, и то варенí безъ нѣчого або начиненí рижомъ. Чушки ѣдяться такожь самí зъ хлѣбомъ. До нихъ ще тяжше привыкнути Европейцямъ, бо дуже пекучí и по нихъ хочеся пити богато вина або пива. Тымчасомъ у Болгаръ належать чушки до ласощѣвъ, многí родины ѣдять ихъ на снѣданье и вечерю, а що дешевí, то черезъ се они рѣчь вельми економична. Для насъ Европейцѣвъ найлѣпше ще смакують такí пиперки наквашенí (зовсѣмъ такъ, якъ огôрки, тôлько далеко лютѣйшí). Одѣжь въ рôзныхъ околицяхъ селяне носять иншу, найкраще носяться въ Тирновскôмъ.

Просвѣта селянъ въ рôзныхъ сторонахъ стоить на рôзныхъ ступеняхъ. Найнизше стоять т. зв. Шóпы, що замешкують округи: софійскій, кюстендильскій, трьнскій и царибродскій. О политицѣ не мають найменшого понятя. Великí подѣ послѣдного часу, якъ сполученье обохъ Болгарій, сербска вôйна, выбôръ нового князя — не будили у нихъ найменшого живого интересу. Одного разу заѣхавъ я до Вакареля (бôльшого села на румелійскôй граници). Вступивъ я до „хану“ (коршмы), що державъ богатый на цѣле село „кметъ“ (вôйтъ). Розмовляю зъ нимъ о Россіи.

— Теперь Болгаре — кажу я ему — чогось вдвернулись вдъ Россіи, не люблять ей.

— Е, ба, та говорять, що такъ.

— А якъ же, Вы самí не знаeте? Хто-жь у васъ депутатъ до народного собранія: стамболовистъ чи цанковистъ?

— Тримаe зъ Стамболовымъ.

— А Вы зъ кимъ?

— Мы зъ Россiею.

— А чому-жь выбираeте противного собѣ депутата?

— Нашъ депутатъ бувъ собѣ чоловѣкъ гарный, якъ ось мы всѣ, и бувъ за Россiею, але якъ пôйшовъ до тои Софіи, то тамъ щось зъ него зробили.

Духъ асоціяційный властивый болгарскому селянинови. Всюды по селахъ деякí роботы выконуються „задружно“. Въ многихъ селахъ доховалась у нихъ въ чистôй формѣ т. зв. „задруга“. Самои назвы „задруга“ нема мѣжь народомъ, а найчастѣйше й нема на той устрôй нѣякого термину. Въ Софійскôмъ, примѣромъ, есть терминъ „кýпштина“. Всѣ члены бôльшои родины працюють на спôльный дохôдъ, а всѣми справами родинными управляe выбраный родинный „голова“. Выбôръ паде не конче на найстаршого, звычайно доступаe тои чести найспособнѣйшій и найдосвѣдненйшій. Цѣкава рѣчь, що навѣть многí зъ интелигенціи (бувшій министеръ Радославовъ) належать и сегодня до задруги, хотяй живуть зовсѣмъ въ иншôмъ мѣсци; такí особняки посылають весь свôй дохôдъ до розпорядку головѣ задруги. Теперь задруга що-разъ бôльше затираeся. Причина тому двояка: вдмѣннí потребы житя и недогôдности, що выплывають зъ того устрою. На задругу ученí люде глядять рôзно: одни ей хвалять, другí зовсѣмъ ей противнí. Пôсля нашои думки, маe она добрí и злí стороны, а ей истнованье есть тôлько нытаньемъ часу.

Мѣщанъ, ремѣсникôвъ и купцѣвъ можна-бы звести пôдъ одну категорію. Мають они богато схôдного зъ собою: по перше, всѣ они мешканцѣ мѣстъ; по друге, ихъ рôвень просвѣты и способъ житя менше-бôльше однаковí. Рѣдко хто зъ тои категорiи сягаe образованьемъ высше. Всѣ они дуже ощаднí и добиваються красныхъ маéткôвъ, але милiонерôвъ мѣжь ними здаeсь нема. Ихъ житье просте: рано чорна турецка кава зъ хлѣбомъ, на обѣдъ зупа зъ овечого мяса, сильно напаприкована пиперками, на вечеръ хлѣбъ и сыръ або що друге. Публичными справами интересуються досыть живо. Читають пильно газеты и належать до рôзныхъ партій. Богатшí зъ нихъ держать зъ Цанковистомъ и Россiею, а се тому, що бувшí россійскí офицыры, котрí дôставали платнѣ, якъ бы якí министры и жили выгôднѣйше нѣжь офицыры болгарскí, давали имъ богато торгувати. Бѣднѣйшимъ противнí Россiянамъ и часто зъ ихъ устъ выходять нарѣканя на Россію. Россійска цивилизація мала вплывъ на болгарскихъ мѣщанъ и въ неодномъ родинѣ тои категорiи людей черезъ кôлька лѣтъ зробилася велика перемѣна. Богатшí покупували собѣ меблѣ, европейску посудину, ѣдять уже не на земли а на столѣ и сплять на зелѣзныхъ лôжкахъ. Колись ходили они въ широкихъ шаравархъ, пôдперезаныхъ широчезнымъ вовнянымъ поясомъ, жѣнки носили такожь широкí шаравары (мовь Туркинѣ), а на головахъ чорнí закручуванí хустки, — нинѣ-жь стрôй ихъ уже европейскій, а богатшí показують люксусъ невыданый по найбôльшихъ столицяхъ свѣта. Въ недѣлѣ або свята въ мѣскôмъ огородѣ кожда друга або третя дама носить на собѣ одѣжь вартости кôлькохъ сотъ франкôвъ.

Интелигенція выробляeся зъ усѣхъ верствъ народу, якъ зъ мѣщанъ, такъ и зъ селянъ. Бѣднѣйшимъ правительство приходить зъ помочю. Правительственнí стипендiи для молодыхъ людей на студiи за границею суть дуже высокí. Максимумъ доходить до 2.400 франкôвъ рôчно (1.200 гульденôвъ!) кромѣ оплаты всѣхъ потрѣбныхъ таксъ, а медикамъ оплачуе правительство всѣ потрѣбнí приборы. Максимумъ стипендiи для ученикôвъ остаючихъ въ Болгаріи 480 фр. Та тôлько въ тôмъ бѣда, що молодыхъ людей заохочують высокí платнѣ покидати чимъ скорше школы и громадити фортуну. Лакôмство гроша граe важну ролю

Якъ то ôдбираєся церковь?

А можна церковь ôдобрати? — спитає читатель. О се то йде, що хотять ѣи ôдобрати, а чи удасть ся имъ, покаже будучнôсть. Рѣчь така:

Село Пôдгôрцѣ прилучене до Станьковець коло Березовець. Рускѝ парохіяне того села постановили въ 1881 роцѣ выбудувати церковь. До пароха въ Станькôвцяхъ, о. Дометія Бородайкевича, явили ся парохіяне Илько Боднаръ, Іосифъ Маланчукъ и Гринь Лѣвый — и зявили ѣму свою постанову. Парохъ причинився ôдъ себе до тои будовы кôлькадесятьми гульденами, Рада громадска въ Пôдгôрцяхъ дарувала пôдъ церковь грунтъ, а парохъ вымѣнявъ ѣго въ скарбѣ фундациі гр. Скарбка за користнѣйшій, именно дôставъ въ Пôдгôрцяхъ парцелю катастральну пôдъ ч. 485.

Парохъ, о. Бородайкевичь зложивъ комитетъ для будовы, до котрого увôйшли: самъ парохъ яко предсѣдатель, Никола Шпакъ и Дмитро Коцовскій. Комитетъ сей провадивъ будову фондомъ церковнымъ, призбиранымъ зъ датькôвъ церковныхъ, а такожь парохіяне давали роботу шарваркомъ, пôдводами и т. п. Двôръ, заходами о. Бородайкевича, ôдступивъ безплатно камѣнь на церковь, цегольникъ громадскій выпаливъ цеглы — и будова церкви поступала. При тôмъ бувъ помôчный такожь начальникъ громады, Лаврентій Ґуґа, хоть латиньского обряду, але вже зъ уряду свого покликаный до помочи.

Въ 1883 роцѣ парохъ за дозволомъ митрополичимъ поблагословивъ угольный камѣнь церкви, а 1884 року була вже цѣла внѣшна будова церкви скôнчена.

Доти все йшло въ ладѣ и нѣхто не бувъбы надѣявся, що найдуться люде, котрѝ будуть дѣлати шкôдливо въ тôй цѣли, щобы поставлену заходомъ и трудомъ рускихъ парохіянъ церковь напастувати и розбуджувати ненависть мѣжь людьми двохъ обрядôвъ католицкихъ. Ажь отъ по скôнченю будовы церкви изъ внѣ явився у о. Бородайкевича Лаврентій Ґуґа и сказавъ, що позаякъ до будовы церкви причинилися такожь деякѝ латинники, а особливо ôнъ самъ, — то длятого мусить бути въ церкви поставленый окремый престолъ для латинникôвъ, латинники мусять мати ключь ôдъ церкви, щобы кождои хвилѣ мали вступъ до неи, и одинъ латинникъ все мусить бути однымъ провизоромъ церкви.

По ôдповѣди о. пароха, що ôнъ самъ тои справы рѣшати не може, опинилася справа въ львôвскôй гр.-кат. митрополичôй Консисторіи, а тая ôдповѣла рѣшеньемъ зъ 28 липня 1885 до ч. 3364. въ той спосôбъ, що на поставленье окремого престола для рим.-кат. парохіянъ въ ново-побудованôй церкви въ Пôдгôрцяхъ не може призволити зъ тои причины, що не хоче симъ чиномъ давати нагоды вѣрнымъ обохъ обрядôвъ до суперечокъ, сварôвъ и розъяреня умôвъ. Але Консисторія призволила, щобы латинники мали приступъ до церкви и могли ѣи въ означенôмъ часѣ уживати, а то зъ огляду на заслуги деякихъ латинникôвъ при будованю церкви. Вкôнци рѣшила Консисторія, що не може бути двохъ ключѣвъ лишь одинъ, и то въ рукахъ мѣсцевого пароха, яко заступника церкви.

Коли парохъ Пôдгорець повѣдомивъ Ґуґу о такôмъ рѣшеню гр.-кат. Консисторіи, той — очевидно кимсь пôдмовленый — замкнувъ заразъ ще не докôнчену и не посвящену нову церковь а ключь ôднѣсъ до свого латиньского пробощa, кс. Іоахима Мотыкевича въ Берездôвцяхъ, заявивши, що голову розвалить тому, хто поважиться церковь отворити и до неи вступити.

Въ мѣсяци мартѣ 1886 р. зъѣхала до села комисія гипотечна для заведеня книгъ грунтовыхъ. Передъ тою комисіею станувъ кс. Мотыкевичь и заявивъ жаданье, щобы новобудована церковь була яко костелъ занятабульована на вѣрныхъ римо-кат. обряду, бо згадану церковь за ѣго (о. Мотыкевича) призволенъемъ выбудувавъ латинникъ Лаврентій Ґуґа, а евентуально, щобы церковь була занятабульована яко спôвласнôсть вѣрныхъ греко- и римо-католикôвъ.

Тогдѣ парохъ рускій о. Бородайкевичь ôднѣсся до ц. к. прокураторіи скарбу, взгляднo до ц. к. намѣстництва зъ представленьемъ, домагаючись въ имени справедливости и рôвноправности рускои церкви усуненя самовôльного насильства черезъ резслѣдженье и порѣшенье справы.

На се представленье порѣшило ц. к. намѣстництво рескриптомъ зъ 1 мая 1886 до ч. 25.102, що справу тую належить рѣшити въ дорозѣ добровôльнôй, а то въ порозумѣню обохъ Консисторій, а наколи-бъ порозумѣнье не далося перевести, то справу вывести на дорогу права, тôлько не на коштъ фонду религійного, а на коштъ обохъ парохôвъ мѣсцевыхъ.

Справа тая находиться нинѣ въ Консисторіи.

Мы надѣємося, що наша Консисторія ревно займеся тою справою, всѣми силами обстане за правами гр. кат. прихожанъ и не допустить до такого небезпечного прецеденсу, щобы гр.-кат. Русины пôдъ проводомъ своихъ священикôвъ будували собѣ церкви, а латиньскій ксендзъ потому, якъ церковь уже поставлена, перемѣнявъ ѣи въ костелъ!

До рускои публики рускои столицѣ!

Вже при кôнци сего тыждня завитає въ мурахъ нашого мѣста рѣдкій и любый гôсть — — нашъ руско-народный театръ. Кажемо: рѣдкій, бо коли польска публика маѣ можнôсть щоденно любуватись своєю сценою, театръ нашъ за-для неприязныхъ, а цѣлôй галицкôй Рузи ажь надто добре звѣстныхъ обставинъ уже два роки не мôгъ загостити до столицѣ рускoго краю, въ котрôй ѣсть властива ѣго осѣлôсть. Нинѣ по довгôй дволѣтнôй вандрôвцѣ витає середъ насъ наша одинока драматична институція, наша сцена народна, примѣщуючись въ чужôмъ кутику.

Думаємо, що вся руска публика нашого мѣста прийме свою рôдну сцену щирымъ и братнымъ серцемъ, а то тымъ бôльше, що везе она намъ въ гостинци самѝ принаднѝ дары словеснѝ. Сего року побачимо на нашôй сценѣ самѝ найновѣйшѝ и найзнаменитшѝ творы сучаснои нашои драматичнои литературы, доси ще у Львовѣ нѣколи не представлюванѝ. Театръ нашъ представить сего року мѣжь иншими творами: Кропивницкого „Дай серцю волю“ и „Невольника“, Карпенка-Карого „Наймичку“, Нѣщиньского „Вечерницѣ“, Федьковича „Довбуша“, Ос. Барвѣньского „Полуботка“ и другѝ творы, котрыхъ Львовяне не бачили ще на сценѣ, а о котрыхъ хиба зъ провинціи доходила насъ чутка про ихъ выставленье та знамените артистичне выконанье.

Цѣлковите ôдновленье репертоару и знамента внѣшна выстава, о котру разомъ зъ дирекціею театру постаралось товариство „Руска Бесѣда“ у Львовѣ, притягне напевно всю руску публику якъ зô Львова такъ и зъ окрестности на представленя нашого театру, котрыхъ число за-для великихъ коштôвъ обмежиться невôдклично лишь на 12. Представленя будуть ôдбуватися въ дуже користно положенôй сали товариства нѣмецкого Frohsinn въ готели Жоржа (вхôдъ зъ улицѣ Академичнои). Перше представленье буде въ недѣлю дня 7 жовтня с. р., а ôдограный буде украинськiй народный образъ Кропивницкого зъ спѣвами и танцями п. з. „Дай серцю волю заведе въ неволю“. Абонаментовѝ карты на 12 представленъ выносять 10 зр. Карты тѝ можна вже ôдъ нинѣ дôстати въ торговли Вп. Дымета и въ кôмнатахъ товариства „Руска Бесѣда“ при ул. Ôрменьскôй ч. 27.

Правительственный проєктъ закона о выкупнѣ права пропинаціи.

(*Конець.*)

§. 11. Въ случаяхъ, коли право пропинаціи ѣсть выарендоване разомъ зъ другими правами ужиткованя, якъ прим. зъ грунтами, горальнями, броварами, млынами и т. п., маѣ дирекція пропинаційного фонду розслѣдити якъ зъ дотеперѣшными управлеными такъ и зъ арендаторами, — яка часть цѣлого чиншу аренды припаде на право пропинаціи, почавши ôдъ 1 сѣчня 1891 р. Коли при тôмъ не дôйде до нѣякого порозумѣня, то за періодъ часу, на котрый буде узнаный краємъ истнуючій стосунокъ аренды, належить принятн яко суму чиншу аренды, припадаючу на право пропинаціи и ôдъ теперь маючу сплачуватись краєви взглядно фондови пропинаційному — цифру того доходу пропинаційного, котрый принятый зôставъ властею податковою за пôдставу вымѣру податку доходового ôдъ права пропинаціи яко такого за р. 1888.

§. 12. Дотеперѣшнѝ управленѝ суть обовязанѝ найдальше до 14 днѣвъ по введеню того закона въ житье ôддати дирекціи пропинаційного фонду до диспозиціи всѣ документы, дотыкаючѝ права пропинаціи а то въ цѣли обнятя заряду того права, а що-до умовъ устно заключеныхъ обовязанѝ суть въ тôмъ самôмъ часѣ подати до вѣдомости дирекціи условія тыхъ умовъ. Документы будуть имъ по зробленôмъ урядовôмъ ужитку безпроволочно звернени. Якъ довго дотеперѣшнѝ управленѝ не сповнять того обовязку що-до выдання документôвъ аренды взглядно выказаня условій устно заключенои умовы о аренду, або не выкажуть неможности предложеня контракту аренды, не будуть мали права жадати выплаты вынагороды за пропинацію. Въ кождôмъ однакъ случаю застерегаєсь дирекціи фонду пропинаційного свобода удатись на дорогу права.

§. 13. Въ всѣхъ случаяхъ, въ котрыхъ управленый одержавъ ôдъ арендатора заплаченый въ цѣлости або въ части зъ горы чинш аренды за часъ ôдъ 1 сѣчня 1891 р. ажь до хвилѣ, въ котрôй погасає контрактъ аренды, взглядно при выповѣдженю контракту по мысли §. 10 того закона выповѣджена аренда, дальше въ случаяхъ, въ котрыхъ чинш аренды, припадаючій на повысшій періодъ, улягъ цѣлковитому або частковому кондиктови въ хосенъ третыхъ особъ або бувъ третымъ особамъ екзекуційно присужденый, буде дотычна сума чиншу аренды потручена при выплатѣ капиталу вынагороды, належачого-ся дотеперѣшному управленому.

§. 14. По переведенôмъ забезпеченю доходу зъ права пропинаціи маѣ выдѣлъ краевый уложити плянъ амортизаційный и предложити ѣго до затвердженя правительству, ôдтакъ занятись продажею облигацій пропинаційныхъ пôдъ условіями о скôлько можна найкористнѣйшими и повѣдомити управленыхъ урядовою оповѣсткою, якій квотъ чистого доходу, означеного правосильными рѣшеніями краевои комисіи пропинаційнои, припадає на нихъ яко капиталъ вынагороды. Кромѣ того маѣ выдѣлъ краевый удѣлити кождому зъ компетентныхъ судôвъ реальныхъ списъ управленыхъ до вынагороды тѣлъ табулярныхъ, а взглядно списъ властителѣвъ права пропинаційного вышинку зъ выказаньемъ капиталу вынагороды, якій припадає на кождого зъ управленыхъ а то въ цѣли переказаня того капиталу интересованымъ.

§. 15. Всѣ постановы того закона примѣненѝ будуть такожь до тыхъ мѣстъ, котрѝ невыключно выконували право пропинаціи на своихъ громадскихъ обшарахъ, а для котрыхъ чистый дохôдъ зъ права пропинаціи вже означеный зôставъ правосильными рѣшеніями краєвои комисіи. Окремѝ пропинаційнѝ фонды, якѝ истнували для тыхъ мѣстъ, мають прилучитись до загальвого фонду пропинаційного, до котрого въ будучности вплывати будуть такожь приходы, признанѝ тымъ окремымъ фондамъ въ §§. 20—23 и 31—35 закона зъ 30 грудня 1875 р.

§. 16. Мѣста, котрѝ на своихъ громадскихъ обшарахъ посѣдають выключне право пропинаціи, остають и на дальше въ самостôйнôмъ повненю того права ажь до кôнця р. 1910. Окремѝ фонды пропинаційнѝ, утворенѝ для тыхъ мѣстъ въ мысль закона зъ 30 грудня 1875 р., мають и дальше истнувати, а вплывати маѣ до нихъ, кромѣ приходôвъ, вказаныхъ въ §§. 20—23 и 31—35 того закона, такожь ще означится маюча пôсля слѣдуючихъ параграфôвъ участь въ сумѣ, признанôй законом держ. зъ 20 червня 1888 р. а то ôдъ хвилѣ, коли тая сума буде заасигнована зъ державного скарбу.

§. 17. Въ цѣли означеня тои участи маѣ краєва комисія пропинаційна зарядити доходженье зъ аналогичнымъ застосованьемъ постановъ §§. 11—16 закона зъ р. 1875 и на пôдставѣ того означити чистый дохôдъ зъ права пропинаціи тыхъ мѣстъ пôсля пересѣчнои цифры зъ лѣтъ 1869—1874, при чѣмъ однакъ маѣ вылучитись прихôдъ, одержаный зъ вышинку пропинаційного при помочи оплатъ. Участь кождого мѣста въ державнôй субзенціи буде означена по правосильности рѣшеня выдѣломъ краєвымъ въ порозумѣню зъ намѣстництвомъ въ ôдношеню, яке заходить мѣжь чистымъ доходомъ зъ права пропинаціи признанымъ мѣстамъ а чистыми доходами, признаными такими-жь рѣшеніями загалови всѣхъ иншихъ управленыхъ зъ выимкою мѣстъ, вказаныхъ въ §. 16. Въ случаю, коли мѣжь намѣстництвомъ а выдѣломъ краєвымъ не прийшло-бы до порозумѣня, маѣ рѣшати министерство справъ внутрѣшныхъ.

§. 18. Коли бы чистый дохôдъ такого мѣста зъ права пропинаціи за-для браку потрѣбныхъ датъ не мôгъ бути означеный пôсля пересѣчныхъ циферъ зъ лѣтъ 1869 — 1874, то маѣ бути розслѣдженый знатоками пôсля постановъ §. 12 закона зъ 30 грудня 1875, при чѣмъ знатоки мають взяти пôдъ розвагу такожь ôдносины иншихъ мѣстъ зъ рôвною бôльше-менше людностею котрыхъ чистый дохôдъ ѣсть вже розслѣдженый. Кошты сполученѝ зъ тыми доходженями маютъ уважатись и покриватись яко кошты управы фонду пропинаційного.

§. 19. Право пропинаційне мѣстъ згаданыхъ въ §. 16-того закона почнеся зъ р. 1910. Може оно однакъ и вчаснѣйше бути знесене за вынагородою окремыми законами. Законы тѝ будуть мѣстити постановы, якѝ оплаты мають побиратись за-для узысканя тои вынагороды. Окремый фондъ пропинаційный, утвореный для такого мѣста, буде ѣму ôдданый по погасненю, взглядно по знесеню ѣго права пропинаціи яко маѣтокъ закладовый на ѣго власнôсть. Въ кождôмъ случаю таке мѣсто лишаєсь въ правѣ побору своѣи участи въ субвенціи державнôй до кôнця р. 1910.

§. 20. При выданю капиталу вынагороды громадамъ увзгляднени будуть кромѣ загальныхъ осторожностей, приписаныхъ для решты управленыхъ, такожь окремѝ постановы обовязуючѝ зъ огляду на забезпеченье громадского маѣтку.

§. 21. Умѣщене ôдповѣдно до §. 13 закона зъ 30 грудня 1875 въ выданыхъ вже рѣшеняхъ пропинаційнои комисіи постановленье що-до полишеня одного шинку въ посѣданю управленыхъ зноситься. Посѣдателѣвъ тыхъ маѣтковъ, що-до котрыхъ переведено вписы въ дотычныхъ книгахъ гипотечныхъ, вказанѝ въ §. 18 закона краєвого зъ 30 грудня 1875, завѣдомить краєва комисія пропинаційна урядовыми оповѣстками, котрѝ будуть оголошенѝ рôвночасно зъ згаданымъ въ §. 14 того закона оповѣщеньемъ выдѣлу краєвого о погасненю признаного имъ права реального, а кромѣ того удѣлить тая комисія кождому зъ властивыхъ судôвъ гипотечныхъ выказъ дотычныхъ тѣлъ табулярныхъ. На основѣ того выказу и згаданого §. 14 того-жь закона належить при кождôмъ маѣтку, при котрôмъ переведено въ дотычнôй книзѣ гипотечнôй вписы згаданѝ въ §. 18 закона зъ р. 1875, занотувати зъ уряду въ дотычнôй книзѣ, що право пропинаціи устаѣ зъ кôнцемъ р. 1890, що властитель того маѣтку управленый ѣсть до означенои въ нинѣшнôмъ законѣ грошевои вынагороды и що признане властителеви маѣтку право реальне до вышинку спиритусовыхъ напиткôвъ погасло разъ на все.

§. 22. Побôръ шинкарскихъ оплатъ, означеныхъ въ §§. 20 21 и 22 закона зъ 30 грудня 1875, перестаѣ для пропинаційного фонду зъ кôнцемъ грудня 1890. На якѝ цѣли и въ якôй высотѣ мають тѝ оплаты и на дальше побиратись, постановиться окремымъ закономъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Завтра вже маѣ пріѣхати до Вѣдня нѣмецкій цѣсарь Вильгельмъ. У Вѣдни роблять на ѣго принятье великѝ приготовленя але лишь въ кругахъ двôрскихъ. Позадвôрскѝ круги не будуть брати участи въ принятю цѣсаря. Полиція заказала навѣть уставляти трибуны на улицяхъ, котрыми буде переѣзджати цѣсарь и, розумѣєсь, буде строго пильнувати того, щобы не вывѣшувано хоругви въ барвахъ нѣмецкои державы — чорно-червоно-золотѝ. Такожь заборонено выходити на крышѣ домôвъ Розпорядженье се выкликало у Вѣдни велике невдоволенье и сензацію. Особливо дивуѣ всѣхъ, що сторожамъ домôвъ призначено такожь якусь ролю полиційну, бо наказано имъ пильнувати того, щобы передъ домами и въ сѣнехъ не збиралися люде, та щобы они нѣкому не давали ключѣвъ на пôдъ. Все то заряджено мабуть длятого, щобы не допустити до прусофильскихъ демонстрацій. На жаданье цѣсаря Францъ Іосифа мають зъѣхатися всѣ архикнязѣ крôмъ тыхъ, що перебувають теперь въ Испаніи. На галевый обѣдъ дня 4 с. м. запрошенѝ мѣжь иншими всѣ амбасадоры, архіеп. Ґанґльбаверъ и нунцій Ґалімберті.

Вельми цѣкавою ѣсть вѣсть зъ Вѣдня, яке значенье приписують тамъ подорожи цѣсаря Вильгельма. Вѣсть ся выглядаѣ на око дуже имовѣрна и взявши добре на розвагу не була-бы она такъ дивна; не знати лишь, чи вѣсть та ѣсть правдива, бо годѣ припустити, щобы державы европейскѝ рѣшилися на крокъ, котрый выкликавъ-бы величезну змѣну въ Европѣ. Кажуть именно, що въ компетентныхъ сферахъ такъ говорять: Подорожь цѣсаря Вильгельма маѣ утворити таке успособленье, приготовити таку ситуацію, щобы надъ декотрыми важными справами можна рѣшучо поговорити и щобы евентуальнѝ предложеня могли удатися. Можна уважати за рѣчь певну, що коли прийде до переговорôвъ надъ деякими предложеніями, то результатъ ихъ ôдобѣся на Туреччинѣ. Въ Берлинѣ, Петербурзѣ, Вѣдни и Римѣ признано именно, що не такъ Болгарія и Македонія суть перешкодою до порозумѣня, якъ абсолютна апатія и безсильнôсть Туреччины, котра зовсѣмъ нѣчого не зробила и не робить, щобы удержати повагу своѣи верховнои власти и взагалѣ повагу управильненои державы.

——

Минувшого четверга переѣхавъ царь зъ Шполы въ Царствѣ польскôмъ до Криму, а зъ ôдси выѣхавъ на Кавказъ. Подорожь ѣго держалася, якъ звычайно, въ великôй тайнѣ. На зелѣзници Береcть Литовскій-Кіевъ, котрою царь ѣхавъ, бувъ цѣлый шляхъ обсаженый войскомъ пѣшимъ, а по-за тымъ стоявъ ще другій рядъ кавалеріи. Кажуть, що полиція довѣдалась о якôмсь намѣренôмъ атентатѣ на царя и длятого збôльшено всякѝ мѣры осторожности. Зъ тои самои причины мали такожь ôдпасти маневры фльоты на Чорнôмъ мори.

Пôсля „Pol. Corr.“ ѣсть неправдивою поголоска, будьто бы шахъ перскій або ѣго братъ мали явитися на Кавказѣ на повитанье царя; тамъ повитаѣ ѣго лишь въ имени султана ген. Фуадъ-паша и комендантъ VI корпуса турецкого въ Ерзерумѣ, Мистафа-паша.

Ôдъ часу заведеня въ Россіи загальнои службы войсковои покликано теперь вже другій разъ резервистôвъ до вправъ войсковыхъ въ числѣ 119 372. Минувшого року брало участь въ сихъ вправахъ 54.438 людей. — „Прав. Вѣстникъ“ оголошуѣ, що сего року маѣ покликатися до войска въ цѣлôй европейскôй Россіи вразъ зъ округомъ дегестаньскимъ и закавказкимъ 250.000 рекрутôвъ.

Переговоры Россіи зъ Ватиканомъ все ще не закôнчилися. Зъ Риму доносять, що россійскій повномочникъ для переговорôвъ зъ римскою курією, Извольскій, выѣхавъ передъ кôлькома днями до Петербурга по новѝ и остаточнѝ информаціи.

——

Арештованый въ Гамбурзѣ професоръ Ґефкенъ, котрый мавъ ôддати до друку дневникъ цѣсаря Фридриха, ѣсть професоромъ межинародного права въ Страсбурзѣ и належить на диво не до вольнодумнои партіи, але до консервативнои, прусофильскои и протестантскихъ ортодоксôвъ. Мимо своихъ консервативныхъ и клерикальныхъ поглядôвъ належавъ ôнъ до людей, котрыхъ годѣ ужити до якихъ партійныхъ цѣлей и котрѝ люблять держатися лишь своихъ власныхъ засадъ. Зъ-ôдки ôнъ взявъ той дневникъ, доси ще не знати. Берлиньскій „Tageblatt“ каже, що початокъ оголошеня сягаѣ выше якъ до Ґефкена. Кажуть такожь, що звѣстный вже дневникъ цѣсаря Фридриха ѣсть уложеный зъ листôвъ цѣсаря, писаныхъ до своѣи жены пôдчасъ и по прusко-французкôй вôйнѣ. Листы тѝ мала сама цѣсарева показувати особамъ стоячимъ близше до неи.

——

Бѣлградскій кореспондентъ вѣденьскои „Presse“ пише такъ до згаданои газеты: Въ розговорѣ зъ однымъ зъ найзнаменитшихъ проводирôвъ поступовои партіи сказано менѣ, що Гарашанинъ и ѣго товаришѣ знають докладно всѣ тѝ интриги, котрѝ мають на цѣли

въ политичнôмъ угрупованю партій въ Болгаріи. Кождый пристаѣ до тои партіи, котра потрафить найлучше убезпечити ѣго доходы и рѣдко хто выступаѣ на поли политики зъ переcвѣдченя. Коли й де инде, то передовсѣмъ въ Болгаріи уважають студіи за средство бути высше поставленымъ и нажити грошей. Великій соромъ для того, хто скôнчивъ высокѝ школы, а не мôгъ поставити собѣ каменицѣ. Однакъ зъ часомъ те лихо мусить пропасти. Вже теперь ѣсть немала купка людей, що зовсѣмъ серіозно глядять на народнѝ справы и працюють для идеѣ, а праця для идеѣ приходить для Болгаръ тымъ лекше, що кождый зъ нихъ не потребуѣ журитись такъ дуже своєю долею, якъ отъ мы Русины. Власне та послѣдна обставина значить дуже богато и она каже намъ покладати, що ново-Болгарщина, почата дрôбными зернами Паисія (1762), ôдтакъ дальше плекана Софронiемъ, Неофитомъ Рильскимъ и другими, прибере бôльше почвы и розростеся въ роскôшне дерево. Ученѝ мужѝ, науковѝ институціи, товариства и газеты дôстають велику помôчь ôдъ министерства просвѣты. Зъ кождого выдавництва закуповуѣ министерство значну часть, подаючи тымъ чиномъ змогу покрыти кошты выданя, а майже всѣ часописи науковѝ не оплачують почтового порта.

Рôзнѝ впрочѣмъ суть ступенѣ интелигенціи. Подѣлъ залежить ôдъ того, якѝ хто кôнчивъ школы. Тôлько-жь на жаль, треба сказати, що дуже рѣдко люде зъ наукою займають ôдповѣднѝ собѣ мѣсця. Карiѣра и посады зависять найбôльше ôдъ протекціи, маѣтку и партизанства; неразъ само належанье до якои партіи выробляѣ добре плачену посаду для чоловѣка, щó зъ бѣдою може себе пôдписати.

Драганъ.

розъединити короля зъ ихъ партіею. То не добре мѣшати справу розводу королевскои пары зъ справами политичными и партійными. Пôсля погляду напреднякôвъ есть розвôдъ справою чисто юридичною и династичною. Позаякъ залагодженье ея належить до министерства Христича а напредняки хотять, щобы той кабинетъ остався якъ найдовше при кермѣ, то они не мають права выступати въ справѣ, котра есть передовсѣмъ особистои натуры. Партія напреднякôвъ згодиться на всяке залагодженье справы розводу, котре переведе король и кабинетъ Христича. Коли король хвилево не довѣряє напреднякамъ, то причиною того особистѣ и политичнѣ интриги або непорозумѣня, котрѣ однакожь довго не удержаться.

Зъ Вѣдня доносять, що неправдою есть, будьто-бы король Миланъ высылавъ до Букаресту Ристича въ тôй цѣли, щобы ôнъ переговорювавъ зъ королевою. Ристичъ вернувъ зъ Аббаціи просто до Бѣлграду. Король уживає лишь тыхъ лиць, котрѣ суть теперь при кермѣ державы.

Послѣдня вѣсти зъ Бѣлграду суть неконче добрѣ; кажуть, що всѣ партіи опозиційнѣ постановили спôльно выступати противъ правительства. Король покликавъ Пирочанца до Ґляйхенберґа.

——

Зъ Софіи доносять до „Presse“, що тамъ дуже несподобалась рада вѣденьскои прасы, щобы Болгарія не тыкала македоньскои справы. Кажуть майже на певно, що авторомъ статьи въ „Свободѣ“ въ справѣ македоньскôй есть самъ Стамболовъ, хочь ôнъ офиціяльно выступає супротивъ Порты зъ зовсѣмъ иншими поглядами. Кажуть такожь, що правительство болгарске старается всякими малыми штучками обходити капитуляціи консулярнѣ.

Противный трохи поглядъ стрѣчаємо въ „Pol. Corr.“. До тои газеты пишуть зъ Константинополя, що дуже холодне и ôдпôрне становище Порты супротивъ звѣстнои петиціи проживаючихъ въ Константинополи Болгаръ, предложеной великому везирови и европейскимъ кабинетамъ, опамятало значно болгарскихъ загорѣлцѣвъ. Теперь говорять якъ въ офиціяльныхъ кругахъ болгарскихъ, такъ и въ тыхъ кругахъ, що высылали петицію, що нѣхто не думавъ тыкати македоньскои справы и що безпôдставна була обава тои прасы заграничной, котра стала доказувати, що въ Македоніи наближаються вже важнѣ подѣ. Религійный и національный антагонизмъ Болгаръ выкликавъ лишь той фактъ, що они побачили, що Россія, щобы зробити пресію на Болгаръ, почала звертатись зъ своими симпатіями до Грекôвъ. Болгаре хотѣли звернути лишь увагу Порты, якъ розумно зробила-бы она, наколи-бъ зъ власнои волѣ дала македоньскимъ Болгарамъ деякѣ свободы. То отже дало причину, що розôйшлась вѣсть, будьто-бы въ Македоніи заносилось на щось недоброго.

Годиться занотувати такожь слѣдуючу вѣсть: „Memor. Diplomatique“ подавъ бувъ недавно вѣсть, що маркизъ Сальсбери мавъ недавно тому одержати завѣреня кн. Бисмарка и гр. Кальнокого, що они будуть охотно пôдпирати кн. Фердинанда Кобургского яко князя болгарского. „Journ. de St. Petbg.“ написавъ на то, що дивуєся, що такъ поважна газета якъ „Memor. Diplom.“ може ширити такѣ вѣсти. На то ôдозвався такожь и органъ кн. Бисмарка „Nordd. Allg. Ztg.“ и каже: Мы дивуємось тому такожь а ще бôльше дивуємось тому, що „Journ. de St. Petbg.“ называє згадану французку газету органомъ поважнымъ.

НОВИНКИ.

— Зъ днемъ 1 (13) жовтня пôчнеся новый чвертьрôкъ выдавництва „Дѣла“ зъ „Библіотекою найзнамен. повѣстей“. Просимо П. Т. Предплатникôвъ, щобы зволили якъ найскорше присылати залеглости и предплату.

— Въ память 900 лѣтнего ювилею хрещеня Руси ôдбудеся днл 29 вересня (11. н. ст. жовтня) с. р. въ сали „Народного Дому“ деклямаційно-вокальный вечеръ зъ танцями, устроеный обществомъ „Русскихъ Дамъ“. Стрôй визитовый. Вступъ на салю ôдъ особы 1 зр. Надзвычайнѣ датки на добродѣйнѣ цѣли, на котрѣ призначеный дохôдъ зъ сего вечерка, приймаються зъ подякою. Танцями управляти буде знаный и симпатичный въ русскихъ кружкахъ аранжеръ п. И. И. Федоровичь, тожь надѣємось, що любителѣ штуки танцѣвъ являться на тôмъ вечерку въ память ювилею хрещеня Руси найчисленнѣйше. За оказаньемъ запрошеня можна дôстати билеты въ день вечерка при касѣ ôдъ 6 год. веч. Початокъ о 8 год. веч. Хто не дôставъ запрошеня, зволить зголоситися до господаря „Русского Касина“ въ Народнôмъ Домѣ. — *Ôдъ комитету „Рускихъ Дамъ“.*

— На дохôдъ погорѣлцѣвъ Посухова давъ нашъ театръ въ Бережанахъ дня 26 вересня представленье; чистого доходу принесло представленье 30 зр.

— Зъ Глинянъ пишуть намъ: Комитетъ ратунковый уконституовався пôдъ проводомъ гр. Потулицкого. Зъ причины, що комитетъ не має ще нѣякихъ средствъ матеріяльныхъ, то погорѣлцѣвъ живить гр. Потулицкій власнымъ коштомъ. Щодень сѣдає въ дворѣ до обѣду звыжь 400 особъ; дѣти дôстають такожь вечерю зъ молока а старшѣ по чверть бохонца хлѣба зъ львôвскихъ пекарень. Всякѣ датки для погорѣлцѣвъ пересылаються на руки графа. Погорѣло 101 господарѣвъ, зъ тыхъ 63 асекурованыхъ въ дуже незначнôй сумѣ.

— Пригода цѣсаря. Пôдчасъ вправъ артилеріи пôдъ Феликсдорфомъ коло „Wiener-Neustadt“ мала лучитися цѣсареви небезпечна пригода. Около 2 годины пополудни велѣвъ цѣсарь здержати вправы. Сейчасъ дано сигналъ, щобы стримано огонь. Тымчасомъ одна батерія, що находилася якихъ 1000 метрôвъ въ задѣ, не почула сего сигналу зъ тои причины, що зъ противнои стороны бувъ сильный вѣтеръ Цѣсарь будучи певнымъ, що стрѣляньe вже перестане, пустився зъ цѣлою дружиною, щобы оглянути шанцѣ, до котрыхъ стрѣляно. Може ще на 300 метрôвъ бувъ цѣсарь ôдъ шанцѣвъ, коли згадана батерія пустила гарматный стрѣлъ. На першу вѣсть о тôмъ рознесли газеты поголоску, мовь-бы то куля перелетѣла туй коло самого цѣсаря, въ наслѣдокъ чого кôнь нѣбы сполошився и цѣсарь знаходився въ великôй небезпечности. Тымчасомъ „Fremdenblatt“ простує тѣ поголоски, кажучи, що куля не могла трафити цѣсаря, анѣ нѣкого зъ дружины, бо они не находились на линіи стрѣлу.

— Огнѣ. Въ Мединичахъ знищивъ огонь 152 хатъ зô всѣми господарскими забудованями и запасами збôжа. Згорѣло такожь руске приходство и будынокъ жандармеріи. Страта 200.000 зр., бо погорѣли самѣ богатѣ господарѣ. На першу вѣсть о пожарѣ прислала громада сусѣдного мѣста Дрогобича хлѣбъ для погорѣлцѣвъ. Убезпеченыхъ було лише 33 господарѣвъ на 25.000 зр. Пôдпалити мала одна жѣнка, божевôльна. — Въ Семигиновѣ, стрыйского повѣту, знищивъ огонь 28 газдôвствъ и громадску канцелярію. Шкода 11.580 зр. а лишь одно газдôвство було убезпечене на 700 зр. и громадска канцелярія на 400 зр. Причиною огню була неосторожнôсть.

— Д-ръ Францъ Смолька має дня 14 с. м обходити 40 лѣтну рôчницю своєи першои президентуры въ соймѣ вѣденьскôмъ 1848 року.

— Стрыйского 9-того полку два баталіоны ôдъѣхали вчера рано зô Львова до Ярославля. Одинъ баталіонъ того полку ôдôйшовъ заразъ по маневрахъ до Радимна, а одинъ стоить въ Стрыю.

— Урядъ почтовый Зимнавода Рудно. Министерство торговлѣ позволило, щобы урядъ почтовый на двôрци зелѣзницѣ Зимнавода-Рудно, отвореный на лѣто 1 серпня с. р., полишився тамъ черезъ цѣлый рôкъ.

— Щастье кучурмарскои Оленки. Въ селѣ Кучурмаре коло Черновець живъ недавными ще роками одинъ гончарь зъ численною родиною. Однакожь зъ гончарства зароблявъ ôнъ такъ мало, що не мôгъ выживити цѣлои родины и тому выславъ одну доньку свою красну, 18-лѣтну Оленку, на службу до Черновець. Дѣвчина вправдѣ убога, але прекрасною уродою звертала на себе увагу всѣхъ. Зъ часомъ покинула она службу и пропала десь безъ слѣду. Пôзнѣйше показалося, що она оперлася ажь въ Єгиптѣ Батько єи тымчасомъ вмеръ, а гончарство обнявъ сынъ, и такъ проминуло богато лѣтъ. Ажь ось недавно заѣхала поспѣшнымъ поѣздомъ черновецкои зелѣзницѣ до Кучурмаре знаменита дама, убрана въ золото и бриляны зъ двома дѣточками. Тутъ розпыталась она про гончаря и сейчасъ до него пôшла. Показалося, що то есть колишна бѣдна Оленка нинѣ вдова по грецкôмъ банкири, котрый померши лишивъ ѣй великій маєтокъ. Олена думає осѣсти въ рôднôмъ селѣ. Кучурмарскѣ селяне сходяться громадою до хаты гончаря, щобы надивитися на красну Олену, котра выдаєся имъ нинѣ зачарованою княгинею Всходу, тымъ бôльше, коли почне зъ дѣтьми розмовляти по грецки, французки и турецки.

— Дрôбнѣ вѣсти. Цѣсарь удѣливъ гр.-кат. комитетови парохіяльному въ Вороблику королевскôмъ, пов. коросняньского, 100 зр. запомоги на будову церкви. — Мин. Земляковскій выѣхавъ дня 30 вересня зô Львова до Вѣдня.

Надôслане.

Вѣкъ вынайдень..

Девятнаците столѣтье а особливо остатнѣ десятки лѣтъ мають до записаня епохальнѣ вынайденя. Було-бы то особлившою игрою случаю, наколи-бъ на всѣхъ поляхъ робилися великѣ ôдкрытя и вынайденя, не лишь въ медицинѣ, де они не лишь дуже суть потрѣбнѣ и пожаданѣ, але приносять особливо користь и пожитокъ людскости. Варнера Safe Cure есть якъ разъ такимъ епохальнымъ, щасливымъ вынайденьемъ въ медицинѣ. Нема жадного помôчного средства на всѣ недуги, але оно есть найпевнѣйшимъ у всѣхъ недугахъ нирокъ, печѣнки и мѣхура. Передъ введеньемъ сего препарату не було жадного средства, котре бы посѣдало позитивну силу цѣлющу на тѣ органы. Поодинокѣ доси звѣстнѣ зела, котрѣ мають абсолютный вплывъ въ недугахъ нирокъ, печѣнки и мѣхура, зложили старанно досвѣднѣ хемики и выпробовали; а теперь творять они знане лѣчниче средство пôдъ назвою „Варнера Safe Cure“, котре зъ причины свого чудесного дѣланя и наслѣдку узнавъ дуже скоро цѣлый цивилизованый свѣтъ. Д-ръ Н. Баєръ пише про се средство якъ слѣдує: „Я мавъ паціентку, котра терпѣла на бôль печѣнки и нирокъ, у котрои уживанье всякихъ средствъ було безуспѣшне а станъ бувъ безнадѣйный. Спробувавши разъ ужити Варнева Safe Cure я утѣшився незмѣрно. Я поручавъ и буду поручати той препаратъ за найлѣпшій.“ — Цѣна фляшки Варнера Safe Cure выносить 2 зр. и можна єи дôстати майже въ всѣхъ антикахъ. Брошурка пересылаєся даромъ и оплатно; адреса до головного складу: **H. H. Warner & Co. Pressburg.**

Вѣсти зъ Деп. Львôвскои.

Завѣдательство одержали оо.: Алекс. Петровичь въ Городиславичахъ, Созонтъ Медвецкій въ Боршовѣ, Юл. Твардієвичь въ Дмитровичахъ, Іоанъ Палѣвъ въ Кутищахъ, Ант. Ульваньскій въ Чернушовичахъ, Стеф. Лежогупскій въ Лѣсникахъ, Ал. Юрикъ въ Стôльску и Мар. Заячкôвскій въ Воли великôй.

Сотрудництво одержавъ о. Теоф. Войтовичь въ Бережанахъ.

До испыту конкурсового припущенѣ оо.: Теоф. Мурдзакъ зъ Иванкова, Петро Гаранюкъ зъ Конюхъ, Іоанъ Залескій зъ Урлева, Іоахимъ Федюкъ зъ Угерска и Дим. Ксьонжекъ зъ Стрѣлкова.

Увôльненѣ оо.: Волод. Чмѣль ôдъ сотрудництва въ Пôдмихайлю и Іос. Бородієвичь ôдъ завѣдательства въ Кутищи.

До львôвскои дух. семинаріи принятѣ: на IV рôкъ. Юл. Зубрицкій и Теод. Кинасевичь; на III. рôкъ: Ем. Боберскій, Левъ Кордасевичь, Иванъ Кордуба и Евг. Купчиньскій; на II. рôкъ: Ем. Зарицкій и Иванъ Созаньскій, а на I. рôкъ: Иванъ Бордунъ, Ник. Винницкій, Сев. Гаврусевол. Гарасимовичь, Евг. Гарасимовичь, Юл. Гумецкій, Николай Демчиньскій, Ник. Дерлица, Михаилъ Дурделя, Иванъ Илевичь, Алекс. Колесса, Онуфрій Кончевичь Теодоръ Кордуба, Ем Володимиръ Кузьма, Павло Кульчицкій, Кôндратъ Лагола, Іоанъ Лесякъ, Теоф. Луцикъ, Остапъ Нижанкôвскій, Петро Нижанкôвскій, Конст. Петрушевичь, Левъ Пясецкій, Иванъ Рудый, Исидоръ Свистунъ, Геор. Семкôвъ, Иванъ Свистунъ, Конст. Трачь, Мих. Тупись и Мих. Яцкевичь.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— Конкурсы. Окружна рада шкôльна въ Сокали розписує конкурсъ на посаду старшого учителя въ 4-клясовôй школѣ въ Белзѣ зъ платнею 450 зр. рôчно. Подаватись можна до 15 падолиста. — Магистратъ въ Долинѣ розписує конкурсъ на посаду мѣского лѣкаря зъ рôчною платнею 300 зр., котра опôсля буде пôдвышена. Подаватись до 10 жовтня.

Телеграмы „Дѣла“.

Лоидонъ 2. жовтня. Ситуація пôдъ Свакимомъ есть дуже небезпечна. Межи Англією а Италією ведуться переговоры въ справѣ ôдступленя Италіи територій Свакиму и Зейлаху, позôстаючихъ теперь въ рукахъ Англіи.

Парижь 2. жовтня. Организуєся тутъ партія невдоволеныхъ, належачихъ доси до рôзныхъ партій. — Незадовго маєся появити тутъ повный дневникъ цѣсаря Фридриха.

Вѣдень 2 жовтня. Вчера приѣхавъ сюды грецкій король зъ Ґмунденъ и выѣзджає нинѣ до Атинъ. — Померъ тутъ комендантъ корпуса ген. Апполь.

Берлинъ 2 жовтня. Проф. Ґефкенъ має бути по переслуханю перевезеный до Берлина а ôдтакъ до Липска, де буде вестися дальшій процесъ.

Монахіюмъ 2 жовтня. Вчера приѣхавъ сюды цѣсарь Вильгельмъ. Принятье цѣсаря було величаве.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

1. л. жовтня 1888.

Львôвъ: Пшеница 6·80 до 7·10, жито 5·— до 5·25, ячмѣнь 5·— до 7·25, овесъ 5·60 до 6·—, горохъ 4·50 до 10.05 вика 4·50 до 5·—, рѣпакъ 10·50 до 11·—, лнянка — до —, конюшина червона 40·— до 45·—, конюшина бѣла 40·— до 48·—, конюшина шведска — до —, хмѣль ôдъ 80 до 115.— зр. за 56 кило въ Львовѣ, оковита за 10.000 литрôвъ 31·— до 31·50 зр.

Тернопôль: Пшеница 6 70 до 7·—, жито 4·80 до 5·10, ячмѣнь 5·— до 7·—, овесъ 5·30 до 5·80 горохъ 5·50 до 10.—, вика 4·30 до 4·75, рѣпакъ 10·— до 12.—, лнянка — до —, конюшина червона 40·— до 44·—, конюшина бѣла 40·— до 47·— конюшина шведска — до —.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 208 –?

Спеціяльности и универсальнѣ средства французкѣ и иншѣ, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншѣ фирмы оповѣщуванѣ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 81 ?

Курсъ Львôвскій

зъ дня 2. л. жовтня 1888.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	208 50	211 75
Зелѣз. Львôв.-Чернов. по 200 зр. а. в.	220 —	223 —
Банку гипот. гал. по 200 зр. а. в. . .	277 —	281 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в. .	— —	216 —
Листы заставнѣ за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в	99 75	100 75
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	102 50	103 50
Банку краєвого 4½% а. в. льос. 51 л.	93 —	94 —
Товариства кредит. гал. 5% а. в. . .	101 25	102 25
Товариства кредит. гал. 4% а. в. . .	94 10	95 10
Товар. кред. гал. 5% а. в. льос. 37 л.	101 25	102 25
Товар. кред. гал. 4% а. в. льос. 41½ л.	91 25	92 50
Товар. кред. гал. 4½% а в. льос. 52 л.	94 75	95 75
Листы довжнѣ за 100 зр.		
Гал Зав. кред. сел. 3% а. в (давн. 6%) въ ликв.	— —	57 50
Гал. Зав. кред. сел. 2½% (давн. 5%) въ ликв	— —	48 —
Общ. роль. кред. Завед. 6% льос. въ 15 л.	— —	— —
Облиги за 100 зр.		
Индемнизац. галицкѣ 5% м. к. . . .	104 25	105 50
Комунальнѣ Банку краєв. 5%, I емис.	100 —	101 —
Позички краєв. зъ 1873 по 5% а. в. .	103 25	105 —
Позички краєв. зъ 1883 по 4½% а. в.	91 35	92 35
Льосы:		
Мѣста Кракова	23 75	25 75
Мѣста Станиславова	33 50	36 —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 73	5 83
Наполеондоръ	9 53	9 63
Пôвъимперіялъ	9 88	9 98
Рубель срѣбный	1 36	1 48
Рубель паперовый	1 29	1 31
100 марокъ нѣмецкихъ	58 90	59 90

Маріяцельскѣ каплѣ жолудковѣ

знаменито дѣлаючѣ у всѣхъ недугахъ жолудка.

Schutzmarke.

Незрôвнанѣ при браку апетиту, слабôмъ жолудку, воняючôмъ ôддыху, кваснôмъ ôдгиканю, здутю, кольцѣ, катарѣ жолудка, згазѣ, твореню ся пѣску и камѣньчикôвъ въ мѣхури, при надто великôй флегмѣ, жовтачцѣ, ôдкиненю и блюваню, болю головы (если походить зъ жолудка), корчахъ жолудка, задненю, перетяженю жолудка стравами и напоями, при хробакахъ, недугахъ селезѣнки, печѣнки и гемороидахъ. — Цѣна фляшочки разомъ зъ **приписомъ 40 кр., подвôйнои 70 кр.**

Головна высылка у антикаря

КАРОЛЯ БРАДИ КРОМЕРИЖЬ (Kremsier) МОРАВА.

Маріяцельскѣ каплѣ жолудковѣ не суть нѣякимъ средствомъ потайнымъ. Складовѣ части поданѣ суть при кождôй фляшочцѣ въ **приписѣ.**

Правдивѣ можна купувати у всѣхъ 2351 28—52 **антикахъ.**

ОСТЕРЕЖЕНЬЕ! Правдивѣ Маріяцельскѣ каплѣ жолудковѣ рôзно фальшують и наслѣдують. — **На знакъ правдивости** мусить кожда фляшка бути завинена въ червоне запакованье, заосмотрене въ **повысшу марку охоронну** и при кождôй фляшочцѣ на приписѣ мусить находитися, ще сей приписъ друкованый у Г. Гуска въ Кромержу.

Правдивѣ можна купити: У ЛЬВОВѢ въ антикахъ: Якова Байзера, Г. Блюменфельда, Петра Гайльгофера, Кал. Крижановского, д-ра Петра Миколяша, Якова Пипеса, Жиг. Рукера, Кар. Склепиньского, І. Вевюрского, Арн. Раппапорта. — ВЪ БЕЛЗѢ у ап. Гросса. — ВЪ БОБРЦѢ у ап. Бальбины Мендлицкои. — ВЪ БРОДАХЪ у ап. Бронисл. Витославского, Мих. Куляки, Вильг. Ляндесберга. — ВЪ БЕРЕЖАНАХЪ у ап.: Ад. Дурета, Іос. В. Лобоса. — ВЪ БЛАЖОВѢ у ап. А. Бжеса. — ВЪ ВАРЯЖУ у ап. Венед. Кшивоблоцкого. — ВЪ ДОЛИНѢ у ап. С. М. Траунфельнера. — ВЪ ДРОГОБИЧИ у ап.: Айхмилера, П. Партикевича. — ВЪ ГЛИНЯНАХЪ у ап. А. Гельма. — ВЪ ЗОЛОЧЕВѢ у ап. Франца Петеша. — ВЪ КОПИЧИНЦЯХЪ у ап. Редера. — ВЪ МЕЛЬНИЦИ у ап. Крововского. — ВЪ МОСТАХЪ ВЕЛИКИХЪ у ап. І. Жолиньского. — ВЪ НЕМИРОВѢ у антикаря Предримирского. — ВЪ ПЕРЕМЫШЛЯНАХЪ у ап. Омел. Барановского. — ВЪ РАДЕХОВѢ у ап. Яськевича. — ВЪ РОЗВАДОВѢ у ап. Винк. Грабовского. — ВЪ РОЗДОЛѢ у ап. Людв. Мержвиньского. — ВЪ САМБОРѢ у ап.: І. Алексевича, К. Мареша. — ВЪ СКОЛѢМЪ у ап. С. А. Лецковского. — ВЪ СОКОЛОВѢ у ап. Андр. Данчака. — ВЪ СОКАЛИ у ап. Евг. Высочаньского. — ВЪ СТАРОМЪ МѢСТѢ у ап. Ад. Палеского. — ВЪ СТРЫЮ у ап.: Чальбазаніого, В. Коморовского. — ВЪ ТУРЦѢ у ап. Жиг. Козицкого. — ВЪ ТЕРНОПОЛИ: ап. Леона Фляйшманна и Фр. Ямругевича. — ВЪ УСТРИКАХЪ у ап. Альф. Яструбского.

Вина Гегеляйскѣ и Шамородни

литръ по 48 кр. и высше

поручає торговля

В. КОЗЛОВСКОГО

ул. Городецка ч. 79 ц.

2590 4—5

МАСЛО

найдешевше и найлѣпше

лише

въ торговли сельскихъ продуктôвъ

Станиславы Песель

Галицка ч. 15.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хоружина ч. 22

поручає добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштує у Львовѣ:

1 кило 1·70 и 1·80 зр.

на провинціи:

4¾ кило 8·70 и 9·15 зр. франко

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрѣ оголошують иншѣ пôдъ назвою моего знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю єи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродає гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвниковя въ Европѣ, ôдъ тыхъ купує комисіонеръ, а ôдъ него ажь купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 180 –?

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ ул. Коперника ч. 3., въ Краковѣ Суконницъ ч. 20., въ Черновцяхъ Ринокъ ч. 2

поручає власного выробу

знаменитѣ средства ôдзначенѣ 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня, на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

Есенція ароматична до полоканя устъ змѣшана зъ водою, дає здорове и дуже приємне полоканье до устъ, ôдсвѣжає ясла и запобѣгає псованю зубôвъ. Фликонъ 80 кр.

Паста ароматична до чищеня зубôвъ знаменито очищає зубы зъ каменя и надає имъ перлову бѣлôсть. Цѣна 30 кр.

Щôточки до чищеня зубôвъ

въ рôзныхъ родахъ зъ найлѣпшихъ фабрикъ англійскихъ и французскихъ ôдъ 20 кр. до 1 зр. 50 кр.

Пльомба бальзамична

до пльомбованя дѣравыхъ зубôвъ, есть тревалою и дуже практичною въ ужитю. Фликонъ 50 кр.

224 21—?

ПÔДПИСКА

на кор. сербскй

ЛЬОСЫ ДЕРЖАВНЙ

ЗЪ РОКУ 1888.

по 10-франкôвъ въ золотѣ убезпеченй на доходахъ зъ тютюпового монополю

Рôчно 3 тягненя премiовй и 3 амортизацiйнй

ГОЛОВНА ВЫГРАНА

ФРАНКÔВЪ ВЪ ЗОЛОТѢ **300.000** ФРАНКÔВЪ ВЪ ЗОЛОТѢ

250.000, 200.000, 100.000 и т. д.

безъ жадного потрученя.

Кождый льосъ мусить бути вытягненый що найменше въ сумѣ фр. 12½ до 40 фр.

ЦѢНА ПÔДПИСНА зр. **6.50.**

Задатокъ зр. 2.50 доплата, решты по репартицiи.

Публична пôдписка ôдбудеся

ВЪ ПЯТНИЦЮ ДНЯ 5. И ВЪ СУБОТУ ДНЯ 6. ЖОВТНЯ С. Р.

а зголошеня приймаютъ вже ôдъ нинѣшного дня

у Львовѣ: ц. к. уприв. гал. акцiйный Банкъ гипотечный и Соколь & Лилiенъ.
въ Краковѣ: филiя ц. к. уприв. гал. акцiйного Банку гипотечного и П. Альбертъ Мендельсбургъ.
въ Чернôвцяхъ: филiя ц. к. уприв. гал. акцiйного Банку гипотечного и Буковиньске Заведенье кредитове земске.
въ Тернополи: филiя ц. к. уприв. гал. акцiйного Банку гипотечного.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одпôвѣдальный редакторъ: **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черлявьскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 209. Львôвъ, Середа 21 вересня (3 жовтня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч. 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльний бдъ порта. — Пооднинокe число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. бдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надсланe“ по 20 кр. а. в. Подяки числяться по 10 кр. бдъ стишка.

Переглядъ часописей.

(*„Gazeta Narodowa“ и „Czas“ о вѣчи львівскôмъ.*)

Давно не лучалось намъ читати артикулу, въ котрôмъ нагромаджено-бы стôлько злобы и низькихъ инсинуацій въ двохъ шпальтахъ противъ Русинôвъ. Штуки сеи доказала „Gazeta Narodowa“ зъ 29 вересня. Навѣвши бдозву рускихъ соймовыхъ послôвъ, скликуючихъ вѣче до Львова, органъ сей прилюднои нѣбы опинiи польскои кричить:

„Не абстиненціи бдъ публичного житя, якъ хотѣли Побѣдоносцевъ, „N. fr. Presse“ и кôлька темныхъ постатей, стоячихъ на ихъ услузѣ, але проскрипціи „чужихъ людей“ зъ краю хотять послы рускѣ, скликуючѣ вѣче до Львова на 11 жовтня. Однакова то робота и однакове жерело, зъ котрого двѣ тѣ справы выплыли. А зробили се мужѣ, що день передъ тымъ пôдписали внесенье соймове о побôльшенье числа клясъ зъ выкладовымъ языкомъ рускимъ въ школахъ середныхъ, заснованье высшихъ шкôлъ народныхъ рускихъ и семинарій учительскихъ рускихъ. Они то кажуть, що въ соймѣ пишуть законы „люде чужѣ“, що такѣ „чужѣ“ засѣдають въ выдѣлѣ краєвôмъ и що тыхъ „чужихъ“ належить выкинути (!?) зъ краю. Все, що робили и роблять тѣ панове, есть — каже „Gaz. Nar.“ — фальшомъ, они-жь самѣ стоять на становищи революційнôмъ, гôршôмъ и бôльше небезпечнôмъ, якъ абстиненція.“

Потѣшившись тымъ, що бдозву пôдписали лише оо. Сѣчиньскій и Качала зъ-посередъ духовеньства, а не высшѣ достойники церкви; що она выйшла зъ рукъ людей свѣтскихъ, невѣдомои для свѣта правовѣрности, — „Gaz. Nar.“ доглянула въ тôй бдозвѣ соціялизмъ (!) длятого, що тамъ говориться о великихъ тягарахъ, якѣ дѣйстно поносять въ краю нашôмъ селяне, мѣщане, хлѣборобы и ремѣсники, и що сама „Gaz. Narodowa“ неразъ въ хвиляхъ яснѣйшихъ въ довгихъ артикулахъ о „Nędzy Galicyi“ на той самый тематъ широко розписувалась. Она злобиться страшно, що руске вѣче принялось за оборону матеріяльныхъ интересôвъ верствъ, котрѣ чейже суть ядромъ кождого народу и про котрѣ то верствы деинде вся интелигенція и органы прилюднои думки дбають всесторонно. „Gazet-ѣ Nar.“ выдаесь то все „burzeniem“, „wichrzeniem“ и т. д.

Ôдтакъ боиться „Gaz. Nar.“, щобы вѣче руске не схотѣло (!) выкидати зъ краю (зô всхôднои Галичины) „całych odłamów ludności“, яко чужинцѣвъ на Руси, и заповѣдае, що тѣ „odłam-ы“ не дадуться выкинути хочь-бы лише зъ одного повѣту. Приподявши до боку карабелю, кричить „Gaz. Nar.“, що „zgnieciem ich, a pożary zagasim!“ — и вже тымъ крикомъ на вѣтеръ смѣшить себе, неначе малый дѣтвачокъ. Але найголовнѣйшимъ есть той уступъ зъ статьѣ „Gazet-ы“, де она накликуе соймъ, щобы ôдкинувъ всѣ внесеня рускихъ послôвъ въ справѣ шкôльництва рускаго, и здаесь о то лише ходило органови польскаго шовинизму, а проче було лишь средствомъ до благороднои цѣли. Давно практикована тактика!

Холоднѣйше подивився на вѣче руске краковскій „Czas“, а та обставина, що ôнъ не боиться нѣ выкиданя „odłam-ôвъ“ зô всхôднои Галичины, анѣ въ ôдозвѣ послôвъ рускихъ не добачивъ соціялизму, — есть найлучшимъ доказомъ, що „Gaz. Nar.“ пустилась безъ потребы на поле пустого положеня и злобныхъ пôдозрѣвань. „Czas“ зъ 2 жовтня нотуе лише, що послы рускѣ скликали вѣче до Львова, наводить въ цѣлости ôдозву ихъ и не боиться навѣть того, щобъ на вѣчи ухвалено абстиненцію, чого бажали-бъ собѣ „Черв. Русь“, „N. fr. Presse“, россійска праса и всѣ тѣ, що, якъ знаемо, радѣ-бы бачити нарôдъ рускій зъ заложеными руками, не дбаючій о розвôй свôй національный, вѣчно плачучій и нарѣкаючій на щербату долю. Навѣвши ôдозву послôвъ рускихъ, „Czas“ каже: „Отъ цѣла ея основа, зъ котрои то одно на певно выходить, що о политицѣ абстиненційнôй провôдники рускій не думають“. Тôлько уступы о „чужинцяхъ“ на рускôй земли и „кривдахъ“, о недостатку репрезентаціи и т. д. выдаються „Czas-ови“ дивными въ виду того, що ôдозва пôдписана послами соймовыми и членомъ выдѣлу краєвого п. Т. Бережницкимъ. „Czas“ есть навѣть того солодкого пересвѣдченя, що нѣ нарôдъ по селахъ, нѣ духовеньство провинціональне не ôдчувають кривдъ національныхъ, нѣ суспôльныхъ. Ôнъ знае навѣть напередъ, що участники вѣча запротестували-бы противъ такого сказаня, мовь-то Русинамъ дѣесь яка-небудь кривда, тôлько — они не осмѣляться сего зробити зъ страху передъ д-ромъ Антоневичемъ, Качалою и Лѣниньскимъ (!!). „Czas-ови“ ходить, якъ видко, головно о то, щобы обмыти свое сторонництво, а всю справу зредукувати до невеликого значеня политичного.

Соймъ краєвый.

IX-те засѣданье зъ дня 2. н. ст. жовтня 1888.

Зъ петицій цѣкавѣйшѣ: Мѣсто Рогатинъ о зачисленье его до мѣстъ, для котрыхъ ухвалюся новый законъ громадскій. Громада Устье зелене о субвенцію на регуляцію Днѣстра. Гром. Пивнична о потребѣ будовы дороги до Щавницѣ. Громады Марковцѣ и Ляцке о субвенцію на удержанье дороги зъ Марковець до Камѣнноп. Громада Коровники о дарованье ѣй 1.802 зр., котрѣ яко дохôдъ громады були невôдповôдно ужитѣ. Гром. Конюшки о выплату ѣй належности за будову дорôгъ, о безпроцентову позычку и субвенцію. Ôддѣлъ польского Товариства педагогичного въ Перемышли о зрôвнанье платнѣ учителѣвъ въ мѣстѣ Перемышли зъ платнею учителѣвъ у Львовѣ и Краковѣ. Алекс. Нижанкôвскій о субвенцію на науку сына въ школѣ штукъ красныхъ. Учителѣ зъ Бôбрки о пôдвысшенье платы и о запомогу. Выдѣлъ руского Товариства педагогичного о субвенцію на институтъ св. О. Николая. Тов. „Гвязда“ у Львовѣ о субвенцію. Визитаторка сестеръ Милосердія о субвенцію для заведень ихъ въ Червоногородѣ, Роздолѣ и Бурштинѣ. Учителѣ школы мужескои въ Дрогобичи о системизованье тамъ посады 4-го старшого учителя.

Зъ порядку дневого ôдослано справозданя выдѣлу краєвого до комисій: 1) проєктъ закона, котрымъ накладаеся на асекураційнѣ товариства обовязокъ причинюватись до коштôвъ удержаня сторожи огневои — до комисіи администраційнои; 2) проєктъ закона о полиціи огневôй для мѣстъ, мѣсточокъ и селъ — до комисіи администраційнои; 3) проєктъ основаня домôвъ на склады збôжа у Львовѣ и Краковѣ — до комисіи господарства краєвого; 4) проєктъ выдѣлу краєвого о выимковôмъ пôдвысшуваню платнѣ учителѣвъ въ мѣсцяхъ многолюдныхъ або близько бôльшихъ мѣстъ, отже де житье дороге — до комисіи шкôльнои.

На внесенье комисіи буджетовои ухвалено безъ дебаты для погорѣльцѣвъ Камѣнки струм. 1.000 зр. запомоги. Для погорѣльцѣвъ Мединичъ комисія предложила тôлько 200 зр., бо выдѣлъ краєвый выславъ туды вже 300 зр. (Погорѣло тамъ 550 будынкôвъ.) Пос. Т. Ковальскій вносивъ, щобы соймъ ухваливъ ще цѣлыхъ 500 зр. (отже разомъ 800), бо нещастье велике. Кôлькохъ послôвъ пôдперло внесенье о. Ковальского и ухвалено 500 зр.

Зъ причины, що кн. Левъ Сапѣга все ще не вернувъ зъ „соймику пропинаційнаго“ въ Чортковѣ, а актôвъ не лишивъ, зновъ ôдпала зъ дневного порядку справа вандрôвныхъ учителѣвъ рôльництва.

Потôмъ соймъ ухваливъ внесенье комисіи дороговои, щобы дорогу зъ Нового Торгу до Закопаного признати дорогою краєвою, а дальше поручивъ выдѣлови краєвому, щобы: а) докладно казавъ розслѣдити дороги въ Закопанôмъ и прийшовъ въ помôчь дороговому фондови мѣсцевому; б) щобы казавъ розслѣдити дорогу зъ Поронина до Юргова къ Угорщинѣ и на найблизшôй сесіи предложивъ внесеня, якъ бы тую дорогу направити.

Опôсля наступивъ рефератъ пос. Фрухтмана зъ комисіи громадскои о статутѣ для 30 бôльшихъ мѣстъ въ Галичинѣ. Въ наслѣдокъ замѣтôвъ правит. комисаря комисія мусѣла починити деякѣ поправки въ рефератѣ д-ра Фрухтмана.

Почалась дебата загальна. Першій забравъ слово пос. Меруновичъ и заповѣвъ ôдъ себе три принципіяльнѣ поправки. Перша змагае до того, щобы выбираныхъ бурмистрôвъ затверджувавъ выдѣлъ краєвый, якъ то стояло въ первѣстнôй редакціи проєкту, а не буде то нѣчо неможливого, бо прецѣжь бурмистрôвъ Львова и Кракова затверджуе цѣсарь; — друга поправка, щобы бурмистра можна було увôльнити ôдъ обовязкôвъ полиційного судôвництва тамъ, де то рады громадскѣ узнають рѣчею ôдповѣдною; тогдѣ судôвництво полиційне провадивъ-бы уквалифікованый урядникъ пôсля окремои инструкціи, яку выдавъ-бы выдѣлъ краєвый въ згодѣ зъ намѣстництвомъ; — третя поправка ôдноситься до регуляціи ôдносинъ вѣроисповѣдныхъ. Пôдчасъ коли жиды по мѣстахъ маютъ загарантовану окрему администрацію вѣроисповѣдну черезъ кагалъ, то на чолѣ справъ выключно христіяньскихъ будуть въ богато мѣстахъ стояти люде, выбираній до радъ мѣскихъ бôльшостею жидôвскою. — Пос. Хшановскій ôдповѣвъ пос. Меруновичеви, що: а) затверджуване бурмистрôвъ выдѣломъ краєвымъ було-бы шкôдливе, бо неразъ наразило-бы повагу выдѣлу краєвого, коли-бы бурмистръ попавъ пôдъ дисциплинарку; б) ôднимаючи бурмистрови полиційне судôвництво, повалено-бы принципъ индивидуальнои власти и одвѣчальности бурмистра; в) въ справѣ вѣроисповѣдныхъ интересôвъ можна буде говорити ажь тогдѣ, коли соймъ буде мати передъ собою сформулованѣ поправки. — По ôдповѣди ще й референта въ тôмъ самôмъ дусѣ, що пос. Хшановскій, приступила палата до дебаты подрôбнои.

Першихъ 15 параграфôвъ принято безъ дебаты. §§. 1. и 2. говорять о громадѣ мѣскôй въ загалѣ. При §. 2., де сказано, що до змѣны границь громады треба ухвалы рады мѣскои и потвердженя тои ухвалы радою повѣтовою по заявленю намѣстництва, що нѣчо противъ того не мае — пос. кс. Сава домагався, щобы въ справѣ змѣны границь мѣста мавъ вплывъ такожь выдѣлъ краєвый. По промовахъ пп. Романовича и Сѣчиньского „противъ“, поправка кс. Савы упала. §§. 3—8 о членахъ громады. Членами громады суть: „приналежнѣ до громады“ и „участники“ (т. е. такѣ, що въ громадѣ не мають права приналежности, але мають маетокъ недвижимый або оплачують податокъ безпосередный), — всѣ инчѣ люде суть „чужими“. За наданье права приналежности до громады може громада брати оплату, але не по-надъ 50 зр. Мѣсто може надати мѣске горожанство лишь приналежнымъ до громады и може за те взяти оплату. Горожанство почестне може надати громада заслуженымъ горожанамъ австрійскои державы. Члены громады мають всѣ права и обовязки громады а „приналежнѣ“ мають ще право на выпадокъ убожества або нездôбности до працѣ право до пôдмоги. Горожанство почестне надае лише права „участникôвъ“ громады, безъ обовязкôвъ. „Чужимъ“, котрѣ выкажуть свою приналежнôсть до якоись громады або бодай докажуть, що стараються о выказанье тои приналежности, не може громада мѣска зборонити побуту въ своѣмъ окрузѣ, поки они и ихъ родина ведуть непорочне житье и не стаються тягаромъ публичнои добродѣйности. Впрочѣмъ „чужій“ мае право ôдъ рѣшеня громады ôдкликатись до старостваа. §§. 9—21 мѣстять постановы о репрезентаціи громадскôй. Громаду репрезентуе у всѣхъ ея справахъ рада мѣска, завѣдуе справы громадскѣ черезъ магистратъ, а на чолѣ рады и магистрату стоить бурмистръ. Рада мѣска складаеся зъ 36 радныхъ и 18 заступникôвъ, выбираныхъ пôсля ординаціи выборчои. Радныѣ и заступники повнять свои обовязки безплатно. Радныхъ и заступникôвъ выбираеся на 6 лѣтъ, але що 3 роки уступае половина радныхъ и заступникôвъ зъ кождого круга выборчого, а на ихъ мѣсце вступають выбираній на ново. По уплывѣ трехъ трехъ лѣтъ ôдъ першого выбору по выходѣ нового закона громадского льосъ рѣшить, котрѣ радныѣ мають уступити (бурмистръ не пôдпадае льосованю), а на будуще будуть уступати тѣ, що выбули вже 6 лѣтъ. Однакожь уступаючихъ радныхъ и заступникôвъ можна выбрати на ново. Магистратъ складаеся зъ бурмистра, его заступника и 3 асесорôвъ (§. 14). Бурмистръ, его заступникъ и одинъ асесоръ дôстають постôйну вынагороду зъ фондôвъ мѣскихъ. Minimum вынагороды означить выдѣлъ краєвый для кождого мѣста (обнятого новымъ закономъ громадскимъ), выслухавши гадки рады мѣскои. Бурмистрови, его заступникови и асесорови не вôльно зречися своѣи вынагороды анѣ въ цѣлости, анѣ въ части (§. 15). Бурмистра, заступника и асесорôвъ выбираe рада мѣска, а то бурмистра зъ-мѣжь себе або и зъ по-за себе, а вице-бурмистра и асесорôвъ тôлько зъ-мѣжь себе. Бурмистръ зъ по-за радныхъ мусить мати право выбираемости до рады мѣскои. Бурмистра выбираесь на 6 лѣтъ, а вице-бурмистра и асесорôвъ на часъ тревання ихъ мандату (§. 16).

Оживлену дебату выкликали §§-фы 15 и 16. При §. 15. пос. Бобжиньскій внесъ, щобы вычеркнути постанову, що бурмистръ, вице-бурмистръ и платный асесоръ не смѣють зречися вынагороды, бо така постанова не запобѣгне купнѣ голосôвъ. Пос. Хшановскій выяснивъ потребу тои постановы въ такій спôсôбъ, що она мае запобѣгнути лицитаціямъ межи кандидатами на бурмистрôвъ. — Внесенье пос. Бобжиньского упало.

При §. 16. (выбôръ магистрату) пос. Меруновичъ поставивъ заповѣджену поправку, щобы бурмистра затверджувавъ выдѣлъ краєвый, а не вѣрить въ замѣтъ, що тогдѣ и правительство хотѣло-бы для себе такого права въ спôлцѣ зъ выдѣломъ краєвымъ. Пос. Романовичъ высказавъ гадку, що оно такъ бы могло бути, тожь треба при обмежуваню автономіи громадъ, хочь-бы и въ користь высшихъ тѣлъ автономичныхъ, бути дуже осторожнымъ. Але — казавъ дальше пос. Романовичъ — въ тôмъ §-фѣ есть важнѣйша рѣчь, що „бурмистръ може бути выбираный такожь зъ-поза радныхъ мѣста“. Се ярка суперечнôсть принципови автономіи, бо власть екзекутивну хоче складати въ руки чоловѣка, що не мае довѣрія выборцѣвъ, коли его не выбрано до рады. Або выборцѣ — люде дозрѣлѣ, або не треба автономіи! Вѣче мѣсть заявилося противъ такои постановы и теперь петиціи надходять до сойму. Постанова комисіи веде до того, щобы рады мѣскѣ складалися зъ людей нищахъ духомъ та идіотôвъ, що не зможуть мѣжь собою знайти чоловѣка способного на бурмистра. Хто хоче и мае бути добрымъ бурмистромъ, мусить бути впередъ добрымъ раднымъ и добре знати справы мѣста. Конець-кôнцемъ постанова комисіи выймае одинъ каменець зъ системы автономичнои, котрои пôдставою есть автономія громадъ. — Пос. Пилятъ заявивъ, що поправка п. Меруновича могла-бы повалити цѣлый законъ, бо проєктъ не одержавъ-бы санкціи, а можнôсть выбору бурмистра такожь зъ по-за членôвъ рады, есть скорше розширеньемъ автономіи. За тымъ промовляють и взгляды практичнѣ, досвѣдъ зъ исторіи выборôвъ по галицкихъ мѣстахъ, де выступають т. зв. кліки пропинаційнѣ. Постанова проєкту може значно уменшити шансы тыхъ клікъ. Не все довголѣтный практикъ-радный може бути добрымъ бурмистромъ.— П. Хшановскій промовлявъ такожь за проєктомъ комисіи: бурмистръ не на стôлько мае бути начальникомъ власти репрезентаційнои, на скôлько власти екзекутивнои, а такій легко дасться знайти по-за радою мѣскою. — Пос. Вол. Воляньскій станувъ по сторонѣ п. Романовича: тутъ на всякій способъ обмежуеся права выбору выборцѣвъ. — Пôдъ конець ще справоздавець пос. Фрухтманъ выступивъ въ оборонѣ постановы проєкту. Выбôръ бурмистра не есть выборомъ безпосереднымъ выборцѣвъ, але рады мѣскои, отже коли позволяеся ѣй выбирати бурмистра зъ по-за рады, есть се розширеньемъ автономіи рады. Доси по многихъ мѣстахъ есть практика, що при выборахъ до рады звычайно поминають тыхъ, що пôбôчь одного выгляданого могли-бы бути кандидатами на бурмистра. То стаесь причиною злои господарки по мѣстахъ, а постанова проєкту мае то усунути.

При голосованю надъ поправкою п. Романовича сконстатувавъ маршалокъ 37 голосôвъ „за“ а 38 „противъ“. Коли однакожь озвалися голосы, що обчисленье було хибне, маршалокъ зарядивъ голосованье поименне. Середъ великого напруженя показалася рôвнôсть голосôвъ, але тôлько у одного секретаря. Тогдѣ на внесенье пос. Хшановского ухваливъ соймъ ôдослати §. 16. назадъ до комисіи.

На тôмъ засѣданье скôнчилося.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Пôсля „Fremdenblatt-у“ будуть соймы краєвѣ закрытѣ около половины сего мѣсяця, бо рада державна маеся зôбрати вже около 20 с. м. Соймъ ческій мае бути около 15 с. м. ôдроченый и збереся ôдтакъ передъ Рôздвомъ на доповняючу сесію. Выходило-бы зъ сего, що рада державна буде ще передъ Рôздвомъ закрыта.

Нинѣ зъ рана о 9 год. приѣзджае цѣсарь Вильгельмъ до Вѣдня, де вже все приготовлене на его принятье. Въ недѣлю приѣхала до Вѣдня такожь и австрійска цѣсарева по кôлькамѣсячнôй неприсутности. Пôсля дотенерѣшного розпорядженя мае уставитися войско шпалиромъ вздовжь цѣлои дороги ôдъ двôрця ажь до цѣсарскои палаты — майже добрыхъ два кильометры. Вѣденьска полиція выдала слѣдуюче розпорядженье: Всѣ входы на крышѣ домôвъ мусять бути пôдчасъ цѣлого торжества позамыканѣ, щобы не было якои нещасливои пригоды, огню и т. д. Сторожѣ домôвъ мусять пôдчасъ торжества стояти на входахъ до домôвъ и стерегти, щобы злодѣѣ не влазили до домôвъ, и не дозволяли уставляти пôдъ домами драбинъ, рушговань и взагалѣ предметôвъ, на котрѣ бы люде вылазили. Наколи-бъ властителѣ домôвъ або партіи хотѣли украшати домы або вывѣшувати хоругви, то можуть уживати до того лишь австрійскихъ и угорскихъ барвъ (чорно-жовта, червоно-бѣло-зелена) або такожь нѣмецкои барвы державнои (чорно-бѣло-червона) або такожь барвы мѣста Вѣдня (червоно-бѣла). Вывѣшуванье хоругвь въ всякихъ иншихъ барвахъ, особливо-же нѣмецко-національнои трікольоры (чорно-червоно-золота) було-бы не на мѣсци и длятого заказуеся. Дальшѣ розпорядженя полиціи дотыкають удержаня комуникаціи вздовжь дороги, котрою буде ѣхати цѣсарь, а головне есть то, що заказуеся уставлюваня трибунъ.

Въ долѣшно-австрійскôмъ соймѣ поставивъ пос. Децъ (антисемитъ) интерпеляцію до правительства, длячого заказано вывѣшувати пôдчасъ гостины цѣсаря нѣмецку трікольору? Намѣстникъ Поссінгеръ ôдповѣвъ на то, що вывѣшуванье такихъ хоругвь не ôдповѣдае фактичному станови рѣчи. Чорно-червоно-золота хоругвь могла-бы пôдъ певнымъ взглядомъ становити идеалъ, котрый не може сповнитися, а до котрого стремленье не далось-бы погодити зъ истнуючимъ порядкомъ.

На стрѣчу нѣмецкому цѣсареви до Ст. Пельтенъ выѣхавъ нѣмецкій амбасадоръ кн. Райсъ, а австрійскій ген. Рамберґъ и полковники Штайнінґеръ и Покорны на границю до Сімбахъ. Зъ Угорщины приѣдуть на повитанье цѣсаря до Вѣдня министры: Тисса, Орчі, Сеченій и Фейрварі; зъ Кракова приѣхавъ кн. Віндішґрецъ. Праса вѣденьска выступила зъ привѣтными статьями, хочь треба запримѣтити, що привѣтъ зô стороны офиціяльнои прасы есть досыть холодный. Шенерера газету „Unverfälschte deutsche Worte“ сконфисковано за привѣтну статью, въ котрыхъ редакція тои газеты славословить Вильгельма яко цѣсаря

всѣхъ Нѣмцѣвъ. Завтра выѣдуть цѣсарѣ австрійскій, нѣмецкій и король саскій на ловы до Стирiи.

——

Гостина нѣмецкого цѣсаря въ Монахіюмъ обходилася такъ само торжественно, якъ и въ двохъ попередныхъ столицяхъ нѣмецкихъ удѣльныхъ княжествъ. На двôрци повитавъ цѣсаря регентъ баварскій, кн. Люитпольдъ. Въѣздъ до мѣстаôдбувся тріюмфальными воротами и святочно украшеными улицями, на котрыхъ було множество народу, що витавъ цѣсаря грôмкими окликами; товариства спѣвочй ôдспѣвали прускій имнъ: „Heil Dir im Siegeskranz“. На королевскôй палатѣ була вывѣшена червона хоругвь цѣсарска. На привѣтну промову президента мѣста ôдповѣвъ цѣсарь, що радувсь вельми тымъ, що маѣ нагоду побачити столицю баварску, столицю того краю, котрый въ судьбѣ нѣмецкои державы ôдограв такъ важну ролю а котрого династія ѣсть одною зъ найзнаменитшихъ въ нѣмецкôй державѣ. На послѣдокъ подякувавъ цѣсарь сердечно за такъ величаве принятье и просивъ, щобы ту подяку передати всѣмъ жителямъ мѣста и при тôмъ подавъ руку старшому бурмистрови.

До сего принятя въ Монахіюмъ треба однакожь додати, що тутъ не обôйшлося такожь и безъ полиціи, котра въ великôмъ числѣ крутилася по мѣстѣ. Кажуть, що не лишь баварска полиція була вся на ногахъ, але приѣхало такожь богато тайныхъ агентôвъ зъ Берлина, бо побоювалося загально, щобы соціялисты не выкликали що-найменше якои демонстраціи.

——

Минувшои пятницѣ мавъ англійскій пôдсекретарь державный для справъ заграничныхъ, серъ Джемсъ Ферґусенъ, въ Менчестерѣ велику бесѣду о политичнôмъ положеню въ Европѣ. Ôнъ сказавъ, що въ послѣдныхъ рокахъ не було ще такого часу якъ теперѣшный, въ котрôмъ бы Англія стояла въ такъ добрыхъ ôдносинахъ до народôвъ всего свѣта. Судячи зъ рôзныхъ ознакъ теперѣшного часу, може ôнъ зъ повною надѣею и довѣрiемъ сказати, що въ протягу послѣдныхъ трохъ лѣтъ не було ще такого часу якъ теперѣшный, де всѣ заграничнй справѣ мають вельми мирный характеръ и нема сбавы, щобы миръ бувъ нарушеный. Я думаю, сказавъ Фергусенъ на послѣдокъ, що немала заслуга за то належиться такожь и лордови Сальсберому. „Nordd. Allg. Ztg.“ додаѣ до тои бесѣды такій коментарь: Яко практичный политикъ буде Ферґусенъ безперечно знати, кому въ першôй линiи належиться подяка за удержанье мира на будучнôсть. Лишь на видъ сконцентрования воѣнныхъ силъ державъ середнои Европы середъ величезныхъ жертвъ матеріяльныхъ притихли засадничй ворогы мира. Зъ ихъ стороны не можна лякатися такъ скорого нарушеня мира; а що державы середнои Европы не схотять его такожь нарушити, о тôмъ не треба и говорити; остають лишь не предвидженй случаѣ, але и на нихъ звертають увагу державы и они скорше можуть не настати, якъ настати.

——

„Temps“ говорячи о послѣднôй нотѣ Крiспiого до Порты каже: Хочь дипломатія призвычаѣна вже до несподѣванокъ зô стороны Крiспiого, то все таки послѣдна его нота до Порты переходить все, що ôнъ доси робивъ; она повна инсинуацiй противъ Франціи. Рѣдко коли выступавъ якій министеръ такъ ворожо противъ другои державы въ часѣ мира.

——

Декотрй газеты доносили свого часу, що королеву Наталію прогнано силою зъ Нѣмеччины. На доказъ того, що такъ не ѣсть, подаѣ „Nordd. Allg. Ztg.“ двѣ телеграмы цѣсаря до королевои Наталіи, датованй зъ Почдаму. Въ першôй телеграмѣ сказано:

„Въ наслѣдокъ дорученои менѣ якъ разъ телеграмы В. Вел. спѣшу засягнути потрѣбныхъ пояснень, щобы выдати розпорядженье що-до средствъ, якй В. Величеству здаються загрожувати. Най В. Вел. буде певною, що дôзнасть въ моихъ краяхъ всякои опѣки, котра дасться погодити зъ правно-державными зъобовязанями супротивъ Ѣи достойного мужа и его правительства. — Вильгельмъ.“

Друга телеграма звучить: „Одержавши результатъ мовхъ дослѣдôвъ, котрй я собѣ застерѣгъ въ телеграмѣ зъ 29 червня, не можу на жаль пôдпирати опору, якій В. Вел. здався бути змушена ставити вымогамъ короля, Ѣи мужа що до повороту наслѣдника престола до своѣи ôтчины. Ѣ. Вел. король робить лишь просто ужитокъ зъ свого права яко пануючій и отець, выдаючи розпорядженье що-до проживаня свого сына, а право народôвъ не дозволяѣ менѣ противитися тому або ставити перешкоды въ выконаню правного жаданя монарха и правительства сербского. Можу лишь припоручити В. кор. Вел. звернути наслѣдника престола королеви, его ôтцеви. — Вильгельмъ.“

НОВИНКИ.

— **Вечеръ зъ танцями на дохôдъ Бурсы рускои св. О. Николая въ Перемышли** ôдбувся 27 т. м. и удався гарно. Танцями проводили пп. д-ри Кормошь и Глубоцкій. Зразу лише за мало було мужчинъ, — видко окрестнôсть Перемышля богата въ красавицѣ. До другого кадриля стануло вже надъ 80 паръ и всѣ бавились охочо до бѣлого ранку при добрôй музицѣ 77-ого полку. Дохôдъ зъ вечерка повиненъ бути значный, тымъ бôльше, що вплынули и добровôльнй наддатки. Руска Бурса тôлько-що заснована сего року въ тôй цѣли, щобы збôльшити фреквенцію рускихъ паралельныхъ клясъ въ гимназіи, знаходить видко широку симпатію въ Перемыскôмъ. Ведена правильно, станесь она розсадникомъ будущихъ патріотôвъ.

— **Ôдкрытье Ставропигійскои выставы старинностой** наступить дня 10 н ст. жовтня т. ѣ. на день передъ всенароднымъ вѣчемъ у Львовѣ.

— **Библіотека „Народного Дому“** збогатилась знова богатою библіотекою по бл. п. о Іоанѣ Коростеньскôмъ зъ Грушева.

— **Испыты для лѣкарѣвъ и ветеринарѣвъ** въ цѣли одержаня постôйнои посады при властяхъ администраційныхъ ôдбудуться въ осени с. р., а то для лѣкарѣвъ въ Краковѣ а для ветеринарѣвъ у Львовѣ. Поданя о допущенье до испыту вносити треба найдальше до 15 жовтня до намѣстництва у Львовѣ черезъ дотычнй староства.

— **Про пожаръ въ Мединичахъ** суть уже докладнѣйшй вѣсти. Огонь выбухъ въ стодолѣ одного господаря и въ одноѣ хвили стануло кôльканацять будынкôвъ въ огни а въ двохъ годинахъ обнявъ огонь 163 нумерôвъ зъ 500 будынками. Мимо того, що на мѣсци були чотири сикавки, помôчь була неможлива, бо бôльша часть господарѣвъ була на торзѣ въ Стрыю, другй зновъ були въ полн. Всѣ запасы сегорôчнй, зложенй въ шпихлѣрахъ и стодолахъ, пôйшли зъ дымомъ. Шкоду обчисляють на 250.000 зр., зъ чого може ледви десята часть була убезпечена. Першу и найбôльшу помôчь дали погорѣльцямъ громада мѣста Дрогобича, бо прислала кôлька пôдводъ живности, и дрогобицка рада повѣтова, жертвуючи 500 зр.

— **Огнь.** Въ Чуквѣ, нов. самбôрского, згорѣвъ млынъ и сусѣдне обôйстье теляньске. Шкода, въ половинѣ убезпечена, 1350 зр. — Въ Холоевѣ, каменецкого, повѣта, згорѣла хата селяньска и будынки фôльварку двôрского. Страта убезпечена, 9.700 зр. — Въ Запытовѣ пôдъ Львовомъ погорѣло пять господарѣвъ, зъ ныхъ три убезпеченй.

— **Зъ Мазурщины пишуть намъ:** Приповѣдка народна „Не дай Боже зъ хлопа пана! — оправдуѣся зовсѣмъ на п. Кубшиталю въ Коломыи. Зъôдки взялась така ôдраза до хлопскихъ сердакôвъ и кожухôвъ у него? Може сердакъ пригадуе ему тй часы, якь ходивъ босый до школы? або може пригадуе обовязокъ пôдпомагати родинѣ, котра такъ пôдъупала, посылавши ѣго до шкôлъ, що нинѣ не въ силѣ справити для себе сердакôвъ и кожухôвъ? П. Кубишталь — сынъ селянина зъ Олесна въ повѣтѣ дубрôвскôмъ. Пишучій се, бувши въ 1875 — 78 р. въ Дубровѣ, видѣвъ рôдню п. Кубишталя... Справу выкиненя хлопскихъ сердакôвъ зô школы належало-бъ не заспати!

— **Ложне донесенье.** Въ тутешнôмъ судѣ повѣтовôмъ ôдбувалася недавно розправа, котрои предметомъ бувъ такій фактъ: Адвоката д-ра Люку, вертаючого зъ Буска, притримала на двôрци зелѣзницѣ Пôдзамче д. 17 с. м. акцизова сторожа, мовь-то пôдозрѣного о перепачкованье россійского тютюну. Ревизія выказала, що д-ръ Люка тютюну не мавъ. Притриманье и ревизію д-ра Люки спонукавъ инжиниръ зелѣзницѣ Кароля-Людвика, И. Микрутъ, котрый ѣхавъ разомъ зъ п. Люкою зъ Задвôря. Д-ръ Люка пôзвавъ п. Микрута о переступленье зъ §§. 487 488 и 491 з. к. П. Микрутъ заперечивъ, мовь-бы ôнъ денунціювавъ д-ра Люку, однакъ свѣдокъ Ф. Гришкевичь, скарбовый стражникъ, и Іос. Биркманъ зôзнали, що лише на донесенье того инжинира заряджено ревизію. Судія засудивъ п. Микрута на 5 днѣвъ арешту зъ перемѣною на кару грошеву 25 зр. Обѣ стороны зголосили ôдкликъ.

— **Причиною запаленя очей** стаѣся дуже часто ношенье вузкихъ ковнѣрикôвъ. Д-ръ Ферстеръ подавъ на зборѣ шлескихъ лѣкарѣвъ досвѣды въ тôмъ взглядѣ, пôсля котрыхъ причиною триста выпадкôвъ запаленя очей були надто вузкй ковнѣрики.

— **Вѣче австрійскихъ шинкарѣвъ** у Вѣдни розпочало свои наради дня 27 п. м. На першôй сесіи явилося около 600 шинкарѣвъ и ухвалено такй резолюціи: Концесіи на шинки не можна самовôльно ôдпродувати а надавати лише тымъ, котрй выкажуться фаховою здôбностею до шинкарства; корѣннй склепы не мають мати на будуще уповаженя до торгу пивомъ и виномъ. П. Бачевскій, делегатъ зô Львова вносивъ, щобы продавати пиво на вагу, однакъ внесеня его не поперто, а рѣшено лишити продажу пôсля мѣръ, тôлько треба дуже уважати на ретельнôсть вымѣру посуды. Такожь була дискусія надъ §. 56 уставы промысловои, котрый каже, що вдова по маючôмъ концесію на шинокъ може ѣи лишь такъ довго выконувати, поки не выйде въ друге за-мужь. Вѣче отже маѣ постаратись, щобы правительство змѣнило той параграфъ такъ, що вдова по мужу маючôмъ концесію чи выйде за-мужь чи нѣ, маѣ безусловне право на концесію.

— **Роскопы въ околицяхъ Микенъ въ Греціи.** Д-ръ Шлиманъ займаѣся теперь розкопами въ околицяхъ Микенъ, котрй приносять зъ кождымъ днемъ бôльшій успѣхъ. Всѣ окрестности того мѣста повнй могилъ догомерôвского часу. Въ могилы тй, высѣченй въ скалахъ, величины 35—40 □ метрôвъ, кладено трупы безъ землѣ, а не палено, якъ вже за часôвъ Гомера. Найдено тутъ рôзнй предметы зô скла, хрусталю и слоневои кости. Зъ надписей на тыхъ предметахъ видко, що початкôвъ грецкои штуки належить глядати на Всходѣ.

— **Трясенье землѣ** далося чути въ Стирiи и Краннѣ въ околицяхъ Ґрацу и Любляны.

— **Новй човны.** Одинъ россійскій салдатъ выналшовъ човно зъ полотна, якимъ покрываютъ жовнѣрскй шатра. Човна такй мали-бы бути уживанй при переправѣ войска черезъ рѣку. Досвѣды зъ тыми човнами робленo въ присутности царя и той давъ въ нагороду вынаходчикови золотый годинникъ и 300 рублѣвъ. Надто вынайшовъ сей салдатъ котелокъ, котрый може заступати всякй кухнѣ при походахъ и торнистру зъ маштового полотна, котрй зъеднали ему узнанье спеціялистôвъ.

— **Межи своими.** Бар. Альфонсъ Ротшильдъ, пробуваючи минувшого тыждня въ Одесѣ, вступивъ въ навечерiе судного дня до синаґоґи. Цѣкавый народъ Израиля хотѣвъ конечно видѣти свого магната и кождый пхався до него, при чôмъ не обôйшлося и безъ церемоніяльного крику. Ротшильдъ видко не бувъ радъ зъ такого принятя, бо забрався зъ синаґоґи, але перетискаючись черезъ товпы одновѣрцѣвъ, стративъ всѣ гузики ôдъ камизельки и сурдута. Товпы ѣврѣвъ бѣгли за нимъ зъ криками „Най жиѣ Ротшильдъ!“ — и на улици дôсталося ему кôлька штовханцѣвъ. Передъ готелемъ, де замешкавъ, стиснула ѣго товпа такъ, що якъ-бы не служба, бувъ-бы не выйшовъ цѣлый.

— **Дрôбнй вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ громадѣ Гусно выжне, турчаньского повѣта, 100 зр. запомоги на будову церкви. — Д-ра Леонарда Новацкого вписано въ листу адвокатôнъ у Львовѣ. — Около 4 жовтня маѣ приѣхати до Львова министеръ Дунаѣвскій. — Въ селѣ Завада, пов. мостиского, 4-лѣтнôй дочцѣ вôйта сливка загризла въ горлѣ и дитина удушилася.

☛ О зниженй карты ѣзды на львôвске вѣче удався комитетъ вѣчевый ще передъ тыжднемъ до дирекцій зелѣзниць Кароля-Людвика и Черновецкои у Вѣдни и до дирекціи зелѣзниць державныхъ у Львовѣ. Хочь ôдповѣдь доси ще нѣ зъ-ôдки не наспѣла, то все таки можна надѣятись, що сими днями вже надôйдуть. Поки-що тіи П. Т. патріоты, що лагодяться ѣхати на вѣче, нехай зголошуються о легитимацію на право до зниженои карты ѣзды письменно, адресуючи до посла Петра Лѣниньского (въ Соймѣ.)

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 3 жовтня. На першихъ входовыхъ воротахъ до бурґу повѣваѣ вже ôдъ вчера рана австрійска и нѣмецка хоругвь. Гостина цѣсаря у Вѣдни погреваѣ три днѣ а въ Римѣ девять днѣвъ. Въ пятницю по полудни выѣдуть оба цѣсарѣ на ловы.

Берлинъ 3 жовтня. Цѣсарева Фридрихова маѣ незадовго выѣхати до Англіи. Ревизія въ домѣ проф. Гефкена не выкрыла нѣчого; акты въ справѣ его процесу передано вже прокураторіи державнôй въ Липску. Кажуть, що Гефкенъ зъ ненависти до кн. Бисмарка оголосивъ дневникъ, котрый мавъ дôстати ôдъ самого цѣсаря.

Парижь 3. жовтня. Президентъ Карно выдавъ розпорядженье, щобы всѣ чужинцѣ проживаючй въ Франціи подали до 14 днѣвъ якъ найточнійше своѣ національе. — Завтра маѣ вернути сюды ген. Булянже.

Вѣдень 3. жовтня. Въѣздъ цѣсаря нѣмецкого ôдъбувъ-ся дуже торжественно. Въ першôмъ екипажи ѣхали оба цѣсарѣ, ôдтакъ генеральній адъютанты, дальше архикн. Рудольфъ и дальша свита. На Белярiи повитала цѣсаря цѣсарева австрійска.

Римъ 3. жовтня. Праса италійска выступаѣ остро противъ анти-италійскои политики Австріи, головно длятого, що она зô взгляду на Ватиканъ не хоче, щобы фльота ѣи взяла участь въ ревіи пôдъ Неаполемъ.

Надôслане.

Антика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручаѣ 2460 209—?

росу красоты и всякй косметики такъ черезъ мене якъ и иншй фирмы поручань.

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный ôдъ 1 жовтня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год. 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 67—?

М. ШАЛИТЪ

годинникарь,

у Львовѣ при улици Сикстускôй число 17

нагородженый почетнымъ дипломомъ на парискôй выставѣ въ роцѣ 1879.

За власноручный выробъ годинника

поручаѣ свою ôдъ р. 1875 истнуючу

роботню и складъ годинникôвъ

стѣнныхъ и кишеневыхъ

зъ найлѣпшихъ женевскихъ фабрикъ по найумѣрненѣйшихъ цѣнахъ.

Всякй направы залагоджуються совѣстно и пôдъ цѣлорôчною гарантiею. — Замовленя зъ провинціи выконуѣся якъ найскорше. 2595 3—8

Магазинъ и роботня футеръ

МИХАИЛА БЕКЕРА

у Львовѣ улиця Коперника ч. 8.

(напротивъ Вп. пана Игнатовича)

поручаѣ въ найбôльшôмъ выборѣ мужескй и дамскй футра, красній и вельми густовнй гарнiтуры, заручки, мужескй шапки и дамскй шапочки, по дуже приступныхъ цѣнахъ.

Приймаѣ всякй замовленя входячй въ округъ кушнѣрства якъ такожь: покритя на футра мужескй и дамскй, переробляване старыхъ футеръ и направы. Замовленя зъ провинціи выконуѣся въ якъ найкоротшôмъ часѣ.

Дякуючи за дотеперѣшнй ласкавй взгляды прошу о нихъ и на дальше.

Зъ глубокимъ поважаньемъ:

2593 4—12 **МИХАИЛЪ БЕКЕРЪ.**

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручаѣ

знаменитй МЫЛА до мытя лица, рукъ и купелей,

ôдзначенй 9 медалями заслуги и двома дипльомами признаня.

	зр.	кр.
МЫЛО найдобôрнѣйше до голеня бороды	—	·25
МЫЛО МИГДАЛОВЕ, дуже нѣжне 10 кр. 20 и	—	·25
МЫЛО КОКОСОВЕ, бѣле до рукъ 10 кр. и	—	·20
МЫЛО ПАЛЬМОВЕ, жовте 6, 12, 18 кр.	—	·20
МЫЛО ГРИСИКОВЕ, знамените до лица и рукъ	—	·40
МЫЛО ЖОВТКОВЕ, робить нѣжною, гладкою и знаменито чистить шкôру	—	·30
МЫЛО ЗЕЛОВЕ, одержуѣся черезъ згусненье соку ростинъ ароматично-живичныхъ, знамените	—	·25
МЫЛО ПИЖМОВЕ, маѣ дуже пріѣмный пижмовый запахъ	—	·30
МЫЛО ПАЧУЛЕВЕ, пріѣмного запаху, маѣ великій покупъ	—	·30
МЫЛО РОЖАНЕ, найдобôрнѣйше 40 кр. и	—	·80
МЫЛО ОЛИВНЕ для дѣтей	—	·36
МЫЛО зъ ШПИЛЬОКЪ СОСНОВЫХЪ, пріѣмне въ ужитю, успѣшно хоронить шкôру ôдъ лишаѣвъ и выкидôвъ	—	·30
МЫЛО БАЛЬСАМИЧНЕ, чистить шкôру, робить ѣи бѣлою и нѣжною	—	·40
МЫЛО ФІЯЛКОВЕ, пріѣмого запаху	—	·35
МЫЛО КОСМЕТИЧНЕ, усуваѣ веснянки, осмаленя ôдъ сонця, лицю робить свѣжымъ и бѣлымъ	—	·60
МЫЛО ГИПѢНИЧНЕ, ôдзначаѣся товстостею, вельми нѣжне и выключно приладжене до лица	—	·50
МЫЛО РИЖОВЕ уживаѣся, щобъ зробити шкôру на лици нѣжною и бѣлою	—	·60
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ бѣле, легко пѣниться, знаменито чистить шкôру и хоронить ôдъ прищѣвъ	—	·30
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ, прозрачне, мѣстить 35% чистои глицерины, знаменито дѣлаѣ на зашкôрокъ 20, 30 кр. и	—	·40
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ плынне у фляшочкахъ, чистить шкôру зъ ирищѣвъ, лишаѣвъ, угрикôвъ, фляшка	—	·40
МЫЛО ПѢСКОВЕ, до мытя рукъ, 15 и	—	·25
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя рукъ, 15 и	—	·35
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя ковнѣрикôвъ и манжетôвъ зъ гутаперхи	—	·10
МЫЛО ТИМОЛЬОВЕ знаменито чистить шкôру зъ всякихъ выкидôвъ	—	·50
МЫЛО КАРБОЛЕВЕ, дуже добре мыти руки, лице, а навѣть цѣле тѣло въ часѣ епидеміи, щобы охоронитись ôдъ заразы	—	·20
МЫЛО СѢРКОВЕ, зъ великимъ успѣхомъ уживаѣся до знищеня прищѣвъ и всякого рода выкидôвъ на шкôрѣ	—	·25
МЫЛО БЕНЗЕОСОВЕ, дуже добре уживаѣсь, щобы усунути зъ шкôры выкиды и плямы	—	·25
МЫЛО КАМФОРОВЕ, лагодить сверблене и печене шкôры, усуваѣ выкиды и червонôсть зъ лица и рукъ	—	·25
МЫЛО МЕДОВЕ до вышѣжденя рукъ, кусникъ	—	10
МЫЛО МѢЩАНЬСКЕ знамените	—	·10
МЫЛО СМОЛЕВЕ, мѣстить 40% чистои смолы (дегтю), усуваѣ прищѣ лишаѣ, всякй высипки шкôрнй, почене нôгъ и парплѣ на головѣ	—	·30
МЫЛО СМОЛОВЕ ГЛИЦЕРИНОВЕ мягчить и чистить шкôру зъ лишаѣвъ, угрикôвъ, и т. п., кусникъ	—	·30

2529 23—?

Набути можна **у Львовѣ** *въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ:* **въ Крако ѣ** *Суконниць ч. 20 и* **въ Чернô цяхъ** *Рынокъ ч. 2., а такожь у всѣхъ перворядныхъ торговляхъ и аптикахъ.*

МАСЛО

найдешевше и найлѣпше лише

ВЪ ТОРГОВЛИ СЕЛЬСКИХЪ ПРОДУКТôВЪ

Станиславы Песелъ

Галицка ч. 15. 2—?

рочки, маншеты, ковнѣрики, калесоны, скарпитки, хустки, кравацки, шлийки, рукавички и т. п.

2537

найдешевше въ торговли

БРАТЕЙ ЛЯНГНЕРЪ

Львôвъ, Галицка ч. 16.

Цѣнники на жаданье даромъ!

Берненьскй

матеріи суконнй

розсылаю за готôвкою або послѣплатою по вельми низькихъ цѣнахъ, а именно:

лише въ добрôй якости

3·10 метры довг. на убранье зимове	зр.	3·75
3·10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	5·20
3·10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	6·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	8·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	10·—
3·10 метры дов. на красше убранье зимове	зр.	12·—
3·10 метры дов. на красше украньe зимове	зр.	14·—
3·10 метры довг. на найкрасшій плащь зимовый	зр.	16·—

Найлѣпшй берненьскй матеріи суконнй:

2·10 метры на цѣлый плащь зимовый	зр.	5—
2·10 метры на лѣпшій плащь зимовый	зр.	5·50
2·10 метры на красный плащь зимовый	зр.	6·—
2·10 метры на найкрасшій плащь зимовый	зр.	10·—

Стирійска гуня

на убрання мысливскй и менжиковы 2·10 метр. зр. 5·20

Одинокій христіяньскій складъ

2579 **Carl Pechaczek** 8-10

Brünn, Krautmarkt Nr. 3.

● *Цѣнники даромъ и оплатно.* ●

☛ **При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.** ☚

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 210. Львôвъ, Четверъ 22 вересня (4 жовтня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:
на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр.
на чверть року . . 4 зр. на мѣсяць . . 1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльнй бдъ порта. — Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. бдъ одной стрôчки печатнои, въ рубр. „Надослане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. бдъ стишка.

☛ Зъ днемъ 1 (13) жовтня пôчнеся новый чвертьрôкъ выдавництва „Дѣла“ зъ „Библіотекою найзнамен. повѣстей“. Просимо П. Т. Предплатникôвъ, щобы зволили якъ найскорше присылати залеглости и предплату.

Народне вѣче въ Бережанахъ.

I.

Вѣче то, якъ нашй читателѣ знають уже зъ короткого загального погляду на хôдъ вѣча, поданого въ дописи зъ Бережанъ, удалося гарно, — сказано, що лучше навѣть, анѣжь мѣсцевй и доокрестнй люде сподѣвалися. Народу зôбралося до 800 особъ зъ близькихъ и дальшихъ сторôнъ Бережаньщины, нарады бдбулися поважно, зъ рефератôвъ зôбранй вѣчевй гостѣ були вдоволенй и що-хвиля заявляли свою згоду зъ поглядами референтôвъ, по ферaтахъ самй селяне та мѣщане забирали слово и пôдносили свои кривды та потребы, мѣжь зôбраными панувала цѣлый часъ гармонія, а по закрытю збору якъ селяньство та мѣщаньство наше, такъ и интелигенція, выходили загрѣтй, одушевленй. Пишучій сй стрôчки все то бачивъ и чувъ. „Скликуйте насъ на такй вѣча и поучайте насъ та давайте намъ пораду въ тяжкôй бѣдѣ нашôй!“ — говорили селяне до людей зъ мѣсцевои интелигенціи, а тй зновъ радувалися, що нарôдъ радъ поучится та що маѣ довѣріе до своеи интелигенціи.

Задача такихъ народныхъ вѣчь окружныхъ, якъ въ Бережанахъ, ôсть не менче важна, але трохи инша, якъ вѣчь всенародныхъ львôвскихъ. Се выказала и практика зъ ôдбутыхъ давнѣйшими часами вѣчь въ Долинѣ, Косовѣ, Коломыи и Станиславовѣ. Вѣча всенароднй львôвскй зъ самои природы своеи мусять мати значенье бôльше политичнои манифестаціи — хочь при тôмъ очевидно не можна спускати и не спускаеся зъ ока такожь стороны практичного вплыву на нарôдъ, — вѣча-жь народнй окружнй мусять въ першôй линіи мати на оцѣ сторону такого практичного вплыву на масы народнй. Се зовсѣмъ зрозумѣле, коли зважити, що на вѣча всенароднй зъѣздяться зъ цѣлого краю побôчь людей интелигентныхъ тôлько, такъ сказати-бъ, репрезентанты селяньства та мѣщаньства зъ поодинокихъ округôвъ, — а можна вже покладати, що такй репрезентанты будуть людьми просвѣчеными, свѣдомыми своеи національности, правъ и потребъ народныхъ, — а на вѣча окружнй сходяться вже самй масы народу зъ данои околицѣ, въ бôльшôй половинѣ люде безъ просвѣты и безъ національнои свѣдомости.

Зрозумѣвши се, легко и то поняти, що якъ програма такъ и выконанье програмы окружного вѣча мусять бути трохи инчй, якъ вѣча всенародного. Вѣче окружне маѣ задачу передовсѣмъ — учити масы народу двохъ рѣчей — перше: свѣдомости національнои и правъ конституцiйныхъ, друге: способôвъ, якъ подвигатися зъ бѣды економичнои. Поки що, для окружныхъ вѣчь сего досыть, — решту можна нинѣ полишити всенароднымъ вѣчамъ. Хвилевыхъ пытань высшои политики не будуть розвязувати вѣча окружнй бодай доти, доки тыми вѣчами мы такъ не освѣтимо масъ народу, що тй масы стануть свѣдомй не то вже загадокъ высшои политики, але бодай свѣдомости національнои и своихъ правъ конституцiйныхъ, безъ чого нарôдъ въ житю политичнôмъ напередъ рушитись не може.

Такій поглядъ на задачу народного вѣча окружного мавъ и бережаньскій комитетъ вѣчевый, и референты, и зôбрана на вѣчу интелигенція и выходячи зъ того погляду всѣ однодушно вырекли: вѣче гарно удалося, сповнило свою задачу.

Мы не безъ цѣли высказали кôлька повысшихъ увагъ своихъ про значенье народныхъ вѣчь окружныхъ взагалѣ, заки перейдемо до рефератôвъ и внесень, якй були на вѣчу бережаньскôмъ, бо ото одна зъ львôвскихъ газетъ рускихъ, котрои редакторъ бувъ на вѣчу въ Бережанахъ, не сподобала собѣ вѣча за-для того, що референтъ политичный, редакторъ другои львôвскои газеты рускои, по своѣй промовѣ, котра „цѣлая дѣлала вообще хорошее впечатлѣніе“, не поставивъ вѣчу резолюцiи: „Пасивная политика!“

Той фактъ давъ редакторови „Червонои“ нагоду до шкальованя редактора-референта, мовь то ôнъ „идетъ за wskazówk-ами, данными краевою радою школьною“, мовь то ôнъ ôсть редакторомъ „полуофиціальной правительственной газеты“, мовь-то ôнъ „боялся потеряти милость польскихъ газетчиковъ“ и мовьто ôнъ „того рода вопросы, якъ *пасивную политику* можетъ трактовати лишь такъ, якъ желають Presse, Czas, Fremdenblatt, Pol. Correspondenz и проч.“ Дальше редакторъ „Червонои“ напавъ на комитетъ вѣчевый, що ôнъ рефератъ политичный поручивъ редакторови „Дѣла“, а не на примѣръ концiпiентови адвокатскому п. Л. И. Гумецкому.

На скôлько въ такôй бесѣдѣ калюмній, мы то поминаемо, уважаючи низше достоинъства свого заводити о нихъ мову, тымъ бôльше, що самъ противникъ мусѣвъ признати, що „цѣлая рѣчь г. Белея дѣлала вообще хорошее впечатлѣніе“, а участники вѣча самй оцѣнили найлучше, якъ редакторъ „Дѣла“ трактувавъ свою рѣчь. Намъ иде тôлько о самъ рѣчевый замѣтъ, о „пасивную политику“ або иншими словами о абстиненцію галицкои Руси. Отожь зъ погляду на значенье и задачу вѣчь окружныхъ, якъ се мы его высше схарактеризували, таке пытанье не надавалось передъ форумъ вѣча окружного, зовсѣмъ не оглядаючись на личне пересвѣдченье самого референта и на жерело та стôйнôсть самого оклику. Того погляду були и оба другй референты, и предсѣдатель вѣча, и въ загалѣ интелигентнй вѣчевй гостѣ, бо нѣхто анѣ однымъ словомъ на вѣчу не озвався о пасивнôй политицѣ. Мôгъ се зробити предсѣдатель вѣча о. дек. Стеткевичь, мôгъ се зробити референтъ посолъ д-ръ Антоневичь (высказавши нашй кривды въ школахъ, мôгъ такъ само добре, якъ и референтъ политичный, сказати: позаякъ мы такъ страшно покривдженй, ergo — пасивна политика!), мôгъ се зробити той концiпiентъ адвокатскій п. Л. И. Гумецкій, бувши цѣлый часъ на вѣчу, мôгъ се наконець зробити и самъ редакторъ „Червонои“, мавши право забрати голосъ. Чому-жь анѣ ôнъ самъ, анѣ нѣхто иншій того не зробивъ? И якъ же годиться потому за то шкалювати редактора „Дѣла“, дорѣкати комитетови, а що найважнѣйше кидати некористне свѣтло на вѣче, мовь-бы то оно не удалося, не сповнивши [illegible] свого призначенья?

На нашъ поглядъ вѣ[illegible] задачу.

Соймъ краевый

X-те засѣданье зъ дня 3. н. ст. жовтня 1888.

Зъ петицій цѣкавѣйшй: Громада Старый-Санчь о основанье тамъ школы промысловои. Ôддѣлъ Товариства педагогичного въ Станиславовѣ о субвенцію на выданье мапы повѣту Станиславôвъ-Товмачь. Настя Ижакôвна о субвенцію на науку спѣву. Охоронка дѣвоча въ Станиславовѣ о запомогу. Гал. Товариство лѣсове о субвенцію на выдавництво газетки „Sylwan“. Товариство им. Мицкевича въ Краковѣ о субвенцію на выдавництво якогось „Paniętnika“.

Маршалокъ завѣдомивъ палату, що д. 4 н. ст. жовтня припадають именины цѣсаря, у всѣхъ трехъ катедральныхъ храмахъ правитись-ме богослуженье, а маршалокъ зложить цѣсареви въ имени сойму благожеланя. Послы згодились и кликнули тричи: „Многая лята“ и „Niech żyje“.

Наступили двѣ интерпеляціи:

Пос. Теоф. Василевского: „Торôкъ въ повѣтѣ каменецкôмъ, а мабуть такожь въ сокальскôмъ и бродскôмъ спроваджено черезъ границю зъ Россіи богато збôжа въ снопахъ, безъ оплаты мыта. Въ повѣтѣ каменецкôмъ зложилася спôлка спекулянтôвъ, котра за дозволомъ властей скарбовыхъ перевезла черезъ комору въ Стояновѣ кôлька тысячь кôрцѣвъ збôжа въ снопахъ и роздали на вымолотъ сусѣднымъ фôльваркамъ. Черезъ то въ околици цѣна упала о 1 зр. на метр. сотнарѣ. Чи правительство про се знаѣ и що думаѣ учинити, щобы черезъ такй надужитя край и держава не мали шкоды?“ — и

Пос. Струшкевича: На т. зв. „Widmungskart-ахъ“ ц. к. команды ополченцѣвъ въ Станиславовѣ нема тексту польского, хотяй языкъ польскій ôсть урядовымъ въ Галичинѣ пôсля цѣсарс. розпорядженя зъ д. 4 червня 1869 р. Чи намѣстництву о тôмъ вѣдомо и що думаѣ учинити, щобы право польского языка було убезпечене?

Пос. гр. Лянцкороньскій, зъявившися першій разъ въ соймѣ, зложивъ посольскій обѣтъ.

Зъ порядку дневного на предложенье выдѣлу краевого выбрано (на 89 голосуючихъ) членами надзорчои рады Банку краевого на ново пп. Едв. Єнджеевича, Кар. Киселькy и гр. Кар. Сципіона, а на заступникôвъ пп. д-ра Володисл. Краньского и д-ра Стан. Крижановского.

Внесенье пос. Скаршевского, щобы розслѣджено розмѣръ шкôдъ изъ[illegible] и повени въ грададахъ повѣту гри[illegible] передано комисiи буджетовôй.

Потôм[illegible] ступила д[illegible]адъ проѣкт[illegible] закона гро[illegible] для бôльш[illegible] мѣстъ.

[illegible] звѣстно, на IX-[illegible]ю по [illegible]ой борбѣ ухваливъ соймъ бдослати §. 16. [illegible]дъ до комисiи, бо постанова проѣкту, що бурмистръ може бути выбраный такожь зъ по-за рады мѣскои, стрѣтивъ завзяту опозицію особливо мѣжь послами зъ мѣстъ и у клюбу рускаго. Коли-бъ Русины не були пôдперли послôвъ зъ мѣстъ, то постанова та була-бы була ухвалена зô шкодою для мѣстъ. Панамъ очевидно ишло о то, щобы збанкротованй шляхтичѣ, що осѣдають по мѣстахъ, отъ н. пр. яко агенты Краковского Товариства асекураційного, могли — пôдъ пресiею власти политичнои на радныхъ — бути выбраными на бурмистрôвъ. Комисія громадска заразъ того самого дня зôйшлася на нараду и ухвалила бдступити бдъ проѣктованя тои постановы. Отже справоздавець д-ръ Фрухтманъ на X-тôмъ засѣданю заявивъ, що комисія рѣшила справу выбору бурмистра лишити такъ, якъ ôсть нинѣ, и вычеркнути зъ проѣкту дразливый уступъ §. 16-го. Соймъ мовчки згодився на се и принявъ дальше §§. 17—25 безъ дискусiи. (Не подаемо змѣсту §§-ôвъ, бо се матеріялъ дуже обемистый.) При §. 26, трактуючôмъ о обсягу дѣланя рады громадскои, пос. Сава вносивъ, щобы именованье та бдправа урядникôвъ и вымѣръ емеритуры ухвалювала рада мѣска не лишь „на внесенье бурмистра“ (якъ ôсть въ проѣктѣ) але такожь „по выслуханю бурмистра“ — щобы инiцiятива въ тôмъ дѣ-

---

5)

Ганна Монтовтъ.

Исторично-побытовый очеркъ изъ житя волыньского паньства въ XVI. стол.

Написавъ Орестъ Левицкій.

(Дальше.)

Старинный полуденно-рускій рôдъ князѣвъ Сокольскихъ коли стоявъ въ чôмъ-нибудь пониже князѣвъ Любецкихъ, то тôлько въ богатствѣ, але не въ знатности и старинности роду. Князѣ Сокольскй були вѣтвю роду князѣвъ Четвертиньскихъ, потомкôвъ Рурикôвичѣвъ. Отець Василя Сокольского, князь Солтанъ Михайловичь, бувъ православнымъ, якъ и всѣ члены его роду, и займавъ въ рр. 1541 до 1544 урядъ волыньского хорунжого. Родиннымъ гнѣздомъ князѣвъ Сокольскихъ зъ-давенъ було мѣсточко Соколь зъ волостею, до котрои входило пять селъ. Теперь та батькôвщина, подѣлена мѣжь сынами Солтана, Василемъ и Маркомъ та стрыйными ихъ братами Максимомъ и Остапомъ Васильевичами, сталась для нихъ геть-то тѣсною. Длятого то для князя Василя така жѣнка, якъ Ганна Монтовтôвна, вдова и наслѣдница князя Любецкого, показувалась мовь правдивый скарбъ. Зъ другои стороны и Монтовтъ бажавъ князя Василя собѣ за зятя: все таки бувъ то представникъ старинного, хочь и обѣдѣлого княжого роду, и ему бôльше було до лица володѣти наслѣдьемъ и рукою вдовы князя Любецкого, якъ якомусь тамъ овруцкому земляninови Олизаровичеви. До того ще князь Василь Сокольскій бувъ близькимъ своякомъ князѣвъ Любецкихъ: его старша сестра Олена Солтанôвна була за-мужемъ за княземъ Иваномъ Романовичемъ Любецкимъ, рôднымъ дядькомъ князя Богуша, и теперь, повдовѣвши, проживала вкупѣ зъ малолѣткомъ сыномъ въ Соколѣ у своихъ братôвъ. То свояцтво подавало Монтовтови надѣю, що коли князь Василь стане его зятемъ, справа о наслѣдье маѣткôвъ князя Любецкого, що вѣщувала богато клопотôвъ, уладиться легко сама собою.

Чи-жь бы всѣ тй пляны мали розсыпатись порохомъ ôдъ легкодушности дочки, котрôй завернувъ голову якійсь Олизаровичь! Нѣ, старый Монтовтъ нѣколи того не допускавъ. Прецѣнь дочка ôддана ему въ опѣку, отже пôсля закону не маѣ права безъ его вѣдомости и згоды выходити за-мужь. Яко отець и опѣкунъ ôнъ маѣ подвôйне право розпорядитись долею дочки, и хочь-бы й не знать що сталося було въ Черняховѣ, ôнъ обстане при своѣмъ и не ôдступить ôдъ слова даного князеви Сокольскому. Тôлько бы якось вырвати легкодушну вдову зъ рукъ Олизаровича! Та се вже справа жениха: кому, якъ не ему, славному лицареви, добути свою невѣсту зъ рукъ суперника? Подôбнй романтичнй епизоды въ тыхъ часахъ не були рѣдкй не тôлько середъ князѣвъ и знатныхъ панôвъ, але и середъ простыхъ земянъ та бояръ.

И отъ на замкахъ въ Коблинѣ и въ Соколѣ спѣшно почались воѣннй приготовы, не мовь збиралися противъ Крымцѣвъ. Самъ князь Василь Сокольскій бувъ кепскій воякъ, и роки его не були вже тй, щобы перспектива небезпечнои справы могла любо зворушити его остилу душу, — але у него бувъ молодшій братъ, князь Марко, натура горяча, що только й фантазувала про лицарскй подвиги, бай середъ службы пана Монтовта, ôдданыхъ пôдъ руку судженому зятеви для задуманои выравы, було чимало одчайдушныхъ головъ, готовыхъ и не знать на якй смѣлй предприняя.

Черезъ кôлька днѣвъ выправа була вже скончена. Князь Сокольскій щасливо повернувъ до Коблина и доставивъ Монтовтови блиску дочку. Нѣхто зъ его дружины не погиб, хочь богато було раненыхъ, — за те въ королѣвскôмъ судѣ почався процесъ: пôзваны бувъ князь Василь Сокольскій и помôчники о „квалтовное взятье жоны Ивана Олизарвича“ и забранье всеи маѣтности его“. Якъ и сталося то „квалтовное взятье“: чи въ Черняховѣ, чи въ Коростишовѣ, чи деинде, а такжь, яку ролю ôдограла при тôмъ лично княня Ганна, — о тôмъ нема звѣстки въ актахъ.

VI.

Якъ тамъ и було, а коли вже разъ прекрау невôльницю вырвано зъ рукъ молодого рôвника, треба було заразъ постаратись о [illegible]щобъ ôнъ зновъ не опанувавъ ею, коли не [illegible]рами, то зъ королѣвскимъ декретомъ въ ру[illegible] И ось 26 вересня 1564 р. старый Монтов появився зъ дочкою въ Луцку на замку и звивъ передъ городскимъ урядомъ, що ôнъ зъ ласки и призрѣня Божого змовивъ доч свою Ганну въ малженство за князя Вася Солтановича Сокольского“ и при тôмъ заждавъ, щобы Ганна передъ судомъ була запана: чи не обѣцяла она „зъ намовы або поры чиен, або зъ милости своеи“ кому-небудь другому свою руку, „або вже за кого ся не ôддала?“ Ганна, стоячи передъ урядомъ, заявила: „Я нѣкгды нѣ за кого въ малженство пôйти не пошлюбовала анѣ ся нѣ за кого не ôддавала, одно-жь теперь то собѣ вмыслила и позволяю зъ правого умыслу серця моего мѣти собѣ за малжонка его милость князя Василя Солтановича Сокольского, зъ котрымъ и животъ свôй хочу доконати; якожь есми и передъ Паномъ Богомъ то его милости пошлюбовала его за малжонка собѣ мѣти“.

Очевидно та деклярація, пôсля Литовского Статута зовсѣмъ безъ важности для невѣсты, тымъ бôльше по вѣнчаню, робилась, такъ сказати-бъ, ad hominem, на адресу Олизаровича. Але-жь у него, кромѣ устнои обѣцянки могли бути и формальнй правнй документы зъ печаткою легкомыснои красавицѣ и змѣстомъ своимъ якъ-разъ суперечнй змыслови теперѣшнои ей деклярації. За-для того Ганна Монтовтôвна, зъ намовы ôтця, сего-жь дня и передъ тымъ-же судомъ внесла до книгъ „плачливую жалобу“ на такій тематъ: Коли ей панъ Носиловскій прогнавъ зъ мѣсточка Хабного, а она „не маючи ся где подѣти“ заѣхала до дому пана Немирича, „сподѣваючись на захованье, которое мѣлъ зъ нимъ небощикъ“, чоловѣкъ ей, князь Богушь Любецкій. „И будучи мнѣ въ дому его тôмъ, панъ Немиричь, невѣдомо зъ якои причины, самъ черезъ себе и черезъ инiи люде добрiи почавъ намовляти, а праве примушати мене до того, абыхъ я заручона була за его повиноватого, за пана Ивана Олизаровича; на што я не позволячи, заразъ, яко могучи, ледве зъ дому Немиричова въѣхала, оставивши тамъ скринку

лѣ була дана також радным. Се внесенье однак упало. — При §. 29. пос. Лясоцкій спротивився установлюваню комисій контрольных надъ магистратомъ и бурмистромъ, бо комисіи такі будуть разъ-у-разъ вести борбы зъ бурмистромъ и нѣхто не схоче бурмиструвати. На що комисій контрольных, коли кождый радный маѣ право контролѣ. На то одповѣвъ пос. Романовичь, що де кождый радный контролює, тамь ажь нема контролѣ, а коли бурмастръ порядный чоловѣкъ, то контролѣ не маѣ чого боятись. Пос. Хшановскій и Рыбицкій заявили таку саму гадку; комисіи контрольній нинѣ суть всюды. Поправка п. Лясоцколо упала — рѣвножь упала поправка пос. Савы до §. 41-го, котрый хотѣвъ, щобы при ухвалѣ абсолюторіѣвъ магистратови въ случаю рѣвности голосѣвъ рѣшавъ бурмистръ (проектъ закона того не допускаѣ) — При §. 53 одкинено поправку пос. Меруновича, щобы карно-полиційне урядованье мѣгъ замѣсть бурмистра вести також уквалификованый урядникъ пѣсля инструкціи выдѣлу кр. — Потѣмъ ухвалено проектъ ажь до §. 95-го, де бесѣда о завѣдуваню спеціяльными справами мешканцѣвъ христіяньскихъ.

При тѣмъ §-фѣ забравъ слово пос. Меруновичь и внѣсъ окремый параграфъ, котрый маѣ на цѣли: христіянамъ въ тыхъ мѣстахъ, де бѣльшѣсть выборцѣвъ есть жидѣвска, запевнити независиму одъ жидѣвъ администрацію справъ вѣроисповѣдных. Уже нинѣ есть 7 такихъ мѣстъ, де жиды маютъ бѣльшѣсть, а 5 мѣстъ наближуѣсь до жидѣвскои бѣльшости. Бесѣдникъ отже вносить, щобы въ такихъ мѣстахъ не христіяньскій члены рады мѣскои становили администраційну раду вѣроисповѣдну, але щобы до того була выбирана комисія зъ 18 членѣвъ при выключеню жидѣвъ-выборцѣвъ одъ голосованя. — Пос. Поцель згодився зъ внесеньемъ п. Меруновича и внѣсъ, щобы завѣсити нарады надъ §§. 94 — 99 (о завѣдуваню спеціяльными справами христіянъ и жидѣвъ), завертаючи тѣ §§-фы назадъ до комисіи. Такъ и ухвалено. Потѣмъ принято всѣ прочѣ §§-фы.

Внесенье п. Онишкевича, щобы и Рогатинъ зачислено до мѣстъ пѣдъ новый законъ громадскій, упало, бо пос. Менцѣньскій выказавъ, що Рогатинъ маѣ за малу до того силу [illegible]

[illegible] именинъ цѣсаря нинѣ засѣданя [illegible]

Цѣсарь Вильгельмъ II. у Вѣдни.

Одъ вчера приймаѣ у себе наддунайска столиця въ гостяхъ высокого достойника, монарха однои зъ найбѣльше могучихъ въ нинѣшну пору державъ европейскихъ, нѣмецкого цѣсаря Вильгельма II. Не звычайна етикета двѣрска, не якась вѣкова дружба або звязь родинна привели его до старои столицѣ Габсбургѣвъ — подорожь до Вѣдня подиктувала ему зелѣзна конечѣсть его политики и политики его найпершого дорадника, нѣмецкого канцлера. Дивна судьба! Столиця монархѣвъ, що колись були нѣмецкими цѣсарями, що колись мали шумный титулъ цѣсарѣвъ „святои римскои держави“, гостить нинѣ въ своихъ мурахъ зъ небувалымъ торжествомъ цѣсаря, котрый на своѣмъ престолѣ ледви двохъ числить предкѣвъ, котрого недавно померший батько и дѣдъ пѣдходили не такъ то ще дуже давно пѣдъ ту саму столицю зовсѣмъ не въ такъ мирныхъ цѣляхъ и котрі пѣдъ Кралевогр адцемъ недобру лишили по собѣ згадку для держави, котрои столиця приймаѣ нинѣ такъ торжественно ихъ наслѣдника. Часы змѣнилися дуже скоро! Противники, що колись ворожо стояли противъ себе, забули на давнѣ невзгодины, подали собѣ руку и стали приятелями; ихъ помирила та сама политика, що передъ тымъ поробила була зъ нихъ ворогѣвъ. Ходило видко лишь о то, щобы промѣняти ролѣ. А коли вже цѣсарь Вильгельмъ I. бачивъ въ габсбургскѣй монархіи свого природного союзника. то внукъ его, памятаючи на завѣтъ свого дѣда и батька, довершаѣ розпочате дѣло. Въ тѣмъ то и лежить велике значенье сеи гостины нѣмецкого цѣсаря у Вѣдни, а коли столиця габсбургскои державы зъ такъ великимъ торжествомъ витаѣ нинѣ молодого цѣсаря нѣмецкого, то есть се доказъ, що и для тои державы дружба сусѣдного монарха не есть рѣвнодушна.

Пишучи про гостину нѣмецкого цѣсаря у Вѣдни, приходить мимо волѣ на гадку его недавна гостина далеко на пѣвночи въ Петергофѣ и насуваѣсь питанье: чи не есть се другій актъ великои политичнои акціи, котра усуваѣсь зъ передъ очей звычайного чоловѣка а котрои розвязка, хочь вже може не далека, есть для насъ ще зовсѣмъ не ясна — ще маѣся одбути третій актъ тои акціи въ Римѣ, а тогдѣ побачимо. Поки що треба намъ слѣдити за кождымъ крокомъ ѣи ходу, звертати увагу на всяку навѣть дрѣбницю, збирати все разомъ а такъ дѣйдеся по нитцѣ до клубка.

Пріѣздъ цѣсаря Вильгельма наступивъ вчера рано о 9 годинѣ. На стрѣчу цѣсареви выѣхали були ажь на баварску границю въ Сімбахъ его почетнѣ адъютанты ген. Рамберґъ, полковникъ Покорный и пѣдполковникъ Штайнінґеръ. До Ст. Пельтенъ, де мало одбутися снѣданье, выѣхавъ на повитанье свого цѣсаря нѣмецкій амбасадоръ кн. Райсъ. У Вѣдни збиралася майже вся родина цѣсарско австрійского дому: пріѣхала цѣсарева, котра вже одъ колькохъ мѣсяцѣвъ не була у Вѣдни, прибула також архикнягиня Стефанія, архики. Рудольфъ и всѣ майже другѣ архикнязѣ. Зъ Угорщины пріѣхали министры: Тисса, Орчи, Сеченій и Феєрвари, зъ Кракова кн. Віндішґрецъ, котрого родина стоить въ тѣснѣйшій звязи зъ нѣмецкимъ дворомъ. У Вѣдни поробленo також одповѣднѣ приготованя на принятье достойного гостя. Передъ цѣсарскою палатою на входовыхъ воротахъ повѣвала вже день передъ тымъ поббчь австрійскои хоругви також хоругвь нѣмецкои держави. На ратуши вывѣшено австрійску хоругвь державну и хоругвь въ барвахъ долѣшнои Австріи Зъ Ляйтшавъ прибула почетна компанія 34 полку пѣхоты им. цѣсаря и короля Прусъ въ силѣ 130 людей. Вѣденьскій гарнизонъ одержавъ також одповѣдный приказъ и назначено войско, котре мало утворити шпаліръ вздовжь цѣлои дороги, котрою мавъ переѣзджати цѣсарь. Якій розпорядженя выдала вѣденьска полиція що-до украшеня домѣвъ мы вже доносили; тутъ мусимо ще то лишь зазначити, що заказано илюминувати мѣсто.

Коли такъ отже все вже було готове а цѣсарь мавъ вже надъѣхати, явилися на дворци захѣднои зелѣзницѣ насамперед намѣстникъ Поссінґеръ, бурмистръ Уль, комендантъ корпуса, амбасадоръ Сеченій, нѣмецкѣ генер. консулѣ зъ Вѣдня и Пешту, министры и т. д. Трохи пѣзнѣйше явилися архикнязѣ, зъ котрыхъ архикн. Рудольфъ, Альбрехтъ, Карольъ Людвикъ и Вильгельмъ були убранѣ въ прускѣ мундуры. Передъ девятою годиною пріѣхавъ на дворець цѣсарь Францъ-Іосифъ, убраный въ прускѣмъ мундурѣ и выйшовъ заразъ зъ архикнязями на перонъ.

Точно о 9. годинѣ пріѣхавъ цѣсарь Вильгельмъ. Музика заграла имнъ нѣмецкій а по четна компанія похилила хоругвь. Скоро по ѣздъ станувъ, приступивъ цѣсарь Францъ-Іосифъ до вагону, на котрого ступеняхъ стоявъ вже цѣсарь нѣмецкій въ мундурѣ свого австрійского полку, и тутъ наступило перше повитанье. Оба монархи поцѣлувались сердечно а розговорюючи зъ собою черезъ хвильку держались за руки. Оба приступили одтакъ до архикнязѣвъ а цѣсарь Вильгельмъ поцѣлувався зъ архикнязями Рудольфомъ, Каролемъ Людвикомъ и Альбрехтомъ а другимъ подавъ руку. По осмотрѣ почетнои компаніи и по представленю свиты наступивъ въѣздъ до мѣста. Въ першѣмъ екипажи ѣхали оба монархи; цѣсарь Вильгельмъ по правѣй сторонѣ цѣсаря Францъ-Іосифа. Въ двохъ дальшихъ екипажахъ ѣхали ген.-адъютанты, одтакъ архикн. Рудольфъ зъ маршалкѣмъ двору, дальше другѣ архикнязѣ и свита. Переѣзджаючихъ витали по улицяхъ величезнѣ масы народу грѣмкими окликами. Оба монархи пріѣхали ажь пѣдъ ту часть палаты, що зовесь Белярія, и тутъ высѣли а въ апартаментахъ повитала нѣмецкого цѣсаря цѣсарева австрійска. Привитавшись зъ цѣсаревою зайшовъ цѣсарь на хвильку до призначеныхъ для него апартаментѣвъ, тыхъ самыхъ, въ котрыхъ перебувавъ колись его дѣдъ, а одтакъ выйшовъ и принимавъ привѣтнѣ визиты членѣвъ цѣсарскои родины.

Въ доповненю повыщихъ вѣстей треба ще додати, що улицѣ, котрыми переѣзджавъ нѣмецкій цѣсарь, були святочно пристроѣнѣ, дамы зъ многихъ домѣвъ кидали цвѣты до екипажа и повѣвали хусточками. Въ однѣмъ мѣсци закричало кѣлькохъ студентѣвъ, прибраныхъ въ нѣмецко-національнѣ барвы: „Hoch Wilhelm!“ Зъ цѣсаремъ пріѣхавъ також гр. Гербертъ Бисмаркъ.

По полудни зробивъ цѣсарь визиту нѣмецкому амбасадорова, кн. Райсъ а одтакъ оглянувъ академію штукъ красныхъ. Около 4 годины приймавъ цѣсарь нунція Ґалімбертіого, Тиссу, кн. Филипа Кобургского и архіеп. Шенборна.

Гр. Гербертъ Бисмаркъ зробивъ визиту гр. Кальнокому и шефови секціи Седеніому въ министерствѣ дѣлъ внутрѣшныхъ и перебувъ у нихъ три чверти годины. Гр. Кальноки бувъ також у цѣсаря Вильгельма а одтакъ конферувавъ зъ Тиссою. На нинѣшный галевый обѣдъ запрошено 136 особъ.

Мотива правительства до проєкту закона о выкупнѣ права пропинаціи.

Предкладаючи соймови проєктъ закона о выкупнѣ права пропинаціи, внесло правительство також свои мотивы до того проєкту. Мотивы тѣ звучать:

Державный законъ зъ 20 червня 1888 р., признаючи суму одного миліона за страту, яка въ наслѣдокъ заведеня нового податку одъ горѣвки може наступити въ доходѣ зъ права пропинаціи, застерѣгъ краєвому законодавству означити способъ ужитя тои сумы. Зъ того користаючи правительство, предкладаѣ соймови проєктъ закона о выкупнѣ права пропинаціи.

Проєктъ признаѣ властителямъ права пропинаціи ажь 57,700.000 зр. Есть то дуже великій капиталъ, котрого економичне значенье въ теперѣшнѣй тяжкѣй хвили зъумѣе кождый оцѣнити. Не есть то недостаточна вынагорода, якъ кажуть деякѣ, бо тутъ платиться одшкодованье не за яке-будь вѣчне и незрушиме право, а вже фактично знесене и лише на тревалѣсть 26 лѣтъ обмежене и оперте до того на привилегіи, котрои знесенье довго вже лежало въ интересѣ краєвои репрезентаціи.

До переведеня выкупна покликуѣ проєктъ край, взглядно выдѣлъ краєвый, бо ходить тутъ о велику кредитову операцію, котрои користный результатъ залежить одъ успособленя позакраєвыхъ финансовыхъ елементѣвъ и длятого вымагаѣ краєвои гарантіи. Коли-жь выдѣлъ краєвый яко дирекція фонду пропинаційного маѣ перевести затягненье, сфинансованье и амортизацію позички пропинаційнои, то здавалось найвѣдповѣднѣйшимъ оддати краєви въ зарядъ празо пропинаціи въ цѣлѣмъ краю, яко головне жерело доходу, маючого служити на амортизованье пропинаційнои позички. Переходъ пропинаціи на край маѣ наступити доперва по уплывѣ 1890 р. Той переходовый часъ установляѣ проєктъ нарочно, позаякъ справа выкупна права пропинаціи вкладаѣ на выдѣлъ краєвый рядъ дѣлань приготовляючихъ, адміністраційныхъ и финансовыхъ а и управненѣ будуть могли тымчасомъ одповѣдно упорядкувати свои господарскѣ односины.

Постановленье, що властителѣ права пропинаціи одержать вынагороду въ готѣвцѣ, маѣ передовсѣмъ на цѣли запевнити управненымъ якъ найкористнѣйше переведенье выкупна. Такъ высока финансова операція вымагаѣ однолитого сфинансованя черезъ институтъ финансовый або черезъ цѣлу групу институтѣвъ, посѣдаючихъ можнѣсть запевнити облигаціямъ якъ найкористнѣйшій курсъ и легкій одбытъ на заграничныхъ торгахъ, бо коли-бы тѣ облигаціи обмежено лишь на покупъ въ краю, то выкликало бы то зновъ дуже легко обниженье курсу другихъ краєвыхъ вальорѣвъ, а тымъ самымъ велику некористь для економичныхъ односинъ краю.

Позаякъ сплата вынагороды за знесене право пропинаціи въ готѣвцѣ маѣ наступити доперва по сфинансованю облигацій пропинаційныхъ, длятого высота тои вынагороды не може бути означена цифрами въ горы, лишь подастся до вѣдомости управненыхъ доперва по продажи облигацій.

При означеню высоты позички, яка маѣ затягнутись на сплату вынагороды права пропинаціи, буде рѣшати квестія, якому капиталови одповѣдають призначенѣ на амортизаційнѣ раты доходы фонду пропинаційного и резервового. Найкористнѣйше нинѣ було-бы затягнути позичку въ облигаціяхъ 4%, въ котрыхъ якъ бы позичено нинѣ 57,700.000 зр., то потреба-бы на оплату рѣчныхъ ратъ амортизаційныхъ сумы 4,250.000 зр. рѣчно. Заходить супротивъ того передовсѣмъ питанье, чи вынесуть стѣлько фонды, зъ котрыхъ маютъ платитись тѣ раты?

Фондами тыми суть пѣсля проєкту правительства: а) доходъ зъ права пропинаціи въ управѣ выдѣлу краєвого; б) доходъ зъ оплатъ шинкарскихъ, за закладанье горалень, броварѣвъ, медосытень та каръ грошевыхъ; в) припадаюча на загальный фондъ пропинаційный часть сумы признанои закономъ зъ 20 червня 1888 р. зъ скарбу державного и евентуально г) не зъужита на кошты администраціи решта приходѣвъ фонду резервового.

Доходъ зъ права пропинаціи пѣдъ управою выдѣлу краєвого може бути означеный лишь въ приближеню, а зъ горы годѣ его означити. Комисія пропинаційна обчисляѣ той доходъ пересѣчно зъ лѣтъ 1869—1874 на 3,090.266 зр. рѣчно. Правда, що пересѣчна цифра за лѣта 1885—1887 выказуе пѣдвышенье тои цифры о 212 638 зр., однак не улягаѣ сумнѣвови, що въ наслѣдокъ высшого податку одъ горѣвки мала тая надвышка упаде и длятого и теперь, коли пропинація буде пѣдъ управою выдѣлу краєвого, можна буде числити чистый доходъ на 3,090.266 зр. рѣчно.

Доходъ зъ оплатъ и каръ выносивъ въ р. 1886 суму 216.692 зр. 69 кр. Припускаючи, що и той доходъ знизиться черезъ новый податокъ, належить его принятi округло въ высотѣ 200.000 зр. рѣчно.

Що-до участи властителѣвъ права пропинаціи въ однѣмъ миліонѣ, припадаючѣмъ зъ скарбу державного, то також зъ горы тяжко означити, кѣлько припадаѣ зъ того миліона на мѣста, выконуючѣ выключно право пропинаціи, а кѣлько на приватныхъ властителѣвъ того права. На пѣдставѣ фасій однак згаданыхъ мѣстъ зъ р. 1869—1874 можна въ приближеню принятi, що для мѣсть припаде зъ того миліона 124 833 зр., а для приватныхъ управленыхъ до 875.167 зр.

Зачисливши тѣ пресумтивнѣ рѣчнѣ доходы зъ згаданыхъ трохъ жерелъ (3.090 266 + 200.000 + 875.167 зр.), одержимо суму 4,165.433 зр., а позаякъ пѣсля поданого высше обчисленя рѣчна рата амортизаційна позички на выкупно права пропинаціи выносила-бы 4,250.000 зр., то оказавъ-бы ся такимъ способомъ рѣчный недобѣръ 84.567 зр., котрый треба-бы покрыти зъ четвертого жерела, т. е. зъ неужитои на кошты адміністраційнѣ решты приходѣвъ капиталу резервового.

(*Конецъ буде.*)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Зъ Вѣдня доносять, що соймы краєвѣ будуть майже напевно закритѣ около 15 жовтня бо рада державна маѣ бути скликана вже около 20 с. м.

Австрійскій соймъ, котрый розпочавъ бувъ свои нарады ще 27 л. серпня, закрыто вже онодгы

Въ долѣшно-австрійскѣмъ соймѣ выготовила вже комисія правнича проєктъ закона зносячого рѣшучо право выбору женщинъ, лишаючи то право лишь женщинамъ зъ округѣвъ выборчихъ бѣльшихъ посѣлостей.

Въ ческѣмъ соймѣ заявивъ гр. Тунъ пѣдчасъ розправы надъ справою школы ремѣсничои въ Хебѣ, що умѣренна часть нѣмецкихъ жителѣвъ въ Чехахъ есть переконана, що теперѣшный соймъ есть безсторонный и числиться зъ справедливыми жаданями Нѣмцѣвъ. Нѣмецкѣ централы лютяться теперь на Туна, котрый выступаѣ въ имени умѣренныхъ Нѣмцѣвъ и кажуть, длячого онъ ажь теперь одкривъ у себе нѣмецке серце а не тогдѣ, коли засѣдавъ въ ческѣмъ клюбѣ. По промовѣ Ригера и Туна ухваливъ соймъ запомогу для згаданои школы всѣма голосами противъ голосѣвъ молодо-Чехѣвъ.

„Fremdenblatt“, органъ австрійского министра дѣлъ внутрѣшныхъ, користаючи зъ нагоды пріѣзду нѣмецкого цѣсаря до Вѣдня, застановляѣсь також надъ мотивами, за-для якихъ австрійскій цѣсарь не одавъ визиты италійскому королеви. Справу ту порушила першій разъ австрійска пѣвъурядова праса и длятого годиться послухати, що каже на сей тематъ вѣденьска газета. „Fremdenblatt“ пише: „Зовсѣмъ окремѣшне и своего рода становище Австро-Угорщины яко переважно католицкои держави а не менше також деликатне становище нашои династіи поясняють достаточно тѣ трудности, за-для котрыхъ немѣгъ нашъ монархъ особисто загостити до вѣчного мѣста Вже тогдѣ, коли першій разъ Австро-Угорщинѣ и Италіи насувалось се питанье и сполученѣ зъ нимъ трудні взгляды, поясняли собѣ обѣ стороны сю справу всесторонно и въ якъ найдружнѣйшій способъ. Тогдѣ взято пѣдъ розвагу всѣ взгляды, зъ котрыми треба було числитися, такъ, що нинѣ можна ту справу уважати за залагоджену въ дусѣ и въ користь обохъ дружныхъ дворѣвъ и державъ. Тѣ свого рода односины не могли анѣ тогдѣ, коли першій разъ розбійлась була поголоска о подорожи нашого цѣсаря до Риму, анѣ пѣзнѣйше закаламутити добрыхъ односинъ обохъ державъ. Подѣ зъ найновѣйшого часу доказують, що обѣ державы поступають въ повнѣй згодѣ. Доказомъ на то також недавна стрѣча гр. Кальнокого зъ Криспимъ и найновѣйшій фактъ, що австрійскій цѣсарь надавъ италійскому президентови министрѣвъ высоку одзнаку. Въ одзначеню Криспіого не схоче певно нѣхто добачувати нѣякого злого намѣреня противъ папы, такъ само якъ и нѣхто не буде думати, що гостина нѣмецкого цѣсаря въ Римѣ буде вымѣрена противъ Ватикану.

Загальну увагу звернувъ на себе фактъ, що кн. Уельскій, котрый до недавна ще пере-

---

зъ листами и печать мою сребреную зъ гербомъ. Постерегаючи, абы зъ того листы якіи не показалися, а хотя бы ся въ кого и показали, абы жаднои моци и вѣры мати не могли“, — жалобниця просила судъ отсе би заявленье приймити до вѣдомости, щобы въ потребѣ она могла на него опертися.

Обезпечивши себе тыми юридичными фортелями яко-тако передъ Олизаровичемъ, новоженцѣ князьство Сокольскѣ все таки не дуже спокойно проводили медовый мѣсяць, бо кромѣ процесу зъ Олизаровичемъ що-хвиля побоювались всякихъ неприятностей одъ наслѣдникѣвъ князя Богуша Любецкого.

Въ двѣ недѣлѣ по весѣлю князь Василь запросивъ до себе до Соколя знатныхъ гостей: нареченого владику луцкого и острожского пана Марка Жоравницкого, архимандрита жидичиньского о. Іону, судью луцкого Василя Бокія, хорунжого волыньского Михайла Сербина, замкового писаря луцкого Федора Русина, и стрыйного свого брата князя Остапа Сокольского. Старого Монтовта не було тогдѣ на Волыни, поѣхавъ бувъ до короля въ иншихъ справахъ.

При обѣдѣ зойшла мѣжь иншимъ бесѣда на Олизаровича: що то онъ гадаѣ почати въ своѣмъ забавнѣмъ станѣ жонатого безъ жѣнки, про котрого и пѣсню зложили: „*Оженився, утратився, а жѣнки катъ маѣ*“. Панъ хорунжій, що недавно повернувъ зъ Варшавы, сказавъ, що бачивъ тамъ Олизаровича: пріѣхавъ жалуватись самому королеви на князя Сокольского и хвалився, що мовь-то маѣ якісь записи на любецкій маєтокъ. Вѣсть та очевидячки засмутила господарѣвъ, а гостѣ почали ихъ всяко успокоювати. Хтось изъ гостей пѣддавъ раду, щобы молода княгиня записала любецкій маєтокъ въ дарунку свому чоловѣкови: тогдѣ Олизаровичеви труднѣйше буде вырвати его зъ другихъ рукъ. Притомнѣ юристы раду тую похвалили. Запытали о гадку княгинѣ. Она несмѣло замѣтила, чи не пождати-бъ, ажь отець поверне, але коли ій одповѣли, що треба поспѣшатись, она сказала, що годиться на все. Замковый писарь панъ Русинъ тутъ-же уложивъ дарункову запись, всѣ притомнѣ пѣдписали ѣи и приложили печати, а другого дня запись була вже заявлена судови и внесена въ актовѣ книги.

„Я, Ганна Монтовтѣвна, — стояло въ ѣй записи, — княгиня Василева Солтановича Сокольска, чиню вѣдомо: узнавши ку собѣ ярную милость и великое добродѣйство и учивое захованье малжонка моего князя Василя Солтановича Сокольского и хотячи еще бѣ у его милости склоннѣйшую милость, лаку и приязнь бѣльшую напредъ мѣти, а зъ особливои милости своѣи, которую къ нему, малжонку моему милому, маю, даю, дарую на вѣчніи часы и заразъ въ моцъ и въ держанье подаю ему все имѣнье мое Любецкое, штобы ласки и милости небожчика князя Богуша Любецкого, першого малжонка моего, за поживіи а вѣрніи службы мои мѣла. А естлы Панъ Бѣгъ, зъ ласки своѣи святои, мнѣ малжонкомъ моимъ милымъ княземъ Вилемъ потомство сплодити дати рачивъ, тогды его милость одъ того потомства тыхъ вѣній Любецкихъ оддаляти анѣ одписоватине маѣть.“

На жаль, великодушный дарунокъ ляючои жѣнки не вартъ бувъ паперу, що на нъ бувъ списаный: за короткій часъ той съ Мальхеръ Войтѣховичь Носиловскій, що впередъ выгнавъ княгиню Ганну зъ хаѣского замку, оружною рукою одобравъ и любецкій маєтки. За се князь Василь зъ жѣнною пѣзвавъ его до суду.

(*Дальше буде.*)

бувавъ у Вѣдни а ôдтакъ въ Будапештѣ, выѣхавъ до Румуніи передъ самымъ приѣздомъ нѣмецкого цѣсаря до Вѣдня. Правительство угорске постановило перенятн въ зарядъ державы зелѣзницѣ захôдно-угорску и угорско-галицку.

Новый законъ войсковый, котрый буде предложеный на однôмъ зъ першихъ засѣдань рады державнои, постановляе, що бранка маѳ розпочинатися доперва въ 21 роцѣ житя а не якъ доси въ 20-тôмъ. Що-до однорôчныхъ охотнинôвъ, то постановляѳ законъ, що тѣ зъ нихъ, котрѣ не зроблять испыту официрского, будуть мусѣли ще одинъ рôкъ служити; имъ буде однакожь вôльно мешкати на другій рôкъ на власный коштъ по-за касарнею и приступити знôвъ по кôнци року до официрского испыту. Языка нѣмецкого будеся ôдъ нихъ вымагати на стôлько, щобы они могли порозумѣватися а испытъ зъ предметôвъ будуть могли рôбити такожь въ матернôмъ языцѣ.

——

Царь поверне зъ Кавказу до Петербурга мабуть около половины жовтня. Въ петербургскихъ кругахъ политичныхъ сподѣваються, що по приѣздѣ царя настануть въ администраціи значнѣ змѣны. Уступленье кн. Дундукова-Корсакова зъ ген.-губернаторства на Кавказѣ маѳ бути певнымъ а уступленье министра дѣлъ внутрѣшныхъ гр. Толстоя ѳсть дуже имовѣрне. Що-до обсады посады въ Кіевѣ по Дрентельнѣ, то говорять загально, що военну власть въ кіевскôмъ ген.-губернаторствѣ одержить ген. Драгомировъ а цивильна управа буде поручена ген. Грессеру, петербургскому шефови полиціи.

Вел. кн. Георгій Михайловичь занедужавъ въ дорозѣ на Кавказъ дуже небезпечно на запаленье живôтнои плѣвы (peribonitis) и лежить въ добрахъ княгинѣ Ольденбургскои въ тамбовскôй губерніи. Министеръ маринарки ген. Шестаковъ занедужавъ такожь небезпечно въ Ливадіи.

Правительство россійске звертаѳ теперь свою увагу на розширенье сѣти зелѣзниць и то голевно въ цѣляхъ стратегичныхъ. Такъ порѣшено вже въ министерствѣ комуникацій, що на Кавказѣ мають будуватися шѣсть новыхъ линій, а именно: линія сполучаюча зелѣзницю Ростовъ-Владикавказъ зъ зелѣзницею Потн-Тифлисъ-Баку: 2) зъ Михайлова до Ахалциху; 3) зъ Тифлису до Александрополя; 4) зъ Александрополя до Карсу; 5) Зъ Паргеду до Ардагану и зъ 6) Александрополя до Ѳривану. Будова сихъ зелѣзниць маѳ на цѣли сполучити губерніи передкавказкѣ зъ закавказкими и обняти головнѣ точки стратегичнѣ якъ Ардаганъ, Карсъ и Ѳриванъ.

——

Берлиньскій „Tageblatt“ пише въ справѣ арештованя проф. Гефкена такъ: „Хочь загально кажуть, що Гефкенъ ѳсть авторомъ оголошеня дневника цѣсаря Фридриха, то однакожь добре поинформованѣ круги мяють доказы зовсѣмъ иншихъ слѣдôвъ, котрѣ вказують, що давна камириля въ Шарльотенбурзѣ и Фридрихскронѣ ще не зовсѣмъ щезла. Звѣстно прецѣ, що кôлькохъ членôвъ зъ парляментарнои опозиціи стояли въ близшихъ зносинахъ зъ тогдѣшнымъ дворомъ и тымъ хвалялися. Можна отже на певно припускати, що та камириля сфалшувала дневникъ цѣсаря, бо що ôнъ ѳсть сфалшованый то рѣчь певна. Братя Петель (друкарня) выдали охотно манускриптъ а ôнъ порôвнаный зъ оригиналомъ выкававъ то достаточно. Пôсля нашихъ информацій выкрыто вже навѣть фалшôвника“. „Germania“ додаѳ до того, що тымъ фалшôвникомъ маѳ бутм пос. Шрадеръ.

——

Справа розводу короля Милана стоить нынѣ такъ, що розвôдъ показався вже необходимый. Здаѳсь, що король бувъ-бы вже скорше готовъ погодитися але теперь королева не хоче. Всѣ старания приятелѣвъ королевои, щобы ѳи наклонити до згоды, позôстали безуспѣшнѣ. Остаточне порѣшенье сеи справы наступить имовѣрно въ першихъ дняхъ грудня.

НОВИНКИ.

— **Конфискату ч. 204. „Дѣла“** зъ дня 15. (27) вересня с. р. за статью „Характеристика галицкого сойму“ знѣсъ судъ краевый для справъ карныхъ, мотивуючи, що статья ся не мѣстить въ собѣ нѣчого карыдостойного. Прокураторъ державный внѣсъ противъ тои ухвалы жалобу до высшого суду краевого.

— **Нове непошанованье рускихъ святъ.** Комисія призначена до оцѣненя шкôдъ, якѣ наробило вôйско пôдчасъ своихъ ćвправъ въ Тернопôльщинѣ, назначила свôй приѣздъ до Березовицѣ и Кипячки на день 26 вересня, т. ѳ. на Воздвиженье Ч. Хреста. Старостве тернопôльске повинно було чейже уважати на той день, высылаючи на тую комисію свого ôдпоручнина. Коли поля потоптанѣ кôньскими копытами лежали неоцѣненѣ до того дня, могли ще безпечно перележати черезъ той одинъ день. Таке поступованье дуже огôрчило селянъ, котрѣ замѣсть слухати богослуженя въ церкви, мусѣли ходити зъ комисiею по поляхъ. Пытаємось: коли вже разъ будуть рускѣ свята шанованѣ зарôвно зъ польскими?

— **Найбôльшій парохôдъ для пасажирôвъ** называеся „The City of New-York“ и маѳ 560 стôпъ довжины, 63 ширины а 44 высоты. Цѣль, яку поставили будôвничѣ того ćудна при ѳго будовѣ, була, устроити судно для плавбы мѣжь Европою и Америкою не лишь найвеличнѣйше и найвыгôднѣйше, але щобы ще судно учинити найвыгôднѣйшимъ и найбезпечнѣйшимъ. Корабель той повстаѳ зъ 15-ти ôддѣлôвъ уладженыхъ такъ, що хто хоче дôстатися зъ одного ôддѣлу до другого, мусить конечно выйти сходами зъ одного ôддѣлу на покладъ а ôдтакъ зôйти иншими сходами въ ôддѣлъ другій; коли-бы отже котрый зъ ôддѣлôвъ набравъ черезъ якій припадокъ воды, то всѣ прочѣ не були-бы загрожены. Корабель посѣдаѳ двѣ шрубы, котрѣ роблять независимо одна ôдъ другои, а навѣть ôддѣлъ машиновый подѣлено на двѣ части. Наколи-бы машины одного ôддѣлу були и зовсѣмъ знищенѣ, мôгъ-бы корабель все ще напередъ посуватися зъ скоростію, дорôвнуючою чотиремъ пятымъ ѳго найбôльшои скорости, яку маѳ, коли не зôпсованый. Жаденъ навѣть першорядный готель столичный не може стати зъ нимъ порôвень що-до комфорту у внутрѣшнôмъ строю сальонôвъ, будоарôвъ, ѣдалень, комнатъ до купелей, до куреня и иншихъ свѣтлиць. Одинъ ôддѣлъ призначеный для молитвы и маѳ дуже гарно рѣзьбленый хоръ и органы. Всѣ комнаты освѣтленѣ електричными лямпами, котрыхъ ѳсть 1000. Людей може въ кораблн помѣститись 550 въ клясѣ першôй, 300 въ другôй, а 600 въ комнатахъ пôдъ покладомъ; до того приходить ще 370 корабельникôвъ въ службѣ, такъ що кольосъ, коли повный, везе наразъ 1800 людей!

— **Знанье языкôвъ.** Пôсля донесенъ лондоньскихъ газетъ найбôльше языкôвъ знаѳ цѣсарева австрійска Єлисавета, бо побôчь краевыхъ языкôвъ говорить по французски, англійски, италійски и испаньски. Ôдтакъ иде королева румуньска Єлисавета, котра пише литературнѣ працѣ въ трехъ языкахъ, а розмовляѳ майже всѣми иншими языками европейскими. Королева испаньска Кристина говорить такожь майже всѣми европейскими языками, надто студіюѳ ще языкъ баскійскій Зъ монархôвъ займаѳ перше мѣсце нашъ цѣсарь а по нѣмъ королѣ Греціи и Италіи.

— **Зелѣзница Кароля-Людвика** розписала за офертами доставы мягкихъ матеріялôвъ тертыхъ, потрѣбныхъ для варстатôвъ на рôкъ 1889. Рефлектуючѣ на тую доставу зволять внести свои оферты належито остемплеванѣ до дирекціи руху у Львовѣ найпôзнѣйше до дня 16 жовтня с. р. Вадіюмъ 5%, котре невôльно долучувати до оферты, а треба зложити просто до касы зелѣзницѣ Кароля-Людвика у Львовѣ, а дотычне число потверджаюче, що вадіюмъ дѣйстно зложено, маѳ бути въ офертѣ поименоване. Оферты внесенѣ по высше означенôмъ речинци, або выставленѣ противъ приписôвъ, наконець оферты, що мѣстять въ залученю вадіюмъ замѣсть числа потверджаючого ѳго зложенье, не будуть увзгляднены. Близшѣ условія доставы можна оглянути въ магазинахъ матеріялôвъ въ Краковѣ, Перемышли и Львовѣ.

— **Стаціи телеграфичнѣ** въ Криници, Щавници, Римановѣ и Жегестовѣ, отворенѣ на часъ сезону купелевого, замкнено вже дня 30. вересня.

— **Графъ зъ Бразиліи.** Недавно заѣхавъ зъ Бразиліи до Парижа якійсь графъ зъ жѣнкою, и нанявъ собѣ гарнѣ апертаменты. Тутъ навязали о ни знакомства зъ найлѣпшими кругами, ôддавали визиты, принимали у себе гостей. Повернувши сего року зъ купелѣвъ, справили великій вечеръ, на котрый запросили знакомыхъ и приятелѣвъ. По вечери почалась гра. Середъ найлѣпшои забавы и коли на столѣ знаходилось около 50.000 франкôвъ самыхъ вкладокъ, зъявився комисарь полиціи, загорнувъ грошѣ въ имя права, и позаписувавъ собѣ имена гостей. По списаню протоколу комисарь, не зважаючи на представленя графа, опустивъ салю. Одинъ зъ гостей, котрому справа ся выдалась пôдозрѣною, пôйшовъ до комисаря полиціи, жадаючи поясненя справы. Але полиція нѣчого о сѣй справѣ не знала. Гôсть вернувъ до графа, жадаючи ôдъ него выясненя. Графъ ôдповѣвъ зовсѣмъ поважно и спокôйно, що коли покажеси, що той комисарь не бувъ комисаремъ, ôнъ зверне кождому зъ грачѣвъ ѳго грошѣ. Та другого дня не було вже й слѣду зъ графа, ѳго жѣнки и комисаря.

— **Якъ выдобути зъ ока попѣлъ?** Коли до ока впаде попѣлъ або що инше абы, тôлько не остре, то тогдѣ треба натирати не нарушене око, але око здорове. Черезъ натиранье другого ока зернятко въ оцѣ нарушенôмъ посунеся въ кутокъ ока, зъ-ôдки легко вже ѳго добути. Сего способу уживаѳ много людей зъ добрымъ успѣхомъ.

— **На дохôдъ шпитального фонду** въ Калуши ôдбудеся въ комнатахъ калуского касина польского дня 14 жовтня с. р. концертъ львôвского товариства спѣвакôвъ „Лютня“ и вечерокъ зъ танцями. Вступъ 1 зр., фотель 2 зр.

— **Для погорѣльцѣвъ громады Ульвôвка,** повѣта сокальского, удѣливъ цѣсарь 1000 зр. заломоги зъ своихъ приватныхъ фондôвъ.

— **На весѣлю въ Плавю** въ домѣ Вп. о. Юстина Лучакôвского зложили гостѣ весѣльнѣ на теплу промову Вп. пана судіи Лучакôвского зъ Выжницѣ, квоту 17 зр., зъ котрои половина (8.50) призначена для бѣдныхъ ученикôвъ рускои гимназіи у Львовѣ а половина на „Дôмъ Народный“ въ Чернôвцяхъ Въ складцѣ тôй взяли удѣлъ: Вп. о. совѣтникъ конс. Мироновичь Вп. оо. Мартинкôвъ, Давидякъ, В. Громницкій, Ю. Лучакôвскій, Петровичь, Реваковичь, Рожаньскій и Устіяновичь, такожь Вп. пп. офиц. почт. І. Громницкій, проф. И. Громницкій, дорогом. Корнатовичь, судія Лучакôвскій, д-ръ мед. Мироновичь, судія Райхертъ и Лѣсникъ по 1 зр. а Вп пп. Яр. Лучакôвскій и Шмерикôвскій по 50 кр.

— **Дрôбнѣ вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ громадѣ Шовско, пов. ярославского, 100 зр. запомоги на будову школы.

НАДÔСЛАНЕ.

Для глухихъ. — Дуже цѣкаву росправу, обôймаѳ ючу 132 стороны, илюстровану, про глухоту и шумъ въ ушахъ и ихъ лѣченье безъ не ешкоды въ занятю посылаѳ за 20 кр. оплатно **J. H. Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2475 12—5

Вѣсти зъ Арп. Львôвскои.

Канон. институцію одержали оо.: Вал. Харлампович на Завидовичѣ; Стеф. Конопка на Петранку и Мих. Винницкій на Перевозець.

Митроп. Консисторія вставилась до намѣстництва що до канон. институціи о. Іоана Дидика на Нараѣвъ.

Въ пропозицію принятый о. Іоанъ Колянковскій на Тухольку, дек. скôльского.

До львôвскои семинаріи принятѣ ще: на IV. рôкъ Григ. Дичковскій, Ант. Михалевичь и Сев. Наконечный; на III. рôкъ Евг. Лопатиньскій а на І. рôкъ: Богданъ Авдиковскій, Вол. Богачевскій, Вол. Глѣбовицкій, Теод. Кузьмôвъ, Ост. Радкевичь, Алекс. Руденьскій и Клявдій Снѣжиньскій.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Конкурсы.** Дирекція скарбу у Львовѣ розписуѳ конкурсъ для розданя кôлькохъ посадъ рахунковыхъ практикантôвъ въ ѳтатѣ львôвского департаменту рахункового. Хто хоче подаватися, маѳ долучити метрику, свѣдоцтво зрѣлости зъ шкôлъ середныхъ и реверсъ сустентаційный. — Выдѣлъ повѣтовый въ Золочевѣ розписуѳ конкурсъ на посаду провизоричного урядника техничного при выдѣлѣ рады повѣтовои зъ платнею 60 зр. мѣсячно, дѣстами 1 зр. и кильомертовымъ по 12 кр. — Магистратъ мѣста Львова розписуѳ конкурсъ на 11 стипендій зъ мѣскои фундаціи для сирôтъ хлопцѣвъ и 4 для сирôтъ дѣвчатъ, кожда въ сумѣ 72 зр. рôчно. Одержати можуть тѣ стипендіи дѣти христіяньскій, сироты бодай по батьку, учащаючѣ до народныхъ шкôлъ. Стипендію побирати можна до укôнченя народныхъ шкôлъ, взглядно хлопцѣ до 12-го, дѣвчата до 14-го року житя. Поданя треба вносити найдальше до 31 жовтня с. р.

Послѣднѣ вѣсти.

Соймъ галицкій, якъ довѣдуѳмось зъ жерела достовѣрного, буде ôдроченый 17. жовтня. Въ грудни або въ сѣчни послѣдуѳ продовженье шестои сесіи. Головною причиною ôдроченя ѳсть справа пропинаційна, що не выйшла доси зъ пôдкомитету пропинаційного.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 4. жовтня. На вчерашнôмъ двôрскôмъ концертѣ було звышь 300 осôбъ. Цѣсарь Вильгельмъ сидѣвъ по серединѣ мѣжь цѣсаревою а цѣсаремъ австрійскимъ. На концертъ були мѣжь иншими запрошенѣ всѣ австрійскѣ и угорскѣ министры, аеп. Ґанґльбаверъ и Шенборнъ, намѣстникъ Поссінґеръ, бурмистръ Уль, Шмерлінґъ, Чедікъ, Белькреді и всѣ послы крôмъ французского, котрый выѣхавъ передъ самымъ приѣздомъ цѣсаря Вильгельма. Франція не ѳсть отже пôдчасъ гостины нѣмецкого цѣсаря офиціяльно репрезентована.

Римъ 4. жовтня. Цѣсарь Вильгелемъ приѣде сюды дня 11. а ôдъѣде 19 жовтня. Въ Ватиканѣ ѳсть партія, котра хоче пôдчасъ гостины цѣсаря пробовати компромису зъ Італією. Французкій посолъ не буде и тутъ пôдчасъ гостины цѣсаря.

Берлинъ 4. жовтня „Nordd. Allg. Ztg.“ называѳ гостину цѣсаря Вильгельма у Вѣдни ознакою крѣпкого союза обохъ державъ. — Праса берлиньска ѳсть вельми невдоволена розпорядженьемъ Карнота о чужинцяхъ.

Вѣдень 4. жовтня. Нинѣ приѣзджаѳ сюды король саскій и поѣде завтра зъ обома цѣсарями на ловы до Стиріи.

Букарештъ 4. жовтня. Незадовго маѳ розпочатися будова новыхъ фортôвъ около Букарешту. Окружна зелѣзниця около мѣста майже вже готова. — Проводирь консерватистôвъ Ласкерь Катарджу перейшовъ до правительственнои партіи.

Вѣдень 4. жовня. Цѣсарь Вильгельмъ надавъ тр. Кальнокому ордеръ чорного орла зъ брилянтами, Тиссѣ и Травтмансдорфови ордеръ чорного орла, Седеніому ордеръ червоного орла зъ брилянтами.

Надôслане.

Антика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручаѳ 2460 201—?
росу красоты и всякѣ косметики такъ черезъ мене якъ и иншѣ фирмы поручанѣ.

Фабрика знарядôвъ рôльничыхъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковѣ при улици Дозгôй поручаѳ свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 82—?

Найдешевше жерело закупна на зимовый сезонъ и Рождество!

I. & C. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)
улиця Фердинанда ч. 7/d
высылають за послѣпатою:

10 м. **зимовои гуне** на жѣночѣ сукнѣ, подвôйно широкѣ	зр. 5.50
10 м. **флянелѣ-Валерія** на жѣночѣ сукнѣ, найновѣйшій взôрцѣ	зр. 4.—
10 м. **калмуку,** тяжка якôсть, найновѣйшій взôрцѣ	зр. 2.70
10 м. **бархату на сукнѣ,** тяжка якôсть, найновѣйшій взôрцѣ	зр. 3.—
10 м **матерія на шляфроки,** въ кратки, найновѣйшій взôрцѣ	зр. 2.50
29 лôкт. **бархату просницкого,** голуб. и бур. зр. 5. –, бѣл. и черв.	зр. 6,—
3.10 м. **матерія на мужескѣ убранья** на зиму Іа зр. 5.50, Па	зр. 3.75
2.10 м. **матерія на зимовѣ плящѣ,** новôтна, Іа зр. 10.—, Па	зр. 6.—
2.10 м. **матерія на иберцигеры,** новôтна,	зр. 6.—
6 штукъ **шапокъ плюшевыхъ,** для мужчинъ и хлопцѣвъ	зр. 1.50
1 штука **зимовои ковдры** зъ ружу, комплетна	зр. 3.—
1 штука **покрывала на конѣ,** 190 цм. довга, 130 ц. шир. Іа 2.50, Па	зр. 1.50
1 штука **хустки-Анґора,** на зиму 36/4, Іа зр. 6.—, Па	зр. 2.80
1 штука **вовняного жакету для женщинъ** (Jersey) Іа зр. 3.—, Па	зр. 1.50
3 штуки **бурки,** обильно тамбурованѣ, червона, сѣра, бура	зр. 3.—
6 паръ **паньчôхъ зимовыхъ,** роблены, всѣ краски, сорокатѣ	зр. 1.50
1 штука **простирала** довгого 2 метры, безъ шву	зр. 1.50
10 м. **килимка до ходу,** тяжка якôсть	зр. 3.50
1 штука **сорочки мужескои,** бѣла и въ краскахъ Іа зр. 1.80 Па	зр. 1.20
3 штуки **сорочокъ робôтничыхъ,** зъ тяжкого оксфорду	зр. 2.—
3 пары **погавицъ** зъ бархату, полотна Іа зр. 2.50, Па	зр. 1.80
6 паръ **зимовыхъ шкарпетокъ,** робленыхъ, у всѣхъ краскахъ	зр. 1.10
6 штукъ **сорочокъ жѣночыхъ** зъ полотна и шифону Іа зр. 5.—, Па	зр. 3.25
3 штуки **ґорсетôвъ нôчныхъ,** зъ шифону, вышиванѣ Іа зр. 4.—, Па	зр. 1.80
1 штука **опоны зъ жуты,** турецкѣ взôрцѣ, Іа зр. 3.50, Па	зр. 1.80
1 **гарнитуръ покрывалъ,** 1 на стôлъ и 2 на лôжко, зъ рипсу 4.50, жут.	зр. 3.50
29 лôктѣвъ **домового полотна,** мôцнои якости, 5/4 зр. 5.50, 4/4	зр. 4 20
29 лôктѣвъ **оксфорду** найновѣйшій взôрцѣ	зр. 4.50
29 лôктѣвъ **канафасу,** найновѣйшій взôрцѣ, найлѣпша якôсть	зр. 6.—
3 штуки **скатертей,** у всѣхъ краскахъ 8/4 зр. 2.—, 6/4	зр. 1.—

2575 4—12 **Взôрцѣ даромъ и оплатно.**

МАСЛО
найдешевше и найлѣпше
лише
ВЪ ТОРГОВЛИ СЕЛЬСКИХЪ ПРОДУКТôВЪ
Станиславы Песелъ
2597 **Галицка ч. 15.** 3—?

И. ИГНАТОВИЧЬ
поручаѳ:
певнѣ и выпробованѣ средства до выбраня всякихъ плямъ.

	кр.		кр.
АМАНДИНА усуваѳ плямы зъ сокôвъ цукровыхъ, бѣлка, мороженого и т. п. фляконъ . .	25	КОРѢНЬ МЫЛЯНЫЙ бѣлый, служить до праня матерій шовковыхъ, потовщеныхъ и замарганыхъ, пакетикъ по 2 кр. и	04
АПСЕИНА вытягаѳ плямы товстѣ зъ матерій шовковыхъ барвныхъ	25	МЫЛО ЖОВЧЕВЕ уживаеся до выбиранѣ плямъ старыхъ зъ матерій вовняныхъ, бавовняныхъ и шовковыхъ, кусникъ	25
АЦѢТИНА нищить плямы алькаличнѣ и мочовѣ, фляконикъ	25	ОДАЛИНА найлѣпше средство до чищеня мужескои одежи, усуваѳ плямы повставшѣ зъ пороху, прѣтя, тютюну, молока, пива, кавы, шоколяды, плѣсни, вохкости, сметанки, росолу и т. п. фляконъ . . .	35
БЕНЗОЛИНА выбираѳ плямы товстѣ и зъ прѣтя, зъ мази и покосту, фляконикъ малый 20 кр. цѣлый	30	ОКСАЛИНА выбираѳ плямы зъ атраменту, иржи и крови, зъ паперу и бѣля, фляшка . . .	25
БРАЗИЛИНА, выпранѣ въ бразилинѣ матерія чорнѣ, споловѣлѣ и поплямленѣ ôдыскуютъ первѣстну барву, стаютъ лыскучими и твердыми, пакетъ	08	КВИЛЯЯ, матерія вовняна и шовковѣ, выпранѣ въ ôдварѣ Квиляи тратять плямы и ôдыскуютъ свѣжôсть, причѣмъ барва матерія нѣчо не тратить, пакетъ	06
ЕТИЛИНА усуваѳ плямы на помостѣ зъ фарбъ анилиновыхъ, травы, лякерôвъ, и смолы фл.	25	СПИРИТУСЪ ТЕРПЕНТИНОВЫЙ усуваѳ плямы зъ покосту, олѣю и живицѣ, фляконъ	25
ЯНИНА розпускаѳ плямы чорнѣ повставшѣ на шкôрѣ при фарбованю волося, фляконъ .	30	ЗЕМЕЛЬНИКЪ чистить матерія бѣлѣ вовняна зъ замарганя и пороху, пакетъ	20
ЯВЕЛИНА уживаеся до выбраня зъ бѣля барвныхъ плямъ, а именно зъ пива, вина червоного, овочѣвъ, конфитуръ, атраменту и т. п. фляконъ . .	20		
КВАСОКЪ въ лѣсочкахъ уживаеся до чищеня пальцѣвъ зъ атраменту, лѣсочка	05		

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 21—?

НАЙЛѢПШИЙ
Берненьскѣ сукна
доставляе по фабричныхъ цѣнахъ
складъ фабричного полотна
Siegel-Imhof
ВЪ БЕРНѢ
На порядне осѣнне або зимове
МУЖЕСКЕ УБРАНЬЕ
выстае оденъ купонъ въ довготѣ 3.10 метра, то ѳсть 4 вѣденьскихъ лôктôвъ. Оденъ купонъ коштуе
зр. 4.80 зъ звычайнои
„ 7.75 зъ доброи
„ 10 50 зъ лѣпшои
„ 12 40 зъ найлѣпшои
правдивои овечои вовны.
Ôдтакъ можна дôстати въ найбôльшôмъ выборѣ: шовкомъ тканѣ камгарны, матерія на иберцигеры, пальмерстоны и бои на плащѣ, гунѣ для стрѣльцѣвъ и економôвъ, Peruvienne и Tosking на убранья салоновѣ, матерія на женьскѣ убраня и т. д.
За добрô товарôвъ и точне доставленье ручиться.
2586 *Взôрцѣ даромъ и оплатно.* 4-30

ВЫДАНЯ ТОВАРИСТВА „ПРОСВѢТЫ“
Географія Руси
часть перша
Русь галицка, буковиньска и угорска
зъ картою тыхъ земель.
Цѣна 45 кр. (зъ пересылкою почтою 50 кр.)
Карта Галичины, Буковины и угорскои Руси сама про себе 10 кр. (зъ перес. почт. 12 кр.)

Народно-рускій Молитовникъ
для дѣтей, одобреный Впр. Митроп. Сильвестромъ (сторôнъ 143). Цѣна дуже низька, бо лише **20 кр.** (въ красшихъ оправахъ **25 кр.** и **35 кр.**). При купнѣ за 10 зр. опускаеся 20% рабату. Той молитвословецъ надаеся на дарунки (мѣжь иншимъ на памятку епископскихъ визитацій каноничныхъ). При замовленю бôльшого числа примѣрникôвъ можна жадати (за малу оплату) ôдповѣдныхъ золотыхъ написей на оправѣ.

Где шукати правды?
або VIII членъ символа вѣры
поясныв священникъ Климентій Кульчицкій. Станиславôвъ 1888. Дохôдъ на церковь въ Раранчи; мала 16-ка въ 66 сторôнъ и коштуе 20 кр. Дôстати можна у Львовѣ въ книгарни Ставропигійскôй, въ Тернополы у Ѣилечка, въ Станиславовѣ у Добошиньского,

ПÔДПИСКА

на кор. сербскѝ

ЛЬВІВСЬКІ ДЕРЖАВНІ

ЗЪ РОКУ 1888.

по 10-франкôвъ въ золотѣ убезпеченѝ на доходахъ зъ тютюнового монополю

Рôчно 3 тягненя преміовѝ и 3 амортизаційнѝ

ГОЛОВНА ВЫГРАНА

ФРАНКÔВЪ ВЪ ЗОЛОТѢ **300.000** ФРАНКÔВЪ ВЪ ЗОЛОТѢ

250.000, 200.000, 100.000 и т. д.

безъ жадного потрученя.

Кождый льосъ мусить бути вытягненый що найменше въ сумѣ фр. 12½ до 40 фр.

ЦѢНА ПÔДПИСНА зр. **6.50.**

Задатокъ зр. 2.50 доплата, решты по репартиціи.

Публична пôдписка ôдбудеся

ВЪ ПЯТНИЦЮ ДНЯ 5. И ВЪ СУБОТУ ДНЯ 6. ЖОВТНЯ С. Р.

а зголошеня приймаютъ вже ôдъ нинѣшного дня

у Львовѣ: ц. к. уприв. гал. акційный Банкъ гипотечный и Сокаль & Лилієнъ.
въ Краковѣ: филія ц. к. уприв. гал. акційного Банку гипотечного и П. Альбертъ Мендельсбургъ.
въ Чернôвцяхъ: филія ц. к. уприв. гал. акційного Банку гипотечного и Буковиньске Заведенье кредитове земске.
въ Тернополи: филія ц. к. уприв. гал. акційного Банку гипотечного.

2601 3—3

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавецъ и одвѣчалный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 211. Львôвъ, Пятниця 23 вересня (5 жовтня) 1888. Рôчникъ IX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чвер тъ року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Ватторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатаний вôльний бôзъ порта. — Поодинокє число коштує 8 кр. а. в. Оголошенія принимаються по цѣнѣ 6 кр. бôдъ одного стрôчки печатной, въ рубр. „Надосланє“ по 20 кр. а. в. Подяки числяться по 10 кр. бôдъ стишка.

☛ Зъ днемъ 1 (13) жовтня пôчнеся новый чвертьрôкъ выдавництва „Дѣла“ зъ „Библіотекою найзнамен. повѣстей“. Просимо П. Т. Предплатникôвъ, щобы зволили якъ найскорше присылати залеглости и предплату.

Цѣсарь Вильгельмъ II. у Вѣдни.

Зъ першого дня гостины нѣмецкого цѣсаря у Вѣдни треба занотувати ще слѣдуючй вѣсти: Обѣдъ родинный ôдбувся въ комнатахъ т. зв. александрôвскихъ. На обѣдъ сей були запрошенй кн. Филипъ Кобургскій и кн. Райсъ. Вечеромъ ôдбувся галевый концертъ, на котрый запрошено було 340 осôбъ. Пôдчасъ перестанкôвъ представила цѣсарева Єлисавета Вильгельмови кôлька дамъ а межи тыми и графиню Таффе. Цѣсарь Францъ-Іосифъ розмовлявъ довшій часъ зъ гр. Гербертомъ Бисмаркомъ а цѣсарь Вильгельмъ, ôбачивши въ четвертôмъ рядѣ гр. Юл. Андрассого, пôшовъ до него, подавъ ёму руку и розмовлявъ зъ нимъ кôлька минутъ.

Що-до повитаня цѣсаря черезъ самыхъ жителѣвъ Вѣдня, то треба ще то зазначити, що пôсля нѣмецкихъ газетъ витано ёго вельми симпатично. Всѣ домы при улицяхъ, котрыми переѣзджавъ цѣсарь, були красно прибранй. Найбôльшій натовпъ бувъ коло двôрця зелѣзницѣ а ôдтакъ коло цѣсарскои палаты. Въ инших мѣсцяхъ було людей мало, такъ, що можна було выгôдно переходати. Причиною того було головно розпорядженье полиційне. Нѣмцѣ націоналы и антисемиты заховувались спокôйно; кажуть лишь, що вечеромъ порозлѣплювано денеде по мѣстѣ плякаты зъ написею: „Хто не жидъ, той буде илюминувати“, илюминаціи однакожь не було. Зъ свиты нѣмецкого цѣсаря звертавъ на себе найбôльшу увагу гр. Гербертъ Бисмаркъ. Дуже высокого росту и сильнои будовы, выглядае ôнъ зъ лица зовсѣмъ якъ старый Бисмаркъ, навѣть русый вусъ укладаесь у него зовсѣмъ такъ, якъ у канцлера, словомъ — есть ôнъ выкапаный батько: тымъ то и стягавъ ôнъ на себе найбôльшу увагу Вѣденцѣвъ.

Вчерашный день можна уважати найважнѣйшимъ зъ цѣлои гостины; тоасты и ордеры, що того дня посыпались, характеризують ёго вагу. Вчера рано зробивъ цѣсарь Вильгельмъ визиту австрійскому цѣсареви и зложивъ ёму свои желаня, въ день ёго именинъ. Ôдтакъ приймавъ гр. Бисмарка и выслухавъ ёго рапорту. Въ полудне ôдбулося снѣданье у нѣмецкого амбасадора кн. Райса. Цѣсарь позôставъ тутъ ажь до 4 год. и принимавъ гр. Кальнокогои Тису, гр. Юл. Андрассого и проф. Шредера а ôдтакъ всѣхъ амбасадорôвъ крôмъ француского и россійского, котрыхъ нема теперь у Вѣдни. Насамперед принявъ цѣсарь нунція Галімбертіого и розговорювавъ зъ нимъ майже пôвъ годины: ôдтакъ прийшла черга на англійского амбасадора Педжета, Садуллаха-пашу, Нігру и Меррі де Валь. По амбасадорахъ принимавъ цѣсарь кн. Кантакузена въ заступствѣ амбасадора кн. Лабанова и Монмарена въ заступствѣ французского амбасадора Декре.

Кульминаційною точкою вчерашного дня бувъ галевый обѣдъ, даный въ цѣсарскôй палатѣ о 6. год. вечеромъ. До столу явився цѣсарь Вильгельмъ, ведучи цѣсареву Єлисавету, за нимъ поступали цѣсарь Францъ-Іосифъ зъ архики. Стефанією, архики. Рудольфъ зъ архикн. Маріею Терезою. Дальше поступали инший архикнязѣ и архикнягинѣ, свита нѣмецкого цѣсаря, кард. Ганґльбаверъ, бурмистръ Уль, Сеченій, Шмерлингъ, Гогенвартъ, Седеній, Канскій и т. д. Цѣсарь Вильгельмъ сидѣвъ межи цѣсаремъ а цѣсаревою.

Пôдчасъ обѣду выголосивъ цѣсарь Францъ-Іосифъ слѣдуючій тоастъ: „Высказую мою сердечну вдячнôсть и радôсть, що можу повитати середъ насъ Є. Вел. цѣсаря Вильгельма. Зъ чувствомъ тои сердечнои, вѣрнои и нерозрывнои дружбы и того союза, котрый сполучае насъ для блага нашихъ народôвъ, пью въ здоровлье нашого цѣсарского гостя. Нехай Всевышній веде ёго по тôй дорозѣ, на котру вступивъ ôнъ зъ молодечою силою а зъ розвагою и рѣшимостею мужа. Ёго Вел. цѣсарь нѣмецкій король прускій и Ёи Вел. цѣсарева и королева най жиють!“

На то ôдповѣвъ цѣсарь Вильгельмъ: „Дякую Вашому Величеству зъ цѣлого серця за ласкавй тй слова и радуюся тымъ особливо по тôй причинѣ, що можу то зробити въ день именинъ В. Вел. Не приѣхавъ я сюды яко чужій, але ôдзначеный ще передъ роками ласкою В. Вел., але приношу зъ собою святу спадщину мого въ Бозѣ почившого дѣда и зъ чувствомъ выпробованои и нерозрывнои дружбы пôдношу чашу и пю въ здоровлье нашого союзника Ёго Вел. цѣсаря Австрiи, Ёи Велич. цѣсаревои и цѣлого цѣсарского дому.“

На то промовивъ зновъ цѣсарь Францъ-Іосифъ: „Позвольте В. Вел., що пôднесу тоастъ въ честь В. Вел. армiи, яко свѣтлого взôрця всѣхъ войсковыхъ честнотъ. Най живуть нашй прускій и нѣмецкій товаришѣ!“

Цѣсарь Вильгельмъ ôдповѣвъ: „Я пю за здоровлье австро-угорскои армiи: Нашй товаришѣ австро-угорскои армiи най жиють, щеразъ най жиють и ще разъ най жиють!“

На тôмъ закôнчився рядъ тоастôвъ а обѣдъ скôнчився о 9 год. вечеромъ. О 10 год. розпочався ôдтакъ вечерокъ у архики. Кароля Людвика и тревавъ до 12 год. Вечерокъ сей, на котрôмъ явилися лишь цѣсарь Вильгельмъ и члены цѣсарско-австрійскои родины, мавъ зовсѣмъ характеръ довѣрочный и приватный.

„Pol. Corr.“ доносить, що цѣсарь Вильгельмъ надавъ гр. Кальнокому ордеръ чорного орла зъ брилянтами; президентови угорского кабинету Тиссѣ и президентови палаты панôвъ Травтмансдорфови ордеры чорного орла; шефови секціи въ министерствѣ дѣлъ заграничныхъ, Седеніому, ордеръ червоного орла зъ брилянтами; другому шефови въ тôмъ-же министерствѣ, Пасатіому, ордеръ червоного орла; намѣстникови Поссінґерови ордеръ короны I. кл.; бурмистрови Ульови ордеръ червоного орла II. кл. зъ звѣздою; президентови полиціи, Кравзови, ордеръ короны II. кл. зъ звѣздою. Выкликало загальну сензацію, що гр. Таффе не дôставъ нѣякого ордера.

Зъ Берлина доносять, що спеціяльный курьеръ цѣсарскій маѣ привезти цѣсареви австрійскому сими даями прекрасне альбумъ зъ фотографіями зъ послѣдныхъ маневрôвъ пôдъ Берлиномъ.

Народне вѣче въ Бережанахъ.

II.

Першій референтъ на вѣчи бувъ економичный, а державъ ёго д-ръ Андрей Чайкôвскій зъ Бережанъ. (Якъ референтъ д-ра Чайкôвского, такъ и другй два референты годѣ подати въ повнôй основѣ, або хоть-бы обширно, треба обмежитись лишь на короткій змѣстъ ихъ.)

Д-ръ Чайкôвскій заявивши зобранымъ, що буде говорити о причинахъ нужды селянь скои та мало-мѣщаньскои и якъ бы ёи бодай по трохи поборювати та приходити до лучшого, зазначивъ заразомъ, що всеи людскои бѣды не списавъ-бы, якъ то кажуть, на воловôй шкôрѣ, а не то за годину представивъ-бы ёи всю и все обговоривъ широко, — буде отже бесѣда тôлько про де-що важнѣйшого, що найбôльше людямъ долягае. При тôмъ референтъ заявивъ, що рѣчь буде вести популярно але безъ цифръ не обôйдеся. Переходячи до предмету, референтъ розôбравъ напередъ станъ маетковый краю: якй маетки и доходы, якй выдатки и якй зъ нихъ користи.

„Що у насъ, особливо мѣжь сельскимъ народомъ не гараздъ, що мы убожѣемо, се рѣчь загально знана. А причины того всякй: однй лежать въ насъ самыхъ, инший ôдъ насъ не залежать.

До першого рода причинъ належить темнота, недостача просвѣты народу, и то головна причина. Дальше — нетверезôсть, особливо въ деякихъ сторонахъ. Зъ пяньства иде лѣнивство, люде марнують маетки и здоровлье. Що-до здержаня пяньства, то законъ противъ пяньства зъ 19. липня 1877. мôгъ-бы бути дуже помôчный, коли-бъ тôлько бувъ належно выконуваный. Але доси такъ дѣеся, що тôлько жандармерія называе за піяками и шинкарями и ôддае ихъ судови, ничй-жь до того покликанй органы, особливо начальники громадъ, ужитку зъ того закона не роблять. Богато инчихъ причинъ бѣды селяньскои самй мы усунути не можемо, се залежить ôдъ правительства, сойму и рады державнои, бесѣда о нихъ буде пôзнѣйше, а впередъ треба обрахувати нашй доходы и выдатки.

Людей въ Галичинѣ есть теперь близько 6 ½ миліона — Русинôвъ мало що менше, якъ половина, жидôвъ кругло 800.000 (на кожду сотку людей 12 жидôвъ). Найбôльша часть людей живе въ Галичинѣ зъ рôлѣ: 78 на 100, далеко бôльше, якъ де инде, бо въ Чехіи н. пр. лише 45 на 100 и т. д. Зъ тыхъ 22 на 100, що въ Галичинѣ не жиють зъ рôлѣ, ⅓ часть припадае на всякихъ робôтникôвъ та ремѣсникôвъ, а решта ⅔ части то: жиды, паны мѣскй и всякй урядники. Пять миліонôвъ селянъ-хлѣборобôвъ живе майже тôлько зъ землѣ, бо промыслу дуже мало. Всеи родючои землѣ въ Галичинѣ 7½ миліонôвъ гектарôвъ або менче-бôльше 13 миліонôвъ моргôвъ. Зъ того бôльша пайка, бо 57 моргôвъ на 100, припадае на менчй посѣлости а решта на инший. Въ 1887 р. вродилося на селяньскôй земли хлѣба и пашѣ на 250 миліонôвъ; на особу выпадае 50 зр. Тôлькожь зъ того треба ще ôдчислити на вкладъ въ господарку бодай ⅓ часть, отже лишиться 160 миліонôвъ або на особу несповна 35 зр. Зъ тыхъ 35 зр. мусить хлѣборобъ выжити и всѣ тягары понести. Житье отже дуже нужденне, а зъ того смертнôсть у насъ дуже велика, найбôльша въ Австрiи: дѣтвора мре, глуханя майже не выгасае, при бранцѣ що-разъ бôльше харлакôвъ. И не диво: на одного Англичанина або Француза припадае 6 сотнарôвъ збôжа на рôкъ, а на галицкого селянина лишь 2½ сотнара. Длятого справедливо написавъ Щепановскій, що „Галичанинъ есть за пôвъ чоловѣка, то праця ёго выходить за чверть чоловѣка“.

Люде жиють въ державѣ, краю, повѣтѣ, громадѣ — мусять мати й выдатки на публичнй потребы. Найбôльше выдаткôвъ маѣ держава. Доходу маѣ австрійска держава (безъ Угорщины) рôчно надъ 500 миліонôвъ зр., а й того не стае, що року есть дефицитъ. Галичина даѣ до скарбу державного бôльше о 12 миліонôвъ, анѣжь ôдъ державы иде въ нашъ край. Отже неправда, мовь-бы то держава на Галичину ще додавала. Податки краевй, повѣтовй и громадскй въ тôмъ роцѣ выносять до 12 миліонôвъ. Разомъ всѣхъ податкôвъ край нашъ даѣ 60 миліонôвъ — на одну голову выпадае до 9 зр. на рôкъ. Се ще не надто великій податокъ, бо въ инчихъ державахъ далеко бôльшій (у Франціи 48 зр., въ Англіи 46 зр. и т. д.), але для насъ ôнъ за великій, бо мы дуже бѣднй, бо у насъ на житье и на податки маѣ чоловѣкъ лишь 35 зр., а въ другихъ державахъ богато бôльше (н. пр. въ Англіи 450, у Франціи 350 зр. и т. д.) То рахувалося на всѣхъ рôвно, але и мѣжь хлѣборобами не всѣ маються однако: неодинъ маѣ й бôльше, якъ тыхъ 35 зр. на голову, але и такй, що дыхають голодомъ и холодомъ: одна кожушина и однй чоботы на цѣлу семью, цѣлый рôкъ голый борщь и пôснй бараболѣ.

На удержанье порядкôвъ у державѣ треба богато грошей, отже заведено всякй податки: грунтовый, домовый, доходовый, стемплѣ, акцизу и т. д. Податки мусять платити всѣ горожане державы, але они повиннй бути справедливо розложенй, абы не дуже тисли одныхъ, а не минали другихъ. Ученй люде дôйшли до того, що повиненъ бути заведеный податокъ пôсля доходôвъ: хто маѣ 1000 зр. на своѣ житье на рôкъ, тому лекше дати зъ того 10-ту часть, с. є. 100 зр., якъ тому, що маѣ 100 зр. всего, дати 20-ту часть, т. є. 5 зр. Отожь чимъ бôльше хто маѣ доходу, тымъ бôльшу частину податку повиненъ зъ того платити, а хто вже ледви зъ чого маѣ дыхати, зъ того вже годѣ що й брати. Науковыми словами скажеся то: податокъ повиненъ бути „доходово-прогресивный“, а „мінімумъ екзи-

---

6)

Ганна Монтовтъ.

Исторично-побытовый очеркъ изъ житя волыньского паньства въ XVI. стол.

Написавъ Орестъ Левицкій.

(Дальше.)

VII.

Чого Сокôльскй боялися, те й сталося. Черезъ шѣсть недѣль по весѣлю одного не дуже красного листопадового ранку приѣхавъ до Соколя королѣвскій дворянинъ Богушь Васильевичь Древиньскій и доручивъ князю Василеви: а) „мандатъ“, с. є. позовъ до королѣвского суду въ справѣ „о кгвалтовноѣ взятье жоны пана Олизаровича и о забранье всеи маетности ёго“ и б) королѣвскій „заручный листъ“, котрый заборонювавъ князю Василеви на будуще посягати на житье и здоровлье п. Олизаровича и ёго слугъ, пôдъ „зарукою“ 10.000 кôпъ грошей.

Въ тыхъ часахъ урядникôвъ, щó розвозили подôбнй письма, приймали звычайно якъ незваныхъ гостей; о нихъ зложилась и пословиця, що они „гôрше Татаръ“. Люде благои натуры звычайно ховались передъ ними, де попало, и при тôмъ выходили неразъ дуже смѣшнй сцены, а зновъ люде завзятй и буйнй сгрѣчали ихъ якъ ворогôвъ и збыткувались надъ ними. Особливо терпѣли возьнй: ихъ неразъ замыкали пôдъ ключь, цькували собаками, били палицями, силуючи ихъ взяти судовй позвы назадъ, а бувало и такъ, що доставленый позовъ втыкали возьному въ ротъ и зъ палицею въ рукахъ казали ёму той позовъ зъѣсти. Длятого возьнй рѣдко коли мали ôдвагу лично доручати позвы знанымъ заведѣямъ, але втыкали ихъ у ворота, а самй спѣшно утѣкали геть.

Князь Василь Сокôльскій належавъ до людей смирныхъ: побачивши, що до ёго дому иде королѣвскій дворянинъ зъ возьнымъ и людьми, ôнъ задумавъ бувъ сховатися, але дворянинъ кликнувъ на господаря въ сѣняхъ, коли той хотѣвъ выскочити затыльными дверми, и вже ёму не оставалось нѣчо иншого, якъ запросити гостей до свѣтлицѣ. Тутъ князь Василь зъ належною почестею выслухавъ королѣвскихъ листôвъ а дôставши зъ нихъ копіи, заявивъ, що точно сповнить королѣвску волю и въ назначеный чотиро-тыждневый речинець самъ своѣю особою стане и жѣнку поставить на судъ ёго королѣвскои милости.

Речинець той наспѣвъ, а князь Сокôльскій анѣ думавъ сповнити дану обѣцянку; замѣсть того ôнъ пôславъ повѣдомленье, що жѣнка ёго недужа и длятого не можуть пуститися въ далеку дорогу. Имовѣрно суперникъ мавъ данй сумнѣватись о правдѣ того заявленя, бо наперъ, що король выправивъ одного изъ своихъ дворянъ, выразно поручивши ёму лично пересвѣдчитись о здоровлю княгинѣ Сокôльскои.

То дѣялось въ сѣчни 1565 р. Королѣвскій дворянинъ Якимъ Любецкій приѣхавъ до Соколя и доручивъ князю Василеви отвореный королѣвскій листъ, въ котрôмъ подрôбно було пояснене дане Любецкому порученье. Князь видко сподѣвався приѣзду гостя, зъ почестею взявъ ôдъ него листъ, а прочитавши, сказавъ:

— Я воли и росказаню ёго королѣвскои милости противенъ бути не хочу. Твоя милость до малжонки моеи, до свѣтлочки тои, где она хора лежить, пôйди и росказаню господарскому досыть-чини!

Дворянинъ въ супроводѣ „вижа“ и людей пôйшовъ за княземъ до вказанои ёму „свѣтлочки“ и заставъ тамъ княгиню „на лôжку лежачую и стогнучую“. Въ комнатѣ панувала якась таемна полутемрява, така, що ледви можна було розрôзняти рѣчи, бо навôкницѣ були на-пôвъ причиненй. Недовѣрчивый урядникъ, заки приступивъ до розслѣду, попередъ всего зажадавъ, щобы ôкна ôдкрыти. Коли то сталося, ôнъ пôдôйшовъ до недужои и пильно вглядувався въ ёи лице, а потôмъ звертаючись до вижа и людей, сказавъ:

— Есть княгиня Василевая Сокôльская шефраномъ на обличю натерта! Потреба, хустку змочивши водою, по твари ёи потерти, досвѣдчаючи, чи есть на нѣй шефранъ?

Князь, почувши се, обрушився и почавъ смѣло збивати пôдозрѣнье дворянина; але притомна тутъ сестра ёго Олена, вдова по князю Иванѣ Любецкôмъ, призналася:

— Правда, ижь мы ёи, невѣстку нашу княгиню Ганну, змывши зъ оцтомъ, шефраномъ тварь и руки ѣй намазали, але тое учили есмо для млости ёи.

— Я пакъ самъ не вѣдаю, што ѣй тутъ за раду давали! — пробурмотѣвъ змѣшаный мужь.

Але дворянинъ все стоявъ на своѣмъ, щобы дали воды, хотячи обмыти лице княгини, а безъ того не хотѣвъ и починати дальшого медициньского дослѣду. Тогдѣ мужь разомъ зъ сестрами взявся самъ при урядникахъ розглядати недужу: бравъ за пульсъ, „до уха ёи ся прихилявъ“... Нѣчо не помагало, упертый дворянинъ все своѣ: воды и хустки.

— Ты, пане дворянине, бôлшей ся не домышляй! — крикнувъ олюченый князь и пôславъ зачинити навôкницѣ.

Королѣвскій урядникъ вставъ и выйшовъ зъ хаты, не хотячи вже дальше вести дослѣду. Господарь похопився, що зробивъ дурницю, дôгнавъ ёго въ сѣнехъ и ставъ просити:

— Вернись, пане дворянине! Жона моя будеть омыта!

Той не хотѣвъ и слухати.

— Вернись и принаймнѣй ѣжь у мене хлѣба!

Дворянинъ подумавъ и, щобъ не оскôрбити гостинного господаря, вернувся, але зъѣвши хлѣба-соли, ôнъ все таки не хотѣвъ вести дальше дослѣду и пôйшовъ ночувати въ село „до господы“.

Другого дня зъ-ранку дворянинъ заѣхавъ до двора, щобы забрати зъ собою вижа, котрый ночувавъ въ дворѣ. Самъ князь выйшовъ проти него и почавъ ёго просити зайти до недужои:

— Малжонка моя вже есть омыта, яко сь повѣдавъ вчора: шефраномъ натерта; ино твоя милость пôйди и смотри!

Зновъ пôйшли всѣ до „свѣтлочки“. Тамъ не було вже вчорашнои полутемрявы, але княгиня якъ перше лежала на лôжку и стогнала. Лице ёи було таке жовте, якъ вчора,

стенціи“ повинно бути зовсѣмъ не оподатковуване. Такій податокъ доходовый зъ увзглядненьемъ конечнои потребы до житя заводять уже поволи державы, а и въ Австріи тымъ, що платять тôлько податокъ доходовый, т. є. урядникамъ, полишено дохôдъ до 600 зр. неоподаткованымъ. Селяне-хлѣборобы, хочь яка у нихъ бѣда, не мають полекшѣ въ податкахъ, бо у насъ есть податокъ ôдъ грунту, а не ôдъ доходу, и нѣхто не дивиться, чи хлѣборобъ зъ того грунту може выжити. У насъ уже и острѣ екзекуціи нѣчо помогчи не можуть. Абы було лѣпше, треба-бы замѣсть теперѣшныхъ податкôвъ безпосередныхъ завести загальный податокъ доходово-прогресивный и люксусовый.

Уряды: суды, намѣстництво, староства, власти автономичнѣ, — все то разомъ называєся администрацiєю цивильною. Зъ урядôвъ тыхъ велике значенье мають суды. Права у насъ не конче лихѣ, одно тôлько лихо, що наше судове поступованье, заведене ще передъ 100 лѣтами, дуже дороге, довге и неприступне, особливо для неписьменныхъ. Нарôдъ нашь веде дуже богато процесôвъ: и власнôсть грунтова теперь наново уладжена и люде до того не привыкли; и всякѣ справы зъ жидами, що вызыскують темного и недбалого чоловѣка, доводять до великихъ процесôвъ; и таки нарôдъ нашь любить процесуватися. Процесы ведуться такъ, що стороны все готове подають на письмѣ, а темный чоловѣкъ на терминѣ настоиться, поки не скажуть єму ôдойти, и не знає, щó на терминѣ було. Трохи вина сего въ тôмъ, що судовыхъ урядникôвъ за мало, а бôльше въ тôмъ, що таке вже право процесове, така процедура. Ще якъ уводили конституцію, казали, що заведеся нова процедура, устна и явна, абы стороны до очей собѣ выявили, що противъ себе мають, та щобы свѣдкôвъ ôдъ разу выслухано и все на однôмъ терминѣ кôнчилося, якъ при багательскахъ. У насъ кождый, хоть и неписьменный, мусить знати всѣ права и дуже пильнувати процесу, бо якъ що не такъ зробить або утратить терминъ, то хоть-бы и якъ правда була по єго сторонѣ, ôнъ прôгравъ. Таке право добре для жидôвъ крутарѣвъ, але не для хлѣборобôвъ, щó не мають часу тягатися по судахъ. Тожь треба, щобы вже разъ завели у насъ давно обѣцяне поступованье устне въ справахъ цивильныхъ, якъ вже завели въ карныхъ и багательныхъ.

За кожду резолюцію, яку судъ выдає, платиться возьному $17^1/_2$ кр. (звычайно 18). Такихъ резолюцій кождый судъ выдає тысячѣ що року. То дорога рѣчь, отже або оплату знизити, або, ще лучше, посылати резолюціи почтою, де и коли можна.

Покутнѣ писарѣ, звычайно жиды, ссуть кровь зъ бѣдного а темного селянина. Въ кождôмъ мѣстѣ, де є судъ, такихъ писарѣвъ є богато, по улицяхъ и шинкахъ чигають на людей, якъ вовкъ на вôвцю. Виннѣ суды, що терплять таку зъѣжу, виннѣ и самѣ люде, що даються неукамъ здирати и ще програють справы. Тому лихови можна-бъ зарадити, якъбы: заказано було судамъ приймати письма писанѣ покутными писарями, уложено приступну таксу для адвокатôвъ и збôльшено число судовыхъ урядникôвъ, щобы жалобы людей бѣдныхъ могли списувати протоколярно.

Мотива правительства до проєкту закона о выкупнѣ права пропинаціи.

(*Дальше.*)

Правительство высказує надѣю, що фондъ резервовый дасть дѣйстно по покрытю кошторъ административныхъ таку надвышку, котра выповнить недобôръ въ рôчнôй ратѣ амортизаційнôй, обчисленый на 84.567 зр. Надѣю тую опирає правительство на обчисленю приходôвъ зъ тыхъ жерелъ, котрѣ складаються на резервовый фондъ.

Именно выказує правительство, що зъ складаючихъ-ся на той фондъ жерелъ: а) фондъ пропинаційный, призбираный пôсля закона зъ 30 груд. 1875, выносить вже зъ кôнцемъ р. 1886 суму 2,915,416 зр.; б) оплаты шинкарскѣ и кары, обчисленѣ пôсля принятои (якъ высше) пересѣчнои сумы 200.000 зр. на рôкъ, выносуть въ лѣтахъ 1866 — 1890 заг. суму 800.000 зр.; в) участь управненыхъ въ признанôй миліоновôй пôдмозѣ зъ скарбу державного, котру обчислило правительство для приватныхъ управненыхъ въ сумѣ 885.167 зр. рôчно и котра за часъ до р. 1890 маѣ виплынути до скарбу державного, вынесе за тѣ $2^1/_2$ року суму 2.042.056 зр. Значить, що фондъ резервовый буде разомъ выносити (2,915.416 + 800.000 + 2,042.056 зр.) т. є. разомъ суму 5,757.472 зр., а коли почислимо, що ôдъ сумы пôдъ а) плыве вже ôдъ р. 1886 процентъ, котрый до р. 1891 принесе 568.000, а зъ опроцентованя капиталу поданого пôдъ б) наросте такожь процентъ що найменше въ сумѣ 65.000 зр. то побачимо що фондъ резервовый зъ початкомъ р. 1891, т. є. тогдѣ, коли розпôчнеся процедура выкупна буде выносити суму 6,390.472 зр., ôдъ котрои сумы рôчный процентъ вынесе 300.000 зр. одже тôлько, що выстане и на кошты администрациі и на покрытье недобору амортизаційнои раты выноснчого, якъ выказано высше рôчно 84.567 зр. Коли бы приготовляючѣ дѣланя, котрѣ мусять попередити перенесенье права пропинаціи пôдъ управу краю мвгли бути прискоренѣ такъ, щобы амортизація могла розпочатить вже зъ р. 1890, отже тревати мѣсто 20 — 21 лѣтъ, тогдѣ можна-бы було при такôй самôй высотѣ ратъ затягнути высшу позичку, а тымъ самымъ выплатити высшѣ вынагороды управненымъ.

Пôдставою роздѣлу готôвки мѣжь управненныхъ принявъ проєктъ правительства ôдношенье чистого доходу зъ права пропинаціи, означеного правосильными рѣшенями комисіи пропинаційнои, установленои закономъ зъ р. 1875, а то длятого, позаякъ тую пôдставу принявъ вже соймъ краєвый въ р. 1875, отже есть она очевидно его волею. Принятье пôдставою роздѣлу вынагороды теперѣшного доходу уважає правительство неможливымъ, бо на переведенье обчисленя нема вже часу, а вкôвци єсть то такій дохôдъ, котрый не дасться нѣякимъ способомъ зовсѣмъ докладно обчислити.

Утворенье фонду резервового проєктує правительство особливо за-для того, щобы дати гарантію облигаціямъ и приспѣшити ихъ продажь а краєвый фондъ охоронити ôдъ наслѣдкôвъ, выплываючихъ зъ якои хвилевои стагнаціи. По уплывѣ амортизаційного періоду маѣ фондъ резервовый роздѣлитись мѣжь управненыхъ, що маѣ бути суррогатомъ одного шинку, якій и по знесеню права пропинаціи запевнювавъ управненымъ законъ зъ р. 1875. Супротивъ такои обезпеки и супротивъ обчисленя, що доходы зъ пропинаціи, пôдмоги державнои и фонду резервового вповнѣ выстануть на покрытье всѣхъ обовязкôвъ, якій край перейме супротивъ посѣдателѣвъ облигацій пропинаційныхъ, уважає правительство, що порука краю маѣ лишь моральне значенье и установле ви було конечне зъ огляду на заграничнѣ торги.

Выключаючи можнôсть гуртовои аренды права пропинаціи, увзгляднило правительство бажаня анкетъ, въ котрыхъ були розбираны принципы проєкту, а такъ само на выразне жаданье выдѣлу краєвого помѣщено постановы, дотыкаючѣ случаѣвъ, де управненѣ выарендовали своѣ право пропинаціи.

Въ мѣстахъ, выконуючихъ невыключно право пропинаціи, знесеню того права стоить на перешкодѣ, якъ вказує на то вже законъ зъ р. 1875, обставина, що интересъ спôвуправненыхъ третыхъ осôбъ не дає погодитись зъ заведеньемъ окремыхъ оплатъ въ хосенъ тыхъ мѣстъ, отже зъ есенціональнымъ условіемъ знесеня права пропинаціи окремыми законами. Полишенье дотеперѣшного ôдрубного становища мѣстъ спиняло-бы акцію выкупна права пропинаціи, бо въ такôмъ случаю треба-бы боятись шкôдливыхъ для права пропинаціи, отже для обохъ сторôнъ конфликтôвъ мѣжь арендаторами, установлеными черезъ выдѣлъ краєвый що-до права пропинаціи третыхъ осôбъ (котрѣ поббчь мѣста мають право пропинаціи) и арендаторами права пропинаціи мѣстъ. Розширеню однакъ проєкту правительства на мѣста тои категоріи не стоить нѣчо на перешкодѣ, позаякъ чистый ихъ дохôдъ зъ права пропинаціи означеный вже зôставъ правосильно рѣшенями краєвои комисіи пропинаційнои. Мѣста тѣ лишь зыскають, коли дôстануть ôдъ-разу выдатну вынагороду а кромѣ того не буде имъ ôдобране право старатись о заведенье оплатъ ôдъ спиритусовыхъ напиткôвъ на пôдставѣ закона громадского.

Що-до мѣстъ выконуючихъ выключно право пропинаціи примѣнено о скôлько можна постановы закона зъ 30 грудня 1875 р. зъ додаткомъ новыхъ, котрыхъ вымагає ликвидація чистого доходу зъ права пропинаціи и питанье стосункового роздѣлу признанои закономъ державнымъ зъ р. 1888 сумы одного миліона помѣжь тѣ мѣста а рештy управненыхъ.

То суть головнѣ мотивы правительства що-до предложеного проєкту закона о выкупнѣ права пропинаціи. Поглядъ нашь якъ на тѣ мотивы, такъ и на самъ проєктъ выскажемо въ статьѣ „Право пропинаціи въ Галичинѣ“, котра ôдъ довшого часу печатаєсь въ нашôй часописи.

Вечеръ въ память Волод. Барвѣньского въ Тернополи.

Зъ Тернополя.

I.

Передъ тыжднемъ оживилося наше доволѣ теперь глухе Подôлье молодечымъ житьемъ. Се подôльска молодѣжь академична святкувала цôдъ покровомъ тутешнои „Рускои Бесѣды“ память пок. Володимира Барвѣньского деклямаційно-музыкальными вечерницями. Наче тѣ ôдлѣтаючѣ у вѣрай птахи спѣвучѣ, зôбралась наша сердечна молодѣжь, щобъ милозвучнымъ спѣвомъ попращати свôй рôдный закуткъ и живымъ словомъ загрѣти до дѣла нашу старшу дрѣмучу братію, та своимъ трудомъ придбати и для дальшихъ поколѣнь якусь спадщину: За се належиться щире признанье и сердечне спаси-Бôгъ нашôй академичнôй молодежи тымъ бôльше, що мала дуже богато перепонъ поборотн, и тôльки вы тревалôсть ей аранжерôвъ, котрыхъ именъ на жаль, не можемо тутъ прилюдно выписати, довела до того, ще такъ гарна думка сталася дѣломъ и не розбилась о байдужнôсть та неохоту деякихъ людей.

Численно зôбрана публика, майже выключно руска, навѣть зъ подальшихъ сторôнъ, зложила наглядный доказъ, що се зовсѣмъ безпôдставне балаканье деякихъ господинôвъ, мовь-бы то у насъ такихъ вечерниць публика не бажала, що у насъ то не удасться тому, що декому милѣйшій сонъ и дрѣмота, якъ яка-небудь робота позитивна.

Вечерницѣ розпочавъ студентъ вѣденьского университету п. К. Б. горячою рѣчею, въ котрôй короткими, але ядерными словами нагадавъ програму и дѣяльнôсть народну бл п. Володимира, спôмнувъ, якъ молодѣжь 1860-тыхъ рокôвъ, ôдтручена рускими институтами и товариствами, мусѣла тынятися по закуткахъ, але не упала духомъ а въ холодѣ и голодѣ трудилась коло народного дѣла и праця та не остала безъ спасенныхъ наслѣдкôвъ. На останку вôзвавъ бесѣдникъ молодыхъ товаришѣвъ, щобъ, не зважаючи на нашь внутрѣшный розладъ, подали собѣ руки до спôльнои роботы на нивѣ народнôй и тымъ найкрасше звеличають память покôйника. Ся рѣчь выкликала грôмкѣ оплески, а вражѣнье ви було бы певно ще живѣйше, коли-бъ була выголошена зъ памяти а бодай не такъ скоро читана. Тôлько деякимъ мальконтентамъ не припало се до вподобы, мовь-бы то молодѣ бралися учити старыхъ. „И старому придасться шкóла“, скажемо на те словами Устіяновича, а наша пословиця каже: „Учися розуму не до старости, а до смерти“. А хочь тутъ молодѣжь зовсѣмъ не забиралася до науки „старыхъ“, то нѣгде правды дѣти, що й старымъ можна-бъ ôдъ нашои молодежи дечого научитись, а люде навѣть великодержавнѣ и славнѣ въ исторіи свѣта не соромились научитися въ старости того, що занедбали въ молодôмъ вѣцѣ.

По вступнôй рѣчи выступивъ мѣшаный хоръ зложеный зъ пань и панночокъ мѣсцевыхъ та зъ окрестности и академикôвъ пôдъ управою п. Садовского, та выконавъ прегарну композицію Лисенка „Веснянки“ къ повному вдоволенію публики. Выконанье сеи композиціи було тымъ труднѣйше, що безъ акомпаніяменту, а за належите приготовленье мѣшаныхъ хорôвъ належиться прилюдне признанье невсыпучому въ тôмъ взглядѣ о. А. Крушельницкому. Миле вражѣнье зробивъ сей хоръ своимъ внѣшнымъ видомъ, позаякъ нашѣ панѣ и панночки выступили, крôмъ трехъ, въ народныхъ строяхъ, дарма, що де-хто дораджувавъ, що „народнѣ строѣ вже выйшли зъ моды“, що то не лицює всѣмъ, и т. н. Такъ радо и богато у насъ говориться и пишесь на тему емансипаціи женщинъ, а тутъ у такôй дрôбници не можуть нашѣ женщины выемансипуватися зъ ненолѣ моды, неразъ вельми поганои и дивогляднои. Навѣть Французы, тѣ творцѣ всякихъ модъ, признали строѣ украиньско-рускій народный найкрасшимъ и пустили въ свѣтъ въ „Bazar-ѣ“ за рôкъ 1886 кольорованою картиною, а тôлько декому у насъ ôнъ выдаєся простымъ, не пригожимъ для интелигенціи жѣночои, котру тягне якось борше то до румуньского, то болгарского, тôлько щобъ не до своего рѣдного, а все-жь таки красше своѣ латане, якъ чуже хватане.

(*Конецъ буде.*)

Цѣсарь Фридрихъ о битвѣ пôдъ Кралеволрадищемъ.

Въ дневнику цѣсаря Фридриха находиться такожь згадка про битву пôдъ Кралеволрадищемъ въ пруско-австрійскôй вôйнѣ зъ 1866 р. Тогдѣшный наслѣдникъ престола пише въ дневнику такъ: „Станувши на выжинѣ коло Цизельовесъ добачивъ я заразъ, що цѣла моя задача єсть та, щобы взяти ворога зъ правого крыла и тамъ єго побити. Такій приказъ дававъ я такожь поодинокимъ кольонамъ, що коло мене переходили, а неодна проста ôдповѣдь зъ рядôвъ дала менѣ спôзнати, що мене зрозумѣли. Скоро мы добачили огонь пушокъ, сказавъ менѣ ген Блюменталь заразъ: „То єсть рѣшаюча битва“ и то оправдувалось що хвиля чимъ разъ бôльше. Выступленье моєи армiи приневолило лѣве крыло ворага уступати и дало тымъ першôй арміи нагоду до офензивы. Ôдъ коли я вступивъ на поле битвы, почало зновъ все поступати напередъ, позаякъ скоро рознеслась вѣсть, що коротко передъ нашимъ приходомъ дано приказъ до ôдвороту, бо борба зъ першою армією цѣлыми годинами не хотѣла на передъ поступати.“

Въ однôмъ мѣсци каже наслѣдникъ, що австрійска артилерія стрѣляє знаменито; але о стратегичнôмъ веденю высказуєсь дуже остро: „Дня 3 червня 1866 битва пôдъ Кралеволрадищемъ. Цѣлу нôчь падавъ сильный дощь. Досвѣта давъ я приказъ до походу и мы мусѣли ôдъ $8^1/_2$ год. рано машерувати. О тôй годинѣ прилучився я до гвардійского корпуса и мы мусѣли машерувати середъ незвычайныхъ трудностей, въ дощи, що ливъ якъ зъ коновки, и черезъ стрôмкѣ береги Лабы та лежачѣ по-за нею горбы. Розкаль на дорогахъ вздержувала страшно похôдъ войска всякого оружія. Я не думавъ, що буде можна щось бôльшого предприняти, бо не хотѣвъ вѣрити, щобы австрійска армія обернена до насъ задомъ, приняла битву.“ Дальше пише наслѣдникъ престола такъ:

„Зъ далека чути було стрѣляньe пушокъ. На выжинѣ коло Гореновесъ, пôвъ годины ôдъ насъ, стояло величезне дерево. Я казавъ мому корпусови машерувати въ напрямѣ того дерева. Огонь переставъ на хвилю, але заразъ зновъ розпочався. Корпусъ посувався поволи напередъ. Ген. Муціюсъ мусѣвъ о 1 годинѣ зайти лѣве крыло ворога зъ заду. Теренъ бувъ страшный до машерованя, а конямъ ôдлѣтали пôдковы ôдъ копыт. Дощь падавъ такъ сильный, що мы вже и не бачили того великого дерева. Раненыхъ выношено, убитѣ лежали доокола; кôлька селъ горѣло. Наше войско почало поступати напередъ. Коли мы на послѣдокъ дôйшли до того великого дерева, що складалося зъ двохъ липъ, мѣжь котрыми бувъ величезный хрестъ, щоразъ то новѣ горбики засланяли намъ поле битвы. Мы станули недалеко двохъ баталіонôвъ полку королевои Єлисаветы, коли на насъ впала розбита австрійска кавалерія. Наше войско стало стрѣляти и убивало одного вояка по другôмъ, такъ що конѣ бѣгали безъ ѣздцѣвъ доокола. Гузары, що приглядались тому зъ далека, впали на конѣ и взяли ихъ въ добичи. Опôсля напавъ на насъ сильнѣйшій ôддѣлъ кавалеріи. Бѣлѣ ихъ плащѣ не дозволяли розрôзнити, чи були то драгоны чи кирасиры. Я хотѣвъ вже творити каре, але нашѣ иглички змѣтали людей страшно и усунули всяку небезпечнôсть. Чверть милѣ ôдъ насъ лежало село Хлюмъ. Бувъ вже найвысшій часъ. Огонь карабиновый, окликн гурра! и сальвы пѣхоты мѣнялися тамъ разъ вразъ и доказували ясно, що тамъ ведеся завзята борба. Втôмъ надôйшла авангарда першого корпуса арміи и поспѣшила на помôчь войскамъ, що боролися пôдъ Хлюмомъ. Була то вже найвысша пора, бо становище сихъ послѣдныхъ було дуже трудне. Генералъ дивизіи Боенъ наспѣвъ якъ разъ ôдъ короля зъ Садовы и звернувъ мою увагу, що треба конче держатись при Хлюмѣ и надъѣхавъ якъ разъ въ ту пору, коли мы взяли ту позицію. Тогдѣ надôйшовъ першій корпусъ; я повитавъ войско и давъ адъютантови дальшу директиву. Що хвиля спадали гранаты коло насъ. Я оглянувъ поле битвы и переконався, що мы побѣдили и що ворогъ розбѣгся на всѣ стороны. Такихъ хвиль треба дожити, годѣ ихъ описати.“

Стрѣчу свою зъ кн. Фридрихомъ Каролемъ описує наслѣдникъ престола такъ: „Мы думали, що то ѣде король, а то бувъ Фріцъ Кароль. Мы вже здалеку кивали до себе шапками, а коли ôдтакъ зôйшлися, кинулись одинъ другому въ рамена середъ грôмкого оклику войска. И такого повитаня треба дожити. Два роки тому назадъ витавъ я єго яко вытязя коло Діппель а теперь мы оба вытязѣ, бо по тяжкôй борбѣ єго войска я рѣшивъ зъ своимъ судьбу нинѣшного дня. Я згадавъ теперь про мою жѣнку, про дѣти, про матерь и сестру. Нашъ покôйный Загмундъ стоявъ менѣ передъ очима, якъ коли-бъ єго смерть була предтечею великихъ подѣй въ моѣмъ житю. Але побѣда не верне страты дитины! Не було часу розважати дальше. Я сказавъ монмъ адъютантамъ, що передовсѣмъ треба гонити за Австріяками и выславъ заразъ за ворогомъ генералôвъ Ясмунда и Штайнмеца.“

Вечеромъ наступила стрѣча наслѣдника престола зъ королемъ Вильгельмомъ а дневникъ описує ви майже зовсѣмъ такъ, якъ описавъ недавно проф. Дельбрікъ въ своихъ споминкахъ. Король и наслѣдникъ престола не могли зразу промовити и слова; ôдтакъ высказавъ король наслѣдникови своє повне признанье за здôбнôсть въ веденю войска и надавъ ємy ордеръ за заслугу. Кн. Фридрихъ пише ôдтакъ: „Опôсля розговорювавъ я ще довгій часъ въ королемъ и припоручивъ єго взглядамъ якъ найгорячѣйше генералôвъ Блюменталя и Штайнмеца, що головно переводили мои розпорядженя. Є. Вел. вволивъ мою волю и надѣливъ Штайнмеца за єго заслуги ордеромъ чорного орла а на моє предложенье постановивъ, що битва буде мати имя ôдъ мѣста Кралеволрадища.

Нова позичка краєва въ сумѣ 400.000 зр.

буде затягнена выдѣломъ краєвымъ на будову вôльныхъ складôвъ (Freilager) на спиритусъ и збôже въ Краковѣ и Львовѣ. Позичку ту затягне выдѣлъ кр. въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ на $4^1/_2\%$ зъ амортизацію въ часѣ 25 лѣтъ.

Справа представляєсь ось якъ. На засѣданю соймовôмъ 20 сѣчня с. р. рѣшено засновати склады збôжа въ Краковѣ и Львовѣ зъ гварантією краю и на ту цѣль вложено въ буджетъ 21.000 зр., котрѣ идуть рôкъ рôчно ажь по конець 1912 р. Выдѣлъ кр. одержавъ при тôмъ припорученье навязати переговоры зъ обома згадаными мѣстами, спытати ихъ, чи они схотять постаратись у правительства о концесіи на такѣ домы складовѣ пôдъ контролею выдѣлу краєвого и чи до будовы ихъ причиняться якимъ грошевымъ даткомъ? Зъ часомъ показалась потреба засновати не тôлько склады збожевѣ, але и склады спиритусу. Выдѣлъ кр. перевѣвъ тѣ переговоры зъ Краковомъ и Львовомъ и допровадивъ дѣло до того, що въ Краковѣ приймилося заснованя складôвъ Товариство взаимного кредиту, у Львовѣ самежь

мѣсто пôдъ деякими условіями. На ту цѣль выдавъ выдѣлъ кр. доси слѣдуючй сумы: въ Краковѣ на закупно грунтôвъ, деякихъ готовыхъ магазинôвъ и устроєнье резервоарôвъ на спиритусъ 148.364 зр.; у Львовѣ на такй самй потребы 144.145 зр., разомъ зъ податками круглу суму 308.000 зр. Позаякъ на дальше устроєнье будовъ потрѣбно буде ще значныхъ сумъ, то выдѣлъ кр. вносить, щобы край затягнувъ 400.000 зр. позычки а на сплату ѣи вкладавъôдъ 1889 р. черезъ 25 лѣтъ щорôчно 21.000 зр. Домы складовй мають улегчувати торговлю збôжа и спиритусу галицкого, а завѣдувати тыми складами будуть въ Краковѣ Товариство взаимного кредиту, у Львовѣ громада мѣста Львова — пôдъ контролею выдѣлу краєвого и за гварантією краю. Склады такй мали-бы велике значенье для краю, однакожь чи въ виду того, що торговля наша спочиває выключно въ рукахъ жидôвъ, що селянамъ трудно буде зъ тыхъ складôвъ корыстати и що они спиритусу зовсѣмъ не продукують, — склады тй принесуть користь лишь однôй части населеня, а мимо того тягаръ ихъ будовы и удержуваня спаде на загалъ. Друга рѣчь, чи практика ôдповѣсть многонадѣйнôй теорiи?

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ моравскôмъ соймѣ ôдограпись оногды бурливй сцены. Дня 2 с. м. на вечѣрнôмъ засѣданю прийшло на порядокъ дневный внесенье еп. Бавера, щобы перейти до порядку дневного надъ резолюцією шкôльнои комисiи противъ засадничои змѣны державного закона о школахъ народныхъ (въ дусѣ кн. Лихтенштайна). Прийшло до голосованя и внесенье еп. Бавера ôдкинено 47 голосами противъ 39. Тогдѣ выйшла зъ салѣ цѣла правиця пôдъ проводомъ еп. Бавера и гр. Белькредiого. Коли прийшло ôдтакъ ухвалити резолюцію, не було потрѣбного комплету. На другій день однакожь ухвалено резолюцію мимо того, що партія противна тому выйшла була знову зъ салѣ.

Зъ Пешту доносять, що пôдчасъ ловôвъ цѣсаря австрійского зъ цѣсаремъ Вильгельмомъ въ Стиріи приѣде гр. Гербертъ Бисмаркъ и шефъ секцiи Седенй до Пешту и будуть тутъ гостити у президента министрôвъ Тиссы.

На жаданье угорского правительства засуспендувавъ православный митрополитъ румуньского священика Попеску въ Сибинѣ (Германштадтѣ) и проф. теологiи Мурiу за анти-мадярскй тенденцiи. Митрополитъ заявивъ имъ, що они вернуть назадъ на свои посады, скоро пôдпишуть реверсъ, що зрѣкаються всякои опозиции противъ мадярского правительства, але они оба ôдмовили. Справа та буде порушена на румуньскôмъ синодѣ церковнôмъ, котрый маѳ незадовго ôдбутися. Кажуть, що межи угорскими Румунами увихаєся якiйсь агитаторъ Александеръ Цурку зъ Букарешту.

——

На повитанье царя въ имени шаха перского приѣхавъ дня 2 л. с. м. до Баку надзвычайный посолъ шаха князь Чазамуцъ Салтанехъ.

Зъ Владикавказу доносять, що царска пара принимала тамъ ôдпоручникôвъ кавказкихъ племенъ, котрй вручили ѣй хлѣбъ-сôль и принесли богатй подарунки, зложенй зъ краєвои зброѣ, одежи и расовыхъ коней. Царь ѣздивъ на гору Казбекъ.

Зъ Петербурга доносять, що пôдчасъ осѣннои сесiи госуд. совѣта буде предложеный ему новый проектъ знесеня кары ссылки на Сибиръ а заступленя ѣи звычайными карами. Проєктъ сей выготовили спôльно министеръ дѣлъ внутрѣшныхъ и министеръ судôвництва. На Сибиръ и на Сахалинъ ссылаєся що року пересѣчно 12.500 людей а разомъ зъ нхъ родинами доходить число людей высланыхъ на коштъ державы до 20.000 рôчно. Позаякъ подорожь треваѳ ôдъ 9 мѣсяцѣвъ до одного року, то удержанье кождого засланого коштуѳ правительство до 200 рублѣвъ. Ссылка до дальшихъ губернiй въ Сибири ѳсть майже неможлива, бо дорога пôсля мнѣня иркутского ген.-губернатора тревала-бы ôдъ 18 мѣсяцѣвъ до 2 лѣтъ. Взагалѣ дотеперѣшна ссылка засужденыхъ коштуѳ правительство пересѣчно 2.500.000 рублѣвъ на рôкъ.

——

О гостинѣ нѣмецкого цѣсаря у Вѣдни пише „Nordd. Allg. Ztg.“: „Мирный союзъ Нѣмеччины зъ Австрiєю, котрый бувъ наслѣдкомъ тверезои розваги политичнои, ставея зъ часомъ потребою обохъ народôвъ. Гостина цѣсаря Вильгельма доказуѳ, що цѣсарь бажае зъ вродженою ему вѣрностею, стерегти дорогои спадщины зъ хôсномъ для мирнои роботы.“

Пôвъурядова „Post“ каже, що Гефкенъ належить до партiи ворогôвъ нѣмецкои державы, котра складаѳся зъ Вельфôвъ. Полякôвъ, Французôвъ въ Альзацiи, соцiялистôвъ и т. д. Жена Гефкена старалася о авдiєнцію у кн. Бисмарка але той ѣй одмовивъ. Такъ само дано ôдмову родинѣ Гефкена, котра старалася о то, щобы ѳго выпущено на волю за кавцiєю.

Новй выборы до пруского сойму ôдбудуться дня 6 падолиста а соймъ буде скликаный ажь въ сѣчню слѣдуючого року.

Фактъ, що князь Уельскій выѣхавъ зъ Австрiи передъ самымъ приѣздомъ цѣсаря Вильгельма до Вѣдня, уважають въ Берлинѣ за доказъ особистои неохоты англiйского наслѣдника престола и нѣмецкого цѣсаря. Кажуть навѣть, що демонстрацiя та не позôстане безъ наслѣдкôвъ.

——

„Morning Post“ каже, що зъѣздъ монархôвъ у Вѣдни ѳсть великои ваги политичнои. Явный союзъ Нѣмеччины, Австрiи и Италiи не ослабъ. Той союзъ трохъ державъ, зъ котрыми Италiя сердечно симпатизуѳ, буде уважатися справедливо найбôльшою порукою удержаня европейского мира. Доки политика ихъ мира позôстане такою, якою ѳсть, дотй може бути певною, що Англiя буде ѳи пôдпирати.

НОВИНКИ.

— **Рускій народный театръ** розпôчне вже напевно тои недѣлѣ т. є. дня 7. л. жовтня представленя у Львовѣ въ сали тов. Frohsinn (гот. Жоржа), выставляючи на перше представленье драмат. ôбразъ Кропивницкого „Дай серцю волю заведе въ неволю“. При тôй нагодѣ подаємо до вѣдомости ВП. публики, що дирекцiя театру порѣшила въ порозумѣню зъ выдѣломъ „Рускои Бесѣды“ дати сего року у Львовѣ невôдкличимо лишь 12 представлень и выключити всякй згадане число 12 представлень перевышаючй бенефисы взглядно представленя на добродѣйнй цѣли. Думаємо отже, що наша столична публика зъ огляду на то невелике число представлень розпôчне ôдъ разу громадно ôдвѣдувати нашь театръ и кождого вечера заповнить биткомъ салю.

— **Приготовленя до выставы Ставропигiйскои** суть вже майже на укôнченю. Сѣмь комнатъ, украшеныхъ старинными, хорошими фелонами и священичими одежами, переповненй предметами зôбраными сенiоромъ д-ромъ Шараневичемъ. Иконы зъ XII. вѣку, рукописнй книги церковнй зъ XI. вѣку, книги печатанй въ першихъ рускихъ друкарняхъ, церковнй сосуды зъ бронзу, срѣбла и золота, старинй хресты, старинности найденй при розкопахъ Галича, грамоты старинй — все то представляєся дуже поважно. Приготовляєся такожь катальогъ всѣхъ предметôвъ въ языкахъ: рускôмъ, польскôмъ, нѣмецкôмъ и французскôмъ.

— **Товариство „Просвѣта“** передало на археологичну выставу Ставропигiйского Института свои прегарнй кольорованй фотографiи рôзныхъ типôвъ галицко и буковиньско-руского народу, знятй пôдчасъ етнографичнои выставы въ Тернополи за гостины архикн. Рудольфа.

— **Напасти „Газеты Народовои“.** Коли поважнѣйшй часописи нѣмецкй, ческй, а навѣть польскй вѣсть о вѣчи львôвскôмъ приняли зъ достоиньствомъ и обмежились на зарегестрованю факту, то одна „Gazeta Nar.“ вже въ друге забирае голосъ, повный жовчи и злобы. Въ ч. 209 „Дѣла“ умѣстили мы, хоть дуже неохотно, памфлетъ „Gaz Narodow-oi“, въ котрôмъ она въ ôдозвѣ послôвъ рускихъ хотѣла на силу добачити: проскрипцію елементу польского и соцiялистичну агитацію. Инсинуацiи „Gaz. Narodow-oi“ назвали мы що найменше смѣшными. Мимо того часопись та принесла въ четверъ, 4 жовтня другу статью пôдъ заг.: „Czużyj liude“, въ котрôй стôлько ложи, скôлько злобного намѣреня, пустого полоханя людей своихъ и дразненье Русинôвъ. „Gazet-ѣ Nar.“ приснилося, що въ цѣлôй справѣ маѳ свою руку заграница, а именно Побѣдоносцевъ, и она силуєсь вѣчу рускому надати кольориту агитацiи панславистичнои. А взяла она до такого осуду похôпъ зъ того, що россiйскй часописи на днях розписались о цѣлôй справѣ. На тôй основѣ накликуѳ „Gaz. Nar.“ своихъ провôдникôвъ до „baczności“, значить: Polizei! Ôдозву рускихъ послôвъ называѳ она пôдсуненымъ зъ заграницѣ актомъ и хоче свѣдчити, що найменше половина послôвъ ѳи не пôдписала зъ свѣдомостею. Дôсталось при тôмъ и „Дѣлови“ за сконстатованье факту, що польскй послы соймовй шовинистичного авторамету, прочитавши ôдозву вѣчеву, заговорили о проскрипцiи институцiй рускихъ. „Gaz. Nar.“, дементуѳ ту вѣсть и заручаѳ — чого мы ѣй не боронимо — мовь-то соймъ не дивиться на цѣлу справу такъ драконично, що не переступить Рубикону и т. д. Въ кôнци допускаєсь „Gaz. Nar.“ простои ложи, мовь-то на вѣчи бережаньскôмъ порѣшено абстиненцію и заявляѳ надѣю, що „prawi synowie tej ziemi“ — бôльшôсть соймова — потрафлять устерегчи „jedność“ краю и будучнôсть цивилизацiйну Полякôвъ и Русинôвъ, — розумѣєсь вѣчною негацією правъ тыхъ послѣдныхъ.

— **Два рускй послы соймовй** пп. Щастный Бѣлиньскій и Матѣй Кашевко прислали нашôй редакцiи нинѣ спôльне заявленье зъ огляду на ôдозву вѣчеву, умѣщену въ 103 ч. „Дѣла“, въ тôмъ змыслѣ, що они пôдписей своихъ на ôдозвѣ не признають, бо хоть радили спôльно зъ другими послами рускими надъ вѣчемъ и на вѣче згодились, то однакъ стилизацiя ôдозвы выйшла не такою, якъ они бы собѣ бажали. На поглядъ обохъ тыхъ пп. послôвъ, ôдозва мѣстить въ собѣ провокацiи противъ другои народности, а по друге, оба тй пп. послы жадали, щобы „въ ôдозвѣ умѣщеный бувъ уступъ, выповѣдаючiй надѣю, що ѳсли-бы и Поляки хотѣли въ вѣчу участвувати, будуть намъ милыми и пожадаными гôстьми“. Ôдозва такъ не зредагована, отже они положенье пôдписôвъ ихъ пôдъ нею уважають „надужитьемъ своихъ именъ въ актѣ публичнôмъ“ и заявляють, що дальшого удѣлу въ вѣчу брати не будуть. — Заявленье се мѣстимо безъ примѣтокъ, сподѣваючись, що пояснять ѳго послы рускй, товаришѣ пп. Бѣлиньского и Кашевка зъ клюбу.

— **Вчера, въ день именинъ Сго Вел. цѣсаря**, ôдпр-вилось въ архикатедральнôй церкви св. Юра богослуженье архiєрейске въ соборѣ крилошанъ и при участи представникôвъ властей державныхъ и автономичныхъ. Въ храмѣ явилися и послы рускй и трохи рускои публики. Рôвно-жь въ Успеньскôй церкви ôдправилось богослуженье.

— **Бл. п. крил. Григорiй Шашкевичь**, якъ довѣдуємось, полишивъ значну суму на народнй и на благодѣйнй цѣли, именно основуючи фундацiи, зъ котрыхъ що-року маѳ выдаватись процентъ. Покôйный памятавъ на бурсы (н. пр. бурса перемыска дôставати буде 50 зр.) а мавъ лишити такожь одну богослужебну фундацію, 50 зр. рôчно, котрй мають выдаватись найубожшому священикови перемыскои епархiи зъ обовязкомъ ôдправы 12 службъ Божихъ.

— **Зъ Вѣдня** телеграфують до праскихъ „Narodni Listy“, що до нунцiятуры вѣденьскои наспѣли вже зъ Риму дипльомы для деякихъ Русинôвъ галицкихъ, ôдзначеныхъ титулами графôвъ и докторôвъ римскихъ. Сй ôдзначеня — додаѳ телеграмъ — уважають у Вѣдни за особливу ласку папы для Русинôвъ. Именъ ôдзначеныхъ Русинôвъ въ Narodni Listy не подано. Мы вже давнѣйше помѣстили зъ застереженьемъ списъ именъ на основѣ приватного листу зъ Риму. Чи списъ той буде згôдный зъ урядово оголошенымъ списомъ, се чей-же уже небавомъ довѣдаємось.

— **Артистъ-рѣзьбарь п. Левандовскій** надôславъ зъ Кракова другій модель на памятникъ бл. п. Володимира Барвѣньского. Модель той знаходиться въ сали „Рускои Бесѣды“ и выглядаѳ ось якъ: Стôжковата скеля зъ каменѣвъ. На фронтѣ скелѣ, трохи въ заглубинѣ, выписане имя, прôзвище и рôкъ смерти В. Барвѣньского. Повыше въ выстаючôмъ трохи камени орамленый плоскорѣзьбленый бюстъ Барвѣньского. На скели стоить женщина зъ крылами. На головѣ вѣнець, на шиѣ коралѣ, сорочка украиньска вышивана, въ правôй простягненôй горѣ руцѣ факля, лѣва притискаѳ хрестикъ до груди. Правобôчь женщины сидить на скели хлопчина: въ правôй руцѣ держить при собѣ гербъ (здаєсь Руси) а въ лѣвôй, простягненôй передъ себе руцѣ держить лавровый вѣнець по-надъ бюстомъ В. Барвѣньского.

— **Для погорѣлцѣвъ въ Камѣнцѣ струмиловôй** удѣливъ цѣсарь запомогу въ квотѣ 1000 зр.

— **Зъ вечерка въ Перемышли**, даного недавно въ користь тамошнои Бурсы, зôбралось якъ довѣдуємося, звыжь сто зр. чистого лоходу.

— **Руска паралелька въ Перемышли** збôльшилася о одного ученика, такъ що теперь числить 52 ученикôвъ зъ першои клясы.

— **Старй 100-гульденовй банкноты** зъ датою 15 сѣчня 1863 р. вымѣнюють головнй касы у Вѣдни и Будапештѣ тôлько до 31 жовтня с. р. Въ поменшихъ заведеняхъ того банку вымѣна наступити може лише за осôбнымъ позволеньемъ завѣдуючои рады.

— **На бѣдныхъ ученикôвъ рускихъ клясъ паралельныхъ въ Перемышли** прислав Вп. Иванъ Борисъ, урядникъ державнои зелѣзницѣ въ Станиславовѣ складку 16 зр. 70 кр., а то: 13 зр. зôбраныхъ на хрестинахъ у о. Сѣчиньского въ Вѣстовѣ а 3 зр. 70 кр. зôбраныхъ въ домѣ о. Бородайкевича въ Гринôвцяхъ. Всѣмъ жертволюбивымъ Добродѣямъ складаю именемъ молодежи сердечну подяку. — *Григ. Цеглиньскій.*

— **Краєва рада шкôльна** затвердила за згодою гр.-кат. ординарiятôвъ епископскихъ въ Перемышли и Станиславовѣ книжку п. заг. „Литургика гр.-кат. церкви для ученикôвъ середныхъ шкôлъ, уложена Алексѣемъ Тороньскимъ, професоромъ религiи въ реальнôй высшôй гимназiи въ Дрогобичи и совѣтникомъ митрополичои консисторiи. Цѣна 80 кр.“, до ужитку въ школахъ середныхъ въ округѣ всѣхъ трехъ дiєцезій.

— **Зъ житя африканьскихъ невôльникôвъ.** Въ „Indep. Belge“ помѣщено оповѣданье одного молодого негра, Фараги, бувшого невôльника, теперь выкупленого на волю, котре характеризуѳ житье африканьскихъ невôльникôвъ. Ось оно: „Одного разу ишли мы зъ матерею, сестрою и другими людьми до Кофуанъ. Насъ окружили купцѣ, що торгують невôльниками и почали грозити кинджалами и палками, коли не пôддамося. Одинъ негеръ почавъ кричати за помочею; ѳго сейчасъ убили. Такъ само зробили зъ другимъ старшимъ, що хотѣвъ боронитися. Ôдтакъ повели насъ купцѣ до Бамбасъ. Тутъ сильнѣйшихъ зъ насъ купували Арабы; они купили и мою матѣрь. Не дали менѣ зъ нею навѣть розпращатися и ôдъ того часу я не чувъ уже про неи. Я мавъ тогдѣ 6 лѣтъ а сестра 4. По торзѣ пустилися мы въ дорогу степомъ. Нашй властителѣ сѣли на верблюдôвъ а мы, невôльники, ишли пѣшки. По дорозѣ ставали мы, щобъ поживитись. Купцѣ ѣли баранину, а намъ кидали кости, мовь собакамъ. По дводневôй дорозѣ сестра впала утомлена середъ степу, я остався коло неи, а каравана пôйшла дальше. Коли одинъ купець ѳе побачивъ, почавъ насъ бити кнутомъ, абы мы йшли, а побачивши, що сестра не може йти, убивъ ѳи въ моихъ очехъ и грозивъ менѣ смертю, коли не пôйду за караваною. Прибувши до назначеного мѣста, повели насъ купцѣ до короля Бамбаса. Той купивъ 100 негрôвъ, мѣжь ними й мене. За 6 мѣсяцѣвъ ôдпродано мене знова Арабамъ и я пôйшовъ за ихъ караваною. Скрôзь по дорозѣ стрѣчали мы гниючй трупы невôльникôвъ, поубиваныхъ властителями. Въ караванѣ були мы роздѣленй на банды, въ кождôй бандѣ по 50 негрôвъ рôзного пола; скованй за шию ишли мы одинъ за другимъ. Арабы казали намъ читати магомеданьскй молитвы, а коли я разъ пôдчасъ молитвы розсмѣявся, били мене до крови, а кнуты роблень зъ воловыхъ жилъ.“

— **Дрôбнй вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ громадѣ Гусно нижне, пов. турчаньского, 100 зр. на будову церкви.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Министерство торговлѣ именувало Игнатiя Маєра, адъюнкта будôвничого въ Краковѣ, инжинiромъ при дирекцiи почтъ и талеграф ôвъ у Львовѣ. — Цѣсарь именувавъ, пажами Волод. Гнѣвоша и Людв. Баденiого выхованкôвъ терезiяньскои академiи. — Министеръ просвѣты именувавъ Клемента Шницля учителя при II. гимназiи у Львовѣ, учителемъ гимназiи въ Тарновѣ. Львôвскій судъ краєвый высшій именувавъ Герм. Фалька судовымъ авскультантомъ. — Судъ краєвый высшій въ Краковѣ именувавъ Якова Василишина канцелистомъ до веденя книгъ грунтовыхъ при судѣ пов. въ Мшанѣ дольнôй а Александра Мотику канцелистомъ при тôмъ-же судѣ повѣтовôмъ. — Перенесено совѣтникôвъ судôвъ краєвыхъ Фрид. Кнезека зъ Самбора до Львова и Жигм. Жмѣнковского зô Львова до Коломыѣ; адъюнкта Юл. Олѣньского зъ Заставны до Кимполюнга. — Совѣтниками судôвъ краєвыхъ именованй: судiя повѣтовый Левъ Алойс. Рошкевичь зъ Пôдгаєць до Самбора, а вице-секретарь въ министерствѣ справедливости, д-ръ Iос. Завадскій до Львова. Адъюнктами судовими именованй: Илiя Кокъ зъ Кимполюнга до Сучавы и Жигм. Дворскій зъ Черновець до Заставны.

Наука, штука и литература.

— Taras Ševčenko. Piesničke pripovjesti, preveo i uvodom popratio August Harambasić. Zagreb. Naclada Matice Horvatske 1887. Въ передньôмъ словѣ высказуєся перекладчикъ дуже симпатично о Шевченку и о цѣлôй украиньскôй литературѣ. Украиньскому народови признаѳ велику будучнôсть середъ племенъ славяньскихъ а украиньскому слову велике значенье. Отъ заголовки переведеныхъ поезiй: Začarena, Topola, Katarina, Služavka, Nevoljnik, Neofiti, Petrica, Hajdamaci.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 5. жовтня. Нинѣ рано выѣхали оба цѣсарѣ на ловы до Ляiнци. Говорять тутъ загально, що кн. Уельскій выѣхавъ лишь для того такъ скоро, щобы не стрѣтитись зъ цѣсаремъ Вильгельмомъ.

Вѣдень 5. жовтня. Вчера конферувавъ цѣсарь Вильгельмъ зъ гр. Кальнокимъ а Тисса зъ гр. Гербертомъ Бисмаркомъ и сов. Люканусомъ. Гр. Бисмаркъ бувъ ôдтакъ на авдiєнцiи у цѣсаря Вильгельма.

Вѣдень 5. жовтня. Приѣхали сюды нинѣ рано король саскій и кн. Леопольдъ баварскій и замешкали въ Шенбрунѣ. Цѣсарь именувавъ кн. Генриха пруского капитаномъ корветы, гр. Гербертови Бисмаркови надавъ великій хрестъ ордера Леопольда и адъютантови Ганкому великій хрестъ зелѣзнои короны.

Бѣлградъ 5. жовтня. Праса тутешна выступаѳ дуже остро противъ Болгарiи въ справѣ македоньскôй. Въ округахъ Шабаца, Ужици, Крагуєваца и другихъ маѳ бути оголошеный станъ облоги.

Букарештъ 5. жовтня. Принятье кн. Уельского було величаве. Король выѣхавъ зъ княземъ до Синай.

Переписка Редакцiи и Администрацiи.

Вч. І. Т. въ Любши. Заплачено до 30 падолиста. — **Вч. А. П. въ Тисовици.** За кождый разъ, якъ „Дѣло“ не дôйде Васъ, просимо реклямувати, инакше не порадимо нѣчо. — **Вч. Т. Б. въ Ромашôвцѣ.** Заплачоно до 31 жовтня. — **Вч. И. С. въ Ботельцѣ.** До кôнця року ще 5 зр.; реклямоване число выслано. — **Вч. И. Н. въ Залѣсю** До кôнця року ще 4 зр. — **Вп. Читальня въ Вѣстовôй.** Ще 4 зр. — **Вч. В. К. въ Теляжи.** За „Дѣло“ заплачено до кôнця року; редакцiи „Правды“ передалъ 1 зр. — **Вп. Г. Б. въ Ярославли.** Заплачено за IIIтiй чвертьрôкъ. — **Вч. Л. Ч. въ Делятинѣ.** До кôнця року заплачено. — **Вч. Т. К. въ Дуэановѣ.** Заплачено до 30 вересня. — **Вп. д-ръ В. З. въ Тернополи.** Зъ котрого тому 14-ый аркушь? — **Вч. Е. П. въ Вишенцѣ.** Вамъ высылаєся „Дѣло“ безъ перервы; реклямованй аркушѣ Библ. пов. выслано; выгоды нашôй публицѣ не ôдмавляємо, и чекаємо терпеливо, але мусимо пригадуватись, бо текучй выдатки дуже великй.

Курсъ Львôвскій

зъ дня 4. л. жовтня 1888.

Акцiи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	208 50	211 75
Зелѣз. Львôв.-Чернов. по 200 зр. а. в.	220 —	223 —
Банку гипот. гал. по 200 зр. а. в. . .	277 —	281 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в. .	— —	216 —
Листы заставнй за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в	99 75	100 75
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. зъ 10% прем.	102 50	103 50
Банку краєвого 4½% а. в. льос. 51 л.	93 —	94 —
Товариства кредит. гал. 5% а. в. . .	101 25	102 25
Товариства кредит. гал. 4% а. в. . .	94 10	95 10
Товар. кред. гал. 5% а. в. льос. 37 л.	101 25	102 25
Товар. кред. гал. 4% а. в. льос. 41½ л.	91 25	92 50
Товар. кред. гал. 4½% а. в. льос. 52 л.	94 75	95 75
Листы довжнй за 100 зр.		
Гал Зав кред. сел. 3% а. в (давн. 6%) въ ликв.	— —	57 50
Гал. Зав. кред. сел. 2½% (давн. 5%) въ ликв	— —	48 —
Общ. роль. кред. Завед. 6% льос. въ 15 л.	— —	— —
Облиги за 100 зр.		
Индемнизац. галицкй 5% м. к. . . .	104 25	105 50
Комунальнй Банку краєв. 5%, I емис.	100 —	101 —
Позички краєв. зъ 1873 по 5% а. в. .	103 25	105 —
Позички краєв. зъ 1883 по 4½% а. в.	91 35	92 35
Льосы:		
Мѣста Кракова	23 75	25 75
Мѣста Станиславова	33 50	36 —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	5 73	5 83
Наполеондоръ	9 53	9 63
Пôвъимперiялъ	9 88	9 98
Рубель срѣбный	1 36	1 48
Рубель паперовый	1 29	1 31
100 марокъ нѣмецкихъ	58 90	59 90

Запросини до передплати.

З днем 15 (27) вересня с. р. виходитиме у Львові

„ПРАВДА“

мiсячник полiтики, науки і письменства випусками в 5 – 6 аркушів. Цiна на рiк 6 р., на пiв року 3 р., на чверть року 1 р. 50, мiсячно 50 кр.

Редакцiя, адмiнiстрацiя і експедицiя „Правди“ мiститься у Львовi в ул. Академiчній ч. 8, де належить присилати предплату.

Др. ЕВГЕНІЙ ОЛЕСНИЦЬКИЙ
видавець і редактор.

Надѳслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ
поручае 2460 202 –?
росу красоты и всякѝ косметики такъ черезъ мене якъ и инши фирмы поручанѝ.

Фабрика знарядовъ рѳльничихъ и гисерня
M. PETERSEIM-A
въ Краковѣ при улици Довгѳй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 83 ?

Лѣкарь дентистъ
Маркъ
дипломованый на университетѣ вѣденьскѳмъ отворивъ
Ателіе дентистичне
при ул. Галицкѳй ч. 1.1 поверхъ и ординуе ѳдъ 9 до 6 год.

Выготовляе штучнѝ зубы и цѣлѝ щоки, опертѝ на тисненю воздуха пѳсля найновѣйшои американьскои системы. Выконуе всякѝ операціи безъ болю при помочи кокаины. Пломбуе надписованѝ зубы золотомъ, срѣбломъ, цементомъ и т. п

Оголошенье.

Маємо честь повѣдомити, що Выс. ц. к. Министерство позволило товариству рускихъ ремѣсникѳвъ „Зоря“ у Львовѣ устроити сеи осени фантову льотерію зъ увѳльненьемъ ѳдъ таксы на дохѳдъ касы запомоговои хорыхъ членѳвъ того товариства.

Позаякъ минувшорѳчнѝ и сегорѳчнѝ прогульки и забавы на тую цѣль устроюванѝ не удавалися, въ наслѣдокъ чого каса запомогова зъубожѣла, проте надѣемося, що П. Т. публика наша не ѳдмовить участи въ сѣй льотеріи и поснѣшить пѳддержати тую такъ даровыми фантами, якъ такожь участею въ самѳмъ тягненю.

Дарунки для фантовои льотеріи призначенѝ просимо пересылати въ „Народну Торговлю“ и єи филіи, въ редакціи тыхъ часописей, котрѝ оповѣстку и просьбу тую помѣстити зволять и передавати членамъ товариства до збираня фантѳвъ письменно уповномоченыхъ.

День фестину и тягненя буде помѣщеный пѳзнѣйше.

Ѳдъ выдѣлу товариства „Зоря“.

Василь Нагѳрный голова. *Иванъ Бѣленькій* ескретарь.

Складъ Гегеляйскихъ Винъ
І. ВЫСОЧАНЬСКОГО
въ Дрогобичи

высылае гегеляйскѝ вина въ оплетеныхъ бутляхъ склянныхъ 5-ти и 10-ти литровыхъ, такожь въ бочкахъ по 135 литрѳвъ, по такихъ цѣнахъ:

Гег. ч. I. 5 л. D. 2.35, 10 л. D. 4.25, 135 л. 40 зр.
„ II. „ 2·70, „ 4·90, „ 47 „
„ III. „ 3·10, „ 5·75, „ 57 „
„ IV. „ 3·70, „ 7·—, „ 72 „

За „Demejon“ 5 литр. 50 кр., а 10 литр. 80 кр. оплатно Дрогобичь звертаю.

На иншій роды винъ служу спеціяльнымъ цѣнникомъ. 2603 1—?

Выстерѣгатись передъ пѳдробленями.

На фляшкахъ вытиснена фирма Бразая. На ножку фляшъ вклеена повышка виняет.

Бразая французка горѣвка дуже успѣшно дѣлае на бѳль головы, мигрену, бѳль ушей, очей и зубѳвъ, на давленя, гостець, нежитъ, высынки шкѳряныхъ, остуды, весняники, ѳддае знаменитѝ услуги яко средство заховуюче уста и зубы и надаесь найлѣпше до змываня головы, змѳцненя поросту волося и до усуваня порилѣвъ. Цѣны зъ приписомъ уживаня: мала фляшка 40 кр. велика фляшка 80 кр.

Правдиву дѳстане у
Львовѣ: у Жиг. Рукера, Ив. Валляха и Сына.
2048 11—12

Вина Гегеляйскѝ и Шамородниѝ
литръ по 48 кр. и высше
поручае торговля
В. КОЗЛОВСКОГО
ул. Городецка ч. 79 ц.
2590 5—5

МАСЛО
найдешевше и найлѣпше
лише
ВЪ ТОРГОВЛИ СЕЛЬСКИХЪ ПРОДУНТѲВЪ
Станиславы Песелъ
2597 **Галицка ч. 15.** 4—?

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ зъ монхъ конкурентѳвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ зъ матерій краевыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мѳй богатый складъ такожь
2484 Всч. Духовеньству. 28 –?

Замовленя въ мѣсци и зъ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,
магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрѳбно.
Львѳвъ, ул. Галицка ч. 8.
Заложеный 1843.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткѳвъ, бородавокъ и инщихъ подѳбныхъ наростей шкѳрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна фляконку 50 кр.

Встрикненье и капсулки
зъ ростины „MATICO“
въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство
поручае Аптика
К. КРИЖАНОВСКОГО
у ЛЬВОВѢ.
Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.
2374 *Капсулокъ 80 кр.* 62—?

Хоронѣть Ваш конѣ
передъ мокротою и зимномъ!

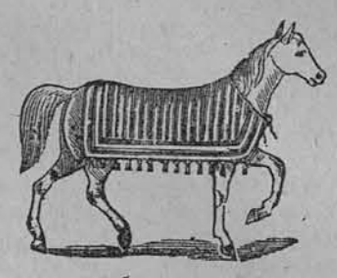

Снеціяльностею що до
ДЕРГЪ НА КОНѢ
есть нинѣ безперечно узнаною пѳдписана фирма, котра есть **одинокимъ головнымъ складомъ** и переняла **выключну продажь** одной зъ першихъ и найбѳльшихъ фабрикъ и въ наслѣдокъ величезной спродажѣ, може тѣ вельми **солидно и тревало выробленѝ дерги** найлѣпшои якости спродавати по слѣдуючихъ танихъ цѣнахъ:

PRIMA-ДЕРГИ НА КОНѢ
190 цм. довгѝ, 130 цм. широкѝ, найлѣпшои, незъужитои якости зъ темнымъ тломъ и живыми бордюрами, густѝ и теплѝ штуку лишь за
зр. 1.50
Тѣ самѝ, 2 метры довгѝ, $1^1/_2$ метра широкѝ штука лише зр. **1 80.**

Краснѝ ясно-жовтѝ дерги фіякерскѝ
зъ чотирма широкими, чорно-червоными, або сино-червоными бордюрами, около 2 метры довгѝ а $1^1/_2$ метра широкѝ, **вельми хорошѝ**, ѳздоба кождого коня, штука лише
зр. 2.50
Величавѝ золото-жовтѝ паньскѝ Doubl-дерги, на однѳй сторонѣ зъ золото-жовтымъ тломъ и чотирма широкими и чорно-червоными бордюрами, на другѳй сторонѣ сивѝ, зъ густымъ и довгимъ волосьемъ и мягкѝ якъ оксамитъ, около 2 м. довгѝ и $1^1/_2$ м. широкѝ, можуть бути уживанѝ такожь якъ **величавый диванъ** штука лише
зр. 3.50
Сотки замовляючихъ листѳвъ ѳдъ войска и высшои шляхты.

„Звольте прислати ескадронѣ зъ можливою скоростею дальшихъ 10 штукъ ясно-жовтыхъ дергъ по зр. 2.50 якъ попередъ“. Ц. к. региментъ уланѳвъ ч. 4. *Цысарь Францъ-Іосифъ.* (1 ескадрона)

„Пришлѣть сейчасъ ще 10 дергъ по зр. 1.50 и 17 по 2.50“. *Ц. к. администрація униформаційна рег. инф. ч. 5. Мискольць*

„Пѳсля взѳрця прошу прислати 24 дерги по зр. 1.50, 12 по 2.50 и 12 по 3.50“. *Администрація гѳрнича, Vordernberg.*

Высылка слѣдуе сейчасъ до всѣхъ мѣсець почтою, зелѣзни цею або кораблемъ за послѣплатою або попередною высылкою належитости. Адреса: 2606 1—12

Pferde-Decken-Fabriks-Niederlage
A. GANS, Wien III. Seidelgasse 4.

ЛІЯРНЯ ДЗВОНѲВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
въ КАЛУШИ, почта и стація желѣзницѣ тамже.

Получивши на власнѳсть по старѳй фирмѣ „Ивана и сына Серафина“ **„Ліярню дзвонѳвъ“** въ Калуши, ѳдзначену срѣбнымъ медалемъ заслуги, листомъ похвальнымъ и признаньемъ на выставѣ тов. им. Качковского въ Коломыи (якъ о тѳмъ свого часу газеты доносили) — маю и теперь на складѣ готовѝ дзвоны, выконую скоро замовленя и приймаю старѝ або ушкодженѝ дзвоны до переливаня за дуже умѣрковану цѣну.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнѝ замовленя въ давнѣйшѳй спѳльнѳй а теперь моѣй власнѳй ліярни дзвонѳвъ прошу о ласкавѝ замовленя такъ на поодинокѝ новѝ дзвоны якъ и на цѣлѝ групы. За тревалѳсть матеріялу и гармоничный звукъ моихъ дзвонѳвъ ручу и для того осмѣляюся припоручати ихъ Вп. П. Т. публицѣ.

2327 18—24 Зъ глубокимъ поважаньемъ
Антоній Серафинъ.

Андрѣй Кобѣльникъ
кравець мужескій
у Львовѣ при улици Сикстускѳй ч. 10.

маe честь поручити П. Т. Публицѣ и Вч. Духовеньству свою новоотворену

роботню кравецку

заосмотрену въ найлучшѝ товары суконь зъ перворядныхъ фабрикъ краевыхъ и заграничныхъ, выконуе всѣлякѝ роботы пѳсля найновѣйшои моды и по найдешевшихъ цѣнахъ. Принимае замовленя на одежи для Всч. Духовеньства и выконуе тѣ точно и солидно. Поручаючися ласкавымъ взглядамъ П. Т. Публики и Всч. Духовеньства, ѳнъ просить покорно занотувати єго адресу.

2604 1—6 Зъ поважаньемъ:
Андрѣй Кобѣльникъ.

Приходъ Добриводы
повѣта збаражского (почта Иванчаны) єсть до замѣны. Близшѝ вѣдомости удѣлить тамошный приходникъ.

Сирота по священику
добре обзнакомлена зъ господарствомъ домовымъ и полевымъ приняла бы мѣсце у священика вдовца — недалеко Львова. Адресу подасть „Администрація Дѣла“.

А. РОЗМАНИТЪ
КРАКѲВЪ
ФАБРИКА ПАРОВА
Цикоріи, Сурогатѳвъ кавы и Кавы фиговои
въ Раковицяхъ
пѳдъ Краковомъ.

Выробляе зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякѝ роды цикоріи и штучнои кавы, котрѝ ѳдзначаються богатствомъ частей пожывныхъ а такожь знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 41—0
2286

Фабрика поручае передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ.
Шротову каву францускуРозманита.
Цикорію краковску гѳрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новѳсть!!)
Каву краковску добѳрну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ иншихъ торговляхъ.

Ѳдзначена на выставѣ краковскѝ въ р. 1887 2-ма медалями министерства торговлѣ.

БРИ-
твы правдивѝ швайцарскѝ и англійскѝ, мыльнички, ремѣнцѣ и марморки до остреня, мыла.
2537 пензлѣ и т. п.
поручае найдешевше
магазинъ товарѳвъ модныхъ, бѣля мужеского, товарѳвъ галянтерійныхъ, выробѳвъ рукавичничихъ парфумеріи и т. п.
БРАТѲВЪ ЛЯНҐНЕРѲВЪ
у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.
Цѣкники на жаданье даромъ.

Складъ кавы
АРТУРА КОСЦИЦКОГО
пѳдъ знаменемъ
„СИРІЮСЪ“
у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ѳдъ продуцентѳвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:
1 кило 1·70 и 1 80 зр.
на провинціи:
$4^3/_4$ кило 8·70 и 9·15 зр. франко
Ѳдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родѳвъ кавы, котрѝ оголошуютъ иншѝ пѳдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ѳдъ продуцентѳвъ, що можу доказати, и продаю єи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дѳстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродае гуртѳвникови на мѣсци, той знову гуртѳвникови въ Европѣ, ѳдъ тыхъ купуе комісіонеръ, а ѳдъ него аж купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дѳстане де инде по тѳй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 181—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. уприв. галицкого
Акційного Банку Гипотечного
2222 119 –? **купуе и продае**
ВСѢ ЄФЄКТЫ И МОНЄТЫ
пѳдъ найприступнѣйшими условіями.

5% Листы Гипотечнѝ и 5% Листы Гип. преміованѝ,

котрыхъ пѳсля закона зъ дня 2 липня 1868 (Днев. з. д. XXXVIII. Ч. 93) и найвысшои постановы зъ д. 17 грудня 1870 р. можна уживати до умѣщуваня капиталѳвъ фондовыхъ, пупилярныхъ, кавцій супружескихъ войсковыхъ, на кавцію и вадія

можна одержати въ сѣй Конторѣ.

(до выльосованя зъ 10% премією т. є. по 110 за 100)

Всѣ припорученя зъ провинціи залагоджуються безъ проволоки по курсѣ дневномъ, не числячи нѣякои провизіи.

ГАЛИЦ. БАНКЪ КРЕДИТОВЫЙ
у Львовѣ при ул. Ягайлоньскѳй ч. 3.
Почавши ѳдъ дня 7 падолиста 1885
2218 38—0 **выдаe**
АСИГНАТЫ КАСОВѲ
4% зъ 30-дневнымъ выповѣдженьемъ
5% зъ 90-дневнымъ выповѣдженьемъ
Передрукъ не буде плаченый **Дирекція.**

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
поручае
выпробованѝ и певнѝ средства косметичнѝ,
ѳдзначенѝ 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня.

Олѣйокъ таниновый, взмѳцняе и пѳдпомагае волосю рости. Фляконъ 50 кр.

Помада хинова взмѳцняе корѣнцѣ волося и запобѣгае выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр

Вода атеньска, до змыванья волося, запобѣгае творитися парилямъ, ѳдсвѣжуе, робить тревалыми барву и полыскъ, — Фляконъ 80 кр.

Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлае знаменито на **корѣнцѣ волося** и на **порѳстъ волося.** Въ случаяхъ де въ наслѣдокъ недуга выпало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю однои фляшки можна добачити порѳстъ. — Цѣна 1 зр. 20 кр.

Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приемного, скрѣпляючого смаку и запаху, дуже користно **дѣлае на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.

Порошокъ ростинно-алькаличный, **до чищеня зубѳвъ.** Надае перлову бѣлѳсть, ѳддаляе камѣнь и квасы, котрѝ наводять бѳль и порохнавѣнье зубѳвъ. Пуделко 30 и 60 кр.

Віолинъ средство противъ пѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.

Пудеръ салицилевый пвотивъ пѣтя и ѳдпарения нѳгъ. Пуделко 60 кр.

Оцетъ десинфекційный, сильно ѳдвоняючій и ѳдсвѣжаючій воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапляня одежи. Фляконъ по 50 кр.

Оцетъ тоалетный, до натиранья губы тѣла, полоканя и до ѳдсвѣжаня воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.

Оцетъ комнатный до кажденя. — Фляконъ по 50 кр.

Брилянтина есть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервованя бороды и пабородовъ. — Фляконъ 50 кр. 2529 22—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3, Готель Европейскій и ул. Галицка рѳгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНѲВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2.

Фабрика въ р. 1782 заложена.
СТАРКА
зъ ц. к. упр. фабрики ликерѳвъ, розол. и оцту **І. А. Бачевского** **ц. к. придворного доставника у Львовѣ.**

Марка	въ фляшцѣ à ¾ литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр. 2·50
зъ р. 1830	„ 3.00

Ѳдъ коли заложена фабрика, с. в. бѳльше якъ ѳдъ столѣтя, найбѳльше заходу було выробъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити и поручаю тую-жь яко напитокъ о знаменитѳмъ и нѣжнѳмъ, а лагѳднѳмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. ѳдбирателѣвъ уживае замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнѳй скѳлькости до *Нѣмеччины, Италіи, Румуніи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей рѳдъ выключно числить тысячѣ ѳдбирателѣвъ.

Найдогѳднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кило, маючихъ 2 фляшки. 2361 28—52

Ігри закупнѣ товарѳвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пѳдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 212. Львôвъ, Субота 24 вересня (6 жовтня) 1888. Рôчникъ IX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и руских святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул. Коперника ч. 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платнѣ у Львовѣ.

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатаній вôльній бдъ порта. — Поединоке число коштуе 3 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. бдъ одного стрôчки печатной, въ рубр. „Надсланé“ по 20 кр. а. в. Подяки числяться по 10 кр. бдъ стишка.

Поручення зъ провинціи сейчасъ залаго джуються, безъ дочисленя провизіи.

Куплють и продають пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями

Всякій облигаціи, листы заставні, ренты, акціи банкові и залѣзничні, льосы державні и приватні

КОКАЛЬ и ЛИЛІЄНЪ дôмъ бôнковый и контора вымѣны.

☛ Зъ днемъ 1 (13) жовтня пôчнеся новый чвертьрôкъ выдавництва „Дѣла“ зъ „Библіотекою найзнамен. повѣстей“. Просимо П. Т. Предплатникôвъ, щобы зволили якъ найскорше присылати залеглости и предплату.

На вѣче!

День, въ котрôмъ Русь Галицка громадно збересь на всенародне вѣче у Львовѣ, вже недалекій.

Не сумнѣваємось, що кождый зъ насъ зрозумѣвъ вагу теперѣшнои хвилѣ и, не жалуючи трудôвъ, словомъ и дѣломъ прийде въ помôчь посламъ своимъ, кличучимъ на всенародній зборы.

Зберемось якъ одна широка родина, станемо рамя объ рамя, стиснемо собѣ братню долоню и порадимось всесторонно, що намъ дѣяти въ тяжкій часъ!

Маємо на оцѣ добро державы, зъ котрою злучила насъ щаслива судьба. Маємо на оцѣ добро краю, въ котрôмъ жиємо зъ поконвѣку. Але маємо на оцѣ и ту обставину, що доси, мимо всякихъ заходôвъ и трудôвъ, не удалось намъ въ конституційнôй Австріи, на своѣй земли, прийти въ посѣданье правъ народно-политичныхъ въ ôдповѣднôмъ обємѣ.

Ôдъ пôвъ вѣку заходиться Русь Галицка живѣйше, якъ коли-небудь, коло розвою свого духового и матеріяльного двигненя. Не одну жертву зложила она за той часъ на престолъ патріотизму, все довершила своими силами, лептами вдовиными, памятна, що своя помôчь найпевнѣйша и що власными силами готовлять собѣ народы красшу будучнôсть.

Зъ зростомъ свѣдомости народнои и життя національного зросли и потребы Руси Галицкои. Однакъ потребы тѣ не заспокоєнѣ, а заспокоєнье ихъ спочиває вже не въ рукахъ нашихъ, а лежить въ обовязку обохъ законодавчихъ тѣлъ, краєвого и державного.

Русь Галицка стукала тамъ безперестанно, не домагалась чужои кривды, а своихъ лишь правъ. Честна и права була дорога, по котрôй ишла, честнѣ и правѣ средства, якихъ уживала до осягненя цѣли.

Спокôй въ краю и державѣ, усуненье историчного антагонизму обохъ народôвъ заселяючихъ край, щобъ не спинялись позитивнѣ працѣ національно-культурнѣ и економичнѣ, — отсе дивиза, пôдъ котрою Русь Галицка трудилась заєдно и буде трудитись.

Але спокôй въ краю и все зъ него выплываюче добро не осущаться безъ повного рôвноуправненя національного. Условье, не зрозумѣле може для всѣхъ, може за тверде, противне забагамъ геґемона, але услôвье конечне, а въ наслѣдкахъ спасенне для обохъ сторôнъ, для обохъ народôвъ, и для державы.

Послы нашѣ на вѣчи львôвскôмъ поясняють важну ту справу всесторонно и зъ повнымъ достоинъствомъ.

Треба найти средства — средства леґальнѣ, щобъ народови рускому запоручити правильный розвôй, щобъ зробити єго дѣйстнымъ участникомъ житя конституційного въ границяхъ справедливости и подати єму можнôсть довершити важну на нашу думку мисію въ Австріи и въ родинѣ славяньскôй.

Сильна Русь єсть запорукою идеѣ вôльного розвою всѣхъ народôвъ славяньскихъ и найкрѣпшимъ забороломъ противъ тои мары, на котру зъ трѣвогою нишѣ всѣ споглядають.

Такою задачею одушевленѣ зберуться вѣрнѣ народу сыны на вѣче львôвске. Позитивный трудъ надъ народомъ своимъ, управильненье интересôвъ національныхъ въ краю и добро державы кличуть ихъ туды. Они зберуться численно, заговорять смѣло, и зъ достоинъствомъ упôмнуться о своє право на своѣй земли!

Оправданье еп. Стросмаєра.

Вѣденьє ій „Tagblatt“ подавъ бувъ недавно вѣсть зъ Риму, що мовъ то папа сказавъ о звѣстнôй справѣ еп. Стросмаєра, що коли такъ мудрый, такъ добрый менархъ, якъ цѣсарь Францъ-Іосифъ давъ епископови строгу нагану, то треба припускати, що епископъ провинився дуже супротивъ своєи ôтчины и супротивъ свого епископского обовязку. Папа мавъ навѣть заявити, що потрафить ще завôзвати дяковарского епископа до порядку. Въ тôмъ дѣлѣ — додавъ „Tagblatt“ — ведуться навѣть переговоры межи Вѣднемъ а Ватиканомъ.

Чи такъ папа говоривъ, чи нѣ и чи дѣйстно ведуться въ сѣй справѣ якѣ переговоры межи Вѣднемъ а Ватиканомъ, годѣ знати, але все таки здаєсь, що Ватиканъ робить щось въ сѣй справѣ, коли еп. Стросмаєръ бувъ змушеный предложити папѣ своє оправданье за телеграму, выслану на ювилейне торжество до Кіева. Оправданье се звучить пôсля „Köln. Ztg.“ якъ слѣдує:

Святѣйшій отче! Коли менѣ зъ ласки єго святости папы Пія IX. и благоволеня Є. Вел. цѣсаря Австріи въ 1849 р., отже майже передъ чотирома десятками лѣтъ, надано достоинъство епископа босаньского и сирмского зъ епископскою столицею въ Дяковарѣ, думавъ я, що сповню душпастирскій обовязокъ найскорше, коли вѣрнымъ моіи епархіи присвячу не лишь моє знанье, мôй досвѣдъ, але такожь и мои идеальнѣ переконаня. Моя скромна дѣяльнôсть однакожь звернула на себе увагу многихъ, дуже многихъ сынôвъ, котрѣ такожь хотѣли учитися ôдъ мене, котрѣ не пропускали нѣ словечка, коли я до нихъ говоривъ. Чи-жь не мусѣвъ я таку вѣрнôсть ôдплачувати повною вѣрностею, таку любовь такою самою любовію? Чи-жь моє серце може бити лишь для душь моєи епархіи? Нѣ, моє серце бє зъ вѣрностею твердою якъ скала для цѣлого великого и улюбленого мого народу, котрый за свою вѣру и за свого володѣтеля проливавъ свою кровь на такъ численныхъ поляхъ битвы, а зъ нимъ обнимає оно ту цѣлу велику родину народôвъ, котра сполучена нероздѣльно зъ собою звязею славяньскои спôльности. Коли серце найпокôрнѣйшого сына твоєи святости могло посвящатися лишь маленькôй части мого народу и єго братнымъ народамъ, коли я дѣйстно провинився тымъ, що завсѣгды чувствувавъ и дѣлавъ для миліонового племени моихъ славяньскихъ братôвъ, то знесу охотно и зъ покорою всѣ poenae latae potentiae. Не хочу святѣйшій отче выкликувати передъ очи твого духа тѣ столѣтя, въ котрыхъ мечь Славянина мусѣвъ такъ часто ноблыскувати въ свѣтлѣ сонця, щобы здержувати приступъ мослимôвъ на захôдъ нашои части свѣта. Пôдчасъ коли Романы и Германы були безпечнѣ ôдъ всего, що могло загрожувати властивому нервови житя тыхъ племенъ и могли зъ повною силою працювати надъ своимъ культурнымъ розвоємъ, було и єсть Славянинови призначено ажь до найновѣйшихъ часôвъ, бути завсѣгды заборолôмъ для тыхъ щасливѣйшихъ народôвъ, котрымъ не судилось проживати на межахъ християньскихъ земель. Славянинъ вылявъ кровь зъ свого серця, щобы ôдперти свого часу грозячу небезпечнôсть для християньства въ Европѣ, напôръ ісламу на Пôвнôчь и на Захôдъ. Такъ якъ Мадяры, такъ проливали свою кровь и Хорваты, такъ якъ Австрійцѣ, такъ боролись такожь и Хорваты за Бога и цѣсаря на всѣхъ поляхъ битвы, на котрѣ ихъ вѣвъ страхъ Божій и патріотизмъ. И до того народу, до котрого признаюся зъ гордостею, не мавъ-бы я причислятись зъ цѣлымъ жаромъ серця, котре знає нужду свого народу такъ само добре, якъ и єго высокій честноты? Маю передъ тобою, о святѣйшій отче, оправдатись зъ мого дѣланя, зъ мого нѣбы то нехристіяньского, непатріотичного дѣланя, що менѣ зробило найприкрѣйшій хвилѣ въ моѣмъ житю. Правда, що я бдъ многихъ вже лѣтъ займаюся основно вѣроисповѣданьемъ миліонôвъ монхъ некатолицкихъ братôвъ славяньскихъ, але — зъ радôстною гордостею признаюся нинѣ до того — лишь въ тôй цѣли, щобы ихъ навернути до нашои святои, католицкои церкви. То уважавъ я цѣлею монхъ стремлень, моєю властивою апостольскою мисією, а колибъ менѣ колись удалося осягнути за твоимъ, о святѣйшій отче, благословеньствомъ, при помочи Божôй той свѣтлый идеалъ, то найпокôрнѣйшій сынъ твоєи святости зложить охотно свою струджену голову до вѣчного спочинку. Окатоличенье Россіянъ єсть при высокôй интелигенціи и культурѣ того найсильнѣйшого въ Европѣ народу певно далеко лекше, якъ окатоличенье Болгаръ и Сербôвъ. Въ сѣмъ отже напрямѣ маѣ сповнити Россія свою пôдбываючу и цивилизаційну мисію, славнѣйшу и свѣтлѣйшу, якъ всяка кровава побѣда на поляхъ битвы на сѣй земли. Роковины 900-лѣтного навернення Россіи до християньскои вѣры мôгъ я, думаю, святкувати такожь яко добрый австрійскій и хорватскій патріотъ и то тымъ радôстнѣйше, позаякъ кіевске торжество хрещеня Руси означаѣ згадку того невысказано красного дня, того свѣтлого дня, въ котрôмъ миліоны душь выйшли зъ кромѣшнои тьмы невѣрства и поганьства до свѣтлои высоты християньства. Моѣ поступованье супротивъ политичнои системы, яка теперь панує въ королевствахъ Хорватіи и Славоніи, котрѣ якъ найвѣрнѣйше держаться свѣтлои короны габсбургско-цѣсарского дому, не можна называти анѣ единастичнымъ, анѣ непатріотичнымъ. Ôдъ сего послѣдного закиду може мене найлѣпше боронити та горяча любовь, зъ якою я выступавъ завсѣгды супротивъ мого дорогого народу хорватского а котрои доказы я певно вже неразъ дававъ. (Тутъ наводить еп. Стросмаєръ свою дѣяльнôсть для добра своєи епархіи, особливо же основанье собору въ Дяково и университету им. Францъ-Іосифа въ Загребѣ).

Святѣйшій отче! Пôдпоры панующого теперь въ Австріи правительства, отже такожь и престола, прислали менѣ при нагодѣ мого припадаючого въ сѣмъ роцѣ ювилею священьства гратуляційну адресу, котрои сердечнôсть глубоко мене тронула, ба, наповнила мене великою радостію. Тѣ высоко ученѣ свѣтлѣ мужѣ люблять свого цѣсаря и поважають єго певно не менше, якъ угорскій дорадники монаршѣ. Политичнымъ идеаломъ сихъ послѣдныхъ єсть цѣлковите пригнетенье моихъ славяньскихъ братôвъ, для права котрыхъ я бôльше нѣчого не бажаю, якъ лишь справедливости. Я не вдоволеный теперѣшною политичною системою въ моѣй ôтчинѣ; я не можу бути нею вдоволеный, бо то єсть система гнетеня всякого. Очевидно, и князь Марко, яко близькій рôднякъ, такожь не бувъ-бы ôдказався напытати ѣй гôдного жениха, але ôнъ певно выбравъ-бы свого земляка и одновѣрця, а она вже й доси зазнала, що значить жити въ „русинскôй схизматицкôй“ родинѣ, тримати „хлопскѣ“ обычаѣ и разъ-у-разъ слухати докорôвъ за єи „ляхôвство“. Нѣ, уже она сама выбере собѣ чоловѣка по души, по свому „умыслу“, и конечно Поляка або Литвина, абы тôлько не Русина!

Такій женихъ скоренько знайшовся. Бувъ се Казимиръ Ледницкій, шляхтичъ зъ сѣрадского воєвôдства, типичный представникъ такихъ польскихъ емигрантôвъ, що то мы про нихъ говорили. Першій разъ стрѣчаємо Ледницкого на Волыни 1565 р. яко слугу у п. Фальчевского, свояка бувшого біскупа луцкого, потôмъ уже яко урядника въ однôмъ маєтку Фальчевского, де ôнъ заводить безпастанні свары та бійки зъ сусѣдными панами такъ що одинъ зъ нихъ, панъ Петро Борзобогатый задумуе убити єго „якъ пса“, а князь Дмитро Козѣка прозываѣ єго „нечистого ложа сыномъ“, не признаѣ, мовь-бы ôнъ бувъ шляхтичемъ и грозить єму шибеницею. Въ 1567. р. Ледницкій зôйшовся зъ другимъ такимъ авантурникомъ, тôлько ще бôльшимъ якъ ôнъ, зъ п. Станиславомъ Граєвскимъ, и той ôдступивъ єму заставне право на село Любинъ, маєтокъ оцигапеного ними обома луцкого земянина Федора Бѣлиньского. Ледви Ледницкій переселився до того села, а вже сусѣдка, земянка Раина Тупичевска, пôзвала єго до суду за те, що збезчестивъ и укравъ єи дворску дѣвку Вивдю. Дальше бачимо Ледницкого посесоромъ маєтку Бруховичь, де селяне жалувались, що коли село перейшло въ другѣ руки а Ледницкій мусѣвъ зъ него забиратися, ôнъ безмилосердно ограбивъ ихъ до тла. По-при службу у панôвъ и аренду ма

---

7)

Ганна Монтовтъ.

Исторично-побытовый очеркъ изъ життя волыньского паньства въ XVI. стол.

Написавъ Орестъ Левицкій.

(Дальше.)

Назначено новый речинець и князь Василь зъ жѣнкою выправились до Петрокова, де пôдъ той часъ оставав двôръ, прожили тамъ кôльканацять тыжднѣвъ, выдали на справу та на инші потребы кôлькасотъ грошей, и стративши надѣю на щасливый конець процесу, зробили зъ п. Олизаровичемъ угоду: заплатили єму 1200 кôпъ грошей, а ôнъ за те вырѣкся на завсѣгды своихъ нѣбы „малженскихъ“ правъ до особы княгинѣ Ганны.

Такъ само не удався и той процесъ, що Сокôльскѣ розпочали зъ п. Носиловскимъ изъза Любецкихъ маєткôвъ. Проживши „часъ не малый“ у Вильнѣ и пересвѣдчившись, що справа ихъ зъ погляду правничого єсть безъ надѣѣ, они згодились ôддати єи на розсудъ „приятелѣвъ“, выбраныхъ зъ обохъ сторôнъ по рôвнôмъ числѣ. „Приятелѣ“ розсудили такъ, що всѣ маєтки князя Богуша Любецкого, неправно ôддани бездѣтнôй вдовѣ, мають уважатись власностею єго сестры, Фенны Носиловскои, а тая повинна сплатити вдовѣ по князю Богушу 2700 кôпъ грошей литовскихъ. Такій засудъ бувъ дуже некористный для Сокôльскихъ, але имъ надоѣло правуватися и длятого готовѣ були на все, щобъ тôлько якънебудь позбутися судовои тяганины, котрои кôнця не можна було передвидѣти.

VIII.

Минули ще два роки. Княгини Ганнѣ ледви скôнчилось 20 лѣтъ, а мусѣла въ-друге надягти „жалобу“ и оплакувати благодушного свого мужа, князя Василя Сокôльского. Добрый, хочь трохи слабого характеру, ôнъ гôденъ бувъ єи слѣзъ, а коли Ганна може й не зовсѣмъ була вдоволена житьемъ въ Соколѣ, особливо въ остатный часъ, то не на тôлько бувъ виненъ тому єи чоловѣкъ, на скôлько єго мати и сестры.

Стара свекруха Ганны, Олена Сокôльска, була жѣнкою старого типу. Строго берегла старинныхъ переказôвъ свого роду, була дуже богобойна, ревно доховувала старо рускихъ обычаѣвъ, нѣ слова не умѣла по польски — и, очевидно не долюблювала молодои невѣстки, уважаючи єи „Ляхôвкою“. Такъ само ôдносились до Ганны и єи дочки, выхованѣ въ поглядахъ матери. Спершу они старались поблажливо ôдноситись до єи иновѣрства та „ляшскихъ звычаѣвъ“, памятаючи на тѣ богатства, якѣ Ганна внесла до ихъ дому; але по нещасливôмъ процесѣ о спадщину по князю Любецкôмъ они не мали вже причины здержувати природну антипатію до неи, якъ до женщены иншои вѣры, чужого племени и выховання. До того она въ ихъ очехъ не заслугувала на поважанье ще й тому, що не сповнила провидѣньемъ даного призначѣня жѣнцѣ — не привела потомства свому чоловѣкови, а пôсля тогдѣшныхъ поглядôвъ се було явнымъ знакомъ, що небеса не благоволили супружю.

Князь Василь, знаючи о тыхъ ôдносинахъ, умираючи завѣщавъ молодшому братови Маркови, щобъ нѣкому не дозволявъ обиджати єго жѣнку и, поки не выйде за-мужь, не боронивъ ѣй користуватись третиною єго маєткôвъ, на котрыхъ записавъ ѣй вѣно, а коли схоче ôддаватись, нехай выдасть ѣй тысячь кôпъ грошей вѣна и зверне ѣй все єи придане.

За кого жь въ-третье ôддасться наша героиня, вдова двохъ князѣвъ? Очевидно, и теперь не хибне сватачѣвъ, але все то будуть женихи, якъ кажуть Поляки, podlejszego gatunku въ порôвнаню зъ першими. Рѣчь въ тôмъ, що маєтковый станъ княгинѣ Ганны бувъ уже не той, що по смерти першого чоловѣка. Великѣ маєтки, записанѣ ѣй княземъ Любецкимъ, всѣ пôйшли въ руки єго рôднѣ: однѣ ôдобрано ѣй силою, другѣ на основѣ судовыхъ декретôвъ, а за третѣ дôстала тôлько грошевый выкупъ. Правда, она все ще, якъ и перше, уважалася властницею маєткôвъ записаныхъ ѣй батькомъ ще якъ уродилась, але жь тѣ маєтки не скорше дôстане въ свои руки, ажь по батьковôй смерти — а коли то ще буде! Ба, ще й те не певне: чи дôстане ихъ? Старый Монтовтъ недавно зновъ оженився зъ молодою жѣнкою, княгинею Варварою Александрôвною Порицкою, правда, зъ обѣднѣлого але старинного и знатного княжого роду, покрôвненого зъ домами кназѣвъ Збаражскихъ, Вишневецкихъ и Воронецкихъ. И якъ они ôддали єи за такого старого дурня? Она може пôдлеститись єму своими пестощами, а дѣдуганъ возьме тай запише ѣй усе добро! Зъ чимъ тогдѣ останесь вдова двохъ князѣвъ, що уродилась „вô всѣхъ подобенствахъ“ до свого ôтця?

Все, чимъ Ганна володѣла пôдъ сей часъ, то була богата движимôсть, подарована ѣй першимъ чоловѣкомъ а прибôльшена при другôмъ, и капиталъ готôвкою зъ выкупнои сплаты за Любецкѣ маєтки зъ додаткомъ вѣна ôдъ другого чоловѣка. Розумѣеся, и зъ такимъ приданымъ можна-бы добре ôддатись, тôлько треба було гôдного жениха поглядати. Та глядати не було кому. Першихъ двохъ мужѣвъ знайшовъ ѣй отець, але теперь єму було не до того: старый Монтовтъ такъ ôддавъ себе щастю въ обôймахъ молодои жѣнки, що ледви памятавъ, що маѣ якусь дочку. Коли она въ-друге повдовѣла, ôнъ навѣть не забравъ єи до свого дому, а полишивъ жити въ Соколѣ, въ домѣ дѣвера, князя Марка Сокôльского. Очевидно, и князь Марко, яко близькій рôднякъ, такожь не бувъ-бы ôдказався напытати ѣй гôдного жениха, але ôнъ певно выбравъ-бы свого земляка и одновѣрця, а она вже й доси зазнала, що значить жити въ „русинскôй схизматицкôй“ родинѣ, тримати „хлопскѣ“ обычаѣ и разъ-у-разъ слухати докорôвъ за єи „ляхôвство“. Нѣ, уже она сама выбере собѣ чоловѣка по души, по свому „умыслу“, и конечно Поляка або Литвина, абы тôлько не Русина!

Такій женихъ скоренько знайшовся. Бувъ се Казимиръ Ледницкій, шляхтичь зъ сѣрадского воєвôдства, типичный представникъ такихъ польскихъ емигрантôвъ, що то мы про нихъ говорили. Першій разъ стрѣчаємо Ледницкого на Волыни 1565 р. яко слугу у п. Фальчевского, свояка бувшого біскупа луцкого, потôмъ уже яко урядника въ однôмъ маєтку Фальчевского, де ôнъ заводить безпастанні свары та бійки зъ сусѣдными панами такъ що одинъ зъ нихъ, панъ Петро Борзобогатый задумуе убити єго „якъ пса“, а князь Дмитро Козѣка прозываѣ єго „нечистого ложа сыномъ“, не признаѣ, мовь-бы ôнъ бувъ шляхтичемъ и грозить єму шибеницею. Въ 1567. р. Ледницкій зôйшовся зъ другимъ такимъ авантурникомъ, тôлько ще бôльшимъ якъ ôнъ, зъ п. Станиславомъ Граєвскимъ, и той ôдступивъ єму заставне право на село Любинъ, маєтокъ оцигапеного ними обома луцкого земянина Федора Бѣлиньского. Ледви Ледницкій переселився до того села, а вже сусѣдка, земянка Раина Тупичевска, пôзвала єго до суду за те, що збезчестивъ и укравъ єи дворску дѣвку Вивдю. Дальше бачимо Ледницкого посесоромъ маєтку Бруховичь, де селяне жалувались, що коли село перейшло въ другѣ руки а Ледницкій мусѣвъ зъ него забиратися, ôнъ безмилосердно ограбивъ ихъ до тла. По-при службу у панôвъ и аренду ма

ликого свобôдного народу на своєй власнôй, на такъ горячо любимôй, вѣрно береженôй и дорогою кровю своихъ сынôвъ сотки разôвъ орошенôй земли. Але я крыю мôй жаль середъ стѣнъ моєи каплицѣ и нѣколи не старався я высказати єго зъ амвона. Я не користаю навѣть зъ своихъ политичныхъ правъ яко членъ законодавчого тѣла и держусь вже десятки лѣтъ ôдъ него зовсѣмъ здалека. Чого хотять отже ôдъ мене мои вороги? Чи можемо вже за довго для декотрыхъ зъ нихъ, що выглядали вже на моє мѣсце наслѣдника для моєи епархіи, котрый знає мадярскій языкъ?

Дяково, въ день св. Матея, року Вожого 1888 а XXXIX мого святого душпастирства.

Іосифъ, Юрій в. р. епископъ Босны и Сирміи.

Народне вѣче въ Бережанахъ.

III.

Д-ръ Чайковскій, референтъ справъ економичныхъ, такъ говоривъ дальше:

Нашихъ селянъ нищать дуже процесы о т. зв. „оскорбу гонору“. Єсть 100 судовыхъ повѣтовъ рускихъ. До кождого суду вилыне на рôкъ пересѣчно до 2000 жалобъ т. зв. „гонорокъ“, а пишуть ихъ покутнй писарѣ, пересѣчно по 50 кр. за жалобу. Рахунокъ выйде такій: 2.000 × 100 × 50 = 100.000. Сто тысячь зр. коштують „гонорки“, не числячи страты часу та худобы на ѣзду до суду того, хто обжаловує, обжалованого и бодай двохъ свѣдкôвъ. Коли ще то все почислити, а дальше и роботу урядникôвъ судовыхъ, яку на тй „гонорки“ тратять, — то выйде величезна сума, выйде до миліона зр.! А то выдатокъ непотрѣбный, и держава повинна зъ тымъ щось зробити: або тй справы т. зв. „писковй“ передати до суду урядамъ громадскимъ, або щобы ихъ не писали писарѣ покутнй, але щобъ кождый судъ вызначивъ одинъ день въ тыждни, коли-бы вôльно було жалобу о оскорбу чести внести устно до протоколу за оплатою стемпля н. пр. 25—50 кр.

Дуже даються людямъ въ знаки т. зв. посмертнй таксы и належитости нотаріяльнй. Умре господарь — и такъ уже при нещастю досыть выдаткôвъ, а тутъ плати ще нотареви, возынымъ, на стемплѣ, а потôмъ приходить такса переносна — и все то тягнесь кôлька лѣтъ. Справу тую порушувано уже въ соймѣ и въ радѣ державнôй и обзываються голосы, щобы померщины вартости до 300 або 500 зр. були вôльнй ôдъ всякихъ таксъ и оплатъ, и щобы пертрактаціи спадковй переводили не нотарѣ, але суды, бо то було-бы о четвертину дешевше: судія мôгъ-бы акты въ судѣ списати, або й на селѣ кôлька справъ на одинъ день. Єсть надѣя, що може у Вѣдни таке право ухвалять, щобы спадщины селяньскй бодай до 300 зр. були вôльнй ôдъ таксъ. О то мы мусимо и тутъ упôмнутися.

Належало-бы такожь змѣнити нинѣшне поступованье зъ грунтовыми книгами, щобы на случай роздѣлу землѣ не треба було платити инжинирови, нотареви и табули титуломъ стемплѣвъ. Можна-бы такъ рѣчь уладити, що присяглый геометръ мôгъ-бы ѣздити по селахъ, розмежувати землю межи властителѣвъ а потôмъ переводити змѣны въ табули. Тогдѣ селянинъ не продававъ-бы зъ несвѣдомости чужу землю за свою.

Новый законъ дороговый зъ 1885 року не єсть добрый для громадъ. Справа се загально знана. Рускій посолъ о. Сѣчиньскій поставивъ въ соймѣ внесенье, щобы на удержанье дорôгъ розложити справедливый податокъ. Що той законъ несправедливый, то кажуть не лишь рускй селяне, але и само правительство, бо п. намѣстникъ прилюдно заявивъ въ соймѣ, що законъ дороговый має хибы и треба єго змѣнити.

Велика руина для селянъ — то огнѣ. Въ остатныхъ десяти лѣтахъ ишло зъ дымомъ рôчно добра людского на 2,671.000, 1886-го року на 4,562.285 зр., а ôдъ 1870 до 1886 року разомъ на 43,368.524 зр., а зъ того ледви на 10 миліонôвъ було заасекурованя. Тутъ треба-бы догляду, щобы зверхности громадскй строго выконували полицію огневу и треба по селахъ заводити сторожи огневй. А наконецъ стратамъ запобѣгла-бы примусова асекурація. Коли-бъ всѣ мусѣли асекуроватись, то премія була-бы дуже низька и не прикра.

Теперь переходимо до администрациі економичноі, т. є.: що держава и край причиняються, щобы добро краю взмагалося, рôльництво и промыслъ пôдносилися. Задача державы не кôнчиться на тôмъ, абы дбала о ладъ и безпечнôсть, але такожь, щобы край богатѣвъ, а не упадавъ пôдъ податками и тягарами.

Наша держава далеко бôльше опѣкуєся торговлею, а особливо зелѣзницями, якъ рôльництвомъ. Про рôльництво мало дбає, хочь зъ рôлѣ живе майже $^3/_4$ всеи людности и єсть пôдставою гаразду. На Галичину держава выдає мало що надъ 200.000 зр. рôчно. И зъ того селяне мало мають хôсна. Край такожь изъ своихъ фондôвъ дає до 200.000 зр., и то понайбôльше йде на школы рôльничй, де учать економôвъ та гуменныхъ для дворôвъ. Селянамъ користь майже нѣяка.

Сôль, рѣчь дуже въ рôльничôмъ господарствѣ потрѣбна, а дорога, бо дуже високо у насъ оподаткована. Податокъ ôдъ соли — то такъ якъ „поголовне“, бо нѣхто безъ неи не ôбôйдеся. Она потрѣбна не лишь людямъ, але и для худобы. Дешева сôль для худобы при нинѣшнôй тяжкôй доли хлѣбороба булабы великимъ поратункомъ. Въ нашôмъ краю соли дуже богато, то конаєся, то плыне якъ сыровиця, але нѣкому не вôльно самому зъ неи користати, бо она оподаткована и муситься єи брати лише зъ цѣсарскои банѣ. Податокъ на сôль дуже великій: топка соли неоподаткована коштувала-бы лише $1^1/_2$ кр., а зъ податкомъ коштує $10^1/_2$, отже 9 кр. самого податку. Той податокъ приносить державѣ бôльше, якъ 20 миліонôвъ, а зъ самои Галичины близько 8 миліонôвъ — та лихо въ тôмъ, що на дорожни соли господарка рôльнича тратить, а найприкрѣйше то, що нема за дармо або бодай дешевои соли для худобы.

Пôдъ конецъ запытаймо: якъ выглядаємо мы у себе дома?

Найважнѣйша у насъ господарка рôльна, бо звыжь $^2/_3$ всеи землѣ, що мають селяне, — то рôля. Але господарка рôльна стоить низько, земля родить дуже лихо. Чистый дохôдъ (пôсля катастру податкового зъ р. 1883) у насъ зъ гектара ($1^3/_4$ морга) выносить 3 зр. 22 кр., а въ Чехахъ, Моравѣ, обохъ Ракусахъ ôдъ 10—11 зр. Земля родить у насъ гôрше, бо й гôрше справляється. Колись, кажуть, молокомъ и медомъ плыла, нинѣ спустѣла. До того ще й то сказати, що коли у насъ $^4/_5$ людности жие зъ землѣ, то въ тамтыхъ краяхъ лише половина, а решта зъ промыслу и торговлѣ. И цѣна збôжа деинде высша, якъ у насъ. Зъ того всего выходить, що тамъ хлѣборобови и лекше житье. Чехи — край майже такои величины, якъ Галичина, и платить майже три разы тôлько податку, що Галичина, а прецѣнь коли н. пр. 1884 року заплатили звыжь 25 миліонôвъ податкôвъ безпосередныхъ а на проценты проволоки и екзекуційного лише 128.917 зр., то въ Галичинѣ, хочь того року заплатила лише 10,460.000 зр., отже майже $2^1/_2$ разы менше, то проценты проволоки и екзекуційне вынесли 343.883 зр., отже три разы бôльше! Показуєся, що конче потрѣбно змѣны систему податкового.

Зле у насъ тому, що все тиснеся коло рôлѣ, нема у насъ промыслу та фабрикъ, и до ремесла нашй люде мало беруться, а сидять якъ муращки на гнѣздѣ и тую рôлю друть на шматочки. По друге, нашй селяне таки недбало господарують, а то длятого, що хибує имъ фаховои хлѣборобскои освѣты. А нѣхто о таку освѣту не дбає: школы у насъ зъ того погляду непрактичнй. Школа практична богато пôднесла-бы станъ селяньскій.

До торговлѣ, ремесла та промыслу у насъ береся дуже мало людей. На 100 людей у насъ 12 ôддаєся промыслови (въ Чехахъ 40) а 4 торговли. А коли зважити, що зъ тыхъ 16 головъ на 100 припадає 9 на жидôвъ, а решта въ бôльшôй половинѣ на Полякôвъ та Нѣмцѣвъ, — то мы Русины стоимо на тôмъ поли дуже нужденно. Зачинати треба ôдъ крамниць по селахъ. Уже де-що робиться, але надто мало. Маємо вже й по мѣстахъ „Народнй Торговлѣ“, а всѣ Русины повиннй ихъ пôдпирати. Нашй ремѣсники починають лише-що освѣдомлюватись: у Львовѣ заложили свою „Зорю“, за ихъ примѣромъ повиннй ити всѣ рускй ремѣсники въ краю.

Перейшли мы по трохи наше житье: не веселе оно, то правда, але мы не повиннй тратити надѣѣ, бо въ великôй мѣрѣ такожь въ нашихъ рукахъ наша доля. Треба лишь працѣ, вытревалости, ôдваги и єдности — а и въ наше ôконце засвѣтить сонце!“

По тôй промовѣ, принятôй рясным оплескомъ, ôдчитавъ д-ръ Чайкôвскій резолюціи, що ôдповѣдали всѣмъ порушенымъ въ рефератѣ справамъ. Резолюціи приняли всѣ зобранй однодушно.

Вечеръ въ память Волод. Барвѣньского въ Тернополи.

Зъ Тернополя.

II.

Ще красше повелось выконанье другои композиціи Лисенковои на мѣшаный хоръ: „Ой матн“, такъ що на неумовкаючй оплески мусѣвъ хоръ ôдспѣвати народнй пѣсни, гармонизованй Лисенкомъ. А вже-жь и иншй числа програмы, заступленй въ першій разъ тутъ выведеными композиціями Лисенковыми, були милою несподѣванкою для публики и справдешною окрасою вечерниць. Мужескій хоръ выконавъ поправно пôдъ умѣлымъ проводомъ п. Нижанкôвского творы „Иванъ Гусъ“ и „На прю“, а вѣнцемъ вокальнои части була въперше въ Галичинѣ ôдспѣвана Лисенкова „Дума зъ поемы Невольникъ“ милозвучнымъ баритономъ п. Б.

Добре вже звѣстна декляматорка п-на К. выголосила зъ повнымъ зрозумѣньемъ стихъ Грабовича „На могилѣ В. Барвѣньского“, такъ що публика домагалась почути ще въ-друге таку деклямацію. Дуже малымъ урозмаиченьемъ вечерниць була знаменита гра на скрипцѣ п. О. З. и гра на цитрѣ загально-звѣстного п. Е. К., такъ що и тутъ публика не хотѣла вдоволитись выконаньемъ лишь означеныхъ програмою продукцій. Щира дяка належиться и п. Штолеви, котрый вельми умѣлымъ акомпаніяментомъ супроводжавъ вокальну и инструментальну часть програмы.

На сѣмъ скôнчились поминальнй вечерницѣ въ память бл. п. Володимира и на тôмъ належало-бы було поперестати. Однакъ въ годину по вечерницяхъ почалась въ тôй-же сали „забава зъ танцями“, що тревала майже до бѣлого дня. Сй „поминки зъ танцями“ нагадали намъ слова Корнила Устіяновича:

„Гуляй козаче днесь... гуляй!
И серцемъ серце бий въ полонъ!
Се твôй Великдень, се твôй Май,
А ôнъ мине тобѣ, якъ сонъ.
И ты пробудишся... побачишь
Що на руинѣ ты гулявъ,
Що на могилѣ танцювавъ —
И гôрко, гôрко ты заплачешь...“

Однакъ за се мы не думаємо зовсѣмъ винувати комитетъ, котрый въ тôмъ взглядѣ пôйшовъ по розумъ „до старшихъ“, а сй именно наставали та дораджували, щобъ устроити забаву зъ танцями, бо того домагаєся публика, бо инакше вечерницѣ не удадуться и принесуть недобôръ. Мѣжь тымъ показалося, що публика, не зрозумѣвши мабуть додатку про надплату на забаву зъ танцями, зъ малыми дуже выимками брала участь въ тôй-же за билетами, куплеными лишь на декл.-муз. вечерницѣ. Такимъ побытомъ прихôдъ зъ надплатъ на забаву не покрывъ навѣть вповнѣ єи коштôвъ, а вечерницѣ декл.-муз. дали мимо того 130 зр. чистого приходу на стипендію и памятникъ, за що нехай буде щире спасн-Бôгъ и численно зобранôй публицѣ и нашôй молодежи трудолюбивôй. Отсе таки живый доказъ, що публика не тôлько бажає акробатичного вдоволеня, якъ се голосять деякй господинове, а потребує такожь духового корму. Видно отже, що и старй можуть помылитися въ своихъ поглядахъ, що „и старому придасться школа“.

На декл.-муз. вечерницѣ наспѣли отсй телеграмы и письма привѣтнй:

Дрогобичь: И мы спѣшимо честь Ти ôддати, Володимире, за твои труды коло народного добра. — Руска читальня Дрогобичь-лишняньске.

Дрогобичь. Пôдъ одну хоругов
Станемъ разомъ зъ Вами,
За нарôдъ нашь рускій
Въ борбѣ зъ ворогами. —
Молодѣжь.

Кракôвъ. Працюймо разомъ для ôтчины, а поставимо вѣчный памятникъ для Володимира, душѣ цѣлого народа. — Левандовскій, артистъ-рѣзьбарь.

Львôвъ. Разомъ зъ Вами святкуємо память незабутого Володимира. — Центральный выдѣлъ тов. „Просвѣта“.

Микулинцѣ. Приймѣть ôдъ молодшихъ братей щире поздоровленье, а за труды для звеличаня памяти незабутого Володимира сердечну подяку. Мы духомъ зъ Вами. — Читальня въ Микулинцяхъ: Іоанъ Ярема голова, Ст. Абрагамовскій секретарь.

Настасôвъ. Участвуємъ цѣлою душею въ вечерницяхъ въ честь памяти публициста нашого незабутного Володимира. — Читальня.

Скала. Простѣть, що зъ Вами спôльною участею не можемо ôддати честь памяти покôйного рускаго патріота Володимира. Мы зъ Вами душею. — Русины академики, перебуваючй въ Скальщинѣ.

Станиславôвъ. Тронутй глубокимъ чувствомъ, беремо участь въ обходѣ памяти знаменитого патріота-провôдника галицкои Руси! Слава єго дѣлъ и заслугъ нѣколи не заумре у насъ, а голосно лунати-ме, якъ широка Русь-Украина. — Ôдъ Выдѣлу „Рускои Бесѣды: Теодоръ Стахевичь, голова; д-ръ Лонгинъ Озаркевичь, секретарь.

Вѣдень. Далека краина дѣлить насъ ôдъ себе, та духомъ мы зъ Вами. И мы чуємо разомъ зъ Вами велику страту Володимира нашого та знаємо, яку страту понесла Русь-Украина, але мы стоимо пôдъ єго прапоромъ и слухаємъ єго заповѣту, мовь дѣти батька. Духъ єго осѣняє насъ. — Товариство „Сѣчь“.

Львôвъ. „Академичне Братство“ надôслало 1 зр. замѣсть телеграмы.

Гейже на Русинôвъ.

Рѣдко коли польска партія галицка така була неласкава на Русинôвъ, якъ ось теперь по причинѣ скликаного рускими послами вѣча всенародного у Львовѣ.

Вчерашный „Czas“ (ч. 228) помѣстивъ вступну статью, де ôдозву вѣчеву характеризує яко грôзну не лишь для „harmonii społecznej“ але и для „ustroju państwowego“, а внесеня пос. Романчука о рускій языкъ въ регуляминѣ соймовôмъ и о рускій языкъ въ школахъ — кладе въ звязь зъ „prądem panslawistycznym“, называє „zamachem na autonomią“ взыває соймъ, щобы нѣякихъ не робивъ Русинамъ уступокъ, а на адресу Вѣдня кличе зъ цѣлого горла „Polizei! Polizei!“ Цѣла статья та така безчельна, написана зъ такою скаженостею, що мы змѣстъ єи будемо мусѣли подати ширше, яко взорець „miłości bratniej“.

Львôвскимъ газетамъ польскимъ пôддало тему до напастей и клеветъ на вѣче и рускихъ послôвъ заявленье пп. Щ. Бѣлиньского и Кашевка, котрй — чи зъ слабодушности, чи може на страшну пресію — выперлися солидарности зъ другими послами рускаго клюбу. Пп. Бѣлиньскій и Кашевко розбслали своє заявленье до польскихъ газетъ, а! тй — гейже бий на вѣче и на послôвъ! А прецѣнь оба тй панове — якъ выкаже поясненье ихъ товаришвъ зъ клюбу рускаго, котре оголосимо въ понедѣлокъ — зовсѣмъ не мали раціи выступати зъ того рода заявленьемъ, бо не такъ було, якъ они кажуть.

На нашь поглядъ найкрасшою ôдповѣдею на всѣ напасти и клеветы „braci“ буде то, якъ Русины зô всѣхъ сторôнъ краю якъ найчисленнѣйше зъѣдуться на вѣче.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Бережанъ.

[Гостина рускаго народнаго театру.]

Сими днями ôдъѣхавъ зъ Бережанъ рускій народный театръ И. Биберовича и Гриневецкого и мы спѣшимо подѣлатися зъ рускимъ загаломъ тыми вражѣнями, якй театръ нашь выкликавъ мѣжь Русинами нашого мѣста.

Представленя рускаго театру въ Бережанахъ ôдбувались досыть часто и выявили велику рôзнородность репертоару. Мы не хочемо однакъ писати рецензій о кождôмъ представленю зъ осôбна, а обмежимось на загальнôмъ вражѣню. Мы бачили на нашôй сценѣ свѣтовй оперетки: якъ „Баронъ циганьскій“, „Зеленый островъ“, „Гаспароне“; народнй творы: „Павло Полуботокъ“, „Сватанье на гончарôвцѣ“, „Наймичка“, „Панъ мандаторъ“ и деякй фарсы, н. пр. „Два злодѣѣ“. Всѣ тй штуки выпали добре, а зъ народныхъ штукъ найлѣпше представляєся „Павло Полуботокъ“. Змѣстъ того цѣнного твору вже звѣстный. Бачишь на сценѣ Полуботка, то мовь-бы тобѣ представлялись похороны рôднои неньки. Тутъ ярко змальована исторична податливôсть рускои вдачѣ. Черезъ то мы втратили все и теперь тратимо, що маємо силу а не знаємо про нея; насъ сто разôвъ обдурено, а мы вѣримо лестнымъ словамъ нашихъ обманщикôвъ та вважаємо незаконнымъ и неморальнымъ зъ нашои силы користати. Трусовитôсть та надто велика оглядность ôдобрала намъ наше належне становище, она и теперь поставила насъ позаду другихъ народôвъ европейскихъ. Друга важнôсть сеи штуки лежить въ тôмъ, що исторія Полуботка може отворити очи и ôдкрыти нагу правду всѣмъ тымъ, що не вѣрять въ самостôйнôсть и ôдрубнôсть руско-украиньского народу и уважають себе причѣпкою Великороссôвъ. Характеры лиць въ „Полуботку“ вѣрно историчнй, тожь пригляньться имъ и переконайтеся, чи Великороссы и мы можемо уважатись однымъ народомъ. Пригляньться деспотичнôй вдачи московскихъ царѣвъ и князѣвъ, пригляньтеся лизуньству, раболѣпію Великороссôвъ и порôвняйте ихъ зъ демократизмомъ украиньскихъ вельможъ и володѣтелѣвъ, зъ правдолюбіемъ и отвертостею украиньского народу, а чейже переконаєтесь, що Великороссы зовсѣмъ що друге, якъ мы Русины-Украинцѣ. Видячи „Полуботка“ на сценѣ, годѣ не признати авторови почестного мѣсця на рускôмъ Парнасѣ.

Гра нашихъ артистôвъ була завсѣгды старанна, выкôнчена та знаменита и видко, що нôднесеню нашого театру всѣмъ артистамъ и артисткамъ дуже залежить. Первостепенна заслуга за тѣ труды припадає невсыпущому нашому труженикови-патріотови Иванови Гриневецкому, котрый не пожалувавъ навѣть свого здоровля, щобы нашôй сценѣ придбати славу. Та коли вже высказуємо всѣ заслуги и добрѣ стороны нашого театру, то, поступаючи щиро, не можемо замовчати и деякахъ єго хибъ, котрѣ при добрôй воли дирекціи дадуться легко усунути.

Перше: Коли сцена маѣ бути святынею народнои музы, то слѣдувало-бы дати перше мѣсце народнымъ творамъ, а доперва на другôмъ мѣсци покласти штуки чужѣ. Тымчасомъ на нашôй сценѣ дѣєся на ôдворотъ и народна литература драматична представляєсь трохи упослѣдженою. На 21 представлень взагалѣ було 10 штукъ народныхъ, а се трохи невôдповѣдна пропорція.

Друге: Зъ тои самои причины треба разъ на все выкинути зъ репертоару театрального такѣ плохенькѣ фарсы якъ „Два злодѣѣ“, а особливо „Панъ мандаторъ“. Та друга штука — велика нѣсенѣтяниця. Черезъ такѣ штуки наша публика може лишь тратити симпатію до институціи та й лихе маѣ понятье о нашôй драматичнôй литературѣ.

Третье: Представленя наступають по собѣ онодгѣ за часто, що при нечисленности персоналу ôдбиваєсь некористно на здоровлю артистôвъ. Треба и на то уважати, що на такôй лихôй сценѣ, середъ курявы пороху, нôдъ вплывомъ протягôвъ и на зимнѣ артистъ и такъ уже нараженый на вплывы дуже некорастнѣ для єго здоровля.

Четверте: Нашому театрови треба конечно спѣвака-тенора, котрого бракъ даєся часто чути. П. Ружицкій єсть чоловѣкомъ слабого здоровля и спѣвае лише въ чужихъ штукахъ. П. Яновичь, котрый спѣвае въ народныхъ штукахъ теноровѣ партіи, того браку не заступить. Єго голосъ гарный, але до теноровыхъ партій низькій, а для публики не зовсѣмъ приятно дивитись на спѣвака, котрый въ высокихъ по-надъ єго скалю тонахъ мусить надто форсуватись. О такого тенора не такъ дуже трудно, якъ бы здавалося. Навѣть межи нашими селянами найдуться хорошѣ голосы и рутинованѣ спѣваки, трохи-бы лишь надъ нимъ попрацювати и до сцены вложити. Смѣєтесь? Читайте хронику славныхъ спѣвакôвъ европейскои славы, а переконаетесь, що нѣ одинъ зъ нихъ философіи не кôнчивъ, часомъ просто таки зъ фіякерского козла, ôдъ шевского копыта або ôдъ иншого варстату ставъ спѣвакомъ. Наша дирекція могла-бъ удатись до о. Витошиньского зъ Денисова а може-бы у него роздобула тенора. Мы бачили и чули єго спѣвакôвъ. Розвита интелигенція тыхъ людей показуѣ, що невеликои треба-бы працѣ, щобы сей матеріялъ гараздъ зъужитковати на сценѣ: спершу въ хорѣ, ôдтакъ въ поменшихъ роляхъ заправляти-бъ ихъ и якось пôйшло-бы. Надъ тою важною рѣчею може бы „Руска Бесѣда“ у Львовѣ подумала.

Тыхъ кôлька слôвъ про хибы нашого театру нехай менѣ нѣхто за зле не бере. Пишу то зъ щирои зичливости для нашои рôднои сцены, для дирекціи и артистôвъ нашихъ, и думаю, що при добрôй воли и тѣ поменшѣ хибы легко дадуться усунути и сцена наша засяѣ повнымъ блескомъ артистичного совершеньства и славы.

Одинъ зъ Бережанцевъ.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

На вчерашнôмъ засѣданю галицкого сойму ухвалено въ третôмъ читаню законъ громадскій для мѣстъ а на внесенье комисіи громадскои поручено выдѣлови краєвому, щобы розслѣдивъ поправку пос. Меруновича и предложивъ соймови конечнѣ змѣны. Ухвалено такожь резолюцію, поручаючу выдѣлови краєвому, щобы выготовивъ проєктъ ординаціи выборчои для 30 бôльшихъ мѣстъ. — Пос. Л. Сапѣга предложивъ внесенье въ справѣ вандрôвныхъ учителѣвъ рôльництва. Соймъ маѣ давати нѣ тыхъ учителѣвъ черезъ 6 лѣтъ, почавши ôдъ 1 сѣчня 1889 по 2000 зр., а правительство буде давати такожь по 2000 зр. На слѣдуючій рôкъ маѣ вже бути установленый одинъ такій учитель. Внесенье се ухвалено. Пос. Антоневичь поставивъ внесенье, щобы въ семинаріяхъ учительскихъ велася лѣпше наука рôльництва. Внесенье єго ôдослано до комисіи господарства краєвого. — При дебатѣ надъ закономъ о правныхъ ôдносинахъ учителѣвъ народныхъ забирали голосъ посли Романчукъ и Сѣчиньскій и ставили рôзнѣ поправки та домагалися полишеня громадамъ права презенты. Поправки ихъ однакожь ôдкинено и ухвалено законъ въ третôмъ читаню. — Въ справѣ установленя вицепрезидента краєвои рады шкôльнои заявивъ намѣстникъ, що правительство єсть сѣй справѣ прихильне и теперъ робляться до того ôдповѣднѣ приготовленя. Обширнѣйше справозданье зъ сего засѣданя подамо въ слѣдуючôмъ числѣ нашои часописи.

——

Зъ вчерашнымъ днемъ закôнчилося торжество гостины цѣсаря Вильгельма у Вѣдни. Сильный дощь, що ливъ вчерашного дня якъ зъ коновки, причинився до змѣны програмы. Цѣсарь Вильгельмъ ѣздивъ рано зъ архикн. Рудольфомъ до Ляинцъ на ловы и тамъ перебувъ кôлька годинъ, а ôдтакъ приѣхавъ до Шенбруна, де вже заставъ короля саского и кн. Леопольда баварского. Вечеромъ выѣхали монархи на ловы до Стиріи, а гр. Гербертъ Бисмаркъ поѣхавъ нинѣ рано до Пешту, де мин. Тисса дае въ єго честь великій пиръ. Цѣсарь Вильгельмъ перебуде ще въ Австріи до 10 с. м. а ôдтакъ поѣде до Риму.

Гостина нѣмецкого цѣсаря дала теперь обширный тематъ до всѣлякого рода поглядôвъ и коментарѣвъ. Головну увагу звертають теперь зовсѣмъ справедливо на тоасты, выголошенѣ обома монархами другого дня гостины нôдчасъ обѣду. Всѣ круги вѣденьскѣ суть того погляду, що тоасты тѣ суть доказомъ, що австро-нѣмецкій союзъ єсть дуже щирый, крѣпкій и нерозрывный. Тоасты тѣ вказують такожь на єднôсть и згоду армій обохъ союзныхъ державъ. Оба монархи нôднесили тоастъ въ честь арміи, а навѣть — чого доси нѣколи не бувало — и цѣле товариство на обѣдѣ повторяло окликъ монархôвъ. Значенье гостины нѣмецкого цѣсаря єсть отже дуже великои ваги политичнои.

Другій фактъ, котрый немалу выкликавъ сензацію въ цѣлôмъ свѣтѣ политичнôмъ и стався такожь предметомъ широкихъ коментарѣвъ, єсть то, що цѣсарь нѣмецкій надавъ высокій ордеръ угорскому президентови министрôвъ, Тиссѣ, а поминувъ президента министрôвъ австрійского кабинету гр. Таффого. Ба, цѣсарь Вильгельмъ поминавъ навѣть майже остентаційно австрійскихъ министрôвъ и не розговорювавъ зъ ними, нôдчасъ коли Тиссу покликавъ самъ до себе першого дня, а для гр. Юл. Андрассого, хочь стоячого поза правительствомъ, бувъ дуже ласкавый. Сей способъ поступованя нѣмецкого цѣсаря уважають у Вѣдни загально, а особливо въ національно-нѣмецкихъ кругахъ, родомъ критики австрійского правительства. Цѣсарь — кажуть — мôгъ бувъ прецѣ, коли не хотѣвъ надати якогось значеня свому поступованю, поминути обохъ президентôвъ министрôвъ, а однакожь не зробивъ того; єсть то отже нехибный доказъ, що австрійскій президентъ министрôвъ не заслуживъ собѣ на ласку нѣмецкого цѣсаря. Нѣмецкѣ національни и антисемиты радуються вельми зъ того факту и вже теперь стараються доказувати, що цѣсарь Вильгельмъ стоить по сторонѣ ихъ идеалôвъ.

Не мало такожь застановляються теперь надъ тымъ, длячого нôдчасъ гостины нѣмецкого цѣсаря заведено у Вѣдни такъ строгѣ мѣры полиційнѣ. До того мали дати причину ось якѣ обставины: Насамперед — кажуть — цѣсарь нѣмецкій привыкъ до войскового порядку и не любить великого натовпу людей; ôдтакъ була такожь обава, щобы анархисты не выкликали якого непокою и длятого треба було вже зъ горы тому зарадити; напослѣдокъ треба було такожь числитися зъ нѣмецкими національними, котрѣ конче хотѣли замаиифестуватися нôдчасъ гостины нѣмецкого цѣсаря. Чорно-червоно-золотѣ хоругви заказано длатого вывѣшувати, бо то єсть барва давнои революційнои Нѣмеччины и бундестагу, до котрого належала Австрія а котрого частею були такожь и Прусы, барва та єсть отже противною якъ теперѣшнôй нѣмецкій державѣ такъ и нинѣшнôй Австріи.

Архикн. Рудольфъ перебуде на ловахъ въ Стиріи лишь одинъ день а ôдтакъ приѣде до Ст. Георґенъ, де зъѣдеся зъ кн. Уельскимъ и выбереся зъ нимъ на ловы на медвѣдвъ.

Письмо еп. Стросмаєра до папы, котре подаємо на иншôмъ мѣсци, выкликало на Угорщинѣ дуже прикре враженье. Письмо то уважають за отверте выступленье епископа противъ правительства угорского. Головно звертають увагу на то, що епископъ не признае въ нѣмъ угорскои идеѣ державнои, бо покликуєся на то, що цѣсарь австрійскій покликавъ єго до власти епископскои и покликуєся всюды на цѣсаря австрійского а не на короля угорского, такъ, якъ коли-бъ той для него не бувъ. Въ будапештеньскихъ кругахъ политичныхъ припускають, що курія римска не вдѣє нѣчого епископови, але зато зачѣпный тонъ оправданя Стросмаєра змусить свѣтску власть до выступленя противъ епископа безъ взгляду на власть церковну. Письмо еп. Стросмаєра можна отже уважати новою фазою въ такъ голоснôй справѣ.

На зелѣзници Кароля Людвика, ведучôй ôдъ Бродôвъ и Пôдволочискъ пôдвышено, транспортову тарифу ôдъ россійского збôжа. Пôдвышенье то зачинае обовязувати ôдъ 13 падолиста с. р. Россійскѣ зелѣзницѣ повѣдомили вже зелѣзницю Кароля-Людвика, що перестають держатися спеціяльныхъ тарифъ для перевозу збôжа линіями до Бродôвъ и Пôдволочискъ.

——

Царь зъ царицею и наслѣдникомъ престола выѣхали дня 2 н. ст. с. м. зъ Владикавказу до Катеринослава.

Петербургска праса доказуе теперь, що зъ дневника цѣсаря Фридриха выходить, що кн. Бисмаркъ бувъ завсѣгды за дружбою зъ Россіею а противно цѣсарь Фридрихъ стоявъ завсѣгды по сторонѣ Англіи.

„Моск. Вѣдом“ доносять, що зъ кôнцемъ жовтня маѣ зôбратися въ Софіи народне собранів, котре оголосить (?) независимôсть Болгаріи. Буде то послѣдный крокъ розпуки кн. Фердинанда.

——

До „Pol Corr.“ доносять зъ Берлина, що гостина цѣсаря Вильгельма на замку въ Майнавъ мала той наслѣдокъ, що межи пруско королевскимъ домомъ а княжою родиною зъ дому ораньско-нассавского прийшло до повнои згоды, якъ того вже давно бажала цѣсарева Августа. Результатомъ тои згоды буде то, що нѣмецка политика буде теперь рѣшучо выступати въ оборонѣ правъ наслѣдства ораньско-нассавскои родины на ляксембургскôмъ престолѣ. Вже зъ початкомъ сего лѣта скористала Нѣмеччина зъ нагоды, щобы выказатись рѣшучо въ користь того права. Кн. Бисмаркъ годиться въ сѣй справѣ зовсѣмъ зъ славнымъ професоромъ права Шульцомъ. Нѣмеччина не думае надати сему маленькому краеви повну независимôсть, але для будучого великого князя було-бы вельми користно бути въ згодѣ зъ своимъ могучимъ сусѣдомъ.

НОВИНКИ.

— **Крил. Андрѣй Бѣлецкій** именованый пралатомъ домовымъ папскимъ.

— **Зъ рускои гимназіи львôвскои.** Дня 28 вересня с. р. прийшли три ученики VII. клясы акад. гимназіи М. Вашкевичь, И. Иванчукъ и Н. Дмитрôвъ до директора гимназіи зъ просьбою, въ имени рускои молодежи, щобы и рускôй молодежи вôльно було святкувати ювилей 40-лѣтного панованя Найяснѣйшого Монарха ôдповѣднымъ музикальнымъ поранкомъ и въ той способъ высказати вдячнôсть и привязанье до пануючои династіи. Вѣсть та вельми урадувала о. директора, котрый не лишь похваливъ се гарне намѣренье, але такожь обѣцявъ допомогти имъ разомъ зъ пп. професорами до достойного звеличеня свята. Поранокъ музикальный вызначивъ о. директоръ на день 1 н. ст. грудня с. р. и подавъ потрѣбнѣ до того информаціи.

— **Въ справѣ вдовичо-сирôтского фонду.** Тому, що розпорядженье Консисторіи зъ 24 падол. 1863 р. ч. 5069 не все буває точно заховане, а именно ôдбираючѣ датки на вдов.-сир. фондъ, чи то настоятелѣ деканатôвъ чи завѣдателѣ деканальныхъ касъ, не уважають часто: чи складаючій виненъ що за минувше, и записують датокъ за часъ найновѣйшій, черезъ що закрываються квоты престанційнѣ, и тому, що дек. уряды не предкладають документôвъ належитости и уплаты за рôкъ минувшій, — приказуе консисторія всѣмъ урядамъ деканальнымъ и завѣдателямъ вдов.-сир. фондôвъ, щобы на будуче сповняли якъ найточнѣйше згадане высше конс. розпорядженье: щобы документы належитости и уплаты присылали точно въ данôмъ речинци, т. є. до дня 8/20 сѣчня кождого року для лучшого перегляду уплатъ и недобору.

— **До рады повѣтовои въ Перемышлянахъ** при доповняючôмъ выборѣ зъ сельскихъ громодъ выбрано: Ол. Лемика, начальника громады Соловы, и о. Юл. Левицкого, пароха и декана въ Словитѣ.

— **Нещастна пригода.** Дня 30 вересня с. р. стоявъ передъ замкненою рампою зелѣзницѣ на линіи Хирôвъ-Стрый вôзъ зъ парою волôвъ Ст. Бурого. На возѣ сидѣла єго жѣнка и двоє малыхъ дѣтей. Бурый лишивъ ихъ, а самъ ôдôйшовъ. Тымчасомъ надѣхавъ поѣздъ, волы сполошились, почали напирати на рампову запору, переломили єи и разомъ зъ возомъ заѣхали на шляхъ зелѣзничій. Поѣздъ знищивъ вôзъ, Бурика, тяжко покалѣчена, незабавомъ умерла, а дѣти легко покалѣченѣ. Бурого потягнено до одвѣчальности.

— **На двôрци зелѣзницѣ въ Краковѣ** выбухъ дня 4 с. м. въ полудне ґазъ зъ причины неосторожности слугъ, котрѣ поправляючи пальникъ, выпустили тôлько ґазу, що той выбухъ и выломивъ въ пакунковôй сали дверѣ и ôкна. При тôмъ попарилось и покалѣчилось кôлька осôбъ.

— **Огнѣ.** Причины огню въ Солотвинѣ доси ще не выслѣджено; згорѣло 150 домôвъ, межи тыми 8 христіяньскихъ, а прочѣ жидôвскѣ. Шкода 200.000 зр., убезпечена на 30.000 зр. Намѣстництво выслало на руки старосты въ Богородчанахъ 200 зр. запомоги — Въ Спасѣ, пов. старомѣского, знищивъ огонь 26 вересня 4 сяги дерева и 60 купъ тыкъ до хмелю. — Въ Залѣщикахъ выбухъ дня 2 с. м. огонь и знишивъ 5 господарствъ. — Дня 30 вересня мало-що и Збаражъ не упавъ жертвою огню. О год. 9 вечеромъ выбухъ тамъ при вѣтрѣ огонь у торговельника дерева. На щастье пригашено єго.

— **На старôсть!** Въ селѣ Кожуховѣ коло Радомя оженився одинъ селянинъ зъ вдовою и проживавъ въ щастю на ей обôйстю. Коли жѣнка вмерла а дѣти нôдросли, почали зъ нимъ зле обходитися и вкôнци казали ему забратися зъ хаты. Старець не могучи сего знести, нôдпаливъ стодолу — коли дѣти були въ поли — и завязавши собѣ очи хусткою, положився въ стоделѣ. Вытягнено єго зъ-ôдтамъ зъ спаленою рукою и обпаленымъ бокомъ.

— **Найбôльшій мôст** на свѣтѣ будують въ Шотіи. Маѣ ôнъ бути 2 клм. довгій и маѣ взноситись 150 стôпъ надъ поверхнею воды. Кошты будовы выносити будуть около 20,000.000 долярôвъ.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 6. жовтня. Пос. Верґаніи и товаришѣ поставили внесенье въ соймѣ, щобы Нѣмеччину и Австрію, выключаючи Угорщину, обнятп одною границею мытовою на збôже, бо Угорщина робить велику конкуренцію.

Берлинъ 6. жовтня. Вся праса тутешна доказуе, що тоасты цѣсарѣвъ у Вѣдни означають скрѣпленье союза обохъ державъ и поруку мира. „Nordd. Allg. Ztg.“ зазначуе, що тоасти въ честь армій дають найсильнѣйшу поруку мира.

Бѣлградъ 6. жовтня. Неоправдуєсь вѣсть, будьто-бы сербскій посолъ въ Константинополи Новаковичь одержавъ приказъ выѣхати зъ Бѣлграду, де пребувавъ за ôдпусткою, длятого, що мѣшався до справы розводу.

Римъ 6. жовтня. Цѣсарь ôдвѣдае папу дня 12 с. м. а по полудне огляне музеѣ. Сподѣваються тутъ такожь приѣзду кн. Генриха пруского.

Берлинъ 6. жовтня. Слѣдство высказало, що дневникъ цѣсаря Фридриха єсть автентичный; въ передруку поопускано лишь малозначнѣ уступы.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 202—?

росу красоты и всякѣ косметики такъ черезъ мене якъ и инши фирмы поручанѣ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гиеерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 83—?

Тôлько 12 представлень.

Въ САЛИ ТОВАРИСТВА „FROHSINN“

(ГОТЕЛЬ ЖОРЖА)

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Гриневецкого.

Въ Недѣлю дня 25 Вересня (7 Жовтня) 1888.

Но разъ першій:

Дай серцю волю, заведе въ неволю

Найновѣйшій образъ зъ житя люду на Украинѣ въ 6 ôдслонахъ зъ спѣвами и танцями М. Л. Кропивницкого. Представляный зъ великимъ поводженемъ на малорускихъ сценахъ въ Кіевѣ и Одессѣ

РЕЖИСЕРЪ: И. ГРИНЕВЕЦКІЙ.

ОСОБЫ:

Семенъ Мельниченко, парубокъ		А. Клѣшевскій
Микита Гальчукъ, сынъ Старшины		А. Стечиньскій
Иванъ Непокрытый, сирота		С. Яновичь
Омелько Вертелецкій, парубокъ		В. Гулєвичь
Одарка Степаненкôвна, дѣвч. Сем.		Д. Кирницка
Стефанъ, Олекса, Петро, Грицко, Кôндратъ	парубки	О. Осиповичь, В. Гуликъ, И. Ружицкій, І. Пôдляшецкій, В. Плошевскій
Морозиха, вдова		М. Людкевичева
Маруся, Горпина, Христа	дѣвчата	А. Осиповичева, М. Ружицка, К. Радкевичь
Староста І.		М. Пôдвысоцкій
Староста ІІ.		М. Кирницкій
Зачепиха баба Одарчина		Е. Пôдвысоцка
Писарь Скубко		И. Биберовичь

Селяне, нарôдъ, музики. — Дѣє ся въ Херсонщинѣ.

Новѣ оригинальнѣ украинськѣ костюмы.

ЦѢНЫ МѢСЦЬ: Крѣсло въ першихъ 6-ти рядахъ 1 зр., Крѣсло въ дальшихъ рядахъ 80 кр., Паркетъ 50 кр., Партеръ 25 кр. Цѣна абонаменту за крѣсло перворядне на 12 представлень 10 зр., за крѣсло другорядне 8 зр.

Билетôвъ дôстати можна въ гандлю ВП. Дымета въ рынку, въ Товариствѣ „Руска Бесѣда“. а вечеромъ ôдъ годины 6. при касѣ.

Початокъ точно о годинѣ 7 вечеромъ.

М. ШАЛИТЪ

годинникарь,

у Львовѣ при улици Сикстускôй число 17

нагородженый почетнымъ дипломомъ на парискôй выставѣ въ роцѣ 1879.

За власноручный выробъ годинника

поручае свою ôдъ р. 1875 истнуючу

роботню и складъ годинникôвъ

стѣнныхъ и кишеневыхъ

зъ найлѣпшихъ женевскихъ фабрикъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ.

Всякѣ направы залагоджуються совѣстно и пôдъ цѣлорôчною гарантією. — Замовленя зъ провинціи выконуєся якъ найс корше. 2595 3—8

WAARENHAUS

FILIP TICHO, BRÜNN

Krautmarkt Nr. 21 und Rathhausgasse Nr. 17

Берненьскій матеріи на зимовѣ убрания

въ знаменитôй якости 135 см. шир. зъ чистои вовны.

Цѣле зимове мужеске убранье **5 зр.**

ДОМАШНІЙ

ПОЛОТНА

повныхъ 30 лôктѣвъ.

1 штука ¼ **4.50 зр.**
1 штука ⅝ **5·50 зр.**

РУМБУРГСКІЙ

апретованѣ полотна

⅝ широкѣ, особливо добрѣ на бѣлье мужеске.

1 штука зъ 30 лôктѣвъ зр. 6 50.

РУМБУРГСКІЙ ОКСФОРДЪ

(тревала барва)

въ найновѣйшихъ взôрцяхъ

1 штука 30 л. зр. 4·50.
1 штука 30 гôктѣвъ І. а. як. зр. 6·50.

ШТЕРНБЕРГСКІЙ KANEVAS

1 локоть широк.

въ розличныхъ краскахъ, пасменистый, мережчатый, зъ трѣвалою закраскою

1 штука 30 л. 5 зр.
1 штука 30 лôктѣвъ І. а. як. 6 зр.

ШИФОНЪ

дуже добра якôсть, знаменито надаеся для панôвъ, пань, дѣтей на бѣлье. 90 см. шир. 1 штука 30 л.

І. сорта 4·50 ІІ. с. зр. 5·50 зр., ІІІ. сор. 6·50 и 7·50 зр.

Матеріи на жночѣ сукнѣ

найновѣйшои и найкрасшои моды чи на осѣнь чи на зиму 100 см. шир.

Одна сукня 10 метр. зр. 4 50.

Гуня-Ноппе

зъ чистои вовны

найновѣйше на осѣнній и зимовѣ убраня

1 убранье 10 м. 3 зр.

Жѣночѣ сорочки

повнои величины зъ доброго шифону и сильного полотна зъ широкими коронками.

6 штукъ 3.75

ОСТАНКИ

КИЛИМКОВЪ

10—12 м. довгѣ въ рôзныхъ краскахъ

лише І. а. як. 3.50 зр.

Зимовѣ хустки

¾ довгѣ, чиста вовна **2 зр.**

Double-Velour-Хустки

1¾ довг. чиста вовна **3·25 зр.**

Модный Барханъ

въ найкрасшихъ взôрцяхъ дуже добрый до прання. 60 см. шир. **10 м 3·50 зр**

Валерія-флянеля

найновѣйшои моды на убраня 10 м. **3.80 зр.**

Пробки и цѣнники на зазывъ даромъ и оплаче нѣ

2554 **Высылка за послѣплатою.** 6—10

Ц. к. упр. гал. акційный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

купує и продає

всякі вартостні папери и монеты

по курсѣ дневнôмъ.

Порученя зъ провинціи выповняє ôдворотною почтою безъ провизіи. 2221 107—0

Складъ Гегеляйскихъ Винъ

І. ВЫСОЧАНЬСКОГО

въ Дрогобичи

высылає гегеляйскі вина въ оплетеныхъ бутляхъ склянныхъ 5-ти и 10-ти литровыхъ, такожь въ бочкахъ по 135 литрôвъ, по такихъ цѣнахъ:

Гег. ч. I. 5 л. D. 2.35, 10 л. D. 4.25, 135 л. 40 зр.
„ II. „ 2·70, „ 4·90, „ 47 „
„ III. „ 3·10, „ 5·75, „ 57 „
„ IV. „ 3·70, „ 7·—, „ 72 „

За „Demejon“ 5 литр. 50 кр., а 10 литр. 80 кр. оплатно Дрогобичь звертаю.

На иншій роды винъ служу спеціяльнымъ цѣнникомъ. 2603 2—?

МАСЛО

найдешевше и найлѣпше

лише

ВЪ ТОРГОВЛИ СЕЛЬСКИХЪ ПРОДУКТôВЪ

Станиславы Песель

2597 **Галицка ч. 15.** 5—?

Властивою въ тôмъ краю розширеною хоробою есть

НЕСТРАВНÔСТЬ.

Нова кухня и новый способъ житя суть причинами тои недуги, на котру зъ нечевя западаємо. Деякі люде терплять болѣ въ грудехъ и бокахъ, деколи такожь болѣ въ спинѣ; чуються ослаблеными и сонными, мають злый посмакъ въ устахъ, особливо зъ рана; якійсь рôдъ липкого слизу громадиться на зубахъ; апетитъ ихъ есть лихій, въ жолудку лежить у нихъ мовь якійсь тяжкій тягаръ, а часами чують въ жолудковôй ямѣ якійсь неозначеный рôдъ ослабленя, котрый не дасся усунути поживанъемъ стравы. Очи западають, руки и ноги зимнѣють и стаються липкыми; по якôмсь часѣ являєся кашель, зъ початку сухій але по кôлькох мѣсяцяхъ въ супроводѣ зеленавыхъ харкотинъ; дôткненый тою недугою чуєся завсѣгды втомленымъ, сонъ здаєсь ему не приносити мякого выпочинку; потôмъ стався нервовымъ, дразливымъ и невдоволеным, догадуєся завсѣгды чогось злого: коли нагально пôднесеся, запомороче єго и здаєся ему, що цѣла голова довкола ходить; єго внутренности затыкаються, єго шкôра стався часомъ сухою и горячою; кровь густѣє и лѣниво кружить, бѣлко въ оцѣ прибирає жовтаву барву; мочь дгустѣє и лѣниво кружить, бѣлко въ оцѣ прибирає жовтаву барву; мочь ходить менше и темнои барвы и лишає по довшôмъ стояню осадъ на спôдѣ; опôсля ôдбиваєсь ему часто страва, при чѣмъ запримѣчає деколи солодкій, деколи квасный смакъ и часто въ супроводѣ битя серця; єго зрокъ зменшаєся, муращки стають му передъ очима и дôзнає чутя тяжкого утомленя и великои безсильности. Всѣ тіи ознаки выступають на перемѣну и припускаєся, що майже третина людности того краю терпить одну або другу форму тои недуги. Черезъ „Shäker-Extrakt“ бере кисненье страв такій оборотъ, що пожива дôстався хорому тѣлу и давне здоровлье вертає. Сила того лѣку есть справдѣ чудова. Мілiоны и мілiоны фляшокъ уже спродано а число свѣдоцтвъ, котрі цѣлющои силы того лѣку доказують, есть надзвычайне. Сотки хоробъ, котрі мають найрозличнѣйші имена, суть наслѣдками несправности; но коли ее послѣдне лихо усунеся, то счезають такожь другі, бо тіи суть лише ознаками правдивои хоробы. Лѣкомъ тымъ есть „Shäker-Extrakt“. Свѣдоцтва тысячей, котрі говорять похвально о цѣлющихъ прикметахъ того-жь, доказують єя понадъ всякій сумнѣвы. Сего знаменитого лѣку можна у всѣхъ аптикахъ дôстати. 2134 (19—24)

Особамъ, котрі терплять на затканье, потреба „Сайгеля пигулокъ прочищуючихъ“ въ полученю зъ Shäker Extrakt-омъ. **Сайгеля пигулки прочищаючій** лѣчать заткавье, проганяють пропасницю и простудженя, освобôджають ôдъ болю головы и не допускають жовтачки. Хто ихъ разъ спробовавъ, той певно ихъ буде дальше уживати. Они дѣлають повôльно и не справляють болѣвъ. — Цѣна: 1 фляшка Shäker-Extrakt-у зр. 1·25, 1 коробка „Сайгеля пигулокъ прочищаючихъ“ 50 кр.

Перестерѣгаєся передъ наслѣдованями безъ вартости таще шкôдными.

Чорнокôнцѣ, 18 мая 1887.

Высокоповажаный пане аптикарю! Моя жѣнка терпѣла ôдъ кôлькохъ лѣтъ на мигрену и бôль головы, противъ котрыхъ уживала много средствъ але надармо. Она удавалася до многихъ добрыхъ лѣкарѣвъ о пораду, але найбôльша ихъ часть говорила, що на мигрену нема жадного певного средства. Припадково читавъ я въ „Календари повѣстевôмъ“ 1887 о Вашôмъ „Шекеръ-екстрактѣ“ и казавъ собѣ зъ Вашого головного складу прислати фляшку „Шекеръ-екстракту“. По ужитю сего средства почула моя жѣнка за кôлька день значне полѣпшенье въ своемъ организмѣ, навѣть бôль головы уставъ. Щобы слабôсть не повернула, звертаюся до Васъ, высокоповажаный пане, зъ просьбою, пришлѣть менѣ зновъ фляшку „Шекеръ-екстракту“ и пуделко пигулокъ Зайгля. Я не занедбаю жадноі способности, щобы тѣ знаменитй средства поручити рôвно терпличимъ, потверждаю зъ подякою дѣйстнôсть того знаменитого дѣлання моимъ пôдписомъ и зôстаю зъ поважаньемъ:

Романъ Гервиньскій.

Властитель „Shäker-Extrakt-у“ A. I. WHITE,
Limited, London 35 Farringdon Road E. C.

Haupt-Depot und Central-Versandt

von „Shäker-Extract“ und „Seigels-Pillen“

JOHANN Nep. HARNA, Apotheke „Zum goldenen Löwen“ in Kremsier (Mähren).

Дальше можна дôстати въ аптикахъ **Галичины и Буковины** въ слѣдуючихъ мѣстахъ:

Львôвъ, І. Блюменфольдъ, **Карчевскій**, Г. Крижановскій, Жиг. Рукеръ Байзеръ и І. Вевюрскій; **Черновцѣ**, д-ръ Іос. Барберъ, І. Голихôвскій В. Бельдовичь; **Бяла, Бояны, Вржеско, Броды**, М. Кулакъ; **Дрогобичь**, Айхмилеръ, Рачка; **Дукля, Гурагомора, Ярославъ**, Вислоцкій; **Озѣрна, Камѣнка, Коломыя**, Е. Штенцель, І. Сидоровичь; **Копычинцѣ**, М. Редеръ; **Краковъ**, І. Травчиньскій, **Сѣдлецкій**, В. Редикъ, Е. Штокмаръ; **Лиcько, Новый Санчь, Перемышль, Нагликъ**; **Подгурже, Пôдволочиска, Пôдкамѣнь коло Бродôвъ, Ряшѣвъ, Роздôлъ, Рава руска, Живець, Самбôръ, Скавина, Станиславôвъ, Альбинъ Амировичь**, А. Байль, Г. Мацура; **Стрижôвъ, Стрый, Сучава, Терпонôль**. Ф. Ямругевичь, Л. Фляйшманъ, Г. Кагане; **Тарнôвъ**, Ходацкій, Е. Ранкъ; **Товмачь, Варяжь, Вишня, Войничь и въ многихъ аптикахъ по иншихъ мѣстахъ державы.**

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивляньe и надзвычайне признанье зô стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхваплюють зъ нечуваною скоростею. Сгѣте сей, справедливо названый „Тайною красы“, ôддаляє въ тягу одной ночи всяку неделикатнôсть, стверджене, червонôсть шкôры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ему красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нôчь, чудово заховує цвѣтъ ôдъ всякого стверднення шкôры, якъ рôвно-жь и ôдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр., 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 42—?

Где шукати правды?

або VIII членъ символа вѣры

пояснивъ священикъ Климентій Кульчицкій. Станиславôвъ 1888. Дохôдъ на церковь въ Раранчи; мала 16-ка въ 66 сторôнъ и коштує 20 кр. Дôстати можна у Львовѣ въ книгарни Ставропигійскôй, въ Тернополы у Гилечка, въ Станиславовѣ у Добошиньского.

НАЙЛѢПШІЙ

Берненьскі сукна

доставляє по фабричныхъ цѣнахъ

складъ фабричного полотна

Siegel-Imhof

ВЪ БЕРНѢ

На порядне осѣнне або зимове

МУЖЕСКЕ УБРАНЬЕ

выстає одинъ купонъ въ довготѣ 3.10 метра, то есть 4 вѣденьскихъ лôктôвъ. Одинъ купонъ коштує

зр. 4.80 зъ звычайнои
„ 7·75 зъ доброи
„ 10·50 зъ лѣпшои
„ 12·40 зъ найлѣпшои

правдивои овечои вовны.

Ôдтакъ можна дôстати въ найбôльшôмъ выборѣ: шовкомъ тканій камгарны, матеріи на иберцигеры, пальмерстоны и бои на плащі, гунѣ для стрѣльцѣвъ и економôвъ, Peruvienne и Tosking на убраня салоновій, матеріи на женьскі убраня и т. д.

За добôръ товарôвъ и точне доставленье ручиться.

2586 *Взôрцы даромъ и оплатно.* 5-30

Берненьскі матеріи суконнѣ

розсылаю зъ готôвкою або послѣплатою по вельми низькихъ цѣнахъ, а именно:

лише въ добрôй якости

3.10 метры довг. на убранье зимове зр. 3·75
3.10 метры довг. на лѣпше убранье зимове зр. 5·20
3.10 метры довг. на лѣпше убранье зимове зр. 6·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове зр. 8·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове зр. 10·—
3·10 метры дов. на красше убранье зимове зр. 12·—
3·10 метры дов. на красше украньe зимове зр. 14·—
3·10 метры довг. на найкрасше убранье зимове зр. 16·—

Найлѣпшій берненьскі матеріи суконнѣ:

2·10 метры на цѣлый плащь зимовый зр. 5 —
2·10 метры на лѣпшій плащь зимовый зр. 5·50
2·10 метры на красный плащь зимовый зр. 6·—
2·10 метры на найкрасшій плащь зимовый зр. 10·—

Стирійска гуня

на убраня мыслівскі и менжиковы 2·10 метр. зр. 5·20

Одинокій христіяньскій складъ

2579 **Carl Pechaczek** 9-01

Brünn, Krautmarkt Nr 3.

● *Цѣники даромъ и оплатно.* ●

На зимовый сезонъ

МАГАЗИНЪ и РОБôТНЯ

ФУТЕРЪ

пôдъ „Бобромъ“

Бронислава и Станисл. Вроньскихъ

у Львовѣ улиця Театральна ч. 5.

дôмъ капитульный коло катедрального костела,

поручають всякого рода **футра мужескі и дамскі,** пôсля найновѣйшихъ фасонôвъ, якъ мѣстовій такъ подорожній, **плащѣ астраханові** покритій рôзными футрами въ великôмъ выборѣ, **сердаки** дамскі и дитинній, **кафтаники, ротонды, куртки** до господарства и ловôвъ, **куртки** для панôвъ, урядникôвъ ôдъ зелѣзницѣ, **ковнѣрѣ и зарукавки дамскі** найновѣйшого фасону въ рôзныхъ родахъ, **шапочки дамскі** въ найрôзнѣйшихъ фасонахъ, **мужескі шапки** ôдъ найдешевшихъ до найдорожшихъ, **колпаки** зъ футра, **зарукавки** мужескі до ловôвъ, **ковры** футряні до саней, **коврики** футряні передъ лôжка, готові **верхи** до дамскихъ футеръ, вовняні и оксамитні въ найновѣйшихъ фасонахъ, **мужескі верхи** мѣстові и подорожні. Великій припасъ **вовняныхъ и аксамитныхъ матерій** французскихъ та верхи до футеръ якъ дамскихъ такъ мужескихъ, **кожѣ на футра** у всѣхъ родахъ въ найбôльшôмъ выборѣ.

Всякі замовленя, якъ мѣцевій такъ и зъ провинцій **залагоджуємо зъ найбôльшою старанностею и поспѣхомъ,** а заразомъ **гарантуємо за правдивôсть тревалôсть и доброту** товару якъ и выготовленье. **Цѣны футеръ** якъ готовыхъ такъ и кожъ, маємо **якъ найнизшій,** бо закупили мы особисто въ дуже великôй скôлькости, а товаръ нашъ есть якъ найлѣпшій, свѣжій и незалежалый.

Доставцъ футеръ для П. Т. урядникôвъ зелѣзницъ державныхъ.

Цѣнники на жаданье оплатно. 2600 2—4

ИСИДОРЪ ВОЛЬ

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 6

поручае Впов. П. Т. Публицѣ свôй выключный складъ

Россійскои гербаты.

		зр.	кр.
Одержує правильно що тыждень свѣжій транспортъ найлѣпшои гербаты зъ Москвы и поручає еи пôсля побôчь стоячого цѣнника	Кайсовъ, знам. чорна ½ кильо	1	60
	„ „ мелянжь „ „	1	80
	Сушонгъ, знаменита „ „	2	—
	„ найлѣпша „ „	3	—
	Мелянжъ каравання „ „	4	—
	Фу-чу-фу (Ч. I. „ „	3	20
	„ (Ч. II. „ „	4	60
	„ (Ч. III. „ „	6	—
	К. & С. Поповъ (фунтъ 1 р. 60 р.	2	40
	„ („ 2 „ — „	3	—
	„ („ 2 „ 50 „	3	75
	Высѣвки (знаменита ½ кильо	1	60
	„ (Г. prima „ „	1	80
	„ (non plus ultra „ „	2	50

Замовленя залагоджуеся найретельнѣйше и скоро, такожь за послѣплатою, опакованье франко.

Особливо звертаєся увагу на Знаменитій роды К. & С. Попова.

Ласкавій порученя почтою, опакованье франко. 2475 19—20

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ, ул. Коперника Ч. 3., въ Краковѣ, Суконницѣ Ч. 20, въ Чернôвцяхъ Ринокъ Ч. 2.

поручає свого выробу

до выгубленя насѣкомыхъ домашныхъ, ôдзначенй 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

именно:

ФЕНИЛИНЪ
до вынищеня молѣвъ зъ зародишами въ сукняхъ, футрахъ и мебляхъ, фляконъ **60** кр.

Грильонъ
выгубляє швабы, караконы, стоноги, свѣркуны, щипавки, каралюки, прусаки и т. п. — фляконъ **30** кр.

Зела антимолевій
до перехованя футеръ, пуделко **30** кр.

МИКОТОНЪ
непохибне средство до выгубленя блощиць — фляконъ **50** кр.

ПАПѢРЪ АНТИМОЛЕВЫЙ
хоронить ôдъ молѣвъ футра, сукнѣ, портіэры, заслоны и меблѣ, штука **3** кр.

ПОРОШОКЪ ПЕРСКІЙ
(дальматиньскій) до выгубленя блохъ и т. п. насѣкомыхъ, пачка **5, 10** кр. фляконъ **20** и **30** кр.

ПАПѢРЪ НА МУХИ
штука **3** кр.

2529 21—?

АПИХЕНІЯ
непохибне средство до вынищеня домашного гриба, кило **40** кр. при сто кило начинье даромъ.

ЕПИЛЕПСІЯ-(ПАДАВИЦЯ)

Недугу, котру уважали дотеперь за невылѣчиму

Епилепсію-(Падавицю)

якъ такожь всѣ иншій **недуги нервовій** лѣчу пôсля найновѣйшихъ досвѣдôвъ цѣлковито пôдъ гарантією въ якъ найкоротшôмъ часѣ. — Треба конче подати вѣкъ житя и часъ треваня недуги. — Лѣкъ разомъ зъ способомъ заживаня и т. п. розсылае за надôсланьемъ грошей або послѣплатою

за 12 зр. для педужихъ на падавицю
„ 4 „ „ „ „ нервы

Chst. J. Seemann
BERLIN
39 a. Schönhauser-Allee 39 a.

Тысячѣ подякъ зô всѣхъ частей свѣта.

2578 5—52

Пошукованя посадъ, оголошеня продажи,

пошукованя спôльниковъ

и всѣ иншій оголошеня для всѣхъ австро-угор. якъ такожь для всѣхъ заграничныхъ газетъ и фаховыхъ часописей залагоджує **найтанше, найскорше и въ ôдповѣдный способъ по оригинальныхъ цѣнахъ** експедиція анонсôвъ:

RUDOLF MOSSE
Wien I. Seilerstätte 2.

Вже выйде небавомъ

Илюстрованый Календарь Просвѣты

на рôкъ 1889.

Цѣна 50 кр., зъ пересылкою 55 кр.

!!! ДУЖЕ ВАЖНЕ !!!

ЗАКОНЪ О ЗАГАЛЬНôМЪ ОПОЛЧЕНЮ

для королевствъ и краѣвъ репрезентованыхъ въ радѣ державнôй.

Розпорядженье министерства оборонy краєвои

дотыкаюче списаня обовязаныхъ до службы въ загальнôмъ ополченю и удержуваня ихъ въ евіденціи, — а такожь

приписы дотыкаючій организаціе загального ополченя.

(Дословный перекладъ зъ Дневника законôвъ державныхъ)

Цѣна 40 кр., зъ пер. почт. 45 кр.

Замовляти можна пôдъ адресою: Друкарня имени товарыства Шевченка и черезъ всѣ рускій часописи.

Устава тая, задля своеи важности для всѣхъ, повинна знаходитися у кождого начальн. громады, въ кождôй читальни и въ рукахъ кождого письменного чоловѣка.

Магазинъ и робôтня футеръ

МИХАИЛА БЕКЕРА

у Львовѣ улиця Коперника ч. 8.

(напротивъ Вп. пана Игнатовича)

поручає въ найбôльшôмъ выборѣ мужескій и дамскій футра, красній и вельми густовній гарнітуры, зарукави, мужескій шапки и дамскій шапочки, по дуже приступныхъ цѣнахъ.

Приймає всякі замовленя входячій въ округъ кушнѣрства якъ такожь: покритя на футра мужескій и дамскій, переробляване старыхъ футеръ и направы. Замовленя зъ провинціи выконуеся въ якъ найкоротшôмъ часѣ.

Дякуючи за дотеперѣшній ласкавій взгляды прошу о нихъ и на дальше.

Зъ глубокимъ поважаньемъ:

2593 5—12 **МИХАИЛЪ БЕКЕРЪ.**

ПОСЛѢДНЫЙ МѢСЯЦЬ:

Льосы зъ Цѣсарскои Ювилейнои Выставы Промысловои лише 50 кр.

ГОЛОВНА ВЫГРАНА 25.000 ГУЛЬДЕНôВЪ

Бюро льотерийне комисіи для ювилейнои выставы промысловои, Wien, Bartensteingasse Nr. 4.

2610 1—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 213. Львôвъ, Понедѣлокъ 26 вересня (8 жовтня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ въ вôвторокъ и въ вôсторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимаютъ *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютьси лише на попереднє застереженье. — Рекламаціи неопечатай вôльнийôдъ порта. — Поодиноке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаютьси по цѣнѣ 6 кр.ôдъ одной стрôчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. ôдъ стишка.

☛ Зъ днемъ 1 (13) жовтня пôчнеся новый чвертьрôкъ выдавництва „Дѣла“ зъ „Библіотекою найзнамен. повѣстей“. Просимо П. Т. Предплатникôвъ, щобы зволили якъ найскорше присылати залеглости и предплату.

Поясненье справы нѣбы-то надужитя пôдписôвъ послôвъ пп. Кашевка и Бѣлиньского на ôдозвѣ вѣчевôй.

Справа та мусѣла наробити богато гамору въ дневникарствѣ польскôмъ, коли пп. послы Кашевко и Бѣлиньскій розбслали до всѣхъ майже польскихъ газетъ польскій перекладъ зъ отсего присланого ними до редакціи „Дѣла“ аподиктичного заявленя (котре мы за для недостачи мѣсця въ дотычнôмъ числѣ могли подати тôлько въ точнôмъ вытязѣ, а теперь подаємо буквально):

Почтенна Редакція!

Въ к-рѣ 103 „Дѣла“ напечатана була ôдозва, скликуюча на 11. т. м. до Львова руске вѣче народне — зъ нашими пôдписами. А понеже сей ôдозвы мы не пôдписали, и нѣкого не уповажнили письмо такого содержанія оголошувати зъ нашими пôдписами, для того упрашаемъ Почтенну Редакцію на пôдставѣ §. 19 уставы прасовой, щобы зволила замѣстити слѣдуюче выясненіе спростовавче зъ нашой стороны:

Оба взялисьмо участь въ нарадахъ рускихъ послôвъ, якй попередили оголошевіе помянутой ôдозвы, и соотвѣтно до нашого становища, котрого держимъ ся въ цѣлимъ житю, а такожь консеквентно яко посли, и годилисьмо ся на скликаніе вѣча, для всенародного обговоренія стоячихъ теперь на порядку дневнôмъ справъ краевыхъ, но що до предложеного намъ проекта ôдозвы, скликуючой вѣче, жадалисьмо:

1. Щобы выключено зъ ей содержанія всѣ выраженія и уступы провокаційнй насупротивъ другои народности краевой;

2. Жадалисьмо, щобы для тымъ сильнѣйшого назначенія мирного намѣренія, поводуючого скликаніе вѣча, въ ôдозвѣ замѣщеный булъ уступъ, выповѣдаючій надѣю, що еслибы и Поляки хотѣли въ нимъ участвовати, „будутъ намъ милими и пожаданими гостьми“.

Но инціяторы вѣча не узнали за отвѣтне предложити намъ ôдозву до пôдпису ôдозвы въ остаточной редакціи, зъ которой моглибысьмо переконати ся, чи, и въ якій способѣ застереженія нашй зôстали увзгляднень, — но зъ прикростею правдивою узрѣли мы нашй пôдписы пôдъ актомъ, на котрого гдекоторй уступы мы не годили ся, и не годимо. Протестуемъ отже противъ такому надужитію нашого имене въ актѣ публичнôмъ, и освѣдчаемъ, що дальшого удѣлу въ сей справѣ брати не будемъ.

Львôвъ, дня 1. жовтня 1888.

Матвей Кашевко, посолъ на соймъ.
Щастный Бѣлиньскій.

Инакше однакожь представиться рѣчь и въ нѣщо обернуться всѣ клеветы прасы польскои на рускихъ послôвъ, коли прочитати ôдповѣдь ихъ на заявленье пп. Кашевка и Бѣлиньского. Ôдповѣдь тую одержала наша редакція и мѣстимо ей понизше:

Свѣтла Редакціе!

Въ 211-ômъ числѣ „Дѣла“ зъ 23 вересня (5 жовтня) с. р. помѣщене въ вытягу, а рôвночасно въ часописяхъ Przegląd, Gazeta Narodowa, Dziennik Polski и Kuryer Lwowski, наконець въ N. Reform-ѣ и Czas-ѣ будь въ вытягу будь въ повнôй основѣ, письмо зъ пôдписами послôвъ соймовыхъ пп. Матвѣя Кашевка и Щастного Бѣлиньского, въ котрôмъ то письмѣ оба тй панове закидаютъ намъ пôдписанымъ и твердятъ:

1) що мы помѣстили въ *Дѣлѣ* „ôдозву скликуючу на 11 с. м. до Львова руске вѣче народне зъ ихъ пôдписами“, хотя они той „ôдозвы не пôдписали и нѣкого не уповажнили письмо такого змѣсту оголошувати зъ ихъ пôдписами“;

2) що они „що-до предложеного имъ проекту ôдозвы скликуючои вѣче жадали, щобы выключено зъ ей змѣсту всѣ выраженя и уступы провокаційнй насупротивъ другои народности краевои“;

3) що они жадали дальше, „щобы для тымъ сильнѣйшого зазначеня мирного намѣрения, поводуючого скликанье вѣча, въ ôдозвѣ замѣщеный бувъ уступъ, высказуючій надѣю, що, еслибы й Поляки хотѣли въ нѣмъ участвувати, будуть намъ милыми и пожадаными гôстьми“;

4) що „инициятôры вѣча не узнали за одвѣтне предложити имъ до пôдпису ôдозвы въ остаточнôй редакціи, зъ котрои могли-бы переконатися, чи и въ якій способѣ застереженя ихъ зôстали увзгляднень“;

5) що „зъ правдивою прикростію узрѣли свои пôдписы пôдъ актомъ, на котрого декотрй уступы они не годилися и не годяться“;

6) що „протестуютъ отже противъ такому надужитю ихъ имени въ публичнôмъ актѣ и заявляютъ, що дальшого удѣлу въ сей справѣ брати не будуть“.

Насупротивъ всѣхъ тыхъ закидôвъ и тверджень маємо честь отсе заявити:

На засѣданю рускаго клюбу, ôдбувшôмся дня 24 вересня въ полудне въ соймовôмъ будынку, зôставъ проектъ ôдозвы вѣчевои въ притомности пп. Кашевка и Бѣлиньского въ цѣлôй своѣй основѣ голосно, поволи и выразно ôдчитаный и докладно передискутованый. Въ тôй дискусіи, веденôй зовсѣмъ згôдливо и въ однôмъ дусѣ, брали участь всѣ притомнй; узнано за конечне надати ôдозвѣ тонъ енергичный а поважный, и всѣ зарôвно заходилися уложити ей такъ, щобы нѣчого въ нѣй не було провокаційного; вкôнци принято зъ двома поправками цѣлый проектъ одноголосно, сконстатувавши, що все въ нѣмъ подане не тôлько правдиво и вѣрно, але и зовсѣмъ обєктивно, безъ всякихъ субєктивныхъ выходокъ и инкриминацій. Ухвалено ôдтакъ одноголосно пôдписатися всѣмъ въ поазбучнôмъ порядку, а кождый давъ заразъ уповажненье до пôдписаня свого имени. При тôмъ же зазначено выразно, що цѣла ôдозва має того-жь вечера ще прочитатися ширшому кружкови поважныхъ мужѣвъ, що отже можуть въ нѣй поробитися ще деякй поправки, однакожь вже безъ нарушеня ей головнои основы. На тôй вечѣрнôй нарадѣ бувъ и п. Бѣлиньскій; згодженося на двѣ зъ предложеныхъ тамъ поправокъ: одну дрôбну въ першôмъ уступѣ, а другу на самôмъ кôнци ôдозвы, де выпущено слова, що, еслибы й польскй селяне („дôткненй рôвными матеріяльными интересами верствы польского народу“) на вѣчи яко гостѣ явилися, мы „готовй ихъ приняти братною рукою“, а выпущено межи нишими и зъ тои причины, щобы тыхъ слôвъ не взято за пôдбурюванье мазурскихъ селянъ противъ властителѣвъ бôльшихъ посѣлостей. П. Бѣлиньскій правдѣ зразу обôзвався за задержаньемъ тыхъ слôвъ, але потôмъ переставъ супротивлятися ихъ выпущеню. Въ тôй отже формѣ ôдозва на другій день зôстала выдрукована въ *Дѣлѣ* (и въ *Червонôй Руси*).

Пп. Кашевко и Бѣлиньскій про-те:

1) дали найвыразнѣйше уповаженье пôдписати ихъ на ôдозвѣ;

2) не ставили нѣякихъ спеціяльныхъ, окремѣшныхъ ôдъ иншихъ жадань що-до выключеня зъ ôдозвы выражень и уступôвъ провокаційныхъ, котрыхъ зрештою навѣть въ первѣстнôй редакціи не було;

3) не жадали зовсѣмъ умѣщеня въ ôдозвѣ уступу о появленю Полякôвъ на вѣчи (уступъ о польскихъ селянахъ находився въ первѣстнôмъ проектѣ, але зовсѣмъ не на жаданье пп. Кашевка и Бѣлиньского);

4) не робили въ справѣ ôдозвы нѣ найменшого застереженя анѣ однымъ слôвцемъ, а приймили ей безусловно и цѣлковито въ остаточнôй редакціи, и нема анѣ одного уступу анѣ слова въ нѣй, котрому бы они були супротивилися а на котре бы они не були згодилися;

5) пôдписы свои на ôдозвѣ мусѣли черезъ пять днѣвъ по ей выдрукованю видѣти безъ всякои прикрости, бо ажь шестого дня (1 жовтня) зачали жалуватись на великй неприємности, якй мають зъ причины пôдписаня ôдозвы, а ажь десятого дня выслали свôй „протестъ“ до редакцій „Дѣла“ и польскихъ газетъ;

6) супротивъ свого урочистого заявленя, що „дальшого удѣлу въ справѣ вѣча брати не будуть“, п. Бѣлиньскій того-жь самого дня (5 жовтня), въ котрôмъ оба выслали до газетъ тое заявленье, вже по тôмъ высланю, бо о 1-ôй годинѣ по-полудни, пôдписавъ увѣдомленье до Дирекціи полиціи о вѣчу, подане ей до пôдпису ôдъ несвѣдомыхъ его поступку товаришѣвъ клюбу (п. Кашевко не являвся въ соймѣ, длятого не подано ему того увѣдомленя до пôдпису).

Хто отже и що надъужилъ, се рѣчь ясна; мы не хочемо и слѣдити, що спонукало пп. Кашевка и Бѣлиньского протестувати въ 10 днѣвъ по оголошеню ôдозвы. На всякій способѣ мы вже не уважаємо ихъ дальше за членôвъ рускаго клюбу.

Правду всего нами тутъ поданого свердджуємо повными нашими пôдписами; по-части можуть правду нашихъ слôвъ посвѣдчити такожь тій мужѣ, щó були вразъ зъ нами дня 24 вересня на вечѣрнôй нарадѣ.

У Львовѣ дня 6 жовтня 1888.

Николай *Антоневичъ*, Теофиль *Бережницкій*, Петро *Лѣщиньскій*, Ксенофонтъ *Охримовичъ*, Юліянъ *Романчукъ*. (Пп. Стефанъ *Качала* и Никола *Сѣчиньскій* не були на нарадѣ рускаго клюбу анѣ мужѣвъ довѣрія зъ 24 вересня, тому, и тôлько тому, сего письма не пôдписують.)

По тôмъ поясненю нехай судять не то Русь Галицка, але и кождый честный Полякъ, чи пп. послы Кашевко и Бѣлиньскій поступили совѣстно? Якй-жь мотивы склонили ихъ до того: выставити незаслужено своихъ товаришѣвъ зъ клюбу на прилюднй клеветы ворогôвъ, — сего ôдгадувати не хочемо: оба тй панове будуть найлучше самй знати.

Соймъ краєвый.

XI-те засѣданье зъ дня 5. н. ст. жовтня 1888.

Д-ръ Земялковскій дôставъ ôдпустку до кôнця сесіи. Зъ петицій цѣкавѣйшй: Кôлька громадъ о увôльненье ôдъ катастру худобы. Товариства „Bratnia pomoc“ и „Czytelnia Akademicka“ у Львовѣ о субвенцію. Комитетъ для здвигненя памятника бл. п. Володим. Барвѣньского о пôдпомогу. Кôлька петицій особъ приватныхъ о запомогу на науку спѣву и т. п.

Маршалокъ повѣдомивъ соймъ, що цѣсарь подякувавъ за благожеланя именинъ.

Справозданя выдѣлу кр. ôдослано до комисій: до банковои справозданье о банку краевôмъ; до промысловои о промыслѣ.

Потôмъ ухвалено въ 3-тôмъ читаню цѣлый законъ громадскій для 30 бôльшихъ мѣстъ и резолюцією вôзвано выдѣлъ кр., щобы на будущу сесію внѣсъ проектъ ординаціи выборчои для тыхъ мѣстъ, що дôстануть новый законъ громадскій. Поправку Мерунôвича о выборѣ комитету завѣдуючого справами христіяньскими въ тыхъ мѣстахъ, де жиды мають бôльшôсть выборцѣвъ, признала комисія справедливою, але не змѣнила §§. 95—99. въ законѣ громадскôмъ, натомѣсть на ей внесенье соймъ ухваливъ резолюцію до выдѣлу краевого, щобы розслѣдивъ тую справу и потрѣбнй змѣны предложивъ соймови.

Потôмъ пос. Малецкій зреферувавъ въ имени комисіи шкôльнои кôлька петицій и ухвалено передати краевôй радѣ шкôльнôй до розслѣду и залагодженя петицій: о зреорганизованье женьскои школы въ Бучачу на 4-клясову; о розписанье конкурсу на посаду учителя въ Горожанцѣ; о зреорганизованье школы въ Семянôвцѣ на 4-клясову; о ремунерацію для тымчас. учительки М. Добровольскои въ Струсовѣ, и и.

Надъ петицією громады Ягольницѣ, щобы край перенявъ кошты лѣченя Юрка Бѣлоуса въ шпитали сараевскôмъ (130 зр.) перейшовъ соймъ до порядку дневного.

---

8)

Ганна Монтовтъ.

Исторично-побытовый очеркъ изъ житя волыньского паньства въ XVI. стол.

Написавъ Орестъ Левицкій.

(*Дальше.*)

IX.

По весѣлю молодй поѣхали до Коблина, до тестя. Старый Монтовтъ принявъ ихъ ласкаво, хоть здержано, за те молода Монтовтиха стрѣтила Ганну, свою ровесницю, досыть сухо, а Ледницкого горда княжна ледви терпѣла при однôмъ столѣ зъ собою. Пôдъ вымôвкою нѣбы то старый ей мужь недужій, она такъ взяла его пôдъ надзôръ, що дочка и зять не могли зъ нимъ бачитись инакше, якъ хиба лишь при нѣй.

По першихъ дняхъ гостины Ледницкій зъ-далека заговоривъ зъ тестемъ про те, що станъ его необезпеченый, и почавъ просити, щобы той передавъ своѣй дочцѣ бодай тй маєтки, на котрыхъ записане вѣно ей матери. Монтовтъ ôдповѣвъ сухо, що дочка ажь по его смерти наслѣдить майже все его майно, а коли зять замѣтивъ, що до того часу они не мають де жити, бо нѣ у него нѣ у жѣнки нема недвижимои власности, тесть подарувавъ имъ дôмъ въ Луцку, але зъ умовою, щобы зять обовязався вести въ судахъ его справы, за вынагороду, яку тесть буде уважати ôдповѣдною.

И отъ молоде подружье осѣли въ Луцку. Не минувъ и рôкъ, якъ члены луцкого магистрату: ландвôйтъ, бурмистры и райцѣ внесли жалобу, що Ледницкій посягає на ихъ особы и грозить позбавити ихъ здоровля, а навѣть житя.

Якось разъ выпало Ледницкому въ справахъ тестя бути у Вильнѣ. По дорозѣ ôнъ ôдпытавъ дядькôвъ своеи жѣнки, панôвъ Мацкевичѣвъ и добувъ у нихъ оригинальну дарункову запись Яна Монтовта, выдану на имя Ганны ще 1547 року. Коли разъ тесть пріѣхавъ до Луцка, ôнъ упросивъ его потвердити ту запись и въ-друге внести ей въ судовй книги. Старый пріѣхавъ самъ, безъ жѣнки, зять и дочка дуже добре его приймили, то ôнъ и подався на ихъ просьбы. Пôсля того Ледницкій ôдотхнувъ спокôйнѣйше, але не на довго.

Въ жовтни 1570 р. пôйшли слухи, що старый Монтовтъ недужій, майже при смерти, и що ôнъ выдавъ якйсь записи своѣй жѣнцѣ на маєтки. Переляканый Ледницкій выславъ жѣнку розвѣдати, що дѣеся въ Коблинѣ. Она повернула и розповѣла, що до Коблина зъѣхалося богато рôднѣ ей мачухи: князѣ Вишневецкй, Воронецкй, Збаражскй; що отець дѣйстно недужій, але ей навѣть не допустили до него, щобъ нѣбы-то хорого не тревожити, а на ей запытанье що-до записей, мачуха ôдповѣла, що она нѣчо про те не знає.

Ледницкій удався до замку, до пôдстароста, а тамъ сидить князь Александеръ Вишневецкій и вписуе до актовыхъ книгъ: а) дарункову запись Яна Монтовта жѣнцѣ своѣй княжнѣ Варварѣ Порицкôй на маєтки Млынôвъ, Хорупанъ, Кобакôвщину, Пекалôвъ, Озлѣвъ, Ужинець и Бенѣвщину у вѣчне посѣданье на правахъ власности, зъ выключеньемъ дочки своеи Ганны ôдъ права наслѣдя тыхъ маєткôвъ и зъ наложеньемъ на неи заруки 6000 кôпъ грошей, коли-бъ она задумала оспорювати правосильнôсть сеи записи; б) его дарункову запись жѣнцѣ на право доживôтя на другихъ его маєткахъ: м. Коблинѣ зъ замкомъ и сс. Пôдгайцяхъ та Оршичинѣ, на котрыхъ ôнъ уже впередъ записавъ ей вѣно зъ привѣнкомъ въ сумѣ 4000 кôпъ грошей; в) его дарункову запись жѣнцѣ на весь движимый маєтокъ и г) дарункову запись, выдану княжною Порицкою, де она „маючи увагу на особливую ласку и милость свого мужа до нея, жоны а служебницѣ своеи, и хотячи ему за то по силѣ ôддячити, она ôдъ себе даруе ему свое вѣно, и всѣ тй маєтки, и рѣчи рухомй, якй ôнъ тôлько-що ей записавъ на вѣчнôсть“ — але якъ даруе? — „еслибы Панъ Богъ на мене первей смерть допустити рачивъ, ижь быхъ я первей, нижли ôнъ, зъ сего свѣта зошла“: тогдѣ ôнъ має наслѣдити и тй маєтки, и все вѣно и „внесенье“ (придане) ей. Уважайте, що се говорить молода жѣнка о старци, що лежить на смертнôй постели! Се одинъ зъ рѣдкихъ образкôвъ документального лицемѣрства въ XVI вѣцѣ!

Ледницкій, якъ побачивъ тй записи, то ему ажь въ очехъ потемнѣло. Зажадавъ у пôдстароста возьного, взявъ зъ собою жѣнку, пріятелѣвъ и полетѣвъ до Коблина. Ôнъ бувъ пересвѣдченый, що тутъ есть якась интрига княжны Порицкои и ей рôднѣ, а умираючій старець певно нѣчо не знає про тй записи, — и поспѣшався прилюдно здемаскувати зухвалыхъ фальшôвникôвъ. Нагально впавъ ôнъ до комнаты недужого, въ товариствѣ возьного и свѣдкôвъ, и задыханый заговоривъ до старця:

— Пане тестю! Ознайми мнѣ передъ возьнымъ и передъ шляхтою, людьми добрыми: чи то за волею а вѣдомостю твоеи милости дѣеться великая кривда дочцѣ твоеи милости а малжонцѣ моѣй?

И ôнъ розповѣвъ тестеви змѣстъ записей, якй въ его имени уже заявлено въ луцкôмъ урядѣ; пригадавъ ему и ту запись, що то ôнъ ей передъ двацять и чотирма роками выдавъ своѣй дочцѣ а ще недавно самъ удруге потвердивъ ей передъ урядомъ; нагадавъ и те, що та дочка, яко единый потомокъ, пôсля всѣхъ Божихъ и людскихъ законôвъ повинна статись повною и единою наслѣдницею всеи „дѣдизны и отчизны своеи“.

Умираючій старець, весь спухлый — бувъ хорый на опухлину — лежавъ зъ зажмуреными очима и, здавалося, не добре чувъ пристрастну бесѣду зятя и плачь дочки. Наконець подивився и ледви дочутнымъ голосомъ промовивъ:

— Ейстли-мь которiи записи учиннивъ, тiи ся покажуть, коли теперь зъ того свѣта зийду.

И зновъ зажмуривъ очи.

Зъ тымъ и ôдъѣхавъ Ледницкій, не добившися поясненя невыразнои ôдповѣди, але на кождый способъ зажадавъ, щобы возьный записавъ до судовыхъ книгъ докладне донесенье про все, що бачивъ и чувъ.

(*Дальше буде.*)

Кн. Левъ Сапѣга поставивъ внесеня о установленье вандрôвныхъ учителѣвъ рôльництва: 1) Соймъ вызначить зъ фонду краєвого на тую цѣль рôчно по 2.000 зр. на 6 лѣтъ ôдъ 1889 р., а выдѣлъ кр. зможе лишь тогды ту суму зъужити, єсли правительство зъ скарбу державного давати-ме по 2.000 зр. рôчно черезъ 5 лѣтъ, ôдъ 1 сѣчня 1890 р. 2) Выдѣлъ кр. мае перевести зъ правительствомъ въ тôмъ дусѣ переговоры. 3) Выдѣлови кр. дае соймъ кредитъ одноразово до 250 зр. на предметы демонстраційнѝ, коли-бъ учителѣ потребували. — Въ генер. дебатѣ пос. Козловскій выступивъ противъ тыхъ внесень, бо соймъ тамтои сесіи ухваливъ бувъ, щобы выстаратись о субвенцію „kółk-amъ rolnicz-имъ“ на удержанье люстраторôвъ господарствъ рôльничихъ. На нову институцію може мати вплывъ правительство. Внѣсъ отже резолюцію, щобы выдѣлъ краєвый старався у правительства о установу постôйныхъ люстраторôвъ пôдъ наглядомъ „kół-окъ“. — Пос. Л. Водзицкій успоконивъ п. Козловского, заявляючи, що правительство учителѣвъ именувати не буде. — Пос. Антоневичъ промовлявъ за учителями вандрôвными; буде зъ нихъ пожитокъ для селянъ. — Пос. Струшкевичъ заявивъ, що побôчь учителѣвъ можуть бути и люстраторы „kół-окъ“. — Пос. Августиновичъ, яко презесъ „kół-окъ“ пояснивъ, що само товариство „kół-окъ“ домагалось заведеня учителѣвъ вандрôвныхъ, а „kółka“ можуть и на дальше побирати субвенцію на люстраторôвъ. — По промовѣ кн. Л. Сапѣги принято внесенѣ комисіи, а резолюція Козловского упала. — Пос. Антоневичъ поставивъ при тôмъ резолюцію, щобы въ учительскихъ семинаріяхъ и въ школахъ народныхъ наука господарства сельского лучше була трактована. Внесенье се, пôдперте пп. Брыкчиньскимъ и Мадейскимъ, передано комисіи господарства краєвого.

Дальше зъ порядку дневного п. Стан. Бадені предложивъ змѣненый по мысли правительства проєктъ о правныхъ ôдносинахъ учителѣвъ въ школахъ народныхъ (§§. 15, 43, 45 и 51).

Въ генер. дебатѣ пос. Романчукъ забравъ слово и промовивъ (подаємо тôлько змѣстъ его бесѣды):

„Проєктъ сеи уставы, ухваленый минувшого року, ц. к. правительство не предложило до санкціи зъ причины деякихъ формальныхъ хибъ; але проєктъ тôй мае и дуже важнѝ хибы засадничѝ, котрѝ належало-бъ намъ теперь усунути. Именно ôнъ ôдбирае право презентованя учителѣвъ школьнымъ радамъ мѣсцевымъ а ôддае радамъ окружнымъ. Тамтогорôчна ухвала соймова зробила дуже зле вражѣнье у громадъ, недобре такожь у учителѣвъ; громады именно видятъ въ нѣй нарушенье своихъ автономичныхъ правъ. Що ц. к. правительство сеи власне постановы проєкту не квестіоновало, то не диво: єму-жь ходить о скупленье власти, о скôлько можна, въ своихъ рукахъ, отже оно зъ свого становища и волить, щобы право презентованя учителя мала ц. к. шкôльна рада окружна, въ котрôй предсѣдателемъ єсть ц. к. староста, а головный вплывъ мае ц. к. инспекторъ окружный, нѣжь щобы то право лишилось при автономичнôй радѣ шкôльнôй мѣсцевôй. Але що соймъ, котрому прецѣ годилось-бы стеречи всѣхъ автономичныхъ правъ, такъ легко тіи права запропащуе, се диво; автономію-жь належить, якъ и тутъ було передъ кôлькома днями сказано, хоронити и скрѣпляти ôдъ долины.

Другою постановою сего проєкту, потребуючою поправки, єсть постанова о числѣ квинквеній учительскихъ. Я торôкъ згодився безъ супротивленя на 5 квинквеній (признаныхъ въ арт. 13), въ тôй надѣи, що число лѣтъ службы учителѣвъ народныхъ буде лише 35, якъ то и пропонувала комисія въ арт. 35. Однакожь соймъ, принявши предложенье комисіи що-до числа квинквеній, ôдкинувъ що-до лѣтъ службы, черезъ що лишилася тая диспропорція, що на 40 лѣтъ службы мае бути лише 5 квинквеній. А прецѣжь квинквенїи мають на цѣли не тôлько поправити бытъ матеріяльный учителѣвъ, але и интересъ школы, подаючи учителеви нагороду за минувшôсть а заохоту на будучнôсть. А чи-жь по 25 лѣтахъ службы учитель вже не потребуе такои заохоты анѣ не мала-бъ належатися єму нагорода? Належало-бъ отже не 5, але 7 квинквеній, т. є. до скôнченыхъ 35 лѣтъ службы, учителямъ признавати. Але що тымъ занадто обтяжився-бы буджетъ, бо всѣ квинквенїи разомъ замѣсть пропонованыхъ теперь 250 зр. выносили-бы 350 зр., то я предкладаю побôльшити число квинквеній а знизити ихъ высокôсть, такъ що замѣсть 5 квинквеній по 50 зр. въ загальнôй сумѣ 250 зр., учителѣ дôставали-бы 7 квинквеній по 40 зр. въ загальнôй сумѣ 280 зр. Рôзница въ загальнôй сумѣ оказуеся невелика, а въ практицѣ може-бъ не було и жаднои.“

(Декотрѝ польскѝ газеты подали тôлько, що п. Романчукъ домагався зниженя квинквеній зъ 50 зр. на 40 зр., але цѣлкомъ замовчали, що домагався такожь збôльшеня числа квинквеній зъ 5 на 7, и то власне було головною цѣлею его внесеня.)

Пос. Мадейскій пригадавъ, що соймъ торôкъ ухваливъ резолюцію до правительства, щобы установило окрему посаду начальника краєвои рады шкôльнои, отже запытуе правит. комисаря, що дѣеся зъ тою справою? — Намѣстникъ заразъ ôдповѣвъ, що правительство резолюціи тôй єсть прихильне. Справа теперь пильно студіюєсь и єсть надѣя, що незабавомъ рѣшиться.

Справоздавець п. Ст. Бадені ôдповѣдавъ на замѣты пос. Романчука — а ôдповѣдавъ дуже нужденно и показавъ незнанье краєвыхъ ôдносинъ шкôльныхъ. Найбôльше нѣбы „переконуючою“ точкою его ôдповѣди було запытанье: „Po co wznawiać dyskusyę zeszłorocznąˮ (то значить, що вже тамтого року законъ ухвалено; а хочь можна бы де-що поправити, — то „po co“?) По думцѣ гр. Ст. Баденіого ôдобранье права презенты мѣсцевымъ радамъ громадскимъ не єсть „u szczupleniem autonomii gmin“, бо „не належить identyfikuvati громады зъ мѣсцевою радою шкôльною, котра не єсть и не може бути выразомъ гадки громады“.

По тôй нещасливôй оборонѣ проєкту соймъ приступивъ до спеціяльнои дебаты и на внесенье пос. Романчука ухваливъ приймити цѣлый проєктъ en bloc зъ выимкою тыхъ §§-ôвъ, до котрыхъ послы зголосили поправки.

При §. 1. забравъ слово пос. Сѣчиньскій и въ довшôй промовѣ обставъ за удержаньемъ при громадахъ права презенты учителѣвъ. (Бесѣду пос. Сѣчиньского подамо, коли не въ повнôй основѣ, то въ ширшôмъ вытязѣ.) Внесенье его упало, — польска бôльшôсть переголосувала рускихъ послôвъ.

При §. 2. зновъ забравъ слово пос. Сѣчиньскій и домагався, щобы право презенты учителя посѣдала бодай та громада або той обшаръ двôрскій, що дають на платню учителя престацію въ высотѣ 50% (а не, якъ въ проєктѣ, 75%). — Того внесеня навѣть не пôдперли польскѝ послы!

При §. 13. пос. Романчукъ поставивъ внесенье о змѣнѣ квинквеній (якъ се выложивъ въ дебатѣ генеральнôй). — И того внесеня польскѝ послы не пôдперли!

При §. 15. пос. Попель домагався, щобы той §-фъ, нормуючій плату катихитôвъ, выкинути, а вôзвати правительство, щобы въ тôй материи предложило проєктъ окремого закона краєвого — По поясненю, що такій проєктъ уже давно мае комисія шкôльна, пос. Попель ôдступивъ ôдъ своеи поправки.

При §. 16. (де мова о бодай однôмъ морґу рôлѣ на власный ужитокъ управляючого учителя) пос. Мыцьельскій домагався, щобы постанову того §-фу обмежено, а именно, що коли-бъ не було можливо учителеви дати той морґъ рôлѣ, щобъ учитель не мавъ права домагатись еквиваленту. — Пос. Попель спротивився тому и обставъ за удержаньемъ постановы проєкту. — Пос. Плазиньскій бувъ за тымъ, щобы морґъ рôлѣ учителеви признати лишь на той случай: „єсли то буде можливе“. — По промовѣ справоздавця всѣ поправки упали, а принято §. 16 пôсля проєкту.

Потôмъ принято весь законъ въ 2-гôмъ и 3-тôмъ читаню.

Пôдъ конець ôдчитано два внесеня: 1) пос. Штрасера о удѣленье погорѣльцямъ зъ Солотвины 600 зр. и 2) пос. Менцѣньского о удѣленье погорѣльцямъ зъ Бобровникъ (пов. тарнôвского) 300 зр. запомоги.

XII. засѣданье зъ 6 н. ст. жовтня 1888 р.

Зъ петицій цѣкавѣйшѝ: Богато мѣстъ о то, щобы бурмистрôвъ не выбирано зъ по-за рады мѣскои. Громады Адамôвка и Семигинôвъ о запомоги для погорѣльцѣвъ. Гром. Махлинець о вылученье зъ староства въ Жидачевѣ и суду пов. въ Журавнѣ а прилученье до Стрыя. Выдѣлъ Бурсы св. Іоана Хрестителя въ Дрогобичи о запомогу. Проф. д-ръ Стан. Смолька о дальшу субвенцію на историчнѝ дослѣды въ архивахъ у Ватиканѣ. Гончарѣ зъ Копычинець противъ ввоженя заграничныхъ выробôвъ гончарскихъ. Товариство взаимнои помочи діюрнистôвъ о запомогу ихъ фонду пенсійного.

Оба внесеня о запомогу погорѣльцямъ (въ Солотвинѣ и Бобрôвникахъ) передано комисіи буджетовôй.

Опôсля згôдно зъ внесенями комисіи ухвалено, щобы фондъ краєвый перенявъ замѣсть громады Тихои коштъ удержаня Іос. Драґоша въ сумѣ 252 зр., що належаться домови убогихъ въ Пештѣ, и замѣсть громады Чайковы коштъ удержаня сирôтъ Матѣя и Евы Майлингерôвъ въ сумѣ 207 зр. 60 кр., що належаться громадѣ мѣста Будапешту. При тôй нагодѣ пос. Романовичъ поставивъ интерпеляцію до правительства, чому правительство резолюціи сойму о змѣну права приналежности все кидае до коша?

Потôмъ ôдступлено правительству до увзглядненя: петицію громады Горожанки (пов. пôдгаєцкого) о потвержденье ярмаркôвъ и побôръ копыткового и петицію мѣста Мѣльницѣ зъ девятьма иншими громадами о то, щобы бранка рекрутôвъ зъ судового повѣта мѣльницкого ôдбувалася въ Мѣльници и щобы тамъ установлено урядъ податковый.

На внесенье комисіи господарства краєвого поручено выдѣлови кр., щобы въ порозумѣню зъ товариствами рôльничими предложивъ на найблизшôй сесіи внесеня о пôдпираню розвою промыслу молочного та о зъорганизованю торговлѣ набѣломъ, и выеднавъ у правительства помôчь для молочного господарства въ краю.

Опôсля соймъ (залагоджуючи петицію гал. товариства рôльничого) ухваливъ резолюцію взываючу правительство, щобы енергично выконувало законъ зъ 17 лютого 1885 р. о нищеню шкôдныхъ хоптъ.

Зъ черги комисія администраційна предложила проєктъ закона будôвничого для 130 значнѣйшихъ мѣсцевостей въ краю, переробленый пôсля ôдмовы санкціи торôчному проєктови. При дебатѣ ôдослано ще разъ до комисіи §. 6. (на внесенье пос. Удерского) въ тôй цѣли, щобы улекшити мѣстамъ вывласнюванье на регуляцію улиць и майданôвъ; §. 46. въ тôй цѣли, щобы сушарнѣ и кузнѣ будувались безпечнѣйше ôдъ огню; и §. 83., противъ котрого страшно выступивъ пос. Абрагамовичъ, бо той §-фъ ôддае зверхности громадскôй полицію будôвничу такожь на обшарахъ двôрскихъ — а то въ очехъ п. Абрагамовича — horrendum! Надармо выступали противъ того пп. Онишкевичъ (справоздавець), д-ръ Пилятъ, Хамецъ и Удерскій, — внесенье Абрагамовича таки ôдослано до комисіи! На нервы бôльшости шляхотскои не подѣлало заявленье пос. Удерского, що „прецѣнь обшарôвъ двôрскихъ не можна выймати зъ-пôдъ законôвъ“ и пос. Хамца, що „хотяй простый халупникъ менше платить податку, якъ обшаръ двôрскій, а все-таки стоить на рôвни супротивъ права“.

На внесенье пос. Щ. Козьебродского ухваливъ соймъ зачислити ще мѣсточко Хоросткôвъ до числа тыхъ 130 мѣстъ.

Пôдъ конець ôдчитано интерпеляцію пос. гр. Рея до правит. комисаря: длячого финансова дирекція кривдить „skołatanychˮ властителѣвъ горалень, обнизивши признане закономъ горальнямъ рôльничимъ praecipuum 30% континґенту спиритусового — на 12%?

На тôмъ конець засѣданя.

Право пропинаціи въ Галичинѣ.

XX.

Законъ зъ р. 1875 стоить, якъ сказано, на становищи выкупна права пропинаціи. Приймемъ отже то становище яко выхôдну точку въ оцѣненю того закона, хочь мы зазначили вже ôдмѣнный нашь поглядъ и заявилися въ принципѣ не за выкупномъ а за регуляцією того права.

Коли бесѣда о выкупнѣ, то на першôмъ мѣсци стане очевидно питанье: що єсть предметомъ выкупна и яка вартôсть того, що купуємо?

Розберѣмъ тѝ питаня. Що єсть предметомъ права пропинаціи? Въ чѣмъ лежить тая сума економичныхъ користей, котрѝ творять вартôсть того права? Щó може бути предметомъ выкупна? Законъ зъ р. 1875 ôдповѣдае на то, що вартôсть того права и зависима ôдъ нея цѣна выкупна мае означитись пôсля доходу зъ права пропинаціи, обчисленого пересѣчно за шесть лѣтъ (1869—1874). Такъ отже передовсѣмъ треба розглянути квестію доходу зъ права пропинаціи и розслѣдити ôдношенье мѣжь тымъ доходомъ а цѣною выкупна.

Щó становить дохôдъ зъ права пропинаціи у приватныхъ управленыхъ? Пôсля чого обчисляють они той дохôдъ, на котрôмъ опôсля опирають вартôсть свого права? На то ôдповѣдь легка и ясна. Кождый приватный управленый арендуе свое право, головнымъ отже складовымъ елементомъ его доходу зъ права пропинаціи єсть очевидно чинш аренды, котрый зновъ своею дорогою буде высшій або нижшій, въ мѣру высшого або нижшого приходу арендатора зъ розпродажи пропинаційныхъ напиткôвъ. На першій поглядъ здавалось-бы отже, що чинш аренды зъ права пропинаціи, а коли-бъ де выимково побôчь него самъ управленый продававъ пропинаційнѝ напитки, то и тѝ доходы, якѝ побирае управленый зъ тои безпосереднои продажи, становлять разомъ дохôдъ зъ права пропинаціи, що отже опершись на тôмъ доходѣ, можна справедливо означити вартôсть права пропинаціи. Тымчасомъ въ дѣйстности рѣчь стоить трохи инакше. Передовсѣмъ заходить та многоважна обставина, що дохôдъ, якій побирають управленѝ въ формѣ чиншу аренды пропинаціи, не все єсть доходомъ зъ самои пропинаціи, не єсть доходомъ зъ самои продажи пропинаційныхъ напиткôвъ, а изъ многихъ иншихъ жерелъ, котрѝ по своѣй натурѣ не мають зъ пропинаціею нѣчого спôльного, котрѝ однакъ самымъ складомъ обставинъ, самою конъюнктурою лучаться зъ доходами пропинаціи. О тôмъ переконуе насъ досвѣдъ щоденного житя. Чи нашѝ арендарѣ по селахъ черпають свои доходы зъ самои лишь продажи пропинаційныхъ напиткôвъ и чи лише въ мѣру тыхъ доходôвъ платять чиншѣ пропинаційнѝ? На то тымчасовымъ заперечньемъ кождый, кому звѣстнѝ нашѝ сельскѝ ôдносины. Не сама можнôсть продажи пропинаційныхъ напиткôвъ становить у насъ економичну силу арендаторѣвъ, а то становище, котре здобувають при помочи аренды середъ селяньскои суспôльности и тѝ интересы, якѝ можуть заключати въ силу того становища. На дохôдъ нашихъ арендарѣвъ, держачихъ въ рукахъ пропинаційный монополь управленыхъ, складаються доходы зъ пропинаційныхъ напиткôвъ лише въ меншôй части; въ бôльшôй части творить ихъ лихва, посередництво въ зысковныхъ интересахъ, покутна торговля заборонеными (прим. зъ крадежи походячими) рѣчами и зъ неуповажнеными контрагентами (прим. малолѣтками, що выносять тихцемъ ôдъ батькôвъ збôже и т. п. до коршмы) и другѝ подôбнѝ переважно неморальнѝ и правомъ зборонѣнѝ интересы. Мы бачимо часто коршмы середъ поля, пôдъ лѣсомъ, далеко ôдъ села, и то не лишь на головныхъ гостинцяхъ а при побôчныхъ пôльныхъ дорôжкахъ, котрыми мало хто ѣздить. Арендарѣ такихъ коршемъ торгують за напитки певно дуже мало, а прецѣнь платять добрѝ чиншѣ и очевидно маються дуже добре, бо дуже часто можна бачити при такихъ коршмахъ стôжки збôжа и загороды для худобы, що свѣдчить о заможности арендарѣвъ. Тутъ отже безперечно не само право пропинаціи, т. є. выключнôсть продажи и продукціи напиткôвъ а можнôсть робленя неморальныхъ и правомъ заказаныхъ интересôвъ творить дохôдъ арендаря а въ дальшôй консеквенціи и дохôдъ управненого, котрый бере тымъ бôльшій чиншь, чимъ лучше йдуть интересы арендареви. Управненѝ побирають безперечно неразъ и дуже высокій дохôдъ, але той дохôдъ не плыве зъ самого права пропинаціи, не може отже увзглядняться при обчисленю єи вартости и цѣны єи выкупна. Беручи загальный дохôдъ, якій мають и выказують управненѝ зъ права пропинаціи а въ котрôмъ мѣститься переважно приходы зъ згаданого рода интересôвъ, за пôставу означеня вартости и цѣны выкупна права пропинаціи, выкуплюємо не лишь выключнôсть продукціи и вышинку горячихъ напиткôвъ, але выкуплюємо фактично такожь можнôсть побираня доходôвъ зъ интересôвъ неморальныхъ и правомъ заборонѣныхъ. Выходить отже на то, що беручи загальный дохôдъ, якій мають управненѝ за пôставу выкупна, край платить фактично и за обмеженье можности допускатись дѣлань правомъ и моральностею забороненыхъ, платить за то, що Шмуль або Сруль не буде мôгъ може такъ легко выдурити ôдъ малолѣтного за горѣвку и циґара чвертку жита або бараболь, взяту тайкомъ ôдъ родичѣвъ, або не буде мавъ нагоды вытягнути Гриця або Ивана на лихварскій кредитъ и другѝ практики „подвôйнои крейдки“. За все то мусить заплатити край, зъ чого выходить, що выкупно пропинаціи поняте въ такій способѣ, мѣстить въ собѣ не лише признанье добре набутымъ правомъ монополю горѣвки але и монополю лихвы, обманьства и всякихъ штучокъ и фортелѣвъ, якими пропинаційнѝ функціонарѣ замотують въ свои сѣти нашихъ селянъ, а котрый монополь бере свôй пôчинъ въ тôй самôй историчнôй минувшости, зъ котрои выводить свою „ненарушимôсть“ и само право пропинаціи.

А законъ зъ р. 1875, на жаль, санкціонуе якъ-разъ таку вартôсть права пропинаціи, котра опираєсь и выводиться зъ загального доходу. Вправдѣ §. 11. того закона поручае мѣсцевымъ комисіямъ шацунковымъ слѣдити въ случаяхъ, коли дохôдъ зъ пропинаційного права вышинку сполученый бувъ зъ иншими доходами, прим. зъ млына або заѣзду, — кôлько въ тôмъ доходѣ мѣститься иншихъ приходôвъ, а кôлько лишаєсь, яко дохôдъ зъ права пропинаціи, то однакъ постанова та не въ силѣ зарадити злому, бо зъ одного стороны велить она ôдчисляти доходы лише зъ тревалыхъ интересôвъ, якъ прим. аренда млына або удержуванье заѣзду, а по-друге, комисія, хочь-бы и якъ ретельна, може ôдчислити и увзглядняти лишь то, що впадае въ очи и дасться выслѣдити, пôдчасъ коли властивый дохôдъ арендарѣвъ, котрый лучиться природою рѣчи зъ доходомъ изъ пропинаціи и вплывае на означенье вартости самого права, лежить власне въ згаданыхъ интересахъ, котрѝ зъ натуры вже своеи не люблять денного свѣтла и заключаються такъ, щобъ люде о нихъ не знали, а въ кôнци суть правильно лишь одноразовѝ и не представляють нѣякои тяглости выявляючои-ся якими будь внѣшными знаменами. Зъ тыхъ причинъ §. 11. закона зъ р. 1875 не въ силѣ запобѣгти, що вымѣрена пôсля §. 5. того-жь закона вартôсть права пропинаціи не може уважатись правдивою вартостею того права, а представляе вартôсть значно высшу, обнимаючу кромѣ властивои вартости права пропинаціи такожь ôдшкодованье за утрату доходôвъ, плывучихъ зъ конъюнктуръ монополемъ пропинаційнымъ не обнятыхъ, отже и пôдъ выкупно не пôдпадаючихъ, а часто по своему жерелу и характеровн неморальныхъ, зборонѣныхъ позитивными законами.

Замѣты тѝ розвели мы ширше, бо ôдноситься они не лишь до закона зъ р. 1875, але въ рôвнôй мѣрѣ до всѣхъ пôзнѣйшихъ проєктôвъ а навѣть и до найновѣйшого проєкту правительства.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Пôсля вѣденьскои „Milit. Ztg.“ ôдбулася недавно тому нарада министра краєвои обороны, Вельзерсгаймба, зъ министромъ финансôвъ Дунаєвскимъ въ справѣ заосмотреня австрійскои краєвои обороны въ карабины Манлихера. Нарада та ôдбувалася въ присутности гр. Таффого. Министеръ краєвои обороны жадавъ первѣстно на ту цѣль 10 мил. зр. По докладнôмъ розсмотреню сеи справы обмежено потрѣбну суму на 8 мил. зр., котрѝ мають бути выплаченѝ въ двохъ рôчныхъ ратахъ. Перша рата мае вже бути вставлена до буджету на 1889 р.

У Вѣдни сподѣваються, що цѣсарь Вильгельмъ, вертаючи зъ Риму, загостить ще разъ въ австрійскôй столици. Буде то надзвычайна манифестація для важности и тревалости нѣ-

мецко-австрійского союза. Зъ цѣсаремъ маѥ пріѣхати и ѥго братъ, кн. Генрихъ, щобы подякувати австрійскому цѣсареви за именованье ѥго капитаномъ корветы.

Вѣденьска праса централистична почала була въ першôй хвили доказувати, що вже самъ той фактъ, що цѣсарь нѣмецкій не надѣливъ гр. Таффого ордеромъ, ѥсть доказомъ, що становище австрійского президента кабинету ѥсть захитане. Теперь однакожь говорять у Вѣдни, що поминенье гр. Таффого при ôдзначеняхъ не стоить въ нѣякôй звязи зъ ѥго становищемъ въ кабинетѣ и що ôнъ буде и дальше газдувати, якъ газдувавъ доси.

Оправданье еп. Стросмаѥра сталося несподѣвано предметомъ спору въ газетахъ. Декотрй газеты а головно загребскій органъ еп. Стросмаѥра „Obzor‘ заявивъ рѣшучо, що письмо епископа до папы, оголошене въ „Köln. Ztg.“ ѥсть фалшиве а цѣль того сфалшованя выходить вже зъ самого ѥго змѣсту. На то подала „Köln. Ztg.“, слѣдуюче письмо Вучетича, декана и секретаря еп. Стросмаѥра, котре було долучене до звѣстного оправданя, пересланого Вучетичемъ редакціи „Köln. Ztg.“ до оголошеня:

Осекъ 29. вересня 1888. Ваша Высокоблагороднôсть! Маю честь прислати Вамъ въ залученю перекладъ письма, котре Є. Ексц Преосв. еп. Іосифъ, Юрій Стросмаѥръ зъ Дяково, выславъ Є. святости папѣ пôдъ датою 21 с. м. Коли бъ В. Высокоблагор. зъ политичныхъ взглядôвъ не хотѣли сего письма напечатати въ своѣй вельми поважанôй часописи „Köln. Ztg.“, то прошу прислати менѣ ѥго назадъ а именно ажь до 8 жовтня до Осека а ôдъ сего часу пôдъ моєю адресою до епископского ординаріяту въ Дяково. Пишуся зъ глубокимъ поважаньемъ и т. д. Д-ръ Фр. д. П. Вучетичь, деканъ и секретарь Є. Ексц. еп. Стросмаѥра.

— —

Можна було сподѣватися, що гостина цѣсаря Вильгельма у Вѣдни не останесь безъ того, щобы не дала такожь причины поговорити о ѥи вплывѣ и значеню для справъ на Балканѣ. Нѣмецка пôвъурядова праса порушила отже вже и сю справу а порушила ѥи головно длятого, щобы дати ôдповѣдь россійскôй прасѣ, котра на пôставѣ гостины нѣмецкого цѣсаря у Вѣдни предкладала вже цѣлый проэктъ всхôдноі политики. „Voss. Ztg“ каже отже, що гостина цѣсаря у Вѣдни позôстане безъ всякихъ наслѣдкôвъ на справу болгарску. Коли хто думаѥ, що теперь прийшла черга на Австрію выдобути позитивными предложеняими Россію зъ клопоту, то ѥсть то хиба лишь цѣкавый дотепъ, бо гр. Кальноки заслужывъ-бы тогдѣ хиба на то, щобы ѥго выставити въ музею политичныхъ недозрѣлостей, коли-бъ ôнъ хотѣвъ щось такого зробити. На щастье не думаѥ ôнъ о тôмъ. Теперѣшный станъ въ Болгаріи, добрый чи злый, ѥсть все такій, котрого не Австрія сотворила и котрого она такожь не потребуѥ усувати. Ѥи интересы не потерпять, ѥи намѣреня не розвѣються, анѣ ѥи претенсіи не ослабнуть черезъ то, коли въ Софіи буде сидѣти кн. Кобургскій; на всякій случай не маѥ она гарантій, що ѥи интересы були-бы лѣпше забезпеченй, наколи-бъ въ Болгаріи панувавъ кн. Вальдемарь даньскій. А нѣмецка политика зъ своѥи стороны не маѥ нѣякои причины попыхати Австрію до якоись иниціятивы. Треба оставити самôй Россіи, щобы она довела до кôнця ситуацію, котру сама сотворила. Казати Австріи, щобы она бралась до активноі политики и за-для Болгаріи або за-для того, щобы въ Болгаріи посадити на престолѣ князя, котрый сподобавсь-бы цареви Александрови III., выглядаѥ дуже дивно, а коли россійска праса не може подати жаднои иншои пôдставы до обговорюваня своихъ желань, то мусить якъ зъ нею такъ и зъ ѥи бажанями выглядати дуже сумно.

— —

„Моск. Вѣдом.“ доносять, що дня 1 н. ст. жовтня ôдойшла до Абессиніи россійска мисія духовна. Мисія та складаѥся зъ 15 особъ, котрыхъ веде архимандритъ Паисичь. Въ россійскôй колонiи въ Абессиніи, котра называѥсь „Москва“, маѥ ставитися православна церковь, для котроі выслано вже до Абессиніи всѣ образы. Згадана мисія маѥ на цѣли навязати дружнй ôдносины мѣжь Россіею а Абессиніею.

— —

Пôдъ враженьемъ гостины нѣмецкого цѣсаря у Вѣдни звернено за мало уваги на ѥго поступованье въ Монахіюмъ а однакожь ѥсть то вельми характеристичнымъ, якъ нѣмецкій цѣсарь стараѥся позыскати собѣ найбôльше вплывовй державы нѣмецкй. И для гостины въ Монахіюмъ суть вельми характеристичнй промовы и тоасты цѣсаря. На промову монахійского бурмистра ôдповѣвъ цѣсарь: „Дякую Вамъ сердечно за Вашй слова а заразомъ высказую мою радôсть, що можу гостити въ сихъ менѣ добре знакомыхъ мурахъ и що можу зблизитися до баварского люду, котрый въ исторіи нѣмецкои державы такъ велику гравъ ролю. Панували въ Баваріи многй благороднй родины, але найблагороднѣйшою и найславнѣйшою ѥсть теперь пануюча родина, котрои интересъ ѥсть найтѣснѣйше звязаный зъ интересомъ родины Гогенцоллернôвъ. Дай Боже, щобы я ще довго мôгъ вести судьбу нѣмецкои державы въ дусѣ мого дѣда, въ тѣснôй дружбѣ, що сполучаѥ пануючй домы Баваріи и Прусъ та жити въ дружбѣ зъ княземъ регентомъ, котрого сполучала вже тѣсна дружба зъ моимъ дѣдомъ.“

На галевôмъ обѣдѣ у князя регента баварского ôдповѣвъ зновь цѣсарь на тоастъ князя: „Смерть мого батька и дѣда зажурили мене въ виду моихъ тяжкихъ обовязкôвъ вельми. Однакожь якъ 1870 р. баварскій дôмъ королевскій и людъ баварскій дали великодушный починъ до сполученя Нѣмеччины, такъ такожь були В. королевске Вел. першй, що зъ великою дружбою улекшили менѣ ту журбу. Для нашого народу потреба, щобы въ виду великихъ задачь, якй ѥго чекають, всѣ нѣмецкй князѣ вѣрно при собѣ стояли. И я присягаю тутъ зъ гогенцоллернскою вѣрностею В. кор. Вел. а королевскому домови баварскому мою дружбу и союзъ, споглядаючи зъ вдячностею на то величаве и сердечне принятье, якого я тутъ дôждався. Пôднесѣмъ отже всѣ чашу и кликнѣмъ разомъ: Ѳ. кор. Вел. князь регентъ най жиѥ!“

— —

На торжество пôдчасъ гостины нѣмецкого цѣсаря въ Римѣ, зъѣхалося вже до сего мѣста множество гостей. Кажуть, що число прибувшихъ гостей выносить вже 150.000. Сподѣваються, що самыхъ репортерôвъ газетярскихъ явиться около 200. Выбрано вже комитетъ зъ десять радныхъ мѣста, котрый маѥ повитати цѣсаря на двôрци.

Ѥсть вже певною рѣчею, що цѣсарь Вильгельмъ зробить визиту въ Ватиканѣ дня 12 с. м. въ полудне. При сходахъ повитаѥ ѥго тамъ папскій маршалокъ двору, монсин. Маккі и другй достойники. Въ папскихъ апартаментахъ повитаѥ цѣсаря шамбелянъ папскій Делля Вольпе. Папа выйде противъ цѣсаря ажь до переднои комнаты, котра ôддѣляѥ тронову салю ôдъ великого кабинету, и тутъ наступить перша стрѣча. На троновôй естрадѣ будуть уставленй два однаковй фотелѣ. Свита цѣсаря останеся въ троновôй сали а папа буде ѥи ôдтакъ окремо принимати. Опôсля огляне цѣсарь ватиканьскй музеѣ. По полудни ôддасть кард. Рамполя въ имени папы визиту цѣсареви въ прускôй амбасадѣ.

НОВИНКИ.

— **Ôдъ комитету вѣчевого** одержуємо отсю допись: Вп. патріотамъ, котрй зголосилися до пôдписаного по карты легитимаційнй, що-до зниженыхъ цѣнъ ѣзды зелѣзницею, маю честь заявити, що доперва вчера 7 с. м. въ недѣлю дôставъ клюбъ рускій завѣдомленье ôдъ ц. к. Дирекціи зелѣзниць державныхъ у Львовѣ, що готова она признати участникамъ вѣча уживанье картъ поворотныхъ, звычайно на 3 днѣ важныхъ, на довшій часъ. — Позаякъ того рода улекшенье ѥсть малозначне, а властиво нѣяке, бо участники вѣча и безъ того можуть зъ картъ поворотныхъ „ретурками“ званыхъ, користати, а ледви чи много знайдеся такихъ, котрй бы довшій часъ у Львовѣ забавити хотѣли, проте клюбъ рускій постановивъ зъ уступствъ ц. к. Дирекціи державныхъ зелѣзниць не користати. Що-до иншихъ зелѣзниць не дôстали мы доси жаднои ôдповѣди, хотяй поданье дотычне ще дня 26 лат. вересня с. р. було внесене, — то-жь навѣть въ разѣ одержаня опустôвъ не зможемо за-для короткости часу выготовити и на часъ выслати легитимацій Вп. участникамъ вѣча. — *Петро Лъниньскій*, посолъ сойму краєвого.

— **Ôдкрытье Ставропигійскои выставы** наступить въ середу о год. 12. въ полудне. Передъ ôдкрытьемъ ôдслужить Впреосв. митрополитъ, а на случай якои перешкоды крилошане львôвскои капитулы, торжественну литургію, на котру сеніоръ Ставропигіи запросивъ всѣхъ членôвъ брацтва. Выстава тревати буде три мѣсяцѣ, а буде можна звиджувати ѥи ôдъ 10. год. рано до 3. по полудни. Катальоги и билеты будуть продаватися при входѣ. На выставу привезено зъ соборнои церкви св. Георгія дзвôнъ найстаршій въ Галичинѣ, бо походячій ще зъ 1340 року.

— **Зъ университету.** Ôдкрытье року шкôльного 1888/9 въ тутешнôмъ университетѣ ôдбудеся вô второкъ 9 с. м. и ропôчнеся торжественнымъ богослуженьемъ въ костелѣ св. Николая о 9 год. рано. Ôдтакъ наступить въ авли университету бесѣда ректора д-ра Пентака и ôдчитъ д-ра Дуниковского: „О плоскорѣзьбѣ землѣ зô становища геологичного“. Вступъ на сей ôдчитъ для публики вôльный.

— **Товариство „Академична Громада“** въ Краковѣ розпочала свою дѣяльнôсть зъ днемъ 1. жовтня с. р. Комната товариства находиться при ул. Миколайскôй ч. 5. I. поверхъ.

— **Зъ Рогатина пишуть намъ:** Въ суботу 6/7 спалився тутъ по 6 год. вечеромъ убезпеченый дôмъ мѣщанина-рѣзника Борковского и комôрчина жидôвска наповнена вымолоченымъ збôжемъ. Сторожа огнева збурила одинъ дôмъ, придушила завчасу огонь и спинила дальше ѥго розширенье. Всѣ жителѣ Рогатина були въ великôй тревозѣ, бо треба було лишь сильнѣйшого вѣтру, а цѣле мѣсто могло пôйти зъ дымомъ. Жиды, якъ звычайно, робили лишь крикъ и не ишли ратувати и тому жандармы и полиція мусѣли ихъ силою до того наганяти.

— **Вѣсть про недугу п. Ясеницкого,** судіѣ повѣтового въ Выжници, въ котру ôнъ мавъ попасти — якъ то мы доносили за черновецкими газетами — показалася безпôдставною. П. Ясеницкій ѥсть зовсѣмъ здоровъ.

— **До Высокопреподобного гр. кат. деканату высоčаньского** на руки Впр. о. декана М. Прухницкого въ Турцѣ: Выдѣлъ „Рускаго товариства педагогичного у Львовѣ“ дякуѥ отсимъ Высокопреподобному деканатови за членьску вкладку для „Института пôдъ покровомъ св. О. Николая“, за ласкавй желаня доброго успѣху и за щирй слова покрѣпленя. Дай Боже, щобы всѣ нашй патріоты понимали такъ само дѣла нашй народнй, а мы дочекались-бы въ короткôмъ часѣ за невсыпущй нашй труды хосенныхъ наслѣдкôвъ. — *І. Чапельскій*, голова.

— **Дисльокація доповняючихъ кадръ.** Доповняючй кадры баталіону польныхъ стрѣльцѣвъ ч. 4. перемѣщенй зъ Оломуца до Ряшева, ч. 13. зъ Праги до Кракова; доповняючй кадры полку драгонôвъ ч. 9., зъ Пряшева до Черновець, ч. 10. зъ Тернополя до Станиславова; доповняючй кадры полку уланôвъ ч. 4 зъ Бережанъ до Львова, ч. 7. зъ Кошиць до Бережанъ, ч. 8. зъ Коморна до Коломыѣ, ч. 11 зъ Штокеравъ до Стрыя и ч 13 зô Львова до Золочева. Кадры муниційного парку и доповняючй кадры дивизіи тяжкои батеріи ч. 1. зъ Кракова до Вадовнць, ч. 2. зъ Вадовиць до Перемышля, ч. 3. зъ Вѣдня до Ярославля. Шеста компанія крѣпостнои артилеріи ч. 2. зъ Терезіенштату до Перемышля, ч. 7. зъ Оломуца до Кракова. Доповняючй кадры женійного полку ч. 1. зъ Оломуца до Кракова, ч. 2 зъ Вѣдня до Перемышля.

— **Дрôбній вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ громадѣ Гочѣвъ, пов. лѣського, 100 зр. запомоги на будову школы а для погорѣлцѣвъ громады Мединичѣ, дрогобицкого повѣту запомогу 1000 зр. — Архикнязь Рудольфъ маѥ нинѣ выѣхати на ловы до Семигороду. — Еп Дунаєвскій пріѣхавъ до Львова. —Въ Альпахъ тирольскихъ упавъ вже 4 с. м. снѣгъ. — Баронъ Гиршь выславъ до Галичины для погорѣлцѣвъ 30.700 зр. — Доповняючй выборы одного члена до рады повѣтовои въ Бôбрцѣ зъ сельскихъ громадъ розписанй на день 12 падолиста с. р.

Вѣсти зъ Аеп. Львôвскои.

Увôльненй ôдъ завѣдательства оо.: О. Галькевичь зъ Любѣнець и Ром. Шепаровичь зъ Лукавицѣ, а введенй въ завѣдательство оо.: О. Галькевичь до Лукавицѣ а Ром. Шепаровичь до Любѣнець.

Митроп. Консисторія вставилась до намѣстництва о канон. институцію о. Фил. Пелеха на прихôдъ Черепинъ; затвердила подане дек. ходорôвскимъ завѣдательство Книгиничь о. Иги. Юхновичу зъ Помонятъ ажь до дальшого розпорядженя и надане стрыйскимъ урядомъ дек. завѣдательство прихода Стинявы выжнои о. Ром. Шепаровичеви до дальшого розпорядженя.

Позволенье до испыту конкурсового одержавъ о. А. Билинкевичь зъ Знесѣня.

На канон. институцію вôзванй въ-друге оо.: В. Харлампович, Стеф. Конопка и Мих. Винницкій.

Для рукоположеня пресвитерôвъ вызначено речинець на 12 падолиста. Въ тôмъ дни кандидаты священичй мають явитися въ пресвитеріяльнôмъ домѣ и предложити свѣдоцтва: поведеня, выставлене черезъ дотычный урядъ деканальный въ запечатанôй ковертѣ; убожества, затверджене въ цѣлôмъ змѣстѣ черезъ повѣтове староство, а жонатй такожь свѣдоцтво вѣнчаня.

Посмертнй — ✝ — оповѣстки.

Стефанъ Стефановичь ученикъ 3 клясы рускои гимназіи сынъ пароха зъ Кобакъ (въ Косôвскôмъ), померъ у Львовѣ дня 6 л. жовтня. Вѣчна ѥму память!

Наука, штука и литература.

— **Рускій народный театръ** розпочавъ вчера рядъ представлень у Львовѣ образомъ драматичнымъ М. Кропивницкого „Дай серцю волю заведе въ неволю“. Про саму штуку не будемо подрôбно розводитись, бо змѣстъ и оцѣнку ѥи подавъ торôкъ въ „Дѣлѣ“ дуже докладно нашь дописувательзô Станиславова. Скажемо лише, що будова штуки не ôдповѣдаѥ вымогамъ драмы и въ складѣ ѥи деякй рѣчи суть неясній и неоправданй; але яко образъ драматичный ôдзначаѥсь та штука многими фраґментами знятыми вѣрно зъ житя украиньского народу и удачнымъ укладомъ поодиноких сценъ, повныхъ правдивого житя и гумору, тымъ то и зробила штука та таке користне вражѣнье, коли ѥи представлявъ украиньскій театръ въ Одесѣ, Москвѣ и другихъ мѣстахъ Россіи. Додати мусимо ще й то, що штука написана прегарнымъ цвѣтистымъ украиньскимъ языкомъ.

Представленье штуки не вывело на сцену цѣлого персоналу нашого театру (не грали того вечора пп. Биберовичѣ, Ружицкй и п-ѣ Клѣшевска), тожь обмежимось на схарактеризованю персоналу, котрый бачили мы на сценѣ. Мы слѣдили гру нашихъ артистокъ и артистôвъ зъ великою цѣкавостею, бо-жь уже два роки минуло, якъ бачили мы нашь театръ, и мали право надѣятись значного поступу у нашихъ артистôвъ. Черезъ тй два роки зайшла для нашого театру та некористна змѣна, що персоналъ ѥго зменшився о двохъ первостепенныхъ артистôвъ-ветеранôвъ: одного (бл. п. Стефурака) забрала смерть, другого (п. Гриневецкого) ôдтягнула ôдъ сцены хронична недуга, и хоть яко режишеръ сповняѥ ôнъ многоважну службу для тои сцены, то однакъ артистичнй ѥго выступы перерванй ôдъ довшого часу зъ немалою стратою для нашого театру. Двохъ тыхъ силъ фактично нема нинѣ кому заступити на нашôй сценѣ — за то однакъ справдѣшну радôсть справивъ намъ поступъ, якій запримѣтили мы у молодшихъ артистôвъ и артистокъ. Зъ тыхъ на першôмъ мѣсци мусимо поставити п. Яновича, котрый вчера представлявся намъ (въ роли Ивана Непокрытого) скôнченымъ артистомъ. Глубоке зрозумѣнье ролѣ, невымушеный гуморъ и гра повна рутины кладуть того интелигентного артиста, котрый зъ щирого патріотизму посвятився рускôй сценѣ, нинѣ мѣжь перший артистичнй силы нашого театру. Мы бажаемо п-ну Яновичевн вытревалости и дальшои совѣстнои працѣ, а маємо певнôсть, що стане ôнъ въ недовгôмъ часѣ справдѣшною окрасою нашого театру. Значный поступъ зробила такожь п-нѣ Кернацка (давнѣйша п-на Вишневска), котра вчера выступила въ головнôй жѣночôй роли. И ѥи гра ôдзначалась зрозумѣньемъ та чувствомъ, и мы о грѣ тôй яко цѣлости мусимо высказатись зовсѣмъ похвально, а радимо лише звертати ще бôльшу увагу на модуляцію голосу, котрому въ драматичныхъ ситуаціяхъ не стаѥ такожь часомъ ôдповѣднои силы. За велику заслугу вмѣняємъ п-ѣ Керняцкôй дуже докладне вывченье ролѣ. Зъ молодшихъ силъ мусимо згадати такожь про п. Клѣшевского (въ роли Семена). Артистъ той, котрого вымова разила насъ дуже передъ двома роками, зробивъ въ тôмъ напрямѣ великій поступъ, а и гра ѥго, хочь въ ситуаціяхъ драматичныхъ трохи невôдповѣдна, полишаѥ впрочѣмъ небогато жадати, а въ кождôмъ случаю высказуѥ безъ сумнѣву великій и похвальный поступъ. Зъ давнѣйшихъ рутинованыхъ артистôвъ, що выступали вчера, пôднести належить передовсѣмъ гру нашого першого и многозаслуженого артиста п. Стечиньского, котрый мимо великои рôзнородности артистичныхъ креацій, якй припадають ѥму въ задачи на нашôй сценѣ, ôддавъ трагичну ролю героя штуки зъ властивымъ собѣ артизмомъ и живою правдою. П-ѣ Осиповичева грала добре, хочь роля не була ôдповѣдна ѥи талантови. Всѣ поменшй ролѣ выпали такожь удачно, сцены гуртовй выйшли зъ ôдповѣднымъ житьемъ, особливо по сторонѣ мужеского персоналу (жѣночій обертаѥсь на сценѣ менше смѣливо), танцѣ (козакъ) выпали знаменито.

Яко хибну сторону вчерашного представленя мусимо пôднести передовсѣмъ бôльше якъ мѣрнй хоры. Мы не прикладаємо до нашого театру оперовыхъ вымогôвъ, але маємо повне право жадати, щобъ украиньска народна пѣсня була ôдспѣвана по людски а не по вовчому; кромѣ того не запримѣтили мы въ гуртовнôмъ спѣвѣ нѣякого житя, котре ачейже оживляѥ грудь народу, котрый творить самъ пѣсни и выспѣвуѥ въ нихъ найглубшй свои чувства! Низшою всякои критики представилась намъ вчерашна орхестра („Гармоніи“), котра додавала спѣвнымъ уступамъ „ефекту“ страшными диссонансами и фальшивыми акордами. Дирекція повинна доконче на Львôвъ змѣнити орхестру.

За заслугу вмѣняємо дирекціи, що представленье зачалось точно о 7 год. и при короткихъ антрактахъ скôнчилось мимо шести ôдслонъ о год. 10. Публика выповнила салю по самй береги, а були то майже выключно самй Русины. Надѣємось, що и слѣдуючй представленя будуть мати таке саме поводженье. Заохотою до того повиненъ послужити дуже рôзнородный и зовсѣмъ новый репертоаръ, якъ такожь фактъ, що число представлень невôдклично обмежиться на оповѣщеныхъ 12 спектаклѣвъ.

— **Илюстрованый календарь „Просвѣты“,** котрый вже брошуруѥся, выйде сими днями и мѣстить въ собѣ: Календарь историчный, астрономичный, церковный и памятный, уставъ церковный. Ôдтакъ слѣдуѥ часть информаційна. Пребогата часть литературна обôймаѥ поезіи Павла Думки, Данила Млаки, М. Бачиньского, Ю. Ш., Мирона ***, В. Масляка, В. Чайченка, С. Павленка, Перебендѣ, П. Кирчова, О. Маковея, Кл. П. и Дмитра Третяка. Зъ иншихъ статей замѣтнй суть: Хрещенье Руси; Омелько Кульга, народне оповѣданье Колядиньского; Де-що про выборы; Такъ вамъ треба, комедія Ю. Федьковича; Гôрскй пригоды, Ф. Букатчука; Зъ житя Русинôвъ зъ портретами и некрольоги. Въ части господарскôй говориться: О користяхъ садôвництва, о навозѣ пôдъ огородовину и садовину, о управѣ ярины и прч. По части господарскôй слѣдуѥ смѣшне и часть инсератова.

Телеграмы „Дѣла“.

Мирццушляґъ 8 жовтня. Въ наслѣдокъ великои зливы и студени ôдложено цѣсарскй ловы на дикй козы.

Парижь 8 жовтня. Президентъ Карно принимаючи въ Ліонѣ консулѣвъ сказавъ до нихъ, що уважаѥ ихъ желаня за нову поруку мирного союза, якій сполучаѥ Францію зъ всѣми продставителями заграничныхъ державъ въ Ліонѣ.

Софія 8 жовтня. Стамболовъ выѣхавъ до Бургаса на стрѣчу князеви и княгини Климентинѣ. „Свобода“ доказуѥ, що въ Македоніи арештовано богато Болгаръ лишь длятого, що не хотѣли признати власти грецкого духовеньства. Таке поступованье, каже згадана газета, не скрѣпить положеня Туреччины въ Европѣ.

Вѣдень 8. жовтня. Цѣсарь Вильгельмъ не буде вертати черезъ Вѣдень. — Сими днями маѥ сюды пріѣхати король Миланъ. Сербскій министеръ Ракичь пріѣхавъ сюды поінформуватись въ справѣ пôдписки на сербскй льосы.

Берлинъ 8. жовтня. Вѣсть, що Гефкенъ маѥ бути выпущеный на волю доси, не оправдалась.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Всч. І С. въ Сосновѣ. До кôнця року ще 1 зр. — **Вп. І. В. въ Повергові.** До кôнця року ще 5 зр. — **Всч. И. Г. въ Панôвцяхъ.** 2·65 зр. дôстали доперва нинѣ; до кôнця року ще 4·35 зр. — **Всч. Д. Х. въ Ценевѣ.** До кôнця року ще 5 зр. — **Всч. С. Г. въ Бѣлôмъ-Камени.** Заплачено до 30 вересня. — **Всч. И. П. въ Гусинôмъ.** Заплачено до кôнця року. Не розумѣемо того, що ôдъ 126 ч. не дôстаѥте „Дѣла“, бо Вамъ не перервано высылки. Чому-жь не реклямували заразъ по першôмъ невôдобранôмъ числѣ?! До Дирекціи почтъ вносимо жалобу. — **Всч. С. Г. въ Копачинцяхъ.** Черезъ похибку выслано до Копычинець; просимо ще трохи терпеливости.

Надôслане.

Змѣна помешканя!

Маріянъ Лѣсовскій

дентистъ и лѣкарь до недугъ устнои ямы переправадився до дому Вп. Киршнера при пляцу Трибунальскôмъ ч. 1 и ординуѥ ôдъ 9—1 год. передъ 2613 полуднемъ, а ôдъ 3—5 год. по полудни. 1—?

Лѣкарь дентистъ

Маркъ

дипломованый на университетѣ вѣденьскôмъ отворивъ 2607 2—?

Ателіѥ дентистичне

при ул. Галицкôй ч. I. I. поверхъ и ординуѥ ôдъ 9 до 6 год.

Выготовляѥ штучнй зубы и цѣлй щоки, опертй на тисненю воздуха пôсля найновѣйшои американьскои системы. Выконуѥ всякй операціи безъ болю при помочи кокаины. Пломбуѥ надписованй зубы золотомъ, срѣбломъ, цементомъ и т. п.

Фабрика знарядовъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 84 ?
2389

!!! Пора замовляти вина и свѣтло !!!

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

поручае просто ôдъ продуцентôвъ

Вина въ бочкахъ

по 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 90, 95, 100, 110, 120, 135, 140 зр. и высше за бочку, мѣстячу 135 литеръ, крôмъ фрахту, котрый выносить 4—5 зр. ôдъ бочки.

СВѢТЛО

просто зъ фабрики почавши ôдъ 30 кл. 1а по 80 Па по 72 зр. за 100 кильо, крôмъ фрахту.

При замовленяхъ просимо подавати послѣдну стацію зелѣзничу.

Замовленя приймають: Центральный зарядъ у Львовѣ и филіи въ Станиславовѣ, Тернополи, Дрогобичи, Коломыѣ и Стрыю. 2602

Складъ Гегеляйскихъ Винъ

I. ВЫСОЧАНЬСКОГО

въ Дрогобичи

высылае гегеляйскй вина въ оплетеныхъ бутляхъ склянныхъ 5-ти и 10-ти литровыхъ, такожь въ бочкахъ по 135 литрôвъ, по такихъ цѣнахъ:

Гег. ч. I.	5 л. D.	2·35,	10 л. D.	4·25,	135 л.	40 зр.
„ II.	„	2·70,	„	4·90,	„	47 „
„ III.	„	3·10,	„	5·75,	„	57 „
„ IV.	„	3·70,	„	7·—,	„	72 „

За „Demejon“ 5 литр. 50 кр., а 10 литр. 80 кр. оплатно Дрогобичь звертаю.

На иншй роды винъ служу спецiяльнымъ цѣнникомъ. 2603 3—?

Девять медалѣвъ заслуги, дипльомъ признаня и дипльомъ гоноровый

на всемирнôй выставѣ въ Антверпiи

за незрôвнанй

Выробы косметичнй, Тоалетнй и Парфумерiи.

Антилентилія. Нѣякій артикулъ тоалетовый не може остоятись що-до успѣху и доброты зъ Антилентилiею. Средство се одержане зъ ôдсвѣжаючихъ субстанцій, усуває въ коротêмъ часѣ веснянки, опаленя сонячнй, плямы печѣнковй, слѣды по ранахъ и т. д., надае лицю свѣжôсть и нѣжнôсть. — Цѣна 2 зр.

Пилиптонъ волосю сивому и споловѣлому по кôлькоразовôмъ ужитю привертае красну барву. Пилиптонъ не фарбуе, лише ôдмолоджуе волосье, котре пôдъ вплывомъ сего ôдличного средства ôдзыскуе первѣстну барву, мягкôсть и ôдлыскъ. — Цѣна флякону 1 зр 50 кр.

Валентинъ найсильнѣйше выпаданье волося вздержуе, цибульки волосiй взмôцняе и до вытворюваня та поросту волося побуджае. Лисины покрываються краснымъ волосьемъ.—Цѣлый флякоиъ 3 зр. Пôвъ флякону 1 зр. 60кр.

ПУДРЪ КНЯЖКЙ

Знамените поводженье и покупъ сего пудру суть найлѣпшимъ доказомъ его незрôвнанои добôрности. — Пудръ княжкй на всѣхъ выставахъ бувъ першимъ, а численнй медалѣ заслуги, якими его ôдзначили, найлѣпше его поручають. — Пудръ княжкй не мѣстить жадныхъ металевыхъ примѣшокъ, есть се найчистѣйша и найнѣжнѣйша мучка ростинна, приемно прилягае до лица, надае красну, природну бѣлôсть и есть неоцѣненымъ средствомъ до окрасы лица.

Пуделко мале бѣлого пудру 60 кр., цѣле 1 зр., зъ лебедикомъ 1 зр. 50 кр Рожевый для бльондинокъ и кремовый для шатинокъ и брунетокъ, мале пуделко по 70 кр., бôльше зр. 1·20 зъ пуделкомъ зр. 1·60.

Вода фіялкова. Усуває зъ лица прищѣ, лишаѣ, угрики, попаданье и лущенье шкôры, выгладжуе морщинки и долики ôсповй. Лице ôдсвѣжуе, выбѣлюе и вынѣжнюе до тои степени, що яко средство тоалетово-гигіеничне зôстало ôдзначене медалемъ заслуги на выставѣ природничо-лѣкарскôй въ Краковѣ. Цѣна 1 зр.

Мыло косметичне. Ôдзначаеся надзвычайною нѣжностею и вельми приемнымъ запахомъ, лагôдно дѣлае на нашкôрокъ, запобѣгае попаданю рукъ и лица, дуже нѣжно очищуе шкôру. — *Усуває веснянки и жовтобрунатнй плямы зъ лица* Цѣна 60 кр.

И. ИГНАТОВИЧЬ

у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул., Коперника ч. 3, Готель Европейскій, пляцъ Маріяцкій и улиця Галицка, рôгъ Валовои. ВЪ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20 и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Рынокъ ч. 2. 2529 23—?

Маріяцельскй каплѣ жолудковй

знаменито дѣлаючй у всѣхъ недугахъ жолудка.

Незрôвнанй при браку апетиту, слабôмъ жолудку, воняючôмъ ôддыху, кваснôмъ ôдгиканю, здутю, кольцѣ, катарѣ жолудка, згазѣ, твореню ся пѣску и камѣньчикôвъ въ мѣхури, при надто великôй флегмѣ, жовтачцѣ, ôдкипеню и блюваню, болю головы (если походить зъ жолудка), корчахъ жолудка, задненю, перетяженю жолудка стравами и напоями, при хробакахъ, недугахъ селезѣнки, печѣнки и гемороидахъ. — Цѣна фляшочки разомъ зъ **приписомъ 40 кр., подвôйнои 70 кр.**

Головна высылка у антикаря

КАРОЛЯ БРАДИ КРОМЕРИЖЪ (Kremsier) МОРАВА.

Маріяцельскй каплѣ жолудковй не суть нѣякимъ средствомъ потайнымъ. Складовй части поданй суть при кождôй фляшочцѣ въ **приписѣ.**

Правдивй можна купувати у всѣхъ антикахъ.
2351 29—52

ОСТЕРЕЖЕНЬЕ! Правдивй Маріяцельскй каплѣ жолудковй рôзно фальшують и наслѣдують. — **На знакъ правдивости** мусить кожда фляшка бути завинена въ червоне запакованье, заосмотрене въ **повысшу марку охоронну** и при кождôй флишочцѣ на приписѣ мусить находитися, ще сей приписъ друкованый у Г. Гуска въ Кромерижу.

Правдивй можна купити: У ЛЬВОВѢ въ антикахъ: Якова Байзера, Г. Блюменфельда, Петра Гайльгофера, Кал. Крижановского, д-ра Петра Миколяша, Якова Нипеса, Жиг. Рукера, Кар. Склепиньского, І. Вевюрского, Арп. Раппапорта. — ВЪ БЕЛЗѢ у ап. Гросса. — ВЪ БОБРЦѢ у ап. Бальбины Мендлицкои. — ВЪ БРОДАХЪ у ап. Бронисл. Витославского, Мих. Кулики, Вильг. Линдесберга. — ВЪ БЕРЕЖАНАХЪ у ап.: Ад. Дурета, Іос. В. Лобоса. — ВЪ БЛАЖОВѢ у ап. А. Бжеса. — ВЪ ВАРЯЖУ у ап. Венед. Кшивоблоцкого. — ВЪ ДОЛИНѢ у ап. С. М. Траупфельнера. — ВЪ ДРОГОБИЧИ у ап.: Айхмилера, П. Партикевича. — ВЪ ГЛИНЯНАХЪ у ап. А. Гельма. — ВЪ ЗОЛОЧЕВѢ у ап. Франца Петеша. — ВЪ КОПИЧИНЦЯХЪ у ап. Редера. — ВЪ МЕЛЬНИЦИ у ап. Кроковского. — ВЪ МОСТАХЪ ВЕЛИКИХЪ у ап. І. Жолиньского. — ВЪ НЕМИРОВѢ у антикаря Предримирского. — ВЪ ПЕРЕМЫШЛЯНАХЪ у ап. Омел. Барановского. — ВЪ РАДЕХОВѢ у ап. Яськевича. — ВЪ РОЗВАДОВѢ у ап. Винк. Грабовского. — ВЪ РОЗДОЛѢ у ап. Людв. Мержвиньского. — ВЪ САМБОРѢ у ап.: І. Алексевича, К. Мареша. — ВЪ СКОЛѢМЪ у ап. С. А. Лецковского. — ВЪ СОКОЛОВѢ у ап. Андр. Данчака. — ВЪ СОКАЛИ у ап. Евг. Высочаньского. — ВЪ СТАРôМЪ МѢСТѢ у ап. Ад. Палеского. — ВЪ СТРЫЮ у ап.: Чальбазаніого, В. Комаровского. — ВЪ ТУРЦѢ у ап. Жиг. Козицкого. — ВЪ ТЕРНОПОЛИ: ап. Леона Фляйшманна и Фр. Ямругевича. — ВЪ УСТРИКАХЪ у ап. Альф. Яструбского.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хоружина ч. 22

поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 кильо 1·70 и 1·80 зр.

на провинціи:

4¾ кильо 8·70 и 9·15 зр. франко

Ôдбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй оголошують иншй пôдъ назвою мого знамени. Сироваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю ей найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Тріестѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродае гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комисіонеръ, а ôдъ него аж купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 182 –?

Порадникъ для крамниць

зъ пересылкою 20 кр.

Статутъ „Соколôвъ“

говариствъ сторожи огневои, вытотовленый въ такôмъ форматѣ, якъ подаеся до ц. к. намѣстництва, вразъ зъ поданьемъ и ôдповѣдными увагами въ 6 примѣрникахъ зъ пересылкою почтовею 50 кр.

Выдавъ и высылае **Василь Нагôрный у Львовѣ.** 53—?

Убезпеченье ôдъ огню

пôдъ условiемъ статутôвъ, що выплачено буде цѣле ôдшкодованье безъ нѣякихъ потручень.

Важнôсть убезпеченя ôдъ огню уже загально узнаеся и тая галузь убезпечень мѣжь всѣми прочими найбôльше розширена. Но публика доси мало уважае, щобы внесеня асекураційнй були все якъ найкористнѣйше для асекуруючого зроблень, т. е. такъ, **щобы описанье будынкôвъ було точне и заасекурована вартôсть годилася зъ дѣйстною вартостею будынку въ его фактичнôмъ станѣ.** Єли зголоситься до убезпеченя цѣна низша, може въ случаю тôлько частичнои шкоды огневои асекуруючій въ наслѣдокъ низького оцѣненя одержати тымъ низше ôдшкодованье а если заасекуруеся вартôсть бôльша ôдъ дѣйстнои, то платить асекуруючій непотрѣбно бôльшу премію, а въ случаю шкоды не може дôстати бôльше якъ вартôсть згорѣвшоло будынку пôдчасъ его знищеня черезъ огонь, хотяйбы за суму якъ найбôльшу бувъ оплачуваvъ. премію.

Такому пошкодованому видиться, що при ликвидаціи ему **богато урывають,** бнъ чуеся скривдженымъ, а прецѣнь бôльше дôстати не може, бо асекурація не смѣе бути жереломъ зыску, а тôлько средствомъ до вынагороды чистои шкоды.

Єли-жь убезпеченье заключене въ „СЛАВІИ“ въ мысль ея §. 11 стат. секціи огневои на основѣ подрôбного оцѣненя черезъ знатока будôвничого на кошть внескодателя, выплатиться ôдшкодованье (§. 15 стат.) точно пôсля сего оцѣненя, безъ взгляду на зъужитье будынку, отже **безъ нѣякихъ потручень.**

Выгоду тую подае членамъ зô всѣхъ заведень асекураційныхъ доси тôлько одна „Славія“, банкъ взаимныхъ убезпечень въ Празѣ, и радимо всѣмъ громадамъ, урядамъ парохіяльнымъ, конкуренціямъ, радамъ школьнымъ и т. д. якъ также всѣмъ властителямъ коштовнѣйшихъ будынкôвъ, щобы на основѣ такого подрôбного оцѣненя убезпеченя своихъ будынкôвъ заключали.

Но такожь для тыхъ, котрй не могуть зъ §. 11 стат. секціи огневои користати а лишь на основѣ внесень тôлько **бôльшо менше дѣйстну вартôсть** будынкôвъ асекурують, подають статуты „СЛАВІИ“ безпеченьство, всяку можливôсть скривдженя ихъ выключаюче, бо въ мысль §. 14 стат. секціи огневои „СЛАВІИ“ **кождy шкоду що-до квоты цифровои розслѣдить повномочникъ „Славія“ зъ двома мужами довѣрія, зъ котрыхъ одного выбирае обезпеченый, а другого „Славія“,** звычайно зъ тои-жь або сусѣднои громады.

„СЛАВІЯ“ числить у всѣхъ секціихъ своеи дѣятельности около чверть миліона заасекурованыхъ членôвъ. — Рôчный дохôдъ преміи зъ принал. перевысшае 2 милiоны золотыхъ, а фонды „СЛАВІИ“ выносили уже зъ кôнцемъ 1886 року 6,725.239 зр. 54 кр.

Велику користъ мають члены секціи огневои „СЛАВІИ“, що могуть зголошуватись въ тôмъ-же асекураційнôмъ банку о позичку на свои реальности пôдъ вельми лагôдными условіями. „СЛАВІЯ“ удѣлила своимъ членамъ въ секціи огневôй заасекурованымъ уже бôльше якъ 1½ миліона золотыхъ риньскихъ въ позичкахъ ипотечныхъ.

„СЛАВІЯ“ удѣляе громадамъ на пôдставѣ приступленя цѣлои громады до убезпеченя въ „СЛАВІИ“ одвѣтно до доходу премійного бôльшй або меншй сикавки до гашеня огню и удѣлила по конецъ р. 1886 сикавки зъ потрѣбными снарядами до гашеня 335 громадамъ въ цѣнѣ 121.970 зр. 4 кр.

На всякй пытаня въ повысшôмъ дѣлѣ якъ найохôтнѣйше одвѣчае и потрѣбнй дальшй поясненя подае кожде мѣсцеве заступництво або Головне заступництво „Славіи“ у Львовѣ, евентуально
2339 4—12

Головна Дирекція „Славіи“, банку взаимныхъ обезпечень въ Празѣ.

Ц. к. придворна ліярня звонôвъ

П. ГИЛЬЦЕРА въ Винеръ-Найштадтъ

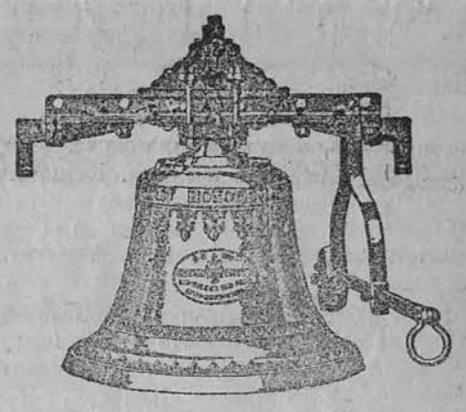

поручаеся до **замовлень звонѣвъ и гармонійныхъ складôвъ всякои величины и голосу. Гарантія** за певный голосъ кождого звона, чистый гармонійный акордъ складу и за найлѣпшій металь. Монтованье звонôвъ **головами зъ кованого зелѣза,** черезъ що можна звонами дуже легко звонити **Припорученя** сповняються якъ найскорше, точно и **дуже дешево** при **найвыгôднѣйшихъ условіяхъ заплаты.**

Ôдзначеня: *Золотый хрестъ заслуги зъ короною за посне заслуги дѣланье Выстава въденьска 1873 р., два медаль за поступъ за складъ звонôвъ для въденьскои Votivkirche 260 сотнарбъ ваги. Выстава промыслова у Вѣдни 1880 р. золотый медаль.*

Заложена 1838. Доставила 4420 звонôвъ, 1,189.240 кильогр. ваги. Зъ сего до Вѣдня для 31 церквей 83 штукъ звонôвъ 86.069 кильогр. ваги разомъ и 2 звоны до годинникôвъ для нового ратуша 3345 клр. ваги.

Гармонійнй склады до закристій зъ 4 звонками по 25 зр.

Гармонійнй склады до престолôвъ зъ сильными и голосными звôночками. 2301 12—12

Зô альпаки : 1 складъ зъ 4 звôн. по 14 зр., зъ 3 зв. по 11 зр.
Зô моснэгу : 1 складъ „ 4 „ „ 10 „ „ 3 „ „ 8 „

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

подае до вѣдомости, що выдало и мае на складѣ слѣдуючй

Формулярѣ для касъ пожичковыхъ

на ладъ

„Закомарскои Правды“:

1)	Книга касова, одна либра . . .	40 кр.
2)	Книга маетку зелѣзного, одна либра .	40 кр.
3)	Книга маетку пôдручного, одна либра .	40 кр.
4)	Скриптъ, 100 примѣрникôвъ . . .	55 кр.
5)	Протоколъ, одна либра	40 кр.
6)	Книга довжникôвъ, одна либра . .	45 кр.

Сирота по священику

добре обзнакомлена зъ господарствомъ домовымъ и полевымъ принялабы мѣсце у священика вдôвця — недалеко Львова Адресу подасть „Администрація Дѣла“.

„Короткій очеркъ всесвѣтнои исторіи“

черезъ

А. Шарловского и Сутовича

обôймаючій исторію старинну, середновѣчну и новочасну до року 1886

стôрôвъ 540, цѣна зр. 1·60

Набути можна въ книгарни В. Добо-
2612 шиньского въ Станиславовѣ. 1—1

КУ-

фры, торбы, торбинки до перевѣшеня и на цигара, футералы на цилиндры, капелюхи, палицѣ и парасолѣ, маньерки, ремѣнцѣ до накункôвъ, подушки, шапки и всякй
2537 **приборы до подорожи** 3—?

ВЪ ТОРГОВЛИ

БРАТôВЪ ЛЯНГНЕРôВЪ

Львôвъ, Галицка ч. 16.

Цѣнники на жаданье даромъ.

МАСЛО

найдешевше и найлѣпше

лише

ВЪ торговли сельскихъ продуктôвъ

Станиславы Песель

2597 **Галицка ч. 15.** 6—?

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ зъ моихъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ и хлопцѣвъ въ матерій красвыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь
2484 Воч. Духовньству. 29—?

Замовленя въ мѣсци и въ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и покрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

Оповѣщеня

урядôвъ громадскихъ, щадниць, зарядôвъ дôбръ якъ также всѣ урядовй оголошеня

едиктôвъ лицитацій,

оголошень о спадщину

покликôвъ

выконуе *пôсля довголѣтнього досвѣду въ ôдповѣдный способъ за запевненьемъ докладного сполнена* и доставляе *приписакй залучники*

RUDOLF MOSSE

Annoncen-Expedition

Wien, I Seilerstätte 2.

Исторія Скиту Манявского

вразъ зъ

Зôрникомъ грамотъ, листôвъ и деякихъ судовыхъ документôвъ, дотычныхъ того монастиря.

Написавъ и уложивъ

Д-рô Юліанъ Целевичъ,

професоръ при ц. к. ак. гим. у Львовѣ У Львовѣ, 1887. Накладомъ автора.

Цѣна 1 зр.; зъ рекомандованою пересылкою о 20 кр. бôльше.

Дôстати можна въ книгарни Инст. Ставропигійского и Милковского (п. Старжика) у Львовѣ. Можна такожь замовляти черезъ кащелярію Просвѣты або черезъ редакціи рускихъ газетъ у Львовѣ.

О половину зниженй цѣны

для предплатникôвъ „Дѣла“, „Зорѣ“ и „Батькôвщины“

на давнѣйшй томы „Библіотеки найзнаменитшихъ повѣстей“ т. I—XX. включно, чи хто купуе разомъ чи поединчо, якъ довго выстане невеликій запасъ. Зголошуватись треба просто до „Администраціи Дѣла у Львовѣ“.

Знижена цѣна всѣхъ 20 томôвъ 13 зр. 80 кр. (на пересылку почтову треба долучити 30 кр.)

ПОСЛѢДНЫЙ МѢСЯЦЬ:

Льосы зъ Цѣсарскои Ювилейнои Выставы Промысловои лише 50 кр.

ГОЛОВНА ВЫГРАНА 25.000 ГУЛЬДЕНôВЪ

Бюро льотерийне комисіи для ювилейнои выставы промысловои, Wien, Bartensteingasse Nr. 4.
2610 2—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 214. Львôвъ, Второкъ 27 вересня (9 жовтня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и русскихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

Въ Австрiи:		за Границею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта. — Поодинокe число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошення принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одного стрôчки печатнои, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. ôдъ стишка.

☛ Зъ днемъ 1 (13) жовтня пôчнеся новый чвертьрôкъ выдавництва „Дѣла“ зъ „Библіотекою найзнамен. повѣстей“. Просимо П. Т. Предплатникôвъ, щобы зволили якъ найскорше присылати залеглости и предплату. Неуплатившимъ залеглости задержиться высылка „Дѣла“ зъ кôнцемъ сего чверть року.

Гейже на Русинôвъ.

Нинѣ подаємо нашимъ читателямъ въ повнôй основѣ тую вступну статью „Czasu“, про котру мы коротко вже згадували и обѣцяли ôи подати, яко дуже красный взорець т. зв. „bratniej miłości“:

„Ôдозвалися зновъ въ соймѣ жаданя дальшихъ, дуже далеко сягаючихъ уступствъ въ користь языка руского, а рôвночасно ударено въ великій вѣчевый звôнъ.

Заохоченый успѣхомъ своихъ давнѣйшихъ внесень шкôльныхъ, коли и тогорôчный соймъ заявився для нихъ прихильнымъ, и правительство завело клясы паралельнй при гимназіи Перемыскôй, — п. Романчукъ одною рукою списавъ цѣлый рядъ новыхъ жаданъ, а другою пôдписавъ вразъ зъ товаришами ôдозву въ тонѣ выповѣдаючôмъ вôйну найгôршу, бо домову. Ôдозва называе „чужими“ тыхъ всѣхъ, що въ краю держать власть або въ устрою автономичнôмъ и ерархіи суспôльнôй займають провôдне становище, а мѣстить въ собѣ фразы зъ погрозою не лишь для гармонiи суспôльнои, але такожь для порядку державного. Пытаємо: що сказано-бы въ Берлинѣ, коли-бъ послы польскй, ставляючи оправданй свои жаданя, рôвночасно кидали наругу на цѣлый нарôдъ нѣмецкій и явну розвивали агитацію противъ ôдносинъ державныхъ? Що сказано-бы въ Пештѣ, наколи-бъ послы славяньскй, маючй дѣйстно бôльше причинъ до жалобъ, якъ послы рускй въ Галичинѣ, — домагаючись уступствъ, называли Мадярôвъ „чужими“ въ краю? Не зъ безоглядностею Нѣмцѣвъ, не зъ геґемонiею мадярскою тутъ справа, але вже самъ тактичный оглядъ жадавъ, щобы не надъужити традиційнои благородности польскои и рôвно традиційнои терпеливости правительства австрійского. Коли молодшій братъ говорить до старшого: ôдступи менѣ де-що зъ твого наслѣдства (dziedzictwa), то не кличе рôвночасно: „якъ се одержу, тогдѣ я тебе выжену зъ спôльнои батькôвщины“; хто домагаесь, щобъ ему дано похôдню, той не каже, що нею хоче пôдпалити спôльну хату. Супроти великанськои бôльшости польскои кôлькохъ послôвъ рускихъ задержувало черезъ кôлька лѣтъ становище, коли не примирительне, то умѣрене и тому мають они дякувати, що зновъ зросла на лавахъ польскихъ тенденція уступствъ и заспокоеня жадань, — якъ се показалось въ справѣ паралельныхъ клясъ въ Перемышли и выбору одного зъ послôвъ рускихъ до выдѣлу краевого. Нинѣ зновъ маємо передъ собою актъ солидарности тыхъ самыхъ нѣбы-то умѣреныхъ послôвъ рускихъ, не вынявши и члена выдѣлу краевого, зъ крайнымъ дуже пристрастнымъ напрямомъ, а прибуло до того такожь не мало проявôвъ нашои солидарности, що маe свою точку опору по за границями краю и монархiи.

Пытанье руске не есть споромъ двохъ братныхъ народôвъ. Роздору суспôльного нема въ Галичинѣ, мимо такъ богатыхъ пôдущованъ изъ заграницѣ — истнуе лишь, притихае хвилево и зновъ усиляeся змаганье панславистичне. Для Руси все — въ користь панславизму нѣякого уступства, — отсе одинока правдива дефиниція, що повинна бути разъ на завсѣгды выписана въ програмѣ политики краевои, якъ и державнои.

Для Руси все, — то не фраза, то щире чувство, вроджене польскôй суспôльности. Оно збôльшуeсь на видъ спôльного гнету, якого дôзнають Поляки и Русины на поли религійнôмъ и языковôмъ за кордономъ. Найтяжшою раною въ такъ тяжкихъ для насъ часахъ, — то мысль о уніятахъ рускихъ на Пôдлѣсю, що взятй зъ своихъ селъ, не хотять принятй земель и хатъ за Уралемъ. Гарна була ôдозва митрополита львôвского при нагодѣ роковинъ Володимира Великого. Въ нѣй высказано правду историчну и бувъ се одинокій доси публичный актъ, котрымъ ствердженo, що якъ въ своихъ початкахъ вѣра на Руси не выплыла изъ схизматицкого жерела, такъ и въ уніи церковнôй лежить для Руси запорука на будуще. Але окрôмъ сего голосу начальника церкви, за котрымъ стоить весь нарôдъ рускій въ Галичинѣ, вѣрный уніи католицкôй и заховуючій миръ и гармонію зъ суспôльностею польскою, — скôлько зновъ прибуло змагань панславистичного межи непоправными агитаторами. Богомôля до Кіeва и Почаeва, безнастанна комуникація зъ апостатами за кордономъ, голосы дневникарскй и програма заповѣдженого вѣча становлять дивну основу для внесень пос. Романчука.

Жадае ôнъ дуже богато. Хоче передовсѣмъ, щобъ на маршалка соймъ законом наложивъ обовязокъ промовляти по руски при ôдкрытю и закрытю сойму. Кôлько разôвъ маршалки соймовй таке дѣють, завсѣгды рѣснѣйшими ще онлесками нагороджують ихъ послы польскй, анѣжь рускй, бо сполученье двохъ братныхъ языкôвъ звучить завсѣгды мило въ ушахъ польскихъ. Але змѣняти статутъ соймовый въ тôмъ напрямѣ — выглядае трохи дивно, тымъ бôльше, що додатокъ внесеня п. Романчука: щобы „маршалокъ уживавъ языка польского, не выключаючи рускаго“, есть дуже неясный и елястичный. Додатокъ сей подасть можнôсть до безнастанныхъ зачѣпокъ, щобы маршалокъ ôдповѣдавъ посламъ рускимъ по руски, и до жаданя, щобы заступникъ его, коли есть Русиномъ, проводивъ лише по руски. Коли въ самыхъ початкахъ соймъ галицкій передъ лѣтами ухваливъ и строго доси выконуe рôвноуправненье двохъ языкôвъ краeвыхъ яко языкôвъ нарадъ и законôвъ, — жаданье то формалистикою своею мѣстить въ собѣ щось византійского и мовь-бы потверджувало, що не такъ богато мають Русины жадати, коли запускаються въ такй дрôбницѣ.

Внесеня шкôльнй п. Романчука идуть зовсѣмъ дальше. Ледви пôвъ року минуло, якъ ôдкрыто клясы паралельнй въ Перемышли, а мимо сильнои аґитаціи фреквенція показалась не дуже численною, а вже появились новй жаданя двохъ новыхъ ôддѣлôвъ паралельныхъ въ другихъ мѣстахъ. Передовсѣмъ належало-бъ розслѣдити дѣйстну потребу, вымоги родичѣвъ и громадъ сихъ мѣстъ. Скокъ за наглый въ виду того, що у Львовѣ гимназія руска есть найменче численна, а показуeсь потреба новои гимназіи польскои. Де доказы въ литературѣ и руху науковôмъ, що языкъ рускій такъ скоро успѣвае, щобъ его мѣрити тою самою мѣрою, що языкъ польскій? Чи таке штучне творенье интелигенціи рускои черезъ выхованье гимназіяльне не пригадувало-бъ того homunculus-а, котрого Фавстъ творивъ въ флящинѣ? Чи така фабрикація ôдповѣдае ôдносинамъ, потребѣ и бажаню родичѣвъ та молодежи? Чи вкôнци такій поспѣхъ не бувъ-бы кривдою для самыхъ Русинôвъ? Гимназія маe пôдготовляти ученика до университету и фахового занятя. Чи гимназіи выключно рускй не замыкали-бъ, чи не спиняли-бъ карiеры молодежи рускôй, котра що-разъ ширше мѣсце займае въ урядахъ, судôвництвѣ и станѣ учительскôмъ цѣлои Галичины?

П. Романчукъ жадае ôдтакъ, щобы въ десяти мѣсточкахъ засновано школы народнй на кошть краю. То вже не выимка, не уступство, але протекція; не рôвноуправненье але накидуванье зъ горы, и що гôрше, атакъ на автономію громадъ. Якъ то? Отже противъ загальнои засады, що школы громадскй удержують громады, накинено-бы мѣстамъ школы народнй рускй и удержувано-бы ихъ коштомъ краю? Якъ перше внесенье маe на цѣли сепаратизмъ интелигенціи рускои, такъ тутъ внескодавець намѣривъ здобути елементъ мѣщаньскій для сепаратизму або антаґонизму руского. Елементъ мѣщаньскій у всходнôй Галичинѣ держиться переважно старои девизы: gente Ruthenus natione Polonus. Тую девизу перемазати, вырвати зъ коренемъ слѣдъ цивилизаціи польскои, збôльшити по мѣстахъ спôръ національный, и то все коштомъ краю — на то лише, щобы той самъ п. Романчукъ вразъ зъ товаришами голосили въ ôдозвахъ до народу, що Поляки суть „чужими“ въ краю

Маємо щиру и велику любовь для Руси, — але такихъ жертвъ годѣ жадати ôдъ сойму зъ бôльшостею польскою, и то въ хвили, коли въ Познаньщинѣ и на цѣлôмъ просторѣ земель польскихъ пôдъ правительствомъ россійскимъ языкъ польскій выключеный зô школы, и коли одинокою пристанею для него лишилась Галичина.

Ще одно жаданье п. Романчука — окремои семинарiи рускои для учителѣвъ шкôлъ народныхъ — жаданье на першій поглядъ може бôльше оправдане ôдъ тамтыхъ — хочь въ истнуючихъ семинаріяхъ кандидаты стану учительского одержують докладну науку языка руского, въ якôмъ мають учити по селахъ. Тутъ вже не про пытанье языкове иде, але про пытанье суспôльне. Чи було-бы рѣчею безпечною, вытворити пипиніеру учителѣвъ народныхъ рускихъ, щобы ôдтакъ окремѣшнôсть не перетворилась въ змаганье ненавистне до всего, що въ тôмъ краю не руске — щобъ та нова проба не улекшила агитаціи соціяльнои а при тôмъ змагань панславистичныхъ и и схизматицкихъ симпатій. Дѣйстно, литература руска для люду въ Галичинѣ, такъ мало контрольована, почавши ôдъ выдавництвъ товариства Качковского — не даe пôдъ симъ взглядомъ поруки.

Поставленье цѣлого ряду такъ далеко сягаючихъ внесень на послѣднôй сесіи послѣднои каденціи рôвночасно зъ оголошеньемъ пристрастнои ôдозвы вѣчевои — чи було нодухибкою тактичною — чи противно, добре обдуманою тактикою передвыборчою? Тажь до борбы завзятои и до абстиненціи кличуть голосы не лише зъ надъ Невы и Москвы, але такожь и зъ-надъ Дунаю, зъ парафіи семитскои „N. fr. Presse“. Щобы борба сталась тымъ грôзнѣйшою и бôльше завзятою, треба станути передъ выборцями, ще рѣзче выступити въ очехъ заграничныхъ опѣкунôвъ зъ новою програмою и новою жалобою на гнетъ Руси и безвзглядность Полякôвъ. Якъ-бы внескодавцеви ходило о успѣхъ, не бувъ-бы поставивъ цѣлого ряду жадань и не взявъ-бы участи въ вѣчевôй агитаціи, але тутъ ходить о ôдмову загальну, котра выкликала-бъ жаль и обрушенье въ „Новôмъ Времени“ и „Моск. Вѣдомостяхъ“, въ „N. fr. Presse“ а може такожь и въ петербургскôмъ „Kraj-у“. При рѣшаню внесень пос. Романчука соймъ не повиненъ числитись зъ такъ вызываючою и на выборы обчисленою ôдозвою.“

Цѣла ся статья — то конґльомератъ: ложи, перфидiи и денунціяціи. Все то вкупу взято становить: „bratnią miłość“... завтра мы розберемо сю статью „Czas-у“.

Въ соймовôмъ клюбѣ польскôмъ велась онодгы рѣчь про Русинôвъ при нагодѣ розбору внесеня пос. Романчука о змѣнѣ регуляминy соймового. Послы Козловскій и Томиславъ Розвадовскій, зъ огляду на вѣче львôвске, выступили зъ страшными нападами на Русинôвъ, а succus ихъ промовъ бувъ: нѣякихъ уступствъ Русинамъ! Голосы тй уже почали були пересвѣдчувати всю шляхту соймову, бо, якъ констатують польскй газеты, клюбъ польскій вѣчеву ôдозву рускихъ послôвъ узнавъ „prowokacyjnym krokiem ze strony skrajnych agitatorów ruskich“. Але деякй послы, якъ Меруновичь, Романовичь и гр. Стан. Баденi, почали зливати своимъ товаришамъ холоднои воды на розпаленй головы, представляючи, що на тôмъ можуть зле выйти самй Поляки, бо то зъ народомъ рускимъ справа, а той лишь до якôсь мѣры терпеливый, — впрочѣмъ Поляки, хочь и якъ уже запанували въ Галичинѣ, а все таки ще и правительство австрійске маe голосъ и оно може не допустити, щобы Русинôвъ уже такъ зовсѣмъ мати за нѣщо. Деякй зъ соймовои шляхты схаменулись и въ справѣ змѣны регуляминy знайшлася въ клюбѣ бôльшôсть за внесеньемъ комисiи, щобы „маршалокъ витавъ и прощавъ послôвъ въ языцѣ польскôмъ и рускôмъ“. Розумѣeся о тôмъ, щобы, якъ то вносивъ пос. Романчукъ, языкъ рускій не бувъ выключеный въ урядовaня маршалка, клюбъ навѣть чути не хотѣвъ!

„Kraj“ о абстиненціи Русинôвъ.

Петербурскій „Kraj“ въ остатнôмъ числѣ заговоривъ про розпущену въ газетахъ абстиненцію Русинôвъ. Онъ не дораджуe ви Русинамъ.

„Нема — пише — причины посувати рѣчи до крайности. Не ôдъ разу збудовано Кракôвъ. Де спокôйна праця постôйно приноситъ добрй плоды, тамъ не треба уживати нагальныхъ средствъ. Абстиненція була-бы родомъ авантуры, котру на бруку львôвскôмъ звычайно называють тромтадраціею. Пустй головы е всюды, въ кождôмъ народѣ, але такй загорѣлй Якобины можуть статися правдивымъ ракомъ въ народѣ. Голоснй фаерверки готовй ôдорвати цѣлу интелигенцію ôдъ труду суспôльного и спинити розвôй народу на довгй часы. Правительство не злякаeсь абстиненціи. Наслѣдки фальшивого кроку скорше упали-бъ на самыхъ Русинôвъ. Цѣлый проeктъ, здаeсь, выродився лише въ головахъ людей, котрй выдаючи себе за ультра-патріотôвъ, хотѣли-бъ на себе звернути увагу..“

Якъ загалъ Русинôвъ глядить на пытанье абстиненціи — се кождому добре звѣстно, але мимо того „Kraj“ не маe вѣрного понятя о положеню Русинôвъ въ Галичинѣ, коли думае, що при пановaню форитованои вѣденьскими кабинетами нинѣшнои бôльшости соймовои ôдносины змѣняться на лучше для Русинôвъ. По нашôй думцѣ то оптимизмъ зъ незнаня тыхъ елементôвъ польскои суспôльности, котра етановить бôльшôсть въ бôльшости соймовôй и котрои девизою есть: спиняти розвôй рускости завсѣгды и всюды. „Kraj“ есть органомъ демократичнымъ и стремить до вырôвнаня правъ народôвъ въ Славянщинѣ. Красна задача, але на програму „Kraj у“ кине кождый станьчикъ и подолякъ фасону п. Грохольского каменемъ. Взаимнôсть славяньску выперла у насъ расова нетерпимôсть, получена зъ претенсiею до геґемонiи...

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Въ ческôмъ соймѣ мавъ пос. гр. Тунъ пôдчасъ дебаты надъ буджетомъ бесѣду, котру закôнчивъ слѣдуючими словами: „Ôдъ вѣкôвъ есть ческій край щасливый пôдъ скиптромъ Габсбургôвъ, ôдъ сорокъ лѣтъ зазнаe ôнъ щастя пôдъ мудрою управою цѣсаря Франць-Іосифа. Дай то Боже, щобы помазанье на короля и коронація короною св. Вячеслава ще бôльше скрѣпила ту звязь, що сполучае улюбленого володѣтеля зъ его вѣрнымъ народомъ.“ Розумѣeся, що Чехи приняли тй слова гр. Туна зъ неумовкаючими окликами: „Слава!“ и зъ грôмкими онлесками. Бесѣда его однакожь выкликала середъ Нѣмцѣвъ велике невдоволенье а праса нѣмецка въ своѣй лютости не знаходить вже достаточно слôвъ, щобы ôдповѣдно напятнувати поступованье Туна, котрый при тôмъ всѣмъ говорить ще, що належить до умѣренныхъ Нѣмцѣвъ. Бесѣда Туна звернула на себе увагу такожь и кругôвъ правительственныхъ а у Вѣдни выкликала велику сензацію.

У Вѣдни ходить поголоска, що цѣсарь австрійскій маe ревизитувати цѣсаря Вильгельма въ Берлинѣ и що цѣсарь Вильгельмъ буде ôдъ теперь приѣзджати що року (?) до Вѣдня. Не оправдуeсь однакожь поголоска, будто-бы цѣсарь Вильгельмъ, вертаючи зъ Риму мавъ вступити до Вѣдня.

Цѣсарь Вильгельмъ перебуде въ Австрiи ще до завтра, а ôдтакъ выѣзджае до Риму. Лозы въ Стирiи не конче добре удалися, бо снѣгъ зъ дощемъ и студѣнь перешкаджали ловамъ. Вчера забивъ цѣсарь Францъ Іосифъ красного оленя а цѣсарь нѣмецкій кôлька цапôвъ. Архикн. Рудольфъ бувъ на сихъ ловахъ лишь першого дня, а ôдтакъ выѣхавъ на Угорщину, де въ Гергени Шентъ Имре зъѣхався на ловахъ зъ кн. Уельскимъ и архикн. Фридрихомъ Отономъ.

Гр. Гербертъ Бисмаркъ и шефъ секціи въ вѣденьскôмъ министерствѣ дѣлъ заграничныхъ, Седенiй, перебуваютъ теперь въ Пештѣ. Онодгы дававъ Тисса въ честь гр. Бисмарка великій пиръ въ народнôмъ касинѣ, на котрый запрошено такожь богато достойникôвъ мадярскихъ. Мадяры суть вельми тымъ урадованй, що ихъ президентъ министрôвъ одержавъ орденъ ôдъ нѣмецкого цѣсаря, а коли Тиеса вернувъ зъ Вѣдня, зроблено ему въ либеральнôмъ клюбѣ велику овацію.

Въ пôвъурядовыхъ кругахъ вѣденьскихъ говорять, що пôдчасъ гостины нѣмецкого цѣсаря у Вѣдни не тыкано зовсѣмъ справы болгарскои.

Говорять, що заразъ по ôдкрытю рады державнои маe пос. Цукеръ предложити проeктъ закона, пôсля котрого въ найвысшôмъ трибуналѣ мали-бы ôдбуватися розправы въ языкахъ ческôмъ, польскôмъ и италійскôмъ, въ тыхъ случаяхъ, въ котрыхъ розправы въ першôй инстанціи ôдбувалися въ однôмъ зъ тыхъ языкôвъ.

Справа письма еп. Стросмаeра до папы все таки ще не розъяснилась. „Presse“ уважае то письмо все ще сфалшованымъ а на доказъ того каже, що въ Дяковѣ нема епископского секретаря именемъ Вучетича, а есть лишь капитульный крилошанинъ, котрый такъ называeся, а котрый вже ôдъ давна лагодиться бути наслѣдникомъ еп. Стросмаeра.

Пôсля вѣстей зъ Петербурга перебувавъ царь на Кавказѣ лишь одинъ день, а ôдтакъ выѣхавъ чимъ скорше до Катеринослава. Поспѣхъ сей въ подорожи царя коментують всѣляко.

Побѣдоносцевъ повернувши до Петербурга принимавъ депутацію Чехôвъ пôдъ проводомъ якогось Скрізана, котрый въ своѣй промовѣ завѣрявъ оберпрокуратора св. синода, що цѣлый нарôдъ ческій чекае зъ нетерпеливостею хвилѣ, коли буде мôгъ перейти на православiе. Побѣдоносцевъ мавъ принятй сю вѣсть зъ великимъ вдоволеньемъ и высказати бажанье, щобы и другй Славяне въ Австрiи старалися сполучити зъ православною церквою.

Зъ Берлина доносять, що цѣсарь нѣмецкій выслухавши послѣднихъ поглядôвъ и бажань дворôвъ вѣденьского и римского мае, вернувши зъ подорожи, поставити рѣшучй внеseня що-до залагодженя болгарскои справы.

„Köln. Ztg.“ доносить, що царь и цѣсарь Вильгельмъ мають зъѣхатися въ падолистѣ въ Копенгазѣ на ювилею даньского короля. Зъѣздови сему приписують велике значенье политичне.

Римска полиція одержала вѣсть зъ Нью-Йорку, що анархисты постановили выконати атентатъ на цѣсаря Вильгельма пôдчасъ его гостины въ Римѣ.

НОВИНКИ.

— **На всенародне вѣче (въ четверъ) до Львова** выбираються паріоты рускй зô всѣхъ сторôнъ краю — якъ се мѣркуемо по листахъ писаныхъ до нашои редакціи и до секретаріяту руского клюбу посольского въ справѣ зниженыхъ картъ на зелѣзницяхъ. Приѣздъ свôй зголошують люде зъ интелигенціи и зъ мѣщаньства та селяньства нашого. Хочь дирекціи зелѣзниць не були для Русинôвъ ласкавй, бо дирекціи Короля-Людвика и

Черновецкои навѣть не ôдповѣли, а дирекція зелѣзниць державныхъ не дала майже нѣякои полекшѣ, — то ее, думаємо, не спинить зъѣзду Русинôвъ на вѣче. Чимъ бôльше противностей, тымъ бôльшій тріюмфъ! На дикѝ напасти и клеветы — найкрасшою ôдповѣдею буде якъ найчисленнѣйшій зъѣздъ Русинôвъ зô всѣхъ кôнцѣвъ и зô всѣхъ закутинъ Галичины. Тожь зъѣздѣться, Братя, мы Васъ ждемо зъ горячимъ серцемъ!

— **Выстава Ставропигійска** — пригадуємо — буде ôдкрыта вже завтра въ середу о 12 годинѣ въ полудне, по богослуженю въ Успеньскôй церкви.

— **Заявленье послôвъ рускаго клюбу** въ справѣ пôдписôвъ пп. Кашевка и Бѣлиньского, выпечатане вчера въ „Дѣлѣ“, выкликало въ цѣлôмъ Львовѣ велику сензацію и становить загальный предметъ дискусіи. Всѣ, навѣть Поляки совѣстнѝ, суть тои гадки, що пп. Кашевко и Бѣлиньскій могли були знайти иншу дорогу, щобы выцофатись ôдъ участи въ устроєню вѣча, — н. пр. заявити, що жалують свого кроку и каються передъ терористами зъ табору польского, — а не закинути своимъ товаришамъ зъ клюбу, що они надужили ихъ пôдписôвъ.

— **На о. дек. Стеткевича**, предсѣдателя вѣча въ Бережанахъ, олютився „Dziennik Polski“ за высказанье, що орелъ двоголовый боронить Русь Галицку передъ орликомъ одноголовымъ, и у вступнôй статьѣ доказує, що се неправда. Оно певно, що гр. Таффе не показує потрѣбнои енергіи въ своѣй политицѣ що-до Русинôвъ.

— **Про здичѣлôсть прасы польскои** може дуже красно посвѣдчити вступный стихъ въ послѣднôмъ числѣ „Szczutka“ пôдъ заг. „Czużyi lude“, де строфы кôнчаться рефреномъ, „rzeszo hajdamacka!“ — называючи такъ клюбъ рускихъ послôвъ, представителѣвъ народу рускаго въ краєвôмъ соймѣ! То запише собѣ рускій народъ въ свою книгу рахункôвъ.

— **Зъ рускихъ кольоній въ Америцѣ.** Редакція „Америки“ постановила выдавати свою газету зъ ч. 14 въ збôльшенôмъ обємѣ: одного четверга буде давати 4, а другого 8 сторôнъ, а все за 2 доляры на рôкъ. Редакція заохочує Русинôвъ, щобы пôддержали свою одну газету, бо такѝ Хинцѣ мають въ Америцѣ три газеты. Руска газета „Америка“ маѣ въ Шенандорѣ свою друкарню, а якъ повѣдомляє читателѣвъ, друкує книжки и все, що входить въ обемъ друкарнѣ, въ языкахъ: рускôмъ, польскôмъ, словеньскôмъ и англійскôмъ; маѣ такожь письмо церковне. Зъ новинъ изъ житя Русинôвъ американьскихъ находимо въ 14 ч. „Америки“ деякѝ бôльше и менше цѣкавѝ вѣсти. Найцѣкавѣйшою буде та, що дня 4 (16) вересня въ недѣлю о. Ив. Воляньскій поставивъ угольный камѣнь пôдъ нову церковь въ Шамокахъ. Мимо дощу шамоцкѝ и доокрестнѝ Русины зôйшлися дуже численно; було такожь досыть Англичанъ, Полякôвъ и иншихъ. На закôнченье внѣсъ о. Воляньскій многолѣтство о. папѣ римскому и львôвскому митроп. Сильвестровн, епископамъ перемыскому и станиславôвскому, а вкôнци всѣмъ парохіянамъ. Фундаменты пôдъ церковь уже докôнченѝ; церковь маѣ бути 60 стôпъ довга а 32 широка, маѣ бути збудована на взорець Кінґстоньскои, тôлько зъ тою рôзницею, що на передѣ стане двѣ вежѣ а на серединѣ баня 16 стôпъ широка. Цѣла будова буде коштувати до 3.000 доляр. и маѣ станути ще сеи осени пôдъ дахомъ. Зъ дрôбнѣйшихъ новинъ занотуємо зъ „Америки“: Въ новôмъ краю першій разъ лучилося, що Русинъ, Иванъ Козярь зъ Фльоринки, ôддуруєсь своєи вѣры и народности. Пôдчасъ посвященя угольного каменя пôдъ церковь ôнъ, а зъ нимъ и другій, Михайло Льорко, стояли въ капелюхахъ, хочь навѣть чужѝ люде ôдкрыли головы. Козярь, надягнувши сурдутину, уже ѝ перемѣнивъ своє прôзвище на паньске: Козловскій. „Цураєтесь тутъ свого имени — ôдзываєсь до него „Америка“ — а якъ прийдете до рôдного краю, то васъ свои люде ôддураються, бо они знали Козяря, а не Козловского“. — Въ недѣлю 4 (16) вересня повѣнчалися въ церкви шенандорскôй: Иванъ Иванко зъ Маріею Кокендо обоє зъ Газельтону, Андрѣй Налепа зъ Теодорою Козярь обоє зъ Шенандору, и Юстинъ зъ Бівель-Медо зъ Маріею Кристофикъ зъ Бальтіморе.

— **Отворенье року шкôльного** 1888|9 въ тутешнôй политехницѣ ôдбудеся въ суботу 13. с. м пôсля отсеи програмы: о год. 10 рано богослуженье въ костелѣ св. Маріи Магдалины, о год. 11 справозданье проректора за р. 1887|8 въ сали политехники и промова нововыбраного ректора.

— **Въ честь ювилею д-ра Фр. Смольки** рѣшила комисія парляментарна всѣхъ клюбôвъ соймовыхъ утворити фундацію єго имени, на котру зложаться самѝ послы, а ôдтакъ соймъ причиниться якоюсь сумою зъ фонду краєвого. Самъ ювилатъ маѣ рѣшити, на яку цѣль маѣ призначитись ся фундація. Надто выбраный комитетъ маѣ выписати ôдозву до цѣлого краю зъ вôзваньемъ до складокъ. Въ суботу 13. с. м. (въ передодень ювилею) мають єму послы зробити овацію, а марталокъ въ имени сойму зложить єму благожеланя.

— **До рады повѣтовои въ Ярославли** при доповняючôмъ выборѣ одного члена зъ бôльшихъ посѣлостей выбрано кн. Витолда Чарторыйского, настоятеля обшару двôрского въ Полкинях.

— **Поганый закладъ.** Въ Бесль въ Франціи заложився одинъ чоловѣкъ за 5 франкôвъ и кварту горѣвки, що за однымъ заходомъ пôлкне три дванацятки живыхъ жабъ — и закладъ выгравъ, але почувъ въ серединѣ такій страшный бôль, що мало не вмеръ, заки принесено лѣки, щобы выдобути зъ него жабы. Пятнацять зъ нихъ вже не жило а прочѝ були ще живѝ.

— **Льосы** цѣсарскои ювилейнои выставы промысловои у Вѣдни можна дôстати въ администраціи нашои часописи по 50 кр. за штуку.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ охотничôй сторожи огневôй въ Тарнобережѣ 100 зр. запомоги на закупно потрѣбныхъ знарядôвъ. — Въ селѣ Волча, пов. турчаньского, найшли пастухи 28 вересня въ корчахъ повѣшеного Олексу Лила, селянина зъ тои громады. Мавъ ôнъ раны на головѣ, отже заряджено слѣдство, чи єго хто не убивъ. — Въ Римѣ умеръ сими днями Cesar Correnti, поетъ и дневникарь, въ 1867 р. министеръ просвѣты. — Погорѣльцямъ въ Глинянахъ удѣливъ цѣсарь 1000 зр. запомоги.

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Введенѝ въ завѣдательство оо.: Іоанъ Савчакъ до Гаѣвъ дек. дрогобицкого, Володимиръ Кобдзай до Теренчи, дек. сяноцкого и Ник. Була до Берегôвъ горѣшныхъ, дек. затварницкого.

До кан. институціи завôзваный Кароль Белкотъ на парохію Мышлятичѣ, дек мостиского.

Намѣстництво годиться на каноничну институцію о. Ник. Ничая на парохію Замочокъ, дек. жовкôвского.

Презенту одержавъ о. Іоанъ Кобринъ, І. сотрудникъ катедр. въ Перемышли, на парохію Олешицѣ.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Цѣсарь потвердивъ Б. Жардецкого заступникомъ начальника рады пов. въ Ланьцутѣ. — Министеръ просвѣты именувавъ д-ра Максиміліяна Кавчиньского головнымъ учителемъ при львôвскôй учителскôй семинарія женьскôй. — Министеръ судôвництва именувавъ совѣтниками суду краєвого Леона Рошкевича въ Самборѣ а д-ра Іос. Завадского у Львовѣ. Адъюнктами именувавъ И. Кока при окружнôмъ судѣ въ Сучавѣ и З. Дворского при судѣ повѣтовôмъ въ Заставнôй.

— **Перенесеня.** Министеръ судôвництва перонѣсъ совѣтникôвъ суду краєвого: Фр. Кунцека зъ зъ Самбора до Львова, З. Жминковского зô Львова до Коломыѣ, Ю. Олиньского зъ Заставнои до Довгополя.

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 9. жовтня. Завтра маѣ приѣхати сюды король Миланъ зъ своимъ сыномъ Александромъ. Приѣхавъ сюды такожь болгарскій министеръ Стоиловъ.

Парижь 9. жовтня. Въ министерствѣ заноситься на кризу въ наслѣдокъ незгоды въ справѣ ревизіи конституціи. Кажуть, що на мѣсце Фльокета маѣ прийти Гобле.

Римъ 9. жовтня. Въ Палермо выкрыла полиція якійсь тайный заговôръ, котрый стоить мабуть въ звязи зъ гостиною нѣмецкого цѣсаря въ Италіи. Арештовано дуже богато осôбъ.

Парижь 9. жовтня. Въ наслѣдокъ новогo розпорядженя о чужинцяхъ зголосилося въ тутешнôй полиціи около 2000 осôбъ зъ заграницѣ и подали своє національе. — „Autorité“ каже, що безъустанна провокація Италіи вымагає конче збройного залагодженя італійско-французского конфликту.

Брукселя 9. жовтня. Пôдъ вплывомъ новогo межинародного товариства революційного наставъ межи бельгійскими соціялистами великій рухъ. Нѣмецкѝ соціялисты не хотять на разѣ приступити до сего товариства.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Воч. В. Ц. въ Озерянахъ. Заплачено до 30 падолиста. — **Вп. Н. Х. въ Пôдволочискахъ.** Заплачено до кôнця року. — **Вп. д-ръ С. С. въ Черн.** Заплачено до 30 червня; ч. 208 выслано. — **Вп. А. К. въ Чо...ѣ.** За послѣплатою не можемо высылати.

ПОДЯКА.

Всемогущій Богъ, неизглубимый въ премудрости и совѣтахъ своихъ, покликавъ до себе на дни 24. вересня 1888. о. Теофиля Миговича, пароха Книгиничь, дек. ходорôвского. Въ покôйнôмъ утратила жена найдорожшого и найвѣрнѣйшого приятеля-мужа, отець найбôльшу потѣху и пристановище на старенькій свôй вѣкъ, а братя и сестры наймилѣйшого брата. Жаль, туга и розпука наша безъ границь! Но мы въ тяжкôмъ горю, въ нашôй нещастнôй чорнôй доли не остались безъ помочи Божои. Знайшли-бо ся у насъ щирѝ и доброго серця люде, котрѝ въ першôмъ дни тяжкои слабости покôйного поспѣшили зъ помочею, щобы майже мертве тѣло привести до житя, хотяй лише на 4 дни; котрѝ словами потѣхи старалися покрѣпляти нашого зломаного духа и принести яку-таку розраду. Такими вѣрными, щирыми и сердечными другами оказалася въ першôмъ рядѣ родина п. Владислава Тустановского дѣдича мѣсцевого. Не маємо слôвъ подяки для Васъ Впов. Паньство, що Вы допомагали всѣми силами, щобы уратувати житье покôйного и що Вы сердечнымъ жалемъ, своимъ спôвчутьемъ и своими слезами принесли полекшу для нашихъ зболѣлыхъ серць — и що Вы ôддали остатну прислугу мощамъ покôйного ажь до засыпаня тыхъ-же сырою землею. Рôвно-жь и Вы Впр. и Всч. Отцѣ духовнѝ приймѣть ôдъ насъ слова щирои подяки, котрѝ поспѣшилисьте на похороны свого брата въ Христѣ — а именно Впр. о. Левъ Туркевичь, греміяльный крилошанинъ капитулы станиславôвскои, котрый мимо недуги приспѣвъ зъ Станиславова на похоронъ, Всч. оо. А. Струтыньскій, совѣтникъ конс. Станиславôвскои, Влад. Филиповскій зъ Беньковець, Бачиньскій зъ Васючина, Воєвудка зъ Долинянъ, Кир. Фаціевичь зъ Дулибъ, Березовскій зъ Загôречка, Михаилъ Фаціевичь зъ Лѣщина, Влад. Юзычиньскій зъ Острова, Юхновичь зъ Помонятъ, Барусевичь зъ Псаръ, Савчиньскій зъ Фраги, Заяць зъ Ходорова, Заревичь зъ Явча, Павло Филиповскій зъ Новошина. — Дякуємо Тобѣ Всч. о. Юхновичу за удѣленье передсмертныхъ Тайнъ покôйному, за слово выголошене въ церквѣ и за труды около занятя похоронами, а о. Струтиньскому за медоточивѝ слова прощальнѝ выголошенѝ надъ могилою. И Вамъ Поважанѝ Панове, Вислоцкій, Туркевичь Евгеній и Галущиньскій, нехай Богъ стократно вынагородить за те, що Вы черезъ кôлька днѣвъ посѣщали насъ нещасливыхъ, и сидѣли день и нôчь при лôжку покôйного до послѣднои єго хвилѣ. Въ кôнци дякуємо такожь и всѣй Впов. интелигенціи мѣсцевôй и замѣсцевôй, брацтву церковному, и всѣмъ жителямъ за ихъ спôвчутя. Всѣмъ имъ: Спаси-Бôгъ! — Книгиничѣ 1. жовтня 1888.

Софія жена; Андрѣй Миговичь отець, Іосифъ, Мечиславъ, Брониславъ, Евгеній; Елеонора Дригиничь, Марія Стельмахôвъ, Сабина, Александра и Стефанія — братя и сестры покôйного.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 202—?

препараты зъ гумы и выробы кавчуковѝ для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Фабрика знарядôвъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 85 ?

Розкладъ їзды на зелѣзницяхъ державныхъ.

важный одъ 1 жовтня 1888.

Приходять до Львова: о год. 1·15 въ ночи зъ Будапешту, Лавочного, Стрыя, Кросна, Хирова, Гусятина и Станиславова; — о год. 8·06 рано зъ Сухои, Хирова, Стрыя; — о год. 3·20 по полудни зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станиславова и Стрыя; — о год 7·40 вечеромъ зъ Гусятина.

Ôдходять зô Львова: о год. 5 рано до Стрыя, Лавочного, Будапешту, Хирова и Стружа; — о год. 10·15 рано до Стрыя, Станиславова, Гусятина, Хирова и Сухи; о год. 7·50 вечеромъ до Хирова и Сухи, — о год. 9·48 вечеромъ до Станиславова и Гусятина. 2238 68—?

Въ сали товариства „FROHSINN“

(ГОТЕЛЬ ЖОРЖА)

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и П. Гриневецкого.

Вô Второкъ дня 27 Вересня (9 Жовтня) 1888.

По разъ першій:

ГАСПАРОНЕ

опера комична въ 3. актахъ К. Міллекера, перевôдъ А. Кічмана.

РЕЖИСЕРЪ: И. ГРИНЕВЕЦКІЙ.

ОСОБЫ:

Карльота, вдова по графѣ Санта Кроче		К. Клѣшевска
Баболено Насоні, подеста Сиракузи		А. Стечиньскій
Сіндульфо, єго сынъ		В. Гулевичь
Конте Ермініо		С. Яновичь
Люіджі, єго другъ		М. Кирницкій
Беноудо, властитель гостинницѣ		А. Клѣшевскій
Сора, єго жѣнка		К. Радкевичь
Зенобія, товаришка	графинѣ Санта	А. Осиповичева
Маріята, покоївка	Кроче	Д. Криницка
Массачіо, вуйко Беноуда		К. Пôдвысоцкій
Руперто Кортічелѣ, полковникъ		О. Осиповичь
Гваріні, поручникъ		М. Лѣщиньскій
Памфіліо		М. Кирницкій
Петро	пачкарѣ	С. Корецкій
Джюзеппо		В. Гуликъ
Домініко		П. Парадюкъ
Бянка		Е. Пôдвысоцка
Маргеріта	подруги Сори	М. Людкевичева
Ізабели		М. Радкевичь
Фіямета	молочарки	В. Равска
Сибіля		М. Ружицка
Беата		Е. Стечиньска
Елеонора	селянки	В. Яновичева
Рената		С. Романовска

Судовый слуга, Панове и Панѣ Сиракузи, жандарми, карабѣнєри, стражаки, пачкарѣ, моряки, селяне и селянки. — Дѣеся въ Сиракузѣ и въ окрестности р. 1820.

Нова гардероба и новѝ декораціи.

ЦѢНЫ МѢСЦЬ: Крѣсло въ першихъ 6-ти рядахъ 1 зр., Крѣсло въ дальшихъ рядахъ 80 кр., Паркетъ 50 кр., Партеръ 25 кр. Цѣна абонаменту за крѣсло перворядне на 12 представлень 10 зр., за крѣсло другорядне 8 зр.

Билетôвъ дôстати можна въ торговли ВП. Дымета въ ринку, въ Товариствѣ „Руска Бесѣда“, а вечеромъ ôдъ годины 6. при касѣ.

Початокъ точно о годинѣ 7 вечеромъ.

Складъ Гегеляйскихъ Винъ

І. ВЫСОЧАНЬСКОГО

въ Дрогобичи

высылає гегеляйскѝ вина въ оплетеныхъ бутляхъ склянныхъ 5-ти и 10-ти литровыхъ, такожь въ бочкахъ по 135 литрôвъ, по такихъ цѣнахъ:

Гег. ч. I.	5 л. D.	2.35,	10 л. D.	4.25,	135 л.	40 зр.
„ II.	„	2·70,	„	4·90,	„	47 „
„ III.	„	3·10,	„	5·75,	„	57 „
„ IV.	„	3·70,	„	7·—,	„	72 „

За „Demejon“ 5 литр. 50 кр., а 10 литр. 80 кр. оплатно Дрогобичь звертаю.

На инший роды винъ служу спеціяльнымъ цѣнникомъ. 2603 4—?

И. ИГНАТОВИЧЬ

у Львовѣ ул. Коперника ч. 3., въ Краковѣ Суконницъ ч. 20., въ Чернôвцяхъ Ринокъ ч. 2

поручає власного выробу

знаменитѝ средства одзначенѝ 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипломами признаня, на выставахъ краєвыхъ и заграничныхъ.

Есенція ароматична до полоканя устъ змѣшана зъ водою, дає здорове и дуже приємне полоканье до устъ, ôдсвѣжає ясла и запобѣгає псованю зубôвъ. Фляконъ 80 кр.

Паста ароматична до чищеня зубôвъ знаменито очищає зубы зъ камени и надає имъ перлову бѣлôсть. Цѣна 30 кр.

Щôточки до чищеня зубôвъ

въ рôзныхъ родахъ зъ найлѣпшихъ фабрикъ англійскихъ и французскихъ ôдъ 20 кр. до 1 зр. 50 кр.

Пльомба бальзамична

до пльомбованя дѣравыхъ зубôвъ, єсть тревалою и дуже практичною въ ужитю. Фляконъ 50 кр. 224 22—?

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна фляшки 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручає Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2374 *Капсулокъ 80 кр.* 63—?

МАСЛО

найдешевше и найлѣпше лише

въ торговли сельскихъ продуктôвъ

Станиславы Песель

2597 **Галицка ч. 15.** 7—?

Прихôдъ Добриводы

повѣта збаражского (почта Иванчаны) есть до замѣны. Близшій вѣдомости удѣлить тамошный приходникъ.

ПОСЛѢДНЫЙ МѢСЯЦЬ:

Льосы зъ Цѣсарскои Ювилейнои Выставы Промысловои лише 50 кр.

ГОЛОВНА ВЫГРАНА 25.000 ГУЛЬДЕНôВЪ

Бюро льотерийне комисіи для ювилейнои выставы промысловои, Wien, Bartensteingasse Nr. 4.

2610 3—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 215. Львôвъ, Середа 28 вересня (10 жовтня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Відни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungergasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Реклямаціи неопечатай вôльний ôдъ порта. — Пооднôке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надослане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. ôдъ стишка.

☛ Зъ днемъ 1 (13) жовтня пôчнеся новый чвертьрôкъ выдавництва „Дѣла“ зъ „Библіотекою найзнамен. повѣстей“. Просимо П. Т. Предплатникôвъ, щобы зволили якъ найскорше присылати залеглости и предплату. Неуплатившимъ залеглости задержиться высылка „Дѣла“ зъ кôнцемъ сего чверть року.

Резолюціи на всенародне вѣче.

I. Резолюціи въ справахъ политично-народныхъ.

Всенародне вѣче Русинôвъ Галичины, згромаджене дня 29 вересня (11 жовтня) 1888 р. у Львовѣ, поновляе резолюціи вѣчь всенародныхъ у Львовѣ зъ 18 (30) листопада 1880 и 17 (29) червня 1883 въ справахъ политичныхъ, шкôльныхъ и економичныхъ, якъ и резолюціи вѣча львôвскихъ Русинôвъ зъ 22 цвѣтня (4 мая) 1884 въ справѣ василіянско-езуитскôй, и заявляе, що галицкй Русины рѣшучо и торжественно протестують противъ теперѣшного трактованя ихъ, и що, опираючись на свои права историчнй, якъ и на основнй постановы конституціи, не перестануть всѣми законными способами добиватися своихъ правъ, имъ належачихся и до охороны та плеканя ихъ народности, якъ и до розвою ихъ матеріяльного и культурного потрѣбныхъ. За найнаглѣйшй же потребы уважають и ôдъ тѣлъ законодательныхъ, якъ и ôдъ ц. к. правительства передвсѣмъ домагаються:

1) выданя уставы о народностяхъ, котра бы обôймала подрôбне, точне и ясне переведенье постановъ артикула 19. основныхъ законôвъ державныхъ о забезпеченю правъ кождому племени на хороненье и плеканье своєи народности и мовы въ школѣ, урядѣ и публичнôмъ житю;

2) змѣны теперѣшнои системы правительственнои, протеґуючои въ нашôмъ краю одну народнôсть и верству передъ другими, въ тôмъ напрямѣ, щобы обѣ народности и всѣ верствы рôвного дôзнавали трактованя и рôвнои опѣки, а именно: а) щобы ц. к. правительство всѣми способами старалося и ц. к. властямъ администраційнымъ, якъ и ц. к. судамъ усильно припоручило наше селяньство и мѣщаньство ôдъ всякого вызискуваня хоронити, двигати и пôдносити; б) щобы при выборахъ до сойму краєвого и рады державнои заховувалося зовсѣмъ безсторонно, не ставляючи анѣ не пôдпираючи ôдъ себе нѣякихъ кандидатôвъ, а притôмъ якъ найострѣйше уважало, абы органы єго зô всею точностію пильнували законного порядку при всѣхъ актахъ выборчихъ и не дозволяли нѣкому уживати нѣякихъ незаконныхъ способôвъ, при выборахъ же до радъ громадскихъ и повѣтовыхъ абы, не сходячи зъ грунту безсторонности, уможливляли выбôръ людей честнотою характеру и ôдповѣдными способностями до доброи управы придатныхъ; в) щобы ц. к. правительство перестало урядникôвъ, учителѣвъ и судіевъ Русинôвъ переносити въ стороны зъ нерускою людностію, а противно, щобы въ рускôй части Галичины постановляло на урядовыхъ становищахъ тôлько Русинôвъ и людей, знаючихъ докладно рускій языкъ и письмо; г) щобы ц. к. правительство ввело въ житье всѣ постановленя и розпорядженя дотычно управненя рускаго языка въ урядахъ и судахъ (цѣсарскй постановленя зъ 20 жовтня 1852 р. и 10 цвѣтня 1861 р., розпорядженя министерства справедливости зъ 22 жовтня 1852, 9 липня, 7 серпня и 12 грудня 1860 р., зъ 21 цвѣтня и 23 листопада 1861 р., зъ 5 червня и 11 серпня 1869 р. и и.), котрй теперь майже зовсѣмъ не выконуються, и щобы усунуло всѣ постановы о уживаню латиньскихъ буквъ въ рускихъ письмахъ урядовыхъ, а противно, по мысли рѣшеня ц. к. трибуналу державного зъ 25 цвѣтня 1882 р. приказало всѣ рускй письма урядовй рускими буквами выставляти; д) щобы ц. к. правительство покликало щиро ôддaного рускому шкôльництву Русина до ц. к. министерства просвѣты, щобы покликувало бôльше Русинôвъ до ц. к. шкôльнои рады краєвои и ц. к. шкôльныхъ радъ окружныхъ, щобы въ гимназіяхъ уможливляло закладанье рускихъ паралельокъ и зрôвнало число годинъ рускаго языка яко предмету науки зъ числомъ годинъ польскаго языка; щобы у всхôднôй Галичинѣ була бодай одна учительска семинарія чисто руска а прочй семинаріи зъ чисто-польскихъ або утраквистично-польскихъ були перемѣненй на утраквистично-рускй, щобы при кождôй такôй семинаріи була 4-клясова руска школа вправъ, и щобы громады тыхъ мѣсцевостей, де єсть бôльше шкôлъ народныхъ и значне число людности рускои, зневолений були утримувати и руску школу; е) щобы Єзуитамъ ôднятый бувъ зарядъ въ рускихъ василіянскихъ монастиряхъ и выхованье новакôвъ и щобы взагалѣ управа гр.-к. церкви бувала повѣрювана мужамъ и до гр.-к. обряду и до рускои народности щиро привязаныхъ; ж) щобы ц. к. правительство строго припоручило властямъ оминати и устороняти все, що могло-бы уражати народнй або религійнй чувства Русинôвъ.

II. Резолюціи въ справѣ дороговôй.

I.

Всенародне вѣче узнаe наглячу потребу реформы закона дорогового; заявляeся за знесеньемъ престацій шарварковыхъ и противъ розкладаня тягарôвъ дороговыхъ пôсля нумерôвъ домôвъ, родинъ и пôсля числа худобы.

1. Всенародне вѣче домагаeсь ôдъ ц. к правительства:

а) щобы по примѣру давнѣйшихъ правительствъ взяло иниціятиву до реформы закона дорогового;

б) щобы поки-що въ мысль внесеня рускаго клюбу постаралось о найспѣшнѣйше усуненье зъ регуляминy дорогового тыхъ постановъ, котрй для селяньства и маломѣщаньства найбôльше докучливй;

в) щобы зъ своєи стороны органамъ своимъ поручило збиранье датъ статистичныхъ, потрѣбныхъ до реформы закона.

2. Всенародне вѣче домагаeся ôдъ выдѣлу краєвого скорѣйшого зôставленя датъ и предложеня на ихъ основѣ проєкту реформы закона найблизшому соймови и зъ найбôльшимъ увзглядненьемъ жадань народу, выраженыхъ въ внесеню рускаго клюбу, попертôмъ численными петиціями. Представителѣвъ менчои посѣлости въ выдѣлахъ повѣтовыхъ и радахъ повѣтовыхъ взываe всенародне вѣче до точного пильнованя, щобы даты збиранй черезъ выдѣлы повѣтовй и опертй на нихъ мнѣня були выразомъ дѣйстного стану рѣчей и дѣйстныхъ потребъ и жадань населеня.

3. Всѣмъ посламъ селяньскимъ пригадуe всенародне вѣче обовязокъ оборонy интересôвъ громадъ и селяньства въ справахъ дороговыхъ; а особливо поручаe будучимъ рускимъ посламъ якъ найревнѣйше старанье, щобы реформа закона дорогового якъ найскорше пôднята и зъ якъ найбôльшимъ увзглядненьемъ интересôвъ громадъ и малои посѣлости переведена зôстала.

II.

Всенародне вѣче взываe громады рускй и мазурскй до пошанованя обовязуючого закона дорогового, а заразомъ до солидарного и неустаючого домаганя петиціями реформы того закона.

III. Резолюціи въ справѣ пропинаційнôй.

Право пропинаціи первѣстно належало до монархôвъ (regale) и перейшло на поодинокй лиця и громады за заслуги або тягары.

Польске правительство вже не узнавало єго правомъ, тôлько привилеємъ; по мѣстахъ же дôйшло оно зъ часомъ до значеня права приватного.

Розличного рода розпорядженя зъ польскихъ и австрійскихъ часôвъ т. зв. право пропинаціи значно пôдкопаля, а патентъ цѣсарскій зъ 7 марта 1848 р. и рѣшеня сойму въ Кромерижи завдали єму смертоносный ударъ.

По введеню урядôвъ повѣтовыхъ, увôльняючихъ властителѣвъ пропинаціи ôдъ тягарôвъ, могло було ц. к. правительство право пропинаціи цѣлкомъ знести, и то безъ всякого вынагородженя.

Уставою краєвою зъ дня 30 грудня 1875 р. вправдѣ нѣбы-то знесено право пропинаціи, однакъ лишено давныхъ властителѣвъ въ ужитковаю черезъ 26 лѣтъ (до кôнця 1910 р.) и санкціоновано уставою вѣчне посѣданье одного шинку реального зъ титуломъ права власности приватнои. И мы числимося зъ тымъ фактомъ, однако домагаeмося, абы право пропинаціи разомъ зъ тымъ шинкôмъ було знесене за справедливымъ вынагородженьемъ.

Розличного рода проєкты обходять бôльше властителѣвъ права пропинаціи, а для насъ суть о стôлько важнй, о скôлько въ меншôй або бôльшôй степени могуть ангажовати фондъ краєвый и тымъ самымъ причинитися до меншого або бôльшого пôднесеня податкôвъ. Въ виду того нема иншого выходу, якъ тôлько застеречй себе и край передъ всякимъ пôднесеньемъ податкôвъ въ цѣли знесеня права пропинаціи.

Понеже дальше межи проєктами знесеня пропинаціи суть и такй, котрй безпосередно не до фонда краєвого, тôлько въ першôй линіи до калиты консументôвъ ôдзываються, есть небезпечнôсть, що въ той способѣ сила податкуюча въ нашôмъ краю значно бы ослабилась.

Въ виду наведеного позволяeмо собѣ Свѣтлому всенародному Вѣчу предложити до благосклонного принятя слѣдуючй резолюціи:

I. Право пропинаціи маe бути заразъ знесене разомъ зъ т. зв. вѣчнымъ шинкомъ за справедливымъ вынагородженьемъ;

II. Всенародне Вѣче протестуe рѣшучо противъ всякихъ проєктôвъ и законôвъ, котрй бы край, а взглядно фондъ краєвый въ якій-небудь способѣ въ справѣ выкупна права пропинаціи обтяжали; на проєктъ правительственный можна-бы згодитися, тôлько змѣнивши декотрй постановленя, а именно, щобы можливй недоборы не покрывавъ фондъ краєвый, тôлько податокъ консумційный.

III. Всенародне Вѣче взываe всѣхъ щирыхъ патріотôвъ, абы закладали и розширяли братства тверезости и читальнѣ, котрй одній можуть охоронити нашъ край ôдъ дальшои матеріяльнои руины.

Ôдповѣдь „Czas-ови“.

Ôдповѣдь нашу „Czas-ови“ (на статью перепечатану вчера въ „Дѣлѣ“) почнемо вычисленьемъ фактôвъ, несхожихъ зъ правдою, котрй однакожь старому „пôдвавельскому грѣшникови“ послужили яко премисы, розумѣeсь, до ложного заключеня.

„Czas“ розминувся зъ правдою, кажучи:

1) Що на лавахъ польскихъ змоглась ôдъ кôлькохъ лѣтъ тенденція уступствъ въ користь народу рускаго. „Czas“ покликуeсь на справу заснованя паралельныхъ рускихъ клясъ въ Перемышли. Фактомъ єсть, що рускй послы домагались заснованя цѣлои окремои гимназіи рускои въ Перемышли; фактомъ єсть, що правительство центральне було згодилося на се домаганье и правительств. комисарь въ тôмъ дусѣ навѣть заявився бувъ въ соймѣ, — але фактомъ єсть такожь, що бôльшôсть сойму галицкого проєктъ заснованя рускои гимназіи въ Перемышли ôдкинула рѣшучо, а на заснованье паралельныхъ клясъ

Поручення зъ провинціи сейчасъ залагоджуються, без дочисленя провизіи.
Куплю и продаю пôдъ найкористнѣйшими по змозѣ условіями
Всякй облигаціи, листы застав, ренты, акціи банковй и приватй
Собаль и Лилєнъ дôмъ банковый и контора вымѣны.

8)

Ганна Монтовтъ.

Исторично-побытовый очеркъ изъ житя волыньского паньства въ XVI. стол.

Написавъ Орестъ Левицкій.

(*Дальше.*)

X.

Якъ-разъ въ тыждень опôсля въ Коблинѣ ôдбувались похороны Яна Монтовта. Зъѣхалося богато знатныхъ особъ, приятелѣвъ и рôдникôвъ небôщика, а ще бôльше єго жѣнки. Приѣхали князѣ Вишневецкй: каштелянъ волыньскій Андрѣй и Константинъ Ивановичѣ, рôднй браты славного лицаря князя Дмитра-Байды, що то недавно передъ тымъ погибъ въ Царгородѣ, и стрыйный братъ ихъ Александеръ Александровичь Вишневецкій; дальше приѣхавъ князь Миколай Андрѣевичь Збаражскій, староста кременецкій, и єго сынъ Янушь; прибули князѣ Воронецкй: Якубъ Юрьевичь, пробощь ласскій и скирневецкій, що бувъ опôсля бискупомъ кіевскимъ, и єго стрыйный братъ князь Матушь Войничь Воронецкій; приѣхавъ рôдный братъ Монтовтихи князь Александеръ Александровичь Порицкій зъ матерею; дальше князь Романъ Федоровичь Сангушко, славный гетьманъ литовскій, князѣ Гольшаньскй-Дубровицкй и богато иничихъ знатныхъ панôвъ.

Похороны ôдправлявъ бискупъ луцкій Янъ Андрушевичь зъ цѣлою капитулою. Пôдъ часъ ôдправы, заки приходило вже спустити домовину до гробу, прочитано пôсля тогдѣшного звычаю на голосъ „тестаментъ“ покôйного:

„Во имя святои и живоначальнои Тройцѣ станься, амѣнь. Я Янъ Якубовичь Монтовтъ ознаймую и чиню явно всѣмъ посполито, кому того потреба будеть вѣдати, што жъ зъ навѣженя Божого будучи ми хорымъ и розумѣючи то, ижъ кождый чоловѣкъ єсть смертельный, который ся на свѣтъ народивъ, тотъ и умреть, и чуючи то, ижъ зъ тои хвороби живъ не можу бути, а будучи еще въ доброи памяти, цѣлôмъ и зуполнôмъ розумѣ, хочу ознаймити остатнюю волю свою не на словахъ тôлько, що съ часомъ съ памяти людскои сплываeть, але на писмѣ. Напервей душу свою поручаю и даю въ руки Богу Сотворителю, въ Тройцѣ єдиному, а тѣло маeть малжонка моя милая Барбара Александровна княжна Порицкая, якъ найприхлей на старôмъ мѣстѣ въ Коблинѣ костелъ збудовавши, погребести зо всѣми церемоніями ведлугъ закону римского...“

Опѣкунами вдовы призначивъ Монтовтъ въ тестаментѣ князѣвъ Константина и Александра Вишневецкихъ. Дальше йшло потвержденье вѣна княжны Порицкои и всѣхъ недавно даныхъ ѣй дарунковыхъ записей на маєтки. Ѣй записавъ всѣ „речи рухомія“, а навѣть той дôмъ въ Луцку, що недавно передъ тымъ подарувавъ бувъ дочцѣ и зятеви. Монтовтъ не позабувъ и на рôдникôвъ своихъ: братаничамъ Андрѣеви и Янови Монтовтамъ позволивъ сплатити вдовѣ 4000 кôпъ вѣна и взяти собѣ тй маєтки, на якихъ та сума була записана, а якомусь Андрѣеви Кгесиньскому, сестрѣнцеви, подарувавъ маєтокъ Золочѣвъ. Забувъ лишь на рôдну дочку Ганну: ѣй вызначивъ усего одно невеличке селце Липу и то зъ умовою: „если-бы дѣти мѣла“ — на вѣчнôсть, инакше-жь тôлько „до живота“.

Опôсля сповнено другій обрядъ, що тогдѣ мусѣвъ ôдбутись при похоронахъ. Притомнымъ показано золоту печатку зъ именемъ покôйника и зъ єго гербомъ, а потôмъ заразъ при домовинѣ въ очехъ усѣхъ „збито“ єи, а безформну масу ôддано вдовѣ. То чинилося задля того, щобы по смерти нѣхто не мôгъ покористуватись печаткою небôщика и не пôдробивъ въ єго имени документôвъ. Потôмъ домовину, — въ XVI. в. була то звычайна колода зъ дубового дерева, выдовбана у внутри — закрыто, обтягнено зелѣзными обручами, облито розтопленою смолою и спущено до камѣнного склепу, надъ котрымъ пôзнѣйше мавъ станути костелъ.

Ганна Ледчицка була на похоронахъ ôтця и плакала за нимъ мабуть найщирѣйше изъ усѣхъ. Якъ читали тестаментъ и згадали єи имя, она ридаючи припала до домовины та такъ и охолола въ конвульсійнôмъ голосѣню, — не тому, щобъ єи заболѣла ôтцѣвска несправедливôсть, — она навѣть не встигла дочути, що таке говорилось про нею въ тестаментѣ, — а просто длятого, що всѣмъ тымъ, що дѣялось довкруги неи, она була сильно зворушена, а въ хвили, коли вымовлено єи имя, ѣй наразъ стало невытерпно жаль и батька и самои себе. У присутныхъ она розбудила майже однодушне чувство жалю: надто вже очевидна була несправедливôсть ôтця для неи. Зô всѣхъ сторôнъ высказували ѣй сочувство. Навѣть мачуха старалася теперь заявити ѣй небувалу прихильнôсть: и дѣйстно въ єи серци зарушалося щось немовь угрызенье совѣсти и жалю за бѣдною, ограбленою наслѣдницею богатого ôтця. А Ганна, въ ôдповѣдь на перше ласкаве слово зъ устъ мачухи, ридаючи припала ѣй до груди, забувши все, що було. Княжна Порицка и де-хто зъ єи рôднѣ збилися зъ пантелику. Середъ довѣрочнои розмовы за поминальнымъ столомъ дали Ганнѣ пôзнати, що не полишать єи безъ опѣки родины, и благородна княжна, памятаючи на „добродѣйство и ласку“ покôйного мужа, не допустить, щобы дочка єго терпѣла нужду, а зъ часомъ не ôдкажесь и нагородити єи де-чимъ зъ ôтцѣвского добра. Певна рѣчь, — признавали, — Ганна по трохи и маe право уважати себе покривдженою, — але хто тому виненъ? Чи не було-бы все инакше, якъ бы у нея бувъ не такій мужъ? Ôнъ своимъ злымъ поведеньемъ, пяньствомъ, зухвальствомъ, своими надоѣдливыми вымогами, наконець тою грубою, обурюючою сценою, яку осмѣлився зробити при смертнôй постели старця, такъ обуривъ и оскорбивъ ôтця, що той постановивъ бувъ зовсѣмъ усунути дочку ôдъ спадку, та тôлько на великй просьбы и причину мачухи змѣнивъ бодай трохи свою постанову. Та й поблагословивъ же єи Господь чоловѣкомъ! И де стаe ѣй силъ вытерпѣти жити зъ такимъ простакомъ чоловѣкомъ?

— „То Господь караe єи, — вмѣшався вуйный братъ Порицкои, князь Якубъ Воронецкій, пробощь ласскій и скирневицкій — за те, що она, добра католичка, ôдважилась дати руку мерзенному еретикови, лютому ворогови св. римскои церкви и єи головы, намѣстника Христового! Нечестивй не мати-муть наслѣдя вкупѣ зъ вѣрными якъ на небѣ такъ и на земли!“

Ганна тôлько плакала, слухаючи тыхъ бесѣдъ.

(*Дальше буде.*)

згодилась лишь зъ клявзулею: „w miarę potrzeby“. Паралельнѣ рускѣ клясы въ Перемышли одержала Русь галицка не зъ рукъ сойму, а въ дорозѣ найвысшои постановы. Ухвала сойму галицкого не одержала санкціи въ формѣ, въ якѣй ѣи туды подано. Тенденція бѣльшости лежала радше въ тѣмъ, щобъ на око нѣбы щось зробити, але черезъ клявзулю всю справу убити въ выконаню. И чи то значить, що на лавахъ польскихъ змоглась тенденція уступствъ въ користь народу рускаго?

2) „Czas“ розминувся зъ правдою, кажучи, що въ перемыскѣй паралельцѣ рускѣй показалась фреквенція не дуже численною. Тымчасомъ се фактъ, що до тои клясы, мимо що Русины не мають 4-клясовыхъ шкѣлъ народныхъ, записалося сего року ажь 52 ученикѣвъ!

3) „Czas“ допустався ложи, кажучи, що пос. Романчукъ домагався заснованя рускихъ шкѣлъ 4-клясовыхъ на коштъ краю. Пос. Романчукъ хоче, щобы законъ приневоливъ громады мѣскѣ до заснованя такихъ шкѣлъ на свѣй коштъ, подѣбно якъ найвысшій трибуналъ державный спонукавъ громаду мѣста Львова до заснованя рускои школы им. Марк. Шашкевича. Фондъ краєвый мавъ-бы лише тогдѣ прийти въ помѣчь громадамъ мѣскимъ, коли-бъ ихъ власнѣ фонды шкѣльнѣ показались недостаточными. Опершись на ложнѣй премисѣ, „Czas“ заключає ложно, мовь-то пос. Романчукъ стремить до знищеня автономіи мѣскихъ громадъ.

4) „Czas“ фантазує, мовь-то мѣщаньство руске уважає себе лишь: gente Rutheni natione Poloni. По нашихъ мѣстахъ и мѣсточкахъ суть Русины й Поляки, але гермафродитѣвъ нема.

Спростувавши тѣ факты, переходимо до цѣлого ряду клеветъ и пѣдлыхъ пѣдозрѣвань противъ послѣвъ и народу рускаго, якѣ „Czas“ для звѣстныхъ лукавыхъ цѣлей своихъ нагромадивъ въ статьѣ зъ 5. жовтня.

Ѣдозва вѣчева рускихъ послѣвъ есть ясна. Въ нѣй выраженѣ головно три мысли: Русь галицка не посѣдає нѣ при высшихъ властяхъ краєвыхъ, нѣ въ соймѣ, нѣ въ радѣ державнѣй, нѣ въ министерствахъ своихъ заступникѣвъ въ ѣдновѣднѣмъ числѣ; низшѣ верствы народонаселеня галицкого суть тягарами податковыми нерѣвномѣрно обтяженѣ и народови галицкому грозять новѣ тягары зъ причины намѣреного выкупна права пропинаційного.

Чи такъ дѣйстно не есть, най судить кождый об'єктивно мыслячій чоловѣкъ. А мимо того „Czas“, въ крайнѣй злобѣ, пѣдсуває тѣй ѣдозвѣ: выповѣдь вѣйны домовои, грозьбу для гармоніи суспѣльнои и порядку державного, тенденцію прогнати елементъ польскій зъ галицкои Руси и що найнесовѣстнѣйше: солидарность послѣвъ рускихъ зъ агитаціею панславистичною. Гарна китиця злобы, лукавства и нечести! Чи-жь въ такихъ обставинахъ можлива яка-небудь дискусія? Чи се значить стремѣти до гармоніи суспѣльнои, до поясненя справъ національныхъ, до двигненя краю зъ економичнои руины, до усмиреня антагонизму національного, до усмиреня пристрастей, до заведеня ладу въ державѣ? Пѣсля „Czas-у“ увзглядненье правъ національныхъ въ школахъ народныхъ и середныхъ значить одно, що „вѣйна домова“: роздоръ въ мѣстахъ и творенье агитаторѣвъ-учителѣвъ, небезпечныхъ для суспѣльности. Читаючи таке, можна або щиро засмѣятись надъ лепетаньемъ „старого грѣшника“ або сказати собѣ: у автора тои статьѣ не було мабуть всѣхъ дома, коли ему таке писалося.

„Czas“ пытаєся: що на подѣбну ѣдозву послѣвъ польскихъ въ Познаньщинѣ або въ Угорщинѣ зробивъ-бы Берлинъ або Пештъ? На то скажемо, що нѣ въ Берлинѣ нѣ въ Пештѣ не знайшовся-бы органъ, щобы оправданѣ жаданя послѣвъ польскихъ мѣгъ зъидентификувати зъ агитаціею противъ ѣднозинъ державныхъ, хоть елементъ польскій має за собою традицію елементу революційного, стремлячого не такъ до розвою національного въ границяхъ державного интересу, якъ бѣльше до сепаратизму политичного. Мы розумѣемо, о що „Czas-ови“ ходить. Ему пахне Kraft vor Recht. Ѣнъ радъ бы пѣйти въ слѣдъ за шовинистами мадярскими и зробити зъ Русинѣвъ то, що Мадяры намагались зробити зъ Словакѣвъ; ѣнъ радъ-бы, веденый „bratnią miłością do Rusi“ (!!!), розвязати всѣ рускѣ товариства и институціи, якъ Мадяры „Matic-у“ словацку; ѣнъ бы и вызначивъ рѣчну суму зъ фондѣвъ краєвыхъ на закупно сирѣтъ рускихъ, щобъ ихъ ѣдтакъ польщити въ институтахъ своихъ и выробляти ще дальше перевертнѣвъ рускихъ звѣстного фасону, якъ се робить его закарпатскій bratanek зъ сиротами словацкими. Мы дуже добре розумѣемо задушевнѣ намѣреня „Czas-у“, але vana sine viribus ira, — пустый трудъ, бо Русинъ не Словакъ, а исторія записала, що ѣнъ своихъ правъ умѣвъ завсѣгды боронити!

„Czas“ зводить ѣдозву вѣчеву послѣвъ рускихъ зъ богомѣльемъ до Кіева и Почаева. Чи се не простый абсурдъ? Чи се не смѣшне, не дитинне? Та-жь „Czas“ знає добре, хто туды ѣздивъ и що тыхъ богомольникѣвъ на кіевске свято було ажь — чотирохъ, редакторѣвъ и сотрудникѣвъ одного знаного „издательства“. И тѣ бѣдненькѣ десперати мали-бы правити послами рускими? Але „Czas-ови“ не о то ходить. Его головна тенденція лежить въ тѣмъ, щобъ наробити крику, шуму и стуку якъ-разъ въ той часъ, коли внесеня пос. Романчука мали-бы прийти на порядокъ дневный въ соймѣ. Ѣнъ полохає шляхту польску революцією соціяльною, нарѣдъ польскій проскрипцією зъ Руси, а правительство агитаціею панславистичною. Та тѣлько кождый розумный чоловѣкъ буде умѣти оцѣнити такѣ елюкубрації „Czas-у“ и назве ихъ або дуже пѣдлыми, або ідіотичными. Суть и межи Поляками вже люде, котрымъ прикрѣ ѣдносины народностнѣ въ Галичинѣ, споры національнѣ вже надоѣли, а о нерѣвномѣрности тягарѣвъ має певно бѣльшість польского населеня однакове понятье зъ нами. На слезы, що плывуть въ „Новѣмъ Времена“ або „Моск. Вѣдомостяхъ“ мы не потребуемо рефлектувати. Не мы вытискаємо зъ ихъ очей слезы и тѣ насъ не потѣшать. Але „Czas“ лютує про то головно, що о доли Русинѣвъ галицкихъ говорить и поважный петербурскій „Kraj“ и давный сердечный приятель „Czas-у“ вѣденьска „N. fr. Presse“ и другѣ поважнѣ органы прасы европейскои, отъ хочь-бы англійска „Pall-Mall-Gazette“, що о насъ заговорили и въ Прусахъ и въ Англіи, всюды. Всѣ тѣ часописи розвѣяли вже давно нимбъ „tradycyjnej szlachetności“, котрою „Czas“ хочеся похвалити, а котрои слѣдѣвъ у насъ немало видко.

„Czas“ каже: „Для Руси все, але въ користь панславизму нѣякихъ уступствъ“. Чому-жь не спонукає „Czas“ послѣвъ польскихъ, щобъ они хочь разъ взяли дрѣбненькій починъ до закочу, котрымъ бы тѣй Руси дано якѣ-небудь ширшѣ права національнѣ? Чому бѣльшість сойму галицкого не возьме собѣ за примѣръ бѣльшість сойму ческого и чому не выдасть закона о правахъ языка рускаго въ урядахъ и автономичныхъ тѣлахъ, аналогичного, якѣй тѣлько-що Чехи безъ нѣмецкихъ послѣвъ ухвалили въ Чехахъ въ користь обохъ краєвыхъ языкѣвъ? Ось тутъ якъ-разъ вылазить шило зъ мѣшка, — показуєсь, що та сердечность для Руси есть пустою, лукавою фразою. „Czas“ хоче будь-що-будь обмыти свою партію въ соймѣ галицкѣмъ, представити ѣи въ очехъ правительства чистою, благородною и що найважнѣйже — вѣрною сторожею супротивъ панславизму, — знаючи добре, що Русь крѣпше противъ него бореся, анѣжь его станьчики россійскѣ.

Не подарувавъ „Czas“ и учителямъ народнымъ. Рускій учитель есть въ его очехъ средствомъ до агитаціи соціяльнои. Въ кѣлькохъ словахъ наговорити стѣлько пѣдлои ложи и кинути таку тяжку клевету на руске учительство, — се зможе тѣлько найпоганѣйша злоба и мерзка скаженость. Се нагорода для тыхъ бѣдныхъ людей, що трудяться пѣдъ окомъ властей надъ просвѣтою будучого покоѣня. Видко, що зъ сквернои душѣ и сквернымъ устъ може выходити лишь найсквернѣйша обида.

Та статья есть однымъ зъ дальшихъ доказѣвъ, що славный пѣдвавельскій органъ кліки трудиться надъ тымъ, щобы пѣддержувати ненависть расову, а за средство до цѣли уживає ложи, клеветы и денунціяцій!

Народне вѣче въ Бережанахъ.

IV.

Зъ причины великого нѣтовпу важного матеріялу хвилевого не мали мы доси можности, якъ були радѣ, подати въ ширшѣмъ вытязѣ и обохъ дальшихъ рефератѣвъ зъ бережаньского вѣча — реферату политичного и шкѣльного, якъ се мы учинили зъ рефератомъ економичнымъ. Рефератъ политичный Ив. Белея подамо окремо, а нинѣ подаємо змѣстъ реферату д-ра Антоневича.

Д-ръ Антоневичъ не бувъ приготованый на рефератъ въ Бережанахъ, тожь промовлявъ на основѣ точокъ, списаныхъ въ видѣ резолюцій д-ромъ Чайкѣвскимъ.

„Мѣй попередникъ (Ив. Белей) — почавъ д-ръ Антоневичъ — пояснивъ уже Вамъ добре, якъ треба розумѣти конституцію. За панщины були вы малолѣтнѣ, теперь стали повнолѣтнѣ и мусите самѣ добиватися своихъ правъ. Я поспѣшавъ сюды, щобы наочно пересвѣдчитись, якъ то вы прозрѣваєте и дозрѣваєте. Зѣбралися вы численно радити надъ своєю долею. Досвѣдъ учить, що въ политицѣ рѣшають тѣлько просвѣченѣ, богатѣ и сильнѣ, а на темныхъ и бѣдныхъ нѣхто не глядить, тожь належиться подяка тымъ, що васъ ведуть черезъ просвѣту до добробыту и до политичнои свѣдомости.

Я буду говорити о нашихъ школахъ. То рѣчь дуже важна. Нашъ краєвый шкѣльный законъ не веде такъ до просвѣты и до практичнои користи, якъ бы повинно бути, а старається бѣльше ширити полонизацію. Сельскѣ школы повинѣ бѣльше пѣдготовляти дѣтей до сельского господарства и домашного промыслу, а тымчасомъ въ тыхъ школахъ учать дитину геометріи, альгебры, географіи, а найбѣльше польскои граматики и исторіи, зъ чого она не має нѣякого хѣсна. Проти того змагає перша резолюція, домагаючись такои реформы шкѣлъ народныхъ и семинарій учительскихъ, щобы сталася практичнѣйшими на користь краю.

Другою резолюцією домагаємось, щобы и въ нашихъ середныхъ школахъ рускій языкъ дѣставъ свои права. Мы на 3 міліоны мешканцѣвъ маємо лишь одну гимназію, хочь XIX. артикулъ основныхъ законѣвъ обезпечує кождому народови образованье его языка. Правительство само повинно предложити соймови ѣдповѣдный проектъ закона, щобы арт. XIX. мавъ примѣненье и въ середныхъ школахъ.

Дальшою резолюцією домагаємось, щобы краєву раду шкѣльну зреорганизовано такъ, щобы и Русь мала въ нѣй голосъ; дальше щобы розпорядженье краєвои рады шк. о урядовѣмъ языцѣ польскѣмъ було скасоване, а рускимъ школамъ, и шкѣльнымъ радамъ мѣсцевымъ и окружнымъ вѣльно було переписуватись по руски и щобы краєва рада шк. на рускѣ письма ѣдповѣдала по руски.

Дальшою резолюцією домагаємось, щобы краєвый законъ не ѣдбиравъ мѣсцевымъ радамъ шкѣльнымъ права презентованя учителѣвъ. Мѣсцева рада найлучше знає, хто якій учитель. Нехай нашихъ учителѣвъ не переносять въ села мазурскѣ, щобы въ нашѣ села надавати учителѣвъ, що не знають рускаго языка и доперва ѣдъ дѣтей его мають учитися.

Наконець идуть резолюціи, важнѣ и потрѣбнѣ бѣльше для околицѣ бережаньскои. Домагаємось справедливо, щобы при гимназіи въ Бережанахъ були заведенѣ рускѣ паралельки. Населенье въ Бережанщинѣ переважно руске и число ученикѣвъ въ сѣй гимназіи поважне (140—200), тожь домаганье наше буде зовсѣмъ справедливе.

Такъ само справедлива наша резолюція, щобы въ Бережанахъ, Пѣдгайцяхъ и Рогатинѣ були основанѣ 4-клясовѣ рускѣ школы народнѣ. Безъ тыхъ шкѣлъ намъ не обѣйтись, бо они мають пѣдготовити ученикѣвъ до гимназіи.

Дякую вамъ, достойнѣ земляки, въ имени своѣмъ и рускихъ послѣвъ за таку численну участь въ вѣчу и за повагу, зъ якою приймаєте тутъ нашѣ народнѣ справы. За свѣй трудъ знайшовъ я тутъ велику нагороду. Приймѣть ѣдъ мене науку: тверезѣться, працюйте, будьте моральными и ощадными. Домагайтеся не ласки, але справедливости, а бодай внуки вашѣ дѣждуться ѣи. Про вашь голосъ тутъ довѣдаєсь край, держава, Европа, почує его и любящій насъ правдивый нашь батько, нашь добрый монархъ, а коли не ѣдъ разу, то помалу дѣстанемо то, чого справедливо домагаємось. Прощайте!“

По рефератахъ забравъ голосъ сел. Фіялковскій и повторивъ ще разъ пѣднесену въ рефератѣ економичнѣмъ справу, щобы процесы о т. зв. „гонорки“ (обиду чести) ѣдобрати судамъ а ѣддати урядамъ громадскимъ и приходскимъ въ селѣ

Сел. Сѣкорскій зъ Бѣлки пѣднѣсъ смѣло голосъ насамперед за тымъ, щобы ѣзуитѣвъ, непрошеныхъ опѣкунѣвъ рускои церкви, выдалено зъ василіянськихъ монастирѣвъ — а вѣче бережаньске нехай поручить рускому митрополитови, щобъ ѣнъ о то старався. (Внесеня свого, принятого грѣмкими оплесками, не мѣгъ ч. Сѣкорскій ширше розвинути, бо на интервенцію правительственного комисаря предсѣдатель мусѣвъ вѣзвати бесѣдника, щобы той предметъ полишивъ). Дальше ч. Сѣкорскій пѣднѣсъ несправедливѣсть нового закона дорогового и, згѣдно зъ референтомъ економичнымъ внѣсъ, щобы соймъ якъ найскорше змѣнивъ его по справедливости. Всѣ зѣбранѣ селяне однодушно загомонѣли: „Нехай зроблять по справедливости, а не на нашу кривду!“ — Дальше ч. Сѣкорскій запротестувавъ противъ польского проекту закона, щобы громада мусѣла платити 300 зр. писареви громадскому. Сей протестъ выкликавъ голосне одобренье середъ всѣхъ селянъ: „Ѣдбирають громадамъ право презентованя учителѣвъ, накидають платити писарямъ таку суму! Де-жь автономія громадъ?!“

Д-ръ Чайкѣвскій порушивъ гадку, чи бы Русинамъ не заложити школы для писарѣвъ, коли писарѣ теперь будуть мусѣли здавати испытъ. Вѣче приняло тую гадку дуже прихильно.

Сел. Гринь Чорный пѣднѣсъ, що на провинціи недѣлѣ и свята не празнуються, нарѣдъ ѣздить по торгахъ и розпиваєся.

Сел. Федикъ жалувався, що селяньскѣ грунты покляснфиковано дуже несправедливо.

Сел. Фіялковскій и Вороновскій промовляли на тематъ деморализацій при выборахъ, а ч. Вороновскій звернувся до своѣи братіи и голосно сказавъ: „Коли тутъ есть може якій, що бувъ коли при выборахъ Микитою Хрунемъ, нехай же, чувши тутъ такѣ краснѣ науки, покаєся до смерти не запрода ти свого голосу за горѣвку та ковбасу!“

Сел. Сѣкорскій поставивъ внесенье и вѣче ухвалило: „Взываєся „Народну Раду“ у Львовѣ, щобы взяла иниціятиву до основаня рускои асекурації“. На що маємо своими грѣшми запомагати чужихъ?

Наконець крамарь зъ Дунаєва ч. Март. Фенчиньскій внѣсъ на письмѣ: „Вѣче бережаньске поручає вѣчу львѣвскому, щобы для переведеня недалекихъ уже выборѣвъ до сойму дало повномочье клюбови рускихъ послѣвъ разомъ зъ предсѣдателями обохъ львѣвскихъ товариствъ политичныхъ зложити центральный комитетъ выборчій.“

Промовлявъ ще о. Филиповскій, але нѣхто не мѣгъ его бесѣды зрозумѣти: до чого она йде и чого хоче; знати було лишь тѣлько, що одному о. Филиповскому якось не дуже заимпонувала та гармонія, що панувала за весь часъ вѣча.

Нове межинародне товариство революційне.

Парискій кореспондентъ лондоньскои „Times“ одержавъ зъ Ню-Йорку точне справозданье о организаціи нового межинародного товариства революційного и подає теперь въ коротцѣ въ згаданѣй газетѣ начеркъ организація того товариства, котре якъ самою организацією такъ силами и грошевыми средствами перевысшає всѣ дотеперѣшнѣ товариства того рода.

Члены згаданого товариства числяться вже на міліоны и дѣляться на революційнѣ клюбы, спѣлки торговельнѣ и соціялистичнѣ комитеты окружнѣ. Лишь проводирямъ звѣстне число. Цѣлымъ товариствомъ управляє выдѣлъ администраційный зъ осѣдкомъ въ Ню-Йорку. Центральнѣ выдѣлы суть ще: въ Санъ Франціско, Чікаго и Філядельфіи, а въ Европѣ має нове товариство свои филіи въ слѣдучихъ мѣстахъ: высшѣ выдѣлы въ Лондонѣ, Парижи и Бруксели; выдѣлы другого степеня въ Ліонѣ, Шефільдѣ, Бермінгемѣ, Римѣ, Фльоренціи, Мілянѣ, Женевѣ, Бремѣ, Берлинѣ, Вѣдни, Амстердамѣ, Антверпіи, Літтиху, Барцельонѣ, Валенціи, Мадридѣ, Константинополи и Пештѣ. Крѣмъ того суть ще самостѣйнѣ выдѣлы другого степеня въ Москвѣ и Петербурзѣ. Выконуючій межинародный выдѣлъ революційный радить на тайныхъ засѣданяхъ. Выдѣлъ той складаєся зъ 46 членѣвъ зъ всякихъ народностей. Всѣ краѣ цѣлои землѣ роздѣлено помѣжь 15 членѣвъ того выдѣлу и они называються „кореспондуючими секретарями“. Они дѣляться на слѣдуючѣ групы: 1) Франція и французкѣ колоніи; 2) Англія и Ірляндія; 3) Нѣмеччина; 4) Россія; 5) Бельгія и Швайцарія; 6) Голяндія, Швеція и Норвегія; 7) Испанія и испаньскѣ колоніи; 8) Італія и Корсика; 9) Туреччина въ Европѣ, Греція и Румунія; 10) испаньскѣ колоніи въ Тихѣмъ океанѣ; 11) испаньскѣ републики въ Атлантійскѣмъ океанѣ и Бразилія; 12) англійскѣ Индіи и Австралія; 13) Австро-Угорщина; 14) и 15) Сполученѣ державы, Мехико и Канада. Для розвоженя приказѣвъ управляючого выдѣлу въ найдальшѣ стороны есть шѣсть членѣвъ, що вѣчно ѣздять а зъ котрыхъ кождый мусить умѣти говорити бодай пять языками. Шѣсть иншихъ членѣвъ, котрѣ выбираються тягненьемъ галокъ, становлять найвысшій трибуналъ. Декреты найвысшого трибуналу мусять ще мати санкцію загального збору. Коли вже така санкція наступила, то змѣна выроку вже не можлива. Засудженѣ особы не можуть вже мати надѣѣ на помилуванье або на ѣдложенье кары на часъ пѣзнѣйшій. Фонды, якими товариство розпоряджає, выносять вже кѣлька міліонѣвъ; недавно тому дарувавъ товариству якійсь богачь въ Санъ-Франціско пѣвъ міліона. Центральна каса товариства есть въ Ню Йорку а одна филія тои касы въ однѣмъ звѣстнѣмъ домѣ банковѣмъ въ Лондонѣ. Зъ-помѣжь верховодячихъ мужѣвъ сего товариства звѣстнѣ доси: Гудвайнъ, Макнамара, Фільдъ и Прайсъ.

Соймъ краєвый.

XIII-те засѣданье зъ дня 8 н. ст. жовтня 1888.

Першій разъ ѣдъ кѣлькохъ уже лѣтъ появився въ соймѣ пос. Грохольскій; до салѣ несли его сходами на крѣслѣ. Прибувъ ѣнъ до сойму за-для преважнои для шляхты справы пропинаційнои.

Зъ петицій цѣкавѣйшѣ: Выдѣлъ пов. въ Городенцѣ о выклопотанье у правительства пѣльги при сегорѣчнѣмъ стяганю податкѣвъ зъ причины неврожаю. Мѣсто Бѣбрка о вчисленье ѣи до мѣстъ, що будуть взятѣ пѣдъ новый громадскій законъ. Мѣсто Рудки о право самостѣйного выбору одного члена до рады повѣтовои. Кагалъ зъ Жовкви о субвенцію на божницю. Администраторъ купельного заведеня въ Жегестовѣ о закупно Жегестова на власность краю. Комитетъ церковный въ Березднвцяхъ о субвенцію на будову церкви. Юлія Ивановичева, вдова по священику, о запомогу. Богато петицій личныхъ.

Петицію громады Жабна о дарованье ѣй або о розкладъ сплаты позички 500 зр. на потерпѣвшихъ торѣкъ ѣдъ повени передано комисіи буджетовѣй; петицію громады Шоломыѣ о запомогу на будову школы комисіи шкѣльнѣй; а петицію зъ Глинянъ о запомогу погорѣльцямъ комисіи буджетовѣй.

Пос. Вол. Воляньскій поставивъ внесенье, взываючe правительство, щобы спонукало зелѣзницѣ Кароля-Людвика и Черновецку змѣнити розкладъ ѣзды, абы подорожнѣ зъ полудненно-всхѣднои Галичины на Станиславѣвъ мали звязь зъ тыми зелѣзницями, не ждучи по кѣлька годинъ.

Зъ порядку дневного удѣлено деякимъ радамъ повѣтовымъ, громадамъ и обшарамъ дворскимъ концесій на мыто.

Потѣмъ ухвалено „kółk-амъ rolnicz-имъ“ субвенцію 3000 зр. нѣбы то на люстраторѣвъ господарствъ рѣльничихъ. (Пос. Августиновичь, презесъ „кулокъ“, промовлявъ за тымъ, щобы дати ще бѣльше, але якось шляхтѣ того вже було за богато.)

Пѣдъ конець выдѣлови краєвому ѣдступлено до розслѣдженя двѣ петиціи въ справахъ дороговыхъ, а ѣдкинено жалобу однои вдовы на небѣщика львѣвского адвоката Ант. Домѣчаньского (знаного ментора Русинѣвъ) о загребленье ѣй двохъ реальностей на Лычаковѣ.

XIV-те засѣданье зъ д. 9 н. ст. жовтня 1888.

На сѣмъ засѣданю явився вже побѣчь п. Грохольского и мин. Дунаєвскій, котрый такожь прибувъ до сойму въ справѣ выкупна пропинація.

Петицій до сегодня вплынуло 491. — Малярь Корнило Устіяновичь петиціонує о субвенцію на артистичнѣ студіи въ Римѣ.

Внесенье пос. Воляньского о змѣну розкладу ѣзды на зелѣзницяхъ передано комисіи администраційнѣй.

Потѣмъ пос. Хшановскій здававъ справу зъ преліминаря фондѣвъ индемниза ційныхъ и внѣсъ, якъ що року, резолюцію до правительства, щобы всякѣ запасы касовѣ тыхъ фондѣвъ умѣщувано въ банкахъ або касахъ державныхъ. — Намѣстникъ заразъ заявивъ, що по мысли недавного рескрипту министерства скарбу такъ буде дѣятись ѣдъ нового року. — Соймъ безъ дебаты ухваливъ для фонду индемнизаційного: *I. Галичины всходнои* выдатки 3,615.318, доходы 3,615.969 зр.; II. *Галичины захѣдноі* выдатки 2,067.594, доходы 2,067.957 зр; *Княжества Краковского*: выдатки 182.783, доходы 182.859 зр. Для першихъ двохъ фондѣвъ ухвалено додатокъ 27 кр., а для краковского 16 кр.

Ѣдтакъ соймъ залагодивъ кѣлька дороговыхъ петицій зъ захѣдноі Галичины, зъ котрыхъ цѣкавѣйша петиція рады повѣтовои въ Лимановѣ о звѣльненье того повѣту ѣдъ плаченя 1% додатку до податкѣвъ на выкупно грунтѣвъ пѣдъ зелѣзницю Трансверзальну. Залеглѣсть выносить 104.000 зр., отже край мусѣвъ-бы тую суму переняти на себе. Справу тую поручено выдѣлови кр. розслѣдити и предложити соймови.

Опбсля пос. Онишкевичь въ имени комисіи администраційнои здававъ справу зъ поправокъ поставленыхъ передъ кôлькома днями до §§. 6, 46, 83 и 88. проєкту закона будôвничого для 130 бôльшихъ мѣсцевостей въ краю. Комисія перший три поправки ôдкинула, а тôлько увзгляднила поправку пос. Абрагамовича, котрый домагався, щобы обшары двôрскй були вынятй зъ-пôдъ огневои полиціи зверхности громадскои.

Пôдъ конець на внесенье комисіи правничои ухваливъ соймъ поручити правительству петицію громады Махлинця о придѣленье єи до суду пов. и староства въ Стрыю, а на внесенье комисіи буджетовои удѣливъ для погорѣльцѣвъ зъ Солотвины 600, зъ Бобрôвникъ 200 а зъ Глинянъ 400 зр.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Пріѣздъ мин. Дунаєвского до Львова стоить въ звязи зъ справою выкупна права пропинаціи. „N. fr. Presse“ каже, що позаякъ мин. Земялковскій не хотѣвъ явитися въ комисіи пропинаційнôй, то запрошено д-ра Дунаєвского, щобы ôнъ высказавъ свôй поглядъ на сю справу и пояснивъ ôдтакъ дотычнй намѣреня правительству.

Ческій соймъ ухваливъ всѣ внесеня въ справѣ заложеня ческои академіи наукъ а д-ръ Ригеръ зазначивъ зъ вагою значенье сеи академіи для обохъ народôвъ въ краю а ôдтакъ высказавъ по нѣмецки надѣю, що оба народы все таки помиряться.

Вѣденьскій кореспондентъ „Dzien. Polsk.“ надбславъ до тои-жь газеты вѣсть, що у Вѣдни ходить поголоска, що польскй аристократы стараються на цѣсарскôмъ дворѣ о то, щобы при помочи Нѣмцѣвъ австрійскихъ утворити въ парляментѣ нѣмецко-польску бôльшôсть а то зô взгляду на политику заграничну. Розумѣєся, що въ такôмъ случаю мусѣвъ-бы кабинетъ гр. Таффого уступити. Кореспондентъ сумнѣваєся однакожь о правдивости сеи поголоски. Може бути, що поголоска та має послужити пострахомъ на Чехôвъ, котрй домагаються ôдновленя короны св. Вячеслава и ческого права державного, бо рôвночасно доносить „Politik“, що молодо-Чехи зôбралися були на тайнôмъ засѣданю и жадали ôдъ молодо-ческихъ послôвъ, щобы они выступали менше рѣзко, бо въ противнôмъ случаю готовй Чехи утратити всѣ дотеперѣшнй здобутки. На засѣданю тôмъ не ухвалено однакожь нѣчого позитивного за-для опозиціи Грегра.

„Sonn- und Montags-Ztg.“ констатуе на пôдставѣ телеграмы зъ Осека, що письмо еп. Стросмаєра до папы єсть пôдроблене, а „Fremdenblatt“ доносить знова, що еп. Стросмаєръ выславъ письмо до крилошанина загребскои капитулы, о. Рачкого, въ котрôмъ просить єго, щобы ôнъ здементувавъ вѣсть, подану въ „Köln. Ztg.“ о єго оправданю. До тои самои газеты доносять зъ Риму: „Оправданье еп. Стросмаєра приняла курія римска до вѣдомости и зложила єго до актôвъ. Здаєся, що курія уважає цѣлу сю справу за залагоджену.“

——

Цѣсарь Вильгельмъ выѣзджає нинѣ до Риму, де вже для него приготовлено величаве принятье. Особлво звертає на себе увагу церемонія принятя. Цѣсарь поѣде зъ Квиринялу ажь до нѣмецкои амбасады въ королевскôмъ екипажи а зъ вôдси буде ѣхати до Ватикану въ цѣсарскôй каритѣ, котру нарочно на то спроваджено ажь зъ Берлина. Характеристичнымъ єсть такожь, що въ Ватиканѣ буде вмурована въ присутности цѣсаря таблиця на памятку єго гостины. На часъ гостины цѣсаря въ Римѣ будуть мѣжь Берлиномъ а Римомъ заведенй два спеціяльнй дроты телеграфичнй. До Риму пріѣде цѣсарь завтра о 4 годинѣ по полудни.

Кôлька днѣвъ тому назадъ рознесла була „Corr. de l' Est“ якусь дивну трохи вѣсть о якôмсь пропамятнôмъ письмѣ, котре одинъ зъ италійскихъ мужѣвъ державныхъ — натякъ вказуе зовсѣмъ на Кришпіого — мавъ доручити кн. Бисмаркови. Се пропамятне письмо розводиться о неневинôмъ становищи Туреччины до союза трохъ державъ и доказуе, що головною причиною того єсть султанъ Абдулъ-Гамидъ, бо лишь ôнъ стоить тому на перешкодѣ, щобы Туреччина приступила такожь до того союза. Абдулъ Гамидъ глядить лишь на безпечнôсть своєи власнои особы; ôнъ пôддаєся зовсѣмъ посторонным вплывамъ, котрй зъ кождымъ майже днемъ змѣняються и не буде нѣколи въ силѣ такъ рѣшучо выступати, якъ бы того можна сподѣватися по єго далеко енергичнѣйшôмъ наслѣднику Мехмедѣ-Решидѣ-ефендôмъ. Вѣсть сю принято, розумѣєсь, дуже скептично. Теперь однакожь подала ту саму вѣсть такожь газета „Italie“, котра ôдъ якогось часу уважаєся органомъ Кришпіого и черезъ то вѣсть та набрала бôльшого значеня, хочь все таки не перестала бути якоюсь дивоглядною.

Що дѣєся зъ проф. Ґефкеномъ? Сидить и дальше въ слѣдчôмъ арештѣ, а о выпущеню єго на волю нема и бесѣды. Родина єго хотѣла доказувати, що ôнъ єсть несповна розуму, бо ôдъ довшого часу страдає на велике роздразненье нервôвъ; тому однакожь спротивився самъ Ґефкенъ. Єго вже переслухувано, але справа дневника все таки ще не выяснилась. Зъ ôдки и хто добувъ манускриптъ цѣсаря Фридриха, доси ще не знати. Догадуються загально, що манускриптъ роздобуто въ Англіи и то бôльше якъ одну копію, а догадъ той опираєсь ще и на тôмъ, що англійска королева, будучи послѣдный разъ въ Берлинѣ, одержала дѣйстно оригиналъ того дневника ôдъ однои высоко поставленои особы. То що давнѣйше говорено о мисіи пос. Вінтерфельда въ Лондонѣ, єсть по найбôльшôй части правдою. Зъ англійскои стороны не хотѣли тогдѣ выдати сего оригиналу и другихъ паперôвъ, бо казали, що розходиться о особисте розпоряджене покôйного цѣсаря. Пôзнѣйше выдано вправдѣ тй паперы, але тымчасомъ, здаєсь, зроблено копіи. Кажуть, що правительство нѣмецке було вже напередъ повѣдомлене о тôмъ, що дневникъ сей буде оголошеный. Кажуть такожь, що кн. Уельскій показувавъ въ Гмунденъ и у Вѣдни части сего дневника и що скорый ôдъѣздъ єго передъ приѣздомъ нѣмецкого цѣсаря до Вѣдня стоить въ звязи зъ справою сего дневника.

——

Въ Франціи заноситься на змѣну въ кабинетѣ, а причиною того має бути проєктована ревизія конституціи. Умѣренна партія республиканьска домагаєся: 1) заведеня выборôвъ окружныхъ; 2) усуненя кабинету Фльокета; 3) утвореня кабинету переважно зъ умѣренныхъ членôвъ лѣвицѣ, котрый бы занявся розвязаньемъ парляменту; 4) розписаня новыхъ выборôвъ на мѣсяць марець; 5) знесеня законôвъ о заточеню; 6) оголошеня манифесту, въ котрôмъ було-бы сказано, що Франція буде ôдъ теперь держатися ширшои политики народнои.

Ще при кôнци тамтого мѣсяця оголосивъ бувъ пос. Жілі, свого званя боднарь, письмо, въ котрôмъ сказавъ, що цѣла комисія буджетова то „малй Вільсоны“ и що має цѣлый рядъ документôвъ, доказуючихъ, що въ комисіи тôй зъорганизувалась шайка хабарникôвъ. Пос Андріе зажадавъ ôдъ министра судôвництва, щобы Жільови выточити за то процесъ. Жілі оголосивъ отже теперь въ „France“ письмо, въ котрôмъ каже, що ôнъ не мавъ посла Андріе на гадцѣ, але заразомъ и высказуе бажанье, щобы и прочй 32 члены комисіи поступили такъ само якъ Андріе, чого они однакожь певно не зроблять. Особливо два бувшй министры и товаришъ Ферріого не ôдважаться выточити ему процесъ.

——

Велику сензацію выкликала вѣсть, що въ полудневôй Италіи выкрыто тайне товариство „Маффію“, котре мало носится зъ гадкою убити нѣмецкого цѣсаря. Арештовано множество людей въ цѣлôй Италіи, кажуть, що ажь около 900 особъ. По сѣй причинѣ має бути поставлена въ парляментѣ интерпеляція до правительства.

——

Роботы фортификацій пôдъ Букарештомъ ведуться теперь досыть скоро. Сими днями розпочалися тамь земнй роботы около кôльохъ новыхъ фортôвъ. Давнѣйше розпочатй форты будуть до року зовсѣмъ готовй. Зелѣзница окружна, що сполучає всѣ форты зъ собою, єсть вже майже зовсѣмъ готова, крôмъ одного мѣсця, де ще треба ставити великій мôстъ.

——

До „Presse“ доносять, що королева Наталія поручила своему повномочникови Пирочанацови, щобы ôнъ заявивъ королеви и консисторіи, що она не годиться анѣ на розвôдъ, анѣ навѣть на сепарацію. Она попращала Пирочанаца словами: „Король мусить уступити, мусить капитулювати“. Королева має часто зноситися зъ россійскимъ посольствомъ въ Букарештѣ.

Зъ иншого жерела доносять знова, що всякй змаганя короля, щобы помиритися зъ королевою, позбстали безуспѣшнй. Розправа консисторія въ справѣ розводу ôдбудеся въ першихъ дняхъ грудня.

НОВИНКИ.

— **Ôдкрытье Ставропигійскои выставы** ôдбулося нинѣ по 11 год. по богослуженю въ Успенскôй церкви, котре ôдслужывъ Впреосв. митрополитъ въ сослуженю цѣлои капитулы. Выставу ôдкрывъ сеніоръ Ставропигійского Института д-ръ Шараневичь въ присутности намѣстника п. Залеского, маршалка краєвого гр. Тарновского, Впреосв. митрополита и богато иншихъ достойникôвъ, промовою, въ котрôй зазначивъ, що галицка Русь постановила сею выставою обходити ювилей 40-лѣтного панованя цѣсаря Францъ-Іосифа. По ôдкрытю обводивъ д-ръ Шараневичь гостей по выставѣ и пояснявъ имъ поодинокй предметы. Выстава єсть дѣйстно величава, красна, богата и вельми цѣкава. Намѣстникъ п Залескій, маршалокъ краєвый гр. Тарновскій, митрополитъ и богато другихъ гостей вписали свои имена до пропамятнои книги Института. Промову д-ра Шараневича подамо завтра.

— **Торжество 900-ныхъ роковинъ хрещеня Руси** ôдбудеся у Львовѣ величаво. У всѣхъ тутешныхъ церквахъ ôдправиться въ суботу рано всенощне, литургія, а ôдтакъ и выйдуть зъ кождои церкви хрестнй походы до храму св. Георгія, де ВПреосв. митроп Сильвестеръ ôдправить службу Божу а опôсля освятить воду на святоюрскôй площади при участи войска и вѣрныхъ зъ провинціи.

— **Въ голосноӧй справѣ Кукизôвскоӧ** слѣдство уже близьке до кôнца, але паньство Стрѣлецкй все ще сидять у вязници. Старенькій кс. Тхоржницкій приходить уже до здоровля.

— **Въ Дрогобичи жиды кричать „ґевалтъ!“** Сими днями ôдбувались тамъ 23-тй дорôчнй зборы жидôвского товариства „Оссохеседъ“ и першій разъ староста п. Свѣтальскій выславъ туды правител. комисаря. Уже то жидамъ було не въ смакъ. Пôдчасъ зборôвъ жиды хотѣли кричати на староство, що оно недавно въ навечеріе жидôвского нового року казало за податки ще зъ року 1876. зафантувати и забрати зъ божницѣ всѣ тойры и инчй богослужебнй рѣчи, хочь тй пôсля §. 7 екзекуційнои новелѣ зъ р. 1887 не пôдлягають екзекуціи. Але комисарь староства заборонивъ о тôмъ говорити. Тожь одна вѣденьска газета заповѣдае — интерпеляцію въ радѣ державнôй.

— **Огнѣ.** Въ Батятичахъ, пов. золочѣвского, погорѣло 8 селяньскихъ загородъ; шкода 4.833 зр.; причиною огню була неосторожнôсть при сушеню конопель. — Въ Залесцяхъ, пов. бобрецкого, погорѣло 12 господарѣвъ, зъ тыхъ 5 асекурованыхъ; шкода 10.000 зр. — Въ Зашковѣ, пов. львôвского, погорѣло 9 селянъ; шкода, переважно убезпечена, 6.000 зр.

— **Въ новôмъ двôрскôмъ театрѣ у Вѣдни** ôдбудеся 11 с. м. проба першого представленя, а отворенье сцены ôдбудеся 14 н. ст. жовтня. На перше представленье назначено чотирократнй цѣны.

— **Щира любовь..** Двѣ милѣ ôдъ Самбора въ пôвденнôй сторонѣ, де вже починаються першй верхи нашихъ Карпатôвъ, розкинулось мале сельце Жупка; належить оно до села Спринѣ. Въ Жупцѣ буде зъ двацять „нумерôвъ“, ґазды самй зажиточнй, мають досыть поля, довкола хатъ гарнй сады, та плекають худобу. Найбôльшій богатирь мѣжь ними Якимôвъ. Говорять, що и чимало покладного гроша найшовъ-бы у него. Все то мало перейти на одиноку дочку Ганну, въ котрôй бачили родичѣ все своє щастье, потѣху та помôчь на старшй лѣта. Сего року скôнчила Ганна 16-тый рôкъ. Молода, гарна, жива а притôмъ богацька дѣвка завертала головы всѣмъ паробкамъ въ сусѣдныхъ селахъ. А вже-жь найбôльше побивались за нею спринськй паробки. Одинъ зъ нихъ. Иванъ Кирило щиро въ нѣй залюбився. Чи то по службѣ Божôй (зъ Жупки ходять до спринськои церкви), чи на музицѣ, все ôнъ коло своєи Ганны, поговорить, приголубить и щасливый вертае домôвъ. Старй радо дивились на се щастье дѣтей, выжидали, щобъ Иванъ „выйшовъ зъ клясъ“ а ôдтакъ най дѣеся воля Божа! Та не такъ склалося, якъ ждалося. Въ косовицю сего лѣта занедужала Ганна и положилася до постелѣ. Старй ходять мовь потроєнй, ломлять руки, заводять, скликують знахорѣвъ, лѣкарѣвъ, та дали знати й Иванови. Сердега Иванъ такъ и припавъ до хорои та заплакавъ ревными слезами. Коли ôдходивъ, бувъ блѣдый якъ смерть. Нѣчо не помогли лѣки та знахорѣ, Ганна переставилась, остатна гадка єи полинула до Спринѣ до любого Ивана. Довѣдавсь о тôмъ вранцѣ Иванъ, та не выйшовъ въ поле зъ батькомъ та братами, лишився въ хатѣ, ходивъ по обôйстю засумованый, ажь почорнѣвъ зъ горя. Наразъ вернувъ до хаты, поглядавъ за чимсь въ своѣй скринцѣ и выйшовъ до стодолы. Мати выбѣгла за нимъ, а побачивши, що ôнъ майструе коло пистолета, сказала лагôдно: „Кинь то, нинѣ не недѣля, отъ взявбысься за иншу роботу“. Але Иванъ ôдповѣвъ: „Вже я Вамъ бôльше не буду робити, скôнчилось моє щастье, нема моєи долѣ а вы дайте менѣ спокôй та йдѣть у хату!“ Мати знала причину єго смутку и мовчки пôйшла въ хату. Ледви станула на порозѣ, роздався гукъ выстрѣлу, а прибѣгши до стодолы, побачила на бонщи неживого Ивана. Кровь цюркомъ лилась зъ раны въ головѣ. Збѣглись люде, почали ратувати, але нѣчо не помогло. Два днѣ опôсля зазвонили сумно звоны спринськои церкви. Домовину Ганны и Ивана вкрыла сыра земля. Люде росказують собѣ теперь зъ жахомъ, хрестячись, сю рѣдку пригоду пôдъ сельскою стрѣхою.

— **Дрôбнй вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ громадѣ Конюхи, пов. бережаньского, 100 зр. запомоги на реставрацію церкви. — Министеръ Дунаєвскій замешкавъ у Львовѣ въ готели Европейскôмъ. — Дня 8. с. м. умеръ посолъ д-ръ Пікертъ, проводиръ клубу нѣмецкого въ радѣ державнôй.

Надôслане.

Найменшій процентъ.

Статистика ранъ и ихъ вылѣчевя, котру зôбрано зъ вôйсковыхъ лязаретахъ рôзныхъ краєвъ, показуе, що ранній, котрыхъ печѣнка була ушкоджена, мають найменшій процентъ вылѣченыхъ. Єсли той органъ бувъ сильно ушкодженый, було всяке лѣченье вже зъ горы выключене; лише при легкôмъ пораненю печѣнки було можливе вылѣченье и цѣлковите подужанье. Ранній, котрй ôднесли на головѣ, легкихъ и иншихъ шляхотныхъ органахъ тяжкй ушкодженя, мали далеко бôльше выгляду на вылѣченье, анѣжь недужй на печѣнку. То доказуе достаточно, якъ шляхотнымъ органомъ суть печѣнки и якъ они деликатнй въ своѣй натурѣ. Єсли кровь зъ жилъ плыве черезъ тѣло до легкихъ, иде она перше черезъ печѣнки, очищуєсь тутъ ôдъ своихъ ѣдкихъ частей и употребляєся по части при стравленю, по части яко средство перечищаюче. Єсли отже печѣнка находиться въ недужôмъ станѣ, то часть тыхъ венальныхъ матерій лишаєся сама въ органѣ, замѣсть щобы єи зъужити до тои цѣли, до котрои призначила єи натура; друга часть переходить въ кровь и замѣсть доставляти всѣмъ суставамъ тѣла нову жизненну силу и мôць, руйнуе цѣлу систему. Зъ-ôдси выходять такъ небезпечнй хоробы печѣнокъ и иншй, котрй єсли ихъ скоро не лѣчиться, стаються хроничными и надто тяжко ихъ поборoти. Д ръ Ф. Бетхеръ пише отсе: „Доношу Вамъ уклôнно, що уживавъ я Варнера Safe Cure зъ добрымъ успѣхомъ противъ хроничнои недуги печѣнокъ“. — Цѣна фляшки Варнера Safe Cure выносить 2 зр и можна дôстати въ найбôльшихъ антикахъ. Брошуры розсылаються даромъ и оплатно. Адреса до головного складу: **H. H. Warner & Co. in Pressburg.**

Вѣсти зъ Ап. Львôвскои.

Увольненый ôдъ завѣдательства о. Медвецкій зъ Хоросна, дек. щирецкого, а введеный тамъ о. Орестъ Коновалець яко парохъ.

Президія намѣстництва годиться на кан. институцію о. Іоана Чировского на парохію Суховоля.

Розписуесь конкурсъ на парохіи: Медиия, дек. калуского, над. прив.; Иванôвцѣ, дек. роздôльского, над. цѣсарского; Дмитровичѣ, дек. львôвского, над. прив.; Воля велика, дек роздôльского, над. прив.; Хмелѣвка, дек. теребовельского, над. прив.; Чернушовичѣ, дек. львôвского, над. прив Речинець до 28 н. ст. падолиста с. р

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Сотрудництво одержали оо.: И. Киричиньскій въ Лѣтини, дек. мокряньского; Іоанъ Костекъ въ Жапаловѣ, дек. олешицкого; Ром. Кузикъ въ Белзѣ; Ром. Осьмакъ въ Тудорковичахъ, дек. варяжского, и Л. Левицкій въ Сосници, дек. перемыского.

Завѣдательство одержавъ о. Михаилъ Мрицъ въ Угриновѣ, дек. варяжского.

Наука, штука и литература.

— **Рускій народный театръ** представивъ вчера комичну оперу Мильекера „Ґаспароне“. Опера та здобула собѣ поводженье на столичныхъ сценахъ; ôдзначаєсь она гарною та легкою музикою и веселымъ либретомъ. Либрето то переложивъ на руске п. Кичманъ зовсѣмъ удачно и особливо въ стиховôй части дуже складно. Выконанье комичнои оперы „Ґаспароне“ на нашôй сценѣ вдоволило насъ зъ кождого погляду. Середъ артистôвъ и артистокъ, що выступали вчера, належить на першôмъ мѣсци пôднести нашу симпатичну першу спѣвачку п-ю Клѣшевску. Въ роли графинѣ Санта-Кроче розвинула она богатй засобы свого милозвучного голосу, вотрымъ володѣе дуже умѣло, а гра єи була выкôнчена, нѣжна и повна справдѣ сальоновыхъ маньеръ. Такою артисткою могла-бы похвалитись кожда сцена. П-ѣ Осиповичева (Зеновія) зробила зъ своєи ролѣ креацію вельми гумористичну; гра єи була повна житя и вервы, спѣвъ такожь гарный. Въ роли Соры представилась намъ першій разъ п-на Радкевичѣвна. Має она гарный и доволѣ сильный голосъ, и хочь въ деякихъ мѣсцяхъ (особливо въ речитативахъ) знати було ще бракъ вправы, то за те бôльшй єи аріи выпали зовсѣмъ гарно (прим. „тарантеля“ и дуетъ въ II. актѣ) и мы уважаємо тую молоду адептку штуки драматичнои добрымъ набуткомъ для нашои сцены тымъ бôльше, що и гра єи була зовсѣмъ ôдповѣдна. Зъ мужеского персоналу грали и спѣвали дуже гарно пп. Стечиньскій, Клѣшевскій и Яновичъ. П. Стечиньскій есть скôнченымъ аргистомъ въ кождôй роли, тожь и комичну ролю подесты ôдограв дуже добре; п. Клѣшевскій вливъ въ свою ролю дуже богато гумору та житя и выказавъ такожь великій поступъ що-до спѣву, а про п. Яновича могли-бы мы повторити лишь слова сказанй въ рецензіи зъ першого представленя, додаючи що и въ т. зв. сальоновôй роли проявивъ ôнъ повну елеганцію и рутину и вдоволивъ насъ такожь своимъ голосомъ. Менше удачно що-до гры и спѣву выпала роля Синдульфа котру може бы було лѣпше повѣрити п. Керницкому. Хоры держались въ II.-ôмъ и III. актѣ дуже добре, въ I-шôмъ були деякй похибки, а при тôмъ хоръ мужескій показався надто слабымъ супротивъ жѣночого. Орхестра диссонувала знов въ многихъ мѣсцяхъ. Однакъ цѣлôсть выпала зовсѣмъ користно, а доволѣ численно зôбрана, переважно руска публика, мѣжь котрою бачили мы кôлькохъ священикôвъ зъ окрестности, опускала салю пôдъ веселымъ и приятнымъ вражѣньемъ.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Краєва рада шкôльна именувала Софію Вишневску дѣйстною учителькою етатовои школы въ Чортковѣ а Якова М. Зинґера дѣйстнымъ учителемъ етат. школы въ Чортковѣ.

— **Конкурсы.** Дирекція почтъ розписуе конкурсъ: а) на управителя уряду почтового въ Сяноцѣ; подаватись найдальше до 18 с. м.; б) на посаду адъюнкта будôвництва при секціи линіи телеграфичнои въ Краковѣ; подаватись до 19 с. м.; в) на кôлька посадъ асистентôвъ; подаватись до 26 с. м. — Президія окружного суду въ Бережанахъ розписуе конкурсъ на посаду повѣтового судіе въ Пôдгайцяхъ. Подаватись до кôнця сего мѣсяця.

Телеграмы „Дѣла“.

Римъ 10. жовтня. Папа постановивъ, щобы при входѣ цѣсаря до Ватикану ишовъ передъ нимъ герольдъ и оповѣщавъ єго гостину привѣтомъ „Ave imperator!“

Мірцштеґъ 10. жовтня. Вчера вечеромъ пріѣхавъ сюды гр. Гербертъ Бисмаркъ, покликаный телеграфично до цѣсаря и привезъ важнй депешѣ.

Софія 10 жовтня. Собраніе буде скликане на день 25 ст. ст. жовтня и буде радити черезъ два мѣсяцѣ. Правительство сербске выдало болгарскому правительству 50 особъ пôдозрѣныхъ о заговôръ противъ болгарского правительства.

Берлинъ 10. жовтня. Ґефкенъ має бути перевезеный до вязницѣ въ Моабитѣ.

Дармштадтъ 10 жовтня. Кн. Александеръ Гесскій, батько кн. Александра, бувшого князя болгарского, занедужавъ небезпечно.

Переписка Редакціи и Администраціи.

Вп. А. Ч въ Бродахъ. До кôнця року ще 3 зр.; найуспѣшнѣйше було-бы, коли-бъ Вы або хто другій написавъ жалобу до Дирекціи почтъ, а она примусила-бы трафикантôвъ тримати рускй друксорты; писати о тôмъ въ часописяхъ не поможе. — **Вп. О. Ш. въ Терн.** „Дѣло“ и „Обломовъ“ выслано; просимо о точну предплату. — **Веч. М. К. въ Ульвôвку.** До кôнця року ще 2.10 зр.

ВАТРА,

литературный Збôрникъ **Василя Лукича**, выданый коштомъ членôвъ рускогo касина въ Стрыю на дохôдъ того-жь, вже появилась въ розпродажи. Цѣна 1 примѣрника, зъ пересылкою рекоменд. **1 зр. 50 кр.** Замовляти можна черезъ часописи рускй або вôдносячись впростъ до Выдѣлу касина.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручає 2460 203—?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна одной пачки 25 кр. На провинцію съ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарядовъ рôльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручає свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 86 ?

Змѣна помешканя!

Маріянъ Лѣсовскій

дентистъ и лѣкарь до недугъ устнои ямы переправадився до дому Вп. Киршнера при пляцу Трибунальскôмъ ч. 1 и ординуе ôдъ 9—1 год. передъ полуднемъ, а ôдъ 3—5 год. по полудни. 2613 2—8

Лѣкарь дентистъ

Маркъ

дипломованый на университетѣ вѣденьскôмъ отворивъ 2607 3—?

Ателіе дентистичне

при ул. Галицкôй ч. 1.1 поверхъ и ординуе ôдъ 9 до 6 год.

Выготовляе штучнй зубы и цѣлй щоки, оперт на тисненю воздуха пôсля найновѣйшои американьскои системы. Выконуе всякй операціи безъ болю при помочи кокаины. Пломбуе надписованй зубы золотомъ, срѣбломъ, цементомъ и т. п.

Складъ Гегеляйскихъ Винъ

І. ВЫСОЧАНЬСКОГО

въ Дрогобичи

высылае гегеляйскй вина въ оплетеныхъ бутляхъ скляныхъ 5-ти и 10-ти литровыхъ, такожь въ бочкахъ по 135 литрôвъ, по такихъ цѣнахъ:

Гег. ч. I.	5 л.	D. 2.35,	10 л.	D. 4.25,	135 л. 40 зр.
„ II.	„	2·70,	„	4·90,	„ 47 „
„ III.	„	3·10,	„	5·75,	„ 57 „
„ IV.	„	3·70,	„	7·—,	„ 72 „

За „Demejon“ 5 литр. 50 кр., а 10 литр. 80 кр. оплатно Дрогобичь звертаю.

На иншй роды винъ служу спеціальнымъ цѣнникомъ. 2603 5—?

Въ САЛИ ТОВАРИСТВА „FROHSINN“

(ГОТЕЛЬ ЖОРЖА)

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ

пôдъ зарядомъ И. Биберовича и И. Гриневецкого.

Въ Середу дня 28 Вересня (10 Жовтня) 1888.

ДОВБУШЬ

Оригинальна трагедія въ 5. актахъ, написавъ и наново переробивъ О. Ю. Федьковичь.

РЕЖИСЕРЪ: И. ГРИНЕВЕЦКІЙ.

ОСОБЫ:

Воєвода рускій	А. Стечиньскій
Княгини гуцульска, его жѣнка	Д. Криницка
Секретарь воєводы	В. Плошевскій
Маршалокъ двора	П. Парадюкъ
Олекса Довбушь славный гуцул. легинь	И. Биберовичь
Иванъ, его братъ	А. Клѣшевскій
Дзиміръ, Олексы побратымъ	В. Гулєвичь
Лагадинъ, товарищь Ивана	С. Яновичь
Морганъ, старый цыганьскій знахарь	К. Пôдвысоцкій
Чора, его донька	И. Биберовичева
Соя, стара цыганка	Е. Пôдвысоцка
Дзвѣнка, молода вдова	А. Осиповичева
Старый гуцулъ	П. Корытовскій
Молодый гуцулъ	М. Лѣщиньскій
Старый староста	О. Осиновичь
Молодый староста	М. Кирницкій
Капитанъ Трабантôвъ	М. Балько
Жебрущій монахъ	И. Ружицкій
Катъ	И. Гуликъ

Гуцулы, шляхта, трабанты, слуги, помôчники ката. — Дѣя ся въ одномъ гуцульскôмъ селѣ въ галицкихъ Карпатахъ и недалеко Чорногоры. Рôкъ 1745.

Оригинальнй гуцульскй костюмы.

ЦѢНЫ МѢСЦЬ: Крѣсло въ першихъ 6-ти рядахъ 1 зр., Крѣсло въ дальшихъ рядахъ 80 кр., Паркетъ 50 кр., Партеръ 25 кр. Цѣна абонаменту за крѣсло первôрядне на 12 представлень 10 зр., за крѣсло другорядне 8 зр.

Билетôвъ дôстати можна въ торговли ВП Дымета въ рынку, въ Товариствѣ „Руска Бесѣда“, а вечеромъ ôдъ годины 6. при касѣ.

Початокъ точно о годинѣ 7 вечеромъ.

М. ШАЛИТЪ

годинникарь,

у Львовѣ при улици Сикстускôй число 17

нагородженый почетнымъ дипломомъ на парискôй выставѣ въ роцѣ 1879.

За власноручный выробъ годинника

поручає свою ôдъ р. 1875 истнуючу

роботню и складъ годинникôвъ

стѣнныхъ и кишеневыхъ

зъ найлѣпшихъ женевскихъ фабрикъ по найумѣреннѣйшихъ цѣнахъ.

Всякй направы залагоджуються совѣстно и пôдъ цѣлорôчною гарантією. — Замовленя зъ провинціи ыконуєся якъ найскорше. 2595 4—8

Фабрика въ р. 1782 заложена.

СТАРКА

въ ц. к. упр. фабрики ликерôвъ, розол. и оцту **І. А. Бачевского** **ц. к. придворного доставника у Львовѣ.**

Марка	въ фляшцѣ à ¾ литр.	Цѣна.
*	зр.	—·70
* *	„	—·90
* * *	„	1·00
1850	„	1·50
1860	„	1·20

СТАРКА ЛѢЧНИЧА

зъ р. 1840	зр.	2·50
зъ р. 1830	„	3.00

Ôдъ коли заложена фабрика, с. е. бôльше якъ ôдъ столѣтя, найбôльше заходу було выробъ житнои ***СТАРКИ***, такъ въ краю якъ и за границею вельми цѣненои, улѣпшити и поручаю тую-жь яко напитокъ о знаменитôмъ и нѣжнôмъ, а лагôднôмъ смаку, котрый тысячѣ моихъ Впов. ôдбирателѣвъ уживае замѣсть **COGNAC-У**. Продуктъ сей вывожу въ значнôй скôлькости до *Нѣмеччины, Италіи, Румуніи и до Орієнту, а въ Австро-Угорщинѣ* сей рôдъ выключно числить тысячѣ ôдбирателѣвъ.

Найдогôднѣйше спроваджати СТАРКУ почтою въ пакетахъ à 5 кильо, маючихъ 2 фляшки. 2361 29—52

Вже выйшовъ

Илюстрованый Календарь Просвѣты

на рôкъ 1889.

Цѣна 50 кр., зъ пересылкою 55 кр.

Дôстати можна въ канцеляріи „Просвѣты„ и вô всѣхъ бôльшихъ складахъ.

Глядить лекціи

до шкôлъ народныхъ за умѣреною винагородою — кандидатъ учительскій. — Близша вѣдомôсть 2609 въ редакціи „Дѣла“. 1—5

Берненьскй

матеріи суконнй

розсылаю за готôвкою або послѣплатою по вельми низькихъ цѣнахъ, а именно:

лише въ добрôй якости

3.10 метры довг. на убранье зимове	зр.	3·75
3.10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	5·20
3.10 метры довг. на лѣпше убранье зимове	зр.	6·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	8·—
3·10 метры дов. на красне убранье зимове	зр.	10·—
3·10 метры дов. на красше убранье зимове	зр.	12·—
3·10 метры дов. на красше украньe зимове	зр.	14·—
3·10 метры довг. на найкрасше убранье зимове	зр.	16·—

Найлѣпшй берненьскй матеріи суконнй:

2·10 метры на цѣлый плащь зимовый	зр.	5 —
2 10 метры на лѣпшій плащь зимовый	зр.	5 50
2·10 метры на красный плащь зимовый	зр	6·—
2·10 метры на найкрасшій плащь зимовый	зр.	10·—

Стирійска гуня

на убраня мыеливскй и менжиковы 2 10 метр. зр 5·20

Одинокій христіяньскій складъ

2579 **Carl Pechaczek** 1010

Brünn, Krautmarkt Nr 3.

Цѣники даромъ и оплатно.

Андрѣй Кобѣльникъ

кравець мужескій

у Львовѣ при улици Сикстускôй ч. 10.

маe честь поручити П. Т. Публицѣ и Вч. Духовенъству свою новоотворену

роботню кравецку

заосмотрену въ найлучшй товары суконнй зъ первôрядныхъ фабрикъ краєвыхъ и загранычныхъ, выконуе всѣлякй роботы пôсля найновѣйшои моды и по найдешевшихъ цѣнахъ. Принимае замовленя на одежи для Всч. Духовенъства и выконуе тй точно и солидно. Поручаючися ласкавымъ взглядамъ П. Т. Публики и Всч. Духовенъства, ôнъ просить покôрно запотувати єго адресу.

2601 2—6 Зъ поважаньемъ:

Андрѣй Кобѣльникъ.

„Перший Вінок“

Жіночий Альманах.

выданый Оленою Пчôлкою и Нат Кобриньскою можна дôстати у п Наталіи Кобриньскои въ Болеховѣ або черезъ Администрацію „Дѣло по цѣнѣ 2 зр. безъ ересылки пачтовои 2871 13—?

МАСЛО

найдешевше и найлѣпше

лише

ВЪ ТОРГОВЛИ СЕЛЬСКИХЪ ПРОДУКТôВЪ

Станиславы Песель

2597 **Галицка ч. 15.** 8—?

Вже выйшовъ II томъ знамени того дѣла

М. Костомарова

Богданъ Хмельницкій.

Предплата на цѣле дѣло зъ пересылкою 5 зр. (въ оправѣ 6 зр. 20 кр.), такожь на раты.

Адресувати: **Ол. Барвѣньскій, Тернôпôль.** 10—0

ГА-

маки або лôжка лѣсній ôдъ 2.35 зр, до 6.75 зр., палицѣ зъ крѣсломъ, парасольки ôдъ сонця, шапки рôзній а такожь не перемакаючй по 50 кр Плащь до пороху, торбы, тористры до екскурзій

поручае найдешевше

МАГАЗИНЪ

БРАТôВЪ ЛЯНЦНЕРôВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

2537 Цѣнники на жаданье даромъ.

НАЙЛѢПШИЙ

Берненьскй сукна

доставляє по фабричныхъ цѣнахъ

складъ фабричного полотна

Siegel-Imhof

ВЪ БЕРНѢ

На порядне осѣнне або зимове

МУЖЕСКЕ УБРАНЬЕ

выстае оденъ купонъ въ довготѣ 3.10 метра, то есть 4 вѣденьскихъ лôктôвъ. Оденъ купонъ коштуе

зр. 4.80 зъ звычайнои
„ 7·75 зъ доброи
„ 10 50 зъ лѣпшои
„ 12 40 зъ найлѣпшои

правдивои овечои вовны.

Ôдтакъ можна дôстати въ найбôльшôмъ выборѣ: шовкомъ тканй камгарны, матеріи на иберцигеры, пальмерстоны и бои на плащй, гунѣ для стрѣльцѣвъ и економôвъ, Peruvienne и Tosking на убраня салоновй, матеріи на женьскй убрани и т. д.

За добрô товарôвъ и точне доставленье ручиться.

2586 *Взôрць даромъ и оплатно.* 6-30

Магазинъ и роботня футеръ

МИХАИЛА БЕКЕРА

у Львовѣ улиця Коперника ч. 8.

(напротивъ Вп. пана Игнатовича)

поручае въ найбôльшôмъ выборѣ мужескй и дамскй футра, красній и вельми густовній гарнітуры, зарукави, мужескй шапки и дамскй шапочки, по дуже приступныхъ цѣнахъ.

Приймае всякй замовленя входячй въ округъ кушнѣрства якъ такожь: покрити на футра мужескй и дамскй, переробляване старыхъ футеръ и направы. Замовленя зъ провинціи выконуеся въ якъ найкоротшôмъ часѣ.

Дякуючи за дотепершнй ласкавй взгляды прошу о нихъ и на дальше.

Зъ глубокимъ поважаньемъ:

2593 6—12 **МИХАИЛЪ БЕКЕРЪ.**

І. ИГНАТОВИЧЬ

поручае

знаменитй МЫЛА до мытя лиця, рукъ и купелей,

ôдзначений 9 медалями заслуги и двома дипльомами признаня.

	зр.	кр.
МЫЛО найдобôрнѣйше до голеня бороды	—	·25
МЫЛО МИГДАЛОВЕ, дуже нѣжне 10 кр. 20 и	—	·25
МЫЛО КОКОСОВЕ, бѣле до рукъ 10 кр. и	—	·20
МЫЛО ПАЛЬМОВЕ, жовте 6, 12, 18 кр.	—	·20
МЫЛО ГРИСИКОВЕ, знамените до лиця и рукъ	—	·40
МЫЛО ЖОВТКОВЕ, робить нѣжною, гладкою и знаменито чистить шкôру	—	·30
МЫЛО ЗЕЛОВЕ, одержуєся черезъ згусненье соку ростинъ ароматично-живичныхъ, знамените	—	·25
МЫЛО ПИЖМОВЕ, маe дуже приємный пижмовый запахъ	—	·30
МЫЛО ПАЧУЛЕВЕ, приємного запаху, маe великій покупъ	—	·30
МЫЛО РОЖАНЕ, найдобрѣйше 40 кр. и	—	·80
МЫЛО ОЛИВНЕ для дѣтей	—	·36
МЫЛО зъ ШПИЛЬОКЪ СОСНОВЫХЪ, приємне въ ужитю, успѣшно хоронить шкôру ôдъ лишаѣвъ и выкидôвъ	—	·30
МЫЛО БАЛЬСАМИЧНЕ, чистить шкôру, робить єи бѣлою и нѣжною	—	·40
МЫЛО ФІЯЛКОВЕ, приємого запаху	—	·35
МЫЛО КОСМЕТИЧНЕ, усуваe веснянки, осмаленя ôдъ сонця, лицю робить свѣжымъ и бѣлымъ	—	·60
МЫЛО ГИПЄНИЧНЕ, ôдзначаєся товстостею, вельми нѣжне и выключно приладжене до лиця	—	·50
МЫЛО РИЖОВЕ уживаєся, щобъ зробити шкôру на лици нѣжною и бѣлою	—	·60
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ бѣле, легко пѣниться, знаменито чистить шкôру и хоронить ôдъ прищѣвъ	—	·30
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ, прозрачне, мѣстить 35% чистои глицерины, знаменито дѣлае на зашкôрокъ 20, 30 кр. и	—	·40
МЫЛО ГЛИЦЕРИНОВЕ плынне у фляшочкахъ, чистить шкôру зъ прищѣвъ, лишаѣвъ, угрикôвъ, фляшка	—	·40
МЫЛО ПѢСКОВЕ, до мытя рукъ, 15 и	—	·25
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя рукъ, 15 и	—	·35
МЫЛО ПУМЕКСОВЕ до мытя ковнѣрикôвъ и майнетôвъ зъ гутаперхи	—	·10
МЫЛО ТИМОЛЬОВЕ знаменито чистить шкôру зъ всякихъ выкидôвъ	—	·50
МЫЛО КАРБОЛЕВЕ, дуже добре мыти руки, лице, а навѣть цѣле тѣло въ часѣ епидеміи, щобы охоронитись ôдъ заразы	—	·20
МЫЛО СѢРКОВЕ, зъ великимъ успѣхомъ уживаєся до знищеня прищѣвъ и всякого рода выкидôвъ на шкôрѣ	—	·25
МЫЛО БЕНЗЕОСОВЕ, дуже добре уживаєсь, щобы усунути зъ шкôры выкиды и плямы	—	·25
МЫЛО КАМФОРОВЕ, лагодить сверблене и печенье шкôры, усуваe выкиды и червонôсть зъ лиця и рукъ	—	·25
МЫЛО МЕДОВЕ до вынѣженя рукъ, кусникъ	—	10
МЫЛО МѢЩАНЬСКЕ знамените	—	·10
МЫЛО СМОЛЕВЕ, мѣстить 40% чистои смолы (дегтю), усуваe прищѣ лишаѣ, всякй высипки шкôрнй, поченье нôгъ и паплѣ на головѣ	—	·30
МЫЛО СМОЛОВЕ ГЛИЦЕРИНОВЕ мягчить и чистить шкôру зъ лишаѣвъ, угрикôвъ, и т. н., кусникъ	—	·30

2529 24—?

Набути можна **у Львовѣ** *въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ:* **въ Краковѣ** *Сукiницъ ч. 20 и* **въ Чернôвцяхъ** *Ринокъ ч. 2., а такожь у всѣхъ первôрядныхъ торговляхъ и аптикахъ.*

А. РОЗМАНИТЪ

КРАКôВЪ

ФАБРИКА ПАРОВА

Цикоріи, Сурогатôвъ кавы и Кавы фигови

въ Раковицяхъ

пôдъ Краковомъ.

Выробляе зъ сырого продукту власнои плянтаціи всякй роды цикоріи и штучнои кавы, котрй ôдзначаються богатствомъ частей поживныхъ а такожь знаменитымъ смакомъ и запахомъ. 42—0 2286

Фабрика поручае передовсѣмъ:

Сурогатъ кавы въ коробкахъ (шуфлядкахъ).
Сурогатъ кавы въ склянкахъ.
Шротову каву французку Розманита.
Цикорію краковску гôрку.
Каву фигову.
Цикоряну каву перлову. (Новôсть!!)
Каву краковску добôрну въ скриночкахъ.

Купити можна въ Народныхъ Торговляхъ и у всѣхъ иншихъ торговляхъ.

Одзначена на выставѣ краковскôй въ р. 1887 2-ма медалями министерства торговлѣ.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СМРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ:

1 кильо 1·70 и 1 80 зр.

на провинціи:

4¾ кильо 8·70 и 9·15 зр. франко

Одбирателямъ надъ 50 к. опустъ.

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрй оголошують иншй пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю єи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трiестѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродае гуртôвниковi на мѣсци, той знову гуртôвниковi въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комiсiонеръ, а ôдъ него аж купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2227 183—?

ПОСЛѢДНЫЙ МѢСЯЦЬ:

Льосы зъ Цѣсарскои Ювилейнои Выставы Промысловои лише 50 кр.

Головна выграна 25.000 Гульденôвъ

Льосôвъ дôстати можна въ ред. „Дѣла“ и въ конторахъ вымѣны Авг. Шеленберга и Сокаль & Лилієнъ.

2610 4—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ въ фабр. Черляньскон. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 216. Львôвъ, Четверъ 29 вересня (11 жовтня) 1888. Рôчникъ IX.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ святъ о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул. Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungergasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и належитôсть за инсераты платий у Львовѣ.

ДѢЛО

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додатком

въ Австріи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попередне застереженье. — Реклямація неопечатаний вôльний бдъ порта. — Поодинокe числo коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. бдъ одной стрôчки печатнои, въ рубр. „Надôсланe“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. бдъ стишка.

☛ Зъ днемъ 1 (13) жовтня пôчнеся новый чвертьрôкъ выдавництва „Дѣла“ зъ „Библіотекою найзнамен. повѣстей“. Просимо П. Т. Предплатникôвъ, щобы зволили якъ найскорше присылати залеглости и предплату. Неуплатившимъ залеглости задержиться высылка „Дѣла“ зъ кôнцемъ сего чверть року.

Всенародне Вѣче у Львовѣ.

Вже вчера надъ вечеръ слѣдно було въ нашôмъ мѣстѣ ѕначный рухъ; видко було по улицяхъ богато чужихъ лиць, богато невиданыхъ звычайно у Львовѣ свитъ селянъскихъ. То ходили вже по мѣстѣ участники нинѣшного всенародного Вѣча. Люде, що опôсля надъѣзжали зелѣзницями, розказували намъ, що Русины зъ рôзныхъ сторôнъ краю ѣхали сотками, и интелигенція руска и мѣщане, а вже найбôльше нашихъ селянъ. И такъ зôбралося нинѣ у Львовѣ Вѣче, котре числомъ своихъ участникôвъ дорôвну всѣмъ дотеперѣшнымъ Вѣчамъ у Львовѣ.

Пôдчасъ богослуженя въ Успеньскôй церкви була церковь биткомъ повна участникôвъ селянъ, а коли ôдтакъ всѣ зôбралися въ сали „Народного Дому“, цѣла саля и прилягаючѝ комнаты та коридоры такъ заповнились людьми, що годѣ було рушитись.

О $9^1/_2$ годины розпочалося Вѣче. Засѣданье ôдкрывъ членъ выдѣлу краєвого и вицепредсѣдатель руского клюбу, совѣтникъ Бережницкій такою промовою:

„Свѣтлый Зборе! Послы соймовѝ руского клюбу позволили собѣ ôдозватися до своихъ землякôвъ, запрошуючи ихъ на всенародне Вѣче. Менѣ припавъ той милый обовязокъ забрати до зôбраныхъ привѣтне слово. Вывязуючися зъ того, витаю именемъ послôвъ рускихъ Высокопреподобныхъ достойникôвъ церкви и отцѣвъ духовныхъ, Высокодостойну свѣтску интелигенцію, Поважане селяньство и мѣщаньство нашого руского народу и всѣхъ Благородныхъ мужѣвъ покрôвнои намъ народности, котрѝ почтили насъ своєю присутностею, — витаю тымъ горячѣйшимъ серцемъ, що на ôдгомôнъ нашого голосу такъ численно всѣ верствы на наше Вѣче зôбралися и бажаю нашому зôбраню найбôльшого успѣху въ подвигахъ нашихъ честныхъ, чистыхъ и важныхъ, — рускимъ словомъ: Щасть Боже!“

По сихъ словахъ представивъ сов. Бережницкій комисарѣвъ правительственныхъ, пп. Соболяка и Заячкôвского, а потôмъ предложивъ зôбранымъ выбрати предсѣдателя Вѣча и єго заступникôвъ.

Выбрано одноголосно предсѣдателемъ самого сов. Бережницкого, а на заступникôвъ предсѣдателя: проф. д-ра Олександра Огоновского и крил. о. Т. Павликова. На секретарѣвъ покликавъ предсѣдатель д-ра Чайкôвского зъ Бережанъ, д-ра Костя Левицкого, о. Гургаля зъ Золочева и о. Пелехатого.

Опôсля сов. Бережницкій забравъ слово яко предсѣдатель и сказавъ:

„Будучи покликаный Свѣтлымъ Зборомъ на предсѣдателя, складаю мою подяку за честь и довѣрiе, а отвираючи нашѝ Зборы, позволю собѣ ще разъ ôдозватися короткими словами:

Рускѝ послы скликали всенародне Вѣче, а цѣль того єсть: обговорити декотрѝ справы, дотыкаючѝ нашого краю и нашого народу, — заявити, чого намъ до розвою національного и матеріяльного потреба и якихъ дорôгъ ужити намъ до тои цѣли.

Яке єсть теперѣшне наше положенье, якъ мы Русины старалися добитись до запорученого законами всѣмъ народамъ рôвноуправненя, — се пояснить почтенный референтъ ôдповѣднои справы. Я тôлько зазначу, що всѣ стремленя руского народу опирались и опираються на правѣ и справедливости. Мы не маємо окремѣшныхъ бажань, — домагаємось тôлько того, чого домагаєсь кождый народъ въ конституційнôй державѣ — а то свого историчного становища и своихъ національныхъ правъ.

Наша политика не була нѣколи ложна, а всякѝ нôдозрѣваня, зъ котрои-небудь стороны, заперечуємо яко безосновнѝ. Не мѣсце тутъ широко розводитись о тôмъ, — досыть зазначити, що Русь галицка, коли прийшла нôдъ володѣнье имперіи Австрійскои, давала неустанно доказы, що чуєся щасливою нôдъ тымъ пановањемъ.

Народъ рускій бувъ и єсть перенятый постоянною вѣрностею для наймилостивѣйше пануючои намъ Династіи, бувъ и єсть все вдячнымъ за сплываючѝ на него найвысшѝ блага и має повну надѣю, що нôдъ скиптромъ наймилостивѣйше пануючого намъ Монарха и Єго великои и могущои Династіи не загине, а противно, займе межи народами имперіи належне становище.

Вдячнѝ за всѣ ласки и свободы, котрѝ на насъ зъ рукъ нашого Наймилостивѣйшого Цѣсаря и Пана сплывають, бо — и за тую свободу, що можемо радити надъ своєю долею, маємо дякувати Найяснѣйшому Панови, кликнѣмъ Єго Величеству нашому Цѣсареви и Пану — Многая лѣта!“

Промову сов. Бережницкого приняли всѣ зôбранѝ оплесками, а опôсля почались референты.

Першій референтъ державъ пос. Антоневичь о справѣ пропинаційнôй, другій референтъ о справѣ дороговôй пос. Сѣчиньскій, а наконець третій референтъ о нашихъ справахъ политично-народныхъ пос. Романчукъ. Само выступленье послôвъ на естраду приймали зôбранѝ оплесками, а вже особливо пос. Романчукъ удостоився такого сердечного привѣту, що грôмки оплески и окличи „Слава!“ и „Многая лѣта!“ не перерывались и потрѣбно було довшого часу, заки прийшовъ до слова. Така красна а щира овація рѣдко кому може лучитися.

Участники Вѣча пильно слухали промовъ референтôвъ и заявляли голосно свою згоду зъ выводами референтôвъ.

По референтахъ и принятю резолюцій почали забирати голосъ участники Вѣча. Селяне рвуться до слова... радѝ высказати свои болѣ ..

Археологична выстава Ставропигійского Института.

Торжество ôдкрытя Ставропигійскои выставы археологичнои розпочалося вчера о 9. год. рано богослуженьемъ, котре — якъ мы то вже коротко доносили — ôдслужывъ Впреосв. митрополитъ въ сослуженю цѣлои капитулы. Въ Успеньскôй церкви явилося на се богослуженье богато гостей, а мѣжь иншими: намѣстникъ п. Залескій и маршалокъ краєвый гр. Тарновскій, богато гостей, що наспѣли зъ провинціи до Львова, и численна львôвска интелигенція руска. На хорѣ спѣвавъ, якъ завсѣгды, удачно хоръ питомцѣвъ рускои семинаріи духовнои.

По богослуженю перейшли упрошенѝ гостѣ до комнатъ выставы въ Ставропигійскôй каменици и тутъ ôдбувся актъ ôдкрытя выставы. Мѣжь зôбраными тутъ гостями були крôмъ намѣстника, маршалка краєвого, митрополита и рускихъ послôвъ, такожь деякѝ польскѝ послы: д-ръ Маєръ, Лясоцкій, Меруновичь и другѝ.

Проф. д-ръ Исидоръ Шараневичь, сеніоръ Ставропигійского Института, устроитель выставы, промовивъ такъ до зôбраныхъ:

„Сто лѣтъ тому минуло, якъ незабутнои памяти цѣсарь Іосифъ II. надворнымъ декретомъ нашу институцію т. є. Ставропигійске Братство не лише що потвердивъ, але й пôднѣсъ до значеня церковно-народнои институціи, зовучи єго „Зборомъ отцѣвъ и старѣйшинъ (patres et proceres nationis ruthenae), ôддаючи тôй-то такъ поважнôй институціи право патронату Успеньскои церкви, презентація, и право провизорату т. є. свобôднои управы майномъ. Єсть то отже найстарша автономична институція на Галицкôй Руси, а часъ показавъ, що на тôй пôдставѣ Ставропигія хорошо розвивалася. Учинивъ то цѣс. Іосифъ II. для чести и потребъ рускаго народу въ Галичинѣ, котрого рôвно якъ и єго Высокодостойна мати бл. п. цѣсарева Марія Тереса добродѣйствами обсыпали, на гуманитарнѝ цѣли давного Ставропигійского Братства.

Ледви рôкъ тому минувъ, якъ Ставропигійскій Институтъ дôждався великои чести. Ото наслѣдникъ славы и могучности Австрійско-угорскои державы, Є. Выс. Архикнязь Рудольфъ, благоволивъ лично ôдвѣдати нашу хату, принявъ ôдъ насъ найпокôрнѣшѝ обявы льояльности и вѣрности къ Найяснѣйшôй Династіи, убезпечаючи насъ Высоч. довѣрiемъ, и имя своє Высокодостойне въ наше старинне Альбомъ вписати благоволивъ.

Нинѣ дôждали мы нового щастя. Ото всѣ народы Австріи обходять въ сѣмъ роцѣ рѣдкій въ исторіи ювилей щасливого и славного 40-лѣтного панованя нашого наймилостивѣйшого Цѣсаря и Пана. А коли Найяснѣйшій Монархъ не бажавъ собѣ потому поводу шумнои овациі, перетворився той обхôдъ у всенародну великолѣпну манифестацію, пригадаючу цѣлому мирови культурный и гуманитарный Ставропигійскій Институтъ, той Зборъ отцѣвъ и старѣйшихъ народу. Зъ нимъ и вся Галицка Русь, пôсля свого пересвѣдченя и серця, завдячуючи Найяснѣйшому Панови много а много ласки и добродѣйствъ, чувствує себе тронутою, тожь рѣшила зъ всенароднымъ одушевленьемъ своєю убогою лептою збôльшити хоровôдъ культурный народôвъ великои и могучои держави. На вôзванье своихъ старѣйшинъ, пôдъ протекторатомъ и за благословенъемъ свого возлюбленого Митрополита и двохъ єи Епископôвъ, Галицка Русь знесла умственну и естетичну працю ôсьмохъ столѣтъ, почавши ôдъ хрещеня свого черезъ Володимира, въ той скромный дôмъ и зложила тую-же у стôпъ своєго наймилостивѣйшого цѣсаря Фран-

---

9)

Ганна Монтовтъ.

Исторично-побытовый очеркъ изъ житя волыньского паньства въ XVI. стол.

Написавъ Орестъ Левицкій.

(Дальше.)

Ганнѣ було дивно а разомъ и любо, що люде, доси чужѝ для неи, майже вороги, наразъ стали въ єи очехъ такими близькими, рôдными, такѝ щирѝ для неи и такъ єи жалують, ѣй забажалось ôдкрыти имъ свою душу. Правда, она не дуже щаслива зъ чоловѣкомъ. Ôнъ протративъ єи грошѣ и теперь каже ѣй терпѣти таку нужду, якои нѣколи не зазнала въ житю. Не таке єи житя було за першими чоловѣками! До своєи вѣры ôнъ єи поки-що не зневолює, але взагалѣ обходиться зъ нею грубо. Разъ-у-разъ докоряє тымъ, що она убога, що отець єи ошукавъ єго, пôдозрѣває єи о найпоганѣйшѝ поступки, а иногдѣ, — нѣгде правды дѣти — лає єи остатными словами а навѣть по пяному бье. Такъ, она теперь добре бачить, що зробила непростиму похабку, завязавши собѣ житье зъ простакомъ пяницею, — але чи ôнъ бувъ такій, коли до неи женихався?

Щира сповѣдь, що мимохôть выплыла зъ устъ молодои жѣнки, приголубленои ласкавостею, вызвала велике обуренье мѣжь слухачами. Якъ то? той шляхтичь, нужденный чоловѣкъ загадочного роду, смѣє ажь бити єи, дочку Монтовта, бувшу княгиню Любецку и Сокôльску? О, она не повинна забувати, що у неи є могуча рôдня: князѣ Порицкѝ, князѣ Воронецкѝ, князѣ Вишневецкѝ, Збаражскѝ и другѝ, — они не можуть допустити, щобъ она терпѣла такѝ оскорбы и знаруги! Наконець можна-жь и розвести єи зъ негôднымъ чоловѣкомъ, „оссбливо — мовивъ князь-пробощь Якубъ Воронецкій — коли выявить передъ духовною властію, що мужь зневолює єи до своєи єретичнои вѣры и при нѣй осмѣлюєсь ругати св. католицку церковь и єи достойныхъ всякои поваги пастирѣвъ, слугъ Божихъ“. Нехай же она знає, що ôдъ нинѣ на замку въ Коблинѣ, въ домѣ мачухи, все найдесь для неи родинный притулокъ и оборона передъ тираномъ-мужемъ, а въ ôддяку за се нехай она пильно назырає за єго поступками и про все заразъ доносить мачусѣ: ôнъ такій ледащо, що певно й теперь задумує щось поганого противъ єи добродѣйки...

Приголублена, успокоєна а навѣть дечимъ обдарована выѣхала Ганна зъ батькôвского дому, твердо собѣ постановивши, не коритись бôльше ненавистному мужеви, єдиному виновникови єи безталаня.

XI.

Казимиръ Ледницкій не ѣздивъ на похороны тестя: ôнъ и такъ знавъ змѣстъ єго тестаменту, бо оглядни спадковємцѣ поспѣшилися внести той документъ въ актовѝ книги мабуть чи й не въ самъ день смерти Монтовта. Ôнъ сидѣвъ теперь надъ Статутомъ и радився зъ найлучшими законознавцями въ Луцку.

Въ самъ день похоронôвъ Ледницкій внѣсъ у судѣ протестъ противъ законности Монтовтового завѣщаня и єго дарунковыхъ записей, опираючись на отсихъ юридичныхъ основахъ: а) Монтовтъ всѣ свои маєтки о много ранше записавъ першôй жѣнцѣ и одинокôй дочцѣ Ганнѣ, на котру и такъ, по силѣ закону, „вся дѣдизна и отчизна правомъ природжонымъ спасти мѣла по єго жавотѣ“; б) всѣ знають, що Монтовтъ, доки бувъ „дôбре здоровъ и зуполный на умыслѣ и розумѣ“, не выдававъ княжнѣ Порицкôй нѣякихъ записей, кромѣ вѣна, а въ тѝ днѣ, якими датованѝ остатнѝ єго записи, ôнъ зовсѣмъ уже бувъ при смерти, весь „спухлый, и нѣ розуму, нѣ смыслу зуполного уже не мѣлъ“, щô може потвердити возный, зъ котрымъ Ледницкій ôдвѣдавъ тестя на тыждень передъ смертею; в) на первописи завѣщаня нема пôдпису завѣщаючого, а межи свѣдками названѝ и такѝ особы, котрыхъ печатокъ нема и на самôмъ актѣ, зъ чого выходить, що особы тѝ не були при актѣ завѣщаня.

Очевидно тѝ основы були-бы достаточнѝ, щобы тестаментъ звалити яко незаконный — але коли-бы противникомъ бувъ якій тамъ середный земянинъ, а не люде зъ такими звязями, якихъ противъ себе мавъ Ледницкій. Отъ и заразъ розказували єму въ городскôй канцелярiи, що князь Александеръ Порицкій, братъ Монтовтихи, сими днями выѣздить до короля просити, щобы ôнъ лично потвердивъ тестаментъ Монтовта. Коли се станеся, то дарма Ледницкому надѣятись на щасливый конець початого процесу.

Ледницкій въ тяжкѝ хвилѣ, щобы пôдбудити въ собѣ ôдвагу, мавъ слабôсть до „оковитои“, але теперь и оковита мало помагала: замѣсть ожиданои ôдваги опановувало єго цѣлого чувство люти и томлячого невдоволеня зъ самого. И отъ, нужденне сельце Липа — то результатъ працѣ, мукъ и надѣй цѣлого єго житя! Навѣть той дôмъ, де ôнъ живе, вчера ще єго власнôсть, — нинѣ вже не єго! Нѣчого казати, завидне наслѣдье по богатôмъ тестеви! Коли-бъ було знатье, що такe выйде, ôнъ двацять разôвъ мôгъ бувъ выгôдно оженитися зъ вдовою Русинкою, безъ титулу але зъ достатками, и живъ-бы теперь посвистуючи, якъ живуть деякѝ земляки єго, що такъ забезпечали собѣ долю, — не бувъ-бы тôлько выслугувався и панькався зъ несовѣстнымъ Литвиномъ и єго ясневельможною дочкою! И що такого знайшовъ ôнъ на нѣй? красоту, що? И та двôрска дѣвка Вивдя, що колись було выкравъ у панѣ Тупичевскои, такожь була несогôрша красуня! Про розумъ, освѣту и згадувати нѣщо: „заядла папистка“ — и нѣчо бôльше. До нѣякои роботы не способна, а привычки и забаганки — чисто княжѝ! Нѣ, коли ты убога, то и тѝ примхи княжѝ позабудъ, а роби, якъ проста мѣщанка! Ôдъ нинѣ ôнъ не стане потурати паньству бувшои княгинѣ и докаже ѣй, що она така сама убога шляхтянка, якъ ôнъ, ба ще безъ тыхъ талантôвъ, якѝ має ôнъ — юристъ, агрономъ, геометръ и т. д.

Ганна, повернувши зъ Коблина, застала мужа въ тôмъ олюченôмъ настрою. Ôнъ немовь урадувався, що має теперь на кого вылити накипѣду злôсть свою и першимъ словомъ заговоривъ до жѣнки зъ ѣдею про єи бтця, мачуху и спадщину, про свои обманенѝ надѣѣ. Инчимъ часомъ Ганна була бъ може и змовчала, бачучи, що мужь майже самъ себе не тямить, але теперь она нагадала собѣ недавнѝ бесѣды своякôвъ и побачила ихъ правду, що она дѣйстно нещастна жертва тиранапяницѣ и що она єго ненавидить. Въ роспуцѣ, рѣшучо, дрожачи ôдъ гнѣву, она сказала єму те въ очи. Ôнъ въ першôй хвили ажь остовпѣвъ изъ зачуду: нѣколи ще жѣнка не говорила зъ нимъ такимъ тономъ. — „А! тебе такъ научили ясневельможнѝ твои роднчѣ!“—

ціска-Іосифа, щобы въ той способъ якъ найвѣдповѣднѣйше, ѣдъ душѣ и глубокого чувства руского, почтити вѣкопомный ювилей цѣсарсарскій.

Австрійска Русь стоить пересвѣдченою о ласцѣ и опѣцѣ свого Монарха. Дай то Боже, щобы рѣкъ за рокомъ лѣтъ ще сорокъ управлявъ вѣрными, преданными Єму народами. Єго Вел. Франциску-Іосифу — Многая лѣта!

По ѣдкрытю выставы обводивъ д-ръ Шараневичь гостей по выставѣ и показувавъ имъ та пояснявъ тѣ вельми цѣкавѣ а декотрѣ навѣть дуже красни и цѣнни предметы выставы, котрѣ, дякуючи невсыпущимъ трудамъ сеніора Ставропигіи, буде можна теперь довшій часъ оглядати.

Въ девяти саляхъ, правда вузенькихъ и малыхъ, але за то густо набитыхъ предметами выставы, стоить передъ нашими очима жива исторія нашои минувшости, нашои культуры и цивилизаціи. Штука, наука, промыслъ — зъ давнѣйшихъ часовъ руского житя народного заступленѣ тутъ численно и поважно, а зрѣтель бачить наглядно, що народъ нашъ маѳ чимъ повеличатись изъ своѣи минувшости! По стѣнахъ бачимо порозвѣшуванѣ церковнѣ ризы краснои и богатои роботы, численнѣ портреты людей, що грали колись середъ рускои суспольности выднѣйшу ролю. Въ габльотахъ уставленѣ золотѣ та срѣбнѣ чашѣ и всяка посуда церковна зъ давнѣйшихъ часовъ. Єсть тутъ такожь богата зборка рѣзныхъ старинныхъ документовъ зъ величезными восковыми печатями и зборка старинныхъ книгъ. Въ иншомъ мѣсци видко великѣ штабы зелѣзнѣ, котрыми колись звонили замѣсть звоновъ, а дальше суть выставленѣ и звоны найстаршѣ на галицкой Руси. Ба навѣть давна збруя лицарска, одна пушка и гаковница, находиться на выставѣ! Словомъ сказавши, выстава прекрасна, лишь треба ѣй близше придивитись, оглянути добре кождый предметъ и знати ему цѣну, а тогдѣ побачимо, що дѣйстно немала заслуга того, хто поставивъ намъ передъ очи живу нашу исторію. Не належить однакожь оглядати выставы побѣжно, бо тогдѣ тратиться цѣлый ѳи ефектъ и вартость ѳи стане незрозумѣлою.

Право пропинації въ Галичинѣ.

XXI.

Въ томъ доходѣ зъ права пропинації, котрый законъ зъ р. 1875 а такъ само и познѣйшѣ проѳкты беруть за подставу означеня вартости права пропинації и цѣны єго выкупна, мѣститься дальше такожь надзвычайный и не натурою права пропинації яко привилегія але политичнымъ становищемъ управленыхъ споводованый доходъ, котрый по нашой думцѣ такожь належало-бы одчислити ѣдъ загальнои сумы доходу, коли-бъ хотѣли мы одержати дѣйстный доходъ, котрый приносить сама пропинація яко така.

Зъ исторіи пропинації знаємо, що право пропинації було одною зъ атрибуцій зверхнои власти доминикальнои. Въ томъ лежала одна причинъ збольшеня доходу зъ пропинації и лежить до нинѣ, хотяй права доминикальнѣ знесенѣ вже ѣдъ р. 1848. Зверхность доминикальна вытворила зависимость консументовъ напитковъ пропинаційныхъ, котра довершила того, чого не могли довершити самѣ привилегіи выповняючѣ змѣстъ права пропинації. И такъ, коли пропинація пѣсля законовъ австрійскихъ лежала лише въ выключности продукціи и вышинку а зовсѣмъ не обнимала примусу пѣдданыхъ побирати напитки лише зъ того а не иншого жерела а навѣть въ якойсь означенѣй скѣлькости взглядно масѣ, то власть доминикальна допомагала управленому выробити станъ фактичный зъ обовязками пѣддаыхъ о много дальше идучими, якъ вымагавъ того станъ правный. Въ практицѣ пѣдданѣ мусѣли брати напитки лишь у свого пана и то часто навѣть въ масѣ зъ горы имъ накиненѣй. Та зависимость, опираюча-ся на публично-правнѣмъ становищи управленыхъ, приносила имъ певно бѣльше доходовъ зъ права пропинації, якъ-бы принесла була имъ пропинація сама безъ такои сильнои помочи, якою була для неи доминикальна зверхнѣсть. Станъ такій а що найменше зближеный до давного удержався и по знесеню доминикальнои зверхности. Юридичный титулъ оправдуючій зависимость знесено, але фактична зависимость остала. Давнѣйшѣ доминикальнѣ зверхники а властителѣ горалень заняли супротивъ загалу консументовъ зъ кождого погляду такъ вплывовѣ становища, що давнѣйша зависимость лише що-до формы змѣнилась а въ дѣйстности збольшала все доходы зъ пропинації въ такомъ степени, въ якомъ не могла-бы ихъ збольшати сама пропинація яко така. А фактъ той, думаємо, треба-бы такожь увзгляднити при означеню вартости и цѣны выкупна пропинації. Инакше въ цѣнѣ выкупна права пропинації мѣстилась-бы премія за вплывы онертѣ на ѣдносинахъ, котрыхъ пѣдставы знесено вже давно законами позитивными и котрѣ для того изъ становища самого права суть безосновными и не могуть числити на правну охорону.

Коли хочемо оцѣнити и розвязати питанье, яка есть вартость права пропинації и яка ѳи цѣна выкупна, то вже самымъ природнымъ порядкомъ рѣчи насуваються намъ тѣ економичнѣ мотивы, котрѣ при кождомъ купнѣ, взглядно набуваню права зъ однои, и при кождой продажи, взглядно позбуваня права зъ другои стороны — грають головну ролю и рѣшучо вплывають на формацію цѣны купна. Мотивами тыми суть: користь по сторонѣ набуваючого и страта по сторонѣ позбуваючого. Середъ двохъ тыхъ границь укладаѳся цѣна купна, и буває звычайно тымъ бѣльшою, чимъ бѣльша користь, есть для купуючого и бѣльша страта продаючого.

Примѣнѣмъ то правило до выкупна права пропинації и спытаймо передовсѣмъ: якѣ користи набуває загалъ податниковъ, що складаються на выкупно права пропинаціи? що онъ купуе?

Въ житю приватномъ щоденномъ, платиться за рѣчь якусь або якесь право цѣлу єго вартость лишь тогдѣ и пѣдъ тымъ условіемъ, коли рѣчь та або то право у набуваючого купителя представляти буде таку саму суму економичныхъ користей, яку представляло у продаючого. Такъ на пр. коли домъ мого сусѣда пѣсля скапитализованыхъ чиншовъ, якѣ онъ фактично побираѳ, маѳ вартость на пр. 1000 зр., то я купуючи єго, дамъ за него 1000 зр. лишь тогдѣ, коли маю певность або що найменше всяку оправдану надѣю, що и менѣ буде онъ только чиншовъ приносити, колько приносивъ мому сусѣдови. Коли-жь однакъ побачу, що н. пр. суть деякѣ чиншовники у сусѣда, котрѣ лишь єму спеціяльно платять бѣльшій чиншъ за-для особистыхъ до него ѣдносинъ, а менѣ анѣ они анѣ деякѣ, другѣ чиншовники такого чиншу не заплатять, то очевидно буду обчисляти цѣну купна пѣсля тыхъ меншихъ чиншовъ, якѣ буду мѣгъ побирати, и она розумѣесь выйде низшою ѣдъ 1000 зр. А якъ-жежь зъ пропинацівю? Чи принесе она, коли буде выкуплена по мысли закона зъ р. 1875, тымъ, котрѣ ѳи выкуплять, т. е. загалови податниковъ такѣ самѣ користи, якѣ принесла управленымъ? Кажемо загалови податниковъ, бо хотяй въ §. 19. закона зъ р. 1875, котрый говорить о твореню фонду пропинаційного, нема бесѣды про яке-будь оподаткованье загалу, то однакъ ясна рѣчь, що оплаты шинкарскій и горальняній, взглядно броварничѣ, зъ котрыхъ мавъ повстати фондъ пропинаційный, поносить загалъ, на котрый перекидають шинкарѣ въ цѣнѣ напитковъ тѣ оплаты. Спробуймо отже розвязати поставлене питанье! Що зыскавъ-бы загалъ зъ выкупна права пропинації по мысли закона зъ р. 1875? Пѣсля §. 2. того закона зыскуе то, що кождому вольно продукувати пропинаційнѣ напитки, а пѣсля §. 3 зыскавъ-бы по роцѣ 1910 то, що кождому вѣльно-бы було ихъ шинкувати. Добре, але спытаємо теперь, чи справдѣ въ самѣй лишь можности продукціи и вышинку напитковъ лежали користи, якѣ приносила пропинація управленымъ? Правда, що и въ тѣмъ, але бѣльше и переважно въ выключнѣй можности продукціи и вышинку, въ можности обмеженя економичнои свободы всѣхъ другихъ неуправленыхъ, въ ухиленю всякои конкуренціи. А тѣ власне атрибуціи права пропинації не переходять на загалъ по выкупнѣ ѳи санкціонованѣмъ закономъ зъ р. 1875., бо законъ той, хотяй дае по выкупнѣ кождому можность продукувати и шинкувати напитки, то однакъ ставить кождого рѣвночасно середъ необмеженои конкуренціи, отже на становищи далеко не такъ користнѣмъ, якъ то, на котрѣмъ при выключеню всякои конкуренціи стояли дотеперѣшнѣ управленѣ монополисты.

Зъ усего того выходить, що при выкупнѣ права пропинації дорогою закона зъ р. 1875. купуючѣ т. е. загалъ, въ користь котрого маѳ бути знесена пропинація, не одержуе тыхъ користей, якѣ мали зъ права пропинації продаючѣ, отже и цѣна выкупна не повинна пѣсля справедливости и економичныхъ засадъ обнимати цѣлои вартости пропинації, яку представляѳ она въ рукахъ нинѣшныхъ управленыхъ, а змодификуватись ѣдповѣдно до зменшеня, якого дознаѳ тая вартость въ рукахъ набуваючого ѳи загалу.

Соймъ краєвый.

XV те засѣданье зъ д. 10 н. ст. жовтня 1888.

По ѣдчитаню петицій ѣдослано на внесенье п. Вл. Воляньского петицію гром. Бучача о концесію на побѣръ податку ѣдъ пѣсвъ до выдѣлу краєвого.

Пос. В. Гноиньскій внѣсъ, щобъ выдѣлъ кр. на найблизшѣй сесіи соймовѣй предложивъ проектъ до закону о вывластненю на дороги краєвѣ, повѣтовѣ и громадскѣ.

Справозданье выдѣлу кр. о повеняхъ, котрыхъ причиною суть леды въ повѣтахъ захѣдноі Галичины, ѣдослано до комисіи буджетовои.

Ѣдтакъ по короткѣй дебатѣ, въ котрѣй взяли участь пос. Козловскій, Верещиньскій и Удерскій, принято внесеный комисівю господарства краєвого законъ о будовѣ гребель надъ Вислою и Сяномъ въ повѣтѣ тарнобережскомъ, на що вставлено до буджету на рѣкъ 1889 рату 45.373 зр. Послы закидали выдѣлови краєвому поверховне трактованье сеи справы и сумнѣвалися, чи будова такихъ гребель дѣйстно обезпечить околицю передъ повенями.

Пос. кн. Сангушко представивъ справозданье комисіи господарства краєвого о предложеню выдѣлу краєвого въ справѣ пѣдпиранія культуры краєвои на поли будовъ водныхъ. На той основѣ призволивъ соймъ: на регуляцію Рабы пѣдъ Стадниками 813 зр.; на регуляцію Сяну пѣдъ Складомъ сѣльнымъ (остатна рата) 4.150 зр; Дунайця пѣдъ Рожновомъ и Великою-весею 2.000 зр.; пѣдъ Харжевицями 1.869 зр.; пѣдъ Яновицями 1.338 зр.; пѣдъ Вельоґловами и Куровомъ 610 зр.; пѣдъ Ѣльшинами 2.000 зр.; на регуляцію Сяну пѣдъ Кривчею 2.300 зр.; пѣдъ Яблоницею рускою 2.000 зр; пѣдъ Искапемъ 2.667 зр.; а до розпорядимости выдѣлу краєвого 10.000 зр. — Ѣдтакъ уповномѣцнено выдѣлъ краєвый до выдатковъ, означеныхъ въ XIII. рубрицѣ буджету на 1889 рѣкъ ажь до марта 1891 р. и вѣ звано правительство, щобы оно въ дорозѣ конституційнѣй постаралось о пѣдвышенье и продовженье часу тревания меліораційного фонду державного на дальше десятилѣтье до 1904 р.

Учителямъ старшимъ школы XI. народнои на Дайворѣ въ Краковѣ признано додатокъ службовый, якій не буде вчислятись до емеритуры, а то управителеви и одному старшому учителеви 200 зр., двомъ другамъ по 100 зр. рѣчно.

Петицію мѣста Калуша о вѣльный побѣръ сыровицѣ ѣдступлено намѣстництву до увзгляднення по мысли рескрипту министерства скарбу зъ 18 падолиста 1887 р., ч. 30.596.

Петицію м. Каньчуги о заведенье тамъ суду повѣтового або уряду податкового ѣдступлено правительству до полагодженя.

Деякѣ петиціи о зменшенье чиншу мытового (Гирша Коссы, Ґитлѣ Берґштайнъ и Симе Шраєръ) ѣдступлено выдѣлови краєвому.

Петицію громады Конюшки, въ пов. рогатиньскомъ, о звороть надплаты конкуренційнои на будову дороги львовско-рогатиньскои, ѣдступлено правительству до скорои полагоды. Надъ просьбою удѣленя ѣй зъ фондовъ краєвыхъ 700 зр. яко завдатку на тую належитость перейшовъ соймъ до порядку дневного. Цѣкаве при томъ, що громада упоминаючись о зверненье надплаты на будову сеи дороги (897 зр.) вже надъ 30 лѣтъ.

Петицію громады Коровники, въ пов. перемыскомъ, о позволенье ужити доходу зъ вынайму пасовиска громадского, ѣдступлено выдѣлови краєвому до розслѣду и ѣдповѣднои полагоды.

На томъ засѣданье скончил ся.

Справа знесеня права пропинації забагнилася. Побочь проекту урядового появилися ще ѣдмѣнныѣ проекты пп. д-ра Рутовского, Абрагамовича, д-ра Леона Билиньского и д-ра Фрихтмана. По довшихъ нарадахъ комитетовъ скончилось на томъ, що всѣ проекты будуть переданѣ выдѣлови кр., щобы зъ правительствомъ перевѣвъ договоры и здавъ справу соймови, котрый за тыждень ѣдрочуесь, а для докончення сесіи збереся въ сѣчни 1889 р. До того часу мають польскѣ послы до рады державнои „торгувати“ у Вѣдни.

Комисія буджетова уже майже скончила нарады надъ прелиминаремъ буджету на рѣкъ 1889.

Въ клюбѣ правицѣ ѣдбулося онодгы засѣданье пѣдъ проводомъ п. Ґрохольского. Мѣжь иншимъ ухвалено, щобы для переведеня выборовъ до сойму 1889 р. выбрати новый центральный комитетъ.

Дописи „Дѣла“.

Зъ Тернополя.

[Станъ тернопольскои гимназіи.]

Вже доносивъ я давнѣйше (ч. 112 зъ р. 1887) про станъ тернопольскои гимназіи и подавъ статистичнѣ даны ѣдъ 1875 року, зъ котрыхъ можна було осудити, якъ въ томъ центрѣ галицкого Подоля збольшалося або меншало число учениковъ Русиновъ ѣдносно до Поляковъ та жидовъ, взглядно до другихъ народностей. Теперь думаю подати подобне справозданье за рѣкъ 1888.

Въ томъ роцѣ вписалося було зъ початкомъ 1-шого курсу 581, опѣсля-жь вписалося ще 12, отже разомъ 593 ученикѣвъ. Зъ тыхъ при кѣнци року було вже только 530 (публичныхъ 512).

Що-до народностей було: Поляковъ 379, Русиновъ 112, Нѣмцевъ 21, а що-до религіи римо-кат. 208, гр.-кат. 111, а жидовъ 193. Зверну при сѣмъ увагу Вп. читателѣвъ на вельми цѣкавый фактъ, що Русиновъ було о 1 больше анѣжь греко-католиковъ.

Що-до клясификаціи чи поступу въ наукахъ маю також до занотованя цѣкавый фактъ. Ѣдличныхъ въ цѣлѣй гимназіи було 49; зъ тыхъ 18 Русиновъ, 17 жидовъ а 14 Поляковъ. Коли порѣвняти тѣ цифры зъ ѣдносными числами усѣхъ Поляковъ, жидовъ и Русиновъ, то выйде, що Русиновъ було ѣдличныхъ 16·21%, жидовъ 8·8%, а Поляковъ только 6·73%. Значиться, що найинтелигентнѣйшими сплами тернопольскои гимназіи суть Русины. Не писатиму нѣякихъ похвалъ, та тутъ и не можу промовчати задушевного бажаня мого и моихъ товаришѣвъ та думки нашои, що тѣ результаты були-бъ о много красшими, наколи-бъ були при тѣй гимназіи бодай хочь паралельки рускѣ, та щобъ не треба було ученикови мучитися зъ формами чужого языка.

Наведенѣ цифры беру зъ урядового справозданя дирекціи тернопольскои гимназіи за рѣкъ 1888, котре саме маю пѣдъ рукою.

Професоровъ Русиновъ було 8, Поляковъ 5. Суплентовъ Русиновъ 5, Поляковъ 4.

Годилось-бы тутъ ще натякнути про те, якъ стоить наука руского языка. Хотяй цишучому отсе звѣстный онъ зъ довшои практики, то однакъ досыть буде сказати, що навѣть въ тематахъ до задачь рускихъ, умѣщеныхъ въ справозданю, повно похибокъ граматичныхъ и языковыхъ. Хто цѣкавый, нехай загляне, а знайде тамъ мѣжь иншимъ навѣть „руске“ слово: *вынальзокъ*! На то хиба повторити за американьскими або англійскими купцями „неимовѣрне а таки правдиве“.

Е. У.

Зъ Сокальщины.

[Вечерокъ въ читальни въ Лучичахъ.]

Exempla trahunt. Въ часѣ науковего вечерка въ читальни бобятиньскоѣй, запросили присутнѣ господарѣ зъ Лучичъ прелегентовъ, щобъ они и до ихъ села потрудилися, позаякъ и Лучичане намѣряють у себе устроити науковый вечерокъ въ заснованѣй читальни, до котрои 53 мѣсцевыхъ господарѣвъ вписалося. Щобы нести цеголки до ширеня народнои просвѣты, приняли прелегенты дуже радо запросины и вечерокъ въ читальни лучицкоѣй ѣдбувся величаво.

Гарне и заможне село Лучичѣ зъ чистыми побѣлеными домами окружеными садочками, лежить на самоѣй граници, а зъ приходства положенного на краснѣмъ горбочку можна бачити граничнѣ стовпы, по-при якихъ крутяться россійскѣ козаки. При широкоѣй публичноѣй сельскоѣй дорозѣ стоить ново-выставленый домъ громадскій, въ котрѣмъ мѣстяться пѣдъ однымъ дахомъ канцелярія громадска, читальня, арештъ и возовня, де стоить велика сикавка и прибory огневѣ, бо село Лучичѣ маѳ у себе зъорганизовану сторожу огневу. Сей домъ громадскій, що его передъ науковымъ вечеркомъ того самого дня посвящено, ставлявся пѣсля пляну зробленого п. Левитовичемъ, резервовымъ офицеромъ и повномочникомъ гр. Комаровскихъ и дуже красно презентуеся.

Обширна комната, прикрашена килимами и мистерной роботы гирляндами, була битномъ повна. Многѣ селяне стояли въ сѣняхъ а ще бѣльше було ихъ на дворѣ, прислухувались науцѣ черезъ отворенѣ окна. Вечерокъ ѣдкрывъ теплымъ вступнымъ словомъ мѣсцевый парохъ о. Александеръ Филевичь. Потомъ деклямовали: Романъ Покиньборода „Вечерь у жнива“, Иванъ Весьолый „И старому придасться школа“, Василь Покиньборода „Могила Святослава“, Стефанъ Сорочукъ „Рѣдна хата“, Стефанъ Дѣлай „Божа кара“, Тимко Покиньборода „Рѣдна мова“. По деклямаціяхъ промовивъ до присутныхъ дуже красными словами въ довшоѣй рѣчи Романъ Лукачь „О просвѣтѣ, конечноѣй для селянъ“; Теодоръ Виковичь, абитурієнтъ, розказувавъ де-що про житье Федьковича; о. Емиліянъ Криницкій зъ Бобятина мавъ довшу прелекцію „О полѣпше-

---

зарычавъ мовь збожеволѣлый — и за хвилю въ домѣ розляглись ѣдчаяннѣ зойки нещастноі жертвы... Коли-бъ не слуги и сусѣды, що збѣглися на крикъ сусѣдки, пяный Ледницкій бувъ-бы убивъ а бодай покалѣчивъ свою жѣнку.

Такѣ дикѣ сцены повторялися що-разъ частѣйше. Ледницкій пивъ чимъ разъ бѣльше. Онъ остро заказавъ жѣнцѣ ѣдвѣдувати мачуху, а переселившись до Липы, завѣвъ справдѣшный надзоръ надъ жѣнкою, бо зъ Липы до Коблина було лишь колька верстъ. Коли жь ему донесли, що слуги Варвары Монтовтихи почали зъ-часта показуватися въ Липѣ, онъ догадався, до чого то веде, и завѣзъ жѣнку далеко до Киселина, що арендувавъ у п. Олизара Кирдѣя-Мыльского. Тутъ, въ глухомъ лѣсовомъ кутку лишивъ ѳи, а самъ вернувся до Липы, де мавъ великѣ запасы збожа, приладженѣ до вывозу на Полѣсье. Ледницкій займався торгомъ збожа. Въ колька недѣль, въ сѣчни 1571 р., доставъ онъ вѣстку, що слуги Варвары Монтовтихи несподѣвано впали до Киселина и пѣрвали его жѣнку. Ледницкій заразъ внѣсъ на те жалобу до суду и ще высказавъ пѣдозрѣнье, чи панѣ Монтовтиха и ей рѣдня „о смерть не приправять“ его жѣнки зо страху, щобы опѣсля она, „коли будеть мнѣ привернена, того зо мною, яко зъ мужемъ своимъ, на нихъ не попирала, бо того знаки суть, же служебниковъ монхъ двохъ, зъ двора мого кгвалтовне взявши, невѣдомо, чи ихъ забити, або втопити, або где индей подѣти велѣли“.

Неборакъ мужь ще не тративъ надѣѣ, що его жѣнка буде єму „привернена“, Ого! только онъ ѳи й бачивъ!

(*Дальше буде.*)

нію сельского господарства", а наконець о. В. Чернецкій „О магнетизмѣ" при физикальныхъ приборахъ. Межи деклямаціями и прелекціями ôдспѣвавъ хоръ на самопалку, пôдъ проводомъ ч. Константина Покиньбороды мѣсцевого дяка, богато народныхъ пѣсень. По звычайныхъ многолѣтствахъ закрывъ о. А. Филевичь, голова читальнѣ, по вычерпаню програмы вечерокъ, а присутнѝ почали въ веселôмъ настроєню уже по пôвночи розходитись домôвъ.

Пôдчасъ вечерка стрѣляно зъ моздѣрвъ, а се нôчне стрѣлянье мало занепокоити граничну россійску сторожу, що въ селѣ допытувались, що се маѥ значити. По вечерку приймавъ о. А. Филевичь на вечерокъ приспѣвшихъ гостей въ своѣмъ домѣ, а ту знову всѣ любувалися прекраснымъ спѣвомъ народныхъ пѣсень при фортепянѣ, якъ и квартетôвъ, якихъ о. А Филевичь выучивъ своихъ дѣтей.

B.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Вчерашну вѣсть, котру мы подали за „Dzien. Polsk." о можливости утвореня парляментарнои бôльшости зъ Полякôвъ и Нѣмцѣвъ зъ поминеньемъ Чехôвъ, дементуѥ львôвскій „Przegląd" на пôставѣ доброи информаціи и каже такъ: О байцѣ, що „магнати польскѝ ведуть переговоры, щобы утворити бôльшôсть зложену зъ Полякôвъ и Нѣмцѣвъ, а усунути зовсѣмъ Чехôвъ" — можна лишь тôлько сказати, що яко погана сплетня, щобы розъединити Полякôвъ зъ Чехами, ѥсть за дурна, щобы могла ту цѣль осягнути. Рѣшучо отже и невôдклично повторяѥмо, що кабинетъ и система гр. Таффого, яко найспасеннѣйша (?!) для державы, яко одинока, що вдоволяѥ (?!) аспираціямъ ѥи народôвъ, буде тревати и дальше та стояти такъ крѣпко, якъ стояла передъ пріѣздомъ цѣсаря Вильгельма". Послѣднѝ слова сего дементі бôдносяться именно до поясненъ, якѝ згадана газета даѥ що-до поголоски о уступленю гр. Таффого, выкликанои тымъ, що цѣсарь Вильгельмъ не надѣливъ гр. Таффого нѣякимъ ордеромъ. Пôсля „Przegląd-у" отже не дôставъ гр. Таффе длятого нѣякого ордера, що занадто пильно и енергично постарався о то, щобы принятье нѣмецкого цѣсаря не выйшло по-за границю взглядôвъ, якѝ належалися цѣсарскому гостеви. То однакожь не захитало становища гр. Таффого, а навѣть, коли-бъ було потреба, то той фактъ бувъ-бы лишь тымъ бôльше скрѣпивъ ѥго становище.

Гр. Гербертъ Бисмаркъ вернувъ онôгды зъ щефомъ секціи Седенімъ до Вѣдня, а бôдтакъ поѣхавъ до цѣсаря до Ствріи. Пôсля „Budap. Corr." мавъ бôнъ сказати, що ѥсть вельми вдоволеный зъ своѥи гостины въ Пештѣ, а ѥго батько буде вельми тѣшитися, коли бôнъ ѥму розкаже все то, що ѥму сказали довѣрочно угорскѝ мужѣ державнѝ въ справѣ австро-нѣмецного союза.

Передъ выѣздомъ грецкого короля до Атинъ, бувъ у него гр. Кальноки на довшôй авдіѥнціи и завѣрявъ ѥго, що Австрія не маѥ нѣчого противъ Греціи, а до справъ всхôдныхъ не мѣшаѥся. Австрія бажаѥ лишь мира и була-бы тымъ дуже вдоволена, наколи-бъ Туреччина завела реформы въ Македоніи и здусила тамъ розбишацтво. Антагонизмъ Грекôвъ, Болгаръ и Туркôвъ — то внутрѣшнѝ справы; Австрія мусить держатися неутрально, она не перецѣнуѥ нѣчого, нѣчому не противиться, анѣ нѣчого не пôдпираѥ.

——

Про гостину нѣмецкого цѣсаря у Вѣдни и ѥи значенье заговорила вже и россійска праса. Зъ бôдзывôвъ тыхъ заслугують на увагу слѣдуючѝ:

„Journ. de St. Petbg." каже: Декотрѝ газеты доказують, що цѣсарь Вильгельмъ задумавъ сповнити у Вѣдни и Римѣ „зъобовязаня", котрѝ бнъ взявъ на себе зô взгляду на Россію въ справѣ болгарскôй. Пôсля офиціяльныхъ органôвъ можна припускати, що гостина цѣсаря маѥ ту цѣль, сконстатувати торжественно добрѝ бдносины зъ заграничными дворами и мирнѝ намѣреня нового правительства; длятого отже не може бути и бесѣды о якихъсь переговорахъ въ спеціяльныхъ справахъ. Въ Петергофѣ мавъ цѣсарь певно добру нагоду переконатися о мирныхъ намѣреняхъ Россіи; бнъ певно старався такожь переконати о тôмъ и двôръ вѣденьскій и зробить то само такожь и въ Римѣ, скоро буде уважати за потрѣбне. На всякій однакожь случай не буде то походити зъ якихсь зъобовязань.

О тоастахъ цѣсарѣвъ у Вѣдни бдзываються „Новости" такъ: Тоасты обохъ союзныхъ цѣсарѣвъ зроблять безперечно глубоке враженье въ Европѣ. Зъ усгъ цѣсарѣвъ выйшли сензаціѝ слова; Воѥнна дружба. Дружбу ту оголошено торжественно и демонстративно. Не диво, що такъ сталося, бо нѣмецко-австрійскій союзъ мавъ вже то на оцѣ въ часѣ ѥго завязаня, що обѣ сусѣдніи держави будуть спôльно воювати. Але, що цѣсарѣ уважали то за бдповѣдне якъ разъ теперь, коли публичне мнѣнье Европы дожидаѥ остаточного полагодженя межинародныхъ невзгодинъ, вказати демонстративно на можливôсть спôльного дѣланя обохъ армій, то вже выглядаѥ трохи чесамовито, и длятого тоасты тѝ не лишь що не скрѣплять надѣѥ на мирне залагодженье невзгодинъ, але противно выкличуть ще и обаву. Теперь вже можна зновъ сумнѣватися, чи сповняться умѣренніи дожиданя россійскои дипломатіи.

Подорожь царя на Кавказъ и до полудневои Россіи бдбувалася въ якійсь тайный и загадочный спôсбъ. На Кавказѣ перебувъ царь всего лишь одинъ день, а бдтакъ переѣхавъ до Катеринослава, а зъ бдси до Севастополя. Тутъ пересѣвся просто зъ вагону на корабель и поплывъ моремъ до Новороссійска, зъ бдки поплывъ дальше до Батумъ. Пôдчасъ пріѣзду царя до Новои Праги наказано урядникамъ держати плянъ подорожи царя въ тайнѣ пôдъ строгою карою, а газетамъ не позволено давати нѣякои звѣстки про подорожь царя, крôмъ офиціяльныхъ телеграмôвъ. Въ Севастополи не знавъ навѣть комендантъ порту ажь до послѣднои хвилѣ, що царь пріѣде, а коли царь бдтакъ бдплывъ дальше, то всѣ думали, що бнъ поѣхавъ до Ливадіи.

Зъ Кіева доносять до „Gaz. Lwow.", що на мѣсце ген. Дрентельна маѥ бути именованый ген.-губернаторомъ въ Кіевѣ ген. Бревернъ де ля Гардіе, а губернія кіевска маѥ бути роздѣлена. Россійскій амбасадоръ въ Берлинѣ гр. Шуваловъ маѥ бути именованый ген.-губернаторомъ на Кавказѣ.

Зъ Лондону доносять, що россійскій посолъ въ Букарештѣ, Хитрово, котрого становище маѥ бути сильно скомпромитоване черезъ ѥго поступованье пôдчасъ послѣднои кризы, маѥ бути перенесены до Букарешту, а на ѥго мѣсце прийде совѣтникъ посольства въ Парижи, Коцебуе.

——

Цѣсарь Вильгельмъ выѣхавъ вчера о 1 год. по полудни черезъ Тироль до Италіи. Въ Віляхъ мавъ бнъ зъѣхатися зъ своимъ братомъ кн. Генрихомъ. На италійскôй земли въ Понтебѣ повитаѥ ѥго ген.-адъютантъ короля Гумберта, Пасі, разомъ зъ другими достойниками и повезе ѥго ажь до Риму. Цѣсарь буде ѣхати черезъ мѣста: Больонію, Пістою и Флоренцію, а въ Римѣ стане нинѣ о 4 год. по полудни. Въ Италіи позбстане цѣсарь ажь до 19 с. м., а бдтакъ поѣде того дня о 3 год. по полудни черезъ Фльоренцію, Куфштайнъ, Монахіюмъ и Ратисбону до Почдаму, де 21 с. м. стане рано о 8½ год. Въ урядовôй програмѣ нема отже и бесѣды о тôмъ, щобы цѣсарь мавъ вертати черезъ Вѣдень и тамъ задерживатись; въ нѣмецкôй амбасадѣ у Вѣдни не знають о тôмъ такожь нѣчого и заперечують тому рѣшучо. Мимо того удержуѥсь та погослоска якъ у Вѣдни, такъ и въ Берлинѣ.

Нѣмецкимъ колоніямъ въ Африцѣ якось не конче ведеся. На всхôднôмъ побережу Африки, на т. зв. побережу занзибарскôмъ збунтувалися всѣ тамошнѝ жителѣ поки що противъ нѣмецкого товариства колоніяльного и побивали богато Нѣмцѣвъ. Звязь зъ серединою Африки перервано и перестала вестися вся торговля. Нѣмцѣ тамошнѝ постановили вести борбу зъ мѣсцевыми жителями и покликали лишь на помôчь воєннѝ кораблѣ, що крутилися на занзибарскихъ водахъ. Причиною ворохобнѣ мало бути пôсля англійскихъ газетъ то, що нѣмецкѝ колонисты выступали безпощадно противъ звычаѣвъ и обичаѣвъ мѣсцевыхъ жителѣвъ, значиться, хотѣли силою зазначити своѥ культуртреґерство. Въ колоніяхъ, стоячихъ безпосередно пôдъ властею нѣмецкои державы, поки що спокôйно. Говорять загально, що нѣмецке правительство буде мусѣло зô взгляду на интересъ державы застановити на якійсь часъ операціи нѣмецкого товариства колоніяльного и занятися точнымъ розслѣдомъ причинъ, що довели ажь до ворохобнѣ мѣсцевыхъ жителѣвъ а тогдѣ товариство колоніяльне буде мусѣло зъорганизуватися на зовсѣмъ иншихъ пôдставахъ.

——

Ново розпорядженье о чужинцяхъ въ Франціи придалося скоро, бо на ѥго пôставѣ прогнано вже зъ Бельфорту одного Нѣмця именемъ Батмана. Префектъ бельфортскои полиціи казавъ доручити ѥму завôзванье, въ котрôмъ сказано, що „проситься ѥго, щобы бнъ до 24 годинъ вынѣсся за границю. Праса француска ѥсть симъ фактомъ вельми вдоволена и каже, що прецѣ разъ прийшовъ часъ, коли край буде мôгъ очиститися зъ Нѣмцѣвъ.

Ген. Булянже ѥсть вже въ Парижи и граѥ зновъ ролю диктатора, устроюѥ у себе сходины, приймаѥ овації и выголошуѥ бесѣды. Редакторови „Intransigeant-а" сказавъ, що розпорядженье о чужинцяхъ ѥсть зовсѣмъ въ ѥго дусѣ, лишь що ѥго уложено дуже „по дурному". Дальше казавъ бнъ, що ситуація заграничнa ѥсть дуже поважна, а внутрѣшна така, що Фльоке буде мусѣвъ уступити а на ѥго мѣсце прийдуть опортунисты. Що станесь опôсля, Булянже не сказавъ.

НОВИНКИ.

— **Важне для рускихъ будôвничихъ!** Оголошенье лицитаціи! Въ мысль уповажненя староства въ Золочевѣ розписуѥся на день 15. жовтня с. р. публична офертова лицитація на предприѥмство будовы будынкâвъ парохіяльныхъ при гр. кат. парохіи въ Сасовѣ, а именно парохіи, стодолы, шпихлѣра, стайнѣ, возôвнѣ и опарканеня. Лицитація бдбудеся въ гр. кат. урядѣ парохіяльнôмъ въ Сасовѣ. Квота обнята конторисомъ выносить 8.467 зр. 50 кр. Письменнѝ оферты, заосмотренѝ въ вадіюмъ 10% и остемпловани маркою на 50 кр., треба вносити до гр.-кат. пароха въ Сасовѣ. Вадіюмъ затримуѥсь яко кавція до выкôнченя и бдобраня будовы пôсля затвердженыхъ плянôвъ а предприемець по списаню умовы маѥ приступити безпроволочно до будовы и укôнчити ѥи до кôнця серпня 1889 р. Квота 8.467 зр. 50 кр. выплатиться въ чотирохъ ратахъ; послѣдна наступить въ жовтни 1889 р. Близшій положенія и условія можна переглянути въ урядѣ громадскôмъ въ Сасовѣ. Зъ комитету церковного въ Сасовѣ. *Сим. Пѣтушевскій*, гр. кат. парохъ и голова комитету церковного."

— **Въ справѣ емиграційныхъ агентôвъ.** Президія намѣстництва у Львовѣ выслала до старостôвъ всѣхъ повѣтôвъ въ Галичинѣ и президентôвъ мѣстъ Львова и Кракова на просьбу окружного суду въ Вадовицяхъ письмо въ справѣ емиграціи до Америки, поручаючи зôбрати якъ найскорше отсѝ данѝ статистичнѝ: 1) о всѣхъ особахъ, котрѝ выйшли до Америки бдъ 1880 р, о ихъ родинахъ и своякахъ, що тутъ въ краю; 2) о особахъ, котрѝ вернули зъ Америки зъ якихъ-небудь причинъ, хронольогично зъ означеньемъ вѣку, пола и вѣроисповѣдання; 3) выказъ осôбъ, що выбралися до Америки, але за-для недостачи грошей чи иншихъ причинъ вернулися назадъ; 4) выказъ осôбъ належачихъ до службы вôйскови, котрѝ черезъ опущенье краю утѣкли передъ тымъ обовязкомъ; 5) выказъ осôбъ, що хотячи пôйти до Америки попродали свои грунты, кôлько та за яку цѣну, и хто набувъ тѝ грунты?

— **Павукъ!** Судъ у Вишнѣвчику закиненый щось надъ 80 жалобами селянъ за обманьство однои особы — Саламона Клейна, жида-лихваря зъ Микулинець, котрый вывласнивъ ихъ зъ грунтôвъ. А що-жь казати о селахъ поблизшихъ до Микулинцѣвъ, якъ Настасôвъ, Ладичинъ, де по кôльканацять селянъ находиться вывласненыхъ тымъ Саламономъ?! Чи не павукъ? И то переходило все черезъ нашѝ суды. То показуѥ: чи не потреба реформы въ нашихъ судахъ. А самъ же Саламонъ Клейнъ не ѥсть, якъ всѣ знають, зъ тыхъ великихъ богатирѣвъ, — до маетку добиваѥся штучками пôдлыми та лихвою, а головно, якъ пôдносять жалобы, обманьствомъ. Розправа буде въ окружнôмъ судѣ въ Бережанахъ.

— **Найновѣйшій и найсильнѣйшій маякъ електричный** (лѣхтарня морска), межи всѣми, якѝ на свѣтѣ суть, знаходиться на полудневôмъ побережу острова „Wight". Свѣтло ѥго маѥ силу свѣтла 60.000 свѣчокъ и жарить такъ ясно, що хотѣвши на него хоть на хвильку дивитись, треба брати передъ очи подвôйне почорнене скло. Коли ѥсть мрака, можна черезъ доданье машинъ резервовыхъ скрѣпити свѣтло такъ, що рôвняѥся силѣ свѣтла 6 міліонôвъ свѣчокъ. Але що при дуже густôй мрацѣ навѣть и тои силы за мало, бо и свѣтло сонця за мале, то на лѣхтарни ѥсть уставлена велика „мрачна" труба, котра высылаѥ на далекѝ воды свôй величезный голосъ въ такихъ самыхъ перервахъ часу, якъ свѣтло въ дни погôднѝ, яснѣюче, то зновъ пригасаюче. Машинъ електричныхъ и паровыхъ моторôвъ ѥсть для запасу три разы тôлько, якъ потрѣбно, такъ, що нôсля обчисленя людского не ѥсть можливо, щобы лѣхтарня могла коли перервати службу, хотябы лишь на часокъ.

— **Штука фотографованя звѣздъ** робить величезнѝ поступы. Въ Парижи выдано карту Плеядъ (названыхъ у насъ Квочкою), на котрôй видко навѣть звѣзды 18-ои величины, отже такѝ, що ихъ и найсильнѣйшими телескопами видѣти не можна. Чутлива плыта выказала и много новыхъ, незнаныхъ мрачныхъ пятенъ, котрыхъ не показавъ ще нѣякій телескопъ.

— **Въ Александріи** бдкрыто сими днями грôбъ — якъ загально думають — Александра Великого. Домовина цѣла марморна, боки ѥи и вѣко дуже штучнои роботы; ширина ѥи 1·10 метра, высота 0·90 м., а грубôсть вѣка 0·50 м. Домовина находилась 9 метрôвъ пôдъ землею.

— **1648 газетъ** выходить въ Парижи: зъ того 94 политичныхъ, 122 для литературы и штуки а 60 для моды.

— **Межинародный конгресъ** буде скликаный на слѣдуючій рôкъ въ Швайцаріи, щобы обдумати способбъ, якъ зарадити ширеню неморальныхъ книжокъ и илюстрацій.

— **Огнѣ.** Въ Залѣщикахъ наробивъ огонь шкоды на 300.000 зр.; а убезпечено було на 17.000 зр. — Въ Любичи княжôй, пов. равского, знищивъ огонь 8 загородъ селяньскихъ зъ цѣлымъ майномъ; шкода, неубезпечена, 11.740 зр. — Въ Добриновѣ, пов. рогатиньского, знищивъ огонь по разъ другій сего року 9 загородъ, шкода 12.000 зр, а убезпечена була лишь одна загорода. — Въ Войтѣховичахъ, пов. перемышляньского, знищивъ огонь цѣлковито 11 загородъ селяньскихъ. — Около пôвночи зъ 29 на 30 вересня згорѣло въ Мшанци, пов. старомѣского, цѣле обôйстье богача Ивана Паращака зъ сегорôчнымъ зборомъ. Иванъ Паращакъ женивъ сына, и хочь гостей весѣльныхъ досыть було, то ажь тогдѣ спостерегли огонь, якъ уже обнявъ бôльшу часть будынку. Молодый Паращакъ бувъ писаремъ громадскимъ, а въ хижи була канцелярія громадска, то богато паперôвъ громадскихъ згорѣло. Всѣ говорять, що таке нещастье стрѣтило Ивана за те, що десь инде бравъ горѣвку на весѣлье, хочь доказôвъ нема нѣякихъ.

— **Що милѣйше: поцѣлунокъ чи грошѣ?** Въ добрахъ одного льорда бдбувалися великѝ ловы. По ихъ укôнченю предложила ѥго молода хороша жѣнка перегоны, а тому хто першій добѣжить до меты обѣцювала въ нагороду поцѣлунокъ. Першій прибѣгъ до меты кузинъ ѥи мужа и очевидно поцѣлунокъ дôставъ. Середъ того льордъ зникъ а незабавомъ дôстала ѥго жѣнка бдъ адвоката зъ Лондону телеграму, що мужь ѥи внѣсъ просьбу о розвôдъ, бо не жаль ѥму тыхъ долярѣвъ, що выдавъ на перегоны, але утраты поцѣлунку жѣнки бнъ переболѣти не може.

— **Дрôбнѝ вѣсти.** Цѣсарь удѣливъ громадѣ Соколôвка, пов. львôвского, 50 зр. запомоги на будову школы. — Повенѣ панують теперь въ Швайцаріи и пôвнôчнôй Италіи; всяка комуникація перервана. — Въ честь мин. Дунаєвского бдбувся 9 с. м. обѣдъ у намѣстника о год. 7 вечеромъ.— Рада мѣста Коломыѣ надала д-рови Смольцѣ почестне горожаньство. — Сильне трясенье землѣ було дня 2 с. м. въ Батумѣ надъ Чорнымъ Моремъ, а въ кôлька днѣвъ опôсля повторилося коло Кишинева.

НАДÔСЛАНЕ.

Для глухихъ. — Дуже цѣкаву росправу, обôймаю 132 стороны, плютровану, про глухоту и шумъ въ ушахъ и ихъ лѣченье безъ перешкоды въ занятю посылаю за 20 кр. оплатно **J. H. Nicholson, Wien IX. Kolingasse 4.** 2476 15—52

Вѣсти зъ Арп. Львôвскои.

Введенѝ въ завѣдательство оо.: Алекс. Юрикъ до Стôльска, Маріянъ Заячкôвскій до Волѣ великои, Іос. Грабовеньскій яко приходникъ Тисова, Андр. Обрѣзковъ въ сотрудництво церкви св. Петра и Павла у Львовѣ и о. Теоф. Щуровскій до Ходовичь.

Увольненѝ оо.: Іос. Грабовеньскій зô Стôльска и Алекс. Юрикъ зъ Волѣ великои.

Канон. институціи одержали оо.: Тома Березовскій на Дубравку и Мих. Колесса на Струтинъ.

Въ пропозицію на прихôдъ Вишнѣвчикъ принятѝ въ тернѣ оо.: І. Игн. Левицкій, сотр. въ Тернополи, П. Іоанъ Токаръ, парохъ Пôдгайчикъ и Ш. Алекс. Петровичь, завѣд. Борщева, а въ списѣ Михаилъ Бачиньскій, парохъ Григорова; Теоф. Лавровскій, сотр. зъ Тернополя; Ром. Ляндеръ, прих. зъ Городищева; Корн. Дудикевичь, сотр. въ Пôдгайцяхъ и Ип. Погорецкій, сотр. въ Збаражи.

На конкурсъ розписана парохія Боршôвъ, дек. бобрецкого, наданя приватного, зъ речинцемъ до 28. н. ст. падолиста с. р.

Наука, штука и литература.

— **Рускій народный театръ.** Славный „Олекса Довбушь", той митичный герой Гуцульщины, бувъ для згасшого недавно буковиньского кобзаря О. Федьковича любимою и потягаючою постатею, котру кôлька разôвъ пробувавъ бнъ представити у драмѣ. Вчерашне представленье подало намъ послѣдну пробу пôдъ взглядомъ сценичнымъ найудатнѣйше, однакъ що-до литературнои вартости менше стôйну бдъ попередныхъ, особливо-же бдъ першои, котру печатавъ Федьковичь въ „Правдѣ" въ р. 1868. Представлена вчера трагедія повна фантастичныхъ, декуды зъ великою силою то зновъ вельми поетично змальованыхъ образôвъ, не повязаныхъ однакъ тѣсно зъ собою, не умотивованыхъ и въ великôй части неимовѣрныхъ. Не бдповѣдаѥ она правиламъ драмы, однакъ вызначаѥся мѣсцями прегарными, повными поетичнои красы, чудовымъ языкомъ унятымъ въ неримованый стихъ и сильною дикціею. Артисты и артистки нашѝ бдограли тую трагедію взагалѣ старанно. Одну лишь замѣтку мусимо зробити цѣлому персоналови нашои сцены, що трагичнôсть ситуаціи не все оправдуѥ патосъ въ словахъ и рухахъ и що трагична мимика оправдана навѣть въ трагедіи лише въ деякихъ мѣсцяхъ, а не черезъ цѣлый хôдъ сценичнои акціи. Въ трагичныхъ ситуаціяхъ належить бачнѣйше, якъ де-будь инде уникати пересады и памятати на то, що бдъ трагичного до комичного лишь одинъ крокъ.

У вчерашнôмъ представленю выйшли старанно бôльшѝ ролѣ: Чоры (п. Биберовичева), Дзвôнки (п. Осиповичева), Довбуша (п. Биберовичь) и Воєводы (п. Стечиньскій). Ролю секретаря (въ текстѣ властиво Єзуита) бдогравъ п. Плошевскій що-до рухôвъ, мимики и характеристики дуже удачно, однакъ менше вдоволивъ насъ що-до деклямаціи. Въ меншихъ роляхъ бдзначились гарною деклямацією пп. Клѣшевскій и Яновичь. Роля Зоѣ для п. Пôдвысоцкои не конче бдповѣдна. Маленьку ролю княгинѣ бдограла п-ѣ Кирницка зовсѣмъ добре. Публика выповнила цѣлу салю; були то переважно вѣчевѝ гостѣ зъ провинціи.

— **„Горѣвка и пропинація"** (Wódka i propinacya) — пôдъ такимъ заголовкомъ тôлько-що выйшла зъ печати брошура п. Станислава Щепановского, посла до рады державнои, автора голоснои книжки „Нужда Галичины". Въ тôй брошурѣ (40 сторôнъ) авторъ досадными словами бичуѥ шляхту польску, котра нѣчого бôльше не видить, якъ лишь пропинацію та коршму. Въ брошурѣ своѣй п. Щепановскій досыть мѣсця посвятивъ справѣ рускôй, надаючи ѣй вартôсть принципіяльну, бо то ходить о нарôдъ 24-міліоновый. Заявляѥсь бнъ за толеранцією для Русинôвъ; для Русинôвъ, каже, хотѣвъ-бы не то шкôлъ народныхъ и середныхъ, але щобъ и университетъ львôвскій стався огнищемъ рускои литературы и просвѣты. Ѥсть противный всѣмъ секатурамъ Русинôвъ въ администраціи. „То соромъ — каже — що у всхôднôй Галичинѣ суть рады повѣтовѝ, де на рускѝ поданя не бдповѣдаѥсь по руски и рускою азбукою!" и т. д. Цѣнну тую брошуру пос. Щепановского подамо въ ширшôмъ вытязѣ, а уступы дотыкаючѝ Русинôвъ дословно. Мило то Русинови почути безпристрастный голосъ бодай одного честного Поляка, въ хвили, коли вся станьчикôвска або зжидованѣла праса польска безвстыднѝ оргіи выправляѥ, одна другу переганяючи въ безчещеню и оклевечуваню Русинôвъ, — коли така здичѣлôсть запанувала уже въ прасѣ польскôй, що клюбъ рускій, представителѣвъ 3-міліонового народу руского прозываѥся „rzeszą hajdamacką" (и ц. к. прокураторъ п. Гиртлеръ фонъ Клеборнъ на те позволяѥ), — въ хвили, коли въ соймовôмъ клюбѣ польскôмъ бдзываються голосы такихъ Томиславôвъ Розвадовскихъ та Козловскихъ, щобъ Русинамъ не давати „нѣякихъ уступствъ", а цѣлый клюбъ найневиннѣйшу бдозву рускихъ послôвъ назвавъ дѣломъ „skrajnych agitatorów", — въ такôй хвили, кажемо, голосъ пос. Щепановского дуже мило вразить кождого Русина.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Министеръ торговлѣ именувавъ Августа Каспара управителемъ почтовымъ въ Живци. — Краєва дирекція скарбу именовала А. Рудковского контрольоромъ при магазинѣ продажи тютюну и стемплѣвъ у Львовѣ. — Дирекція почтъ и телеграфôвъ надала посады почмайстрôвъ: Ф. Курцвайлеви въ Улашкôвцяхъ; Варт. Свищовскому въ Солотвинѣ, и п. Нѣмчиновскому въ Ягольници. — Посаду стайничого въ Тарновѣ Каролеви Смоликови, а посады ексцедіентôвъ почтовыхъ: Маріи Ходорôвскôй въ Ивананчахъ, М. Скопиньскôй въ Падвѣ, А. Ненцкому въ старôй-Соли, М. Хваровскому въ Жабю, Іос. Сточкови въ Пенякахъ и Фр. Широцкого въ маючôмъ отворитить урядѣ почтовôмъ въ Тарнôвци.— Краєва рада шкôльна именувала Стефана Скоробогого

дѣйстнимъ учителемъ одноклясовои школы етатовои въ Городку и Меч. Мисьевича дѣйстнымъ учителемъ школи етатовои въ Небильци. — Министерь финансѣвъ именувавъ Ферд. Высоцкого управителемъ уряду льотерійного у Львовѣ а Ал. Юрковича управителемъ и касіеромъ льотерійного уряду въ Линцу. —

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **Для бѣдныхъ учениковъ рускои гимназіи у Львовѣ** призбирано въ сѣмъ роцѣ школьномъ (1888/89) 41 зр. Въ послѣдныхъ часахъ надѣслали Вп. оо. и пп.: Кульчицкій зъ Будзанова 2 зр., Чайковскій зъ Балигорода 3 зр., Грушкевичь зъ Ниска 5 зр. — За щирѣ датки сердечне спаси-Бѣгъ! Заразомъ просимо о память на будуще, тымъ бѣльше, що наближаеся зимова пора! — *В. И.*

— **Для учениковъ рускихъ паралельокъ въ Перемышли** приславъ Вп. п. Гарасимовичь, ц. к. секретарь скарбовый въ Сараевѣ, 3 зр. 50 кр.

— **На уплату дидактра за бѣдного ученика рускои гимназіи Ю. Сидорака** зложили зъ Комарна Вп. пп. Лушпиньскій 2 зр., Вонсовскій 2 зр., Ольховый 1 зр., Утриско 1 зр., Вербовый 2 зр., Мелешкевичь 1 зр. Коваржикъ 1 зр., Бегенъ 1 зр., Чайковскій 30 кр., п-нѣ Фр. Векслеръ 1 зр., о. Лавровскій 30 кр. — разомъ 12 зр. 60 кр., за що складаю Вп. Добродѣямъ, яко бувшій учитель Сидорака, мою сердечну подяку. — *Петро Будзиньскій,* учитель въ Комарнѣ.

Послѣдній вѣсти.

Дальшій хѣдъ вѣча бувъ слѣдуючій:

По рефератахъ розпочались дебаты. Промовляли селяне, мѣщане и люде зъ интелигенціи. На разѣ зазначимо лишь, що д ръ Добрянській поставивъ три резолюціи: 1) щобы рускій послы соймовій передъ кѣнцемъ сеи каденціи соймовои зложили центральный комитетъ для новыхъ выборѣвъ; 2) щобы ѣдступили ѣдъ дальшои акціи выборчои, коли при правыборахъ покажуться надъужитя; 3) щобы будучій послы скликали зновъ вѣче и нарадились, що дальше робити. Промовлявъ ще польскій ксендзъ, Коминекъ и доказувавъ, що Галичину треба роздѣлити на руску часть и польску, а коли ставъ критикувати проѣктъ выкупна пропинація, комисарь правительственный не позволивъ ѣму говорити.

Вѣче закѣнчивъ пос. Охримовичь прощальною бесѣдою и многолѣтствомъ въ честь цѣсаря. На вѣче наспѣло 55 телеграмъ зъ рѣзныхъ сторѣнъ краю.

Телеграмы „Дѣла“.

Мірццушляґъ 11. жовтня. Передъ самымъ ѣдъѣздомъ нѣмецкого цѣсаря поцѣлувались оба монархи тричи; цѣсарь Вильгельмъ поѣхавъ до Италіи а цѣсарь Францъ Іосифъ вернувъ до Вѣдня. Такъ само сердечно розпрощався нѣмецкій цѣсарь зъ королемъ саскимъ и кн. Леопольдомъ баварскимъ.

Прага 11 жовтня. Вчера закрыто ческій соймъ.

Вѣдень 11 жовтня. При выборахъ въ Цветтель одержавъ Шенереръ 188 голосѣвъ, котрій однакожь уневажнено. Выбрано Айхгорна, священика зъ Фльорісдорфу 124 голосами.

Розкладъ ѣзды на зелѣзницяхъ

важный ѣдъ 1 червня 1888.

(пѣсля годинника львѣвского.)

Приходять до Львова:

Зъ Кракова: о год. 4·03 по полудни курерскій; 9·25 вечеромъ и 8·50 рано особовый; 7·15 вечеромъ мѣшапый.

Зъ Черновець: о год. 8·00 вечеромъ поспѣшный; 11·06 въ ночи и 6·40 рано мѣшаный.

Зъ Пѣдволочискъ и Бродѣвъ (на Пѣдзамче): о год. 2·08 по полудни курерскій; 2·38 въ ночи и 6·22 вечеромъ мѣшаный.

Зъ Белзця: о год. 5·53 по полудни мѣшаный.

Ѣдходять зѣ Львова:

До Кракова: 7·20 рано особовый; 4·20 рано и 8·30 вечеромъ мѣшаный; 2·28по полудни курерскій.

До Черновець: о год. 9·20 рано поспѣшный; 9·50 ранѣ и 10.06 вечеромъ мѣшаный.

До Пѣдволочискъ и Бродѣвъ: (зъ Пѣдзамча): о год. 10·23 рано и 11·05 вечеромъ особовый; о год. 4·22 курерскій.

До Белзця: о год. 7·49 рано мѣшаный.

Запросини до передплати.

З днем 15 (27) вересня с. р. виходитиме у Львові

„ПРАВДА“

місячник політики, науки і письменства випусками в 5—6 аркушів. Ціна на рік 6 р., на пів року 3 р., на чверть року 1 р. 50, місячно 50 кр.

Редакція, адміністрація і експедиція „Правди“ міститься у Львові в ул. Академічній ч. 8, де належить присилати предплату.

Др. ЕВГЕНІЙ ОЛЕСНИЦЬКИЙ
видавець і редактор.

ВЪ САЛИ ТОВАРИСТВА „FROHSINN“
(ГОТЕЛЬ ЖОРЖА)
РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ
пѣдъ зарядомъ И. Биберовича и И Гриневецкого.

Въ Четверъ дня 29 Вересня (11 Жовтня) 1888.

ПОШИЛИСЬ ВЪ ДУРНѢ

комична народна оперета въ 3 актахъ, слова и музика М. Л. Кропивницкого.

РЕЖИСЕРЪ: И. ГРИНЕВЕЦКІЙ.

ОСОБЫ:

Максимъ Кукса, богатый мѣрошникъ	К. Пѣдвысоцкій
Оришка, старша ѣго дочка	К. Клѣшевска
Стефанъ Дранко, богатый коваль	А. Стечиньскій
Горпина ѣго дочка	Д. Криницка
Антѣнъ, наймитъ Куксѣвъ	С. Яновичь
Василь, наймитъ Дранка	А. Клѣшевскій
Скакунець, волосный писарь	М. Кирницкій
Нечипіръ, захожій чоловѣкъ	О. Осиповичь

Парубки, дѣвчата, гостѣ. — Дѣеся въ мѣсточку.

РОЗПѢЧНЕ:

ЛИХІЙ ДЕНЬ

Комедія въ 1. актѣ Григорія Григоріевича.

Иванъ Головный	господ. зъ Иванѣвки	А. Стечиньскій
Проць Чубатый		К. Пѣдвысоцкій
Мартинъ	ихъ наймиты	С. Яновичь
Олекса		М. Кирницкій
Мошко Гоймесъ, арендарь въ мѣсци		О. Осиповичь
Гудиня, ѣго жѣнка		Е. Пѣдвысоцка
Хаскель, ѣго сынокъ		В. Плошевскій
Адамъ Гемба		П. Парадюкъ
Онуфрій Солонинка		А. Клѣшевскій
Янкель Байойна	своякы Мошка	В. Гулевичь
Шльойма Гифъ		В. Калиновичь
Селянинъ І.		М. Федоровичь
Селянинъ ІІ.		И. Гуликъ

Жиды, соляне. Дѣеся въ повѣтовѣмъ мѣстѣ. Часъ теперь.

ЦѢНЫ МѢСЦЬ: Крѣсло въ першихъ 6-ти рядахъ 1 зр, Крѣсло въ дальшихъ рядахъ 80 кр., Паркетъ 50 кр, Партеръ 25 кр. Цѣна абонаменту за крѣсло перворядне на 12 представлень 10 зр, за крѣсло другорядне 8 зр.

Билетѣвъ дѣстати можна въ торговли ВП Дымета въ ринку, въ Товариствѣ „Руска Бесѣда“, а вечеромъ ѣдъ годины 6. при касѣ.

Початокъ точно о годинѣ 7 вечеромъ.

ВАТРА,

литературный Збѣрникъ **Василя Лукича**, выданый коштомъ членѣвъ рускогокасина въ Стрыю на дохѣдъ того-жь, вже появилась въ розпродажи. Цѣна 1 примѣрника, зъ пересылкою рекомен. **1 зр. 50 кр.** Замовляти можна черезъ часописи рускій або вѣдносячись впростъ до Выдѣлу касина.

Надѣслане.

Аптика РУКЕРА у Львовѣ

поручае 2460 204 —?

Зѣлье Зебургера яко певне средство на катарь, кашель и хрипку. Цѣна одной пачки 25 кр. На провинцію зъ опакованьемъ 30 кр.

Фабрика знарадовъ рѣльничихъ и гисерня

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгѣй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 87—?

Найтанше жерело

инструментѣвъ музичныхъ

И СТРУНЪ

а именно:

Скрипокъ, віолѣ, басѣвъ, флетѣвъ, клярнетѣвъ, фліґельгорнѣвъ, трубъ сыґналовыхъ и почтарскихъ.

ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ

гармоній и цитръ

І. КАПРАЛИКА

У ЛЬВОВѢ,

ул. Скарбкѣвска ч. 6.

де давнѣйше ц. к. Полиція.
1609 1—3

Складъ Гегеляйскихъ Винъ

І. ВЫСОЧАНЬСКОГО

въ Дрогобичи

высылае гегеляйскій вина въ оплетеныхъ бутляхъ склянныхъ 5-ти и 10-ти литровыхъ, такожь въ бочкахъ по 135 литрѣвъ, по такихъ цѣнахъ:

Гег. ч. І.	5 л. D.	2.35,	10 л. D.	4.25,	135 л.	40 зр.
„ ІІ.	„	2·70,	„	4·90,	„	47 „
„ ІІІ.	„	3·10,	„	5·75,	„	57 „
„ ІУ.	„	3·70,	„	7·—,	„	72 „

За „Demejon“ 5 литр. 50 кр., а 10 литр. 80 кр. оплатно Дрогобичь звертаю.

На инший роды винъ служу спеціяльнымъ цѣнникомъ. 2603 6—?

И. ИГНАТОВИЧЬ

поручае:

певнѣ и выпробованѣ средства до выбраня всякихъ плямъ.

	кр.
АМАНДИНА усуваѣ плямы зъ сокѣвъ цукровыхъ, бѣлка, мороженого и т. п. фляконъ	25
АПСЕИНА вытягаѣ плямы товстій зъ матерій шовковыхъ барвныхъ	25
АЦЕТИНА нищить плямы алькаличнѣ и мочовѣ, фляконикъ	25
БЕНЗОЛИНА выбираѣ плямы товстій и зъ прѣтя, зъ мази и покосту, фляконикъ малый 20 кр. цѣлый	30
БРАЗИЛИНА, выпранѣ въ бразилинѣ матеріи чорнѣ, споловѣлѣ и поплямлений ѣдзыскують первѣстну барву, стають лыскучими и твердыми, пакетъ	08
ЕТИЛИНА усуваѣ плямы на помостѣ зъ фарбъ анилиновыхъ, травы, лякерѣвъ, и смолы фл.	25
ЯНИНА розпускаѣ плямы чорнѣ повставшѣ на шкѣрѣ при фарбованю волося, фляконъ	30
ЯВЕЛИНА уживаеся до выбраня зъ бѣля барвныхъ плямъ, а именно зъ пива, вина червоного, овочѣвъ, конфитуръ, атраменту и т. п. фляконъ	20
КВАСОКЪ въ лѣсочкахъ уживаеся до чищеня палцѣвъ зъ атраменту, лѣсочка	05
КОРѢНЬ МЫЛЯНЫЙ бѣлый, служить до праня матерій шовковыхъ, потовщеныхъ и замарганыхъ, пакетикъ по 2 кр. и	04
МЫЛО ЖОВЧЕВЕ уживаеся до выбираня плямъ старыхъ зъ матерій вовняныхъ, бавовняныхъ и шовковыхъ, кусникъ	25
ОДАЛИНА найлѣпше средство до чищеня мужескои одежи, усуваѣ плямы повставшѣ зъ пороху, прѣтя, тютюну, молока, пива, кавы, шоколяды, плѣсни, вохкости, сметанки, росолу и т. п. фляконъ	35
ОКСАЛИНА выбираѣ плямы зъ атраменту, иржи и крови, зъ папиру и бѣля, фляшка	25
КВИЛЯЯ, матеріи вовняні и шовковѣ, выпранѣ въ ѣдварѣ Квиляи тратять плямы и ѣдзыскують свѣжѣсть, причѣмъ барва матеріи нѣчо не тратить, пакетъ	06
СПИРИТУСЪ ТЕРПЕНТИНОВЫЙ усуваѣ плямы зъ покосту, олѣю и живицѣ, фляконъ	25
ЗЕМЕЛЬНИКЪ чистить матеріи бѣлѣ вовняні зъ замарганя и пороху, пакетъ	20

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3., Готель Европейскій и улиця Галицка рѣгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницѣ ч. 20, и въ ЧЕРНѢВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2. 2529 22—?

Робѣтня и складъ готовыхъ мужескихъ одежей

при пляцу Галицкѣмъ, ч. 13.

Симъ маю честь оповѣстити ВПоважану П. Т. Публику, що

на сезонъ осѣнный и зимовый заосмотривъ я свѣй магазинъ

въ доборовѣ сукна и матерій вовняні, входячій въ обѣмъ одежей мужескихъ,

повѣдомляючи, що Вповаж. П. Т. Ѣдбиратель можуть одержати якъ гарнитуры, такъ поодинокy одѣжь по такихъ цѣнахъ, якъ въ кождѣмъ жидѣвскѣмъ магазинѣ, а надто фасонъ наймоднѣйшій а выробъ одежи безперечно сумлѣннѣйшій.

Дякуючи Вповаженѣй П. Т. Публицѣ за взгляды, котрій здобывавъ я черезъ 10 лѣтъ истнованя моеи фирмы, маю надѣю, що и на будуче зволить мене ними ласкаво надѣляти. Зъ поважаньемъ:

ПАВЛО ШОНТКОВСКІЙ
пляцъ Галицкій ч 13.
2608 1—8

Тайна красы

выробу ПЕТРА КРОКЕВИЧА аптикаря въ Краковѣ.

Неимовѣрне подивлянье и надзвычайне признанье зѣ стороны красавиць для сего чудового и незвычайно скоро дѣлаючого средства робить, що сей препаратъ, выробу Петра Крокевича, аптикаря въ Краковѣ, розхапляють зъ нечуваною скоростею. Сгѣме сей, справедливо названый „Т а йною к р а сы“, ѣддаля въ тягу одной ночи всяку неделикатнѣсть, стверженье, червонѣсть шкѣры, прищѣ, угры и лишаѣ гинуть безповоротно по ужитю сего знаменитого и найпевнѣйшого въ своихъ наслѣдкахъ средства, котре навѣть лице поморщене чудово робить молодшимъ, надаючи ѣму красный справдѣ молодечій цвѣтъ. Уживаный щоденно на нѣчь, чудово заховуѣ цвѣтъ ѣдъ всякого ствердненя шкѣры, якъ рѣвно-жь и ѣдъ передвчасныхъ морщинъ. Тому то повинно се средство находитися въ тоалетѣ такъ молодои и краснои паночки якъ и красивои дамы.

Цѣна 1 зр, 1 зр. 50 кр. и 2 зр. 2398 43—?

Найдешевше жерело закупна на зимовый сезонъ и Рождество!

І. & С. КЕССЛЕРЪ въ БЕРНѢ (BRÜNN)

улиця Фердинанда ч. 7/d

высылають за послѣплатою:

10 м. **зимовои гунѣ** на жѣночій сукнѣ, подвѣйно широкій	зр. 5.50
10 м. **флянелѣ-Валеріи** на жѣночій сукнѣ, найновѣйшій взѣрцѣ	зр. 4.—
10 м. **калмуку,** тяжка якѣсть, найновѣйшій взѣрцѣ	зр. 2.70
10 м. **бархату на сукнѣ,** тяжка якѣсть, найновѣйшій взѣрцѣ	зр. 3.—
10 м **матеріи на шляфроки,** въ кратки, найновѣйшій взѣрцѣ	зр. 2.50
29 лѣкт. **бархату просницкого,** голуб. и бур. зр. 5. , бѣл. и черв.	зр. 6,—
3.10 м. **матеріи на мужескій убраня** на зиму Іа зр. 5.50, Па	зр. 3.75
2.10 м. **матеріи на зимовій плящѣ,** новѣтна, Іа зр. 10.—, Па	зр. 6.—
2.10 м. **матеріи на иберцигеры,** новѣтна,	зр. 6.—
6 штукъ **шапокъ плюшевыхъ,** для мужчинъ и хлопцѣвъ	зр. 1.50
1 штука **зимовои ковдры** зъ ружу, комплетна	зр. 3.—
1 штука **покрывала на конѣ,** 190 цм. довга, 130 ц. шир. Іа 2.50, Па	зр. 1.50
1 штука **хустки-Анґора,** на зиму 10/4, Іа зр. 6.—, Па	зр. 2.80
1 штука **вовняного жакету для женщинъ** (Jersey) Іа зр. 3.—, Па	зр. 1.50
3 штуки **бурки,** обильно тамбурованій, червона, сѣра, бура	зр. 3.—
6 паръ **паньчѣхъ зимовыхъ,** роблений, всѣ краски, сорокатій	зр. 1.50
1 штука **простирала** довгого 2 метры, безъ шву	зр. 1.50
10 м. **килимка до ходу,** тяжка якѣсть	зр. 3.50
1 штука **сорочки мужескои,** бѣла и въ краскахъ Іа зр. 1.80 Па	зр. 1.20
3 штуки **сорочокъ робѣтничихъ,** зъ тяжкого оксфорду	зр. 2.—
3 пары **ногавиць** зъ бархату, полотна Іа зр. 2.50, Па	зр. 1.80
6 паръ **зимовыхъ шкарпетокъ,** робленыхъ, у всѣхъ краскахъ	зр. 1.10
6 штукъ **сорочокъ жѣночихъ** зъ полотна и шифону Іа зр. 5.—, Па	зр. 3.25
3 штуки **ґорсетѣвъ нѣчныхъ,** зъ шифону, вышиваній Іа зр. 4.—, Па	зр. 1.80
1 штука **опоны зъ жуты,** турецкій взѣрцѣ, Іа зр. 3.50, Па	зр. 1.80
1 **гарнитуръ покрывалъ,** 1 на стѣлъ и 2 на лѣжко, зъ рипсу 4.50, жут.	зр. 3.50
29 лѣктѣвъ **домового полотна,** мѣцнои якости, 5/4 зр. 5.50, 4/4	зр. 4 20
29 лѣктѣвъ **оксфорду** найновѣйшій взѣрцѣ	зр. 4.50
29 лѣктѣвъ **канафасу,** найновѣйшій взѣрцѣ, найлѣпша якѣсть	зр. 6.—
3 штуки **скатертей,** у всѣхъ краскахъ 8/4 зр. 2.—, 6/4	зр. 1.—

2575 5—12 **Взѣрцѣ даромъ и оплатно.**

Дишъ правд съ маркою „Котва“

Страдаючимъ на гостець и ревматизмъ поручаеся снимъ правдивый

Pain-Expeller

съ „котвою“ яко дуже успѣшне средство домове.

Въ запасѣ майже въвсѣхъ аптикахъ.

Где шукати правды?

або VIII членъ символа вѣры

пояснивъ священикъ Климентій Кульчицкій. Станиславѣвъ 1888. Дохѣдъ на церковь въ Раранчи; мала 16-ка въ 66 сторѣнъ и коштуе 20 кр. Дѣстати можна у Львовѣ въ книгарни Ставропигійскѣй, въ Тернополы у Ѣилечка, въ Станиславовѣ у Добошиньского.

Вже выйшовъ

Илюстрованый Калѣндарь Просвѣты

на рѣкъ 1889.

Цѣна 50 кр., зъ пересылкою 55 кр.

Дѣстати можна въ канцеляріи „Просвѣты„ и вѣ всѣхъ бѣльшихъ складахъ.

ПОСЛѢДНЫЙ МѢСЯЦЬ:

Льосы зъ Цѣсарскои Ювилейнои Выставы Промысловои лише 50 кр.

Головна выграна 25.000 Гульденовъ

Льосѣвъ дѣстати можна въ ред. „Дѣла“ и въ конторахъ вымѣны Авг. Шеленберга и Сокаль & Лилієнъ.
2610 —?

МАСЛО

найдешевше и найлѣпше лише

ВЪ ТОРГОВЛИ СЕЛЬСКИХЪ ПРОДУКТѢВЪ

Станиславы Песель

2597 **Галицка ч. 15.** 5—?

Сирота по священику

добре обзнакомлена зъ господарствомъ домовымъ и полевымъ принялабы мѣсце у священика вдовця — недалеко Львова. Адресу подасть „Администрація Дѣла“

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ **Иванъ Белей.** Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пѣдъ зар. К. Беднарского.

Ч. 217. Львôвъ, Пятниця 30 вересня (12 жовтня) 1888. Рôчникъ IX.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и рускихъ свят о 5-ôй годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходить въ вôвторокъ, и въ вôвторокъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Предплату и инсераты принимають: *У Львовѣ* Администрація „Дѣла“ ул. Баторія 24, Центр. бюро оголошень, ул Коперника ч 11. и Бюро газетъ ул. Кар. Людвика 9. *У Вѣдни* Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse, 10; M. Dukes, I. Schulerstrasse 8; Rudolf Mosse; F. A. Richter, Nibelungergasse 4; L. Gans, III. Kolonitzg. 8, M. Stern I. Wollzeile 24, H. Schalek I. Wollzeile 8. Oppelik I. Stubenbastei 2. Al. Herndl I. Wollzeile 8. *Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ* M. Haasenstein & Vogler. G. L. Daube & Co.

Предплата на „Дѣло“ и надежитôсть за инсераты платнй у Львовѣ.

Предплата на „Дѣло“ зъ литер. додаткомъ

въ Австрiи:		за Заграницею:	
на цѣлый рôкъ	18 зр.	на цѣлый рôкъ	24 зр.
на пôвъ року	9 зр.	на пôвъ року	12 зр.
на чверть року	4·50 зр.	на чверть року	6 зр.
на мѣсяць	1·50 зр.		

У Львовѣ:

на цѣлый рôкъ	16 зр.	на пôвъ року	8 зр.
на чверть року	4 зр.	на мѣсяць	1·35 зр.

Редакція, Администрація и Експедиція пôдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаються лише на попереднє застереженье. — Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôдъ порта. — Поединоке число коштуе 8 кр. а. в.

Оголошеня принимаються по цѣнѣ 6 кр. ôдъ однои стрôчки печатнои, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в.

Подяки числяться по 10 кр. ôдъ стишка.

☛ Зъ днемъ 1 (13) жовтня пôчнеся новый чвертьрôкъ выдавництва „Дѣла“ зъ „Библіотекою найзнамен. повѣстей“. Просимо П. Т. Предплатникôвъ, щобы зволили якъ найскорше присилати залеглости и предплату. Неуплатившимъ залеглости задержиться высылка „Дѣла“ зъ кôнцемъ сего чверть року.

Всенародне Вѣче у Львовѣ.

Заки подамо поодинокй реферaты нашихъ послôвъ на Вѣчу, мусимо кинути загальный поглядъ на нихъ та сказати, яке вражѣнье зробили они на присутныхъ.

Мимоходомъ тôлько мусимо ще вказати на одну хибу формальну, а именно, що мѣсце, котре занимала президія Вѣча, було за мало изольоване ôдъ мѣсця, котре займали участники Вѣча и що для референтôвъ не уставлено якогось такъ пôдвысшеного мѣсця, якоись трибуны, зъ котрои було-бъ ихъ добре видко на цѣлу салю. Стôлъ для журналистôвъ, хочь и бувъ уставленый, заздалегôдь ще передъ Вѣчемъ опанувала публика такъ, що нѣякимъ чиномъ не можна було до него дôбратись, не то при нѣмъ писати.

Та хиба, що не було трибуны и ôдгороды, дала причину до того, що коли пос. Антоневичь почавъ свôй рефератъ, нѣхто крôмъ тыхъ, що стояли при столѣ президіи, его не бачивъ и мало чувъ, а середъ авдиторіи пôднеслись голосы, щобы референтъ занявъ высше мѣсце и говоривъ голоснѣйше.

Пос. Антоневичь станувъ на крѣслѣ и почавъ говорити о справѣ знесеня права пропинаціи. При першихъ словахъ референта було въ сали тихо. Опôсля тутъ и тамъ пôднеслись оклики: „Слава!“ а дальше роздався голосно привѣтъ референта и по цѣлôй сали. Референтъ почавъ говорити. Рефератъ его бувъ добре обдуманый, но держаный трохи за обширно и черезъ те ставався для селянъ трохи незрозумѣлымъ. Особливо неяснымъ стало мѣсце, де референтъ высказувавъ погляды, чи за право пропинаціи належиться вынагородженье, чи нѣ. Середъ авдиторіи роздались голосы: „Не хочемо! Не приймаємо! Досыть брали зъ насъ черезъ 40 рокôвъ!“ Выйшло навѣть таке комичне непорозумѣнье, що поодинокй голосы ôдозвалися: „Не хочемо знесеня пропинаціи!“ и референтъ мусѣвъ рѣчь близше пояснити. Змѣстъ реферату пос. Антоневича бувъ такій: „Маю вамъ — казавъ бесѣдникъ — представити справу, котра на око здаєсь маловажною, але она для мѣщанъ и селянъ маѣ велику вагу, бо стаѣ имъ на перешкодѣ въ ихъ розвитю економичнôмъ.“ Бесѣдникъ пояснивъ ôдтакъ, що то єсть право пропинаціи, зъ-ôдки оно взялося, кому первѣстно прислугувало (регалія) и на кого оно опôсля перейшло. Дальше высказувавъ бесѣдникъ рôзницю межи правомъ и привилеємъ та сказавъ, що вже польске правительство недобре глядѣло на пропинацію, бо польскій король Янъ Ольбрахтъ старався всѣми силами вже въ 1496 р. знести привилей пропинаціи. За австрійского панованя заказавъ цѣсарь Іосифъ II. пôдъ карою 100 червоныхъ золотыхъ жидôвъ пускати до коршмы (*Славно!*) За привилей пропинаціи поносили паны давнѣйше рôзнй обовязки и тягары. Отже справедливо було-бы мати за тѣ обовязки якесь вынагородженье. Референтъ застановлявся дальше надъ тымъ, чи вынагородженье за знесенье права пропинаціи дасться оправдати зô становища историчного, правничого и суспôльно-економичного, — и прийшовъ до того переcвѣдченя, що за право пропинаціи требабы тогдѣ давати вынагородженье, коли-бъ можна шкоду властителѣвъ пропинаціи справедливо означити. Въ дусѣ тыхъ своихъ поглядôвъ поставивъ отже пос. Антоневичь звѣстнй свои резолюціи въ сѣй справѣ и Вѣче ухвалило ихъ одноголосно.

Теперь выступивъ другій референтъ пос. о. Сѣчиньскій. Коли бесѣдникъ пôднѣся лишь зъ мѣсця, повитало его Вѣче зъ великимъ одушевленьемъ и грôмкимъ „Слава!“ Рефератъ пос. Сѣчиньского популярный, ясный и зрозумѣлый а притôмъ выголошеный зъ жаромъ, зробивъ на присутныхъ велике вражѣнье и видко було, що они зъ великою увагою слухали бесѣдника, одобряючи грôмкими ôдзывами его погляды.

А вже найбôльше одушевленье, правдивый ентузіязмъ участникôвъ Вѣча выкликало выступленье пос. Романчука. Референтъ въ справахъ политично-народныхъ мусѣвъ кôлька хвиль чекати, заки утихли грôмкй оклики „Слава!“ Селяне зъ очевидною радостею на лици пôдносились на пальцѣ, щобы лишь побачити свого смѣлого и щирого заступника. Бесѣдникъ говоривъ:

„Ôсѣмь лѣтъ минуло ôдъ першого Вѣча, пять минуло ôдъ другого, а чотири ôдъ вѣча львôвскихъ Русинôвъ — въ котрыхъ рускій народъ Галичины самъ высказавъ, щó его болить и чого домагаѣся. Часъ минувъ уже довшій а намъ треба ôдозватися знова голосомъ сильнымъ, якъ грôмъ Бескида, чистымъ и яснымъ, якъ звукъ того звону, що скликуѣ христіянъ на молитву. Ôдозватися намъ такъ треба, щобы насъ почули ажь тамъ въ столици надъ Дунаємъ! Вправдѣ ôдзываются тамъ рускй послы, але такъ слабо, такъ слабо — бо ихъ мало.“ (Голосы: Мало ихъ, мало, бо не дають намъ выбирати!) Бесѣдникъ перейшовъ ôдтакъ подрôбно всѣ верствы рускои суспôльности и выказувавъ ихъ кривды на кождôмъ поли, а Вѣче за кождымъ словомъ одобряло его погляды такъ грôмко и живо, що правительств. комисареви выдалося, мовь-бы межи бесѣдникомъ а слухателями вывязався дiялогъ, — и вôзвавъ референта, щобы змѣнивъ способъ бесѣды. Пос. Романчукъ выголосивъ цѣлу бесѣду при одушевленю зôбраныхъ и грôмкихъ оплескахъ.

По промовахъ референтôвъ ôдчитавъ секретарь д-ръ Кость Левицкій наспѣвшй на Вѣче привѣтнй телеграмы, а ôдтакъ слѣдували промовы участникôвъ вѣча.

Ч. Василь Бойко зъ Кошелева, членъ рады повѣтовои, говоривъ въ справѣ знесеня пропинаціи. Сорокъ лѣтъ — казавъ ôнъ — минуло ôдъ часу неволѣ и темноты, монархъ рôвноуправнивъ всѣ народы, але люде нашй не умѣють зъ того користати. Прийдуть выборы, паны лестяться селянамъ, щобы ихъ выбирано, а нарôдъ выбираѣ. Ôдъ 40 лѣтъ платимо за панщину, а теперь ще приходить пропинація. Бесѣдникъ поставивъ отже внесенье, щобы петиціями домагатися знесеня пропинаціи.

Сѣкорскій зъ Бѣлки порушивъ справу целибату руского духовенъства и завôзвавъ Вѣчеву президію, щобы въ тôй справѣ поставила ôдповѣдну резолюцію. Дальше нарѣкавъ на податки, жадавъ знесеня радъ повѣтовыхъ, бо одна зъ нихъ коштуе рôчно до 16.000 зр. а хôсна зъ нихъ нема.

Д-ръ Чайковскій зъ Бережанъ говоривъ о выконуваню закона о піяньствѣ и доказувавъ, що жиды выкручуються зъ-пôдъ сего закона. Ôнъ говоривъ такожь о покутныхъ писаряхъ и поставивъ резолюціи: „Взываѣся правительство до стислого выконуваня закона зъ 1877 р. о піяньствѣ и пôдняти справу покутныхъ писарѣвъ“. На послѣдокъ внѣсъ трикратне „Слава!“ рускимъ посламъ соймовымъ. Внесенье его принято.

Гарасимъ Саѓанъ зъ Селискъ коло Яворова говоривъ въ справахъ выборôвъ громадскихъ и о надъужитяхъ при нихъ.

Григорій Запаринюкъ зъ Волчковець въ Снятинщинѣ говоривъ о надъужитяхъ при выборахъ въ Снятинщинѣ и ставивъ резолюцію до правительства, щобы оно заказало властямъ правительственнымъ вплывати на выборы.

Викторъ Соколовскій говоривъ о ôдобраню громадамъ права презенты учителѣвъ и жадавъ постаратися о то, щобы той законъ не одержавъ санкціи.

О. Цурковскій поставивъ по довшôй промовѣ внесенье старатися о то, щобы по селахъ, де єсть 150 ученикôвъ, заводити школы 4-клясовй (нормальнй). Вѣче приняло се внесенье.

Д-ръ Ив. Добрянській мотивувавъ слѣдуючй резолюціи:

1) Поручаѣся рускимъ посламъ соймовымъ, щобы они передъ кôнцемъ соймовои каденціи завязали комитетъ центральный, котрый занявся-бы выборами на слѣдуючій рôкъ.

2) Поручаѣся тому комитетови центральному, щобы ôнъ коли вже при правыборахъ покажуться неправильности, заявивъ, що не буде вести дальшои акціи и не буде ставити кандидатôвъ.

3) Взываѣся комитетъ центральный, щобы по выборахъ скликавъ вѣче до Львова, котре заявило-бы, що послы выбранй насильствомъ и вплывомъ рôзныхъ органôвъ не суть представителями руского народу и щобы ôдтакъ нарадитися, що дальше робити и якъ поступати належить.

Резолюціи сй принято.

По сѣмъ говорили ще: о. Аполинарій Филиповскій. Бесѣдникъ сей зачавъ свою рѣчь словами: „Звѣстно, що чоловѣкъ складаѣся зъ тѣла и душѣ“... и зъ того якимсь дивнымъ способомъ перескочивъ на тематъ о жидахъ та ставъ такъ говорити, що комисарь правительственный и пресѣдатель вѣча кôлька разôвъ мусѣли его завзывати до рѣчи и не дали єму на той тематъ говорити. Тогдѣ о. Филиповскій почавъ: Знаѣте, я зъ Рогатинщины, а въ Рогатинѣ єсть торговля и я до неи належу. Вѣрте менѣ, що та торговля ведеся добре. Газета „Дѣло“ промахнулася... (Голосы: До рѣчи! Не тыкати такихъ справъ! Ôдобрати голосъ!) Середъ загального невдоволеня закôнчивъ бесѣдникъ свою рѣчь на тематъ хосенности торговлѣ.

Григорій Бабѣй говоривъ о радахъ повѣтовыхъ и жадавъ ихъ знесеня.

Польскій ксендзъ Коминекъ почавши говорити по руски, продовжавъ ôдтакъ свою бесѣду по польски и жалувався на то, що президія надала вѣчу односторонный напрямъ, бо національный. Середъ загального невдоволеня и пакликуваня: Не розумѣємо! По русски говорити! — ставъ кс. Коминекъ доказувати потребу роздѣлу Галичины, а коли ôдтакъ почавъ критикувати проѣктъ закона о выкупнѣ пропинаціи, комисарь правительственный не дозволивъ єму дальше говорити.

Говоривъ ще п. Вашкевичь, купець зъ Перегиньска о тамошнôй радѣ громадскôй, до котрои належить 11 жидôвъ зъ однои родины, а по его короткôй бесѣдѣ закôнчивъ пос. Охримовичь вѣче подякою участникамъ и многолѣтствомъ Є. Вел. цѣсареви, рускимъ посламъ и всѣмъ присутнымъ духомъ на вѣчи, котрй почтили его телеграмами.

На послѣдокъ ухвалило вѣче на внесенье д ра Чайковского выслати слѣдуючу телеграму до предсѣдателя руского клюбу о. Качалы: „Народне Вѣче у Львовѣ звертаѣся душею до свого батька-ветерана и вся тутъ зôбрана Русь шле єму сердечный привѣтъ. — Члены вѣча.“

Вѣче скôнчилося о 2½ год. по полудни середъ загального одушевленя а въ сали утворився на борзѣ хоръ, котрый ще ôдспѣвавъ кôлька народныхъ пѣсень. Участникôвъ вѣча було симъ разомъ добрыхъ 3000 а галеріи въ сали Народного Дому були такожь густо заповненй цѣкавыми, особливо зъ женьского пола. Розôйшлися всѣ по ôдспѣваню „Ще не вмерла Украина!“

Органы старо-Чехôвъ,

„Politik“ и „Hlas Naroda“ дуже негарно поступають собѣ супротивъ Русинôвъ галицкихъ, кажучи собѣ писати Полякамъ зô Львова и печатаючи рѣчи оскорбляючй Русинôвъ. Ôдъ кôлькохъ лѣтъ мы въ старо-ческихъ органахъ нѣколи не стрѣчаємо слова прихильного Русинамъ, а все тôлько понижуванье та чорненье ихъ. До прихильности мы вже, — нехай и такъ буде, — не маємо претенсій, але зъ-ôдки мы приходимо до того: въ старо-ческихъ органахъ разъ-на-разъ читати на себе такй рѣчи, якихъ нѣколи навѣть въ жидôвско-нѣмецкôй прасѣ не подыбуємо? Нехай бы ще собѣ чорнили насъ въ органахъ, що выходять въ языцѣ ческôмъ, — а то найбôльше чорнять насъ въ „Politik“, въ своѣмъ органѣ, що выходить на мовѣ нѣмецкôй, отже читають єи нетôлько самй Чехи, але и Нѣмцѣ и всякй народы.

Коли въ Празѣ вже за еры гр. Таффого Чехи ôдкрывали театръ, Русины галицкй зъ найбôльшою сердечностею заявили имъ свою симпатію: выправили до Праги своихъ ôдпоручникôвъ, выслали множество телеграмъ привѣтныхъ, въ своихъ часописяхъ величали братôвъ-Славянъ Чехôвъ — и взагалѣ все о Чехахъ ôдзываются зъ великою повагою та обстають за ними въ ихъ борбѣ зъ Нѣмцями. Кромѣ того въ самôмъ краю нашôмъ мы Русины чей-же досыть даємо доказôвъ прихильности для народу ческого, коли — мимо то го, що всѣ давнѣйше захожй на нашу землю Чехи не зрусчились, але ополячились, — мы таки не дышемо до нихъ нѣякою неприязностею, а ческе товариство асекураційне „Славія“ головно на Русинахъ опираѣ свою дѣяльнôсть въ Галичинѣ. И за все те Русины въ старо-ческихъ органахъ не то нѣколи не почують на себе доброго слова, але завсѣгды ще и — гавканину! Все, що найпôдлѣйшого укуѣся въ кузни польского шовинизму на Русинôвъ и перейде въ ожидовѣлу львôвску прасу польску, — все то по нѣмецки ôдчитаємо якъ не въ „Hlas-ѣ Narod-a“, то певно въ „Politik“.

Такъ н. пр въ справѣ всенародного Вѣча у Львовѣ въ одержанôй нами сегодня „Politik“ читаємо допись зô Львова, де калюмніи кидаються на клюбъ рускихъ послôвъ: ôдозва вѣчева характеризуѣся яко: „provokatorisches Auftreten einiger radikalen ruthenischen Agitatoren“, пôдноситься геройство пп. Кашевка та Бѣлиньского за ихъ выступъ противъ товаришѣвъ зъ клюбу, а на кôнци додано: „Wir wollen uns der Hoffnung hingeben, dass es nicht nur die genannten zwei Abgeordneten waren, ohne deren Wissen der Aufruf verfasst und publizirt wurde...“ Дивна выходить рѣчь: въ клюбѣ рускôмъ видне мѣсце займаѣ пос. Романчукъ, той самъ, що на торжество ôдкрытя народного театру ческого поспѣшивъ бувъ до Праги и тамъ державъ промову въ честь и славну будучнôсть ческого народу! За хлѣбъ — Чехи на него каменемъ! За миску сочевицѣ ôдъ п. Грохольского готовй зъ найповажнѣйшого Русина и Славянина зробити и „агитатора“ и фальшôвника пôдписôвъ, и все, що тôлько схоче жидôвско-польска klika въ Галичинѣ!

То не „взаимнôсть славяньска“, панове старо-Чехи, то „жидôвска спекуляція!“

Соймъ краєвый.

XVI те засѣданье зъ д. II н. ст. жовтня 1888.

Зъ петицій цѣкавѣйшй: Громада Вовкôвъ о заномогу на будову школы. Ив. Левицкій о запомогу на выдавництво „Галицко-Рускои Библіографіи“. Выдѣлъ пов. въ Самборѣ о запомогу на погорѣльцѣвъ зъ с. Берестянъ. Гром. Винники о увôльненье єи ôдъ заплаты 1200 зр. завдатку на цѣли шкôльнй. Мѣсцева рада шкôльна въ Миклашовѣ о перемѣну школы на 3-клясову и пôдвысшенье платы учителѣвъ. Товариство науковои помочи у Львовѣ о запомогу. О. Ник. Лукавецкій зъ Жидачева о запомогу за-для огню. Софія Шеховичева, вдова по писателю Северинѣ III—чу, о даръ зъ ласки.

Зъ порядку дневного ухвалено наложити на повѣтъ тарнобереский 42% додатку ôдъ податкôвъ на покрытье коштôвъ ухваленого вчера обвалованя Вислы и Сяну (23.000 рôчно).

Внесенье пос. Винк. Гоиньского о доповненье закона дорогового постановами о вывласнюваню грунтôвъ пôдъ дороги краєвй, повѣтовй и громадскй — передано комисіи дороговôй.

Потôмъ на внесенье комисіи гôрничои ухвалено безъ дебаты: 1) принятй до вѣдомости справозданье выдѣлу кр. изъ справъ гôрничихъ; 2) вставлено въ буджетъ на рôкъ 1889: на субвенцію для практичныхъ шкôлъ верченя и гôрництва нафтового 1500 зр.; на выданье атлясу геологичного 1000 зр.; на студіи краю дотычно покладôвъ земныхъ 1000 зр.; на хемичнй студіи перерôбки нафты и воску земного 500 зр.; на стацію для дослѣду продуктôвъ нафтовыхъ 900 зр.; на стипендіи для гôрникôвъ и ученикôвъ практичныхъ шкôлъ канадійского верченя 2000 зр.

Опôсля на внесенье комисіи правничои ухвалено: надъ петицією громады Рыботичь и 15 иншихъ громадъ о основанье суду пов. въ Рыботичахъ перейти до порядку дневного; петицію громады и обшару двôрского въ Краковци, щобы судъ повѣтовый лишити тамъ, а не переносити до Великихъ-Очей, якъ того домагалась петиція иншихъ громадъ, ôдступити выдѣлови кр., щобы справу розслѣдивъ и на найблизшôй сесіи здавъ справу; такъ само полагоджено и петицію громады и обшару двôрского въ Ляшкахъ завязаныхъ о придѣленье до староства въ Мостискахъ.

На тôмъ засѣданье скôнчилося.

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Ôсѣмь соймôвъ краевыхъ закôнчили вже свои нарады а вчера ôдрочено такожь и ческій соймъ на часъ необмеженый. Радить ще всего сѣмь соймôвъ. Говорять загально, що галицкій соймъ буде ôдроченый дня 18 с. м. а ôдтакъ зъѣреся на засѣданя по закрытю рады державнои, що наступить имовѣрно въ грудни.

На першôмъ засѣданю рады державнои буде поставлена мѣжь иншимъ справа реформы податку зарôбкового и доходового. Перше засѣданье ôдбудеся имовѣрно дня 24 с. м.

Цѣсарь Вильгельмъ пріѣхавъ вчера до Риму о 4 год. На двôрци повитавъ его король, наслѣдникъ престола, Крисп і богато достойникôвъ. Повитанье було надзвычайно сердечне. Оба монархи поцѣлувалися ажь чотири разы. Пôдчасъ переѣзду улицями витавъ нарôдъ обохъ монархôвъ зъ надзвычайнымъ ентузіязмомъ, котрый рôвнявся майже якôйсь демонстраціи. Всѣ улицѣ були величаво прикрашенй а зъ ôконъ обсыпувано монархôвъ цвѣтами. Пріѣхавши до палаты, появились оба монархи на бальконѣ а нарôдъ витавъ ихъ окликами безъ кôнця. Вечеромъ було цѣле мѣсто илюминоване.

На занзибарскôмъ побережу стала ситуація для Нѣмцѣвъ дуже прикра. Колонисты нѣмецкй просять якъ найскоршои помочи правительства. Зъ Берлина доносять, що тымчасомъ вышлються туды чотири фрегаты зъ залогою 1.600 людей а пôсля „Börsen Ztg.“ маѣ бути незадовго скликаный парляментъ, щобы ухваливъ велику акцію морску на всходнôмъ побережу Африки. Пôсля тои самои газеты мали Англичане подати причину до ворохобнѣ противъ Нѣмцѣвъ.

Справа македоньска робить чимъ разъ бôльше заколоту на Балканѣ. Грецiя, Сербія а вже и Туреччина вельми нею занепокоѣна. Тымчасомъ Болгаре не перестають шарити своихъ аспирацій въ сѣмъ напрямѣ. „Свобода“ починаѣ вже Портѣ грозити, що коли Туреччина не схоче вдоволити болгарскимъ бажанямъ въ Македонiи, то болгарске правительство въ Софiи буде змушене застановити по скликаню собранія ту суму, котру вызначаѣ на религійнй цѣли Магометанъ въ Болгаріи. На то кажуть знова въ Константинополи, що Болгаре не смѣють переступити, коли не хотять, щобы турецка армія вступила до Всходнои Румелiи. Въ Бѣлградѣ и Константинополи а такъ само и у Вѣдни суть того переконаня, що цѣлый рухъ македоньскій єсть лишь на слѣдкомъ россійскои агатаціи.

НОВИНКИ.

— **На завтрѣшне торжество 900-тныхъ роковинъ хрещеня Руси** громадяться уже ôдъ сегодня рана нашѝ селяне та мѣщане зъ дальшихъ сторôнъ до Львова, до престольного храму св. Юра. Бачили мы вже мѣщанъ дрогобицкихъ, селянъ ôдъ Сокаля и т. д. При сприяючôй погодѣ буде завтра великій здвигъ народу. Впр. митрополитъ запросивъ на торжество представителѣвъ властей (намѣстника, маршалка краєвого), послôвъ и т. д., и для нихъ призначено въ храмѣ мѣсця почестнѝ ажь по ôдгороду за сталями крилошаньскими. Зъ тои причины зменшиться простôръ для народу о третину церкви, тожь порадно бы було, щобы для заспокоєня потребъ вѣрныхъ уладжено престолы внѣ церкви. На завтрѣшнôмъ торжествѣ выголосить клиръ катедральный три проповѣди: одна пôдчасъ утренѣ, друга пôдчасъ литургіи, а третя на вечѣрни.

— **Вчерашне всенародне Вѣче** ôдбулось вельми величаво и лишить по собѣ незатертый слѣдъ въ памяти всѣхъ участникôвъ. Навѣть польскѝ газеты, хотяй въ описахъ своихъ показують велику тенденційнôсть, не можуть заперечити двохъ фактôвъ: що народу вѣчевого було дуже много и що въ зборѣ панували одушевленье и поважный настрôй. Що середъ бесѣдъ давались чути безна станнѝ голоснѝ оклики, се свѣдчить лишь о тôмъ, що нарôдъ интересувався справами и зъ свѣдомостею важности хвилѣ прибувъ на Вѣче. Въ сали Народного дому позаду уложенѝ були на столахъ книжочки товариствъ просвѣтныхъ, котрѝ нарôдъ розкупивъ. Стоявъ тутъ и модель на памятникъ Вол. Барвѣньского; дрôбными лептами зложили гостѣ вѣчевѝ на памятникъ 10 зр. Въ сусѣднôй комнатѣ директорь карпатскои крамницѣ п. Иларіонъ Гарасимовичь розложивъ прекраснѝ гуцульскѝ выробы, деякѝ роботы славного Шкрибляка. По Вѣчу поспѣшили Гостѣ громадно на выставу до Ставропигіи и любувались прекрасными старинными памятками. Вечеромъ одниѝ гостѣ удались до руско-народного театру и быткомъ заповнили салю, другиѝ на концертъ въ сали Народного дому, по котрôмъ наступила забава танцями. Въ загалѣ вѣчевымъ гостямъ вчерашный день перейшовъ дуже мило.

— **Поясненье клюбу рускихъ послôвъ** въ справѣ знаного заявленя пп. Кашевка и Бѣлиньского зъ цѣлои прасы польскои тôлько одинъ „Przegląd“ п. Масловского умѣстивъ въ формѣ поважнôй, такъ що читателѣ змогли выробити собѣ вѣрне понятье о правдивôмъ станѣ рѣчи, зъ прочихъ газетъ польскихъ деякѝ поясненя руского клюбу зовсѣмъ не умѣстили и читателѣ ихъ все ще остаютъ въ тôмъ пересвѣдченю, що пп. Кашевко и Бѣлиньскій чистѝ якъ голубы, деякѝ знôвъ поясненье руского клюбу подали перекручено, щобы на скôлько можна здавалось, що правда по сторонѣ пп. Кашевска и Бѣлиньского, а третѝ („Kurjer Lwowski“) все таки силуються пôдсунути клюбови рускому такѝ тенденціи въ ôдозвѣ вѣчевôй, якѝ подали оба дезертеры въ своѣмъ заявленю. На всякій способъ зъ вымкою „Przegląd-y“ вся проча праса польска поступила собѣ въ сѣй справѣ зовсѣмъ негонорово, не такъ, якъ бы вымагала совѣстнôсть въ журналистицѣ. По довершенôмъ фактѣ — по величавôй удачи Вѣча всенародного мы тую несовѣстнôсть въ прасѣ польскôй нотуємо, розрѣшаючи єи „отъ всѣхъ согрѣшеній“.

— **Вечерокъ „Русскихъ Дамъ“ зъ танцями** згромадивъ вчера такожь досыть численныхъ гостей а особливо нашихъ красавиць. Вечерокъ самъ удався добре, а то само можна-бы сказати и о танцяхъ, бо до кадриля стануло по-надъ 80 паръ. Тôлько салю „Народного Дому“ не можна було мабуть по вѣчу привести до доброго порядку, бо коли почалися танцѣ, то по цѣлôй сали пôднялися такѝ туманы пороху, що ажь тамували ôддыхъ. Такожь можна було чути жалобы на бракъ порядку и дуже дорогій буфетъ. Мимо того забава велася весело.

— **Деканатъ залозецкій** выславъ дня 9 н. ст. жовтня изъ соборчика деканального въ Залôзцяхъ (на внесенье о. И. Богачевского) таку телеграму Впр. митрополитови Сильвестрови: „Зôбранѝ на соборѣ деканальнôмъ въ Залôзцяхъ, заявляючи свою сынôвску любовь и преданнôсть В. ВПресвященству, осмѣляються передати Вамъ свою щиру подяку за высланье куренды въ справѣ святкованя 900-ныхъ роковинъ хрещеня Руси. Богъ да благославить Васъ и утримае въ мирѣ, яко нашого Владику, для добра св. церкви и рускаго народу.“

— **Зъ пôдъ Солотвины пишуть намъ**: Наше мѣсточко представляє видъ страшного спустошеня; цѣла середина, ринокъ и околичнѝ улицѣ шкирятся на-пôвъ повалеными и почорнѣлыми стѣнами и коминами, мовь кôстякъ ребрами. Згорѣло 213 домôвъ и закамаркôвъ жидôвскихъ, а 14 христіяньскихъ, але тому, що жидôвъ мешкало въ одной хатѣ що-найменше 2 родины, часомъ 4 або и 5, то число родинъ, що зôстался безъ даху, перевышае 400. Огонь выбухъ 4 с. м. о год. 5 рано въ жидôвскôй стайни, саме коло латиньского приходства, котре зовсѣмъ згорѣло, а при вѣтрѣ полудневôмъ розпостерлася пожежа на ринокъ и сусѣднѝ улицѣ, а спинилася на другôмъ кôнци доперва на третôй хатѣ передъ церквою и рускимъ приходствомъ, и то лишь тому, що власне на тыхъ хатахъ въ самъ часъ позрывали дахи. Выгорѣла такожь улиця, що веде до мосту на Быстрици, а при улици, котрою ѣдеся до Марковы, упавъ жертвою огню лишь рядъ домôвъ по лѣвôй руцѣ, идучи зъ ринку. Костелъ збудованый зъ дерева, уратували 120-лѣтнѝ, величезнѝ дубы; рôвно-жь не згорѣли обѣ рускѝ церкви, судъ, аптика, почта и скарбовѝ будынки зъ дворомъ. Аркушь надпаленои ваты залетѣвъ ажь на цвинтарь манастирчаньскій, отже майже на пôвъ милѣ ôдъ огню.

— **При выборѣ посла до рады державнои**, переведенôмъ позавчера въ Яворовѣ, одержавъ п. Влад. Козловскій 35 голосôвъ на 43 голосуючихъ властителѣвъ бôльшои посѣлости. П. Козловскій бувъ уже разъ выбраный посломъ, але що бувъ противникомъ проектованого пôдвысшеня податку ôдъ горѣвки, то его выбôръ заразъ уневажнено, зъ тои причины, що въ хвили выбору хибувало ему щось трохи до 30 лѣтъ вѣку.

— **Зъ политехники.** Нагороды, установленѝ товариствомъ „Братня помôчь“ за найлѣпшѝ працѣ слухателѣвъ школы политехничнои, находяться теперь на выставѣ шкôльнôй, а роздадуться при отвореню року шкôльного въ суботу, дня 13 с. м. передъ полуднемъ въ сали школы политехничнои.

— **Зъ Тернополя доносять намъ**, що въ декотрыхъ селахъ поблизько мѣста запанувала пошесть на гуси. Люде збувають той дрôбъ на торгахъ поки ще здоровый за що-небудь, такъ що можна було сими днями купити здорову гуску за 50, а выгодовану за 60 кр., бо кажуть, що лѣпше хоть щось за ню взяти, якъ маѣ згинути. Колись то купила одна жидôвка за таку цѣну у одного чоловѣка 16 гусей, та ледви принесла ихъ до дому, ажь тутъ розхорувалась одна, за нею друга, трета и т. д. Побѣгла на торговицю шукати господаря, що ѣй спродавъ тѝ гуси, але сего вже не було.

— **Противъ примаса угорского** кард. Симора выточивъ управленый нимъ управитель дôбръ его, процесъ о зворотъ чвертъ миліона зр., опираючись на тôмъ, що попередникъ Симора, кард. Ситовскій, принимавъ управителя на цѣле житье его. Що судъ на то скаже, то донесемо, а тымъ часомъ дѣлимося зъ читателями цѣкавими вѣстями о дотаціи архіеп. Остриговского (Gran). Дотаціи его становлять 36.000 морг. лѣса, 13.000 м. пасовиска, 29.800 м. поля и 9.600 м. лукъ, разомъ 92.199 моргôвъ грунту. Вартôсть тыхъ дôбръ земскихъ обчислена на 6.277.000 зр. Податку платить 299.633 зр. За попередника Ситовского було зроблено 110 неправныхъ даровщинъ, черезъ що ôдпало 1.300 моргôвъ дотаціи. Одна даровщина була зроблена Ситовскимъ въ користь самого Симора, якъ се выходить зъ письма кардинала.

— **За ударъ въ лице.** Коли капитанъ кôннои гвардіи въ Монахіюмъ важився пôдчасъ вправъ ударити одного зъ жовнѣрôвъ въ лице, дôставъ зразу ôдъ вôйсковыхъ властей 15 днѣвъ арешту, а теперь одержавъ ôдъ князя-регента сейчасъ димисію зъ ôдобраньемъ права носити войсковый мундуръ.

— **Судъ окружный въ Яслѣ** маѣ зъ днемъ 1 грудня с. р. розпочати свою дѣяльнôсть.

Конкурсы, именованя, перенесеня и пр.

— **Именованя.** Краєва рада шкôльна именувала Кар. Вишневского дѣйстнымъ учителемъ молодшимъ, завѣдуючимъ стало филіяльною школою въ Маловодахъ. — Званье магистрôвъ фармаціи на львôвскимъ университетѣ дôстали: Ст. Годлевскій зъ Устрикъ дольныхъ, Мендель Левъ зъ Самбора и Стефанъ Шуманьскій зô Львова.

Выказъ складаныхъ жертвъ.

— **Питомцѣ рускои семинаріи духовнои у Львовѣ** зложили на фондъ стипендійный им. Вол. Барвѣньского 4 зр. и на памятникъ Вол. Барвѣньского 4 зр.

Послѣднѝ вѣсти.

Намѣстникъ п. Залескій именованый министромъ для Галичины и одержавъ ордеръ зелѣзнои короны I. клясы, а мин. Земялковскій именованый членомъ палаты панôвъ, одержавъ великій хрестъ Леопольда. (Przegląd.)

Телеграмы „Дѣла“.

Вѣдень 12. жовтня. Намѣстникомъ Галичины десиґнованый гр. Казимиръ Бадені.

Вѣдень 12 жовтня. Пôсля „Pol. Corr.“ маѣ бути часъ чинноі службы въ австрійскôй краєвôй оборонѣ и при угорскихъ гонведахъ назначеный на два роки а такожь буде при нихъ потреба кôлькасотъ официрôвъ.

Берлинъ 12 жовтня. Цѣсарь Вильгельмъ верне зъ Риму просто до Берлина.

Надôслане.

Аптика **РУКЕРА** у Львовѣ

поручае 2460 205—?

препараты зъ гумы и выробы кавчуковѝ для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

Фабрика знарядовъ рôльничихъ и гисерни

M. PETERSEIM-A

въ Краковѣ при улици Довгôй поручае свои выробы по найдешевшихъ цѣнахъ. 2389 88—?

Лѣкарь дентистъ

Маркъ

дипломованый на университетѣ вѣденьскôмъ отворивъ 2607 4—?

Ателіе дентистичне

при ул. Галицкôй ч. 1.1 поверхъ и ординуе ôдъ 9 до 6 год.

Выготовляе штучнѝ зубы и цѣлѝ щоки, опертѝ на тисненю воздуха пôсля найновѣйшои американьскои системы. Выконуе всякѝ операціи безъ болю при помочи кокаины. Пломбуе надписанѝ зубы золотомъ, срѣбломъ, цементомъ и т. п.

Складъ Гегеляйскихъ Винъ

І. ВЫСОЧАНЬСКОГО

въ Дрогобичи

высылае гегеляйскѝ вина въ оплетеныхъ бутляхъ склянныхъ 5-ти и 10-ти литровыхъ, такожь въ бочкахъ по 135 литрôвъ, по такихъ цѣнахъ:

Гег. ч. I. 5 л. D. 2.35, 10 л D 4.25, 135 л. 40 зр.
„ II. „ 2·70, „ 4 90, „ 47 „
„ III. „ 3·10, „ 5·75, „ 57 „
„ IV. „ 3·70, „ 7·—, „ 72 „

За „Demejon“ 5 литр. 50 кр., а 10 литр. 80 кр. оплатно Дрогобичь звертаю.

На иншій роды винъ служу спеціяльнымъ цѣнникомъ. 2603 7—?

ВАТРА,

литературный Збôрникъ **Василя Лукича**, выданый коштомъ членôвъ рускогокасина въ Стрыю на дохôдъ того-жь, вже появилась въ розпродажи. Цѣна 1 примѣрника, зъ пересылкою рекоменд. **1 зр. 50 кр.** Замовляти можна черезъ часописи рускѝ або вôдносячись впростъ до Выдѣлу касина.

Неомыльне средство

на выгубленье нагнѣткôвъ, бородавокъ и иншихъ подôбныхъ наростей шкôрныхъ, безъ болю и безъ жаднои небезпечности.

Цѣна фляшку 50 кр.

Встрикненье и капсулки

зъ ростины „MATICO“

въ недугахъ мужескихъ неоцѣнене средство

поручае Аптика

К. КРИЖАНОВСКОГО

у ЛЬВОВѢ.

Цѣна фляшки встрикнень 40 кр.

2374 *Капсулокъ 80 кр.* 64—?

МАСЛО

найдешевше и найлѣпше лише

въ торговли сельскихъ продуктôвъ

Станиславы Песель

2597 **Галицка ч. 15.** 6—?

Закладаюся

за всяку цѣну, що жаденъ зъ моихъ конкурентôвъ не въ силѣ продавати готову або робити одѣжь для мужчинъ а хлощѣвъ въ матерій краевыхъ и заграничныхъ такъ дешево, якъ я. Поручаю мôй богатый складъ такожь 2484 Вел. Духовеньству 30—?

Замовленя въ мѣсци и въ провинціи выконуються точно и ретельно. На жаданье высылаю взоры даромъ и франко.

Давидъ Шварцвальдъ,

магазинъ мужескои одежи гуртомъ и подрôбно.

Львôвъ, ул. Галицка ч. 8.

Заложеный 1848.

НАЙЛѢПШИЙ

Берненьскѝ сукна

доставляе по фабричныхъ цѣнахъ

складъ фабричного полотна

Siegel-Imhof

ВЪ БЕРНѢ

На порядне осѣнне або зимове

МУЖЕСКЕ УБРАНЬЕ

выстае оденъ купонъ въ довготѣ 3.10 метра, то есть 4 вѣденьскихъ лôктôвъ. Оденъ купонъ коштуе

зр. 4.80 зъ звычайнои
„ 7·75 зъ доброи
„ 10·50 зъ лѣпшои
„ 12·40 зъ найлѣпшои

правдивои овечои вовны.

Ôдтакъ можна дôстати въ найбôльшôмъ выборѣ: шовкомъ тканѝ камгарны, матеріи на иберцигеры, пальмерстоны и бои на плащѝ, гупѣ для стрѣльцѣвъ и економôвъ, Peruvienne и Tosking на убраня салоновѝ, матеріи на женьскѝ убраня и т. д.

За добрô товарôвъ и точне доставленье ручиться.

2586 *Взорцѣ даромъ и оплатно.* 7-30

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

поручае

выпробованѝ и певнѝ средства косметичнѝ,

ôдзначенѝ 9-ма медалями заслуги и 2-ма дипльомами признаня.

Олѣйокъ таниновый, взмôцняе и пôдпомагае волосю рости. Фляконъ 50 кр.

Помада хинова взмôцняе корѣнцѣ волоси и запобѣгае выпадати волосю. — Слоикъ 80 кр.

Вода атеньска, до змываня волоси, запобѣгае творитися парплямъ, ôдсвѣжуе, робить тревалыми барву и полыскъ, — Фляконъ 80 кр.

Олѣйокъ хино-таниновый. Дѣлае знаменито на **корѣнцѣ волося** и на **порôстъ волося.** Въ случаяхъ де въ наслѣдокъ недуга выпало волосье, выказавъ вельми цѣлюще дѣланье. Вже по ужитю одноі фляшки можна добачити порôстъ. — Цѣна 1 зр. 20 кр.

Есенція мятова до полоканя устъ, кромѣ приємного, скрѣпляючого смаку и запаху, дуже користно **дѣлае на ясла и зубы.** Фляконъ 50 кр.

Порошокъ ростинно-алькаличный, до чищеня зубôвъ. Надае перлову бѣлôсть, ôддаляе камѣнь и квасы, котрѝ наводять бôль и порохнавѣнье зубôвъ. Пуделко 30 и 60 кр.

Віолинъ средство противъ прѣтя рукъ и пахъ. Фляконъ 50 кр.

Пудеръ салицилевый пвотивъ прѣтя и ôдпаренья нôгъ. Пуделко 60 кр.

Оцетъ десинфекційный, сильно ôдвоняючій и ôдсвѣжаючій воздухъ, уживаный въ бюрахъ, коридорахъ и до скрапляня одежи. Фляконъ по 50 кр.

Оцетъ тоалетный, до натиранья губы тѣла, полоканя и до ôдсвѣжаня воздуха. — Фляконъ по 50 кр. и 1 зр.

Оцетъ комнатный до кадженя. — Фляконъ по 50 кр.

Брилянтина есть найлѣпшимъ средствомъ до гарного уложеня и консервованя бороды и набородôвъ. — Фляконъ 50 кр. 2529 23—?

Набути можна у ЛЬВОВѢ въ власныхъ торговляхъ: ул. Коперника ч. 3, Готель Европейскій и ул. Галицка рôгъ Валовои. Въ филіяхъ: въ КРАКОВѢ Суконницъ ч. 20, и въ ЧЕРНôВЦЯХЪ Ринокъ ч. 2.

Складъ кавы

АРТУРА КОСЦИЦКОГО

пôдъ знаменемъ

„СИРІЮСЪ“

у Львовѣ, Хорущина ч. 22

поручае добру и выдатну каву спроваджену безпосередно ôдъ продуцентôвъ зъ Америки полудневои.

Коштуе у Львовѣ;

1 кило 1·70 и 1·80 зр.

на правинціи:

4¾ кило 8·70 и 9·15 зр. франко

Ôдбирателямъ надъ 50 к опустъ

Не маю зовсѣмъ тыхъ родôвъ кавы, котрѝ оголошують иншѝ пôдъ назвою мого знамени. Спроваджую каву просто ôдъ продуцентôвъ, що можу доказати, и продаю єи найменше о 20% дешевше якъ хто небудь. Въ Гамбурзѣ и Трієстѣ можна дôстати каву вже лишь зъ четвертои руки, а то для того, що продуцентъ спродае гуртôвникови на мѣсци, той знову гуртôвникови въ Европѣ, ôдъ тыхъ купуе комісіонеръ, а ôдъ него ажь купець и то звычайно не просто, але черезъ агента мѣсцевого або подорожуючого. Впрочѣмъ може кождый самъ переконатися, чи дôстане де инде по тôй цѣнѣ таку каву якъ моя, що до якости и смаку. 2527 184—?

БАНДАЖІ

даже руптуровѝ, суспензорія

такожь

французскѝ спеціяльности

въ добрôмъ родѣ.

въ магазинѣ товарôвъ модныхъ, бѣля мужескаго, товарôвъ галянтерійныхъ, выробôвъ рукавичничихъ, парфумерій и т. п.

поручае найдешевше

МАГАЗИНЪ

БРАТôВЪ ЛЯНҐНЕРôВЪ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

537 Цѣнники на ж аданье даромъ.

Где шукати правды?

або VIII членъ символа вѣры

поясниве священикъ Климентій Кульчицкій. Станиславôвъ 1888. Дохôдъ на церковь въ Раранчи; мала 16-ка въ 66 сторôнъ и коштуе 20 кр. Дôстати можна у Львовѣ въ книгарни Ставропигійскôй, въ Тернополы у Їилечка, въ Станиславовѣ у Добошиньского.

ПОСЛѢДНЫЙ МѢСЯЦЬ:

Льосы зъ Цѣсарскои Ювилейнои Выставы Промысловои лише 50 кр.

Головна выграна 25.000 Гульденôвъ

Льосôвъ дôстати можна въ ред. „Дѣла“ и въ конторахъ вымѣны Авг. Шелєнберга и Сокаль & Лилієнъ.

2610 5—?

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись.

Выдавець и одвѣчальный редакторъ Иванъ Белей. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. **Зъ друкарнѣ тов. им. Шевченка пôдъ зар. К. Бединарского.**